Indian **Botanic Garden library**
BOTANICAL SURVEY OF INDIA
CLASS NO. ....
BOOK NO. RAI-6
ACC. NO. B-8703

JOANNIS RAII

Societatis Regiae Socii

Hiftoriae Plantarum

TOMUS SECUNDUS.

CUM

DUPLICI INDICE.

Genera *H* Altero

*Nominum & Synonymorum pracipuorum-^*

ALTERO

Affe&uum & Remediorum:

ACCESSIT

NOMENCLATOR **BOTANICUS**

Anglo-Latinus.

LONDINI:

Impenſ. Samuelis Smith & Benjamini Walford Regiæ Societatis Typographorum, ad Inſignia Principis in Cœmeterio D. *Pauli*. MDCXCIII.

P R 1 F A T I O ;

QVamxh initio fajits opens pmfatus fuerim qu£ turn fufficere arlitrabar, nonnulla tamcn ab ejus editione qu£ Lethrem monitum opertutt a me omtffa antmadvcrto, alia intcrea tempor/s J«« ad fiifteriam illufirandam, augendam aut etiam emendandam pertinent, vel ab extens prod/fa, vel ab amicis communieata funt, vel mihmetipft inter legendum oecurrerunt, qux novam exigant Vr£fationtm, nee permiituiit ut Tomus bic fecundui acephatos prodeat, qui alias id non requififfet, cum eitifdem velut carports medietas fit, non aliam ob caufam bipartite, quam ne fi in ttnufH vohmen tompingtretur^ nimis id fpijfum minufqut trailabite ejjet.

Prime ergo novtrit lxclor, me omnes de nomendaturis eoncer tat tints fludio declina~ffe, rec valde folicitum aut indujirhtn faife in txquirende quo qu£que Plants nomine Veteribus diceretur, cum in multis ob not as adfcriptas, paucas Mat, generates, &T flunbus fpeeielus communes, Mud certb definiri nequmt, in aliis eontreverfis id tentare maj ens ejfet opera quam fruHns, eimijue ab aliis me Ungi dcHionbus in hue paltrflra jamdudum abunde de~eertatum juerit, nee onit<f«*m fere Jne*il*m rejier f**J mm diilum priits, aporttt autem ut Cenfrorerfiarum etiam aliquis modus Jit. Hinc nomina retepta & tHmturm* ufm approbata ubique retbuu ? nee temere folicitanda aut loeomovenda duxi tjua initio fortajfi injnrA impo(ita fuerbtt, ne prtcfcrrpthnis jure nobifcum experiantur.

Dtinde citm nommum non minis quam rerum nen necejfariam multiplicathntm oder'm, in its etiam jpeciebus qitas i genere ad genus tranjluli perfaipe nsm'tna antiqua, novts nullit impofitis, reliqui; bine ut nexnullit fcrtaffe videar^ multiplieandi mettt a neceffaria etiam ot>oftg.$Fma{ abjlinuijfe, &T illorum tmtui me aggregate qui dum viram vitia in concr.uu currunt. ludicis tamen (g exoticis nQmimbus qua auribuj Europtis duriora ($ abfona pojftnt videri, lemmata feu titulos defcriptorios aliquoties adject, quod Lellori nee inutile nee ingratum futurum fpero.

Proximo in loco monere eonvenit, me non pro nttis vettditart omnii quibus AttToris *vmen adferiptum "von eft: Mud enim in mtthti incurd ant feflinationc omijfum {£ fentio ($ doleo: imprimis Jo. Bauhini, i cujus Hifhria plurima mutuatus fum eo non laudato; quod lie palam & ingenue agnofco; ne quit ob fcripta altena clam (urrepta gravem mihi plagii dicam meriio impingat. In mutualit its ip/a Autorum verba jcrupulos'e fervavi 5 non tanturn mihi in alt or urn fcripta I ice re rat us ut ea immutarem ; veritus infuper ne ft id facer em, {ut rji prcclivii in errorem lapfus) fenfam eorrumperem, novdmqne ($ ab Autoris mente, forth etiam veritate, alienam male intelUHis fententum ajjingerem, {£ Leflori obtruderem,

PorrOy In frutluum exotkerum, quorum ingens nwmtrus a Ouolo Clufio, Jo. Buulnno, Jo. deL<icc Ol,io Wonnio alti/que defcribuntitr, Hijloria, me plane, peregrinnm ejfe, (it ixlut in Sylva yitadam aut Labyrintho verfari jateor, unde nulla indu/trii memet expedire pojfum, finyitdfyke Jpeeies ad fua genera reduare. Jfgmin* in Ut ordinandts C Bluliini fotms methodum, qnamvis mon mints accuratam, fequt mtilui qusm in nova ($ ctmmodiore hnxjligandame frit/fra f/ttfgare. Alrat a Bsuliino non tradttas, nulh ftri ordine fcrvato, prcut jtfe obtulerunt exbiiui, minimi dubitans quirt nonnul^ arborum in Ilrflona deferiptarum fruilta fint, alii fub diverfis nomimbus tit time *)*etiti. $ui in magnis Empo~riis degxnt, tpjdsque frutltu a na^ii redimendi opportunism babtnt, quibttfque eurioftrum Mitjcd ejujmodi eimeliis referta patent, eo'jque eoram jjtfpkere, invicem conferre, (ft furwi examinare conceditttr, facile d/fceruent qui'quarto* .Tberum Jruilus fint, quiotit ob nominum var'tetatem & defcriptiones imptrfeflas iidem iitm fat pro diverfis fallant: emntumqne convenientiis i$ dtfftrentiit adnotatis^ fuis fintuhs loch difponent & i* ordinem reducent.

Tandem, nè quid diſſimulem, dum ſchedas à prelo tranſmiſſas ad examen revoco, ab Operis Typographicis ſæpiùs, à meipſo aliquoties, & pluries equidem quàm vellem, erratum deprehendo. Nec tamen mirum tam longo opere homini veternoſo diuturni laboris tædio fomnum quandoque obrepfij/c, tnque tanta (ejliujt/one prtttptti talamo mult* utique • fitfe, (hx in rtbki ,pf, £rrata obfervavt tn Appendix cmcnrl*ta repents, qum verbis & fyntaxi inter TOe*&«K»f* Typographic^. Qninimo prtter bujufmodi ^sX/^« . me obfervata, in difpofuione jpraerum jsptin erratum vereor, dm mulras mthi npndum videre eontigit, qudftue dim vidi non fim eurioit eotitemplatus, ut notat tenerum chartfleri/licas inejligarem (ncc enim jam turn de J/illona PUntarum condtnda per fomn*m quidem cogitabam.) In altariim autem defcriptionibus partes practpme tx qutbui

PRÆFATIO.

dcfumtitcU Cunt, forts fcilicet & r»ftxt; sW*rm)ne Alices & lOnctpUatU non ra. j>:ti,r; tmde in bis conjeUuras probabiks feqm fum> quodqite fufpk'abar po- qium quod compcrtum habebam.

MirA-cris forUj/e, LtSor, Append icem in taut am molm extrtviffc : lilud autem dmbos potijfimim dt CAUJIS acridity qiurum prtma oblivio a- t>fif.intia nojira. Citm enim ut Opus hot corfirdnarem, Hijtorias Plant.trum evolveran, multifout imbi fpedes lods alie- r.is ittvemirm, tifque idencf different & i» pTεJem omittercm, nee tame* me- j?fort£ vimium Jijiu, &ig«avr£ libenter imdmfgemt, «/ jhJiaie excrrperem, # in Mir , .dnotutas n-javarem, ^m ad hca. vtntum ejjet quibxs mjeri deUrtwt, ememo- r.afaaU ehpU& per cbhvtomm omifa funt. Alter* Appends auQ£ cavfa fare *<*>& nmlU medum dejmpU PUuU pofi Tomum primam & feetindi ttUm macaw parttm ab- joluUm O- imprefiw evnlgaU, turn *b aliis, turn pr*«puh h Ceteberrimo viro & rei Her- banx lun^ periOJjitno D. Paulo Hernunno in Acadtmia Lugduno-Batava Med,an* & Botawes ProjeJJore, in Caulogo fiirpixm Horti Mtdni illius ActdcmU. Horum auidem pars magna m bortis area Londinum colitur. At nobis ob rationes hk wn dkcndjs Londinum adire vd mn luuit, vel non pUmt. Q*i» ft ,d liemfftt, cum Catatogi max landau edition* proptdkm cxptQarem, fatius dnxijjem Mori meo parcere, quumiu dc iendu wutilemoperamxavare j ffquidem accnntionspUmvrefque earum bijierUs quh,* (go poffem textre me wibt inventurumconfiderem^ cum ego fimct tantutH & brevi ttm- porisjpatio i'tfdem inUrcfje potwrim, D. Mtcm Hermannus ftmper & yg liul »fkfw^- iwif 6K W yii, £ axKs^w^i <c •^wfwCwt. Plwrimat ctrti ertulitittiaHt hu:c Viro gra- tia/ dtbcmuSj iutit eb ea qu* y*m prxfirtit in Opere prxdiUo r/Hper cdito, turn oh at qtt£ pot In >t us tji in Mufro Ztylanico brevi cdendo. Hie cum tnimadverteret ntultos lucro tut enter mgotiandi i*iHtA magnis qmtannis dajfibus India m Oriental em adnavigare ne. mktan ad id habtkw & idomstm Plantarum indagandarum & ffifioris Naturalit promo- vend* jludio illitc prufdjd^ qva?uvis regio iftg, cxh foloque fiirpiutn generations propitio WKumtrdt ftri fpecies €facuitditftmo fuo fum effunderet^ novas, raras, facie & i)iribu admirandas, ipje ad epus fe auinxit, fpretifyue m.ignanimiter Um ionginqui itineris dif f'cult.tt:bui & perhHhi, per immenfum <eqnor in hidiajn contendit, ibitkmqne aliquot in- tfos fubfijhvs &- inflitHtitm pertinadter urgent qu£ ad Hijloriam Nuturahjt pertinent (uricsc rimatut eji, tandimque Orientis divitiii onuftus in Huropam rcdiit.

At neqw, citm iti hoc fumm, reticendus LUitjirijftmm Vir & immertali fama dignus, D. Henricus van Rheede, van Draakenftein, qui reius pace bdloqne per ludtam Orien- idem geftor d.trus hoc fibi ad laudem non fuffiare arbitrtbatur; verim imenli c* q-u> Htjioris. Botanic* iltufirandx & amplijicandx %do jligrans, in ftirplbus per Btanu* hUUbartcuKt jTjfientibus conquirendis, defcribendis^ ddinenulii ntdlis fat vulhs fuTHptibus peperdt, ut bunt benefido icottas non tantum omnium qtwixtint rimas babcamus, Jed etiam dejiriptiones non minus accurate & fnkhl plurtttu- ti inlucem prdatas, qtth» cso per univsrfam Indiam fpentt oriri unquam credidi/L

HisddjuKgereliccat &terfmm, nonminorisinBotankisnominu^- fams £> I * Banifter, qui in India quam vecant Ocddentati idemjladium decurrit, & Vjrginue Ui nunc de- git, Ifijloriant NituraUm meditatur. Nemo certe haUenus ex nojira g'ente Botanices omnmuc htcratur* genre ci (tmilis uttt fcawdus in Nomtm Orbem intulit, nemo omnibus reqntyta ad takm Hijioriam confribendam paratior accefſit.

/forum indiijirij hdis ntri tfque montes, filv*, valUr, litora cat viridarU perlufirata, eorumque Jiirpcs v jhu & alumnt oculis nofiris expohtx. Indiam ab Enropa non minu* > atari quam loco diftare. ejnfque retioms ven 4 tiofirate abhdere, ut ftquu k w illue per quietem traniferretur, experreffus Jt vigtlarc, adei vmmu novu, nfolita, admiranda *biqnc oculis ocenrrerm • Arbonwi vonnullarum j},,pem.a procritas, altijjmarum Europatrttm duph'tri trccentes pales ad£qiKty vel etiam fnperet $ aliarum enormis craUUks ut e veljexduivt homwum ampkatnthm nlr.*s txtenjas impUant • Thms foli Utdwem exteitju O htittulinem f*fa3 ... vi,t protegetidis fujjuiant: Illius Her ... duritics ferri æmula, nec gravitas multò infer ... Quid m- Silius quam arbortm cernere, quæ cùm per triginta quinque aut quadraginta an- no* -que fructum ... tum demum novam velut arborem è vertice n ttat, & diir.de folia omwj CXHCHS, veliit, altiſſima quadam ... naturâ enim ,-.A«^©. r/?, */ reliqu* Palate) ereUa. & i, in ſublime elata ... oor paidatim comam explicet, ramóſque & ſurculos numer ... $£"*** donee ncv* ... incredibili florum & i'ljq ... ſuccedentium fructuum multitudine ... ferdttvis tmter ipfa ,rudicitvs inttriu ... ſtes, quibus ad

PRÆFATIO.

Quis crederet hi HUM pravintsa iV \lAdA,, clique non admodnm vajlj, trteentdt arborum & fr*timm fpecies fpontamtt irthemri ? e^ tamen plures adhuc dart verifmile eft, §>itis tot ufpiant Urrdritfis hzrbas ffuXicefcentes & liguojas prove/iirc fptravcrh tjuot in Indus obftrvat£ fucrint ? l'tx ulfam certe berb&rttm gems tji in quo non dcntur f litres tiHJHpuodi fpteks.

Si cuiquJM Enrofao per jjlvds iter facietiti arbores qu&dar>: in eonfpeUum venirmt cortkttm fttoritm mtemoUu hctnthim {fkndore, tarn cUro ut viit illxjirandis ji/fficerct & ad <wn Jitcr£ L%i pejjint, rjiicm non jltipore percelUret turn iufokns jptiiitttiltm ? & tamett hujufmodi in Amtriea rtperiri idoneot ttjles hubenuts ItlujirilJiniHm Domitmm D, Joannem ComiUm de Gubery J.:rmy«e Infule nnper Prortgem, Regi£ Socieiatis mine Prxftdem im[T\nu>n\ & D. Thorn am Traphatn M. D. in infula },tmdit~la mtdicindm ftcienHm.

Illud infttptr fngtilarc, India prop) mm, & miracufo itffine, Arbores nonnulhs, info non F/cjj ibidem crefctre, qM citnt jivrcre imipiunt jolu w-nia umittmt, atqae interim dum jiorent ttud£ iifqtie vidu£ manent, novis tandem deexffo fore und cum fruSu immptnt'tbrn; Forte ne fiiloret radii qitibns illujlrjn vejiixttt jlores fotiomm objcSit tnterciycrcntur'-, forth elidm fil fiorei ornaius quo fuptrbiitvt arbores ojienttttioni folia ojficcrcnt) ejii/qxc parte allqua occult;iti impedirent nc adjiarttium nidi tarn pukhri%jpe3acnli inUgra vvluptdtc frucrentar.

g^nis j*m credent in mediis Indiis Enropans rtperiri ? in regione fervida, qn£ nibil fere cum temperatioribiis commune preducit, jr/gidioris tti<im emit potimtibus ptantis aticitbi locum ejfe f" Hmj*t tamtn rri fdtm nobis fiat infems p*r*$rim*ier D. Bcrnier. Citm cnim hi terris ntdgno MogOrum Imperatori fubjcflh iter fdciens mantes txtttfos trj*jienderet, i Lttere mtridiem jpedanle, PMm£, Piper, Artmdimi facebar'tna, brevitcr Indica. & Exotica omrsias Veritm pojl fix feptemw horarum itcr, cammine fuperato cum ex advcrfo Uterc defeendcret, ttct novu rtnm fjcies, & velnt momenta temporis in EuropJM travjUtu; fitiffet, Quercus, Ulmi, i;»*/, Hj^fWi Mdjordnd, Rojmarinvs, nee ulis quam tiojiro Orbis quadrdnti familiares jlirpfs confpickndt.

Std ut e divtrticido in vidnt redeam, non illuflrat£ tAntum pr*di3orum operU Indit, fed & in E'tropam quadnnlenm trj»Jltt£ font, ut ft in *}>ortji nojirii (xUioribus ob,imbuUs; te in ipjis bidiantm viriddriis Jpatiari crtdcrcs, tot ubiquc Indica <jr- Exotica cailis obverfdntttr.

Horum denique blfqut fmilittm per Europant pUntas tMdagsntium & eohnthm, D. Pau!i Bocconi. D. Jacobi Breynii, D. Pttri Magnoli, I). Jofephi Tournefortii, quoi honoris cavtJ tiomino, indefej/h jlndiij & Ubonbus BoUnices icientia^ qu£ a Clufit ^ Bauhinorum temporibm pauUtim ctanguit, rcjufeitdta eft, miro'fque intr* bos viginti amtos proximc ebpfos frtgrcfjus fecit, hgiltnt fcilket feculi noftri Botanic^ mt m*jorum inventis content's ad ulteriord trndunt, me altos ftbi inquifitionum ttrmincs ci" colum* •tids fitpitt quam quas natura terris fixit, univerfhm erbem cur it juts complex t.

TJnum adhuc in excffationem nejir*m nefandum fefi, ttimintm PUnUs mult ASqua- rum nomUM, in Citafogo Horti Regii Piriftenfts aliifqw cxtdnt u me ontijds, quod jtil pigcret tot iiuda nomina vet patten Epithet is antf.i, nntlis additis dtfiriptwmbus jttt figuris. Jfijiori* injerere, ckm mihi non. ctnjltrtt, annon earum aJ/qn* jub uliis nominibm jam cdiU & dcfcripU fuijftnt, alt£ jam defcrtyl«rum varictatt/ potiis qtttdtm miam ttov£ fpecies cjfent.

At nec ante finiendum quàm, præter initio laudatos, eorum qui Tomo huic secundo symbolas suas contulerunt honorifica mentio facta fuerit. Hi autem sunt 1. Illustris Vir D. Gulielmus Courtine Medii Templi Londinensis Armiger. 2. Præclarus Vir, & in stirpium cogtiiiione mdli fecundus^ D. Lconardus PlukewTt, ^ £). j. fj, Sjmuel Doodf, & 4. D. Jacobus Pcttivcr, Phjrni.tcoptri'LonAmcnfa, Jtt.vicci apprinsignari. H*r»»* freqnats mentio tuns m IJifiori>t, ttt>» w Appendste, qnidq*ijqut eontnbucrit LdJortn* cer- tiortm ftn

His adds tpuumrtJ initio diiluitt, non tdmtn (me ingnttitudit.ii not.t itt pnt cpais raindHut doftifpmwB& «mei§imtm I'mnt D-Tancrcdum IVobinfoii M. D- <-*w perpttuk crttdilji inditjlrij, rjnat/t mtht j\r totumtompoUtionii & cditioms turn pnmi turn Jtittndi HMiintis dtcHrjttm knevoli commodavit^ HtjiJrij nofira muhu & fptatbnt r>^hfcrv*- tionibus autfior, & mtndis repurg^tivr quaw dbftfitc to fuijjtt, fredttttrs tfi.

Scd & tnumcrjtfo AnQerum alteri lomo prtmijj.t, imp<r}t3* cum fit, tornm adjectione fapptcKctd venit qtti a nobis per obliviontm Mfjfc munuW ftripu poji id temPMJ cd&t, vrf nobis fjlteta tr.iditd fiat, Prim* in hco CLtriJj. firi D Chriftophori Merret, *^- vis & jeitntia grdfis, dc Proffjfiottc jit.i deque Rcpttb. Hot anted of time merit t: fi tMJ/ts Pintct rtrnm n&turdittm Britannicarum, AnnutMtombus in Antonii Ncin .-irttvi i>itr<t' riam, atiijque feriptis non pMCd in irbjioridm no]trj//i trjnjinli.

Dtinde

P R ÆF A T I a

Dttnde D. I'auli Hermanni, *de quo jupra,' | CKJ) Ca(tlogo fiantarum Horti Academic!* Lugduno-Batavi *Appmdic'ts magnam partem ntutu^ (us fi«».*

fum JoannisBapnftarTriumfctti, *iayvs Ohfervationilui DeOrtu & Vegttat'tone Phnteriirn aliquammultas novarum Plantarttm defiriptioxes fitmptas Appendici infant.*

Fofl Jo. Commclini, *cujusCatalogum Plantantm hidigcnarum Hollands fJ/tum Ait.* 1684. *in* 12. *vidimus, & ex eo fpecies nonnullai in flijhriam nojlram tranfiripfimut. Idem Horti Mtlabarhi Tom.* x, 3, 4, *5> &• natis adauxit & commsittariit ilhjtrtnit, Utm Traftitttm de ctthura Limowtn & Aura»tiorn>& emifit in* 8.

Tundtm Riuii Ammaoni, *eu/us CkaraSer plamarum naturalii* Francofurti 1684. *imprefnetis & difcriptitmibui netmullit lliftonam uoflram auxit.*

Bjus Hortni Uolianus 1687. *editus ad manus mflras nondum pervcnit.*

Deniqut p. Rochcfortii, *cujm* Hilloirc nacurctlc dcs Antilles *uos* ***Jthiterts*** *aznofcimHs.*

ffe *minus* Mauritii Hofmanni *Catalogo Ffontarum Herti Medici* Akdorffini, & *Catalog? plii/ttariii* circi* Altdorffium *nafctntium.*

Item Jacobi Su[hcr[andi *Horto* Edinburgenfi.

Atque nee emittendj Robcrti *icones foi* Parifiis. *Ucqtte D.* Rob. Plot *Htfloria naturalis territorii* Oxonicnfis *edit. Ap.* 1677. & Scaffbrdicniis *An.* 1686. *fti. e quarum pane ea qute de pUntit agit hifleriam mftram htupletaximts.*

Joan. Baptiftx Ferrarii *Hefperidtt, five de Malornm Axranthrum, Citriorum & Limonum rarietiitibus, culture & afu, fol.* Roma;. 1646.

Joan. Eufcbii Nicrcmbcrgii *Hijioria Nature.* Antwerp./W. 1635.

Joan, dc Lace *Hijioria India Ot*i<k*talis. foL*

*M*j£um* Olai Wotmii. *fol.*

AJuJknm Rtgi£ Societatis Lcmdinenfis. fol.

His addi pcffiint lihri mnnulli Eotanici qttos nolis nondum videre conthit nim'

Hyacinttu Ambrofini *Pbytologi* partis prim<c Tomtit primut.*

Mkh.Boym, *S.J. Ftcra Sinenfit* Vienna I6J<S. *fol.*

Francifci Stcgrbcck *Citri cuttura. Ejitjdem Thtatrum Fuazorum* 4.

Geor£i Turrc *Hifloria PUmfrmt fol.* Patav. 1684. *Hie liter ag-tt folummodo A. f 1 Ut'tbm (if virifas flmtarum e* Thcophrafto, Diofcoride & Galcno.

---

*PoftOpttiahfelMtum&typisimprtfKMliterasaccepi * Botanko non imtlelri D* Tho T f *in* Wcftmorlandia *degente. qulus Cauhgum mftrmt rLntarnm i ft o&Urvarjr SeptentnonatibHS* Anglix *fponte vofcextum, quartm nennull* nov* (£T nondum JZ I a nabti in Catalogo Anglitanarnm pr£teritx (£> bidtiU.*

Primi generis font

1. Cerafus fylveftris fructu minimo cordiformi, The leaſt wild Heart Cherry tree, Rufticis Ceſtrienſibus, The Merry tree, cujus in Phytologia Britannica mentio. Hanc circa Buriam & Mancunium Lancaſtriæ oppida, & alicubi etiam in Weſtmorlandia inveniri ſcribit D. Lawſon; circa Stockportum & alibi in Ceſtria D. Stonehouſe, qui hanc ... rorum Cluſ. à nomine Merry tree conjectaretur, ni color fructus ... rico niger eſt, obſtaret. Verùm errat D. Stonehouſe; Cluſius enim ... grum non attribuit ſed rubrum; ... Ceraſo autem ſimpliciter dicto ... impedit quo min...

2. C n a manna folid ar^ulofo parvo, in *Wthq* vU)R5 r « w I«w# Huic nullj qW exur raihi falrem vila ,tcquc icon, ncquc defenptio rcfiwndct

n.L Hu,c fpcacm pro TMICMK Gcnnii hanatodis vu|Kar,S ,n Hiftona Z ^f h f ... provemine, aobfcrvatione pbnne in horto oiler mcliuiedoai, **dtverfun** S ... humilitate, aliiſque accide...

S S g « q M m cciamcutcar™, fed* paTOCft f c

4. lilmnvconvallium Anguftifolium, ad pontem **Hftaf«iin** *Wt(tm»\MiU*

5. H-..aciuni macrocaulon hirlutum foLo rotund.ori • propc 5 S r S r • ... in Weſtmorlandia, ... copioſè.

Secundi generis fimt

1. Granwn fpartcum montanum ſpica foliacea graminea ... ſummis altiſſimo- mm (M « monrium verticibus copioſè naſcens obſervatum, ... in Catalogo per oblivionem omiſſum.

a, Luittria minor ramofa.

3. Lunaria

;. Ltinaria minor foliis diffaSts, utr. jtM Sickle,»*Jia tnajtri* in *Wtfimvrlmdia.*

4. PJJOU Alfines fiore Brafiliaaa, pi ipe *\itshur%um* oppidum in *ClevelmJia.*

5. Sambticus foliis Udoiatis prope *M^tammm Ltmtajhi** in fepibus.

6. Scabio(a pratcnfis minor Hnre carneo *Tark.* in *Wiftmorlandia.*

-7. Sorbcs fylveftris Anglict <£nijlifij toilb ^»Ctbilf, <njef^^pplc, ^t«<(©«Icrjtf. Anerit *Ferkiajuxiti* earn in *Witbtrjloke Vfrk* Iponce nafci. Viirum arbor co loci hoc nomine vdgo diita Aria ttfl Thcophralii.

8. Vl0l.1 folio Traehelii D. *Merrtt.*

9. Violn pakifirisriDtunitifolia D. *Fiat* Hift. nat OICOK.

. ro. Geranium columbinuni maximum fbl.dil'Eettisf/ii/i/flw, quorum dcfcriptioncs in Hiftoria noftra cshikiimusj ut &

1 r. Ailiatiti tohU biiidis vel triHdis.

12. Hellcborinc minor alba *VarL JVtjtmorUnJ.*

Hit adde Varittates quantndam Tl&ntarum injtgnes, v. g.

1. Carduus monftrofiis Impcrati.

4. CotuJa non f renda flore plcno *IVeftmvrt.*

J. Gentianelk flore laAeo *\bul.*

4. Gcianiumbacrachioidcsnore dcgantcr varicgato, *I/mM Dttr-Tark fy ThonikiHiii J&tjtmerlttuL*

ER-

ERRATA.

[illegible]

Emendandis addit.

[illegible]

[illegible] inemendata relinqui.

Jdonmi, jub quo nomine imp/tcfentiarnm & Fruticcs compkiHmur,
Tabula (jcmralis.

Arborcs funt vel CautUce

impfai, nan rmn(t, fwisuijw* & *funvn'if* Tlicophraflo, qur etiam «MSXA*W/ did poflunt, earum pler-rquc & *jariChimi* hoc eft, uiucam citnum Una vice in iiitnmo faftigio gemmam nuximam pioJujJiwci, iiintqiw vcl folio

KArundimcto feu *trim,* InK eft, ftn.it--> fie nervofbi nervis fecundum longi
< floretripctalo, & pi ;„im Spathifcrar; P»I,JIA, lib. XXI
^/jajc, n<-T\-isi media coJla vcl a pctJiculo ad Jatcr.i exairrcnubus, fcti

\Grntmfcrtftiont fubrotundo H. in Ucinias *kcto ;* PBPO ARBOKESCES'S, FMMH SC
J. Ibidem.
j caudicc annuo; Mu s A. Ibidem.

.Ramofe ; I Ix autcm funt vcl fru&u

*'XA fiorc ftj*H&6* fiu rfwwd; qua; vcl

item voco frc&us majorcs putaminc duriorc nuclcum

XXV.
mct!wrr, extJniis vcl

Ttgmmttuo td'tnatu unJi-itu trtchfo JCAJTASEA & FAGUI. Lib.XXV, SeAi.
C*/;« icu ta^tU execpto, (iipcnorc rartc nuda; Q_UEKCQS&ILEX. Har Gluidifcrjc dicuntur. Db.XXV.Scft. '.

4

f, Conos voco fniiSws fquammofos dura & *Hoax,* polyfpcrr; ii icu *max*fornum pkrumquc turbiiwros: Hoc ctumnomine compi bus parttbui cruftjccii a:tt li^nolts per lurmontam coaptacis & maturiurc JeJufcentibusconlt-tntCj, quamvis Conoido non **Cat:** vide TabuUm iwjucntcni- Lib. XX.V. Sea. :.

fcr, quarum Scmina Limiginc invotvuntur cifve Ltnugo jtlJu-rct; ut SALIX 8C PUMIS. Lib. XXV. Scdt. +
Vuoolk niaiibranaceis aut niembranis ai^iii femina cUudcntC*; Bi T"-ui J c<1"-L ***fma.*** Lib. XXV. SeA. j .

Fieri , qua: vcl

Florc *(m&uxt rur* A oeuntiui compoftto, ut licut,
6ec L^. AXVE. Part, I.
iimpliti, ncc i' pluribus Hofcoli* confecto: in quibus FIOJ vcl

*'Summo fT*a*t mfiJtt,* node fruauiacalyce Sorts plemnquc refiduo vdut umbilicatui **eft,** qui vcl

flTuniidus; pcricarpio (cu pulpi huniuli S/miu vcl univcria Jimul, vcl tingda

fcuplurcs miclcostomincns. Arbores autem qufinodi fru. £tu donate l'otii n, *n. AL umti!ic*t^* nobu dicuncur, *R- Plfam, MALus, &c lib. **'.irt.** a, ScA. a.
.mffTtxui, feu umcum nuclcum tlaudcn*; CUIUK«IOJI truAum producunt Indies nonnolk quz cximic *Pnmftrm nmbthemx* dtci poi7iint. Lib. XXVh l>an.i.Sc

qui itidem vcl *Pp?rpjrm*i,* vel HWffrw"; Horum omn produdnccs arborn *Bd«iftr*r*m *mtitic*un*M* nuniinc cotnproHbmmm, t L V V IM M C A- a

ut in Prpert 7«v«/ri Sc *Ctrjepfytlo tnmtucv* Lib. XXVI Sect. 4.

U*w «wi/i*w /r»ff» **ih*ttt*; IU v ;l 1

Subrotundo breviore, Coque vel pomi figuram

Humido,

Majore,

Monopyreno, ſeu unicum intus nucleum aut oſſiculum includente; PRUNIFERÆ Lib. XXVII.

Polypyreno, ſeu plures nucleos continente,

Cute membranacea ſeu tenuiore tecto. Lib. XXIX. Sect. 1.

[illegible] ſquamoſo. Lib. XXIX. Sect. 2.

[illegible] cortice craſſiore non tamen ligneo obducto, cujuſmodi ſunt *Malus Citria, Aurantia, Limonia*, &c. POMIFERÆ dici ſolent. Lib. XXIX. Sect. 3.

[illegible] *maturitate duro & cruſtaceo* munito, cucurbitæ aut melonis ritu, unde hujuſmodi arbores CUCURBITIFERAS appello.

Minore, vel nudo, vel calyce excepto, vel monopyreno vel polypyreno; BACCIFERÆ Lib. XXVIII.

Sicco, quæ vel *nuciferæ*, vel *glandiferæ*, vel *Coniferæ*, vel fructu alato ſeu membranulis aucto, vel *miſcellaneæ*. Lib. XXX.

[illegible] vaſculo plerunque bivalvi & diviſuris radii ſeu dorſo adnaſcentibus; quæ SILIQUOSÆ appellantur. Lib. XXXI.

His adjicimus Arbores & Frutices vel anomalas, vel minus cognitas & imperfecte deſcriptas. Lib. XXXII.

Item Partes Stirpium nondum cognitarum, Radices, Ligna, Folia, Flores, Fructus, Semina & Lacrymas. Ibidem.

Arborum Coniferarum Tabula.

Arbores Coniferæ ſunt vel

Reſiniferæ, fructu

Squamoſo, binis ſub ſingulis ſquamis ſeminibus, foliis

Perpetuis,

Anguſtis,

Sparſim undique è ſurculis exeuntibus, iiſque vel

Longioribus & binis ex eadem theca ſeu tubulo exeuntibus; PINUS.

Brevioribus & ſingulatim enaſcentibus, quæ duplex, *mas* & *femina*.

Breviſſimis, & Tamariſci vel Cupreſſi ſimilibus, conis minoribus; SABINA *vulgaris*.

Mollioribus, ramulis compreſſis, conis paulò majoribus è paucis ſquamis compactis; ARBOR VITÆ, *Thuja*.

Acervatim in tuberculis, in penicillos velut coaggeſtis, conis magnis ſurſum ſpectantibus; CEDRUS *Libani*.

Latioribus, [illegible] *Carolina*.

Deciduis, [illegible] conis parvis, LARIX.

[illegible] rubentibus per harmoniam coaptatis compoſitis, foliis brevibus in ſquamas degenerantibus; CUPRESSUS.

Succo aqueo prædita,

[illegible] ramis adultioribus & candicantibus albicantibus, cuticulas annuatim exuentibus, conis minimis; BETULA.

Foliis majoribus Coryli, in aquoſis naſcens, conis aliquanto majoribus; ALNUS.

Myrtum Brabanticam dictam [illegible] huc pertinere [illegible] Examineat curioſi quibus plantam [illegible] videre contigerit.

HISTORIÆ PLANTARUM LIBER DECIMUS NONUS,

QUI EST, De Herbis Pentapetalis vaſculiferis.

HIS admiſcemus nonnullas minùs proprie Pentapetalas dictas ob petala ad ungues juncta, ut flores integri decidant: unde proprie & ſtrictè loquendo Monopetalæ dicendæ ſunt.

Pentapetalis etiam Polypetalas adjungimus, & ob convenientiam in reliquis notis nonnullas etiam Tetrapetalas.

Hunc Librum in duas Sectiones partiemur. Prima erit De Herbis pentapetalis cum foliis in caule ex adverſo binis:

Secunda De Herbis pentapetalis foliis in caule alterno aut nullo ordine poſitis.

SECTIO PRIMA.

De Herbis pentapetalis foliis in caule ex adverſo binis.

Herbæ [illegible] flore pentapetalo, foliis integris in caule conjugatim [illegible]

[illegible]

Pen[illegible]æ,

- *Maritimæ*, ſemine grandi; Alſine [illegible]
- *Terreſtres*, calice
  - *Integro*, concavo ſeu fiſtuloſo,
    - *Oblongo* & cylindraceo; petalis margine extremo inciſis; vaſculo itidem ſeminali cylindraceo,
      - *Latifoliæ* folio virente; Armeria.
      - *Anguſtifoliæ*, folio glauco gramineo, ſeminibus compreſſis, rugoſis, nigris; Caryophyllus.
    - *Tumidiore* & plerunque ſtriato; pericarpio plerumque pyriformi; ſumma parte per maturitatem ſe aperiente in oras dentatas, ſeminibus turgidioribus, florum petalis plerunque bifidis; Lychnis.
  - *Ad modum floris expanſo* in plura ſegmenta,
    - *Fruticoſæ*, ſuperficie perenni; flore ſpecioſo caduco,
      - *Majores & elatiores*, capſulis in pleriſque ſpeciebus pentagonis; Cistus.
      - *Minores & humiliores*, calicibus triphyllis ſeu trifidis; vaſculis ſeminalibus trigonis; Chamæcistus.
    - *Herbaceæ*, ſuperficie annua; ſeminum conceptaculo
      - *E tribus cornibus compoſito*; flore flavo; oleo trito velut cruentante; Hypericum.
      - *Bivalvi*; flore mediocri flavo, foliis ſalicis oblongis, ad genicula interdum ternis aut quaternis; Lysimachia Lutea.
      - *Simplici*, ſemine in medio ſita exterius prominente; florum petalis

 Dignitio,

Disjunctis, colore albis;

[illegible]; Alsine graminea.

[illegible] foliis; Alsine minima.

Foliis anguſtiſſimis,

Floribus in caule oppoſitis; Saxifraga *puſilla*.

Caules ad nodos ſtellatim ambientibus; Spergula.

Ad ungues junctis, adeo ut flores integri decid[illegible] ſingulis foliorum alis ſingulis; Anagallis *terreſtris*.

Herbæ [illegible], in aquoſis naſcentes,

Erecta & procera, floribus in ſpicis longis in ſummis caulibus; foliis ad genicula interdum ternis; Lysimach[illegible]*ata*.

Humilis & ſupina; foliis Portulacæ rotundis, floſculis & ſeminibus in foliorum [illegible] *Portulacæ* [illegible].

Alsine [illegible] *deſiccans & Al*[illegible] [illegible]chendo; [illegible] ſunt, cujus [illegible]

Ad h[illegible] genus pertinent *Holoſteum* [illegible] & *Saxifraga graminea* pusilla, ob folia in caule ex adverſo bina, & vaſculum ſeminale in metæ formam turbinatum, quamvis floribus ſint tetrapetalis.

Gramen leucanthemum majus & minus & *Caryophyllus holoſteus* utrumque *Alſines* ſpecies cenſemus, ſunt ob florum petala bifida, & vaſculum ſeminale conforme.

Hyſſopifolia hujus etiam loci eſt, cui D. Moriſonus florem pentapetalum tribuit, capſulam ſeminalem longam innumeris ſeminibus minutis refertam. At J. Bauhinus florem hexapetalon eidem aſcribit. Utri ego ſubſcribam neſcio, nec enim [illegible] florem adeò exactè & diligenter obſervavi, ut recorder quot petalis conſtet.

Globularia [illegible] F. Columnæ Lychnidis Speciebus annumeranda videtur.

Cap. I.

De Caryophyllo.

Caryophyllus ab odore Caryophyllum aromaticum referente dictus [illegible], forte etiam ab aliqua ſimilitudine, quam habet flos expanſus cum ſuo calice [illegible] Caryophyllo dicto. Nonnulli Veterum Vettonicam ſeu Betonicam à Vettonibus Hiſpaniæ populo dictam eſſe arbitrantur. Officinis Tunica à Betonica per aphæreſin denominatur.

Ego Veteribus incognitum fuiſſe credo. Si enim flos tam eximiæ pulchritudinis & fragrantiæ quam eſt Caryophyllus altilis & hortenſis, iis innotuiſſet, proculdubio non minoribus eum encomiis celebraſſent quam Roſam ipſam, cui odore quidem æquiparanda eſt, venuſtate & durabilitate etiam præferenda.

Caryophylli notæ characteriſticæ ſunt, calyx floris oblongus, cylindraceus, lævis, integer, in margine duntaxat ſummo dentatus, vaſculum itidem continens oblongum, cylindraceum; Petala margine extremo inciſa aut laciniata, ſemina compreſſa, rugoſa, per maturitatem nigra.

Duplex eſt 1. Anguſtifolius folio gramineo, glauco: 2. Latifolius, calyce foliolis oblongis cincto, Armeria dictus.

§. 1. *Caryophylli anguſtifolii calyce non barbato, ſed ad baſin ſquamis brevibus cincto.*

1. *Caryophyllus hortenſis* Park. *Caryophyllus altilis major* C. B. *Betonica* [illegible] *Caryophyllus flos* J. B. The Clove-Gilly flower.

Foliis eſt è ſingulis geniculis binis, anguſtis, gramineis, duris, per extremum acuminatis, cæſio quaſi ſive glauco colore: *caulibus* lævibus, teretibus, cubitalibus, rarò altioribus, geniculatis, nodoſis, in ramos diviſis: in quorum faſtigiis longiuſculi ſpectantur *calyces* teretes, glabri, orbiculo ſuperiore denticulati, quibus dehiſcentibus paullatim diverſa apparent *florum* genera, candida ſcil. ex candido purpurea, coccinea, nigricantia, vermiculata, diverſóque colore variegata, idque non unâ ſed variâ ratione. Invenias ſiquidem in quibus candidus & coccineus color ità miſceatur, ut in alio candida in alio rubra foliola majorem ſuperiora evadant. Quid quod nonnullos videas ità candidos, ut minutiſſimis rubris punctulis ſint reſperſi, contra qui rubent lacteis notis aſperſi videantur. Poſtremò ex uno & eodem caule non raròdiverſo florum genera, quod ad colorem attinet, hoc eſt partim

[illegible] verò toti [illegible] diſſiliunt, & quod mi[illegible] [illegible] pediculo diverſi coloris flores ſuffultas deprehendas. In florum medio ſtami[illegible] [illegible]cibus candida & bina corniculа recurva ſupra florum eminentia ſemunciali interdum longitudine. Cornicula hæc nihil aliud ſunt quàm *ſtylus* geminus ſummo *vaſculo* ſeminali innatus, oblongo, tereti, *ſemen* continenti per maturitatem nigro, rugoſo, compreſſo. *Radices* ſimplices, fibroſæ.

Caryophylli [illegible] dividuntur in hortenſes ſeu altiles, & ſylveſtres: nec præter rationem, ſiquidem hortenſes & ſativi dicti à ſylveſtribus & ſpontaneis reverà ſpecie differant: quamvis negandum non ſit quin ſativi etiam alicubi ſponte proveniant, & nos ipſi in Italia obſervavimus Caryophyllos ſponte naſcentes, quos ſativorum primos ut ita dicam parentes fuiſſe ſuſpicamur: ex his enim iterati ſatione, tranſplantatione, irrigatione, aliòque cultu & mangonio paulatim immutatis & cicuratis hortenſes tandem & ſativos primitus factos opinamur. Quotidia[illegible] experientia docet Caryophyllorum ſemen in ſolo pingui & bene ſubacto ſatum, præſertim loco calidiore, Soli expoſito & ab [illegible] producere florum magnitudine & figurâ, necnon petalorum multiplici ſerie, & co[illegible] varietate à matre diverſam, quæ diligenti cultura & mangonio dicto adeò adhuc immutari & (ſi ita loqui liceat) meliorari poſſint, ut novum tandem vultum & habitum induat, [illegible] progenie ab harum artium ignaris & minùs exercitatis agnoſci poſſit.

Car[illegible]ophylli hortenſes à nonnullis dividuntur in maximos & minores, & utrumque genus in eos qui multipli[illegible] petalorum ſerie donantur, & qui ſimplici. Alii Caryophyllos hortenſes ſeu ſativos primo diſtinguunt in eos [illegible] qui flore ſunt ſimplici & flore multiplici ſeu pleno, & utrumque genus in plurimas ſpecies ſubordinatas. Nos has omnes varietates pro una & eadem ſpecie habemus, adeòque iis recenſendis non immorabimur. Nec tamen ſi maximè vellemus id unquam efficere poſſemus, cùm hujuſmodi varietates, novis indies emergentibus, infinitæ ſint. Si quis ſpecies celebriores ſcire deſiderat Parkinſonum & C. Bauhinum conſ[illegible] necnon Hortum Eyſtettenſem, Theodori de Bry florilegium, Criſpini Paſſæi hortum floridum, Emmanuelis Swertii florilegium, aliòſque.

In[illegible] folo decoct. flo[illegible] Caryophyllorum vindicavi à febri[illegible] *Vires.* [illegible] Medicinæ ſtudioſis parato veluti aſſirmo, vel potenter ſudores movent, vel urinas pel[illegible]unt citra magnos naturæ motus, ſimúlque cor corroborant, ſitimque ſedant. *S. Quadrip. Botan.* p. 242.

Flores Caryophyllei cephalici ſunt ac cordiales: unde uſus eorum præcipuus eſt in capitis malis, Vertig[illegible] [illegible]poplexia, Epilepſia, Paralyſi, aliiſque nervorum affectibus; in ſyncope, palpitatione cordis, [illegible] In ventriculi imbecillitate, cardialgia, &c. in febribus peſtilentibus, dato vel ſucco expreſſo totius herbæ ad ℥ iij. vel pulvere radicis ad ʒ iij. Eodem tempore nares contingere oportet aceto caryophyllato, geſtare linteola eadem madefacta. Fugant lumbricos, partum facilitant. Extrinſecus adhibentur in vulneribus capitis, extrahunt oſſa cranii fiſſa, leniunt cephalalgiam & odontalgiam [illegible] in uſu ſunt ſuccus inſpiſſatus, eſſentia dicta. *Schrod.* 2. Conſerva ex floribus. [illegible] Aqua [illegible] ex [illegible] Syr[illegible]ex infuſione florum [illegible] 5. Acetum ex [illegible]fuſione florum.

In facult[illegible] (inquit C. Hofmannus) compone florem noſtrum cum roſa. Quemadmodum e[illegible]abilem odoris gra[illegible] habet, ita etiam flos noſter, éſtque pariter guſtu amarus, ſine tamen ungue ſuo. Qemadmodum in Roſa odor & ſapor in ſuperficie eſt, pariteque in ſicca; ita in flore noſtro. Quare quemadmodum Roſæ ſunt cordiales, reparant ſpiritibus animalibus ob benignas è ventriculo ad caput evaporationes; ita hîc. Veruntamen hac differentiâ. Roſæ calidis affectibus ſunt aptiores, Caryophylli frigidis. Hoc enim affirmo ut Roſa temperata vix eſt, ita Caryophylli ſuperant[illegible]

[illegible]

2. [illegible] C. B. [illegible] *Botanica* [illegible] J. B. C. B. *prod.* J. B.

Ex *radice* craſſa, [illegible] cubitum ſuperantes exurgunt, albi, rotundi, læves, [illegible]oſi, in alas brachiati. *Folia* glauca, ſeſquiunciam circiter longa, anguſta, rigida, in [illegible] pungentem mucronem deſinentia, in ſtolonum & circulorum extremis duntaxat confertim poſita conſpiciuntur, ut muſcaria totidem videre videaris; nam in reliqua ramorum parte [illegible] veſtigiis relictis [illegible]am aſpe[illegible] efficiunt. *Calyculi* anteqùam in flores explicentur exigui, echini inſtar ſpinulis horrent, ipſéque adeò ejus mucro pungit: interim manentibus iiſdem ſpinulis calix productior redditus *florem* exhibet ſimplicem circinatæ rotunditatis, è quinque foliis conflatum, per extremam oram inciſis, colore dilutè purpureo præditis, ſtriata, paulò ultra medium lineolâ guttatâ ſaturatiùs rubente pictis, ex quarum omnium concurſu circulus deſcribitur, [illegible] quædam apparet. Medium occupan[illegible] [illegible] concoloria.

Floret [illegible] & Auguſto, inqu[illegible] annos durat, hyeme in hypogæum reponen- *Tempus.*

[illegible] ſylveſtris [illegible]

[illegible] non benè

[illegible] ei valdè ſim[illegible] vineæ monte S. Baltar dicto prope [illegible]

3. *Caryophyllus ſilveſtris flore magno inodoro* [illegible] C. B. *Caryophyllus* [illegible] (Cluſ.

Huius breves ſunt *cauliculi*, tres uncias rarò excedentes, geniculati: *folia* in ſingulis geniculis bina, ſuper[illegible]ioribus breviora, molliora, viridia, deorſum reflexa, ſplendentia, in novellis autem germinibus, ſatis copioſe ex eadem radice naſcentibus, majuſcula, latiòraque: flos è rugoſo & craſſiore calículo emergens ſummis cauliculis inſidet, unicus, ſuperioribus major, quinque etiam foliis conſtans, paulò ſaturatior priore, circa umbilicum longioribus villis hirſutus, & eleganti ex ſatura purpurâ albo [illegible]

miſti varietate gratus, inodorus tamen. Se[illegible] in longis [illegible] fuſcum aliorum Caryophylleorum modo continent. Radix ſuperiori ſimilis [illegible]

Locus. Frequentiſſimum eſt in Sneberg & aliis Auſtriacarum [illegible] Stiriacarum Alpium jugis: [illegible] nem Junii & Julio flo[illegible]

Illi per omnia ferè ſimilis creſc[illegible] in altiſſimo Jugo [illegible] [illegible] cauliculis, flore plerunque majore, nec eo unico ſed gem[illegible] præterea ſub villis fuſcum ambientibus inæqualem quandam & in frequentes mæandros excurrentem [illegible] impreſſum habet, humani cranii ſuturam referentem, colore rubro ſaturatiore præditam, ut prioris e[illegible]

In eodem jugo paucas hujus generis; in Sneberg verò ſecundi aliquot plant[illegible] [illegible] duntaxat floris varietate differrent: nam licet forma diſpar non eſſet [illegible] umbilici ambitus purpuraſc[illegible] villis hirſutus.

4. *Caryophyllus ſylv. flore laciniato ſine corniculis odoro,* C. B. *Betonica coronaria folio anguſtiore* [illegible] *flore rubro laciniato* J. B. *Caryophylleus* 3. Cluſ.

[illegible] ſimiles, quinque foliis per [illegible] ſtantes, rubri coloris, nullis corniculis inflex[illegible] candidi futuri videntur. Floribus ſuccedunt cornicula ſatis [illegible] Caryophyllei, continentia. Radix oblonga, [illegible] plerunque fibras agentes adeò ſe propagant, ut brevi totas areas [illegible] diffundit, qui [illegible]

Inde primum illatus ignoro: ſed in omnibus Auſtriacis, Ungaricis, Bo[illegible] etiam Ger[illegible]; plerisque hortis colitur, & Maio menſe cum reliquis floret.

[illegible] eſt etiam, fortaſſe, qui in hortis noſtris nomine [illegible] ex purpura rubente; interdum etiam albente [illegible] macularum atro-rubentium ſaturatiorum. Habetur etiam [illegible] tiſſimus eſt, adeò ut cùm floret o[illegible] tantùm flore naribus admoto. V[illegible] non [illegible] [illegible] Caryophylleo tertio differre videtur, viz. quòd non (quantum quidem hactenus obſervavi) [illegible] modo, [illegible] ſurculis radices agentibus [illegible] propaget: deinde quòd in cauliculis ramoſis plures ternis flores geſſet. Eſto er[illegible] [illegible] Pinks noſtratibus dictus.

5. *Caryophyllus ſimplex flore minore pallidè rubente* C. B.

Qui in muris lapideis & late[illegible] eodem fere modo oritur quo [illegible]

6. *Caryophyllus minor repens noſtras. An Virgineus* Ger.? *ſylveſt. humilis flore unico* C. B.? *Betonica coronaria ſive Caryophyllea repens rubra* [illegible] Maiden Pinks.

Radix tenuis, longa, paucis fibris donata, plurimos per terram ramulos ſpargit, in terram recli[illegible] & ſubinde radices agentes. Cauliculi flores ſuſtinentes ſeſquipalmares ſunt aut dodrantales, teretes, tenues [illegible] ſuſtinentes [illegible] binis ex adverſo poſitis, abſque pediculis [illegible] digitali interdum longitudine, ſed plerunque brevioribus veſtiti, in ſummitate [illegible] flores [illegible] rubell[illegible] punctorum ſaturatiorum cæca umbilicum [illegible] longo, oris in quinque ſegmenta acuta diviſis, ut in reliquis caryophyllis. Ramuli illi in terram procumbentes qui flores [illegible] proferunt, crebris foliis veſtiuntur breviori[illegible] in caulibus ſunt, anguſtis, nec admodum acutis. Semen in calyculis paleaceum, fuſcum.

Locus. Locis ſabuloſis duntaxat apud nos in Anglia ſponte provenit. Æſtate ad Autumnum uſque floret. [illegible] collibus ſabuloſis prope No[illegible] oppid[illegible] [illegible] provenit. Obſervavimus præterea in ejuſmodi collibus arenoſis propè *Sandy* vicum in [illegible] Bedfordienſi, itémque in [illegible] quodam non longe ab *Hilderſham* in agro Cantabrigienſi monſtrante *D. Dent. D. Willughby* eundem invenit non procul *Bridgenorth* Salopiæ oppido: Denique *D. Horſnell* in colle quodam [illegible] prope *Slough* vicum [illegible] remotum à Vindeſora oppido, via qua [illegible] Londinum.

Caryophyllus qui his in locis oritur duos aut tres & interdum etiam plures in uno caule flores profert, cum qui Cluſio & [illegible] deſcribitur [illegible]que (interdum b[illegible]) ſingulis caulibus producere dicatur, ut dubitemus an ſpecie conveniant nécne, quamvis alias & figura & deſcriptio illius huic noſtro ſatis bene reſpondeant: Deſcriptionem Cluſii ſubjicimus.

Dodrantales huic ſunt *cauliculi*, teretes, geniculati: *folia* [illegible] ſita, oblonga, anguſta, dura, mucronata, colore quaſi cæ[illegible] *Flos* è calyculo rubente emergens, ſingulis cauliculis unicus plerunque inſidet (interdum [illegible]) [illegible] foliis conſtans, lentè fimbriatis, coloris in dilutâ purpurâ rubentis, circa umbilicum ſtriatus, & ſaturatiore purpurâ nitens, [illegible] modum, ex cujus medio umbilico duo brevia *ſtamina* prominent: *Semen* in calyculis paleaceum fuſcum. *Radix* longa, tenues fibras ſpargens, è cujus capite plures cauliculi latè in ambitu & [illegible] ſeſe diffundunt.

Locus. Invenitur in Hamburgenſi monte duobus ſupra Poſonium, octo infra Viennam Auſtr[illegible] [illegible]aribus. Floret illic Maio, in hortos verò tra[illegible]latus [illegible] Aprili.* At noſtras ſerius multo florere [illegible] ad Autumnum uſque florere perſeverat.

* 7. Ar

7. *B<ttf)iea cerMaria five Csrja$>fit*> eertSJ ftitrpurtJ mfgnis* J. B,

7. *B.*

Non altè aſſurgit & hæc Caryophylli ſpecies. *Rami* ſupra terram ſparſi, ut in præcedente, denſo foliorum ſtipatu muniti, minus cæſiorum: qui ima parte duriuſculi & ſere lignoſi. *Caules* in duos, aut ad ſummum tres ramulos diviſi, quorum quilibet ſingularem ſuſtinet *florem*, elegantiſſimum quinque parcitura, in ambmi puld: re diſſecta m, Si inmechoainceaa corolla laturatius purpurakeiite decoratum: cujusodor [iumfltmus gratifltmulque.

PtZOOX eft 6c rcliquos antevernt: Maio fc floret.

Hujus defcriptio mcliuscoiivenKCuyophyllo (upra propofito, apud nos in arenofis n.1[1] centi quàm Cliifiana Caiyopliyllci (yhreftrtsgrimi: nofter tamen terius floret quam <rd hie, rel poccedena Joco propotitus; ut puccm ab utroquc diverlum eflt

8. *Carjofbjtlui fylvtftrit* **Ctriatiiscm** *ruter* C ft *Caryofh. Jjlv.* 4 Cluf

C!«f.

Craffiufculam habct *raiutm,* nigro corrice teftam, &tU fibrorim, (upemi in aliquot r.-ur.os &-vifanij qui fumnu tcllurc multa capita Rignuntj c ccnuibus, gramiiwis^ virendbutque *feStlii* conflau : irtter qua: prolttiunt aliquot ratnuii feu *ta*lie»li* ccnucs, geniuulati, palmarcs, & *m*\ lingulos nodos bma cxigua *falitrfa. Caiuet* in lingulis tauliculis (itmuiarc^j majufailt, e quibus *fin* mber dilurior qmnque foliis nonnitiil per ambicum croutis conihins, *i* cu|us timbijioj buu inccrJi^ »U bjuintia *cermcuU* occttnt emu aliquot ftaminulis. *S*mm* ut irt uitcniiugnini, jialcaccuiR

Crcfctt in Tauro Cirinchta: nionce. Floret Julio, *jtmm* /Vsgulto niacurum ctV. Locus & Ttruput.

Hoc genus Caryophyili in monte Jura propi Gcncvain, invciiimus.

9- *CerjrtfbjfBM foltiefrv ttrtiui fiert Inmate, fttmmulu ctrmoi/jtu oJar/Ku* C. B- *Btttmhs cvrtmarm rnmiis ramefo, fiert remitter fimirrtatt,* rt/ie, *cumcuLt duehut tmtrgttiai'jt* J. B. *Ctnupbjlitui fylv.* <. Qui. *tnmtmm nibui* Gcr. etnac

CH.

Hakcram Scnigra *roJixdi,* dura, lignofa, niuftos nunulm humi rparfos fimdcu;, *titgnx* item illos km/ilque Si inbirtdu fibras agent©.: ex us *tmditmii* exeunt dodraxii ales, geniculati, in tima partc gramincis qiiibuiilanv, brevibus, anguilii, toloic urins *foliu,* In- ſemper ex adverſo inter ſe oppohtis, tleinde {cainditm genicub aut IIOLIOS aliis ranoi ibai onufb: c\; i - ... cauliculis inſident long! *tdati, fiertm* continences album, odoratum, qmnqut: *tot\n* \-•. ... laciniatis conſtantem; è quorum unibilicobina emcitunt *fl*mtn.-.* longiuſcula, corniculorum Papilic uminftarioflexk. *Stmtn* dcindc in longionlntt capitults pbnum, <quale reliquorum Caryophyllec>uiu.

Provcnit in Hamburgcnti monte inter faxa, qua Au ft rum & Scptencrioiiem (pcaat. FJor.; Maio. Locus & Tempus.

2. Iftius criam genus ibidem inveniturj limgionbus *amba&it,* & plurcs flores profcrens, iuperion quidcni tormi 8c candorc iimil«, (cd inlfcxorum torniculoniin cipcrtcs, atquc eorum loco decctn flaminula, ipiius flons fuperfiuem paiihilnniqdaperantia habentes: captoila cuam in quibus femen connnctur lyngiura. *J. Baubno* liototuci coronana minus rainoQ, folio tcnuitcr iimbiiatOj plane albo, line conuculis. C. *Btubme* Carj'ophylloi fyfr. Horibus l.inuginolts liiriutts.

;. Almd tcmum paulo majus invcniebonius (iiiquitClui!) ad radices tnontii oppido *Maiding* ininunenns, tcrno tcre ,i Vienna milltart. l'trmioriwis & longionbus cit <*auitcahi,* majorc trjam *jtort,* liccc noti minus profuntk[1] per or.is laaniaco, ncc oiloratOj aut l. ... candoris c'inmnbj aut dilucms rubentis, &C qLioojmnwxlo carnd coloris, brevibus viliis purpurc ... umbilici ciicunifcutntum in utraquc Ipcdc occupancibus, oulbt fimilkerctrniculitj fed dcocm lUtmmbus uc in (upertocc prominuntibiu, aiiotiiu CbWj radio; &: floicndi tompjrc uonvenmnt. *J. Bmhma* B;tonica «Jiv>n.irTa live Caryaphyllca, flot« tctiuiter laeinuco, imuore albo *8c* dilutiits rubcntc. C. Ciuhinu Caiyophyllus fylveſtris lacintams i. (cu flore tcnutllifiic diflcetu,

lo. *CarjBplijtita fylv. alnr fiert lecinmo oJoratijjimo* C B. *Snmicm ttrmaria tajmjfimi Jiflttf*, fcvt CtrjefLjltts Juftrb* tUtier vtigaru }.* B.

jr. *B.* i

Caultt !u:ic font niulti, cubtQlcs *ic* bicubitalts, ramofi, gentciilatij *folia* inftfrioribibjiluiibuj. 1J«" afculis, dodran.talibus, vircfecntibts, Gipcrionbus tsttcrarurn betouicaru; ... coronariarum ſunt t'Jjbtii, t)ims gcniculfrt ampltxiennbuSj (aporis anun. *Flora* fpjdi, CK pediculis longioribus, multi, «ngio Etbut cabcolis idduti, quinqucfbiiolc, nmic albis, nunc ptr ... ootTantet^i, longiſſimas & tcjiuiflinias [acini-is (liilciii^ umbilico virefcontCj *Sc* purpurat-L'cnte laniigint; liirliiu*, ... odos 5t fi longinqLio najes fcrienns> *Vafnd** iiicccdunt duas pene tincias longa, t ... i>artc ..., qiumor iwncs crenata, extra calicem cinincntia, qm tunk.i conftat & aliquot brevibus iiiliwitS ... IU podigobni, *fimmt* abutidans nigro, cotnprciluj paleacea *RJJIX* hbi>

In iiioiitittus Ucndvo: ncine kJ parci.is lulcsitn inveniriKM cn^m in Gsrnuma, *ta* quibLrtdam i irisnon_pi"oail *Wtsflaibtr*^4 Franconmoppido. Spontcnalt.i[ar (in quo Cluſius) in h nlidiortbus uennenflS agri pratis, atque eti.im ad cxdiianim lylvamm pr.i' ... clivcs margincs, ptoque Auſtriæ locis. Serius • oliquk Hoi«, nimirum Julio & t"to A.UR[1]

Reperiuntur ctiam nore pleno, q1u j, U-iuiuno Ikcoruca WKOIUIU iivc Carj'ophylkus *&m,* flore tenuiltuiK Jiiictw, plcno, purpm afcentes.

* 11. Caryophyllus fm.ik*famtttl*tifiliutC.& n>Mt*nm bumtiu Uttfolimi. Bt)im,ca C<T** rea ſive CmwtyhnmmarUlnvmitwgrK.mtt rtptn, fieri ar^tnttu tnnUu mt*ta\ J, It — Caryo-pbflltitt fflv. 7. Cluf.

J.B.

Fohomm hujus Oiyophylli ratius defcriptioneni promeiiu eft: ca enim cam fum II a '(liis coto vuttu Cmilta, colure, figurf, non lamen odore & iapotCj ut icpcnti iniponant • c «£i ««&«/» palmarcs, Ci:voprivllori.'m lylvdtruim inihr genkulaci, nonnihil al pen iitbhiriuri /£" fiiftincnt Caryaphylli fy^eftrb, qmnoucpMtitos, (ttpiru pane hirfutus, fuavcmk pundis gucutos, quorum lingula folia iiiubdoides hncA ficuraoor cocctnca pineit < ntes, argenteis natx fiim : porro prona pane color cii ex lutco yirelceas, levi njbore pcrfulU HMreiniK»t ... crena-trix'eft pUnta. R "u*. Repta-

Locus. Crefcsre audio (tnquir Clufiu*) in monte iilo non procul ;\ *Niclafbur** Moravu: diſſito. Un-

Hujusipeacnij.CpotiLii vanet.ir;'n] florc p!cno in hordsquibufdani obfwvavit &: deſcripſit Clu-fius: cuian Bctomca coronitria minima, tubelloflore pleno rcpens *J.B,* i eadem ſit necne dubi fu-mus: *eauiti* ei in aliquot lamulosdivilosattribuic, in eoriimquc extrttniute ſingulares *flores*, parvos, plsnos, rubelJosj *film* eft brevibus, lanulculis.

12. *Caryophyllus cæruleus Monſpelienſium* C. B. Park. *Aphyllanthes Monſpelienſium* J. B. Lob. *Caryophyllus cæruleus ſive Aphyllanthes* Ger.

J. B.

Multos junceos enodes *caules* emittit, quorum ſingulis *flos* ſatis magnus inſidet, unicus in ſummo, quinque denticulatis cœruleis foliis conſtans, ex *calice* oblongo erumpens guſtu dulci. *Radix* fibris muJm, iongiij tout, ... lignoſis, duris, albis conſt at: drc, quam *folia* , multa graminea, celeriter marccfccnaa.

Locus. In colbbus juxta *Cajtetntuf,* aliifqiie fierilio;it>iis Menfpslio *vldaii* abundat.

1 j. *Armtria pnliftr* Ij&tlit* Ger. *Ctryopbyllui pritliftr* Park, *fylvtftri, pnhfa* C. B. *Betonica co-rmarm jijturaofd fylvtftrx* J. B.

Redo* complurcs eniittit ««/«, lives, geniculatos, dodrantales, interdum cubito longiores, ad quorutniingnUs m^ftnrn bin, *fitis* gr.ndnca, angufta: fun^mo caul,ex ^ mifque ramulis *calyx* quo cefcente alius quoq; flos^tibindeplnrcs, iuiiinEulicilidbus obrofun fubr^tcmitur, untonumer^ id ſeptem aut octo] ... tudine rumpatur. Flores ^ - W u n ,plaque fingub SSSffi ... prolis ſobolis multi-calyce apparent. ... aperiuntur & è

Locus. In Itali i, Sidlia, Galtia.GenmnufojquensocairT^inpafcuis, pntfarim ftcrdioribus.

* i+ *OtrytfbfUu fumilut latifdmt* CB. Park.

C, i>. frfti.

A radice tanlicnlhs, ftatim in duos ramidos fex uncias altoSj tcnues rotundos diviſus prodit, cui ad wditem /«/(4 bicvia, latiutcuia, in ramulis Iongiora niollia I pallida, binis ſibi invicem ad geniculos refpondentibta. Cuilibct ramulo *JLt* unus, (equuntc muito minor, pallidè purpuraſcens, niagilque albcns, cs brevi cabce prodiens infidct Habuit ex Aullru

* f. *£*ryepb)lliuJjffoeftri'hifleritt* CB.

C. *B. frcA.*

Ex *radice* parva *folia* pauca, anguſtiſſima ut prioris [Caryoph. ſylv. repentis multiflori *C. B.*] ſed multò longiora exſurgunt, & inter hæc cauliculus tenuis, plus minus palmum altus, in ſummitate in duos pediculos ſemper diſtinctus, quorum ſinguli *florem* magnum, Caryophyllo ſyl. vulgatiſſimo multo ma jm , qmncpiefclium, loiter laciniatum, colore pallidè rubentem ſuſtinet.

LHut. Orca Gcncvaiii Cherlerus collect.

§. 2. ZJf *Caryophylklat,folio bortatojive ArmtrU,*

1. *Armeria* w *albartP.wiTuhraGtt. Rttmka corcvaria, fat QartopbfU* u *ſylveſtris vulgatiſſimus* J.B.

Hiac rW« plircs> & c diverfis capidbits, reai, rotundi, ftrjeofi mine palmares, nunc pedales ac enamcujitala, non r.imon, niiiintcrciuin in Gininutate : *folia* graminea, viridia, ad genicula binaj proptcr tcrram nuiii-'i^! ... : *radix* longa & ſatis craſſa, colore foris fuſco, intus albo, ſapore fubamaiOb *Ikrti* modoiinguhiCSj modo pJuros I ſimul, IliavcrubftiCCS, odore nullo excellente, per obtuliim margiiieni CTcnatt, ex Vifculo oblongo, tereti, atro-ruWntc cui ad baſin foliola acuta, calyci aequalJa, (i-pc b;*eviora appofita.

Locus. In praoi, pafems it inedds campjs per Gennfu.-;;., Italiam & Siciliam frequentiſſima eſt.

Hujus aliam (peciem habct C Dauiiinus fitb ttalo C ju> ... ylli ſylv. vulgaris anguſtifolii, Caryo-phylJi momaiu albi *Tab. Ger.* apud quos vide qt;s dcltriptionem

2. *Armeria*

2. *Armeri* rubr'a iatifoha* Gtfr. *Armtriui UtifoltMjfimpttX, fivrt rulrra* Pirk. p.trad. *Cttrjyhjtimi latifolii barbatum, ttnfii bsrkatui, htifolira* GB. *Btti.mcaciiron.tnj httfvlta fttrme, jhrt fttn;tuLs afou tato* I. li.

J.B.

Lignola *radix caules* emittit cubitum unum aut alterum altos, laeves, teretes, geniculatos, inanes; ad quorum singula genicula *folia* liliacea, atrovirentia. *Flores* in caulium & alarum extremis, suaveolentes, multi simul in umbellae formam juncti, ex oblongis rubentibus *calicibus*, coccinei, crenati, circtdiim t pun&is albis, Unirilfjuc purpureis circa imam fouorum parccm • obtinentes.

Gcfherus in pctroiii collibus *Sc* afpens, *faQ&,* fabutofis jpridfque loas tuiu fcnbit.

H*c planta floninicolorc inh'jfiiwr v.in.u: iiimuum *i. Albo,* hinc Armerius, l.itiiulius (impl« florc albo/Vi, *%, VarUgaxo,* hinc Arm. Lull. v.i:icg;ii:. five vel lioolor *P-»t. lh.v~* in cadem u:n-bella^ow hatwntur nonnullt purpurui, alii albicuttes, alii ciina, cum ciicul" live cutolla pundu-lorum albcnuum *five* argenreomni, ant purptireonim vcl fiturJtioruHi vcl dtkicio, urn, *$cc* aut line illo. 5. *Rubrt futttTQhelofertcto,* ut nos efiam cum Parkinfono obtcrv.ivimu?. V.iti.i; inCiper hop genus flore mukipiici iiu plcno. Hinc Armeriuslatifalius ilore rubro multiplict/*«nf. *Lo.m,*

Unmfcujulquc floris calicem circumltant folioLi (ex, anguft.i,, mucronata, calice ip (olongiora: *Stmma* in vatculis cylindraceis per matuncacsm ni^r.1, Carj'ophylliQram jcmula. *Flam* qui cum pn-™6 apcriunrur albicanc, pofloa paulatim purpuraLunc.

J. *C^jepbySvt burbalui bar Unfit tm^ujjt'tfoUtH* C. B. *Armtriui ang: folio uhrxi fsmfltx* Park. *Beienica certmtri* miniu UufeiU flert froftatJl JiJJtihJ*.B. *Armtrmt[atrut-rutmt* Gei\

J. B.

E *radttt* albafibroniplur.1 prodcun! capita foliorum pal nuni longomm, uncum *fcii:* I.uoiun\, atro-vircntium, fimiliumqucKiamiiiuJu Plaatiglni aneuftifoliar, 1l1 quiousduo nervi exigui juxta coftam (ecundum longitudincm cxteniiuntur. *Cauks* liijquicubicalL";, rail, elabri, in plures ramos divifi, per quorum genicub gemina/i>/:4 alterno pofitii difcrcpantu, angtilta, furrecta\. Summkata ra-mulorum *flew* ftipant fiuvitcrolcntcs, acccdenres quadantcnus ad Sypcrb* *Ai&x* florenj, minds umenprofundeatquc tcnuitcr *ic£t*, fed profiindius multo quara in]praecedente:, p.irpurei, poiilli-mum area foliorum media & umbiliaim, cxttenutatibvisartjuc Icgmenmadalberiincm tcr:dentibus, in quibuflam cnam laturatius catidicancibus, in quibus *spunk* eminent gcmirUj candivanccs, cxigui. Sipor radios *Sc* fidiorum amarus.

C. Bauhiniis Armenum limplici ftorc Pannonicmn *Ctmf.* hue ref^rt, cujus di^ercnuj:quinque; 1. Eicgann ell rloio, coqucaut plane rubro aut laelci candoris maculis afperfo, autm^co oris car-neicolons, i. Oinnino nivco. ;. Flora pauciorOj iliiutiu-. ruU::ntes, & :nci colons. 4. FJo* pur-puraicens oris albis. <. Florcs die pritno & fecundo quo apcrti fiint laftci prot (its candoris, {b-qucntikapauLitim albcdmc erandcenlC, undemommno purpuratcunt, he Dt in cadim mnbclla flores kdcosj atios exalbidos & media ex parts purpuraltentJS, alios omniiio purpureos conlpi-cere liceat.

Mihicquidctn videtur Armenum huncfimpILi fiorc Pannonicum *CJ*f.* pneedend Armcrio U-cifolio cundeincilc obtlorum confonnaatcm, qut in hoc uti in Arnierio latifolk) umbellatim ru-Ictincur&codcm modo colorc variant, quamvis minus recte pu igatur folio jiimis oiiguflo. Hinc *Sc* Armcnum plcno flore Ctulii (uperiqfe Ipcciem (eu vaxJctawm cfte oportct.

Cxtcruni & Arnicrtus hoc in loco c J. iUuhwo dekriptus Roru a>!o; c albo varbr, qux varietal Par kinlotio dcfcnbitur tub titulo *Armerii angujltfohi aibt fiafUck* • UtraquJ cttam vartecaj tiorc pleno "tpencur feu porius duplici, *i\ux. <Anr>trw angujltfolm Juflrx* Park.

A. + *Arrntri* fylvejhi air era ttljcuta f#Iw!* f*f!tgi*tk em* Lob. *Caryophyllus' pr*l*nj»Gw, prMtnfii mtjftr m*\w & minor* Park. *Vida barb*;a tngufitfalt*])jltcbjixpti].\}. Caneplnl' lut borbitw fjlvtfi.* C. B. ©rptfojft pink.

E MA«alba, lignoia, (liiipHci, fibcHa innuracrjs tcnmffiniii >apillata tJ«.'« exeunt plur«,tenue*, terctes, lacu firmi & rigidi, obfeure nrentes, imi partc glabi i, summi brcvi adraodum 6t vix con-ipn.ua lanuane huJii'ti, nodofi, Iongis internCkiiis. in Ipununcalion tnuhuni palrnum *esoodenM,* in cuitacubitaTesJJ6c aldores. *hlu* adnodoi tunaadvc la, angufta, oblonga, scuta 8crejot graminea^ cauiibus adnalcuntur. *Omits* ad nodos in r.imos ti equencss divaricuiturj in quoi urn extremis «&• *tnli* plcrunquc plurciconfurti, nulU umen umbclla: rormi^ pdiiculis brevibus an: nidlif uiiidcntcs, cylindracct, tenues, unciali longuudin(;,ftriatijroln>li> bins angufti, acumin itii, zquaiibca auc otuni longioribus obvallati; c *{[uWnii finfodi* cmicint parvi, pulchrc lubcntcs, p< alis anguftiori-Uii, quo-rum later* Soreexpiua l_ mutua non continguiit, niin us obtufis quam in aliis Armeriis, ;>erextrc-mutn (ubrotund»j ficunijltcrfvc citn.i iatilB, pundulii Gturaoonbus area 1mbilicum. *afyeria,* quibiii in fafcuLj oblouga cyUndracc^, *qax* iununa partc per maturitateap m quatuor dendculos apcriuncur, (uccctlvuit *jtmtn** uarva, angulofj, nigra. TU/M qiii-piiinoa Gtion. anno : :adicc ex-eunt Uoora multo *Cim* & fere unckm dimidiain ciccdunt, *xqu** prapemodum butudinis ab exortu ad cxtranum, quoti (ubrocundura cit, duos plus digitos longa, obicurc vindia, glabra.nul-*hi* pocter coftam nicdiam nervisconfpiaiis.

iecuiitk.) .1 Utiom; annu cauicm edit, 6c poiluuam {ctticn peneccrit radidnu exarcfeu.

Il1 pr«b &. palaui plunmis toca inroaimrj folo prae am arcnoli) aut glareolo^flatc floret: x.«n» I *TtmfM.*

CAP.

Car. It

Dc Lye fan fie.

LYchnidis nonien accepiflc contendun: hanc hcrbam «»&* ™ «** ^x®" «Ð*» «tr©-, quod /«- Htfowr /O/*NR: \c\ quod romcntoiis cjus foliis Va^rci ad lucemaram ulum pro ellychrms uter cnnir. Antiquitus erum Gollipii copia noa dabatur, cjus ergo vkem quanin.t.in! | her-barum folia, ut Verbafa & Lydmidis, pndrabanr. Placet alus *a* men Lycmiitis hue datum, non a froniuin tomenro, led a flainmeo rodlaatiraae rlorb wlore: I^chnii ergo quali Jncidus fucufca-tufquc fios. *J*. Bo<l. « Stapel,* qui 8c alia adtert.

Lyclinidis noeae Cunt Calyx flons integer, ftri.-itiis pleninquc 8c mnridior: Valoilum femin.ilc pluruniim, pyrifomiOj interdum tamen oblongum & propcinodiim c^-lin-iraccum, Uimma pane per niaturitatem *fe* aparientc in oras dentatas, femimbts turgidioribusj non lans, comprcflis & rugoiis, ut in CaryophylliSj in medio fitis ca ambiente tindiquc 8t protcgunttt valcvilo.

FloL-um pctaJa m LychiiKiibiiifxpiffiniL- bifida iunt, raro intcgra, rarifflim£ latunata, nunquam, qutxl (cum, in margins creiuta, quo a Caryophyllorum diftingmincur.

^, I. *Lyihnides umbellatæ.*

I. ***Ljet-bttit &irffifj jiore cocemto Tfttycr C, Ji. loch. Chalcedonica flore (implies mmiatn*** **PJI-JC.** ***Lych-nit Chalctdvniea*** **Ga[1].** ***Flet*** **CVnf.nw™>p>^J** *ramee miniatae, albo, df* v^w J. *H.* Concfuch, o: flotocr of CoiiBaiinnopfit.

J.B.

Numcrofis fibris craffionbus, 8c in .ilus fubdmfisj nuUcatur, g'.iftu (liti.icri: *ttulu* collom biaibi-tales interdum & akiorw, ali.is aibitaleSj pro radonc k>li aut loci in (juo nrimr, ceroes, lii; tos, ma-*tin,* crcbris geniculss inccrccptos: ad quorum lingula Una *folia* conpgidin, alttrnanre conjugio-rum fitu, adnafcnnturj pcdtailo nu!!o, fed l.ictore b.xfi caueao amplericntM, Lychnido fvlvcliri, amula, venta) nisnoa, rigidiora,_magilque alpcra UnngineobSa; pnora cum *hxmean* maenam limilitudinem habennaj guflu acrl *Vlnrtt* in caulc lumnio St r.imulorum extremis umk-li'> L J romiant, odore luavi quanquam obituro, lei) colore pcrquam amceno miniaio aut unnaKirii (a&i tii, interdum carnco aut albci, petalis oblongis bii'ulcis, umnquc us medium alatis, & ad'cxor'tui binis appendiabus incumbentibui auclis, lie i:t mwgrum 5c cxplicatum peulum Papibonem occul wcocorporc exprimerc pofie vidcitur: inter ha:i; *jiomma* purpuralccnna *apemki* viotaccos Itiitincnr Emicat aaccm Hoscx *caljt** oblongohiriiito, viridante, *tiafiulw** oblongum occulrantc *itmmt i* •'" riiffo replctum.

Varietates. Flos colors variatj albo, carneo, varicgato: psulorum etiam nmlopuci (eric.

Lecut (3 Tenifut. Pcrcgrmiis eft flos: fentur in hortis icminc e Conftantinopnli adveda Junio & Julio altero à larionc anno floret, dcindc ploribus Icquentibus. *Rjdict* cnini conftat vivaci, diuquc durat, hyemis & fngons patiens.

Lychnis flore coccinco minor C. S. nobis incogoita & fu(pc<fbi cfl. Soli porvitatc a præcedente ditFcrt.

2. *Lychnis AitncuU Urfi facie* C B. *Lyclmii fjlv. UttfJta Cbjii, five Muscipula* Cratca *An-rttuLc urjifaiie Cretica* J. B. *Ljcb. jjh. Uufolta Clufri* Ger. emac C. *B. fr«L*

Radtce eft alba, long*, 8t fibrora, *foltis* ad radiceni pluribus, criam viginrt numero, per tcrram ipariis, incanis, lamiginofts, Auriculx tirii florti luteo toltii formi & craffitie fimilibus, nnctas trcseuam quatuor longis: qu* ex longifEmo & latiutcidapediculo (enfim rotundam figuram acquirunt, &: ranus ungiicm UtiBirfinc (upcrant. CW«» Tetundo a iationc aim producit, fefqui-cubialcni & ainprem, raniofum, rotindiun, lurfutum, firmurn, in fummo lento IUCCO »brin *Flores* ex vindi fhveicentcs, plurcs 'quail in urabelb congefti,, quinqucfoln & bih< 5 luanoiuin li iatis tamen exigui pro plaiiti magmtudinej quibus *ttsfud** jaarva *Semen minunim*

3. *Ljchm vifiarte maxim* CmU** Alpini. *nfcarU maxim* Crtiica Alpni* Park.

Plantam hare prscedenti candemefle fufpico^ quamvis needefcripriorcs^ ncc **icooci** twr om-nu convenient. AJi^nus diveiiani eHc contendir, quod nitnirum pnecedens unicaulis fir *t hæc multicaulis: quodcaulii **illiu5** lit trescubitos longus& ramofits: Jiujus autem caultt v * cubitum attoUantur nu]161que rainos **ckcumftrant,** iisexccpris tn quibus fores nraiii««,r * plus illius folia pauca iimt, & radix fibrola, Primula- veris periimilis, EUMS folia m m 3 r V ^ lffi mftipata, 6c radu cralla 8c longa, minimc hbrota. "mumera fcri iunt fimul den-

4. *Lyetmii Montana ftort luteo gldofo, Bttfa mmana Hurt globofa* C. B. *Globularia lu-tea montana* CoL Park,

Cfli

Radicem habctlongam, pedalem, minimi digiti craffitudine, crafts cr ... medullà intus ..., durà; fibris ... is circa foliorum exortum tenuibus, inferiùs ramoribus craffis ongio.

[illegible] verò [illegible] nis exuberantibus, ſunt [illegible] ex ſingulis propaginibus pedales exeunt junci ſapore [illegible] co geniculo, binis foliis rectis adverſis cincto, rotundi [illegible] ſummo verò ſunt *capita* [illegible] me tam [illegible] n duorum contecta, quæ caule perforata videntur: quibus hiant lata quatuor [illegible] poſiti *flores* emittunt luteos, ſtellatos, [illegible] copioſi [illegible] *ſtaminibus* oblongis, & *ſtylo* craſſiuſculo, [illegible] corni, pallente [illegible] dente: [illegible] pe-liculi [illegible] ritatem [illegible] atque utriculi mo [illegible] apertus alium habet intra ſe duriorem; ovalem fructum parvum, Lychnidis mo-do, in quo *ſemina* [illegible] urâ quadam di [illegible] o in quatuor [illegible] ore vento excutien [illegible]

Junio floret, Auguſto perficiuntur ſemina. Montium altiſſima juga ſupra Villam Flaminianum Æquicolis Marerii Comitatûs, loco *lo Serrone* dicto, quod eſt ſupercilium montis, incolit, loco her-bido & plano; nec alibi invenit deſcriptionis [illegible] F. Columna. Tem. & Loc.

Planta hæc inter Lychnidem & Caryophyllum ambigere videtur: calicibus florum hirſutis [illegible] ricarpiis ovalibus cum Lychnidibus convenit. Pericarpi [illegible] compreſſis Caryophyllos æmulatur.

• 5. *Lychnidis Chalcedonicæ umbellâ Phlomis Lychnitis altera Syriaca* Lob. *Verbaſ-[illegible] Salviæ folio* C. B. *Verbaſcum Lychnites Syriacum incanum [illegible] Floris Hieroſolymi-tanæ* J. B. *Verbaſcum foliis Salviæ tenuifolia Syriacum* Park. *Phlomis Lychnitis Syriaca* Ger. [illegible]

Lob.

Hæc nova [illegible] onſpelienſi florum ortu & modo: ſunt enim Lychnidis ſylveſtr[illegible] [illegible] lis, & virgulis quadratis, tomen-to craſſo incanis, & radic[illegible]

• 6. *Camara* [illegible] Marggr.

Marggr.

Caule lignoſo, duro, q[illegible] pedum attingit altitudinem, atque in [illegible] ſpanduntur ramos; partim [illegible] procumbunt, ſerpentes cum ſuis ra-mis. *Folia* autem habet rugoſa, hirta & ad tactum dura, in ambitu ſerrata, ſplendentia, ſaturatè [illegible] ſemper ſibi invicem oppoſita, & ad exortum ramorum ſparſim. In extremitate autem ramorum [illegible] e cauls umbellatim proveniunt *floſculi* parvi, inſtar florum Lychnidis Chalce-[illegible] di, ſc. lactei, ſuavis odoris. Tota planta odorem habet fere inſtar Menthaſtri.

Ad hoc genus [illegible] Muſcipula Lobelii Ben rubrum dicta, verùm ob caulis [illegible] vitula viſcoſos, ac ſi glutine perfuſi eſſent, eam Lychnidibus viſcoſis annumeravimus.

• 7. [illegible] Ja. Zanoni. *An Lychnis coronaria ſylv.* [illegible] *Lych. coro* [illegible]

Ex [illegible] n emittit, ejuſdem formæ cum Ocy-moi[illegible] foliis, craſſior[illegible] duriora, cartilaginea, magna & villoſa, attamen viridia. Ex ho-rum medio [illegible] *caules* plurimi, villoſi itidem, quadrati, albi, in medio cavi, nodis ſeu ge-niculis excepti, qui rarò diſponuntur & craſſeſcunt, ex quorum ſingulis exeunt bina *folia*, ex op-poſito diſpoſita, nunc à dextris & ſiniſtris, nunc ante & retro, ut cernitur in plantis omnibus caule quadrato [illegible] In ſummis caulium ramis naſcuntur plurimi *flores*, umbellatim diſpoſiti, ſinguli quin[illegible] cordatis ſeu bifulcis conſtantes; in quorum medio exit *ſtylus* ejuſdem co-loris: Flo[illegible] i, pulchri aſpectûs cernuntur. Hiſce evanidis ſucce-[illegible] exterius, & virides, uſque ad numerum denarium: [illegible] denticulis donatur, [illegible] foramine, ex quo [illegible] is protuberantiis.

Floret [illegible] Tempus.

Hæc [illegible] potentiſſi odoratiore reperiri an.

[illegible] Lychnides ſativæ & ſylveſtres minùs viſcoſæ.

1. *Lychnis coronaria* [illegible] *vulgaris* [illegible] *Doſc. ſativ.* [illegible] *& rubra* Ger. [illegible] Campion.

Ex [illegible] fibroſa plur[illegible] eunt *caules* cubitales & altiores, teretes, tomentoſa la-nugine [illegible] aliquot diviſi; *folia* veſtiti per intervalla ex adverſo binis, ad genicula can-[illegible] gine denſa, molli & incana obſitis, tres aut quatuor digitos longis, ſeſquidigi-[illegible] deſinentibus; [quæ tamen ad radicem obtuſa ſunt.] *Flores* in ſummis cauli-bus [illegible] fere modo diſpoſiti quo Ocymoidis vulgaris, obſcure rubentes, è calicibus ob-long[illegible] is, ſtriatis [illegible] ngulis ſtriis eminentibus, ac ſi anguloſi eſſent, totidem ſinus ſibi in-tercedentibus. Flore[illegible] & venous umbilicum ſtriata, & ad ipſum umbilicum duos eminen

emittunt proceflissdcntkularos, fatis rigidos, fur firm crc&os. *V«fcul*m ftmmdt* fucccdit craflum, vor icofum, pyriform<:, aipiciio *femmt* inrus refcmim ad modum Ocymoidisalbi.

Flos colorc albo *Si.* ex candido carneoquc mix to vai be.

Colitm[1] in honis multiplici petalonim ferie UilTgnis.

Locus. In Italia paflim provenit, ubi & florc albo modjo incarnato interdum cernitur Tponcc orta;

A. 1. *hythtiii fyfotjlri: (lore tlbo* Gcr. emac. Park. *fylv. alia ftmfU** C B. *Qcymetdtt ulium muttit* 1.B. JOilO tofiuc tompion.

7B

Porcnm nitimr *raJkt*, cubiconim duorurrt aut trium longitudme, inrerdum bradinli fi:ri cnlfitu-(Utic, multifitU, alba,acj-j6i (ubanura, qux anteqium c terra cmergat in numcroia u;~.iu polliun; craffituiiinis aut minora, dodranralia ant palmaria dividicur. [J||Ufl nosumam Ionptmiinem aut crafliricm non aflequitur, in terrain tamcn profundc ilcfcentlit. J *Omlei* cmittit crcbros^ cubitales *tc* fcfquicubitaJes re) ctiatn majorcs, tcrncSj hirfutoSj inane, (•eniaJatwij ramolbs, prope temm mbentes: ad quorum fingtilas jiinAuras *folia* bina advcrfa, aaimtnau, piloia, duos ant tt« diginK (oogx, {cdjuidtgttum Ucij nervis aliqtioc iniigniortbus fecundtini loii^itvidiiiern cxcurrcntibiis, m acutO5 apices (enfim anguftatAj per margincs iqualw. *FIcrti* in fiini; i alis folionmi excuntibus, p<5icrjlis ad modum brevibusj £ caticc oblongOj tto llriis purpuranh-bus, turgidL'JOjaJbijpcntapctalu pctalisiii medio profunde fiflis, bos, i centrum fioriscorolja qnatitini lacuiiat.t ccrnitur. Flori (ucccdit turbtnatum, Nicotiartr ormulum, crcrutum denticuUcumvc [dcceni denticulis rccurvis] dehifcen* vafculum; m quo *j<ntm* copioium llyo,[1] mi par, rotundum, coniprcfliim nonnihil, colons cincrci.

Locus. In pafaiis & ad (epes pafllm.

Fiorc plcno reperitur oo rantatcm & elcganaam in honis culta.

Vires. In Jiqiiorc pofftti decora optimum eft leinedjum in convullionc pueraivnt. D. *Palm* • cione D. Hen;

A. ;. *Lycbtii fylvtflTiM ntbefloftart* Ger. *fylv. prt njrro* Park. *Mv. ftvt vfustit* pttrpmrt* fiffltx* C B. *Ocjmvtdti fvrfurtum nmitii* J. B. ScDflOtoCTCtJ Iniia Campion.

Exrfl*/i« minimi digiticr.iffirudun:,albaꞁfaporefLibacri & fubamaro, fibrismulns donau, *cmla* cmitrit aliquot cubitales & bicubitalw, gcniailato», hirlutoSj conca*os, nonnihil lubjnJc nibcntcs. Ad quorum finguia gcniaih/o/*' bina onunturoppofita, foliisPlantagmn abqiuueous Imulu.oblonga tita, aaita, taftu raolliaj hiifuta. *flerts* fimul aliquot in cauliuro jonanutare tat, inter folia limuf junaos, fed non fimul fe ttpaodentes, *t* quinquc pctalK fuarerubenobus, biparritis coinpolicos, *fiemitta* qtiinqucalb.t, florealnora ambicntcsj *caljce,* Itriato, lanuguiolo, paitini iiibentc, paixim vi-rentCj pedicuto brevi, villolp, in quo icminK conceptacuhm oblongunu

Locus. Ad fcpes &t foltis, inque lylvis humidioribus paflim mvcnimr.

Varietas. More plcno haticnir, qiLtob (pedem & voiuflatem ab hormlanii noftni colitur, nomine ficfi SCSatcftclojjS tiittontf.

Datur 8c prolifcra flore vindj, qium Lobcuus Lychnidcm agrcftcm abortivatn, multiplici vindi florc appslbt, Camcrarius cp. Matth. Ocymaftrum flore pleno viridi.

A. 4. *Lychnh fylv. btrfuta amua flart mmart tarittu* Mo: id *Morif.*

Apriorcdiffert, i. Duratione: a. Florispanitatu & colorc cameo, quudque cito cvanefcat "CJrtcra fimilis, nee plura de CO habet. ViJctur die *Lyelmufjlvejlrit amain *ng*fHfe!n Hart* pm-j *I rofctmt mpraf,* (jijam *D. Dm* invenil inter legetcs propi' follim ilbm fanioiam in aero <~>"-gienJi Cjr l^rbil? ottclj didum 8: *D. Nnvton* ctiam alibi.

5. L;cAroj *noHiflor** C. B. Park *OtymtMct mm fptexfum* \. B. Night flowering flofc **tfatnpxon.**

E ««fiwalba.fundfid [mtcrdiim molttfida] fatB crafli, lignofa, fibris aliquot capillau non altc defcendenre (Wu exurgic imiplex, aibitalis & altror [in viridank cut*] icTc* hirfutta ibliJus, firmus, ramolus: *fillm* ad iicobs binisaddibfimpofisis OcymoidU albi acrovirwiS bus, hirluns, acuminansi tmis lanonbus, {iimmis oblongis *U* anguftu. Ranmii c toliorum iinu . bus cgrediuncur pietunque (inguh altematim, inicriium bini oppoliti, in raftigio duos trclve J? *m* luitjncntes, paiiculis uncuhbia *hum i <*lkih** oblongis, villofis, camTiculatis iaua[iK»T Oqrmoidw .ilbi minores, parte iupina albosjcvi ruborc tindos, pmna ex bnguido lute' 'nil tH tcs, penis bifidis, noftu cxpanfo*; Sole illucclccntc flacccfcentcsillico. pctalis uitro.(;m f volvcntibus.

Flore pr^ttinto *vafatl** feminaba intumefaint valJf, & pro planta: motlo nn^ I; quam in rcl.qui, dadque I , ad,o ut intodum calyccSTdiWanr* calyx cvHinitur & CKLuLlr ad pericarpi. intui conrend X u X : dcnriculos recurve ape™ riftfc j£Eftati. arrcporp^ VS Summi caulcs & ramUi, ,ut 8t flonim cilices .id taaum vifcofi font.

Augufto & Septembri. Flos aeftate noctu

A. *i* Lychnis

A. b. *Lycbnii major xtsftifisra Dubr,* ... r mi.

E *radice* alba, limplid reda in tcrram defcoi dente, ſurculos aliquot tranſverſos obiter emittente, pluu> exeunt germina crebris foliis terram operientia, inter quæ multa in caules excreſcunt cubitales, & It ..!es aucaltiorc;,, medio erecto & ſurſum rigente, reliquis in ambitu terram versùs re- dm. ctis, teretes, firmos, medullâ farctos, brevi ſed tamen denſa lanugine hirſutos, geniculatos inter- noil. longioribus, ramoſos, ramulis brevioribus quàm in Ocymoide albo vulgari, quin potiùs fur- .uilis : ſontem quàm ramulis dicendis, binis ordine ad ſingula genicula, ab imo fere caule ad ſum- mum, ad uuinqnc aur \c\ pjrn : in eodem caule. *Flores* in ſingulis ſurculis crebri, eodem ſitu quo an jljus Lychnufibus t- uilyo; ant;, ... ſtriato, oblongo, minore multò qulm in *i* Ocymoide albo, iiiinulq:;c illllLLf<>, fltiii *an-* ... rubentibus ;ini^inr, albi, minores quim in prædicto Ocy- moidc, pculisprol undè ad unguem ferè fiſſis, ſegmentis quàm in illo multo anguſtioribus. Si ignu autcm pci ... ala ad umbilicum duas habent appendices ſeu proceſſus acutos adnatos quæ qua inUm quaſi corollam efficiunt in medio flore, è quo exeunt quinque *ſtamina* prælonga, initio alba, poſtea purj ... aſcentia, *apices* ſuſtinentia primò pallidos, deinde pariter purpurantes. Floribus ſuccedunt *vaſcula* ſeminalia turgidula, quæ calyces rumpunt, turbinata, ſeminibus copioſis, minutis, per iUttl- ntii ... em nigro-purpureis repleta. *Folia* lata, obtuſa, craſſiora & breviora Jii.1111 in Ok.\ inoktt: jlixij obiaii i ... is viridia, nervis minùs conſpicuis.

Flos noctu aperiu IT, Sole ili'.i creſcente contrahitur nc n umen penims msrcctcit led node fcqueme denuo fc p.imk. ... nitates caulium cum vaſculis ſeminalibus ad tactum nonnihil viſcidæ ſunt.

Maif menſe floret & ſemen brevi perficit: In clivis maritimis quibus inædificatur \rx Dubrenlu obſervata ... uo & ſemen ejus acceptum.

7. *Ocymoides repens* Park. *Lychnis vel Ocymoides repens* ... 'mm C, B. *f-yehnu m<mt*n* rtptm* Ger. emac. *Saponaria minor quibuſdam*

J.B.

*R*iUei* lubct crallii3 IOHRAS, mulcilub ... s, fibratas, in multa capita diviſas, mo j s / extends nigns, intus albas: *Cdulti* p er terram ſupini procumbunt, hirſuti, rubentes, geniculati, rantofi: qiionim jindisadn.ii cuntur ex adverſo poſita *folia* bina, Polygoni aliquatenus figurâ, ... [uta. /'W/purpura- ſcentes, Saponariæ unores, *calice* oblongo, hirſuto, rubente, quinq; & fts .culii & ^«*i«m mc- dioconfl.ir, tes.

Dulcdatui' 1" ... ces ad Meridiem ſitis, ... ao&, Si collibus aJ RhoiLttiunt: ... Arve flu ,««**Genera**: i.«cn/. in lulu ULim oblcivavimus uiwr Mui i ... >*cn.*

* 8. *Lj(bmi Crttiij dti^i* ... *tifolia* Park. *hirſuta anguſtifolia Cretica* C. B. *Ocy moidti ftft nAro mi- XMI Cr<1tcnrr> j.* B. *ſylv.* 7. Cluſ. *Cluſ. J. B.*

Statim .1 radice in njultos ranmios palm.i res vel etiam minores dividitur, teretes, tenues, enico- lato>, hirforos. [J. Uauhuiiu caulkulos phu es, pedales ex radice pullulare ſcribit.] *Folia* ad ſur.',ulos nod K caaJenntuT biiu contrario exortu, exigua, craſſiuſcula, villis quiilamm odo tecta oblo>tiga, mutronc obtuio. Singuli rami ſuſtinent membranaceum *calyculum*, ſtriatum, lanugine obſitum i, in- fima parte anguſtiorem, ſuperna laxiorem, è quo exilit *flos*, quinq; foliis conſtans, in fiintmo Inti- dis, colons inicio nibslh, deinde leviter candicantis; in quo *ſtaminula* aliquot flaveſcentibus apidbus pncii ... Flori (uccediuat capmila./«*• oontinentia tinulc 1 Lychnidis hortenfis femmu *Radix* icnui.'.,in firkn ramos Jivjriuuu., non umen vivas.

9- *Lytbmmftrv»t fl#rt r*btfU i tttjet nbltnga* ... 1 ... *Ujj.tnt»fti.*

Abalwfpec ... ciebus diſtinguitur *calyce* floris prælongo & tenui; *flore* pulchrè rubello, ejúſque peta- lism i medio profundè ad unguem ferè fiſſis, quemadmodum in Aliine majore aut Gramine leucan- themo, &c.

Juxta Meſſan IHI tnprunonv ontium aſcenſu hanc obſervavimus. Siipemia pioxi ... ipczJinulb tit; **non** t.inisn **udeu.** *Locus.*

* 10. *VjtbmMfylvtjbit lirls* Lob. / *ſylv. hirta* 5. Cluſ. Ger. *ſylv. hirſuta major* Park. ,/w. *lanugine* ..., Cluſo 5. *J. B. ſylv. lanuginoſa major* C. B. *Cluſ.*

Multos *caules* ex una radice profert rotundos, longiuſculos, cæteris infirmiores, in terram pro- cumbentes, geniculatos: *folia* in ſingulis geniculis bina, longa, mollia, & lanugine quadam cane- ſcentia, inter quæ *flores* alternatim ſecundùm ramulorum longitudinem enaſcuntur, ſuperioribus formâ ſimiles ſed majores & dilutiore colore rubeſcentes, vel ut ita dicam, incarnati. *Semen* in vaſculis ſuperioribus par, ſubruſum. *Radix* craſſa & fibroſa, quæ tamen plerunque alterum annum nun ſuperat.

II, *Lyeima fjlvtjtrtt /*,•* ... *ginoſa minor* C. B. Park. *ſylv.* 6. Cluſ. *Lychnis parv*, j ^ t> *arte minima* ... *Cluſ.*

Oi^ltuilo Altiirgir circitor piunum all ... o, geniculato, tenui, lanuginoſo: ad quorum ſingula in- ternodia bina tenuia, longiuſcula, lanuginoſa *folia* naſcuntur. Alternatim ex ſingulis geniculis prodeunt flores parvi, purpurei coloris, pulcherrimo rubeo mixti, longo lanuginoſóque caliculo in- cluſi. *Radix* tenuis :ft, II^IIITIJJ hbratJ, *Plantæ*

Plantæ quam C. Bauhinus Joanni f[illegible] [illegible] unguæ non multò longiora, at ſuperiora longiora & latiora paulò exiſtunt, Polemonii petræi foliis ſimilia ſed minora, magis hirſuta. A caule medio ſummo tenus tenuia foliola & floſculi alternatim conſcendunt, oblongi, tenui ſtriati, rubent[illegible] [illegible] &c. Flores colore va[illegible] [illegible] Lychnidem noſtram [illegible] um flore elegan[illegible] variegato.

Locus. Præcedentem plantam in [illegible] [illegible] Cluſius; hanc, non-niſi [illegible] collibus Salmanticæ [illegible] Maio florentem.

[illegible] albis, uno verſu [illegible] Moriſ. [illegible]

[illegible] regione adnaſcuntur *folia* an[illegible] que anguſtis petalis ad medium [illegible] diſpoſitos: quibus ſuccedunt *capſulæ* ob[illegible] cartilaginei, continentes in ſe *ſemina* nu-[illegible]

Locus. Plantam à D. Moriſono deſcriptam & depictam circa Neapolin & Meſſanam invenimus.

[illegible] ſic deſcribit. [illegible] radicem [illegible] [aliquando duo] ſeſquipalmaris. [illegible] circa [illegible] ad ſingulos ge-[illegible] celſiore incipiun[illegible] tur cum mar-[illegible]

15. [illegible]

Folia huic anguſta, in[illegible] longa, vix unam lata; ſuperiora in caulibus ſenſim [illegible] & longioribus, inferna ſeu proná crebri[illegible] *Caulis* cubitalis, [illegible] hirſutus, inferius propè radicem rubens [illegible] crebris interceptus, [illegible] binis, ex anguſto principio ſenſim [illegible] angulos nodos cinctus, mucronem tandem contractis. E foliorum [illegible] ſinubus exeunt *flores* ſin[illegible] latim & alternatim, brevibus pediculis, inferioribus vix [illegible] bus longis pilis hirtis [illegible] aliarum congenerum, per [illegible] ſum flexis, a[illegible] omnibus, [illegible] ibus & rarò expanſi [illegible] minalia, ut in [illegible] in eadem planta. [illegible] viſcoſum exudant, quo ſtringentium digitis adhæreſcunt. Folia [illegible] folia æmulantur.

U[illegible] Sloane ad me tranſmiſſo enata eſt.

14. *Lychnis ſylveſtris,* [illegible] *ſimul junctis* C. B. *L. ſylv. anguſtifolia* Park. *ſylv. foliis anguſtis ſingulis Cluſii* 1. *in Hiſp.* 8. *in poſt. hiſt.* J. B. *ſylv.* 8. *Cluſii*

Cluſ.

Geniculatos habet *caules*, tenues, in plures alas diviſos, pedales aut majores: *folia* in ſingulis geniculis bina ternáve, interdum plura, anguſtiora quàm reliquorum, viridis candido perfuſi & quaſi cæſii coloris. *Flores* in ſummis ramulis naſcentes, quinis foliis bifido mucrone præditis conſtantes, interna parte candidos, externa aliquantulum purpuraſcentes, & antequam omnino tabeſcant ſeſe contrahentes & circumvolventes: *calyces* admodum duros, breves, ſubrotundos, *ſemen* parvum, rotundum Papaveris rhœados continentes: *radicem* ſatis craſſam, albam, multifidam, altero anno pereuntem.

Locus. Non modò in cæduis ſylvis, ſed etiam ad reſtibilium agrorum margines naſcitur per univerſam Auſtriam, infra Aniſum, Moraviam, Bohemiam, Pannoniam, ultraque Muram & Dravum; abundè etiam ſylvis Francofurto vicinis. Ubi adolevit lento quodam & glutinoſo humore, ſuperiore parte illita videtur.

Lychnidis cujuſdam verbo meminit C. Bauhinus, quam flore obſoleto Autumnalem calyculis turgidis vocat, nulla addita deſcriptione aut Synonymis.

* 15. *Lychnis ſylveſtris hirſuta perennis foliis Cochleariæ Britannicæ, flore amplo Saponariæ,* Moriſ.

Moriſ.

Caulibus eſt hæc ſeſquipedalibus aut pedalibus, partim humi procumbentibus, partim erectis, geniculis craſſioribus: quibus adnaſcuntur *folia* oblonga, hirſuta, forma Cochleariæ Britannicæ: in ſummis caulibus conſpiciuntur *flores* ampli, Saponariæ florum æmuli, quibus ſingulis deciduis ſuccedunt capſulæ pares continentes paria ſemina [Lychnidi ſylv. albæ]

De tempore florendi nihil habet.

* 16. *Lychnis*

* 16. *Ljchmt CbaUpmlit tmiua, frf'us pimtm bjrtd & im%u^u, floftulii carnt/t, pedicttlu wfrm* ;.ihi'ut mfijttnttktti, capful a fcvi rotunda,* Moril.

A longitudine pediculorum, ;uLutn, *k.* qmbus dependent floiw & capfuk fernim[1] i.-iitci no: • facilis eft à cæteris lux Ibrtis.

Hue & prac: dens ex feminibus Chalep> ufr],i D. Rob.Hunnngton mirtis cnata; *font* in Horta Botanico Academic Oxorn.

rlantam *kiwc. i]* modd i fit, atl Allincs ecnus poiiiis quatn ad Lychnklis pjrtincre puto, •*ih* calyocin in Icgtticnu itiviiuin, & ad moduni flons cxp

* 17, *I.rhnit flthrm antma, feiHt tblmgu mmrenat* fkrt (anflo rvhelk, xipfuti tklmgi fyramt-id** Mori!!

Mortf.

Florcin gerit amplum, eleganter iiUunij cui fuoadlt capftiti vcrfus fundum criflj taris^in lon: i> pyran 1 iii ii 1ll motlu m.

18. *Ljel/tu trtfo piryj, fiart ruieSa, fib** fawgo *a*r*j!e.*

Inter u Lini uivenimm April* meo£ fiurcntcm, maiio urcitcr itincra ititcr Maftam & Lucon. Locus.

19. *Lychnti birfuts fUrt thgjnttr variegata. An Ljcbntt Htjj'mucM vifcofa minor hirfuta, floribus* WJfJr.'ii/..• I/* Hurt, i

terdum imicum, jwiilcs, tcretes, (bUdos, ab imo ftjtim ramolbs, tiit (iicos, infirmoi, fragile^, Folia in caulibiis p^r iiucrvaila cs adrer& biiu, a!) anguito pri im tlibtata, duwcircitcr djgitoslonga, maliumdiginim Ua ; fuperiora in catuc angnfl >o$ acurii, ittrinq, liirfura. Summi caulcs Be ratnuli ad ta^umvi , Horibus - iomn titipjjitim cxeuntibus alterno ordine, pcdiculw admodm ws, onuih. H«» i calicibus oblongis ftriids ralwntibiis exeunt ama'tiij qu:: ;ndis non crenatiij nicdjo purpuntnribus, cucum cos albii wmpoilci. DtljuiJs tioiibus M&CI Ih'un in ventra utrin^, turbtnatos cxnimt VafcuU Icminalii occukintcs gbbra, tuibinata, *fmmtbmi* cxiguis puipurantibus repleta.

£ftatsBoret fictemioe ad nuturiutsni utedectduo fequenti vere (o rcn •> noftro: non nro ccum Aununnoc fcmi eciduo *otma;* & per totam hyemeni viret, Si isquenti verc incabttabni ahuudinem aflurgit. Tempus.

SO, *Lyebnit mmtmit riguid Cbtrlm* J. B.

J. B.

Rigiduk eft planta, dutini tnumvc unciirum altmtdine, raro palmum attinRir, *talittdit* durit , ratnoiii. *Fali** ad nodos bina oppolitj, fcmincia brcvion, perangufta, pilola : e qm lafcuntur *ctlttu femiimt&Ui,* pc Auilcs, xquabiles, him 6c alperi : c qui proliht, qucm pne cxiguitat capit, purpwreus. *RJMX* <iun, lignolx.

In collibus ptopc rloceotum nobii oblcrifata cit, Chertcro propc NctiuuJum juxu molendinuni. Locus.

II, *Ijchnu (jfotj'hii calyiiuhi -iriatu* IWk. *caije. j* *£iJu jtriflu* C.B. *ASiijopuli Hitjtsr ttiyctlur^ida* &

Cu! :iittit ««/«», rcftunij ftatini a raJicc ratnulum, craffiuloiliim, hirfutum, ftriatum, fraplem F«/M Ocyrooidis non fpecioiT, hiifijra, moilia. Ex ramorum divaricationibus, foliorum Jintii itis y/er« « pediculo i.itti longo appsnfi, qi^. petalis bifidis purpurafcentibus, orto Sole flaccefcentibus .oniUnt *tpmitu* in modio alb; ex calyce oblongo, hirfuto, pulchrè ftriato, idunt L-mintmi •*vtfada,* in mucronem .1, y^wMi coutincntk [nildirum, nonniltit ad papaverinum accedens, icrcum. Wjijx robufta eft, neiii, c« late Tota plan: iuliornm (aprtr glutinoW b1 annua.

In Germaniæ CUM & 4gns Riicnuni topiort provenit. Locus.

22. *fbil an**fiifelut (alytuht ttirgiJit jtrtttii* C B. *Mnjafnl** • *&f» fimiiiij.]* *tcmstsljrcmUtJhmu* PaiL *fjtv. mtsna i 'rxc,d*m,,*

J. B.

Molum fimilitudinis habet hæc herba cum præcedenti: *radice* alba, craffiufcula, paucis fibris donata ; *CM** craffiufculi, rigidi, pedales, purpurafcentes, geniculati : Ad genicula *folia* bina caulem amplectentia, fuperiora unciam longa, angufta, hirfuta, candicantia : caulium fupremæ partes dividuntur potiffimum i ccrnos bi ramulos, extremis *calyces* turgentes, magni, breviores multò quàm in præcedente ; in iis JIK>r.1; tun divifa, *femina* Papaveris modo parva cinerea continentia. Hæc ex llcca.

Monfpelii fecus via> oblcrvAVit Olicrlcru*. Locus.

Hæc,

Hæc, autore D. Magnol qui vidit [illegible] ortam in loco à Cherlero designato, præcedentis variatio tantùm censeri debet.

§. 3. *Lych[illegible] calyce utriculis, membranaceis, laxis & [illegible] inflatis.*

1. *Lychnis sylvestris quæ* [illegible] *album vulgo* C. B. [illegible] *Behen album Officinarum* J. B. *Papaver spumeum sive* [illegible] *Album vulg.* Park. [illegible] *J. B.*

Lignosa *radix*, crassa & alba, *caules* emittit cubitum & sesquicubitum altos, tenues, teretes, læves, geniculatos, in alas circa summum divisos: Ad singulos articulos *folia* bina opposita nascuntur, Lychnidis formâ, sed penitus glabra, cum dulcedine quadam acria aliquantum & subamara. *Flores* ex laxis utriculorum instar habentibus calycibus, quinquepartitis, rubro herbidoque & albo versicoloribus, glabris parum prominent, vel albi, vel ex albo purpurascentes, quinq; foliis bifidis constantes, *staminibus* purpurascentibus medium occupantibus. *Calyces* postea pericarpia continent Lych[illegible] *semine* plena.

Locus. [illegible] & inter segetes fre[illegible] quæritur.

Hæc planta foliis est [illegible] plurimum glabris, nonnunquam tamen [illegible]; staminum [illegible] cibus plerunq; albis, interdum purpureis [illegible]

In horto medico Lugduno-Batavo has invenio varietates.

1. Lychnis seu Papaver spumeum flore pleno. [illegible]
2. Lych. montana seu Pap. spumeum [illegible]
3. Lych. hirsuta latifolia flore albo seu Pap. spumeum.
4. Lych. sylv. angustifolia, Ben album dicta.

2. *Lychnis frutescens myrtifolia,* [illegible] C. B. [illegible]
per varum [illegible]

Huic [illegible] ab eadem radice prodeunt *rami*, palmares, [illegible] giles: in quibus nascuntur bina semper ad [illegible] folia non majora, a[illegible] splendentia. [illegible] quot ramis alii enascuntur dodrantales aut [illegible] culari, graciles, binis inter se oppositis angustioribus foliis ad singula genicula donati, & [illegible] in alas contrario situ utrinq; nascentes diviti: quibus insident membranaceis pinguibus cal[illegible] bifidis foliis constantes, coloris quodammodo carnei, è quorum medio tern[illegible] atque prodeunt *stamina*. *Radix* candicat, paucisque fibris prædita [illegible] perennis [illegible]

Semine ex Italia misso Clusio enata est.

Hanc *P. Boc*[illegible] & describit: & circa [illegible]

3. *Lychnis maritima repens,* C. B. [illegible] Park. [illegible] *marina Anglica* Ger. *J. B.*

Præcedenti apprimè similis [illegible] bina quoque geniculis hærent *folia*, multò tam[illegible] glauca, per oras ceu pilis brevissimis albis serrata: *Cauliculi* tere[illegible] longiores, glabri, humi sparsi: *Flores* ex turgidis folliculis [illegible] nam magnitudine ferè æquantibus, paucio-res, foliis constantes quinque, bifidis, niveis, [illegible] llo latioribus. & [illegible] minatis, ut flos plenus illius respectu videatur: in medio sta[illegible] cum capitulis ge-minis ex fusco luteolis: sapor nullus insignis. Ad hunc modum in horto Montbelgard. satam ejus-[illegible] descripsit J. Bauhinus: in spontanea florum petala non adeò lata sunt & geminata. Observavimus interdum cum foliis præsertim primulum erumpentibus tomento candido hirsutis.

Locus. In toto litore Meridionali Angliæ inter silices & Brassicas marinas, quà ferè undæ alluunt enasci & nos cum Lobelio observavimus; ve[illegible] Occidentali, ut Lancastrensi, &c.

Quæ de Staminibus habet J. Bauhinus illius fide tr[illegible] non observata [illegible] specie revera differat à Ben albo vulgari mihi nondum planè co[illegible]

§. 4. *Lychnis segetum.*

1. *Lychnis segetum major* C. B. [illegible] Park. *Pseudo-melanthium* Ger. J. B. [illegible]

Simplici & albâ *radicula* [illegible] *Folia* [illegible] angusta, longa, per margines æqua-lia, latâ basi caulem amplexa, & in [illegible] tenta, longis albicantibus pilis hirsuta & incana. *Caules* teretes, hirsuti, cubitales & altiores, geniculati, inanes, in ramos aliquot di-[illegible] in summitate gestantes *flores* pentapetalos petalis bifidis, purpureos, circa umbilicum saturatio-ribus lineis striatos cum punctulis in striis [illegible] bus, è calice oblongo, striato, villoso, in quinque oblonga segmenta, flore altiore diviso. [illegible] *vasculum seminale* oblongum, glandis ferè figura; in quinque partes per maturitatem dehiscens, [illegible] magna, angulosa, striata, per maturitatem ni-gra, sapore amaro in se continens.

Inter

Inter ſegetes paſſim obſervatur Maio & Junio menſibus florens. *Locus.*
Hujus ſemen microſcopio inſpectum Echinum in ſe conglobatum non malè exprimit.
Magnas ſolis facultates huic herbæ tribuunt, & hinc mirifice eam commendant in ſanandis impetiginibus, aliiſque ſcabiei generibus: item vulneribus glutinandis, ac fiſtulis curandis, compeſcendis ... ine utilem eſſe tradunt. *Forſ.* quæ ut incerta in medio relinquimus. *Vires.*

Radicem Nigellaſtri in ſiſtenda ſanguinis profluvio magia à D. Sennerto recordor commendatam fuiſſe diſcipulis & ... cujus uſus eſt, ut lingua illi ... ſita ægri ore aliquandiu detineatur. Hujus radicis ſtupendam virtutem expertus fui in hæmorrhagiis epidemicis per Daniam ſævientibus, adeò ut me magum aut Dæmonem nonnulli ſuſpicati fuerint. *T. Paul.* Quadrip. Botan. Claſſ. 3. p. 91.

2. *Pſeudomelanthium glabrum Siculum. Lychnis folio glabro, calyce duriore* Bocconi.

Radix ei alba, lignoſa, unde plantam annuam eſſe colligimus. *Caulis* nunc ſimplex, nunc multiplex, teres, geniculatus, pedalis aut cubitalis, ab uno ſtatim ramoſus, magis minúſve pro ratione ſoli in quo creſcit, nodoſus. *Folia* ad nodos ex adverſo bina, longa, anguſta, acuminata, Graminis leucanthemi foliis nonnihil ſimilia, raris pilis hirſuta. *Flores* in caulis & ramulorum faſtigio pediculis longis inſidentes, ut in Pſeudomelanthio, pentapetali, pallide purpurei, Pſeudomelanthii dicti ſimiles, circa umbilicum veluti calycem quendam habentes è foliolis ſeu petalorum appendicibus quinque, furcatis, bifidis compoſitum, ut in Lychnide coronaria. *Calyx* floris ſtriatus ſeu canaliculatus Pſeudomelanthii inſtar. Succedit pericarpium oblongum, ſemine minuto fuſco prægnans.

In lateribus montium Meſſanæ imminentium, & præſertim circa promontorium *Punta Cereſola* dictum à *Paulo Boccone* obſervata. *Locus.*
Huic eadem nobis videtur
Lychnis ſegetum, Nigellaſtrum minus glabrum dicta, flore eleganter rubello *Moriſ. Hiſt.*

3. *Lychnis ſegetum rubra foliis perfoliata* C. B. *Lych. ſeg.* ... *Vaccaria rubra dicta* Park. *Vaccaria* J. B. Ger. ...

Caulis aſſurgit ſeſquicubitalis aut cubitalis, teres, concavus, glauco quodam polline, qui facile detergi poteſt, obductus: qui ab infimo ſtatim ramos emittit alternos, circa faſtigium in oppoſitos divaricatur, atque hi in alios, ſemper contrario. *Folia* ad caulis genicula bina ex adverſo naſcuntur, ex glauco pallentia, oblonga, acuminata, lata baſi abſque pediculis alis ſuis ita caulem amplectentia, ut ab eo tranſadigi videantur. Ex ipſis divaricationum angulis exeunt pediculi prælongi *flores* ſuſtinentes, qui extremis etiam ramis inſident, parvi, dilutè rubentes, quinque foliolis bifidis compoſiti; paulum è calice prominentes, qui canaliculatus, glaber, pentagonus, angulis viridibus, cæteroqui pallet. *Pericarpium* eodem obvolvitur turbinatum, *ſemine* plenum rotundo, nigro, Sinapeos majore. *Radix* lignoſa, candida, recta, fibras è latere ſpargit.

Junio & Julio floret, & brevi ſemen perficit, quo perfecto radicitus exareſcit. *Tempus.*
Ob colorem, ut puto, ſimilitudinem *Iſatidis* ſpecie à nonnullis cenſetur, quæ ad tingendum omnino inutilis eſt. *Vaccaria* dicta eſt quòd vaccæ eam libenter depaſcantur.

§. 3. *De Lychnide Saponaria dicta.*

Saponaria Recentioribus ab extergendi facultate dicta eſt hæc herba, quòd Saponis ritu pannos eluat purgetque: Struthium Veterum nonnullis creditur, quòd à verbo στρουθίζειν, id eſt, lanas purgare & candidas facere nomen acceperit.

A. 1. *Saponaria Anglica concavo folio* Park. *Saponaria concava Anglica* C. B. *Gentiana folio concavo* J. B. *Gentiana concava* Ger. C. B. *Prod.*

Planta eſt elegans, *radicibus* fuſcis, craſſis, longis, lentis, repentibus, fibrillis pauciſſimis adhærentibus: unde *caules* exurgunt cubitales, rotundi, ſtriati, glabri & albi, geniculis diſtincti, in terram reclinati & concavi, circa quos *folia* viridia, glabra, rotunda, nervoſa, uncias duas lata, paulò longiora, rariùs ex ſingulis geniculis bina, ſed ex quolibet geniculo unum tantùm, nullo certo ordine vel numero enaſcitur, quod antequam expandatur fiſtulæ inſtar caulem amplectitur. *Flores* in ſummo cauliculorum ex ſuperiorum foliorum ſinu, tenerrimis pediculis ſubnixi, ex calyculis oblongis, fiſtuloſis prodeunt, Saponariæ vulgaris formâ, ex quinque foliis per oras crenatis conſtantes, quo ab illius floribus differunt, qui colore albi ſunt, levi carneo colore aſperſo, in quorum medio ſtaminula quædam exiliunt. *Semen* non vidit *C. B.* at neque Parkinſonus, neque nos.

In ſpineto quodam prope *Lichborrow* oppidum in Northamptoniæ agro eam invenit Joan. Gerardus; at nobis loco illo eam indagantibus hodie non comparet. Nobis Luſus naturæ ſeu Saponaria quædam degener eſſe videtur.

A. 2. *Saponaria* Ger. *vulgaris* Park. J. B. *major lævis* C. B. Sopewort.

Radicibus tenuibus geniculatis cortice rubente ſub terra repit. *Caules* ſeſquicubitales & altiores, teretes, glabri, [J. Bauhino hirſuti] vix ſe ſuſtinentes, crebris geniculis intercepti, medullâ farcti. *Folia* ad genicula ex adverſo bina, plantagineis ſimilia [J. Bauhino Gentianæ cruciatæ] tribus nervis inſignioribus ſecundùm longitudinem decurrentibus, glabra, ſapore nitroſo, brevibus aut nullis pediculis. *Flores* in ſummis caulibus velut in umbellas digeſti, ſinguli

brev[illegible] pediculis inni[x]i, e *calice* tenui, unciam longo, glabro [J. Bauhino hirſuto] non ſtriato, qui marceſcente flore in ventrem turgeſcit, pallidè rubentes ſeu carnea, odorata, petalis quinis compoſitis, nec laciniatis neque bifidis. Succedunt *ſemina* in *vaſculo* oblongo, circa medium craſſiore, parva, penè rotunda, compreſſa, ſpadicea.

Locus. Juxta torrentes, fluvios & ſtagna locis apricis & arenoſis ſponte naſcitur, [illegible] *Julio*, & Septembri, ut rectè J. Bauhinus.

Vires. [illegible] Folia ſed rarò & radix. Saponariæ radix attenuat, aperit, ſudorifica [illegible], urina & menſibus ciendis. Decoctum ejus in lue Venerea commendat Septalius: Extrinſecus ptarmica eſt, tumores ac præcipuè panos diſcutit. *Schrod.*

2. *Saponaria Lychnidis folio, floſculo albo* C. B. [illegible] *Struthium Dioſcoridis Imperato* J. B.

[illegible] hujus plantæ ſimilis fere [illegible] Saponariæ vulgaris aut Lychnidis. *Folia* Caryophylli, bina ex adverſo ſita, anguſta ſeſcuncialia: *Caules* cubitales valdè ramoſi & ad ramos anguloſi, ramulos admodum ramulis, quorum extremis *floſculi* hærent pentapetali, albi, minimi. *Semina* minimis involucris continentur nigra, [illegible]itudine grani Milii, ſaporis amaruſculi.

Locus. Nos [illegible] rupes [illegible] Meſſanæ imminentium invenimus. Imperato auctore provenit in Calabria & in regione B[illegible], Regni Neapolitani [illegible] a paganis dicta eſt, quod hujus radice ramiſque [illegible] arm[illegible].

Suſpicor hanc genuinam Lychnidis ſpe[illegible].

Hæc eadem nobis videtur, quamvis C. Bauhin[illegible] & ſeparet, Saponaria altera fruticoſior ex Sicilia, anguſtioribus foliis quaſi Oleæ C[illegible] [illegible]ibus.

Lycbnii peratis laciniatii falujlrit.

A. *Lychnis plumaria ſylveſtris ſimplex* Park. [illegible] Ger. *Flos cuculi*, [illegible] J. B. *Caryophyllus pratenſis laciniato* [illegible] C. B. [illegible] [illegible].

[illegible] propagat; [illegible] hirſutos, [illegible] in quibus folia ad [illegible] bina [illegible], oblonga, acuta, [illegible] pediculis. *Flores* Caryophylli [illegible] colore, [illegible] divaricationum caulium in ramos ſiti, quo Alſines vulgaris, pediculis longis [illegible], fimbriati, apicibus cinereis, ex *calice* oblongo purpurante ſtriato & quaſi [illegible].

Locus. In pratis humidioribus & ad rivos ubique ferè cernitur.

Variat interdum flo[illegible] colore albo. Habetur etiam in hortis flore multiplicato.

7. Lychnis viſcoſa.

A. 1. *Lychnis ſylveſtris viſcoſa* [illegible] C. B. Park. [illegible] *Lychnis ſilveſt*[illegible] J. B. [illegible] Ger. emac.

Caulem tollit cubitalem, rectum, cavum, [illegible] glutinoſum: ex ſingulis geniculis bina *folia* ex adverſo ſita. *Floris* [illegible] craſſiora, ſaturatiuſque virentia: ad eadem geni[illegible] pediculi [illegible] ſinu exorti longi *flores* crebros ſuſtinent, [illegible], quinis foliis conſtantes, Saponariæ floribus accedentes, ex calice oblo[illegible] principio anguſto paulatim dilatatis. [illegible] novos eſque numeroſos caules profert.

Locus. In rupibus in viridario Edinburgenſ[illegible] ſylvis provenit (autore Cluſio) eduliſque & herbi[illegible]. Cum floret, flores multi ſimul aperti & [illegible] pulchram ſpeciem exhibent.

D. Lloyd eam invenit ad latera cujuſdam [illegible] Montis Gomerici in Wallia [illegible].

2. *Lychnis viſcoſa* [illegible] C. B. [illegible] Ger. Park. [illegible] J. B. [illegible].

Radice nititur albâ, lignoſâ, ſimplici, paucis [illegible]. *Caulis* plerunque ſingularis [interdum plures] altitudine pedali aut cubitali, te[illegible], glabri, ramoſi, prope terram interdum rubeſcentes aliàs caſu, geniculati. *Folia* ad genicula ex adverſo bina, lata baſi caulem amplectuntur, & in acutum deſinunt mucronem, glabra, glauca, ſapore ferè oleraceo, magis nitroſo. *Flores* in ſummis caulibus & ramulis in umbellas quodammodo diſponi videntur Centaurii min[illegible], ſuaverubentes: verùm ſi accuratiùs eos inſpicias obſervabis omnes in ramorum divaricationibus ſigillatim oriri, quomodo & Lychnidum aliarum & Alſines; è calice prolongo, ſtriato purpuraſcente exeuntes; quinque *petala* obtuſa non[illegible] bifida compoſiti. Circa floris umbilicum ſingula petala duos proceſſus [illegible] medio flore *ſtamina* aliquot exſtant cum apicibus

bm purpurcis. VtfcHlafemnidha otJonga, &propel-q'lindracca, Trifcyllndrace*, SLaSid ~~7T
P-"^ infra genicula ſuperiora è ca -«le csudatj humor quidim v viſcoſus quo muſcæ capiunrar.. iV
mm minntmii ! ſubruſſum, J. Bauhino cmsrtmni. Vafodum, per maturitatem in quinque ſegmenta
acuta furmiu partt: iindinir Sc aoerioir.

Spontaneam invenit D. Magnol ſolummodo circa Samenes ſub caſtaneis Junio & Julio menſibus florentem. Botan. Monſp. *Locus.*

* ;• Ljcbnis v'tfeoft rubrtt alter* filv, C. B. Mtfcipitla •vifania five LychmJk fbtatt J. B. Lych. viſcaria j':ve Mjtfcr Ger. Ljfcb.]jtv, ntlm irtmsr Park.

Crcbns ftadin ,\ radice fairicit ramis, nuiltis cauUm jpfiim cubitalem airitudinc arquantibuSj gc* jiia:lansj folidis, rotundis: i>cr quos ail gcnicula nafcunrur^e/M adverft, duobus plara, oblonga, aaiminacij quit»us faciora & ol>ru(ior.i fmit infima, ad Bcllidis at cedentia, viri \w, glalu turn cxrrcmU umulorum, turn c foliorum Una prodcunt rubclli, ex tdjtt (iaiih l'olemonl< *Flores* trio, obiongOj flriaro, qm ddapits floribus a pericarpio & vjlcujo in • ;rgente diftenditur> Iviiimc liibmgio. Radix hgnoiz, alba, multifida.

Spout*; luiLitur in arvts intur fcgetci, pingui (b!o, autore Clulio., Dlcrifque Caftcllx vct2ii> b Floret a Maio utquc in Autumiuun codem ijuo Uta clt anno, & itiperventence hyemc corruni-pitur. *Locus & Tempus.*

4. Lychnit vifhofs ftltu lanugiiufn, floribiu i.-nntu C JJ. Ljch. Jjfv, ftmint net* %. Cluf. MttfttfuU Italic* fiere c*rmt Park.

Cluf.
•i »na radtccrcnui aliquot profot wufr/, tetn es, nodoſos, quadam lanugine pubeſcentes: quibus ex adverſo ſemper inharrcne bina iamiginoli felts. Summit rani. alternatim inter folia innaſcun- turcilkuli cumidiufaiii, itrian &: pubelcemcs, e qiibu s emergunt floſculi coloris ex albo pupuraſcen- tis live tjriwi, in quibus c^ilia {lamina.

A. 5. Lychnis montana yifaf* &* bififo C B. ſylveſtris alba 9. Cluſii Ger. ſylv. alba minor ſeu ... minus album Park. Polemonium petræum Geſneri J. B. Wild white Catchfly.

Radice • nint cr... craſſiuſculi, lignoſi, albi, ſimplici (interdum tamen ramoſa) .^intcr ram deſcendente, fibris aliquot donata, in plurima capita diviſa; unde exorta folia plura denſo cæ- ſpite terram op... Folia ſingularia hirſuta, atro-virentia, unciam circiter lata, tres, quatuórve uncias longa, ſigura foliorum Ocymoidis albi, ſed minora, pediculis longis carinatis ſtipata. *Caules* ex eadem radice plures cubitales, tenues, rotundi, hirſuti, foliis veſtiti ad ſingula genicula ex adverſo binis hirſ oiis oblongts, ftmma pai l ex alis foliorum . .t,ulos cmittunt binos ſemper inter ſe op- >iitosj quibus ut & lummu =aulis innafcunrur fora pediculis uncialibus ilir ! brevioribus —bi, evaniuii, petals bifidii, c«/*«rubcna ftriato, (ramnii dis quam calice longioribus. Succedit •wftulM,* Jrmhule pynfornie, ftmma mtus pa^a, pulJ.i, rcntforntu continent. Pars caulis ſuperior numorem pinguem Klminolum c»idat,and: & MufopnU cUatur, Junii menſis initio & Maii fine noi'et, M.itLiio (en une vaſculum ſeminale ſumma ſui ,iirt0 ^^ ritur in ſex ſegmenta dentata. Singula pocaU btnas mut ronatas appendiculas circa umbilicum obtinent.

In m .risarcisNotingJumtarprovemr. GcnCTr in muris ipſius urbis, inque montibus vicinis abun- dat : in Gcimantx quwjucmciidionali pane nuſquam non obvia eſt. *Locus.*

6. I.fcbflltVlfcafA ;fa/tlt;tirrtli /..»««,*, •ih(Y^li C. 1) viſcoſa flore albo Italica, ſive Muſcipula ſalice alba Park. ſyl. Cluſii f. è ſemina nata, folio lanuginoſo, floſculo niveo, viva radix AtutcrpuU hahTum J. B

Cluf.
Caule ...:ali autampbore ... caule excreſcit, nodoſo, bina folia alternatim ad ſingula genicula ſemper « adverfo prolcra,: e, oblongiuſc U, ^rremo mucroaata, i quorni, S u J lento quodam rore, ut extrimi ... alis exe ... tamuli, è ... elegantes ... nes, longiuſculos, ſtriatóſque caliculos, ... que per longi ... crone orbiculari ad quinque ... ſeſe explicant ... quibus dec ... a, tenuia, que mini «wnt contrahente fc Milvinorum unRinuni inft., & albicantibus a ... es prædita, alia demum quibus ... s /*w» qiulc in rtliquis. /t,^)x mukifida cfl ... flore. ... Uumrj ... floribus ſuccedunt, in tes ad verk mter 1c folia, qiiidam l.rcvi bnnginc alpcrli', è qua ramuli enaſcuntur purpuraſcentes ferun- tur, quæque facilè propagari & pangi poſ- ſunt.

7- L. chnis viſcoſa flo m fir* puTpurofoM, ... &i c u. j, ... Cluſii J fi mat(nMj fit' lanuginoſo ... V 1. /b« fens tx}itt;nt furt>»- ... m alio vi vu jJt j. j), ... purpureo ...

Cluf.
Ilwc'brcvior eft cW« & C:ll)ito minorj ^ ^ ^ mu,t-u ^ , ... inctus, è viridi purpuraſcens. Folia ... quam in ... r"..... .:"tfiwe, non minus taincn lanu .lita: ... ex quorum alis exeunt aw* lento bimore i nodum & extimus caulis) obducti. Ex radice ſecundum caulis ... foliis prædita ... j qub ... bus ferè præcedentis foliis, omnino ontes, qor non mm T ... nur alii nmuli^frcquftui) ſuperiores pang ... , iv)]ji;n;· Sm * ... mo cauli & extremis ramulis, pirpwaloiilt, iniidcnt llnaci CJutropurpuialccntcs »/,«/,, i quibus ... cu- emergunt floſculi, petala

jfe anguftis per iv. lcra *feSbt* t albi, cum quinquelong. ama part: brcvionbui in candidos apices definenfabu* In reltquis cum p : Be rci cm arguar, noflm u-Ado.

*** 8. *Ljcbms fjlvtjiru pire<rrm<$, noRifier* nlarsta* Zllioni.**

E *r*!tct* alba longa, ram fibris donarj, fubftantia tcnera, uninn aut plurc, emittir Se&mokiis Salmantici niagni *Cluf.* perfuniliuni.nifi quod panto, mmora font, a Iidiora' maais cartilaginw, glabra Si u udda : [qua: J radice pnma exeunt lata km c '>... & 1-1 1)ervo medii! [illegible] «UIJI^,,,J(I [illegible] n po nodos (iipcriores & seihvo ccmpoic, humore glutinolo, t came csudantCj crcpns geujcuhs incerec-pti, prxapuc tcrram versus, albicaruibus, quanivis Autumno apprtcn[e rabdeanr, reliqumn caulem craffitie multum fupcrent. E quorum unoquoqtie *foil** cxaint bina oppofita, caulcm fimul ample&entia, atque infuper unus & intcrdum btni foliomm cdptee^ qw plantain folioGJn & denfarn efflciunc, c quibus ramuli egernunanc foliis cinSi ad nodos bo Tolio-ftm ccfpiccm defincntcs- Caules principales fuprcma partc *fiertt* producunt dnos trtfve mterdum ftnul in eodem communi, eoque brevi pedicul' i "'we oblongo ftriato feu can-nulato, ftriis vindibus, fulcis alttisj piloJo, q... I Lb tracte& unitis anceqiuro, apcrianrar flavicantibc tquam cxpucamur c "j Utis & iubrotimdK, extremo unicn biiido, m occupant *JUmnu,* aliquot apicibus aJbii infignia. Fl. iperam Sc Solis occaium te ex plica *i,* IiMVifumum, GeUcmira vulgaris laib {imilcm, minui caincn acutuni, odoi-cm Ipirans. Mine icqucmc, illDceicente Sole, fe itcc urn concrahn: *Sc* occludit, nee amplius denuo apcritur. Florem excipit capfula Olivans, viridisJ *fi* daudens angulofurti, mjnucnra, rufcfcais.

Tempus. Grca fincm Junii florec, Augufto & Scptcmbn Icmcn perficit

.A, 9'. *Lycbtii vsfcefa fore mtfcofo* CB. *StfaimiJtt StlsmmtkuM K.-.gwn* Gar. *AUfeifuL, Sulttnumtica major* Park- *Mufaf. nwfcofv flertftvt Ocymouia Btliiforme* J.fi.*jbpamtt* Catchfly.

FelU primum pullulancia Bellide folia vcl potius Globulanx referunt, fatis denia, fibred, ob-fcurt vircntiaj fapore nuilo inligni; rcliqua per *cauht* angufliora oblotigioraquc confpiciuncur, *Sc* ad- genkala mulw brevlora Be tcnuioca enafcenna. ^ *Caulei* pcdalcs aut cubitalia, in Wilt» ctlam duos cobitos fxpc extedunt^tcretcSj hirtuti, inancs: a caubs medio fijrc ad (iimmum *fora* aliqu [illegible] .. ijuw -v«jt«a uxapiunt [illegible] Mur-j. [illegible] long alba. Ta&u glunnofa eft haba^potiflLnum circa (uperiora,

Urn. Orca *Newmartet* locis glareofis, & in campeftribus eundo a Bartonx molendinu ad Tf dam Norfolaz oppidum provemt. Cluiiui laptdo(b fie ando (bio circa Salmanucam oblervj

1 J. *Ljcbmi fyhnftrit minima fat mufttft* Botin. MonC

110 *vat fili** prodpdt Carj-optiylli (ylvcftris proLfcn aemula: *C**lu* eft pedali>, *xt* 3iios_tcnmffinM» lubdiyiiiis, in quorum iiimmttatc *capttuU* puwucuntur, ex qutbus tantum *fismtnt* vtndia cum apicibus, ficuc in vi£olo florc muicofb exurgunt. *S<mtn* parvurn fufenni: \ plarita, annusc durationb.

Ufltu In luco Gramuncio Julio 8c Augujto menfibus occurnt

Plancatn luncin fylva Gramontia & agnt vidna in.entmus, & jti Catalogo plaiitarum tranfina-nnamni *Ljtbmdtm •vifcoftm ercilam aimxam cmjofbjSoiJem* dcnominavinius, *b'clui* ci int & CarlOphyJUcorum fnnili.i; *CCddet* tcnues leu tamen firmi, creAi. *CsfarbUm* uunmj os & ramuli » non vidimus, jam ciiim Augufti menib medio prwcricraL

11, *v.feofa dh* angujtifvha major* C. B. *Ljeb. rtftwt folio -vvrtdt, fa* «/;,, J. D. j^/v. lo. Cluli *CarjvfbjUut i/umlis fiurt cunMda smgno* Gcr. cniau *Cluf.*

:K'Iis_ annis ex caJcm radice novi prodcunt *catdiculi,* per tcrram fpirii & I usEcni. >: ^IWJ in Juninus caultcui . jgintcs, cinduiL uuinquc laania- .Bconfluuc *ix-vajcuL* -plan&otr le-mine (quJ noti quand a ^ ; , h floribus hibc i n |u b« 1 iw quarn Facik- pang:

Locus. tnca m eimfchcro: Scinatarufii Alpuun Si Snctlbcn fupri unnbuun Ncubcre radicei; abundannus

AliuJ

Aliud hujus generis multò min-ribus £t;. anguſtioribus fol i'r.j minors etiam Hore, -. cæteris notis non •difp.-u i */*« i] uncuparo, foundo (iipra Gan mig.i m niillian. ! Lychnis ſylv. alb I anguſt ifbiiu minor C. /J. dicitur,

$. 8. *Xycknides aliquot miſcellaneæ iitccrti Jiiis, $ỹ exiguæ.*

i, C:>yi ?>">;:.vr *Alfmtts eahce obiongo btrfuto* C. B. *Carysph,* montanus C/w/fi *Gil. Pirk. Bttmu**

Longiuſculâ *radice* ſquamoſâ, ſubfuſcâ, aliquot fibris donatâ figitur, in capita aliquot diviſâ; ex quibus exeunt *pediculi* unciales & ſeſcunciales, uno aut altero nodo articulati, binis gramineis ad ſingula genicula foliis veſtiti; *florem* ſuſtinentes purpuraſcentem, magnum, pentapetalum, ex *calyce* ungLiTi ftrino, hirforo, in quinque bonus divitb, quern noiimepte GeticLsn;lli; HLdvctici :, compares- *Felia* ad radiccm crifliLdculn, liic-ulenra, Caryophylli nuniu 'folits feri fimilia, ftt-qucntiEfim.i & conC.rtiilinUj amariufoili Upons. *Stmtn* Cludo oWcrraxs ntrn liciut.

Provciut lnT-uroCirLQchia: monts, Solorcnui 6Carenifplerutencereferto: Floret (ub *fuKm* J-Jji 6c Augufto *Cluf.*

1. *CarjofbjSat arotnftt gfa&tr txmimttt* C B. Park.

C. It. j

Ex *radict* cipiLUceij nifclccnte *t^uiiaihi* mm. vcl alter, tenuiflimiis, geniaitatus, pcdalisprodit; in fummo valde ram HJ)W, ran ulis capillo tenuioribus; quorum ſinguli ſingulot *fiſtulos* albos, mtnti-itfEIIUKj in duos apices abeuntes ſuſtinent. *Folia* habet pauca, longa, anguſta.

V.i :;ii'iine: nain 5c lcii palmam eſt, pauciſſimis, capillaceis, brevioribus tolioln: ilium ex£ngmCK '.ollibiis habemus; hun, v.ro Monlpclio.

Circa Motifpcliiini non invent. *P. Mdgnol.*

AnLydmidis 3ti potius AJlincs fpecies *BtaeSan*

* 5. *I.jchnu Mfinaglabra minims:* i.e. *dtm<uUmu> Alſine glabra, aut Caryophylli-iminima fptanprf Me),* fi, _^i'o. *Alftn*glairr** CD.

jf.B.

D vitifculb & pro pUnttila: niotlo etiim (raſſiuſculis radicibus mtitur, albis, non aiimodtim *ii*-br o 1 iapore 11 u 1 lo ma 11 i l'dto. (re tundi, cenicubti, in ramulos aliquot, hiquc in -Jios tiivili r *Ftli** oblo: glabra ^, acuminau pal-lide virentia, Lini formâ ſed breviora: *Flores* ſurrecti, candidi, foliolis quinque er extrci'.:' denticulatis compoſiti, ſtaminulis aliquot donati. *Calyculus* in Lychnidum ſylveſtrium morem ft*. mattiSj ſtriatus, ſuperius nonnihil fimb laws. *Vaft* succede nja ubi del habent oraSj in quibus/in» tenuia. Herin percu_b eft.

In Alpibus varii- in lbtis oritur. Lodslaxo.Jis luuntdu gat" *Uetu.*

4. *CttjofyUvs grtm'tHK folio mmtmw* C B. *Bttsnicd M unarm Jive Ttonca miumt* J. B.

Ra4ix hujm pro plantulx modulo ctaiTuilcula eft, multorum capitum: C *i* numcrolTj julirures & alciorc--,'ranioi'i': ad quorum lingula geniaila lunc *feliolm }>:•>.* ex adverſo poſita, pcrangufta, mia.ini brata long extremis ramulis ikikuh ni-ijulculi, fingulii cs iiipern albopui' rafecmes, pcntaiictali: in tingulis pctalii flria purpurca; *eaUu* ambience c\ ſquamis oblagii, li-n.ii vmdancibtis ftriads.

Ctrca Limborgam in Bavaria. Giniuiu *Sc* Florcnuam in Italia, atque alibi • im tn Iralu <]uam *LKMI.* in Germ.i nia copioſum obſervavimus.

At- ad Lychnidum an potius Alfirtarum gen is referendum lit dabitcj, quonkm non memmt, an flons cal] integer fit, ut in Lychnide, .in in plura ſeg,'iicnu ai fundura fcrc r viſus, ut in Aliinc

5. *Bttmief five Tunic* nummx [tnulu plants* J. B.

Dodrantalis efl ptanti.bj, aliquandopccinlis, gra< ilis, plurimis ramulorum diviſurâ ſtipata, haud ſecus ferè ac Alſine anguſtifolia, à ;ua canic: pluribus notis manifeſtè differt, quemadmodum à Betonica Dtininu quo;;ue. *Folia* .; tara ^ ad ſingulos ramulorum geniculos bina, anguſtiſſima, longiora quam in Alltne difta. Eixtremis ramulorum *floſculi* appenſi ſubpurpurei, • 'li Betonicæ modo iiitiitescal ce folioſo •. qui Sc v: ſcula ſequentia floſculos ſuſtinet, quæ nullis ſtriis prædita ſunt, ut Alſines tenuifoliæ: *S mm* omi'v* erunt exigua, valdè nigricantia. *Radix* J -tenuiſque alba, ſed dura ac liffnoli> in ali quot diviſuras ſecta. Annua eſt.

Florebat & ſemen gerebat m -n(c Augulto in ag ris montis *Reſaberg* propè *Monmonſter*: Montbelgardi Junio ſupra muros. Nos etiam, quantum memini, hanc plantam invenimus .« ::i agi propè Mloguni iam copioſè. Rectius ad Alſines genus refertur.

* 6, *Lftbnm fjiwfiru mourn* *x,p» fi»t* C. B. Park.

C. B. prsul,

Ex radicula oblo •*u*^ tenui cauliculus rotundus ruſeſcens, geniculatus, trium quatuorve unc irtnij in alas mm in)a brachiatus exurgit, *foliola* binis exiguis, acutis, ad quemlibet geniculum & alam, & ex qualibet; ala pediculi oblongi, anguſtiſſimi, rigidi, quibus *floſculus* purpuraſcens, • quUMJue I balisjii: gulis cordis formam referentibus, compoſitus inſidet. Hæc

Locus. HJCC circa Monlpclium, in pcdc montis, qui eft propc Douro: L- rcpcnturj quam Centaurium 1111nlnv.ini appcllabant.

' -. *Lychnis L"fitanica hirfuta nm Jtftript Hort. I**

Semen in capitulis oblongis verrucofts aliorum cjuIHem generis fimile *h'kt* incarnatus,

" 8. *Lycimts ntBifiera mmima, fltre exiguo* Bocconi.

Bscc.

"EraAice parva, lei ' *Ceulicuttn* plures tenucs emtmr, primura per terrain in orbem ftratoi: *folia* ad gcmcula bina, <i regtone oppofitA, angufta, uiicialia, Lanara minim* feu Spereul* afmuuecnti quorum *in* iinu (ubinde folioLi alia duo naftuntur, breviftlma 8c tenuiffima - enguntur dianum *caultculi* ftipam nuraerofo gemcuJati, niultiplices, in ramw divifij nonnihil pdoii ut 8c folia, quorum qua; ad lummitatsni accedunt fenfini breviora fiunt 8c laciora. In {Iimmitate gc'foliorum ultimis aus fubrubri exeunt *fiofcuti* quinquefolii, Aliines raagnitudinej capfiilis minimis Lyehrtidum forma inferti. Tots pLinta vifcofo quodam glutinc nunus mticit.

De loco& florendi tempore nihil addit.

9. *Lycim* omnium minima tx mmtt Argatano* Bocconi

BtK*.

Rectus i huic *cauiiadm.* Folwj flos *tc* capfulx quoque quibus fonina induduntur AJfinos hirlutx funtj (iigulu tamen multo minoribus.

Locus. In monte Argentano inter iaxorum rimas & hiatus frequenter pullulat

• 10. *Lychnis farvafalujh*, feltis eciuii, lte«Uiif, fhfmi* furfmrtu* Mcntzel.**

H»ctma-Uisquaniloquc, rjio tnum- aist quatuorundarujn.

Locus. In udis circa opfuduni M-irchia: *Bcftovi*,* & in aliis Silefix 8t Crothz locis rcpentur.

A. 11. *Lychnis Alpina minima* C. B. *Caryophyllus minimus Alpinus* Ger. *Alpinus minimus gramineo folio, five Mufcofa Alpina Lychnidis flore* Park. *Lycb. Alpina* J. B.

Craffiufculas habet *ra&as,* in inulca capita <iivi(as, numcrofis fibrilus donatas, undc/i/w infinite angufta,_ vix undam longa, terra: incumbenaa nalcuntur. Phyllum Dalcchampii magnitudinc xmuIantia, fine ulJa alperkate j inter *hxc fedtctth* exeunt v« uncialcs, tcnuesj quorum uniemque *fits* miiiicc, quinque buidis foliolis conliantts, magnus, ailoris rubri litlutioris live carnci ex *tJtet* oi>-longo, ftriato; *Stmtn* in capitcllis fiilos *St.* ipkndentitiM rcnis focma, cxiguum. lubruffum.

Hxc p!ant.i turn HOK tuiulcminc 1c genuuum Lychnidis fpecicm eflc tatctur*

Item. In altiflIruji vwtidbus monauni nus. Carthufianorum caenobium dngcntiuin'obterravimus • Clufius in fummis Aullnacatum 8cSoriacarum Alpium jugis. Floret Jumoi *Stmtn* Aueufto plerunque maturi tat tin adipifamr.

Mupernmc in Cambria: ScpEcntrion.ilis altiffimo montc *Smrwdm* diflo. a D. *Lktd ActeAi* «, w fcrvaiaeft; ut nos *monuii D.TanereJia Rotmfm.* octecta 6C ob-

IX. Lychnis ervmftt minor AnglicaPnk.

Folia infinvi parva, hirfto fcu piJofa Auricuk muris Gmillima: qua; *ttudtath* eracil; dem alto, (quintuiclimplex a radicc^nunc multiplexafliu ;it) ... femper ad nodos oppofita, adnafcuntur, minora funt, maculis albis infecta : è quorum finubus alia enafcuntur bina multo adhuc illis minora, fapore nullo ... run ... prædita. *Flores* parvi, albi, aliarum Lychnidum fylveftrium fimiles ; quibus fuccedunt *capitula* oblonga, canefcentibus *feminibus* repleta. *Radix* parva, alba, quotannis marcefcens.

Item. In anis prope Cokcftriam oriri tradit Auftor.

1 j. *Lychnis exilis rubra* Park.

OuTophyltirairiorisfpecics cenfai pdfec, ni apitula cum fcrainiUis obftwent: Multa eo iimimcaulcnifoUoUpam, grammeaoWSt ad gcnamlo,,. (quiacbri (unt) finguJo, b" ... ad plura, fimilia, fed mmora. *Flora* mfomrms caulibus duotrdvc (imul e longw t b T ... vel excum, \I ... Ieu Ben rabri luniks, wiorc rubente pecdis in attic, J ... calycibus crenatis. Radix umiinU, longa, non diuturna.

14. *Ljcimis ttnuifdia alttra* Paik.

I'arvttatc fiia^ tym folioruin iltuSc nafcendi modo a pritcdaire parum differt ...

pamflint, vcriim mm lumnm tantiim cauks ornant (id & ... geniculis exeunt, fiincque colore paUidc v,,^, paalis inccgrii aUqn; uj] ... Semina covelut præcedentis.

H-is duas fpecies in Anglia fpontaneo invenjrx tradit *v&nis* in lock lr reve a præcedem nubis fiipenus iiib ntulo Lychnidis fylveſtris ;irlurar ainittat florc minor e carneo *Mariſ.* deſcriptæ fimilis eſt li non cadein. Huic autem ultimæ nihil a nobis litnile in Anglia nee vilum, nec auditum.

CAP. IIIL

De Cijio moHtano feu JJCAO Alpfao.

TT i plantx vcra & gcnuinr Cifti *fycda* funr ex Iiore & vafculo fcmlruli, loco Mntuni dif-
171 ferunt.

I. *Lcdum Alftnum btrfutwn (C. B. Ledum Alf'mum ftvf Ref* Atpina* Park. *Nn* *non Alpinum tjmbnCdam nlia Ltdum kirfettnt J,* B. *Vi/iai Ltdum Atpinum C!:>* & Ger.

duf. J. B.

Mu[ts *fielttiibm,am'v>* ac hgnoiis, L'ubitalibus aut paulo ton^ia tibus, vix un auim fuiredis frati-tat *Fait** porilfinium per r,imorum BXDPBtm confptdnnnir, ;c illicn^ eadem conferta, breviora quàm ifldi Alpini yl-ibri, 8c ubnidor.^ Chamxlcat [talkx foliorum an nula, utrinque virentia, fed virore J.icurato 6c Iplcndcntc, inferm e dilutiore, per . ambinim pilis, cen ciliorum, longis & conſpicuis ob-fita, ;;x)ris noningra[i,aronwnct 6i nnnntlili rciln oli cum adſtrictione quadam. Germinum extremis infide, [• coma *ferum,* pcdiculis htrfucis u hærentium, deorfum inflexorum & propendentium, Cam-panulæ: modo concavoriini; qui fimm a labra quinque divifuris fecta habentes, foris intenfius ru-bent, & argc ncis vcluci guttis (cum i pfis unde dependent petiolis) confperſi funt, interiore verò parte dilutius ru*'in,* .iliquot *jiammulti* intra Ur^n: ibus, fuaviuſculi odoris. Iis fuccedunt cognata *ca-pitula* quinque cellu i is canftaiiru, m qiubm / emen fulvum minut iSnntm Scobis i nftar. *Radix* dura, lignof.i,oblonga; iedrami pcrtcrram fparli: interdum >slices agunc

In iiiniriiii *Sntbrrg, Snealbtn, fVechftlit, purrenjrem* & vidiuruni Alpium ji:gis mtcr (kxa ad ilc- 1 *Locus.* vexa plcrunquc latcra uivcnicur. Nobis in præruptis Alpium fcopulis prope *Patubam* oppidum, qutxl Vcneaanum & [nij^rulc rcrritoiuini ilifterminat, obfervatum eſt.

Floret Junio & Julio*:* Icmcn Augnltonu- ureſcit aut aliquanto ferhis. *Tempus.*

2. *Ledum Alftmtm ffilia fWrta rubtgint mfricsns'&ui* C B. *Nrritim Alpinum quibufdam, alia Ltdum gUbrum* j. *o. Citmicrivdot/cnJr^i Alpgtvs* Gcr. *Ltdum* *Alpinum five Roſa Al-*

Chf. J. B.

Rami nuic concord, digitali cniflttic, cortice veftiti extimo quitktn cincniOOTj irr eriore autem nigncantc; at minimi *ramttli* (iibtndc etum rutK:;^ ore cortice teguntur; per quos *folia* circa faſti-gum conferta, glabra, brevibw hxrem pcdiailis, Lcntila folia paria; nec formâ diſſimili, niſi tjuoil craſſiora, ncrvoliorn, minime in anibiui hirfuta, fmwriore parte virent, inferiore ferruginei (unt coloi is, l4jX)t is adtlringCHtis & qiKxlimmchlo refinofi. *Flores* habet fuperiori fimiles, fed paulò dilutiores: *Capitula* & *ſemen* liniiltj. *Radix* oblonga, lignoſa, dura, fubnigro cortice.

I [ujvjs Foli I (lulii); Ll lora ncc ita conferta., majora, duriora, admodum venoſa, lon Siorc mucronc prædita quàm præcedentis.

Hujus porru drcalorum (iimmitattbus *eapitMU* quaskm tncrcfcanc fquamis foliaceis congeſta, ob-longa, Pc gi:ninii majoris (p: cxh li^-nna, colorc ruiffo forh, ira us flaveſcente, cujuſmodi in aliubus cornimtur. Foliis verò ramiſque adnata aliquando reperiuntur tubercula nunc nucis Pon-ticæ, mo di Piſi magnitudine, inæqualia, foris rutilante aut pallefcente nonnunquam colore, intus fungoſa, albi, guſtuque adſtringente pulpâ plena, quæ Gallorum vicem p * lare poſſint, cu -I modi Quercinis foliis fæpiſſimè accreſcunt. Perpetuò fro .idi; virct.

Invenit Clufius in *Snealben* fupra *Neuberg*: nc>i m liiminii [ugu inomis Jur.- prope Genevam: *Locus.* J.B.iuhinus un'uniquL- in mondbus Rharticisuc Burnuo. Floret uti unque Junio & Julio: *Semen* fub Augufti rincm .iut panlo (crius mature (cit.

Utroquc Lttdo Alptno tinctoi-cs, qm montium *Sitting* Scaliormn ridna iiih.ibiunc ubi pro\ venit *Vires.* ucunturad lincas p<;iiutas nigio totu re inficit ulas, amort: Ci iulio.

3. *Ciftu tumiU/t mtmtit BaUi, f rve Auſtriacus myrtifolius* J. B. *Ch*m. b'trfuf* C- B- *Ciſtus humi-lis U Akftrisca Clufii* Gcr. *Cbem*a{ha hnfut.* Park.

y.R.

Cauliculis feſcuncialibus & :. quadrantalibi:•- affurgit virgulis, lignoſis, tenuibus & hirſutis. *Folia* virentia, crebra fatis, fimilia Myr :o Tjr^nruij;, vel Lentis foliis paria, nec ita diffimili circumfcri-ptione, politu diverfiſſimo, qu jjj.^ bi , incondita tamen, ferruginis pilis fupra, fubtuſque: do-nju, P- II ^ pnes copioſioribus ut in Neno Alpino: *Flores* extremis ramulis unici, fatis magni, Cum iJiul' s staminibus.

Eadem' forte eſt (uluit J. U.i;.;inus) cum Chamæciſto S.C. .'4/qucm fk dcli;ri'>fit; Palmaris eſt aut paulò amplior, [à nobis obſervatus ſemipedalis i eratautakio] fuperioribuſque firmior, multis, lignoſis, rectis & nigricantibus ramulis præditus. quos numorol & adeò conferta ambiunt *folia* ut quaternis verſibus digeſta videantur, Myrti minoris foliis non diſſimilia, minora ta-men & hirſuta, licet atra viriditate fupernè ſplendeat it, cjuorum gu!! adſtrictionis particeps eſt. *Flos* uruciis, imeiiiiim Si alter oxt- tinis ramulis e ;it, Luis craffij pediculo fubnixus, unico quidem conſtans f w j led t|uinquc protundis craiis, tiiltldtnqac vclut ctron.i: is divifo ut quinque fol l fu-

bens

terc VHICKI!:-, ejufdcrn turn 11 Anthemo vulgari pene magnitudinis, coloris ex albo purpuraſcen-
rii S- quaſi car *ntl* dilutions, decem ſtaminibus extremâ parte nigris & ſtylo oblongo purpuraſcente
medium florem ocoipa; *Floribus* excuſſis apparent pentagona *capitula*, obtuſe mucronata;
quae maturitace apcru *ftmtn* continere deprehenduntur exile admodum, flavi coloris.

Lmi. Ranflimum hunc fruticem duntaxat in *Smalben* jugi ſcopulis naſcentem obſervavit Cluſius floren-
tem fubmcrUisJurtti tiitcm; fen line vero prxgnam in *Vaynaken* ſummo ſupercilio duobus ſupra
Ncubtrg ;: ulliaribus. No_m TUpil Alpium prope *Pontebam* una cum Leuo Alpino hirſuto inveni-
mus, aim Vicuna Auſtriae Venetias iter faceremus, Septembri menſe.

4. *Cifiut Udan folikRifm.- rini ferruginea* C B. *Refa*rmiH fjhtft* Urn I R
••obmttum Matthioli, ſive LeJum Silt/urn Cluſii Park. *Ciſtus Ledum Sil-*
!>ui LtJum Refmmrni folio ejuſ tun
J. B.

Cubitalibus interdum eſt r£it, Emm, lignofii, corticc cmcrco oi ductis, quarum extrema in
plures alias tenuiores, & quoda ,iiinO(io purpuralconces, caique criam nmUs ilivjctiinotr • illa vicifſim
if i tos dodrantales ramulos, virentes ^fiem, led tomento quodaiu fjjnim-i > olorn oblinos; quQ*
la fene digefta, fed conflifa imhanit &«, Libanotidis 0 feliis /W 1 milia, ſed longiora,
in^ pa • in protiam pansm reflexa & convoJuu, ut' ejus nihil conſpici poſſit
prater mcrvum Iccundiim folii Iongiru.. ...-rcntcm, I imili tomento cum pediculo cui inhaeret
c e t cttijgiar: ! ſuavis odoris, acriuſculi autem ſaporis. Summis iſtis ramis inſiden-
multis brevibusqu.il! f^uamk : ferrugineis compacta, ex quibus deinde ſeſe explicat corymbacea nt *tapaa* ex
dem multonun *fiorun.* coma, oblongis, tenellis atque virentibus, glx-
ceUisinhacrentmi n, grato odore nonnihil ferientium, quinque -Ibis con petalis nonnihil umen lanueinofo, 2U.
/«•*»& a *m* ſtylo medium florem occupantibus. His demum ſuccedunt oblongiuſcula *capitula*
inm, . gona, officulis fructûs Corni aliquando magnitudine non cedentia, quae dum adhuc viridia
menq. argenteis punctis diſtincta eſſe videntur, ſed maturitatem adepta, rubiginei ſunt coloris, ſe-
dcaikniLi inftar lit. Vciiim pcailurc in Ulis capinUis cflj ut matura deorſum inflectantur
rimque inucrone (pedent nu^n.i n.itur.i- evidentiâ, ne ſemen fiHuat
quorum con fact udmeni, a pcdiculo non ab extrcma cuſpide aperiri & dehifixre r l'"
femine tcrni aw qoaerni ramuh, fubigmco tomen, o obducti ims foil ^^wio
bus nafainrur, fpem riorum in foqucntem annum polliccntcs. JW li nolid V^i,^ -L Kri
bnsdonaca. «B«»WI* tit, *at* bievibuj it-

TocapUma, pnefetim flonbus onufla o.1orata eft, & aromaricum quidpiam *feit**
mini non eft fi, telrc Manlnob, reMms Inpdarur ad ca; a tincis pr.Ti-vaniLs ^ ' quare nu-

Locus & Tempus. N.ifcimr plerifque in locis, autore Cluſio, Matthiolo in Bohemia. Floret ſub
ac Julw: fcmen Augusto ac Septembri maturum eſt: lnhxrcnrr finem J nn
annum capitui., ſic ut recenti flore, & fructu ſuperioris anni vacuo, nonnun [uentcm *L* que
fruct :us pqdicclUsonuft, ranii contpiu poſſint. 5 «« 6c tcrtii ai^u

5. *CifimLtdm fdu, Sdkh a*g*Jlfi!u* C K *Roſmarinus ſylveſtris* &c. *Cluſii* J. B. *Ref-*
mtrmum fylvtfire i»(ut park.
Cluf.

Pedafis eft altitudinis, raio amplior, tenuibus, fubn:bcntibus ..,,:„ praeditus, quae deinde in te-
nuiores icandit antéque rji»«/#j dividuntiir, anguftis longdqiijc f<,!SJ lem ere & confuſo ordine cos
veſtientibus IO& iupem. vircnt^us, bfoS vcro e S S f f l & \

ex mulns bVenbus Iqnamis compacta Cachryos modo, ...bus ſeſe explicant aliquot
floſculi, tenuibus oblongiſque pedicellis inhaerentes, quinque foliolis, ut ſuperioris, praediti, ſed diverſi
coloris, rubri nimirum dilutioris ſive quodammodo carnei; quibus excuſſis pentagona conſpiciuntur
capitula, brevia, obtuſo mucrone, exili, palleſcente *ſemine* plena.
Eodem quo ſuperior tempore floret & minutum ſemen profert.

CAP. IV.

De Ciſto genuino.

CUHISj Graecis ... forte inquit C. Bauh
lem foliorum ſimilitud ob aliqua-
& Plinium pro « legf conftat, nam HedeSmverS^ corruptum fuiſſe,
ex aliique Hederam etiam Appellant. JaBoitus i Stapcl *«nn Dioſcorides tamen Aegine-
ſignificat ... cum accentu in penultima ſcribendum putat, cum Hederam ... differre putat & cum Ciſtum
... aoten i Ciſto puer'i nomen ſumpſiſſe fabulantur. Fabulam vide apud Caſſianum Baſſum.
Alii i w(*At* v<ermis, circulo, ... dictum volunt, quia lignum Hederae eſt admodum poroſum
(k aquam tranfimittit, ac ſi I ctii'citbonbus eroſis & perforatis eſſet; quomodo & pumex ...
ob dntie; rationem dictus eſt.
Ciſti genuini notae characteriſticae ſunt, Frudcofuni *eSc* & ſubſtantiâ lignea, florem habere pen-
tapetalon amplum, & quaſi roſeum, caducum; capſula pentagona. Folia habere in caulibus
ramulis ex adverſo bina omnibus ciſti generibus commune eſt.

Not

Hoi piofcoriJcni cum aliis pleriſque Botanicis ſequuti Ciſtum primò dividemus in non Ladaniferum ſeu Ciſtum ſimpliciter dictum, & Ladaniferum; Non Ladaniferum deinde in Marem & Fœminam. M.ircju vocamus qui florem habet rubrum nunc ſaturatiorem nunc dilutiorem: Fœminam qui album, lir. cumve.

De Ciſto mare flore rubro.

1. *Ciſtus mas folio oblongo incano* C. B. »»?xr tv. *folio oblongo albido* J. B. *mas vulgaris* Park. *mas earn Ijpoaiiuie* Gtfr. *ttiiv I.* Clul. *J. B. Cty.*

Frwcx eſt quamfamina robuſtiorj albidior, bi aibitaltSjfClufio * humana altitudine,] hirſutus, tiigno fatis fragili, & caniiioaim: tonice tetlo: frequetmbus *rsma*, alee ... nitum ſemper ex adverſo reſpo :i(lejitibus, candcm cdam (cricni fcrvantibus *fetui,* qua: onuniio iiint incina, moHiora & longiora in fiovdlis planci;, in adultis v:10 contractioia, iiuriora & aipcra, adftringpnas eufl ... rurne rugolA, angufho. ... ſpiſſioraque quàm ... nutue. r/a; cjus Cynorrhoii aut Roſæ ſylv. magnitudine, pentapetalos, dilutioris rubei coloris, ſeu, ut vocant, incarnati, multis *ſtaminibus* cum ſuis *apicibus* i... medium occupantibus, confertus, agminatim ſtipatus, numeroſior in ramulorum extremis iij ex brcvibas, rubuliU pcdicutiSj non debilibus • ibluiigss, Iuiuut.it:bus ut in CiRu tu'miru: quibus dccidentibus lutccduiu *Capſule* qu.. ...dam pentagona, dura, hirſu r.ij mucrorura, in qmbus exiguijiii eſt *ftnto»* ex ruffb nij?ncm^ ſeminis Hyoſcyami aut Papaveris magnitudine. J. B^uhii- capinih u itariani lecti ci .iki ibit, foiialis i... ribus mucronatis hirſutis obſepta.

* Nobis nunquam ea altitudine viſus eſt.

Ad li!.|ii> ijtiiccs, qux lojiinus coibii ... bus diffunduntur & cohærent, Hypociliidem oblen... avit Cluſius copioſè naſcentem.

Locus. Per Siciliam, Italiam, & Gal... ,i*n) N«rboncjiii;iii in h, ... ſaxoſis CiAhhm & ſylvis copioſè naſcentem obſervavimus.

Vires. Veteres vim adſtringent... an Ciftoattribuunt: untie ... fl(... uftcro triri 8t birin Ac poti dyicntcrus Scibludi ... ventris proſunt: ulceribus veter... ibus8c ambuftis cumcera: & per led... ulcenbus. *Diejtcr. Vim.* Ladem ferè habet & Galenus.

2. *Ciſtus mas anguſtifolius* C. B. Paik. Gcr. *mm 11* ... *gmt* J. B. *mas* j. Cluſ. Cluſ.

Eidem altitudine qui ſuperior aſſurgit, interdum etiam majore; non minùs fruticoſo ſtipite, ne... minore ramorum frequentiâ, minùs tamen candicat. *Folia* præterea eodem ordine diſpoſita, molliora ... 1U1 ... longiora, anguſtiora, & iiugis inucroiut.i. /'/•» lupcnoci Imulbjincarnatu^; capituliscuanl & ſemine parum differt.

Locus. Naſcitur in Hilp.nn.i, S: itlunus rail ... quis maris generibus floret: item rai IUB ejus lub Autunj-

3. *Ciſtus mas folio breviore* C. B. Park, *mas VL folia itlmim virtmAm*). B. *mas* ;. Cluſ. Cluſ.

Superioribus ... eſt, non minus tamen ft-urjco&s, fed tenuioribm *riant.* *Folia* ejus jam iliAo ... cviora; & Jiluroc virorc prxtUu, m»g« ni... ſola, pinguia & odorata. *Flos* aliis ſimilis, dilutè rubens, & aiiquaiituliim odoratui; quam noi ... am in reliquis Ciſti maris generibus non obſervavit Cluſius. Hujus *capitula* liiperionbui muko inln... ora ſunt, & ſi ... i invoiucris,qux florum mc4dio> tfxiilrantur. *Smmm* ia capiailisatquak.

Locus. In ljuiiunu iblum bum ſponte naſc... jutcm^ liipraUlyffippo! ... itiner... J Conim... bricenſi, icquc CttatB iniiuruinu-, oUirvavit Cliilu*

Siifi-ucr hunt wm dijferre Q>tcte a fr&ctiUme, ftd folut iluntaxat vir'urt, fti nihi! ttmere ajjerv.

4. *Ciſtus mas folio rotundiore* ... C. B. «•/* L *ftm mttjsr ftrlie%lxnJt?rt* J. B. *mas* ... *fnhrstumio* Park, mar 4. Cluſ. Cluſ.

Himi.tn.! alriiuiiinc plcruntjuc atmllu'.i, itt i Jujia Cifli fniricofus: *rtm-..lis* aliquantulum incanis: *Folia* reliijuis m.-i|i>ra &>, quaſi orbicular i, hiriuta nonnihil & njgoU. i... reliquis formâ ſimilis, paulò ni.i[f>r & colore faturadus rubcnte: *t*fit*U* hiriiita, dura, pcnugona. ſuperioribus majora, in quibus \tmm rurTum,

Locus. Invuiicur Regno Valentino & Aragonum. Aiuit S: in lulu bcqucmcm ctT;, *not tomtit At* >w» *vsiltmm* ; *ftrti m Apulia mvtmtxr.*

5. *Ciſtum folio Salviæ* ... C. B. *ftlvrftiluim txotumm* • ... Park. ... *ſylveſtre Salviæ* ... *ftltuw txottcHm* Lob. Lob. ob.

Hæc *foliis* rotundioribus, denſioribus, candidioribúſque minùs tamen lanugine canis, ſed Salviæ emu... concretione; alic..jmn lig ... fibratique ... *rjtut,* CJUIC & fttic non ità diſſimilis ſupponon (Phlomo 1,\Jinm altcri Synacr] iiſdem gaudet S... Syriæ natalibus. Flores Lobelio videre non amtigit, at Cii... æmulos appingit Parkinſonus, & pentapetalos, pecalis ſubrotundis, colore flavo, ibfiimubs rubcatibus i... deſcribit.

• 6. *Ciftui mat ft!iiiCh<tnneJr)i* C- B. *mm* f, *f«U* crijfii & yuoJmmeJo{anteftt* J. B, *mat Amtaim* Ger. *MM kumi{u?2xk.m*t* j.CluL

Cluſ.

Humilis „! & fiipinus urplurimum, pedaJibus r.v ramis aut paulò amplioribus, multis ex eadwn radkc prodetintibus: *Fobs* crifpa font & quodammodo I ſinuoſa, candicantia & hirſutis ... accrbi &; aftrinKcnris. *FUei* ramulorum {unimiutibus squall akirudine 5c quaji umbcllaoni nafcuntur, fiipciioribuspauli minores, fed clceantis ex rubiopurpuralcenos coloib, inttnfua ... quam in quarto, *CaoirM* rcliquis minoraj luis involucria plcrunq, cont«U, /f««» coutincat ICIKJUL. ſimile, magis amun.

Locus & Tempus. In (oil Luficanli nafcenrem vidit Clufius, nee ufquam frequcntiorcm quim apud moaafteri um *Ptra Itmga* dmium, qiiimo fnpra Ulyflipponcm nulluri. Floret April) faiiiivc aut u«ib pro loci I ^ H tura & reinpcraniento: Sciucn Augufto, Sepccnibri a;.t Octobri nuirurekit. H

D. Mignd hanc (pccicm mvenit in ftcrilibus locis vulgi *Gtimgntt* utter *Ttzanu* & *Btutrt* Mato menſe florentem copiofe.

CAP. V.

De Ciſto fœmina.

Cifim fatmrut folio Salviæ C. B. *fœ*WAJ Gcr. /**• *vulgaris* Park- *fœmina Monſpeliana* *ſ'-T<dt? & Hiſpanica lutte],* B. *Cluf.*

FRutexeft ramoſus, cubitum interdum altus & erectus, nonnunquam ſupinus & humi ſtratus, era ... cilibus, nigricantibuſque *ramis*; *folio* non minore quàm in maris quarto genere, circumata ten ... viridi tamen, ſaporis adſtringentis & acerbi. *Florem* habet paulo minorem quAm nus, qumn generis Bon pine dmilcm, album, nonnunqium cuam fijvum, Lrci» fibrisj utinRofaiyWeftn, medium florcm occiipannbus, non minonbus quam mans, multo imwnbus quam Lwli *Cant*!-** tninota fiinc nui is cai«uilu, rugnoia, non mucroruta fed nonmhii comprefla fupcriorc parre, pentagona, *fimn* P4L1O Bigrius b *tea* nutnimi cominenuL

Locus. In llcrilioribus & (Liqfis collibui Sc dumwis per Itakun, Siciliam ttGalbam Narbonenlcni vulgatifGma eft-

Duplex lubetur, daoor & luimilior, ut reft; noUt C. Baulunus.

CAP. VI.

Cc *C'tfto Ledo fen ladanifera.*

HOc genus hiimore pingui, Ladano dido, qucm copiosi exfudant folk a pneedenribus dU flingiucur.

E foliis Cifti Lcdon appctkei exudac liquor quidanij Ladantim diflus, in tnaflii graves ex DUT- pura fufas coadas, odore valido fed fuavi, inftimmabtlis, aoccnGqoc gratum odoreni k...

Modus colligendi. Tradic Diotcondes fuccuni hunc hircorum barbis dum fruncem dcpalctmtur adhxrcti ... dcpcSi; nccbarbis wnrum (oi 6i femoribus fillofis. Qiidam ctiam j i... funiculos per frutices trahimt, & aulwrcntcm iplis pin... .tsraiam cifovnuitL Qui modus eum colligendi ... *fat* eft quern I ... & aocuradra ... ita deferk i • Græci colligendo ... pccuii.uc J: ... iraitt raftro dentkm cxpcin Groilc, *Er^tjfv* ... illis dictum. Hunc affixæ funtmukj ... *>nx i* coriorudi nc ... præparato confectæ : eas leniter adfricant ladaniferis fiiinabus, ut inhircatliquidiis illc humor arta folia concr«u-s quidcinde a li... ardores Solis cultris cfl abradcndia Iuquc Ladanum collicendi Cimmus, imi uuok-rabilii eft1? ... cùm totos dies ardentiſſimo caniculæ æſtu in montibus hærere neceſſe ... ad id colligcndi ... operam ſumit præter ... Monadios Græcos.

Siqutsumcn in Hiſpaniis hunc colligendo ... cram navarc vcllct, multo mmore fLrCiulTri tur) tie-^ ;m c|ts loi ... ,1t i, aliquant' . tinuntur ommuni ted ... cantcnotatoinlcnl'

Vires. Ladanum tj digerit, maturat, anehuat, apertt, or,ficia vciurcm ri:fefatj -mi iht „ r4 ... *Mf*t*ltm$_{nn}$* ^ eft in apire '» incrue dykntcnk Landing •Ins dt in cmpUftii* emolUctn ?,ia dolose vcnmo.ii (cu^ m^ko I i vuio & lava; in odotu.i i.LJiooi. ve| i. 1. a carat & W

In

In ſuffitu [illegible] efficax eſt, in pellendis ſecundinis & fœtibus immortuis, in ſcirrhis uterinis: peculiariter ad [illegible] uteri vitia confert [illegible]. Galen. Plin.

Maxime [illegible] ratur in ulceribus [illegible] aquis & cavis [illegible] more & duritie.

Galenus [illegible] entes cap[illegible] te poſſe concedit, non tamen Alopecias aut oph[illegible] mias ſanare, [illegible] s diſſolu[illegible] is vires quam quæ Ladano inſunt, [illegible] pollentes.

1. Ciſtus Ledon foliis Laurinis C. B. Ciſtus Ledon latiore folio J. B. Ledon [illegible] Cluſ. Ciſtus Ledon latifolium Park.

Cluſ.

Superata Calpe, litore maritimo, quà Malacam iter eſt, naſcitur hoc genus, latiore folio, quaſi ad Laurinum foliorum formam accedente: non minus tamen pingui lentóq; illo hu[illegible] more abundat, quam [illegible] anguſtiore eſt folio proximè deſcribendum.

In horto Botanico Monſpeliaco hanc pulchram Ciſti ſpeciem vidimus, è vicinis montibus (ut nobis retulerunt) delatam: cujus pleniorem deſcriptionem è Parkinſoni Theatro Botanico mutuatam dabimus.

Frutex [illegible] aliquot lignoſis, quinque aut ſex pedes altis, in plures ramos diviſis aſſurgit. folia ad genicula binis oppoſitis [illegible] s, latioribus paulò quàm proxime ſequentis folia, & ad Laurinorum formam proximè accedentibus, lupinæ parte colore viridi obſcuriore ſplendentibus, inferne caneſcentibus, ad tactum pinguibus & glutinoſis unà cum caulibus & ſurculis tenellis; odore valido ſuavi è longinquo [illegible] præſertim tempore & [illegible] alibus locis calidioribus. E ſummis ramulis erumpunt flores [illegible] ices, candidi, petalis quinque latis, ſubrotundis compoſiti, interdum [illegible] ad ungues macula atropurpurea in angulum ſurſum verſus producta notatis, in aliis majore, in aliis minore, multis ſtaminulis luteis medium florem occupantibus. Succedunt [illegible] gran[illegible] dura, quinquepartita, dura, ſubrotunda ſemina parva fuſca continentia.

Quære an non hæc ipſa [illegible] cies Ciſti ſit quam obſervavit D. Wheeler in monte Olympo Aſiæ, & deſcribit Itiner. lib. 3, pag. 119. in qua [illegible] varias facilè ſeparabiles (quas ut veriſimile eſt quotannis exuit) obſervavit.

2. Ciſtus Ledon anguſtifolius [illegible] C. B. [illegible] Cluſ. Ger. [illegible] Park.

Cluſ.

[illegible] (inquit Cluſius) omnium per [illegible] Hiſpanias naſcentium vulgatiſſimum & pinguiſſimum [illegible] frutic[illegible] altitudinem, quam etiam interdum ſuperat, ramis frequentibus, lignoſis, [illegible] nigris [illegible] [illegible] x adverſo [illegible] oblonga, tranſverſum digitum quandoq; [illegible] ra, ſupernè ex viridi nigricantia, infernè candicantia, quæ cum tenellis ramulis pingui quodam [illegible] ato, calido [illegible] & tranſparente liquore adeo copioſo aſperſ[illegible] procul etiam [illegible] octava Germanici milliaris parte [illegible] agnoſci poſſit [illegible] [illegible] iſſimo, [illegible] inter reliqua Ciſti genera & [illegible] ſimplici quinque foliorum [illegible] tectura, [illegible], quorum ſingula folia circa unguem ex purpura [illegible] macula rhomboide, [illegible] minore & anguſtiore, utplurimum inſignia [illegible] longis pediculis foliis [illegible] datis omnium maxima, rotunda veri [illegible] & plana, non mucronata, & ſæpenumero decagona, [illegible] intus [illegible] quibus decidentibus [illegible] decidunt copioſi, [illegible] minutiſſimum.

Tota planta dum relinquitur [illegible] quendam candorem contrahit, pinguem tamen illum ſuum lentorem & ſuavem odorem non amittit [illegible].

Creſcit frequentiſſime multis Hiſpaniæ & Luſitaniæ locis, piſtoribus ad calefaciendos fornaces & [illegible] ad ſtruendos ignes inſerviens. Nuſquam tamen abundantius quam in collibus [illegible] clivibus inter Tagum & Anam flumina; & toto fere monte Sierra Morena nuncupato. Reperitur etiam [illegible] præcedente verſus Carpentras & S. Jerdi in incultis. [illegible]

3. Ciſtus Ledon foliis Populi nigræ major C. B. Ciſtus Ledon Populi folio major J. B. Ciſtus Ledon Populi foliis major [illegible] Park. 3. Cluſ. Ger.

Cluſ.

Brevius eſt & bicubitalibus duntaxat aſſurgit ſtolonibus ramoſis: rami ſunt fragiles: folia omnium inter Ciſti genera quæ obſervabat Cluſius maxima, supernè viridia, infernè nonnihil candicantia, [illegible] foliorum formam interdum, & Populi nigræ plerunque æmulantia, ſatis rudia & carnoſa, hyeme rubeſcentia, [illegible] acidi & adſtringentis ſaporis. Flos candidus, Ciſti [illegible] pentagona, [illegible] ornata, exili & nigricante ſemine referta ſunt.

[illegible] neque [illegible] annotinæ duntaxat & veriſſimes, Autumno præſertim, quoties [illegible] omnes Ciſti ſpecies, [illegible] pingues ſunt, abundantiore ſucco, craſſiore ſaltem & magis tenaci, [illegible] ntes eſſe mihi viſæ ſunt.

4. Ciſtus Ledon foliis Populi nigræ minor C. B. [illegible] Park. [illegible] Ger. Pop. nig. foliis Cluſii [illegible]

Cluſ.

Præcedenti per omnia ſimilis eſt ſed humilior, neque cubitum excedens: folia [illegible] flore, ſemine, guſtu conveniunt.

Utrumque genus invenitur in ea [illegible] montis Mariani (vulgò Sierra Morena dicti) parte, quæ ſuperanda eſt [illegible] Ulyſſipone Hiſpalim iter facienti, [illegible] Graxuc [illegible] ... [illegible]

5. *Ciſtus Ledon Creticum* C. B. [illegible] *Led. latifolium Creticum* J. B. *Ciſtus* [illegible] Park.
& ladanifera Cretica vera quidem. Ciſt. Ledon 4. *Cluſii* Ger.

Cubitalis & [illegible] altitudine [illegible] ruricoſum, nigricantibus ramis, carnoſis *foliis* [illegible] præ ſaturata viriditate nigricantibus, mediæ inter primi & ſecundi generis [ſecundi & tertii [illegible]] folia magnitudinis, breviſculis tamen & rhomboidis quodammodo figuræ, quæ cum novellis ramis [illegible] & roſcido humore oblita ſunt, non adeò tamen abundanti & [illegible] am adeò odorato ut in ſecundo genere. *Flos* albus eſt, ſecundo generi ſimilis; *ſemen* [illegible] nigricans in rotundis capi[illegible].

J. Bauhinus folia infernè candicantia, tribus ſec[illegible] [longi]tudinem decurrentibus nervis p[illegible] [illegible] deſcribit: capitula [illegible] Olivæ ferè ſive oblongâ figurâ, hi[illegible] cum quinque angulis, [illegible] papaverinis, fuſcis, [illegible] piloſis.

Locus. Naſcitur in Creta & Cypro inſulis.

An Alpini de hac aut [illegible] quam hactenus ferè omnes p[illegible]; Ciſto fœminæ perſimilis eſt, fol[illegible] gioribus prædita, Salviæque proxim[illegible] ſimiles, [illegible] etiam colore, quàm Ciſti fœminæ majores. *J. B.*

Hunc in exoticis deſcribit Alpinus, quem conſule.

6. *Ciſtus Ledon hirſutum* C. B. [illegible] *flore candido* J. B. [illegible] *ſive* 4. *Cluſii* Park.
Cluſ.

Multis *ramis* fruticat, cubito longioribus, lentis & flexibili[illegible] albicantibus. *Folia* reliquis Ledi generibus molliora, ad Ciſti fœminæ folia accedunt, verùm paullò longiora, anguſtiora, hirſuta, nigriora, & lentâ pinguedine conſperſa, non mo[illegible] tempore, ſed etiam per totam æſta[illegible] *Flos albus eſt* [illegible] Ciſti [illegible] ca[illegible] [illegible] nera [illegible]

Locus. [illegible] *del Caſtannal* locis.

7. *Ciſtus ladanifera Monſpelienſium* C. B. *ladanif*[illegible] *ſive Ledum A*[illegible], *anguſto folio nigricans* J. B. *Ciſtus Ledon* 5. *Cluſii* G[illegible] *Led. Oleæ foliis* Park. *Ciſt. Led. foliis Oleæ ſed anguſtioribus* C. B.

Frutex eſt bicubitalis, odoratus, [illegible] tus, cortice [illegible]; *folia* ſeſqui-unciam longis, anguſtis, nigris, rugoſis, ex [illegible] ſylveſtribus [illegible] is. *Flores* albi, par[illegible] vantibus, parva, qui[illegible] arpia hiſpida [nobis [illegible]] ceo ſplendentia, non hiſpida, ca[illegible] nare Monſpeli.

No[illegible] Monſpelienſis exiſtimamus Le[illegible] ille huic Mon[illegible] namque & deſcriptio & locus conveniunt: ait enim [illegible] Gallia, ubi aliud utiq; Ledum non obſer[illegible] *anguſtiore m*, huc reducendum eſt. Fo[illegible] pendet [illegible] ſervârunt tum Cluſius tum [illegible]

8. *Ciſtus Ledon anguſtis foliis* C. B. Park. *C. Ledon* VI, *minoribus an*[illegible]
Ciſt. Led. 6. *Cluſii* Ger.
Cl[illegible]

[illegible] oribus, anguſtio[illegible] nto humore aſper[illegible] ſis quemadmodum [illegible] albus item & quinque foliis conſtans; ſemen etiam reſpondet.

9. *Ciſtus Ledon foliis colore cinereo* J. B. *Ciſt. Ledon foliis Roriſmarini hiſpidis* Ger. 7. *Cluſii ſive Roſmarini hiſpidis foliis* Park. [illegible] *Cluſ.*

[illegible] quentiſſima *folia*, Roriſmarini coron[illegible] ediis; quos ſepiunt ſe[illegible] nus pinguia & lento ſucco perfuſa [illegible] ſpida, nec mi[illegible] nus copioſis, ca[illegible] *Flos* ſummis ra[illegible] poſtremo Cluſio [illegible] mis.

10. *Ciſtus Ledon foliis Roriſmarini ſubtus incanis* C. B. *Ciſt. Led. foliis Roriſ*[illegible] *Cluſii, flore luteo* J. B. *Ciſt. Led.* 8. *foliis Roſmarini ſubtus incanis* Park.

Eâdem qua ſuperius magnitudine creſcit, *rami* tamen magis expanſi ſunt, *folia* tenuiora, ſupernè parte ex fuſco viridia, infernâ verò candicantia, ut Roriſmarini coronariæ folia videantur, guſtu tamen adſtringentia, licet lento quodam & pingui humore ſint cum tenellis ramis oblita. Numeroſi *flores* ſecundum ramorum longitudinem naſcuntur, exigui, poſtremo tamen deſcriptis pares, lutei coloris. *Semen* in puſillis capitellis ex cinereo nigricans.

Inve-

Invenitur frequens incultis ſiccis locis circa Tagum ſupra Ulyſſiponem cum Ciſto folio Halimi. [illegible] Loc.

* 11. Ciſtus Ledon foliis Roriſmarini, ſed non incanis [illegible] Ledon foliis Roriſmarini ſubtus non incanis Park. Ciſtus Ledon IX. Cluſii J. B. Ciſtus Ledon foliis Roriſmarini Ger. emac. Cluſ.

Minus eſt ſuperiore, folia paulò majora, [illegible] incana, ut in præcedente, ſed rariora & magis glutinoſa ſunt: ramulos quibus flos inhæſit tenues, [illegible] aliquot inania capitula [illegible] hiantia jam excuſſo ſemine [illegible] Cluſius.

* 12. Ciſtus Ledon foliis Thymi C. B. Park. [illegible] Ciſt. Ledon X. Cluſii Ger. emac. Cluſ.

P[illegible] altitudine, [illegible] fragilibus, nigricantibus pingui [illegible] quodam lento humore madentibus: folia longè minoribus quàm in præcedente, non multùm à Thymi foliis diſſidentibus. Flores non obſervavit Cluſius, quemadmodum nec in ſuperiore, ſed [illegible] ramulis quaſi umbellatim prodeuntia capitula, exigua & ſuperiore pari, aperta, [illegible] & cum ſuis ramulis arida.

[illegible] hæc duo [illegible] parte [illegible] ſpectat. Locus.

* 13. Ciſtus [illegible] Myrtocistus [illegible] Park. Cluſ. [illegible] Myrtoc. Pennæi, floribus luteis oblongis J. B. Cluſ.

Frutex eſt interdum tricubitalis, ſcabro admodum cortice, & veluti quibuſdam tuberculis obſito, qui in vetuſtis ramulis facilè abſcedit & [illegible] adit. Folia ſunt penè Myrti (quorum dorſum [illegible] minus ſcabrum eſt quàm ipſi ramuli) ſupernè lævia, conjugatim ut in Ciſti & Myrti generibus circa ramulos naſcentia. Flores ſummis virgis inſident lutei, quinque oblongis foliis conſtantes, & multis in meditullio longiuſculis ſtaminulis præditi: His ſuccedit oblongum & pentagonum capitulum ſemine pleni[illegible].

Tota ſtirps odorata eſt, [illegible] ſive pinguem quendam liquorem [illegible] (Ciſti Ledi genera madent, effundere videntur.

Ex Balearium inſularum majore Majorca [illegible] dicta [illegible] Pennæus. Locus.

CAP. VII.

De Ciſtis [illegible] *trigonis, & primò De*

§. I. [illegible] *Ciſtus fœmina dicta.*

* 1. *Ciſtus fœmina folio Sampſuchi* Park. *folio Sam*[illegible] *Sampſuchi* [illegible] J. B. [illegible] *folio Sampſuchi* Ger. emac. Cluſ.

Frutex eſt multos graciles ramulos proferens, in quibus folia parva, quaſi circinata, incana, Sampſuchi [illegible] & dorſo eminente, contrarium inter ſe pediculis, ut in cæteris Ciſti generibus, naſcuntur, & adſtrictionem habent cum quadam aciditate & ſalſedine conjunctam. Flos in ſummis ramis copioſis, albus, meditullium petalorum macula ex purpura nigricante, villis & ſtaminibus flavis medium florem occupantibus; Capitula deinde Lini ferè exigua, trigona, [illegible] ſemen minutum Hyoſcyami, ex nigro candicans ſive cinereum continentur. Totus verò oblongus [illegible] ramuli [illegible] florem & capitula ſuſtinet, lentus maturo arefcit, ut in [illegible] Ciſti generibus.

Copioſum [illegible] invenit Cluſius circa [illegible] & toto [illegible] inter Tagum & Anam flumina. Locus.

* 2. *Ciſtus fœm.* [illegible] *folio Thymi* Park. C. B. [illegible] *Thymi* [illegible] J. B. [illegible] Ger. Cluſ.

Pedali fruticat altitudine, ramulis ex purpura nigricantibus, duris, lignoſis, qui magna ex parte ſine foliis conſpiciuntur præterquam circa eorum ſummitates, in quibus conſertim naſcuntur, exilia admodum, viridia, Thymi foliorum æmula, adſtringentis guſtûs. Florem ſummis ramis fert, ſuperiori ſimilem, minorem & nullis maculis infectum. Semen non obſervavit Cluſius.

Solùm autem conſpectus eſt extrema Bæticæ parte, quæ Caſtellam & Luſitaniam ſpectat. Locus.

* 3. *Ciſtus fœmina folio Halimi major* Park. *fœm. Portulacæ marinæ folio, latiore, [illegible]* C. B. *folio Halimi* Ger. *folio Halimi, flore luteo* J. B. *folio Halimi* 1. Cluſ. Cluſ.

Cubitales aut ampliores profert ramos, graciles, ſuis froncoſos; in quibus folia Portulacæ marinæ ſimilia, ſed omnino incana ut Halimi, obtuſiore mucrone, ſubacidi & adſtringentis guſtûs. Summis ramis multi inhærent flores, flavi coloris, minores quàm in ſuperioribus, Helianthemo ſimiles, ſuas fibras in medio continentes.

His ſuccedunt longiuſcula & triangula *capitula* exiguum ſubruſum *ſemen* continentia.
Ad hujus radices Hypociſtidem obſervavit Cluſius.

Cijtmfxm'ma folto Halimi miner Park. *ftm. PirtuUc* tngrmal•/« titgmpivrt mucrmH?* CB. *folio Hniimi kvgian* IBMJW J. ft *fol* lUlunt* j. Cluf *C:jlmfaU»* JUt/tW;. la Ger. Cluſ.

Proccrior eft prioiCj firmionbu s ramis & incanis ut prior. *Folia* etiam habet Halimi, paullò ta-men £n loi ngiora, anguſtiora, • lagis mucron.K a & dorſo elatiore, incana tamen tota & ſicc.^ lu6 acidi et Mm 8; adſtringentis ſaporis. Hujus neque florem, neque ſemen vidit Cluſius.

Leon. Uterque frequens eſt in Luſitania arenoſo ſolo, & aurâ marinâ afflato inter Ericas mo pro cul OlyfEps one, nuſquam d & * Clnfio r conſpectus.

" 4. *Ciftiufirmm.1 Lavendulæ folio* Park. *folioftkx* C.B. /#/» *LroenJuU Ctufw^ , fortè idem cum HUb cum recto* 1.1J. **Dur** *tcmitfolm* Ger. Cluſ.

Cubirali pkninquc alutu^ino cftj piuninis r.iniis ii(quc brc vibus praeicus; circ •; quas confertim mfcunti: r *folia* anguſta, incana, Laver *M\x* fbbii proxima, adſtringentis guſtûs. *Flores* ſuperioris flor: •ilcimi .ibftinilcsjpirvj, caruliJi; Siitncri : non obſervavit Cluſius.
\Jco LJvcudd.v limilb d I excep >to o^orc & iapore c um non :iorct pro «(umi poflet.

Locus. Solo Valentino regno, aiidis 8c petrofis Jocis quarto i Valcntia nil. April; initio ivcmt Qul ius.

^. *CtitMaciJfus Ihhmi fvlic ebltmge* MoriC pnlud

Hic fiifffutL' ad pedalem altitudinem utplurimum, aliquando ad bipedal ail afTurgit *Folia* pro-fert, oblonga, mucronata, incana, Halimi inſtar. *Flores* fert luteos, qu tribus ſuccedunt capitula triangularia, minuta multa ſubruſa *ſemina* in ſe continentes.

Locus. lii giart olis & arenoſis circa caps Ccnonunonim.

6. O/«f *LtJonfdit JUjrti* C B. W<w *onguftifelism Ger.tuium Mjrtifol*m* ***Leitlti*** Park.

Virgts, (iirculis, frliis muItocr.ifHoribiiSj Jaftoribus& loneioribus eft quam mas,fecmina ant Ia-danifera vulgaris, Sumachi Plin :iaucRu(u tnotlot'rubcofa, icmine icem tnc<-cco.
Multa laſcivit quopiam in mo •u!e celliflimojgri fteriLis Seven*, cuinomenS.Columbi*. Alioqui guſtu Ciſti Ledi, & fragrantiâ grav....
Suſpicor hunc non differre ſpecie à Ofto IJJO 1. feu lacifblio *Perk,* qiuntumvii LoWlius feracn tricoccum ei attribuat.

^.2. *DeCiJiocMf>fuli$trigonitait>/na.*

1. *Ci•.-n folio PL-magma* C.B. *T*btr*rt4 mqvr Mjumi].K An Tuberaria noſtra* ejuſdem.

Caulis pede altior, teres, alioqui glaber, imâ duntaxat parte tomento candicante obſitus, interlu-cente leviculâ quadam rubedine. *Folia* circa infimum caulis crebra, Plantaginea, ex rotundo ob-longa, latitudine ſemunciali, longitudine ferè unciali, ſu•: A lubttltq ue incanâ lanugine pubeſcentia, nervis tribus Plantaginis in morem diſpoſitis diſtincta. !cr **rebquum** cmlcni c> longis intervallis bina adverſo ſitu velut ex geniculo naſcuntur, (aut alterum altero paulò ...nteriusque quàm infima, glabra, nervoſa. In ſupremo caulis faſtigio *flores* dum ad 12, plurium foliorum voluminibus contexti, quorum **bafm** fuiaunr tbUo&'j^i"^ acuminata.

Locus. In monte D. Joannis propè Piſas collecta fuit inter plantas Stœchadis Arabicæ.
Mycono *Radix* lignoſa per ſumma ceſpitum ſpargitur: *flore* color luteus: ſemen folliculo in-clutum.
D. *Magnol* in *Indice plant. Monſp.* Tuberariam majorem & minorem Myconi pro **eadon** plint* ſpecie habet, pro loci humidioris vel ſiccioris naturâ variante.

2. *Ciſtus flore pallido, punicante maculâ inſigni* J C B. tf« *nus flore maculato* Ger. emac. *annuus flore guttato* Park. Pon. *Tuberaria minor Myconi* Lugd. J. B- *Helianthemum flore ma-culoſo* Col.

Folia in terram ſtrata promit, tribus nervis diſtincta, oblonga, Centaurii vulg. min. modo, ſed acutiora. [*Majoris* plantaginis ſimilia ſed minora, humi repentia, villoſa; *Ponæ* Oleæ effigie] Unico *caule* obſervavit Columna, nec ramoſo, [Binos caules appingit Myconus] pedali altitudine, tenello, recto, nec admodum ramoſo *Cluſ.* quadrato, hirſuto, vireſcente *Ponæ*. *Folia* per genicula bina, al-terno ſitu, parva, hirſuta. In ſummo ex petiolis longis *Flores* plures, pentapetali, lutei, petalis ſin-gulis punicante Columnæ ex nigro ruſeſcente macula circa unguem inſignitis, antequam aperian-tur nutantes, ſicuti & fructum habentes, & hiantes eriguntur, paulatim, in medio *apicem* habentes craſſum, quem plurima *ſtamina* circumdant. Tenella admodum & triquetra *capſula* puſillum & ci-nereum *ſemen* continent. Folia dilutâ viriditate jrzdita 1 unà cum ramulis per Caniculæ æſtus pin-gui quodam & lento humore ſunt oblita. *Cluſ.*

Locus. Nos ad radices Veſuvii montis invenimus flori quamplurimas eodem loco una cum maculoſis na oimcs. Mam nienlc (lore;. vavit

In

In Nrfadrituru Ivk. ... Lute ... Myconus ex Hiſpania miſit, ubi paſſim, iiiquir, in pram ... if ten. Radice ... lignoſa, tenui, & nonnihil tibra&i ahtur.

1) Cut diximus) Tukrariam majorem & minortm Myconi pro cadem i I ... ſpecie habet, pro natu i .1 duntaxat loci Immtdioris auc ... utudinc v.i ... utranq; autem in luco Grariunoo .ib unde provenire ME, quin & falmangoftii ... ſe inveniſſe pluribus aliis in locis, valde accedentem ad Ciſti ſpec rem aniipam angufl ... •, fi. Nosejus fentwci ... libenter aſſentimur ut qm fpsa<£ tcmcre multi plicate odimus.

IT, Tuberaru noftru 7- ft Tubcraria major & minor *Mjeml.* C .i "indus .mnuus flore guccato *POM,* denitpw CUti Ipcacs anmu angulcifoha 5: cadem plantar Ipeaes.

;. *Cijius Mmmu* Gcr- *annum* *Salicu* Pack. «mww r, *Clttflo U-.t> ntmimt* J. B *Mu Ik** C B.

Li hoitis cultus ad cabin intcrduni .ilttniitinem & ,, exerc ... & nigra, modò ... Lino, mod6 plunbi, ... quinq; ac etiam ſex, medio crebriore, omnibus hirſutis, teretibus: *folia* veluti per genicula bina, Majoranæ ſimilibus, longioribus, potiſſimum circa medios caules, inferiora enim rotundiora ſunt, ſuperiora verò anguſtiora, piloſa. Ad latera ſingulorum gcTiiailoruni, ad i ... *folium* duo parva foliola. In extremis ramis duo, tres, quatuórve *flores*, pallidi aut albicantes, uniuſquiſq; in ſuo geniculo, ex brevi pediculo, hirſuto, uno folio ... •JlgO & duobus parvis ad ejus exortum appoſitis. Floribus ſuccedunt *vaſcula* triquetra, brevia, magna, Ciceri fere æqualia, quæ matura in tres dehiſcunt veluti coryias, latas, ... foliola tria hirſuta, coſtas habentia. Intus membranula, tenuis, lucida, cui adhærent multa *ſemina* minus ruffa, papaverinis minor i, lavqualu, nutura Augufto.

In vinctorumapud Salmannccnics marginibus, c- Granatenſi regno Cluſio obſervatus efl- £*«. CaActkm' *Tama-am* hunt vocanc, aurore Chfj ... i. e. Tuberariam, forſan quia ubi hæc naſcitur Tubera, quI illis *Twin** dkuntur, crefcant. Eadem ſcribit Myconus de Tuberaria ſua ... iiwc.quacabhac can ... icllj nimirumCiftusanmius J. CII

11 alia (j ... aurur, longioribus a! ... non tamen minus hirſutis, anguſtioribus ettam *fttiii*; ... minor, p.illidu ... valde caducus: capſula & ſemen ſimilia. Huic.)!- ... ftj li non idem,

* 4. *OJlor* L< ... C R *annum [die LtJ,* Park, *mmmu fill* LtJt, fart Uut* J. a m ... *Park.*

Satbreftpracedente, twjij craflioribus, non minui tamen Iiirfuti ... *folia* ad genicula duobus mbtilve anctejlonaoribuSjanguftionbus, mucronc aaiooro, hirftitis no ... colore viridi ſaturanorc. *FUruvtarm,* versus ſummos cies ex alis folmruni excum lingnlatim, pan cum IlipcrioHs iloribus magnicudinc, pallide lutci. *C<tfU*U Scfcmtn* illiiiiiiunilu.

Annua Apbnta ; Ill hortulo tamen noftro aliquant hyemem 1 pemjit. cum furwriori *xbx»* non Horucrat, inquit I Parkinſonius.

In loco djcto *U g*rrt£*t ,l,tu Ttrratl* & circa Silcooram in herbidis inculcis ultra ponrcm (i-piiii *Locus.* co)IIc(nmui, intjuit D. *AOgmtia* #««», *Monfh,L* ... -;»Cifto aiuiuo < ... ^ilis cnam clt

' 5. *OftgvMi* ... U.J.B.

J. B.

Dodranwlis eft, vcl ttiam m.tjor ac aibiulK: *rm/.* unica, tcvitcr rTbio ... ſatis tenuis, recta r ... us, teres, hirſutus, gracilis, quatuor aut quinque geniculis diſtinctus; ad quorum unum- jtjuodquc *folia* intu, iliu ... bus uncia longiora, anguſta, hirſuta, ad Lodi Monſpeſſulani accedentia, ad radice ... .in brcviu! > aliquot ramutos,inxtjuaiitcr j - • ... ex adverſo ſitos, quod obſervavenmus, quatuor aiit cimnnui: uncias longoi; *ctjitulu* \ ... multos (ad quindecim numeravimus) parvis triquctrb, Lcdi Monfpclbuni iim'iltbus, nunonbus tatnen, ci ... pediculis ferè uncialibus in unam partem inſtar jubæ ... Tgcntibus. _*Fhi* cirailutn in medio nigrum habjt cui ... interiora alba, purt- ... ctulis nigris ... jiia, .iliquandnetbm ftnis intercut I ... antibus nigris, folia flava *Cluſ.*]

LnccrMonlpclmrn *He Ptmvl* invcnic C B i ... D. *Magnol* pro Tuberaria minore Myconi hunt: iia- *Locus.* ber: ... 1 icliipra qur ad illam pl.111c.11n jniiituvimtu.

<t- \- OtCiftoatpjtdts trigtmis humiliore &perenni feu

DeCbamtdfie & Jlelianthcmc.'

... *vulgaris flo*'*tiuteo* CH. *Helianthemum vulgare* Park. *vulgare flore luteo* J. B. *Helianthemum Anglicum luteum* ... *luteum Germanicum* ejuſdem. Sloacf Cfi ...

0; little £un flower.

V. rtJict all*.!, 1I,J. ... Caules plures, tenues, teretes, Kami full, hiriliti cmergunt, *[Am* ycfHri 6blongi, anguſta, ex adverſo iu binis, pcdiailij b<. ... nibus inſidentibus, ſuperne viridibus, ſubtus incanis, mucronibus obtuſis. Fl *'tt* in [ummiutibus in longas veluti ſpicas diſpoſiti, alii ſuper alios, pediculis ſamunculibus appenſi, luta, pCHtjp.-nli, cum i)liirinit> intu* *ftAmmmhi* rf 1 ... e *calice* trifolio ſuccis

 rubm

: ignnura.gvandc, *{emu** aliquot m^oria, nifl*i* c
Ad lk»isuniufaijufqiie pcdiuilum appoiiimr toliolunilonguinanguftum. DdUpfo *ft<>*
?cnr. Florajurua
las.
Helianthemum folia majoribus flore albo *J. B.* Chimacciftus viilgirii floie albo nujore C.*B* i

Vulneraria eſt & aſtringens hæc planta, unde in ſputo ſanguinis, alvi profluvio ncro dicara fluxiisntmit i iiillis cc.
coram vn! *Conſolida aurea* d"^
Exhibetur decoctum in vino rubro cum Symphytofic Plantagine ad (anguinis (puturrijdiarrlxEani, dyſenteriam, &c.

Ad ukeca on; & gentralmm dccoquitur In vino rubro addiro momcnco Aiuminis, dccoctbnc que o* toiloitur am ulcera p-irrittm difiarum.

';. C</« *btomlu Clu/iofivt Htlitmtbtrmmt cmmmo candictns fieri TUIKC alb*, Wtncf sis:do* J. B. *Chirtiitajiw f'Jiu minortbut & inttntu* C. B. *Cbanttcajh-n* 4. Cluiii.

E g eft pl^ncitb, tenutbuSj lignolis, humrque fparlls virgulis : /i.'/ij pnmo gencrt, quodHeliajithcm.putant,(imilibus,minoribustamcrijOnitii mtibiiSj guftuafflruigeutibus. *Flore* 1 extremis ratnts irdident, colons inrerdum alfci, titpluiimimi pAllidi, *ftwrnntbtu* mutlium florem occupantibus. *Semctt* criangulis capiruiis, UDO paribui incftj caguurn, rufilim. *Radix* bgnoft & fibrofa.

1«». Salraanat -'ns cft_: I.EJ :»vidit Horcntcm mnioncc *piogcCafiekeuf,* Stinmoncib' propè *Gigas,* menſe Martio & Aprili.

Mcnt7.c)iiiiin pujpllo l'ljuwanim ilu!iAiithcmi Ipeaem m monic ApctuunocollcAam git qiwm

Ilclianthemum (axaulc, caulibus & foliis mcanis^ oblong, ri albSflimis, Appcameum infenbit

3, *Cbamxciftut ftliit Thrmx mtm'u* C. B. *Hcliambtm*mJJare al'bc folia anguftt tir/iuo* J.B, *Am* Cta. *mxtfftu* V. Quf? *Htltanihtmum enfujltfelwm* l'aik. Gcr.

Plantula fciquipalmaribus dodrantalibufi'C rarais ttoruta, intcrdum paulo rmjoribus, Mortfpdii ver6& Lugdum ntinquam fere cubitalibuSj param cicibSj partim ispandii, *Folia* mediocriter m.ign iciam longa, anj pilo*:i,* incana at Lave; infipida, nonnihil viſcoſa. *Flores* etfoi niliquoti albi, fibris luteis medium occupantibus. Mrariua, t *femm.* Qua: Monſpelii provenit radicem l>abcc cfaffiufcnlam, lignt)(am qu-ri; •jsabicpropagiiics.

Locus. Prop^ Monrpeliiim tn colbb .jcntibus < etiam dfciNcmaufum._ Fqta cioblonga fimt, incanaj & Hguri fba ad Rofinani. .sij; qm^j ^Icvj"_ ora Gat

J. Bauhinusdubitac anhxcpUnti&Cluma;tiftus 5.C/*/. *lufi,* & rmcra defenpno Cluiiinonvidcturcxoi ScrelpondErc.

' 4. *Chamxciftut rtftni ferfySifeUa lutt** C B. *Serpylli folio nigricante & hirſuto, flore aureo odorato}.* B. *StrpBifdK.fien lutu* Park. j. Cluſ. *Cifiui bumtlu Strpytiifolu* Ger.

Multosproi- iios *rgmukt,* Kiiues, oblongos, fcrumi r: in quibiii - miac duuL. Scrpvi!- • lurtuta, orals.;: extremis eirdem novcihs ram anthemi volgaik flonbos mag aurd plan*; »l ri*&odSrwi. *Semen* t. X*/(nt mutnnaa, aliquot hbns lace IparItscipiluu,

Nufquamnifi in fummis AufVrix & Stinx Alpibusinvcmt CWtns, idque fcnid menfc Auguſto fiorcntcm: in hortoi tnnll.inis Maio mentc floruit; fed *font* cum fins pcdicclU ntmiun caduci, omncm obfcrvandi (oninis occafionc-n plane ademcrunt.

Cifiut Hthamhttmififfrt farvo luito). B.

Flotwnpan-iutequi triplo minorcs quam Hclianthcmo viJfpri, 8c loconafcendi circa Nemauſan a fufxinon: ditfcrc.

" 5. *Cbautttfui mgttjtifolw f*t turn Clujn* J.B. *Chamæciſtus anguſtifolius* C. B. *Chamæciſtus* Cluſ. Ger. *Helianthemum anguſtifolium* Park.

Dodrantales aut majores humique fuſos *ramulos* habet, 1 multis oblongis anguſtiſque *foliis*, nullo certo, ſed confuſo, utplurimum, ordine diſpoſitis tos, f ribus foliorum ſitum, *ſaporis* ••clut guninmit, den terni occupant *flores*, lutci cum luis in mcilin ll.imini ſatis magna, 1 & inxqualt; /WWCT contmenaa. *Radix* lignoſa, dura, vivax, foris nigro oorouc LikkcU, & m aliquot romo> (pi

Kanor eft, nufqium emm mli in montc Badenlibos chermis imTTBncnn, tj *tK·m* *ttnx* million, acqus in Haniburgenli duobusa Poionio *Un* nul. paucuks pianos tnvcnicbut Clufius tiorentes nienfo Junio, & brcvi femcn pcrriacntcs.

• 6. ***Cbamadjltu felth Mini m'moris, mantis* C. B. *film Mjrti Twtntin* cams vt! emereis].* B. *Cbamaci/lus* ;. Cfut. *Cbam&ufiui Itiiifolm* Park. *Cijiut bdmslu UttfJmi* G**

Cltif.

Dodrantalibus eft ramulis, humi diffuHs: quosbim (empcr contrario inter ft I Myrti Tarentina: folus xqualia aut anguftiora, Sipernci vero omnino mcana, guftu adftriogente & nonuilitl amaro pr.iv.. auc tres uncias longos, qmbia infiJcnt qumquo aut lex *flum* Chad Jinnies, lucet colons. His lucccduuc tngona parva *titfttil*, ftmmt* mj.-quali, plena. *RaMx*lignofa, dura, Wax. in nocetiain ramuli Sores luftincntcs, tnaturoSi dc-iduolcr can & confringi plcruncj, (blent.

Nalcitur maxima abundanna in omnibus illis niontibus, qui a *Ctiti&trg* D.irt.bio inimineiuc ad Alpcs Auftriacas continiu qtudam (eric procurrunt, &c., Floret JVLiio; *[tmm* maturum eft Junio. Invcmcur eciam in montc *CapQultJen* non procul Monfpclio *Botan. Movjf.*

A. 7. ***Hel'umthtmam Alpmim folio Prfofctl* mmorii Futhfit* J.B. *hem.Ctflm Hcliantbemti folro Tnliimantsni* cjuidern/flrt* .' »*« *Cijlm pufrilusfclw c*niUo,jivrt lust,'***

J.B.

Fruricolaeft hct-ba, cui *fti.* bmilia, inferiore pane nugis candicanna, lupcrtore vindia & ; ilol.i., I j lutcus^ quells Ucluathcnio vulgarL

Plantula nobis colleAa in monte *SaUv** propc GencvJtn, «»//c«/« furrigtt pa! ma res 6c longioresj tenucs, ccreteSj incanoSj non lamolbs, *folut* per iotervalUlongjbra bints advv nma fuiparte quatuor autquinque Holculos (ingulatim caulcm confctindciites, pcdiqilts CCnuibus ipj it>Sj iuttinences, parvos, colon: luteo. *Folts* una unciatia fcreau: minora, oblou^j, in acuqien ddincntia, ginercj St fere alba: que cuiiiailo* vcfUum breviora lunt & itcmiiiic Ltiora. in moncoiis Scpuntnonaiibus Anglii-.i Ic inventum nobis oUcndit *D.Jat.Ncwtva.*

Ad laccra & radioes montb Salcvx propc Gencvaiu copiosc oritur. I***.

' 8. ***HtUmthtmum five Ctjtm bumiiiifilu Samffutbt cafttmlu v»Ut btrfmtu* J. 1$**

PlanLe nobisdefoipcx & inrellcd* eatlcm die vidctur. Radiccm Ugnolim Ci.ifliulcubm pi attnbuir; *folia* Mjjorana: folib p.iria. Vide 8c confer.

Hunc Monfpclii tolloctum lubuit J.Bauhmus, juxta Monlpclii patibuluni nugiu copUfrucicat ***QjltfoltoMajoraisit* nomine notus, *Botan, Man}}.***

" 9. ***Cbanueafrm SerpyUtfdia fimnbm carntis* C. E *Cbum.* 7. Cluf *Chum. StrfySifitit, fitrtcor-* (KflPark. *An Cbtmxcijiui* AlpuL ex *i StrfjSifoluu* Go-.cniac**

Cluſ.

Jbion^quiUukKucdodrancaiibusu fcrpit raniulb, hsmudiffuib, nigncantibus, in multoi alio;. breves ramulos UivilU. *Fehs* j-'rcqusinria & conferta iiint, bina iemper inter ic oppoltu^ cxigiu, Scrpyllo mmora, lliymi doriork foliis hand majora, cralla, fupcnortf pane vindia^ uitcrni candicaiuu, amaxicaittJiupQrb: cxcrcniis ramult, inruicuncur bim am qiutcini *flo/culi,* iimul juiwti, .Hi, pcntapctali, carnci quali cokais: *lh> a ttpiuU m* quinquc^ crcnat ruaniritare Iclc apenentia, & (cmcti role ailmoduni ortctidcntu. *jLuitx* dura, lignoia, aiiqunc fibris donata *dx:* quinctiam ranu fubtodo tciiuw hbras agujic. F.tificara planca non injii-iindo fpuac odorc.

Nalatur tcnui fblo inter faxa, in fummis *Sttthrr, Snta!htn,* 8c aUis Auflriacanan SdriacArumquc L«T*. Alpium liipcruiliis. Floret Junio aut inccrdLim paulo nutiums.

Valoilo knuiuli ib hot geneie dificrrc vtdetur.

10. ***Hdiantlxtnum ttnuifvltumgUhrum fivrt iuscu* J. B. *Erx* fdmt* Park. *Clum.* " *l*ttiu* J. *R.***

J.B.

Ex *ntJict* crafla, Iignola, cortite nigviLante conreda *rdtmdi* plurescxurgunt, 1 nonnooquaiQ ere&i, intcraum per humum I parti, *feliu* donacivjldc MonfpeUiilana, vd Erica arborclcente, vindjtui ,x>!nis ut myulgart, Jed akcnuumrajncaamfajniieniibii folium iequciis. *FUrtt* inulto minorcs quiin in vulgarly ma- jukula, lucida, qux Icruuic m il valculi ambiunt trw turner. *Smmm* COJMO:

Ad radices mentis Jur* & ,,, oollibmtaJ ,un & Monfjiclium mi plex habemr ercdior & hunitli.,-. 11, (in<mp 11. mil canruni ma fed & mado conlervandi lenunv, fiqwdem IVatiiu Icn: alui in humiliori quainvu uplula apw 1 uuuet taiu-n iunien quali capful* adhxrens.

(I. *fie-*

11. *Helianthemum folio T* *fmi mm* J. B.

J. B.

Vircul.T plures, renuc-, incanæ, qtue in i[l]lios repandos mox dividuntur ramulos. *Foliola* Thymi duriora, minuta, brevia, hirſuta, cinerea, terna, quaterna, interdum plura ex eodem geniculo enata. *Flos* & capſellæ in tres carinas dehiſcentes cum involucris hirſutis, ut in Helianthemo vulg\iri, *Radix* craiTi uſcula, contorta, lignoſa, multifida, multorum capit im.

Forte (inquit i nvl ...anc nuncet & intelligit Lobelius cu in Hvli.ii. ...themo tenuifolio gla \ro: flmi-les ſunt plantæ, differentes tamen diligentius conſiderantı.

Nos circa Monſpelium obſervavimus in eadem planta *folia* inferiora in caulibus tenuiſſima, qualia ferè Camphoratæ Monſpel. ſuperiora verò longè diverſa, viridia & Helianthemi proximè deſcripti foliis ſimilia, unde & Lo vhum non i ... it comcrc kis duas',<. ...mutas miſcuiſſe opinati fuimus: poſtea tamen circa Maſſi iam Chama ... alti ſpec :\n obfervsmmi cujus omnia folia tenuiſſima erant Camphoratæ ſimilia & glabra, plura (imuliu(cenda; aliameuam Ipcciern, !olio Thymi longiore, cujus tamen florem & vaſculum ſeminale • ion' vidimus.

His adde, *artemtlat quafilitm & pantm ctgnittu fpec/ts.*

1. *HiU&iiIies ftteits rgra, comJ mfltxa m m Helietrepit* J. B. *Tt!*...*phium repens folio deciduo* C. B. *TlhJUi* ... *I*... Uul. Ger.Pirk.

Radix craflarudinc digitali, bngirudine fefquipdmarij ligii ...oſa, fibris ;)<nucis led valkfo clt ...nata, foris baxea, ini...s alba, vivax, *ramos* ſex, octo, aut plures per terram ſpargit, palmares & ſpithamæos, teretes, tenues; quibus *folia* nullo inſigni ſapore prædita, crebra, alterno ſitu utrinq; adnaſcuntur, Majoranæ, glabra, & ex viridi lutea, unico nervo per longitudinem decurrente: at priora folia & quæ proxime terram non parum ab iis quæ per ramos viſuntur differunt, utpote longiuſcula. *Flores* in cx-trcm« tamitlis pcrqu;;m conferti, & Scorpioidis inſtar reflexi quinis foliis albis conſtant, ... tcolk, qmnqnc viridanabus exmnice...is obvallati: *capitula* ſequuntur triquetra, fuſca, *ſemine* exiguo, papavcrino pan, aira, caviutcm imprdlam ahcra, parte habente, altera gibbo referta amaro.

Moriſonus, hanc plantara Polygoni ipeaein faat, verùm cùm C lufius S J. Bauhinus ... otis verbs affirment fn.ctus ejus tnquaroi non Icmiiu eiTcj led vafcula I ...ſeminalia, multis ſeminibus re... fe ... cum illo fainre non pollumus; vcrum ob Bores pcntapeolos, & vafcuU fcrainalia *a* ...triquetra, q uibuj ...aliorum fa... ami Ch.im.rafti> convenitj iis cuni J. Baubino fubjungendam duxunus, (jiuinivis fi i »J. b iiidemdiAer.it.

2. CIJJKM* /S/M *StacbaJts titrin** C. B.

Cujus Deque defcriptionem, nwjtie fynonym.i iUt.

3. *Cifiumfolia Majvraue* C. B.

Eadem i viiecur Chanucifto oAav-^id eft, Hclunthcmo five Cifto hunnli folio S.imp(utl' ...i ca-pkulis valiic hiriiios *J. B.* quam D. \Lignol Ciiti folio Majoranx nomiiu Monlpclii nocum t^iibit.

Item,

4. *C&atKdcijlum yiadt folium* C B. *i& Hdimihtmvm Sabandtcumli?A.xV.* Tab I Ger.

Foiiis quatcrno ordine in caule poluiSj viz. .id ftngu].igcnia]]aqa.-ituor, ireliquison ...geniculis Pra:apuc diftcrt: in quo convenit cum Pfcud&ofto 1 x:do altc; *a 41pm>* cwi.

5. *Tl't*Uttf»ilsiam* AJpin. CICCC PjwJ ... 1. Park.

Aifm.

A *raAct* longa cranaqtie micrit plurcs furculos *Kiktx,* rotundos, gractlcb, f ul,;a fcrc Lieufln ...ſed minoribus lorgii intcrvallii paudfbmis vclHcos, qm w... nodis ;:;min plurCs p...arvos furculos drndunmTj in quorum iiimmiuubus *ptru* Cifti flonUis long: mmores apparent, .-,' quibus *ſiliquæ* rotunda, oblongx, in acurum *ie(inence>, nigrx, nunutum/c... comincntcs. Tou pUnta modem & inliimu eft

6. *PfaJoojltH LeJm MII&HM Alp\n.exot*, *PfmJec.* i.Park.

Alfm.

Hcrba eft fniticofi ab una *raJkt* parva *tiuUcutu* plures, niollo., obliquos producens: *folia* Myrti fctl mmoribus, &inoibbms, in ntRrumalbicantibusutiinquc bini ad intervalla; à quibus foliis fi lllul exeunt *Jk.*...s albicantes, parvi, lt)arvis pcriolis pcmlcntc,; q::ib:.. ſuccedunt *folia* ...tinentes, Cuo... ...cui formes ... ...centia.

Lout. Qetxi indigena eſt.

C A p.

CAP. VIII.

De Hyperico, Androſæmo, Aſcyro.

HYpericon, Androſæmum, Aſcyron non aliter inter ſe differunt quàm ut Genus & ejuſdem ſpecies. Hypericum enim Generis nomen, Aſcyron & Androſæmum quarundam ejus ſpecierum.

Hyperici nominis rationem non invenio. Aſcyron Grammatici per Antiphraſin dictum volunt cùm mollis herba ſit, nam σκῦρον Græcis aſperitatem ſignificat. Androſæmum autem ab ἀνδρὸς αἷμα dictum conſtat, quòd comæ ejus tritæ terentium digitos velut cruentent.

Notæ Hyperici characteriſticæ, præter foliorum cum ſoli adverſum [illegible], ſunt flores flavi ſtaminibus multis; vaſculum ſeminale è tribus partibus, [in uno genere quinque] compoſitum, triplici ſtylo, coma attritu ſanguineum ſuccum reddens.

1. *Androſæmum Conſtantinopolitanum præmaxime* Wheleri. *Aſcyroides* Alpin. exot. *Aſcyroides Cretica major* Park.

Hujus *folia* conſiſtentiâ & colore ſunt foliorum Androſæmi vulgaris, longiora & magis acuminata, cauli quadrato, fruticoſo, rubenti, non ultra ſpithamæ longitudinem aſſurgenti adnaſcentium. Cujus faſtigio inſidet *flos* ampliſſimus, pentapetalos, petalis incurvis ſeu arcuatis; è quorum umbilico *ſtamina* infinita, flava, oblonga, in formam globoſam compoſita, apicibus veluti punctis notata, exurgunt. *Siliculæ* ſuccedunt pyramidales, è loculamentis quinis, dum adhuc viridia ſunt arctè junctis, per maturitatem dehiſcentibus compoſitæ, cæterarum hujus generis capſulis triplo majores. *Radix* longè latéque ſerpit, & plantam ſtolonibus emiſſis propagat.

Floret Junio & Julio, ſemina perficit Auguſto & Septembri menſibus. Tempus.

Hæc nobis eadem planta videtur quam deſcribit & depingit *Proſper Alpinus* in Exot. titulo *Aſcyroidis*. Et rectè noſtro judicio Aſcyroiden potius quàm Aſcyron appellat, ob capſulas in quinque loculamenta diſpertitas, præter normam hujus generis reliquorum.

Non eſt autem reticendum, *D. Wheler* unicum tantùm florem ſummo hujus plantæ cauli appingere, nec plures in deſcriptione ei videri attribuere: cùm Alpinus, & Moriſonus etiam, plures ei dant. Moriſonus autem plantam ipſam è ſemine à D. Wheler miſſo ortam in horto Academico Oxonienſi coluit. Fortè in loco ubi eam invenit (prope Conſtantinopolin) ob ſoli ſiccitatem aut ſterilitatem unum tantùm florem produxit. Odore eſt Terebinthinæ optimæ fragrantiore.

Hujus plantæ folia & virgas Vincæ pervincæ foliis & virgis comparat D. Crow, inque eodem caule unum vel duos (interdum etiam plures) flores geſtare ſcribit, odore Sericum crudum referentes.

2. *Hypericum Olympi montis* Wheleri. *Aſcyron magno flore* C. B. Park.

Hanc plantam *D. Wheler* ab Androſæmo ſuo Conſtantinopolitano diverſam facit. Hæc etenim caule eſt pedali aut altiore, cùm illud ultra ſpithamæ altitudinem à terra non aſſurgat. Hujus folia Hyperici vulgaris ſimilia ſunt ſed minora: illius conſiſtentiâ & colore Androſæmi vulgaris, duntaxat longiora & tenaciora. Hujus denique (quod præcipuè eſt notabile) vaſculum ſeminale rotundum eſt Androſæmi vulgaris inſtar, illius oblongum, & in quinque loculamenta diviſum.

Deſcriptio Aſcyri flore magno apud C. Bauhinum in Prodromo plantæ noſtræ ſatis bene convenit, niſi quòd plures in ſummo caule flores ei attribuere videatur, cùm noſtrum Hypericon unicum tantùm geſtet. Deſcriptio Bauhini ſic ſe habet:

Aſcyro vulgari ſeu Hyperico dumetorum ſimile eſt, caule ſeſquicubitali, rotundo, glabro, ruſeſcente, quem folia pallidè virentia & infernè albidiora, unciam longa, ſemunciam lata, ſubrotunda, bina ſemper ſitu adverſo cingunt. In caulis ſummo *flores* calyce viridi ſuſtentati, pallidè lutei, magni, quintuplo vulgaris majores, ex quinque foliis uncialibus compoſiti; è quorum umbilico *ſtamina* plura, flava, veluti puncto notata exurgunt. Siliquas & ſemina non vidit Bauhinus.

In Pyrenæis D. Burſerus legit. In Olympo Aſiæ monte invenit D. Wheler. Locus.

3. *Androſæmum fœtidum* Park. *capſulis longiſſimis filamentis donatis* C. B. *Androſæmum Hypericoides* Cluſ. *Hyperico Siciliano affinis ſive Trag.* J. B. *ſil.*

Frutex eſt rectus, aſpectu pulcher, ad tres, nonnunquam & quinque, cubitos aſſurgens, *caule* tereti, levi, ramoſo, rubente, brachiali interdum craſſitudine: *foliis* ad articulos adverſis, duplo Hyperici majoribus, glabris, neutiquam pertuſis, fœtidis. [Bellus foliis Glycyrrhizæ aut Terebinthi ea comparat.] Sapore ut J. Bauhino videtur, acidulo: *Floribus* magnis, Sicilianæ proximis, [ſed quadruplo majoribus *Bel.*] luteis, denſi citrorum, luteorum, tenuiſſimorum longorúmque ſtaminis apiculis, ſegete medium occupante; *capſula* ſequente oblonga, rotunda, Terebinthino fructui æquali, tenuiſſimo *ſemine* referta, [è cujus ſummo emicant ſtamina longa *J. B.* quod obſervatu dignum.] Capſula hæc à planta non decidunt, ſed ei perpetuò inhærent.

Secus fontes & rivulos provenit non in Creta tantùm, ſed & in Sicilia & Calabria frequens. Tota planta ita hircinum virus olet ut longiùs percipi poſſit: æſtate reſinam fundit, ſed paucam. Perpetua fronde viret, Bello teſte. Junio menſe floret. Locus.

* 4. Cora

4. *Coris Hypericoides quorundam* J. B. *Coris Matthioli* Park. Ger. [illegible] *Coris legitima Cretica* [illegible] C. B.

J. B.

[illegible] ſolis Ericæ ramulis Thymi magnitudine fruticat, vel potius Corios Monſpeſſulanæ, tenuioribus, erectis, in multas alas brachiatis, teretibus, ſubrubentibus. *Folia* ex brevibus intervallis veluti [illegible] articulos terna, radiata, Ericæ arboreſcentis. Caulium faſtigia, in ramulos ſubinde abeuntia longiuſculos *flores* gerunt planè Hyperici, luteos, quinis foliis radiatis, conſtantes, ſtaminulorum croceorum a[illegible] icum cirris medium occupantibus. Folia per hyemem viridia retinet, Bello teſte. Tota flori foliola [illegible] puſilla viridantia ad baſin ſubjecta ſunt.

Nos [illegible] Matthioli [illegible] legitimam Eric[illegible] ad idem caput re[illegible] ucimus.

A. 5. *Hyp[illegible]* Ger. *vulgare* C. B. Park. *vulgare ſive Perforata caule rotundo, foliis glabris* J. B.

E *radice* [illegible] multifariam diviſa, buxeo cortice intecta, virgulæ ſurgunt complures rigidæ, lignoſæ, teretes, ſubrubentes, in plurimos ramos diviſæ, ſeſquicubitales aut altiores. *Folia* ex adverſo bina, abſque pediculis caulibus adnata, Majoranæ aut Centaurii minoris, glabra, nervis per longum [illegible] urrentibus donata, innumeris foraminulis Soli objecta pertuſa eſſe videntur (unde & *Perforata* [illegible] hæc herba) ſapore ſicco & adſtringente cum aliquo amarore. A geniculo ad geniculum ſeu à [illegible] ſuperiora pars folii nervum excurrit linea [illegible] clarior [illegible] *Flores* [illegible] extremis ramulis copioſi, [illegible] radiatis foliis compoſiti, fimbriati [illegible] ſpecioſiores [illegible], brevibus aut nullis pediculis nixi, ſtylo triplici. *Calix* quinq; anguſtis acutis ſegmentis conſtat. *Semen* parvum, ex nigro rufum, in *capſulis* oblongis granum hordei imitantibus, è tribus carinis compoſitis. Tam flores quàm capitula ſemine gravida, ſi terantur, ſanguineum ſuccum reddunt.

Deſcriptio eſt J. Bauhini à nobis interpolata.

Locus. In dumetis & ad ſepes.

Vires. Diureticum eſt & vulnerarium inſigne. Deco[illegible] quartanæ medetur. *Trag. Cam.* Excreationes ſanguinis ſiſtit, vulneribus & eroſionibus internis auxiliatur. Sanguinem coagulatum reſolvit. *Cum ſanguinis fluxum ſiſtat, quomodo coagulatum diſſolvit?* calculum renum atterit: lumbricos expellit. Semina in pericarpiis ſeu ſummit[illegible] experimento chirurgorum Monſpelienſium.

Oleum Hyperici duplex habetur *ſimplex & compoſ[illegible]um*, [illegible] ſtruitur. Gerardus noſter Oleum Hyperici quod magnis laudibus effert, & Balſamo cuivis naturali præfert, ſic parat. ℞ Vini albi ſextarios duos, Olei Olivarum ℔. iiij. Olei Terebinth. ℔. ij. foliorum, florum [illegible] ſeminum Hyperici leviter contuſorum ana M. ij. Vaſi vitreo capaci indantur, & inſolentur per octo aut decem dies, deinde coquantur in M. B. [illegible] abjectiſque herbis novæ indantur & operatio repetatur.

Herbæ decoctum [illegible] diebus [illegible] nat, calculo apprimè conde[illegible] buit. *D. Bowle.*

Tinctura flor[illegible] Hyperi[illegible] egregium eſt medicamentum [illegible] *Sala, Gr.* [illegible] mihi quoque ſæpius expertum. Idem præſtat & in Melanchol[illegible] *D. Nettleton.*

Inter varias Hyperici virtutes [illegible] contigiſſe publico ægrotorum plurimorum com[illegible] erit. Eſt verò præſtantiſſimum ad lumbricos pellendos ſi flores in [illegible] Vini [illegible] quod certa nobiliſſ. matronæ experientia didici. *T. Bartholin.* Act. Med. An. 1671, 1672. Ob[illegible] eſt autem hoc novum experimentum. Hyperici enim ſuccum ad vermes necandos commendat Camerarius & alii, ut ſuperius vidimus. Schrolerus, ſuperſtitioſè nimis, Hypericum lumbricos fugare ait, ſed ſi tempore exaltationis collectum fuerit, aliàs hac facultate deſtitui.

6. *Hypericum Syriacum & Alexandrinum* [illegible] B. *Hyp. foliis brevioribus* C. B. [illegible] Ger. [illegible] Johns wort of Alexandria.

Quadruplo minora quàm noſtri Europæi, [illegible] virgulis confertim tanquam verticillis exeunt, profert folia: flores [illegible] les. Deſcriptio eſt Lobelii, & nimis quidem brevis, ſed tamen plenior (quod ſciam) apud Botanicos non occurrit.

Plantam ipſam aliquando cultam & florentem vidi in horto inſtructiſſimo [illegible] *Caroli Howard*, Ducis Norfolciæ fratris. Parkinſonus eam cum Hyperico pulchro Tragi con[illegible] perperam.

7. [illegible] *ſeu ſinuatis* [illegible]

In Sicilia propè Promontoriolum *Punta Cereula* dictum [illegible] à *Petalo* hanc ſpeciem invenimus: quam poſtea in horto Viri Nob. D. *Caroli Howard* cultam vidimus Dorkingæ in Surreia, unde allatam neſcimus.

* Pag. 220. Eadem eſſe videtur quam *D. Georg. Wheeler* in * Itinerario ſuo titulo Coridis foliis criſpatis depingit & deſcribit: obſtat quòd folia c[illegible] nodis plura ſimul accreſcere ſcribat, quod in noſtr[illegible] non obſervavimus, in quo bino ordine, ut in reliquis congeneribus, adverſa inter ſe oriuntur.

Locus. In monte Olymp[illegible] Aſiæ obſervavit *D. Wheeler.*

Florem

Fbremnon videmuSj necdum cnim cum ibielfemus Mail mailism-Jio c, .it aucem -aw/* tJicti, firmo, inpluresramulos6c(urculos pntcnucs (pa

8. *Hypericum Nummularia folio* C. B. Park. £nMll St. Johns wo^ Untlj Money wort leaves.

C. H.

li.ibct oMoggam, tenuem, panels fibcllii capillatam; c* qu fefcentes, >almareseflerunti iula, nummo liiiulu, bin • iift.m-li loctt.t cingLint : qi bris no-aca conipiciuncur. Cauliculorum fummisjJnrr pallidc lutei, iatismagni, pliirirms ftarrunulis do-jati, odoiatifliinij non ita multi infident.

L* ipfii rupium max.Carthulianorum ccenobio imminenrium hliuns cmergic; *Locus.*

* 9. *Iljpencon motitis Olympii foltis circa margtnts h:rfut:n* WIlCclcrL

E *raJice* fibroia germina emittit teneUa, *foltii* bino ordine altcmarim idnafcentibus adeoccbris ibfica,ut cauliculi pemtus occulteatur, iipcAu pulcbernmo, & ut'undique pihs huiiita videantur, quanvis folia ad margines liitLiin piloia lint Verum cum elungantur in calilcs ad alritudinem dr-cem femi-pedalem attingentes, augentur foliorum tntervaila, eundcra tahten ficum rctincnt folia aulisi h.c.binaadvcrla altcrno ordine,oriuntur; funtautem figura ovali, ner\^ola paili rirulUj Hypcnci vulgaris inftar pen iqueglabraj exocptis m.irginibus quivalde hirliitiiiint & piloſi. umma parce caulium ex alis Mtiorum exeunt floreSj alii liipra alia>; quibus Ciccedunc alciua tripartito ilivilj

In montc Olympo -nit *I). ttltr,* & dctchbit dqnngitquc Inner.u. Lib. ;. ag. sir. *Locus.*

A. IO. *Hypericum ruinw fupinum* Park, *minimum Jttpimim* J.I!, *mtvus fupimtm, vtl fupnum glakum* C. 11. *fufinumglabrum* Gcr. *Zi)(* Ir.lft tr.llllllU -»t. 3,01)11? UJOIt.

E *raJice* tcnui, lutca,nunc (implka, tiunc ramofa, fkucis & tcnuibus fibris capillau *ctulumUi* fun-Jit numeroibsj rcnucs, terete, inhrmos & in tcrram rcTupinoSj palm arcs & longiorc^ ab exortu mox ramolos, *ramulu* binis ifblionimadver(orum aUsexeuni pltsedam in ramos divifis, Citilis autem medius inbinos tandem diraricatarramulos, & umidjuiftnieianiulLiiinaliosbinosonline iib-iividitur, inque iplis divaricacionurn angulis (edent *fiofcuh* (ingularcs,p6diculis femuncialibut <iut brc-/bribus, pcncapctali, ftcll.it 1, flavi, Anagallidis iucez non molciim difl jt.ilis UoulculaSc cum defincntibusj cum plurimis in medio ftaminulis luteis. *Cahx* flon is, tujus-*A* poll florem delapmm augentur. Vaſcula fuccedunt Hyperici vulgaris I naparieer Lilamcnn divifi. *Folia* pai-va Hypenci rigura & a>lorc, mtnora imilto, SetyyUt pana, glabra **nullis foraminulis pemifa, nequc punJftults inlcnptx C o f t trita in hac otum fpedc ementat, mi-**iiiis tamen quam in aliis,

In paluus arenofis &c ftcnlioi l iritur. *Ltem.*

Plantula hæc ab iiisomnibus !!• yperici fpeciebus parvita:c liia, cauliculorum multiruditic, qui ienfi) interdum cdpicu tcrram opacant, a3nbusrariusdilbofidscauhbuiinnVmis 8c in turram pro-volutisti.il djftinguitur.

A. II. *hfyprrknm puUbmm Tra^t* | II. ^, *(ittt puhbrum* IC. *minui evilium* Park. C 11. .*ni.ill upJigljt *M,* 0 o'J»S too?t.

plures, lignotz, *A x* rabente teriiu albx. *Ceulu* inde exoriuntur , glabri, inia pane ruben intsrvaila binis l(l caulem amplexis, mticn „ ut triangula videantur, lii, vi-[iibgLuicis, glabris, minonbus *Zc* fol n Hypcna ms Scramulis lutei, conlimiles (ed pauci, brevil an-inum caulis 8c rainulorum fid Srjlus pantertriplex, & »a(t male par, tn-compolininii

In dumeds ik. ericetw (bio przferttm arcnolb ant glare *Locus.*

A. II- *Aft ,rt>n* Ger. *vulgart* Pa l *dictum c/tult* 7 J.B- ^- •^J'- /n/e *Andrtfxmum btrjutum* C. B. jfc. pftcrjf ttWM.

Ex *radkt* reptantej Hbrata, • cnntiit 11 " nicmbranulis ceualis fecundum tongitudiiu M«* qu.iin Hypcnd breviova,! raj CIKICIII tamen orm 8c ockxe, nullis poris pertula,ad Majorana fyl identu. *Floret* lutci,pcntapctali, plmdiniid«o minor cs quara Hypenct* petali jrft^'lo, pcdicul amdigKoram attrim rcddenic Icmiiuie qu mi lh ' Mmcn figura- 3c tnbus locu-lamis coiupolimni, jcmine paJillo pnrgium.

Cmhbiii qiudratis, Roiculii nunonbiii, locoiuuli cirtanvulos inqucrigui, & pratenfibus huniidis, ab Hypenco Facile diftinguitur. *Locus.*

C. Biauhinm male hoc genus Androlinum hirfutum, cum noj nutlam in cju, tiulibus aut folia hiriuoctn petciperc poſſimus.

A. 13. *Aſcyrum ſupinum villoſum paluſtre* C.B. Park. *Aſc. ſupinum* [illegible] *Cluſii*, Ger. emac. **Marſh St. Peters-wort, with hoary leaves.**

Claſ.

Hoc genus Aſcyri molle eſt prorſus & lanugine [illegible] obſitum, *caule* non quadrangulo, [illegible] rotundo præditum, quem alternis bina ſemper ambiunt *folia*, ex adverſo naſcentia, ut in Aſcyro vulgari, aliquantulum tamen magis orbiculata, ſummo caule geſtans *flores* [paucos] quinque foliis conſtantes, flavi coloris, qui triti [illegible] ſucco non [illegible] quod ſiccioribus locis ſru-ſtatur; quod humidioribus natalibus tribuo. Procumbunt autem ſinguli cauliculi, & recenter lecti humore turgent, ad ſingula pene internodia fibras agentes, & [illegible] ramulos producentes, ſub aqua tamen latentes; qua ratione feliciter ſeſe propagat.

Locus. Hæc planta in Occidentalibus Angliæ, locis paluſtribus frequentiſſime [illegible] In paſcuis putridis & aquoſis latè ſe propagat; & totas paludes noſtratibus **Moors & Boggs** dictas occupat. In altitudinem non attollitur, raris ultra ſemipedem ſupra aquas eminens, nec admodum ramoſa [illegible] paucos in ſummis caulibus flores geſtat.

Huic eandem eſſe ſuſpicor Caryophyllum paluſtrem, foliis [illegible] floribus [illegible] Mentzelii: [illegible] & icon, & locus [illegible].

14. *Hypericum tomentoſum* Lob. J.B. [illegible] Ger. [illegible] Park. *Hyp. ſupinum tomentoſum majus vel Monſpelienſe* [illegible] J.B.

Radice [illegible]ula, lignoſa, rubente: *Cauliculis* multis, [illegible] & [illegible] totis h[illegible]ans: *folia* Hyperici vulgaris ſed albida lanugine obſitis [illegible] floribus, capitulis [illegible].

Lobelius folia non tantùm minora eſſe quàm Hyperici vulgaris, ſed & ex intervallo rariora eſſe vere ſcripſit.

Locus. In Inſula Melita & circa Monſpelium [illegible] ubi per hyemem aquæ ſtagnarant nobis obſervata eſt hæc ſpecies.

15. *Hypericum ſupinum* [illegible] C.B. [illegible] Park. [illegible] *Cluſii* [illegible] icon.

Claſ.

Multis ramulis [illegible] eſt, [illegible] confertiſque *foliis* illos ambi[illegible] vulgaris Hyperici ſimilibus, ſed [illegible] tomento [illegible]. Ejus *flores* ſecundùm ramulos lutei, pallidiores [illegible] minores [illegible] in vulgari; quibus [illegible] la ſeu vaſcula [illegible]aris capitulis ſimilia. *Radix* eſt dura & lignoſa; [illegible] parti ſubinde [illegible].

Locus. In convallibus quibuſdam non procul Salmantica creſcit, ubi Julio menſe flo[illegible] [illegible] adeò latè ſparſas & diffuſas, ut ampli petaſi orbem æquare poſſent.

[illegible] queritur Cluſius quòd plantam ſuperiùs proximè deſcriptam Hyperico [illegible]anico eandem eſſe aſſerat: Verùm tum deſcriptiones tum icones in omnibus fere conveniunt, niſi quòd huic numeroſa & conferta in caulibus ſint folia, illi rariora: quod tamen non ſpeciei diverſitatem inducat. Nos er[go] [illegible] tam procliviores ſumus [illegible] & Melitenſe nobis [illegible] circa Monſpelium [illegible] idem e[illegible] obſcum [illegible].

A. 16. *Androſæmum vulgare* Park. [illegible] C.B. *Siciliana alias Cacilana vel Androſæmum* J.B. [illegible] **Park-leaves.**

Radix ei craſſa, lignoſa, rubens, fibras longiſſimas [illegible] cubitalia & ſeſquicubitalia, rotunda, rubentia, glabra, pinnulis membraneis alata. *Folia* bina ex adverſo ſita, Periclymeni, quæ tamen caulis non tranſadigit, glabra, ſupernè atrovirentia, infernè candicantia. *Flores* Hyperici, minores tamen minuſque ſpecioſi, obſervatione noſtra, quamvis *J. Bauhinus* contrarium affirmet, quinque foliis luteis conſtant, quibus totidem viridantia ſubjecta, quæ delapſo flore augentur. *Vaſculum ſeminale* [illegible] membrana ejus exterior ſeu pericarpium ſemen conti[illegible]olam, quod tamen ante maturitatem ſeminis exiccatur & [illegible] compoſt, nam tres in apice ſtylos habet. Flores in [illegible] ſpecie pediculis longioribus inſident quàm in reliquis.

Locus. In dumetis & ſepibus [illegible] æſtate floret.

A. 17. *Hypericum majus* [illegible] *ſive Androſæmum Matthioli* Park. [illegible] *Androſæmum dictum* [illegible] *Hypericoides* Ger. [illegible] *quod aliquibus Hypericoides* C.B. [illegible]

Caules ſeſquicubitales & altiores, teretes, hirſuti, rigidi, per totam longitudinem, præcipuè [illegible] parte ramoſi, ramulis brevioribus quàm in Hyperico vulgari; foliis crebris veſtiti, ex adverſo poſitis, lanuginoſis, venoſis, quàm Hyperici vulgaris [illegible]bus & latioribus. *Flores* quam illius minores nonnihil & pallidiores; vaſcula ſeminalia ſimilia. Calicum ſegmenta ad margines ſetulis ex rubro nigricantibus obſita ſunt, unde & coma punctulis nigricantibus ceu pulviſculo quodam aſperſa videtur. Radix ſubeſt ſurculoſa, obliqua.

Mrfatis, minus ramoftSj fd hirfucis, p & i:- • iineis in caule e)ribus (tit tiW:!!iui) qu .m Ily-pcrict iii! - pallidionbiis. Cautas, folia, in univerlum i ell qiura Hy-

Ad iijM* & in dumctii, Julio menfc flora.

iS. *AnHrejumum ytrfdia:»m & firfvrerum* C. B. *edttrum Apiilum* Col. Pji-Jc. *Col,*

E *raiict* fibrofs, rubcnte, obliqtia, plures *fitrctthi* pedalss & majorcs profcrt, nil K ro-tundos; liinbo altcrnatim per longum dccurrcnte, 1 geniculo ad genicultun, caoles vcluti ftsefficisncj; ;ib imo plunous alis dtvifbs, atqtic geniailiscorum it ., i binis hvrentt admodum ex oppoiico alternating in Peridymen i G Androfemo ;• .. mtnora I ora, & inferni albidiora, li-vi.i, & imperceptibiIibus *fcti* pun<ftis nigris per oras dcpidia, tucem cnam ex poris tranfrnki Hvoericum. Dtflfert ab alns, nam circa cmlis fuinmum ram dccrefcend.t *Si* mtnora, fed lime f^inpor ainpliora&Unora^d caulis ufquecacumen [folu fiint] ipsiqttecava.TelutpsUiciilar, |«i minucis dennbus *I* errata, utpenc fallant *h'krts infant* mulu, coaccrrati vcluc coivmbt, quo-rum calycum foliola & riorumdepicta (ant pnn&isillisnjjrri LC in Gipcn FJorum born antequam pandantur rorundiorcs Sc comp . indpienas. Apnlt ft fine nervjfque per longum du^iij *ac* cuu ut caiiuim in me inferot bio s pcrfidt

Divert faxc J Cam iiiolliora & lu^cm tninfrrnttcntUj atque in fumn fblib & Soi

Hujus onus in campeftribus Soli cspoiicis calidiorum regkmum Ciiinolano inculti iiii us *retb* in umbroiis mont bus, frigtdionbus fcptenjrioiuljbus loos.

Hiuus hi Ilorum inteeram C F.Ootamnc *Hijf, minm cognit. dr rarmwrn* quoniam planta ranor eft, 8c parum cogiiita.

A. 19. *Hyftricum tlr£a»nftmum non rwmftmt felts hto* J. [(*netmbifeSut gltkum nan ptrferalum* C.D. *AnJrojjtmttm Maiifaeli*i Park. 7«*J . *MrujlonM Camfotlarttijt* CoL tflrgant inipcv[o:ott <&f. jf.of)n0 ti)a;r. *F. Col.*

urtemnteft, lignoti, multifitla, fibr.itj, rt>:-t[irj;i(]uc, ili;ih vo! ti eens, ctoUsh«renriahal>a Hypcrici vulgaris) pervu, membranea, gkbra, a ncrvo i f l p 1 Jinmris in arcura vcnulis; inferna pane per margins. lu rotundiora iiinc, minor.1, Ilyponci vutg.iri* part.i denfiora. ob malium uiqu:- nper *miy* loiiKiOii, I

1 ramos Hfperici modo non (ltui.ur.; irlino, Hypend non didimilc uniti lipculoru: • & rerUEmoquc li .(ennir. Deflo: • floribus, aJz ilLr [• demur ; in qu 1 ut in Hypcnco, Icmine 1 nipo, iniiv

Odorp! n p;j;)cr;itn idmofm; atquc I ligro-purpureUni! IV> fmftus £^ ipf^ coma, at in 1 (yperico, rm^ cmittunr

Pianca hw in raonrofe non admiylum r^ra eft, ut r. R. in **nn** in iujiictii moi ptdufn Dmtijji in *SPSrlsita* Sc albitrnn in 1 1 S^ cntnon.ilibus • iitur: nam ui 1 D. /·>. - ',rt> Warv,

CAP. IX.

Dt J..}

gc- III inKritum tct iu -mi qtuienu.

A. *Ljfn bat** \ \\ \" C. D. *l#ta mtjer*

e, reputi i Itrutoij hiilutos

ramus bina, Siilicis lantoliaTj adiminataj iiiparii: .vtiovjrenria, inferne magis candicantia, l.nugitiola. *Ftara* in extremis ramonim taihglii lutei, Hypeiid, acidi faporis, è quinque petalis c°mpoliti, toridem ftaminibus medium occupantibds. *Semen* [pocius valculum lcm.\ CJoi iandro par, Iapore hand legnitcr aJftringcnte.

Locus. In aquoils & ad rivos fed ranus invcnmir.

S, *Lylim*(bt*Uttan>merft>littitigriipt»niiiKiaiu* **O B. /*/«** minor J. B. Ger. Park.

ckf.

CuWtali plcrim^, aflufRit *caul?,* intcrnum edani unpoOfc, firmo, auro, lanuginof & villis obfito: hunc anibumt ordtnataquadam lent; quaterna plcrunq, limul, nonnimqiiam ctiam tcrna *m* vcrlis inter ie pediculis/c/irij mollta, aliqttantulum inuuia, qium prarcciWntii mwif .urin faporii, ilcindc lalivam denris, inrernaparte nigris punftisdifhnda. (Circa fummum caulem ex finKtiLoruiT) foliorum iinu prodeuiir vel ramuli aliquot Honbusonufhj cam hngulatib;: buij vel firigulares duntaxat *fimtt,* piaieiUUJ iuninin vauli* faftiftiOj iutei, *cam,* t tire odoraci, veluti quinis niLicronatis tbiiis conftames, fed qui ; cohx. Stimuli defkuntj cuni totidem *pammtbut* fitvk *Radixgcnxcolna.* exfinj; It. novas propaBincs producens, & liibindc fibras agcrtSj quibu5tellunfirrnicerinha.T«.

-''"• Crefcic in Alpium Auftnacarum a!u .inarum regionum convallibus8cpi pluiima: ut Clufw 8c nobis oblii vatum. Fbrct Jmuo.

* ;. *LyfimtchUtrifdi* lutta fpietta C.V. litta alter** i£iS(CoL

Col.

?WwobdnetadfineuIaca:. lis genicula teiia, hirluci qukm Lyf. IUL vulgaris minoia ; c quorum cadis (inu petioi rn.iii.isi;n. io« *fi*tt,* i^i» non diffimilcs, emicant, pentapetali è calyce quinquepartito. *Caulis* tenis angulis • natus, uuibui, m talHmor, ft respondebant. In fummo foliolum cacumen ibatur, guo tauiis doijnebat, dense atiiue in acumen ,_jn, *Vrutimax* i ^onbus ioliofo iHo ccwiccs^.iculo tciii«, Coriandrinp CJniini pares *at%* iinuleSj in qwbus/«W»M tjite ob imperfedioncm ohfcrvarc neqanimus. *R* obliqu^ repciw, tennis, plu; 15 cmirrii Colorc c(t ex mulct us canito, into *verb* ftUvicanrej fibns olJiquv f 'lius rdpedu, hunium tiiitiemibus., prop.' lunuiiam cellurem hxrennbus diviU : Saporc :< *v.t,* odors gravi tcrreo.

piffat ha:c A. vulg. quibus floresraniol: ramoruni inogu, quibus ilia in tummo djviditur, in lares fimul infidentesproducuntur.

PlanuniJurtccL.;: lem die (ufpicor. In lv non in loco natali crefcentem: men peuolos Horuiii longos i praterea ramulos t Linu provcatro icuplit, non U femper flores fingulares.

* 4. *Lyfimachia lutea* t&fttx* *Caffebtl dtntrt* Alpin. exot.

Alpin.

Semicubiialis & ajnplior frutex eft, fcrciis ab radice *cauUm* longun, geniculatum, ferè ex toto rotuniluni, ovum, incus habenttun mctiullam albam ut Sambucui, colon, fulvefcentem, ramofum, r.imutb cxopiwfitocxcunabus, *rcfXa,* gcniaibtis, c quorum genicuLs un ing, duo exeunt furculi, itibniics, *parts* laentcs magmmdUie 8t hguia riorum lutiyj Lyiiniadw, quibus fuccedunt parvi *folliculi* oblongi, inaainun ddincntesj nigri, *(tmm* nigmm & minuruni continentes. *Folia* verò bina infingulucauUumgaiicuLsutnnq,exoppofito pniiw ccmunoir, ol>longa, lata inferius, in acutum dctincntu, finttpctiohiadharentucerniintiir, Lylimachia foliii Jinuluj (cdndnoi.. tamen. *Radix* eftcr.itla, longa, In acumm ccmunam.

Uxc plauta(inquiO videair fimiius ex cota Lyiimachiz lute*. Caules ejus oraffio<9> non fupe rant oMffiticni digit*i* minoru, qat fiocefceotes medulla iiccata, utcalami c avi evadunt, colore fulvcjaiat, taalc tranguntur^ inriifq, habent meduUarum iubftantiam *iN*am, quæ in ore agitata lenteTat: motion fum, vel cxigui admodum nanic ingniti odoritj prj ftertim radix: lignum cum aliquanta atrimoiiM eft araarum: Qyibu* nous oonvenit cum CiJarra • aromatico Diofcoridis: pro quoeo unintiur Arabts & /tgyiKii.

Locus. In Ægypti locts humidii naiotur-

j. *LffwuKk* fata forijrUlvft Get. Vark. Infeiufimglolnfo Un* C B, *alt*era lutea Lobelii, flore *1*aft[}icato* J. E

Cluf.

Pedakm habec *caultm,* tcnucDj ftmtum. civum, multis nodis 1 ceptum: ab imo brevibus binis S* veiponui v.iguiulis, ad llngulos nodot ex advcVd nafcentibus cinctum: qui circa medium caul mfcuncur loiigiora itintj angufta, tenctia, ci vimii • pallefcentia, tenuibus quibufdam venis obliquO *i'tl&A* - ex quorum imu cnaicuntur unuak'- pedicelli, tenues, fuftinentes *florum* nudorum, & quinq, Havis foliolis tonftantium (prodeundbus c x medio, longiufculis tenuibus ftaminulis cum apice aurco) *veiou* fpicam. *RBJIM* uititur longaj K.ic lUai. fe fpargente, ad cujus internodia frequentes crefcum tallies & qliafl capdijres fibra.-, qiulibus pier.' que aquaticæ ftirpes donatæ funt. Admatie propAgac.

Locus. i 1 totfis paluftribui area *Stvtnbttjt m* IIoRmdia mvonmtis: 1 obelius in humentibus foffis drca Gandaviim. ajq, inrtr Tcjicrannmdjiii & *Quw*arum, necnon in Hollandia circa Amftelodamuin ; SdiLckius ngus loos id Aliimm KautUirir. vicinarum paludes.

Nuperrime

Nuperrimi: poricifltmus Botanjcus *D. Dtdjwortb,* in Anglia, Comiutus Eboraceafij otienuB partc haiic invcnit.

Ly/tmacL':.-e latex fart gUboft fimilis Brafiliana hnemiaata Marggr.

Marrgr-
Cade lento, anpilotb, ruiTo, fcr-piij & trium auc quatuor digitorum interv.tlloj in pediculo dig'-turn longo rtia lemper *ftit** liui appolita habct, quinquc auc lex digic. long.ij *%n* ambiru le late viridia, ncrvo & venis'obliqus conlpiatis pnraita. Ad podicutum toliorum alms pediculus, quinque aut icx digicos longus pnjrcnit, rtiflus, c;ui umbel larn lubec mft*r Sambud, flotculU ni' nsniisqui nullis foliis conftant; in cocum languinct clegatitilliim colons; quilibci corum iigitram habct rhopali quo leproii menotcances circumcurianr.

Efhtmtrsn Mattbtdi J. B. Gcr, emaC- *Epbtmtrtim Mttlhieli, vtl pi.t:ut EphtmtrHiu j'purium Leh, Dod.* C. U.

Prorlit *ftliis* oblongs Jaw, duri: ian Katidisj fed tamen minonbus: *c/mhetdu* complu-ribus, rowndii, cabko alnoribus, non abfqucadnani: quos (upends quinquefoln JUVC-ihunc *fiojcnli,* haud tnagni lucceflivi,- prodcuntcs. *Stmex* iiiocedit m roaindis capiculi^ CMguum. Craflis 6c multis fibris capillact *rtdteti.*

In Ananicnlibus monribuSj tam in pracis, quint in (ylvis coj>io(c nalcitur^ autorc Mitthiolo. Locus.

CAP. X.

De Anagallide.

ANagallis didi vidctur viris doftis ab *w% 8t *yia&* quod xquc rcpriinat ac reponat fodem procidu.im. *T£*&-* denout cum cm ampuuM fiinc ririlia. Yci itimilios illud no men ac-**CCpiTc «« n *itfjaytit* •»•(4"^*i *ammar tvtxart «c*** gis proprio nomine Magko *tinntu,* BdgU gtli«hcl hcutit < . s,quod in liminc vcilibuli luipenla contra nuleni hcrbam die oftendum hxc Plinu vcrtu, *Pr*.* am <JUK-***euM* ohud tafHJnlur, ttr fklmtsn t*M, turn {ukljtam ixfrtmtrt,* ?*ar** *Yont* a colore hyacinriiino, qui in firmin.i rcluas non- :: off enim r«

Now Anapallidis funt Folia ex ad\er(o bina, tn vulgari ("ubtus maculol.i liorum ali? Iinguli, jwiaihs !ongis centiibus, hircrwcs sMJis .id ungues junctis, adcu ut *li* **Kgn decidant:** i luminalia per maturitaccm rranhfflini icu horiwnralit^r ditlilicutLi

A- I. *Ana^aSu mat Qzx.fiorxfhxnut** C. B. Park, *pbjemct* mm* I If pjmpernel.

Radix ei alba (implex tcnuibus fibris przdiu. *CauL* t'ufi, mlmares aut fani-pedales, <|> h per intcrvalla pediculu adnath, tniema (upc crrunu p ijiorum exeunt iingulaciin, dem tolia miir.intia ad unguem conipofito. Succcdunt (prone* fe Icniinc replcta, (jux per maturitaccJ rum H

In arvis&hortis. Scrius & circa medtam ;at ciJ cro u *LtaUr* provenit xlhtc.

Anagalhs modaatc caluk eft *U.* fleet, qiuntu; [*unit* £c pro viil-ncrana habctur. adhibecurquc tilu incern *no.*

Ati. ninhci condudc, ii ijaofta) mc-diocrem h >, in Whim re com

Muhcr qiucdam L-utctu- aqiu *i* l'hurnu.M Anagallidc dcttilhci multm JurLiionc Ubonnco ravit.

Ad Phchifinij t.ik:iii pulmoattra. (pumm fattdum & purulsntum bibat J *& tmni n* atjux /Vn.igalli.ljs nurm dcuilbtj cum ; *„cr-* 8c Sacchan optimi q. (.' cdukoratx codileiru duodcam. I iicamen-mm.

Ouiicranus In born venatora

Balilca: in tre< 4. Wcilphaliar muUcres in ins

Vulgui decwjuic c

Hisinfclla::
.juilti pcdilitviuni cx urn i
umu ob falcm fuum volatilem
Semper cniro peffirm lympt"

Amr» nrttr, I, ft HumOfei Ulfl

9 *non* padtrir. I

terras & viscera corroborantibus nitftUomicnns us opus eſt: topicis & repellentibus omnino eſt interdicendum.

Em:jptiasqu buſdam \q. Anagallidis phœnicea certo experimento dedi. Ex Obſerv. Achilla Garten D. *Horn, Stame.*

Wiliitius in manu pro Tpecifico venditTO decoct. Anagallidis flore purpureo, irem fiimnucatum llypcrirf. *D.SoJine* c DoSio.

A. i. *Anagallis fœmina Ger. cærulea fœmina* J. B. *cærulea flore* C B. Park, f nil ale 0' £3ltU) RotoJrrcG pimpernel.

Solo floris colore à præcedente diverſa eſt, ideóque ulteriore deſcriptione non indiget.

Inti.-nſmarinis regionibus, Italia &Gallia ubique obvia cl>j ncv; lujenore quæ flore eſt: phœniceo mini. s frequens

Nec ateer qtiam floris colore a præcedentibus, & i-nter ſe differunt.

1. Anagallis flore obſolete purpureo *Ciufttfark.* Park.

i. Anagallis flore carneo.

;, *Antg»Utt omnium tn'mim** Monſ prælud. *Morif.*

Planta eſt in humidis proveniens, vix biurk ialis. *Floſculi* gerit cœruleos vulgaris Anagallidis triplo minores; capſulas ſeminales pariter inn :• ores.

A, 4- *Anagallis lutea* Ger. *flore luteo* Park. *lutea* j *ntmorum* C, B. *ht\t&;* *Nummularia fin,* *la* J. B. i'fllOlD % Pimpernel.

Numeiv ; ſſimis fibris albentibus aut ſubrubentibus è geniculis denuiſſis *radicatur*. *Caules* plures per terram ſpargit infirmos, teretes, rubentes, *folia* per intervalla veſtitos ex adverſo binis, quam Nummulariæ acutioribus & minoribus, Aliin Anagallidis maris ſi :iilibus, £l abris, inferne ſplendentibus, pediculis brevibus nixis. *Flores* ex alis foliorum excur K, ſinguli ſinguk nnubus & oblongis pediculis, lut onopetali quidem, in quinque tam-it ſe^menta .it:uc.i .ui ungses fiirtr divis, ut pcnrjpctaii videantur; magnitudine k ſigura tlonin) Anagallidis vulgaris terreſtris: quibus ſuccedit vaſculum ſe minafe roaindum, nan-am, quinque catius aaitK tbltolis obvalijtuin.

Iriiylvis poit ins*ium xftawm fi orot.

J. *AjingaSffcgruUa filiit bmit t'enu'fve ex aJverfe naftetujiat* C. B. *ttnuifUi** Ger. Cttuc. *ttiwftha flert cjTtthj* Park, *ttnutftha Mvntttti* Clut.

Pliuxs (Vatitn A radio: rjiMw fparRit, peiialk longicmlinis, qua^. rangulos, ut aliæ Anagallides, qui dein :i« alios niinoca .i latcrc procrqit, uncto~ per intervalla longiuſcula & anguſtioribus *folijs* quam \ alia; Anagallidis lubcanc, 6c jifurat; olæ foliorum formam plurimùm accedentibus, atque ex ad • cr(o (emp^r n.itccntibiis, utplunnium binis numcrOj intertlum cri.; m ternis, raro pluribus, iilqui: aitquando in eodem ramtilo: t: f]uoruin alu nugn.i ex mrrc rondem «: xiliunt petioli, quot folia caiiliculos per intcrvdlLt hmu! ambiunr^ fLtmmo fiUig- o ſuſtinentes *flores* pentapetalos, coloris ca-rulei, uiiibiltcocamcn pnrpurakence, & phirniecis nuj= ores, è quibus exiliunt exigua ſtamina. Abundfi flores profert, & plcrunque toro ti i; neſtri ſpatio. Floribus ſucce-.lujn [illegible] iculaia vaſcula ut in reliquiSj limile *femnaaam* concincntia, quodeaduo Jetjiicnrc anno iiov* plants peneran' tur; annua cnim live arttivalis duncaxac eft pUno.

*L*et*.* Ssminc Gadibus acccpco Moncllo orta eft.

CAP. XL

A. *JtnttyBs. martnma ttntifslu* C B. Park. *Arab, lauifilu,, f,vt Alfmt* WKWA *mmn** Ger enuc *Amb. Untifolta ?tfltu eff.* ir maritima J. B. *Mfm* /«f#r«fti >JW P«r/*iir,« C. B^ y*//7n« *gam ptUgitum* CltJ. j&ca 4Tt)lthtiKCb.

Claſ. LOngc lateque ſummâ arenâ ſerpit, multiſque ramis humi jacentibus præ lita eſt tenuibus, knus, flexibilibus, quadrangulis; quæ ., inmulu ambium Mia. Anagallidis aut Alſines folia noti .liffimiiw, ! ... craſſa admodum & ...icci pknaj f ut (unt nlcraijuc IVI urn) btna (emper es a ... lutini naiccnua, virktuj gbbr.i, WJoguftu: inter no* « ! » mis ramulis *floſculi* vireſcentes, (jiitnque loliolt> aj.'ift • antes, & in his quinque ſtaminiu pallida. Floribus ſuccedunt vaſcula grandia, in quins *jtmma* qu.ini \no plantæ modo multò majora.

Locus. In arenoſis maris litoribus ubique fere in c \asitu Aiij lie.

Hæc planta quamvis Alſines nomine innotcſcat, nec Kore umen, ocquc ſemine cum A ... convenit; ideóque ſeo ... um cam tollocavuiius.

CAP.

CAP. XII.

De Alſine.

Alſine dicta eſt [illegible], id eſt, lucos & umbroſa loca præcipuè amet. [illegible] ſicæ ſunt Folia con[jugatim in] caule ſita, calyx ad modum floris in [illegible] ſuavis folia ex[illegible] hoc eſt, in plures cel[illegible] protegente vaſculo. [illegible] luſ[illegible] minimi diviſi, [illegible] occupantibus [illegible].

[illegible] tetrapetalæ [illegible] inornatæ [illegible] in loco [illegible]. [illegible] pentapetalæ [illegible] in medio bifidis vel eadem integra.

§. I. *Alſines tetrapetalæ.*

Has pro Alſinis habemus, dudum ob convenientiam in reliquis notis, quamvis petalorum numero ab iis differant.

A. 1. *Alſine tetrapetala Caryophylloides, quibuſdam Holoſteum minimum. Alſine verna glabra* [illegible] Ind. Monſp. *Alſine montana capillaceo folio* Park. [illegible] C. B.

Radicula [illegible] alba, tenuis, fibris donata: *Cauliculi* plures, ſemipalmares, tenues, teretes, infirmi, rubentes, [illegible] iculis intercepti. Ad ſingula genicula apponuntur *folia* ex adverſo bina, [illegible] [illegible], dimidium vix digitum longa, [illegible] latiuſcula in acutum mucronem ſenſim de[illegible]. *Floſculi* [illegible] albi, tetrapetali, [illegible] ex quadri[illegible], qua nota à reliquis [illegible] dictis diſcretu facilis eſt.

[illegible] in glareoſis ſterilioribus frequens. Hæc planta eadem procuſdubio eſt quam deſcri- *Locus.* bit D. *Magnol* Alſines vernæ glabræ titulo: cui radiculam exilem attribuit, circa quam aliquo[t] [fo]lia anguſta, oblonga, glabra oriuntur: *cauliculum* uncias tres altum, duobus aut tribus articulis di- ſtinctum, binis foliis articulum amplectentibus, ad ſecundum vel tertium articulum in duos vel tres ramulos diviſum [illegible]orum quilibet *florem* unicum habet foliolis albis conſtantem, quibus quatuor foliola [illegible] viridia, [illegible] ſeodita ſunt. Succedente *locula* oblongo minuto ſemine pleno.

Circa [illegible] ad Gramontii copioſè [illegible] it verè cum flore & fructu [illegible].

* 1. *Alſine minima glabra* C. B. [illegible]

Plantula eſt [illegible] placens, ex cujus *radice* rufeſcente, in fibras oblongas abeunte [illegible] [pl]ures in terram reclinati, *foliolis* multis, prioribus ſimilibus, ſed glabris veſtiti, prodeunt: ex quibus pediculi unciales rariùs trunciales nudi efferuntur, qui in ſummo in duos, tres & p[lu]res [illegible] & ſinguli *floſculum* elegantem, [illegible] albicantem, ex calyculo [illegible].

In [illegible] Helvetiorum montibus, ut monte [illegible], & ad Thermas Fabarias [illegible] floret [illegible] *Locus.* [illegible]ritur.

3. *Alſine muſcoſa* Park. Lugd. *muſcoſa quibuſdam* J. B. [illegible] C. B. *An Alſine* [illegible] *ſaxifraga* [illegible] *folia minima montana* Col.?

Tenella [illegible]lum & infirma eſt plantula, veluti muſco terræ ſuperficiem operiens, palmaribus & bipalmaribus *cauliculis* interdum duas aut tres uncias longis, prætenuibus, ramoſis, quorum nodis *folia* adnaſcuntur uncialia & ſeſcuncialia, aliquando vix ſemuncialia, [illegible] inſtar tenuia, latè virentia; *Flores* minimi, ex quatuor foliolis conſtantes, albi, Spergulæ facie & forma, quorum media *capitula* albidiora, nodulo viridanti inſidentes, occupant. Floſculos ſequuntur calyculi exigui, [illegible] atro-rubente ſemine, Portulacæ fere, farcti. *Radix* gracilis, inutilis, articulatim fib[rata] [illegible] e planta tantillum amaricantis ſaporis percipiunt.

Montium ſummis aſſitibus umbroſis uſquequé ferè gaudet. In montibus [illegible] ts Stiriæ, itemque in Jura prope Genevam, locis humidis & umbroſis ad fontes & aquarum ſcaturigines obſervavi[mus]. Julio & Auguſto floret. *Tempus.*

4. *Alſine montana* [illegible] *Laces folio* C. B. Park. *Alſine Saxifraga anguſtifolia* [illegible] *tana* Col. *Item Saxifraga montana* [illegible] Park. p. 428.

[illegible]um rimis rupium præruptarum, & [illegible] umbroſis, circa D. Philippi [illegible] Æquicolorum, ab aquæ pluvialis impetu tutas ortitur hæc plantula tenera puſilla, quæ anguſta oblonga *folia* profert, Saxifragiæ magnæ Matthioli modo, paulo latiora, albicantia, molliora, è viticulorum geniculis bina prodeuntia: ex quorum ſinu alæ, & in ſummo *flores*, candidi, quatuor foliolis conſtructi, *ſtaminibus* intus multis, candidis, tenuibus admodum, florentes Maii fine & Junio: quibus utriculi ſuccedunt fere orbiculares, parvi admodum, Milii ſeminis magnitudine, cartilaginei, in quinque oras diviſi, Ocymoidis modo, in quibus fulvum, obſcurum *ſemen*, minutum.

Foliis [illegible] floribus & albicantibus à præcedente differre videtur.

Altera ſpecies. Alteram huic ſimilem ſed majorem duplo in maritimis Neapoli obſervavit Columna, Autumni fine florentem, ſuave-rubente flore, pericarpio oblongo, acuto, in quo *ſemen* exiguum Vulgari colore ſimile. Planta eſt repens, ſed cum floret reſupinatur: flante Africo alitur undâ illâque gaudere videtur.

Hæc etiam planta Parkinſono bis deſcribitur, primò p. 438. ſub titulo Saxifragæ maritimæ Neapolitanæ: deinde p. 765. ſub titulo Alſines repentis anguſtifoliæ flore ſuaverubente.

A. 5. *Saxifraga graminea pusilla flore parvo tetrapetalo.* *Caryophyllus minimus muſcoſus noſtras* Park. *Saxifraga Anglica Alſinefolia* Ger. emac. Pearl-wort.

Folia ad radicem in orbem diſpoſita, anguſtiſſima, graminea, glabra, obſcurè viridia, mucronata, ſemunciam longa. *Caules* ex eadem radice plures exeunt, ſemipalmares, tenues, infirmi, rotundi, humi procumbentes, ramoſi, glabri, crebris geniculis intercepti, & ad ſingula genicula binis foliis cincti. Ramuli verò è foliorum alis alternis ſemper exeunt. *Flores* quoque è foliorum alis alternatim enaſcuntur, ſingulares, pediculis longis tenuibus fulti, tetrapetali, albi, perexigui, è calice quadrifolio. Succedit *vaſculum ſeminale* rotundum Alſines, per maturitatem membranaceum, pellucidum, ſeminibus perexiguis rufis repletum. Radix nunc ſimplex nunc multifida pluribus fibrillis capillata. Sapor plantulæ [illegible].

Locus. In uliginoſis, in [illegible] paſcuis [illegible] & hortorum areis frequens occurrit. Per totam ferè æſtatem floret.

Flore eſt plerumque mutilo, foliolis ſcil. albis ſeu petalis quæ floris propria ſunt, carente; unde eam in Catalogo plantarum Cantabrigienſium flore herbido & muſcoſo denominavimus.

A. 6. *Saxifraga Anglica* [illegible] *Alſinefolia.* D. Plot [illegible] 23. *Plot.*

E *radice* parva, fibroſa *cauliculos* diffundit tenues infirmos, ſeſquunciales, geniculatos; *foliolis* exilibus ad ſingula genicula cinctos, ut in præcedente. E geniculis ſuperioribus verſus extremitates caulis exeunt *floſculi* herbacei, tetrapetali, *vaſculo* ſeminali membranaceo, petalis illis cum calyce [illegible].

A præcedente differt foliis & caulibus ſordidè viridibus ex fuſco ſeu brunino; radice [illegible]; quódque non repat ut illa, aut ex cauliculorum geniculis radices agit.

Locus. In ambulacris hortenſibus Collegii Balioleníis, inq; novalibus & arvis requietis circa [illegible] ſic dicti agri Oxonienſis.

A. 7. *Millegrana minima* Ger. [illegible] *Herniaria minor* Park. *Polygonum minimum ſive Millegrana minima* C. B. The leaſt Rupture-wort, or All-ſeed.

Radice nititur parva, alba, ſimplici. *Caulis* digitalis aut altior, ſimplex, rotundus, valdè ramoſus. Ramuli [illegible]tentes, rubentes, *folia* veſtiti Thymi aut Alſines minimæ figurâ, ſed multis numeris minoribus, abſque pediculis immediatè adnatis, ex adverſo binis, glabris. Tum cauliculi tum etiam ramuli bifariam dividuntur & ſubdividuntur ſæpius. In ipſis ramulorum diviſuris aut divaricationum angulis oriuntur *flores* ſingulares, pediculis pro ramulorum ratione jam longis, tenuibus inſidentes, tetrapetali, albi, minutiſſimi: quibus ſuccedunt *vaſcula ſeminalia* rotunda. *Semina* præ exiguitate vix conſpicua.

Locus. Æſtate viget in ericetis ſabuloſis & humidioribus præſertim.

8. *Paronychia* [illegible] *Alſinefolia incana* J. B. *Anthyllis maritima incana* Park. [illegible] *Alſinefolia* C. B. *marina incana Alſinefolia* Ger. Lob.

Humi ſpargit numeroſos *cauliculos*, palmares, ſubrubentes, crebrò geniculatos, ſubinde in ramos diviſos: quorum articulos folia veſtiunt verticillatim, Alſines minora, per extremum rotunda, glabra, incana: bina & etiam quaterna, foliolis membraneis lucentibus ſubjectis. *Floſculi* albi, copioſiſſimi extremis caulium ramulorumque acervatim congeſti hærent, puſilli. *Radix* ſimplex, brevis.

Locus. In [illegible] circa Meſſanam & Monſpelium per totam ferè æſtatem floret: folia tamen ut rectè D. Magnol. non incana ſunt, ſed pallidè viridia.

9. *Polygonum anguſtiſſimo gramineo folio erectum* Bot. Monſp. Magnol.

Ex *radicula* tenui palmares & ſeſquipalmares cauliculos producit, erectos, [illegible] articulis bina, anguſtiſſima & oblonga, & quæ in florente planta plurimum ſicca ſunt: [illegible] ex ramulis plures prodeunt, tetrapetali, albi, quibus totidem folia viridia ſuppoſita ſunt. Semen [illegible] eſt & nigricans.

Tempus & Locus. Annua eſt planta, quæ Julio & Auguſto menſibus floret in marginibus ſabuloſis [illegible] Bottonet propè Monſpelium.

Plantam huic ſimilem ſi non eandem cùm Monſpelii eſſem obſervavi ſatis frequentem in agrorum marginibus, cui *radix* ſimplex, lignoſa, alba: *caules* plures, ſemipedales aut dodrantales, teretes, tenues, ſatis firmi tamen & erecti, crebris geniculis, ad quorum ſingulos *folia* bina anguſtiſſima, vix uncialia, & verſus ſummos caules duplo breviora. Caules ſuprema parte ramulos fundunt non binos ex adverſo ſed alternatim ſingulos, in quibus ut & in ſummis caulibus ex alis foliorum utriculi paleacei exeunt, parvum, pallidum, nonnihil compreſſum & ſubrotundum *ſemen* continentes. Florem non vidimus, jam enim præterierat, Septembri menſe.

§. 2. Al-

§. 1. *Alſine pentapetala graminea petalis bifidis.*

* 1. *Gramen Leucanthemum marinum maximum* Hort. Lugd. Bat.

A. 2. *Caryophyllus holoſteus arvenſis glaber flore majore* C. B. *Gramen leucanthemum* Ger. Park. *Gramen Fuchſii ſive leucanthemum* J. B. Stitchwort.

Tenui & infirma *radicula*, ſummo ceſpite geniculata repit, demiſſis tamen aliquot fibris. *Cauliculi* inanes, quadrati, dodrantales & cubitales, geniculis diſtincti, ad quorum unumquodque bina *folia* graminea, acuta & rigida: ex quorum alis pediculi exeunt tenues, hirſuti, quibus inſident *floſculi* amœni, candidi, e quinq; foliis profundè fiſſis & ſtriatis compoſiti, in quorum medio apices crocei. Dehiſcentis autem calicis quina folia vireſcentia toti flori ſubſunt. *Capitulum* ſuccedit pileiforme, ſex partibus coagmentatum, ſemen continens.

Hæc J. Bauhinus, quibus adde, Caulem propè ſummitatem in binos ramos dividi, utrumq; deinde ramum in alios binos, &c. Ad ſingulas autem caulis & ramulorum divaricationes ex ipſo ... exoritur flos unicus longo pediculo nixus; qui florum ſitus huic cum Caryophyllo holoſteo arvenſi aliiſque hujus generis plantis communis eſt.

In ſylvis, ſepibus, & dumetis paſſim: Vere floret. Locus.

3. *Caryophyllus holoſteus, foliis gramineis acutis, floribus albis* Mentzel.

Marchiæ Brandeb. incola eſt: non deſcribit ſed tantum depingit Author.

A. 4. *Caryophyllus holoſteus arvenſis glaber flore minore* C. B. *Gramen leucanthemum alterum* Ger. *leucanthemum minus* Park. *Gramini Fuchſii leucanthemo affinis & ſimilis herba* J. B. The leſſer Stitchwort.

Serius hoc floret, tenuioribus, quadratis *viticulis* nervo medio tenaci & valido farctis. *Folia* breviora & viridiora quam in vulgari Leucanthemo. *Caules* eandem obſervant diviſionem, & *flores* eundem cum illius floribus: verum longè minores ſunt, & pediculis prælongis inſidene: quinque par... folis conſtant, verum ad ungues uſq; fiſſis, ut incurioſius ſpectanti decem videantur apiculis rutilantibus. *Calicis* folia quinque acuta. *Capitula* minora, oblonga: *radix* ſimiliter fibroſa, ſerpens.

In paſcuis & vepretis, interque geniſtas, præſertim ſolo arenoſo, exit. Locus.

Ratione loci in quo creſcit faciem inſigniter mutat, ſiquidem in aggeribus paludum Elienſis inſulæ colorem glaucum Caryophyllorum obtinet, & caules firmiores & breviores, ut diverſam quis poſſet ſuſpicari plantam.

A. 5. *Caryophyllus holoſteus* Ger. *holoſt. arvenſis hirſutus* Park. *hol. arv. hirſut. flore majore* C. B. *Alſine* ... *pulchro flore albo* J. B. Chickweed, ... with a large white flower.

Radix ei geniculata ſub terra repit, ad nodos fibras demittens, & ſurculos promens. *Caules* per terram ſpargit complures, teretes, hirſutos, infirmos & humi procumbentes, *folia* cinctos ad ſingula genicula contrario ſitu binis, hirſutis, Alſines Myoſotidis anguſtioribus, exceptis iis quæ in caulibus floriferis exiſtunt, quæ æque lata ſunt; abſque pediculis caules amplectentia, qui in ſummitatibus ſuis in binos ramulos dividuntur, & uterq; ramulus in binos ſurculos, & unuſquiſque ſurculus deinceps ordine in alios binos, donec ad extremos ventum fuerit, appoſito flore in uniuſcujuſque divaricationis angulo, pediculo oblongo inſidente. Sunt autem *flores* ampli, floribus Graminis leucanthemi dicti pares & ſimiles, pentapetali petalis in medio bifidis, ſtriati, cum ſtaminulis in umbilico plurimis apices pallidè luteos ſuſtinentibus. Calix pariter quinquefolius. Folia quoque & florum calices hirſuti.

In aggeribus terrenis propè Cantabrigiam ut v. g. colle *Sanitatis* dicto; in planitie propè *New-Market* inter vepres, in via quæ Londinum ducit inter *Trumpington* & *Hawkſton*, & ultra ... vicum, aliiſque locis plurimis copioſè. Floret æſtate. Locus.

6. *Alſine Caryophylloides tenuifolia montana, Lini flore. An Auricula muris pulchro flore, folio tenuiſſimo* J. B.?

Radix ei lignoſa, vivax. *Cauliculi* ſeu ramuli multi, ut in Caryophyllis, lignoſi, cortice cinereo tecti [vetuſtiores intellige] geniculis crebris intercepti: ad quorum ſingulos *folia* ex adverſo bina, Tunicæ minimæ vel Spergulæ purpureæ, anguſta, Laricea. Cauliculi ramoſi, inferius glabri, ſuperius hirſuti *flores* geſtant in ſummitatibus longis pediculis hirſutis inſidentes, magnos, albos, quinq; petalis intus ſtriatis, ſubrotundis, non fiſſis in extremo Lychnidum in morem, adeò ut Flos integer Lini florem referat, non tamen perinde caducus eſt, ſed diu durat, *Stamina* plurima continens ſublutea, vel ex albo ad herbaceum colorem tendentia. *Calyx* hirſutus, quinquefolius, ad modum floris expanſus. *Vaſculum* ſeminale longitudinem, craſſum.

In monte *Thoiri* menſe Junii fine floret. Locus.

Si J. Bauhinus eandem nobiscum plantam intelligat, figura ejus vitiosa est, petala florum bifida repræsentans, nec minus descriptio, cum florem ei attribuit non differentem ab alterius Auriculæ pnax edentis flore: Reliqua descriptio & locus etiam conveniunt.

7. *OayopfyBai htUfttas temtmtfm* J. B. pArk. *bal<$t*; tomentosus latifolius* C B.

J. B. Totus candido molli densoque tomento est obsitus, ut vix aliud quàm tomentum esse videatur. Caules geniculati, dodrantales, è singulis geniculis bina proferunt *folia*, ex adverso sita Auriculæ nv. muris specioso flore paria, nec formâ dissimili, si folium excipias cum mollitie tomentum, ex quo- mni : rum sinu subinde ramuli propagantur. Caulis superior in ramulos plusculos abit, quorum unicuique *flos* insidet fcuu candidus, Auriculæ muris specioso flore *J. B.* Horum *calyces* tomentosi quoque, internè verò membranei, argenteo sci. seu margaritarum splendore lucent. Secundùm ramulorum divisiones sunt etiam brevissima folia ar,;;ntco colore raitjiitu.

Ex Italia ad nos venit: Locus natalis no•:i traiiitur.

8. *Caryophyllus* ... *latifolius* Park. *holosteus arvensis* Ger. *arv. umbellatus folhgUbro* C.B. f ttlbCliitUlDcta, bcirins the flowers in an Umbel.

Dura c!t 8: fibrofi r*iff *Folia* c rafSora, !.itinr.i S: di ... riora sunt quàm Auriculæ muris pulchro flore, nec ita acuminata. *Cauliculi* tenues, parvi & rotundi, spithamæi, tribus aut quatuor geniculis dlfltt: cti, è quibus enascuntur opposita bina *folia*, inferioribus quæ è radice protuberant æqualia. Summitatibus insident sex aut septem, aut etiam plures vel pauciores, longis pediculis fulti flores ttlbl, i illius floribus similes. Hos decidentes sequuntur *capitula*, parva, longa, parvum *semen* includentia, terram versus reflexa.

Locus. Inter segetes variis in locis occurrit in regionibus transmarinis; in Anglia, quod sciam, non invenitur.

... quæ ... Bauhino est Linum catharcioitn.

9. *Cmqp? holosteus Alfinui L; folius* C. \\ *Alfmtu Utifolmi* P.ufc C. i?. pro,/.

Acl *rsdtctm* tcnuctu, albicantcm^ fihrofum & repentem, *caule* ali^coc in terrni: ... reclinatos; j^jr_ fati, • mm qiuttiin-c unuarum, *fotiit* pa\vis, subrotundis, latis, binis sibi invicem respondentibus, hirttrtis & craflts ci ... , ex ... brunt *funs* pediculorum ... nftarranv ... exurgunt, singuli *florem* unum calici viridi primo inclusum, dein quinquefolium, magnum & alh ... sustinent, cui *capitulum* oblongum, semen continens succedit.

Utto, In Valdianflrui ... Alpibus, loco *Gemme* dicto, & circa Fabarias reperitur.

10. *Caryophyllus holosteus Alpinus angustifolius purpurascens* C.B. *Alftt», angustifolius purpurascens* Park. C. B. *prod.*

Et Jlic *radunh* eft repeftte, *itulUuh* tcr ... , trunciali, leviter hirsuto, circa quem foliola parva, oblongs, acumjmra, bjm libi oppolit.i: *Flores* in summo liini, 1 ... , prioribus minores, purraioentes, JtciU: in tnodiim dii; ... , calycis foliolis viridibus alternatim velut interceda ... *^"

LIKUt. Ex Pyrenæis Hispanicis.

11. *Caryophyllus fulojiius Alfmutgrtmintttt* C B. *Alpinus jtrjtmatm* Park. C. B. *prod.*

Radiculam habet exiguam; *caule* •» paJmarem, odlcn), ro:undum, geniailm-m, pilis levissimis donatum, circa medium in ramulos, & hi in alios brachiatum. *Folia* ad radicem pauca, ad geniculum bina, ex opposito respondentia, atro-virentia, angustissima, unciam longa. *Flosculi* albi, quinquefolii, ex calyce prodeuntes, singuli singulis pediculis insident: quibus exiguum *capitulum* minuto *semine* refertum succedit.

Locus. In Alpibus provenit: in Austriæ monte Taurero.

12. *Caryophyllus holosteus* .•o»io *angustifolius tlkts* C B. *prod. montanus angustifolius albus* Park. C. B. *prod.*

Et hic *cauliculo* est tenui, geniculato, rufescente, glabro, trium quatuórve unciarum; *foliis* oblongis, angustis, glabris cincto, *floribus* albis quinquefoliis, & prædicto [Alpino latifolio] multo nonbus.

Locus. In horto Dia Burfcrus !qpt.

... *angustifolius* Park. ... *prod.*

Hic ... geniculatis: superiore parte nudis & pæne glabris; qui statim in ramulos brevissimos, ex alarum sinu, ex adverso sitos dividuntur. *Folia* habet oblongiuscula, angustissima, reflexa, ob tomentum mollia, & ex viridi albkanri.r Cauliculus in tres pedicellos, binis foliolis sustentatos, eósque oblongos, sed longitudine impares abit, qui singuli calycem viridem sustinent, cui *flos* unus, isque albus & quinquefolius insidet.

Locus. Hunc in Granada ad radicem montis copiosè Albinus observavit.

Caryophyl-

CarjrofbjBmt fnxatilu fili^mfm C. B. Park.

Ad Herbas flore retrapccalo filiquofas refcrendus eft.

*C*rytpb/!l*(pttMtilit felia gramintit, wmktHaUs ccrjm'oit* C B. *SympbytHoi p-.ttxum five Gypſo-ffyium majus* Thai.

Item , *QuyoplySui fdxaultt Joint grammtit mistr* C B. *Sjmpti/tum ydrxum fmt Gypſophytum mmm* ThaL

Nobis iiicogniu func

A. 14. *Aljtne Vtfcafa* P.irk. *birftaa ahtr* -vtfeofa* C II *btrfuta* n... *latifolia*; *præcocior* Cat. AngL Clir f);oiiacrirtlbcDClr"OUfc car CtJ lDecb.

Radicim iubcc fibrofam, ccmiiffimii fil.imcncis capillaram ; ttndc *tauhi* ctncrgum pi LI res, pal mum & interd un femipedem .iln, rorundi, hirliiti, intirnn, plurimum tamen erecti, foliis p-jr intcrvjlla binis. oppolitii *un&ii,* pallidius nrennbus & 1 ... uam (equ ... iitrantdi, rareis non conrranis inter fe, ... lis. Versis fumm fcllmKi. ... in binos *ramulos* divaric mtur, 8c hi dcitidc in bmos iiios mil ... ores, oppoſito ad unamquamque caulis diviſionem in ipſo divaricatioiiu angulu *(fort* unico, in j ... pediculo admodum brevi, contra quam in *Alſine* fit. *Flores* utcm pcntajwali lutit *f<-* ... longis anguſtis in extremo fiſſis ... in AJima Vti^ari; cum *flam:-:* ... ex luteo virentibus. Succedunt *vaſcula ſeminalia* oblonga, nonnihil incurva, por m.icuritaccm pdlucula, *fern* ... parva, rotunda, ſubruffa, numeroſa continentia. *Semma* poll ddipfbs riores ll.itim nucurdcaac, Sc vaſculis ſe ſponte aperientibus decidunt. foe* planca ad ciftum nonmhil vifcida ell.

Aprili 6c Maio tiwntibiis Horet, in (tcctoribui areis & palcuis ubiquc. *Tempus & Locus.*

A. 15. *Alſine bir f... mjofetit* ... ^f ... *birſuta magno flore* C. B. *Auricula muris quaradam flan psrvv, vafeuk tenui Lngo* J. B- ... tax <ciii ... :i).

Raiix huic fimplcx, allw, fibrofa. *Caulei* quam grxcoJcntit inhnniorc*, & m tcrram plerunque recliruti, nibcnccs, *Fttu* angufbora, vtndiora & lubaiiwra. *Fbrti* longii.>. ... lent pediculis, petaks piottmJuii tifli-i.

T Tardius floret, nec ante medium Maium, & ... Autumnum uſque durat. *Tempus.*

AJ dit C. Bauhinus è Thalio tertiam Alſines hirſutæ arvenſis ſpeciem, quam ... vocjt, Thalw> Al(in-iii mmucam hilpidain:qu2in videapud iplum. inrfutam minoretn

• 16. *Alfint tthunha* Omfh* J. B. Park. *G&.* *Lychnis fe :tt*m mmsr* C. E

Palmara *hzc* eft hsrfeila, unico cdntj qui in aliquot *n* ... nos dividitur, conſtans, eóque geniculato, tencro, tubiiiiiiito, ut Ailing vuigans. *Folia* Alſines foliorum æmula, paulo longiora, ſubhirſuta caam, inter Ic op;x>; ita & ex intervallis gemina. Alarum cavis inſident puſilli *flores*, candicantes, qtubus fiic. ... edunt membranacea & tranſparentia *corniculi*, gallinaceorum calcarium i torma, i ... lento quodam alperſa humore à tangentibus deprehenduntur : *ſemurn* in iLJis cxij^uumj nuti. ... gruiu *Radix* ... IUNIB & 4iirr.Li eft ; iOu inlipkU dL

[ntoi ILV ... etes frequens Salmanticenti agro. Ego cum J. Bauhino nec Lychnidi, nec Pſeudo- *Locus.*
iticlanthtonanc lubjung/ ... ndam duco, quòd ei non ſit ſimilis. Maio menſe flores producit & ſemen
iiuoirum praiec Allitiii m; ... hirſutæ ſpecies eſſe videtur, tum ex figura, tum ex deſcri-
puonc,

' 17. *Alfmt maxima H.Lngimttnfu* J. B. *Aiftm anguſtifolia* J C D. *mtximt* Park. *Lugd.*

Radice cii Iu. Euifculi, [viulatini gi 1 ... cileſcente, innumeris fibris capillaci ; *JUIKMIU* rmilte, pcdalibus; /ifo» Alfino> vulgaris, per intervalla ſæpe quaternis, ... (ingulf i interdum bins; ram ... ulis multis, brevibus, copioſum \\fartm\ ... oducentibus, ... i ... gumi nato capite incluſum, cùrii apsrtus dlt-iiuiiiUiHi, cxiguum, tJdiatmn, ; ex foliolis conſtante;"> ac torid ctn : ... lis tenuiſſimis.

In opacis gignitur.

... e Hiſtoria mihi ſuſpecta eſt, 1. quod nullus alius Botanicus hujus meminit præter eos qui ... e Hiſtoria tranſcripſerunt. 2. quòd folia quaterna, & ſingula interdum in caulibus ei attribuit. ... òd florem hexapetalum.

18. *Alſine nemoroſa maxima* M *mmtJH*\ Alfim mmums btdtr*tta maxim* Co!. Park. *msnt. Utif. flore laciniato* (. It

Radix et vivax : *Vitalicuh* torrac>. hirſuti, pedales aut cubitales, infirmi, procumbentes niſi flu-
tidb ... s vicinis ſuſtententur, nonnihil rubentes præſertim ad genicula, quæ in caule crebra brevibus internodiis, *folia* cincta ex adverſo binis, longis & tenuibus pediculis hirſutis [ſeſquiuncialibus] nixa, ipſa pariter hirſuta, 1 ijilli-iri' vrecnb, lQiILM, l ... lata baſi in acutum mucronem ſenſim deſinentia veluti Smilacis, per margines interdum nonnihil ſinuata. *Flores* in ſummitatibus ramulorum albi, pentapetali, petalis ad ungues ferè fiſſis, ut in reliquis congeneribus. In

J XMl, In fylvolis in afcentu ninnn-. S.ilcvx invcnimus. Hæc eſt procul dubio Alſine montana hederacea maxima. Cel. parvitate tantum differens; nam Columnæ planta folia habuit majora, duas nimirum unaas Uca> ati) tres longa. Flores petiolis longis inſident, eodem quo in aliis hujus generis ſitu, nimirum in rainulon um floruſ; t>rum divancanooc. Vaſculum ſeminale pyramidale cum f Avo ii [effline, miniitn, co|

Tkmfm. Auguſto floret, & Septembri perficitur.

HuiCFc&i fructus, atque elati remanent petioli sorutn, non «t inmigari deorſum ſpectantes.

In unibr'is excelſiorum montium Campoclarenſium <~t]ue /tqmcoiormn denſis ſylvis collegit F. Columiu.

llzc non alia in re (ut moao diximus.) quira nugnitudinc a nobis obfcrrjita &, deſcripta, Jjf. ferCj quæ i loco >icbetur.

A. i <). *Alfcrle majtr rtftiti pertmtit* J. B. *Alſine altiſſima nemtrum* O B. *item Alſine aquatica major* efufcbm. W/;7JH HM/O Park. *item Alſ. aqu.* ;,'ttrt ^t« i *ulnfris major* ejuſdem. A. arſh Chickweed.

J. B.

Ex *raJtce* perenni, repente, (ibroia_««/« profcrt plurei, qui lati ic diffundunt, cubitos aliquot Jongi, terctcs, iubrubcntcs; lanuginofi Sc ramofl; ad quorum iingulos nodos *folia* ex adverſo ſita naJainmr, quomm major.* Parietariae (o!i.i i-quant, form ndum nen os & per oras hirſ M, minora vcro m Alfine vo]gans,pedk ulo aliàs nullo, aliàs mediocriter longo, piloſo, ſapore fatuo. *Flvrtj* Ipecioii Graniii: leucanthemi, quinque foliolis conſtant, ſingulis ad imum uſque fiſſis, c.lndidis, ftriacii, *jlamimda* mvct> mudium occupantibiis cum capitulo viridi, è cujus ſummo quinq. reſi aa fibra; emkant, totidi-mquc flori tori I ſuſtinendo ſubjiciuntur *folia* viridantia, villoſa, quæ vaſ*cula* Jiib(i:qticntia obvolvunt, Hypenci vaſculis ſimilia, turbinata, in quibus *grju.i* contincntur Pa. DJVCl minis paria, ruffa, circa clavam racematim cohærentia.

Folia in hac planta interdum nonnihil ſinuata ſunt per margines & velut crispa.

Locus. In locis humidis & paluſtribus, itémque propè fontes & defluentes aquas reperitur.

Haul dubium dl qitm EKxlortTus Alitnc= majom ntulo hincplauam defcribac: Diy ornei autern figuram afliimunc Lobeluu, Geranim & Parkinionusj pro Allmc mapri, cm dem ergo plantam mtelligunt, iduoque hi duo ex una (pecjcdoaj I acunt, inurum AJlincm majorct: , & Alſinem paluftrcm.

Lobdium autem in Ad*', non cognoviflc: AUinem majorcm fuipicatur J. Bauhims.

Hanc ctiam d'L-puw qiwm delcriiiic & depinj; Chriſtianus Mcnaclius, b Pugillo ranorum plantamnij ad calcon Indias liu nomitmm Plantanini multilinguis, ntulo Al/in« maximzSola-mfbluc *March. Brtndtburg.* Hec cnim (vi diii) folia h.ibst act trurgines nori^aro parum i ſinuata.

A. 1&. *Alfa* vut^aris (rot Mcrfmt Getlixx* J. B. *Alf. mmr fivt mtiha* Gcr. *Alfint mt/lm C* R *minor* Park. Conimtni CIiicktBrcO.

Non multum diflimiliscft niajori, alitolis locis pennde gaudens; *radtcuiu* ci capillaribus [potiùs fingubnbus in plunmas fibrilbs diviiii.qur ad eò fortiter terram apprcltcniiirnt ur extirpatu difficiles fintj htimi (rraris, rcticjlisj hirfuris, lubrubcimbus,, gcnicubtu *vtttculis.* *Felt** Anag illidis, minora quam in maiore, lubtiirfuta, exgeniculis limilitcr advcrla, guftu 6iuo: *ft-* candidi ftclJati" minores; *Stnttn* tnpericarptis non diiliim le.

Locus. In utiginofis ad (epes fii via*, itemque in vincis & Harris inter olcra paflim provenit & DCT *to.* turn fere annum floret.

Hare planta ratione Joci aliorumque aeddennum magnitudine adeo in/jgniccr variat & *f^K* muijUjUtprodivcrfisaUotanicorum vulgo Kabcatur. Hinc AJfincm marinam *Dod.Gtr. P*ark. pro eadem habco, J. BauEunus (ufpitatur Allinem marin.-un *DtJ,* tonvenire po(K:cum Alltiic Plantagmutolio: & dubitat an Dodonarus cxhibucnt figuram ſuæ Allincs manna: • Siquidem *aaaot*, quæ P» Alfine manna ab illo oftenditiir a Lcibclio pro Alſine majore ac paſſim naſcente accipitur.

Nos Dodouxum Altincm cma.it.nu nurui marinam intelligere ſuſpicamur.

A. it. J^^SM *lengifolut *li£tm,fit frwrnim Lets* J. B.

Ziiatiit eft ccnuthiis fcrpisntibus CW« pedaics auadraci inhrnii; ad qtionmi genicula *f* > birw; GratioLr foiiolis pana, minora, nec per ambitum ferrata, in acumen dcuncmu E[.i\ BOICO medium ctccun ehee, area msdituo Utiora nu.im lll Gram.i themo minore (atis limiles, aut Al flores Li ambiencu quinque dmt vihdia, alba adkemdecom U ptm epices.

LKtM, In palaftrib • & *tvrviit* proYenit non rara.

PctalU buk in flore decem rovcra non time, fed ilunutv.it quinqnej uiquc adeo ad unguem ferè fiſſa ut decem videantur, *Ei* minus canto taulc impooant.

A. ;; *Alſine* nuprr* ^ r / « MNWU w^^bv Morif.' pr*lui

*Aiorsj**

CtuUi produ. it truncata iKj quorum nodi* apponuntur bina ^.W^ £ regione diſpoſita, i* niucronata, Linguæ paſſe nix Itmilu. In uuliuni I ſummis naſcuntur *flores*, ſinguli quinque petalis albis, aJ m edium bifidis con I into, alarum 1 hujus generis more, qui vix interdiu lucente ſole conſpiciuntur, p propter tenuitatem p iraum. Hoc valde familiare eſt pluribus Lychnidum ſpeciebus.

Locus. Creſcit i wm, inquc lylvalb huniulu fifudifc Qju. n plantam intelligat neſcimus.

* 22. *Oxymoides Lycbnittt repanit mAtce* J. B. *Ljiltmi mt&n* rtfou* C ft. O., *moides Lychnisa Col* Col.

Radice tenui admodum firmatur, parum fub terra defcendente, atque circum reptante, ex qua plures fruticant viticuli, rotundi, incani, hirfuti, bina *folida* fingulis geniculis hærentia habentes, quæ in imo minora funt, deinde majora in medio viticulo, quod contra evenit in plantis ab radice ftaciin folut is ante cuds ernpoonem; uc in Thcopbrallo li!gitur, hirluta, carnoiji, incajia, Lychntdi (imili.ij fed nttgnitudinc & forma <Xymoidi> I'ekmuuii Jictt. Caji etiam genti *He* alurutn congsnerum ricujSWi edit Aprlh itci«e VLuo meafc Candidas, quint'iii; folii ftruAos ftanuna inrui quinque lutai jubenres. Junio *ftmna id* oU< m^ii pentarpus nioliibtis, cartilaeiiiciitjui; perticiij nilvaj angiilolit, htrlaoquBi Pteticarpu VCSVJ non t.ilice oWud.i liint ut in Lyauiiilibus, led untiim b.ifi» quinquc ioliolis toiiftrudurn ut in Alluic ktbent. *Radix* aJiuoJum vivax cftj ideoquc muUCun fmticjt,, teaJBaraie i[i!iiisuniiiopcnt.

Spontcac freqoens oritur in rooncc D. Made vnmais appeUaco, locii humentil>us pcnuHt. *Locus.*

Sapor phntx dulcis eft; qture non ioepti HcrKiriomm tamelUruniquevul^iii .ulcUaemiiini Uc gopioliim utitur; .ltquc plaiium iicuii cetera olcr* [tilaiib .idjinxtii ovi, dHrupo decoquunt, non fine Pipcris atque Anwaa modioo TC! {ut .ihi liilcnt) iti pLicenram eiinriiuot, rugnara Uftts topum provenire experimento (c habat .-iflwunc Ab faacLictt. cliucndi t Juilucc J f^u^iii* Neapotiuiiis vulgo *Hcrta iMtori** diutiir. *Vires.*

* 24. *Alfine* B«t««/M »n *atulcala* Bocconi.

Boce.

Humi nntoimbtt, atqoe *c*«he*ft** temtibtis, ngidtdw, geniaibtK, m pinto MmnfiakM . preeft , circa quos FO/M tcnuU,angufta, Tithym.ib leprophyllt xmuU, dent rti[uni oohaoeoc, qu.r in kneiconte planu Jum contraliantiu- aailiuu videocnr. *t'U^uh* albiii & *c*tf*lm* A Ha mm tuorc.

Bonorux 8c ad vicuin ChoniiUy ublcrvavit Auroc. *Locus.*

§. 3. *Alfine* *pttalis* integris, *alitque mifielkae* itccrt* ftdis.*

1, *Aljmt miner tmtkkautu* C B. *minima* Ad. Lob. Dod. Qcr. J. B. *syvtita tmmmj* Park. The IcatKtjithhxtb.

Toa fade Alline muiort (ai media ilmilucft; [f/jbclio in Ad. AiwRallidcm admodum pfjcfacj TenJm per otnnia minor, tencUis ritnulii fit hirluck dotuu; *film* tnintniii All'uie* medix niinonbui, nigiic-tncibusj paulum hirfuus, pcdiculobrcviflticonuis, *Stjbn* (itnibra albo: Srwan, pericarpi$ miinitiffimuin, njJum.

Folia hujtis pbnoc Serpylli folia scfcnint: t'losquinquc petals indiviiii cnnnu^ unJe ab Alline Ut»rc *Sc* iije.lio nullo rjc^ocio dilucmicur.

in iildcm cum prxcodcnribiw *hcv,* uivunicur, non raro eoam mun» innafuuu. *Locus.*

Aljhu mmor Urn capiiulit C. B. *fttrxa* Gci. Park.

Mi!u line 3 prxcedctuc non videmr diverfa.

Aljmt miner folut retundu C. D. *Alfaui mmrii aiu frttm* Thai. *imegmtA,* apud Thalium.

• i. *Mfmt Atym* gUbra* C. B. prod. Park. C. B. *frai.*,

Ex r«Jw< albnlt, oblonjja, fibris capilbua *tsuluuh* pit ires, lique palnurtt. tenues, laves, rotundi & gjniLuUti in ramuloi aliqu*.*, hiquc in alice divili, prodamt. qui *folia* pallide virentibus, Lini forma, led brcvioribus Be acua^binii c ex adverfo fitis clri^untur. Flores plures, albi, ftaminibus aliqi doruri, pedicel)is inlidcnces^ e c-ibculis prodcum, O[>itiit)s minuto femine refertis fuccedentibus

tie ben lixotis hunudu gaudc^ quant copk^c ui c* balneum Sult/icrgciila in Marchionatu observavimus. *Locus.*

* 3. *Alfine Aipns jmuto f»iu>* C B. Park.

Ad ;> dtni alt itiulmcm accedic: qus *tt* ab *alcalas* ftatim i radicc r. duos, hique in alios ramulos brevior« dinduntw; into- quo* unus vol jlter fen femipalmaris exurgit, in fummitate *flores* tum ... vel uno alterove pjcdlculo doiutui, *2c* quilibet unus, ilque albus, pentapetalos, fatis magnus, ex cajyce prodiou inhid. *FClIUKft* capilU, cis, viridibus, rigidis & inordinate difpofitis JuiiD floret. In HclvcucU&c Gcnevcniiunimooobuf repentur. N<»!'• in HI ntibus illi> luxioccunib

A. 4. *Jlfi* ttmuifoi*** J. B. *An Aljm* md»f* Gtrmm*** G B. prod. ParL

Radices lubct numerous, albicantes, lignofas, mulnhdas: ei quitms iiireuiit <•*- *fcali* palmares & fefquipalmares, aut ctlwi alno«*^ teretes, ramoll; ad quorum node* *f.U* bina nafcuntur, Tenuia minimi, longa ttc tcnuu; *FhfttU* Eaitigns hireat ramuknun pediduitque UingiuWwlu ft i* orum bina

[illegible] tum notis, * Alſines tertiæ Fuchſii minores, candid[illegible] [illegible]. Sapor huic plantæ nullus conſpicuus. [illegible] articulo cum flore ſimilis [illegible].

In arvis ad [illegible] collis [illegible] agogi, & ericeti Triplex in agro [illegible] provenire, nec [illegible] alibi in [illegible] J. Bauhino Monſpelii in agris Apriis florens occurrit.

A. 5. *Alſine Plantaginis folio* J. B. & nobis. *An Alſine* [illegible] C. B. Park? Plantain-leaved [illegible].

E [illegible] tenui fibrillis numeroſis tenuiſſimis capillat[illegible] fundit; plurimos, dodrantales, teretes, tenues, humi procumbentes, geniculatos, ramoſos, [illegible] lanugine hirſutos ut ferè obtutum fugiat. *Folia* ad radicem parva, pediculis longiuſculis inſidentia, in caulibus minora, pe[illegible] brevioribus, ex adverſo bina, nonnihil productiora & acutiora [illegible] Alſines vulgaris, in quibus præcipuè notabiles ſunt nervi ſecundùm longitudinem decurrentes plantagineis ſimiles, quinque plurimùm, in averſa parte elati [illegible]. *Floſculi* in caulium & ramulorum divaricationibus ſingulis ſinguli, pediculis unc[illegible] longioribus inſidentes, parvi, albi, pentapetali, petalis integris, acutis, minimè bifidis [illegible] Alſine vulgari, quinque [illegible] foliis longis, anguſtis, acutis circumvallati. *Vaſculum* ſeminale quale ferè Alſines vulgaris, faſtigiatum, ſeminibus copioſis parvis, nigris, ſplendentibus, ad renis figuram accedentibus, repletum, ſumma parte per maturitatem ſe aperiens, Lychnidis more.

[illegible] hæc nulla [illegible] quæ ſapore neque odore notabilis eſt.

Tempus & Locus. Floret menſe Maio, Junio, & ſem[illegible] brevi ad maturitatem perducit. In ſylvis [illegible] & ſepium aggeribus [illegible] occurrit [illegible] uliginoſis.

6. *Alſine Lenticulæ Sicula* Bocconi. *Alſine paluſtris minor folio oblongo* C. B. Bocc.

Hujus plantulæ ſubrubentes, geniculati & invalidi *cauliculi* humi ſparguntur. *Folia* quoad ſubſtantiam ſuam texturam & figuram, non numerum, quadantenus ad Loti Libycæ *Dalech.* five Trifolii veſicarii five halicacabi *Cam.* folia accedunt. *Floſculi, capſulæ* & *ſemen* Alſines vulgaris modo verticillatim cauliculos ambiunt.

Locus. Propè Catanam in paluſtri[illegible] & [illegible] locis invenit Paulus Boccone. C. Bauhino ſic deſcribitur.

Radice eſt tenui, obl[illegible] capillaceis fibris præditâ: [illegible] frequentibus, tenuibus. [illegible] & ſubinde ad [illegible] internodia [illegible] firmantibus; [illegible] ibus: *flo*[illegible] parvis, racemi modo junctis & tenuiſſimis pediculis inſidentibus, quibus minutiſſima [illegible].

Folia hujus non reſpondent [illegible] deſcriptio[illegible] Bocconi, ut mihi ipſe affirmaret eandem [illegible] mihi quidem non videretur. Ego in *Catalogo plantarum Angliæ* Alſinem paluſt[illegible] [illegible] folio oblongo C. B. Alſines rotundifoliæ five Portulacæ aquaticæ noſtratis & *Ger. emac.* ſynonymam feci: Verum ſi rectè deſcripta ſit C. Bauhino floſculis racemi modo junctis & [illegible] ſſimis pediculis inſidentibus, falſus ſui; quamvis reliqua deſcriptio conveniat.

7. *Alſine* [illegible] Bocconi. Bocc.

[illegible] quatuor ramulis humi jacentibus, Alſines foliis [illegible], copioſis etiam floſculis in [illegible] ſecundæ *Matth.* Annua eſt [illegible].

Locus. Exit paſſim [illegible] *Suſpicor* hanc plantam eandem eſſe Millegranæ minimæ.

8. *Alſine maritima longius radicata* [illegible] Bocconi. Bocc.

Radix nititur pro plantæ modulo l[illegible] Caryophyllorum ac Lychnidum more, adnatis etiam appendicibus [illegible] modo furcata: Ab hac *Cauliculi* denſo congeruntur, circa quos *folia* [illegible] [in Sicilia] Herniariæ formâ & [illegible] altera vero Alſines [illegible] *Col.* *Flores* & *ſemina* [illegible] Alſines vulgaris. [illegible] ſervavit [illegible].

Aliam hujus [illegible] *Alſinem maritimam alteram anguſtis foliis.*

A. 9. [illegible] Park. [illegible] *foliis tenuiſſimis anguſtiſſimis* [illegible].

Radix nititur alba, multiplici, fibris ma[illegible] donata. [illegible] quæ ad radicem graminea, anguſtiſſima, uncialia aut ſeſcuncialia. [illegible] radice plures, palmares, tenues, infirmi, glabri, crebris geniculis intercepti. Ad ſingula genicula *folia* ex adverſo bina, anguſtiſſima, brevia, acuta, inferiora digitum longa, ſuperiora breviſſima, ſedentibus in foliorum alis glomerulis foliolorum minutiſſimorum veluti ramulorum germinibus. *Flores* in ſummis caulibus & ramulis Alſines florum ſitu, pediculis ſemuncialibus, tenu[illegible] pro plantulæ modo, albi, pentapetali petalis [illegible] acutis, è calice quinquepartito. *Stamina* in medio flore decem alba cum *apicibus* [illegible] circumſtant Alſines ſimile, *ſemina* parva, per maturitatem obſcurè rubentia continens.

Locus. [illegible] menſe Julio [illegible] floret.

* 10. *Saxifraga*

10. *Saxifraga Bavarica* Park. [illegible]

Habuit [illegible] plurimis teretibus tenuibus, in alios minores ſubdiviſis, foliis crebris ad [illegible] genicula [illegible] longis, craſſiuſculis, pallidè virentibus. In ramulorum ſummitatibus ſinguli flores [illegible] calyce è foliolis albentibus compoſito obvallati, pentapetali, flavi, petalis acuminatis, interdum fimbriati & purpurâ dilutiore tincti, ſtellæ in modum expanſi, cum ſtaminibus in medio pallidis. Semen vaſculis parvis è rotundo oblongis includitur minutum, compreſſum, nigrum, ſplendens. Radix parva, alba, altius in terram deſcendens.

A. 11. *Alſine puſilla pulchra* [illegible] *Cam: ſeu Saxifraga caryophylloides puſilla, flore albo pulchello.*

E radice ſimplici ſurculoſa *cauliculos* fundit numeroſos, tenues, teretes, infirmos & humi procumbentes, geniculatos, foliis ad genicula binis adverſis cinctos, anguſtis, vix dimidium digitum longis, è baſi latiore in acutum mucronem ſenſim deſinentibus, Caryophylleorum in modum; versus ſummitates in ramulos aliquot ſparſos qui *flores* geſtant candidos, pulchellos, pentapetalos, longis pediculis nixos, in divaricationibus cauliculorum & ramulorum eodem modo ſitos quo Alſines vulgaris, apicibus intus nigricantibus. Succedunt *vaſcula* Alſines æmula *ſemine* referta exiguo ruffo. Nullo inſigni neque odore, neque ſapore excellit.

In [illegible] prope [illegible] copioſe. Locus.

12. *Saxifraga* [illegible] J. B. *magna Matthioli Ger. Caryophyllus Saxifragus* C. B. *Saxifraga major* [illegible] *Matthioli* Park.

J. B.

Digiti parvi magnitudine ſive craſſitudine obſervavimus *radicem* [illegible] noſam, palmo longiorem, numeroſa capita [illegible] palmares & longiores, geniculatè, *folia* [illegible] minoribus amicti. *Flos* unuſcujuſque ſtolonis cacumini inſidet unicus, [illegible] è *calyce* albido, ſemunciali, ſtriis [illegible] inferius anguſtiore.

Ex hac deſcriptione Lychnidis ſpeciem eſſe videtur. Locus.

Rara eſt hæc planta, nec nobis unquam occurrit vel in Anglia vel in tranſmarinis regionibus, quicquid dicat Lobelius. J. Bauhinus ex Gallia Narbonenſi habuit.

13. *Caryophyllus* [illegible] C. B. *Saxifraga Antiquorum Lobelii* Park.

Lobelii ſententia [illegible] non eſt ergo ſufficiens ratio cur Bauhinus [illegible] ſeparet. Lobelium [illegible] lapſum puto, cum [illegible] hujus copiam in Angliæ provinciis ſcribat; Nobis enim nuſquam viſa aut audita eſt.

14. *Arenaria* J. B.

J. B.

Delicatula plantula, vix palmaris, ex radice longiuſcula albâ, crebris geniculis intercepta, ramulos jam frequentes protrudit tenuiſſimos: *folia* ad radicem multa, uncialia; & geniculis inferioribus circumpoſita, ſemuncialia [illegible], ſed inſignis tenuitatis, unà cum minoribus quibuſdam adjunctis; per articulos bina; in ſuperioribus verò [illegible] diſpoſita, brevia minutaque ut nihil ſupra, verticillos imitata. Hirſutiem interdum [illegible] ſuiſque ramis florem Spergulæ album, [illegible] viridi [illegible].

15. *Rubia linifolia aſpera* C. B. *Juncaria Salmanticenſis* Cluſ. Park. *Juncaria* J. B.

Cluſ.

Habet in ſingulis geniculis bina *folia* ex adverſo ſita, [illegible] Aſperulæ odoratæ foliis quodammodo ſimilia [illegible] non abſimilia: frequentes ramuli ex alarum ſinu prodeunt [illegible], copioſos, [illegible] antéque proferens flores: *ſemen* deinde exile nigricans [illegible] tenuis eſt, candicans, non vivax, ſed ſingulis annis ſemine deciduo novellæ plantæ renaſcuntur illo ipſo anno etiam ſub finem menſis Auguſti.

Provenit locis arenoſis inter vineta, ſecundo à Salmantica milliari. Floret Julio: ſemen Auguſto maturum eſt. Locus & Tempus.

16. *Caryophyllus ſaxatilis Ericæfolius umbellatis corymbis* C. B. Park.

C. B. prod.

Ex *radice* tenui lignoſa, contorta [illegible] cauliculi plures, geniculati, rufeſcentes, ſemipalmares attolluntur: ad quorum exortum *foliola* brevia, anguſta, ericæ ſimilia, & ad genicula ſingula bina, breviſſima & rigidiuſcula: cauliculorum ſummitatibus, veluti umbellæ ex corymbis compoſitæ, inſident, unde *flores* candidi ex quatuor, aliquando quinque, foliolis conſtantes prodeunt.

D. Magnol flores ſemper pentapetalos obſervavit, inque deſcenſu montis *Capouladou* à [illegible] Cambrones Junio cum flore frequentem vidit. Locus & Tempus.

In Galloprovinciæ locis ſaxoſis in [illegible] reperitur.

* 17. *Caryophyllus ſaxatilis ericæfolius ramoſus repens* C. B. *Caryophyllus ſaxatilis ericæfolius ramoſus repens, aut ei ſimilis* Park.

C. B. *prod.*

Hic [illegible] multi clavati per terram repunt ex radice craſſa lignoſum emittit, in ramos plures & hos in alios ſubdiviſum, quos *folia* exigua Ericæ foliis ſimilia [illegible], quorum ſummitatibus *flores* copioſi, nivei, magni, elegantiſſimo ſpectaculo inſident.

Locus. Ex Pyrenæis. Hunc floribus rubris, ſed majoribus, foliiſque ad cauliculos longioribus & latioribus ex Hiſpania habemus.

A. 18. *Spergula purpurea* J. B. *alſiniformis ſive* 5. *cap.* 47. *Lib.* 1. Ger. emac. *Sagina Spergula minima* Park. *Alſine Spergulæ* [illegible] *Spergula minor flore ſubcæruleo* C. B. Purple Spurrey.

J. B.

Radice eſt ſingulari, longa, craſſiuſcula, [illegible] ſapore betaceo. *Caules* multi, per terram ſparſi, [illegible] in ramulos diviſi, ad quorum ſingulos nodos *folia* ſtellatim adnaſcuntur. [Quamvis folia caulium nodos ſtellatim ambire videantur, curioſius tamen rimanti duo tantùm plerunque folia apparebunt ad ſingula genicula, ex eorum autem ſinubus reliqua oriuntur,] anguſta, acuta, quàm Spergulæ vulgaris breviora, obſcurè viridia, ſeſcuncialia circiter, plurimùm glabra, rariùs hirſuta, quibus ad exortum velut ſquamulæ duæ albæ ut in Polygono ſupponuntur. Sapor herbaceus. In divaricatione ramulorum *floſculi* ſinguli; in ſummitatibus etiam cauliculorum ad ſingulos nodos ſinguli oriuntur, purpurei, Anagallidis phœniceæ flori ſimiles, alii recti expanſi, alii penduli occluſi, calice quinque foliolis compoſito, [illegible] herbaceo, ſubhirſuto; pediculis oblongis hirſutis nixi. *Semen* in capſulis conoidibus, per maturitatem in tres carinas dehiſcentibus, minutiſſimum arenæ inſtar, fuſcum aut rufum.

Locus. In arenoſis & glareoſis frequens; Maio & Junio menſibus floret.

Quærit C. Bauhinus, annon hæc ſit Alſine ſeu Stellaria *Lugd.* [illegible] Monſpelienſium *Park.* D. Moriſonus duarum aliarum Spergulæ ſpecierum meminit, ſolo ſemine à vulgari differentium, quorum tituli,

1. Spergula annua, ſemine [illegible] nigro, circulo membranaceo albo cincto.
2. Spergula annua, ſemine compreſſo [illegible] medio fuſco, circulo pariter albo cincto.

Utraque hæc ſpecies Autore noſtro [illegible] in arvis ſegetalibus circa [illegible], & in arvis arenoſis [illegible] *Chambort* [illegible].

Verùm cum Spergulæ marinæ ſemen foliaceum ſit & fuſcum cum circulo foliaceo albo, cavendum ne multiplicentur Spergulæ ſpecies, ut rectè monet *D. Magnol* in Botan. Monſpel.

A. 19. *Spergula* J. B. *Sagina Spergula* Ger. emac. *Sag. Spergula major* Park. *Alſine Spergula dicta major* C. B. Spurrey.

J. B.

Palmaris & ſeſquipalmaris eſt planta, [illegible] cubiti etiam altitudinem [illegible] excreſcens: *caulibus* multis teretibus, frequentibus geniculis [illegible] hirſutis, ramoſis. *Folia* ad ſingulos [illegible] numeroſa, radiatim ut in Gallio caulem ambiunt [illegible] rigida, verùm flaccescentia; ſuperiora cum cauliculo [illegible] leviter hirſuta, [illegible] ſulcata, ſapore nullo evidente. *Capitula* in ramulorum faſtigiis multa, tenuia [illegible] pediculis donata (quorum unus aut alter deorſum pendet, alii ſurriguntur, [illegible] Caryophylleo arvenſi *Tab.*) Alſines ſimilia, hirſuta, quæ in [illegible] explicantur, *apicibus* luteis; quibus ſuccedunt [illegible] continentes [illegible] puſilla, nigra. [illegible] ſubeſt [illegible] recta, raris fibris albis donata.

Locus. Inter ſegetes ubique fere [illegible] frequens.

A. 20. *Spergula minor flore albo* J. B. [illegible] Ger. emac. [illegible] C. B. *Sagina Spergula minor* Park. [illegible] Spurrey.

J. B.

C[illegible] multos profert [illegible] ad quorum genicula [illegible] folia, Spergulæ jam dictæ modo, [illegible] flores è calyculis hirſutis erumpunt, [illegible] legitur luteo, errore forte Scr[illegible] purpuraſcente [apud J. B. [illegible]] ut de ea audiv[illegible] unquam vidi Spergulam flore luteo, [illegible] tamen naſcenti, ut aliqu[illegible] veritatem [illegible] eſt Spergula purpurea [illegible] hujus compreſſum & [illegible] animadvertens, ſententiam mutavi.

Locus. In ſalſis paluſtribus & maritimis paſſim provenit.

* 21. [illegible] Park. *Alſine Symphyti petræi capitulis* C. B.

C[illegible] ſimplici ut plurimum & ſingulari donatur, interdum multiplici, [illegible] pedis dodrantem alto, ſubrubente, [illegible] ramulis prædito: *foliis* latis anguſtis, ſecundùm petiolos tamen latioribus, & extremis [illegible] pene mucronatis, dorſo magis eminente, nulli lanugine obſitis alterum inſtar, ſed latis [illegible] ſemper ad ſingulos nodos ex adverſo naſcentibus: extremi ramuli

muli velnt capitulis iriftar Sympliytt petraa oni ſti erant, quæ oblonga & purptnru *flmbu* referta: *radix* mediocris, cı

Circa Jftrw <& /* *frmsa>*>* ahilque Rr in locis obſervabit Cluſius. i(ei|fc

*** 22. *Alſi*i *marinma Ntapelsun** Cot Park, *mar* \ *uhttat* C D.** *Col.*

Jfc/it a anguRtflmia, nee LuituJine vitiatLisip as, in quibus hærent geniculatim bina, ſuperantia, ipfiiquc crua.uo orilinc es foluto genicnlo proacunai, longitudine pollicari & majore: *flores* habet in furanio c lonRL. pci olis prodeuntes cum calyce foliato, ut in congeneribus, colore ſuavenbenrc, ynf/w oblongo tv. ſemine ſimilibus. *Radice* admodum tenui, fibrillis diviſa, candicante, ex qua inorbcm rcpunt modi fmtic-intOj itumi J.K entos, ſed cùm florent reſupini. Habeajc \ ſiculi medium IVamen, ut in congcncnlv s.

Oritur in marinrnis AuRro CVJVJI itis circa Ncipolin [talixurb em. *Locus.*

*** \\, *Saxifraga* *alte-* Alpin. exot.**

Alfin,

Ab uru *raJiee* mulrk aflurpi; *ſurcula*, longitudinis dodrantalis, tenuiſſimis, ex intervallis geniculatis, es quorum *t* ſingulis geniculis utrinque ex oppoſito bina *foliola* exeunt, tenuiſſima, longa, in acutum admodutv deſinentia Caryophylli minimi foliis proxima, ſed minora men & t. nuora, Tunicx minima; verius Gmili a, aut ſola, aut unà cum ramulis binis tenui fjmts ex iitilcm *Sa*culorum genitulis indem prodcunnbm: in l ſummitatibus verò floſculi purpurei, parvis Caryophyl-*Us* non i-iiffimiJcs cmiunt, Sc in (iirculorum 11 mis parvorum ferè umbellarum modo, quii^ y^ minutunij niencar-. s ſuccedit. *Radix* longa eſt, in acutum deſinens, lignoſa, utrinque demittens aliquot radiculas longas, cnuc, fibroſas, per latum in terræ ſuperficie actas: Tota planta inodora eſt, ^iftumoiii- re aſtringit abfqtic ulla amarinidinc aut acrimonia, ſiccàtque. Ex Creticis ſeminibus Alpino nata eft.

*** 1+ *Atjm Alfbia caahathf nuJh prdiftra* C, B.** ... fuerit, an ſit Saxifraga 3. *Col.*

Noquc defcrihitj neque (ynonynu addit, dmitautq.

... *& ſativus* C.

***Alfmt fbivutitu* Tab. Gw. *ajxatica mm* D.** ... deſcriptionem apud *Tab. & Ger.*

Nobb ino>giutJ & iulpcila. Vidcfis ejus iconcm 8c d

A. aj. *Alfmt t«mU,f*lu.* *Alſine rotundifolia five Portulaca aquatica* Ger. emac. *aquatica minor folio oblongo*, ... *aquatica* Park. Water Purſlane, or round leaved Water chick

ilitrtl. *Anngauu StrfiU'fd:.' iVJMtici* J. Ii

Plutimis fibris albcndbus £ gcnkulis in terrain deniiflis *raiicatm;* *Caultt* paimares, ' tc retes, crebris, ex adverſo binis, Portulacæ æmulis ſed longè minoribus, ex in^rmi, nibeiitcs, *folm* vdlm aogufto itimirum pnncipio pa ulatim dilatatis, & in extremum rotundum deſinentibus, glabris, non crcnaus, lutoo-virtdibiu. *Flores* in alis foliorum ſingulorum ſinguli ſedent, nullis pediculis, ſex ptirpurantibus foliob compoHn, *q*\ibus ſuccedunt *vaſcula* ſubrotunda ſeminibus repleta, minutis raffif. ** Joh. Bauhino* "V

Iji poluftribus Sc aqiioiis ubi per liycmCm aquæ ſtagnârit, per circa Angliam frequentiſſima cfl. I LIIK olini habiut pro Aliino palot tri minori folio oblongo *C. B.* verùm nunc mutatâ ſententia pro AJiinc paluftniuu ore Serpyllifolia *ejuſdem* eam habeo, ſed neque hujus deſcriptio per omni.i refpondet, ncc cnitu noſtræ folia ſunt Serpylli multò minora. Plenam & accuratam hujus plantuii dclcripuonum vide apud J. Bi;JutUi»i lib. 19. cap. 113. Sub finem æſtatis floret. *Locus.* *Temfni,*

A. 16. *Alfmt fdup™ Ver'.ulme i* aquaticæ ſimilis. *An Alſine aquatica ſerrilior* |. B? ^i
Aljine fjlu-im StrpjBtft ... Ger. emac. Small water Chickweed jcrfi, 6p fomc
Cillkb ©WllitO.

Radix plunii.ii iibiii upilbnbut conlUt. *Ceuitt* indf c emergunt plures, rotundi, rubentes, in terram reclinati & fu'/indcraJv. es agent-v, duonun tnumv.- digitorum longitudine, ramoſi & crebris gci niculis int-;rccpd; *qua,* vcllu? nt folia ad nodos bina oppoſita, pallidè virentia, ad Serpyllum vi.l. gare accedentia, verùm anguſtiora pro modulo ſuo & longiora, ſatis craſſa, pallidè virentia. Versus caulium m !utii!iiiutc> ex .i: alis foliorum egrediuntur *flores*, aliis ex ſingulis pediculis ſemuncialibus ſinguli, aliàs plures in eodem communi pediculo, perexigui, pentapetali, albi, quibus ſuccedunt *vaſcula* • tnoocca, Icmuu ti a rotunda nigra continentia, quæ in tres carinas per maturitatem dehiſcunt, & icrrnna oſtendunt: Carinulæ deinde ſe contrahentes *ſemen* ſuum cumi impctu ejaculantur. Sapor plantæ amaricans.

Am.ic ICJ a humida & paluſtria, 5J poc aridiora jrj>crnatui v*tne p aſſectum pluvioſo: obſer;anmus elUtllrflO: rarò in arvis inter ſegetes. *Locus.*

Hæc plants eft, ni tailor, i; quam in *Prælud. Botan.* deſcribit Moriſonus ſub titulo P,, tubca: niinimatHorealba Eft auto n plantula ſingularis & ſui generis.

Deſcriptione Portulacæ exiguæ ſive arvenſis Camerarii cu ii noltra hiyus hccbuU dilijjttKCr collati, caitoai) ommno |»dicj mus plan tarn.

* 27. *Alſine paluſtris Serpylli foliis* Bocconi.

Bocc.

Parva eſt *ſolia*, carnoſa, Gratiolæ Hyſſopifoliæ anguſtioribus, ad cauliculorum humi jacentium nodos binis ex adverſo poſitis: *Floribus* in foliorum ſinu rubentibus, exiguis *capſulis* & *ſemine* Alſines vulgaris. Integra planta dimidiæ palmæ magnitudinem vix æquat.

Locus. Locis paluſtribus circa Syracuſas naſcitur. A præcedentibus diverſa videtur.

* 28. *Alſine paluſtris* [illegible] *Coriandri exiguo* Mentz.

Unciæ quadrantem non ſuperat. Fo[illegible]ga & lata. Floſculi vix conſpicui.

Locus. In Boruſſia locis udis creſcit.

CAP. XIII.

De Lyſimachia purpurea ſpicata.

A. 1. *Lyſimachia purpurea ſpicata* Ger. Park. *purpurea, quibuſdam ſpicata* J. B. *purp. fortè Plinii* C. B. Purple ſpiked Willow-herb, or Looſe-ſtrife.

J. B.

PLures ſpargit *radices* [illegible]gnoſas, albas. *Caules* ad hominis altitudinem lætiore ſolo ado[illegible]di, in alas diviſi, anguloſi, ſubrubentes. *Folia* plurimùm bina ex certis intervallis, aliàs terna, Saligna, quàm luteæ Lyſimachiæ ſtrictiora & ſaturatiùs viridia, acuminata, ſicco guſtu. *Flores* in ſpicis dodrantalibus aut brevioribus, è pluribus velut verticillis compoſitis; hilari purpura oculos perſtringunt; quorum ſinguli ſenis foliis conſtant, *ſtaminibus* concoloribus medium occupantibus, ex *cauliculis* oblongis ſtriatis ſubpurpureis, in duodecim ſegmenta diviſis.

Præcipuè notabile eſt in hoc flore, quod petala non exeant ex imo calice circ[illegible] ſe[illegible] (quod in eodem ferè occultatur) ſed è ſummo calicis [illegible] patebit ea avellenti [illegible] jam marceſcere incipi[illegible]

Locus. In paluſtribus & ad fluvio[illegible] abundè provenit. Æſtate floret.

Vires. Aqua h[illegible] ad vulnera, puncturas & ſugillationes [illegible], necnon ad obſcuritat[illegible] aliáque [illegible]tore Par[illegible] ſpecificum eſt [illegible]

* [illegible]yſimachia purpurea 2. *ſive minor* Cluſ. *Lyſ. rubra non ſiliquoſa* C.B. *purpurea Pannonica* J.B. [illegible] *ſive purpurea* Park. [illegible] *Cluſii* Ger. emac.

Cluſ.

Humilior eſt præcedente, [illegible] *Caules* [illegible], graciliores, [illegible] cacumine in plures [illegible] ſe naſcentes diviſi. *Folia* vulgari minora & anguſtiora, ſibi invicem etiam opp[illegible] modo gummoſa, deinde nonnihil acri[illegible] amaritudinis ex ferentia. Quæ in ſummis ramis [illegible] confuſ[illegible] ordinem, neq; feriem ullam ſerva[illegible] quæ *calyces* emergunt rariores, minores, neq; adeò barbati, aut verti[illegible]mbientes ut in præcedente, plerunq; hexagoni, ex quibus *flos* prodit hexa[illegible]s, ruber, aliquot *ſtaminibus* ex umbilico prodeuntibus. *Radix* dura, lignoſa, no[illegible] ſed ex eodem corpore [illegible]gulis annis proferens, & ſubind[illegible] [illegible] fibris [illegible]

Locus. [illegible]venit multis Pannoniæ locis in humidis pratis & [illegible] in inſulis. Floret cum [illegible] Junio & Julio.

* 3. *Lyſimachia rubra minima* Cluſ. [illegible] *purpurea ſive rubra minima* Park.

Cluſ.

Dod[illegible] [illegible]los in la[illegible] [illegible] gracile, virides, frequentibus *foliis* anguſtis inſtar foliorum Lini, ſed brevioribus obſitos: inter quæ naſcuntur ſingulares, interdum gemini *caliculi*, longiuſculi, quales ferè in præcedente, è quibus emergit *floſculus* quinque petalis conſtans, ex purpura cœrulea [illegible] defluentibus ſuccedunt *capitula* membranacea caliculis incluſa, exili ſemine candicante plena. *Radix* longiuſcula, fuſca, aliquot fibris donata.

Gulielmus M[illegible] [illegible]diens in itinere lectam.

CA P.

CAP. XIV.

De Trifalio fpwfo Crttho.

Trifolium ſpinoſum Creticum GliCluf. Park. Ger. etruc *tuukitum Crtftatm* I, B.

J. B.

RArum eft hoc TV uiquit J.BauhinusJ Cr«z mumis, cui <W« in r.imos altcroatn, angutofbs, dc, ramulosdivariauos, humio, fufes ^- TL fa :;tur: ubtq,veroqui rami lurculitj, dividuntur duo *-eves,* oppoiiri, Gnguli/o/i ,ii-va, obionga, in acumen (pis ibriqoc fuftinemes: iifd6mquetiiv.iriunun]busiub(uiK, adiinci, n^iJuli. mo Kiiil iingulos nodos quatuor ipinul.v, bints fiipcmc, todaeni infernc fpedjntibuv] Supa i ipio ramoram toitupcdiailusexit i> : ex calycc vintUncs emicans infii ignos, purpuro-violaccus, Lylmuchix Jpctioli limilis o quinquc fblitt t ;bus .lpit;lblls luccis. *StlijM*e* qtutuor ant quinquc col: cum cocuntibus conltant, *ftmint* in lingi

CAP. XV.

De CaryophyUo marine.

^ HÆe planta pentapetik quidem eft, vcriim qtialfi (cmen prwlucat, nuduninc an VAICUIO iridulum nondum dil«rncrc poniimus, **tevcra qtumris diltgencer qudivknus** nullum **hadthus** (cmen in ea **imeminos,** quo tamen proculdubio nun *ant,* ut **nee** alu |tlania **quscunqa*.**

A. I. ***CtrytfhjSus tntunM m;nimm*** Ger.Lob. *rrnnut V.vX.* **4Tl]:ifl. o: ,?** **flotorr.** o: *jttn* ctinnon.

J. B.

Foliis eſt Serpentinæ priufquam florcu, brcvibus duarum undamnij ubi *va* *ritSc* floret quatuor vcl ctiam quinquc uncianim, 8c paulo larioriUis: *r*4ut* crafia, non brevi, uc vuk Dodoiu-Lii, in planra doca rubente, ubi foba procrudi; :,y^m folio; .apillau: CWv pnmo aliquot uncuru :ulutn j'quod Scamola- ovm.v acccdir) vagina longiuloi). ad di> gkakm longicudmcm provlucta inc!ulii& Exterii' nis vi mceriiis argentso ailorc lucentibus. Tor lucentibusj inter qujrcxo *rtt* in cdrobus fiini puraii useifdem 3 :uuna nandnm inconlpod i naoo **uiiibiliOQ.** **rioruii!** **;], ut apin<**

In iwluitnbui maritimi> inque Icopuli* ad maru po .-iglijin ubiijm.' [linu habetur. *Locus.*

Hie (ut rofte Lobclius) Angli Sc Bclg* arcinim margina ornuit; eft enim vivax admodum, dcnlo wlpits terrani opent 3t per totani acltatcm floret.

X. Ctrjopbjllmt mmtmm nujor flert glc&rfo **C B.** ***CarjtfbyUtot fki afinl*** **J. it.** ***C*r/opb]fltitt Mt.tittrrjntM*** **Gfir.** ***(irjumpt marrnum*** Si*t:ct ***/[dm*** **Park.** ***4&}C&t*** **£tj.'ltt.**

J. H.

xAeau **cidcni, vel vahlc finnlts, MW** •tidC **ituinini (quod uncialiiSt longm:** **racus, Sclwmopi-jfli tctviimiiiniilini:, exalbn**

qn **attoUunt**

diu lll

!,,, **incii&Atu** imr urbcm **LMM.**

jnv **mi in IJ** **ll utn:**

(j **uiunum**

gwitcm pji'iibw, •• ' ^ dciiscaiuli, ; impetun

[illegible] inhibendi, ſive pita admordeatur, ſive ſuccus ejus bibatur; Dyſenteriis [illegible] menſium abundantium, ſanguinis e [illegible] profluvium ſiſtat, ſanguinem [illegible] excreari [illegible] nonnulli [illegible] dicunt, denique vulnerariam eſſe, & maligna ulcera ad cicatricem perducere.

5. *Stæbe* [illegible] Sea Gilly flower [illegible] rica. *Park.*

Folia habet ſupe[illegible] ſimilia, ſed [illegible] viridia, nonnihil ſplendentia, duobus ſecundum longitudinem decurrentibus nervis, [illegible] mucronibus [illegible] & tenues conſimilem floſculorum glomerem geſtant, colore [illegible] albo, [illegible] membr[illegible] ina [illegible], quæ deorſum circa caulem reflectitur. *Radix* longa paucis fibris donata.

LIBRI DECIMI NONI
SECTIO SECUNDA.

De Herbis pentapetalis foliis in caule alterno aut nullo ordine poſitis.

Herbæ flore pentapetalo aut polypetalo, foliis in caulibus nullo aut alterno ordine poſitis, vaſculo ſeminali

Simplici, i. e. non diviſo in loculamenta, quod per maturitatem horizontaliter rumpitur, flore flavo, calyce bivalvi; foliis craſſis, [illegible] extremis ſubrotundis; PORTULACA.

Bicorni; foliis in nonnullis ſpeciebus craſſis; SEDUM.

Triquetro, (cum e tribus capſulis compoſito,) flore

Pentapetalo,

Uniformi [illegible] in uno caule unico, albo; vaſculo conoide; foliis [illegible] in paluſtri

Difformi, calcari donato, inodorato; VIOLA.

Hexapetalo, [illegible] vix unquam [illegible] poſſunt; vaſcula ſeminalia [illegible] Monſpelienſium hujus ſpecies ſunt.

Pentacocco [illegible] roſtrato;

Quinquepartito, ſeu in quinque capſulas plura ſemina continentes diviſo,

Breviore & ba[illegible] foliis Al[illegible] ſtrictioribus, calyce tumido & veluti inflato veſicæ inſtar; ALCEA *Veneta*, *Malva horaria*, quia [illegible] flos nonnisi ſplendente Sole circa meridiem aperitur.

Longiore & in ſiliquam producto; foliis in eodem pediculo binis ut in Faba [illegible] ibus; floribus albis ſtaminoſis, velut Cappareos; CAPPARIS *leguminoſa*, *Fabago*.

In decem loculamenta totidem ſemina continentia diſpertito; flore caduco; ſeminibus oblongis compreſſis ſplendentibus, colore melino; LINUM.

CAP. I.

De Portulaca.

PORTULACA Græcis [illegible] Turnebus Portulacam [illegible] Portulatam dicendam exiſtimavit, quòd foliis portulas imitetur; ſed exempla [illegible] quorum voluminum deſunt. Alii [illegible] ſententia eſt, Portulacam appellatam eſſe quaſi Porculacam, nomine à porcis impoſito, idque quòd à Gallis *Porcelin*, vel *Porcelaine* vocetur (unde & Anglicum Purſlane); Apuleius etiam Porcaſtrum appellatam ſcribit: & Græcis [illegible] (quod *porculacam* ſonat) vocatur. Exempla vide apud *Jo. Bod. à Stapel*.

Portulacæ notæ characteriſticæ ſunt vaſculum ſimplex, ſeu non diviſum in loculamenta, quod per [illegible] horizontaliter rumpitur, flos flavus, calyce bivalvi incluſus, *folia* craſſa, ſucculenta, [illegible] extremis [illegible] nda.

1. *Portulaca*:

1. *Portuiae* Utififia Jr.* B. *bontnjit Utifolta J.* B. *JttntSic** Gcr. *Lvrrafis* Park. torn pitrli'iinr.

J.B.

Simpltci IciC- cfl *rulke,* progrcffu t^inpoiis ijgncl^cnte, an fibra' paucx appcnfa-. *Cauhi* \ cmkcitj oedaH longpodui Lr&brerio ifTtis, fubrut^nccs, non *ercttos iz* tinatos. *I* . CMlJi 8c incciilcnWj es angufto prinupio, quo cai,; ntui Iciitiin dil :atc (iibrocunda, larvia *&c* per marginos. xquali.i, lapoic lubatido: .]ii,r onunrur ; :i. Iklbti,]>e»i.i;-v;r,ili, apicibus concolortbiii. Hilce uicceduot *ftri-* •ng-v gr-> ! majora, qua: per macuricnom media parte tranlvcdim *fai* Jiori- : rumpunrtiTj B ;nt puHllum, pullum.

In hottis .iccorum arei ac flcrcorads commodi firitur Martia aut Aprilii initio, Junio :;i Aucumiuint u% vigee ac *vistx.* 't MBfc

1. *Fersaltc* fatfV* JuUsftvt tuna,* (Golden Purſlane.

Nclao an fpecic a prtcedence difierat, core cencnor eft iIUj fblii* latioribus flavicantibus.

\. *Portukeafilvcflru* Gcr. *Pirkjjlvffiru miner fivt $<mta»ta* J.B. *mgufiifotuifive fjivtfhit (* XDilU purdimc.

7 B. •

Mulcts numem minor efl <;

11j ItCUti fie r.i

rtnsneia : / 6 r « pufilli, m

; ut (ulpicer fativam e iyivcltn culrur.i initioraoam.

In ItAli.i, Skili.t, G.illia Nirbonaih &Germanu in vcrvaSis 6c At! viasfrequens occurrir.

In ar<i!orG & <iolorc Aotnachi PortuUca cjufquc fuccus & Jyrupus aut ipta pliitu receos coaicfta experta ell.

In acetai *in* frequcnj ufijs eft Portulacx : Scomadu ardorem *leat,* 8c bflis fen-orem compefot, t;/^. fie hinc in febribus putittlis ac nulignis, ardore nnn.v & Scorbuto p. uiercm inhibit, VCHC- redquc infbmnia. Dencium fhiporan recens comnurKiutara tollit, *Sc v.* it. Vcr- miiuntibus pueris cun» fuccdiu cxhibetur. Veriim c(us qus nimitu cavendus dt, quonum olj i gtdicateni liumflc ImtnUitatcm in vcntriailo putrcfccrc apej eft, ejiiiq, ficrdiquoi rum tu- num Jifiblv'iire, ut in nobiiincnplis *non* femcl cxperti *(amn.*

Solet apo *i* nos mm Ulct accco & aronuris conoiri aii ititin&ui, codem modo < Cappares, Ge- niftx flores, Lingua avis^ Crithmum, &c, condiiinrur: qnomodo parata vcntriailo nugu grata & arnica eft quam crutli.

4. *Pertultcj txirmtftvt arvtnfis Csmersrto }.& aruen/h* C. B. fxigw *Camcrtrn* Park.

HerbuLicft nonab alii>ut (ut autor perhibet) demonitrata, pn incurvis, aliqmntulnm procLimbennbus, *ftlm* tninuos Pormlacx lylvdl ris, pallidioribus tamen, femper ge- niinis lugro/rnMM in VA: Z iimiltbm, ted qiu longioribus pediculis & graci- libia nicumur, & marurc incipiunt hiare antcqium femci utur. Sapor il)i nullus qia notan qucat, pr^tcrquam hcrbacous ut in A

Primo vere in agrii fhuncne |ucns eft circa Lipfum an nportura. *Ltett*

II.nn. licrbam candeni ellb AUutc noltrj; palulin I'onuljt.v acjtu: l fuperius diximus. Vide 8c confer.

5. *Vmultc* Brafilmnfa Citpeng* Jiffs* Marggr.

Marggr,

Ex *roAut* brcvi, in multa ttbmcnta alba defincnte producit *caulan* rotundum, craffiufculum & lucculcntuni, (]"i ftanni propc terram m mulcos allot caujes tiivitlicttr, *Sc* hi porroin tuo> ramos, qui vcftiuntur loliii mftar Portulacr fucculcntis atquc akernarim poitcis: in cstu fuilibcc Kimij <xito folia in ftcllx mod urn dilpof ita font, ex quorum medio /(«J *cm* upctilos, itugnitudinc rions I'ortulacje noftratu. Poftfiorcr. J- JjinobrinumUini. pappo albo urcundatum, in quo *femtn* cc-nnnai veris femine paulò minus. Rami hujus plant.c tomentu a 1 bo circuiid.iti conlpiduntur udtar lane :n. Cod.: comeditur hæc herba.

CA *t.* II.

DeSette,

. \ f!'»»rGr.rci$ * • » • Ital folia haber ad radices exiles

*~ IciUlU ut vi Jt Martinus, vel forte à fedandis doloribus nomen impofitum.

NottautcmScdigcnonct $h^{m}f$ folia craffa angufta non ferrata aut dentata, vafcula feminalia bicornia.

N. B.

N. B. Sedum hoc loco [illegible] accipi pro planta quacunque pentapetala aut polypetala vaſis ab ſiliquis, imo plantas etiam ſucculentas multiſiliquas complecti; à [illegible] autem hoc in [illegible] tum à ſucculentis multiſiliquis, tum à plantis vaſculo bicorni foliis minus [illegible] ſucculentis, quales ſunt Cotyledon, Sanicula guttata & Saxifraga alba dicta, diſtinguo.

Notatu digniſſimum eſt plantas pleraſque craſſas & ſucculentas in petris [illegible] & ſiccioribus provenire, ibi[illegible]que ſine humore diu durare; cujus ratio eſſe videtur, quòd folia cuticula [illegible] minimèque poroſa, quæ humorem evaporare non ſinit, inveſtiuntur.

A. 1. *Sedum minus teretifolium album* C. B. [illegible], *folio longiuſculo tereti, flore albo* J. B. [illegible] Ger. *Vermicularis flore albo* Park.

Vermicularis huic nomen fecerunt folia, quæ pinguibus [illegible] caſeorum putreſcentium vermibus ſunt ſimilia, alternatim in caulibus [illegible] diſpoſita, atrovirentia, vel punctis crebris guttata. *Flores* conferti velut in umbella, ſtellati, quini [illegible] que foliis conſtantes, internè albis, *apicibus* [illegible] atro-purpureis umbilicum conoidem albidum circumſtantibus. Radix tenuis fibroſa.

In hoc Sedo nullam percipio acrimoniam, quicquid dicat in Adverſariis Lobelius.

Locus. In [illegible] muris & [illegible] non rarò invenitur. Menſibus æſtivis flores promit.

* 2. *Sedum minus teretifolium flavum* C. B. J. B. [illegible] I. Cluſ.

Hujus folia præcedentis ſimilia ſunt, ſed frequentiora & denſius in caule ſtipata, [illegible] aſcens, ſed priore minus frequens, humi procumbens & fibris ſubinde ſe firmans.

3. *Sedum parvum folio circinato* [illegible] J. B. [illegible] *folio circi*[illegible] *Vermicularis daſyphyllos* Park. Lugd.

Radice eſt brevi, capillata & pallida, gracili in exiguo terræ & parietum rimis hæreſcente: [illegible] plurimis, quatuor digitos altis, perquam ſimplici[illegible]: *foliis* numeroſiſſimis, craſſis, teretibus, albicantibus ſeu glaucis, confertiſſime [illegible] ſitu, cum levi quadam adſtrictione: *flore* in virgulis tenuibus [illegible] copioſo: *ſemine* exiguo, [illegible].

Loc. Circa Monſpelium, Genevam, Lugdunum, &c. in muris & rupibus copioſè oritur.

J. Bauhinus & Cluſius folia hujus Sedi [illegible] foliis comparant, quibus paulo craſſiora & [illegible] ſunt.

* 4. *Sedum* [illegible] *major, folia* [illegible] J. B.

Parietinum hærere [illegible] Monſpelienſibus & Nemauſenſibus Sedum quondam ſatis magnum, *cauliculis* craſſis, denſis, [illegible] ſubolaſcentibus; quos *folia* [illegible] *flore* [illegible] ſimilia, ſed majora, craſſiora longioraque, in acumen deſinentia. *Flores* [illegible] albis.

Floret loco natali menſe Julio.

5. *Sedum Alpinum* [illegible] *purpuraſcente* C. B. C. B. prod.

Ramis eſt palmaribus, [illegible] flexilibus, denſe geniculatis, per terram ſparſis; quos *folia* brevia, craſſiuſcula, [illegible] veſtiunt, & hi in plures alios ſesquiunciales triumve unciarum & [illegible] breviores dividuntur, hique foliola frequentiora, [illegible] incumbentia & rotundiora habent. In ſingulorum [illegible] velut ex ſquamoſo calice flos [illegible] purpuraſcens, ex quatuor, aliquando quinque, foliis, & aliquot in medio ſtaminibus compoſitus inſidet.

[illegible] Dei habuit C. Bauhinus.

A. 6. *Sedum Alpinum Ericoides cæruleum* J. B. C. B.

E rupium jugis ac ſaxis humidis propendet, radicem habens oblongam, fibroſam, [illegible] ramos; [illegible] plures, foliolis quàm in priore brevioribus, craſſis, cinereis, velut San[illegible] Alexandrina compactis cinctos. Singulis cauliculis [illegible] foliaceis flos [illegible], cæruleus, quadrifolius, aliquot ſtaminibus brevibus donatus inſidet.

Locus & Tempus. In rupibus ad latus Septentrionale montis *Ingleborough* copioſiſſimè provenit [illegible] Martio menſe floret. C. Bauhinus in Alpibus Rhæticis, inque Gotthardi [illegible] ſummis [illegible] ribus, & in Valeſia ad thermas Leucenſes ſupra Gemmæ invenit. Florum magnitudine [illegible] elegantis colore cæruleo oculos reficit & delectat valdè: rariſſima ſane eſt plantula, cujus flos præcox in frigidiſſimis illis montium jugis & rupibus [illegible] ipſum [illegible] an ad Sedi genus referenda ſit dubito cum florem [illegible] vaſculum autem [illegible] erim.

* 7. *Sedum Alpinum minimum, folio* [illegible], *flore candido* J. B. *Sedum Alpinum album* [illegible] *cum aliis* C. B. *Sed. minus* 9. Cluſii, *minimum Alpinum muſcoides* Park. *Sedum Alpinum* 3. Cluſ. Ger. emac.

Compactis & ſibi invicem inſidentibus eſt *foliolis*, minimis, rigidulis, craſſis, cinerei coloris ad cæruleum quodammodo tendentis, ut tota planta [illegible]

muſcus quidam videatur: Pediculi è medio foliorum exeunt duas plenè uncias longi, graciles, juncei, in quibus terni plerumque floſculi, pentapetali, candidi, cum aliquot intus ſtaminulis luteis. Cùm in ſemen abeunt flores cauliculi aliquantulum excreſcunt. Mirum in modum propaginibus ſerpit & radices agit Cotyledonis alterius ritu, integros ceſpites, cujuſdam muſci inſtar, interdum occupans.

In Baldo, Braulio & Monte fracto ſive Pilati juxta Lucernam reperitur: ſuque præruptis *Sucalben* & *Smberg* locis inter ſaxa. Julio & Auguſto floret. Locus & Tempus.

J. Bauhinus *cauliculos* tres, quatuórve uncias altos huic attribuit, fili inſtar graciles, hirſutos, raris *folia* anguſtioribus donatos: *radices* lentas, lignoſas, craſſiuſculas, nigricantes.

* 8. [illegible] *folio, luteo flore. An Sedum muſcoſum* J. B.?

Denſo cæſpite terram operit. *Folia* habet graminea, anguſta, acuta, glauca, non piloſa, neque craſſa, Caryophylleorum ſimilia, ſed multis numeris minora, & pro magnitudine etiam breviora, confertiſſima: è quorum medio exſilit *cauliculus*, vix duos digitos tranſverſos altus, obſcurè rubeſcens, villoſus, brevibus & rubentibus foliolis veſtitus, unum & alterum in ſummitate *florem* geſtans, [illegible] quinque foliolis rotundiuſculis, tenellis compoſitum, cum *ſtaminulis* in medio luteis.

[illegible] bus non longe [illegible] Majo menſe florens nobis [illegible] Locus. fuit. A præcedente ſpecie diverſum videtur, cui tamen in multis perſimile eſt; ipſo florendi tempore [illegible] ſatis diſtinguitur.

* 9. *Sedum muſcoſum J. Bauhinus his verbis deſcribit,*

Cæſpites totos operit luxurie fœcunda, Sedorum in morem, radicularum repatu. *Folia* majora quàm Sedi Alpini cinerei, acutiora, molliora, muſcum terreſtrem imitata. *Cauliculus* ex umbilico natus, [illegible] foliol[illegible] crebrioribus veſtitus unicum plerumque in faſtigio gerit *florem* magnum.

Prope [illegible] ſ[illegible] ipſis creſcere dicitur. Locus.

Sedum [illegible] perpuſillum luteolis floribus *Park.* A Sedo muſcoſo *J. B.* fortè non differt: deſcriptio enim convenire videtur. Florem ei attribuit pallidè luteum.

* 10. S[illegible] *Alpinum grandiflorum* Park. *Alpinum Saxifragæ albæ flore vel grandiflorum* [illegible] *Syriacum luteolo flore, Saxifragæ albæ,* J. B. *minus flore amplo* Ger. *An Sedum Alpinum* IV. [illegible] Col?

Omnium [Sedorum] huic longè minimo, ex Syria aſportato folia quàm ſuperioris [Sedi minoris majoris facie & foliis *Lob.*] & petræi montani Sedi minora. *Cauliculi* ſeſquiunciam æquant, [illegible] bus luteoli *flores* majores quàm pro plantæ modo, Saxifragæ albæ aut Sedi petræi mon[illegible]. *Radix* [illegible] ſcata, fibrata.

* 11. [illegible] *minus montanum flore rubro* Park. *Aizoides* [illegible] Lugd.

A. 12. [illegible] *vermiculatum acre* C. B. *Vermicularis ſive Illecebra minor acris* Ger. [illegible] *Sedum* [illegible] Park. [illegible]

Obvium in muris eſt, capillaribus radicularum fibris appenſum, unde ramuli plurimi palmares aut breviores, tenues oriuntur, *foliis* exiguis admodum, denſitate cum longitudine ferè palmari. *Flores* in extremis ramulis plures, lutei, quinque foliis radiatis conſtantes, *apicibus* in medio ſimiliter luteis. Sapor plantæ acris.

In muris, tectis & aggeribus ſicdioribus paſſim reperitur. Locus.

* 13. *Sedum minimum* [illegible] *non acre* J. B. [illegible] *Illecebra inſipida* Park.

[illegible]

Cauliculis & foliis multò minoribus & exilioribus conſtat, quàm præcedens. *Floſculos* habet illius ſimiles, cum quinque exiguis acuminatis in medio apicibus ſemini ferendo natis, iiſdemque decem ſtaminibus circumvallatis, non tamen illius modo umbellam ſeu capitulum conſtituentes, ſed deinceps ab uncialibus aut longioribus cauliculorum adnatis utrinque alterno ſitu exeunt.

Iiſdem cum priore acri locis invenitur. Locus.

Ad multiſiliquas pertinet & non eſt hujus loci, verùm ibi per inadvertentiam omiſſum.

A. 14. *Sedum minimum non acre flore albo,* [illegible]

An à præcedente [13.] aliter quàm floris colore differat mihi non conſtat, nec enim utraque inter ſe ſtudioſè contuli.

In ſterilioribus Suffolciæ, toto ferè itinere à *Yarmouth* ad *Dunwich* oppida plurimum obſervavimus: nec muris abundat in rupibus Weſtmorlandicis & Lancaſtrenſibus juxta lacum *Winandermere* dictum.

Ver.

Vires. Vermicularis herbæ ſtupendas vires in Scorbuto Caſtrenſi expertus eſt cum incredi[illegible] D. Below interne in decocto, & etiam externe applicat. in contracturis [illegible] & gingivis corruptis. *Ephem. German.* [illegible] Obſ. 22. *D. T*[illegible] nobis ſuggeſſit. Eandem obſervationem habui à *D. P*[illegible].

16. *Sedum Alpinum* [illegible]

J. B.

Multos dodrantales ferè *caules*, tenues emittit, *folia* veſtitos alternante ſitu, ſemiuncialibus, peranguſtis, acuminatis, ex viridi pallentibus, ſpinulis per margines aſperis, qualia propè ter[illegible] reptantem inferiorem caulium partem ornant. *Ramuli* in quos caules ſuperius divid[illegible] acumine geſtant ſinguli Sedi montani minimi lutei parem, pallеſcentem, *apicula* in medio multis. Succedit unicuique *capitul*[illegible] [illegible] longè copioſiſſimum. [illegible]

Ex monte Calcaris, item Gott[illegible]

[illegible] *Boccor.*

Boc. [illegible] Sedi a[illegible] vermicula-[illegible] is omnino perſimilis. F[illegible] ulbiferæ [illegible] [illegible] Semini [illegible] teſcit utpl[illegible] anarum [illegible]

Loca.

17. [illegible] *Alpinum*

Cluſ.

Longiora nonnihil habet *folia*, graminis modo anguſta, dura, viridia, lævia, ſubacidi [illegible] ris, deinde ingrati. Unicus aut alter inter folia erumpit *cauliculus*, lævis, gracilis [illegible] ferè unciarum longitudinis, rarò major, in quo unicus, interdum [illegible] res, candidi, modo lutei, quinque foliolis, cordis ut vulgò [illegible] iti.

Lo. Serpit & hoc reliquorum inſtar, in *Sneberg* & vicinis jugis invenitur, ſub finem Junii & Julio iſthic florens.

18. [illegible]

Pa.

A præcedente creſcendi modo, foliorum parvitate, cauliculorum floriferorum altitudine parùm differt: præcipua differentia eſt in floribus, quos plures in ſummis caulibus profert, colore pallidè luteos, eoſque petalis non cordatis ſed integris compoſitos.

[illegible] ſpeciem à nemine antè [illegible] *ark.* verùm [illegible] ſponte naſcatur, nec à quo [illegible] nos certiores facit.

19. [illegible] parvum mon-[illegible]

J. B.

Caulem unum pluréſve erigit, [illegible] Sedi minoris lutei vulg. minùs acutis, planioribuſq; qualia etiar[illegible] bris veſtitum ſuperiùs dividitur in *ramulos* ſatis frequentes caulis, qui *flores* geſtant pulchellos, majuſculos, ex luteo colore [illegible] pentapetalos, *apicibus* luteis. *Radicula* ſumma ferè tellure va-[illegible] cante. [illegible] valdè exic-[illegible]

Locus. [illegible] Baldo, in monte Pilati & Gothardo: in *Sneberg* ali[illegible] [illegible] te atque Judenberg creſcere ſcribit Cluſius; [illegible] [illegible] ntem Julii & Augusto [illegible] *Capeladou à Las Cambrettes* non procul Monſpel[illegible] [illegible] *D. Magnol* Julio menſe [illegible] *Botan. Monſp.*

[illegible]

Radix huic extrinſecus nigra, multis fibris prædita, in quamplurima capita, quæ ut in aliis Sedi ſpeciebus denſo cæſpite terram operiunt, dividitur. *Folia* utplurimum longiuſcula, anguſta, plana, pallidè virentia, glab[illegible] nihil ſplendentia [illegible] gines ſpinulis d[illegible] ſemipalmares & non [illegible] foliis veſtiti, t[illegible] *Cauli-*[illegible] plures geſtant in ſummit[illegible] [illegible] rimis punctis [illegible] circa umbilicum notatos, *ſtamina* lutea cum *apic*[illegible] continentes. Flos cum expanditur decapetalos videtur, ob quinque calicis foli[illegible] etala ordine interjacentia. [illegible] [illegible] rubra. [illegible] ine; *ſemina* exigua, [illegible] nonnihil [illegible] que ad radicem her[illegible] [illegible] ala, & Paronych[illegible]

Locus. Ad latera montis *Ingleborough* juxta aquarum [illegible] *Wrenſe* Weſtmorland[illegible] [illegible] tibus, & alibi propè [illegible] [illegible] [illegible] Com.

A. 21. *Sedum Alpinum trifido folio* C. B. *Alpin. laciniatum Ajugæ folio* Park. *Sedo affine trifulca Alpina flore albo* J. B.

Summo ceſpite va[illegible] [illegible] ...m occupat, terræ a[illegible] *iculis* tenuibus, fuſcis, è quibus naſcuntur [illegible] ...cum tridentem latiuſculi [illegible] ...em, deſinentia, ſubhirſuta; [illegible] ...iculum glumoſum convoluta, lanugine pennata granum Avenæ affabrè referunt, trifulca illis foliis ſubinde obvallata: *Caules* ſurgunt quidam teretes [illegible] pal-[illegible] ſuperiùs in pediculos aliquot, [quibus foliolum indiviſum puſillum appoſitum] diducti, quorum [illegible] uniſquiſque *florem* geſtat Spergulæ parem, albidum, ſtriatum; *vaſculo* ſuccedente parvo, ſeminibus pleno, quodcirca [illegible] ...ulat florum calix laciniis denticulatus.

In montibus Cambro[illegible] [illegible] Eborac[illegible] [illegible] copioſiſſimè [illegible] ...ontur, [illegible] Tranſmarinis.

22. *Sedum tridact[illegible] Alpinum majus album* C. B. *Tridactylites Alp[illegible]* J. B.

Radicem [illegible] ...ipalmarum, purpuraſcentem, nonnihil piloſum, in ramuli[illegible] plures [illegible] ...um: *folia* ad radicem tenuia & molli[illegible] ra-mulis [illegible] alias diviſa. *Flores* in ramulorum ſummis albi, quinquifolii, [illegible] ...unda, longiuſcula ſemen minutiſſimum continent [illegible] ſucced[illegible]

Ex Baldo monte habuit C. Bauhinus.

2. Simile, ſed foliis latioribus, & in ternas primùm profundas lacinias diviſis, hiſque in minora & tenuiora ſegmenta ſectis, *caulibus* pedalibus, *floribus* pallidè luteis, in humidis montium Pyrenæorum [illegible] idem. *Lens. S. Tridact. Alp. flore pallidè luteo C. B.*

3. [illegible] ...aſperſis; *folia* parvis craſſiuſcula Sedi tridactylitis [illegible] ...lem alternatim baſi ſui cingentibus, qui in ſummo [illegible] ...andidum ſed minorem ſuſtinent, *capitula* [illegible] ...ſtas ſiccas Sedi tridactylitis [illegible] Monſpelium collectam, *caule* dodrantali [illegible] ...parte in aliquot ramulos [illegible] ...andidi, ſuccedentibus vaſculis magnis. Hanc eam eſſe putamus quam deſcribit [illegible] Tridactylites Alpinæ titulo, his verbis, *S. Trid. Alp. caule folioſo*

[illegible] ...aris interdum & major multò [illegible] *folia* pleraque humi ſtrata, interdum [illegible] longitudine ac [illegible] per extremum tripartita; alia verò nullam agnoſcunt diviſionem, [illegible] ramulos pauculos divaricatis. *Flores* parvi, *vaſcula* magna: radix [illegible] propagatur.

23. *Sedum tridactylites Alpinum minus* C. B. *Sedum Monſpelienſe & Pyrenæum humilius* Park.

[illegible] *folia* plura, ex[illegible] viridia, ſimul compacta, lu-[illegible] ...ius, ramis plures, diviſa: ex quorum medio *cauliculum* [illegible] ...er, tenuis aliquando diviſus, paucis & exiguis foliolis cinctus trium quatuórve unciarum ex[illegible] ...oſculi terni, quaternive pallidi, quinquefolii, multis ſtaminulis donati, ſinguli ſingulis pedicellis in[illegible] ...calices parvi ſemen minutum continentes ſucced[illegible]

[illegible] ...ibus collegit C. Bauhinus: nos quoque eandem plan[illegible] Sedi minimi generum modo ſe propagat in [illegible] capita, è [illegible] ...imis coacervatis compoſita, eaque arctè ſtipata, ut denſo ceſpite terram operant. [illegible] ...mul & latiore parte in tres, [illegible] & plures lacinias diviſa. Huic titulum impoſuimus *Sedum tridactylites Alpinum minimum, hirſutum.*

Huic [illegible] forte idem [illegible]

24. *Sedum* [illegible] *varietas.*

Cui *radix* fibroſa, tenuis, *folia* in ſummo [illegible] ...is diviſa: Caules majores quàm Chamæiaſmes: Vaſcula Sedi tridactylitis tectorum, ſingula [illegible] eodem caule.

Prima varietas ab hac differt; eſt autem *radice* multi, fibroſi, ex fuſco rufeſcente: *folia* non denſis & in caput e[illegible] ...varicatis, ex pediculo te[illegible] ...mpharis, [illegible] effigiem imitatis, majoribus duplo quàm Chamæiaſmes, [illegible] ...ules, in quorum ſu[illegible] cis [illegible] flores. Ex ſicca deſcripſit Columna.

A. 25. *Sedum tridactylites tectorum* [illegible] *Tridactylites tectorum flore albo* J. B. [illegible] *foliis* Ger. *folio incuſo* Park. [illegible]

Radice tenui ſimplici ſurculoſa [illegible] *caule* plerumque unico aſſurgit tereti, tenui & infirmo, ramoſo, rubente, altitudine palmari, aliàs paulo humiliore altioréve pro loco in quo naſcitur. *Folia* priora oblonga, ſimplicia, alia verò ſine pediculis cauli appoſita, pinguia ſive ſucculenta, pallida, hirſuta, tactu glutinoſa, in tria ſegmenta ceu digitos diviſa, & interdum in quina: verùm quæ in ſummis caulibus ſunt, iterum ſimplicia & indiviſa ſunt, alternatim poſita. In ſummis caulibus & ramulis longis pediculis inſiſtunt *floſculi* parvi, albi, pentapetali petalis ſubrotundis, minimè fiſſis, è *calicibus* oblongis hirſutis quinquepartitis. *Vaſculum ſeminale* in ſummo biceps, infra calicem floris in ventrem rotundum turgeſcit [illegible] fructum refert. Tota planta ad tactum viſcoſa eſt.

In

Locus & Tempus. [illegible] locis [illegible] re ſolet. Floret menſe Maio, & brevi ſemen perficit, inde radicitus exareſcit.

Vires. Herba infuſa in cerviſia tenui ſeu leptomora, & per ali[illegible] ſenſibili ſcrophulis medetur, humorem abſumendo, dolores mitig[illegible] & ulceroſos exiccando. D. Boyle, de utilitate Philoſoph. Nat. ad Medic. p.

§. 1. *Plantulæ quædam Sedi nomine à Columna deſcriptæ & [illegible], quæ tamen ad aliud* [illegible] *genus pertinere* [illegible]

1. *Sedum* [illegible] C. B. Col.

Radicem habet teretem admodum, æqualem, [illegible] longam, ex cujus ceſpite, qui prius novellæ plantæ caput [illegible] vel tres edit, tenues, cannabi[illegible] craſſitie, ex fulvo rubentes, raris [illegible] intercep[illegible] denſum minutorum capitulum, quod dimidiam unciam diametro æqua[illegible]tes: quibus vetuſtis alios ex illis producit ramos, eodem ordine regerminantes, ut plantulam cenſeamus eſſe multorum annorum; ex ramis ve[illegible]es iterum radicem fundit ſimilem, ſed hirſu[illegible] quod non in prima obſervatur radice. Florem non habebat, ſed inter ramulos ſuperiores binos petiolos obſervavimus fructum habere, [illegible]que foliato, oblongum, cartilagineum, nec abſimilem nimis fructui Lychnidum aut Armeniarum, ſed *ſemine* longe ab omnibus differens, quod binum in[illegible] cont[illegible] rubeſcens, ca[illegible] intus, ſed antequam dividatur vel[illegible] apparuit. Foliola non admi[illegible]

2. *Sedum Alp*[illegible] *anguſtiſſimo folio, carneo flore* C. B. Col.

Priore major eſt, ejuſdem effigiei, niſi quò[illegible]lorum ſupra vetuſtiora c[illegible] mediate longóſque *cauliculos* tenues, [illegible]s duos vel tres in ſingu[illegible]s foliorum, ceſpitibus exſerit, [illegible]dum duos] ex calyce v[illegible] diviſo promit fol[illegible] cordis figura. *Radix* tenuior ex ceſpite cinereo, fuſca, & [illegible] denſa, in caput congloba[illegible]

Ex ſicca deſcripta [illegible]

§. 3. [illegible] *a breves* [illegible]*rata.*

1. [illegible] C. B. Park.

[illegible] breves ram[illegible] hirſuta & Lente [illegible]

Ex Pyren[illegible]

2. [illegible] C. B. Park.

[illegible] non excedit, [illegible] uncia[illegible], *foliolis* paucis, exiguis, longiuſculis alternatim veſtitum, *floſculos* atro-rubentes, velut in umbella diſpoſitos ſuſtinentem.

3. [illegible] C. B. Park.

Radix eſt capillacea; [illegible] repentibus, & fibellis capillaribus terr[illegible] lente minoribus veſtiti. E ramul[illegible]unt; ſinguli *florem* quadrifo[illegible] albi[illegible]anti ſpectaculo, cum plantula hæc ceſpitis muſcique inſtar ſaxa exornet.

Locus. Inter Valeſiam & Auguſtam vallen[illegible]

[illegible] alium alio [illegible]

4. [illegible] C. B.

Radix eſt capillacea; *Cauliculus* tenuiſſimus, ſemipalmaribus, etiam brevioribus, ramis pa[illegible]aribus, in ſummo in ramulos aliquot ſectis: *Folia* habet longiuſcula, anguſta, acuminata, cre[illegible] exaſperata, & parte averſa candicantia. *Flores* quadrifolii, purpuraſcentes & [illegible] dorum cauliculis ſuſtentantur; quibus ca[illegible] minutulum *ſemen* continens ſuccedit.

Locus. Julio menſe floret in aſcenſu montis S. Bernar[illegible]do.

Hoc etiam, cum florem tetrapetalum ha[illegible]rtinere videtur.

5. Sedum

5. *Sedum arvenſe flore rubente* C.B.

Radice eſt lignoſa, fibris [illegible]: *cauliculis* aliquot palmaribus, ramulis, rugoſis rufeſcentibus, [illegible] nos, quorum [illegible] (quorum aliqui recurvantur) dividuntur. Hos *folia* longiuſcula, anguſta, ſucculenta [illegible] ambiunt. Ramulis ſuperioribus *flores* plures, vulgaris Sedi floribus ſimiles, ſed rubentes inſident, *ſemenque* vulgari ſimile ſuccedit.

Non longe à Baſilea in agris Huningenſibus Autumno jam exſiccatum [illegible]. *Locus.*

6. *Sedum Alpinum flore luteo foliis maculoſis* C.B. *Sedi minoris genus flore luteo vel croceo maculoſis* Geſneri.

[illegible]

CAP. III.

De Sedo foliis latioribus minus ſucculentis ſerratis [illegible]

§. 1. *De Cotyledone* [illegible]

COtyledon à figura folii acetabulum referente [illegible] Dioſcoridi Anglicè [illegible] quod [illegible] cavum. [illegible] Botanic[illegible] nomen hoc accepiſſe putant [illegible] umbilici [illegible] (inquit Jo. Bodr[illegible] Cotyled[illegible] quo [illegible] propriè accipitur de primo genere Umbilico Veneris vulgari. [illegible] plantis, quibus nunc agimus Umbilici Veneris nomen melius convenit quàm Cotyledonis [illegible] folia in globulos compacta umbilicum [illegible] oculum referunt, ad inſtar Sedi majoris [illegible]

1. *Sedum* [illegible] *An Sedum* [illegible] Horr. Blæſ? *An Sanicula* [illegible] C. B.? *An Sed.* [illegible]

Longitudine & anguſtia foliorum, fortè etiam & aliis accidentibus à Sedo ſerrato vulgati differt.

Invenimus in Alpium præruptis non longè à *Pomiba*, poſtea in horto Regio Pariſienſi cultum vidimus, utrobique Autumnali aut Hyberno tempore, unde nec flos, nec vaſculum ſeminale nobis conſpectum eſt. *Locus.*

Eandem plantam eſſe ſuſpicamur quæ in Cat. Horti Reg. Pariſ. & Horti Leydenſis, inque Bot. Moriſoni *Sanicula Alpina* [illegible] dicitur, cujus infra è Moriſoni Præl. [illegible] deſcriptionem dabimus.

2. *Sedum ſerratum* J. B. *Cotyledon media foliis oblongis ſerratis* C. B. *Cotyledon altera Matthioli* Park. parad. *Cot. alt.* [illegible] *floribus* ejuſdem in Theat.

Tenuis, nigra [illegible] fibris latiùs ſe propagans. *Folia* plurimùm per terram ſparſa, raris humo ſe tollunt, Sedi, pinguia, oblonga, extremo rotundo, atque etiam quædam in acutum deſinentia, unciam unam aut duas longa, colore glauca, argutiſſimis in ambitu denticulis rigidulis, reliquoque folio candidioribus crenata, ſapore ſtrenuè adſtringente: è quorum medio exurgit *caulis*, palmum unum aut alterum altus, foliolis, iis alas aliquot diviſus. *Flores* albi, petalis quinque non mucronatis ſed ſubrotundis, circa umbilicum punctulis rubentibus notatis conſtant, umbilico viridi *J. B.* [potiùs flavo] apices croceos habente.

In montibus Tyrolenſibus & Helveticis, inque Saleva & Jura Genevæ vicinis obſervavimus. *Locus.*

3. *Cotyledon altera minor* Park. *quoad icon. Cotyledon* [illegible] *ſive Matthioli* Cluſ. *Cotyled. media foliis ſubrotundis* C. B. Cluſ.

Huic numeroſa & conferta ſunt *folia*, oblongis ligulis ſimilia, craſſiuſcula, mucronata, nonnihil per ambitum crenata, candicantia, acido & ſubaſtringente guſtu: è quorum centro ſeu medio foliorum exorta *caulis* interdum cubitalis, plerumque tamen pedalis duntaxat aſſurgit, ſuperiore parte hirtus, brevioribus *foliis* inordinatè naſcentibus ſeptus, ſummo faſtigio ex ſingulis foliorum alis pedicellos emittens, quibus inſident bini aut terni *flores*, albi, pentapetali, internè veluti ſanguineis guttis aſperſi, umbilico pallido & ſplendente, decem ſtaminulis cincto. *Semen* continetur in capitulis, exile, nigrum. *Radix* ſubeſt fuſca, tenuis, fibroſa, cui ſecundùm matrem multæ aliæ in orbem adnaſcuntur plantulæ, ut integrum cæſpitem aliquando tegant vulgaris Sedi majoris inſtar.

Locus. Naſcitur non modò in *Sneberg*, ſed & in reliquis Auſtriæ & Stiriæ Alpibus, ſaxis & ſcopulis inhærens, in quibus floret Junio & Julio.

Dubitat J. Bauhinus an hæc non eadem ſit Sedo ſerrato: verùm ſi icon proba ſit, non erit illi eadem, cùm floris petala acuta pingantur; quæ illi obtuſa & ſubrotunda ſunt: deſcriptio autem hujus non uſquequaq; illi reſpondet. An Sedum ſerratum majus *J. B.*?

* 4. *Cotyledon altera* V. Cluſ. *Sedi ſpecies ſive Cotyledon altera Eiſcheriana, lanugine alba, hirſuta folio* J. B. *Cotyledon media ſubhirſuta floribus punctatis* C. B.

Cluſ.

Præcedenti affinis eſt, ſed mollius, anguſtioribus & longioribus *foliis*, non dentatis, ſed alba lanugine hirſutis, minùs etiam incanis, breviore craſſioreque pediculo, & multis foliis ſepto, quæ plerumq; tam ſupernè quàm infernè nonnihil hirſuta ſunt; paucioribus floribus hinc inde ſecundùm caulem ad ſingulas alas ſparſis.

Locus. Obſervavit Cluſius hoc genus in Eiſcherianis jugis menſe Junio ſuis floribus onuſtum.

Miror C. Bauhinum Sedum foliis minoribus albicantibus ſerratis hujus ſynonymum facere, cùm Cluſius expreſſè ſcribat hujus folia minimè dentata eſſe.

* 5. *Cotyledon minor foliis ſubrotundis ſerratis* C. B. *C. Bauhini* J. B. *Cot. alter minor foliis ſubrotundis* Park.

C. B.

Radix ſubeſt tenuis, fibroſa, fuſca; circa quam *folia* multa, ſemiunguæ minora, non ut in præcedentibus oblongis ligulis ſimilia, ſed ſubrotunda, margine crenato, craſſiuſcula, candicantia & nonnihil adſtringentia: è quorum medio *caulis* ſemipalmaris, quandoque palmaris, ſubaſper, minimus & paucis foliis cinctus aſſurgit: in cujus ſummo pediculi *flores* multò quàm in prima ſpecie minores, pentapetalos cum apicibus in medio ſuſtinentes, qui albi, aliquando punctis rubentibus aſperſi, nonnunquam extrinſecùs lineis tertiis foliola floris percurrentibus, ità ut *flores* pallidè purpuraſcentes appareant: hos *capitula* exigua nigrum *ſemen* continentia ſequuntur.

Locus & Tempus. In Helvetiorum Alpibus ipſis ſaxis ac ſcopulis adhæret. Junio & Julio floret.

6. *Cotyledon ſive Sedum ſerratum latifolium montanum guttato flore* Park.

Radix hujus filamentis pluribus nigricantibus compoſita, eodem modo ſe diffundit quo ſui generis reliquæ, multa capita ſeu germina protrudens è plurimis foliis non in ocellos conglobatis, ut in Sempervivo majori & Sedo ſerrato, ſed in ſuperficiem ferè planam Roſæ æmulam expanſis, congeſta. Sunt autem *folia* cùm adoleverunt majora, latiora & tenuiora quàm cujuſvis præcedentium, pediculis uncialibus, latiuſculis donata glabra, obſcurè viridia, inferiùs tamen per maturitatem rubentia, præcipuè ſecundùm venulas ſeu nervos, quæ ibi innumeræ ferè apparent, ex rotundo oblonga, unciam viz. aut ſeſcunciam longa, vix unciam lata, longitudine ferè ad latitudinem ſeſquialtera, circa margines crenata crenis rarioribus, ut denticuli crenas interjacentes latiores & obtuſiores ſint, mucronibus obtuſis. E foliorum medio, Maio exeunte, emergunt *cauliculi* tenues, rubentes, foliolis minoribus ad medium ferè cincti, ubi in ramulos divìdi incipiunt, in quorum faſtigiis, *floſculi* exiliunt numeroſi, quinq; petalis, exiguis aliquantulum acuminatis, interna parte dilutius rubentibus, plurimis punctulis ſanguineis eleganter guttatis compoſiti, *ſtamenulis* carneis capitulum ſubviride obvallantibus, quod delapſo flore extumeſcens fit vaſculum ſeminale, in ſummo bicorne, *ſemen* continens puſillum nigricans.

Duæ hujus ſpecies ſeu varietates habentur, altera flore majore, altera minore.

In hortis noſtris frequentiſſima eſt: ubi tamen ſponte oriatur nobis nondum conſtat, eſt autem proculdubio montium incola.

7. *Cotyledon minor foliis rotundioribus, guttato flore. An Cotyledon altera olim Matthiolo* J. B.

Planta quam hoc nomine intellectam volumus in horto noſtro Cantabrigiæ aliquot annos enutrita eſt. *Folia* ei plana, ex oblongo & latiuſculo pediculo ferè rotunda, imò (ni malè memini) latiora interdum quàm longa, circumcirca crenata, denticulis crenas interjacentibus magnis, quàm in præcedente minoribus, glabra & ferè ſplendentia, minora & pallidiùs virentia quàm præcedentis folia, nec adeò conferta.

Cotyledonem alteram olim Matthiolo quam hanc eandem eſſe exiſtimamus, J. Bauhinus ſic deſcribit:

Quicquid habet foliorum id omne per terram ſpargit: Sunt ea verò numeroſa, pediculis uncialibus latiuſculis, unde velut ex cervice incipiunt dilatari, ut tandem circumſcriptione ſint rotunda, pulchrè crenata, ſemunciali magnitudinis, craſſiuſcula, & ne vel ſiccata quidem corrugari ſolita. *Caulis* unicus, tenuis, ſeptem vel octo digitorum altitudine, nudus plurimum, rarius unâ ſupra radicem unciâ foliis donatus, ſuperiùs in aliquot tenues ramuſculos diviſus, quorum extremis hærent *floſculi* parvi, pallidè rubentes, ſaturatioribus punctis ſanguineis creberrimis aſperſi.

Locus. Reperitur in montibus circa Comum & Gothardum, itemque in Stiriæ Alpibus. *J. B.*

A. 8. *Cotyledon aquatica hirſuta. An Sanicula Alpina aliquatenus affinis* J. B.? *An Sanicula montana alterius ſpecies* 2. Cluſ.? Hairy Kidney-wort.

Radicem obliquè ſub terram agit, ubi locum invenit, ſatis craſſam pro plantæ modo, fibras longas, albas, crebras emittentem. *Folia* in orbem ſpargit brevia, viridia, piloſa velut Auriculæ muris, pilis rarioribus, quatuor vel ſex denticulis majoribus ſerrata, in acutum deſinentia, unciam aut ſeſcunciam

lc(cund.tm long.*, fonundam vars-is mucronem laca. E folio mm media *tsuliculi* cxurgunt palmarc* 5: altiores, terctes. piloiT, foliU nudi ad locum oiquc tibi m ramulos ; u: geftant autein in (ummitarc *feni* aliqoot, quinquc pceaus nlbii, acuris, duabus rruculis ihvii (iropc un *n a* t.i c ia con i *p.''* in medio dcoem purjxi r.i nrib us *apicu!ti* ca pitau conti n e i: i *than* (eminale cj-allum, bicorne, ut in reliquis hujus generis, *fimtn* p.irvurrt, ronvrtdnm, rut!

Loca humida montium altiorum ir, ut rivnlqs & (copuloi udos, & aquanim (caturiginesi ragx auresc modo. Ad latent montnun *Snow/Ian> Carntri-* ;, *CtiJtriJrii,iLy.* iacntci: necnonin inonribus *Htribtst Hi Wrtmft* in Wuflmoila..

9. *S.micutit Aipitue thquatastn ajy.Jiem 7- Baukr.m fie Jtfe*

Ex *rsdiatlm* fparfis capill.irilxiSj tlo,: lurgjc *(aulicitlii,* fine inpe- in ramuloi aoeuntikis; quorum cxcrcinis iurcnt ^w« SantciiU* Alpini gun.ir-, r;uin(]Li(;caii-ditlulis conftani nn biiiJo i™J.' ,\MS pri il *Pal'td* psrrcn'.int Ip.ir^uncur (uWsirhitA, uncum .tu: Icfairtctam 1" ilim dilauu, (etnunt "re [K>tiQimum nirte, trafLiiitiiili ^uli nitc. Reperir ;, llauhimii in rirolo fontis puldiCiTiiiia,qm cil 111 onrisj ilidn flrf/w^ *L*** tf Vugufto. T/X

Defcriptio is bene convenir Cotv laloni noftnr .iqtnric*fiir[i!rx,ut& loccijnonnulli tamen pn fa func: icon mm refpondct: fi dia cairn non lans uaufcra & in . ^ompofiu, ncque pilofi pingi

to. nMMt«t'' Clufius his vs;bis defcribit.

Sanicula « \ angaftiotc fotio St per cxtrcmum ("errata, Hi ^ & adftringcntis guftusj coloris cs licrlMCCO palluLj:;: E medio foliorum prodeunt mid), qui area furamum feibmum in plures mnulos findun limilibtis, onuftos, verum nuflis (iiiRuincis guttii, ut (Hi, afpcrloi. is. ta m \\\± f(t«,. *tul** csiguum ni^ricans *Jimr.* continentia.

Floret ctum jQiUOj in hort'rt Maio; In *SntaYvtn,* Stc

SanituLi monuiw minor C £. pai in omnibus L micuLc mont. £ conventt, cxoiptis flulculti pan£bas: non dicit Mmencujuscolons puncli linr, fi Utigiiinea, Cluliana. Sanicula cflc tu^uit; iiti flira, ut in nolira Cotyledonc aquat. huiiit.i, non obftanc quin Oufiana: Sansculx did.r eaosin die poGtt.

Nos ergo pro caJcm Ipecic habcbimus Cot^-itHonem noOram aqiutkam hirfutam, SanicuLc Alpin* aliquaicaus .v *H.* SanicuLx mont. ittcnits *fpoaem* fecoi 1 S; SanJcaUm mont. nunoreiu C. ii. /r«i donee quw ccrriora docucnt.

II. *Ssnic«la Alpm* acnjta umhlite ftSiJe Hon.* Rig. PlriC & Hort. Lugi Bar. MoriC prxluii

Morif.

Species eft Sanicub montjn.v gut: tenuia, prr.ua, e quorum mediorbliis ercnacu (Iloti inibr) IJ; raber, (uftineru plunmo] flores albos, pundlatos, umbilico pallido, quorum ir [ux bifiircatar.

11. *S&tkuU mem*n* nfta* t. Reg. Par,

§.2. *Dt StJo faliit fulrotuxJts ifeutath* SJUHM/J A

I. *Sonicuh mtmlm* rvunJtfolia major O. & San. Alfin* gutm** J, P, Park, ^portct) ^feanitlr. Sanicula guttata Ger.

Multa lulKE/i/w arcinauc fere ro , Saxifragz aura- Wiorum rrii -n;ntia, altis per an minima folia can .hirluta, In; promtc pedaies, aut intcrdum ampliorcs, viri -i noniiiln- la iuperion ulcntia. Sutnini *c* 1 -inir, & I; .:mi atit *(fwsttujurtj,* Oxyacanth* oiorom 1: quinqaefolioli ttis infcriore partt; notatis. tonftantcs. Bifida *vitfc*facam Azccm fttmtnifa* pant, qux m.itiua c\ilc & minutum tdoiodum iii^rttmqtie *ftmm* ointincnt. *RJ^* (quanuta fupemi^ 8c craffiuloiU, muliii caiidicaniibus hbris nrxdita eft, & agit.

In Alpibus Idvetids, tnqi. montibus Jura & Salev. i propc Gcncvam: ^refcit c ;orc Clulio, m oninibiii Aullrix & ft, loco, &. Floret J'^ in honu etiam Tc, matunui.

1. *SMIICUU meat*** mtwitfdt* f*t*9r H'ff*

Minor eft pr*CCoente. /eiir multk 4 radice cxcuntibiis, cirtinarr. roriintjMtis, aut nonmtn-

bus longii *CMuliatH &c* flares Sd"> ferrati montani l tnfolu guaato Horc *Park.* quantum quidem meraini

Cintabrigiar per multos annos hanc planr.un alui qua umbroi delectatur, hortis facile affuefrit & & propagat, net hyemcs noftras rclrbiniidat, quamvis ex nomine Hifpanicae onginib dr.

SaniatLi ra! anil'sfdta ereiMt filbj** Horr. Ltlgd. Bat.

Qiam pronon il. fcripta habent praecedenti forte ca iemclt; nec enim illa a quoquam (quod fcUm *J* hadenui ofl ctcfcnptA, *Sc* nomen eonvcnit

$.3. *De Stdo fol't'n fubrstuadii crenatit Sjxifraga alia di*

1 *Snxif-* Gcr. *lb» vulg*rii* Park, *ratuiulifolia alba C* B. »/<!« rd^Ve *gratulcfs* I B-

J.B.

Radix plurimis bulbiita, Coriandri feminis magmtiidinc, purpuranribttf, anurih, toiuibus fibris inter fc commiflis conftat, quanquam &: ahis prsttcrca fibris longionbus CfaffioribukjDC Hi »ii-nata: Caulem profert linguUrcm nonminquam, alias ternos, tjuinos 8t pluresj tcrcres, hirfutos, pmpurcm, ramnlis brachutos: qmbus inlidcnt *flora* albi aliquot, quorum non uiem omnium tcinpus tiorcntii' quinqtic pet.ilis (ubrorundis, non bihdis ut in Aiiine, *ftamtmbm* ludfcJb *$c* tiylo viridi conft.r odorc nullo evideme /"/«-«induduntur foliolis quinquc viriiiantih'. cum ora purpurea, hirfutis, & taclu nonnihil *v'&aGs,* tujus lentoris particcps eft cum fotiis cautii. *Felia* ex pediculis palmaribus aut brcvbribiiSj JiirJutis, fare rotunda, cnUat.i, ad Hederae terreftris folia quodammodo accedencia pinguia: com in veto qua: in caul c It-r, videas aliqua nullam diffectionem experta, integra, laoccolata, munone (p,idicco: alia fimbn.it.i qnidem, fed non ita prope orbem complentia. Vafculuni tcminale bicorne eft, vclut Swli cujufdiin.

Flor:t circa finem Apnlis Be inino Man in aggeribus leptura, paltuia & pratis ficcioribus.

Hups habx in cincres rttiaAi (al iixus Ipiricum prxbw nicroium qui mukum calculo conducit. *D. P,i/mtr,*

* i, *Sexifraga m%uftifaUa Antumtudit flat iota guttate* Brej'nji.

Urn 8 Tetnptu. Ranorem hanc elegant^mquc Saxifragam hiimida & muicofa fundunt prata qiurdam BoniflLr &CiiIub; dm (ccundum arccm *Kiei* Krakow,* ubi^ab Augufto in fawn ufque Aummnum floret, in horris auceni udo ncc apncomtnii loco repoika aliquanto Hururiiis, a Julio ucmpc ad meiiiuiii Scpeembrctn.

En radiculis c»inll.iceis, fubcantli.lo colorc 6c japorc atlftnnRcntij *ftDf^gmti m\Axx* rubentes, l)Iiis fcrrugineii. lanuginoi*, integros [jrpiHimc tel pices, (crpendo occupante, cmiuuntur: tu-ui qua* *foJi** anguda, carnofa, Jubtiliibmt. dcoirrentibus nen'ulis, li:nc atrovircntia & tigulJLiluiU, per marginal! tubtnde pilofi, cum PolygaJ* & Najdi Cclnca; Fobs me tjuoruir, nonnulla Atitumno ficcclccrc mtipictitia pro viridi (uo triftcm feu fiavum induunt uoli»tm, initar Nardi Ccltic. Inter propagines *Caulituh* doilrantalcs, utptuntnum liiinnu tcl fotundi *Sc* virefcentes, intcriore parw fiibrubicundi, liipenore niolli, fcrrugmci lenitor hii fiiti, procrelcunr.; qui foliis parumper minoribm tcmcrc &: confuio online, circa ra-*aia* in fuperna aatena cauliaiti parte lubinde rarcntcr & partc vefiiuntUr. duliculorun j.i in wmulos duos, tres, quatuor, plurtlve abcunti.i, *fii'fcula* .nimoiluni elegantes Soiifriez alba:, (ed lutco colorc nniSos gerunt, quinis foliolis ncrvoiis, in ungue .tppendiculai buus Gendaaz tl^odeanii' leu putictata: *Cluf.* in modum habcntibus conft.iutes; in (jiiibtb non Jme inaenti vplupt.wc eft ccrncrc, tju.im nitidi- & cunosc dad.tb Datura punctulis innunicrv. cd» «n-Itflimc ilios confpcrfcnt, *Sc* quidcm a medio ufquc ad uml cau.locuUmnicisl ..gUruni.more diftr minet: i Horc magw magi(<]uc inwmetcu:, juftainquc nicula cauJiculi, : *iemmt* cxiguo, lubrutilo fit micantc a^juc folu, inpnnus :at; aJitringcnic lunt guftu. acumiruu: pntcrei iiinwi

In mukii cam Hirculo Frifi .onvenit, J quo tamen difTot; li • modo Hirc..lj ulii cxMiftantes tluplici untum pun&ulorum feric uKcrftmcti; ac folia lata, &; uruo) taltcm ncrvo plumius lateialcs vcimlas fiindcacc, piadita lint, licut in planu dcUncatur.

Saxifraga alba petraea Porue Park. Gcr.cnuc

Hanc C. Bauhinus in pinace ad Sedum tridactylites Alpinum majus album refert, quod lupri polumus, unde Parkinfoni reprehenfionem incurrit. Verum five ad Sedum tridactylito, live ad Saxifragam sltwm rcferas perafcls eft, itquidcmS; Saxifrage alfu dicta Sodi proprie ditti)«;.

Saxifraga a/itj /ilpata Park. Lugd.

Saxifragam Alpinam *Lugd.* C Bauiunu* SAjufraga: Alpmc eanJcm tile iu^icanir.

J. *Saxifragia*

3. *Saxifraga alba* [illegible] *bulbifera* Park. *Sax.* [illegible] *bulbifera montana* Col. *Saxifraga* [illegible] G. B.

Col.

Hujus radici adnaſcuntur [illegible] acini [illegible] præcedentis, ſed velut [illegible] propaganti, duplo ſuperioris granis ſeu granulis majores, foris rubeſcentes, intrinſecus albidi, ſapore primùm adſtringente, poſtea amaro & ingrato, paucis in imo fibrillis terram amplexantibus. *Folia* huic minora, rotundiora, brevioribus purpuraſcentibus petiolis, piloſa, per ambitum rotundis crenis diviſa, tactu gummoſa ſicuti caulis, florum calyces, & tota planta. *Caulem* edit craſſiorem, parum [illegible], purpura[illegible], cui [illegible] alternatim folia, abſque petiolo, per ambitum criſtata, [illegible] Euphraſiæ folia acutis crenis diviſa, in quorum [illegible] bulbuli oriuntur, quibus propagatur, [illegible] ubus, ſed in florum pediculis atque juxta flores [illegible] uno ortu è caulis ſummo prodeunt, ramoſis pediculis [illegible], Aprili [illegible] in quinque foliola candida dehiſcunt, calyces [illegible] habentes, vel Hyoſcyami, quinque etiam oris diviſos, in quibus [illegible] ndati, qui perfecti per cornicula diſſecantur, copioſa, arenæ inſtar minutiſſima [illegible] ſemina extendentes, ſupervacua.

Pratenſibus [illegible] gaudet, & ſaxoſis herbidis umbroſis Campoclari & Æquicolis. *Locus.*

CAP. IV.

De Gramine Parnaſſi.

Hujus [illegible] Pericarpium [illegible], [illegible] compoſitum: [illegible] formis, ſpecioſus, albus in uno [illegible] unitus: Folia parva [illegible] paluſtris.

Gramen Parnaſſi Lob. Ger. Park. [illegible] C. B. Tab. *Dodonæi,* [illegible] *Hepatica* [illegible] J. B. *Graſs of Parnaſſus.*

E *radice* fibroſa modicè craſſâ [ex albo rubente, cum veſtigio levi caloris adſtringente] *folia* prodeunt ſatis frequentia, pediculis longis [rubeſcentibus] appenſa, violaceis ſimilia ſed minora, glabra, pallidiùs virentia, mucrone acuto: [J. Bauhino Hederaceis non angulatis ſimilia, multò minora, [illegible] a pediculo nervis excurrentibus, non ignava adſtrictione prædita.] *Cauli* ex eâdem radice exurgunt plures, [illegible], anguloſi, rigidi, unico folio non longè à radice, [illegible] amplectente, cincti, quorum unicuique flos unus inſidet, ſpecioſus candidus, quinque foliis [illegible] concavis, [illegible], intus ſtriatis. Medium occupat conicum capitulum purpuraſcens, [illegible] circumdatum, quinque majoribus, longioribus, albis, cum [illegible] coloribus; [illegible], apiculis luteis, in margine virentibus & cochlearis figuram referentibus. [Tandem conicum illud capitellum paulatim in Ciceris magnitudinem [illegible] quod in quatuor carinas dehiſcens ſemen oſtendit copioſum, minutum, ruffum.]

Vix temerè alibi quàm in paluſtribus putridis occurrit. [illegible] demum menſe floret, & vix ſemen ante hyemem perficit. *Locus & Tempus.*

Habetur etiam duplicato ſeu pleno flore.

CAP. V.

De Viola.

Viola per diminutionem à Græco [illegible] eſt, [illegible] in v literam converſo, ut in aliis multis.

Notæ ejus genericæ [illegible] flos pentapetalos difformis, calcari donatus, vaſculum ſeminale ternis loculamentis diſtinctum.

Duplex eſt, alia foliis rotundis, alia foliis oblongis, quæ [illegible] acea dicta.

§. 1. *Viola Martia foliis rotundis.*

A. 1. *Viola Martia purpurea* J. B. Ger. *Martia purpurea, flore ſimplici* [illegible] C. B. *ſimplex Martia* Park. *Purple Violet.*

7. R.

E *radice* fibroſa, aliquando in plura capita diviſa, *clemata* emittit [illegible], quæ fibris [illegible] deinde [illegible] radicantur, & [illegible] plantam propagant. *Folia* è radicibus & ſarmentis exeunt multa, ex rotundo oblonga, ſerrata, longis pediculis appenſa: inter quæ *petioli*, è radice quoq; enati [illegible] ſuſtinentes [illegible] cæruleo purpuraſcentem, odoris ſuaviſſimi, calcari donatum, è [illegible] ex aliis pediculis (quod notatu dignum & ſingulare [illegible] quinq; foliis compoſitum; quo [illegible] ejus pediculis (quod [illegible], [illegible]

cit in hac plura) ad radicem oriuntur ſubrotunda capſula, in tres carinas dehiſcentia, ſemine plena parvo, rotundo.

Vaſcula ſeminalia extrinſecus hexagona videntur, intus interna loculamenta dividuntur, quorum unumquodque binos ſeminum ordines continet.

Locus. In aggeribus ſepium invenitur ſed rarius.

A. 2. *Viola Martia alba* C. B. *Viola* [illegible] *alba odorata* J. B. *Viola alba* Ger. *ſimplex Martia flore albo* Park. parad. [illegible]

Non aliter quàm floris colore à præcedente differt. Ad ſepes & in aggeribus foſſarum [illegible] & ſo- [illegible] invenitur, à qua non videtur ſpecie differre, ſed forte [illegible] tem aut ſterilitatem ſoli [illegible] in album languescit. J. Bauhinus folia minora & magis hirſuta [illegible] attribuit, *floret* etiam minores, quæ quidem nobis non obſervata, ſi tamen vera ſint, [illegible] debet, ut in aliis multis ſylveſtribus cernitur.

Tum hæc tum præcedens flore multiplici (seu pleno) inveniuntur in hortis culta. J. B. [illegible] obſervavit, *Violam Martiam intensè purpuream, fieri interdum flore* [illegible]: Item aliam *fieri ex alba &* [illegible] *mixto multiplicato, odoratiſſimam*. [illegible] Violæ ſpeciem Byzantii [illegible] ſcribit Martiæ ſimilem, ſed flore infinitis foliolis confuſo, & Roſam Damaſcenam [illegible] magnitudine (ut ait) odore noſtrati ſuperante.

Vires. In Viola odorata, uti in aliis compluribus plantis, multæ ſunt partes viribus diſtinctæ. Radix [illegible] umbilicus & ſemen vim habent catharticam: radicum enim tres unciæ [illegible] & in [illegible] quam [illegible] ſerum, [illegible] injectæ, aut vino per [illegible] ſpatium [illegible], vim purgatricem ipſis communicant. Semen pulveratum & liquori [illegible] pondere idem præſtat. Umbilicus multò eſt debilior, eamque vim communicat aquæ cui infunditur ex qua fit ſyr[illegible] rum quem ex infuſionibus vocant: humores autem dejiciunt bilioſos, ſeroſos, nec admodum pertinaces.

Folia verò ſubfrigidam & aqueam ſubſtantiam [illegible] (temperantem: itaque [illegible] inflammationes mitigant, æſtuantem in ventriculo & [illegible] calorem [illegible] ſumpta leniunt alvum. [illegible] malvæ.

Flos recens refrigerat, humectat, emollit, laxat. Cordialis eſt e quatuor illorum florum numero & pectoralis. Uſus præcip[illegible] in fervore febrium compeſcendo, doloreq; capitis indè nato, in tuſſi, aſperitate gutturis & pleuritide. Syrupus creberrimi uſus eſt ad ſitim febrilem reſtinguendam & alvum leniter ſubducendam.

Violarum ſemen eſt lithontripticum inſigne, D. Briſco Cantabrigienſi medico celeberrimo olim inter arcana. D. Needham.

Dioſcorides & Plinius [illegible] flore purpureum eſt cum aqua potum angina [illegible] Comitialibus maximè puerorum mederi affirmant. Quod autem aiunt Comitialibus mederi (inquit Paul. Renealmus) experientia docuit non vacare impoſturâ: Antiquorum ſcripta non ſine mendis ad nos traducta mallet aſſerere.

A. 3. *Viola Martia inodora ſylveſtris* C. B. [illegible] Ger. *emacul. Martia inodora ſylveſtris* Park. *Viola ſylveſtris* [illegible] J. B. [illegible] Dioſcor.

Radice eſt ſarmentoſa, tenui [illegible] & longa, [illegible] hinc indè penetrante, denſâ & longâ fibrarum comâ per intervalla præditâ. *Folia* circinatæ ferè rotunditatis, niſi in mucronem acutiorem deſinerent, [illegible] parte leviter hirſuta, viridantia, pronâ verò glabra, dilutiùs virentia & ferè luteola, interdum [illegible] ſubpurpurea, in [illegible] [illegible] ſcido, pediculis tenuibus, quadrantalibus. *Cauliculi* pauci, quos ad alas involucra folioſa, acuta, in ambitu hirſuta complectuntur, *floſculos* in ramulorum ſummitatibus proferunt Violæ Martiæ odoratæ ſimiles, ex quinque petalis conſtantes, quorum ſupremum longius protenſum reliquis, calcar deformat, purpuram utrinq; ſecante faſciâ albâ, quâ ipſâ albedine reliquorum quatuor foliorum ſaturatâ purpurâ [illegible] guos colorantur, nullâ odoris gratiâ: in medio *ſtamina* lutea cum ſtylo virente. *Caules* ſubinde cubitalem naneſcuntur longitudinem, inq; ramos diducti foliis veſtiuntur; *flores*, ut mox diximus, gerentes; quos [illegible] longi, in tres carinas dehiſcentes, *ſemine* farctæ copioſo, ex rotunditate oblongo.

A Viola Martia purpurea differt præcipuè foliis [illegible] & mag[illegible], mucronatis; floribus [illegible] diore purpurâ tinctis & inodoris: vaſculo denique ſeminali productiore triquetro.

Locus. Ad ſepes & in dumetis paſſim & abundè oritur; ubi floret cum priore aut paulò ſeriùs, ſed diutiùs durat in [illegible] æſtatem.

* Hiſt. Nat. Oxon. A. 4. *Viola paluſtris rotundifolia* [illegible] & D. Plot. * Moriſ.

Hujus radix alba, genicul[illegible], multis fibris ex ſingulis geniculis exeuntibus, horizontaliter non deorſum tendentibus, prædita; ex cujus ſuperiore parte protruduntur pediculi tenues, quorum ſinguli ſingula ſuſtinent *folia* rotunda, glabra, atq; exinde etiam exeunt alii pediculi tenues, ſuſtinentes *flores* ſaturatè violaceos, duplo aut triplo floribus Violæ Martiæ minores: quibus flaccescentibus ſubveniunt *capſulæ* oblongæ, tenues, tribus loculamentis diſtinctæ; in quorum ſingulis continentur plura *ſemina*, ſubfuſca.

Locus. In humidis & paludoſis locis, muſco o[illegible] invenitur; [illegible] ad margines fluvii Chervill inter Oxonium & *Water-Eyton*.

Non

Nos in paljiftribus 8c aquofis loci* nuilcoiies oWemvirnas VioU fylvcftns fpecicm uux (ouan" turn mcntinimu>; M« habuit tcnuioraqaam flint Viol* canina; vulgaris, *fitui* minorcs ruWnccs fatiiratioribus lincii ftriatosj quain eamicm putamui Parkinfbno dcforipca: iub cinilo *l'wU rubrx jinat* Ebwacexfit.*

A. f. *Viola Martta major, forfaa, modora* MoriC D. Plut *VkU Trachtlii D. "Phi.*

A R*fif* fftro& *filia* croittk plurima, hirfiiu, avctsi pnecipud pane, niajora, longiora marifc acominara qumi (tint Viobe Mama; vtilgaris folia, pedicalis (iris loflga innitentia. inter'folLif'cx eunt /for«j ut in rduquisj, p-ilii^-ccemlci, lincii 'L:U radio a] :xcuaDbus ftii.ui inodori" H J C I sque rcpit flagcllis cmiflis Viok Marri* vulg, rotundifcli* *moAo, ncc* in p-amos dividinir ad mfbr Violi canine.

In Ivi'is cardais juope Oxonium copiosc piorcnir: lit in *Sleicvtr* colic. *Sivx-.-wwJ* Col Icftti Magdalenenlis lvlvis,8cc

Item 3 I). *Dak* (i :t in Eflcxji addcxtram vix Tilliuri.i *Clor*m* SuffolcixoDDidum *An.* ccntis, propc Tilburiam : item in via <; ibrola *Qvmun & hrldjmp S. Paul: pS: Vaili* te, tabnj;^ dsxtram. In conhniis On-gcribus.

6- *'»£« ACnr/w /iiftu Gcr. Park. J. B. jf/^« *r.-:»in/.fJui lute** C II. *Clif.*

: .* habet nigr* Viola I ntnoi-a M I & * viridi colorc pa] Icicand. lidoguftu: [J. Bauhino folia arciriate fet\; rott: *nr,* .iJ ped caw, p.uva, cvtcrarum VioUrum foliis dcliacior.1, tenuior.i, (juod & *\'un~]* Tn ibs *ranlicitliu,* in qt:(biii huii aut rcrni j&fo,CX ab ;ii j.[avj qtiinque talib aanftanttSj quorum mrituum JIUJUICUIL. >lii Jivu nenis me' * intcriorc pane liiHiiwtum; rcliqua . nangulis *tttltvli, oat* nnmrL-utc dehifcunt, exiRttimi nigncans, j ? X a B J crafi-la, multas prop.igin<a c btcnbns proatat, <

In (uurc Stiriae Aipvlxi- gUzmonribusinvcnin Leintc companm. •ui-

7. *Viola fotta yir^miaaa* Park.

IX hac nihil habct quim qut)d Viol* lutex in Paraditb fuo defa-itxz {imillinu fit, &V i TOS liuultfs lv^«r- Ego iiutem in Paradiio ili.i non allnu VioUrti lutcani dctiiptani im tqontanam lutcam Horc nugno C. *H.* qoz cfljacex triwlous (pecics.

* 8. *Viol* Atf'm* fitrpcru txigati fahii* C. B. *rtmtiatt* ~fnptrts$ [sUImt May* I, B. *rnmsmn* i.* Cluf • c/«/;

Eskhaecm (iunrai Siwiwjf lup i iguis/o/»/ 8tq otuniiu;: ambmi levitei (ci r.itu, cv foliorum ti purpurcii-cft. Flotct litb

/'tn/.i C. B. *mmsna film nmlttfd** J, B. i Mrk. *VK** 7. Gcr.

7. 8.

R.i! Ikuhino inmoncc *Xmhrtt* Rhxtd. turn 1: *it.* ft/» pcdiculis longiufculisni^ (g **ion decurreme 1 qnimmdt**

lo. *VuU ATHeritm* fj.n UUHUJ-MJ: Won.* ncnt-.

FlorCj femine Ci capfula fcniinaJi VioLe noftrari Marti* ommno confbrini., cli: ! \iid, GnuudiQa imannui Lin aioi, Loiui anni

§. 1. *Viola Martia folio oblongo.*

1. *Viola* [illegible] Park. *Viola* [illegible] C.B. [illegible] *Jacea tricolor ſurrectis* [illegible] J. B.

J. B.

Surrectis eſt *caulibus*, cubitum altis aut etiam altioribus, anguloſis. *Folia* priora vulgaris Violæ tricoloris ſimilia, ſubrotunda, cætera longa ad uncias quinque, alia longiora vel breviora, anguſta, quæ cultu variant, & latiora reddita Violæ Martiæ folia imitantur, ad quorum genicula foliola emicant, modò parva, modò majora, quædam etiam laciniata, & per ambitum ſerrata, colore vulgaris: *flores* quoque dictæ Jaceæ, quinque foliolis conſtantes, in ambitu dilutè violaceis, longis inſident pediculis, è foliorum ſinubus ortis, quorum folia duo lateralia, interna parte albis villis obſita, & imo pulchellis ſtriis decorata. Quibus ſuccedunt *ſiliquæ* longæ, in ternas carinas dehiſcentes, *ſemen* continentes album, parvum. *Radix* tota fibroſa eſt, ac perennis. Tota planta ſapore viſcido eſt.

Locus. Frequens occurrit in Auſtriæ & Stiriæ nemoribus *Cluſ.* inter vepres in limitibus Mombelgardenſibus, itinere verſus Matthæi arcem florentem Maio obſervavit J. Bauhinus.

Violæ tricolori erectæ, an Jovis Flos Theophraſti 6. hiſt. [illegible] *C. B. h.* [illegible] eadem videtur.

2. *Viola tricolor* Ger. *tricolor major & vulgaris* Park. *tricolor hortenſis repens* C. B. *Jacea tricolor ſive Trinitatis flos* J. B. Panſies, Hearts-eaſe: vulgo Three faces under a hood.

Pulcherrimi *flores* eorumque varietas effecit, ut in hortos tranſlata cultu digna judicaretur: quos quinque foliis conſtantes delicias ſuas adverſa facie ſpectatori offerre videas, modò totos purpureos, modò luteos cæruleo & purpureo variegatos, alteróque etiam verſicolores, in pediculis longis concavis, ex *foliorum* alis, quæ modò Hederæ terreſtris inſtar rotunda, modò oblonga, in ambitu ſerrata, in *caulibus* repentibus, ramoſis, ex *radice* tenui & fibroſa exortis. *Semen* in pericarpiis turgidulis, ferè triangulis minutum, ſplendidum, copioſum.

Locus & Tempus. In montoſis Septentrionalibus Angliæ inter ſegetes, & in maceriis & ſepium aggeribus frequens oritur. Vere unà cum Viola nigra aut paulo poſt emicat, æſtate deinde tota & in multum Autumnum floret.

3. *Viola montana tricolor odoratiſſ.* C. B. *Jacea tricolor ſive Flos Trinitatis montana flore luteo & purpureo magno, repens non annuum* J. B. *Viola montana* 3. *ſive tricolor* Cluſ.

Cluſ.

Plurimos ex una radice profert *caules*, pedales, anguloſos, valdè ramoſos: quos per intervalla ambiunt *folia* tricoloris Violæ foliis ferè ſimilia, longiora, craſſiora; ſucci plena, leviter & raris dentata, apophyſibus ad latera oblongis & profundè laciniatis, amariuſculi guſtûs & nonnihil acris. Ex ſummis alis longi oriuntur pediculi, triangulares, tenelli, ſinguli ſuſtinentes *florem* omnium quos in hoc genere viderim maximum, quinque foliis conſtantem, quorum duo ſuperiora extremis oris ex cæruleo purpuraſcebant, circa umbilicum pallidi erant coloris; bina illa in latera expanſa, illis minora, lutei coloris, maculis ex cæruleo purpuraſcentibus reſperſa, tenuibuſque purpureis radiis ex umbilico emicantibus inſignita: inferius folium reliquis latius erat, aurei ferè coloris, ſeptenis radiis purpureis ab umbilico intercurſantibus, nonnullique ex cæruleo purpuraſcente infimo labro notatum; odor ſuaviſſimus: craſſiuſcula *capſula* quæ in ternas partes dehiſcebat, *ſemen* oſtendebant aliis ſimile, puſillum, rotundum, maturitate fuſcum, tricoloris Violæ ſemini proximum. *Radix* fibroſa & durabilis, quæ facilè etiam ramulis pangi poſſit.

Locus. Sponte in Helveticis montibus naſci ferunt.

4. *Viola montana lutea grandiflora* C. B. [illegible] *non crenata* ejuſdem? *Viola montana tricolor* 2. Cluſ. *Viola flammea lutea maxima* Park.

Cluſ.

Hoc genus, autore Cluſio, præcedenti per omnia ſimile eſt, ſolius floris colore excepto: nam qui in ſuperiore varius eſt color, in hoc omnino flavus eſt, purpuraſcentibus radiis ex umbilico emicantibus qui magnam gratiam flori adferunt: aliquantulum etiam odoratior videtur. Audio & totum purpureum repertum: quam varietatem ſeminio accidere puto.

Parkinſonus hanc ſpeciem hyemes noſtras melius tolerare ſcribit quàm reliquas Violas tricolores: ramulis avulſis facilè propagari qui in humido ſolo depacti illicò comprehendunt: [illegible] ò aut nunquam ferre in hortis ſatum, quantum quidem ille obſervaverit.

5. *Viola montana lutea grandiflora noſtras ſ. flammea lutea, ſeu* 5. Ger.

Hæc ſpecies quæ in montoſis paſcuis Derbienſibus, Eboracenſibus aliiſque Septentrionalibus Angliæ putrido & paluſtri ſolo ſubinde occurrit, *flore* eſt ampliſſimo luteo, circa umbilicum lineis ſeu radiis nigricantibus ſtriato, nec unquam ſpontanea, quod viderim, colorem variat. Planta ipſa parva eſt, & humilis, nec aſſurgit aut humo attollitur, fortè ob ſterilitatem ſoli, & loci natalis intemperiem nimis frigidam, ſiquidem locis humidis montium altiorum delectatur; an verò in hortos tranſlata faciem mutet, & in magnitudinem proficiat (quod veriſimile eſt) aut floris colore variet nunc nondum expertum fateor: unde autem eadem ſit quam ex Cluſio deſcriptam dedimus necdum determinare nequeo, puto tamen ſpecie differre, nullum enim in noſtra odorem percepi. Gerardum

dum auceut lianc intclligerc rum Dclcriptio mm locus convtncunc. Pfireontm cfl« puto, neque id tamcn compemim habso.

" *6'. Vtda mantana fumila* Cluf *mmt. fumHa angujftfolia* Park, *moitt. fum. angujtif. flnt m-veo odoro* C. B.

Gulielmus Boelius in Hifp.inii obicrvavit Violam montanam quandam valdo pumilanij adco ut binas uncias alntudine vix fiiperarct. Satis cratla *rtdia* conflabat: cujus fbliii anguftiora videre non mesninL Nam qoafcunquc alias videre mihi contigu orbiculata folia habebant; hiijus vcr6 m Ro-rilmanni coronani angufta eraiitj & unciam dumaxat tonga. *Floi* inter folia cxili pediculo mil-denSjiweuSjOdorus.

A. 7. *Viola bicolor arvtnfis* C B . *tTVelor fylvtfiru* Park. *Jt/cea bkolor frugvm & horterum •vituim* J, B.

Folia huic ad radicem breWora & laciora, in cauhbus longiora 6: anguftiora, tltenuom pofica> pe iicutis donau, ransinaliirb circa margincs crenata. *Cauiet* palmares, ftri.itij concavi, citSrb gc-niculis inwrccpti. Ex alis tblioruni cgraitiuitur *[iorti* iingulatini, longis pediculi s, violaceas limilcs, quinque pecals parvis oonftrudi, calico quinqocKilio. Succoiit flori *vsfcMlnm* fenunalc, eraiidms, in trcs carinas per matuntarcm dchifi^ns, *ftmma* plunma, obfonga, OVJU, aJbicanru luotlejii.

Ad_ pedicubrum qut fiorcs iiiftinent exortuni prater folium medium diia- apponditos tot auricu-la Uanutse Folio primario non multo minonn ail ciulctn hitic *iadi* adnafcunctu'.

Flolcuii huic miiko nunwea lunt VioLe tricolors hortcnJ*h* doribux, colorc albido &. luteoj inuii-*tni* vcnulh* fltit viruia

In arvis inter (cgcres ubiqtic oocurrir. Locus.

CAP. VI.

De Reftda, & UteoU

REleda a (bdaijilis doloribus dida eft: rum collcflioncs & inflatmnanones *omna* dilcudt, ut fcri pit Vilnius W.18. Mp.13. CJui curant ea addunt hxc irerba, Refeda morbos, ref&ii, lci(-nc, fcflnc quis hie pullos egcric, radioes ncc podes ncc oqwt habcant; *Hxc* tcr dicunt, to-riifque defpuunt.

keledz notx funt Flos hacapeulos, cujus panes difficuhcr adniodum difecnii B: diflingiii pofl unt, Vaiculum (eminala in tfrna locubmcnudivifuni, qiuc vix uiiquim perfeftti daudunnir ledpcrpc-tuo hiant, & in nonnullis adeo didutta iiint ac fi dilcrcu leu disjunfla c!T^nt.

Lutea & Luteola dicb, quod ci panni luici & eel* linea:, canJUx- qujdem, colore luteo \ rimito vcr6, qua: ante carruleo dntLt, innaantuTj RclcJi nocas charcteriflicas habet, :>:6quc gcnuiit.i cjus fpedes habenda eft.

I. *Rtftda alba* J. B. *tatUUs* Lugd. *major alba rtifi tnferAuur.* <0Jffit Inljjtr baH.ltb flochet. *An Reftd* fchu Ctlairap*, ftert alho* llorr. D! •

Ztult (urgit aibitali aut altiorc, Hrmo, rotundoj ftnatt, ab imo- ftjttni ramolb, *film* vcflitrj crebns, nullo ordine pofitBj ladniis utnnouc ptunbus ad medium ferè toftatn diflcchSj V.ilcriaru! in modum, glabriSj obi. ure virc tubus. *Floret in* fumnutatibus wulis & ramorum in (picas longa* digefti, ;ilbi, hcxapctab lex calicii foliis indulT, pltinmis intus *jfjnw>u!ii* cum *afittbia* majufculis. Singula flokulorum pctala in tres lacinias diflctta (one.

lnvcnit *D. Magwl* Maio menfc propc pagum *BaBervc* juxu ftagnumj qui iair ad thcrmas. *Bo-tan.* jVfoi»/f>. Lean.

Rtftda maxim C.* B *td.* \. Gcr. *major* Paik.

Prrccdcmi eattctn vulcnir.

A. i. *Rtfib vulgmi* C B. *minor fat mlgmi* Pork. ?/«« Gcr. 4tfw J. B S5aCf flochet.

Temiem quidem, fed longam Gtis habet *raJictm,* albam, lignolam, noubili acrimonia V^; tam; 7suU, «urgunt pTurcs, ftrinri, hirluti, inhd., [ ).V> ubino fiftulofi *] inlinra «t m f e (ullincnrffii, pedales aut altiori, ramoli rti... vcl... iimnirini r. xx hianni fcrc ... furi profunda, inordinati, crifpa feu undulata, angufta, obfcurius viridia, fapore oleraceo. *Flores* in fummitatibus caulis & ramorum in thyrfulos fpicatve difpofiti .iViorCS, Ocfarokua, tJU tcillulu COmpofiti, quorum fuperiora duo maxima, lateralia minora, intiin-t » annua & vix oonlptcutj om-nia figulanSi ^ ii ex imo folio duo alia emergerent; medium floris occupa ;it *Jfitmmii-* nwroS turn *01* ' locw del.. relinquunt trigona, digiti unitif tonga, lunim.J parte hiantia, *jtmmhm* rcplcia, pirvij, nigris: capfularum anguli hirfuti hint; calyx iLru hexa-phyllus.

In arvis ... risc *vfim* occumt; Repcrkur & in muris. Unc,

3. Phyteuma

3. *Phyteuma* J. B. *Reſedæ affinis Phyteuma* C. B. [illegible] Park. *Valeriana* 7. Ger.

Rad[illegible] [illegible]ngularis, nullis aut paucis [illegible] plures, [illegible] emittit ext[illegible] [illegible] quantum [illegible] oblonga, per [illegible] ſubjecta. *Siliquæ*, turgidulæ, ſemunciam [illegible] nt copioſum, nigrum. [illegible] paſſim proven[illegible] circa Romam & alibi.

4. *Reſeda* [illegible] *minor* C. B. *Seſamoides parvum Salmanticum* Cluſ. *Muſcipula Salmantica minor* Park. *Seſamoides Salmanticum parvum* Ger.

[illegible] una radice producit *virgulas*, teretes, circa quas *folia* Lini exigua [illegible] lumnis plurimos *floſculos* ſpicæ aut racemi inſtar confertos, ex herbaceo purpuraſcentes initio, deinde tenuibus capillamentis ex albo pallefcentibus ornatos, in quorum medio [illegible] conſp[illegible] [illegible] excuſſo flore in *vaſcula* excreſcunt, exili nigricante [illegible] *Radix* craſſiuſcul[illegible] dura, vivax, ſubinde etiam ante hyemem repullul[illegible]

In collibus Salmanticæ proximis lapidoſo ſolo provenit. Maio floret & deinde ſemen profert.

Planta hæc, ſi rectè à Cluſio deſcribatur, quatuor vaſculis ſemine repletis unicuique flori ſuccedentibus, ad multiſiliquas pertinet & non ad hoc genus, quò Bauhinum ſequuti eam retulimus.

5. *Reſeda Linariæ foliis* C. B. Park. *an Seſamoides Salmanticenſe parvum alterum* Cluſ? C. B.

Ex *radice* candida, longiuſcula *caulis* cubitalis, rotundus, in ramos palmares diviſus, foliis Linariæ ſtrictiſſimis, oblongis, viridibus veſtitus exurgit: rami ſinguli in florum oblongam veluti ſpicam ab[illegible] [illegible] tenuibus capillamentis ornati, ut in præcedente, pallidè flave[illegible] [illegible]tula vel *vaſcula* anguloſa, bifida, exili ſemine pallido plena ſuccedunt.

Locus. Hæc in ſolo arenoſo convallium montium Pyrenæorum collecta fuit. Nobis ſiccam communicavit Monſpelii D. Carolus Sueiker Dantiſcanus.

6. *Lutea maxima Cretica Honorii Belli* J. B. *Luteola herba foliis Cannabinis* C. B. *max. Cretica fœcunda & ſterilis* Park. *Bellus* apud J. B.

Radicem maximam profert, lignoſam, in multas diviſam, craſſo & lento cortice veſtitam. *Stolones* plures ab una radice naſcuntur, brachiali craſſitudine, qui ad quinque, ſex, atque etiam ad decem uſque cubita attolluntur, qui hyeme exſiccantur. *Folia* fert magna, pinnata, ex multis foliis [illegible]ulis, longis, ſerratis ut Cannabis, alterno poſitu hærentia, ſine tamen ordine certo, [illegible] ex viridi palleſcunt. Trunci pars ſuperior in magnam *ſpicam* faſtigiatur, duos & am[illegible]s longam, ex vaſculis quibuſdam longis & anguſtis denſiſque conflatam, ſimilibus iis quæ [illegible]ſtaris gerit, *ſemine* plenis ad ruffum tendente. Procul intuentibus Cannabis eſſe videtur. [illegible] radix ita amara eſt, ut Aloen etiam & Colocynthidem ipſam meo judicio ſuperet. [illegible]nſicit Autumno, ideóque Luteam vocavere.

[illegible] rivolo inter montes, tertio ab urbe Cydonia lapide.

Luteola herba ſterilis non aliter à deſcripta differt quam Cannabis aut Lupulus fertilis à ſterili.

7. *Luteola vulgaris Cretica* Park. *Luteola Cretica* C. B. *Struthium legitimum Dioſcoridis, quæ ſemina in tota Græcia appellatur quâ fullones in tingendo ſerico utuntur* Hon. Belli *ep. 2. ad Cluſium.*

Hanc [illegible] Guilandino epiſtolâ ad Maximilianum II. Cæſarem anno 1572. deſ[illegible] Camerarius vulgari eandem facit.

A. 8. *Luteola* Ger. *vulgaris* Park. *Lut. herba Salicis folio* C. B. *Lutea Plinii quibuſdam* J. B. Wild Woad, Dyers weed.

Radice [illegible] [illegible]gnoſâ, pauciſſimis fibris donatâ, craſſitie interdum pollicari, ſapore Naſturtii acri. *Caules* bicubitales, teretes, ſtriati, glabri, viridantes, arctiori tubulo pertuſi; ramoſi, *foliis* crebris longis, anguſtis, glabris, non crenatis, verum obiter interdum ſinuatis aut criſpis, nullo ordine poſitis veſtiti. *Folia* antequam excauleſcat humi in orbem ſpargit nitentia. [J. Bauhinus longitudinem palmarem, latitudine[illegible] ſemunciam folia [illegible] attribuit. ſaporem ſubacrem cum lentore.] Thyrſi *florum* prælongi, teretes, [illegible] brevibus ſtipati pediculis, quatuor petalis lac[illegible] [illegible] occupant. *Floſculi* ſinguli [illegible] luteis; qui[illegible] ſuccedunt *vaſcula* tripartita, hulca, tribus loculamentis, quæ vix unquam exactè clauduntur, ſed in medio dehiſcunt, & *ſemina* parva nigra, rotunda continent, compoſita. Ad ſingulos florum pediculos ligula appoſita eſt.

Locus. In muris & locis ruderatis, non rarò etiam in arvis requietis: ſeritur etiam in agris ad uſum tinctorum.

Quæ

Q[illegible] in medicina [illegible] Nonnulli [illegible] vulneribus recentibus [illegible] (ut J. Bauhini verba uſurpem) [illegible] quotidiana [illegible] experientia [illegible] & albas cum alumine [illegible] cæruleas [illegible] idq; magis [illegible] uno ſaturatior dilutior [illegible] uno eodémq; tempore, uno eodémq; decocto, ex eadem [illegible]

[illegible] Ger. [illegible] *Hyſſopifolia ſive minor* Park. *Hyſſopifolia* C. B. *Hyſſopifolia aquatica*

Caules multi, dodrantales vel etiam longiores, ſtriati, virides, *foliis* amicti alternatim poſitis, Hyſſopi, aliquando brevioribus, brevis vitæ, nervo unico ſecundùm longitudinem diſtinctis, ſapore [illegible] manifeſto: è quorum ſinu ab imo ferè ad ſummum uſq; cacumen *flos* unus vel duo, longiuſculi, [illegible] (ſæpius [illegible] qui puto naturalis [illegible] numerus) ſtriatis conſtantes, è calyculo [illegible] adnato: ſuccedunt pro floſculorum numero *ſiliquæ* longæ, teretes, membranulâ viridante [illegible], qui detracti, calyculum propriè conſtituens tunicâ fuſcâ *ſemen* continet copioſum, minu[illegible]

In [illegible] & ubi per hyemem aquæ ſtagnant [illegible] invenitur tum in Angliâ, tum in tranſ[illegible] regionibus. Locus.

Hyſſopifolia minor vel p[illegible] maritima [illegible]

Simplice, lignoſâ, contortâ *radicula* nititur, [illegible] rem, aliàs dodrante altiorem, in ramos diductum, per quos crebra folia, Camphoratæ, ſurſum vergentia: ex quorum ſingulorum ſinu ab imo ad ſummum uſq; exſtant *ſiliquæ* perexiguæ, rubentes, Hyſſopifoliæ majoris, ſemine re[illegible] flaveſcente. *Flos* ut alterius minor, qui vix faciè diſcerni poſſit.

[illegible] & ad vinearum margines propè Grammontium in agro Monſpelienſi collegit [illegible]. Locus.

[illegible] propè Meſſanam duas invenimus Hyſſopi[illegible] ſimul naſcentes, alteram triplo elatiorem, omnibúſque ſuis partibus majorem altera, aliàs ſimilem. Verùm minor ſpecies [illegible] Angliâ hactenus obſervavimus.

Ageratum purpureum Dalechampii [illegible] C. B.

Radice eſt brevi, capillata, ſubflava: *foliis* parvis, numeroſis circa radicem ſparſis, Agerato ſimilibus, guſtu ſubamaris, amaroris ſubobſcuri: *cauliculis* plurimis per ſaxi crepidines pendulis ſaxúmq; aulæorum inſtar ornantibus & contegentibus; *flore* copioſo, purpureo, pentapetalo, ſuaviſſimè olente; *ſemine* copioſo, minuto, in oblongis vaſ[illegible]

In rupibus [illegible] aſcenſu montis [illegible] copioſè oritur. Locus.

[illegible] villoſis, quod Ageratum purpureum villoſum *Marſino*.

CAP. VII.

Geranio.

GEranium à gruinis capitis & roſtri imagine quæ ſummo ejus plantæ capitulo ineſt, aptiſſima ſimilitudine dicitur: nec aliam quærere neceſſe eſt notam Geranii characteriſticam quàm [illegible] roſtratum, quo ab omnibus cujuſcunq; generis plantis diſtinguitur, ſi addas [illegible] pentapetalon.

§. I. *[illegible] foliis paulò productioribus, Althææ* [illegible]

1. *Geranium Althææ folio* C. B. *Althæoides majus* Park. *malacoides* Ger. *vulgatum* J. B. Marſh-mallow-leaved Cranes-bill.

Folia hujus malvaceis magnitudine, colore & mollitie proxima ſunt, nonnihil oblonga, ſubhirſuta, in ambitu ſerrata, pediculis appenſa duas tréſve uncias longis, interdum ferè dodrantalibus. *Caules* ex eadem radice, ſolo lætiore & ſinceris, multi, hirſuti, mediocriter craſſi, dodrantem aut cubitum alti. E foliorum ſinu pediculus exit duas tréſve uncias longus, multifidus, cui *flores* inſident multi, cærulei, pentapetali, quibus decidentibus *roſtra* oriuntur unciam aut ſeſcunciam longa.

Circa Genuam in Italia, Monſpelium & alibi in Gallia Narbonenſi ſponte & copioſè oritur. Locus.

Hæc planta (inquit J. Bauhinus) aliquando vix ſemipedalis eſt, foliis ovatis, crenatis & Betonicæ ferè ſimilibus: quæ fortè eadem eſt Geranio noſtrati puſillo ſupino maritimo Althææ aut Betonicæ folio proximè deſcribendo.

In Siciliæ quadam inſula ad Promont. Pachynum nunc dictum [illegible] *Paſſera* dictam, aliam hujus ſpeciem minorem obſervavimus quod

2. Gera-

Geranium procumbens Althææ folio denominavimus. Cauliculis ex radice [illegible] pluribus, humi procumbentibus, rotundis, rara & brevi lanugine oblitis: Foliis Althææ, binis ex adverſo [ubi in ramulos caulis dividitur] in margine crenatis, non autem laciniatis, nec illis quidem quæ in ſummis caulibus ſunt. Floribus purpureis parvis: Roſtris brevibus.

Forte hæc eadem eſt altera illa ſpecies cujus meminit Parkinſonus, quamq; Geranium Althææ folio minus vocat, quæ non alia ferè in re à primo in loco deſcripta differt quàm humilitate partiumq; omnium parvitate, & quòd folia albidiora ſint.

In horto Leydenſi invenimus Geranium Althææ folio [illegible] Geranium Africanum arboreſcens, foliis Althææ.

3. *Geranium [illegible] Althææ aut [illegible]* Sea Cranes bill.

Radix craſſiuſcula, ſimplex, rectà in terram deſcendit, paucis ſed majuſculis fibris donata, cortice ſubflavo, ſapore nauſeoſo. Cùm primò exit, *folia* crebra per ambitum ſpargit in terram reclinata, pediculis craſſis, hirſutis nonnihil compreſſis, duos digitos longis innixa, Betonicæ foliis ſimilia ſed quadruplo minora, ſubrotunda, laciniata, pilis brevibus raris hirſuta. *Caules* ſeu ramuli craſſi, ſucculenti, hirſuti, in terram procumbentes. *Floſculi* herbacei & vix conſpicui [Dodonæo purpureo-rubentes] *Roſtra* ſemunciam longa, duo vel tria in eodem [illegible] pediculo.

Locus. In arenoſis & glareoſis propè mare Angliæ Occidentalis, v. g. in inſulis Mona & Preſtolm, in Wallia circa oppidum *Conway*, in Cambria [illegible] & alibi.

4. *Geranium Creticum* Ger. Park. *latifolium longiſſimis acis* C. B. *ſpecioſum annuum longiſſimo roſtro Creticum* J. B. Candy Cranes-bill.

J. B. Latè terram obumbrat *ramulis* hirſutorum, nodoſorum, longorum, teretium [illegible] præditorum longis, hirſutis, nonnihil rubentibus, ſinuoſis & ſerratis, ſapore acido & adſtringente. *Flores* cærulei amœni, pentapetali, cum *ſtylo* in medio purpureo, quos circumſtant *calices* [illegible] ſcentis folia quina è ſtriatis filis mediâ membranulâ albâ pellucidâ commiſſis compoſita. *Acus* pluſquam palmari longitudine [illegible] craſſiuſculæ: *Semina* majora quàm aliis Geraniis, acuta & pungentia.

Locus. In Sicilia propè Meſſanam ſpeciem hanc ſpontaneam invenimus; [illegible] Cretæ inſulæ non eſſe peculiarem novimus [illegible] Monſpeliano agro, Cluſio teſte, provenit.

** 1. *Geranium foliis pinnatis aut variè diſſectis* [illegible], *Coriandri, Myrrhidis aut Cicutæ. Hæc pleraque, duobus ultimis exceptis, flores habent in communi pediculo plures, veluti in umbella diſpoſitos.*

5. *Geranium Cicutæ folio, acu longiſſima* C. B. *moſchatum* [illegible] Park. Musked Cranes bill.

Caulibus eſt bicubitalibus, hirſutis, aſperis, anguloſis, in varios ramos brachiatis, foliis Geranii moſchati ſive Cicutæ modo diviſis. Floribus ſubpurpureis vel violaceis, quinquefoliis: cuilibet acus uncias quinque longa, hirſuta ſuccedit, quæ ex utriculo hirſuto, quinquefolio, apicibus donato *ſemen* continente prodit, quod per maturitatem exilit, & cum utriculorum mucronibus ſurſum primùm, dein deorſum aliòque modo circumvolvitur.

Locus. Ad agrorum margines & in aggeribus circa Monſpelium obſervavimus. A Geran. Apulo Coriandrifolio ſpecie diverſum putamus. Monſpelienſibus, cùm ibi eſſemus *Geranium Creticum* dicebatur ſed perperam. Huic fortè idem fuerit

* 6. *Geranium Salmanticenſe roſtratum* Cluſ. *parvum folio Ranunculi* C. B. *parvum Salmanticenſe* Park.

Perpuſillum hoc genus (inquit Autor) Ranunculi ferè *folia* habebat, purpureum exiguum *florem*, & longiſſima craſſiſſimaque (pro ſtirpis tenuitate) capitula roſtrata, Geranii roſtris penè æqualia.

Locus. Salmanticæ agris in vicinis ultra Thermas [illegible] roſis, aut ſaltem [illegible] gramine tectis obſervavit Cluſius.

Ex brevi hac & imperfecta deſcriptione nobis non conſtat an [illegible] ſit diſtincta ſpecies.

* 7. *Geranium Apulum Coriandrifolio* [illegible] Park. *Coriandri folio odorato* [illegible] C. B. Musked Cranes-bill.

Aliquam cum Cretico [illegible] ſimilitudinem habet; prima namq; *folia* cum illius quadrare videntur, at reliqua latiora multùm, laciniata magis, Matricariæ vulg. diviſura, niſi parum eſſent teneriora, ad Coriandri propè caulem folia accedentia, mollia, hirſutie vix apparente obducta, odorata ut *Acus moſchatæ* dictæ ex eodem genere Geraniorum, longis petiolis ſubrubicundis fulta, circa *radicem* parvam, flavam, vel ruſeſcentem, brevem, è terra parum elata, auriculas ſive alas in imo petiolo circa radicis caput unde oriuntur habentia, rubra. *Caulem* profert Martio hirſutum, geniculis diſtinctum ut Creticum & congenera, in quibus bina folia, minora, brevioribus petiolis ex geniculo,

cub, & bims illis cti-uii barbulii cartilagineis rubenribus, tic to *conwenat Co.** •»»«).,. J
E. ,. ba fem.M.Ui, « * * hirVut* arqae rifooib «,, S
ptrtttm, ex qiu peooli quan pinj. prodeuot /fcr« emitter^, colorc vi"
dihso, pentaperalo?, ex hirCiti ^lycis v,^, psrentibus, acxu in
pungenubus. I&Wtricntalia v^ lucccdunt in in» craffiora, .n (ammoten, .''?
m niodo, atquc tune *AU&* feti hi ^ oblonmm
lunim continentia. Sajwrc oft admoduni afti tngesne. wwngtini
•' • > iwrhcitar. OrinoU nee alibi ridknus in agrorum &. hororum m.irRinibui d.itis *friir.*

A. 8. *Geranium cicutæ folio inodorum* Gjr. *cicutæ folio minus & ſupinum* C.B. *...uum fa... odorum* Park. *moſchatum folio ad myrrhidem accedente minus* J.B. Field bill without ſent.

R«;« ei alba, fimpl^ uroc osneja, cuml ncrvo inms durrore & ,
mim .-icccacnre pancn hbn* don.ua, fans craffi, & in cm.mi & defccudcns r cj ^
dice plurc^craffiu cull, rawe, h.rfuri, m tcrram rcdinaci,, •£

RreoTis feu paliculis duas aut rrcs uncias Ion ", "'
quatuorvd quinquc aucctiam plura li :!Iis pnvati
longioribusinlidttiitesi purpur...i 1(lt
folw: Sonint apiabui n£»i£ .nfignia. S^SiSbt
bu5.mtlonRionbm.K-i.tis. 5 ^ q i
In arenoiis prorerat [jontCj & [iam arftatem Hoicr.

A. 9. *Cfretmm eicitta: folio UtoJvrtm album* Gar. *fare albo* Park.

&lJBS varictas eft, qux nobU etUm ipcac difitm: vkbtta • .ntCf J9ons albo
tails lationlxis; *twdAu,* ctiam trallionbus, brcvionbus & pailidis. cum illiilsrukant •
»us 8c minus arginc I.
i litieni cum [trxecdunte locis rcpcritur, Jai rariormulto.

A. IOI *Gtr&tmr* mofchatftm^Get.1* ...t *folio m...*
biii, iJ^urroUit

(verba (unt J. Bwfami) affinis & ilk fpccicJ, invenru rarior, tota major, odorc Mb-
l"chi, ioliis non iw alci inalbSi pcrLrpc mitum (crratis.
In nc C>««, ditla quar wi eft O k Eboraccnfis comitatuj Tpontc |e co- r
«c prove , eoam non proaJ pnftolu cundo ad nipsm S. V.nccntii
In horto Lo-dam invcnio Gcrami Cicuosiblio fpc. imorem, fupinxn ..., floribus pallidis.

11. *Geranium triſte* Cornuti: *trifttj fivt tHdiam notttt oltm* Park. Sweet Indian Cranes-
mil.
Cemut.

R*/ic«n habet ex mulcis coharrentjbas fibns i
".rodo. Statim i; tcrrj lurculofum in .jlntudincm
quc hiHutus, ncccn
auc quinquc 6 u
Fdipcndnk; Brcvio
(quamTocanca>fUm)p ncm»
It coma, fbni nihil a cztens fni genens dtfiiruni fonna; nninnuc eirim i mbcU

l,ola g „< a«», nu.ula drnpundben! infidt; ftaminibu, & prftdk, &S:
dimcmoconcplonbui iK,or & acutior /??/*. pmjit, roftio • ""
bad quinquc (untcxigiu & fubromnda Icnui us
f tWn; ^eunc- H« no*> ^11 foa«utc incnarraWi, intmliu nu!lo
m l intcKrodicmiorciii
•••irinwinueftiqiioquc no
huic plain
uiuic inter • . . vi|U rumquc ^
A(«id aarbdi-os cd«n audio r.i-n
gratiorts inter eptOai appom. Fl
fiiem omnious. C\mtur. I *r !)*•
me

12. *Gcrai'wm *&* olau* ... *r*Jiu t*btr»f*, filmM/rrbUk* ...

Tubcrofim agit *radum,* obt< :III ^cra(], K, co-
low Sc lotm.i junioribus Chirac jriitam: quj| «
crumj>itin fiuvutos aliquot *nh*
/lit (Joinuti ma|oi,i, atquo af[«nora. *Ex* hontm greauo *caula A^*
iJincm, rotundi
tu incercepd gcniailiSj in quorum hn

Xm

nus, in primis quò altiorem in caule gradum obtinet. Sequuntur *flores* caulium & pediculorum in cacumine quibusdam foliolis radiato ſe repræſentantes, novem vel decem umbellatim diſpoſiti, *Geranii triſtis* Corn. non majores, qui in *fructus* longos, roſtri gruinalis inſtar formatos ſubeunt, *ſemen* oblongum continentes, coloris (niſi me fallit memoria) olivacei.

* 13. *Geranium noctu olens Æthiopicum*, radice tuberoſa, foliis Myrrhidis anguſtioribus Breynii. Breyn.

Præcedenti in omnibus ſimile eſt, niſi quod *Flores* ad purpureum obſoletum inclinent colorem, [illegible] pluribus & anguſtioribus [illegible], quorum [illegible] nonnunquam in [illegible] nigri purpuraſcit.

* 14. *Geranium noctu olens Æthiopicum* radice tuberoſa, [illegible] foliis Breynii.

Hic [illegible] habet tuberoſam [illegible] Aquilegiæ; nec plura de eo addit.

Locus. Creſcit in horto Leydenſi, at à D. Pa[illegible] habeo.

* 15. *Geranium Æthiopicum Myrrhidis folio, flore magno ſtriato* Breynii. Breyn.

Pedales & cubitales profert *caules*, hirſutos, partim virides, partim rubentes, geniculatos, ramoſos, quorum articulorum juncturis pinnæ duæ cartilagineæ annectæ, & *folia* longis pediculis ſubhirſuta, plurimis ſegmentis diviſa, crenata, & per oras aliquantulum [illegible] inter *Geranii Apuli Coriandri folio* Col. & *Geranii triſtis* Corn. folia minora habentia. *Flores* [illegible], ſpecioſi, ſtriis purpureis inſigniti, foliis quinque amplis, [illegible] anguſtis conſtati, è *calyculo* longo, hirſuto, quinquepartito exeuntes: quibus *Fructus* roſtratus [illegible] *Geranii Apuli Coriandri folio* ſuccedit.

Omnes hæ Geranii ſpecies à Promontorio bonæ ſpei ad D. Breynium tranſmiſſæ ſunt.

16. *Geranium fœtidum* Park. [illegible]

Park.

Folia emittit aliquammulta [illegible] tenues lacinias pluriſariam diſſecta; è quorum medio [illegible] caules exurgunt [illegible] foliolis paucis, exiguis veſtiti, tres quatuórve *flores* [illegible] rubentes in ſummo geſtantes, [illegible] Geraniorum ſimiles, in hortis noſtris ſuaveolentes, [illegible] in calidioribus regionibus, ubi ſponte oritur, graveolentes. Succedunt *ſemina* oblonga nigra. *Radix* [illegible] altè in terram deſcendit, coloris exterius rubentis, interius albi, odore graviore & ingratiore quàm vel folia, vel flores, & in multa capita dividitur.

Ad [illegible] montis [illegible] Monſpelio [illegible] ſponte oritur, referente Parkinſono. A nobis quæſitum ibi fruſtra [illegible] verùm D. *Magnol* Monſpelienſis M. D. Rei herbariæ peritiſſimus [illegible] unde & [illegible] exſiccatum habemus ex dono D. [illegible]

Hinc [illegible] Lobelius in [illegible] ſtirpium Illuſtrationibus deſcribit, *Radicem* illi tribuens craſſiſſimam, [illegible] palmarem, [illegible] villoſi [illegible] amœnè cœruleos, lineolis [illegible] obſcurioribus [illegible]

Odorem habere [illegible] acu longiſſima [illegible] *D. Magnol*, nec tantum [illegible] ut lipothymiam inducere valeat, ut dicit Lobelius.

Stirp. Illuſtr.

17. *Geranium Robertianum* C. B. Ger. *Robertianum vulgare* Park. *Robertianum* [illegible] J. B. *Herba Roberti*. [illegible] creditur.

J. B.

Obvium ubique in [illegible] rubeo, quæ caules ſur[illegible] hirſutos, geniculatos, [illegible] articulos & propter terram, ramoſos. *Folia* partim à radice, partim ex geniculis hirſuta, pediculo rubente hirſuto, [illegible] ſegmentis primariis duntaxat tribus, odore ubi teruntur Paſtinacæ, [illegible] per oras aliquantulum rubentia, interdum tota. *Flores* purpurei, dilutiore purpura ſtriati, [illegible] calyce hirſuto, atro-rubente, quinquepartito exeunt, apicibus in medio croceis: ſuc[illegible] mucronata, *ſemen* appenſum habentia.

Locus. In veteribus muris, [illegible] arboribus, aggeribus, ſepium [illegible] & locis incultis paſſim provenit tota æſtate.

C. Bauhinus, quique cum loquitur Parkinſonus noſter, alteram hujus ſpeciem conſtituunt. Verùm [illegible] à Lobelio [illegible] allatæ noſtro judicio non ſufficiunt ad ſpeciem diſtinguendam; nec putamus hactenus [illegible] inventas aut deſcriptas [illegible] ſpecies. Certè C. Bauhinus [illegible] & ſine neceſſitate [illegible] Geranii [illegible] Dod. Lugd. Geranii Anemones folio rotundo ſpeciem VII. facit ſub titulo Geranii batrachioidis, [illegible] Germanorum, & poſtea eadem nomina adhibet pro Synonymis Geranii ſui Robertiani alterius.

Geranium gruinale J. Bauhini, cui eadem ſynonyma accommodat quæ Caſparus frater Geranio Robertiano alteri, Geranii Robertiani ſpecies eſſe non poteſt, cum folia ei Pedis columbini attribuat rotunda: videtur potius accedere ad noſtrum Pedem columbinum foliis lacer[illegible]

Vires. Valdè vulnerarium eſt Geranium tum columbinum, tum Robertianum, [illegible] vulnerariis [illegible] tum externis applicatum. Flu[illegible] ſiſtit, ipſumque [illegible] coagulatum reſolvit; vulnera quoque & ulcera [illegible] veſicæ & arenulas pellit, colicos dolores ſedat, autore Lobelio. [illegible] in vino arthriticos dolores lenit [in fomentis]. Ad herniam & rupturam commendatur.

Uſus eſt vulgò ad eryſipelata, ad oris, mammarum & pudendorum ulcera & vulnera. Raro intus aſſumitur ob fragrantiam. [illegible] poſſe à quo odor adeo vehemens, teter & ingratus exhalat.

Simplex

Simplex decoctum Geranii Robert. [illegible] applicatur [illegible] *Hild. [illegible] Chirurg.* [illegible] hujus. *C. Hofman. De Med. Offic.*

Decoctum [illegible] flores [illegible] mingentibus.

§. 3. *Geranium folio circumſcriptione ſubrotundo in [illegible] ſpeciebus ad pediculum ferè laciniato.*

A. 9. *Geranium columbinum majus, flore minore* [illegible] The greater blew flower'd [illegible]

Radix alba, ſimplex: cauliculos plurimos emittit, infirmos & ferè procumbentes, dodrantales aut longiores, [illegible] nodum & vix conſpicua lanugine hirſutos, non-nunquam interdum rubentes, [illegible]. *Folia* Malvæ, altiùs tamen in-ciſa & in plura ſegmenta diviſa, longis pediculis nixa, brevi lanugine ad tactum mollia. Ad ge-niculum exeunt *ſurculi* bini, [illegible] flores, ſuis ſingulos pediculis uncialibus nixos, parvos, penta-petalos, ex cæruleo diluto purpurantes. *Roſtella* floſculis ſuccedentia vix ſemuncialia. *Semina* quina, ſuis ſingula loculamentis incluſa, ut in reliquis omnibus Geraniis, per maturita-tem fuſca.

In locis [illegible] ſepius [illegible] provenit. *Locus.*

A. 10. *Geranium columbinum vulgare* Park. [illegible] Doves foot [illegible]

Cum priore convenit *radice* alba, ſimplici, ſurculoſa, *caules* emittente plurimos, in terram recli-natos: *Foliis* malvaceis, in plura ſegmenta [ſeptem plerunque inſigniora, aut ſaltem quinq;, etiam in [illegible]] diviſis; *Floribus* pariter, ut in illa binis in eodem ſurculo, ſeu communi pediculo, nec unquam pluribus, propè ſummitates caulium & ramulorum ex adverſo plerunque foliorum ſitis. *Roſtella* parva; *ſemina* fuſca ſimilia ſunt. Ab eadem differt 1. Parvitate ſua. 2. Hirſutie caulium & foliorum. Caules præcipuè lanugine molli, albâ pubeſcunt, imâ quoque parte multo magis rubent quàm illius. 3. Floribus multò majoribus, & hilari purpura nitentibus. 4. Surculis ſeu pediculis communibus flores ſuſtinentibus plerunque brevioribus. 5. Foliis minoribus, mollioribus, villoſis, longis pariter pediculis fultis.

Vere floret in glareoſis & ſterilioribus, non rarò & ad vias & ſepes. *Locus.*

* 10. *Geranium* [illegible] *florum bifidis* proponit D. Magnol in Botan. Monſp. [illegible] *ſuperiore noſtratium circa Monſpelium, à quo facilè diſtin-guitur* [illegible]

A. 11. *Geranium columbinum majus diſſectis foliis* Ger. emac. *malacoides laciniatum ſive colum-binum alterum* Park. *An Ger. Malvæ folio II. ſive columbinum tenuius laciniatum* C.B? *Malacoides ſive columbinum tenuius laciniatum* Park. Doves foot Cranes bill, with jagged leaves.

Caules huic infirmi, pedales aut cubitales, ramoſi, *foliis* per intervalla longiora ex adverſo binis veſtiti. *Folia* ima & quæ è radice exeunt pediculis longis [palmaribus] inſident, duriora quàm præcedentis, minùs hirſuta, altiùs in quinque lacinias ad pediculum ferè diviſa, ut in Geranio ba-trachioide. *Flores* ex alis foliorum exeunt bini ſimul in eodem communi pediculo, ſemidigito bre-viore: at pediculi privati quibus ſinguli flores inſident, longiores ſunt, & prope florem [illegible] hujus generis reliquis. Color florum purpureus amœnus, nullis lineolis ſtriatus: Ro-ſtella [illegible] nihil longiora quàm in præcedentibus [illegible] turgidiora, adeò ut calyces folia non [illegible] uſque conniventes occulere [illegible] plerisque Geraniis. *Semina* fuſca ſeu pulla.

In hortorum ambulacris, arvis [illegible] inque paſcuis ſterilioribus & ad ſepes, locis præſertim glareoſis oritur, & æſtate floret. *Locus.*

* 11. *Geranium gruinale folio tenuiter diviſo* J. B.

An eadem ſpecies eſt, aut mihi nondum cognitum. Repugnat quòd flores Geranii Robertiani paulo majores eſſe dicat, cùm in hoc iis minores ſint; folliculo etiam laxiore obtuſo.

D. Magnol in *Botan. Monſp.* Geranii columbini ſpeciem ponit, quam majorem, *foliis tenuiter diſ-ſectis, petalis bifidis* appellat, quam in omnibus convenire dicit deſcriptioni *Geranii* prædicti *gruina-lis* J. B. niſi quòd in illo petala bifida ſint, quod fortè à Bauhino non fuit animadverſum. In pra-tis [illegible].

A. 12. *Geranium columbinum diſſectis foliis, pediculis florum longiſſimis.*

Tota planta aliquanto minor eſt quàm præcedens, *foliis* viridioribus, calycis ſegmentis triplo quàm illius amplioribus. Roſtris longioribus. Præcipuè verò notabilis eſt longitudo pediculorum quibus inſident flores, palmaris interdum aut major. Planta eſt annua ut præcedens.

Locus. tianc liwcicm primo nobis oſtendit Jacobin Bobcrtus Oxoiux a ie inventam in agris araimjaceiitibus; pollea & iplecopjofcimobfcmviinagro Guiuaiio circa vicum *SwanUj* non procul Dcrfcrdia: Poitsj mccllai a *D.GteJjero* pridsm imxnum in Southampton!* comitaiiu locis plurimk

A. 14. *Gtr&uum cvlxmkmuMmaximum fJli'u Mjftflit* D-Plot. *ctliaalimum mtjxi f*hi$im'u* lon-*gu, uftpit *& ftiimlum in* ... D. M.lont"

ft J ... ot.

IL... *folia* qu.: primo exeunt non rotunda ſunt & ſinuata, ut præcedentium ſed uncialia & ſeſcuncialia, ad pediculum uſque diviſa ... entia: omnia pediculis longis inſident, ſuntque multo quàm hujus generis ... majora: inter quæ *caules* exoriuntur, digitali ferè craſſitie, altitudine ſeſquicubitali, propemodum erecti, ramoſi, ad genicula in nodos protuberantes, & foliis conſimilibus amplis profundè diſſectis, ad ſummitates confertis, veſtiti: inter quæ *flores* brevibus pediculis, hilari rubore micantes, quàm præcedentis majores, exeunt.

Locus. In ſepibus propè *Marſton* vicum, & in calceti Botleyenſis extremitate Oxoniæ proxima copioſè oritur.

A. 25. *Geranium ſaxatile* Ger. ... Park. *lucidum* J.B. *lucidum ſaxatile* C.B. Shining ... bill, or Doves-foot.

Radix eſt minima, parùm flavicante, interdum vix humo hærente. *Folia* in pe... rubentibus ſubrotunda, Geranii columbini æmula, ex ... ; mediocriter ... albidiore ... certia, nihil aut parùm hirſuta candidis rariſque pilis, in quatuor profundas ... partitas diviſa, rotundis crenis per ambitum inciſa. *Cauliculi* multi ſunt, lucidi, rubentes, ſupini ferè, pedales & longiores, in varios ramos diviſi. *Flores* Geranii Robertiani floribus ſimiles & pares *J. B.* ... : *F. Columnæ* rectiùs minores, rubentes potiùs quàm purpuraſcentes: quibus breves admodum, nec rigentes ſuboriuntur corniculi ſive roſtra.

Locus. In locis ſaxoſis, muris & maceriis antiquis, umbroſis præſertim, ſponte & abundè luxuriat.

* 26. *Geranium tuberoſum* ... J.B. Ger. *tuberoſum vel bulboſum* Park. parad. *subtrajtimm»jnt* C.B. *?2>n\boufS,* 0: ItnoMfO <canr.s tuil.

7. B.

Nomen invenit à *radice* niberoGj GiblivUa, iniipida: cujus /#/ii lemipalnuri & palmari, Cibhirſuto pediculo donata, læta ſunt, diviſurâ octonâ novenâve ... ul ipliiin ulque pediculum, (inguhs fw... minutiùs diſſecta, colore ex viridi caneſcente. ... petUlii aut ilcior: fiEvo in pctioli* teretibus ſubrubeis, ac hirſutis pulchrè purpuraſcentes, ex quinque foliis in ſummo diviſis aliquantulum, intenſiore purpurâ ſtriatis, & circa margines nonnihil hirſutis compoſiti. Circumjecta autem ſunt flori quina itidem folia acuminata, intus nonnihil rubeſcentia, glabra, foris vireſcentia & hnu-ginoſa. *Roſtra* tenuia acuminata. *Radix* de ſe fibras undequaque emittit, quæ ad intervalla in tuberculos extumeſcunt, qui brevi folia & caules emittentes, à matre ſe emancip... me 3c plants none fiunt: unde immenſùm ſe propagat hæc ſpecies.

Locus. In Illyrico provenire dicitur: Junio & Julio floret.

** 27. *Geranium radice grumoſa* C. B- *i»ll"f«m Vmnttt, frvt grrnnvf* rdJut* Piitc *siffhedtU* *radice* J. B. *bulboſum* *FtiMjct* Gcr.enuc Cubrrou^ roorfb Cwnf^'itill.

Cluſ.

Radicem habet ex multis parvis longiuſculis bulbis c... luftantcm^ vcrfiis (iimmum fibratunij necnon ab iis bulbulis: *Caulem* cubitalem, geniculatum, juxta radicem: & gcnitula parum rubcntiaii. E ſingulis geniculis duo *folia* longiuſculis pediculis nitentia, in quinque præcipuas partes diſſecta. ... rum ſingulæ in ambitu inæqualiter inciſæ ſunt. E ſingulis juncturis juxta foliorum exortum quinq; folia mucronata exoriuntur. *Flores* in ſummis ramulis conjugatim parvis pediculis inſiſtentes, roſei, pentapetali, colore ex purpureo rubeſcente, Geranii batrachioidis vulgaris floribus ſimiles ſed paulo minores.

Locus. ... provenit agro Hafnienſi, imdcTurnerus Oufc attulit 6t dono dedit.

* 28. *Geranium tuberoſum minus* C... a C B, n O ^ «« * *Csm^rii* Park *tuberoſum minimum* J. B.

Eſt *folio, floſculo & tota* ... vujgaru *VtJ* columbftu* attamenniiiltomijius: *r*iKt* Avellanæ magnitudine, i'otiuuji, tuba <... nullis fibris, ſed vduii acaabulis aut oluilis c parictinis ilimcntum hauriens.

Locus. In murorum rimis naſcitur. P,«cr Caroorarium ncraohujus racmiju^ncc hjbcnius quod *6c co* Jicamus dubii hærentes.

29. *Geranium nodoſum* C. B. Par... *folio trifido* J. B. ... Cranes-bill.

Cluſ.

Aliquot à radice promit *folia* ſatis firma, in quinque lacinias altè diviſa, inter quæ bini aut terni aſſurgunt *caules* pedales, graciles, ex fuſco purpuraſcentes, geniculati & nodoſi, bina ad ſingulos nodos ſeu articulos ferentes *folia*, ex adverſo ſita, in tres duntaxat lacinias ſecta, deinde è mediis alii longiores pediculos, in quibus bini, interdum tres quatuórve *flores* ſimul naſcentes, quinque foliis bifidis (ut Malvacei) conſtantes, purpurei coloris, ſed quibuſdam ſaturatioribus venis diſtincti, pro-

tUbc: ante

mberanre in medio rubro *umfane,* fummo tifhgio in qtunque psi ... qai in loiigiufcutam inde ... *Hum* traniii, *qitti&* ints ... sintumen ... *xjOsfemat* ... "laniricacc, ut inrcliquis ganerikus, M»rtte usilions, ***ftMix* ivxloli ell & ga**nicuiara, aliquot pmertfa fibrts <lo:.

N«s **iunc pUnraro Iponte provenicnrcm obfcr**vavninis in DclpruiutUj cuiido a Gratianopoli *A* ... *ttMtst ixthHfl't* a**d** (cpes.

;o. *Gtrmitim argtnitmn rwntu fia'.J:* J. B. *ar%en:eum Alpinum* GB, Ger. *ar^oiitum Alfv-nu Ingiu raJicatum* Pcwx 1'ark, £itart:lratoft) 3301111 ttUn<Crilll*0< bill.

*Kiidite** procmdic tubcrofatrij longain, reft ... \ dcficndcmeni,, fiirtum versos t:rrsc fupcrficiem in bina ant terna capicuia brachiatam; ex quorum fineulis cxtliunc quin.i fcaavc/e/i*, tongillimis pediculis nitcntia, in cjttiius lacinias prxcipuas ad pcoiculum ufauc fiii ... trirariarn ... :s mucronss ictftas, molli 8t incana lanugtnc ooduft.t, A... oolorc. i... irur pediculi alit, iongi, in faftigio luftincntcs flores binm tern6i ... amptos, ;> ... conflanrcs, pallid^ rubris lincis notatoi. In medioapparent fl.iniin.i cum !• ... me.

J. Bsuhinus aWtudinemci afcribit palmo poulo niajorcni; tolia parva&i qua- pollids artjeulo I... gas: florcm purpureum.

"Nafdtur Alplnts rupibus mnjorismontisBayi, Oncnte;; ... tibus, acibjpafTtrri flora inirio *Ltau.* Junii, (crnai calentb Augufti pcrhcitur.

;, ***Geranium hatrna*** ... ***:um* C. B.** ... ***cboulti ahrritm ionf.*** raatrb <Trototoot <Cr,mc.tf lull.

J.B.

Spcitabili riorum amoenirate nulli Geranio ccdit, qui ex calicc globofo, ftriato, rubenfc hirfutoq, odorati cmicint, purpuro-violacei, c quinquc foliis comjKjliti, liirrcdo Itaminum purpnvaiccntiLim altiorecintinno, in caulibus geniculatis, dodrantalibus cubiro altjoribus lnterdum, & : ... djvifura qtiodammodo SanicuL-j c. ... nt non Migratum, *RJHIIX* oblique afta terpir, longaj minimi digin *a* ... Sonata forit ... :. alba, cum aditnftione valitl.i ncfuoqtud aronutiti guitui' I...

In iiurtis alintr, verum de loco nacali *i\km* Boranja> ncc nobis confc.it

A. p. ***GtTi*** ... ***j Mtmm,itm* Ger.*fengtontxm maxtm*** ... ***fit>t hjrmjttaci ertffa rsJtte J.* H.**

J.B.

Craft hzret M^K« mulris longis, craffiutculis appendicibus au&a, mbrij [aliquot fibrts donati, novas fub tcrram propaginei fingulis annis ad latcra fpargsms, qiix non in. ... agiint, (ed ctiatn craaionbiss radio ... x\ *CrnHts* cmkni ... rubcnt«, liirliitos, genicuJatos 1ll mi ... Ad lingii]« |unduras bm.i nafcuntur ... oimlcriptionc rotunda, fed in quinquc ... :'.:.is plurinur ... *i i ,* fupcrnt vircnaij (ubtus cancltcntia, iicco 5: adJrringentc iaporc . ... obJongi nafcuncur pcdiculi^ unicuni fuJt ... *\gu\ifirm, b;* ... 1 Gcranngenera m... niuin, Cifti mariitron ferine parem, colarc - ... ibro, cjuinquc foliis comaotlntra, deccra inms *fiamnuhi,* qiu; tettdem [quinqut] 1 , ... KiHlito, viriJar ... 1 incur. Koltra (uboriuritur pentagon.! *(tmtn* inturnsfcenrib.: ... nuturuni cutii; ...

In criccmSinionre; ... *Ltcm.*

Hujus alterum genus ſimili flore, diſparibus tamen foliis & Batrachoidis Geran. fo... lionun ... iliusadprai ... .sores pro ... Norimbergam.

In hortc. Lcydcnfi CO&OT alu adfiuc Ipecics Gcranu (inguinei, quam ... *tieulii£ t* ... vocant.

*A. Ge... mum hxinaisJii Laiu*Jlrmfe fart tltgtcmtr ftrittt.*

Cum Gcr.uiio brautode vulgari ui omnibus convenit prAtcrquun floris colorc. ... **eft tu-** ***;\i\,* vancgatus.**

In IndJa W.thnc^* Lancaftri.i: adjaccntc a D. Lawion invcnta eft, Si D. Newton oftenfij folo. •ircnolo ad nurii linis tui ...

A ^ ***Grrantum batrstboitla*** **J. B.** ***Ccr.^airMiLoiJv five caruttt*** **Park.** ***bttrscbiaJa Gratu Ott*** ... **'** ***LJitiu C*** **li, <C;otuloor f rantri bill.**

Radix ei craſſa, obliquè acta, **rubenti coiticc tecb intus buxea,** ... **fib** ... **,«)nt** ... **n K aaitnngciKtt.** *Folia* ... **;ida, Atonici (iniilia, in pi** ... **profundioribus rugoia.** ***Caalti tcnaet,*** **poic** ... **oblid, qucnudinuduiii taut & folia,** ... **fit** ... **idiculi; fniii* nttdi quoadulqvn; in ramo>** ... **bind** ... Ex angulo uniuſcujuſque divaricationis exit ... **: duos tret.** ... tapetalos ex cæruleo purpuraſcentes ... petalo, hirſuto, ſtriato. Succedunt *roſtra* brevia, craſſa, hirſuta, quinque ad baſin loculamentis ... nbui' ... itidem/*w ... :mw.

Locus. In pratis & paſcuis humidioribus non raro occurrit.

Geranium batrachîodes flore variegato *C. B. & Park.* ab [illegible] differt ſpecie ſed accidentaliter tantum.

A. 4. *Geranium batrachîodes montanum noſtras. An Geranium batrachîodes minus Park? batrachîodes alterum* Ger. emac? *batrachîodes minus ſive alterum* Cluſ. hiſt. *batrachîodes folio Aconiti* C.B? *batrachîodes aliud folio Aconiti nitente* Cluſ. J.B. Mountain Crowfoot Cranes bill.

Radix huic ſatis craſſa, obliquè acta, fibroſa, *ſaporis* amari & adſtringentis: *Folia* Geranii fuſci, longis pediculis innitentia, in quinq; vel ſeptem vel novem lacinias diviſa, minùs tamen profundè quàm Ger. batrachoidis vulgaris folia, molliora inſuper & flaccidiora, minúſque rugoſa, utrinque hirſuta. *Caulis* pedalis vel etiam cubitalis, rotundus, hirſutus, uno vel altero folio donatus antequam in ramulos dividatur. *Flores* in ſummis ramulis numeroſi, quinquefolii, Geranii batrachioides minores, coloris inter Geranii ſanguinei & batrachoidis flores medii, pallidè [illegible] purpurei. quibus ſuccedunt roſtra Geranii.

Locus. In montoſis ſylvis, dumetis, ſepibus & [illegible] Weſtmorlandici & Eboracenſis copioſe provenit.

Geranium ſuum batrachîodes minus Cluſius ſic deſcribit; Prodeuntibus è radice frequentibus longíſque pediculis nitentibus *folia* prædĭtum eſt, Ranunculi platyphylli aut *Aconiti Lycoctoni pallido flore* folio reſpondentibus ferè, rugoſis, ſubhirſutis, in aliquot profundas lacinias diviſis, deinde in ambitu ſerratis, quæ guſtata mitto adſtringere & linguam exiccare, deinde nonnihil calfacere deprehenduntur. *Caule* cubitali utplurimùm, firmo, rotundo, geniculato, in multas alas diviſo, quibus ſubnaſcuntur *folia* ſuperioribus minora, paucioribúſque laciniis diviſa, perinde tamen in ambitu ſerrata. Summi rami in oblongis pediculis *flores* geſtant quinq; foliis conſtantes, Geranii batrachîodes quod in Belgicis hortis alitur floribus formâ pares, paullo tamen minores, nec ut illi cærulos, verùm ex purpura rubentes, decem ſtaminulis cum ſtylo ex umbilico floris prodeuntibus: deinde oblonga erectáque roſtra, non inflexa, aut inclinata, quæis utriculis ad eorum baſin turgentibus, & ſemen continentibus, quod maturitate exilit, aliorum Geraniorum more. *Radix* ſuperiori [Geranio pullo flore] ferè reſpondet, & ſummâ tellure in plura craſſa, internéque rubentia capita extuberat; quæ fibras etiam agentia ſingulis annis augentur.

Locus & Tempus. Creſcit hoc in Pannonicis Stiriacíſque Alpibus, nuſquam [illegible] ſupra Gaminiorum in illo aſcenſu ex *Herrena* [illegible] floret Julio & Auguſto in hortis autem Maio.

Hæc deſcriptio in pleriſque noſtræ plantæ convenit, niſi quòd folia rugoſa, profundè laciniata & minùs hirſuta faciat. Conferant inter ſe diligenter, quibus utriuſque copia facta fuerit. Huic perſimile eſt & fortaſſe idem ſpecie Geranium batrachoides alterum flore purpureo *Park. parad.* Verùm ſi folia (ut ille deſcribit) in plures lacinias & profundiùs inciſa ſunt quàm *Geranii batrachoidis vulgaris*, h. e. ad centrum uſque, omnino oportet ut ſpecie diverſum ſit. Author nulla affert Synonyma, nec an nondum deſcriptum putet meminit.

Ab hac denique ſpecie non multum differre nobis videtur Geranium Moſcoviticum purpureum *Park.* quod tamen ob foliorum maculas ad Geranium fuſcum, aut Romanum ſtriatum, magis accedere merito cenſeatur.

35. *Geranium pullo [illegible] flore* Cluſii J.B. [illegible] *hirſutum flore atrorubente* C.B. Ger. *pullo flore* [illegible] *batrachoides pullo* [illegible] Cluſ. Duſky Cranes bill.

Cubitales frequentíſsime ex una radice producit *caules*, firmos, geniculatos, virides, ſanguineis tamen veluti guttis aſperſos, lanugine pubeſcentes, in aliquot ramos diviſos: in quorum faſtigio ad ſingula genicula longi naſcuntur *pediculi*, in quibus bini *flores*, quinq; laciniatis (præter reliquorum Geraniorum uſitatam formam) foliolis conſtantes, colore ſaturatius rubente, & quaſi atro, medium florem occupantibus multis *ſtaminulis* circumvolutis cum *ſtylo* prominente. *Semen* deinde ſuccedit in *vaſculis* mucronatis (quæ maturitate ut in reliquis Geraniis diſſiliunt & circumvolvuntur) fuſcum. *Folia* illi ex radice multa, ampla, mollia, lanugine obducta, externa parte nervoſa, Geranii [illegible] foliis ſimilia, quinis, ſenis aut ſeptenis profundioribus inciſuris diviſa, non tamen uſq; ad umbilicum, deinde per ambitum ſerrata, qualia etiam ad ſingulos nodos ſub ipſis ramis naſcuntur, minora tamen, atque ſubinde ad ſingulas inciſuras nigricantibus maculis inſignita. *Radice* nititur magnâ, in multa craſſa rubentiáque *capita*, & multas fibras ſpargentia, extuberante, ſingulis etiam annis augeſcente & novos ſtolones producente.

Locus. Invenitur in Stiriæ Alpibus ubi ſylvæ deſinere ſolent, & floret Junio; in hortis verò in quibus feliciſſimè provenit & luxuriat, Maio; quo etiam menſe ſuis floribus onuſtum in ſylvoſis illis montibus Pannoniæ inter Dravum & Savum ſitæ, & propterea Interamnis cognominatæ, obſervavit Cluſius.

Geranium hoc à vulgari fuſco, flore reflexo, quod in hortis noſtris alitur, ſpecie diverſum eſſe mihi perſuadere vix poſſum; adeò omnibus ſui partibus cum eo convenit præterquam flore non reflexo, ejuſq; petalis laciniatis. In vulgari autem interdum obſervavi floris petala ſinuata ad margines & veluti criſpa. Nobis ſuffragatur J. Bauhinus, quem conſule. Quin quod Parkinſonus nobiliter Geranio fuſco vulgari folia floris ad margines nonnihil inciſa tribuat.

Verùm ne duas diverſas ſpecies temere miſcuiſſe videamur, *Geranii fuſci flore reflexo* deſcriptionem è J. Bauhini hiſtoria mutuatam proponemus, ut liberum [illegible] Lectori judicium relinquamus.

36. *Geranium phæum* (*flore reflexo*). B. *Geranium* [illegible] *fuſcum* C. B. *Geranium fuſcum five maculatum* Park. par. *maculatum five fuſcum* [illegible] *bill*.

J. B.

Specioſum eſt apprimè hoc Geranii genus, *foliis* amplioribus quàm Batrachoidis, in octo plùs minùs [illegible] anguſta [illegible] extremis, ſed versùs pediculum lata diviſis, ſubhirſutis, nigricantibus venis aſperſis, per [illegible] ſulculis crenis conſpicuis, nullo odore præditis. *Flos* ſummitatibus inſidet purpureus [illegible] pallidus, [illegible] accedens ad florem Geranii folio odorato, qui inversè contorquetur atq; reflectitur [illegible] in medio ſtylus. Floribus decidentibus *roſtra* [illegible] longa.

Folia huic ad ſingulas inciſuras [illegible] maculis, ut in Ger. pullo flore Cluſ. inſignita [illegible]: in univerſum deſcriptio illius apud Cluſium [illegible] exceptis duntaxat [illegible] ſuperius meminimus differentiæ notis.

Plantam hanc in [illegible] ſummo cacumine montis Juræ propè Thoiri ſponte ortam vidimus & collegimus. Floris color in planta [illegible] ſylvoſis montis Juræ cacuminibus obſervavimus, multo dilutior erat quàm Geranii phæi, & [illegible] *purpureus* [illegible] quàm fuſcus: totaque planta hirſutior quàm illa viſa. Locus.

37. *Geranium Romanum verſicolor five ſtriatum* Park. par. [illegible] *ſtrip'd Cranes-bill*.

[illegible]

Pulchro [illegible] Geranio *folia* à *radice* fibroſa exeunt plurima, lata, pallidè ſeu ex luteo viridia, in quinque aut ſeptem ſegmenta diviſa, verùm non ad centrum ſeu pediculum uſque, ut in *Ger. batrachoide*. *Folia* ſingula ad ſingulas inciſuras ſeu inciſionum angulos maculâ atropurpureâ inſigniuntur: in [illegible] verſum folia integra tam figurâ quàm colore & maculis *Ger. fuſci* foliis ſimillima ſunt, [illegible] differunt quòd minora ſint. Inter folia exurgunt *caules* aliquot pedales & altiores, geniculati [illegible] nodoſi, in [illegible] ſummitatibus ſuis duos tréſve flores proferentes, pentapetalos, albos, lineolis ſeu [illegible] crebèrrimis, flexibus arcuatis ſibi invicem occurſantibus, & quaſi per anaſtomoſes junctis, pulcherrimè variegatos, ut in quocunque folio vix tot nervos diſcurrentes invenias. Medium floris occupat *ſtylus* exiguus, qui flore delapſo fit [illegible] *Radix* [illegible] fibris luteis conſtat.

38. *Geranium Moſcoviticum* [illegible] Park. [illegible] *Cranes-bill* [illegible] *Muſcovy*.

Folia habet lata, in quinq; plurimùm ſegmenta diviſa, circa margines dentata, *Geranii fuſci* ſimilia, verùm [illegible] minora, ad Geranii Romani ſtriati folia propius accedentia, ſed obſcurius viridia, & [illegible] nigricantibus [illegible] incifurarum angulos [illegible] ad ſeſquipedalem altitudinem [illegible] aliquot [illegible] ſurculorum è purpurà cœrul[illegible] aut rubentibus [illegible] verſicoloris ſemini [illegible] majora. *Radix* in plura capita dividitur quibus propagatur: verùm folia omnia [illegible] reliquis [illegible] [illegible] gatur.

Hanc ſpeciem in Moſcovia ſponte provenientem [illegible] primus in Angliam [illegible]. Locus.

39. *Geranium* [illegible] *Bieſtes annuum*.

Semipedali altitudine [illegible] *Folia* [illegible] Geranii fuſci quodammodo ſimilia, verùm minora, pallidiùs virentia, molli & incana lanugine utrinque obſita. *Caules* in binos dividuntur ramos, ad quos hinc indè apponitur folium, éq; ipſo divaricationis angulo pediculus longiuſculus exit, bicornis, binos in ſummitate *flores* geſtans, pedicellis privatis uncialibus ſuſtentatos, purpuro-cœruleos, ſaturatioribus lineis purpureis ſtriatos, petalis latis, obtuſis, crenâ in medio inciſâ bifidis & [illegible] cordatis. Flores delapſi relinquunt *capſulas* [illegible] craſſiuſcula, in mucronem ſenſim attenuata, per maturitatem nigricantia, quorum baſes circumſtant utriculi quini, ut in reliquis congeneribus, turgiduli, pariter nigricantes, totidem *ſemina* fuſca, majuſcula reniformia continentes. Semine ad maturitatem perducto planta ipſa radicitus exareſcit. In ramulis ad ſingulos nodos bina apponuntur folia, ex eorum autem ſinubus pediculi alternatim exeunt, non bini oppoſiti, ſenſim breviores ad ſummitatem uſque.

Floribus delapſis tum caules ſummi, tum præcipui florem calices [illegible] rubeſcunt.

40. *Geranium Alceæ* [illegible] Park. *Geranium* [illegible] *Geranium* [illegible]

Goodyer.

Multa huic è radice exeunt *folia*, lata, circa [illegible] paululùm diſſecta aut diviſa Geranii Cretici in modum, verùm pallidiùs virentia & minora; inter quæ exeunt *cauliculi* ſeu ramuli plures oblongi, teretes, infirmi, piloſi, in alios minores diviſi, folia prædictis ſimilia geſtantes, ſed minora, nec magis diviſa. [Parkinſonus folia Alceæ Venetæ ſimilia, ſed magis diviſa ei attribuit.] *Flores* parvi, Geranii moſchati ſimiles, verùm ſaturatiore purpurâ tincti, quinque petalis parvis extremo ſubrotundis compoſiti. *Semina* parva, oblonga, piloſa Roſtri Geranii moſchati æmuli baſin ambiunt. Radix oblonga, lignoſa, perfecto Semine vigore exhauſtâ unà cum ſuperficie exareſcit, & interit.

Hæc ſpecies Geranii Alceæ ſeu Malvæ folio annumeranda eſt.

CAP.

CAP. VIII.

De Goſſypio ſeu Xylo.

GOſſipium ſeu Xylon duplex eſt, arboreum & herbaceum. Theophraſtum lanigeræ arboris in Tylo inſula naſcentis nomine arboreum intellexiſſe veriſimile eſt, ut & Plinium. Erraſſe ergo videntur Botanici nonnulli ipſi, dum Plinium & Theophraſtum erroris inſimulant, quaſi Xylon herbaceum p[illegible] [illegible]erint. P[illegible] tentias vide apud J. Bauh[illegible] ſempervirens & incognitam ſibi ſpeciem pro arbore habet [illegible]onum lea- Xylon recentioribus Bombax & Cotoneum [illegible]ello videtur à mali cotonei ſimilitudine. Cæterum Xylon tum foliis, tum eti[illegible] [illegible]idum eſt, ut R[illegible] [illegible]dicam dictam refert; vaſculo ſeminali in terna tantum loculamenta diviſo, & molliſſima lanugine candida ſeminibus intermixta aut adhærente repleto.

1. *Xylon ſive Goſſipium herbaceum* J. B. *Goſſipium fruteſcens annuum* Park. *Goſ. fruteſcens ſemine albo* C. B. *Goſſipium ſive Xylon* Ger.

J. B.

Brevis eſt hoc herbaceum Xylon *caule* cubitali vel altiori, ligneſcente, [illegible] rubente [illegible] in ramos aliquot breves diducto, *foliis* vitigineis, primaria diviſione triplici, Aceris minoris folia æquantibus hirſutis, ex pediculis duas treſve uncias longis, piloſis. *Flores* diluta flavedine pallidi, & circum oras umbilicique ſinum eleganti rubore purpuraſcentes, figurâ florum Malvæ. *Fructum* fert barbulis quibuſdam floccem tegentibus incluſum, amplitudine Nucis Avellanæ, per maturitatem in tres vel quatuor fragiles atque punctatas carinas dehiſcentem, quæ molliſſimam delicatiſſimamque oſtendunt lanuginem in fila ductilem, cui involvuntur ſemina ſtrobilis ſupparia, tenero fragilique cortice, cui lanugo pertinaciter adhæret, nucleo intus dulci. Ipſe fructus unciâ longiore pendet pediculo, ex calice craſſiuſculo emergente. Carinæ ſingulæ ſingulum interſtitium interne in m[illegible] ſui ſecundum longitudinem habent, quaſi ante maturi[illegible] fructus medullio coiviſſent.

Locus. In Creta inſula, Lemno, inter Hieroſolymam & Damaſcum magnâ copiâ ſeritur, ubi pleni agri conſpiciuntur, magnique ex eo fiunt reditus. Seritur & hac ætate in Cypro, Melita & Sicilia [illegible]lis, ubi copioſiſſime provenit, quemadmodum & in regno Apuliæ. J. B. In Campania Felice o[illegible]vatum fuit à *D. Tancr. Robinſon.*

Solum amat tenue magis quàm pingue; ſolum utique ſiccum, non aliter habiturum Melitæ arvum. Mirarer ſane hoc quanquam calidius ſolum eſt, fimo miſceri ab agricolis & ſtercorari, quum ſole ſtatim inareſcant omnia. Vere ſeritur, nec niſi probè madefactum, & in arvo ſtatim reſtibili [illo enim agrum pingueſcere ferunt] mox aratum integitur crate, vel raſtro quod ſupertrahunt: ſuo ſeritur tempore, & runcatione quadam inutilibus herbis liberatur [illegible] quam ſarculo. Dum vellitur tunc pluris horrent *J. B.* è Quintino, qui plura habet. Certe inſulæ Melitæ ſolum ſicciſſimum eſt & ſatis calidum, nam tota inſula nihil aliud eſſe videtur quàm rupes ingens pauca terra cooperta, nec frumenti ferax ſed hordei tantum; ex Aniſi, Cumini, ſed præcipue Xyli proventu quæſtum uberrimum faciunt: hujus enim [illegible] quas annuatim divendunt [illegible] in exteras regiones tranſmittunt. Cantara autem Melitenſis 116. libras Anglicas [illegible].

Vires & Uſus. Quod ad uſum attinet, nullum Lini genus eſt quod huic candore & mollitie præferatur (inquit J. Bauhinus) quanquam firmitatis in eo parum eſſe videtur. Hallucinantur autem nonnulli putantes Bombacem arte dealbari, nam naturâ candidiſſima cum ſit, lavatur non accipit (quod nec poteſt accipere) aliquid albedinis, ſed è contra amittit magnam partem nivei candoris [illegible] quàm Linum, quod quò ſæpius lavatur eò candidius efficitur.

E Cotone autem Camiſiæ, femoralia, aliaque veſtes fiunt; ejus lanugine [illegible] ad farciendas veſtes, fovendi caloris ergo.

Quod ad uſum in medicina attinet, Uſta ſiſtit ſanguinis profluvia, & præſertim in vulneribus. Seminis medulla tuſſientibus & difficulter ſpirantibus mirificè auxiliatur; genituram quoque auget, proinde venerem ſtimulat. Oleum è ſeminis medulla expreſſum lentigines, alphos & cæteras cutis infectiones delet; ſuſpiria quoque [illegible] lenit. Lanugo [illegible]ſa, & naribus ſubdita uteri ſtrangulatus avertit.

Ægyptii lanugine Xyli arborei (nam herbaceum apud ipſos non ſeritur) utuntur [illegible]rum loco quibus noſtri tantum utuntur ad ulcera vulneraque omnia [illegible] Adhibetur & ipſa, ut noſtri faciunt ad fluentem ſanguinem ſiſtendum. Seminis quoque mucilagine uſus eſt frequentiſſimus ad omnes febres ardentes, atque venena eroſionem ventriculo & inteſtinis inferentia. Ad [illegible]tes ex acrium ſalſorumque humorum deſtillationibus plurimus apud eos uſus.

Semina in Xylo herbaceo nobis obſervata Strobilis multo erant minora, & ordinatè poſita, non tamen cohærentia, neque nigra ut in Xylo Braſiliano.

2. *Xylon arboreum* J. B. Park. *Goſſipium arboreum caule lævi* C. B.

Veſling.

Ad decem uſque cubitorum altitudinem creſcit, ſtipite ramiſque duris lignoſis. *Folia* ramulis inſident violaceo tinctis, quæ perfectiùs adulta quinque velut laciniis profundiùs diviſa reperiuntur, è quibus tum inferiores duæ, tum ſuperior & longior exiguo folii additamento auctiores habentur. Florem illum dilutâ flavedine pallidum, &c. (qui in vulgatiore Xylo notatur) in hoc vaſtiore Goſſipio videre non contigit, ſed glomum tantum laneum Pomi magnitudine intra viridem membranam collectum, qui denticulatis veluti ſegmentis hiſcente, Gallica nive candidior factus, in

auras

auras elu&stur. Is intcriore bombyc; maturior/«»rtM contina fufco colore urnbrofa, non uvanim coiigcftu inviccm conugiia, fed incenraUis fuis nonnjliil dircmpta. Foliis glabm a Xylo nsrbacco diffcrt, adrwuncc J. Baunino, qui plantain adokfcentiorem quam i Zuingaxj habuit in horto cav um dcfcribic

j. *%Un BraflUnum* Jr B. *Erafilttnf&m; lufttms Algeim* Mvggrair. *Mzg*

Excrcfat *i'cru* in magninidincm Coryli, ligno niolli, corricc fcrc ut Sambocus. F«/r« tcneri & niollia, fi UK viridu, infenus faruranora, in cres lacinks Icda, quarum qiiarlibst fuum ncrvum & venas habet. Hincin ia (olioh proti .) & punclularA, finmlia fotiolis Awliwas Jtolij contains qumquc foliis Utis, elegantcr fi.-t lurcis, lubens in malio *fiamen* Havum, cub-ircub ejuf. ocm colons tnCgnitum. Poft Soran loquitur ovalc corpus Jiugnirudinc Pruni, uiu cxtrcnjitare acutum inftar coni, Sc rribus Untfis iiontum, & in ton Jem :.ctulism CKtepu ftpcriiac vancgatuni; quam-auiem mamnicrit fuicum ell, & (pome diililit in trci panes, St c\ titwlibxS timm caplu] albiffimum Goffipium, in cujus quotibct Hucco oontinentur iq>tcni nigri iruaus, in u] rifheconim, & cjuUicm plane hgurar, fcb cute fua mgra habemes nudcum caxnc alba BaTefoaro oooftanecoi, pmgui mltar Amvgdak dukb laporis.

J. Bauhinus l L: In frtuftu Rrana Juobus vcriias, qw» la-' luigo sjrlina vi e media, inter ic incubitu (iilpoiica^ oblongs rttobiiwrum *farmi,* n ia xylo herbaceo toto gr.ino non adhxrcnK, quoram cxtrcninni jenicn cogtc: iiwus cuncub mombranta prion lubjacens cxalbida, mcJulhm oontmci guejii, dokctn ut in vnlg.ni. Scininibus nigris, arae'jmiais fcuconglc;. inanitsftc differ:, ut non opus lit plurw dilbnftioms notas cxquii (

Ab hoc .irborc diverfa videtur iJombax Indtca *Ten* haL* qu« caulibutcft *C*\ ton laooiai SupJudis igri* nnxio dhrife; qmmvu C Biulunus cas conjunj; arborci cauJc (; npielicndat Nam Ipuurum apud in nulla mentio, • *S*U Le-* " nee, tit pnto, apml J . ;ij tit ex noniinc Jiraiiluno *tt,* candem cum "W) ^ "f MarggrAvio pjancim uudligit. *turn*

4. *XjUa* **Cuiiu-p*riti** ***d.Junt.***

ArbufaJa ef> duorum ho:Tiintini alrimdinc; *raJta* pinniformi, corrice attacante teda, fibris eminence, iHpitc duos in craflo, ^njcccommunicum font infUr ma nus m quii; 4iok o f l fco-.uig: i' 13 **g.j medic utnr** -n J| p n ^d taAum lsnia,co!on? toff U quijiqucc: is mcJHTj^.-.airrcrKjbiis. *Fierv* in fummisramulis praxc- **dcfa tium iin** olore, fed qui raagis ad virorcm vcryit, niiuo: **parce vcni> ;iunimc vcro.i** ore partc **mnbilioo** ***tad*** **purpuro'iilcuro-nibra nocaa fuir** 'iWalbtcans, ix'nicillo **tunuium& rubrorum,** ***dpkibj**** **llavti fie In- upra pcniulluni ciiunct ilbit-uitc** ***Lalyx*** **rotundus, itridi fi nfiaiorem partem t qiuc iinguta quanior vcl ijuimjuc oufptdibus mneit tongmn ftruu ! icunr, aut in rubrop. ftr«ib- :i dilui pu fas etfblE, ac in a tip; itcnorc D.I** illo ac duriulculo, qui odoiis eft iriftar fiii^us Mangat Indicx: in its rria'loculajnenta font per intcrfepiincma membranacca, qua: iuipiia c medio cujuiquc latcns oriunnir, & in mcciio ftylis litinolisLonairnint r lingula in denla filamenu camiiila, **turi'iiolfl (mitj colnri: mli.i 'lipiuui 00]**

per totuin annum floret. *L*tui.*

i&s. vaccz mixta in undionc nilubica iommun concilunt, Jt(;u: dyicnturicu hdendu confaui^'. ;ue pro tulcu a

C A p. IX.

De Alcea Indica dicta.

H**Æ** plantæ a Malvis quocunque nomine notis toto genere differunt, fuumque ac proprium genus conftituunt:: adco ut, liro inrcgra eflet, patrio potius nomine Parati quam appellarem.

Earum

Earum notæ ſunt Folia Malvacea, Flos amplus, pentapetalos, fundo purpureo aliôve ſaturatiore colore tinćto; vaſculum ſeminale majuſculum, in quinque loculamenta diviſum, ſeminibus intus reniformibus.

1. *Althæa Sida dicta quibuſdam* J. B. *paluſtris* C. B. *paluſtris Cytini flore* Lob. Park. *J. B. Ad.*

Folium habet circumſcriptione Abutili putari, ex rotundo in acutum mucronem deſinens, delicatum, molle, villoſum, & per ambitum ſerratum. *Flos* magnus, pentapetalos, Malvæ roſeæ florem æquat, oblongus in ſicca planta, ſtaminibus in medio longis, colore prælitus, ut volunt Adverſaria, purpureo, ſaturatiore quàm Pæoniæ, aut Malvæ ſatvæ aut Cytini. Juxta & in ſummis cauliculis viſuntur tempore vindemiarum utriculi rotundi, oblongi, phæo vel pullo colore, Ariſtolochiæ effigie, prægnantes Sinapis ſemine, aut Milii colore & magnitudine. *Radix* hortenſis Malvæ; *caulis* cubitorum duorum.

Dodonæo fructus tuberoſus, rotundâ fer[illegible] quinq[illegible] angulori tamen ſpecie [& in quinq; partes per maturitatem dehiſcens.]

Locus. Camerarius ad trajectum Amniſis fluvii propè Ar[illegible] obſervavit.

2. *Alcea Indica parvo flore* C. B. *Ægyptia* Cluſ. *Bamia* J. B. *Bamia ſeu Alcea Ægyptia* Park. parad. *Alcea Ægyptiaca* Ger. emac. *Cluſ.*

Rotundò aſſurgit *caule*, recto, vireſcente, ſeſquicubitali, cui inhærent nulla etiam ſerie diſpoſita *folia*, circa infimam quidem caulis partem Malvæ foliis penè ſimilia, in tres potiſſimas lacinias diviſa minùs profundas, & in ambitu ſerrata: à medio verò caule ad ſummum in quinque profundas lacinias inſtar foliorum Sabdariffæ minus tamen altas ſecta, dilutiùs virentia. *Flores* in alis naſcuntur, Sabdariffæ quidem formâ & colore ferè ſimiles, palleſcentes videlicet, minores tamen ſed non minus fugaces. His ſuccedunt craſſiuſcula; longa pentagona, villis obſita, & mucronata *capita*, rectâ ſeriatim caulem ſurrecta, quæ in quinque per maturitatem ſegmenta diſſiliunt; è quorum uniuſcujuſque medio ſecundum longitudinem intergerinus paries enaſcitur, unum utrinque verſu annexum habens ſeminum, Orobo minorum, rotundorum, cortice craſſiuſculo, nigro, criſpo, pu[illegible] aliâ dulci. *Radix* in aliquot fibras ſparſa, non vivax tamen; nam primæ etiam pruinæ totam plantam corrumpunt.

Locus. Alpinus frequentiſſimam in Ægypto naſci tradit.

Bamia Æthiopica ſiliqua decagona *Cluſ.* app. alt. capitis tantùm magnitudine, quod quatuor uncias longum erat, & decem angulis præditum à præcedente fortè differt.

3. *Alcea Ægyptiaca villoſa* C. B. *Balm*[illegible] *Ægyptia Honorio Bello* J. B. *Alcea Ægyptia moſchata* Park. *Ab el moſch ſeu Moſ*[illegible] Veſling. *Veſling.*

Seminis odorati fragrantiâ moſchum provocat. Surgit à *radice* multiplici copioſè quaquaverſum veriùs diffuſâ, *caule* ſingulari, amplo, ſurrecto, cubitalem menſuram altitudine conſueta facilè ſuperans, qui juxta cum ramulis ſuis rotundis, ab ipſa protinus infantiâ albicantibus veluti pilis hiſpidis caneſcit. *Folia* impari magnitudine, ad contactum aſpera Bammiæ foliis non tantùm majora, ſed profundioribus etiam laciniis ſecundùm oras, & frequentibus ſinuoſa. His *flores* ſuccedunt aurea flavedine decori, quinque in ſtellam diviſis petalis radiantes, productis ſinu *ſtaminibus* appendices aureos adjungunt. Floribus tandem fato rerum cedentibus ſeminum cuſtodes capſulæ ſeſe proferunt, rotundum ambitum induta nigredine obfuſcantes, in quibus illa tenuem ſuaviſſimúmque ſpiritum prodigè exhalantia ſpermata conſervantur, puſilla quidem, ſed [illegible] utrinq; recurvata, leni amaritudine guſtantium linguam imbuunt.

Vires. Inter Ægyptios hodie ſatis nota eſt hæc planta. Seminis leviter exiccati pulverem Caveæ admiſcent, ut roborandi capitis, ventriculi, cordiſque majorem acquireret efficaciam. Sabeis etiam intemperanter ſalubri effectu, quibus ſumptuum tenuitas Ambræ Moſchive uſum denegavit.

Ab-el-moſch & ſimpliciter *moſch*, non *hal moſch*, ſemen autem aſpiratione adaucti *Hab-el-moſch*, i.e. granum moſchi ab Arabibus appellatur.

Cur Moriſonus noſter Abel moſch Ægyptiorum *Pona* ab Alcea Ægyptia *Park.* ſeparet rationem non video; cùm ipſe Parkinſonus eas conjungat.

Moſch, i.e. Bammia moſchata Alpino in Exoticis [illegible]tur.

4. *Alcea arboreſcens glabra*, [illegible] *arboreſcens Syriaca* C. B. *Althæa frutex flore albo vel purpureo* [illegible] *Cluſ.*

Fruticis modo aſſurgit ſtolonibus lignoſis, cortice nigricante obductis, quaſi etiam veſtiri rami in quos ſtolones dividuntur: his nullo ordine diſtributa adnaſcuntur *folia* anguloſa, in paucas lacinias diſſecta, in ambitu ſerrata, supernè admodum viridia, infernè quodammodo palleſcentia. Seminis cauſa innaſcuntur *flores*, Roſæ inſtar ampli, elegantes, quinque foliis conſtantes, albi, quæ unguibus purpureis venis prædita ſunt. Ungues purpurei floridiore [illegible] in Sabdariffæ flore infecti. Ex umbilico prodeunt multa ſtamina flava, & ſtylus albus multifidus.

Hujus flores (inquit C. Bauhinus) è rubro purpuraſcunt, at vetuſtate ad cœruleum colorem vergunt: habetur etiam flore candido.

C. Bauhinus (ut aliàs diximus) Althæam fruticem 3. *Cluſ. hiſt.* erroneè hujus ſpeciem facit flore minore, cùm plantæ ſint toto genere diverſæ.

Hæc eſt quæ in hortis noſtris Althææ frutic[illegible] titulo ſtudioſè colitur, ob floris venuſtatem.

' f. *Ahta hirfuta pert favo & f<mint mcftbato.* Marggr.

Marggr.

Ex ſemine ſato primò iireimt duofi>1iola Numimil.iriar x,- ...ula, dein provenit *caulis* rotundus, -n\
partc vuidjSi a|^ri.i ruffifSj miKKmis, L;os tfrcfter pedes aim ... craſſitie pennæ anſerinæ. Hinc inde
in pedioilis qiMCiiorj quitirj, amctiaai icx dig.Jongts, birfiiti ... uno latere viridibus, altero rufeſcen-
tibusj /eiw appoficaarcinataj *t\uh* ...quangularia, in ambitu ſerrata, hirſuta, ac parum rugoſa, quæ-
datn&triangl ...ularia, d') ilic. long-* 6c rocidcm].UJ, atque etiam minora: quinq; nervis è centro
ubJ pctiicdus inferius ' - occdcntibus, mcs>' ...rtu rufeſcentibus, ſecundùm longitudinem prædita, &
mtiln ...s venulis variè intdtexta. Ail pc ...diculos foliorum unus atque alter enaſcitur pediculus brevior
cum toliii nunorit>i ...s, & in pediculo duos dig. longo *flos* involutus, magnitudine & figurâ ferè floris
Goftipii, clc^.- ...m, quinq; petalis .anft.iii., ſeſquidigitum longis, latè flavis, ac flavis venulis ſe-
cundum longitudinem conſpicuis, interius ungues foliorum nigricant ex rubro & ... purpu-
ralcunc, ut 6; - ...teriùs ubi pediculo-> inknintur: i: ... centro floris eſt *ſtamen* erectum, ſemidigitum al-
turn, fUvurrij LUI (u... quinque clavi infixi fius culpitlibiiij bn ...noi ſeu purpurei coloris. Flores ſe
^critinc biltoriiisrn am trihonum ante nieriiitcmj 6c ll.itim .1 nii;-1 ...ſe corrugantur & decidunt. Poſt
Horcm provenit corpiK/Kur^x*"*"' Stnirbinitum, iluos& lcmis- ...digitos longum, hirſutum, interius
in quint]ue celltitas tiiltinL Uim; in qu.ilibct duolcum, cr&iecinij aut quatuordecim grana ordine »• lc-
v'nc; adhærent. *Semen* autem eſt figurâ Lunæ gibbæ, aut renis ovilli, exterius griſeum, quaſi leviter
ftrLi-...um, interius album ſubſtantiam habens, odorem fragrantiſſimum Moſchi referentem ſi maſti-
cctur. *R...dix* longa, alba, lenta, in multos ramulos & tiiameni ...a diſperſa, ità ut longitudine ſua
•plai' ...tam æquet, & profundè inſeritur terræ.

Colitur in hortis. Sevi (inquit MirggFj (eico AprilftS: floniit firw Augiilt: & Septe- tihri, 5c
ntlit *ftrr.* ... copioſum n,

Aiwa: Vciicrx Icu Malvsc horarit C bons ipci affinis £c iimilis eft.

6, *SMartffa ftu AUta Ammcm** Park. U*m/.< s/j^wa ... *SabJjrijfa* J. B. *Alcea* W...
r«M Cltli. ***Alct* bitlitii wagM ({art C. B. Subilsrtjja G***...er.

Cluſ.

Caulem habet rectum, ſtriatum, purpuraſcentcni, lim...os aut ternos cubitos altum vel etiam altio-
rem, fim horto pingui ſolo ſeratur, quern ab imo multa ambiunt viridia *folia*, nulla obſervata ſerie,
hint inde ſparſa, infima ſerrata quidem in ambitu, ſed non laciniata, quæ medio cauli inhærent in
tres lacinias dentatas diviſa, ſuprema autem in quinque, Cannabinorum foliorum inſtar, diſſecta,
ſummo faſtigio velut in gemmularum & anguſtiorum foliorum ſpicam deſinentem. Singulares fert
in in[1] ...gulis alis calices, molliter echinatos, è quibus exit "«• nugn ...s, quinq; foliis præditus, coloris ex
albo | pallescentis, quorum i ungncs (acura fc: nigricante '^urpura, radiatim in folia ſe ſpargente in-
fect:i, ut m "Malv.t i, ...orana. Floris unibjlicum occupant multa *ſtamina* ...
ſt plusmalius (upcrni p.mcramoius, albus, I Floribus valdè fugacibus (nam .iiw«o*l.. ... :itinc
brevia, echinata, acuminata *capitula*, pentagona, internis villis albis obſita, *ſemen* c... monentutj ...ale
ferè Stramonii. *Radix* multis candicantibus fibris utplurimum conſtat, ſed non eſt vivax, apud
nos ſaltem, quibus rariſſimè fert ſemen: ſiquiden i !ub Autumin i ...nitium floret. Solis orientis radiis
delectari videtur & frequenti irrigatione.

7. *\lttt vtjteam* five Vtntt** **Park,** *ptrrgnu** **Gtfr.** *vtfietri* C. B. Akta fthftfis, nmliu Vattt**
J. 15. ***Ma'-v* berMrittntlto.***

J. B.

Candidiſſimam ſed tenuem, fibratan i .igk *rsJteam,* *caulibus* dodrante altioribus, teretibus, ..{pcrtf
& hirſutis, cujuſmodi ſunt & pediculi quibus appenduntur folia, Alceæ vulgaris æmula, in tria ſeg-
menta ſinuata, ſubdiviſa, ſuperiùs atro-virentia, inferiùs remiſſius colorata, ſed magis piloſa, guſtu
viſcido & lento. *Flores* quam Alceæ vulgaris minores, ſed peregrini elegantiâ acceptiores, c i lu-
teo , :;rbidi,* iinguibus purpiiKimlv ...s, quorum i nicilmiji occupat cuncol ...us, apicibus croceis & cocci-
neis ſtipatus, quibus circumpicitur utriculus membranaceus hirſutus, ſtriatus, quinis thorulis à medio
ſurſum versus radiatus. Nec ſemen nec vaſculum ſeminale deſcribunt, ſed procul dubio cum ſequente
...ts & ſemine conveni-
!uc ill...a elatior & erectior lie. ^

Quamvis nonnulli plantam hunc Italicam ... Venetam ...[1]. ...cant, fru Unatamenin lullioodo Ve-
neti" t cam alibi qu.iiii m hon i ...s quæſivens.

8. *Alcea Veneta Capitis ...* ... *ſpei, potiùs Alcea veſicaria C. B.* Your Mallow, from the
Cape 0! _'M)0& liopt.

Caulem erigit in ſolo lætiore cubitalem, teretem, firmum, I ...pilis rarioribus aſperum, *fo*-a per
intervalla veſtitum ſingularibus, pediculis longis innixis, Alceæ æmulis, in tres lacinias utiliginiores
diviſis, ſupernè atrovirentibus, pilis brevibus & vix conſpicuis per nervos hirſutis. E foliorum i ali#
ſinguli exeunt pediculi. palmares *flores* ſuſtinentes quinq; petalis amplis compoſitos, ochroleucos,
unguibus obſcurè purpureis, *ſtaminula* in medio pluribus, confertis, apices croceos ſuſtinentibus.
Exterior margo uniuſcujuſque petali externè è purpura rubet. *Calix* floris amplus ſtriatus in quinq;
...menta acuta dividitur, quæ & antequam flos aperitur, & poſtquam decidit, connivent. Delapſo
autem flore calix in veſicam grandem, ſtriatam, hirſutam, ut in Solano veſicario, intumeſcit, quæ
/into. ...*conceptaculum*, contegit & occultat, grande, oblongum, hirſutum, per maturitatem nigricans,
in quinq; cellulas ſecu•.litlill lot" ...gitudinem diviſum, quarum unaquæq; duos *ſeminum* ordines con-
tinei per nuturitaoem t\ caroled aigriouv ...um, figurâ ferè ſeminum Alceæ vulgaris. Calicem
ambit

am[illegible] quoddam, folio[illegible]ſſimorum acutorum circulus. Ex alis foliorum ad latus pediculorum flores ſuſtinentium exeunt rami propè terram prælongi, ad humum reclinati.

Circa meridiem, ſplendente ſole, uvidâ præſertim tempeſtate, flos aperitur, & poſt [illegible] alteram horam iterum clauditur.

Alcea Veneta flores habet punctatos, [illegible] circulis albis inter ſe [illegible] ctos; Africana purpureos, punctis [illegible] diſtinctos: obſervante D. Her[illegible] Botanices Profeſſore Leydenſi [illegible] *almer*.

* 9. [illegible] ſive, [illegible] *Marggr.*

Marggr.

In duorum aut trium pedum altitudinem aſſurgit, *caule* craſſo, rotundo, hinc indè nodoſo & ruffo: pediculos protrudit variis locis alternatim poſitos, ſex aut ſeptem dig. longos, partim ruffos, partim virides, quorum cuilibet ſuſtinet *folium* laciniatum, in quinq; lacinias ſectum, ac toto [illegible] ratum, magnitudine ferè ſimile folio Ficûs, ſuperius obſcurè, inferiùs dilutè virens ac ibidem nervum ruffum ac venas virides habens. In ſuperiore [illegible] ſiculis brevibus craſſ[illegible] tuor magni naſcuntur *flores*, quinq; foliis roſaceis majoribus conſtantes, ſulphurei coloris, [illegible] o-purpureis, qui intus & extus app[illegible]: in medio ſtamen craſſum, ſulphureum apicibus flavis & ſummitate [illegible] purpurea. *Fructus* ejus pericarpium eſt tres digitos longum, pyramidale, [illegible] parum glutinoſâ carne, [illegible] tior cr[illegible] inſtar Mali A[illegible] n octo loculamenta longa diviſum; in quovis duplex ordo ſeminum rotundorum ma[illegible] a Cannabis continetur, & quodlibet granum ſuo petiolo eſt appenſum.

Pericarpium hoc viride odoris eſt [illegible]ſi, & ſap[illegible] ur totum cum aqua & coctum comeditur cum oleo, aceto & pipere: quo immaturius eo melius ad coquendum.

Radix alba eſt haud magnæ molis, multas radiculas [illegible] & nullius ſaporis.

Flore & foliis cum ſupradictis Alceis [illegible]

[illegible]

* 10. [illegible] C. B. [illegible] J. & Park. [illegible] *Cor.*

J.B.

[illegible] caule [illegible] ferè vel Mercurialis [illegible] ferrata, quæ [illegible] barbulam utrinque unam [illegible] inſtar tenuem poſſident [* Folia circa [illegible] v additamento recurvata ſunt, quor[illegible] [illegible]]. *Siliquæ* brevi pediculo [illegible] unciales longæ, ſtriatæ ſtriis ſublatis, ſenſim ad mucronem uſque attenuatæ, in quinque ſecundum longitudinem portiones dehiſcentes, ſemen claudentes copioſum, cinereum angulosum, parvum, [illegible] quinq; petalis latis, brevibus [illegible] tis comp[illegible]

[illegible]

In cibis [illegible] Ægyptiis fa[illegible] vel gratius [illegible] aqua vel jure [illegible] ex ejus [illegible] multi male ſe habent [illegible] dum gignit, ex quo [illegible] difficiles obſtructiones incidunt qui eam [illegible] frequentant. Atteſtatur Veſlingus, inquiens, [illegible] [illegible] cta Melochiæ paratur [illegible] guſtui ſatuum, niſi à multo [illegible] ad Ægyptios uſu ad [illegible] affectus quibus ſemini [illegible] majorem viſciditatem [illegible] ejus mucilago q[illegible] [illegible] tes humores. Eſt autem totius plantæ, vel maximè foliorum decoctum pectori amicum, ipſum enim humectat, ex quo ſiccis aſperiſque tuſſibus præſentaneum cum Saccharo candido eſt auxilium. *Alpinus.*

* 11. [illegible] Hort. Ma[illegible]

Breyn.

Frutex peramœnus jucundiſſ[illegible] valdè idoneus, [illegible] altitudinem, qui compluribus obſequioſis, te[illegible] Liguſtri [illegible] nibus [illegible] *folia* cernere licet [illegible] iculis, auriculas circa caulem habentibus, lævia, tenera, lætè virentia, digitorum tres vel quatuor tranſverſorum longitudine latitudine duorum triúmve, craſſo modo in ambitu dentata, Alceæ junioris Syriacæ figurâ; at [illegible] conſideres cum *Gelſemini Indici flore phœniceo* Ferrarii foliorum extremis lobis tam formâ quàm conſiſtentiâ admodum convenientia. E ramorum extremitatibus & foliorum provenientium ſede alabaſtri circa tempus floriferum germinare incipiunt virides ſtriatique, longis ſuffulti petiolis, & à baſi uſque ad medium foliolis anguſtiſſimis, veluti cancellis ità obſepti, ut calyculos eorum geminos jure meritóque exiſtimare poſſis. Horum alabaſtrorum ſinguli cum maturitate in quinq; lacinias dehiſcentes, *florem* admodum ſpectabilem & amplum, Alceæ arboreſcentis Syriacæ ſimilem, petalis quinq; rubicundis conſtantem, expandunt: cujus medium occupat triuncialis ferè *ſtylus*, crocis paronino in apice coronatus, & ab imo uſque ad ſummum modò multiplici foliorum ſerie luxurians, modò quinis quaternive foliis triplici, quadruplici aut numeroſiore ſerie ità cinctus, ut flos vel denſiſſima foliorum compage omnino plenus, vel quaſi tres, quatuor, [illegible] ſpectaculum intuentibus jucundum oblectationémque præbeant.

Variat floris colore carneo peramœno.

Utraque in hortis Indiæ colitur.

Satis

Satis convcnir cum Roia Batavko-lndica MoJoru, feu Mtlv.i Eiaefcente Boiitii, cxccpta niuld-plicitatcfloris, quod pioaildubioacadentanum 6: individuate eft.

• \i. *Malva Roftt erhrcA InJica* Park, *Rc'd Smmfit Fcnarii.*

E radice albida, lignofa, inramos (parta, numoiofis implcxifi;uc fibris .*n*\ fiuntnam nfquc tellu-remcapUJaEa«*A* pallidus, fimp1cx& tsvis, *deque* ntledijlinctusuoilbj afliirgir, lum-m.i p.irte in r.imos frondentcs late cxporrefios tlivifis, raatcric Ficulna? ii . camola. *Folia* per mcervalla biiLioppolita alcenio ordinc caiiles vcftiunt, imgnitudinc pain pint: is, atuericjci: ficulncisj hgur.^ utrifquc, aut pot! ;^U1O(B con lint ilia, icd tamen crcnata, iu ipla ro-tun liciteangijlosac nnushabent: fupenore partunerbido virent itolorc, infcrlorccandicanc: ra-mofr, iitunc), ncrvis ac venii ex vinui pallcnnbtts difti ngauntur: !.tiinquc l-inugine alpe-rantiir: .tfperif itidemcr.tflis, piilongis,ac I. ;pefiotc pane pediculis (iibrubcntibus nimntur: ante Solftit;

Secundu a fationc anno non raro floret. Florum pediculi, qua præfertim parte Solem afpiciunt, fubrubicundi, niu i:alytiUis annctumur craffio.-cs, ta: denllvc virentibus ii is ntdiis Horunt calyces except; :ilcs & qualicnlta-tps eminulis commilluria, ij-j.-iiisquinqucpaniius, N in p ooanihil linuoios: quibus in-tides ites florca ad Batavx ro& aniplkiidmem *I'dc* cxpanduti!. cxtimh fbltis lnnrnommquc noruiullurum Otis (ubi ubentibus vjria Icric ioh- nsgb tri)|'antii,rn ipecioli, criplicffque colons viatlitudinc ^ccioliores, pnmo iul.! •luercni-perati colons lunc; tandem purpui nus : qux tamennun ulqvx *to* .or* pioidis&inPemcli ookxca tranfitum; ut in eanun hiftonis miwmimus.

Variat interdum hie Hos (implici qtiinquc folioruni (c.

Florii caput (eu globulus peditulo aiilurefcens, inter 5 fiWm calv •!.» foliaceas lacinias, adejuflcmadulticalyasmagnitmlinem estuinidLB, eminulis pulvinorum tons orbiculatitn ftriatis, canahculis in (uranu unique pane ftclhum in iigurani coeunttbus, aridi prxterca colorc foli, quiexviridi incltnat inflavumdecoioratur, brcviquc liibalbido piln hilpidus inborrefcic Ac vero torus interior foDiaJus candicat: Sexdrdtei potiijs.ut lufpicor, quinquc] intercuHantibusmetnbranubs Jilcnmiruiuu Jam me-diam cartilaginem cocunt. Interfepta membrants con. dida pubefcit Pediculialbacufpisad mi rcli.lt; huic *ftmnv* qu-i pane g&bum baben: partc liratim adiiechintur. In uno tan< . tn foculos five fin

ScmdphupuexQccidentali India nuiliim clt, m

Turn foiionun figura^ turn florum cobre a Javan is defcripu Alcca Breynii, Sc a Ma-labaricisproxinic dclcnbendis djlfen, ui ab omnibta (peciedivefUm p

fiaatfeattt

" 13. *Alctm Mddmt* Abuttli f»li»t fitrt **}#*>* <

Arbor eft excelfa, cante moluorc veh i " o p - hot *It** pedolis loci uniU!> piimi *lit*) obloiie.i. roduAa, s. 8c glabra, fiipt; Sc paium nircr margtnn cxcurrenobuSj qitx in Tupina (cu .1 *gs.* Odoic Bc&pore carcne tuni folia, tumenam mncx Be lip. foliorum iinubs exeunt, pcdiculttlongts, caHfflanifonBCS, qui^m: pctJis ol rotund, profiindiolo & crallo, ex vuidi fuko, nureinc quinqucparnt'.'. it es albo " qui nonnibil ad vjrorem vcrgit, odons nuluus; pctau lupra fc in nil *tcu* HUT vis eminent ibus in longum ftriata, & ad idem lams in que ad calyccm cradiob, ante versus unam partc m infls ombi quinquefoJ it. i'j OCCUp.1t ft 'LLIlti- Litis navis poft trahimruf &dccuiunr. i 1 VCIli- unr, in calv^-^ [uo per imcrfcpinwit' iu tn iuni' uitcm) etnincneem *c* uno lateic iotuiuio, in quo a; deo n

In arcnoln tulutur, BC per totum annum flo«s fe« *til* "fu / MI

Cai:; .,m gmntnolunt bij *i*mr** i, incm Sc odons debilii bctur. l'»ha uikciuin (iiutiuru (emunc ii* appl

14. *Alcea Malabarica, Abutili folio, flore minore ex albo ſubviridi, cæteris ſubaſperis: Pariti ſeu Tali-pariti Malabarenſibus.*

Altitudine eſt trium fermè hominum, caudice unius hominis amplexu minore; *radice* fibris capillaceis in latum ſe diffundente; ramis fuſco cortice, interiùs viridi, tectis; *Folia* ſolitariis in petiolis mediocribus, teretibus, craſſiuſculis, viridibus, supernè etiam rubeſcentibus, præcedenti latioribus & rotundioribus, pariter cuſpidatis, ad petiolum oris per inciſuram diductis, tenuiſſimis crenulis per margines inciſis, textura ſolidiore, & craſſiore, ſupernè ex viridi fuſca, ſubtus albicantibus, lanuginoſis & lenioribus inſtar Verbaſci. [Coſtæ modus & nervorum in foliis diſcurſum videſis apud autorem.] *Flores* in ſuperiore ſurculorum parte è foliorum alis egrediuntur, petiolis uncialibus, craſſis & viridibus, forma & colore præcedentis ſimiles, verùm minores, & in exteriore parte ſubaſperi, nec tantopere ſe criſpant aut rugant; in inferiore parte colli, non roſei quinque foliorum, ſed maculâ grandi rotundâ, purpureo-rubro-valde fuſci notati. *Stylus* albicantibus & ſubflavis gemmulis ſeu glomis circumdatus eſt, in ſummitate quâ ſupra glomos eminet, nodo oblongo craſſo, & purpureo rubro & valdè fuſco extuberat. *Calyx* quinque foliis viridibus, cuſpidatis oblongis, in medio coſta eminente in longum ſtriatis, decem minoribus cuſpidatis arctè comprehenſis conſtat, pede craſſo digitali ſubjecto, qui inferius duobus parvis, cuſpidatis & viridibus foliis ad inflexuram petioli cui annexus eſt, ſuccingitur. Floribus delapſis è calyce erumpunt *Capitula* oblongo-rotunda, à foliis calycis; quæ tum colore rufo ſunt, fermè in totum comprehenſa, pilis minutis albicantibus obſita, in longum quinque lineis ſeu ſulcis ſtriata, ac in quinque capſulas ſeminales per membranas intermedias diſtincta.

Vires. Flores triti cum lacte mulierum naribus inducuntur pro doloribus capitis.

CAP. X.

De Melanthio ſive Nigella.

MElanthium, Græcis & Plinio, Recentioribus Nigella à ſeminis colore nigro dicta, foliis tenuiter diſſectis, flore magno, conceptaculo ſeminis ſeminali magno, membranaceo, in plura loculamenta, quinque plurimum, diviſo, ſingulis loculamentis ſumma parte corniculatis, à reliquis pentapetalis diſtinguitur.

1. *Nigella flore majore pleno cæruleo* C. B. *Nigella Damaſcena flore multiplici* Park. *Melanthium Damaſcenum capite vel calice & flore majore pleno* J. B. Double blue Nigella, or Fennel flower.

Radix ei lignea, lutea. *Caulis* pedalis aut cubitalis, tenuis, teres, ſtriatus, concavus, rigidus, obſcurè viridis, ramoſus. *Folia* per intervalla alternatim cauli adnaſcuntur nullis pediculis, [quæ à radice exeunt latiora ſunt, & pediculis longis inſident] anguſta in tenues lacinias Umbelliferarum ferè in modum diviſa, [aut Conſolidæ regalis]: Singulæ autem laciniæ in acutos mucrones deſinunt. In ſummis caulibus & ramulis *flores* ſingulares, ſpecioſi, calicis loco quinque foliis, iis quæ in caule ſimilibus, obvallati, plurimis petalorum laciniatorum ordinibus compoſiti, ex cæruleo pallido albicantes, petalis interioribus circa margines & lacinias ... *Stamina* numeroſa cœruleis ... apicibus donata ... *Vaſculum* ... ventricoſum, membranaceum, veluti veſicam quandam inflatum, in quinque plurimum loculamenta diviſum. Singulis loculamentis bini inſunt ordines *ſeminum* majuſculorum, nigrorum, rugoſorum, ... Quot autem in ... pericarpio ... loculamenta ſunt, tot ejus ſummitati inſculpuntur cornicula ... concorta.

2. *Nigella anguſtifolia flore majore ſimplici cæruleo* C. B. *Melanthium capite & flore majore* J. B. *Nigella ſylveſtris ſive Damaſcena vulgaris* Park. *Melanthium Damaſcenum* Ger.

Cum præcedente cætera conveniunt, flore ſolo differt, qui hic ſimplex quinque foliolorum tenuium conſtat, è cæruleo albicantium: medium occupant multa ... ſtamina, pericarpii rudimento, quæ omnia ... ex bulgulis operculatis, melleum liquorem continentibus.

3. *Nigella arvenſis cornuta* C. B. *arvenſis* Park. *Melanthium ſylveſtre* Ger. *ſylveſtre ſive arvenſe* J. B.

J. B.

Huic cum Melanthio Damaſceno magis quàm cum ullo alio convenit, ſed longè ſtrigoſius natales ſuos teſtatur, ad palmarem aut dodrantalem magnitudinem pertingens, caulibus modò ſimplicibus, modò à radice ſtatim, (quæ ramoſa) lignoſis, ſtriatis: Folia Anethina, vel potiùs Damaſcenæ Nigellæ, ſed non ita lata, rara, in tenuiſſima filamenta diſſecantur. *Flores* ſtellati quinque foliis conſtant, colore cæruleo vel pallente, luteæ Nigellæ floribus non majores, nullis foliorum tenuium barbulis ut Damaſcenum fulti. Hiſce ſuccedunt *capſula* Aquilegiæ, quinis corniculis, in diverſa quidem ſuperiùs abeuntibus, ſed à medio ad imum uſque connatis. *Semen* nigrum, exigui odoris.

Locus. Per Germaniam, Italiam & Galliam Narbonenſem inter ſegetes paſſim invenitur.

Nos quidem cum per iſtas regiones peregrinaremur, [illegible] pro ſpecie [illegible] flore ſimplici diſtincta non [illegible] bimus. [illegible] communis intercedere culturæ deberi putavimus, non tamen [illegible] animadvertimus, an [illegible] viridibus diſſectis florem calicis loco ſuffulcientibus careret necne, quorum carentia differentiam pluſquam accidentariam [illegible] videtur. Parkinſonus reperiri in hoc genere tradit qu[illegible]: Folia [illegible] viridia [illegible] cum obvallantia obtineat. Cluſius illi [(C. B.] non [illegible] m invenit ſcribit in arvis poſt demeſſas ſegetes, toti Pannoniæ, Auſtriæ, reliquæque Germaniæ & Bohemiæ.

4. [illegible] C. B. *Melanthium calice & flore* [illegible], *ſemine* [illegible] J. B. *Melanthium* Ger. *Nigella* [illegible] *five ſativa* Park.

Folia latiuſculâ diviſurâ, [illegible] ſingula interim ſegmenta [illegible] non'[illegible] medium percurrente ſemper nervo, [illegible] pedalitius [illegible] monum extremis hærent ſingula; [illegible] pallentes, [illegible] ulei, è quinque foliis compoſiti, multis apicibus [illegible] [illegible] dngenubus, quod delapſo flore minus quoque apparet quàm in Damaſceno, quinque aut ſex corniculis prædirum, ſemine refertum anguloſo luteo, vel nigro, odorato.

5. *Nigella flore majore pleno & albo* C. B. *Melanthium capite minore, flore multiplicato* J. B. *Nigella* [illegible] *multiplex* Park. parad.

J. B.

Ex *radice* exili ſimplici *caulis* ſurgit ſingularis cubitalis & ſeſquicubitalis, teres, ſtriatus, hirſutus, inanis, in alas diviſus: alternatim *folia* oriuntur longis carinatis pediculis appenſa, colore ex viridi in luteum vergente, diviſurâ multò latiore quàm in vulgari Melanthio, hirſuta. *Flores* ex albo herbacei coloris, multiplici foliorum ſtipatu pleni, *apicibus* multis herbidis, & pentagonio hexagonove [illegible] [illegible] [illegible] diviſo, quod [illegible] membranis plenum eſt ſemine nigro, odorato vulgaris.

Nigella latifolia [illegible] quàm [illegible] ſemine eſt [illegible] capitulis minoribus [illegible] Nigella Damaſcena tectis, corniculis primò [illegible] quantulum inflexis.

* 6. *Nigella Hiſpanica flore ampl[illegible]* Ger. emac. *Hiſpanica flore ſimplici* Park. parad. *latifolia, flore majore, ſimplici cæruleo* C. B.

C. B.

Ex *radice* tenui, oblonga, flaveſcente *caulis* cubitalis, rotundus, viridis & lævis, in ſummo ramoſus [illegible]: *folia* ad radicem tenuiſſimè laciniata, in caule verò aliquando in latiores partes, aliquando [illegible] lorum infl[illegible] tenuiſſimè diviſa: *flores* autem quàm in cæteris ampliores ſunt, pentapetali, petalo quolibet [illegible] æquante, ſupernè eleganter cærulei, inverſa parte pallidi, venis elatis percurrentibus. Floribus ſuccedunt *capita* pentagona hexagonave, dura, in totidem cornicula in latera reflexa ſupernè diviſa, quæ membranis internè intercurrentibus *ſemine* ſubnigro inodoro plena ſunt. [Capitulum circumſtant ſeptem aut octo floſculi cæruleo-virides hiantes *Park. Ger.*]

* 7. *Nigella Cretica* C. B. *Melanthium ſimplex flore Cretico* Cluſ. *Nigella Cretica* [illegible] Park.

Cluſ.

[illegible] prima *folia* Delphinii foliis non multùm diſſimilia ſunt, anguſtiora tamen. *Caulis* [illegible] brevis emergens, [cubito minor *C. B.*] paulò ſupra radicis caput in plures ramos dividitur, teretes & teretes, bipedalis vel amplioris longitudinis, valdè infirmos & vix ſe ſuſtinere valentes, quibus innaſcuntur rara *folia*, paucis inciſuris prædita: dividuntur rurſum illi rami in alios minores ramulos [illegible] ſinguli ſingulares ſuſtinent *flores*, in quinque folia plerumque diviſum, è viridi candicantia initio, ut Nigellæ vulg. deinde exalbida, poſtremo cærulei nonnihil contrahentia, mucronibus [illegible] viriditatem retinentibus: è floris medio exit caput in quinque, ſex, ſeptem deſinens cornua, inſtar cornuum hirci intorta ut in vulgari Nig. & in ambitu frequentia *ſtamina* viridia [illegible] apices cærulei: infra ſtamina porro ſuper ipſis foliis expanſa recumbunt octo alia foliola bifida, pari diſtantia ab invicem ſejuncta, quorum petiolus cum ſua baſi cæruleus eſt, hinc tranſverſæ venæ fuſcæ; quod inter venas medium eſt è viridi flaveſcit. *Radix* etiam flaveſcit inſtar [illegible] Nigellarum, [longiuſcula, tenuis, parùm fibroſa *C. B.*] nec vivax eſt, ſed hyeme perit.

Cluſius plantam hanc Nigellæ arvenſi valdè ſimilem [illegible] ſcribit.

* 8. *Nigella Cretica* [illegible] Park. [illegible] Alpin. exot.

E *radice* fibris capillata, luteſcente, annua *caulis* exit ſingularis, tenuis, infirmus, in aliquo[illegible] diviſus, foliis longis obſitus, in partes ſeu ſegmenta aliquot diviſis, non tamen, ut in reliquis hujus generis, Fœniculi aut Delphinii modo inciſis, ſed in lacinias multò latiores, Senecionis aliquatenus ſimiles, verùm minores & tenuiores. Summos ramulos terminant *flores* ſinguläres, albi, reliquarum Nigellarum ſimiles; *capita* quoque ſimilia ſuccedunt, *ſeminibus* nigris, odoratis repleta.

Pa.

[illegible] adices huic duriores ſeu lignoſiores eſſe dicuntur quàm cæteris generibus, annuæ tamen: *caules* plures, recti, tenues, *folia* paucis veſtiti, in plures alas diviſi. *Flores* [illegible] è pallido albicantes. *Se[illegible]* anguloſa, nigra, acria & [illegible] locata in vaſculis parvis [illegible] parvas referentibus.

 Semen

Vires. Semen Nigellæ præcipuè in uſum medicum venit: in [illegible] ſpirandi: expectorandâ, lacte augendo, urinâ ac menſibus ciendis, morſibus venenatis corrigendis. Specificè, in febribus quartanis & quotidianis. Extrinſecùs crebri uſûs eſt in Cephalalgia ſedanda, catarrhis exſiccandis, in cucuphis, epithemat. &c. applicatum. *Schrod.*

Radix ſiſtit proprietate ſua hæmorrhagias, ſi [illegible]tibus alligetur, lumbiſque imponatur. *Idem.*

Exprimitur e ſemine iſto oleum, quo imperiti Pharmacopœi plerique pro oleo N[illegible] non abſq; gravi utuntur errore.

Viride excrementitium hunc [illegible] plurimùm habet, ob quam non niſi cum periculo intus ſumitur, ut Tragus monet. Ideò (inquit Caſp. Hofmannus) ut ſemen Cariæ poſt ablutionem [illegible] benè ſiccari debet; ità Melanthium quoque. Quin ob cauſam frictum potiùs quàm crudum in Catarrhis & Coryzis uſurpatur. Frixa aut uſtulata incredibili ſucceſſu in Catarrho aut Coryza uſurpatur: in his caſibus commendo hunc nodulum. ℞ Sem. Nigell. toſt. Tabac. ſtyrac. calamit. ana ʒj, ambræ griſeæ gr. ij. M. ac inde ſyndoni rubræ [illegible] nodulus [illegible] naribus admovendus. *Sim. Paulus.*

Ad amiſſum odoratum, ℞ Nigell. Romanæ q. v. redigatur in pulverem, & cum oleo veteri ſubigatur in mortario. Ex hoc liquore, capite ſupino & ore aqua pleno immitte in nares attrahendo ſpiritum. *Galenus.*

Nobiliſſimam Dominam à gravi Coryza liberavi, poſtquam ei illud exhibitum, [illegible] hiſtoria Mil[illegible]anæ facta eſt mentio. Commendabo hunc nodulum, ℞ Sem. Nigell. toſt. [illegible]. Abrotani, Origani, Foliar. Majoranæ ana ʒj, Styrac. calamit. Tabac. ʒj. Ambræ griſeæ gr. vj. Olei ligni Rhodii gutt. iij. M. F. l. a. nodulus, quo poſtea catarrhis valdè obnoxia ſe ab iis præſervavit. *Sim. Paulli.*

Nigellæ flores, quamvis cærulei ſint, ſi [illegible] chartæ aut linteo confricentur, colorem pulchrè viridem reddunt. *D. Merret. in Anton. Neri p.* 338.

CAP. XI.

De Lino.

Linum à Græcis λίνον, quo non aliter differt quàm modulo ſyllabæ: nam priorem Græcis corripit, Latini producunt. Sæpe utuntur Græci pro [illegible] è lino confectis, ut pro Linteis ac velis.

Lini notæ genericæ ſunt vaſcula ſeminalia ſubrotunda, in decem loculamenta totidem [illegible] continentia diſpertita, ſemina nitida plerumque, flores caduci.

A. 1. *Linum ſativum* Ger. emac. C. B. Park. [illegible] J. B. [illegible]

Tenui *radicula* nititur, paucis fibrillis [illegible], glabro, cubitum aut ſeſquicubitum alto, aliis circa ſummum [illegible] ſo. *Folia* [illegible] acuminata, culmum [illegible], duas plus minus longa, alternatim aut potiùs nullo ordine cauli appoſita, mollia, glabra. *Flores* cærulei, pentapetali, petalis extremo ſubrotundis, [illegible] que ſegmenta acuta diviſis, pediculis tenuibus longiuſculis inſidentes, admodum caduci. Quibus ſuccedunt rotunda [Ciceris magnitudine] [illegible], in quibus ſemina decem continentur, loculis in capſula [illegible] diſtincta, depreſſa, in [illegible] acutum deſinentia, ſuperficie valdè lævi & ſplendente, [illegible] Lino ſuſca.

In agris ſeritur tam in Anglia, quàm in tranſmarinis regionibus.

Vires & Uſus. Plinius proœmio Libri 19. de Lini uſu ad vela navium agens, in qua (inquit) non occurrit vitæ parte? quodve miraculum majus? herbam eſſe quæ admoveat Ægyptum Italiæ? herbam eſſe quæ Gades Herculis columnas ſeptimo die Oſtiam afferat, & citeriorem Hiſpaniam quarto, Provinciam Narbonenſem tertio, Africam altero? Audax vita, ſcelerum plena, aliquid ſeri ut ventos [illegible] recipiat: & parum eſſe fluctibus ſolis vehi: denique tam parvo ſemine naſci, quod orbem [illegible] ultrò citróque portet, tam gracili avena, tam non altè à terra tolli; neque id viribus ſuis nexu, ſed fuſum tuſumque & in molliciem lanæ coactum, injuriâ naturæ ac ſummâ audaciâ.— At nos priore libro imbres & flatus cavendos frugum cauſâ fructûſque præmonebamus, ecce ſeritur hominis manu, & metitur ejuſdem ingenio quod ventos in mari optet. Hæc Plinius, quibus addit J. Bauhinus, At quanta cenſenda eſt velorum ex Lino utilitas, ſi ad reliquum Lini uſum per omnem vitam conferatur? Hoc lotis detergemur, hoc ſindili defricamur. Ex hoc facta veſte totum corpus ad cutem integente omnes interdiu veſtimur, noctu ſtragulis indè factis incubamus ac integimur. Ruſticana gens [in Germania] utriuſque ſexûs pallia & tunicas ex ipſo geſtat, & mundus muliebris magna ex parte ex hoc conſtat. Sed omnes has neceſſarias vitæ utilitates facilè ſuperat Linum chartarum dono. Hæ ex ipſo penitus detrito & nullius ampliùs uſûs rejiculo fiunt, ut hodie ubique officinis, ut multa hominum millia ex præparandis chartis opera, in papyraceis (ut vocant) molendinis ſe nutriant. His chartis & literarum notis omnes bonæ artes, leges, tota Philoſophia, & vitæ piè ac rectè agendæ rationes excipiuntur, conſervantur. Harum utilitatem vix animo quis concipere poſſit, nedum pro dignitate explicare, quantumvis longa inſtituta oratione. Hactenus Bauhinus.

Liber impreſſus ex ſolo Lino conſtabat, ſi papyrum ad nigredinem uſtam, & oleo Lini mixtam pro atramento utaris. *Michael Mayerus in luſu ſerio.*

Quanta

Quantas injurias, quot tormenta hæc herba præ aliis [illegible] atur, legat qui volet *Gervasius Becanum* luculenter & rhetoricè [illegible]

Quidam olim [illegible] tem tempore urban [illegible] m & agr [illegible] animadverti potuit, cum propter frumenti [illegible] hoc coctis veſcerentur. Diſtenta [illegible] ora fuerunt, & facies aliæque partes tumidæ factæ, quorum non pauci [illegible]

[illegible] aut ſtatuariis, aliiſve artificibus expetitur ſolum, vel ad [illegible] dico uſui ſervit. N [illegible]

[illegible] ngina [illegible] Pleur [illegible] ulis bibe [illegible] ecem [illegible] C. H. [illegible]

Oleum Lini eſt magnarum virium in peripneumonia, phthiſi, doloribus colicis. Ego multoties in pleuriticis doloribus nihil melius expertus ſum quàm Oleum Lini propinatum: hoc enim ſtatim reſpirationem facilitavit, ſputumque promovit: in hæmoptyſi etiam idem Ol. exhibui cum optato ſucceſſu: Conſolidat enim partes affectas vi ſua balſamica & emplaſtica. *Ephem. Germ. An.* 6. & 7. [illegible] D. Raygeri, [illegible]

[illegible] um Lini partes habet ad [illegible] n exudet [illegible]

[illegible] mentum typographicum è fuligine lampadis & Oleo Lini componitur.

Silex politus ſi in Oleo Lini coquatur duritiem invictam acquirit, unde terendis iis quæ opus eſt [illegible] la marmorea evadit aptior. *J. B. in hiſtor. fontis & balnei Bollenſis, ex relatione D. Lutz. Pharm.* [illegible] *Kirchenſis.*

[illegible] es ventris [illegible]

[illegible] ſylveſtre [illegible] J. B. Com. [illegible] *Trag.*

[illegible] niſi quòd caules habet & folliculos craſſiores, [illegible] & in ſu [illegible] brachiatos. Maxima autem inter hæc duo Lini genera in eo conſiſtit differ [illegible] culi ſylveſtris Lini calore Solis non aperiuntur perinde ut alterius: nam quamprimum ſiccati Sole fuerint, excutere ſemen [illegible], autore *Trag.*

Inter ſegetes Avenæ reperitur.

* 3. *Linum pere* [illegible] *ere* Moriſ.

[illegible] Moriſ.

Hoc *caules* emittit non rectos ut præcedens, ſed reclinatos, foliis anguſtioribus [illegible] capitula quadruplo minora producit.

5. *Linum ſylveſtre latifolium hirſutum cæruleum* C. B. *ſylv. latif. hirſut. flore cæruleo* J. B. *ſylv. latifolium* Ger. *ſylv. latif. cæruleum* Park. *ſylv. latifolium* [illegible] Cluſ.

[illegible] *radice*, quæ craſſiuſcula eſt & candicans, unicum, interdum plures profert *caules*, modò pedali, nonnunquam etiam majore altitudine aſſurgentes, craſſos, firmos, hirſutos, ſuperiore parte in plures ramulos diviſos. *Folia* quæ eos ambiunt reliquis generibus majora, venoſa, hirſuta, [illegible] de amaricante. Ramuli ab infimo ad ſummum *flo* [illegible] Malvæ vulgaris ferè æmula, cærulei coloris, aut vegetioris aut dilutioris, [illegible] habentibus: quibus ſuccedunt *capitula dura*, [illegible] quinque folliculis ſive [illegible] & comprehenſa, quæ maturitate hiant, *ſemina* [illegible] ſativo Lino ſimile [illegible] ans, ſplendens. *Radix* perennis eſt & vivax, ſingulis annis repullu [illegible] proferens tenellos, foliis multa lanugi [illegible] ſuris onuſtos.

Frequens eſt multis Pannoniæ ſuperioris & Auſtriæ inferioris locis editioribus & ſiccioribus graminoſis tamen: loca particularia vide apud Cluſium. Floret Junio & Julio; ſemen maturum Auguſto. *Locus.*

* 6. *Linum ſylv. latif. hir* [illegible] *mbilico purpureo* C. B. *ſyl. latif. lanuginoſum, flore candido, purpur* [illegible] J. B. *ſylv.* [illegible] *ſylv. latifolium* 2. Cluſ.

Pedales, graciles, lanuginoſos ternos aut quaternos ab una radice [illegible], in quibus Lini latiuſcula *folia*, trinervia, ad Aſcyri formam ferè accedentia, nec multùm à prioris foliis differentia, lanuginoſa. Extremi cauliculi in binos aut ternos ramulos [illegible] Heliotropii majoris [illegible] pleni ſunt *flor* [illegible] Lini florum [illegible] ferè æqualibus, candidis, quos multæ purpureæ venæ interſin-

dunt. Semen & capitula Lini ſimilia. Radix perennis eſt, craſſiuſcula, longa, candicans, raris fibris ſepta.

Locus. Apud Luſitanos in urbe Colimbrica celebri Academia duntaxat hanc ſtirpem duntaxat obſervaſſe meminit Cluſius.

7. *Linum ſylveſtre minus C. B. ſylveſtre flore albo, ſive ſemper virens die ſatis, vel ſatis paluſtre J. B. Chamælinum perpuſillum Ger.*

Cluſ.

Ex radice dodrantalique, rotundo ... paulo majore alterius Linum ... ſtem adverſo ſitu, ... in Hyperico, ... amplectuntur ... folia, Lini ſylveſtris foliis fere paria. Supremis ... cauliculis ... aliquot ... ſpicatis exiguos flosculos albos proferunt, luteis intus ſtaminulis. Floſculis ſuccedunt parva capitula, ... vaſculis non abſimilia, minora tamen, in quibus ſemen. Radix tenuis, aliquot exilibus fibris donata eſt, ſed an perennis & rediviva ignoro.

Locus. Provenit in herboſis collibus & montanis Auſtriæ atque Pannoniæ: floret Junio & Julio. Pedale & erectum vulgo D. Magnol ... herbidis montis Caſtelnau, juxta fluvium Heraut Julio menſe florens: ... habet, flores velut in umbella diſpoſitos, luteos, parvos: aliud invenit palmare Julio menſe in ... herbidis ... quod tamen Linum perpuſillum J. B. Obſ.

8. *Linum ſylveſtre tenuifolium folio acuto C. B. prod. ſylveſtre anguſtifolium caruleum floribus, flore ... Bocc. Monsp.*

C. B.

Caulis eſt pabli, rotundo, ligneo, ſtriato ad exortum in ramos palmare diviſo; cujus folia atrovirentia ... cingunt, & in exquiſitiſſimum & veluti aculeatum mucronem deſinunt. Ramorum ... cauliculi multi, quaſi in umbella diſpoſiti, calices aliquot ſpicibus donatos ſuſtinent, è quibus flores magni, cærulei, in medio ſtaminibus donati, prodeunt, quibus vaſcula ſubrotunda ſuccedunt.

Locus. In ſaxoſis Provinciæ ... Maſſiliæ provenit. Variis ... locis ſterilibus circa Monſpelium Junio menſe cum flore ... reperitur, ... in via qua itur ... prope prædium dictum La Teuillere de Maſſane.

9. *Linum ſylveſtre anguſtis & denſioribus foliis, flore ... C. B. ſylveſtre 4. anguſtifol. 1. Cluſ. ... anguſtifolium flore minore Park. ſylv. tenuifolium Lob. Ger.*

Complures ſunt huic cauliculi, teretes, ... pedalis longitudinis, ... foliolis, Lini ſativi ſimilibus ex viridi ... in aliquot ramulos ... quibus inſident flores intenſè cærulei, ſativi Lini floribus ſimillimi, quinque ... ſtaminula, totidemque apices ſeparatos continentes. Semen in capitulis craſſioribus, ſubrotundis, Lino ſativo non minoribus, nigrum, oblongum, planum, ſativi ſemini ferè par. Radix candicans eſt, perennis, aliquantulum ſibroſa, amaruſculi guſtûs, deinde ſuavis, acrimoniæ particeps.

Locus. Variis circa Viennam Auſtriæ locis naſcitur, præſertim in gramineis acclivitatibus ... vias. Floret Maio & Junio interdum etiam tota æſtate, ſemen verò maturum eſt Julio.

Linum ſylveſtre anguſtifolium ... moribus C. A. ... videtur, ... D. Tho. Johnſon i Gerardi emaculatoris.

... non idem

10. *Linum ſylveſtre cæruleum ſtrictius ...*

Cui radix alte ... perpetua: caules ex eadem radice plures, in terram reclinati, ped. ... aut longiores, ... virentes. Folia brevia, acuminata, cauli concoloria, unciam circiter longa, modice lata, Lini ſativi ſimilia ... nullo ordine poſita. In ſummis caulibus flores pentapetali, Lini ſativi, cærulei ſaturationibus lineis ſtriati, unguibus flavis. Succedunt capitula Lini ſativi, paulò minora, non exactè rotunda ſed nonnihil ſurſum producta.

Locus. In agro Cantabrigienſi ad margines ſatorum in collibus ... prove...
In Catalogo Plantarum Angliæ hoc ... habui pro ſequenti ... Lino ſylveſtri anguſtifolio flore ... C. B.

11. *Linum ſylveſtre latifolium ... magno C. B. ſylv. ... Cluſ. ... Lob. Ger. ... Park.*

Cluſ.

Dodrantales, ... caulicu... graciles, ... os: folia ſativi Lini, anguſtiora, dura, mucronata, virentia, amaricantia: flores in ſummis cauliculis multos, magnos, quinque foliis albis præditos, circa umbilicum quinque purpureis lineis diſtinctos, totidem ſtaminibus, & quinque ſeparatis apicibus ex medio umbilico prodeuntibus, odoratos: Semen in rotundis vaſculis planum, nigricans, ſplendens, ſativo Lino ſimile: radicem candicantem ... fibris donatam, perennem & ſingulis annis novos cauliculos proferentem.

Locus. Magna copiâ naſcitur toto Viennenſi agro, pleriſque aliis Auſtriæ & Pannoniæ editioribus locis, atque ſecundum publicas vias. Floret Junio, ſemen perficit Julio & Auguſto. Junio & Julio menſibus copioſum reperit D. Magnol cum flore in ſterilibus herbidis circa S. Martin verſus montem Lupi.

12. *Limim fjhtftrc ariguflifolium fore e/uaji cimreo; cspitultt magnis* J. B. *Lini ſylv. V. Clufti varietal, Clnf.*

In Auftriacb Alpibus, prsefertim veroSneber^, aliudjgenus invenitiir, huicomnini fimile, cauli. culis Lim & foliorum gracilitate & cenuitate flommquc form! *Si* r.idic;; : in *floTum* duntaxac colors c(l differentia qut nivei non (tint, fed coerulei incandtdum Unguefcentes, Sequ&li cinej-acci. *Capitnla* ctuni flonbus (ucccdontia longc ampliora, ncc minora quim 1ll iacivo. Florebat iftliic lub fineni Jiuui. *Semen* extrcmo Julio 5t Augufto maturum.

A- >r *Linitpt jyivtjhe anguJUfvlium f^rsbm dilute purpurafcentibut vtl carmis,* C. B. *fylv. angafiijoliiim* J. B. *An Lmum f)lv. 6. angujtifohum* Clnf.?

J.B

Duuni lignoumquc poftidet *raikem, imictlttam,* cxqiiagcrminant mu!ti *(imx& caultt,* tenths, qui ad cut>itaicm alatuainera ifeendunr, *fi-Uu* fbpari confcidiSmis, ccnuiffimis, longituiiinc fcrè Lint fatii'i. l^x cilytibus longiulailis *fhrts* extremis r.imuloium br. vium nafcuntur, m.-gnijalbi, vel quail cincrci, fortuiti- cœruleis ftriis fubluccn;ibus, tl1ll caduci ut vix attingi poſſint jut quin dclabantur: vaicula minora quam Lini ianvij quadhpordta, ScmineLini minore.

C Baiihii *florem* ex lituca purpura candicantem,velcarneum hiuc .;tt;ibuit: Clufiiis *fiord formi* & color?fupc!iori *few* limiles \hA muiorcs; *ixrguljs* dodranules, Hmias, liccc valtfe grac *y*/Wa Lino muled angdiiora & minora; *capuula* £c /iw««Lini, (od ni mora ; radicem ex .icnij cmdicantem, perenneni taraeh.

Cluito oblcrvatum eft lioc gcniii in .mrcnore Madrictonx iyJv.- parte, quæ fecundo ab urbe Luteccia lapii.lt; tliftac, niter gramtna loco aperto *Si* nullis aiboiibus tojilitn^ Horcnsjultp, fiiatuiiim li:raen proferens Augufto.

Nc *do* an tiuii;, .m pnecc Ijiiri I.ino idem fit quoi in Comubi pafcuis propè oppida Tren, & 5. JWJ expiosd provenitj a nobiscdam propC[1] Genevan) oble rvatum, cui folia (quantum memini) non .l. ato conf ata aut prebra fuere in cauLbus; durior.i tamCnficmucronata: relii qua autem 1 dc-(enpeio quam ex J. Bauhini hiftoria dedimiUj & Cluhatu fatis aptc conveniunt. Planta i;)la, (qnam ad tnanum nonhabemus) inlpicienda, & a m defcriptionibus conferenda eft. Putamis t.imt;n iroxnnc de{c!ipr.r cmdL'iii ufc ipc^icm illai; Lini quam in denim nbus circa moncam Lupi non enfe copiosè obfervavimus. Erat autem i onge a Monlpdio, Septembn adhuc m Horentein *a* in loosp ij foliis anguibffimJSj 1 confertuin < purpura albicanbs.

" 14. *l.tnum fruxicsfmm mvemm* C. B. *jflvrflrt 7. fruticefum* Clul, *frultcsfam ftmper virens* Pirk. *Clmf.*

Fruticofum eft, atquc dodrantalibus pctUlibufquc fcrmii ramulU fcmper virentibus prxd qur>s niimerola /i/i* exonunt, medix inter Thymi & I'lylln magnicuduus, iiib.ilbi.lt; *fin* deinde fuperi >nj paulo nujsres, omninonivei iumnnsramulisinlidcnt: qmb us fuccedunt capkuUisnune plcn.1. *RaJtx* dura & Bgnotieft.

Exi: defeitts tjuibuldam llilpanix locis, (ble liluftratis: floret Junio Scjulio. *Locus.*

15. *Ltnum fylv. Unfnltum; taule vifcofc, fiore rubra* C. B. *f)lv. larifal, flort ruhtt)* Park,

Hujus mernmit C Biuhinus in pinace, vtrum nr defcribit. Nos in planitie quadam propc Auguftain Vindcliconim, *o~v* qiiam Monachum Bavariæ iter eft, pulchram li.inc invemmtu, Lir\i fpeciem, veru It, qilOt) iolet, in ea exactius defcribenda nimis curiofi fuimus.

Folia habet pilofa, L, IOJ ngitudine foliorum Lini, modicè lata, acuminata, nervis quinque per longicodinem decurrentibus. *Flos* pentapetalos, coloris incarnati, faturationibus & veluti fanguineis lineolis ftriuus. K<"/* lignola crt, & pu. plures annos durai e videtur.

Augufto iDCnle florcntcm adhuc invcnunns.

1 16. *hinum latifolium luttum* J.B. *fjlvefire las if ahum In! cum* P.i. k CB. *fylv. 3. Latifolium* CluC/r/v. W. J.OW Ger. emac. *J. B.*

Caulibas adoLfat angulofis, ftrmis, cubitmn altii, .lliiiunitiilum rubentibus, pbril> ex una radiccortiSj *HL* iiipcriiis in ramo breves divifis, quos *folia* veftiunt alternatim, glabra, craſſiuiuculi uncu longi '»'&, lemundam Lir.i, in obtutum mucroncm definentia, perquam amari faporis. *Flores* numero xtremis ramulis innafcuntur, magni, pereleganiis flavi coloris, quinque *ſtaminibus* totidemquc Vi lis luteis medium obfidentibus. *Srmen,* ti:il^ Clul'o, in capitulis compreſſioribus reliquis paullò minus, nigricans quidem fed non fplendens quemadmodum illorum. *Radix* fatis craſſa, contorta, albicans, aliquot fibris donata, fingulis annis repullulans, novófque caules producens.

Exit abundè in monte Badenfibus Auftriæ thermis imminenti locis graminiis, locundùm fepta, inque iCllii, &t. Flo ret Junio & Julio ; *femen* maturat Augufto. *Locus.*

1 . *Lmum luieum N*rkmt*f,* J. u. *mitrmm luttum* Ccr. *mmumum hxt^m* C B. *fylvefire anguſtifolium luteum* Park.

7. B.

Ab ana radic j M*/«(iirgunt plurK, cubitalci, q ui fuperi is in ranios dividuntur; per quos *folia*, fed moliiccUa. latiulcula. btsviwa qwm Luu lauvi, in(iptla. /•/«•« Iwronc rwmlU, L»" floris

coloris lutei, amaricantes; quibus ſuccedu[illegible] Lini ſativi amara [illegible] continentia.

In pratis circa Monſpelium & Sellam novam obſervavimus [illegible] ſtatem.

Hujus varietatem duplo grandiorem invenimus ad mare, [illegible] ſpecie di[illegible] neutiquam concedimus. Flores nempe, caules, [illegible] Differentia [illegible] in magnitudine & ſtatura, quæ ratione loci evenit.

Inſtinctu J. Bauhini hæc duo Lina inter ſe ſtudioſè contulimus, cùm Monſpelii eſſemus.

[illegible] ſceſcens ſubflorum *C. B. prod.* idem fortè eſt majori hujus varietati: Deſcriptio in omnibus convenire videtur.

* 18. *Linum lute[illegible] ad ſingula genicula floridum* C. B. *luteum ſylv. latifolium* Col.

Col.

[illegible] vernali gaudet tempore planta hæc, ex pratenſibus, a[illegible] tellure [illegible] ca, Decembri menſe. *Radice* nititur lignoſâ, parvâ, [illegible] bus è caulibus in ſummo trifidis, [illegible] eorum exiguorum interſtitio ex geniculis prodeuntibus *foliis*. In ſingulis geniculis *florem* habet luteum, & poſtea fructum acinoſum ut Lini ſativi vulgaris, cui etiam *ſemen* compreſſum ſimile, nitidum, fulvum, amaro parum ſapore. *Flos* & fructus incident quinquefoliatæ baſi, exiguis anguſtis foliolis conſtructæ. Folia in imo exigua, & per caulem ſemper majora & Lino latiora duplo, & [illegible] ſemper ad cacumen uſque decreſcentia & anguſtiora.

* 19. *Linum arboreum* [illegible] Park. [illegible] Alpin. exot.

Alpin.

Planta eſt arboreſcens quaſi, conſtans ramis obliqui actis, gracilibus, rotundis, cortice nigro tectis: *folia* Lini ſativi latioribus, ut ad Myrti folia magis accedant, denſis & undique ramos contegentibus. In cacumine producuntur *flores* flavi, pentapetali, & *folliculi* multicapſulares, ſuis pediculis [illegible] magnitudine Cicerum, figura pyramidali, cæterorum Linorum mo[illegible] [illegible] continentes Lini ſativi ſeminibus omnino ſimilia, ſapore amaro. Provenit in Creta inſula: Floret [illegible] atq; eadem durante ſemina ſua perficit.

* 20. *Linum ſylveſtre minus luteum*, [illegible]

Morif.

Vix palmarem aut ad ſummum dodrantalem excedit altitudinem. *Floſculos* [illegible] pentapetalos; *capſulas* ſeminales cæterorum capſulis conformes, *ſeminaque* ibidem contenta paria ſed minora. [illegible] eſt, aliud foliis latioribus, aliud anguſtioribus, nullo alio diſcrimine intercedente.

Locus. [illegible] ſponte creſcit in ſylvis humidis circa Blæſas.

21. *Linum ſylveſtre catharticum* Ger. emac. *pratenſe floſculis exiguis* C. B. *Chamælinum Cluſii flore albo, ſive Linum ſylv. catharticum* Park. *Alſine verna glabra floſculo albo, vel potius Linum minimum* J. B. Purging [illegible] Dwarf [illegible] mountain.

E radicula tenui, alba, lignoſa, fibrillis aliquot donata, *cauliculos* emittit nonnihil repentes, mox humo ad palmum & altius ſe attollentes, tenues, rotundos, rubentes, faſtigio furſum ramoſo, nutante. *Folia* infima mucrone obtuſo & ſubrotunda ſunt, ſuperiora quæ in caulibus bina oppoſita, crebra, exigua, ſemuncialem longa, [illegible] lata, glabra, abſque pediculis adnata. *Flores* pediculis longis tenuibus inſident, albi, pentapetali, petalis acutis, minimè bifidis, cum apicibus totidem in medio luteis, è *calice* quinquepartito. *Vaſcula* ſuccedunt Lini parva, canaliculata, in quibus *ſemen* lucidum & ſubrufum Lini, compreſſi[illegible] amarus & nauſeoſus.

Tempus & Locus. Floret initio Junii, & deinceps per totum æſtatem, & [illegible] præſertim [illegible] abund[illegible].

Vires. Hujus herba integra cum caulibus & capitulis [illegible] infuſa ſeroſos humores purgat ſatis validè.

Sumi poteſt vel herba contuſa, vel ejus exſiccatæ pulvis, cum tantillo cremoris Tartari & ſeminum Aniſi, & purgat ſine moleſtia. *D. Bowle.*

22. *Linum marinum ſtellatum* C. B. *Chamælinum ſtellatum* Park.

C. B. prod.

Tota plantula duarum, rarius trium unciarum eſt, radiculâ capilli inſtar tenui, albicante, *cauliculo* uno vel altero tenuiſſimo: *foliola* brevibus in cuſpidem tenuiſſimum apicem deſinen[illegible] inter quæ *floſculi* parvi, pallidè virentes, ſtellati, ex quinque radiolis exiguum circulum velut umbonem cingentibus compoſiti.

Locus. Monſpelii in Grammuntio & Boutoneto & aliis plurimis in locis provenit, ubi vere [illegible].

An vera & genuina Lini ſpecies ſit ex deſcriptione hac n[illegible] videre contigit.

23. *Linum foliis aſperis umbellatum luteum* Botan. Monſp. *Lithoſpermum Linariæ folio Monſpelienſium* C. B. Park. *Paſſerina Lobelii* J. B. *Paſ. Linariæ folio Lobelio* Ger.

J. B.

Folia eſt per caulem dodrantalem confertis, Lini ſimilibus, viridantibus, acuminatis, uncialibus, circa ſuperiora minoribus, rarioribus: *floribus* in ſummis ramulis brevibus, acervatim congeſtis, luteis; quos excipiunt vaſcula exigua, turbinata Lini, dimidio aut triplo minora, foliolis quibuſdam acutis undique obvalata, ſemine pleno lubrico, lucido, fuſco, multo Lini ſeminibus minore. *Radix* ſatis longa, tortuoſa, alba, lignoſa.

Locus. Circa Monſpelium in ſqualidis locis Garrigues dictis obſervavimus: [illegible] Sicilia.

CAP.

CAP. XII.

A *Pltntitgmeiia p/tluftrx* GB. *Plantago eyuatie* mimmj* CltiC Park.

R*Aduiiw* fibrofis aJbt. terram .ipprehoutir: cftubi radicem {tmplicem pi< iinium demifluin libra: ploret dngunt. *Folu* ov eadcm radjcc plui.i, Plinragin- linnha, (wl multis nujiwris miuora, potiiciihs longis donata ('imvc una-arum] in tcrram rodinact. *Q$a* folia nujora fu- minora co brcvion bus. 1 ntcr folia pluri mi c radice exeunt *fiofa* tnfidentes fifiia .cramcaulcm nonprodiiDt,} nonnultis icrmincialibtKj abis mr.li HIS^ in rerram rcclinatb, quino, pct.ilU cxjguu, acutisj albis compofitt, *raisce* i : *-vafculuM* ***fmmsk*** turgtdulum, ovJc quodnmmodo aut gLindiformej Itiminibtu **eri**| - copidts rq>Ic-cum, per maturit,item in duas cann-ts defaifbe

Sapor planculx initio hcrbaccus, poft&i nonmiul acre gtift.i»ti fenutur. FiagcUis emillis ad in-•valla radicesagentibus immcnlimife propagat tocom idonjum ***na&z.***

In Hindis pifcinarum, aquisrftatc ciit-uiriij atit alibi ubi per hyemem afjia flagnaraac provenir. *LMU.* verum nona^Bpdum frequens.

Alline palumis exigu* fo.lis lanccobm Planuginelb aqmticr inft.lr, flofoujs albis vix contpi-cuis huic cadetii nobu videtur.

CAP. Xin.

TmiJptssltt Brafilttinaficni/ui luttit mimmu.

IN duorum aut etiam trium pedum afiui^git aJtitudinan; «* tereti, geniculato, fubfuffe-fcen:,' paulumquo ptlofo: ex genicul: ituulos *Sc* bias *folia* femper fi>i oppoljca, bre-vionbus pedjeuiu intiiccnru, qutnque aut (ex dig. fong.i, aliquando craffo modo. dsnur.i, interiium eriam non. In exf remitate ramulorum trum floras nifcuii; folitarii, lutei, umbilico conico conUntcs, 8cinambituillius(juinquefolicjlii lutes mjniniif- *Radix* exilis admodum. Flos .'*HIM* iarctn tubct liiavcm, fcrcut dunirmcli.

CAP. XIV.

Pentapetaltt Brjfil-.Jna flcn Lychnidis.

Marggr.

IN quacuor aut numq, pedum altitudinem aflureit, *ami** rocundo, ligrtofb, **tenter** piioii), quin, liipcnus inmiucos le diipefat ranios (iirfumelevaios. In caule aut :mftramn (biita ... nor aut quinque dig. longa, fimilia foliis Sal lunr *fvltj* angufla, brcvibu* pcditulii innitentia, quai ... antea anguftiffima funt & parvula. Flor-u, atque ptloia, divcrfc magniiudims, in tunitniuci: eotm pi ... unguibus in medio purpureis & *Ram•i* (crt magtiictulini; flonitt) Lychruilis, alboi, pciitapcralr ... crenulas, a *putt** lutcL.. *RJUIIX* luud longa eft, *lid* lubet **mukat** prolci ad laten c: cqnc edani hJjmcnu.

CAP. XV.

Rhabarbarum Uwgmtfum, ftvt Ufjthum Cbowtft U/rif>Um* N1 I i^i«rrJT*« J. & *Rhabarbarum*;. *ftu Ofaiatnim C* B. «« *It $**!-AUiiliulw ftnga* quldem.

Atwting.

E *Radice* longæva, craſſa, fermè rotunda, parum ultra ſemipedem longa, fibris quibuſdam brevibus ac craſſiuſculis undiq; enatis onuſta, externè fuſca vel quaſi è rubedine nigreſcente, internè lutea [illegible] nullis ſtriis venuſtè permixtis, ſucco ex parte viſcoſo, è rubedine [illegible]ſcente pleni, amarâ, necnon guſtui ingrata. *Folia* procrudit numeroſa, arctè conjuncta, & quaſi ſimul è radicis ſupremo, ſerie rotundâ, mirabili unum ſupra aliud paulò elatius provenien- [illegible] gitudine aut majore, inferiori parte adeo anguſta, ut ultra digiti unius latitudi- [illegible] in medio tamen latiora & ſupremo latiſſima, ubi tres plus minus digitos latitudine æquant, in mucronem planè rotundum deſinentia, molli lanugine, in marginibus maximè viſibili obducta, non diſſecta, neque plicata, verùm plana, ſupernè lætè viridia, infernè pallidi- [illegible] icâ in medio latiori ac majori venâ, è qua plurimæ minores in latera undiq; excurrentes,

Ki, 8c cird *ex* p.irum incurvatè diſpoſitc provcniunt, ps-a-ilici; naturi quidcm *ihrium* ten. lentia, antcnoii nihilo minus parte, Struthiocam :~Ii plumirum *miitr,* tjuod m.iRnim plami vaxmftatcm aJJit, parùm deorſum ſeſe incurvantia : ftiofUncu *jnu* licè craſſi, guitu aniata, necnon taftn moſ

E foliorum medio Pediculus unicus, ad rrcs, quanjorvcdigitoifupra foha 0minens alfcicur, tenuis, teres, è viridi purpuraſcens: cujus ſummo) ſto, decem florcsoc: duodecim numero, brcvibus pC. diculis nitentes, & modò ex hac, modò ex illa caulis parte provenientes, pallido colore cærulco non ingrato tlonatt, fijfma & magnitudine Leucoii arboreſcentis floribus non valdè diſſimilt, quinquc peulu fijtwoa: 're admo^: ingrati, cerebr ;:ii mm parim perturbantes, & fuccum fenni arrulciitn edentci viſuntur, qui ra in his nullo relicto ſemine marceſcunt & d cj dunt.

DcRhaburbari vinbut & ufibus fupcnuicgiinm in capita *dc* Lapatho.

HISTORIC

H.I S T O R I *JE* PLANTARUM

LIBER VIGESIMUS.

CLUI EST

De Herbis florc pentapctaloide vafculifcris.

Erbas hoc Libro comprehenſas pentapetaloides potiùs quàm pentapetalas vocamus, quoniam quæ videntur petala diſtincta, reverà non ſunt, ſed ad ungues juncta, adeò ut flores inccgn ccctoanc, « irnctc loqticndo monopcralis anmimer.wdi (unr. Verum ne iiecepufcntcntu mmi* reccdercmui hujii(ni<xli Bore* pcnupccalii pobui quàm movwtilii annumeravinius.

Herb flore pentapetaloide momaU.*

Florcm pencapetaloidem didituis podusquim pentapctalon, quia folia (cupctala florcm compo-BDi ad angues jiinfla fiintj adco uc florcs intcgn decidanc Hx vcl font

Terreſtres, foliis

Simplicibus, h. c. in (ingulis pcdiculis tlngulis, caulibus

Nudu> flore A tubo oblongo in quinquc ladnias&i foua bifi<ia expand; fblus

'(Ritgtfi', rettur* rariom; tforti ejlice ohkmgo, concavo, ftmm ; PAKAI TJI. ^Z^Trtctr^w/fcuptinis, lua.iilcruiunbui.dcnJioribus, t alice floris breviore ut & vaſculo C Icnunali; AURICULA *rfi.*

[Feliiivijlita

Adverſit, feu binii in cauiibus oppoHtH,

J"*Siiiqmf** & *lawgtra,*

\U8tfcmu, (fliquiiplcniiinquebinis; APOCTNUM.

Succo limpido,

EtMu>r, florc pij-vo, I'iliquu fiiiguhriijus, O a u u r roftrum refcrentibus; **AsctriAi.**

)}lMmiltcr, provoluta &rqwns^toliis gbbns, cotorc Sc confifrentii heJcraceonim, florc amplo, liliqoa biconu; CUHATXS *daphnoides.*

PtricMTfiu frmme minntifim ufertM> nulli intus lani, floribuj in lummis ciuubuj& ramulis trebns, laporcaniaro miigncs, florc

'Embotblenp « *quinque ſegmenta acuta* *cxfanfii* CBNTAURIUM MMNW

}Siwe tube inorti> fere lacinias bu pecala divUo; fobs in i caule adverſis in ununi coalcllcitibus tui Diplacu>, glauco ooJoi. conſpicuis; Centau**nwwluteum.**

Alternis, floribus m thyrl» oblongs confertu: pcriLarpio bivjlvi

aut *turbinato*; VERBASCUM.

Glo BLATTARIA.

Camfitx, in *mo CdL* pcdjculo *tetah,* valoilo penu gono, per m imricatcm fi tangatur diſ (ilicnte, 8i tcrnai cjjwdantcj iapocc totiui pUn ta acido; Tr **11 FOLIUM** ^ *Oxytrifolt**.

Aquatica foliis

Integris

{";*<(£'ii ſimplicibus ſabrotæ '^t ſeu qua[1] eſt

K'** •ſeparatiſſimis'» in aVis lolioruni floreusj foliis CuWotundk per nurgincs æqualibus;
NUKMULARIA.

jC d«Wm erectis, fo liii in codem pcdiculo terns,, Rorilxuintus ftUmcntoiii in fiunmis «u-llb in diyifiim dcpoiliis; TM * o i ſtus paluſtris.

•_7i«-ſſimi difficilis, floribus ſpecioſis i VIOLA ejuttit*.

in ſummo caule, Lin*Ic pitliculi flomm Iuieul.itmm exeunt, qm^am i habet folio;'.:m rudimenta, quæ quoniam perexigu,i funt, ncc cjufJera figur-r cum in qux ,ul tub.em, pro foliis perfectis non habeo; ac proinde .lulis nihilominus nudus nobis ccnlccur. ftr*\jf» A'f«ut HSU auricula urſi accenſenda eſt.

Quòd Clematis daphnoides ſiliquam producat lanigeram:i mihi non conftai* fatoor: qutxllllli-qtuni (in' longim bicornem & velut geminam i>roduc« (ut recte <."sGUpmus,) mihi comportuin eft: undfi ob convcmoitiam in filiquacuni Apocj-nis, livcLmigiia iit, iivcntwij cum ciflcni moxwo copuUcur.

"Res filu caules producir nudos flores fu/lineiuei kmga fcric verwls imam parteni fpeAanns, i calice fsu cuVx) otilongoin quinq, legmcntidivifbs; vaicuU {emuulia oblooga, icmaAp mini tiſſinus tepku; .-.tij, ukirco ad hoc genus pcrcincrc yklctur.

Iicrtu florc pentapetalo St polyjxralo (eraiaala vakuli rofpe<9ai commodak divid. •. «j(1cnt m »ii-tuffvl&tt & mttUicapjulord. Uniatfa alnti ob defedum commodiods vocV uli dicimus vaſculo ſimphd Sc in locuhmcm.1 non panico contenos, quilmi (eminis Icdos in tncdio ell; externis protc-eenw vafculo ; MulucapfuUrtt vafculo c plunbus ccllulis ftu locuLinicntis conjundis compofito aonaus.

Pnorjs generis fisnt Caryo^hjllm^ Amtri*, Lytlmtt, Alfint, Sptr%ul*, jtnmttdlm, V&..lyſis, Auri-tuU urfi; fine tiutm Caiisttrutm ntinm SuUnm & tuTfummt Ljfimjtcbia l*tt*, F«rtnl*t*, NnmnmLirut fWj jtjHti.1. Vetiiinquoniam"de nonnullis h< jus generis mihi nondum co. Hat, qiiotnodb¥a£culumTcmtiwlc conform.itiim, Scfemtna ui eodem diſpoſita ſint; alias notas magis >SVIM& CXUO-titis pro chiraftciiftiu* gencrtim fubalwrnorijin C4jui! per adhibere coactus ſum dum i vatcula (crui-nalia omnium dc q«t>ui dubito vidcnJi Si tiinosc c\aniitundi <XXilio dabkur.

CAP. I.

Dt FnmuU verit Sf Para/?Ji.

PRimula \eris dicitur vt hxc Iwtlu quod priroo vcrc ftoccat; Paral>-fij qU u l>valyfi motbo me. den do adhibetur à peritis medicinæ.

Notæ ejus genericæ ſunt caules foliis nudi, tlores itubooblolilgo in folia feu potJus lacinui qmnque bifidas cxpa^^corumque calyces oblongi, concavi, laju, R ; foli , rago(i lcxmx - norix

A. ,. Primula veris vulgaris ſeribus, ſimplicibus « Park. wrjrMMrCer. v*m jbntm * foJmim f t, f^». Common Primroſe.

Fiia U numc. ſis, albicantibus, majuſculis, profundè in terram demi&, & fibrillis aliquot tcnuibus catnllatis, è radice modicè craſſa ſquamoſa, rubente exeuntibus firmatur. HjJitu lap. ſubaſtringens: ſquamæ autem è foliis quotannis marceſcentibus reſiduæ ſunt.

Folia plus palmum longa, ſeſquidigitum aut duos digitos lata, obeſa, rugoſa, ad margines denticulata, ſupina parte glabra, pronâ hirſuta, nervis crebris hirſutis eam percurrentibus, ex anguſto pnncipic I enſim dilatata, pediculis propriè dictis carentia. Inter folia emergunt flores ab eadem radicc piurcf, pediculis tenuibus, teretibus, aphyllis, hirſutis, radicem versùs leviter purpuraſcentibus palmaribus aut palmaribus nixi; in ſingulis pediculis ſinguli, è angulis hirſutis, margine in quinq; ſegmenta acuta diviſo; monopetali, ampli, 6 rubo oblongo, aaguito, in (i4, 8 menta cordata totidem folia imitantia diviſi, è languescente luteo pallidulo, unguibus iuvMj inqiiOrum medio rocotiduntur flammula lutea }, piihllo Iwrbacco capitdlum rir de mmi;a]nii> inrra U<imuu iccoadicum protuberante, nunc in ſumma tu :obi pane ſupra ſtamina eminentc vaſculum ſeminale in calice reconditum. Odor validiw & non ingratui.

Locus. Infylvsj ſepibus & dumetis verno tempore ubique exit.

Hujus multiplex habctur varietas. 1. Flore niveo, quæ 1 'arkiniofio i \Mni4 writ Sart albo. Adv. Sjlvtnm I'rimkU *lk»- In hortis noſtris frequens. Flore viridi ſimplici, cujus tum Lobelius tum Parkinſonus meminerunt. Flos ei calyci ferè concolor eſt, magiſque expanſus quàm vulgaris Pnmubr. 3. Flore viridante albo ſimplici Park. 4. Flore viridi duplici Park. quæ ab ea quæ flore ſimplici ſeu ſecunda flore tantillo ſaturatiore, è duplici petalorum ſerie compoſito differt. 5. Flore multiplici, ſeparatim diviſo Park. quæ Primula veris Heskett dicitur. Hæc præter flores quos profert in pediculis ſeu cauliculis ſingularibus Primulæ vulgaris modo, alios etiam producit caules qui

qui in faſtigio ſuo plures flores geſtant ex uno calyce erumpentes, interdum plurium duntaxat florum fragmenta ſeu partes in eundem calycem conſtipatas. 6. *Flore pleno ſeu multiplici* omnium ferè Autorum.* 7. *Flore duplici* Park. quæ præcedente omnibus ſuis partibus minor eſt, flores autem dupl... ſ addere poſſumus octavam adhuc varietatem, c iius calyaim ti nuibus iWacx^mt tegmenca in foliola viridantia excreſcunt & degenerant; ſeu mavis di •jcrc, cafioim k-gmema in nugnuudincm aufta rirnkna nurglne. foliaceo velut fimbriata ſu...

2. *Cowbicker Turcarum ſive Pr... Conſ...* *Jit/in** O.>rnuti. *PrhnliU vrri;* 7...rica 7r.;.*deſcanti flore* ...*retiree* Par. Blew Primroſe. Camat.

Foliis 1 vulgari nonnih molltric diftinRuinir. Foliorum meditun difcnmiiunt coftx albi, in!...ma pirtcbtio!«, ac levi mbore.iljycii.r: margincsui in Lactuca Romana j raodicdcrcnantur: numcrosc ac contcrtim in. orbem c etcumcxt ...ralia ac !HT>(,I *r.-J_Kt* iiih.tibitb. Hanc folent hcrtini (A pl.mt.t rariutem mnltifanam iliikca:e, ut prxter (enwn faac ctiam rationc • propagatur. Inter folia pcJiculi iuiJn vix uJtr.i digittmi longimdtnis efferuntur; *cnhtti* (uftinenc fiibviniu..., tot fimbus ſtriatos juot (joftuu^ um folia in *flore* ſuccedere debent: non plura qui nque illa eſſe conſueverunt: iingiiU coi-4i|fcgicm rcpr.rlcnc.ir.-, & dilutè purpurâ cfllorantur, nifi quâ unguiculis eſt, colorem cnim itt luc^Rei anat, in radium aureum croco adumbratum efformatus. Diceres medium floris Lnibilicuni ftclUm d le, adeò radiis quinque fulgentiſſimis internitet. *Piſtillum* edit modio ftc \\x concolor. Int. ...gro propè anno floribus ornatur. Ho* ft.itit n atque vetuſtas decoſſit, ſequuntur ſe... Papaveris albi facie, quæ levi capſula incluſa matureſcunt. Multa deinde ſoboles juxta deciſo ſemine germinat.

A, ...ud Turcas audio nominari *Car chicker*, quaſi quis nivalem florem nuncuparet: Argumcntum n ...us floris vivacitas dedit; media quippe hyeme ſupra nives etiam caput efferere ſolet.

'...i eft Cc *Uccz,* guftiique nnn ni- ...diocriter adſtringere percipitur. Uſu efficaci po... :t ad ITK;- V\... tidum mclandiolicis Ci pituitolw atFtk'hbus: coltibcndo a. ...i proſſimo magnopere confert: ventnctilumat[1] que adeò v. 'livcrla intcftina folur.i roborat.

Floris colore infinitum variat, CCEI ...uleſcente, ;iurpurco i ...emiſſiore, & intenſiore ſeu violaceo :n_t carneo, fcrrugınco, oblwlac oallido, minuto, albo, &c. Reper ::;ur ctian' flore geminati i leu altcro alccninnaco, variorum colorutn. Hzomncsjluqueadhucplurcsvai ...etates ſe niuod^!>ciicur.

\. *Fr'nnuU vnit Cmftjmintfclttm* five CjrcbkUc fdj&ttbti.*

II.tC plurcs in codum ciulc Reftsi flores velut in umbellam diffuſos, Primulæ :la: pratenſis inodoræ lutci niodo; fiint aittctn Horoi nonnifiil minores prædecentis floribus.

Florcs paritcr colorum varieucc ludunt, 5c *non* raiogcminati *ah&t\.intur.*

4. *TfmuUprtttnfninBdara l*tt&* Gcr. *i-cris ceulfira, tslUAoflert wAtta avi vix eJi* ... J. B. *Ytrbitftttlum prattrtjc out fjlvttttum pit durum* C. *o. PmraUjii ail a a tolerate p XJ* ... *lb* Pk ... parad. 6jlt £toflIj. 0? £>fl...ips.

Foliis & radice cum *Prutiulj vul^i* convenit, flon; infupcr, fit r>ccliciilonim hirſutie: differt, quòd plures in caule flores geſtet in umbellam quandam digeſtos, *Paralyſis vulgaris* (*odorat* •in m o dum, eoſdémque tantillo minores & coloratiores. Cum Paralyſi vulgari convenit, quòd plurcs in eodem caule flores geſtat: ab eadem differt foliis Primulæ vulgaris ſimilibus; caule zonâ rubeâ ad petiolorum baſin cincto; caulis & pediculorum hirſutie, horum etiam longitudine; Flore pallidiore, majore, magis expanſo, minus odorato; caliculus minùs tumidis. Differt denique quòd præter flores quæ .a timbclltt .i llos producat ſingulares, è radice exeuntes in privatis pediculis, quod in Paralyſi odorata nunquani accidere obſervavi.

In ſylvis & ad ſepes non admodum. nilfreqticns mreniuni ctwrn in pafcua dslccndit. Aliquajito *txcat'*-ferius fior^cquini Primula vulgaris.

Hujus etiam vari states aliquot liabcntur in hortis cnurnte. i. ParalyGs flore (Uvo Hmplia ini>-doro, abſque; calyabus Port F1a hiuc IIUAH ctt abfi ...ue ullo mitiiflo calyLC – ! Paral. flore geminato inodora *Park.* 3. Paral. inodora calycibus diſſectis *Park.* 4. Paralyſis flore f...

Hæc floris loco 1 in liinimo cu ...le congeriem geſtat foliolorum anguſtorum viridantium, lutes nott* tlllliUlt ...ermixtis.

A. j. *Vrtntkla vtrii mitjar (i.* ... *verni odorata flore luteo ſimplici* J. B. *Verbaſculum pra...tttnft* ... *i.v.tttn* C* H- "*aralyſis vulgaris pratenſis flore flavo ſimplic...* ... Park., parad. •Commonpiuglr,u. 0: C l...ips.

Radice ami Primula, pjnvinit. *Fvli** per tcrnim Ij ...urſa, quàm illius mino h,brd ...iora, obſcuriùs virentia, rigidiora, glabriora, non crenata, prona parte lanugine adeò brevi oblita ut vix perceptibilis ſit. *Caulis* ab eadem radice unus [interdum plures] ſeſquipalmaris aut dodrantalis, nudus, teres, firmus, ſolidus, brevi & vix conſpicua lanugine hirſutus: in cujus faſtigio flores ſex, ſeptem, aut etiam duodecim, aut plures [in nonnullis 24 numeravimus] velut in umbella diffuſi, ſinguli ſingulis pediculis è caulis faſtigio enatis fulti, è *calyce* majuſculo, pentagono, albicante, in quinque ſegmenta acuta, non tamen profundè, inciſo; minores quàm Primulæ vulgaris, magiſque concavi, & ſaturatiùs flavi, unguibus maculis croceis verum exiguis notatis, valdè odorati. Vaſcula ſeminalia in calice occultantur.

Aprili menſe apud nos flo*a* in palcuis frequens. *Locus & Tempi!,*

Hujus

Varietates. Hujus etiam non paucæ nobis habentur varietates quàm præcedentis: 1. Paralyſis altera odorata flore pallido polyanthos *Park.* Folia huic majora, pallidiùs virentia, flores in uno caule plures [ad 30. interdum numerari] pallidiùs virentes, pediculis longioribus appenſi. 2. Paralyſis flore viridante ſimplici *Park.* Flores huic tantillo ampliores ſunt quam vulgari, calycibus viridantibus concolores. 3. Paral. flore & calice criſpo *Park.* 4. Paral. flore geminato, ſeu altero alteri innato: in hac ſpecie & omnibus quas obſervavi hujus generis flos exterior nihil aliud eſt quàm calyx naturæ luſu in florem degenerans, ſeu potiùs evectus. 5. Paral. hortenſis flore pleno. 6. flore viridante pleno *Park.* ſola florum multiplicitate à ſecunda varietate differt. 7. Paral. flore viridante ſive calamiſtrato *Park.* Flores hujus è plurium exiguis anguſtis foliolis compoſiti, nullo calice incluſis, Roſæ parvæ in modum ferè expanſi, luteo-virides ſeu pallidi, inodori, ſi à Solis radiis defendantur ad duos etiam menſes durant antequam marceſcant.

Vires. Radix hujus aquâ aut cereviſiâ cocta vertiginem ſanat, *Park.* Paralyſi, vertigini & ſimilibus nervorum affectibus utilem eſſe hanc herbam vel nomen arguit.

6. *Paralytica montana rotundifolia Æquicolorum* Col. *Primula veris* [illegible] Col.

Variat hæc à congeneribus, rotundioribus admodum *foliis*, tenui, longo, trigono & triental petiolo inſidentibus, erectis, carnoſis, venoſis, infernè incanis, lanoſis, ſinuoſis oris ut crenata videantur, è *radice* obliqua, carnoſa, multis fibris albis, Ellebori modo carnoſis dependentibus, atque humum amplexantibus, odoratis, ſapore acri, amaro, odorato parum palato. *Cauliculum* dodrantalem emittit, vel majorem loci & alimenti uberioris cauſâ, rotundum, tenuem, nudum, Junci modo, thyrſum repræſentantem, in ſummo ex baſi tenuibus foliolis diviſo. *Flores* decem vel plures prodeuntes ſuſtinentem, luteo colore hilari, ex calycibus hirſutis longioribus, quinque oris diviſis, in quibus rotundum *pericarpium* longo apice perficitur, marceſcentibus atque etiam hærentibus floribus, in quo *ſemina* nigra, anguloſa & copioſa concluduntur.

Locus & Tempus. Æquicolorum montibus ſupra Flaminianum, *lo Serrone* dicto loco, in cacumine, Septentrioni oppoſito latere, humenti humo, Maio floret, Junio perficitur.

Vires. Primularum folia & flores guſtu non ingrato in olere, placentis & acetariis ſumuntur, ſuntque admodum amica & utilia capiti & nervoſo generi. Adhibentur & in Apoplexia, Paralyſi & articulorum doloribus. Florum ſuccus maculas rugáſque faciei, & alia cutis vitia mirificè detergit. Aqua florum & conſerva nec minus ſyrupus anodyna ſunt & hypnotica. Infuſa, decocta & extracta Primularum veris cujuſcunque generis, anodyna & hypnotica ſunt benigna & innocua, iiſque qui teneroris ſunt ſeu ætatis, ſeu conſtitutionis [illegible]

Decoctum radicum Primulæ veris vulg. in Zythogalo aliove idoneo vehiculo, ſumptum ſingulare eſt & præſentiſſimum remedium ad vertiginem. *D. Hulſe.* Succus foliorum & florum expreſſus cum pari quantitate lactis è vaccæ uberibus emulcti frequenter hauſtus Cephalalgiam inveteratam perfectè curavit, cum alia medicamenta nequicquam tentata fuiſſent. Hujus mentionem & ad hunc affectum leniendum commendationem factam invenio in *Horto Sanitatis Langhami.* Idem.

Acetum radicibus impregnatum, ac loco errhini in nares attractum, Odontalgiam mirabiliter ſedat. *Schrod.*

Paralyſin lateris ſiniſtri curavit Tho. Bartholinus ſpiritu Primulæ veris cui herba Paralyſis incocta erat, ut ipſe refert, Ephemer. German. An. 2. Obſ. 2.

CAP. II.

De Auricula urſi.

A Similitudine aliqua foliorum nomen ſortita, differt à Primula veris, cui aliàs ſimillima, foliis lævioribus, denſioribus, ſucculentioribus, floris calyce breviore, ut florum tubi ferè nudi appareant, foliorum quorundam rudimentis in caulis vertice è quibus florum pediculi exeunt.

1. *Auricula urſi flore luteo* J. B. Ger. *urſi lutea* Park. *Sanicula Alpina lutea* C. B. Yellow Bears ear or [illegible] *Cluſ.*

Hujus *folia* Primulæ veris foliis ferè reſpondent, rugoſa tamen non ſunt, ſed craſſa, Fabariæ foliorum inſtar, eaque aut farinæ quaſi polline conſperſa, & prorſus incana, aut leviter tantum caneſcentia, interdum omnino viridia & lævia; rurſus omnia vel per ambitum ſerrata, vel nullis denticulis prædita, interdum novella duntaxat dentata, vetuſta minimè, omnia autem guſtu amara. Ex horum medio aut è lateribus prodeunt *cauliculi* dodrantales aut minores, nudi, veluti quâdam farinâ aſperſi, qui 10, 20, 30, interdum etiam plures (præſertim ſi in hortis colatur ubi admodum luxuriat) *flores* ſuſtinent, ex uno veluti capite æqualiter prodeuntes, & petiolis (quos tanquam ſquamulæ quædam incanæ ab invicem ſegregant) brevibuſque *calyculis* inhærentes, Primulæ veris ſimiles, quinque aut ſex diviſuris conſtantes, dulcem & melleum quendam odorem ſpirantes, coloris aut lutei aut pallentis, atque vel majores & ampliores, vel minores, omnes autem interius circa umbilicum albo circulo inſignitos, *ſtylo* inter ſtamina nonnunquam prominente, interdum nullo. *Semen* deinde fuſcum, inæquale, bullatis vaſculis incluſum quale Primularum veris. *Radix* craſſa

craſſa eſt & multis candidis oblongiuſculis fibris prædita, ex qua in cultis ſi pangatur plures plantas [illegible] ſolent.

Creſcit in [illegible] *Locus.*

Auricula urſi 7. *Cluſ.* [illegible] ab hac non videtur nobis ſpecie diverſa.

2. *Auricula urſi flore purpureo* Ger. [illegible] Park. *Auric. urſi, flore Pr*[illegible] *Alpina* [illegible] J. B. *Sanicula Alpina purpurea* C. B. [illegible]

Cluſ.

Folia hujus breviora ſunt, extremâ parte latiora plerunque, & [illegible] inferiore parte circa radicem ſunt, craſſa quidem illa, ſed minùs quàm ſuperioris, in ambitu ſerrata, ſupernè viridia & lævia, infernè ex viridi pallentia: [illegible] quæ vel ad [illegible] latus excunt nodi, duas uncias longi, aut paulo longiores *cauliculi*, quibus inſident ſex, octo, aut plures *flores*, [illegible] in ſummo umbellam [illegible] ut in ſuperiore, illiſque formâ ſimiles, ſed majores, [illegible] colore nitentes, obſcuriore tamen [illegible] ſucco [illegible] garni & [illegible] purpurei [illegible] circa umbilicum pallentes & exalbidi, odorati quidem illi ſed minus [illegible] *Semen* in capitulis longis [illegible] parvum, nigricans [illegible] *Radix* priori ſimilis.

[illegible] & vicinis Alpibus [illegible] Cluſius, [illegible] in Auſtriacis & Stiriacis *Locus.* Alpibus [illegible] quærfiverit.

[illegible] *Cluſ.* Auricula urſi flore rubro, maculis exalbidis, foliis ſubhirſutis. *J. B.* Sanicula Alpina flore [illegible] foliis mini[illegible]ribus, tenerioribus, minus craſſis [illegible] & flore rubro, maculis exalbidis [illegible] præcedente differt; nec tamen [illegible] ut puto [illegible] ſpecie diverſa eſt.

3. *Auricula urſi* 3. *Cluſ.* *Sanicula Alpina foliis* [illegible] C. B.

Folia circinata ferè rotundioribus, longiuſcula tamen & in ambitu ſerrata, longè minora quàm præcedentis, & minus viridia, [illegible] aliquantulùm caneſcentia; inter quæ tenuis & ſeſcunciam longus *cauliculus* exilit binos, ternos [illegible] plures *flores* ſuſtinens, ſuperiore minores, quinque petalis bifidis [illegible] colore rubente [illegible] quam in præcedente. *Radix* [illegible] ut reliquorum.

4. *Auricula urſi rubeſcens folia non ſerrata* C. B. *Auricula urſi carnei coloris, folio minimè ſerrato* J. B. *Auricula urſi* 4. *Cluſ.*

Cluſ.

Quarta hæc Cluſii Auricula minoribus eſt quàm ſecunda foliis, carnoſis, mucronatis, in ambitu non ſerratis, ſupernè lævibus & ſplendentibus, infernè ex viridi pallentibus & venoſis, minoreque acrimoniâ & amaritudine præditis quàm aliarum folia. *Flores* illi ſecundo generi ſimiles, profundioribus [illegible] colore dilutiùs rubente, intus circa umbilicum incanâ quadam lanugine [illegible] ſtylo prominente [illegible] ſummo uncialis, raro longioris cauliculi faſtigio naſcentes. *Semen* in parvis [illegible] & fuſcum. *Radix* [illegible] atque adeo [illegible] ſobole interdum ſe propagans ut latiſſimos ceſpites occupat.

Invenitur in Sneberg reliquiſque vicinis jugis & Stiriæ Alpibus [illegible] *Locus.*

5. *Auricula urſi* 5. *Cluſ.* *Auricula urſi* [illegible] J. B. *Sanicula Alpina* [illegible] C. B.

Floris præcipuè colore candido aliiſque accidentibus à cultura & ſatione ortis à præcedente [illegible] unde nec ſpecie ab ea diverſa [illegible] puto. Siquidem ex Auriculæ urſi ſeminis ſato innumeræ ferè varietates indies producuntur, non floris colore duntaxat, ſed & figurâ & magnitudine diverſæ.

In Cur. poſt. Cluſius inter ſextam & ſeptimam ſpeciem aliam interſerit quam [illegible] paucis differt à prima ſpecie, ut ejus ſemini ſato ortam ſuam debere ſuſpicer.

6. *Auricula urſi anguſtifolia, colore rubente* J. B. [illegible] 7. Cluſ. [illegible] 8. ejuſdem cur. poſt. *Sanicula Alpina anguſtifolia* C. B.

Cluſ.

Craſſiuſcula *radice* nititur [illegible] haud diſſimili, multis candicantibus fibris capillata, ex qua anguſta *folia* quina aut ſena, ſucculenta & pinguia, quartæ foliis multò anguſtiora, à medio ad extremum uſq; mucronem in ambitu ſerrata [illegible] guſtûs prodeunt. *Cauliculus* inter ea naſcitur tres uncias longus, nudus, [illegible] ſuſtinens *capitulum* è foliolis compactum, unde quaterni aut quini *flores* elegantiſſimi, quinque petalis bifidis ut reliqui conſtantes. Capitula hujus quartæ proxima [illegible] *Semen* obſervare non licuit Cluſio.

Creſcit in quibuſdam Stiriæ & Carinthiæ Alpibus, præſertim verò Tauro monte & Judenburgi jugis. Floret ſub finem Julii, nivibus liqueſcentibus. Rara eſt, & culturam ægrè admittit.

Similem huic in Tyrolenſibus Alpibus naſci poſtea intelligebat Cluſius, cujus plantam à fratre Gregorio Rhegienſi Capucino accepit, ejuſque iconem exhibet in *cur. poſt.*

7. *Auricula urſi minima flore carneo & niveo* J. B. *Auric. urſi* 8. *minima* Cluſ. hiſt. *Sanicula Alpina minima crenata* C. B. [illegible] eadem. *Auric. urſi minima alba* Park.

Cluſ.

Folia hujus unguem magnitudine vix æquant, infernè circa ſedem anguſtiora, supernè & extremo latiora crenataque, viridia, nervoſa, ſuperioribus minùs denſa, amari guſtûs. *Pediculus* inter folia exilit, vix digitum tranſverſum altus, unicum, interdum alterum, *florem* ferens, dilutis [illegible]

tis ſive carnei coloris, fimbruto < *hcula* obniliorc prodetintcoi, modotum, incus ctUm Jcirc* i lucum candidi lanugine pube ^mem, nullo prominente ftylo. Ncquc luijus *ftmtnp* ſervare licuit, cùm in hortum cum ſuo ceſpite tra ::ilit.i id mig&m nuiur-uin rxrtvcnem. Adrians fwnm in modum ſe propagit & iocor Juin m.ignoscefpitcsoco.. quæ candicantes fibras è .nguhs pro; icmittCnv

Locus. In (iiiiimo Sncbcrg jugo, inque Tauri> Si Judcnbcrg moniitxii invcnitut. Floret codcm ternpore cum rcLqua.

A. 3. *faritjtk* Abms taaj«r* Park. *Verk*jt*lxm A'fsmm nmhUjtum mtjm* C. B *TrtmnU*, *veris flore albo* Ger. Cluſ.

CUf.

Fibrousca^i- Ix vcris *rsJuihxt* hxret, ad qoarum caput alia: novj: pi dum nutreni - ſubinde germinant. Il";nte vcrc folia deni aut duodena emiitir, initio CVK.X\\ in globum c contracta, quæ ſucceſſu temporis ſeſe expli^ntj & hum: ſparguntur, ftintque exreriore partc incani, fc im afperla, ncrvorum vtndantiuni i; itncrna rero « : palJcnri.;, ine, latinidinc unculi, arcumcirca fcrrau, ahq .rifpa & denſiuſcula, Auriculæ urſi, quam Primulæ veris ſimiliora, acris ſaporis. Ex horum :dio aani aut plures aſſurgunt *tiadi* dod: -m pcdalcs, iiudi, giacilcjj cnodtj, in quorum cacumine umbclU iiJit florum i numeroſorum, .-ctbctJis lixiciitiur.!, Hotftlis Aunculz urii refpondentium, magna ex pane tleganti dilunonfquc purpuri nitcntiiiin, aut camei colons., interduro Cuuraiii'ii rubciittuni, nonnunquam (led raro) onimno candidorum & etiam exalbidorura; otnncs autcm area umbtbeum luccoli iiint, *Sc* jiiquantulum odorati *Semes* deindti in oblongs vafado admodum esili fiJrelccm continetur.

Locus. In prarit montofiSi lods fiumkiis *& pilufhtbus,* in Scptcntrionaii comitarus Eboracenfe parte &: in Wcrtmorjandia COpKM proven it. Floret Maio.

In horros trannaca, qianicunqiic curamaahitiw*ooa* diu. durat Magoi copii toflc Cluiio provcnit in uligtnuii. Cc vium* UIIM Viennenfi pfaii*.

* q. PruTM/j wru *maur pmrfmrtfttms* J. B. *Virdffu* »wwr ^»« n»ir« Parfc^pataA *Prim,U •vrrtt fitrt rmlnv* Gcr. *VtfbtfcuUm amtnimxm Aipvmm mom* CBu SOirtil tpn.

Prxccdcntipcromnia fimilis eft, caulc rrium quatuorvc unciaruin ; foliU pxnc Altinss \tilgarb *ti* cdim di.Tiidio minonbus, vit appirenribusaeius; flonbui pauca, uno la. auobos vcl cribus.

" **10.** ***AurKuUMrfiMyemifihfs ccrulta*** **J. B.** ***Auric, mrfi fore ccntUa,folu Bertfmu*** **Park.** *Sanicula* **£ .</** ***/W*** ***B*** *Bf* **C B.**

Lu d.

X*A»i multis cmitrit fcre captlLceai, (uTcu, pcttiv inkxrenws, piftu adftringcott); area quo* /UM per.humt>> repunt, BoraRim qmAtnwmii nmt&t, in *amhita* nonnihil lumuu, jilpcra, TMpli, enfla, ncrv oſa, piloſa , nuxune prope *rx^csi*: « ii» cnim ad (blioram exortum imgtu pilmn conecne, torn vctun julw Jldmilb aUKJBH'. Estiem WM cam Jiipcrad qaam infcrne villofa Cuit, ai^Hpun in ambitu pif ubiquc rufcfeum. E foliorum mslio iiuo aw trei rj». *lxmis* emcrgunt, ro:u- M, • • -intilc*, hirliiti, fobdi, fiiccofi, purpurafcentcs, cum dulcedine adftriugemes, in quorum fjftigiU ^r« funt coenilei, penupctdi, 6£ in borum modio ftamim lutca^ vdoti ex vafoib, gram Horda hguia, fed maiorc, in imo fiorispofito cxeunna.

Ut.* Nafarur m umbrolL monlosirtjue locii, nonnunqium ctum humidis. In Pyrcn«is præcipuè repenrur.

CAP. III,

Dr Ccrtuft.

FOlm Knuioribus, brij angiilofis feu in laanii diviſis, & -nbus panrti i PjraJyfi & Auricula urſi di ert.

I, ***Sweat*** *W Alfm* frvt Orttfd Mattbic'.i* Park *Sim. Alt. Clmfit, fivt Cmmf** *Matthioli* Ger. ***Ctrtnfi**** J. B. *SMXUU menttru tssifcit* laamstm* C B. S&fartftM panicle.

CM

MLJU *felt** promit noro vere, firi* crlflb pcdiculo memdo, adco fofc per orai initio contra -ntu. pnoni pane, ut orbiculata videamnr; admodum rtcrvoii & rugota, (upina vcr6 pwtctuienu? criſpáque ut Luſitanici Ranunculi aut Lactucæ • «Plutj: (oliai dcindc ubi ftfc exolicirunt, *m* ambint non modò ſerrau, led cruin in lex aur phire laciniis diviſa, omnino virentia, ſupernè quodammodo ſplendentia, inf *rrn:* ncquaquam, fenidci guſtu; inter quæ p Imaris exit *cauliculus*, firmus, rectus line ti'lhs lubpurpuralcens, qui in ſummo Primularum & Auricularum Uruni in. ftar, < medio quorundam foliorum >nuni capttc oflo, novnn, au; plures profert *floſculos*, Campanulæ modo penlil« & deorſum ſpectantes, quuiquc crenii dirtiot, clegani ſſimo rubro colore ſaturo & ad purpuram tendente, fundo interiorc *albo,* m quinque atigulot ddincntc, prodcunttbui ex inio quorujue *ptmmd* luteis, albumidum non Aiperanabtts, & raedium oblongum ft>!uni uxrtplc* cter l nbui, luavii <K: - qmbw ddHucntibui luccc ſunt ſurrecta *capitula*, **tenue, fulcum ut filia/*«w cominemu; JMm nunwrofc., k»jt» rcnuibus t** nigricantibus

hbit*

ſtoris ex uno capite prodeuntibus conſtat, ſingulis annis ad latera augeſcens & incrementum ſumens, ut temporis ſucceſſu, veluti Auriculæ & Primulæ aliæque ſimiles in plures ſtirpes dividi & pangi poſſint. Tota planta hirſutiore lanugine pubeſcit.

Promiſcuè naſcitur cum Sanicula Alpina guttata in Auſtriæ & Stiriæ Alpibus umbroſis locis. *Loc.*

Singularis eſſe videtur & ſui generis planta, tum ab Auriculis urſi tum à Sanicula guttata diverſa.

2. *Cortuſa Indica vel Hedera terreſtris Indica* Bodæi à Stapel in Theophr. hiſt. *An Sanicula ſive Cortuſa Americana fruticoſa* Park.

Ex *radicibus* capillaceis *cauliculos* promit repentes, ſubhirſutos: *Folia* Cortuſæ Matthioli ſimilia. Maio menſe *cauliculum* promit exiguum, digiti majoris longitudine, in quibus *floſculi* pallidoli, antequam pandantur figurâ Hyacinthi Medici, poſtea ſtellares ac candidi, intus multis ſtaminibus præditi. Hanc ſpeciem nonnulli Cortuſam Americanam flore fimbriato appellant ad differentiam ſequentis. Vaſcula ſeminalia (obſervante * D. Hermanno Botanices Profeſſore in Academia Lugduno-batava, & Horti medici ibidem præfecto digniſſimo) cum Saniculâ non conveniunt. Ego olim Cantabrigiæ plantam hanc flagellis repentem aliquot annos colui, verùm nimis tum diligens fui in obſervandis ſeminibus aut ſeminum conceptaculis. Anomala eſt planta, neque ut ſuſpicor, genere convenit cum Matthioli Cortuſa. Verùm quoniam Cortuſæ nomen uſurpavit, hîc maneat donec ejus copia mihi facta fuerit.

* *Ex relatione D. Jo. Palmer. M. D. Palmer.*

3. *Cortuſa Americana flore ſpicato, ſtellato* Hort. Lugd-bat.

Hæc à nemine deſcripta eſt, & D. Hermanno autore ad Pyrolæ claſſem referenda.

Folia ima longis pediculis inſident latis ſeu planis, Saniculæ guttatæ ferè in modum dentata, nec figura iis valdè diſſimilia, circumſcriptione ſcilicet ſubrotunda, ſed paulo longiora, majora. In caule bini ex adverſo ſibi reſpondent folia, minora multo iis quæ ad radicem ſunt, in acumen producta. Florum ſpica ſeſquipalmaris è raris *floſculis*, brevibus admodum pediculis inſidentibus compoſita: qui quales fuere neſcimus, jam enim cùm planta collecta fuit præterierant. Floſculis ſuccedunt vaſcula compreſſa, bicapſularia, Thlaſpeos æmula, quæ eodem modo dehiſcunt quo Pedicularis luteæ vaſcula, ſemina in utraque cellula nigra lucida ſeu ſplendentia angulosa & oblonga continentia.

Plantam hanc in horto Regio Pariſienſi collegit, & exſiccatam ad me tranſmiſit doctiſſ. Vir D. Hans Sloane. Anomala eſt planta.

4. *Cortuſa Americana ſpicata foliis minutim fimbriatis* Mentzel. *Sanicula ſive Cortuſa Americ. alt. &c.* Hort. Reg. Pariſ.

Floſculi albi, capillacei viſ conſpiciuntur. *Semen* in capſulis rotundis nigrum, ſplendidúmque continetur.

Sanicula ſive Cortuſa Indica flore ſpicato fimbriato Dodarti, an à præcedentibus diſtincta?

Radicem obtinet ſubrubentem, capillatam, ſapore adſtringenti: multa inde protrudit germina, denſo ceſpite foliorum anguloſorum, denticulatorum utrinque hirſutorum, & pediculis piloſis inſidentium, triunciali longitudine, ſolum inumbrantia. E medio ceſpite exeunt *cauliculi* plures hirſuti, pedem alti, & ad mediam altitudinem nudi, ubi binis foliis ſibi mutuo oppoſitis, abſque pediculis adnatis, acutioribus magiſque dentatis iis quæ in imo ſeu ad radicem ſunt veſtiuntur: reliqua pars caulis veraſus ſummitatem ſpicam producit floſculorum albentium caliciformium, in quinque lacinias diviſorum, colore albo ad rubrum tendente, pediculis breviſſimis adnexorum. Medium florem occupant octo aut decem *ſtamina apicibus* flavis inſtructa. Prætereunte flore calix grandeſcens fit capſula ſeu vaſculum, quinque aut ſex grana ovata, nigra ſplendentia continens.

Aeſtate floret: umbris gaudet. Americanæ originis eſt, unde ad nos tranſlata. *Tempus & Locus.*

CAP. IV.

1. *Chamæciſtus Alpina* J. B. *Sedum Alpinum* 4. *Cluſii* Ger. emac. *minimum Alpinum villoſum* Park. *Alpinum hirſutum lacteo flore* C. B.

R*Adix* huic exigua, nigricante cortice tecta, in ſuperficie terræ in multa capita ſe ſpargit, Sedorum minorum inſtar, quorum ſingula denſo ceſpite foliorum conſtant. [capitula hæc ocellos vocat J. Bauhinus] *Folia* autem perexigua ſunt, oblonga, anguſta [J. Bauhinus longitudinem ſemiuncialem, latitudinem culmi iis attribuit] acuta, per margines æqualia, admodum villoſa, præcipuè circum oras, Paronychiæ vulgaris foliis figurâ nonnihil ſimilia: Inter quæ emergunt *cauliculi* duarum triúmve unciarum, teretes, rubentes, villoſi, rigidi, foliis nudi, geſtantes in ſummitate *floſculos* umbellatim diſpoſitos pro plantulæ modo magnos, eodem fere modo quo in Paralyſi montanâ dictâ. Singuli floſculi pediculis brevibus inſident, è *caliculis* exiguis turgidulis, quinquepartitis exeuntes: ſunt illi revera monopetali, in quinque tamen ſegmenta ſeu folia expanſi ad ipſum uſque centrum ſeu umbilicum adeo diviſi, ut pentapetali videantur, Primulæ veris in modum; ſingula autem ſegmenta (ſeu petala mavis dicere) circumſcriptione ſubrotunda ſunt, non bifida ſeu cordata ut in Primula. Color candidus eſt, circa centrum tamen lutei aliquid habent.

Stamina nulla neque *ſtylus* conſpicua in floribus quos collegimus. Umbellæ exortum circumſtant foliola viridia, hirſuta, infimis humi ſtratis multò minora, plurimùm quinque, Tithymali Helioſcopii inſtar. *Vaſcula ſeminalia* ut in reliquis congeneribus.

Locus. In altiſſimo vertice montis Juræ *la Dolaz* dicto invenimus: J. Bauhinus i[illegible] [illegible]nicodo Burnio Tigurum.

Floſculus in montium jugis dum recens eſt odoratiſſimus, Jaſmini inſtar, ut [illegible] Chamæjaſmen Alpinum vocem, Anthoiocos Alpinis cognatum. Flos candidus, ætate rubeſcit. *Geſn.*

2. *Sedum minimum Alpinum villoſum alterum* Park. *An præcedentis varietas?*

Multos habet ceſpites ſeu capitula foliorum oblongorum, tenuibus ad margines pilis obſitorum, è quorum medio exeunt *cauliculi* tenues, tres quatuórve uncias alti, foliolis ſimilibus obſiti, tres quatuórve *floſculos* albos in cacumine geſtantes.

Ob nomen commune à Parkinſono impoſitum Chamæjaſmine ſubjunximus, quamvis caulis folioſus diverſam arguit, & ad Sedum potiùs referendam.

CAP. V.

1. *Androſace Matthioli altera* J. B. Cluſ. *altera major Matthioli* Park. *Alſine affinis Androſace dicta major* C. B. *Androſaces annua ſpuria* Ger.

J. B.

[illegible] ſingulari, tenui, fibrata *radice* emittit ſeptem, plures aut pauciores (viginti interdum ut ego obſervavi) palmares aut dodrantales, nudos, enodes, teretes, hirſutos, [herbacei coloris, aliquando purpuraſcentis] quorum faſtigium in ſex, ſeptémve abit pediculos, unciales & longiores, *umbellam* mentientes, ad quorum ortum & exortum radiata foliorum ſeptem corona, oblongorum, piloſorum, paucis ſubinde crenis inciſorum; cæterùm ſinguli pediculi *calycem* geſtant majuſculum, in quinque lacinias acutas, foliorum inſtar habentes, diviſum; quorum umbilicum cum globulo *flos* obſidet albus, parvus, [in quinque crenas ſectus *Cluſ.*] quo marceſcente globulus in Piſi molem grandeſcens *ſemen* continet copioſum, triangulum, oblongum, ruffum, [Primulæ veris ſemini non diſpar ſed majus.] *Folia* frequentia per terram in orbem ſparguntur, uncias duas circiter longa, ſemunciam lata, hirſuta, Plantaginis inſtar nervoſa, & per ambitum ſubinde crenata, colore ex viridi palleſcente. [illegible] initio guſtûs, paulò poſt amari & acris deprehenduntur *Cluſ.*]

Locus. Copioſè naſcitur inter ſegetes circa Badenſes thermas, non procul Viennâ Auſtriæ. *Cluſ.*

2. *Alſine affinis Androſace dicta minor* C. B. *Item, Alſine Matthioli facie* ejuſdem C. B. *Androſace minor* Park.

C. B. prod.

Radiculam habet oblongam, tenuem, ruffeſcentem, circa quam *foliola* multa, per terram ſparſa, parva, oblonga, oris crenatis; inter quæ *cauliculi* plures, nudi, nonnihil piloſi, æquales, duas, tres etiam quatuor uncias alti: Summo faſtigio quaſi umbella ex octo, decem, duodecim pedicellis compoſita inſidet: quorum ſinguli *floſculum* parvum, album, [illegible] ſuſtinent.

Locus. In arenoſis provenit non procul Herbipoli.

3. *Alſine verna Androſaces capitulis* C. B. *Androſace minima* Park.

C. B. prod.

[illegible]ntula eſt ſubhirſuta, unciarum trium, ad cujus *radiculam* ſimplicem & brevem *foliola* Paronychiæ vulg. minoris ſimillima, orbiculatim per terram ſparſa ſunt. Ramulos habet tenuiſſimos, biunciales, nudos, reflexos, circa quorum medium quaſi corolla quinque minutiſſimorum foliolorum, unde pedicelli quaterni aut plures exurgunt, & ſinguli *calyculum* exiguum, quinque apicibus donatum, è cujus medullio *floſculus* parvus, albus emergit.

Hæc planta Northuſanæ alumna eſt.

CAP. VI.

[illegible]

Apocynum nomen accepit hæc planta (inquit Columna) [illegible] quia canes interimit, à canibus nomen habet, [illegible] dicta.

Notæ ejus ſunt Folia in caulibus bina oppoſita; ſuccus lacteus; [illegible] plerisque ſpeciebus genuinæ.

Apocyno nullam vim homini ſalutarem ineſſe tradit Dioſcorides. Galenus non tantùm canes celerrimè interimere ſcribit, ſed & hominibus venenum eſſe, & extra ſolùm corpori impoſitum diſcutiendi vim habere.

Folia

Folia Apocyni Syriaci contuſa (ut ait Alpinus) tum in aqua cocta, emplaſtri modo opponuntur frigidis tumoribus & doloribus. Ex lanugine parant culcitas Ægyptii in ſuum uſum. Utuntur etiam ea ad excipiendum ignem ex ſilice excuſſum. Succus lacteus, quo ſcatet, calidiſſimus eſt & exurentis facultatis, quem plures in quibuſdam vaſis excipiunt ad depilanda coria; nam ſi aliquanto tempore in eo macerentur pilis nudantur. Lac quoq; ſiccatum præſtantius corpora ſolvit, atque dyſentericos fluxus etiam lethales facit. Eſt etiam præſtantiſſimum remedium ad impetiginem curandam, & ad plurimas cutis maculas & infectiones tollendas, ſi eo partes illinantur.

1. *Apocynum ſive Periploca ſcandens, folio longo, flore purpurante* J. B. *Apoc. folio oblongo* C. B. *Apoc. 2. anguſtifolium* Cluſ. *Periploca repens anguſtifolia* Ger. *Apoc. anguſtif. ſive repens* Park.

J. B.

Topiarii *operis* uſibus ad pergulas obumbrandas expetita eſt amœnitatis hæc planta, non aliter ac Periclymenum vicina adminicula ſolita ſcandere, vicinis pedamentis ſeſe convolvens (unde Periploca quaſi circumplectens, eò quòd proxima amplexetur dicitur) multis longiſſimis *ſarmentis*, quibus etiam præaltarum arborum (ſi vicinas nanciſcatur) cacumina ſuperat: ſunt verò ea *ſarmenta* [illegible], lignoſa, lenta, fractu invicta, rutilantis ex fuſco coloris, multis nodis ſive geniculis diſtincta: è quibus bina *folia* oppoſita, Aſclepiadis, ſed ex minùs lato principio ſenſim dilatata, ex intervallis, lacteo prægnantia ſucco, in mucronem acutum paullatim faceſſentia, obliquis à medio nervo venulis, ad margines deſinentibus, ut in Myrto Laurea, quarum extremitates colligit vena, totum ambitum circumiens, viridis. *Flores* extremis ramulis lateralibus quaterni, quini aut plures, velut umbellam conficiunt, quorum ſinguli quinq; foliis radiatis conſtant, quæ inferna parte glabra ex luteo vireſcunt, ſuperne verò hirſuta, obſoleti purpurâ (cujus medium aream rhomboides macula viridis obtinet) tincta ſunt, oris vireſcentibus, quà verò foliorum concurrunt exortus cucullam efformant vegetioris purpuræ, quinq; quidem coloris *ſtaminibus* intrò recurvis emiſſis; omnium autem medium occupat quinquepartitum, albidum, villoſum capitulum. Floribus porrò ſuccedunt *ſiliquæ* Rhododendri oblongæ, toroſæ, geminæ utplurimum, & extrorſum aliquantulum inflexæ ſive divaricatæ, deinde mucrone coaleſcentes; quibus dehiſcentibus papposâ lanugine involutum *ſemen* apparet. *Radix* latè ſe ſpargit & ſubinde germinat.

2. [illegible] C. B. Park. *Apocyno affinis Secamone flore albo* J. B. *Apocyni* [illegible] Cluſ.

Alpin.

Planta eſt repens, altiùs ſaliens, ſeque arboribus convolvens, *foliis* duris, longis, Seſelios Æthiopici proximis, ſed majoribus. *Flores* fert albos, Syriacis ſimiles, duos quatuorve ſimul copulatos, à quibus producuntur *ſiliquæ* longæ ac craſſæ, quales in Rhododendro cernuntur, plenæ lanugine alba, ac *ſeminibus* parvis. Ex hac planta ſuccus emanat flavus, urens, quem ſiccatum Ægyptii valenter tenues humores purgare aiunt. *Vires.*

Præcedenti (inquit Cluſius) per omnia ferè ſimilis eſt, ſed tenuioribus ramis, multóque anguſtioribus foliis.

Ægypti incola eſt. *Locus.*

Parkinſonus Secamonem Ægyptiacum Alpini ab Apocyni ſecundi ſpecie altera ſeparat, & C. Bauhinum reprehendit, quod eas conjunxerat. Bonnus malè hanc plantam Phaſeolum [illegible]cum vocat.

3. [illegible] *folio ſubrotundo* C. B. *latifolium non repens* Park. *folio rotundo, flore ex albo pallescente* J. B. *Periploca latifolia* Ger.

J. B.

Brevis frutex eſt ſtirps hæc, neque proximis ſe advolvens, verùm ſuis nixa viribus recta ſtat, pollicaris craſſitudinis ſtipite, in plures ramos diviſa, cortice cinereo. *Folia* ex adverſo bina ad ſingulos nodos naſcuntur, hederaceis ſimilia, non anguloſa, modicè acuminata, craſſa & mollia, [illegible] aut ſextantalibus pediculis hærentia, ſuccum remittentia ex albo pallescentem; ex quorum ſinu *flores* ubertim emicant, longis innixi pediculis, umbellam quodammodo mentientes, candidi, è quinq; foliolis oblongis contexti. *Fructum* non obſervavit Cluſius, ſed Aſclepiadis fructui penè ſimilem intellexit, cujus & ſemini *ſemen* par, planum, in medio aliquantulum intumeſcens, nigrum, albâ interiore pulpâ. *Radix* ſatis craſſa, pingui ſucco turgida & fragilis. Hyeme folia abjicit.

Locus natalis [illegible] tradimur; Syriæ [illegible] regionum incola eſſe dicitur.

4. *Apocynum latifolium amplexicaule* J. B. *Scammoniæ Monſpeliacæ affinis* Park. *Scammon. Monſpel. affinis foliis acutioribus* C. B. *Apoc. 3. latifolium* Cluſ.

J. B.

Longis, tenuibus & frequentibus ſarmentis proxima quæque ſcandit, multiplici circumvolutione & arcto nexu illa amplectens, viridibus, geniculatis: *foliis* Hederæ, mollibus, ſubcineracei coloris, lacteo ſucco, ut etiam ſarmenta, adeò turgidis, ut vel leviſſimo vulnere non minùs copioſè quàm ex quovis Tithymali genere proſiliat. *Flores* ex alarum ſinu multi umbellæ ferè in morem prodeunt, candidi, parvi, quinq; foliis perinde ac Aſclepiadis flores conſtantes. *Siliquæ* præterea ſimiles, multo tomento & lanugine plenæ, quâ *ſemen* occultatum planum, ex cineraceo fuſcum, Aſclepiadeo ſemini par. *Radices* candidæ & fragiles, ſarmentoſæ & fibroſæ admodum, longiſſimè hac illac ſerpunt & loca vicina occupant, hortulanis ob id moleſtæ, & odioſæ.

Circa Cataniam Siciliæ urbem collegimus, & Pincia Hiſpaniæ ad Cluſium miſſum eſt. *Locus.*

Apocy-

5. *Apocynum* 4. *latifolium Scammonea Valentina* Cluſ. *Scammonea Monſpeliaca dicta* Park. *Monſpel. flore parvo* J. B. *Monſpel. foliis rotundioribus* C. B. *Monſpelienſis* Ger.

J. B.

In longis, teretibus, tenuibus, hicubitalibus *ſarmentis*, vicina quæq; amplectentibus, ramoſis, *folia* naſcuntur oppoſita, Ariſtolochiæ Clematitidis, vel Aſari, falcata ad pediculum, in mucronem deſinentia, lata, denſa, glabra, albida, uncii longioribus pediculis hærentia, ſucco lacteo prægnantia. *Flores* ex foliorum ſinu pediculo orto multifido inſident plures, confertim congeſti, parvi, ſtellati, albi. *Semen* Lobelio angaloſum, in utriculo minore quàm Ariſtolochiæ. *Radix* longa, digitali ferè craſſitudine, alba, longo (inquit Lobelius) repatu multum fibroſa, ſucculenta veluti reliqua planta.

Locus. Ad mare propè Monſpelium oritur, & ut Cluſius refert, in regni Valentini maritimis.

6. *Apocynum Syriacum Cluſii* Ger. emac. *rectum Americanum majus ſive latifolium* Park. *Beidelſar Alpini, ſive Apocynum Syriacum* J. B. *Lapathum Ægyptiacum lacteſcens ſiliqua Aſclepiadis* C. B. *Wiſanck ſive Vincetoxicum Indianum* Ger.

Radix conſtat albâ, pollicem craſsâ, paucis fibris donatâ, quæ longo repatu hortis non mediocriter infeſta eſt. Hyemem ſuperat humo ſepulta vivens. Sub finem Maii ſtolones teretes [Johnſono quadratos, digitali craſſitudine, concavos] lentos & fractu contumaces, duos tréſve cubitos altos, ſuperiore parte ramulos paucos è foliorum ſinubus alternatim emittentes exterit: quibus alternatim bina ſemper adverſa, nullis intercedentibus pediculis adnaſcuntur folia, lata tres uncias, ſex longa, à latiore baſi in longum graciléſcente cono rotundata, firma quidem illa & craſſa, ad Aloes tamen craſſitudinem minimè deducta, aliquot nervis è media coſta exeuntibus ſatis craſſis, & averſa folii parte maximè conſpicuis prædita, ex viridi pallefcentia [Johnſono ſuperiùs obſcurè viridia, inferiùs albicantia] gravis odoris. Nec à tenera folium adoleſcentia ſentibus carent, & aſperſis veluti pruinis cum ramis albicant, ſiquidem caule, ramis, nervuliſque cunctis acre & amarum lac uberrim effundit hæc planta; quod concreſcens locis calidioribus, non ſaporis ſed candoris quadam ſimilitudine *Moon & Sucar el uſar* appellatum fuit.

Circa ſummum caulis faſtigium pediculi craſſi, ſinguli [non bifidi ut vult Cluſius] eximiam florum umbellam ſuſtinentes, quinquaginta, ſexaginta, aut etiam centum, vel pluribus floribus compoſitam, tenuibus, longiſque pediculis appenſis, & plerumque pendulis ſeu cernuis, terram reſpicientibus. Singuli autem flores componuntur primò è quinq; foliolis exiguis, viridantibus, retrorſum reflexis, quæ pro calice inſerviunt; deinde *foliis* totidem quadruplo majoribus, retrorſum pariter reflexis, & prædicta calycis folia obtegentibus, hæc autem infernâ parte viridia ſunt, ſuperiore pallida cum aliquo rubore: reſtant tandem interiùs ſita quinque granula (ſi ità appellare liceat) externa facie Milii granis ſimilia, internâ concava, colore ſuave-rubente, è quorum ſingulis ſingula egrediuntur filamenta ſeu ſtamina, capitulum parvum ſubrotundum cingentia, inferiùs viride, ſuperiùs albicans. [Cluſius flores unico quidem folio conſtare, ſed quinque profundis inciſuris diviſo, inſtar florum Apocyni Aſclepiadiſve ſcribit.] Ex numeroſa florum compage vix una aut altera *ſiliqua* ſuccreſcit, quæ longitudine digitum implet, continétque membranaceo involucro ſemina lata, depreſſa, inſtar Coronæ Imperialis, frequentia & quaſi imbricatim diſpoſita, quibus ad germen promiſſa lanugo ſericea adnaſcitur, candidiſſima & molliſſima, ignem celeriter rapiens. Siliquæ cum ſemine & lanugine intus contenta Aſclepiadis ſiliquis ſimillimæ ſunt. Exteriùs fructûs membrana villis raríore veluti pube reſperſa videtur.

Parkinſonus noſter Apocynum ſuum rectum latifolium Americanum à *Beidelſar* Alpini, & *Oſar* frutice Belli, i. e. Apocyno Syriaco Cluſii ſpecie, diverſum putat, his rationibus inductus: 1. Quia Apocynum Americanum frutex non eſt, nec folia per hyemem retinet, *Oſaris* Belli inſtar, ſed tota ejus ſuperficies hyeme quotannis emoritur, radice duntaxat in terra ſuperſtite latente. 2. Quia lac Apocyni Amer. acre & cauſticum non eſt. 3. Quia ſiliquæ Apocyni Amer. incurvæ ſunt & productiores, Beidelſaris autem rectæ & breviores. 4. Denique quia Apocynum Americanum radicibus inſigniter repat; cujus qualitatis in Deſcriptionibus Belli & Alpini nulla mentio.

Nos tamen his non obſtantibus tum *Beidelſar* Alpini, tum *Oſar* fruticem Belli unam & eandem cum Apocyno Americano *Park.* plantam eſſe minimè dubitamus: ſiquidem *Beidelſar* Alpini cum *Oſar* frutice Belli ſpecie convenire tum nomen, tum locus natalis ſuadet. Beidelſar autem Alpini Apocyno Americano *Park.* eandem eſſe accuratior ejus deſcriptio quæ extat apud Illuſtriſſ. Veſlingium *Obſervationibus* in *Alpin. plant. Ægypt.* & ſiliquæ figura addita convincunt. Veſlingius enim ipſe in Ægypto peregrinatus eſt, & *Beidelſar* loco ſuo natali creſcentem vidit & deſcripſit. Nec obſtat, quòd Bellus *Oſar* ſuum folia per hyemem retinere ſcribit, cùm eadem planta in calidioribus regionibus folia retinere, in frigidioribus amittere poſſit. Plantæ ipſæ inſpiciendæ & diligenter conferendæ ſunt.

7. *Apocynum Braſilianum amplexicaule frutic.* [illegible] *Beidelſaris, Ibaiti Braſilienſibus M.* [illegible] *Marggr.*

Caule lignoſo, externis cinereo, interiùs viridi, ſpongioſo longè humi ſerpit, aut aliis plantis ſe implicat. *Folia* ſemper fert bina in ſuis pediculis ſibi oppoſita, figurâ cordis quando vendilicra, oblonga cum rotunda, mollia, ſubhirſuta externis paululum incana, in caule quoque multos ramulos ſurrectos, ſolitarios cum ſinubus foliis appoſitis. *Floſculos* fert copioſos ad quodlibet folii pediculum, vario numero ſine propriis pediculis: quilibet autem conſtat quinque foliolis, & ſtellam quinquangularem aptè repræſentat: in medio habet obeſum ſtamen, haud elevatum, cum coronula quadam; totus eſt pallidè luteus, interiùs umbratus, inodorus. Hinc provenit *fructus* oblongus, ovalis, in extremi-

cwremitate acuminacus, magnicudtne ovi gallinacei, « viridi lubftmis, quando macuruSj iubens COfticem craffiorem Aur-tnni, cxtcnu* mult is prominentiis inftii- sculeoruni pri-dicum: Fun die deft fucaim Ifteum glutinofuni, iti ut glurinis loco fungi police: imrurior .ipont li, JC bonus *ftm'ma* oblongaj nigra, infigni orduie difpohta liabst: quoillibct iiiirem gramini *km* nis ii;ibc[floc-cum quafi £ gluma, coloria argent?.! jplcnJiiliflimt. Hi flocu in extreniitate fnidiis interiusctjarn junguntur Sc liipcnor pars cat'itatis rnieiui rionilr.it ianina, inferiorflocoos illos argent^, picundo ijwitaculo. Tocapianuolcc gravncr So copioliiin be ha bet lbiflimuni

• 8. *Mtxicanum Ttftztntlt JiHum ftujj>icu Majzumonmi* Fr.Heman^ez.

Merbi eft *fali** ferens purpuratccntu, Limomi forma IcJ mojoia: *autltt,* <iuincL feri dodrantes longosj teretes, purpurais, digicum craiiosj genicu!.icos **per** interval]*, *fruBxm* Clulli [CapRd^re-ftrrum *ftmint* ptani orbicukri, & lanuginc comprdiculo; *rtdietm va\>* contoiTam 2c cantlidam, quibiildam veluci glandibus adhirclccnttbus.

Naidtur infrigidUScfaxoiu loci;. Lacus.

Radix extra mtuluuc cinikfcit, giift.ua rirus minimi ingr.itum olef, Paronir fitnile. Ssn^im aliqucm aalorisj *ni* dicam urcdinb prxbec ctrca gurmr.' Tufa ac >ii| pondcrc cr *aqut* devorau Qtnnc humorutu genus (upra intraquc cvacuore dicitur. *Pint.*

* 9. *Apx^num Canadtrsfe angit(tifoli*n$ fion Awtntii* Morif. prxlud.

Morif.

Vis bipcdalem excedit aJtitudinem: folia gent angufla, lotigioi> multo Apocyno iurreciO urn-bcllifero *Canatt,* [quod nos pro Beidelfar Alpiiu habcinus] In ciujtum iummis (Jltigin *fierti* aurrw aut auraticn coloris gent: quibus lingulitim fucccdum *fiiif* mcinbranaccjr„ pappojx *maicnx* in-**tcrmixu *ftmme* comprefla, rufa (cxrcrorutn ritu*)* contincntes.

* 10, Morif. præl.

Morif.

Hujus *folia* Uta funt, glabra, Bcidcl&r Arabum foliis magmwdine accedcnria. C«/« habet tcr-nosauc quatemospcdcsaltoi, iubrubros. In fumrus alts caulium prove nknt *tiafmli* herbacei, dcm cum crtcns mx tortis forma:, fed multo minore*; qutbu* rUcctdis fdcceaunt *fth<{H*f* dodran-ulcs, tenuiflunz, pappolain rruccriam & *fcrmns* contprctti, aiicxum more cUiuki. Lactefcit ctiam aiiorum Apocynorum *&c* Atdcpudum modo.

* **II.** *Afoep* **Indicttm mi** ***B/cynii**

Bttjn,

Simuc eft Apocyno primo ktifolio Clufii; 8c ficuc minus ita in omnibus fuferiliu'. depreheniiintr.; *CauUs* profcrttenucsjtcrcteSjConca.yoSjla^fccntcs: perquo&ad g«nicula *nziamtar fill** genu'na, contrario iitu oppolita, NummuLmc p^ria. magU acurninata, qunrum unum maius alteruntque minus, fcmunaalibus *ic.* loiigioribus pedicciusnuu. *Fle[c*U* pcrptihllii mulcoii, in uulium *Sc* ra-nwrum apiribus, ac inter fotiorum alas alcernu ordiuc, in umbcllis panih catiliiinlis tenuiffimis fdcundalibus inlidcncilms dilpofitL

In Infiik *ZetUn* oncur.

11. *jifcepwm mmm rttlwm CtntinU* Corntlti. *rtQum jOlgafiiftlitm Ericonnm mhtm.* Park.
Cent.*

Longc aliter fc lubet Apocynum minus, neq, enini fub terra repit til Syria cum., fed per Cin> mam tcrram multw tadioim fibramencji apricarur. WUio rev dip nun longi. & acutii, pertcreteni & airppurpurcum M«.'«» JC **utirudine-** VIX cubitum xquac caulk, qui tu liinimo *fierihm* oin.tcur nuilm, umbelLr f **i Quitiem** cum Apocyno Syriaco hgurx, (id faturatiorc purpura micnc.

Cum den on; it ciriis in duos cauliculos dividitur, ';ui ebciores fjcti altcram in fiftigio Honim umbcllam ProfcrunL LcntorqiKKj, pantcr floreni obtsgif, 8c *X* mulcb tucturj qui li temsri ad-volcnr, vifco impbeam pedicutis ccnacius adlirrclcunt, *Hi* fruftra alarum rtilu vitr confolere rcn-tanc Sub Aimimniun c Honbus n.ildror foUiculus umu aut alrei, membrarK^ A! quo *ftmtns* dcprcfiJ 6c Uta LonJuduntur, a quorum aouion partC pappoQ Ian . thzcUaeo tiiccodclctciio turget.

* tj. Bocconi, Morifon.

Boer.

Hax planta raatate atquc clcgatitii inllgiiH, Arbuftul* more crigic jjedali *SL* longiof f, cnodi, aphyllo, (iibrufo, fupcm oottxosr. *Fel, l>ifia, iubrotunda, Atidi, jrisfoliis libus hrrcncu, adorruni totius pbmx compaRan. Ab : TU0ni Ti, £ diluto ruborc levittr pujpuralLcn;t;*i Lilii (.oijir'allmiii ; quibui iuli-*aifiU^ttM* Afdepwiis angulborcs, candidi int i'Uno, tub loru rcferw. *R*JUM* longe latcquc nt, & liib prot^nmnantctuini in calcam areoUrum fcmiiB. mat quaaino, p*rtc vulnerccur, cwcroi-um lui geneni omnium adinftar. Mulcmun pern G Honmis iniioeant.**

Luretix in borto Regio vidit.

InhoitoChdluno propeLondinutn colirut fub nomine Apo^.v ;i comfilbum purpu-rafecnic, 0notmonuit *D.Tj*crt<l».< RA*

CAP. VII.

De Aſclepiade ſeu Vincetoxico.

Aſclepias dicitur ab antiquo medico, nec dubium quin illud nomen ei impoſitum ſit à vi qua venenis reſiſtit. *Jo. Bod.*

Nomen Vicetoxici vel Vincetoxici barbarum eſt, & à recentioribus huic impoſitum, quod illa inſignis adverſus venena vis inſit. Vox conflata eſt ex *vinco* & *toxicum*, rectiùs [illegible] utrâq; voce Græca dixiſſent. *Idem.*

Hirundinariam etiam vocant à fructu ſeu potiùs ſiliquis quas producit, quæ dehiſcentes [illegible] oſtendunt ſemen, atq; Hirundinis figuram referunt. *Idem.*

Ab Apocyno differt ſucco limpido, ſiliquis ſingularibus [illegible] ferentibus. At Columna Aſclepiadem ſucco dilutè luteo turgere ſcribit, non limpido ſeu aqueo.

1. *Aſclepias flore albo* Park. Ger. C.B. *Vincetoxicum multis, flore albicante* J.B. Swallow wort.

Numeroſas *radix* demittit fibras, benè habitas, longas, albas, guſtu nauſeoſo, *caules* ſurrigens lentos, cubitum & ſeſquicubitum altos, hirſutos, geniculatos: ad quorum genicula [illegible] adverſa, ex brevibus pediculis ſurſum vergentibus, nonnihil per extremos margines & nervos hirſuta, formâ hederaceorum, longiora, rugoſiora: Ex quorum alis pediculi prodeuntes, *flores* privatis inſuper pediculis donatos ſuſtinent, albicantes, pentapetaloides, quinq; apicibus concoloribus rotulæ modo, ſeſſilis, piſtillo viridi medium occupantibus. Hiſce ſuccedunt *corniculi*, ſeſcunciam aut ampliùs longa, *ſemen* tomento involutum continentia ruffum.

Locus. Per Germaniam, Italiam & Galliam Narbonenſem non in montoſis tantùm, ſed etiam in dumetis & ſepibus ubiq; ferè invenitur.

Vires. *Radix* hujus herbæ alexipharmaca ac ſudorifera eſt inſignis. Uſus præcipui in peſte aliiſq; venenoſis affectibus, in obſtructionibus menſium, in palpitatione cordis ac lipothymia, in Hydrope. *Semen* commendatur ad calculum. Extrinſecùs uſus tam florum, quàm radicum ac ſeminis eſt in ulceribus ſordidis ac malignis purificandis, ad ictus infectorum venenatorum, in ulceribus mammarum, &c.

De vi ejus ad Hydropem vide J. Bauhinum & Tragum, item Ephemer. Germ. An. 1. Obſerv. 1[illegible]6.

Radix pondere ſemilibræ per noctem in vino macerata, & deinde uſq; ad tertias decocta, manè jejuno ſtomacho calida pota, ſudore interim provocato, mirificè expellit aquam intercutem, adeò ut illa per pedum plantas erumpat, eſtq; hoc ſingulare experimentum.

Nobis interim mirum videtur Apocynum malignam & lethiferam eſſe herbam, Aſclepiadem autem ei planè congenerem ſalutarem. At Pena & Lobelius in Adverſ. ſe certum exploratúmque habere aiunt jam diu Apocynum latifolium ſaltem aliis venenis à [illegible] ratis antipharmacum fuiſſe: quibus contraria ſcribit Cluſius.

2. *Aſclepias anguſtifolia flore flaveſcente* Hort. Reg. Pariſ. & Bleſ.

3. *Aſclepias flore nigro* Ger. Park. C.B. *flore nigro quorundam* J.B.

Col. [illegible] nititur fibroſa, Aſclepiadi non diſſimilis. [illegible] ſeu viticulis flexibus, levibus, duos aut tres cubitos longis, in multas alas diviſis, qua[illegible], Periplocæ inſtar ſe circumvolvendo, conſcendentibus, in altum enititur. *Folia* habet ſucculenta, mollia, viridia, lævia, Aſclepiadis ſimilia, nonnihil in ſummo acuminata. *Flores* Apocyno repenti vulgari ſimiles, ſed colore pullo, parùm in purpureum vergente, quamobrem nigrum florem habere dicitur. *Siliquas* & *ſemina* pappoſa, ut aliud vulgare Apocynum, compreſſa & nigra Auguſto menſe perficit. Tota planta ſucco turget luteo, ingrato.

Locus. Hanc in collibus Monſp[illegible] agri Frontignanæ vicinis naſci tradit Lobelius.

[illegible] *mucrone* C.B.

Aſclepiade vulgari flore albo in paucis differt, ut deſcriptiones conferenti apud J. Bauhinum patebit. *Foliis* nimirum dilutiùs virentibus, *ſiliquis* brevioribus ſed craſſioribus, ſtriatis, bifido mucrone, interdum ſingularibus, nonnunquam geminis. *Floſculi* terni aut quaterni ſimul prodeunt, pediculis brevibus nitentes.

CAP. Vlir.

De tkmitsdt I'.: Ttca pirvinta.

CLematis fcrc <hcirtir qua inll.ir JAU.^W repenres prafcr.ir c.iuKcultK, quos nfacn fi menu] Grzci vocant: Daphnoides vero, cum a Lauri foliorum figura, tum ad differentiam aliarum a>Knomimim. D , pcrviuca, i\ubd liumi Icrp.it, I ticuli porrigat, viana qunjoe vinciens. *Fuck*

Nocar cjus (iint (amenta lon^a, repenai, Folia glabra, colorc & confiftcnui hd«aceoram flos ampins^ iuiqua ad luigulos Bores gemma non l i r

A. r. Clematis Daphnoides *miiKr* C B. J. B. Vinca pervinca *minor* Gcr. w«/jf«ii Park. Peri lUltllllr.

7. A

. llis rcptamcibus, Immi Tafis, JatC: le prnpagac. *HsJix* fibrosa est: farmenta multa, tenuia, teretia, virencia & genicuUta, c geniculis emissis fibris rursum radicantur. *Folia* e geniculis bina oppo/Tta, Laurinis Rmilu [colorc & confiftcmij Hederaceorum ut nobis quidam videtur] minoraumenmulco, acuta, rigida, lævia, brevibus pcdiculi appensa, superne saturato virore nitentia, infci... dilutiore, sapore adstringente, subamaro. *Flos* pediculo e geniculis enato, duas uncias longo, fingi... singularis insidet, oblongus Gelsemini modo, nunc simplex, in quinque lacinias ... ias 6c bras did... nunc aucto foliorum numero multiplex, quorum inferiora modo bina, modo tcrn.ti *tl imum u... integra, ... ;«nus ut cxtin... laciniantur duntaxat, aliis penitus separata. Color ...

plicl ccnuleaj aim apidbus concolo... ribus, sed dilutioribus parum, vel albus cum staminulis luteis ... spectaculo violaceum florem per ...

piftillo albo, (undo Candida reriSbus ftriito; vcl Kilchenmo ... in multiplici observatur. Verum gill AS lacinias .1 fiinimo ad imum linea documt licto, id quod & ... violaceo colore observavi, & ... qtire mulriplici cfi ft nan alk) qium purpiireu utt purpur^ ... Clusius. *Corniculu tenuia sunt*, co]oreuc<ji£h;i tooedk led ianffitnc/<y ... *contortentia, oblonga. Semina* ... Jr•

twd/rf, *»tra<\uc rxtremnitt cohtrentia, bma flcrunqnt femina (tmtmemid, tblenr*,*

Ad (epes & in aggenbus krilkninu ^.^uf

Vulnearia infenis«ft. (7fia ... 1 ftnaonibtti alvi, i!.v(cnWria hxmorrfiDiiiibas,cxpuirion (anpunis, himorrhagM nanuitij vulncntms ... nabia. *Extcmi* , io nicnhuin, 1ll luiucc ... Icjitium: Lie cxtindum rcvocat. i'.AfW. ixum c njritms enimpencem ainiprcJlilTc frctjuawcr ndimas, inquit Orffxus tiK: in dincrent3i

Folu recentia (uper charAm HbuLim »d cmpwccicim bnpofito (upcrius lino pe\o incerbaftata, bodorc fuffita, umfilio muliercubc cujufLiam in Ummis .-uthibita, ... 1 t^mpore, qut per anoi fpaouin alik metlicaniends a mcdiu>dn ... relictus curatus est antea. rac. Eoiicni mcJicatitcmo cjuflem mulicns moaitu pro depioraro ... *Dt HxJfe.* Vinum turbidum, quodque colorem ... vasi imposita, intra quindecim dies ... • >rcm amifit, huiushcrba q. (... Præstabit tamen ut vinum prius in aliud puruni darumquc & genuiju coJom redder, txperc. Ti vas tnuukratur.

1. *Clcwrtii Djplitttula taajnr* C B. *Cl. Duph.* nM/er *fbrt <xrultt &• atko* J. 11. *Cl* Daph. sive *Fervbxa taajn* Gcr. *CUm. D#fb. Isnfolw five t'tnts ftrvmtM major* lVirfc. J. B.

Pcr omni.i major eft Parinca vulgari. *Folia* quæ opposita, ex seminalibus & longioribus petiolis .ippcuf.t, e vinculis junco crassioribus oriuntur, tres circiter uncias lata, paulo longiora, nunc acuriora, nunc obn.i... cum acrimonia amarescunt saporis ingrati. *Flores* ex foliorum alis, petiolis hxrent femmid.ilibus, longo cnrniailo, Jivilionc & fouiv- florum Pervincæ vulgatioris, sed, HI par eft, muhu nuiora, coloris ca...im albi. In hac iiliqua, five cormcuU lingularia oWcrravimus. Apud nos I... rigore interdum absumitur.

Circa Monfpcliura trcqucm repencur.

CAP. IX*.

De CtnUur'16 minere, purpureo, tutthvt non pcrffliatt.

CEncaunum unde nome... accepit diximus in capite de * Centaurio majore. •L.h 7. cap. 14.

No:... Centaurii minoris non perfoliati sunt flores e tubo oblongo in quinque segmenta acuta expansi, in summis caulibus & ramulis crebri, sapore amaro, semina minutissima.

Ccnttiu'ium hiceuni pcnoliatuni B... genere ab hoc differt, sapore duntaxat amaro & seminum parv... itare amvenit.

A. 1. *Cent,* minus

A. 1. *Centaurium minus* C. B. *minus vulgare* Park. *minus ſive purpureum* J. B. *parvum* Ger. [illegible] Centory.

Radix ei parva, alba, lignoſa, obliquè acta, ſurculoſa, exucca & inſipida. *Caulis* [illegible] unicus, angu[illegible] foliis, dodrantalis aut pedalis, lævis, firmus. *Folia* alia in terram ſparguntur, alia in caule bina ex adverſo ſita, Hyperici foliis majora, glabra, viridia, tribus nervis inſignioribus, averſâ parte maximè conſpicuis, ſecundum longitudinem excurrentibus donata. *Flores* in ſum[illegible] & ramorum, plures ſimul juncti, nullis pediculis donati, è tubo longo in quinque ſegmenta mucronata totidem folia uncatim expanſi, ſuave-rubentes, apicibus pariter quinque luteis. *Calix floris* quinque foliolis anguſtis, acutis componitur. Floribus ſuccedunt *capſulæ* longæ ſtri[illegible] *ſeminibus* minutiſſimis arenularum ſimi[illegible].

Sunt autem, inquit J. Bauhinus, tum flores tum folia inſigni amarore prædita.

Græcis Κενταύριον μικρὸν: Plinius ob ſummam amaritudinem Fel terræ dici a[illegible]. Italis *Febri-*[illegible]

Locus. Julio menſe floret, in paſcuis ſiccioribus frequens.

Hortenſe ſolum reſpuit, nec hortis quamcunque [illegible] Theoph. hiſt. lib. 2. cap. 2. p. 87. Et iterum lib. [illegible] cap. 9. pag. 104. Illud experientia di[illegible]dici, Centaurium in hortos tranſlatum eodem periri anno, nec [illegible] ex ſemine retulci. [illegible] noſtro ſemel ſuccrevit ex ſemine, vig[illegible] [illegible].

2. *Centaurium minus* [illegible] C. B. Park. C. B. *prod.*

Ex *radice* parva, alba, [illegible] [illegible]atos, hiſque in alios diviſi. *Folia* ſunt parva, pediculis carentia, quorum prima lata, ſubrotunda, ſuperiora anguſta, acuminata, quandóque bina adverſo ſitu caulem amplexantia. *Flores* oblongi, non ſemper albi, ut vult C. Bauhinus, ſed frequentiùs purpurei, præcedentis ſimiles, ab imo ſurſum per ramulos ſparſi, ſinguli [illegible] ex una caulis parte ſibi invicem ſuccedentes, è vaſculis folioſis prodeunt. His *ſiliquæ* ut in vulgari *ſemen* minutum continentes ſuccedunt.

Locus. In agro Monſpelienſi & alibi in Gallia Narb.

3. *Centaurium purpureum minimum* Moriſ. hiſt. [illegible] præl. Moriſ.

C[illegible] bunciales & triunciales ra[illegible] [illegible] purpureos, [illegible]: *capſulæ* ſeminales minores, & *ſemina* nec[illegible] exilia Centaurii minoris [illegible] rubri [illegible].

Locus. In humidis circa ſtagna æſtate exiccata locis provenit.

Centaurii min. varieta-tes. D. Wheeler in Itiner. duas propo[illegible] Centaurii varietates, nimirum Cent. [illegible] rubrum & [illegible] album in inſula Corcyra obſervatas.

4. *Centaurium minus luteum* [illegible] C. B. [illegible] Park. *Centaurii lutei* [illegible] Park. Col.

Dodrantalis eſt, [illegible] exigui, [illegible] pallentes: *fol*[illegible] in imo [illegible] ut congeneri & vulgaris flore purpureo, ſed minoribus: *caule* anguloſo, binis oblongis *foliolis* alternatim per intervalla hærentibus ut in vulgari, ſed duplo minoribus, Rutæ proximis: in ſummo verò *flores* binos aut unicum, longis calycibus p[illegible]o baſi inſidentes, colore luteo, Maio menſe hiantes, ſemine ut congeneris. Sapor amarus plantæ [illegible]modum, ſed non tam intenſus ut vulgaris purpurei.

Locus. In tecto veteris ædificii Baiani *Piſcina mirabilis* dicti obſervavimus: [illegible] quod ibi ortum eſt ſolo floris colore à minore purpureo differre nobis videbatur. Columna in maritimis oppidi dicti *Torre della Nunciata*, [illegible] à Stabiis rui[illegible], in [illegible]

5. *Centaurium* [illegible].

Radix ei alba, lignoſa, ſimplex, nonnunquam fibris majoribus donata. *Folia* ad radicem parva, anguſta, oblonga. *Caulis* trium circiter digitorum altitudine aſſurgit, nunc ſimplex, nunc multiplex, ramoſus: ad cujus ſingula genicula, duo ex adverſo ſita foliola anguſta, acuta. *Flores* in ſummis ramulis longis pediculis ſulnixi, lutei, exigui, ferè ſemper clauſi, quinque petalis (quantum deprehendere licuit) mihi viſi ſunt componi. Vaſculum ſeminale figuræ ellipticæ, per maturitatem in duas carinas dehiſcit, & *ſemen* effundit minutiſſimum, ſubrotundum, ex ruffo nigricans.

Locus. Versus extrema Cornubiæ locis putridis & lacuſtribus provenit, nec alibi obſervavimus.

6. *Centaurium* [illegible] [illegible]ynii.

Pulchra hæc plantula *radice* nititur flaveſcente, tenui, fibroſa, uncias duas longa & nonnihil longiore, guſtu amaro. Ex qua *Caulis* geniculatus, pertenuis, erectus, dodrantali altitudine caudicis loco exit; qui in ſummitate in ramos duos, quaſi brachia expanſa, dividitur, & hi in ramulos rurſus alios, unciales & majores, alterno ordine plerumque poſitos; *Folia* oblongis dilutè viridibus, Geniſtæ tinctoriæ formâ haud abſimilibus, binis ſemper ad ſingula genicula ſitu adverſo poſitis cinctus. *Floſculum* quidem in caulis apice inter brachiorum juncturam tantùm fert unicum; ſed plures tam in extremitatibus ramulorum, quàm inter foliorum illorum alas, perpulchros, purpureos, tubuloſos, in quatuor folia rotunda exeuntes, Centaurii vulgaris floſculis duplo majores; è *calyculis* ſpectabilibus [illegible] quadrangularibus, membranaceis & rigidiuſculis, venulas conſpicuis, & in quo-

Hazt angiilo fimbriam h u m lnl»snribus, proJeumes. Hos *capful** anguihc, oblongs Cmcauni mj- iminibus nxmidu minntis fc • ncur.

CAP. X.

Cent uteum perfirliatmtt.

H fmL 1 alu m cjule advert ill unnni to ia nt in Duti^o, colore glauco; flo- rcs corumquc dlycis iti o&o lacuius, condom utaates, fit

A. .*Centaitrumthittmn ptrfeljiitHrn* C. B. J. B. *mmns laltum ftrfalhtum* i I'ark. *luteum* ***Gzi:*** *)}C\[O\Ji* CCIIIO

7

Inutili, fibrofs,nuiltifid.ique albi *riJiee* niticur; *ctuUm* tollcns modo (implitxm, modd ramofum, tercccni, gl,it>i tunj l *<m A* linguk genicuk getnellum, mucronacum trajiat, a: caxcroqui circa radi- ccm proximcque terram fternnnnu *foha* mulra in orbc ;,in non dilSmilia majors t-imen fit caiidicantui, leu glauco quodam pollinc, fliii (ut 8c toca planta) obdu<3a. Summus CiiiUs in *floret** unciali auc brevton pedtculo luft'ultum, vcluc indivorcio leu angulo duorum ranicjiitm (<)ui ad r. Jlanmii ifti i ID **dim** tli jllicriosjec **ddiiCw^** ***i*** **.iiiHii; -4llJH; LutMiivjuLincur, ounce a :jt*** ***yha*** **qujm** Ccntatim uiin. pitrpurei major, calicis loco otto plerunquc anguiliffimis foliolis oL>v,i||irus, i tubo palculutn fcmiiule ample&snse in CK^O plerunquc folia, aureo ftilgorc mictneu dx-pandirur: quos magiu cxcipiunc *vaftuU* iubrotunda> *Jtmtn* copiofum niinutilliiiuiin .nigruin

Herba perqudin unam eft, non auceni BOL

Floret apud nos Julio & Auguflo mcnlibui, fcrius ettiufve pro anni cemperarura. *Tempus*

In montolii &i nccionbus pram. *luern.*

Ccncaurit minoris vires lunitiuuui rcccnfct SchrocL

SplencricuiTi c(l fit hcpatiuim, anuruin cttra moii ; altnngcni, cxter- gens, afenens, vulneranum. Ucila eft in *U*I (pecitiL'j in mortii canu rabidi. Da cur cms dc u *Virtu*

oiTj iju-; t uc qtiidam bane licri'.i

qu<j 6t port cum Galen I nbant bi- pituitofe bumorta per alvum educcre, ii -ottum (inqmt Dodotuui*)* frequenter 8c feliater hoc uii, per alvum unicn cxpurganoncm ullam faccre oblervare non potunnus, &x.

Dodoru:o (copponit C Hofnunnus> Licet emm (inquit) Centaurium noflrum minus purget quam Veterum; nun ob id umen non purgar. Vidonius cnlm li debua quytcicas decurquod pur- gct. Contrmg

Herbar comzquc decoctuni lcnrti; ;>hos *6c* orreras cucts infcdiones extcrir. In He- :l1a noacapatOr, q;.oni.nn C dealbinduque mulieruni cipdlis ex hxivio plun- Om przlUf. *Mtttb.*

Novi hominem qui pro de(perato rd ii his importuno lutitlu Ccntatim nun- in] , Sc lun i\\ \ tiontstoitii in im.inc .ibu-tcrocofivjluit D. Bates in M.S. contmunicavit *O.HuJje.* *.uhs* remedio dum tntmlinn 1 obflruclionc > **dftociu** CJcii!

Sal Ccnuurii niii: T cni.imm ***higu*** : &: aquj > id I ill.it .1 ufui eft. uc in ci pulvercs febnfugi, rd tu largjcer (udaiL

Contra furfures fit anftoufi **ft** cum rcpenws • **d d**

Cenuunt min. ex pilorum illo brodiajuratum quod coqai prorundunt, quando ad e mollitictu codLt liint deglubenda uc pinli queant. Illo emm *deoo&o (i* lavctur caput inligniu fores & fcjbictn de: > un.i myri-ues pcdiculoruni

Tanr* . lute herba apud Gcrmanto, ut vix vutum medicacum feu a'biinchiui vul- a parctj ituat. ***Stk***

Galeous ob mligncs miralque hujus plantx f,\cul«tc> deca Sc : ;grum ubnim nkiiplit.

Ad Ifchudon, K Ccnuuru mm. q. *. daewjuatur, per cl^erern infulitm miriheum eft aaxi- : humorcm «nun clidt, & Jobreui iedac. *i*

CAP. XI.

VErbaſcum [illegible] ejus piloſa ſunt: Italis enim Barbaſſo, & prima ſpecies vulgo Tapſus barbatus dici[tur] [illegible] Verbena [illegible] Græcis [illegible] appellatur, [illegible] U-ternis [illegible]

Notæ ejus ſunt folia [illegible] horizontaliter ſita [illegible]

A. 1. [illegible] J. B. [illegible] Park. [illegible]

Radix [illegible] ſimplex [illegible] Folia ad radicem multa, [illegible] molli[a] & incana [illegible] plerunque unicus, [illegible] medullâ farctus, fo[liis] [illegible] potius, crebris, [illegible] in qu[illegible] ſegmenta acuta [illegible] Vaſculum ſeminale [illegible] hirſutum, [illegible]

Ad [illegible]

* 2. [illegible] B. Verbaſcum [illegible] Verbaſcum [illegible] & Verb. [illegible]

Lob. Ad.

Excellit maximus odoratus Meridionalium Thapſus barbatus, ut magnitudine foliorum, ſic etiam odore ſuavi, omnibus Verbaſcis, varietas tamen [illegible] Phlomi: floribus quippe luteis & interdum albis [illegible] foliolis, odore ſuaviſſimo; folio longiore, latiore: radice craſſa, nec alicubi diſſimi[lis] [illegible]

Cum Lobelius ipſe fateatur [illegible] in agro Pedemontano, [illegible] aut Gallia Narbonenſi eam contigit videre, in Angliæ autem campeſtribus non [illegible] ejus à tot Botanic[illegible] ſuadent [illegible]

3. [illegible] mas foliis anguſtioribus, floribus pallidis C. B. [illegible]

Radix pro p[illegible] ratione non a[illegible] craſſa, alba, [illegible] amaro. Caules bicubitales & tricubitales, teretes, unà cum foliis & floribus pulviſc[illegible], qui facilè detergi queat obducti, ex ſingulis radicibus ſinguli, ab imo ad ſummum [illegible] ramulis qui in longos florum thyrſos caulem undique obvallantes ipſumque ferè altitudine æquantes exeunt. Folia ima pedem & interdum cubitum longa, palmum aut ſeſquipedem lata, pediculos manifeſtos non habent, à principio tamen anguſtiore paulatim in latitudinem funduntur, deinde rurſus in acumen ſenſim deſinunt, circa margines obſcurè crenata, in caule creberrima, altern[a] adnata, quæ primo exeunt [illegible] ferè glabra [gravis ſi fricentur [illegible], ſapore herbaceo cum tantillo [illegible] ſummis caulibus & ramulis conferti, & velut racematim naſcentes, pediculis [illegible], monopetali, in quinque ſubrotunda ſegmenta partiti, pallidè flavi, cum [illegible] lanuginoſa, croceos apices ſuſtinentibus, cum ſtylo. Flos minor equidem eſt quàm Verbaſci vulgaris, non tamen quadruplo, ut vult J. Bauhinus.

Locus. C[illegible], Baram oppidum [illegible] Angliæ.

4. Verb. [illegible] nigrum folio Papaveris corniculati, & J. B.

Huic infima folia ſeſquipalmum circiter longa, Papaveris corniculati [illegible] ſinuata, candicantia, ſuperiora verò breviora, in acutiorem mucronem deſinentia, ferè hederacea, pulvere aſperſa utrinque magis tamen inferne, videntur, nullo pediculo, alis caulem, cui ſunt continua, amplexantia. Flores parvi, lutei, Blattariæ floribus non abſimiles, caduci, in quinque ſegmenta laciniati, ſtaminibus totidem villoſis purpuraſcentibus medium occupantibus, apicibus croceis.

Locus. In Italia ad vias paſſim invenitur. J. Bauhinus Monſpelii obſervavit, ubi Autumno (inquit) paſſim floret.

A. 5. Ver-

A. 5. *FerhdfewmjlsrtaWo fsrvt }*. B. *Verb. Lfthmstt flare alh* /wrw Q B. *Kerb. Ljehnitt* Mat- *ibh* Gcr. 3©I)itf fictomQ a?nlkm. *Vahtfcum* tn *foliis longioribus* P art'
J. B.

Haud aliis oriundum naralibtis, nee hide mulcum divcrfi ex VeiWcei luwis cognofeendum : *radix* compar, &<W*f alls concavus, lanuginofus. VCQ: *folia* inferne tantum inca niUUlanuginc pubclcimt, [iipcrni: verb, Gtcndla ilia & exigiu floribus appolit.i excipias, .Jubraex atio virefcunr, acuniinata : *Fhrts* veto parvi, in alis digefti, Verbafci pulver ulcilli niixloj colore albo. *Stamina* Enrfura buxci flint colons, apiabus nnrmtis.

Floresin hoc ut Sc in ahis gen eribus petalorum feu fegmen itoruta in qui Hnduntur nan] ero ludunt, qmppc in cotiemramulo& excotiem pundo oni uiotiij quitu , modo lenis coaftut dcpreficnduntur.

In .igro Cantiano fcciisvias (roquem csrnitur. Qiiounm fe propagat femel fatum i ex femmedc- twu>- fparfa : caule producto

* 6. *Verbafcum anguftifolium ramofum, flirt twr«>ftilu craffiore* J. R.

~. 3.

ftii dodra n t al ib. uncias duas & femis latis, fpiffis, albis, velut lanugine pulverulenta obductis ; dduo: prirao anno caulem non fet, fed folia per terraui pcrir. j aurcis, mlnortbus qu.mi in vulgari a precedente differt. Dedit Agerius in Auftria colIcftuin.

7. *Vtrb*[atn% ntgntm for: parvis, apicibus purpureis* J. B. *Verb. ng. flore* rx *lat to prntftntt* *defcr. nigrum vulgare* Park, dc *nigrum Salvifolium luua* ^w< IJOK jfcticr iciltcO Black a^itlifinr

Verbalci vidgans, ut & (•«/*, non niinusaltuSjbrachiat us, ftriatus, purpur^(cens, minus hirlutus. *Folia* minora, rariora, alierrutim potit.ij podicolts rubentibus duas aut tres uncius longis appenduntur, Salvix armula fed nu. lto major 1, foeida, at vit-cnm, in nus ville -u, kviccr crcnata. *Fttrtt* ficu *&L* crebntacc pares fedminores, faruranox croco*un&t,* UUttanr nilgar7, purpuraiiribus *fismmihut* villofis, *Stmtn* uc in vu^an. Stiperficics Kycmc ; erit.

In agro Cantabngicnfi plunbus in \o~ is occurrit, & alibi etiam in Anglu. J. fiiuhinus Baulcx6c L*C)U' Montbelgardi froqucatem *eSc* fcribit.

* 8. *Vtrhafcum promt mgrwn floribus albis* Morif. prælud.

Hæc Verbalci (pec:« folia ({crtt f; fubviridia ; flores albos minutos, quibus pariter (utccdunt capfulz bivalves, multa fanina mtnura, ut cæteræ fuæ familias, continentes. Perennis eft plan in.

Miro; Morifonum nullam hujus inter Verbafca mentionem facere in Hiftoria fua univerfali.

* 9- *Vtrhtfatm JubrttunJo Salvae filte* C R *Stfoifolum ex* *cifoides* Pirk. *fjlvtpt Salvifulmm txoticam fein rituaJiore J. &*
Lei.

Hxc foliu rocundionbus, dc 1 albioribus candidioribúfq, minus tamen lanugine canis, fed Salviæ amuta cone ret 101 \a: alio qui lignofa fibratâque *radice*, caule & facie non ita diffimilis, iifdem gaudetSynxrucalkiis q uibus Verbafcum lychnites Syriacum. Flores defcriptori Lobelio videre non contigit, quu, ut rcicrt, s marcidi jam erant. Parkinfonus, nefcio unde doctus, flores luteos quinque toiiii liibromndis compolitoi ci attnouic, 6t apptngtt.

I'trSufeum ntgrttm cjaratitm **Park.**

Bbr. arix fpecies effe videturj & fortaffe à i'ulKari Ititci 1 non diverfa : verum defcriptio Verbafco nigro Salvifolio meliiis convenit quam Blatuar, ut niti i!lc cxprcllb verbis id vauiflct & m, giftec ego eandem plaiuam acdidiffcin.

Sponuncum in Aaglia quamvis minus: frequenter 1 imemri tradit: noi nonduin tam fclicc* fuimus ut illud ipfi reperimass, at net; ne quifquam ten ilipsa (i inrentam nobt* tuclcnusi oftendit.

Defcriptjoocmac hiftonanuntcgtn a vide apud Parkinfonum.

* 10. *Verbafcum Danicum hums''*]*j, *k,*

Jlet,

Foliorum nt figui a & hirfutie, & florum colore aliifque accidentibus cum Tapfo barbato communi convenit: vcrum humilior eft & minor multo, *caule* pedem altitudine non excedente: *foliis* quam illiusdupiomii,- oribus : W w t i m en pro plantæ proportione ampliffimis.

Oblcryavit Lot»cli. is inter Cronenburgum & Hafiuam prope Elfenoram in Dania. Loco.

Vcrbalcuin [funMiwaas 8C UMURO] in hzmorrhoidi um doloribus à Godardo & Riverio, item à Vires. Dan. Scnneito & Weiluu-Jo commendantor.

Tapfus barbatus fpecificum eft contra tympanitem, autore Grembs.

Verbalcuin prinium m præcipue utile eft in morbis pectoris, tuffi, expuitione fanguinolenta, torminibtii vtntris. A<i i>a> nonam affectus in jumentis & vaccis à Veterinariis noftris adhibetur, unde noftratiuni Vulgo <CotQ^ IlUlBtDOJt, id eft, Pulmonaria vaccarum appellatur. Extrinfecus flores 6t folia prAcipui jcili mationis funt in fopiendis doloribus quibufcunq, imprimis in affectibus ac tumeri 1 uant, ii • morrhoidibus, in capillis luteo colore tingendis. *Schrod.*

Hujus folia plantis pedum nudis intra calceos ſuppoſita, pauca diebus ante debitum purgationis tempus, menſes remorantes leniter movent & educunt.

CAP. XII.

De Blattaria.

Blattaria, monente Plinio, lib. 25. c. 9. Eſt ſimilis Verbaſco herba, quæ ſæpe fallit pro eo capta, foliis minùs candidis, cauliculis pluribus, flore luteo. Hæc abjecta blattas in ſe contrahit, ideóque Romæ Blattariam vocant.

Blattaria vulgaris, ut rectè Plinius, à Verbaſco foliis minùs candidis differt; at certior diſtinctionis nota eſt capſula ſeminalis ſphærica ſeu globoſa, cùm Verbaſci nonnihil turbinata ſit & in acumen producta.

1. *Blattaria lutea* J. B. *lutea minor ſive vulgaris* Park. *lutea folio oblongo laciniato* C. B. *flore luteo* Ger. Yellow Moth mullein.

J. B.

Firmum tollit *caulem* & rectum, altitudine interdum humana, lævem, craſſitudine pollicari, denſiſſimo ramorum ſtipatu fruticantem: in quibus alternatim poſiti *flores* Verbaſci, ex pediculis hirſutis, unciâ longioribus, flavi ſed ſaturatius, ſic ut nonnihil rutilantis ruboris ſit affuſum, unguibus intrinſecùs villoſa lanugine pubeſcentibus; *ſtaminula* ſimiliter lanuginoſa, apices miniatos ſuſtinentibus, nonnihil odorati. Succedunt *ſemina* nigra, in vaſculis rotundis, bivalvibus, e vertice ſtylum proferentibus: cæterùm unicuique floris pediculo appoſitum eſt folium acuminatum, unciam circiter longum aut majus: reliqua autem *folia*, quibus multa ſcatet, Verbaſci ſunt, anguſtiora, atrovirentia & ſuperna ſplendentia, nulli lanugine donata, in ambitu laciniata, odore ingrato. *Radix* Napi figurâ, alba, ſapore neſcio quid aromatici reſipiente.

Locus. Variis in locis hanc obſervavimus, tam in Italia & Gallia Narbonenſi quam in Germania, juxta aquarum margines, in lutoſis aggeribus, & haud longe à fluviorum ripis, ut rectè Dodonæus.

Tempus. Floret à Junio menſe in Septembrem uſq; *ſemen* interea perficitur.

Gerardus & Parkinſonus noſtrates ex unica hac planta duas fecerunt, quarum alteri *Blattariæ Plinii* Gerardus, *Verbaſci nigri vulgaris* Parkinſonus nomina dederunt, alteri *Blattariæ flore luteo.* C. Bauhinus hanc duplicem facit, alteram quatuor cubitorum, tria, quatuor, quinq; aut plura vaſcula conjuncta habentem; alteram humiliorem, ſingula vaſcula proferentem, foliis multò viridioribus.

Varietates. Quæ flore albo eſt, externè violacei quiddam habente ab hac non differt ſpecie, ſiquidem ex hujus ſemine deciduo oritur, ut in hortulo noſtro Cantabrigiæ aliquando experti ſumus.

Blattariam flore viridi à Lobelio in iconibus pictam C. Bauhinus ad Blattariam flore albo refert itémq; Blattariam flore viridi purpuraſcente *Lob. ico.* item Blattariam alteram *Lob. ico.* Variat, inquit, Blattaria alba flore parvo, eóque albo, vel viridi purpuraſcente, & magno flore. Nos C. Bauhino libenter aſſentimur: nec enim ſine neceſſitate ſpecies multiplicandas ducimus.

Blattariam flore luteo purpuraſcente *Park.* è luteæ vulgaris ſemine ortam eſſe Autor ipſe haud dubitat, & tamen (quod mirum) radicem vivaciorem ei attribuit.

* 2. *Blattaria magno flore* C. B. J. B. *[illegible] ſive Hiſpanica* Park.

Park.

Folia habet longiora & viridiora quàm * præcedens apicibus rotundioribus: *caulem* clatiorem & * Blat. lutea vulgaris. robuſtiorem, ſuperiore parte præter folia *flores* etiam geſtantem copioſos, colore aureo relucentes, minùs confertos, ampliores tamen quàm luteæ vulgaris, ſtaminulis purpuraſcentibus medium occupantibus, muſcæ ſimilitudinem quandam referentibus: quibus ſuccedunt *capſulæ* rotundæ, bina ternáve aut plura interdum ſimul, plurimùm tamen ſingula; *ſemina* fuſca claudentia. *Radix* non admodum craſſa, fibroſa, ſemine perfecto exareſcens.

3. *Blattaria [illegible]* J. B. *flore purpureo* Ger. Park. *purpurea* C. B.

J. B.

Radix craſſa eſt & longa, ſucculentáque, cortice obducta rubente, albâ medullâ intus referta, ſapore ſubdulci: *folia* per terram expanſa ad Conyzam Mattholi majorem [Baccharin Monſpelienſium *Ger.*] accedit, non tamen ita villoſa ſunt, ſapore ſubacri cum aliqua acrimonia. [Parkinſonio folia latiora & breviora ſunt quàm Blattariæ luteæ, magis caneſcentia, paucis aut nullis per margines ſerraturis, mucronibus acuta] *Flores* & *capſulæ* Blattariæ vulgari ſimilia fert ſecundo anno C. Bauhino *folium* eſt nigrioribus non laciniatis, parùmque ſerratis. *Flos* modò obſoleto colore purpuraſcit, modò nigræ Violæ colore eleganti nitet, quandoq; diluti rubet: & hanc vocamus Blattariam flore phœniceo. Flore cœruleo purpureóve floret Junio & Julio. *Stamina*, annotante Parkinſono, in medio flore flava; *capſulæ* minora quàm in Blattaria [illegible] humiliores, non rarò tamen ramoſi; *radix* in multos annos vivax.

Folia in planta à nobis culta non nigricabant, ſed ut rectè Parkinſonus potiùs caneſcebant, & ut verè J. Bauhinus, folia Conyzæ majoris Matth. referebant, tum colore, tum ſerratura, &c.

* 4. *Blat-*

* .4. *Blaitaria ftrtnnu flerc gilvo ft* tbfelai ttttrit* Mflrif.

Mor;f.

F*ha* hajus priccdcnris Fbliia multo funt nujora, Sc S^iapl", ti folis quim proximè accedunt. *Fltn* : eſſe latis *umplos,* elcg^ntcr coloratos, c carnco feu ailutd nibdlo gilvos; in reliquis cum prxLcedentibus convcmc. Natura adeo intenta eſſe videtur hujus propagationi per radices ut ægrè in Galka McriilionaJi, mulco s in Anglia ra.tgi femen ſuum. pcrfiaat.

* ^. *H'attaru ItMJ J^.ira* Park.

Park.

Folia huic plura •, per terram ftrata, iviridi canefccnria, latiuſcu.I,i & ofclonga, parutn at. nihil (crrcra, in acutum oclincncia : *Caules* tines r.;. ſive pedes alti, foliis minoribus veſtiti, à medio furſum \n plurcs oblongos rsrrwK divifi^ *flofeuLt* ^illi^ è luteis, odoratis, crebris onuſti. Semen rariùs perficit. *Radice* eſt vivaci & perenn •I, quad panos hujui generis plantis contingit.
Pr.r . : i i dli iii fjiicor.

* 6. *Blattaria piloſa Cretica, ſive Ar*.7ai *tfuWMndam* J. B. *Ctrkafaim huimtt Crtlitum laciniatum* C I *Verbaſ*w» *Brtjjic* film* Cot. *Bl*t*rid Crate* incana tetimJo Luwtsta folio* Rtrfc

Col.

Longa & ptuklm fore profen/oi;-, alternatim ex caule excuntia, appendicibus ſive lobis circa potio l i j uc in *V>;.dU* ce folium obſervatur, quæ ſummum folii habent magnum, unciasquatuor latum, longum quinq, & amplius, ratione ubertatis loci, in medio pediculo lobos digitales, & reliquum nudum; ſunt, ex viridi incana, lanugine craſſâ obducta, dura tactu, & piloſa, ſicuti & *caulis*, qui r j p i ?, f i e alia m ultis è foliorum ſinubus prodeuntibus diviſus. *Flores* in ſummo caulis & alarum groiat^ fid in caulc priu> detnde in alis, ita ut diutiùs floreat, & ab imo incipiunt *flores* qui tnjgni lont 2c pollicari diamccru, ool< ore auri hilari, quinquepartiti, Verbaſci vulgaris f. g)iri, purpurafecntem habentcs. ivmbiliuutu 6c c; pitata *ſtamina* lutea; ſed totum ſtamen liuwjc nugna. tenuiffima uc Bombydm, purpurifcantc, 6c piln ill is hirſuties capitatis obſitum : *Apimb* cturnlubcnt nisdium, cut florc exculTo &. mtegrc dccidui , ut in Sambuci flore obſervatur & aliis, *fructus* ſubeſt rocundus in acntum Hclincns ui in vulganbu s Verbaſcis, in quo ſ inw»< ex^uutu mo:. diſſimile continetur, *&c* fanim exit. M.110 tncnlc tlonitt.

Hxc eſV Ardurus Creticus Bcl!i. Vabafiaim I runcoſum auriculatum *Ponæ Ital.*

Vanat (inquit O BJUI I inus) nam aliud foliis eſt latioribus, capitulis rotundis: eſt & alterum longioribus, capitulis longiuſculis, & hoc eſt Arcturi ſecunda ſpecies *Ponæ Ital.* Blattaria Cretica incana longiore laciniato folio *Park.*

Prove :iicui£cr ſaxa, & ſuper parietes, autore Bello. Locus.

' 7. ^fi i<ie *divtrfam fail C. Baubmm,* * *fcctttMsTsri. in ſumo V* ixifami £ii..nj *t\Ai* \ ſubrotundis, flore Blattariæ, *quod in Prodromo ſic deſcribit.*

C. B. ffed.

Cauliculus eſt cubitalibus, viridibus, rotun ii:-, , leviter villoſis ftriati nec ramoſis : *folia* in f.^noribi& oblonga, reliqua omnibus ſubrotundis, parvis, caulem baſi ſua alternatim amplexantibus, infernè incana, supernè nigricantibus: ad quorum ferè ſingulorum exortum duo minora adjiciuntur, ex quorum ſinu *pediculi* unus, Juo, tres, rariùs quatuor, prodeunt, quibus ſingulis *flos* unicus, luteus, parvus, pentapetalos inſidet, cujus medio *ſtamina* aliquot purpurea, quaſi ex calyculo ut in Blattaria emergentia, inſident. Huic vaſculum *ſemen* minutum, rotundum continens ſuccedit.

Flore inino- c à præcedente differt, & partium omnium parvitate. Moriſonus noſter hanc annuam facit, il erennem: verùm Parkinſonus utramq, ſaltem apud nos, annuam. Chabræus apud J. Bauhinum pro eadem cum præcedente habet: verum ſi C. Bauhino rectè deſcripta ſit, *foliis* supernè nigricantibus, *caulibus* non ramoſis, *floribus* luteis, parvis, oportet ut ſit diverſa.

* 8, *BUtterHtOatcaffrmftVaxV. Lnuouon Omcum fpmofuittCltC* J.B. *Cnucmn ffumfum* »-(.puro) /«f«M» C. B. *il*Ljl;vt,U Crttewfixm htlii. Ltnc. fftaafiw.* 1 Alp. //»">" *ſum* LVtricMMGer.cmac

Bellus.

Radic et multifidam, lignoſam, firmam, longam, multos caules conjunctim proferens: in ortx;'. diffunditur, & latè fruticat, pedem altitudine non excedens: *caules* albi ſunt, crebris firmiſq, ſpinis præditi: inter quos *folia* Leucoii albi foliis ſimilia, licet minora & quadam lanugine oblita: *flores* Verbaſci aut Blattariæ ſimiles, albi, paululum ad flavum tendentes, in quorum medio *ſtamina* quædam • inirpi; rea: Floribus ſuccedunt exiles *ſiliquæ* rotundæ, tenuiſſimum ſemen continentes.

Ruſtici ad f endum ignem calefaciendaſq, fornaces eâ utuntur, ob ſimilitudinem verò q cum Storb- hict, 5c *A.* bum colorem galam ſtividam vocant, non quòd lac cnttna. lUaiiuii

Hm.

Cluſius deſcriptione ſua flores tctnocuIcK ftatuit. Leucoii luteo ſimiles, ſed m .morci: *fsl^nas* oblongas, plano ſemine plenas; quibus notis à Belli Glaſtivida in tantum differt, ut plantæ toto genere diverſæ videantur Leucoium Creticum ſpinoſum Cluſii, & Galaſtivida Creticum Belli; quamvis Cluſius & C. Bauhinus eas ſpecie convenire putant. Plantam ipſam non vidit Cluſius, ideóque excuſandus ſi eam minùs rectè deſcripſit.

9. [illegible] *Bocc.*

Capſula, [illegible] *flores* [illegible] eſſe arguunt. *Folia* verò magna, [illegible] profundis diviſuris incisa, colore è virore candicantia, Abſinthii Pontici [illegible] ſunt.

Ramum unicum hujus plantæ abſq; radice à *Joanne Maria Ferro*, Veneto aromatario [illegible] D. Boccone; qui à Ragusa allatum eſſe affirmabat.

CAP. XIII.

De Trifolio acetoſo.

AB acido ſapore voce diminutiva Acetoſella dicitur: Oxys Plinii creditur. Calabris [illegible] dicitur, ridiculè Barbari corrupère in Lujula & Allelulia. *Scal. in Th* [illegible]

Notas inſignes habet quibus ab omnibus aliis plantarum generibus facilè [illegible], nimirum Folia in eodem pediculo terna, florem pentapetaloidem, ſaporem acidum, va[illegible] [illegible] tactu diſſiliens cum impetu ſemina ejaculatur.

1. *Trifolium acetoſum vulgare* Park. C. B. *Oxys alba* [illegible] *Trifolium acetoſum flore* [illegible] *purpuraſcente* J. B. *Acetoſella* [illegible] *ſive Alleluia* [illegible] Offic. [illegible]

J. B.

Ex craſſiuſcula, ſquamata, alba, vel ex albo rubente *radicula* longæ & crebræ pendent fibræ [illegible]cantes, indidémque emergunt pediculi infirmi, tenues, rotundi, palmares & longiores, terna gerentes *folia* ſatis magna, latiora quàm longiora, cordata, hirſuta, ex viridi flaventia, ſæpe reflexa, ut capitum ad pediculum coitus turbinatam reddat formam, ſapore acido. Inter hæc alii ſurgunt pediculi, *florem* ſinguli ſuſtinentes unicum, magnum, albicantem, ſtriatum, tenerum [quinq; petalis ad ipſos tamen ungues junctis compoſitum, unguibus (præſertim interiùs) flavicantibus.] *Folliculus* pentagonus, quo [illegible] exilit ruffum, nucleo Perſici ſimile, ſtriatum.

Locus. Opacis [illegible], in ſylvis & ad ſepes.

[illegible] convenit, ideóq; æſtum febrilem mitigat, ſitim ſedat, & [illegible] quoquo modo ſumpta. Fit enim ex ea ſyrupus, conſerva, aqua diſtillata ad hos uſus. Extrinſecus adhibetur aqua deſtillata ad collutiones oris, ad Eryſipelata, ad ulcera ſordida mundanda, &c. Obſervaſſe autem ſeſe ſcribit Fuchſius, atq; adeò multorum experientiâ compertum, quòd ejus herbæ coplosi flores [illegible] pluvias & aquarum inundationes certò portendunt: pauci contra ſiccitatem.

2. *Oxys lutea* Ger. J. [illegible] *Trif*[illegible] C. B.

J. B.

Serpendo per terram ſpargit *coliculos* palmares aut ſeſquipalmares, graciles. *Folia* tenuiſſimis pediculis terna cohærent, minora quàm Oxyos vulgaris, magiſque per extremum fiſſa, corculum (ut vulgò pingi ſolet) expreſſiùs effigiantia, hirſutiora, ex brevibus pediculis à coliculo prodeuntibus dependentia; guſtûs acidi. *Floris* forma ſtellata eadem, ſed color luteus: quem *corniculis* ſive *ſiliquæ* ferè unciales ſequuntur, ſurſum ſpectant[illegible], folioſæ, ex quinq; loculis conſtitutæ; quæ ubi ad maturitatem pervenere, leviſſimo attactu *ſemina* plurima, parva, ruffa, aſpera exiliunt è latebris, oſculis quan[illegible] [illegible] ſiliquæ diſſiliuſ[illegible] *Radix* longiuſcula, gracilis, fibrata.

Locus. Planta eſt annua, ſemine deciduo ſe propagans, in Italia & Sicilia, umbroſis præſertim, ubique ferè obvia. Æſtate tota flores producit.

3. *Oxys* [illegible] *Africana, flore purpureo magno* [illegible]

Hujus *flos* ex cinereo in quinque lacinias anguſtas profundè diſſecto ſubhirſuto *calyculo*, primùm pyramidali formâ convolutus, poſtea verò in quinq; folia ampla, ex rubro ſuave-purpurea, cum cæruleo colore mixta explicatus, formâ florum Convolvuli Indici majoris (præterquam quòd non monophyllus) ſe diffundebat. Fulcrum ejus *cauliculus* erat ſubviridis, teres, duas treſve uncias longus, carnoſus, debilis & tener: *Folia* circa medium compluribus, pediculis longis inſidentibus, lætè viridibus, craſſiuſculis, turgentibus, Trifolii ſimilibus, comitatus. Hujus origo ex *bulbulo* nigerrimo, Avellanæ magnitudinis, multis ſquamis compacto, cui etiam planè atræ, [illegible] appendebant longiſſimæ fibræ.

Locus. E promontorio Bonæ Spei in Belgium delata eſt, ubi in horto Bevernin[illegible] [illegible] explicuit.

4. *Trifolium bulboſum* [illegible] *albo promont. Bonæ Spei* Bod. à Stapel.

Folia tria in unoquoq; pediculo craſſiuſcula, ſaporis acidioli habet. Bulbus ejus oblongus eſt, cortice nigricante: Flos albus quinis, ſeniſve foliis conſtat.

[illegible] Heurnio accepit Bodæus.

CAP.

CAP. XIV.

De TrifoUe paixftri, fibrino nciiHuliif dith.

A. *Trifolium paluſtre* I. B C B. *fulttAtfttm* Ger. Park. *TriftUitm fi&ruwm TohenumHt. c Gtrmtlnorum.* 39atffj ^rCWlI, Elicit til" at!.3.

7. B.

Geniculata radix lo\&, alba, prorfum inc .mats; pediculi inferius latiores vagin odrantales, tria habent annexa *folia*, ma .s inftar, d igna, Fabacets fbrex ijc magnicudinc rdpondcntia, I r m ; inter lux; *ctitla* ilirgic aibiulis, lens, gracilisj ens, tJiyrfum jerens fiomni, ex albo purpuralccnriutn, Ip-j-. ^amapenuntar tcrius riiciM, rccluji in quintjuc (igmenta auit.i esjandlmi rTionopetatj fiiper- *:iz* i»ti;rna tcnuillimls & caiiduiis filamentb crifptt, velui ;'jj;lam obini&i E igulis iloii ic alba cum *fpiabts* Havii; in Sc viri- ior. Succcdunt *ttfimU R :un<h, m* qmbus /twew ! :iloo

In paJuftnUu & aquoiis frcqucntifUmum ocamit: Extra, aquat non dm diir.it. Maio & Junto floret. *Lxw.*

In moibo aiti.. nicoi-uni ptckiitai, ltd *Thorn'.* *Vires.* (jULinc, *Be* bis ,< Uporis (it. Qoi 3ut(.tn co utn Granor dqtia decocta, & catidi- parti .ifiwftj: applicat.1 in * . extractum liquidum, & Syrupum. njddi pwerir licrba prcparationc uiiuta in ipiritum, cxtraftum liquid.. *Ctrmitn. Am.* 4& $. Oi/o-y. 11;.

fi *TsncrtAuf Rebi»!im* TnfbltLim pakdoium in hydropids atfe&ibus coirnnq^ obferviife ait oves tabidas in palud« hac hcrb.i abundantn compull.u, cjits eflh Stiti quiii Gcrtnanicos nonniillos lcripcore> cam Uudan; in S.oibuto, febri'atij in :ibus fie catarrhis.

Sinion P.i. .. s ccutn G > per iccxhit ... cochlearia Scorbuticis valdè prodeſſe ſcripſiſſet vel cum ſero lactis vel ... tamen Trifolium fibrinum, inquit, ei præferendum eſt.

P. ... præparat varia medicamenta è Trifolio paludoſo, ut ſpiritus, ſalia, eſſentias, tincturas, olea, quæ in morbis chronicis egregiè deprædicat, omnibúſque aliis plantis hanc longè præfert. Ephem. German. An. 12. Obſ. 74. Rectè obſervavit *D. Tancredus Robinſon* herbam hanc Germanis, aliiſque gentibus Septentrionalibus nunc dierum unicè charam & in magno pretio eſſe, & afliduo u!ii frequcntan in omnibus fere raorbis, ut ccraiEtiiam panacoini, adijuam eciara ui ^eploraas aflfeAibui vckt ad iatram anchoram) confugiunt.

CAP. XV.

De Nummularia.

NUiiimuljna a foborum figuw rotunda t» ... nibch ... ujus generis diſtinguitur.

Iioium JIU excuiitibujj loco nauli tn aquoiiSi ab aliis ii

\ t, *Nttm»i'->* Ger. vulgaris Park. •* *hit** CB. *Kum.JivtCaaimerhM*). R fl^o^ ncp tuo:r, 0: l)rrb riDo prmc.

Longis ſed tenuibus viticulaanguli ... è geniculis fibras longas demittentibus proſerpit; quibus ex brevibus intervallis folia bina oppoſita adnaſcuntur, ſubrotunda & nonnihil criſpa, guſtu vehementer citra morſum ſiccante aſtringentéque: ex quorum alis flores ampli, flavi, quinque foliis acuminatis compoſiti, [quæ tamen ad unguem juncta ſunt, ut flos integer decidat,] totidem in medio ſtaminibus cum ſuis apicibus luteis, ſtylo tenui non capitato vaſculo ſeminali inſidente. Pediculi ttoruni: ... unciales aut longiores, ex alis foliorum ſingulis ſinguli exeunt, ut ad ſingula genicula himp! ... flores ſint. In nonnullis ramulis terna folia & totidem flores ad ſingula genicula obſervavimus. Delapſo aut marceſcente flore calicis folia connivent ut in Convolvulo, & vaſculum ſeminale . igtondunt, ail modum exiguum, ſemine intus minutiſſimo & vix conſpicuo referto ... tant.

Juxta ſcrobes & fluenta, aliaque ligua loca provenit, ſubinde & in humidis repcrinu fylvu, ut *Locus.* K'dc I Bjuhinus- A Maio menſe in multam æſtatem floret.

Siccat, aſtringens, vulneraria è præcipuis. Flores & folia trita & impoſita ••ulnerj&tJceni *Vires.* quævis glutinare valent: Eadem cum vino ſumpta dyſenterias, ventris imbecillitates, fluxúſque ac humiditates ſanant. Conducunt & ad ſanguinis rejectiones profluvia muliebria, & ad omnia internorum vulnera & ulcera, potiſſimum pulmonis. Commendatur & in Scorbuto. Præcipuam autem vim ejus eſſe dicit Matthiolus ad puerorum enterocelas tum illitæ, tum in pulvere hauſtæ.

A. 2. *Nummu.*

A. 2. *Nummularia minor flore purpuraſcente* C. B. Ger. emac. Park. [illegible] flower'd Money-wort.

Caulibus tenuiſſimis per terram repens, fibris albicantibus è geniculis demiſſis. *Folia* ex brevibus intervallis conjugatim bina, ſubrotunda, pallidè viremtia, glabra, non crenata, breviſſimis pediculis fulta, Serpylli vulgaris foliorum magnitudine aut cauſillo minora, Chamæſyces paria. Flores ex alis foliorum exeunt ſingulares, pediculis longis tenuibus, pro plantulæ ratione grandes, in quinque oblonga ſegmenta ad unguem juncta partiti, cum ſtaminum in medio lanuginoſorum glomere. Succedit vaſculum ſeminale parvum rotundum. Calicis folia anguſta ſunt & acuminata.

Locus & Tempus. Paludoſis gaudet, & Julio demum menſe floret.

3. *Nummularia mucronata Promont. bon. ſpei* Bod. à Stapel.

Folia habet lanuginoſa.

CAP. XVI.

De Rore Solis, ſive Rorella.

[illegible] Park. [illegible] with

FOlia è radice fibroſa terra plura exſerit, pediculis longis ſupernè hirſutis [illegible] rotunditatis, auriſcalpii figurâ, modicè concava, pallidè viridia, [illegible] ſtaminum veluti cilio circumquaq; fimbriata; aſpergine roſida gutularum etiam per ferventiſſimos æſtus [illegible] adhæreſcentium madida. Ejuſmodi ſtam[illegible] breviora mediam quoque folii partem ſupinam obſident; prona namque ſuperficies omninò glabra eſt & pilis deſtituta. E medio foliorum exurgunt *caules* duo aut tres teretes, graciles, rubentes, foliis nudi, palmares aut ſemipedales *flores* ſuſtinentes longa ſerie, verſus unam partem ſpectantes, brevibus pediculis fultos, candidos, è calice oblongo in quinque ſegmenta diviſo exeuntes. Floribus ſuccedunt *vaſcula ſeminalia* oblonga, figura & magnitudine ferè granorum tritici, *ſeminibus* repleta.

Ros pilis ſeu ſetis adhæreſcens tenax eſt & viſcidus, inque filamenta ductilis digitorum attactu.

Locus & Tempus. Floret menſe Julio, & in humidis paluſtribus oritur, non rarò inter muſcos aquaticos.

A. 2. *Ros ſolis folio oblongo* C. B. J. B. Ger. *Ros ſolis ſylv[illegible] longifolius* Park. Long-leaved Rosa ſolis, or Sun-dew.

Magnitudine ſua, & foliorum figurâ quæ ſenſim ab imo ad ſummum uſque dilatantur, [illegible] rotundem velut auriſcalpium deſinunt, & multo quàm illius longiora ſunt, à præcedente differt.

Non procul Cantabrigia in palude quadam Hin[illegible] oritur.

Præter deſcriptas & à nobis obſervatas tres adhuc alias Rorellæ ſpecies invenit, [illegible] mecum datis ſic breviter deſcripſit Tho. Williſellus, tranſmiſſis etiam earundem iconibus [illegible] delineatis.

3. *Rorellæ ſpecies tertia, ſeu rotundifolia* [illegible] rotundifolia major eſt, radice perenni, foliis erectis, non ut in vulgari in orbem ſuper terram [illegible], pediculis propè exortum è radice [illegible] quouſquè nudis, ſuperiore tantum medietate ad margines piloſis. *Devoniæ* natales ſuos debet.

4. Rorellæ ſpecies quarta, ſeu longifolia perennis Radice eſt perenni ſeu vivaci; ſiquidem eam ſæpius vidit cum caulibus ſuperioris anni exiccatis adhuc eidem manentibus. Folia eſt duplo pluribus quàm vulgaris longifolia, ima parte propè terram teretibus, & poſtquam dilatari incipiunt aliquouſque adhuc nudis h. e. nullis ad margines ſetis fimbriatis. Provenit in agro *Eboracenſi* inter [illegible] & *Beverlam.*

5. *Rorella quinta, ſeu longifolia* [illegible], foliis eſt longiſſimis, ab eadem radice pluribus, utrinq; ab exortu uſque piloſis. Tribus à *Carleolo* milliaribus *Scotiam* verſus eam obſervavit & eruit. Hæc [illegible] magnitudine præcipuè à ſecunda ſpecie ſeu vulgari rotundifolia differre videtur.

Vires. De viribus hujus plantulæ non convenit inter Botanicos: Sunt qui ad phthiſin, ad peſtem, ad vulneræ, ad epilepſiam eam commendant: alii nec ſine ratione uſum ejus internum vetant, quoniam cauſtica eſt, & cuti impoſita ipſam exulcerat. Hinc

Planta Roris ſolis ovibus maximè noxia cenſetur, Pulmones enim ovillas adurit, & tuſſim lethalem excitat: Hinc & noſtratibus The red Rot dicitur. Ex Obſ. *Olai Borrichii* in Act. Med. *Tho. Bartholin.* An. 1676. Obſ. 53. Non tamen hoc primus obſervavit aut prodidit Ol. Borrichius; ſiquidem Camerarius in horto annotat, In Anglia obſervatum eſſe ab opilionibus oves quæ [illegible] hâc herbâ veſcuntur, hepar & pulmones malè affectos & man[illegible] vitiatos habere. *D.* [illegible] *Robinſon.*

Aquam vitæ ſeu ardentem cui Ro[illegible] cum Aromatis nonnullis [illegible] fuit pro cordiali in lipothymia & deliquio. [illegible] eſt, olim in frequenti uſu

Multa traduntur ſuperſtitioſa de hac herbula, quæ conſultò prætereo: cujus [illegible] commata eſt, quod amico quodam ſuggerente ſubjicimus.

Ros Solis collectus quando Sol eſt in medio Leonis exſiccetur, & ſacculo reconditus pectori applicetur. Arcanum eſt ad hæmorrhagiam narium.

CAP.

CAP. XVII.

De Viola aquatica.

A. *Millefolium aquaticum dictum Viola aquatica* J.B. *M. aquat. ſeu Viola aquat. caule nudo* C.B. *M. aquat. floridum, ſeu Viola aquatica* Park. *Viola paluſtris* Ger. Water-Violet, [illegible]

J.B.

PLurimas *fibras* & tenues albas, altè in limum demittit. *Caules* obliquè ſub aquis feruntur, *foliis* crebris pinnatis pinnis anguſtis uncialibus, nullo ordine poſitis veſtiti. *Caules* flores ſuſtinentes ſurrecti ſupra aquas eminent, inanes, ſtriati, geniculis aliquot per ſumma nodoſi, ad quorum unumquodque quini aut ſeni verticillatim naſcuntur *flores* pulchri, majuſculi, Leucoii ſimiles, quinque foliis albis, apicibus in medio luteis conſtantes, pediculis uncialibus & ſeſcuncialibus hærentes. Florum *calicis* vice obvallant foliola oblonga, viridia, ipſiſque pediculis appoſita foliola [illegible] longiora, acuta. Succedit *vaſculum ſeminale* parvum, ſubrotundum, *ſemina* [illegible] continens.

N. Flos revera monopetalos eſt, in quinque lacinias adeò profundè ad [illegible] diviſus, ut pentapetalos videatur.

In aquis reſtibilibus ut & fluentibus vadoſis ſubinde naſcitur, & Maio menſe flores prodit. *Locus.*

CAP. XVIII.

De Anagallide aquatica rotundifolia non crenata.

A. *Anagallis aquatica rotundifolia* [illegible] Ger. *aquat.* 3. *Lob. folio ſubrotundo non crenato* Park. *aquat. rotundifolia* [illegible] C. B. *Samolus Valerandi* J. B. Round leaved Water Pimpernel.

R*Adices* ei albæ, fibroſæ. *Folia* ad radicem ex anguſto principio ſenſim dilatantur, extremitate ſubrotunda, duas uncias longa, unciam lata, pallidè viridia, per ambitum minimè inciſa, craſſa, glabra. *Caules* ſemipedales aut dodrantales, altioreſve, teretes, rigidi, teretes, foliis per intervalla alternatim poſitis veſtiti, abſque pediculis, ſurſum ſpectantibus, brevioribus & [illegible] iis quæ ad terram ſunt. *Caulis* ſuperiùs in ramos finditur. *Flores* in ſummis caulibus [illegible] in ſingulis pediculis ſemuncialibus ſinguli, rariùs diſpoſiti. Ad exortum pediculorum è caule nullum apponitur folium, at in ipſo pediculo non longè à flore ſemper habetur folium. *Flores* parvi, albi, in quinq; ſegmenta lata diviſi; ſunt enim revera monopetali, & integri decidunt. Succedunt in calicibus quinquepartitis, à flore relictis *vaſcula* rotunda, *ſemine* parvo, per maturitatem ſubruffo repleta. Sapor plantæ amarus eſt.

Amat loca paludoſa, & Junio menſe floret. *Locus.*

CAP. XIX.

A. 1. *Pyrola Alſines flore Europæa* C.B. Park. *Herba trientalis* J.B.

J.B.

C*Auliculo* aſſurgit ſimplici, tenello, gracili, palmum plus minus alto, tereti, nudo, glabro, qui ſummo tenus velut in umbella *folia* ſuſtinet ex brevi pediculo ſex, ſeptemve, pallidè virentia, ovata [noſtratis folia oblonga ſunt & acuminata, ut in icone C. Bauhini] uncia vix longiora, latitudine proportionata ad figuram ovatam, quædam etiam minora, nonnulla majorum vix mediam aut tertiam partem æquantia; è quorum coſta venulæ eminentiores alterno poſitu exeunt ad ambitum: ſed & minimum quoddam unum aut alterum ſerpylli folii facie & magnitudine cauliculo adnaſcitur. Porro è medio foliorum exortu pediculi communiter bini ſurriguntur ſeſcunciales aut duarum unciarum ac ferè capillares, ſubruffi. *Floſculos* ſuſtinentes ſingulares, ſtellatos, albicantes, quos foliola prædictis foliis concoloria, & ſtellam pulchrè poſitu exprimentia ambiunt, octona plus minus. Radix quamplurimis, tenuibus, prælongis, albentibus fibellis conſtat. *Flos* (quantum memini) *ſimplici lamellâ conſtat, in quinque lacinias totidem folia mentientes diviſâ.*

Tho. Willisellus eam invenit nobiſque oſtendit ad orientalem extremitatem *Rumbles moor* propè *Menſtone* in agro Eboracenſi, loco paludoſo inter juncos: itidem Northumbria trans murum Pictorum quinque m. ultra *Hexham* oppidum Boream verſus: necnon inter ericas in montoſis paluſtribus non longè ab oppidulo *Harbottle* ad Occidentem. Naſcitur etiam in montoſis humidis nonnullis Germaniæ in locis; vide *J. B.*

Duplex eſt, autore C. Bauhino, major & minor. Primus, inquit, Val. Cordus in Obſerv. ſylva ſub *herba trientalis* propoſuit: deinde Jo. Thalius in ſua Hercynia Saxonico-thuringica ſub *Alſinanthemo* deſcripſit: & tandem Caſp. Schwenckfeld. in ſuo catalogo plantarum Sileſiæ Alſinam Alpinam nominavit, nullâ differentiâ oſtenſâ, &c. vide apud *C. B.*

2. *Pyrola*

2. *Pyrola Alsines flore Brasiliana* C. B. Park.

Ex radicula al[illegible] enus, capillata *cauliculus* efficitur singularis, ſex, ſeptemve unciarum, inferiore parte nudus, circa medium duobus foliolis parvis, ſibi oppoſitis donatus, ſuperius verò foliis ſex vel ſeptem per ambitum cinctus, quæ magnitudine imparia ſunt, aliquibus uncias duas, aliis unam longis; unciam vel ſeſunciam latis, Plantaginis quinquenerviæ formâ, (cùm & per hujus folia quinq; nervi diſcurrant) ſed glabra, tenera & viridia, in acumen faſtigiata; ex quorum medio pediculus tenuis, uncialis exurgit, *florem* ſingularem, pallidè luteum, ungui pollicis æqualem, quadrifolium, ſtriatum, cujus folia (ſtellæ modo diſpoſita) lateralia aliis duobus latiora ſunt: ad floris umbilicum ſtaminula plura, exigua, rufeſcentia occurrunt.

Locus. In Braſilia apud Toüoupinambaultios reperta e[illegible] [fo]liis quinquenerviis, [illegible] quintuplo majore differt. At Braſiliana minor ab Euro[pæa] [illegible] magnitudine, [illegible] in Braſiliana longiora anguſtioraque ſunt differt.

CAP. XX.

Valeriana Græca Ger. Park. *Græca quorundam* [illegible] *cærulea & alba* J. B. *cærulea* C. B. Greek Valerian, called by the vulgar, Ladder to Heaven, or Jacobs ladder.

[R]adicem [illegible], fibroſa, albicante, evidenter [illegible] proſerpit, inquit J. Bauhinus. [illegible] hyemem virentia, è multis pinnularum ad mediam coſtam adnexarum conjugationibus compoſita [decem interdum aut duodecim] cum impari coſtam terminante. Singulæ pennæ digitum longæ ſunt, dimidium latæ, è lata baſi in acutum mucronem ſenſim anguſtatæ, tribus nervis inſignioribus ſecundùm longitudinem decurrentibus, glabræ, virides, per margines æquales. *Caules* ab eadem radice plures exeunt, teretes, ſtriati, inanes, hirſuti, digitali craſſitudine, altitudine ſeſquicubitali, ramoſi, foliis ornati ad intervalla ſingulis. In ſummo caule & ramulis flores conferti, [in pe]diculis brevibus tenuibus, deorſum nutantes, è calice [illegible] foliis obtuſis, ad ungues junctis conſtantes, [illegible] donata continent, cum ſtylo [illegible] cæruleo, odore minimè commendabiles. [illegible] ſeminale [illegible] loculamenta [illegible], quod per maturi[tatem] [illegible] continens. Sapor [illegible].

Tempus. [illegible] floret.

CAP. XXI.

1. *Glaux exigua maritima* Ger. J. B. *maritima* C. B. *maritima minor* Park. Sea Milkwort, or Black Saltwort.

[illegible] B.

[Tenuibus, f]illis & gracilibus eſt *cauliculis*, ſubinde repentantibus, & fili inſtar tenuium fibrarum è geniculis propagatione radicatis. *Folia* per articulos Herniariæ, bina contrario ſitu, ex quorum uniuſcujuſque ſinu *ſemen* perpuſillum nudum fuſcum [Parkinſonus & Gerardus capſulas ſeminibus repletas floſculis purpuraſcentibus ſuccedere ſcribunt].

Locus. In ſalſis paluſtribus mari conterminis ubiq; ferè reperitur.

2. *Glaux maritima major* Park. *latiore folio Thuringiaca.* C. B.

Glaux major paluſtris [illegible]

Hæc in flu[illegible] [pro]venit: [illegible] habet pedales aquis innatant[es] [illegible] demittuntur fibræ in aquam, quarum beneficio nutritur [illegible]. Ad [illegible] oriuntur bina *folia*, Pul[illegible] [illegible] [illegible] aliis ſuperi[illegible] nergunt [illegible] herbacei coloris, qui relinquunt [illegible] [illegible] magnitudine; [illegible] ſingulis] infinita *ſemina* [illegible], ſubrufa [illegible].

Planta hæc nobis incog[nita] [illegible] [ad pr]æſentia minimè pertinet; verùm ob [illegible] nomen [illegible] donec [illegible] innoteſcat ubi diſponi debeat.

C A P . XXII,

Quadrifolium drmuum Perficum Zanoni.

Zan.

MUltosfundit *(auUcuUs,* juliuijm writer longos, tennis, li^notos, fi\ARil», membran.i tenuiilimi in v'mdi nitdccntc ictto^ maiulu al'oicintc picna>, LTcbris nodis proniincntibus, annularibtii iliflinctos, adjntervalJj a rciter uncial a, au quorum unumquemqueappoiica quaterna tuliaj trutii torrui, biwi 8c tcnui pediuiilo iiitwccdeiiw;, iiipernc vinduj iubtu> alba, hie illic afperaj & lantigine quad.im aJbi piindaut, qui ea Tilui *vjxu* rfidic, nervo renui per mediam longirudmcm djvifa, Aiitliyllidis Valentu^ Clud'i Jimilia. fed paulo lanora, & excremo nonnilul c\ctvata& indla. Ex iingulis gemculi* prxce: toln exeuoi r-imuli tolioli, 8c ex his denuo alii muioresj & dcitidc tcrtii, foltis mtnuriilunis veftiti, Kaicula adeo vicini^ irt planta fbliis St ramulis crebemmis adinodurti dcnli videatur; (.ipmc eitccamc & accrbo ticus lmmaturi. E geniailispmertolu dicta egrcditur ctum gemma qu.ulr.ita, qiwcuoi colbs uMc cUtls, intercedentibus Julas Jjtis deprcflis *$£.* concavis^ pattc infcrni, pra capue fe amdura *valla,* rubeksns & punctis (upradif'tis vanegjtaj qua: circa pnntipiutn Junu *flortm* cxplicat pulcherrimum, colors Amethyftiti Oj quinque pctads iubrotandj>j cxtremo ffolioruni nftar) creni excavatis, compofitum. More dcupto rcftaiu in oonceptuailis *ftmins* miiiuulTiin.i, quæ microfcopio fpectata figuræ ovaliscnbci limilia apparent, cscremo mmore tiigia, cum fillura in madio ad modiun tntia, Tabad colore aliquanrulum lucido. *Kidix* tenms eft, alii* inn^lcx, ali^inramulut iiivjja,temu(fin<i> ftbris donata, colore ad fenugineum obfctirunt tc/idcntc.

Planca c(t annua.

HISTORIC

HISTORIÆ PLANTARUM

LIBER VIGESIMUS PRIMUS.

QUI EST

De Herbis radice bulboſa donatis, iiſque affinibus.

HErbæ quarum plantula ſeminalis bifolia ſeu bivalvis, ſeu mavis binis cotyledonibus inſtructa non eſt, ſed unicâ tantum vel nulla cotyledone ſeu folio ſeminali donata, ſunt vel flore imperfecto ſeu ſtamineo, vel flore perfecto ſeu petalode. Hæ vero ſunt vel radice bulboſa, vel tuberoſa fibroſave, quas bulboſis affines dicimus. De bulboſis radice præditis hac in Parte agemus, de Bulboſis affinibus in ſequenti.

PARS PRIMA.

De Herbis radice bulboſa præditis.

RAdicem bulboſam voco quæ unico conſtat tubere ſeu capite, fibras multas ex ima ſui parte demittente. Non me latet dari quaſdam alias herbas præter eas quas intellectas vell[illegible] quarum radicibus hæc deſcriptio conveniat, ut v. g. Ranunculo bulboſo, verùm [illegible] ſeminalis binis cotyledonibus inſtructa eſt.

Hujus autem generis herbæ plantulam ſeminalem unicâ tantum cotyledone donatam obtinent, & aliis præterea nonnullis notis à reliquis [illegible] differunt, nimirum foliis ſine pediculis in longitudinem productis, vaſculis ſeminalibus in terna loculamenta diſpertitis: Flore ut plurimum hexapetalo, aut certè in ſex lacinias ad margines ſectis.

Hæ vel ſunt bulbo ſquamoſo, ſeu ex pluribus imbricatim [illegible] ſquamis compoſito; vel bulbo tunicato, hoc eſt, ex pluribus corticibus ſeu tunicis in orbem ſe amplectentibus compoſito; vel [illegible] bulbo ſolido, ſubſtantia continua, nec in ſquamas aut tunicarum involucra diviſo.

Secundi generis plantæ quarum bulbi tunicati ſunt dividi poſſunt in [illegible] ex odore [illegible] nimium gravi præditas.

SECTIO PRIMA.

De Herbis bulbo ſquamoſo.

Herbæ radice bulboſa ſquamis compactili.

Quarum radices bulboſæ [illegible] donatæ ſunt vel eadem ſquamoſâ, vel tunicatâ, vel ſolidâ, hoc eſt ſubſtantiâ continuâ, nec in tunicarum involucra aut ſquamas diviſâ.

Quæ radice [illegible] dividi poſſunt in [illegible] quarum bulbus [illegible].

Multis imbricatim incumbentibus, [illegible]
- *Foliis floris* [illegible]
  - *Reflexis*, [illegible] *ipſis* erectis: LILIUM VULGARE.
  - *Reflexis*, floribus ipſis pendulis ſeu deorſum nutantibus: MARTAGON, *Lilium montanum*.
- [illegible] Hyacinthi: HYACINTHUS LILIFOLIUS *dictus*.

Paucioribus

Paucioribus & majoribus, majores & erectiores, dul[illegible]

{ *Supra flores comâ*, floribus ipſis pendulis caulem coronæ inſtar in orbem cingentibus, [illegible] dictæ [illegible]: CORONA *Imperialis*.
{ *In florum [illegible]*, floribus parvis, [illegible]: LILIUM PERSICUM.

[illegible] humiliori, flore Tulipæ, pendulo ſeu deorſum nutante, caule folioſo: FRITILLARIA.

Herbæ radice bulboſa tunicata [illegible], floſculis multis e ſummo cauliculi faſtigio [illegible] in umbellam aut corymbum diffuſis; vel odore nullo aut minus gravi præditæ.

CAP. L.

Corona Imperialis Ger. Park. Corona Imperialis ſive Tuſai aliis J. B. *Lilium ſive Corona Imperialis* C. B. *The Crown Imperial.*

J. B.

RAdix bulboſa, rotunda, craſſa, diverſa à Liliorum forma, [illegible] magnis, craſſiſſimis & ſucculentis ſquamis compacta, colore interdum albo, nonnunquam etiam purpuraſcente, ſæpe pallido, odore fœtido & viroſo, uti & folia, Colchicum olente, Cluſio [illegible] hircum [*mihi potius vulpem*] nares etiam procul feriente, qui erutæ binas & amplius libras pendentem. *Caulem* tollit [illegible] bicubitalem aut etiam altiorem, digitali craſſitudine, inferiore parte [illegible] ſolido, viridi [illegible] ſed ad cubiti altitudinem ſtriato, *foliis* magna parte ſtipatum [illegible], ſplendore viridanti nitentibus [illegible], modò æquali, modò confuſo ordine eum ambientibus, nullo nixis pediculo, ſed lato [illegible] caulo adnatis, ità ut appendices paullùm eminentes ab iis propagati caulem reddant nonnihil anguloſum. Supra autem denſum hoc foliorum agmen caulis ad pedem, nonnunquam etiam cubitum protenditur nudus, ſine foliis, gracilior quàm inferius, & teres, neque ſtriatus & viridis ſed lævis & purpuraſcentis coloris, Serpentariæ inſtar maculoſus, qui in ſummo totidem penè in angulos deſinit quot flores ſuſtinebit, nempe binos, ternos, quaternos, quinos, ſenos aut plures, omnes Vere quaſi æqualiter & contrario ſitu naſcentes, ſinguloſq; inter bina folia, inferioribus longè minora & anguſtiora, æquali ferè longitudine. Quum flores primùm erumpunt, inter folia latent, candicantéſq; ſunt, deinde paulatim incrementum ſumunt, unà etiam ſuccreſcente ea caulis quæ illos ſuſtinet nuda parte; florum verò pediculi, qui ſeſcunciales, in augmento deorſum inflectuntur, è quibus flores penduli ſunt circumcirca, regum coronas imitati, Lilii candidi pares, [illegible] colore rutilantes [Lobelio ex phœniceo rubentes] patuli, ſenis conſtant foliis latis, per extremum mucronatis, pulchra ſtriarum latoratorum ſive purpurearum diſcurſantium picturâ variegatis, laciniatâ extra ſubinde ſudentibus, ungue autem (inquit Cluſius) ſingulorum petalorum nonnihil foris eminente, & ex nigro purpurante, quorum uniuſcujuſque fundum obſcuriore colore pictum obſidet gemmantis liquoris margarita argentea limpidiſſima & dulciſſima, pertinacis durationis, poſt multos etiam dies à refectione; [Lobelio Viſci grano ferè pares] Ea deinde tubercula marceſcentibus floribus in albas lacunas abeunt. Ex ipſo penitus floris umbilico prodeunt pro foliorum numero *ſtamina* candida adeò conjuncta, ut pro uno fallant obiter intuentem, apicibus majuſculis in Ochram vergentibus, breviore trifido ſtylo inter ea latitante. Supra flores Caulis denuo attollitur dodrantali plerunq; aut majori amplitudine, foliis exilibus & anguſtis onuſtus: nonnunquam ſupra flores nullus cauliculus eminet, ſed conferta duntaxat anguſtiorum foliorum coma: interdum etiam (inquit Cluſius) mihi nati ſunt ſupra flores non unicus cauliculus ſive ramulus, ſed bini, terni aut plures, ſuis etiam foliis ſinguli ornati.

Floribus ſuccedunt magna [illegible] triangula, [illegible] hexagona ut in Lilio puniceo, quorum ſinguli anguli utrinque pinnati ſunt, & alati; excuſſo autem flore ſtatim ſurſum eriguntur quæ fœcunda futura ſunt capita: *Semina* plana ſunt, liliacea, paullò oblongiora, cartilaginoſa, ſubruffa, duplici ſerie in ſingulis angulis digeſta, quemadmodum in Lilii generibus, &c.

Hujus plantæ multiplex habetur varietas, nimirum

1. Lilium ſive Corona Imperialis duplici corona C. B. Caulis enim in hac planta nonnunquam ſupra priorem illam florum æqualiter propendentium ſeriem dodrantali longitudine attollitur, alteram florum ſeriem geſtat, aliquando etiam tertiam, & tum demum foliorum comam ſupereminentem: eas verò ſtirpes unicum florum ordinem ſubſequentibus annis plerunq; ferre obſervavi (inquit Cluſius) ut peculiare genus non ſit cenſendum, ſed Naturæ luxuriantis quidam duntaxat luſus.

2. Corona Imperialis flore luteo cum ſtriis purpureis: qualem Cluſius primo in loco deſcribit. Variat in nonnullis plantis florum color, eſt enim vel medius inter utrumq; genus, vel ad prioris ſecundive colorem quàm proxime accedit.

3. Lilium ſive Corona Imperialis multiflora, latoq; caule C. B. Caulem laceſcere & multos deinde flores proferre, aliis etiam aliquammultis plantis accidit.

4. Lilium ſive Corona Imperialis flore pleno.

5. Lilium ſive Corona Imperialis foliis anguſtioribus, non fœtens *Cluſ.*

6. Lilium ſive Corona Imperialis ramoſa C. B. Tuſai [illegible] *Cluſ.*

Hæ aliæque varietates quarum meminit Lobelius accidentales nobis videntur, & vel ſoli luxurianti, vel culturæ & mangonio deberi, nec ſpeciei diverſitatem arguere.

De Corona Imperiali per omnia majore *Cat. Parif.* & Corona Imp. Sinenſium ſive [illegible] quidem, cùm mihi nondum fuerint conſpectæ, quid dicam non habeo.

Conſtantinopoli allata eſt hæc planta: ex Perſia verò Conſtantinopolim delatos illius bulbos omnino ſibi perſuadet Cluſius, quoniam cùm acciperet inter reliquos hæc fuit inſcriptio, *Tuſai ſive Perſiano roſſo ô diſcolorito con la teſta abaſſo*, hoc eſt, Tuſai ſive Flos Perſicus ruber aut decolor nutante capite.

Temp. Vires. Floret Aprili, interdum etiam Martio ſi aëris temperies paullò calidior fuerit.

Coronæ Imperialis guttis in flore utuntur Turcæ ad vomitum excitandum; alii ad [illegible]dendum. *D. Palmer*, è dictatis D. Herman.

CAP. II.

Lilium Perſicum Ger. Park. C. B. *Perſicum ſive Suſianum* J. B. The Perſian Lily.

J. B.

Caulis ei procerus, non multùm craſſus, cubitalis & altior, rotundus, *foliis* ab ima parte ſurſum verſus densè ſtipatus, Lilii crocei foliis anguſtioribus, acutioribus, digitalis longitudinis, longè quàm Coronæ Imperialis anguſtioribus, illis ferè ſimilibus quæ in ſummo ipſius capite naſcuntur, vireſcentis ex cineraceo coloris, ſive quodammodo æruginoſi (inquit Cluſius) qualis in Tulipæ foliis conſpicitur; contorquentur verò illa, [illegible] odoris. Summus caulis longum gerit thyrſum *florum*, ſeſquiuncialibus & longioribus pediculis hærentium, numeroſorum, pendulorum, terramque ſpectantium, Leucoii bulboſi nolas imitantium, ſaturâ purpurâ tinctorum, ſive (ut ait Cluſius) foris purpuræ valdè obſoletæ colore præditorum, internè autem dilutiorum, unguibus ſubvireſcentibus, odore nullo inſigni. Ex umbilico ſex inæqualia *ſtamina* prodeunt, purpureis apicibus primùm conſpicua, qui obverſi flavo polline conſperſi apparent: tria denique longiora ſtaminula coeunt, *ſtilumque* medium florem occupantem æmulantur. Sequuntur deinde ſexangula capita ſive triangula, quorum ſinguli anguli binis alis ſunt præditi, Coronæ Imp. capitibus ferè ſimilia, ſed minora & breviora; *ſemine* etiam ſimili, paululum tamen breviore. *Radix* bulboſa, Pomi Arantii magnitudine, ſubrotunda, fiſſa, magnis ſquamis loricata, ex albo flaveſcens, tenui membrana cincta; ſubſtantia ejus qualis in reliquis bulbis: ima parte ſeſſilis, foramine plurimùm pertuſa caulis veſtigio. Sapor ſubſtantiæ peramarus horribilis; [illegible] aut gravi odore nares feriente prædita eſt.

Tempus. Floret Aprili, ſemen ejus maturum cum Tuſai ſemine aut paullo poſt. Apud nos etiam [illegible] durat hyeme non nimis acri, ſed bulbus ſemper decreſcit, niſi calido in loco ſeratur, aut in fictili per hyemem reponatur.

Cluſio Lilium Suſianum dicitur, quòd Suſis Perſiæ urbe delatum ſit.

CAP. III.

De Fritillaria.

Fritillaria à tabula Scaccaria ſeu abaco in quo Scaccorum ludus exercetur, quem Fritillum dici exiſtimant, nomen accepit. Verùm Fritillus non eſt propriè tabula Scaccaria, ſed vaſculum aleatorium ſeu pyxis cornea ligneave turriculæ aut infundibuli ſpecie, è qua mitterentur aleæ vel teſſeræ in tabulam ad cavendam fraudem.

Geſnero & aliis Meleagris dicta eſt, à Meleagridis avis plumis, quas ſi non coloris ſpecie, tamen varietate & diſpoſitione, & macularum magnitudine refert. *C. B.*

Meleagridis notæ ſunt Radix in duas veluti partes diviſa, Moriſono è duabus velut magnis ſquamis compoſita; flos Tulipæ æmula, deorſum nutans vel pendula, maculis quadratis tabulæ Scaccariæ in modum pictis.

1. *Fritillaria vulgaris* Park. Ger. *præcox purpurea variegata* C. B. *Meleagris ſive Fritillaria [illegible] & ſativa* J. B. Common Fritillary, or chequer'd Lily.

J. B.

Ex *radice* emergit bulboſa, candida, ſolida nullis tunicis ſepta Cluſio, ſed veluti in binas, [illegible] ut plurimum inæquales partes ſecta; è cujus medio prominebat quaſi pulvinus quidam, unde [illegible] emergit, ſeſſili parte multis fibris donata. *Caulem* promit teretem, tenuem, ſingularem, dodrantalem & pedalem, interdum etiam majorem, foris ex viridi purpuraſcentem, vel fuſco obſoleto colore præditum, lævem, intus fungoſum; ad quem ſine pediculis adnata hinc inde, nullo ordine, folia Tragopogi [illegible], quinque, ſex, ſeptem, mediocriter longa, anguſta, carinata, ſubacido ſapore prædita. In ſummo caule *flos*, ſæpe unicus, aliquando bini, interdum terni [Cluſio eodem tempore ſe aperientes] ex pediculis uncialibus, cauli concoloribus incurvis nutantes dependent, pulchri, Campanæ inſtar, magni, hexapetali, teſſellato emblemate ſimili ſeu tabulæ latrunculorum diſtincti, plagis alterno rubore, [illegible] ſanguineove & albedine pictis, aſpectu pulcherrimo, interiore ſuperficie ſaturatiore purpurâ ſplendente: ſingula petala ab imo coſtam elevatam habent, ad petali uſque medium abeuntem, in tantillo [illegible] loculam: in flore medio *ſtamina* ſex, capitulo

farinâ

farinl crd=s.i atpsrfo, *JlyUm* ambuint tnaitpuicui, colons htfrbacai; oJons nullius. Florcm verò CKcipil *eapitHtwn,* cnanguljrc, ttnctam pleriinqm; longuni, fuperna parte cnallitts & lino corona, aliaqm NirbonanliiTttlipr Ciptfi fimile; quo! in *ih* continet *Jemen* palliduni, ainipreilum, l"ulipa-rum lcmioi acccdcns, vel, ut ait Clufius, Tulip* Naiboncniii feincn quaii" rtilflnen.–, *mem*branaceo marine Litiore, in quo nullum, contra qi: inj in Titiipa, germcn confpkioir.

Floret cum prjtcocioribus Tulipis., iota ndum cti un M.utio in horas, Sponte qmbufHam pratis ad Ligcrim fttimcn, non procul Aiirclia urbc Galli-r cefcbri oncur. *Tempus & Locus.*

Duplex clt, altera fpeciolwr & coloratior, paullo rictus ffareits; altera colorc diliinore eft, minib fpedoft *< nonnihil t.irdius fiortiH. Ob loll luxuiion imca'dum Horcin gcmiiLitum pixxlui.it, *five* dodecapecalon. Hinc *Varietates.*

Fiinllariani flore niagno plcno C. *B. Cam. Ej[f.* FntiUanani flore duplici aibiCinte *Park,* pro lafci vicntu nanirx lufu habco, non profpecicaljqoa l'nnllarir ililhrufti.

Qui nacuralcm & ftabilcm hancipedem elic alfiimant non varietaccm aca*lcntalem 5: rnuul)iJcrn, obfenrcnt, an bujuf feminc I a to oitr p!.intx hujulmodi lempcr vc! maxima ex pane Horc$ producant.

1. *FritHUria *ib» prtcex* C B- **Ika* Park, *alba pin* CluH App. alt & au^. & CUT- poft.

Prxcedeutis vanctas potius cifc viJctur quam (pecies diftimrb : litjuuicm, annotantc CluiTo^ can-1« 8E folia vulgans Iiabct iimilta, fie prxcocius una cum ilia Horcr, NOTJC prxcipuc quibus ab ea diifertj obfen'anto Parkinfono, ha: (unc, I. Cauluflc folia produs *v*India iunt, non ut ilJius ima parte purpurafecntu fen fufca. 1. Fioru color alUts, qiu t.uneti in nonnullis variat, interna pane vents quioulilani piirmirafccnnbus diftinftus. ;• Ungucs pctalonuu virities liint, co/t.i cnani viridis medium **foln;ni divivlit, [>cr lonftituijiiiem.**

In plerifq.oehufiM geneni plant is ccfliilx quxdam obfeuriorcs apparent, in non nuli i* ctum color purpu afcens diliinor: unde manitcftuni crt *c\s* non alitcr diffsrrc a vulg. ribus Fritillar•-,, tjuim aliæ pl *imx* flore albo intcrdum vanantcs ab etOcrn flore rubro vel cacralc-l vel alio quocunque• *ni*-yuraiitcr & ufiute prxditis. Hinc ncque Fritillariam atbam ex phxo purpurco tdlellatam *IJA. Ad. f*rt.* i. cu)U5 Ho> interne rubicundior eft, unguibus aJbis prsouus, a vulgan i'ntilLru (pcuc d> iiingui toncciinius.

3. *Frtttlttria fn-vtinj atrwurfurt** C B. *Xantanica fir*tu$** Lob, Ad. pan. }. ^!» ftrtii *fere *tr*-r*httttt* Park?

Lobclius hatu. *Uc b*reviter deſcribr. Serotinjr Xaotu: nicæ flos pulcherrimus eſt, & ſaturatio c ni-t;JJO r cqi: c purpuTO- v i *ffo* coioro gr*ulS *n* >. i nodo eandem in tc U iga t, huac in modurn.

*R*d&* huju* nonnihil rotundiof *eft* magftqtie coaAa quam prarcedentis; *cmitt* brevior *ic* humilior quim altcrius cujufcunquc FncilUdr Ipouci, */*/«** intent*, unico vel altero donatus, lup«rna parte duobtu ttibulve arrtc jun&ii, lanoribus, brevionbus 6c atbidionbus quam rein|iia, Fritillarii [utea; fobisicrc hmilibus, inter qiix exit pedtcultis *flwim* luiiincmdi;oriumnonnilul nuumem, feu potius produm extintern, qu.\ni vulgaris ampborcm, fit FritiUarur Ltcx flori magnirudinc fere iquxlcm, foris obfeure cinereum feu per tocum ex cinereo lulaim, intafius atro-rubenteni, vatic ftrutamfea maculatam. lice (pecies ncque radicc libenter (c propagat, ncque femen periicit apud no& Cum przcocioribiufloict: Flos auntm c|uicinus cvanefck quAm cujufiru altc, i Fritill-iix-

4. *Futllorta flm t*t<t fun* Park.

Pe'i.

Radicem hab« *nx* undiorem, minus planam ſeu comprcil am quàm ſuperior l genera, mediocrit magnitudirus: tm/f- • ſeſquipedalem & interdum altiorem, *foliis* aliquammultis, oblongis, latmlui-lu, exvindi cxliis feu albicani ibus, Fritillariæ nigræ ſimilibus ſed duplo angu :lioribuj, vcftitum : *Fttrun* minufailum, oblongum, Frmllan* nipia- figura iiii non vaKie diffinidem, pctalii tiincn. minoribus& mno-onibus rotundioribus, pallidc(e; ex viridi lutcum, nuUu ncque fom negus iiitus maculti feu teucllis variegatum, *fitmmj/ut Si* ap»cibas intus lutcis. Semen primi genera Itnitlc

Hint; in Kortulo noflio Cantabnguc aluunm; Ad FritUlanam nigram accoderc vidctur.

5. *Meleagris ſive Fr iditrt* f.A'.M].* B- *Frttil. fitri* UH MM *fixt ytmftm** Park. *Fritil. flava rub*

Aſſurgit M altitudinem præcedentis æmulum, *foliis* cinereiv latioohiii, brofiojibu* & obtuſioribus: *floribus* majoribus, quorum petala flavi ſunt coloris, r.ibris macula d ſtinctis, Ik rum medio neeve promuuilo ^: vireſcentis coloris.

6. *Fritillaria la tm mtxim* !t*}.<** Patlc *AUlt»grv* /ft" «M»«W» i * Eyſt.

Park.

Caulem ſ. riRit tcraem, *ex* foCxi virentom, *f*itu* «bqu« ladututt* brevionbia obkum. quæ baſi fua cum amplcxiumr, cobrii ub! viridis. Propè ſummum jjulcni, qui deorlum nonnihil incurratur, tblia exeunt t tria vel quatuor, è quorum ſinu r.i omcrgit *ft»>* pkirimum fingulantj quim prxcedentis Iwigtor, dtorliim tiuum reuquorura in/Ur, tulorc c lt»:co obluiro purpuralcftlie, matulij parvu rubrw tc)T:!lanis.

' Serb & poll reliqm, tand:m oipnei floret. *Tempus*

 7. *Fritillaria*

7. *Fritillaria* [illegible] *Fritil. anguſtifolia* [illegible] *magno flore* C. B? Park.

Caule aſſurgit [illegible] anguſtis & fere junceis veſtito. [illegible] ſegmenta [illegible] quodvis aliud [illegible] genus.

Fritillaria Luſitanica *Cluſ. cur. poſt.* huc referenda videtur. C. Bauhinus tamen diſtinguit, & revera notæ nonnullæ ſunt in Cluſiana deſcriptione quæ non bene conveniunt, nimirum caulis firmus, foliola br[illegible] floris foris purp. obſoleta [illegible] quaſdam ad extimas oras virgei [illegible] ſtinctus.

8. *Fritillaria flore minore* C. B. [illegible] *Meleagris ſive Fritil. Pyrenaica flore minore* J. B. *item Meleagris ſive Fritil. Aquitanica reflexis oris* ejuſdem. *Fritillaria Pyrena*[illegible] Park. *Fritil.* [illegible] *flore luteo obſoleto* [illegible]

Bulbum habet [Cluſio] [illegible] minorem [illegible] increſcere ſcribit, ut [illegible] dalis *cauliculus*, gracilis, viridis, ſenis aut ſeptenis foliis ſeptus, [illegible] fere ſunt in aliis Fritillariis, in cujus ſummo faſtigio naſcitur [illegible] minor, ſex petalis conſtans, quæ extimas oras [illegible] interius [illegible] colore, [illegible] oras tamen (præſertim [illegible]) [illegible] quibuſdam flaveſc[illegible] viridi flaveſcentis & ſplendentis; [illegible] porro foliis [illegible] (qui ſimilem colorem habebant) plurimis maculis ſaturatè purpuraſcentibus teſſellatim diſpoſitis notata. Ex umbilico prodeunt ſex brevia *ſtamina*, longis apicibus pallidis prædita, triſulco ſtilo è medio illorum procedente. Odor ejus gravis, quaſi Phalli odorem referens, & proximè ad eum qui in Spatula fœtida percipitur accedens. *Semen* Fritillariæ vulgaris ſemini ſimile.

In earum porro Fri[illegible] Cluſius in *hiſt. app. alt.*) floribus non [illegible] diverſi [illegible] in illis [illegible] Galliæ provinciis [illegible] nam licet omnium [illegible]) forma quodammodo ſimilis ſit, ſex viz. petalis con[illegible] ribus externis ſunt latiora & ampliora, quida[illegible] extimas oras reflexas, non [illegible] verò oræ [illegible] illi flores qui extimas foliorum oras reflexas [illegible] etiam adeò ſaturi ut nigri videantur, præſertim externa foliorum parte, quæ nec ſplendet, nec teſſellis diſtincta apparet, at internâ purpureis quibuſdam maculis diſtincta vel frequentioribus, vel minùs frequentibus, aut [illegible] gis ſaturis, aut dilutioribus, eáque ſplendet. [illegible] verò flores qui folia repanda non habent, vel quorum oræ paululum duntaxat ſunt reflexæ, externa parte ut plurimùm vireſcentis ſunt coloris, internâ autem [illegible] viridi flaveſcentis & ſplendentis quali penè præditus eſt tenuior ille ſericeus pannus, quem vulgo *Taffetas* nuncupant, ex flavis & viridibus ſericeis ſtaminibus contextus, atque in illis teſſellarum illa diſtinctio obſcurior apparet. Singulorum autem foliorum ungues interni non[illegible] ſubviridem maculam impreſſam [illegible]; ex floris verò umbilico ſex alba *ſtamina* prodeunt, [illegible] pallidi, inter quæ triſidus exilit ſtylus paullò ſupra ſtamina ſeſe exerens.

Florent [illegible] ullo ſerius [illegible] vulgaris [illegible], & ſemen ferunt in thecas ſeu capitula tri[illegible] Fritillariæ inſtar, planum, vulg[illegible] [illegible] gerni [illegible] Interdum [illegible] in eodem caule [illegible] protert quemadmodum vulgaris.

9. *Fritillaria Aquitanica Cluſi &* [illegible] *Fritil. ſerotina floribus flaveſcentibus* [illegible]

Videtur [illegible] part. 2. quadrare cum varietatibus Fritillariæ nigræ; [illegible] tamen notæ reclamare videntur, 1. Quòd in florum petalis dorſi nervus extuberabat paululum atque vireſcebat. 2. Quòd petala o[illegible] extremas oras obſoletæ purpuræ radiis, ſub [illegible] conſpiceretur, diſti[illegible] Quòd folia anguſtiora [illegible] 4. [illegible] erat & ſ[illegible]oris impa[illegible]

Vires. [illegible] Fritillariæ quam Cluſius Aquitanicam vocat [illegible] ſpiſſat. S. Pauli Quadrip. [illegible] Claſſ. 2. p. 83.

10. *Fritillaria* [illegible] C. B. [illegible] Park.

Fritillariæ nigræ [illegible] eſt, adeo partibus omnibus ei ſimilis eſt, m[illegible] taxat, quod forte ſolo [illegible] n faſtigio quatuor vel quinque ſimul penduli Coronæ Imperialis inſt[illegible] [illegible] viridi, rubentibus maculis notati, foris [illegible]

Fritillaria II. ſeu ramoſa *C. B.* item Fritil [illegible] ſpecie differant nobis certè incognitæ ſunt.

II. Fritil.

II. Fritillaria Lusitanica Cluſ. m. poſt. ambigere videtur inter Fritillarias vulgares & Fritillarias nigras, liquidem petalorum mucrones non reflectebantur, colo- re tamen ſunt foris purpurei obsoleti, in verus ad extimas oras vergentes dilutiores, nullis maculis teſſellatis, dilpoſitos apparentibus, ſingulorum mucrone ex viridi paullum flaveſcente. Flores pars interior ſubflavo colore ad ſinpies vero viroſcente macula inſc. In flore eadem multum deprehendere ſuit Cluſius, quo a Fritillaria nigra differt.

II. *Fritillaria minima fluTtbtufloTib.it* C.B.

A Swertio pingitur.

II. *Fritillaria Indica maculata, Vifmna dtt}** Hort. Reg. Paris & Lugd. Bat.

Fritillarii flos (autore PauLRcncatmo) non tantum ardentibus febribus confert, fed *U* (iiiindx *Vu* fiti ex hujus ſucco fit unguentum ad carcinomatoſa ulcera præſtantiſſimum. Vim præterea hic flos roborandi cordis & cerebri non parvam poſſidet, mccomiqut; (ut me docuit experientia) malignicateiu inrringtt. Aqua ut dicet dcſtillata oculorum inflammationibus ſuccurrit.

Cap. IV.

Murtag m C ^ f e m*e*l*t*m* Park, *Mm. ft* Lihum Jc Cm*da, ,WTI cebrem rtfernts fiert m-tm ttigrit m*c*U$ ngxrfi* Bry. *Park.

Ambigere videtur inter Lilia floribus reflexis & erectis. *Folia* nttn illis per intervalla ro«-nm caulem ambiunt. *Radix* parva, ſquamoſa, ritinstenuibus lortgts ex. iuuicdidcpcndcn-tibus. *Caulis* lads craffus, ieifquicubitah s aut altior, f.';w«n» lon^orum, anguſtorum, viri-diunij pauaoruin tamen mum in MarcaRone Imperial • triplici aut quadruplici per intervalla (eric circulanter cinctus. Ex ſupremo foliorum circulo unà erumpunt quanior attt qumquc Flores, Lilii rubri pini pares, ſingulis pediculis longis tenuibus fulti, ſiorſum nunnlliil incurvati, pulchro colore (iivo \M .UIICO tincti, interni parte nuculis I seu ſtrus aro-purpureis *puiij* cum lex Jlamiiiibu> --tidcin Jpicci (uftmendbus & piiriilo in medio.

CAP. V.

De Liliis ſimpliciter dictis Jlerihs erectis, Gf *torunitm pttalu non rtjlexis,*

Lilium Latino i Græco >*«» ticduAum cfl, (litcri in *I* mutati

I. *IJ,um album* Ger. *famv»tgxrt* J.R Park, *slltw* fore mete & vulfsrt* C.B. Common tU i: J t l p. *J. B.*

Florum delicia Lilium 11 *c** *TiJict* bisltwi.'i, **multu nuclei)** tonfljjitc caulem ſurrigit rectum, cubitalem & ſeſquicubitalem, vel etiam altiorem, ſingularem, teretem : ctii ab imo ad ſummum adnato I.':J onllo pediculo, oblonga & latiuſcula, viridia, glabra & ſ 'Icndcnti.! versus ſummum caulem .enlim minora & anguſtiora. *Flores* in ſcapo ſerie quadam -.^lim pliin, non eodem tempore panduntur, odoris ſuavitate niUjColoie lafleo, ftnis pinguibus rcpandi- foliis calyculum tmititi, in quorum medio *flylum* longi; :£ albo viridantoii, tniulcum oraunllant *fl*inina,* foliis nutneco *Si.* colore piria, quibtis *afxu* ml idem crocci,

Scillatitanı rioru:: aquam dari utiliter;:. **pourui.:** in ægre parturientibus, & ad pellendas ſecundas **a.^dl^> cn>a> S.** caſſia ſcribit Matthiolus : Crocum & Caſſiam ad augendam penetrantiam addi non conceſſerit Camerarius: qui aquam ſtillatitiam ſolam ad hos uſus efficaciſſimam ait, unde non temere in aliis affectibus dandam. Tragus duo aut tria cochlearia reſtituere animo linquentes ſcribit ex iionun len: Schroderus uſus crebri eſſe in affectibus pulmonum, aſthmate, tuſſi & ſimilibus Icri'i. Virguncula familiaris & expedita eſt, ut ei faciei nitorem conciliet, tantillum Camphoræ fcOUT. ri per deliquium deſtillati diſſolventibus. *Sim. Paulus.*

Oleum e floribus per inſolationem fit. Cavendum autem ne folia relinquantur in oleo »veKrc ad quimicci m dies : Cum enim tota planta turgeat ſucco mucaginoſo, facile putreſcunt, & oleum I tain rc-dolce non Liliis, quæ prima bonitatis nota eſt, ſed grave & fœtidum quid. Sufficit igitur tritum, quo ito imponantur alia, tum denique tertium alia. Sufficit enim tertium reponere.

Hoc oleum maximas habet vires in quibuſcunque doloribus & affectibus frigidis : tenſa remittit, emollit, dolores ſedat. Uſus ob id eſt in doloribus colicis & nephriticis, in pleuritide, &c. Uſus eſt imcft in induratis nervis præcipue, in ſchirrho uteri & inde dependente menſium mora.

Radicis uſus internus rarus eſt, externus crebrior in tumoribus leniendis & maturandis, in clavis pedum tollendis [axungia veteri excepta & illita] in pudendis parturientium emolliendis, in ambuſtis emendandis, &c. *Schrod.*

Semina exhibentur [illegible] aqua Verbenæ vel ſimili. *Idem.*
Gulielmus Goderus, Eliſabethæ reginæ Chirurgus, referente Gerardo, multos hydrope laborantes ſanavit radicis ſucco cum farina, Hordeacea mixta pane ſcilicet ex illius ſiniodi maſſa confecto ægro [illegible]menſem aut ſex hebdomadas continuas exhibito; quo ſolo & [illegible] alio pane; [illegible] totum ad tem[illegible] [illegible] radices miſæ ſucco [illegible] treſve dies [illegible] ſudoriale expellere, [illegible] veſicas cutem externam occupantibus.

2. *Lilium album Byzantinum* Cluſ. Park. Ger. *Lil. album* [illegible] *tribus dependentibus ſive peregrinum* C. [illegible] *Sultan Zambach & Marta*[illegible] *fieri* [illegible] *Lilium album Syriacum Rauwolfii* J. B.

Cluſ.
[illegible] genus eſt vulgari proximum: [illegible] vulgari non [illegible], à diligentius obſervantibus graciliores [illegible] deprehenduntur, ipſiuſque *flores* paullo minores, æquè tamen ac v[illegible] [illegible] Nonnullæ vero radios in [illegible] excreſcunt, ut vix utraq[illegible] manu comprehendi poſſint. [illegible] in [illegible] & [illegible] caule ſexagenos flo[illegible] [illegible] Lob[illegible]elius in caule palmaris [illegible] 100 & plures candidiſ[illegible] & ſuaviſſimos flores obſervavit.

3. *Lilium rubrum* [illegible] J. B. [illegible] C. B. [illegible] Ger. Park. *forte.* [illegible]

Par eſt [illegible]itudine Lilio albo, niſi quòd folia incondita minùs ſint lata, ac firm[illegible], nervoſiora, atro-virentia, ſplendentia, longiora quàm in bulbifero. *Caulis* maculatus, bicubitalis; ſummitas in pediculos aliquot faceſſens, ſingulis ſingulos inhærentes flores ſuſtinet, Liliaceis magnitudine formâ foliorúmque numero ſimiles, verùm colore rutilo [illegible], ſaturatioribus intus ſtigmatis punctati. *Radix* [illegible] bulboſa, è [illegible] albo, [illegible] ramuli repentes novos generant bulbos.

Locus. Nuſquam [illegible] ſponte provenit [illegible] Matthiolo) in Italia, quandoquidem circa meſſem in arvis inter f[illegible] [illegible] ſupra Neapolim [illegible] obſervavimus.

4. [illegible] C. B. [illegible] J. B. [illegible] Ger.

[illegible] cum Lilio albo duntaxat florens: [illegible] ſexagenos aliquando [illegible] uli inhærentes obſervare [illegible].
Hanc ſpeciem Cluſius vulgarem [illegible] ſcribit. Parkinſonus quoque [illegible] aurei titulo hanc deſcribere videtur. Nos à præcedente ſpecie diverſam non putamus.
Huc fortè referendum eſt Lilium Sanlicis colore poly[illegible] C. *B.* cruentum polyanthos *Hort. Eyſt.*

5. *Lilium rubens* [illegible] C. B. [illegible] *cruentum* Park. [illegible] Ger. [illegible]

[illegible] ſeſquicubitali, cui temere *folia* [illegible] ſecundùm longitudinem nervoſa [illegible] ſplendentia [illegible] variegatos, modice hirſutos dividitur, quorum unicu[illegible] flaveſcente [illegible] folia [illegible] ſulcata & ſaturationibus punctis notata habens, [illegible]
Præcocior eſt priore: Singulare etiam hab[illegible] planta, [illegible] & in latera propagines ſub terra graminis modo ſpargat.
Flore pleno in hortis colitur.

6. *L*[illegible] C. B.

Bulbo innititur omnino tali quali Lilium album: *caule* verò donatur, non ut cetera Lilia, craſſo, qui *florem* producit unicum, [illegible] conſtantem. [illegible] Plantagini ſimilia. C. Bauhin[illegible] ſmodi plan[illegible] *fit.*

7. *Lilium bulbiferum* [illegible] C. B. [illegible] J. B. Park. [illegible] *bulbiferum* Ger. emac.

Cluſ.
Bicubitali interdum aſſurgit [illegible] folia ſepto Liliaceis, ſubatris, in ſummis alis craſſiores bulbos geſtans & amplos flores [illegible] minori non bulbifero concolores. Teneriores hujus plantæ ante quam flores ferre incipiant, bulbis ſecundùm caulem inter folia natis non minùs dotatæ ſunt quam reliquæ duæ ſpecies, ſed quando [illegible] ſunt, floréſque aliquot annis protulerunt, vix, niſi [illegible] dividuntur & ſecundùm flores majores bulbi naſci ſolent.
Flores hæc planta cum duabus ſubſequentibus Junio, alia aliâ paullò maturius, ſerúnq; perficit Auguſto. Bulbi in alis hærere ſolent, donec vento aut contactu excutiantur; imò interdum plantæ adhuc inhærentes fibras deorſum ſpectantes agere ſolent, tanquam ad communem matrem terram aſpirantes, & illi ſecundi [illegible]

Inramur amid Lobiliiim in iconib , C, u bul-biferum angHmfolr.ini dictum.

LilttPH btSifrrum incarmm J. B. C. B. CluL *crntnl*

Vix c'ubit.ilcm cxcedic altltudincm ; *emit* eti.im ell hrmo, Itri pradito, qus tameo cum lummo caulcincana Unuginc pubefcunc: Ejus |?»fi' rutilant, uc in fuperioro, led IIUR'IS p.illclatnt, & ad l I :m jeeedunt. Ejus adbtcionsciukspaucos etutnJ mliinlu: alts gcltarc (blent

9. *IJUwn bulbiftritmMMtisG.* B- Park *buliiiftrum rtpctti* J. B, *crntmum ftcunJumcauUm bn* mac

Inter Lilium bdbifcrum mains & inciniitn media eft tmgnitutlinc, nunnunquam eti.im primum squat. Bulbo iyusmnuto cum icli<juii luu^ ecnens coovenit 11 (W« (irnuti, It: cuoitalis [Ctuiius ciulcm infirnitorcm 6c ^laciTtorcm*a* attribun] ac m.i|t>i- niuItOj maculs ii!j;iis nouttis, tamiginoius & in jt.ii divilus, *//erf** multos proicn ann liqui-ttODKOwBiej ex lex repandft alii, -ralii, multo <* is, mtrinlccus multi ratb, (qua parttf & color tolii mcJii tliJutior • pundtifq, lit; gtne Icri profuiii: quorum nonnulla cLitwrcm, Litiorem, : inu^ ad latera luko, lubem: mc»i: qucmun, eodem cum i mJidcnt R*/w plonuuj, >ui propj, ditios buibos cxcrclcentss, lubindc 110l iroucunt, nun bulbiferi raodo.

Ferunt omncsruec plantx in capiribus triangulij *{tmtn* latum, cimLiRiiiciini, (ubfufcunt, *qmta-*admodum Lilium vulgarc, quod non fterileeft, *am* geoerk puntats prolcri eibulbults in alis tunscrelcunt plantx bngi dm

Hxc& prxcedens Ipecics in tnonLinu Auftna: ScStiru[1] pratU *ipoi\K* oetcunt, *hxQ* camea riorinvencu. *Cluf.*

Solent vcrocum *hx,* turn .ilix non bidlitcrr, aim pntiutm llaruni gcmni.b aftimJen: inanmiir u fbrmitis admoduni LitclUn, Sec

CAP. VI.

*Bulhut IMitctM wmtmttt Captu Bo** $pn* Breymi.

HUjus bulbus Ulu miniati K> liinili- c joribus aaffionlnu, I inftar An f«rm^ vctlkant^ purp; obvci-lts pun&ub oblcur^ purpuru dcn.L nuntur. fi/w Lilu folioruin colon-- (unt. *Setpum* ex butbi cciuroi *Flenlut* ucberriniis, c\ fi£ur.imq, cjinJ^arc I i obtufus & vehit rclcA coniundb globulis controthis apparcbat.

Delcriptiocaulii ad muRincni pictun a D. BeTcmingh mi: eft.

An *Bulbm Tubtr* PTMMI. *Bv*t Spei sdbut ntogmtitt f^tumofin* SWJH

Nacurajii olid l f>candi luScix* [nih • («3 cxiftii: ;ii.imorki :m nonnihil L, devorandas objeci, qui ci .ium evonuut i undent & *iv* . *Brtynw* m *Efbtmtr. iicrmm.* Ann.4, & 5. Obi. 1 ;+.

CAP. VII.

crtut.

CUf.

BUlbo ell lil)K»o (iris linuli, led min tat rolu lain ->lki (ancoquatn i mukoi Horci I

capiti florib[illegible] pares ſex foliis conſtantes interne cœruleis ſive violaceis, cui [illegible] umbilico quodam veluti umbone. Flori ſuccedunt triangula capitula in quibus ſ[illegible]men.

Locus. In montibus Pyrenæis naſcitur, [illegible] in quibuſdam montib[illegible] Galliæ Aquitanicæ, & locis humentibus gaudere dicitur.

Paſtores animalibus hanc [illegible] caput incumbere [illegible] aſſerunt. *Cluſ.*

[illegible]

CAP. VIII.

De Liliis floribus reflexis Martagon dictis.

1. *Lilium flor[illegible] reflexo* [illegible] C. B. [illegible] J. B. *Lilium montanum* [illegible]

J. B.

Fulvus hujus *bulbus* ex ſquamis acuminatis [illegible] fibris donans albidis, aliis in imo, aliis quà caulis [illegible] teretem, punctis rubentibus maculoſum: cui ex intervallis radiata circumnaſcitur *foliorum* Liliaceorum, atrovirentium ſeries: circa cau[illegible] ſummum ſingularia folia temere qu[illegible] apponuntur. Caulis faſtigium ornant Liliacei [illegible] ex foliis pinguib[illegible] ſanguineo ſaturatiore guttatis, reflexis admodum conſtantes, [illegible] ſimilium occupant totidem ferruginei apices cum piſtillo, odore gravi.

Locus. [illegible] montibus Germaniæ oritur, præ[illegible] copioſè in monte Bar, Baſileæ in monte Moutenz. Genevæ in montibus abundat *J. B.* Nobis in monte Saleva prope Genevam obſervatum non viſum eſt differre à ſequente, at in obſervando minùs curioſi fuimus: differt enim inſignibus notis, ſi J. Bauhino fides, nimirum [illegible] admodum reflexus, colore etiam diverſus.

[illegible]

Martagon Imperiale ſive Lilium [illegible] *ſcabie* [illegible] *chata polyanthes, Martago* [illegible] *ore nutante* [illegible] J. B.? [illegible] Park. [illegible] Lob. Ad. par. 1. [illegible] C. B.

[illegible] ex ſquamis acuminatis [illegible] vus, minor interdum quam pro plantæ modo [illegible] fulcum ſuperiore parte, & brevi lanugine [illegible] pyramidatum acervum, [illegible] rium, jucundiſſimo ſpectaculo, ſuaviſſimi Roſæ moſchatæ odoris æmuli, faſtigio ſuſtinentem. *Flores* penduli ſeu deorſum nutantes, ſex petalis pinguibus, unciam longis, medium digitum latis, colore ex pallido rubentibus, fortuitis ex fuſco purpureo maculis lancibus aſperſis compoſiti, per exortus quinq; aut ſex varie & fusè caulem ornant. *Folia* ex intervallis radiatæ ſerie caulem ambiunt ſeu coronant: bini aut terni, & interdum quaterni, foliorum circuli cauli circumnaſcuntur; & præterea circa caulis ſummum ſingularia folia reliquis minora multo, temere quà fors tulit apponuntur. Sunt autem folia glabra ex rotundo turbinata, juxta annexum anguſtiora, eminentibus ramoſiſq; à tergo in mucrone coeuntibus venis. *Stamina* ferunt ſinguli flores ſena, petalis numero reſpondentia, in quorum extremitatibus *apices* oblongi, in ruffo purpurei, rubiginoſo pulviſculo ſtatimq; percunte conſperſi. E medio ſtaminum prodit incurvus *apex*, in triquetrum rubenſq; capitulum deſinens, viridi & triquetro folliculo inſidens, qui [illegible] rum partibus ſolus remanet, & reſupinus ſurſum incurvatur, paulatimq; increſcit, donec unciâ longior & ſemunciâ latior fiat, qui inferius anguſtior exiſtit: idem ſex eminentibus angulis totidémq; lateribus conſtat, intus autem tribus membranis ſeu parietibus in tres cavernulas per longitudinem dividitur, in quibus bini contigui pictorum, latorum planorum, ſibi invicem ſuperjacentium & flavorum ſeminum ſeries continentur.

Hanc plantam, [illegible] invenimus in ſylvoſis montis Salevæ propè Genevam.

Florum petala in hoc genere non uſq; adeò reflectuntur ac in minore proximè deſcribendo.

Hoc fortè Quartum Lilii montani genus eſt Cluſio, cujus flores ſeriùs ſeſe explicare ſoliti [illegible] illiq; non inſuavi odore præditi.

Vires. Martagonis radix urinam ciet.

1. [illegible] *ſylveſtre minus* Park. *An Lil. mont. ſive ſylveſt.* [illegible] [illegible] Ger.

Bulbus eſt majori ſeu Imp[illegible] ſimilis, ut difficulter poſſit inde diſtingui. Differt 1. Quòd multis plerunq; ſpatio ſerius è terra exeat, & tamen maturius floreat. 2. Quod folia anguſtiora ſint & acutiora, viridioraq;. 3. Quòd florum petala aliquanto longiora ſint, ſaturatius rubeſcant, minoribus maculis conſpergantur, interdum etiam maculis careant multoq; magis reflectantur. 4. Quòd flores in eodem caule multò pauciores obtineat & rariùs diſpoſitos. 5. Quòd florum capita antequam flores aperiantur hirſuta ſint & lanugine incana. [In nonnullis hujus generis plantis, Autore Parkinſono, nulla hujuſmodi canities cernitur, verum capitula glabra ſunt & purpuraſcunt.] 6. Quòd hujus caules in hoc glabri ſunt & virides ſecus quàm in illo. 7. Denique vaſcula ſeminalia longiora multo & duplo fere majora ſunt.

Lilium

Lilium flore nutantc albo J, *B.* floribus 1 •erlcxis -ilbii noti piinciads C. 5. Lilium mont.; albo puro *Clttf,*

Non Ipecies Lilii diftin^ta, fed accitientilis hujus varicMs> a fcmine orta, nobis vk-kcor. Hujus in* quanij non primi generis, uc viil: Parkinlonus. Flomm enim gemrtur, referent:; Ckilio, anrc-qnatn cxpandamur, multa candidi lanugine (unr oliiita.-, quac um eft ex notis quilxi* lioc g^nus a priore dimnguicur.

LiliLim Borib. reffcxis *vaim C. B.* i, c Lilium momanum leu fy! cni fk» antcquam explicatur tons camCLis expficuus incft .ilbus noris purpuraii iniigni:

Lilium Boribus reflcxu albis pun&atU C. B. i. e. Maitagon floroalbo nuculato *Park* Item Lit. Hor.rcHex. potyxnthos alb. punft.

Et alias qo.« re<;enienr v.uitutcs Clufms & Lobelius, pu accidentalibus .1 h'jjus vel prxccdcntis gcneiU oifHrrentiis habcniiB. Paskinlonns pro prxccJcntis difieieatus rcpurat, ob rtutam ctur^ite-niticim quamciimcqcommunem obtincnt, c.i auwmeft, Gpanus radius co moli> tongcrtai leu difpoficaslubcre, aciidux trdve iiniuij altcivi altcu innafcercntur.

4. *Ldsum Rp.annnum tmnuutan* C, B. »/<» *lM.-8)X*nS. mmiatum fmlfjnrbos* C, U. *flan mint*:* *rmijnte, five HtmtruaUu Chatttdsmtca ijuibuJJam).* J. *Ltiturtt ruhrum Bj-^anlintan fivt Mart*£<mCm/i0ittmepolitmiml*Ark* BjtfMrtmwft* •

Ex nu/tfr buJbofi cmcrgit *tmtlu* bicubitalis^ minimi digiti ferè craſſitudine, ima parte punctis ru-benubus guttatm, tsttera virclccnb, concavus, paullo poſtquam è bulbo eluctatus eſt radiatas fibras arcumqujq, emit: per quem frequentia oriuntur *folia*, idigefiaj Lilii Marta;onis, (tnau, acu-niinata, permaTjincm ixjnuifiii veluti piloſi oſtentantia, ſapore oleraceo prædita. *Flos* toll fiini-mo reflcxo induct, plcruriq, unus, ;ili<;i..mJo J'.ioa'.it plurcs, enlore pharnicco pulchernnic), quorum iinguli Uliacc ts fimiles, ſetus foliis conſtans, Ltcunq angiifKoribiii qnam Lilii albi: h*c ftnis no-cau, qiue extrorfiun rcflcxa ecu MartagomSj apicibus ciia caulcm cocunt, promwicntibus 0 minluis apicibus, quo* pallidaj?<fmiffn iiiftinentj quonitn meduini obtinct piitdlurn apicibus con-tnlor. *Scmma* Cluitotefte, funr in angutolo otpicc plana, aiit Lilii lylv. fentn ſimilia, fed nignora.nnnora, neq,adco fpongiola; tBrra commiflk prodienmt, planaq, fbliola tulcrunt. *Radix* utplurimum non tit tdco magnate qmdam cxifthnant, led Libi ſemeſtris radican luui multum iuperat, eolortque dum rctc ts enata eſt adeò illi perſimilis [etenim ſi diutiùs ,tr.i tcrrim alt ve-tur puipurci tore tota *eft, Sc k:* inde quibuſdam notis ſaturatè rubentibus inſpergitur] ut etiam hi ftirpium cogmtionc aJmodum cxcrcitact, rait i,'.ii nnci i^ conferant difficilè diſcernere poſſint.

Hujustamen i.idix c cctuuoribui fi^uamis coaiexta eft, ncc n 1 ulla fibris ſupra & infra quam illa dorura.

Duplex eft, UJI a dilutioribus floribus prædita, altera ſaturatioribus. Ego ſanè (inquit Cluſius) longa expencntu diiiicij CJS pbntas qux diluciorcs ftrunt flores, caulem & folia viridiora habere iis quibus lacuratiorCi iunc Horcs; pofti cmis cnim cauds & toti;i plcruiique ex porpora mgncint.

Lobelius etiam duas variccaccs memorat, altcram prrcocenij qumqiiCj («, dsccnique utpluri-muni florcs profcrcntcm; alxrani ii.-rotin.un> quatidoquc diu multifque annis unicum florcm edentem.

floret Junio am paullo (en us, ConftanmiopoJi, Vicnnai: Cluſium delatum ex hortis ^ra li-num in cornu Byzantino vulgaviter *Pera* nuncupate iius *Zufotiart* appellation..' Tempus.

MartaRon Con/VandnopoLunum maculacum *T»k.*

A defcripto diffcrt nugnituJiiic £c proccrtcue: Aore ampliorc & Ltcuiatiorc, macuiis *Sc* Itni* aliquot aigiicanubus varicgata

Lilium purpuro-fanKiiincuni horc rcflexo C. *B.* B\v-iriniium flore purpuro-iinguinco *Ger. emac.*

Cum I olio Zutinuru idem cil'j vtilt Clulius.

5. *Lilium ntirum frjctox* Cluf *mbrtmt a* " *C* B Gei. cinac *Am* Martagon ftm. *vtl txstKttm fiart ffridictv* Kirk Lilium præcox *Cl*f.* *r.u'.iintt flore ruinn* J, J.

Flora color minus (atur *eH* & long*.' dtlutior co qui in floribus iMbrcvior Byvumnnu aiiulns, cubi talent videlicet alt it lulmqu nod mnlcppoi ^ucJ>iu> tnbus eft Honbus: *Sc* qtiia aliquando anguſtioribus eſt foliis vel latioribus *A* idureu • Cluſius in lilium rubnjn i. &;. dultnf; uit. Primum folia multò breviora habet & paullò litiora qium Con-ſtantinopolitanum, ICCUJKLI: verò anguſti OIO.

Subtuici: Maii au; inititimjuii'i florar. • Tempus.

6. *USim ntirum tr*(*x* j. ««; anguſtifolium Cluſ. Lil. brevi & graminis folio " • *Ltl"*"* F-tax* *'MJiUt fUtt r*ki.* tenuifolium •» J. It. r«irm. anguſtifolium 2. Ger. emac.

A praxedentc (inquit Clui;) valdè diverſum eſt, quulcm Sons forma, led colore> qui Lilio .rucnto nujori non buj; ferè ſimilis eſt, tum ſim foliorum ia per cauicm Ipai • forum diſti-ilinjiline;; multJ cnim 8c < confertæ fort folia, cubitalem & ampliorem caulem in confuse veſtientia, ad-moilutii angiilU &: longa, ii ſtar panè foliorum Tragopogi: caulis an rjftigium flute ſert, non eodem ottu, ut in Byzantine, 1. ſed in ſummis caulis alis, inter an guftiffinu tbhoU "ceni . «iLoruin relitu.

Poſtea

l'oftca Imju* floris colorcm plurimum ad Mali Aurantii ptjunatui colorem accedere obſervabat CkHui-.; odorem aurem ix>n aacu tuavem t;t puictiains, led [ctius 1 lilii montani flavo fiore odorem refenc Pliiriiiios uuctdiim Hoicii: caule fert. Ab lioc not) ciafctt, ut puto, (pecie

•j. *Liltum mimatum odoram *ajv(Hf*luim* C R Aftrrt#u« *Pomfntn CM.* cur.; poll. Aim* *Lttwm ntmnm frxt:** & *LtlntmKUaJsmcmm* Vk.

Qpod longc nitidtoribio eft florilxa, nam protlui mintato* illos f ert ui BvMrmnum, certc magis faturos quam d;i.j upturn, neccos inodoros, Foka ctum ticn angufta ut illits nugiitanicn fatura viriditate præliu & magi* ipleinlcntu Clufio videbamur, arqtie inordinate quoiradmodimt Horn in caulc nafcebantur. Obtervabat cdam prxjkhu Autor cjiis caulcm non adeo hrcriraar«!. w illtus, t ad diutius pcrdurarc

Parkinfonui no(basplamam hanc pleniusSc accunuius docripfit, ideuc^non pigebic defmpttoncm an* Latinam taccre & hue transferre.

Radictm h.ibct fquamodm, (ijiianm arftc compa&i, tatioribus & tcnmorilxs mum rcliijafimm congencnim, xtate granck lcentom, a>Iorc luteo faairaciorc tinibm. CM is inde exilit viridis, phtnmirarcrcj, ranus plums, Icfquicubttaiis aut bicubiuli*, *fohu* pkinmti, angiJlfso! longis, Caryophylleorum jrmulis (od vindioribusj crcberrimis ncllo oi dine poh'tu gradaoni minonbia, ad fahigium fere vcftitus: cut infident *pens* plures paudorftve pro «ace aut VIROTC pUnuc, in mnioiibus pauoores 8c nnus difpoftti, in vetufttonbus multo plures & ilenfiofCi [in uno cattle notes leuglnta & plures numeravij in akcro ad centum utque, confatim nakenco.] Color Honun ex luteo rubefeem, minui faturatLS feu imenius quam Maiugi ConftandnopoJitani: fibres ipft quim iliiu* tandJJo minores, alas forma limiks; Seminum *thus* tnangularis lllius ctuni dmiln ted minor, in qua iextuplici fene contmentur *ftmm**, pli^imum inanu, qt: verò folida IIJU pknti orbkalau, parvaj lubrubenria. Adnatts rariifimc *k* propajcai.

Hujus tro quatuofvc varietates rccciilct i Parkinfonus.

i. I»nnum folia in uulc minus crcbris, terius aliquanwlum ftorentem.

%. Secundam foltb brevionbiu paullulam & larioribus, nutunut nonnikl florcntem.

;. Ttttiamfloribui paltidats rubenobm fit ad fiavura tendennbta, tbliis ctuni praccedente lactohbus Sc brcvioribus^ierotioam.

8. *Lilium flavum anguſtifolium* C. B. *Lilium nutante flore flavo* J. B. *Utom mont. flavo flore maculis diſtincto & non diſtincto* Cluſ. *Martagon luteum punctatum & non punctatum* Park. *mont. flo. flavo punctato & non punctato* Ger. emac.

Caules hutc bicabitales & aropborcs, rotundi, viridct, quo* incondiro ordinp plutima ambium *f*tts,* longa, anguOa \trtdu, ntollu, tniicnn, orivalbiumibia *Hi* vdut latuigme quadamobiv

ex tiridi pallckc ntes, deinde p ilbA, tandem fl»i, p«ai» faHum idfau & conrolum in ftar rdmuorum hujus eenem i i«d»*> umbdawm intern^ puoa» in maculis ex atropurpureis AftmAii, [Repenuntur hupw Kencm *fUrofot** puro, (eu nuU» maeulu notaro] fcx ^·W«r, idcentibus, miniato apfac prxdins euro ptftiUo tnangulan craffiufcub at umbilico pcod; QUO pJftOki non,,.^ gm ca'cnt cttam in cidcm pbmi qua alu: Oto inediut btfl grawcm u. fiuvera, qualis fere i,,, Sanibua 4: quinindatn Induni flonbwL R*6* aana, muJm iquamu pradita inft.i r radices Lilii a!bL

Locus. Montnim Pyrawwum mcaU eft- Byzantino & mmuio Maiueorw matunta floret.

SECTIO

SECTIO SECUNDA.

De *Herbis bulboſis tunicatis graveolentibus.*

HArum caules è ſummo faſtigio multos ſimul breves pediculos floſculos ſuſtinentes in corymbi aut umbellæ formam diſpoſitos.

Herbæ radice bulboſa graveolentes, floſculis ſuis è ſummo caulis faſtigio exeuntibus in umbellam aut corymbum diffuſis, ſunt vel foliis

Fiſtuloſis, capitulis
- *Proliferis*, ſeu è multis bulbillis, quibus flores intermiſcentur compoſitis, unde Scorodoprasi nomine plantæ amphicarpæ nonnullis dicuntur; ALLIUM SYLVESTRE.
- *E floſculis ſolis compoſitis*, radicibus ſeu bulbis
  - *Non proliferis*, grandibus, eſculentis, majore & elatior, caule in ventre turbinatim intumeſcente; CEPA.
  - *Proliferis*; vel
    - *Minor*, florida; PORRUM SECTILE.
    - *Major*, non florens, aut ſaltem rariùs florens; ASCALONITIS.

Solidis & planis,
- *Longis*, gramineis, bulbo
  - *E multis nucleis* ſeu ſpicis *compoſito*, odore
    - *Graviore*, caule recto, Sativa; ALLIUM.
    - *Remiſſiore*, caule ſummo in gyrum intorto; OPHIOSCORODON.
  - *Simplici*, non compoſito ex nucleis, floribus
    - venuſtis; MOLY.
    - *Minùs pulchris*,
      - *Elatior* & major, radice anguſta, odore mitiore, floſculis plurimis in ſphæram conglobatis; PORRUM.
      - *Minor*, ſtaminoſis; ALLIUM SYLVESTRE.
- *Latis, brevioribus*;
  - *Montanum*, floribus minùs ſpecioſis in globum ſeu corymbum circinatis; VICTORIALIS LONGA.
  - *Aquaticum*, floribus albis ſpecioſis in umbella; ALLIUM URSINUM.

Allii Sylveſtris plurimæ ſunt ſpecies, quæ in duo genera dividi poſſunt; alterum capitulis proliferis, ſeu è multis bulbillis, quibus floſculi intermiſcentur compoſitis; alterum capitulis è ſolis floſculis coagmentatis.

CAP. I.

De Cepa.

CEpa, Græcis κρόμμυον, teſte Iſidoro ità dici videtur quod non aliud ſit niſi caput. Quæritur cur per æ ſcribitur.

Γήθυον eſt Cepa condimentaria, quæ opponitur capitatæ, nam Gethyon caput non habet, aut vix habet. Recentiores Græci κρεμμύδι dicunt. Ac conſet Salmaſius Æoles pro γήθυον dixiſſe γάθυον, indè eſſe *cæpe*: vel venire illud ex Æolico γάθυον vel γάπιον pro γήπιον: Æoles enim η in α convertebant, ut pro σκήνη σκάνα, unde ſcena: Simile ſit pro γήπον γάπον, inde cæpe, *Voſſ.* Hæ meræ conjecturæ nobis videntur. Ego Iſidori ſententiam magis probo.

Cæpe

Cepæ notæ characteriſticæ ſunt folia fiſtuloſa, radices magnitudine inſignes non prolificæ, caulis in ventrem utrinque turbinatum intumeſcens.

1. *Cepa vulgaris* C. B. *Cepa alba & rubra* Ger. Park. *Cepa ſive Cepa rubra & alba, rotunda & longa* J. B. Onyon.

J. B.

Bulborum quantum uſpiam eſt in naturæ ditione notiſſima Cepa eſt, cujus *radix* acerrima, oculos mordicando lachrymas elicit, ex tunicarum involucris contexta, modò rubra, [potiſſimùm tunicæ exteriores] modò alba, interdum orbicularis, aliàs bulbo longo, pendulis ab imo *fibris* albis. *Folia* pedalia fiſtuloſa, parum acrimoniâ videntur radici cedere, ſi recentia fuerint. *Caulis* nudus, rectus, duorum triumve cubitorum altitudine, circa medium in ventrem utrinque turbinatum turgeſcit, glomeratum in ſummo faſtigio geſtans *florum* caput, pugni magnitudine, adeò ponderoſum cùm ſemine prægnans eſt, ut à caule niſi fulciatur, ægrè poſſit ſuſtineri. *Semen* anguloſum, atrum.

Cepa ab aliis omnibus bulboſis differt quod ejus radix nullam omnino ſobolem edat, unde & *Unio* Latinis dicta eſt olim, referente Columella: unde Anglicum Onyon.

Ceparum variæ habentur ſpecies ſeu potiùs differentiæ accidentales, v. g. 1. Cepa vulgaris alba & rubra.

2. Cepa oblonga, noſtratibus St. Omers Onyons dicta ſolitè, i. e. Sancti Audomari Cepæ: Cepa Hiſpanica oblonga.

3. Cepa radice candida dulci *C. B.* Hanc Cepam edulem Parkinſonus Cepam Hiſpanicam vocat, tum longam, tum planam, atque tam dulcem eſſe ut Pomi inſtar mandi poſſit, & à multis mandatur. Hiſpanis tamen ipſis in cibo non adeò familiaris eſt, qui Cepis albis vulgaribus veſci amant.

4. Cepa candida tum oblonga, tum plana ſeu lata, quæ per maturitatem in terra jacentes lapidum cretaceorum ſpeciem exhibent.

5. Cepa Argentinenſis rubra, cujus exteriores tunicæ rubræ, ir [illegible] vehementes.

Vires & Uſus. Cepæ calidæ ſunt, partium craſſarum, adeòque flatulentæ. Utiles ſunt iis qui frigidis & viſcidis abundant humoribus; in quibus ſomnum faciunt, coctionem juvant, acidos ructus ſedant, alvum modò movent modò ſiſtunt, obſtructiones expediunt, menſes & urinas cient, tranſpirationem inſenſibilem promovent. Contra in bilioſis omnia mala inducunt, caput præcipuè valdè petunt, ſomnia inquieta faciunt, oculis adverſantur, &c. *Hofman.*

Olfactu ipſo (inquit Plinius) & delacrymatione caligini medentur, magis verò ſucci inunctione: & Dioſcorides, Succus cum melle illitus oculorum hebetudinibus, argemis, nubeculis, & incipientibus ſuffuſionibus auxiliatur; Cepæ tamen in cibo uſurpatæ modernorum medicorum conſenſu oculis nocent.

Qua qualitate Cepa lacrymas eliciat quæritur: non acrimoniâ ſolâ, cùm alia acriora ſint, Allium & Piper, id non faciant; ſed acrimonia & lentore. *Cardanus* de variet. rerum.

Aniculæ noſtræ crudam cepam conſcindunt, ac in aquam fontanam injiciunt, pérque noctem in ea macerant, poſtea eam aquam pueris & infantibus potandam exhibent ad ejiciendos ventris lumbricos ſanè haud infelici ſucceſſu. *J. B.* Decoctum puto melius eſt. Allium hoc præſtat efficaciùs.

Cepa magna excavata, theriacâ deinde repleta & tecta, ac poſtea in calidiſſimo cinere aſſata, demum detractis exterioribus tunicis fuſa, ac cataplaſmatis ritu impoſita, peſtes ac venenoſa ulcera reliquaſque collectiones malas & duritias efficaciſſimè emollit & aperit.

Ambroſius Paræus ad ambuſta, modò ne epidermide pars ſit ſpoliata vel ulcerata, mirè commendat cepas crudas cortice liberatas, & cum momento ſalis ſubitò applicatas, empyeuma enim extrahere, veſiculas prohibere. * Fernelius quoque cepas cum ſale contuſas parti impoſitas ambuſta miraculo ſanare ſcribit. * *Method. lib. 6.*

Cepas contuſas ad Alopecias commendant tum Veteres tum Recentiores. Poſt fotus inunctiones præſcribit Fernelius, ut manè & veſperi caput iis confricetur dum prorſus rubeſcat, & mox melle oblinatur vice cataplaſmatis. *Schol. Salern.*

Contritæ cepæ loca denudata capillis
Sæpe fricans poteris capitis reparare decorem.

Ad cephalæam, ℞ Cepam albam, per medium inciſam, & in Sp. vini infuſa applicetur ſupra partem dolentem. Valdè prodeſt, ut mihi nobilis mulier communicavit ad antiquos capitis dolores & hemicraniam. *Cheſneau.* Pernioni conferunt cepæ cum adipe coctæ & impoſitæ. Cepa non ſecus ac Allium Ruſticorum theriaca eſt, & præſervare creditur à peſte reliquiſque morbis contagioſis manè comeſta.

Calor ignis in aſpectum producit literas ſcriptas ſucco cepæ priùs deliteſcentes.

Ad dolores poſt partum, ℞ Cepas q. v. coctas cum vino; cum oleo poſtea frixæ in ſartagine prius contuſ. applicentur calidè ſupra ventrem, ſtatim dolorem ſedant, inquit Bryrius. *D. Hulſe.*

Ad pedum inflationes, applica cepas contuſas, vel ſuccum ceparum cum adipe gallinæ miſtum. *Liber Arcanor.*

Bubonis attractivum, ℞ Rad. Liliorum alborum aut Cepam: coque in aquæ pauco, & porcino adipe non ſalſo contunde cum theriacæ ℥ſs. & applica ſerò & manè. *Cheſneau.*

Intenſiſſimus hemorrhoidum dolor quæ occultæ extrorſum ſe non proferebant filiam meam graviter afflixit. Appoſita tamen Cepa à pelliculis liberata & contuſa protinus ſtatim ſanata eſt. Achilles Gaſſerus Obſerv. 88.

Novi anum quandam, quæ plurimos curabat pleuriticos fomento ex cepa inciſa & ſub cineribus aſſata mixta cum cremore lactis. Hieron. Reuſnerus in * Obſerv. à Velſchio editis. * *Obſ. 31.*

Doloribus calculi jam præſentis, & accelerandæ excretioni nullum præſtantius in ſeipſo expertus eſt [illegible] Decanus capituli Auguſtani ad S. Mariæ ex omnibus topicis quàm cepas in vini &

olei

ici olivarain part, xqii.il. L.);H>, SC tribus , Dorlo, alter & [emus Hits jrriceallieandnscll. lift. »c

tutG acfperata & hrui^cyii sow &P laudat dccoshun ex a!lio rel j.a. ip. I. Seft. it*. *D.Sosmt.*

CAP. II.

Bulhefti gjavtokntibus, folia fjinlojis, radtdhm prol'rferis.

I. Cr/w *Af(»hiucA (he fifths* J. *K Ctpa AfcatonKn fii Jet* Park. *AftaLmitiia* Gcr. cmac. *Ctpa jftrilis* C.B. 2>.irrcu *£>niioiip *Cfrfiilot:tjar.

PLurei fimu! conjuniSos *bulbot,* Porrai .ares, fitrofbsbabet, riooreCcpi vulgaris. 1 it fiilnlol.. dtca. Ciulcni &: *i:* mniliniL- profert. Njbis ccrtc Borcnttm ROOmun fid :igit: noil Mmiii idarco ntui- JUmamu.-. autcmGaJlicis Aiitiquorum Aft-tli.' :P.ilrfhru *am* audorcr niegcjla: quod ap;x;ticmn

*pr*fi»* Gcr. Park. CiUfJ 0? Chilly

7A

Confcrtim in fafdculos plurcs nafcuntur hujus plantula:, tmplcxn mutuS cohxrcnnbus *buibiUk* albis, ocloris cepawt, tjuoeciatn prxiiita liinr. juncca tuln fiftuloG (:nm,Ic(qui aut liodfammi etiam alca. *Flares* ex utriculo albido unibcllatim prociewit, qu ;u\\ *foltii* conftant fe nlattu> oolore diluti purpureOj^ ftaa lituratiorii muluim foluim pcruincntc. *Stamtn* is Hori concoloribus.

:aon (iicoclUi planuntur plurcs con)undz tcrra^uc infatx,. *be* cnim hycinii fiigora faalitis

Minutim inciia pro olerc *ui'w* funrur: Accuriis FII acjtuni cam- *Vfi«-* mniranrinm.

Vinbus cum ccpis umvcniuntj ut caJcm rcpeterc ,-us.

;. *ASum iicamt frtliferum fiert mtui dlbefceme cam ftria furpttftfcttite exttrni* J. I! C B. *An MQI} mv&mum* j. Clut.

J.B.

lix ab Allii r.ui: minus vin raccarurn i Mofduta: par, pen pcrat] quern involnmi ubi a jttialu, vd ctum oil- *iti,* ! oompreiji, in I rum mucro- ix- ftxundr pare unam .r. gtila.

Geneva: pafltni provcruc.

Moly montant ;. *Chf.* turn figura, turn dcfgnptio per orruiii *Eeri* liuic plants conveniunt, ut I Llauhinus.

\Ilium I'ylv. tenuifolium *AJ, Ui. DoJ.* abA]t!» casino Sylv, altcro it Ji- J tuulu Allii (ylv.lv ijin, mJjnrur vaccar lim.

hocgoiih

K 4- "ark- Gcr. cnuc *fjlvtftrt ten..* *.M*jm* < . ii Common (CroUJ«OarJtfl(.

huk ftipj

CLtcc

Semina

Semina è quibus capitulum componi diximus, nihil aliud ſunt quàm nuclei ſeu bulbilli, qui plerunq; germinantes, & foliola tenuia viridia emittentes capitulum comoſum reddunt.

[illegible] e unico tantum & ſimplici non bicorni involu[illegible] imitatur.

Nos in hoc genere floſculos nondum obſervavimus, verùm in omnibus quas h[illegible] contigit plantis capitula ex ſolis nucleis ſeu bulbulis nullis intermixtis floſculis conſtabant.

In faſtigio caulis geminum caput ſeu geminum nucleorum globulum non rarò obſervavimus; Porrum ſylveſtre gemino capite *C. B.* id eſt, Ampeloproſum ſeu Porrum ſylveſtre *Lob.* [illegible] ab hoc non diverſum opinamur.

Locus. Gignitur non rarò in arvis inter ſegetes, quin & in pratis locis aridioribus & in muris antiquis. Segeti innatum tritico pravum odorem & ſaporem communicat, quo deinceps tum fa[illegible] panes imbuuntur.

Foliis fiſtuloſis capituli folliculo ſeu theca ſimplici, ut in Cepa, capitulorum globulis è ſolis nucleis compoſitis, nullis intermixtis floſculis ab aliis omnibus nobis cognitis Allii ſpeciebus differt.

5. *Allium ſphærocephalum purpuraſcens.*

Bulbus ei ſimplex, albus, veluti parv[illegible] *Folia* cepacea, fiſtuloſa, gla[illegible] culmo minora, tria, quatuórve. *Caulis* dodrantalis aut paulò altior humiliórve, in cacumine *flores* geſtans in orbiculare ferè capitulum conglobatos, è membranaceo involucro, purpuraſcente, ſtriato, in duas carinas dehiſcente erumpentes. *Floſculi* ſingulares brevibus pediculis nixi, ſex foliolis conſtant, longiuſculis, acuminatis, pallidè purpureâ obiter dilutis, per medium decurrente lineâ purpureâ ſaturatiore: intus occultant *ſtamina* ſex, brevia, totidem *apices* purpureos ſuſtinentia.

Locus. Florentem inveni Junii initio, in arenoſis ad Rhodanum amnem paulò infra Genevam.

Hæc planta quantum obſervavi, non eſt capite prolifero ſeu bulbifero, quo à præcedente differt.

6. *Allium* [illegible] *flore luteo ſive pallido* [illegible] *C. B.* *Allii montani 4. ſpecies 3* [illegible] *orato flore* Park. *Cluſ.*

Terna habet juncea *folia*; *caulem* cubitalem, rotundum; cui inſidet *caput* duabus membr[illegible] tunicis caudatis concluſum, quo utrinque dehiſcente magna explicatur *florum* ex longis pedi[illegible] dependentium coma, qui ſex pallidis foliolis conſtant, totidem etiam *ſtamina* [illegible] obtinent; qui cum ſuo caule reſecti, & in cubiculum illati, ſuaviſſimi odoris (qualis in præcocioribus Cyclamini floribus percipitur) ſed fugacis admodum eſſe deprehenduntur. Iis ſuccedunt trigona *capitula*, in quibus *ſemen* nigrum, planum, Caryophylleorum florum ſemini non multum abſimile. *Radix* globoſa eſt, ſuperiori [Allii 3. *Cluſ.*] ſimilis, & eodem modo capillata, nucleos interdum, in lateribus deponens.

Locus. Circa Poſonium Ungariæ, & loca [illegible] Moraviæ vicinis, o[illegible] ſupra Badenſes thermas creſcit.

Allium junciſolium bicorne luteum *C. B.* ab hoc non videtur ſpecie diverſum [illegible] oblongum ei attribuat *C. Bauhinus*, caulem breviorem, umbellam parvam.

Æſtate conſpicitur in ſatorum marginibus ſupra Boutonetum [illegible] alibi propè Monſpelium ſed rariùs. *D. Magnol.*

7. *Allii montani quarti ſpecies 2.* Cluſ. *Allium montanum bicorne flore* [illegible] *C. B.* *An Allium ſylv.* [illegible] Ger. emac. *Cluſ.*

Par ferè cum præcedenti altitudine excreſcit, ſimilibúſque propè *foliis* prædita eſt; cujus coma inter laxas membranaceáſque & longum mucronem habentes tunicas latè ſeſe explicat, *floribus* coloris valdè obſoleti plena. *Radix* ſuperiori ſimilis, nucleos etiam in lateribus profert.

Allium ſylv. flore viridi *J. B.* Allio ſylveſtri noſtrati **Crow Garlick** dicto radice & foliis ſimile erat, comam non proferebat cæruleam, ſed viridem, copioſiores etiam flores, nec bulbulos ad flores.

Locus. In ſterilibus herbidis propè *La Valette* ſub magnis rupibus juxta Ladum amnem Monſpeliacum Auguſto menſe cum flore collegit *D. Magnol*, [illegible] & in vinearum & ſatorum ſepibus circa rivu[illegible] dictum *Rauvalan. Botan. Monſp.*

8. *Gethyoides ſylveſtre* Col. *An Allium montanum bicorne flore exa*[illegible] *C. B.?* *Moly moſchatum* [illegible] *Cluſii* Ger. emac? *Col.*

Ampeloproſi vulgaris eſt effigie, *bulbo* oblongo, parvo, cortice tenui fuſco, intus candido; *folia* cava ſive fiſtuloſis, ut Cepæ ſunt, dimidiatæ virgæ figuram æmulantibus, ſtriatis parùm dorſóque elatis in rotunditatem, altera parte planis quæ caulem reſpicit, ſapore herbaceo, parum dulci, nullo gravi odore nares ferientia, aut guſtu inficientia, tantillum vix calorem exerentia. *Caulis* albicans eſt, rotundus ſolidus, ſuccoſus, levis, tripedalis aliquando, & tenuis, in ſummo folliculum oblongum proferens, longis binis apicibus veluti foliis emicantibus, quorum alter pedem longitudine adæquat, alter brevior eſt. Maio *flores* edit in orbem diſpoſitos, corymbi figurâ, albicantes, effigie cavos ut congenerum, ſtellatos, ſex foliolis conſtructos, nervulis virentibus diſtinctos, ſtaminibus intus ſex, parum exertis, capitellis tantum pallentibus, medium verò locum *fructus* obtinet oblongus, qui Junio & Julio perficitur. *Radix* ſobolem è latere emittere ſolet, eodem cortice contectam, ſapore parùm acri abſque fervore aliquo.

Locus. In Alpenſibus obſervavit Columna atque etiam alibi.

9. *Moly*

9. *Afoly mofchatum caftlLeca folia* C B. *mofcbaturx vel Zibtttmmt Mcxjjrdieitfe* P J I k.parad, *ASium fylv. perpufiMum juncifoltum nsofcbatitm* J, B,

Lck

Aridis Nitiobrigum agri Monſpelio vicinis collibus exiguus hic bulbus convictor & alumnus, parili bulbo Hyacintho Autumnali. *Cauliculo* palmari, recto, rigidiuſculo, exili; è cujus ſummo ſex circiter erumpunt propagines, è quibus *floſculi* veluti in umbellam poſiti prodeunt, quinis aut tents foliolis conftantes, pan-is, .ingiiftis, &ob!ongis, Ornithog,ih ilniibus J^ um, li neis rufcisii) medio per longituilmem intcrltinftis Afphodcli albi inftar: o ft.i-niiiiibufq,in *tBt&Q,* Mofchi plane odorcm itiavjjlimumlpiraiici- tis: ijtiLbiia ILJC^_ ^iW<*rotuntUj inquibusi iquccra, obloiiR,!) ni^iqut;/««»-.J connticnrur. • Jublunc parvi, .i!i>ij oblonguiftiilt, Aliii (ylv. fimiles, ingradqoc.odo etnittit juncca, c\i-I r a j teninflima, qnaterna <iut qum.i mmicro, *fix* imaam loilga.

In collibus.prope MonfixJiutn & Scllani novam, *tux Guar'g*<:* nit

CAP. III.

De Bulhofu graveeUntilusfol'tis foUt!ti& f>tarth, & p>

De AlVta Sylveflri pl

I. *ASium msntati" Uttfolium fore <l;J«h furfurafetntt* C. I* *pnvtum dtijii* Park. Gcr. ctnac *All mm fivt Moly trmtanum*.

Chf.

^r^*4uUw habet duonim ciibiconim altitudinc excrcfccntem, quern ad medium uiq, ambiunt *folia,* multu qu-inun Allu gcncribuit UtioiM, longa, P- no cmii, qui kvis S: junccLS *z%* inlidec *capui £* mtiltu.bulbi craflis conflatum: inter tjnos in oblongis pctiolis n. (iic-ccdunc tngona *vafctiU* in rjuibui I omen. *RaJtx* bu!S ! t , « mufos nuduis con [hn.s, nr. albis ffl>ns prrdita eft : (aj Sckilbi romndi r.iditi in1ma quiq *xcn.i* cxccpci planws iiii generis prodiicunt- Ton (lu-pi AJIiigi.ivisodor *incth* Junio & Julio fiores & bulbos ferr. *Jtmpm*

1, *ABium fyhvtftrt bicomt furfurtum prv!iftnim],]i> mrntt/num bkmu an\ rafctntcC.K Maty mmamunl. Clujit* Gor. *Mdy tnmtawm* /V *amJum* Park, parad.

Tenui, (cdduro, tcrcti, glabro &: (ingulan eft *amU,* utbitum alto, in quo/e/i* ; jcfqtupalnuru & dodrantalia, admoium angwft,i, craulalcuLi. Sct[x> (unimo u c bulbtHis viiiiUiicilMii^lotneiitum [du.ibus. laxis membrjuueeis invofucr ditis obvolutunQ c (juoiniii [bulbi! remi mgi, puiucantcs,/Zw. medium ftrn Uiur.itior perenrnt compol bulbaccx plures Gmul uitucrent obi'

- *diets*

A. *% AUiMmffivtfirt hiitrm flvrt txitrhacte elhicmt turn tnplta (lu.- fivt* MDIJ *mmtanum tertium* Cluf? *Al. imntenum bicorne fiort* r

*Radix*hutcCcpx figtird, nucisMynfticxpan'xnuRntttidinc, alba, c imilot cuoicarum invnlu-cris Ccpx in moduni conipoliu, ia[x>rc &. • • tcnuis, vcluc Allii corvini Anclis ti: ijuar cum tubi qu«i(f}, amplcftiintiirj angums, cintutb, pLwii umoi &i "olli> ut in Ccpa aot Allto corvinoj fpitlnmam longis. Sum nt in aim *fituhtm,* bulbillis crcbiis, pauaonbus tamen qium in ADiocorvino, , 6c magnitudinc auttaiuiUo ma|onhu4 *o* cundaTcs aut loogiorcs, *fofcuui* tulKseni nimiruni ex herb-icco a] ma'rgines lord; ftriato bicorni, res inter chaitasrcpd *urn* muuvcrc

Jnveoimiu u « r fegctes Notlci* ,, Efl£ Aug..!; <far*wan. Exccjrto flonscolors a pr««dcii liircrre vidctui.

4. *Scorodopraſſum alterum bulboſo & convoluto capite* Park. *Ophioſcorodon* Ger. [illegible] *Ophioſcorodon dictum quibuſdam* J. B. *Allium ſativum alterum ſive Allioprasum caulis ſummo circumvoluto* C. B.

J. B. Cluſ.

Hujus bulbum multis nucleis conſtantem, fibriſq; numeroſis exalbidis capillatum [illegible] circumveſtiunt tunicæ cepaceæ binæ aut ternæ, ex albo purpuraſcentes. *Caulis* ſingularis, minimi digiti craſſitudine, ſeſquicubitalis aut bicubitalis, *folia* ab infima parte ad mediam uſq; porracea, teplura [illegible] circundatus, quæ poſtquam caulem aliquouſq; involverunt, ab eo abſcedentia reflexa terram ſpectant, medio inter Porrum & Allium odore. Reliqua caulis pars nuda, viridis, lævis, ſummo faſtigio *caput* ſuſtinet è multis bulbis ut in Moly Indico congeſtum, & candicante membranaceo involucro, cuſpide longa, viridi prædito contextu, quod deinde bulbis excreſcentibus rumpitur, nudóſque bulbos initio purpuraſcentes, poſtea exalbidos detegit, inter quos *floſculi* quidam naſcuntur. Summa pars caulis in gyrum [illegible] aut alterum ſpirarum ſerpentinarum more intorquetur, donec tandem caput erigat.

Tempus. Junii initio ſuum caput contorquet, Julio verò erigit, eodemq; menſe bulbos ad maturitatem perducit qui terræ crediti ſui generis plantas procreant.

J. Bauhinus Moly ſerpentinum *Lob.* huc refert, ſed dubitanter: C. Bauhinus ſpeciem diverſam facit, titulo *Moly anguſtifolii foliis reflexis.*

Parkinſonus noſter in *Parad.* Moly ſerpentinum in hunc modum deſcribit. Hujus bulbilli ex quibus componitur capitulum ſummo cauli inſidens rubicundiores & aſpectu hilariores ſunt quàm Moly mont. latifolii primi vel ſecundi *Cluſ.* *Caulis* humilior & tenuior: *folia* graminea, reflexa & contorta (unde nomen obtinuit) minora & pallidiùs virentia: *Flores* ex interſtitiis bulbillorum enaſcentes pariter purpuraſcunt, ſed pulchriores ſunt: odor multò quàm illius [illegible] *Radix* parva, rotunda, albicans, plurimis bulbillis, piſo non majoribus, albicantibus, circumcirca adnatis ſe propagat.

5. *Allium ſphærocephalum* [illegible] *Allium ſeu Moly montanum* 5. Cluſ.; *Allium montanum capite rotundo* C. B. [illegible] Cluſii Ger. [illegible] *Moly* [illegible] *Neapolitanum* Park. parad.

Cluſ.

Caulis aſſurgit cubitali aut ſeſquicubitali, nudo, viridi, [colore & formâ junceo, ſolido tamen & firmo,] *foliis* tribus, quatuorve, palmum longis, interdum minoribus pro natalium ratione obſito; cujus faſtigio inſidet *caput* obiculare initio, [ovo columbino par aut majus] [illegible] multis *floribus*, brevi petiolo præditis congeſtum, qui ſex foliola nunquam ſeſe prorſus explicantia habent, ſex in medio ſtaminibus & ſtylo, elegantis purpurei coloris. *Radix* bulboſa, alba, nucleos interdum tenui membrana tectos, & proximè caulem lateribus adnatos habens, & ſeſſili parte multas albicantes fibras. Ejus odor Allii inſtar caput ferit.

Locus. In vineis & ſegetibus variis in locis reperitur, circa Genevam, Monſpelium, Francofurtum ad Mœnum, Poſonium in Hungaria, &c.

Tempus. Junio & Julio menſibus floret.

* 6. [illegible] *Italicum* J. B.

J. B.

Vix ſeſquipalmarem altitudinem adæquat. *Radicula* nititur olivari, fibrata, alba, nullo tunicarum foris conſpicuo veſtigio prædita. *Cauliculus* rigidus, & pro plantæ proportione ſic ſatis craſſus tereſq; ſurgit, atrovirens, binis *foliis* craſſis & canaliculatis veſtitus. In ſummo *flores* gerit, in glomum congeſtos, eleganti purpurâ conſpicuos, ex quibus *ſtaminula* quædam muſcoſa proſiliunt. Sapor Allii haud diſſimilis.

Locus & Temp. Româ hujus bulbillos aliquot [illegible] Floret toto Maio: ingruente tandem æſtu donec planè marceſcat.

* 7. *Allium petræum umbelliferum* J. B. *Allium montanum ſive Petroſcorodon* [illegible] *Al. mont. foliis Narciſſi minus* C. B. *Moly Narciſſinis foliis tertium* Ger. emac.

J. B.

Inter *folia* graminea, complura, anguſta, compreſſa, dodrante longiora, in retuſum mucronem deſinentia, obſcurè virentia, ſapore Cepæ acri, *Caulis* ſurgit ſingularis, palmaris vel pedalis, nudus, enodis, anguloſus & nonnihil compreſſus; cujus extremo *flores* inſident numeroſi, terram versùs comantes, colore purpuraſcente, apiculis ſaturatioribus, interdum pallentibus, triquetrum in medio poſitum capitulum circumſtantibus. *Radix* bulboſa, porracea, alba, tuberculis adnaſcentibus novam bulborum ſobolem profert, fibris longiuſculis capillata ac veluti repens, multùm ſe multiplicat.

Locus. Bormii Rhætorum Junio menſe florentem invenit J. Bauhinus.

J. Bauhinus hanc plantam pingere exiſtimat Cluſium pro Allio ſive Moly Narciſſinis foliis ſecundo, C. Bauhinus Petroſcorodon Geſneri ab Allio Narciſſinis foliis ſecundo Cluſii diverſum facit. Nos cum J. Bauhino ſentimus.

8. *Allium umbelliferum pratenſe* J. B. [illegible] *Moly* [illegible] Cluſ? *Allium montanum foliis Narciſſi majus* C. B? *Moly Narciſſinis foliis primum* Ger? *Moly Narciſſinis foliis* Park. parad.

J. B.

Udis pratis Genevæ ultra flumen *Arva* oriund[illegible] Allium umbelli[illegible] dictum, [illegible] titur

titurPorrifublong.1, fflwaM, alba, fed qua: ex bulbo radicaii *nV* tsniii radici aliquacemis limilem producat, pdore Allii. comprcdiora cvadunr, cubito longiora, *catt* *naAas,* an • gum defincns, eo dehifteatc umbelLirn sxplicac Allii untni mnbellx limilcm; bufauc compolios, colorc purpsir.itccnct

floret mends Junii pnncipio ; Lo:o a J> Bauhino racmorato jioliis ctum obfcrvatnm ell Allii genus. Ei, inquitj, IJ. naagna.(iinilitudo< bellifero petrara fcripco. Con[1] man fort Mi>!y Naraflinii bliis I. *Ciuf.* CUJUS *t* demtiSj ut conferac & juii: .-^t

MoJj Ntrrciffifilto I. Cluf! *Bitl'jns tiomimn,*

Qaina aut *(cm* ex radics ptomk oblonga fe/a, plana, flicailait.j :!ore C/w/I finiilia, viniiia admodum St (plctidcciciaj inter qua: cubital is plcn nms, viridisj ftrurjs, ferens in fmiimo mtilto^ *floret, fax* purpuraiocntibus *toliuUt,* totidcmquc intcrius (taminubs pridicos, Itmul conge: .luti globofiim c m inCcpa; duibusliicccdunt tngona *tsfHttk,* qua: mat *ne»* conttnere ocprchcndimcur-. *RaMx* ntxlotj eft, ante tc globofij Candida, mulus turucii cttcomraltiu, piiirinus j[bi.- (c propagans.

Aliudcjus genus eft, non valdi abiimilc, i iicioribus cri.tm *Trmpvt* tf fianbus. Florccutrum4,fuL>t:Yti\;jiHiii Juiiium t. *ffLxur.* (ubi tepid* font aqua?} Sc aliis tncmtibus U! bi Vienna;

• 9. *ABii gtntts forte Scorodoprjjftm atttrum Lebtl/e* J. B. » *fbb*ricto eapitt folio mgttftiore* C B . *Scuroioprajjum mmm* Gcr. cmac. *afrmim Lt-'btht* Piik.

7- a . .

Selcunculi eft aut longion t«/to, fibrato, turbinato, mrucisniuldsni&conipadili; acquo/oiw duo auttria, BnuLi, palmumlonga, ciuicm aliquoui j, obvolvcotu pclilcm, tirmura, trrcte-n,cnodem; cuiumbclla inliJct *pary&Jierum* pdUidonuti minorum quam Atlii parcel

Ab hoc non divcrfiim vidcoir

Ahum jTtcMatmm ralut shlm^a C B prod

In hujus licfcriptinne nihil (ingulare uivcnio, mli qtioil capituUim rocunditm pallidc piirpnriltar. Non longe Mon<ix;lio in loco montofo, qui Hottus Dd dicitur obisrvavu rms.

yfft«w *mentanum mmut*

A C Bauluno in Prodromo defcripcum an ab aliis omnibus fuprarenptis Allii fpecicbus diftlnftum lit necne, tnilii non conftat.

10. *Scorodeprajtftm di8um* J. B. *ScortuLprnf.* i.Clut *AH turn jpboricto captte, fdto Us'tsre, fvt StoTudeftajfum al'.erum* C. B *Seffodsiprajfum prirrmm Clufii* Ger. Cntac *An Parrum* /;/-*vtftrtfdto Uujfmo* C B ? *SjriatumTiki*

1. R.

()blonga Sc lata profcrt /*&4, Porracci> niapr.ij carinata: *ctntltm* (cfquicubitaJem, n on nun qua m iCtibitaleni [J. Baulitna n im] rnhiu 2 partc nuduiiij pauibtmii: cco involucre teclum, uc ccpaj lub 1 \ glomer purpur.il^irj multOi^

P

itos, Cepaccis timiles, (es exal .. otfcridens; quibus (uc gona capituUj in quibus nigrum leoien, Cepje femim par. *Rtdtx* (ubeft craili, parvjc Ccpae *x*-qualis, mulris albls tiiniasconftans,fibracus»oi[1]um glotncn tuppar, & ipicis multis Allii rim L FCtitibiu compolitus, odorc 8c laporc rcmifliorej [CUilio gravi od : *vxer* Atlium *Hi* Porrum, vci iliosma(orCibulbo>ielcdtviilemj adnatis etuin - i bulbiUis,truneula-

I

lla addic 1

. B.ltlhin '""*

ribu 1 I«™«»«e **J-**

Jin.

Taib ;t (ub ham plan: -!iim ScoroooprаHimt 1. *Cluj.*

— ia>m *TJI* ,ncn, 'in CataJogo horn Rcgii Por-

pro I 3 propon .prai

Baunin'. | [„ Allii Rynwni. In Italia obietravi in lioito quo-

Ufclfo! - i-nti n .]>,: .. ibus minor eft qinni pUntx mag-

niTiil i *

rum btiffimo *1*

»

Hanc pUntam oltm O dam in urbe SManni, n pro.nittit. B

11. *Scorodopraſſum* Ger. Park. *Allioporrum ſive Scorodopraſſum* C. B.

Radicis bulbus Cepaceo major, candidus, ſplendens & ferè pellucidus, nucibus adnatis fœcundus, *folia* aliquot edit magna, Porraceis multò longiora, craſſioráq; interdum etiam *caulem*, non tamen quotannis, mollem, ſucculentum, digito craſſiorem, bicubitalem, ſumma parte à medio uſq; nudum, in faſtigio geſtantem *florum* glomerem membranaceo involucro tectum, quo diſrupto apparent *floſculi* multi quàm Moly Homerici pallidiores aut potiùs albicantes: quibus ſuccedunt *capſulæ* triangulæ [illegible] repletæ.

12. *Allium ſylveſtre latifolium* C. B. *urſinum* Ger. Park. *urſinum bifol.* [illegible] J. B. Ramſons.

J. B.

Radix eſt oblonga Porri, tenuior, longis & frequentibus fibris capillata, membrana mediocris craſſitudinis involuta, Allium redolente: à cujus imo ſtatim exoriuntur bina aut terna *folia*, odore vehementi Allii, & guſtu fervido, læto virore ſplendentia, ſtriata, tenera, ſeſquipalmum longa, in acumen deſinentia, duas uncias lata, pediculo dodrantali, virente, qui poſt in membranam tenuem, lucidam ſtriatámque faceſſens, floris alteriúſve vicini folii pediculum ad radicis uſque fibras vaginæ inſtar obvolvit. Eodem autem loco cum foliis ſurgunt *pediculi* bini, terni aut plures, triangulares Cyperi modo, dilutè vireſcentes, in bulgam fœtam latiuſculam, exalbidam, mucrone virente ſtriatam, deſinentes, quæ ubi ſe explicaverit umbellam oſtentat, numeroſis floſculis, etiam ad quadraginta, conſtantem, candidis, ſtellæ in modum radiatis, quos conſtituunt folia ſena, oblonga, mucronata, intra quæ *ſtamina* totidem alba, *ſtylúſq;* concolor, ex umbilico tribus tuberculis virentibus compactilis. *Semen* ſuccedit parvum, rotundum, nigrum, læve.

Locus. In pratis & ad rivulos frequens oritur. Aprili plerunq; [illegible] & initio Maii floret.

13. *Allium Alpinum* J. B. *montanum latifolium maculat.* [illegible] *latifolium, ſeu Victorialis* Ger. *anguinum* Park. *Victorialis longa* Cluſ.

Radix nonnihil obliqua eſt, in longum bulbum deſinens, multáſq; fibras perplexas emittens, multiplici cortice, variis fibris tranſverſim coeuntibus quodammodo reticulato involuta, ſingulis annis (autore Cluſio) feliciter aliis bulbis circa ipſam adnatis ſe propagans, fibris adeò implicans, ut difficile ſit bulbos conjunctim natos [illegible] ſejungere. Hinc emergit *caulis* cubitum altus, minimi digiti craſſitudine, propter terram rubeſcens, enodis, lævis, ſuperiùs viridis, ſtriatus, fungoſus, cui inſident glomeratim congeſti *flores* [illegible] unciâ longioribus pediculis hærentes; candidi (in planta nobis obſervata flores non candidi prorſus erant ſed ex albo pallidiuſculi) quibus trigona ſuccedunt *capitula*, *ſeminibus* rotundis, pullis repleta. *Folia* duo aut tria vaginâ ſuâ caulem complectuntur, formâ foliorum Allii urſini, nervoſa, ſublonga & lata, acuminata, ſed majora, rigidiora, Gentianæ majoris foliis penè ſimilia, ut non malè cenſet Cluſius.

Locus. In ſummis jugis altiſſimorum montium maximo Carthuſianorum cœnobio in Delphinatu imminentium. Viribus cum reliquis Alliis ſylveſtribus per omnia convenit.

Vires. Plebi noſtrati (inquit Schrodærus) Judæiſq; amuletum eſt familiariſſimum, quo à ſpectris aereíſque infecto ſe tutos fore perſuaſi ſunt, unde & Victorialis nomen ei inditum.

CAP. IV.

[illegible]

1. *Moly vulgò Lili* [illegible]

Lilii [illegible] noſtris rubris figurâ & coloris elegantiâ haud cedit. Si tamen illi florum Indicorum comparandus, certè Moly montano latifolio, flore flavo *Cluſ.* ſimilis exiſtit. *Caule* unico, enodi, ſimo ſed tenui, ad altitudinem noſtratis Lilii aſſurgit: cui infra tria quatuórve *folia* oblonga, ſurrecta, ſupina parte carinata & contorta adnaſcuntur. Summo autem faſtigio ex membranaceo folliculo, bifariam diviſo quindecim aut plures *flores*, uncialibus vel longioribus pediculis, ſenis foliis, ſtellæ in modum expanſis emergunt, qui ſimul eleganter juncti Coronam Imperialem repræſentant.

2. *Moly Theophraſti majus* J. B. *Moly Theophraſti ſive Homeri* Park. *Moly* [illegible] Ger. *Moly latifolium, liliflorum* C. B.

E *radice* bulboſa pugni interdum magnitudine, foris nigricante, intùs alba, *folia* emittit quinq; cubitum longa, duos aut tres digitos lata, craſſiuſcula, ſupina facie concava, invicem amplectentia, in mucrones acutos deſinentia, colore viridi, glauco quodam polline, qui facilè deterge[illegible], obducta: *Caulis* teres, concavus, bicubitalis aut tricubitalis, nudus, foliis concolor, in faſtigio flores geſtans in umbellam diſpoſitos, minores quàm pro plantæ modo, pediculis ſeſcuncialibus aut longioribus inſidentes, ſex & non raro ſeptem foliis mucronatis compoſitos: totidem ſtamina breviuſcula, apicibus pallidis inſignia capitulum circumſtant naturaliter trigonum, non raro tamen tetragonum. Florum umbellæ initio membranâ craſsâ includuntur, quâ diſruptâ explicantur. Color florum albus eſt cum

diluto

diluto rubore. Exterius inest virgula, petala media dividit ab ungue ad apicem. Addit Cluſius, (quod & nobis obſervatum,) juxta ... folia aliis plerunque exire cauliculos planos & foliaceos, ſuperius folium, ſummo velut Allii nucleum gerens initio ... ſicantem deinde pallescentem, qui terræ commiſſus germinat, & ejuſdem generis plantam profert. De loco hujus natali nihil certi traditum invenio.

3. *Moly Indicum ſive Caucaſon* Park. J. B. *Moly latifolium Indicum* C. B. *Moly Indicum* Ger. & ... *Caucaſum.* Cluſ.

Superiori foliis & reliqua forma ſimile eſt; ... nunquam (inquit Cluſius) flores apud me, neque apud multos alios protulit; ſed eorum loco *caulis* pedalis, ferè planus, adeò infirmus ut niſi aliquo fulciatur adminiculo ... faſtigio conglomeratum *caput* fert, multis velut Allii ſpicis Meſpili vulgaris magnitudine, ... primò viridibus, deinde pallescentibus, quæ etiam terræ ... germinant, ... in majores bulbos adoleſcunt, foliaque caules (non tamen ſingulis annis, quemadmodum parens) producunt. *Radix*, ut ... externa fuſca, vetuſtate ſe ... ſcariis, copacea, rotunda, alba, multis tunicis annexa ... fit in alios bulbos ...

Conſtantinopoli allatus eſt hic bulbus; Neapoli etiam in regno ſponte naſci autor eſt Ferrantes Imperatus. *Locus.*

4. *Moly latifolium flavo flore* Ger. *montanum latifolium luteum* Cluſ. *montan. latifol. luteo flore* Park. *Latifolium luteum odore Allii primum* C. B. & *ſecundum quibuſdam luteum Botanicorum latifol. Allii odore* J. B. Cluſ.

Oblongum folium ... ſolum emittit unicum duntaxat *folium* emittit latum & oblongum, cùm caulescit & floriturum eſt bina, infima parte ſe mutuo amplectentia, ſeſcuncias longa, unam lata, ſurrecta, firma, ſupina parte nonnihil carinata, ... acci coloris, & odoris Allium referentis: inter quæ aſſurgit *caulis* teres, pedem altus aut paulò amplior, ſimilem ſummo faſtigio prodeuntes, ex membranaceo folliculo, bifariam diviſo triginta aut plures *flores*, uncialibus ... & longis pediculis, iiſque firmis nixos, ſenis petalis, ſtellæ in modum expanſis conſtantes, ſocis pallescentes, interiore parte protinus flavos, occupante umbilicum triangulari capitulo ... ſtaminibus cincto, quorum apices etiam flavi. Floribus ſuccedunt trigona capitula ... triquetra ... *Radix* alba, bulboſa, interdum gemina, ut Orchidis radicem quodammodo æmulatur.

Floret menſe Junio: ... eſt. *Tempus & Locus.*

5. *Moly latifolium purpureum* Park. *Allium Tyrannum* C. B. Park.

Folia emittit duo aut tria, præcedenti nomine ſimilia, ſed anguſtiora, nec adeo alba: *Flores* in ſummo caule pauciores, colore purpureo obſcuriore. *Radix* albicat, odore Allii ... præ... ita, ſugoie fadle corrumpitur.

6. *Moly montanum latifolium purpureum Hiſpanicum* Park. Cluſ. cur. poſt. ad. *Moly latifolium Hiſpanicum* C. B. Cluſ.

Bina cum excaleſcit ... longa, viridia producit *folia*, infimâ parte ſeſe mutuo amplectentia Moly lati ... lutei in modum; inter quæ aſſurgit *caulis* teres, firmus, bipedalis aut altior, ſummo faſtigio *flores* ſuſtinens plurimos, è membranaceo involucro erumpentes, amplos & ſpecioſos, oblongis pediculis ſubnixos, *petalis* ſex, ſtellæ inſtar expanſis compoſitos dilutiùs purpuraſcentes, ... ſtaminibus concoloribus, apicibus luteis donatis, *capitulum* medium cingentibus. Inter caulem & folia ima ... aliquot ... qui ... facilè comprehendunt. *Radix* parva rotunda, fibroſa; alba multos edit bulbulos. Nec radix neque folia aut flores Allium redolent, ut reſipiunt.

Sub exitum Maii floret. *Tempus.*

7. *Moly Dioſcoridis parvum* ... J. B. *Moly anguſtifolium umbellatum* C. B. *Moly Dioſcorideum* Park. Ger. J. B.

E *radice* bulboſa, nucis Avellanæ parvæ magnitudine, cortice nigricante tecta, plurimas prolixas fibras ex ima ſede emittente, Allii odore ingrato, *caulem* erigit pedalem aut cubitalem, teretem, levem, ſolidum, in cacumine diſrupta membrana umbellam gerentem *florum* candidorum, flores Allii urſini exprimentium, minorum paulò, ſex foliis candidis, oblongis conſtantium, quibus ſuccedunt *vaſcula ſeminalia* ternis loculamentis contiguis compoſita, quæ per maturitatem ... ſemen ... excludunt.

Folia ... gramineæ, in terram ... nonnihil reclinata, bina ternave caulem amplectentia, hirſuta, [quæ in ... ſuperiora, lata ſunt, glabra, carinata] Allium obolentia & reſipientia. Quæ ad terram ſunt media hyeme menſe Januario exeunt.

Flores explicati diutiſſimè durant antequam marceſcant.

Juxta ſepes umbroſas propè Frontignanam ... itur ... Maio menſe cum flore ... *T. Locus.*

Aitgmt.

8. *Moly*

8. *Moly Dioſcoridum Hiſpanicum* Park. parad.

Præcedenti per omnia ſimile eſt, verùm majus & ſpecioſius multò; *florum* [illegible] dimidia, duplo majoribus. Frigora incipientis hyemis noſtras ægrè tolerat.

9. *Moly minus* Cluſ. *minus flore orbiculato majore* J. B. *Dioſcoridis alterum minus* Park. *Moly anguſtifolium floribus majoribus* C. B. *Moly minus flore albo* Ger. emac.

Caulis hujus palmaris, viridis, decem aut plures ſuſtinens *flores*, ſex niveis foliis, non mucronatis, ut ſuperioris, ſed orbicularis & majoribus conſtantes, ſenis in medio *ſtaminulis*, inter bina Porracea quodammodo, ſed anguſtiora folia emergit. *Radix* rotunda candicans, nucis Ponticæ magnitudine, albicantibus fibris prædita.

10. *Moly parvum caule triangulo* C. B. *Moly caule & foliis triangularibus* Park. parad. *An Moly flore albo, foliis viridis* [illegible] Swert.?

Folia habet quatuor vel quinque, oblonga, anguſtiuſcula, pallidè viridia, ſupernè plana, ſubtus in angulum elata ſeu carinata, unde & triangula videntur. Inter quæ *caulis* attollitur ſeſquipedalis aut major, triangularis pariter, *flores* aliquammultos in faſtigio geſtans, membranaceo folliculo comprehenſos, albos, ſatis amplos & oblongos, campaniformes ferè, unumquodque petalum exterius linea viridi per longitudinem medium dividit. [illegible] medium cingentia [illegible] luteola [illegible]. *Semen* parvum, nigrum, [illegible] Moly [illegible].
Radix, folia, flores Allii odorem ſed mitem & vix perceptibilem expirant.

Locus. Plantam hanc inter Maſſam & Sarzanam menſe Aprili florentem invenimus, nec multo poſt circa Baias in agro Neapolitano.

11. *Moly Africanum umbellâ purpuraſcente* C. B. *Africanum umbellâ purpuraſcente* Park.

Ex *radice* bulboſa *caulis* (modò unus, modò plures) cubito altior, nudus & cavus exurgit, unà cum *foliis* aliquot latiuſculis, in acutum definentibus, palmaribus & [illegible] ſeſquipalmaribus, per margines inſtar graminis hirſuti piloſis. *Umbella* caulis ſummo inſidet, cujus *flores* communiter è quinque foliolis dilutè purpuraſcentibus [illegible] oblongis [illegible] quibus [illegible] duo transverſe *ſemina* nigra rotunda includens ſuccedit.

Malè Bauhinus flores communiter pentapetalos huic plantæ attribuit, cùm bulboſi in univerſum omnes flores hexapetalos obtineant, aut ſaltem monopetalos in ſex lacinias diviſos.

12. *Allium ſylveſtre ſive Moly minus roſeo amplo flore* Bocan. Monſ. Magnol.

Bulboſa *radice* plurimos alios bulbillos progignit, è qua folia anguſtifolii umbellati foliis latiora, oblongiora & omnino glabra oriuntur. *Caulem* habet pedalem & ſeſquipedalem, cui inſidet veluti umbella florum, ſex foliis roſeis multò quàm Moly Dioſcor. latioribus & amplioribus conſtantium, cum totidem ſtaminibus & apicibus luteis. Antequam marceſcant flores plures in eodem capite ſunt roſei, alii albi videntur gratum odorem ſpirantes.

Locus. Plurimum oritur in vineis, quæ ſunt circa *Columbier* [illegible] & [illegible] menſe [illegible] florat. In Germania huic ſimilem invenimus capite bulbifero.

13. *Moly* [illegible] *flore ſubviridi* Boccon.

Deſc. *Bulbum* habet oblongum: *Folia* Aſphodeli albi ſimilia: *Caulem* rotundum, lævem, non raro tricubitali proceritate eminentem; cujus ſummum occupant in umbella quaſi *Flores* è luteo vireſcentes, longiſſimis pediculis innixi.

Locus. Gaudet opacis locis & ſylvis umbroſis. In montis Mutinenſis convallibus copioſum occurrit.

14. *Moly* [illegible] C. B. [illegible] *an Moly Dioſcoridis* Col.

Deſc. *Radix* bulboſa parva, nucis Avellanæ magnitudine, flavo cortice duro obducta nititur. *Folia* quatuor vel quinque, ab radice, per ambitum hirſuta Autumno emittit, Graminis forma, magnitudine (gradu) inter ſe diſtantia, maximum verò non excedit pedem. Primo cœli tepore, ipſa etiam Hyeme, flores folliculo ſimul incluſos inter folia terram tangentia, caule nequicquam à terra elato, emittit; qui aperto folliculo ſeptem aut decem erumpunt ſtellati, albi, ſingulorum petalorum dorſo purpuraſcente aut virente. In florum umbilico fructus extuberant apicem habentes, luteis ſex ſtaminibus circundati, quibus cum petalis marceſcentibus creſcunt fructus in Piſi vel Ciceris magnitudinem, per maturitatem in ſex partes diviſi, *ſemina* oſtendunt nigra, anguloſa, vulgaris Moly ſimilia.

Locus. Cernitur per ſemitas & agros non procul ab oppido floruit Januario. Floribus evaneſcentibus fructus in terram incurvatur. Odor inter Braſſicam & Allium.

15. *Moly anguſtifolium* [illegible] C. B. *ſerpentinum* Ger. Park.

Deſc. Dioſcoridis Moly perſimile ortu, folio ad terram item reflexo, odore & bulbo: ſed flos candore rubens, cui ſubjacent nitidi bulbuli Indici Moly ritu. Radix Cepaceo prædura involucro contegitur. Caulis pedalis & ſeſquipedalis. Belgis hortenſe eſt.

CAP.

CAP. V.

De Allio ſativo.

A Llium nonnullis dictum videtur [illegible] odore d[illegible] [illegible] Gra[illegible] citur quæ [illegible] [illegible] s movet. [illegible]

[illegible]

Sc[illegible] proceru, enodis, concavus, glomeratim congeſtos [illegible] capita *flores* ſuſtinens, [illegible] diculo apparentes, poſtmodum & *nucleos* parvos quibus poſſit propagari. *Folia* non ut Cepis fiſtuloſa, ſed graminea: *bulbus* denique non ſimplex ſed numeroſis nucleis [illegible] acri, odore gr[illegible] [illegible]

[illegible] ubique ferè g[illegible] tur.

[illegible] exime [illegible] latis particeps, quippe quod non tantùm reficit [illegible] citat, ſed cutim corrodit, Caſtro obſervatore. Nec obſtat, quod in cenſu alimentorum eſt: nam [illegible] ut foris quidem [illegible] nime; quia intus miſcentur cum aliis edulis cibis, [illegible] obtinitur; ut [illegible]

[illegible] nus & externus eſt in colica flatu[illegible] cur, Alexiph[illegible] ulo. *Schrod.* Et ad prædictos effectus ſæpiſſimè à [illegible] cis, peſte [cum ace[illegible] [illegible] juſculo decoctum exhibetur, unde & *Theriaca ruſticorum* appellatur. [illegible] rùm uſus ejus frequentior moleſtus eſt & noxius, partim ob fœtorem intolerabilem, præcipuè verò quia capitis dolorem infert, ſitim excitat, oculis nocet, ſenſuúmque omnium inſtrumentis.

In thoracis affectibus pituitoſis egregiè facit ad expectorationem. In lacte coctum & tritum ſiſtit catarrhos & prodeſt ad raucedinem. Mulierculis noſtratibus ad hoſce affectus in pueris in frequenti uſu eſt; ut & ad lumbricos ventris enecandos & expellendos.

Allium (inquit Platerus de Febribus) in hydromelite decoctum, & [illegible] paulò plus exhibitum potenter ſudores & urinas eli[illegible] laborantibus. [illegible] Joh. Bockelius de Peſte) peſtis temp[illegible] medium quàm Allium: exſiccat enim corpora humana & putredinem impe[illegible]

Refert hiſtoriam Zacutus Luſitanus de quodam ſene, qui cùm in tempore hyberno per nivoſa loca iter feciſſet, innato ventriculi calore penè extincto lethaliter decubuit. Pro quo inſtaurando vivificando cùm calidiſſima remedia nequicquam proficerent: tandem Zacutus admonitus ab [illegible] centus Allium ſiccum melle delibutum exhibuit. Hoc cùm quatriduo uſurpaſſet melius habere cœpit, & cùm ejus uſum menſem unum continuaſſet, ſanitati reſtitutus eſt. Atque id ipſum Septentrionales populos natura docet, [illegible] Allium in continuo uſu habent. *Sennert Inſtit. lib.* 4. *part.* 1. *cap.* 3.

Allium cum adipe ſuillo tuſum, ſi plantæ pedum eo inungantur, multum conducit ad pulmonum canales aperiendos & ab infarctu [illegible] in Aſthmate, &c. *D. Hulſe.*

Si [illegible] ex Allio contuſo plantis pedum applicentur, oris halitus Allium ſpirabit. Tragus [illegible] embergium in *Apparat. Plantar. lib.* 1. *cap.* 2. Allium gallinis & aliis altilibus cum eſca objectum [illegible] rem & odorem ſuum in eorum carne & ovis prodere. Denique Chriſtophorus Benedictus M. D. [illegible] ondi[illegible] in *Theat. tabidorum exerc.* 19. aſſerit fonticulos ægrorum membra vel menſes, vel im[illegible] rationis [illegible] Allii intus ſumpti poſt tertiam aut quartam à comeſtione horam odorem reddere. Verum [illegible] *de Meara*) iſtiuſmodi [illegible] odorem vapores totum corporis habitu[illegible] producunt; ſed corpuſcula quædam ex Allio decidentia ſanguini miſcentur, cumque eo [illegible] ata, una cum fuliginoſis ſanguinis effluviis per expirationem emittuntur.

Allii ſuccus potus hominem non modò turbat, ſed etiam interficit *Spigel. Iſag.* lib. 2. cap. 16.

Arnulphi Imperatoris vitam terminârunt vermiculi in ejus carne ex nimia Allii comeſtione nati. *Crantz. hiſt. Sax. lib.* 3. *cap.* 3.

Allia cum excalefaciunt plenius quàm recens edita ol[illegible] *the method. [illegible] Simpl. l.* 2. *c.* 3.

Gilbertus noſter de Magnete lib. 1. figmentum ait & mendacium eſſe, Magnetem non attrahere ferrum ſi allio illitus fuerit, aut ſi Adamas propè.

Ad cornua pedum, ℞ Allium ſub cineribus coctum, pluries calidiſſimè ſuppo[illegible] viri re[illegible] [illegible] perimentum. *Coſwear.*

A. 2. *Allium montanum majus Anglicum* Newtoni.

Radix nucleis aliquot majuſculis conſtat Allii vulgaris in modum, tunicâ duntaxat ſubfuſcâ tecta, quam facilè exuit; de reliquo integra eſt, & candida, è baſi multas oblongas, validas, albas fibras demittens. *Caule* firmus, medulli quadam ſpongioſa farctus, quatuor pedes altus, parte inferiore ad

adcubiri arciicr alcttudincm per inrervalU foliis quaruor cin&ui imaiua parte cum ampleaentibi: rcliqua fupcnore partc nd.i 8: elabra; curus feibgio Uifidcc corynibus amplus floloilorum purpuraicentium tcnuibiis pcdiculi* fultorum. *Scmtn* parvura, album, iuWongum, triquccmm, vaftulo tnctpfulan exigtio inclufum.

Tempus & Liiui. Augullo floret. In parvs infula H(JW» diA» fupra Brlftoliura in Sabrini xUmrio copiosc provcnit.

Ob umvcnicnti.un cum Allio litivo in radiabus &u bulbil i tnulris audds compofris cUctn fub unximus.

CAP. VI.

De Ampdeprafle.

A- *AmftUp*fi*m J.* B. Part ^«rt(/. /w* Petrwn *(jlvtfir** Ger. Lob. P«rww *tyvtffrt ttmmo cmfut* C B. *Pamtm jjlvtjht vmtsnn** C. B. *ynomcdt dtfftrtt alia >n^»irtnMa» C" tritmtrttfritttttt rtlmqmmm,*

Vineis, arvis, marginibus, fsnticcds & iiuni«i5 Galli.v 8: Bclg» gauJcc. *Folia* i AIUJ Iviv. tern. folii non absimili, \cA nuiorc & .icriorc in biaibiiili emir. X*i. bulbosa, non cxnudcis, led JlnRulan capne omdansj Porn minor, durtor, acnor, nonnullts ad natis sese propagans. *Flore*, & nucleis seminis vicJ triocca granti junbu.s>n glomcratu capkults non diftxiri bus Allii sylvestris tenuifolii.

De Ampeloprasso mihi nondum satisfactum fateor. Allii genus in Borealibus Angliae prznipt K montium saxis sponte provenients observavi, quod Ampeloprassum esse aliquando suspicatus *van.* Folia ei neque fistulosa, neque teretia, sed superne plana, subtus carinata, angusta, glauca, &, tna aut quatuor in caule. Capitulum duplici folliculo membranaceo in acutum mucronem desinente clauditur. Huic simile, si non idem in pratis & umbrosis sepium aggeribus prope Cestriam topt, ... vidi, cujus bulbus simplex cortice nigro tegitur, ... , ibilcrn Albi odoreni Ipu arts. • Hujus fiosmihi non conspectus; cum cniin Ccftru: rui Maii insniii uiitto nondum Horucr.it,

CAP. VII.

De Forrs.

Porrum Latin: ... dictum volunt nonnulli quòd porrò ut *Ic Inn*, ... grafletur. Sal cfl (inquit Voffii ...) à ... facta secundæ tertiæ ;uc litcrx crajecltone & quattjc rtiutarionc in R. quoniodo ... a *titof* ...

Porri nOCX (tint radix anguit ..., florum corynibi rrugni, feu Holculi plurimi in capuuluni fphxricum , grande ... ipjoban.

Pornim falilc tn n-jllr.t graveolcmiunt liiviiionc ad aliud genus pcrtin«: folia emm fiftuiofc com Cepi convenit.

i. *Porrum* Pork. J. B. *taptawn* Gcr. *emmmxt ttfUtm* C B Xrch#f, or Porret. %B.

Folia luxuriat adolescentius adhuc Porrum ... nci.t'n <.. ... rrutimpofttii, ii inferiore superius ceu vagina aliquousque complectente: adulta ... , Lmcudo sextantalis, forma carinata, color ferè glaucus, sapor cepaceus. Ubi caulescit *Jfian* dlf^lUlcm *tC* crassiorem ad tres, quatuorve cubitos surrigit, solidum, succulentum, glomeratos in pilam ii, rjuam utrique manu vix complectaris *flosculos* sustinentem, suo unumquemque pediculo innixum, ex albido purpurascentem, apicibus saturatiore tinctis purpura. *Ser"f** tnanguiuiii, arrun^Cepx. *Radix* bulbosa, tunicis albis compactilis, fibrata, sapore mitiore quàm i Ccjtt.

Porrum sectivum latifolium C. B. Porrum sechvum aut (oniile Go-, a prxcedente non diti. specie, cùm ex eodi ti lcminc utraque generentur, sed culturâ tantùm: quia I quod ad culm.-, pusilla sæpiùs detonderi solet, sectivum aut sectile Columellæ & Palla lio nominatur: rjii^d verò capitatum fieri debet, nontoni- lendum, &: autuniiuli tenipii. ... transferendum 11; ctum PJJIIJO r. ... nente C. B.

%, *PtTTWmf)lvrfirt tnaimim C* B. Loll.

Omnia Porro similia sunt sed exiliora Sc t m ^ n . Licr* Brabontonjm in Jawto D. J^oannis Dessi alitur. Hæc Lobelius in Observationibus, nec plura habet.

Vires Porrum ut gustu sic viribus cum Allio & Cepa conivcrut, Jneniut, aperit, incidit, resolvit. Usia præcip. in serpentum morsibus & ustionibus, muci JRUIC pulinoji! ... Extrinsecus in aunum ciiuiitu C^ iuppiu3uoniou> in hæmorrhoidum tumore, &c.

Ad dolorem Pleuriticorum, R. ex iltxdinc Pom nun ... *uifc* parum tn Wugmr, & applica supra partem dolentem. Multos juvit. rdtu (uii: , ... *Jifmt***. *D. flu*

AJ

\A Polypim, • iiicci Porri non tectilis q. ſ. cum pauco tartari & ccti vindii F. ung. de quoaliquid fatpiiis in nafiim innwniturur. *Alt xit Pedemont.*

Pravorius Porrum conhuum undiq, radiculis Hellebori nigri coc turn .ilicjuones jcjunC- mcnlibas inftanribus cfitatum in corundcm difficultate commendat D. *Soame* iDolaa

N.Frcqucns Pom ufus tomnos turbulentos inducit, viſúique officit.

Nonnulliadvociiclinutcnific (*phnd-* orem inducer idum Porri uſum commendant. Vkari tamen debet (inquit J. Bauhinus) .ilTtJuus aut multus eſus uliii, qit-1 viſûi obſcur itatera afficifj ftonu cho adverrfatur, tnaltaque alia incommoda faat: cipropter nonniliro'oaliUadniodiiiTiidccoiiumn, cum mella, vcl in Ptifana otic exhibendum.

CAP. VIII.

De Bulboſi Africanæ anomala Moly affini.

Narciſſus Indicus Africanus Col. notbin Recdium. *Narciſſus puniceus gemino latiore folio* Ferrar. *Narciſſus ſive exoticus Lobelii* Park. *Ferrar. Col.*

BUlboſa *radix*, Pineæ nuci par, oblonga, ſquamoſa, imi fibrati verticis orbe anguſto coronata, fibris inſtar botryoidis Hyacinthi, quem *Muſcari* vocitant, craſſis latéque prorepentibus ſubnixa, deorſum porrecto tubere calloſa. Septembri menſe *caulem* protrudit craſſitudine digitali, pedalem aut ... viridi pallentem, maculiſq, diſtinctum ... tulis æmulum, ſumma parte rubentem. ... ſ, poſt primas æſtatis ſine pluvias, ... iametro, magnis foliis carnoſis, duris, ... internis, colore ſanguineo rubente, interna ... floſculos confertiſſimos, nonnihil ... ore, magnitudine ... brevibus ſubalbidiſq, pediculis nixos complectentem. Horum ſinguli præter ... ſtylum oblongiorem, oblongo, candicante capite micantem, ſena cadia ſtamina, rubentia, ... anguſta rubeſcentia foliola, ſtaminula & ſtylum continentia ... [marceſcentibus & dependentibus ſiccis foliolis] ſuccedunt *capſulæ* ... colore rubros, trigonos, Olivæ nuclei magnitudine, racemi ſeu ... in ternas cellulas diviſos, in quibus ſingula *ſemina* nigella ... Eina poſt exceſſum florem folia ... ovata, in duos circiter palmos longa ... folia ... longitudine ... in ... & minimè carinata, nigrantia, primò ſurrecta, humi ...

Africanæ originis eſt, planta anomala ad Moly nominis ... tiente, & floſculis ... fructibus nonnihil reſpondentibus non à Moly ... aliis ...

SECTIO TERTIA.

De Herbis bulboſis radice tunicata odore vel nullo vel minus gravi præditis.

Herbæ radice bulboſa tunicata, odore nullo aut minus gravi præditæ, ſunt vel flore

Enneapetalo, foliis ... reflexis ... in flore

Bifido ... vanos.

Integro ...

Hexapetalo floribus

Folliculo ſeu perianthio in ... ſummo pericarpio inſidentibus,

... calyce tubloſo in medio flore quem ſex folia circumſtant: Narcissus.

... in medio flore calyce à ſex petalis diſtincto, floribus

Majoribus

Majoribus;
- Liliaceis; LILIO-NARCISSUS.
- Colchici; COLCHICO-NARCISSUS.

Minoribus, pendulis, [illegible] albis cum apicibus [illegible] in plerisq; speciebus; LEUCOIUM-BULBOSUM.

Nudo, fructûs seu vasculi [illegible] basi cohærentibus [illegible]

Foliosis, floribus erectis, amplis, in singulis [illegible] singulis, colorum varietate & pulchritudine insignibus, seminibus [illegible] tenuibus, radice [illegible]: TULIPA.

Aphyllis, floribus in singulis caulibus pluribus

- Majoribus, radice grandi, floribus [illegible], SCILLA.
- Mediocribus, [illegible] florum;
  - Teretibus seu angustis & teretibus, florum petalis plerumq; puris seu unicoloribus: HYACINTHUS.
  - Latis, spicatis aut [illegible], quorum tria acuminata, tria bifida seu sinuata sunt [illegible] hæc capitulum seminis [illegible] stylum includunt arctè coeuntia, etiam explicatis foliis exterioribus] radice [illegible] Horum petalis in plerisq; speciebus, aversâ parte lineis virentibus notantur: ORNITHOGALUM.

CAP. I.

De Iride bulbosa.

IRis Dioscoridi a cœlestis arcûs similitudine nomen accepit, quem vario colore quadantenus imitatur.

Hæc [illegible] floris [illegible], petalis [illegible] reflexis bifidis,

1. *Iris bulbosa latifolia acaulos odora* C. B. *bulbosa latifolia flore cæruleo & candido* J. B. *bulbosa latifolia* Ger. emac. *bulbosa latifolia prima Clusii* Park. parad. Broad-leaved bulbous Flower de luce.

Clus.

Sena utplurimum habet folia, longiuscula & latiuscula, Hemerocallidis Dodonæi five Asphodeli foliis ferè similia, breviora tamen, alternatim invicem amplectentia, mollia, in terram prona, supernè ex viridi pallentia, infernè verò incana: è quorum medio flos exsilit, è membranaceo involucro, unicus, odoratus, cæruleus (interdum lactei candoris) novem foliolis constans, Iridis figurâ, quo marcescente utrinque alii singulares succedunt. Nullus est illi caulis, sed flos longo duntaxat pediculo insidet, ut in Croco. *Radix* bulbosa, [illegible] Avellanæ instar dulcis, multiplici cortice nigricante involuta; Cui (præsertim dum floret) aliquot præter fibras crassæ longæ radiculæ subnascuntur, ut in Hyacinthi radicibus interdum fieri solet.

Locus. Invenitur in Lusitaniæ Bæticæq; collium radicibus non procul ab Ana flumine sitis, circa Antequeram & Cordubam. In Lusitania porro Januario: [illegible] autem Fe[illegible] [illegible]abam & eruebam, inquit Clusius.

2. *Iris Bulbosa Persica* Park. parad. *Iris Persica variegata præcox* Ferrar.

Park.

Ad præcedentem accedit tum radice, tum foliis, quæ tamen breviora sunt at angustiora. Floris figura non multum dissimilis, colore [illegible] rufescens, [illegible] repanda ferè tota colore obscurè purpureo infecta, [illegible] macula in medio flava.

Rarius apud nos floret.

Ferrarius eam sic describit:

Hujus radix proximè superiori persimilis minorem nacta est modum. Folia pauciora [illegible] virore veluti torulenta, atq; in canalis effigiem concava, sex digitorum longitudine, duûm latitudine definiuntur. Exiguo post foliorum exortum sub extremum Februarium flores existunt, supradictis conformatione pares, numero autem & colore dispares. [illegible] enim quaterni tantùm quinive pro cujusq; bulbi viribus funduntur; totiq; sic albicant, ut folia [illegible] surrecta dilutiore fuco cæruleo intertusa pulchrè livescant: totidem verò hisce subjecta cum prominula crocea linea intercursante distincta, tum violaceis guttis circumlita, grandiore [illegible] coloris velut holoserica maculâ devexum labellum infuscante, splendidè nigrescant.

Deniq; eiusdem formæ folliculus Junio mense maturescit in semen,

2. Iris

1\. ir;r l:ily:. | *Iris bulboſa folii cepacei maculata, flore purpureo* J. B. *Iris bulboſa folio cepaceo maculato, flore purpureo* C. B. *Iris bulboſa purpurea & purpurea-violacea* Park. *Iris bulboſa Anglica* Ger. Cluſ.

CM Bora & Lino-i eft •-•", ac v. folii cepaceo, parte interiore carinato, multiſq, qu ,jj „ullis argenteis reſperſo, exterior. ſtriato: craſſo infirmóq, *caule*, quem quaterna aut quina *folia* ample- •incur: bin os ex vaginulis utplurimum promit *flores*, invicem ſuccedentes, interdum unicum d ttl· it, novcm foliis cotifUntern, vioiacei prorfiis & ckg.inriilirm color is, injwdum liihirior s, inodo- *nzn,* quorum : tria majora ſunt ad terram inclinata & prona, ur in mifpri Iride, & labrorum W propendentia n; til.i i ima anguſta & extima p..-ta bifida alatáq, ns inc nibum, ufq, ad IUCL- iicuiam 't]ur trufonbus pro fimbri.i ell pertingenti '.*nazi* cna .ilia iutreAa itiprcmaq, parte 1st! uta, mfimi ver& valdiajigufta: flo ribus ſuccedunt tria laxáq, *capita*, quibus ./i:nj(» inert rugo- im tlilveiccnsErvi r magnitudine, rjuod (nxtunira in «| ribus crepitat, li movcantui'. /!-iVixnujpij plurimis rnenibranis tenacibus nigncmiibus GircunMroiuta, iutus aloa. & kitili p.irtc rlbm j)r.t- dir.ij qui iingntis anni5 multos nude<» circa la:jr.i tlcponic. Hujus fo!u nora vcre dedmm germin.inr.

Huftisecnerts pUniam in liortonoftroalimus àCluharu m nonnultii ilifcrepantcni. Pluiactenim in caule [ad decem uſq,] folia habet: Floris petala extima & repa nbnuculiicx «erul«j nignc-intibus perbellè pinguntur: petala etiam ſurrecta varia ſunt è cœrul o aut purpurocasruJeoiatura- tiore & dilutiore. Flores inſuper p :rfcpe tilts in codem caulc prd it.

Huju- varietates nobis eſſe vidi *max,*

I• T • bulboſa • major ſive Anglica cœrulea *Park.* »•*/. *Swm.* bulbofa Anglica Cfr.

1\. 1 ris bulboſa major purpurea variegata ſive ſtriata *Park.*

ris bulboſa major flore rubente *ejuſdem.*

Has aliáſq, C. Bauhinus ſub titulo *Iridis bulboſæ* •*feUte* <*MttU Jmmtx* coniplwlmir: quam tamen ſi Iride hoc in loco à nobis propoſit «ae (Siftinctjni a'.i ..i conftituit.

J. /rw tw/Ss/i *major ftvt latiftH* alia* Park. i«/io/i i«/i/e/r* («n/ii/< C B

Incegromenfe fenus qn am præcox lens c terra cmqx''! *f*^** nonntiiil tn.i:' oribus latioribúſq, *caule* cra,,; ^ peramplos florei gclbntCj • ap^ncur, P°": iipu ante expdeatur quail) prior concra&u* hicilc, coJoro Ant«quam ox^i pla (uit, maculâ illi in medio flavâ inſignia.

liitl us varietates aliquot proponit Parkinſon ifbniBj nimirum IrUtoni bulboOm majorem alUain varic- 2-iunij & majorem ſive latifoliam verſicolor em.

4- *frit Mhefi OK{: folia tric Jcr cJtre CortJtiJri* C.B. *itdbofa \ ftv: vtrfuA^ir* CU(. *bullift CJ- Titteo & alia verſicolor* I, B. *biubofM -VSTI4* Gc

Hu cquinq,au[(cs fun: *folia*, anguſta & tenuia, cu •mlis lone itudinis, interna parte ſtriata & fandi cantia, ex:jma rug' ola, viridis cum cineraceo commixti coloris, *caulem* amplexantia cubitalem, interdum etiam majorem, nodoſum, unicum plerunq, *florem*, rarò binos, è membranaceis vaginulis proferentem, Iridis anguſtifoliæ formâ ſimilem, cujus tria latiora & ad terram inflexa folia extima parte ampliora ſunt & candicantia, luteáq, maculâ inſignita, eâ videlicet parte, qua folia his incumbentia & ligulam occulentia, bifidáq, & in parvas alas reflexa, deſinunt, illáq, ſubcœrulei ex candido coloris; reliqua tria erecta ſunt, oblonga, & dilutiùs ex cœruleo purpuraſcentia. Totus flos jucundo ſpirat odore, prœmanſi Coriandri obducti ſaccharo ſive præparati inſtar. Flori ſuccedit longum triangulum *caput*, altero gracilius, neq, la tun, *jhutii* jngulo! um, ſubrufum continens. *Radix* bulboſa, candida, ſubdulcis, ſpadiceis aliquot tu • nbr.inis involtttt.i, m inor ſuperioris radicCj 8c illi libenJiusnudeos ; producens, quibus facillimè ſeri pot-ft.

Varia t flore latiore & radice brevi, binis plerunq, • 'Oribusj alrera flora angiiihorc radicc oblonga: utratL dilui oris aut ſaturatioris coloris. Vide Cluſiu In>

In jonnullis Caſtellæ collibus non procul Pinci ſponte naſ !^ur. Locus.

Iridis bulboſæ verſicoloris quinq, varietates è ſemine enatas jiroponit 6i tldcnbit Clufilii, qvianim deſcriptiones à C. Bauhino contractas dabimus.

1\. Trium foliorum [floris] inclinatorum labra flava ſu nt, Qiacui à aureà magnâ in ibroiefiW" inſig MM, .nl quam vaix p^ rpuraſcen -> excurruni: at trium tnaimbain um dorſum & ala P4j" lent, latera v.imlicaiK : tria erecta :!bcnt, venii (iibcceriiltfii (aturana ribus vel dilutior rionbus di- ſtincta.

i\. Tria inflexa pallent labro flavâ maculâ **notato,** intcn. è quibus **to** venæ **P"!""** ſcentibus diſtincta: tria ligulam tegentia albicant, vel ochri colore ſunt tria ſurrec bida, nervo flavo excur jntc.

lore eſt latiore breviorc, tcrnis folfij inttcxis lant & pmpenJc»re labro mna tOKuU uil igujt o, & .ilio orbc ci ndido pc: oras criſpo, cœrulei coloris, nervo extrinſecùs vir :ritv*, intnn,C(;us pillcnie, venis purpureis in latera excurrentibus: at tria gibba purpurea ſunt gibbo albicante, alis cœruleis: tria erecta ex cœruleo purpuraſcu

Tria reflexa flava ſunt, macula aurea in l.il>ro, a qiu *ranx* dil utiùs p •iir;i(centas Ipargun- tnr: folia incumbentia exſibida, nervo p l l b ilivili: trta furrcAa i nferius venis cœruleo-purpuraſcentibus diſtincta, ſupernè candicans.

5. Terna inflexa lactei coloris, aureâ maculâ labro impreſsâ; folia incum[illegible] terna erecta alba, ſed circa ungues ſubcœrulea.

Iridi bulboſæ 3. ſeu verſicolori Cluſ. per omnia ferè ſimilis eſt, breviore tamen *caule*, gracilioribus, & ex viridi palleſcentibus foliis: *flos* unicus, interdum bini, contractio[illegible] flores tamen ex vaginulis ſummo cauli inhærentibus prodeunt, lutei coloris, inodori, mediæ inter ſecundum & tertium genus magnitudinis quemadmodum & ſiliquæ, ſeu caput trigonum, in quo ſemen ſuperiori ſimile [illegible]: radix tertii generis radici ſimilis, quæ nucleis non ſecus ac illa propagatur.

Sed [illegible] flore quandam etiam differentiam habet, licet exiguam: nam invenitur latiore [illegible]quantulum ſaturatioreque & magis rutilante aureo colore: radice item breviore & craſſiore, membranacea præterea illa vagina, unde primum folia emergunt, ſanguineo colore à ſummis vaginæ oris in inferiorem illius partem radiatim deſinente magis infecta eſt, quam illius quæ dilutior[illegible] eſt flavo colore: nam illa interdum ſanguineo [illegible] colore caret, utriuſque [illegible] tertiæ folia ante hyemem germinare ſolent.

Locus. Naſcitur pingui ſolo & petroſis collibus ad Tag[illegible] ſupra Olyſſipponem. Floret [illegible] tertio genere, eodem quo ſecundum tempore.

Cluſius multas proponit varietates ad tredecim uſq;, è ſemine flavæ variæ ortas, quarum deſcriptiones qui deſiderat apud ipſum videat. Nec enim eas huc tranſcribere operæ pretium putamus, cùm & [illegible] è ſemine ſato obtineri poſſint, quas ſi quis omnes deſcribere v[illegible] integrum volumen con[illegible]ere poſſit: quod idem, & de Tulipa dictum i[illegible]ligitur.

CAP. II.

De Narciſſo.

Narciſſus non à Narc[illegible] ſeu, ut Plinius, à n[illegible] vim Narciſſo ineſſe l. 21. c. 19. te[illegible] tans, & torpidas gravitates efficiens, dicitur.

Narciſſus à reliquis bulboſis tunicatis certiſſimâ notâ, [illegible] addere non ſit opus.

Narciſſos clarioris doctrinæ gratia dividemus in latifolios & anguſtifolios ſeu juncifolios. Latifolios iterum partiemur in monanthes ſeu unicum in uno caule florem gerentes, & polyanthes ſeu pluribus in eodem caule floribus donatos. Monanthes denique ſubdividemus in 1. calyce ſeu tubo longiſſimo præditos, 2. c[illegible]dinis & 3. calyce brevi.

§ 1. [illegible]

1. [illegible]

Folia huic breviora ſunt quàm vel vulgari Pſeudo-narciſſo vel Hiſpanico, duplo tamen latiora, elatiora nec adeò carinata, minùs glauca, pallidiora, mucronibus obtuſis, ſeſquipalmaria aut ſemipedalia. *Caulis* ſemipedalis, ſatis craſſus & firmus, è membranaceo folliculo *florem* exſerens, in ſex folia pallidiora quàm Bulbocodii vulgaris, albida, latiora tamen expanſum, cum tubo in medio prælongo, flavo, fundum verſus tumidiore & quaſi ventricoſo, ſummo margine circumcirca ſinuato non tamen fimbriato aut inciſo, nec extrorſum reflexo campanæ in modum, ut illius. Folia tubum circumſtan[illegible] propiùs ad illius baſin ſita ſunt quàm in vulgari [illegible] & expanduntur magis. *Stylus* in medio flore pallidus ad ſummum propè tubum extenditur, quem ſex *ſtamina* lo[illegible] eadem ferè æqualia arctè [illegible]

Seriùs floret quàm vel v[illegible] Aprilis. E ſingulis autem bulbis quatuor exeunt folia. [illegible] ſeu croceſcunt.

De loco natali nihil certi [illegible]ciſſimo viro D. [illegible]

2. *Narciſſus major totus luteus calice prælongo* C. B. *Pſeudo-narciſſus Hiſpanicus aureus maximus* Park. *Bulbocodium Hiſpanicum* J. B. *Pſeudo-narciſſus Hiſpanicus* [illegible]

Elatiùs eſt & omnibus partibus majus Bulbocodio vulgatiore, [illegible] altiore, *foliis* di[illegible] latis, dodrantem longis, in hortulo noſtro è ſingulis bulbis binis. *Flos* longè major eſt vulgaris Pſeudo-narciſſi flore, [unde miramur Cluſium florem paulo minorem huic attribuere] totus flavus & quaſi aureus, tam calix, quàm folia eum cingentia, alioquin ei ſimilis. *Radix* hujus craſſior [illegible] quàm illius.

Florebat

Floret nobis circa initium Martii.
Parkinſonus [illegible] ſibi natum deſcribit [illegible] pag. 10[illegible].

3. *Narciſſus* [illegible] C. B. [illegible] B. Ger. emac.

Hic precedenti [illegible] tria producebant folia. Flos
[illegible] albus, quàm folia cum circumſtantia, albus [illegible] Aliquanto ſerius
floret [illegible] præcedens; flos quoque tenerior eſt & citius marceſcit.
Cluſius ſpeciem hanc exactius deſcribit his verbis. Valdè elegans hæc planta tenui è radice bul-
boſa oblonga, nigróque cortice ſive membranâ tecta (à cujus ſede frequentes tenuéſque orieban-
tur candidæ fibræ) proferebat *folia*, dodrantem vel paulo amplius longa, Narciſſi anguſtioribus
foliis [illegible] caulis exilis, non craſſus,
dodrantem altus, ſummo faſtigio membranaceum folliculum gerens, è quo propendebat flos totus
albus, Pſeudonarciſſo vulgari [illegible] forma, paulo tamen minor [illegible] potius major] ſe-
[illegible] ſex foliis [illegible] tubo autem paulo anguſtiore,
& oris [illegible] apice prædita, & medio
ſtylus [illegible]. Nullum vero [illegible] odorem [illegible] qui aperiebatur Aprili,
deinde [illegible] ſemen proferebat in triangulari capite ſive theca [illegible], nigrum & ſplendens,
[illegible] ſed [illegible] ejus.

4. *Bulbocodium* [illegible] *minor Hiſpanicum* Cluſ. [illegible]
[illegible] C. B.

A Pſeudo-narciſſo Hiſpanico majore differt *foliis* longè minoribus & anguſtioribus, *flore* puſillo
inſidente digitali, tenui, viridi *cauliculo*. [illegible] angulo & ferè rotundo
in quo [illegible] proportione. [illegible] bulboſa, exigua, [illegible]

5. *Narciſſus* [illegible] C. B. [illegible] Ger. *Anglicus*
[illegible]
J. B.
Radix bulboſa ex multis tunicis compacta, mediocri magnitudinis, tactu & guſtu viſcida, cum
aliqua dulcedine, acrimoniam tandem aliquam relinquens, cui ſubſunt multæ capillares fibræ, non-
nunquam unica, alias plures ubi ſe propagat. *Folia* longa, anguſta, è viridi cæſia, caulem ad ſum-
mum faſtigium comitantia, ſtriata, coſtis duabus averſâ parte prædita, terna, quaterna, quina tu-
nicâ unâ cum caule ſtatim è radice exorto involuta. *Caulis* palmaris & dodrantalis, compreſſus,
ſtriatus, fiſtuloſus, cui inſidet *flos* ſingularis, deorſum nutans, duas uncias longus, ſex, pallidis &
[illegible] *calice* campanulæ ferè figu-
ra [illegible] ſplendens fimbria [illegible] medio apices ſex lutei circa
[illegible] colorem intorquentur, [illegible] aliqui volunt, nullo, [illegible]
intermedio cauli flos adnaſcitur membranula exalbida florem antequam explicetur involvit: qui-
bſque infra floris medium ſex folia pallidula, micantia, mediocriter lata, mucronata ex ipſo floris
cadio recta foris ſe pandunt. Succedunt pericarpia rotunda, in quibus ſemen *Camer.* nigrum, in
principio latiuſculum, temporis progreſſu rotundum.
Variis in locis ſponte oritur, circa margines agrorum & vervactorum, humido præſertim ſolo, *Locus.*
inque ſylvis & dumetis, locíſque arboribus conſitis. Martio ineunte apud nos in Anglia floret, aut
ſerius citiúſve pro anni conſtitutione, & aëris temperie.
1. Bulbocodium flore pleno ſeu multiplice calice carente: item
2. Bulbocodium floris calice ſeu tubo duplici, triplici & pleno: item
3. Bulbocodii pleno flore ſpecioſum genus Venerio Cluſ. J. B. pro luxuriantis [illegible] *Varietates.*
benda cenſeo, non pro ſpeciebus Bulbocodii diſtinctis. Horum deſcriptiones ſiquis deſiderat, Clu-
ſium, Lobelium & J. Bauhinum adeat.
Non differt [illegible] à Dioſcoridis Narciſſo facie vel viribus. Is autem vomitorius eſt & nervis immictus. *Vires.*
Extrinſecus [illegible] prodeſſe dicitur ambuſtis, vulneribus & herniis.
Narciſſi cujuſcunque radicem vomitum ciere Cluſius ſe ſæpenumero expertum [illegible] ſcribit: quin
& Lobelius hujus plantæ radicibus ruſticam plebem vomitiones moliri aſſerit.
Folia contuſa in Eryſipelate conducunt. *D. Palmer* dictante, D. Hermanno.
Meminit C. Bauhinus Narciſſi totius lutei floris foliis reflexis C. B. i. e. Narciſſi tot. lut. oblongo
calice & reflexis foliis *Eyſt.*
Item, Narciſſi albi, fimbriâ luteâ *C. B.*
Item, Narciſſi lutei repentis, i. e. Pſeudo-narciſſi lutei repentis *Eyſt.*

[illegible] *Narciſſus ampla calyce, mediæ longitudinis.*

6. *Narciſſus maximus pallidus ampla calice flavo* Cluſ. *latifolius pallidus calice amplo alter* C. B.
latifolius omnium maximus amplo calice flavo, ſive Nompareille Park. *Narciſſus maximus* Ger.
The great Nompareil, or Nonesuch Daffodil.

Ex ſingulis bulbis quatuor aut quinque emittit *folia*, pedem aut ſeſquipedem alta, unciam lata, ca-
rinata glauca, longiora latioráque in hortulo noſtro quàm aut Bulbocodii vulgaris, aut Hiſpanici. *Caulis*

Caulis elatior, unicum in ſummo florem geſtat, duplo fere ampliorem Pſeudonarciſſi vulgaris flore, magis expanſum, ſex foliis amplis, pallidè luteis cum medio tubo flavo compoſitum. Tubus dimidio brevior eſt quàm Pſeudonarciſſi vulgaris, inferna parte anguſtior [illegible], oris circumcinatis & inæqualibus, minus tamen inciſis quàm illius. Fl[illegible] vaſculo ſemi[illegible] ubi exoriuntur folia anguſtior eſt, digitali longitudine ſecus quàm in Bulbocodio. Stamina in medio flore à ſtylo recedunt.

C. Bauhinus ex hac planta duas ſpecies facit, nimirum Narciſſum maximum pallidum foliis incanis & Narciſſ. latifolium pallidum amplo calice [illegible].

Narciſſus omnium maximus flore & calice flavo *Park.* qui flores interdum binos conjunctim ex uno membranaceo folliculo prodeuntes o[illegible]

[N]arciſſus max. griſeus calice flavo Park. non [illegible] ſpecies Narciſſi [illegible] ſed varietates duntaxat præcedentis è ſemine natas, quæ [illegible] non propagari.

[illegible] etiam in hortis noſtris hujus generis Narciſſum floris calice pleno [illegible] qui

7. *Narciſſus latifolius* [illegible] Cluſ. [illegible] Park. [illegible] C. B.

Radix bulboſa, oblongiuſcula. *Folia* tria aut quatuor latiuſcula, [illegible] breviora & anguſtiora quàm præcedentis.] *Caulis* pedalis, ſtriatus. *Floris* petala pallida, ſeu dilutè admodum flava, calix ſemunciam longus, oris valde fimbriatis, coloris aurei. [Parkinſonus calicem pallidi [illegible] facit, & fortè natura in his ludit.] Sex breviuſcula [illegible] flavis apicibus prædita; medius [illegible] longior. [illegible] nonnihil tamen [illegible] appendicis floris odorem referens, qui Aprili & Maio aperitur.

Calice breviore & anguſtiore, nec [illegible] fundo ad margines ſenſim dilatato, marginibus etiam minus fimbriatis à præcedente differt, nec tamen ob hæc ſpecie differre [illegible].

8. *Narciſſus* [illegible] Park.

Folia è ſingulis bulbis emittit tria vel quatuor, lata & oblonga, glauca ſeu ex viridi caneſcentia; inter quæ *caulis* exurgit cubitalis, unicum in faſtigio *florem* ſuſtinens amplum, [rariùs binos] ſex petalis albis compoſitum, abſque ulla vel leviſſima flavi tinctura, non admodum latis, quorum tria averſa [illegible] exortum ex uno latere apophyſin quandam foliaceam velut auriculam obtinent [illegible] carent. *Calix* non multo minor Narciſſi incomparabilis minoris calice, ad fundum [illegible] latus & peramplus, pulchrè flavus, marginibus interdum ſaturatioribus & velut croco tinctis. Odor floris gratus & valdè ſuavis. *Bulbus* magnus, albus, cortice exteriore pallido potius quàm nigricante. Adnatis rariùs ſe propagat in hortis noſtris, nec ſemen ad maturitatem perducit, ob teneritudinem & frigoris impatientiam.

9. *Narciſſus oblongo calice* Cluſ. *albus oblongo* [illegible] *major* Park. *albus calice flavo Muſcari odore* C. B.

Ternas habebat [illegible] oblonga & ſatis anguſta, carinatáque *folia*, cæſii quodammodo viridis coloris; inter quæ prodibat *caulis* pedalis longitudinis aut amplior, lævis, enodis, ſatis gracilis, firmus tamen, ſummo faſtigio folliculum membranaceum ſuſtinens, è quo emergebat unicus *flos* longiuſculus, ſumma parte in ſena folia alba, ſatis ampla & in mucronem deſinentia diviſus, cujus umbilicum occupat calix flavus, ſemunciam longus, oris aliquantulum inciſis, & quodammodo fimbriatis, habens in medio *ſtylum* palleſcentem, ejuſdem cum calice longitudinis, cinctum ſex *ſtaminibus*, flavi veluti farinâ conſperſis, eorum præſertim apicibus; valdè autem ſuavis erat odoris & Muſcari floris odorem penè referentis. *Radix* bulbacea, longiuſcula, digitalis craſſitudinis, alba, è multis tunicis conſtabat, quarum exterior ſubfuſca, aliquot craſſioribus fibris albis infima ſede donata.

Cluſius duplicis præterea hujus varietatis meminit:

1. Alter flore præcedenti penitus ſimili, calicis tamen oris magis croceis. Hunc Parkinſonus *Narciſſum pallidum oblongo calice ſerotinum* vocat, & florem ſumma parte magis flavum ei attribuit, paulò ampliorem, calicis marginibus inteuſius flavis ſeu croceis.
2. Alteri petala ex albo palleſcebant, aut [illegible] erant, calix verò multò latior qu[illegible] deſcripto & oras planè croceas habens.

His addit Parkinſonus duas alias varietates:

1. Narciſſum totum pallidum oblongo calice ſerotinum [illegible]
2. Narciſſum album oblongo calice flavo ſerotinum, du[illegible] minorem.

10. *Narciſſus albus calice flavo alter* C. B. *Narciſſ. albus oblongo calice præcocis* [illegible] Park.

Lata & carinata habet folia, non incana ſed viridia, tria vel quatuor, fere qualia Leucoii bulboſi vulgaris, pedem alta. *Caulis* viridis, foliis brevior, unicum in faſtigio *florem* geſtans, mediocris magnitudinis, minorem tamen quàm præcedentis primo loco deſcripti, petalis albidis, ad cre[illegible] ſeu floris [illegible] colorem accedentibus. Medium florem occupat tubus exactè luteus ſeu flavus, ſemunciâ longior cum ſtylo intermedio, ſex *ſtaminibus* farinâ lutea conſperſis cincto, interdum longioribus ipſo ſtylo, interdum brevioribus. Odor non ingratus, ſed obſcurior.

Tempus. Extremo Martio & ineunte Aprili floret.

Autores Addimentorum ad Cluſii curas poſteriores [illegible] varietates proponunt;

Altera

1. Altera folia habet anguſtiora, non omnino tamen ita anguſta ut junccifolia dici queat: caulis alioqui & floris magnitudine & forma conveniunt cum priori. Floris folia in utraque hac ſpecie alba [illegible] præcoci à ſerotinis ſecerni [illegible].

2. Tertia prioribus duabus differt [illegible] anguſtioribus & acuminatis. [illegible] calice flavo præcox dicitur.

§. 3. Narciſſus albus [illegible] calyce.

11. *Narciſſus medio-purpureus* J. B. Ger. *medio-purpureus ſerotinus* Park. *albus circulo purpureo* C. B.

Radix ei bulboſa [illegible], ſapore amaricante; *folia* à radice ſtatim exoriuntur caulem tanquam vagina aliquouſque involventia, latitudine ſemunciali, pari cum caule longitudine. *Caulis* ſingularis, ſeſquicubitalis, compreſſus nonnihil, utrinq; acutus, fiſtuloſus; in cujus faſtigio *flos* unicus, [illegible] ſuaveolens, candidus, nutans, pediculo per articulum cauli juncto, vaginâ membraneâ [illegible] cujus cervix in [illegible] quatuor ſaturatè virentem floris quaſi baſin deſinit: hinc canaliculata fiſ[illegible] cui ſena illa floris candidi folia cohærent, ſubrotunda, [illegible] tria aculeum mollicellum proferunt, totidem alternatim eo deſtituuntur: florem medium obtinet corona fimbriata, ora rubenti, infra quam circulus exalbidus, aliúſq; huic ſubjectus luteus; ſena in fiſtuloſo canali *ſtamina* lutea, [illegible] reliqua tantillum ſupra [illegible] proferentia.

Hanc plantam in quibuſdam Galliæ Narbonenſis pratis obſervavit Cluſius ſponte prov[illegible] in Italia. Narbonenſium prata ſtellarum candore ornare dicit Lob. in *Adv.*

Tres hujus ſpecies habentur formâ, colore aut odore nequaquam diſſimiles, ſed florendi tempore [illegible] magnitudine etiam [illegible] partim diſſidentes. Majores [illegible] medii præcoces & ſerotini producuntur; minores ſunt. *Dod.*

Parkinſonus [illegible] ſpecies proponit, nimirum

1. Narciſſum mediopurpureum præcocem.
2. Narciſſum medio-purpureum ſerotinum: cui folia tribuit quàm præcedenti latiora; [illegible] radicem etiam craſſiorem.
3. Narciſſum medio-purpureum maximum: qui [illegible] parte, foliis, floribus, radicibus reliquis major eſt, & [illegible] ſerotinis floret.
4. Narciſſum medio-purpureum ſtellarem: cujus folia quàm præcedentium tantillò anguſtiora & viridiora: floris petala anguſtiora, nec ſibi invicem contigua, unde & longiora videntur, & ſtellam referunt. Odor hujus remiſſior eſt quàm primæ ſpeciei.

Prima ſpecies Martio menſe floret, reliquæ Aprili aut Maio. Secunda ſpecies in Italia, Gallia Narbonenſi atq; etiam Germania ſponte provenit, reliquæ Conſtantinopoli miſſæ ſunt.

Narciſſus albus circulo croceo vel luteo *C. B.* A priore potiſſimum circuli colore differt, ideóque diverſa [illegible] ſpecies non eſt cenſendus.

12. *Narciſſus* [illegible] *ſerotinus* Park. [illegible] C. B. [illegible] Ger.

Folia huic minora & breviora quàm præcedentibus; *caulis* etiam humilior; *floris* petala an[illegible] ſpatio intermedio relicto à ſe invicem disjuncta, [illegible] colore tincto. Maio floret.

13. *Narciſſus medio-purpureus* [illegible] J. B. *albus magno odore flore, circulo pallido* C. B. *Latif.* 7. Cluſ.
Cluſ.

Latiora reliquis *folia* habet, coloris ferè æruginei [illegible] pallescentis [illegible] nudus ut reliquis Narciſſis, paulli[illegible] foris ſtriatus, [illegible] ſumma parte ſuſtinens [illegible] branaceum [illegible] unicus ut plurimum *flos* magnus, [illegible] ſex albis foliis [illegible] pallidum cingentibus conſtans, cujus fimbria ex pallido purpuraſcit. Flori ſuccedit ſatis craſſum triangulum *caput*, nigrum *ſemen* continens. Radix craſſior ſuperiore, & [illegible] medio luteo vulgaris radice comparanda, etiam ſoboles ſatis feliciter procreans.

E Stiria allatum [illegible] Serius floret, [illegible] Maio menſe. Eadem videtur Narciſſo medio-purpureo 3. ſeu maximo *Park.* ſuperius poſito.

14. *Narciſſus* [illegible] *niveus odoratus circulo rubello* C. B. *medio-purpureus minor* J. B. *Latifolius* 6. Cluſ. *Narciſſus* [illegible] *ſtellaris* Park.
Cluſ.

[illegible] quaterna aut quina Martio menſe erumpunt *folia*, oblonga, anguſta, inter ea deinde *caulis* [illegible] rotundus, [illegible] fungoſus; in cujus ſummo è tenui membrana prodit unicus, nonnunquam & alter, *flos*, ſex niveis foliis ſtellæ modo, decuſſatim conſtans, parvum *calicem* pallidum cingentibus, cujus ora rubelli fimbriâ exornata, ſex in eo inæqualibus *ſtaminulis* flaveſcentibus. Flori ſuaviter odorato ſuccedunt capitula triangula, craſſiuſcula, in quibus nigrum inæquale *ſemen*. *Radix* ut ceteris bulbacea, multis candicantibus tunicis conſtans, extima quæ reliquas ambit fuſca, è cujus [illegible] parte plurimæ ſubfuſcæ fibræ dependent.

Provenit magno milliari ſupra Gamingum Carthuſianorum monaſterium, pratis quibuſdam altiſſimo lacui vicinis.

Hic flore eſt omnibus partibus minore quàm præcedens, foliolis ejus anguſtioribus & acutioribus: tantillò etiam floreus: eundem eſſe putamus Narciſſo medio-purpureo ſtellari *Park.*
Narciſſus cœruleus ſolo floris colore à Narciſſo medio-croceo differt. *Lob.*

15. *Narciſſus medio-cro*[illegible] J. B. Ad. part. [illegible]

Lob.
Palmaribus & quinque-uncialibus, tenuibus Hyacinthi Autumnalis foliolis exit, viridibus, [illegible] cæteroq; caule dodrantali, & *flore* præcoce medio-croceo Narciſſo non diſſimili, minore tamen.

16. *Narciſſus parvus albus fimbriâ ſurco-rubente* C. B. *parvus ſtellatus* [illegible] *cortice.* Lob. Ad. part. 2. J. B.

Null[illegible] hujus deſcriptionem invenio. Lobelius à *N. de Quelt* accepit.

17. *Narciſſus maximus flore cæruleo albicante, fimbriâ croceo-aureâ* C. B. *maximus medio-purpureus aut cæruleus latifolius Hiſpanicus* Hort. Eyſt.

Narciſſus latifolius polyanthos ſeu pluri[illegible] *caule floribus.*

18. *Narciſſus multos ferens flores medio-luteus Narbonenſis* J. B. *medio-luteus copioſo flore, odore gravi* C. B. *Narbonenſis vulgaris* Park. parad. *medio-luteus polyanthos* Ger.

Cluſ.
Tria aut quatuor producit *folia*, virentia, oblonga, Porri foliis ferè ſimilia: *caulem* [illegible] ſtriatum, nudum & ſine foliis, pedem altum, interdum altiorem; in cujus ſummo ſex aut octo pluréſve naſcuntur *flores*, triangulis pediculis inſidentes, & è tenui membranaceo involucro erumpentes, mediocriter amplos, cum gravitate quadam odoratos, ſex foliis conſtantes albis, interdum etiam *argentinis*, quorum medium flavus omnino *calix* occupat, ſex brevia *ſtamina* cum ſuis apicibus pallidis continens. Floribus ſuccedunt triangularia *capita*, in quibus *ſemen* nigrum, anguloſum. *Radix* illi ſatis ampla, bulboſa, nigricantibus aliquot tunicis ſepta, fibriſq; multis capillata, intus omnino alba, & ſi prægustatur lentum quendam ſuccum, ut reliqui bulbi, [illegible], amara.

Locus. Naſcitur pleriſque Hiſpaniæ quæ Mediterraneo mari objecta eſt locis, & omnibus ferè circa Monſpelium pratis. *Nos in Italia, itinere à Lericio ad Maſſam, & à Maſſa ad Lucam inter ſegetes copioſam obſervavimus Aprili menſe florentem. Circa Monſpelium Martio, & interd*[illegible] *ruario floret.*
Hujus duas præterea ſpecies ſeu varietates proponit Parkinſonus in *Parad.* alterum vocat *Narciſſum Narbonenſem ſive medio-luteum præcocem*; alterum *Narciſ. Narbonenſ. majorem amplo flore*: qui fortè Narciſſus medio-luteus petalis longioribus circulo patulo *Botan. Monſp.*

19. *Narciſſus medio-luteus majoribus floribus* C. B. *Narc. plures ferens flores majores præcocior medio-luteus* J. B. *Latifolius Byzantinus medio-luteus* 2. Cluſ.

Cluſ.
Præcedenti ferè ſimilis eſt, [illegible] plerumq; nonniſi ternos, quaternos aut ad ſummum ſenos [illegible] fragrantia eſt iam ſuperiori.
Locus. Adfertur Conſtantinopoli & in fictilibus [illegible] ſi veris temperies paulò calidior fuerit.

20. *Narciſſus tenuis calice flavo odore fragrantiſſimo* C. [illegible] Cluſ.

[illegible] huic ſuperiore ampliores, omnino tenui præter medium calicem flavum, odoris fragrantiſſimi, ſeptem & plures ſummo caule ſimul naſcentes. *Folia* carinata nec minùs lata habet quàm qui plerumq; fert flores & *radicem* craſſiorem.

21. *Narciſſus albus circulo croceo polyanthos* C. B. *medio-croceus ſerotinus cum aliquot floribus* J. B. *medio-croceus polyanthos* Park.

Foliorum latitudo & magnitudo eadem cum magni Narciſſi lutei Hiſpanici, ſed obſcuriùs virent. Maio profert flores, duos, tres, quatuórve, pulchros, magnos ex uno pediculo. *Lob.* Brevis hæc & obſcura deſcriptio nobis non ſatisfacit. Parkinſonus folia cæſia ſeu ex cinereo viridia huic attribuit, Narciſſi Narbonenſis latitudine paria, *floris* calicem ampliorem, luteum, margine croceo cinctum.
Locus. In pratis quibuſdam ad dextram Lani amnis Monſpelii, in loco dicto *en grammont*, elegantiſſimis floribus eorum ſtatum diſtinguitur. *Botan. Monſp.*

22. *Narciſſus Piſanus* Park. *medio-luteus Piſanus plures flores ferens* J. B. *pallidus medio-cro*[illegible] C. B.

Park.
Folia habet Narciſſi vulgaris Narbonenſis paria vel majora; *caulem* nonnihil altiorem, *flores* multos, albos ſuſtinentem, valdè pulchros, Narciſſi prædicti ſimiles ſed tantillò majores, *calice* [illegible] medio-luteo, ampliore & rotundiore.

A. 13. *Narciſſus medio-luteus vulgaris* Park. *medio-luteus* Ger. *pallidus circulo luteo* C. B. *Nar. albidus medio-luteus cum aliquot floribus* J. B. Common pale Daffodill, or Primroſe peerleſs.

[illegible] ſatis craſſus eſt, ſubrotundus, multis tunicis compoſitus, plurimis fibris [illegible] è baſi exeuntibus. *Folia* dodrantalia, interdum [illegible] & longiora, [illegible] mucrone non admodum acuto, [illegible] viridi glauca, quatuor [illegible] caulem aliquoufq; amplectentia. [illegible] inanes, ſtriati, non exactè rotundi, ſed aliquantulum compreſſi in geminam aciem, pari cum foliis altitudine, aut paulo humiliores, è membranaceo folliculo duos aut tres flores promentes [interdum unicum] [illegible] plos, ſex foliis latis, obtuſis [illegible] compoſitos, cum vehementia quadam odoratos, corolla ſeu calyce in medio humili, pallidè flavo, fimbriato, cui inſunt ſtamina perbrevia cum apicibus [illegible] pallidis.

Floret circa finem Aprilis, aut [illegible] citiùs citiùſve pro anni tempeſtate. In Anglia [illegible] ſponte provenire [illegible], & nos quidem [illegible] floruntem aliquoties obſervavimus, verum hortorum [illegible] rejectamentis originem ſuam debuiſſe ſuſpicamur, non tamen negamus cum alicubi ſponte naſci. *Tempus & Locus.*

Matronæ noſtrates *Primulam veris incomparabilem* hunc vocant, ob colorem floris non diſſimilem *Primulæ veris.*

Hanc ſpeciem eſſe puto quam Cluſius majorem appellat, amplis foliis, & in [illegible] utplurimùm, interdum ternos & quaternos flores magnos ſuſtinentem, ſex foliis albis [illegible], & calicem pallidum cingentes, odoratos; quam in Anglia ſponte naſci à viris fide dignis ſe intellexiſſe ſcribit: quem C. Bauhinus Narciſſum totum album 1. facit, & Narciſſum [illegible] appellat. Verum Cluſius calicem non album, ſed pallidum ei attribuit.

Hic [illegible] flore ſulphureo [illegible] odore gravi [illegible] videtur.

14. *Narciſſus* [illegible] *calice aureo* [illegible] C. B. *Cluſ.*

Hujus bulbus ſatis craſſus eſt, externo cortice ſpadiceo [illegible] promit Januario [illegible] quodammodo cannata, viridia, cubitalis longitudinis, inter quæ caulis prodit cubitalis aut altior, deinde [illegible] cubitorum altitudinem ſuperans, (quam in reliquis Narciſſorum generibus obſervare non memini [illegible]) viridis, ſtriatus, intus cavus, ſummo faſtigio ſuſtinens [illegible] membranaceum quoddam involucrum, e quo exibant ſuis petiolis innitentes *flores*, quinq; ſex, ſeptem, aut plures, coloris flavi, nonnihil [illegible] centis, floridi tamen, quorum medius calix aureus, ſuavis valdè odoris.

Ma[illegible] Borbat.

15. *Narciſſi pallidi medio-aurei varietas, ſeu Narc. ſulphurei coloris minor* Cluſ. ad. cur. poſt. *Narc. pallidus medio-aureus* C. [illegible] *Cluſ.*

[illegible] medio-luteus, latiuſcula [illegible] pedalis [illegible] altior, ex [illegible] vagina ſeu membranacco folliculo profert tres plerunq; ſed interdum plures *flores*, illis qui ſimilis ferè generis Piſa Italiæ aut Byzantio tranſmiſſi ſunt, itemq; vulgatiorum juncifoliorum floribus non majores, ſed collo breviori, ſex foliorum valdè pallidorum ſeu ſulphureorum textura conſtantes [illegible] gentium coronam longiuſculam, ſed patulam, nec tibi aut calicis forma prædictam [illegible] auream, cum apicibus plurimis quaſi farina conſperſis. Odor non ingratus [illegible] eſt. *[illegible]*

16. *Narciſſus præcox ſulphureus coloris majuſculus* Cluſ. ad cur. poſt. [illegible] Park. parad. *Cluſ.*

[illegible] ſeſquipedalia, viridia, non incana, anguſta pro longitudine: inter quæ [illegible] brevior ipſis foliis, ſed tamen pluſquam pedalis, plures ex uno folliculo *flores* protrudens, ſex foliis pallidis, ac propriè ſulphurei coloris conſtantes, intermedio *calice* proſus flavo, brevi, ſed [illegible] [illegible] cum *ſtylo* breviculo & parvo intermedio, tribus tantùm *apicibus* cincto. Odor gratus.

His addit C. Bauhinus [illegible]
Narciſſum Orientalem [illegible]

27. *Narciſſus albidus polyanthos calice amplo luteo. An Narciſſus* [illegible] Park? *An Narc. orientalis albus calice luteo, campanulæ* [illegible] C. B.?

Folia huic ab unico bulbo quatuor exeunt, dodrantalia, pedalia & altiora, interna parte concava, glauca quidem, multò tamen quàm Bulbocodii Hiſpanici longiora latioráq; quàm illius. *Caulis* pedalis aut ſeſquipedalis, firmus, craſſior quàm Bulbocodii Hiſpanici, *flores* in ſummitate è vagina membranacea plures promens, [in hortulo noſtro tres tantum primo poſtquam ſatus fuerat anno,] albos cum pallore quodam, non prorſus niveos, *calice* in medio [illegible] quàm in Narciſſo medio-croceo elatiore ſeu longiore, circa margines ſinuato.

Hujus ut & ſequentis flores jucundum odorem ſpirant.

28. Nar-

28. *Narciſſus albidus polyanthos calice amplo luteo* [illegible] *mi-nor* C. B.? *an Medius* ejuſdem?

Hic præcedenti per omnia ſimilis eſt, ſed multo minor. *Folia* anguſtiora habet & viridiora, quatuor ab eodem bulbo. *Caulem* tenuiorem & infirmiorem, *flores* in ſummitate geſtantem albidos, cum calice flavo, dimidio ferè minore, brevioréque quàm præcedentis.

29. *Narciſſus luteus polyanthos Africanus* C. B. *Africanus* [illegible] Park. *Africanus flavus polyanthos* Addit. ad Cluſ. cur. poſt.

Folia habet lata valdè, bipedalis aut pede altiora, non adeò cana; inter quæ latet *caulis* brevior, craſſus, rotundus, firmus, ex uno membranaceo folliculo *flores* producens duodecim aut plures, quorum ſinguli majores ſunt quàm reliquorum Narciſſorum qui plures ſimul unico caule innaſcentes flores producunt, & paullo minores vulgaribus medio-luteis aut medio-purpureis Narciſſis, prorſus flavi & ſplendentis lutei coloris, è quorum medio exſilit *calix* longus, ſeu tubus patulus, magis flavus quàm ipſa folia, minor tubo Narciſſi juncifolii 1. *Cluſ.* major autem illo calice qui in Narciſſo pallido medio-aureo conſpicitur, admodum grati coloris minimè crenatus & inciſis marginibus, ſed præſectis quodammodo & æqualibus planè oris: in cujus medio *apices* ſex lutei formâ quaſi conſperſi, non conſpicuo ſtylo ſeu paſtillo.

Tempus. Extremo Martio & ineunte Aprili floret.

Parkinſonus Narciſſi Africani aurei minoris meminit, qui non [illegible] quàm omnium ſuarum partium parvitate & pallidiore floris colore à præcedente differt.

30. *Narciſſus luteus polyanthos Luſitanicus* C. B. *Narciſſus Ægyptius* J. B. *Narciſſus d'Argiers aut Ægyptius* Lob. Ad. part. 2.

Lob.

Bulbus eſt Narciſſi medioluteì Narbonenſis pari & ſimili, ſed externis involucris nigrioribus. *Flores, caulis, folia*, Narciſſo Piſano ſimilia, ſed flores variant, aliis minoribus, rotundioribus & veluti decurtatis: aliis verò unà pluribus & longioribus.

Locus. In Luſitania erutus eſt propè *D. Uve.*

31. *Narciſſus luteus Conſtantinopolitanus* C. B. *latifolius* [illegible] *flore* 4. Zenincada catamer *nomine allatus* Cluſ.

Cluſ.

Folia huic proximè deſcripto [latifolio niveo 3. *Cluſ.*] ſimilia. *Flos* varius, nam vel totus flavus eſt, vel omnino pallet, præter calicem, qui in hoc planè aureus eſt. *Semen* in trigonis capitibus Narciſſinum, inæquale, nigrum. *Radix* tunicis ſpadicei coloris tecta.

Locus. Byzantio allatus eſt.

32. *Narciſſus anguſtifolius totus luteus* C. B. *totus luteus*, [illegible] Cluſ. ad. cur. poſt. *anguſtifolius luteus ſemper florens Caccini* Park.

Folia habet anguſ[illegible] aut circiter longa, coloris obſcurè virentis, & aliquo modo carinata, media quodammodo inter folia Pſeudonarciſſi Hiſpanici & vulgatioris medio-purpurei Narciſſi, falſem longiora quàm ut junciſoliis accenſeri debeant: ideóque anguſtifolius Narciſſ[illegible] non incommodè poterit. Inter hæc folia, quæ ſatis numeroſa ex una radice prodeunt, [illegible] aliquot aſſurgunt, ſinguli duos aut tres flores proferentes [imò multò plures uſque ad quindenos] parvos, luteos, mediâ coronâ ſeu *calice* brevi, prorſus flavi coloris, odoris obſcuri: quódque mirum eſt ſecundo anno flores profert, ità ut nunquam deſinat florere, quin & ex adnatis ſuis bulbis, quos eo quo terræ commiſſus eſt anno plures habere ſolet, illo ipſo anno alios caules & flores profert.

Locus. E Florentia miſſus eſt.

33. *Narciſſus anguſtifolius albus minor* C. B. prod.

C. B. prod.

Ex *radice* bulboſa tunicâ ſubnigrâ tecta & pauca fibris capillatâ *folia* bina [illegible], anguſta, porracea exurgunt: inter quæ *cauliculus* palmaris, cujus ſummo bini *flores* parvi, albi, *calice* oblongo, anguſto donati inſident.

Locus. In floridis collibus circa montem Lupi & in monte Cetio Aprili menſe cum flore invenit *D. Magnol.*

34. *Narciſſus totus albus major* C. B. *latifolius ſimplici flore prorſus albo* 1. Cluſ. *Narciſſus cum pluribus floribus totus albus major* J. B. *totus albus* Ger.

Cluſ.

Folia habet terna aut quaterna, viridiora paullò quàm Narciſſi medioluteì nivei, longiora & anguſtiora, è quorum medio exilis *caulis* ſeſquipedalis, anguloſus tamen & concavus, cui inſident ſeni, ſeptemi, interdum deni *flores*, prioribus ſimiles, ſed oblongioris paullò, & omnino nivei, quorum videlicet calix ille medius, qui in * prædicto flavus etiam albus eſt: odor illius ſimilis, ſimilis etiam *radix*. Illius ſemen capſula, neque ſemen obſervare potuit Cluſius, cum Januario extremo naſcentem pingui ſolo tenuellis Luſitaniæ & Bæticæ locis, & uliginoſis, uſibúſque adhuc aquâ ſtagnantibus cum floribus obſervabat, tum etiam Februarii initio in ſumma Calpe.

* Narc. medio-luteo Narbon.

;j. *Narcijfus mtus dhtis miner* C B. *folnt (MnAxtnt'thui cum flanhm fisrihus, ictui albus miner* J. B. *N<>rc. t«$f. nivtuj alitr* CluC

Cluf.

Superiore minor eft, firmioribus nugifque candicantibus *foliii,* qual'u feri in Niraflo marino Pancratiodiifto, *tmU* bntviorc, fit duos, tresautquatuor duntaxat flores profercnte.

t Roliquis Narciflii leriui, h. e. Maio menie floret.

%&. *Ntrriffiii nivtm* C B *nivtut lattftliut Bjz.amiaut* J. B. *UiifJtus ruvim* j. CluC

Felu primo gencri fimilia profert; *Cnultm* inter folia pcdalcm, qui ternos & quatemos *font* gent, ejuldcm cum fupenorc magnitudmis, nivei prorlia colons, id eft, calicc eoam mvco, *i* tjuibus cmergunt (era *ftamitta,* terna aius longiora, flava.

Hk Byzantio .illatus eft.

Alius prxterti adeo ilii in omnibusfimila, ut vixquilpiamdifcernere potutJict, nilidiffl|h:nti.!ni feallent *fiartt* illo minores & frequcntiori;) in (umtno caulc nnfeentes, odorem *8c. i*agrannam JaP niuii tefetentes: tlujiu femen mtrigonis capkulu mclulum, nigrum, inxquale. Utnufque *radix* minor paullo priorc, & nigris tunios iepta.

Maio me life floret. Tempus.

His addit C< Bauhinus, I. Narcifluni Oiientalcm majorem album, Le. Narcit Orient, major, totum albunjpolyanthcm. *Ejjl.*

2. Niraflcra Orient, meduun album, i. c Narc Orient, medium totum album pjotyanthem. *\yfi.* <jm a priore J0I.1 magnitudine ilitfiirt. Eft jiutcni prior UritoliuSj flortbm topiolii albis per-5 ple, oi>ratis, tribus (ian- i* brcvibus (ionatis.

;. NarafFutn Oiient. allium cxloiatum, calicc Itcllato *Ejjt.*

4. Narcilium album maximum, calyce luteo brcvi Wort £#.

5. Niru lacitblijin fulphurcum vcl album brcvicaiycc C. B.

4- 5. *Narctjfui juncifol'tus.*

1 *IJtrciffiii jtacifolim pr<ecox* Gsr. *juHttfttmi fore Ixtto* J. B, *Njn\ jttn.'sfcUm 1.* Cluf. *j,* *cifoltus oilonga cuitt Ittfeui rrtjjor* C 1).

*R*Jtce* efl UillxjfTi, tunicata, tunica feu inembrana cxtcriore nigra aut THIM., pturimb fibris ex ima : feu Kifi puKicimolxti Ilipjci. *Folia ex,* codem buibo ptcrunflue duo, pcdalis longicudinii. an*i,* tenultate & virore imiceo, intenore umen fcu fupma ftperfiuc nonniluJ concava, i: w exurgit tcres, nudus, ccnui*, paris Rre alcimdinis cum fotiis, in cacumince ihecnt.i mem; tres auc quamor *flora* promens, pcmnis flavos, £ loogo & angufto cubo in lex folia cs-unibi, ami pan'o 8: breviuioilo in medio calitc ciraim oras unuato, tna intus ftaminula, cacuminuU ftava getianm continence. His (inquit Cluiius) (ucccdnnt criangula *(*fita,* obtuJu angu- ut rdicjiioruiii NarciJloturn, nigroSc aogulofb lemiii; plena, nimorc taiiien tjuajn aliorum.

Apiili tneafi (ILML-C. Spoiitc nalcitur in montanu pratu non procul Tolcto *Si.* area GuadiJupe. Tm/w I Locus.

Cluf.

Clufio in Hift. Narciffus X. qui anguftifoli*jsll.Sc* (uncifolius I. dicitur.

4arcill oleo *Let,* hue rcfertur J a C. Bauhino prodiverla ie proponitur *t.* 'Cundo roieo.

J. *N.;r(tJJm lururt/'Jiui minor C\v£.* luft. *jmKifnIiHt Imltia mpw C* B. *jumif/lius flirt luSm* J. B. *jflimt ftrettnui* <Ger.

Cluf.

I lac prxccdcntc minus eft, gracitioribiis, rocundionbui frequentioribufquc *film;* < dio prodeiintibus pulillu, iimcunt plerunque aut ahcrum *fiarem* duntaxat fuftinencibus, flivum *$c* odt>; Jtcruis, led foliis conlUntcm hrmioribusC; nwgii o>i(«.

JI 1 Iifpnlim *Cc* Gadcs locis cum ipfo Horc Januario menic emit Chifius: In hoitw *Liau &* noftris'iionnili Aprili aut Maio : *Tt*»fu.*

J. *Narctjfm jmciftltui Jlert lutto vtrit%ato* C B, *juncif*. luttut *!bicMttfai liatu* . 'Jit *jantif. imt. atinotmitHti ttntu JipmcJut, brtvi taiut* Swcr.

Park.

*Fob** hab« tcretli, viridia, obking.i, Jundfoln Narciffi rulgmi *ilmWii*; »«/M* duos *triGre floret* (iiltincntcm luteoi, *pet* "e vj- negatis, t«fc« brevi, coa»; praocdente non differt.

4. *Narciffus jtmcfiltu, fat fdtJe rtfUxe, jm* •» J[6]" *pallide* J. B.

Huic in hortulo noftro *filimn* jr« (ololsto plura Si major.i JJtculo mcmbraiuceobu] (idct angisJtui ad Horcm uique difiin. I W« Hons mediuj lemidigiraJj campanttorsiii, margmibts *qualiWs, Snuani, cum *ftjU* in medio paru lu»gir.

quem circumſtant *ſtamina* breviora. Floris folia reflexa ſunt. [illegible] tam folia quàm calix pallidè lutea ſunt, ejuſdem ſcil. coloris cum foli[illegible] in flore Bulbocodii vulgaris.

5. *Narciſſus juncifol[illegible] alis flore viridi* Park.

Park.

Folium unicum duntaxat promit, prælongum, teres, viride, ſaltem in omnibus quas Deſcriptionis autori videre contigit plantis, quo tandem marceſcente & evanido emergit *cauliculus*, folio prædicto ſimilis, teres, nudus, viridis, ſumma parte *flores* tres quandóve ſuſtinens ex involucro tenui membranaceo erumpentes, petalis ſex anguſtis, in mucronem acutiſſimum & veluti ſpinulam deſinentibus, cum calice in medio rotundo parvo compoſitos. Floris totius tum calicis medii, tum petalorum ambientium color viridis, odor ſuavis admodum, reliquorum hujus generis ſimilis. Florem non ante menſem Octobrem explicat, qui pruinis brevi ſupervenientibus [illegible] apud nos corrumpitur. Planta eſt tenera, nec hyemes noſtras facilè tolerat.

Locus. E Barbaria Africa delatus eſt.

6. *Narciſſus juncifolius flavus* [illegible] *calice* Cluſ. *[illegible] flavus magno calice* [illegible] Park. parad. [illegible] *ampla calice* Ger. emac.

Cluſ.

Bina aut terna huic ſunt *folia*, pedalis aut majoris longitudinis, craſſa & ſucculenta, carinata & viridi colore prædita, proximè ad Juncifolii Narciſſi foliorum viriditatem accedente. Prodit inter folia *caulis* gracilis inſtar ejus qui ſubſequitur, firmus, pedalis longitudinis, qui ſummo faſtigio ex membranaceo folliculo binos aut ternos *flores* promit, valdè elegantes, majores & laxiores quàm reliquorum Narciſſorum junceo folio, ſex præditos foliis flavis, quorum medium occupat *calix* major quàm in ullo Narciſſorum genere, ſemunciam namque longus & per oras veluti ſinuoſus, paullò ſaturatioris lutei coloris, continens brevia ſex *ſtamina* flava, apicibus aureis prædita, & *ſtylum* flavum, extrema parte craſſiorem. Odoratus eſt is flos perinde ac Narciſſi juncifolii flores. *Radicem* habet Narciſſi ſequentis bulbo æqualem.

Locus & Tempus. E montibus D. Jacobo Gallæciæ vicinis à Nic. le Quelt [illegible] Aprili menſe floret.

C. Bauhinus hanc plantam Narciſſis juncifoliis non accenſet, verùm Narciſſis totus luteus quos vocat.

7. *Narciſſus juncifolius* [illegible] Cluſ. [illegible] *flore* [illegible] J. B. [illegible] B.

Cluſ.

Ex bulbo aliorum Narciſſorum junceo folio bulbo non diſſimili, valdè tamen puſillo, quinque aut ſex *folia*, producit, anguſta quidem illa & juncea, aliquantulum tamen planiora, dodrantem aut pedem longa, nonnihil procumbentia, viridia; inter quæ prodit unus aut alter *cauliculus*, gracilis, nudus, viridis, pedalis longitudinis, ſummo faſtigio geſtans folliculum membranaceum inſtar aliorum Narciſſorum, è quo exilit unus aut alter *flos*, longo pediculo innixus, formâ Juncifolii vulgaris floribus ſimilis, ſed paullò minor, ſex foliis pallidioribus conſtans, cum medio *calice* flavo, majore aliquantulum, & magis patente quàm in illius flore; è cujus umbilico pallidula brevia que ſtamina emergunt, medio ſtylo prominente. Odoratus quidem eſt flos, paullò tamen gravior eſt ejus odor quàm vulgaris Juncifolii.

Locus. Sponte naſcitur in illa Galliæ p[illegible] *Rovergue* appellatur. [illegible] Cluſio deſcribitur in Appendice ad Hiſtor. plantarum rariorum.

8. *Narciſſus juncifolius totus albus* C. B. *juncif. flore albo* [illegible] Cluſ. App. alt. [illegible] *albus* Park.

Cluſ.

Hujus multò longiora ſunt *folia* quàm Narciſſi juncif. flore albo reflexo, & viridia; *caulis* etiam longior, ſummo faſtigio ſuſtinens binos aut ternos *flores*, diverſæ tamen ab eo formæ: nam Narciſſi juncifolii minoris floribus valdè ſimiles ſunt; horum tamen color albus, tam ipſius calicis quàm ſex foliorum illum ambientium. *Radix* non valdè magna eſt, longiuſcula, membranâ eam cingente propemodum ſuſcâ.

Locus. Floret Aprili; è Pyrenæis autem montibus erutus eſt.

Narciſſi juncif. albi *Park.* folia magis ad coloris tendebant, penè ut foliorum Pſeudonarciſſi, quales erant plantæ à Venerio ad Cluſium miſſæ.

Parkinſonus aliam adhuc hujus varietatem proponit calice majore, cætera ſimilem.

9. *Narciſſus albus Autumnalis minimus* C. B. *ſerotinus ſive Autumnalis minimus* Cluſ. *Autumnalis minor* Ger.

Cluſ.

Unicum *cauliculum* digitalis longitudinis, gracilem, vacuum habet hic Narciſſus, in cujus ſummo florem Narciſſinum, odoratum, ſex foliolis albis conſtantem, & in medio exiguum *calicem* flavum continentem; *Folia* ſuccedit exile, trigonum *caput*, exiguum, nigrum, anguloſúmque *ſemen* continens. *Radix* Narciſſo juncifolio valdè ſimilis, minor tamen, multis candidis tunicis, ſenſímque ſuccrescentibus conſtans, ſed nigrâ quâdam membranâ tecta. Tota planta amara eſt.

Locus. Naſcitur plurimum ad Anam flumen in Turdulis, ubi florentem, & ſuis capitulis jam matureſcere incipientibus erutam ſub Octobris finem, nullis è bulbo natis foliis, nec ulla eorum veſtigia obſervavit.

10. *Narciſſus*

10. ***Narcijfat moMMUu jvxtifui. calict (l:i-o* C. B. *Pftutlaiurcijjuj jtaicifeliiti primitt* CluC *juth aftlws w<»n<miu mimmus* Gsr. em.ic.**

*Ct*f.*

Folia huic vaKlc- .tngufh, *Ura* potius juncea; *ctmlis* tennis, nudus, palmtun alms, cujus extreme tab inlulet *fie>* £ vaginuLi emergen*s,* qvti fe (bliis« herbido pallcfccnnbus & expwiis conft.it, quorum medium *ealix* flivus, olithi irtitar nMongus, ons prseiitiis non (muofis 3c hmbnatis at illperiorum (cd acqunlibus: JW.X exiguo NarcHio Gmilis, intus Candida, torn nipricans,

Nalcittir quibufdam Lulit.tm.r Bxtururque collibus, ubi Jamiario Horentem mvontt Clufius. *LOCK.*

Parkin (ont;s ttium adlmc lj)ccicruni icu varictatum Narclffi (unafolu flore reflexo meminit, nimirunif

i, *Nartijfi juncifolii Hore tuttortfiexo filth* m.ijoi'ibus i longiori ibus quam Narad junciL flore albo reflcxo; *cault* cantillo eubore *flora* duo trclvc, cotos aureos fuftinerite.

i, *Ntrreif. jwcif. ealke albo, rtjlexis folia luteu, CMUU* pedali., viridi, dllOSj *tr&fifC floret* fuftjpetltc pctalis pallid^ lutcis, cabce pallide albo.

5. *Nttrcif. jmctf.aditt l*tw,rtfltxu foliu albidu,*

11. *Harcijfut mextanus alter jlvrt pmhriate* C. B. *PftMJonarttjJm jttrtcif. II, fUvt fiort* CluC *mentsnm jmcif. Jlort fimbriato* GtfT. ClTiac,

CUf.

Tcnuiora paullq qu.un prxecdens, iicct (urrcdia iiabec *fob** t florem flavum, hoc eft, *calicem* per oras I: viter & tenuiter fimbriatura, *&c* lex ilia Iroltola caiiccm ani i intia ex herbido pallefcentia; in capitulo flori fuccedente n -.rum naeui *f*•«* profcrt. *Radix* puiillij tbris nigncans, bulbacea, tenuibus fibris *i.* fede prodcoiv ibus firmatin.

It. *Nm-ajfat mmtsnuf alkm minhaut* C B . *PfruJaurritfut jimcif. ttrtm* CluC *enmiuM minimus mmmui alimi* Gcr. cmic

Cl.

Quarerna ant quina/»//* protultc [Clufio] tcnuiffima & capillaiii, vnidu, Iiumi procambenii.i & (parla: inter mix *tudiaam* emerlic infirmus, paimarisj tenuu, nudus, unicura in I urn mo Borem e ncmbranacco fblUculo prodeuntenj lallintaii teadluin, candiduai omnino 8c calici, oris rimbiuris. Semen non potuit olilcrvare Cluiiiii. *tUdix* fiipenon iiiidi.

Hujus Sc Uipcriotii radices c Caoubroruni JURIS cnita- hicrc. *Locus.*

I ;, ***Narcijjut tnfru^ifehut slims, etltct oblongo fUeyuc re*** flexo C. B. *juncifolius albo flore* ***gjfa*** Clut app. ale *u£t *jtmetfolim Jkrt affo TCJUXQ* Park, *junafotm rfjkxnt flan ttba* Gee. **emac**

Claf.

E *raJice* bulbofa, nucis Pontic* magnitudine, Candida, fuica menibrana obdueti, cujus ftJcm ploriinjc cenuei albi fibrxoccupabant.quaternaautqmna exilicbant foli.i,dotUanteiTilonga,angulla 6c pxnc .juncca, aliquantulum HIIAU, *&C* luptiu partc nonmhil cannata, viridu; inter *<\ux* pro^iibat ilodrjntalU *caulu,* virnlis, Uvi, non valde craffus, fummo faftigio fuftinens in membranuceo involucre binos, ternos, interduni quaternos oblongo, *flores*, nivei quidem candoris, fed odoris expares, dcorfuniipropcndcntci & nutantes, iex longiuloijii Sc lai angustis foliis coiltintcs, I furfum reflexis floram Cyclamini tnftar; £ quonun umbilk» promincb.i: *calix*, tenuis tm longus/cl etiam longior, iiu-tju.> albi i *mi fiitmitiMla* alba, quorum *«ftct>* : flavefcentes, ^ tcnuem longum *,.Mn.* calicis oras [WTiintcra Succcdcbant tnangula *filiqua* • cliccx, exiguo orbiculari, nif; nique & fplendent : *ftmnte* plcnx.

Florebat Apr ili. Nicolaus le Q -*At* ex 1 Iijpaous aut Pyrcnais montibus. *Locus.*

14. *Narcijfw jtuiumxslu albut* C D. jawf<«f /o/»« **lbni At4:umn,ilit, meJit cbfotttos* SwcrtiL

15. *PfiuJo-narciftts grammeo filio, Jivt L*uto-*arc>Jf*s <e{tr~mi* C B. prod.

Ex *radtct* oblongum, angultum bulbum itniunts, cxigui> captllaceis fibris prxdiu, membranaceis fuiciti ciita *foha* bina aocdi a-inub oUoogaexurgunt, qtue lj:pc ciuliculum lujwrasK, •qui nudus tcauii, tniini, quatuor, quandoquc qujnquc uticurunvj-n foliolis : :inis, qua;terrai brtvillimis cinctus florem unum ftellatum, intrinlixu- albicantem, extrinfecus venis purpurafcentibus variegatum, ex foliolis fex compofitum, fuftinet, in cujus medio calculus breviffimus in ftylum abiens, ;ucm *ft**- *tmtiul.*. apicibus candidis donata cingunt icti*uni lemcii con

In Alpil. i & ad Then i! nfc *•*»/.

Sorec

16. **_Nartiffu, mtmianui renMtn_ C. B. _Buliiondtunt minimum cironato J.K Narcijjut jtmofobttt_**

x htrtuljnum t Cluf. Pan?

CAP. III.

De Lilio-narciſſo.

Lilio-narciſſum [illegible] dicimus hanc plantam, quia flore Lilium refert radice narciſſum. Flores au-tem [illegible] branaceo involucro Narciſſinorum modo exeunt, unde ad Narciſſum propius quàm ad Lilium [illegible] accedit, & ſecunda ſpecies, ſi rectè deſcripta ſit, vera & genuina Narciſſi [illegible] cies [illegible].

1. [illegible] C. B. [illegible] J. B.

[illegible] nititur bulbo, minore quam Scillæ vulgaris ruffæ; [illegible] Adverſ. cum maxima [illegible] quanta maxima Lilii, aut Arantii vel [illegible] oblonga, fibris donata, cortice Cepæ obducta pullo, intus candida, tunicis veſtitâ cepaceis, pellucidis, leniter ſtriatis, aliquot detractis candidiſſimis, etiam in [illegible] craſſis, [illegible] in Scillæ dictæ, albis, viſcidis, lento humore plenis, ſine acri[illegible] ris. *Folia* ſepe [illegible] Porraceis ſimilia, cubitalia, pollicem circiter lata, colo-[illegible] ucronem deſinentia. [planiora & firmiora quam Narciſſina *Cluſ.*] Inter [illegible] llius, partim foliis longior, craſſitie Aſphodeli, tenerior, nudus, enodis, qui è faſtigii fol[illegible] branaceo flores quinos, ſenos & interdum plures profert, magnos, Pſeudonarciſſo vul-gari [illegible] cias tres vel quatuor longos, albos, præter externorum ſex foliorum [illegible] & *ex-*trem[illegible] qui viridi colore nonnihil aſperſi videntur. E medio oblong[illegible] [illegible] *bet*, [illegible] per oras laciniato exeunt candida ſex oblonga *ſtamina*, ſuis *apicibus* flavis ornata, & medio [illegible] *ſtylo*, ut Lilio albo ferè, quibus ſuccedunt *pericarpia* aliquot trigona maxima plena *ſemine* nigro, mag-[illegible] ato, compreſſo, fungoſo.

Locus. In maritimis circa Valentiam Hiſpaniæ frequens, ut toto illo maritimo tractu infra Monſpelium, [illegible] aio menſe florentem, Julioque & Auguſto ſemen maturum ferentem obſervavit Cluſius. Nos [illegible] ribus arenoſis prope Neapolin florentem invenimus Junio & Julio, necnon in Sicilia.

Mutato [illegible] ſolo nunquam aut rarò [illegible] ſo jam in ipſo bulbo [illegible] transfertur.

Varia[illegible] (ut aiunt) apud Monſpelienſes eſt alba, eſt [illegible], & eſt [illegible] [illegible] rubra & purp[illegible] ro quandoque; [illegible] Cluſio [illegible] non [illegible] [illegible] nec Parkinſo[illegible]

2. [illegible] C. B. [illegible] J. B. [illegible] Park. *Narciſſus tertius Matthioli.* Ger. emac. *Pancratii &* [illegible] *Lilio-narciſſus, vel Nar-ciſſus* 3. *Matth.* [illegible] J. B.

R[illegible] Narciſſi, ſi in eodem loco [illegible] multos annos quieſcere permittatur, nec aliò transfe-ratur, in [illegible] agnitudinem Scillæ mediocris æmulam, reliquorum cujuſcunque generis Narciſſorum bulbos lo[illegible] gè ſuperantem excreſcit, tunicis aliquot nigricantibus externis obtecta, multis ex ima ſede exeuntibus fibris longis, craſſis, variè ramoſis, aliis propè terræ ſuperficiem diffuſis, aliis deorſum ten-dentibus, quæ non, ut in reliquis ferè omnibus Narciſſis, quotannis marceſcunt & intereunt nova ſubna-ſcentibus, ſed perpetuo durant, unde planta hæc non amat transferri, ſed in eodem (ut diximus) loco perſiſtere ſinenda eſt, ſi velis ut floreat & vigeat. *Folia* emittit ſex, ſeptem, aut plura, duplo latio-ra quam Narciſſina reliqua, pro latitudine tamen brevia, ut quæ dimidiam longitudinem nonnullorum Narciſſorum vix attingunt, ex viridi cæſia aut caneſcentia. Ex [illegible] & interdum etiam ad eorundem [illegible] era emergunt *caules* nunc ſinguli, ſæpius plures, pedales aut altiores in cacumine ſu-ſtinentes octo, decem, duodecim, aut plures *flores*, è membranaceo folliculo egreſſos, ſex petalis al-bis expanſis compoſitos, cum brevi in medio calice ſeu corolla, in ſex partes ſeu ſegmenta diviſâ, & [illegible] ſegmento in tres denuò lacinias, [in univerſum octodecim] in petala ſupradicta reſupina. Ex ſingulis hujuſce calicis ſegmentorum angulis ſingula exeunt *ſtamina* alba longa, extremitate [illegible] reflexa aut incurva, apices luteos geſtantia, è medio flore *ſtylus* albus. Flori delapſo ſucce[illegible] *capitula* trigona, ſemine magno, nigro, rotundo, alior[illegible] Narciſſorum ſimili repleta. Floris odor ſuavis, minùs vehemens.

[illegible] nea hujus generis Parkinſono à ſen[illegible] [illegible] annum flores produxit.

Locus. In Illyrico [illegible] naſci dicitur, in [illegible] [illegible] nominis, quâ ratione Narciſſus [illegible] nuncupari poſſet.

Nos hanc ſpeciem obſervaſſe putamus [illegible] arenoſis, ut à bulbi ma[illegible] ſtudine con-jiciebamur, nam florem [illegible] non vidimus.

1. *Narciſſus* [illegible]

Park.

Quinque aut ſex *folia* larga longiq; emittit, pallidè viridia; *inter quæ caulis exurgit firmus & ſatis craſſus, ſummo faſtigio* plurimos ſuſtinens *flores*, è folliculo membranoſo tenui erumpentes, peramplos, ſex longis & acuminatis foliis, pallidè purpuraſcentibus compoſitos, cum *calice* in medio amplo, ro-tundo, patulo, colore ſaturatiore quàm folia prædicta. *Radix* pergrandis, reliquorum tamen Narciſſo-rum ſimilis, tunicis exterioribus leucophæis aut [illegible]

[illegible] eus hujus natalis ignoratur.

2. *Nar-*

4. ***Narcijjiu In.itcus Jilturmuiis* C B. *Vncrati*m Iniieum am Iftreijfu: hdicitt Aulumnslu* </«». *ruttJjm Lebtlu* Park. *Tajtcrtiium ant Narcijfet Indicm maxtmxt autumtahi jumauUm not*** *amarus, mtitv* JL *H,*
lot.

Radi:e eft (pithamam loog^, braclualis craffitudinis, multis Cep.icrti (LKilBictis ninicis fqmn;< extimifq, cudculs ex niffb (ubfuias aut Caftancx dilim colons: feflili p.ittu m.ijore mod puRnum atquante •- numcroti^ camofis, habuionbusfibiiSj Pancrarii ant SUIIJC m(Ur, quaff tru aut noido tolleftis 8t appenlis, fulta. Scptcmbn aut Oftobri ofto Ant deceni ftdlatii llm ihus. t chid albi Anglid panbus, liid longionbusj (ublurol?, t-x ,i)tx) bridis, (enis longiofibtis *flamimkit* albii pitetlitJij latioribus t- mcnibriincis tunias, MolyDiolcoridisniodo, pendubs, bre?b(ibta, fine caule, pen: imcnttiniucrentibus, FoliOntm nidiincnca rcrufa apparucruntj l*a!5crarii Mon-J(>cii.ici limiha, dtws uncus laUj brcviora camen, fort^nondum produs *auzi,* aut pcrfe&atn long-kinlinem allccura.

Ex HifpanioU advedui eft hie bdbus. Locus.

5. Narc. Indicus Ger. Indicus totus ruber C. B. *'art* J. B. //wJ!i-***auflort rwire, JiUxi Jtcthxus*** **1'ark.**

Radix huic bulbola, Ccnzrocundx (imillinu, verum fupsrni runiLi po 4 pritDum cmlr-tit craffa j oblonga, Narcifli Jiiarim 1. itnula , fccundum rend fofa, arc[, add • jwdalii 6c **Jongior etiam emicat *rattlu,* pleninif, unm, aliquando VLTO & jlrer. fionmuiijiMm pant or , qa.tn-qiumhocriiro)mtcrduni Iwccdfiv^, dilutejubensj POtunAg, cfwnprello taiiK-n *ii\\o,* cavus & in-tctiui fubalbidiis, qui in menibr.xncani tfefimt vaginubm (jniratr rabeneem, & adexfremumam-ininacain hftimq,, cqiia^Jiu unicuserutiipic oblongus, pjdioilo nix us viridiorCjqui dcorfiim inflcxus** *(c* nucans, minus tanrfn quam in Lcucoio bulbolo aut Lilio ml>ro, (ex munitur pctalis, clcganti minii tolorc rubentibus, tnbus (iipcnoribu*, lotidetn infciioribus, quorum (juo.1 c lupcrioribiis medium eft, krrethiis cmincr, reliqtii duo ad laicra a mcdio rctjeduiuur, iiifcriora auteni dcorfum oirvannj!\ aindbi itl conannatr;, ut cnlis etum rubn, qui abordmis S. Jioabi eqiucibtu in vefte geftatur formim valicrelent, unite jacobcti cognomen a *Simme it Tovar* dei'cnpr 10ms auroro ei inditum. Sunt porra in lioc clcganrillimo iiorc *fitmm** icptem, limilitcr rubra, quonirn medium aliquanta longiiB in crutiguhrum apicem delink, crtct* *iex* aoic«tranl< c interiib I fiipcffiac vtiro lureo ptilvilaJo obduiti; cunAa *veto ad* medum I >gttudmcin medium « infenoribui folium ambit; idem coani hxcdi iurliunclcvancur. <-in Ajundmis InJicx diAj; liori non valde abfimilem dicit.

Ex I ni! i a Oicnu i l a d l iitu r. /„ *cut:*

6. Narciffus tx J/JW *rubtftou* C B. *Nornfiu Gsrtti fbrt tlfo, Mtrisn font ruhicimJt* Sweim.

In Catalogo Horti Regii Parifienfis extat. Locus.

7. Narciffus Virgineus Park. parad. Lilio-narciffus Indicus pumilus monanthos albus Morif. Atamufco dictus.
Park. ar.

***CauUm* olit fpjthamxum, tinioim m rafHgio ^«w geftantem I jtiacci:ni, alb hevape: Tulip* iiiJUr ercefcjm, oim/V" w> meUio, quern lex *fltmm** circum/bnt. Fl p/ denmm protteunc duo *vcl* rrw, looga & iiipuft.i, vmdia ad modum Violz bulbot (pletl-ilaitu [NartiffinB fimiJw, maga muciyiuta *Attr."} Bulhu* lubeft cepacciu, oblongus, d niultis tin nicis coinpoiitus, eswnuj nigncans, inna albus. *C*pttul*m* parvum oblongum *ftmia** cotuuict porva, nigncascia, tompreila.**

Maio menle floret; c Virginia Americe Scptemrionalk provincia ad nos dejatuscft^ pioscprovtnii: in horns noftns rarotloretj nee ccclo aut lolo faali alliie!. Tempus & Locus.

8. ***Noresljms Indian Lthactus fmmttt tt!*rt pwrptrtjemi*** **Fcrrarii.**

fir.
Magmcuduie formaque candido lilio par eft, *fitmt* folits magis contlnuacb minufuue refupinis difpar, flonim namero (upcrior, quibusalbo rubroq, blamic tcnipcratis arciter S:ptembrcscaltMM.is expangitur, ut ipfius **piilcnritudo lade & lingmne coalaUTe videamr. Albitli- nienibi anas i-upto 111 rs pronum foJu Horn modice mbent, cqloraooribus tanrjm lineis in longinim- ;inem didufla adulto pudore fuiFunduntiir. Totodemq, kmli** VLlltU I **dum dcHore(aint hWkliora fum. Imus unibiliow inms tk>rf<que *»'«• Sex**] *J* **ndicantia, I ^jnibentu, li:n.r i navcntes** itefmunt. SCJ ***n* & medium *flaw* , B «•« nuUo 'g"«nr [ftylus** hoc] Viceni pi **•ngiSj ex atto Tircn-** ib b **pcnduJi, modo in lylvam prominub, necnon** **• mane C«W« ipfe rotundus, digitum graflui, ac prope** **m rubctini. *FtUa* Ulucci virocrs & Narcifiina; magru'tudiJlis, ttefiao** **flulbus NcapoLtanoin teporeSolkm** on **fian/imaiK) (ub cortice mcmbraiiateo** **• tm Pumci matt mokra adoleviL Et hi»Na** moce ceterorum femenrar, paico tamen provenit.

Narciifcs Inilicus LiffacL' dilato colore purpuralcens *Per.* & prxccdcme, contra* more bulbo, caule temiiorc pcdaii 8c iiutqu;: liter rotundo, ilonim quoq minore & nnnicro & magnitudine facieque dilutiore degenerat.

9. *Narcijfui Japmictu tuttU fore* Cornea.

Car M.

Inter otnnes Kirciffos, qui Iu£tenu$ invifi apud nos exuterunt, prirna itt aibicror AUtorit.ii no. biliffimo huic e neri de *f'*.

Spc&abih thyrfus, per imma nudus, foliis paullo ;m le in pedU altVtmiincni ftjbi ilur^ fupoiom p-irtc vircm, infcrna 1 *aao.* atro-purptu c is notis infufcatus: in cujus faftigio novem aut decem flo-rum gemma totidcrn pcti"U* hxrentes in unibelhm diipomintur, quae prius oblonga & rotunda qua-dam vagina ccUbintur. 11 s *Aixm* fiorcm p.itcfaciunt in *k*\ fo5u dkUi. folent, fi potiffimum planta luc rcloluu & pmguihumo (er.ttur; nam li Jicca auc tonfeiU poltu I it, foli macies plerumq, non-nullcwuno ant altcro Jo I Sinful a cujutt}, Bom hjlii *t* uncias funt longa, admodum anRufta & cxigui vtluii).ii.una fulc.itA : (uxca Rons centrum J. acumine gracilefcunt, extrema parte mifera refupinantur • more Luii montani quod Martagon vocant) Color floris eft Cinna-baris aut ACCC ek^ venâ fanguinea tamen lacunarum media difcriminante. Sex ftant in nicoio *fijanitntk,* I foliis longiora, & pallidiis rubenria. totidem apic .ms at urcisomata. eft, ejus defectum naturâ fupplente vivacitate coloris, quem non modo pigmentorum niixtunr artificio quifquam atlcqui ncqutr, Icdnecullis ludcniis florib. .onccilific nacu-ram obfervatum eft. Nam prater eximium hunc colorcm, quo intuentium obnirum hebetat, fi fttfri (Arenas dies affiilfcjit, florcmque radii* Sol mcndianus illuftravcrit, mUlc »c ut fcintillas cri-brat, quas pcninax oculus, mconnivenfque vis momento lLiltme.it. Subeft *haihut* priority* iimihv. *Fdi»* vcri nonniJi cabido cauJc crumpunc: quorum color aon gUucus, nee obicunu, led grati vitidicate rcimicc.

10. *N*Ttiff»t pMttnlits lnJtiut pttjmtb*i* Cornv.!.

Car •at.

HtJix ell carnofior majorque bulbus: *folia* octo aut ior cirij palmum longa, lata pollicem, glauct^ vircntu, noti recta ut reliquorum (edmod]. flexuofi,)uxta terrain nata oblique prodeunt. Inter qux non media* *t*ntit* fed rclit&is ad Urcra folm nudut & liber eruu pit. Hic non rocurt-dus uc rcliquorurrij led fcmundam latus, poftquam medii palmi proceritatom implant, mctnbr*-nam turbmaciorcni, quavclun capita cLtuditur apcrit, apparftquc tandem cximia novendectm auc vigintirfwawumbeiU, qm pro foli cccli'quc radortc languidiiis aut facurauus rubelcujit. Smgulis eft Colchid pratcnlb & figura & magnitiido; fa «nim etiam conftant folns, qmab ang'uftis in htirudineiu paulatim fcfe l.ixant. Funs linus Iccundum touc: eorum longitudinem fertur, qui & in fiibjcdum floii capiruliitii produdcur, tot panter cnltii cstubc rans quot folia ftriis excavantur. Scxfhnun medio *filamenta* longiora *fxibm* coendeu dot. ata. Subfunt quibufdam floribus pediculi trunRulares, hi c um inter fe caulis iti apice comminuiu ur, admirando prorfus ordine difpofiti na-turale id VttJmiundumicj lormant. *Flu* quoq, ut alJKCtu ita iuaviuis eft inenarrabili, prattoaor eftctwm n liquis: floret fiuidciii ante Arftunim, oCtiduo poft autcm apud nos hieme viduum colkbirur.

11. *Km ciffus Indie-it *>*}<* duplex fr*(tx & ferotmus* Comur. *Am N*re. btiktu tstus rttitt* CD?

Praecocior floribus eft ex rubro cuidicintibus & oJorabllimis: caulc duni Icmuia nuturefcunt vi-refcenti.

Alter veto ftirci edit poll Arcturuni, tongc rubenuorcnij fed ignarius odoratum, caulcfempcr atro-purpurafcente.

Communem aut:m liabcnc florcndi mcxlum, fiqtudeni uthufq, caulls cut finctolus, fubnaii en-tibus tantum elapfo Hore. m eAcw nuxi mè differunt à pumilo jam defcripto, cujus non folùm uno codcmvi, tempi re caulis & foli j prorejnunt, fed etiam per hyemem tabido caule eadem virere perfe-verant, rehqtu differentus vulc.

Jl. *Ntrttjfaf Indicia flm Ltlitw $k*riiur* I Ferrarii. *Am Narc. M. tblmftUntf, ftUo, bulks va-ftiffimo* C. B.

FtTTMT.

Bulbus longè Scillino m ajor vcnirem ptopc ronimut: terrugincum & quamvis tenuc t enuiffimum tamen corium fuperinducit: mum pirteni ut in botr>-odc oduratu Hyacintlio, protubcrantem, (ro con-. oris amplitudine ice circinat: fibr digit i vlongas, imm rtalefque ffimdir. Fterisragina ad calej ndas Septembris exiftit in lanceam cufpida ta, (trott Lua dmtu. l^inoilon£.i. exuberat ;i;j tiniuban faturau. l*oftdecein dicilubn.ifcenrcfcjpoiapalni tim exerta, turgente jam atque urgen c numcrofo fiau, u i gemmas partes ora anguinci tnodo latil fimè hiafcie. Apparet primò conventium i riorum conferfiffima congeries, qm raniofo ruullatu incremento 10a lam ita rarefcit in fylv ;ta Scapt a exurgit propè bipalmis, binos digitos latos, ex rotundo ; ex viridi rubens, q ..i partc Solcm afpicit coloratior, fummâ capitatus. Funduntur è ca-pite denforis more capillitii, fre i ;ucntes, p rolixæ, fuavique rubore i nfenfæ laciniæ, quibus inter-nan radiata rotunditate porriguntur o'.-a.'j tri.i ngulares, palmo longiores, minufculum digitum latJ, lOteii ulo rubore virentes, in capita extumidi Tulipanum triquetro folliculo feu præferratæ trifi-dæ clavæ fimillima. Plerq, inftar candidi camelino collo Narcilli cervicem deflectunt; recto rigi-doque nonru. 11 na circumftant. E fingulorum verticibus eminent ferfum verfum pect. 1 ftes elo-gai tiffi

gintiflimi *forts, vuh:o convolution mtiMn* 1 jaippe pfiocniccorubore colorari, Sc folns quints natirash cirroi reflsjis cil.imiftr.iri, exteriors folio aim fVunintbus ,iiuir-Rente, qux *t&tii* canfpicisn.li Jt.imina fij extant: Sena lxr.o colore n .'L'rfatilcs «pie« primumfiivos & grandiulbjloij deinde coittraiftwrcs, iiibtcr iibfufculos, fup;.i vdutifai. srfos degenerant S^ptimutn fine apicc piftilli facie, pro iimiiij, rlinuU intcrfcc-intc ftnatum, (iimmiparte rcoirvurn, [writer purpurar, Omncs inter florci tcrnis quatcrnid'i; digit is intervacintibus diftant. Per [>arte; iichi(aifit, necp-rcfat qulm vernenc unirerlL Scniuni illos non toncrahir, \-. Men-ft ipjla viw Sc vcr Aummnalc; Scprembcr coiilim parit o "iim in-, ttuoguU t; A pita grande faint, pleraq, inanii, pcrpauci nonnulto ill -.'nto five quid pcrcgrina planca noftratis auouiuu fiigus reforniidat, live tinod cadem apid nos um rooulb: ftrainditiris eft. Folia circa O&obni cxirun\ I provenic: i cju(3cmprovcntu Ibrius, cittremo fd. Novembri menfe cxiftunt. Pauciora initioj lex wii. flop prolu(2re. Longitude* illis bipiimiSj Lititudo pjJmahf, tiimidiati f^re d^ici *ihu* cultri cr "o, retufa form 8c fulto iwr or.is ruborc ctrcumlici ; corpus humi crraticum, U-, proaimbcns j :IUIJI jVtiimn iivc ad primus calyrcs {Kod^b.

13. *Narcifus Indkm folio Ituij/ima tn^uaro* C B. *Nitre fivt P**tr/itturnOritntiUSmrt*

CAP. IV.

De Cthhko-Marciffti

HJEc planta radicc Narcifltim refert, verum cum (fare, turn florcndi tcrnporc aliilq, iccki bu5 Colchicum; ideoq, de urroq, paraciparc, vd inter utruriK{,ambjgercviiictur.

l, Cdeiuummimprt C B. *Wtrciffw Prrfrw Qui'.* Park.Ger.

LcftKec phnra, & Honsduntaxaipeiliculo nrwliu, velsiri Ciocum Cokrucu lit ergo £ membranacao cucullo tan Uxtitulut, fint toliii coiiltons, t, cswrn.i Litjora, 6c (umnio mucrc r m mucroncm ampleduntur 5i coinprdtcndiint, ingr.iti Cklui i Icntis. *Sttmma* fcx medium floreni occupant, i rdiquis longior.'. msdio oblongior *fijlm* BT Valentine non multum abtimilia, l.it.i, pl.ma, cjtildcmq,t fis, qua: utplurinwni tonvolvuntur, ai fibrisdonata eft) I cani./Kftatc crumpen^ otics obic 1 aim inane cJi-
Sub i mem ScptcntbrU tlos c:

i. *Ctkbtatml*tnmm*j*i* C B. - iCPartGcr.

Pra:ccdcnti valdi aii Qyina .iutcm aiit *iewx. \\xbc.* *t\z,* hum) picninquj collcni,aii irdidct//w, fuperiori forma Jiniilii, fed brcvior, r fbiliculo cmcrgens, oijus cxtcnora tria/i/w intcnoribus nujora omiua autcm inucronc lum nwgii ortiiculato quam Pcrfid tblia: *fcxjtjmmtt* I *tafiilm* e flora wnbtlico crunipunt. itWix craJU eft, rotunda, intus Candida, fora, i: , ni-ru.

Pb hncm Augiifti 8c Scptcmbri gcrminare incipi:8c plcrunquc floret. Gaudtt rrwnt.i un Hiipanii praos. lnvcnitiir tofaj arifjuilionbis.

;. *C*LbKxmUat*mmnm,* C B. *Ntrctjfu, Aufuaaulu mmr ClaL* Park. *Cehbuum f*rv*m mm.*

Octobri menfe, quemadmodum Perficus, ... omnta into accedcncia, rlava /^w- t£m, ftipra tcrrarn nor. muraautcm incunte vewrinnta i ions'. ati^ultioraj 8t pr *tmr** tcrc ill CJjUtuli igiola ab UIVD latsrc nutcru. K-ilia.

4. *Colchicum luteum vernum* C. B. *Narciſſus vernus præcocior* f.a-jo fitn Gk-f. Ger. cnuc. *Narciſ. Trapezunticus flore luteo præcociſſimus* Park.

Cluſ.

Quacema aut quinaprodi.. *folia*, plana, digitum penè lata, ſurrecta, viridia, Narciſſi medio-lu-tei fclionim imul; inter quæ prodit *caulis* fere dodrantalis, planus, non valde firmus, lævis & - o»-dis, fuſtinens ſummo faſtigio membranaceum folliculum reliquorum Narciſſorum modo; è quo emergit unicus *flos*, coloris flavi, penultimo in loco deſcripti Narciſſi formâ non valde diſſimilis, ſex etiam petalis conſtans, ſeſcunciam longis, ſemunciam latis, mucronatis, quorum terna interion paulo longiora ſunt externis, totidem ex umbilico "wunobu flamminibus candicantibus, in flavum apicem deſinentibus, atque illorum quidem tribus brevioribus quam cætera, cum •jji> ftfU omnibus flamminibus long am, & multis tunicis conſtantem (quarum internæ albæ, externæ verò ex ſpad uox> mgriunm) &: wiiima ſede multis fibris præditam.

Tempus & Locus. Præcox eſt hoc giniiSj Cluſio Februario menſe i >rem produxit: Pauvto nimu' eſt, ad Cluſium a Jo. Pinello: Pimplonus Coniiaiuinopob acce; t, Narci G Trapc^L: titulo, unde veriſimile cu circa Trapcz.intiu:-. l^oirtaacura invcmri-

5. *Cvhbuo linn ftmsiu fare alia* C B, *Synganwm Flacx* Cluſ.

Cluſ.

Supra Valenriam dlebroib 5c pttrofis lous lufdtur qiardam pUnu *hv.*\ acea, binis foliis prædita, humi ftritis, aſſurgentibus, ex viridi rug ... Narciſſi n.ijoris Autumnalis foliis ferè ſimilibus, ſed quibus internâ parte ſecundum nervi medii longitudinem alia quædam latiuſcula linea ducta eſt. *Radix* bulboſa, niiiltis tiinicb conſtans candicantibus, & lenti viſcidique ſucco plenis, in-£ran atnirique lajx>rii, tor is 11; nigro cortice obducta. Caulis, referente Placa, pedalis, lævis, aliquot in lummy *jLrti* LJLU xmulos, caiviuioi ten, ilcin»lc rotuuU capituLi, m «iu'ln. exiguum continetur /«»e».

CAP. V.

De Leucoio bulboſo.

Leucoium buJbodun i Naroilo & congenenbus diffcrt Gilyc is in medio flore carentibus, fJo-ribu* ipls nimfKiUb, peadul0> pculonun ipiabui vet omnium, vel aliquorum virentibus in pkntquc f peci ^us.

1. *Leucoium bulboſum vulgare* C. B. *bulboſum hexaphyllum cum unico flore, raroque bino* J. B. *tuliefmm frrothum* Ger. *bulboſum præcox majus* Park. parad. The common great early bulbous Violet.

Cluſ.

Tot. planta quàm Leucoium minus triphyllum craſſior: *bulbus* multis candidis tunicis [extimâ tamen fuſcâ] conſtans, & candicantibus fibris ſimiliter capillatus, ſapore viſcido, acrimoniâ vix nobili. *Folia* porracea ut Triphyllo, ſed latiora & ſplendidiora, tria, quatuor, quinque, viridia admodum & nitida: *Caulis* dodrantalis, cum floret anguloſus, ſtriatus, cavus, nudus, quem ſimul cum foliis veſtit etiam ad medium uſque vagina alba. *Flos* plerunque ſingularis, interdum geminus [rarò tertius Cluſio] pediculo longo appenſus, è vagina peculiari in medio membranea, exalbida, ad latera craſſiore, virente, nutat & deorſum ſpectat, exigui cymbali modo, major quam triphyllo, ex foliis ſæpius ſex, interdum ſeptem & octo [hoc luxuriæ ſoli debetur] cætera candida, mucrone acutiuſculo, extrinſecus macula virente notato, intro leviter reflexo: in medio *apices* lutei ſex, modicè inter ſe diſtantes *ſtylum* unicum candidum ambiunt. Odor ei non ingratus, qui Fuchſio Violarum purpurearum poſthac refert, Cluſio Oxyacanthæ vulgò creditæ odorem referens. Succedit flori *capitulum* membranaceum, Pyri modo (ut ait Cluſius) turbinatum. *Semen* ex candido flaveſcens oblongiuſculum, durum.

Locus. In umbroſis Helvetiæ ad ſepes in paſcuis montoſis plurimum obſervavimus Martio menſe florens & in Italia propè Taurinum, ſylvis montoſis, itémque inter Baſſanum & Tridentum. Provenit mcinfiipo multis Germaniæ in locis, v. *J. B.* Maio menſe evaneſcit, radicBttnnini in terra ſuperſtite.

C. Bauhinus Leucoii bulboſi alterius flore patulo meminit, cui folia latiora, florem nuwrcrn t ai-cu

2. *Leucoium bulboſum minus triphyllum* J. B. *triſolium minus* C. B. *bulboſum præcox minus* Ger. Park. The leſſer early bulbous Violet, or Snow-drops.

J. B.

Radix eſt bulboſa, parva, multis tunicis albis conſtante, externa nonnihil nigricante, multis fibris longis albis appenſis ſeſſili parte donata: Guſtu lento, amaro, ſubacri. *Cauliculus* inde exurgit ſingularis, anguloſus, unà cum foliis vaginâ albâ ad tertiam uſque longitudinis partem incluſus, tenuis, concavus, nudus, dodrantalis, aut paulò major; quem ferè ad ſummum uſque comitantur *folia* bina, porracea, glauca ferè, nec ita lucida ut Leucoii hexaphylli, vel (ut ait Cluſius) colore æruginoſo & quaſi porraceo. Extremum caulis tenet *flos* pediculo longo, nutante, vagiuula aliquo-tiſque

utquc indu(r>, i.nicus, parvus, foliolis trib> pcjtiitiis Lattjis, ;: omnibus obtuſis, aliis interioribus du-
p!o longloiib'js latioribúſque conſtans, in< q ali tria, alternatim ſitu breviora, anguſtiora, ri-
gidior .t, levi cxfura in ſummo, in quo extrinfecus corculi ex diluto virore pene luteolo effigiatura,
mtrini ecus diſcurſantibus per 'Uori lonj>'; tudinem alternatim ſtriis albis & viridantibus. Totius
tlotis n odum obtineni apua [utci, iij>iLliufcLiii i ex, ſtyluſque exilis candidis, interioribus floris foliolis
^•midio braviorcs. Florem fcqtutur eapimbm ur Narciilis, oliva; vircnos (mti' ut Cluſius) formam
pene ex pnmcnSj in quo ftmat candidius .ilccro f l^ncoio bulbolb hcxapliylio aim i. unco flore ra-
IJS biuo.] Flos notfts (i conrrali", & cum ſole explic imr, criam (;xtra tarram in hyp ocaulo. Fol-
mini iindii fl(K cxir tiuas h.tbec virides & herbaceas coſtas ad latera, quibus adhærent membranæ
3Hiculurn_eHiai;ntts. Turn Iwrba tum r.idtx odons (iint mgratij ad LJ I nium accedentis. Floris
oJor Cldto nuUus, auc pc; quam exiguus.
i^brtiar'n i menia florer, inter ipſas intcrdum nivcSj umle a; ud noſtras ii florcs ^uotQ l>?Opsf,
id eft, gucta nivales appellantur.
In unilv • oſis ad radices Alpiumdi; m Tridentum Venetiis iter facere mus obſervavimus. Ubiqne
fcrcpcrti tam Angliam in hortis colitur, radicibus numeroſa ſobole fœcundis.

. *Lttteo'mm bitlbtsfxm frxcex ttyzanutium Clii/ti* Ger. Cnl.iC J. B t'w. *trifolium majus* CD.
*Mbofum fr*cux minus Uj%imttnunf* Paik.

A priccdcnta vis alia in rcquam partium omnium, [radicis, folii & floris] magnituiiinc i. iffert,
ut clclcripooncm CJLIS tjiut 11 abetur in *Cluſ. hiſt.* cum præcedentis conferenti patebit.
Byzantio miiiui cii hujua bulbuij '• nopoli etiam à Fer. Imperato, è monte Virginiano erutus. Locus.

4. *Leucoium bulboſum trifolium cæruleum* C. B. *triphyllum flore cæruleo* Stmtri J, B. *Leucoii bul-
boſi præcocis Byzantini varietas* Ger. emac.

In AlUmii ConAarmnopoii r&licns cruit Somcrus,

5. *Ltucoium bulbufum vrnmm twi\m*m* Clul.~ Park, *kulhtfem rnuifrlium -venxm* C B. t*tf#-
fum 6. Gsr. ciaac.

Hnjus bulbutn i Nbobo le Quelc redimebat Cluſius. Proferebat verò ante hyemem terra aut
.ateina , *folia*, pene capillaria, iis non valde diſſimilia quæ Leucoium minimum autumnale ha-
bere dixit [Cluſius] ea ſequente Aprili emarcuerunt. Extremo autem ſubſequentis anni Maio na-
tlus c•• ulliſque exortus eſt *cauliculus*, anguloſus, ſemipedalis longitudinis, ſummo faſtigio membrana-
ceum ſuſtinens folliculum, è quo bini exibant *floſculi*, longiuſculis tenuibúſque pediculis ſubnixi,
deorſum inſtar Campanulæ perpendentes, ſenîſque foliolis conſtantes candidis, quorum terna inte-
riora latiuſcula, externa verò paullò anguſtiora, & foris ſecundùm exortum circaque capitellum
dbmbcntibus, iLivis /itmimAm ombiliaim occupantibus: :s clcgin- erat hic floſculus & ſuavis
odorLs, pcrfrabitqt;e in fiu clcganoa quinos &\-~ tenos die s: nullum . ero dedit ſemen, atq; ſubſequens
hyenu plaiit.ini conupir.

6. *Leucviitm buskfian tolytmthtmitm mraiiii formi f.orihw mmtrivur).* B. *bulbtfam m.iyjt • polyan-
themum* Ger. *bulb.* ••/tm*;ia i'truti'iir* ParL *bulb, nujm five tn»!iijHiiTumi <JKC .* *aliquâ Ater-
varium Plinii iatuimt.* t C. B.
J. B.

Leucoium hoc ut reliquis ejuſdem generis ſeminis, ità tota mole majus, *radice* craſſâ, longè majore,
bulboſâ, quæ multis ſucculentis tunicis ac etiam fibris conſtat, ſapore amaro. *Caulem* tollit unum
aut alterum, pedalem, cubitalem & ſeſquicubitalem, craſſum, viridem, qui nè planè rotundus ſit,
impedimento eſt utrinque vel altero tantùm latere elata coſta acuta. *Folia* Narciſſina, virentia, can-
ran 1 anquam vagina inferiore parte complectentia multa [Cmlio quinque aut ſex] carinata, ſe-
munciam aut •iciam lata, mucronc obtuto, qnorumalii pan cum cautc alt' tudine aſſurgunt, alia
infra ſubſiſtunt. In ſingulorum caulium cacumine ad geniculum è vagina oblonga prodeunt *flores*
Ixuajii bill: oſi hexaphylli timiics paulo minorcs, numerr'i i, quini, ſeni aut etiam duodeni, tintin-
nabuli modo penduli, sex æquali btiiScnivc is foliis conſtantes, quorum extimam partem virides ma-
culæ inficiunt, ſenis intus ſtaminibus flavis, medióque lacteo ſtylo, apice viridi inſignito, odorati
pediculis aliquando palmaribus, aliquando vix uncialibus, præſertim antequam flos expandatur; hi-
que non ſimul ſe explicantes, ſed aliis expanſis & ferè marcidis, alii primulum è vagina pullulantes
prodire occipiunt. Floribus ſuccedunt magna & trigona capitula angulis obtuſis, Pyri in modum
ferè turbinata, in tria loculamenta diviſa, quorum unumquodque duos ſeminum ordines continet,
ut in aliis bulboſis.
Seriùs ſuperioribus plerumque germinare ſolet, atque Maio demum menſe flores proferre. Tmp*.
Plantam hanc in paluſtribus propè Piſas Etruriæ urbem copioſam obſervavimus: Cluſius in uligi- Locus.
noſis pratis ſupra Waraſdinum in Pannonia interamni: Oritur & in pratis Lateræ vicinis non pro-
cul Munl'pclw.

7. *Leucoium bulboſum Autumnale tenuifolium* Cluſ. *bulb. Autumn. minus tenuifolium* •j , n. *tu.*\
Autumnale C. B. Park. *bulboſ. Autumnale minimum* Ger. emac.
Cluſ.

Cauliculo eſt palmum alto, gracili, unicum, interdum alterum & tertium ferens *florem*, omnino
lacteum, pendulum, ſex petalis conſtantem, & tintinnabuli modo formatum, inodorum, ingratique
guſtûs, in quo pallida *ſtamina*. Flore jam aperto demum prodeunt quaterna aut quina capillaria

viridian fo[illegible] bulbo [illegible] craſſa pro plan[illegible] tunica [illegible] amara, quæ candicante membrana integitur.

Locus. [illegible] ad flumen [illegible] ſub finem Octobris & Novembris [illegible] cum ſuo [illegible] Cluſius.

[illegible] bulboſi temperamento & v[illegible]

Vires. De [illegible] ſecundæ ſpeciei [illegible] temperamento & viribus nobis agen-dum: quid enim aliæ poſſint propter ipſarum raritatem explorare nobis non licuit. Temper[illegible] bulbus eſt calido & ſicco ſecundi gradus initio, præterea ſubtilium partium, vomitu[illegible] mo-vet, quare iis quibus ventriculus craſſis & viſcidis humoribus eſt infarctus magnopere prodeſt. Urinas [illegible] meſenterium obſtructionibus liberat. *Flores* minùs calidi ſunt, ſed partium ſubtilitate præſtant, ſudoreſq; movent: tam flores quàm bulbi ad ionthos delendos, & ſcrophuloſos tumores diſcutiendos admoti conferunt, ſed bulbi floribus præſtantiores hac in re.

[illegible] affinis duplex C. B.

Bulbus [illegible] in modum Campanulæ albæ *Cluſ. hiſt.*

Alterum [illegible] foris pur-purea *Ibid.*

CAP. VI.

De Tulipa.

C.B.

Tulipa, cujus deſcriptionem & figuram primus Geſnerus, Anno 1560 in Append. ad Cordi hiſt. dedit, à pileo Dalmatico, vel [illegible] Tulipan dicto nomen accepit, Idque propter floris cum pileo ſimilitudinem. Sunt qui Anemonem Theophraſti velint, [illegible] videatur: alii Cyn[illegible] Dodonæus, quem ſequitur [illegible] hinus ad [illegible] Theophraſti.

* Cluſius & Parkinſonus.

Genera prima tria ſunt: præcox unum: ſerotinum alterum; dubium tertium, medio tempore florens. * Alii & re ipſa duo tantum genera conſtituunt, præcox & ſerotinum, [illegible] velut dubiæ (verba ſunt Cluſii) quæ medio inter utrumq; genus tempore florere ſo-lent, potius [illegible] inter ſerotinas [illegible] quàm inter præcoces, quòd & foliorum colore pa-riter [illegible] eis conveniunt, & caulem procerum florentq; amplum earum inſtar proferunt, quodq; e mediarum ſemine ſerotinæ, è ſerotinarum mediæ enaſcantur, nunquam tamen quod ob-ſervavit Parkinſonus, è mediarum ſemine præcoces exortæ ſunt, quamvis Cluſius contrarium affir-met; cui potiùs ut diligenti & veraci fidendum. Nos certè omnes Tuliparum majorum differentias [illegible] varietates è ſemine [illegible] ſuſpicamur, ideoque unam tantum Tuliparum majorum [illegible] agnoſcimus.

Tulipæ Notæ. Notæ Tuliparum characteriſticæ ſunt Caules folioſi, flores [illegible] hexapetali, nudi, in ſingulis [illegible] ibus natura [illegible] ietas inexplicabilis, [illegible] agreſtes creduntur [illegible] in omni [illegible] gloria [illegible] modum unum ex illis; ſemina compreſſa, tenuia, Liliaceorum [illegible] planta Lilionarciſſus dicitur, minùs rectè cum nihil ferè cum Narciſſo com[illegible] habeat.

1. *Tulipa præcox in genere.*

Cluſio ſic deſcribitur: Unicum fert *caulem*, pedalem maxima ex parte, interdum ampliorem, ro-tundum, virentem, & brevi quadam incanáq; lanugine aſperum, non concavum, ſed firmâ me-dulla plenum. [illegible] plerunq; terna amplectuntur *folia*, nonnunquam quaterna & quina, inferiora lata [illegible] palmarem latitudinem explere viderim, & Liliacea, longiora tamen & craſſiora, carinata, ſupra terram ſeſe pandentia & contorquentia, ſuperiora autem minora & anguſtiora, eáq; vel propendentia & nutantia, aut interdum ſurrecta, omnia autem colore ex cæruleo virente aut æruginoſo, & velut farina aſperſa. Summo caulis inſidet magnus flos unicus, (geminos etiam ali-quando vidi [hoc præter naturam ob luxuriem ſoli accidit] vel ſummo caule conjunctim naſcentes, vel bifido inhærentes) ſurſum ſpectans, ſex plurimùm foliis conſtans (quanquam & ſeptenis & octo-nis conſpexerim) ejuſdem initio cum caule coloris, & interdum ad terram ſeſe inflectens, illique incumbens ut colubri aut ſerpentis caput in terra decumbentis emineat, deinde paullatim ſeſe ſublevans & colorem mutans, atque tandem ſeſe explicans, & calathi cyathive inſtar in fundo pan-dens, ex quo ſena, aut totidem quot foliis conſtat ſtamina prodeunt, modo lutea, modo pur-pureo nigricantia, pediculis [illegible] ſimilia ſuſtinent mirum in modum variantibus. Excuſſo flore ſuccedit membranaceum triangulare caput, ſatis magnum, oblongiuſculum, vel brevius, ven-treque magis prominulo, quo in tres partes à ſummo dehiſcente, conſpiciuntur ſex ordines, ſemi-nis plani, cartilaginoſi, Liliacei ferè, & circinatæ propemodum rotunditatis interdum, altera tamen parte quæ caput centrum & interiora pertingit, oblongiuſculi, plerumque pallidi, fulvi aut ru-beſcentis, & ſi imbres frequentiores ceciderint, etiam fuſci. *Radix* bulbacea eſt, interdum brevior, nonnunquam oblongior, craſſa, inferiore ſede nonnihil prominente, ut Colchici radix ferè, fibras aliquot

aliquot tenuibus donaa, & foris vel fulvcfccntc, fed imgna c qua; interna paitc lanuginoti eft, eaftanearam co; t iuo plena, ut molliflimc rccubct bulbus, qui Iblidus cft^ firmus, i ;n ovi co&siiii oaujidus, gultantiquc dulcis, faltem non ingratus.

1. Tulipaftrc-:

Defcribente Cliifio, majoreft amptimdinc, cubiutam cnim & 1 intirdum lulwtcaulern, firniiorcm, ovtfliorcm, lotun'.i etiam incmiquo vduti luginc, foe efrloreicsiv; 1. Hunc-iltiirrutim dmplcclunciif ^luccrna pJcrumjuc *ta,* nonnunquamquina auticna, cannau, firrnioraquani in praroocc, utplunmum *accti,* non it.inria aut aJ wrram inficxa.. is inccrduraado, ur(inuoi r, iJiquondo oninia atqualL Summo cadi, qiu pedali v;c! majore plerunquc longitinline, imo. ctibitali oonnunquam nutlus (upra folia eminctj unicus iniitict Hos mafmus £i oblongui, o-achi 1ll foliis conftans, cxtfemo aptce omnium mucronato vcl orbiculato, aut tnbui c\- mucronatis, interioribus orbiculatiij ut in pricocc, & c- contra: tjput ur in ill.i branaceum., cralfus utplunmum 6c prominulo ventrcj quo *A* lurnino ddiifccntc, plani, cartiLigijioftj mlvi aut *ruhzkams,* majorilqoe cjiiiiu in praccocc cSi^. *RaJui* prxcoci fimilis., kngioic tamen majoriquc UUbo coauac plcrunquc, in ilia tonvenir.

Caulis huic interdum **vjl*>0t&* £Sc ramofus eft, quodproculdubjoacddcntinumdlj £c lolt ubcrtati plantarquc luxurici tribuctniuni.

In hoc genera tain lnligncm colorurn vancutoii nmn deprchendit Clufuii, fed fl»v4i duntaxat, vd ad auri eolorem indinantw, & nibrasj unguibus iila-taicf, yigib, orbc anreo odorato vd inodovo (tore.

Carerumhamm (erorinaram Ttilipanim, qux vcl Ravi, vcl nibri coloriv flore prrditK (lint nulU haftenus (intjuit Cluliusj virictatcm in iatione nulii pepererunt,!!^ qu in ex rubrx feminc contra ex tUvx (cminu rubrx I U U lunt ungtulnu Ixpcnumcio v.uunnbus.

}, Tnltpa 4»h'w.

Ttilipr medio inter pnecoeem Se (crotinam temporeflorcntes, viiklicet qux n :c pricecimn flora fuo* cxplicant, dlcrotimsHorcrc uicipicntiUii jnm leneicuac, '•"imilorcnt, Dubi.. Sunt O inter eas nonrv. :coccs non li . zcocc non :i prrcoobushuinilioie-. Icrvjras tatcperr.

Ut Tuhfv Ol/fcrvathnti gttXrtltt.

Nobis non vidctur opera; pretium CnguUi cnumcrarc, nmlto minus acairatiu* dcfcriberCi ciun •niinio omim (utint tiebeant, nee Ismen *c.i-* ramquounnki lsimnc tmicriiiit;; rinAai non die, cuni itui. Quibus .1 & pulchr 1«, fi in «xk;

Libus, modoflavo quali foliuniotcupantc, tnodo rubro vcl utnx^ ra<tian:itperonu dif rrcrwc fucnt. Simikcr fUvamqua* tfavum ficrubrum, & purpurcani qua: album & purpur. colorcs vane inter le comnuxtos 8c radiatini folia (ccantcs habucrinc Ac illud criam oblcivabu uon niut.in 1lll (iibmde torn: ; voluulc umen antca hac caloruni m poftrtt

Hinc probabiliter colligitur colorum varietatem in Tulipis morbo [illegible] ma eſſe, quàm luxuriantis naturæ luſui, deberi •.vcoiiftiimioni* pcxiiis (yitipto-

Præterea, obſervante Cluſio, non omnes Tuliparum flores diu in ſua coloris elegantia & venuſtate perdurant; verùm nonnullarum magis caduci brevi marceſcunt, aliorum firmiores ſunt, & coloris gratiam diutiùs retinent, præſertim ſerotinæ & dubiæ: omnes certè nubilo cœlo ſeſe contrahunt, & pluvio facilè corrumpuntur, etiam ante quàm expandi poſſint interdum, ſi continui cadant imbres; contra temperato Sole illuſtrati explicantur & diutiùs conſervantur: at vehementi etiam ejus ardore nimium excocti, & ſuo humore exhauſti facilè defluunt. Neq; omnes verſicolores tam præcoces quàm ſerotinæ, ſingulis annis eandem coloris gratiam perpetuò retinent [illegible] variare ſæpius obſervavi. Inſtantias ſeu exempla vide apud Cluſium.

Cæterùm, pergit Cluſius, tametſi ſeminibus terræ mandatis Autumno (inutilis [illegible] & tuberoſarum maxima ex parte verna eſt ſatio) hujus plantæ genus conſervari ſoleat: interdum tamen & nucleis majori bulbo adnatis propagatur, ſed nulla inter præcoces Tulipas fe[illegible] rubra & alba, omnium autem maximè ſerotina rubra, quæ adeò fœcunda eſt, ut etiam ſemine ſata, & vix bima proles generet, biennio aut triennio antequam florere incipiat, quod etiam faciunt pleræque. Solent enim omnes Tulipæ nondum adultæ, & antequam flores proferre incipiant, ut plurimum ſingulis annis rectà & quaſi ad perpendiculum in dodrantalem & palmarem altitudinem profundiùs

profundiùs deſcendere. (Apenninas excipio & quaſdam alias, quæ non in altum, ſed in latus & obliquum antequam floreſcant ſint, prolem longis venis dependentes ſpargunt.) ſerotinæ autem illæ & dubiæ jam dictæ etiam in veteris bulbi exuvio aliquid ſubſtantiæ relinquere: quæ in alium bulbum efformata ſimiliter in exuvio ſubſtantiæ quidpiam relinquit, quæ in alium bulbum tranſit, ut ſi quis cum dexteritate quadam & induſtria trimos & quadrimos eruat exuviorum veſtigia ſequendo, nonnunquam velut catenam aliquot bulborum cohærentium, & ex primo exuvio ortum ducentium inveniat, licet interdum accidat, ut Radix ſerotina jam grandior, nondum tamen planè adulta, [illegible] Tulipæ Apenninæ ſive Bononienſis proles in latus ſpargat, ut non ſemel obſervavi.

Memini & bulbos in infima ala, quaſi ſumma tellure natos, in ſerotinarum & dubiarum generibus præſertim, qui telluri commiſſi, ejuſdem coloris cum matre florum ſubſequente anno protulerunt; eundem etiam colorem retinent bulbi matri adnati. Ex ſeminibus verò quæ fit propagatio planè incerta eſt, in præcocibus nimirum & dubiis, nam ſerotinæ magna ex parte ſuum genus conſervare videntur, aut ſi aliquam mutationem acquirant exigua ea eſt, & plerunque in unguium & flammarum varietate, aut coloris intenſione vel remiſſione conſiſtit.

Solet caulis è medio bulbo erumpere, ſed ipſo cum foliis jam marcido & ſiccato, ſi bulbum eruas, ad latus illius adnatum conſpicies, (quod etiam evenit in Iride bulboſa, Colchico & congeneribus aliis) novo bulbo paulatim ſuccreſcente, & totius plantæ ſuccum ad ſe recipiente, quo tempore commodiſſimè erui poteſt, eruens bulbos [illegible] adſervari, & in alia loca etiam procul diſſita ſine [illegible] transferri.

Omnes cujuſcunque generis Tulipæ, quandiu [illegible] non ferunt, [illegible] planæ ſunt, & unicum folium ſingulis annis proferre ſolent: at ſi dum emerſit ſeſe explicare incipiens ſecundum etiam eo incluſum appareat, illo anno florem prolaturum [illegible] ſione incommodum eam intercipiat.

Petalorum figura in Tulipis variat, in nonnullis enim [illegible] acuta ſunt, in aliis o[illegible] aut ſubrotunda; in multis tria exteriora acuta ſunt, tria interiora ſubrotunda, in aliis vice verſa interiora acuminata, exteriora ſubrotunda. Præterea in nonnullis petala omnia longa ſunt & anguſta, in aliis breviora & latiora. E præcocibus nonnullæ flores habent perampIos & ſerotinarum ferè pares, aliæ eoſdem parvos, nec Bononienſis Tulipæ majores. Quin & petalorum fundi in Tulipis plurimùm differunt, uti & ſtamina & apices, in aliis enim nigri ſunt, in aliis albi, &c.

Eſt & in florum odore diverſitas, nonnullarum enim flores valdè odorati ſunt, aliarum prorſus inodori, aliarum [illegible] que odore ſatis vehementi ſunt & ingrato.

Aſſerit *Parkinſonus* ſe nunquam obſervare potuiſſe [illegible] ſemine præcocium Tuliparum medias aut ſerotinas naſci, ſed ſemper præcoces, [illegible] è ſemine mediarum aut ſerotinarum, quod argumento eſt eas ſpecie differre.

Quod ad electionem ſeminum, Cluſius è præcocibus ex albæ ſemine progn atas plantas inſignem colorum varietatem præ reliquis nancisci experientiâ & diligenti obſervatione didicit. Parkinſonus pro ſemine exhibendo albo puro flori præfert cum cui aliquid rubri aut purpurei admiſceatur; præ aliis autem * ad hunc uſum purpureo flore inſignis ſemen commendat, poſt eum purpurea marginibus albis, tandem rubra marginibus flavis.

** Varietatem varium florum* [illegible]

E mediis pro ſemine præfert albas flavis, [illegible] flavas & rubras [illegible] repcit. Albis puris maculoſas præponit. Verùm in his fundi floris præcipuè rationem habendam monet. Nam ſi flos albus ſit aut albidus, maculoſus vel ſtria[illegible]lo cœruleo vel purpureo, hæc omnium longè præſtantiſſima eſt, ad producendas ex ſem[illegible]lantas colorum varietate & raritate ſpectabiles.

Tempus ſerendi Autumnus eſt, ut ſuperiùs è C[illegible]tionem probat circa finem Octobris, qu[illegible] exſiccata ſunt. Nam quæ maturiùs ſe[illegible] anteverterunt, & ſuperioribus pruinis corrumpuntur.

Semina non nimis denſa ſeu crebra ſerere convenit, terrâ laxa & opulenta. Nam quo ſo pinguius & uberius eſt eo major florum elegantium & variegatorum proventus ſperandus.

Præcocium Tuliparum folia obſervante Parkinſono, hac notâ à dubiarum & ſerotinarum foliis diſcerni poſſunt quòd è terra tota exeunt, pediculum eis inſidens oſtendentia, cùm dubiarum & ſerotinarum folia è terra nunquam penitus emergant & appareant, verùm inferior eorum pars terræ perpetuò immerſa lateat.

Tulipæ è ſemine ortæ cùm jam trimæ ſunt (nonnullæ etiam bimæ ſi ſolum & cœlum faveat) è terra eruendæ ſunt, & vel aliò transferendæ, vel eodem loci iterum deponendæ, poſtquam paululum exſiccatæ & mundatæ fuerint; nam naturâ ſuâ altè in terram deſcendunt ideòque elevandæ ſunt ſubinde versùs ejus ſuperficiem. Cavendum autem nè nimis densè ſerantur, ſed modico ſpatio interpoſito pro bulborum magnitudine, ne ſibi mutuò impedimento ſint. Satæ biennio relinqui poſſunt, aut ſingulis annis transferri pro libitu, modò id tempeſtivè fiat, nimirum circa finem Julii aut Auguſti initio. Quinto plerunque à ſatione anno florem producunt, rariùs quarto, interdum non ante ſextum & ſeptimum, aut etiam forte octavum & decimum. Ad Tuliparum rariorum & teneriorum bulbos à frigoribus & pruinarum injuriis defendendos conſulit Parkinſonus ut paulo altius in terram demittantur, & eorum morem probat, qui hyberno tempore ſoli ſuperficiem ſtramine operiunt.

Tulipas transferre cùm jam fibras novas ex ima ſede ſeu baſi egerint, (hoc eſt à Septembri menſe ad florendi tempus) valdè periculoſum eſt. Verùm cum defloruerint, foliaque & caules exſiccati ſint, tutiſſimè è terra eximi poſſunt, & per ſex menſium ſpatium, modò in loco ſicco, ſolaribus tamen radiis aut ventis minimè expoſito fuerint repoſitæ, extra terram ſervari abſque inſigni noxa.

Notandùm hic in genere bulbos omnes quorum fibræ anniverſariæ quotannis emoriuntur novis ſubnatis abſque ullo detrimento vel injuria è terra eximi poſſe, quo tempore fibræ emarcuerunt & novæ nondum

dum fubiuu: (une, & I)J extra terr-"Ti, (tic jam dixim-is) lirvari; qitx vero fibras parp;tuu f
vane fitii ii :qtieunt.

NocamUtm cr >as (i colnrum degsntus din tu eri nec degenerare velit, quotannis è terra opportuno cemporc cximendas crtc, & exempts aliquandiu Jtrinandjs, antcquam tccrum <.haa-nantur.

Tmitani quod de Tultp.i: bulbo oftfccvav it in go nioii filings Ferrari-. 5 mil nimè prætereundum videtor. In jnnmo (inquit) bulbo, uncle cmlis & *An* eminor, novus quoque bulbus, veluti gemellus fiatcrculus, qoflcm fcipo floris adnafatur, pariti erque cum illo, non modò per materni bulbi fibras tcrrJe'aJimcatunij W ipfom quoqi; e fuccum matris exfugit, ubi verò defito jam flore, latari coharens caulis uuruitj 1 no buiko membranaccas in cxuviaSj nempe inrccends invokicr.i deficknia Mintndmn jam noncft, vcl cnitn bulbo cxtniifiaii hiTcntcm ariJum Icapum u; ,111 i,L*m ticrum^ttc partus conjunxent, *vc*\ .\ terra novum bulbiim pirtc pUniorcm clic, csm llos .-uln.itiii abiolura offceerit romndirati. It.i vctula parens cum iiorco p.irtu itiventuicni icpni.it & fonct intr.i fe parturit. Si cui libea- quod atfinno ocukta fide credere, tuliptt bulbum cum j.irn cccpic ugurnii 11.11^ *imstaiat,* inverucccjuc inter ton-voluca folia puiillum Holculi radinjcnoim, adiuci'imque (iirfierm caul imlbi nudeutn.

Sun: vatum fiijwuiii propoltnr verùm Clufius obfcurè de eo fcribit, nec rem d.u- >'idaur, AUC certc meodun -.. *Ejt tr* *inliofitrmn sun. bnlhui nibil jhuA <\utm gtmmj ZTAU .* w, *us m* WTO *trimo dt:<. qtut prater aJtiottU txtentus uitr* ft ce mmum, nut matri • ti idem vidtmr, eitm rtvtra nm jit, fed .myut attrm spfum btJImm t ftut fr entitr. truu .rrrtiilat,*

Bon: "cs petii.'. itej & utrmquc confpicui, i. trcs vel qiucuor diverli in cojem nore colores.

4. *Tulip* dubia ptmitio* J. B. Cli£ *pumilio Unifdia rubrt* C B. Park, parai *CM.*

Pcdalcm aldtudinem non fupcrat, im6jtp!urimum infra *am* confiftit, foliis & flore ad præcocem proxime accedens, floris imccm folia omnia mucronata, fed exteriora multò longiora, foris obfoire rubra, a dent, ungues flavi, MtJI (iunt.i cane. ineni ample tomentoluffulw ell ut rnolliUiiiK WUimrc-cuba tic.

j. *Tulips frnmlio shtr*),* R Cluf *ptmlio mgufltftli** *C* B. *Chf.*

Totiplanta (quantum ex icone dcprcheidcrc potiiir Cltii: 1 eft, fjuatuof iou, Tiilipx Monlpcliacar tbli: :_un- *i atit* Uitit'.. ^urpurafcenrem, int. Florem *munfc* Apnli prat;; Cluliu^ quonj ^xiguus, bulbit an turmam *re:* *i* tedus.

1 Luiu ami C Uauiiino iubco pn> i alba i*i. qu.; (. Bau-hinus divcriam i..

Tulip fuMilie grsmbuo ftlw C* B, *fumilio alia dlttr* lufittmtiA* j. B- *L*Jitavi<a fht Jm-m>hu vrrficokr* Park.

µ'neialis aut fi:(cimdalis hxc plantula, cxilloribus bi *Wax.* ftiper foli^ florc albo cxili brcviquc pdiioilo. Bu! at, effigic aliamtn Tulipanin), nore involiicro, externi pullo, Iquamofo obdudus, inccnorc autcm rubens.

Sponcc in montc D. Oue ad mans htora provcniL

ParlunloMus' i Luiiuntcam vcHicolofcm Tulip* nunori Bononienfi & lulico Cmi-km &. congcn . Bons dunux.it oolorc diverlam, qis venisuliquot rubras cam percuncn-tcs < idc i Lobcluna quam dclcnpiimui divcrfi vidcnir. Lobdiia uinsn tlo«mduntaiac

7. *Tulip* motor* JWM J. E *mmr* *MU* *C* B. *$*rbm*fi'(*™*

Foliu eft angufhoriUui & , ^ *}slIjix)* & c^le Naraffi, miore, delicitiorc, t'. nifc f l a m e medw caam Bulb. * Lr?u
exiti fib adncxum habct.

eft in omnibus Tulipa Apenmn ^ HJVI, ddicatkn it: Radix cnam - buIUUo* fpar

i Ccbcnnu mootibui pnni

8. *Tulipa*

8. *Tulipa [illegible] minor* J. B. [illegible] C. B.

Narbonenſi paulò minor eſt, ejus florem non vidit Cluſius ſed Narbonenſi ſimilem eſſe intellexit, folia tamen habeat foris non omnino viridia, verùm [illegible] purpuraſcentia cum colore [illegible].

9. *Tulipa [illegible]* B. [illegible] Park. *minor, lutea [illegible]* C. B.

Mediocriter magno bulbo [illegible] fibroſo, ſapore dulci & grato, qualis eſt Tuberis terræ, ſpadiceo (ut ait Cluſius) cortice tecto, qui in binas aut plures ſoboles ſingulis annis dividitur, proximo anno flores daturas: quin & alias ſubinde obliquè & in latera ſpargit [illegible] quæ nondum florem tulit) [illegible] fert cubitalem & bicubitalem, nonnunquam in ramos [illegible] Cam. ac etiam plures ab una radice (ut aſſerit Camer.) diviſum, anguloſum, colore herbaceo, faſtigium verſus purp[illegible]: *Folia* dodrantalia aut ampliora, aliqua minora, unciam lata, partim à radice ſtatim, partim à caule exeunt, nullo pediculo, carinata, colore glauco. Flos unicuique [illegible] re ſuavi, Leucoii Cheiri dicti, ſed imbecilliore, mediocriter magnus, foliis ſex conſtans, quorum exteriora tria extrinſecus è luteo purpuraſcunt aut vireſcunt, intrinſecus lutea, tria reliqua penitus lutea, niſi quòd mucrone tantillum rubent. In medio apices lutei ſunt cum ſtylo [illegible] in reliquis Tulipis, ſed longè m[illegible].

Parkinſonus in Paradiſo præter Bononienſem Tulipam aliam Italicam, majorem & minorem proponit, quæ tamen mihi à præcedente non videntur differre. Vide apud ip[ſum] earum deſcriptiones.

10. *Tulipa Bononienſis five bombycina flore rubro major* Park. parad. [illegible] *Tulipa [illegible] rubra, five Bergomenſis rubra media* [illegible] *etiam Tulipa* [illegible] ejuſdem.

Hujus bulbus quàm Tuliparum majorum longi[illegible] ad baſin eminentiam habet qualis in illis cernitur, præcipuè verò ab iis differt, quòd [illegible] copioſa lanugine ſericea flavicante [illegible]; quin & cortex ſeu membrana exterior [illegible] rubro colore tingitur, nec adeò facile delibratur; nec tantum rectà deorſum ſed ad latus etiam ſe extendit, Tulipæ Bo[nonienſis] [illegible] deſcriptæ in modum. *Folia* edit [illegible], anguſtiora tamen & obſcurius [viri]dia quàm Tuliparum ſerotinarum, nec pariter glauca ſeu caneſcentia, tria quatuórve in [illegible] rem in faſtigio geſtante reliquarum ſimilem, petalis tamen longioribus & anguſtioribus [illegible] gro, colore pallidè rubente, minùs hilari quàm in Tulipis majoribus, odore tamen Tulipæ luteæ Bonon. accedente.

Tulipa bombycina Cretica C. B. [illegible] lanugine obſitus & velut tomentoſus eſt.

11. *Tulipa [illegible] tribus [illegible] rubris foliis Caccini* Cluſ. [illegible] poſt. ad.

Folia habet valdè anguſta [illegible] rubra ſunt, [illegible] verò lutea.

12. *Tulipa variegata Perſica* [illegible] poſt. [illegible]

Caulem Cluſio pedalis duntaxat longitudinis [illegible] Matthæo Caccini, à quo bulbum Cluſius accepit, bipedalis, ſatis gracilem, quatuor foliis non valdè latis præditum, imò anguſtis, & Narbonenſis Tulipæ foliorum latitudinem haud ſuperantibus, non adeò tamen virentibus, & ad [illegible] Tuliparum colorem magis accedentibus ac carinatis, qui ſupremâ parte florem ſuſtinebat delicatum, Narbonenſis vel Hiſpanicæ Tulipæ flore paullò majorem (quin altiùs aſſurgat, & majorem florem libero loco nata proferat planta non dubito) ſex foliis binas [illegible] rum terna exteriora paullò longiora & mucronata, foris quidem ſuave-rubentis coloris, [illegible] albi, interne verò prorſus alba, tria autem interiora folia, quæ aliquantulum breviora, mucronem habent nonnihil orbiculatum, niveique planè erant candoris, omnium autem ungues purpureâ maculâ inſignes; ſtamina nigra; apices etiam nigri. Bulbus exiguus, ut qui exiguæ nucis Avellanæ magnitudinem non excedebat, cortice foris nigricante & fuſco tectus, interiore parte molli lanugine fuſci & quodammodo ferruginei coloris obſitus, quali ferè Rhododendri ſemen eſt, aut cæterarum cortex ipſum nucleum tegens. *Semen* in hortis noſtris rarò ad maturitatem perducit, Bononienſis tamen Tulipæ ſimile eſſe aiunt. Poſt primum annum rarius apud nos floret ob aeris inclementiam, ſed bulbus paullatim languet, & ſingulis annis minuitur, donec tandem penitus intereat.

Præter deſcriptas duas tréſve adhuc alias Tulipæ minoris ſpecies habet Parkinſonus, nimirum Tulipam Creticam, Tulipam Armeniacam, & Tulipam de Caffa, quarum *deſcriptiones apud ipſum* vide.

Vires. An eæ facultatibus cum Satyrio Tulipæ prædità ſint, neminem periculum feciſſe intellexi, inquit Cluſius. Jo. Muller Pharmacop. Vienn. multos Tulipæ bulbos condiit, radicum Orchidis inſtar, quibus longè ſuaviores, & palato gratiores deprehendebam: an verò id præſtarent quod Satyrio tribuunt nondum intellexi. Parkinſonus etiam ſcribit ſe Tuliparum radices cum Saccharo condiiſſe Eryngii aut Orchidum in modum, eáſque ſapore delicato Eryngii radicibus vix cedere comperiſſe: an verò venereæ facultatis aliquid obtineant nec ipſum magis quàm Cluſium ſcire, nec ab aliis didiciſſe: quod ſi Orchidum radicibus hujuſmodi facultas inſit, veriſimillimum judic[illegible] etiam ejuſdem participes eſſe.

Tuliparum

Tulipanim **inmunerasfetiwriecatesreointentdorum cukorc$/}uasenunu:rarcu;diol/:ctoridlcc;** conliihntin P.\rki:i[i)iit Panuttfin, C B-iuhini Pinax, &. Flnrj L). *Ho.* 1 ,i- 1'ict.inini cautas expLii^ivitiiiii. Nee orurrt ess huctrantuii • pretium pucamtu, 1 rrtaltK **varietates** *nnrvx* nullo **csrto** aut **dcSnico** numcro a tetninc f.ito ofcrancri polfinr, cjiiai : omncs ticlcnbero vellct, tic unico hoc fforc intcgrum volmiicn coirnxmerc pofltt: quod idem i : bulbofo iitulligatur.

CAP. VII.

Dt Ornithogalo,

O propter lafteum colorem qui in flore meet, flinilciii ci am in alls ant oris giUinarum obfcrvaniT, nomcn acccpKfi; vidcmr C, *B.* AliipoiuUaudicc I .tiiarbitrantur.

Nota: Ornithogali genencjt font ft.uiiinula riorum lata, Ipic.ita, quorum cru acurninau, trii bifidafeu lin'.uuiunt Suninu luce capirulum icrayiis feu (tylum induduui etuuu, ctUm explicate folus extcnonbus: radix la&ea; HorumpcrAla urcria parts liners vlrentibus ntxar.4.

A. I. *Ornilhafnium angu/fifiJiam majn fiaribm tx alto virfficnuim CV> -fits*

J. B.

*Gw.~4fl>baJ*l*t Ifuihjm Galmi, five Ornitbog. m:,., fart /*i.
*AlpboJ. blbufm Dvdamt, fivt Or*tttn>g.*,
JOertjlcfttm.toitft a orrcnirt) ftolurr.

Similis Ornithogalo Monlpclicnli fpicato pugnum iniplet buj i quo exeunt pnegrandia *fdm* porracca, cannata, humi fcrt futa, (ipoc riiddo: inter *vuz* liirgit rt^his *caul a,* unioiSj *bcra,* nudui, tcrcs, duobus cubit is aluor, porillimum cttlto, iaquooodranulis itnea. *forum* A(phodcti 5c Ornithogali fpicari, ex longii pcdiculi* folliailu .ilkjuouique iiiclniw, col nerbaceo vcl ex luteo p-illido, odore grato, ex lerus foliis (leilatt conftantkwjj in quoram medio rcda (urteda; *ftixx,* lauulculx, toliis numero pares, J .icuiiilimi.; tots, *Mptcet* (ulUnait, ex lutiio albidoSj dtpi/n/nm .1 :igum, [ ] terftitia habct plena leinine OiitithogaJi a!bi .it autem parvum el't jugmtn, angulofum, fipoie [cguminufo, vcl [mo- fblidum, iitus candidum laporc quati Jcgurwnojo, quo maturu ; t in tres panes.

Propi Gencvam versus Salevam montem inter ftgetes invcnimns. T!io, WillilelUa cun u vayit in colic quodam cribus cis Bnftolium miUtaribus, inter vcpres, vii qui i:ulc Bathoniain • Clulius inter JcgctiK Paniionii fatis rrequenicju oblcrvavit. Floret Maio ii: Junio rncafibus, am **lenus paullo.**

J. B.

1. *OrtHthvgalitm m»)m (fcteatum tlbum* IVk. *$>cjtum /fart* ii.'ij C, IV GCT. CIIUC *J}'- tstum stint part MvttJptj/l }.* B.

11 uk *r*Jix* bulboG unicaeft, nugna, Cepam imtcaUj Cluflo can im prxccdcntL> fl'vc firenti, 8t longior intcrdtirn, in amplam magnitudiuem extuberant: /UM L law, cxtremo mocrone atunuruto: *Cauta,* quantum h ftus cubiro longii i :i bitubitatts, tercs, firrnus Iiiimnuni i.iftigiuri] am um-tcur *Icsiiim li*apenenttbus *jiafibui,* ftigimu (tipacii ut t _ntuiuur,quomm (tngularo um propc J *Tts* accedunt, ut pious fallam deccrpti, intus albi, fomherbooei, apicibiii in medio itucU, fuitsprxter oras qua; albae fmit omnino vinJcs, intcriui vcro tium expliciti iunt laAci omnuio cmiotii. *Strut** in trungulis capitibus alten Jimilej led paulo niajus Bi oblongius, nigi'um, rugolum, iivrqmlc, ut in Supliiuc .igru, icd parvum .idmodum.

Inter tcgetcs Moiifpcliano agro £c per Hifpanias obfervavit CluGui. Maio (lore:. GcIaJpui. i ait interdum florc luteo.

* ;. *Qrmil**altiM m»jm fficMum ciieritm* Q B. *fyimitMtm Cltpt* J. 0. *Sf;;amm* «w Gcr. etna

PaniUft bumilim eft pncccdcme, diluaorc «iam cade Se folib (uiquitClufiuO q imxvj delcrri aim bulbis pcrmiiiuin, nullo adtlko nomine.

cum Gcr. Park. CVrtKwL^' PvmL'tZ,'*!*> fi*t J. & Ckf.

nuinquc atit WX an; **itiir, in-**

occupante ut in vulgari: triangula deinde capita nigra in, rocun dum semen continentia. Radix sub-
est bulbosa, longa, candida, lento humore plena, gustûs primùm insipidi, deinde acris, foris cinera-
cei ii mentbrani obdui ta, & sessili parte multis candicantibus fibris capillata. Illud pecu-
Itarc link hæc planta, ut na ,li loco, i bi sponte nascitur, magna ex parte cùm floribus onusta est,
sine foliis conspiciatur, aut saltem jam ferè evanidis & fla .OHK. A t in hortis culta diutiùs ple-
nmq ue folia retinere solet. Be m niajorcm aniplitudincm exac let, spicam vicenûm aut plurium
florum nannunquam on ferens.

Locum naulcm tit ^at

J. Jitihinui < Ornithogalum Creticum, q[u]°fl at Honono Belli accepir, huic tdem puut. Addit in
sinu floris velut glomulum esse stam tnibusonchim: S*mm p-irvum, nigrum, ruRpI,,,^ ac FCIM ara-
neosis punctulis eleganter impressis ; LI, rotundwn mil quod mu para modicc acuwni i\:, durum, imm
can iidunij uporc l ubdelci.

*t. Orxhtei*iu»i* nMvww *fitrxhin mrfut mvtu* CM J. B. *Uttfvtim*&•* ,,,,,,,,,,, ^ ** *xtmttm album* J'jrk.

Clus.

Muita id ineuntc vere ab radicc pi oducit folia, 'ig-^, dilutius vii'enru, ,,,, MV , quam Narbo-
nenlc ant B^-zannnum: inter qu. e prodit spica icubkafe& amplior interdum caule, viridis, lævis,
niagnam longimquc *Jlmm t* spicam gerens, *at* wntcno* & plurts I;: eadem spica numerare me-
mincrini, (ex rbliii acumirutts con: stantes, n ivci prorlus candom, &; nullo nervo viridi ut al...
flora uilignitos f in homilo noftro Boribus qui primo apenebanmr petalorum aptco vircb " "'' qui
interdiucrplicanrur, lexque *fiimm** brevia & lamiCub, a!!u,fla. apicibus prædita, capitulumque tri-
conum cingencu, & umbilicum occupanria oftendunr, noftu vcro oonrrahcnoir jfiorum mi lar.
[Singuli flores pediculis duas uncias longu initdent, *8e c* finu *telioU* obloiigi exeunt.] Flonbus ex-
cussis succedunt trigona capita semen rotu • id mn IUK *Radix* bulbofi, crafll, candu la,
è lata sede multas fibras emittens. [F oliamarcc scere incipiunt antequam ' rio«» apcriantur fie ri
serius floret penitus exsiccantur an ^jium Borerclicftnat] FlorcfcumAli s majoribu i M . i'
dum etiam Jun bo pi-o anni prrcociorii lut nia^U ferocmi ratione. "i«o(inter-

6. *Onuthe£*l*m Uufrltmm aittrtm* -C B. *t^thbfiemm* CluT ct r. post. Park.

* Clusian. Ex I-*/«Y Ornithofrilr. nujon ™l(»ari (quod nonnulli Afphodclum Galcni cognominant *> penè
fimiJi, ceftd *Dwult Nhfrm,* qui hmu> folia cum ahquot Ainbus *xA* ' me mutcbat niulu produ-
cebat ft/ar, pedaJem londitudincm habentia, unciam aut paullo ampfius U u, nxjllu* quæ contracta
tcniii Janueinc *przdia* apparcktnr, pcrindc ac Enophon folia, (quatn (tmiitef noun, in aliquot
alianua bulbaccaruni pUnuniin folia non (emel obfen-jxc memini) inra ciu* cubiulb ail urgebat
f...v Litii firmus, viridis: a cu|us medto ad Juniniuni ufijue faAi)tium prooibant flores, uncialibus
& longioribus, iisque crassiusculis & viridibus pediculis inhærentes, sex foliis niveis constantes, Orni-
thog. Ar.i bici floribus penè u!o, nee m muwo rmnores, quortim *m* gues aliquantulum flavesco-
bant, ex eorum autem umbilico prodibant sex candida stamina flavis ta, quorum terna
... basi capitulum medium crassiusculo brevique !*•?* pnedkum aniplcacbaniur, at ilJud trigo-
num, quod succeilu temporis oblongum evadebat
nunij<]uod lucceilu cenipons ob: ictur, *jtmen* coritincnj.

LtiM. .< pnjinoiKWKiin Capuc boor Ipci dictum collc^um Rut.

7. *Ornithogalum Neapolitanum* Ger. J. B. Park. *exoticum magno flore, minore innato* C. B.
Clus.

Folia huic car iiutx.lonjpj H) JcJnthinb non valdc difSmiha, verum anguftiora, yindia. Caulis
crassus, satis firmus, dodrant •m .ileus, larvb, vindjs, fufhnens liipcrna *pine fin** denwd nodenos
aut etiam plures, pediculis sen - al-
ternis in singulis caulis ra c cupiia*m membranuljr j,nu j fofisfai actlminaS in
" " " r - racco trvdccntibtB orajqucAJIU* hibcf"[1] • • *
f*[1] ,. ifatetMm foliis minoribus surrectis, & vasculum quod-
apicibus donata, & media ru.bmcompohtuK in quo jppaLcbanc lex *tt» 0mmLi».* . - . ™ M W I »
km ««TO pr. ,,IIOciori; quibuJ f n a K T ^ K
^ona *(Mftinu* i a, a^«jhirn muoronemddincntia, caulcm proj*:r Kra»«cem«fcpnmemL.
/o».w nigro ruRofo nfpleca. *R*bx* bulboU candiuns fufid ramen wonbnai r«M i
tamen
ampla s caniUdft non* in amhm prxtijtx

Locus. Hæc planta Hyacinthus arvonim Omirlwgaloidei did in in j|{ro NcawJitaBQ f»r.
Emam, eodémque tempore cum i comolo 1 lyacinrho vulgan bwryode fbrere (hibiL *UCc[uca]*

t>, *Ormrbeftl*}* Arsittam* Park. CluC *majm Arahttam* Ger.cmat umbellatum maximum C. B.
... J. B. Orcat Arabian Star-
flotocr.

Clus.

^**™iga habet *fttu,* viridia, ci* nata, Hyacinthi Orientalis foliis adeò simili ix • w
... benè exercitatus, præsertim in planta ...
et, minimè autem Narcissi foliorum æmula: ^^5^ cubkalii cmopi ^*»/» , lævis, nudus, graci-
lis, virescens, spicam aliquot in summo nascentes confuso ordine ambiant ramuli, sive -»ngip=iceili
flores magnos sustinentes, Narcissini magnitudine pares, sed Ornithogali forma ... 11e r£^f"!i^Jr2[rB&] pf*^
modo sub vesperam se claudentes, sex foliis prorsus albis ...
Coriandrum ferè referentis, triangulari capitulo nigro, ... florem occupante,
quod

quod ambiunt ſex alba ſtamina flavo apice coronata: Semina nunquam a[illegible] ſingulis annis Byzantio cum aliis ſtirpibus ejus bulbi Viennam miſſi fuerint [illegible] nonnulli *flores* dederint: *capſula* tamen incrementum capientia ſeneſcente flore, & ex ni[illegible] viridem colorem contrahentia, ut ſemen datura viderentur, paullatim contabeſcere cœperunt. *Radix* bulboſa, Hyacinthi annua, candicans plerunque, è multis tunicis conflata, lata admodum ſede, & in ambitu fibras ſpargens.

Floret Maio. *Tempus.*

Mira eſt (inquit C[illegible] [illegible] niſi ſingulis annis ex [illegible] datur, tum enim demum germinare ſolet etiam ante b[illegible] [illegible] ctus eſt niſi recens Conſtantinopoli allatus. Nam ex [illegible] norum numero eſt qui niſi iſthic [illegible] utero florem habeant, nullum dent in frigidiores provincias tranſlati. Frigoris valde impatiens cùm ſit, hyemes noſtras [illegible] ſed in fictili reponendus eſt, ubi bul[illegible] adnatis feliciter ſe propagare ſolet.

A. 9. *Ornithogalum vulgare & verum* [illegible] *vulgare* Ger. Park. *umbellatum medium anguſtifolium* C. B. *J. B.*

Radix bulboſa, candida, quæ multos bulbulos adhærentes habet, [illegible] compactos, [illegible] profos, ſe plurimùm multiplicantes, guſtu amaricante, lentâ ſpumoſáque mucagine maſticantis os replentes. *Folia* promit anguſta, tenuia, ſemipedalia, caulem ſuperantia, carinata, medium eorum lacteâ diſcurrente lineâ, in terram ſtrata, mollia, & inter hæc caulem palmarem aut ſemipedalem, tenerum, teretem & nudum, qui circa faſtigium pediculos emittit, quorum unicuiq; ſubjectum foliolum oblongum, membranaceum, *flores* ſuſtinentes è foliis ſenis compoſitos, oblongis acuminatis, lacteo intus candore, foris [illegible] per oras, medio herbido: intra quæ *ſtamina* latiuſcula ſena, candida, in mucrones acutos faſtigiata, quibus inſident apices [illegible] capitulum ſtylum è ſummo profert albidum, *ſemina* continens compreſſa, nigra [illegible] caulibus velut in umbellas expanſi ſunt.

In Germania, Italia & Gallia ſponte provenit: [illegible] tamen invenimus. Nos quidem in pomariis ad ſepes vidimus copioſum, fortè tamen olim ibi ſatum. Habetur major h[illegible] ſpecies ſi C. Bauhino credimus. *Locus.*

10. *Ornithogalo vulgari ſimile latiore folio* J. B. *Ornith. umbellatum album medium latifolium* C. B. *Ornith. alterũ vulgare* Cluſ.

Hujus caulis J. Bauhino brevis, flores ampliores quàm præcedentis, externis viridi, internis albi, *folia* latiora duplo, lineâ albicante deſtituta; bulbus paullo major.

E Tyrolenſi comitatu allatus eſt; quin & Neapoli ad Cluſium miſit Fer. Imperatus. *Locus.*

11. *Ornithogalum album minus* C. B. *Ornithogalum minus è Pyrenæis* Cluſ. J. B. *Cluſ.*

Ab Ornithogalo Hiſpanico minore *Cluſ.* in eo duntaxat Cluſio videbatur differre, quòd iſtius flores paullò majores apparerent, petalis ſingulis foris nervo ſeu venâ ſubcœruleâ ſecundùm longitudinem per medium eſſent diſtincta, & ſex ſtamineorum *apices* in hoc furvi qui in illo violacei.

12. *Ornithogalum Hiſpanicum minus* Ger. Park. Cluſ. *Ornith. umbellatum floſculis ex albo ſubcœruleis* C. B. *Cluſ.*

Ex parvo, orbiculari, albicante *bulbo* ſena aut ſeptena novo vere profert *folia*, Ornithogali fere ſimilia, ſed paullò anguſtiora, nullâ venâ candicante per longitudinem ſecta; è quorum medio prodit ſingularis *cauliculus*, interdum & alter, palmaris, teres, ſuſtinens ſenos, ſeptenos aut plures *floſculos*, alternatim quidem naſcentes, ſed quaſi umbellam quandam efformantes, adeò æquali ſunt altitudine, non ſecus atque in vulgari & Arabico, ſenis foliolis ex albo ſubcœruleis conſtantes, totidemq; candidis *ſtaminibus* & medio *capitulo* ſubcœruleo umbilicum occupantibus. Nulla adhuc capitula vel ſemen obſervare potui, totâ comâ brevi à floribus marceſcente.

Floret Aprili.

Ornithogalum cæruleum pallens *Lob. Obſ.* flore Hyacintho Autumnali penè pari & ſimili J. Bauhinus præcedenti idem eſſe ſuſpicatur; Caſparus frater diverſum facit & Ornithogalis ſpicatis annumerat, fortè quia Lobelius florem ejus Hyacinthi Autumnalis flori penè parem & ſimilem eſſe ſcribit. Non tamen dicit Lobelius ſpicatum eſſe, ſed tantum flores ejus ſingulares illius floribus ſimiles.

A. 13. *Ornithogalum luteum* C. B. Park. *luteum ſive Cæpa agraria* Ger. *Bulbus ſylveſtris Fuchſii flore luteo, ſive Ornithogalum luteum* J. B. [illegible] Bethlehem. *J. B.*

Veris nuncius Ornithogalum luteum *radice* eſt bulboſa, Ornithogali albi bulbum æquante, albâ, prætenuibus filamentis fibratâ, guſtu viſcoſo & ſubdulci, non amaro & aſtringente, ut annotat Fuchſius & Dodonæus. E radice ſtatim *folium* emergit porraceum, ſemunciam ferè latum, dodrantalis circiter longitudinis, in terram caducum, coloris glauci, in teretem mucronem deſinens, glabrum, ſuperius leve, inferius coſtis Plantagineis donatum, modò unum, modò duo aut tria; plerumq; interdum folia ſunt, pinguiuſcula, anguſta, triquetra: comitatur ipſa è bulbo quoq; ortus *caulis* ſin-

gularis, angulosus, [illegible] brevior, ſubrubens, cætera nudus, alioqui ſeſcunciâ ferè infra ſummum cacumen folio poſſitus unico aut altero, ſextantali vel palmari, nonnunquam glabro, aliàs ſubhirſuto, oris paullùm intro flexis, et carinam imitatur: è cujus ſinu reliquus caulis pergens, aliàs indiviſus florem gerit unicum, aliàs ſubdividitur, pluréſque ad novem uſque flores ſuſtinet, unicuique diviſioni folio appoſito. *Flores* ſinguli ex longiuſculis pediculis Ornithogalo ſimilibus, petalis conſtant oblongis, foris viridantibus, hirſutis, oris luteis, intus penitus flavis, medium occupantibus totidem *ſtaminibus* cum *apicibus* luteis: medullium obtinet etiam nondum delapſo flore ſubnaſcens *capitulum* triquetrum, *ſeminum* conceptaculum, cujus ex umbilico *ſtylus* exit in apicem luteum deſinens.

Locus. In agro Pedemontano ad ſepes & inter ſegetes obſervavimus. Ad agrorum & ſylvarum cæduarum margines in Germania frequens eſt. Habetur etiam in Angliæ Comitatûs Eboracenſis Septentrionali parte, in ſylvis propè pontem *Greta* & *Brignall* vicum, ad fluvium Teſam, unde bulbulos ad nos tranſmiſit D. Johnſon.

[illegible] Ornithogalum flavum Alcinæ [illegible] *Cluſ.* i. e. Orn. luteum magno flore *C. B.* flavum cum ſtaminibus rubris [illegible] rubro colore à deſcripto differat, ab eo ſpecie diverſum eſſe non libenter concedimus, præſertim cùm Cluſius ipſum non viderit, ſed quæ de eo ſcribit ex aliorum relatione habuit.

Species altera. Fortè etiam nec Ornithogalum pallido flore *Cluſ. J. B.* luteum ſive pallidum majus *C. B.* à vulgari ſupra deſcripto ſpecie differt; cui, [illegible] Cluſio, non valdè abſimile eſt, majori tamen *folio* conſtat, *cauleq*; craſſiore licet infirmo: binis, aut ternis quos ſuſti[illegible] flavi, ſed ex herbaceo quodammodo pallidi.

Locus. In Stiriacarum & Auſtriacarum [illegible] obſervabat Cluſius.

14. *Ornithogalum* [illegible] J. B. [illegible] Ger. emac.
Cluſ.

Unicum prodit *foliolum*, duas aut tres uncias longum, anguſtum, exalbidi coloris & acidi guſtûs: juxta quod tenuis, uncialis *cauliculus*, unum aut alterum foliolum ſuſtinens, è quorum medio bini aut terni exiliunt *floſculi* ſtellati, intus flavi, foris ex viridi purpuraſcentes, ſex radiolis & totidem *ſtaminibus* intus præditi: iis ſuccedunt puſilla triangula *capitula*, *ſemine* rufo exili & inæquali plena. *Radix* alba, rotunda, cineraceo putami[illegible]cta, exigui Piſi magnitudine. Sed & [illegible] aliquantulum majus evadit.

15. *Ornithogalum* [illegible] *Col.* [illegible] C. B.
Col.

[illegible]ula eſt ſemipedalis, *radice* bulboſa, ruffo cortice tecta, intus alba, capillamentis Cepæ modo tenuibus admodum: *Folia* binis, tenuibus, Croci vel Ornithogali, minoribus, anguſtioribus, pedali longitudine: *Caule* trunciali, ſupra quem thyrſi modo vel Cyperi *folia* ſunt qualia vel ſeria graminea, tres aut quatuor uncias longa, in imo latiora, rubentia circa ortum, [aliàs hirſuta & candidiora] in quorum centro concervati ſunt globuli ſeu bulbilli, Milii vel Rapæ ſeminis magnitudine aut etiam majores, flaveſcentes & purpuraſcentes, qui ſiccatâ planta in terram ſparguntur, ibidémque germinantes ſequenti anno folia emittunt ſinguli ſingula. [Invenitur alicubi abſq; bulbillis in caule.] Inter foliorum ſinus quæ bulbillos circumdant pedicoli duo aut tres rubeſcentes, trunciales prodeunt, *flores* habentes luteos intus, foris verò virentes, ſex foliolis conſtructos, *ſtaminibus* luteis & apice in medio craſſiore ex fructu prominente, qui paullatim [illegible] nus, ſupe[illegible] latior, *ſeminibus* intus minutis arenæ inſtar refertus.

Locus. [illegible] tum calidarum tum frigid[illegible] vere floret, [illegible] calidioribus, [illegible] frigidioribus.

16. *Ornithogalum album unifolium* Park. *Bulbus unifolius* Ger. *Bulbus monophyllos flore albo, an Bulbine Theophraſti?* J. B. *Leucoium junci & junceo folio* C. B.
Cluſ.

Valdè rara e[illegible] planta, autore (Cluſio *App. alt. auct.* Eam autem acceperat à Nicolao *le Quelc*, qui in Luſitania erutam aſſerebat. Unico autem è terra prodibat *folio*, tenui primùm & prorſus junceo, quod tandem pedalem acquirebat longitudinem: duabus autem ſupra terram unciis paullò majorem adquirebat latitudinem, & canaliculatum fiebat, extremâ tamen parte manente junceâ: ubi verò latiorem adquirere incipiebat latitudinem, ex ejus medio exiliebat truncialis longitudinis *cauliculus*, tenuis, lævis, dilutiùs virens, in cujus faſtigio alternatim ſiti erant tres *flores*, non valdè magni, qui ſex foliis candidiſſimis erant præditi, non multùm abſimiles floribus Graminis Parnaſſi, ſed nullo calyculo, ut illi, incluſi: è quorum medio prodibant ſex alba *ſtamina* flavis apicibus prædita, & umbilicum occupabat *capitulum* triangulare, ſummo faſtigio ſuſtinens exilem *ſtylum* album ſtaminum longitudinem non excedentem. Odoratus autem erat ille flos, & Spinæ appendicis florum odorem æmulabatur. Ejus bulbus orbicularis erat formæ, nec Avellanæ nucis magnitudinem excedebat, fuſcâ membranâ tectus, ſoléq; illius multis tenuibus candidis fibris obſitâ. Bina folia, tandémq; cauliculos habuit. Flores autem aperiebantur medio Junio. Semen obſervare non potuit Autor.

17. *Ornithogalum* [illegible] Cornuti.

Huic *Caulis* & *Folia* ſimul emergunt, longa, lata ut Pannonici, ſimiliter etiam falcata. *Caulis* inter hæc medius ultra pedalem longitudinem aſſurgit, rotundus, glaber viréntq; : hunc tenuis velut glauci coloris halitus ſuffundit, qui leviore tactu defloratur, ut in prunis integris uſque permaturis.

maturis viderc licet. A meato fcrt* ad apiccm ufquc flofcuJorum globulis ſpicatur, adjectâ quibuſque tblit appcndicula, cujus caviratibus riore. finguii ^clami"- *•• modum granorum in fpiea rn-ticea•, qua: gtum.i (olet obtegere: Id quod kmiliarc eil viilga ri noſtro Ornithogalo. Paullatim globuli *ic* a c avitate illa fub bcunt, fubjcdiq, e orum pediculj Jon; giùs producuntur, unâq, cum flore deorfum noam. Eќw tandem lutco-virens dchifcit, (ex pctalis oonflans, quorum tria externa latiſfimd cxpanfa IUKOcolore hmbi wntiir, triavcro inicrnaiii ie tomprt;'ia mancnt, ut Leucoii minoris verni^ mucroncs iubene iutrp rcflcxos.quibus/aiwiw* alba cum apicibi a luteis reconduntur: tria vcro his interpoliti ftamma *mfkibm* carent. Pirtiljuni tnaneularc medium Boris occupans ſeminibus PMTB rurfiet: hutus mapke moilis ftac epiphylis, qua: cum rlorc maiiefcit

Nunquam Hons hujus tolu vento auc vctiilUtc dccutiuntur, fed in Ic contradfci & occ!u& ta-beſc nut

17. *Ornithogalum cæruleo pallente flore* C. B. *Ornith. cæruleum pallens* Lob. ob.

Ornithogalis qualibet ſui parte valde cognatum & affine, ſed flos cœruleus, Hyacintho Autumnali penè par & ſimilis.

CAP. VIII.

De IJyacintho.

HYadnthum, ot Pfinius lib. 11. «p. 11. duplex comitatur fabub, IUC tum præferens ejus quern Apollo dilcxcrat (I lyaanrh. vocat.) out cx Ajacts enjore edicl, ita diſcurrentibus _vcnB,utGr«anim liwarum figurx A 1 infoiptx icRonrur. Utraq. fabula habetur apud Ondium m Mixamorph. alters lib. i *o.* ubi dc Apolline iu canit v. 215.

*Jffc ft*i jrcmitxfella tnftribtt, & M At*
Flos batra mfcripim, ftmtfia^ liter* d*i.U tfi.*

Altcra lib. i;. qu.im fie concludic.

——— rubefacta Cœperat tellus
Pvrpttreum i/iruii ^ttiuit At ccfpttt fiorttn
^fdfelta80ejhacSetojueitet zinimineeren ntii
Leer a ammunis itttttit faere^ •vtrify
bifmpia eft joint, life /icmmii, ill* querelæ.

Nam liftra: AJ Punt prim* nominis AW ſuntq, interjectio amcnunili .tur **de8eo4.**

HyACmchus Veicribus duplex clt, Medicis & Poetis ai$. Pocticum crudiri plurimi obvcnanim in Hor e ductus Steras^* refcrennum C conſolidam regalem eſſe >,nn.intur.

Oi torum Hy itinchiii ab Oniith. ogalo differt ſlorum ſtaminibus j'.ubus & angultis, pctaltspurts cllj non t.imcn Lcucoio buibo. in ſpicam quem quidam ad Hyacindium tcduc periantho riſq, commune unt reducunt.

§. I. *JJjociHtfm fitUark.*

A. : *Hyac -.•.but fitStiSm Fucljit* GiT. *fieSdtttr vui^a,. ſive bifolius Fuchſii* Park. parad. *Stelittm bifoluu & trifelitH -vtrntu dmmtorum fivrt erruUo O"* •• J. B. *ſtellaris bifolius Ger-* —- r G B *ttm trtfolwf* cjufdem. *Jbmaii* tofrnal j6i.ir ypactntl). *J. B.*

Ex *radice* bulboſa, oblonga, fibroſa, viſcida & Jubctula L' *coliculus* junceus, fi-j-gilis, palmaris K ped.ilis.tultus, radiccm vctms exalbi ans; duobus *foliis*, interdum tribus, longiuſculis, carinatis, a bulbo ftj:mi exorts ſtipatus, qui in pediculos pro florum numero plures pauciorésve ad duodecim nonnunquam, nunc breviores, nunc :loiii. fores, teretes divaricatur, licet aliquando ipſe coliculi *Græcus* floſculum ſingularem gerere reperiatur. *Flores* pulchri, cærulei, rariùs albi, ſtellati, ſex foliolis in <j!n«ii!ii nicdinj!?(Mw:W.j i inctis, anguſtis, mucronatis conſtantes, ex dilutè cærulea ſufti-nent *capitella* ſaturatiùs tincta, puſillum turgi • um niucri!- tatum concolorem circumſtantia; at ſi *flos* albus tum *ſtamen* —-«*q iiia *aputbut* lutcis pri.Jiit puſillum album ambiunt. Succed- ,-,. pitulum •iquo/™,^,,., in atrum, ut in aliis Hyaandus* ſed fuſcum duntaxat & veluti fu J,^- infectum.

[a infulis quibii(3am drcj < Cambriam, coptoscptov venit, ut v. g. in Bardeſeia. In Germaniæ *Locus.* campeſtribus & juxta ſepes: Circa Genevam etiam & Monſpelium. Primo vere floret.

Hyacinthum ſtellarem album à præcedente cum J. Bauhino non diſtinguimus, cùm folo i rlorii colore, qui merè accidentarius eſt, differat: at netj, I i yacinthum ſtellatum cœruleum ſtaminulis ex viridi luteis *C. B.* neq, Hyac. ilcllamm (lore ruban te *Park.*

1. *Hyacinthus ſtellaris albicans* [illegible] J. B.

Hunc C. Bauhinus cum Hyacintho ſtellari albo eundem facit: frater J. B. diſtinguit. Lobelio in [illegible] ſerius floret & folia exiliora habet: Flos aſpectu jucundus albicat, ſeptem interdum aut pluribus floribus luxuriat.

Locus. In Belgium [illegible]

Perperam pictus eſt à [illegible]

3. [illegible] J. B. [illegible] C. B. [illegible]

Lob.

[illegible] terni aut quaterni, ſtellati, ex cœruleo cinerei, ſenis foliolis tonſdémq; ſtaminulis & apici[illegible] obſcuris conſlati, piſtillo in medio cum umbone ex cœruleo cinereo. Vix palmaris eſt [illegible] guſtis, ſurrectis quatuor aut quinq;. *Radix* parva, alba, oblonga, parum fibrata. [illegible] hanc ſpeciem certum ponit in capite de Hyacintho Autumnali.

4. [illegible] J. B. Lob. [illegible] C. B.

P. 2.

[illegible] major eſt Hyacintho ſtellari Germanico; [illegible]

His addit Parkinſonus [illegible] [illegible] ſuave-olente.

5. [illegible] Park. [illegible] J. B. [illegible] Lob. [illegible] C. B.

Lob.

Facie tota, ſparſis foliis & cauliculo [illegible] Hyacin[illegible] inſtar mitræ [illegible] ſtellati, ſubcœrulei, pall[illegible] [ad triginta interdum aut plures] [illegible] Roſeæ modo in latam expreſſam aut aliquantulum depreſſam ſpicam, & tandem in lon[illegible] Floribus ſuccedunt c[illegible] ſemen continentia. *Radix* bulboſa, candida in[illegible] Hyac[illegible] Anglici,

Floret [illegible] Martium, vel etiam Aprili, paulò tamen ſerius [illegible]

[illegible] quod ſciam [illegible] noſtris frequens eſt.

6. H[illegible] Byzantinus alter, ſive flore [illegible] Lob. [illegible] J. B. [illegible] C. B. [illegible] & Hyacinthum latifolium Dale[illegible]

[illegible] alba, [illegible] raſcente, ſapore ſubdulci, viſcido [illegible] à radice quaterna aut quina, per terram ſparſa, uncia lata, Hyacinthi ſtellaris dumetorum latiora [à quo differt licet affinis] longitudine cubitali, carinata, ſtriata & ſplendentia: [illegible] cubitum alti, [aliis palmum, ſeſquipalmum & palmos duos longi] purpu[illegible] rantes, nitentes, anguloſi, *flores* ſuſtinent in ſummo faſtigio quatuor, quinq;, [illegible] acuminatis, cœrulei, vel potius violacei, ungue albicante, decurrente per longitudinem lineâ ſaturatiore violâ tinctâ, ità à ſe invicem ad pediculum uſq; diſtantibus ut radiatam ſtellam æmulentur. Medium occupat *capitulum* rotundum, canaliculatum Piſi parvi magnitudine, album, loculamenti ſeminum rudimentum, quod ordine circumſtant ſtamina ſi[illegible] gidula, ſena, violacea, circa imum albicantia; è medio autem capitulo ſtilus violaceus emicat: pediculi inferiorum quidem florum plus quàm duas uncias longi, purpurantes, ſplendidi, ſurrecti, ſuperiorum verò vix culmum latum longi, mediorum medio modo ſe habent.

Tempus. [illegible] ut titulus indicat, menſe [illegible] autem Aprili floret.

7. *Hyacinthus ſtellatus Byzantinus* J. B. *ſtellatus Byzantinus nigra radice* [illegible] *nigra radice, flore* [illegible] Ger. [illegible] C. B.

[illegible] *ſtel. Byzant.*

[illegible] c aut quina [illegible] ſa, longa, carinata, dilutè virentia, Hyacinthi Anglici fo[illegible] is æqualia ſed brevi[illegible]: inter quæ *caulis* aſſurgit digitalis ferè longitudinis, gracilis & infirmus, [illegible] nq; aut ſex *floſculos* ſuſtinens, ſtellatos, dilutè cœruleos, inodoros, petalis à ſe invicem diſtanti[illegible] explicantur nec adeò contigua & adm[illegible] alias congeneribus: ſtaminulorum apices purpurei. Succedunt *capſula* triangula, qualia in vulgari ſed inania: rarò etenim *ſemen* maturitatem perducit, quoniam capi[illegible] q; ob gravitatem ſuam à caulibus infirmis ſuſtineri nequeunt, ſed humi ſtrata, v[illegible] humore vel à pruinis corrumpuntur. *Radix* bulboſa eſt [illegible] magna, nigro cortice tecta. [illegible] longis, craſſis, albis ſubtus pendula [illegible] cum præcedente affinitatem habet.

8. *Hyacinthus ſtellaris Byzantinus major* Park. parad. *ſtellaris* [illegible] *major flore cœruleo* Ger. [illegible]

Park. par.

Præcedenti omni ſua parte major eſt, aliàs ei perſimilis. *Folia* ad radicem plura & multò majora obtinet: radicem triplo quàm illius majorem, non tamen exterius nigricantem, ſed albam.

9. *Hyacin-*

9. *Hyacinthus ſtellatus cæruleus* [illegible] C. B. [illegible] Cluſ. Cur. poſt. *ſtellar. Per-* [illegible] Ger. [illegible]
Cluſ.

E craſſiuſculo [illegible] bulbo [illegible] *folia* la- [illegible] quinque aut ſex exiliebant dodrantalia longi- [illegible], firmiores [illegible] purpuraſcentes & ſtriati, ſuſtinentes è longis petiolis depen- [illegible] *flores* [illegible] cæruleos, venâ media petala ſecante ſaturatiore & quaſi vio- laceo [illegible]. Floris umbilicum occupabat trigonum *capellum*, virefcens [illegible] prominente præditum, ſex violaceis *ſtaminulis* cincto, quorum apices nigri.

[illegible] aperiebantur, & tenuem quendam atque evanidum odorem habebat. Excuſſo [illegible] trigona illa capitula maturitatem adepta puſillum nigrum *ſemen* continere deprehendebantur [illegible] autem non valdè diſſimilis erat Hyacinthi ſub Autumnum flores proferentis bulbo.
[illegible] accedit ad Hyac[illegible] [illegible] deſcriptum, ſi non idem ſit.

10. *Hyacinthus* [illegible] C. B. [illegible] Cluſ. cur. poſt. [illegible] Ger. [illegible] J. B. [illegible]

[illegible] humi expanſa, pedem longa, viridia, carinata, ſemunciam [illegible] mucronem deſinentia: inter quæ ſub extremum Aprilem prodit *cauli-* [illegible] dodrantalis aut paulò longior, viridis, firmus, ſuſtinens ex intervallis octodecim aut viginti *flores*, ſex [illegible] ſtellæ in modum expanſis præditos, coloris cærulei ſaturi, præſertim circa umbilicum, nec valdè diſſimiles Eriophori Peruani floribus [illegible] prodibant ſex pallida *ſtamina* me- dium *capitellum* violacei coloris amplect[illegible] trigonum. Semen quale eſſet Cluſio ignotum.

11. *Hyacinthus* [illegible] *major* Park. parad. Ger. [illegible] J. B. Cluſ. [illegible] [illegible] *major* Cluſ.
Cluſ.

[illegible] plurimis, quinis aut pluribus *foliis* præditus eſt, viridibus, carinatis, palmum longis, ſatis anguſtis, [illegible] in [illegible] ſtratis, alioqui ſatis firmis, inſtar foliorum Hyacinthi ſtellati flore cæruleo; inter quæ illurgit p[illegible] palmaris *cauliculus*, ſatis firmus, ſuſtinens in oblongis petiolis inter appendiculas purpuraſcentes prodeuntibus decem aut duodecim *floſculos*, ex cæruleo purpuraſcentes, nullius aut è peregigui odoris, umbilicum occupante umbone five capituli rudimento mucronato, cincto ſex *ſtaminulis* ex albo purpuraſcentibus, quorum *apices* cærulei. Fiebant tandem ex capitula trian- gula & mucronata, qualia fiunt in Hyacintho Belgico, quæ maturitate dehiſcentia *ſemen* continere deprehendebantur rotundum, nigrum, ſplendens, illius ſemini prorſus ſimile. *Radix* bulboſa eſt, pæne orbicularis & candicans, infima five ſeſſili parte in ambitu frequentibus & tenuibus albis fibris in latera ſeſe ſpargentibus donata, & interdum unâ etiam craſſiores, digitum penè longa, atque in profundum ſe mergente, ut aliquoties in aliis etiam Hyacinthorum generibus obſervare memini.
Ex Luſitania allatus eſſe dicitur. Locus.

12. *Hyacinthus* [illegible] J. B. Ger. Park. [illegible] Cluſ. *Stel.* [illegible]
Cluſ.

Cum pr[illegible] adice promit *folia*, anguſta, plana, viridia & quo- dammodo [illegible] circiter ſeptem uncias longa, quæ ſeſe humi diffundunt & in orbem ſpar- gunt, [illegible] velut contorquent; inter quæ aſſurgit *cauliculus* teres, brevis, binarum unciarum longi- tudine [illegible] excedens, ſummo faſtigio ſex aut ſeptem *floſculos* alternatim ferens, velut in ſpicam congeſtos, formâ & colore præcedentis penè ſimiles, ſed longè minores & dilutiores. His ſuccedunt triangula etiam *capitella*, extremo mucronata, nigrum *ſemen* continentia. *Radix* bulboſa, fere or- bicularis, Avellanæ Hiſpanicæ magnitudinem æquans, candida ſed tunicâ nigricanti tecta, è cujus in[illegible] numeroſæ exiliebant fibræ, magna ex parte valdè tenues, in tamen admixtæ ſeptem aut octo paulò craſſiores.
Flore[illegible] cum majore; & è Luſitania pariter a[illegible] eſt. Locus.

A. 13. *Hyacinthus* [illegible] *Autumnalis* [illegible] Ger. Park. *autumnalis* [illegible] J. B. *ſtellaris autumnalis minor* C. B. The Autumnal Star Hyacinth.
J. R.

Folia vix pollices quinque excedunt, tenuiſſima, tria quatuórve ex albicante *bulbo* exorta: *Cau- lis* palmo brevior, tenuis: *Flores* à medio ad ſummum parvi, cærulei, ſtellati, quos excipiunt conce- ptacula parva.
Florere incipit antequam folia emergunt, ſub initium Septembris. In rupe S. Vincentii propè Briſtolium obſervavimus, & in promontorio *Lezard point* dicto in Cornubia copioſiſſime. Cluſius in colliculis Monſpelio vicinis invenit, & in Madritiana ſylva propè Lutetiam, necnon circa Sal- manticam in colliculis ad Thormim flumen ſitis lapidoſo admodum ſolo. Tempus & Locus.

14. *Hyacinthus ſtellaris Autumnalis major* C. B. *Autumnalis major* J. B. Cluſ. Ger. Park.
Cluſ.

Quina aut ſena habet latiuſcula & flexuoſa *folia*, viridia, aliquantulum carinata, Colchici mon- tani Hiſpanici inſtar: inter quæ prodit unus, nonnunquam bini, terni aut plures, *cauliculi*, palmo ma- jores, ſatis firmi, multis *floſculis* ſex foliis ſtellæ inſtar expanſis conſtantibus, & dilutè purpuraſcen- tibus ſtipati [illegible] quædam *ſtaminula* nigricantibus apicibus prædita. Marceſcentibus floſculis [illegible] ſucce[illegible]

ſuccedunt terniæ admodum & trigonæ *capſulæ*, quæ brevi matureſcentia & hiantia puſillum nigrum *ſemen* oſtendunt, quod terræ gremio ſtatim exceptum ſui generis plantulas generat, quæ mihi tertio anno flores dederunt. *Radix* craſſiuſcula, candicans, infimâ ſede multis fibris donatur.

Hoc genus mihi interdum cauliculos dedit ramoſos, quorum ſinguli ramuli ſuis floribus erant onuſti. *Sponte natum non vidit Cluſius, ſed in hortis duntaxat cultum. Novæ præcedentis varietas eſſe videtur.*

Hyacinthus autumnalis minimus C. B. prod.

Tota (inquit) planta unciarum ſex eſt: ex bulbulo parvo oblongo, cortice villoſo tecto cauliculi duo vel tres nudi inter folia anguſtiſſima exurgunt; quibus capitula minuta, rotunda, ſurſum porrecta inſident floſculis minutis, cæruleis, quibus veluti ſiliquæ oblongiuſculæ ſemen minimum continentes ſuccedunt.

Monſpeſſuli in litore maris.

Hyacinthi Autumnalis minoris varietatem eandem eſſe cum D. Magnol ſuſpicamur.

Hyacinthus stellatus eriophorus

15. *Hyacinthus stellatus Bæticus major* Ger. *Peruvianus,* J. B. *Stellatus Bæticus major, vulgò Peruanus* C. B. *Hyac. Peruanus* Park. parad. *Ic.*

E radice bulboſa, magna, craſſa & oblongiuſcula, nec Narciſſi bulbo valde diſſimili (nam ſubfuſco cortice tecta erat, prominentémque ſedem habebat, ſupra quam in ambitu craſſiuſculi ſubrutili fibras nigras) quina aut ſena novo vere prodibant *folia*, viridia, pæne unciam lata, carinata, dodrantem longa, humi in orbem fuſa: inter quæ dodrantalis aſſurgebat *caulis*, [pro plantæ magnitudine brevis admodum] tubi pennæ ſcriptoriæ craſſitie, qui circa faſtigium frequentes longiuſculos petiolos ex purpura quaſi nigricantes producebat, quorum ſinguli ſuſtinebant *floſculum* ſex mucronatis foliis conſtantem, ſtellulæ inſtar expanſis, coloris nunc è cæruleo purpurei, modò purpurei ſaturatioris & quaſi violacei, è quorum umbilico craſſiuſculus exit umbo, coloris itidem purpurei, cinctus ſex *ſtaminulis* latiuſculis, dilutioris in quibuſdam cærulei, & quaſi albeſcentis coloris, in aliis paulò ſaturatioris, quorum *apices* flavi: tota autem florum congeries æqualis ferè erat altitudinis & velut umbellæ formam referebat. [Spica antequam flores aperiuntur Coni Pinei formam refert] nullam vero ſuavitatem odoris in floribus obſervabam; ſed cortex & folia abrupta in tenuiſſima ſtaminula diſtrahebantur non minus quàm in bulbo eriophoro.

Variat floris colore albo & ſuave-rubente ſeu carneo. Maio menſe floret. Circum (Gulielmus Boelius Cluſium ut & Parkinſonum monuit, non fuiſſe neceſſe hunc bulbum ex America aut Africa peti, quandoquidem circa inſulam Gades atque adeò in ipſa inſula, [atque indè incipiendo in pratis maritimis ad portum uſque *Sanctæ Mariæ* dictum] copioſiſſimè naſcitur.

16. *Bulbus eriophorus* Peruvianus C. B. J. B. & Cluſ.

Multa ex radice promit *folia*, ſurrecta initio, deinde in terram ſeſe inclinantia, denſa, carinata Hyacinthi, viridia ſplendentiaque, quæ minutim confracta tenuiſſima ſtamina præbent. Inter folia ſeſquipedalis naſcitur *caulis*, teres interdum & gracilis, firmus tamen, nudus, vireſcens, qui ſummo faſtigio plurimos fundit *flores*, initio quaſi in ſpicam congeſtos, deinde ab infimo ſeſe explicare incipientes & in latitudinem expanſos, ſex foliolis ſtellatim decuſſatis conſtare deprehenduntur, coloris purpurei, circa umbilicum autem cærulei, ut & prominens umbo, atque ſena quæ illum ambiunt *ſtaminula* lata, flavis ſeu pallidis *apicibus* prædita; ſingula florum folia per longitudinem ſecante venâ ex atro purpureâ. Odor valdè tenuis & exilis: oblongis verò graciliſque innituntur flores pediculis, ex viridi purpuraſcentibus, quorum ſinguli ex appendicularum candidarum & membranacearum ſinu prodeunt. Floribus ſuccedunt trigona mucronatáque *capitula ſemen* continentia rotundum, nigrum, ſemini Hyacinthi Anglici par. Bulbus ejus craſſus, longiuſculus, & quodammodo pyramidalis, ex albo flaveſcens, cujus ſquamæ molli lanugine plenæ, infima ſede multis craſſiuſculis fibris prædita.

Floret extremo Maio.

Magnam inquit Cluſius cum præcedente affinitatem habet, hujus tamen folia duplo latiora, caulis quoq; elatior: flos purpureus, circa umbilicum cæruleus, venâ atro-purpureâ floris folia percurrente.

17. *Hyacinthus eriophorus* Park. parad. *Bulbus eriophorus* Cluſ. Ger. *Bulb. eriophorus Orientalis* C. B.

Cluſ.

Sunt ei multa oblonga *folia*, Hyacinthinis ferè ſimilia, non Narciſſinis, minùs carnoſa & ſucculenta, duriora etiam, viridia, mucronata, ingrati ſaporis, quibus minutiſſimè etiam confractis tenuia quædam ſtamina inſtar telæ aranearum deduci poſſunt. Ex horum medio *caulis* exit cubitalis aut amplior, rectus, Scillini caulis æmulus, lævis, nudus, vireſcens, ſuprema parte ad cæruleum colorem tendens, oblongámque & denſam veluti ſpicam, in denos vel plures verſus antequam explicetur diſtinctam, primùm viridem ſed paullatim (dum ſeſe explicat in flores) cæruleum colorem contrahentem ſuſtinens. *Flores* ſenis foliolis ſtellatim expanſis conſtant, triangulo umbone in medio protuberante, Hyacinthi autumnalis floribus valdè ſimiles, inodori, cærulei, cum his, quibus inſident, pediculis & internis ſtaminibus, quorum *apices* initio purpurei ubi ſeſe expanderunt, pallefcentes quadam veluti farinâ aſperſi ſunt. Incipit florere ab imo, ut Scilla, & reliquæ magna ex parte bulbaceæ ſtirpes, flores racemi aut ſpicæ inſtar confertos habentes, ſolent. *Semen* obſervare volumus, ſed flores admodum caduci ſtatim marceſcere cœperunt, & relictis tantùm in caule pediculis deciderunt.

iterant, KMHX crafli & bulbofc eft c pluniiiis tunicis albis concern, tomentoia 5c velitt aranearum tclis oWiu, multos utplurimum bulbos aJ btera adnaios lubcns, Sc craffii oblongiiquc fibns nitens.

Confrarmrw. ſoli ſepiû 5 tniflus ell. R.irirtimi: excaubftii & florcs profert in 0 noſtris regionibus; licet bulbus mirâ ſrec indiuto [jlui-imas (oboies procrect.

Bulbum eriepborum minartm C. B<

Quem Cluſius cur. poſt. Hy I .nuhi) oblolcco jEcliiopico fubjecit viddie ibidetn.

§. 3. *flyacittihi fiore olfango.*

[S. *Hyacinthus Orientalis, quibuſdam Conſtantinopolitanus* J.B. *Orwtuifi tau!t maculato, &c.* C.B. *Orient. cxrultHt Q.*

J. B.

Undue eft bulbo!a, magna. multii ton icis compoſitâ, gufti. viſcido ilcij cui fubſunt fibræ longæ, •*V&,* mediocriter craſſæ: A qua *caulis* -'iurgtc ſingularis, dodrantalis, lævis, foliis nudus, ad imum dtlurovirc re palleſcens, ſupernè fuſcus: a cu;i.wm edio ferè ad ſummum ſcapum prodeunt ſemuncialibus peditulia, ox viridi ſubnigris, deorſum nutantibus appenſi flores trcs, qwmor, quuiqus .ui undccim au: duodecim & plures, odore ſuavi; hilari, cæruleo aut mixto, aut rariùs albo, omnino ſpe:aml. colore, uncales, teretes, concavi, è longo tubo in ſex lacinias nonnihil reflexas diviſi, *ſtamina* luteo pulvere conſperſa, brevia, penitus recondita continentes. *Folia* ſex, ſeptémve aut ctiim pltira, a buli>o ftatira arinata, infsmc hcrbacco colore, propè cacumen ſatuninui vinentia. Succedit *capitulum* trifo... loculamentis compofituni, quorum Jingul,i duos *ſeminum* nigrorum, ro mndorumc ordines continent.

Hujus Hyacinthi plurimæ ſunt ſeu ſpecies ſeu varietates. Alii enim latifolii fiint, folhs amplisLiliaccis, & hi ferè præcociores ſunt, & floribus majoribus, caule & foliis imis I >\aconni inllar maculatis: Paikuilonoli Hyacinthus Orientalis major præcox, dictus *Zumbul Indi.*

Alii .iiu- ſtifolii, floribus coloris reſpectu vel purpureis, vel albis ſeu niveis, vel exalbidis qui antequam apaiantur aRr ſunt, aperti oras tantùm albas habent, reliqua parte carnei ſunt, ſeneſcentes toti njvci,vclvaric atis, &c. Utriuſque generis alii polyanthes ſunt, multos ferentes flores ad vicenos & plurts, coique vel m unum latus propendentes, vel in omnem partem æqualiter ſparſos; alii pauciores producunt flores: Cluſius plantam ... amoſum ſibi è ſemine natam ſcribit, verùm hæc ſequenti mo *wis»A(»iSt- ai 4! ſimilis faftj eft. IdcmClulu cur. poſt. Hyacinthi Orientalis foliolo caule meminit, quem non ſecus ac præcedentem pro monſtro ſeu naturæ à ſe < ijxi aberrantis aut ſaltem ludentis effectu habendum cenſeo. Differunt inſuper magnitudine flo alii enim majores lant, aliii rmilto minores. HabcnturctiimflDrcptc ... variorum colorum, cæruleo, purpuro violacco, rtivco, Sec. Tandem refpcSu temporaqt? florent, alii præcoces ſunt, aliifcrouni. Pnaliiiprasocibos inllgnis Sciortc; etiani a rcli^uis ipecic liiveitLs cii.

19. *Hyacinthus Orientalis brumalis Jive præcox fare mtfitrtt* Park. parad. *hmmiltt albus intmtL Orientalis i'.bni* Lob. *Qrttmelu albas* C !)•

Foliorum & florum formâ cum aliis pleriſque hujus generis conveniiCj, id tamen ſibi vendicat ſingulare, quòd ſtatim ſub ſolis hybernum tropon è terris erumpat, *caulem* quoque protrudens interdum per medias nives. Florem venuſtiſſimum laxat circa principia Januarii. Non gaudet humidis locis, ſed ab humore priùs quàm frigiditate corrumpitur, ideoque & in teſta fideliùs aſſervatur. Sunt illi *folia* 1 iion IK CJ teris laxa & mollia, ſed ſucculenta, ſpiſſa ac ferè ſemper erecta, ut in generibus Aizoi. Nervi in his nulli conſpicui: ſed ſtriæ ſolummodo rectæ ac veluti tenues fibrae. Lhirant aut«i n virore c mfljuto ulyuc ad Hncrn Julu menſis, ac mu ilw diutiiis quJm crterts ufu vcrur. 7«j [ævi caule] nonnilnltivca filVigu ad ſingulos pediculos excavato propendet candidus, nonnihil tamen ſub initia & circa ſupremas oras ſubcæruleſcens, quo quidem evaneſcente, ſenſim Februarii menſe totus fit lacteus, odore fragrantiſſimo, in ſpecie deinceps menſe plus integro perſeverans. *Radix* bulboſa, intus candida, foris ruſſa, circa foliorum exortus maculas quaſdam, quales s iti Sc ſpectantur majoris caule ſpectantur, effundit, interſuſi purpurâ nigrâ. Verùm id maximè ſub Veris auſpicia, & cùm terræ rurſus mandata caulem emenſum gerit. Hæc Cornelius Gemma apud Lobelium.

Tempore germinandi ſeu è terra exeundi, & florendi, floriſque colore, [addit Parkinſonus foliorum ... & florum parvitate] à reliquis differt: cæteræ noar plcfilijuc J! ... Hyacinthus Orientatii ... communes ſunt.

Foli.i cum vino in forma cataplaſmatis adhibiu puW & memo crinium excreſcentiam impediunt, *Virtt.* & (cmiiw cum theriaca in fluxu alvi conveniu nl_ *D.F*t*i€r.*

A. 20. *Byacinthus Anglicus Ger. Anglicus ſive Belgicus* J. B. *oblongo flore cæruleo major* C. B. *Anglicus, Belgicus vel Hiſpanicus* Park. parad. English Hyacinth, or Harebells.

Radix huic bulboſa oblonga, candida, tunicata, plurimas ex ima ſede fibrai in circuitu emittens, quæ radice exeunt tenues, mox craſſeſcentes. *Folia* ſex & interdum plura, oblonga, at caule plerunque breviora, ſemunciam lata, carinata, hilarè viridia, lævia & ſplendentia, in acutum mucronem terminata. *Caulis* è bulbo unicus, foliis viduus, ſemipedalis aut dodrantalis & altior, teres, culmi craſ-

craſſitudine, Hyacinthi Orientalis caule minor, cujus coma florum pondere, cùm primùm florere incipiunt, gravata deorſum recurvatur. *Flores* odorati, cærulei aut violacei, rariùs carnei aut albi, oblongi, penduli, octo aut decem & interdum plures [Cluſius in pratis Londino vicinis eruere meminit qui triginta flores haberent] non eodem tempore ſe pandentes, neque integri ut in Orientali Hyacintho, (quanquam tales obiter intuenti videri poſſint) ſed ex ſquamarum incumbentibus & ſubeuntibus ſex foliis, oris multùm reflexis, quorum ſingulis adnata ſunt ſtamina ſingula ejuſdem coloris, cum apicibus albidis, compoſiti. In medio flore *ſtylus* tenuis vaſculo ſeminali inſidem, per maturitatem craſſo, trigono, in tria loculamenta diviſo. *Semina* parva, rotunda, nigra. Florum pediculi ſemunciales; ad ſingulorum exortum apponuntur ligulæ binæ violaceæ, altera major, altera minor pediculo longiores.

Locus. In ſylvis & dumetis vulgatiſſima planta. Vere floret.

21. *Hyacinthus Hiſpanicus* Cluſ. J. B.

Superiori non valdè abſimilis eſt; *folia* tamen profert non adeò ſplendentia, nec humi ſtrata, ſed potiùs ſurrecta; breviorem *caulem*, *flores* dilutiùs purpuraſcentes, & ad cæruleum colorem quodammodo tendentes, quorum odor etiam magis obſcurus. Semen, radix ferè conveniunt.

C. Bauhinus hunc non ſeparat ab Hyacintho Anglico, ſed pro eadem ſpecie habet.

Floret eodem tempore cum præcedente.

22. *Hyacinthus Hiſpanicus obſoletus* Park. [illegible] *Anglico ſimilis* J. B. *obſoleto flore* C. B. *obſoleto flore Hiſpanicus major* Ger. emac. Cluſ.

Quina aut ſena habet *folia*, oblonga, carinata, ſucci plena, coloris ex cineraceo vireſcentis, Muſcari foliorum æmula ferè, anguſtiora tamen, flexibilia, orbiculato ferme mucrone, candidâ venâ anteriore parte per longitudinem excurrente, ingrati ſaporis. Prodit *caulis* è medio foliorum pedalis longitudine, vel etiam amplior, gracilis, firmus tamen, nudus, decem, duodecim, interdum etiam viginti *flores* per intervalla ferens, deorſum ſpectantes, Hyacintho Anglico non multum abſimiles, ſex petalis conſtantes, quorum terna exteriora valdè reflexa ſunt, interiora non adeò, ſed veluti tubulum quendam imitantia. Color in his valdè obſoletus, ut quaſi ex purpureo, pallido & vireſcente permixtus videatur: Odor nullus: *Semen* fert in triangulis capitulis planum, nigrum, cartilaginoſum, circinatæ ferè rotunditatis, Scillæ ſemini penè par; *Radix* globoſa & rotunda, multis candidis tunicis conſtat, & numeroſis fibris ſeſſili parte prædita eſt.

Tempus. Serò germinat & folia in Autumnum ſervat: Junio autem cum Liliis floret: Flores etiam ſæpiùs ex eodem capite excepto naturam ſtirpium variare ſolere obſervabam, ut alii aliis obſoletiores conſpiciantur, quidam etiam penè virentes.

23. *Hyacinthus Mauritanicus* Cluſ. hiſt. ap. 1. J. B. *Hyac. oblongo flore fuſco* C. B.

Præcedenti non valdè diſſimilis eſt tum foliis, tum floribus, omnia tamen paulò et majora. *Folia & radix* ad Ornithogali Arabici legitimi valdè accedebant. *Caulis* craſſior quàm in præcedente, impensè viridis, viginti, interdum etiam plures *flores* ſuſtinens, coloris magis obſoleti & fuſci.

Locus. Ex ea Mauritaniæ parte, ubi urbes Feſſa & Marochum, delatus eſt.

24. *Hyacinthus obſoletus Æthiopicus* Cluſ. Cur. poſt. *Hyac. oblongo flore flavo-viridi* C. B. Cluſ.

Caulis craſſiuſculus erat & firmus, viridis decem aut plures *flores* ſuſtinens, dum adhuc florum gemmis onuſtus eſſet aliquantulum nutans, ſed floribus ſenſim ſeſe aperientibus erectus. *Flores* unciàlibus pediculis appenſi, hexapetali, ternis petalis internis ad oras denticatis & albidis, alioqui toti lutei, ſed externa parte virides. Folia quinque, aut ſex, impensè viridia, quàm Hyac. obſoleti Hiſpan. paulò firmiora, aliàs eis valdè ſimilia.

Ab extremo Æthiopiæ promontorio cui Bonæ Spei nomen à Batavis delatus eſt.

Aliarum adhuc varietatum meminit C. Bauhinus, v. g. 1. Hyacinthi obſoleto flore alterius: ſerotini in obſoleto flore *Eyſt.* 2. Hyacinthi ſerotini albicantis: ſerotini facie Orientalis *Eyſt.* 3. Hyac. oblongi flavo flore, in ſummitate Pontis Gari reperti: quos accidentibus quibuſdam potiùs quàm ſpecie à præcedentibus differre opinamur.

25. *Hyacinthus minor Hiſpanicus anguſtifolius* J. B. *oblongo cæruleo flore minor* C. B. *Hiſp. minor, Orientalis facie, flore cæruleo, albo & rubente* Park. parad. *minor Hiſpanicus* Ger. emac. Cluſ.

E *radice* bulboſa, olivæ puſillæ magnitudine, fuſcis membranis tectâ, & multis fibris donatâ quina aut ſena promit *folia*, longiora & anguſtiora quàm Hyacinthi Anglici, ſtriata & carinata, viridia, humi plerunque ſparſa. *Cauliculus* gracilis, dodrantalis, teres, lævis, glauco ſubinde polline obductus, in ſummitate flores ſuſtinens ſenos aut ſeptenos [interdum duodenos aut plures,] pediculis ſemuncialibus inſidentes, deorſum nutantes, monopetalos, concavos, in ſex parvas acutas lacinias per oras diviſos, colore cæruleo amœno, ſed dilutiore nitentes, [ſex lineis ſaturatioribus per longitudinem ad laciniarum apices excurrentibus ſtriatos] Hyacinthi Anglici floribus minores, inodoros, ſex intus ſtaminula perbrevia *apicibus* ſuis ex umbilico prodeuntia cum exiguo in medio *ſtylo* continentes. Floribus ſuccedunt capitula trigona, mucronata. Variat flore colore albo, interdum mixto, dilutè ſuaviterque rubente.

Tempus. Floret Maio menſe, ſemen Julio maturat, autore Cluſio.

Variat flore cæruleo, albo, interdum mixto, dilutè ſuaviterque rubente, venis ſaturatioribus per foliorum externorum longitudinem excurrentibus.

26. *Hyacin-*

2.6. *liiaamlut prifai* ***IlitbMi.-ut ma;** G~ r-*** Park/parad.

PurL

Hy idntho Anglico ralgai i pertanilis eft, *fed* omni parte major. W in fiimmo caule drarfiun niitanrcs, majoas, laciores, orifiais amjiilionbus Campanamm inftar, colors obfeuro, oilorc nullo.

mtbui ftenbtts CampanuU urrmq, Jsfrefnis C B. *ifr*tuU*tt turn vjJttm fitttt £v*fmi*

17. *Hfacmtbui faluftr* vtnuu JUfculu fimltrintu*

Hanc (pectcm ad follarum margincs & in boiindjOnbdj inter Liburaum 8c Pita *a* Itala obfervavimuij nccdunioclaiprum puunuu.

$. 4. *Ujaanthus* AJL

Hfarintlmi botnidtt minor ctrttttus tbjrurut** -licin* *mi C* B ***betrycid.txrulati** **Gcr. w w i** **hotryoUtt minor cxruitui, #*gu,-; wi J. B.

Bul^ haicqtulis Hyacinth >*xo* oblong [exrcnus nlKncans] '-'I* u, Jc a, virtdia, proper terrain purpurakcmia, [humi ftratajcauk pal **urn lot 1** *Cauluxmus,* mtodnra dno, dodranrales, tcnues, Ixvcs, proptcr^ccrramu! liquum hcrbauco colon: prxditi, excepto (capo (acuro ca'rulco rindo qm *(Ian,* (ultinct, ex brcvibus poJiculUm raccmum duas uncuslongum cunReftos, aloiatos, m *uranii* modem concaves, dcordim nLitances.purpiireo-vtolaceosVorts albidiscmiatis, quonun qm extreranm boi ,nec minoresdiiutiore purpura *tnicBti,* nulU umen atbalinc or as pictt, no TCI refta foras protorf omnJ explicits liibjcdo* flores inutnbnot. Sa 1 qui moxtcquirur.

tfifunin 5: Gallut Narboncnii vulgaris & p.iflimobvuw eft in agrai 1lm iitu^nihus 5v 1 *1*^,, viaiC/u/i No* in agn> PcJcnionUno in 1u1u copiultflimum ob!crva*iriHii ner ilb# faceremus, Apriii* incio Rorcntent

Hu|iii aliud Rcnui habcnir traflionixw bngioribiifq, fbliu, ffenim niam racen &odoratioreCM qui Hyacinduis raccmofus cocrulciis minor Luitoliui *C.B.* Hyac major cccruleusootururusPwi

*lfjtcmtbut r*ctmf*t tteruleui majvr* C B.

NobSs non viiletur a (cqusntc diver fin,

Hjatinlbui bttneiJti virwn miner Uiifotin» cxrultui major*,* J, I). *ietrjaJa ptrpurtui % ***rtttmnfmi lasifeimi*** ***bitr)Miltt tttmUui mjjur Gtr. Am*** ***tetmUet amlrni ma.*** **i',u k ?**

1 *7.B.*

I'lanu eft (e(qujpalmam, r4j/;c< bulboi-. urn & lenta ifcrtbina auttcma, muf· IT ium jam (u:mi dUTuadi mm lolcnt, ncc I! otutfiiperi ta} nee catils aiuru inecn- *Caulst* Imgularii, tcnuis, Idqmpajraam aba *flat,* (ullinct raicmanm enngeftm oniDj) ran iorcs, ininorw, inagi^j, vcntriot.'rt, orij iiinilitci urenao

ii pmvcnic fpontc : dtiusflora i>ixu^!cnti, (oluq, non rcrinet tantctiu.

'•1 1; 1ll album C /t. bncmulcnalbum 'PitrA. *ftr*2* borrj-rKien a!U> I i (npa VCli,

1. Ily.; lbo rubente

ex [u 11115, vindi i'ai kmiono) n

i,. H[1]. ||yac. uvi ramoti nwjaron 6c minoicm C. fl. lum

iiwrn, Ho. * in modbm plure. habct congdlos ratcfmilos, **ii idiom.**

Outnhcoau riyaanihihptryal Itntj arcntc Ipccic ii

..int.

tryodis aliis Bauhinianis nihil invenio quod non conveniat Hyacintho cœruleo, præter floris colorem; Conſule J. Bauhinum, & confer deſcriptiones utriuſq;.

Omnium hujus generis ſemina in triangulis quibuſdam vaſculis continentur, rotunda, nigra, exigua: omnium etiam radix plurimos exiguos nucleos in ambitu generare ſolet, nulla tamen abundantiùs quàm primo deſcripti *Cluſ.*

30. *Hyacinthus racemoſus moſchatus* C. B. *botryoides major moſchatus ſive Muſcari flore cinericio* Park. *Muſcari obſoletiore flore* Cluſ. *Hyac. odoratiſſimus dictus Tibcadi & Muſcari* J. B. *Muſcari Clusii* Ger.

Cluſ.

Quina aut ſena oblonga producit *folia*, humi diffuſa & obliquè inflexa, canaliculata, ſatis craſſa & ſucculenta, Hyacinthi comoſi majoris foliis penitus ſimilia, & interna ſtamina etiam ſi rumpantur oſtendentia, non adeò tamen abundè ut Eriophori folia, quæ cùm primùm germinant vel purpuraſcunt, vel albeſcunt, vel interdum pulcherrimo rubro colore nitent. Ex horum medio *caulis* verno tempore erumpit ſatis craſſus, rotundus & nudus, admodum infirmus pro ſua craſſitudine: hunc à medio ad ſummum ferè racematim cohærentes ambiunt *flores*, urceolis propemodum ſimiles, initio interdum purpuraſcentes aut virides, deinde ex purpurâ virentes, aut cum viriditate albicantes, nonnunquam ſubcœrulei, aliquando nigricantes imo ſive ſaturatè purpuraſcentes, deinde pallidi vel flaveſcentes, vel ab initio pallidi, poſtea flavi, poſtremò ubi tabeſcere incipiunt nigricantes atq; pulli, iiq; mucrone quàm in aliis craſſiore & obtuſiore interdum, qui marceſcere incipientes gratiſſimum moſchi ferè aut aromatum odorem referunt, licet qui flavo colore eſt gravius quidpiam & Narciſſinum quodammodo ſpiret: [illegible] & niveo colore inveni, atq; etiam egregiè rubente, quos [illegible] corrigit. Omnibus ſuccedunt prægrandia trigona & veluti pinnata *capita*, in quibus [illegible] continetur nigrum, rotundum, magnitudine Orobi. Radix ſubeſt magna albicans, multis tunicis cæparum modo contexta, & frequentibus craſſis fibris ex ima ſede prodeuntibus firmata, perennibus, nec ſingulis annis marceſcentibus & pereuntibus, ut Hyacinthorum, Narciſſorum, Tulipatum, Liliorum, & multarum aliarum bulbacearum ſtirpium fibræ. Ab initio flores explicat atque ut cæteræ bulbaceæ ſpicatum vel botryoidem florem ferentes.

E vicinis Conſtantinopoli hortis, ultra Boſporum in Aſia ſitis primùm [illegible] communicata eſt hæc planta, autore Cluſio.

Hyacinthus racemoſus moſchatus luteus C. B. *Muſcari* [illegible] Cluſ. *Hyac. botryoides major moſchatus, ſive Muſcari* [illegible] *Hyac. odora*[illegible] *Tibcadi luteus* J. B. *Muſcari* [illegible] Ger.

Cluſius nullam particularem hujus deſcriptionem ponit licet iconem ejus habeat, ſed in ſuperiore deſcriptione & hunc comprehendit.

Hyacinthus racemoſus luteus præcox C. B. *Tipcadi lutei varietas, ſive Muſcari luteum præcox* Lob. [illegible] 5.

[illegible] initio ſubcœrulei ſunt, poſtea lutei.

§. 5. *Hyacinthus racemoſus comoſus.*

31. *Hyacinthus comoſus* Ger. *comoſus major purpureus* C. B. Park. *maximus botryoides comâ cæruleâ* J. B.

J. B.

Ex cæp[illegible] *bulbo folia* aliquot interdum ſcapo longiora, & pleruſque ſemunciam lata, craſſa, per terram ſparguntur: inter quæ ſurgit *caulis* ſingularis, duas ſpithamas longus, nondum explicatis floribus in pyramidalem thyrſum deſinens, qui ubi expanſi fuerint, longius invicem a[illegible], colore obſoleto, concavi, ab anguſtiore baſi, quâ pediculis ſemuncialibus appenduntur, ſenſim dilatati, vix tantillum hiantes, ora in ſex ſegmenta obſcurè partitis, ut difficulter conſpici poſſint [illegible] di cinerei. Faſtigium autem thyrſi in comoſam *jubam* cœruleo-purpuream longis pediculis con-[illegible], odore nullo excellente: plerumq; flores abundant pulvere fuliginoſo. Amara eſt hæc planta.

Locus. Inter ſegetes circa Genevam & Liburnum copioſam obſervavimus. Italiæ, Narbonæ, reliquæ etiam Galliæ tepidiori abundè in ſatis & viarum marginibus provenit. *Lob.*

Varietates duæ. Hujus duo genera in Pannoniis obſervavit Cluſius; *Alterum* præcox, latiore folio, craſſiore comâ, in eleganti tamen, majoreq; bulbo. *Alterum* magis ſerotinum anguſtiore folio, tenuiore comâ, breviore verò & elegantiore: hujus flores comæ proximi ex cœruleo purpuraſcunt, ejuſdemque cum coma ſunt coloris, quæ nota in priore deſideratur; bulbus etiam minor.

32. *Hyacinthus comoſus Byzantinus* Cluſ. Ger. Park. *comoſus albus Byzantinus* C. B. *com. Byzant. candicans cum* [illegible] J. B.

Cluſ.

Quaterna, quina, aut ſex lentiſ[illegible] *folia*, humi utplurimum fuſa & expanſa, nonnunquam procumb[illegible], oblonga, præcedentis foliis valdè ſimilia, minore tamen mucrone prædita, & in lateribus veluti tenui l[illegible] laſa, præſertim infima parte, circa cujus exortum, ingrati guſtûs & nauſeam facilè excitantur. Ex horum medio, pedalis, nonnunquam major, naſcitur *caulis*, teres & rotundus, nudus, intus fungoſus, foris viridis læviſque; quem à medio ad ſummum ſexa-

[illegible] plerunq; aut plures ambiunt flores, oblongiuſculi, oris in ſex laciniolas diviſi, ſex ſtaminulis purpureis intus præditi, inodori, initio candicantes, deinde cùm marceſcere incipiunt fuſci & inelegantis coloris: pediculi quibus flores innituntur initio breviſſimi ſunt, deinde paulatim marceſcentibus floribus excreſcentes quatuor unciarum aut ampliorem longitudinem adquirunt, ſic ut totus caulis ſuis floribus ſic expanſis onuſtus, aſpergillum non multis referre videatur quàm Hippuri quod[illegible]. Caulis ſuprema pars cum florum pediculis purpuraſcit: incipit florere ab imis. Trigona deinde capitula fert exigua pro plantæ amplitudine, in quibus paucum ſemen, interdum in ſingulis capitulis unicum duntaxat, rotundum, nigrum, præcedentis ſemine minus continetur. Interdum nullum, nam utplurimum capitula inania ſunt. Radix rotunda, bulboſa, multis candicantibus tunicis conſtat, exteriore ſubfuſca & baſi multis albis fibris prædita.

Conſtantinopoli primùm allatus eſt circiter annum 1578. Locus.

33. *Hyacinthus comoſus albus* Ger. Park. parad. *Comoſus albidus Belgicus* C.B. *comoſus albo flore* Cluſ. [illegible] J. B. Cluſ.

Præcedenti non admodum diſſimilis eſt, nulli aut perpuſillâ comâ præditus, cujus *flores* obſoletioris coloris albicantis, illius floribus ſatis accedunt, pediculi tamen flores ſuſtinentes in longitudinem non excreſcunt; *ſemen* & *radix* ſatis conveniunt. Parkinſonus omnem prorſus comam huic denegat, ideóque Hyacinthos botryodes potiùs quàm comoſos referre ſcribit; *radicem* nigricantem & ſubſongam tribuit, unde *folia* exeunt tres aut quatuor, lævia, albicantia, anguſta, carinata; *caulem* pedalis aut altior, floſculis ſumma parte prioris ſimilibus, minùs tamen crebris, obtuſis, tantillo longioribus & amplioribus, oſculo latiore, ad margines internis maculis quibuſdam nigricantibus infecto.

34. *Hyacinthus pennatus ſive comoſus ramoſus elegantior* Park. parad. *Hyac. Sannæſius comâ pannaceâ* Col. *Hyac. comoſus paniculâ cærulea* C.B. *comoſus ramoſus elegantior* Ger. Col. 1.

Martio menſe [in [illegible] quatuor [illegible] Bulbocodii moſchati nonnihil ſimilibus ſed minoribus, brevibus, latiuſculis, colore cæſio, inter quæ *caulis* exurgit pedalis aut altior, faſtigio florum comam geſtans ſpecioſiſſimam, in coni effigiem efformatam, in innumeros ramulos diviſam, quæ cum flores explicantur, uvarum racemum ablatis acinis æmulatur, magnitudine dodrantis ferè, paniculæ graminis Miliacei modo paulatim faſtigata. Singuli ramuli in alios denuo dividuntur filamentorum criſporum glomeris extremitatibus contortis & velut cincinnato; colore purpuraſcente pulchro ſeu columbino, odore cum gravitate jucundo. Flos granam ſuam diutiſſimè retinet antequam marceſcit, & tandem nullo ſuccedente ſemine evaneſcit. Mirum dictu (inquit Columna) bulboſam plantam vulgaribus Hyacinthis non abſimilem, fructu ac ſemine prorſus deſtitui: an tranſlatione & cultura id accidat, an [illegible] ab ubertate proveniente (Sylveſtrem enim nondum videre licuit) ignoramus.

Nos equidem hanc plantam pro ſpecie Hyacinthi nova & ab aliis omnibus diſtincta habemus, verùm ubi ſponte oritur ſeminis fœcundam eſſe minimè dubitamus. Aſt varietatem hanc quæ in hortis noſtris colitur Naturæ [illegible] deerrantis, aut ſi mavis laſcivientis ob alimenti ubertatem, aliamve nobis incognitam cauſam tribuendam cenſemus; adeóq; accidentalis cùm ſit, fruſtra in agris ſponte [illegible] quæri.

In agro Papienſi primò inventum [illegible] ſe propagat. Locus.

35. *Hyacinthus comoſus ra*[illegible] Ger. emac. *ſ. e. comoſus quartus*.

Hujus *folia* latiora, breviora & viridiora ſunt quàm Hyacinthi comoſi vulgaris, non tamen pariter infirma & humi ſtrata, ſed firmiora & erectiora nonnihil; *caulis* altitudine par; coma præcedenti ſimilis, omnis ſparſa & cincinnata, colore purpureo obſoletiore: *Ra*[illegible] & brevior quàm illius pluribus adnatis ſe propagat.

His adde

Hyacinthum [illegible] C. B. *Ind*[illegible] Swertii.

Item, *Hyacinthum latifol*[illegible] C. B. *Hyacinth. Ind. Orient.* [illegible] Swertii.

Item, *Hyacinthum latifolium alter*[illegible] *Africanum bulbo craſſo, facie Hyacinthi Peruani* Swertii.

Item, *Hyacinthum Tripol*[illegible] *flore Phalangii* C. B. J. B.

Folia eſt longa, tenuiſſimis, Phalangio noſtro ſimilibus. *Caulis* ſatis magnus, in cujus ſummitate quatuor flores, ſpecioſi, colore & magnitudine ſimiles ſolis tribus erectis in parva Iride cærulea: *Radices* forma & colore Tulipæ ſimiles.

Florebat Aprili Tripoli, ubi obſervavit Rauwolfius. Locus.

§ 6. *Hyacinthus Indicus autumnales.*

1. *Hyacinthus Indicus minor tuberoſa radice* Park. parad. *Indicus tuberoſus* Ger. *Indicus tuberoſus, flore Hyacinthi Orientalis* C. B. *Indicus tuberoſa radice* J. B. Moriſ.

E radice tuberoſa Ari Ægyptii aut Colocaſiæ ſimili ſed longè minore & graciliore, adnatis ſe propagante, radiciſque fibris prædita prodeunt folia multa humi in orbem ſparſa, oblonga, anguſta, carinata, mucronata Allii foliorum æmula; è quorum medio plures exurgunt *caules*, teretes, graciles, bicubitales interdum aut longiores, duriuſculi, læves, minimi digiti craſſitudinem nunquam ſuperantes; unde ob tantam illam longitudinem & tenuitatem quo tempore florent ſe contorquent, ac humi plerunque procumbunt, niſi bacillis, fulcris, aliiſve adminiculis ſuſtineantur. Hos autem caules per intervalla ſingularia folia alternatim lata baſi velut Perfoliatæ folia ambiunt, breviora multò ſed magis acuminata iis quæ circa radicem atque in eorum ſummo permulti ſpicatim cohærentes inſident *flores* candidi, Hyacinthi Orientalis floribus omnino ſimiles.

Folia avulſa & confracta non ſecus in ſtamina deducuntur quàm Bulbi eriophori folia.

Locus. In America ſeu India Occidentali oriuntur: in frigidioribus hiſce regionibus ſi omnino vix ante menſem Auguſtum floret.

2. *Hyacinthus Indicus major tuberoſa radice* Park. parad. *Indicus Autumnalis, flore amplo albo odoratiſſimo, radice partim tuberoſa, partim bulboſa* Moriſ. *Indicus tuberoſus flore Narciſſi* C. B. Tuberoſe.

Florem habet omnium maximum, album, odoratiſſimum, Narciſſi albi in modum expanſum, cum apicibus in medio luteis. *Caules* pedales, robuſti & firmi, quos deorſum verſus radicem ambiunt *folia* plurima, dilutè viridia, palmari longitudine, mucronata, quo altius ſita in caule eo minora. *Radicem* habet inferiori ſui parte tuberoſam, ſuperiore autem bulboſam ſeu tunicatam. [gemmæ ſeu è tranſverſa radice erumpentes tunicatæ ſunt bulborum inſtar.] Ex inferiore tuberoſa parte plurimæ craſſæ fibræ in terram demittuntur.

Iiſdem gaudet natalibus cum præcedente. Folia rupta pariter in filamenta deducuntur.

CAP. IX.

De Scilla.

NOtum eſt diſcrimen, Scyllæ marini monſtri [Greek] dictæ, & Scillæ plantæ, de qua agimus quamvis Græci nonnulli & plantam ipſam [Greek] ſcribant, minus rectè. Nomen accepit quòd inter hanc & teſtaceum piſcem à tunicea ſquamarum compagis ſerie maxima ſimilitudo intercedit, vel [Greek] nomen obtinuit [Greek] i. e. viriditate, quòd in ſabuloſis maritimis ſole retorridis oriatur; cujuſmodi ſunt in Hiſpania, & propè arida Luſitaniæ tulqua maritima. Latini Scillam dicunt & Squillam etiam antiquiſſimi. *Jo. Bod. à Stapel.*

Cepaceo generi tantopere eſt compar (inquit Lobelius) ut multi eam Cepam [illegible] vocent. At nos Hyacinthis, ut puto rectiùs, eam adjudicamus.

Notandum Scillam Græcis veteribus etiam [Greek] dictam fuiſſe nomine cum Lentiſco communi. Iidem Veteres tria Scillæ genera tradunt; duo medica, maſculam albis foliis, fœminam nigris, & tertium genus, & tertium cibis gratum Epimenidium vocatum. *Plin. lib.* 19. *c.* 5. C. Hofmannus Epimeniam corrigit.

1. *Scilla rubra magna vulgaris* J. B. *Scilla vulgaris radice rubra* C. B. *Scilla rubra ſive Pancratium verum* Park. *Pancratium Cluſii* Ger. The red Squill, or Sea-Onion. *J. B.*

Bulbum habet magnum Pomo Adami vel Citrio majori ſæpe parem, multis craſſis fibris donatum, è laminis tuniceis, rubentibus, viſcidis contextum, ſub bulbo multæ fibræ, è quo *folia* emergunt ampenè virentia, cubitum longa, palmum ferè lata, ſucculenta, craſſiuſcula, cum multa viſcoſitate amara: inter quæ ſurgit *caulis* Aſphodeli, floribus inſignis, ferae longa diſpoſitis & ſucceſſivè ſe aperientibus, candidis, Ornithogali ſpicam florum æmulantibus. *Fuchſ.* Caulis ut in croco prius prodit, tum ex eo flos in hirco candidus, qui cùm ſenuerit folia demum multo pòſt diebus enaſcuntur, medio nisi pediculo, Cepæ quadam ſpecie, & pleraque ex iis in terram deflexa. Matthiolo amara eſt Scilla & acris.

Cluſius Pancratio ſuo amplitudinem majorem tribuit quàm Scillæ, extimas tunicas rubentes, folia ampliora, longiora, magis carinata & quodammodo fœtida. Verùm quod ad bulbum attinet, non aliter à Scilla alba differre quàm colore J. Bauhinus & Lobelius conſentiunt, cùm tunicæ extimæ huic rubeant, ut Cepis oblongis, illi albent.

2. *Scilla radice alba* C. B. *Scilla magna alba* J. B. *Scilla alba* Park. *Sc. Hiſpanica* Cluſ. *Hiſpanica vulgaris* Ger. emac. Cluſ.

Caulis hujus plerunque cubitalis eſt aut major, rectus, nudus, abſque foliis, pluribus candidis & ſtellatis

latis floribus ornatus, Aſphodeli minoribus, Ornithogalo majori (quod quidam Scillam Ephemeridam putant) valdè ſimilibus, qui ab imis (uti veriſſime Theophraſtus Hiſt. l. 7. c. 12. ſcribit) explicari incipiunt, quemadmodum Aſphodeli & quarundam aliarum bulbacearum, ſtirpium flores. His ſuccedunt triangula *capitula* compreſſa anguſta & velut inania, in quibus tamen nigrum, planum, paleaceum *ſemen*. Quinque, ſex, aut plura demum emergunt *folia*, liliacea, lata, viridia admodum, denſa ſive carnoſa, humi expanſa, nonnihil cava. *Radix* craſſa eſt, multis tunicis aliis lento quodam humore plenis prædita, multiſque craſſiuſculis fibris capillata.

Copioſe naſcitur ſupra Olyſipponem & pleriſque aliis Luſitaniæ & Hiſpaniæ locis. Floret Auguſto & Septembri, ſemen Octobri & Novembri maturеſcit. Folia maturo jam ſemine & exarido caule emergunt Novembri & Decembri. *Locus & Tempus.*

J. Bauhinus in Scillis albis diſcrimen à vulgari rubra non potuit animadvertere: præterquam in colore magnitudo eadem, ſquamæ craſſæ ac latæ; ex quibus apparebat folia æque lata eſſe atque rubris. Non placet ergo duplex deſcriptio Scillæ albidæ tradita à Dodonæo.

Præterea, cur (inquit) Dodonæus & Cluſius Scillam albam veriùs Scillam cenſeant quam rufam non poſſumus adhuc intelligere.

De Scillæ viribus & præparatione multa habent Plinius, Dioſcorides, Galenus, quæ apud ipſos vide: Incidendi, aperiendi, diſcutiendi vi præditam eſſe Recentiores conſentiunt: unde uſus ejus eſt in obſtructionibus hepatis, meatus biliarii, lienis, menſium retentione, urinæ & in mucilagine pulmonum & tuſſi. *Vires.*

Maximus ejus uſus eſt (inquit C. Hofmannus) pro Trochiſcis Scilliticis qui Theriacam ingrediuntur.

Habemus in Officinis duplex Oxymel Scilliticum, ſimplex & compoſitum, utrumque Meſue, ad affectus præcipue pectoris ex pituita craſſa, &c. Habemus & *Lac* ejuſdem duplex, ſimplex & compoſitum, utrumque ad craſſos & frigidos in pectore humores. *Hofm.*

Tupa ç[illegible] Braſilienſibus, Luſitanis Cebola albarana Marggr.

Mar.

Bulbum habet album, rotundum, Pomi noſtratis magnitudine, cuticulâ tectum umbræ coloris, qui inferiùs multas agit radiculas, quaſdam ad novendecim digit. longas: producit porro duo, tria, aut quatuor *folia*, pedalia aut ſeſquipedalia longitudine, quatuor digitos lata ubi latiſſima, lucentia, dilutè viridia, ſplendentia: lineis ſecundùm longitudinem & latitudinem viridioribus quaſi texta.

CAP. X.

Tigridis flos C. B. Dod. Lob. Ger. *Tigridis flos Dodonæi, Ornithogali ſpecies*, J. B. *Ocoloxochitl ſeu Flos Tigris* Hernandez.

HUnc florem figmentum eſſe ſuſpicati ſunt multi Botanici, nec dari in rerum natura ejuſmodi plantam putàrunt: verùm αὐτόπταις & fide dignis potiùs credendum, qui dari affirmant. Lobelius à Joan. de Brancion accepit coloribus affabrè expreſſum, & ſic deſcribit; Veratribus, oblongis, anguſtis & acuminatis eſt foliis è pullo radicis bulbo: flore læto cinguis quamplurimis notulis fortuitis puniceantibus variato, è cujus medio ſuave rubens ſtylus exoritur.

C. Bauhinus radicem ait habere porraceam, folia Gladioli, florem egregiè rubentem, circa medium tamen album, & inſtar pellis Tigridis maculatum.

Cum C. Bauhino conſentit Franc. Hernandez, qui plantam ſic deſcribit.

Herba eſt folia ferens Gladioli, nervis diſcurrentibus denſis, & ſecundum longitudinem procedentibus. *Florem* rubrum, magnum, ternis conſtantem foliis, ſed circa medium pallentem albumque & Tigrinæ pellis more maculatum, unde nomen. Additur in corollas floreſque manipulos ob floris præſtantiam. *Radix* vero porracea eſt, quæ frigefacit ac febrem extinguit ʒj. pondere ex aqua devorata, & punctis adverſatur quæ ardentes febres ſæpè ſolent. Sunt qui dicant devoratam, efficere fœcunditatem; edulis etiam eſt, frigentibuſque nec omnino injucundi nutrimenti, lubrica & pectori conferens. *Vires.*

Naſcitur clementi cœlo, qualè ſortitur urbs Mexicana, hortenſibuſque præcipuè, humidiſque & cultis locis.

Bulbus oblongus Æthiopicus foliis guttatis & ciliis inſtar palpebræ Breyn.

Breyn.

Narciſſorum aliqua ex parte ſimilis eſt hic bulbus, niſi quòd ſeſquipalmaris propemodum longitudinis, ad proportionem haud craſſus, fibris autem validis una haſi Hyacintho inſtar Muſcari diffuſis. Hic in Beverningiano horto folia quinque proferebat, glabra, craſſa, carnoſa, in mucronem paruumper extenuata, ſuprema parte læte viridia, prona dilutiora, quatuor vel ſex uncias longa, ſed nè duas quidem lata, numerum tamen modum ubi latiſſima; quæ contracta ſubamare nauſeabundum odorem (quamvis ſapor ſingularem amaritiem haud præ ſe ferat) atque ex venularum cavitatibus in carne delitеſcentium, tenuiſſima, araneæ inſtar ſubtilia ſtamina, in modum Euphorbii Peruviani præbent. Digna verò ſpectatu hæc folia videntur margines, pilis ſubrigidis ſpadiceis, duplici ſerie, admodum curioſè, & ferè ita fimbriatis, ut pro ciliis innumerabilium in altera folii parte apparentium guttularum ſive ocellorum haberi queant.

Nondum florens apud *D. Beverningh.*

CAP. XI.

De Siſyrinchio aut potiùs Syſirhynchio.

SYſirhynchio non ſolùm ſuillo pabulo bulboſæ atque carnoſæ radicis aptitudo, ſed roſtrata forma radicis roſtro ſuillo ſimilis, monente ſagaciſſimo Columna, nominis cauſa fuit.

Nos in hoc capite duas toto genere diverſas plantas conjunximus, nimirum Syſirhynchium Cluſii, & Syſirhynchium Columnæ, alteri enim folia in flore novem, alteri ſex tantum; altera, id eſt Syſirhynchium Cluſii, ad Iridem bulboſam accedit, à qua tamen differt radice ſeu bulbo gemino altero alteri inſidente ut in Xyphio, & petalis illis quæ ſurſum reflectuntur nonnihil bifidis, obſervante Jungio; altera, id eſt, Syſirhynchium Columnæ, Croco ſimilior eſt, verùm foliis canaliculatis, & radice cum epiphyſi roſtrum ſuillum referente diſtinguitur, geminum autem bulbum habet præcedentis modo.

Utraque planta ſatis aptè reſpondet deſcriptioni Theophraſti & Plinii. *Peculiare Syſirhynchio docum eſt (inquit Theophraſtus) ut ima radix primò augeatur hyeme, tum ineunte vere quod in ima excreverat contrahatur, ſuperiorque creſcat quod manditur.*

Syſirhynchium Columnæ ob dictam radicis epiphyſin melius convenit nominis interpretationi; quod roſtrum porcinum ſignificat; & præterea edule eſt, quod de Syſirhinchio Cluſii negat Boelius.

1. *Siſyrinchium majus flore luteâ maculâ notato* C. B. *Siſyrinchium majus* Cluſ. Ger. *Iridi bulboſæ affine Siſyrinchium majus* J. B. *Siſyrinchium* Park. parad. Spaniſh Nut.

Cluſ.

Oblongis eſt anguſtiſque foliis, mollioribus quàm Iridis bulboſæ folia, & ad Allii aut Hyacinthi botryodis folia proximè accedentibus, ſtriatis, viridibus, & humi plerumque fuſis, rotundo, dodrantali, ſtriato firmoque *caule* qui ex multis involucris tanquam ex vaginulis *flores* promit quatuor aut quinque, alternatim prodeuntes, h. e. ut primo marceſcente alter ſuccedat, deinde tertius, & ſic deinceps, Xyridis potiùs florem referentes quàm Iridis, ex novem foliolis compoſitos, quorum tria deorſum inflexa, pro fimbria, luteam maculam habent; alia tria ſurſum aliquantulum aſſurgunt; tria verò reliqua, quæ in aliis ligulam tegere ſolent, ſurrecta, ſumma parte diviſa & bifida. Eſt verò totus flos pulcher aſpectu, coloris cærulei, præter maculas illas, & odore quidem præditus ſed valdè fugaci. Floribus ſuccedunt *folliculi*, vaginis quibuſdam cutaceis incluſi, adeò tenui membrana conſtantes, ut *ſemen* rotundum, parvum, ſubruſum, quod in illis continetur, conſpici poſſit. *Radix* bulboſa, gemina, planta ipſa florente, & altera alteri inſidens Xiphii modo; ſuperior plena, candida, dulcis, edulis, & pueris expetita, inferior flaccida; totam nimirum ſubſtantiam ad ſe trahente ſuperiore, ut in Croco, Xiphio, & tandem evaneſcens cum adhærentibus fibris: multiplici verò cortice reticulato, craſſo, nigro integitur Xiphii radicis inſtar, & admodùm ſeſe propagat; nam quinas, interdum etiam ſenas aut plures plantas, quarum ſinguli bulbi ſuo retiformi tegmine involuti erant, alio villoſo capacioréq; tegumento ſimul comprehenſa eruere memini in collibus ſupra Olyſſiponem urbem acclivitatibus, atq; etiam Gadibus non procul à ponte qui eam Inſulam continenti nunc conjungit.

Tempus. Floret Martio natali ſolo, ſed apud Belgas Maio duntaxat, interdum etiam Junio, idq; valdè rarò, utpote quod alternis utpluriſmùm annis duntaxat prodire ſoleat, imò paulatim plerumq; contabeſcens prorſus tandem ſæpenumero pereat.

Hoc genus (inquit Cluſius) Luſitani *Nozelhas*, quaſi nuculas aut parvas nuces diceres appellant, quia pueri iſthic ejus bulbo, perinde atq; Avellanis, veſcuntur, eumque in deliciis habent.

Cluſio contradicit Gulielmus Boelius, referente Parkinſono in Parad. & hujus plantæ bulbos ut in locis *Nozelhas* appellari negat, inſipidos enim eos eſſe, minuméq; edules, verùm Croci parvi ſeu vulgaris variegati radices ità dici, aſſerit, quæ & guſtui dulces ſunt, & à paſtoribus porciſq; avidè appetuntur.

Locus & Tempus. Nos plantam hanc in lingula portum Meſſanenſem à freto Siculo dirimente obſervavimus florentem circa medium Aprilem, & in Inſulâ ad Promont. Pachynum.

Huc refer Siſyrinchium flore albâ maculâ notato C. B.

2. *Siſyrinchium minus* Cluſ. Ger. *Iridi bulboſæ affine Siſyrinchium minus* J. B. *Siſyrinchium* Park. parad. *Siſyrinchium medium* C. B.

Cluſ.

Superiori (inquit Cluſius) ſimile eſt, minus tamen graciliuſculiſq; foliis. *Flores* è vaginulis prodeuntes colore ſuperioris floribus ſimiles, ſed magis odorati: tenuiores etiam *folliculi* minore & exiliore ſemine pleni: *radix* item minor, non minùs tamen quàm ſuperioris reticulato cortice tecta & gemina.

Oritur Valentino Hiſpaniæ regno, ſed Murciano frequentiſſimum obſervabam, præſertim tribus leucis ſupra *Murciam* Antiquis Murgis, ejus regni metropolin.

Floret cum priore.

Ad veneris irritamenta utile eſſe referebant incolæ, ſed devorata radice illico corpus [illegible] eſſe exercendum.

Cluſio iterum contradicit Boelius, & duplex Siſyrinchii genus dari negat, nec enim [illegible] minore aliter quàm magnitudine differre quæ major eſt plantis in maris vicinia naſcentibus [illegible] rum alluvionem, aut auræ marinæ afflatum.

3. Siſy-

3. *Siſyrhynchium Mauritanicum* Cluſ. Park. parad. *Siſ. flore albâ maculâ notato* C. B.

Hoc genus flores Cluſio protulit Siſyrhynchio majori Luſitanico formâ prorſus ſimiles, non tamen cœruleos ut illius, ſed purpurei dilutioris coloris, valdè etiam fugaces & ephemeros, quorum tria majora folia inflexa & terram ſpectantia albâ maculâ erant inſignita.

4. *Siſyrhynchium Theophraſti* Col. *minus anguſtifolium* C. B.

Radicem habet bulboſam, parvam, Avellanæ nucis medullæ parem, cortice Colchici modo obductam ruffo, qui facilè avellitur, rotundâ formâ, oblongâ verò, & inferius non ut aliæ bulboſæ rotundam planam & fibroſam baſin habentem, ſed in oblongum productam, ſinuoſum & in acumen deſinentem, Delphini vel Suis roſtrum effigiantem, lævem veluti arte elaboratum, ſuperiorem animalis mandibulam imitantem, atq; palati cavam partem: ex alia verò velut inferiorem alteram mandibulam, quæ tenuis eſt & lata, mobilis menti inſtar, ex lata in tenuiſſimas fibras diviſa, tandem denis velut capillamentis quibus terræ adhæret deſinens: inter ambas verò linguæ modo carnoſa fibra rotunda longa exit, ex qua ſe propagare videtur, ut aliæ bulboſæ ſolent, & bulbus anno ſequenti efficitur. Cujus rei ſignum eſt cortex inanis bulbi qui ſupra vegetum bulbum paulo ſuperius invenitur. Fibræ pullæ, diaphanæ ut Orchidum fibræ, non ſolidæ ut bulbus, qui denſus, durus, albus, ſplendidus eſt, Caſtaneæ immaturæ ſapore. Duas uncias infra terram occultatur, & ſupra folia emittit quatuor, quinq; aut ſeptem inæqualia, tenuia, dura, carnoſa, minora & breviora Croci ſativi, nec lata, ſed Xiphii modo toto dorſum, ſolida, duriuſcula, ſtriata. Binos quaternos flores obſervavimus, ſingulatim inter folia terræ hærentes ſex foliis conſtructos è folliculo exeuntes: quorum tria exteriora viroſcunt vel violacea ſunt, reliqua alba, & lineis tribus violaceis per longum ductis depicta, ſylveſtris Croci modo, brevibus intus ſtaminulis. His marceſcentibus fructus remanet oblongus, viridis Tritici grano par, trigonus, deinde duplo major, in quo ſemina turgent, & in ſuperficie propter cutis tenuitatem exuberantia apparent; ſiccatus dehiſcit & copioſa, minuta, rotunda & flaventia oſtendit.

Novembris fine obſervavimus in hac planta bulbulum emittere ſupernè, uti Gladiolus, qui tunc parvus admodum erat, duobus foliis emiſſis, atq; hyeme poſtea creſcit, foliaq; alia emittit. Quare hyeme bulbum creſcere & pingueſcere certum videtur, æſtate verò contrahi exſiccari, nam Vere ſ deſuperſicie Aprili menſe cum floreret Martio. Hæc omnia F. Columna. Tempus.

Per viarum margines herbidos Circulæ obſervavit Columna. Locus.

5. *Siſyrhynchium alterum latifolium Col. majus latifolium* C. B.

Col.

Hujus *radix* ſimili formâ, ſed duplo major oblongior, ac multiplici cortice nigriore, inferius barbata ut ſuperior, ſed ex altera menti parte oblonga, plana, roſtratus & flaveſcens adhæret bulbulus, qui anni præcedentis erat veſtuſtior, cortice ſupra vegetum novum bulbum relicto, ut in ſuperiore. Hic præcedente ſuccoſior eſt, atq; ſapore amaricante parum. *Folia* lata, porracea, brevia reſpectu latitudinis, lævia, ſplendida, oris parum piloſis, *fructu* inter folia, & terræ hærente, ut vix promineat & appareat, trigono uti ſuperiori, ſed majore, rubeſcente, in quo duodecim *ſemina* inſunt, quatuor ſingulis angulis, craſſiora, Orobi aut Viciæ ferè magnitudine, anguloſa parum.

Via quâ ad Aequamnenam vicinam itur inter Orchides ſphegodes. Locus.

6. *Siſyrhynchium Aſtrenſium anguſtifolium alterum* Col. *minus anguſtifolium flore majore variegato* C. B.

Col.

Hoc tantùm æſtu tepore emicat, florétq; Januario menſe obſervavimus in Caſtro *Aſtra*ducto, in Sabinis, olim *Caſperia* appellato. Bulbo eſt craſſiore præcedente Apulo, cui folia ſimilia quatuor ponit, canaliculata, ſed ita tenui ſciſſura ut niſi animadvertatur, juncea videantur, & coſtæ effigie. *Florem* edit Croci figurâ & odore, magnum reſpectu plantæ, ſed Croco minorem, candicantis coloris, & in aliquibus ſummæ floris partes purpuro-cœruleæ, & inter villos ungues luteo colore; ſtamina intus tria, craſſo & oblongo capite prædita, lutea, medium verò apicem album, oblongiorem, in ſex tenues breveſq; lacinias in ſummo diviſum, ex pallido candicantes colore. Variat flos, nam tria ex ſex foliis exteriora dorſum habent vel rubens & luteo variegatum, vel ex luteo virente linea inter purpureum colorem, aut obſoletâ purpurâ. *Radix* bulboſa barbata Apulo ſimili, ſed majore duplo, eodem ſapore Caſtaneæ, eritq; è bulbo ſuperiore propagante. Eadem loca congener altera Apula incolebat.

7. *Siſyrhynchium Indicum* Cornuti.

Corn.

Huic *radix* bulboſa, Nucula magnitudine, Croci effigie Marſupio, quam incolæ [illegible] eſſe (ſicut quidem etiam generis indigenæ Hiſpani opinionis, quas *Noſillas* appellant vocabulo vernaculo Avellanam ſignificante.) Poſtremis æſtatis partis, quam *ſpicas* vocant, *flores* fundit in ſingulis caulibus nunc ſingulares, nunc etiam plures, ſex foliis varie *coloratis* compoſitos. Interna ſiquidem pars candida eſt, circulóque flavo ducta, dorſum autem medii & infima parte cinericeum, media vero quæ in mucronem porrigitur ſanguineo [illegible]. Elapſo flore *fructus* in *folliculo* ſubrotundo & canrato, ut Gladioli, concipitur ſubcaſtaneus. *Folia* ut Iridis bulboſæ aut Aſphodeli ſunt minora, teretia ſunt, & per longitudinem ſtriata.

Ex India Orientali delatum eſt.

8. *Siſyrinchium ex phœniceo ſuaverubente flore Æthiopicum* Breyn.

Breyn.
Altitudine pluſquam pedali aſſurgit. *Bulbum* poſſidens rotundum, Croci aut Siſyrinchii Indici Cornuti, cortice ex fusco caſtaneo & filamentoſo obductum: è quo *caulis* viridis, ut exiſtimo carnoſus aſſurgit, *foliis* partim longiſſimis, partim brevioribus, anguſtis, nervoſis, vegetiſſima viriditate coloratis, in modum ſemi-Siſyrinchiorum *Cluſii*, amictus; cujus ſuperior pars papaveris erratici inſtar hirſuta, *florem* ſua venuſtate aſpectum delectantem ſuſtulit, Croci aut Siſyrinchii Aſprenſium *Col.* grandiorem, foliis ſex tenerrimis, è carneo & phœniceo, necnon diluti Roſarum purpurâ blandè rubentibus, ad unguem croceis, conſtitum; cujus in medio *ſtylus* quadrangularis, craſſus, phœnicei coloris occultatur.

Ex pictura figuræ ſuis coloribus ad vivum depictæ, à *D. van Beverningk* (in cujus ho[illegible] ipſa planta) tranſmiſſæ deſcripſit Ja. Breynius.

Locus. Locus ejus natalis Promontorium Caput Bonæ Spei dictum.

Variat flore triſtius & obſoletius rubente, & languido collo deorſum dependente, velut Po[illegible] nati ramoſi flore luteo *Cornuti*, pari quoq; formâ & convolutis foliis.

9. *Siſyrinchium ramoſum Æthiopicum foliis plicatis nervoſis & incanis, radice tuberoſa phœnicea* Breynii.

Hujus radix tuberoſa, Iridum quadantenus ſimilis, vix ſeſquiunciam in longitudine, ac pollicem tranſverſum in latitudine contingens, non adeò inconvenienter Cygni corpus repræſentabat; ſubſtantiâ carnoſâ, ex phœniceo-croceâ lentam mucilaginem continente, & cuticulâ firmiter inhærente, tenui, ſanguineâq; contecta; cui inſuper cortex, colore & ſubſtantia Colchici ſimilis obductus fuerat, [cum bulbum accepit Autor à *D. van Beverningk* miſſum] jam reſolutus, quo ſanguineus perpulcher radicis color ſine impedimento nudis oculis luſtrari poſſet. Eſt enim Radix hæc eſt naturâ, ut illo quo planta optime augetur tempore imminuta, venuſtiſſimum coloris ſplendorem deperdat, formamq; ſuam in pedis figuram convertat, ſub qua [illegible] inter fibras nova propago tandem procreſcit.

Hujus tuber menſe Julio terræ commiſſum paucos poſt dies *folia* octo aut decem producebat, pollicaria, palmaria, vel etiam pedalia, Iridis facie, & quæ eo etiam modo in latum expanſa, mutuòque ſe amplexando [illegible], obſcurius autem viridia, incana, hirſuta, nervoſa, plicata, & ab imo ad medium uſq; carinâ amplâ prædita: E quorum medio *Caulis* pedalis, rotundus, viridis, & hirſutus effundebatur, parte inferiori rubicundus; imo mediocriter geniculatus, ſingulis geniculis folio anguſtiore brevioreq; cinctis; ſupra verò pluribus ramis, (quorum quemvis [illegible] longum anguſtumq; comitabatur foliolum) brachiatus; quos Siſyrinchii Theophraſti *Col.* pares, ſed grandiores duplo ornabant *flores*, ſex foliolis purpureis, aliqua flavedine ex phœniceo colore intermixtis, foris leniter hirſutis, conſtructi. His marceſcentibus *fructus* ſuccedebant quidem trigoni, nec tamen ut Siſyrinchii *Col.* oblongi, ſed Hyacinthorum in modum ſubrotundi, qui perfectionem debitam non aſſecuti, virides erant, & pilis brevibus, velut caulis foliáque, hirſuti, interiùs verò glabri, in tres ſeparati partes, ſingulas *ſemina* ſingula tantùm complectentes, quantum ex fructu ſicco enucleare licuit.

10. *Siſyrinchium Perſi*[illegible] C. B. *Flos Perſicus Siſyrinchio congener* Cluſ. hiſt.

Hujus ſtirpis flos (quem folium cum ſuprema caulis parte coloribus ſuis diſtinctus expreſſum [illegible] vidit Cluſius) pulcherrimus erat, ſummo cauli ſatis gracili & viteſcenti innitens, & ex membranaceo involucro, inſtar folliculorum qui Iridum flores ambiunt, emergens, tribus tantùm foliis (ſi picturæ fides eſt adhibenda) conſtans, mucronatis, binas uncias longis, minimum digitum latis, dorſo elatiore, cærulei coloris adeò elegantis ut cum Gentianellæ cæruleis floribus contendere poſſit: interna parte ramoſa quædam *ſtamina*, in multas tenues fibras ſecta continere videtur, rufi coloris, *apicibus* verò albis infra illum addita erat alterius floris gemma, ſuo membranaceo folliculo etiam involuta.

Hujus pictura Conſtantinopoli expreſſa erat ex altera pictura è Perſia allata.

Cap. XII.

De Gladiolo.

GLadiolus à foliorum formâ dictus, Dioſcoridi Ξίφιον, foliis enſiformibus, floribus in ſingulis caulibus pluribus longa ſerie & forma peculiari à congeneribus diſtinguitur.

1. *Gladiolus ſive Xiphion* J. B. *Gladiolus Narbonenſis* Park. *Italicus* Ger. *Glad. floribus uno verſu diſpoſitis major* C. B. [illegible] Corn-flag.

[illegible]
Rectum & mucronatum emittit *folium*, è quo alia duo aut tria erumpunt, Iridi ſimilia, multò tamen anguſtiora, acutiora, & Iridis modò ſibi inſerta, [illegible], teretem, cubito longiorem & gladiolum *caulem* amplectentia; in cujus ſummitate quinque, ſex, aut ſeptem, egregiæ figuræ & coloris

coloris *flores*, Sole Cancrum ingrediente ſe proferunt, à ſe invicem diſtantes, in unam partem caulis [illegible]es, & deorſum nutantes: conſtant hi ſex petalis, unciâ parum longioribus, ſimul ab uno exortu prodeuntibus: ex quibus quatuor ſemunciâ paullò latiora ſunt, colore roſeo, ſed multò ſatura-tiore & pulchriore; interdum, cùm Sole tanguntur, ignis & ſcintillarum modo exteriori ſuperficie coruſcantia & veluti flagrantia, reflexis labris profundioris calathi figuram referentia: reliqua duo foliola prædictis multò tenuiora ſunt, ac intra florem conſtituta, interius aliquantulum prominent, & candidam, longam & in medio latiorem maculam habent, quam undique purpurea linea circumſcribit & terminat: ſuperiori floris folio *ſtamen* ſubeſt trifidum, & inter hoc & folium ſingula-[illegible]. Florent paucis diebus ab inferiore parte incipiendo: aperiente enim ſe qui in ſummitate eſt, inferior flaceſcit & clauditur. Floribus ſinguli *folliculi* ſuccedunt, in rotundo modicè oblongi, tenuibus [illegible] diſtincti, nucis Avellanæ quantitate, qui cùm maturuerint, in tres partes dividuntur, & [illegible]ia, paleacea, flavique *ſemina* oſtendunt, in quibus rubens, cartilagineus & parvus eſt *nucleus*. *Radicem* habet non profundam, parvam, rotundam, bulboſam, ab una baſi verſus germen turbinatam, aliquot crinitis & reticulatis tunicis veluti loricâ veſtitam; quibus detractis duo exigui, candidi, carnoſique apparent *bulbi*, uno alteri inſidente, ſuperiore quidem Veris initio minore ſed vegetiore; inferiore autem majore & latiore, verùm flaccido & fungoſo: perit enim & flaceſcere incipit prioris anni bulbus Veris initio ſupernaſcente alio: itaque ſimul decreſcentem & increſcentem radicem habet: nonnunquam etiam inferiori ſubeſt tertius bulbus, ſed adeò flaccidus & inanis, ut inter fodiendum (quia non eſt ſpectabilis) negligatur; dum floret ſuperior & minor bulbus increſcit, vinciturque ſoliditate & qualitate inferiorem; nam cùm flaceſcere flos incipit, digiti craſſitudinem & globuli figuram acquirit; fibras ab inferioris bulbi baſi emittit tenues candidasque. Saporem radix habet præ cæteris herbæ partibus excellentem, nempe dulcem & modicè acrem; relinquit enim in palato aliquandiu linguam & fauces aliquantulum urentem & ſalivam elicientem [flores & folia idem faciunt *J. B.*] acrimoniam.

In calidioribus regionibus frequens inter ſegetes reperitur. Nos circa Liburnum in Italia copioſum invenimus. Paſſim Monſpelii in ſegetibus provenit. *J. B.* In Italia & circa Monſpelium Aprili etiam & Maio, locis in frigidioribus Junio & Julio. *Locus & Tempus.*

Variat floris colore pallidiore & interdum planè albo.

2. *Gladiolus utrinque floridus* C. B. *[illegible] florum ordinibus* Park. *Glad. Italicus binis floribus* [illegible]

Vix aliqua in re à præcedente differt quàm florum duplici ordine in caule; quamvis Parkinſonus [illegible]m minorem & nigriorem ei attribuat; caulem item obſcuriorem; flores pariter coloratiores.

3. *Gladiolus floribus uno verſu diſpoſitis minor* C. B. *Gladiolus Narbonenſis minor* Park. *minimus* Lob. Adv. part. 2. Lob.

Minor eſt quàm vulgaris Narbonenſis Gladiolus, floribus concoloribus, minoribus, uno verſu diſpoſitis [illegible], foliis item duplo minoribus. Radix Siſyrinchii aut Gladioli parvi.

4. *Gladiolus [illegible]* C. B.

[illegible]

Folia graminea, anguſtis [illegible] floribus, [ternis aut quaternis] pallidè rubentibus ſupra ſe invicem ad caulis ſummum utrinque: *folliculis* minoribus à præcedentibus differt.

In [illegible] Hiſpaniæ collegit Albinus.

A præcedentibus non aliter differre videtur quàm magnitudine; [illegible] fortè loco debetur.

5. *Gladiolus Byzantinus* Park. [illegible] *Byzantinus* C. B.

Partium omnium magnitudine; floribus uno verſu diſpoſitis, atro-rubentibus, ſerius poſt reliquos omnes ſe aperientibus; radice [illegible], frigoris minus patiens à Gladiolo Narbonenſi differt.

6. *Gladiolus [illegible]* [illegible] *An Gladiolus* [illegible] C. B.? Cornut.

Bulbus ſubeſt unicum, (non duplicati ordinis ut vulgaris) cùmque longè habitioris & adultioris amplitudinis, planum tamen, ac ut Nux vomica depreſſum: cujus caro intimâ fæcis vini colorem refert, & guſtanti acerrimè linguam pungit. Bulbus hic multis tunicis obducitur, ſingulæ nervos filamentis ductis in ſeſe & in plexum veluti retiformem textis fimbriantur. Aliæ aliis inſident, ut in Croco Myſiaco uſu venit. *Folia* ſunt Iridi noſtrati magnitudine & figurâ ſimilia, longitudine inter ſe diſparia, qualia in Gladiolo vulgari. Thyrſus inter folia medius erumpit, nunc unus, nunc ramoſus (ut vidi) teres, fragilis, glaber, erectus, atque ex nigro leviter purpuraſcens. Hujus ſuprema pars in coccineam velut ſpicam faſtigiatur: adeò bellè florum germina utroque verſu diſponuntur, ut in Hordeo *diſtycho* videmus: prius autem quàm ſingula hæc aperiantur, alia poſt alia longiùs excreſcunt, ſimulque corniculorum modo leniter incurvantur; ac tubulum ſinuatum formant lutei coloris; pediculus tamen quo tubulus cauli adnectitur ruber eſt, nec niſi propiùs intuenti apparet, cùm gemino foliolo atro-virente hinc inde tegatur. Dum tubi hujus extremum hiat, in ſex lacinias diviſum, totidem quoque folia format, quorum tria longiora ſunt & obtuſa, coccineoque colore rutilant, reliqua tria brevia admodum & acuta: extra puniceo colore tinguntur, intus croceo, nonnullis lineis coccineis ſtriato ſplendent. Ea autem diſpoſita ſunt ordine: ſupremum ampliſſimum eſt;

eſt; ſubjectum utrinque minimum; quæ deinceps poſita magna; infimum autem valdè exiguum: uno verbo breviora longioribus interſeruntur. A cavo hujus floris quatuor *ſtamina* fluunt, quæ per ſupremi folii ſinum deducuntur inæquali longitudine: inferiora duo humiliora ſunt, tertium elatius eſt; ſingula purpureis *apicibus* ornantur, fiſſis parte ſupina, pronâ verò duplici linea ex pulvere luteo confectâ diſtinctis. Quartum ſtamen ſine apice eſt, & linguæ ſerpentis modo triſulcum apparet.

Locus. A Promontorio bonæ Spei dicto delata eſt egregia hæc Gladioli ſpecies.

7. *Gladiolus Africanus, radice tuberoſa, Cepæ folio* Breyn.

Tuberoſa conſtat *radice* craſſâ, penè pugillari, foris ex cinereo fuſcâ cum aliqua flavedine ſordeſcente, intus carnem ſolidam certi coloris habente, in ſuperiore parte colliculi inſtar ſubrotunde elevata, ac fibris multis ex una circulari ferè planaque baſi diffuſis, de qua binæ radices plerunque ità conjunctæ ut facili tamen negotio ſeparari poſſint. *Folia* ex colliculorum verticibus prolixa emittit, Cepæ vulgaris formam, colorem ac magnitudinem æmulantia, concava, aut materia levi, ſpongioſâ, ut & ſpumâ quâdam glutinoſi ſaporis farcta: hæc folia tenues veluti glauci coloris halitus ſuffundunt, qui leviſſimo tactu deflorantur: Horum primùm emergentia inferiore parte incumbunt terræ, ſuperiore autem eâ ſe erigunt figurâ, ut cornua penè tauri repræſentent. Caulem (ut ferunt) impellit rotundum, foliis minoribus veſtitum juncea, & *floribus* flavo-rubentibus, cacumen ornantibus denſiſſimè ſpicatum: hi Gladioli Æthiopici Cornut. dimidio breviores, nec eo modo incurvati, in medio *ſtamina* apicibus luteis donata, complectentes, è calyculo [illegible] foliorum membranaceo Cannæ Indicæ progenerantur.

An Radix tuberoſa Promont. bonæ Spei, [illegible]

Cap. [illegible]

De Colchico.

Colchicum dictum eſt quòd plurimum in Colcho naſci[illegible]. Magnitudine ſua & foliis latis Liliaceis, [illegible] Croco [illegible] ſimile eſt, diſtinguatur.

1. *Colchicum* [illegible] *Colch. Anglicum* [illegible], & *Anglicum album* Park. Ger. *Colchicum* [illegible]

Cord.

Autumno edit quincuncialem, nonnunquam etiam dodrantalem, gracilem, glabrum, candicantem, atque egregiæ teneritudinis *caulem*, in cujus ſummitate *flos* Lilio non diſſimilis, ſed minimè repandis & reflexis deorſum foliis, ſex petalis, longitudine ſeſquiunciam aut beſſem [illegible] titudine verò unciâ paullò anguſtioribus, utrinque acuminatis, glabris, nitidis, pinguibus, in antro glutinoſis, primùm clauſis & convolutis, poſtea ſe explicantibus conſtans, colore in ſubrubente purpura albicans; in medio luteo colore *ſtamina*, numero ipſa floris folia non excedentia continens, qui poſtquam unum atque alterum diem duraverint flacceſcunt: deinde paulò poſt ſequentis Veris initium *folia* profert, longitudine dodrantali, latitudine verò unciæ aut ſeſquiunciæ, acuminata, craſſa, Liliaceis formâ & ſubſtantiæ lentore ſimilia, ſed longiora, ſub terra coeuntia, & teretem, tenerum, candicantémque pediculum conſtituentia; in quorum medio prope terram utriculus exuberat, acuminatus, triquetrus, longitudine ad ſeſquiunciam plerunque accedens, latitudine verò unciam ſeptem [illegible], rotundo, nalioque majori, primùm candido, æſtate deinde poſt Solſtitium maturefcente, ad rufum aut nigro colorem tranſeunte; [illegible] quo ſparſa folia flacceſcunt. Inveniuntur nonnunquam duo aut tres utriculi ſimul conjuncti, & ab una radice prodeuntes, cùm eadem radix totidem flores produxerit, ſed unus tamen ex his magnitudine præſtat, alii veluti abortivi ſunt. *Radice* nititur longitudine ſeſquiunciali, modicè in planum compreſſa, latitudine unciam plerunque quarta ejus parte excedente, ſupernè turbinatâ, infernè autem latiuſcula parte veluti in parvum unguem deſinente, & candidas fibras in terram demittente, & parvis bulbis circa latera enatis ſe propagante, foris multis in rufo nigris tunicis veſtita, ex quarum numero ejus ætatem cognoſcere potes: Singulis enim annis ſingulas ſuperinduit tunicas, quibus detractis reliqua radicis pars carnoſa, totaque candida, & ſucco lacteo plena eſt, eadem ab una parte rimam veluti habet, per quam floris coliculus tranſivit; hunc enim non è ſuperiori & acuminata parte majoris radicis Autumno promit, ſed ab inferiori flacceſcentis unguis & lateris, contra reliquorum bulboſorum morem. Ea verò radix à cujus mucrone [illegible] & folia emerſerunt, ſulco caret uſque in Autumnum, donec ſubnaſcente parvula alia emiſſo flore priorem ſulcet. Hinc eſt quòd radices, quibus Vere & Æſtatis principio folia inſident caniculorum illum ſulcum non habeant. Eadem radix quæ priore anno germinavit, ſequenti flacceſcit, Autumno ſuccedit alia admodum parva, infernis adnaſcens, à cujus ſuperiori parte Autumno flos prodit: (nam hic minimè à majori exit) manet hæc radix unà cum flore adoleſcit; in Vere autem & æſtate ſequenti ſimul cum ſemine ad juſtam magnitudinem pervenit, quo tempore prior omnino perit. Siccata radix tam foras quam intus fuſca fit; ſaporem habet dulcem, ſemélque amarum tamen ſalivam provocantem, & aliquantulum nauſeoſum. Odorem verò omnes herbæ hujus partes gravem & nauſeabundum ſpirant.

Locus. Naſcitur in pratis tam planis quàm montanis, ſolo pingui, tam in Occidentalibus, quàm Borealibus Angliæ partibus: nec minus in tranſmarinis regionibus.

Colchicum

Colchicum Anglicum album *Park.* candido flore Anglicum *Lob.* à deſcripto non aliter quàm floris colore differt, quicquid dicat Lobelius. Hoc autem mere accidentarium eſt, nec ſpeciem mu[tat]. Nos enim neque vidimus neque à quoquam audivimus, ullum aliud præter deſcriptum Colchici genus in Anglia ſponte natum inventum unquam. Certè mihi [illegible] in montoſis & collibus propè Briſtoliam occurrit.

Fortè Lobelius Colchicum polyanthes album *Cluſ.* ſive Pannonicum, quod in hortis cultum vidit, per errorem pro Anglico & ſpo[illegible] tribuit.

2. *Colchicum album, cum purpuraſcentibus lineis* J. B. *Colch. montanum alterum* Cluſ. *ex albo purpuraſcens* C. B. *variegatum ſive ſtriatum* Park.

Floribus candidis purpuraſcentibus lineis, ſeu maculis eleganter perſperſis à præcedente diſtinct; in reliquis ferè convenit.

J. Bauhinus in Helvetia in convallibus ad radicem [illegible] invenit Septembri florentem.

Reperitur flore pleno.

3. *Colchicum* [illegible] *variegatum* C. B. *verſicolor* Cluſ. Park. *montanum* [illegible] Cluſ.

Non minùs craſſo eſt bulbo quàm Pannonicum *montanum*, vel etiam craſſiore. Octobri paullò ſerius quàm ſuperiora binos, ternos aut quaternos producit *flores*, vulgari breviores & brevi pediculo innixos, ut vix ſupra tellurem attollantur, quorum interiora tria folia ex purpura quodammodo rubent, aut Hiſpanici montani floribus concolores ſunt plerumque; exteriora autem tria vel omnino lactei candoris ſunt, vel internè media ex parte purpurea, aut craſſioribus purpureis venis radiatim diſtincta, vel purpureis maculis aſperſa, omnia verò mucrone magis orbiculato & obtuſo quàm in vulgari. Hujus folia [illegible] vere germinantia ex viridi purpuraſcunt, deinde explicata ſaturatiùs virent vulgaris foliis.

4. *Colchicum Pannonicum album* Park. *polyanthes album* J. B. *candidum multiflorum* C. B.

Bulbo majore; *foliis* dilutiùs virentibus; floribus lactei candoris, ab eodem bulbo pluribus ad ſeptenos, denos aut duodenos, &c. à Colchico communi differt.

Autumno pratis quibuſdam Viennæ Auſtriæ vicinis non procul à Danubio eruit Cluſius. *Locus.*

Colchicum Pannonicum ſive montanum purpureum Park. J. B.

A præcedente non aliter quàm floris colore differre videtur.

5. *Colchicum Byzantinum latifolium* Cluſ. J. B. *Byzantinum* Park. *latifolium Hellebori albi folio* C. B.

Novo vere germinat, ternaque aut quaterna producit folia ampliſſima, Ellebori albi foliis nec formâ nec magnitudine valdè abſimilia, nec illis minus nervoſa, magis tamen viridia, & ſeſe mutuo amplectentia. Autumno cum vulgari numeroſos fert *flores*, ut viginti aliquando obſervare meminerim ex eodem bulbo prodeuntes, vulgaris quidem floribus formâ & colore propè ſimiles, ſed ampliores, craſſioréque pediculo fulcitos, foris dilutiùs, internè ſaturatiùs purpuraſcentes, & tanquam venis quibuſdam per folia ſparſis notatos, in quibus *ſtamina* ut in vulgari. Satis copioſum *ſemen* fert interdum in triangulis, laxis, brevibuſque capitulis ſive folliculis, triplo craſſiora vulgari. Ejus *radix* craſſiſſima pugnum æquans vel etiam amplior.

6. *Colchicum Luſitanicum Fritillaricum* Park. *Luſitanicum purpureis cum albis mixti coloris* Cluſ. J. B.

Hujus plantæ florem tantum deſcribit Cluſius, Parkinſonus reliquas partes accuratiùs; cujus deſcriptionem hîc adhibebimus.

Flores hujus majores & longiores ſunt quàm Anglici vel Pannonici, ad præcedentis flores proximè accedentes, ejuſdémque ferè cum illis coloris, paullò duntaxat ſaturatiores, maculis teſſellatim (ut in Fritillariæ flore) diſpoſitis purpureis, ſed floridioribus, & vel è longinquo conſpicuis. *Folia* hujus ortu ſuo reliqua omnia Colchica Autumnalia præveniunt, ſiquidem ante hyemem ſemper emergunt, quinque vel ſex numero, brevia potiùs quàm longa, baſi lata, ſummitate acuminata, canaliculata ſeu concava, quaſi in circulum diſpoſita: & ſeſe mutuo una parte amplectentia, colore pallido; ſeu ex viridi caneſcente, à reliquorum hujus generis colore diverſo. *Radix* [illegible] aut Pannonici perſimilis, paulo duntaxat major. Floret Autumno omnium primum.

Colchicum latifolium Boeticum *Cluſ.* Cluſius ipſe huc referendum ſuſpicatur.

7. *Colchicum Neapolitanum Fritillaricum* Park. *flor.* [illegible] *inſtar teſſellatis* C. B. *Colchicum Neap.* [illegible] p. 1. *Park.*

A præcedente, cui aliàs perſimile eſt, differt florum colore ſaturatiore, adeò ut maculæ teſſellatæ è longinquo etiam conſpicuæ ſint, floreſque Fritillariæ alicujus intenſiùs coloratæ ſimiliores, & quàm præcedentis pulchriores & ſpecioſiores. *Folia* poſt flores brevi exeunt, ſinuata, nonnihil longiora quàm illius & obſcuriùs viridia, ad cinereum tamen tendentia; nec adeò decenter in orbem diffuſa, ſed erectiora, & velut inter ſe complicata.

Cluſius

Cluſius Neapolitanum ſuum paullo aliter deſcribit. Flores, inquit, quaternos aut quinos protulit, non adeò alte inſurgentes ut in vulgari, ſed breviores, quorum folia luci oppoſita teſſellatim diſtincta apparebant, perinde ferè ac in dilutiore Fritillariæ flore. Semen etiam abundè præbet ad genus, ſed in minoribus brevioribúſq; capitibus quàm vulgare.

8. *Colchicum Fritillaricum Chienſe* Park. *variegatum* Cornuti.

Cornut.

Autumno flatim ineunte ſupra terram *flos* emergit, mille variegatus maculis, dilutè purpuraſcentibus, quadratis & in quincuncem diſpoſitis, ut in Meleagride *Dod.* Singulis illius petalis ineſt albeſcens quædam vena, quæ per eorum medium ab infima parte ad mucronem uſq; procepit. *Filamenta* [illegible] ... ora, cœruleis apicibus donata, à cavitate floris oriuntur. Bulbus huic plantæ pro radice eſt, tunicas habens plures, coloris ex nigro ruſeſcentis, interior multa bombace munitur: conſpicuum id eſt ſi quis deliberet. Poſt florem *folia* fert atro-virentia, anguſtiora & breviora noſtratium. Æſtate media ſeminibus turget ruffis, quæ ſiliquæ coriaceæ virides ocellatim coercent.

Park.

Folia huic plerunq; tria [illegible] ... cunt, pallidiora ſeu hilariùs viridia quàm [illegible] ... , humi appreſſa, ad baſin lata, leviter mucronata, ad margines ſinuata, ſeu undulata & veluti criſpa ſeu ſerrata. *Radix* parva, oblonga. *Flos* pulcherrimus reliquis ferè minor, ſerius Autumno adulto, nec ferè ante Novembrem ſe aperit. Hyemes noſtras ægrè tolerat, ſed paulatim ferè languet, bulbo quotannis imminuto, donec tandem [illegible] ... aneſcit.

9. [illegible]

Cluſ.

Ter [illegible] ... digitalis longitudinis, carinata, firma, humi tamen ſparſa, ſummis virentis & ſplendentis, vix ſemunciam lata, acidi guſtûs, ruſeſcentem colorem contrahentia dum tabeſcere incipiunt. *Flos* ſine foliis primùm exit Septembri, aliquando etiam Auguſto, ſex longis, anguſtis & ex purpura rubentibus foliis, totidem in medio *ſtaminibus* conſtans. Hunc ſtatim (præter aliorum Colchici generum morem) folia ſubſequuntur, & totam deinde hyemem perdurant, uſq; in menſem Maium vel etiam Junium. *Radix* bulboſa, non magna, multis ex rufo nigricantibus tunicis amicta, intus alba, ſolida & cu[illegible] quadam adſtrictione dulcis, longiuſcula ſede, quali in cæteris generibus, & adnatis in lateribus ſe propagans.

Collibus Salmanticæ vicinis, ſolo valdè lapidoſo eruit Cluſius cum ſuo caule dodrantali firmo & triangulari capite, in quo ſemen ex rubro nigreſcens ſive fuſcum, leve exiguum ſubrotundum.

Datur hujus varietas in floris colore, cujus interiora petala tota alba, exteriora media ex parte [illegible] ... , altera carnei quodammodo co[illegible] ...

10. *Colchicum* [illegible] ... *Salmanticum* [illegible]

[illegible] ... erat dilutiore & in [illegible] ... lactei [illegible] ... Hoc vulgari [illegible] ... folia dum [illegible] ... proferens.

11. *Colchicum* [illegible] ... B. Park. [illegible] ... C. B. [illegible] ... emac.

Novo vere cum Dente canino Crocóq; verno hoc Colchici genus prodire, & unum aut alterum florem unà cum foliis producere ſolet, primis quidem diebus antequam ſeſe explicare & pandere incipiat, coloris albi, ſed qui paullò poſt in purpureum dilutiorem mutetur, brevi pediculo ſubnixum, ſex petalis conſtantem minoribus & anguſtioribus quàm in vulgaris flore, & Croci verni albo flori formâ valdè ſimilem, ſingulis foliis ex infima ſede albam *ſtamen* proferentibus cujus apex flavus: exteriorum trium foliorum ſtamina interiorum ſtaminibus ſunt [illegible] ... ora. E medio floris umbilico oblongiuſculus exilit ſtylus, ſtaminum longitudinem ſuperans, albus, in tres partes ſummo diviſus. Naſcebatur verò flos ille inter terna folia, carinata, ſeſe mutuò complectentia, Colchici vulgaris foliis longè anguſtiora, montani tamen Hiſpanici foliis paullò latiora. Flori ſuccedebat triangulare membranaceum capitulum, haud magnum, ſemen continens rotundum, ſubrufum. Radix Colchici vulgaris radici ſive bulbo, formâ quadem ſimilis erat & fuſca pelle obducta, ſed longè minor, multas candidas fibras ex infima ſede protuberante ſpargens.

Non convenit inter Botanicos an Colchici radix ſit Hermodactylus Officinarum, aliis id [illegible] ... mantibus, aliis negantibus. Doctiores & peritiores diverſam faciunt, inter quos J. Bauhinus & J. Bodæus à Stapel. Hermodactylum non eſſe Colchici radicem pr[illegible] ... , quòd Hermodactylus reſiccatus albus permaneat, neutiquam rugoſus, modicè durus tandiq; facilis ſit, pulveréſq; habeat candidum, quæ omnia Colchici radix ſiccata non habet. Addit Jo. Bauhinus Colchici radicem venenatam eſſe, Hermodactylos præcipuè veteres innoxiè guſtari poſſe. Interim tamen, annuente Trago, admonet illos quorum intereſt pilulas pro podagricis deſcribere, ne ſuis confect[illegible] ... bus Colchicum ſeu Hermodactylum adhibere velint, quod, inquit, hactenus magno cum errore commiſſum fuit. Cæterùm Arthritide laborantibus Colchici radicem utilem eſſe Arabes ſcripſere, & nos aliqua ex parte experti ſumus, ſed tum cùm fori[illegible] ...

Vires.

12. *Col-*

13. *Colchicum pumilum Croci folio* C. B. *minimum tenuifolium Gallaeciae* Lob. Adv. part. 2. J. B.

Pumilum hoc Colchici genus *folia* eſt Croci montani minoris, humi ſparſis, uncias binas aut ſeſquiunciam longis (mihi folia duo ſolum dedit *J. B.*) *radice* Colchici, Avellanæ parvæ nucleum æquante, flore unà cum foliis prodeunte, ſenis conſtante petalis anguſtioribus, purpuraſcentibus, totidemq; ſtaminulis, apiculis luteis præditis, è brevi pediculo, parum è terra emergente.

Ex Hiſpaniæ regione Gallæcia opera *Le Quelt* rhizotomi Luteriani delatum eſt hoc genus. *Locus.*

CAP. XIV.

De Croco.

CRocus à Croco puero in hunc florem verſo dictum fabulantur Poëtæ. Ovid. Metamorph. 4.

Et Crocum in parvos verſum cum Smilace flores.

Potiùs κρόκος dicitur à κρόκη vel κρόκος trama, filum, villus, ad quod ſtamini inſeritur, cujuſmodi ſunt Croci ſtamina ſeu villi, qui κροκίδες appellantur, qui pleruńq; terni, nonnunquam etiam plures in floris medio conſpiciuntur, & cùm ſoli in uſum veniunt, per excellentiam Croci nomine donantur. Nec Croci tantùm ſed & aliorum etiam florum ſtamina κροκίδες appellantur, Nymphææ v. g. apud Dioſcoridem *l.* 3. *c.* 131. Liliorum apud Plinium *l.* 21. *c.* 5.

Croci notæ ſunt flores nudi, erecti ab ipſa ſtatim radice orti abſq; pediculis herbaceis, Folia anguſta, graminea, linea in medio alba ſecundùm longitudinem decurrente.

1. *Crocus vernus latifolius albo verſicolore* I. Cluſ. J. B. *Cr. vernus minor albicans* C. B. *Cluſ.*

Hujus *folia* Croci ſativi & legitimi folia ſatis referunt, niſi breviora eſſent: inter quæ bini aut terni prodeunt *flores*. Croci albi floribus majores, petalis mucronatis, quorum terna exteriora (quæ pallidula ſunt foris) tribus radiis ex atro purpuraſcentibus ab intima baſi ad extremum folium ductis ſtriata, interiùs alba ſunt, ut & tota interna tria petala, *ſtaminaq;* in medio illo habent Croco montano ſimilia, ſed magis pallentem *ſtylum*. Liberaliùs hic ſemen præbet in triangulis capitibus rotundum, ex fuſco candicans. *Radix* aliis ſimilis, fuſca membrana fuſca obducta, fibris infima ſede donata, & intus alba.

Reperitur hujus ſpecies per omnia minor, quæ Croc. vern. latif. albo verſicolor 2 flore. Cluſ. Crocus vern. minor purpuraſcens C. B.

Crocus vernus latifolius albus vel cinereus C. B. An Crocus vernus flore cinereo ſtriato Ger.

2. *Crocus vernus latifolius albo flore* Cluſ. *vernus latifolius albus variegatus* C. B. *vern. latif. albo flore, interdum purpuraſcentibus venis variis* J. B. *vernus flore albo* Ger.

Quaterna plerunq; habet *folia* latiuſcula & brevia; venâ albâ ſuperne unâ, ſulcis duabus per eorum longitudinem excurrentibus prædita; inter quæ prodit è membrana *flos* unus aut alter, brevi pediculo nitens, ſex *foliis* conſtans albis, imâ parte cum pediculo (qui in hac ſpecie brevior fere eſt quàm in aliis) purpuraſcentibus, tria *ſtamina* cum *apicibus* oblongis, luteis, *ſtylum* breviorem in tria folia fimbriata crocea diviſum circumſtantibus continens. *Flos* in hac ſpecie magis concavus eſt & ventricoſius quàm in flavo-vario, petalis latioribus, obtuſioribus, concavis, adeo ut vix unquam aperiantur, ad ungues purpuraſcentibus lineis ſtriata: interdum etiam tria folia exteriora tribus lineis purpureis per totam longitudinem ductis ſtriata ſunt. *Radix* candida, tenui cortice amicta, plurimis fibris candidis infima ſede prædita.

3. *Crocus purpuraſcens ſaturatioribus lineis ſtriatus. Cr. vernus latif. purpureus verſicolore flore* Cluſ. J. B. *vern. latif. purpureus variegatus* C. B.

Folia quatuor aut quinq; brevia, viz. quatuor aut quinq; digitos longitudine vix excedentia, colmum lata, carinata, lineâ lacteâ mediam percurrente. *Flos* è membranaceo involucro duplici foliis conſtante exit, hexapetalos, *petalis* penè paribus, quorum exteriora tria pallidè admodum purpuraſcunt externè, ſtriis tribus ſaturatioribus lineis purpureis ab ungue ad apicem per totam folii longitudinem ductis, quæ ad latera virgulas ſpargunt, tria interiora exterioribus nonnihil breviora latioraq; & colore exteriùs ſaturatiore tribus pariter lineis majuſculis purpureis ad latera ſtrias longas cum radiis ad margines uſq; foliorum extenſas emittentibus, inſignia. Lineæ hæ utrinq; conſpicuæ ſunt, h. e. tam interna quam externa foliorum ſuperficie. *Folia* exteriora interna ſuperficie intenſiùs purpurea ſunt quàm interiora, utraq; autem oblonga, concava, mucronata, ſcaphoidea. *Stylum* crocum ſeu rubentem, trifidum, non admodum longum, tria *Stamina* circumſtant, longis mucronatis apicibus erectis donata, flava & multò pallidioribus quàm ſtylus, eo tamen nonnihil productioribus. *Radix* majuſcula, reliquorum ſimilis, numeroſa ſobole fœcunda.

Hujus bulbum Ferraria Italiæ ad Cluſium miſit Alphonſus Panſius.

4. Crocus

4. *Crocus vernus latifolius ſtriatus unguibus violaceis.* *Croc. vern. latif. purp. flo. minore Cluſ. ſimilis ſi non idem.*

Folia huic longa & lata, lacteâ lineâ medium longitudinem percurrente, terna plerunque ab eodem bulbo: inter quæ *flos* pediculo longo è membranaceo involucro exurgit, amplus, oblongus, petalis externis tribus internis longioribus, mucronibus acutioribus; atrisq; media ſui parte propè ungues, ut & ipſis unguibus, & caule parte ſuperiore ſaturatiùs purpureis ſeu violaceis: [intùs in unguibus petalorum hujuſce coloris nihil apparet] quia ungues interiùs albeſcunt. *Petala* externa ad margines interdum candicantibus lineis varia ſunt; interna ad margines tam exteriùs quàm interiùs è purpura albeſcunt, ſaturatioribus purpureis venis ſtriata ſeu virgata: internâ autem parte hæ venæ ſeu lineæ conſpectiores ſunt. *Stamina* longiora ſunt in hac quàm in quavis alia nobis deſcripta ſpecie, *apicibus* flavis ſatis etiam longis donata. *Stylus* ut in reliquis trifidus, ſtaminibus non multò altior, ejuſdem cum apicibus coloris, aut paulò etiam pallidioris. *Radix* grandiuſcula, latiùſculè albi periſtomale. Floris petalorum margines plerunq; inflectuntur aut introrſum convolvuntur, ut flos integrè vix unquam explicetur.

5. *Crocus vernus latifolius purpureo flore minore* Cluſ. J. B. *vern. purp. minor* Park. *vern. latif. purpureo-violaceus* C. B.

Cluſ.

Folia eſt Croco albo ſimilibus paulò tamen anguſtioribus: *florem* promens ejuſdem magnitudinis, brevi pediculo innitentem, violaceæ ad cœruleum tendentis purpuræ coloris, unguibus & ſummo pediculo ſaturatè purpureis nitentibus. Radix prædicti ſimilis, & in edenda ſobole ſatis fœcunda interdum. Nonnunquam, ſed valdè rarò, *ſemen* fert rotundum exalbidum in triangulari capitulo.

Locus. In agris & paſcuis Romæ vicinis Februarii initio florentem invenimus: necnon in paſcuis montoſis propè Curiam Rhætorum, & in ſummitate montis Juræ ſed multò ſeriùs florentem. Reperitur etiam & in monte Baldo, & Alpibus Helveticis & Bormii Rhætorum.

6. *Crocus vernus latifolius purpureus flore majore* Cluſ. J. B. *vern. purp. maximus* Park. *vern. latif. flore purpureo magno* C. B. *vern. latif. flo. purpureo* Ger. emac.

Cluſ.

Hujus *Flos* prioris formâ ſimilis, petalis multò amplioribus, licet colore non valdè diſparibus, nec injucundi odoris, quorum externa tria paullò longiora interna tria breviora amplectuntur. *Stamina* alba ſunt, magnis flavis *apicibus* prædita, inter quæ *ſtilus* exit paullò longior, extima parte in tres quaſi tubulos ſinuoſos diviſus, aurei coloris. Cum flore exeunt terna aut quaterna folia præcedentis non diſſimilia, paullo tamen longiora. *Radix* ſuperiore major.

7. *Crocus vernus latifolius flavo-vario flore* 1. Cluſ. *Cr. vern. latif. flavo-varius* C. B. *vern. latif. flo. vario, ſtriis violaceis* Ger. *Huc refert Croc. vern. latif. flavo-varium flore duplici* C. B. Ger. emac.

Quinq; aut ſex habet *folia*, tenuia, inſtar ferè legitimi Croci, infima parte ex purpura nigricantia, è quorum medio unum aut alterum *florem* promit, aurei ferè coloris, legitimi Croci odorem nonnihil referentem, petalis exterioribus paullò anguſtioribus & magis mucronatis, tribus craſſiuſculis radiis ex atro purpuraſcentibus ab imo ad ſummum ſecundùm petali longitudinem excurrentibus, & multas interdum venas in latera ſpargentibus inſignitis; tenuis interioribus latioribus, & ungues foris etiam ex atro purpuraſcentes habentibus. Pediculus qui florem ſuſtinet totidem purpurei coloris lineis radiis notatur quot ſunt in flore folia. Umbilicum occupant tria flava *ſtamina*, inter quæ *ſtylus* eminet extrema parte trifidus, aurei coloris. Floribus ſuccedunt craſſiuſcula trigona *capita*, aliquo ſaturo purpureo colore infecta, et atra videantur & ſplendentia, quæ maturitate hiſcentia *ſemen* continere conſpiciuntur rufum. *Radix* præter aliorum morem multiplici reticulatam, cortice obducta, & multis tenuibus fibris ſeſſili parte, per tenuiculam corticis maculas ſe exerentibus prædita, rarò admodum bulbos proferens.

Crocus vern. latif. flavo-vario flore 2. *Cluſ.* A deſcripto ſolo florum radiis differt, qui adeo latè ſeſe ſpargunt, ut præter oras totum exteriorum trium foliorum dorſum inficiant; pediculus etiam florum ſuſtinens ex purpura nigricante ſplendet. Flore dodecapetalo & in uno caule gemello interdum ludit.

8. *Crocus vernus latifolius flavo-varius flore vulgaris.* *An Crocus vernus flavus ſtriatus* Park?

Flos flavus, aut potius pallidus, legitimi Croci odorem nonnihil referens: exterioribus tribus petalis paulò anguſtioribus, tribus craſſioribus radiis ex atro purpuraſcentibus externa parte ab imo ad ſummum ſecundùm folii longitudinem excurrentibus, & multas interdum venulas ſeu virgulas in latera ſpargentibus; ternis interioribus paulò latioribus, unguibus etiam foris atropurpureis. *Pediculus* qui florem ſuſtinet totidem atro-purpureis lineis pingitur quot ſunt in flore petala. Umbilicum occupant tria flava *ſtamina* brevia, apicibus pallentibus prædita, minoribus quàm in quavis alia ſpecie nobis hactenus viſa; inter quæ *ſtylus* eminet aliquanto productior, ſumma parte trifidus, reliquo flori concolor. *Folia* huic ſpecies anguſta, longa, ante florem emergunt. *Radix* parva, [illegible] numeroſa ſobole brevi temporis ſpatio, numeroſius ſe propagat per omnibus nobis cognitis Croci ſpeciebus, adeò ut ob fœcunditatem ſuam hortulanis contemptui ſit.

A Crocus

A Croco verno latif. flavo-vario flore Cluſii differt quòd nec bulbus reticulato cortice obductus ſit, nec rarò adnatos bulbos proferat, ſed frequentiſſimè.

9. *Crocus vernus latifolius aureus* [illegible] Cluſ. *vernus latifol.* [illegible] C. B.

Flores huic ſpeciei folia plerunque antevertunt breviores & ventricoſiores quàm flavo varii primò deſcripti, aureo colore inſignes: In nonnullis *petala* averſa parte linea viridis ſecundùm longitudinem media dividit, cui ad ungues duo minora parallela oppoſita, unde floris pediculus ſex ſtriis virentibus inſignis eſt. Intus *ſtylus* brevis trifidus, quem circumſtant *ſtamina* tria, apicibus donata ſtylo multo longioribus, è latiuſcula baſi in acutum mucronem exporrectis, ad modum floris divergentibus. Tum ſtylus, tum ſtamina [illegible] ſunt concoloria.

10. *Crocus vernus latifol.* [illegible] Cluſ. *vernus* [illegible] *flavo* J. B. *vernus latifolius flavus* C. B. [illegible] Ger.
Cluſ.

Quaterna huic aut plura ſunt *folia*, ad Croci latif. purp. verſic. flore valdè accedentia, longiora tamen, & circa extremum latiora, binis candidis venis ſecundùm medium nervum per longitudinem excurrentibus, quæ emergere incipientia florem ſimul oſtendunt cum petalis exterioribus mucronatis, internis paululùm orbiculatis, flavi coloris, utcunque odoratum, tria longiuſcula latiuſculaq; *ſtamina*, dilutius flaveſcentia intus continentem, & longiorem *ſtylum*, ſummo faſtigio in tria ſtamina diviſum, ſativi Croci ſtaminibus penè concolorem; cui ſuccedit membranaceum triangulum *capitulum*, rotundo rufoque *ſemine* plenum. *Radix* cum ſupradicti Croci radice convenit, vel etiam major eſt, ſolida, aliquot candicantibus fibris ſeſſili parte donata, & aliquot tunicis obvoluta. Binos plerunque, ternos, aut quaternos vel etiam plures profert flores: nulla enim Croci verni ſpecies huic liberalior in producendis floribus.

Crocus vernus latifolius [illegible] Cluſ. *vern. latifol. pallidus* C. B.

Florum petalis magis mucronatis, eorundem colore omnino pallido, viridibus venulis externorum trium ungues foris diſtinguentibus à deſcripto differt.
In Servia ſeu Mœſia ſuperiore [illegible] florentem emit Stephanus [illegible] Norimbergenſis.

11. [illegible] *cæruleus* [illegible] J. B. [illegible] Ger.
Cluſ.

Terna, aut quaterna aut plura habet *folia*, viridia, Crocinis longè anguſtiora gracilioráque, rotunda & capillacea ferè; inter quæ prodeunt bini aut terni *cauliculi*, unciales utplurimùm, anguloſi, ſuſtinentes *flores* cum petalis imâ parte flaveſcentibus, intus nonnihil candicantibus, reliquâ ad cæruleum tendentibus ſive violaceis, [inveniuntur & toti candidi] odoratos. His ſuccedunt *folliculi* ſive capitella trigona, exile *ſemen* fulveſcens continentia. *Radix* exiguæ Avellanæ magnitudine, duro [illegible] rufoque cortice ſive putamine tecta; intus alba, firma, ſubadſtringente guſtu.
Frequens invenitur Gadibus, atque inter Aſindum (vulgò *Medina Sidonia*) & Calpen locis ſalebroſis & apricis. *Locus.*

12. *Crocus vernus anguſtifolius* 2. Cluſ. *vern. anguſtif.* [illegible] C. B.
Cluſ.

Folia & *radice* externo cortice præcedenti omnino ſimilis eſt, paullò minore *flore*, ex albo purpuraſcente, vixque è terra prominente. *Radix* gemina, candida, una ſuper alteram inſidente, quarum ſuperior firma, dulcis & edulis erat, inferior flaccida.
In Bæturiæ collibus Luſitaniæ finitimis obſervavit Cluſius. *Locus.*

13. *Crocus vernus anguſtifolius* [illegible] Cluſ. *vern. anguſtif.* [illegible] C. B. *vernus* [illegible] Ger.
Cluſ.

Uberioribus & craſſioribus eſt *foliis*, aliquo interdum ſurrectis: *Flos* duorum præcedentium longè minor, totúſque cæruleus, tribus exterioribus petalis exceptis, quæ foris vireſcunt, [illegible] nonnihil aſperſa ſunt. Hujus *radix* priori formâ ſimilis, paullò tamen major eſt, [illegible] craſſiuſculum.
Gadibus duntaxat juxta [illegible] ſpeciem invenit Cluſius Februarii initio. *Locus.*

14. *Crocus vernus 4. ſive violaceo flore* Cluſ. *vernus anguſtifolius purpureus* C. B. *vernalis anguſtifolium flore violaceo* Ger.
Cluſ.

Terna habet aut quaterna juncea *folia*, primo anguſtifolio ſimilia; inter quæ uncialis tenuis *cauliculus* prodit, membranaceum *folliculum* ſuſtinens, ex quo *floſculus* emergit purpurei ſaturi coloris, [illegible] florum unguibus albis venis diſtinctis: *ſtylus* è floris umbilico prodit. Fugax admodum eſt hic flos, utpote qui unico duntaxat die apertus manet. *Radix* primæ ſpeciei radici par, multis tamen [illegible] ſive corticibus duris tecta.

15. *Crocus vernus capillari folio* J. B. C. B. Cluſ.

Cluſ.

Exiguam habet *radicem*, bulboſam, duro ſpadiceo cortice tectam; è quâ prodeunt duo aut tria, anguſtiſſima & quaſi capillaria *folia*, viridia, ſurrecta; inter quæ *pediculus* [illegible] uncialis longitudinis aut paullò major, ab una parte planus, ſuſtinens unciali magnitudine *florem*, petalis tribus exterioribus paulò longioribus & purpurei coloris, tribus venis ſaturatioribus ſecundum longitudinem exterius diſtinctis; tribus interioribus brevioribus & diluciore colore præditis, omnibus autem unguibus dilutè purpureis, & ungues habentibus pallidos, ternis venis diſtinctis, prodeuntibus ex umbilico tribus *ſtaminulis* luteis, longis apice flavo præditis, & fiſſo *Stylo* extrema parte diviſo.

Florem profert initio Maii, qui Sole ſplendente aperitur, ſub noctem clauditur, & paucos dies durat, nullius aut perexigui odoris.

16. *Crocus vernus anguſtifolius variegatus* C. B. *vernus aureus variegatus* Eyſt.

17. *Crocus* J. B. Ger. *ſativus* C. B. *verus ſativus Autumnalis* Park. parad. Saffron.

J. Bod.

Conſtat hic *bulbo* duplo, Avellanæ, (interdum etiam Juglandis) magnitudine, tunicâ tenui ſeu cinereâ in tenuia & oblonga capillamenta fiſſili foris obtecto, multis fibris capillaceis. *Folia* quinque aut octo, palmum aut etiam dodrantem longa, admodum anguſta, ſtriata. *Caulis* inter hæc oritur brevis ſub finem Auguſti aut Septembri initio, florem ſuſtinens unicum, Colchici flori ſimilem, ſex petalis ex purpura rubente cæruleis conſtantem, in quorum medio *ſtamina* ſex, tria crocea apicibus flavis donata, nutantia, brevia & ſuperficie pulveracea ſunt; reliqua tria longitudine ipſa floris folia paullum excedunt, cùm etiam ex clauſo convolutoque flore jam ex terra producto evecta capitulum perficiant; eadem inferius anguſta, ſuperius verò latiuſcula exiſtunt, & ſubrubicunda crena [illegible] oculos ſubterfugientibus inciſa; color eſt in viviſo puniceus, [*J. B.* ſtamina hæc flammei ruboris ſunt.] Ea collecta aroma celebre conſtituunt, omnibus Crocus ſeu Crocum appellatum, guſtu amarulentum, odore jucundo, acri, latè ſpirante, oculos aliquantum mordicante, lachrymas profundere cogente, & modicè cum ſuavitate non ingrata caput aggravante, ſomnumque conciliante. Ejus tanta tinctura, quàm integra parva portio magnam aquæ aut vini quantitatem luteo aut citrino colore ad puniceum inclinante tingit. Flores unum aut alterum tantùm diem poſtquam aperti fuerint durant. Cùm deflorent, vel cùm adhuc florent folia emergunt, quæ hyeme non flaccescunt, ſed ſub ipſa nive virent. Radix Autumno cum planta floret bulbo conſtat ſingulari, ſequenti autem vere & æſtate duplici, atque altero alteri ſuperiùs inſidente. Cum enim veris initio folia increſcunt ſuperior radicis pars è qua folia exeunt increſcit pariter, donec æſtate parentem ſub ſe ratione quantitate æquat. Hæc itaque vigentem, ſolidam ſuccoſamque conſtitutionem nacta ipſa parens languida & flaccida redditur, atque Autumno tota evaneſcit. *Hoc omnibus Crocis commune eſſe puto.*

De loco natali ubi ſponte oritur nihil certi traditur: ſeritur autem in pleriſque provinciis, ut Sicilia, Italia, Pannonia, Gallia, Germania, Anglia. De ſemine altum apud Botanicos eſt ſilentium: Seritur autem depoſitis radicum bulbis. Semen apud nos quantum audivi nunquam fert, nec alibi, ut puto, in ſingularibus: in locis autem ubi ſponte oritur ſemen perficere minimè dubium eſt.

Croci electionem vide apud Caſp. Hofmannum. Qui vulgò venditur, fere eſt corruptus Cartamo ſeu Cnico, quem Crocum Sarracenicum vocant. Laudatur in Croco ſumma partium tenuitas, & trahitur in dubium (inquit Caſp. Hofmannus) annon illa vincat omnia alia ſimplicia.

Vires & Uſus. Moderatus ejus uſus cerebro prodeſt, ſenſus vegetiores reddit, ſomnum & torporem excutit. *Dod.* [copioſior vigilias inducit, & capitis dolorem] omnium conſenſu corroborat cor, & lætitiam gignit; quod experimento confirmat Amatus Luſitanus aſſerens ſe mercatorem vidiſſe, qui cum in ollam in qua carnes coquebantur multum Croci injeciſſet, poſt carnes eſum, in tam profuſum riſum erupit, ut paucis abfuerit quin riſu nimio & cachinno è vita exceſſerit. Simile exemplum eſt apud Julium Alexandrinum in *Salubr.* Nos, ait, nobilem fœminam Tridenti vidimus horarum circiter trium ſpatio immodico riſu concuti, electuariorum ſorte [illegible] caſu. Juſto plus croco uſum Thoracis crudos humores ad concoctionem perducit, pulmonem aperit, & ab obſtructione liberat, & ad hæc tam efficax eſt remedium, ut ſubinde phthiſicos in ſummo vitæ diſcrimine, & propemodum animam agentibus ſpiritum reſtituit, & vitam ad aliquot dies prorogat, ſcrupuli dimidio, aut ad ſummum integri, cum Paſſo aut vino Pramnio vel alio dulci exhibitus; quemadmodum etiam datis graviſſimis ſubitò irruentes circa febrem dyſpnœas ſtatim & momento temporis tollere non ſemel à nobis compertum eſt. Crapulam etiam arcere hoc modo ſumptum Dioſcorides refert. Laudatur ad hepatis & felis obſtructiones, necnon ad regium morbum; atque hinc bonum colorem Crocum efficere Dioſcorides ſcribit. Additur eodem autore ad omnes quæ internarum cavitatum [illegible] ſed noſtra ætate ad ea potiſſimum quæ menſes, fœtus & ſecundas educunt. Urinam ciet, Venerem excitat, ad Vulvæ & ſedis cataplaſmata additur, necnon ad emplaſtra & cerata [illegible] tumores & dolores diſcutientia, inflammationes eryſipelatodes mitigat; compoſitionibus antidotarum utiliter admiſcetur: oculos ab ecthymatis & exanthematis cum lacte aut Fœminæ Roſaceo [illegible] præſervat illitus, & humorum in eos influxiones reprimit. Hæc è Dodonæo.

Nos [illegible] ejus in [illegible], ſi [illegible] ſæpius experti ſumus, ad quem modum quæ [illegible] & ringendo apta pleraque conducunt.

In partûs difficultatibus adeo viſus eſt fortiter egiſſe (inquit C. Hofmannus) ut una infans appareat croceus. Hoc experimentum eſt à Rhaſi, quem Serapio laudat. Fuit mulier quædam, inquit, quæ aliquot diebus laboraverat in partu & dedi illi in potu ℥j Croci, & peperit ſtatim. Et expertus ſum hoc poſtea ſtatim ſæpe, & ſemper fuit ita. *Verſimile eſt librariorum errore pro* ℈j. ℥j *ſcriptum.*

Apud

Apud noſtrates ad variol[...]is cxpclleniis i:- frequen[...]d ulii eſt; itjm in lit[...]culis ſuſpenditur ſub mento vel gutture, ad diſſipandam fc: m.irermn putndam 8i vcaenatam, in; ibidem ſtagnans inflammationem excitet, ægrumque ſt[...]uigutet.

Crocus in nimia doſi noxius k iahabs ccn&tur. Sed quz tandem eſt ilia dofc a qiu pcrkulum *cfti* 3ii|. I[...]el ut Julius Alexandrinus [...]

Croami non Jilawndo die iblinn gravcm fed & obftmendo 3: ftransulaiulo C Hofinanno videtur.

Idem D*ionxuni crrons infimulit qual Croajm rtgmis raccte fenbat in niniM dofi, cimi c contr[...]i (omnum Tadatj & caput RMVCt. Noc pg[...]hat quod Dioſc[...]•iritlcs&Winius ««OJ*«A*» eileaffirment; cum Arabcs 6t cdani «petit*ntu c[...]ontrarium doc[...]ant.

Crocus par[...]alvnes membris ac [...]:)i!uratisii[...]ervis apponè confer[...]f: qturc Owcroceum emphftrujn ex Croco confidtur ad emolltc:;[...]dam nervorum duritiem *frag.* accommodatiſſimum. In Apoplexi[...]i gutta uiu aut dux tinfhirx aſpergitur linguæ. *Schrod.* I r/oimi menra[...]librum dc Croco confe[...]iplic, queni contuUc Ixdor. Pro citltura Croci •• vide Philoſoph. Tran[...]loct N t]8.

18. Cr««u *Ahum Auinrnwdti* C B. *w.mnmit L* ClsiL mnrf. *AattmnAu* J. fi. Park. Gcr.

Claſ.

r t « C[...] ſativi Croci, ſed ninnic Gcdibtiore, tnbui inttscraoeu */tamuuimt,* & ^t/> Jutco liimma parte in aliquot ſtaminula diviſo. *Folia* illi quatuor, Crocinis ſimilia, breviora tamen, •nteriura parte lineam quandam candicantem ſecundum longitudinem, exteriore vero lineas [...] I'j.nm uirulieu-los ſeu ſulcos, utrinque ſecundum nervum excurrentes habentia. *Radix* minor quam in ſativo, candida, plena, & velut internodiis diſtincta, denſo quodam cortice è multis villis contexto involuta & tecta, tenuibuſque fibris per corticem ſe exerentibus foſſili[...] i'.u • donata; ſubdulcis porro ilb dl initio, deinde ingrati ſaporis.

In nonnullis Luſitaniæ rupibus, pniertira iis qiur non urooil a man abtunt NovcmWi obfcrvavit, *i* [...] &; cuni iuo florc cruic Clulius.

19. *GttiuA*t>iimMtxfl*rtM6MfttMjrmtiud<>r*tC\}nKmtmin* 1. Chlf HMUM 1, jlr* [...]p. /Witt *wlnotUio muerme },}*

Præcedenti ferè ſimile. *flores* fine folitt prontit Septenib: 1, unciali aut longiori pediculo mni-tentem, ſatis odoratum, ſex æqualibus foliis orbiculato mucrone præditis ſaturatioris ptir. a> loris penéque violacei conſtantem, tribus ex umbilico prodeuntibus flavis *ſtaminibus* & ſtilum mucronem multifidum craſſiuſculúmque habente. *Radix* prioris radici valdè ſimilis, cortice è multis villis contexto involuta, oblongis interdum nucleos ſatis procul à matre ſpargens.

1a, Crafw ***Amimoudtr ftheruUxi muhijUnu*** **C B. KWWW** ffffw/ Cluf J, I). Of«j fljxjnr- /!«»/ jr^r«(fMj** ***Vuk. mmttmt jiMiwmulu Jtert Hujart slhtio tsmit**** **Ucr.**

Claſ.

Flu u, odorus eſt, vel tenuis admodum & ex **Midi odorii, pculi'** interioribus par **:llt> brcYtonSus,** omnibus autem orbiculato mucrone præditis, albicantis initio coloris, ſed in quo deinde temporis ſucceſſu dilutus quidpiam cæruleum perfuſum videatur. *Stamina* ex umbilico prodeunt terna, flava, & **in 11,** odio *ſtilus* ſive penicillus in tria vel plura ſtaminula diviſus, flavi etiam coloris. Flacceſcente vel jam marcido flore quina, ſena, rarò plura emergunt in ambitu *folia* ex tenui membrana quæ florem initio obvolverat, Croci verni latifolii foliis penè ſimilia, h. e. paullò latiora quàm ſativi, albâ lineâ ſingula per longitudinem ſupinâ parte diſtinguente, & pronâ binis. *Radix* digitalis, vel etiam pollicaris eſt craſſitudinis, orbiculata ferè, alba, ſolida, tunicâ ſpadicei coloris obducta, multis albis **[jbnl M0C4 ml-fruitKL\ pi :.;.•. i.: • i-1 ,m U11 1 • • -'• • \ n n m** ternos, & quaternos, interdum etiam quinos profert ſlor

G> Conſtantinopoli allatus **cft^ etlqac pn>** culdubio idem **Croco fy]. ^**Byzant. ſerotino *Lob. Ad. part. 2.* *Locus.* quamvis Parkinſonus diſtingu::: i]UJ Hoicni plerunque : aiiiainwi, ſin binos proferre ſcribit. Ouobri jcmum n>cnic 1KM ct. *Tempus.*

11. ***Cwcmm*** *Pyrenæum Ammmui** CluCap. i. *m*m**Mm Pjrn**m Autumult* J. B. *Crocus Autumnalis* ***.urt mmtrt*** **C B.**

Claſ.

Florem fert Primi Croci montani flore ampliorem, coloríſque ſaturatioris, & quodammodo medii inter illum & ſecundum genus, cujus medius ſtilus multifidus ſumma parte perinde ac illius, magis tamen diluti coloris & prorſus flavi. Hujus item fo[...]ſcente flore non ſtatim prodeunt ut ill v[...]primo.

E Pyrenæ ***A montibm i quodim Rhiwtoino cmnim rcdemit Oafi*** ... *Locus.*

CAP. XV.

De Dente canino.

1. *Dens caninus latiore rotundioréque folio* C. B. *Dens caninus* Cluſ. *Satyrium Erythronium bifolium flore unico radiato albo & purpureo* J. B. *Dens caninus ſive Erythronium* Park. parad. Dogs Tooth Violet.

J. R. Cluſ.

Radix eſt duas uncias longa, alba, craſſiuſcula, & infima parte craſſiore, ſuperiore verò parte graciliſcente. *Folia* promit bina, rarò terna inquit Cluſius, oppoſita, primò mutuo ſe complectentia, & florem occulentia, per terram fuſa, Lilii convallium aut Allii urſini formâ, craſſiora & magis carnoſa, ex anguſtiore principio in ventrem ſextantem latum dilatata, dein ſenſim in mucronem deſinentia, [aliquando ſubrotunda & latiora ſi, quod interdum fit, unicum habeat folium] longitudine palmari, maculis ex fuſco rubentibus, vel, ut ait Cluſius, ex albo purpureſcentibus, latis, magnis variegata: teres, inter quæ faſtigiatur *cauliculus* unicus, lævis [illegible], palmaris, cui inſidet *flos* unus, deorſum nutans, ex ſex foliis oblongis, mucronatis, nonnunquam albis, nonnunquam purpureis cum unguibus intus albis compoſitus, qui ubi æris [*Solis radiis* excalfacti] tepore ſe explicat, radiato poſitu foliorum viſendus ea ſurſum reflectit, Cyclaminis inſtar: *Stamina* in medio ſena purpurea *ſtylum* circumſtant longiorem, album, tricuſpidem: nullâ odoris gratiâ (inquit Cluſius) placens, ſed ſolâ elegantiâ commendabilis. Succedit ſiliqua triangularis, nutans, [illegible] viridi ſpadicea. *Capitulum* ſive ſiliqua, teſte Cluſio, continet aliquot *ſemina* Leucoii [illegible] ſeminibus ferè reſpondentia, ſed longiora gracilioráque flaveſcentis coloris. [illegible] hæc planta unico duntaxat exit folio.

Flos ex purpura rubet, aut ca[illegible], aut purpura & candore confuſis pallet; qui flore rubro eſt maculis rubris; qui albo lact[illegible] variegatur: ſic fo[illegible] maculata, aliquando maculis ca[illegible]

Locus. [illegible] purpureo inſignem [illegible] obſervavimus propè Auguſtam Taurinorum ad latera [illegible] urbem, Aprilis initio florentem: cum [illegible] Nova oppido ad Genuam, Jo. Bauhinus copioſè [illegible] montoſis invenitur non raro; loca vide [illegible]

Vires. Stiriacas mulierculas radicis exſiccatæ [illegible] orum inſpergere ad enecandos eliciendóſque [illegible] um mirificè coli dolores mitigare [illegible] verò pueros epilepticos ſanare [illegible] Ad [illegible] tiorem magnam vim habere oſtendit humida & calida ſubſt[illegible] rimoniæ paululo juncta. Hi[illegible] illis Satyrium erythronium Dioſcoridis creditur, ſe[illegible] ni judicio, qui Tul[illegible]

2. *Dens canis anguſtiore longiore folio* C. B. *Satyrii* [illegible] *Dens canis flore albo anguſtioribus foliis* Ger.

Cluſ.

Folia huic longiora quàm præcedenti, maculas albas diutiùs retinentia, initio dum exeunt *florem* etiam amplectentia, qui ſuperiore major plerunque eſt, vel lactei omnino candoris, vel mixtis purpuraſcentis albíque coloribus conſtans, *ſtaminibus* albis, *apicibus* nigricantibus: Huic ſuccedit trigonum *caput*, *ſemina* alteri paria continens; *radix* etiam longa & [illegible] alior.

3. *Dens caninus flore luteo* J. Rea.

A prima ſpecie differt foliis obſcurius virentibus & flore pallido ſeu dilutè luteo, cætera ſimilis.

LIBRI

LIBRI VICESIMI PRIMI PARS SECUNDA.

De Herbis bulboſis affinibus.

HErbas bulbosis affines voco quæ cum hujus generis ſint foliis, floribus, pericarpiis aut radicibus Bulbosis ſimiles ſunt.

Herbæ foliis, floribus, pericarpiis aut radicibus Bulbosis affines distinguuntur ſunt ut ex

< Numero ſtaminum in flore, sunt

f F.B*t*p: ... i iiguram refacntc cum iu J u i i obverſa, J a 1 L
... radicibus

fTui craſsis aut craſsis,

"Maxim*, fobi!

^Xtapi fuccuicnfe, adnur^ines aculeatis, riditc Ciccum craflum iUvum iafigfti- taamamm fundente; ALOF.
Cltnuhrsi-ui &. inAitxibitit tonuvii,iTurgiiliij'.;sifiuilibui; YUCCA.

Minores,

Majore flore ... æmulo; LILIASPHODELUS.
Minore ſtellato, ſemine triquetro; ASPH...

F:fri>/<i (blitt

\lrUu\ PSEUSO-AfPHODILUt.
IGrtmmm, ftjrc Ipc^ioio; PHALASOIIUI.
Pentapetalæ ... it ad ungu» jundUj raJtct; orbicukta; CYCLAMEN.
Tripetalæ; PHALANGIUM Virginianum.
Monofm, H... foli fructus cohjnrcnte, rufico tubcroti, piftillo proft>bui media flore
nudo, ſapore, acri, foliis

Laciniatis, hujus generis maxima. J.IUL pellii Icrpcntiiu iti motium macuUio; DRACUN-
CULUS.
Integris,

Majore; ARUM.
Minore; ARISARUM.

,%«rJ A'" / J ^ **W/jii*-: 1 IJC vd font

fA$h}l*, nullit neq, a r^dtce, neq,tn ciulibus folio vircnbbus; radidbus

Squamoſis; OROBANCHE.
Denticulatis; DENTARIA jfbjtiej, Aoiittmm Ctrdt,
Fibr... u mmli* m*,Uj.n ,mtUu> w"iJlaiitibu»; Ni lut A- IS.

Folioſis, radicibus

Tuberoſis, gemino plerumque ... ficjuscubcrcadhxrentc; Orchis.
Fibroſis, foliis

Nervoſis

...ſbus, in caule oppoſitis; BIFOLIUM.
Floribus alternis; HELLEBORINE.

Planis virentibus, perpetuis

CAP. I.

De Iride tuberoſa & fibroſa.

NOminis rationem [illegible] dedimus in capite de Iride bulboſa: Notæ char[illegible] ſunt flores ennea- peta[illegible], folia gladii figuram re[illegible], acie cauli obverſa.

[illegible] Fuch. vulgaris Germanica ſive ſyl- [illegible] J. B. [illegible]

[illegible]

Ab uno ceſpite [illegible] folia, duûm digitorum latitudine, rectinervia, inferius in radicum c[illegible] unum fiat, & ſibi invicem inſerta, [illegible] ſeu carinâ alter[illegible] ore, ſuperius verò alæ modo in [illegible] gladii figurâ deſinentia: è quorum medio caulis aſſurgit ſeſquicubitalis, [illegible] veluti [illegible] abſtergentibus cedente, quinque aut ſex geniculis interceptus, ex quibus ſingula exeunt ſine petiolo caulem amplectentia folia, inferioribus eò minora quò ſummitati propinquiora; in tres vel quatuor ramos diviſus. *Flores* in ſummitate poſt medium Veris per intervalla erumpunt, primùm convolutis in turbinem membranis paullatim ſe in novem folia explicantibus: ex his tria inf[illegible] longitudine, circa exortum anguſta, reliqua ſui parte unciâ multò latiora, deorſum reflexa linguæ figurâ, foris [illegible] ca principium viridia, intus verò purpurea, ſeu violacea, [illegible] & lacteis [illegible] rum, à fimbria productis varia. Adhæret iis in interiori ſinu, mediâ folii parte, per longitudinem exporrecta [illegible] lanugo, oblonga pilis inferius albis, ſummâ parte luteis compoſita. La- [illegible] parvum obtegit foliolum, in ſummitate in duas partes diſſectum, ab utroq; [illegible] colore [in nobis obſervato pallidè cœruleo ſeu cinereo] in medio livido extante dorſo: reliqua tria folia & ipſa linguæ aut cochlearis formam habent, primis tamen latiora & paullò breviora exiſtunt, & [illegible] ſurſum reflexa junguntur: color his utrinq; in cinereo lividus [imo purpureus, paullò tamen dilutior quàm in propendentibus petalis] quæ vero prioribus alterno poſitu adnectuntur purpureis & albis lineis à medio petalo ad latera utrinque productis ſtriata ſunt. Triduum vel quatriduum durat aut longiùs pro aeris conſtitutione, deinde contrahitur & decidit, inferiùs oblongum ac ſexangularem folliculum relinquens, intus in tria loculamenta interſeptum, in quibus rotunda [illegible] *ſemina*. *Radicibus* nititur multis, invicem in latitudinem ſibi adnatis, duûm digitorum craſſitudine, geniculatis, in tranſverſum ſtratis, per ſuperficiem terræ ſparſis, foris modicè in flavo rubentibus, intus candidis, ex inferiori parte longas tenuéſque fibras in terram agentibus. Graviter tota herba, ut Sambucus ferè, dum teritur ſpirat, potiſſimùm radix, guſtu acri, conſumptóque ſuperfluo humore tandem odorata.

Sylveſtris ab hortenſi non videtur aliter differre quàm accidentibus à cultura ortis: foliis minoribus, & hyeme marceſcentibus, caule breviore, floribus præcocioribus & ſaturatiùs purpureis, &c.

Locus. Naſc[illegible] inter arbuſta.

2. Iris [illegible] alba [illegible] J. B.

Qui præcedentem rectè nôrit, & [illegible] nullam quippe in radicibus, foliorum floriumq; forma differentiam [illegible] in quibus tamen utriſque coloris non modicum eſt diſcrimen. *Folia* enim colore ad glaucum magis accedunt. *Flores* pauci, ſed eo tamen grato, odore præditi, lacteo candore perfuſi ſunt, exteriorum coſtis non minùs quàm purpureæ, extra virentibus, quibus intus lutea crocomata reſpondent, interiorum autem foliorum margines luteæ ſtriæ percurrunt.

Nos Iridem albam Florentinam à vulgari flore [illegible] ſpecie diverſam non facimus. Differentia ſola eſt in radicibus, quæ in Florentina majores, craſſiores, ſolidiores, candidiores, odoratiores, ut rectè J. B. Regioni fortè calidiori diverſitas debetur. Sic Fœniculum dulce & Apium dulce in frigidiores regiones tranſlata paullatim in vulgaria degenerant. Fortè etiam Florentina dicta ſationi primam ſuam originem debet, nam ab eodem ſemine proveniunt Irides flore odorato & inodoro, cur non & radicibus.

Non videtur J. B. propter colorem album particulatim vocanda Iris Florentina, cùm utraque abundent Florentini, & utramque indiſcriminatim ſumant; à bonitate autem potius utramque Florentinam denominari, non propter colorem.

Iris Illyrica C. B. C. Bauhinus Iridem Illyricam à Florentina ſpecie diverſam facit. Differentia eſt in floris colore qui in Florentina candidiſſimus eſt, in Illyrica dilutè cœruleus pallidus, & odore remiſſiore. Nobis, his non obſtantibus, eadem videtur.

Vires & Uſus. Iridis radix in vino aut cerevisia ſuſpenſa hanc dulcem conſervat, illud jucundo tum odore tum ſapore commendat, alias planè æmulo quem nuca Rubi Idæi communicare, ut nos in vino rubro ſæpius experti ſumus. Sed & piſtoribus ad parandum fermentum cerevi[illegible] magnopere uſitata eſt. Hæc partim è Trag. [illegible] deſumpta, partim noſtræ ſunt obſervationes.

Plurimas hujus plantæ radici virtutes à Veteribus [illegible] attribuuntur. Sic breviter Schroderus. Uſus præcip. in mucilagine ſeu tartaro pulmonum, tuſſi, aſthmate, obſtructione menſium

torum.

torminibus ventris infantum. Extrinſecus abſtergit cutis maculas & lentigines (cum Hellebor[illegible] & [illegible] melle mixtus) Creberrimus uſus modernis eſt in pulveribus [illegible] pillis inſperguntur. Vulgus vocat pulveres de Cypro. Quin & Hydropi confert & Ictero.

In Hydrope ad ſerum in ſpecie purgandum commendatur radicis Ireos ſuccus ab ℥ß. ad ℥i ß. dandus. Honeſta matrona mihi nota ſe plures hydropicos curâſſe affirmavit ſolo uſu hujuſce [illegible] bibendo quotidie manè jejuno quatuor [illegible] cochlearia in ſex cochlearibus vini albi.

In deſperata alvi obſtructione ſuccus radicis Ireos recens ad ℥i. propinatus expertus fuit, teſte Schenckio lib. 3. Obſervat. D. *Edw. Hulſe.* Purgat, autore Casp. Hofmanno primariò pituitam & aquas, ſecundariò bilem, non contra. Hodie ferè ſolus ſuccus frequentatur in hydropicis: In quibus cùm ſæpe ardores faciat, non in faucibus tantum, ſed & in toto corpore, quidam prorſus abhorrent ab [illegible] diſtinctione opus eſt. In Germanica id fieri verſimile eſt; in Florent. non eſt. [illegible] eſt de ſucco crudo, per reſidentiam non depurato. Id autem fieri debet ſi modo tuto curare [illegible]. Succus crudus non ultra ℥ij. exhibendus eſt, depuratus & imprimis Italicus in majore doſi [illegible] Hofmanno videtur ℥ iij. ſuperari non poſſe.

E [illegible] in corticibus teſtiſve Tellinarum pulcherrimum quoddam pigmentum, quod vulgari eorum idiomate dicitur *Verdelis*; ipſum verò ità paratur. Iridis florum ſummitatem [illegible] colligunt ante maturitatem perfectam, quam tundunt in mortario lapideo cum piſtillo ligneo: indè maſſam ſic tuſam recondunt in vitreo vaſa, & in cella vel alio loco humidiore collocant [illegible] per dies quindecim, ut digeratur atque putreſcat: quibus elapſis eliciunt materiam è vaſe, & linteo vorteri percolant; nam verſa erit ferè tota in liquorem, quem igni exponunt in olluli vitrei ut ferveat, donec decreſcat tertia pars, cui tunc additur Aluminis Rochæ modicum plus minúſve donec diſſolvatur, magis clareſcat, & deleſtetur color, quem experiri poteris, ſi in ipſo liquore madefiat fruſtum albæ paginæ [chartæ] & conſpicietur pulcherrimus color, qui ſervari poteſt in Tellinarum teſtis juxta Flandrorum morem. [illegible] p. 306. Ipſemet idem obſervavi quater vel quinquies in locis Belgii Hiſpanici & Fœderati, ut in Diario meo invenio. Hoc pigmento uſos obſervavi Belgas ad chartas colorandas, & ad vaſa tum lignea, tum fictilia [illegible] [illegible] Canepariꝰ. *D. Tancr.*

3. [illegible] *is altiſſima bicolor, cæruleo obſoleto, cinericeo* [illegible] J. B. *hortenſis pallidè* [illegible] C. B.

Rarior hæc Iris, proceritate vulgarem ſuperans: *folia* non minùs lata: *flores* autem ſuavius odorati & vulgari minoris non obvia amœnitas, cujus tria exima folia repanda ſummâ orâ ſaturè purpurâ tincta ſunt; inde uſque ad fimbriam croceatam, humani ſupercilii æmulam ſaturis lineis purpureis longis, campum album percurrentibus, utrinque autem à fimbriæ lateribus obliquæ ferrugineæ lineæ luteos margines diſtinguunt: terna quoq; folia, ut in hoc genere fieri ſolet, introrſum curvata ferrugineæ, colore magna ex parte ferrugineo cinereo obſoleto, una parte rigidiuſcula, lutea, ſatura ferrugine guttata: penitiſſima & ultima terna in coſta foris, intúſque leviculè & ſordida purpura lent, utrinque lateribus luteo lurido infecta.

Hæc nobis latifol[illegible] C. B.

4. *Iris Chalcedonica* [illegible] *Chalcedonica ſive Suſiana major* Park. [illegible]
[illegible] 1.
J. B.

[illegible] *folia*, Iridis Luſitanicæ latioris foliis non abſimilia, manu ſeſe ut in aliis [illegible] [illegible] cubitum aut amplior, rotunda, geniculata, digitalis craſſitudinis, *flores* ſuſtinens omnium quos unquam in Iridibus conſpexerim maximum, novem ut reliquorum foliis conſtantem, colore tamen ab illis differentem: nam tria ad terram inclinata folia craſſa ſunt, interiore parte omnino nigra, niſi quædam venæ ex purpura candicantes intercurrerent, ab infima baſi ad medium uſque nigris villis latè obſita, maculâ nigrâ, ſericei villoſi nigri panni inſtar, medium folium occupante; foris multò dilutiora ſunt: terna illa minora eis incumbentia, quæ ligulas tegunt, fornicata & bifida ſunt, & ejuſdem ferè coloris paullò tamen dilutioris, licet ad obſcuram purpuream accedentis; tria ſurrecta palmaris ſunt amplitudinis, & membranaceæ pene tenuitatis, plurimis lineis ab infima baſi ad extremum uſque folium excurrentibus, partim nigricantibus, partim ex cineraceo candicantibus, ut Americani Pavonis expanſam caudam ferè imitentur, interne circa unguem nonnihil hirſuta. Nullum odorem in hoc flore de[illegible] [illegible] tres, [illegible] dunt, ſed rarò admodum capita trigona, craſſa, [illegible] & quinque interdum longa, numeroſum *ſemen*, rugoſum, fuſcum, Piſi ferè inſtar magnum continentia.

Conſtantinopoli delata eſt. Hyemis injurias difficilius fert in horto rep[illegible] neribus: Rariùs etiam cæteris floret, & unio[illegible] plurimum, florem profert Maio: ſemen maturum Julio mitius. Tempus.

5. *Iris Aſiatica* [illegible] *polyanthos* C. B. [illegible] *Dalmatica* [illegible] *ſuis* J. B.

[illegible] ſpetra, octonáque habet *folia*, omnium Iridum ampliſſima, & in latum expanſa, viridia cui ærugo permixta videatur, coloris, mutuò ſe amplectentia; è quorum medio *caulem* promit [illegible] [illegible], interdum etiam bicubitalem vel ampliorem, firmum, craſſiorem ſuperiore, lævem, geniculatum, multiſque alis concavum, è quibus copioſi (nullam enim feraciorem conſpexi) vaginiſque incluſi pro[illegible] magni, petalis deorſum inflexis dilutè purpuraſcentis, & ad cumulum tendentis [illegible] purpuraſcentibus venis ab infima parte, & ſtaminei [illegible] [illegible]

in longitudinem & latera excurrentibus: bifida petala craſſeſcunt, gibbo tamen illorum dilutè purpuraſcente: tria ſurrecta, anguſtiora, & imâ parte quibuſdam purpureis brevibus venis diſtincta ſunt, ubi verò ſe in latum expandunt ſubcœruleum habent colorem, dilutiorem adhuc quàm inflexa, & florum Sambuci odorem, graviorem tamen, quodammodo æmulantur. Iis ſuccedunt rariores *ſiliquæ* ſive capita craſſa, magna, triangularia, & obtuſo mucrone prædita, quæ maturitate dehiſcentia *ſemen* continere deprehenduntur, craſſum, anguloſum, durum, flaveſcens, ſuperiori ferè par. *Radix* craſſa eſt, magna, nodoſa, multis longis craſſiſque fibris donata, lateribus ut reliquæ ſe propagans, & ſi repurgata ſiccetur odorata.

Hanc Conſtantinopoli accepit Cluſius.

Huic perſimilem in hortulo noſtro habemus, cujus tamen flores vulgaris Iridis floribus minores ſunt; petala reflexa & dependentibus ima parte purpureis, lineis ex flavo albentibus ab ungue folii & jubâ villoſâ in margines undique productis. Fimbria ſeu juba villoſa ab ungue per medium petali curvaturam aliquouſque producta magis flava eſt quàm in vulgari Iride: quæ huic incumbunt petala craſſiuſcula, bifida, ad margines luteſcunt, gibbo cinereo: tria erecta petala cinerea ſunt, ſeu albicant cum diluta cærulei tinctura, [illegible] ungues tamen flaviçant, & lineolis ferrugineis ſtriata ſunt.

6. *Iris Dalmatica major* C. B. Ger. *Dalmat. major, flore vulgari minus violaceo* J. B. *major latifolia tertia* Cluſ.

J. R.

Spectatæ pulchritudinis & magnitudinis eſt hæc Iris, *caule* bicubitali, tereti, minimi digiti craſſitudine, alis crebris donato: in quorum extremis *flores* multi, magni, toti cyanei, exceptis paucis in unguibus alis ſtriis obliquis, verſicoloribus, alternoque foliorum fimbriâ croceâ, anguſtâ quidem, ſed clarâ: *folia* verò quàm in ulla alia [quam colui *J. R.*] latiora, uncias tres lata interdum, explicatas Aquilæ alas referunt, ultimo proximum ſinu ſuo ſemper excipiente, ut in aliis, colore glauco.

Cluſius hanc à præcedente *floribus* in ſummo caulis faſtigio magis conſertis, *ſemine* in breviore capite, minore, pallido, anguloſo, rugoſo, præcipuè differre ſcribit.

7. *Iris Dalmatica minor flore purpureo dilutiore* J. B. *Iridi biſloræ affinis minor* C. B. *Iris Dalmatica minor* Ger.

J. R.

Iridi Luſitanicæ ſeu biſloræ ſimilis [illegible] Cluſius in Hiſp.) quam Pancius ad nos miſit nomine Dalmaticæ minoris inſignitam, niſi quòd paullò anguſtiore *folio* videatur. *Flores* purpurei dilutiores, & terni aut quaterni in ſingulis caulibus, oblongiori pediculo inhær[illegible] tri-angulum [illegible] anguloſum, pallidum & rugoſum. Floret ſeriùs Vere.

8. *Iris major latifolia Byzantina Dalmaticæ* [illegible] *minori ſimilis* J. B. [illegible] *purpureo-cærulea* C. B. *major latif.* 18. Cluſ.

Cluſ.

Folia eſt quinto generi [Aſiaticæ purpureæ] non diſſimilibus, ſed breviore aliquantulum *caule*, in aliquot ramos diviſo, qui ſuſtinent *flores* è vaginulis emergentes jam dictis paullò minores, quo[illegible] colo[illegible] inter ſecundi & quinti generis flores.

9. *Iris latifolia humilior purpurea* C. B. *major latif. anguſtioribus foliis, purpureis floribus minoribus*, Cluſii 19. J. B.

Cluſ.

Præcedenti magnitudine par eſt, anguſtioribus tamen *foliis*; *caule* gracili, pedem & [illegible] interdum etiam cubitum alto, in ramulos diviſo, quibus inſident [illegible] tribus petalis ad terram inclinatis dilutè purpureis, tribus verò erectis obſoleti purpurei colo[illegible] in vulgaris quodam genere conſpicitur. *Radix* non magna, nodoſa.

Ab hac non differt ſpecie quam Cluſius majorem 20. facit ſed florum colore tantùm qui in plantis hujus generis à ſemine ortis plurimùm variat.

Iris latifolia [illegible] *latif. ſerotina flore ſolido flavo, &* [illegible] Cluſ. 22. J. B.

Cluſ.

[illegible] decima [illegible] nec gracilitate *caulis*, qui in ramos etiam diviſus, nec anguſtiâ foliorum differt: *flores* ſimiliter magnitudine pares h[illegible] diverſi coloris; nam terna [illegible] inflexa dilutè & quodammodo obſoleti purpurei ſunt coloris, multis ſaturatioris purpuræ venis à fimbria ad oras ſe ſpargentibus; fimbria flavis ſtaminibus [illegible]: bifida folia illam tegentia obſoletè flaveſcunt: terna ſurrecta infernè anguſtia flava cum [illegible] apparent venis [illegible] autem [illegible] colore, quodammodo tamen ſuffuſi leviſſimâ & quæ vix apparet purpura. Sambucinum odorem refert, ſed paullò graviorem.

Nec magis à præcedentibus differt Iris major latifolia 21. Cluſio à ſemine deciduo ſponte orta, quam C. Bauhinus Iridem latifoliam Germanicam candido-purpuream vocat; J. Bauhinus Irid. maj. latif. purpuream, foliis repandis candicantibus, purp[illegible]

Quæ non minus ampla hab[illegible] quam ſuperior, inter quæ *caulis* alt[illegible] culatus, viridis, ſuſtinens membranaceas thecas virides, per oras [illegible] è quibus emergunt bini aut terni *flores*, jam deſcriptæ paullo minores, petalis terram ſpe[illegible] anguſtioribus, candicantibus interius, ſaturæ purpuræ [illegible] diſtinctis, latiore verò parte omninò purpureis: Villoſa fimbria infernè parte flaveſcit, ſupernè purpuraſcit, bifida [illegible] ſola [illegible] dilutè purpurei ſunt coloris, ut & terna folia ſurrecta. *Flos* ſuaviter odoratus.

10. *Iris*

10. *Iris Damaſcena polyanthos* C.B. *major latifolia ſive Damaſcena* Cluſ. *major latif. ſive Da-maſcena cærulea* J.B.

Cluſ.

Dalmaticæ majori non diſpar eſt *foliis* & *radice*. *Caule* cubitali aut paullò majore: floribus mu-co, magnitudine, colore Aſiaticæ cæruleæ reſpondentibus, petalis tamen ternis inflexis p[aullò] dilutiùs purpu[raſcentibus, &] in cæruleum tendentibus; ternis bifidis [illegible] anguſtioribus & ci-nerei quodammodo [color]ibus, & c. ternis verò ſurrectis cærulei coloris, & [illegible] interdum candicantibus venis externâ parte conſperſis, odore [ru]ſtico; ſimili.

11. *Iris Aſiatica purpurea* C B. *Aſiatica purpurea major latifolia* J. B. *major latif. 3. ſive Aſiatica purp.* Cluſ.

Cluſ.

Folia habet ſecundæ [Aſiaticæ cæruleæ] ſimilia, paullò tamen breviora & anguſtiora, inter quæ exit ſurculus rotundus, cubitalis, digitalis craſſitudinis, in aliquot ramos diviſus, qui promunt è membranaceis thecis *flores* ſuperiore minores, nonnihil odoratos, quorum labra ſive folia ad terram in-flexa, ſaturatioris ſunt purpuræ; & infra circa unguem, quà videlicet hirſuta illa & paleſcens fim-bria excurrit, variis venis diſtincta. His incumbunt tria alia latiuſcula bifida folia, quæ candican-tes ligulas tegunt: deinde è lateribus ſurgunt terna etiam folia, eleganti purpureo colore prædita, flori Luſitanicæ biſloræ ferè ſimilia, latiora tamen. Succedunt triangulares *ſiliquæ* obtuſo mucrone, in quibus *ſemen* inæquale. *Radix* tuberoſa, ſecundæ ſimilis.

Hæc etiam Conſtantinopoli miſſa fuit: Maio floret.

Huic congener fuit latifolia major 6. *Cluſ.* peregrina [flor]ibus inodora J. B. maj. latif. flo. purp. cum aliqua rubedine J. B.

Cui *Caulis* paullò major: *flores* ſimiles, aliquantulum majores, inodori, quorum terna ſingula folia aliquid rubed[inis in ſe] habere videbantur.

12. *Iris latifolia Germanica odoratiſſima* C. B. *Iris major purp. quibuſdam Germanica* J. B. *major latif.* 7. Cluſ.

Cluſ.

Longa latáq; *folia* habet, Dalmaticæ majori penè paria: *caulem* non minùs grandem, nec rario-res minoréſve *flores* proferentem, petalis inflexis & terram ſpectantibus planè purpurei ſive viola-cei, dilutioris tamen coloris, nullis niſi circa infimam partem venis diſtinctis, fimbriâ medium folii nervum occupante, albis ſtaminibus flavo apice præditis donatâ; ſurrectis quidem ferè, ſed magis diluti coloris, ut & ternis bifidis ligulam tegentibus & fimbriæ incumbentibus; odore ſatis ſuavi.

In hortis Francofurtenſibus obſervavit Cluſius.

13. *Iris latifolia Germanica Sambuci odore* C B. *major latif. cui in flore craſſæ venæ purpureæ* J.B. *major latif.* 8. Cluſ.

Cluſ.

Similia habet *folia*, ab imo autem circa radicem purpuraſcentia: *caulem* cubitalem aut amplio-rem, multos è vaginulis, purpuraſcentibus radiis inſignitis, proferentem *flores*, petalis ternis incur-vis multis craſſis venis purpureis notatis, fimbriâ ad labrum inflexum protenſa, capillaribus ſtaminu-lis flavo apice præditis donatâ; ternis erectioribus plerunq; bifidis, coloréq; habentibus obſoletum in quo purpureum quidpiam magis vel minus ſaturum elucet: alata anguſta folia fimbriis incum-bentia ejuſdem cum ſurrectis ſunt coloris, præter nervum medium in longitudinem excurrentem, qui ex cæruleo purpuraſcit. Odor florum Sambuci. Breviter Iridi obſoletæ Belgicæ valdè ſimi-lis eſt.

14. *Iris latifolia Belgica* [illegible] C. B. *Iris Cluſ. major latifolia* [illegible] *cum venis purpu-reis* J.B.

Cluſ.

Breviora quàm ſuperior habet *folia*, alioqui non diſſimilia, nec minùs circa radicem, quà invi-cem amplectuntur, purpuraſcentia: *caulem* cubitalem & ampliorem, in alas diviſum, in quibus multi *flores*, totidem quot præcedentes foliis præditi, quorum terna deorſum inflexa, per oras ſubcærulea, circa ungues ex flavo candicant, deinde multis craſſiuſculis ſaturæ purpuræ venis ab imo in longitu-dinem excurrentibus ſunt prædita: ſtaminum fimbria ſuperiori ſimilis eſt: terna erecta petala can-dicantis ex cæruleo ſunt coloris; eorum oræ quodammodo flaveſcunt, ungues tenuioribus venis di-ſtinguuntur: bifida & alata petala fimbriam tegentia ferè ex flavo candicant. Odor præcedenti ſimilis.

Iconem eandem habet Lobelius pro Iride Luſitanica verna violacea.

15. *Iris latifolia Belgica verſicolor odore Sambuci* C. B. *Iris latif. major, cui* [illegible] *ad flavum obſoletum accedunt* J. B. *latifolia major* 10. Cluſ.

Cluſ.

Paullò humilius eſt præcedente; nec ejus folia circa radicem purpuraſcunt: *Caulis* gracilior in alas finditur, *flores* geſtantes ſuperiori formâ quidem ſimiles, diverſi tamen coloris: nam terna in-flexa *folia*, licet illius foliis non ſint diſparia, oras ad flavum obſoletum accedentes habent, ve-naſq; paullò dilutiores; terna ſurſum erecta obſoleti ſunt coloris, ex flaveſcente & purpuraſcente mixti, Verſicoloris, quam à Camerario accepit Cluſius, foliis non abſimilis, paulò tamen dilu-tiora, circa ungues etiam magis flaveſcentia, & tenuioribus purpureis venis notata; anguſta alatáq; folia,

folia, ſimili colore prædita, præter medium nervum, qui magis purpuraſcit: Odor etiam florum Sambuci æmulus.

Præcedenti eadem videtur; nec diverſa.

16. *Iris latifolia Belgica* [illegible] C. B. *Iris latif. maj.* XI. Cluſ.

Cluſ.

Paria ſuperiori habet *folia*, inter quæ cubitalis ferè & ſuperiori æqualis aſſurgit *caulis*, ternos aut quaternos è vaginis viridibus, oras purpuraſcentes habentibus, ferens *flores*, quorum tria inflexa petala decimæ quartæ non valdè abſimilia, longius tamen protenſam habent fimbriam illam villis conſtantem, quàm ut à biſulis & gibboſis foliis tota tegi poſſit, quorum color obſcurior & ſaturatior, quemadmodum & ſeſe attollentium, quibus nonnunquam inſperſæ luridæ maculæ. Odor idem cum ſuperiore. Paullo tamen ſerius [illegible].

Iris major latifolia flore verſicolore J. B. *Latif. Belgica variegata* C. B. [illegible] *major latif.* XII. Cluſ.

Cluſ.

Præcedenti colore ſatis reſpondet, & peculiare id habet, ut inflexa folia duobus diverſis coloribus ſecundùm longitudinem ſint diſcreta, altera videlicet parte reliquorum foliorum colori reſpondente, altera diverſo.

Hæc ex ſemine nata eſt, cum aliis Iridibus, quarum nonnulla unicum duntaxat folium variegatum [illegible], quædam verſicolorem tantùm nervum medium folium ſecantem, eumq; vel am[illegible] & latiorem, vel anguſtiorem: ut mirum dictu ſit, quomodo natura in his floribus ludat.

Iris latifolia major verſicolor cærulea dilutior J. B. Cluſ. 13. *Iris latifolia Belgica cærulea verſicolor* C. B.

Cluſ.

Hoc etiam genus ſemine natum, inſtar prædicti varietate colorum conſpicuum, non adeò tamen elegans, ſed coloris ex cineraceo pallideſcentis, ut verſicolor cærulea dilutior dici queat ea Iris. [illegible]

17. *Iris exotica colore* [illegible] Cluſio 14. J. B. *Iris latifolia odore Oxyacanthæ* C. B. [illegible]

Cluſ.

Ampla huic ſunt *folia*, & [illegible] quàm in præcedentibus, viridi[illegible], rugoſa, aliquantulum criſpa, mucrone nutante, è quorum medio emergit cubitalis aut major *caulis*, lævis, rotundus, viridis, in aliquot ramulos diviſus, qui è virentibus vaginulis ſatis amplos promunt *flores*, nonnihil odoratos, & ad vulgaris Oxyacanthæ florum odorem accedentes; quorum tria reflexa petala pallida, multis craſſis purpureis venis à folii infima ſede, & à fimbria ad extremas oras ſparſis prædita ſunt, labris etiam ſaturâ purpurâ nitentibus: tria illis incumbentia, ſub quibus occultantur ligulæ, coloris pallidi tanquam fuligine perfuſi, ut etiam ſunt tria erecta, ſed magis lurida. Nullum (inquit Cluſius) mihi hactenus ſemen tulit, tametſi multos annos illam jam aluerim. Maturius [illegible] & color florum aliquando ſaturatior, interdum dilutior.

Ex [illegible] Pannonica caulifera nata cenſetur. *Cluſ. pann.* qui eam à Joach. Camerario habuit.

18. *Iris* [illegible] *colore multiplici* C. B. *Latif. major* 15. Cluſ. [illegible] *folia florum re-* [illegible]

Cluſ.

Rugoſa ſunt etiam iſti *folia*, [illegible] longa & viridia quàm in decima quarta, ſecundum radicem omnino interdum purpuraſcentia; è quorum medio *caulem* promit cubitalem, levem, viridem, aliquot ramulis donatum, quibus inſident *flores* è vaginulis emergentes, magni, vel prorſus inodori, vel Oxyacanthæ vulgaris florum inſtar odorati, coloris varietate commendabiles: nam tria folia quæ ſurſum ſpectant & attolluntur, rarò ſe mutuò amplectuntur, aut cacumine nutant, [illegible] plerumq; (niſi marceſcere incipiant) recta ſunt, ut in Iride bulboſa, nonnihil tamen convexa, anguſtiora, [illegible] coloris, quemadmodum & illa quæ ligulas fimbriamq; contegunt tria ad terram inflexa circa baſin & exortum pallent, reliqua parte candicant, multis tamen purpureis radiis ab ipſa ſede ad extremas uſque folii (quod plerumq; ſaturatius purpuraſcit, ut earum ſtirpium floribus quæ circa radicem multâ purpurâ ſunt ſuffuſæ) pallidas oras eleganti picturâ decurrentibus; villoſa fimbria quâ parte inſeritur lutea eſt, extrema vero exalbida; pallentes ligulæ; magna, triangula & obtuſo aliquantulum mucrone *capita* ſemen Orobi magnitudine, fuſcum, rugoſum continentia. *Radix* nodoſa, vulgaris Iridis inſtar, foris flaveſcens, multis utrinque naſcentibus fibris firmata, quæ repurgata & exſiccata odoratiſſima eſt, & cum Illyrica, quæ in Officinis habetur, odoris gratiâ contendere poſſe exiſtimo.

Locus. In montanis Ung[illegible] obſervavit Cluſius: Utrumque genus in Leytenberg monte ſupra Mandersdorf, & ſiccioribus pratis Sopronio vicinis, &c.

Tempus. Floret Maio, ſub Junii finem ſemen maturat.

Camerarius hanc Iridem florem [illegible] ſilvis non promere ſcribit, in hortos verò tranſlatum, contra aliarum ſylveſtrium plantarum [illegible] tertio anno florere, & quotannis poſtea, ac longè latéq; ſerpere.

[illegible] ſpecie ſed foliis [illegible] variegatis.

Iris

bkUtfcli tthvirdtf* C.&, mjjcr fo!ut Jmins* mfarifw *Jtjlntfiit alia &* wrJi, Clul. 16 J.B.

Precedent! vaUi (imilt? eft, Bt ex cjus fcmine natam putat Cluſius; *folia* tamen illi breviora, & (quod ranun) magna ex p.irtc duolius coloribus diſtincta albo & viridi, ſic quidem ut albus Inngitudincm excurrat noi in u ntjua J no i m; • > xu pars, interdum ferè totum, aliquando ejus duntaxat partem: in cti.im t coloribus aliquando diſtinctæ .mniorcs IT cludentes, qui à præcedentis flonbtunoiiniultum <yrcnint, IbmituM ditntaxai hmbna in relicxis foliis touflavaeft; & folia ſurrecta ifirua pane purpurcii vdui maculii intcmi alpcrii func.

19. *bit Uttfelm (x alb* ptStftrtif ftrut** C B. *mttjtr Unf. fjStfctrti tx *lbi> cum purpureis venis* J. iJ. »«*r, *UtiTtf.* Cluf

cy.

Pedalem habuir *ctnttm,* ronindum, gcniaJamm, binw aut tcrno* « menibran,iu;i= vapnit promeiw flirrtj, (juorum tcrna terrain fpcAantw p. latera, tum à fimbria, lora, mukupur, ad extimas ab innnu foliorum bait, qux anchor eft. in interdum binæ, purpureæ maculæ ſunt aſperſæ: fblto: folia fimbriata i^^rrcutibtts, (Juibtis (iiiguuri; coloris, cujus etiam terna ſurrecta (excepta eorum anbtriUa rcgenciii ±y#>i*" -^ptacoru! gufLi bail qiuc itivefcensj nmlcb purpureii venu in latera procurrcntibui.

10. *Ifu kifitr* Ijtfitanx* flan vioL(t*, Cltfu* li. j. B, *bifiar* ?.,rt mmtrt, tJst, Lilii convallium* C B. /n ijj&iT.J G=f.

a*f.

Fsl. ea ei vulgari breviora *H* anguftjora, alioq; si non valde L diflimiiia: in fumnto pedali caule *flo* c purptiwf ::tviolacei .:urjti(ins purpm coloris, qui in interis procendentibus foliis inter Scpro-K idusnirct; villoſa illa fim >tia iju* don.ua lunr prorfi in candida. Umaim autcm liiigulares cauta ptmintj, flu: , interdum fed *rub* altcn. tiuni Jin-" rariſſimè terjucundiſſimi odoris Lilii convallium. *Semen* angulosum, rugoſum in triangulari capite ſatis craſſo, ſed rariùs fert. *Radix* illi ſubeſt nodoſa, geniculata, ſolida, pollicaris craſſitudinis, gibba, intus candida, ingrati ſaporis initio, & paullo poſt ferventiſſimi guſt *a* multii fibri* iuxnnu tellutc ILOXIH, & fubuute in plum propagines, è lateribus naſcentes dives.

Naſcitur multis Luſitaniæ imz locis fupraTagttm, vcl ptnguifc>lo& inanri> vel ſabuloſo *roCa* & l.i ilolt luu). fisbeu. \ M eoaiit Aurunnw in hoae Car. Audonun, cupu ret gratii bi-floraiwe nominavit Cluſius. *Tempus.*

Hu|i» po; i 1 v iiletur qu.im fpeoes Jiftinili

Iridi biſloræ affinis flore minore C. B. *Iris Illyrica biſlora* Jtmlx, Clmjli 1 J, *flore purpureo* J. B.

CUf.

Non multùm à præcedente differre videtur: Quin J ennn am ſena ex ſingulis radicis capitis promit *folia*, illius foliis ſimillima: *caulem* raro ampliorem, qui in ſummo è vaginulis purpuraſcentibus florem promebat, Luſitanicæ formâ perſimilem, paullò tamen minorem & teneriorem, nec adeò ſuavis odoris, licet ad eum ſatis accederet. *Radix* nodoſa & geniculata ut ſuperioris, odoris cùm virens eſt ingrati, exſiccata verò eto ... .iti, ^ Sol) pida initio guſtûs, poſtea tamen fervidi faucéſque urentis.

Nec diverſa ſpecie putanda eſt

B. *Iris peregrina odore Oxyacanthæ* C. B.

Q)ix [krmifn^ rtrxccdentt cxtera (Tmilis, paalomm in Axe nium ſurrectorum colore ad cæruleum magt> tctwente, timb: illi, inferkmim nugis fiavctccntc, 5c ix odore vulgaris Oxyacanthæ differebat.

Iris latifolia caule aphyllo C. B. *maj. latif.* 25. *Cluſ. An Iris flore violaceo, f»Tu-,w«* J-B f

cw:

Lata habet *folia*, rugoſa, pedalis ferè longitudinis, circa radicem nonnihil purpuraſcentia: caulem non producentem è medio foliorum, ut aliæ, ſed ſeorſim ſine foliis, pedalem, in quo tres aut quaoxx ftof es è purpuraſcentibus vaginulis exeuntes, magni, purpurei ſaturatiore nitentes, inodori, quorum tria folia ad terram inclinata ab ipſo exortu, uſque ad fimbriæ (quæ tota candida eſt) extremum, albis radiis inſignita ſunt. His ſuccedunt triangulares *ſiliquæ* magnæ, obtuſo mucrone, magnum *ſemen* continentes aliarum Iridum modo. *Radix* craſſa, geniculata, intus candida, foris furvi colons v cortice tecta, ſatis odora, ad Phu ſive Valerianæ domeſticæ odorem accedens.

Peculiarem habet hæc præter cæteras Irides notam, ut nulla folia per hyemem retineat, ſed omnia flaccescant & exſiccentur media, conſpiciantur, deinde ineunte vere nova germina proferat.

Iris major latifolia 26. *Cluſ.* haud dubiè à prioris ſemine orta eſt, à qua non aliter differre Cluſio ipſi viſa eſt quàm foliis circa radicem ſaturatiùs purpuraſcentibus.

Neque ab eadem diverſa cenſenda eſt

Iris

[illegible] diſſecta C. B. major latif. 27. Cluſ. major latif. candida cum [illegible] J. B.
Cluſ.

Foliis, radice, caulis ſitu cum XXV. convenit: [illegible] caule ſingulares aut gemini è vaginulis ex pallido viriſcentibus prodeunt, forma præcedentibus ſimiles, ſed colore variantes: nam tria petala propendentia candicant, purpureæ obſcuræ venis ab infima eorum ſede per latera excurrentibus uſq; ad extimam fimbriam ſubcœruleis villis conſtantem: tria autem incumbentia & lingulam ſive ſtamina tegentia alba ſunt, eorum tamen gibbo ſubcæruleo: tertia ſurrecta etiam candida, & ab infima ſede multis purpureis venis diſtincta, donec in latitudinem expandi incipiant. Flori ſuccedit triangulum caput binas pene uncias longum, craſſiuſculumque, quod maturitate dehiſcens Julio, ſemen oſtendit rugoſum, ſubfuſcum, Ervi magnitudine. *Radix* hyeme folia non retinet.

Hanc ex ſemine 25. deciduo natam fuiſſe minimè dubitat Cluſius, tametſi hujus flos coloris gratiâ commendabilis non fuerit, qui tamen in illa deprehendebatur. Mirum enim in modum variant, quæ ex ſemine naſcuntur Irides, non ſecus ac præcoces & dubiæ Tulipæ atq; Papavera, ut longâ experientiâ didici, inquit Cluſius.

23. *Iris latifolia* [illegible] *trifolia ochroleuca* J. B.
Cluſ.

Multa habet folia invicem amplectentia, cæterarum Iridum inſtar, unciam lata: inter quæ pedalis, geniculatus, teres, viridis exilit *caulis*, ſummo faſtigio ſuſtinens binas membranaceas vaginas, ex viridi palleſcentes, è quibus e[illegible] Iridum generibus formâ ſimilis, colore autem diverſis, nam ex albo palleſcit ſive *ὠχρόλευκος* eſt & terna repanda folia ab imo ad extimas flaveſcentibus venis ſunt diſtincta, fimbriâ albicante; ſed quaternis à bifida foliis (quæ ſimili colore ſunt prædita, gibbo tamen dorſi nonnihil purpuraſcente) integitur, flaveſcente: ſurrecta *folia* ab imo gracilia, interna parte multis in latera ſparſis venis obſoletè purpuraſcentibus ſunt diſtincta, ubi verò ſeſe in latum expanderunt *ὠχρόλευκα* coloris. Nullum in hoc flore [illegible] deprehendi.

24. *Iris paluſtris lutea* Ger. *paluſtris lutea ſive Acorus adult.* [illegible] *Acorus adulterinus* C. B. *paluſtris, ſive Pſeudoiris & Iris lutea paluſtris* Park. Yellow water Flower [illegible]
J. B.

In obliquum *radices* ag[illegible]icatas & multis fibratas, [illegible]opter foliorum veſtigia & venas reliquias foris villoſæ, nigræque ſunt, intus vero rubentes, ſubſtantiâ poroſâ, & cum his quibuſdam venoſæ, ſapore ſtrenuè adſtringente: novis quotannis oculis, inſtar Typhæ aquaticæ [illegible]. *Folia* Iridis, longa, mucronata, quorum ea quæ propè radicem ſita ſunt ſubruſa nonnunquam apparent. *Caulis* duos cubitos æquat, & interdum ſuperat, rectus, levis, teres, ſpongioſus, & interdum aliquouſque inanis, in alas diviſus. *Flores* Iridum lutei, inodori; quorum tria folia reliquis ſex majora, extrorſum repanda, lutea, fimbriæ ſupercilium imitantis loco, & utrinque adjacentibus folii marginibus, lineis nigris variegatis: hæcce intercedunt [illegible] ſterno poſitu ſurrecta, valdè anguſta & brevia, tota lutea: ſicut & interna, quæ criſtâ bifidâ, reliquis formâ cum Iride violacea vulgari conveniunt, ſolo colore luteo excepto, quibus à dorſo appreſſa [illegible], ex luteolo albedine quadam prædita. Sapore eſt flos tota fervidiſſimo, non quidem primo occurſu verùm paullo poſt fauces omni pipere ardentiùs urit. Siliquæ longæ ut in Spatula ſemen continent ruffum. Odorem tota herba non ſpirat.

Locus. In pratis riguis, locis paluſtribus & ad margines & ripas fluvio[illegible]itur.
Tem. Calidane an frigida ſit hujus plantæ radix inter Botanicos non bene convenit, quòd verò inſignem adſtringendi facultatem obtineat ferè omnes [illegible] abundè confirmat: unde ad dyſenteriam aliósq; fluxus alvi & uteri commendatur, ſanguinem etiam undecunq; manantem cohibet. Hinc extrinſecus ad dyſenteriam aliósq; ſanguinis fluxus præcavendos appenditur: unde patet quanto olim in errore verſati ſunt Pharmacopœi, cum hujus pro Acori veri radicibus facultate planè contrariâ dotatis uſurparent.

Scribit J. Bauhinus, ſe Tiguri aliquando deguſtâſſe hujus flores, qui tantum ei ardorem & fervorem excitârunt in faucibus, ut ſummam ejus acrimoniam vix potuerit mitigare Oxycr[illegible] (inquit) nulli ſuaſerim cum Trago idem tam a[illegible]

Scoti montani (*Highlanders* vocant) ex hujus plantæ radice, per viginti quatuor horas in aqua infuſa aut parùm cocta, perpetuò in illa aqua fricando calculum album aſperiora ſuperficie ſuper cultellum aut purioris chalybis fruſtum per aliquot horas atramentum optimum conficiunt; ex relatione D. Georgii Mackenſii. Sibbald. Prodr. Hiſt. Nat. Scotiæ. Tranſact. Philoſoph. N. 117.

§. 2. *Irides humiles ſeu Chamæirides.*

1. *Chamæiris variegata* C. B. *Iris humilis latifolia colore violaceo* J. B. *Chamæiridis latifoliæ genus* 1. Cluſ. *Iris violacea* Ger.
J. B.

Puſilla plantula eſt, *radice* craſſâ, albâ, rugoſâ, acri, à qua *folia* exeunt aliquot Iridis vulgaris foliis ſimilia, ſemunciam lata, duas treſve uncias longa: *Caules* breviſſimi, quadrantales: *Flos* violaceus & purpureus ut in Iride vulgari ſed per omnia minor, nec odore aliquo excellens.

Lobelius

Lobelius hinc [illegible] elle ſcribit, flore, ſemine, ſili[illegible] Xyridis [illegible] Belgium aut Angli[illegible] frigidóque & [illegible] caulem producere do-dranalem, [illegible]es albidos, aut luteos, aut violaceos, dilutè rubentes, ſtriatos, &c.

Cluſius ſe in Luſitania, ſaxoſis & marinâ aurâ afflatis locis ſupra Olyſſiponem obſervaſſe ſcribit, foliis ejuſdem ferè cum Luſitanica biflora latitudinis ſed brevioribus; radice illi ſimili, genicu-[illegible]liqui, capitulis acuminatis in humili & vix ſupra terram aſſurgente cauliculo, triangularibus, magnis pro ſeminis proportione. De varietate colorum in floribus ex ſemine natæ in Belgio eadem habet quæ Lobelius.

Nos in rupibus mari[illegible] propè Liburnum in [illegible] propè Monſpeſſulum in Gallia Narbonenſi obſervimus.

2. *Chamæiris* [illegible] C. B. [illegible] J. B. [illegible]

Cluſ.

Folia eſt brevi[illegible]tatis, & ſecundùm radicem magnâ ex parte purpuraſcentibus: inter quæ multi *flores* è vaginula prodeunt, ſingulari pediculo dodrantali, ſulo, vulgari paullo minores, Luſitanicæ biſloræ æmuli tum magnitudine, tum colore, qui ſaturatioris nigræ violæ eſt, præſertim tria folia terram ſpectantia, quæ villoſam fimbriam, uſq; ad bifida illa [illegible] folia, ex cæruleo purpuraſcentem habent, ſub ligula verò ſive ſtaminibus luteam: omnia autem petala, tam quæ ſurſum attolluntur, quàm quæ repanda terram ſpectant, inferiore & ſeſſili parte albis quibuſdam radiis variata ſunt. Sunt autem ejus flores vel aliquantulum odorati, vel inodori: triangula *capita* magna, mucro[illegible] quibus *ſemen* Orobi magnitudine pallefcens, quod exſiccatum ru[illegible] fulveſcit. [illegible] eſt, reliquarum [illegible]idum modo, [illegible].

Semine [illegible] floris co[illegible]

3. [illegible] Ad.

Alia.

[illegible]a omnium eſt hæc, radicis plexu, ſubſtantiâ denſâ & colore Illyricæ ne[illegible]: caule verò nullo, præſertim natalitiis; folio latiuſculo, rigido, mucronato, pal[illegible] [illegible]modi Gladioli: flore, ſemine, ſiliquis Xyridis fœtidæ.

Plurima oritur in agro Narbonenſi locis aridis & ſaxoſis [Garrigues dictis] ſecus ſpecum illam ſeſquimilliare Monſpelio diſſitum viâ quâ Fronti[illegible]itur; in cujus cautibus & rupium commiſſuris frequens adoleſcit propè Ferulam.

4. *Chamæiris latifolia* [illegible] *Iris humilis latifolia* [illegible] *Chamæiris minor flore purpureo* C. B. *latifolia flo*[illegible]

Cluſ.

Breviora huic anguſtioráq; paullò ſunt folia, qualia Chamæiridis primo in loco deſcriptæ: *flores* paullò minores; *capita* triangula & mucronata etiam minora: ſemen minus. In floribus ſumma varietas: licet ferè omnes fimbriæ villos ſupra ſtamina cœruleos obtineant, infra verò, ut in modo dicta, luteos. Ex his paucas duntaxat adnotavit Cluſius; nam omnes, inquit, valdè difficile.

1. Flore eſt ſaturato [illegible] & [illegible]rato; interdum tamen dilutiore & inodoro, ſu[illegible] petalis modò orbiculatis, modò longioribus & bifidis.

2. Odorato eſt flore, deorſum reflexis petalis [illegible] purpuraſcentibus, [illegible]

3. Flos quodammodo ruber, interdum dilutiori & ſuavi quadam rubedine veluti que [illegible]lore, præſertim petalis ſurrectis: Villoſæ fimbriæ ſuperior pars albicat, inferior lutea eſt. [illegible] in-tem aut odoratus aut inodorus. Harum omnium ſtamina cœrulea.

4. Flos major, pallefcens, nonnunquam exalbidus: petalis ſurrectis in utroq; ab ipſo ſtatim [illegible] purpuraſcentibus lineis notatis, deorſum inflexis in pallefcente exalbidis, in albicante viridibus: pallefcens item Oxyacanthæ vulgaris floris odorem prorſus æmulatur: alterius etiam odorus.

5. So[illegible] flaveſcente, ſurrectis petalis purpuraſcentibus virgulis radiatis [illegible] vel nigricante vel dilutâ purpurâ in medio notatis, à quarta differt. Odoratus hujus [illegible]. Stamina porro hujus & quartæ alba ſunt.

Naſcuntur omnes in nudis & apertis collibus Pannoniæ & Auſtriæ, V. Cluſ. Cæterùm [illegible] ſignem varietatem ex ſemine deciduo ſponte gigni non eſt dubium, inquit Cluſius: infinitum ergo variare poſſunt, & novæ quotannis ex ſemine ſato varietates obtineri. Minùs rectè ergo à C. B. pro diſtinctis ſpeciebus ponuntur. N[illegible]m, ſi has ſpecie diſtingu[illegible]mus, omnino incertus & infinitus eſſet [illegible]

[illegible] floris figurâ [illegible], proinde nec [illegible]cere.

Chamæiris latifolia minor 6. *Cluſ. Iris* [illegible] J. B. [illegible] *obſoleta*

Cluſ.

Omnia petala propen[illegible] obſoletum colorem pallido permixtum habent, & ab eorum ima parte uſq; ad extremam fimbriam, quæ pallida eſt, purpureæ excurrunt venæ: pronata terna petala alba ſtamina tegunt ex pallido albeſcunt, ſurſum verò erecta pallida ſunt, circa imum [illegible] ſolquè purpuraſcentibus radiis aſperſa.

Circa

Circa Budam in Pannoniæ Mœſiæ finitima eruta fuit. Cluſio enutrita brevem admodum caulem, vix ternos digitos ſupra terram eminentem habuit, cui inſidebant bini flores.

Nec magis ſpecie differre cenſendæ reliquæ Chamæiridum varietates à ſemine ortæ, quas deſcribit Cluſius ſeptimo, octavo, nono, decimo, undecimo loco.

Chamæiris latifolia minor 7. Cluſ. *Ch.* [illegible] *minor flore variè pullo* C. B. *Iris humilis latifolia minor elegans* [illegible] *variè pulla* J. B.

Hujus flori tria petala deorſum inflexa variis radiis ex pallido [illegible] ſcentibus, ab imo ſurſum & in latera ſparſis ſunt diſtincta, per oras etiam tenui quodam cæruleo colore aſperſa: fimbria medium folium ad inflexionem uſque occupans multis villis conſtat, quà biſido folio integuntur flavis, reliquâ parte dilutè cæruleis: petala gibba illam & ligulam tegentia coloris ſunt ex cæruleo candicantis, qui in coſta [illegible] lò ſaturatior: terna ſolè attollentia folia ex cæruleo flaveſcunt ab imo anguſta, & multis purpureis venis in latera excurrentibus prædita, quà verò in latum expanduntur purpuraſcentibus maculis aſperſa ſunt. Flori ſuccedebat longiuſculum triangulare caput.

Florem cum aliis Chamæiridibus dedit Aprili, nullâ odoris gratiâ commendabilem.

Chamæiris latif. minor 8. *Cluſ.* [illegible] flore purpureo flaveſcente C. B. Iris humilis latif. minor, flore vario, cujus folia valdè incurva *J. B.*

Chamæiris latif. minor 9. *Cluſ.* [illegible] humilis latif. flore pallido, albicante & vario *J. B.*

Chamæiris latif. minor 10. *Cluſ.* [illegible] *J. B.*

Chamæiris latifolia minor 11. *Cluſ.* [illegible] humilis latif. minor flore vario, foliis quà inflexa candicantibus *J. B.*

Harum deſcriptiones omiſimus, è Cluſii *Hiſtor. plant. rarior.* ſi quis eas [illegible] enim hujuſmodi varietatum numerus (novis quotannis è ſemine ſato [illegible]) certus & definitus non ſit, infinitum eſſet ſingulas perſequi, & ſi id aggrederemur, plantarum hiſtoria in immenſum tandem excreſceret, nec Elephantinis voluminibus poſſet comprehendi. Verùm certus & definitus eſt, ut ſæpius diximus, in rerum natura ſpecierum numerus, à prima creatione ad hunc uſque diem, ut credi par eſt, conſtans & immutabilis.

6. *Chamæiris* [illegible] *Ger.*

In ſterilibus Garrigues Monſp. Botan.

§. 3. *Irides anguſtifoliæ.*

1. *Iris Tripolitana* [illegible] *Cluſ. Trip.* [illegible] *foliis longiſſimis, flore aureo* J. B. *media longiſſimis foliis lutea* C. B.

E[illegible] celſiorum aut altius aſſurgentium [illegible] reliquis quas conſpexerat Cluſius, multò longiora, bicubitalia videlicet, mediæ inter latifoliam & anguſtifoliam latitudinis, unciam ſcilicet [illegible], reliquarum Iridum foliis magis viridia, non tamen ſplendentia ut Xyridis: *Caulem* habebat inter folia prodeuntem, quinque pedes longum, vel etiam longiorem, rotundum, firmum, lini [illegible] non valdè craſſum, nodoſum, & aliquot brevioribus [illegible] in [illegible] bini & terni *flores*, è vaginis prodeuntes, petalis ſinuoſis, Iridis bulboſæ flavo flore floribus formâ non diſſimiles, aurei coloris, quorum tria majora verſus terram [illegible] incumbentia tria alia minora, alata, ligulam flavam tegentia; tria reliqua è lateribus majorum prodeuntia, [illegible] inſtar illorum quæ in Iridibus bulboſis conſpiciuntur, bifidáque mucronem habebant. Floribus ſuccedebant [illegible] *capita*, in ſingulis lateribus gemini coſtâ ſive nervo ſecundùm longitudinem eminente, non diſſimilia capitibus Iridis [illegible] majora, [illegible] plena. *Radix* digitalis craſſitudinis, [illegible] inſtar radicis anguſtifoliæ [illegible]

2. *Iris pratenſis anguſtifolia folio fœtido* C. B. *tenuifolia Michelfeldenſis ſpontanea* J. B. *anguſtifolia major flore* 1. Cluſ.

Multa profert *folia*, longa, rigida, anguſtiora & pleniora quàm Tri[illegible] [illegible] vel confracta ingratum tetrúmque odorem ſpirant, pr[illegible] ut Spatulæ [illegible] tamen [illegible] longiores exſurgunt, quatuor [illegible] quinque [illegible] Iridis bulboſæ verſicoloris floribus formâ [illegible] diſſimilia, [illegible] cæruleo ſaturatiore præditos: quibus ſuccedunt oblonga *capita* trigona, ſtriata, multò firmiora, magiſque cartilaginoſa quàm latifoliarum Iridum, in partâ quæ in Tripolitana, angulis etiam eminentibus & quodammodo geminis, quæ dehiſcentia *ſemen* duplici ferè digeſtum, aliquantulum compreſſum & anguloſum, obſcurique denſioris, ſubruffeſcente membranâ tectum oſtendunt. *Radices* obliquæ, longæ, nodoſæ, graciliores quàm in latifolia, Tripolitanæ radicibus æquales, foris nigricantes, intus candicantes aut palleſcentes, [illegible] acri & [illegible] vido, multas longáſque fibras ſpargentes. Invenitur etiam folio non graveolente.

Locus. In Germania & Hungaria in pratis invenitur.

3. *Iris pratenſis anguſtifolia non fœtida altior* C. B. [illegible] *flore cæruleo & ſtriato, anguſtifolia* Cluſii Park. *Iris ſylveſtris Byzantina* Ger.

Cluſ.

Cubitalia, interdum etiam longiora *folia* habet, admodum anguſta, minimi digiti ſive ſemuncia latitudinem non excedentia, viridia, non tamen ſplendentia, ſummâ parte mucronata, infimâ verò, quà ſub terra latent, purpuraſcentia, nullo ingrato odore, [J. Bauhino oleraceum quid redolent.] *Caules* habet ſeſquicubitales, nonnunquam bicubitales aut ampliores, rectos, teretes, firmos licet intus cavos, geniculatos, virides, ſummo faſtigio in binos aut ternos ramulos diviſos, quorum ſingulis inſident ſinguli *flores*, Iridis bulb. verſic. latif. floribus formâ ſimiles, odorati, quorum terna petala deorſum inflexa, infimâ parte, & quatenus bifido alatóque folio ligulam occulente teguntur, furvo colore ſunt, reliquâ verò parte (quæ in nonnullis brevior & latior eſt) in aliis oblongior & anguſtior) nunc candicante, modò purpureo ſeu violaceo colore, venis ſaturatiore purpurâ nitentibus per folii longitudinem & latitudinem excurrentibus, & fimbriâ ſive ſupercilio carentia: tria ſurſum erecta anguſtiora ſunt, & cum bifidis illis exalbidas ligulas tegentibus, purpurei ſaturi ſive violacei ſunt coloris. Breves deinde ſuccedunt *ſiliquæ* ſive capita triangula, breviora quàm in præcedente, neque adeò mucronata, neque geminâ coſtâ eminente prædita, quæ per maturitatem nigricantem colorem contrahunt & dehiſcunt. *Semen* inæquale, anguloſum, nonnihil compreſſum & durum continentia. *Radix* nigra, tenuis, dura, nodoſa inſtar ſuperioris, fibris duris & tenuibus prædita.

Cluſius in pratis nonnullis [illegible] jaricam invenit: [illegible] apud ipſum vide. *Locus.*

Cluſius Iridis anguſtifoliæ [illegible] meminit, ejuſque iconem dat, ſed nullam addit deſcriptionem. Han[illegible] [illegible]niſem anguſtifoliam humiliorem appellat, apud quem reliqua Synonyma vide. *Varietas.*

Iris candidis floribus anguſtifolia [illegible] non aliter quàm floris colore differre videtur. *Iris anguſtif. flore albo* J. B.

4. *Iris* [illegible] C. B. [illegible] Cluſ. [illegible]*ifolia flore* [illegible] J. B. *Iris* [illegible] Ger.

Cluſ.

Ex *radice* nodoſa multa producit *folia*, firma, longiora quàm præcedens, & prioris foliis magis anguſta, ſaturâque viriditate prædita, nonnihil etiam fœtida; inter quæ cubitalis aſſurgit *caulis*, teres, aliquot flores proferens Secundæ floribus longiores, & Primæ penè ſimiles, ſed longè ſaturatiore purpurâ & quaſi nigrâ præditos: quibus ſuccedunt *capita*, primæ capitibus penè ſimilia, *ſemine* etiam ſimili plena. *Radix*, ut dictum, nodoſa, dura, foris nigra, minimi digiti craſſitudine, internâ parte ex albo flaveſcens, antrorſum & in latera progrediens, aliarum anguſtifoliarum Iridum inſtar, & tandem veluti in orbem ſeſe ſpargens, (quod omnibus Iridibus commune eſt) multis fibris donata gracilibus, duris, ſiccis, lentis [illegible] velle craſſiores, molliores & candidæ.

[illegible] videtur.

Iris anguſtifolia [illegible] C. B. [illegible] Cluſ. [illegible]

Cluſ.

Præcedente humilior eſt, [illegible] paullò minoribus & anguſ[illegible] [illegible]tioribus, Primæ tamen floribus ſaturatioribus; cætera ſimilis. Naſ[illegible] Hiſpaniæ & Galliæ Narbonenſis locis maritimis.

5. *Iris anguſtifolia hortenſis verſicolor* C. B. [illegible]

Cluſ.

Nec foliorum formâ, nec radicibus multùm differt à majore marina, niſi quòd folia habere non videatur tam atra viriditate prædita: *flores* etiam plurimùm differunt; nam tria folia ſurrecta purpurei ſunt coloris & violacei; tria verò reflexa & terram ſpectantia paullò latiora ſunt, & multis lacteis purpureiſque venis, alternatim permixtis, ab ipſo folii ungue exorientibus, atque ſecundùm longitudinem & in latera ſe ſpargentibus gratiſſimam varietatem efficiunt.

Floret cum marina, ſerius paulò, Junio videlicet menſe: Semen mat[illegible] bris initio.

[illegible]

6. *Iris graminea ſive pratenſis quæ annis folia* J. B. [illegible] *prunum redolens major & minor* C. B. *anguſtif.* 6. Cluſ. *Chamæiris tenuifolia* C

J. B.

E *radice* inodora, tenuiore & graciliore quàm cæterarum Iridum, nodoſâ, nigro corticè tectâ, obliquâ, brevi tempore magnum cæſpitem occupante, ut cum difficultate erui queat, *caules* palmares [uni pedales, alteri vix dodrantales *Cluſ.*] tenues ſurriguntur. *Flos* amœnus è ſubjecto *calice*, ſex profundis ſulcis totidémque acutis poris exarato, emicat, novem petalis aliarum more conſtans, ſed multùm diverſis; nam tria extima repanda extremâ orâ albis violaceiſque ſtriis obliquis variata ſunt, indè contractius folium quaſi ex iſthmo eluctatum paulatim laxeſcit, purpuraſcens in lateribus, nullâ in medio hirſutâ fimbriâ, cujus locum ſupplet linea læta lutea, ſtriis purpureis picta; cui extrinſecùs reſpondens coſta ex luteo vireſcit. Hiſce incumbunt ſimiliter repanda tria illa bifida folia, quæ in medio quidem è vio[illegible]puraſcunt, à lateribus autem è diluto rubore ferè cine-

 rea

rea ſunt, quibus averſa parte apprimuntur ſtamina latiuſcula, cultrata, coloris ferruginei: hiſce alterno poſitu interjecta ſunt tria reliquis minora duplo, colore violaceo, utrinque in ſummo reliquarum more crenata, ſed apicibus convolutis à ſe invicem diſſita. Odor nobis gratus Prunorum, Cluſio Armeniaci mali. Succedunt capita ſublonga & turgida, valdè eminentibus coſtis prædita.

Varietates. Cluſius duas hujus differentias deprehendit: Unam pedali interdum altitudine, caule tereti, binos aut ternos plerunque flores geſtantem: Alteram caule vix dodrantali, unicum magna ex parte florem proferentem.

Locus. Provenit in pratis Viennæ Auſtriæ vicinis, ad radices montium ſitis. Huic folia hyeme accreſcunt, ſimulque tenuia, anguſta valdè, non rigida, ſed mollia, & ſuperioribus dilutiùs virentia.

A. 7. *Xyris Ger. Xyris ſive Spatula fœtida Park. Spatula fœtida, pluribus Xyris* J. B. *Xyris I. ſive Gladiolus fœtidus* C. B. Stinking Gladdon, or Gladwyn.

J. R.

Radix incurva Dod. in novellis plantis rotunda, & veluti bulbi aut cepæ alicujus caput, è qua fibræ dependent craſſiuſculæ, vetuſtioribus & multorum annorum plantis multæ, longæ, geniculatæ, ſibi invicem implicatæ, magnum veluti cæſpitem conſtituentes, denique et formâ ita & acrimoniâ intenſâ ad Iridem accedit. *Folia* multa cubitalia & ſeſquicubitalia, in cultratum mucronem deſinunt, anguſtiora quàm vulgaris Iridis, atro virore ſplendentia, fœtidum cimicum odorem attritu obolentia: inter hæc *caules* plures, glabri, craſſitie mediocri, per media folia rectè aſſurgunt, quorum ſinguli cauliculum calice inſidentem ferunt florem Iridis, ſed minorem, novem foliis conſtantem, quorum tribus repandis ex purpura obſoleta albicantibus, virgatis, nulla fimbria villoſa donatis, terna modico intervallo impoſita, fuliginoſo colore, bifida, ligulas concolores occultantia: reliqua tria modicè erecta, ab exortu ad medium uſque circiter fuſca, deinde ex albido leviter purpuraſcentia. Floribus ſuccedunt *ſiliquæ* oblongæ, vel (ut ait Cordus) Iridis ſylv. ſimiles utriculi, ſed paulo majores & triquetri, quæ per maturitatem Pæoniæ inſtar dehiſcentes *ſemen* oſtendunt rotundum rubrum, minoris Piſi magnitudine, guſtu fervido.

Locus. Ad ſepes & in dumetis apud nos provenit, ſed rariùs. Obſervavimus cum Lobelio & ad littoreos maris aggeres: Paſſim Monſpelii locis ſimilibus invenitur.

Vires. Ea vi & acrimonia prædita eſt radix; tametſi Cordum aut cimices oleat, ut contra capitis vulnera Dioſc. teſte, faciat & fracturas, educat aculeos & omne telum extrahat citra dolorem: admixta floris æris tertia parte, radicis Centaurii quarta & melle ſanat tumores & inflammationes cum aceto impoſita. Radix cum paſſo contuſa bibetur ad convulſa, rupta, coxendicum dolores, urinæ ſtillicidia & alia profluvia. Semen ad ciendam urinam efficaciſſimum eſt trium obolorum pondere in vin[illegible]um: Idem & lienem abſumit cum aceto potum.

Lobel. Ad alvi profluvia bibitur non ſecus ac Rhabarbarum & Aſarum: ventris fluores materiam per urinam deducendo & avertendo ſupprimit. Cæterum opilionibus & ruſticorum plebi in præſte. Somerſeti Angliæ hujus radicis decoctum aut etiam infuſum purgationis Iridis modo moliuntur.

In omni alvi profluvio [illegible] experiri hanc fœtidam radicem, inquit J. Bauhinus; fortè poſſet tolerari uſus in profluvio alvi pituitoſo.

Hujus radices maximarum ſunt virium in Scrophulis intus ſumptæ. *D. Needham.*

Pulvis radicum exſiccatarum in hyſterica paſſione, orthopnœa & hypochondriacis affectibus utiliſſimus eſt. *D. Bowle.*

8. *Iris tuberoſa* C. B. Ger. Park. *Hermodactylus Belgarum* J. B.

Folia illi tria aut quatuor, ſeſquipedalia & longiora, anguſta, ſtriata, quadrangula, cùm primò erumpunt rigida, verùm poſtquam in juſtam longitudinem excreverunt, infirmiora & terram versùs reclinata, in acutos mucrones deſinentia, colore glauco, ad exortum gracilia, & duobus tribuſve foliolis ſeu ſquamis membranaceis obvoluta: inter quæ exurgit *caulis* pedalis aut altior, gracilis, teres, ſtriatus, duobus foliis arctè et [illegible] & ſinubus ſuis eum amplexis & involventibus ab imo ad ſummum ferè. In ſummo autem [illegible] duo obſervabiles ſunt ſibi invicem proximi, è quibus totidem folia membranacea acuta, carinata exeunt, alterum ſuperius & anguſtius, alterum inferius & latius, tum folium ſuperius, tum *florem* ipſum antequam aperiatur includens & occultans. Floris petala extima tria versùs terram valdè reflexa, ſupina parte nigricant mollitie & ſplendore pannum nigrum holoſericeum referentia: in incumbentia tria eriguntur magis quàm in aliis Iridibus, & in duas acutas lacinias auriculas imitantes profundè diſſecantur: tria reliqua in aliis erigi & ſupra florem efferri ſolita, breviſſima ſunt & peranguſta, ut foliorum potiùs rudimenta quàm folia germana cenſeri mereantur. Omnium, exceptis apicibus extimorum, color pallidus aut herbaceus, nigrore quodam diluto obiter tinctus. Flori ſubeſt vaſculum ſeminale oblongum tereti[illegible] quod flore delapſo grandeſcit, & ob gravitatem ſuam & pediculi infirmitatem deorſum dependet, ſemina continens rotunda, albicantia. *Radix* tuberoſa, variè depaſta, quæ in plura interdum tubera, veluti totidem digitos ab uno fruſtulo exeuntes, excreſcit.

Locus. Oritur in Orientalibus regionibus & in Arabia.

CAP.

CAP. II.

De Liliaſphodelo.

Liliaſphodelus dicta eſt hæc planta à flore Lilii & radice Aſphodeli.

I. *Liliaſphodelus luteus* Park. *Lilium luteum Aſphodeli radice* C. B. *Aſphodeli radice luteum, ſive* [illegible] Ger. The Day Lily.

[illegible] aut cubitus [illegible] nos diviſo; *radice* fibroſa, glandulis appenſis donata, Aſphodeli radicum æmuli, [illegible] mulæ, oblongæ, ab uno capite deſcendunt] foris buxea, intus alba, ſapore ſubdulci. E glandularum annexu fibræ quædam craſſiores ſerpunt, quibus in plures plantas multiplicantur. [illegible] ſunt numeroſa, Porri aut Aſphodeli, longa, carinata, ſtriolis per longum [illegible] odore plane [illegible] & formâ Lilii, ſed colore penitus luteo. Poſt flores (inquit Dodonæus) craſſæ, triangulaque gignuntur ſiliquæ, in quibus *ſemen* nigrum & ſplendens. Pæoniæ paullò minus.

Floret cum [illegible] purpureo majore, & paullò ante, Lilia candida [illegible] mi copiâ ſponte naſcentem, in multis uliginoſis pratis, [illegible] invenit Cluſius.

2. *Liliaſphodelus phœniceus* Park. [illegible] C. B. [illegible] C. B. [illegible] Ger. The red Day Lily.

Non admodum abſimilis eſt hæc planta præcedenti, ſed in ſingulis partibus major. *Radix* quippe [illegible] glandulis oblongis filo connexis ſtrumoſa, alba, guſtu propemodum fatuo: *Caulis* [illegible] duos cubitos altus & major, fiſtuloſus, enodis, cujus faſtigium in aliquot alas dividitur: *folia* majora, carinata, latiora quàm lutei: *flores* in caulium ramis altero tanto majores, Liliaceis [illegible] colore triſtiore rubent intrinſecus, luteâ lineâ per medium decurrente [illegible] extrinſecus folia ad luteum magis divergunt.

De loco ubi ſponte exit nihil invenio apud Botanicos qui de eo ſcripſerunt: Quòd ſemen apud ipſos non protulerit [illegible] coluerunt conſentiunt; non dubito tamen quin loco ſuo natali [illegible] ſit.

Ob flo[illegible] diem durans [illegible] non ineptè Hemerocallis di[illegible]

CAP. III.

De Aſphodelo.

Aſphodelon dictum volunt quaſi [illegible] *à mortuorum combuſtorum cinere.* Etenim in tumulis Veteres Aſphodelum ſerebant, ne deeſſet cibus mortuis, ut Porphyrius in quodam epigrammate ſcriptum reliquit, ubi tumulum his verbis inducit, [illegible] *Foris quidem Malvam Aſphodelumque habeo, intus verò mortuum claudo.*

Aſphodeli notæ ſunt [illegible] capite depen[illegible] femina triquetra.

1. *Aſphodelus major* [illegible] *ramoſus* Ger. [illegible] Park. *albus ramoſus* [illegible] C. B. [illegible] Aſphodel. *Cluſ.*

Multa [illegible] veluti carinata, fungoſa & lenta, mucro[illegible] *caulem* rotundum, lævem, bicubitalem interdum, in ramulos ſupernè fiſſum, quem à medio ferè ſurſum vergendo exornant multi, ſtellati *flores*, coloris intus albi, foris verò nervo purpuraſcente ſingula folia ſecundùm longitudinem quaſi diſtinguente (ut Ornithogali flos viriſcente lineâ diſtinctus eſt) ſex ſtaminibus medium occupantibus. *Semen* durum, lignoſum, rugoſum, atrum & figurâ triquetrâ, capitulo orbiculari ferè, ſed tribus eminentioribus coſtis prædito, & ex viridi purpuraſcente continetur, quod illo per maturitatem dehiſcente cadit. Floret per partes, ut verè dicit Theophraſtus, & incipit ab imis. Radices ab uno capite numeroſæ exeunt, oblongæ, exiguis Napis ſimiles, ſed inferiori ſede craſſiores, atque in fibras deſinentes, ſucci plenæ candicantes, ingrati & acris guſtûs.

Iſtius (inquit Cluſius) radices videre memini, dum Olyſſipone Hiſpalim proficiſcerer, [illegible]ta, quæ 100. aut plures, ab eodem capite pendentes, eòque craſſos admodum napos haberent, ut 50. aut amplius libras totam plantam pendiſſe putem. Itaque nihil mirum ſi Plinius, 80. ſimul acervatos ſæpe bulbos referat.

Locus & Tempus. Nos in montibus Meſſanæ imminentibus atque etiam in collibus ſaxoſis agri Monſpelienſis obſervavimus. Floret Martio & Aprili. [illegible] Autumno etiam florentem invenimus: unde fortè Aſphodelus Autumnalis *Cam.*

2. *Aſphodelus* [illegible] C. B. Park. *major albus non ramoſus* J. B. [illegible] 2. Cluſ.

Cluſ.

Præcedenti [illegible] neque ſurculoſus [illegible] nino albus: Illius etiam *radix* non admodum [illegible] In Sicilia circa Syracuſas & alibi obſervavimus.

Aſphodelus purpuraſcens foliis maculatis C. B. [illegible] Ger.

Cùm nullæ præter eas quas tituli exhibent notæ hujus tradantur, nos varietatem præcedentis accidentalem, non ſpeciem diverſam arbitramur.

3. *Aſph*[illegible] Cluſ.

Cluſ.

Minor eſt tertio jam deſcripto [Phalangio Cr[illegible] glandaloſas *radices* habet inſtar ſecundi gene[illegible] aut ſex *folia* valdè anguſta & longiuſcula, inter quæ a[illegible] ſtantem aut pedem altus, ſingularis, nec ullis ramis præditus, in quo [illegible] multi *flores* albi, ſingulis petalis internè & externè venâ quadam [illegible] perinde ac tertii flores.

Tempus. Julii initio flores proferre incipit, quam reliqui [illegible] amittit, [illegible] a denuò acquirit circa Aprilis initium.

4. *Aſphodelus luteus* Ger. J. B. *luteus minor ſive Haſtula regia* Park. *luteus & flore & radice* C. B. Yellow Aſphodel, or Kings ſpear.

J. R.

Radices ab uno capite multæ naſcuntur, lo[illegible] Aſphod. a[illegible] pendent, exporrectis per tranſverſum fi[illegible] aut altior, ſingularis, à medio ad ſummum *floribus* Aſphodeli, ab imo inop[illegible] ornati, ſed luteis, [illegible] continentia. *Folia* porr[illegible] tra ferè radiantur, fiſtuloſa, colore glauco prædita, à radice ſatis numeroſa oriuntur, [illegible] conveſtiunt. Radicibus [illegible]

Locus. In inſula ad promontorium Pachynum & alibi in Sicilia eum invenimus.
Aſphodelus luteus minor *Ger.* huic eadem ſpecies videtur.

5. *Aſphodelus Autumnalis* C. B. *Autumnalis ſive* [illegible] Cam.

CAP. IV.

Phalangio.

Phalangium ſic dictum eſt Galeno [illegible] Phalang[illegible] nera] acculietur: cui ut & Plinio *l.* 27. *c.* 11. Phalangites. Ab Aſphodelo radicibus libere differt.

1. *Phalangium* [illegible] *Lilii* J. B. *Allobrogicum* Park. *Allobrogicum* [illegible] C. B. Ger. emac. [illegible]

Cluſ.

Quina vel ſena producebat [Cluſio] *folia*, carinata, ſatis firm[illegible] parte mucronata, infernè ſeſe invicem amp[illegible] qua prodibat *caulis* pedalis aut amplior, viridis, teres, firmus, ſummo faſtigio [illegible] appendices denos pluresve geſtans *flores*, proſus niveos, majores quàm in majore Phalangio vulgari, [illegible] tem propendentes, (ternis interioribus petalis paullò latioribus & criſpis, ca[illegible] mucrone præditis) florum parvi Lilii f[illegible], è quorum umbilico ſena gracilia prodibant *ſtamina* [illegible] longa, terna tamen aliis pa[illegible]giora, extima parte curva, & flava ap[illegible] gracili in medio ſtylo. [illegible] opinione comparari poſſe [illegible] quam p[illegible] ſuccedebant trigona capitula, fuſcum *ſemen* & inæquale continentia. *Radix* in multas, craſſas, candidas & longas fibras, aliorum Phalangiorum radicibus non diſſimiles dividebatur, & adnatis ſe propagabat.

Locus. In Alpibus Allobrogicis propè maximum Carthuſianorum cœnobium ſponte oritur. [illegible] reperit florentem Junio in pratis montis Septimi [illegible] aſeit: atque [illegible] cum eſſet, in montes *Thaur.*

2. Phalangium

2. [illegible] *ramoſum* J. B. [illegible] C. B. [illegible] Park. [illegible] *ramoſum* Ger.

Folia eſt Ph[illegible] [illegible]ribus paullò: *caule* eodem, ſed non ramoſo: [illegible] paullò m[illegible] [illegible]ſcentantibus: ſuccedunt *capitula* ſublonga, quibus *ſemina* rotunda.

[illegible] hujus [illegible] [illegible]aulinus, majorem folio longiore & latiore, ſemine majore: [illegible]ra: Cluſius adhuc alterius meminit, cujus folia longè ampliora, [illegible] [illegible] quàm præcedentis, *caulis* etiam multò procerior, qui & flores longiore ſpatio [illegible] proferebat. [illegible] [illegible] ſunt tantum præcedentis varietates. Reperi[illegible]itur in [illegible] Nos [illegible] [illegible] prope Genevam hic deſcriptam obſervavimus.

3. *Phalangium* [illegible] C. B. J. B. [illegible] Ger.

J. B.

E *radice* perenni fibris craſſiuſculis, candidis, ſubdulcibus, glutinoſis compoſitâ *caulis* ſurgit ſingularis, tenuis, lævis, teres, ſeſquicubitalis, cujus ſcapus in ramulos aliquot faceſſens, *flores* ſuſtinet frequentes, ſtellatos, emaculato candore Lilii conſpicuos, quibus pericarpia globoſa ſuccedunt, Lini capitulis æqualia, per maturitatem in tres partes dehiſcentia, *ſemine* (ut vult Dodonæus) nigro, veluti Melanthii, non perinde tamen [illegible], referta: *Folia* graminea, porraceis tenuiora, anguſtiora, carinata, pede aliquando longiora, ac etiam cubitalia, ſtatim à radice exorta in terram panda partim attolluntur.

Circa Francofurtum ad M[illegible] [illegible] in Germania, in collibus, [illegible] [illegible] copioſe oritur.

4. [illegible] Lob. Ger. [illegible] C. B. [illegible] J. B. [illegible] Park.

J. B. Cluſ.

Ex fibroſis Phalangii (cui tota [illegible] [illegible], mediocriter craſſis, non nodoſis, [illegible]o capite numeroſa *folia* prodeunt multa, anguſta, rotunda ferè, ſtriata, fiſtuloſa, tres aut quatuor uncias longa, [in culta planta etiam cubito longiora] in acumen deſinentia: è quorum medio ſex aut plures eadem radice aſſurgunt *caules*, cubitales, ramoſi, quos ſine ordine naſcentes ſtipant *flores*, ſuperioribus ſimiles, ſed minores, colore lacteo, lineâ ferrugineâ (Cluſio purpuraſcente) unumquodque [illegible] ſecundùm longitudinem percurrente, *ſtaminibus* in medio lacteis, *apices* ferrugineos ſuſtinentibus. *Vaſcula* ſuboriuntur triquetra ferè, *ſemen* nigrum, triangulum rugoſum claudentia.

In [illegible] [illegible] ca oppidum Salonam, Cretæ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] referente Cluſio, pleriſq; regni [illegible] locis.

CAP. V.

De Pſeudo-phalangio.

1. [illegible] Ger. [illegible] Park. [illegible] C. B. [illegible]

Park.

E [illegible] fibroſa, longè latéque ſub terra repente hic illic *folia* protrudit, ex cinereo viridia, [illegible] ſimul, raritùs plura, imâ parte ſe mutuo complectentia, longa & quaſi graminea, anguſta, è [illegible] [illegible] principio in acutum mucronem ſenſim deſinentia, per margines nonnihil aſpera, nervoſa, cauliculos ſuperantia. *Cauliculus* inter folia exſurgit palmaris, rigidiuſculus, geniculatus, foliis ad ſingula genicula ſingulis eum amplectentibus veſtitus, è quorum ſinubus ramuli [illegible]. Caulis faſtigium in duo plerunque folia diſcedit, Cyperi ferè in modum; inter quæ [illegible] emergunt plurimi velut in umbella, ad viginti interdum, tripetali, ſatis ampli, purpuro-cæruleo ſaturo colore tincti, calice virente trifolio pariter antequam aperiantur incluſi, [illegible] tenuibus pedicellis penduli, qui flore ſe explicare incipiente productiores facti eriguntur. Medium florem occupat umbo ſive capitulum, ſtaminulis ſex rubentibus, plumoſis, apicibus luteis inſignibus, circumvallatum. *Flos* interdiu aperitur, ſub veſperam ſe claudit, deinde marceſcit, & contrahente ſe calice deorſum denuo nutat. Umbo medius, calice occultatus, in vaſculum ſeminale turgeſcit, *ſemina* parva, nigricantia, oblonga continens.

E Virginia ab amico quodam in Angliam illatam accepit Joan. Tradeſcantius ſenior.

Variat [illegible] colore albo & [illegible]; & foliis etiam [illegible] [illegible].

2. *Phalangium ramoſum Virginianum foliis latis*, [illegible] Jac. Zanoni.

Zan.

Radix nititur longa, repante, tenaci, caule non craſſiore, nodoſa, è ſingulis nodis fibras [illegible] tente longè latéque ſub terra repentes teretes, pallide luteas, quæ facilè delibrantur, medullâ intus ſolidâ, ſucculentâ, ſapore initio dulci tandem mordicante, Raphani æmulo. *Caulis* è radicis capite exilit glaber, cubito paulò altior, lentus & frangi contumax, medullâ denſâ, viridi, ſucculentâ repletus,

plenus, ſucco tamen minimè viſcoſo ut præcedentes, cortice, ſeu cuticulam mavis dicere, tenui, viridi aut purpurante, maximè verſus fundum, veſtitus, lanugine ſubtili albicante ... raris nodis intercepto, mediæ parte longioribus intervallis diſtantibus, ſumma & ima ſatis vicinis: E quorum ſingulis ſingula enaſcuntur *folia*, membranæ ad exortum latæ caulem aliquouſque obvolventi pediculo brevi lato adnexa, tactu mollia; nervo medium percurrente, infernè elevato ſeu extante, supernè in ſulcum tenuem depreſſo, cum aliis ſubtiliſſimis nervulis, per totum folium excurrentibus; tactu aſpera, ſubſtantiâ cartilaginea, supernè obſcurè viridia; infernè albicantia, nonnihil lanuginoſa, conſimilibus lineis viridibus ſtriata, quæ à baſi ad apicem uſque extenduntur, adeò exiles ut ægrè ſint viſibiles. Caulis in ramos ſatis crebros dividitur, & hi vicissim in ramulos ſecundarios. In extremis ramulis naſcuntur pelliculæ [ſeu calyces] herbaceæ, ſubſtantiâ membranosâ ſeu cartilagineâ, quæ clauſæ hemiſphærii figuram repræſentant, quarum unaquæq; *florem* ſuſtinet tripetalon, Phalangii præcedentis, hilarè cæruleum, tribus in medio ſtaminibus apices flavos ſuſtinentibus: apertæ triangulum referunt. Flore delapſo reſtant calices ſupradicti herbacei, lineis arcuatis adeo eleganter ſtriati, ut loco oppoſiti veluti reticulæ aut Aranearum telæ appareant. Hi undique clauſi ſunt excepta parte ſuperna, éque eorum centro interius exoritur calix teres, tenuis, nodoſus, in duos triſve pediculos minores retortos diviſus, quorum unuſquiſque receptaculum ſuſtinet capitis ſerpentini ore hiante effigiem affabrè mentiens, cum lingua intra palato adnexa, quæ poſtea *ſemen* efficitur, linguæ figurâ, colore obſcurè cinereo, ſubtus flaveſcente.

Planta hæc ob nimiam radicibus ſe propagandi aviditatem raro florem producit: nam ſi fictili coercetur quotannis plerunq; floret.

Phalangium Africanum Helleborines folio non deſcript. Hort. Lugd. Bat.

Cap. VI.

De Pſeudo-aſphodelis paluſtribus.

P[illegible] ... obſcuritate laborat. Turbaruit inquam Lobelio, qui primò ſibimetipſi parum conſtare videtur, cùm in *Obſ.* & *Icon. Plant.* Dodonæi iconi hujuſmodi titulum impoſuit, *Aſphodelus minimus luteus Acorifolius paluſtris*: *Aſphod. luteus* [illegible] *agro Lancaſtriæ Angliæ*: & tamen in *Adv.* part. 2. Tabernæmontanum reprehendit, quòd Lancaſtrienſem Britannicum paluſtrem Aſphodelum luteum cum Batavo aut Flandrico Aſphodelo paluſtri Dodonæi confunderet, quod ſcilicet ipſe fecerat. Deinde [illegible], noſtrâ ſententiâ, quòd Aſphodelum ſuum minimum Norvegicum luteum paluſtrem & Lancaſtrienſem, quem Anglo-Britannæ mulieres, apud quas frequens naſcitur, à tingendis capillis Maydenhair, i. e. virginum capillum, vocitant, à ſecundo Pſeudo-aſphodelo *Cluſ.* non diverſum putet, ſed variare parvitate & magnitudine ratione natalis ſoli.

Quamvis enim alicubi fortè in Anglia proveniat (quod non credimus) Pſeudo-aſphodelus ſecundus *Cluſ.* non tamen certo certius adeò frequens uſpiam oritur, ut ruſticis & mulierculis cognitus, & in vulgari uſu receptus ſit. Verùm Pſeudo-aſphodelus paluſtris noſtras [&, ut putamus, *Dodonæi*] [illegible] tum in ſeptentrionali, tum in Occidentali Angliæ parte, locis paluſtribus & aquoſis oritur, ut nemini è medio vulgo incognitus eſſe poſſit. Adde quòd hic à floris colore flavo tingendis [illegible] aptus videtur, non autem Pſeudo-aſphodelus ſecundus Cluſii, cujus flos palleſcentis [illegible] coloris eſt. Lobelium ſecuti J. Bauhinus & Johnſonus Gerardi emaculator eodem [illegible] tenentur. C. Bauhinus hos rectè diſtinguit; atq; inſuper Pſeudo-aſphodelum paluſtrem An[glicum] à Pſeudo-aſphodelo paluſtri Scotico diverſum facit: Hoc etiam rectè, ſi Pſeudo-aſphodelus paluſtris Scoticus noſter ei cognitus fuerit, de quo eſt cur dubitem. Certè Lobelius Aſphodelum ſuum minimum Norvegicum paluſtrem Scoticum cum Lancaſtrenſi ſeu Anglico miſcet & confundit.

Reſtat adhuc ſcrupulus. An ſci. Pſeudo-aſphodelus luteus paluſtris noſtras idem ſit Aſphodelo luteo paluſtri *Dod.*? Si enim hic caulem pedalem habeat, prout eum deſcribit Dodonæus, eumque nudum, ſed multis foliolis ſive vaginulis illum amplectentibus donatum, ut vult Cluſius, à noſtrate, qui humilior eſt plerunque, & caule foliis paucis iiſque exiguis induto diverſus videtur, ut & ab aliis nobis cognitis, adeòque quatuor erunt Pſeudo-aſphodeli ſpecies, quod non credo. Eſto ergo Pſeudo-aſphodelus *Dod.* cum noſtrate idem.

Nos equidem tres hactenus Pſeudo-aſphodeli ſpecies vidimus, eaſque locis ſuis natalibus collectas, ſiccas adhuc aſſervamus, nec plures agnoſcimus. Eæ ſunt

1. *Pſeudo-aſphodelus minor ſive pumilus folio Iridis ſive* 2. *Cluſ. Pſeudo-aſphodelus Alpinus* C. B. *minor folio Iridis* Park. *Aſphodelus Lancaſtriæ* Ger. *deſcr.* *Cluſ.*

Numeroſa ſunt huic *folia*, ſeſe mutuo amplectentia, ut in Aſphodelo luteo paluſtri [illegible] & Iridis, anguſta, brevia, viridia, dura, amariuſculi & calidi ſaporis: è quorum medio *cauliculus* gracilis egreditur, pedalis interdum aut major, aliquot nonnunquam foliolis inhærentibus, ſpicam *floſculorum* ferens ſex foliolis conſtantium, alterius inſtar, ſed minorum, palleſcentis ex herbaceo coloris, & odoris expertium: quibus ſuccedunt [illegible] capitella, interdum tetragona aut pentagona, minutiſſimum ruffum ſemen continentia. *Radix* vix corpus habet, ſed fibris aliquot libris duntaxat conſtat.

Hunc Cluſius Aſphodelo luteo paluſtri *Dod.* per omnia minorem facit, foliis ei valdè ſimilem.

Hanc ſpeciem in Anglia ſponte ortam nunquam invenimus, nec ab aliis fide dignis inventam audivimus: in transalpinis autem non ſemel, ut e. g. ad radices montis Salevæ propè Genevam in aquoſis, & alibi in Germania J. B. *Pſeudo-aſphodelus pumilus Lonicero*, Johnſono apud Gerar. emaculatum [illegible] *Aſphodelus* [illegible] ſupra iconem inſcribitur.

A. 2. *Pſeudo-*

2. [illegible] ... ſer. ... [illegible]

Folia [illegible] longa, in [illegible] ſim anguſtata. [illegible] rò, attollitur, lævis & foliolis paucis donatus; [illegible] ſummam partem ſpica [illegible] rum, ſtellatorum, ſex foliolis conſtantium, flavo; quibus ſuccedunt *capſulæ* [illegible] ſemen exile, ruffum, continentes.

In paludibus putridis & uliginoſis multis Angliæ in locis, copioſiſſimè [illegible] & [illegible] floret. *Locus.*

Hanc [illegible] luteo paluſtri [illegible] habemus [illegible] quamvis non [illegible], neq; [illegible] Dodonæi [illegible] tenera enim in magnitudine, & caule multis foliolis [illegible] dato non tanti eſt, ut propterea [illegible] m, præſertim cùm loco conven[illegible] ant Dodonæi Aſphodelus paluſtris & noſtras.

Aſphodelum Lancaſtrienſem [illegible] 17. p. 198. [illegible] ceratis puellæ crines [illegible]

Floribus [illegible] in fluvium injiciunt [illegible]

3. [illegible]

Trip[illegible] Pſeudo[illegible] ngulo; folio [illegible] anguſtiſſimis, feſcunci[illegible] vel nudo, vel unico [illegible] foliolo donato: ſpica florum brevi; floſculis (quantum conjicio) albentibus; [illegible] *capſulæ* breves & tuber[illegible] ſeudo-aſphodeli [illegible]

Hanc ſpeciem juxta rivulum quer[illegible] rrico in Scotia invenimus.

CAP. VII.

De Aloe.

ALOEN Græci & Latini pariter tum & Officinæ herbam ipſam ejuſq; ſuccum denſatum appellant. Aloe autem dicta videtur quia maritimis gaudet. A Recentio[illegible] [illegible] vum & Sempervivum marinum, quia Sempervivi modo di[illegible] aunt appellatur. *C. B.* Floribus hexapetalis, vaſculis ſeminalibus in [illegible] menta diviſis ſe ad hoc genus pertinere oſtendit. Foliis craſſis ſucculentis, ad margines [illegible] ſuccum craſſum, flavum inſigniter amarum fundente à reliquis congeneribus differt.

1. *Aloe vulgaris* C. B. J. B. *vulgaris ſive Sempervivum marinum* Ger. Park. *Common Aloes.*

Folia bene multa è radice emittit, in orbem diſpoſita, imâ parte [illegible], oblonga, ſucculenta, digitum craſſa, pallidè viridia, dentata dentibus rigidiuſculis, in acumen deſinentia, quorum exteriora apud nos plerunque in terram reclinata aliquantulum, verùm in loco natali erecta, amœni viroris, adeò ut per hybernos menſes extra terram, in hypocauſtis ſuſpenſa non marceſcant; ſapore apud nos, (imò etiam loco natali autore Parkinſono) minimùm amaro, ſed potius refrigerante. *Caulis* è medio foliorum exurgit, craſſus, in duos treſve ramulos diviſus, altitudine ſeſquipedali aut bipedali, à medio ad ſummum uſque plurimos *floſculos*, lagenulæ figurâ, deorſum reflexos ſeu dependentes, apud nos albicantes [in calidioribus flaveſcentes] oris in ſex lacinias diviſis, ſuſtinens; Quibus prætereuntibus ſuccedit *ſemen* in capſulis Aſphodeli æmulis incluſum. *Radix* craſſa, pedem longa, in fibras tandem craſſiores ſpargitur, tenues [illegible] è lateribus emittens. Caulis foliorum delapſorum veſtigia retinet, ut in Braſſica.

In Sicilia & Melita inſulis, in muris & tectis frequentem obſervavimus. Cluſius in Hiſpania. *Locus.*

Succus ille inſpiſſatus, Aloes nomine vulgò notus ex hujus plantæ foliis elicitur in Socotora inſula, Perſiæ & Indiæ Orientalis provinciis nonnullis, unde ad nos defertur. In Italia, ubi etiam ſponte & ſatis libenter provenit, ob cœli ſolive varietatem Succum hujuſmodi non reddere olim creditum. Verùm ingenioſiſſimus F. Columna, Aloen etiam in Italia eliciendi modum à ſe inventum in Hiſtoria ſtirpium rariorum publicavit. Is autem hujuſmodi eſt. Suppoſito lato figulino vaſe vitriato, multa ſupra illud ab radice ſtatim avulſa folia ſuſpendit, atque ex illis ſpontaneum ſuccum luteum (quem in venis tantum contineri animadverterat) deſcendere & guttatim deſtillare permiſit, manibus poſtremò etiam deorſum verſùs comprimendo folia, atque quod imis foliorum oris concreverat radendo. Excepto itaque ex pluribus foliis copioſo ſucco, vas illud tribus diebus Soli expoſuit, ex circumferentia vaſis quotidie quod hærebat denſiore (ſtatim enim quod pauxum eſt concreſcit) abraſo & cum liquidiore commixto, idque pluries in die, noctuque repoſito vaſe, concretum poſtridie ſuccum omnem atque friabilem habuit. Color (inquit) ex citrino cum concreſcere incipit ruſeſcit, atque concretus magis nigricat, atque obſcurè partim rubentem acquirit colorem, ſanguinis concreti modo, vel potius Hepati ſimillimum, tranſlucidus, levis, odore gravi aromatico, ſapore amaro admodum ac abhorrendo; & mirum quod manu tantum attrectatus illius vapore inficiatur aer, atque guſtui amarum reddatur. In pulverem (ut Dioſcorides notat) digitis confricatus ſuccus, qui probè fuerit arefactus, ad minimum uſque ramentum facilè reducitur, & aquâ infuſâ ſtatim liqueſcit, diſſolvitur, atque citrino evadit colore, *Aloes eliciendæ modus.*

quo

quo ante concretionem prædita fuit. Omnes habet notas optimæ Aloes, & cum præſtantiſſima Officinarum Aloe Succotrina comparatus, eam excellere viſus eſt: eaſdem etiam vires obtinere, & ad eadem in medicina valere experientiâ didicit idem Columna. Hæc cùm ita ſint veriſimile nobis videtur in Orientalibus etiam regionibus Aloen hoc aut ſimili modo ex hujus plantæ foliis elici; non ex iis in fruſta diſſectis & contuſis expreſſam, eo modo quem deſcribit J. Bauhinus. Sapor quippe foliorum minimè amarus eſt, ſed potius leviter refrigerans; diſſecto etiam plantæ folio atque radice conciſâ (monente Columna) nihil ſucci, neq; amari, ſed muccoſum quid, ac potius inſipidum guſtu inveniebatur. Ex quo hæc ſcripſi hodiernum Aloes colligendæ modum è dictatis D. Hermanni nobis communicavit amiciſſimus vir *D. Joſua Palmer* M. D. is autem ſic ſe habet.

Ex foliis à radice avulſis manu vel inſtrumento leviter compreſſis ſuccus deſtillat in vas recipiens. Subſidere debent partes craſſæ per noctem [& poſtea inſolant] aliæ verò ſupernatant. Poſtero die in aliud vas infundunt & inſolant ut concreſcat & exſiccetur, in quo tempore fulvum acquirit colorem, quæ eſt Aloe Succotrina Officinis: craſſa verò pars remanens effunditur in aliud vas & inſolatur, ut colorem hepaticum contrahat, quæ Aloe hepatica dicitur: craſſiſſima pars Caballina appellatur. Succus ſponte ex foliis obliquè inciſis emanans aureum habet colorem.

Hic modus conformis eſt ſuperiùs propoſito à Columna invento.

Muntingius florem hujus plantæ in quinq; particulas obtuſè mucronatas non profundè diviſi ſcribit. Verum ſuſpicor illum vel errare, vel memoriâ lapſum eſſe, cum Cluſius in ſex lacinias eum diviſi affirmet; cùmque veriſimile non ſit eum à reliquorum hujus generis normâ abludere. Notabile eſt quod ſcribit idem Muntingius hujus plantæ florem duabus internè tribúſve guttulis, ut in *Corona Imperiali*, limpidiſſimis ac melle dulcioribus, deorſumq; vergentibus, nunquam tamen decidentibus ornatum eſſe. Idem confirmat D. Hermannus Leydenſis, qui & ſemina Sedi ſemilia ei attribuit.

2. *Aloe vera minor* Munting.

Munting.

A præcedente differt *foliis* rectâ magis ſurſum vergentibus, vix pedem, in Belgii oris, longitudine ſuperantibus, nec ultra digitum in medio latis, in anguſtum mucronem ſinientibus, colore non cinereo ſeu albeſcente, ut in illa; ſed viridi ſaturo, neq; tot tantiſq; maculis albis ab utraq; parte circundatis, ſed paucis duntaxat minoribus, iiſque in extremo mucrone juxta ſe poſitis condecoratis, non fulgentibus, ſpinulis verò à parte utraq; frequentiſſimis, exiguis, craſſiuſculis, lata baſi nitentibus, colore pallidè albeſcentibus vel è luteo candidis, parum aut nihil pungentibus ſed molliuſculis, atque quàm in priori multò arctiùs diſpoſitis, cætera ſimilibus. Nondum floruerat Muntingio.

3. *Aloe vera coſtâ ſpinoſâ* Munting.

Munting.

Differt ab Aloe vulgari foliis craſſioribus, neq; in mucronem adeò acutum, ſed paulò latiorem deſinentibus, ſupernè planis, infernè ex obtuſo triquetris, in dorſo eminentia non nimis quàm in lateribus ſpinulis ejuſdem coloris, at magnitudine atq; craſſitie eadem ſuperantibus, præditis, albidis maculis latioribus ſimul & anguſtioribus undiq; conſpectis; nervis internè ex albido luteſcentibus, raris, repletis. *Flores* in thyrſo rotundo, tres circiter pedes alto, digitum in imo, in ſuperficie verò haud ità craſſo, recto, ſolido, colore ex obſcuro luteo quaſi hepatico obſoleto fulgente, atq; ſuperius in tres æquales partes ſemipedes longitudine ſuperantes divíſo inhærentes; colore vulgaris Aloes florum diſſimiles: Hi enim albeſcentem non ingratum: Illi verò ex obſcuro luteſcentem: Alii verò luteum ſtriis diverſis albicantibus diſtinctum obtinent.

4. *Aloe vera major* Munting.

Munting.

Folia edit vulgaris Aloes in modum diſpoſita, eodémque ordine, ſimiliique formâ aſpectu ac colore donata, ſed longè majora; maxima enim ultra quatuor pedes Romanos longa ſunt: cætera tamen pro illorum ſeria paulò minora, atque magis ordinatè diſpoſita: in imo, ubi latiſſima, ſeptem aut octo digitos lata, tres verò plus minus craſſa: tantæ amaritudinis ſucco referta, ut eam deguſtatam Autor ferre non potuerit.

Vires & Uſus. Horum plantarum ſuccus, in aluta, utribus aut veſicis concretus, Soliſque calore induratus hodie et olim *Aloe* dicitur.

Hujus in Officinis genera reperiuntur tria, 1. *Succotorina* ſeu *Succotrina.* 2. *Hepatica.* 3. *Caballina.* His addit Schroderus *Lucidam*, quam alii à Succotrina non diſtinguunt.

1. *Succotrina* ab inſula *Succotora* denominatur (Eſt autem Succotora Indiæ inſula, ultra 128. m. p. à maris Erythræi freto diſtans) Hæc omnium præſtantiſſima eſt, 1. colore cum rubedine ſlaveſcente hepatis in modum, nitida etiam, h. e. pellucida ſeu tranſparens. 2. Odore aromatico, ad myrrham ferè accedente, unde odoramenta & ſuffimigiis olim adhiberi erat. 3. Sapore amaro, aromatico & adſtringente, amarore fugaci nec diu morante in lingua. 4. Pondere levis, ſubſtantiâ tamen compacta. Tractando, in Sole etiam vel calore molleſcens, frigefacta friabilis; quæ Aloes optimæ nota ſunt.

2. *Hepatica*, quòd hepati tum colore tum conſiſtentia ſimilior ſit vocitatur, præcedente impurior eſt, colore è citrino ruſeſcente, non pellucida, odore graviore, amarore intenſiore, magiſque adſtringens.

3. *Caballina*, quæ eſt Aloes craſſamentum, ſeu pars impurior, arenoſa & ſordibus conſpurcata, ideòque caballis ſeu equis exhibenda.

Horum

[illegible] ſanta, vel condimatis earum ſpeciebus, p[illegible] ratio-nem [illegible] dit Abrahamus Muntingius in *Aloid. hiſt.* ſequentem.

Folia [illegible] in terra permanentia, abſcindunt, in fruſta ſecant, atque planè c[illegible] tundunt, necnon per 30. horarum ſpatium [illegible] fictili vitreato reponunt. Quo facto ſupremam ſucci partem, ad eam uſque evidentem omnino differentiam demunt, quam [illegible] tam vel veſicam, Soliſque calore exſiccandam deponunt, eámque Aloen *Succotrinam* vocant Inſulæ Succotoræ tum Indiarum indigenæ omnes.

Deinde in medio conſiſtentem ſuccum, utriculis exſic[illegible] *Hepaticam* dicunt.

Tandem ex ſola remanente illorum fæce *Caballina* vocitata, omnium ſci. impurii[illegible]

Nos [illegible] potiùs ſuſpicamur Aloen è vulnere ſeu inciſione in foliis facta emanare: Alo[illegible] vi-detur eſſe ſuccus plantæ eſſentialis & proprius, ſanguini analogus, in vaſis majoribus contentus, in [illegible] it, eſſentiam coctione exaltatus, in quo tota vis plantæ quà talis reſidet: non cru-dor ille & limpidus, qui fibris [illegible] i foliorum ineſt. Calore autem Solis concreſcit. Quâ in opinione autoritas Plinii me [illegible]

Aloe vim præter purgantem obtinet & exſiccantem calefacientem[illegible] aperit, mea-tus reſerat: Purgat autem biliſos & pituitoſos humores.

Aloe pene ſola medicamentorum quæ alvum ſolvunt confirmat etiam ventriculum, adeò [illegible] la-befactat vi aliqua contraria. *Galen. Plin.* &c. Hoc caſtigatione opus habere ſcribit C. Hofmannus [illegible] *Medicam. Offic.* [illegible] (inquit) purgans propriè dictum, quo ipſo affert ſecum aliquid naturæ adverſum, quod [illegible] igere volumus Maſtiche, Croco, Cinnamomo, tacitè fatemur cul-pam. Quinetiam Aloe [illegible] roborat ventriculum, nimis purgat. Eluuntur enim ſimul cum ſordibus partes quædam igneæ acréſque, quæ alioqui ventricu[illegible] neceſſunt.

Quòd frequens Aloes uſus hæmorrhoidum venas aperiat, ego (inquit Fuchſius) [illegible] va[illegible] ernendas fæces utuntur, videbitis 90. [illegible] nullo verò Aloes uſu ve[illegible] Certe venarum orificia aperiendi vi[illegible] bere in confeſ[illegible] obnox[illegible] ſunt ex ore, alvo, ute[illegible] prægnantibus. Et Tho. Bartholi[illegible] Med. Ann. 1673. Obſ. 64. exemplum adducit u[illegible] cruente e[illegible] Dices validum adſtringens eſſe. Imò externè applicatum, [illegible] ſumptum. Non autem quod medicamentum facit foris, id protinus etiam intus facit.

Aloe ventris tineas & lumbricos enecat & expellit: cum aceto & felle bovino mixta, atque [illegible] bilico impoſita idem efficit; ictericiam flavam depellit, omnémque putredinem arcet, necnon [illegible] cadavera corruptionis vel putrefactionis immunia, cum Myrrha præſertim aliíſque miſta, conſervat. Quare nonnulli Mumiæ efficaciam omnino poſſidere contendunt, eámque præter Aloen humana [illegible] dine miſtam nihil aliud eſſe aſſeverant. Ejus verò pilulæ tres per aliquot dies [illegible] ſum abundantiam excitant. Habui ancillam (inquit C. H[illegible] moveri poterant menſes quàm uſu pilularum de tribus.

Ex[illegible] ernè pulvis h[illegible] inſperſus ſiſtit. In vino diſſoluta Alopeciam curat. Colly[illegible] ium acuit: Cum melle miſta pudendorum ulceribus, necnon fiſtulis, oculíſque putredinibus [illegible] ora venarum claudit, ſanguinem ſiſtit, denſat & ſicca[illegible] externè [illegible] ulnera recentia & quæ ægrè ad cicatricem perduci poſſunt mirificè [illegible] tinat. *Munting.*

In Aloe exhibenda cautiones quædam habendæ ſunt. 1. Ne detur iis qui ex nuda intemperie ſine materia laborant. Tales non indigent vacuatione, nedum medicamento tam fortiter ſiccante, quódque loco vacuationis tabem inducit. Contra datur cum magno commodo frigidis & humidis.

2. Ne ſenibus detur & quicunq; quacunq; de cauſa ſiccari ſunt, niſi neceſſitas urgeat.

3. Ne ſit uſus ipſius nimis creber, adeóque quotidianus, ut quidam faciunt. *Evacuatio enim quæ fit per purgantia valdè indigentibus & ex le[illegible] ta ſola eſt*, Vide C. *Hofman.* l. 2.

4. Quemadmodum Agaricus prohibetur gravidis, ita Aloe & Aloetica. Hinc ratiocinatus Helid. in pertinaciſſimis menſium obſtructionibus dat Elect. de H[illegible] cum Scrupulo C[illegible] *Hæc omnia Hofmannus.*

Tria ſunt (inquit Le [illegible]) in Aloe quæ corre[illegible] ctione egent: 1. Quòd tarda ſit [illegible] erationis: quod corrigitur additis aro[illegible] calidis & acribus, ut ſunt *Macis, Nux moſch*[illegible], *Caryo-phylli, Cinnam. ſpica nardi*, [illegible] *Cubeb. Schœnanth. Crocus.*

2. Quòd debilis ſit operationis: quod corrigitur à Ruffo addita Terebinthina [illegible] ore. Alii abluunt eam in decocto Rhabarbari, vel infuſione Roſarum, & ſic reddunt robuſtiorem.

3. Quòd anaſtomotica [illegible] venarum aperiat. Quod corrigitur commiſcendo Maſtichen, Tragacantham, Bdellium [illegible] Vel abluendo eam aqua Endiviæ vel Cichorii: ut ſuperius [illegible]

3. *Aloe Americana* [illegible] *Par*[illegible] *longum aculeat*[illegible] *Cluſ.*

Multa ſunt illi *folia* humanam longitudinem attingentia, ſeuratè virentia quid[illegible] ſperſus videatur cineracei quidpiam coloris, ut in Tuliparum quarundam foliis, lævia, circa infi-ſodem trium aut quatuor digitorum tranſverſorum craſſitudine, quodammodo carinata, valdè lata, [illegible] amplectentia, inſtar foliorum Aloes vulgaris aut Aſphodeli, ſenſim in mucronem deſi-nentia, qui nihil aliud eſt quàm ſpina, fuſca, craſſa, unciam cum ſemiſſe interdum longa, & adeò firma ut Americani pro ſubula uti ſolerent, & cuſpidis ferreæ loco ad ſua tela adaptarent: folio-rum latera tenuiora ſunt, & ſpinis ejuſdem coloris aſpera, ſed brevioribus, latâ baſi præditis, & de-orſum incurvis ut in Rhamno tertio; interiore parte fibroſa ſunt hæc folia & ſucci plena, ſed non amara. Ex eorum medio [illegible] en-ſcitur, brachiali craſſitudine, & brevioris lanc[illegible] *Ra-dix*

dix eſt craſſa, longa, curva, veluti internodiis articulata, è quibus ad latera enaſcuntur aliæ plantæ alternis, ut in Arundinum nodis germina ſeu gemmæ ſunt diſpoſitæ.

Planta hæc brevi interdum temporis ſpatio, celerrimo auctu, miræ proceritatis caulem emittit.

* Addit. ad Cluſ. cur. poſt.

Jacobus Fontanus in * Epiſtola ad D. Blaſium Capiſſla Avenionenſium gubernatorem, de quadam Aloes planta Avenioni in horto D. Dini enutrita, quæ per 100 (ut credebatur) annos ibi manſerat, necdum floruerat hæc habet. Caulis ex ea oriri cœpit Sexto Nonas Maii 1599. qui intra 45 dies crevit ad 32 palmos. A medio ferè hujus caulis ad ſummum uſque ramos ſive ſurculos emiſit 29 perinde efformatos ac brachia candelabrorum quæ illuminationis causâ in aulis Magnatum ſuſpenduntur, origine recti, tandem ſurſum recurvi, in quorum faſtigio ſummo vulgo enatæ ſunt plurimæ, Haſtulæ regiæ vulgò non abſimiles, quibus ſuprema parte hærebant flores crocei, floribus Roſarum capillamentis inhærentium non diſpares.

Petrus Borellus Aloe plantæ caulem, cùm per longum tempus ſine eo remanſerit, tandem erumpere ſcribit cum fragore & ſtrepitu, ut impetu facto tota in truncum ferè convertatur; & coram mirantibus hominibus incrementum tantum ſuſcipere, ut etiam Quercum mediocrem æquet, & 30 circiter palmarum altitudinem, & femoris craſſitiem acquirat, floribuſque in ſummitate decoretur. Quódque magis mirandum intra paucos dies, [quatuor vel quinque] hanc molem attingere, adeò ut incrementum ejus etiam oculis percipi poſſit. Tale quid viſum nuper apud Monſpelienſes, &c. Credat Judæus Apella. Nos anno 1663. Aug. 20. Monachii Bavariæ, in horto Illuſtriſſ. Ducis octo aut decem hujus generis plantas vidimus quæ jam, caules produxerant haſtæ altitudine, brachii craſſitie, ſumma parte plurimis floribus onuſtos, eodem ferè modo è caule exeuntibus quo deſcribit Jacobus Fontanus, nondum tamen planè explicitis: de caulium eruptione & celeri auctu nihil prodigioſi nobis ab Hortulano relatum. Verum equidem eſt, intra unius æſtatis aut ſemeſtre ſpatium caulem erumpere inque eam altitudinem & craſſitiem excreſcere, ut arbor quædam videatur, quod quantivis mirum, non tamen ſi foliorum & reliquæ plantæ magnitudinem conſideres omnino portentoſum & incredibile apparebit. Proinde in ratione hujus phænomeni exquirenda fruſtra ſe fatigant ſupradicti autores. Flores hexapetali huic ſunt: ſemina tribus cellulis diſtincta.

Vires & Uſus.

Planta hæc unica (inquit Franc. Hernandez) quicquid vitæ eſſe poteſt neceſſarium præſtare facilè poſſet, ſi eſſet rebus humanis modus. Tota enim illa lignorum ſepiendorumque agrorum uſum præſtat, caules tignorum, folia verò tecta tegendi, imbricum, lancium; eorundem nervuli & fibræ eundem uſum habent ad lintæamina, calceos & veſtimenta conficienda quem apud nos Linum, Cannabis, Goſſipium, &c. E mucronibus fiunt clavi, aculei, ſubulæ, quibus perforandis auribus, macerandi corporis gratiâ Indis uti mos erat cùm Dæmonum vacarent cultui; item acuculæ, acus, tribuli militares, & raſtilla idonea pectendis ſubtegminibus. Præterea è ſucco manante, cujus cruſtis [illegible] internis foliiſve tenerioribus cultis [Yxcilme] in medium cavitatem ſtillat planta unica ad 50. interdum amphoras (quod dictu eſt mirabile) Vina, Mel, Acetum ac Saccharum parantur. Succus namque deſtillatione fit dulcior & ſpiſſior donec tandem cogatur in ſaccharum. Vinum fit ex eodem ſucco diluto fontanâ aquâ, additis corticibus Malorum Medicorum Limonumque, & aliis. E ſaccharo dicto paratur acetum, nempe reſoluto in aqua, & novem diebus inſolato. Idem ſuccus menſes ciet, alvum lenit, urinam evocat, renes & veſicam emundat. E radice quoque reſtes fiunt firmiſſimæ. Craſſiores foliorum partes truncuſque decocta ſub terra edendo ſunt apta, ſapiuntque Citrea fruſta ſaccharo condita: quin & vulnera recentia mirè conglutinant. Fit enim ſuccus aſſatione glutinoſus, qui ſuapte naturâ frigidus ac humens eſt. Folia quoque aſſa & affecto loco impoſita convulſionem curant, ac dolores leniunt (præcipuè ſi ſuccus ipſe calens bibatur) quamvis ab Indica proficiſcantur lue, ſenſumque hebetant atque torporem inducunt. *Radicis ſuccus luem Veneream curat apud Indos.* D. Palmer.

6. *Aloe Americana minor Munting. An Theomel ſive Maguei divinum Hernandez? Munting.*

Radice nititur digito interdum craſſiore, nodulis diverſis genicularim diſtinctâ, cortice planè albo, deprædita, innumeris fibroſis, primò albeſcentibus, poſtea verò ad helvum declinantibus radiculis dotatâ.

Folia protrudit ſeſe mutuò amplectentia, pedum Romanorum duorum longitudinem nunquam excedentia, pro illorum autem brevitate admodum lata, ſex nimirum octo aut novem digitos non rarò ſuperantia, cæteris obtuſiora, & in brevem mucronem deſinentia, reliquarum ſpecierum more craſſa, circa margines tenuiora, necnon frequentioribus ſpinis atque exilibus planè ſpinulis exornata.

Ex Hiſpania nova allatam Muntingio obtulit nauclerus quidam, qui ab Indigenis Americæ *Themeil* vocitari retulit: eadem videtur *Theomel* ſive Maguei divino à Fran. Hernandez deſcripto & depicto *Rerum medic. Novæ Hiſp.* lib. 8. cap. 19. utrique & nomen & vires conveniunt: ſiquidem ejus ſuccum optimo cum ſucceſſu trium quatuorve cochlearium menſurâ febricitantibus omnibus exhiberi prædictus nauclerus ab Hiſpana quadam muliere edoctus eſt.

7. *Aloe [illegible] umbellifera Munting. Mel ſive Metl Hernandez. Munting.*

Radix hujus brevis eſt, craſſa tamen, ſubfuſca, fibris frequentiſſimis undique obſita. Planta ipſa præcedente omnibus partibus major, * prima tamen ſpecie minor eſt, eique effigie ac foliorum diſpoſitione perſimilis, niſi quòd folia paulò ſint latiora ac magis canaliculata, itemque breviora, viridiora, atque ab utraque marginum parte ſpinulis craſſioribus horridioribus, & modicè longis, ac ſerræ in modum bellè admodum, non tamen adeò arctè diſpoſitis, necnon in apice ſeu termino ac craſſo quodam mucrone è purpureo colore obſcuro prædita, quatuor plus minùs pedes longa, vix unum lata. E quorum medio Caulis in adulta plantâ brevi tempore, ad duodecim, quatuordecim, & non rarò ſedecim pedum proceritatem aſſurgit, unicus, ima ſui parte contractioris humanæ craſſitie, pyramidalis, [illegible] quibus *Mucronatis folio majore* foliolis cum arctiùs amplectentibus cinctus. E quo-

* Aloe Americana Cluſ.

rum

rum finibus in ſuperiore parte ramuli undique enaſcuntur, non adeò multi, umbellæ in modum diſpoſiti, quorum apicibus inſident *flores*, pedicellis brevibus & tenellis nixi, vix plures conjunctim, ſed ſeparatim diſpoſiti omnes, ultra articulum longi, minimum digitum craſſi, in imo juxta pediculum viridi quadam coronula externè cincti, in ſupremo verò in ſex foliola diviſi, quorum interiora tria lutea, exteriora è pallido luteſcunt, culmum lata, mucronata, digitum plus minùs longa, necnon radiantem ſtellam pulchrè efformant, undique circa ſtylum albidum ſex luteis ſtaminulis, ſæpius explicatis, interdum ſeſe contorquentibus, ſulphureis prominentibus apicibus onuſtis, emergentibus. Flores temporis progreſſu nullo ſuccedente ſemine in frigidioribus regionibus marceſcunt. Semen Aſphodelino ſimile. *Herman.*

Hæc planta eſſe videtur quam deſcribit Gomara, (referente Cluſio) nonnullis *Metl*, nonnullis *Maguei* aliis *Cardon*. Cui ut eadem nomina ita eaſdem ferè virtutes aſcribit, quas Hernandez; eas autem ſuperius poſuimus ſub Aloe Americana *Cluſ.*

8. *Aloe Americana Uvifera Muntingii; Pitt, ſeu Metl longiſſimum* Hernandeſ.

Munt.

Radice nititur copioſa, ſtramenti inſtar craſſis, longis, externè fuſca, internè candeſcente, fibris tenuioribus hinc inde emergentibus prædita. *Folia* duo, treſve pedes pro ætate plantæ longa aut etiam longiora, tres, quatuorve digitos lata, ad baſin anguſtiora, in medio latiſſima, indéque in anguſtiorem ac modicè longum mucronem ſpinula quadam è fuſco nigricante vel purpuraſcente armatum ſinientia, marginibus tenuibus, lævibus ac planis, nulliſque omnino ſpinulis obſitis donata Yuccæ in modum carinata, externè maximè ex parte è viridi purpuraſcentia, aut purpureis quibuſdam maculis hinc indè contaminata, internè verò ad albedinem quandam vergentia, ſolida, rectà ſemper ſurſum tendentia, necnon permultis filis internè albicantibus, cæteriſque Aloes ſpeciebus omnibus tenuioribus ac pretioſioribus repleta.

Caulis octo, decem, vel duodecim nonnunquam pedes altus, unicus, rarò plures, foliis minoribus, carinatis, crebris ab utraque parte cum arctè amplexantibus ſeptus ſupremo apice varios in ramulos umbellatim diſpoſitos ſpargit. Flores & ſemina non vidit Autor.

9. *Aloe Braſilienſis* Caraguata *dicta* Marggrav.

Marggr.

Radice cum Aloe Americana Dodonæi, *foliis* cum vulgari convenit: nimirum ex *radice* craſſa, brevi aſſurgunt *folia* viginti aut plura, craſſa, ſucculenta, acuminata, utroque latere dentata ſeu ſpinoſa, unum vel etiam duos pedes longa, pallidè viridia, atque hinc indè griſeo colore maculata. Inter folia prodit *caulis*, tres aut quatuor pedes altus, in duos ramos diviſus, quorum quilibet ſuſtinet ſpicam *florum* flavorum: eſt autem quilibet flos cavus, digitum longus, ad oram ſextuplicitèr ſciſſus, continens totidem *ſtaminula* flava *apicibus* flavis: inſidet quilibet flos ſuo petiolo brevi, & apertus propendet deorſum, adhuc autem clauſus directè ad latera: eſt inodorus.

Suſpicantur nonnulli (qui de rebus Indicis ſcripſerunt) Ambram-gryſeam Anglicè Amber-greece eſſe ſuccum concretum cujuſdam *Caraguatæ, Marggr.*, ſeu *Metl* ſaxis & ſcopulis copioſè naſcentis, qui vi maris & piſcibus abreptus huc & illuc agitatur, coagulatur, & interdum in magnam molem conglomeratur variis partibus coaleſcentibus. *D. Tancred Robinſon*; qui ulterius addit *D. Traphami* obſervaſſe in hac ſucculenta plantâ materiam quandam viſcoſam, craſſam, & bituminoſam, quæ folia turgebant, Ambræ gryſeæ valdè ſimilem.

10. *Caraguata* [illegible] Marggr. *lib. 1. cap.* 16. *non in ligno deſcripta.*

Marggr.

Ex *radice* filamentoſa, ſuper caudice & ramis arborum fundata, proveniunt novem, decem aut plura *folia*, ab uno ad quinque pedes longa, & craſſa ut folia *Nanæ*, tres aut quatuor dig. lata, & cava inſtar canalis, atque in ambitu dentata, aculeis brunnis, acutis, ſurſum erectis. In medio autem horum foliorum prodit *caulis* albicans, teres, minimum digitum craſſus, duos circiter pedes longus, ligneus & medulloſus, ad quem bina & bina capitula poſita, in ſummitate autem plerumque quinque, figurâ ut Cinaræ, magnitudine Nucis Juglandis, ex craſſis atque aculeatis foliolis conſtantia, eleganti coloris incarnati.

11. *Caraguata-acanga* Marggr.

Marggr.

Eſt major ſpecies, ex ſabuloſa *radice*, quæ magnitudine, figurâ & colore planè cepam æmulatur, atque inferiùs multa habet filamenta, primò aſſurgunt tria, quatuor, aut quinque *folia*, craſſa, ſucculenta, viridia, cava; dein proveniunt plura, figuram habentia trianguli acutiſſimi, ſtantique erecta, in orbem adnata, octo, decem, quindecim pedum longitudinem æquantia, pedem lata, in extremitate acuminata, & in lateribus versùs inferiora acutis denticulis rufeſcentibus munita. Ex una radice 30. aut 40. folia prodeunt. In medio foliorum, quando planta bonam ætatem habet, aſſurgit *caulis* ſeu truncus, ſuperiori tibiæ humanæ craſſitie, rectus, ſpongioſus ſeu mollis, hinc indè triangularibus foliis, minoribus veſtitus, altitudine circiter octodecim aut viginti pedum; in ſummitate autem explicat tenerum & faſtigiatum truncum inſtar arboris cum ſuis ramis; & rami iterum ramulos habent, & multa conica corpuſcula, pene digitum longa, quæ ſeſe aperientia *flores* exhibent, quinq; petalis compoſitum, magnitudine florum *Hyacinthi* ex viridi flaveſcentibus, ac aliquot ſtaminulis in medio; refert ſic figuram ſtellæ. Brevi tempore in lanuginem albidam tranſit.

Ex foliis hujus plantæ optimus pannus confici poteſt, qui præſtat bonitate panno lineo. Ex ſubſtantia conicorum corpuſculorum, antequam in flores abeant, alba filamenta, Goſſypii æmula extrahi poſſunt. Radix aut etiam folia hujus plantæ recentia tuſa ac aquæ injecta piſces ita exanimant, ut ſtatim deſuper natent & manu prehendi poſſint. Lignum ſiccatum inſtar funiculi ſulphurati ardet; ex eo ignis elici poteſt duriore ligno applicato.

12. Cara-

12. *Caraguata acanga* Marggr.

Marggr.

Folia è terra protrudit ſeptem aut novem pedes longa, ſeſquidigitum lata, inſtar canalis cava, læte viridia, & propè extremum ungues habentia miniatos, craſſa, in extremitate acuminata, duorum circiter digitorum intervallo per ambitum aculeis munita. E medio foliorum proximè ad terram multi *flores* juxta ſe in orbem poſiti proveniunt, ex cœruleo purpurei, & in medio alba ſtamina habentes: quilibet flos digitum longus conſtat tribus foliis. Fructum fert edulem, quinque digitos longum.

Hæc planta plurimùm accedere videtur ad *Mexocotl* ſeu *Magueí* prunorum Fr. Hernandez, ut eandem ſuſpicemur. Ad hoc genus minimè pertinet: verùm ob foliorum ſimilitudinem locum quem occupavit tenere permiſimus, donec certiùs conſtiterit quò referenda ſit.

13. *Aloe fera* Munting. *An Mexcalmetl* Hernandez?

Munting.

Hujus *radiculæ* cinereo erant colore obſcuro, teneræ, modicè longæ, planè fibroſæ, è baſi craſſa, rotunda, roſtiſa, nonnihil ſtriata, atq; ea parte tuberculoſa pullulantes. *Folia* max. 2½ pedes longa erant, circa baſin latiora & craſſiora, indéque Cupreſſi modo, in pyramidalem anguſtiam ſenſim terminata, ſemipedem plus minus lata, ab utroq; gracili latere ſpinis digiti unius tranſverſi longitudinem aut circiter poſſidentibus, admodum craſſis ac ferociſſimis, colore è nigro purpuraſcentibus horridè conſita, naturâ omnino atro-virentia, ſuoq; mucronem longitudine ſua, latitudine atq; craſſitie terribilem obtinentia, ore communiſa palato non ingratâ, necnon filis quibuſdam albeſ[illegible] [illegible] donata.

CAP. VIII.

Aloes Americanæ quædam ſpecies è Fr. Hernandez Hiſtoriâ.

1. *Metl Coaſis ſeu Metl luteum* Fr. Hernandez.

Hernand.

Metl ſive Maguei.

FOliis eſt modicis ſi cum *præcedentis foliis comparentur, ad margines luteis, ſpinis parvis nigris: *caule* bicubitali, digitum lato & rubro, cum *flore* [illegible] cacumen ejus occupante, & *radice* ſurculoſa.

Locus. Campeſtribus locis Mexici naſcitur, quamvis ſola æſtate floreat. Seritur ex germinibus ortis [illegible] parentem.

Vires. Jus [illegible] foliorum, additis Silquaſtri ternis, frigentes ac craſſos humores per ſeceſſum & urinam paulatim vacuat.

2. *Mexcal metl ſeu Maguei* [illegible] Fr. Hernandez.

Hernand.

[illegible] va, valdè ſpinoſ[illegible], [illegible] cujus *f*[illegible] ur aſſa, & [illegible]ne præ cæteris guſtui grata.

Locus. O[illegible] Tepoztlanenſibus.

3. *Mexocotl ſeu Maguei prunorum* Fr. Hernandez. *An Caraguata acanga* Marggr.?

Hernand.

Planta eſt ſpinoſa, fructu dulci, acido; Prunis ſimili, multiplici, & in orbem Indicæ Pineæ quadantenus parem compoſito, eduli ſucco pleno & grati ſaporis. *Folia* ſunt Metl, aut illis potiùs Pineæ Indicæ ſimilia, ſpinoſa, fulva ac velut marcida. *Caulis* verò brevis, teres ac craſſus: *Radix* fibrata craſſaq;. Pruna ſunt oblonga, glandibus ſimilia, & ex candido pallеſcentia, obducta membranâ, intra quam continetur callus candens, ac ut drupa dulcis & acidus, Pinearum Indicarum ſapore refertus; [illegible] candido, ac poſtea nigro, obrotundo & duriuſculo.

Locus. Naſcitur in ſaxoſis regionum calidarum Tepecuacuilcæ.

A[illegible] fructum.

[illegible]

Hiſt. Amer. Lib. 17. c. 7.

Hernand.

Rara eſt formâ, *folia* na[illegible] craſſiora [illegible], JC [illegible] acuminata circa cuſpidem: *caulem* brachii craſſitudine: cujus cacumen *fructus* occupat oblongus, Pyrorum parvorum formâ, undiq; ſepiens caulem. Naſcitur in calidis. V. J. de Laet Hiſt. Amer. lib. 17. c. 7.

Sunt & aliæ quamplurimæ ſpecies, quarum, quoniam facultate ſimiles ſunt, & formâ parùm differentes, nomina ac nonnullarum partium differentias ſubjiciam.

1. *Mexocotletl* ſeu *Metl* viride.
2. *Nexmetl* à cinereo colore dictum.
3. *Quametl*, ſeu *Maguei* [illegible] ſqualenti colore, fibrata radice, & longo craſſóque inſigni ſurculo.

4. Her-

4. *[illegible]* [illegible], aculeis [illegible], purpureis, [illegible] radicibus & ſpinis.
5. *Tepeyacam[illegible] ſeu Maguei* [illegible]
6. *Acametl ſeu Maguei* [illegible] foliis & rubeſcentibus ſpinis atque radicibus.
7. [illegible] quanquam ſpinæ radicis nigrofulveſcant.
8. *[illegible]* [illegible], rubris ſpinis [illegible].

[illegible] ſpinulis [illegible] omnium [illegible] Hernand.

Forma Metl conſtat ſed tenuibus ſpinulis.
[illegible] ſaxoſis, gaudet locis calidarum regionum [illegible] *Lam.*
Contuſa atque decocta, [illegible] *Vires.*
[illegible]

6. *[illegible] Maguei* [illegible] Hernand.

E[illegible] pene forma & viribus eſt quibus cætera, & eiſdem quoq; uſibus, ſed inter reliquos [illegible] addit fœminis ſyncope tentatis, aut imbecillibus. Nomen habet à magnitudine.

7. *[illegible] Maguei* [illegible] *miner* [illegible] Hernand.

Eidem pene [illegible] formâ, longâ radice, fibratâq; & exilibus ſpinis: duas ſpithamas longa ſunt tantum folia: ſuccus verò epotus aut illitus febres extinguit.
Naſcitur in frigidis & calidis locis editis atque campeſtribus. Plenius & exactius deſcribitur [illegible] *Locus.*
[illegible] titulo *[illegible]*,

8. [illegible] *[illegible]* Hernand. *[illegible]* anguſtioribus abſq; ſpinis.

Fol. [illegible], [illegible], *& [illegible]*
[illegible] craſſique. Parantur [illegible] tenuiſſima, [illegible] panniſque [illegible] præclo-
[illegible]

9. [illegible] Hernand.

[illegible] urgit in arboream altitudinem; *radicem* fundit craſſam fibratámq; & ſenſim graci[illegible];
folia verò ſp[illegible]

[illegible] Hernand.

Spec[illegible]es eſt *Metl* tribus veluti orbiculis aggregatis; *radice* conſtat firmata & fibris auctâ rufeſcen-
ti [illegible] unde proferuntur folia coccinea horrida aculeis, raris, & à medio uſque ad mucronem pro-
cedentibus. Succus foliorum expreſſ[illegible] ac [illegible] bibitus [illegible] decem unciarum pondere, univerſi corporis do- *Vires.*
lores & præcipuè articulorum tollit: verùm q[illegible] tribu[illegible] temp[illegible] corpus eſt magnâ cum [illegible]
[illegible]
[illegible] *Locus.*

CAP. IX.

De Yucca.

Yucca ſive Yucca Peruana Ger. [illegible] *floribus elata & ſpinata [illegible]* Lob. Ad part. alt. *Yucca ſive Jucca* Park. parad. [illegible] C. B. Yucca, or Indian Bread.

Radice nititur craſſâ, tube[illegible] ſucceſſu temporis in multa capita protuberante, intus candida, foris rufa, Rapi ſubſtantiâ ſed duriore, ſucci pleni, ſapore ſubdulci, *folia* emittente plurima, in orbem ſe mutuo amplectentia, cubitum longa, dura, carinata, è cinereo viridia, in acutum & fuſcum mucronem convoluto utrinq; cacumine deſinentia, æterno virore, [illegible] ſtatu contumacia: in quorum medio, poſtquam planta adoleverit, at ne tunc quidem ſingulis annis, exurgit *caulis* tripedalis, teres, firmus, ſuperiore parte in ramos diviſus, quibus innaſcuntur *flores* plurimi, ſatis ampli, hexapetali, albi, deorſum dependentes, tribus exterio[illegible] petalis venis multis dilutè rubentibus averſâ parte ſtriatis, è petalorum unguibus ad mediam eorum [illegible] extenſis, non ad margines uſq;. Flores in Septentrionalibus & frigidioribus regionibus nullo ſuccedente *ſemine* aut pericarpio increſcunt & decidunt: verùm in locis natalibus, Indiæ ſci. Occidentalis [illegible] provinciis plurimis tr[illegible] capſulas in [illegible] ſeminibus rotundis aut quodammodo angularibus repleta.
[illegible] in Herbario Belgico aliam depingit & deſcribit [illegible] quam vocat [illegible] eâ, folio [illegible] folio obeſo.

Alteram

Alteram Yuccæ ſpeciem exhibent Muntingius & Moriſonus quæ donatur foliis filamentoſis, ſeu potius foliis filamentis albis interſperſis.

Vires. Nullius in medicina uſûs, imo venenatus eſſe dicitur ſed perperam; cùm non [illegible] ad vitæ ſuſtentationem conducat, ſed etiam ex radice in farinam comminuta panis eſculentus conficiatur. Radix inſuper ſine omni injuria, imò cum commodo comeditur abſq; ulla ejus præparatione. *D. Palmer* ex dictatis D. Hermanni.

Non eſt autem hæc planta ex cujus radice panis in America celeberrimus *Caſſavi* dictus fit, ut nonnulli per errorem crediderunt.

CAP. X.

De [illegible] *Arundine Indica florida.*

1. *Canna ſive Arundo Indica, nonnullis dicta Flos Cancri* J. B. *Canna Indica flore rubro & flore luteo punctato* Park. [illegible] *Indica latifolia* C. B. *Meru Braſilianis* Marggr.

J. B.

INquilina orbi noſtro *caule* geniculato, cubitum & ſeſquicubitum alto ſurgit: *Folia* quàm pro plantæ modo majoribus, corniculis chartacea convoluta primo pullulant æmulantibus, quæ ubi explicantur inſigniter apparent ampla, duorum palmorum latitudine, trium quatuorve longitudine, tenera, membranacea, modicè in acumen deſinentia, à nervo medio ſecundum longitudinem decurrente exporrectis in margines agmine prædenſo venulis obliquis. Caulem ſummum ornant *flores* minio ſaturatiore tincti, Gladioli haud ita abſimiles, capitello verrucoſo inſidentes, quod delapſo flore grandeſcit, triangulúmq; fit & veluti ſpinoſum (inquit Cluſius) ut Ricini fructus, in quo continetur *ſemen* per maturitatem fuſcum, atrum & rotundum, Fabæ Veterum dictæ magnitudine. *Radix* nodoſa & craſſioribus fibris ſtipata, alios radicis nodos adnaſcentes habens, qui ſtolones etiam matri ſimiles proferunt.

Frigidioris cœli impatiens hyemes noſtras non fert, [illegible] in fictili deponatur & in hypocauſtum recipiatur.

Marggravius plantam hanc in *Hiſtoria ſua rerum naturalium Braſiliæ* plenius deſcribit. Caulis (inquiens) in octo aut decem pedum altitudinem aſſurgit ſucculentus, viridis, digitum craſſus, quem per [illegible] *folia* [illegible] *Flores* tribus petalis linguæformibus conſtant, circiter duos digitos longis, erectis, quæ circundantur ab aliis foliis acuminatis & convolutis [illegible] autem ſunt duo anguſta paululum contorta, & in horum medio adhuc unum, inſtar ligulæ, habens ad latus ſtamen fuſcum in quadam [illegible] *Flos* eſt inodorus. *Fructus* dividitur interius in tres cellulas, habens in qualibet ut plurimum duodecim grana ſeminum, duriſſima, quæ malleo [illegible] unum denſiſſimam ſubſtantiam albam, quæ cavitatem intra ſe habet inſtar vitri [illegible], & in illa corpuſculum inſtar vermiculi cæci, ex quo progerminatio fit. *Radix* humanam craſſitudinem acquirit, longa, ſplendidè ex albo flaveſcens, inſtar Cepæ ſquamas habens nullas, atq; ſucculenta: per intervalla autem hinc indè habet tubera ſeu prominentias faſtigiatas, undè novos profundit caules. Obſervat Cluſius è vetuſtis hujus ſtolonibus cùm marceſcentes in vaporario [illegible] lachrymam exſtillare albam, Tragacanthæ æmulam, ſubdulcem & lentam: atq; [illegible] etiam foliis ſeneſcentibus exſtare tenue quoddam excrementum, miti ſapore.

Marggravius eam quæ flore flavo eſt ſpecie diverſam facit, & ſic deſcribit.

Folia eſt anguſtioribus, magis acuminatis, ac ut plurimum circa imum caulis è vaginis erumpentibus: *Floribus* paullò majoribus, quorum unuſquiſq; tribus petalis cochleariformibus (puta Luſitanicis) conſtat, tres digitos longis, incurvatis, in quorum medio adhuc anguſtum foliolum, ſeſquidigitum longum, inſtar cuſpidis direćtè extenſum. In poſtica parte floris poſt tria illa majora folia indidem talia foliola duo mucronata extant, ità ut totus flos octo conſtet foliis, & adhuc in medio, more Gladioli, ſtamineolum flavum extremitate ſua fuſcum obtinet. Cætera cum præcedenti convenit.

2. *Canna Braſilienſis congener* Paco Caatinga *dicta* Marggr.

Marggr.

Caulem habet arundinaceum digitalis craſſitudinis, rotundum, & intus continentem ſucculentam medullam ſubdulcis ſaporis, conſiſtentiæ ſicut ut Canna Saccharifera. Hunc porro ambiunt ſine pediculis hinc inde *folia* ſolida, ſeptem, octo, vel novem dig. longa, circiter tres lata ubi latiſſima, interdum & majora, figurâ linguæ, nervo in medio ſecundùm longitudinem donata, nullis ſecundùm latitudinem venis, ſed ſubtiliſſimis lineis obliquè diſcurrentibus ut in foliis * *Meru*; ſunt ſuperiùs glabra & dilutè viridia, inferiùs molli hirſutie prædita, & ſubalbicantia. In ſummitate caulis provenit *conus* (ut in Pino) octo aut novem dig. longus, in faſtigio paulo acutior, ſquamis præditus ut conus Pinûs, quæ in prominentibus extremitatibus auri ſunt coloris, in partibus ubi ſibi invicem incumbunt miniati. Succeſſu autem temporis ſquamæ illæ à ſe invicem dilatantur, & ſub quaſq; apparet *floſculus* ceræus, inſtar alveoli apiarii dilutè purpuraſcentis coloris; ſub floſculo verò cuticula eſt albicans, rotundum ſacculum præbens, & quilibet continens 24 aut plura grana ſeminis nigra ſplendentia, [illegible] hinc ſeminis utpote, multangularis, ſunt; grana albis filamentis, quaſi lanis involuta & iis adhærentia.

* *Canna Indica florida.*

Caulis

Caulis hujus plantæ maſticatus detrahit humorem è capite, efficacis inſuper & frangit calculos urinarios, eſtq; inſigne remedium contra Gonorrhœam, quam frequenter de die maſticata, deglutitoq; ſucco intra octiduum ferè curat nullo alio medicamento adhibito. Acore ſuo ventriculo ſ[illegible] eſt, ideóque frequens ejus uſus vetatur. *Vires.*

Reperitur & alia hujus ſpeciis, foliis inferiùs lævibus, floſculis rubris.

Item tertia, floribus cœruleis tetrapetalis.

Piſo radicem huic Arundini bulboſam attribuit, eámq; ſemper virere ſcribit.

3. *Pacó-Seroca Braſilienſibus* Marggr. Piſo. *Canna Ind.* [illegible] *ramifera.*

Marggr.

In ſex, ſeptemve pedum altitudinem aſſurgit, *caule* recto, ſpongioſo & viridi inſtar * *Mætæ*; habétq; folia eodem modo alternatim diſpoſita, & ejuſdem magnitudinis, figuræ, coloris, ac ſimilibus lineis ſtriata, ſed in ſummitate folium convolutum ut in *Paco*. Ad exortum autem caulis propè folium provenit pediculus craſſus, verùm brevis, in aliquot ramulos ſuperiùs diviſus, qui multos habent *flores*, ſeſquidigitum aut circiter longos, cavos floribus *Paco* quidem ſimiles, ſed incarnatè rubentes. Flores hoſce ſequitur *fructus* in uvam congeſtus, Pruni magnitudine & figurâ, habens prominentem umbilicum, eſtque adhuc immaturus ſaturatè viridis, maturus verò ſubfuſcus, triangularis figuræ, & corticé Aurantii mali cortici penè æquali cinctus, qui ſponte finditur in tres partes, atque facilè ſeparatur, intus verò habet paucam pulpam, filamentoſam, magnitudine nucis Avellanæ, in tres itidem partes diviſibilem per cuticulam flavam. Pulpa autem hæc Cinnabris eſt coloris, odoris vinoſi ferè ut noſtras cydonium, in qua continentur ſupra 30. grana ſeminis triangularia, fuſca, cum macula cinnabrina in acutiore parte, magnitudine ſeminis Cannabis, & albiſſimum nucleum habentia: Cortex exterior ſucculentus, qui cutem tingit colore brunno, ut Ceraſa noſtratia nigra vel Violæ Martiæ, atque ideo uſurpantur loco atramenti. **Canna Indica ſlorida.*

Folia recentia, [illegible] Zinziberis & ſuavem [illegible] aromatum ſupplent. Balnea quoque calida ex iis conficiuntur.

4. *Bulbus Indicus ſquamoſo flore. Tamoatarana Braſilienſibus* Marggr.

Marggr.

Ex *bulbo* albo, ſplendente, triangularis tunicis conſtante, figurâ & conſtitutione ut Tulipa, ovali vel etiam rotunda, magnitudine ovi Anſerini vel etiam minore, producit *caulem* duos aut tres pedes altum, inferiùs in longis pediculis duo vel tria folia habentem, ut & in ſummitate unum aut alterum, foliis *Caa trapoeba* figurâ & aſpectu ſimilia, ſed paulò minora. Sub folia autem quod in ſummo caulis eſt pediculi duo, tres, quatuórve proveniunt, duos circiter digitos longi, qui quatuor ferunt *flores* ſplendidè albos, ſeſquidigitum longos, ex triangularis obtuſis ſquamis more [illegible] [illegible], & more Batatæ comeditur, boni ſaporis.

CAP. XI.

Aguaraquya-ciba Braſilienſibus Marggr.

Marggr.

EX *radice* ſuperiùs rotunda, ſubruffa & eſculenta, quæ inferiùs ſex, ſeptem, octóve dig. in terra obliquè diſtenditur, & multa craſſa habet filamenta; provenit *caulis*, tres, quatuor, quinque pedes longus, arundinaceus, rectus, digitum craſſus, hinc inde habens in pediculis duo, tres, vel etiam quinque aut ſex dig. longis, *folia* unum aut ſeſqui aut etiam duos pedes longa, quatuor dig. lata, acuminata, eleganter viridia, ſplendentia, ad tactum inſtar membranaceæ chartæ, aut foliorum *Pacoeira*, nervo ſecundum longitudinem, & ſubtiliſſimis lineis obliquis decorata, & in ambitu lineâ rubeâ fimbriata. In ſummitate caulis provenit *flos* inſtar Lilii, egregiè incarnati & ignei coloris, tribus vel quatuor petalis conſtans: apud quodlibet folium tria, quatuor, aut quinque *ſtamina* extant ejuſdem coloris, figurâ ut dens Apri.

Radix contuſa ulceribus medetur, mundat ea & implet carne: aſſatæ autem & coctæ comeduntur tempore famis. *Uſus.*

CAP. XII.

De Curcuma.

Crocus Indicus, Arabibus Curcum, Officinis Curcuma Bontii. *Crocus Indicus Garciæ* C. B. *Curcuma* Park. *Cyperus Indicus ſive Curcuma* Ger. Turmerick.

Bont.

Folia lata habet hæc planta, non abſimilia foliis Hellebori albi, niſi quòd non tam ſtriata, ſed levia ſunt. *Radicem* habet qualem ferme Gentiana. *Flos* eſt pulcherrimè purpureus. *Radix* porrò colore flavo tingit non ſecus ac Crocum, unde Garcias ei nomen indidit Croci Indici. Fructus hujus Curcumæ qui floribus ſuccedunt echinati ſunt inſtar Caſtanearum in Europa: aperti *ſemen* ſuum oſtendunt, Piſorum formâ rotundum; quod etiam coctum in juſculo gallinarum vel carnium hœdilliarum alimenti ſimul & medicamenti præſtantiſſimi vicem obtinet.

Vires & Uſus. Malaii radicem cum piſcibus & carnibus coquunt condimenti & ſanitatis gratiâ; quod & Batavos (ab iis ut credibile eſt edoctos) etiam factitare obſervavit *D. Tancredus Robinſon* cùm in Belgio peregrinaretur: piſces præſertim eâ muriâ incoctâ condire, ſiquidem & ſaporem gratum eiſdem communicare & colorem flavum afferunt. Cæterum excellentiſſimum eſt remedium in obſtructionibus viſcerum, Pulmonis nimirum, jecoris & lienis, tum in oppilatione venarum meſaraicarum, tum Nephriticis doloribus. Calculo renum & veſicæ efficaciter opitulatur, tum fœminis menſtrua promovet, difficultatem pariendi aufert: & quod in ea caput rei eſt peculiare & ſpecificum remedium eſt in ictero, quod multoties feliciter expertus ſum. Chinenſes quoque [illegible] hunc uſum præcipuè Saccharo condiunt.

Hanc cum pulvere Santali & aliis floribus odoratis in marmore ſubigunt in unguenti conſiſtentiam; quo univerſum corpus tam Viri quàm Fœminæ inungunt. Quod quamvis inſolitis aſpectu ſordidum ob flavum colorem ſit, tamen adverſus calores febriles & Solis ardores, tum moleſtiſſimos quoque culicum morſus ſummum eſt levamen. Summâ hæc radix inter [illegible] medicamenta principem locum obtinet.

Nuperrimè obſervavi Chinenſes etiam in ſternutatoriis hac radice uti inſtar radicis Hellebori albi. *Bontius.*

CAP. XIII.

De Cardamomo.

1. *Cardamomum minus* Bontii. *Cardamomum ſimpliciter in Officinis dictum* C. B. *Card. cum ſiliquis ſive thecis longis & brevibus* J. B. *minus vulg.* Ger. Park.

Bont.

Caulem habet Arundinis modo internodiis diſtinctum & certè *folia* non diſſimilia Arundinis foliis; & eodem quoque modo creverunt crebrò; primùmque intuenti vix differentia inter duas has ſtirpes videbitur, niſi quòd Cardamomum vix ultra duos, aut ad ſummum tres pedes in altitudinem aſſurgat; folia quoque contrita ſuaviſſimum odorem à ſe reddunt. Dum florentem eam primùm conſpexi Garciæ errorem animadverti, &c. Nam circa radices primùm eminet *ſpicam*, qualis in Spica Nardi conſpicitur, verùm longè craſſiorem, cujus calycibus ſuperinſcribuntur *flores* pallidi potius in peripheria quam albi, in calyce verò flavum colorem oſtendunt, ſuntque admodum ſimiles floribus Mali aurei. Floſculis hiſce decidentibus *ſiliquæ* eorum loco ſuccedunt, ſemen fragrans Cardamomi continentes, quale in Officinis noſtris conſpicitur: ſed colore ſunt flavo ſemina intus concluſa, quæ ariditate & tractu temporis ex puniceo atrum, quem in exſiccato Cardamomo colorem videmus, contrahunt.

Gloriatur autem Bontius ſe primum eſſe qui Cardamomum exactè deſcripſit, & ad vivum delineatum exhibuit.

Vires & Uſus. Calorem habet blandum, naturæ noſtræ amicum [illegible] ullum empyreuma in viſceribus relinquens, adeóque etiam ſolum abſque alio cibo maſticari & comedi poſſit ſecus ac Piper, Zingiber & reliqua aromata. Urinas porrò commodè ciet, menſtrua fœminarum blandè movet, anhelitum commendat, tum obſtructionibus Hepatis, Lienis & præſertim Meſenterii ad miraculum uſque conducit, etiam in juſculis gallinarum, carnis hœdinæ & vitulorum.

In cibis porrò condiendis, præſertim carnibus & piſcibus elixis, apud Malaios in ſummo uſu eſt, & certè fragrantem guſtum iis addit, concoctionemque adjuvandæ ſummè conducit.

2. *Cardamomum majus* Bontii, *majus vulg.* Ger. Park. *majus Officinarum* C. B.

Bont.

Creſcit etiam in ſylvis Javanis flore Hyacinthi modo faſciculato. Differt à minori ſpecie. Primò, quòd ultra humanam altitudinem aſſurgit; quòd folia quoque longè ampliora habeat, quod caule non ſe geniculato aut Arundinis inſtar nodoſo, ſed qui Ceparum more foliatim à ſe invicem ſeparentur: præterea flores non in ſpicis è radicibus, ſed Hyacinthi modo in faſtigio gerit. Semen denique ejus vel ſiliquæ oblongiores ſunt, digitali aliquando longitudine. Folia tamen odore conveniunt, ut & flores; niſi quòd folia majoris Cardamomi, præterquam quòd ſint majora citra comparationem

paratiorem

paratiorem, etiam averſa parte, inſtar Verbaſci ſunt mollia. Tota planta pulcherrimo eſt aſpectu, grato virore floribuſque albis cum purpureo limbo nitet.

Viribus cum minori ſpecie planè convenit.

Cardamomi in Pinace Cardamomi præter Meleguetam ſeu Grana paradiſi quatuor ſpecies nimirum prædictas duas & tres. Cardamomum medium, Cordo in hiſt. mediocre dictum, figurâ oblongum, triquetrum, utrinque acuminatum, colore ex candido fuſcum, quantitate grandi Avellanæ nuci æquale, majore Cardamomo minus, minore verò majus, ideóque mediocre nominatum, intus denſè inſertis majoríque Cardamomo ſimilibus granis repletum, cortice conſtans venoſo, ſed multo tenuiore quàm majoris, in tribus ſuis angulis quibus maturum dehiſcit, ſingulas commiſſuras habens. Guſtu Cardamomo majori grana ejus reſpondent.

4. Cardamomum minimum; de quo J. Bauhinus, Aliud aſſignatur, quod ſola magnitudine videtur à minore differre, eſt enim ſiliqua omnium minima, verùm quid differat præterea non video.

Cardamomum Officinarum an idem ſit Cardamomo Veterum controvertitur, aliis affirmantibus, aliis negantibus; nobis veriſimilius videtur idem eſſe.

Meleguetam Grana Paradiſi Officinis dictam non eſſe Cardamomi ſpeciem, ſed fructum plantæ genere diverſæ affirmat Garcias. Cordus quoque errare eos ait qui dicunt Meleguetam majus Cardamomum eſſe. Cardamomis enim tenuis minimèque fervens, ſed gratus & aromaticus eſt ſapor, Meleguetæ verò Piperis inſtar acerrimus.

Abrahamus Muntingius in Hiſtoria plantarum Belgica duas deſcribit & depingit Cardamomi arboreſcentis ſpecies, primam vocat

Cardamomum arboreſcens majus Africanum.

Secundam Cardamomum arboreſcens minus Africanum.

CAP. XIV.

De Cyclamine ſeu Cyclamino.

Cyclamen dicitur κυκλάμινος, ab orbe ſeu circulo, tum ob folii circinatum ambitum, tum ob orbiculatum radicis bulbum. Vulgus panem porcinum vocat à forma radicum compreſſa panibus ſimili, quódque gratum ſuibus pabulum ſint.

Cyclamini notæ ſunt, radix orbiculata, caulis præter floris pediculum nulli, flos pentapetalus ſcilicet, petalis reflexis & ad ungues junctis, ut revera monopetalos ſit.

1. *Cyclaminum Orientale*, Katmer Bouhour *Turcarum* Cornut.

Corn.

Pro *radice* cortice nigro obductum tuber habet ampliſſimum, quod infra ſupráque mediocriter ſubſidit, ut Rapum. Hujus media ferè parte vulgari ſimiles ſed longiores extant pediculi, teretes, carnei coloris, quorum alii foliis, floribus ornantur alii; eodem enim momento ambo pullulant. *Folium* ederaceum eſt, nec angulatum, in ambitu tenuiſſimè ſerratur; illud atropurpuraſcit à terra, supernè pingitur diverſa viriditate, in qua etiam albicantes maculæ. *Flos* è calyce quinque foliolis compoſito exit. Varietas in eo multiplex eſt; ferè quadruplex apud nos obſervatur: nunc quippe foliis quinis tantùm conſtat flos, (alias purè candidus, alias coloſſinus & una parte elegantiſſimè purpuraſcens) nunc foliorum numerus duplicatur, (quorum duplex quoque eſt differentia, aut enim flos iſte totus albus eſt, aut hujus pars infima purpureo colore fimbriatur.) Folia hæc longiora ſunt multò & anguſtiora noſtratium; initio quidem dum è calyce erumpunt ſimul intorta deorſum nutant, nec multò poſt lateris deſtituta ſurſum reflectuntur, ac veluti corollam formant cui cavum odoratiſſimum ſubeſt, à quo ſingula folia profluunt; nec enim unum ſeorſim decidere poteſt, quin & univerſa concidant. In eodem cavo quinque *apices* ſubatri æquali intervallo disjuncti apparent; eidem cavo ita agglutinantur, vix ut ab eo divelli queant. Statim atque flos decidit, pediculi in ſpiram ſerpentigen more convolvuntur, & *ſemen* progignunt rotunda capſula incluſum.

Floret Aprili. Semina Julio matureſcunt, & ferè quod anni reliquum eſt foliis deſtituitur. *Tempus.*

2. *Cyclaminus folio rotundiore vulgatior* J. B. *Cyclamen orbiculato folio, inferne purpuraſcente* C. B. *orbiculato folio* Ger. *Autumnale vulgare folio rotundo* Park. Round leaved Autumnal Sowbread.

E globuloſa *radice*, tenuibus nigricantibuſque fibris prædita multa circinatæ propemodum rotunditatis prodeunt *folia*, palmaribus plus minus pediculis hærentia, Aſari foliis ferè reſpondentia, non adeò tamen craſſa, supernè atrovirentia, aſperſis ſubinde maculis lacteis, infernè purpuraſcentia, nonnihil per margines ſinuata. *Flores* in longis pediculis nutantes, unico folio, ſed in quinque profundas lacinias diviſo, ſic ut plura videantur conſtantes, quæ ſeſe explicare incipientes ſurſum reflectuntur, coloris vel dilutioris, vel ſaturatiùs purpuraſcentis, odoris ſuaviſſimi; ii marceſcentes integri decidunt, capitulúmque ſubſequitur cum pediculo cui inſidet in multas ſpiras ſe convolvens, donec terram attigerit, cui incumbens paullatim augeſcit, donec Violæ Martiæ ſeminarium vaſculum magnitudine æquet, quod maturitate ab extremo mucrone aperitur, *ſemináque* oſtendit inæqualia, ex fuſco rubeſcentia, quod terræ commiſſum in germen non abit, ſed in tuberculum aut radiculam convertitur, præter reliquorum ſeminum naturam, unde poſtea foliola promit.

Tempus. Sub æſtatis finem aut Autumni initium flores promit, deinde folia, quæ poſtquam tota hyeme perſtiterint, ſub Aprilis finem aut Maio ſenent.

Locus. Nulli ſunt Pannoniæ & Auſtriæ ſylvoſi montes, nulli ſaltus, aut interdum in montium acclivitatibus ulla prata quæ eo non abundent.

Nos in montibus Stiriacis, itemque Allobrogicis propè Genevam obſervavimus, ubi Junio & Julio floret.

Cyclamini hujus caput interdum in longitudinem excreſcit, & in duo vel tria cornua dividitur, ut nos cum J. Bauhino obſervavimus cùm in Alpibus Stiriacis ejus radices aliquoties erueremus, ideóque C. Bauhinus fruſtra multiplicat ſpecies, cùm Cyclaminum longiùs radicatum & radice inſtar capitis arietini Geſn. ſpeciem ab hac diſtinctam facit. Conſule, ſi tibi ſatisfactum non ſit, J. Bauhini hiſtoriam.

Cyclamen ob-longa radice C. B.

Variat interdum hæc ſpecies floris colore albo.

Cyclamen orbiculato folio inferne ex viridi pallente C. B. *Cyclaminum odorato flore* 2. *Cluſ.*

Cluſ.

Priori planè ſimilis eſt, pauciora tamen ſemper folia proferre conſpicitur, eáque non purpuraſcentis ſubtus coloris, ſed albicantis quodammodo aut pallicantis cum viridi mixtu, ut in Aſari averſa folia.

Nos hanc à præcedente non ſeparamus.

3. *Cyclamen Hederæ folio* C. B. Lob. Ger. *folio anguloſo* J. B. *Autumnale folio Hederæ* Park.

Dod.

Folia, deſcribente Dodonæo, vires latis, anguloſis, ac hederæ ſimilibus, ambitu leviter ſerratis, ſuperiore parte in virore nigricantibus, albicantibus tamen maculis variegatis, & umbilico ſive medio folii ſubalbido, inferiore verò ac proná parte purpureis, & ſubrubro colore ſaturato, aliis dilutiore. *Floſculi* è tenellis pendent pediculis, deorſum ſpectantibus, foliis ceu ſurſum reflexis, & purpureo Violæ nigræ colore, non tamen tantillo ſplendore; odoris exigui; ſuccedunt capitula ſeminifera, in ſpiras pediculis contractis. *Radix* bulbo aut Rapæ modo in orbem circumacta, & aliquantulum in latitudinem preſſa, foris nigricat, intus candida, rugas marcidam contrahit.

Locus. In collibus ſylvoſis non longè à Roma abundat, Septembri menſe florens. Naſcitur & in Veromanduorum, Veroceaſſium ac Atrebatum finibus autore Dodonæo.

Hæc eſt illa ſpecies, quæ paſſim in hortis noſtris in Anglia colitur, flore purpureo & albo, Autumno florens, cujus ſemen vix ante æſtatem ſequentem ad maturitatem pervenit.

J. Bauhinus, quem non ita ſequimur, huc refert

Cyclamini odorati varietatem duplicem Cluſ. *Cyclamen odoratum, æſtivo ſolſtitio florens, folio maculato* C. B.

Quarum prioris folia albis maculis obſcurè notata, averſá parte rubentia, aliquantulum anguloſa, flores ſaturatius purpuraſcentes.

Alterius folia averſa parte viventia, adverſa maculis albis, iíſque valdè conſpicuis aſperſa, rotundiora ſuperioribus; flores ſaturatiores; utriuſque autem ſuaviſſimi odoris, nares etiam procul ferientis.

Item. *Cyclamen folio hederaceo* [illegible] *albo* C. B. *Byzantinum polyanthos* Cluſ.

Magno & palmaris latitudinis tubere, quod flores tulit 20, 50, 100, ſingulis annis.

Non aliter quàm magnitudine omnium partium, & florum ab eadem radice multitudine, ab Hederaceo Cyclamino vulgari differre videtur, à quo nec præcedens aliter differt quàm tempore florendi, & odore floris. Nos in Italia cùm eſſemus totâ æſtate florentes Cyclaminos obſervavimus, quos tum non aliter à vulgari folio hederaceo quàm florendi tempore differre arbitrabamur. Imò nos, quo verno tempore, initio ſc. Aprilis, florentes copioſos obſervavimus in montibus, iuxta à Maſſa ad Lucam, vel flore, vel foliis ab Autumnali vulgari folio hederaceo differre viſi ſunt, ſed florendi tempore tantum. Verùm quia plantas ipſas inter ſe non diligenter contulimus, nihil certò definire audemus. Eſto ergo (ſi ita videtur) Cyclaminus radice Caſtaneæ magnitudinis C. B. i. e. Cyclaminum Byzantinum *Cluſ.* à Cyclamino Autumnali hederæ folio ſpecie diverſum. Ejus autem radices (deſcribente Cluſio) valdè turbam exputrentumque corticem habebant, quæ ſtatim ante hyemem folia producebant, Cyclamini verni foliis ferè ſimilia, proná parte pulcherrimè purpuraſcentia, & ſupina candicantibus maculis inſignita, paucioribus tamen angulis prædita: Martio ſequente flores tulit: Verùm quoniam ſubſequentibus annis non tantum folia, ſed nonnunquam etiam flores, autumno præſertim anni, promiſit, plurimum hæſit Cluſius, & an Autumnali Cyclamino an Vernali attribueret, dubitavit.

Cyclaminus Byzantinus Cluſ.

Locus. Pluribus in locis circa Capoladun ſub herbis inter rupes reperiri hunc ait *D. Magnol*, præcipue à la côte de *Sauvaſſole* & *à las Camberons* Martio menſe cum floribus purpuraſcentibus & albis. Verùm Cluſius (ut diximus) dubius hæſit, an Vernus eſſet an Autumnalis, quem Byzantinum vocat, Cyclaminus.

Cyclaminus parva radice *C. B. J. B.* & aliorum quænam planta ſit nos latet, & an à præcedentibus ſpecie diſtincta. De ea enim confusè & obſcurè ſcribunt [illegible].

4. Cyclamen

4. *Cyclamen vernum* Lob. Ger. *folio anguloſo* C. B. *Cyclaminus flore rubro graciliore vernus* J. B.

Cluſ.

Flores profert odoratiſſimos & vulgari ſaturatiores, paulloque graciliores: *folia* aliis minora, in ambitu ferè criſpa, & foliorum Hederæ formam imitantia, teneriora tamen, ſuperâ parte candicantibus maculis aſperſa, angulorum etiam mucronibus albicantibus, pronâ omnino purpuraſcentia.

Variat flore colore albo; cui Cluſius folia attribuit crenatæ ferè rotunditatis.

Lobelius commilitones ſuos flores luteos ad ſe attuliſſe meminit in Adv. *p.* 264.

5. *Cyclamen Antiochenum Autumnale flore purpureo duplici* Park.

Folia huic ſubrotunda Cyclamini æſtivi, minùs anguloſa, maculis albis plena. *Flores* perampli, decapetali interdum aut dodecapetali, colore florum Perſicæ aut Cyclamini verni purpureo, ad ungues ſaturatiore.

Quòd flores tot petalis luxurient accidentarium eſt; nam inveniuntur hujus generis uſitato petalorum numero.

Cap. XV.

Ornithogalo affinis radice tuberoſa, Cyclaminis folio C. bonæ ſpei Breyn.

Breyn.

R*Adice* nititur tuberoſa, craſſa, pugnum penè æquante, coloris purpurei obſoleti, infra in tubera alia, ut futuros heredes diviſa. Ex qua *folia* inter Cyclaminus & Dracunculi paluſtris medium faciem obtinentia, petiolis longis ſuffulta prodeunt, atro-viridia: inter quæ *caulis* ſeſquipedalis, rotundus, viridis, gracilis & penitus nodos exſurgit: quem à medio uſque ad extremum apicem confuſo ordine ambiunt longi pediculi, *floſculos* parvos, ab Ornithogali Hiſp. minoris *Cluſ.* haud multò diverſos, ſuſtinentes, ſenis è candidulo cœruleis & ſubviridibus foliolis obſoletis conſtantes. Fructum non vidit Autor.

Cap. XVI.

Flos Indicus è violaceo fuſcus radice tuberoſa Ferrar.

Ferrar.

RAdicis tuber effigie rapuli, colore eſt intus albo, extra ſubruſo, corpore binos ternóſve digitos lato, ſuperno infernóque umbilico anguſto, & nonnihil intrò ſinuato.

Septembri menſe in fictili primùm depoſitum, germinavit Octobri, tum verno tempore turgere cœpit in florem. *Folia* exeunt è tubere longa & ſæpe cubitalia, lata, nervoſa, ſtriata, gladii modo in mucronem exacuta, diluto virore albicantia, propter humorem candida, rubiſque guttis interſtincta. Medius deinde ſcapus exilit, denſe ramuloſus, & bulboſæ Iridis more articulatus, at brevioribus mucronatis foliis articulatim armatus: ut licet Iridem non nemo vocitet, Gladiolo tamen propior hæc planta videatur. *Flores* ſimplices Narciſſo grandiuſculo proceſſu albo ſuppares, in ſex folia decuſſantur, ſubter vireſcentia, ſupra è violaceo fuſca, nativo tanquam holoſerico villoſa, furva & velut fuligine obſita, per ambitum cirris ſeu fimbriis criſpata & corrugata, atris albidiſque unguibus maculoſa, prominula linea intermicante diſtincta. Medium præterea *ſtylum* faſtigiant tinctùrus atque albicantibus maculis notatum, *ſtaminibus* tenuiſſimis in imo violaceis in ſummo luteolis capillatum, quaternis quoque majuſculis bifidis crocis exterioribus in decuſſim demiſſiùs digeſtis coronatum. A medio caule ad cacumen uſque ſummum è ramulis atque ex ipſo foliorum complexu menſe Martio atque Aprili particulatim exiſtunt: Medicamenti cujuſdam aut mellis excocti inelegantem odorem expirant. Diem aut paullo diutiùs vivunt, deinde contrahuntur & decidunt.

Mira eſt hujus tuberis ſtructura; ex imo enim umbilico fibra prodit, modò longior, modò brevior, narciſſinæ inſtar candida & mediocriter craſſa, cujus ſumma pars & tuberculum paullatim ſoboleſcit. Quare factum eſt non ſemel, ut ejus fibra jam corrupta ſoluto nexu procul à matre præter morem natus fœtus ſubſtituto adhuc miraculo inveniretur: interdum quoque brevioris fibræ ligamine adhuc integro ſoboles matri cohærens & contigua, vel etiam de more adnata deprehenditur.

CAP. XVII.

Iris uvaria Promontorii bonæ ſpei Bod. à Stapel.

[illegible] qui uvulis denſe [illegible] capitulis vel cauam formam habet. [illegible] rotundus, fuſci coloris. *Folia* longa, digitum lata, utroque latere acuta.

[illegible] ad Hyacinthum botryoiden accedere videtur, minimè ad Iridem: verùm ob imperfectionem deſcriptionis quò referenda ſit certo definire nequeo.

CAP. XVIII.

De Aro.

DE Ari Etymo ità Lobelius, Quin ſi è Græco non ſit Ἱερὸν, quaſi Sacrum, ut in Iride factum; plebecula quæ Barbam Aronis vocitat, videtur agnoſcere ex Palæſtino vernaculo & ornamento Aaronis Pontificis ſumptum.

Notæ Ari genericæ ſunt piſtillus in medio flore pro ſtylo nodus, flos monopetalos ſolo fructuum coharens, bacciferum eſſe, fructus enim pulpa humidâ ſemina ambiente conſtat. Foliis integris & maculis defectis à Dracontio differt.

Dracontium à caule Serpentis pellis inſtar maculato dicitur.

A. 1. *Arum* J. B. *vulgare* Ger. *vulgare maculatum & non maculatum* Park. *Arum* 2. & 3. *ſive maculatum maculis candidis vel nigris, & vulgare non maculatum* C. B. Wake Robin, [illegible]

Radix eſt tuberoſa, rotundiuſcula, oblonga, tranſverſa, fibris undiq; in terram demittente, intus candida, pollicem craſſa, tuberculis è lateribus egerminantibus ſe propagantur: è cujus altero extremo folia unà cum caule tria vel quatuor, raris quinque exeunt, quibus hyeme marceſcentibus anno ſequente è contrario extremo nova folia germinant. Sunt autem *folia* oblonga, triangula, verùm [illegible] Sagittæ dicta, ſed latiora, auriculiſque alata, levia, ſupra infraque ſplendentia, ſed hinc minus, unde magis viridantia, maculis nigris interdum reſperſa, guſtu, ut & radix, acerrimo, & linguam acûs inſtar tranſfigentes ſaltem per longum tempus poſtquam guſtaveris: inter quæ *caulis* exſurgit palmaris, teres, ſtriatus, in cujus faſtigio è membranea vaginâ, longâ prominet piſtillum nudum, obtuſum, teres, longum, atro purpureum, *inſima* parte apiculorum coronâ arctè cinctum, [illegible] racemus baccarum, per maturitatem miniati coloris pictarum, denſe ſtipatè conſertarum. Vagina membranacea & piſtillus quum aliquandiu duraverint, marceſcunt & decidunt.

Locus. Ad ſepes & in umbroſis primo vere exit ubiq; ferè.

Vires. Ari cujuſcunq; ſed præcipuè maculati, radix inſigni acrimonia pollet, ita ut ſemel guſtata verno tempore cùm ſucco maximo turget, integro die linguam vellicet. Quantumvis autem acris ſit, ſi penitus exſiccata fuerit & aliquandiu aſſervata, acrimoniam omnem amittit & inſipida evadit.

Radices omnium dum teneræ ſunt lacteum ſuccum ſtillant inciſæ.

* 7 *Hiſt.* ii. Ari radices & folia, teſtibus * Theophraſto & Dioſcoride, olim cibum præbuerunt ſatis gratum, ſed prius in aceto coquebantur ad acrimoniam tollendam. *Non credo noſtratis Ari radicem, quæ [illegible], ulla in Aceto maceratione fieri poſſe eſculentam.*

* 2 *Aliment.* 63. Arum, quod * Galenus in Ægypto edule eſſe ait inſtar raporum, procul dubio erat genus illud quod Colocaſiam vulgò vocant: & tamen monuit me D. *Tancredus Robinſon* ex obſervatione Halbegii ex Indiâ reducis, Radicem Ari coctam ab Indis quibuſdam loco panis haberi: maximam enim & craſſiſſimam ibi creſcere. Fortè intelligit Colocaſiam dictam, quæ revera Ari ſpecies eſt, & in India Orientali copiosè oritur, ex qua & Indi Javanenſes, Malaii, Chinenſes panem conficiunt; referente Bontio: qui hæc de ea ſcripſit. Alpinus Colocaſiam edulem eſſe ait, quod quidem verum eſt, ſed cum cautione eſt intelligendum, ne ignarus quiſpiam vitæ periculum incurrat, cum planta hæc naturâ ſuâ venenata ſit. Itaq; radices ejus craſſas & in taleolas diſſectas Javani per triduum aut quatriduum in profluente macerant, ut mucilaginoſa quæ in iis eſt ſubſtantia abluatur. Nam in hac mucilagine deleteria ejus vis conſiſtit. Tunc expreſſas torculari eaſdem radices Soli ſiccandas exponunt, & dein eas in pollinem terentes, placentas ex iis loco panis & oryzæ conficiunt. Præterea dum hanc radicem coquunt, aqua decoctum abjiciunt, & addita aquâ recenti recoquunt, & tum eas quoq; veſcuntur cum aceto & oleo nucis Indicæ & pipere; ut nos radicibus Betæ rubræ.

In Febre quotidiana quotidiana loco digeſtivi palmam aliis præripit Fæcula radicis Ari. *D. Soame* è Dolæi Lib. 3. C. 14. S. 18.

Radix, ejus maximè quod maculata habet folia, ſive ſicca, ſive recens, tuſa, ac ad unam drachmæ pondere ſumpta, remedium eſt præſtantiſſimum ac minimè fallax adverſus venenum & peſtem: quidam tantundem addunt Theriacæ. *Trag.* & paulo poſt, ad peſtem & Anthracem vix præſtantiorem ac ſalubriorem herbam novi quàm folia Ari recentia impoſita.

Decocta radix melle exempta medetur pectoris morbis omnibus pituitoſis: expectorat enim valdè diſſolvit

diſſimè craſſas lentáſque excreationes, adeóque aſthmaticos maximè juvat: hernias curat, & urinas ciet.

Eadem ſiccata inſigne medicamentum eſt in Scorbuto; nec minùs efficax in affectibus lienis & uteri, frigidis; præſertim in fluxibus. *D. Needham.*

Ad Arthritidem, & fol. Ari, contunduntur & cum [illegible] vaccino applicentur calidè. Valdè prodeſſe, inquit Matthiolus.

Noſtrates mulieres ex Ari radicibus ſtillatitias aquas ad fucum pa[illegible]s ad faciem erugandam illuſtrandámque magnis laudibus efferunt.

Id quod etiam efficacius præſtat inſolatus radicum ſuccus, ceruſſæ ſpeciem referens, quem *Gerſa* corruptè ut videtur à Ceruſſa nomine vulgò vocant: is ſiquidem mirum in modum cuti ſplendorem & nitorem conciliat. *Matth.*

Hujus herbâ & radicibus circa *Maidſton* Cantiani agri non ignobile oppidum ad linteamina mundanda ſaponis loco, aut certè eidem admixtis utuntur. *D. Phil. Skippon.*

Radices Ari cum floribus Sulphuris commiſtas B. Beynon, miſericors ille Samaritanus tanquam ſummum remedium, dum adhuc viveret nobis in Phthiſi revelavit. Doleus L. 1. C. 5. S. [illegible] *D. Soame.*

2. *Arum venis albis* C. B. [illegible] *candidiore folio* Park. *majus Veronenſe* Lob.

Folia eſt viridibus, venis albis diſtinctis, quàm Ari vulgaris duplo majoribus, & in hyemem uſq; durantibus, aliàs Aro vulgari ſimillimis. Acini, (obſervante Dodonæo) minùs ſaturato, ſed ad croci inclinante colore rubent. Cætera Aro vulgari reſpondent.

Primò in inſulis circa Venetias ſe nobis in conſpectum dedit, etiam Novembri menſe virens: poſtea in Lombardia peregrinantibus occurrebat.

3. *Arum Byzantinum* Cluſ. J. B. C. B. Park. *Dracunculum minus* Ger. quoad icon.

Cluſ.

Hujus *folia*, referente Cluſio, primis duobus annis poſtquam tuber Conſtantinopoli acceperat, ad Ariſari latifolii folia ſatis accedebant, nec valdè mucronata erant, ſed potius orbicularem figuram referebant, nec radix valde diſſimilis. Verùm poſtquam ea augeri cœpit, digitalem longitudinem adquiſivit, multis tuberculis inæqualem, & uncialem aut ampliorem craſſitudinem, multáſque proles adnatas habuit: *folia* item protulit longè majora, ad Ari foliorum formam plerumque accedentia, niſi illis minùs ſplendentia ſupernè & infernè. Interdum ante brumam folia emittit. [illegible] vernis foliis quandam differentiam obſervavit Cluſius, quod ad formam & figuram attinet, ſunt enim illa prorſus ſimilis formæ, ſed inæqualis magnitudinis; & in quibuſdam plantis licet ex eadem matre abruptis folia erant nigris aliquot exilibus maculis diſtincta, alia minimè: tum etiam flos colore variat, nam plantæ maculis nigris notata folia habentes penicillum purpureum folliculo incluſum habuerunt, aliæ verò candicantem, atq; poſtremæ folia ante hyemem plerunq; germinare ſolebant, alteræ novo vere duntaxat.

4. *A*[illegible] Alpin. exot.

Alpin.

Radices majores quàm in hactenus deſcriptis Ari ſpeciebus, radiculis fibroſis aliiſque proculis parvis Colocaſiis ſtrongylorhizis perſimilis, ſex ſeptémve ad plus ſingulæ folia producunt ampla, longis pediculis prædita, ad Perſonatiæ quàm Ari vulgaris magis accedentia, elegantióraque viridióra: inter quæ caulis exit rectus, dodrantalis, craſſitie ferè digiti minoris, cum involucro Ari vaginæ ſimili, ſed longiore & latiore cum flore Ari & fructibus, ſed longè minoribus. *Radix* rotunda, & in germen ad acutum declinans, exteriùs tenui cute tegitur ad obſcurum ſubfuſcante, intus candida, eximiæ acrimoniæ: exterius etiam quoſdam globulos parvos per totam ſuperficiem ſparſos habet, qui ſuo tempore germinant, non ſecus quàm in Colocaſiis.

5. *Arum maximum Ægyptiacum, quod vulgò Colocaſia* C. B. *Ar. Ægypt. rotunda & longa ra*[illegible] *vulgò Colocaſia dicta* Park. *Colocaſia* Cluſ. J. B. *Ægyp*[illegible] Ger.

Radix tuberoſa, craſſa, magna, Cluſio & J. Bauhino duplex, altera alteri impoſita, intercedente cervice ut lagenulam imitari videatur. [P. Alpinus radices duplicis figuræ obſervavit quaſdam longas, quaſdam rotundas, magnitudine mali Cotonei; hæ exteriùs rubeſcunt, intus candicant, & guſtu acres cum adſtrictione obſervantur.] Veſca, intus alba, fibris adnatis ſe propagans. *Folia* terna aut quaterna Nymphææ foliorum figura, & magnitudine, longis, utrinque ſubrotundis aliis ſimiliter crenata, craſſa, levia, ſed averſa parte nervi obliqui in margines excurrunt craſſiuſculi, à nervo per longum diſcurrente producti, quos venulæ intercedunt undatim; pediculus autem craſſus non extremo folio, ſed aliquot digitos integro folio inſeritur.

Hæc in locis natalibus Ægypto, Creta & Cypro inſulis, ubi ſponte & copioſiſſimè provenit nunquam florere dicitur. Alpino, Bellonio aliiſque atteſtantibus ſe nunquam, licet ſedulò perquiſiverint in Ægypto florentem vidiſſe, nec ab aliis obſervatam audiviſſe, Ægyptiis eos deridentibus qui rogârunt ut flores fructúſque Colocaſiarum ipſis oſtenderent, quod videlicet eam flore omni & fructu deſtitutam eſſe ſe compertum habere crederent. Verùm quòd in Italia interdum floreat, tum viri doctiſſimi Fer. Imperatus & Fab. Columna Alpinum monuerunt, tum experientia propria olim contra ſentientem convicit.

Hujus plantæ in ſecretiori Alpini horto primùm *cauliculus* exiit rectus, rotundus, Aſparagi craſſitie, cum foliis ejuſdem concolor, in cujus apice vagina ſeu involucrum longum Ari involucris ſimilli-

mum

etiam continetur, minus quàm in Aro, in ſubulæ admodum definens, undique clauſum, coloris [illegible] cui viride ſit permixtum. Quòd [illegible] ſolis per longum explicat, floretque, excedit digiti [illegible] cui viride ſit [illegible], colore candido, ac velutí ſerpentis caudam, quaſi ſerpentis longitudine, [illegible] craſſitie, colore candido, ac veluti ſerpentis caudam, quaſi ſerpen-tis longitudinem foris ex ore exertam ſimulantem. Quæ Columna habet de hujuſce plantæ floribus à [illegible] obſervatis cum Alpini relatione non bene conveniunt, ea ergo in medium proferemus: Proprium (inquit) habet hæc planta quòd non profert caulem, ſed ejus vice emittit primo folium, quodam folliculi modo, quod à reliquis foliis diſtinguit petiolus in imo ab aliis, nam qui flores editurus eſt [illegible] parte folliculoſus eſt: Proprium etiam habet quòd non unicum florem, ſed plures emittit, [illegible] terno ex ſingulis foliorum imis folliculoſis petiolis, effigie vulgaris Ari noſtratis, cucullata, non ita cava, anguſtiſſima Ariſtro proxima, medium habentes julum craſſum, in tenuitatem abeuntem, ſemipalmum, & deinde in hortum accenſum ut in Aro, ſed omnia oblongiora & anguſtiora, [illegible] & leviora, colore etiam dilutiore, ac odorata, grato odore inter Lilium & Narciſſum, [illegible] marceſcunt, incipientes ab imo florere, paulatimque emergentes unus poſt alium. Fructumque acinoſum pallentem in Italia nunquam ad perfectam maturitatem perduxiſſe audivi P. Alpinus.

Radicem Columna deſcribit bulboſam, magnam, Scillæ æmulam in vetuſtiore, foris ruſeſcentem, intus candicantem, bulbulis ſe obliquè propagantem, non Arundinaceam, geniculis aſperam, ſed lævem & orbiculatam.

Alpinus radices formâ differre obſervavit: ac alteram quidem μακρόῤῥιζον, alteram στρογγυλόῤῥιζον, i. e. longâ & rotundâ radice præditam. Macrorrhizæ folia longè minora cernuntur, teneriora & magis in acutum deſinentia, coloriſque viridis dilutioris; pediculi iidem ſunt longè ſubtiliores, guſtûs multò acrioris acrimoniſque. Radix verò longè gracilior, exterius obſcurior intus non ita alba ut alterius; ſaporis iidem acrioris: quæ & rectà in terram deſcendere videtur, veluti Betæ radix. Hanc ſpeciem non admodum frequentem eſſe tradit, nec unquam, quod audiverit, in Italia florem produxiſſe.

Rotundæ à prioribus differre viſæ ſunt, quod iis longè majores in latitudine quadrantem fuerunt, & velut compreſſæ & latæ, quæ id proprium habent, ut non omnes in apice radicis medio germinent, at circumcirca, nihil germinis in apice radicis medio producentes: [prius dixerat quod germinent harum nonnullæ in apice radicis medio, ut omnes aliæ bulboſæ faciunt: Columnæ quoque radix hujus plantæ bulboſa eſt.]

Hujus radix & tota planta acris eſt, non alio quàm Ari modo, quamvis mitior, & [illegible] in cibo & aliis ejus uſus eſt. Differt ab Aro vulgari, quod Julus medius eſt floſculis ornatus dimidia ſua parte, & reliquâ in tenuitatem abit, in vulgari verò Julus in imo tenuis & in ſummo craſſior, piſtilli figurâ, abſque floſculis, ſed lævis. Hanc ergo plantam non eſſe Colocaſium ſeu Fabam Ægyptiam Antiquorum manifeſtius eſt, quàm ut contrariæ opinioni refutandæ tempus inſumere operæ pretium ſit. Vide ſi placet F. Columnam de hac re. Nomen Ægyptiacum Culcas Recentiores ut ità ſentirent induxiſſe videtur.

Locus. Planta hæc in rivulis & aquoſis apud Ægyptios ſponte oritur, qui magnâ curâ & diligentiâ eam colunt. At non in Ægypto duntaxat ſpontanea eſt, ſed & in Creta, obſervante Bellonio, & in Syria, referente Rauwolfio: atque, etiam in Cypro, & Sicilia ut alii annotârunt: quin & in Italia, agro Salernitano frequentem invenit in quadam valleculâ F. Donatus de Eremita, aquoſo loco declivi ſupra portam dictam dell' Annunciata, ut refert F. Columna.

Radix in Ægypto, Syria, aliiſque regionibus Orientalibus in cibis expetitur, eâque coctâ frequenter veſcuntur incolæ, nec minor hominum numero eâ ali dicitur quàm in Germania rapo, (licet illis & flavâ Paſtinacâ non careant) quibus tamen minus grata ſit. Addit F. Columna radicem hanc Neapoli à Turcis & Africanis mancipiis expeti, atque in cibo celebrari. Bontius naturâ ſuâ venenatam eſſe ſcribit nec niſi aquâ per triduum maceratam, edulem eſſe.

6. *Dracunculus aquaticus* Ger. J. B. *noſter aquaticus* Park. *paluſtris ſive radice* [illegible] *Plinii* C. B.

J. B.

Non bulboſam, aliorum Dracunculorum Arique more *radicem* habet, ſed digitalis craſſitudinis, prælongam, geniculatam, tranſverſis ſive lateralis paluſtrium locorum ſolo incumbentem, cui figitur ex articulis demiſſa fibrarum ſoboles numeroſa, boſtrychi ſeu cincinni inſtar. *Folia* ex eadem exoriuntur, pediculis dodrantalibus hærentia, Hederaceis paria [imo majora] figurâ quoque ſimilia, nullis per ambitum angulis, in acutum deſinentia, polita, virentia. In foliis [illegible] quod ſummo caulis [illegible] racemus comprehenditur ei ſimilis quem Arum profert. Dodonæus fructus initio quidem [illegible] candidiſque ſtaminibus, quæ pro flore ſunt circumdatum exoreſcit, inde in racemum, primum viridem, cùm maturuit rubentem. Naſcitur juxta rivulos & in foſſis paludoſis.

Locus. Nos in foſſis paluſtribus propè *Sevenbergen* Hollandiæ obſervavimus.

7. *A*[illegible] *Indic* Andalar *dictum Zenon* hiſt. Ind. cap. 12.

Hæc herba (deſcribente P. Matthæo) facit radicem ſimilem Aro vulg. cum aliquibus parvis radicibus appenſis. Ex hac naſcitur virga acuüm viridibus circumdata, quæ extollitur ad tres palmos: In vertice gignit pyramidem, ex baccis viridibus compoſitam ad ſimilitudinem cupreſſi, quæ dum ſunt maturæ rubeſcunt cum pulla in medio. *Folia* ſunt duo, & à radice unde habent originem, [illegible] conſiliantur, unum in aliud inferens, ex quorum medio exit virga vel caulis habens folia ad formam ſemicirculi, coloris qui in viridi rubeſcit, nigris maculis aſperſa, & ſunt pulcherrima viſu. Fructus & radix ſunt calidiſſima, quibus Indi utuntur contra morbos frigidos.

Panis

Pater Matthæus obſervavit hanc plantam in horto D. [illegible] in Arabia [illegible]fa, in urbe Balſora, quæ ad Euphratem ſita eſt.

Ob inſolitam & enormem foliorum figuram ſuſpecta eſt nobis hæc planta.

8. *Arum Indicum* Rumphal *dictum* Z[illegible] Hiſt. bot. cap. 93.

Rumphal vulgò dicitur Ignome; producit florem oblongum, unico folio, pictum ad modum Tuppe coloris flavi, ex rubro maculatum, odoris acuti, ex cujus medio exit lingua ad modum Serpentis, ſed non pictum, coloris ſubflavi: truncus altus, æqualiter maculatus, coloris ſupradicti: ſuccus ebibitus noxius eſt: utuntur radicibus ad ſanandos morſus ſerpentum, ſi vulnus eſt recens: quod ſi non ferro vulnus iterum aperiunt & ſic curant. *Vires.*

Eſt etiam remedium inſigne trita & impoſita ſupra partem morbo Gallico affectam: expurgat enim & ſanat.

9. *Ariſarum latifolium* Park. Ger. *latifolium quibuſdam* J. B. *latifolium alterum* C. B. *item latifolium* [illegible] Cluſ.

Hederæ aut Smilacis ferè *folia*, tria aut quatuor, viridia, mollia; ſatis tamen carnoſa, acris ſaporis, oblongo pediculo innixa, anteriore parte quà pediculo adhærent, utrinq; pennata, Ari foliorum æmula, ſed obtuſioribus & quaſi orbiculatis angulis: inter quæ pediculus duas uncias longus, multis rubris maculis diſtinctus emergit, cui oblongus *flos* inſidet, monachalis cuculli ſive Ariſtolochiæ floris modo efformatus, amplior tamen, extremâ parte fuſci coloris, qui deorſum radiatim tendit, in cæteris albus caninum olens, piſtillum obtuſum incurvum, & veluti ex cucullo proſpiciens continens. *Radix* rotunda, globoſa, Aro minor, foris nigricans intus alba, aliquando etiam tuberoſa & oblonga, initio dulcis, deinde acris, minùs tamen Ari radice (licet Veteres contra ſentiant) fibris aliquot ſupra eam expanſis, ut in Orchidibus.

Aliud etiam ejus genus invenitur paullò amplioribus foliis, & rotundioribus aliquantulum atque mollioribus, pluribus tuberculis ſe propagans, oblongiſq; & craſſas radiculas ſæpius in latum obliquum ſpargens. *Varietas.*

Fructum non deſcribit Cluſius, [illegible] obſervavimus. In aggeribus ſepium & umbroſis, itinere à Maſſa ad Lucam copioſam vidimus, Aprilis initio florentem: poſtea etiam in Gallo-provincia, non longè à Tolona portu, ad montium latera. Cluſius in collibus Luſitaniæ frequentem, ſalebroſo & lapidoſo ſolo, ad ſepes & juxta vias obſervavit, &c. Frigoris admodum impatiens eſt, neque in hortos noſtros tranſlatum floret.

10. *Ariſarum anguſtifolium* J. B. Ger. *anguſtifolium* Park. *anguſtifolium, Dioſcoridis forte* C. B. Cluſ.

Folia longa ſunt & anguſta, inſtar ferè Plantaginis anguſtifoliæ foliorum, viridia, ſplendentia, quina aut ſena: poſt quæ *flos* ſeu cucullus longior & mucronatus, retrorſum inflexus & albicans prodit; è cujus rima oblongus veluti vermis exilit, ſpithamæ interdum longitudine, inflexus, coloris aut purpuraſcentis, aut ex purpura vireſcentis, non ille quidem obtuſus extima parte, ſed mucronatus: *Fructus*, racemi inſtar confertus, albus, vix terrâ emergens, ſuo tempore ſubſequitur. Vivax magis eſt quàm ſuperius, neq; tantâ curâ indiget.

In agro Romano inveniri aiunt ſpontaneum Cluſius ab Imperato accepit miſſum Neapoli: ſponte naſcens non vidit, uti neq; nos. *Locus.*

Fructum in horto noſtro vere tandem è terra protulit.

CAP. XIX.

De Dracontio.

DRacontium ſive Serpentaria à caule Serpentinæ pellis inſtar maculoſo nomen traxit. Foliis multifidis ſeu in plures lacinias diviſis, caule maculato, ſeu membranaceo folliculo maculoſe inferius veſtito, ab Aro diſtinguitur.

1. *Dracontium majus* Ger. *Dracunculus major vulgaris* J. B. Park. *polyphyllus* C. B. Dragons.

J. B.

Dracunculo majori profundè in terram depacta *radix* eſt, ferè orbiculata, volam implens, cujus lateribus parvi bulbi plures, quibus ſe propagat adnaſci conſueverunt, foris colore buxeo, intus candido, ſapore fervido. *Caulis* unicus, rectus, pollicaris & craſſior, cubitos duos altus, maculoſa colubri tergora affabrè mentiens, è tunicis convolutis conſtans: ipſa verò *folia* pediculis dodrantalibus fungoſis donata, in ſegmenta digitata finduntur, lævore & ſplendore Ari, craſſitie & colore pari: è quorum medio eluctatus caulis vix digiti minimi craſſitudinem æquat, è cujus ſcapo vagina pedalis exit, coloris foris herbacei, intus in purpura rubentis, è ſinu piſtillum promens nigrum, Ari piſtillo majus, in mucronem acutiorem deſinens: ſubſequitur fructus racemoſus, granis per maturitatem rubentibus. Odor floris valdè fœtidus.

2. Dra-

2. *Dracontium polyphyllum caule non maculato N. D.* Hort. Lugd. Bat.

3. *Serpentaria major ſeu Dracunculus major polyphyllus Braſilienſis* Marggr.

Cauliculus aſſurgit ad duorum pedum altitudinem, rotundus, digitum craſſus, ex viridi, flavo & albo variegatus inſtar Serpentis: quilibet folium gerit circumferentiâ folii Pæoniæ, in quatuor aut quinque lacinias diviſum, conſtantque quælibet lacinia nervum craſſum, & variè in ambitum exſectum ut plurimum Hieracii aut Chondrillæ folia; ſunt autem folia glabra & viridia. Inter folia exſurgit caulis florem ſuſtinens, ut in reliquis, è cujus ſummitate prodit vagina, pedem aut ampliùs longa, plus quinque digit. craſſa, in extremo acuminata, quæ ſe aperiens pediculum ſatis craſſum monſtrat, ad quem ſpicæ in modum, ut in Milio Indico, compoſita ſunt grana, Milii magnitudine, ſtriata, rotunda, ſucculenta, quorum ſex particulis compoſita, primò viridia, hinc flava, & punctulis rubeis ſubtilibus variegata, ubi maturantur rubra. In his granis continentur *ſemen* figuræ ovalis, nuclei interioris Ceraſi magnitudine. *Radix* rotunda eſt, pomum magnitudine æquans aut etiam ſuperans, corticula ex albo ruſeſcente tecta, ſuperius ubi caulis erumpit multa habens filamenta. Saporis eſt acris inſtar Ari.

4. *Serpentaria triphylla Braſiliana* C. B.

Imperfectè *deſcribitur* à C. Bauhino in Prodromo. Nos ergo deſcriptionem ejus è *D. Dodart* ſupplebimus.

Radix rotunda à capite ſui ſummis partes multas tenues, albicantes fibras emittit. Caulis inferius membranâ ſeu maculosâ tegitur. Folia Ari ſimilia. C. Bauhinus folia & florem ità deſcribit, Folii pediculus palmaris & lævis, in cujus ſummo folium tenue, albidè virens, fibroſum, ſubrotundum, trifidum, in exquiſitum apicem deſinens, duabus partibus inferioribus, & quidem infernè ſinuato obtuſis, quorum quodlibet uncias binas cum dimidia latum, longitudine verò uncias quatuor ſuperat. Flos Serpentariæ majoris formâ, ſimiliter pediculo tranſverſali donatus, longitudine unciarum quinque, latitudine ſeſcunciali, atro-rubens, ſtriatus, venis albicantibus per medium maximè excurrentibus, piſtillo nigricante, oblongo, ex ruſo fuſco *D. Dodart* tres digitos longo, quod ſpicam tandem producit è parvis rubicundis granis compoſitam membranis longè foliaceis cinctis.

Radix inſipida eſt, reliquæ partes guſtanti initio dulcia, verùm aliquandiu maſticatæ acerrimæ.

Umbrâ gaudet per hyemem reponenda: à Canada miſſa.

CAP. XX.

De Orchide in genere.

ORchis i. e. Teſticulus, cur dictum ſit hoc Plantæ genus, neminem qui ejus radicem unquam viderit latere poteſt: Quod ſi quem forte lateat, Spigelium attendat in *Iſagoge ad rem herbariam* rationem reddentem his verbis. *Cumque herbæ quæ bulboſas binas aut ternas habent radices inſtar teſticulorum, ſemen humanum nonnihil redolentes, Orchides cenſentur.*

Satyrium à Satyris dictum ob incendium libidinis, quòd Veneris incentivum, ut vocant, eſſet præ reliquis bulbis. Satyria dicuntur quibus unicus eſt bulbus, Orchides quibus gemini, autore Dioſcoride. Spigelius, neſcio quo autore, *Satyrium propriè dici ait quod ternas habet radices, Orchidum radicibus ſimiles, unam quæ ſurſum erigitur virilis membri formâ, duas alias inferius, ex eadem more teſticulorum modo dependentes.* Quod ſi verum ſit, nulla fortaſſe, certè pauciſſima, erunt Satyria.

Cæterum cùm Orchidum hiſtoria magna confuſione & obſcuritate laboret, partim ob multitudinem ſpecierum, & nonnullarum etiam ſimilitudinem, partim ob earum apud botanicos deſcriptiones, adeò breves interdum & generales ut & una pluribus, & plures uni alicui ſpeciei accommodari poſſint: unde perſpicaciſſimum quemque & in his ſtudiis verſatiſſimum, perſæpe torquerent & perplexum redderent neceſſe eſt: At neque icones ſæpius expediant, vel quia minus diligenter pictæ, vel quia notæ quibus cognitæ inter ſe diſtingui poſſint picturâ exprimi nequeant; Nos ut lucem ei aliquam fœneremur, certa & clara, nobiſque penitus perſpecta ab ambiguis & obſcuris, quæ Oedipo cuidam enodanda relinquimus, diſtinguemus.

§ I. *De Orchide teſticulata, quæ vel geminum, vel ſimplicem, vel interdum triplicem habet bulbum, nunquam in digitos manifeſtè diviſum.*

A. 1. *Orchis barbata fœtida* J. B. *Tragorchis maximus & Trag. mas* Ger. *Tr. maxima & Tr. vulgaris* Park. *Orchis fœtida 1. ſeu barbata odore hirci, breviore latioreque folio* C. B. *item 2. ſeu odore hirci, longiore anguſtioreque folio* ejuſdem. The Lizard-flower, or great Goat-ſtones.

J. B.

Hujus folia & reliquæ plantæ partes, ſi cum congeneribus conferantur, plerumque majora videntur, quippe cùm bulbos Juglandem unà cum ſuo teſtu carnoſo æquantes magnitudine obſervaverimus.

mus. *Folia* multa, magna, Liliacea, levia, & à radice, & in caule ad ipſam uſque ſpicam ferè nata. *Caulis* craſſus ſpicam denſam ſuſtinet *florum* fœtidorum: quorum ſinguli pediculo viridi (cui appoſitum foliolum ſextante longius) intorto, ventricoſo inſident, calcari admodum brevi & viridi, galeâ & alis foris ex albo virentibus, intus purpuraſcentibus punctis & ſtriis notato. A labello exterius albido, internis purpurâ punctato aruncus demittitur, triplici cincinno [illegible] quorum laterales criſpi breviuſculique & convoluti interdum, medius [illegible] Odor gravis & viroſus. *Semen* in valvulis oblongis ſtriatis percexiguum.

Solo pinguiſſimo naſcitur *Lobel.* Floret circa finem Maii, & ferè uſque ad medium Junii. Provenit in collibus muſcoſis, præſertim inter umbroſas convalles. *J. B.* In Cantio viâ quæ à *Crayford* ad *Dartford* oppidum ducit invenit *D. Bowles.* Cur Jo. Bauhinus, quem ſequimur, non ſeparet Orchin fœtidam 1. & 2. *C. B.* apud ipſum vide. *Tempus & Locus.*

2. *Tragorchis* [illegible] Park. [illegible] C. B. *Tragorchis fœmina* Ger.

Geminum habet *bulbum*, mediocrem, rotundum, alterum ſuperius, alterum inferius ſitum, ut in aliis ferè fit. *Caulis* plerunque pedalis, ab imo ad ſummum uſque *foliis* veſtitus, longis, anguſtis, acutis, carinatis, quæ ſinu ſuo ipſum amplectuntur: in nonnullis plantis decem vel duodecim folia numeravi. Summo cauli inſidet ſpica florum congeſta, duos digitos longa, obſoletâ purpurâ tincta. Singulis floſculis ad pediculi exortum apponitur folium ſatis longum. *Floſculi* ipſi parvi pediculis inſident brevibus, adeóque contortis, ut calcaria velut amplectantur. Galea, ut in aliis, quinque componitur foliolis adeò arctè convenientibus & velut agglutinatis, ut una & continua lamina videantur. Labellum breve eſt, retrorſum flexum, magis etiam quam in ulla alia quam hactenus viderim Orchidis ſpecie, in medio ſeu rictu ipſo punctulis purpureis aſperſum. Dividitur autem in tres lacinias ſatis latas, quarum media longiſſima eſt: Color laciniarum ex herbaceo nigricans ſeu fuliginoſus. Odor caninum ingratus.

Florentem invenimus Maii 26. prope Genevam in paſcuis trans Rhodanum. *Locus.*

Orchis illa quam Cluſius in pratis urbi Londinenſi proximis eruebat, ſpicâ florum purpureorum, teterrimi odoris, quamam fuerit ignoramus: nihil ejuſmodi nobis unquam occurrit, neque in pratis circa Londinum neque alibi in Anglia.

Orchin Batavicam vi. *Cluſ. hiſt.* quam ingrati odoris eſſe ſcribit, nec ineptè Tragorchin minorem nuncupari poſſe, caule dodrantali, tribus quatuorve anguſtis foliis cincto, ſpicam ſuſtinente florum elegantem externâ rubri coloris interne vero paulò dilutiore, trifido labro propendente, Orchidi noſtræ ſerotinæ purpureæ ſpica congeſta pyramidali eandem cenſeo. Nam & ipſe Cluſius hanc in hortos tranſlatam latius explicare florum comam, in metæ quaſi formam deſinentem ſcribit.

3. *Orchis ſtratiomatica* Ger. *ſtrat. major* J. B. *militaris ſive ſtratiomatica major* Park. *latifolia altera* Cluſ. *Cynoſorchis militaris major* C. B.

[illegible] [pene cubitali *Cluſ.*] folio ampliſſimo, i. e. longo ſimul & lato, & ſubrotundo inter initia. *Flos* intus candidus, maculis purpureis interſtinctus, foris velut fibris purpureis ac cerinis impenſius rubens. [Cluſius exalbidam Galeam Orchidi ſuæ latifoliæ alteri attribuit.]

Hujus (inquit J. Bauhinus) provenit [illegible] in ſylvula Floriſſæ vallis. Erumpit menſe Decembri, floret autem Maii auſpiciis ad finem uſque. In ſylvis *Nemetbwywar* oppido vicinis & in [illegible] ſaltu ſupra *Mandorſtorf* obſervavit Cluſius.

Meritò quærit J. Bauhinus cur frater C. Bauhinus Orchidem latifoliam alteram *Cluſ.* bifoliam vocet, cùm Cluſius talem eſſe non ſcribat, quin iconem cui multa folia pro ea ponit, quæ à Lobelio ſtratiomatica dicitur. C. Bauhinus tamen Orchidem pſychodem diphyllam *Lob.* hujus ſynonymum facit, & ſtratiomaticam *Lob.* (cujus icon eadem eſt cum Cluſiana Orchidis latifoliæ alterius, ut diximus) Orchidis ſuæ militaris majoris ſynonymum facit. Nos certè hæc non intelligimus. C. Bauhinus per inadvertentiam Orchidem latifoliam alteram Cluſii bis ponit, primò pro ſynonymo Orchidis bifoliæ alterius erroneè; deinde pro Synonymo Cynoſorchidis militaris majoris.

4. *Orchis bifolia latiſſima* C. B. *Serapias bifol. latiſſima* Park. 1. *ampliſſimis foliis* Cluſ. [illegible] *chis altera pſychodes* [illegible] *ſecunda* C. Gemmæ. *Cluſ.*

Bina habet folia, Ellebori albi foliis magnitudine non cedentia, aliquot venis à pediculo ad extremum uſque folium productis ſimiliter inſignita, supernè virentia, infernè dilutiora, proſus tamen ſplendentia. *Caulem* cubitalem, paucis foliis ſive involucris præditum, pentagonum; *flores* in ſummo ſpicatim cohærentes, cujus autem coloris, cujuſve formæ ignoro, cùm antequam aperirentur plantam duntaxat obſervaverim: *Radices* binas, craſſas, & parvi Napi modo oblongas, ſupra quas infimo caulis tuberculo aliquot fibræ ſatis craſſæ.

In declivitate montis, cui inædificata eſt arx *Grebon*, inter Savum & Dravum amnes, binis ultra Waraſdinum milliaribus, obſervavit Cluſius. Cùm hujus deſcriptio apud Cluſium imperfecta ſit, nec quicquam præterea, quod ſciamus, eam deſcripſerit, quo referri debeat dubii ſumus. *Locus.*

5. *Cynoſorchis five Dodonæi* J. B. *latifolia hiante cucullo* [illegible] C. B. *major latifolia altera* Park. *Cynoſorchis major* Ger. *Dod.*

Folia habet lata, pinguia, Lilii foliis propemodum ſimilia: *caulem* pedalem aut altiorem, anguloſum [Lobelio ſeſquipedalem, glabrum, nitidum, cavum in ſummo] & in eo *flores* copioſos, ſpicatim digeſtos, colore rubente dilutæ purpuræ, cucullo aut galeæ patenti ſimiles, ex quibus pars

interiore laciniosum quiddam canis aut alterius animalis quadrupedis exuvio ſimile dependet, dilute & ipſum purpuraſcens, punctulis magis purpureis reſperſum. Lobelius florem odoratum, purpureum, maculis [illegible] pullis variegatum ei attribuit. [illegible] habent, omnibus ferè Orchidibus communia ſunt.

Quartinam Orchidis ſpeciem deſcribant Dodonæus & Lobelius nos neſcimus; & an à quoquam præterea Botanico alio nomine deſcripta ſit: certè notæ quas tradunt generales ſunt, & nos incertos relinquunt. Quid [illegible] in pratis rigua frequentiſſimam ſcribit: Ubi quæſo terrarum? nobis in Anglia & regionibus tranſmarinis plantas ſedulo indagantibus nullibi conſpecta eſt.

C. Bauhinus hoc refert Cynoſorchidem marem quartam Tragi: J. Bauhinus eam ſeparat, & ſub titulo Orchis alias purpurea, alias ex roſeo candidæ ſive quartæ Trago proponit. Hujus ſententia nobis magis probatur: inquirendum tamen proponit, annon Tragus fortè intellexerit Orchin majorem totam purpuream, cui revera deſcriptio Tragi convenit. Magna confuſio & obſcuritas.

6. *Orchis magna, latis foliis, galeâ fuſca vel nigricante* J. B.

J. B.

Folia habet quatuor aut quinque, magna, Liliacea, palmaria, & ſeſquipalmaria, uncias circiter tres lata, ſtriata, nitida, & præter hæc duorum foliorum in ſepta rudimenta. *Caulis* ſtriatus, ſeſquicubitalis, ſuperiora verſus purpuraſcens, in quo *florum* thyrſus nigriſculorum, galeâ brevi, atropurpureâ, ſtriatâ, quibus apprimuntur binæ alæ concolores, calcari parvo ad pediculum longiuſculum connexum anguloſumque appenſo: Ex pediculo pendet labellum, externæ Martis aut Zibellini expanſis egregiè exprimens unà cum cruſculis & caudâ, adverſa parte ex albo purpuraſcens. Interna floris penetralia rubro candidóque variata ſunt. Odor levis non ingratus: ſapor viſcidus non inſuavis.

Locus & Tempus. [illegible] ſylvoſi cujuſdam collis propè montem *Salevae* non longè à Geneva invenimus, Maio menſe florentem.

A. 7. *Orchis morio mas foliis maculatis* C. B. Park. *Cynoſorchis morio mas* Ger. emac. *Orchis major, tota purpurea, maculoſo folio* J. B. The male Fool ſtones.

Radices geminæ, olivarum modo rotundæ; una nova & plena, altera fungoſa, rugoſa & flaccida. *Folia* ad radicem ſex ſeptemve, & interdum plura, modicè lata, lævia, Lilii foliis ſimilia, ſuperius maculis aliquot ex rubro nigricantibus ſignata, nonnunquam iis carentia, quorum unum & ſubinde alterum caulem quoque circumplectitur. *Caulis* dodrantalis aut pedalis, teres, ſtriatus. *Flores* in ſpica longâ purpurei, numeroſi, odoratu & aſpectui grati, circa umbilicum albidiores, & punctis paſſim purpureis ſaturatioribus picti, poſtremis calcaneum habentes brevia & craſſiora. Folia illa anguſta & acuta quæ à galeæ lateribus exurgunt, & in hoc genus floſculis alæ dici ſolent, nonnihil extant veluti auriculæ quædam, & in acutum mucronem deſinunt. Ad pediculum floſculi uniuſcujuſque apponitur folium acuminatum, purpureum. Floſculi in ſpica non admodum artè ſtipati ſunt.

Tempus. Floret circa finem Aprilis & initio Maii, eſtque frequens in dumetis & pratis; & vel indè à reliquis hujus generis dignoſci poteſt, quod omnium quæ apud nos ſponte oriuntur prima floret.

Orchidem majorem totam purpuream non maculatam *J. B.* cùm ipſe conſiderandum proponat qui in re, dempta maculis nigris in foliis, differat à deſcripta, non niſi accidentibus quibuſdam ab ea differre exiſtimamus, non aliter quàm Arum vulgare non maculatum à maculato: quamvis (ut verum fateamur) nonnullæ ſunt in deſcriptione notæ quæ diverſam arguere videntur: v. g. flores conferti, odore ferè nullo, calcari lato longo.

A. 8. *Orchis morio fœmina* Park. C. B. *Cynoſorchis morio fœmina* Ger. *Orchis minor purpurea & aliorum colorum cum alis virentibus* J. B. The female Fool ſtones.

Radices geminæ, rotundæ, nucis myriſticæ parvæ magnitudinem æquant, altera ſuperior, altera inferior, cum fibris aliquot ſuperius adnatis, ut in hujus generis aliis. *Folia* quatuor aut plura ſummatelluri jacentia, non admodum longa, neque grandia, reflexa plerumque & quodammodo intorta; minimè maculoſa: in caule palmari dilo plerumque exiſtunt eum amplexa. Spica *florum* brevior eſt quàm in Cynoſorchi morione mari; *flores* pauciores, purpurei, & interdum carnei aut albi, ſuaveolentes, labello latiore punctis purpureis ſaturatioribus notato. Alæ breviores, concavæ, minus quàm in * illo extantes, cujuſcunque demum coloris ſint virentibus lineis ſtriatæ, quâ notâ ab omnibus quas hactenus vidimus Orchidibus diſtinguitur. Floſculorum pediculis apponitur folium purpuraſcens. Floret circa finem Maii, & pro Veris conſtitutione interdum maturius. In paſcuis uliginoſis ferè obvia eſt.

* Cynoſorchi morione mari.

Vires & Uſus. Orchis calid. & hum. ſaporis eſt dulcis. Ulus præcip. (ex ſignatura laſciva) ad virilem fortitudinem reſtaurandam: Sic & uterum confortare creditur & ad conceptionem diſponere. *Schrod.*

Ad conceptionem juvandam ℞ Sal. Satyrion. Scrup. ß. cum vino Malvatico aut Aq. vitæ Mulieri ſæpius poſt Menſtruorum fluxum. Multas fœminas hoc remedio curavit Hartmannus. *D. Hulſe.*

* 9. *Cynoſorchis latifolia ſpicâ compactâ* C. B. Park. *Orchis ſive Cynoſorchis tertius Dodonæi, Lobelio major alter* J. B. *Cynoſorchis paluſtris.*

Dod.

Folia edit anguſta, ſtriata, Plantaginis anguſtifoliæ foliis quodammodo ſimilia: caulem [illegible] talem: *flores* in brevi denſâque ſpicâ copioſos, colore foris puniceo & obſcuriorem purpuram referente, intus verò albicante, eadem cum * ſuperiore formæ ſed tamen minores; dependentes quæque ex ipſis veluti & inferne exigui Quadrupedis veluti humanis rudimenta. *Radices* ſubſunt aliorum Orchidum ſimiles.

* Cynoſorchi alter Dodon.

[illegible] J. Bauhinus) cum Cynoſorchide maiore Lobelii & priore Dodonæi, [illegible] Nobis idem videtur.

In herbidis locis Valenæ ſylvæ, viâ quâ itur ad pagum *Violi*, Maio menſe copioſè florentem [illegible] legit *D. Magnol.* Unam notam aliquam characteriſticam nobis dediſſet, quâ eam ab aliis omnibus certo diſtinguere poſſemus. Mirum Dodor[illegible] lata folia, Liliorum foliis pæne ſimilia huic tribuere, adeòque ſibi ipſi contradic[illegible]re. *Locus & Tempus.*

* 10. Or[illegible] *parvum flore prorſus purpureo, odoris ſuaviſſimi* J. B. *Cynoſorchis montana*, [illegible] *Cynoſorchis obſcure purpurea, odorata ejuſdem.* [illegible] Park.

Folia veſtita [illegible] Trago, Lilio [illegible] emicans [illegible] (nec [illegible] las oſtendit lituras) eóque inſtar frumentorum in ſpicatum deſinente cacumen, [illegible] nere minimum cuſtis ſuaviſſimo commendatur odore, & ad Caryophylleam accedente.

Naſcitur plerunque in aſperis montibus inter Juniperos, terrâ forti [illegible] gaudens. *Locus.*

* 11. [illegible] C. B.

Cluſ.

Hæc binis *bulbis* craſſis prædita eſt: *foliis* longis, anguſtis: *caule* interdum pedali: ſpicâ florum elegante, odorata, quorum galeola obſcurè [illegible] nitet: hians cum propendente labro candicant, purpureiſque maculis inſigniuntur.

J. Bauhinus perpendendum proponit annon [illegible] bus quorum labellum in illâ purum eſt ſine [illegible] inſignitum; [illegible] ſpecies diverſas verum ſimillimas exiſtimamus.

A. 12. *Orchis Pannonica* 4. [illegible] *Orchis Pannonica* 4. J. B. [illegible] C. B. *militaris Pannonica* [illegible]

Bulborum altero olivari, altero rotundiori fibræ adnaſcuntur ut in cæteris. *Caulis* ſeſquipalmaris & dodrantalis, cui circumjecta *folia* quina, ſeptenáque ſeſquiunciali latitudine, longitudine palmari, quorum aliqua expanda, alia caulem involvunt. *Flores* in ſpicam ſatis brevem confertim digeſti, ferrugineum conum in faſtigio caulis antequam explicentur æmulantes, odore melleo. *Flores* ſinguläres exigui, calcari herbido breviſſimo, galeâ ferrugineâ, alis vel totis herbidis, vel ex dimidio purpuraſcentibus, intus rubro punctatis. Labellum ſimile quodammodo Animalculo quadrupedi, tripartitum vel quadripartitum alatum, foris penitus albicans, intus creberrimis punctis ſaturatè purpureis notatum; apicibus in rictu luteis.

Cluſii deſcriptio meliùs congruit Orchidi apud nos in [illegible] & ſterilio[illegible] *Locus.* tim cretaceis, frequentiſſimæ, quam militarem P[illegible] appellare ſolemus. *Folia* eſt quinis aut ſenis: ſpicâ elegantium puſillorum florum, purpuraſcente galeâ tectorum, prominulo [illegible] quatuor lacinias diviſo, albo, purpureis punctis diſtincto, parvo calcari à te[illegible] odoris.

Hæc à præced[illegible] videtur.

13. *Orchis* [illegible] J. B. *An Cynoſorchis* [illegible] C. B. *militaris* [illegible] *Cluſ?*

Palmo major eſt; *foliis* pluribus, non magnis, caulem multùm amplexantibus: [illegible] in ſpica ſeſcunciali longa, & pæne unciali lati, parvis, rubris, & pæne [illegible] coloris.

Circa Montbelgardum menſe Junio florentem vidit *J. B.*

Orchidis ſecundæ *Cluſ.* folia ſunt plura quàm latifoliæ al[illegible] anguſtiora; *caulis* [illegible] pedalis: flores rubri, pulcherrimi, quales ferè in Belgico illo Orchidis genere videre memini, [illegible] e prato Lovanio vicinus eruebatur.

Hanc olim [illegible]chide noſtra purpurea ſpicâ congeſta pyramidali; verùm in tanta deſcriptionum brevitate & imperfectione nihil audeo de[illegible] ſuſpicor tamen me falſum fuiſſe, falrem quod ad Cluſium attinet, ut fortè h[illegible] vi. *Cluſ.* deſcriptio meliùs videtur convenire Orchidi noſtræ ſpicâ pyramidali, quam ſecundæ flore pulcherrimo ſuperius poſitæ. J. Bauhino deſcripta à Cluſiana fortaſſe diverſa eſt, & noſtra ſpicâ pyra[illegible] eadem.

A. 14. *Orchi*[illegible] *ſpicâ congeſtâ pyramidali. An Orchis Batavica* vi. *Cluſ.* [illegible] *flore rubro ſive phœniceo* J. B.? *An Cynoſorchis militaris ſpicâ rubente conglomerata* [illegible] Orchis.

[illegible]lari, non palmato, *caulis* exoritur palmaris & major, erectus, *foliis* multis, anguſtis, [illegible]que eum amplexantibus non maculatis, pallidius virentibus cinctus: cujus faſtigio inſidet ſpica *florum* brevis, denſa, pyramidalis, pulcherrimis floſculis purpureis vel ſuave-rubentibus nullis macul[illegible] longis calcaribus retrorſum extenſis compoſita. Horum cucullis reliquarum [illegible] folia conſtant, quorum duo velut alæ nonnihil extant: labellum propendens in-

[illegible] ferioré

feriore parte in tres lacinias dividitur, ſuperiore duobus proceſſibus albiſſimis huic Orchidi proprii donatur, qui proceſſus in ſinum exiguum ſive caveum [illegible] auriculam quodammodo referunt. Variat interdum flore albo.

Tempus & Locus. Floret menſe Junio, omnium quæ apud nos ſponte oriuntur Orchidum, Triorchi & Monorchi exceptis, poſtrema: in paſcuis ſiccioribus & cretaceis ſatis frequens.

Cynoſorchis militaris montana ſpica rubente conglomerata C. Bauhino in prodr. deſcripta huic eadem videtur, magnitudine ſola differens. Orchis Batavica vi. *Cluſ.* huc referenda eſt, i. e. Orchis odore hirci minor ſpica purpuraſcente *C. B.*

15. *Orchis globoſo flore* C. B. *rotunda Dalechampii* J. B. *Cynoſorchis capitulo globoſo* [illegible]

Radices conſtat geminis, exiguis & oblongis non exactè [illegible]: *caule* cubitali, rotundo, recto, gracili. *Folia*, ex noſtra obſervatione, longa ſunt, anguſta, carnoſa, ſubglauca, tria vel quatuor in caule, ad radicem [illegible]: *Flores* ſummo cauli inſident [illegible] globoſa & aliquatenus compreſſa coacti, non alio [illegible] modo in thyrſum longum & ſpicatum digeſti: [Thalio in umbellæ parvæ ferè modum explicati] Deſcriptio Thalii [illegible] melius reſpondet quàm Lugdunenſis.

J. Bauhinus fratrem Caſparum reprehendit quòd in Phytopinace Orchidem rotundam Dalechampii luteam appellat, cum ea, inquit, non ſit flore luteo [illegible] Verùm, quantum memini, lutea fuit in iis quas nos obſervavimus floris color: at memoriæ non multum fido, cum in ſicca, quam obſervavimus, color purpuraſcens & quaſi [illegible], & C. Bauhinus in Pinace luteæ epithetum omiſit; & inter notas de ea noſtras hæc verba invenio: [illegible] punctis purpureis [illegible].

Locus. Clivoſis pratis montium frigidorum gaudet, ut rectè Lugdunenſis.

16. *Cynoſorchis anguſtifolia hiante cucullo* [illegible] Park. C. B. prod.

Hujus *radices* ſubſunt duæ globoſæ: *caulis* cavus ſtriatus, cubito minor, *folia* aliquot pallidè virentibus, lævibus, ſtriatis, uncias ſex longis, ſemunciam latis inferne, & uno aliquo ſupernè, amplexantibus: ſpicam habet oblongam ex *floribus* raris, candore purpuraſcentibus, ex [illegible] culis pediculis dependentibus hiantem cucullum [illegible].

Locus. Hanc in pratis Patavinis legit C. B.

17. *Cynoſorchis militaris pratenſis elatior* [illegible] Park. C.

Hæc priore [Orchide ſpica pyramidali] *teſticulis* eſt minoribus; *caule* breviore; *foliis* uncias duas longis, etiam caulis ſummum tubi inſtar cingentibus; ſpicâ breviore, ex *floribus* longè minoribus, iiſque ex albo & rubeo eleganter variegatis.

Locus. In pratis humidis Michelfeldenſibus & trans Rhenum reperitur.

18. *Chamæorchis Alpina folio gramineo* C. B. prod. [illegible] Park. C.

Planta palmaris eſt, ex cujus *radice* gemina globoſa, [illegible] anguſtiſſima, utrinque quaſi [illegible] *cauliculum* nudum, triunciſlem, qui inter ea fertur, ſuperantia exurgunt: ſpicæ unciali, cui utrinque foliolum breviſſimum ſubjacent. *Floſculi* virides, galericulati ſunt.

Locus. In monte Helvetiorum Gothardo copioſè & acervatim Junio florens reperitur.

19. *Monorchis Ophioglоſſoides* [illegible] Mentzel.

Ex *radicula* bulboſa, globoſa, parva *cauliculum* protendit tenuem, uncias duas longum, & unam cum dimidia latum, Ophioglоſſi folio perſimile. *Cauliculus* in ſpicam florum deſinit, [illegible] minutiſſimis, capillaceis, figuram (ſi per microſcopium florem intuearis) Orchidum exactè præſentantibus, coloris herbacei. Spica hæc cum ſuo folio adnato eminus intuenti Ophioglоſſum mentitur.

Locus. In udis & paludoſis Boruſſiæ circa pagum *Schreinlaken* in ditione Samlandiæ menſe Augusto; item circa Gedanum urbem reperta.

Invenitur interdum cum altero foliolo radici adnato.

20. *Monorchis bifolia floribus viridibus Muſcham olentibus* Mentzel.

Hæc unico radicis teſticulo *caule* aſſurgit ſubunciali, quem inferiùs duo inveſtiunt *folia*, unciam excedentia, ſtriata & in rotundiorem acuminata. Supernè eminent floſculi Orchidum virides, odorem Moſchi ſuaviter ſpirantes.

Locus. In Alpibus inter Treviſanum & *Inſpruck* ſociis meis in ſcopulis nemoroſis [illegible] umbroſis. *Non video quid differat ab Orchide vulgari odorata moſchata, excepta parvitate.*

Reperitur hæc foliis ſimilibus, floribus pallidè [illegible] item floribus luteis [illegible] coloris ſimilibus, ſuave-olentibus, citra tamen Moſchi odorem.

21. *Monorchis foliis pluribus anguſtis, floribus luteis cervam olentibus* Mentzel.

Copioſè circa Berolinum ſedem Electoralem Brandeburgenſem in pratis provenit.

A. 22. *Orchis odorata moſchata ſive Monorchis* C. B. *pallide odorata* Park. *parva autumnalis lutea* J. B. The yellow, ſweet, or muſk Orchis.

J. B.

Duobus aut tribus *foliis* Plantaginis quinquenerviæ ſimilibus, venoſis, glabris, imum *caulem* complexis donata eſt: ipſe verò *caulis* junceus pedalis, [nunquam vidi apud nos ea altitudine, ſed plerumque palmarem aut ſeſquipalmarem] thyrſum gerit longum *floſculorum* puſillorum, tribus apiculis conſtantium, ex herbido colore in luteum vergentium, ſuavi Moſchi ferè odore fragrantium. Floſculi ut in reliquis Orchidibus ſummis vaſculis ſeminalibus inſident, quæ iis marceſcentibus augentur, & longiuſcula evadunt, breviora tamen pro plantulæ parvitate quàm in pleriſque congeneribus, in ſinu folioli è quo exeunt nullo pediculo, ſeſſilia, cauli appreſſa, conferta. *Bulbus* cauli uno adhæret unicus exiguus; ſupra quem longæ propagines exporriguntur, craſſæ, quibus unicus aut alter bulbulus pendulus adhæreſcit. Bulbus quotannis marceſcit & novus producitur.

In paſcuis ſterilioribus, maximè cretaceo ſolo, ſed non ità frequens naſcitur.

* 23. *Orchis Friſia hirſuta* J. B. *Triorchis hirſuta* C. B. *Triorchis lutea* Park. *Friſia lutea* Ger.

Duo habet folia Bifolio ſimilia, paulò minora quàm Plantago anguſtifolia, aſpera & hirſuta tactu: *caulis* palmum altus: Floſculi multi, ex luteo virides, ut in Hyacintho majore: *Radices* duæ, parvæ, rotundæ.

Orchis ſive Triorchis lutea altera, nonnihil hirſuta J. B. *lutea altera* C. Gemmæ Lob. Park.

Lobelio ipſo autore videtur eadem aut congener cum præcedente. *Folia* eſt rotundiore & laxiore: quàm ſuperior [Orchis ſpiralis alba odorata] virentiore & nonnihil hirſuta.

* 24. *Triorchis lutea folio glabro* C. B. *Orchis minor Leodienſis, Triorchis lutea, ſive lutea C. Gemmæ, ſive Baſilica minor* Lob. *Orchis Leodienſis* Ger.

Lob.

Terna folia anguſtiora Quinquenerviæ Plantaginis æmula promit, lævore & viriditate Auriculæ urſinæ. *Flos* iiſdem in cauliculo exili Teſticuli odorati. Radix ternis & quaternis puſillis pendulis teſticulis ſubeſt.

C. Bauhinus ex hac planta duas facere videtur; alteram Triorchin luteam folio glabro, alteram Triorchin luteam alteram.

* 25. *Triorchis lutea tertia* C. Gemmæ Lob. *lutea radice oblonga* C. B. *Orchis ſive Triorchis lutea tertia* [illegible] *radicibus* J. B.

Oblongioribus eſt radicis olivaribus bulbis, nec plura habet Lobelius.

Nobis ſuſpectæ ſunt tot Triorchidis luteæ ſpecies, præſertim cùm nemo hactenus Botanicus præter Gemmam & Lobelium eas accuratiùs deſcripſerit, aut à ſe viſas meminerit. Utinam eximerent nobis hunc ſcrupulum herbarii Friſii & Leodienſes.

A. 26. *Orchis ſpiralis alba odorata* J. B. *Triorchis* Ger. *Triorchis alba odorata minor atque etiam major* C. B. Park. Triple Ladies traces.

J. B.

Duplici *radice* nititur bulboſa, oblongâ, villoſâ, imâ verſus acuminatâ, aliquot fibris donatâ, [imò perſæpe triplici & interdum etiam quadruplici.] E cujus ſummo folia vaginato pediculo unciali ſurgunt, viridia, pinguia, ſemunciam lata, unciam aut amplius longa, dorſo craſſo averſa parte, quâ ex atro virentes venulæ ab imo ad ſummum conſpiciuntur. Juxta hæc *cauliculus* quoque erigitur dodrantalis aut pedalis, teres, foliolis acuminatis, ceu vaginis, veſtitus, iiſdem tamen vix ac ne vix quidem prominentibus. Floſculorum odoratorum thyrſus, albidorum, clavicularimque hærentium ità nutat, ut ſpirarum inſtar ſumma verſus circumagatur. Hi internâ parte ex luteo virent, ad latus verò duo foliola candida veluti alæ hærent. Utriculi ſuccedunt ut in reliquis ferè Orchidibus, parvi, pulverulento ſemine referti. Thyrſus florum amaricat, & jucundi odoris eſt.

Autumno floret, & in paſcuis ſiccioribus, arenoſis & cretaceis, interdum etiam in humidioribus reperitur.

27. *Orchis anthropophora oreades* Col. *anthropophora oreades fœmina* Park. *flore nudi hominis effigiem repræſentans, fœmina* C. B.

Col.

Hæc nudi hominis aut potiùs mulieris effigiem integram veluti umbram imitari videtur, floribus caput habentibus tegumento quinquepartito tectum, [duabus laciniis anguſtis, nec niſi manibus aperiantur conſpiciendis] vireſcente, purpureis oris circundato, è quo dependet labellum, in quo non ſolum omnis humana proportio circumſcribitur, ſed & faciei ferè. *Flores* autem pallido colore & valdè atrorubris notis impreſſi micant, eodémque quo in cæteris modo in ſpicam per caulis faſtigium diſpoſiti circum dependent. *Caulis* ſeſquipedalis, lævis, rotundus, duobus foliis interceptus,

 cavis,

cavo, illum amplectentibus. Reliqua tria folia quinq; oblonga, ſemipedalia ferè, atq; unciam vel minùs lata, virentia, ſupra humum elata & convexa, ex longa cervice propendent: cujus medio fibræ exeunt, quadrantales, craſſæ, variè & obliquè ſparſæ, quibus ſubſunt duo teſtes, quorum alter durus, levis, albicans, ſolidi olivæ magnitudine, alter verò rugoſus, pallens, vetuſtior, ut in omnibus obſervatur.

Loca. Maio floret in montibus ſylvoſis Æquicolorum.

Hanc eſſe puto quam nos circa Genevam invenimus, & Orchidis anthropophoræ flore ferrugineo titulo hunc in modum deſcripſimus.

Geminos habet ut reliquæ *bulbos*, ſatis grandes: *Folia* ad radicem quatuor vel quinq;, nervoſa, pallida, quatuor uncias longa, unam lata: in ima caulis parte duo vel [illegible], quæ ipſum complectuntur. *Caulis* cætera nudus ad ſpicam uſq;, quæ prælonga eſt, numeroſis *floribus* exiguis, herbaceis, obiter tamen obſoletè & quaſi ferrugineâ purpurâ tinctis, compoſita. *Galea* quinq; foliolis conſtat, in tantum conniventibus ut unum & individuum videantur. *Labellum* propendens prælongum eſt, & in quatuor lacinias longas diviſum, quarum ſuperiores duæ utrinque ad commiſſuram galeæ & labelli brachiorum, reliquæ in extremo labello crurum modo dependent. Flos ipſe calcar non habet: pediculi floſculorum, ut in aliis ferè fit, contorquentur, cochleæ in modum, habentq; ſinguli ad exortum ſuum foliolum perexiguum.

Facie exteriore planta hæc Orchidem palmatam flore viridi nobis dictam imitatur: nec aſſurgit ad eam altitudinem, quam Columna Orchidi ſuæ anthropophoræ oreadi tribuit.

* 18. *Orchis anthropophora oreadis* Col. *anthropophora oreades mas* Park. *flore nudi hominis effigiem repræſentans, mas* C. B.

Col.

Huic *folia* ex pallido virent, ex *radice*, ut in congeneribus, teſticulata, primùm bina, quorum alterum majus & ſeſquiunciæ longitudine, duplo latitudinem ſuperante; deinde alia quinque paulatim ferè majora, longiora, latiora & unciali latitudine, palmum longa, per ambitum undoſa, primis exceptis, & quæ velut folliculo caulem ambiunt, tria iterum decreſcentia. *Caulis* eſt pedalis, tener, lenis & viridis, in ſummo *flores* denſos in craſſam ſpicam & obeſam, & floretis ab imo dehiſcentium plenam congeſtos habens, colore antequam dehiſcant rubente, deinde aperti floridam carnem humanam æmulantes, ſuave rubentes, ac ſicuti colore ita etiam effigie nudi hominis figuram exprimentes, brachiis incurvis velut amplexari cupientis, reliquâ figurâ corpus, femora, crura, ſcrotumq; imitantes. Caput inter floris foliola ſuperna includitur, ut in congeneribus.

Tempus & Locus. Sata germinat Autumno. Aprili menſe Columnæ floruit ex Alprenſibus allata. Oritur etiam ad radices Veſuvii montis. In Alprenſium collibus [illegible] Columna.

A. 29. *Orchis galeâ & alis ferè cinereis* [illegible] J. B. *Cynoſorchis latifolia hiante cucullo* [illegible] C. B. *Latifolia*, [illegible] *major altera* Ger. *Cynoſorchis altera* Dod. de floribus. The [illegible]

Huic *bulbi* fibræque appenſæ haud aliis abſimiles: *folia* duas uncias lata, quatuor aut ſex longa, [in collibus apricis & ſterilioribus, ex [illegible] duabus illius longitudinem latitudinis non attingunt.] quaterna [illegible]. *Caulis* dodrantalis, flores ſuſtinet in ſpicam congeſtos, odoratos, quorum ſinguli pediculis ſemuncialibus inſidentes, calcar breve exprimunt, galeâ aliſq; foris cinereis, intus rubentibus, & ſaturatioribus punctis lineis [illegible]; quibus intercepta bina foliola oblonga, valdè anguſta, rubentia: labellum oblongum, in [illegible] alas rubentes diviſum, intus albidum, punctis rubris pictum, foris ex albo ad purpuram declinans: in rictu apices herbidi. Dodonæus dependere ait ex ſingulis floribus veluti animalculi quadrupedis vel homunculi extenſis brachiis & divaricatis cruribus abſque capite corpuſculum.

Locus & Tempus. Circa Monbelgardum abundat in collinis pratis florens Maio, inquit J. B. Genevæ etiam, & ſatis copioſam, obſervavimus. Reperitur & in Anglia in collibus propè Thameſin fl. ad pontem Caverſham non longè Radinga oppido, ubi eam indicante D. D. Brown obſervavimus. In hoc genere brachia etiam incurva ferè ſunt.

Nos cùm Genevæ Orchidem hanc primùm invenimus, eam *Cynoſorchin militarem flore purpuraſcente conglomeratâ* denominavimus, & hoc modo deſcripſimus.

Ad pedalem ferè altitudinem aſſurgit. *Folia* ejus varia, ſtriata ſeu nervoſa, non maculata, quatuor vel quinque digitos longa, ſeſcunciam lata, in acumen deſinentia, in caule duo aut tria, quæ cum tubi inſtar circumcingunt. Florum ſpica ſummo cauli inſidens denſa, brevis, ex floſculis pallidiore purpurâ obiter dilutis compoſita: Singuli autem ſex partibus ſeu foliolis conſtant, quorum quinque galeam conficiunt, in tantum conniventia ac ſi unum duntaxat forent, in tres lacinias fiſſum, duo nempe quæ inter ſupremum & alas media ſunt penitus occultantur. Labellum in quatuor parvas barbulas dividitur. Primum barbularum par ad ipſum angulum quem faciunt galea & labellum exoritur: deinde labelli corpus aliquouſque productum in aliud tandem barbularum par deſinit; inter quæ & quinta brevis & exigua barbula ſeu lacinia cernitur. Tum labellum, tum alæ internis maculis purpureis perexiguis aſperguntur. Barbulæ autem ſaturatiore purpurâ quàm reliquus flos tinguntur. Calcar ſubeſt breve & in extremo velut geminum. Quod ad exortum floſculorum appenditur folium vix perceptibile eſt.

Tempus & Locus. Maii menſe invenimus [illegible] Rhodani fluvii ripas & alibi propè Genevam.

Huic, ni magnitudo obſtaret, eandem dicerem Orchidem Zoophoram Cercopithecum exprimentem oreaden *Columnæ*, cujus iconem & deſcriptionem ſubjicimus.

30. *Orchis Zoophora Cercopithecum exprimens, oreades* Col. Park. *Orchis flore Simiam referens* C. B.

Col.

Hæc ſuperiori accedit, quæ tamen omnibus ſui partibus major eſt; quæ niſi faciei magnitudine & oculorum deterreret animalis Cercopitheci caudâ detruncati, quod referre videtur, maris hominis effigiem repræſentaret. At quia curva brachia admodum atque tibias habet, erectam Cercopitheci animalis iconem magis refert, ſicut etiam monſtroſa facies. Eodem modo caput tegitur quo ſuperioris. Huic teſticulus vegetus rotundus eſt, digitali diametro pollicis, fiſſuram Armeniaci mali modo habens, alter verò oblongior rugoſus, ut in congeneribus. *Folia* huic in imo tria palmaria, duplo ſuperioris [Anthropophoræ oreadis *Col.*] latiora verùm breviora, reliqua tria minora caulem diſtinguunt ferè bipedalem, [fortè bipalmarem] circa ſummum rubeſcentem. Florum laciniæ in totum purpuraſcunt: at media pars, Animalis corpus referens, atque etiam tegumentum guttis eodem colore inſperguntur, nam dilutiora ſunt multùm.

Maio in Æquicolorum montibus obſervavit F. Columna. *Locus.*

Ab hac etiam non video quid differat

Orchis Cercopithecum exprimens Luſitanica prima Breynii, *quam ſic deſcribit.*

Hujus teſticuli Orchidis Anthropophoræ alterius *Col.* planè ſimiles, ſupra quos, ut in aliis, fibræ aliquot expanduntur, foliolis adhærentes perbrevibus, caulis imum velut folliculi complectentibus. Ex foliolis dictis *folia* enaſcuntur Liliacea, nervoſa, per ambitum undoſa, Orchidis modo dictæ foliis admodum reſpondentia, inter quæ *caulis* effertur pedalis, minoribus foliis ſeptus, cujus ſummum innumeri *flores*, ex purpureo rubentes, in ſpicam denſam diſpoſiti exornant. Horum ſinguli è pediculo ſubviridi, toroſo, contortóq; foliolum ſub ſede acuminatum habente, pendent; & ex galea è purpureo rubente, foliolis tribus acuminatis, nervoſis, majoribus, quibus interjecta bina minora, conſtant, in qua ponè calcar cernitur, infra verò foliolum ſive labellum oblongum, galeæ inſtar coloratum, puncticulis purpureis inſperſum, quod brachiis, cruribus, caudâ, & in ſuperiore inſuper parte per exuberationem ſubviridem, carnoſam, tanquam capite monſtroſo ita inſtructum, ut Cercopitheci effigiem veluti umbra repræſentet. Floribus exarefactis pediculi eorum tandem intumeſcentes, in *ſiliquas* maturitate ſecundum longitudinem rimis Helleborines in modum dehiſcentes, & ſemine exiguo Scobis inſtar ſe exonerantes, excreſcunt.

Differt ab Anthropophoræ alterius *Col.* flore quà corpus anguſtiore, cruribus latioribus & minus expanſis, ac caudâ etiam longiore.

Aliam hujus ſpeciem obſervavit Autor in horto Beverningiano, Floris labello breviore, brachiis brevioribus, brevioribus iiſdem, anguſtioribus atque expanſis magis cruribus, cætera ſimilem.

Orchis ſtrateumatica minor J. B. Lob. *militaris minor* C. B. Park.

Cùm hæc ſpecies Orchidi galeâ & alis cinereis perſimilis ſit, proximum ei locum dabimus. Differt ab Orchide dicta, quòd alæ interiùs purpureis lineolis ſint ſtriatæ, quódq; labellum latius ſit, ſuperioribus laciniis brevioribus, inferioribus autem non brevioribus duntaxat ſed multis etiam numeris latioribus. Adde quòd ſerius floreat, circa finem videlicet Maii.

In monte Saleva obſervavimus. *Locus.*

* 31. *Orchis Apem referens Luſitanica* Breynii.

Breyn.

Ex *bulbo* geminato Serapiadis ſecundæ *Dod.* ſapore ſubdulci & viſcoſo, *Folia* quædam anguſta, ſtriatáque, Teſticuli vulpini ſecundi ſphegodis à Lobelio deſcripti foliis ſimillima emittit, atque *caulem* ſeſquipalmarem longioremve, binis vel ternis minoribus foliis circumſeptum: cujus ſummo *flores* tres, quatuor, quinquéve inſunt, calcaribus Orchidum plerarumq; Serapiadum de more omnino deſtituti, galeam habentes è foliolis tribus grandioribus & duobus anguſtioribus brevioribúſque, albicantibus vel carneis, imo & purpuraſcentibus conſtructam ſub qua exuberatio quædam craſſa, carnoſa, ſubviridis, formâ ex ovo prorepentis aviculæ, oculis eminentibus & roſtro craſſo adunco, curioſè adeò & lepidè ſe oſtentat, ut illa contemplatione non modò digna, ſed ſola etiam ad pretium & admirationem huic flori conciliandam ſufficere videatur, niſi gloria ejus maxima in dependente veluti holoſerico leniter & breviter villoſo, ferrugineo (aut ex cinereo ferrugineo obſoleto) ac ventroſo conſtaret labio, quod Apis, mellificantis cadaverculum magnitudine & figurâ tam exactè, eámque repræſentat venuſtè, ut propter beſtiolæ dulciſſimæ ſpiculum flores attingere verearis.

A. 32. *Orchis myodes galea & alis herbidis* J. B. *muſcæ corpus referens minor, vel galeâ & alis herbidis* C. B. *myodes* Ger. *myodes minor* Park. **The common Fly-Orchis.**

J. B.

Folia tria, quatuor, aut quinque obtinet, unciam lata, interdum anguſtiora, longitudine circiter palmari: *Caulis* tenuis palmaris, ſeſquipalmaris & major, flores ſuſtinet ex pediculo ſurrecto, ventroſo, cui oppoſitum folium ad ipſius floris cacumen uſq; pertingens, raros, nullo calcari, galea & alis colore herbaceo, reliqua parte muſcæ corpuſculum affabrè exprimente, pronâ parte albida, oris ferrugineis, ſupinâ verò colore fuliginoſo, zonâ ſubcæruleâ ſeptum cingente: in rictu geminis corniculis ſtipatò *apices* lutei occuluntur.

In Anglia invenitur ſed ſparſim & rariùs. Nos in Cantabrigienſi agro, Suffolciæ & Eſſexiæ obſervavimus, v. g. in aggere foſſæ illius famoſæ vernaculè, *The Devils ditch* dictæ, inq; pratulo quodam *Locus.*

dam paludi illi ſeu mariſco *Tiverſum mar* dicto adjacente, &c. Monbelgardi, autore J. Bauhino, abundat, florens Majo.

33. *Orchis myodes flore grandiuſculo* J. B. *muſcam referens major* C. B. *myodes altera C. Gemmæ, folio latiore & flore grandiuſculo* Lob. *myodes major* Park.

Locus. An & quid differat à præcedente neſcimus. D. Magnol in pratis inter pontem Caſtri novi & lucum Grammunticum ſitis, & in aliis plurimis herbidis locis oriri & Maio florere ſcribit, in *Botan. Monſpel.*

34. *Orchis muſcam majorem cæruleam repræſentans* Breynii.

Radice, caule & *foliis* à priore Apem referente nihil aut parum differt. *Flos* verò diſcrepat multum: nam quæ galea foliis ſubviridibus, anguſtioribus conſtat; extuberatio quæ galeæ ſubeſt carnoſa non adeò diſtinctè aviculam exprimit, & labium hirſutum, ſaturè cæruleum, probellè ſplendens, pilis circum margines fimbriatum ſubruffis Muſcam majorem tam accuratè repræſentat cæruleam, ut non tantum in admirationem ſummam rapi ſpectator; ſed facilè etiam decipi queat, quò potiſſimum hanc ſordidam muſcam à planta abigere allaboret.

35. *Orchis myodes lutea* J. B. *muſcam referens lutea* C. B. *myodes lutea Narbonenſis* Lob. Park. *myodes lutea* Ger.

Hujus color, inquit Lobelius, luteus totus, nec alias notas addit. In æſtuoſis & aridis ſterilibus, declivibus inter Ciſtum marem & Ilicem cocciferam propè ſpecum quæ redeunti Frontiniana Monſpelium ad lævam eſt, etiamque in herbidis aridis Grammuntiæ ſylvæ vicinis obſervavit Lobelius. Variis in locis circa Salenovam, *loc. Terral* & pontem Caſtri novi invenit *D. Magnol.*
Utinam hanc accuratius nobis deſcriptam & depictam exhibuiſſent.

36. *Orchis myodes lutea Luſitanica* Breynii.

Breyn.
Flores hujus præcedentis floribus non malè reſpondent, excepto quòd eorum labellum Fucum majorem luteum repræſentans, latius, brevioribus atque obtuſioribus quàm illius laciniis præditum, intenſiorè aureo colore tinctum, ac maculâ in medio holoſericâ, villoſâ, majore, magiſque purpurea, & ſpectabiliore eſt donatum: extuberatio galeæ ex flavo viridi ſubnata aviculam longè craſſiorem ac Teſticuli apud Lobelium vulpini majoris refert.

37. *Orchys myodes fuſca Luſitanica* Breynii.

Breyn.
Thyrſum hæc emittit aliquanto altiorem, colore obſcuriùs vireſcenti, *foliis* nonnunquam latioribus interceptum; cujus ſummo *flores* inſident nonnihil ſubinde majores, cæterum ab Orchide myodi luteæ florum figurâ penè nihil aut parùm recedentes, præter foliolum holoſericum demiſſum, quod pulli ſeu fuliginoſi coloris, Scarabæum meliùs quàm Fucum exprimere videtur.
In Phytologia Britannica duas adhuc invenio Orchidis myodis ſpecies, Altera

A. *Orchis myodes elegans purpuraſcens denominatur, & in ſylva Brodwich à* D. Stonehouſa *inventa fuiſſe dicitur.*

Altera

A. *Orchis myodes flore coccineo elegans inſcribitur & in ſylva* Swanſcombe *ſponte oriri traditur.*

Neutra nobis hactenus in conſpectum venit: poſterior tamen hæc amico cuidam noſtro oſtenſa eſt.

A. 38. *Orchis fuciflora galeâ & alis purpuraſcentibus* J. B. *Sphegodes ſive fucum referens* Park. *Orchis ſive Teſticulus vulpinus 2. Sphegodes* Ger. *Or. fucum referens major, foliolis ſuperioribus candidis & purpuraſcentibus* C. B. The common Humble-Bee Satyrion, The Bee flower, *i. e. Orchis* [illegible] *vulgo dicta.*

J. B.
Foliorum hujus, quæ Plantaginis anguſtifoliæ foliis reſpondent, aliâ reflectuntur, alia caulem ambientia ſurriguntur. In *caule* palmari & dodrantali *flores* rari, calcaris expertes, galeâ & alis purpuraſcentibus, lineâ vireſcente à ſummo ad imum decurrente: quod labelli loco eſt amplum exiſtit & pingue folium, fucum pulchrè exprimens, colore fuliginoſo, & ad objectum lucis hilariori vel triſtiori, elegante lineolarum flavarum diſcurſu variatum, ſic ut apiculæ tres circulos, medio ferrugineo deſcribant: rictu concavo, viridi, ſupra quam in roſtello latent apices lutei; ima labelli ora ſinuata, cum caudâ, ſurſum reflexa: aversâ parte albet, in ambitu ad ferrugineum declinans; petiolulus incurvus, ventricoſus, cui appoſitum *folium* ſurrectum, ſeſquiunciam circiter longum, anguſtum. *Radix* ſubeſt gemina, ſatis magna, dulcis, ſucculenta.
Locus. In paſcuis ſiccioribus frequens reperitur. Junio menſe floret.

A. 39. *Orchis ſive Teſticulus ſphegodes hirſuto flore* J. B. *Orchis fucum referens colore rubiginoſo* C. B. *Orchis ſphegodes altera* Park. *Teſticulus vulpinus major ſphegodes* Ger? **Humble-Bee Satyrion with green wings.**

J. B.

Galeam alasq; expandit virentes, triſtiorisq; & obſoletiore fuliginoſo colore fucum potiùs quàm apem præfert: folium infimum hirſutum, quod pro labello eſt, in quo non litterarum linearum, ut in illa, diſcurſus ullus conſpicitur, ſed ſolummodo lividæ duæ reliquo folio læviores depreſſioresq; transversâ lineolâ conjunctæ H majuſculam Romanorum efformant; aliàs verò duobus locis coeuntes inſulam ovali figura hi[illegible] circumſcribunt.

In Anglia ſed rariùs invenitur, ſolo ſicco, in locis ubi ſabulum ſeu glarea effoſſa fuerit, ut v. g. in ſabuleto quodam propè *Shelford* vicum non longè à Cantabrigia. Floret ante præcedentem, integro menſe. *Locus.*

Hanc eſſe ſuſpicor quam Orchin Arachniten Herbarii noſtrates vocitare ſolent.

40. *Orchis alba calcari oblongo* J. B. *cujus deſcriptionem omnibus numeris abſolutam mutuati ſumus. Or. Serapias bifolia vel trifolia minor* Park. *alba bifolia minor calcare oblongo* C. B. *hermaphroditica* Ger. **Butterfly Satyrion.**

J. B.

Hermaphroditicam Orchidem hanc haud temerè dicas, ut quæ Cynoſorcheis inter & Serapiades dictas medium quoddam obtineat, quod quidem ad formam radicum attinet: Radix enim duplici conſtat bulbo ſublongo, pyriformi, productiore demiſſâ fibrâ, quæ in capite alias plures æquè craſſas quaquaverſùm exerit: A qua in imo ſtatim folia inſignia prodeunt duo vel tria [rariùs tria] lata, plantaginea [vel liliacea] nullis tamen nervis inſignita ſuperna parte, lævia, pallidiùs virentia: Reliqua verò octuplo vel decuplo minora anguſtioraq; caulem nullo ordine decorant pedalem interdum aut altiorem, angulosum, ſtriatum: Cujus ſumma flores ſpicatim occupant, odoratiſſimi, albi, [rariùs diſpoſiti] Papilionem expanſis alis æmulantes; quorum foliorum ſupremum leviter erectum obtuſo mucrone ſub ſe bina in ſummo, inclinatione quadam coeuntia, colore ex luteo herbaceo prædita comprehendit: lateralia duo alarum inſtar expanduntur; propendet autem longum folium, anguſtius reliquis, album, ima parte ex luteo herbidum. Stylus obtuſus galea occultatus, ut in aliis Orchidibus, medium florem occupat. Averſâ floris parte prominet calcar longiſſimum, propè floris baſin album, cætera ex luteo viride: Unicuique autem pediculo intorto herbidóq; appoſitum eſt folium acuminatum. Sapor foliorum amarus; Radicum aqueus inſipidus.

In dumetis, non raro & in paſcuis occurrit. Menſe Junio apud nos floret. *Locus & Tempus.*

Orchidem Serapiada trifoliam majorem C. B.

Ipſo non diſſentiente Orchidi præcedenti eandem ſtatuimus.

Orchis Hermaphroditica bifolia J. B. *Hermaphroditica ſecunda C. Gemmæ, ſive Orchis pſychodes diphylla* Lob. Ob. *Orchis bifolia altera* C. B.

Lob.

Oblongis cruribus, ſolo gaudens paluſtri, cujus flos erumpit menſe Julio, omnino candidus, tener, qualis Oreadum; quantum & in quibus differat à præcedente perquirendum proponit J. Bauhinus. Nos antea ad Orchidem 1. ampliſſimis foliis *Cluſii* dubitanter eam retulimus. Certè C. Bauhinus eam perperam confundit cum Orchide latifolia altera *Cluſ.* ut ſuperiùs monuimus. Ego jam cum J. Bauhino à præcedente non differre ſuſpicor.

Orchis pſychodes *Ger.* ſphegodes ſive Teſticulus vulpinus 1. *Park.* dicitur.

41. *Orchis montana Italica, flore ferrugineo, linguâ oblongâ* C. B. *Orchis ſive Teſticulus maximo flore* J. B.

C. B.

Teſticulos habet parvos, rugoſos. *Caulis* cavus, nonnunquàm pede altior, quem *folia* anguſta, paucaque, uncias tres vel quatuor longa baſi ſua veſtiunt; at cuilibet flori folium breve quidem, ſed latius & in apicem deſinens, ſubjicitur. *Flores* quini, ſeni, alternatim in caulis ſummo diſpoſiti, coloris ferruginei, obliqui tubuli formâ, quorum lingua propendens oblonga eſt, & ex baſi latiore in apicem abit, cui tegumentum pallidioris coloris, veſicæ inſtar, impoſitum, etiam in apicem & communiter bifidum finit. Floribus tenuiculi *ſemine* pulverulento repleti, ut in cæteris, ſuccedunt.

In paſcuis, variis Italiæ in locis obſervavimus. *Locus.*

42. *Orchis macrophylla Col. montana Italica linguâ oblongâ altera* C. B. *Orchis macrophyllos Columnæ* Park.

Col.

Hujus *radix* unico bulbulo ſeu teſticulo nobis inventa eſt, (nec meliùs an unico vel gemino bulbulo conſtet obſervare licuit) colore fulveſcente, parùm rugoſo, ſupra quem fibræ eodem colore, atq; etiam per cervicem aliæ dependent, quod in aliis non obſervatur, [& forſan ibi bulbus novellus concipitur] *Folia* in imo duo, ſed nec paria; plura per caulem diſpoſita, quorum longiora ſeſquipedalem ferè longitudinem aſſequuntur; reliqua minora pedalia, ac deinceps decreſcentia, verùm latiora. *Caulis* longus admodum, tripedalis ab radice, in cujus ſummo *flores* inſunt obliqui veluti tubuli, longam atque latam barbam habentes, ſuave rubentes; at ci[illegible] tegumentum

tum veluti folliculum magis purpuraſcentes, per caulem in longam ſpicam pedalem diſponuntur: quibus utriculi magni ſuccedunt, aliis ſimiles, *ſemine* ſupervacuo pulverulento repletæ.

43. *Orchis Ornithophora foliis maculoſis* Lob. ico. Ger. Park. *Orchis papilionem referens foliis maculatis* C. B.

Hujus, teſte Lobelio, differentiæ accidentales plurimæ ſunt. *Floribus*; purpureis, purpuraſcentibus, albis: *Foliis*; prægrandibus, parvis, ovalis figuræ, ex lato in acutum deſinentibus, ex acuto in amplum & rotundum.
Tabernæmontano folia lata ſunt cum nervis apparentibus, multis maculis aſperſa: flores avi volanti ſimiles purpurei. Suſpicor eum ex icone deſcripſiſſe.

44. *Orchis Ornithophora floris colore herbaceo* J. B. *Or. papilionem expanſum herbacei coloris referens* C. B. *Ornithophora* Ger. *Pſychodes herbacei coloris* Park.

In hujus deſcriptione nihil invenio quo ab aliis omnibus Orchidum ſpeciebus certò queat diſtingui, quod non ex titulo & icone ſtatim poſſit colligi. Si tamen detur aliqua Orchis *caule* multis foliis ei velut appreſſis cincto, *flore* herbaceo, papilionem alis expanſis referens, diſtincta omnino ſpecies eſt, nobis tamen incognita.

* 45. *Orchis Ornithophora candida* J. B. Lob. Ger. *Orchis papilionem referens anguſtifolia alba* C. B.

De hac præter iconem & titulum nihil invenio.

* 46. *Cynoſorchis Delphinia maculoſis foliis, flore purpuro-violaceo* J. B. *Orchis morio foliis ſeſſilibus maculatis* C. B.

Seſſilibus eſt & maculoſis obtuſioribúſq; *foliis*; *flore* purpuro-violaceo; *Caule* ſeſquicubitali, majuſculo circiter gemino *bulbo*.

* 47. *Orchis morio minor foliis maculatis* C. B. *Cynoſorchis minima ſecundum caulem [pedalem & cubitalem] maculoſis foliis, floribus purpureis* J. B. Lob. ico.

Plura non invenimus.

* 48. *Orchis minor anguſtifolia in ſuprema parte longis foliis* J. B. *Orchis Serapias* 13. *ſive anguſtifolia* C. B. Ger. emac. *Myodes anguſtifolia* Park.

Hæc non ſatis valido tibicine Tabernæmontani autoritate nititur, qui, ut ait J. B. more ſolito nullam exhibet deſcriptionem. Si icon ad plantam facta, notabile eſt Orchidis genus, in eo differens à cæteris, quòd folia ſuperiora juxta flores ſint longa, cùm alia ſint brevia.

* *Orchis melittias* J. B. *melittias ſive Apis cadaverulam exprimens* Lob. *fucum referens, flore ſubvirente* C. B. *Serapias ſecundus minor* Dod. *melittias ſive apifera* Park. *melittias* Ger.

Hujus deſcriptionem videſis apud Dodonæum. Nobis ab Orchidibus fucifloris ſuperiùs deſcriptis non diverſa videtur.

Orchis Araneam referens C. B. *Arachnitis* Park. *Andrachnitis* Lob. ico. Ger. **Spider Orchis.**

In Ephemer. German. Ann. 2. Obſerv. 41. Orchidis Serapiadis ſeu Arachnitis iconem invenio, nulla addita deſcriptione, niſi quòd ejus flores Araneam purpurei coloris affabrè exprimebant, quódq; in ſylvis apud Patres Camaldulenſes propè Warſoviam Poloniæ eam invenerit Martinus Bernhardus à Bernitz; qui iconem Dodonæi ſecundam Orchidis Serapiadis Fucum referentis ab Arachnite ſua parum declinare, imo eandem ſe credere ſcribit. C. Bauhinus tamen ad Orchidem Melittiam eam iconem refert, ut ſuperiùs vidimus. Cùm ergo Dodonæus ad fucifloram eam retulerit, C. B. ad Melittiam, Autor hic noſter, ut & noſtrates Botanici ad Arachniten: nobis equidem veriſimile videtur, unam & eandem Orchidis ſpeciem eſſe Melittiam, Fucifloram, Arachniten dictas.

* 49. *Orchis trifolia minor* C. B. Ger. emac. *Orchides, calices minores triphyllæ* J. B. Lob. ico. *Orchis minor calicem exprimens* Park.

Vide deſcriptionem in hiſt. Belgica Lobelii.

* 50. *Orchis Hermaphroditica* C. B. *batrachites* J. B. Lob. Park. *Serapias batrachites* Ger.

Ranulæ à floris figura dicitur. Ex eorum genere eſt quæ ſexûs ambigui ſunt, ut & Hermaphroditicum teſticulum non malè appelles. Sunt enim media inter Serapiadas & Cynoſorcheis, maximè quoad formam radicum. *Lob.*

51. *Orchis*

51. *Orchis caſtrata* C. B. Park. *Serapias caſtrata* Ger. *Satyrion caſtratum ſeu Eunuchum Bernhardi à Bernitz. Orchidis genus, quibuſdam Satyrion caſtratum* J. B.

Martinus Bernhardus à Bernitz ſic eam breviter deſcribit. Planta eſt elegans, coloris purpuraſcentis, aliquando violacei, & punctulis ornata. In noſtris partibus in pratis menſe Junii conſpicitur. Bulbum habet diviſum in duas, aliquando in tres partes. Unde veriſimile eſt aliud illud genus *J. B.* caule palmari & pedali, cum quatuor radicibus craſſis, uncialibus & ſeſquiuncialibus, &c. ab hoc non diverſum eſſe. *Ephem. Germ.*

§. 2. De Orchide palmata, quæ geminum habet bulbum, velut in digitos diviſum.

A. 1. *Orchis palmata non maculata* J. B. *palmata major mas, ſive Palma Chriſti mas* Park. *Palma Chriſti mas* Ger. *palmata pratenſis latifolia longis calcaribus* C. B. **The male handed Orchis, or male Satyrion Royal.**

Radix gemino bulbo, in quatuor ferè digitos diviſo conſtat, ſapore fatuo. *Caulis* dodrantalis aut pedalis, ab imo ad ſpicam ferè foliis veſtitus oblongis ſeſcuncias latis, mucronibus acutis, nullis maculis notatis, pallidiùs virentibus. *Flores* in ſpicas nec admodum denſas, nec valdè productas congeſti, purpuraſcentes, alas utrinque erigunt purpureas; Folium quoque ſupremum erigitur, quæ autem ei ſubſunt coeuntia galeam æmulantur: labellum latum, tripartitum, lineis & punctis purpureis ſaturatioribus ſtriatum ſeu guttatum: calcar retro extenditur ſemunciale. Ad ſingulos florum pediculos apponitur folium latum & oblongum, purpuraſcens. Sapor foliorum amarus. Pediculus floris intortus, ut in hujus generis omnibus, in vaſculum ſeminale turgeſcit & retorquetur, longitudine ſemunciali.

In pratis humidis, & locis paluſtribus putridis, & ad aquarum rivos oritur. Menſe Maio floret. *Locus.*

Variat floris colore purpureo ſaturatiore & dilutiore, carneo, & interdum albo. Variat etiam magnitudine & ſpicæ longitudine inſigniter.

Hæc eſt proculdubio quam * obſervavit Cluſius in pratis urbi Londinenſi proximis: quin & Orchidis V. deſcriptio huic egregiè convenit, niſi quòd bulbos ſeu teſticulos rotundos, non palmatos ipſi appingat: quid intelligat per illam aliam grandiore paulò florum purp. ſpica, teterrimi odoris, quam in iiſdem pratis eruit, nos neſcimus. ** Hiſt. lib. 2. cap. 61. p. 268.*

A 2. *Orchis palmata ſpecioſiore thyrſo, folio maculato* J. B. *palmata pratenſis maculata* C. B. *palmata mas ſive Palma Chriſti mas* Park. *Palma Chriſti mas* Ger. **The female handed Orchis, or female Satyrion Royal.**

J. B.

Caulem pedalem & interdum cubitalem aut altiorem erigit, viridem aut ſubpurpureum; in cujus faſtigio ſpicatim diſpoſiti flores rubentes vel dilutè purpurei, calcari trientem pollicis circiter longo, criſtis duabus erectis, galeâ è duobus foliis quibus tertium oppreſſum incumbit compoſitâ, labello in tres lacinias diviſo, purpuræ ſaturatioris lineolis & punctis guttato, pediculo purpuraſcente aut viridi, cui ſemper appoſitum acuminatum folium viride aut purpuraſcens. Hujus flores obſervantur & intenſius purpurei & penitus quoque albi. Folia plura, & à radice orta caulem ambientia, & è caule ipſo nata, inferna ſublonga, ſatis lata, ſuperna anguſtiora & breviora, alterno ſitu poſita, crebris maculis nigris notata. Radix ex gemino bulbo lato, utroque in digitos ferè quatuor abeunte, compoſita, ad quorum conjunctionem propagantur fibræ. Sapor radicis aqueus viſcidus cum nonnulla amaritudine: folia multo amariora. Deſcriptio eſt J. Bauhini.

Spica florum in hac planta plerunque denſa eſt floribus confertis, interdum rarior. Statura & ſpicæ longitudine inſigniter variat: nam in ſylvis & pratis pinguibus maximo & vel palmum longo thyrſo prodit, in paſcuis ſterilioribus (nam utrobique oritur) ſpicâ eſt dimidio minore & breviore.

Menſe Junio plerunque floret. *Tempus.*

Palmata maculata J. B.

In paucis à præcedente differt, altitudine minore, foliis evidentiùs maculoſis, foliolis acuminatis ad flores appoſitis ſaturatiùs purpureis. Hæ autem differentiæ non tanti ſunt ut ſpeciem diverſam exiſtimem.

Palmata alba J. B. *Serapias candido flore montana, maculatis foliis* Lob.

Hanc quoque ſolo floris colore à præcedente (quam flore albo interdum variare obſervavimus) differre cum J. Bauhino ſuſpicamur, ideóque nec ejus tanquam ſpeciei diſtinctæ rationem habebimus.

Hanc C. Bauhinus Orchidem palmatam viceſimam facit, titulo Orchidis palmatæ montanæ maculatæ.

3. *Orchis*

3. *Orchis Pannonica VIII* Cluſ. *Or. palmata Sambuci odore* C. B. *palmata, ſive Orchis Pannonica floribus exalbidis* J. B. *palmata Pannonica* 8. *Cluſii* Ger. emac. *palmata Pannonica Cluſii* Park.

Cluſ.

Lilii primùm enaſcentis folia tria aut quatuor habet, dilutioris & quaſi pallentis viriditatis, nullíſque macularum aſpergine notata, ingrati ſaporis. Palmarem caulem amplectuntur aliquot *foliola*, in cujus ſummo faſtigio flores ſpicatim digeſti naſcuntur, exalbidi & quaſi pallèſcentis coloris, nullis punctis diſtincti, anteriùs morionum hiantibus cucullis ſimiles, utrinque auritis, & latiuſculo pallido labro propendente, poſteriore verò parte corniculum habentes, ut Conſolida regalis aut Linaria, ſed latius & obtuſum, graviter odorati, florum Sambuci odorem referentes: ad horum exortum ſingula foliola naſcuntur, pallentia, & floribus colore reſpondentia. Radices geminæ velut palmæ in binos aut plures digitos diſtributæ ſunt: * quarum vetuſtior fungoſa, nigrior & flaccidior eſt, altera candida vegetior & ſolida, paucis ſupra earum exortum naſcentibus fibris.

* *Hoc omnibus Orchidum ſpeciebus commune eſt.*

Variat floris colore purpureo.

Locus & Tempus. In Leytano ſaltu ſupra Manderſtorf, aliíſque Auſtriæ inferioris ſylvis, itaque elatioribus quibuſdam pratis Viennenſi ſaltui proximis invenitur. Floret autem Aprili & nonnunquam etiam Maio.

4. *Orchis palmata montana maxima* C. B. Park.

C. B. prod.

Radices habet geminas, inſtar palmarum duarum ſibi invicem junctarum, & velut in plures digitos diviſarum. *Caulis* eſt bicubitalis, ſtriatus, vacuus, quem *folia* pedalia primùm, mox palmaria ſeſquiunciam lata, nervis diſtincta complectuntur: in cujus ſummo *flores* in ſpica palmari digeſti, coloris dilutè purpurei, qui parvi ſunt, galeolà tecti, labro exiguo propendente, in anguſtiſſimas barbulas diviſo, & à tergo oblongo, capillaceo calcari donati: ad quorum exortum foliola ſingula, quaſi in filamentum abeuntia, obſervantur: his capitulum oblongum, ſtriatum, *ſemen* exiguum ſcobis inſtar continens ſuccedit.

Locus. In montibus vicinis [Baſileæ] poſt ſilvam Mulenſ, copioſè Maio menſe florens provenit.

5. *Palmata anguſtifolia maculata purpurea.* J. B. *An palmata anguſtifolia minor* C. B? Park? *quam tamen ad ſequentem refert J. Bauhinus.*

Folia eſt anguſtis, maculatis & non maculatis, quinque vel ſex alternatim per caulem provenientibus: inferiora latiuſcula, unciâ tamen multò anguſtiora, retroflexa, quatuor aut quinque uncias longa, ſuperiora breviora & valdè anguſta: *caule* cubitali, aliis majore, interdum etiam minore. *Flores* multi, ſpicam breviorem exprimentes, purpurei. *Radices* pluribus digitis conſtant.

Locus. In valle Griesbachiana, acidorum fontium florentem Junii principio obſervavit J. Bauhinus.

A. 6. *Orchis palmata rubella cum longis calcaribus rubellis* J. B. *palmata minor calcaribus oblongis* C. B. *cui & eandem ſuſpicatur* J. Bauhinus *Palmatam anguſtifoliam minorem* C. B. *Serapias minor nitido flore* Ger. Red handed Orchis, with long ſpurs.

J. B.

Duplici nititur *radice* palmata, vigore viciſſitudinario antecatum in iis pulcherrima obſervatione ſe exerente: nam ea quæ caulí pabulum pariter & foliorum ſubminiſtrat, tota flaccida apparet effœtáque; quæ verò ſequenti anno caulem productura, plena ſucculentáque, ſapore viſcido: plurimis alioquin digitis uncias longis præditæ ſunt: Obſervati ſanè nobis in utráque ad 14. [Rarum hoc nec niſi in reliquis Orchidibus) aliæ craſſitudinis fibrarum Helleborum latiſſimo] Supra palmatas radices (ut in reliquis Orchidibus) aliæ craſſitudinis fibrarum Helſolio latiſſimo] Supra palmatas radices (ut in reliquis Orchidibus) aliæ craſſitudinis fibrarum. *Folia* prodeunt palmum longa, caulem complectentia, anguſta, pallidè viridia, non maculoſa. *Caulis* pedalis aut cubitalis, quem parva & anguſta quædam foliola ſtipant: ſuprema verò thyrſus occupat peramœnus, palmaris aut ſemipedalis flosculorum rubellorum, *nec aliis nec labellis lineolis ullis aut punctis ſaturatioribus notatis*, calcari prælongo, tenui & unguiculis avium ſimili, recurvo, prædiorum, quibus ſucceduut utriculi ſtriati, ſeminio pulverulento ferrugineóque repleti. Odor non vehemens, nec ingratus. Foliorum ſapor amarus; radicis viſcidus, neſcio quid hircinum reſipiens.

Hæc ſpecies ſpicæ longitudine, floſculorum rubellorum immaculatorum parvitate, foliis non maculatis, calcaribus floſculorum longis & tenuibus à reliquis palmatis facilè diſtinguitur.

Locus & Tempus. Junio menſe apud nos floret in pratis & paſcuis humidioribus.

A. 7. *Orchis palmata flore luteo-viridi. An Or. palm. flore viridi* Park. C. B? *An Or. palmata batrachites vel myodes* Lob. Park? *Serapias batrachites altera* Ger. emac? The Frog-Orchis. Handed Orchis with a green flower.

Ex *radice* duobus teſticulis palmatis, in duos, [interdum quatuor] digitos diviſis *caulis* exurgit palmaris, & nonnunquam ſemipedalis aut etiam dodrantalis, ſuperiore parte ſtriatus, *foliis* veſtitus dilutè-virentibus, oblongis, modicè latis, non maculatis; *ſpicam* in cacumine ſuſtinens mediocrem pro plantulæ modo, *floſculis* rarius diſpoſitis, pediculis intortis, quæ in vaſcula ſeminalia turgeſcunt, inſidentibus. Ad exortum uniuſcujuſque pediculi apponitur foliolum oblongum, acuminatum, ut in aliis Orchidibus ferè fit. *Flores* ipſi (qui, ut & tota planta digitis compreſſa, odorem ſpirant graviorem) pro calcaribus veſiculas obtinent pellucidas, in duas partes impreſſâ lineâ diviſas, adeo ut vinacea non malè amulentur. Galea ſive cucullus, ut in pleriſque aliis, è quinque foliis conſtatur, quæ æqualis ferè ſunt longitudinis; bina interiora quæ ſupremo adſtant exterioribus multò ſunt anguſtiora. Pro ſtylo occultat galea quoddam quaſi corpus inſecti. Color galeæ viridis, marginibus

&

& nervis ex fuſco purpuraſcentibus. Subeſt labellum longiuſculum retrorſum flexum, coloris ex fuſco purpurei & interdum luteo-viridis (nam ſæpe variat) in tres lacinias diviſum, quarum media longè breviſſima. Univerſa floris facies Bifolii ſimilis, niſi quod flores Bifolii veſiculis illis quæ calcarium loco ſunt omnino careant, & in iis labium propendens in duas tantùm barbulas dividatur.

Floret circa finem Maii & Junii initio, in paſcuis ſiccioribus. *Locus.*

Deſcriptio *C. B.* in pleriſque huic noſtræ convenit: differt, quòd floſculos in ſpica paucos habere dicit, labro in duas duntaxat barbulas diviſo.

Orchin batrachiten ab Herbariis noſtratibus dici ſolitam intelligo, unde & Lobelianæ Serapiadi batrachiti eandem exiſtimo.

8. *Orchis palmata minor odoratiſſima purpurea ſive nigra* J. B. *palmata anguſtifolia Alpina* Park. *palm. anguſtif. Alp. nigro flore* C. B.

Foliis conſtat Croci: *caule* dodrantali, junceo lævique: in cujus cacumine *flos* emicat purpureus, Amaranthi æmulus, qui recens odorem quàm ſuaviſſimum reddit.

In paſcuis montoſis Juræ & Salevæ montium propè Genevam copioſam obſervavimus. *Locus.*

* 9. *Orchis palmata pratenſis anguſtifolia major* C. B. prod. Park.

C. B.

Radices habet parvas, veluti palmas geminas, in binos digitos diſtributas, fibris paucis annexis: *folia* liliacea, anguſta, lævia & palmaria, per quæ veluti tubum caulis cubitalis cavus effertur, cui ſpica ferè palmaris, anguſta, ex floribus dilutè purpureis, brevi calcare donatis compoſita, quibus ſingulis foliola oblonga, acuminata ſubjiciuntur, & capitulum oblongum, ſemen aliarum inſtar continens ſuccedit.

Hæc in pratis udis Michelfeldenſibus ipſa æſtate reperitur. *Locus.*

* 10. *Orchis palmata anguſtifolia minor odoratiſſima* C. B. Park.

C. B. prod.

Radice eſt gemini, oblongâ, anguſtâ, palmæ ſimili, in tres, quatuorve fibras craſſiſſimas diviſa, ſupra quas ex imo caule fibræ aliquot ortæ expanduntur. Ex radice *folia* quinque aut ſex, oblonga, graminea prodeunt; inter quæ *caulis* unicus, palmaris, pauciſſimis & exiguis foliolis donatus, qui velut in *ſpicam* biuncialem abit, cui *flores* dilutè purpurei, odoratiſſimi inſident, qui galeâ tecti, labro prominulo, in quatuor barbulas diviſi ſunt, & parvo calcari à tergo prominente donati.

In pratis humidis Michelfeldæ provenit & Autumno floret.

11. *Orchis palmata caryophyllata* J. B. C. B. Park. *Serapias caryophyllata* Lob. Ger.

Vide Lob. Hiſt. Belg.

A. 12. *Orchis puſilla alba odorata, radice palmata,* White handed musk Orchis.

Ad latus montis *Snowdon* dicti in Wallia, ſecus viam quæ à *Llanberris* ad Carnarviam oppidum ducit, hanc obſervavimus; non tamen, (quod doleo) deſcripſimus.

§. 3. *Orchides quædam palmatæ vel breviter & obſcurè deſcriptæ, vel quarum nudi duntaxat tituli aut icones traduntur abſque deſcriptionibus: ut nobis incertum ſit an à ſuperiùs propoſitis & deſcriptis ſpecie differant necne.*

1. *Orchis palmata paluſtris latifolia* C. B. Park. *palmata ſive Serapias paluſtris latifolia flore albo ſubpurpuraſcente* C. B.

Lobelius præter notas in titulo poſitas non alias habet, quàm quòd ſit folio levi latóque, violaceâ præcocior. Ego equidem hanc non differre ſuſpicor à vulgari Orchide palmata non maculata, quæ non alibi apud nos quàm in pratis humidis & locis paluſtribus oritur.

2. *Orchis palmata paluſtris altera* C. B. *palmata Serapias paluſtris leptophylla, violacea maculata & non maculata* J. B.

Lob.

Serius floret, comâ violaceâ, foliis interdum lævibus, interdum maculoſis.

3. *Orchis palmata paluſtris tertia* C. B. *palmata anguſto folio viliſſima paluſtris* J. B. *Cynorchis paluſtris lævi folio, ſeu leptophylla omnium viliſſima C. Gemmæ* Lob.

Icon Lobelii, obſervante J. Bauhino, non demonſtrat folia anguſta.

4. *Orchis palmata paluſtris tota rubra* C. B. *palmata floribus impenſe rubris* J. B. *Cynoſor. Dracontiæ foliis & floribus impensè rubris* C. *Gemmæ* Lob.

Tempus. Floret circa finem Aprilis & initio Maii. Naſcitur in humidis & uliginoſis pratis, præſertim ubi nigrior terra eſt. *Lob.*

Hanc etiam à vulgari Palmata non maculata ſpecie non differre conjicio.

5. *Orchis palmata paluſtris maculata* C. B. *palmata paluſtris nephelodes* J. B. *Cynoſor. paluſtris lepiodes vel nephelodes* C. *Gemmæ* Lob.

Flos illi communis ferè cum cæteris maculoſis. Orchidi palmatæ fœminæ in paluſtribus naſcenti eandem ſuſpicamur.

6. *Orchis palmata Serapias montana folio lævi* J. B. *palmata montana altera* C. B. *palmata montana Lobelii* Park. *Serapias montana* Ger.

7. *Orchis palmata pratenſis maxima* C. B. *palmata, ſive Cynoſorchis macrocaulis galericulata* C. Gemmæ J. B. *Cynoſorchis macrocaulis, vel conopſea, vel galericulata* C. *Gemmæ* Lob. *Orchis palm. prat. maxima, Conopſea dicta* Park. *Palma Chriſti maxima* Ger.

Tempus. Floret circa medium finémque menſis Maii uſque ad Junii ferè medium.

Flores in hujus icone, obſervante J. Bauhino, multum habent ſimilitudinis cum Orchide palmata rubella cum longis calcaribus.

CAP. XXI.

De Pſeudo-Orchide.

FOliis & floribus cum Orchide convenit, radice non tuberoſa ſed repente aut fibrata ab eadem differt.

1. *Pſeudo-Orchis* C. B. *Orchis radice repente* J. B. *minor radice repente* Cam. Park. *Palma Chriſti radice repente* Ger.

Hanc ſic deſcribit Camer. in hort. Orchis minor floſculis albis, *foliis* craſſis nigris: radice repente geniculata; & ubi folia emergunt apparent puſilla rudimenta, tanquam naturæ teſticulos effingere conantis.

Naſcitur ſponte in opacis ſylvis in ramentis arborum quæ longa vetuſtate emarcuerunt. Ad hortos tranſlatus durat, ſed colorem acquirit magis pallidum, nec tam craſſa manent folia.

2. *Pſeudo-Orchis rad. repente, foliis maculis nigris aſperſis* Mentzel.

Folia Cyclamini aut Fritillariæ inſtar eleganter ſunt maculata.

Locus. Hæc raro in nemoribus temperatis circa Furſtenwaldiam, Berolinum & alibi in Marchia Brand. creſcit.

A. 3. *Pſeudo-Orchis bifolia paluſtris. Orchis bifolium minor ſabuleterum Zelandiæ & Bataviæ* J. B. Lob. Ad. in append. p. 506. *Chamæorchis lilifolia* C. B. *latifolia Zelandica* Park. **Dwarf Orchis of Zealand and Holland.**

Radicem habet bulboſam, è ſquamis compactam, intus ſi diſſecetur viridem, & Orchidum planè diſſimilem; nam fibræ è bulbo prodeunt infra, non ſupra & juxta bulbum è caule, & præterea repando ſe propagat, fibris in novos intumeſcentibus bulbos. *Folia* profert bina, pallidè virentia, inter quæ *caulis* palmaris & major exurgit, anguloſus, in ſummitate floſculos tres vel quatuor & interdum plures ſuſtinens, dilutè virides ſeu herbaceos, ſex petalis compoſitos, cum *ſtylo* in medio viridi, albâ maculâ in apice notato, & paululum incurvo, ac ſi cuculli vicem ſuppleret. E petalis quod dependet labelli loco cæteris multò latius eſt, è reliquis quinque tria ejuſdem ferè ſunt longitudinis, duo longè anguſtiora alarum loco ſunt. Vaſcula ſeminalia in Lobelii icone optime pinguntur.

Locus. In aquoſis paluſtribus propè *Hatton* & *Teverſham* vicos, non procul Cantabrigiâ.

Pſeudo-Orchis *monophyllos Cluſ.* huic perſimilis eſt, eandem dicerem niſi obſtaret monophylli epitheton. Forte tamen Cluſius non integram vidit.

Cap. XXII.

De Orobanche.

ORobanche dicta eſt ἀπὸ τῦ ἄγχειν τὰς ὀρόβους, quia Vicias ſtrangulat.

Florum figura ad Orchidem accedit, foliorum, viridium & herbaceorum carentia differt tum ab Orchide tum ab aliis plantis. Eſt autem vel radice ſimplici non repente ſquamoſa, *Orobanche* ſimpliciter dicta; vel radice denticulata repente, *Dentaria*; vel radice multis fibris craſſiuſculis implexis compoſita, *Nidus avis*.

A. 1. *Orobanche ſive Rapum geniſtæ* Ger. Park. *Orob. flore majore* J. B. *major, garyophyllum olens* C. B. Broom-rape.

J. B.

Cubitali altitudine exſurgit & majore, *caule* recto, tereti, hirſuto, pallido aut luteolo, aut ſubruffo, concavo: in quo non tam *folia*, quàm foliorum rudimenta, anguſta, longiuſcula, ſeu ligulæ celerrimè marceſcentes, raræ, quorum etiam ſingula ſingulis floribus ſunt ſubjecta. *Flores* in thyrſo Orchidum more, ſed ex longioribus intervallis, Meliſſæ *Fuch.* magni, impensè hirſuti, colore ex purpureo obſoleto pallido, rictum effigiantes, è quo prominent *apices* nigricantes ſtaminum albidorum: labrum autem quod demittunt in tres lacinias eſt diviſum, ipſiúſque floris fundus melleo ſucco viſcido madet. *Radix* bulboſa, è ſquamis compactilis, non admodum altè demergitur: *ſapor* ejus admodum amarus. Flores odorem ſpirant haud ità ingratum.

Geniſtæ radicibus frequenter adnaſcitur unde & Rapum geniſtæ vulgò dicitur: invenimus & inter ſegetes. *Locus.*

Herba condita aut ejus ſyrupus ad ſplenicos & hypocondriacos affectus uſus eſt eximii; unguentum ex eodem cum Axungiâ ad tumores duros & ſcirrhoſos. *D. Bowle.* *Vires.*

Orobanche flore minore *J. B.* adeò parùm differt à præcedente, ut ſpecie diverſum eſſe mihi perſuadere vix poſſum.

2. *Orobanche magna, purpurea Monſpeſſulana* J. B. *major Monſpeſſulana* Park. *major Monſpeliaca floribus oblongis* C. B. Ger. emac.

Huic digitalis craſſitudinis, altitudinis autem bicubitalis *caulis* adoleſcit, totus purpuraſcens, cui ſerie quadam ſurſum verſum apprimuntur *folia* ſatis brevia, amplexicaulia. Scapum obſident *flores* purpurei, Orchidis floribus ſimiles, calcaribus brevibus, ſinguli foliolo tecti. *Radix* ſuperiorem refert partem radicum Orchidis, nullis teſticulis tamen aut bulbis donata. Sapor amarus, teterrimus.

Propè Monſpelium in ſylva *Gramont* menſe Aprili florentem obſervavit J. Bauhinus. *Locus.*

Cluſius hujus meminit ſub titulo Pſeudolimodori Monſpeliani.

Hanc loco prædicto ſe ſæpius collegiſſe ſcribit D. Magnol Aprili & Maio menſibus: verum figuras ejus quæ habentur apud Cluſium & J. Bauhinum non probat: nam in figura *Cluſ.* labrum inferius bifurcatur, quod (inquit) in noſtra non fit: in figura *J. B.* nulla eſt proportio caulis cum floribus. *Tempus.*

3. *Orobanche majore flore* C. B. Ger. emac. *Orobanche ſubcœruleo flore ſive* 2. Cluſ.

Cardui vulgaris, inter ſegetes naſcentis radicibus inhærentem olim eruere meminit Cluſius cum Monspelii viveret.

D. Magnol in herbidis maritimis ſæpius collegit. *Locus.*

4. *Orobanche flore majore & cæruleo purpuraſcente* C. B. *flore majore purpuraſcente* Park. *C. B. prod.*

Radice eſt craſſa, longa, fibroſa; *caule* ſemipalmari, *foliolis* paucis, breviſſimis, craſſis & acutis cincto, qui in quinque, ſex, etiam plures pediculos, nudos, triunciales abſumitur, quamvis etiam ex foliorum alis pediculi prodeant, quorum ſummo *calix* uncialis, ſinuatus inſidet, & ex quolibet *flos* unicus, cœruleo-purpuraſcens, longo pediculo donatus exit, qui magnus, uncias duas longus, formâ galericulatus, & veluti roſtratus, ut in Alectorolopho, ex quo filamentum oblongum reflexum prodit: quid flori ſuccedat non conſtat.

In Pyrenæis montibus collegit Burſerus. *Locus.*

5. *Orobanche ramoſa* Ger. Park. C. B. *minor purpureis floribus, ſive ramoſa* J. B.

J. B.

Ramoſo eſt *caule*: ſæpe etiam plures, dodrantales aut breviores emittit *caules*, multo tenuiores quàm Orobanches vulgaris, rigidiuſculóſque, duros, rufeſcentes, hirſutos, in ramos ſubinde diviſos, foliorum duntaxat veſtigiis quibuſdam ornatos. *Flores* ſpicati, minores, purpurei, oblongi, hiantes, è multifido calice emergunt, cui ſingulo ſingulum appoſitum foliolum acutum. Sequuntur *capſulæ* turgidæ, pulviſculo plena. *Radix* tuberoſa Avellanæ magnitudine, fibrarum propaginibus donata. Sapor plantæ aliquantulum amarus.

In arvis demeſſa ſegete primò circa Ratiſponam Germaniæ urbem obſervavimus, poſteà etiam in Italia & Gallia Narbonenſi. *Locus.*

6. *Orobanche parva radice coralloide rubberrima* Mentzel.

Corallia rubra & colore & ſpecie externa exiguo ramorum miraculo in hujus plantulæ radice efformata ad vivum exemplar conſpiciuntur.

Locus. In ſcopulo Mittenwaldenſi reperta eſt.

7. *Orobanche hypopitys lutea* Mentzel.

Locus. In Pinaſtretis ſub altiſſimis Marchiæ Brandeburgicæ naſcitur. Cùm menſibus Maio & Junio erumpit corpuſculum luteum in ſe contortum, tanquam eſſet fungulus orbiculatus luteus, oſtendit. Ac deinceps ultra ſpithamam longa exſurgit. *Radix* ſæpius ultra longitudinem ulnæ in terram demiſſa radici arboris inhæret. Planta cùm marceſcit nigrum colorem acquirit, ſaporémque Ulmariæ habet. Aliarum etiam plurimarum arborum radicibus infixam obſervavit Autor.

8. *Orobanche quæ Hypopitys dici poteſt* C. B. prod. *Hypopitys* Park.

C. B.

Vulgari ſimilis eſt, ſed humilior & nigricans, caule unciarum quatuor, quaſi ſquamis contecto. *Flores* in ſummo velut in parvam ſpicam congeſti, Nido avis ſimiles, albidiores rariores ac duriores. Sub piceis, Abietibus & Pinaſtris provenit. Sapore eſt aliquantulum adſtringente.

9. *Orobanche quæ Hypociſtis dicitur. Hypociſtis* Ger. Park. J. B. C. B. & aliorum. **Rape of Ciſtus.**

Hypociſtis è variorum Ciſti generum radicibus excreſcit. Orobanches ſeu Limodori quoddam genus videtur; craſſum eſt, pingue, carnoſum, ſucci plenum, ex multis veluti Hyoſcyami utriculis, aut Mali Punicæ cytinis totum conſtans. Hæc *Bodæo à Stapel.* Multis, deſcribente Parkinſono, exſurgit caulibus erectis, foliis parvis crebris undique obſitis, vix pedem altis, multos in ſummitate flores confertos geſtantibus craſſos & ſucculentos, albentes, Mali Punicæ cytinis ſimiles, relinquentes poſt ſe ſemina in capitulis duris pulveris inſtar tenuiſſima.

Cluſius ſub Ciſto mare primo hypociſtidem naſci refert elegantiſſimam omnium quas unquam viderit. Nam quando primum è terra emergit, purpureum ſive Kermeſinum ſericum eſſe diceres, deinde paulatim aſſurgens & ſeſe explicans multum de priſtini coloris elegantia remittit, & cytinos ſuos profert candicantes, turgidos & lento ſucco plenos.

Idem ad radices Ciſti Halimi folio Hypociſtin obſervavit omnino luteo ſeu ochræ colore ipſius plantæ florem referentem.

Idem ad Ledi Narbonenſis radicis adnatam inveniebat, multis veluti ſquamis, ut quod in aliorum Ciſti generum radicibus creſcit, compactum, palleſcentis coloris, quibuſdam tamen lineis purpuraſcentibus & nonnihil vireſcentibus diſtinctis, cytinos ſuos ſumma parte proferens, lento & glutinoſo ſucco totum prægnans.

Quin & aliarum etiam Ciſti ſpecierum radicibus adnaſci hypociſtidem in calidis regionibus veriſimile eſt.

Vires. Admodum efficax remedium eſt ad omnes fluxiones puta ſanguinis rejectiones, profluvia muliebria, cœliacos dyſentericóſque affectus. Quin ſiquam partem roborare conſilium ſit, quæ viz. pluſculo humore exoluta fuerit, robur & firmitatem illi non infrenuè addit. Sic ſanè ſtomachicis epithematis, hepaticíſque commiſcetur, & ex viperis confecto Antidoto inditur. *J. B. è Galeno.*

Hodie ad hunc ferè præparatur modum, Cytinum contundunt recentem, ex eodem eliciunt ſuccum, qui ſubinde inſolatur ac denſatur ſervaturque ad uſum. *Bod. à Stapel.*

CAP. XXIII.

De Nido avis.

A. 1. *Orobanche affinis nidus avis* J. B. *Orchis abortiva ruffa ſive Nidus avis* Park. *Satyrium abortivum ſive Nidus avis* Ger. *Orchis abortiva fuſca* C. B. **Miſhapen Orchis, or Birds neſt.**

J. B.

C*Aulem* ſurrigit modò ſingularem, modo duos vel tres, pedales aut cubitales, albicantes; *foliis* veſtitos concavis, pellucidis, ſtriatis, neutiquam acutis, ſed obtuſis, ſupernè parte quodammodò cordis formam exprimentibus: quorum ſumma *florum thyrſus* Orchidum modo & formâ occupat coloris helvi aut pallidi, qualis & foliorum tabidorum; ac occluſi quidem è brevibus pediculis, ad quorum exortum ſolula parva, ſingula ſeſe exerunt; ubi verò ſe aperiunt, Orchidum modo hiant. Galea exigua ſub qua piſtillum breve cum apiculis albicantibus, quod utrinque ad latera bina ſolola cingunt: *Labellum* magnum, ima floris occupans, cavum intus; nullus odor notabilis. Dehiſcentibus floribus *utriculi* pulviſculorum ſuccedunt ſtriati, anguloſi, reliduis florum petalis marcidis inſignes. *Radix* craſſis fibris, ſucculentis, fragilibus tota perplexa, nidorum avium ſtructuram imitans, quorum extrema obtuſa obſervavimus. Sapor radicis ac totius plantæ amarus horridus.

Locus. In ſylvis & opacis invenimus in Cantio prope *Maidſton* oppidum, itque Suffolciæ non longè ab Aldeburgo. In tranſmarinis etiam in montibus & ſylvis opacis reperitur.

A. 2. *Orobanche*

A. 2. *Orobanche Verbaſculi odore* D. Plot.

D. Plot.

Radix hujus plantæ obeſa eſt & ſquamoſa, cui appenditur glomus aut velut faſciculus fibrarum complicatarum *Nidi avis* dicti ſimilium. *Caulem* exſerit tenerum, teretem, valdè fragilem, vix octo digitos altum, *foliolis* parvis, brevibus, ſquamoſis, tenuibus & ferè membranaceis, proximè admotis ſeu appreſſis obſitum. Propè faſtigium caulis *flores* exeunt parvi octo aut decem interdum, ab Orobanches vulgaris floribus longè diverſi, petalis ſci. quatuor majuſculis exterioribus, quæ totidem internis minora continent, compoſiti. Vaſculum ſeminale fundo globoſo, collo anguſto cum foramine in apice, ambiunt ſtamina tenuia purpureis apiculis inſignia.

Tota planta caules, folia, flores cùm florere incipit colore eſt pallidè luteo ſeu ſtramineo; & fracta ſeu compreſſa odorem exhalat Primulæ radicis æmulam.

Ad radices arborum in ſylvis propè *Stoken* templum oritur, in Comitatu Oxonienſi. *Locus.*

A. 3. *Orobanche & Nido Avis affine Pſeudo-limodoron Auſtriacum violaceum* J. B. *Orchis abortiva violacea* C. B. *Nidus avis purpureus* Park. *Nidus avis flore & caule purpuro-violaceo, an Pſeudo-limodoron Cluſii* Ger. emac. **Purple Birds-neſt.**

Cluſ.

Pedali aſſurgit *caule*, frequentibus ſecundùm radicem foliolis tanquam vaginulis involuto, ſpicam geſtans *florum* tetrapetalon, ſuperiore petalo in corniculum deſinente, & promuſcide quadam inter media folia prominente, cui adnatæ ſunt duæ tenues barbulæ. Floribus ſtriata & longa ſubſunt *capitula*, ſemine exili & Orchidum ſimili plena. Subrotundam *radicem* non habet, ſed craſſas longas & obliquas *fibras* quemadmodum Helleborine. Tota ſtirps ſaturè purpura & planè violaceo colore prædita eſt.

In montanis ſupra Badenſes thermas obſervavit Cluſius. In Southamptoniæ comitatu propè *Alton* oppidum invenit *D. Goodyer*. *Locus.*

Cap. XXIV.

De Dentaria aphyllo.

A. 1. *Orobanche radice dentata major* C. B. *Dentaria major Matthioli* Ger. *Orob. radice dentata ſive dentaria major Matthioli* Park. *Anblatum Cordi ſive Aphyllon* J. B. **The greater Tooth-wort.**

J. B.

Ex *radice* multiplici, mira ſquamarum denticulatarum congerie ſtipata, alba, molli & ſuccoſa, *caulem* erigit minimi digiti fere craſſitudine, dodrantalem aut altiorem, teretem, ſucculentum, fragilem, tenui membranâ veſtitum, aqueâ pulpâ abundantem. Juxta quem ex longis intervallis auriculæ quædam membranaceæ, foliorum æmulæ prodeunt, adverſæ quidem, ſed alterâ tantillum eminentiore. Tertiam & ſupremam cauliculi partem *flores* occupant plures, hiantes, eodémque modo nutantes & antrorſum ſpectantes omnes, brevi pediculo appenſi, à quorum tergo pediculorum quoque exortum foliola muniunt. Floris color ex ruffo vel purpura candicans. Illis ſuccedunt vaſcula Avellanæ ferè magnitudine, à pediculo ad medium calice foliaceo, ſubhirſuto, tenello, ſuccoſo & quadripartito veſtita, lineis quibuſdam ac canaliculis quadripartita, ſemine rotundo, ova piſcium minima æmulante denſiſſimè farcta, quod maturum totum nigrum eſt, papaverinum, ſed ſextuplo majus. Tota cæterum planta guſtu eſt aquoſo, acerbiuſculo, non ſine aliquo amaritudinis ſapore, quæ tamen in ſemine magis conſpicua.

In umbroſis ſepium aggeribus & ſub arboribus ſolo friabili in Anglia invenitur, ſed rariùs. *Locus.*

2. *Orobanche radice dentata minor* C. B. Park. *Dentaria aphyllos altera* Cluſ.

Cluſ.

Tota tenella eſt, *radicémque* habet candidam, è multis veluti denticulis congeſtam, *cauliculum* ſeu potiùs pediculum proferentem dodrantalem aut paullò majorem, ſucci plenum, & quaſi tranſparentem, candicantem, foliorum expertem, quibuſdam tantùm velut articulis diſtinctum: qui *flores* ſummo faſtigio gerebat binos aut ternos, alternatim diſpoſitos, ex albo purpuraſcentes, nigræ Violæ aut veriùs Orchidis ſeu Limodori florum æmulos & valdè tenellos.

Florentem Auguſto menſe invenit Cluſius ad radices Etſcheri jugi ſub Abietibus aliiſque hujus generis arboribus, quo Sol vix unquam penetrat, nullæque aliæ ſtirpes naſcuntur: Ampliorem & pluribus floribus onuſtum in ſylvula Francofurto ad Mœnum vicina Junio menſe. *Tempus & Locus.*

3. *Orobanche radice coralloide* C. B. *Dentata aphyllos minor Tabernæmontani* J. B. *Dentaria coralloide radice ſive aphyllos* 3. Cluſ. *Dentaria minor* Ger.

Cluſ.

Huic *flores* ſunt quinque aut ſex, minores, Orchidis pumilæ floribus pares, ſimiliter ex herbaceo palleſcentes (labro tamen propendente exalbido, & circa umbilicum purpureis venis inſignito) inodori, ſpicæ in ſpeciem in palmari pediculo enaſcentes, foliis carente & ſubſidiis veluti vaginulis recondito. *Radix* illi ramoſa Coralli inſtar, prorſus alba, ſucci plena, nullis fibris contexta, amaruſculi ſaporis.

Hanc duntaxat obſervavit Cluſius Maio menſe florentem in ſylva recens cæſa paullò ſupra *Entzeſdorf im Langlethal*.

4. *Orobanche radice dentata, altius radicata, foliis & floribus purpureis* Mentzel.

Mentzel.
In Boruſſia & Marchia frequens terrâ erumpit fertili, ſub Fagis umbroſis, primò inſtar criſtæ ad terram retortæ, poſtea maturior erigitur, ſpithamam exſuperans. *Radix* ſquamata & altiſſimè radicata, ſuperius ſurculos emittit, qui intra terram emorantur, medio & ſupremo ſurculo extra terram tantùm ſe erigente.

5. *Dentaria aphyllos flore purpureo.*

Denſo ceſpite terram operit Sempervivi majoris in modum. Ex ſingulis ſquamis ſingulos promit *flores*, pediculis ſemuncialibus inſidentes, è calyce amplo, ſtriato, turgidulo, quinquepartito, galeatos, magnos, purpuraſcentes, cum ſtaminulis intus plurimis.

Locus. In Italia locis humidis & umbroſis ſecus fluvium quendam medio circiter itinere inter Maſſam & Lucam obſervavimus. Plurimum differt à reliquis Dentariis. Nos ob feſtinationem in ea obſervanda & deſcribenda minùs diligentes fuimus.

CAP. XXV.

De Helleborine.

A Foliis nervoſis Hellebori albi quadantenus ſimilibus nomen ſortita eſt.
Radice fibroſa, foliis nervoſis ab Orchide differt, cui quoad flores & vaſcula ſeminalia ſimilis eſt.

A. 1. *Helleborine latifolia montana* C. B. *Helleborine* Dod. Ger. *Elleborine Dodonæi* J. B. *An Elleborine flore viridante* Park. **The moſt common baſtard Hellebore.**

J. B.
Numeroſis fibris radicatur, albidis, quàm Ellebori habitioribus, & ad Ruſci radices accedentibus, ſapore amaricante: *caulis* modò unicus, modò plures, pedales aut etiam cubito altiores, nullis ramis donati, teretes, & farinâ quadam aſperſi, quibus ſine pediculo adnaſcuntur *folia*, Hellebori albi inſtar nervoſa, ſed multis numeris minora, & vix ad foliorum Polygonati magnitudinem pertingentia, ſapore itidem amaro. Caulis à medio ferè ad ſummum uſq; faſtigium, per intervalla alternatim floribus ornatur, Orchidum floribus non multùm diſſimilibus, quos conſtituunt folia bina albida, terna herbacea, utraq; expanſa, quorum medio ceu exenteratum muſcæ cadaverulum ex albo purpuraſcens conſpicitur. Flori ſubeſt canaliculatum capitulum, pediculo inhærens brevi, quo aucto *ſemen* clauditur minutiſſimum & pulviſculi inſtar.

Locus. In ſylvis cæduis, lucis & opacis ſæpius occurrit. Æſtate floret. Variat floris colore hæc ſpecies: nobis obſervata flore erat herbaceo, * D. *Plott* & Oxonienſibus botanicis, flore purpureo, etiam ſaturatiore quàm Helleborines flore atro-rubente dictæ. Hinc nonnunquam dubitavimus an Elleborine quam nos invenimus ſæpius tum in Anglia, tum in regionibus tranſmarinis ſit Helleborine *Dod.* néene, & non potius Damaſonium flore herbaceo, intus nonnihil candicante *J. B.* needum nobis planè conſtat; Hujus idcirco Synonyma & deſcriptionem proximo in loco dabimus.

* *Hiſt. Nat. Com. Oxonienſis.*

2. *Damaſonium flore herbaceo, intus nonnihil candicante* J. B. *Elleborine recentiorum* 3. Cluſ. *Helleborine anguſtifolia paluſtris ſive pratenſis* C. B. *Helleb. flore viridante* Park.

Cluſ.
Pari eſt cum præcedente magnitudine, paullò latioribus *foliis*, minoribus *floribus*, qui etiam quinque petalis conſtant, & galeolam cum prominente labello amplectuntur, coloreque ſunt herbacei, interiùs nonnihil candicantis, nullius odoris: quibus toroſa contortaq; *capita* ſubſunt. *Radix* nominatæ ſimilis.

Locus. Invenitur in quibuſdam Auſtriæ & Pannoniæ ſiccioribus pratis, & in Noribergenſi ſylva urbi vicina ad latomias.

Miror cur C. Bauhinus hanc anguſtifoliam appellet, cùm Cluſius folia illi latiora tribuat quàm ſint Helleborines *Dod.* quam tamen idem C. B. latifoliam vocat.

Suſpicamur hanc non differre ſpecie ab Helleborine *Dod.* uti nec ſequentem.

3. *Elleborine flore carneo* J. B. C. B. *Elleb. flore purpurante* Park. *fortè*. 4. Cluſ.

Cluſ.
Hac minor eſt altitudo, ſimilia nonnunquam *folia*, interdum multò latiora; *flores* aut omnino purpuraſcentes, aut propè carnei, Helleborines *Dod.* floribus prorſus ſimiles, nec *radix* differt.

Locus. Creſcit in montanis pratis in cæduis ſylvis Auſtriæ.

4. *Elleborine montana anguſtifolia ſpicata* C. B. J. B. *Elleborine* 5. Cluſ.

Cluſ.
Cubitalem altitudinem ſuperat, & ampliſſima omnium ſunt illi folia, atq; oblonga purpuraſcentium florum ſpica.

Naſcitur

Naſcitur in multis Pannoniæ & Auſtriæ ſylvis, & ad montanorum pratorum margines, &c. *Locus.*
Hanc non differre ſpecie ſuſpicamur à ſequente.

A. 5. *Helleborine altera atro-rubente flore* C. B. *Elleborine flore atro-rubente* Park. *Elleborine botryodes ſive Aliſma racemoſum* J. B. Wild, or Baſtard white Hellebore.

Seſqui-dodrantalis eſt planta: *caule* geniculis diſcreto: ex quibus continuo ordine folia ſua exſerit, Plantaginum majorem fere imitantia, ſeſcunciam lata: *flores* verò racematim quaſi in longo recurvóq; ſcapo dependent plurimi rubicundi.

Species illa Helleborines quam nos pro Hellebor. flore atro-rubente habemus, quámq; ſæpius in montoſis Angliæ & regionum tranſmarinarum obſervavimus, ab Elleborine Dodonæi nobis credita differt, foliis anguſtioribus, in caule crebrioribus, florum colore atro-rubente, quamvis hoc non ſit perpetuum, & tempore etiam florendi, menſtruo minimùm ſpatio ſerius quàm illa, ut nos monuit D. Plott.

A. 6. *Helleborine flore albo* C. B. Ger. *vel Damaſonium montanum latifolium. Damaſonium Alpinum ſive Elleborine floribus albis* J. B. *Elleb. minor flore albo* Park.

J. B.
Radices ei fibroſæ, tenues: *Caulis* modò dodrantalis, modò major, modò minor, gracilis foliis, alternatim amictus, Plantaginis lanceolatæ, anguſtis, aliàs etiam unciâ latioribus, ſed Hellebori albi modo ſtriatis, nitidis. *Flores* per caulis ſumma ſpicatim & velut Orchidum modo diſpoſiti, è ſinu foliorum exiguorum, ſingulares, majuſculi, lactei, longi calyces capitulo impoſiti, tribus in ambitu foliis præditi, intrà quæ duo alia minora, his verò oppoſitum tertium hians & labellum luteum velut alis quibuſdam munitum; ex hujus hiatu piſtillus albus, nitidus, brevis, capitulum ſuſtinet nitidiſſimum, tenerrimum, oblongum, ſummâ parte per longum fili impreſſione notatum.

In ſylvoſis prope ſummitatem montis Salevæ Genevæ vicini invenimus. J. B. in montibus ad S. Urſinum florentem Maio, item prope Tigurum urbem. Reperitur etiam in Anglia, viz. in ſylvis prope templum Stokenſe agri Oxonienſis, non procul viâ quæ Londino Oxonium ducit. *Locus.*

7. *Helleborine anguſtifolia montana purpuraſcens* C. B. *Damaſonium purpureum dilutum ſive Elleborine 6. Cluſii* J. B. *Helleborine anguſtifolia 6. Cluſii* Ger. *Elleborine anguſtifolia ſpicata verſicolor* Park.

Cluſ.
Cubitali *caule*, tenui, rotundo, geniculato, quem in ſingulis geniculis alternatim ambiunt anguſta *folia*, Elleborines *Dod.* foliis non diſſimilia, erucre meminit Cluſius: cujus ſummitas caulis definebat in ſpicam ſex, octo, aut plurium interdum florum, quinis foliis, elegantiſſimi dilutique purpuræ coloris conſtantium; inter quæ latebat quædam veluti galeola, muſcarum proboſcidi ſimilis, labrum inferiore parte adnexum habens, æqualis ferè cum foliis longitudine, candicans, intus ſtriatum. Suſtinebantur ii flores anguloſo, tortili, hirſutóq; nonnihil capitulo. *Radix* illi fibroſa, ſparſa, ſubruſeſcentis coloris.

Ad radices montis Salevæ versùs Genevam copioſè oritur. Floret Junio nonnunquam etiam Julio. *Locus &*
In Ungaria ſylvis Zollonock vicinis obſervavit Cluſius. *Tempus.*

8. *Elleborine ex albo ſubluteo* J. B.

J. B.
Caule ſurgit recto, ſeſquicubitali plus minus. *Foliis* veſtitur pluribus, alterno ſitu poſitis, perfoliatis, latioribus quàm Elleborine, ſlore albo, venoſis & ſtriatis ut Ellebori albi, ſed multis numeris minoribus, ſaturè virentibus. Caulis ſumma thyrſus occupat *florum* ex albo luteorum, galeâ albâ, labello luteo & ſubcroceo præditorum: è quorum ſinu piſtillus firmus, craſſus cum apiculis farinaceis. Ad quorum pediculos ſemunciam longos ſingula exteriorſum conſpiciuntur foliola parva, anguſta acuminata. *Radix* fibrata, ad Elleborum accedens, valdè profundè radicata. Sapor amarus admodum in foliis & floribus.

In ſylvula quadam monti Salevæ versùs Genevam vicina invenimus. J. Bauhinus obſervavit florentem menſe Maio in limitibus Montbelgardenſis ditionis verſus *Mathei* arcem in vepribus & in *Locus &*
monte dicto *Montbar*. Floret omnium quas novimus hujus generis prima. *Tempus.*

Hæc & præcedens pauciores proferunt *flores* quàm reliquæ pleræque Helleborinæ, eóſq; (quantum meminimus) majores & ſummos caules occupantes: nec multùm à ſe mutuò differunt præterquam floris colore.

9. *Elleborine tenella, tribus in caule foliis prædita* J. B. *Helleborine 7. Cluſii* C. B.

Cluſ.
Hanc ſiccam tantùm vidit Cluſius. Erat autem pedalis ferè altitudinis, gracili *caule*, tribus foliis prædito, Elleborines vulgaris foliis formâ ſimilibus, & quinq; nervis per longitudinem eorum excurrentibus, ſed longè minoribus, ut quæ circiter unciam longa ſint duntaxat, ſemunciam lata. Summus caulis in ſpicam *florum* deſinit, Orchidis & Elleborines vulgaris flores imitantium, ſed minorum. *Radix* ſumma quaſi tellure ſparſa craſſiuſculas ſucculentáſq; fibras egerat.

A. 10. *Helleborine paluſtris noſtras.* Marſh Hellebore.

Radix obliquè ſub terra reptat, fibras albas craſſas ſubinde emittens. *Caules* dodrantalem & interdum pedalem altitudinem aſſequuntur, teretes, non ramoſi, ſumma parte purpuraſcentes. *Folia*

lat-

ſex ſeptémve in caule, ad ſingula genicula ſingula, baſi ſua caulem amplexa, glabra, nervoſa, quàm Helleborines *Dod.* anguſtiora & acutiora. *Flores* in ſummis caulibus in ſpicas laxas diſpoſiti, infimis pediculis ſeu pendili, è quinq; partibus ſeu foliolis componuntur, quæ quoddam quaſi cadaverolum muſcæ exenteratum ambiunt. Horum exteriora tria exteriùs purpurâ obſoletâ tinguntur cancillo viridis & albi coloris admixto: interiora ex utraq; parte interna & externa albicantia, purpureis lineis ſeu ſtriis notantur. *Stylus* ille, quem muſcæ corpuſculo comparavimus, capite eſt luteo, pectore albo, purpureis ſtriis intus ſulcato, ventre albo tenui commiſſura pectori adnexo. *Labellum* propendens amplum eſt, album, & veluti fimbriatum in margine. Singulis florum pediculis ſingula adnaſcuntur folia exigua, acuta, & in ſupremo caulis faſtigio tria quatuórve minutiora, apicem quendam conſtituentia. Superior pars caulis ubi flores ei appenduntur, uti etiam florum calices ſeu tria externa folia, farina quadam albicante aſperſa ſunt.

Locus & Tempus. Nuſquam apud nos quàm in paluſtribus (quod unquam viderim) occurrit. Menſe Julio floret.

11. *Damaſonium Alpinum floribus luteis* J. B.

Lugd.

Radice eſt nigra, modicè fibratâ, altiùs deſcendente: *foliis* oblongis, anguſtis nervoſis, lanceolatæ ſive Plantagini minori ſimilibus, aliquanto longioribus, acuminatis: *cauliculis* pedalibus: *flore* luteo, *ſeminibus* oblongis anguloſis, quaternis ſimul ſic junctis, ut hiante medio ſpatio, feneſtrata quædam meta appareat, apice nigro ſupereminente, eleganti ſanè figurâ, latente, quæ nondum coma chartive obducta eſt, clauſaq; ſimili & huic plantæ peculiari.

Locus. In Alpium umbroſis convallibus gignitur.

A. 12. *Helleborine flore rotundo ſive Calceolus* C. B. *Elleborine major ſive Calceolus* Park. *Damaſonii ſpecies quibuſdam ſive Calceolus D. Mariæ* J. B. *Calceolus Mariæ* Ger. **Our Ladies ſlipper.**

Folia huic venoſa, ſubhirſuta, Hellebori albi, alternatim per *caulem* pedalem, firmum, aliquantulum lanuginoſum diſpoſita, quatuor aut quinque, ſapore amaricante. E foliolo quod extremo cauli inſidet, nonnunquam & ex proximi ſinu prodit *flos* unicus, longo pediculo nixus, quatuor petalis atro-purpureis, decuſſatis, oblongis, acuminatis, ſupero & infero majuſculis, lateralibus anguſtis & interiore parte lanuginoſis, conſtans. Ex horum umbilico emergit membranaceus quidam, tumens concavúſque utriculus, columbinum ovum pene æquans magnitudine, ſuperiore parte ſecundùm umbilicum apertus & hians, lignipedum Franciſcanorum calopodia imitatus, cui color aut luteus, aut pallidus, internè nonnihil villoſus, infernè autem purpureis quibuſdam venis ſecundùm longitudinem diſtinctus: hiatum tegit duplex anſula, quarum ſuperior alba, tenerior, purpureis maculis conſperſa, inferior verò denſa, herbidi coloris, & veluti Cancrorum ocellos in lateribus habens: ipſe flos non penitus odoris expers. *Capitulum* illi ſuccedit oblongum, minimi digiti magnitudinem æquans, triangulum, tenue & veluti pulvereum ſemen continens. *Radix* nigra, non valdè craſſa, in longitudinem & latitudinem obliquè ſumma tellure ſe ſpargens, multiſq; fibris donata, ſuperiorum annorum caulis veſtigia impreſſa retinens, extremitatibus ſemper in novum germen exuberantibus, amaruſculi guſtûs.

Locus. Reperiri aiunt flore albo, & utriculo purpureo: Habetur in Anglia ſed rariùs: v. g. in ſylva quadam prope montem *Ingleborough*, *Helkswood* dicta. In montibus Helveticis ſatis frequens eſt: Nos in ſylvoſis ad latera montis Salevæ propè Genevam invenimus. Cluſius in ſylvis & ſylvoſis locis Pannonicis eam obſervavit, quem conſule.

13. *Calceolus Marianus Canadenſis* Cornuti.

Corn.

Figurâ nullo modo ſed magnitudine & colore differt à vulgari: *Folia* ſiquidem longè majora ſunt, & ferè tantùm gemina naſcuntur. Floris verò utriculus candidus eſt, lineis rubentibus hinc indè diſtinctus. *Radicem* quoq; tranſverſam habet & Ellebori modo fibroſam.

Tempus. Floret Maio. Flore elapſo apud nos ſemine vidua tota planta præter radicem hyeme tabeſcit.

CAP. XXV.

De Bifolio.

NOtam hujus characteriſticam nomen Bifolium indicat.

A. 1. *Bifolium majus ſive Ophrys major quibuſdam* J. B. *Bifolium ſylveſtre vulgare* Park. *Ophrys bifolia* Ger. C. B. **Common Twayblade.**

J. B.

Quin ex Orchidum ſit familia Bifolium ambigi vix poſſet, niſi *radices* multiplices fibroſæq; obſtarent; ſiquidem *flores* eleganti thyrſo diſpoſiti, quàm proximè accedunt, herbacei, culicum ferè formam exprimentes, ſex foliolis compoſiti, nimirum labello longo bifido, galeâ ei adverſâ, alis duabus, auriculis duabus, quibus galea incumbit. Calcare carent: Utriculis inſident hexagonis, brevioribus & tumidioribus quàm in Orchidibus pleriſque, in ſex partes per maturitatem dehiſcentibus, pulviſculo ſeminali Orchidum ſimili. Ad florum pediculos ligulæ minutiſſimæ, & non quales Orchidibus. *Caulis* ſingularis, teres, modo vix ſeſquipalmum altus, aliis pedalis aut etiam cubitalis, hirſutus. *Folia* verò duo ſolummodo habet nervoſa, plantaginis latifoliæ circa medium caulem, al-

tera

tero ex alterius ſinu prodeunte. Sapor radicis ſubamarus cum aliqua acrimonia non ſine viſciditate: Caulis verò & foliorum ſapor viſcidus.

In ſylvis & dumetis, non rarò etiam in pratis & paſcuis udis occurrit. Junio menſe floret. *Locus & Tempus.*

Ophrin trifoliam *Ger.* & aliorum pro ſpecie Ophryos degenere habeo. Ophris bulboſa *Dod.* ſi detur ejuſmodi, radice ſola bulboſa à deſcripta differt.

A. 2. *Bifolium minimum* J. B. *Ophris minima* C. B. **The leaſt Twayblade.**

A *radice* ſubflaveſcente, fibroſa & Orchides redolente cauliculus ſimplex trium quatuórve unciarum ſub foliolis prodit, cui *foliola* duo Ophrios vulgaris modo apponuntur, quæ parva ſunt, glabra, ſplendentia, coloris Unifolii, & nonnihil in cordatam effigiem è rotundiuſcula figura diſcedentia, quibus cauliculi altera pars, ſimiliter trium quatuórve unciarum ſupereminet, cujus ſummo *floſculi* parvi, herbacei inſident, ab Ophris vulgaris floribus exilitate ſola recedentes, quibus *vaſcula* exigua ſuccedunt.

Julio menſe potiſſimum floret loco natali, ſed in hortos cum gleba ſoli natalis citiùs.

In ericetis udis, in opacis inter Ericas obſervavimus in Anglia, ſed rariùs, & in Septentrionali parte inſulæ duntaxat, ut v. g. propè *Almondbury* vicum in comitatu Eboracenſi, in monte *Pendle* dicto Lancaſtrenſi, &c. In opaca muſcoſiſq; ſylvis Beccio & Offmannino vertici dicto intervenientibus naſcitur C. B. *Locus.*

3. *Ophris minima floribus purpureo-croceis.* Mentzel.

In ſcopulo Alpeſtri Mittenwaldenſi, mediâ viâ inter *Inſpruck* & *Munchen.*

A. 4. *Bifolium paluſtre* Park. **Marſh Twayblade.**

Park.

A Bifolio vulgari differt parvitate ſua & quòd interdum etiam trifolium ſit, virore inſuper & glabritie foliorum; florum ſpicâ multo minore, floſculis ſingulis aliàs ſimilibus & concoloribus; tandem radicibus ſub terra repentricibus.

In paluſtribus oritur. Hæc planta à *D. Dent* hoc anno 1684. in paluſtribus propè *Gamlingay* in agro Cantabrigienſi inventa ad nos delata eſt à *D. Dale*, ſtirpium indagatore diligentiſſimo. Parkinſonus non in udis & humidis locis propè S. Albani oppidum & *Hatfield* in agro Hartfordienſi inventam ſcribit ſed in paluſtribus Romanenſibus in Cantio plurimam. *Locus.*

Cap. XXVI.

De Pyrela.

A Foliorum cum Pyri foliis ſimilitudine nomen ſumpſit.

Florum ſpicâ & ſemine pulviſculi inſtar minutiſſimo cum hoc genere convenit, radicibus fibroſis & foliis ſemper-virentibus à reliquis ſpeciebus differt.

A. 1. *Pyrola* Ger. J. B. *noſtras vulgaris* Park. *rotundifolia major* C. B. **Common Wintergreen.**

J. B.

Quinque aut ſex *folia* humi ſpargit, ſubrotunda, Pyraceis parva, craſſa, atro-virentia, glabra, nitidiq; facie ſuperna, pediculis palmaribus ferè inhærentia: inter quæ *caulis* naſcitur dodrantalis, anguloſus, parvis & acutis foliis aliquot donatus, nullam ramorum diviſionem agnoſcens, thyrſum gerens amœnorum *florum*, pentapetalorum, albidorum, Orchidum fermè modo, ſupernis duobus [petalis] galeam, uno verò labellum bifidum referentium, mediis umbilicum obſidentibus *apicibus* croceis, ex quibus piſtillus recurvus prodit, & imo verſus reflexus, & quandam veluti proboſcidem referens. Flores *capitula* ſequuntur anguloſa, pulviſculo minuto plena. Sapor totius plantæ amarus, non ſine inſigni aſtrictione.

Hæc, obſervante Cluſio, flore eſt vel ampliore molliúque, vel minore & duriore. Nos etiam in flore differentiam obſervavimus.

In Septentrionalibus Angliæ variis in locis invenitur. Propè *Halifax* oppidum copioſè oritur. In montoſis propè Genevam collegimus; inq; ſylvis montoſis, pluribus Germaniæ in locis. Apud nos in ericetis muſcoſis inter Ericas ſæpius occurrit quàm in ſylvis. *Locus.*

Vulneraria eſt uſu interno & externo celeberrima. Vide Chirurgiæ ſcriptores. *Vires.*

A. 2. *Pyrola foliis ſerratis* J. B. *foliis mucronatis ſerratis* C. B. *tenerior* Park. *ſecunda tenerior Cluſii* Ger.

J. B.

Tenerior eſt altera, *radice* repente, caule breviore, infirmiore, *foliis* circa imum ornato, dimidio minoribus, tenuioribus, oblongis, acuminatis, tantillùm in ambitu crenatis. *Flores* per caulem thyrſoides, præcedenti ſimiles, minores, *capitula* relinquunt anguloſa, ſtylum ex umbilico proferentia.

In montibus Genevæ vicinis, inq; ſylvis montoſis non longè à Conſtantia urbe Scaphuſiam verſus nobis inventa & obſervata eſt. *Locus.*

Hanc

Hanc eſſe ſuſpicor quam in ſylva *Haſelwood* in Comitatu Eboracenſi naſcentem obſervavit nobiſq; oſtendit D. Witham: nam & folia minora erant quàm in Pyrola vulgari, & mucronata & circum oras leviter crenata, & in umbroſis oriebatur.

3. *Pyrola fruticans* J. B. Park. Cluſ. *fruteſcens, Arbuti folio* C. B. 3. *fruticans Cluſii* Ger. emac.

Cluſ.

Elegantiſſimum eſt hoc genus, interdum quodammodo fruticans: nam novelli breveſq; ramuli, ſingulis annis ſuccreſcentes, aliquot annos firmi virideſq; permanent, & ſupra tellurem eminent, donec tandem pondere ſuo depreſſi humi procumbant & muſco ſe condant, fibraſq; interdum agant. *Folia*, ut plurimum ad ſingula internodia, ubi novi ramuli ſuccreſcunt, bina, terna aut quaterna habet, carnoſa, supernè ſaturatius virentia & ſplendentia, Laureolæ foliis formâ & magnitudine propè ſimilia, in ambitu tamen ſerrata, guſtu admodum exſiccante, deinde amaricante, ut reliquarum. Ex horum medio ſolent Aprili nova germina prodire, quæ foliolis veluti ſquamulis prædita, in virgulas tandem deſinunt, quibus terni, quaterni, interdum etiam quini inſident *flores*, vulgaris Pyrolæ floribus ſimiles, paulò tamen majores, ex albo purpuraſcentes; quibus excuſſis ſuccedunt pentagona capitula, tenui ſemine inſtar ſcobis plena, quæ cum ſuis virgulis hyeme exareſcunt. *Radix* ſive potius cauliculi ſub muſco latentes longè lateq; ſumma tellure ſparguntur, & ſubinde fibras agunt.

Locus. Abunde provenit in ſylvis Entzeſtorf arci vicinis, vulgari interdum permixtum.

HISTORIÆ

HISTORIÆ PLANTARUM
LIBER VIGESIMUS SECUNDUS.

QUI EST

De Herbis Graminifoliis flore imperfecto culmiferis & non culmiferis.

FLOREM imperfectum voco qui merè ſtamineus eſt, hoc eſt, ſolo calyce & ſtaminibus conſtat, foliis illis fugacibus coloratis, quæ petala dicimus, caret. Calycis nomen hic latè accipio pro glumis etiam aceroſis, è quorum ſinubus ſtamina exeunt, quæque ſemen aliqua ſaltem ex parte tegunt.

Cum autem Graminifoliæ flore imperfecto duorum ſint generum, culmiferæ ſcilicet & non culmiferæ, Librum hunc in duas partes dividemus, quarum Prior aget de culmiferis, Poſterior de non culmiferis.

Herbæ Culmiferæ ſunt quæ caulem teretem geniculatum & plerunque concavum edunt, foliis cinctum ad ſingula genicula ſingulis.

Hæ vel ſunt grano *majore*, vel grano *minore*.

Culmiferæ *grano majore*, frumentaceæ & Cerealis *dictæ, ſunt vel grano homini*

- *Eſculento*, quæ propriè Frumenta, ſuntque vel
  - *Spicatæ*, grano itidem vel
    - *Majore & oblongo*
      - *Nudo*, glumis vel
        - *Triturando facilè abſcedentibus*, ſeu quæ grano eſt
          - *Turgidiore & lucidiore, ſulcato*, farinâ candidiore & leviore, nutrimenti optimi; TRITICUM.
          - *Strigoſiore & fuſco*, farinâ craſſiore nigriore & viſcidiore; SECALE.
        - *Ariſtis adhærentibus*, ut eas triturando non deponat; ZEA.
      - *Cortice craſſiore tecto*, Spicâ
        - *Compactâ* ſimplici; HORDEUM.
        - *Laxâ* & ex pluribus compoſitâ, ORYZA.
    - *Minore* & rotundiore; PANICUM.
  - *Paniculatæ* ſeu jubatæ, grano
    - *Oblongo*, ſeu nudo ſeu gluma craſſiore tecto; AVENA.
    - *Subrotundo*
      - *Majore*, nigro plerunque aut fuſco, culmo arundinaceo ſex ſeptémve pedes alto; SORGUM.
      - *Minore* & ſplendente; MILIUM.
  - Paniculatæ ſimul & ſpicatæ, Paniculâ in cacumine caulis, ſpicis maximis è geniculis ad culmi latera exeuntibus; MAIZIUM, *Frumentum Indicum*.
- *Non eſculento*,

Spicatæ;

Spicatæ; Spicâ

{ *Longâ compreſſâ*, ſtrigosâ, ſemine caput tentante & vertiginem inducente; LOLIUM.
{ *Breviore & habitiore è* ſquamis compactili; PHALARIS.

Paniculatæ, glumis caſſis, ſeminibus à glumis aliquantum remotis, perforatis, maximis, poliè levoris & invictæ duritiei, culmo & foliis arundineis; LACHRYMA JOBI.

Herbæ culmiferæ grano minore ſunt vel

{ *Majores* & *elatiores*; ARUNDINES.
{ *Minores* & *humiliores*; GRAMINA: quæ vel

Spicata; quæ in plura adhuc genera ſubdividi ſolent, à ſimilitudine denominata, nimirum Triticeum, Secalinum, Hordeaceum, Phalaroides, Loliaceum, Paniceum, Typhinum, Alopecuroides, *&c.*

Paniculata; quæ pari modo vel à ſimilitudine cum frumentis vel à loco natali aliiſve accidentibus, in plura adhuc genera ſubdividuntur, nimirum, Pratenſe, Miliaceum, Avenaceum, nemoroſum, aquaticum, *&c.*

PARS PRIMA.

De Herbis Culmiferis.

CUlmiferas vocamus herbas quæ caulem teretem, geniculatum, & plerunque concavum edunt, foliis cinctum ad ſingula genicula ſingulis, longis, anguſtis, acuminatis, quarum etiam ſemina glumis aceroſis tecta ſunt.

Culmiferæ ſunt vel grano majore, vel grano minore.

Culmiferæ grano majore Frumentaceæ & Cereales dicuntur, quia earum grana hominibus in cibum veniunt, ſi non omnium certè plurimarum, cujuſmodi ſunt *Triticum, Secale, Hordeum,* &c.

SECTIO PRIMA.

De Culmiferis grano majore, ſeu Frumentaceis & Cerealibus.

CAP. I.

De Tritico.

TRiticum inde dictum creditur quod ex ſpicis triturando facilè excutiatur, Græcis πυρὸς quaſi πυρὸς à πυρὸς ſemen. Pro qua Etymologia facit, quod Herodianus ſcribit, à Syracuſanis τὰ πυρὰ dictos fuiſſe πυρὸς quaſi πυρὸς. Quibuſdam πυρὸς dicitur ab acutæ & pyramidali ſpicæ figura.

Eſt autem Triticum frumenti genus, grano majore in hoc genere, oblongo, nudo, hoc eſt glumis non arctè adhærentibus, ſed triturando facilè abſcedentibus tecto, turgido, lucido & flaveſcente, ab uno latere ſulcato, farina candidiore & leviore, nutrimenti optimi.

A. 1. *Triticum ſpicâ muticâ* Ger. Park. *Triticum hybernum ariſtis carens* C. B. *vulgare, glumas triturando deponens* J. B. **White or Red Wheat without awns.**

Ex *radice* ſibris multis, tenuibus, *culmi* plures, geniculati aſſurgunt proceri, trium cubitorum & non rarò humanâ altitudine, quatuor plerunque geniculis nodoſi, ſatis craſſi, intus concavi. Summo culmo *ſpica* inſidet palmaris circiter, ariſtis carens, aut brevibus admodum cincta; circa feſtum S. Joan. Baptiſtæ florens. Ubi defloruit *grana* ſubrotunda ſuccedunt, per quorum longitudinem rima diſcurrit, ſuperiore parte hirſuta, quæ aliis candida, aliis ſubrufa, figurâ etiam & magnitudine pro genio loci nonnihil variant, triplici glumarum, quas tribulorum verbere deponit, vallo clauſa, ita ut glumis duabus, ſolea unâ munitur.

Provenit

Provenit in omnibus ferè orbis culti regionibus, ſolum lætum & pingue amans, aptiùs tamen nigrum & ſiccum quam humidum: pro terræ enim bonitate & diligenti cultura uberè feneratur.

Tritici mutici ſeu ariſtis carentis duæ apud nos in Anglia ſpecies ſeruntur, nimirum

A. 1. *Triticum ſpica & granis rubentibus*

Quod & ponderoſius eſt, & farinâ cùm furfures excuſſi ſunt candidiore.

A. 2. *Triticum ſpica & granis albis.*

Quod levius eſt præcedente, & grano plerunque turgidiore: fortè Triticum ſiligineum C. B. cui granum molliùs, levius, extrinſecùs nitidum, medulla laxiore & candida, farinam omnium candidiſſimam & levem faciens. Noſtrum quoq; farinam omnium candidiſſimam reddit, dum recens eſt à mola; verùm poſtquam furfures diligenter ſecreti fuerint præcedentis farina ſeu potiùs farinæ flos candidior habetur.

Has duas ſpecies in ſe invicem nonnunquam tranſmutari non inficias iverim.

Utraq; autem ſpicam ariſtatam interdum, ſed rariùs, producit; quod quidam, (C. B. verba ſunt) frugis proprietati, quidam agri conditioni tribuunt, ita ut in pingui & ſtercorato agro ariſtis careant, in macro & non ſtercorato iiſdem horreant. Addunt & cœli ſtatum, quo ſeges adoleſcit, humidiore ariſtis carere, ſicciore ariſtis muniri. Sunt qui ſegetis denſitatem raritatemq; ad id facere velint, denſiore ſegete ſpicis muticis, rariore verò cum ariſtis prodire.

Nos in iis quæ ordinariè & naturaliter ſpicas ſeu muticas ſeu ariſtatas producunt, id frugis proprietati aſcribendum eſſe, non agri conditioni, non culturæ, affirmamus. Quòd verò quæ naturaliter ſpicis ſunt vel muticis, vel ariſtatis, nonnunquam varient & diverſas producant, ſoli ubertati aut luxuriei imputandum cenſemus, aut alii cuidam nondum nobis cognitæ & compertæ cauſæ aut accidenti.

Alias præterea Tritici rubri varietates obſervavimus, alteram nimirum ſpica mutica albicante, aliam ſpica ariſtata albicante.

Not. Nos in Anglia Triticum Autumno ſemper ſerimus, nunquam Vere: niſi quis animi aut experiundi causâ aliter faciat. Minimè autem dubium cenſemus, quin Triticum quodcunq; Vere ſatum tum proveniret, tum ſemen perficeret antè Autumnum; verùm id Autumnali infirmius eſſet. Quodcunq; enim frumentum hyemem tolerat Autumno ſatum multo lætius & uberius, grano quoq; firmiore & copioſiore evadit quàm ſi Vere ſereretur.

Nos cum Columella & Bapt. Porta Triticum æſtivum ſeu trimeſtre proprium genus non eſſe opinamur: verùm agricolas ſi quando Autumnus malè ceſſit, hanc ſationem pro ſubſidio commentos eſſe. Et apud Samnitas, aliaſque gentes Alpinas, quia Triticum hyemis rigores & imbres nunquam perferre poſſit, ſationem in vernum tempus differri; non quòd exiſtiment, ſi alibi ubi cœlum indulgens ſit ſeratur non provenire, vel quod proprium genus ſit. Et alibi, Genus trimeſtre Theophraſti vel Italiæ incognitum eſt, vel Triticum pluribus annis Vere ſatum quoddam genus conſtituit. Nam continuatio unius rei ejus naturam mutat; unde non ſpecie, ſed imbecilliore quadam conſtitutione hoc trimeſtre Triticum à vernaculo differt.

2. *Triticum rufum grano maximo* C. B. *rufum grano maximo, Far ſive Adoreum Veterum putatum* J. B.

Spicam fert muticam, granum maximum & ampliſſimum, ſed ad conficiendum panem minùs utile, ex quo decorticato cum lacte puls fit, in cibo ruſticis gratiſſima, atque ad eas delicias colunt.

Haud procul Lugduno in pagis monti alto ſeu aureo propinquis colitur, & ob incolis *Blé roux*, & *Gros blé* vocatur. *Lugd.*

Cùm non alium habeat autorem præter Lugdunenſem, nobis ſuſpectum eſt: fortè ob ubertatem ſoli & cœli temperiem iis in locis Triticum vulgare grano majore & turgidiore proveniat.

3. *Triticum rufum hexaſtichon* C. B. J. B.

Ex eadem eſt Officina: Spicâ eſt rigidiſſimâ & firmiſſimâ, ſex ordinibus diſtincta, cùm in aliis quatuor tantùm reperiantur.

Circa pagum Erinum in Allobrogibus habetur, ubi *Blé reguet*, id eſt frumentum rigidum dicitur; alii *froment à ſix quarrés*, i.e. ſexangulum vocant.

Notatu dignum eſt, Triticum quamvis omnium frugum præſtantiſſimum ſit, & in cibo tum ſapidiſſimum tum ſaluberrimum, utriuſque extremi frigoris & caloris patientiſſimum eſſe, nec in regionibus tantùm temperatis provenire, ſed hinc in frigidis & Septentrioni ſubjectis, Scotia v. g. Dania, &c.

Indè in fervidis & Meridionalibus, ut *Ægypto, Barbaria, Mauritania, Indiæ Orientalis provinciis, Guinea, Madagaſcar,* &c.

Nec minùs obſervabile eſt, & cum Divinæ Benignitatis agnitione commemorandum, Tritico (ut rectè * Plinius) nihil fertilius eſſe, quod ei natura, [rectiùs Naturæ Parens] tribuit, quoniam eo maximè hominem alit: utpote cùm è modio, ſi & aptum ſolum, quale in Byzacio Africæ campo, centeni quinquaginta modii reddantur. Miſit ex eo loco Divo Auguſto procurator ejus ex uno grano (vix credibile dictu) 400 paucis minus germina: miſit & Neroni ſimiliter 360 ſtipulas ex uno grano. Verùm de Tritici fertilitate libro primo, dixi, ad quem locum Lectorem remitto. * Lib. 18. c. 10.

Notandum præterea ſolum pinguiſſimum & opulentiſſimum Tritico aliiſque frumentaceis perficiendis non convenire, ut nec pauperrimum & gracillimum: ejuſmodi enim in folia & ſtipulas vim ſuam totam effundit, quæ mirè luxuriant & excreſcunt, ſpicis interim gracilibus & ferè vacuis paucis intus granis, iiſque malè nutritis & ſtrigoſis. Herba ſcilicet & culmi alimentum præripiunt & ſpicas defraudant, forte etiam propiores Solis radios arcent, qui ſucco nutritio excoquendo & in materiam ſemini idoneam erchendo neceſſarii ſunt. Hujus rei experimentum habuere noſtrates, cùm Triticum vulgare in America ubi & gleba uber & cœlum favebat, primò ſererent, in haſtæ enim altitudinem ſuccrevit, ſpicas tamen fermè vacuas & ſemine caſſas produxit. Quocirca Agricolæ tam Veteres quàm moderni ſata lætiora pecudibus immiſſis depaſcere & coercere ſolent. *Luxuria ſegetum caſtigatur dente pecoris, in herba luxurians, & depaſta quidem vel ſæpius nullam in ſpica injuriam* [illegible]

Notandum denique humorem nimium frumento nocentiorem eſſe apud nos in Anglia, non æſtum & ſiccitatem: unde diverbio jactatum eſt, Siccitates in Anglia annonæ caritatem nunquam efficere: quod experientia nupera confirmavit, cùm Anno 1664 æſtate omnium memoria noſtra ſicciſſima, Triticum aliaque frumenta ſatis feliciter adoleverant, & granum protulerant plenum, & ponderoſiſſimum.

4. *Triticum multiplici ſpica* C. B. Ger. Park. *Trit. cum multiplici ſpica, glumas facile deponens* J. B.

J. B.

Radicem fibroſam, *culmum* geniculatum, *foliaque* cum vulgari tuis Tritico habet communia: at ſpicæ faciliimum diſcrimen, quæ in hoc præter quatuor illos verſus ariſtatos, qui in ſumma ſpica ſolitarii, circa medium complures undique ſibi adjungit, multiplicique congeſtione in ventrem creſcit: granum etiam multò candidius & delicatius. C. Bauhinus Tritici rufi ſpeciem facit. Hoc Neapolitani, quibus familiare eſt, ut cætera genera ſerunt & colunt, referente Portâ.

5. *Triticum ſpecioſum grano longo* J. B. *An Triticum oblongo ſemine* C. B.?

In ſpicam exit ſpicâ Tritici vulgari longè majorem, ſex, aut ſeptem unciarum, ariſtis dodrantalibus, pedalibuſve plus minus. Glumæ unciales ferè granum oblongum, unciæ triente, & quàm vulgari duplo ferè longius continent, è glumis facilè ſeparabile, in quo cum vulgato & cinereo convenit.

Locus. Ex horto Stutgardiano habuit J. Bauhinus.

A. 6. *Triticum ariſtis munitum, rubentibus granis & ſpica, glumis lævibus & ſplendentibus.* **Red-eared bearded Wheat.** *An Trit. ariſtis circumvallatum* Ger. & Park.

Hæc ſpecies apud nos in Anglia ſeritur, eſt ſpicis minoribus quàm Triticum cinericeum, glumis lævibus & ſplendentibus, caſtanei quodammodo per maturitatem coloris ſeu rufi, granis etiam rufeſcentibus. Hæc ſpecies ariſtas ſponte non deponit etiam poſtquam maturuit, verum nec pertinacius adhæreſcunt quàm in Tritico cinericeo.

7. *Triticum cinericeum maximis ariſtis donatum, glumas triturando deponens* J. B. *An Triticum typhinum ſimplici folliculo* C. B.? *Triticum typhinum* Ger.? *Typha Dodonæi* Park.?

Specioſum viſendæque magnitudinis eſt, *calamis* proceris geniculatis, folioſis, ſpicâ maximâ, ferè ſeſquipalmari, duobus granorum ordinibus compactâ, glumis hirſutis, cinereis, in longiſſimas aſperrimaſque ariſtas deſinentibus, quibus tribuli verbere in area facilè excutiuntur ſemina. Huic nobis idem videtur

A. *Triticum ariſtatum, ſpicâ maximâ cinericeâ, glumis hirſutis, noſtras.* **Gray Pollard, in ſome places Duck-bill wheat.**

Hoc genus apud nos in Anglia frequens ſeritur: Tritico ſpica muticâ majus eſt & elatius, ſpicis majoribus habitioribus ariſtis longis circumvallatis, quas tamen non rarò ante maturitatem amittunt, glumis cinereis hirſutis.

Noſtrum hoc non ſimplicem habet folliculum, qualem Tritico ſuo typhino tribuit C. Bauhinus; idcóque ſi detur ejuſmodi Triticum typhinum quale deſcribit C. Bauhinus noſtrum hoc eſſe non poteſt. Verùm Hiſtoriæ plantarum Ebrodunenſis Auctores C. Bauhinum erroris inſimulant multiplicis in ſynonymis hujus aliorúmque Tritici generum, quos conſule.

Triticum longioribus ariſtis, ſpicâ cæruleâ C. B. *Triticum lucidum* Ger. Park.

Spica eſt eleganti & magna, & cùm maturuit ariſtis denſis longis horret, cæruleo aliquando colore ſuccus quàm in aliis frugum generibus, quarum ſpicæ flaveſcunt: grana ſunt magna, dura, atropurpureo colore nitentia, cujus coloris & farina.

Tragum frumenti genus ſpicâ cæruleâ *Lugd.* quod hujus ſynonymum facit C. Bauhinus ad præcedentem ſpeciem refert Hiſtor. Ebrodunenſis: quod & nobis etiam placet.

Triticum

**Triticum longioribus ariſtis, ſpicâ albâ C. B.*

Priori ſimile eſt grano excepto, quod pulchrius eſt & album, ex quo farina alba & delicata fit.

Triticum quo ponderoſius cæteris paribus eo melius. Hinc apud nos Londinenſes inſtitores pondere Triticum emunt: habet aliquid lentoris & obſtruentis naturæ.

Notæ optimi Tritici ſunt quòd recens, & perfectè maturum ſit, quòd colore luteum, quòd denſiſſimum & ponderoſiſſimum, quòd aquâ maceratum citiſſimè & maximè intumeſcat, quòd copioſiſſimam farinam præbeat, quòd ab omni vitio immune, ut Lolio, Melampyro, uſtilagine, &c.

Triticum inter omnia Cerealia tanquam præſtantiſſimum commendatur, non ſolum ob inſignem nutriendi vim, ſed quòd etiam adverſus multos morbos & intrinſecùs & extrinſecùs utiliter uſurpetur. *C. B.*

E Tritici farina probè fermentata optimus conficitur panis. Verùm & Amylum ex ea fieri Plinius aſſerit. Pultes quoque infantibus commodiſſimæ ex ea in aquâ aut lacte decocta fiunt, quæ & optimè nutriunt, & in canina appetentia & Veneris defectu commendantur. Eædem in faucium & pectoris affectibus, Renum & Veſicæ exulceratione, fluxionibus alvi, præſertim dyſenteria, potiles ſunt, vel ex juſculis cum butyro confectæ. Crudi Tritici eſu alvus inflatur; nec facilè conficitur. Galenus Tritici elixati in cibis uſum damnat; verùm nos ab ejus butyro conditi, & Sacharo edulcorati, uſu frequenti nullum damnum aut noxam ſenſimus. *Vires & Uſus.*

Granea Triticea confectio apud Catonem, (ſic vocat ptiſanam triticeam potiùs ex ea paratam) parùm differt à præparatione pultis triticeæ apud nos in Anglia uſitatæ, **Frumenty** dictæ. *Selibram tritici puri in mortarium purum indat, lavet bene, corticémque detrahat bene, eluátque bene, poſtea in ollam indat & aquam puram, coquátque, ubi coctum erit, lac addat paulatim uſque adeò donec cremor craſſus erit factus.*

Extrinſecùs ad viſum & debilem & obſcurum & ad maculas tollendas collyrium quod Triticum ingreditur vide apud *C. B. in Theat.* Ad maculas tollendas ſuccus è Tritico expreſſus valet. Faciem erugat farina Tritici, ſi cum aqua Fabarum calida ſolvatur.

Ad lichenas recentes in mento aut alia faciei parte Criſpi apud Galenum è Tritico medicamentum.

Tritici grana multa in incudem imponito, deinde laminam æris [aut ferri perinde enim eſt] igne calefactum Tritico ſuperponito, & reſolutum ab eo liquorem calidum adhuc afferto ac ſuper lichenas linito. Hoc ſolo multos curatos ſcimus, nec ſolum ad lichenas faciei, ſed experientiâ noſtrâ ad omne genus herpetas & impetigines valet. Idem ad ulcerum ſinus, pedum & manuum rimas à frigore, & cutem aſperam lævigandam facit.

Farina cum oleo mixta & in forma cataplaſmatis impoſita, ſed meliùs in aqua cocta, oleo addito, mammarum duritiem emollit. Eadem Apoſtemata hepatis, lienis, aliarúmque partium maturat.

Nervorum contractionibus & mammis dependentibus ex aceto cocta & impoſita prodeſt.

Triticum crudum commanducatum & impoſitum commorſis à Cane rabido auxiliari dicitur. Idem oculorum apoſtemata maturat.

Ad alvum irritandam, è farinæ partibus duabus & unâ ſalis cum albumine ovi paſta conficitur, in formam ſuppoſitorii reducitur, oleo vel butyro inungitur & ano inditur. Podagræ conferre dicitur pedes ad genua uſque in Triticum mergere, quo levatus eſt inopinatò Sextus Pomponius referente * Plinio: meliùs ſuccedit curatio, ſi Triticum conquaſſatum in vaſe ad ignem caleſcat. ** Lib. 22. cap. 25.*

Ad omnes quorumcunque artuum dolores mitigandos valet cataplaſma ex farinæ Triticeæ & Hordeaceæ, florum Chamæmeli & Roſarum, ſingulorum unciis duabus, in aqua decoctis, dein olei Chamæmelini & Roſacei ſingulorum uncia una addito, ac in modum cataplaſmatis calidè parti impoſitum.

Fermentum ex farina triticea calefaciendi, extrahendi & maturandi vi præditum eſt, privatim callos in plantis pedum extenuat, & cùm alia tubercula tum etiam furunculos ex ſale maturat atque aperit.

Furfurum multiplex uſus eſt. Inſerviunt manibus purgandis ſaponis vice, ſi aquæ in qua abluuntur immiſceantur, quin & manus molles albáſque reddunt.

Furfuribus purgandis inſervit aqua in qua calefacta per diem & noctem infuſa fuerint. Gargariſma ex decocto faucium aſperitatem & dolorem lenit.

In aqua decocti & ſacculo inditi omni humore expreſſo ſi calidè applicentur, Pleuriticorum punctiones mitigant, modò ſacculus refrigeratus in eadem aqua calefactus & expreſſus ſæpius applicetur.

Alia præterea multa juvamenta præſtant quæ ſi placet apud * C. Bauhinum vide. ** Theatr lib. 1. ſect. 4. cap. 2.*

De Pane.

Panis multiplex Etymon affertur. Vel enim deducitur à *Pano*, i. e. *Tholo* ſive fili glomere ad cujus ſimilitudinem panes fingi ſolent. *Varro.* Vel dicitur Panis quaſi paſcens à paſcendo. Vel eſt panis à Deo Pane, quòd Pan primus conſparſas fruges coxiſſe perhibetur. *Caſſiodor.* Vel ab Adjectivo πᾶν, quaſi ὃ ζῶα πάντα ἐπιζητεῖ. Panis dictus quod cùm omni cibo apponatur, vel quod omne animal eum appetat Iſidor. Vel quòd inſtar omnis cibi ſit.

Sed omnium (inquit Voſſius in Etymolog.) homines ſententias diluit Athenæus, ex quo diſcere eſt Romanis panem vocari quod Dores dicunt πανία. Vel ἄρτον panem à πατεῖσθαι deducere licebit.

Panis, definiente C. Bauhino, eſt cibus ex frumentaceis molitis, aquâ maceratis, piſtis ac coctis apparatus.

Quatuor panis genera apud antiquos à tritico fiebant.

1. Siligineus panis, καθαρὸς ex ſiligine, id eſt, flore farinæ, ſive puriſſima, molliſſima & tenuiſſima parte, ab omnibus furfuribus exactiſſime repurgata.

Tener & niveus mollique ſiligine factus. Juvenal.

2. *Similagineus*, *σεμιδαλίτης* ex ſimila ſeu ſimilagine, id eſt, farinæ parte tenui quidem, ſed ſiligine inferiore, utpote ex qua non omnes excuſſi ſunt furfures, ſed craſſiores tantum.

3. *Confuſaneus*, *αὐτόπυρος* & *συγκομιστὸς*, ex farina omnes frugum partes in ſe continente, cui nihil vel floris, vel furfurum deceſſit.

4. *Cibarius*, gregarius, ſordidus, *ῥυπαρὸς ἄρτος*, è furfuracea farina coactus, ex quo molliſſima puriſſimaque farina excuſſa eſt. Nonnulli his addunt quintum genus, quod furfuraceum vocant, σκύλαξ ſeu κυνικὸς Athenæo, qui Caniceus panis dicebatur, quod in Canum fere gratia confici ſolebat: Et hic ex Tritici extis conſtat, quæ Latini furfures, canicas & apludas vocant.

Fiebat & olim (Marcello fides) è polline frumenti tenuiſſimo, ad molæ parietem adhæreſcente indéque mulis cum ſordibus deterſo.

Optimus ac ſaluberrimus panis eſt qui concoctu facillimus; talis autem eſt, monente Galeno, qui plurimum eſt fermentatus, & pulcherrimè ſubactus, quique in clibano igne moderato fuerit aſſatus.

In ſumma (inquit C. Bauhinus) panis optimi commendatio conſtat Tritici bonitate, juſtaque ejus molitura ac piſtura, cribri tenuitate, miſtione plurima, fermenti, ſaliſque modico; dein apparatu ſubactionéque exacta, & proba coctura, de quibus copioſè diſſerere noſtri non eſt inſtituti.

Notandum tamen in Anglia ſpumam Cereviſiæ concretam uſitatiſſimum fermentum eſſe, nec noſtrates alio fere uti, niſi in hujus inopia. Hoc autem fermenti genus (teſte Plinio) apud Septentrionales olim in uſu fuit. *Galliæ & Hiſpaniæ frumento in potum reſoluto, quibus diximus generibus, ſpumâ ita concretâ pro fermento utuntur. Qua de cauſa levior illis quam cæteris panis eſt.* Plin. hiſt. lib. 18. cap. 7. Eſt ergò, Plinii teſtimonio, laudatiſſimum hoc fermenti genus.

Certum eſt furfur vires abſterſorias obtinere, quibus inteſtina, ſi intus ſumatur, ad dejectionem ſtimulantur. Hinc panis qui fit ex farina cui furfures omnes excuſſi non ſunt, modò probe fermentatus ſit ſalubrior nobis videtur, ſapidiorque etiam quàm qui ex mero flore ſeu ſiligine. Ex triticeo mica panis ad eadem fere utilis eſt ad quæ farina triticea. Galenus ſcribit cataplaſma ex pane factum magis digerere, quàm quod ex Tritico fit, eò quòd Panis ſalem & fermentum adjuncta habeat, cujus ſententia rationi conſentanea videtur, & experientia etiam eam confirmat.

Chondrus & *Alica* quid ſint diximus in explicatione terminorum quantum ſufficere videtur: cùm enim jam in deſuetudinem abierint, non eſt cur de eorum præparatione aut uſibus in cibo & medicina admodum ſoliciti ſimus. Qui pleniorem eorum explicationem deſiderat C. Bauhini Theatrum & J. Bauhini hiſtoriam petat.

Amylum etiam quid ſit ibidem dictum eſt: cujus vires & uſus vide apud Bauhinum utrumque.

Amylum. Far duplex eſt, naturale & factitium: naturale eſt certum quoddam frumenti genus: factitium Plinius pro Farris farina, ſive pulte, ſive grano decorticato ſumpſiſſe videtur, cùm ex Verrii ſententia ſcribit Populum Romanum farre tantum è frumento trecentis annis uſum fuiſſe. Far ex Aetio oſtenditur eſſe quodvis frumenti genus, decorticatum, & ab utriculis repurgatum ac deinde in partes aliquot confractum & ſiccatum.

Athera, puls & gluten conſiſtentia tantum differunt, Athera enim pulticula liquida eſt, infantibus conveniens quæ ex farina tenuiore cum cereviſia tenui aliòve liquore coquitur.

Atherâ craſſius & ſolidius eſt gluten, Græcis κόλλα ex ſimilagine & farina Tritici, quo chartæ glutinantur: quod propter eam quam habet glutinandi vim ſanguinis excreationibus prodeſt.

In utriuſque medio πόλτος ſive puls eſt, ſolidior quidem ac ſpiſſior Atherâ, liquidior verò Glutine, proinde minus glutinans, plus autem quàm Athera viſcera obſtruens. Atheræ aut potius pultis genus eſt, edulium quod Galenus ex multa Tritici farina lacti permixta fieri ſcribit, quo hac ætate univerſa inferior Germania frequentiſſimè utitur. [Pultem puto intelligit quam nos **Haſty pudding** vocamus]. Cibus boni ſucci & multi alimenti, ſed eos qui eo aſſiduè utuntur offendens. Nam in hepate obſtructiones parit, & calculos in renibus gignit, autore Galeno. *J. B.*

Tragus eſt res factitia. Fiebat autem ex diverſis Frumentorum generibus, ut ex Dioſcoridis, Galeni, Plinii locis ubi de eo agunt inter ſe collatis patet. A Chondro & Alica præparatione potiſſimum differt. Chondrum ſiquidem gypſum & arena perficiunt: Halicam creta emundat, Tragus ſoli aquâ maceratus excorticatur.

8. *Triticum Creticum* Park. *ſylveſtre Creticum* C. B.

Herba eſt Tritico ſimilis, folia & caules Tritici ferens, ſpicaſque aliquantulum aſperas, nigriores & ariſtas breviores, cujus grana Tritico ſativo minora ſunt & altera parte obeſa, ita ut Secalis grana potius quàm Tritici, emulentur.

Locus. Frequentiſſimè in Creta invenitur, & negligitur unde Honorius Belli ejus ſemina ad Cluſium miſit *Agrioſitari*, quod Triticum ſylveſtre ſignificat, nomine. Quare non abſque ratione Cretenſes, Diodoro Siculo referente, ſibi perſuaſerunt Triticum primò à Cerere in Creta inventum fuiſſe.

9. *Triticum Tripolitanum* Park. *Zea Theophraſti forte.*

E ſemine Tripoli allato in Anglia ſatum culmo ſurrexit ſeſquicubitali, foliis quàm Tritici noſtratis latioribus [illegible], ſpicis palmum longis, ariſtis prælongis circumvallatis, granis Secalis inſtar nigricantibus.

Cap. II.

De Secali.

SEcale à ſecando dicitur. Nam cùm duo ſint genera frugum, *Frumentum* & *Legumen*; legumina quidem manu leguntur velluntúrque: *Secale* ac frumenta alia ſecantur. *Voſſ. Etymolog.*

Secale à Tritico differt grano ſtrigoſiore, tenuiore & nigriore, glumis non operto ſed nudo: culmo elatiore.

A. 1. *Secale* Ger. J. B. *vulgatius* Park. *hybernum vel majus* C. B. Rie.

C. B.

Radicibus eſt multis, tenuibus, fibroſis: *foliis* cùm primùm prodeunt rubeſcentibus, dein ut reliquorum frumentorum virentibus, Tritici tenuioribus, longioribus; *culmis* numeroſis, ſenis, ſeptenis, etiam pluribus (ſi enim ante hyemem à pluvioſa tempeſtate illæſum radices egerit, & in cæſpitem quaſi evaſerit, magni proventus ſpem facere ſolet: quæ plerunque adeò non fallit ut ex uno grano duodeni & plures quandoque ſpicati culmi exeant) qui Triticeis gracilioribus, at firmiores, longiores, & ex vagina aſpera graminea Arundinaceâve, quaternis ut plurimum, nonnunquam quinis internodiis diſtincti prodeunt, ſpicis in verſus digeſtis, ariſtis brevibus, nequaquam innocentibus cinctis, & aliquot quaſi hamulis ſerratis (caveat ergo quis ne ori ſpicam indat) quod & in reliquorum frugum ariſtis notavimus. *Flore* eſt luteolo, qualis in pleriſque frumentis obſervatur; & diu floret, adeò ut quadrageſimo tantum die à flore matureſcat, poſtquam enim defloruit ſeptimanis quinque maturatur. At ſpica cùm floret erecta eſt, quare rubigini cum imbres renuunt opportuna: Semine verò prægnans procumbit & deorſum propendet quia longior. Granum eſt oblongum, ſtrigoſius, tenuius & nigrius Tritico, glumis non opertum ſed nudum, ideò caducum & ſæpenumero ſponte excidens.

Duas hujus ſpecies conſtituit C. Bauhinus, *hybernum* ſc. ſeu *majus*, & *vernum* ſeu æſtivum & minus: quas ſationis duntaxat tempore, & accidentibus inde ortis differre putamus. *Species ſeu Varietates.*

In Germania, Gallia, Anglia, aliiſque regionibus, potiſſimum Septentrioni ſubjectis naſcitur quolibetcunque ſolo, etiam gracili, macro & arido (arenoſo ſabuloſo & levi) in fœcundiore tamen & laetiore melius & præſtantius. *Locus.*

Apud Anglos ſeritur Autumno, nunquam (quod ſciam) Vere, etiam ante æquinoctium; quo maturius eo melius & uberius evadit.

Proximum inter frumenta à Tritico locum vendicat. Panis ex eo factus ater & ponderoſus eſt, lentoris atque obſtructionis naturæ nonnihil habens, concoctu difficilis & ventriculo gravis, præſertim ſi furfurum expers fuerit; quin iis qui non aſſueti ſunt alvum plerunque movet non ſine torminibus. Agricolis perſuaſum eſt hujus panis uſu corpora validiora fieri. Bruyerinus aſſerit in Lughunenſi tractu & vicinis mulieres quæ pane Secalino utuntur validas, & bene curatas, formâque egregias conſpici, qui tamen admodum ſpernendum alimentum hominibus præſtare cenſet. *Vires & Uſus.*

Panis ſecalinus ob humiditatem ſuam à nonnullis præfertur ei qui vel ex Tritico vel ex Zea conficitur, cùm non ità facilè & ſubito ab aere exſiccetur & aridus reddatur.

Solent noſtri tantundem Triticeæ vel ex Zea confectæ farinæ admiſcere, ut panis teneritudinem ſuam diutiùs retineat, leviórque & gratior evadat: ſicque paratus etiam medicorum conſilio ad alvum emolliendam etiam Magnatibus in uſu eſt, noſtrâ ætate. *C. B.*

Apud nos in Anglia, & ut Ruellius refert, apud Gallos etiam, Secale non tantùm ſolum & ſimplex ſeritur, ſed cum Tritico mixtum, æquis ferè partibus. Miſcellaneam hanc ſegetem Latino nomine *Miſcellane* appellamus, & alicubi Mung corn.

Quæ de Secalis ejuſque partium viribus & uſibus in medicina traduntur vide apud C. Bauhinum Theat. Botan. Lib. 1. Sect. 4. cap. 17. Quibus adde è Sim. Pauli Quadripartit. 1. Illud verum & experientiâ confirmatum, quod farina Secalina confuſanea diuturniores capitis dolores leniat, in linteo capiti circumligata; quæ etiam delirantibus proficuè obſervatum eſt, præſertim ſi ei remiſti fuerint abſinthii corymbi. *Sim. Paulus.*

Vulgò doctum eſt ubi Eryſipelate infeſtantur ſiccam farinam Secalinam indere mundo linteo, ac loco affecto applicare, idque ſucceſſu ſatis felici diſcitur. *Idem.* Habui ex excerptis *D. Hulſe*.

Per frequentes pluvias grana ſpicarum inferiora in Secali per maturitatem in grana atro-purpurea excreſcunt [C. Bauhino ſemina quædam longius ex utriculis ſuis ſeu glumis protruduntur, ac in mediocrem etiam craſſitiem excreſcunt, quorum quædam in corniculi modum curvantur, quæ omnia nigrum colorem foris contrahunt, intus verò candidâ farinâ ſemiſoluta mixtæ continent,] quæ ſubſtantiæ farinaceæ, ſaporis Mali, Nobis Mutterkorn, i. e. Secalis mater dicuntur, & ſingulare præſidium ad compeſcendum lochiorum fluxum habentur. Secale hoc modo degenerans Secale luxurians C. Bauhino appellatur, Clavi Siliginis Lonicero. Annon inſectis alicujus punctura originem debeant hujuſmodi excreſcentiæ inquirendum.

2. *Secale latifolium peregrinum* C. Bauhini J. B. *Secale latifolium* Park.

C. B.

Culmis exurgit candicantibus, rotundis, ſtriatis, quibus *ſpicæ* palmum longæ, craſſæ, ariſtis longiſſimis, & ut in vulgari, tenuiſſimis denticulis aſperis armatæ, inſidet; *Folia* habet cubitum longa, uncias lata, & per marginem leviter exaſperata: grana non vidit, ſpicam & folia habuit è Contarenii Veneti Sen. horto.

Uſtilago Segetum ſive frugum, præſertim ſpicatarum, Secalis, Tritici, Hordei, atque etiam Avenæ vitium eſt. Ipſis autem accidere ſolet, antequam è graminea vagina penitus ſeſe explicant ac

in culmum attollant, idque cœli conſtitutione crebro inconſtante. Quando enim Aprili & Maio menſibus, poſt Solem ardentem ſubitæ pluviæ ſuccedunt, & ſol continuo ardentes radios ſpargit, ſpicæ adhuc teneræ ac latentes, humore madidæ à Solis fervore corripiuntur, ſic aduruntur, ut quamprimùm è vagina prodeunt, nigræ & veluti pulvere fuſco seu atro obſitæ appareant.

Locis cavis (docentibus Theophraſto & Plinio) & à flatu ſilentibus præcipuè ſegetes ærugine ſpiſſâ infeſtantur: nam enim excutitur & decedit humiditas æruginis cauſa. Aufugiunt hoc vitium quæ ſtant non erecto ſed prono cacumine. Quamobrem ſpicam inclinari utile eſt, ut imbres decidant, nec rores excipi poſſint. Hinc arago, quamvis frumentorum omnium commune vitium ſit, magis tamen infeſtat Triticum, quòd tunicis integatur pluribus, & folium ſpicæ gerat proximius, unde frugem ſuam effundit: reſidet enim in eo humor putreſactus qui æruginem creat. Adde quòd ſpicam gerat erectam denſiorémque unde humor minùs poteſt defluere. Hæ forte cauſæ procatarcticæ & externæ uſtilaginis eſſe poſſunt; quod ſi non adſit interna diſpoſitio in grano ipſo ſeu ſemine, cauſæ externæ effectum ſuum non ſortiuntur. Hinc agricolæ noſtri maximè cavent à ſemine ſegetis uſtilagine infectæ, & præterea ad præcavendum hoc malum ſemen antequam terræ committunt lixivio ex cinere per 24. horas infuſum calce viva aſpergunt, adeóque firmum efficiunt adverſus hujus vitii cauſas.

CAP. III.

De Zea.

ZEa Tritici quoddam genus eſt, glumis adeò arctè adhærentibus ut eas triturando non deponat. Ζέαν aut ζεὰν ἀπὸ τοῦ ζῆν dictam volunt, quòd eâ ante inventum frumentum homines vitam tolerabant. Antiquiſſimis autem Romanis (teſte Dionyſio Halicarnaſſenſi) Zea Far dicebatur. Farris tamen vox ambigua & æquivoca.

1. *Zea ſive Spelta* J. B. *Zea dicoccos ſive Spelta vulgo* Park. *Zea dicoccos vel Zea major* C. B. *Zea ſive Spelta* Ger. Spelt.

J. B. C. B.

Tritico haud abſimilis eſt, *radice* multiplici *culmis* tenuioribus, numeroſis, geniculatis, firmis, Hordei altioribus, at Tritico brevioribus. *Spica*, quæ circa feſtum S. Joannis Bapt. floret, palmaris aut ſeſquipalmaris, incondita, compreſſa, plerunque mutica, interdum ariſtis circumvallata, longioribus brevioribúſve, gemino granorum verſu, vel ita diſpoſitis granis ut alternatim unius principio medium alterius reſpondeat, multiplici folliculo arctè incluſis, & geminis utriculis geminis granis junctis, quæ Tritici ſemine longiora, dorſo acuto, colore *rufo*, pertinaciter hærentia, nec tribula ſua ſemen relinquentia, quo nomine (inquit J. Bauhinus) à Tritico vulgari diſtinguas licet, alioqui glumis & tunicis exuta grana vix internoſcas.

Locus. In multis Italiæ, Galliæ & Germaniæ locis provenit, qualicunque ſolo etiam humidiore, læto tamen pinguique meliùs proficit.

Eodem cum Tritico tempore ſeritur, floret & demetitur. Zea, ſi piſta ac purgata ſeratur anno

** 2 hiſt. c. 5.* tertio in Triticum mutatur, * Theophraſto autore. Et Plinius, *Tradunt* inquit, *Zeam ac Typhen, cùm ſint degeneres, redire ad frumentum, ſi piſtæ ſerantur, nec protinus, ſed tertio anno.* Nos non negamus accidere interdum poſſe ut Zea in frumentum tranſeat, verùm ut hoc ſemper eveniat ſi piſta ſeratur nobis non videtur veriſimile; penes autorem fides eſto.

2. *Zea monococcos, Briza quibuſdam* J. B. *Zea Briza dicta ſive monococcos Germanica* C. B. *Zea monococcos, ſive ſimplex, ſive Briza* Park. *Briza monococcos* Ger. St. Peters Corn.

C. B.

Culmis eſt & ſpicis dicocco brevioribus, anguſtioribus, tenuioribus & depreſſis: ſpicis duplici ordine Hordei modo digeſtis, ariſtis ſubaſperis armatis: ſeminibus duplo minoribus, ſingulis utriculis (qui leves, candicantes & modicè depreſſi) incluſis, à quibus in mola, non in area exuuntur. *Folia* anguſta ſunt: radix fibroſa.

Locus & Tempus. Naſcitur aſperis & montoſis pleriſque Germaniæ locis, ſolum tenue & aridum amans. Autumno cum reliquis frugibus ſeritur, ſerius tamen, ac ſubinde Septembri demum menſe maturescit.

Vſus. Panes ex Zea Germani conficiunt, non minùs albos quàm ex Tritico, leviores tamen, minúſque nutrientes. Recens ſumpta eſt & concoctu facilis, antiquus non ità gratus & concoctu difficilis.

Ex eadem pultes cum lacte, vel Amygdalato, vel vino, vel cerevitia & ſaccharo fiunt & ſanis & ægris utiles. Pulticulæ ex farina aſtringunt, unde ad eadem valent ad quæ pultes ex Oryza, hæmoptyſin, dyſenteriam, diarrhœam, &c. præcipuè cum pedibus vervecinis & vitulinis decoctæ: exterius quoque ad eadem utilis eſt.

Nec Veteres uno quaſi ore panem ex Zea damnare. Quare manifeſtè (inquit C. Bauhinus) patet Zeam illam aliam eſſe ab ea, quam Plinius ſemen Romanis vocari tradidit, ex quo tam præclarus cibus Alica fiebat.

Cap. IV.

1. *Zea verna* J. B. *Zea Amylea ſeu Olyra* C. B. *theatr. Olyra* Park. *Triticum Amyleum* Ger.

J. B.

C*Alamos* habet tres cubitos altos, quatuor, quinque aut ſex geniculis donatos, & planè triticeos. *Folia* pluſquam ſemunciam lata. Spica duorum eſt verſuum, ſibi mutuò æqualiter reſpondentium, ariſtis multis vallata, ut externis ad Hordeum accedat: in ſingulis autem verſibus ordines duo ſeminum majuſculorum, quæ glumæ involvunt validæ, aliis albicantes, aliis quaſi ferrugine infectæ vel rubentes, binæ quidem undique, extima verò externa tantùm parte. Grana glumis exuta Tritici granis ſimilia ſunt, unde nobis ſemen ejus Londino miſſum eſt ſub titulo *Tritici ſpicâ Hordei.* Seminis nondum planè maturi aviculæ appetentiſſimæ ſunt, ut difficile ſit illud ab earum rapinis defendere.

In Germania locis aliquibus ſeritur, & quidem verno tempore circa feſtum S. Georgii. Tardè metitur ſcilicet primùm Septembri. *Locus.*

Hæc planta inter Hordeum & Triticum quodammodo ambigit, ſpicam enim habeat Hordei, granum Tritici.

2. *Zeocriton ſive Oryza Germanica* C. B.

C. B.

Cum Oryza nihil affinitatis habet, ſed potiùs mediæ inter Zeam & Hordeum naturæ eſt: radicibus, foliis, culmis geniculatis Zeæ ſimilibus: ſpicis Hordei modo aſperis & acutis ariſtis armatis, ſingulis tamen majoribus: grano candidiore, utriculis ut Amyleum incluſo, quod Zeæ modò à cortice in mola repurgari poſtulat.

Eſt ex æſtivarum frugum genere; quare apud Mediomatricos cum aliis trimeſtribus ſeminibus in optimis agris ſeritur.

Si hæc planta à C. B. rectè deſcribatur noſtrum Sprat-Barley eſſe non poteſt.

Cap. V.

De Hordeo.

H*Ordeum* Velio teſte, prius fuit *Fordeum*, unde per aſſpirationem ſcribendum liquet. Videri poſſit Hordeum dictum ab *horreo*, eſt enim horridum ob ariſtas hiſpidas & mordaces. Sed malim ſtatuere *fordeum* & forbea *ejuſdem* eſſe originis, nempe à φέρβω *alo*, *nutrio*, unde φορβὴ alimentum à quo *forbea*, ſed in *fordeum b* in *d* convertatur. *Voſſius Etymolog.* ubi plura vide.

Hordeum à reliquis culmiferis ſpicatis grano, cortice craſſiore undique arctè adhærente, nec ullis præterea glumis tecto differt; ab Oryza ſpicâ ſimplici compactiore.

A. 1. *Hordeum diſtichum* Ger. J. B. Park. C. B. Common Barley.

Breviore *culmo* eſt quàm vel Triticum, vel Secale, ſeſquicubitali tamen interdum, & in lætiori ſolo bicubitali, quinque plurimùm, interdum ſex geniculis intercepto, ad quæ ſingula *folia* culmum aliquouſque obvolventia, ima Triticeis anguſtiora, ſuperiora nonnunquam, æquè lata, & quouſque culmos obveſtiunt glauco quodam polline plerunque obducta. *Spica* longis aſperiſque horret ariſtis, quæ ſingulæ è ſingulorum granorum capitibus exeunt: grana vero glumâ tenui, ſimplici clauduntur, quam nullâ triturâ deponunt, niſi vel molarium contactu, aut ſacculi aſperioris, callidè prius macerata, aut denique pila. Diſtichon nominatur hoc genus quòd duos habeat granorum ordines, quibus tamen interjecta & aliorum rudimenta, ſed quæ nihil aliud ſint quam inutiles glumæ.

Stipulæ per maturitatem molliores ſunt, minúſque fragiles quàm triticeæ, unde & ſucculentiores ſunt, & pabulum bobus & vaccis alendis commodius & pinguius ſuppeditant. Spicæ ob longitudinem & gravitatem plerunque nutant & deorſum incurvantur, & vel viginti interdum grana in ſingulis verſibus continent. Radices ut in reliquis culmiferis fibroſæ. Ab eodem grano plures ſtipulæ exeunt.

Seritur hoc genus Vere, nec enim hyemes noſtras aſperiores tolerat. *Tempus.*

A. 2. *Hordeum diſtichum ſpica breviore & latiore, granis conferta. An Hord. diſtichum minus* Park. *Hord. diſtum Germanis Oryza* J. B.? *Zeocriton ſive Oryza Germanica* C. B.? Sprat-Barley, or Battle-door Barley.

Hoc à præcedente differt ſtaturâ plerunque breviore; ſpicâ breviore latioréque, granis magis confertis, & à ſcapo medio extantibus, ariſtis quoque brevioribus nonnihil: quin & ab avium injuria tutius eſſe creditur, quia grana ejus ante perfectam maturitatem à ſpica difficiliùs avelluntur.

Hæc duo genera apud nos in Anglia hyemem non ferunt, ideóque ſeruntur Vere. *Tempus.*

Inter geminos granorum verſus duo alii utrinque, i. e. quater gemini intercedunt, paleacei, nullum granum continentes, mollicelli & brevibus ariſtis donati. *J. B. Hi & in Hordeo vulgari habentur, ſed conſpicuiores ſunt in hoc genere.*

A. 3. *Hordeum*

A. 3. *Hordeum polyſtichon* J. B. & *ut mihi videtur hexaſtichum pulchrum ejuſdem. polyſtichum hybernum* C. B. *fortè etiam vernum ejuſdem. polyſtichum vel hybernum* Park. **Winter or ſquare Barley, or Bear-Barley,** & *in montoſis ſeptentrionalibus Angliæ* **Big.**

Hujus ſpica plerunque tetraſtichos eſt, aliquando plures granorum ordines obtinet, unde Hordeum hexaſtichum pulchrum *J. B.* ab hoc non differre putamus. Quin & polyſtichon vernum & hybernum ſolo ſationis tempore & accidentibus indè ortis differe.

Hanc ſpeciem, quia frigoris patiens eſt, & aſperiores hyemes tolerat, in Septentrionalibus Angliæ montoſis regionibus ſerunt; ubi Hordeum diſtichum ad frugem non perveniret.

Notandum hic Veteres eóſque ſecutos Recentiores nonnullos erraſſe plurimùm cùm Hordeum & reliqua frumenta extremo utroque pullulare ſcriberent, ex altera grani parte deorſum germinante radicibus exeuntibus, ex altera ſurſum tendente herbâ: Ab eadem enim grani extremitate, tam in Hordeo quàm in aliis frumentis, tum culmus ſeu folia, tum radices exeunt, ut in Tritico manifeſtum eſt: in Hordeo & Avena, quæ glumas non exeunt, folium ſub gluma craſſiore reptans è ſummitate grani egreditur; quod errori occaſionem præbuit: Quam rem ita ſe habere facilè animadvertes, ſi granum poſtquam germinaverit cortice exuas.

Vires & Uſus. Hordeo quomodocunque parato eo utaris nunquam corpus calefacit, ſed pene pro modo præparationis tum humectat, tum ſiccat, coctum veluti in Ptiſana humectat, toſtum veluti in polenta ſiccat. Differt à Tritico quòd ſuccum minùs & deterſoriam generet, cùm Triticum craſſum ac lentum ſit, & nonnihil obſtruentis naturæ obtineat.

Ex Hordei farina olim apud potentiſſimos populos ut v. gr. Athenienſes, panes fiebant & hoc etiam ſeculo fiunt, verùm in annonæ caritate & ad ſublevandam tritici inopiam à tenuioribus præcipuè. Apud nos certè, non minùs quàm apud * Romanos olim, nullam habet autoritatem, ad panificia intellige, nam ad conficiendam cerviſiam valde expetitur, & quotidiano uſu frequentatur: atque neceſſarium populis Septentrionalibus pro potu præparando, ac Triticum pro pane.

* Panem ex Hordeo Antiquis uſitatum vita damnavit, quadrupedumque tradidit refectibus. Plin.

Variis modis Hordea parantur vel ut Alimenta ſint, vel ut alimentum medicamentoſum, quos videſis apud C. Bauhinum Theat. lib. 1. Sect. 4. cap. 18.

Anodynum eſt contra omnis generis dolores cataplaſma è farina Hordei & butyro paratum.

Si Polenta Hordei decoquatur in aceto, ac id percoletur per linteum, eóque os proluatur, aut potiùs aliquandiu in ore retineatur, ſæpe ad intolerabiles dolores dentium mitigat. *Sim. Paulus.*

Affinis quidam meus vehementiſſimis calculi doloribus, & intolerabili iſchuriâ laborans, poſt uſitata remedia incaſſum uſurpata, ei quod ſequitur applicui: Recipiebam arbitrariam quantitatem probè contuſæ polentæ, ex aheno calidæ, & tantundem Lupuli, quæ frigebam addita bene magna quantitate butyri (commendare quoq; eum in finem oleum poſſumus) ex quibus paratum cataplaſma, quod tam calidè pectini & perinæo applicabat implicatum linteo quàm ferre poſſet: & vix hic intra quadrantem horæ ad totum familiæ à recenſitis ſymptomatis liberatur; ejuſ ſimile cataplaſma poſt pluribus dein ægris calculo & dyſuriâ laborantibus ſelici ſucceſſu imperavi. *Idem.*

Pleuritides populariter graſſantes ſolo decocto Hordei ſanavit Th. Bartholinus, Ephemer. German. An. 2. Obſerv. 2.

Ptiſana Πτισάνη, dicta eſt ἀπὸ τοῦ πτίσσειν tundendo deglubere ſeu decorticare, quod quamvis omnium frugum decorticatarum generale nomen ſit, tamen cùm ſimpliciter & ſine adjectione ponitur, ptiſanam Hordeaceam ſignificat, quæ κατ᾽ ἐξοχὴν Ptiſana dicitur: nam cùm pro aliorum frumentorum Ptiſanis accipitur, frumenti nomen ſemper adjicitur, ut Ptiſana Tritici, Zeæ, &c. Ptiſana Veterum decantatiſſima, variis in locis deſcribente Galeno, hoc modo parabatur. Hordeum in aqua maceratum dum intumeſcat in Sole ſiccatur; mox in pila piſtillo ligneo tantiſper tunditur donec corticem exuat. Hoc in aqua lento igne decoquitur donec ſæculentum reddatur. [Aliqui decorticatum molebant & farinam in ſacculo coactam diutiſſimè decoquebant atque reſiccatam & in offas convolutam ad ſorbitionum uſum ſervabant, & cùm uſus exigeret decoquebant] Uni parti Hordei decem partes aquæ admiſcet Oribaſius, 15 Paulus. Quæ inter coquendum cutiſſime ampliſſiméque intumeſcat optima cenſetur. Cùm in chylum ſeu cremorem redacta eſt, Aceti momentum infundendum, deinde olei (vel butyri) exiguum, quod tamen etiam per initia injici poteſt. Poſtquam ad exactam coctionem ventum eſt, ſub eadem tempora ſal fruſtim inſpergendus.

Egregiè humectat, refrigerat, & deterget, adeóque eſt in acutis morbis omnibus frumentaceis præferendum. Datur etiam commodiſſimè tabidis & hecticâ aut maraſmo laborantibus.

Antiquorum Ptiſanâ hodie non utuntur Medici, ſed ejus vice Hordeum ſuſpenſâ molâ decorticatum, quod mundum vocant, tantiſper in aqua decoquunt donec pultis ſpeciem referat, deinde fundunt & tenui incerniculo percolant, ſaccharum addentes, aliáque deinde admiſcent pro varia medentis intentione aut ſcopo.

Fit & hodie à Pharmacopæis, Gallicis præcipuè potio, quam Ptiſanam ἀπεχρυσωμένην vocant, cùm nec Ptiſana ſit, nec Ptiſanæ cremor, ſed tantum Hordei tenuius decoctum, ipſius ſubſtantiæ parùm aut nihil retinens. Fit enim ex Hordeo mundato, Glycyrrhiza raſa, & uvis paſſis, quandoque Pruna & dactyli & jujubæ aliáque ſimilia adduntur. Hæc potio in Gallia frequentiſſima eſt æſtivo tempore, ubi in omnibus ferè pharmacopoliis venalis proſtat, vix biduum ſervari poteſt antequam aceſcat & corrumpatur. Uſus ejus eſt ad refrigerandum & humectandum. Iis qui inflammatione pulmonis partiumque reſpirationi inſervientium vel renum veſicæque exulceratione aut inflammatione laborant proficuus cenſetur.

Polenta, Græcis Ἄλφιτον, Hordei toſti ſeu fricti farina eſt. Præparandi plures modos docuit Plinius lib. 18. *cap.* 7. Græci perfuſum aquâ Hordeum nocte unâ ſiccant, ac poſtero die frigunt, dein molis frangunt, reliqua apud ipſum vide. Euſtathius è Pherecrate præparandi modum ſcribitur ab ſcili, Τὰς κριθὰς δεῖ βρέχειν, φρύγειν, ἀποψύχειν, ἀλεῖν, ... Oportet Hordeum perfuſum,

torre-

frigere, torrere, in cerniculo cribrare, aſpergere, molere, manu ſubigere, mandendum apponere.

Ruſticos pro pane alicubi eâ uſos olim legimus. Veteres etiam Græci militibus polentam præbebant. Romani tamen milites ipſius imbecillitatem damnârunt. Maza eſt Polenta cum aqua ſola, aut cum aqua & oleo permixta.

Βύνη Aetio Hordeum eſt madefactum, quod germen emiſit, & deinde unà cum enatis ligulis toſtum eſt. Maltum recentiorum ex quo fit Cerevifia deſcribere videtur.

Maltum apud nos in Anglia ex Hordeo diſticho potiſſimum conficitur, quanquam apud Septentrionales, ubi diſtichum non provenit, è polyſticho fiat. Modum conficiendi breviter deſcribit Lobelius, cujus idcirco verba adferemus.

Hordeum biduo & tribus noctibus aquâ maceratur, deinde effuſâ aquâ in horreum acervatur, loco ventis minùs pervio, quoad perpuſillos radicum cirros & pullulationes (hyeme quidem tardiùs, vere autem & æſtate biduo aut triduo) emiſerit. Mox priuſquam nimium incaleſcat in area complanata ſulcatim diſperſum ſeſquipalmari denſitate, ter quatérve die ac nocte aperto aere ſubvertitur: octo vel decem [imò plures] dies continuos verſando perficitur. Tandem in tabulato pertuſo igne ſubdito, vel calatho viminco acuminato texto fornaci aptato, & Hordeo ſuperſtrato, igne lento è palea, cremis vel arido ligno, [palea ſeu ſtramen huic uſui aptior eſt, nam lignum odorem & ſaporem fuliginoſum Malto & Cerevifiæ inde confectæ communicat] fornacis oſtiolo admoto, ſeſquipalmari intervallo ab imo interpoſito, exſiccatur quoad molis frangi queat. Hyeme & Vere laudatiſſimum efficitur. Qui vero Malti faciendi modum accuratum ſcire deſiderat rei ruſticæ ſcriptores conſulat. Nam de his prolixiùs agere inſtituti noſtri ratio non permittit; & conſulat Tranſact. Philoſophicas N. 142. p. 1069.

Biera ſive Cerevifia ex Malto & Lupuli Salictarii floribus ſeu potiùs fructibus, modo proportionéque certis aquâ dulci permixtis coquitur. Et ſimpliciſſima quidem ac propriiſſima talis eſt: Proxima quæ Triticum, Zeam aliáſque fruges unà cum Malto hordeaceo admittit. Quæ verò præter fruges, herbas, ſemina, flores, aromata aut alia hujuſmodi permixta habent, compoſitæ quædam Bieræ ſunt ac medicatæ ab Hordeacea Triticeâve & ſapore & qualitate diſſidentes. *J. B.*

Veteres ex hordeo potum variis nominibus appellârunt, Quidam, ut Herodotus, οἶνον κρίθινον: Ariſtoteles, Athenæo teſte πῖνον dixit: alii ζῦθον: Ægyptii apud quos olim in uſu fuit, hordeaceam potionem ζῦθον appellarunt, Theophraſto & Plinio teſtibus: Hiſpani, autore Plinio, *cæliam* & *ceriam*, Galli *cerviſiam*. *Ex iiſdem* [frugibus] *fiunt & potus, zythum in Ægypto, cælia & ceria in Hiſpania, cerviſia & plura genera in Gallia aliiſque provinciis, l. 22. c. 25.* Dioſcorides unum Hordeacei potûs genus *Zythum*, alterum *Curmi* nominat.

Hæc autem omnia, inquit J. Bauhinus, ſive ſimilia ſint genera diverſis appellata nominibus, ſive proprietate aliqua diſcrepantia, cum Biera ſive Cerevifia noſtra in eo convenire poſſunt, quòd ex hordeo & frugibus componantur, præparationis tamen modo, vel alia qualitate aliqua ab ea fortaſſe differunt.

Dioſcorides & Galenus Zythum Antiquorum multis nominibus damnant & improbant: verùm ſuſpicamur non ſatis perſpectum illis fuiſſe zythi præparandi modum. Quicquid ſit de zytho, nos fidenter affirmamus non dari potum ſalubriorem Biera ſive Cerevifia hodiernâ, ſi modò ex bonis frugibus ritè præparata, & probè decocta tandémque idoneè fermentata fuerit: Copioſum bonique ſucci alimentum præbet. Nos verò generoſiorem fortioréſque Cereviſiam in quotidiano uſu improbamus; ut & nimis tenuem & aqueam, mediam inter has eligimus, & ſaluberrimam exiſtimamus.

Modum conficiendi Bieram ſeu Cereviſiam breviter deſcribit Lobelius in Adv. part. ult. his verbis.

℞ Malthi mollis, leviter contriti modios Britannicos octo: cui ſuperfunde aquæ fluvialis limpidioris ferventis, in qua aliquot manipuli furfuris tritici incocti fuerint, quantum ſatis ſit implendo dolio Aureliano aut Aquitanico & ſemiſſi. Exactè mixta, infuſa calidè perſiſtent tres horas; deinde foraminulo paleâ operto aut duplicato fundo apto ſubeffluant. Id quod tranſmiſſum eſt [Belgis & Anglis 𝔚𝔬𝔯𝔱 vocatum] recoquatur ſemihoram, ſeſquihoram, aut aliquot horas ut meliùs conſervetur, adjectis unc. duodecim florum Lupuli Salictarii: mox longo latóque lacu, depreſſis labris vix pedem alto perfrigerantur. Et hujus decocti frigefacti libris octo vel decem, fermenti ſive fæcis Bieræ vel Alæ potentioris libra aut ſeſquilibra adduntur exactè agitando, loco tepidiore permiſcentur, ſtragulis operiendo, ſenſímque reliquum liquorem affundendo, ut commodiùs fermenteſcant. Quibus abſolutis tranſcolantur; vaſa adimplentur, demúmque fermentatione abſoluta, exactiſſimè occluduntur, eidem Malto novam affundunt fervidam, tranſcolant, atque tenuem Cereviſiam concinnant. N. Quo diutiùs liquor Malto impregnatus, 𝔚𝔬𝔯𝔱 dictus decoquitur, eò durabilior eſt Cereviſia, & ætatem meliùs fert, cæteris paribus.

2. Quò Maltum magis exſiccando toſtum & aduſtum fuerit eò Cereviſia inde confecta colorâtior & rubicundior evadit, particulæ enim aduſtæ hunc colorem communicant, Cereviſia è Malto lento igne exſiccato pallidior eſt ſeu candidior.

3. Lupulus Cereviſiæ incoctus eidem diutiùs aſſervandæ & ab aciditate tuendæ inſervit, quod efficit amarore inſigni quo pollet, quin & eandem ſapidiorem ſalubrioremque reddit, nimium Alæ lentorem attenuando, aperiendo, abſtergendóque; Ala, præſertim ſi generoſior ſit, corpus nimis obeſum & pigrum reddit, Cereviſia lupulata calore ſuo diſſipat pinguedinem, corpuſque vegetius & ad motum aptius efficit.

4. Lobelius, quamvis natione Belga, fatetur Cereviſias Britannicas quaſlibet Septentrionales bonitate longe ſuperare: idoneus teſtis, qui in pleraſque regiones ubi in uſu eſt Cereviſia, peregrinatus fuerat.

4. Hordeum

4. *Hordeum exoticum cauſticum* C. B. *Cevadilla ſive Hordeum cauſticum Americanum* Park.

Planta eſt à Nicolao Monarde propoſitæ, quæ in Hiſpania nova *Cevadilla*, id eſt, Hordeolum vocatur, à ſimilitudine quam cum noſtro Hordeo habet, in ſpica & vaginulis quibus ſemen includitur, ſed eo minus & Lini ſemine neutiquam majus; & longè aliis facultatibus præditum.

Vires. Hujus ſemen adeò urente vi præditum eſt, ut in gangrænis, putridis & impuris ulceribus eoſdem quos ſublimatum & cauterium igniticum effectus præbeat: pulvis ſenſim inſperſus vermes in ulceribus necat, ulcera putrida expurgat, pro ulceris magnitudine, majori minoréve quantitate inſperſus, modò præſervativa, quæ in horum remediorum uſu uſurpari ſolent, adhibeantur. Ad hujus facultatem infringendam pulverem aquâ roſarum aut Plantaginis excipiunt, & Linum intinctum ulceribus & gangrænis imponunt, dein medicamenta ſarcotica adhibent. Hæc omnia Monardes.

CAP. VI.

De Oryza.

ORyzæ ut ſemen ex India primùm fuit allatum, ſic & indidem nomen Lobelio aſcitum videtur.

Oryza gluma ſeu cortice craſſiore arctè adhærente granis, ſpica laxa, è pluribus compoſita a reliquis frumentaceis diſtinguitur.

Oryza J. B. C. B. Ger. Park. *& aliorum omnium.* Rice.

C. B.

Radicibus eſt triticeis, *culmis* bicubitalibus & tricubitalibus, ſtriatis, triticeis & hordeaceis, craſſioribus ac robuſtioribus, geniculatis: *foliis* longis, arundinaceis, carnoſis, Porraceis haud abſimilibus: in culmi cacumine non ſpica ſed *juba*, Milii aut Panici modo, in ramulos diviſa, in quibus ſemen utrinque impari ortu & alternatim provenit, cortice ſubflavo, aſpero, & anguloſis ſtriis in longitudinem donato, ſupernè villoſo, ovi figurâ, tectum, & aſperâ ariſtâ armatum eſt, quo exuto granum quovis præſtantiſſimo Tritico candidius, pellucidum, durum, Avenâ brevius & craſſius conſpicitur. Flores ut in Milio purpureos eſſe, & eodem tempore flores & ſemen proferre dicunt.

Locus. Oryza præcipua omnium Indiæ Orientalis regionum annona eſt, indéque primùm allata in Græciam & Italiam. Hoc etiam ſeculo in univerſa India frequentiſſimus ejus uſus eſt, ut in omnibus ferè ejus regnis, provinciis, inſulis copioſiſſimè ſeratur & colatur, ut *Bengala, Pegû, Cambaia, Ceylon*, &c. Quinetiam in Ægypto magno proventu ſeritur, alicubi etiam in Syria, & Fortunatis inſulis: inque Hiſpania & Italia, ubi nos in Ferrarienſis ditionis locis paluſtribus ſatam obſervavimus.

Humidis locis delectatur, & in ipſis aquis creſcit. In inſula *Zeilan* aquas in ſtagnis reſervant ad Oryzæ ſata irriganda: & ibidem, (aiunt) terra pinguis perpetuis inundationibus ità molleſcit, ut Oryzæ meſſem facturi ad dimidium genu in aqua verſentur. Sic, auctore Porta, in Salernitano agro, ubi patenti, uda planitie maximo proventu ſeritur, curripis & ſulcibus & fluvis ductis quoties opus eſt rigant, aliàs nullam aut caſſam ſegetem laturam: ità ut mirum ſit tam ſiccum & exſuccum granum tam humidum requirere ſolum; terrámque humidam & ulginoſam tam præſtantis ſaporis & ſalubris nutrimenti tamq; ſiccum frumentum procreare.

Tempus. Matureſcit æſtivis Solibus, ejúſque meſſis ſerotina eſt circa æquinoctium Autumnale: quare Septentrionales regiones, licet humentes magis, tamen ut æſtiolas reſpicit, nec ibi ad frugem pervenit.

Vires & Uſus. In cibis Oryza admodum eſt familiaris, apud omnes nationes Orientales præcipuè apud Indos; concoctúque facilior evadit & ori gratior, ubi ex lacte bubulo aut Amygdalarum cremore, aut carnium pingui jure decocta fuerit. Datur utiliter in cibis dyſentericis, cœliacis & diarrhœâ affectis, præſertim ubi prius torrefacta, in lacte, in quo igniti calculi fuerint extincti, decoquatur.

Oryza Indis panis loco eſt, variis modis præparata; Præparandi modos vide apud C. Bauhinum *Theat. Bot. lib.* 1. *Sect.* 4. *cap.* 29. Potum quoque in multis Indiæ locis ex Oryza conficiunt. Vide *C. B. loco cit.* Turcæ quoque ex Oryza pultes efficiunt, & multa ex ea fercula parant. Varios Oryzam ad cibum præparandi modos in Europa, ubi Triticum in panem venit, vide apud prædictum autorem loco laudato.

Vulgi animos opinio pervaſit Oryzâ frequenter veſcentes obeſiores reddi; quare in quibuſdam locis fœminæ graciliores & macilentiores eâ frequentius utuntur ex lacte & largiore ſaccharo aſſumentes. Sed Veterum medicorum ſententia contradicit: ut qui inter εὐεργετα ſeu leviter alentia, & δύσπεπτα ſive quæ difficulter conficiuntur eam retulere. *Nobis aliter videtur, & vulgi potiùs opinioni accedimus, nec audemus damnare cibarium tot gentium, tot ſeculorum uſu approbatum. Alvum modicè aſtringere concedimus; unde & in hepatico fluxu & mictione ſanguinea, imòque tuſſi acili eſſe aliis aſtringentibus additis non abnuimus.* Farina etiam cataplaſmatis repellentibus admiſcetur, & in quæ mammarum incipientem inflammationem arcent floribus Chamæmeli & roſarum additis. In hæmoptyſi laudat Helmontius Oryzam Aq. vel Lacte chalybeato coctam. Dol. l. 3. C. 8. S. 16. *D. Soame.*

Oryzæ tenuius decoctum, in aqua, uſitatiſſimum eſt apud Indos multorum medicamentorum vehiculum.

Liquorem vinoſum ex Oryzâ extractum *Arak* alıqui vocant.

Cap. VII.

De Panico.

PAnicum, Græcis Ἔλυμος καὶ Μελίνη. Etymon Plinius adfert, lib. 18. cap. 7. *Panicum*, inquit, *à paniculis dictum.* Ac paulo poſt ait, *quoddam Panici genus eſſe à pane parvo racematum panicula.* At Panicum non αὐτόθεν à paniculis dicitur; Ἀναλογία enim repugnat, ſed à *pannus* cujus diminutivum *panicula*, ut *panicum* & panicula ejuſdem ſint originis. Panis autem à πῆνος pro quo Dores & Æoles πᾶνος: à πῆνος autem πηνίον ἐ δοκὸς καὶ κλωσ. *Voſſ. Etymolog.*

Panicum ſpicâ laxiore, & velut è racemis compoſita, granis minoribus à reliquis frumentis ſpicatis differt.

1. *Panicum Germanicum ſive panicula minore* C. B. *Panicum vulgare* J. B. Ger. *Panicum album vulgare* Park. **Panick.** *In Gerardo emaculat. icones duæ ultimæ ſunt tranſpoſitæ.*

C. B.

Radice nititur valida & fibroſa, è qua plures erigit *culmos*, Arundinaceos, duorum plerunque cubitorum (ſolo tamen fœcundo proceriores) rotundos, ſolidos, geniculis tumentibus, decem nonnunquam, præcinctos, ac ſenſim extenuatos, cacumine languido & nutante: quibus adnata *folia* arundinacea, Milii aſperiora & acutiora, tritici latiora, uncialiq; latitudine, Arundinaceis non multùm diſſimilia, è geniculis exeuntia, plerunq; cubitalia. In caulis ſummo *ſpica* oblonga, dodrantalis, rariùs pedalis, teres, craſſa, non ut in Milio divulſa, ſed racemi inſtar compacta, ex granis Milio numeroſioribus & minoribus, rotundioribus, ſplendentibus, folliculis quibuſdam ſubluteis obvolutis. In eo differentia quòd quoddam flavis, alterum purpureis aut nigris ſpicarum faſtigiis emicat, & hoc quoque avicularum injuriis obnoxium eſt.

Increſcente ſpica à duobus geniculis inferioribus culmi undiq; in orbem excreſcunt, & in terram fibræ deſcendunt, quibus culmus fulcitur nè pondere ſpicæ nutantis ſternatur & humi procumbat.

Seritur in agris in Germania, Gallia, Italia. Solum & terram qualem Milium deſiderat, nimirum levem ſolutámq;, arenoſam item & ſabuloſam, modò humentem. J. Bauhinus hujus varietates duas deſcribit & depingit: nimirum *Locus.*

[1. *Panicum puniceum vel rubrum*

Quod, uti provenit in horto, *radices* habet fibroſas, ſed validas, ſubrubentes; *caules* verò duûm aut trium cubitorum altitudine loco fœcundo, firmos, ex viridi rubeſcentes, crebris geniculis interceptos, ramoſos & læves præterquam ſub ſpica, quæ ſeſquipalmum longa, ſpiculis compluribus densè congeſtis componitur [in minoribus plantis ſpica non apparet ità ex ſpiculis compoſita] in quibus ſemen Panici vulgaris copioſum; gluma etiam non alia, ſed ariſtis quæ inter grana plurima emicant purpuraſcentibus. Folia Arundinacea, frequentia, vaginis longis caulem involvunt, adeóque & inferior vagina ſuperiorem excipit, tactu aſpera.

2. *Panicum ſpicâ ſe[?]iter diviſâ.*]

2. *Panicum Indicum paniculâ villoſâ* Park. *Panicum Indicum* Ger. *Panicum Italicum ſive panicula majore* C. B. **Indian Panick.**

Hoc radice, culmis, foliis priori, ut & Milio per omnia ſimile, ſed omnibus ſui partibus fœcundius exiſtit, maximéq; paniculâ differt, ſiquidem in hoc pedalis longitudinis eſt, & duorum digitorum craſſa, ad terram verſa, granis numeroſis hirſutiſq;: color paniculæ etiam variat, in quibuſdam candicat, in aliis ruſeſcit, in pluribus verò flaveſcit: ſic & ſeminis color variat.

Ego hanc ſpeciem potiùs Indicam quàm Italicam dicendam puto; ſiquidem à quodam chirurgo Briſtolium Angliæ, cum Lobelius ibi commoraretur, ex novo orbe delatum eſt; & ipſe eam in horto colui è ſemine pro Panico Indico miſſo ortam.

3. *Panicum cæruleum* Ger. *cæruleum vel Indicum* J. B. *Indicum cæruleum* Park. *Indicum, ſpicâ obtuſâ cæruleâ* C. B.

C. B.

Radicibus eſt validis, fibroſis, amplioribus quàm ſint vulgaris: *culmis* harundinaceis, rectis, crebrò geniculatis, & veluti articulis præditis, lanugine obſitis, vulgari Panico longè & quidem digito craſſioribus, firmioribus, altioribus, humanam altitudinem ſæpe ſuperantibus, & juxta radicem cæruleo eleganti & nitido purpuraſcentibus, medullâ fungoſâ, pallente farctis, & velut in ramos diviſis: ſiquidem inter folia è geniculis alii breviores culmi prodeunt: *foliis* veſtiuntur arundinaceis, ex ſingulis geniculis prodeuntibus, magnis, longis, latis ac duris, medio nervo diviſis, & per ambitum leviſſimè inſtar Milii Indici (ut non valde diſſimilibus) dentatis: cuilibet culmo ſpica craſſa inſidet, quæ æqualis ubiq; propemodum craſſitudinis, inſtar clavæ Typhinæ densè compacta, aliquantulum hirſuta, nonnunquam digitalis, interdum ſolùm pollicaris longitudinis, ſpecie cylindri ſeu coni, faſtigio retuſo ad effigiem Mayzii, ſubcærulei coloris, & in regionibus calidioribus ſaturatioris, ſiquidem ſtamina florum ex cæruleo diluto nitent: *Semina* petiolis oblongiuſculis & gracilibus innixa, capillaceis utriculis, quæ ipſam ſpicam hirſutam efficiunt, incluſa, quæ extima parte è glumis prominentia vulgaris craſſiora magiſq; rotunda, levia & ſubcærulea ſunt. *Locus.*

E Peruvia in Europam pridem fuit allatum.

4. Panicum

4. *Panicum Indicum ſpicâ longiſſimâ* C. B. *Americanum ſpicâ longiſſimâ* Ger. emac. *Americanum ſeſquipedali ſpicâ* J. B.

Spicam habet ſeſquipede longiorem, craſſam, firmam & compactam, non ut in priore æqualem, ſed paulatim ex ima parte graciliſcentem: ſemina præcedentis Panici ſimilia, nec multum majora, ſed plura ſimul juncta, & glumâ hiſpidâ incluſa, brevíq; pediculo innixa.

Locus. Londino à Jacobo Garetto primum accepit Cluſius, poſtea ſimiles ex Guinea.

Tres Panici Indici ſpecies depingit Parkinſonus, quarum icones apud ipſum vide.

Vires. Guſtu, qualitate & viribus Milio reſpondet, quare in cibo, pane & medicina ut Milium uſurpari poteſt; unde magis per univerſam Germaniam, Ungariam & Bohemiam, perhibente Cluſio, uſitatum eſt: etenim in alimentum cedit ac pultes ex ejus ſemine deglumato fiunt non ingrati ſaporis. At, inquit C. Bauhinus ex Veterum ſententia, malè ſucci eſt, difficulter in ventre conficitur, flatus parit, alvum aſtringit, ſiccat atque refrigerat: ideóque Milium Panico ad omnia præſtantius. Lac ei admiſcere [in pulte] ſalutare inventum fuit, tollit enim aut ſaltem minuit prædicta mala.

Puls cum lacte in capitis doloribus à bile cauſatis, hæmoptoicis & pollutione nocturna commendatur. Ventris fluxus, ceu ipſum etiam Milium, nonnihil ſiſtit Galeno; in lacte caprino coctum & bis die hauſtum, Plinio, cui & ſic prodeſt ad tormina. Foris in cataplaſmate illitum exſiccat & refrigerat.

Apud Italos ad Gallinarum, columbarúmq; ſaginam potiùs quàm ad hominum alimentum ſervitur. Nos etiam non dico cum C. Bauhino, illud ruſticis foſſoribus & meſſoribus, ſed jumentis & avibus cortalibus comedendum relinquamus, & melioribus frugibus Dei gratiâ repertis utamur.

CAP. VIII.

De Phalaride.

SPica è ſquamis compactili, culmo tenui, granis lucidis à reliquis frumentis ſpicatis differt.

Phalaridis nomen accepit ἀπὸ τοῦ φαλαρᾶν, quod ſemen ſplendidum candidúmque reddat. Spicam ſpumâ albâ obductam eſſe non ſemel obſervavi. *Bod. à Stapel* in Theophr. hiſt. lib. 8. cap. 3.

1. *Phalaris* J. B. Ger. *vulgaris* Park. *major ſemine albo* C. B. **Canary-graſs**, *i. e. Gramen Canarienſe, quia ex inſulis Canarienſibus delatum eſt, & Paſſeribus Canarienſibus alendis inſervit.* J. B.

Culmo adoleſcit ſeſquicubitali, Hordeaceo [C. B. Zeæ non diſſimili, graciliore tamen] quatuor aut quinque geniculis nodoſo: *foliis* Hordeaceis, [parvæ Arundini aut Tritico ſimilibus C. B.] radice habitiore [parva, multifida & fibrata C. B.] Unicuique culmo (qui ex una radice plures provaſcuntur) *ſpicæ* ſingulæ inſident, ſeſquiunciam aut unciam longæ, turbinatæ, foliaceis glumis ſtratis ſquamarum ſcandularum ritu compactiles, è quarum ſinu tremula floſculorum pallidorum filamenta promuntur, iiſdémq; poſtea loculis *ſemen* reconditur lubrico nitore Milii, candidum, forma Lini, ſed magnitudine ſuppar.

Locus. Sponte oritur non in Canariis tantùm inſulis, Fortunatis olim dictis, ſed & in Hetruria, autore Anguillara, inter ſegetes, & in Hiſpania, & in Gallia Narbonenſi circa Monſpelium.

Vires. Phalaridis ſemen, & herbæ ſuccum, & folia pota ad veſicæ dolores & cruciatus commendant Veteres.

Alimento eſſe & nonnullos panes ex eo pinſendos curare, efficaciéque ad calculum lactiſque veſicæ perhibet Lobelius.

2. *Phalaris major ſemine nigro* C. B. J. B. *Phalaris ſemine nigro* Park. **Canary-graſs, with black ſeed.**

E radicibus fibroſis, majuſculis, fibellis tenuibus rubentibus cirratis, tres quatuórve aut plures pro ratione ſoli *culmos* erigit, bicubitales, quinq; vel ſex geniculis interceptos, ad quorum ſingula ſingula *folia*, ſemiunciam lata oblonga, Triticeis ferè paria, nec folia tantùm, ſed ex inferioribus articulis rami ſeu culmi ſecundarii exeunt. *Spicæ* quàm præcedentis longiores & graciliores nonnihil, viridiores, è ſquamis lineis virentibus & albidis ſtriatis compactiles: *floſculi* albidi, è tenuibus filamentis penduli: *Semina* minora, per maturitatem fuſca, ſeu nigricantia, imâ parte albicantem quandam hirſutiem habere videntur.

Locus. Circa Meſſanam in Sicilia, Baias & Neapolin in Italia, & Monſpelium in Gallia Narbonenſi ſpontaneam obſervavimus.

3. *Gramen Phalaroides Luſitanicum.*

Ex ſemine Londino miſſo ſuccrevit nobis hoc genus Graminis, annui & ſupini, culmis vix dodrantalibus, ad terram reclinatis: cui *Spicæ* breves, craſſæ, Phalaridis, è folliculo vix exeuntes.

4. *Gramen*

* 4. *Gramen Phalaroides minus* C. B.

Foliis eſt oblongis, anguſtis, viridibus, quorum unum vel alterum culmos cubitales tenues tubi inſtar cingit: In culmorum ſummo *ſpica* Phalaridi ſimilis, ſed anguſtior, trium unciarum inſidet. Nec radicem nec ſemen vidit deſcriptionis autor C. Bauhinus.

5. *Phalaris bulboſa ſemine albo* Park.

Park.

Creſcendi modo Phalaridi vulgari ſimilis eſt, *culmis* tamen tenuioribus tenerioribus, elatioribus. *Folia* tum quæ ad culmorum genicula, tum quæ ad radicem molliora lenioráque: *Spicæ* minores ſunt & nonnihil longiores, nec perinde compactæ, ad tactum etiam molliores, *ſemina minora* ſed candidiora producentes. Pro radicibus bulbuli ſubſunt multi, coacervati, fibras longas in terram profundè demittentes, quibus firmiter ei inhærent, nec quotannis aliarum ſpecierum modo emoriuntur, ſed in multos annos durant in magnos denſóſq; ceſpites excreſcentes.

In Hiſpania inventam attulit Boelius. *Locus.*

6. *Gramen phalaroides ſpicâ Paniceâ Siculum.*

Culmo eſt procero, firmo: *foliis* longis & modicè latis, ſpica palmari Panicea, hoc eſt, è multis brevibus & confertis ſpicis coagmentata, glumis acerofis è viridi albicantibus, nullis omnino ariſtis donatis. Semen nondum maturum erat, cùm obſervavimus: In Sicilia.

Cap. IX.

De Frumento Indico Mayz dicto.

HÆc planta inſignibus notis ab aliis omnibus frumentaceis differt: Eſt enim paniculata ſimul & ſpicata. Panicula ſcilicet caſſa, acerofa ſummo culmo inſidet, ſpicæ craſſæ tres quatuórve è foliorum ſinubus exeunt.

1. *Triticum Indicum* J. B. *Frumentum Indicum* Mays *dictum* C. B. *Item Frumentum Indicum* Mays *dictum alterum* ejuſdem. *Milium Indicum maximum* Mays *dictum, ſeu Frumentum Indicum* Park. *Frumentum Turcicum & Indicum* Ger. Indian Wheat.

C. B.

Radicibus nititur numeroſis, duris, fibroſis, ſed minimè craſſis, & albis: quibus ab imo caulis geniculo fulcra quædam in terram demittuntur, quibus culmi à vento agitati ſuſtineantur, qui Arundinei, ſeptem vel octo pedes alti, rotundi, pollicem craſſi, rigidi, multis geniculis articulati, inferna parte purpuraſcentes, qui paulatim extenuantur, ſolidi, denſâ & albâ medullâ, inſtar Arundinis Saccharinæ, farcti, qui dum adhuc virides & ſucculenti ſunt, dulcedine ſunt Sacchari. *Foliis* eſt Arundineis, cubito pleruńq; longioribus, tres aut quatuor uncias latis, venoſis, marginibus aliquantum aſperis: *paniculis* ſummo caule dodrantalibus, gracilibus, raris, jubæ modo multiplicibus, aliquando in 15, 20, & etiam 30 ſpicas procumbentes diviſis, ariſtis carentibus, & flori tantùm emittendo natis. Etenim flores ſummo culmo nutant, non fructui deſtinati, non umbræ, ſed ornatu ſpectatores oblectantes, naturæq; luxum oſtentantes, quod rarò in aliis conſpicitur: nam cùm defloruerint exareſcunt, & nullum ſemen producunt. Floret autem Secales inſtar, flore nunc candido, nunc luteo, nunc purpurei coloris, prout videlicet fructus ſive frugiferæ ſpicæ coloratæ erunt. Et quod ſingulare huic plantæ videtur eſſe, quòd alia parte florem, aliâ fructum ferat, & non reliquarum frugum more in panicula ſemen fructúmve proferat, ſed à latere ex culmorum geniculis, medio foliorum & geniculorum ſinu ſpicæ ariſtis carentes, longæ, craſſæ, rotundæ, cylindracea effigie, fructum ferentes, & ab uno culmo tres quatuórve alterno ordine exeunt; at à ſingulis nodis ſingulæ, quæ multis foliaceis tunicis vaginæ inſtar obvolvuntur, in ſummo tam arctè convolutæ ut nè aquam quidem tranſmittant, quæ ſpicas corrumpere poſſit: & ſpicæ cùm ad juſtam magnitudinem pervenerint Piceæ arboris conos tum longitudine, tum craſſitudine æquant, & è vaginularum verticibus filamenta capillacea eodem cum granis colore dependent, quo ab avium & verminum injuria tutæ eſſe poſſint. Vaginis cùm exaruerint denudatis grana apparent Piſi magnitudine, omnino nuda, nulloq; folliculo incluſa, lævia, ſubrotunda, & quæ mediaſtino ſubgoſo undiq; hæreant; propter compreſſionem anguloſa, frequentia, quæ ſæpe in uno racemo apud Indos 700 (apud quos ſæpe ex uno grano 300 modia colliguntur) coacervata, ac arctiſſimè juncta, ac in octo, aut decem, rariùs duodecim ordines, in longitudinem rectis lineis digeſta: quæ ratione coloris variant, modò candida, interdum lutea, modò purpurea, nonnunquam fuſca aut rubra, medullâ tamen candidâ, & ſapore cæteris frumentaceis dulciori ac ſuaviori.

Interdum paniculæ, Camerario monente, etiam grana adnaſcuntur, ubi nondum plenè ſeſe explicavit, potiſſimum circa unam partem, quâ tunicis veſtitur, quaſi fœcunditas multitate evaneſcens pereat, eadémq; à tempeſtatum injuriis operimentis integra conſervetur.

Quòd paniculas floriferas infœcundas à ſeminis ſeu fructûs remotas gerit non huic frumento proprium eſt, ſed & Lachrymæ Jobi dictæ commune.

Quid verò paniculæ hæ, omninò ad generationem inutiles ſint: & ad ſpectaculum ſeu luxûs naturæ oſten-

latiorum diutinas comparatæ, Bauhino non aſſentior: Veriſimile enim eſt apices floridos ſpermatis maſculini vicem præſtare, & ſemen fœcundum reddere, ut in Parte Generali docuimus.

Fruſtra Gerardus noſter, Tabernæmontanum ſecutus, pro granorum colore ſpecies multiplicat, cùm ex eodem ſemine ſerato, hæ varietates haberi poſſint.

Frumentum hoc Indiæ Occidentalis indigenam eſſe (ibi enim omnibus ferè regionibus reperitur) indéq; in Africam, Aſiam, & Europam delatum, Matthiolo conſentimus; quicquid contradicendi ſtudio repugnant Adverſariorum autores: Milium autem Indicum Plinii, quod Neronis principatu in Italiam fuit convectum, Melicam ſeu Sorgum eſſe minimè dubitamus.

Tempus & Locus.

Seritur Martio, in ſingulas ſcrobes, inter ſe paſſum unum diſtantes, quaternis quiniſve granis conjectis. Naſcitur paucis diebus, & quarto in India menſe demetitur. Apud Germanos ſeri in agris obſervavimus; ubi terram probè ſtercoratam, pinguem & humidam expetit. Frigoris & pruinarum impatiens eſt. Tempus ſerendi pro regionis qualitate & temperamento variat: alibi ſeriùs, alibi citiùs ſerendum. Alibi etiam breviori temporis ſpatio ſemen perficit & ad maturitatem perducit, alibi longius requirit. Eſt genus trimeſtre; eſt quod duobus tantùm menſibus & ſeritur & metitur. Quinetiam aliud eſt quod 40 tantùm diebus à ſatione maturescit; ſi Autoribus fides. Quòd in altitudinem excreſcat, & plures ſpicas producat, vel ſoli fertilitati, vel cœli temperiei debetur.

Vires & Uſus.

Quidnam hoc frumentum in Medicina poſſit nondum ſatis conſtat (inquit J. Bauhinus) quia autem dulcedinem & lentorem quendam grana ſecum ferunt, haud dubiè idem cum Tritico habebit temperamentum, ac proinde eaſdem etiam facultates obtineat neceſſe eſt. Grana itaq; teruntur in candidiſſimam farinam, quæ in panificia ſubinde cogitur. Panis tamen ille lentoris quiddam & obſtruentis naturæ habet. Hinc eſt, quòd in Aſia & Turcia illius nullum in cibo uſum eſſe, niſi cum annonæ premit inopia, dicunt. Panis ex eo paratus (autore Dodonæo) mediocriter quidem candidus eſt, abſq; furfuribus contaminatus, ſed durus ac ſiccus, veluti biſcoctus, nihilq; lentoris habens; concoctu etiam ob cauſas difficilis, corporiq; nullum aut omnino exiguum alimentum præbens, tardè deſcendens ac alvum conſtringens, veluti ex Milio aut Panico factus.

Franciſcus Hernandez frumentum hoc valdè celebrat: Temperatum eſt (inquit) aut ad caliditatem humiditatémq; paulliſper declive, ſubſtantiâ mediocri, concoctu facile, præcipuè his qui eo victu uti conſueverunt, non craſſa, aut, veluti quidam opinantur, obſtruenti & viſcoſa, quod vel Indis ipſis, qui ex eo pane in placentulas formato vivunt, nec tamen obſtructi, aut decolores conſpiciuntur, periclitari licet: iiſdem affirmantibus, nullam in ventriculo gravitatem ſentire poſt epulas, imò poſt paucas horas rurſus ac ſi nihil ingeſſiſſent eſurire, & magna aviditate, ſi adſit copia, repetere nutrimentum, nec vel de nomine ſolo ad adventum uſque Hiſpanorum ſitiaſin noviſſe: quin quòd nullis eſt apud Mexicanos celebrior ægritudinum acutarum & commodior victus, qui etiam Ptiſanæ præfertur, quod mille experimentis comprobatum confirmatumq; eſt: Celeriter utique (aiunt) coctum deſcendere, corpora quantum ſat eſt nutrire, nullum inferre gravitatis ſenſum, mollire ventrem & pectus, calorem ſubtilem demulcere, (præſertim ſi pulvis ejus ex aqua permutatur brumali tempore gelare) urinam evocare, viáſq; omnes extergere. Reliqua apud ipſum vide, unà & varios modos illius parandi tum ſanis, tum morbo aliquo affectis.

C. Bauhinus, neſcio à quo edoctus, ſcribit Indos ſi nimium utantur hoc frumento in cibis, tumidos & ſcabioſos reddi. Imò (inquit) pueri Guineenſium, qui hoc frumento ſæpe panis loco utuntur, videlicet granis è ſpicis excuſſis, iiſque nonnihil toſtis & præuſtis, ſi paulò frequentius utuntur, à ſcabie ſeſe vindicare non poſſunt, cùm ſanguinem nimis calidum & quaſi aduſtum gignat.

Panis & Vini ex hoc frumento conficiendi apud Indos modum vide in Hiſtor. *C. B.* lib. 1. Sect. 4. cap. 31.

Farinæ uſus eſt ad cataplaſmata mollientia & ſuppurantia, nam ſuo lentore meatus obſtruens apoſtematibus ſupperandis peridonea eſt. Foliorum item recentium ſuccus refrigerandi facultatem obtinet, & Eryſipelatibus, ſi panni intincti applicentur, conducit.

2. *Frumentum Indicum Mays dictum minus* C. B. *Indicum alterum ſive minus* Park.

Quod mediam præcedentis altitudinem vix attingat, cujuſque ſpicæ frugiferæ non ad culmorum latera prodeunt, ſed paniculis cùm defloruerint ſuccedunt cætera ei ſimilis, cùm invalido nibicine ſolius Tabernæmontani fide & autoritate nitatur, nobis quidem dubium & ſuſpectum eſt.

Pro culturâ & uſu frumenti Indici *Mays* dicti conſulantur Tranſact. Philoſoph. N. 142. p. 1065.

CAP. X.

De Milio.

Milium, Græcis κέγχρος, ut Varroni placet à Græco derivatum eſt, nam illud prius *[illegible]*, poſt *[illegible]* dicebatur ſeu *[illegible]* communi cum Panico nomenclaturâ. Verùm probatiorat accipe. Probabilior ergo quibuſdam videtur Feſti opinio, Milium dictum à copia ſeminum, quaſi milleſimum ferat granum. Voſſius [illegible] vocem apud Dioſcoridem, Galenum alióſque veteres pro Panico dun- (sic)

Milium autem eſſiaſi ipſâ, granis minoribus, ſubrotundis, lucidis ab aliis frumentis paniculatis diſtinguitur.

1. *Milium* J. B. Ger. *Milium ſemine luteo* C. B. *Milium vulgare album* Park. **Millet with yellow ſeed.**

J. B.

Radices crebræ, fibroſæ, validæ, albicantes. Pluribus *culmis*, craſſiuſculis ſeſquicubitalibus, brevibus internodiis geniculatis ſurgit. *Folia* Arundinacea, unciâ latiora, hirſuta, præſertim qua parte culmum obvolvunt denſâ lanugine obſita ſunt, & evidenter ſtriata, poſtquam à culmo abſceſſerunt lævia & glabra paulatim evadunt. In ſummis ſtipulis juba explicatur ampla, atro-purpurea, deorſum reflexa, ad longa tenuiáq; ſtamina inermibus glumis comprehenſa grana, lubrico lævore lucida, parva, colore fulvo aureóve appenſa obtinens.

Levem ſolutámque terram deſiderat, nec in ſabuloſo ſolùm, ſed in arenoſo quoque provenit, modò vel humido ſolo, vel riguo, nam ſiccum cretoſúmque reformidat. Ante ver commodè ſeri non poteſt, quoniam teporibus maximè lætatur. Ultima parte menſis Martii commodiſſimè terræ committitur. Nec impenſa gravi ſationem cultoris onerat, quippe Sextarii ferè quatuor (quinque Palladio) jugerum implet Columellæ. Si denſiùs ſeminetur nocebit. Tertio poſt ſationem menſe perficitur: eſt autem ad annonæ caritatem & famem remedium permaximum. Contra tempeſtates enim univerſas aeriſque malignitates reſiſtit, & nullo tempore deficere poteſt, licet frugum cæterarum ſterilitas invaleſcat. *Loc.*

Habuimus aliquando hujus varietatem ſemine aureo.

2. *Milium ſemine albo.*

Hoc quamvis ab omnibus Botanicis cum præcedente ad idem caput reducatur, ejúſque tantùm varietas habeatur, eſt tamen reverà ſpecies diſtincta: ſiquidem non tantùm granorum colore ab eo differt, ſed ſtaturâ & magnitudine, & florendi tempore, & jubâ ſeu paniculâ: illo etenim multò elatius eſt, ut quod ad bicubitalem aut tricubitalem altitudinem aſſurgat, culmo craſſiore, geniculis pluribus intercepto, *foliis* latioribus longioribúſq; multò, pallidius virentibus, comâ magis inflexa, albicante.

Seriùs deniq; paniculam explicat, nec ferè in hortis noſtris ante exitum Julii.

Hæc ſpecies eſſe videtur quam deſcribunt Joan. & Caſpar Bauhini.

3. *Milium ſemine nigro* C. B. *ſemine nigro ſpadiceóve* J. B. *Milium nigrum* Ger. Park. **Black Millet.**

C. B.

Caule eſt altiore, tenuiore, non hirſuto ſed glabro; jubâ latiore; *ſemine* nigro oblongiore, medullâ quàm in priore albiore, illóque deterius, non minus tamen avicula, ut columbis & gallinis nutriendis, expetitum.

In Argovia Helvetiorum frequenter ſeritur Milium nigrum, quod foliis eſt vulgari latioribus, caule non adeò alto, jubâ ſparsâ & minore, ſemine aliquantum majore & rotundiore, & ad pultes conficiendas altero longè utiliore. An à præcedente diverſum?

Milium refrigerare & ſiccare Veteres & Recentiores conſentiunt. Mali ſucci eſt, difficulter concoquitur, alvum cohibet, & flatus generat. Attamen hoc multis gentibus in cibis gratiſſimum fuiſſe, & hodie quoque eſſe, inter omnes conſtat. Miliorum frugum inopiâ in panificia olim cogebantur, uti teſtantur Galenus, Plinius, Dioſcorides aliique è Veteribus. Apud Italos (inquit C. Bauhinus) vidimus frequenter panes ex Milio confici, qui flavent, quiq; calidi devorati ſua dulcedine placent, & à multis, etiam non urgente neceſſitate, expetuntur. Cùm verò panis ex Milio obduruit planè nigratus eſt. Ex farina quoq; ejus & lacte laganâ & placentas parant: quæ niſi mox cùm coctæ fuerint edantur, in mandendo glutinoſæ & ingratæ ſunt. Pultem candidam ex Milio olim factam fuiſſe teſtatur Plinius. Sarmatarum quoq; gentes hac maximè pulte aluntur, & crudâ etiam farinâ equino lacte, vel ſanguine è cruris venis, admixto. Hæc puls etiam Germanis hodie in uſu eſt, cum lacte cocta, butyro addito, & ſaccharo plerunq; aſperſo: Hujuſmodi etiam pultes in Angliam pridem introductæ & in uſum receptæ ſunt. *Vires & Uſus.*

Cæterum Milii farinæ olim uſus fuit in fomentis ad tormina, capitis quoq; & nervorum dolores. Foris impoſitum fuit in ſacculis; nam in cataplaſmatis ob friabilitatem difficilis ejus uſus eſt. Qui plura de ejus facultatibus & uſibus deſiderat, C. Bauhini theatrum Botan. & J. B. hiſtoriam adeat.

Si membrana cerebri fuerit vulnerata, egregiè ipſam conglutinat (inquit Archigenes) Calaminthæ ſuccus infuſus, & farina Milii arida inſperſa.

Ad ſudorem provocandum, ℞ Decoct. Milii cum paſſulis & ficubus. Nobile ſudorificum & diureticum vocat Otho Heurnius. Vel ℞ Decoct. Milii ad crepaturam cocti ℥iiij. Vini albi ℥ij. Exhibe calidè ægrotanti. Vocatur ſyrupus S. Ambroſii. *Cheſneau.*

4. *Milium Sabæum* C. B. *An Milium exiguum argenteum ex Cypro* J. B.?

C. B.

Granum eſt parvum, rotundum, Milio ut nomine, ità & formâ non abſimile, ſed guſtu dulcius.

Hoc in Guinea, in regno Sabo *Milie* vocitant, & hoc frumento incolæ præcipuè veſcuntur, ex hoc panem conficientes; granum probè maceratum lapidi plano ſeu lateri imponunt, ſtbíque alio lapide manibus ſuis aſſiduè terunt, non ſecus ac pictores colorамenta ſua comminuere ſolent, comminutum aquâ ſubigunt, & ex eo rotunda ſiba aut globos conficiunt, quos lunch alitive ferunt, panniſve involutos coquunt, quantum ipſis ſufficere videtur. Panis hic ingratus guſtûs non eſt. Ex

eodem grano potum efficiunt coquendo aut aliter miſcendo, guſtui gratiſſimum & ſaluberrimum. *Addit. ad Cluſii cur. poſt.*

Milium ſuum argenteum ex Cypro J. B. ſic deſcribit, Vulgari Milio magnitudine cedit, magiſque rotundum in acutum umbilicum terminatur: tenui, argenteo, valdeq; lucido cortice & à Medulla levi attactu ſeparabili. Medulla Milii vulgaris, alba, inſipida ferè, dentibus friabilis. Romæ ab amico acceptum atque Cherlerus, nomine Milii ex Cypro.

CAP. XI.

Milium arundinaceum, multis Lachryma Jobi J. B. *Lachryma Jobi* Ger. Park. *Lithoſpermum arundinaceum* C. B. **Job's tears, or Seed-millet.**

J. B.

CUlmo donata eſt cubitum unum aut alterum alta, geniculatis: *folia* autem habet Turcici frumenti, cubito ſubinde longiora, uncias duas lata, quibus minora ſunt illa quæ in ramis naſcuntur, ex quorum alis pedicoli emicant, quibus tranſadiguntur ſingulis grana ſplendentia ſingula, cærulea, lævoris poliſſimi, nitida, ante maturitatem flaveſcentia, gratura ex nigro rubeſcentia, duritie lapidea, Cicer æquantia, ſuperiore parte turbinata, unde exit inanium glumarum ſpica mutica.

Locus. In hortis colitur. Parkinſonus in Creta inſula, Rhodo, Syria aliiſq; Orientalibus regionibus ſponte provenire ait. In Anglia & frigidioribus ſemen ægrè maturat.

Semine maturo & aqua ferventi intincto globulos parant quibus funiculo trajectis utuntur ad numerandas preces.

Vires. Eſt enimvero, ſi experta hæc ſcribat Lobelius, ad calculum renum & veſicæ ſaburram pollinis & decocto præſidium vulgatum.

CAP. XII.

De Sorgo ſeu Milio Indico.

HOc genus Italis *Sorgo* vel *Sorga* dicitur (auctore C. Bauhino) à proceritate, qua inter ſuas cognatas fruges, Milium ſci. & Panicum, ſurgit: Inſubribus *Melegua*, Melica dicitur.

Culmi craſſitie & altitudine, granorumque magnitudine inter frumenta paniculam emittit. Deſcriptio Milii Indici Pliniana notas ejus characteriſticas continet. *Milium (inquit) intra hos decem annos ex India in Italiam invectum eſt, nigrum colore, amplum grano, Arundinaceum culmo: adoleſcit ad pedes altitudine ſeptem, prægrandibus culmis, lobas vocant, omnium frugum fertiliſſimum.*

1. *Sorghum* Ger. J. B. *Melica ſive Sorghum* Park. *Milium Arundinaceum ſive Indicum ſemine ſubrotundo* C. B. **Indian Millet.**

C. B.

Tota planta Arundinem tam forma, quàm proceritate refert, ità ut agri in quibus ad maturitatem uſque adoleverit procul diſtantibus Arundineta eſſe videantur. *Matth.* Hoc radicibus fibroſis multis ac validis nititur: culmis eſt quatuor, quinque, aut pluribus ex uno grano aſſurgentibus, octo, decem, nonnunquam tredecim pedes altis, digitum craſſis, ſulcis, ſeptem interim novem geniculis tuberoſis interceptis, medullâ candida, ſubdulci, Sambuci modo, farctis, & matureſcente ſemine rubentibus, foliis Arundinaceis è ſingulis geniculis cubito longioribus, tres, quatuorve digitos lata, ſuperioribus mucronatis, per ambitum minutiſſimis ſed acutis dentibus armatis, ità ut ſi dorſum mulceantur, teneros etiam digitos vulnerent. In ſummitate juba erecta dodrante plerumque longior, latitudine quatuor aut quinque unciarum, plurimis panicula conſtans; quæ Junio Julióve menſe è gramineâ vaginâ emergens flores luteos, exiguos, oblongos & penduloſ profert, quibus deflorentibus ſpica rubeſcere incipiunt. Succedunt grana numeroſa, Milii aut Cannabis ſemine duplo majora, oblonga rotunditatis, colore ſæpè numero ſubrubra, vel in ruſo nigricantia, rariùs ſubalbicantia & lutea, duplici tunicâ involuta, quibus excuſſis petioli, quaſi craſſa filamenta, ex quibus ſcopas concinnant, remanent. At increſcentibus caulibus & ſpicis turgentibus, radix ex inferioribus geniculis undiq; quaſi fulcra demittit, quæ in terram figuntur fibroſiq; agunt, quò culmos faſtigiatos, ut facilius vento reſiſtant.

Locus. Solum amat pingue & humidum, unde à nonnullis in ejuſmodi ſolo ad agrorum luxuriam caſtigandam ſeritur. Ex India primùm adductum eſt in Hiſpaniam, Italiam, aliáſque calidiores regiones. Nos in Foro Julii Italiæ copiosè ſatum obſervavimus. Ex æſtivis ſementibus eſt. Autumno maturèſcit.

Semen Panico ſapore & temperamento ſimile eſt. Italiæ infima plebs & Patavini ruſtici ex granis in farinam molitis panes conficiunt, qui friabiles ſunt, & parum alimenti ſubminiſtrant, nigri, duræ conſiſtentiæ & alvum conſtringentes: ex farina cum lacte pultes conficiunt frequenter. At in Hetruria gallinarum, columbarúmq; ſagina ſeritur potius quàm ad hominum alimentum. Suum &

boum

boum & equorum pabulo etiam ferri. Si boves, autore Cæſalpino, herbam virentem depaſcantur, intumeſcunt & pereunt, ſi culmos exſiccatos proſiciunt.

Ex culmorum medulla medicamentum ad ſtrumas præſtantiſſimum fit: cujus conficiendi modum vide apud *Matth.* *J. B.* & *C. B.* Idem Mattholus flores ad fluorem muliebrem & dyſenteriam commendat. Vide locum. *Vires.*

Ex ſummis Sorghi viticulis rigidioribus areſactis ſcopas Itali conficiunt, veſtibus & capiti detergendis, quibus in variis Galliæ & Italiæ, nunc & Germaniæ, locis utuntur *C. B.* Hujuſmodi ſcopas Venetiis venales obſervavimus cùm in Italia peregrinaremur.

2. *Milium arundinaceum ſemine plano & albo* C. B. *Sorghi album, Milium Indicum, Dora* J. B.

C. B.

Hoc *radices* fibroſas & duras habet, terram à ſummo petentes, eique infixas, quo plantæ moles firmiùs contra ventorum impetum firmetur: quare quindenis diebus ſingulas radices è geniculis profert, è terræ proximioribus incipiendo gradatim ſurſum ad quartum tendens: *culmos* Mayzio vel potiùs Cannæ Saccharinæ ſimilibus, (qui ſex vel octo cubitorum) medullâ albâ, dulci, Arundinum Sacchariferarum modo, farctis: quorum ſummitati *panicula* ſpecioſa, Milio prædicto major, alba, ſemipedalis longitudinis inſidet: ex qua poſt flores delapſos è filamentis capillaceis exiguis & rigidis *grana* dependent, folliculo albo incluſa, candidiſſima, Lentis modo compreſſa, (Orobi magnitudine in Arabia) fractu duriſſima, nigro puncto, quo ſpicæ vel petiolo, è quo ægrè divelluntur, hærent.

In Arabia circa urbem Anam, cum Babyloniam veterem flumine peteret, utrinq; ad fluminis ripas agros conſitos Rauwolfius obſervavit; & quidem ſolo arenoſo, tenui & ſatis profundo, quod Octobri menſe jam maturum & partim collectum erat. Et Bellonius in Cilicia & Epiro, ubi ruſtici magnos faſces refertos Corcyram in forum devehunt, notavit. *Locus.*

Hæc planta *Dora* Arabum cenſetur; quæ ſicca eſt, parùm nutrit, & ventrem ſtringit. Grana candidiſſima farinam panificiis aptam promunt, ex qua, ut Rauwolfius habet, panem bene ſapidum cineritium conficiunt, placentarum formâ, circa digitos quatuor tranſverſos latos, ſex longos, & duos craſſos: & ut Bellonius, molas habent domi, quibus grana conterunt, & ex farinâ maſſam duram pinſunt, quam tenuiter admodum complanatam radiis Solaribus coquunt: aut veterum Romanorum militum more, qui tegulæ ab igne calefactæ, & lapidibus utrinque ſuſtentatæ, maſſam piſtam complanatam imponentes coquebant: eadem ratione ruſtici panem coquunt; at urbani in clibano. Incolæ ex culmis, eo quo ex Cannis Saccharinis modo, maſticatis, ſuccum ſuavem & dulcem eliciunt, qui in his magis in ſuperiore parte, in Saccharinis autem in inferiore continetur. Corcyræ inſulæ incolæ hoc columbas alunt: in Cilicia ob lignorum penuriam ſerunt, cujus calamos pollicari craſſitudine incolæ diligenter colligunt, & ex illis ignem ſervant. *Uſus.*

Cap. XIII.

De Avena, ſeu Bromo.

UT ab habeo eſt habena, ſic ab *aveo* (inquit Voſſius) videtur eſſe *Avena*, ſive ab occupandi aviditate, quod Agrætius ſcripſit: ſive potiùs quod aveant illud edere pecudes ac equi.

Avena paniculâ ſparſâ, ſemine anguſto oblongo nunc nudo, nunc gluma craſſiore tecto, in locuſtis bifidis, à reliquis frumentaceis diſtinguitur.

A. 1. *Avena alba* J. B. *vulgaris ſeu alba* C. B. *veſca* Lob. Ger. Park. **White Oats.**

C. B.

Radicibus copioſis nititur: ex quibus culmi aliquot ex gramineis vaginis prorumpentes aſſurgunt, geniculis diſtincti, ac triticeis nodoſiores [quatuor aut quinq; articulis in eodem culmo:] *folia* Tritici aut Zeæ. In cacumine panicula ſe explicat cen juba Arundinis, ex qua folliculi veluti parvæ locuſtæ bipedes, longis ac tenuibus pediculis dependent, flore candicante, in quibus *ſemen* Hordeo longius, tenuiúſque, acutum & ſubalbicans continetur, quod geminum (altero tamen ſemper grandiore) & ſuperiori parte exiguis capillis hirſutum eſt, glumis craſſis ac duris involutum, & incluſum: at in maturitate membranæ dehiſcentes maximè nudum ſemen oſtendunt: medullâ eſt molli, candidâ & dulci. Ariſtas habent grana laterales, interdum tamen iis carent.

Quæ ſata naſcitur (inquit C. Bauhinus) culmo eſt craſſiore & proceriore: quæ ſponte tenui ſtipula & ſpicâ jejunâ ſterilis eſt.

In omnibus regionibus tam calidis quàm frigidis ſeritur: apud Germanos [& etiam Anglos] communiter initio Martii, aut etiam Februario exeunte. Virgilius Avenæ ſegetem campum urere & emaciare adnotavit. *Locus & Tempus.*

Urit enim Lini campum ſeges, urit Avena.

A. 2. *Avena nigra* J. B. C. B. **Black Oats.**

Hæc ipſa (inquit C. Bauhinus) albâ aſpectu ſylveſtrior eſt, ſtipulâ quinetiam craſſiore & folio nigriore: granum huic ſtrigoſius, longius & piloſius eſt quàm præcedenti, glumâ piloſâ & nigrâ tectum, è cujus dorſo ariſta intorta naſcitur.

Ooooo 3 Parkinſonia

Parkinſonus & Gerardus vel hujus non meminere, vel cum præcedente miſcent: à quâ J. etiam Bauhinus eam ſpecie diverſam non facit. In Anglia multo frequentiùs & copioſiùs ſeritur quàm Avena alba.

A. 3. *Avena nuda* J. B. C. B. Ger. Park. **Naked Oats**, *& in Cornubia, ubi copiosè ſeritur.* **Pillis & Pill-corn.**

Hujus ſemen durum corticem non habet ut Avenæ vulgaris, ſed plures glumas tunicáſve tenues, paleaceas; porro autem granum ipſum habitius eſt & ex albo fulveſcens, quodammodo ſimile Avenæ.

Quod J. Bauhinus Avenæ nudæ granum minùs pertinaciter glumis hærere affirmat nobis non probatur, quin potiùs contrarium videtur.

Locus. In extrema Cornubia prope Belerium promontorium copiosè ſeritur ubi non minori pretio venditur quàm Triticum ipſum.

A. 4. *Ægilops quibuſdam ariſtis recurvis ſive Avena pilosa* J. B. *Feſtuca utriculis lanugine flaveſcentibus* C. B. *Ægilops bromoides* Ger. emac. *Æg. bromoides Belgarum* Park. **Bearded wild Oats, or Haver.**

J. B.

Folia ſunt Avenæ foliis æmula, *ſpica* verò ſtipat alia ejus generis Cerealium, admodum ſpecioſa, pedalis, raris tamen, glumis ſtipata: hæ quippe aliis binæ, aliis ternæ, longis & trium unciarum pediculis hærent perquam eleganter, glumis utrinq; munitæ oblongis, lucentibus, ſtriatis, pallidè partim virentibus, partim viveſcentibus, latioribus quàm in vulgari Avena, cui ſimilia grana, intus bina communiter, rariùs ſingularia, fulvo ac penè ruffo colore prædita, pilis flaveſcentibus, ac pulchre byſſi inſtar lucentibus, obſepta, quæ ferè Avenæ granis longiora ſunt: ſecus quas ariſtæ exeunt gemellæ, longæ, duarum aut trium unciarum, atque incurvæ, uti crura Locuſtarum ſylveſtrium, rigidiuſculæ. Spica Avenæ ſpicam pulchrè æmulatur; nam ad ejus modum, ex granorum, uti conjicere eſt, pondere, pediculorumq; ſubtilitate ita pendulæ atque tremulæ hærent glumæ, ut nec pendulas nec ſurrectas quis ſimpliciter dicere queat.

Locus. Inter ſegetes nimis frequens eſt; nec agri qui eâ ſemel infecti ſunt facilè hac peſte liberantur: etenim ante meſſem matureſcens, ſemen in terram effundit, quod per hyemem ibidem reſtans, aut per integrum annum ſi ſatio intermittatur, cum ſegete denuo ſuccreſcit.

Vires & Uſus. Avena in qualitatibus primis temperata eſt; deſiccat, mediocriter digerit, & adſtringit nonnihil: in uſu frequentiſſimo eſt apud nos tum in cibo, tum in medicina. Seritur quidem pro equorum pabulo, quin & anſeres ea ſaginantur, & gallinæ aluntur: Ex ea tamen non ſolùm pro ruſticis, ſed etiam pro magnatibus farinâ optimæ & variæ pultes & ſorbitiones conficiuntur: Ex ejus farina, (granis decorticatis) interdum ſola cum ſale & paſſulis aquæ incoctâ, ſed frequentiſſimè unà cum carnibus, juſcula & ſorbitiones paramus: nec alia ferè juſcula apud nos in Anglia in uſu ſunt quam avenata tam apud nobiles quàm plebeios, quæ ſanè tam ægrotis quàm ſanis ſaluberrima ſunt, facilè concoquuntur, & optimum alimentum corpori ſubminiſtrant. In annonæ caritate tenuioris conditionis homines hiſce juſculis præcipuè victitant: & tamen meliore valetudine fruuntur, quàm qui delicatiſſimis variiſque arte confectis cibis utuntur: benè nutriunt, floridúmque ſanis colorem infantibus efficiunt. Oribaſio quoque Avena maximè omnium leguminum ad concoquendum accommodata eſt, & ejus optima eſt ſorbitio. Rectè ergo Plinius (inquit C. Bauhinus) Germaniæ populos Avenam ſerere ſcribit, quibus frumenti inſtar ſit, cujus etiam pulte vivunt.

Solent & Saxones farinam Avenæ craſſiorem, quam ipſi *Grete* vocant omnibus ferè obſoniis unà cum ſale aſpergere & ſic ſimul coquere. Nos quoque in Anglia Avenæ grana deglubita integra **Groats** vocamus, iiſque utimur ad farcimina & botulos cruore diſtentos parandos.

In montoſis Septentrionalibus Angliæ, inque Cambria, ex Avena decorticata & molita panes & placentas varii generis conficiunt, nec alio pane utuntur ruſtici, & tamen optima valetudine fruuntur, & maximè ſunt longævi. Et ſanè minimè dubium eſt, quin panes hi ſaluberrimi ſint, quamvis non aſſuetis ob amarorem minùs grati.

Cereviſiam quoque ex Avena non ſecus quàm ex aliis frugibus Angli non minùs quàm Lithuani conficiunt: quæ hordeaceæ bonitate non multum cedit, aliquo etiam reſpectu ei præfertur.

Walli ex Amylo Avenæ in aqua ad gelatinæ craſſitiem decocto ferculum parant *Llummery* eorum lingua dictam, quod magno, non in Wallia tantùm, ſed per totam Angliam in pretio eſt. Gelatinam hanc Amyleam Avenaceam ſeu *Flummery*, calidam in taleolas diſſectam cum lacte, vel cum cereviſia aut vino albo ſaccharo edulcorato mixtam comedunt.

Cremor Avenæ non minùs utilis eſt ægrotantibus quàm Ptiſanæ ex hordeo. Medici noſtrates in morbis acutis non aliis ferè ſorbitionibus ægrotos alunt quàm Avenatis. Farina Avenæ extrinſecùs ad cataplaſmata non minùs utilis eſt quàm Hordei, deſiccat & digerit mediocriter, ac ſine morſu.

Avenâ, dum colica nos affligit, eo medicamento potiſſimùm utimur, quæ conſperſa pugillis aliquot Salis communis torretur in ſartagine, toſta verò ſacco tenuioris telæ indita abdomini ægrotantis applicatur, & plerumque niſi colon & inteſtinum rectum excrementis ſint referta, ingens levamen ab illius uſu percipi ſolet. *S. Paulo.*

Qui calculo renum laborant iis commendandum balneum ex polenta trita, Lupulo & Avenæ ſtramine, quod inſigniter mitigat dolores nephriticos, calculum & urinam ità pellens lumbis, ſtramine calente & probè percocto circumdatis, in vanno conſidentes maſturiant: & ſæpiculè ſine dolore calculum excernunt. Quod Experiſton lubens publicè juris facio, quod jam per 30. & amplius annos compluribus commendavi ægris, nullis aliis remediis internis adhibitis. *Simon Paulus.*

SECTIO SECUNDA.

De Culmiferis Grano minore ſeu De Graminibus.

GRamen à gradiendo ſeu progrediendo, ſerpendóve, quòd geniculatis vinculis per terram mirificè repat, nomen habet: vel à gignendi fœcunditate, ſiquidem crebro à ſe novas *radices* ſpargat, idque non tam ut terram amœno virore ornet, quàm ut ejus perenni proventu bobus & jumentis pabulum ſuppeditet. *C. B.* Verùm non omne gramen vinculis ſerpit, ſed caninum præcipuè, quod ob id Gramen ſimpliciter & κατ' ἐξοχὴν dictum.

Græcis Ἄγρωστις dicitur quaſi Agreſtis παρὰ τῶν ἀγρῶν, eò quod in agris ubique ſponte, quovis cœlo, & ſolo etiam non ſatum, nec cultum luxuriet.

Gramina in duo genera dividemus, ſpicata nimirum & paniculata.

Primum Genus

Gramina ſpicata continens.

Hæc à ſimilitudine cum Frumentis aliiſque rebus à Botanicis in plura ſubalterna genera dividuntur. Nos à Graminibus caninis dictis partim ob ſpicam Triticeæ ſimilem, partim quia Graminis nomen à gradiendo ſeu rependo dictum iis præcipuè & maximè propriè competit, incipiemus.

Cap. I.

De Gramine canino.

A. 1. *Gramen repens, Officinarum fortè, ſpicæ Triticeæ aliquatenus ſimile* J. B. *An Gramen caninum* Ger? *caninum vulgatius* Park? *caninum arvenſe, ſeu Gramen Dioſcoridis* C. B.
Common Dogs-graſs, or Quich-graſs, or Couch-graſs.

J. B.

PRocerum eſt gramen, interdum tribus cubitis altius; *Folia* è longa vagina, plerumque aſperis, rariùs glabris, quatuor vel quinque in eodem culmo, è totidem geniculis exeuntibus. *Spica* ſummo culmo inſidet duorum verſuum, eodem cum Triticeo ſitu, ſed omnibus modis ſtrigoſior, cum ariſtis perbrevibus ſubrubens, ſemine oblongo fuſco. *Radices* pro Graminum ratione craſſiuſculæ, longe latéque reptantes, extremis germinibus acutis, duris & pungentibus, ſapore dulci præditæ ſunt.

In agris & hortis reptatu ſuo & importuna luxurie odioſum, moleſtum, & extirpatu difficile eſt. *Locus.*

Hujus aliam ſeu ſpeciem, ſeu varietatem obſervavimus cum ariſtis multò longioribus, circa *Settle* *Varietas.* oppidulum in agro Eboracenſi, & alibi in Septentrionalibus Angliæ.

Si C. Bauhinus eandem noſtratium plantam intelligat, ſpica minùs rectè picta & deſcripta eſt.

Gramen viride, non tantùm κατ' ἐξοχὴν Officinis dictum, ſed quodcunque, diſſolvit calculos præ- *Vires.* ſertim bilioſos: Oves & boves calculis vexati in hyeme Verno tempore liberantur à Gramine recenti, ex Obſerv. *Fran. de la Boe Sylvii*, p. 300. Idem jampridem obſervavit D. Gliſſonius in libro de Anatomia hepatis.

A. 2. *Gramen caninum marinum* Ger. *caninum maritimum ſpicatum* C. B. *caninum geniculatum maritimum ſpicatum* Park. *Gram. repens marinum ſpicâ exiguâ* J. B. **Sea Quich-graſs.**

C. B.

Ex *radicibus* oblongis, tenuibus, albicantibus, lignoſis, leviſſimè capillatis *cauliculi* plures, repentes, rotundi, leves, pedales, cubito etiam longiores, frequenter geniculati, unde ramuli plures *foliolis* arundinaceis, brevibus & anguſtis cincti, prodeunt, quorum ſuperioribus ſpica unciali, ex cinereo nigricans inſidet.

In toto littore propè Monſpelium frequens invenit *D. Magnol.*

Hæc deſcriptio minimè convenit Gramini noſtro canino maritimo ſpicâ triticeâ, ideóque alte- *Locus.* rius, & nobis inobſervatæ plantæ ſit oportet: nihil tamen fidenter affirmo. Nam Johnſonus Gerardi amaculator Gramen geniculatum caninum marinum *Lob.* i. e. Gramen caninum maritimum ſpicatum ſeu 8. *C. B.* idem eſſe conjectatur Gramini noſtro canino maritimo ſpicâ triticeâ, quamvis icon minùs proba ſit.

A. 3. *Gramen caninum longiùs radicatum marinum alterum* Lob. *Gr. can. maritimum ſpica foliaceâ* C. B. *can. marin. alterum* Ger. *can. marit. alt. longiùs radicatum* Park.

Ex ſingulis radicibus oblongis capillatis, priori ſimilibus culmus unus & alter tenuis breviſque inter folia ſemipalmaria aſſurgit, qui in ſpicam craſſam, foliaceam, velut ſquamoſam & duram abit, & ſapore cum priore convenit. [C. Bauhinus in Theat. Botan. cap. 2. duas habet ſpecies Graminis caninî

nini eodem titulo *Graminis canini maritimi ſpicati* donatas, nimirum VIII. & XI. Octavam ſpeciem (ut diximus) Johnſonus pro Gramine noſtro canino maritimo ſpica Triticea habet; cujus opinionem Botanicorum peritiorum judicio relinquimus.]

Locus. Hanc ſpeciem in maritimis Merſeæ inſulæ propè Colceſtriam nuper invenit nobiſque oſtendit *D. Dale.*

4. *Gramen caninum maritimum ſpicâ echinatâ* C. B. *caninum marinum aſperum* Park. *parvum echinatum* J. B. Rough eared Sea Dogs graſs.

J. B.

Longis, albicantibus fibris radicatur, *culmos* pluſculis donatum palmaribus aut paulò longioribus [dodrantalibus C. B.] duris, rubentibus, crebro nodorum interceptu diſtinctis, quos folia ferè totos obvolvunt, vix unciam ab iis recedentia, hirtis per margines pilis donata, alioqui glabra. *Spicæ* unciales & longiores [interdum eam longitudinem minimè attingunt] denſo glumarum pulchris denticulis muricatarum ſtipatu contextæ, *ſemen* echinuli medullio continentium puſillum, oblongum, ruffum.

Locus. In arenoſis circa Monſpelium copioſè provenit. Vidimus etiam Florentiæ in Arni fluminis alveo. C. Bauhinus in litore Veneto & maritimis circa Anconam.

Tempus. Serius & poſt Solſtitium æſtivum ſpicam producit.

A. 5. *Gramen caninum maritimum ſpicâ triticeâ noſtras.* An *Gr. can.* 8. *ſeu maritimum ſpicatum* C. B?

Fibris plurimis ex imis foliorum agminulis emiſſis *radicatur*, obliquis etiam ſeu tranſverſis geniculatis germinibus Graminis canini in modum ſub terra reptans. *Folia* modicè lata, ſtriata, glauca, lateribus coeuntibus per vetuſtatem convoluta. *Culmi* ſeſquicubitales, bicubitales & altiores, tenues, tribus quatuorve geniculis intercepti, & totidem foliis amicti, *ſpicam* in ſummo geſtant Tritici mitici ſimilem longitudine etiam pari, verùm minus compactam & ſtrigoſiorem.

Locus. In foſſis paluſtribus maritimis frequentiſſimum eſt.

* 6. *Gramen hirſutum repens ſpica ſimplici molli* J. B. Creeping rough graſs, with a ſingle ſoft ſpike. *An Gr. caninum vineale* C. B?

J. B.

Importuna luxuries eſt *radicum* albentium, nitidarum, geniculatarum, ſapore ſubdulci, quibus in immenſum ſe propagat. *Folia* longa, hirſuta, mollia, vaginâ longiſſimâ *culmum* nodoſum, tenuem, cubitalem obvolvunt: panicula mollis, contractior, palmum circiter longa, ex viridi purpuraſcens.

Locus. Abundat in vineis Monthelgardi florens Junio & Julio. Nos habemus in arvis præcipuè Graminis canini ſpeciem Gramini lanato Dalechampii adeò ſimile ut pro eo fallat, quod huic idem eſſe ſuſpicamur.

* 7. *Gramen canarium longius radicatum latiore panicula majus* Lob. Adv. part. alt.

Nobis nondum innotuit. Alii Botanici quæ de eo habent è Lobelio mutuantur. Vide ſi placet hiſtoriam ejus apud ipſum: ut &

* 8. *Graminis canarii latiore panicula minoris* ejuſdem eodem in loco.

Quod C. Bauhinus *Gram. caninum longiùs radicatum minus* vocat, uti præcedens *Gram. can. long. radic. majus.*

Gramen caninum ſupinum paniculatum dulce *C. B.* Idem videtur Gramini noſtro Miliaceo aquatico ſuavis saporis. Color albus paniculæ non reſpondet.

9. *Gramen caninum ſupinum* Lob. Ger. *caninum ſupinum minus* C. B. *caninum ſupinum arvenſe* Park.

Nobis nondum obſervatum eſt. Quæ de eo habent, ſi placet apud Lobelium & C. Bauhinum vide.

10. *Gramen caninum ſupinum paniculatum folio variegato* C. B.

Thalii eſt, apud quem deſcriptio ejus requirenda, vel apud C. B. in Theatro.

Vires. Graminis radices præcipuè Officinis in uſu ſunt, rariùs folia, rariſſimè ſemen. Refrigerant & ſiccant moderatè, aperiunt (partium enim tenuium ſunt) & ſubaſtringunt. Hinc egregiè conducunt in obſtructionibus viſcerum, ictero, calculis renum & veſicæ, &c. partim quòd ſine calefactione agant hoc opus ſuum, quod profectò rariſſimum eſt, nam diuretica & lithontriptica medicamenta pleraque calida ſunt, partim quòd ob adſtrictionem ſuam tonum reddant partibus. *C. Hofm.* Ad lumbricos infantium necandos & expellendos commendantur: necnon ad ſputationem ſanguinis.

Non minùs faciunt contra febres malignas vi ſuâ exſiccatorià, ut & contra fluxus alvinos, præſertim puerorum. In hos fines utimur ferè aquâ ex tota planta deſtillatâ, (inquit C. Hofmannus) non quidem noſtrati, ſed *nodoſi* ſeu tuberoſi.

Extrinſecus in dolore capitis leniendo, in oculorum inflammationibus ac defluxionibus compeſcendis, in naribus purulentis, in odontalgia, in tumoribus podagricis diſcutiendis uſus earum eſt.

Adhibetur

Adhibetur autem vel aqua ſtillatitia ex radicibus Maio vel Septembri collectis diligenter mundatis & conciſis *N.B.* elicita; vel decoctum earum in vino; vel Infuſum in muſto. Reliquos ad uſum præparandi modos vide apud C. Bauhinum in Theat. Bot.

Radices Graminis ad obſtructiones hepatis, lienis, maxime ſi febres ex iis ſcaturiunt, item ad calculos renum pellendos valent, & ubi eſt inſignis dyſcraſia viſcerum calida, cum eorundem obſtructione, vix exoptamus medicamen quàm radices Graminis ars noſtra nobis ſuppeditat, eò, ut Hofmannus obſervat ſine calefactione opus ſuum perficiunt, quod profecto rariſſimum eſt, & ſimul cum adſtrictione tonum addunt partibus. *Simon Paulus.* Ex excerptis *D. Hulſe.*

Aqua radicum Graminis ſtillatitia commodiſſima omnium eſt aquarum quâ pulveres contra lumbricos verminantibus pueris diluimus, præſertim ſi una vel altera gutta ſp. Vitrioli cum taxillo ſyrupi acetoſ. citri inſtilletur.

Gramina quædam Triticea è C. Bauhini Theatro Botanico.

1. *Gramen latifolium ſpicâ Triticeâ compactâ* C. B. Park. *An Gramen caninum primum noſtrum?*

C. B.

Culmo eſt ſeſquicubitali, uno alterove geniculo diſtincto: *foliis* frumentaceis, pedalibus; *ſpicâ* Triticeâ palmari, lata, glumis ariſtis carentibus.

Baſileæ ad agrorum margines: Norimbergæ verò ſpicâ occurrit anguſtiore, magis ſparſa, & utriculis ariſtatis. *Locus.*

Nihil invenio in hac deſcriptione quod non conveniat Gramini noſtro canino repenti vulgari ſpicâ Triticeâ, primo in loco deſcripto.

2. *Gramen latifolium ſpicâ Triticeâ diviſâ* C. B. Park.

C. B.

Hoc à priore ſpicâ potiſſimùm differt; quæ in ſpicas diſtinctas & anguſtas diviſa eſt. Hæ ſibi invicem in culmo alternatim ſubſequuntur, earúmque utriculi breviſſimis ariſtis armantur.

In Italia ad agrorum margines. *Locus.*

3. *Gramen anguſtifolium ſpica Triticeâ compactâ* C. B. Park.

C. B.

Hoc *foliis* eſt anguſtioribus, ſeſquipalmaribus, rigidis, acuminatis & albicantibus; culmo lævi, rotundo, ſtriato, ſeſquicubitali: ſpicis palmaribus, compactis, utriculis rigidis & acuminatis.

Baſileæ ad ſepes, locis aridioribus extra portam Blaſianam. *Locus.*

4. *Gramen anguſtifolium ſpica Tritici mutici ſimili.* C. B. Park.

C. B.

Radicibus oblongis, geniculatis, nodoſis, candidis ſerpit: *culmis* eſt ſeſquicubitalibus, rotundis, *foliis* junceis, oblongis, duris, in acumen faſtigiatis: *ſpicâ* oblonga, triticea, glumis paucis, oblongis, ariſtis carentibus.

Arenoſis circa Baſileam, ut ad Cliben provenit. *Locus.*

Cap. II.

De Gramine cum ſpica Brizæ.

Briza Germanis dicta Zeæ ſpecies eſt.

1. *Gramen ſpicæ Brizæ majus* C. B. J. B. Ger. emac. Park.

C. B.

Radicibus & culmis eſt frumentaceis, *foliis* anguſtis, *ſpicis* palmaribus, multiplicibus, utriculis ariſtis brevibus armatis, floſculis ut in Tritico luteolis. Tota planta ad viri altitudinem aſſurgit, & apud nos locis acclivibus ad Rheni ripam & ad montis Crentzacenſis aſcenſum provenit.

In ſatorum marginibus circa Salonovam Monſpelio non longè invenit *P. Magnol.* *Locus.*

2. *Gramen ſpicâ Brizæ minus* C. B. J. B. Park.

J. B.

Tota planta palmo minor eſt, *radice* exili, fibroſa; *foliolis* ad radicem brevibus, mollibus, caneſcentibus; *ſpicâ* unciali, quæ modo ſimplex, modo gemina & terna, utriculis ariſtis armatis.

In agris Monſpelienſibus invenitur.

Cap.

CAP. III.

De Gramine Secalino.

SUb hoc titulo comprehendimus Gramen illud, Hordeum ſpurium dici ſolitum, cujus ſpica Secalis non Hordei ſpicam refert.

A. 1. *Gramen Secalinum & Secale ſylveſtre* Johnſoni *apud Gerardum. Hordeum ſpurium vulgare* Park. *murinum* J. B. *Gramen hordeaceum minus & vulgare* C. B. *An Herba Phoenicea Græcorum* Plinio lib. 22. cap. 25? **Wild Rie, or Rie-graſs. Wall Barley.** *Verum ſpica propius accedit ad Secale quam ad Hordeum.* **Way Bennet.** C. B.

Radix eſt capillata, parva, candida: *folia* graminea, & quidem primo palmaria, anguſta, non nunquam articulata: *culmis* frequentibus, ſeſquipalmaribus, & interdum cubitalibus, geniculatis: *ſpica* longis, Hordeo ſimilibus, [aut potius Secali] at tenuioribus, mollioribus, frequentibus ariſtis horridis, glumiſque inanibus.

Locus. Ad muros, macerias & ſemitas plerunque oritur.

Hæc ſpecies differt à proximè ſequente brevitate ſua, ut quæ dodrantalem altitudinem rarò excedat: ſpicarum ariſtarumque longitudine, quæ in hac multum ſuperant: loco denique nimirum ſiccioribus ad muros, macerias & ſemitas, cum illa in pratis & paſcuis plerunque humidioribus duntaxat proveniat.

A. 2. *Gramen Secalinum* Ger. emac. lib. 1. cap. 22. n. 4. *Gr. Secalinum majus an minus* Park? **Rie graſs.** *An Gr. ſpicâ Secalinâ* C. B.

Culmus aſſurgit tenui, bicubitali, tribus quatuorve nodis diſtincto ad quos ſingula *folia*, culmum ut in aliis ima ſui parte involventia, à quo ubi recedunt, in palmarem longitudinem, extenduntur. Caulis faſtigium *ſpica* occupat ſeſquiuncialis, Secalini æmula, ariſtis paulo brevioribus quàm in præcedente, purpuraſcentibus, circumvallata.

Floſculos exſerit oblongos, luteos.

Locus. In pratis frequens oritur. A præcedente proceritate ſuâ & ſpicarum ariſtarúmque brevitate præcipuè differt.

A. 3. *Gramen Secalinum paluſtre & maritimum.*

A vulgari Gramine Secalino ſeu Hordeo ſpurio differt *ſpicis* brevioribus, pyramidalibus, è latiore ſc. baſi in anguſtum apicem ſenſim tenuatis, ſquamis crebrioribus & magis confertis compoſitis, iiſdem & *ariſtis* magis extantibus, imis longioribus, ſuperioribus ordine brevioribus omnibus purpuraſcentibus, *Radices* quanquam vel quòd minùs firmiter terram apprehendant, vel quòd in laxo & ſpongioſo ſolo plerunque oritur, faciliores extirpatu ſunt.

Locus. In paluſtribus frequentiſſimum eſt.

* 4. *Gramen bulboſum ex Alepo* J. B. C. B.

J. B.

Ex olivaribus, multis laceris tunicis veſtitis, *bulbis* pendent fibræ robuſtæ. *Calmi* pedales, craſſiuſculi, *folia* inſignes anguſtis, palmaribus. Summo ſcapo gerit *ſpicam* Hordeo murino ſimilem, palmari minorem glumis denſis, longo, calamo appreſſis, ſurſum ſpectantibus, in brevem ariſtam ſingulis deſinentibus.

CAP. IV.

De Sparto & Gramine Sparteo.

QUoniam horum plerique ſpicam habent Secalinæ ſimilem, ideòque proximum Secalinis graminibus illis locum dedimus.

Spartum à verbo σπείρω dicitur, quòd non tantùm terræ ſemen mandare, ſed & texere aliquid vel inter ſe nectere ſignificat, Σπάρτα & σπάρτον funiculi vel lineæ ſunt, ſic dicta non quòd ex herbis ſativis nectantur, ſed quod ad vinciendum idonea ſint à σπείρω nectere, complicare. Hinc herbas quæ funiculis, reſtibus, ſtoreis, aliiſque rebus texendis aliquem uſum exhibent, inter quas principem locum obtinet de qua nunc agimus, hoc nomine donârunt Veteres.

1. *Gramen ſparteum Plinii, ſive ſportularum ſicuum* J. B. *ſparteum primum paniculâ comoſâ* C. B. *Spartum herba Plinii* Cluſ. *Spartum Plinii Cluſio* Ger. *Spartum Plinii, ſive Juncus Hiſpanicus* Park. The true Matweed of Pliny.

Cluſ.

Numeroſa, tenuia, viridia, junceáque habet *folia*, cubitalis longitudinis, ex eadem radice prodeuntia, quæ dum novella ſunt latiuſcula conſpiciuntur, & interiore parte caneſcentia, ſucceſſu verò temporis contrahuntur & convolvuntur, fiuntque juncea, dura, flexibilia tamen, & marginibus ita conjunctis ut vix rima appareat, niſi diligentiùs obſerves. Inter hæc *culmi* exiliunt, ipſis foliis paullò longiores, qui vere & æſtate parvam, Arundinaceam paniculam ferunt, ſimili propemodum cum illa ratione florentem: deinde oblongum *ſemen*, ut nonnulla Graminum genera. *Radicibus* nititur fibroſis & perennibus, è quibus multæ ſimul enaſcuntur plantæ contiguæ, Junci modo, ut interdum una planta, ſive multarum ſimul congeſtarum cumulus, duorum pedum ſpatium, vel illo etiam amplius, in ambitu occupet.

Frequens naſcitur collibus arenoſis inter *Vaena* & *Alcala-real*, atque aliis Bæticæ locis, ſed omnium abundantiſſimè ab initio Granatenſis regni ſive Bæticæ limitibus uſque ad Murgin urbem, vulgò *Murcia* dictam, ut non ſine cauſa totus ille tractus Veteribus appellatus ſit *Spartarius campus*; quo etiam Nova Carthago, vulgò *Cartagena*, urbs maritima continetur: hæc etiam a nonnullis Spartaria cognominata eſt, ob Sparti (ut credibile eſt) eo agro naſcentis abundantiam. Naſcitur & Valentino regno, atque illud quidem ſuperiore longè uberiùs & latiùs. *Locus.*

Eſt verò Spartum hoc, quod Hiſpanis, apud quos naſcitur, etiam nunc *Sparto* dicitur, illud ipſum quod *Plinius*, lib. 19. cap. 11. deſcribit. Eodem enim in uſu nunc eſt apud Hiſpanos, quo fuit Plinii tempore. *Uſus.* Nam ex crudo & exſiccato tapetes ſeu aulæa, ſtoreas, corbes, [illegible] aliáque ſimilia conficiunt: Corbes etiam illi in quibus ficus & Uvæ paſſæ advehuntur, ex Sparto contexti ſunt. Sed ex illo aquâ inſtar Lini macerato, deinde ſiccato & tuſo calceamenti genus, quod ipſi *Alpergates* appellant, paratur, funes etiam & alia ſubtiliora opera. Præfertur autem id quod Valentino regno creſcit.

2. *Gramen ſparteum 2. Cluſii* J. B. *Gr. ſparteum ſecundum, paniculâ brevi folliculo incluſâ* C. B. *Spartum alterum Plinii* Ger. *Spartum Plinii alterum molius* Park. Hooded Matweed.

Cluſ.

Superiore tenerius, ejúſque valdè rarus eſt uſus, ut quod ſtoreis aut hujuſmodi operibus conficiendis minùs ſit idoneum, plurimus autem ejus uſus eſt Murciano regno ubi naſcitur, ad lineos ſaccos, quos lectis ſubſternunt, implendos, ut nos ſtramine uti ſolemus, quoniam mollius tenuioréque ſit junco quàm primum genus, paniculam fert brevem, & pericarpio quodam, ſive membranaceo folliculo incluſam, ut Narciſſorum & ſimilium ferè flores.

Naſcitur eodem quo ſuperius modo, paullò tamen maturiùs flores producit: nam Martio ſuis floribus onuſtum conſpiciebam.

A. 3. *Gramen ſparteum ſpicatum foliis mucronatis, vel ſpicâ Secalinâ* C. B. *Spartum ſpicatum pungens Oceanicum* J. B. *marinum noſtras* Park. *Anglicanum* Ger. English Sea-Matweed, or Marram. Flandris *Helm.*

Culmus aſſurgit cubitalibus & altioribus, duobus tribuſve geniculis interceptus, totidémque foliis veſtitus, quæ eos aliorum Gramineum in modum aliquouſque involvunt. *Spica* in ſummo teretiuſcula quatuor aut quinque uncias longa, craſſitie in medio digiti minimi ferè utraque extremitate minore, ſeu tenuiore. Semen Canarino non majus, verum teres, altera extremitate acutiuſcula. Secalinam quadantenus refert, è glumis tamen non ariſtatis componitur. *Folia* non rarò culmos ipſos longitudine æquant vel excedunt, naturâ quidem plana & graminea, verùm ob ſiccitatem contractis lateribus adeò convoluta ut juncea videantur, in mucrones acutos & pungentes deſinentia, colore glauca.

In arenoſis tumulis & aggeribus ad maris litus copioſiſſimè oritur, ubi latè ſerpit Graminis modo, *Locus.* cruribus eorum, quibus per eos aggeres ſine ocreis iter eſt permoleſtum, pungunt enim & cutim penetrant ejus folia.

Uſus ejus eſt, ut latis ſuis ceſpitibus & valdè confertis, atq; obliquè ſpargentibus ſeſe radicibus arenam firmiorem reddat & colliget in aggeribus, ne tam facilè marinis undis & fluctibus eluatur, & ut faciliùs reſiſtant tempeſtatibus, quæ Oceano crebræ; ut rectè Cluſius. *Uſus.*

Hæc ſpecies eſſe videtur de qua loquitur J. Cargillus apud J. Bauhinum, Tom. 2. p. 47. Gramen maritimum pungens vulgò Bent vocatur, & copioſè in arenoſo maris litore naſcitur, eóq; Angli conclavibus ſtratis æſtate quidem virente conciliant frigus, hyeme ſiccato calorem fovent. Alia res eſt quæ apud nos Bent-graſs nunc vulgò vocatur, nimirum Gramen capillatum *J. Bauhini.*

* 4. *Gramen ſparteum ſpicatum foliis mucronatis brevioribus* C. B. *Gr. ſparteum primum Tabernæmontani* J. B.

Radice nititur fibroſa, longa: *folia* rigida, tenuia, pedalia, nervo medium percurrente. *Culmi* cubitales & altiores, teretes, leves, foliis multis amicti. *Spicæ* digitali longitudine, interdum longiore, colore fuſco obſcuriore.

Uberi proventu, Tabern. annotante, naſcitur in ſqualidis locis circa *Hertogenboſch* in Geldria, variiſque aliis Brabantiæ locis. *Locus.*

Monet

Mirum nec nobis per loca illa peregrinantibus, nec alii cuiquam præter Tabern. hoc genus Sparti obſervatum fuiſſe.

5. *Gramen Spartium ſpicatum latifolium* C. B. *Spartum maritimum ſive Oceanicum latifolium* J. B. *Spartum marinum noſtras alterum* Park. *Spartum herba 4. Batavicum* Cluſ. *Spartum 4. ſive Anglicanum alterum* Ger. emac.

Cluſ.

A Sparto loco penultimo deſcripto minimè differt totâ plantæ formâ, radiceq; ſub terra condendi latèq; ſpargendi licentiâ; ejus tamen ſpicæ breviores videntur, & Phalaridis potius quàm Secalis paniculas imitatæ.

Id Batavis, quibus valdè familiare, iiſdemq; uſibus fervit quibus jam dictum, etiam Halm appellatur.

J. Bauhinus Spartum noſtras alterum *Lob. ico.* huic idem putat, quod in ſabuloſis collibus Wallachriæ & Hollandiæ reperitur, ſpicâ, radice, magnitudine, ſemine aceroſo ad Spartum 3. *Cluſ.* proximè accedens, foliis ſolis differens, quæ pulchra, Frumentacea & Graminis ſtriati ſulcati foliis latiora, coloris glauci.

Quamvis Parkinſonius hoc genus Sparti noſtras, & Gerardus Anglicanum vocet, nos tamen nondum adeò felices fuimus, ut in littoribus Angliæ plantas indagantes in illud incideremus, at nec ab alio quoquam fide digno inventum vidimus aut audivimus.

6. *Spartum maximum maritimum Hollandicum ſpicâ Secalinâ.* The greateſt Holland Matweed.

Hoc duplo majus eſt & elatius Sparto maritimo Anglico ſpicâ Secalinâ vulgari. Spica laxior eſt, & glumis minùs confertis.

Locus. In arenoſis ad vicum Schevelingam uno ab Hagâ Comitum milliari invenimus, & quoniam tum ab aliis proditum putavimus, deſcribere neglexinus.

7. *Gramen pennatum, aliis ſpartium* J. B. *Spartum Auſtriacum pennatum* Cluſ. *Spartum Auſtriacum* Ger. *Gramen ſpartium pennatum* C. B. Feather-graſs. *Gramen plumarium* Park.

Cluſ.

Folia obtinet pedalis longitudinis, gracilia, viridia, numeroſa, plana initio, ſed quorum limbi tandem coeunt, unde Junci modo lævia, teretiaque fiunt, Sparti Hiſpanici foliorum inſtar, quibus non multùm abſimilia ſunt, ſed minora & graciliora. Inter ea *culmi* exeunt graciles, foliorum faſtigium non ſuperantes, qui ſpicam ferunt aliis diſſimilem, ſed tribus aut quatuor oblongiuſculis granis, longâ contortâque caudâ inſignitis duntaxat conſtantem, quæ in dodrantalem, imò pedalem interdum veluti pennulam, tenuioribus alarum Avis illius *Manucodiatæ ſive Paradiſi* vulgò nuncupatæ pennulis fermè reſpondentem deſinit. *Radix* ſubeſt è multis capillamentis gramineiſque fibris compoſita: Hiſpanici Sparti radicis inſtar.

Tempus. *Semen* maturum Junio vel leviſſimo auræ flatu excutitur, atq; cum ſua pennula, paululum volans, ubi decidit, ſtatim per gramen arrepit & terrâ ſe condit.

Locus. Abundè provenit in monte Badenſibus thermis imminente totâque illâ catenâ montium, qui inde uſque ad Danubium procurrunt, præterea ad ſylvulam *Lacbe*, aliiſque apertis & gramineis locis Auſtriæ & Ungariæ, ſed omnium uberrimè in vivario illo Neapoli Auſtriacæ urbi contiguo, in quo ubertim lætiùſque provenit. *Cluſ.*

Habetur & in Italia apud Taurinenſes & Goritienſes luteo colore. Inter Viterbum & montem Fiaſconem albo colore reperitur. *C. B.* hiſt.

A. 8. *Gramen ſpartium juncifolium* C. B. *Spartum parvum Lobelii* J. B. *Spartum noſtras parvum Lobelii* Ger. emac. App. *Spartum parvum Batavicum & Anglicum* Park. Small Mattweed.

Duras craſſaſq; fibras demittit (inquit J. Bauhinus, qui ex ſicco deſcripſit) [Jonſonus tenues, fibrolas repentes radices ei attribuit.] *Culmi* numero plures, imâ parte foliorum circumjectorum voluminibus craſſeſcunt, alioqui fili inſtar, tenues, enodes, dodrantales, quos à medio ad ſummum uſque conſcendunt, altera duntaxat parte erumpentes, eodémq; vergentes glumæ, duræ, tenues, longiuſculæ. *Folia* ubi ſtipulam non ampliùs involvunt admodum tenuia & ferè rotunda, trium quatuórve unciarum longitudine.

Folia (annotante Johnſono in Append. ad Gerard. emac.) è radice erumpunt, tria quatuórve ſimul membranulâ albicante involuta, inferiùs craſſiora, & ſurſum versùs paulatim graciliſcentia, ut in Schœnantho, donec altitudinem ſemuncialem adepta è membranula involvente emergant, & in terram reclinentur: Sunt autem viridia, juncea, eorumq; longiſſima vix duas uncias excedunt, inter quæ *culmus* gracilis, palmaris aut altior exſurgit, ſummâ parte reflexus, duplicem ſeriem glumarum aceroſarum ſuſtinens. Circa initium Auguſti perficitur.

Locus. In paluſtribus præſertim montoſis frequens eſt.

Parkinſonus aliam ſpeciem producit, quam *Spartum minimum Anglicum* vocat, Entia (ut mihi videtur) ſine neceſſitate multiplicans.

Gramen ſpartium Baſilienſe, ſive capillaceo folio C. B. *Spartum Baſil. cap. folio* Park.

Cùm imperfectè deſcribatur, nulla nec *culmi* nec ſpicæ facta mentione, omiſimus.

* 9. *Gramen ſparteum Monſpeliacum, ſive capillaceo folio minimum* C. B. *Spartum Narbonenſe* Park.

C. B.

Radicem habet ex fibris albis, oblongis, capillaceis compoſitam, *folia* capillacea, uncialia: *culmos* tenuiſſimos nudos, trium quatuorve unciarum, *paniculas* parvas, è locuſtis minimis compoſitas, & per maturitatem ruſeſcentes.

Monſpeſſuli in agris æſtivo tempore reperitur. Frequens eſt (inquit P. Magnol) in ſiccioribus ſatorum marginibus. *Locus.*

Gramen ſparteum Hollandicum capillaceo folio minus C. B.

Suſpicor & hoc non differre à Sparto noſtrate parvo ſuperiùs deſcripto. Videſis deſcriptionem ejus apud C. Bauhinum.

Gramen ſparteum variegatum C. B. *Spartum variegatum* Park.

Cui pars una folii viret, altera rubet alternatim, cùm nec paniculam nec culmum deſcribat omnino.

* 10. *Gramen ſparteum ſetas equinas referens* C. B. J. B.

C. B.

Hoc album eſt, & ex radice alba, ſetarum inſtar, folia cubitorum quatuor longa producit, quæ formâ, & tenuitate & robore caudam equinam ejuſq; ſetas referunt, ex quibus Javæ inſulæ incolæ tapetia texunt. Hujus videtur facta mentio apud Cluſium, ex deſcriptione navigationis Stephani van der Hagen verſus Guineam his verbis: Amboinenſes funium genus torquere ſolent ex herba quadam Sparto Hiſpanico non abſimili, quam alioqui ſetas equinas quis eſſe judicaret: qui funes multò meliores ſunt quàm quos ex Cocci ſive Nucum Indicarum cortice conficiunt, & meliùs aquæ injuriis & putrefactioni reſiſtunt.

Cap. V.

De Gramine Panico.

A. 1. *Gramen paniceum ſpica ſimplici Lob. An Gramen paniceum ſpica ſimplici* C. B. Ger. emac. *Panicum ſylveſtre ſpicâ ſimplici* Park? **Panick-graſs, with a ſimple ſpike.**

Fibris non admodum multis, tenuibus & brevibus capillamentis ciratis radicatur. *Culmi* indè exeunt, nunc ſinguli, nunc bini ternive aut plures pro ſoli fœcunditate, ſeſquicubitales aut altiores, pluribus geniculis, ad ſex uſque, intercepti, ramoſi, ramulis ex inferiorum foliorum ſinubus egreſſis, in ſpicas terminatis; tres quatuórve in eodem culmo ramulos ſpicatos ſeu culmos ſecundarios obſervavimus. Sunt autem culmi graciles, ad nodos inferiores nonnihil reflexi. *Folia*, ut in aliis culmiferis, ad genicula ſingularia, culmum aliquouſque obvolventia, à quo poſtquam abſceſſerint ad ſeſquipalmarem aut bipalmarem longitudinem porriguntur, latitudine dimidii digiti aut majore, hilarè viridia, in longum & anguſtum mucronem ſenſim coarctata, ſi deorſum ſtringantur ad tactum aſpera. Culmus tandem in ſpicam exit anguſtam, tres uncias longam, eodem modo è ſeminum racemulis ſquamatim incumbentibus compoſitam quo in Panico vulgari ſativo, ariſtis brevibus purpuraſcentibus undique circumvallatam, quin & ſpica ipſa in apice & ſoli expoſitis purpuraſcit nonnihil, alias viridis eſt. Grana Panici ſativi ſimilia ſed minora, per maturitatem è viridi albentia, interdum etiam purpuraſcunt ab extremo ſoli expoſito, minimè autem flavent. Spica compactior eſt quàm in ſativo Panico. Nulla in ariſtis aut glumis nobis tractantibus ſentitur aſperitas, at neque veſtibus adhæreſcunt; proinde diverſum eſt à Gramine panicco ſpica ſimplici C. B.

In exteris regionibus frequentiſſimum eſt: in Anglia rariùs invenitur, in arvis demeſſa ſegete. *Locus.*

A. 2. *Gramen paniceum ſpicâ diviſâ* C. B. *Graminis genus quibuſdam Galla Dens canis ſecundus, ſive Panicum ſylveſtre ſpicâ diviſâ* J. B. *Panicum vulgare* Ger. *ſylveſtre Herbariorum* Park. **Panick-graſs, with a divided ſpike.**

J. B.

Culmos è *radice* fibris complurbus craſſiuſculis conſtante locis humidis emittit duos tréſve cubitos altitudine æquantes. *Folia* Arundinacea in acutum mucronem deſinunt: *Jubam* explicat palmarem & ſeſquipalmarem, ſubrubentem aut è rubro nigricantem, crebris ſpicis compoſitam, denſo granulorum Paniceorum, glumis mucronatis ſubhirſutis, nunc muticis, nunc ariſtatis, idque interdum in eadem planta, racemulorum ſitu ſpicas conſerta, libero tamen coſtæ dorſo ut in Gramine Mannæ.

Variat interdum ludente natura, ſpicâ nudâ & ariſtis carente, aut ariſtis longis armata, ut in deſcriptione innuimus; unde C. Bauhinus duas ſpecies non neceſſariò facit.

Locis paluſtribus delectatur, inq; Germania, Italia & Gallia paſſim provenit. In Anglia rariùs invenitur. In iiſdem cum ſubſequente locis obſervavit D. Newton. *Locus.*

A. 3. *Gramen paniceum ſpica aſpera* C. B. **Rough eared Panick graſs.**

J. B.

Radices habet tenues, frequentiſſimas, eoq; nomine evulſu difficiles: *Culmi* plures, palmares aut etiam dodrantales, geniculis paucis articulati, obliquè exurgentes, aut per terram repandi reclinantur, denuóq; actis radiculis attolluntur. Singulis calamis ſingulæ inſident *ſpicæ*, Panici minores, aſperæ, veſtibus adhærentes, per maturitatem ruffeſcentes, brevibus, pungentibus ariſtis obſeptæ; inter quas ſemina parva Panico minora. *Folia* graminea, albicantia, hirſuta, aſpera, partem culmi ceu vaginâ amplectentia.

Tempus. Invisa olitoribus herba, annua quidem: oritur æſtate; ſemen maturat Augusto, perit Autumno.

Locus. In agro quodam inter Rapas ultra Putneium vicum, ad ſemitam quæ indè *Rowhamptoniam* ducit; item ultra ædificia *Neatboules*, id eſt, boum ſtabula dicta, juxta Tameſin fluvium eundo a Trajecto equorum ultra Weſtmonaſterium ad Chelſeiam pagum copioſum obſervavit *D. Newton*.

C. Bauhinus hujus ſynonymum facit Gramen geniculatum Tabernæmontani, & Gerardi. Parkinſonus Panicum ſylveſtre Dalechampii vocat. J. Bauhinus deſcribit ſub titulo Panici ſylveſtris & Dentis canis 1. dicti: verùm Gramen geniculatum *Tab.* ab hoc diſtinctum facit, & Graminis panicei vulgaris lævis ſynonyma huic accommodat: erroneè noſtro judicio; deſcriptio enim (quam adhibet) non convenit Gramini paniceo vulgari ſpica levi: ſed ſpeciei illi quam intellectam volumus, quæ eſt ſpica aſpera, veſtibus pertinaciter adhæreſcente: pro qua ergo nos eam uſurpavimus.

Cap. VI.

A. 1. *Gramen Avenaceum dumetorum ſpicatum. An Feſtuca graminea nemoralis latifolia mollis* J. B? C. B? **Spiked Hedge-Oat-graſs.**

RAdix huic fibroſa: *Culmus* cubitalis & altior, gracilis, geniculatus, inferius nonnihil piloſus, ſuperius lævis. *Folia* lata, pallidè viridia, ſtriata, piloſa, tractantibus aſpera & aridiuſcula. Spica trium quatuórve digitorum, ex pluribus ſpicis partialibus alternatim ſine pediculo medio ſcapo adnatis conſtans. Sunt autem hæ partiales quas dixi ſpicæ totalem componentes oblongæ, ſtrigoſæ, è plurimis glumis ſquamatim incumbentibus, & in ariſtam longiuſculam deſinentibus coagmentatæ.

Tempus & Locus. Tardius & poſt Solſtitium ferè æſtivum ſpicam producit & ſemen perficit: eſtque in ſepium aggeribus inter vepres & in dumetis frequentiſſimum.

Huic non multum diſſimile eſt

2. *Feſtuca dumetorum* C. B. Theat.

C. B.

Radix eſt fibris capillaceis nigricantibus compoſita, ex qua *culmi* plures, geniculis diſtincti, pauciſſimis pilis aſperſis, dodrantum, trium ve cubitorum, foliis oblongis anguſtis cincti exſurgunt; in quorum ſummo *ſpica* oblonga, locuſtis raris oblongis, cauli proximis & ariſtis armatis conſtans.

Locus. Baſileæ circa Birſam in dumetis Julio menſe reperitur: verum etiam in vepribus locis ſiccioribus provenit.

In omnibus ferè, exceptâ foliorum anguſtiâ, cum noſtro gramine Avenaceo dumetorum convenit.

Cap. VII.

De Lolio.

LOlium, [illegible] Græcis, quaſi [illegible], hoc eſt, adulterinum. Fieri enim creditur è corruptis Tritici & Hordei ſeminibus. *D* autem in *L* abit, ut ab Æolico [illegible] *Ulyſſes*, à [illegible] *Lacryma*, vel dicitur [illegible], id eſt, *ſegetem perdere*; ſive quaſi [illegible], id eſt, *ſeges nova*. Ita *Martinius* & ex eo *Voſſius*.

Lolium autem ſpicâ ſtrigoſâ, compreſſâ, granis cum glumis utrinq; ad ſcapum in eodem plano ſitis à reliquis graminum generibus diſtinguitur.

A. 1. *Lolium album Ger. Park. Lolium gramineum ſpicatum caput tentans* J. B. *Gramen loliaceum ſpica longiore* C. B. **Darnel**, Ivray *Gallis, quoniam inebriat.*

Radicibus eſt fibroſis, tenuiſſimis capillamentis cirratis, *ſtipulas* habet cubitum unum, duos, tréſve altas, Triticeis pares aut paulò minores, quatuor vel quinque nodis diſtinctas, ad quorum ſingulos, ut in calamis culmiferis, ſingula *folia*, Triticeis anguſtiora & viridiora, nitentia, glabra, pinguia, ſtriata, culmum ad proximum ferè geniculum obvolventia, à quo poſtquam receſſerint in ſeſquipalmarem aut bipalmarem longitudinem producuntur. Culmus in *ſpicam* deſinit pedalem, figurâ

figurâ peculiari, ſiquidem ex culmi lateribus alternatim grana terna aut quaterna & quina, imò non rarò ſena aut ſeptena, puſillæ ſpicæ formâ pediculis nullis exeunt. Singulis ſpicis foliolum oblongum eas ſinu ſuo excipiens, exteriùs adjungitur. Grana Triticeis minora ſunt, glumis ſeu cortice fuſco & ſimplici incluſa, quæ in acutam & tenuem ariſtam, quâ tamen aliquando deſtituuntur, deſinunt.

Inter ſegetes, præſertim Triticeas nimis frequens habetur. Quæ de degeneratione ſeu tranſmutatione Tritici in Lolium, aliorúmq; frumentorum & leguminum in ſua vitia, à Veteribus & Recentioribus dicta ſunt, ſuperiùs in Parte Generali conſideravimus. *Locus.*

2. *Gramen loliaceum latifolium ſpica anguſtiore* C. B.

C. B.

Ex *radice* alba, arundinacea, fibroſa *culmi* aliquot cubitales exſurgunt, *foliis* paucis, latiuſculis, oblongis cincti, quorum ſummo *ſpica* anguſta, uncias quatuor vel quinq; longa, Phœnici vel Hordeo marino ſimilis inſidet.

Baſileæ circa Cliben, ubi longioribus & brevioribus foliis variat.

Lolium calefacit & exſiccat, attenuat, reſolvit, abſterget. Frugibus ex quibus Cereviſia paratur permixtum ebrietatem promovet. Quod ſi pani copioſius addatur ſtuporem & veluti temulentiam eſitantibus parit. Hinc nonnullis Triticum temulentum, Gallis *Ivray* quaſi ebrioſa dicitur. *Vires.*

Triticum in Lolium degenerare Veteribus pleriſq; & Recentiorum multis videtur: quod tamen à curioſioribus & naturali ſcientia penitiùs imbutis meritò in dubium vocatur: qua de re ſuperius lib. primo, cap. de ſpecierum tranſmutatione egimus.

Quamvis autem Lolium intro aſſumptum celerrimè vertiginem inducat, foris tamen cum axungia (adipe anſerino Plinio) admotum idem incommodum tollit. *Theoph.*

Oculis officit, caliginem afferendo propter Vapores acres in cerebrum elevatos: unde Lolio victitare dicuntur proverbio, qui viſu ſunt imbecillo, ut luſcioſi & Myopes.

Lolii farina aliis medicamentis idoneis admixta, ad ulcera putreſcentia, impetigines, lepras, ſtrumas, gangrænas, dolorem iſchiadicum, &c. à Veteribus commendatur. Conſule Dioſcoridem & Plinium.

A. 3. *Gramen loliaceum anguſtiore folio & ſpica* C. B. *Lolium rubrum* Ger. *Lolium rubrum ſive Phœnix* Park. *Phœnix Lolio ſimilis* J. B. Red Darnel-graſs.

Planta eſt perennis, *radicibus* geniculatis è geniculis fibras demittentibus ſe propagans: *culmo* cubitum aut ſeſquicubitum interdum alto, perquam tenuibus, rariſq; geniculis, [duobus tribuſve & etiam quatuor] donatis *foliis* anguſtis, oblongis, ſtriatis, pinguibus, obſcurè virentibus cinctis. Ex inferioribus geniculis ramulos non rarò emittit hæc ſpecies. Spicæ loliaceæ, ſpithamæi longæ, aliquando puniceo colore rubentes, non rarò tamen albæ, minores & tenuiores quàm Lolii albi, eodem modo ex ſpicis partialibus, ſtrigoſioribus, pluribus tamen glumis conſtantibus compoſitæ.

Duplicem hujus varietatem obſervavimus; alteri ſpicæ partiales (ſi ita loqui liceat) totalem componentes crebriores ſeu denſiores ſunt aut propiùs ad ſe invicem admotæ, paucioribus glumis compoſitæ, & ſcapo medio appreſſæ: alteri rariùs & à ſe invicem remotiùs ſitæ, pluribus glumis contextæ, è latiore baſi in mucronem acutum faſtigiatæ, & à ſcapo medio extantes. *Varietates.*

Ad vias & ſemitas inque paſcuis pinguioribus frequentiſſimum eſt hoc genus. Locis nonnullis pro jumentorum pabulo ſeritur, eſt enim pingue & ponderoſum adeóque jumentis ſaginandis aptiſſimum. *Locus.*

4. *Gramen phœnicoides foliis convolutis junceis ac pungentibus* J. B.

J. B.

Cubito altiorem *calamum* attollit, internodiis longis geniculatum, *foliis* amictum ſeſquipalmaribus circiter, duris, rigidis, acutis, mediocriter latis: ſummo culmo *ſpica* inſidet, ſeſquipalmum longa, alternante glumarum muricatarum ſquammatim compactarum poſitu, ad eum ferè modum quem in Phœnice animadvertimus, ſed majorem multo, colore ex viridi in flavum vergente: *radicem* apparet eſſe perennem, obliquè actam, fibroſam, duram, albam. Ita ex ſicca planta.

In maritimis Narbonenſibus obſervavit Cherlerus. Duplicem differentiam notat *P. Magnol*, alteram foliis viridibus, alteram quaſi argenteis. *Locus.*

A. 5. *Gramen parvum marinum ſpicâ loliaceâ* Ger. emac. lib. 1. cap. 22. n. 8. *An Gramen loliaceum minus ſpica ſimplici* C. B? Dwarf Sea-Darnel-graſs. *An Phœnix ceruſa aculeata* Park?

Fibris plurimis, ſubluteis, tenuibus *radicatur*, unde exeunt *cauliculi* numeroſi [plures viginti in una planta numeravimus] ſeſquipalmares interdum, plerunq; breviores, & quod notabile eſt in hoc genere, & ferè ſingulare, valdè ramoſi, tribus quatuórve geniculis nodoſi; tenuibúsq; *foliis* veſtiti, quæ cùm à caule abſceſſerint, vix producuntur in longitudinem uncialem. Cauliculi autem ſumma parte in *ſpicas* deſinunt, duas treſve uncias longas, teretes, nec ipſo caule craſſiores ut ægrè diſtingui poſſint, articulatas, recurvas: ad ſingulos ſcapi articulos alternatim nunc ex hac, nunc ex illa parte, binæ glumæ cauliculi ſcapo ita coaptati & appreſſi, ut niſi cùm elevantur inter florendum, rotunditati ejus nihil officiant, ſemen continent.

Ad maris litus, & in paluſtribus maritimis plurimum oritur, ut loca indicare non ſit opus. *Locus.*

6. *Gramen Loliaceum minus ſpica ſimplici* C. B.

C. B.

Ex *radice* capillacea *cauliculi* plures rotundi, duri, duarum unciarum & etiam ſemipalmares, *foliis* paucis, anguſtis & brevibus cincti, exſurgunt, quibus ſpica duarum unciarum, anguſta, Lolio ſimilis inſidet.

Locus. In agris Monſpelienſibus frequens eſt.

7. *Gramen loliaceum minus ſupinum ſpica multiplici* C. B. *Phœnix multiplici ſpicatâ paniculâ* Park.

C. B.

Cauliculis eſt multis, majori parte reclinatis, unciarum quatuor: *foliis* paucis & *ſpica* multiplici, cujus utriculis *ſemen* parvum oblongiuſculum includitur.

Apud Monſpelienſes reperitur; ubi in maritimis herbidis ſe ſæpius legiſſe refert *P. Magnol.* qui

Gramen maritimum paniculâ loliaceâ, ramosâ ejuſdem.

Quod in littore propè *Perauls* non longè Monſpelio legit, aliorum tantùm varietatem eſſe conjectatur.

8. *Gramen phalaroides exile, humi ſparſum Danicum* Lobelii *Gr. loliaceum ſupinum* C. B. *Loliaceum ſupinum Lobelii Caſp. Bauhini* J. B. *phalaroides minus ſupinum Danicum Lobelii* Park.

Ad Gramina Loliacea refert C. Bauhinus. Puſillum eſt, humile, humique ſparſum, *radice* fuſca, cirroſa, culmis quamplurimis, duarum minimve unciarum, torulis ſpicatis, affatè faſtigiatis, & exilibus apiculis præditis: *foliolis* anguſtis & uncialis longitudinis: Tota herba per ſemiſiccam albet.

Cap. VIII.

De Gramine Alopecuroide.

A Spica caudam vulpinam referente nomen accepit.

A. 1. *Gramen Alopecuro ſimile glabrum, cum pilis longiuſculis in ſpica, Onicordon mihi denominatum* J. B. *Alopecuroides majus* Ger. *Phalaroides majus* Park. *Gr. Phalaroides majus, ſive Italicum* C. B. *& fortè etiam Phalaroides ſpica molli, ſive Germanicum* C. B. Park. The moſt common Fox-tail graſs.

Radix huic fibroſa: *calamus* cubito altior, non rarò bicubitalis, internodiis longis diſtinctus, quem inoffensè ſurſum deorſum contrectare licet, duobus tribúſve foliis dotatus, *ſpicam* ſuſtinens ſeſcuncialem aut duarum unciarum, mollem, cinericeo colore ſplendentem, brevibus & mollicellis piloſis glumis compactilem, ariſtis mollibus longiuſculis cinericeis ſingularibus donatis. *Folia* non admodum longa, glabra, glauco quodam polline, averſa præcipuè parte obducta, quæ facilè detergi poteſt.

Locus. In icone Gerardi & Lobelii ſpica juſto brevior & craſſior pingitur.

Miror Gerardum & Parkinſonum noſtrates de planta adeò, ubiq; obvia & vulgari, in pratis & paſcuis per totam Angliam frequentiſſimi, tam obſcurè & confuſè ſcripſiſſe, ut eam neſciviſſe videantur.

Inter prima menſe Aprili, aut ineunte Maio ſpicam producit.

A. 2. *Gramen aquaticum geniculatum ſpicatum* C. B. *fluviatile ſpicatum* Ger. *aquat. ſpicatum* Park. Spiked Flote-graſs.

Spica perſimilis eſt præcedentis ſpicæ, mollis pariter, unico ex ſingulis ſquamis tam componentibus exeunte pilo ſeu ariſta brevi; nec bicornes ſunt ſquamulæ ut in typhino dicto. Spica duntaxat gracilior eſt & minus lanuginoſa quàm in præcedente. *Caules* infirmi ſunt, crebrò geniculati, & ad genicula ſurſum reflexi, procumbentes, & ad nodos, ubi terram attigerint, radices agentes, quibus locum idoneum nactum immenſum ſe propagat: è geniculis ramulos emittens. *Folia* modicè lata, palmaria aut ſeſquipalmaria, lævia, ſuperiora glauca.

Locus. In aquoſis frequens oritur.

Hiſtoriæ Ebrodunenſis auctores Gramen cum parva cauda muris, radice nodoſa [malè imprimitur non nodoſa] repens *J. B.* huic idem faciunt, & C. Bauhinum notant, quaſi ex una ſpecie duas feciſſet, quòd hoc ab illo ſeparaverat, ipſi potius reprehendendi, cum Gramen aquaticum geniculatum ſpicatum, revera ſpecie diſtinctum ſit à Gramine cum parva caudâ muris radice nodoſa repente *J. B.* ut rectè illa diſtinguit C. Bauhinus.

A. 3. *Gramini caudæ muris purpuraſcenti aliquatenus ſimile* J.B.

J.B.

Obliquè *radicem* agit craſſam ſatis, tenuibus fibris donatam, veteri præteritorum foliorum cæſpite amictam; ex quâ è terra ſtatim pluſcula prodeunt *folia*, graminea, vix triuncialia, raris pilis ad latera obſita, ſtriata. *Culmi* ſurriguntur aliquot pedales, cubitales aut etiam altiores, teretes, rigiduſculi, paucis internodiis, verſus ima potiſſimum, donati: quorum ſingulos oblongo intervallo ſejuncta amiciunt foliola ſeſcuncialia, aut ad ſummum duas uncias longa, infernis alioqui ſimilia. Summitati inhærent *ſpicæ*, quæ primulùm prorumpentes Caudæ muris purpuraſcentis ſpicam aliquatenus æmulantur, tum figura, tum colore, præterquam quòd ariſtis nullis ſit ſepta. Mox divulſa & aperta elegantem glumarum purpurearum aut xerampelinarum & pulchrè ſplendentium thyrſum exhibet. Ex quibus *floſculi* vel potiùs apiculi utrinque bifidi (dum nimirum floret) dependent, pulchelli, obſcurè purpuraſcentes, tremuli: glumæ cæterum caſſæ, inutiles. Sapor Graminis vulgaris.

Sicco gaudet ceſpite, arenoſis item, ſqualidis & ſaxoſis viarum marginibus arvorúmque oris incultis. Junio floret. *Locus.*

A. 4. *Gramen Alopecurinum minus* Ger. *Alopecuroides ſpicâ longâ majus & minus* Park. *Typhoides* V. *ſeu ſpica anguſtiore* C.B. *cum cauda muris purpuraſcente* J.B. **The leſſer baſtard Fox-tail graſs.**

J.B.

Ex denſo foliorum gramineorum, glabrorum agmine aliquot emergunt *culmi*, quorum alii pedales, alii cubitales aut ſeſquicubitales, interdum purpurei, *foliis* infernis latioribus veſtiti, paucis atque exiguis articulis diſtincti: in ſummo *ſpicam* geſtant purpuraſcentem, palmarem aut breviorem, teretem, caudæ muris formâ, ſed confuſo glumarum ſterilium ordine refertam, ex quibus breves & tenellæ proſiliunt ariſtæ. *Floſculi* ejus ſunt *apices* luteoli pallidi, ex tenuiſſimis filamentis penduli. *Radix* meræ ſunt fibræ.

Inter ſegetes plerunque apud nos provenit. *Locus.*

A. 5. *Gramen pumilum hirſutum ſpicâ purpuro-argenteâ molli, noſtras.*

Hoc genus graminis obſervavit nobiſque communicavit *D. Dale.* *Radices* ei pro more fibroſæ. *Folia* ad radicem longitudine digitum aut duos digitos longitudine raro ſuperant, ſuntque peranguſta & hirſuta. *Culmi* tenues, erecti, uno alteróve folio cincti & geniculo nodoſi, altitudine ſeſquipalmari interdum ſemipedali aut majore, colore purpuraſcente, in ſummo *ſpicam* geſtantes uncialem aut ſeſcuncialem & longiorem, è purpura argenteam, mollem, & laxiorem, nullis ariſtis donatam.

In montoſis & campeſtribus ſed rarius. *Locus.*

6. *Gramen Alopecuros ſpica brevi* J.B. *Gr. Alopecuroides ſpicâ rotundiore* C.B. *Alopecuros* Ger. *Alopec. genuina* Park. **Short-eared Fox-tail graſs.**

J.B.

Herba molliſſima eſt, brevi *ſpica*, utpote duûm plus minus unciarum, ſed rotundiore, propiùs ad vulpinam caudam accedente, coloris albi & rari, glumis tomentoſis vix apparentibus propter tomenti denſitatem, ariſtis longiuſculis, mollicellis circumcirca radiatis. *Culmus* geniculatus cubitalis & ſeſquicubitalis, *foliis* amictus gramineis, parvis molliſſimis pilis albis hirſutis. *Radix* parva, alba, capillaris.

In Sicilia, Italia v.g. circa Baias, & Gallia Narbonenſi propè Frontinianam oppidum, præſertim in arenoſis obſervavimus, verùm & ſpica brevior erat, & culmus humilior, nec pedalem altitudinem excedens, quam ei rectè attribuit C. Bauhinus; erat etiam ſumma parte præterita. *Locus.*

7. *Gramen Alopecuroides ſpicâ aſperâ* C.B. *Alop. ſpicâ aſp. brevi* Park. *Gra. cum cauda leporis aſpera, ſive ſpicâ muricâ* J.B. **Rough-eared Fox-tail graſs.** *Alopecuroides ſpica aſpera Bauhini* Ger. emac.

J.B.

Pluſculos ſurrigit *calamos*, graciles, rigidulos, pedales aut ſeſquipedales, in quorum ſummitate *ſpicæ* ſunt breves, magnitudine & figurâ caudæ vulpinæ haud diſſimiles, ſed ariſtis aſperis, utrinque quoque muricatis cum ariſtis longiuſculis & leviter recurvis, & quæ ex brevi reflexu in ſummitate culmi nutant: in quarum ſinu glumæ latent parvæ, inutiles. *Folia* mediocris longitudinis, rigidiuſcula, glabra. *Radix* denſa ſatis numeroſam hirſutarum fibrarum prolem demittit.

Circa Monſpelium in marginibus ſiccis ſatorum copioſè provenit. *Locus.*

C. Bauhinus hoc genus rectius deſcribit caule palmari ſummum pedali; nec enim altiores nobis viſi.

8. *Gramen Alopecuros ſpicâ longâ tomentoſâ candicante* J.B. *Alopecuros major ſpica longiore* C.B. *Gr. Alopecuroides alterum radice repente, ſeu Pſeudo-ſchœnanthum Monſpelienſium* Park. *Schœnanthum adulterinum* Ger. **Great long eared Fox-tail graſs.**

Culmo eſt bicubitali ferè, gracili, geniculato; *foliis* gramineis, glabris, ad tactum non aſperis, ſqualida Schœnanthi folia quodammodo imitantibus; *Spica* palmari, mollicellâ, tomentoſâ, candicantibus cum nitore velleris holoſericei glumis emicantibus tremulis; *radice* fibroſâ infirma.

In maritimis Monſpelio vicinis obſervavimus & collegimus. Pro Schœnantho à Pharmacopœis Venetis & Monſpelienſibus ſibi obtruſum fuiſſe Pena ſcribit. *Locus.*

A. 9. *Alopecuros maxima Anglica* Park. *altera maxima Anglica paludoſa* Ger. emac. *Altera maxima Anglica paludoſa, ſive Gramen Alopecuroides maximum* J. B. Lob. Adv. part. alt. Great English Marſh Fox-tail graſs.

Lob.

Culmus cubitalis, ſeſquicubitalis, bipedalis & quandoque procerior, geniculatus, & folia illi Graminis aut Tritici; ſed quinque uncialis ſæpe ſpecioſiſſima, hubtior, ſericea, ſpicata, caudatáque panicula Monſpelienſium Pſeudo-ſchœnanthi.

Locus. In riguis herbidis Comitatûs Southamptoniæ proximè ſalinas & antiquas ædes *Drayton* vocitatas, cis mare, duobus mill. Anglicis à *Portſmouth*, ex adverſo Vectis inſulæ plurima: itémque in udis foſſis lacuſtribus Eſſexienſis Comitatûs, juxta Thameſis amœniſſima fluenta.

* 10. *Gramen Alopecuroidis accedens ad Phalaridis, ſpicâ longiuſculâ, foliis lanuginoſis* J. B. *typhoides molle* C. B. *Alopecuroides minus* Ger.

J. B.

Duras & frequentes ſatis ab infimo culmo pendentes habet *fibras*, eáſque candicantes. *Culmus* autem cubitalis, propter terram rubeſcens, foliis pro geniculorum numero obſeptus, palmo longioribus, Hordeaceorum latitudine totis mollis caníque lanugine tectis. *Spica* ſingularis, uncialis aut etiam ſextantalis, argenteo nitore micans, turbinata, glumis acerofis, gracilibus, mollibus, tomentoſis, denſo ſtipatu coacervatis conſtans.

Locus. C. Bauhinus aut potiùs Lobelius, paſſim ad ſemitas reperiri ait. Si differat à Gramine Onocordo, nobis incognitum eſt. Et figura & deſcriptio C. Bauhini Onocordo gramini conveniunt, præterquam quòd folia anguſta ei attribuat. J. Bauhinus tamen, qui & hoc vidit à fratre Caſp. circa Monſpelium collectum & allatum, diverſum facit, cui ſubſcribimus.

* 11. *Gramen cum cauda muris foliis hirſutis* J. B. *typhoides culmo reclinato* C. B. *Alopecurinum majus* Ger.

J. B.

Culmi aliquot cubitum excedentes, internodiis circa imum nonnihil rubeſcentes, denſis; ramoſibus & ferè nullis ſuperiùs, foliorum vaginâ multùm involutis, quæ ubi à culmis receſſerunt brevia ſatis ſunt, & anguſta, hirſuta. *Spica* trium unciarum, nitida, denſiſſimis tenuibus glumis compacta, lotorula ferè; ſingulæ glumæ planæ, anguſtæ, in acumen unicum deſinunt; tota autem ſpica nonnihil divulſa conſpicitur. *Radix* capillaris, alba, tenuis, ex capite craſſiuſculo; an repat non obſervavimus Monſpelii.

Locus. C. Bauhinus in cultis ſecus vias reperiri aſſerit.

* 12. *Gramen Alopecuros altera, Lobelii* J. B. *C. Bauhinus idem hoc facit Gramini Alopecuro ſpica rotundiore, ſeu Gram. Alopecuro ſpica brevi* J. B. *Locus tamen diverſum eſſe ſuadet.*

Aliud (inquit Lobelius) genus quoddam eſt caudæ vulpinæ Theophraſti, ſpicis tamen minoribus ac brevioribus, nec ita lanuginoſis ut Monſpelienſis. Culmos quoque multò ſurrigit altiores, bicubitales: *Folia* graminea; *radix* fibroſa.

Locus. Seſquimiliari Brugis diſtantibus campeſtribus juxta *Merkirck* copioſè provenire ait Lobelius.

C. Bauhinus hic nomina confundere videtur; aut fortè Chabræus apud J. Bauhinum.

* 13. *Gramen Alopecuros minor ſpica longiore* C. B. *Cauda vulpina Monſpelienſium* Ad. Lob.

Lob. C. B.

Tota planta pedem alta eſt, *radice* fibroſa, *culmo* multis, geniculatis, recurvis: foliis quàm Alopecuri ſpica rotundiore longioribus, anguſtioribus: ſpicâ trium unciarum, rariùs minore, albida, Graminis panicei effigie, ſed lanuginoſa, quæ compacta eſt ità ut ſimplex videatur, cùm tamen ex multis ſpicis ſit compoſita, qua in re potiſſimùm à prædicta differt, & quòd ei minùs ſpecioſa & molli ſit.

Frequens eſt locis maritimis Monſpelio vicinis ad Magalonam & Aquas Marianas. Copioſè oritur, inquit P. Magnol, in foſſis circa ſtagnum, quæ æſtate calore ſolis ſiccantur. Nos in Sicilia circa Meſſanam invenimus. Spicarum ariſtæ quæ molles ſunt & numeroſiſſimæ flaviçant.

14. *Gramen typhoides maximum ſpicâ longiſſima* C. B. *typhoides maximum* Park. *typhinum tertium* Ger. emac.

C. B.

Ex *radice* parva, nodoſa, cui fibræ exiguæ & plurimæ adnatæ, *culmus* rectus, ſeſquicubitalis, internodiis ramoribus diſtinctus exſurgit: qui in *ſpicam* rectam, teretem, palmarem, vireſcentem, in maturitate albicantem, tactu mollem deſinit: cujus utriculi copioſis & oblongiuſculis ariſtis armantur. *Folia* eſt gramineis, paucis oblongiſque majori etiam parte caulem veſtientibus.

Locus. Hoc copioſe inter frumenta ad acidulas Gœppingenſes Wirtembergici ducatûs Julio menſe primùm obſervavit C. Bauhinus; dein non longè Baſilea in ſepibus agrorum, & in ſalicetis Michelfeldæ legit.

Non multùm differt à prima ſpecie ſeu Gramine Onocordo, via ſpicæ longitudine & loco inter frumenta, ut ego idem eſſe ſuſpicer, non tamen aſſerere auſim idem eſſe.

Cap. IX.

De Gramine typhino.

GRamen Typhinum dictum ab Alopecuroide differt ſpicis aſperioribus, ſquamulis ſpicas componentibus bicornibus.

1. *Gramen cum parva cauda muris, radice nodoſa repens* J. B. *Gr. nodoſum ſpica parva* C. B.

E *radice* fibroſa & veluti bulbulis nodoſa aliquot emergunt *culmuli*, cubitales aut ſeſquicubitales, tenues, læves, & ab internodiis reflexi, quos ab imo ſtatim pluſcula comitantur *folia*, glabra, brevia, anguſta. Ex ſingulo cæterùm internodio ſingulum prominet foliolum; ſummitati *ſpica* inſidet parva, hiſpidula, Lobelii Typhini graminis figurâ, bicornibus ſquamulis denſiſſimè farcta.

In dumetis propè Beſfordiam diei itinere à Baſilea diſtantem reperit J. Bauhinus Auguſto cum ſuis ſpicis. *Locus.*

Huc ſynonymum faciunt Hiſtoriæ Ebrodunenſis auctores, ſed erroneè, Gramen aquaticum ſpicatum *Lob.* ut ſuperiùs monuimus.

A. 2. *Gramen typhinum majus ſeu primum* Ger. emac. *medium ſive vulgatiſſimum* Park. *cum cauda muris majoris longa majus* J. B. *typhoides aſperum primum* C. B. *ex ſententia* J. B. **The greateſt Cats-tail-graſs.**

J. B.

Radices tenues; *culmi* habent principium bulbo oblongo ſimile, cubitales altioreſque interdum, quatuor aut quinque geniculis intercepti; ad quos folia aſpera [aſperitas vix ſenſibilis eſt] latiuſcula, caneſcentia, palmaria, [quæ è radice exeunt longiora ſunt] vaginâ longiore ſtipulam circumplexa. Summum cacumen palmarem, ſæpe etiam longiorem *ſpicam* ſuſtinet, teretem, caudæ magni Muris ſimilem, mollem ſi ſurſum verſus manu demulceas, aſperam ſi contra, coloris cinericei, innumeris ſquamulis in binas breves ariſtas deſinentibus, dimidiatas ſoleas, aut lateritias cannulatas ſcandulas imitatis, conſtantem.

In paſcuis frequens eſt & agrorum marginibus, ad ſemitas item & ſepes, ſolo præſertim humidiore. *Locus.*

A. 3. *Gramen typhinum minus* Ger. Park. *Gramen cum cauda muris minus* J. B. *typhoides aſperum alterum* C. B. **The leſſer Cats-tail-graſs.**

Varietas potiùs præcedentis eſſe videtur quàm ſpecies diſtincta. Differt ab eo ſtaturâ minore, & ſpica breviore, anguſtioréque. Deſcriptionem ejus videſis apud J. Bauhinum tom. 2. pag. 471. C. Bauhinus fibras quaſi ex bulbiculis promanantes ei adſcribit & appingit.

In ſabuloſis reperitur, inquit C. Bauhinus, quod potiùs ſequenti ſpeciei convenit. *Locus.*

A. 4. *Gramen typhinum maritimum minus. An Gr. typhinum Danicum minus* Park? **Sea Cats-tail-graſs.**

Hæc ſpecies eſſe videtur quam Lobelius ſabuloſis & maritimis natalibus gaudere ſcribit. Verùm noſtrum pedalem quam illi attribuit altitudinem rarò aſſequitur, ſed palmare ferè eſt aut ſeſquipalmare. Spica uncialis turgidula, ima parte plerumque anguſtior.

In ſabuloſis maritimis frequentiſſimum eſt. *Locus.*

Gramen typhoides ſpica multiplici C. B.

Graminis cyperoidis ſpecies nobis videtur. Parkinſonus Cyperum typhinum hoc genus appellat.

5. *Gramen ſupinum aculeatum* J. B. *aculeatum Italicum* Park. *album capitulo aculeato Italicum* C. B.

J. B.

Brevibus fibris *radicatur*: *ramos* verò terræ apprimit in orbem, multos, palmares & ſeſquipalmares, aliquando pedales, aliquos verò duntaxat unciales, rigidulos. Ad quorum genicula utriculi inſtar *folium* ſtriatum glumas numeroſas, conglomeratas ſquamarum foliacearum complexu comprehenſas claudit, deinceps in mucronem rigidum & acutum, uncialem & breviorem, rectâ in ſitus protenſum deſinit. Extremo verò cauli hujus generis * plura folia, & utriculi glumis grandi echinati aliquid oſtentant.

Invenire inter Liburnum & Piſas, deinde circa Monſpelium copioſum obſervavimus. Graminis typhini ſpecies videtur.

* *C. Bauhinus tria folia attribuit.*

CAP. X.

De Gramine echinato.

Gramen ſpicâ ſubrotundâ echinatâ C. B. *Gr. perpuſillum capitulo rotundo ſpinoſo Clerlers* J. B. *Gr. echinato capitulo* Park. *echinatum* 4. Ger. emac.

C. B.

RAdix eſt geniculis nodoſa, capillacea, alba: *folia* paucis, anguſtis, primis duplo minoribus iis quæ medii ſui parte feſtucam cingunt, quæ tamen vix uncias tres ſuperant, & per quæ lineæ ſecundùm longitudinem excurrunt, eámque ſubaſperam reddunt; inter hæc culmi feſtucarum inſtar tenues, leves, geniculati, uno alterove folio è geniculi nodo incipiente cincti, & quidem tres vel quatuor, altitudine inæquales, duarum, trium, quatuor, etiam ſex unciarum efferuntur; quibus ſingulis *capitulum* unicum, ſubrotundum (quod ſiccatum pallet) inſtar Tribuli echinatum, ſpinoſum ac pungens inſidet, quod fructibus denſis compoſitum, quorum corpus in ſtellam ſpinoſam inæqualem, radiis quinque vel ſeptem prædictum deſinit, quorum medius ſuperior oblongus, laterales minores ſunt. *Flores* ut in aliis ſtaminibus pallentibus tremulis dependentibus Maio menſe emittit. *Semen* parvum, diaphanum, triticeum Melampyri vulg. concolor.

Locus. Locus ſterilibus circa Monſpelium creſcit: inque Æquicolorum collibus: Wernaſi etiam ad molendina.

Gramen tenue duriuſculum & penè junceum J. B. *Gramen foliolis junceis brevibus minus* C. B. *minus duriuſculum* Ger. *exile durius* Lob.

J. B.

In rupibus & muris hæret eâ firmitate *radicibus* tenuibus, capillaribus, nigricantibus, ut vix evelli poſſit; cohærentibus ſimul multis plantis. Foliorum marcidorum veſtigia demonſtrant non annuam plantam. Folia alioqui vegeta ſunt, longitudine quinque vel ſex unciarum, quædam etiam breviora, convolutionis ergo Junci inſtar teretia, nonnihil rigida, cinerei ferè coloris, reſtantibus Octobri ſine calamis valdè tenuibus, dodrantalibus & pedalibus, cum veſtigiis parvæ *ſpicæ*. Montbelgardi idem aut valdè ſimile obſervavit, cui *folia* virentia, tenuia, compreſſa, viridia, glabra; *culmi* plurimi, tenues, pedales vel cubitales, læves, in quibus unum geniculum, præter illud quod ad radicem, & foliolum ex longa vaginula: juba uncialis, ſpicæ ferè ſimilis, virens, vel nonnihil purpuraſcens, in qua quædam partes ad phœnicem nonnihil accedunt, & in parvas ariſtas deſinunt: in iis *floſculi* vel apices minimi, albi, toti plantæ ſapor ſubdulcis; in cæteris ſimilis præcedenti.

Lobelius Gramen ſuum exile durius oriri ſabuloſo & ſqualido aridiorique agro Galliæ, Angliæ, Germaniæ & Belgii aſſerit. Quam plantam intelligat nobis nondum ſatis conſtat.

CAP. XI.

Gramina ſpicata miſcellanea complectens.

A. 1. *Gramen vernum, ſpica brevi laxa, an anthoxanthon? Gramen anthoxanthon ſpicatum* J. B? *Gr. ſpicatum pratenſe* 3. *ſeu ſpica flaveſcente* C. B?

RAdix tenuibus, albis filis conſtat. *Folia* brevia, modicè lata, hirſuta, præſertim ſupinâ parte. *Caulis* dodrantalis, interdum pedalis, tenuis, geniculatus, quem folia amplectuntur aversâ parte nonnunquam purpuraſcentia. *Spica* brevis, digitum aut ſummum ſeſquidigitum longa, ſubrotunda, rarioribus glumis nonnihil extantibus, in acutos apices faſtigiata, non ariſtatis compoſita. *Floſculi* ſeu apiculi purpuraſcentes è tenuibus filamentis tremuli dependent, bifidi utrinque.

Locus. Floret vere inter prima ſui generis, & in pratis ac paſcuis ubique frequens oritur.

Icon Graminis Anthoxanthi ſpicati huic benè convenit. Nomen etiam C. B. in pin. nimirum Gramen ſpicatum pratenſe III. ſive ſpica flaveſcente.

Hoc genus pro Gramine cum cauda muris purpuraſcente aliquatenus ſimili J. Bauhini aliquando habuimus: verùm deſcriptio ei non benè convenire videtur, ideóque nunc mutatâ ſententiâ diverſum opinamur.

2. *Gramen pratenſe ſpicâ purpurea, ex utriculo prodeunte, vel Gr. folio ſpicam amplectente* C. B. *Gr. ſpicam folio amplectens* J. B.

C. B.

Radicula eſt priori ſimilibus, *culmis* multis, dodrantalibus, etiam pedalibus, poſiculis nigricantibus diſtinctis: *foliis* multo quam in illo anguſtioribus & viridioribus; *ſpicâ* quoniam breviore & craſſiore, purpureis floribus ornata; folio quod ex ultimo geniculo prodit, ſic caulem obvolvente ut non aperiatur (quod in priore non fit) & veſicæ ſpeciem oſtendat. Sapor dulcis eſt & aquoſus.

Locus. In humidis pratis non longe Monſpelio & Lugduno, & circa Matiſconam provenit.

A. 3. *Gramen criſtatum* J. B. *criſtatum Anglicum* Park. *criſtatum Bauhini* Ger. emac. *p.* 29. *pratenſe criſtatum, ſeu Gram. ſpicâ criſtatâ læve* C. B. Smooth creſted graſs.

J. Bauhinus ità deſcribit, Seſquicubitalibus aſſurgit *calamis*, perquam tenuibus, geniculatis, non ſine *foliis*, quæ vaginæ inſtar ſatis longo intervallo culmum complexa, palmum longa ab eo recedunt, anguſta. *Spica* quadrantalis aut paulò longior, duobus verſibus in unam partem vergentibus, glumarum pallidarum, criſtatarum fimbriatarúmve, *floſculorum* luteorum fuſcorúmve tremulas fibrillas explicat, dorſo ſpicæ glumis vacuo. *Radices* tenues & cirratæ. C. Bauhino Radicum capillamentis plurimis oblongis albicantibus, abundat, quæ in unum veluti ceſpitem coeuntia deorſum repunt.

Parkinſonus Gramen criſtatum Anglicum à criſtato *C. B.* diverſum facit. Verùm deſcriptio *J. B.* Gramini criſtato Anglico bene convenit, excepta longitudine ſpicæ: icon equidem ſpicam nimis laxam repræſentat, & quæ de radicibus habet C. Bauhinus criſtato noſtro Anglico non reſpondent. Verùm cùm quod deſcribit C. Bauhinus, idem ſit quod Lobelius miſit, quodque in pratis circa Hackneium propè Londinum provenire ſcribit *Adv. part. alt.* minimè dubium eſt, Gramen criſtatum *C. B.* & criſtatum Anglicum *Park.* unam & eandem ſpecie plantam eſſe. Nec enim aliud genus circa Hackneium frequens eſt.

In pratis & paſcuis ubiq; per totam Angliam abundat, & circa Solſtitium æſtivum ſpicas promit. *Locus.*

Hujus aliam ſeu ſpeciem, ſeu varietatem proponit C. Bauhinus titulo *Graminis ſpicâ criſtatâ ſubhirſuta*, radicum capillamentis ruffeſcentibus, culmis tenuioribus, parte inferiori levi lanugine aſperſis & humilioribus; foliis longioribus, ſpica candicante, minùs compacta, nec ita eleganter criſtam exprimente, à præcedenti differt. *Species altera.*

4. *Gramen geniculatum Tabernæmontani* J. B. *Paniceum ſpicâ aſpera* C. B.

Radix ex pluribus fibris compoſita multos protrudit nodoſos ſeu articulatos *culmos*, in alios ſubinde diviſos; *folia* longa, anguſta, acuminata, nervo per medium elevato; *ſpicam* longam, tenuem, villoſam, glumis albis conſtantem; in quibus *ſemen* parvum.

C. Bauhinus hoc genus ad Gramen paniceum ſpicâ aſperâ refert. V. ſupra in capite de Gramine paniceo.

5. *Gramen Avenaceum montanum lanuginoſum* C. B. *montanum Avenaceum Cluſii* Park. *Gramen cum locuſtis parvis candidis, ſemine Avenaceo* J. B. *montanum Avenaceum* Ger. emac.

C. B.

Radice eſt ex multis fibris duris, ruffeſcentibus compoſita, ſingulis annis anteriùs ſerpente: unde *culmi* cubitales, tenues, leves, geniculati exſurgunt: quos *folia* oblonga, anguſta, palmaria & acuminata cingunt. In culmorum faſtigio *ſpica* oblonga & nutans, ex glumis breviſſimo filamento inſidentibus compoſita, quæ exteriùs candicant, nec lanuginoſæ: at interiores utriculi lanuginoſi ſunt, grana nudæ Avenæ ſimilia continentes.

Monſpeſſuli ſponte provenit. Cluſius ſecundùm vias, in montanis umbroſiſque, ſylvis Pannoniæ, Auſtriæ & Bohemiæ naſci ſcribit, & ſemen Julio menſe maturum obſervavit. *Locus & Tempus.*

J. Bauhinus ſemen nitida lanugine obſitum ſcribit, quaſi Carduorum ſemina ſunt prædita.

6. *Gramen Avenaceum lanuginoſum glumis rarioribus* C. B.

C. B.

Ex *radice* fibroſa *folia* juncea, oblonga, *culmique* juncei plures, cubitum ſuperantes, paucis *foliis* iiſque brevibus, culmum circa geniculum veſtientibus exſurgunt, in quorum ſummo glumæ rariores, albæ, lanuginoſæ, utriculum continentes, cui *ſemen* nigrum ſplendénſque incluſum eſt.

In aſperis circa Monſpelium provenit, & cum Cluſiano confundi non debet. In incultis vià montis Lupi ſæpiùs vidit *D. Magnol.* *Locus.*

7. *Gramen Avenaceum lanuginoſum ramoſum* C. B.

C. B. theat.

Radicem habet fibroſam, unde *caulis* unus vel alter, cubitalis, geniculis multis diſtinctus prodit: *folia* eſt multò quàm in prioribus latioribus: *ſpicâ* palmari albâ, nonnunquam flaveſcente, ramoſâ, glumis Avenaceis compactis & lanuginoſis; cujus utriculis, *ſemen* parvum oblongum, utrinque acuminatum, ſplendens, pulicis ſeu ſeminis Pſyllii colore & formâ, ſed minus, includitur.

Circa Monſpelium ad radicem montis Calcaris legit C. Bauhinus. *Locus.*

A. 8. *Gramen ſpica gracili, ariſtis brevibus recurvis.*

In viis publicis, locis udis provenit, nec ante Autumnum aut Æſtatis finem ſpicam producit. *Culmus* tenuis, dodrantem altus, uno alteróve articulo interceptus, & folio inde enaſcente cinctus. *Spica* parva, uncialis aut major, tereti uſcula, glumis rubentibus in ariſtas prætenues, breves, recurvas exeuntibus compoſita. *Folia* ad radicem pauca, anguſta, brevia.

Invenit & ad nos attulit D. Dale, à quo pleniorem ejus deſcriptionem expectamus.

9. *Gramen arvenſe paniculâ criſpâ* C. B. Park. *minimum rubrum ſive xerampelinum* Ger. *Gramen cum paniculâ molli rubente* J. B.

J. B.

Confertis capillaribus radiculis ſub cæſpite foliorum una prodeunt, tunicis involucris compacta; inter quæ *bulbuli* oblongi capitulum efformant, quæ à radicibus ſtatim multa pronaſcuntur, quadrantalia & trientalia, peranguſta, mollia, glabra, in culmis pauciora, minora, in ſingulis tamen geniculis ſingula. *Culmus* pedalis, minor interdum, ſubinde major, tenuis paniculam gerit uncialem & ſeſquiuncialem, denſiſſimam ex viridi purpuraſcentem, glumis crebris exilibus, in breves interdum tortiles ariſtas, molles & quaſi ſericeas deſinentibus; [potiùs virides & foliaceas ſeu gramineas.]

Locus. Genevæ inter ſegetes copioſè provenit, quin & in muris ipſius urbis, alibi etiam in Germania & Gallia. Simile eſt hoc Gramen Gramini noſtro montano ſpicâ foliaceâ gramineâ, niſi quòd panicula craſſior & magis conferta ſit.

10. *Gramen montanum ſpicâ foliaceâ gramineâ* P. B.

Hæc ſpecies ſpicam præcedenti ſimilem habet ſed laxiorem.

Locus. In ſummis altiſſimorum Cambriæ montium *Snowdon*, *Cadeidris*, &c. verticibus inter ſaxa, ubi nulla fere alia planta præter muſcum provenit copioſum obſervavimus.

* 11. *Gramen Camerarii repens* J. B.

J. B.

Radicem adipiſcitur longam, tuberoſam, ſed æqualem, articulis præcinctam, & hinc inde reflexam, non tamen profundiùs radicatam, filamentis conſtantem pluribus. Sursum protrudit hæc ab unoquoque articulo *culmum*, continuò ſe innovans & multiplicans. *Folia* longa, acuminata, dura, Arundinis inſtar parvæ lata. *Culmus* duarum ferè ſpithamarum altus, admodum anguſtus, & tenuis more ſtaminis, tribus quatuórve nonnunquam articulis præditus, ſpicam ſuperiori parte profert paniculam, quæ parvum continet *ſemen*. Folia cum radicibus ſaporem habent dulcem, cum adſtrictione quadam & acredine.

* 12. *Graminis primi Dioſcoridis ſpecies minima Thalii* J. B. *Gramen caninum ſupinum paniculatum folio varians* C. B.

Nobis incognitum, nec aliis præter Thalium Botanico deſcriptum, nec icone illuſtratum cùm ſit, Lectorem qui plura de eo velit ad Thalium remittimus.

13. *Gramen verſicolor* J. B. *Avenaceum glumâ variâ* C. B.

J. B.

Repentibus graminibus accenſendum, *radices* duras, geniculatas, longè latéq; ſpargit, fibris profundè demiſſis, ſatis craſſis, vix evelli poteſt è rupium rimis: *Culmi foliis* crebris veſtiti, dodrantales, *ſpicam* ſinguli geſtant graminis anthoxanthi, paulò breviorem, modò purpuream, quæ colore ad objectum lucis variante placet: parvum, *ſemen* longiuſculum, ad ſemen Graminis Mannæ accedens, ruſeſcens externè, internè albeſcens, involutum parvis glumis.

Adde ex C. Bauhino radicem albâ rugoſâ membranâ integi, *culmum* fragilem & levem eſſe.

Locus. Genevæ in collo *la Baſtie*, & circa S. Hippolytum Burgundiæ. Solet inter rupes provenire loco ſoli expoſito.

14. *Gramen paniculâ aureâ* J. B. *Gr. paniculâ pendulâ aureâ* C. B. *i. e. paniculatum arvenſe* 2.

Tenuem ſurrigit dodrante majorem culmum, per cujus faſtigium conſcendunt quinque vel ſex auricolores *paniculæ* ſplendidæ, ſeſquiunciales, graciles, teretes, acroſis glumis connexæ. *Folia* peranguſta vix culmo cedunt longitudine.

Locus. Argentinæ habuit J. Bauhinus: In ſiccioribus & ſqualidis locis provenit, ut teſtatur Hiſt. Lugdunenſis.

15. *Gramen minimum Dalechampii* J. B. *minimum paniculis elegantiſſimis* C. B.

J. B.

Eſt veluti gleba ampliuſcula, rotunda, *radiculis* plurimis brevibus, candidis: foliis digito non longioribus, tenuibus, ſpicâ valdè gracili, parva: floſculis rubris.

Tempus. Februario ſtatim ad primam aeris temperiem exorientibus, ſapore primo dulci, deinde amaro.

Locus. Naſcitur in arvis, circa Monſpelium frequens.

C. Bauhino *Radix* plurimis cirris oblongis albicantibus componitur: *Folia* unciam, cæteris duas uncias longa, capillaria, craſſa, tenera copioſa: *Culmi* multi, uno alteróve nodo diſtincti, duarum, trium, etiam quatuor unciarum.

16. *Gramen minimum* J. B.

J. B.

Capillorum inſtar tenues radiculæ cæſpitem modicum obſident: *culmi* numeroſi, plus minùs unciales, erecti, molles, tenuiſſimi in ſpicam deſinunt, alternis glumis graminis pratenſis obſitam. *Foliola* ſtipulas à radice aliquouſq; comitantur, tenella, perpuſilla.

Locus. Propè fontem illum magnum templi Dianæ propè Nemauſum collegit Cherlerus, nec alibi uſpiam obſervavit.

A. 17. *Gramen*

A. 17. *Gramen minimum ſpicâ brevi habitiore, noſtrum.*

Fibellis plurimis capillaceis terræ adhæreſcit, è quorum capite plures emergunt *cauliculi*, ſeſcunciales aut duarum unciarum, tenues, rigidi tamen, duobus plurimùm geniculis, (interdum tribus) intercepti, & foliolis è ſingulis ortis ſingulis aliquouſq, obvoluti, ſpicam in faſtigio ſuſtinentes pro brevem habitiorem, è locuſtellis, laxiùs ſitis, glumis caneſcentibus breviſſimis ariſtis donatis compoſitam. *Folia* non admodum numeroſa è radice exeunt, anguſta, vix trientem unciæ longa. Imi culmi plerunq, purpuraſcunt.

Secundum Genus.

Gramina paniculata.

Cap. I.

De Gramine Dactyloide ſeu Iſchæmo.

HOc genus graminis inter ſpicata & paniculata ambigere videtur: panicula enim è pluribus ſpicis compoſita eſt, unde & Gramen multiplici ſeu compoſitâ ſpicâ, ſeu polyſtachyon dici poteſt.

Dactylon appellatur eo quòd panicula in quaternas, quinas, ſenas & plures partes diviſa, quaſi digitos manûs expanſos referat. Ἴσχαιμον verò à ſiſtendo ſanguine nomen invenit.

A. 1. *Gramen repens cum panicula Graminis Mannæ* J. B. *dactyloides radice repente* Ger. *emaculatum iſchæmi paniculis* Park. *dactylon foliis arundinaceis majus* C. B. *quod nomen huic noſtro utpote minori & ſupinè minimè convenit.* **Creeping Cocks-foot graſs.**

J. B.

Duûm generum folia & culmos profert. Primùm enim lentis longiſque ad cubitum unum aut alterum *cauliculis*, ſolidis, crebrò geniculatis, lævibus, caducis naſcitur, qui ubi terram attigerint, ſtatim per fibras è nodis demiſſas comprehendit, radicanturque; atque ex eiſdem geniculis *folia* mutuo amplexu ſtipata ſurgunt, brevia, anguſta, hirſuta: deinceps adultius culmos producit erectiores, veluti ſuperiorum ramos, pedales, tenuiores, *foliis* amictos longioribus, hirſutis, & rarioribus geniculis interceptos, quorum ſummitas in ſpicas finditur, quatuor, quinq, ſex, ſpicis Graminis Mannæ ſimiles, ſed minores, concinniores, imbricatos, non tamen circumcirca, perinde ut jam dicto Gramine, cui pars ſpicæ interior nuda, hoc diſcrimine interim, quòd ea pars Graminis Mannæ ſulcata ſit, in hoc verò in criſtam elata. *Floſculos* fert atro-rubentes. *Radice* nititur geniculata, reptante, ſubdulci, alba.

Hoc Gramine (quod legitimum vocat Cluſius) nihil vulgarius tota Hiſpaniâ & Galliâ [adde etiam Italiâ] in arvis, vineis, atq, etiam in maritimis, in quibus multò latiùs & uberiùs creſcit: nam ejus radices interdum digiti craſſitudinem æquantes eruere meminit Cluſius. C. Bauhinus etiam hoc Theophraſti Gramen eſſe credit. *Locus.*

Hujus minor ſpecies ſeu potiùs præcedentis varietas habetur apud C. Bauhinum cujus deſcriptionem in Theat. Botan. p. 113. vide. Hæc varietas eadem videtur nobis viſæ in Galliâ & Italiâ.

2. *Gramen dactylon Siculum multiplici panicula, ſpicis ab eodem exortu geminis. An Gramen bicorne, ſeu diſtachyophoron* Bocc? *An Gramen diſtachyophoron* Col? **Two eared Cocks-foot graſs.** *An Feſtuca junceo folio, ſpicâ geminâ* C. B?

Radix huic eſt perennis, innumeris fibris quaſi reticulato textu implicitis compacta. *Calamus* pedalis, longiórq, geniculatus, paucis foliis cinctus, ex quo ad inſtar juli recti triuncialis longitudinis exit è folliculo *ſpica*, rubente colore prædita, quæ per maturitatem Graminis dactyli modo, in furcam dividitur. Ejuſdem ſpicæ glumæ in ariſtas tenuiſſimas & longas abeunt.

Floret vere, & uſque ad finem æſtatis. *Tempus.*

Hæc eſt deſcriptio Graminis bicornis Bocconiani, quæ noſtro Gramini dactylo Siculo diſtachyophoro non convenit, ut noſtrum ab illo ſpecie diverſum arbitremur; nam in noſtro ſpicæ vix unciales ſunt, & hirſutæ. Quin & noſtrum multa in eodem culmo habet ſpicarum paria è foliorum alis peculiari modo exeuntia. Nam è foliorum ſuperiorum ſinubus exeunt pediculi ſeu ramuli, tenues, longi, nunc unus, nunc duo tréſve ſimul, quorum uniuſquiſque media aut inferiore parte geniculum ſeu articulum habet, è quo exit folium pediculum obvolvens ad ſpicam uſque. Atque hoc modo duplici vel triplici gradu panicula aſſurgit.

Feſtuca junceo folio ſpicâ geminâ C. B. culmo eſt ſeſquicubitali, rotundo, geniculato & ramoſo: cujus ſummitati *ſpicæ* vix unciam longæ, molles, rufeſcentes, ariſtis oblongis armatæ, Iſchæmo gramini villoſo ſimiles, inſident; ſemper duæ ſimul uni oblongiori tenui pediculo adhærentes junguntur. *Folia* habet juncea, longa, inordinatè poſita.

Hæc deſcriptio in omnibus præterquam foliis junceis plantæ noſtræ convenit.

3. *Gramen crucis ſive Neiem-el-ſalib Alpini* J.B. Bontii, *Gram. dactylon Ægyptiacum* C. B. Park.
Ægyptian **Cocks foot graſs.**

Alpin.

* Gramen quoddam naſcitur exile, *radicibus* repentibus, albis, geniculatis, dulcibus cum aliqua acrimonia, communi Gramini proximis, digiti altitudine, geniculatis ramulis aſſurgens, foliis communi Gramini ſimilibus, ſed minoribus: Ramuli habent quatuor ſpicas, Iſchæmi vel Graminis ſanguinarii ſimiles, perfectam crucem figurantes, quam æquè omnes uno modo formant: ex quo ipſum Ægyptii *Neiem el ſalib* vocant, quaſi dixerint Gramen crucis, in quibus ſunt *ſemina* minutiſſima, ſeminibus communis Graminis ſimilia.

Vires & Uſus. Maximum uſum ſemina apud omnes habent, Ad eos ſcil. qui tum renum, tum veſicæ calculis laborant, atque ad frangendos lapides in veſica concretos: quod genus morbi ibi eſt familiariſſimum & quaſi endemium. Mulieres radicis decoctum tum ad pueros variolis atque morbillis correptos maximè ſequuntur, tum ad ſeipſas, ubi cupiunt interceptas menſtruas purgationes ruſum evocare. Sunt aliqui qui pro ſecreto arcano habent decoctum ex ſeminibus modicè contuſis paratum ad juvanda exanthemata in febribus peſtilentibus, quas peticulas noſtri appellant. Adultum ergo, vulnerum & ulcerum non parvum apud eos tota herba, præcipuè radices habent uſum. Aiunt radicem frigidam atque ſiccam eſſe, tenuiſſimarumq; partium: Quamobrem non deſunt multi, qui ad movendum ſudorem ejus decocto familiariſſimè utuntur.

Locus. Abundantiſſimè in inſula Java creſcit non ſecus ac in Ægypto, Jac. Bontio autore, ubi & ſequens ſtellatum Veſlingii reperitur.

4. *Gramen ſtellatum Ægyptium* Veſlingii. *Dactylon Ægyptiacum* Park. *qui in deſcriptione præcedentis hujus meminit.*

Veſling.

Aſſurgit altitudine pedali, *culmo* rotundo geniculorum aliquot internodiis diſtincto, circa quæ anguſta ſatis, & in acumen attenuata *folia* producit. Fulcitur *radice* firma, candicante, & ipſa geniculis aliquot nodoſa; ſubdulci quadam acrimonia guſtum perſtringit. Calami in quinas ſenaſque panículas dirimuntur, longitudine diſpares, Iſchæmo gramini breviores quidem, ſed longè denſiores: Averſa facie in longum excurrente valdè carinâ, & porrectis à latere ſtaminibus muniuntur, quibus ſquamatim compactilis ſpicata florum congeries, vivore flaveſcente renidens, ſuperius inſtrata eſt. Congenera itaque hæc gramina ſunt. Nec mirum ullum in ſtellas aliquid abire poſſe quam crucem eſſe.

Vires. Uſum item medicum eundem obtinent, quamvis calculis intra veſicam duratis frangendis vires pares non poſſideant. Qui lapideſcens alias veſicæ ſynagma citra ſectionem educerent, ut alibi Proſp. Alpinus ſcripſit in magna Ægyptiorum Memphi, quamvis curioſè inquiſiverim, neminem deprehendi. Hominem tamen religioſum à monte Sinai, calculos extra veſicam in urethra ſubſiſtentes, compedia ſuppoſito digito veſicâ, & meatu urinario per immiſſum pennæ Anſerinæ tubulum valdè inflato, eoſdem extrorſum propuliſſe, ab ægris ipſis acceptum ſatis & cognitum habeo.

Locus. Circa Heracleam oppidum ſive Roſſettum primùm conſpexit Veſlingius.

Gramen dactylon Africanum Park.

Præcedente paulo altiùs exurgit, paniculis tantillo longioribus & craſſioribus, granis ordinatè diſpoſitis, cætera ſimile.

5. *Gramen Bimaſtachyon* Col. *Gram. ſpicâ geminâ Millepedæ ſimili* C. B. *ſpicâ geminâ Columnæ* Park.

Col.

Radice admodum tenui, æqualiter fibroſa, capillari, ex albo pallente nititur: ex qua plures *culmi* exeunt, ſupini, denſè geniculati, *foliis* gramineis parvis, in ſummo binas ſemper proferentes ſpicas, ex una parte dorſo per medium diſcurrente utrinque pinnatas, ex alia verò quatuor angulis per longum, & in medio canaliculis tribus aut quatuor foliaceis fructuum ordinibus emicantibus conſtructis, in quibus parvum *ſemen*, fulvum, angulоſum, minus anagallide ſingulis continetur. Spica verò è dorſi parte Millepedam ſeu Scolopendram ferè æmulari videtur.

Locus. Campeſtris eſt; *Bimaſtachyon* appellavimus, quia binas ſemper in culmine ſpicas ſpecioſas profert.

6. *Gramen dactylon latiore folio* C. B. *Graminis genus, Dens Caninus* 3. *ſive Gramen primum vel Galli crus* J. B. *Iſchæmon vulgare* Ger. *Iſch. ſylveſtre latiore folio* Park. **Cocks foot Graſs.**

J. B.

Culmos ex radice fibroſa plures promit, tribus quatuórve articulis nodoſos, ſubinde etiam ramoſos, ſubrubentes. *Folia* Triticeis breviora, latiora, hirſuta, culmos longiuſculâ vaginâ involvunt. *Juba* ſingulis inſidet culmis, palmum aut ſeſquipalmum longa, quatuor, quinque aut pluribus ſeu comata, quorum alteri parti ſecundum longitudinem è bifori glumâ *floſculi* purpuraſcentes adnati, averſa parte nuda, ſulcata: *ſemen* iiſdem glumis concluſum, Panici granis longius.

Annua eſt planta, etiam hortis valdè odioſa Dens caninus ſylveſtris tertius, qui Julio apparere incipit. Ab hoc ſativum, quod privatim *gramen Mannæ* vocant, non niſi culturâ differre videtur, loquit J. Bauhinus. Quocirca ad hoc caput ſub uno & eodem titulo refert Gramen echinatum & toſtatum 3. ſive album capitulis aculeatis Italicum C. B. quam rectè viderit ipſe. Gramen dactylon folio latiore *ejuſdem*, itemque Gramen dactylon eſculentum *ejuſdem* C. B.

Cacumina

Cacumina pueri naribus inſerunt, extrahúntque, ut ſanguinem eliciant, & hinc ab effectu Hetruſci *Sanguinellam* vocant. In Germaniæ locis ſeri ac coli audio (inquit Matthiolus) non minore cura quàm cætera frugum & leguminum genera, ſiquidem ejus ſemine frequenter veſcuntur in cibis, quod in jure carnium pinguium decoctum non minorem cum palato ineat gratiam quàm Oryza, cui ego facilè præpoſuerim. In pila autem ipſum tundere oportet ut à ſuo reſiliat putamine. *Uſus.*

A. 7. *Gramen digitatum hirſutum* J. B. *dactylon anguſtifolium ſpica villoſa* C. B. *Iſchæmon ſylveſtre ſpica villoſa* Park. **Hairy perennial Cocks-foot graſs.**

J. B.

Perenni *radice* & firmâ nititur, ex qua culmos emittit cubitales & bicubitales, tenues, rubentibus geniculis nodoſos, frequentiùs ſingulares, aliàs ramoſos; *folia* tres quatuórve uncias longa, anguſta, & raris longis pilis hirſuta, ſubinde rubeſcentia, ſtatim à radice partim, partim ſed minora (exceptâ vaginâ) ex culmis oriuntur, paniculâ jubatâ, quatuor aut quinque ſpicas comata, Gramini Mannæ ſimilibus, minoribus, purpuraſcentibus, molli lanugine villoſis, ex glumarum mucrone ariſta molli paſſim prominente. Floſculorum ſtaminula ſaturatiore purpurâ tinguntur.

In exteris regionibus frequens eſt locis ſiccis & ſqualidis. *Locus.*

Ab hoc non diverſum ſpecie eſſe ſuſpicamur Gramen Iſchæmi paniculis Gallicum *Lobelii*, cujus deſcriptionem ſubjicimus.

Gramen dactylon ſcoparium C. B. *ſcoparium Iſchæmi paniculis* Park. *ſcoparium Iſchæmi paniculis Gallicum* Ger. emac.

Lob.

Figura ei graminea Iſchæmi vulgaris; gracilis *culmus*, rigidus, geniculatus, cubitalis, in quaternas, quinas, interdum ſenas & plures elegantiſſimas, lucidas ſpicatas caudicellas Iſchæmo gramini ſimiles, faſtigiatus: Foliis item non diſſimilibus, guſtu Graminis, dulcioribus.

Copioſè provenit in Galliæ ſabuloſis vicinis caſtri Inſulam locis vocitati (vulgò *Chaſteau de l'Iſle*) propè Aurelium. *Locus.*

Ex hujus prælongis, prætenuibus rigidiſque cubitalibus & longioribus radicum cirris concinnantur ſcopulæ illæ vulgatiſſimæ, nitentis comæ conciliatrices, frictionibus capitis accommodatiſſimæ & uſitatiſſimæ. Cremæ in Lombardia Italiæ hujuſmodi ſcopulæ laudatiſſimæ fiunt. Gramen ex cujus radicibus ſcopulas faciunt ibidem *Capriolam* vocant, quo nomine in Hetruria Gramen Mannæ vocitari ſcribit Matthiolus. Fortè *Capriola* nomen commune eſt omnibus hujus generis Graminibus; vulgus enim non diſtinguit. Gramen autem quod nobis pro *Capriola* oſtenderunt non videbatur differre à Gramine digitato hirſuto: idem tamen prorſus eſſe non audemus fidenter aſſerere. *Uſus.*

A. 8. *Gramen caule duriore Norvegicum aut Danicum, Gramini ſcopario cognatum* J. B. *Gram. foliolis junceis, radice jubata* C. B.

Lob. Adv. p. 2.

Saxorum intervenis, levi terra, ſterilis petreæ Norvegiæ, iniſque marcidis rimoſis caudicibus ſylvarum Daniæ hoc gramen viget, denſiſſimo, ſparſóque rigidorum, junceorum, ſeſquiuncialis altitudinis, tenuiſſimorum foliorum ſtipatu, ſeſquipalmaribus, numeroſis, cirratis, geniculatis, ſtramineis *calamulis*, quorum ſumma folia latiuſcula vaginulæ inſtar ſpicatas, unciales paniculas claudunt aut amplectuntur. Jubata concinnatáque dodrantalis *radix* buxei pallidi coloris, totáque prolixior planta, uti Graminis ſcoparii, cujus cognata videtur.

9. *Gramen dactylon aquaticum* C. B. *aquaticum geniculatum* Tabern. *digitatum, atro-purpureum* J. B. *geniculatum aquaticum* Ger. *geniculatum majus* Park.

Tab.

Radix eſt fibroſa, ex qua pluſculi naſcuntur teretes, geniculati, ſeſquipedales circiter calami, *foliis* ad articulos gramineis, brevibus, latis, acuminatis amicti, calamorum faſtigiis ſpicæ innaſcuntur longæ, tenues, digitalis Iſchæmi ſpicis ſimiles, breviores, atro-purpureæ Tabern.

Paſſim in lacuſtribus & paluſtribus naſcitur. Quòd ſi ità ſit, mirum alios Botanicos hactenus latere, qui quicquid de eo habent Tabernæmontano debent. *Locus.*

Ab hoc non diverſum, aut ſaltem ei valdè ſimile eſſe ſuſpicatur J. Bauhinus,

10. *Gramen paniceum ſpica nigra* C. B. *Panici effigie Gramen* 3. Lob. *Gramineæ Dentis canini ſpicâ divulſa tenuiorum nigrarum ſpecies* J. B. *Gr. paniceum* 3. Tab.

Deſcriptio (inquit) mihi convenire videtur, nec figura multùm diſcrepat. Culmis eſt tenuioribus [Gramine Dentis canis primo & ſecundo] geniculatis; foliis minoribus: ſpicis Iſchæmo vulgari ſimilibus, nigris; ſemine glumis exuto albo.

CAP. II.

De Gramine tremulo.

HUjus ſpicæ è quibus panicula componitur pulcherrimè, ſquamoſæ, è filamentis tenuibus dependent, ut vel leviſſimo flatu agitatæ tremiſcant.

1. *Gramen tremulum minus* J. B. *tremulum minus, paniculâ parvâ* C. B. Park.

J. B.

Ex *radice* rubeſcente & quaquaverſum repente *culmos* ſurrigit pedales plus minus, graciles, vix uno vel altero diſtinctos articulo, *jubas* ſuſtinentes parvas è folio vaginaceo, ſuperna parte acuto, & jubam ipſam ſæpe ſuperante, media parte ſubprominentes, quæ ex ſquamulis delicatulis, rotundis, pallidis aut flaveſcentibus & ſplendentibus, ex brevibus pediculis pendulis, tremulis, ſed in unum tantum latus plurimùm nutantibus conſtant. *Folia* cæterùm inferna graminea, pallidè virentia, anguſta, acuminata.

Locus. In pratis montoſis Baſilienſibus provenit; & vulgò *Pes leporinus* dicitur.

2. *Gramen tremulum minus paniculâ magnâ* C. B. J. B. *Gr. Amourettes alterum* Cluſ. cur. poſt. *tremulum minus alterum* Park.

In cacumine aliquando tres aut quatuor ramulos exiles fundit, ſemenque triangulum habet.

In loco Grammuntio frequens naſcitur, autore *P. Magnol*, quod minor figura Graminis tremuli majoris *C. B.* optimè repræſentat.

C. Bauhinus in Theat. Bot. ita deſcribit:

Hoc radice eſt minori [quàm proximè ſequens] *culmo* palmari, tenuiſſimo, uno alteróve geniculo diſtincto: *foliis* tribus vel quatuor anguſtiſſimis: in culmi faſtigio duo triave filamenta, quorum ſingula paniculam ſquamatam ſuſtinent, ſquamis inferioribus atro-rubentibus, reliquis pallidis, quintuplo quàm præcedentis majoribus.

A. 3. *Gramen tremulum* J. B. *tremulum majus* C. B. *Phalaris pratenſis* Ger. *Gr. tremulum ſeu Phalaris media Anglica, prima an ſecunda* Park. Quaking graſs, Cow quakes, and in ſome places, Ladies hair.

J. B.

Radix fibris tenuibus, non valdè numeroſis, obſcurè cinereis, aut fuſcis terram apprehendit: non multum ſe diffundit, ſed uno alteróve præter culmum germine emiſſo perennem plantam ſe eſſe prodit. *Culmus* autem tenuis, cubitalis, duobus plerunque geniculis interceptus. *Folia* magnâ ſui parte culmum ceu vaginâ complectuntur, reliquam ſurrigunt breviorem, rigidam: à ſummo culmo multi, tenuiſſimique rubentes petioli glumas ſuſtinent rubeſcentes, è ſquamulis pulchro ordine digeſtis compactiles, leviſſimo attactu tremulos, minores quàm tremuli majoris, formâ conoide, compreſſâ. Folia quæ ad radicem modicè lata, & palmum interdum longa, plerunque tamen breviora.

Locus. Hoc genus in paſcuis per totam Angliam vulgatiſſimum eſt, nec aliud (quod ſciam) apud nos invenitur. Maio menſe paniculam explicat. In omnibus quas unquam luſtravit Cluſius regionibus prata multis locis veſtit.

In horto Medico Leydenſi habetur quoddam Gramen tremulum perenne n. d.

4. *Gramen tremulum maximum* J. B. C. B. *trem. maximum Hiſpanicum* Park. *Phalaris pratenſis altera* Ger. emac. The greateſt quaking graſs.

Radices ut in pleriſque graminibus fibroſæ, fibris albis. *Folia* quæ à radice exeunt, ſemunciam lata, palmum & dimidium, vel duos palmos longa, glabra, glauca, & plerunque intorta. *Culmi* cubitales aut ſeſquicubitales, non admodum tenues, quatuor vel quinque geniculis nodoſi, totidémque foliis eos alternoſque obvolventibus amicti, in ſummo paniculam geſtant ſparſam, è pulcherrimis aliquot *ſpicis* ſquamoſis compoſitam, pendulis, è bino ſquamarum ordine compoſitis, dimidium digitum longis aut etiam longioribus, latitudine ſubdupla, contractam. Squamæ ad baſin ſpicarum ſpadiceæ, reliquæ è viridi albicant, ſaturatioribus lineis viridibus ſtriatæ, per ſiccitatem albicant aut rufeſcunt.

In hortis noſtris Vere ſatum non ante Auguſtum menſem paniculam ſuam explicuit. At quod Autumno exit Vere floret.

Locus. Prope Meſſanam Siciliæ in paſcuis ſpontaneum invenimus.

5. *Gramen paniculatum elegans* Ger. *Gramen amoris dictum* J. B. *Gr. panicula elegantiſſima, ſive Eragroſtis major* C. B. *Phalaris pratenſis major, ſive Gramen tremulum maximum* Park. Love graſs.

J. B.

Fibræ numeroſæ, ſatis craſſæ in unum caput coeunt: è quo ſurgunt pedales *culmi*, graciles, lævibus vallati *foliis*. Culmorum faſtigia occupant *paniculæ* longè pulcherrimæ, albicantes, è ſpicis plurimis tremulis conſtantes, culmis læviuſculæ, compreſſis, gemino veluti ſquamularum contextu, aridis omni pulvere vacuantes, non tamen pendulis; quibuſdam nos obſervare potuimus.

Primo

Primo nobis obviam fuit Francofurti ad Mœnum, deinde paſſim per Germaniam, Italiam & Galliam Narbonenſem. *Loca.*

Hujus varietatem circa Florentiam & Monſpelium obſervavimus paniculis multò minoribus magiſque ſparſis. Gramen tremulum propriè dictum non eſt, nec enim ſpicæ filamentis tenuibus appenſæ levi flatu agitantur, cùm potiùs erectæ ſint, & pediculis rigidis inſideant; Verùm ob ſpicas ſquamoſas elegantes non diſſimiles, ei non immerito ſubjungitur.

Cap. III.

De Arundine.

ARundo, Græcis κάλαμος, ab *arco* dicta eſt, eo quòd citò areſcat, ut volunt Grammatici.
Arundo planta eſt inter culmiferas maxima, paniculâ lanuginoſâ, aquoſis gaudens.
His adjungimus plantas nonnullas Indicas, à Botanicis Arundines dictas ob ſimilitudinem aliquam, quibus an notæ prædictæ conveniant neſcimus.

A. 1. *Arundo vallatoria* Lob. Ger. *vulgaris paluſtris* J. B. *vulgaris ſive phragmites Dioſcoridis, κάλαμος χαρακίας Theophraſti* C. B. *Harundo vulgaris ſive vallatoria* Park. **Common Reed.**

J. B.

Obliquè geniculatam agit *radicem*, novos ſubinde ſurculos oculoſque continuo auctu protrudens, ex quibus *culmi* ſurgunt, hominis altitudinem æquantes, aut altero tanto majores, minimo digito tenuiores, geniculati, inanes: ex quorum nodis ſingulis ferè calmum involventia *folia* exeunt, rigida & aſpera nonnihil, uncias duas lata circiter, cubito longiora, venoſa. Scapus ſupremus in comatam, mollem, purpuraſcentem *jubam*, tandem villoſiorem, molliorémque, coloris cinericei rubidam, nutabundam effunditur; quæ ventis ludibrium debens ſine ſeminis ſpe abripitur, glumis videlicet caſſis contexta. [Rectiùs C. Bauhinus ſemina non conſpicua dixit.]

Naſcitur in aquis reſidibus, veluti in foſſis, palcis circa fluminum lacuum & lacuum ripas, ubivis regionum notiſſima. *Locus.*

In omnibus anno primo fiſtula latior, corpus gracilius, contra ſequentibus annis: nam increſcente corpore anguſtior fiſtula redditur. *C. B.*

Uſuis eſt ad tuguriorum tecta, itémque ad valla & ſepimenta, unde & vallatoria dicitur. *Uſus.*

De Arundinis uſibus eleganter Marcellus, cujus idcirco * verba adſcribimus, Si Arundo pro ſuis bonorumque ſuorum æſtimationem etiam maximis arboribus compareretur, nullibi quàm in ea natura liberalior fuiſſe videbitur: nec aliunde major illi meritò laus erit, quàm verò hoc fragili & inani frutice omnes ferè toto orbe gentes ad omnem fortunam & vitam inſtruxiſſe: quando una hæc ſacrificiis, epulis, theatris funebribuſque tibias multiplices dederit: Una hæc ſubinde humanas voces permittes retinet, & ad alios conſilia & cogitationes noſtras transfert: hæc una ad propulſandas injurias, & longè arcendos hoſtes militem etiam nunc in Oriente armat: & in ruſtico opere invenitur, in quo modò tuguria tegit, modò ſtoreis materiam præbet, modò vitem fulcit, modò hortum clauſum à pecore tuetur, & ne voluptati etiam deſit, aucupio per hyemem inſervit. Quæ omnes parentis omnium naturæ in frutice hoc non contemnendæ laudes ſunt. Rectè ergo Plinius, Arundines belli pacíſque experimentis neceſſarias atque etiam deliciis gratas ſcripſit. ** Lib. 1. in Dioſcor. cap. 99.*

Arundines etiam ſiſtæ & ſiccæ eandem vinculorum quoque vicem ſubeunt. Utuntur & textores cannis, ex illis inſtrumenta [illegible] conficientes pro filis glomerandis: & chirurgi oſſibus fractis colligandis adhibent.

Urinam menſéſque movere & iſchiæ ſuccurrere radicis tam ſylveſtris quàm ſativi in vino vel aqua decoctum propinatum ſcribit Matthiolus. Ejuſdem in vino decoctum furfures aufert, ſi eo caput abluatur. Eryſipelati aliiſque inflammationibus (etiam teſtium) folia virentia tuſa & impoſita medentur. Æſtivo tempore hæc per febricitantis conclave refrigerandi gratiâ ſparguntur. Maculas ex variolis relictas ſiccæ radicis cum ſero hircino & melle pari doſi delet. Sudores potenter movet medulla contuſa ſyncipiti & pedibus appoſita ſiquis in lectum ſe componat & cooperiat. Spicula aculeóſque corpore extrahit radix contrita tum per ſe, tum cum bulbis impoſita. Quæ præterea habent Veteres de Arundinis viribus apud ipſos vide. *Vires.*

2. *Arundo ſativa ſeu Donax Dioſcoridis* C. B. *Harundo Donax* Park. *Ar. maxima & hortenſis* J. B. *Arundo Cypria* Ger. **The great Spaniſh, or Cyprus Reed, or Cane.**

Radices nititur duris, longis, craſſis, contortis, nodoſis, geniculis multis, radici Chinæ ſimili, quâ tamen albior, huc hoc & illuc ſibtus humum porrectis, fibriſque auctis, quæ quotannis nova germina promunt, quæque recens nata eſitari cum grata dulcedine eſitari poſſint. *Calamus* eſt durus, firmus, vacuus, duarum cubitorum, militaris haſtæ craſſitudine, & non rarò etiam proceritate, denſis nodis diſtinctus, cortice ſquamoſo, qui facilè detrahitur, aſpero & flaveſcente veſtitus: circa quos *folia* longa, lata, craſſa, ſuperficie ob fibras copioſas aſpera, & circumferentiâ acuta, quæ membraneo cortice uſque ad medium internodium calamum veſtiûnt. *Paniculam* ſeu jubam elegantem habet, denſam, Milii modo ſparſam, mollem, & linodi celatne nutantem, & purpuraſcentem, quæ hyeme ſine ullo ſeminis veſtigio in auras abit. [*In frigidioribus fortaſſe regionibus, aut hoc incommodo ſata, Nam loco natali proprio, ubi ſponte oritur, cum ſemen producere & etiam perficiat minimè dubium eſt.*] Calami quotannis humo tenus ſecantur, ſed illæſo regerminat è radicum geniculis.

Locus. Hiſpanica dicitur quia ex Hiſpania ad nos primum delata ſit. Seritur in Italia ad colos muliebrium, & Vinearum ridicas: in Gallia ad ſepes. Noſtrates ejus calamis utuntur pro baculis & virgis piſcatoriis.

Uſus. Ex uſta hujus radice Arabes ſpodium parant, tametſi ut non neceſſario, ità non magno incommodo.

Arundinem Anglicam foliis in ſummitate diſſectis C. B. *multifidam* Park.

Pro primæ ſpeciei varietate & luſu naturæ habeo, non pro ſpecie diſtincta.

3. *Arundo ſcriptoria* J. B. Ger. *ſcriptoria atro-rubens* C. B. *Harundo minor ſive Elegia* Park.

C. B.

Radicibus & foliis eſt Donaci non abſimilibus: *calamis* concavis, craſſitie minimum digitum, vel potiùs calamum Cygni æquantibus, octo ſeu decem pedes altis, lævibus, ſplendentibus, præduris, colore foris atro-rubente, intus albo, geniculis diſtinctis, altero ab altero plus dodrante diſtantibus, quibus circuli albi faſciolis ſimiles circumjiciuntur; in aſſulas fiſſiles ubi rumpuntur.

Locus. Provenit (autore C. Bauhino) locis humidis & pinguibus in Provincia Galliæ; in Corcyra inſula & Græcia. Reperitur etiam, monente Amato, apud Hiſpanos & Italos, præcipuè apud Faventinos, circa eam vallem quam Ammonis appellant, quibus literarum characteribus pingendis, & adhuc hodie Arabes, Perſæ, Armenii, Græci & Turcæ (quibus pennæ Anſerinæ in uſu non ſunt) utuntur, unde & calami noſtri ex pennis Anſerinis aut Olorinis facti nomen obtinuerunt.

4. *Arundo farcta Rheni Bononienſis Plinio* Zanoni.

Zanoni.

Radicibus longè latéque ſub terra repens, flaveſcentibus, calami ipſius craſſitie, foramine ſeu cavitate in medio admodum parvâ pertuſa, frequentioribus tamen nodis intercepta, (è quibus fibras demittunt tenues, longas, lignoſas, Hellebori albi ſimiles) dulcibus & ſucculentis. E prædictis nodis germina prorumpunt, figurâ conica, è multis ſquamis compoſitis, quæ exſurgentes calamo in folia abeunt. *Calami* multi, teretes, graciles, lenti & plicatiles ſummum modo (Prope terram, tamen, ubi magis ſicci & pleni ſunt, facilè rumpuntur) crebris nodis diſtincti: è quorum unoquoque oriuntur *folia*, ab imo ad ſummum totum ſcapum contegentia, eleganter ſulcata, nervis ſubalbidis elevatis, quæ ex radiis viſa pulchra, tactu aſpera; anteriore parte glabra, colore argenteo ut aliarum Arundinum, multò tamen illis anguſtiora, duos circiter palmos longa. Calami iſti cavitatem intus habent anguſtam, una parte ſtrictiorem, ſummâ ampliorem, ſuntque intus candidi, cortice, qui facilè à lignea parte abſcedit, tecti, qui poſtquam deliberatur omnino viridis manet. Summi calami Menſe Auguſto in jubam ſeu paniculam terminantur ex multis parvis & plumoſis ſpicis compoſitam, dodrantalis longitudinis, coloris varii, h. e. viridis, albi & purpurei.

Locum titulus indicat.

5. *Arundo farcta vallium Ravennæ* Zanoni. *An Arundo farcta geniculata ſive ſagittalis* C. B?

Zanoni.

E radicis capite magnum *foliorum* cæſpitem emittit, duas circiter ulnas [*braccia*] longorum, anguſtorum, ut vix duos digitos tranſverſos latitudine adæquent, nervo medium percurrente albo, inferius elevato, ſupernè ſulcato, reliquo folio læte viridi. *Calami* in quatuor, quinque, imò ſex interdum aut plurium ulnarum altitudinem aſſurgunt, recti, teretes, ſolidi, & medullâ intus albâ, ſpongioſâ repleti, ſicut aut complicati neque rumpuntur, neque finduntur: nodis prope terram una parte crebrioribus, ſumma rarioribus & longiùs diſtantibus, ad dimidiam uſque ulnam: Ad quorum unumquemque *folium* ſcapum circumdans, non tamen eouſque ut margines coeant aut uniantur, parte interna læve, nervoſum, viride, in cervinum poſtea colorem tranſiens: reliqua pars folii à ſcapo disjuncta, ubi nodo adjungitur lanuginem multam argenteam obtinet: Externa ejus facies aſpera eſt, nervis rubentibus penicta; nervo craſſo, infernè viridi, longitudinem ad apicem uſque percurrente. Sunt autem hujus folia longiora & anguſtiora multò quàm reliquarum Arundinum vulgarium. Summum calamum occupat *Juba* aliarum Arundinum ſimilis, pluma alba cum purpura ſucceſſive mixta, & in ſummitate, pro floribus apicis flaveſcentes obtinens. *Radix* craſſiuſcula eſt, tuberoſa, cortice exteriore aſpero, intus ſucca, lignoſa, dura, è qua oriuntur multæ aliæ radiculæ craſſiuſculæ, longæ, undulatæ, fibrillis ſubtiliſſimis capillatæ.

Locus. In ſylvis & vallibus Ravennatibus invenit Jacobus Zanoni.

6. *Arundo farcta maxima atro-rubens* C. B. *Ar. Indica ſive farcta, craſſa & major* J. B. *Arundo Indica Cluſii* Ger.

C. B.

Calamo eſt recto, craſſo & robuſto, tereti, lævi, ſplendente, atrorubente & ſolido.

Ex India & Syria affertur.

Uſus. Uſus ejus eſt pro ſcipionibus & baculis: quos Architriclini etiam in aulis Principum argento circumtectos ubi geſtant.

7. *Arundo farcta geniculata ſive ſagittalis* C. B. *Ar. Indica ſive farcta, tenuis, ſigurata* J. B.

C. Bauhino prioris ſpecies eſt, calamo exilioribus & crebris geniculis cinctis, aliis ſimilis: ex quibus Scythæ, Arabes & Syri tela conficiunt, aliqui & pro Scipione utuntur.

Hoc genus in Italia, etiam in Rheno Bononienſi provenire autor eſt Plinius: ibidem & Amatus obſervavit. Cæterùm ſi hæc præcedentis ſpecies ſeu varietas eſt, ab Arundine Rheni Bononienſis ſuperiùs è Zanoni hiſtoria deſcripta, toto genere differt: quamvis utraq; eidem uſui inſervire potuit.

Arundinis farctæ, toxicæ, figuratæ bacillus quem vidit J. Bauhinus enodis erat, craſſitudine vitis ſurculi mediocris, ſerratis impreſſionibus eleganter donatus, quæ ſerræ eminentiores reliquâ parte, ſaturatiores ac ferè ſpadiceæ, læves, ſuperficie tenus lucentes: reliqua pars pallidior eſt; tota quoq; zonulis nigris denſo ordine poſitis cincta eſt. Lignoſa alioqui ejus eſt ſubſtantia, circa medullis ſecundùm longitudinem poroſa. Odorem nullum in ſicco & evanido fruſto deprehendimus.

Quæ Rauwolfius habet de quartâ ſpecie Arundinum vide apud * C. Bauhinum. ** In Theat. Botan.*

8. *Arundo farcta flava* C. B. *Ar. naſtos ſeu farcta, ſeu toxica, gracilis & plicatilis* J. B. *Arundo farcta* Ger.

C. B.

Calmis eſt lævibus, ſplendentibus, flavis, medullâ farctis, qui ſi parvi & graciles ſint, flecti & plicari poſſunt.

Adde è Lobelio, rectis, lignoſis, duris, farctis, craſſitudine calami aromatici, aut Arundinis ſcriptoriæ, [imò multo craſſiores vidimus] genicula duodenis, terdenis & quaterdenis pollicibus invicem diſtant. Superficies ſquamata ſerpentium dorſum æmulatur. Nec odorem, nec ſaporem habet ullum.

Quid Lobelius intelligat per ſquamatam ſuperficiem neſcimus: nondum vidimus ejuſmodi cannas. Rectiùs Rauwolfius Cannas Indicas apud nos frequentiſſimas deſcribit. Arundo (inquit) à mercatoribus ex India affertur, valdè longa, flexilis, intus farcta, foris lævis & flaveſcens, ejuſdem per totum penè craſſitiei, paucis geniculis, longè diſtantibus & vix conſpicuis, cujus duæ potiſſimùm ſpecies, major & minor. Ex majoribus robuſtiores in ſenum & imbecillium fulcra cedunt: minoribus, quæ tamen aliis formâ planè ſimiles pro telis utuntur, quæ Turcæ Serico variorum colorum involvunt.

Ex India Orientali defertur. *Locus.*

Minoris ſpeciei nunc dierum frequens uſus eſt ad cathedrarum ſedes texendas. *Uſus.*

9. *Arundo Indica verſicolor flexilis* C. B. J. B.

C. B.

Gracilior eſt & ſuccinctior Arundine Indica verſicolore ſimpliciter dicta ſeu ſequente, ad modum viminis flexile, ex quo calathi & alia multa pulcherrima conficiuntur.

In Bengala reperitur, ubi *Rota* vocant. *Locus.*

10. *Arundo Indica verſicolor* J. B. C. B. Park.

C. B.

Hæc Arundinibus Hiſpanicis craſſitie ſimiles, paulò tamen tenuior, medullâ plena, foris punctis verſicoloribus notata, haud ſecus ac ſi arte ita picta foret, quæ adhuc viridis ad ſtanni modum aut Salicis inſtar lentè inflecti poteſt.

In regno Bengalæ creſcit, & vetulis pro ſcipione inſervit.

11. *Arundo repens vel Chamæcalamus* C. B. *Arundo humilis, rara ac inuſitata* J. B. *Harundo ramoſa ſive epigeios Lugdunenſis* Park.

Lugd.

Calamus eſt, autore Lugdunenſi, humi ſparſus Graminis modo, cortice fulvo contectus, lineis ſquamatim cingentibus diſtinctus, cauliculos alios multos utrinque producens, denſa congerie ſtipatos, ſimili cortice, ſimiliterq; ſquamoſo virgatos, qui rurſum & alios gignunt, prominentium veluti nodorum, aut oculorum modo exertos, plures ſuperiore parte, quâ terram non attingit, pauciores inferiore quâ terræ inſternitur, aſpectu pulcherrima denſiſſima illa tenuium cauliculorum, ſurculórumq; congerie, cum cæteræ arundines folia tantùm hinc indè mittant, nullos autem præterea vel ſurculos, vel calamos: folium noſtræ Arundinis ſimile à nodis exoritur, ſed numeroſius magiſq; multiplex, & plures complexu involucrorum per ambitum tunicas inducit.

Hæc Arundo pumila in ſaccis magnis Coſto Arabico & Zingibere plenis aliquando reperta eſt.

12. *Arundo Indica punicea mollis* C. B. J. B.

C. B.

Arundo, vel Scirpi potiùs genus, punicei coloris & mollis, quam parumper contortam arcui pro nervo adaptant, in regno Congiano & in regno Bengalæ ad Gangem fluvium naſcitur.

13. *Arundo Indica fluitans* C. B. J. B.

C. B.

Arundineta fluitantia ſive *Trombar* in *Bali* inſula Linſchotus obſervavit: & figura ab eodem exhibetur, ut videre eſt in Ind. Orient. hiſtoria lib. 12. cap. 8.

14. *Arundo Indica volubilis* C. B. J. B.

Arundinis Indicæ admodum mirabile genus, variè ſe circum arbores vinciens & contorquens in inſula Sumatra reperitur, centum, ducentûm imò trecentûm & pluriùm orgyiarum longitudine, ità ut ejus origo ac finis vix deprehendi poſſit; quod circulis vaſariis conficiendis valdè accommodum eſt.

Hæc ad Cluſii curas poſteriores addita ſunt.

15. *Arundo Saccharina* J. B. Ger. *Arundo Saccharifera* C. B. *Harundo Saccharifera* Park. **The Sugar-cane.**

Medius inter Miliaceas atque Arundinaceas plantas videtur Saccharatus calamus. In quinque, ſex, ſeptemve pedum altitudinem aſſurgit ordinariè, exceptis foliis (quamvis viderim decem pedes longam, & ſex ſupra quinquaginta juncturis conſtantem *Marg.*) craſſitie quatuor digitorum ut plurimum; multas habet juncturas ſeu nodos, quorum quilibet circiter quatuor digitorum interſtitio diſtat ab altero: & quo magis diſtant nodi, ſeu internodia longiora ſunt, eo melior judicatur Arundo. *Folia* ſuperius multa gerit, longa, acuminata [bicubitalia ac interdum longiora, ſurſum erecta, Arundinis ſativæ anguſtiora, paluſtri Typhæ tam figurâ, quàm penitus ſimilia, ſcabra & ſecundùm longitudinem ſtriata, ſtolones amplectentia *C. B.*] Paniculam producit, poſtquam longo tempore ſteterit, aliquo modo Melicæ ſimilem [Marggravio inſtar *Vubæ*, i. e. Arundinis ſagittariæ] Color Arundinis ex viridi vergit ad flavedinem: ad nodos ex una parte albeſcit, ex altera flaveſcit, quaſi duo annuli, alter flavus, alter albus circumdarent nodum, qui ipſe elevatus eſt, & caneſcit vel nigreſcit. Medulla Arundinis ſolida, ſucculenta, dulcis, alba. *Radix* craſſa, geniculata, obliqua, & per tranſverſum ſe propagans, ad Donacis radicem accedens, ſed dulcior, ſucculentior, minuſq; lignoſa.

Locus. Arundo Saccharina ſponte oritur in utraq; India, tam Orientali quàm Occidentali. Seritur etiam alibi multis in locis, ut in inſulis Canariis, Luſitania, Hiſpania, Sicilia, Creta, Cypro.

Solum amat pingue & humidum: cujuſmodi obtinent plani campi ad fluviorum majorum ripas, qui hyeme inundantur.

Optimum tempus plantandi [in Braſilia] eſt menſe Januario vel Auguſto, aut circiter. Plantantur autem hoc modo. In terra elaborata ſulci fiunt paralleli operâ ligonis; in hos ſulcos ordine recto ponuntur Arundines, ità ut initium ſequentis attingat finem antecedentis; hoc facto talcæ hæ inhumantur. Ad ſingula internodia germina ſua protrudit hæc canna plantata, ità ut quodvis internodium det novam Arundinem.

Poſtquam ſic progerminaverit Arundo, ſingulis tribus vel quatuor menſibus, pro ratione ſoli, ab herba luxuriante purganda eſt, ne illa plus incrementi capiat quàm canna ipſa; iſq; labor tandiu repetendus donec Arundo in aliquam magnitudinem adoleverit.

Spatio octo, decem vel duodecim menſium à plantatione Arundo hæc juſtam acquirit magnitudinem, pro ratione ſoli, ita ut tunc apta ſit ad ſaccharum ex illa conficiendum.

Sacchari conficiendi modum Piſo ſic deſcribit.

Sacchari conficiendi modus. Cannæ maturæ factæ circa fundum, ac in ipſo geniculo abſcinduntur, quòd in eo aqueus quidam humor contineatur. Mox amputatæ, frondibuſque quibus maximam partem veſtiuntur reſectis, in faſciculos coguntur, & curribus imponuntur.

Molendina tribus graviſſimis axibus, [erectis] ex ſolidiſſimo ligno confectis, circuliſq; ferreis obductis nituntur; inter quos arundo continenter inſerta, & Axium ſe contingentium anguſtiâ compreſſa, liquorem fundit dulciſſimum. Molæ vel aquâ, vel jumentis verſantur. Illæ aquæ longiſſimo canale deductæ, lapſu impetuoſo ex alto in ſuperiores eximiæ magnitudinis lintres decidentis vi circumaguntur, hæ boum aut equorum operâ, quorum contentione exactiùs & fideliùs Canna exprimitur.

Cæterùm liquor hic, qui in Saccharum ipſum poſtea abit, ad 24 duntaxat horas durat, mòxq; aceſcit, & ad conficiendum Saccharum prorſus fit inidoneus, ſed ſi diutiùs ferveat bonum inde naſcitur acetum.

Axes aſſerêſq;, per quos ſuccus fluit, tum & alveus per quem decidit bis ſpatio 24 horarum, vel una Tareffa (Tareffa eſt ſpatium terræ cujus quadra viginti circiter eſt paſſuum, & tot cannas profert quot per diem naturalem meti poſſunt) lavari debent.

Canna primò à tergo axium excepta vicino denuo immittitur, ut ſiquid ſucci in ea ſit reliquum penitus exprimatur, tunc *Bagaſſe* vocatum, quod tanquam inutile excrementum igne abſumitur.

Succus, quem *Caldo* vocant Hiſpani, per canales & ductus ligneos in ampliſſimos æneos cacabos derivatur, in quibus continenter, nunc vehementiùs, nunc leniùs, toto quo molæ agitantur tempore ferveſcit, frigidæque aſperſione intenſior ebullitio coercetur, ut ſubſtantia minùs conſumatur. Ab hoc ſucco in primo aheno conſiſtente, modicóque ſubſtracto igne, paulò feculentior & copioſior ſpuma aufertur, vocaturq; *Cagaſſa*, quæ ſolis pecoribus eſcam porciſq; ſuppeditat.

Sublatâ *Cagaſſa* liquor ſive *Caldo* in proximum ahenum, *Caldera de melar* Luſitanis, effunditur, in quo coquitur & purgandi cochleari, crebris foraminibus pertuſo à ſordibus liberatur. Ut expeditiùs immunditiem ſecernat, forte quoddam lixivium affunditur. Hæc per linteum percolantur, ac tandem ſuccus eo pacto noviſſimum excrementum, ſiquod habet, deponit. Hæ feces mancipiis victum ſufficiunt. Vinum quoq; exinde, vulgò *Garapa* dictum, conficiunt, intermiſcendo aquam, quod avidiſſime appetunt incolæ. *Rum* aliqui vocant.

Porro

Porro minores qui ſubſequuntur Cacabi, *Tachas* appellant, alii ſunt ad concutiendum, alii ad coquendum parati: in quibus ſuccus jam dictus tantiſper condenſatur, donec Serapii, & mox Sacchari conſiſtentiam acquirat. Adhuc vehementi & aſſiduo labore, primùm in majoribus, tum minoribus ahenis inter coquendum capaciſſimis cochlearibus agitatur quaterq; & ad altitudinem viginti plus minus pedum attollitur, unde rurſus in vaſa prolabatur.

In cacabis minoribus ob ignem intenſiſſimum vehementioris ebullitionis habenda eſt ratio, ſtatutiſq; temporibus olei modicum guttatim inſtillatur, ne ignis vehementiâ Saccharum aliquid detrimenti capiat.

Obſervatu dignum eſt, Si oleum majoribus inderetur ahenis, in quibus liquor, primo *Caldo* dictus, purificatur, Saccharo conficiendo planè foret ineptus. Viciſſim ſi minoribus lixivium ſicut majoribus infundatur, æquè impoſſibile Saccharum conficere. Si denique momentum ſucci Limonii vel acidi quid injiciatur, Sacchari conſiſtentiam nunquam acquiret.

Formæ porro fictiles innumeræ, quando ſuccum fluidum acceperunt, ordine aſſeribus perforatis in ampliſſimis ædibus (*Caſa de purgar* vulgo) imponuntur, mox ſuperimpoſita luto humefacto, dicta vaſa à melle, quod ſubfuſco antea colore Saccharum tingebat, repurgantur. E formis excuſſum candidum à nigricante, *Maſcovado* dicto, ſeparatur, & in fruſta redactum Soli ſereno exponitur, probéq; exſiccatur donec ciſtis recondatur.

Marggravius Sacchari conficiendi methodum & proceſſum fusiùs quidem ſed & confuſiùs deſcribit, quem ſi placet conſule, ut & Franc. Hernandez qui non minùs confuſus eſt. Videatur etiam *D. Hughes* Angli tractatus Anglicè conſcriptus *Medicus Americanus dictus*, & *D. Ligon* Hiſtoria Inſulæ *Barbado's* dictæ.

Lutum, quo utuntur in Anglia ad Mel Saccharinum *Meloſſes* dictum præcipitandum, vel idem eſt ei quo ad fiſtulas Nicotianæ fumo hauriendo deſtinatas conficiendas utuntur, vel ſimillimum. Lutum aquâ temperatum Saccharo in formas infuſo ſuperimponitur operculi modo. Aqua è luto defluens & per maſſam tranſiens Saccharum in granula cogit & condenſat, mel unà ſecum devehens eluit & expurgat, ut in Saccharo coquendo & purgando exercitati quidam opinantur. Rectène hi an ſecus ſentiant mihi non conſtat: illud autem experientiâ certum affirmat Marggravius, nec aquam ſolam, nec limum ſeu lutum ſolum Saccharum purgare, ſed utramque junctam: nam ſeorſim quælibet materia illud corrumperet. Cæterum Lutum ad Saccharum dealbandum utile eſſe Gallinarum indicio compertum aiunt, quæ cùm lutoſis pedibus fortè Saccharum calcâſſent, & argillâ infeciſſent, deprehenſum fuit partes illas lætiùs candicare, quas contigerat argilla.

Sacchari facultates & uſus in cibo & medicina, quin & præparationum modi adeo numeroſi ſunt ut ſingulos recenſere & accuratiùs expendere vel juſtum volumen requireret. Sic breviter C. Bauhinus, *Vires & Uſus.*

Uſus ejus ad condimenta, obſonia, & alimentorum ſapores edulcorandos, ingratos, etiam inſipidos ſuaviores reddendos; imò nullum nunc epulum magnificum, vix quotidianus victus, ſine Saccharo placet. Acria ſiquidem lenit, acida retundit, auſtera palato gratiora efficit, & ſaporibus omnibus majorem gratiam conciliat. Equidem cum aliis cibis moderatè ſumptum ſatis laudabile alimentum ſubminiſtrat: colorem floridum reddit, urinam provocat, & alvum movet & id ſua dulcedine ac lentore præſtat: in nonnullis concoctionem promovet, ſi poſt largiùs aſſumptum cibum parum ejus in fine comedant: ſed ſi largiùs ſumatur, capitis dolorem excitat, quia difficulter, & quidem melle difficiliùs concoquitur. Verùm & piſtores & coqui in frequentiſſimo uſu habent: placentas inde & maſſas panis (ut vocant) effingunt ac torrent: omnis generis animalia & aves & piſces & quadrupedes ex eo ſcitè efformant, vel integra, vel eorum partes, iiſ coloribus ſucantes, ut vera eſſe videantur: ſic & fructus omnis generis, naturalibus ſimiles & formâ & colore concinnant: in ſummo Saccharum non aliter quàm farinam in omnem formam componunt.

Sic & Aromatarii ipſa aromata ut Cinnamomum, fructus ſeu nucleos Pineos, Amygdalas, Avellanas, Piſtacia; ſeminum varia genera, Coriandrum, Aniſum, Fœniculum, Carum, Papaver album, illo, modò corticis craſſitudine, modò cutis tenuitate, contegunt & includunt.

Quin & innumera bellaria, dulciaria, ſcitamenta ad menſas ſecundas inſtruendas ex omni genere fructibus cum Saccharo conditis liquidâ & ſicca formâ parari ſolent.

Nec minùs frequens eſt Sacchari uſus in Officinis, ad Syruporum, Conſervarum, Conditorum, Electuariorum, Tabellarum & aliorum confectionem.

Eſt autem Sacchari in medicamentis componendis ut & Mellis triplex uſus, 1. ſiccitate & lentore ſuo conſervare; imò Saccharum Salis quoddam genus eſt, unde à nonnullis Sal Indicus dicitur, eodémque modo quo Sal corpora conſervat: 2. ſiccitate eadem abſtergere: 3. ſapore dulci condire: & hoc cùm ſuavius ſit melle, condimenti gratia ſæpe additur: nonnunquam quibuſdam medicamentis præter Saccharum, & Mel, ut magis abſtergat, admiſcetur.

Notandum, rectè à multis fieri dum Saccharum melli in medicamentis quæ mulieribus exhibentur, ſubſtituunt; ſiquidem mel utero valdè inimicum eſt.

Tandem è Saccharo cum aqua fontana, cum pulpa variorum fructuum, Prunorum, Ceraſorum, Citriorum, Groſſularum, Ribium, &c. varia potuum genera parantur, quibus enumerandis & deſcribendis immorari operæ pretium non ducimus.

Antiquiores medici qui ſuperiore ſeculo vixerunt unanimi ferè conſenſu Saccharum ad pectoris & pulmonum vitia, raucedinem, tuſſim, gutturis aſperitatem, lateris & thoracis ulcera commendant. Cæterum apud nos in Anglia non ita pridem in crimen adduci, & nigerâ infamiâ laborare cœpit, medicis tum * noſtratibus, tum extraneis Scorbuti & Tabis popularium morborum præter ſolitum graſſantium nuperas ſtrias, immoderato in cibis & potu Sacchari uſui imputantibus. Et ne quis hoc indulgeri potiùs aëris conſtitutioni eas partes deberi ſuſpicetur; in Inſulis (enim) regioni calida * Dr. Willis & Simon Paulli.

eſt

eo eandem rationem, Tabes epidemica facta eſt. Luſitani enim plus Sacchari conſumunt quàm quævis alia gens præter Anglos.

De Scorbuto autem iidem antiquiores quos diximus medici cum recentioribus conſentiunt, eum à Sacchari nimio uſu produci, cùm dentibus valdè nocuum, nec eos nigros duntaxat reddere, ſed & putreſcere & vacillare & excidere facere Saccharum ſcribant, quæ certa Scorbuti ſigna & ſymptomata ſunt. Saccharum enim ſalem acidum & maximè corroſivum continere ex deſtillatione patet. Scorbutus autem Sali fixo in ſanguine redundanti debetur, proinde iis quæ Sale volatili abundant ſanatur.

16. *Arundo graminea aculeata* Alpin. exot. Park.

In Creta inſula, locis præſertim humidis, naſcitur, ſupra terram ſerpens, miræ longitudinis, [plus quinque cubitis] multis *ramis* calamos æmulantibus, ab una radice exeuntibus, digiti craſſitie, rotundis, arundinaceis, geniculatis, inter quos medius, cæteris tanquam *caudex*, craſſior eſt & longior, qui hinc inde intervallis ... à ſingulis geniculis *caules* producit longos, graciles, geniculatos, quorum majores ex una parte à ſingulis etiam geniculis cauliculos parvos, graciles, quatuor numero, vel etiam ad ſummum ſex, itidem promunt, qui à ſingulis geniculis *folia* utrinque emittunt, inferiùs lata (quâ latitudine undique calamum à geniculo ad geniculum veſtiendo occulunt) & ſuperiùs gracilia, parva, graminea, dura, ſpinarum modo in duros aculeos deſinentia; ex quo hæc planta tota aculeis multis inſtar ſpinarum horret. Caules enim alii omnes à radice prodeuntes eodem modo & ſurculos producunt, & ad folia ſe habent. Planta ſterilis ex toto eſt, neque florem, neque fructum, neque ſemina producens. *Hæc mihi viva perſuaſerit Alpinus.* Nititur brevi radice, digiti pollicis craſſitie, à qua pauculæ radiculæ, itidem breves, fibroſæ, exeunt.

Calamis duris ad Arundinaceam potiùs ſubſtantiam quàm ad Gramineam accedit hæc planta: foliis è contra magis ad Gramen quàm ad Arundinem.

CAP. IV.

De Gramine paniculato arundinaceo aliiſque aquaticis.

A. 1. *Gramen harundinaceum aquaticum* Park. *aquaticum majus* Ger. emac. *paniculatum aquaticum latifolium* C. B. *Item Gr. paluſtre paniculatum altiſſimum* ejuſdem. *majus aquaticum Lobelii* J. B. Great water reed graſs.

Lob.

INter gramina vulgaris notitiæ eſt iſtud (inquit Lobelius) copioſiùſque reperitur ad aquas & rivos in Gallia, Anglia, Germania, Italia & Belgio, potiſſimùm verò in Batavia, ubi etiam ſecatur optimo pabulo vaccarum. *Folia* habet pollicem lata, ſeſquicubitum aut cubitos duos longa: culmis quatuor aut quinque pedum altitudine eſt: *panicula* milliacea: *radix* fibroſa. Ex inferioribus culmi geniculis intra aquas fibras frequentes emittere animadvertimus.

Locus. Verè ſcribit Lobelius, in Anglia copioſè reperiri ad aquas & rivos.

Huic idem eſſe ſuſpicatur J. Bauhinus Gramen aquaticum harundinaceum paniculatum *Tab.* i. e. Gramen paluſtre paniculatum altiſſimum *C. B.* cum quo & nos ſentimus.

2. *Gramen arundinaceum ramoſum, plumoſum album* C. Bauhini *J. B.*

J. B.

Radice & *foliis* eſt arundinaceis, & in arundinis altitudinem excreſcit: *caule* anguloſo, albo *paniculam* arundinaceam, ramoſam, palmarem, albam, mollem, ſplendentem inſtar Serici albi ſuſtinet.

Locus. Non longè Monſpelio circa *Perauls* & Magalonam reperitur (inquit C. Bauhinus) ubi & nos quoque illud obſervavimus.

A. 3. *Gramen arundinaceum acerosâ glumâ noſtras* Park. Great Reed graſs, with chaffy heads.

Radicibus geniculatis, è geniculis fibras albas, innumeris fibrillis capillatas emittentibus, in ſerpit & ſe propagat. *Culmus* exſurgit Arundinaceus, humanam altitudinem non rarò ſuperantibus, crebris geniculis, [ſex ſeptémve] intercepta, ad quos *folia*, poſtquam à culmo, quem ima ſui parte involvunt, receſſerint unciam aut ſeſcunciam lata, dodrantem longa, glauca, ſupina parte glabra & plana, pronâ ſi deorſum digitos ducas aſperitatem aliquam ſentias, ſummâ Arundinaceum planè æmula. Faſtigium occupat *Spica* ſeu potius panicula non multùm ſparſa, plerunque purpuraſcens, interdum albicans, ſeſquipalmaris aut longior, glumis acerosis Graminis aſperi ferè ſimilibus conſtans.

Locus. Ad fluviorum ripas nullibi non obvium eſt, foſſis paluſtribus frequens.

4. *Gramen arundinaceum Calamagroſtis dictum, ſpica multiplici* C. B. *Gramen Calamagroſtis Lobelii* J. B. *Calamagroſtis ſive gramen harundinaceum majus* Park. *harundinaceum paniculatum* Ger. **Reed-graſs, with a manifold ſpike.**

Lob.

Babylonio apprimè reſpondet, ac quàm caninum Gramen altero tanto majus eſt, *calamis & foliis* rigidioribus, ſcabris, quibus ad harundinem vallatoriam non parùm accedit; *radice* geniculata, alba, promiſſiore & longo reptatu vagatâ, compreſſiore tamen & craſſiore, Canario gramini ſimili, ſed vallatoriam æquante: ſpicata Panici aut Sorghi comoſa lanugine.

Icon Lobelii (ut rectè J. Bauhinus) non reſpondet deſcriptioni: at optimè plantæ à nobis obſervatæ, in arenoſis maris littoribus, circa Magallonam, non longè à Monſpelio copioſè naſcenti. *Locus.*

Pabulo haud cedit (inquit Lobelius) niſi multùm eſurient, & penuriâ melioris admodùm laborent veterina, nec eo greges veſcuntur, quippe quibus non modò ingratiſſimum, verùm etiam maciem, ſitim & tabem conciliare creditur, linguam & œſophagum vulnerare & arctare, ſanguinem in ventriculum elicere unde tumefactio & inflammatio & mors plerunque ſubſequitur. Quòd ſi Babylone ſuit natum, ubi id maleficium adferre proditur, ſiccius & rigidius, grex verò imbecillior & alvo duriore, minùs mirum illius eſu jumenta illic enecari. *Vires.*

C. Bauhinus huc refert Gramen harundinaceum majus *Tab. Ger.* J. Bauhinus fatetur deſcriptiones ambas convenire, quamvis figuræ ſint diverſæ, Lobelii autem iconi non reſpondet deſcriptioni, ut modò diximus.

Gramen Arundinaceum ſpicatum *C. B.* harundin. minus *Tab. Ger.* non aliter à præcedente differt quàm quod per omnia minus ſit & ſpica ſimplici oblonga. *Gr. Arundinaceum minus.*

5. *Gramen harundinaceum enode* J. B. *arundinaceum enode majus montanum* C. B. *Scirpi primum genus* Trag. *Calamagroſtis montana enodis, ſive Scirpus primus Tragi* Park.

J. B.

Inter *folia* bicubitalia, ſemuncià anguſtiora, rigida, ex *radice* fibris validis craſſiſque, fundata *calamus* ſurgit teres, homine procerior, cavus, enodis, nudus: In faſtigio ſummo *paniculæ* palmo longiores, in tenues *ſpicas* deſinentes, rubentes à ſe invicem interdum longè diſſitas.

Copioſè provenit propè pagum *Colombier ſavoyenſem* & in ſylvis inter *Lore* & *Lemont*: item in monte propè *Kreutzach* & *Lourach*, ac in monte Salevæ, in dumetis & humidis. *J. B.* In altiſſimis aſperis & humectis ſylvis, necnon ſub Juniperorum fruticibus apud Mediomatrices naſcitur. *Trag.* *Locus.*

Junio menſe caules emittit, qui Auguſto flaceſcere incipiunt, ac firmi planè & rugoſi evadunt. Qui de caulis à ruſticis mulierculis leguntur, quibus caſeos recentes & prædurandos in aere ſiccandos imponunt: ſed & ex iis naſſæ piſcatorum conficiuntur. *Tempus.*

6. *Gramen harundinaceum enode minus* J. B. *arundinaceum enode minus Sylvaticum* C. B. *Calamagroſtis montana enodis ſive Scirpi alterum genus Tragi* Park.

Multo tenuius, brevius & magis exiguum eſt præcedente. Thalio Junci Lychnanthemi ſpecies media, Juncus [illegible] caulis major dicenda, ſtylos continens multo tenuiores teretéſque, ſed non ità perpendiculari rectitudine ſe attollentes, palmo longiores, brevem & vix uncialem ſpadicei coloris ſpicam exhibentes. Bonnenburgo familiaris eſt.

Ex hoc nonnulli pileos quibus æſtate adverſus Solis radios & calorem utuntur, conficere ſolent. *Uſus.*

A. 7. *Gramen aquaticum cum longiſſima panicula* J. B. *fluviatile* Ger. emac. Park. *aquaticum fluitans multiplici ſpica* C. B. **Flote-graſs.**

J. B.

Calami craſſiuſculi, bicubitales, fibris è geniculis demiſſis radicantur, crebris geniculis nodoſi, & ad nodos foliis amicti latiuſculis, dodrantalibus & longioribus, mollibus, vaginâ longâ calamum complexis; à medio verò ſummo tenus gracileſcunt culmi, paniculam cubitalem & minores numeroſas proferentes, quarum ſingulares unciam aut ſeſcunciam æquant graciles, alternis glumarum non ariſtatarum ſitu contextæ: ſingulæ glumæ circa margines cinereæ ſunt aut potiùs argenteæ, ut ſpicæ verſicolores ex viridi & incano colore appareant. Radix plurimis fibris albis conſtat.

Ubique in rivulis & foſſis aquoſis cernitur. *Locus.*

A. 8. *Gramen paniculatum aquaticum minus. Gr. Miliaceum fluitans ſuavis ſaporis* D. Merret. **The leſſer Water-graſs, with fine panicles.** *An Gramen caninum ſupinum paniculatum dulce* C. B. J. B?

C. Bauhinus ſic deſcribit, Ex *radice* oblonga, capillata & nigra, *folia* pauca, lævia, viridia, anguſta, unciarum trium vel quatuor longa, prodeunt: inter quæ *calamus* tenuis, internodiis diſtinctus, foliis paucis, oblongis cinctus, parte inferiore ſupinus, mox palmum longus, erigitur, & paniculam tenuem, albam, glumis exiguis donatam ſuſtinet.

Agris Londinenſibus udis gaudet, unde Lobelius ad C. Bauhinum Graminis dulcis nomine miſit. *Locus.*

9. *Gramen ſtriatum* Ger. Park. *ſive pictum* J. B. *paniculatum folio variegato* C. B. **Striped graſs, Ladies ribband.**

In hortis ut delicias quæritur foliorum grata varietas, quæ Arundinacei minoris, rigore tamen non æqualia, ſed in albis & è viridi glaucis alternatim virgata ſunt. *Paniculæ* ſummis culmis faſti-

nex palmares, candicantes, aceroſas, mediocriter divulſas. Pro radice fibris nititur. In foliis hujuſce plantæ triplex interdum color cernitur, albus, viridis & purpureus.

10. *Gramen Arundinaceum maritimum aculeatiſſimum* C. B.

Hoc radice eſt fibris capillata, *caule* cubitali, Arundinis modo viridi, geniculato & ſtriato: *foliis* alternatim ut in Arundine prodeuntibus, uncias quinque ſuperantibus, arundinaceis, in aculeatum & atrociter pungentem apicem ſinentibus: Caulem non vidimus.

Lob. In maritimis Monſpelii provenit.

11. *Calamagroſtis altera Norvegica* Park.

Præcedentem [Graminis Arundinacei majoris] magnitudinem non aſſequitur, durus tamen & aſperius eſt tum culmo, tum foliis. Juba in ſummo amplior eſt magiſque ſparſa, tactu etiam aſperior. Radix ſimiliter plurimis oblongis fibris ſeu filamentis conſtat.

12. *Calamagroſtis noſtras ſylvæ S. Joannis* Park.

Caule & foliis Gramen tomentoſum nonnihil refert: *culmi* tamen duobus tribuſve articulis intercepti ſunt, duos treſve cubitos alti; *foliis* anguſtioribus, acutioribus, duos propemodum cubitos longis, & nonnihil etiam ſtriatis. *Panicula* pedem aut amplius longa, in multas oblongas ſpicas diviſa, ſericea inſtar mollis, & purpureo-obſoleto colore ſplendentes. *Radix* alba, fibris craſſis, ſub terra interdum repens.

13. *Calamagroſtis tenuiore panicula* Park.

Folia emittit longa, anguſta, præcedentibus nonnihil leniora & tactu molliora, quæ tamen juncturam non attingunt. *Panicula* erectior, ſpicis brevioribus & denſioribus magiſque compactis & conſtipatis capitulis ſeu ſpicis compoſita, ab uno tamen latere nonnihil compreſſis, floſculis ſeu apicibus ex luteo purpureis. *Radices* ſubſunt parvæ, fibroſæ. Paniculæ interdum longiores & anguſtiores obſervantur.

14. *Gramen Arundinaceum maximum Rupenenſe* Park.

Culmo craſſo, robuſto ad humanam altitudinem aſſurgit, ad ſummum uſque articulato, *foliis* circiter longis, latiuſculis, duris, aſperis, ſtriatis, inferioribus tamen minoribus. Verſus ſummos caules una cum foliis ſeu ex eorundem ſinubus exeunt paniculæ acroſæ multæ, longis & tenuibus pediculis inſidentes: Panicula una pedem & amplius longa eſt. Radix in paluſtribus & foſſis aquoſis longè latèque repit circa *S. Joannem de Luce*, ubi ſponte oritur.

15. *Gramen Arundinaceum ſericea molliore ſpica* Park.

Præcedenti [Gr. Arund. aceroſa gluma noſtrati] nonnihil ſimile eſt, ſed minus, anguſtioribus & brevioribus *foliis*; culmis humilioribus, articulis & foliis paucis donatis. Paniculæ Schœnanthi & Calamagroſtidi nonnihil ſimiles, in pappum abeunt, qui venti arbitrio fertur. *Radices* fibris multis, tenuibus, longis, ad caput junctis conſtant.

CAP. V.

De Gramine Miliaceo.

A. 1. *Gramen miliaceum* Lob. Ger. J. B. *ſylvaticum, panicula miliacea ſparſa* C. B. *Gr. miliaceum vulgare* Park. **Millet-graſs.**

AGroſtim veram ſpicæ ſimile eſt admodum culmo & radice (inquit Lobelius) ſed panicula miliacea.

C. Bauhinus ita deſcribit, *Radice* eſt ſatis craſſa, rubeſcente, multis fibris longis capillata: ex qua *culmi* plures rotundi, læves, ſtriati, geniculati, bicubitales, cum foliis viridibus, oblongis, ſtriatis exurgunt: paniculam habet Miliaceam, pedalem, ramoſam, glumis exiguis donatam.

Oſtendit nobis D. *Tancr. Robinſon* Graminis miliacei ſpeciem à D. *Doody*, peritiſſimo Botanico & Pharmacopœo Londinenſi obſervatam in ſylvulis ad latera montium circa Londinum, quæ hæc forte eadem eſt: Aſſurgit ad altitudinem tricubitalem, *culmo* ſatis gracili, quatuor vel quinis geniculis intercepto, longis internodiis. Ad ſingula genicula, ut in omnibus ferè graminibus, ſingula *folia* culmum amplexu obvolvunt, à quo poſtquam receſſerint ad ſeſquipalmarem & majorem longitudinem extenduntur, latitudine ſemunciali. *Panicula* in ſummo ſeſquipalmaris, ſparſa, è loculis pluribus minutis ſquamoſis compoſita. *Semina* ad Milii ſeu Phalaridis accedunt, longiuſcula, è viridi albicantia, lucida, Miliacea minora.

2. *Gramen*

2. *Gramen montanum paniculâ miliaceâ ſparſâ* C. B. prod. & theat. *Miliaceum alterum* Park.

C. B. prod.

Ex *radice* fibroſa, rufeſcente *folia* pauca, anguſta, uncias quatuor vel quinq; longa, una cum *culmo* tenuiſſimo cubitali, uno alteróve folio veſtito exurgunt, in cujus ſummo panicula ſparſa, ex locuſtis minutiſſimis compoſita.

In monte Crentzacenſi provenit.

3. *Gramen arundinaceum paniculâ miliaceâ C. Bauhini* J. B. Park.

C. B.

Ex *radicibus* fibroſis albis unus & alter culmus cubitalis exurgit, quem parte inferiore *folia* Arundinacea unciarum trium cingunt, ad partem ſupernam, duobus nodis diſtinctam, folia duo anguſtiora longioráq; veſtiunt: in cujus ſummo *panicula* trium unciarum, Milii paniculæ ſimilis.

In agro Patavino reperitur, & à Gramine miliaceo à Lobelio propoſito planè diverſum eſt. *Locus.*

Cap. VI.

De Gramine Sorghino.

1. *Gramen Sorghi effigie Lobelii* J. B. *Gr. Sorghinum* Ger. Park. *Gr. Sorghi paniculâ erectum* C. B.

C. B. Theat.

AD ſeſquipedalem ſurgit altitudinem, *foliis* parvis, latis. Semen & ſpicæ Sorghi ſimiles. Lobelius Gramen ſonorum Flandrorum appellat, quia pueri ex ejus calamis fiſtulas efficiunt.

C. Bauhinus ſic deſcribit, Ex *radice* parva fibroſa *culmus* exſurgit cubitalis, geniculatus, *foliis* paucis, acutiſſimis veſtitus: *paniculam* habet Sorghi effigie, ex utriculis pluribus, aliquibus in ariſtam finientibus, compoſitam, quibus *ſemen* album, ſplendénſq; includitur.

In agris ſiccioribus & incultis reperitur. *Locus.*

2. *Gramen arundinaceum Sorghi paniculâ ſparſa* C. B. Theat. *Gr. Sorghinum alterum* Park.

C. B. Theat.

Hoc *culmis* eſt cavis, magna parte inclinatis, ità ut capillaribus radicibus terræ affigantur, qui per folia (quæ longiora & anguſtiora quàm in priore) velut per tubum tranſeunt, & in ſummo *paniculam* ferè palmarem, ſparſam, parvis utriculis donatam ſuſtinent.

Cap. VII.

A. *Gramen ſegetum paniculâ ſpeciosâ* Park. *ſegetum altiſſimum paniculâ ſparſâ* C. B. *Gramen capillatum* J. B. *ſegetale* Ger. **The fair panicled Corn grass, or Bent-grass.**

PLures ex fibroſis radiculis tollit *culmos* cubitales, bicubitales & altiores, aliàs ex viridi in luteum languentes, aliàs rubentes, duobus plerunq;, interdum tribus, geniculis interceptos, ad quos *folia* longiſſimâ vaginâ ſtipulam involventia, & poſtquam à culmo abſceſſerint in dodrantalem aut pedalem longitudinem producta. Summum cacumen in *jubam* explicatur pedalem circiter, atque Arundinaceam: paniculæ ex intervallis radiatim diſponuntur, nunc flaveſcentes, nunc viridantes, ſæpius rubentes, ſerici inſtar ſplendentes; in tenuium pedicellorum ſtaminulis, thecuilis puſillis ſemen claudentes minutum, ſubfulvum, acere molli, capillari & obtuſum ferè fugiente donatum. Locuſtellæ paniculas componentes perexiguæ ſunt, *glumis* purpureis utrinq; bifidi. *Folia* è radice denſis ceſpitibus oriuntur, ſuntq; in lætiore ſolo cubitum longa, anguſta, obſcurè viridia, pulchrè ſtriata ſtriis plurimis, tenuibus, ſecundùm longitudinem decurrentibus, aſperiora quàm quodvis aliud gramen nobis obſervatum, quod facilè percipitur, ſi digiti deorſum ducantur.

Inter ſegetes, locis præſertim humidioribus invenitur, nec rarò in ſylvis & paſcuis locis aquoſis. *Locus.*

Ex hujus culmis cum paniculis ſeriatim funiculo vel junco connexis ruſtici craticulas quaſdam conficiunt, Anglicè **Bents** dictas, quibus æſtivo tempore caminos ornare ſolent. Huic uſui adhibetur etiam Gramen agrorum venti ſpicâ *Lob.* teſte Johnſono apud Gerardum, & Gram. criſtatum, teſte Lobelio in *Adv. part. alt.* *Uſus.*

Cap.

Cap. VIII.

De Gramine nodoſo.

A. 1. *Gramen caninum nodoſum* Ger. *nodoſum* J. B. *can. nodoſum bulboſum vulgare* Park. *nodoſum 1. ſeu Avenaceâ paniculâ* C. B. Knotty rooted Dogs-graſs.

FOlia hujus lata, pilis deſtituta, nonnihil tamen aſpera ſentiuntur, ſi in contrarium partem, ſeu deorſum à ſummo ad imum digiti ducantur. Quæ ad caulis nodos oriuntur, culmum ad alterum ferè nodum involvunt, deinde dilatata abſcedunt, ſeſcunciam ferè lata, palmum longa. *Culmi* bicubitales & altiores *paniculam* in ſummo geſtant bipalmarem, nonnihil ſparſam, non rarò etiam deorſum nutantem, vel ſaltem ad unum latus flexam, locuſtis avenaceis minuſculis compoſitam, glumis argenteo nitore ſplendentibus cum mixtura quadam purpuræ. Singulæ autem locuſtæ ſingulis ariſtis purpureis, brevibus, mollicellis prædita ſunt. *Radices* bulbis catenatis tuberoſis, creberrimis fibris longis capillacæ, ſapore parùm ſubacido.

Locus. Naſcitur in ſegetibus, non rarò etiam in agrorum marginibus ad ſepes; in dumetis quoque frequens.

Vires. Saporis amari & acerbi ſunt radices, quare valentiùs obſtructiones expedire, & urinam ciere aiunt quàm vulgare. Herba, inquit Marcellus, quæ Gramen dicitur, nodorum 27, in vino ad medias decocta & expreſſa, atque colata, potuique ſtrangurioſo ex vini cyatho uno mixta data, adeò potenter ſuccurrit, ut ubi ſine tormento urinam facere cœperit, dari non oporteat: ſed febricitantibus ex aqua ſola dabitur. Ex quibus verbis apparet nodoſum illud Gramen apud Veteres pro Gramine propriè dicto ſeu Agroſti habitum, & adverſus calculum & Veſicæ morbos commendatum quoq; fuiſſe. *J. B.*

C. B. 2. *Gramen gemmeum ſeu nodoſum alterum* C. B. J. B. *Perlara vulgi* Cæſalp.

Prædicti ſpecies eſt, radicibus gemmeis rotundioribus, unionum inſtar candidis, quatuor aut quinq; ſimul, ac ſi ſtylo eſſent transfixæ, junctis: *culmis* cubitalibus, geniculatis, *foliis* Tritici, panicula ſimili Milii, ſeminibus Avenæ, ſed brevioribus & tenuioribus ariſtis ut Oryzæ. Graminis modo radice propagatur.

Locus. Circa Patavium in montibus Euganeis legit C. Bauhinus.

Cap. IX.

De Gramine paniculato pratenſi & arvenſi.

1. *Gramen Avenaceum pratenſe elatius, paniculâ flaveſcente, locuſtis parvis.* Meadow-graſs, with a yellowiſh panicle.

DUorum nonnunquam pedum altitudinem aſſequitur. *Culmi* graciles, geniculati, ſubhirſuti: *Folia* anguſta, ex utraque parte hirſuta. *Panicula* in ſummo caule ſparſa, non tamen deorſum nutans, trium digitorum longitudine, pallidè viridis ſeu flaveſcens è locuſtis parvis compoſita. Singulæ autem locuſtæ duas habent ariſtas, ità ut bifurcæ appareant.

Locus. In pratis & paſcuis ſatis frequens occurrit, & æſtate paniculam explicat. An deſcriptum ſit ab aliis mihi non conſtat.

A. 2. *Gramen agrorum Lobelii* J. B. *agrorum venti ſpicâ* Park. *Arundinaceum* Ger. *ſegetum paniculâ Arundinaceâ* C. B. Corn-field graſs, or Bent.

Lob. Agrorum venti ſpicam dicimus (inquit Lobelius) quòd *ſpicam* habeat latam, comoſam, parſam, & à ventis communiter in alterum agitatam latus. *Folia* aliòqui & radice magnitudine ferè æquale eſt ſegetum gramini. Juba certèrum Miliacei graminis jubæ haud abſimilis eſt.

Locus. Inter ſegetes aliquoties obſervavimus, v. g. in agro prope Notinghamiam eundo ab Abbeia oppido, necnon propè *Barton mills* in Suffolcia. Attulit Th. Willisellus collectum circa Londinum.

A. 3. *Gramen pratenſe minus ſeu vulgatiſſimum.* An *Gram. paniculatum minus album & rubrum* J. B? *Gr. pratenſe paniculatum minus* C. B? *prat. minimum album & rubrum* Park? The moſt common Meadow-graſs.

Fibris albentibus, tenuibus, numeroſis terram firmiter apprehendit, & novas aſſiduè ex ambitu aggerminans, germinis, emittens propaginibus ſe dilatat, & denſo ceſpite ſolum occupat. *Folia* in palmum longa, anguſta, ſubviridia, glabra, tenera & ſucculenta. *Culmi* ſemipedales aut dodrantales, tribus aut quatuor geniculis intercepti, non nudi & firmi, ſed plerunq; tamen verſus paniculam inclinati, ſtatim geniculis curvi, paniculam in ſummo geſtant ſparſam, non tamen propendentem, unam præcipuè partem ſpectantem, cujus portiunculæ ſeu paniculæ ſingulares è duplici

glumarum

glumarum ſquamatim incumbentium, non ariſtatarum verſû compoſitæ, non multum diſſimiles ſunt paniculis Graminis tremuli minoris. Tenerum & ſucculentum eſt hoc genus, graciliſſimumq; bobus & jumentis pabulum, quo impensè delectantur & pingueſcunt.

Pingue ſolum amat, nec quantivis conculcatum aſpernatur, ideóque ad ſemitas & agrorum limites perſæpe reperitur. Vere in culmum abit, & paniculam explicat, & deinceps per totam æſtatem. *Locus.*

A. 4. *Gramen pratenſe paniculatum majus* C. B. *pratenſe* Ger. *pratenſe vulgatius* Park. **The greater Meadow-graſs.**

Fibris innumeris, tenuiſſimis filamentis capillatis, & variè implexis *radicatur*. *Culmi* pedales aut ſeſquipedales, tenues, quatuor vel quinque geniculis intercepti, *foliis*q; totidem veſtiti, anguſtis & tactu nonnihil aſperis, in ſummo paniculam geſtant ſparſam & in omnem partem extenſam, erectam tamen nec nutantem aut dependentem. Nimirum in ima ex uno cauli latere quinq; vel ſex ſimul pediculi locuſtas ſeu ſpicas ſuſtinentes exeunt, deinde paulò ſuperiùs ex adverſa ſeu oppoſita ſcapi parte totidem vel pauciores, adeóque pari modo ex hac & illa parte alternatim oriuntur, ſed pauciores ſemper donec ad ſummam paniculam ventum eſt, quæ in ſpicam ſimplicem terminatur. Octo interdum pediculorum gradibus ſeu ordinibus panicula aſſurgit. Locuſtellæ ſeu ſpicæ minimæ ſunt, breviores quàm in præcedente, ſquamoſæ tamen pariter, non ariſtatæ.

In paſcuis ubiq; frequentiſſimum occurrit. *Locus.*

5. *Gramen pratenſe paniculatum majus anguſtiore folio C. Bauhini* J. B.

Ex *radice* capillacea ruſeſcente *folia* capillacea, quædam brevia, quædam palmum ſuperantia, prodeunt: inter quæ *culmi* tenues, geniculati, cubitum ſuperantes, uno alteróve folio brevi cincti, in quorum ſummo panicula leviter expanſa, uncias quatuor longa, quæ ratione loci ſtrigoſior vel lætior.

In pratis & dumetis ad ripam Wieſæ fluminis Baſileæ reperitur. *Locus.*

6. *Gramen pratenſe paniculatum medium* C. B.

Ex *radicibus* albis, fibroſis, duas uncias longis *culmos* profert plures, internodiis aliquot diſtinctos, dodrantem vix ſuperantes: *folium* eſt oblongum, anguſtum, nervo elato per medium diviſum, utrinque acutum. Culmorum ſummis *ſpicæ* plures, binis ſibi reſpondentibus, inſident, in quibus ſemen.

Variat foliis anguſtioribus & latioribus.

In aridioribus pratis, collibus item ſicciorib*us* provenit. *Locus.*

A. 7. *Gramen pratenſe paniculatum molle* C. B. Park. *lanatum Dalechampii* Lugd. J. B. *Gramen 6. capite 22. lib. 1.* Ger. emac. **Soft tufted Meadow-graſs.**

Totum molliculum eſt, tomentóq; obſita non tantùm *folia* longiuſcula, ſed & calami eorumq; genicula: *panicula* mediocriter divulſæ ſpicam mentiuntur ſeſcuncialem [cùm primo è thecis prodeunt] ſæpe palmarem & longiorem, colore plerumq; purpuraſcente vel ex purpuraſcente & cinereo mixto, interdum cinereo, vix ullis donatæ pilis, molles tamen non minùs quàm folia, glumis laxioribus, brevibus, ariſtarum expertibus, plurimum ſtriâ unicâ obſcuriore donatis, florum apiculis luteis.

Culmo eſt pedali aut altiore, quatuor plerunque geniculis intercepto, totidémque foliis cinereis veſtito.

Circa finem Maii aut Junii initium apud nos paniculam promit, inque paſcuis abunde oritur. *Tempus, & Locus.*

A. 8. *Gramen Caninum paniculatum molle.* **Soft tufted Dogs-graſs.**

Hoc præcedenti adeò ſimile eſt ut diu pro eodem habuerim, verùm in multis manifeſtè differt, ſiquidem longè majus eſt & elatius; *culmi* quatuor aut quinque geniculis intercepti; *panicula* minus pulchrè colorata: ſed præcipua, & maximè conſpicua differentia eſt in glumis, quæ & huic majores multò, & in breves ariſtas terminatæ. Quin & è radicibus Autumnali præcipuè tempore germina emittit, & ſub terra reptans Graminis canini vulgaris modo infinitum ſe propagat, & extirpatu perdifficile eſt.

In arvis inter ſegetes nimis frequens Junio menſe paniculam promit. *Locus.*

A. 9. *Gramen pratenſe, paniculâ duriore, laxâ, unam partem ſpectante.* **Meadow-graſs, with harder ſparſed panicles.**

Radix fibris nigricantibus conſtat. *Folia* ad radicem, ſaltem in ſterilioribus, anguſta & ferè capillacea, vix palmum longa. *Culmi* dodrantales & pedales, tenues, duobus ferè geniculis intercepti, *foliis* obvoluti latioribus iis quæ ad radicem, paniculas in ſummo geſtant laxas, unam partem ſpectantes, è ſpicis oblongis, ſquamoſis ſquamis in ariſtas breviſſimas deſinentibus compoſitas; colore plerumq; obſcurè purpuraſcente, interdum è viridi albicante.

In paſcuis frequentiſſimum eſt, & ſub finem Maii paniculam explicat.

Hoc genus cùm in ſepibus vel fruticetis oritur folia edit longiſſima, (pedalia aut cubitalia) anguſtiſſima & ferè capillacea, ſaturatiùs viridia. *Locus & Tempus.*

A. 10. *Gramen paniculatum elatius ſpicis oblongis, muticis ſquamoſis.* **Paniculate Meadow graſs, with oblong ſpikes without awns.**

Præcedenti ſimile eſt, ſed majus & elatius multò, ſpicæ etiam ſquamoſæ ex quibus panicula conſtatur longiores ſunt, ſquamis non ariſtatis, circa margines cineraſcentibus ſeu incanis, reliqua ferè purpurantibus, compoſitæ. *Panicula* interdum palmaris, non multùm ſparſa, ventis etiam latus plerunque flexa, leviter etiam nutans. *Culmus* pedalis & non rarò cubitalis aut altior, tribus ferè geniculis interceptus, gracilis: *folia* etiam anguſta, glabra. *Radix* fibris tenuibus capillata.

Locus. In paſcuis locis humidioribus plerunque oritur.

A. 11. *Gramen caninum maritimum paniculatum.* **Panicled Sea-Dogs graſs.**

In arenoſis maris littoribus denſis cæſpitibus naſcitur. Fibræ quibus terram apprehendit & alimentum exugit, breves cinereæ: præter quas emittit etiam germina ſeu flagella ſub terra, quibus longè latéque reptat & ſe propagat, quorúmque ut in Gramine officinarum extrema dura ſunt & pungentia. *Folia* pro magnitudine & altitudine culmi ſatis lata, obſcurè viridia, ſemipalmaria & longiora, * carinata, duriuſcula & rigida, in acutos apices deſinentia, imâ parte ſe mutuò amplectentia, ut totum germen ad exortum planum & compreſſum ſit. *Culmi* ſeſquipalmares aut ſemipedales, in culto altiores, uno alteróve nodo intercepti, *paniculam* in ſummo geſtant brevem, nec multùm plerunque ſparſam, è locuſtis parvis ſquamoſis, muticis non nihil interdum purpuraſcentibus Graminis pratenſis ſimilibus compoſitam.

** In horto culto Semipedalia.*

A. 12. *Gramen paniculatum maritimum vulgatiſſimum.* **The moſt common panicled Sea-graſs.**

Radix fibris albis tenuibus conſtat, unde plura exeunt germina. *Folia* brevia longitudine vix palmari, peranguſta, carinata, lateribus ita adductis & quaſi complicatis ut teretia, ſeu juncea videantur. *Culmi* ſatis firmi, pedales, duobus tribúſve geniculis intercepti in ſummo *paniculam* geſtant palmarem, non multùm diffuſam, purpuraſcentem, è locuſtis ſeu ſpicis oblongis anguſtis, ſquamoſis, non ariſtatis compoſitam.

Locus. In paluſtribus maritimis ubique frequentiſſimum eſt.

Altera ſpecies. Hujus alia ſpecies occurrit major & elatior multò, ad bicubitalem altitudinem aſſurgens, ſtipulis craſſis etiam triticeis majoribus, quam nobis oſtendit *D. Newton.*

A. 13. *Gramen pratenſe paniculâ ferè arundinaceâ* J. B. **Meadow graſs, with a Reed-like panicle.** *An Gram. montanum paniculâ ſpadiceâ delicatiore* C. B?

E *radicibus* fibroſis, albis plurimæ & confertæ, ut in aliis graminibus exeunt *ſtipulæ*, pedales & interdum cubitales, tenues, in terram plerunque reclinatæ, tribus quatuórve geniculis interceptæ, & ad nodos ſurſum incurvatæ. *Folia* anguſta, pro tenuitate tamen ſtipulæ ſatis lata, longitudine poſtquam à caule abſceſſerint, (quam ut in cæteris graminibus aliquouſque involvunt) vix palmari. *Panicula* palmaris aut ſeſquipalmaris, purpurea, cum primò egreditur minus ſparſa, ſummitate inflexâ Arundinaceam æmulatur, poſtquam explicatur, non amplius nutat, ſed erigitur, & in omnem partem diffunditur, numeroſiſſimis & creberrimis locuſtellis non ſquamoſis, ſed duabus duntaxat glumis compoſitis conſtans.

Locus. In paſcuis ubique vulgatiſſimum Junii initio paniculam promit.

Neſcio an huc referendum ſit

Gramen parvum repens purpureâ ſpicâ J. B. *Gramen caninum ſupinum* Lob. *ſupinum minus* C. B.

Deſcriptio ſatis convenit niſi quòd radicem ſub terra hac illac vagari ſcribat.

A. 14. *Gramen paniculatum locuſtis parvis purpureo-argenteis annuum.* **Small annual paniculate graſs.**

Fibræ *radicis* albæ ſunt: *Folia* peranguſta & ferè capillacea. *Caulis* ſemipedalis aut dodrantalis, interdum altior, geniculatus, gracilis: *Panicula* ſparſa locuſtis parvis, purpureo-argenteis bina *ſemina* tenuiſſima ariſtis perexiguis & brevibus armata continentibus. Summitates caulium & locuſtarum pediculi per maturitatem purpuraſcunt. Scapus culmi ubi primus paniculas emittit non recta deinceps aſſurgit ſed reflectitur nonnihil. Evulſu facile eſt hoc genus, & annuum.

Locus. In ſterilioribus plerunque occurrit.

A. 15. *Gramen murorum ſpicâ longiſſimâ* Ger. emac. *ſpica nutante longiſſima* Park. p. 1161. **Capons-tail-graſs,** i. e. *Gramen* Ἀλεκτορούρον.

Radix paucis fibris, tenuibus, rubentibus conſtat, unde exeunt *folia* brevia, anguſta, inter quæ *cauliculi* plures tenues & infirmi, duobus plerunque, rarius tribus, geniculis intercepti, eadémque *folia*, aliorum Graminum in modum, circulati, *ſpicam* in ſummo ſuſtinent ſeſquipalmarem aut ſemipedalem, ſtrigoſam, anguſtam nutantem, è ſpicis prætenuibus ſquamoſis, glumis in oblongas, tenues, purpuraſcentes, ariſtas deſinentibus compoſitam. Planta videtur eſſe annua & ſemine ad maturitatem perducto radicitus exareſcere.

Locus. In muris & ſterilioribus provenit Junii initio ſpicam producens, cujus ariſtæ ventis unum plerunque in latus flectuntur.

A. 16. *Gramen*

A. 16. *Gramen paniculatum bromoides minus, paniculis ariſtatis unam partem ſpectantibus.* **Small panicled Oat graſs, with awns.**

Hæc ſpecies cum præcedente in multis convenit, nimirum *radicibus* fibroſis, *culmis* tenuibus, paniculâ ariſtatâ unam partem ſpectante, *foliis* anguſtis, altitudine pari. Differt *ſpica* ſeu panicula breviore latioréque, locuſtis ſquamoſis eam componentibus multo majoribus & latioribus; caule pluribus geniculis, tribus nimirum aut quatuor, intercepto.
Iiſdem cum ſuperiore in locis invenitur: & interdum altius lætiori ſolo aſſurgit.

A. 17. *Gramen exile duriuſculum, in muris & aridis proveniens, minus duriuſculum* Ger. *minimum Monſpelienſe* J. B. *quod Monſpelii Gr. exile durius appellari ſcribit. Gr. pratenſe panicula multiplici* C. B. Park. **Small hard graſs.**

J. R.
Duræ radicum fibræ, *culmi* paucis geniculis diſtincti, palmares & ſeſquipalmares *foliis* ſtipati prætenuibus, culmo altioribus. Paniculæ in metam faſtigiantur, & verſus unum duntaxat latus flectuntur.
In muris & aridioribus provenit. *Radicum* fibræ tenues, albentes, *culmi* tenues, duobus ferè geniculis nodoſi. *Spicæ* paniculam componentes anguſtæ, oblongæ, ſquamoſæ, pediculis inſidentes, quo a ſcapo medio aliquantulum extant. *Locus.*

A. 18. *Gramen exile duriuſculum maritimum.* **Small Sea hard graſs.**

Plurimis prælongis *fibellis*, tenuiſſimis filamentis capillatis, & variè implexis radicatur: è quibus multi exeunt *culmi* ſeſquipalmares aut majores, craſſi ſatis & rigidi, uno alteróve *folio* anguſto cincti, & geniculo intercepti, ſinguli in faſtigio *ſpicam* ſuſtinentes duas uncias longam, è plurimis elegantibus ſquamoſis, oblongis, non ariſtatis paniculis, hinc inde alternatim, duabus tribúſve ſimul, nullo ferè pediculo ſcapo adnaſcentibus compoſitam. *Folia* anguſta, modicè longa. Planta eſt annua.
In arenoſis maris litoribus provenit. *Locus.*

A. 19. *Gramen aſperum* J. B. *ſpicatum folio aſpero* C. B. *pratenſe, ſpica multiplici rubra* Park. **Rough Graſs.**

Culmo eſt ſeſquicubitali, interdum etiam bicubitali & altiore; tribus ferè geniculis intercepto, aſpero, potiſſimum ſub nodis, & in faſtigio. *Folia* longâ vaginâ culmum involvunt, (ut aliis Graminibus) in acutum pungentémque mucronem deſinentia, à quo deorſum ſi digitis ſtringas aſpera ſentiuntur: *Panicula* itidem aſpera, rigida & craſſa, albicans vel rubens, ſæpe minùs ſparſa, aliàs etiam magis, cum parvis paniculis, è pediculis longis aſperis, antrorſum duntaxat vergit, ex latiuſculis ceu muſcariis compoſita, floſculos luteos vibrantibus. Aliorum Graminum modo denſis ceſpitibus terram occupat, & innumeris fibris tenuibus oblongis radicatur. Folia quæ ad radicem non multum latiora ſunt foliis graminis pratenſis, longitudinis palmaris, ſemipedalis, aut dodrantalis.
In pratis & paſcuis ſub finem Maii & Julii initium floret. *Locus.*

A. 20. *Gramen ſpicatum montanum aſperum.* **Spiked mountain rough graſs.**

E rupium fiſſuris in monte *Ingleborough* exit denſis ceſpitibus. Folia ei longa, modicè lata, carinata, marginibus aſperis ſi deorſum digiti ducantur. *Caulis* tenuis, cubitalis, ſpicam in cacumine gerens brevem, *ſemina* longa, nigra.

A. 21. *Gramen dumetorum paniculâ acerosâ, ſemine papposo. An Gramen plumoſum* Lob? *arundinaceum paniculâ ſpadiceâ mollis majus* C. B? *ſpicâ candida, & ſerici modo lucens* J. B? *Gr. tomentoſum arundinaceum* Ger. *Calamogroſtis ſeu Gramen tomentoſum* Park. **Buſh-graſs, with a pappoſe panicle.**

Lob.
Folia eſt duris, rigidis & aridis, ad Schœnanthi folia non parùm accedentibus; *culmi* ſimiliter rigidi, ſeſquicubitum aut duos cubitos alti, *ſpicæ* longæ, denſæ, ex purpureo rubentes, paleaceæ, per maturitatem candidæ, & ſerici inſtar micantes.
Locis naſcitur ſenticoſis ſylvarum quarundam Flandriæ & Angliæ, jumentis inutile. *Locus.*
Huic ſimile, ſi non idem, collegimus in dumetis quibuſdam agri Northamptonienſis & Eſſexienſis: Ad baſin ſeminis lanugo pappoſa in circuitu adnaſcitur.

A. 22. *Gramen Mariæ* J. B. *paniculatum montanum 2. ſeu paniculatum odoratum* C. B. *Gramen paniculatum Germanicum odoratum* Park.

C. B.
Radicibus candidis, geniculatis, fibris craſſis demiſſis ſerpit: *culmo* eſt bicubitali, geniculis paucis diſtincto; *foliis* anguſtis, longiſſimis, paniculam ſuperantibus [coeuntibus marginibus ità convolutis, ut teretem junceum culmum imitentur, rigidis, firmis, pungentibus *J. B.*] ſuavem odorem ſpirantibus, cujus culmo *panicula* parva, leviterque ſparſa inſidet.
A Regiomontanis (unde è Boruſſia miſſum) *Gramen Mariæ* dicitur, quod in faſciculos collectum propter odoris fragrantiam veſtibus adjiciant.

A. 23. *Gramen capillaceum locuſtellis pennatis, non ariſtatis.*

Denſis ceſpitibus agglomeratis ſolum occupat, pro radicibus fibras tenuiſſimas in terram demittens. *Folia* creberrima, capillacea, ſeſcunciam aut duas uncias longa. *Culmi* tenues ſeſquipalmares aut bipalmares, unico articulo, eóque non longè à radice, diſtincti, & folio indè exaſcente obvoluti, *paniculam* in faſtigio geſtantes parvam non multùm ſparſam, purpuraſcentem, è locuſtellis pennatis, hoc eſt, è glumis ad modum pennæ villorum diſpoſitis, non ariſtatis compoſitam.

Obſervavit & ad me attulit *D. Dale*, in ſiccioribus collectum.

24. *Gramen longiſſimum* J. B. *ſylvaticum paniculatum altiſſimum* C. B.

J. B.

Duorum triúmve cubitorum altitudinem nonnunquam ſuperat, *foliis* & *caulibus* tenuibus, triangularibus, pluribus, ex *radice* craſſiuſcula, perenni, nigricante, fibroſa: paniculæ parvæ, vix unciales, in aliquot veluti parvas ſpicas diviſæ. Floſculi ex apicibus luteolis; ſapor nullus inſignis.

Locus. In montibus circa Genevam cubitum excedit: Montbelgardi in ſylvis duos & tres cubitos.

Montbelgardi utuntur hoc Gramine ruſtici ad equorum torques, quibus aratra trahunt. Efficiuntur etiam ex eo Chlamydes paſtorales, quibus opiliones adverſus pluviam utuntur.

● A. 25. *Gramen ſerotinum arvenſe ſpica laxa pyramidali.*

Radix fibris non admodum multis è caſtaneo albentibus, conſtat, unde *culmi* emergunt plures ad ſex ſeptémve, dodrantales, rariùs pedales, tribus quatuórve geniculis diſtincti, graciles, *foliis* veſtiti latiuſculis, brevibus, pallidiùs virentibus, ad tactum aſperis ſi deorſum ſtringas. Faſtigium occupat *panicula* mollis, anguſta, pyramidalis, tres quatuórve uncias longa, non multum ſparſa ſeu explicata antequam floret, poſtquam maturuit adeo contracta, ut ſpica potiùs quàm panicula videatur, & conum valdè acutum repræſentet, in quam formam Cupreſſi ab Hortulanis compingi & detondeti ſolent. Locuſtæ ſingulares minimè ſquamoſæ ſunt, verùm ſingula granula continent, glumis in mollem ceu ariſtam exeuntibus.

Locus & Tempus. Inter ſegetes multis in locis copiosè provenit, Julio menſe paniculam promens. Annua videtur eſſe planta.

A. 26. *Gramen pratenſe ſerotinum panicula longa purpuraſcente. Gr. pratenſe ſpicâ Lavendulæ D. Merret.* **Late-flowring Meadow-graſs, with a long purple panicle.**

Radicis fibræ craſſiores ſunt, albæ, ſapore fatuo. *Folia* modicè lata, raris pilis prædita. *Caules* pedales aut cubitales, unicum tantùm geniculum habent à radice non longè, ad quod duo aut tria folia oriuntur; caulem aliquouſque amplectentia, quod huic ſpeciei peculiare eſſe videtur. Ex his autem folium exterius & caulem & reliqua folia ad ſeſquidigitum ferè amplectitur, medium (ſi adſit) interius ad alterum ſeſquidigitum, & interius caulem ad idem ſpatium. Panicula in ſummo non multùm ſparſa, tres aut quatuor digitos longa, purpuraſcens. Floſculi utrinque luridi purpurei.

Locus & Tempus. In pratis humidioribus frequens Julio menſe floret. Monſpelii ſub finem Auguſti obſervavi.

CAP. X.

De Gramine Avenaceo.

A. 1. *Gramen Avenaceum parvum procumbens panicula non ariſtata.* **Small ſupine Oat-graſs, without awns.**

FOlia ei piloſa, maximè inferiora & propè terram: *Caules* tenues, non ſurrecti, ſed terram verſus reclinati, dodrantales & pedales, in cacumine paniculam geſtant parvam, è locuſtis turgidulis, nullis ariſtis donatis compoſitam. Locuſtæ ſi curiosè examinentur tria quatuórve grana duabus glumis obvelata continere deprehendentur.

Locus. In paſcuis non raro occurrit.

A. 2. *Gramen avenaceum capillaceum minoribus glumis* C. B. *Anglo-Britannicum avenaceum, Danico nemorali ſimile* Lob. *an Gr. aven. rariore grano nemorenſe Danicum ejuſdem? nemorale avenaceum alterum, ex fuſco xerampelinum, & lucidum Danicum* J. B. *avenaceum xerampelinum Danicum* Park. **Red Oat-graſs of the Woods.**

Lob.

In ſylvigeris Daniæ collibus & montibus (inquit Lob. Adv. p. 2.) perelegans exiliſque Gramen oriundum foliolis creberrimis, rigidis ceratiſque uncialis & binarum unciarum altitudinis radicibus. Pedales & ſeſquipedales, exiles, lucidi & nitidi, aſpectu jucundi *culmi* ex fuſco xerampelini, in quibus è longiuſculis *panicula* Avenacea ſemina. In Angliæ locis umbroſis, ſylvoſis, præſertim potens.

Gramen hoc à Lobelio deſcriptum diverſum videtur à Gramine noſtro avenaceo nemorenſi glumis rarioribus ex fuſco xerampelinis, quod propiùs accedit ad Gramen montanum avenaceum locuſtis rubris *C. B. prod.* Suſpicamur tamen omnia hæc Gramina unam & eandem ſpeciem eſſe.

Gramen

Gramen avenaceum rariore gluma nemorenſe Danicum in ſylvis non procul Cronenburgo caſtro Regio Selandiæ Danorum collegit Lobelius, arido ſolo.

3. *Gramen montanum avenaceum locuſtis rubris* C. B.

C. B. prod.

Ex *radice* tenui, repente, alba, fibris capillaribus utrinque donata, *culmus* ſimplex, levis, pæne cubitalis, (interdum ex una radice plures exſurgunt) circa radicem purpuraſcens, qui quaſi in ſpicam tenuem deſinit, cujus glumæ utplurimum ab una parte ſitæ ſunt, & foris ex nigro purpuraſcunt, intúſque albæ ſunt; in quorum medio *utriculus* parvus, candidus, pedicello donatus *ſemen* minimum continet: *foliis* donatus paucis, anguſtis, acuminatis, circa radicem brevibus, at circa culmum, quem duo triáve cingunt, longioribus, communiter ſpicam ſuperantibus.

Julio & Auguſto hinc inde in montoſis & umbroſis, ut circa arcem *Richenſtein*, in monte Muttetio Baſilienſium, & monte Crentzacenſi, reperitur. *Locus & Tempus.*

A. 4. *Gramen avenaceum nemorenſe, glumis variegatis ex fuſco xerampelinis, noſtras.*

Culmi ſemipedales aut dodrantales, tenues, duobus tribúſve *foliis*, ſemunciam propemodum latis, dimidium pedem aut ſpithamam interdum longis, tactu aridis, aſperis, & Graminis Avenacei dumetorum ſimilibus, ſpicam ipſam longitudine æquantibus; *Paniculam* in ſummo geſtant raram, ſeſquipalmarem & longiorem, è locuſtis raris compoſitam. Singulæ autem locuſtæ glumis duabus, exterius ex rubro nigricantibus ſeu ex fuſco xerampelinis (ut cum Lobelio loquar) interiùs ſimul ſuo utriculum unum continentibus, in quo *ſemen*, non ariſtatis conſtant. Radice eſt repatrice.

Invenitur hoc genus in aggeribus ſepium umbroſis juxta ſylvas, verum non ità frequens apud nos. *Locus.*

A. 5. *Feſtuca Avenacea ſterilis elatior* C. B. *Bromus herba ſive Avena ſterilis* Park. *Bromus ſterilis* Ger. *Ægilops Matthioli forte* J. B. **Great wild Oat-graſs, or Drank.**

Radices fibroſæ, implexæ: *Culmi* plures, cubitales aut longiores, geniculati pluribus geniculis [quinque non rarò] tenues; *paniculam* ferunt ſinguli multifariam diviſam, cujus portiunculæ è longis & tenuibus velut filamentis pendulæ, ſquamatim è pluribus glumis compactiles ſpicam parvam mentiuntur, locuſtis Avenæ non multùm diſſimiles, ariſtis donatæ mollibus longis, interdum purpuraſcentibus. *Folia* modicè lata, hirſuta, & ad margines piloſa. Cùm planta in culmum abit quæ ad radicem ſunt exareſcunt.

Maio menſe ad ſepes, ſecus vias & in agrorum marginibus reperitur. *Locus.*

Adverſus infantum vermes tanquam ſingulare auxilium radicis in vino albo decoctum diebus aliquot conſſtinuis potum commendat Tragus. *Vires.*

Feſtuca Avenacea ſterilis humilior C. B.

A priore differt, quòd humilior ſit, culmis ſtriatis, molli lanugine incanis, foliis brevibus, anguſtis, lanuginoſis: juba minore, molliore minúſque ſparſa, ſic & ariſtas non multis nec aſperis armata: An ſpecie diverſa ſit aliis judicandum relinquimus.

A. 6. *Feſtuca Avenacea hirſuta paniculis minùs ſparſis. Gramini murali Dalechampii ſimile ſi non idem* J. B.

Radicibus fibroſis terram apprehendit: è quibus *culmi* multi, cubitales & altiores, pro ratione ſoli in quo creſcit, geniculis plurimùm quinque intercepti, *foliis* hirſutis & ferè caneſcentibus veſtiti. *Juba* diſtichon habet partium texturam, ſpicas breves imitatam, imò parte latiores, in acutum deſinentes, ariſtis mollibus brevibus glumas etiam molles, ſtriatas, plurimùm hirſutas [non rarò tamen leves] armantibus. Ariſtæ purpureæ ſunt, glumæ circum oras caneſcunt aut cineraſcunt.

Spicæ partiales in hac ſpecie erectæ plerunque ſunt, non pendulæ aut nutantes, ut in Gramine *de Gros* Montbelgardenſi *J. B.* cum quo plerique Botanici hoc genus confundere videntur.

In muris & aggeribus inque agrorum marginibus & tumulis ſiccioribus paſſim provenit, & circa finem Aprilis aut initium Maii paniculam producit. *Locus.*

A. 7. *Feſtuca graminea ſpicis habitioribus, glumis glabris. Gramen Gros Montbelgardenſe* J. B. *Feſtuca graminea glumis glabris varians* C. B.

A præcedente differt culmis elatioribus, ſpicis habitioribus & latioribus, magis ſparſis & dependentibus glumis glabris: loco etiam inter ſegetes: cætera ſimilis. Deſcriptiones C. Bauhini huic non ineptè quadrant, quos ſi placet conſule.

A. 8. *Gramen Avenaceum dumetorum paniculâ ſparsâ. An Feſtuca graminea nemoralis latifolia mollis* J. B. C. B? **Buſh, or Wood-Oat-graſs, with a ſparſed Panicle.**

Pluribus *fibris* craſſiuſculis, albentibus radicatur. *Culmi* ſeſquicubitales aut bicubitales, tribus plerunque nodis articulati, totidemque *foliis* una internodia aliquouſque obvolventibus veſtiti; quæ quatenus ſtipulas obvolvunt longiuſculis pilis crebris hirſuta, & ſtriata, ſunt, poſtquam à culmo abſceſſerint, in longitudinem ſemipedalem extenduntur, latitudine ſemunciali, è viridi flaveſcentia, ſtriata, rarioribus & brevioribus pilis, iiſque ad margines & mediam coſtam præcipuè, donata, ad

ſummæ foliorum partes glabræ ſint. Summum caulem occupat *panicula* ſparſa, inflexa raris ſpicis, tenuibus pedicellis appenſis, compoſita. Singulæ ſpicæ longiuſculæ ſunt & ſtrigoſæ, è pluribus glumis ſquammatim incumbentibus, & in breves purpuraſcentes ariſtas deſinentibus conſtantes.

Locus. In ſylvoſis & dumetis ubique frequens eſt. Perſimile eſt Gramini Avenaceo dumetorum ſpicato, niſi quòd ſtipulis ſit majoribus & elatioribus, paniculâ ſparſâ.

* 9. *Feſtuca graminea glumis vacuis* C. B. J. B.

C. B.

Ex *radicibus* fibroſis ſimul junctis *culmi* aliquot, geniculati, pedales, ad radicem lanugine pubeſcentes, *foliis* anguſtis, paucis donati exurgunt, qui glumas plurimas, leves & vacuas, filamentis tenuiſſimis adpendentes, partim virides, partim ſpadiceas, ariſtis oblongis donatas ſuſtinet.

Hæc apud nos in tectis & muris creſcit (inquit C. Bauhinus) & cum glumæ longiſſimis filamentis appenſi ſint, facilè à quovis vento agitati tremunt. Hinc Monſpelienſibus Gramen tremulum dicitur.

Locus. In hortorum muris & juxta ſepes paſſim reperitur (inquit P. Magnol.) Nobis incognita eſt.

10. *Feſtuca graminea effuſâ jubâ* C. B. J. B.

C. B.

Altiùs exurgit *caule* viridi & rotundo, qui in *jubam* pedalis longitudinis effunditur, cujus glumæ anguſtiores & longiores, brevibus ariſtis cincti, pediculis capillaceis oblongis inſident qui per maturitatem albicant. Inter ſegetes reperitur.

Deſcriptio hæc bene convenit Feſtucæ cuidam à nobis obſervatæ Genevæ inter ſegetes, niſi quòd juba non adeò longa erat in plantis à nobis viſis. Fortè in lætiori ſolo longiorem paniculam producit.

Locus. In noſtro locuſtæ ſeu ſpicæ partiales ex quibus juba componitur, oblongæ ſquamoſæ, ſquamis in breves ariſtas deſinentibus, ſeris paniculam promit.

A. 11. *Gramen Avenaceum montanum, ſpica ſimplici, ariſtis recurvis.*

Radix obliquè acta fibras crebras demittit; *Folia* vix palmaria [in lætiore ſolo eam longitudinem excedunt] non admodum anguſta, carinata, ſatis dura & rigida. *Culmus* ſemipedalis, tenuis, purpuraſcens, uno duntaxat nodo in iis quas obſervavi plantis propè terram intercepta, undique folio eum aliquouſque obvolvente donatus, cætera nudus; ſpicam in ſummo ſuſtinet duas tréſve uncias longam, raris glumis alternatim ſitis duo vel tria grana ariſtis recurvis purpuraſcentibus donata obtegentibus.

Locus. In ſummis tumulis ſeu colliculis Bartlovienſibus manu quondam aggeſtis, in ipſo limite agri Eſſexienſis verſus Cantabrigiam inventum ad nos attulit D. *Dale* medicus & pharmacopœus Brantrienſis: idem inter Novum Mercatum dictum oppidum & *Exning* vicum, in agrorum limitibus, invenit.

Hinc transferendum eſt ad Gramina ſpicata.

12. *Gramen Avenaceum maximum utriculis cum lanugine alba, & ariſtis longiſſimis* Botan. Monſp.

Botan. Monſp.

Radices fibroſæ ſunt, è quibus plures *culmi* bicubitales, nodis diſtincti oriuntur, *foliis* anguſtis veſtiti: *Spica* Avenacea eſt, cujus utriculi oblongis pediculis inſidentes lanuginem albam habent, & longiſſimis ariſtis donantur, quæ ſeſquipalmares ſunt & dum ſiccantur in modum ſpiræ convolvuntur.

Locus. Maio menſe invenit cum ſpicis in ſylvæ Valenæ locis herbidis *D. Magnol*, præcipuè circa *Caravettes*. Huic non longè diſſimilis eſt

13. *Feſtuca longiſſimis ariſtis* C. B. *Ægilops bromoides* Tab. Ger.

Quæ ex *radice* pluribus tenuibus cirris prædita multa parva, anguſta & oblonga *folia* promit: inter quæ tres quatuórve *culmi*, tenues, cubitales, quibus *ſpicæ* Avenaceæ inſident, glumis vacuis, ſpadicei coloris, ariſtis longiſſimis armatæ, quæ ex folliculo foliaceo prodeuntes in unum latus reclinantur.

Locus. Nos in Germania hanc obſervavimus non ſemel. Tabernæmontanus inter Wormatiam & Franckenthaliam notavit. Ariſtæ tenues cincinnorum in modum non rarò intorquentur.

A. 14. *Ægilops Narbonenſis* Lob. *Feſtuca ſive Ægilops Narbonenſis* Park. *Feſtuca Italica* Ger. *Gramen Feſtuca XIV. ſive Feſtuca altera capitulis duris* C. B.

C. B.

Radix eſt fibroſa, alba, puſilla: *culmos* tenues, breves, communiter pedales profert; *folia* pauca Tritici & Hordei æmula, ſed mollioribus minoribúſque per latera piloſis. In culmorum faſtigio *ſpicæ* parvæ ex duobus vel tribus capitibus duris, articuliſque ſtriatis compoſitæ, quibus *ſemina* Hordei ſimilia ſed paulò minora at latiora, eique terna, glumis tenuioribus includuntur. Ab utriculis (non autem à ſeminibus) tenues, oblongæ, & acutæ ariſtæ candidæ emicant.

Locus. In Sicilia, Italia & Gallia Narbonenſi vulgatiſſima eſt, æſtivis & glareoſis locis [in agris inter ſegetes triticeas & hordeaceas *Lob. C. B.*] In hortis culta elatior & major evadit, ſpicis ex quinis ſenîſve capitibus compoſitis. In Sicilia aliud genus candidum, aliud nigrum, & ariſtis magis hirſutis habetur. *Ceſ. Nobis ibidem non obſervata eſt talis differentia.*

Ægilops

Ægilopi morbo pomis fieri cœpto quàm jam longius progreſſo, non ſemel periclitati ſumus profuiſſe. Exſiccat enim adſtringendo citra calefactionem multùm. Potui Cereali etiam addita ſemina cerebrum temulentum faciunt. *Lob.* *Vires.*

15. *Feſtuca junceo folio* C. B.

C. B.

Ex *radice* parva, fibroſa, alba *folia* pauca, juncea, ſemicubitum longa, & *culmus* rotundus, cubitalis exſurgit, qui in *paniculam* avenaceam, ſed anguſtiorem, albam deſinit; quæ ex oblongo folliculo (à folio conſtituto) paniculam longè ſuperante prodit, cujus glumi rari ariſtis longiſſimis & argenteis donantur.

In Valleſia ad urbis Sedunenſis paludem copioſè provenit. *Locus.*

* 16. *Feſtuca graminea arvenſis minor* C. B.

C. B.

Cauliculis eſt tenuibus, ſtriatis, *foliis* brevioribus: in cauliculorum ſummo *utriculi* quidam parvi, membranacei & paleacei, palmi longitudine, racematim dependent ex tenuiſſimis & vix viſu perceptibilibus pediculis, quorum exteriores membranulæ rubent, quibus dehiſcentibus *flos* candidulus emicat.

Paſſim in agris Hercyniæ Saxono-Thuringicæ provenit. *Thal.* *Locus.*

* 17. *Feſtuca pratenſis lanuginoſa* C. B.

C. B.

Ex *radice* capillacea, rufeſcente *folia* multa, anguſta, pedalia, unà cum *culmis* tenuibus, bipedalibus, foliaceis, molli & pauca lanugine (culmis pauciſſimum) aſperſis exſurgunt. *Spica* eſt oblonga, anguſta, ex glumis oblongis ariſtis donatis compoſita, & quaſi in paniculam parvam expanſa.

Baſileæ paſſim in pratis. *Locus.*

* 18. *Feſtuca dumetorum anguſtiſſimis & piloſis foliis* C. B.

C. B.

Radix eſt albicans, ex durioribus fibris compoſita: ex qua *calami* aliquot tenues, uno alteróve geniculo diſtincti, & pene nudi, exſurgunt. *Folia* ſunt brevia, anguſtiſſima, levi molique lanugine hirſuta. Culmorum ſummitati *panicula*, ex ſpicis plurimis compoſita, quarum quælibet capillaceo pediculo inſidet, multis glumis ariſtatis & candicantibus conſtans.

Baſileæ in dumetis circa Clyben reperitur. *Locus.*

19. *Gramen Avenaceum panicula longiſſima.*

In Sicilia obſervavimus hoc genus. Panicula erat longiſſima, bipalmari nimirùm aut dodrantali, modicè ſparſa, è plurimis locuſtis tribus quatuórve glumis oblongis, acutis, non ariſtatis conſtantibus compoſita, colore rubente: nec folia nec radicem obſervavimus.

Cap. XI.

De Gramine nemoroſo hirſuto.

AMbigere videtur hoc genus inter Culmiferas, & Graminifolias non Culmiferas: culmo enim tereti, geniculato cum illis convenit, verùm flore ſeu potius calyce hexaphyllo, ſeminibus anguloſis, paniculâ junceâ ad has accedit.

A. 1. *Gramen exile hirſutum* Ger. *nemoroſum hirſutum minus anguſtifolium* Park. *hirſutum capitulis Pſyllii* C. B. *Gramen Luzulæ minus* J. B. **Small hairy Wood-graſs.**

C. B.

Radice eſt ruſâ, oblongâ, repente, pluribus fibris capillatâ: ex qua *folia* plura, ſemidodrantalia, modò latiora, modò anguſtiora, acuta, villoſa prodeunt: inter quæ *cauliculus* palmaris, lævi, tenuis, viridis exſurgit: *paniculam* brevem ex pluribus floribus compactam, rufeſcentem ſuſtinens. *Flores* quando aperiuntur in foliola ſex atro-rubentia lateribus pallidis expanduntur, è quorum medio ſtamina flava ſex, & tria filamenta pallida prodeunt.

J. Bauhinus calamum duobus articulis donatum ſcribit, ex quibus folia duo, uncias duas longa emergunt, alterum in medio, alterum in ſupremitate, ubi coma in tres vel quatuor (ceu capitula) dividitur partes.

Floret ſub finem Aprilis & initio Maii in pratis & paſcuis frequens. *Tempus & Locus.*

A. 2. *Gramen hirſutum elatius paniculâ junceâ compactâ. An nemoroſum hirſutum V. ſeu hirſutum anguſtifolium majus* C. B.? *nemorum hirſutum majus anguſtifolium* Park.? **Hairy-graſs the greater, with a more compact ruſh-like panicle.**

Duplo elatius eſt quàm præcedens: *foliis* duplo triplóve longioribus, duobus etiam tribúſve in caule: *paniculâ* multò majore, magiſq; compacta, ex plurimis velut globulis coacervata. In paluſtribus provenit. Suſpicabar aliquando hoc non differre ſpecie à præcedente, ſed ratione loci duntaxat variare: verùm nunc aliter ſentio.

A. 3. Gramen

A. 3. *Gramen nemoroſum hirſutum vulgare. An Gramen nemoroſum hirſutum* Lob? Ger? *nemoroſum hirſutum latifolium majus* Park? *nemoroſum hirſutum majus latifolium* C. B? **Common hairy Wood-graſs.** *Si hoc intelligunt perperam majus dicitur.*

Dodrantali eſt altitudine. *Radix* è fibrarum tenuium ceſpite conſtat. *Folia* pedem dimidium longa, pallidè viridia, latiuſcula, ad margines piloſa. *Cauliculi* ſeu *culmi* ex eadem radice plures, geniculis tribus pluribúſve intercepti, ad quos *folia* brevia, culmum aliquouſque amplectentia; in faſtigio paniculam geſtat ſparſam, in eo à Gramine exili hirſuto diverſam, quòd floſculi eíſque ſuccedentia vaſcula ſeminalia non plura ſimul congeſta unicum capitulum ſeu globulum componant, ſed ſingula ſeorſum naſcantur, alia ſeſſilia, alia pediculis longis tenuibus appenſa, qui non rarò deorſum reflectantur. *Flos* ex illis ſex foliolis, quæ calycis loco vaſculum ſeminale amplectuntur, & totidem intus apicibus conſtat.

Locus. In ſylvis admodum frequens eſt, præſertim montoſis.

4. *Gramen rore lucidum nemorenſe ſive Luzulæ* J. B. *nem. hirſutum majus latifolium* C. B. *item nem. hirſ. latif. minus ejuſdem, magnitudine potiſſimum differens, ex ſententia Chabræi.*

Differt à deſcripto, 1. *Radice* magna, fibroſa, geniculata ruffa *J. B.* quamvis *C. Bauhinus* ei pluribus fibris nigricantibus compoſitam ei attribuat. 2. *Culmo* ſeſquicubitali *C. B.* cùm J. Bauhinus dodrantalem altitudinem ei attribuat. 3. Foliis cubitalibus *C. B.* J. Bauhino quadrantalia aut palmaria, rigidiuſcula, acuta, ſurrecta, extrorſum ſtriata, glabra, at in lateribus longâ, canâ, teneráque lanugine, in folium etiam totum utrinque incurrente, obſita: Iſta lanugo vel pili, qui facilè decidunt tacti colligunt rorem, qui ſplendet noctu, irradiantibus ſtellis vel Luna, ità ut ſit admirationi videntibus. Herbam perquirentes decidente rore invenire non poſſunt. Deſcriptio Graminis hirſuti latifolii majoris apud *C. B.* in *Hiſt.* in omnibus ferè excepta magnitudine, quâ excellit, Gramini noſtro hirſuto nemorenſi vulgari convenit.

Gramen *ejuſdem* hirſutum latifolium minus convenit meliùs deſcriptioni Graminis rore lucidi nemorenſi apud J. Bauhinum. Hæc autem duo Gramina (nemorenſe hirſutum *I.* & *II. C. B.* intelligo) ſpecie convenire, ſeu unum & idem ſpecie Gramen eſſe Chabræus vix mihi perſuaſerit: nec enim magnitudine ſoli differunt, ſed & foliis, & culmo, & panicula, ut deſcriptiones conferenti patebit. Minor ſpecies *foliis* rigidiuſculis, acutis, ſurrectis, ex radice inſtar ceſpitis prodeuntibus cum gramine hirſuto maximo noſtrate convenit.

A. 5. *Gramen nemoroſum hirſutum latifolium maximum. An Gr. nemoroſum hirſutum latifolium minus junceâ paniculâ* Park? *ſi hoc intelligit, malè minus appellat. An Gr. hirſutum latifolium minus* C. B? *An Gr. Luzulæ maximum* J. B? *Panicula convenit: folia nimis longa pinguntur.* **The greateſt broad-leaved hairy Wood-graſs.**

Folia huic gramini qualia Gramini rore lucido nemorenſi attribuit J. Bauhinus, nimirum palmaria aut ſeſquipalmaria, rigidiuſcula, acuta, ſurrecta, ſemunciam lata, extrorſum ſtriata, glabra, at in lateribus pilis longis, canis molliculis donata. *Juba* ampliſſima & latè diffuſa, qualem Gramini Luzulæ maximo appingit Jo. Bauhinus, juncea: Semina ut in aliis generibus ſpadicea, triquetra.

In Gram. Luzulæ maximo *J. B.* folia unciam latitudine ferè æquant, longitudine cubitali: noſtro, quantum hactenus obſervavimus, folia breviora ſunt, perinde tamen interdum lata.

Locus. In umbroſis ſaxoſis ſæpius obſervavimus. Reperitur etiam Hampſtediæ non longe à Londino propè ſylvam.

Gramini Luzulæ maximo *J. B.* Radix craſſa, obliqua, nigra, numeroſis fibris capillata.

6. *Gramen nemoroſum hirſutum anguſtifolium minus panicula alba* C. B. *nem. hirſutum minimum* Park. *malè. Gramini Luzulæ affine flore albo* J. B. **White panicled Wood-graſs.** *J. B.*

Perennis vivit gramen *folia* eſt ad Graminis Luzulæ ſive nemoroſi folia accedentibus, conſimiliter piloſis: at *culmi* majores, cubitales: florum manifeſtum diſcrimen: Iſ ſiquidem in ſummo faſtigio albi ſunt, feſtucacei, cum in altero non in feſtucas, ſed in capſula deſinant, ſeu parvos calyces ſemina claudentes, eóſque nigricantes, cùm hujus feſtucæ albeſcant. Luzulæ modo quoſdam habet pilos, qui etiam facilè decidunt.

Locus. Plantam hanc quam deſcribit J. Bauhinus, ad latera montis Saleve & in colle *la Roſſe* propè Genevam obſervavimus. An idem ſit quod C. Bauhino deſcribitur ſub titulo allato dubitamus, cum ille floſculos ſingulos expanſos ſenis donatos foliolis ſuo attribuat, unde totidem ſtaminula prodeunt,

PARS SECUNDA.

De Herbis graminifoliis non culmiferis flore ſtamineo.

Cap. I.

De Gramine cyperoide & Cypero.

HUjus notæ ſunt præter folia graminea & ſtamineos flores toti generi communes, caules triquetri in omnibus, & in pleriſq; etiam ſemina.

Horum ſpicæ ſeu paniculæ in nonnullis aliæ ſupra alias è foliorum ſinubus exeunt, quæ Gramina cyperoidea polyſtachia dicimus; in aliis ſummos caules terminant, quæ vel ſpicata, vel paniculata. In utroque genere maxima, modò radicibus tuberoſis donata ſint, Cyperi ſimpliciter dicuntur.

Cæterùm Cyperus Κύπειρος à radicis effigie pyxidulam aut vaſculum puſillum imitata dicitur.

§. 1. *Gramen cyperoides polyſtachyon.*

A. 1. *Gramen cyperoides cum paniculis nigris* J. B. *cyperoides majus latifolium* Park. *cyperoides* Ger. *Cyp. latifolium ſpicâ ruffâ, ſive caule triangulo* C. B. **Great vernal Cyperus graſs.**

J. B.

Geniculatim incedunt & proſerpunt *radices* craſſiuſculæ, Cyperi longi radicibus ſimiles, à quibus pendent fibræ craſſiuſculæ. *Folia* cubitalia & ſeſquicubitalia, lata, carinata & ſtriata, Cyperi paria. *Caulis* duobus cubitis interdum altior, concinnè triquetrus, ſolidus, imâ parte uno vel altero folio ceu vaginâ cinctus, cæteroqui nudus, per faſtigia foliis aliquot, ipſius cacumen haud multùm ſuperantibus donatur; è quorum ſinu *ſpicæ* quædam emicant, dodrantem trientémve unciarum, ex obſcurè purpurâ initio nigricantes; deinde è ſquamarum ſingularum ſinubus ſinguli exeunt utriculi, è viridi flavicantes, acuminati, ſingula intus ſemina triquetra nitida per maturitatem nigra, continentes. Summum caulis faſtigium occupant tres, quatuórve ſpicæ, è ſpadiceo nigricantes, contiguæ ferè, ſubtiliores, ſemine caſſæ, è mollibus glumis contextæ. Quin & ſpicarum ſeminiferarum ſumma pars non rarò paleacea eſt & ſemine vidua ad modum ſupremarum mox dictarum. Caulis cætera enodis, ad exortum foliorum è quorum ſinubus ſpicæ exeunt nodoſus eſt.

In aquoſis, inque aquis ipſis ad fluviorum ripas non rarò oritur, & Maio menſe, aut etiam Aprili floret & ſpicas producit, inque multos annos durat. Per totam Angliam frequentiſſimum eſt. *Locus.*

A. 2. *Gramen cyperoides majus anguſtifolium* Park. *Graminis nigro-lutei verni varietas major* J. B. **Great narrow-leaved vernal Cyperus-graſs.**

Hoc genus præcedenti perſimile eſt, ſed per omnia minus, in parem tamen altitudinem aſſurgit, *caule* concinnè triquetro, ſolido, imâ parte *foliis* aliquot cincto anguſtioribus, brevioribus & minus ſtriatis, cætera & nudo, & enodi ad faſtigium ferè, ubi ad intervalla duo triáve folia, è quorum ſinubus *ſpicæ* exeunt anguſtiores & graciliores multo quam in illo: utriculi etiam ſemina continentes minùs turgidi erant, verùm compreſſi in plantis nobis deſcriptis, (fortè ea maturæ non erant.) Summum caulem terminant ſpicæ ſimiles paleaceæ & ſemine caſſæ, verùm pauciores & ſtrigoſiores multo.

Hanc plantam iiſdem cum præcedente locis unà naſcentem obſervavimus multoties, unde ſpecie diſtinctam eſſe minimè dubitamus. *Locus.*

A. 3. *Gramen cyperoides foliis Caryophylleis vulgatiſſimum. Graminis nigro-lutei verni minor varietas* J. B. **Sharp ſpiked Cyperus-graſs, with Gilly flower leaves.**

Radix fibris magnis rubentibus conſtat, aliis etiam minoribus rubentibus intermixtis. Caules indè attolluntur locis humidis & lætiori ſolo non dico dodrantales, ſed pedales & ſeſquipedales, triquetri quidem non tamen adeo concinnè & manifeſtè, foliis circa infimum duobus tribúſve ceu totidem vaginis, altera alteram excipiente, obvoluti, deinde nudi ad faſtigium ferè, ubi duo aut tria habentur, è quorum ſinubus totidem ſpicæ ſpadiceo-virides exeunt, pediculis longiuſculis tenuibus appenſæ, primi generis ſimiles ſed minores. Summum caulem terminant ſpicæ graciles, elegantes è ſquamis obtuſis, è ſquamis ſeu glumis cœruleo ſpadiceis, flavâ per mediam longitudinem lineâ ſtriatis marginulis cineraſcentibus, compactæ. Folia Caryophylleis latitudine & colore glauco paria & ſimilia, longiora, retrorſum flexa. N. Spicæ ſemine caſſæ in ſummo caule in prima ſpecie minùs concinnæ ſunt, è ſquamis in acutas cuſpides exeuntibus compoſitæ.

In pratis humidis verno tempore & ad rivulos copiosè oritur, & ſpicas producit. *Locus.*

A. 4. Gra-

A. 4. *Gramen cyperoides polyſtachyon lanuginoſum.* **Many ſpiked hoary Cyperus-graſs.** *An Gr. cyp. Norwegicum parùm lanoſum* Park? *pag.* 1172.

Hujus tum folia, tum caules, tum etiam ſpicæ in apricis lanuginoſa ſunt: Nonnunquam tamen *folia* ad genicula duntaxat quà caulem amplectuntur lanuginoſa ſunt. Magnitudo ei Graminis Caryophyllei.

In ſummo caule duas aut tres ſpicas habitiores geſtat ſemine caſſas; & inferiùs ad magnam diſtantiam è foliorum ſinubus duas aut tres alias, in quibus ſemen. His duabus notis ab aliis congeneribus abundè diſtinguitur.

Locus. In paſcuis locis humidioribus oritur.

Figura Graminis cyperoidis Norwegici parùm lanoſi apud Parkinſonum aliam plantam demonſtrare videtur, quam Botanicis Londinenſibus circa altam Portam inquirendam relinquo. Ut & Gramen cyperoides Norwegicum alterum *ejuſdem* in udis Sylvis apud nos naſcens.

A. 5. *Gramen cyperoides polyſtachyon flaveſcens, ſpicis brevibus propè ſummitatem caulis.* **Yellowiſh Cyperus-graſs, with ſhort ſpikes.**

Altitudine eſt dodrantali & interdum pedali: *Radice* alba, fibroſa; *foliis* anguſtis, ſubtus interdum piloſis, caule brevioribus: *caule* triquetro, duobus tribuſve foliis inferiùs cincto, deinde aliquouſque nudo, propè ſummitatem duas tréſve ſpicas promente, ex ſingulis ſcil. foliorum alis ſingulas, breves, habitiores, flaveſcentes, è pluribus granis rigidiuſculis, non exeuntibus in acutum mucronem ut in Gramine paluſtri echinato, compoſitas, unica in ſupremo majuſcula, aceroſa, flaveſcente ſpica.

Locus. In pratis & paſcuis frequens oritur per totam Angliam.

A. 6. *Gramen cyperoides ſpicis teretibus erectis: Cyp. anguſtifolium ſpicis longis erectis* C. B. **Cyperus-graſs, with many erect ſpikes.**

Seſquicubitalem altitudinem aſſequitur. *Folia* anguſta, concava, glauca, caulem aliquouſque amplectuntur, longitudine ſuperant. *Caulis* triquetrus quidem, ſed ita ut vix poſſis diſcernere; in cacumine ſpicas gerit tres vel quatuor, aliquouſq; diſtinctas, tenues, longiuſculas, ſemine caſſas, ad quarum infimam apponitur foliolum. Inferiùs è foliorum ſinubus exeunt duæ aut tres ſpicæ, habitiores, teretes, erectæ, duas uncias longæ, è membranaceis ſubrotundis utriculis, pallidè virentibus, mucrone donatis compoſitæ.

Loca. In aquoſis & ſtagnis vadoſis obſervavimus in agro Warwicenſi.

A. 7. *Gramen cyperoides ſpicatum* Ger. emac. *ſpicatum foliis Caryophylleis* Park. *Caryophyllata foliis, ſpicâ diviſâ* C. B. *Gramen cyperoides vernum minimum.* **The leaſt vernal Cyperus graſs.**

Radix ei longa, fibroſa: *Folia* anguſta, glabra, viridia: *Caules* trianguli, foliis nudi, palmum & dimidium non excedunt, in ſummitate ſpicas tres quatuórve geſtantes, breviuſculas, juxtim poſitas & ferè contiguas, non è foliorum alis egreſſas ut in præcedentibus, (quamvis interdum obſervaverim unam è folii inferioris ſinu exeuntem) ſuperiorem aceroſam & ſemine vacuam, reliquas ſeminibus fœtas.

Locus. Spicam producit & floret primo vere, ante reliqua genera, in paſcuis ſterilioribus paſſim.

A. 8. *Gramen cyperoides ſpicâ pendulâ breviore* C. B. *Cyperus ſive Pſeudo-cyperus ſpicâ brevi pendulâ* Park. *Graminis cyperoidis genus, Pſeudo-cyperus Lobelii, ſpicis vel paniculis pendentibus ex longis pediculis* J. B. *Pſeudo-cyperus* Ger. **Baſtard Cyperus with ſhort pendulous ſpikes.**

C. B.

Radice eſt candida, nonnunquam nigricante, craſſa, frequentibus fibris capillaceis obſitâ, & verum Cyperum geniculis æmulante, ſapore herbaceo, inodora: *folia* Cyperi: *caule* cubitali, in cujus ſummo ſpicæ plures oblongæ [cylindraceæ] ſingulæ ex ſingularibus pediculis oblongis dependentes, quæ ſquamoſæ & flaveſcentes.

Locus. In paluſtribus & aquaticis, ſtagnis vadoſis, rivorúmque marginibus reperitur, non tamen ità frequens apud nos.

Hujus ſpicæ non exeunt omnes ex eodem caulis puncto, ſed ex ſingulis foliorum ſinubus ſingulæ; caule in ſpicam ſtrigoſam, aceroſam, ſemine caſſam terminato, ut in aliis hujus generis.

A. 9. *Gramen cyperoides ſpicâ pendulâ longiore* Park. *ſpicâ pendulâ longiore & anguſtiore* J. B. C. B. **Many ſpiked Cyperus-graſs, with long pendulous ſpikes.**

Magnitudine & ſtatura æquat vel etiam ſuperat Gramen cyperoides cum paniculis nigris. Spica in ſummo caule ſemine caſſa ſingularis & habitior. Quæ ſecundùm caulis longitudinem è ſinubus foliorum ſingulis ſingulæ exeunt longæ ſunt, anguſtæ, pendulæ, flaveſcentes: quarum plurimum in eodem caule ſemine prægnantes præter eam quæ in faſtigio eſt aceroſam & vacuam. Spicæ hæ pendulæ ſunt non tam ob longitudinem & tenuitatem pediculorum quàm ob ipſarum ſpicarum longitudinem & gracilitatem & ſummam partem ob craſſitiem ſuam ponderoſiorem; ex innumeris autem veſiculis ſeminalibus exiguis, acuminatis compoſitæ. Caulis infra ſpiciſera folia, quatuor vel

quinq;

quinq; non ſpicæferis eam obvolventibus veſtitur, ut exigua admodum pars caulis à foliis inferioribus ad ſuperiora nuda ſit.

In foſſis Notleiæ propè Braintriam in Eſſexiâ copioſè. *Locus.*

A. 10. *Gramen cyperoides ſpicis parvis, longiſſimè diſtantibus.*

Caule eſt bipedali & longiore, & pro longitudine tenuiſſimo. E foliorum alis ad longiſſima intervalla ſpicæ exeunt, ut in hujus generis reliquis, ſingulares, pediculis tenuiſſimis uncialibus aut longioribus appenſæ, ipſæ graciles, [interdum habitiores] unciales aut longiores. Spica paleacea ſemine vacua, ſingularis caulis faſtigium occupat. Folia ad radicem multa caules ſingulos circumſtant, modicè lata, carinata ſeſquipalmaria aut ſemipedalia, quorum duo tréſve imum caulem ceu vagina amplectuntur, deinde ad longitudinem pedalem caulis fere nudus eſt, Spicas plerunq; tres præter ſummam ſtrigoſam & ſemine caſſam in ſingulis cauliculis producit.

Hanc ſpeciem primus mihi oſtendit D. Martinus Liſter, poſtea ipſe obſervavi loco putrido & paluſtri propè molendinum *Machins mill* dictum ſeſquimilliari à Witham oppido verſus Camalodunum.

A. 11. *Gramen cyperoides ſylvarum tenuius ſpicatum* Park. Lob. *in Illuſtr. ſtirpium p. 62.* Slender-eared wood Cyperus graſs.

Radix ſatis craſſa obliquè incedit demiſſis fibris albentibus terram firmiter apprehendens, germina obiter protrudens multa, unde planta ſe dilatat, & commodum locum nacta denſis ceſpitibus terræ ſuperficiem occupat. *Folia* quæ è radice exeunt ſemipedalia, modicè lata, glabra, pallidè viridia, in medio carinata, & utrinq; lateribus ſecundum longitudinem reflexis, duobus infernè ſulcis, supernè eminentibus porcis exarata, ut in Cypero Officinarum. *Caules* cubitales & longiores, verſus terram plerumque reclinati, tenues, triquetri, ima parte uno alteróve folio cincti, deinde longis intervallis duobus tribúſve aliis, è quorum ſinubus ſingulis ſingulæ exeunt ſpicæ longiuſculæ, graciles & ſtrigoſæ, è viridi luteſcentes, prætenuibus (& inferiores etiam prælongis) pediculis pendulæ, ſupremo caule in ſimplicem, tenuem ſemine caſſam xerampelinam ſpicam exeunte.

In ſylvis copioſiſſimè oritur. *Locus.*

12. *Gramen cyperoides polyſtachyon minimum, ſpicis per maturitatem albicantibus.*

Radix obliquè incedit, fibris ſubinde demiſſis, per ſiccitatem rubentibus. *Folia* ad radicem plurima conferta, palmaris longitudinis, anguſtiſſima, & in ſicco ob convolutionem ferè juncea. *Cauliculi* plurimi, ſemipedales, tenues, recurvi, ima parte velut vaginâ quâdam cincti, cætera nudi, ad faſtigium ferè, ubi è foliolorum ſeu vaginularum quarundam ſinubus binæ utplurimum ſpicæ (h. e. è ſingulis ſingulæ) perbreves, ex utriculis aliquot turgidis & ſubrotundis ſemina triquetra continentibus compoſitæ exeunt, ſummo caule in ſpicam tenuem acroſam, ſemine caſſam, ſemuncialem, albicantem deſinente.

Sub monte Salevæ propè Genevam invenimus. *Locus.*

A. 13. *Gramen cyperoides paluſtre leucanthemum, junceum leucanthemum* Ger. emac. *lib. 1. cap. 22. n. 7.*

Johnſ.

In paluſtribus putridis & cœnoſis, Bogs dictis, in Occidentalibus præſertim Angliæ ſæpiùs occurrit ſub finem Julii paniculam promens, pedali altitudine aut paulò majore; caule duro, rigido, junceo, [D. Newton obſervante triquetro] tribus circiter articulis diſtincto, ad quorum unumquemq; ut in aliis graminibus apponitur folium. E ſuperiorum autem duorum foliorum ſinubus exeunt ſurculi ſeu pediculos tenuis, duas tréſve uncias longus, cujus ſummitati innaſcitur quædam veluti umbellula, è floſculis ſeu potiùs glumis acroſis, elegantulis, albis compoſita: in ſummo autem cauliculo aut propè eum exiſtunt duæ tréſve ſimul ejuſmodi umbellulæ confertæ, brevibus & tenuibus pediculis inſidentes.

Affinitatem quandam habere videtur cum Gramine junceo aquatico *Ger.* junceo polyſtachyo *C. B.* inferiùs inter Gramina juncea deſcripto.

A. 14. *Gramen cyperoides anguſtifolium ſpicis ſeſſilibus in foliorum alis.* Narrow-leaved Cyperus-graſs, with ſhort ſeſsile ſpikes.

Fibris albentibus tenuibus radicatur, & in denſis plerunque ceſpitibus naſcitur. *Cauliculi* tenues, pedales interdum & altiores, triquetri, inferiore parte foliis tribus quatuórve anguſtis, longis, caulem ipſum longitudine non rarò æquantibus, reliquorum hujus generis in modum, obvoluti; deinde aliquouſque nudi, ſuperiore parte foliis iterum veſtiti tribus quatuórve, infimo caulem excedente, in quorum alis *ſpicæ* parvæ, ſquamoſæ, cujuſmodi etiam nullis adnaſcentibus foliolis ſummum caulem occupant duæ tréſve, proximè admotæ, & velut ſpicam compoſitam efficientes.

In aggeribus foſſarum plerunque oritur, præſertim umbroſis. *Locus.*

A. 15. *Gramen*

A. 15. *Gramen paluſtre echinatum* J. B. Ger. emac. *paluſtre aculeatum vel minus Germanicum* C. B. *aculeatum Germanicum* Park. Marſh Hedge-hog graſs.

Palmari & interdum ſeſquipalmari eſt altitudine. *Cauliculi* ima parte propè terram tribus quatuórve foliis non admodum anguſtis, breviuſculis, obſcurè virentibus, reliquorum hujus generis in modum, obvoluti, deinde ad faſtigium propè nudi, ſumma iterum parte duobus tribúſve foliis veſtiti, quorum ſinus occupant ſpicæ ſeſſiles, teretes, echinatæ, ſemuncia breviores, è triangularibus loculis mitioribus, ſemen quoq; triquetrum continentibus compoſitæ, quibus ſupereminet ſummum caulem finiens imperfecta ſpica ruſeſcens, longior ferè duplo, vix quartam craſſitudinis partem æquans, mollis, meris ſquamulis contexta. *Radices* profundè agit nigricantes.

Parvitate ſua & ſpicis compactis hiſpidioribus muricatis in foliorum alis ſeſſilibus à congeneribus facilè diſtinguitur.

Locus. In paludoſis frequens occurrit.

§. 2. *Gramen Cyperoides cum ſpicis aut paniculis in ſummitate caulis.*

A. 1. *Gramen cyperoides paluſtre paniculâ ſparsâ* Park. *cyperoides paniculâ ſparsâ majus* C. B. *cyperoides vulgatius aquaticum* Ger. J. B. Water, or Marſh Cyperus graſs, with ſparſed heads.

Ex radice longa, nigra, digitum craſſa, Cyperi longi formâ, geniculata, huc illuc ſe diffundente, multùm fibrata *caulis* ſeſquicubitalis, tribus angulis aſper exſurgit; quem folia Cyperi vel Arundinis ex radice prodeuntia veſtiunt. Caulium ſummitati ſpicæ curtis brevibus villoſæ, ex aliquot paniculis compoſitæ, ſubluteæ, & per maturitatem ruſeſcentes, inſident, quibus folia terna aut quaterna ſubjiciuntur; quorum quædam lata & palmum longa, quædam brevia & anguſta.

Locus. In foſſis paluſtribus Elienſibus, iiſq; fluviis majoribus, ut Thameſi: J. Bauhino ubiq; in aquoſis, paluſtribus & ſtagnantibus reperitur. Verùm non adeò frequens habetur in Anglia.

A. 2. *Gramen cyperoides paluſtre ſpicâ longiore laxâ*, Marſh Cyperus graſs with looſe ſpikes.

Caulis huic ſeſquicubitalis, triquetrus, angulis ad tactum aſperis, ſi deorſum digiti ducantur, infirmus, nudus, enodis, in cacumine ſpicam laxam ſeu potiùs paniculam longam minùs ſparſam, lucidam geſtans, è pluribus ſpicis ſecundariis compoſitam, quæ ex aliis adhuc exiguis, ſubrotundis, ſquamoſis conſtant. Denſis, firmis & arctè compactis ceſpitibus naſcitur hoc genus, radicibus adeò implexis Juncorum in modum, ut iiſdem tutò inſiſtere poſſis. Ad imum ſpicæ aut nullum appoſitum folium, aut perexiguum. Quæ è radice exeunt folia non admodum lata ſunt, caule tamen nonnunquam longiora.

Locus. In paluſtribus putridis & aquoſis oritur.

Hujus aliam ſpeciem per omnia ſimilem ſed minorem, ſpicis anguſtioribus & gracilioribus, ſparſim naſcentem, non in ejuſmodi denſis ceſpitibus, iiſdem in locis obſervavimus.

A. 3. *Gramen cyperoides ſpicâ è pluribus ſpicis mollibus compoſitâ.* Cyperus graſs, with a ſoft compound ſpike.

Cauliculi huic dodrantales aut pedales atque etiam altiores, triquetri, concavi, enodes, imâ parte quatuor vel quinque foliis, eos vaginæ inſtar aliquouſque obvolventibus cincti, cætera nudi, ſpicam in faſtigio geſtantes quatuor, quinque, vel ſex ſpicis brevibus ſubrotundis, ad tactum mollibus, ex ſeminulis compreſſis ſquammatim incumbentibus compoſitis coagmentatam. *Folia* brevia vix quartam caulis partem longitudine æquant, latitudine Graminis pratenſis minora.

Locus. In paſcuis locis humidis copioſè provenit.

An hoc idem ſit Gramini cyp. ex monte Ballon J. B. dubitamus, ob altitudinem minorem, folia nimis brevia, nullum ſpicæ ſubjectum folium. Verùm hujus generis plantæ pro loci genio multùm variant.

Ex quo hæc ſcripſimus oſtendit nobis D. *Jacobus Newton* amicus noſter, rei Botanicæ peritiſſimus ipſiſſimum.

A. 4. *Gramen cyperoides ex monte Ballon ſpicâ divulsâ* J. B. *cyper. paluſtre majus ſpicâ diviſâ* C. B. *cyp. paluſtre minus* Park. *cyp. parvum* Ger. ico.

Quod à præcedente differt altitudine majori, cubitali ſci. aut ſeſquicubitali; caulibus tamen gracilioribus, neq; adeò manifeſtè concavis; ſpicis partialibus minoribus, non tamen minus crebris & confertis; conjugato foliolo oblongo ſpicæ ſubjecto, quo interdum rectâ ſupra paniculam aſſurgente caulis Junci ſpeciem refert; foliis longioribus, anguſtioribus.

Locus. In prato propè Hitham Coleceſtrenſem in Eſſexia. Alibi etiam ſæpiùs idem obſervavit D. Newton.

A. 5. Gra.

A. 5. *Gramini cyperoidi ex monte Balon ſimile, ſpica totali è pluribus ſpicis compoſitâ. An Gr. cyp. elegans multifera ſpica* Park. **Cyperus-graſs, with a ſoft more compound ſpike.**

Præcedente majus eſt & elatius, ut quod cubitalem altitudinem aſſequatur. Spicam habet è ſpicis multò pluribus & denſiùs ſtipatis compoſitam, nec ejuſdem magnitudinis omnibus, ut in illo ferè, ſed ſurſum verſus cacumen minoribus, donec tandem in unam ſimplicem minuſculam ſpicam terminentur.

In paluſtribus & aquoſis Maio floret. *Locus.*

Spica in hac ſpecie coloris eſt ferruginei, & initio ad tactum mollis. Caulis concavus eſt, minùs tamen quàm in præcedente.

A. 6. *Gramini cyperoidi ex monte Balon ſimile, humilius, in maritimis & arenoſis naſcens.* **Sea-Cyperus-graſs, with a compound ſpike.**

Radices craſſæ, crebris geniculis articulatæ, èq; geniculis fibras tenues capillatas emittentes, hac illac vagantur. *Folia* anguſta, ſemipedalia, carinata, ima parte, ſeu vaginâ *caulem* amplectuntur, aliorum hujus generis in modum, ſemipedalem, tenuem, nudum, enodem, triquetrum, in ſummo ſpicam ſuſtinentem è multis ſpicis compoſitam, paucioribus tamen quàm in ſuperiore. Singulis ſeminibus (quæ velut totidem ſquamæ ſpicas partiales componunt) duos plerunq; tenues & contortos pilos emittunt, unde tota ſpica velut ferrugineo quodam capillitio hirſuta videtur. Ob tenuitatem caulis, & gravitatem ſeminum ſpica plerunq; deorſum nutat.

In arenoſis maritimis frequens occurrit. *Locus.*

A. 7. *Gramen cyperoides elegans ſpica compoſita aſperiore.* **Elegant Cyperus-graſs, with a rough compound ſpike.**

Radices huic albæ, fibroſæ: *Folia* anguſta & vix $\frac{1}{3}$ digiti partem lata, pallidè viridia, caulem aliquouſq; amplectentia, dodrantem longa. *Caulis* pedalis, triquetrus, nudus, enodis, in cacumine *ſpicam* geſtans colore herbaceo ſeu ex viridi flavicante, è ſpicis parvis quinque vel ſex, vel pluribus paucioribúſve, compoſitam, brevibus, teretibus, ſquamoſis, ſquamis (quæ nihil aliud ſunt quàm utriculi ſemina continentes) compreſſis & acuminatis. Ad ſpicam autem nullum apponitur folium.

In ſtagno quodam non longè à *Middleton* vico verſus *Coles-hill*, in agro Warwicenſi, propè *Wrexham* in Wallia, & alibi variis in locis obſervavimus. *Locus.*

A. 8. *Gramen cyperoides paluſtre majus ſpicâ compactâ* C. B. *paluſtre cyperoides aquaticum ſpicâ integrâ* J. B. *paluſtre cyperoides* Ger. *cyp. paluſtre majus* Park. **The greater ſpiked Cyperus-graſs.**

Triquetrum Cyperi tollit *caulem*, cubitalem & ſeſquicubitalem, ſolidum, enodem, ima parte quatuor aut quinq; foliis, cum vaginæ inſtar includentibus, cinctum, cætera nudum; cujus faſtigium ornat ſpica, [Panici quodammodo ſimilis J. B.] ſeſcuncialis & major, è ſquamis compreſſis, acuminatis & quodammodo aculeatis compoſita: Sunt autem ſquamæ hæ nihil aliud quàm loculi triangulares, *ſemen* continentes, Milio ferè æquale, compreſſius. *Radices* fibroſæ, ex deciduorum foliorum fibris comoſæ, *Folia* mediocriter lata caulem ferè longitudine æquant. Ad baſin ſpicæ plerunq; apponitur foliolum anguſtum oblongum, aliáq; etiam ſed breviora ad baſes ſpicarum particularium totalem componentium.

In aquoſis frequens naſcitur. *Locus.*

A. 9. *Gramen cyperoides ſpicatum minus.* Ger. *cyp. ſpicâ minùs compactâ* Park. *cyp. parvum* Ger. deſcr. *cyp. ſpicis minoribus minúſq; compactis* C. B. J. B. **The leſſer ſpiked Cyperus-graſs.**

Præcedenti ſimillimum eſt hoc genus, ſed multis numeris minus. *Radix* obliqua, fibris craſſiuſculis rufeſcentibus donata. *Cauliculi* pedales, terram versùs plerunq; reclinati, ima parte foliis aliquot [ſex, ſeptemve] cum vaginæ inſtar obvolventibus aliquouſq; cincti, cætera nudi ad ſpicam uſq; quæ minùs compacta eſt quàm in præcedenti, è ſpicis minùs arctè ſtipatis compoſita. Utriculi & *ſemina* illius ſimilia. *Folia* anguſta, carinata, modicè longa, multò tamen caulibus breviora.

Extra aquas plerunq; oritur, in paſcuis humidioribus. *Locus.*

A. 10. *Gramen cyperoides ſpicatum minus, ſpicâ longâ, diviſâ ſeu interruptâ.* **The leſſer ſpiked Cyperus-graſs, with a long interrupted ſpike.**

Radix obliqua fibris craſſiuſculis demiſſis terræ firmiter adhæreſcit. *Cauliculi* dodrantales aut pedales, tenues, triquetri & ſtriati, terram verſus plerunq; reclinati, ima parte ſex ſeptémve *foliis* anguſtis, carinatis cincti, enodes tamen. Folia etenim omnia caulem ad tertiam ferè longitudinis partem ceu theca obvolvunt & includunt, & inferiora etiam ſuperiora, omniaque è radice unà cum caule exeunt, adeò ut ima pars caulis ſex ſeptémve velut vaginis integatur: quod & aliis etiam hujus generis Graminibus commune eſt. Spica in ſummo cauliculo longa, diviſa ſeu interrupta,

Sſſſ

rupta,

rupta, è ſex minimum ſeptemve ſpicis parvis, ſquamoſis, ſeſſilibus, ex utriculis aculeatis compoſitis, longiùs diſtantibus [inferiores intellige] coagmentata. *Folia* interdum ſeſquipalmaria ſunt & longiora, caules ipſos longitudine vel æquantia, vel etiam excedentia, quo à reliquis hujus generis ſpicatis differt. Spicæ inferiores ad exortum folium viride, anguſtiſſimum capillaceum obtinent.

Loc. In paluſtris locis humidioribus naſci amat.

A. 11. *Gramen cyperoides ſpicatum minimum, ſpicâ diviſâ aculeatâ. Gr. ſylvaticum* 3. Tab. *parvum tenuifolium cum ſpica aculeata* J. B. *nemoroſum glabrum* 4. *ſive ſpicis parvis aſperis* C. B. **The leaſt prickly ſpiked Cyperus-graſs.** *An Gr. cyperoides echinatum montanum* Park.

Radicem fibræ craſſiuſculæ, pro plantulæ modulo, nova in ambitu germina emittentes herbam propagant. *Folia* anguſta, brevia, imos cauliculos ut in præcedentibus cingunt, ſunt autem ſubpalmaria & interdum ſeſquipalmaria, tenuia, triquetra, ſpicam in ſummo ſuſtinentes tribus plerunque glomerulis folliculorum aculeatorum ſemina includentium compoſitam. Utriculi per maturitatem extrorſum magis reflectuntur quàm in præcedentibus, unde & ſpicæ magis aculeatæ ſentiuntur.

Locus. In locis paluſtribus, ſolo putrido & ſpongioſo plerunq; oritur.

A. 12. *Gramen cyperoides ſeminibus deorſum reflexis puliciformibus.* **Flea-graſs.**

Hujus cauliculus palmaris in ſummo ſpicam geſtat brevem, raram è ſeminibus paucis, puliciformibus deorſum reflexis, ſpadiceis compoſitam.

Locus. In paluſtribus putridis oritur. Parvitate ſua, figura, colore & ſitu ſeminum à reliquis hujus generis facilè diſtinguitur. Semina quantum memini triquetra ſunt: Plantulam accuratè deſcribere quando ejus copia facta erat neglexìmus; in paluſtribus tamen non valdè infrequens eſt.

* 13. *Gramen typhinum* Tab. *ſpica multiplici nigra* J. B.

Nobis cum J. B. ad Gramen cyperoides accedere videtur, verùm quodnam genus ſit nondum conſtat. Conſule ſi placet J. Bauhinum lib. 16. cap. 181. & C. Bauhinum Theat. l. 1. ſ. 1. c. 13. n. 7. cui Gramen typhoides ſpica multiplici dicitur.

* 14. *Gramen cyperoides latifolium ſpica ſpadiceo-viridi majus* C. B.

Quod in humidis ad Sellam novam Monſpeſſuli primùm vidit, quódq; *P. Magnol* abundare juxta Ladum amnem ſcribit, an nova ſpecies ſit & ab omnibus ſuperiùs à nobis deſcriptis diverſa neſcimus. Si *D. Magnol* accuratiùs deſcriptum nobis dediſſet, hunc ſcrupulum exemiſſet. Nec minùs incerti ſumus de

* 15. *Gramine cyperoide anguſtifolio ſpica ſpadiceo-viridi minore ejuſdem.*

* 16. *Gramen cyperinum nemoroſum* Tab. J. B. *nemoroſum ſpicâ ſublongâ recurvâ* C. B.

Radicibus fibroſis, *foliis* anguſtis, dodrantalibus, acuminatis, *caulibus* rotundis, pedalibus *ſpicas* duas tréſve ex luteo purpuraſcentes, trium unciarum ſuſtinentibus, nobis incognitum, circa Monſpelium pratorum & ſatorum margines ornare ait *P. Magnol.*

Præter has & alias adhuc quatuor Graminis cyperoidis ſpecies novas, & à nemine ante ſe proditas proponit & deſcribit Parkinſonus in Theatro ſuo Botanico. Eæ ſunt

1. Gramen cyperoides Danicum glabrum foliis caryophylleis.
2. Gramen cyperoides ſpicatâ fuſcâ elegantiſſimâ paniculâ Bayonenſe.
3. Gramen cyperoides paluſtre Bayonenſe.
4. Gramen cyperoides Bayonenſe Iſchæmi paniculis fuſcis.

Quod ad ſingula genicula è foliorum ſinubus duas tréſve plerumque ſpicas promit: quod ſi verum ſit, huic generi peculiare eſſe videtur, quantum hactenus obſervavimus.

Horum deſcriptiones è Parkinſoni hiſtoria petas: nam quia nobis incognitæ & ſuſpectæ ſunt piget eas huc transferre.

1. Gramen caryophyllatum nemoroſum ſpicâ multiplici C. B.

Item,

2. Gramen caryophyllatum montanum ſpicâ varia, *ejuſdem*:

Item,

3. Gramen ſpicatum anguſtifolium montanum *ejuſdem*,

Graminis cyperoidis ſpecies eſſe videntur: quorum deſcriptiones in C. B. prodromo habentur.

17. *Gramen marinum cyperoides* J. B. *cyperoides maritimum* C. B. *Juncus cyperoides maritimus* Lob. *maritimus Narbonenſis* Park.

C. B.

Radice nititur lignoſa, longâ, rufâ, nigrâve, geniculatâ, proclivis ſerpente, fibriſq; capillatis, multis villoſis circa addita, ſapore grato: *foliis* longis, pallidis, craſſis, petraceis, lentis, ſparſis & inflexis *caulem* pedalem, rotundum, lævem multum ſuperantibus, cujus ſummitas caput globoſum, Ampeloproſi magnitudine & figura imitatur, cartilagineum, ſquamiſque farctum, ex luteo rufeſcens [J. Bauhino

hino rectius ex nigro rubeſcens] ſplendenſque: cui folia plerunque terna, [duo utrinque Dalechampio] aliquando quaterna, triuncialia & veluti cornua prominentia ſubjiciuntur. *Seminibus* eſt ruſeſcentibus, triangulis, mediocribus.

In arenoſis litoribus propè Neapolin copioſè provenit. Habetur etiam ad mare Monſpelii. *Locus.*

4. *Cyperi Botanicis dicta.*

Hi majores ſunt pleriſque aliis hujus generis, radicibus tuberoſis. His tamen ob convenientiam in paniculis ſquamatis ſpecies nonnullas è minoribus accenſemus.

A. 1. *Cyperus longus* Ger. *longus odoratus* Park. *odoratus radice longa, ſive Cyperus Officinarum* C. B. *panicula ſparſa ſpecioſa* J. B. The ordinary ſweet Cyperus, or Engliſh Galingale.

Radicibus eſt oblongis, geniculatis, multis internodiis, ſibi implicatis, ut ſunt radices Arundinum, & Graminis modo ſummo ceſpite ſerpentibus, fibris multis capillatis, è puniceo nigricantibus, ſucculentis, carne vero in ſubluteo albicante, odoratis, ſubamaris, cum ob nimiam locorum humiditatem amaritudo non rectè perſentiatur, vel ſubacribus cum quadam adſtrictione. Radiculæ quintum in Olivares portiones extuberant atque ita continuatæ ſunt ut in Filipendula. *Folia* habet Arundinacea, porraceis longiora, graciliora, duriora, dorſo eminente & acuto, ut tanquam acies manus evellentum ſcindat. *Caule* eſt cubitali, nonnunquam etiam altiore, erecto, enodi, glabro, ſtriato, triquetro, medullâ albâ, ut in Junco, referto: In cujus cacumine folia minora, quadantenus ſtellatim diſpoſita, comæ, quam etiam ſuperant, ſubjecta. *Panicula* ſeu juba (Junio, Julio, & Auguſto ſubrufa, & dum floret Agallochum ferè olente) lata laxaque ex cacumine dependet; in cujus glumis exiguum *ſemen* durum, cortice nigro veſtitum & triangulum includitur. Quod ſemen (ait Fallopius) infeſtiſſimum in noſtra Oriza, in noſtris regionibus, & ſi comedatur inebriat ut Lolium.

In pratis circa Monſpelium, inque Sicilia & Italia obſervavimus locis cultis & paluſtribus. D. Newton in inſula *Purbeck* dicta Dorceſtriæ Angliæ eum invenit propè Sacellum quoddam, à latere Portlandiam inſulam ſpectante. *Locus.*

Stomachica eſt, & uterina hujus radix: Uſus præcip. in urina & menſibus ciendis, cruditate ventriculi conſumenda, hydrope inchoato præſervando, colica ac vertigine diſcutienda, intellectu roborando: maſticata oris fœtorem emendat. Cocta vel macerata in oleo, contuſa & impoſita renibus ac pectini calculum depellit & urinam provocat. *Vires & Uſus.*

Si radicibus pulveriſatis ſaccharum & mel addatur, & cum pauco vino ſimul coquantur, dein in taleolas diſſecentur, & injiciantur Gingiber conditum æmulabitur.

Scriptis cum radicibus ſole exſiccatos & aceto conſperſos fruſtatim tundunt, & veſtibus interponunt ut ſui odoris gratiâ commendent Galli. *Ruel.* Sic & Hiſpaniæ & Italiæ mulierculæ radices aceto paratas pro odoramento ac ſuavi ſuffitu recondunt: aliquæ etiam exinde pulveres conficiunt.

Radix pulveriſata ad ʒj. cum ſpica Lavendulæ optimè fœtum expellit, ut & ſecundinas. *D. Palmer* ex dictatis D. Hermanni.

2. *Cyperus panicula craſſiore minùs ſparſâ* J. B. *An Cyperus rotundus inodorus Germanicus* C. B? *Cyp. rot. littoreus inodorus Anglicus alter* Park?

Culmum tollit triangularem ad cubiti & ſeſquicubiti altitudinem, quem ſtipant *folia* graminea, ſtriata, carinata, acuto dorſo, gibba: in culmi ſummitate *folia* duo aut tria breviora, anguſtiora oriuntur, quorum ſinu paniculæ ſe explicant fuſcæ, floſculis pallentibus. *Radix* è pluribus olivaribus glandibus conſtat, colore foris fuſco, intus albo, ſubſtantiâ durâ, dulci. Hiſce adnata complura filamenta, glandiſque inter ſe connexas per filamenta fit culmum craſſitudine æquantia. Viribus odore deſtituitur.

Floret Junio & Julio ſuo nimio reptatu moleſta. *Tempus.*

Plantam cujus deſcriptionem è J. Bauhini hiſtoria mutuatam dedimus eandem eſſe quam C. Bauhinus *Cyperum rotundum inodorum Germanicum* appellat, minimè dubitamus. Nam & deſcriptiones per omnia conveniunt, & C. Bauhinus ſe eam vidiſſe ait copioſè in horto Montbelgardenſi à Joanne fratre cultam: cui etiam idem eſt cum eo qui in ſcrobibus & rivulis ad Scaldæ amœniſſima flumina provenit, Lobelio monente, cui Cyperus aquaticus Septentrionalis: at Camerario Cyperus rotundus, nigras inodoras radices habens dicitur.

Cherlerus apud J. B. hunc Cyperum rotundum odoratum vulgarem *C. B.* facit. Verùm ſi rectè pictus ſit, nec panicula, nec radices conveniunt. Notandum tamen *P. Magnol* obſervare in Planta propè Monſpelium naſcente, quam pro Cypero rotundo vulgari *C. B.* habet, caules ex radicibus rotundis exire, ut in icone Cyperi rotundi inodori Germanici ejuſdem *C. B.* pinguntur, non autem radicibus fibroſis appendi rotundas, ut in icone Cyperi rotundi odorati vulgaris. Nos certè in plantis noſtris locis Monſpelii collectis invenimus Cyperi paniculâ craſſiore minùs ſparſâ culmum & paniculam. Fortè igitur Cyperus rotundus odoratus vulgaris *C. B.* & Cyperus rotundus inodorus Germanicus una & eadem planta ſunt; de quo tamen ob icones tantopere diverſas dubitamus.

3. *Cyperus rotundus Orientalis major* C. B. *Cyp. Syriaca & Cretica rotundior* J. B. *Cyp. rotundus odoratus Syriacus* Park. *rotundus Syriacus* Ger. emac.

Alpin. *Radicibus* eſt rotundis, Olivæ craſſitie, multis, mediâ quadam fibrâ tanquam filo, Filipendulæ modo, connexis, variis ſtriis aſperſis, foris ſubrufis, aliquando rubentibus, aliquando etiam nigris, intus albidis,

albidis, aromatici odoris, & acuti ſaporis. *Folia* eſt porracea, longioribus tamen atque anguſtioribus; *caule* cubitali, anguloſo, in cujus cacumine folia aliquot, ſtellæ in modum diſpoſita, è quibus ſpicæ aliquot herbacei coloris, ſemina continentes, prodeunt.

Lob. In Ægypto circa urbem *Bagader* in uliginoſis humidis copioſè Rauwolfius vidit: in Nilo flumine & pluribus Ægypti lacubus vel locis paluſtribus copioſiſſimè provenit Alpino monente.

* 4. *Cyperus rotundus Orientalis minor* C. B. *Cyp. rotundus minor* Adv. *rot. odoratus Syriacus minor* Park. *minor Creticus* Ger. emac.

C. B.

Hic illo duplo minor eſt; cortice fuſco, villoſo, priori ſapore & odore ſimilis, qui non modò à Syriæ mercatoribus, ſed etiam Illyria & Apulia, ubi ſponte provenit in Italiam defertur.

Huic ſimilis Cretica, radice Olivæ minoris rugoſa, foris nigra aut fuſca, odorata, aromatica & amara.

5. *Cyperus rotundus minimus Hiſpanicus* C. B. *rot. odoratus alter humilis Hiſpanicus* Park. *Cyperus rotundus pumilus elegantiſſimus pede humilior* Clul. cur. poſt. *quem in ſpeciali Gulielmi Boelii vidit.*

A. 6. *Cyperus rotundus littoreus inodorus* Lob. J. B. *rotundus inodorus Anglicus* C. B. *rotundus littoreus* Ger. *rot. littoreus inodorus Anglicus* Park.

In Angliæ Borealis & Belgii fluminum littoreis, lenóque fluentium rivulorum, & maris alluvionibus Cyperi genus non inelegans, radicum longè latéque ſparſa ſobole, multa & bicubitalibus implexarum filamentis Cypero rotundo parium oritur. *Folia* anguloſa, *caule* cubitali & ſeſquicubitali, nitidus, triquetrus, in quo racemoſa juba congeſta. Guſtu ſubaſtringit. *Radix* frigida & ſicca, odoris & ſaporis expers. *Lobel.*

Felicior nobis fuit Lobelius qui hujuſmodi Cyperum in Angliæ Borealis littoris invenerit. Nobis enim plantas ibi indagantibus non comparuit, ab aliis tamen obſervatum audivimus.

Alias adhuc hujus generis plantas deſcribit & depingit Parkinſonus; nimirum

1. Cyperum rotundum littoreum inodorum Anglicum alterum. A ſuperiore capitulis aliquot ſquamoſis nigricantibus, tribus vel quatuor ſimul junctis differt, cætera ſimilis.

2. Cyperum rotundum inodorum aquaticum. Radicibus nigricantibus, rotundis, fibras inter reptandum emittentibus; paniculis oblongis ſeu ſpicis è ſummitate caulium una cum foliis exeuntibus à reliquis diſtinguitur.

3. Cyperum rotundum inodorum aquaticum alterum. Radicibus oblongis Olivaribus fibras multas emittentibus cum præcedente convenit; foliis multò longioribus, caulibus elatioribus, capitulis brevioribus eminentioribus foliis longis intermiſtis, ab eodem differt.

A. 7. *Cyperus longus inodorus ſylveſtris* Ger. *longus inodorus vulgaris* Park. *longus inodorus ſylveſtris Lobelio* J. B. *longus, inodorus Germanicus* C. B. *Gramen cyperoides altiſſimum, foliis & carina ſerratis* P. Boccone. Long rooted baſtard Cyperus.

Bocc.

Calamus hujus arundinaceus, rotundus, geniculatus, hominis quandoque proceritatem æquans. *Folia* in ſingulis geniculis Cyperi vulgaris more carinata, pede longiora, ſemunciam lata, ſupernè anguſtiora, utroque margine & media coſta Serratulæ foliorum modo exaſperata & ſerrata: In cacumine & ſoboribus alis jubæ Milii vel Junci paniculâ ſparsâ contractiores, ſuccedentibus etiam ſeminibus minoribus & nigricantibus. *Radix* ſubeſt longa, fibrata, perennis, Graminis canini ſeu dactyli modo ſerpens.

In paluſtribus provenit v. g. ad pagum *Hinton* propè Cantabrigiam; in loco quodam paluloſo ad mare inter Penſantium & *Markeiew* oppida in Cornubia; & in locis paluſtribus ad flumen *Tame* ſub *Dorſhill* vico non longè à *Tamworth* oppido agri Warwicenſis. Obſervavimus etiam in Ladi amnis prata Monſpelium. Monſpelienſes pro non deſcripto habent: nobis deſcriptus videtur & depictus ſub titulo allato quamvis imperfectè.

Cyperum longum inodorum ſylvaticum C. B. Park.

Cum à C. Bauhino in Prodromo imperfectè deſcripta ſit, ut qui caulem & paniculam non viderat, omitto.

8. *Gramen cyperoides panicula nigricante* Park. *cyp. minus, paniculâ ſparſa nigricante* C. B. *Gr. parvum paluſtre paniculâ compreſſa nigricante* J. B.

J. B.

Proxime deſcribendæ ſpecies paulò major eſt, dodrantem interdum excedens, tota habitior; *folia* latiora, longiora: *culmi* triangulè craſſiores, ſimiliter enodes; paniculæ haud ſecus diſtichæ, ſquamatæ, ut numero ferè ſuperiores ita magnitudine inferiores, colore nigricante. Folia paniculis ſubjecta eandem habere potuum, eandémque inter ſe proportionem, ſed majora quàm alterius.

Lugd. In paluſtribus non procul Monſpelio collegimus, item in Italia ad ipſos Florentiæ muros in foſſis.

9. *Gramen cyperoides paniculâ ſparſâ ſubflaveſcente* Park. *cyp. minus panicula ſparſa ſubflaveſcente* C. B. *Gr. pulchrum parvum paniculâ latâ compoſitâ* J. B.

J. B.

Pulcelli hujus graminis radices capillares ſunt, colore ruffæ, palmum longæ: *Folia* parva, unciam unam, duas treſve longa, tenuia: *Calmi* triquetri, enodes, frequentes, palmares & ſeſquipalmares: quorum extremis ſeſſiles, ſineque pediculis utplurimum (licet etiam interdum è medio productus pediculus brevis plures alias ſuſtineat paniculas) impoſitæ *paniculæ*, umbellam quodammodo mentientes, ſpecioſæ, Graminis amoris dicti non ità diſſimiles, compreſſæ, ſemunciam circiter longæ, culmum latæ, binis verſibus ſquamatis compactæ, colore ex viridi ruſeſcente nitido: *Semen* minimum, nigrum. Subjecta ſunt terna folia graminea, quorum unum reliquis multò brevius ſemper conſpicitur.

In humidioribus & ubi per hyemem aquæ ſtagnârant per Germaniam, Italiam & Galliam Narbonenſem abundè provenit. *Locus.*

A. 10. *Cyperus gramineus* J. B. *gramineus Miliaceus* Ger. *Pſeudo-cyperus miliaceus* Park. *Gramen cyperoides miliaceum* C. B. **Millet Cyperus graſs.**

J. B.

Triquetrum cubitalis altitudinis *caulem* ſurrigit, quem *folia* comitantur, ejus imum medio tenus ferè complexa, ubi à caule receſſerint ejus cacumen ſuperantia, carinata, duplo Gramineis latiora, alioqui non ità diſſimilia. Summo caulis faſtigio Miliaceæ in latum diffunduntur paniculæ, granis confertis Junci gravidæ, quorum exortu folia ſubponuntur, inferioribus niſi minora eſſent ſimilia. *Radix* fibroſa.

Variis in locis obſervavimus: v. g. ad ripas fluvii *Tame* prope *Tamworth* oppidum in agro Warwicenſi, in amne non longè ab *Haverford-Weſt* in Penbrochia Walliæ; in fluvio *Blackwater* ad molendinum paulo infra *Bocking* vicum, in Eſſexia à *D. Dale* oſtenſum, & alibi. J. Bauhino Genevæ, Baſileæ & Mumbelgardi frequenter & copioſè Maio Menſe florentem obſervavit. *Locus.*

Gramen cyperoides ſparſâ panicula Altæ Portæ Park.

Quænam planta ſit Botanicis Londinenſibus inquirendum relinquo: an Cyperus ſupra deſcriptus, An Cyperus VII. ſeu longus inodorus ſylveſtris. An fortè Graminis juncei quoddam genus. An nova & non deſcripta Cyperi ſpecies: quæ tot curioſos veſtigatores hactenus effugit, & ſoli Parkinſono ſe conſpiciendam præbuit?

11. *Cyperus eſculentus* C. B. *Traſi* J. B. *Cyperus dulcis rotundus eſculentus Traſi dulce vocatus* Park. *Cyperus eſculentus ſive Traſi Italorum* Ger. emac. **Sweet Cyperus, or Ruſh-nut.**

C. B. Col.

Radicibus eſt tenuibus, fibroſis, à quibus globuli rotundi, velut exigui bulbuli, ut in Cypero, dependent, qui ex aliqua parte magis exuberant, extremum diviſum habentes, ut Mali Punici fructus, Meſpili coronam æmulantes, paucis lineis per obliquum circumductis ac ſi pluribus partibus conjunctis conſtarent; aliquando cicerum, aliquando fabarum magnitudine: vel ut Columna, magnitudine & formâ ad fructum minoris Meſpili, ex genere Setaniæ accedentes, cortice ſcabro & rugoſo, cum exſiccantur per tranſverſum ut Arundinum radices ſtriato, externis ruſeſcente, qui excoriari nequit, ideo ſine cortice dici poſſunt: carne candida, ſolida, nec odora, nec medicata, ſed ſapore grato, alimentoſo, dulcique & Caſtaneis proximo: foliis Cypero æmulis, arundinaceis, oblongis, dorſo eminente triangulis & acuminatis caulibus cubitalibus, anguloſis, in quorum cacumine alia folia minora, ſtellarum modo diſpoſita: inter quæ flores Julio exeunt ſpicati, ſive panicula Cyperi ſubflaveſcens. Omnia verò quàm in Cypero rotundo breviora ac minora.

Naſcitur in agro Veronenſi; & alibi etiam, quicquid dicat J. Pona: in Siciliæ extremis arenoſiſque oris Auſtro expoſitis, autore Columna. Nos etiam in Sicilia collegimus & aſſervamus hujus ut ſuſpicamur caulem cum panicula, quæ bene reſpondet iconi à Columna exhibitæ, differt autem à panicula Cyperi longi Monſpelienſium quòd minus ſparſa ſit, quòd ſpicæ ſquamoſæ eam componentes multo latiores ſint, & plus duplo longiores, quodque magis confertæ & plures ſimul in uno pediculo communi: colore tamen non diſtant. Radices ob feſtinationem non eruimus. *Locus.*

Hanc ſpeciem caulem nunquam proferre aut florere nec Jo. Pona, neque Geſnerus ipſe mihi perſuaſerint; alicubi fortè, ut in Veronenſi agro, rariùs profert. Nullam plantam perfectam flore & ſemine carere conceſſerim.

* 12. *Cyperus Indicus* Bontii.

Bont.

Herba hæc in ſumma quantitate circa flumina Javæ creſcit. Radices ejus tuberoſæ ſunt non ſecus ac Chamæbalani, odoris planè aromatici & Caryophyllos referentis. Unde earum decocta per aliquot dies ſumpta nervorum frigidis affectibus ſummè conducunt, inprimis multum afferunt levaminis in tremoris ſeu Paralyſeos iſto genere quod *Beriberi* Indis dicitur. Indæ mulieres hanc plantam etiam ciendis menſibus adhibent, nam diuretica admodum eſt. Ideo hydropicis quoque convenit. *Vires.*

Sal ex cineribus utile eſt conſumendis excreſcentiis in ulceribus præſertim tibiarum & pedum. Cyperi cineres pernionibus etiam inſpergi ſolent.

An & quid differat à ſuprà ſcriptis Cyperis neque ex deſcriptione, neque ex figura certò colligere poſſumus.

CAP. II.

De Papyro.

PApyrus niſi nomen peculiare ſortita eſſet, ob caulem triquetrum Cypero potuiſſet accenſeri.

Papyrus Nilotica Ger. J. B. *Antiquorum Nilotica* Park. *Nilotica ſive Ægyptiaca* C. B. *Item Papyrus Syriaca vel Siciliana* ejuſdem *&* Park. *Nos enim non diſtinguimus.* **The Paper-Reed.**

Hanc ità deſcribit eruditiſſ. Veſlingius: Aſſurgit ab Arundineis fibroſiſque *radicibus* [Cæſalpinus radices lignoſas, craſſas, Harundinis modo geniculatas, numeroſa ſobole in obliquum tendentes, ſapore & odore Cyperum æmulantes, ſed infirmatis, ſubrufas Papyro Sicilianæ attribuit] circa Nili ſtagnantis ripas *caule* numeroſo, triquetro, non rarò ſeptem cubitorum menſuram ſpeciosâ proceritate cùm æquante, tum ſuperante. *Folia* circa utrumque ſcapi extremum, inferiùs ampliora Sparganii Cyperive inſtar repanda, ſupernè minora, quæ radiatum veluti calycem ſumaſcenti jubæ ſubjiciunt. Denſo ſtaminum ordine ſtipatum caulis faſtigium cæſariem exprimit, & circa ſummum hujus prominuli florei apices obligatum circumplicati hederâ thyrſum effingunt. J. Bauhinus ſic floream comam deſcribit. Floribus eſt pergrata ſpecioſis & luculentam in ambitu cæſariem effigiantibus, numeroſis gracilibus thyrſulis, denſo & æquabili comarum ſtipatu, & apicibus prominentibus, Ferulæ in modum collectis, non ut Cyperi ſparſis: nimis ornatè & minùs clarè. Cæſalpinus comam latam, ex numeroſis parvis juncis triangulis conſtantem, in quorum ſummo flocci *ruffi*, ei aſcribit; *magis perſpicuè.*

Papyrus, quam Cæſalpinus in horto Piſano alnit, ex Siciliæ paluſtribus delatam, quam, eodem autore, in Sicilia vulgò Piperum vocant; quam J. Bauhinus in horto dicto Cæſalpini benevolentia vidit, nobis non aliter differre videtur à Papyro Nilotica Veterum quàm magnitudine aliiſque accidentibus à loci diverſitate ortis: neque J. Bauhinus aut etiam Cæſalpinus ipſe diſtinguunt; aliter quàm magnitudine.

Vires & Uſus. Ex Papyro olim chartæ fiebant ad ſcribendi uſum, conficiendi modum vide apud Plinium *lib.* 13. *cap.* 11, 12. Hæc ante repertas fruges Ægyptiis alimentum [omnes enim Ægypti incolæ & crudam & elixam & aſſam manducabant, & ſuccum devorabant, manducamentum autem expuebant] ſtragulas, navium contextum, vaſorum utenſilia, florem ad coronandos Deos, & calceos horum ſacerdotibus præbebat. Radix in uſum ligni cedebat. Chirurgi, referente Alpino, foliorum medullâ utuntur ad ulcerum ora dilatanda. Ex ſcapique combuſto cinere recentia ulcera curant, qui etiam maligna augeri (ſi ſæpe aſpergantur) non ſinit. Ex ſcapis recentibus aquam deſtillant ad oculorum ſuffuſiones, caligines ac obſcuritates maximè proficuam.

Chartæ ex Papyro in deſuetudinem abierunt; novo chartarum artificio circa Annum 1470. (quo tempore ex Gallicia duo viri Antonius & Michael in Germaniam & Baſileam venerunt, & ſecum artem illam antea Germanis ignotam attulerunt) invento; Lintea ſcilicet uſu detrita & flaccida tandiu tundunt machinis aquâ motis donec in ſuccum diſſolvantur: hunc opportè aquâ diſſolutum, non ſine glutine, & commiſcentes, cribris excipiunt, qui ſucci craſſitiem retinentes, paginam reddunt ſuper ſtramenta ad uſum parata, quæ ad prioris imitationem Papyrus quoque nominatur, eò quòd eundem nobis uſum præſtet quem olim Ægyptiis Papyrus præſtabat.

CAP. III.

De Junco & Gramine junceo.

JUncus caulibus teretibus, fungoſis, panicula vel in ſummo caule exiſtente, vel ex ejus latere inferiùs exeunte, & ſingulis ſeminibus majuſculis compoſitâ à reliquis graminifoliis diſtinguitur. Gramina juncea à Junciſ diſtinguuntur caulibus foliosis articulatis. Folia etiam in his non ſemper teretia ſunt, ſed in nonnullis ſpeciebus compreſſa, in omnibus tamen fungoſa.

Notandum etiam nos communem Botanicorum ſententiam ſecutos nonnullas ſpecies Junciis admiſcuiſſe, quæ ad hoc genus propriè non pertinent, ut v. g. Juncum acutum maritimum Cambrobritannicum, Gramen tomentoſum, &c.

Juncus autem à jungendo dicitur, quòd cùm flexilis ſit, res eo jungi poſſint.

§. 1. *Junci.*

A. 1. *Juncus acutus capitulis Sorghi* C. B. *maritimus capitulis Sorghi* Park. *pungens, ſeu Juncus acutus capitulis Sorghi* J. B. **Pricking large Sea Ruſh.**

J. B.

Denſè ſtipatos tollit *calmos*, ſeſquicubitales, craſſiuſculos, rigidos, cortice ſpiſſo, medullâ ſolidiuſculâ, albâ, quos ſtatim à radice, craſſis fibris contextâ, involvunt *foliaceæ vaginæ*, rubentes, dodrantem circiter longæ, conſimilibus paniculis criſtâ, Sparti Auſtriaci formâ non autem colorem, qui hic

hic ruffis, æmulantibus. Infra mucronem autem culmorum pungentem tribus quatuórve pollicibus exſurgunt florum ſeminúmque glomerata *capitula*, [ſubrotunda, ſplendentia, fuſca, Sorghi æmula, *ſemen* minutiſſimum, oblongum, & ſubfuſcum continentia] quorum exortui ſubjectum eſt folium, indidem erumpens, ex latiore principio vaginam imitata, in acumen deſinens.

In arenoſis cumulis ad Occidentale Cambriæ litus Merionethenſe copioſiſſimè oritur. C. Bauhinus circa thermas Aponianas frequens eſſe ait, ut & non longè Monſpelio ad pagum *Perauls*, imò in tota illa ora maritima paſſim provenit. *Locus.*

A. 2. *Juncus acutus maritimus capitulis rotundis* C. B. *acutus maritimus alter* Park.

C. B.

Hic multò procerior eſt [præcedente] inquit C. Bauhinus, [imò nobis obſervantibus nihilo procerior:] *radice* craſſa, lignoſa & nodoſa, fibris capillata, ruffo cortice obducta: *calamis* ſive ſcapis permultis, duos cubitos ſuperantibus, ad exortum ruffa tunica opertis, fungoſa medulla farctis, in vertice mucrone pungente duplici, altero ſæpe unciis quatuor capitula ſuperante, altero breviore, deorſum reflexo: inter quos ſcapus diſſiliæ, pediculi prodeunt, ſorti læves ac teretes, intus veluti canaliculati: *capitula* parva, rotunda, aſpera, Sparganii forma ſuſtinentes: nonnunquam verò *capitula* plura, aſpera, conglobata ſine pediculo proximè eadem amplectuntur; quibus menſe Junio *flos* capillaceus & candicans inſidet, ſeu lanugo mollis, nivea & tomentoſa inſtar barbulæ propendet.

In Sicilia, Italia & Gallia Narbonenſi ad maris litus valdè frequens eſt. Nuper etiam in Anglia detexit, in comitatu Somerſeti D. Stephens. *Locus.*

Ex medulla & ellychnia & alia à circulatoribus fiunt, unde columbas commentitias volitantes, atque aere ſeſe librantes conflatas vidit Lobelius. *Adv.* *Uſus.*

A. 3. *Juncus acutus maritimus caule triangulo* C. B. Park. J. B.

C. B.

Radice eſt repente, fibroſa: à qua aliæ radiculæ prioribus exſiccatis naſcuntur: hinc *culmi*, quos ad radicem brevia *folia* cingunt, pedales, trianguli exſurgunt, & in extremitatem pungentem deſinunt, & paulò infra faſtigium à latere floccus racemoſus rufeſcens, ex granulis tribus lateribus donatis conſtans, exit.

In maritimis propè *Frontignanum* & *Perauls* oritur. Apud nos ad ripas Thameſis fluvii tam ſupra, quàm infra Londinum, ut à fide dignis mihi relatum eſt: quamvis ipſe nec ibi, nec alibi eum hactenus viderim. *Locus.*

A. 4. *Juncus acutus maritimus Anglicus* Park. **Engliſh Sea hard Ruſh.**

Eodem modo radicibus ſe propagat quo alii Junci. Sunt autem ſcapi ſeu calami ſeſquicubitales aut altiores, teretes, læves obſcurius virides, duriores & ſolidiores multo quàm Junci lævis vulgaris, medulla denſa & ſolida farcti, alioqui magnitudine illis non multùm cedunt; ad imum tribus quatuórve thecis ſquamoſis ex rubro nigricantibus cincti. E ſcapo in ſinum excavato, & in duo cornua, altero admodum brevi, diducto, ſeſquipalmari aut dodrantali ab apice diſtantia, erumpit *panicula* ampla, in plures partiales paniculas diviſa, una præ aliis longo pediculo inſidente & ſupra reliquas eminente ac ſi ſeparata eſſet. Panicula in latitudinem minus diffuſa eſt quàm Junci lævis vulg. colore albi ſpadicei tantillo intermixto, vaſculis triangularibus compoſita.

In maritimis paluſtribus copioſe oritur, ut, v. g. circa Camalodunum in Eſſexia & ad Occidentale Cambriæ latus. *Locus.*

A. 5. *Juncus acutus* Ger. *acutus vulgaris* Park. *acutus paniculâ ſparſâ* C. B. *An Juncus ſolidus* J. B? **Common hard Ruſh.**

Radix propè terram ſuperficiem obliquè incedit, fibris frequentibus fuſcis demiſſis firmiter depacta; Plurimi inde conferti junci è capitulis ſeu gemmis craſſis & velut bulboſis ſquamis membraneis ſpadiceis ſplendentibus obvoluti exeunt. Hujuſmodi membranoſi folliculi, ſpadiceo colore ſplendentes, ac ſi politi eſſent, intimo reliquis multò longiore, unum juncum ad palmi & amplius longitudinem involvunt & obveſtiunt. *Junci* ſeſquicubitales ſunt & altiores, graciles, teretes, ſtriati, cortice craſſo, medulla intus pauca, non tamen inanes, è radicibus omnes oriundi, nulli (quantum nos obſervare potuimus) ex aliorum ſinubus, ut ſcribit Dodonæus, eúmque ſecuti alii plerique Botanici. Forte alium & à noſtrate vulgari Junco acuto ſeu duro diverſum deſcribit: in acutos mucrones exeunt; infra quos ad dimidii plus minus pedis diſtantiam erumpit panicula ſparſa, rufeſcens, ſemen in vaſculis.

In paſcuis & ad vias publicas ſolo humidiore paſſim provenit. *Locus.*

Junci panicula arundinacea deſcriptio apud J. Bauhinum in multis ad Juncum nobis deſcriptum accedit.

A. 6. *Juncus montanus paluſtris. An Oxyſchœnus ſive Juncus acutus Alpinus Cambrobritannicus* Park? **Moſs Ruſh, Gooſe-corn.**

Fibris majuſculis rubentibus radicatur. *Folia* numeroſa, non erecta, ſed plerumque ſupra terram expanſa ſtellæ in modum, brevia, dura, acuminata, non exactè rotunda, ſed ſuperna parte canaliculata, unde rectius fortaſſe ad Gramina quàm ad Juncos referendum eſt hoc genus. E medio foliorum exurgit *caulis* dodrantalis aut pedalis, firmus, medulla farctus, uno tantum folio propè terram cinctus, cætera nudus, junceam in ſummo *paniculam* geſtans, è pluribus particulis compoſitam, quæ ſingulæ è ſinu foliis, quod in caule ad earum baſin conſiſtit emergunt. *Flos* Graminis herbæ exilis,

hexapetalos,

hexapetalos, cum totidem in medio ſtaminulis fimbriatis luteis. Succedunt capſulæ majuſculæ, ſubrotundæ, ſemen continentes.

Locus. In montoſis paluſtribus ſolo ſpongioſo & putrido per totam Angliam copioſè naſcitur: ut loca indicare non ſit opus. Propè Londinum in ericeto Hampſtedienſi.

Figura & deſcriptio Graminis juncei maritimi majoris apud Parkinſonum huic noſtro convenit.

Parkinſonus ſpeciem hujus minorem habet, quam vocat Oxyſchœnum ſive Juncum acutum minorem, *p.* 1192.

A. 7. *Juncus aquaticus maximus* Ger. *lævis maximus* Park. *max. holoſchœnus* J. B. *Juncus maximus ſeu Scirpus* C. B. **Bul-ruſh, or great Water-ruſh.**

C. B.

Hic magnitudine & craſſitie reliquos ſuperat, & proceritate Typhæ æqualis eſt: ex *radice* craſſitudine ferè cubitali, geniculata, hinc indè per terram repente, cortice atro-rubente intecta, intus candida ſcirpa ſeu junci hominis altitudinem ſuperantes, minimi digiti craſſitie, virides (qui exſiccati albeſcunt) rotundi, enodes, medullâ candidâ, molli & fungoſâ farcti attolluntur: quorum cacuminibus ſcirpis recliſis petioli intus canaliculati, foris teretes extenduntur, qui ſummo apice floccos ſeu paniculas ruffas, inæquales, ſquamatim compactas metæ figurâ, infernè latiores, supernè acuminatiores ſuſtinent. *Semen* Milii magnitudine, triangulum, alterâ parte compreſſum, altera dorſo elato ſuccedit.

Hic ob fungoſam & foraminulentam medullam leviſſimo vento facile hinc indè, inſtar Arundinis vulgaris agitatur.

Locus. In fluminibus, piſcinis & ſtagnis majoribus, aquas ſemper habentibus invenitur.

Uſus. Juncorum multiplex uſus eſt, ad tegetes, ſcabella pedum, ad cathedrarum ſedes, ſportas, &c. Inter Indos ad tapeta, ſtragula, pileos, &c.

Juncus ſeu Scirpus medius C. B. Park. *ſylvaticus Tabernæmontani* J. B.

A præcedente magnitudine potiſſimum differt, & in ſylvis ſed locis aquoſis provenit; unde Juncus ſylvaticus Tabernæmontano dicitur. Pleniorem deſcriptionem videſis apud J. Bauhinum.

A. 8. *Juncus lævis vulgaris paniculâ ſparſa noſtras. An Juncus paniculâ arundinaceâ* J. B.? *Jun. lævis paniculâ ſparsâ major* C. B.? Park? *Juncus lævis* Ger.? **Common ſoft Ruſh.**

Ad bicubitalem aut majorem altitudinem aſſurgit, ſcapis teretibus, erectis, minimè nodoſis, calmo craſſioribus, viridibus, glabris & nitentibus, medulla ſolidiore & denſiore quàm in ſequenti ſpecie, unde ad ellychnia aptiores ſunt, in mucrones acutos deſinentibus. Dodrantali ca apicem ſpatio erumpit panicula ſparſa & latè diffuſa, ſaltem in locis ubi humor abundat, aliis enim paulò compactior eſt: in petiolis tenuibus vaſcula propendent, multò quàm in ſequenti Junco minora, pallidiora, quamvis planta ipſa major ſit.

Locus. In aquis ipſis aut juxta aquas.

Hujus medullæ uſus eſt ad ellychnia. Ex cortice texunt funes in agro Staffordienſi, vide *D. Plot.*

A. 9. *Juncus lævis vulgaris panicula compactiore. An Juncus lævis vulgaris* Park? *An Junc. lævi. glomerato flore ejuſdem? Juncus lævis paniculâ non ſparſa* C. B. **Round headed Ruſh.**

Hic à præcedente differt caulibus ſtriatis, medullâ rariore & ſpongioſiore, unde ad ellychnia inutilis eſt, paniculâ compactiore & vaſculis ſeminalibus majoribus, ſuperiùs ſeu cacumini propiùs erumpentibus, tempore denique florendi maturiore.

Locus. In paſcuis & ſylvis locis humidioribus copioſè non rarò oritur, cùm ſuperior plerunque in aquis tantùm aut juxta aquas: locis certè humidioribus quam hoc loco deſcriptus.

Junco Matthioli figura apud J. Bauhinum huic convenit, non item deſcriptio.

* 10. *Junci genus medullâ prorſus nuda* Hiſt. Lugd. J. B. *Juncus lævis alter* C. B.

Parùm differt à Junco levi vulgari paniculâ ſparſa: ut neſciam an planè diſtinctus ſit.

* 11. *Juncus cacumine refexo major* C. B. J. B. Park.

C. B.

Radice nititur capitata, & quâ parte alia aliis adhærent & incumbent, leviter compreſſâ, cortice nigro obducti, fibris plurimis deorſum & ad latera emiſſis, & in unum cæſpitem coacervatis: *Scirpis* eſt ſeſquicubitalibus, ad exortum tunicâ atro-rubente & ſplendente tectis, qui infra cacumen incurvatum, pedis ferè ſpatio, ad latus ſcirpo fiſſo, plures pediculos emittit, qui foliacea, membranoſa & oblonga vaſcula, in quinque apices fiſſa ſuſtinent: quæ fructum anguloſum, nigrum minuto *ſemine*, atque flavo, refertum continent. Vel, ut Ruellius, Melancranis ſeu Anceps dicitur: fructura gerit uvarum cohærentium modo, in quibus cuſpidatum ſemen clauditur. Aquei & ſubauſteri ſaporis.

Locus. Naſcitur in aquoſis & pinguibus locis, ſed pura & præterlabente aqua ferè madentibus.

* 12. *Juncus acumine reflexo alter* C.B. J.B. Park.

Caule eſt ſeſquicubitali, rotundo, levi, aphyllo: paniculâ umbellæ ſimili, atroſplendente, pediculo carente, ſtaminibus cæruleis, (ut in Aphyllanthe cærulea) donata: quam *cauda* duarum triúmve unciarum, acutus ſed mollis, parumque reflexus ſuperat.

In Provincia Galliæ provenit. *Locus.*

A. 13. *Juncus trifidus* J.B. *acumine reflexo trifidus* C.B. Park.

J.B.

Ex *radice* nigra, geniculata & fibroſa, longiuſculi ſcirpi producuntur plures, dodrantales, valdè tenues, quorum ſinguli per extrema in tres ſtylos palmares, tenuiſſimos, acutos finduntur: interque hos ad exortum ſedentes paniculæ paucæ, exiguæ, ex rufo fuſcæ.

In monte Fracto Lucernatium, inque Pyrenæis & montibus Moraviæ provenit. *Locus.*

A. 14. *Juncellus omnium minimus, Chamæſchœnus* Ad. Lob. *Juncellus Lobelii* Park. *An Juncus humilis* J.B.? *An Juncellus omnium ſive Chamæſchœnus* C.B.? **The leaſt Ruſh.**

Tranſverſam agit radicem, in ſuperficie terræ repentem, è qua obiter hinc fibræ albentes demittuntur, inde ſurriguntur Junci crebri, qui paniculas producunt, tres uncias aut interdum palmum alti, enodes, unico vel altero ad baſin foliolo cincti, ſetæ equinæ craſſitudine aut etiam tenuiores, erumpentibus, propè apicem ad latus, ut in aliis juncis, paniculis brevibus compactis habitioribus (ut mihi videbatur) ſquamoſis, abſque pediculis, plerunque duabus, interdum unico, rariùs tribus, colore primùm virentibus, tandem nigricantibus in cinereo. Ipſi junci & tranſverſa radix ſpadicei ſunt.

In arenoſis & glareoſis humidioribus oritur. *Locus.*

15. *Juncus exiguus montanus, mucrone carens* C.B. Park. J.B. *An Juncus lychnanthemos tenuis* Thalii?

Radice eſt puſilla, nigra, capillacea: *cauliculo* quatuor vel quinque unciarum, cujus ſummo *capitulum* parvum, ex fuſco purpuraſcens, quadrifidum, in exiguum, rigidiuſculum filamentum abiens inſidet: *foliola* ad cauliculi principium tria, juncea, unciam longa.

In Taurero Raſtadienſi Auſtriæ monte provenit. *Locus.*

A. 16. *Juncus lævis paniculâ glomerata nigricante* C.B. *Lithoſpermi ſemine* Hort. reg. Bleſ. & Pariſ. Botan. Monſp. **Round black-headed Marſh-Ruſh, or Bog-Ruſh.**

Magn.

Radicem habet ex multis fibris nigricantibus, in unum ceſpitem coacervatis, compoſitam, unde plurima *folia* palmaria, triangularia producuntur, inter quæ plures oriuntur ſcirpi cubitales, quorum unuſquiſque capitulum ſpadiceum producit, ſcirpo adhærens, ex variis folliculis compoſitum, in quibus ſemina alba, ſplendentia, Lithoſpermi majoris ſeminibus minora continentur. Folia & ſcirpi verſus radicem colorem habent atro-rubentem.

Provenit apud nos locis paluſtribus, putrido & ſpongioſo ſolo ut v. g. Hintoniæ & Teverſham mariſcis propè Cantabrigiam. Reperitur etiam circa Monſpelium: unde à *P. Magnol* pro nondum edito depingitur & deſcribitur. *Locus.*

A. 17. *Juncus parvus calamo ſupra paniculam compactam longiùs producto.*

Semipedali altitudine aſſurgit, *ſcirpo* tenui, gracili, *paniculâ compactâ*, tertia circiter totius longitudinis parte à ſummo ſcapi mucrone erumpente.

Tribus hiſce notis, 1. parvitate ſua; 2. paniculâ compactâ; 3. ſcapo ſupra paniculam longiſſimè producto, ab aliis Juncis facilè diſcernitur.

In Weſtmorlandia non procul ab oppido *Ambleſide* dicto invenit *D. Newton.* *Locus.*

A. 18. *Juncus capitulis Equiſeti* C.B. *aquaticus minor capitulis Equiſeti* Ger. Park. *capitulis longis, ſive clavatus* J.B. **Club-ruſh, or Aglet-headed Ruſh.**

C.B.

Radix eſt geniculata, Graminis aut Arundinis modo ſerpente, & innumeris fibris implexa: ſcirpis cubitalibus, aliquibus tamen ad radicem duarum & trium unciarum, ad exortum ſubrubro cortice tectis, tenui & fungoſâ medullâ plenis, quorum verticibus capitula exigua, rufeſcentia, aliquando rotunda, aliquando oblonga, Aſparagorum Equiſeti vel clavæ inſtar inſident: *flores* candicantes & villoſos, in latus expoſitos Maio & Junio menſibus emittit. Septembri menſe in hoc, quemadmodum in Secali luxuriantes grana, oblonga, nigricantia, dura, intrinſecus alba videntur.

Varietas obſervatur in ſtylis vel ſcirpis, alteri enim triplo latiores, alteri anguſtiores ſunt.

In rivulis frequentiſſimus eſt: reperitur etiam in aquis ſtagnantibus. *Locus.*

A. 19. *Juncus capitulis Equiſeti minor & fluitans C. Bauhini* J.B. *Juncellus capitulis Equiſeti fluitans* C.B. Park. **Floting Club-ruſh.**

C.B.

Ex *radiculis* capillaceis juncus tenuiſſimus recurvus prodit, qui in plures Juncellos duarum triúmve unciarum ſubdividitur, quorum aliqui erecti, aliqui reflexi capitulum minimum ſuſtinent, & Juncelli ſinguli foliolum tenue, capillaceum adponunt. In

In Angliæ aquoſis ſluitat autore Gillenio.
Hanc ſpeciem nos nondum vidimus: ſed aliam à D. *Rob. Plot.* in hiſtoria naturali Oxonienſi titulo

A. 20. *Junculi omnium minimi capitulis Equiſeti.*

Qui è radicibus capillorum inſtar tenuibus exurgit ſetæ equinæ craſſitie, altitudine tres uncias non excedens, clavam in apice parvam aliorum hujus generis in modum, ſuſtinens. Notandum autem Juncum hunc non ramoſum eſſe in modum præcedentis, ſed ſimplicibus ſcapis è radice exſurgere.

Locus. In paſcuis communis Beſton humidis foſſis prope Iſidem fluvium. Hunc nobis communicavit amiciſſimus vir reique herbariæ periti ſſimus *D. Dodſworth.*

A. 21. *Juncus Alpinus cum cauda leporina* J. B. *Alpinus capitulo lanuginoſo ſive Schœnolagurus* C. B. *è capitulo haud multum leporum caudæ diſſimili. Gramen junceoides lanatum alterum Danicum* Park. **Hares-tail-ruſh**

J. B.

Crebros ex parvis radicibus porrigit *culmos*, dodrantales, interdum cubitales, ſtriatos, *folia* propter terram ſtipatos, quæ & ipſos culmos aliquouſque involvunt, alioqui juncea *folia* in ſtylum exeunt acutum, paulóque ſupra radicem ruſeſcentia ſæpe in fibras comoſas fatiſcunt. Cæterum ſinguli *culmi* in echinatam caudam, caneſcentibus, tomentoſis ſquamis compactilem faſtigiantur, mollitie holoſericum provocantem. Radicatur denique fibris aliquammultis fragilibus.

Locus. In paluſtribus putridis & cœnoſis quas **Moſſes** vocamus, ut v. g. in **Pillin-moſs** in Lancaſtria, **Elleſmere meers** in Salopia, provenit. Inque montibus ſolo ſpongioſo, aquæ bibulo & cœnoſo.

A. 22. *Juncus parvus paluſtris cum parvis capitulis Equiſeti. An Juncus montanus parvus cum parvis capitulis luteis* J. B.? **Dwarf Ruſh, with ſmall Aglet heads.**

Plurimis fibris craſſiuſculis ſubluteis, alte in terram demiſſis, criſpis & velut undulatis radicatur. Imam juncorum partem ſquamæ crebræ pellucidæ, nigricantes obvolvunt, ut in aliis fit. Styli palmares teretes, ſatis firmi & rigidi in ipſa ſummitate capitulum exiguum geſtant ex ſpadiceo nigricans, unde ſtamina ſeu filamenta numeroſa ſordidè flavicantia exeunt. Folium in ſingulis caulibus unicum perbreve.

Tempus. Maio menſe floret.

* 23. *Juncus Alpinus bombycinus* C. B.

C. B.

Ex *radice* aliorum Juncorum ſimili *folia* juncea exurgunt inter quæ *culmi* plures tenuiſſimi, palmo minores, qui capitulum parvum lanugine albâ ornatum ſuſtinent.

Locus. In montibus Moraviæ: & in locis udis vallis *Grindelwald* Bernatum.

A. 24. *Juncus parvus paluſtris cum parvis capitulis Equiſeti. Juncus parvus montanus cum parvis capitulis luteis* J. B. **Dwarf-Ruſh, with ſmall heads.**

Longiſſimis fibris Juncus hic montanus iiſque crebris demiſſis radicatur. *Stylos* emittit palmares aut dodrantales, teretes, multis foliorum propter terram involucris obſitos, qui cætera æquabiles enodéſq; in ſummo faſtigio *capitulum* geſtant duplo triplóve brevius quàm Juncus clavatus, inter ſquamas longiores emicantibus flosculis luteis.

Deſcriptio hæc & figura J. Bauhini ſatis aptè reſpondet Junco à nobis ſæpius obſervato in pratis udis & locis paluſtribus circa *Middleton* in agro Warwicenſi, & alibi in Anglia. Fibræ duntaxat radicum veruſtiores non rectæ ſunt, ſed huc illuc reflexæ, & velut undulatæ. Imam Juncorum partem ſquamæ crebræ, pellucidæ, nigricantes obvolvunt.

Juncus foliatus minimus J. B.

Cùm mihi dubium ſit quò referri debeat, omitto ejus deſcriptionem apud J. Bauhinum requirendam.

§. 2. *Gramina juncea.*

A. 1. *Gramen pratenſe tomentoſum paniculâ ſparsâ* C. B. *tomentarium* Ger. *Gnaphalium Tragi, ſive Juncus bombycinus* J. B. *Gr. junceum lanatum, vel Juncus bombycinus vulgaris* Park. **Cotton graſs.**

C. B.

Radice nititur craſſa, fibroſa, rufa: *folia* eſt graminea, inter quæ *caulis* teres, enodis, junciformis cubitalis & bicubitalis exurgit. [Eam altitudinem apud nos in Anglia nunquam quòd ego viderim attingunt, at ne dimidiam quidem] ex cujus ſummitate panicula tomentoſa, Goſſipio mollior & tenuior, niveo candore lucens ex pediculis, aliquando brevibus, aliquando oblongis, qui ex pericarpio quodam ſive membraneo folliculo, ex rufo nigricante, eóq; bifido vel trifido prodeunt, Junio & Julio menſibus dependent. Inter tomentum ad pediculum *ſemina* oblonga, triangula, acuta, rufa habentur.

Locus. In paludoſis itaque humidis & uliginoſis pratis oritur, & lanugine tomentoſa à longè conſpicua ſe prodit.

Vi pollet adſtringente & condenſante, quare in vino nonnulli decoquunt propinantq; alvi profluvio ac colica ab eadem cauſa exorto laborantibus. Lanuginis copia ſi haberi poſſet, textorio operi fortè non incommoda foret. *Vires & Uſus.*

Iſlandi lanuginem pappoſamve nere aut in ellychnia contorquere nôrunt, ſuper quod dum liquefactum ſebum concreſcat, aut id ſebetur, conficiunt ſibi domeſticos in uſus candelas præcipuæ claritatis, quæ ellychniis goſſipinis & candelis cereis anteferendæ ſunt: imò tomentum hujus graminis in ellychnium contortum hoc peculiare habet præ Goſſipino, ut cùm quis bipartito aut tripartito candelas Iſlandicas cum ſocio partiri geſtat, non opus eſt cultro adhibito in fruſta ſcindendas, quippe illæ inſtar fumo induratarum Lucanicarum Lubecenſium aut Brunſwicenſium ſapidiorum aliis vulgaribus, vel caulis aut raparum Burſeldenſium in modum facile diffringi aut decerpi queant. S. Pauli Q. Botan. Claſ. 3. p. 325.

A. 2. *Gramen junceum folio articulato aquaticum* C. B. *junceum aquaticum Bauhini* Park. *aquaticum* Tab. Ger. *Juncus foliatus capſula triangula* J. B. **The leſſer Ruſh-graſs, with jointed leaves.**

J. B.

Magnitudine non parùm variat, aliis palmaribus, aliis pluſquam cubitalibus *culmis*, nodoſis, compreſſis aliquantulum, fungoſis, ramoſis, ſtriatis. *Folia* & à radice ſtatim, & ad genicula culmos aliquouſq; amplectentia graminea, acuta, articulata: ſurculis, è culmo diviſo exactis, & ad divaricationem inſident capſellæ quinque, ſex, plures paucioréſve ſimul junctæ, triquetræ, oblongæ, mucronatæ, ex rufo nigricantes, nitidæ, *ſemina* claudentes perpuſilla, ruffa. Sed & culmulis aliis perbrevibus, oblongis aliis ſpicæ quædam velut excrementitiæ, & ex foliaceo quodam genere ſquamatæ rubenteſq; inſident: udis præſertim & apricis hoc crebrò evenit locis, ut circa Montbelgardium & Baſileam in paluſtribus Michelfeldenſibus: [apud nos etiam circa Cantabrigiam & alibi] *Radix* qualis Junci, fibris admodum capillata, iiſque longis & juxta terræ faciem coeuntibus ſerpit, adeòque ſi culmi terram attigerint ex articulis fibras demittunt terram denuò comprehendentes.

In udis & paluſtribus ubiq; ferè reperitur. *Locus.*

A. 3. *Gramen junceum capſulis triangulis minimum. Graminis juncei varietas minor* Ger. emac. **The leaſt Ruſh-graſs, with triangular Seed-Veſſels.**

Præcedenti ſimilis eſt paniculâ pariter ſparsâ, capſulis triangulis ſpadiceis, ſed multis numeris minus, ut quod palmarem altitudinem vix aſſequitur. *Folia* juncea, capillaria, an vero articulata in tanta parvitate diſcernere non potui. Fibris pro plantulæ modulo majuſculis albentibus radicitur.

In locis paluſtribus udis, & ad rivulos frequens reperitur, ut in aquoſis Ericeti Hamſtediani propè Londinum. *Locus.*

A. 4. *Gramen junceum aquaticum magis ſparsâ paniculâ* Park. *An Gr. junceum ſylvaticum* Ger? *junceum folio articulato ſylvaticum* C. B. **Water-Ruſh-graſs, with a ſparſed panicle and jointed leaves, the greateſt.**

E radice tranſverſa, in ſumma tellure jacente & repente, tum deorſum multas emittit fibras alias craſſiores, alias tenuiores; tum ſurſum multos erigit caules, ſeſquicubitales, ſolidos, tribus plerumq; geniculis interceptos, totidémq; foliis cinctos, quæ infima parte vaginæ inſtar eum includunt, deinde cum ab eo abſcedunt ad ſemipedalem longitudinem extenduntur, ſuntque intus concavi, & crebris articulis intercepti. E caule paulo ad apicem erumpit panicula, cùm planta in aquoſis & humidioribus naſcitur magis ſparſa & pluribus capſularum agminibus compoſita quàm in præcedente. Quamvis autem planta ipſa major elatior & ſit quàm illa, capſulæ tamen ſeminales minores ſunt, nec adeò obſcurè nigricant.

In aquoſis provenit, non rarò etiam in ſylvis humidis. *Locus.*

A. 5. *Gramen junceum capſulis triangulis cauliculis tenuibus, foliis ad nodos & panicularum divaricationes prælongis.*

Radicibus eſt tenuibus fibris capillatis, obliquè actis. *Folia* & *cauliculi* non adeò denſa & conferta oriuntur ut in pleriſq; junceis. *Cauliculi* tenues & infirmi, longitudine ſemipedali, ad nodos ſuperiores folia prælonga emittunt. Panicula variè ſparſa, capitulis longius à ſe invicem remotis: è mediis paniculis ſeu capſulis egerminant foliola multa capillacea, alia ſimplicia, alia capſulas ſeminales ſuſtinentia ſeu ſingulares, ſeu multas ſimul, è quorum medio, iterum erumpit alia foliolorum congeries, pari modo ſe habens. Capſulæ ſeminales, quantum in tanta parvitate diſcernere potui, triquetra ſunt. An foliola articulata ſint néċne me fugit.

Obſervavit D. Dale loco paludoſo propè Braxted magnam in Ericeto de *Tiptre* in Eſſexia: item loco conſimili in ericeto prope *Barntwood* oppidum. *Locus.*

A. 6. *Gramen junceum maritimum* Lob. Ger. icon. *Gramen junceum foliis & ſpicâ Junci* C. B. *junceum maritimum majus* Park. *Juncus parvus cum pericarpiis rotundis* J. B. **Ruſh-graſs, with round ſeed-veſſels.**

J. B.

Palmares ſæpe, aliquando cubito nequaquam minores, profert *culmos* junceos, foliis circa imum multis gramineis, ſtatim è *radice* obliqua, juncea, fibrata exortis donatos: quorum ſcapis in umbel-

lam

lam monoſtam Filipendulæ modo explicatur, cujus capitula ſingularia polita, rotunda folliculis nigricantibus *ſemen* obvolutum geſtant, tandémq; in tres exiles cavitas dehiſcunt.

Locus. In pratis humidioribus & paluſtribus provenit, non maritimis tantùm, quamvis ibi copioſiſſimè, ſed etiam à mari procul remotis.

A. 7. *Gramen junceum ſpicatum ſeu triglochin* C. B. *triglochin* J. B. *triglochin Dalechampii* Park. *marinum ſpicatum* Ger. emac. *perperam, cum procul à mari reperiatur.* Arrow-headed graſs.

J. B.

Ex capite pendulo fibroſis tenuibus complicatis *radicibus* nititur, *culmos* tollens nudos, enodes, junceos, cubitales & ſeſquicubitales [rectiùs C. Bauhinus pedales, rariùs cubitales, quin potiùs apud nos dodrantales] interdum in locis ſqualidis palmares ferè; ſpicam à medio gerunt ſummo tenus longa ſerie *floſculis* turbinatis, ſimiliter ferè capitulorum Pyrolæ delapſis primulum floribus, non item magnitudine, [ex albo ſubluteis C. B.] quos excipit ſeries mucronatorum fructuum, qui acumine continui, inferiùs in triplicem barbulam alati, inſtar tridentis ſuperne diſſiliunt. *Folia* ab radice orta culmos comitantur palmaria & dodrantalia, perangusta, plana.

Locus. In paluſtribus frequens habetur.

A. 8. *Hyacinthi parvi facie Gramen triglochin* J. B.

J. B.

Oblongum habet comatúmq; bulbum Allii Alpini in morem, ſimplicem aliàs, alias multiplicem, à cujus imo demiſſis fibris radicatur. *Folia* tenuiſſima, glabra, palmaria, interdum majora, tria aut quinque ſtatim à radice oriuntur. Cauliculus duriuſculus, teres, gracilis, nudus, enodis inter folia ſurgit, palmaris & ſeſquipalmaris, longam gerens ſpicam, floſculorum luteorum (niſi fallit in ſicca planta color) exiguorum, è quorum medio protruditur ſtylus longiuſculus, ita ut cum eo flos referat rudimentum capituli Pyrolæ delapſis floribus: Hinc ſtylus ille ſatis longo nixus pediculo triangulus apparet; inque tria ſpicula ſuperius cohærentia ſubtus dehiſcit, ut in præcedente gramine.

Ego nihil ferè video in hac deſcriptione quod non conveniat gramini triglochini.

Locus. In ſqualidis maritimis Galliæ Narbonenſis.

A. 9. *Gramen marinum ſpicatum* Cluſ. *aquaticum ſpicatum* Ger. *ſpicatum alterum* C. B. *marinum ſpicatum alterum* Park. Sea-ſpiked graſs.

Fibris pluribus majuſculis, cùm primò erumpunt albentibus deinde luteis radicatur. *Folia* ut in reliquis graminibus agminatim naſcuntur, juncea, ſupernè plana, infernè rotunda, ſeſquipalmaria & longiora. Inter folia exeunt *ſpicæ* palmares interdum & longiores, floſculis crebris purpuraſcentibus compoſitæ, ſinguli brevibus pediculis fulti; quibus ſuccedunt capitula brevia, ſtriata, per maturitatem in ſex partes ſeu ſemina diſſilientia. Cauliculus ſpicam ſuſtinens duriuſculus, teres, gracilis, nudus, enodis, palmaris, & ſeſquipalmaris.

Locus. In ſalſis maritimis ubique ferè invenitur.

Malè inſcribitur hoc Gramen à J. Bauhino Gramen ſpicatum cum pericarpiis parvis rotundis. Pericarpia enim non exactè rotunda ſunt, ſed oblongiuſcula & ſtriata.

* 10. *Gramen montanum Avenaceum ſpicatum* C. B. *montanum ſpicatum Cluſii* Park. *marinum ſpicatum alterum* Ger.

Cluſ.

Ex *radice* digitali, bifida, interdum trifida, multis tenuibus fibris supernè donata capita multa prodeunt, quorum ſingula *folia* ſex, aliquando decem & plura, oblonga, craſſa & nonnihil carinata, infima ſede ſeſe invicem complectentia, guſtu amariuſculo & calefaciente proferunt: Ex quorum medio *cauliculus* palmaris, aliquando pedalis, firmus, rotundus, lævis, nudus & enodis prodit; qui in ſummo faſtigio multos floſculos, ordine ab una caulis parte diſpoſitos, herbaceo colore præditos, & in capitula conglobatos profert.

Locus. * In pratis montoſis Auſtriæ & Hercyniæ reperitur. Similem autem in Flandriæ maritimis frequenter legiſſe ſe meminit Cluſius. *Ego maritimum ab hoc deſcriptis diverſum facile ſuſpicor.*

A. * 11. *Gramen junceum montanum ſubcæruleâ ſpicâ Cambrobritannicum* Park.

Nobile hoc Graminis genus plurima tenuia, delicata, juncea folia, cubitum paulo minùs longa emittit: inter quæ duo tréſve *cauliculi* graciles dodrantem circiter longi, foliis multò humiliores, exſurgunt, in faſtigiis geſtantes paniculam ſeu capitulum parvum ſpicatum, ſquamoſum, pulchrè cœruleſcens, in fine ſeu medio duorum foliolorum membranaceorum, ima parte latorum, verſus apicem tenuium, uno tamen ſemper altero longiore, ſitum.

Locus. In altiſſimo quodam monte Cambriæ, *Berwin* dicto, qui caput inter nubila condit, imbribus ferè perpetuis riguus, etiam cum valles & depreſſiora in circuitu ſereno fruuntur cœlo, Sole illuceſcente, à Lobelio obſervatum, qui (ut refert Parkinſonus) Nardi Gangitis ſpuriæ ſimilis capillaris plantæ nomen ei imponere in animo habuit.

* 12. Gramen

* 12. *Gramen junceum ſpecioſum minus* Park.

Præcedenti perſimile eſt, verùm foliis multò minoribus, tres quatuórve uncias longitudine non ſuperantibus, è duro leucophæo folliculo ſeu vagina radicis capiti innaſcente exeuntibus; inter quæ *cauliculi* aliquot exſurgunt, articulati, conſimilibus foliis veſtiti, capitulum parvum, Caſtanei coloris lucidi, quàm præcedentis minus, pro modo plantæ, duobus, etiam ei ut in illo appoſitis foliis, geſtantes. An Juncus ſemine Lithoſpermi?

Gramen junceum ſylvarum minus articulato folio Park.
Item,
Gramen juncoides Junci ſparſa paniculâ ejuſdem.

Et alias quas habet varietates Graminis Juncei ſeu Holoſtei Matthioli apud ipſum requirendas omitto. Cùm enim ſylvas & prata circa *Altam Portam* pleraſque eas varietates alere ſcribat; alii autem periti Botanici & curioſi Plantarum indagatores Londinenſes iis in locis Graminis juncei nullas præter ſuperius à nobis deſcriptas ſpecies invenerunt; Parkinſonum deceptum puto, & pro novis graminibus habuiſſe quæ jamjam ab aliis deſcripta fuerant.

A. 13. *Gramen junceum parvum ſive Holoſteum Matthioli, & Gr. bufonium Flandrorum* Park. *Gr. junceum* Ger. *Gr. nemoroſum calyculis paleaceis* C. B. *Holoſteum Matthioli junceum* J. B. **Toad-graſs.**

J. B.

Matthiolus Holoſteum vocavit plantulam, in paluſtribus obviam, palmum aut ſeſquipalmum altam, *cauliculis* frequentibus, tenuibus, nonnihil rubentibus, & in ramulos plurimos diviſis. *Folia* acuta, duas aut tres uncias longa, anguſta, floribus ſecundùm ramulos adeóq; & in extremitatibus crebris. Succedunt vaſcula puſillum *ſemen* ruffum, pellucidum claudentia. *Radices* ſubſunt capillaceæ.

Anglicè **Toad-graſs**, i.e. Gramen bufonium dicitur, quia provenit in locis ubi bufones ſtabulantur.

* 14. *Gramen foliis junceis oblongis, radice albâ* C. B. *Gr. junceum Dalechampii* Park.

C. B.

Radice eſt ex pluribus tenuiſſimis fibris albicantibus contextâ: ex qua *folia* multa virentia, Junci modo rotunda, longa, etiam ſeſquipalmaria prodeunt: ut & *culmi* tenues geniculati: Juba arundinacea, è parvis utriculis conflata.

In frigidis & aridis reperitur, nonnunquam inter ſaxa ad mœnia Baſileenſia. Simile eſt gramini *Locus.* junceo Dalechampii, qui ſuo florem Arundinaceum in paniculis purpuraſcentibus, guſtúmq; ſubdulcem tribuit.

* 15. *Gramen foliis junceis brevibus majus, radice nigra* C. B.

Cùm deſcriptio hujus brevis ſit, nec icone illuſtretur, nec planta aliunde nobis cognita, quæ C. Bauhinus de eo habet apud ipſum Lector curioſus videat.

16. *Gramen junceum polyſtachion* C. B. *junceum minimum aquaticum capitulis ſquamoſis* Park. *junceum aquaticum* Ger.

C. B.

Radicem habet digitalis craſſitiei, per tranſverſum latam, multis fibris capillatam: *culmos* tenues, cubitales, quatuor aut quinq; *folia* oblongis, anguſtis, ex internodiis prodeuntibus veſtitos: Inter caulem & folium ſpicæ parvæ, ex atro flaveſcentes, quaternæ, quinæ & plures, ſibi invicem ſuccedentes, prodeunt.

Humidis & paludibus gaudet. Forte Gr. cyperoides leucanthem, ſuperiùs deſcript. *Locus.*

* 17. *Gramen junceum maritimum denſè ſtipatum* J. B. Park. Lob. *junceum, folio & ſpica Junci minus* C. B. *junceum marinum* Ger.

Lob.

Radice & foliis eſt Graminis marini ſpicati Zelandici ſimilibus, duris & rigidis, cujus *culmi* ſpicas gerunt Junci aquatici: alioqui maritimo Gramine haud melius eſt aut utilius.

C. Bauhino *Radice* cum Gramine Junceo pericarpiis rotundis convenit: *Culmis* eſt pedalibus, foliolis anguſtiſſimis, junceis, duris, firmis, quatuor unciarum. Culmorum ſummis ſpicæ parvæ ut in Juncis inſidere.

Ad littus Middelburgicum reperiri refert Lobelius. *Locus.*

* 18. *Gramen junceum montanum capite ſquamoſo* C. B. Park. *junceum ex monte Baldo* J. B.

C. B.

Imum culmum amiciunt folia pauca, dura, cæteroqui nudum, enodem, dodrantalem, glomeratum è glumis candidis *capitulum* ſummo cacumine geſtantem; cui ad baſin ſubjecta bina *foliola* acuta, adverſa, alterum altero longius, parùm tamen ſemunciam ſuperans. Hæc J. Bauhinus ex ſicca. Caſpar frater ſic deſcribit,

Radix eſt parva, fibroſa, circa quam *folia* bina ternave, ſemipalmaria; *culmus* junceus, levis, enodis, nudus, pedem ſuperans; cujus ſummo capitulum inſtar Phalaridis ſquamoſum, in apicem deſinens, ex albo leviter rufeſcens inſidet: cui utrinque folium rigidum ſubjicitur quorum longius unciam ſuperans deorſum vergit; alterum (quod triplo brevius) recta effertur.

Locus. Provenit in montis Baldi ſummitatibus.

Gramen junceum minimum capitulo ſquamoſo C. B. J. B.
Item, *Gramen junceum minimum alterum* ejuſdem J. B.
Item, *Gramen junceum minimum maritimum* ejuſdem J. B.

Cùm nec nobis, nec alii cuiquam Botanico quod ſciemus poſt C. Bauhinum innotuere, omittimus. Eorum hiſtorias ſiquis curioſior ſcire deſiderat, C. Bauhini Prodromum, Hiſtoriamve adeat.

Gramen junceum maritimum exile Plimoſtii Park.
Item, *Gramen junceum magis exile, pauciſolium* ejuſdem.
Item, *Gramen junceum minimum Holoſtei Matthioli congener* ejuſdem.

Horum icones & deſcriptiones apud Parkinſonum videantur.

A. 19. *Gramen junceum clavatum minimum, ſeu Holoſteum paluſtre repens foliis, capitulo & ſeminibus Pſyllii.*

Cauliculis tenuibus, infirmis, in terram reſupinis, crebris articulis interceptis, indéq; ramulos emittentibus ulterius adhuc diviſos & ſubdiviſos, ſe propagat. Ad articulos foliola frequentia, Pſyllii ſemper virentis foliorum æmula, ſed breviora, ut quæ ſeſcunciam aut duas uncias vix excedant. Unà cum foliis exeunt etiam pediculi nudi pari cum foliis longitudine vel etiam majore, ſpicam ſeu capitulum parvum, ſquamoſum, Pſyllii æmulum ſuſtinentes. Radices numeroſæ capillaceæ tenuitatem e geniculis demittuntur.

Ad nos tranſmiſit *D. Dodſworth*. Invenio etiam inter Gramina ſicca D. Philippi Skippon hujus ſpecimina, à nobis collecta in Cambria propè *Madern* & alibi, quamvis per oblivionem in Catalogo Plantarum Angliæ illud omiſi.

A. 20. *Gramen junceum, ſive Holoſteum minimum paluſtre capitulis longiſſimis filamentis donatis.*
The ſmalleſt Marſh-Plantain.

Fibris albis majoribus & pluribus quàm pro plantulæ modulo radicatur. *Folia* in orbem ſpargit craſſa, ſucculenta, anguſta, in terram reclinata, duos vel tres digitos longa. *Caules* ex eadem radice plures vix digitum alti capitulum ſeu floſculum in ſummo geſtant exiguum, compreſſum, unde exeunt quatuor longiſſima filamenta apicibus donata.

Locus. In paluſtribus & uliginoſis ſæpius inveni, propè Cantabrigiam, Glaſtonium, Penſanciam, &c.

CAP. IV.

De Schœnantho.

Schœnanthus ſive Juncus odoratus J. B. *Schœnanthum* Ger. *Juncus odoratus aromaticus* C. B. *Juncus odoratus tenuior* Park. **The ſweet-ſmelling Ruſh, or Camels-hay.**

R*Adicibus* nititur albicantibus, parvis, lentis, duris, lignoſis, multis fibris exilibus ſummo ceſpite ſparſis [interdum adſunt radices paulò craſſiores, denſæ, geniculatæ, guſtu valentiore reliquis] *Folia* eſt palmum excedentibus, trinoxi, robuſtis, craſſis, ad radicem latis, convolutis, & ſquamatim incurſis, quæ in tenuem rotunditatem, mucronatam, firmámq; deſinunt, colore ad radicem albidiore vel ſubflavo, propè verticem viridi, aut purpuraſcente, quæ culmos ut in Arundine multo velut tunicis arctè cingunt. *Culmi* multi ex uno radicum ceſpite, rotundi, nodis longè ab invicem diſtantibus diſtincti, aliquando lignoſi; non cavi intus, ſed medullâ fungosâ junceâ farcti, & in ſummo graciles aſſurgunt; quibus ſecundùm caulem gemina ſerie Lolii modo *flores* ſpicatim hærent, decidui, ex quorum glumis aut caliculis foras ſubtilis papposi tenuéſq; *floſculi* odore & ſapore eodem cum foliis inſident. His ſemina (è quibus ſæpe apud Germanos planta exerevit) ſuccedunt.

Ubi recens eſt hæc planta, manibus confricata, jucundi eſt odoris & ſaporis non ingrati, licet videatur aliqua adeſſe amaritudo cum acrimonia, linguam mordicante; quæ tamen ſolet efficacior eſſe in quibuſdam foliis tenuibus Gramineis, valdè tenuibus & carinatis. *J. B.* Parkinſonus etiam obſervavit folia illa tenuia, juncea, quæ in Officinis nunc paſſim habentur, multò acriora eſſe magiſq; aromatica, quàm caules, flores, aut radices: proinde, cùm in deſuetudinem abierunt hæc apud practicos, à mercatoribus rariùs afferri.

Qui apud nos ex ſemine ſucreverunt multos protulit velut ceſpites ſeu capita è longis junceis foliis denſè ſtipatis, & mutuò una parte amplectentibus, compoſita, exterioribus majoribus & craſſioribus, interioribus paulatim, tenuibus, rotundis, duris, rigidis, paulò ſupra radicem quovis apud nos naſcente

cente Junco gracilioribus, ſapore acri & aromatico non injucundo, odore ſuavi leni & delicato. *Park.*

Naſcitur, autore Dioſcoride, in Libya & Arabia, laudatiſſimus ex Nabathæa, proximus Arabicus. Affertur & ex Ægypto. In Campania & Apulia reperiri aiunt. *Locus.*

In Arabiæ provinciis, referente Garzia, *Mazcate* & *Calayate* tantâ copiâ naſcitur, quantâ in Hiſpania Gramen vulgare quo Animalia paſcuntur. * Sic ii qui terræ Sanctæ videndæ gratiâ in Orientem proficiſcuntur, teſtantur negotiatores ex Syria Alexandriam ducere Camelorum greges, quos *Caravannas* vocant, merces impoſitas ferentes: cùm autem in ſolitudines inter Syriam & Ægyptum ad Arabiam ſitas pervenerint, neq; pabuli, neq; aquæ copiam invenire: attamen ſecus vias ubiq; aridas veluti ſtipulas, eáſque numeroſas, denſas & ſtipatas, ex uno radicum ceſpite admodum odoratas naſci, quas inter eundum aut aliàs quieſcendum * Cameli depaſcunt: eo etiam paſcuo camelos onerare, nè in ſterilioribus locis jumenta deficiant: quod verò ſuperſit Alexandriæ & Alcairi vili admodum vendere. * Apud incolas licet in nullo ſit pretio, cùm gens ſit rudis & ſylveſtris, quam ut eo & ſe & ſua jumenta lavent, attamen à nautis in Indiam defertur: hi enim aliquot faſciculos ſecum devehentes ibi in uſum Medicorum vendunt, cùm eo Medici Arabes & Perſæ qui in India degunt utantur, *Adher* vocantes. Sic & mercatores equarii maximâ copiâ in faſciculos colligunt, & in naves aſſumunt, et equis ſubſternant, ne ſtercoris & urinæ fœtore offendantur: nam ſimul atq; madueris in mare abjiciunt, & recentem ſubſternunt. ** Cordus in Dioſc.* ** Hanc negotiatoribus & aliis Camela-tibn, i. e. Fœnum Camelorum dicitur.* ** Garcias.*

Monachi in Meſuen & Anguillara Squinanthum officinarum non eſſe Veterum Schœnanthum ſeu Juncum odoratum contendunt: quorum rationibus reſpondent tum Joannes, tum Caſpar Bauhini; quos adi.

Tertiorum eſt partium: calfacit, ſubaſtringit, diſcutit. Uſus præcip. in obſtructis menſibus, epate, liene; in Ventriculi inflatione, vomitu ac ſingultu; in urinæ difficultate, Renum, Veſicæ ac Uteri dolore. Extrinſecùs corrigit fœtorem oris, roborat caput (lotione) diſcutit uvulæ tumorem, roborat ventriculum, &c. *Schrod.* Exhibetur autem vel pulveriſatus ℥i. pondere in vino calido; vel in aqua decoctus aut jure Gallinaceo. Vini Squinanthini ad prædicta uſus; duplicem præparationem vide apud C. Bauhinum in hiſtoria: ibidem & aquæ ſtillatitiæ. *Vires.*

Memini (inquit Sim. Paul. in Quadrip. Bot.) Henricum Meibomium, cen ſpecificum ad veſicæ ulcera, Schœnanthum herbam & Cyperi radices adhibere; à quorum uſu tophus tuas Juglandis ferè magnitudine ex honeſtiſſimæ matronæ naturalibus locis per urinas fuit excretus, qui diu ſatis ægram ulcere veſicæ vicinarúmq; partium confectam lecto affixerat.

Cap. V.

De Sparganio.

SParganium ἀπὸ τῶν σπαργάνων, i. e. faſciis dicitur, quòd foliis ejus latis & vitilium modo lentis pro faſciis nutrices utebantur C. B. potiùs quod faſcias latitudine ſua & flexibilitate referrent: unde à Ruſticis ad ſtoreas & tegetes texendas in uſu fuiſſe aiunt.

Pilulis ſuis echinatis, ſphæricis, Platani pilulas æmulantibus à reliquis hujus generis abundè diſtinguitur.

A. 1. *Sparganium ramoſum* Park. Ger. C. B. *Sparganium quibuſdam* J. B. *Bellonius diſſectâ paniculâ vulgò Platanariam, quia pilulas habet Platani pilulis ſimiles.* Jo. Bod. in Theophr. hiſt. Branched Bur-reed.

C. B. J. B.

Radicibus eſt nigricantibus, fibroſis, adnatis radiculis ſerpendo longè lateq; ſe diffundentibus: *foliis* à radice ſurrectis, utrinq; gladii inſtar acuminatis, Cyperi latioribus, cubitum ſuperantibus, dorſo ſic prominente & alto ut triangula videantur, ſtringentis manum infeſto vulnere ſcindente: at quæ in caule alternatim diſpoſita, pauca, multò ſunt anguſtiora & reflexa. *Caules* è foliorum medio prodeunt, leves, ſubrotundi, aliquando obtuſis angulis præditi, pallidè virentes, albâ medullâ, quæ in tenuiſſima filamenta deduci poteſt, farcti, bicubitales, aliquando altiores, tortuoſi, in ramulos, quorum ſingulis folium ſubjicitur diviſi. *Flores* tuberculis ramorum nullo pediculo adnaſcuntur, aſpergillum imitati, radiatis in orbem ſtaminulis albidis apiculos fuſcos, ſubrotundos conſtantes, nullo relicto fructu ſeminéve caducis; alibi enim naſcuntur pilulæ echinatæ Platani, ex cornulis ſingulis ſingulos acinos continentibus glomeratæ.

Ubique ferè in aquis ad fluviorum ripas, & in paluſtribus naſcitur. *Locus.*

Gramen bulboſum aquaticum *C. B.* nihil aliud eſſe quam hujus plantæ radicem & folia, antequam in caulem abeat erura & depicta, nos docuit *D. Dale*; & plantam ipſam in hoc evulſam oſtendit C. Bauhini iconi perſimilem.

A. 2. *Sparganium non ramoſum* C. B. Park. *non ramoſum, ſive latifolium* Ger. *Spargan. alterum* J. B. Bur-reed, not branched.

Radice eſt priori ſimili, *foliis* paucioribus, caule ſimpliciore non ramoſo, minori. Non tantùm paniculis hærentes pilulas fert, ſed & caulis alias earum rotarum circumpoſitas transfuſigit, quibus molliores initium barbularum contrectabilior muricatis Sparganii primi echinis: à quibus & illud diſpeſcit,

diſpeſcit, quòd in orbem acti *flores* glomerati ſubſequentibus capitulis æquales, tremulas ſtaminum luteorum fibras vibrant; eo in ſummo ſcapo ordine, ut verticillorum ſeries appareat.

Iiſdem cum priore locis reperitur, non tamen perinde frequens.

A. 3. *Sparganium minimum* C. B. J. B. Park.

Plantula eſt unciarum quatuor: è *radicula* ex fibellis oblongis compoſita cauliculus unciarum duarum effertur, qui in *capitulum* exiguum ſubrotundum, cui aliud minus inſidet, herbacei coloris ac formæ, ut in Sparganio minore deſinit: circa quem folia terna, quaterna vel quina, anguſta, cauliculum ſuperantia.

Locus. Northfolciæ in lacunis quibuſdam cænoſis, quarum partes ſuperiores per æſtatem exſiccantur.

Sparganium guſtu eſt adſtringente & exſiccante.

Quæ de viribus ejus habent Veteres & Recentiores, quoniam nobis ſuſpecta ſunt, omittimus. Conſule ſi placet C. Bauhini hiſtoriam.

Uſus. Ex hujus foliis tegetes & ſtoreas olim ruſtici texebant, quòd & Ruellius reſpexit & Geſnerus, dum Butomum herbariis & Officinis hodie Juncum cabacinum vocari tradunt: namque corbulas quibus ficus & uvas paſſas recondunt *cabas* appellare ſolent.

CAP. VI.

De Typha.

TYphæ florum effigies turbinata & in clavam compoſita (quæ & plantæ nota characteriſtica eſt) quaſi Typhonis ſeſe gyrantis turbinem, aut gigantis ſtaniram minacem ſignaret, nomen dediſſe videtur. C. B.

A. 1. *Typha* Ger. *paluſtris major* J. B. C. B. *paluſtris maxima* Park. **Great Cats-tail, or Reed-mace.**

J. B.

Altitudine procerum hominem æquat vel etiam ſuperat, *caule* ſæpe ſingulari, eſt ubi pluribus, rectis, rigidis, teretibus, levibus & velut perpolitis, æquabilibus, ſolidis, longis geniculis articulatis. *Folia* cubitos aliquot longa, unciam lata, ancipiti acie ſtringentem vulnerant, triangula, craſſiuſcula, ſubſtantiâ ſpongioſa, longiſſimâ vaginâ caulem involventia, ſapore ſubdulci, quorum alia ſtatim à radice oriuntur, alia è caulium geniculis. Cæterùm caulis faſtigium tomento in cylindri formam ruſeſcente, in pappos tandem abeunte obvolvitur, morionis clavam imitatus, mucrone palmari aut longiore pulpitatus [caulis cacumini *ſpica* primùm teres, muſcoſos flores proferens, inſidet, quâ aridâ & decidente Julio & Auguſto panicula clavæ ſimilis, ex denſa lanugine compacta, punicei & obſcuri coloris, pollicis craſſitudine, palmari aliquandò & pedali longitudine ſuccedit, quæ tandem in pappos cinereum ventis abrepta evaneſcit C. B.] *Radix* obliquo actu ſerpit, novo ſobolis pullulatu ſe propagans, ex albo ruſeſcens exterius, intus vero nivei candoris, veluti ex funiculis multis compacta, à qua frequentes dependent fibræ concolores, ſapore denique fatuo eſt. Oculi verò ex radice primulùm emergentes ſubdulces & teneriuſculæ ſunt.

Locus. In ſtagnis & paludibus majoribus, inque urbium foſſis & ad fluviorum lentè fluentium ripas oritur.

A. 2. *Typha paluſtris media* J. B. *paluſtris clavâ gracili* C. B. *Typha minor* Park. Ger. **The leſſer, or middle ſort of Cats-tail.**

Cluſ.

Folia eſt multo anguſtioribus quàm Typhæ vulgaris & graciliore clava. Alioqui à majore non differt paſſim ſingulis in clavam compactis, & florum oblongâ ſpica, tenui flavo polline reſperſa, ſupra clavam enaſcente.

Locus. Cum priore non minus frequens oritur. Utramque ſpeciem ſimul creſcentem vidi in rivulo quodam juxta ædes nobiliſſ. Comitis Warwicenſis *Leez* ſuper dictas in Eſſexia. Priori folia latiora, glauca, ſpica major, nigrior, ſerius etiam floret. Poſteriori huic folia anguſtiora, pallidiùs virentia; *ſpica* gracilior, minùſque colorata, maturius quoque exeunt ſpica ſua clavæ: Altitudine tamen ei non cedit.

Supra clavam Junio menſe (obſervante C. Bauhino) florum ſpica oblonga, clava paulò brevior tenui flavo polline reſperſa enaſcitur.

Germanis hujus nomine in loco Typhæ.

3. *Typha paluſtris minor* C. B. *Typha minor* J. B. *minima* Park. **Little Cats-tail, or Reed-mace.**

E *radice* obliqua, geniculatim incedente *folia* promit graminea, longa, ſtriata, anguſta, acuminata, aliquatenùs rigida; & inter hæc *caulem* ſeſquicubitum aut duorum cubitorum altitudine, levem, junceum, rigidum, cavum, cujus ſummus ſcapus *clavam* parvam, anguſtam, ſæpe duplicem, modicâ inter ſe diſtantia intercapedine ſuſtinet, quarum inferior minor, rotundior (contrarium

Adverſaria

Adverſaria obſervârunt) ſuperior verò major, duabus unciis ab inferiore diſtans & longior, cui folium Triticeum, aliquantùm intortum ſubjicitur.

Hanc nos eodem in loco ubi olim Lobelius & J. Bauhinus obſervavimus, nimirum ad fluvium *Arve* quà Rhodano confluit, propè Genevam. Cùm eam primum vidimus perexigua fuit, clava gracili & ſtrigoſa, ut non dubitaverimus diſtinctam ſpeciem eſſe: poſtea verò caput cylindraceum clavatum in tantam intumuit craſſitiem ut ſuſpicari cœperimus parvitatem loco potiùs (ſiquidem extra aquas crevit) quàm plantæ naturæ deberi. Quod vero clavas geminas in eodem ſcapo proferat perpetuum non eſt, & accidentarium eſſe videtur: nec minùs quòd clava ſuperior inferiorve major ſit, vel minor.

Cap. VII.

De Acoro.

ACorus quia τὰς κόρας id eſt, pupillis ſive aciei oculorum caliginoſæ medeatur, dicitur.

Spica quam profert ſimplicem, elegantem Iuli ſpecie, eam ab omnibus aliis hujus generis ſatis diſcriminat, ſi aliæ notæ deeſſent.

A. *Acorus verus ſive Calamus Officinarum* Park. *verus ſive Calamus aromaticus Officinarum* C. B. *verus, Officinis falsò Calamus* Ger. *Calamus aromaticus vulgaris, multis Acorum* J. B. **The ſweet-ſmelling Flag, or Calamus.**

Radix longa [quincuncialis *C. B.*] multis geniculis inæqualis, ſummâ terrâ obliqua ſeu tranſverſa hærens; externâ parte candicans cùm ſub terra latet, ſupra terram extans vireſcens, interna parte candidiſſima, firma atque amara, innumeris inferna parte adnatis fibris craſſis & albicantibus, etiam odoratis donata. Serpit autem & ſumma tellure ſeſe diffundit, è lateribus & ſingulis ferè articulis ſeu geniculis propagines alternatim in obliquum ſpargens, ut brevi tempore magnum ſpatium occupent: *folia* ſurgunt cubitalia & ſeſquicubitalia aliquatenus Spatulæ fœtidæ, anguſtiora, colore herbaceo, margine ſubinde rubente, & propter terram penitus rubentia, medià coſta elatiore [Cluſio Iridis tenuifoliæ majoris ferè, ſed multò longiora, ſapore ſubamaro, acri & aromatico, tritaque jucundo & aromatico ſpirant odore, quem etiam reſiccata & exſiccata vel poſt multos annos retinent.] Sub hyemis initium marceſcunt & ſiccantur, ineunte autem vere nova germinant, ut in Iride anguſtifolia. Pro flore iulum ſeu nucamentum profert, rigidum, & obliquè ſurrectum, teres, ſenſim in acumen deſinens, ſquamulis imbricatis virentibus compactile, apicibus exertis multis luteis: prodiens è ſinu medii folii, ſtatim à radice cum aliis exorti, ut reliquis anguſtioris breviorisque ità & craſſioris. Iulus unicus, (aliquando teſte Cluſio) ſed rariſſimè geminus: floſculis dum ſe explicat pallidis, muſcoſis inodoris quadrifoliis plenus: is paulatim deinde incrementum ſumit, donec humani ferè digiti longitudinem craſſitudinémque acquirat, frequentibus tuberculis virentibus tam eleganti ſerie diſpoſitis ut recentem Pinaſtri conum æmulari videatur.

Plantam hanc non eſſe verum Calamum aromaticum ſeu odoratum Antiquorum Botanici eruditiores conſentiunt, ſed Acorum verum Dioſcoridis, quibuſcum & nos ſentimus. Eorum argumenta, & reſponſiones ad rationes contra ſentientium vide apud J. Bauhinum Hiſt. plant. lib. 19. cap. 18.

In fluvio Hiera ſive *Yare* Nordvicum urbem alluente, non longè ab ipſa urbe, à Clariſſ. Viro *Locus.*
D. *Thoma Brown* Equite aurato & M. D. obſervatus, nobiſque ante viginti annos oſtenſus eſt. Alibi etiam in Anglia ſponte oritur, nimirum circa *Hedly* vicum in Surreia, à D. Brown S. T. B. Collegii Magdalenenſis, in Academia Oxonienſi ſocio inventus. Quin & *D. Needham* M. D. in agro Ceſtrienſi eum copioſè provenire nobis retulit: ut non opus ſit nobis eum à Mæotide, Tartaria, Lituania, Ruſſia, Bithynia arceſſere: Humidis locis gaudet & ſecundùm fluenta longè feliciùs provenit. Junio, Julio & Auguſto Iulum, producit. Sui generis planta eſt, nec operoſa deſcriptione indiget cùm ab aliis omnibus nobis cognitis duabus ſtatim notis diſtinguatur foliis Iridis ſeu Xiphii & nucamento ſeu Iulo Pinaſtri coni recentis æmulo.

Vim habet Acori radix excalefactoriam & ſiccantem, partium eſt tenuium. Uſus præcip. in obſtru- *Vires &*
ctione menſium, in dolore colico, in ruptis & convulſis. Ad urinæ deductionem commendat Fallo- *Uſus.*
pius in vino tenui decoctam radicem cum ſucco Boraginis. *Schrod.*

Radices conditæ guſtui ſunt jucundæ & ventriculo gratæ, eáſque Turcæ manè jejuni adversùs corrupti aeris contagia mandicare ſolent. Quin & radices Acori Antidotis utiliter admiſceri ſcribit Dioſcorides. Tartaros quoque eas circumferre ſolitos, & aquam non bibere quin priùs Acori radix in ea fuerit macerata Cluſio referebat Bernhardus Paludanus.

Radices ſiccatæ gratiorem ſpirant odorem; nam (ut rectè Plinius) recentium virus majus.

In catarrhis exſiccandis, præcipuè convulſivis, inque Apoplexia ipſa magnam habet laudem condita radix.

Ad anorexiam, Radix Acori quo acrior eo melior, ſive recens uſurpetur minutim inciſa cum cochleari Juniperi, vel eadem in loco umbroſo ſiccata, ſed non præparata in pulverem redigitur, ſeligendo ſubſtantiam intermediam acrem, & cum dimidio extracti Tormentillæ miſcendo egregium ſuggerit pulverem ſtomachalem contra anorexiam. *D. Hulſe* ex Ettmulleri praxi. Aliquoties (inquit) obſervavi cùm in declinatione morborum occaſione ſalivæ viſcidæ ac glutinoſæ [malè haberent ægri] quod ex infuſione radicis Acori & Helenii recentium in vino optimè brevi habuerint, dum ſic ſaliva correcta & appetitus egregiè provocatus fuerit.

CAP. VIII.

De Zingibere.

ZIngiber, *Ζιγγίβερις* Græcis dictum, nomen accepit ab Indorum vocabulo *Zengibil*. Omnibus Botanicis eodem nomine dicitur. C. Bauhinus ſic deſcribit: *Radix* eſt ad ternos vel quaternos palmos, Arundinum modo, in profundum acta, inæquali, modicè plana, frequentibus geniculis in laterales partes diviſa, quoquoverſum repentante, longitudine ſeſquiunciali, nonnunquam majore, pollicis craſſitudine ac minore foris albicante aut in candido ſubfuſca, carne alba, friabili, teneriâ, per cujus longitudinem venæ nervoſæ feruntur, guſtu Piperis modo, fervida, acerrima, odore aromatico, quæ teſte Acoſta, etiamnum viridis leviter adurit, impùſque quàm cùm ſicca eſt mordicat, & quò loca in quibus naſcitur magis humida ſunt, eò minus acrimoniæ retinet.

Foliis eſt, (ut Garcias ſcribit) ſimilibus Iridi aquaticæ aut Gladiolo [non Arundini] At Acoſta folia Lachrymæ Jobi foliis ſimilia ei attribuit; alii Arundinacea, ut Linſchotanus & Ruellius quod nobis veriſimilius videtur; cùm Lobelius & Jo. Bodæus à Stapel, qui plantam ipſam virentem viderunt, foliis & calamo novellam ſive nuper enatam arundinem præ ſe ferre dicant: & G. Piſo folia admodum ſimilia eſſe foliis Arundinum teſtetur, ut qui nunquam viderit creſcentem hanc plantam, Arundinetum verè dixerit quod primum è terra ſurgit. Unde quùm Marggravius & Fr. Hernandez folia Iridi aut Gladiolo ſimilia faciant, minùs exacta comparatione uſi videntur. Caulis ei haud craſſus in pedalem aut etiam ſeſquipedalem altitudinem aſſurgit, Arundini ſimilis, in faſtigio capitulum Stœchadi quadantenus ſimile geſtans. *Hernand.*

Duplex eſt, fœmina, quam deſcripſimus, & mas, *Ancheas* Mexicanis dicta: cui, deſcribente Piſone, folia non ultra tres pedes in altitudinem excreſcunt, aſperiora ſunt & craſſiora vulgari Zingibere, unico nervo recto in longitudinem excurrente conſpicua, caulibus hinc inde ſine pediculo, inferius ſolitariè, ſuperius frequentiori coma, adnata Radice majore & craſſiore, ſapore acriore cum quadam amaritudine. *Hernand.* Radices diverſi ſunt ponderis & amplitudinis, omnes tamen imbelles & tuberoſæ, atque in ſuperficie terræ ſicut Arundinetæ expanſæ.

Naſcitur in omnibus Indiæ provinciis, excultum ſatúmque ſemine aut radice: nam quod ſponte provenit flocci penditur. Americæ non videtur naturalis, ſed ex India Orientali aut inſulis Philippinis in Braſiliam & Novam Hiſpaniam translata. Malabaricum autem habetur laudatiſſimum: Pingui ſolo, ſtercoratóque & probè exculto ſeritur (radice cui ſuperſit unum alterúmve internodium in ſcrobem depacta) & ſtatim à ſatu aqua dulci plus minus pro terræ ſiccitate rigatur. Proximo anno à ſatu radix eruitur denuo, ipſum ſci. Gingiber. Vindemia ejus fit areſcentibus foliis, quod juxta initium Januarii accidere ſolet. Paulò exſiccatæ limo obducuntur, nè evaneſcente nativa humiditate teredine, cui alias maximè obnoxiæ ſunt, afficiantur. At Linſchotus aſſerit evulſarum radicum certam molem argillâ figulina tegi, & tumulum exquiſitè contra omnem aeris & ventorum vim oblini: ſic enim & recentiores radices ſervari, & à vermium eroſione promptiùs defendi. Apud Aromatarios radices reperiuntur albæ & rubentes; ſed diverſa genera non ſunt: rubricâ infectæ ſunt rubentes, cretâ albæ, quo à teredinibus præſerventur. *Stapel.*

Siliqua à Lobelio depicta & deſcripta non videtur eſſe Zingiberis, ſaltem illius ſpeciei, quæ à Franc. Hernandez pro fœmina deſcribitur, cui capitulum ſeu ſpica Stœchadi ſimilis.

Ut condiantur radices, priùs decorticantur, móxque in muriam vel acetum conjiciuntur, & macerantur per horam unam atque alteram, dein æquali fere temporis momento ſub dio probè inſolantur, ac denuo ſtragula ſub tecto cooperiuntur, donec omnis humiditas exhalaverit. Si aliunde transferendæ ſint radices, tunc thecis incluſæ & aquâ irrigatæ noctu terra operiuntur, interdiu cœlo patent. His omnibus ritè inſtitutis ab exercitato agricola, poſtea Saccharo non ſolùm, ſed muria vel aceto condiuntur, nullóque tunc inſigni calore palatum afficiunt, nec filamenta ulla ingrata in ore relinquunt. Si nimio tamen mangonio, nimiiſque lotionibus fatigentur, pars quoque aromaticæ ejus acrimoniæ evaneſcit.

Vires & Uſus. Viride conditum ſaccharo ex India affertur, ſenibus & pituitoſis ac frigidis & malè concoquentibus ſtomachis accommodatum, præſertim quod recens conditum fuerit: valet etiam ad lentam in pulmonibus pituitam.

Indi folia Zingiberis in juſculis & coquinario uſu atque acetario utuntur. Radices etiam virides cum aliis herbis minutim conciſæ ex oleo, ſale & aceto acetarii loco illis ſunt. Præterea Zingiber recens etiam remedio illis eſt præſtantiſſimo ad Colicos dolores, Cœliacam & Lientericam paſſionem, Diarrhœas diuturnas è frigore natas, flatus ventriſque tormina, & gravia his ſimilia accidentia, ut multoties in India ſe feliciter comprobaſſe teſtatur Bontius. Ea tamen perpetuò adhibenda cautela, ut qui ſanguine ſunt ferventiore, ſive ſani, ſive ægri, parciſſimè eo utantur, quia Zingiber ferè omnis ſanguinem accendit & orificia venarum aperit. *Piſo.*

Zingiberis ut & Piperis major in culina quàm in medicina uſus eſt, cùm hæc duo inter omnia aromata plurimum acrimoniæ & parùm aromaticæ qualitatis habeant. *C. B.* Galenus Zingiber minùs tenuium eſſe partium quàm Piper indè colligit, quòd calor ejus, quamvis æquè fortis, non primo ſtatim occurſu ſentiatur. Caliditas autem quæ proficiſcitur à Zingibere diutiùs perſeverat, quàm quæ à Pipere, unde infert ſubſtantiam ejus & craſſiorem eſſe & humidam ſeu aqueam. Nam ut ab aridis calamis flamma celerrimè accenditur, atque etiam undequaque diſpergitur; quæ autem ab humidioribus, cùm ligna ſunt viridia, & tardiùs accenditur & durat diutiùs; ita etiam in medicamentis fit.

Dioſcorides Gingiber alvum leniter emollire ſcribit, ſed intelligendum, ſi teneræ & adhuc recentes radices edantur, multa in eis adhuc humiditate alvum lubricante & emolliente reſidua: ut

videmus

videmus in Inde, nam vetuſtiores ſiccant potiùs & ſiſtunt alvum, factâ ſci. probâ concoctione.

Addi ſolent interdum hæ radices medicamentis catharticis ad eorum vim augendam. Datæ autem cum purgantibus vehementioribus eorum malitiam corrigunt. Zingiber Ventriculi & pulmonum farctus abſtergit & diſſipat, ſupervacuo humore abſumpto, cerebrum & memoriam roborando juvat. Hebetudini etiam viſûs quæ ab humiditate provenit prodeſt. Venerem ſtimulat & flatus diſcutit. Quocunque modo ſumptum, ſive recens, ſive ſiccum, ventriculum roborat, & concoctionem promovet; Antidotis admiſcetur.

Zingiber fuſcum C. B. *Zingiberis ſpecies* Mechinum *dicta* J. B.

A vulgari Zingibere differt non tantùm quòd immaturius aut improbius ſit, ſed quòd conſiſtentiâ ſit compactiore, duriore & paucioribus fibris intertexta, colore ex cinereo nigricante, acriore guſtu, nec teredine exedi ſolita, quod etiam conditur & in quibuſdam Officinis proſtat.

Zingiberi affinis cortice ſquamato C. B. *Zingiberis Mechini rara varietas* J. B.

Radix eſt Zingiber vulgarum aut Mechinum referens ſed elegantiore aſpectu, multis nodis diſtincta, & ferè veluti Doronicum articulata. Corticem habet Gingiberi ſimilem, coloris ſubcitrini, pollicari craſſitie, fibriſque caret: gravis eſt ac ſolida, fracta venas albas oſtendit: ſapore eſt acri, aromatica, & ſi carie non exeſa ſit, guſtu Zingibere multò acriore & ſicciore.

Pona Doronicum Arabum nominat, & pro Doronico legitimo agnoſcit, ſiquidem notæ à Serapione & Arabibus Doronico adſcriptæ conveniant, quo etiam pro Doronico utendum cenſet: cujus loco multi hactenus Aconito Pardalianche minore, quod facultatibus Doronico planè contrariis ſit, uſi ſunt.

Cap. IX.

Arundines quædam omiſſæ, ſuis locis diſponendæ.

1. *Arundo Mambu* Piſon. *Arundo arbor in qua humor lacteus gignitur, qui Tabaxir Avic & Arabibus dicitur.* C. B. *Tabaxir ſive Mambu arbor* J. B. *Canna ingens Mambu vel Bambu dicta* Park. *Ily* H. M. *P.* 1. *T.* 16. The Bambou Cane.

H. M.

RAdices geniculatæ è geniculis fibras agentes, & præterea germinibus multis emiſſis repentes & ſubinde ſurculos erigentes, hanc plantam ad Arundines referri debere demonſtrant. Rectiùs autem Arundo arboreſcens quàm Arundo arbor dicitur.

Caules in excelſam altitudinem attolluntur, ipſam *Tenga* ſuperantes, ſunt autem teretes, cortice viridi, durius geniculati, è geniculis novos ramos ſurculóſque emittentes, & ad geniculos ſpinis oblongis rigidis unâ, duobus, pluribúſve muniti, intus fiſtuloſi fiſtulis ſubrubris, ad duorum triúmve hominum altitudinem aſſurgunt priuſquam ramos emittunt; cùm teneri & novelli ſunt, fermè ſolidi, & uno tantum anguſto tubulo pervii, vetuſtiores intus cavi, & ad geniculos interſepimento lignoſo clauſi, & interiùs membranâ tenui albicante obducti, conſtántque lignoſis, duris, albicantibus filamentis. Cùm teneriores ex fuſco virides ſunt, nullo cortice à lignoſis filamentis diſtincto veſtiti, cùm vetuſtiores ex albo flavi & nitentis coloris; intus quodam calcis genere in cavitate obducuntur, quæ uſui medico reſervatur.

Piſo Arundines adoleſcentes medullâ levi, ſpongioſâ & liquidâ (non adeò ſtrictâ ut vulgares cannæ Sacchariferæ) refertas eſſe ſcribit, quam vulgus, grati ſaporis gratiâ avidè exugit. Noviſſimi autem ſtolones qui maximè ſucculenti ſunt & ſaporoſi, magni ſunt in Indiis, apud Advenas æquè ac Indigenas, quòd baſes ſint celebris iſtius compoſitionis Achar *dictæ, quæ & Europam invecta in deliciis habetur palatum dolitis, & à me quoque non ſemel cum voluptate guſtata eſt. At verò ubi hæ Arundines proceræ & annoſæ factæ fuerint, liquoris contenti ſubſtantia, color, ſapor & efficacia mutantur, atque paulatim protruditur foras, & juxta internodium vi Solis coagulatur, ac inſtar pumicis albi indureſcit, omni nativæ ſuavitatis expers facta, peculiarem ſaporem cum parva adſtrictione, eboris uſti æmulam acquirit, vocatúrque apud indigenas* Sacar Mambu* *quo quo levior, albicantior ac glabrior eo præſtantior: qui magis inæqualis atque cinerei coloris evadit, deterior habetur.* * Tabaxir Garcia & Acoſta.

Folia ad genicula breviſſimis petiolis inſident, ſpithamâm longa, latitudine ad petiolum digitali, verſus apicem ſenſim ſtrictiora, venis in longum ſtriata, nervo inferius conſpicuo medium percurrente; oris ſi inferiora verſus ſtringantur, aſpera, viridia.

Flores in ſpicis ſquamoſis, triticis ſimilibus, niſi quod minores ſunt, quæ nodulis caulium congregatim inſident, ſtamineis filamentis tenuiſſimis, dependent. Sexageſimo à ſatione anno (ut ferunt) flores fert per unum fermè menſem. Proximè ante florum exortum primum omnibus foliis ſpoliatur, & poſtquam defloruit emoritur. Hæc nobis minùs veriſimilia videntur.

His adde è Garcia, ramos erectos eſſe, niſi quòd pulcherrimos quoſque interdum incurvant ad pergulas & deambulacra, apud Indos frequentia, conficienda.

Piſoni Ligni ſeu materiæ craſſities trientem unciæ ſæpe ſuperat, circumferentia ſexdecim, diameter aliquando quinque eſt unciarum. *E Cluſio hauſit*; qui aliud fragmentum deſcribit 3½ pedes longum, cujus craſſitudo infima parte viginti uncias ambitu comprehendebat; ſingulorum internodiorum longitudo circumferentiæ partis inferioris utplurimum reſpondebat.

Dum adhuc tenellæ & virides ſunt Arundines ab Indis inflecti & incurvari ſolent, ut magis aptæ evadant geſtandis lecticis penſilibus, *Palanki* ipſis dictis, quibus inſident tum viri, tum fœminæ dum aliquo transferri cupiunt.

E truncis cymbas faciunt Indi, quæ binos viros capere poſſunt, non qualem illas excavantes, ſed relictis ſolum duobus utrinque internodiis per medium ſecantes, quas conſcendunt bini nudi, ſedentes ſinguli in earum extremitatibus junctis cruribus, tenentéſque ſingulis manibus remos tres aut quatuor palmos longos, quibus eas cymbas impellunt tanta dexteritate, ut etiam adverſo rapidóque flumine ſumma celeritate navigare poſſint. Atque in his vectos ſe ſecuros eſſe arbitrantur à Crocodilis. *Acoſta*: apud quem reliqua vide.

Quin & ex hiſce Arundinibus Indi nonnullis in locis domos ſuas ædificant, ut in *Ternate*, quas findunt & ſingulari induſtria intorquent.

Tabaxir Perſis *Lac lapideſcens* ſignificat. Gerardus Cremonenſis in Rhaſi *Tabaxir* Arabum erroneè per Spodium reddit, cùm Spodium ſit Tutia Arabum, cujus in externis remediis ſolùm uſus eſt: Tabaxir verò in Arabum compoſitionibus intra corpus ſumatur. *C. B.* Verùm J. Bauhinus * Gerardum excuſat, nam ille, inquit, reliquit nomen Perſicum, & Bellunenſis ſpodium vertit: Sed quid alteruter aut ambo peccârunt ſi ſpodium eſſe putârunt, cùm Avicenna ipſe dicat ſpodium eſſe cinerem cannarum, vi venti inter ſe confricatarum, & ignem ex eo concipientium, & proinde ex illo igne exuſtarum.

** Vel potiùs Auctor notarum in Garciæ hiſt. apud Cluſ. in Exot.*

Uſus. Tabaxir ad uſus medicinæ aptiſſima, ab Arabibus & Perſis ſummo ſtudio quæſita, auro & argento ponderatur. Indi ad vulnera teſticulorum & virgæ utuntur. Valere etiam dicitur contra cholericas paſſiones & dyſenterias; Garcias internis & externis ardoribus convenire ſcribit, eóque etiam in bilioſis febribus & dyſenteriis, præſertim autem in bilioſis fluxionibus utuntur: itéque ſtranguria & urina cruenta. Corticis & foliorum decoctum epotum ſervit ad ſanguinem in corpore ex vulnere retentum expurgandum, confertque etiam puerperis, ad materiæ ſanguinolentæ poſt partum retentæ excretionem. *H. M.* Arundines hæ amputatæ & igne crematæ fertiliſſimum præbent cinerem; cùm autem cremantur ingentem edunt ſonitum, & fragore centum aliquot ſclopetorum exploſiones æmulantur. Aër enim intra cancellos internodiorum ope concluſus, dum rareſit ampliúſque ſpatium deſiderat, parietes quaquaverſum diſrumpit, & vi ſibi exitum quærit. *D. Arn. Syen.*

Locus. Naſcitur in arenoſis maris littoribus.

2. *Beſſa* H. M. *part. 5. Tab. 60. Bambu ſpecies altera.*

Arbuſcula humilis eſt, ſeu potius frutex arboreſcens, ſedecim circiter pedes altus, ramiſque teretibus, glabris, nodoſis medullâ farctis donatus.

Folia arundinacea, *Ily* foliis ſimilia, at glabra. Ad ramulorum nodos interdum ſpicæ proveniunt conformes, acuminatæ, quibus inſident flosculi albicantes, ſtaminei, medium occupante globulo oblongo, è quo ſtilus exit viridiuſculus.

Floſculis ſuccedunt *Fructus* oblongo-plano-rotundi, acuminati, carne intus denſa, albicante referti. Provenit variis Regni Malabarici in locis ſylveſtribus, præſertim in *Barqiuer*, *Carrumalur*, & *Teckenkuer*.

Vires & Uſus. Ex hoc frutice Indigenæ ſagittas conficiunt & corbes. Ex ramulis arundinaceis calami fiunt ſcriptorii. Folia ſi in aqua decoquantur, eique decoctio exhibeatur menſtrua obſtructa provocat: eodem decocto ſi os colluatur eroſas gingivas ſanat, & odontalgiam tollit.

3. *Nela-Ily* H. M. *Arundo Indica Bambu dicta tertia.*

Eſt inſuper tertia *Bambu* ſeu *Ily* ſpecies, Malabarenſibus *Nela-Ily* dicta, præcedentibus perſimilis, præterquam quòd internodia tenuiora ſint & longiora.

Locus. Creſcit in *Calecūan* & *Teckenkuer*.

4. *Arundo Rotang dicta Piſoni.*

Hujus ſtolones, grato ut *Mambu* ſucco turgidi, vel crudi manducantur, vel condimento Achar induuntur. Hæ minus concavæ ſunt quàm *Mambu*, ſed ſubſtantiâ ſpongioſâ inſtar herbæ ferulaceæ farctæ. Baculi exſiccati attritu mutuo ſeu colliſione multas fundunt igneas ſcintillas. Fructum fert hæc Arundo edulem & ſaporiſicum, cum aciditate quadam grata, rotundum, parvæ pilæ magnitudine, tectum ſpadicei coloris putamine, duriuſculo, fragili, ſtriis perpetuis cancellatim ornatum. Ex ſingulis Arundinis nodis ad ſummitatem uſque ſarmenta funium modo intorta & tenacia, foliorum quaſi loco, emergunt, hiſque fructus globulares, rarò ſolitariè, ſæpe copulatim adnaſcuntur. Nucleum porro intus ferunt durum, ex quo contuſo exprimitur oleum, non edule ſolùm, ſed in medicamentis topicis, præſertim in ungendis nervis, utiliſſimum.

Locus. Creſcit paſſim, in ſylvis circa fluenta hæc ſpecies, in omnem partem flexilis, eóque ad omnia liganda utilis. Nam incolæ [*Indiæ*] funium loco eâ utuntur, & ædes ſuas ex magnis Arundinibus conſtructas clavorum ferreorum loco ligant; & mirêris tenacitatem hujus Arundinis, quæ craſſitie digiti humani fermè cùm ſit, tamen in quatuor partes diſſecatur, unde & corbes, & cunæ infantium ex ea conſarcinantur; anchorarum etiam pro navibus funes in Javania; & ſanè longiùs durant in aqua ſalsâ quàm funes, imò deficientibus funibus nos iis anchoras quantumlibet graves ligamus.

5. Tabuli

5. *Tubuli Arundinacei ad Aſthma C. B. Tabaci Haytinorum, quos Mexicani vocant* Pocyelt. Fr. Hernandez.

Tabacos vocant Arundinum cava perforatique fragmenta, ſeſquidodrantem longa, pulvere carbonum extrinſecus illita, intrinſecus vero *Yelt*, i. e. Tabaco, Liquidambra, *Xochiocotzol*, & interdum aliis quibuſdam calentibus plantis atque odoribus referta. Horum incenſorum ea parte qua pleni ſunt fumo ex altera tracto devoratoque, velut quodam ſuffimento, ſomnus inducitur, & omnis laboris atque laſſitudinis hebetatur ſenſus. Quin etiam dolores omnes, ac præcipue capitis, ſedantur, pituita fluens ad pectus expuitur, juvantur aſthmatici, & corroboratur ventriculus. Cavendus autem eſt nimius eorum uſus, alioqui jecur intemperiem calidam contrahet: inque cachexiam & alios affectus inciditur incurabiles. Vires

Quæ de tubulis hiſce habet Monardes cap. 13. eadem ferè ſunt, eorum tamen compoſitionem ignoravit.

6. *Arundo Japonica flava, internodiis breviſſimis, ſurculis multis ſtellatim cingentibus.*

E minorum genere ſunt, craſſitie pollicari aut paulo majore, colore flavo, internodiis brevibus palmaribus aut ſeſquipalmaribus, in medio gracilibus ad nodos craſſis & protuberantibus. Unumquemq; autem nodum virgæ ſeu ſurculi multi ſtellatim ambiunt.

Cap. X.

Gramina quædam Braſilienſia à Marcgravio deſcripta, & per oblivionem omiſſa, ſuis Locis inſerenda.

1. *Gramen parvum, ad Cyperoides accedens, granulis Avenaceis. An Gram. nemoroſi hirſuti ſpecies?*

Ex radicula capillata multi prodeunt caules, teretes, tenues, ſpithamam alti, ad terram uno foliolo acuto veſtiti, è quo tanquam vagina prodit caulis. Summitatem autem caulis in orbem circumſtant ſeptem foliola anguſta, acuta, duos circiter digitos longa, viridia quidem, ſed ad partem ab exortu interius albiſſima. In horum foliolorum medio aliquot granula inſtar Avenæ, ſibi invicem ſunt appoſita, in quibus ſemen latet. Caulis & folia pilis albis & mollibus veſtiuntur.

Foliis multis ſimul in ſummitate caulis unde panicula exit cum Cyperis convenit, caulis rotunditate & folliculorum pilis ab iiſdem differt, & ad Gr. nemoroſum hirſutum accedit.

2. *Gramen cyperoides Braſilienſe capitulo quadrangulo. Graminis ſecunda ſpecies Marcgravii.*

Caulem habet triangularem, 15, 16, aut 20 quoq; digit. longum, ſupra terram longis, anguſtis & geniculatis foliis præditum. In ſummitate caulis capitulum eſt quadrangulare, quaſi è quinq; glandibus compoſitum, magnitudine piſſulæ majoris, ad cujus latera quatuor foliola graminea extenduntur. Ipſum capitulum odorem habet quaſi Chamæmeli.

3. *Gramen cyperoides Braſilienſe multis capitulis albis. Graminis tertia ſpecies Marcgrav.*

Itidem caulem habet triangularem, circiter pedalem, atq; juxta humum duobus aut tribus foliis gramineis veſtitum. In ſummitate autem in brevibus petiolis proveniunt ſex, ſeptem, aut octo capitula alba, juxta ſe poſita; quorum quodlibet circumſtant ſex foliola viridia, acuta.

4. *Gramen cyperoides Braſilienſe, panicula umbellata, granulis aculeatis. Graminis quinta ſpecies* Marcgrav.

Inferius triangularem habet caulem, qui ad quatuor circiter pedum altitudinem aſſurgit: Folia autem quatuor aut quinq; ſeſquidigitum fere longa, Arundinacea: ſuperius umbellam multis acutis granulis, quaſi Echinorum aculeis onuſtam.

5. *Gramen Braſilienſe cyperoides panicula ſquamoſa in umbellam compoſita.*

Exiles radiculæ, ſeu recti*s* filamenta, emittunt quatuor aut quinq; caules gramineos, anguſtos, circiter tres aut quatuor pedes altos. Quilibet autem caulis ſuperius dividitur in umbellam, ut Gramen cyperoides capitula ſquamata continentem.

6. *Gramen junceum Braſilienſe Jacapé dictum. Graminis decimatertia ſpecies* Marcgrav.

E radicula geniculata, juncea, alba, longè lateque ſub terra ſerpente exſurgit caulis ad trium pedum altitudinem, primum ſimplex, inſtar culmi Siliginis, teres, qui poſtea in aliquot folia finditur graminea, anguſta, in medio album nervum ſecundum longitudinem habentia. Nullius eſt odoris, nec florem gerit nec ſemen [veſtris dixiſſet neutrum ſibi obſervatum.] Solo uliginoſo, umbroſo naſcitur.

Vires. Valere dicitur contra ſerpentum morſus, ſi membra eo ligentur ſupra vulnus inflictum. Piſo experientiâ ſuâ commendat radicum juncearum decocta ad venena.

7. *Gramen digitatum plumoſum Braſilienſe.*

Caulis teres, tenuis, cavus, gramineus in 18 aut 20 digit. altitudinem aſſurgit, in medio habens nodum, & infernis tres, ſuperius autem ſupra nodum unum folium acutum, gramineum: in ſummitate caulis quinque aut ſex ſpicas tenues, duos circiter digit. longos, craſſo filo haud craſſiores, coloris argentei, à quibus parvuli è cinereo ad purpureo-cœruleum colorem vergentes flocculi dependent, tremuli, & qui vento abripiuntur.

8. *Gramen elegans plicatum Paniceum aut Miliaceum.*

In trium, quatuor, aut etiam quinq; pedum altitudinem aſſurgit, ex radiculis filamentoſis Arundinis modo. Folia circiter unum pedem longa, eleganter plicata, viridia, figurâ pene ut Palmæ nuciferæ majoris, in caule plura. Caulis ſuperiùs fert ſpicam, ſeſquipedem longam Milii ſpicæ vel Panici ſylv. figurâ & magnitudine.

Vires. Emolliendi vim obtinet internè & externè, malvæq; vices ſupplet: in fomentis etiam teneſmo conducit. *Piſo*: qui Gramen hoc *Amongeaba* nomine pingit.

9. *Gramen florens capitulo ſquamoſo*, Jupicai *Braſilienſibus* Piſon.

E piloſis radiculis caules protrudit perquam multos, tenues, junceos, pedem aut ſeſquipedem longos, qui inferiore parte gramineis foliis veſtiuntur. Quilibet caulis gaudet capitulo ovali, ſquamoſo, ſplendente, coloris ſubluteſcentis & ex pallido variegati: his ſuperiùs floſculus inſidet tribus quatuórve foliis compoſitus. *Si hoc ſit verum, planè anomalum eſt hoc genus Graminis.*

Locus. In paſcuis riguis, mariſcis præſertim plurimùm luxuriat.

Vires. Ad curandam impetiginem ſimileſq; cutaneos affectus, à caloris & acrimoniæ natos ſucco refrigerante quo ſcatet, parti affectæ confricatus; mulieribus ſolatio & levamini adeſt pruritum intolerabilem mitigando. *Piſo*.

10. *Gramen ſtriatum Braſilienſe.*

Ex una radice quatuor aut quinque folia enaſcuntur, & aſſurgunt in ſex pedum altitudinem, ſimilia Gramini Hiſpanico ſtriato, præterquam quòd in unico folio una tantùm ſtria ſit alba.

11. *Gramen dactylon plumoſum*, Capiipeba *Braſilienſibus, Luſitanis Pes Gallinaceus dictum.*

Ad duorum aut trium pedum altitudinem aſſurgit, caule tereti, geniculato, foliis ad genicula plus ſeſquiped. longis: qui in ſummitate in 20, 24, & interdum 30 tenuiores caules dividitur, quorum quilibet verſus ſummitatem, ad duorum, trium quatuórve digitorum longitudinem argenteâ veſtitur paniculâ, quæ in medio ſemen gramineum continent. Caules egregiè rubeſcunt.

Vires. Radicem ad quodvis venenum in quovis convenienti liquore propinatam commendant Braſilienſes. *Piſo*.

12. *Gramen dactylon altiſſimum Braſilienſe.*

Bicubitalem vel tricubitalem ſortitur altitudinem, caule & foliis gramineis. Panicula ſuperiùs in duodecim, quindecim aut plures diviſa, quarum quælibet octo aut novem digitos longa, coloris obſcurè rubeſcentis.

Duodecima Graminis ſpecies *Marggravii* hujus varietas eſſe videtur, paniculâ longiore & penè pedali ſobolibuſque compoſita, atque coloris viridis.

HISTORIÆ

HISTORIÆ PLANTARUM

LIBER VIGESIMUS TERTIUS, QUI EST De Herbis anomalis & incertæ ſedis.

HERBAS *anomalas* voco quæ ob ſingularem partium ſtructuram ſeu conformationem ab aliarum norma abludunt, nec notis characteriſticis cum præcedentium Generum aliquo conveniunt. Incertæ ſedis ſunt quarum notæ Characteriſticæ adeóque Genera quo referenda ſunt ob imperfectionem deſcriptionum ignorantur.

Has ad confuſionem vitandam, & memoriæ juvandæ cauſâ, in quatuor Sectiones diſtribuemus, nimirum in 1. Anomalas aquaticas. 2. Anom. ſiliquoſas. 3. Anom. quæ ob convenientiam aliquam in partibus præcipuis ad ſuperiorum generum aliquod reduci poſſunt. 4. Anom. incertæ ſedis.

SECTIO PRIMA.

Herbæ Anomalæ aquaticæ.

Cap. I.

De Nymphæa.

A Nymphis dicta putatur. *Δοκεῖ δ' ὠνομάσθαι Νυμφαία διὰ τὸ ἐνύδρους φιλεῖν τόπους, quia aquoſa amat loca.* Plinius deducit à Nympha zelotypa erga Herculem mortua, *quæ in eam transformata fuit*; unde inquit Heraclion vocant aliqui, alii Ropalon à radice clavæ ſimili; ideóque eos qui biberint eam duodecim dies coitu genituráque privari, lib. 25. cap. 7.

A. 1. *Nymphæa lutea* Ger. J. B. *major lutea* C. B. Park. *Nenuphar luteum* Brunf. **Water-Lily, with a yellow flower.**

J. B.

Haud temere herbam aquaticam invenias, quæ majore radice nitatur quàm Nymphæa, quippe quæ humani cruris craſſitudinem nonnunquam aſſequatur. Harum quæ lutea eſt *radicem* habet foris virentem, intus albam, fungoſam & poroſam, ſapore ſubamaro præditam cum quadam adſtrictione, cui multa appenſa adnata, craſſitudine digitali, foris nigricantia, fibriſq; multis capillata: *Folia* aquæ innatant, ſpithamam aut ſeſquipalmum longa, latitudine palmari, formâ ſoleæ equinæ, propemodum rotunda, paullò oblongiora quàm candidæ, pinguia, lentóq; virore ſplendentia, ſuperiore parte glabra & lævia, inferiore verò fibris aliquot diſtincta, pediculis digitali craſſitudine, cubitos duos aut tres longis, aut etiam longioribus, teretibus, medullâ fungosâ, creberrimis rectis canaliculis perviâ: quibus ad exortum interdum concurrentibus pluribus pediculis lanugo candidiſſima, quæ & folia nondum explicata, haſtæ mucronem æmulantia exteriore parte obveſtit. *Flores* pediculis conſimilibus inſident, ſapore cum dulcedine aliqua ſtrenuè adſtringente, odore Siſymbrii Cardamines, quinq; foliis craſſiuſculis conſtantes, colore luteo præditi, exceptis unguibus, qui externa parte vireſcunt: intra verò ſeptum foliorum quinq; duplex eſt corona, prior minutiſſimorum foliorum, quæ externis appreſſa rugoſa conſpiciuntur, & ſimiliter lutea, quo etiam colore prædita eſt interior, ſed dilutiore, ex compluribus ligulis retroactis, & apicibus priorem coronam contingentibus; medium occupat pericarpii rudimentum ex luteo viride; quod delapſis coronis, foliiſque florum, totis jam viridantibus, ſaturo virore ſed nitente tingitur, papaveracei capitis magnitudine, ſed formâ urceum affabrè exprimens, turgido ventre in anguſtam cervicem deſinente, quæ ſenſim dilatata margines urcei effingit, ſtriis extantibus aſperatos, & orificii loco aliquouſque pertuſos: in his *ſemen* continetur, ſplendens, majus quàm albæ, Triticeo grano minus.

Flos hujus ſpiritum illum ardentem ſeu liquorem deſtillatum, quem *Aquam vitæ* vulgò vocant, odore referre nobis viſus eſt.

In

Locus. In fluviis & foſſis paluſtribus majoribus, inque aquis ſtagnantibus majoribus crebrò reperitur.

A. 2. *Nymphæa lutea minor flore fimbriato* J. B. C. B. **The leſſer yellow Water-Lily, with a fringed flower.**

Radicula multis uliginoſo cœno infixa eſt, capillaceis, è caulium nodis prodeuntibus; *foliis* multis, longo rotundóque pediculo nixis, guſtu amaris, aquæ innatantibus, denſo; *caulibus* teretibus geniculatis; floribus luteis flori Cucurbitæ penè similibus, quinque tantùm foliolis conſtantibus, non ut in lutea majore numeroſo ſtipatu congeſtis, aut multos apices intus gignentibus, per ambitum venuſtiſſimè fimbriatis: calyculo oblongo, lato & compreſſo, ſeminibus plano oblongis, latis, in ambitu piloſis, Atriplicis ferè modo, guſtu quoque amaro.

Locus. In fluviis & ſtagnis majoribus naſcitur, non tamen admodum frequens. In Inſulâ Elienſi abundat.

A. 3. *Nymphæa alba* Ger. J. B. *alba major* C. B. **White Water-Lily.**

J. B.

Luteæ ante floris productionem ſimillima eſt, rotundioribus tamen foliis, [*Dod.* & foliorum & florum pediculis rotundis.] *Radix* craſſiſſima, cortice tegitur nigriore, intus candida & fungoſa, unde plurimæ exeunt fibræ, quibus in fundo hæret: *flores* autem longiſſimis, aquas trajicientibus pediculis hærentes, candoris immaculati, nonnihil odorati, Liliaceis floribus ſimiles, multiplici foliorum agmine ſtipati; verùm extima folia exteriore parte ex albo vireſcunt, ut Ornithogali: medium occupant *ſtamina* numeroſa. Dodon. autore poſt florem *capitulum* prodit rotundum, in quo *ſemen* nigricans, ſplendens, Milio majus.

Nymphæa Braſilienſis flore albo, *Aguape* indigenis dicta, non videtur ſpecie diverſa. *Flos* (obſervante Marggravio) duodecim conſtat foliis, oblongis acutis, anguſtis, albis, & quatuor foliis viridibus ſubtus, ſuavis odoris.

Locus. In fluviis oritur ſed rariùs apud nos in Anglia.

A. 4. *Nymphæa alba minima* C. B. *alba minima ſive Morſus ranæ* Park. *Nymphæa minor ſive Morſus ranæ* J. B. **The leaſt white Water-Lily, or Frog-bit.**

In aqua fluitans multiplicat ſe flagellis ſuis tenuibus, in quibus veluti parva capita, unde foliorum exortus, & radices tenuiſſimæ, fundum verſus tendentes. *Folia* circinatæ rotunditatis, teneris, unciabilibus, interdum duplo majoribus, Aſari foliis ferè ſimilibus, ſed minoribus, pediculis nixis palmaribus. *Flores* veluti è veſica prodeunt, majuſculi foliolis ternis albis conſtantes, Dod. medio luteo.

Locus. In aquis pigrioribus & cœnoſis tardè fluentibus.

Varietas. Hujus varietatem flore pleno odoratiſſimo obſervavimus in foſſa quadam paluſtri ad latus aggeris ſeu calceti *Audrey cauſey* dicti, propè pontem ligneum, in inſula Elienſi.

His addit Lobelius, & ex eo Gerardus, Parkinſonus, & Bauhinus uterq; *Nymphæam luteam minorem*, quam juxta amœniſſima Thameſis fluenta in udis ſcrobibus frequentem ſcribit: Item *Nymphæam albam minorem*, quam in Anglia, viâ quæ Londino, Oxonium, ac Briſtoliam ducit ſecus & trans aquas viarum pigriores numiſq; profundas reperiri aſſerit. Ego & amici diu utramq; quæſivimus, necdum invenimus in Anglia, aut ab aliis fide dignis inventas audivimus, tantum abeſt ut frequentes ſint apud nos. Ego certè Lobelio non multum fido: nam & alias aliquot plantas ſpontè in Anglia oriri tradit, quas poſt ipſum nemo quiſquam hactenus invenire potuit, nec puto inventurus eſt. Nymphæa lutea minor flore fimbriato in Anglia ſatis frequens eſt; fortè hanc intelligit Lobelius, *Nymphææ luteæ minoris Septentrionalium* titulo. *Nymphæa alba minor* nobis hactenus incognita eſt. D. Magnol Monſpelienſis in ſtagnantibus aquis circa Lateram eam æſtate ſæpiùs occurrere ſcribit: utinam accuratius deſcriptam nobis dediſſet.

Vires. Nymphææ utriuſq; albæ & luteæ radix, folia, flores, ſemen in uſu ſunt adverſùs fluxus, præcipuè verò gonorrhœam & pollutiones nocturnas, ſomnum accerſendum, ſanguinis æſtum & acrimoniam. Extrinſecùs ſæpe adhibentur folia & flores ad febriles æſtus & vigilias ſopiendas [in lotionibus pedum, in impoſitione foliorum ſcil. lumbis, temporibus, plantis pedum.] *Schrod.*

Multi ab hujus plantæ uſu cavent, eo timore ne iis coeundi tum vires, tum deſiderium minuantur: compertum enim aiunt uſum ſeminis atque radicis homines reddere ad Venerem valdè frigidos & tardos. *Plin.* lib. 25. c. 7. coitu generatûque privari ſcribit qui biberint eam duodecim diebus.

Radix Nymphææ candidæ vino nigro decocta & pota menſium muliebrium abundantiam ſiſtit efficaci remedio, etiam iis qui de omni auxilio deſperârunt. Idem de Semine intellige. *Trag.*

Henricus Petræus radicem Nymphææ albæ vino coctam & potam commendat in nimio menſium fluxu, è Dolæi lib. 5. c. 4. ſect. 18.

Turcas perhibent per noctem flores Nymphææ in aqua macerare, quâ ſi nares inungant, vel eandem bibant, putant ſe à multis graviſſimis morbis immunes futuros, & ſe ab iis præſervari poſſe. Nos ex floribus albis conſervam & ſyrupum conficimus quæ ſomnum conciliant, ſegniùs tamen quàm Papaver. Simon Paul. Quadrip. Botan. Claſſ. 2. p. 94, 95.

Experientiâ ſuo in excoriatione palati vel Uvulæ & Linguæ à materia calida adusta Aq. Nymphææ cum Caſura conducere, ex obſervationibus Marcelli Cumani ab Hieronymo Velſchio editis.

* 5. *Nymphæa alba major Ægyptiaca ſeu Lotus Ægyptia* Park. *Lotus Ægyptia* Alpin. exot.

Folia conſtat numeroſis, magnitudine colore atque figurâ Nymphææ albæ foliis proximis, undiq; crenatis, pluribus lineis ſeu nervulis per folii ſuperficiem variè diſcurrentibus, pediculis è radice exeuntibus nixis ut in illa. Ac nec folia tantùm Nymphææ ſimilia habet, ſed & *capita*, & *radicem*, & *flores* etiam magnitudine, figurâ, & colore albis Nymphææ floribus ſimiles, ſingulis ſingulos pediculis ſeu caulibus viridibus, rotundis inſidentes, aliquantum odoris leviſſimi, ad Violæ odorem inclinantis reſpirantes. Floribus ſuccedunt *capita* rotunda, Meſpilo magno magnóq; fructui Nymphææ albæ ſimilia, cortice viridi contecta, intus veluti longos parvóſq; folliculos habentia, quæ *ſemen* continent minutum Braſſicæ ſemini ſimile. Pediculi tum florum tum foliorum longi ſunt, digitum minimum circiter craſſi, teretes, cavi, decem ferè alterutrorum ab eadem radice. Radix rotunda in oblongum, magnitudine & figura ut Pyrus parva, exteriùs nigra, intus flaveſcens, pulpa ſanè carnoſa & dura, guſtu adſtringens & ſubdulcis. Procera verò aucta non ſuperat magnitudinem ovi gallinacei. Indigenæ ex jure coctam libenter comedunt. Videtur coctu intus colore ovi rubrum imitari. Ab hac radice craſſa & toroſa innumeræ ferè fibroſæ, tenues, colore albicantes radiculæ procedunt.

In locis nonnullis aquâ Nili fluminis, æſtate de more ſolito aucti, inundatis, ac velut lacunis effectis (quos locos *Birchas* Ægyptii vocant) adeò abundat, ut tota aquæ ſuperficies foliis contecta occultetur, plantæque tandiu virens ſupra terram cernitur, quoad tota aqua terrâ fuerit abſorpta, atq; ſiccata; quod fieri ſolet Novembri menſe, quo tempore Loti plantæ ſub terra occultantur, marceſcentibus tum foliis, tum floribus, tum fructibus, cum tota ſua planta: quo conſtat Lotum annuam eſſe plantam. Locus.

Id proprii hæc planta (inquit Alpinus) habere videtur, quòd quantacunq; ſit aquæ altitudo uſq; ad illius ſuperficiem creſcat, florésq; nunquam intra aquam aperiat ſed ſemper ſupra ſuperficiem ejus, non multùm tamen, attollat.

Quæ Theophraſtus & Plinius habent de mirabili hujus plantæ ad Solem converſione, quòd ſcil. flores ejus ſole occidente ſe comprimant, capútq; integant, ad ortum aperiantur & ſupra aquam aſſurgant, ſe in Nymphæa alba obſervâſſe affirmat Proſper Alpinus, Ipſam nempe occidente Sole florem claudere, deinde ſe totum cum foliis ſub aqua occultare, eóq; oriente florem primùm extra aquam promere, aperire, atque paulo poſt cum omnibus foliis ſupra ipſam aſſurgere: Nobis certè incredibilia videntur.

Cap. II.

De Tribulo aquatico.

TRibulus dicitur παρὰ τὸ τρὶς βάλλειν, quòd fructu ſuo tria vulnuſcula infligat, vel quòd cuſpidatum trifariam feriat. *Bod. à Stapel.*

Tribulus aquaticus J. B. C. B. Ger. *aquaticus major* Park. **Water Caltrops.**

J. B.
Ex uno capite *bipalmia folia* multa, ſeſcuncialia, duobus quadrantibus ſuperioribus ſerrata, ſupra glabra; ſubtus rugoſa, Populneis quodammodo ſimilia, pediculo palmari & ſeſquipalmari, fungoſo & paullò infra inſertionem tuberoſo hærentia. *Flores* parvos albos ſequuntur muricati *fructus*, * ſpinulis armati, nigricantes, Caſtaneis pares, pulpâ nucleóve non diſſimiles, candido, eduli, guſtu haud ingrato, qui, autore Dod. & recens mandi, & areſactus, molíque contritus in panem cogi poſſe fertur. *Radices* longiſſimæ ex intervallis, veluti ad genicula ſtaminum utrinque cæſariem promunt, partim in aqua natantes, partim limo hærentes. * *Imo ſpinis craſſis & robuſtis.*

Naſcitur variis in locis, ac ferè ſtagnantibus fluviorum partibus, lutoſis lacubus, & urbium foſſis, quibus limoſus ſit fundus. Inter Montbelgardum & Baſileam obſervavit J. Bauhinus, ubi floret menſe Junio. Matthiolus in pleriſque Italiæ fluminibus & lacubus provenire ait, præſertim in agro Mantuano & Ferrarienſi: neque ſolùm in dulcibus aquis gigni, ſed etiam in mari, quod non credimus. Nos fructus Venetiis venales vidimus. *Locus.*

Pleniorem hujus plantæ deſcriptionem videſis apud Jo. Bod. à Stapel, Comment. in Theophr. hiſt. lib. 4. cap. 11.

Cap. III.

De Faba Ægyptia.

HÆC planta à nonnullis Nymphææ ſpeciei cenſetur ob conformitatem in foliis caule & radice. Flos etiam cætera Nymphææ ſimilis ſolo colore purpureo differt. Præcipua differentia eſt in fructu.

Faba Ægyptia Bod. à Stapel. *Faba Ægyptia Dioſcoridis & Theophraſti, cujus radix Colocaſia dicebatur* Park. *Fabæ Ægyptiacæ Dioſcoridis affinis* C. B. *Fructus valdè elegans, Faba forte Ægyptia Dioſcoridis* J. B.

Hujus fructum ſic deſcribit Cluſius, Prægrande Papaveris caput, cujus ſummum faſtigium tranſverſim ſciſſum fuiſſet præcaſum, referebat; membranaceæ enim & rugoſæ conſtabat ſubſtantiæ, ſubfuſci coloris, levi admodum, licet ejus circumferentia ſupremâ parte novem eſſet unciarum, ſenſim tamen decreſcens, uſque ad pediculum qui florem cui fructus ſucceſſerat ſuſtinuiſſe videbatur; apparebant enim quædam ubi flos inhæſiſſet veſtigia: ſuperior porro fructûs pars prorſus erat plana, 24 lacunas ſive cellulas ſerie quadam diſpoſitas prædita, inſtar favi Veſparum; in quarum ſingulis ſingularia *ſemina*, ſive parvæ nuces, inſtar puſillarum glandium continebantur, penè unciam longæ, unciam in ambitu craſſæ, quarum ſuprema pars fuſca erat & in mucronem deſinebat illi ſimilem qui extremam glandis partem occupat. Infima pars exiguam lacunam habebat, veſtigium videlicet ubi pediculus illam in cellula retinens inhæſiſſe videbatur: nucleum autem continebat rancidum & tunica obductum.

Hanc ipſam plantam in inſula Java invenit Juſtus Heurnius M. D. & verbi Divini miniſter in India Orientali, qui eam Nymphææ glandiferæ Batavicæ Javorum nomine deſcripſit his ferè verbis. Ejus [fructûs] fungoſus rugoſus calyx eſt, globum dimidium referens, viridis coloris, qui duodecim, vel ſeptendecim loculis diſtinctus eſt; loculorum quivis glandi ſimilem fructum continet, ex violaceo nigricantem intus albiſſimum, corculo viridi, adſtringentis ſaporis & ſubamari ut Glandium, ſiccatum ut Avellanarum. *Caulis* bicubitalis ſæpe, rotundus, aſper, fungoſus. *Folia* ingentia, Batavicæ Nymphææ planè ſimilia. Flos etiam noſtratium ſimilis, odoris validi ut olei Aniſi.

Locus. Naſcitur in paludoſis & ad ripas fluviorum. Hæc è Jo. Bodæi à Stapel notis in Theophr. hiſt. & Parkinſoni Theat. ubi plura vide. Hanc plantam veram & genuinam Antiquorum Fabam Ægyptiacam eſſe nemini dubium eſſe poteſt qui deſcriptiones inter ſe contulerit.

* Hiſt. Nat. & Med. Ind. Orient. Jac. * Bontius plantam hanc titulo *Nymphææ Indicæ flore purpureo* ſic deſcribit.

Noſtrati Nymphææ in omnibus tam in latis, quàm rotundis foliis, caule & radice planè convenit: flore verò differt, qui in noſtrate vel albus, vel flavus eſt, hic autem pulchrè purpureus, odore gratiſſimo nullo modo noſtrati cedens. Fructu quoque & calyce longè à noſtrate Nymphæa differt; qui in ſuperficie hic planus conſpicitur, tanquam ſi per medium cultro diſſectus eſſet; verrucas parvas, in orbem diſtinctas ſuper oſtendens circiter 30. numero, quæ paulatim grandeſcentes calycem ſibi unaquæque effingit, donec matureſcens nucem Avellanam dempto putamine tùm forma, tum nucleo valdè referunt; ſaporem quoque ejus non malè æmulatur, qui tamen fatuus aliquo modo & aqueus eſt, naturam redolens elementi in quo creſcit.

Viribus cum Nymphæa noſtrate convenit, ideóque decocto hujus plantæ, à Malais edocti, utimur in calidis morbis, Febribus ardentibus, Phrenitide, Cholera, & in mortifera dyſenteria. Hactenus Bontius.

CAP. IV.

De Millefolio aquatico.

A. 1. *Millefolium aquaticum minus* Park. J. B. *aquaticum floſculis ad foliorum nodos* C. B. *Myriophyllum aquaticum minus Cluſii* Ger. **Small Water Milfoil.**

Cluſ.

Latè ſe fundentibus ſcapis præditum eſt, qui rotundi, virides, frequentibúſque nodis intercepti ſunt; è quibus tenues, capillaceáſque fibras ſpargit, quibus telluri inhæret: ſuperior ſcaporum pars palmum ſupra aquas eminet, quam ad ſingulos nodos quatuor ambiunt, parvíſque foliolis prædita foliorum alæ ambiunt, vix unciam longæ, virides admodum, quæ ſenſim circa ſcaporum ſummitatem minuuntur, ſic ut in pyramidalem quaſi formam ſcapi deſinant, qui ſummo faſtigio totidem floſculos quot foliorum alas in ſingulis nodis ferunt, puſillos valdè, octonis candidis foliolis ſimul junctis, nec ſeſe explicantibus, præditos, qui deinde in quædam tubercula, quatuor criſtulos in capite habentia tranſeunt.

Locus. In lacunis ſecundùm rivos ſitis, nec profundis, obſervavit Cluſius, Flore & ſemine menſe Junio onuſtum: nos in rivulis circa Cantabrigiam copioſam ſatis invenimus.

A. 2. *Millefolium paluſtre galericulatum* Ger. emac. *aquaticum flore luteo galericulato* J. B. Park. *aquaticum lenticulatum* C. B. **Hooded Water Milfoil.**

J. B.

Tenuiſſimis filamentis totum eſt contextum, aliquæ ferè indigeſtis appenſa hinc inde crebra umbilicata orbiculatis, Lenticulam aquaticam æmulantibus. Caulis tenuis, dodrantalis, nodus, in ramulos aliquot parte ſuperiore diviſus, *flores* gerit luteos, majuſculos, cucullum referentes.

Locus. In foſſis paluſtribus Lincolnienſibus & Elienſibus reperitur. Duas ſpecies obſervavit *D. Dent*, majorem & minorem.

Vocatur (inquit C. Bauhinus) lenticulatum, quia veſiculæ parvæ Lenticularum non tantùm ubique foliorum parti adhærent, ſed infinitæ omnibus foliorum partibus ſubnectuntur.

Hanc plantam quoniam alius imperfectè deſcriptam obſervavimus, ipſi plenius accuratiùs & deſcribere conati ſumus. E radice limo inhærente *cauliculos* emittit infirmos, teretes, crebris intus geniculis diſtinctos, in aquis fluitantes, in ramulos rariores diviſos. Ad ſingula genicula ſingula exeunt *folia*, tamenla,

ſa, ramo ad exortum hinc inde inſigniori: Tum folium reliquum, tum rami dicti ramulos alternatim ab hoc & illo latere emittunt, in tenuia & capillacea ſegmenta ſubdiviſos, quibus accreſcunt veſiculæ, pellucidæ aquâ plenæ, quæ cùm vetuſtiores ſunt nigricant & fragiles evadunt velut turbinatorum teſtæ: has *lenticulares* appellat C. Bauhinus. E centris divaricationum ramorum exeunt ſubinde *cauliculi* craſſiuſculi ſatis, firmi, dodrantales interdum, aut longiores brevioréſve pro aquarum profunditate, foliis nudi, [verſus ſummitates tamen quædam foliorum rudimenta apparent] in faſtigio *flores* geſtantes quinque, ſex, ſeptémve, pediculis ſeſcuncialibus aut longioribus, purpurantibus inſidentes, ſucceſſivè ſe aperientes, è calyce bifolio ſeu bivalvi, monopetali, in duo ſegmenta diviſi, quorum ſuperius galeæ figuram obtinet, inferius labelli lati, in medio velut fimbriam habentis denſam. Sub labello latitat calcar ſeu corniculum breve, incurvum. In medio flore tertia interdum lacinia occluditur. *Vaſculum* ſeminale parvum, ſubrotundum, figurâ ſeminis Lithoſpermi, unicum intus includens ſemen, rotundum, fuſcum. Folia juniora vireſcunt. In extremis ramulis, nunc [Julio menſe] gemmæ inſignes cernuntur, ad tactum admodum viſcidæ.

Floret Julio & Auguſto, & ſemen brevi maturat. *Tempus.*

In piſcinis, inque foſſis paluſtribus occurrit, ſed rariùs. *Locus.*

Cap. V.

De Cotyledone aquatica.

A. 1. *Cotyledon aquatica* J. B. *aquat. acris Septentrionalium* Lob. *paluſtris* Ger. Park. *Ranunculus aquaticus Cotyledonis folio* C. B. **Marſh Pennywort, White Rot.**

Viticulis rotundis, crebris geniculis interceptis, vel ſub terra, vel in ſuperficie terræ reptando ſe propagat. E geniculis tum fibrillæ ſeu radiculæ albæ creberrimæ, tum folia, tum etiam pediculi flores ſuſtinentes exeunt. *Folia* circinatæ ferè rotunditatis, craſſa, digitum lata, per margines leviter crenata, glabra, pediculis ſemipalmaribus aut majoribus ſumma parte hirſutis, eorum centra occupantibus inſident, fibris indè in foliorum margines velut tot radiis ductis. Ex alis foliorum exeunt cauliculi ſeu potiùs pediculi digitales, tenues, infirmi, in ſummitate flores aliquot glomeratos [octo interdum aut plures] ſuſtinentes. Singuli autem flores quinque perexiguis, acutis, dilutè rubentibus foliis componuntur, & ſummitati ſeminum ſingulorum, ſeu fortè binorum, conjunctorum, nudorum inſident, velut Thlaſpeos cujuſdam compreſſorum. Interdum in eodem caule bini habentur, alius ſuper alium, florum & ſeminum glomeres: bini quoque non rarò ex ejuſdem folii ſinu exeunt pediculi floriferi. Sapor plantæ mihi potiùs amarus quàm acris viſus eſt.

In paluſtribus frequentiſſima eſt hæc planta: poſt mediam æſtatem floret. *Locus.*

Panta eſt ſingularis & ſui generis: folio quidem Cotyledonem veram exactè refert, verùm caule, flore & ſemine immane quantum ab eadem differt.

* 2. *Cotyledon repens Braſilienſis*, Erva do Capitaon *Luſitanis* Marggr.

Marggr.

Radix recta, teres, geniculata, alba, ſub terra ſerpit, & ad genicula unius aut duorum digitorum intervallo diſtantia, multa agit filamenta tenuia, & ibidem caulem [rectiùs pediculum] duo aut tres, etiam octo aut decem digit. altum protrudit, exilem, teretem, fiſtuloſum, ex albo purpureum, inferiùs in medio filum lentum habentem: quilibet autem caulis fert ſuperius unicum folium rotundum, lætè viride ut Nymphææ, non ità ſolidum, in ambitu crenatum more folii Umbilici Veneris: caulis in centro folii aut circiter inſeritur, & ex centro inſertionis tenues venæ ad circumferentiam diſperguntur. Radix contrita odorem & ſaporem habet radicis Petroſelini.

Cap. VI.

De Stellaria aquatica.

A. *Stellaria aquatica* Park. *Millefolium aquat.* 13. *ſive Stellaria aquatica* C. B. *Alſine aquis innatans foliis longiuſculis* J. B. **Water Starwort, or Star-headed Water Chickweed.**

J. B.

Enticulæ modo aquis innatat, longis, tenuibus, teretibus, infirmis *cauliculis*, pedalibus & cubitalibus ac etiam longioribus, in ramulos ſubinde abeuntibus: è quorum geniculis non tantùm demittuntur fibræ tenuiſſimæ & albidæ quibus radicatur, verùm etiam bina folia per geniculos oriuntur, Alſines, ſemunciam ferè longa, ex anguſtiore principio ſenſim paulùm dilatata: extrema autem ramulorum ſupra aquam coronant folia multa, alia aliis impoſita, latiora radiatimque digeſta, decreſcentibus ſemper interioribus. Ad ſingulos caulis articulos *floſculi* bini oppoſiti, hinc inde unus, è foliorum ſinibus exeunt, duobus foliolis albis, ad ſe invicem flexis compoſiti, cum ſtylo albo pro floſculi proportione longiſſimo, bino apice inſigni. Floſculos excipiunt *vaſcula* ſeminalia ex rotundo paululum compreſſa, quatuor lineolis albis impreſſis in quatuor partes diſtincta. In vaſculorum ſummitatibus emergunt pili aliquot nigri velut apicem conſtituentes.

CAP. VII.

A. *Militaris Aizoides Ger. Stratiotes ſive Militaris Aizoides* Park. *Aloe paluſtris* C.B. *Aloe ſive Aizoon paluſtre* J.B. **Water-Sengreen, or Freſh-water Souldier.**

J. B.

FOlia habet Aloes herbæ ſimilia, ſed breviora & minora, per ambitum duris quibuſdam, brevibus aculeis ſpinoſa; inter quæ *vaginæ* quædam erumpunt, cancrorum forcipulis ſimiles, quibus dehiſcentibus *flores* exeunt candidi, trium foliorum, Ranæ morſûs perſimiles, luteola exigua *ſtamina* in medio gerentes. Pro radicibus fibræ longæ ſunt, rotundæ, candidæ, craſſioribus lyrarum fidibus, aut longis lumbricis perſimiles, quæ ab ipſo folia promente brevi capite deſcendentes aquæ fundum petunt, quem tamen rariùs aſſequuntur. Exeunt ab eodem & aliæ obliquæ fibræ, quibus uti Ranæ morſus multiplicatur.

Locus. In fluentis pigrioribus, ſtagnantium aquarum lacubus, & foſſis paluſtribus majoribus non rarò invenitur, maxima foliorum parte unà cum floribus aquas ſuperante; reliquis ſtirpis partibus ſub aquis conditis. Junio, Julio & ſubinde Auguſto floret in Inſula Elienſi.

Cæterum fibras, quas pro radicibus habet, ſcelerati Agyrtæ, in aquæ plena phiala, quò majores appareant, mulierculis oſtentatas impudenter mentiuntur vermes eſſe, quos medicamentis ſuis ex inteſtinis eduxerint, teſte Dodonæo.

CAP. VIII.

Stratiotes Ægyptia J. B. *Strat. aquatica vera Dioſcoridis & Ægyptiaca* Park. *Lenticula paluſtris Ægyptiaca ſive Stratiotes aquatica foliis Sedi majoris latioribus.*

Alp.

PRopè Peluſium, nunc Damiatam dictum, *Ægypti* urbem, in foſſis aquâ Nili decurrente plenis copioſè provenit hæc herba, aquis Lenticulæ paluſtris modo ſupernatans, ſine caule, foliis Cynogloſſæ, brevioribus, latioribus, denſioribus, durioribus, hirſutioribúſque ac albidioribus, à quibus pro *radicibus* exigua & rara quædam lanugo pendet. Sedo majori ſimilis eſt; Nullo odore prædita, eo excepto quem ab aqua accipit; ſapore tamen adſtringente ac ſicco linguam ferit, non ſecus quàm Acacia.

* *Lib. 4. cap. 102.* Hanc plantam Antiquorum Stratiotem eſſe minimè dubium videtur. Stratiotes enim, teſte * Dioſcoride, fluviatilis cognomen ex eo traxit, quòd in aquis naſcatur, inque iis ſupernatans ſine radice vivat, quamvis folium habeat Aizoo ſimile, ac majus. Plinius verò tradit eam in Ægypto tantùm ex inundatione Nili naſci; Aizoo etiam ſimilem eſſe, ni majora haberet folia.

Stratiotes Ægyptia Dioſcoridis Veſlingii.

Cùm in eodem loco, nempe in Nilo propè Peluſium obſervata ſit ab Autore Cl. Veſlingio à præcedente non diverſam eſſe ſuſpicor, quamvis nec deſcriptiones nec icones per omnia conveniant.

Folia hujus, deſcribente Veſlingio, Aizoo quidem, ſed majori illi & arboreſcenti ſimilia diceres, ni majora multò forent pariterque latiora. Surrecta pleraque videntur, roſeóque conceſſu ſtipata, & citra malæ ætatis diſpendium plicis in longitudinem rugiſque non ineleganter criſpata. Circa exortum, ut ſolet, anguſtiora folia paulatim deinceps dilatantur: extremorum altero non in acumen exeuntia, ſed reflexis leviter oris paulatim diducta ſunt: cætera dilutiùs vireſcentia, Verbaſci inſtar molliter utrinque hirſuta. *Flores* non obſervavit. Planta tota ſeſſili baſe Nilo incubat aquis innatans citra radicem, quamvis radicum vicem demiſſa terram verſus tenuiſſima fibrarum veluti filamenta ſuſtineant.

CAP. IX.

Lens paluſtris latifolia punctata Park. *Lenticula paluſtris latifolia punctata* C.B. *Lens paluſtris Patavina* J. B.

J. B.

AD unam coſtam longiuſculam adnaſcuntur utrinq; in alæ modum *folia* denſo agmine mutuò ſe plurimùm tangentia, ex oblongo rotunda, ſemuncialia ſuperiùs punctis minutiſſimis notata, inferius muſco obducta. His infernè copioſæ Lenticulæ, aliquando ſingulæ, aliquando ternæ & quaternæ, rugoſo prætenui cortice donatæ adhærent, quibus ſemen copioſiſſimum minutiſſimum & flaveſcens includitur. Sapore eſt aquoſo.

Locus. Hanc in foſſis Patavinis aquis ſupernatantem vidit *C. B.* & in Sileſia circa Vratiſlaviam reperitur.

Hæc planta rectiùs fortaſſe ad Capillares refertur.

Cap. X.

A. *Graminifolia paluſtris repens vaſculis granorum piperis æmulis.* Pepper-graſs.

PErexigua hæc planta per terram repit foliis tenuiſſimis; in alis foliorum globulos ſeſſiles profert granorum piperis magnitudine ferè, ſeminibus albis refertos.

Cap. XI.

Gramen Oſſifragum Norwegicum & Cambricum.

HÆc planta impropriè Gramen nominatur à S. Paulo & Bartholino, quià non eſt flore ſtamineo. Radix ejus craſſa, nodoſa, inſtar radicum ſeu raparum Rotheldianarum folia longa, acuta inſtar Iridis, flos flavus colore ſaturato. Locis paludoſis & humidis creſcit inter alia dumeta prope omnes villas colonorum; primum gramen eſt quod vere prodit, unde avida ſunt pecora ad decerpendum; ex eſu hujus pecora male ſe habent, macie confecta, ſpinâ dorſi extrà protuberante (undè ruſtici dicunt quod dorſum ſit fractum) pedibus oſſibuſq; debilibus, ut ægerrimè incedere queant. Pro Antidoto Ruſtici ſemper habent oſſa exiccata in promptu, in parva fruſta confracta, quæ quotannis magnâ copiâ colligunt, & conſervant ad hunc uſum; hæc avidè devorantur ab arthriticis bovibus, vaccis, ovibus, equis, porcis, &c. & in minima dentibus comminuuntur, & degluriuntur unde ſalivatio ſubſequitur, & pecora convaleſcunt: aliqui pro remedio utuntur radice Tormentillæ, omnes ferè tamen oſſibus acquieſcunt.

An hæc phænomena producuntur à fodinis mercurialibus vel plumbeis, eorumq; effluviis, vel à ſuperfluâ humiditate vernalis plantæ, contendant Philoſophi.

Notandum eſt variare plantas pro diverſitate ſoli, loci, & Climatis, in quibuſdam enim regionibus hæc herba innoxiè à beſtiis conſumitur (adnotante Bartholino) & à Chirurgis uſurpatur pro Centaurio minore; in aliis verò tam pernicioſa pecoribus & odioſa ruſticis, ut iſta loca circumſepiunt in quibus copioſè luxuriat. Vide D. Joh. Frid. Treubleri Obſerv.

Suſpicatur *D. Tancredus Robinſon*, (qui omnes has obſervationes de gramine Oſſifrago collegit) hanc plantam eſſe vel Centaurium paluſtre luteum minimum noſtrum Catalog. plant. Angl. vel Ranunculi graminei aut potiùs Aſphodeli ſpeciem.

Cap. XII.

A. *Gladiolus lacuſtris Dortmanni* Cluſ. cur. poſt. *p.* 40. *Leucoium paluſtre flore ſubcæruleo* C. B. *Glad. lacuſtris Cluſii, ſive Leucoium paluſtre flore cæruleo Bauhini* Park. Water-Gladiole.

Cluſ.

HUjus folia dodrantalem longitudinem rarò excedunt, craſſiuſcula & concava ſunt, interſtitioq; diſcreta inſtar ſiliquarum albæ Violæ & ſimilium, viridia alioqui, & dulcis ſaporis, anatibus urinantibus gratum pabulum; nam ad aliquot ulnarum altitudinem ſub aqua latent, quam tamen caulis inter illa emergens ſuperare conſpicitur, floribus albis onuſtus, Leucoii flore amplioribus, cava illa & infima parte, petiolo à quo dependent proxima ſubcœrulei coloris, formam penè referentes Gladioli, non prorſus tamen ſimiles, quinque foliis conſtantes, quorum duo ſuperiora ad pediculum reflectuntur, tria reliqua, quæ latiora, propendent. Floribus ſuccedunt turbinata vaſcula, rufo ſemine plena.

Naſcitur in ſtagnis quorum fundus puro ſabulo ſubſternitur, nullam alioqui plantam præter hanc alente. Sub extremum Julium florentem ſe obſervâſſe ſcribebat Dortmannus apud pagum *Nieub* & *Weſterveld* in Drentia, nuſquam alibi. Nos in lacu parvo aut ſtagno *Hulſwater* dicto non longè à *Pereth* Cumberlandiæ oppido copioſum obſervavimus.

SECTIO II.

Anomalæ Siliquoſæ.

Cap. I.

*De Acantho.

ACanthi pueri in florem ſui nominis verſi fabula nobilis quem Pæderota à puerili, uti ſuſpicatur Kyberus amore Græci vocant. Melamphyllon etiam non ineptè à Græcis dicitur hæc herba, quod folium ſaturato virore nigreſcat. Planta eſt ſingularis & anomala, quam Botanici vulgò ob folia in Sylveſtri genere ſpinoſa Carduus annumerant.

* Dicitur

Dicitur verò Branca urſina à ſimilitudine quam folia habent cum anterioribus urſi pedibus.

Acanthi folia veteres Architecti ob figuræ venuſtatem & elegantiam epiſtyliis ſeu columnarum capitulis inſculpere ſolebant. Frondibus Acanthi (inquit Vitruvius) columnas Corinthias veteres Architecti coronabant, quarum effigies adhuc hodie noſtris frequenter oculis offerunt. Veſtibus etiam pretioſis figuram Acanthi foliorum circumtexebant: unde Virgilius,

Et circumtextum croceo velamen Acantho.

Verùm an Branca urſina vulgaris ſit verus Antiquorum Acanthus meritò dubitatur, quia Plinius Acanthum topiariam herbam facit, Branca autem urſina operibus topiariis omninò inidonea eſt, nec enim ductilis & ſequax, & in Animalium aliarumve rerum formas & effigies fingi apta. Ex altera tamen parte Acanthi deſcriptio apud Dioſcoridem Brancæ urſinæ perbellè quadrat. Conſule ſi placet Jo. Bod. à Stapel. Comment. in Theophr. hiſt. lib. 4. cap. 3. p. 308.

1\. *Acanthus ſativus* Lob. Ger. Park. *Sativus vel mollis Virgilii* C.B. *Carduus Acanthus ſive Branca urſina* J. B. Brank-urſine, or Bears-breech.

J. B.

Acanthi *folia* humi fuſa, pedalia, profundè laciniata, mollia, intenſo virore ſplendentia, piloſa. Inter hæc ſurgit *caulis* duûm triumve pedum, rectus, firmus, foliis nudus, minimè ramoſus, qui à medio ad ſummum uſque faſtigium thyrſum gerit florum candidorum, quorum folia rictum imitata, oblonga, foliis coercentur viridibus, per extremum laciniatis nonnihil & ſpinoſis, medium occupantibus *ſtaminibus* craſſiuſculis. *Semen* in oblongis continetur pericarpiis, latum, planum, rotundum, craſſum, ſordidè luteum. *Radices* longè, lateq; vagantur, foris nigræ, intus albæ, ſapore glutinoſo & viſcido, ut & folia: adeò vivaces ut vel minima particula in terra relicta germinabit; frigoris tamen minùs patiens eſt.

Locus. In Italiæ meridionalibus circa Baias & Neapolin, inque Sicilia inſula copioſè provenit.

Vires. Eſt è quinq; herbis emollientibus. Uſus potiſſimùm externus eſt in clyſteribus aliiſque paregoricis, quarumcunque formularum & utplurimùm in cataplaſmatis. Radices, autore Dioſcoride, ambuſtis & luxatis commodant in cataplaſmate impoſitæ. Potæ urinam ducunt & alvum ſiſtunt. Podagris calidis tritæ & calefactæ utiliter illinuntur. *Plin.* Proſunt etiam tabidis, ſanguinem ſpuentibus, ex alto delapſis, ictu aliquo aut conatu ſupra vires læſis [ruptis atque convulſis Dioſc.] non minùs quàm Symphyti majoris radices, quas ſubſtantiâ, lento ſucco & qualitate proximè refert. *Dod.*

2\. *Acanthus aculeatus* C. B. *ſylveſtris* Park. *Carduus acanthus ſive Branca urſina ſpinoſa* J. B.

Dod.

Sylveſtris Acanthus caule, faſtigio acuminato, floribúſque cincto, florum colore ac ſpecie, tum & ſeminis ſacvum refert, ſed tamen brevior ac humilior: *folia* ſimiliter ampla, multis inciſuris laciniofa, ſed haudquaquam lævia, verùm frequentibus, aſperis, duris ſpinis circa marginum crepidines horrentia.

CAP. II.

1\. *Leontopetalon* Ger. Park. C.B. *Leontop. quorundam* J. B.

RAdix pugnum implet, rotunda, tuberibus multis inæqualis, cortice cinereo, pulpa virente in luteo, ſapore amaro. Hinc exeunt pediculi pedales, trifariam diviſi, quorum ſingulæ diviſiones bina aut terna gerunt *folia*, circinatæ ferè rotunditatis alia integra, alia laciniata & veluti criſpa, colore ex glauco flaveſcente, venoſa. Inter folia *caulis* exurgit, lineis pallidè purpureis ſtriatus, in multos ramos diviſus, foliis minoribus minúſque inciſis ad genicula donatus. *Flores* in uncialibus pediculis foliis oblongis interjectis, in caulibus ſpicatim congeſti, lutei, Ranunculi florum magnitudine, quinq; ſtellatis oblongis foliis conſtant, *apicibus* luteolis umbilicum circumſtantibus; quibus marceſcentibus prolongantur pediculi in palmarem longitudinem, in extremo utriculum venoſum Halicacabi ſuſtinentes. *Semen* nigrum, Cannæ Indicæ ſemini perſimile. Parkinſonus ſiliquas parvas floribus ſuccedere ſcribit, craſſiores & breviores quàm Fumariæ bulboſæ, alioquin nonnihil ſimiles, *ſemina* parva, rotunda continentes: quin & totam plantam Fumariam bulboſam quodammodo æmulari.

Locus. Circa Halepum Rauwolfius reperit. Matthiolus in Hetruriæ arvis aliiſq; Italiæ locis ſe vidiſſe ait, naſcique frequentem in Apulia.

Radix uſurpatur in Halepo ad detergendas veſtium maculas.

2\. *Chryſogonum* Park. *Chryſogonum Dioſcoridis quibuſdam* J. B. *Leontopetalo affinis foliis quernis* C.B.

J. B. Rauwolf.

Altitudinem Leontopetali aſſequitur, éſtque huic caule, floribus, radicéque rotunda (quæ interna parte rubra eſt) haud abſimilis. Cauliculi tamen graciliores, in terram repandi, & ab origine fili modo tenues, in varios ramulos diviſi, quorum extremis *floſculi* adhærent conſpicui, lutei, denſioreq; ſtipatu poſiti, quatuor communiter foliolis conſtantes. *Folia* cauliculorum dorſo adhærent gemina utrinq; & ità ſibi invicem oppoſita ut crucis figuram poſitu ſuo efficiant; atro-virentia, in extremo latiora, diſſecta ad inſtar foliorum Quercûs.

Cap. III.

De Seſamo.

SEſami nomen inditum videtur ἀπὸ τοῦ σείω, quod quandoque σείω denotat *concutio, impello*, & ἀμάω meto, quod ſubito & quaſi impetu ad meſſem propelleretur. Potiùs nomen exoticum eſt, ab Ægyptiis ſumptum, quibus *Sempſem* dicitur. *J. Bod.*

Seſamum J. B. C. B. Park. *& aliorum Luſitanis* Girgelim. *An Gangila ſive Seſamum Africanum* Piſoni & Marcgrav? **Oily purging Grain.**

J. B. Veſling.

Per *caulem* cubitalem, rectum, firmum, craſſum & pinguem *folia* habet ſemuncialibus pediculis hærentia, craſſiuſcula, ex atro virore nonnihil rubentia, oblonga, acuminata [inferiora latiora & profundioribus inciſuris ſerrata, ſuperiora integris oris anguſtiùs patentia *Veſling.*] è quorum alis *flores* emicant calathi formâ, oblongi, magnitudine eximia, monopetali, reflexis labellis, intus albidi, externis Violæ colorem induti, tenuiq; reſperſi lanugine. *Siliquæ* rectâ ſecundùm caulem aſcendentes, non quaternis tantùm ſed etiam quinis ſeniſq; laterib[us] angulosæ, ſtellatum occupant *calicem*, oblongum illud, compreſſum, pingue, flaveſcéntiq; *ſemen* incluſum cuſtodientes.

Ægyptiis tum in cibo, tum in medicamentis uſitatiſſimum eſt, quod cum reliquis frugibus, poſtquam arentes campos ſcatebris ſuis temperavit Nilus, celeri proventu ſurgens ſiliquâ minimè fallaci cultorem ſuum locupletat. Parkinſonus, neſcio quo Autore, Seſamum in India Orientali ſponte naſci ait, in Ægypto, Syria, Græcia, Creta, Sicilia, in agris duntaxat, ſeri & coli. *Vires & Uſus.*

Oleum ſeminibus expreſſum زيت طيب *Zeid taib*, i.e. Oleum bonum Arabes nuncupant, quod ad cibos in frequentiſſimo uſu eſt, majorique pretio quàm Olivarum oleum in Ægypto venditur.

Marggravius *radicem* teneram, rectam, multis filamentis præditam, exteriùs ruffam, interiùs albam huic plantæ attribuit, ſi modo eandem plantam deſcribit.

Plantam hanc non eſſe verum Antiquorum Seſamum nobis cum J. Bauhino & Stapelio videtur, ideóque an vires à Dioſcoride Seſamo adſcriptæ ei conveniant dubium eſt. Iis ergo omiſſis, quas proponit in libro de Plantis Ægyptiacis Proſper Alpinus, adferemus. Plantæ (inquit ille) decocto utuntur in fotu ad ophthalmias, ad tuſſes, anhelituſq; difficultatem, pleuritidem, peripneumoniam, & tumores duros ſcirrhoſos: Mulieres pro uteri durtie inſeſſiones faciunt, & utuntur ad capitis furfures lividoreſq; faciei: planta & ſeminibus coctis cum melle ad exſiccatos nervos, ad combuſtas partes, ad calidas inflammationes: Decocto in clyſteribus ad colicos dolores, & ad emolliendam alvum: Ad movendas menſtruas purgationes. Oleum fæcémq; ejus bibere ut impinguefcant mulieres in balneis familiariſſimum habent. Oleo etiam ad multa alii Ægyptii uti conſueverunt, viz. ad cutis puſtulas, aſperitatem, atq; omnem defœdationem ex humore melancholico tum epoto, tum in cibis frequentato, vel ipſis affectis partibus inunctis. *Secretum* apud quoſdam ad cutis pruritus, ejus quatuor uncias multis diebus bibendas exhiberi, ad anhelitûs difficultatem, pleuritim deſperatam, peripneumoniam, ad movendos menſes, atq; ad vehementes ſtomachi, inteſtinorum, uteriq; dolorum cruciatus demulcendos intus & extra.

Cap. IV.

Balſamina fœmina C. B. Ger. Park. *fœmina Perſicifolia* J. B. **The female Balſam Apple.**

J. B.

RAdice fibroſa & candida nititur: *Caulem* autem habet enormis craſſitiei, cùm altitudo cubitum ſæpe vix æquet, rarò autem & parùm ſuperet: eſt is verò cortice aut ruffo, aut rubeſcente aut herbido tectus, ad genicula nodoſus, ſucco fatuo prægnans, glaber ferè, cum interim rami, quos nullo ordine emittit tomento levi veſtiantur, *folia* denuò ſtipati Salignis aut Perſicæ, acuminatis, per ambitum ſerratis, ſucculentis, ſapore amaricante præditis; è quorum alis *flores* ſimul plures Perſicariæ ſiliquoſæ prosiliunt, calcari longo, ex carneo colore herbaceo, reliquus vero flos rubeſcit, pediculis brevibus inſidentes. [Eſt autem flos hexapetalos, folio ſupremo lato, infimo huic oppoſito concavo & in corniculum incurvum producto, binis lateralibus inferioribus oblongis, latis & propendentibus, latóque appendice velut geminis; ſuperioribus duabus brevibus, parvis.] *Fructus* figurâ ferè Balſaminæ maris, acuminatus, verrucoſus, in plures partes ſe contorquentes ſi digitis leviter prematur dehiſcens, *ſemina* ejaculatur parva rotunda ex ruffo fuſca ſeu pulla.

De loco natali nihil certi traditum invenio. Tenella eſt planta: ſemen rarius apud nos perficit, niſi diligens cura & cultura accedat; quotannis ſerenda.

CAP. V.

A. *Perſicaria ſiliquoſa* Ger. *Noli me tangere* J. B. *Mercurialis ſylveſtris Noli me tangere dicta, ſive Perſicaria ſiliquoſa* Park. *Balſamina lutea, ſive Noli me tangere* C. B. **Codded Arſmart, Quick in hand, Touch me not.**

Cal. J. B.

SUmmo cæſpite *radices* agit fibroſas, à quibus *Caulis* ſurrigitur cubitalis, tenerior, dilutiſſimè virens, etſi in imo purpuraſcat, lævis, inanis, tranſlucidus, copioſum ſuccum inſipidum preſſus remittens, per intervalla geniculis, ad quæ tophorum podagricorum æmula ſunt tubera, interceptus. *Folia* alternatim poſita, Mercuriali hortenſi ſimilia, majora parum, latiora, & circa petiolum longioribus acutioribus dentibus ſerrata, magiſq; lunata, baſi latiore. Ex ſingulis foliorum alis petioli exeunt longi, tenues, in terram inclinati, tribus vel quatuor ramis diviſi, ex quibus *flores*, cùm parvi & inexplicati virides, & Balſaminæ floribus ſimiliores dependent, per dorſum binis foliolis viridibus colligati, maritimum monſtrum magno hians ore repræſentantes, parvo corpore, & caudâ tenui, brevi, recurva, & acutâ, bubulino cornu ſimili, ad Fumariæ bulboſæ flores accedentes, quadruplo majores & magis ſanguineis guttis reſperſi, cavi, inanes, hiantes, diviſuris ſive barbulis ſex diſtincti, ſed inferioribus longioribus J. Bauhino Naſturtii Indici floribus aſſimiles, minores, ex flavo rubentes, punctulis rubris ſaturatioribus guttati, in quorum medio exalbida ſtamina. His ſuccedunt *ſiliquæ* duas uncias longæ, tenues, nodoſæ, ex albo vireſcentes, lineis virentibus ſtriatæ, in terram nutantes, quæ cùm perfici incipiunt, diſrumpuntur, etiam ante maturitatem, vel vento impulſæ, vel manu tactæ, & *ſemina* ejaculantur etiam imperfecta, quæ oblonga, compreſſa, virentia primùm, deinde cinereo & fuſco colore evadunt. Autumni initio floret, & illius fine perficitur. Annua eſt planta.

Locus. Umbroſis, humentibus, uliginoſis locis oritur. In Anglia rarius occurrit, ad ripas lacûs *Winandermere* dicti propè *Ambleſide* oppidulum in Weſtmorlandia obſervavimus: in tranſmarinis ſylvoſis & umbroſis udis ad latera montium ſecus Rhenum in Germania ſæpius invenimus.

Vires. Miram hujus herbæ vim in cienda urina pluribus experimentis confirmat Geſnerus. Aqua deſtillata in hac parte adeò efficax eſt, ut ſi copioſius bibatur diabetem inducat. Hanc Vratiſlaviæ in calculo renum mirificè prædicant. Nonnulli herbam hanc per vomitum & ſeceſſum purgare aiunt. Cuti impoſita eam *exulcerat*. Facultate fertur perniciosâ, ac inter deleteria habenda. *Dod.*

CAP. VI.

1. *Hypecoum legitimum Cluſii* Park. *Hypecoon* C. B. *Hypecoon ſiliquoſum* J. B. *Cyminum corniculatum ſive Hypecoon Cluſii* Ger.

R*Adix* ei ſimplex, interdum bifida, longa, annua tamen, exteriùs fuſca [Cluſio ſubflava] paucioribus fibrillis capillata. *Folia* multis inciſuris diviſa, Fumariæ ferè, pallidè viridia & nonnihil glauca [Cluſio figurâ, colore & aſpectu Rutæ foliis valdè ſimilia, molliora tamen & interdum longiora. *Nobis figurâ & ſegmentis Rutæ folia non admodum referre videntur, niſi Rutæ nomine Peganium Narbonenſium* Lob. *intelligat*] *Cauliculi* complures, nonnihil compreſſi, aliquouſque foliis deſtituti, ubi flores emergunt folioſi. *Flores* pediculis inſident, parvi, lutei, (& quantum memini) bifolii, aut ſaltem foliis duobus adverſis, triangulis, grandioribus & conniventibus donati. Cluſius *flores* puſillos, flavos, ſatis odoratos, hexapetalos ei attribuit, ſed mirandâ figurâ, nam duo petala habent reliquis majora, nervo viridi foris extrema parte (quæ obtuſior eſt & veluti compreſſa) prædita, quatuor alia perexigua ſunt, & vix niſi flore expanſo conſpicua. *Cornicula* ſuccedunt in ſingulis ramulis quaterna aut plura, longa, plana, articulis diſtincta, & falcis inſtar incurva: *Semen* in ſingulis internodiis nigricans, longuſculum, quod difficulter admodum eximi poteſt, continentia.

Locus. Reperitur in Gallia Narbonenſi, v. g. non procul Monſpelio, ad ripam ſtagni, non longè à thermis Ballerucanis ante ſacellum, & alibi: in Hiſpania copioſè agro Salmanticenſi, Granatenſi, &c. Nos eam in lingula illa inter portum Meſſanenſem & fretum Siculum invenimus.

2. *Hypecoum alterum* Park. *Hypecoi altera ſpecies* C. B. *Hyp. alterum Dioſcoridis ſiliquoſum* Ad. Lob. *Cuminum ſiliquoſum* Ger.

Lob. Ad.

Hæc minùs cognita, exigua & pulchra, non procul Aquis Sextiis oriunda, complura gerit *cornicula*, ſiliquoſa, adunca, Scorpioidis dictæ modo, ſed craſſiora, *ſemine* intus præſepiolis diſtincto colore flavo, oblongo: *cauliculi* graciles, teneruſculi, & *folia* parva Carui aut Scandicis Pectinis Venerei Fumariæve inciſuris profundis: exigua *radix*: lutei *flores*, Maio menſe Chelidonii majoris aut Erucæ, ſed minores.

Dioſcoridi, Plinio, Galeno natura Hypecoi eadem quæ Papaveris ſucco. Ejus ſuccus inſtar Opii ſomnum inducit ex obſervatione D. Hermanni. *D. Palmer.*

CAP.

CAP. VII.

Clematis tetraphylla Americana Zanoni, Bocconi, Moriſ.

Bocc.

RAra hæc & peregrinæ elegantiæ planta à *Radice* perenni, lignoſâ *Caules* promit plurimos, quorum qui vetuſtiores lignoſi quoq; ſunt, novelli verò teneriores, prolixi, geniculati, rotundi, graciles, juncis, lyrarum fidiumve chordis pares, quibus tanquam capreolis & viticulis uſa (leguminum & bacciferarum ſcandentium more) pergulas aut pedamenta proximè aſtantia, hortenſeſq; ſcenas ſcandit, quibus facili negotio innectitur eiſq; connectit: Foliis quippe luxuriat, quum è ſingulis geniculis bini pediculi contra ſe poſiti naſcantur, bináq; ſinguli *folia* ſuſtineant longa, pulchrè virentia, ad Mali Perſicæ ſive Hemionitidis vulgò exiſtimatæ faciem colore ſuo accedentia, inter quæ medius exit *capreolus* intortus, quo adminiculo quæque propè aſſiſtentia apprehendit. *Flores* ſecundùm cauliculos ad foliorum exortum è pediculo unciali pendent, decenter incurvi, oblongi, cavi, rotundi, formâ atq; magnitudine florum Digitalis luteæ minoris, per oras ſimiliter inciſuris quinq; variè diviſi, colore qualis in Avellanæ nucis cortice, vel Cannella aut Cinnamomo vulgò dicto conſpicitur, quatuor intus *ſtaminibus*, ſingulis *apices* binos gerentibus foliaceos, nigricantibus maculis notatos. Subſequuntur *ſiliquæ* figurâ Smilacis hortenſis, quibus *ſemen* includitur.

Hyeme ſupereſt, frigoris (ni acerrimum fuerit) patientiſſima. Florentiæ videtur in hortis cultum.

CAP. VIII.

Caa-ataya Braſilienſibus Marggr. *Euphraſiæ affinis Braſilienſis ſiliquoſa.*

Marggr.

E Tenui *radicula*, alba in pedalem aſſurgit altitudinem, *caule* quadrangulari, pallidè viridi, geniculato, tenui, qui partim terræ incumbit, partim erectus ſtat, ad genicula quæ terram attingunt iterum radices agens. Ad quodlibet geniculum duo foliola ſibi opponuntur, Nummulariæ magnitudine & figurâ, ſeu rectiùs Veronicæ aut Chamædryos, in ambitu ſerrata & pallidè viridia. Ad quodlibet par foliolorum *floſculus* minimus provenit, quaſi galeatus, albus. Poſt hunc naſcitur ſiliqua grani Avenæ magnitudine & figurâ, quæ ſponte ſe aperiens ſemen effundit minimum, rotundum, obſcurè flavum, minus ſemine papaveris minimi. Nullius odoris eſt planta, ſed ſaporis amari.

Hæc planta contuſa, cocta in aqua ac pota purgat egregiè per ſuperiora ac inferiora.

Foliis in caule oppoſitis, ſerratis, floribus galeatis, ſemine vaſculis incluſo cum Euphraſia convenit, quo etiam poterat referri.

CAP. IX.

Mocambe Angolenſibus Marggr. *ſiliquis incurvis. Pentaphyllum ſiliquis incurvis Angolenſe.*

Marggr.

IN pedalem circiter altitudinem aſſurgit *caule* tereti, contorto, quem circundant *folíola* parvula, & hinc inde ramuli circiter duos digitos longi, quorum ſinguli ſuſtinent *floſculos* ex albo ſubluteos. Sequuntur dein *ſiliquæ* incurvatæ, oblongæ, teneræ, in quibus multum *ſeminis* nigri, rotundi, majoris quàm Papaveris. Uſurpatur à Nigritis in cibis.

Hujus plantæ, ſemen è Braſilia aliquoties miſſum nomine Moſambes d'Angola *J. de Laet* feliciter pullulavit, nec tantùm folia & caulem produxit, ſed & floruit liberaliter, & ſemen tulit, quod tamen à leviſſimo frigore, initio Octobris, cum ipſa planta corruptum fuit. Eſt autem (inquit) elegantiſſima planta, foliis ſimilibus Pentaphyllo, floſculis ſingularis conformationis, ſed minutis admodum; ſiliquis contortis.

Ex Africa in Braſiliam tranſlata putatur. *Locus.*

CAP. X.

Trifolium ſiliquoſum Braſilienſe, ſemine cochleato Marggrav. *Caapomonga III.* Piſonis.

HErba hæc, quæ copioſè naſcitur in *ſinu omnium Sanctorum* ex *radice* recta, paucis filamentis prædita, arbuſculæ penè figurâ ad unius aut duorum pedum, altitudinem aſſurgit, in multos ramulos expanſa: Suntque caulis ramuli lignoſi, atq; hinc indè acutis ſpinis muniti. In pediculo proprio in quolibet ramulo tria *foliola* ſibi invicem ſunt oppoſita, more Trifolii. Hinc indè proveniunt in pediculis digitum longis, *floſculi* ex viridi albi, magnitudine florum Anagallidis, ſubtilia ſtaminula in medio habentes. Floſculos ſequuntur *ſiliquulæ* teretes, circiter duos digitos longæ, in quibus ſemen rotundum, referens Limacis concham, coloris epatici. Quando ſemen eſt maturum ſiliquulæ ſponte diſſiliunt & effundunt ſemen. Herba odorem habet inſtar Fœnigræci.

Suſpicor

Suſpicor Trifolium hoc congener eſſe Trifolio ſiliquoſo flore tetrapetalo, lib. 17. cap. 3. deſcripto.

CAP. XI.

De Epimedio.

EPimedium Dioſcoridis & Plinii quænam herba ſit inter Botanicos non convenit: Diſcrepantes ſententias vide apud J. Bodæum à Stapel Comment. in Theoph. hiſt. & Parkinſonum. Cur ità dictum ſit proditum non invenio.

Epimedium Ger. Park. C. B. *quorundam* J. B. **Barrenwort.**

Radix obliquè agitur, nec altè demerſa, gracilis ſatis, longè latèque ſub terra reptans & ſe propagans. Hinc ſurgunt pediculi dodrantales, atque etiam cubito altiores, tenues, politi, rigiduli, in ternos ſurculos diviſi, quorum ſinguli rurſum in alios ternos dividuntur, ità ut unicuique folium hæreat unum, hederaceum, ex rotundo oblongum, rigidulum, acuminatum, nervoſum, averſa parte glaucum, ſupernè ex viridi palleſcens, juxta pediculum pinnis duabus ſubrotundis, quarum altera, alterâ longior donatum, circumcirca minutis denticellis crenatum, tenue & velut membranaceum. Peculiaris quidam ramus paulò infra primam ramorum diviſionem exit, palmaris aut dodrantalis, in ramulos diviſus, quorum unuſquiſque plures [tres *Park.*] gerit *flores*, privatis petiolis hirſutis nixos, ſtructuræ ſingularis quadripartitos ità ut tetrapetali tantùm videantur, cum revera octapetali ſint. Petalis enim exterioribus quæ latiora ſunt & rubicunda, externis tamen ex luteo rubentia, & lineis albis ſtriata, interiora minora & lutea arctè ſuperincumbunt, unde inferiorum petalorum marginibus circumcirca ſe oſtendentibus, flos negligentiùs intuenti tetrapetalos videtur, medio flavo marginibus luteis. Medium florem occupant apices etiam lutei. Floribus ſuccedunt *ſiliquæ* tenues, oblongæ, [cornutæ] ſemina compreſſa, rubentia continentes. Florum deſcriptio Parkinſoni eſt verum is adhuc cunctatis obſervari deſiderant, nec enim de interioribus petalis flavis mihi ſatisfactum eſt, an revera petala dicenda ſint, & an quaterna; quantum enim memini, mihi conſpecta ſingularis cujuſdam ſubſtantiæ erant, & unicum corpus conſtituebant, in quatuor tantùm obtuſas lacinias diviſum.

Locus. Cæſalpinus in montibus Liguriæ provenire ait. Camerarius propè Vicentiam in Italia. Bauhinus uterque in montibus Euganeis inter Balneum Aponenſe & Arqua, in Romania, locis humentibus & umbroſis. Nos in Alpibus non longe à *Pontebâ* oppido, quod territorium Venetum & Imperiale diſterminat obſervavimus, unde montium incolam eſſe apparet. Floret Aprili aut etiam ſerius in regionibus frigidioribus. In hortos tranſlatum ob importunum radicum reptatum coerceri requirit.

De viribus nihil traditum invenio, nam quæ Veteres de Epimedio habent an huic herbæ conveniunt non magis certum eſſe poteſt, quàm quòd hæc eorundem Epimedium ſit.

CAP. XII.

Guaiana Timbo Piſon.

NOmine & noxia qualitate reliquis *Timbo* ſpeciebus ſimilis, cæterùm diſſimillima apparens, quæ ſola in Medicos uſus recepta eſt, nec frondibus deſtituta ſicut pleræque *Timbo*; ſed floribus, foliis magnis, glabris, acuminatis hinc indè vagatur, atque in caulis extremitate tenuibus *ſiliquis*, lævibus, cubitum longis copulatiſque ornatur, quæ meritò à Luſitanis *Faiſeons d' impige*, ſive Fabæ impetiginum appellantur, quod earum cortex ſuccum piſcibus quidem infeſtum, ſicut & aliæ *Timbo*, ſed impetigini & puerorum ſcabiei, cæteriſque hujus generis affectibus cutaneis, proficuum continet. Menſibus enim pluviis immaturæ, ſiliquæ & virides ſucco turgent præſtantiſſimo, eóque frigido & acri, quo ſi fricentur qui impetigine laborat curabitur, modò aliquoties iteretur remedium.

Vires. Quando maturaverunt ſiliquæ tempore æſtivo, mox exſiccantur, túncque non ſolùm tunicam externam, ſed & ſuccum atque ſemina quibus ſcatent paulatim nigreſcere & aromaticum odorem ſpirare comperies: verum tunc prædictis malis minùs aptæ judicantur.

CAP. XIII.

Volubilis ſiliquoſa Mexicana foliis Plantagineis. Aracus aromaticus, Tlilxochitl, *ſeu Flos niger Mexicanis dictus* Hernandez. *p.* 38. *Vaynillas Hiſpanis à vaginarum ſimilitudine*, Piſo, Mantiſ. Arom. *p.* 200. *Lathyri Mexicani ſpecies* Amman. **The Vanilla's, or Vanilles.**

Hern.

VOlubilis herba eſt, arbores conſcendens & amplectens *Hernand. Folia* undecim uncias longa, ſex lata, figurâ Plantaginis ſed pinguioribus & longioribus, viroréque infectis ſaturato: ſingulis ex utraque parte caulis alternatim exorientibus: *floribus* nigricantibus: *ſiliquis* longis, anguſtis & pene teretibus, nigris, olentibus muſcum aut Balſamum indigenam.

Calida

Calidis regionibus, humentibus locis provenit, & ſiliquas verno tempore profert.

Siliquæ binæ aquâ reſolutæ & potæ urinam cient, menſtrua evocant, cum *Mecaxuchil* partum accelerant, ac ſecundas mortuúmque fœtum expellunt: ventriculum calefaciunt & roborant, flatus diſcutiunt; humores crudos concoquunt, cerebrum confortant; & ad ictus venenatos utiles eſſe dicuntur. Hinc *Chocolatæ* compoſitionem ingrediuntur. Elegantes Icones, foliorum, ſiliquarum, & ſeminum microſcopio conſpectorum extant in D. *Franciſci Redi* Experiment. circa res naturales. Vires.

SECTIO III.

Herbæ anomalæ ob convenientiam aliquam in partibus præcipuis ad ſuperiora genera referendæ.

Cap. I.

Trifolio ſpica Crithmum marit. non ſpinoſum Braſilienſe. Caapomga I. Piſon. *Pereixil Luſitanis* Marcgrav.

SEmipedales aut paulò longiores *caules* adipiſcitur, teretes, nodoſos, ruſeſcentes, partim humo incumbentes, partim nonnihil ſe erigentes. Ad ſingulos nodos duo aut quatuor *folia* habet, Hyſſopi æmula, ſed craſſiora & nonnihil carinata, oppoſita: ſuperiùs autem *capitulum* oblongum ſive ovale eſt, album ut in Trifolio ferè pro flore, habens in ſe aliquot *ſtamina* parva croceí coloris.

Folia & breves ramuli decerpti ac parùm cocti ſuperfuſo aceto condiuntur, & eduntur cum carnibus aut piſcibus pro acetariis: excitant enim appetitum, movent urinam, & aperiunt viſcerum oppilationes.

Hæc planta, quantum conjicio, ad Corymbiferis affines, Scabioſam, Eryngium, &c. pertinet.

Anonymus Braſiliana Limonio congener. Marggr. *Ad Lib. 9. cap. 5.*

Marggr.

In ſeſquipedalem aut paulò majorem altitudinem aſſurgunt *caules* multi, ſtriati, pluribus ramis onuſti, quorum quilibet eo loco quo è caule oritur nodum habet: rami inordinatè poſiti; *folia* ad exortum ſolitaria, oblonga, faſtigiata, venoſa, ad tactum mollia, foliis Oxylapathi ſimilia; interdum majuſculo folio minutulum junctum, diſtat unum ab altero circiter ſeſquidigitum. In ſummitate caulis & ramorum extremitate naſcuntur multæ ſpicæ, parvulæ, virides, quatuor aut quinque dig. longæ, quæ ſeſe aperientes *floſculos* promunt minimos, flavos, tantæ parvitatis, ut foliolum quodvis floris non ſit majus cuſpide acûs. *Radix* albicat, lignoſa, nullo manifeſto ſapore. Perennis eſt planta & novos producit caules.

Cap. II.

Caapeba Braſilienſibus, Luſitanis Erva de Noſſa Sennora, *aut* Cipo de Cobras Marggr. Piſon. *Lib. nono adjicienda. Convolvulus Braſilianus flore octapetalo, monococcos.*

Marggr.

SCandens eſt planta, *caulibus* teneris, rotundis, viridibus, admodum lentis. *Folium* quodlibet ſeorſum poſitum in caule, in ſuo pediculo ruſeſcente, duos digitos longo, & in exortu paululum incurvato, orbiculare, vel cordis latioris, uti pingitur, figurâ, conſiſtentiâ folio Perfoliatæ ſimile, ſuperiùs dilutè virens, inferiùs albeſcens (in quibuſdam plantis folia penè omnia ſunt rotunda) Pediculus autem folii cujuſque non inſeritur in fimbriam ſeu extremitatem folii, ſed plus dimidio digito ab ora versùs medium folii, ut fit in Naſturtio Peruviano. Ad pediculos foliorum etiam pediculus provenit ſeſquidigitum longus, *floſculum* ſuſtinens pallidè flaveſcentem, octo petalis conſtantem hoc modo: Quatuor ſuperiùs adpoſita ſunt parva, obrotunda, his ſubeſt amplum, obrotundum, adhuc magis inferiùs tria parva alternatim poſita. In ſummitate pediculi inter quatuor ſuperiora folia granum provenit, magnitudine parvi Piſi, figuræ ovalis, interius viride, hinc rubrum. *Radix* longa, quaſi geniculata.

Planta hæc nullum habet odorem præter herbaceum. Folia contuſa & impoſita contra morſus venenatorum animalium ſingulare ſunt remedium. *Radix* contra calculum excellentiſſima eſt.

CAP.

CAP. III.

Dipetalos Braſiliana foliis Gentianæ aut Plantaginis. Lib. 9. capiti decimo ſubnectenda.

Marcgr.

IN pedalem aut etiam majorem excreſcit altitudinem, *caule* nodoſo, partim incumbente terræ, partim ſe ſurrigente; pars quæ terræ incumbit crebras agit radiculas. Diſtant nodi circiter trium digitorum intervallo, ex quibus prodeunt *folia*, unum aut duo minimum digit. longa, nervo & quinque aut ſex venulis ſecundùm longitudinem ut in Plantagine, ſuperiùs viridia, inferiùs parùm cineraſcentia. In ſummitate caulis duo *folia* parva ſibi applicata inveniuntur, figura conchulæ quam miſellam vocant, ex quorum medio *flos* enaſcitur, eleganter cœruleus, foliis tantùm duobus obrotundis conſtans, aliquot *ſtamenula* habens cœrulea flavis apicibus. Tota planta Gentianam aliquo modo repræſentat. *Radix* teres, tenuis, longa, ſine fibris, hepatici coloris.

CAP. IV.

Erva Cidreira Luſitanis Marcgr. : *Cerégo ſeu Meliſſa citrata Braſilienſis. Ad Lib.* 13. *cap.* 23.

IN quatuor aut quinque pedum altitudinem aſſurgit, *caule* ſtriato, geniculato. Ad quodlibet geniculum duo rami ſibi oppoſiti naſcuntur, & itidem duo folia oppoſita, tam in caule quàm in ramulis. Folium quodlibet duo aut tres dig. longum, acuminatum & in ambitu ſerratum, brevi inſidens pediculo. In ſummitate caulis & ramorum *ſpica* provenit duos aut tres digitos longa habens *floſculos* minimos, dilutè cœruleos multo albo mixtos. Tota planta maximi odoris, nec ante annum quamvis ſiccæ odor minuitur, gratior quàm Meliſſæ cum Citro mixtæ.

CAP. V.

De Myoſuro.

MYoſuros ad Ranunculum accedit, idcircò Lib. 12. cap. 10. ſubnectenda.

A. *Myoſurus* J. B. *Cauda muris* Ger. *Holoſteo affinis Cauda muris* C. B. *Holoſteum Loniceri, Cauda muris vocatum* Park. **Mouſe-tail.**

J. B.

Fibras numeroſas pro *radicibus* habet: unde folia germinant multa, graminea, ſpiſſa, anguſta admodum, verſus extremum latiora, tres quatuórve uncias longa. *Cauliculi* ex eadem radice plures altitudine folia excedunt, enodes, teretes, nudi, non ramoſi, *floſculos* in cacumine geſtantes ſinguli ſingulos, muſcoſos, quinque foliolis compoſitos, herbacei coloris, pluribus intus ſtaminulis cum apicibus ſubluteis, ſuccedente *clavâ* unius duarúmve unciarum, tereti, mucronata, *granulis* multis compactis, caudam murinam affabrè mentiente. Ranunculis cognata eſt hæc plantula, ſapore acri. Aprili menſe floret, Maio ſemen maturat & exareſcit radicitus.

Locus. In arvis, hortis, ad vias, & inter ſegetes ſponte oritur, ſed rarior.

CAP. VI.

De Ananas ſeu Pinea Indica ad Herbas Pomiferas referenda, Lib. 13. *part.* 1.

1. *Nana Braſilienſibus, Ananas Luſitanis* Marcgr. *Nana ſive Strobilus Peruvianus & Ananas* J. B. *Carduus Braſilianus foliis Aloes* C. B. *Ananas ſeu Pina* Park. *Matzatli ſeu Pinea Indica* Hernandez. *Pinea Indica Hiſpanis* J. B. *t.* 1. *l.* 3. *c.* 7. **The Pine-Apple.**

Marcgr.

EX radice Carduo eduli perquam ſimili proveniunt quindecim aut plura *folia*, Aloes foliis æmula [Aloes aquaticæ foliis non valdè diſſimilia, minùs tamen craſſa *Cluſ.*] duos atq; etiam tres digitos longa, unum aut ſeſquidigitum lata ubi latiſſima, verſùs extremitates anguſtiora & acuminata, craſſa, ſaturatè viridia, in ambitu denticulis prædita inſtar dentium Lucii: in medio horum capitulum provenit inſtar Cinaræ fructûs, ejuſmodi foliolis acutis compoſitum, inſignis Cinnabrii coloris, quod ſucceſſu temporis augetur, figurâ inſtar Strobili, unde Pineæ nuces & Pini apud omnes ferè gentes dicuntur hi fructus: & dum augetur inter foliola ejus prodeunt floſculi cærulei, tribus foliolis ſinguli conſtantes. Fructus quando maturuit magnitudinem obtinet majoris Melonis vulgaris [Alii autores minorem faciunt] figuræ ovalis, externis eminentiis conſtans, quaſi umbilicis humanis, quæ in totum flaveſcentis coloris, per oras autem incarnati, quælibet autem in medio foliolum habet triangulatum, ſerratum, griſeum. Fructus * odoris eſt ſuaviſſimi [adeo ut prætereuntes dignoſcere queant ædes in quibus ſit] ſaporis ferè inſtar Fragorum gratiſſimi [Linſchotano qualis Mali Perſici benè maturi, Parkinſono vini cum aqua roſacea & ſaccharo permixti unanimi omnium

* *Quidam Cinnamomi odorem ſed gratiorem ei attribuunt; vel Mali cotonei.*

nium conſenſu delicatiſſimo ſapore reliquos omnes fructus longiſſimè ſuperat] apprimè ſucculentus. Cortex ille abſcinditur, & fructus ſecundùm longitudinem in partes ſecatur, & comeditur. Medium illius quod relinquitur inter ſecandum, inſtar pilæ quadratæ, etiam ambeditur, & pro optima parte habetur; in ſui medio habet medullam duram & lentam inſtar Paſtinacæ, quæ abjicitur. Continet fructus in ſe granula ſeminis. Fructus maturus ſuperius plantam juniorem habet, quæ decerpitur, & ità ſine radice (nullam enim habet) terræ imponitur, quæ ſequenti anno fructum fert. Unaquæque planta ſemel & unicum fructum profert annuo ſpatio, & fructus novam ſimul plantam, quæ cùm plantatur vetus eradicatur & abjicitur utpote inutilis.

Ex fructu hoc ſuccus exprimitur & cum aqua miſcetur, daturque in ægritudinibus à Braſilienſibus, prout nos Hydromel damus.

Ex provincia S. Crucis in Braſilia primùm in Occidentalem Indiam, deinde etiam in Orientalem delatus eſt, autore Acoſta. *Locus.*

Exhibetur fructus (inquit Fr. Hernandez) febricitantibus refrigerii causâ, & ad excitandum appetitum, retineturque ore, ut ſitim mitiget, & linguam humectet. Piſo febricitantibus, tum vulneribus aut ulceribus infeſtatis prorſus abſtinendum ab hoc fructu monet; adeò enim inquit humores accendit, ut non ſolùm impediat reſtitutionem ægrorum, ſed & in pejus eos diſponat. Ego potiùs cum Hernandez ſenſerim etiam in febribus moderatè ſumptum non inutilem eſſe. *Vires.*

Jac. Bontius fructum hunc in taleolas diſſectum aquâ aut vino pauliſper macerare neceſſe eſſe ait, ut erodens vis ipſi inſita extrahatur, aliàs calore ſuo palatum & linguam exulcerat, bililque in ſe excitat. Quapropter omnibus & ſingulis ſuaſerim, ut his fructibus moderatè utantur, ne decepti à gratiſſimo ſapore incurabilem dyſenteriam incurrant.

Mirum eſt quod de hoc fructu referunt Acoſta & Linſchotanus, nimirum cultellum ei inſertum, ſi unius diei aut noctis ſpatio [horæ mediæ Linſchot.] relinquatur, ferè conſumptum iri totam ſcilicet partem quæ in vulnere hæſit. Hoc ſi verum ſit ſuccum hujus fructûs valde acrem & erodentem eſſe convincit; atque ideirco non ſine causâ Bontius ab immoderato ejus uſu cavendum monet; nec Linſchotano aſſentiendum, qui fructus hoſce communi uſu hominibus vix nocere ſcribit, niſi ſupra modum ſumantur uſque ad gulam.

Aizoi majoris ortu perſimilis exotica planta *Lobel. J. B.* nihil aliud eſt quàm Ananæ germina.

Adde ex Piſone, quòd tum recens fructûs liquor, tum vinum inde expreſſum urinæ ſuppreſſioni & doloribus nephriticis ſuccurrat, tum quoque venenis, in primis ſucco *Mandibocæ* adverſatur; quod idem illius radix fructu deficiente præſtat.

Omnia hæc efficaciùs operatur liquor ſtillatitius è fructu vi ignis extractus, ſi modica quantitate exhibeatur, largiùs ſumptus nocet ob corroſivam qualitatem.

2. *Ananas ſylveſtris, foliis Aloes, fructu Cupreſſino* J. B. *Carduus Braſilianus ſylveſtris* C. B. *Nana brava, i. e. ſylveſtris Braſilienſibus* Marggr. **The wild Pine-Apple.** Acoſta.

Altiùs aſſurgit quàm præcedens, nàmque *truncum* habet haſtæ magnitudine, lævem admodum, rotundum, & Mali aureæ craſſitie, ſpinis horridum. *Folia* ſpinoſis cuſpidibus prædita, & per ambitum mollibus ſpinis ſepta. Singulæ arbores ſecundùm radicem ſumma tellure magnam foliorum comam fundunt; majorum quàm quæ in arbore ſunt, quæque procul intuentibus Aloes foliis ſimillima videantur, tenuiorum tamen, pluribus ſpinis horridiorum & dilutè virentium: Adnatis ſe propagat, aliæque ſtirpes ex aliis enaſcuntur, præſertim in ſepibus & hortorum ambitu quos egregiè muniunt. Rami foliorum ſimul glomeratorum capita proferunt, flaventium admodum & teneriorum, ſuaviſſimi odoris, quæ nihil aliud ſunt quàm flos ipſe: Ex horum ſingulis ſpica prodit, Arundinis ſpicæ non abſimilis, ſed craſſior, compactior & elegantior, odore Cedri. E ramis dependent fructus, *Ananas bravas*, i. e. ſylveſtres dicti, quæ cum domeſticis nonnullam habent ſimilitudinem, Melonis magnitudine; coloris rubri elegantis, toti in partes diviſi quemadmodum Cupreſſini ſtrobili ſeu nuces exſiccatæ, ſed tuberculis foris obſiti, ut procul ſpectantibus magni Pinus ſtrobili appareant.

Marggravius hoc modo fructum deſcribit. Ovalis eſt figuræ, Citrulli magnitudine, compoſitus è quadrangularibus cylindris, in extremitate quadratè pyramidalibus, per maturitatem flaveſcentibus, qui ſeparari ab invicem poſſunt. Cavi hi ſunt, continentes granula ovalia innumera pallidè flaventia, papaveris majoris ſemine majora, ſuavia & dulciſſimo rore imbuta inſtar mellis. Quodlibet corpus cylindricum ſeparatum exprimitur digitis in os, & granula illa rore melleo imbuta abſorbentur. Fructus etiam tranſverſim diſcinditur in taleas.

Succus Ananæ ferrum corrodere dicitur non ſecus ac Aqua fortis. *Vires.*

Cap. VII.

Herba lanuginoſa Braſilienſis Piſo.

HErbam hanc aſpectu egregiam Lanuginoſam appellare placuit, quòd caulem & folia, eaque exigua, pulchra, longa, & molli lanugine obducta habuit. Fructum fert rotundum & viridem, lanuginoſum, fatuum. Radicem habet parvam & tenuem, non ingrati, ſed ſubamari ſaporis, cum quadam adſtrictione, in qua ſola parte plantæ qualitatem medicam latere compertum eſt.

Contra fluxus ventris à frigore natos, apud mediterraneos Braſilienſes familiare eſt remedium. *Vires.*

CAP. VIII.

Ambuyaembo Braſilienſibus Marcgrav. Piſon. *Convolvulus Braſilianus, flore ventriculo humano ſimili. Ad Lib.* 15. *cap.* 4.

PLantis & fruticibus vicinis ſe circumvolvit *caule* ſuo ſarmentoſo inſtar Clematidis. Hinc inde ad caulem enaſcuntur *folia* unum atque alterum, in quorum medio pediculus longus, continens folium ſolitariè poſitum. Sunt autem folia figurâ cordis, lata, nervo craſſo in medio, & venis obliquis decorata, dilutè ſeu ferè pallidè viridia (quaſi paululum albedinis viriditati eſſet admixtum) Hinc indè quoque fert florem egregiæ & penè mirabilis ſtructuræ; habet enim figuram ventriculi humani, & eſt magnus, quippe longus abſque proceſſu & caule ſex digitos ferè: pediculus floris curvatus eſt, ſpithamam longus, viridis & ſtrioſus, repræſentans dextrum ſeu inferius orificium ventriculi humani Pylorum dictum; ab alia extremitate proceſſum habet quatuor dig. longum, figurâ colli Cygni elevati, ſed in extremitate retrorſum inclinatum, repræſentans orificium ſiniſtrum ventriculi ſeu ſuperius, Cardiam dictum. Secundùm longitudinem autem proceſſus ille ſuperiùs apertus ſeu fiſſus eſt. Ventriculo huic annectitur ſeu deſuper incumbit tenuis membrana obrotunda duplæ latitudinis quàm Imperialis, innumeris venulis rubris variè intertexta, haud malè referens hepar humanum, ventriculo incumbens. Totus flos coloris eſt ex albo flaveſcentis venis rubro-purpureis, majoribus ſecundùm longitudinem, minoribus ſecundùm latitudinem intertextis, & inter venas quaſi rubro purpureo punctulatus: nullius tamen eſt odoris manifeſti.

Fructum non deſcribit, proinde quò referenda ſit planta neſcimus.

CAP. IX.

Rapunculus Braſilienſis tuberoſus, ſeu Battata Tajaoba Braſilienſibus Marggr. Piſon. *Lib.* 15. *Cap.* 5.

PRima ſpecies, ut & ſecunda, *folio* eſt lacteſcente, *radice* orbiculari, non tamen bulboſa, exterius incarnati coloris, interius flavi, cepæ magnitudine aut porri, multa filamenta inferiùs obtinente, tres vel quatuor dig. longa: *Caulem* habet brunnum ſeu fuſcum, *folia* penè orbicularia, & nervos foliorum ruſeſcentes.

Ex ſecundæ *radice* prodeunt *caules* quatuor, quinque, ſex, & interdum plures, rotundi, ſpongioſi, ſucculenti, virides, craſſi, novem aut etiam duodecim dig. longi. Cuilibet autem cauli inſidet folium unicum, Sagittariæ figurâ & magnitudine, quando junior adhuc eſt planta, aliàs triplo aut quadruplo majus, & Petaſitidis herbæ foliorum magnitudine, nervos habens conſpicuos, viride & ad tactum molle ut Braſſica, ac in ambitu cinctum duabus venis.

Radix cocta vulgo comeditur ut Battata, eſtque dulcis, ſingularíſque, quaſi moſchati aut floris violacei ſaporis. Utriuſque ſpeciei folia cum caulibus craſſiſſimis etiam inciduntur, & pro olere in aqua coquuntur; molleſcunt ſtatim & optimè ſapiunt.

Tertia *folio* eſt non lacteſcente. *Caule* cum prima ſpecie convenit ut & Radice: *Folia* habet Sagittariæ ut ſecunda, ſed anguſtiora, pedalis circiter longitudinis, ſuperiùs ſaturatè viridia, inferiùs albicantia, nervo & venis ex viridi flaveſcentibus, & in centro folii purpuraſcentibus. In caule longo (qualem quodque folium habet) *florem* habebat unicum [quæ Marggr. floruit] longum ſeu latum quinque digit. monopetalon, cujus ſuperior medietas alba inſtar corporis elliptici per medium ſecundùm longitudinem ſecti, & veluti in ſcapham excavati: inferior medietas inſtar vulvæ, viridis coloris, magnitudine Juglandis & ejuſdem figuræ, aperturam habens. Uno verbo totus flos figurâ eſt Cucurbitæ in medio vinctæ dum creſceret; per albam autem medietatem floris multæ diſcurrunt albæ regulæ, quarum pars circa extremum folii quodammodo purpuraſcit. In medio floris ſtamen eſt craſſitie pennæ anſerinæ, cylindraceum, in extremitate faſtigiatum, longitudinis paullo majoris 2½ dig. conſtans corpuſculis clypeiformibus ac veſtitum brevibus villis luteolis, qui facilè abſterguntur. Ita autem compoſita ſunt hæc corpuſcula (quæ ſemen ſunt) ut columna ſeu ſtamen læve & teres appareat. Flos caret odore aliquo perceptibili; clauſus adhuc totus vireſcit.

CAP. X.

Caapomonga Braſilienſibus dicta, Luſitanis Erva do vina Marggr. *Campanula Braſiliana floribus minimis. Ad Lib.* 15. *cap.* 5.

R*Adicem* habet ſemipedem penè longam, lentam, tenuem, rectam, aliis radiculis interdum præditam, exteriùs croceam (cùm primùm eruitur) ſed poſtea diluti umbræ coloris evadit, interiùs candidiſſimam, ſubdulcis ſaporis: è qua prodeunt caules tres vel quatuor; octo aut novem digitos longi, rotundi, nodoſi, virides, ex parte ruffi, partim humi ſerpentes, partim ſurrecti. Ad nodos autem prodeunt ramuli; in quibus iterum ad genicula duo, tria vel quatuor folia ſibi apponuntur, aut opponuntur digitum longa, mollia, ſuperiùs ſaturatè viridia, inferiùs incana; quodlibet inſidet ſuo pediculo, ſemidigitum longo, nervis conſpicuis præditum. In ſummitate caulium rami ſunt, continentes *floſculos* parvos, umbellatim poſitos, dilutè rubro-purpureos, quorum conformatio ob exilitatem conſpici

ſpici

ſpici non poteſt; ſed adhibito Megaſcopio apparet hos floſculos eſſe inſtar florum Campanulæ ſuperius dentatos, habéntque in medio duo *ſtamina*, rubro-purpurea, figurâ ut Campanula habere ſolet, paulum extra floſculum prominentia duobus apicibus. Erumpunt è conico cylindraceo corpuſculo viridi, quod antequam ſe aperiat hiſpidum eſt & pingue, ita ut veſtibus facilè adhæreſcat.

Cap. XI.

Roſmarinum Stœchadis facie Alpin. exot. *potius Euphraſia Stœchadis facie. Ad Lib. 15. cap. 7. referend.*

Alpin.

E *Radice* lignoſa, tenui, multifida *caulem* emittit propè radicem in tres aut plures ſurculos diviſum, longos, ſurſum obliquè actos, qui hinc inde inferius ramulis ex adverſo poſitis ambiuntur, à quibus eodem modo alii ſurculi parvi recti exeunt; ſuperius verò caulis primarii utrinq; & ipſi & ſurculis alii, veluti teneris germinibus ex oppoſito ordinatim poſitis, & *foliis* veſtiuntur, tenuibus, in acutum deſinentibus, ſurculis abſque petiolis hærentibus, crebris utrinque, oppoſitis, in obſcurum albicantibus, odoratis, Stœchadis maximè ſimilibus: totáque planta Stœchadi ita conſpectu ſimilis videtur, ut omnes Stœchadem eſſe dicerent. *Flores* verò in ſummitatibus inter folia emicant, ſinguli ex foliis ſingulis exeuntes, parvi, & magnitudine, & figura, & colore floribus Roriſmarini coronarii ſimilibus, à ſuis petiolis pendentes. Quibus deflorescentibus ſuccedunt ſingulis thecæ ſingulæ, parvæ, rotundæ, Piperis magnitudine & etiam minores, ex viridi albicantes, intus minuta ſemina continentes. Tota hæc planta obſcurum reſpirat odorem, foliorum Stœchadis proximum, ſapore verò aſtringit, aliquantulum amaricante cum obſcura caliditate. Perpetua eſt planta.

Ex ſeminibus è Creta miſſis Alpino orta eſt. *Locus.*

Cap. XII.

De Polygala Ad calcem Libri XVI. *adjiciend.*

POlygalon dicitur à copia & ubertate lactis quam vaccis & pecudibus depaſcentibus facere creditur. Eſt autem herba planè anomala, vaſculo ſeminali cum Thlaſpi conveniens, cui idcirco ſubjicienda, flore ſingulari & ſui generis.

A. 1. *Polygala Ger. minor* Park. *vulgaris* C. B. *Polygalon multis* J. B. Milk-wort.

J. B.

Perenni *radice* ſemipalmum aut palmum, interdum unciam longa, lignoſâ, albâ, vel nonnihil viridi, purpurante, guſtu ſubamaro, nonnihil aromatico, *caules* profert multos, alios ſurrectos, alios repandos, tenues, palmares & ſpithamæos, in viridi nonnihil rubeſcentes, *foliis* alternatim ſitis, crebris veſtitos; ſpicata ſuſtinentes *floſculorum* minimorum, non una vice ſeſe pandentium, colore cæruleo, [aliàs carneo, albo aut vario] labello exiguo, & in fibras tenuiſſimas digitato, galeâ è duobus foliolis, alternatim ſubeuntibus & incumbentibus, latera claudunt alæ geminæ, paſſæ, latiuſculæ, in obtuſum mucronem deſinentes virelcente lineola per longum ſignatæ] in rictu latent apices minuti crocei: baſin floris excipiunt [ad pediculorum exortum, (qui breves ſunt) in ipſo caule] foliola terna minutiſſima, unum galeæ incumbens, duo labello ſubdita, quæ delapſo flore deſiliunt. Flores excipiunt *vaſcula ſeminalia* Thlaſpeos, compreſſa, obcôta, bifida, in duo loculamenta diviſa, *ſemina* bina continentia. *Folia* humi ſparſa & in caulibus numeroſa, illa ſubrotunda, hæc oblonga & acuta. N. quòd alæ florum non deſiliant, ſed paulatim auctæ in colorem viridem degenerent, & vaſculum ſeminale utrinque obtegant.

Polygala lutea ſeu vulgaris flore luteo non aliud quam floris colore differre videtur à vulgari Polygala.

In paſcuis, præſertim ſiccioribus, ubique frequentiſſima eſt; maximè montoſis. *Locus.*

Si manipulus ejus per noctem in vino maceretur, idq; bibatur, bilem per alvum mirè dejicit nullo periculo; experientiâ Geſneri. *Vires.*

2. *Polygala fruticoſeſcens Capitis bonæ ſpei* Breynii.

Breyn.

Radicem poſſidet contortam, & pro plantæ proportione craſſam, extrinſecus cineream vel albam, intus candidiſſimam: exinde *virgulta* aſſurgunt dodrantalia, juncea & rigida, Spartii Hiſpanici *Cluſ.* virgulis non abſimilia; *Folia* raris, anguſtis & acuminatis, vix unciam attingentibus, nullo ordine poſitis veſtita. *Floſculos* fert ſpicatos, Polygalæ vulgaris planè ſimiles, quorum color ex viriditate ſuave-purpuraſcit. Nec fructum, nec ſemen vidi, haud tamen à vulgari differre exiſtimo, inquit Breynius.

3. *Polygala vulgaris major* J. B. *Cluſ. major* Park. C. B.

Ex eadem interdum *radice* prodeunt quinq; aut ſex virgulæ dodrantales, pedales, graciles, lentæ & obſequioſæ, foliis nullo ordine diſpoſitis obſitæ, anguſtis floris tinctorii, aut vulgaris Hyſſopi anguſtifolii & minoris foliorum æmulis. *Flores* confecti & ſpicatim naſcentes ſummas virgulas occupant, Fumariæ floribus non multum diſſimiles, longiores tamen & dilutiore purpuræ colore elegantiſſimi, five dilutiore rubore pulcherrimo nitentes: his ſuccedunt penduli loculi plani, Burſæ paſtoris valvulis penè ſimiles, quos membranaceæ quædam veluti alæ integunt, *ſemina* bina plerunque continentes, nigricantia, hirſuta, longiuſcula, quæ aperientibus ſeſe ad latera maturitate burſulis decidunt.

dunt. *Radix* craſſiuſcula, brevis, dura, lignoſa, vivax, aliquot fibris donata eſt. Tota planta amaricat.

Locus & Tempus. In montoſis Auſtriæ & per Pannoniam inter annuem naſquam non occurrit. Floret Maio & Junio.

4. *Polygala vulgaris coloris obſoleti, foliis anguſtiſſimis* J. B. *An Polygala acutioribus foliis Monſpelienſis* C. B.

Paucis aliquot aſſurgit cauliculis, aliquando etiam ſingularibus, palmaribus, altioribus, magna parte nudis; circa ima ferè foliolis veſtitis quàm in reliquis Polygalæ ſpeciebus anguſtioribus, acuminatis, prope terram tamen exiſtentibus latiuſculis & brevioribus. Ramorum extremis quoq; *floſculi* coloris obſoleti, & poſt hos vaſcula membranacea, binis foliis lucentibus obducta, lineiſque virentibus notata hærent, ſed rariore ſtipata, eâque ſerie ut alterum poſt alterum ritè poſitum eſſe videatur. Tota ſpica palmum ferè adæquat. *Radicula* ſimplex duriuſcula, alba, nullis penè fibris prædita. Facies plantulæ, h. e. partium figura & color facilè eam à reliquis Polygali ſpeciebus diſtinguit.

Locus. In Galliæ Narbonenſis locis ſaxoſis, collibus præſertim ſterilibus propè Monſpelium, æſtate prorumpentem obſervavit Cherlerus: ſat aliòqui frequens loco ſuo natalitio, qui tamen rarius occurrit. *D. Magnol* in Indice ſuo plantarum circa Monſpelium naſcentium Polygalam annuam, erectam, anguſtifoliam floribus coloris obſoleti, carneis lineis virgatis eam appellat: rariuſque eſſe ſcribit & paucis Botanicis notam.

CAP. XIII.

Verbenæ facie planta Braſilienſis Marggr. *Tetrapetala anomalis ad finem lib.* 17. *adjicienda.*

Marggr.

EX *radice* recta, haud craſſa, multis radiculis prædita ad latera, alba, guſtu amaricante, aſſurgit *caulis* anguloſus ac nodoſus in ſeſquipedalem altitudinem; ad ſingulos autem nodos duo naſcuntur *folia* ſibi oppoſita, ſeſquidigitum longa, per latera in medietate exteriore ſerrata, & ad coſtam quoq; ramuli duo exeunt, ſibi oppoſiti, cum ſimilibus foliis ad nodos oppoſitis, ſed non ſolùm duobus, ſed tribus aut quatuor foliis minoribus ſemper junctis: & in hiſce ramulis ad nodos etiam multi pediculi, breves, quatuor ut plurimum ad quemlibet nodum; quorum quilibet habet *capitulum* rotundum, cum parva prominentia inſtar cuſpidis aciculæ, quod ſe aperiens protrudit *floſculum* lacteſcentis coloris, tetrapetalon, habetq; in medio multa parva *ſtamina*, erecte ſtantia, quæ repræſentant plumam, ità ut floſculus quaſi plumatus appareat.

CAP. XIV.

Spica trifolia Alpin. exot. *Spica trifolia feſtucacea mirabilis* Park. *Ad lib.* 18. *cap.* 8.

Alpin.

MIrabilis hæc planta non una quidem, ſed duæ diverſi generis plantæ ſimul eſſe videtur. Prima eſt planta feſtucacea, ſpicis multis ramorum inſtar ab *radice* exeuntibus, colore ſubruffo; *flores* oblongos, magnitudine atque figurâ Hyacinthi floribus ſimiles, albos, interſeptos ferentibus, dum recentes ſunt ſuaviter olentes; à quibus fiunt *ſemina* alba, rotunda, minima. Ab radice verò ex ſpicatum feſtucis capillamenta Cuſcutæ ſimilia, ſubtiliora tamen, albicantiáq; tàm innumera ferè exeunt, ſpicas ex toto occulentia, deſinentiáq; in folia parva, elegantiſſimi Trifolii pratenſis foliis ſimilia, minora tamen, & circumcirca perpulchrè crenata. Tota hæc planta lata eſt, in orbem veluti acta, externis Trifolium ſimulat, internis, nimirum in parte convexa terram ſpectante, feſtucacea tota eſſe videtur; & floreſcens multam elegantiam præ ſe ferre.

Locus. In Creta inſula naſcitur.

CAP. XV.

Verbena Indica lanuginoſa Bod. à Stapel. *Ad fin. Lib.* 19.

FOlia habet oblonga, ambitu inciſa, in extremo obtuſè mucronata, lanuginoſa, inodora, propè radicem crebriora; *caulem* rotundum, ſemicubitalem. Cauli aſſurgunt *floſculi* parvi, coloris obſcurè phœnicei, quinque foliorum, racematim ex calyculis ſubluteis protruſi, inodori. *Radix* fibroſa.

Floret Aprili, id eſt, Autumni in illis regionibus initio.

Juſtus Heurnius, qui ex India Orientali miſit plantam deſcripſit.

CAP.

CAP. XVI.

Caa pomga II. Piſon. Portulaca Braſilienſis repens.

C*Aule* Portulacæ, tereti, geniculato humi ſerpit & quibuſdam fibris ſe firmat in terra, atque circa maritima luxuriat in infinitum. Ad quodlibet autem geniculum quinq, aut ſex *folia* appoſita, figurâ foliorum Lavendulæ, verùm craſſa & ſucculenta ut Portulacæ. Inter folia in ſingulari pediculo fert *floſculum*, dilutè purpureum, quinq, foliolis conſtantem, deorſum incurvata, & multis ejuſdem coloris ſtaminulis in orbem diſpoſitis, quæ in medio adhuc ſtamen viride ovale continent. *Radices* hinc indè unicas agit, pennam anſerinam craſſas, innumerabilibus ſubtiliſſimis filamentis circundatas, & caule ſerpente fibræ ex illo variis locis prodeuntes ſe terræ infigunt.

Folia muria & aceto condiuntur, & in acetariis uſurpantur, ſicut Crithmum marinum & ſimilia. Cluſ.

CAP. XVII.

Viola ſpicata Braſiliana.

Aguara ponda Braſilienſis Marggravii. **Rattenſteert** *Belgis, i. e. Myoſuros. Ad Lib. 19. Sect. 2. cap. 5.*

Marggr.

IN ſeſquipedalem aut majorem quoq; altitudinem aſſurgit, *caule* geniculato, tereti, viridi. Ad ſingula autem internodia folia habet quatuor, quinq, aut plura, anguſta, ſerrata & faſtigiata, viridia, inæqualis magnitudinis. In ſummitate caulis ſpicam unum pedem longam, teretem, floſculis undique eleganter cœruleo-violaceis plenam, colore Violæ Martiæ noſtratis, quinq, petalis ſubrotundis compoſitis. Integer floſculus non malè refert Violam Martiam, & paululum etiam ejus odorem. *Radix* illius recta, mediocriter craſſa, & multas parvas radiculas adjunctas habens, adhæc filamentoſa.

Reperitur & alia præcedenti planè ſimilis, niſi quòd ſpica florum lata eſt, cubicis foveis inſignita, loricam repræſentans, viridis: ex foveis autem illis prodeunt floſculi cœrulei ut in præcedente.

CAP. XVIII.

Acetoſa Bulboſa Bod. à Stapel.

SPithamæ altitudinem habet; Folia dilutè viridis coloris duriuſcula & complicata, longa, & anguſta, quæ quinq, vel ſex, vel vario numero ex ſummo cauliculo exoriuntur, caule cæterùm foliis orbo. Radix bulboſa, exteriùs lutea.

CAP. XIX.

De Galanga, quæ ad Iridis genus pertinere videtur.

GAlanga, recentioribus Græcis Γαλάγγα, Vocem Arabicæ originis eſſe minimè dubium eſt; ſed corruptam mirificè, ut ſudandum fuerit illi qui legitimam eruere velit. *C. Hofman.*

Quidam radicem Schœnanthi eſſe volunt; alii Acorum Dioſcoridis; alii Cyperum ejuſdem: Nè deſit (inquit C. Hofmannus) quod efflutiant diſtinguunt etiam majorem à minore: ego nihil video quò minùs ab eadem planta ſit utraq, quæ Iridis forte ſit. At peritiſſimi Botanici diſtinguunt, & pro diverſis habent. Iridis tamen cujuſdam radices eſſe nos etiam cum Hofmanno & Cluſio opinamur, quod pari modo foliorum veſtigiis, ceu zonulis circularibus cinctæ ſint.

Utramq, Galangam Veteribus ignotam fuiſſe, & Arabibus non ſatis perſpectam Botanici pleriq, ſentiunt.

1. *Galanga minor* Ger. J. B. C. B. Park.

C. B.

Radix eſt geniculata, & in quoſdam nodos craſſiores, (& juxta nodulos ex intervallis) nonnihil intorta, inæquali, levi, & adnatis in tranſverſum & in obliquum tendentibus brachiata, craſſitudine minimum digitum æquante [unde junceæ craſſitudinis apophyſes pronaſcuntur, eâ ferè formâ quâ Cyperi radices conſpiciuntur *J. B.*] foliorum veſtigiis ex intervallo ceu zonis circularibus cincta, foris ruffa & ſubfuſca, intus autem flava, [imò tam intus, quàm foris rubens] dura, ſolida, venoſa cum frangitur tritu difficilis, [matrice parva ſolida, ſapore & odore longè vegetiore generoſiorq; quàm major, & fervore aromatico totas fauces abunde implente.] odore valdè acri, aromatum modo jucundo, & Cyperum quadantenus tum formâ, tum odore imitante: Folio, autore Garcia, Myrti. Duarum palmarum altitudine fruticat.

Sponte naſci aiunt in China, unde in Indiam defertur.

Lon.

2. *Galanga major* J. B. C. B. Ger. Park.

Radice eſt pollicum, & duos interdum pollices craſſa aut majore, crebris pollicaribus apophyſibus ſubinde donata [nodoſa, inæquali, quaſi ramis brachiata *C. B.*] cortice ſatis extenſo, circularibus zonis (quæ foliorum veſtigia ſunt) cincto, fuſco aut rubente, ſubſtantia ſolidiuſcula cinerea albicantéve, punctulis (quæ extrema ſunt fibrarum) notata, venoſa, Zingiberi ſimili, matrice magis fuſca, fungoſáque: odore acri (non tamen æquè ut prior odorata & fragrante) ſternutamenta provocante: ſapore acerrimo, ingrato, ventriculum ſubvertente. Caules Arundinacei ad Zingiberis fere altitudinem aſſurgunt [Garciæ binum cubitorum, Javanenſis verò quinq; ſpithamarum] *Folia* longa, mucronata, ſuperiùs ſaturé, inferiùs dilutè viridia [Iridis aut Xyridis, nigricantia, anguſtiora tamen Penæ.] Flores albicantes, inodori. [* Folia & flores florem Iridis æmulantur] ſemen fatuum.

* IV. *par. Ind. Oriental.*

Acoſta folia Orchidis ei attribuit & appingit, caulem è foliorum involucris conſtantem.

Locus. In Java & Malabar ſponte oritur; ſed in Java copioſiſſimé. Seritur radice in terram defoſſa, ut Zingiber.

Neque Acoſtæ, neque Garcias ab Hort. Cluſio ſatisfaciunt in Galangæ majoris deſcriptione, præſertim ſi ea quâ Europæ officinæ utuntur legitima ſit Galanga major: etenim ejus radices multò majorem habent ſimilitudinem cum Iridis quàm cum Aſphodeli [illegible] Zingiberis radicibus. Et certè omninò ſibi perſuadet Galangam noſtram majorem Iridis genus eſſe. Jo. etiam Bauhinus cùm Patavii eſſet in horto Cortuſii Galangæ majoris nomine plantam vidit Iridi valdè ſimilem foliis & radice.

Vires. Radix Galangæ majoris ad omnia utilis eſt ad quæ Zingiber, atq; eodem modo quoq; condiri ſolet: in uſu etiam eſt ad orexin excitandam, non ſecus ac cappares & Oleæ fructus apud Europæos. Recens quoq; utriuſq; Galangæ radix in taleolas diſſecta cum carnibus piſcibúſq; coquitur in eundem finem. Sic quoq; cruda ſale & aceto & oleo inſperſa cum piſcibus & carnibus aſſis commodè editur ad juvandam concoctionem. Malabarenſes & Javani non ſolum contra hominum ſed & jumentorum mala frigida magni faciunt. Polentas ſeu panes è farina radicis confectas in frequenti uſu habent, quas cum ſucco nucum *Cocos* præparant contra uteri & veſicæ mala exhibent. Vide Bontium & Acoſtam.

Galanga medicamentum eſt cephalicum, cardiacum & ſtomachicum, ad frigidos affectus magni uſus. Ventriculum roborat & concoctionem promovet. Acidis ructibus commanducata ſubvenit, flatus diſcutit, halitum oris emendat. Colicæ opitulatur. Renes calfacit & Venerem excitat. Saccharo condita ad frigidos cerebri & nervorum affectus, Cephalæam, & artuum dolores conducit.

Cordis palpitationi cum ſucco Plantaginis utilis eſt, & ad lipothymias ſi à frigore cauſentur pulvis cum vino generoſo aut aqua Meliſſæ, vel ſucco Boraginis: quare conſuevere Germani iis quibus vena ſecta maſticandam præbere.

CAP. XX.

Radix Ni[illegible]n *Piſonis* Mantiſ. Arom. *Quibuſdam* Ginſeng & Genſing.

FOlia Paſtinacæ ſativæ *Geel-peen* Belgis dictæ ſimilia ſunt. Radix magnitudine Paſtinacis multùm cedit, ut quæ digitalis tantùm ſit longitudinis & craſſitiei, in fine filamentoſa: colore ex flavo albeſcente, ſapore ſubdulci, non ingrato, pingui.

Locus. Nullibi quàm in Regno Coreæ creſcit, inq; mediterraneis ejus partibus, 200 plus leucis à mari remotis.

Vires. Hujus decantatæ Panaceæ uſus eſt non ſolùm apud incolas Regni *Coreæ*, ſed & *Tunkinde Chinæ & Japoniæ*, adeóque ad illam tanquam ad ſacram anchoram confugiunt, quâ tamen non ſemper ſolâ & ſimplici utuntur, ſed utcunque aliis remediis nativis mixtâ, manente *Nintzin* Compoſitionis baſi. Illa autem medicamenta quæ adduntur *Coreæ* incolæ celant & tanquam arcanum ſibi reſervant. Quando autem animus eſt expugnare magnos aliquos naturæ hoſtes, ut motus Epilepticos, Vertigines, Spaſmos, Hydropes, Lipothymias, Choleras, &c. tunc medici robur addunt huic radici ex validó aliquo additamento pro vehiculo. At verò nulli alteri mixta omnibus languidioribus & cachecticis non ſolum in uſu eſt, ſed eam tanquam præſervans contra malignos & venenatos affectus domi foriſque perpetuò ad manus habent, atq; bis térve de die exiguam particulam recentis radicis maſticant: undè mirificè virium reſtaurationem, cordiſq; refectionem omnes ſe experiri teſtantur. *Hæ̂c* [illegible] *Piſo.* Ob Similitudinem ad Paſtinacam referri poteſt, lib. 9. cap. 19.

Cap. XXI.

Radix S. Helenæ Park. Rad. S. Helenæ, Galangæ ſpecies J. B. *Cyperus rotundus inodorus ex Florida* C. B. Apoyomatli *ſeu* Phatziſiranda, *Cyperus Americanus* Hernandez.

J. B.

EX portu S. Helenæ quæ eſt in Florida radices quædam ad nos importantur teretes, oblongæ, nodis diſtinctæ, quibus diſſectis perforatiſque fiunt ſphærulæ precatoriæ, quæ ſiccatæ rugantur, oſſeamque acquirunt duritiem: extrinſecus nigræ, intus candidæ. Cortex adeò adhæret medullæ ut unum fiat continuum. Sapor ejus aromaticus eſt & gratus, ut Galangæ quædam ſpecies eſſe videatur: Pollicari ſunt craſſitie aut circiter. Herba verò parùm habet caulis, & humi ſpargit ramos. Folia fert ampla admodum & viridia. Locis humidis naſcitur.

Si Folia recte deſcripta & depicta ſunt Cyperi ſpecies eſſe nequit, ut ex deſcriptione & facultatibus colligi poſſe putat Cluſius. At Icon & deſcriptio Hernandez Cyperum eſſe convincunt.

Herbam Indi lapidibus terunt, eóq; univerſum corpus balneaturi fricant: aiunt enim aſtringere, membráque roborare odoris gratiâ: Hócq; ſæpius faciunt ob inſignem utilitatem quæ indè ipſis reſultat. Pulverem tenuiſſimum ejus tam Indi quàm Hiſpani in vino infuſum ad ventriculi dolores fœlici cum ſucceſſu hauriunt. *Uſus.*

Cap. XXII.

Drakena radix Ger. *Contrayerva Hiſpanorum ſive Drakena radix Cluſii* Park. *Drakena radix* J. B. *item Contrayervæ radix* ejuſdem. *Cyperus longus inodorus Peruanus* C. B. *item Cyperus longus odorus Peruanus* ejuſdem.

RAdicem Hiſpanico Contrayervæ nomine in Officinis notam periti Botanici Thomas Johnſonus & Joannes Parkinſonus eandem eſſe affirmant cum radice Drakena Cluſii; ſiquidem radicis Drakenæ deſcriptio Cluſiana radicibus ex Hiſpania ad nos allatis Contrayervæ nomine examuſſim convenit. Ea autem eſt hujuſmodi:

Semunciali magna ex parte erat craſſitudine & prælonga, ſubinde in nodos & inæqualia capita exuberans, atque in ſummis capitibus velut è craſſis ſquamis contexta, Dentariæ *enneaphyllæ* ferè inſtar, foris nigricans, rugoſa & dura, quia reſiccata, interiore parte alba: tenues fibras hinc inde adnaſcentes habebat, quaſdam craſſiuſculas & majuſculas, duras & lentas, è quibus alii nodi dependebant. Nullo manifeſto odore præditam eſſe obſervabam, ſed ſaporem habere deprehendebam nonnihil aſtringentem, diutiùs verò manducatam tenuem ſuavémq; acrimoniam relinquere. J. Bauhinus in radicibus Drakenis diutiùs manducatis acredinem moleſtam adhuc ſentiebat; unde non deeſt radicibus hiſce caloris gradus quem Cluſius deſiderabat, quò minùs eſſe poſſent radices veneno reſiſtentes ſeu *Contrayervæ* Monardi, quibuſcum facultatum ratione valdè convenirent.

Monardus quidem radices haſce Iridis radicibus valdè ſimiles eſſe ſcribit ſed minores & Ficulnei folii odore. At Parkinſonus nullam cum radicibus Iridis in forma convenientiam obſervare potuit in radicibus pro *Contrayerva* ex Hiſpania huc allatis, imò in multis differre oſtendit. Petrus de Oſma Folia Plantaginis quinquenerviæ Plantæ attribuit. Deeſt etiam Aromaticus ſapor in Contrayerva Officinarum cujus meminit Monardus. Quicquid autem ſit de Contrayerva Monardi, Officinarum Contrayervam nihil aliud eſſe quàm Drakenam radicem Cluſii certum eſt; cui id nominis ei indidit in gratiam D. Franciſci Draci, qui ei illam donavit.

Contrayerva, quaſi dicas Alexipharmacum, appellant Hiſpani, quoniam earum pulvis ex albo vino ſumptus adverſus omne venenum, cujuſcunq; tandem ſit generis præſentiſſimum eſt remedium, uno ſublimato excepto, quod ſola lactis potione extinguitur, vomitione illud rejicere faciens, aut per ſudores evacuans; ſed & amatoria pocula eo pulvere hauſto educi ferunt. Ventris etiam animalia pellit. Febrium etiam quotidianæ, tertianæ & quartanæ ante acceſſionem ſumpta paroxyſmum minuit, ejúſque uſu continuato planè tollit. Plura de ejus viribus videſis apud Parkinſonum. *Vires.*

Drakenæ affinis radix J. B. Cluſ. *Cyperus longus inodorus Orientalis* C. B.

Cluſ.

Radices hæ tuberoſæ erant, & quantum ex earum forma colligere licebat ſumma terræ ſuperficie repentes, multiſq; villis & fibris obſitæ, fuliginoſo colore præditæ, nonnihil tamen ad flavum tendente, ſalivam dum manducabantur inficientes & amaræ, foliorum quidem aliquot particulas adhuc retinentes; qualia verò illa fuerint nemo facilè dixerit. Cæterùm magni uſûs apud Indos fuiſſe veriſimile erat, quandoquidem Prorex Hiſpanus eas referret cum nobilibus aliis medicamentis in India Orientali natis.

Cap. XXIII.

De Zedoaria, quæ fortè ad Arundines, fortè ad Cyperi genus pertinet.

ZEdoaria Græcis Veteribus incognita; recentioribus, ut Aetio & Actuario Ζέδαρ, Ζαδωρ, & Ζαδωα dicta eſt, ab Arabibus mutuato nomine.

Folium eſt Zingiberis, ſed majoribus, longioribus & latioribus, ut & radice; ſapore etiam Zingiber æmulatur, unde in *Calecut* Zingiber ſylveſtre, Garcia autore, vocitatur.

Hujus tres ſpecies faciunt, quas tamen omnes unius & ejuſdem plantæ radices eſſe peritiores Botanici exiſtimant.

Zedoaria longa C. B.

Radicem habet longitudine ſextantali, trientali aut quadrantali, craſſitudine minimi digiti, quæ utrinque in obtuſum mucronem deſinit: foris candida, intus ex cinereo in fuſcum colorem vergente: cujus ſubſtantia denſa, ſolida, pinguis & ponderoſa: guſtu atque odore tenui, ſubamaro, mediocriter acri cum gravitate quadam, ac valdè aromatica ſuavitate, dum tunditur aut manducatur ſpirante, minima portione halitum commendante & in caput penetrante.

Eligenda eſt magna, denſa, plena, non rugoſa; ſubſtantiâ veluti pingui, lenta, dentibus propter ſoliditatem aliquantulum repugnante, odoratiſſima, nullis foraminibus pervia.

Ut diutiùs ſervetur loco ſicco reponenda eſt.

Locus. Sponte naſcitur in ſylvoſis *Calecut* & *Cananor* Regni Malabarici.

Zerumbet Arabum eſſe putatur; Anguillaræ Coſtus Arabicus.

Zedoaria rotunda C. B.

C. *B.*

Subſtantia pondere, ſoliditate, colore, ſapore & odore longæ Zedoariæ omnino ſimilis eſt, ſoláque figurâ differt, quæ globoſa, unciali magnitudine; ſuperficie aliquantulum inæquali, ac præciſarum fibrarum veſtigiis tuberoſa, Ari bulbo ſimilis, nonnunquam in brevem mucronem deſinens, quo terræ adhuc hærens germen fundere conſuevit.

Locus. In Java & Sunda copioſè naſcitur.

A priore non videtur aliter differre, quàm quòd radicis partes ſint diverſæ. Rotundam autem partem Zedoariam; longam vero appendicem Zerumbeth, veluti res eſſent diverſæ nomináſſe Avicennam exiſtimat C. Bauhinus, ignorantem, viz. ex qualinam planta, aut qua regione ejuſmodi radix proveniret; ſed cum vidiſſet in fruſta rotunda, interdum verò in oblonga conciſam ad Sinum Perſicum vehi, duo genera exiſtimáſſe. Reliqua vide. Radix reſecta & ſiccata ſaccharo conditur: cujus uſus præſtantior & commodior quàm Zingiberis exiſtit. C. *B.*

Zedoaria tuberoſa foris nigricans C.B.

Rotundum hoc genus inſtar Ariſtolochiæ rotundæ, foris nigricans, interdum cinerei coloris, intus candicans, guſtu uſualis Zedoariæ apud quoſdam Aromatarios Antverpiæ inveniri ſcribit Cluſius, *Block Zeduar* ipſis dictum. Lobelius cum vulgari rotunda junxit.

Zedoaria Geidwar Avicennæ Garciæ C. B.

C. *B.*

Radix eſt magnitudine glandis, ejuſdémque ferè formæ, colore ſublucido. At dicimus rectius Anthoræ, vel Aſphodeli bulbo minori ſimilem eſſe, foris cinericei, interiùs verò flaveſcentis coloris, duram & ſolidam, guſtu acrem & excalefacientem.

Hanc Garcias in regionibus Sinenſium provinciæ vicinis, magno emi, nec facile inveniri ſcribit, niſi apud circumforaneos quoſdam & circulatores quos Indi *Jogues* appellant. Idem Zedoariæ vocabulum corruptum eſſe putat, & Geiduar dicendum.

C. Bauhinus Arabes triplicem plantam Zerumbeth nomine propoſuiſſe putat. 1. Zedoariam Officinarum longam, quæ Zerumbeth Avicennæ, ut ex ejus deſcriptione patet. 2. Zedoariam rotundam dictam, quæ Zerumbeth primum Serapionis, & Zedoaria Avicennæ. 3. Egregiam illam arborem in Libano foliis Salicis, odore Citri, quæ Zarnabo Avicennæ, hodie incognitam niſi fortè ſit Saſſaf Syrorum Rauwolfii.

Vires. Zedoariæ radix calida & ſicca cenſetur, corpus impinguat & imbecillum reficit, ut volunt Arabes, flatus diſcutit, Odorem ſumptorum Alliorum, Ceparum & Vini aufert; morſui venenoſorum confert, alvum ſiſtit, uteri apoſtemata reſolvit, vomitum reprimit & Colicæ ventoſæ confert. Noſtræ ætatis Medici contra peſtilentis cœli contagia utuntur, & permultis medicamentorum compoſitionibus miſcent. Ventriculo utilis eſt concoctionem juvando, eúmq; & reliqua viſcera calefaciendo. Germani ex ea Vinum Zedoriatum conficiunt ad uſus prædictos, Zedoariam contuſam & ſacculo inditam in doliolo muſti cocti pleno ſuſpendendo.

SECTIO

SECTIO IV.

Herbæ anomalæ incertæ ſedis.

Cap. I.

De Pipere.

EArum quæ ambiguæ ſunt & incertæ ſedis principem locum ſibi vendicat famigeratiſſimum Aromaticum Piper, omnibus ſeculis, omnibus terris ad cibaria condienda expetitum. Cùm enim qui plantam deſcripſerunt de floribus ejus altùm ſileant, incerti ſumus an eos imperfectos & ſtamineos, an verò perfectos & petalodes obtineat, adeóque an ad genus earum quæ flore ſunt imperfecto, an potiùs ad earum quæ flore perfecto, ſemine nudo ſolitario, referenda ſit.

Πέπερι vocem ἀπὸ τοῦ πέσσειν, i. e. *concoquere* Etymologus deducit. Veriſimilius tamen eſt πέπερι peregrinum & barbarum vocabulum eſſe, ut σίναπι & κόμμι & pleraq; in ι deſinentia: à Perſis profectum docet Galenus, qui procuSdubio ab Indis hauſerunt, quibus (teſte Garcia) Piper longum *Pimpilim* dicitur.

Quæ de Pipere ejuſque ſpeciebus habent Veteres Græci & Latini manifeſtè oſtendunt Plantas piperiferas iis prorſus incognitas fuiſſe, eóſque rumores incertos & vulgi fidem ſecutos in ejus deſcriptione Ruellius pro Piperis ſpecie Smilacem aſperam proponit, ut exiſtimat J. Bauhinus; Matthiolus Ribes nigrum. Nos incertis & ſuſpectis omiſſis deſcriptionem Piperis è Cl. Car. Cluſii Exoticis mutuatam dabimus.

Piper longum à rotundo genere diverſum videtur: verùm quia viribus conveniunt, & Botanici ad idem caput utrumq; reducunt; nos etiam de illis unà agemus.

1. *Piper rotundum nigrum* C. B. *Piper nigrum* J. B. Park. **Round black Pepper.**

Cluſ.

Valdè ſarmentoſa eſt Piperis nigri planta, & adeò imbecillis atque caduca, ut niſi pedamentis fulciatur, aut juxta arborem aliquam, circa quam ſe convolvere poſſit, pangatur, humi procumbat ac ſpargatur, perinde ac Lupus ſalictarius: lenta verò ac flexibilia ſunt ei ſarmenta, frequentibúſq; nodis ſive geniculis diſtincta, & quæ humi ſparſa multas fibras ad ſingula internodia agunt, quibus ſe humi figunt, quemadmodum Clematidis aut Periclymeni flagella, ut in illorum nonnullis obſervabatur quæ fibras adhuc retinebant. Sarmenta porro ad ſingulos nodos ſingulare folium proferunt alternatim, Hederaceâ quodammodo formâ, vel ejus Cyclaminis quod hederaceo conſtat folio; cui tamen anguli deſint, neq; adeò craſſum, verùm multò tenuius, quatuor interdum uncias latum, formæ quaſi orbicularis, niſi quòd in mucronem deſinat; plerunq; tamen binas duntaxat uncias latum, quatuor longum, *Tambul* ſive *Betle* folio adeò ſimile, ut alterum ab altero vix diſcerni queat, niſi Piperis folium paulo durius, & nervos illos per folii longitudinem excurrentes craſſiores habere videretur: nec illud in ambitu ſerratum eſt, ut quidam pinxere, ſed prorſus æquale, & nihil ſimilitudinis habens cum Mali Aſſyrii folio. Omnia verò folia quinq; nervis ſunt prædita, quorum medius & craſſior medium foliorum per longitudinem ſecat, reliqui quatuor minùs craſſi ab illo oriuntur, utrinque bini, in latera ſecundùm folii penè longitudinem expanſi, & illi quidem in nonnullis foliis æqualiter ex oppoſito naſcentes, in aliis verò inæqualiter oriuntur, neq; illam proportionem ſervant. Cæterùm folia omnia prona parte dilutiora ſunt quàm ſupina, atque per univerſum folium venulæ obliquæ tranſverſim evagantur. Uvæ porro ad ramorum internodia naſcuntur teretes & oblongæ, multis granis orbicularibus, nunc majoribus, modò minoribus, ipſi ſcapo ſine petiolo adnexis conſtantes, & illæ quidem non è foliorum ſinubus, ſed ex altera ſarmenti parte, folii pediculo viz. oppoſita. Non modò folia ſicca acrimoniam retinent, ſed etiam ipſa ſarmenta, atque (quod magis mirum) ipſa radix quæ ſub terra latuit.

Piperis folia à Betle foliis effigie aliíſque non parùm differunt. Piperis enim folia, quæ non tribus tantùm ſed quinq; nervis per longum folii ferè Plantagineis diſtinguuntur, carnoſiora & ſolidiora ſunt foliis *Betle*, magiſque ad ovalem figuram accedentia, & indè in acutum deſinentia: Betle verò iiſdem nervis tenuioribus molliora & delicatiora ſunt admodum, & circa petiolum latiora, atq; in ſummo ſinuoſa, ut ipſius Coni potiùs quàm ullam ovi effigiem exprimere videantur. Piperis folium majus quod habuimus (inquit Columna) latum in medio erat uncias quatuor, & dupla longitudine, quamvis aliqua oblongiora ac etiam obeſiora reperiantur, nec tamen in imo ità lata ut in Cluſii figura, ſed acutior circa pediculum, qui non lignoſus, ſed nervoſus eſt, dimidii folii longitudine, Piperiſque ſapore. Hæc Columna *notis in Recch.* pag. 876.

Naſcitur in pleriſque Indiæ provinciis: verùm in quibuſdam regionibus vix tantum redundat ex cultura quantum ipſis incolis ſufficiat: aliis autem in locis, præcipuè in Malaca, Java & Sumetra, adeò luxuriat Piper hoc Aromaticum, ut indè per totum orbem diſtrahatur. Seritur non procul à mari, & ad radices arborum, præſertim quæ *Faufel* appellantur, vel appoſitis perticis quibus adnititur more Vitis. Altitudo ei par cum ea arbore aut pedamento cui advolvitur. Sæpe cùm veteraſcit & cineribus fimóque ſtercoratur, excedit altitudinem fulcrorum ſuorum, ut Lupuli inſtar cùm ſcandere altiùs non poteſt, ſe demittat. *Piſo.*

Fructus

Fructus ſeu uvæ leguntur ante plenam maturitatem, in colorem praſinum adhuc inclinantes [alii cùm jam plenè maturuerint] & in tegetibus palmeis expanſos Soli exponunt, cujus calore intra triduum nigreſcunt & corrugantur.

Reperitur etiamnum in genere nigri Piper quoddam, nutrimento defectum, caſſum ſeu inane ac leve quod Braſma Dioſcorides vocat. Hoc non dubitamus nos aſſerere Piper eſſe immaturum. *J. B.*

2. *Piper rotundum album* C. B. *album* J. B. Park. **White round Pepper.**

J. B.

Magnitudine videtur nigro cedere, utrinque umbilicello tantillum prominente exiguo, albido ſive cinericeo. Subſtantia ejus interior bicolor eſt, quemadmodum Piperis nigri, & cava in meditullio (præter albam pelliculam quam habet) apparet; cortex quo grana integuntur nigricans facilè detrahitur, quod non fieret ſi eſſet immaturum, ut Galenus & nonnulli alii volunt. Sapore non minùs fervido præditum eſt quàm nigrum; imo eo calidius & odoratius eſt, Lobelio teſte.

Inter plantam quæ Piper nigrum fert & eam quæ candidum tam exigua eſt differentia (inquit Garcias ab Orta) ut à ſolis incolis diſcerni poſſint, *imò nulla omnino, cùm Piper nigrum & album una eademque res ſint*; quemadmodum Vitem quæ uvam fert nigram ab ea quæ candidam fert, non dignoſcimus niſi dum uvas habent & illas quidam maturas. Candidi autem plantæ rariores ſunt, nec niſi certis Malavar & Malacæ locis raræ naſcuntur.

Gulielmus Piſo in mantiſſa Aromatica Piper album nihil aliud eſſe quàm nigrum ante inſolationem decorticatum affirmat. Decorticatio autem illa fit bene maturo Pipere ex marina macerato. Maceratione enim cortex exterior niger dehiſcit tumeſcendo, atque ità faciliimo negotio, granum quod intra illum includitur album eximitur, & ad modum Piperis nigri exſiccatur. Quem laborem laboris impatiens natio niſi fugeret, non tanta eſſet Piperis albi ſi cum nigro compares inopia.

Vires. Piper Dioſcoridi vim habet in univerſum calefaciendi, urinam ciendi, concoquendi, attrahendi, diſcutiendi, extergendi ea quæ pupillis tenebras offundunt. Commodum etiam eſt ad rigores per circuitum in febribus repetentes, tum ſi bibatur, tum ſi illinatur; & commorſis à beſtiis venenatis auxiliatur. Educit etiam fœtus. Putatur & conceptionem impedire ſi poſt coitum apponatur: Tuſſi quoq; & omnibus circa thoracem affectibus commodum eſt tum ſi delingatur, tum ſi in potu accipiatur, Anginis item convenit illitum cum melle; Tormina quoq; diſſolvit cum teneris Lauri foliis potum. Pituitam à capite detrahit cum uva paſſa manducatum. Dolores ſedat, & in ſanorum uſu multum eſt, ac appetentiam movet, & ad intinctus admixtum concoctionem adjuvat. At pice exceptum ſtrumas diſcutit. Deterget & vitiligines cum nitro.

Piperis radix coſto ſimilis eſt, calefacitq; guſtum & humores provocat. Eadem ſi cum aceto bibatur ſplenem minuit; Pituitam vero à capite detrahit cum Staphide agreſti commanducata. Hactenus Dioſcor.

Uſus ejus præcipuus eſt in frigiditate & cruditate ventriculi. Magna differentia in eo eſt, ſi vel integrum ſumatur, vel in pulvere. Pulvis in ventriculo ſingultum facit, hepar autem & reliqua viſcera valde inflammat. Qui ergò ventriculo conſulere volunt deglutiunt integra grana, ut rectè monet C. Hofmannus. Præſtat etiam carnes elixas & in furno coctas in artocreas, &c. integro Pipere condire quàm trito & comminuto, cum cibis enim coctum & maceratum ſatis acrimoniæ iis communicat, quod & facit integrum deglutitum, nec tamen ventriculo noxam aliquam aut moleſtiam: cum pulvis interiori ventriculi tunicæ muco oblitæ adhæreſcens aut in ejus rugas ſe inſinuans, vel cardialgiam, vel ſingultum in nonnullis conſtitutionibus excitet.

Extrinſecùs in apophlegmatiſmis, gargariſmis, ſternutatoriis uſurpatur; ſedat odontalgiam, columellam tumidam imminuit, nervorum affectibus frigidis conducit. *Schrod.*

Vis piperis (eodem adnotante, & ante eum Galeno) volatilis valdè eſt. Vitentur ergo, inquit, præparationes in quibus volatile evaneſcit. e. g. Extractorum

Piper ejuſque oleum egregiè decantatur in febribus quartanis à Zacut. Luſitano, Langio, Kunrad. aliiſque.

Oleum Piperis extrinſecùs in Paralyſi egregium eſt medicamentum. *C. Hofman.*

Vulgus Piper longum in paroxyſmo febrium exhibere ſolet: id quod non niſi in principio locum habere poteſt. *Schrod.*

Non baccæ ſolùm, quod propriè dicitur Piper, acrimoniâ præditæ igneâ ſunt, ſed & tota etiam planta. Nam & folia virentia, ſarmenta & radix, ſi maſticentur, prorſus linguam faucéſque urunt ac ſalivam, haud ſecus quàm Coſti Pyrethrive radices, movent.

Piper longum Indi linimentis addunt, quibus adverſus dolores artuum à frigore utuntur, & ità ut baſis hoc Piper ſit, corpuſque addat Santalum rubrum. Utuntur & contra venena, vertigines, catarrhos, oculorúmque nebulas & cum ſucceſſu.

Indorum plebs adverſus diuturnam ſtomachi languiditatem bibunt aquam cui infuſa eſt ſatis bona Piperis copia: In eundem uſum quoque eliciunt ex Pipere recenti ſpiritum mirè igneum. Utrumq; cùm adhuc viret, Piper, longum æquè ac rotundum, condiri muria aut aceto ſolet, & condi in penum ad uſum familiarem menſiſque delicias. Ejus uſus frequentior menſibus pluvioſis & in phlegmatica corporis conſtitutione.

3. *Piper caudatum* J. B. *caudatum racemoſum* Park. *racemoſum caudatum ex Guinea* C. B. **Pepper, with a cluſter'd tail.**

J. B.

Nomen partim à ſapore, partim à forma invenit: grana ſunt Pipere & albo & nigro plerunque minora, quædam æqualia, ex rotundo oblonga, & pediculum verſus turbinata, &, ut vulgare nomen præfert, caudata, coloris nigricantis vel fuſci, inter Piper album & nigrum media, cortice craſſiuſculo, extento, interdum nonnihil vel rugoſo vel criſpo, medullam comprehendente Piperis vulgaris modo bicolorem, duriuſculam, in cujus tamen medio non conſpicitur vacuus ille ſcrobiculus.

Sapor

Sapor idem qui Piperi vulgato, magis aromaticus. Grana hæc racematim cohærent Uvæ modo. Uvæ hæ aliæ breves & unciales ſunt, nonnullæ tres uncias longæ, tenui ſtylo inhærentes, longiuſculo petiolo grana rotunda, vel minora, vel craſſiuſcula continentes, vicena, triceна, interdum plura, legitimo quidem Pipere minora, non minus tamen fervidi ſaporis, duráve & ſolida, ejuſdem etiam penè coloris. An porro ipſa planta perinde arbores ac perticas ſcandat, ut ejus quod ex Orientali India affertur hactenus Cluſio intelligere non licuit.

4. *Piper caudatum ſeu Nhandi* Marcgr. Piſoni.

Suffrutex eſt inſtar arbuſculæ, excreſcens ad trium, quatuor, quinque & interdum ſex pedum altitudinem. Caulis illius lignoſus, teres, viridis, nodoſus, ad aſpectum fere ut caulis Solani. Folia ſingulatim ſunt poſita, quorum quodlibet ſuum habet pediculum qui ad nodos oritur: Sunt aut illa lata, figurâ cordis ut pingitur, vel vomeris, multis venis arcuatim ſecundùm longitudinem elegantiſſimè notata. Ad nodos itidem proveniunt multi Juli, quatuor, quinque, aut ſex digit. longi, incurvati, figurâ fere ut muris cauda, virides, qui menſe Octobri aut Novembri decerpuntur, & in Sole ſiccati nigreſcunt, continéntque granula rotunda, nigra, magnitudine ſeminum Papaveris, arctè juxta ſe in uvam compoſita, acris ſaporis, inſtar Piperis optimi Orientalis. Radix in alias plures tenues dividitur, fuſcas, inſignis odoris inſtar Thymi & ſaporis qui linguam vellicat.

Aliud habetur genus à *Piſone & Marcgravio* deſcriptum foliis anguſtioribus & oblongis, fructu grandiore & meliore, cauda Piperina longiore, in ſylvis Braſiliæ mediterraneis frequentiſſimum.

Folia hujus plantæ medentur ulceribus tibiarum: radix valet adverſus apoſtemata. Utraque, cum Vires. ſummè ſint fortia, etiam exſiccata & diu repoſita ad balnea calida contra mala frigida uſurpantur. Decoctum radicis & ſtolonum diſcutit atque incidit craſſos & viſcoſos corporis humores; ſanat hydropem pedum.

Aguaxima Piſonis.

Foliis præcipuè à præcedente differre videtur, quæ Tiliæ ſimilia ſunt, paulò tamen grandiora.

Deſcriptiones harum plantarum miſcent & confundunt vel Piſo vel Marcgravius.

Cæterum Piper caudatum dicitur hæc planta à figura Juli caudam muris referente.

Radix calida eſt & acris, atque inter Antidotales habita; reliqua vide apud Piſonem. Vires.

5. *Piper longum* J. B. *longum Orientale* C. B. Long Oriental Pepper.

J. B.

Piper longum racemента Betulacea æmulatur, unciam aut ſeſquunciam longum, teres, aliquando planum, coloris fuſci vel cinerei reticulato vermiculatur plexu, in ſuperficie aſperum, cujus pro numero grana, pelliculis ſeorſim per alis incluſa, Sinapi granis paria, foris nigricantia, intus ſubalbida, guſtu non eodem negro vel albo, quanquam non ſtatim apparente: pendent autem hi juli ex pediculo gracili, unciali, alteri fini inſerto.

Plantæ è Java allatæ ramulos cum fructu ſic deſcribit Cluſius. Botrorum maxima pars duarum unciarum longitudinem rarò excedit; nullus vero minimi digiti craſſitudinem æquat, ſed gracilior eſt & æqualis penè ubique craſſitiei, plurimis grana Milii repræſentantibus granorum inſtar obliquè ſecundùm longitudinem diſpoſitis conſtans, cinereæ quodammodo externa parte coloris, internâ albi, fervidi ſaporis. Planta ipſa non longè diſſimilis videtur Piper nigrum proferenti plantæ: folia à Piperis nigri foliis non multum differre Cluſio viſa ſunt, niſi quòd paulò teneriora, dilutioréque viriditate prædita eſſent, tum etiam breviore pediculo ſubnixa, atque etiam pluribus nervis inſignita: nam à medio illo nervo folium à pediculo per longitudinem ſecante non modo quaterni alii nervi exoriebantur, ſed utrinque quini & ſeni, interdum etiam & plures pro foliorum videlicet amplitudine, illi tamen minùs eminentes quàm in nigri foliis, & inæquali ortu nati, nullis etiam obliquis venulis per folium tranſverſum evagantibus; & licet reſiccata eſſent folia, ac per multos menſes inter chartas adſervata, non levi tamen acrimoniâ erant adhuc prædita. Fructus qui Juli quodammodo formam æmulantur, ad ſingula internodia oriuntur non in foliis ala, ſed quemadmodum in Pipere nigro ex ipſius folii oppoſita parte, in altero videlicet ramuli latere, atq; etiam alternis, perinde atq; in Pipere nigro.

Piper longum intenſa mordacitate præditum eſt, & ſubamarum quoniam immaturum, antidotis Vires. item & theriacis medicaminibus opportunum. *Dioſc.* Nonnulli ſtatim ab initio curationis uvulæ relaxatæ ab inflammatione pulvere Piperis longi auxiliari conantur; quod quidem periculo non vacat. *J. B.*

6. *Piper longum* Monardi. *longum Occidentale, dimidii pedis longitudine* C. B. *An Piper ex Florida* J. B? *An Tlatlancuaye* Fr. Hernand.? *Buyo buyo Philippinarum incolis.*

Toto Continentis tractu, in quo Nata, Carthago, atque etiam in novo regno magnus eſt uſus Piperis cujuſdam oblongi, quod majori acrimoniâ præditum eſt Orientali, magiſque aromaticum & jucundiorem odorem ſpirat quàm Axi ſive Capſicum, quamvis præfertur Piperi nigro cùm ſaporis tum ſuavitatis causâ.

Alter cujuſdam plantæ fructus eſt oblongus, craſſitudine quidem funiculi, ad dimidii pedis longitudinem, conſtans veluti multis granulis circa pediculum oblongum conjuncto & continuo ordine diſpoſitis ſeminis Plantaginis modo, quibus ademptis pediculus nudus conſpicitur. Recens viridis eſt: Sole matureſcit & nigreſcit.

J. Bauhini Piper ſtylis erat palmum plus minùs longis Myoſuri ſpicis non abſimilibus, craſſitudine pari, fuſcis, verum pulvere cerpatis, rudis tamen & politis circa imum, obſequioſis, ſapore acriuſculo ad Piper accedente.

C. Bauhinus

C. Bauhinus Piper longum anguſtiſſimum ex Florida à Pipere longo Monardis diverſum facit & Piperi longo ſeu Felfel Alpini eandem, ut & Plantulæ peregrinæ Cluſii, quam deſcribit Cauliculo uncialis longitudinis aut amplioris, valdè gracili, ſuſtinente utplurimum binas oblongas graciles quincuncialéſque veluti ſpicas, longo pediculo ſubnixas, adeò obliquè quaquaverſum ſtriatas & rugoſas, ut exilium Lumbricorum ſiccatorum, aut tenuium limularum formam quodammodo referant, coloris fuſci & fuliginoſi, ſubacris & calidi ſaporis, odore autem Melilotum pæne referentes.

Felfel Alpini Junci foliis eſt ſed craſſioribus, è quibus ſectis ſuccus quidam flavus, valdè acris ac exurens, totaque Planta eſt calida in quarto gradu, magis quàm Piper exurens. Eâ utuntur emplaſtri modo impoſita ad coxendicis dolorem, necnon ad frigidos articulorum dolores. Calorem ejus oleo Roſaceo vel Myrtino temperant.

Ex particulis hiſce plantarum mutilis & imperfectis vix quicquam certi colligi poteſt, de ipſarum genere & formâ.

7. *Piper inane* C. B. *Canarinum à Canara loco natali dictum.*

Noſtrati Fegopyro ſimile eſt, coloris cinericei, intus cavum & repletum granulis aliquot exiguis. Manducatum pari pænè acrimonia cum prioribus deprehenditur, ſed minus aromaticum. Ejus niſi apud infimam plebem nullus eſt in Indiis uſus. Hæc etiam diverſi generis planta eſt à Pipere vulgari, nec ſcio quo referenda.

CAP. II.

Limonio congener Cluſ. *congener Cluſii* Ger. emac. Park. *Limon. peregrinum foliis formâ florum Ariſtolochiæ* C. B. *Incertæ ſedis eſt.*

Cluſ.

HAnc plantam ſiccam & mutilam Ulyſſipone accepit Claudius *Comier* pharmacopœus Lutetianus, à quo iconem ejus & folium retrocatum habuit Cluſius.

Sunt verò, inquit, ei (Claudio teſte) *folia* novem, decem, aut plura, à ſummo radicis capite prodeuntia, formâ florum Ariſtolochiæ, tumente alvo & velut paleari prædito, gibbo dorſo, infimâ parte anguſto, ſenſimq; in laxitatem creſcente, ſupremâ parte laxiore & aperto, quaſique in hemicyclum formatâ: totum folium durum eſt, & tanquam cutaceum; ſuprema folii pars aperta, internè multis craſſis venis, ex atro purpureis diſtincta. *Radix* non valdè magna, & in quoſdam ramos diviſa. De loco & tempore florendi, deq; flore ipſo nihil perſcriptum.

Ipſiſſimam hanc plantam, referente Parkinſono, Joannes Tradeſcantius junior in Virginia inventam cum caule & flore, domum [in Angliam] detulit, & in horto ſuo Lambhithano plantavit. *Folia* longiora ſunt & anguſtiora, minúſque extumeſcentia ſeu ventricoſa quàm in icone Cluſiana. Flores ſummo fructui ſeu vaſculo ſeminali ſubrotundo inſident; quod tamen Parkinſoni icon (qui flores appinxit) non exhibet. Flos tetrapetalos aut pentapetalos pingitur.

CAP. III.

Tribulus terreſtris J. B. Ger. Park. *terreſt. Ciceris folio, fructu aculeato* C. B.

R*Adicem* agit prolixam, albam, ſimplicem, paucis fibris capillatam. *Cauliculos* emittit plures, humi ſtratos, teretes, hirſutos, geniculatos, rubentes, palmares aut etiam dodrantales, ramis multis diviſos. *Folia* pinnata Lenticulæ aut Ciceris, ad ſingulos geniculos ſingula, alternatim poſita, in ſummitatibus tamen ramulorum bina ex adverſo, Papaveris erratici in modum piloſa. *Flores* pediculis ſatis longis è foliorum ſinubus ortis inſident, lutei, pentapetali. Succedunt muricata *capitula*, ſpinis majuſculis horrentia, ad Spinachiæ accedentia (inquit J. Bauhinus) Nobis capitula ex quinque velut triangulis conflata videbantur, quorum omnium cuſpides in centro concurrunt, reliqui anguli in longam & acutam ſpinam exeunt. Sunt & aliæ ſpinulæ breviores quæ pediculum amplectuntur.

Tempus & Locus. Sub Maii finem exit, Julióque & Auguſto cum flore & ſemine in calidioribus regionibus, Italia & Gallia Narbonenſi, paſſim conſpicitur.

Caſcuta ſive Caſſuta J. B. C. B. Ger. Park. Dodder.

Hanc plantam ad Appendicem referemus.

Cap. IV.

Melanthium odoratum Alpin. exot. *Nigella Cretica odorata, folio Lini, ſeminibus biformibus* Park.

Alpin.

A *Radice* parva, tenui, fibris tenuibus multis prædita *cauliculos* plures producit, graciles, teneros, rotundos, palmum altos, foliis Lini ex oppoſito veſtitos. In cauliculorum ſummitatibus *flores* fert cœruleos, Papaveris ſimiles, à quibus *ſiliquæ* quinquepartitæ *ſemina* nigra, minuta, collocata continentur. At in cauliculis etiam alia *ſemina* minuta, rotunda, racemorum modò, albicantia pendent. Quibus hanc plantam naturæ ſummopere curæ fuiſſe conſtabit, quod eam nè deficeret duplici ſeminis genere donavit.

Cap. V.

Jaborandi prima ſpecies Marggr. *Incertæ ſedis: Si flos perfectus ſit ad Lib. 9. partem primam pertinet.*

Marggr.

AD duorum pedum altitudinem aſſurgit, *caule* lignoſo, tereti, per certa intervalla nodoſo, tortuoſo & inæquali, coloris griſei, quorum unus, duo vel etiam tres ex una radice prodeunt, & in ramos ſe pandunt. *Radix* autem haud craſſa eſt, ſed in multas radiculas & filamenta dividitur, externè ex albo flaveſcens, internè albicans, odoris aromatici, ſaporis acris ut Pyrethrum. In ſingulis ramulis ab internodiis pediculus prodiens, digitum longus tria habet *folia* ſibi crucis modo oppoſita, ad tactum ut Tiliæ folia mollia, parum piloſa, nervo conſpicuo & venis obliquis, ab uno ad quinq; digitos longa, totidemq; lata ubi latiſſima, inæqualis quippe magnitudinis, pallidè virentia, infernè paululum candicantia. In extremitate ramulorum multa foliola parva venabili figurâ ſibi invicem confertim ſunt oppoſita, in duos ramulos quaſi cornua diducta, in quibus *floſculi* albi, tetrapetali, quos ſequitur *ſemen* duplici paleâ tectum ut in Cannabi, fuſcum, compreſſum, parvulum cordis figurâ, cui ab uno latere pars abſciſſa videtur.

Radix valet contra venena. *Vires.*

Cap. VI.

Capreolata Bryoniæ nigræ folio Braſilienſis tricocca Marggr.

CAule haud lento ſerpit, & aliis plantis ſe implicat: *folia* fert in pediculis, duo, tres aut quatuor digitos longis, cordis ut pingitur figurâ, mollia, dilutè viridia. In pediculis autem duos aut tres digitos longis, & ſuperiùs in quatuor aut quinq; diviſis naſcuntur totidem *flores*, Smilacis florum æmuli, albi, & ad mediatatem extremam diluta purpurâ mixti; in medio floris exſtat ſtamen album purpuraſcens: in ambitu verò interiori *flos* egregiam ſtellam quinquangularem repræſentat, quaſi in illum impreſſa eſſet, alius coloris uti flos. Poſt florem naſcuntur *tripartitum corpus*, fuſcum, ſubrotundum, in tres capſulas diviſum, in quorum quolibet granum ſeminis eſt fuſcum magnitudine & figurâ medii Piſi inæqualiter diſſecti. Flos inodorus ut & planta, ſine ſapore manifeſto.

Cap. VII.

Trifolio affinis Indiæ Orientalis Xanthii facie Breyn.

Breyn.

FRuticis cujuſdam (ut credit) ex India miſſi, qui Indis *Daun Lacot Lacot* appellari perhibetur, ramum deſcribit Autor. Is pedalis ferè erat longitudinis, lignoſus, ſed valdè tenuis; cortice incano, ſubviridi, & quibuſdam in locis obſoletè purpurei coloris, tectus. Huic alterna ſerie adnata ſunt *folia* novem, pediculis longis appenſa, tenera, lata, anguloſa, leniter crenata & præſertim ſubtus incana, Xanthii quodammodo æmula, vel mediam quandam figuram inter pampineam & Roſæ Sinenſis *Ferr.* folia obtinentia; in quorum ſingulis ab ipſo ſtatim pediculo coſtæ ſubvirides pallidæque ſeptem expanduntur, & ex illis cunctis alii quidam nervi, venas plurimas cum tenuioribus fibris, in foliorum carne latentibus, fundentes. Cæterùm è ſingulis fermè foliorum alis *Pediculus* emicat, è petiolo parvo prodiens, qui baſin plurimorum foliorum ſtellatam habet, conſtatq; è quinq; conceptaculis lappaceis, *Trifolii ſpicati longis albi* ſeminum involucris fermè æmulis, niſi quod duplo majora eſſent, dura, ac pilis rigidis quaſi aculeatæ. Horum quodlibet perfectum à ſummo finditur, & *ſemen* unicum Anonis montanæ præcocis purp. fruteſcentis *Monſpel.* magnitudine, formâ, colore & brevi incanâque lanugine perſimile continet.

Cap.

CAP. VIII.

Dentariæ affinis Echii flore, capſula Anagallidis Hort. Reg. Pariſ. & Hort. Lugd. Bat. *capſulâ rotundâ* Moriſ. præl.

Moriſ.

HÆc planta ineunte vere *folia* promit, ſub cuntum Aſtrantiæ aut Diapenſiæ ſimilia, eandem Dentariæ folia referentia: inter quæ exit *caulis* palmaris [imò ſemipedalis] *flores* ſuſtinens quinos ſenóſve aut etiam plures, Echii floribus ſimiles [è quibus exeunt *ſtamina* longa, tenuia, apicibus donata, cum ſtylo tenui, bicorni, qui flore delapſo in longum excreſcit.] Floribus ſuccedunt *capſulæ* rotundæ, Anagallidis capitulorum æmulæ, *ſemina* ſolida in ſe continentes, Aſperulæ odoratæ ſeminibus quaſi paria.

Locus. Plantam hanc vivam mihi nondum videre contigit; ſiccam curioſè aſſervatam, in horto Regio Pariſienſi collectam ad me miſit ſæpius in hac hiſtoriâ memoratus *D. Hanſ. Sloane.*

CAP. IX.

Caaco Braſilienſis, Herba Colubrina Luſitanis Marggr.

EX *radice* parvula, filamentoſa multi proveniunt *caules* juxta ſe, ſemipedem aut etiam pedem longi, ex viridi rufeſcentes, paulum hirſuti, & unius digiti intervallo habentes nodos, & ad ſingulos bina *folia* appoſita, ſubtiliter ſerrata, magnitudine & figurâ Veronicæ foliis æmula, aliquantulum hirſuta, supernè viridia, infernè albicantia. Inter folia ad nodos multi prodeunt *floſculi*, viridis coloris cum aliquantillo ruboris mixti, in umbellam compoſiti. Tota planta fundit lacteum ſuccum.

Vires. Præſentiſſimum eſt remedium contra ſerpentum morſus herba hæc contuſa & impoſita. Valet etiam ad alia vulnera.

CAP. X.

Embyayembo Braſilienſibus Marggr. *Lingua cervina caulifera Braſilienſis* Marggrav.

Marggr.

R*Adicem* habet digitum craſſam, interiùs medullam lentiſſimam continentem, variè contortam, exteriùs fuſcam, interiùs albicantem: E qua producit *caulem* lignoſum, teretem, viridem, ſeſqui aut etiam duos digitos longum, *folia* hinc indè oneſtum, quæ inſident pediculis digitum longis, minima, tenera, duos aut tres dig. longa, lata viriditate ſplendentia, nervo & venis prædita, quibus inferiore latere adhæret pulvis fuſcus, quemadmodum in linguâ cervinâ. Sapor radicis eſt acris.

CAP. XI.

Nhambi Braſilienſibus Marggr. *Videtur eſſe Herba corymbifera acris flore nudo.*

Marggr.

C*Aule* eſt ſatis craſſo, lignoſo, tereti, geniculato, qui Portulacæ more ſerpit, & hinc inde fibras in terram demittens radices agit, partim quoq; ſe erigit. Expanditur variè in multos *ramulos*, geniculatos, binos ſibi ubiq; oppoſitos, in iiſque habet ad ſingula genicula bina *folia* oppoſita, interdum etiam plura, inæqualis magnitudinis: in extremitate autem ramulorum quatuor, ſex, ſeptem folia ſibi invicem appoſita, oblonga, figurâ cordis, in ambitu leviter ſerrata, interdum & laciniata, dilutè viridia. In extremitate quoq; ramulorum enaſcuntur *flores* ſolitarii, magnitudine Ceraſi majoris aut minoris, conſtantes ſolo umbilico rotundo & craſſo, flavo, ſine foliis. *Semen* in umbilico fuſco per maturitatem ovalis figuræ, planè compreſſum, ex fuſco gryſei coloris ſplendentis. *Radix* denſè, filamentoſa, tenera, alba. Folia maſticata linguam pungunt inſtar Sinapi aut Naſturtii.

Vires. Folia vel ſemen affrictum Bubonis dorſo quamocius illum enecat. Præſtantiſſimum eſt remedium contra quæcunq; animalia venenata ʒß. pondere è vino pota, vel ſi decoctum illius ſumatur cum media parte vini. Solet hæc herba cum piſcibus coqui & optimè convenit.

CAP. XII.

Herba lanuginoſa Dictamni æmula Piſon. *Nobis potius Gnaphalii æmula videtur.*

IN ſylveſtribus terræ ſiccioribus luxuriat tenella herba ex *radice* exili, filamentoſa. Ad pedis circiter altitudinem aſſurgit caule uno aut altero, tereti, ex viridi albicante, adeò lanuginoſo, ut totus goſſipio aſperſus videatur. Pro vario naturæ luſu ramuli longi hinc indè à terra ſurgunt & ſurſum expanduntur. *Folia* ſolitariè poſita, inæqualis magnitudinis, quædam tres, duos, etiam tantùm unum digitum longa, in ambitu criſpata, figurâ ferè folii Senecionis; quæ omnia cum ra-

muſculis

muſculis more Dictamni Cretici, lanuginoſa inſtar mollis ſerici ad tactum apparent. In extremitatibus caulis & ramorum *flores* proveniunt, ſpicatim congeſti, parvuli, ſplendentes, ex argenteo ſubflavi, figurâ ferè florum Abſinthii; quibus decidentibus ſtellulæ ſplendentes argenteæ remanent. Folia odoris ſunt ſingularis proximè ad Dictamnum Creticum accedentis ſi vel leviſſimè confricentur.

Succus recenter expreſſus & leniter aſperſus culicum & muſcarum non ſolùm puncturis, ſed & aliorum inſectorum ictibus malignis medetur viris extrahendo. *Vires.*

Cùm nec flores nec ſemina hujus plantæ accuratè deſcribantur, ad quod genus propriè pertineat certò definire nequimus.

CAP. XIII.

Cururu Ape Braſilienſibus Marggrav. Piſo. *Leguminoſa Braſilienſis fructu ovato ciſta folia appendicibus aucta.*

CAule eſt ſarmentoſo ac lento, qui ſe arboribus ac fruticibus implicat, habens multos ramulos, & in quolibet quinq; folia, bina & bina ſibi oppoſita, & quintum in extremitate: ſupernè viride ſplendentia, ſex inciſuras habentia ut Serræ majoris dentes, éſtque inter hæc folia ramulus utrinq; alatus, ſive ambitus cordiali folio ut in *Inga* arbore. In extremis ramulis proveniunt longæ ſpicæ, onuſtæ *floſculis* ex albo & viridi luteſcentibus; poſt quos ſequuntur *capſulæ*, triangulatæ in ſummitate, propè exortum cylindraceæ, & ubi maturiores ovalis figuræ, externis rubicundæ, quæ ſponte in tres partes dehiſcunt: cortex autem exterior rubicundus, par craſſitie cortici Mali; interiùs eximiè eſt ruber, continétq; quilibet *fructus* duas fabas Hiſpanicis albis magnitudine pares, éſtque quælibet involuta materie molli, albâ, muci conſiſtentiâ ſimili, ad tactum frigidâ: ex illo albo involucro Faba ſecundùm longitudinem eminet, nigerrima macula ſplendens, ſeu potiùs ſemicirculo tali ſecundùm longitudinem notata, reliqua pars Fabæ fuſci coloris. Continet deniq; Faba interiùs carnem Fabaceam flavam.

Aquis injecta necat piſces. Folia viridia, contuſa vulnera primâ, ut vocant, intentione ſanant. *Vires.*

CAP. XIV.

Utricaria Cap. bon. ſpei, Bod. à Stapel.

HUic *folia* quæ bina habet utribus inflatis ſimilia ſunt & nervoſa; *radix* bulboſa, ex duobus bulbulis compacta (icon Stapelii unum tantùm exhibet) ex ſingulis uno producto folliculo. A Juſto Heurnio habuit.

CAP. XV.

Camara meri Piſonis.

Piſo.

CUbitum longa eſt, caule tenui & lignoſo, flore unico, exiguo, lutei coloris, qui (quod mirandum) quovis anni tempore ſe aperit, de die horâ undecimâ, manetq; expanſus ad ſecundam pomeridianam; atq; omnes ſimul tunc eadem horâ clauduntur uſq; in poſterum diem; quod ſicut veriſſimum, ità & rarò oblectamento exſtitit; mihique per deſerta peregrinanti horologii defectum ex parte ſupplebat.

CAP. XVI.

De Coſto.

COſtus, κόστος Græcis, nomine, ut volunt, ab Arabibus mutuato, quibus *Caſt* aut *Coſt* dicitur. Veteribus, ut Dioſcoridi triplex erat. 1. *Arabicus*, candidus & levis, eximio ſuavique odore præditus. 2. *Indus*, craſſus, levis ac niger ceu Ferula. 3. *Syriacus*, gravis, colore buxeus, odore feriens. Arabes etiam plures ſpecies faciunt. Hinc magna diſputatio orta eſt, an Coſtus legitimus habeatur.

Seplaſiæ, Arabes ſecutæ, Coſtum in dulcem & amarum diviſere, quæ tamen hactenus nihil ferè habuere, quod veri legitimique Coſti faciem ſine controverſia referat. Nec mirum, cùm nullæ nobis ferè ſint plantæ peregrinæ delineationes: imò tanta rerum eſt confuſio, ut is quem dulcem vocant amarus, & quem amarum nominant dulcior guſtui ſentiatur. His rationibus pleriqne moti Coſtum legitimum nobis eſſe negârunt, & ſolùm radices vel in Hiſpania, vel in Italia ortas pro Coſto legitimo in Officinis oſtendi. Deniq; Garcias & Acoſta unum duntaxat Coſti genus eſſe credunt, & recentem incorruptúmque dulce eſſe & candidum; ubi autem corrumpi incipiat vetuſtate amaritudinem contrahere fuſcúſque nigricans. Hæc omnia C. Bauhinus.

Coſtus Arabicus C. B. *Zingiberis effigie, Coſtus Syriacus & Arabicus* Ad.

C. B. deſc.

Radix eſt Zingiberi cognata, ſubſtantia & figura candida, levi, pollicem craſſa, unciam & ſeſqui-

ſeſquiunciam longa, hinc indè tuberibus oblongis donata, intus fibroſa, ſed palleſcente, etiam ad luteum inclinante, odore intenſo ac jucundo, ad Cupreſſi aut Cedri Libani odorem accedente, guſtu acri, interdum & buxea viſitur, uti vulgata, odore & ſapore ſimilis, ſubamara (eximiæ amaritudinis utraq; Cluſio) cætera ſimiles. Teredines etiam ut Zingiber ſentit.

E Syria & Ægypto Venetias maximâ copiâ advehitur, quæ Zedoariæ aut Zingiberis eſt effigie.

Coſtus Iridem redolens C. B.

C. B.

Hujus radix facie & concretione Centaureæ majoris vel Gentianæ radici ſimilis eſt, gravis, ſolida, cortice pullo ſeu cinereo tecta, ſubſtantiæ candicantis, interdum ex cinereo flaveſcentis coloris, quæ violæ ſeu radicis Iridis odorem, præſertim dum manditur, ſpirat, tantilla hirci graveolentia mixta, guſtu peramara (ſcilicet ſeneſcens) parte qua extra terram eminet caulis fragmentum inhæret, quod Ferulaceum quoddam refert, & medullam fungoſam continet.

Convenire videtur cum Coſto à Garcia propoſito, Sambuci effigie, & Arbuti aut Azimbri magnitudine, flore odorato. Præcellit, inquit, is qui intus candidus eſt, cortice cinereo, invenitur etiam odore buxi, cortice palleſcente, tanti odoris fragrantiâ præditus, ut pleriſque nares feriat, & capitis dolorem excitet; guſtu minimè amaro, nec etiam dulci, tametſi jam ſeneſcens interdum amareſcat, nam recens acri guſtu eſt, ut reliqua Aromata, (& ut Camerarius, ſubſtantiâ intus albâ, laxâ, rarâ & friabili: facilè in pulverem abeunte Acoſtæ) caule foris ſtriato, intus multâ medullâ alba infarcto.

Locus. Naſcitur in Guzarate aliiſq; Indiæ Orientalis provinciis. Indiæ medici eo in multis medicamentis utuntur. Indè in Perſiam, Arabiam & Turciam quin & Chinarum regionem transfertur quibus in locis ejus uſus permagnus eſt. Exigua admodum ejus quantitas in Luſitaniam defertur.

Nobis cum Cluſio videtur Coſtum hunc non eſſe Veterum Coſtum, cum ille, ut ex Dioſcoridis deſcriptione facilè colligitur radix fuerit, quod Plinius confirmat eam radicem diſertè appellans: at hic [Garciæ Coſtus] radicis minimum habet, & ferè nihil eſt niſi lignum ſuo cortice contectum.

Coſtus Moluccenſis corticoſus C. B. Ad.

Hic major eſt, & arboris majuſculæ cortex videtur: figurâ Sambuci adultioris & cineracei, rugis & plicis frequens, ſapore & odore vehemens.

Coſtus Moluccenſis lignoſus C. B. Ad.

Præcedente minor eſt, radici Solani ſylveſtris valdè ſimilis, colore diluto pullo, guſtu urente ut vix ardorem lingua ferre queat.

Locus. A Lunaio Medico Rupellenſi utrumque accepere Adverſariorum Auctores, qui à naucleris è Moluccis reducibus habuit.

Coſtus amarus Officinarum C. B. *Helenii facie Officinarum* J. B.

C. B.

Radix eſt noſtro Helenio per omnia ſimilis, denſior tamen & ſolidior, & ob cœli calorem magis percocta, quapropter diſſecta minùs in exſiccando flaveſcit, minùſq; in rugas noſtrâ contrahitur, quæ in concocta humoris plus habet, quo inter exſiccandum exhalante flaveſcit, & in rugas contrahitur. Colore candicat recens; antiqua, vel intempeſtivè effoſſa, aut negligenter ſiccata livet aut fuſca eſt: lineis in cortice tranſverſis, medullâ albâ & magna, ſapore amaruſculo, ut & noſtra, non tamen adeo acri: inveterata ingrato admodum & viroſo eſt ſapore, medicato tamen.

Locus. E Comagena Orientis regione advehitur, & pro candido, i. e. Arabico Coſto uſurpatur.

Coſtus dulcis Officinarum C. B. *dulcis Officinarum Centaurio magno cognatus* J. B.

C. B.

Hic *radix* eſt craſſa, ſolida, ponderoſa, lineis multis à centro radicis ad ſuperficiem ductis, quæ Centaurii majoris ſpecies videtur, etſi ejus odorem non habeat, & ſapore ſit ſubdulci.

Coſtus adulterinus inſipidus C. B.

Hujus deſcriptionem videat qui volet apud Camerarium, aut C. Bauhinum in *Theat.*

Coſtus Officinarum ingratus ſive Thapſiæ ſpecies C. B. J. B.

Radix per tranſverſum in taleolas ſecta craſſitudine plerunque manum complet, foris fuſca, intus candicante colore: cortice craſſo, ſubſtantiâ rara & levi, quæ cùm teritur rancidam aliquam pinguedinem olet, guſtu ſupra modum acri, nauſeoſa, rancida, ſalivam ciens, & ſtrangulationem comminans. Eſt autem Thapſiæ majoris ſpecies, in monte Gargano effoſſa, quam Agyrtæ communi nomine cum Italis *Coſtmes*, quaſi Coſtum amarum vocant. *Cord. in Dioſc.*

Vires. Coſtus Dioſcoridi vim habet excalfaciendi, [adeò ut etiam exulceret *Galen.*] urinam ciendi, menſes ducendi, & ad uteri affectiones auxiliarem, & in peſſis & in perfuſionibus ac fomentis. A viperâ morſis ſcrupuli ſemunciæ pondere potus, convulſis inflammationibúſq; cum vino & Abſinthio. Sol & Venerem ſtimulat ex vino mulſo. Pellit etiam lumbricum latum cum aqua, ob amaritudinem quæ illi ineſt. Illinitur quoque cum oleo in rigoribus ante febrium acceſſiones itémq; reſolutis. Vitia cutis (ut contractas ex Sole maculas) aquâ vel melle illitus emendat. Additur etiam in malagmata & Antidotos.

DENDRO-

DENDROLOGIA,
SIVE
HISTORIA
Arborum & Fruticum.

PRÆFATIO.

CUM Arbores ob inſignem magnitudinem & ſtaturam conſpicuæ, cujuſvis etiam ex inne rantium vulgo oculis occurrerent: nonnullarum etiam flores inimitabili colorum varietate & nitore artifici naturæ penicillo depicti, aliarum fructus in elegantiſſimos ſchematiſmos ejuſdem digito [illegible] efformati, intuentium viſibus adblandientes, manus etiam ad ſe decerpendos invitarent: hinc factum eſt, ut quamvis herbarum ad arbores, non in Europa tantùm ſed (ut veriſimile eſt) per totum terrarum orbem decupla fere proportio ſit, Indicarum tamen & exoticarum arborum plures etiam quàm Herbarum ſpecies Cluſii & Bauhinorum temporibus obſervatæ nobiſque traditæ fuerint.

Verùm cùm earundem obſervatores & deſcriptores pleriq; Botanices minùs gnari, nec in plantis deſcribendis ſatis verſati eſſent, breves, obſcuras & ambiguas ſpecierum hiſtorias reliquerunt; unde maximam in iis diſtinguendis, reducendis & ritè ordinandis perſæpe difficultatem experimur. In tanta enim rerum & nominum varietate, brevitateq; & ambiguitate deſcriptionum exercitatiſſimus quiſque non rarò hæreat, ſuſpenſúſque & incertus fluctuet neceſſe eſt, & vel nihil omittendi ſtudio ſpecierum numerum ſupra modum augeat, vel entia multiplicandi metu eundem nimis contrahat & decurtet.

Hiſce difficultatibus ſuperandis, rectúmque inter extrema curſum tenendo me omnino imparem fateor: ideoque ſicubi in Arboribus exoticis Indicis & Americanis diſponendis erravero, ſæpius autem erraturum vereor, Lectoris veniam imploro, quam me facilè impetraturum confido apud æquos rerum judices, qui rei difficultatem perpendant.

De ARBORE.

ARbor prout eam Lib. 1. cap. 28. Jo. Bodæi à Stapel verbis deſcripſimus, eſt *Planta lignoſa, altitudine & craſſitudine inter omnes maxima, cui caudex pro ſuperficie eſt perennis & naturâ ſimplex, qui in multos ramos majores, & deinde ramuſculos multiplices finditur.*

Hæc definitio nimis ſtricta eſt nec omnibus Arboribus convenit. Datur enim genus Arborum & ramis & ſurculis carens, nimirum Palmæ iiſq; affines.

Frutex eſt *ſtirps inter lignoſas altitudine & craſſitudine mediocris, cui pro ſuperficie ſtipes perennis, naturâ multiplex, quiq; facile in naturam arborum ſtolonum abſciſſione tranſcendit.*

Verùm quoniam difficile eſt certum aliquem magnitudinis limitem inter Arborem & Fruticem conſtituere, qui hunc ab illa diſterminet; cùm ejuſmodi limes non naturâ, ſed arbitrio humano conſtet: cùmq; Arbores & Frutices præcipuis notis conveniant, quòd utræque ſcilicet gemmiparæ ſunt & ſubſtantiâ ligneâ conſtant. At neq; ſimplici caudice aſſurgere omnibus Arboribus, neque multiplici omnibus Fruticibus conveniat, ut alias rationes, Lib. 1. cap. 28. adductas omittam, hos ab illis minimè ſeparandos duxi, ſed omnes unà tradendas.

Methodum autem illam quâ in Arboribus & Fruticibus diſponendis alibi uſus ſum, cùm minùs proba & naturæ conſentanea, in nonnullis etiam vitioſa & erronea videretur, rejeci, aliámque ejus loco, & meliorem, ni fallor, ſubſtitui.

HISTORIÆ

HISTORIÆ PLANTARUM

LIBER VIGESIMUS QUARTUS,

QUI EST

De Arboribus caudice ſimplici non ramoſo.

HOC genus Arbores à Theophraſto μονοςελεχῆ & μονοφυῆ appellantur. Poſſent etiam pleræq; ſi non omnes, μονόβλαςα dici, quia unicam tantùm unâ vice in ſummo faſtigio gemmam, eam tamen maximam producunt, quæ in Palmis ἐγκέφαλος ſeu Cerebrum dicitur, quâque deciſâ arbor interit.

Hujus autem generis præter Palmas pauciſſimæ arbores ſunt, nimirum Peponiferæ quædam, Mamoeiræ dictæ.

Muſam arborem dictam, quamvis revera & propriè loquendo nec Arbor ſit neq; Frutex, Botanicos ſecuti, & quòd caulem habet pariter ſimplicem non ramoſum, his ſubjunximus.

Cap. I.

De Palmis in genere.

CUm in Methodo Plantarum à me non ità pridem editâ Palmas arbores congeneres à ſe in-
vicem diſtrahi, & ad diverſa genera, Pruniferarum ſcilicet & Nuciferarum, relegari anim-
adverterem; abſurdum illud & à ratione alienum ratus, methodum illam ad examen denuo
revocandam, & certiores Generum notas inveſtigandas ſtatui. Et imprimis Palmas dictas inter ſe
conferenti, quibúſque in rebus & inter ſe convenirent & ab aliis arboribus differrent conſideranti
occurrit illico, id genus omnibus commune, & ſolis ferè proprium eſſe, caudice ſimplici & indivi-
duo ſeu non ramoſo aſſurgere, & gemmam una vice unicam, eam tamen ingentem, concipere. Quo-
circa proprietatem hanc pro Palmæ characteriſtica, natura ipſa dictante, adhibendam cenſui.

At inquies, Botanici uno ore Palmas ramoſas eſſe pronunciant. Agnoſco; verum eorum Au-
toritas me non multum movet, cùm re non ſatis perpenſa, vera & genuina folia pro ramis ab iis
habita fuiſſe noverim. Ramos autem illos quos vocant revera folia compoſita eſſe, non difficile eſt
demonſtrare.

1. Nam primò, Deciduum eſſe folio non ramo convenit. Ramus enim utpote ipſius trunci di-
viſi quædam productio, pars eſt ſtabilis & perpetua; Rami autem illi dicti, ſeu ramaſtri in ple-
riſq; ſaltem ſi non omnibus Palmis ſtatis temporibus decidunt: proinde rami genuini eſſe non poſſunt;
ſed mera folia ſunt.

2. Secundò, Partem pronam à ſupina diverſam obtinere folii nota eſt, non trunci. Ramus enim
teres & undiq; uniformis eſt. At in Palmarum frondibus coſtæ mediæ ſupinæ canaliculatæ ſunt aut
planæ, pronæ convexæ.

3. Tertiò, Nunquam germinare ſeu gemmas protrudere folium arguit, non ramum. Ramus enim
quotannis ſemel aut ſæpius germinat, & ſurculos producit. At ramaſtri illi Palmarum cùm ſemel
expliciti ſunt nunquam gemmas edunt, aut partes aliquas aggenerant.

4. Quartò, In folium deſinere ſeu terminari folii compoſiti proprium eſt, à rami natura alienum.
At ramaſtros palmarum in folia terminari notum eſt.

5. Quintò, Accedit levitas inſignis, quæ ramaſtros hoſce ligneæ naturæ, (quæ plerunque ſolidior
eſt & ponderoſior) minimè participes eſſe arguit.

Nec quem ab hac ſententia deterreat ingens illa & ramorum æmula magnitudo: Nam in
Palma folio flabelliformi, quæ folia & ſunt & ab omnibus vulgo habentur, nihilo minora repe-
riuntur.

Objicies, Palmas nonnullas (id tradente Theophraſto) bifidas exire, ut in Ægypto, ſtareq; ità
bifurcatas. Tradunt & Cretenſium plures bifidas eſſe, quaſdam & trifidas: in Lapæa verò genus
quoddam quinqueceps naſci. Obſervatum etiam eſt ab Horti Malabarici Auctoribus in Palma Ja-
ponenſi *Todda Panna* dicta, ex uno trunco quatuor aut quinq; vertices interdum enaſci.

Reſpondeo, Rarum illud & inſolitum eſſe, & ſingulis arboribus ſimplicem plerunque eſſe verti-
cem: unde non datur genus hujuſmodi Palmæ bifidæ aut trifidæ, quæ ſemine ſata ſpeciem ſuam con-
ſtanti naturæ lege propagat. Sed ut Palma multiceps ſit, præter ordinem & inſtitutum naturæ ac-
cidit, & quodammodo monſtroſum eſt.

Notan-

Notandum tamen folia decidua obtinere Palmis omnibus commune non eſſe, Si Theophraſto & J. Bauhino fides. Nam Dactylifera vulgaris inter ἀείφυλλα à Theophraſto recenſetur, & Jo. Bauhino obſervante, in nonnullis arboribus in Gallia Narbonenſi à ſe conſpectis, folia ſponte non decidunt, ſed præcidenda ea ſunt à cultoribus ut arbor ad ſcandendum opportuna ſit; alioqui ſi derelinquantur impenetrabili vallo ſcandentibus aditum intercludunt.

Palmam dictam eſſe quòd ramis ſit expanſis in modum palmæ hominis tradit Iſidorus, l. 17. c. 7. Palmæ humili id nominis initio impoſitum videtur, cujus folia palmam humanam cum digitis extenſis referunt. φοίνικα Græci & arborem & fructum ſimul dixerunt, à colore pomi facto utroque nomine; φοινὸν enim & φοινίκεον puniceo colore rubere eſt, quo maturi in hac arbore fructus videntur. Phœniciæ autem regioni à Palmarum multitudine & præſtantia nomen inditum volunt. Palma apud Latinos ſæpe etiam victoriam ſignificat. Cicero Orat. pro Roſcio Amerino *Alter plurimarum palmarum vetus ac nobilis gladiator habetur.* Cauſa locutionis eſt, quòd victori certaminis daretur corona ex Palma. Rationem ejus moris aperit ex Plutarcho Gellius, *lib. 3. cap. 6. Propterea in certaminibus Palmam ſignum eſſe placuit victoriæ, quoniam ingenium ejuſmodi ligni eſt, ut urgentibus & prementibuſq; non cedat.*

Palmæ fructus Antiquis Latinis Palmulæ dicti ſunt: poſterior ætas Dactylos appellavit, quoniam eorum nonnulli oblongi gracilitate curvati humanis digitis ſimiles eſſent.

Vagina flores & fructus obvolvens & protegens adverſus cœli injurias ἐλάτη & σπάθη dicitur.

Dioſcoridi Palmula ſeu Dactylus immaturus [illegible] ſeu [illegible] dicitur, maturus recens φοινικοβάλανος, ſiccatus τράγημα.

Palmæ fructûs reſpectu dividi poſſent in eas quarum fructus pericarpio ſeu pulpa molli oſſiculum ambiente conſtat, & eas quarum fructus materia ſicciore nucem includente componitur. Nos potius foliorum reſpectu dividemus in eas quæ folio ſunt compoſito, eóq; vel pinnato, vel ramoſo; & eas quæ folio ſunt ſimplici plicatili & flabelliformi.

Palmarum autem notæ præter caudicem ſimplicem non ramoſum reliquis hujus generis communem, ſunt Folia habere ſtriata & velut Arundinacea, flores tripetalos. Spathiferas etiam eſſe omnibus convenit, ni forte Codda panna excipias.

CAP. II.

De Palmis folio compoſito.

1. *Palma* Ger. C. B. *vulgaris* Park. *major* C. B. *dactylifera major vulgaris* Johnſt. **The common Palm-Tree, or Date-Tree.**

ARbor eſt ſimplici *caudice* in rectum ſe attollens, viginti paſſuum & amplius altitudine, ima & humo proxima parte gracilior debiliórque quam ſuperiore: *cortice* denſis gradatiſque pollicibus, quæ nihil aliud ſunt quàm foliorum abſcedentium veſtigia extantia, ſcabro & inæquali, unde arbor ad ſcandendum facilis: ſola inter arbores nullis ramis conſtans, autore Theophraſto, at poſterior ætas alias præter Palmam non ramoſas quamvis pauciſſimas obſervavit. Rami autem Botanicis dicti ſunt reverà folia maxima compoſita. Ramus (ſeu potius folium) J. Bauhino deſcriptus tricubitali erat longitudine, minimi digiti craſſitudine & ampliore, præſertim circa infimum, ſenſim ad ſumma uſq; tenuatur, ut multum de craſſitudine decedat, ſoliq; fere latitudo priſtina ſit notabilis, tandem in folia aliquot arcto ortu cohærentia degenerat, triangularis, ſtriatus, intus nonnihil fungoſus, & quaſi ex longis filamentis, quorum ſpatia farcit medulla quædam, compactus. Huic *folia* complura utrinq; adnaſcuntur, arundinacea, rigida, ſemunciam lata, (imprimis ſuperiora, infima enim dimidio ſunt anguſtiora) in acutiſſimum mucronem deſinentia. Adhæſus ad ramum [rectiùs folii coſtam] eſt obliquus, ita quidem ut bina propinquo exortu, circa ramum infimum ſint conjuncta, relicto inter conjugationes duorum triúmve digitorum intervallo, at ſuperiora agminatim pari ferè paſſu pinnatímq; exſurgunt. Id autem quod ſpathâ involutum fructus ſuſtinet, non malè ſcopis compararem, à manubrio ſiquidem compreſſo, ſeſquiunciam lato, ſenſim graciloſcente, materie cum ramis perſimili, in fila ſolubili, bacilli ſcoparum formâ cubitales & ampliores exeunt quampluſimi, gradatim ex intervallis modicis, ut totidem è vimine naſſarum rudimenta mentiantur: ſinguli autem bacilli parte inferiore, quæ nuda eſt, quadrati, tanquam cultro præciſi apparent: ſuperiùs paulo inæqualiter torqueri, & crebris tuberculis, quibus fructus adhæret, aſperari occipiunt.

Dactyli figurâ oblongâ mediante calyculo ſeſſili bacillis adhærent, cortice externo per maturitatem fulvo, cui ſubeſt pulpa pinguis & dulcis, huic verò ſubtenditur membrana alba, in tenuia filamenta diviſa, proximè oſſiculum contegit ejuſdem ut videtur portio, colore cinereo albido aut fulvo. Ipſum oſſiculum oblongum, modò tenue bruchi inſtar, modo craſſum benéque habitum, rugoſum, altera parte ſecundum longitudinem ſulco profundo exaratum, adverſa parte ſuſpenſâ lineolâ ſulcatum, in cujus medio impreſſus umbilicus, cui intrinſecùs reſpondet antrum exiguum, conceptaculum germinis albicantis & mollis. Detractâ ultimâ membranâ ſubſtantia apparet rubra, uvarum acinis concolor, ſuperficialis, niſi quòd ex ſulco penitus ſe inſinuat in intimam oſſiculi ſeu nuclei ſubſtantiam, albam, duram ut cornu, adeóque verè oſſeam, ut marmoris fragmenta fractu imitetur; ejuſdem duritiam & colorem cum duritia & colore cornuum maſtani gerens, ſapore ſubdulci, & haud inſtrenuè adſtringente, in cujus viſceribus medulla latet, quæ penè cartilaginis refert naturam. Mirum quòd ſatum in terra ità emolliatur, ut decorticari queat pars exterior oſſea & lapidea & auferri ab interiore medulla.

Plinius

Plinius ſuccinctè & eleganter more ſuo officulum, quod lignum vocat, ita deſcribit, *Eſt illud ob-
longum, non ut olivis orbiculatum: præterea cæſum à dorſo pulvinatâ fiſſurâ, & in alvo media pleriſq;
umbilicatum, unde primum ſpargitur radix. Multis candidiſq; lignum hoc à carnibus diſcernitur tunicis,
aliis corpori adhærentibus, laxiq; diſtans tantùm cacumini ſuo adhæret.* Flores numeroſi, tenuibus qui-
buſdam villis appenſi hærent, in magni racemi modum, facie Crocinis ſimiles, ſed multis numero
minores, colore albi.

Ipſa verò vagina, Elate & Spatha priſcis ſcriptoribus dicta, flores & fructuum rudimenta primò
claudens, mox hians, divitias reconditas oſtendens, qualem J. Bauhinus habuit pedale quiddam erat,
tres uncias latum, modicè compreſſum, ſed in medio nihilominus protuberans, utroq; extremo
anguſtius, intus cavum, ſubſtantiâ corticosâ, Arundinaceam diceres. Hæc novo accedente vere,
cùm novi in hac arbore fructus appetunt, tumet velut in frugibus ſpicarum vagina, aut in Aro ſe-
minis corticoſum involucrum, tenerâ primùm, mox lignoſâ materiâ, quæ uſq; dum flores prodeunt
cum latitudine aliqua in longum procedit, prolatis deinde floribus, & poſt flores racemoſo Palmu-
larum fructu, areſcit.

Inſervit hæc vagina ad flores & fructus dum adhuc tenelli ſunt fovendos & ab aeris externi in-
juriis defendendos.

Palmæ quandam imaginem refert Braſſica capitata, tum caule, ima parte propè terram gracili-
ore multò quam ſuperiore quæ ſenſim craſſeſcit, necnon veſtigia foliorum delapſorum exſtantia
oſtendente, tum capite, complicatis foliis fructus germen foventibus, Palmæ ἐγκέφαλον dictum, imi-
tante. Hinc Palmæ quædam ſpecies noſtratibus **The Cabbage-tree**, id eſt, Braſſica capitata ar-
bor, dicitur. Quò altiùs aſſurgit Palma eò minùs ramulorum abſcedentium nodis horret, annoſior
eos penitus obliterat.

Radicibus brevibus Palmæ omnes donatæ ſunt, iis tamen denſis & valde implexis intricatiſq; inter
ſe, ut mirum ſit Palmarum altiſſimos vaſtiſſimóſq; caudices poſſe ſic brevibus, tenuibus, pauciſq; radi-
cibus in aere ſubſiſtere, neq; ſua multa gravitate, ventiſq; etiam vehementibus ſæpe ipſas quatienti-
bus humi concidere. *Alpin.*

Pars illa in vertice Palmæ tenera & medulloſa, ἐγκέφαλος, i. e. Cerebrum Theophraſto dicta, Dio-
ſcoridi impropriè ἐγκέφαλος φοίνικος, id eſt, medulla trunci, nihil aliud eſt quàm gemma grandis, indè
enim, Theophraſto ipſo docente, & folia & fructus exeunt, eámque ſiquis auferat ſterileſcit arbor
& brevi penitus interit. * Galenus quoque ἐγκέφαλον tenerum germen appellat, quod è ſumma ipſa
planta producitur. Hanc partem eſculentam eſſe multis Veterum teſtimoniis conſtat. Xenophon * *Lib. de a-
lib. 2. expedit. de Cyri, *Milites eo primum in loco Palmarum cerebrum eſitârunt, omnibus cui detractum ren. vict. rat.*
id fuiſſet exareſcentibus. * Galenus etiam eam citra famem à nonnullis eſitari commemorat: & Ni-
cander in Georgic. φοινικος ἄσεπτον λίθεμα ἐγκέφαλον illum vocat. Diphilus Siphnius apud Athenæum * *Lib. 2. de
plenitudinem corporis efficere, largiùs nutrire, ventriculum gravare, vix diſtribui, ſitim inducere, alim. fac.*
alvum coercere narrat.

C. Bauhinus etiam in Alexandria eâ veſci Ægyptios ait, & quidem crudâ, Cinaræ etenim ſapo-
rem referre: ſolere etiam Ægyptios ruſticos Palmas abortivas requirere, quarum cacuminibus ex-
ciſis medullam eximunt & venalem proponunt.

Veteres Palmas ſexu diſtinguunt. Theophraſtus mares flores tantùm ſine fructu proferre, fœminas
fructus ſine flore ſcribit, inquit J. Bauhinus. Verùm Theophraſtus utramq; tam marem quàm fœminam
fructiferam facere nobis videtur, cùm inquit, *Τῶν φοινίκων οἱ μὲν ἄῤῥενες, αἱ δὲ θήλειαι, διαφέρει δὲ ἀλλήλων ᾗ τὸ
μὲν ὁ ἄῤῥην ἄνθος πρῶτον φέρει ἐπὶ τοῦ σπάθους, ἡ δὲ θήλεια καρπὸν εὐθὺς μικρόν.* Quæ & Plinius ita accepit, cùm red-
didit, *Mas in Palmite floret, fœmina citra florem germinat tantùm: Utriuſq; autem prima gignitur Pomi caro.*
Nihilominus tamen nobis veriſimilius videtur Marem flores tantùm proferre, fœminam fructum.

Tradit præterea Theophraſtus pulverem florum maris fœminæ aſperſum eam fœcundiorem red-
dere, nec fructificare ipſas fœminas, niſi juxta ipſas mas conſitus ſit. Et Hiſt. lib. 2. cap. 9. Dum
maſcula, inquit, floret, ſpathâ abſciſſâ quâ flores emergunt, protinus ut lanuginem, & pulverem
& florem continet, ſuper fructum fœminæ decutiunt. Illa ſic ea aſperſione afficitur, ut ſuos fructus
nullo modo amittat, ſed cunctos conſervet. Et in ſecundo de cauſis, ad hoc illuſtrandum & pro-
bandum appoſuit exemplum in natura piſcium, in quibus Ova edita à fœmella ſequutus mas aſpergit
ſuo ſemine, atq; ità demum fœcunda fiunt ac vitalia.

Idem confirmant Plinius, S. Ambroſius, Caſſianus Baſſus, Ammianus Marcellinus, aliiq; è Ve-
teribus: Quibus aſtipulantur è Recentioribus Guilandinus & Proſper Alpinus, quorum ille aſſerit
Palmarios etiamnum in Ægypto, Syria, &c. ad cavendum nè fœminæ ſterileſcant aut fructus ante
maturitatem amittant, ità ordinare utriuſque ſexûs Palmas, ut mares eo ſaltem intervallo à fœminis
diſtent, quo pulvis ventorum flatibus à foliis [rectiùs floribus] maſcularum ſublatus, in fœminarum
folia, ſeu potius fructus incidant: idque ſatis ad fœcunditatem & fructûs maturationem facere com-
pertum eſſe: Hic [Alpinus] Ægyptias hodie ut fœminas fœcundent, pulverem intra maris involu-
crum inventum ſupra fœminarum ramos atque cor ſpargere tradit, & ni hoc facerint ſine dubio fœ-
minas vel nullos fructus laturas, vel quos ferent non retinebunt, neque hi matureſcent. Et ad ob-
jectionem, quòd in Arabiæ deſertis ſylveſtrium Palmarum ſylvæ reperiantur, quæ ſine hominum
cultu aut ejuſmodi obſervatione optimos fructus ac copioſos producunt, retinent ac maturant, reſpon-
det, Palmarum fœcunditatem in Arabiæ deſertis, licet arte non fiat, adjuvare ventos, marium è flo-
ribus pulveres ad ramos fœminarum aſportantes.

Atque hæc ſanè nobis veriſimillima videntur, nec audemus tot graviſſimis autoribus fidem dero-
gare. Nam ex ſententia noſtra, primo in libro propoſita, *Apices* in floribus ſtaminibus incumben-
tes ſpermatis maſculi in Plantis vicem præſtant, & ſeminibus fœcundandis inſerviunt. Unde quam-
vis Plinio illiſque quos diligentiſſimos naturæ vocat non conſentimus, Arboribus herbiſque etiam
omnibus ſexum eſſe [individuis diſcretum] omnes tamen plantas in eadem ſpecie, vel ſexu differre,
vel ſaltem androgynas eſſe ſeu utriuſque ſexûs participes ſuſpicamur. Nec tamen hinc ſequitur
earum quæ ſexu differunt fœminas fructum omnino non proferre niſi mas adſit, ſed quem profe-

 runt

runt infœcundum eſſe. In avium enim genere fœminæ nonnullæ ova abſque maris interventu aut coitu aliquo non tantùm concipiunt ſed & pariunt, verùm ea ſubventanea, ut vocant, & irrita; in piſcibus autem plerîſque coitus nullus obſervatur, ſed fœminæ ova primùm edunt, deinde mas ſuperveniens lac vitale iis inſpergit.

Verùm quæ prædicti Autores habent de Veneris intellectu in palmis, quòd fœminæ in mares nutent blandioribus comis, quodque vehementi ſe mutuò proſequuntur amore, quem variis modis teſtantur, ut fabuloſa & falſa rejicimus, & Lectorem qui ejuſmodi ſcire deſiderat ad J. Bauhini hiſtoriam remittimus.

Locus. Quod ad locum attinet. Nulla eſt, autore Plinio, in Italia ſpontè genita Palma, nec in alia parte terrarum niſi in calida: frugifera verò nuſquam niſi in fervida. Et Theophraſto ipsâque experientia teſte, caloris eſt avida, & frigidum ferre nequit; unde nè in Græcia quidem fructum maturat.

In Ægypto naſcitur, ubi largè ſuavitérque fructum progenerat, atque etiam magis circa Babylonem ac Syriam fructu præcellit *Theoph.* Provenit etiam in Arabia ad oram maris rubri; in Æthiopia Ægypto contermina, in Judæa, ut circa Hiericho copiosè, quæ idcirco in ſacris literis *urbs palmarum* dicitur. Idumæa à Palmarum copia poetis celebratur: Syria quoq; & Perſia Palmis fructiferis abundant.

Vidimus & nos Monſpelii inſignem illam Palmam quam J. Bauhinus, & florere & dactylos ferre ſcribit; & ſe etiam ex arbore decerptos habuiſſe tam flores, quàm dactylos ſatis magnos refert; unde & reliquas Palmas quæ Nemauſi, Arelatæ, & alibi in Provincia & Gallia Narbonenſi viſuntur haud dubiè fructus laturas ubi ad ætatem pervenerint affirmat: Nam & Monſpelienſis illa centeſimum annum ſuperare creditur: Et vulgò ibi perſuaſum, ante grandem ætatem fructum non proferre, & vix ante quinquageſimum annum.

Amat loca ſalſa, argumento quod ubi Palmarum copia eſt ſolum tale ſpectatur, ut in Africa, Syria, &c. quo fit ut ubi ſalſugo non ſit ope proxima ſalis ſubveniant *Theophr.* Idem & Plinius confirmat inquiens, *Gignuntur* levi ſabuloſâque terra, majore in parte & nitroſa. Ergo ubi ſolum non eſt tale, ſalem aſpergunt, non radicibus, ſed longiùs paulò.

Garcias memoriæ prodidit Palmas tota India nuſquam reperiri, & fructus earum deferri ex Arabia in Indiam, ubi magna quantitate ſiccas edi, ſimiliter & in maſſas compactas, abjectis nucleis.

Palmarum differentias non perſequar, cùm eas inter ſe non ſpecie, ſed accidentibus duntaxat, quemadmodum Pyros & Pomos, diſtare exiſtimem, proinde & infinitæ eſſe poſſunt. Conſule de his Theophraſtum & Plinium. Libet tamen de differentia colorum reſpectu adnotare, quod Proſper Alpinus cum Theophraſto conſentit dari palmites alios candidos, alios flavos, alios rubros, alios virides. At Veſlingius flavos tantùm & obſcuriùs purpuraſcentes meminit à ſe obſervatos in Ægypto.

Palmarum excelſam ſylvam in Arabiæ deſerto Rauwolfius tranſivit, referente C. Bauhino, & tres Dactylorum ſpecies obſervavit. 1. Quales ad nos afferuntur. 2. Penitus rubros. 3. Flavos, primis minores, ſed ſapidiores.

Palmam medulla omnino carere autor eſt Theophraſtus: Arborem maximè longævam eſſe conſentiunt Botanici quotquot de ea ſcripſerunt.

Palmam prævalidam eſſe ad ſuſtinenda pondera ſcribit Theophraſtus: non enim flectitur deorſum ut cætera ligna, ſed ponderi retinendo ſurſum incurvatur: At non tantùm Theophraſtus ſed & reliqui Veteres magno conſenſu id tradunt. Verùm Veterum auctoritati, in re quæ rationi & naturæ analogiæ repugnat, Amati Luſitani & Antonii Muſæ Braſſavolæ experientiam oppono, qui ſe falſum compeririſſe teſtantur Palmæ lignum contra pondera inniti aut recurvari, imo experientiam indicare lignum hoc debile eſſe. Nec me movet, quòd Hiſtoriæ Ebrodunenſis Auctores tot Claſſicorum Autorum conſenſum unius experimenti putati ſpecie rejicere, prudentis non eſſe dicant. Fortè enim Amatum rem non ritè expertum, vel in ligno non ſatis adulto, aut non ritè ſecto, vel non adhibita mora temporis competente. Hæc inquam me non movent, cùm ratio etiam experientiæ Amati ſuffragetur; & vis ſurſum tendendi, ſiqua ligno ei ineſſet, majori vi & pondere proculdubio poſſit ſuperari.

Hæc autem & alia multa à Veteribus tradita, incerto primùm autore prolata, & in vulgus paradoxorum credulum ſparſa, avida aure ab eo hauſta, & pro veris libenter admiſſa crediderim; quæ poſtea eruditi, partim experiundi tædio, partim quòd paſſim cognitis & confeſſis fidem derogare nefas ducerent ſine ulteriore examine ſcriptis ſuis inſeruerunt, aliique alios ſecuti, non quà eundum erat, ſed quà itur, magna ſententiarum phalange veritate oppreſſa errorem confirmarunt.

Palmæ ligna ad ædificia & architecturam nihil valere ſcribit Bellonius: verùm Alpinus Ægyptios ex truncis domorum trabes facere ait. Utri potiùs fidendum? Alpino favet Theophraſtus.

Uſus. Palmæ folia, Plinii ſeculo, cùm primum novellas demonſtravere gemmas, ad funes vitiliúmque nexus, & capitum levia umbracula findebantur. Ad ſtorearum & ſportarum texturam ut alba & idonea fiant viridia adhuc à ramis avellenda ſunt, & ſub tecto deponenda ad quatriduum, & poſtea rurſus roribus expoſita, ad quatriduum complùs ſinenda, & à Sole reſiccari donec alba evadant.

Fiunt & è Palmæ foliis ſcopæ; quæ verò ad nos ex Hiſpania afferuntur, & in præcipua æſtimatione ſunt, è Palmæ humilis non è Dactyliferæ foliis fiunt, quæ tamen fortè non minùs commoda ad hunc uſum forent, ſi haberi poſſunt. Flabella etiam & ſportæ ex iis texuntur; E caudicis autem cortice funes pro navibus.

Palmulæ benè maturæ non nimium pingues ventriculo gratæ ſunt, plurimùm nutriunt & corpus pinguefaciunt verum concoctu difficiles eſſe, & capiti dolorem inferre medici veteres pleriq; omnes conſentiunt. Unicus Actuarius omnia bellaria caput dolore infeſtare ſcribit præter Palmulas, ficus & uvas.

Veteres vinum è Palmulis aquæ infuſis faciebant; cujus præparandi modum vide apud Dioſcoridem.

Vires. Palmæ fructus, eodem tradente, acerbus eſt atque aſtringens & contra alvi profluvia fluxúmque muliebrem in vino auſtero bibitur: Hæmorrhoidas quoque ſiſtit, & vulnera illitu conglutinat, re-

centes

centes autem plus ſiccis aſtringunt, ſed capitis dolorem afferunt, & copioſiores in cibo ſumptæ inebriant. Siccæ autem ſanguinem excreantes, ſtomachicos ac dyſentericos eſitatæ juvant: necnon & tritæ cum Cydonio & cerato œnanthino veſicæ vitiis utiliter illinuntur. Maximè verò caryotæ ſi comedantur faucium aſperitati medentur. Thebaïcarum decoctum potum cauſonem ſedat, & cum hydromelite vetuſto ſumptum vires recreat: Quin & ipſæ cibo idem præſtant. Fit etiam ex iis vinum ejuſdem cum fructu facultatis. Decoctum earum per ſe potum & gargariſatum vehementer adſtringit & cohibet.

Palmarum nuclei cæterorum omnium more in fictili novo cremantur, deinde reſtincti vino lavantur, & tanquam ſpodii vicem ſupplentes ad ornandas decorandáſve palpebras conducunt. Vim habent adſtringentem, & ſpiracula cutis obſtruentem, ad oculorum puſtulas, ſtaphylomata, ciliorúmque defluvia addito Nardo efficacem. Supercreſcentem carnem cum vino reprimunt, & ulcera ad cicatricem perducunt, &c.

Palmæ ſpathâ unguentarii in unguentorum ſpiſſamenta utuntur. Optima habetur odorata, adſtringens, ponderoſa, præcluſa, interna parte pinguis. Vis ei adſtrictoria, quæ ulcera depaſcentia ſiſtit, laxatóſque articulos committit, ſi trita malagmatis & cataplaſmatis admiſceatur. Prodeſt & præcordiis, & ſtomacho imbecilli, necnon & jecinoris affectibus convenientibus miſta cataplaſmatis.

Ejus decoctum ſubinde affrictum capillos denigrat: Potui verò datum renum, veſicæ, aliorúmque viſcerum vitiis confert; alvi uterique fluxiones ſiſtit: ipſa verò ſcabiem ſanat, diebus viginti, ſi adhuc tenera cum reſina & cera decocta imponatur. Ad eadem etiam valet fructus intus contentus Elate & Boraſſus dictus præterquam quòd ad unguenta non ſit utilis.

Quæ de viribus & uſibus Palmæ ejuſque partium habent Plinius, Galenus aliique Veteres apud ipſos vide, aut etiam apud J. Bauhinum, *Hiſt.* lib. 3. cap. 159.

E Recentioribus Alpinus fructuum in medicina apud Ægyptios uſum enarrat his verbis. Ex fructibus tria ſunt præcipuè quibus ſanitatis gratiâ utuntur, quippe ſpatha, pulvis ſpatha contentus, atq; dactyli. Spathæ igitur membranâ tum pulvis factâ utuntur, tum ex ea parato decocto. Pulvis maximum uſum habet per os ſumpta ad diarrhœam, lienteriam, atque dyſenteriam; nec minùs ad omnes alias vel ſanguinis, vel alterius humoris non naturales rejectiones ſiſtendas; præcipuè verò ad hepaticum fluxum, hæmorrhoidum atque uteri cruentam vacuationem, atque ad ſputum ſanguinis. Hoc pulvere quoque utuntur ad firmanda ulcera depaſcentia, ad uvæ relaxationem, atque ad dentium commotionem. Decocto ad omnia prædicta quoque utuntur, ſed ſæpe cum eo miſto prædicto pulvere. Articulos debiles aptóſque fluxionibus mirum in modum ipſum juvat, eos firmando & roborando. Pulvere verò albo in involucro veris tempore invento, quando ſci. palmæ florere incipiunt utuntur familiariſſimè ad faucium raucedinem, tuſſim & ophthalmias cum ſaccharo miſto; eſtque ipſe dulcis, ſubaſtringens: mulieres cum habent familiariſſimum ad firmandos menſes retinendúmq; fœtum.

Eundem quoq; uſum habent Dactyli immaturi, tum in cibum uſitati, tum eorum decoctum, ad ſputum ſanguinis & quamcunq; ſanguinis vacuationem cohibendam, & ad lienterias, diarrhœas & dyſenterias, ad vomitum ſanguinis, hæmorrhoidas exſiccandas atque ad ulcera vulneráque ſimplicia perſananda; in frequentiſſimo uſu ad nuper dictos affectus habent ſyrupum è dactylis immaturis confectum. Iiſdem dactylis utuntur probè maturis, qui tunc admodum dulces exiſtunt, cum obſcura adſtrictione; ideóque eas frequentant ad faucium raucedinem, tuſſim, dyſpnœam, pleuritin ac peripneumoniam; nec minùs ipſorum decoctum frequentant ad adjuvandas variolarum in pueris excretiones. *Hactenus Alpinus.*

Cæterùm Palma oſſiculo ſeritur. Seruntur autem, docente Theophraſto, oſſicula plura [Plinio bina juxta ſe compoſita, & supernè totidem] juxta ſe in eodem foramine depoſita, bina ſuperiùs totidémque infernè colligata, quoniam infirma ſingulis plantæ eſt. Horum radices mutuo amplexu connectuntur, & ſtatim primæ germinationes ita coaleſcunt, ut unus ex omnibus ſtipes gignatur.

Oſſicula ſata etiam apud nos in Anglia facilè germinant, foliúmque emittunt unicum, nervoſum & arundinaceum; quod hyemes etiam noſtras non rarò tolerat, & ſequenti anno alterum vel etiam tertium edunt, non tamen multum proficit, nec diu durat enata planta, ſed poſt duos, tréſve annos tabeſcit & interit.

Notandum autem quòd non ex fiſſura, ſed ex oppoſita ſeu gibba parte ubi ocellus ſeu umbilicus cernitur germen emittat; quódque unico & ſingulari prodeat folio, cùm aliæ pleræque plantæ (non tamen omnes ut perperam exiſtimavit Jo. Bodæus à Stapel.) bina primo ortu folia è ſemine producant.

Plinius in Palmæ foliis olim ſcriptitatum tradit. Verùm Palmæ vulgaris Dactyliferæ folia ob aſperitatem duritiem & nervos crebros huic uſui inepta videntur. Hoc ergo vel de Palma Indica coccifera, vel de Palma *Lontar* dicta accipienda ſunt, in quorum foliis etiamnum hodie ſcriptitari teſtantur Rerum Indicarum ſcriptores.

Annotavit Plinius Elephantes Palmas excelſiores fronte proſternere, ac ita jacentium fructus abſumere.

2. *Palma Guineæ* J. B. *Palma coccifera ex Guinea* C. B. *Nucula Indica altera* Park. *Cluſ.*

Altitudine & craſſitudine ſunt hæ Arbores navalis Mali, ſummo faſtigio geſtantes *folia*, deorſum inflexa, duodecim aut quindecim pedes longa, Arundinum ritu inciſa. Sub his foliis naſcuntur, brevibus pediculis inhærentes uvæ humani capitis magnitudine, in quibus congeſti fructus Prunis majores, coloris aurei, quorum nucleos incolæ eximentes contundunt: Ex his exit liquor olei limpidi inſtar, oleum de Palma ab incolis appellatus, quem edulis miſcent ad odoris colorisque gratiam conciliandam. Is liquor huc delatus frigore concrevit butyri inſtar, colorémque aureum contraxit. Eum liquorem ſive oleum qui retulerunt, recentibus vulneribus & artubus contorſione læſis vel afflictis illitu levamen attuliſſe deprehenderunt. Incolæ terebrâ perfoſſis arboribus ligneum

paxillum

paxillum indunt: ex eo foramine profluit liquor dulcis ſeri lactis inſtar, quo cum melle ſylveſtri commixto potionem conficiunt, vini de Palma appellatione, quo liberaliùs hauſto etiam temulenti fiunt. Arboris materia rubeſcens flavis venis diſtincta, ad fabricas inutilis, quia fiſſa tenuibus & gracilibus ſegmentis diſſilit.

In Guinea circa metallicas auri venas abundè creſcit. A Fr. Penino habuit Cluſius.

Hujus Arboris ſynonymam facit C. Bauhinus Palmam *Ady* Roelſio in Epiſt. ad Cluſium; quam J. Bauhinus diverſam ſtatuit & ſeorſim proponit ſub titulo Palmæ *Ady*, inſulæ S. Thomæ, &c. cujus idcirca deſcriptionem ſubjiciemus.

Arbor eſt valdè celſa & procera, Pinum altitudine ſuperans, trunco craſſo, nudo, erecto, *ἀμοσχευτῳ*. materie rara, ſucco prægnans, foliis Palmæ coccíferæ ſimilibus. In vertice plurima exereſcunt germina, quibus præciſis vel cæſim læſis vas aliquod idoneum appendunt, in quo lacrymantem colligunt ſuccum, qui vini vicem apud Indos tenet, & facilè inebriat. Dulce hoc vinum eſt, verùm poſt paucos dies aceſcit: nec idcirco fructus ſuos facere deſinunt ejuſdem arboris reliqua germina, quæ à ferro intacta manſerunt. Hujus autem Palmæ germen non edunt incolæ * iſtius inſulæ; quemadmodum Indi Palmæ coccíferæ.

* *S. Thomæ.*

Integer fructus Luſitanis dicitur *Caryoces* & *Caryoſſe*, indigenis nigris *Abanga*. Cortex ejus exterior luteus eſt; huic ſubeſt pulpa ſeu caro fulveſcens, quam pullum putamen oſſeum ſequitur: hoc vero intus nigrum continet nucleum eſui aptum, qui adempta pelliculâ candidus eſt. Fructus integer forma & magnitudine eſt Mali Limonii. Edunt ipſi hos fructus inaſſatos, frequenter etiam crudos. Nucleos integros inter edendum miſcent Mandiocæ farinæ. Hos credunt ipſi mirum in modum reparare languentes ex morbo vires: adeò ut ſuis ægris bis térve in die confortandi causâ tres quatuórve Abangæ nucleos exhibeant. Præterea ex hoc fructu oleum conficiunt: nempe ut carni à nucleis avulſæ adjiciant aquæ ferventis bonam partem; deinde jubent ut pulpa in lebete diu agitetur commiſceaturq, exacte ſuper ignem, deinde remotum ab igne lebetem tandiu ſtare ſinunt, donec amurca omnis in fundum ſubſederit; tandem oleum aquæ ſupernatans cochleari excipiunt: quo exhauſto aqua fervente iterum affuſâ operationem repetunt. Olei color croceus eſt; frigore concreſcit, aliàs liquidum eſt, eſculentum etiam, & ad eoſdem uſus ab incolis adhibetur ad quos apud nos oleum olivarum vel butyrum, quibus tamen & odore & ſapore inferior eſt.

Vires. Olei hujus uſus apud incolas vulgaris eſt ad inungendas partes corporis rigidas atque contractas, imprimiſq, nervos diſtentos relaxare dicunt. Exercitatos etiam & quovis labore feſſos toto corpore inungunt: nempe quòd exercitiis ſimilares corporis partes exhalant & exſiccantur, quod ipſum humectatione ſua impedit hujus olei perfunctoria ac lubrica frictio. Hoc ipſorum acopon eſt & inſigne laſſitudinis remedium eſſe prædicant.

3. *Palma vinifera Theveti* J. B. C. B.

Arbor eſt ſpecioſa & procera, perpetuò virens. Fert parvos dactylos auſteros & acidos, ut non facile edi poſſint. Caudicem ima parte duorum pedum altitudine à terra perforant ſylveſtres Æthiopes indéque exſtillat liquor guſtu ſuaviſſimo, colore vini albi Andegavenſis; quem vaſis terreis exceptum ad uſum reſervant, & *Miguel* vocant, & ut faciliùs à corruptione præſervetur ſale aliquantùm condiunt, alioqui facilè aceſcit. Aptiſſimum eſt ad odorem & ſitim. Ægyptios olim mortuorum cadavera antequam Balſamo condirent hoc ſucco ter quatérve abluebant, ità tutiora futura exiſtimantes à putrefactione: quod unde hauſit neſcimus.

Abundat Promontorium viride hoc genus Palmis, quod annon idem poſſit eſſe præcedenti cogitandum proponit J. Bauhinus.

De Palma Indica nucifera Coccus dicta.

Coccus ſive Cocus dicta eſt hæc arbor à vocabulo Luſitanico *Coquus*, quod Simiam aut Cercopithecum ſignificat, à tribus fructui impreſſis foraminibus Cercopitheci faciem aut larvæ alicujus effigiem æmulantibus nomine indito.

Nos in ejus hiſtoria deſcribenda optimos autores, Gulielmum Piſonem, Georgium Marggravium, ſed præcipuè accuratiſſimos Horti Malabarici conditores ſequimur; omiſſis iis quæ vel ſuperflua vel incerta putavimus. Lectorem etiam ad Hortum prædictum aliquoties amandamus, quoniam omnia tranſcribere tædio nobis fuiſſet.

4. *Palma Indica coccifera angulosa* C. B. *Palma Indica nucifera* J. B. *Palma ſive Nux Indica vulgo, ferens* Cocos Park. *Inaia guacuiba, vulgò Cocos* Piſoni *&* Marcgravio. *Nux Indica & Coccus. Coyolli Mexicanis* Hernandez. *Tenga* Hort. Malab. **The Coco, or Coker-nut Tree.**

Marggr. H. M.

Caudice eſt raro, recto, ſed plerunque incurvato, quatuor, quinq, ſex, aut etiam ſeptem pedes craſſo, 30, 40 & interdum 50 alto [*Hortus Malab. pedalem tantùm craſſitiem ei attribuit, & in ima parte, ubi maxima, fermè bipedalem: at Piſo affirmat partem caudicis humi proximam non craſſiorem aut firmiorem eſſe quàm quæ in ſummitate exiſtat.*] *Cortex* cinereus eſt inſtar Juglandis, & quaſi vibicibus hinc inde tranſverſim per ambitum notatus [*Hort. Mal. cortex nigricans qui deglubi nequit, ſemiannularibus corrugis ac notis, quibus pedes foliorum inſederunt, ſtriatus*] *Lignum* ejus non multi eſt uſus: conſtat enim ex meris filamentis, & eſt dulce, quaſi lacteo ſucco turgens, unde arbore cæſa à formicis appetitur [*intus molliùs, ad corticem durius, per vetuſtatem arboris etiam multò durius & magis nigricans; aeri expoſitum intra duos tréſve annos corrumpitur, in aquis durabilius eſt.*]

Caret ramis, ſed in ſummitate quindecim, octodecim, viginti aut plura habet *folia*, magna, alata, in orbem diſperſa, partim ſurrecta, partim procenſa, partim dependentia, grato aſpectu. In exordio

ſuo

ſuo hæc folia alata quadam textura veſtita ſunt naturali, obſcurè griſei coloris, quaſi crudum textum cannabinum eſſet, & ſucceſſu temporis hæc textura ſe ſolvit, ſubſequente altera, & à vento circumagitur. Quodlibet folium alatum longum eſt circiter ſedecim pedes, ac in exortu pedem circiter craſſum, diſſectum in folia ſive alas ordine juxta ſe poſitas aut oppoſitas. Quodlibet tale folium tres aut amplius pedes longum eſt, duos digitos latum, & versùs extremitatem anguſtius, acuminatum, habens in medio ſecundùm longitudinem nervum oſſeum, flaveſcentem, ac tranſverſim ordine ſubtiliſſimas ſtrias virides (ut & ipſum eſt) ac totum carinatum cavitate ſurſum versùs, ſubſtantiâ inſtar folii Gladioli, lætè viride ac ſplendens.

Folia hæc Hort. Mal. ramos foliaceos appellat, minùs rectè, ſiquidem, ut affirmat, decidunt alter poſt alterum temporibus ordinatis dum alii ex ſummitate caudicis de novo erumpunt; quod foliis non ramis convenit.

Inter folia alata ex ſummitate arboris oritur * ſiliqua ſeu vaginâ 2½ circiter pedes longa, craſſa in medio novem aut decem digitos, faſtigiata, viridis, ſtriata, quæ ſucceſſu temporis fuſceſcit, ac ſponte rumpitur. Antequam autem rumpatur, eleganter intus compoſitus reperitur caulis, pedem longus, tres aut quatuor digitos craſſus, in plures ramos pedales aut ſeſquipedales diſtinctus, qui ità aptè à natura in theca complicati magnam ſpicam repræſentant. Rami hi onuſti ſunt triangularibus corpuſculis magnitudine Amygdalarum albis, quæ rudimenta ſunt florum, & hinc nucum: nam ruptâ vaginâ rami hi ſe explicant inſtar arbuſculæ, & floſculos exhibent luteos. Hinc ſuccreſcunt fructus, quilibet inſidens ſuo pediculo, pennam anſerinam craſſo, & cupulæ ſquamis conſtanti ex ruſſo flaveſcentibus.

* *In arbore ordinariè ſunt duodecim faſciæ [intellige capſæ ſeu vaginæ] Coccorum.* H. M.

Hort. Mal. fructus à floribus disjungere & removere videtur: nam in hiſce ſurculis in capſis flores & fructus eo ordine provenire aſſerit; ut fructus in inferioribus partibus prodeant quàm gemmæ florum, & ſurculis arctè inſideant. Flores autem parvi & flavo-albicantibus calycibus, trifoliatis excepti, ipſi tripetali ſunt, petalis ad unam oram rotundioribus, & in vertice cuſpidatis, duriolis, rigidis & craſſiolis, habentque in medio ſex ſtamina flava, quæ oblongis, craſſiolis, primùm ſurrectis, dein decumbentibus apicibus donata ſunt, ac ex unguiculis petalorum prodeunt, ac cum iis ſtylum brevem, craſſiolum & albicantem, supernè trifidum, ſuntque odore grato velut Lilia, licet debili, qui poſtquam è capſis eruperunt confeſtim è ſurculis decidunt. Tertio à ſatione anno folia incipiunt defluere, nec enim antea juſtam magnitudinem adipiſcuntur. In arbore grandi ordinariè 28 plus minus conſpiciuntur folia.

Conſtat *fructus* totus primùm exteriore tegumento, ſecundò cortice, tertiò nucleo, & quartò aquâ. Exterius tegumentum externè glabrum, in totum conſtat è filamentis craſſiuſculis, longis coloris ruſeſcentis inſtar Lini, referens ſtupam cannabinam, craſſam ac crudam, eſtque in ea parte quâ nux pediculo adhæret ſupra duos digitos craſſum, in reliquis lateribus circiter unum. *Cortex* eſt craſſus inſtar cranii humani, & ea extremitate qua adhæret ramo tria habet foramina nucleum Coraſi capientia. In cavitate hujus corticis ſeu in interiore ambitu ejus adhæret nucleus, qui & ipſe ſuâ cuticulâ veſtitur, in ſua convexitate (inter corticem ac ſe) ruſſi coloris, ad viſum ut nux moſchata. Nucleus nuce maturâ craſſus eſt ½ digiti, albiſſimus, lacteo ſucco turgens, ſapore inſtar optimarum Avellanarum: denique in illa cavitate nuclei continetur aqua; pauca quidem quando plenè maturuit nux, nec ad potandum grata, ſed quando mediæ ætatis eſt, nimirum quando tegumentum flaveſcere incipit, cavitas illa eſt plena aquâ ſuaviſſimâ, continet enim pintam Hollandicam aut amplius, pro magnitudine. Aqua hæc tum gratiſſima eſt ad potandum, dulcis, frigida ac clara. At hinc cùm aqua abundat, nucleus adhuc mollis, nec ità gratus eſt. Ergo pro aqua haurienda eliguntur mediæ maturitatis, pro nucleo edendo planè maturæ. Ex nucleo maturo exprimitur lac, cui incoquitur Oryza pro pulmento.

Notat H. M. Fructus cùm teneri adhuc ſunt, & ex capſa cum ſpicis erumpunt calyce flavo-albicante, qui ex rotundis foliis mutuò circumvolutis conſtat ariди & in totum obducit. Interna cavitas in fructu quomodo augetur hîc vide. Nucleus ſeu medulla fructûs cum vetuſtiſſima eſt maximè oleoſa evadit, ac ex oleo cæruleſcens, odorem fortem oleoſum, qui ingratus eſt, ſpirans. Pro diverſa medullæ conſiſtentia fructus variis nominibus ſunt donati, quæ hîc vide; & quæ habent de mutatione guſtûs & conſiſtentiæ in liquore. Aqua in fructu nonnihil durâ ad propriam habet, quod ut liquor dictus Suri, fermentatione ad oculum notabili cietur: cùm medulla dura eſt, ac fructus exſiccari incipit, in illam infuſa & aeri expoſita ſaporem dulcem illico amittit & ſubacida redditur, idque ocyus ſi vento moveatur, ſine ulla tamen fermentatione.

Magnitudo fructûs interdum capitis humani, forma externa oblongo-rotunda & Peponis æmula, tribus angulis obtuſis, ad partes futurarum, quæ in interiore cortice ſunt, coeuntibus.

In Coccis vetuſtis ad partem eorum inferiorem intra medullam ſeu nucleum oculus oblongo-rotundus albicans, qui poſtea flaveſcit ſe prodit, eſtque tenerum germen fructûs [plantula ſeminalis] qui eo terræ mandato ex ſuperiore parte per oculum operimenti minus durum ſeu latius ſurculum novellum extrudit, atque ex inferna parte pirum dictum Luſitanis *Pogo*, quod magis & magis increſcens dum aqua interea exſiccatur totam cavitatem adimplet. Surculus autem novellus ex oculo prodiens extra operimentum emicans, paulò reflexus corticem exteriorem perterebrat, ac inferiori parte emittit radiculas, quæ per corticem exteriorem primùm obliquè decurrendo, eandem eo perrupto ſe terræ hinc indè affigunt. Pirum quod in cavitate naſcitur albicat & in ſtrictiore parte, quâ ex oculo prodit ſubflavum, exteriùs rugis in longum ſtriatum, & granulatum, ac oleo inunctum, intus fungoſum, humidum, molle & albicans, eſculentum, ſapore multò dulciori quàm medulla, verùm nonnihil faſtidioſo.

Radix craſſa, cortice ruſeſcente ac nigricante, interiùs ligno molliori, fibras latè tranſverſim diffundens. At Piſo mirum eſſe ait truncos adeò proceros poſſe ſic brevibus & tenuibus & vix terra coopertis radicibus in aere ſubſiſtere, neque ſuo multo pondere & fructuum mole, ventiſque etiam vehementioribus eos ſæpe quatientibus humi concidere.

Cacumen arboris, quod à teneris ramis circundatur, cum altior ac vetuſtior eſt in conum faſtigiatur, ac molli & albicante pulpa ſeu corculo, dicta Luſitanis *Palmita*, Piſoni *Palma*, quod eſte-

tiùs

riùs è variis tunicis ſibi mutuo ſuperinjectis conflatur, ac intus denſum eſt, conſtat: hoc cùm tenerior eſt *Tenga*, & altitudine unius cubiti, eſt dulcis ac grati ſaporis; cùm majoris ætatis ſaporis minùs grati ac adſtringentis; cùm vetuſtior eſt ſaporis dulcioris & gratiſſimi, æmulans juglandes noſtrates, quæ non cruda ſolùm ſed & cocta inter epulas apponitur, & cum Braſſica Cyprina certat: ab elephantibus maximè expetitur qui ut eâ fruantur arbores haſce eradicant. Ea ablatâ arbor moritur; quò fit ut qui ejuſmodi germen edit non immeritò *Palmam vorare* dicatur. Arbor toto anno ſimul flores, fructus immaturos & maturos continet.

Locus. Amat autem loca maritima & arenoſa propè ſepes & macerias: in mediterraneis non, aut raro, reperitur, aut ſi planteur infructuoſus eſt, nec ibi juſtam magnitudinem aſſequitur. A 25 ad 30 ætatis annum in ſummo eſt vigore: 100 circiter annos durat.

Vires & Uſus. Ex hac arbore elicitur liquor *Suri* dictus, qui potus ut vinum inebriandi vim obtinet, ſaporis grati, ſubdulcis, ſubſalſi & ſubacidi, cùm primum exceptus eſt majori dulcedine, cùm vetuſtior acidior, coloris ex albicante ſubcærulei & pallidi, &c. Ex eo deſtillatur aqua ardens ſeu ſpiritus: Acetum etiam & Saccharum quod *Jagra* vocant ex eo fit. Modum educendi hunc liquorem accuratè deſcribunt Horti Malabarici Auctores; Capſæ floriferæ ſeu fructiferæ, quam Mammam arboris vocant, cuſpidem incidunt, eiq; ollam appendent, atq; infra cuſpidem intervallo quatuor digitorum corticem capſæ obliquè ſecant, ſectúmq; versùs cuſpidem elevant, barbam, ut aiunt, efficientes, ut liquor ex cuſpide inciſo per corticem capſæ dimanans, ex barba in ollam appenſam infundatur, cuſpidem autem inciſum, &c. Reliqua quia nimis longa ſunt, omitto, apud Auctores ipſos requirenda.

Bis de die, manè & veſperi, ollas cum *Suri* detrahunt, interdum etiam meridie. Qui medio die detrahitur in ollis manè appenſis dulcis eſt, qui veſperi ſubacidus, altero die aceſcens, tertio autem die liquor acidus redditur, ſuum dulcedinem prorſus amittens. Ut acetum ex hoc liquore conficiatur, ollas in quibus exceptus eſt in calce per 15 dies imponunt, quo ad fermentationem vehementiorem excitatus, multam ſpumam ebulliendo, ac in fundum ollæ materiam albicantem ſeu cinereum demittendo, mutatur in acetum.

Saccharum *Jagra* dictum hoc modo conficiunt: Ollis induunt momentum calcis, quantum ſufficit ad liquorem inſtillatum rubedine tingendum, nec plus, nec minus debito ob rationes ab Autoribus dictas; dein hunc liquorem coquunt continuè eum cochleari movendo donec inſpiſſetur, habetúrq; tum Saccharum rubrum, quod album iterata ſolutione ac coctione reddunt: modum vide. E villoſa materia tegumenti hujus nucis exterioris rudentes & funes navibus neceſſarii fiunt, autore Garcia, qui incorrupti manent in aqua marina. Sed & ex iis villis fiunt nodoſa cingula magni uſûs inter omnes ferè tenuioris fortunæ mulierculas Ulyſſipponenſes.

Exterior hic cortex circa initia edulis eſſe dicitur, & Cinaræ ſpiniferos reſipere aculeos, verùm dulciorem eſſe, aptiſſimumque cohibendis diarrhœis, ſatietati curandæ, & ventriculo inſtaurando.

Ex eadem materia ſtupæ loco nares obturantur ac ſtipantur, ipſiſque adeò ſtupis præſtat quòd putredini minùs ſit obnoxia, & aquâ marinâ imbuta infletur denſeturque. Oſſeus cortex diligenter politus, & argento decoratus apud plurimos hodie ſpecioſi poculi vice in convivia venit; ſed vim antiparalyticam ei denegat Garcias.

Liquorem ſeu vinum Suri phthiſicis mire conferre aiunt & valdè opportunum eſſe urinæ, renúmque vitiis laborantibus. E nucleis contuſis atque expreſſis lac extorquetur citra ignis operam, lumbricis enecandis utiliſſimum ad ℥viij, addito ſale, manè potum, præſertim in pueris.

Quin ex ramentis nuclei (additâ aquæ opportunâ menſurâ) fervefactis ac multùm agitatis oleum ſupereminere ſolet, dulce, liquidum, ſplendidum, & oleo Amygdalarum dulcium non diſſimile guſtu, quod ſex aut octo unciarum menſurâ potum, additâ aquâ in qua Tamarindi aliquandiu maduerint, ventriculum inteſtináque leviter purgat, humores præcipuè melancholicos & pituitoſos evacuans, cum tamen nucleus dicatur alvum coercere; at recens extractum ſit oportet; vulneribus mirè opitulatur, nam & ſanguinem ſiſtit & faniem exterget, coercétque dolorem, & tandem cicatricem inducit. Quin ex fruſtulis exſiccatis nuclei, quæ in longinquas regiones transferri ſolent, extrahitur oleum utile lucernis, Oryzæ parandæ, nervis contractis laxandis, & necandis lumbricis.

Liquor nucleo contentus ſiti febribúſque extinguendis, calorique contemperando idoneus eſt, medendis extergendiſque oculis & emundandæ mulierum cuti. Emundat ſanguinem, ventriculum & vias urinæ purgat, medetur pectori, ac pergrato conſtat guſtu, plurimum præbet nutrimenti, & adversùs bilioſas febres eſt potio mirabilis. *Hernandez.*

Multæ præterea vires & uſus in medicina aliarum hujus arboris partium habentur in Horto Malabarico, ad quem Lectorem remitto.

At non reticendum quod de medulla hujus arboris habet Jo. Linſchotanus, nimirum eam [*Palmito* vocant] magno in pretio loco muneris ad opulentiores potentioréſque mitti. Chartæ autem tenuitate ac candore formâ plicatili creſcit, ut ſubinde 50 aut 60 plicas habeat togæ muliebris inſtar. Ex hac Indi chartam & libros inſtaurant; ex ea etenim charta tenuis ducitur. Virentibus inſcribunt plicis, quæ tum ſiccatæ literas indelebiles habent, ſtilo ferreo ante notatas.

Indis *Olam* vocari refert ſupradictam chartam; conſtantque ex eadem materiâ omnes gentis Annales, libri & volumina, quam & ſignare nôrunt in epiſtolarum uſus. Idem tradit & confirmat *D. Mandelſlo* in relatione peregrinationis ſuæ in India Orientali.

Maffeus Folia tum Librariis pro Papyro eſſe ait, (de quo tamen dubito, eúmque per errorem folia *Lontar* pro hujus foliis habuiſſe ſuſpicor) tum etiam in veſtes formâ facili ſimul ac ipſo contextu necti.

Idem unam hanc arborem omnia prorſus ad rem nauticam inſtrumenta ac materiem præbere ſcribit: quippe truncum & ramos in malum, aſſamenta, clavóſq;: comam in vela; * Coyrum in funes omnium optimos, ſiliíque ad laterum futuras; poſtremò Cocum ipſum, quæq; ex eo conficiuntur in onera.

* Corticem nucis exteriorem.

Quibus

Quibus ſi addamus, præbere eam & vinum, & lac, & oleum, & ſaccharum, & acetum, & cibum ſolidiorem, & filum, & acus, & lintea, & veſtimenta, & pocula, & cochlearia, aliáque vaſa, & ſtoreas, & ſportas, & umbellas, & chartam; omnino fatendum eſt arborem eſſe *πολύχρηστον*, cuique ſimilem & æquiparandam vix in toto terrarum orbe reperias.

5. *Palma Javanenſis longiſſimo folio* C. B. *Palmæ Indicæ genus* Lantor *dictum* J. B.

Fructum fert exiguum, magnitudine Ceraſi, colore qualis Aurantiorum, nucleum intus continentem quem *Cocos* nuncupant. Ex hoc fructu perelegans fit oleum, colore Aurantii, cibi jucundum, admodúmq; ſalubre aſſuetis. Sunt qui hanc ſpeciem Palmæ præcedentis fœminam faciunt.

Hujus folia quàm reliquarum Palmarum ad ſcripturam aptiora commendabilioráq; ſunt, unde Indi iis utuntur chartæ loco. Folia autem viri longitudinem æquant.

Similia folia, cùm integra, tum per medium ſecundum longitudinem ſecta, Malaccenſibúſq; characteribus inſcripta, ab Hollandis ex Java ſunt relata. Ex his habuit Cluſius cubitum longa, extremitatibus tamen reciſis [nam integra bicubitalia aut longiora ſunt] ſecundùm medium nervum per longitudinem excurrentem complicata, & binas ferè uncias lata, utroque latere exteriore ſecundùm longitudinem tribus verſibus inſcripta: videbat & quæ quatuor verſus inſcriptos haberent, præterea librum 76 foliis conſtantem, non integris quidem, ſed quæ extremitatibus reciſis, per medium folium ſecundùm nervi longitudinem ſecta, utrinque quatuor verſibus ſtylo ferreo exarata erant, ut apud illos moris eſt tribus locis pertuſo, in medio videlicet & duabus extremitatibus funiculo trajecto aptatis utrinque binis aſſerculis, quibus contracto funiculo tegerentur. Sed & ea folia quæ nanciſcebar, & aliquot alia quæ apud diverſos conſpiciebam, ab una extremitate pertuſa erant, & charactere quopiam in capite notata, ut funiculo connexorum ſeries dignoſci poſſet. Intelligebam porro ex ipſis Indis hos characteres noſtro more exarari, hoc eſt à ſiniſtra ad dextram ducto ſtylo, &c. Ea autem folia Palmæ cocciferæ non erant. Sed peculiaris illius generis Palmæ, quæ Javæ incolis *Lanter* appellatur.

6. *Palma coccifera figura ovali* C. B. *Coccus de Maldiva* Park. *Nux Indica ad venena celebris, ſive Coccus de Maldiva* J. B. *Quibuſdam Tavarcaré.*

Garc.

Niger eſt Coco de Maldiva cortex, & nitidior vulgari Coco ſeu Nuce Indica, figurâ ovali magna ex parte, nec ità rotunda ut vulgaris. Medulla ſive pulpa interior, quæ ſiccata dura admodùm eſt & candida, nonnihil tamen ad pallorem inclinans, in ſuperficie rimoſa eſt & valde poroſa, nullo ſapore excellenti. J. Bauhino fungoſa, conſiſtentiâ quam videmus in fungis nucum, colore foris in luteo cinereo, intus pallido, fibris variatum ſubinde ferrugineis & croceis, guſtu inſipido.]

Integræ quas vidit nuces J. Bauhinus pedem longæ fuere, rotunditate quantam vix ambabus manibus amplecti potuit: pars compreſſa erat ſex uncias lata, in qua amplum foramen apparebat ab alio fructu ſeparatum, ità ut gemellus fuerat fructus: conjunctorum fructuum * ingentem fuiſſe magnitudinem apparebat; utriuſq; capacitas erat inſignis: cortex durus & ſpiſſus qualis aliis nucibus, externè ſtriis obliquis longis excavatus, colore nigro, pulſatus ollæ modo reſonans. Sic corticem etiam villoſum habet ut aliæ Nuces Indicæ.

* *Capite humano multò majorem.*

Vulgari famâ accepimus (inquit Garcias) inſulas Maldivas aliquando continentem fuiſſe, ſed inundatione maris ſubmerſum has inſulas effeciſſe: in quo obrutæ Palmæ fuerint quæ hos Coccos protuliſſent, qui terrâ indurati in hunc modum conſpiciuntur. Suntne verò ejuſdem generis cum noſtris facilè judicari non poteſt, cùm hactenus nemo folia aut arboris truncum videre potuerit; ſed ſoli Cocci in litus ejiciantur, nunc bini conjunctim, interdum verò ſinguli ſeparatim. Sed has nemini colligere licet niſi cum capitis periculo, quoniam Regis eſſe aſſerunt, quicquid de mari in litus ejicitur, quæ res majorem autoritatem huic Nuci conciliavit.

Eximitur autem ex his Coccis pulpa ſive medulla, deinde exſiccatur atque indureſcit eo quo venditur modo.

Commendatur ab ipſis incolis & à Malabarenſibus (ut teſtatur Acoſta) non modò à plebe, ſed à regibus & principibus viris, ut in omni fere morborum genere ad eam confugiant tanquam ad ſacram anchoram: verùm præcipuè adversùs venena valere creditur: Fiunt & in eam gratiam ex illo pocula, quæ auro vel argento excipiuntur ad aquam bibendam, in quam ex catenula medullæ ipſius Cocci fragmentum pendere ſinunt, ſibiq; certò perſuadent illis qui aquam ex his poculis hauriunt nullum venenum nocere poſſe, futuróſq; immunes à multis morbis. Verùm cùm hæc aliáque quæ de nucis hujus viribus traduntur vulgi potiùs perſuaſione quàm certis experimentis conſtant: & medici nonnulli ſe nullo ſucceſſu ad prædictos affectus iis uſos eſſe affirment: alii noxam potius corpori inferre, quàm juvamen aliquod aut emolumentum conferre ſe experientiâ didiciſſe dicant; iis recenſendis & expendendis non immorabimur. *Vires.*

Quod attinet ad ſpecificam qualitatem promovendi partum difficilem, & reſiſtendi inſultibus Epilepticis ejus non unam experientiam habent ſpectatiſſimi aliquot apud nos Medicinæ Coryphæi, & teſtari de feliciſſimis ſucceſſibus queunt, inquit Gul. Piſo: apud quem plura vide in Mantiſſæ Aromat. cap. 19.

7. Todda panna H. M. Palma Indica caudice in annulos protuberantes diſtincto, fructu Pruniformi.

H. M.

In arborem excreſcit juſtæ magnitudinis, 40 circiter pedes altam, caudice craſſo uti *Tengæ*, qui circularibus & exuberantibus * annulis undiq; circumdatus, & cortice craſſo, cinereo, ſquamoſo, intus purpureo obductus eſt; lignum albicans, molle, cujus matrix flaveſcens. Cùm verò arbor hæc primùm è terra erumpit, nullum caudicis fundamentum ſub dio obtinet, ſed Conus prodit foliaceis tegminibus coopertus, qui cùm undiq; ſeſe aperit, ac novelli foliorum ſurculi [folia compoſita] tribus ſemper inſequentibus ordinibus (in inferiore ſexdecim, in medio novem, in ſuperiore ferme octo) ex eo prodeunt, pedetentim foliacea illa tegmina ſublevantur, ut qui primò, fermè planus erat coni apex, acutus ſenſim, tandémq; rotundum acquirat cacumen, uſquedum obtegentia illa foliola tranſitum concedere cogantur folioſis ſurculis, qui, quo magis adoleſcunt eo magis explicantur, foliorúmque illa operimenta verſùs latera diducunt, atq; ità folioſi ſurculi majori ſpatio indigentes magis reclinant & ad latera vergunt, donec tandem ipſam caudicis peripheriam circumveſtiant, languidis tunc & marceſcentibus eorum primis tegminibus, quæ dein decidunt & ſui ſtigmata relinquendo circularibus prominentibúſq; angulis eam cingunt. Poſt hæc inter ipſas arboris frondes novus oritur conus, priori planè ſimilis, è quo novelli foliorum alatorum rami [potiùs nova folia pinnata] denuò prodeunt, quæ foliorum productio toties renovatur, quoad fructibus enitendis apta ſit arbor; quo tempore conus in humani capitis magnitudinem augetur, ac undique ſeſe aperiendo plures ramuſculos reflexos fructibus ornatos exhibet, & ſimul ac aperitur novus ex ejus cavitate emergit foliigerus conus, qui cum denuò augetur aperitur, ac novellos foliorum ramos undiq; emittit, ecce novus intus adeſt fructipromus conus: quæ foliipromi & fructigeri Coni viciſſitudines toties fiunt quouſq; viget arbor. Contingit quoq; nonnunquam ut ex uno trunco quatuor aut quinq; vertices enaſcantur, quum caudice ad viginti circiter pedum altitudinem aucto fructipromus conus non unum ſed plures includit novellos conos, è quibus totidem prodeunt arboris vertices; id tamen rarò obſervatur, & ſingulis arboribus ſimplex plerunq; adeſt vertex.

* Duas treſve digitos latis trium quatuórve digitorum intervallis à ſe mutuo diſtantibus. 12.

Quoties folia cum foliaceis coni tegminibus marceſcentibus decidunt (quod ſemel intra annum aut ſeſquiannum contingit) toties circulari prominentique annulo caudex cingitur & augetur.

Conus conſtat è plurimis, oblongo teretibus, craſſis coriaceis, denſáque lanugine veſtitis foliis, lanugine verò detrita viridi fuſcis; quæ aperto cono erumpentibus foliis pinnatis (ut diximus) decidunt.

Folium pinnatum integrum octo pedum menſuram longitudine haud rarò ſuperat, ejus pediculus ſaturatè viridis eſt, ac in ſuperiore limbo exiguis ſpinis munita: pinnæ autem ſeu foliola mediæ coſtæ adnexa atro-vireſcentia supernè ſplendent, infernè nequaquam.

Fructipromus conus è multis linguiformibus involucris, veris fructuum loculis componitur, foliaceis tegminibus involutus.

Sunt autem fructus oblongo-rotundi, prunis majoribus haud abſimiles, quos tegit cortex glaber, viridis ac nitens, poſtea ſubflavus, & dein rubeſcens, grati dulciſq; ſaporis, cui ſubjectus cortex ruſus ac lignoſus, nucleum continens candidum, ſapore caſtaneis haud abſimilem.

Ubi tranſverſim diſſecatur caudex guttas expromit pellucidas, quæ radiis Solaribus incandicans cryſtallinúmq; gummi inſpiſſantur.

Locus. Creſcit hæc arbor locis montanis, petroſis & arenoſis, in *Tirſſſiour* & *Couromuada Provinciis Malabar*, necnon in Japoniæ inſulis *Riukiam* & *Lequar*. Indifferenter quocunq; anni tempore viciſſitudines ſuas patitur, & foliipromos fructipromóſque profert conos, atq; à quinto ſextóve circiter ſationis anno ad centeſimum & ultra frugifera eſt.

Cæterùm arboris hujus tanta eſt fertilitas, ut reciſus ejuſdem ramus terræ vel leviùs commiſſus in novam arborem progerminet: quinimo experimento compertum dicitur, rejectum trunci fruſtum novas radices emittere & in arborem denuo renaſci; quódq; magis adhuc mirandum, ſi vel per annum, vel per plures annos è terra evulſa ſervetur ſicca arbor, & poſtea terræ committatur revireſcere. Quæ de ſympathia hujus arboris cum ferro habent apud me certè fidem non inveniunt.

Vires. Fructibus veſcuntur Malabarenſes cum ſaccharo Thomæo, alioquin alvum relinquunt aſtrictam. Succus è novellis foliis expreſſus atq; exhibitus inteſtinorum cruciatus compeſcit, ſtomachi ardorem ſedat, & vomitui cruento medetur. Fructigerus conus contuſus, & in cataplaſmatis formam redactus, lumbíſque applicatus dolorem nephriticum tollit, & involuntarium ſeminis in gonorrhœa effluxum mitigat. At verò è fructibus tenerioribus in aqua decoctis medicamentum paratur, quod vomitum ciendo ventriculum egregiè expurgat. Ipſius arboris gummi aſſumptum quibuſcunq; venenis reſiſtit, atq; cum gallinæ ſtercore mixtum & locis applicatum viperarum morſus mirificè ſanat. Ex arboris trunco Japonenſes farinam, ex eáque panem conficiunt *Sagu* ipſis dictum. Deniq; ii Malabarenſes qui à D. Thoma ſe converſos profitentur, templa ſua diebus feſtis foliis hujus arboris exornant atq; hanc ob cauſam arbor hæc *Palma d' Igreſia*, ſive *Armatoria das igrezias* à Luſitanis appellatur.

Cùm Auctores noſtri è farina trunci hujus Arboris Japonenſes panem conficere affirment, *Sagu* ipſis dictum, non video quid obſtet quo minùs arbor ipſa poſſit eſſe *Palmam referens arbor farinifera C. B.* ſeu *Sagu* Amboenſium: nihil tamen affirmo; forte enim è variis Palmarum ſpeciebus diverſis in locis fiat farina *Sagu* ſeu *Zagu* dicta. Variant etiam peregrinationum conſcriptores in hiſtoria *Zagu*. Alii enim farinam eam fieri aiunt è medulla capitis cujuſdam Palmæ in Ternate inſula naſcentis, cujus ſummum faſtigium in orbiculatum caput inſtar Braſſicæ capitatæ exuberat: alii ex ipſo trunci ligno, malleis Arundinaceis contuſo. De hac farina plura vide in capite de Palma folio ſimplici plicatili flabelliformi.

8. *Pindaho*

8. *Pinduba Braſilienſibus* Marggr. *Pindova* Piſon. *Inaia Braſilianis.* *Palma Braſilienſis caudice glabro, fructu ovi gallinacei magnitudine, & figurâ.*

Palmæ nuciferæ ſpecies eſt, caudice utplurimum craſſiore quàm Palma coccifera, proceritate æquali vel etiam longè majore. Caudex enim craſſus ad quatuor, quinque, aut ſex pedes, cortice gryſeo ſeu cinereo, glabro, in quo vibices vix apparent, ſecus quàm in *Coquiro*. *Folia* fert ut illa alata, ſed quæ non ità in orbem dependent, ſed maximam partem ſtant ſurrecta. Propè foliorum exortum etiam rami proveniunt dependentes, qui proferunt racemos, quatuor aut quinq; pedes longos, plenos floſculis: poſt quos etiam racematim proveniunt *fructus*, vel centum in uno racemo, ovi gallinacei figura & magnitudine, aut paulo etiam majore, faſtigium habentes acuminatum, altera extremitate inſident calyci vel cupulæ, foliis triangularibus conſtanti. Maturus exteriùs è viridi flaveſcit, vel etiam brunneſcit. Cortex exterior filamentoſus eſt ut in *Coco*, verùm haud craſſus, ſed duplam tantùm craſſitiem teſtæ ovi gallinacei habens, qui inciſus detrahi poteſt: illo detracto apparet pauca caro crocei coloris, nullo manifeſto ſapore, quæ ab Æthiopibus cum farina comeditur: hæc ambit nucem duriſſimam, ovalem, ejuſdem fermè craſſitudinis cum Coco, verùm caret tribus illis foraminibus: hâc diſcuſsâ apparet intus in cavo, per interſtitium more juglandis diſtincto nucleus magnitudine Juglandis, candidus, duriuſculus, ſaporis ut *Coci*, ſed paulò ſiccior, neq; tam ſuavis. Colliguntur per totum annum.

Ex carne crocea fit oleum croceum, quod in lucernis uſurpatur, è nucleo limpidiſſimum per expreſſionem ad condiendos cibos quandiu recens eſt, & itidem ad lucernas quando vetus. Utrumque qualitate frigidum, & illud è nucleo expreſſum loco Roſacei olei uſurpatur. *Uſus.*

E foliis arboris fiunt tecta domorum, ſtoreæ, corbes & alia.

E faſtigio arboris gummi pellucidum, odoratum & pulcherrimum fluit, quod in locum Arabici nonnunquam venit.

Poſtremò medulla coloris albicantis, & recentem Juglandem reſipiens in vertice ligni continetur, optimum alimentum ſi cum ſale & pane comedatur.

Lignum albicans & ſcabroſum corticis loco habet hæc arbor, ligni autem loco fungoſam & intus filoſam medullam, facilè combuſtibilem, è qua ſane & fortiſſima lixivia norunt conficere.

9. *Palma Braſilienſis quinta ſeu Tucum* Piſoni. *Pal. Braſil. aculeata, fructu Pruni Damaſceni magnitudine & figurâ.*

Arbor eſt mediocris altitudinis: ſi frondes ſpectes Pindovam, ſi cætera, Palmam dactyliferam repræſentat. Truncum, ramos, atq; folia habet aculeata: lignum verò nigrum & duriſſimum, quo indigenæ ſagittas exaſperant. Fructus producit rotundos racematim, Pruni Damaſceni magnitudine & figura, 200, 300, & plures aliquando uno eodémque racemo. Sues & Simiæ iis ſaginantur. Oleum exinde limpidiſſimum exprimitur, iiſdem uſibus quibus nuces Pindovæ dicatum, magníque fit apud omnes paſſim incolas. Fructus hi exteriùs nigricant: nucleo ſunt albo non inſuavi, præſertim recenti. Ex filis Braſiliani filum deducunt tenuiſſimum & fortiſſimum, rubicundo Serico perſimile.

10. *Palma Braſilienſis Septima. ſeu* Aquè Piſonis. *Palma Braſil. vinifera, foliis cinereis.*

Arbor eſt mediocris, *foliis* cinereis. *Fructus* fert racematim Pruni magnitudine, flavos ubi maturuerint, dulciſſimi ſaporis, nucleo albo ac pergrato, ex quo incolæ vinum conficiunt. Nigritæ illam appellant proprio idiomate *Catolé*. Familiaris eſt hæc arbor Braſiliæ Septentrionali non Auſtrali.

11. *Palma Braſilienſis octava* Iraibà *dicta* Piſonis. *Pal. Braſ. farinifera. An Yri* Lerii? *id eſt, Palma Americana fructu racemoſo* C. B.

Præcedentibus major eſt, familiaris in *Piratiningæ* ſylvis. Ad ſummitatem illius circa ramos medulla continetur candidiſſima, quæ cruda vel etiam cocta cum carne vel oleo inter bonos cibos numeratur: Subſtantia verò durior, candida, quæ contuſa cogitur in maſſam farinæ ſimilem, unde placentulæ non ingratæ fiunt; ex ſucco verò illius pulmentum admodum dulce & ſuave. Fructus quoq; producit ſapidos & dulces: remedium contra famem illis qui per ſylvas eas & vaſtas ſolitudines peregrinantur.

Lerius *Yri* fructum rotundum tribuit, Prunellorum ſpecie, ſed in racemum congeſtum tantæ magnitudinis ac ponderis, quantum homo vix unâ manu attollere queat. Sed meri ſunt nuclei, & quidem Ceraſi nucleis minores, quorum quidem fit uſus. Sed & teneram quandam gerit ſummitatem inter folia [juniorum arborum] quam in cibum cædebat cum Sociis.

Fructus racemis præcedentem Palmam refert.

12. *Palma nobilis ſeu Regalis Jamaicenſis & Barbadenſis.* Palmiſte Franc. *D. Rochefort.* **The Cabbage-tree, or Palmeto royal.**

Rochefort.

Arbor eſt grandis, recta, altitudinis * immenſæ. *Radices* ſupra terram attollit in circuitu caudicis ad duorum triúmve pedum altitudinem; ſunt quidem ex parvæ reſpectu proceritatis arboris quam ſuſtinent, verùm adeò confuſè & denſè inter ſe implicitæ & intertextæ, ut ei firmandæ & ſtabiliendæ ſufficiant. Hoc inſuper peculiare habet hæc arbor, quòd craſſior ſit plerunq; supernè quàm inferiùs. Cùm junior adhuc eſt corticem habet tenerum, caneſcentem, ad ſingulos circiter pedes circulis diſtinctum, unde ætas arboris innoteſcit, novum enim quotannis acquirit circulum. Verùm

* *Ad 250. pedum altitudinem excreſcere aiunt, imò ad 300 pedes.*

cùm adoleverit & ad ſtatum pervenit, adeò ſolida & compacta evadit, ut non ampliùs id obſervari poſſit.

* [*foliorum compoſitorum cauliculos ramos vocat.*] Summitas ſeu faſtigium multis * ramis pulchellis, cannulatis & politis exornatur, qui utrinq; foliis innumeris viridibus, oblongis, anguſtis delicatis inſtructi mirabilem arbori gratiam & decorem conciliant. Ramuli teneriores, necdum planè expanſi, in medio arboris rectà attolluntur, dum interim reliqui qui circumcirca incurvati dependent pulcherrimæ coronæ ſpecie erectos cingunt.

Singulis ferè menſibus unum aliquem è ramulis [rectiùs foliis] abjicit hæc arbor, & corticem quendam exuit, qui ab infra primò abſcedit, eſtque quatuor vel quinq; pedes longus, duos circiter latus, craſſitie corii præparati; Indigenæ *Tache* vocant, eúmq; ad culinas integendas adhibent, aliaq; ſuarum ædium conclavia, quemadmodum & folia ad domus operiendas.

Uſus. In ſummitate trunci medullam quandam continet, albam, tenerrimam & ſapidiſſimam, guſtu nucis ſi cruda comedatur, verùm cocta & condita cum foliis multis tenellis & albis, quæ eam undiq; contegunt & obvolvunt, inter delicatiora Antillarum fercula locum non poſtremum ſibi vendicat. Galli, & noſtrates etiam, ſubſtantiam hanc medulloſam cum foliis eam involventibus *Chou de Palmiſte*, id eſt, *Caulem* [Braſſicam] Palmæ vocant, quoniam eam juſculis incoquunt *Caulis* & aliarum herbarum loco.

Siquis hujus arboris truncum bifariam in longum findat, eximátque (quod factu facile eſt) ſubſtantiam interiorem filamentoſam & molluſculam, quod reſtat lignum ità excavatum, pollicem craſſum, canales longos, aquæ deducendæ commodiſſimos & ad durandum firmos præſtat. Ex eodem nigricante colore naturaliter imbuto, quodq; polituram facile admittat, multa & rara vaſcula aliaq; utenſilia detornantur.

E ſummo ſcapi cacumine eminet florum & fructuum involucrum, Spatham vocant, exteriùs caneſcens, intus è rubro deauratum *floſculos* innumeros flavos arbuſculæ ceu ſcopæ cujuſdam virgulis adnaſcentes continens: quibus decidentibus ſuccedunt *fructus* rotundi, ovi gallinacei magnitudine. Spatha ſeu vagina ad florum & fructuum dum adhuc tenelli ſunt tutelam comparata utraq; extremitate acuta eſt, medio craſſa, ab uno latere rimâ in longum fiſſa, è qua, cùm matureſcere incipiunt flores & expandi requirunt, ramulus ſeu arbuſcula cui accreſcunt foràs egreditur *in dias luminis auras*. Arbor hæc circulis annularibus caudicis cum Todda panna convenit, ſummitate eſculenta cum præcedente ſpecie. Capite detruncato arborem perire affirmant nonnulli, negant alii.

13. *Urucuri-iba* Marggr. & Piſ. *Palma Braſilienſis farinifera, fructu Pruni, cupulæ inſidente.*

Palmæ ſpecies eſt, dactyliferæ per omnia ſimilis, excepta magnitudine minore, & quòd folia non ſint ſpinoſa. Flos ut *Giocaræ*. Fructus (qui & *Urucuri* vocatur) fert racematum ut *Pindoba*: quilibet autem habet magnitudinem Pruni, & cupulæ ſquamoſæ inſidet, cuticula griſea, pulpâ luteâ filamentoſi, paucâ, dulci conſtans, intus continet lapidem durum, in quo nucleus candidus, edulis.

Uſus. E cortice nuclei applicato tubo fit inſtrumentum ad hauriendum petum. E ligno hujus arboris (quod filamentoſum planè eſt) cæſo & contuſo, ſine alia opera fit farina, Luſitanis *Farinha de pao* dicta, Braſilienſibus *Urucuri*, coloris rufeſcentis, quâ utuntur in defectu farinæ de *Mandioca* ad panem conficiendum.

Rami hujus arboris, ſeu potius folia lentiſſima ſunt, unde ſerviunt ad tegendas caſas, & ad vinciendum, ideóq; magni uſus ſunt itinerantibus.

E fructu fit oleum ut è fructu Pindobæ, valdè medicinale, imprimis adversùs Raiarum puncturas venenatas; nec puto præſtantius remedium dari contra illud malum.

In ipſa arbore naſcitur Polypodium *Caraguata*, quæ aquam præbet ad bibendum.

14. *Palma Braſilienſis nona* Miriti *dicta* Piſonis.

Familiaris eſt præfecturis *Coaræ* & *Maranham*. Fructum fert unicum, edulem atq; dulcem, ovali etiam magnitudine. Cortice eſt rubicundo nigris maculis; intus verò rubro. Folia illius magni fiunt ab indigenis, ut illis tegularum vice utantur.

15. *Palma Braſilienſis decima, Miraiaiba dicta* Piſon.

Familiaris eſt præfecturæ S. Vincentii, cortice ſpinis armato: materie duriſſima, ex qua fiunt arcus nigri coloris. Fructus fert ovi columbini magnitudine, edules & ſatis gratos.

Nimis brevis eſt Piſo in harum arborum deſcriptione.

16. *Jocara & Jucoara Braſilienſibus* Marcgrav. *Giocarà* Piſon. *Palma coccifera minor Braſilienſis.*

Caudice tenui, recto, glabro, gryſeo exſurgit, more Palmæ cocciferæ, ſed vix dimidiæ altitudinis. *Floſculi* parvuli, tripetali, ex albo ſubflaveſcentes, in ramo duos circiter pedes longo, in multos ramulos tripedales plus minùs expanſo, è ſiliqua flaveſcente egreſſo numeroſiſſimi, in medio aliquot ſtaminula flava habentes. Flori ſuccedit parvulus *fructus* figurâ *Coco* [Piſoni parvuli fructus, racemoſi, inſtar Palmarum] Supra ſiliquam (quæ ambit ſuo exortu, ceu vaginâ, arboris quaſi caudicem) folia in ſummitate proveniunt alata ut in Palma coccifera, ſed breviora, nec alæ ità longæ ac latæ. In ſummitate arboris plerunq; folium convolvitur, ſtans erectum inſtar fiſtulæ. Admodum lentus eſt floris ramus, & pro ſcopis, imò flagellis poteſt uſurpari.

17. Palma

17. *Palma Americana ſpinoſa* C. B. *Palma Hayri* Park. *Palmæ facie Hairi* J. B. *Palma Braſilienſis ſexta ſeu Ayri* Piſon. **The prickly Palm.**

Arbor eſt ingens, *trunco* multis ſpinis armato tenuibus & pungentibus inſtar acuum, Rochefortio latis ſeu planis, digitum longis, dentiſcalpii figurâ, politis, colore è rubro nigricante: *foliis* Palmæ ſed longioribus, ligno marmori nigro ſimili, quod ferri modo in aqua ſidit: quare Barbari ex eo enſes conficiunt atque monilia, adeóque durum ac validum eſt, ut ex eo ſagittæ quaſvis ferreas loricas penetrare poſſint. Fructum edit pilæ luſoriæ magnitudine, altero extremo quodammodo acutum, [Piſoni rotundum ut cæteræ Palmæ, ſed non adeò racemoſum] nucleo intus albicante, pingui, ſed non eduli.

Rochefortius arborem totam echinatam eſſe ait, per trunci ramulos & folia rigidis & acutiſſimis ſpinis, nec impunè tractandis obſitam, quæ ſi quem compungant periculoſum nec facilè medicabile vulnus infligunt ni remediis idoneis tempeſtivè ſuccurratur. Quocirca Nigritæ antequam eam attingant igne in circuitu accenſo aculeos amburunt. Fructum griſeum durum, rotundum, nucleum eſculentum claudere. Facta ſub ramis inciſione vinum quoddam inde ejiciunt Nigritæ.

18. *Areca ſive Fauſel, ſive Avellana Indiana verſicolor* Park. *Fauſel ſive Areca Palmæ foliis* J. B. *Palma cujus fructus ſeſſilis Fauſel dicitur* C. B. *Areca ſive Fauſel* Gar. Cangga H. M.

H. M.

Arbor eſt procera, altitudine *Tengæ ſeu Cocci*, *radice* nigricante, oblonga, ſpithamam craſſa, radiculas albicantes & rufas, quæ intus lignoſo filamento ſunt, ex ſe diffundens, *caudice* ad radicem ſpithamam craſſo, in ſummitate paulo minore, *cortice* obducto viridi-claro.

Rami [veriùs folia] ex caudice decuſſatim bini ordine prodeunt, ex ſe mutuò emergentes, cum pede ſummitatem caudicis inſtar vaginæ ſeu capſæ rotundæ ac clauſæ circumplectentes, exterioribus interiores circundantibus, ac ſimul caput oblongum in ſummitate arboris quod craſſius eſt ipſo corpore caudicis inferiore, conſtituentibus: rami exteriores pede fiſſo ac rupto pòſt ſucceſſivè ſuo tempore decidunt. Sunt autem rami hi ſeu folia pinnata pectinativè, coſtâ mediâ cui pinnæ ſeu folia adnectuntur ſuperiùs nonnihil cavâ, inferiùs rotundâ, colore utrinq; viridi: pinnæ ſeu folia bina ordine oppoſita, tres quatuórve pedes longa, quatuor plus minus pollices lata, ac inſtar flabellorum in duas tréſve, etiam quatuor aut quinq;, plicas complicata, & cum plicis ex oris ramorum producta, in parte interiore in plicarum angulis eminentibus coſtis viridi-claris obſita, & intus venis in longum ſtriata, contexturâ rigidâ, ſuperficie plana, viridi-fuſca & nitentia utrinque.

In ſumma arbore è foliorum ſinubus exeunt vaginiformes *capſæ*, quatuor plus minùs ſpithamas longæ, è ſingulis foliis ſingulæ, ſurculos floribus & fructibus onuſtos includentes, interiore latere concavæ, exteriore convexæ, ſuperficie glabra & æquali, in medio partis cavæ ſtriâ lacunoſâ ſulcatæ, ſecundum quam rumpuntur ſeu aperiuntur, exteriùs primùm è viridi albicantes, pòſt ætate flaveſcentes, exteriùs candidæ. Excreſcente theca folium è cujus ſinu exit vi detruditur. Ramuli ſeu Surculi capſis incluſi, ima & craſſiore parte fructibus teneris dotati ſunt, & in ſurculis tenuibus ſpicis ſolis ſeu gemmis *florum* in duabus oppoſitis partibus obducti; ſunt autem gemmæ iſtæ parvæ, anguloſæ, albicantes, in tria folia rigida, cuſpidata ac craſſiola ſe aperientes, continéntq; in medio ſtamina novem, albicantia, tenuia, ſine ullis apicibus, tria longiora ex flavo albicantia, quæ à ſex minoribus magis flavis cinguntur.

Fructus juſtam magnitudinem adepti oblongo-rotundi ſunt, in ima & ſuperiori parte ſtrictiores, cortice craſſo tecti, pulpa ruſo-rubeſcente, intus in medio medullam albicantem [nucleum ſeu ſemen] continente. Cùm autem teneri ſunt hi fructus candidi ſunt ac nitentes, albicantibus ſurculis appenſi, formâ non rotunda ſed angulata, maxima parte foliis calycis oblongo-rotundiolis & mutuo circumvolutis comprehenſi. *Quomodo fructus paulatim mutantur pro variis maturitatis gradibus hic vide.* Cùm teneri ſunt humorem multum & clarum, ſaporis adſtringentis, in medio pulpæ continent, pulpâ paulatim auctâ humor minuitur donec nullà ſuperſit, dein medulla albicans naſcitur pulpa indureſcente, & cortex tandem aureo-flavus fit. Eſt verò pulpa cùm tenera & humida eſt colore albicante ſubflavo, formâ oblongâ, anguſtâ & ad ſummitatem cuſpidatâ, dura, colore ex ruſo rubeſcente, formâ minùs oblongâ, craſſiore ac magis ad conum accedente cujus baſis eſt in ima parte fructûs. *Pulpa* ſeu dura, ſeu mollis cum *Betel* addito momento calcis manditur, maximè autem mollis.

Cortex pulpam circundans corticulo exteriore denſiori & duriori, quæ ſuperficie plana & glabra eſt, ac primùm albicans, dein viridis, poſt cùm pulpa ac medulla dura eſt aureo-flavi coloris, obductus eſt: reliquam corticis deſcriptionem, vide in *H. M.*

Quatuor plus minus capſæ in ejuſdem arboris capitulo ſimul reperiuntur. Septimo à ſatione anno arbor hæc fructum edit, aut ſi terra ferax ſit quinto: vivit 50 annos, 30 in vigore durat, poſt langueſcit. *Fructus* poſt unum menſem quo è capſa erupere aquam recipiunt, poſt tres menſes fructus omni aqua repleti ſunt; poſt ſex menſes pulpâ durâ.

Cluſius ſcribit arborem hanc cortice adeò lævi integi, ut nullum aſcenſum præbeat, niſi aptatis ad pedes compedibus ac laqueis, aut cincto per intervalla caudice vinculis quibuſdam, ex ſparto aliâve materia confectis.

Mirum autores noſtros non meminiſſe interiorem nuclei ſubſtantiam candidis rubentibúſq; venis reſperſam eſſe Nucis moſchatæ in modum.

Linſchotanus ad captum rudiorem bene deſcribit ramum floriferum & fructiferum vaginâ incluſum, Fructus, inquiens, ex longo craſſóque ramo in petiolos ſcopæ inſtar diviſo dependent, magnitudine haud pari.

Locus. In arenoſis & maritimis tantum locis naſcitur, mediterranea reſpuit.

Maximam hujus arboris fructui famam conciliavit quotidianus ejus apud Indos magnates uſus, qui eum cum foliis *Betle* aſſiduè maſticant.

Vires & Uſus. Arecæ ac Betelæ libum ex ligno ſive arbore quam *Kaatam* vocant etiam admiſcent, ipſáque Betelæ folia calce ungunt ex oſtrearum teſtis aduſtis confecta, quæ tamen ob exiguitatem corpori nocere nequit. Hanc confectionem pariter deglutiunt, ſuccum nempe, nam cætera exſpuunt. Valet (ut aiunt) adversùs fœdum oris halitum, firmat dentes ac gingivas, oſcedinem, ſive (ut vulgò vocant) Scorbutum avertit, atq; ideò experimentis conſtat, Indis os nunquam malè olere, nulli dentium dolorem eſſe, aut ſtomacacces fœditatem, vel hujuſmodi alia vitia, ad ſummam ſenectutem uſque inviolato dentium ordine, cùm interim os velut cruore delibutum fœdo aſpectu ſqualeat.

Ejus eſu ventriculum roborari, nauſeam arceri, appetentiam excitari aiunt.

Siccatum fructum (Garcia teſte) ſic parant, Contuſam nucem *Fauſel* in tenuiſſimas partes cum Lycio & folio Betel cui exemptus ſit nervus maſticant.

Multæ ſunt hujus fructûs varietates; tria genera è Linſchotano proponit C. Bauhinus. 1. Latere uno preſſius, altero latius ac majus. 2. Minus, nigricantius, durius, *Checanyo* dictum. 3. A cujus maſticatione homo æquè ac à vino inebriatur. At ſcribit Garcias immaturum fructum ſtupefacere & inebriare.

Fructum quem formâ oblongâ Arecæ ſubjungit Cluſius, Palma-pini ſuæ nucleo idem exiſtimat Lobelius, affirmat *D. Syen* commentar. in *H. M.*

Palma *Babei Coyolli* dicta Franc. Hernandez, lib. 3. cap. 42. huic eadem nobis videtur.

* *Hiſt. lib. 3. cap. 189.* 1. Deſcribit *Jo. Bauhinus Nucleum quendam nuci Moſchatæ & Fauſel ſimilem his verbis, Formâ erat & magnitudine Nucis Moſchatæ, non ſeſſili & turbinata ut plerunq; eſt Fauſel, unciam longus, durus, ſectioni reſiſtens qui injectus in aquam ſidit: in una parte pulcher umbilicus, in medio nonnihil protuberans: ab umbilico exoriebantur nervi nonnihil elati, albi, qui per nucem fuſcam ſeu nigricantem obliqui & reticulatim perveniunt ad oppoſitam partem.

* *Hiſt. lib. 3. cap. 190.* 2. Alium fructum *deſcribit idem ſub titulo *Fructus una parte ſeſſilis, velut ſulcis diſtinctis inſtar nucis Fauſel.* Magnitudine erat Juglandis cum ſuis tunicis, ponderoſus, in aqua tamen non ſidit, durus, ſectioni reſiſtens, colore fuſco, globoſus ferè niſi una parte nonnihil ſeſſilis eſſet, non tamen Fauſel modo, ſed ſuo particulari, cui alioqui ferè ſimiles habet ſulcos penè reticulatim diſtinctos: corticem duplicem, unum tenuem, nigrum, lucentem; externum fuſcum cum aliquo rubore, ſimilem cortici Nucis Moſchatæ, durum fragilem tamen habet magnum umbilicum album.

Hunc fructum à Cluſio traditum putat Exot. lib. 2. cap. 22. primo in loco.

3. Fauſel accedens nux J. B. Exot. lib. 2. cap. 23. ſecundo in loco à Cluſio deſcriptus, ſeſcuncialis erat longitudinis, uncialis craſſitudinis, cutaceo putamine præditus, cineracei foris coloris, internè multis fibris conſtans, penè inſtar involucri nucis Fauſel, inferna parte gemino & veluti duplicato calyce munitus, extimâ ſive ſupremâ mucronatâ: nucleum, ſive veriùs nucem, continebat nigram, valdè rugoſam duram, Fauſel non diſſimilem; ad cujus genus non ineptè referri poſſe arbitratur Cluſ. Similem deinde accipiebat, cujus oſſiculum erat durum, nigrum, multis villis obſitum, nucleum continens rugoſum, durum, inſipidum.

4. Nucleus pyramidalis Indicus, ad Fauſel accedens venis. Pyramidalis erat, unciam longus, externa parte nigricantibus venis pictus, ad Fauſel accedentibus, pulpa alba, dura; in medio aliqua cavitas, eodem modo quo in Nuce Indica magna: ſaporem manifeſtum in eo non experiebatur J. Bauhinus.

Siri gata Gamber Indis ſunt Paſtilli ex Fauſel, Lycio, Caphura, ligno Aloes & Ambari momento compoſiti, quos potentiores apud Indos eſitant. Sunt autem circinatæ prorſus rotunditatis, plani, Nucis Vomicæ magnitudine & pene forma.

19. *Katou-Indel* H. M. *Palma ſylveſtris Malabarica, folio acuto, fructu Pruni facie* D. Commelin.

Quatuordecim circiter pedes alta eſt, cortice nullo, ſed cruſtâ cinereâ ſolummodo obducta, ligno albicanti præduro, arctiſſimè unitâ.

Radix albicans, fibrata, odoris ſylveſtris, ſaporis unctuoſi.

Folia pinnata ordine decuſſato è caudice erumpunt, è vertice ſolum prodeuntia, novellis autem erumpentibus vetuſtiora decidunt. Horum pediculi ſeu coſtæ mediæ virides ſunt, glabræ & nitentes, intus planæ, extus convexæ, necnon inferiùs ſpinis oblongis & rigidis obſitæ. Pinnæ brevibus petiolis ex adverſo coſtæ adhærent, numeroſæ, oblongo-teretes, acuminatæ, denſæ, glabræ, virore nitenti, ad exortum interiora versùs clauſæ, necnon nervulis ſubtilioribus in longum ſtriatæ.

Flores rigidis, viridibus ac coriaceis capſis primò occultantur, è quibus deinde apertis emergunt exigui, plurimi uni pediculo inhærentes, tribus rotundis è viridi albicantibus foliolis, tribus albicantibus lanuginoſis ſtaminulis dotatis conſtantes; odore nullo, ſapore auſtero.

**Fructus* oblongo-rotundi, exigui, prunellorum ſylveſtrium ad inſtar, cuſpide duro ac lignoſo in vertice donati, ad baſin verò calyce viridi, in tres lacinias ſecto excepti, primùm virides, dein rubicundi, maturiores verò rubro-fuſci, nigricantes & nitentes, cortice tenui & fractu facili obducti, ac carne albicante, dulci, farinacea referti; intra quam oſſiculum continetur oblongum, rufum, ſulco profundo in longum ſtriatum, nucleum continens albicantem & amarum. Hi verò fructus ramis proveniunt viridibus, glabris & nitentibus, duos fermè cubitos longis, duóſq; digitos latis, planis, rigidis ac lignoſis, nullóque cortice veſtitis, quorum tenerioribus abciſſis liquor effluit pellucidus, auſterus.

Provenit hæc arbor locis montanis, petroſis & arenoſis ubiq; in Malabar, imprimis circa *Warapoli & Trevancoor*: quovis anni tempore flores fructúſque fert, éſtq; non rarò ad ſexageſimum annum frugifera.

Fructus

Fructus hujus arboris, quemadmodum fructus *Fauſel* ſeu *Areka* cum folio *Betel* & calce viva à pauperibus manducantur: avidè quoque ab Elephantibus expetuntur ob *Palmito*, hoc eſt, medullam ſuaviſſimam ramulis quibus fructus adhærent incluſam. Cæterum folia, fructus, aliaq; arboris partes validiſſimè aſtringunt, & fluxus quoſcunq; potentiſſimè ſiſtunt. Inſuper è foliis pileos contexunt indigenæ. *Vires & Uſus.*

20. *Palmæ facie cuciofera* J. B. *Palma cujus fructus Cuci* C. B.

Κουκιοφόρον Theophraſto Palmæ ſimilis eſt; ſimilitudinem habens in caudice & foliis. Sed differt ab ea: Nam Palma individua ſimpléxq; aſſurgit, hæc autem ubi pluſculum adoleverit dividitur & fit bifida, atq; uterq; ramus rurſum ſubdividitur. Virgas breves, nec multas profert: Fructum fert magnitudine qua manum impleat, rotundum & oblongum, colore flavicante, ſucco dulcem & gratiſſimum, non congeſtum ut Palmæ, ſed per ſingula diſcretum, nucleo magno vehementérque duro, &c.

Ex hac Theophraſti deſcriptione conſtat arborem cuciophoram Palmæ ſpeciem non eſſe: Verùm quia Botanici omnes ad Palmam eam referunt, & pro Cuciophoræ fructum deſcribant, qui fortaſſe Palmæ cujuſdam ſit. Nos quoq; eos ſecuti eam Palmis ſubjungemus.

Fructus quem Cucioferum vocant, deſcribente Jo. Bauhino, pugillari eſt magnitudine, coloris fere melini, altera parte latiore, altera magis turbinata, Cydonium malum aliquatenus referens; Cortice polito, punctis notato, duro, cui fungoſa ſubeſt ſubſtantia, medium digitum fere craſſa. Nucleus minor quàm figura Cluſii [ſub nomine Bdellii fructûs] exprimit, Piri parvi formâ turbinatâ, nonnihil rugoſus, ſeſcunciam ferè longus, unciam latus, cortice undiquaq; obtectus, nonnihil rugoſo, rufo, tenui, pelliculæ interiori Avellanarum aliquatenus ſimili, ſub quo immediatè ſubſtantia candida, cornu inſtar dura [in ſicca noſtra] guſtu ſapido & ſuavi, ut Nucis Indicæ pulpa, aut Amygdalarum dulcium nucleus, ſemunciam craſſa. Cavitates duas habet; alteram in totius fructûs medio oblongam, fructûs formæ reſpondentem, inæqualiter tuberoſam, pultis ex Oryza facie, ſed cornea duritie, cæteroquin inanem; alteram in parte turbinata, paulò ſupra priorem incipientem, & ad corticem deſinentem, oblongam, exiguam, quam exactè complet corpuſculum quoddam, ruffum, molle, dulce, quod germen exiſtimamus, à quo per majorem cavernam filum demittitur, duritie, colore & ſapore cum nucleo conveniens.

Cordi Nux Indica minor, Theophraſti Cuci in omnibus præterquam magnitudine & figura, cum Nuce Cocos dicta convenire nobis videtur.

Arboris Cuciophoræ deſcriptionem apud Recentiores non invenio. Fructus tamen Palmæ Indicæ ſpeciem eſſe arguit, & quidem cocciferæ anguloſæ C. B. De loco nihil certi traditur.

Cap. III.

Palma Indica foliis bicompoſito, fructu racemoſo, Schunda pana H. M.

H. M.

Arbor eſt procera, naſcens in arenoſis, *radice* ex rufo obſcuro cortice tecta, medio ligno molliore, fibris hinc indè veſtita.

Caudex duorum hominum amplexum implet, cortice ſeu potiùs cruſtâ cinereâ obductus quæ deglubi nequit, ligno exteriore ad corticem duriore, intimo ſeu medio molli.

Folia (ramos vocant) bina ordine decuſſato è caudice prodeunt, * pedibus ſuis eum ambientia quemadmodum folia *Tengæ*, & reticulato cortice, cujus filamenta ex oris pedum originem ſumunt circumveſtientia, ſuntq; ad pedem ſeu baſes ſuas pediculi hi tenues ac cavi, tomentoſâ rufa lanugine exteriùs obſiti, ac tactu velut coriacei, interiori ſuperficie albicantes ſeu ruffi; inferiùs latiores, parte ſuperiori, quâ à caudice reflectuntur, rotundiores ſunt, & duabus lacunis latis interiùs utrinque in longum ſtriati, ex quibus versùs oppoſitas partes ſurculos foliaceos emittunt, qui angulati, & interiùs ſtriati ſunt [*ſurculos hujuſmodi in foliis compoſitis ramaſtros appellat Jungius*] ad exortum extuberantes, exteriùs virides ac piloſa lanugine, quæ facilè deteri poteſt, obſiti, intus filamentis lignoſis laxè pertexti, ob lignum paucum leves. ** h. e. pediculorum baſibus.*

His versùs ſuperiorem partem adnaſcuntur *folia*, bina ordine oppoſita, oblonga & velut triangula, exteriore latere longiore, interiore ad ſcapum ſeu coſtam breviore, quæ concurſu ſuo ad exortum folii angulum acutum efficiunt: tertium latus folium anterius terminans, & prædicta duo latera connectens, cum interiori & breviori angulum obtuſum, cum exteriori & longiori acutum efficit. Folia iſthæc cuſpidibus acutis eminent, ſuntq; contexturæ rigidæ, venis ex angulo exortûs prodeuntibus, quæ certis intervallis velut nervi eminentes, in averſa parte extuberant, ſuperficie utraq; glabra ac viridi-fuſca, & valdè nitentia.

Flores & *fructus* in capſis oblongis, quæ ex caudice ſupra originem ſurculorum foliaceorum exeunt, ac unum brachium longæ ſunt, & quatuor vel quinque viridibus, ſcutellatis corticibus conſtant, ſimul proveniunt ſurculis numeroſis, qui capſis apertis ex iis erumpunt ac ramo medio craſſiori coronatim circumpoſiti, octo plus minus cubitos longi evadunt, & graves faſcias conſtituunt, denſo ordine arctè inſidentes.

Flores ſpicei, bini ex adverſo, dipetali aut ſummum tripetali, petalis ſurrectis, cuſpidatis, duris, rigidis, craſſis, nullis venulis ſtriatis, intus concavis, colore primùm viridi, poſt rubeſcente, dein flaveſcente, alii aperti, alii clauſi, atque adeò diverſi coloris, alii rubri, alii cæruleo-rubri dilutiùs aut intenſiùs, alii flavi.

E medio horum ſpiceorum foliorum emicat penicillus anguſtorum, flavorum, ſurrectorum ac ſtriatorum foliorum, quæ inſtar ſtaminum ſunt.

Gemmæ fructuum juxta ſpiceos flores ſitæ ſunt, minores quam flores, rotundæ ac in ventre cuſpidatæ, & cum cuſpide anteriora versùs reflexæ, quæ floribus deciduis remanent ac in fructus excreſcunt; ingenti numero cùm jam adulti ſunt ramum onerantes, plano-rotundos ſurculis ſtriatis ſine petiolis adnatos, dum immaturi ſunt duros ac virides, dein flavos, rubicundos & per maturitatem rubicundo-obſcuros & nitentes, conſtantes cortice tenui, & carne intus molli & rubra, linguam acerrimè pungente ac lancinante.

Intus *ſemina* ſeu nuclei duri duo ſunt, totam fermè capacitatem fructus replentes, formâ oblongi, una parte gibbi, altera qua ſibi mutuò accumbunt plani, ſtriis lacunoſi, colore exteriùs rubro, ac carne intus cœruleâ, albicante & rubra.

Chamærhiphen peregrinam *Cluſ.* D. Syen nihil aliud eſſe ſuſpicatur quàm faſciam ſeu racemum cui adhæſerunt hujus arboris fructus; cui opinioni ut probabili nos etiam conſentimus.

Palma vinifera fructu ex arboris trunco ſpinoſo C. B.

Hujus arboris fructus ex ſtipite pendent, Pineæ Nuci ſeu Ananas non diſſimiles. Ad me ſcripſit *D. Tancredus Robinſon* Arborem iſtam, cujus elegans Icon ex Indiâ Orientali ad Regiam Societatem Londinenſem tranſmiſſa fuit ſub nomine arboris *Sagouer*, eſſe hanc palmam, vel ei valdè ſimilem, quòd fructus ex arboris trunco pendent, ut in Arbore *Jaca* dictâ, & folia ſunt pinnata, ex adverſo bina. A flore vulnerato exſtillat Vinum: me monuit idem Amicus hanc Arborem eſſe veram Palmam ob ramaſtros Arundinaceos, folia acuta, pinnata, palmacea; & ab hiſce notis facillimè diſtingui à *Jacâ*, & Arbore Indica *Mamei*, *Mamin*, & *Teddy* dictâ.

Hæc Arbor à genuinis Palmis differt ſitu fructûs, qui in hac è trunco nudus, in illis è capite ſeu gemmâ prodit vaginâ Spathâ dictâ incluſus.

CAP. IV.

De Palma folio plicatili flabelliformi majore.

1 *Palma coccifera, folio plicatili flabelliformi fœmina, Carimpana* H. M. *Palmeira brava femina* Luſitanis.

RAdix eſt ſupernè fibris capillatâ, rectâ deſcendente, ac ramos tranſverſos obiter emittente, cortice ac ligno nigricante.

Caudex ligno ex rufo nigricante conſtat, corculo in medio molli, exteriùs cortice ſeu cruſta nigricante, quæ deglubi nequit, ut *Tenga*, obductus, ligno ad cruſtam duriore.

Folia (ramos vocant) decuſſato ordine ſummum caudicem coronant, pediculo quatuor fermè cubitos longo, ſupernè plano & nonnihil cavo, inferiùs rotundo, ac in oris ob cuſpides eminentes aſpero & incidente, imâ parte ſpithamam fermè lato, ſummâ ſtrictiore nec palmum latitudine excedente, prægrandia, in latum expanſa, ac veluti flabellum plicata, in plicarum oris eminentibus coſtis aſperis obducta, in anteriore parte inciſa, ac in plures cuſpides ſtricta, texturâ denſâ ac craſſâ, in longum venis denſis ſtriata.

Fructus externâ formâ ſimiles ſunt fructibus *Tengæ*, ſed minores ac rotundiores, & in vertice nonnihil plani, calyce arcto & majori, & foliis arctè circumvolutis excepti, prodeuntes ex capſis quæ tribus foliis arctè circumvolutis conſtant, ac ſupra ex exortu foliorum erumpunt. Fructus hi exteriùs cortice craſſo conſtant, cui corticula denſa obducta eſt, in fructibus immaturis viridi-fuſca, nitens ac glabra, in maturis inferiùs ſupra calycem nigricans & nitens, ſulcis & fiſſuris in longum ſtriata, ſuperiùs in vertice ex viridi flaveſcens ſeu prorſus flava; ipſe autem intus pulpam habet denſam, quæ primùm mollis & alba eſt, dein cùm fructus probè maturi ſunt, filamentis lignoſis, tenuioribus ac mollibus, densè pertexta, ac ſucculenta, ſaporis ſubdulcis & non ingrati, odoris fortis ac ejuſdem cum carne fructûs dicti *Schacca*. In medio hujus pulpæ duæ tréve nuces, oblongo-rotundæ, & planæ, pulpa intermedia à ſe mutuò ſejunctæ conſitæ ſunt, conſtántq; exteriùs operimento craſſo ac lignoſo, cùm vetuſtiores ſunt poroſo, ac nonnihil duro, quod in exteriori ſuperficie filamentis lignoſis albicantibus arctiſſimè obductum eſt, adeò ut minus glabrum ſit quàm operimentum lignoſum in fructu *Capra*. In hiſce cùm teneriores ſunt intus medulla eſt cœrulea & tranſparens, craſſa, mollis, gelatinæ conſiſtentiâ, ac eſculenta, ſaporis dulcis haud ingrati, quæ tempore valdè indureſcit, adeò ut mandi nequeat.

Non eſt hæc arbor *Talagaha* ſeu *Talipat*, i. e. Arbor umbroſa Cingalenſium, ut opinatus eſt *D. Syen*.

Locus. Naſcitur in arenoſis.

2. *Palma coccifera folio flabelliformi mas, Ampana* H. M. *Luſitanis* Palmeiro bravo macho.

A præcedente in eo tantùm differt, quòd loco fructuum, capitula teretia & florifera proferat, quæ ex capſis præcedentis ſimilibus exeunt è foliorum ſinubus pariter emicantibus, duas ſpithamas plus minus longa, & nonnihil incurva, primùm cum caulibus albicantia, dein viteſcentia & fractu facilia, in ſuperficie plurimis ſquamulis, quæ ex intortione aperta ſummitatem eorum reſpiciunt, obducta.

Flores quos ferunt inter ſquamas ex ſuis oculis emicant in tractibus ſpiralibus at non ſignatis ac ſibi mutuò parallelis conſiti: ſuntque ſtellulæ, conſtantes tribus parvis, interius cochleato-cavis ac rigiduſculis foliolis, quæ primùm cum capitulo albicantes, deinde viridеſcunt, conſtantes; continéntque in medio quinque vel ſex tenuia ſtamina, quæ apicibus albicantibus, ſubflavis & granduſculis ac ſtriatis dotata ſunt.

In hiſce capitulis floriferis intra carnem proximè ex adverſo oculorum florum *Gemmæ* oblongo-rotundæ, ad ſuperficiem erectæ, quæ glabro loculamento occluſæ ſunt, continentur, quorum oculis flores inſerti ſunt.

Capitula iſthæc & figurâ & texturâ ſuâ ſe geminos julos ſeu nucamenta eſſe produnt: unde arborem hanc à præcedente ſpecie diſtinctam eſſe non concedimus. Stantibus ergo naturæ legibus à Moriſono exhibitis non neceſſe eſt ut hæ arbores disjungantur, cùm altera florifera tantùm ſit, altera fructifera; ſexu diſtinctæ, non ſpecie: quod idem & Salici & Palmæ dactyliferæ, & aliis præterea arboribus accidit. At verò ſi fructum reſpicias ſecundùm leges iſtas Palmæ ad diverſa genera reducendæ ſunt: Aliæ ſcilicet ad Pruniferas, quarum fructus pulpâ humidâ molli oſſiculum ambiente conſtat; Aliæ ad Nuciferas, quarum fructus pro exteriore etiam tegumento materiam habet ſicciorem. At neq; figurâ conveniunt Palmarum fructus, ut earum deſcriptiones attendenti manifeſtum fiet, neq; oſſiculorum ſeu ſeminum numero: Alii enim & quidem pleraq; ſimplex oſſiculum habent, alii geminum aut etiam plura.

3. *Palma montana folio plicatili flabelliformi maximo, ſemel tantùm frugifera. Codda-Panna, ſive Palma montana Malabarica* H. M. *Cingalenſibus* Talagas & Talagaiia, & Talipot. *An Palmam referens arbor farinifera* C. B.?

Panna Malabarenſibus generale nomen eſt, quod cuiq; Palmæ ſpeciei attribuitur.

Magnam habet quoad folia ſimilitudinem cum *Carimpana* & *Ampana*. Folia autem, cùm arbor in ſummo vigore eſt, latitudine quatuordecim, & excepto ſpinoſo pediculo longitudine octodecim pedes ſuperant.

Poſtquam arbor hæc intra annos triginta quinq; aut ſex ad 60 vel 70 pedum altitudinem excrevit, nullis interea floribus aut fructibus prolatis, e medio ejus apice novum quaſi caudicem emittit, qui trium quatuórve menſium ſpatio ad 30 circiter pedum menſuram aſſurgit, quo tempore folia pleraque decidunt, ac arbor altiſſimo ac lævigato malo planè ſimilis eſt. Dein novus hic caudex, duodecim aut tredecim circiter hebdomadum decurſu, undiq; longos, rotundos ac læves ramos, nullis foliis aut ramulis lateralibus ornatos emittit, quorum inferiores viginti pedum longitudinem obtinent. Atq; ex his ramis denum plurimi ramuli prodeunt, qui copioſiſſimis ac exiguis albicantibus floſculis, in faſciculos quaſi collectis, ternis quaterníſve contiguis, tribus foliolis ſexque ſtaminibus dotatis, inſtructi, jucundum exhibent ſpectaculum. His autem floſculis poſt tres quatuórve ſeptimanas decidentibus exiguæ ſuccedunt baccæ, quæ indies augentur, & ſex circiter menſium ſpatio perfectos ac maturos exhibent fructus: quibus delabentibus novus hic caudex emarceſcit, totaque arbor emoritur. Sunt autem fructus exactè ſphærici, cortice glabro, viridi, carnoſo, aqueo, ſucculento, ſubpingui ac ſubamaro veſtiti; nucleus verò qui hoc fructu continetur, ſatis magnus, rotundus, albicans ac eburneus, carne dura & oſſea infercitur: medullare autem corculum nunquam induratur, ſed tempore conſumitur, & cavitatem relinquit.

Hujus arboris ejúſque partium omnium in ortu & prima germinatione, in incremento, in ſtatu & vigore, inque declinatione delineationes accuratiſſimas, duodecim tabulis æneis comprehenſas, exhibent Horti Malabarici auctores.

Naſcitur hæc arbor locis montanis & petroſis in Malabar, nimirum *Mangatti*, *Tintijour*, *Katour*, *Locus.*
& pluribus aliis locis. Creſcit quoq; in inſulæ *Zeilan* provinciis *Menda Coria*, *Agrar* & juxta *Rhoudou Malee*, ſeu *Adams pico*. Floret indifferenter quocunque anni tempore, quanquam in Auguſto non rarò hi floſculi obſerventur, qui intra quatuordecim menſes vix maturos exhibent fructus. Una autem arbor pluſquam viginti millia fructuum producit.

Foliorum hujus arboris apud indigenas frequentiſſimus uſus eſt ad homines inumbrandos: inte- *Uſus.*
grum autem folium iſtius magnitudinis eſt ut decem pluribúſve hominibus umbraculi loco inſervire queat: quem in finem incolæ extremas folii lacinias conſuunt, ut rotunditatem quandam acquirat quo faciliùs ſub ejus tegmine aliquot homines ab imbribus radiíſque Solaribus defendi poſſunt. Inſuper folia ædium tectis inſerviunt; necnon pro chartaceis philyris Malabarenſes iis utuntur, adeò ut eorum libri non ex libris, hoc eſt, arborum corticibus interioribus, ipſi ligno adhærentibus, ſed ex hujus arboris foliis conficiantur, admodum durabiles, & ſi bene aſſerventur pene perennes: quibus ferreo ſtylo ſuos characteres imprimunt, unde ſuperiore cuticula dehiſcente literæ inſignitæ remanent. E fructibus autem globuli ad armillas, brachialia, moniliáque pro Domicellis [virginibus & matronis] tornantur, iique lævigati & rubro colore tincti, pro genuino rubro corallio imperitis facilè obtruduntur.

Cæterùm arbor hæc in Medicina vix ullum habet uſum: nihilominus tamen ſuccus è ſurculis fructiferis expreſſus vomitum excitando conducit ex morſu ſerpentis vertiginoſis ac delirantibus. Fructuum theca tenella adhuc ſi diſcindatur liquor exſtillat, qui radiis ſolaribus in ſubſtantiam duriorem condenſatus, ac mulieri gravidæ exhibitus fœtum necat & potenter expellit.

Arbor hæc à *Roberto Knox* Navarcho, qui viginti annos in inſula *Ceylon* captivus detinebatur, in Hiſtoria quam publicavit iſtius inſulæ ſatis accurate deſcripta eſt. Hujus arboris (inquit) folium admodum tenax eſt & molle pergameni inſtar, & ut commodè circumferatur ab itinerantibus mirabiliter conformatum. Quamvis enim cùm extenditur tantæ latitudinis ſit ut vel viginti homines protegat & inumbret, eſt tamen flabelli in modum plicatile, uſque adeò ut in magnitudinem brachio humano non majorem contrahi poſſit, & præterea leviſſimum eſt, ut in partes diſſectum in manibus facilè geſtetur. Integrum folium expanſum circulum propemodum implet; verùm partes quas ſecum circumferunt triangulares ſunt, eas autem capitibus ſuperimponunt, acutiore angulo antrorſum

trorſum directo, quò faciliùs arborum & fruticum denſorum ramos obvios penetrent & viam aperiant. Milites ea perpetuo ſecum circumgeſtant tum ad pluvias defendendas, tum ad tentoria ſub quibus internoctu quieſcant. Flores graviter admodum olent, & propterea Cingalenſibus adeò ingrati ſunt & odioſi, ut ſiqua arbor eorum domiciliis vicina creſcat, florendi tempore eam exſcindunt, nulla fructuum ratione habita.

Medulla arboris antequam floret, (eſt autem tota ferè medulla pauco ad corticem ligno) eſculenta eſt. Pinſunt eam in mortario, ut veteres frumentum ſolebant, & è farina panes ſeu placentulas conficiunt, quæ in clibano aut ſub cineribus coctæ, panem ſimilagineum ſapore referunt. In inopia Oryzæ ante meſſem frumenti vicem indigenis ſupplet.

Hinc forte Arbor hæc *Palmam referens arbor farinifera C. B.* fuerit à Cluſio deſcripta exot. *lib.* 1. *cap.* 3. quæ in Ternate inſula Æquatori proxima provenit, cujus ſummum faſtigium in caput orbiculatum inſtar Braſſicæ capitatæ extuberat, in cujus meditullio farina, è qua panes fiunt, ſicut etiam apud Amboenſes & panes & alia cum lacte fercula conficiuntur: Quamvis deſcriptio hæc minimè quadret noſtræ huic arbori, ſed potiùs Palmæ nobili ſeu Regali Barbadenſi, de cujus medulla farina non fit. De eadem arbore farinifera *C. B.* accipienda eſſe quæ Cluſius habet Exot. *lib.* 1. *cap.* 16. vel locus indicat. Arborem quandam in inſula Ternate naſci, quam reciſam in multas partes findunt, quas malleis ex craſſa arundine factis contundunt, atque indè eliciunt velut farinam quandam, ipſis *Sagge* appellatam, ſcobi lignorum quæ ferrâ reſecta ſunt ſimilem, ex qua panis ſatis albi placentas quadrangulas conficiunt Palmi magnitudine, quibus non modò veſcuntur, ſed magna ferè ex parte mercimonia ſua exercent.

De farina *Sagu* facta ex medulla Arboris Palmam referentis, ex quâ panem Amboenſes conficiunt guſtui gratum, & boni nutrimenti. Vide Additamenta ad curas Cluſii poſteriores. Ditiores depſunt hanc farinam cum lacte ex ipſa arbore hauſto madefactam, quod pani multum gratiæ addit.

Arbor adeò mollis eſt materiæ & corticis ut eam cultello menſario penè tranſcindere potuerunt nautæ. Huc referendam putat Cluſius arborem eam cujus meminit M. Dolus Venetus *lib.* 4. ſui Itinerarii, de regno *Fanfur* agens, his verbis.

In ea (inquit) provincia vaſtarum arborum genus eſt, quas duorum virorum ulnæ vix amplecti queant. Harum adempto cortice, qui tenuis eſt, ſuccedit ligni materies, tres digitos per totum arboris ambitum craſſa, medullam in ſe continens farinaceam, ſimilem cariei lignorum. Hæc in figulinum vas aquâ plenum injecta baculo agitatur, ut furfures & reliquæ ſordes ſupernatet, puráque farina ſubſidat. Effuſa deinde aquâ fit è repurgata farina maſſa, ad varii generis edulia conficienda idonea, pani hordeaceo colore & ſapore ſimilia. Illius arboris lignum ferro conferri poteſt, nam in aquam injectum illico ſidit & mergitur, directéque ut Arundo Donax finditur. Ex eo incolæ lanceas ſibi parant, &c.

Cæterùm & Palmarum Braſilienſium Iraiba Piſonis & Urucuri-iba *Marcgrav.* medullæ farinam ſuppeditant.

Cùm ergo tot ſint Palmæ fariniferæ ſpecies, an Amboenſis illa ſit Todda panna Malabarenſium, an Codda Panna eorundem ſeu Talipot Cingalenſium, an verò Arbor ab utraq; ſpecie diverſa nobis nondum conſtat: non video autem cur non eadem poſſit eſſe cum *Codda Panna* dicta.

Ex quo hæc ſcripſi me monuit *D. Tancredus Robinſon*, Arborem iſtam, cujus elegans Icon ex Indiâ orientali ad Regiam Societatem Londinenſem tranſmiſſa fuit ſub nomine Arboris *Sagou* ſeu *Zagu*, non eſſe *Coddam pannam* folio plicatili flabelliformi Hort. Malab. ſed potiùs *Toddam pannam* H. Mal. foliis pinnatis, fructipromo cono è multis linguiformibus involucris (veris fructuum loculis) compoſito; & caudice in protuberantes annulos diſtincto.

4. *Palma Braſilienſis prunifera folio plicatili ſeu flabelliformi, caudice ſquamato.* Caranaiba & Ananachicarivi *Braſilianis* Marcgrav. Piſon.

Arbor eſt Palmæ dactyliferæ magnitudine & altitudine, *ligno* duro, rufo ſeu brunno, craſſis nervis intus conſtante, nullius uſûs; *cortice* exteriùs gryſeo, & cartilagine à terra ad quoddam ſpatium ſquamato, ſquamis ordine cochlearum poſitis, quæ primò longiores, ſucceſſu breviores fiunt, imò tandem decidunt, ſupernè initio facto; nam arbores adultiores caudicis medietatem ſuperiorem habent glabram ut *Cocciro*, inferiorem ſolùm ſquamatam, ſquamæ autem nihil aliud ſunt quàm reliquiæ ramulorum [foliorum veriùs] qui decidunt arbore in altum aſſurgente enaſcentibus aliis. Ramus quilibet [rectiùs pediculus folii] duos vel tres pedes longus, compreſſus, in utroque latere acuto duris ſpinis nigris armatus, figurâ dentiſcalpium referentibus: unum in uniuſcujuſq; rami [folii pediculi] extremitate folium rotundum figurâ, & ità plicis donatum ut manuarium fœminarum flabellum referat, viridis coloris, ab extremitate ad medietatem ferè introrſum ſectum in multa carinata ſegmenta, foliis Palmæ dactyliferæ ſimilia: quodlibet ex his ſectis foliis circa duos pedes longum eſt. Arbor in ſummitate ramos ſuos, [rectiùs folia] quaquaverſum in orbem expandit, ſurſum, deorſum & ad latus, ut Palma dactylifera.

Inter ramaſtros ſeu folia ramuli prodeunt longiores, quatuor, quinque, aut ſex pedes alti, in multos ſurculos, lanugine albeſcente obductos expanſi alternatim, & quaſi è vaginula prodeuntes, in his exiſtunt *floſculi* pallidè flavi ſine pediculis, tribus foliis conſtantes. Poſt hos proveniunt *fructus*, figurâ & magnitudine Olivæ, dum virides amari, nec edules, nec ullius uſûs; at maturi nigreſcunt, & indigenis eſculenti evadunt. Secta hæc arbor nunquam renaſcitur è caudice; tardè quinetiam creſcit & longo tempore opus habet ut grandeſcat.

Uſus. Folia ſerviunt ad tegendas caſas & corbes faciendos.

Piſo duas ſpecies pingit, & ſibi notas ſcribit, ſibi invicem multùm ſimiles, niſi quòd mira foliorum & corticis conformatione diſcrepent.

Utriuſque arboris ſcapus interior egregiè flammam concipit, & inſtar facis diu fovet, ità ut mihi (inquit) per deſerta peregrinanti ſolatio fuerit, non ſolùm ad illuminandum, ſed ad abigenda quævis inſecta, & ſerpentes noctе vagantes.

Huic

Huic valdè ſimilis eſt ſi non eadem Palmæ tertia ſpecies, *Latanier* dicta *Rochefortii*. Folia expanſa ad pediculum rotunda ſunt, extremo plicatilia flabelli in modum, pediculis magnis adnexa, qui è filamentis quibuſdam trunci caput cingentibus exeunt. Hæc in faſciculos colligata caſis integendis Uſus. ſerviunt: membranæ ſeu cuticulæ pedunculis detractæ, cribris, caniſtris ſeu ſportulis, aliiſque vaſculis curioſis texendis idoneæ ſunt, quæ Indi inter rariora ſua & pretioſiora ſupellectilia habent. E ligno ipſius arboris, ut & *Palmæ Francæ* dictæ, arcus efficiunt, & clavas quibus enſium loco in conflictibus utuntur, *Zagayas* etiam, quæ ſunt lanceolæ quædam, quas in hoſtes ſuos manibus projiciunt; quin & ſagittarum acies eo muniunt, quo non minùs penetrantes evadunt quàm ſi chalybe cuſpidatæ eſſent.

Cap. V.

De Palma Humili.

1. *Palma humilis Hiſpanica ſpinoſa & non ſpinoſa* J. B. *Palma minor* C. B. *Palmites ſive Chamærrhiphes* Ger. *Palma humilis ſive Chamærrhiphes vel Palmites* Park. *Palma folio plicatili ſeu flabelliformi humilis.* The Dwarf-Palm.

FRuctus Chamærhiphes quos habuit J. Bauhinus magnitudine erant & figurâ olivari, triplici cortice obtecti: extimus colore caſtaneæ, in ruffo nigricans tenuis eſt: huic alter ſubjacet craſſior, colore cinereo, in fila ductilis: tertius ad nucis moſchatæ colorem accedit, nucleum obveſtiens duritie cornea, ſapore dulcem, album, quem percurrunt lineæ ruffæ breves, ex iiſque una cæteris longior ad centrum pertingit.

Folia, quæ ſicca adſervavit, ità erant digeſta ut muſcarii inſtar ex pediculo uno ſeu manubrio triangulari, non multùm craſſo foliorum densè ſtipatum agmen aſſurgat, quorum ſingula ſemunciam lata, ſtriata, bifida aliquando, longitudine cubitali in cultratum mucronem deſinebant.

Folia nobis obſervata in locis natalibus, & è ſcopis vulgò venalibus exempta cuivis obſervatu facilia, ad pediculum palmi unius ſpatio integra ſunt, deinde finduntur in folia qualia deſcribit J. Bauhinus; ubi autem tela folii integra eſt ad pediculum, flabelli in modum in plicas componuntur, pliceque foliorum diverſorum ſpeciem exhibent.

Hoc & J. Bauhinus alibi expreſſit, Quædam inquiens folia dividuntur, ſed aliqua tantùm ex parte, non ex toto, ut relinquat Palmæ manûs latitudinem præter digitos, ut in humili genere apparet.

Planta ipſa ad cubiti altitudinem & ampliùs aſſurgit, inferiore parte (ut aiunt) craſſior, ſuperiore tenuior. Flores edit ex obliquo è capillacea quadam coma emergentes, & racematim cohærentes, quibus fructus ſuccedunt Palmulis vulgatis minores. Pars radici propinquior in globum extuberans internum germen quoddam, quod Cerebrum vocant, innumeris ferè involucris circumſeptum habet, tenerrimum, ſapidum, ſuavi Carduorum guſtu, proinde ſecundis menſis pro bellariis eſtur cum Pipere & Salis momento, & ad Venerem excitandam haud parum præſtare creditur. Bellonius Alexandriæ in Ægypto crudam mandi ait.

In inſula parva ad Promontorium Siciliæ Pachynum, ſinque maritimis Etruriæ obſervavimus non hanc ſpeciem ſed quæ foliorum pediculis ſpinoſis eſt: eandem etiam eſſe puto quæ in Hiſpaniæ maritimis oritur: nam foliorum ex quibus ſcopæ illinc ad nos allatæ ſiunt, pediculi ſpinoſi ſunt.

Bellonius duas diſtinguit ſpecies nimirum, 1. Hiſpanicam non ſpinoſam, quam à J. Bauhino deſcriptam dedimus; 2. Creticam ſpinoſam. C. Bauhinus unam tantùm agnoſcit ſpeciem: Et revera quotquot nos obſervavimus vel in Italia, vel in Sicilia, vel ex Hiſpania allata folia pediculis erant ſpinoſis. Scopæ tamen Hiſpanicæ è duum generum foliis, aliis majoribus & mollioribus, aliis minoribus & durioribus compoſitæ videntur, ambobus tamen pediculis ſpinoſis inſidentibus. Verùm hoc curioſiùs obſervandum propono.

Folia ad ſportulas, tegetes & ſcopas parandas inciſa ſunt: ſunt enim ad verrendas domos non Uſus. ſolùm peridonea, ſed etiam utilia, quòd non confringantur, neque deterantur niſi tempore longo.

Baccæ ſua adſtringente vi dantur contra omnes corporis fluxiones.

Chamæriphe peregrina *Cluſ.* vide Palmam Indicam folio bicompoſito, fructu racemoſo ſive Schunda pana *H. M.*

2. *Palma humilis ſpinoſa,* Âiitara *Braſilienſibus dicta* Marcgrav.

Marcgr.

Folii eſt Sigilli Solomonis. In ſeptem, octo aut novem pedum altitudinem aſſurgit, caudice ſatis craſſo & acutiſſimis ſpinis ubique munito, unum etiam atque alterum de ſe ſpargens ramum majorem: Per intervalla autem ambiunt ramuli fruticem, duos, tres aut quatuor pedes longi, aduncis & deorſum verſis ſpinis viridibus cum cuſpidibus brunnis ſplendentibus: in his ramulis *folia* ſunt, interdum bina oppoſita, interdum unum ſolitarium, inodora, ſeſquipedem longa, duos & ſemis circiter digitos lata ubi latiſſima, foliis Sigilli Solomonis aut Lilii convallium conſiſtentiâ & colore planè ſimilia, & in medio nervum ſecundùm longitudinem habentia: tres aut quatuor etiam acutiſſimæ ſpinæ rectæ muniunt folium inferiùs. Extremitas autem ramulorum ad unius circiter pedis longitudinem caret foliis, iidem ſpinoſa, & in modum ſagittæ tripliciter figurata.

Folia hujus plantæ antequam ſe pandunt arctè ſunt complicata in modum foliorum Palmæ, ramulo adhærentia, deinde ſe explicant. Hinc inde in hoc frutice provenit ſiliqua, pedem aut quindecim digitos longa, teres, duos aut tres digitos craſſa, & in utraque extremitate acuminata, pauluml incurvata,

incurvata, ubique per ambitum acutiſſimis ſpinulis obſita, primò viridis, dein nigreſcit, & ſponte ſe aperiens promit ramum ex ſe, more & modo Palmæ nuciferæ in multos ramulos diſtributum coloris ex flavo albeſcentis, cui *floſculi* multi, hinc copioſi globuli fiunt, qui in fructus abeunt, *quorum formam & conſiſtentiam Auctor non deſcripſit.*

Vera & genuina Palmæ ſpecies eſſe videtur: nec obſtat quòd unum aut alterum ramum majorem de ſe ſpargat: hoc enim Palmæ etiam dactyliferæ interdum accidit, iſtque inſolitum & meri accidentarium, naturæ aut laſcivientis aut deerrantis effectum: ut aliquoties etiam monuimus.

Alias adhuc Palmarum ſpecies partim è Jo. de Laet Indiæ Occidentalis Deſcriptione; partim è Purchaſii noſtri Navigationibus producit Johnſtonus Dendrol. *lib.* 2. Verùm quoniam imperfectè admodum deſcriptæ ſunt, ut neſciam an à præcedentibus diſtinctæ ſint nécne, omittendas cenſui. Earum quas meminit J. de Laet in inſula Maragnana naſcentium nomina barbara ſunt, 1. *Meuruty-uve.* 2. *Tnaia.* 3. *Carana-uve.* 4. *Ovacurii.*

Palma Manicam Hippocraticam referens C. B. *Palma ſaccifera* Cluſ.

An hæc planta in Americæ Inſulis naſci dicta ſit genuina palma, multùm dubito; cum nulla pars deſcribitur ab autoribus præter folliculum ſeu fructûs thecam.

CAP. VI.

De Arbore meloniferâ Mameerâ & Papaia dictâ.

1. *Mamoera mas & fœmina* Ger. Park. Marggr. *Arbor Platani folio, fructu Peponis magnitudine* C. B. *Item Ficuum ſpecie fructus Peruanus* ejuſdem. *Papaia Peruanis* J. B. *Papaia* H. M. *Pino guacu* Piſoni. *Papaya Orientalis, ſive Pepo arboreſcens* Col. Annot. in Recchum. *Mamoeira mas* Marggr. *Ambapaia* H. M. **The male Papa Tree.**

Marggr. H. M.

R*Adix* rectà in terram deſcendit, conſtans cortice & carne albicante, humida, pingui, ſine ligno, ſaporis & odoris oleoſi, gravis & ingrati.

Caudex aſſurgit ad altitudinem viginti & plurium pedum, pedem circiter craſſus. *Cortex* cinereus eſt, ſatis lævis & Juglandis æmulus, in ſummitate autem, ubi folia circumſtant, aliquantulum ruffus: *denſior, viridis* H. M.

Folia pediculis inſident rotundis, cavis, ruſeſcentibus, ſatis craſſis, ferè directè à caudice extenſis, ſurſum interdum & deorſum vergentibus 1, 2, aut etiam 2½ pedes longis, ambitu orbicularia, pedem lata, in ſex aut ſeptem lacinias inciſa, quæ ſingulæ anteriùs cuſpidatæ ſunt, & ſeptem iterum inciſuras habent, texturâ tenuia, mollia ac tenuia, & lætè viridia.

Folia nova è ſummitate caudicis ſemper erumpunt, vetuſtioribus quæ in inferiore parte ſtirpis ſunt deciduis, & notas albicantes in ejus cortice viridi relinquentibus, ut inferior trunci medietas nuda ſit, ſuperior foliis veſtita.

Flores petiolis tenuioribus teretibus, tres ſpithamas longis, dilutè viridibus, in medio tubulo pertuſis, ex alis foliorum ortis inſident, multi, conferti, pedicellis brevibus, albicantes, odorâ grati, quinque petalis oblongo-rotundis, in ſtellæ formam expanſis compoſiti, calyce parvo, arcto & è viridi fuſco excepti. Marggravius colorem pallidè flavum, ceræ æmulum flori attribuit. E medio flore emicant *ſtaminula* decem breviſſima, ad unguiculos petalorum in duplici ſerie affixa apicibus totidem, oblongis, pallidè flavis inſignes.

Tempus. Floret toto anno, fructus fert nullos. At Marggravius falſum eſſe ſcribit fructum ferre nullum, uti & fœminam non ferre fructum niſi mas adſtet. Contrarium enim, inquit, me multiplex experientia docuit.

At nos utrumque verum credimus: poſſunt tamen fortaſſe nonnullæ arbores androgynæ dari, quæ & flores & fructus proferant; quomodo urticis accidit, quarum nonnullæ mares flores ſine fructu, aliæ fœminæ fructus ſine flore, aliæ androgynæ tum flores tum fructus ſed à ſe invicem ſejunctos & remotos proferunt.

Locus. Naſcitur in arenoſis; *H. M.* ubique in ſylvis obvia eſt; *Marggr.*

2. *Mamoeira fœmina* Marggrav. *Papajamaram* H. M. *Arbor Melonifera* Bontii. **The female Papa Tree.**

Mari ſimilis eſt caudice & foliis, [minùs excelſa & caudice graciliore *H. M.*] foliis plurimùm majoribus. *Flores* fert non in pediculis longis, ſed ad ipſum caudicem ex alis foliorum egreſſos, magnitudine florum Gladioli, quinque petalis oblongis, flavis [albicantibus H. M.] ligulæ inſtar anguſtis, in cuſpidem contractis, extrorſum & deorſum cum cuſpide reflexis & contortis conſtantes, odoris jucundiſſimi. In medio ſtamen ovale eſt, pallidè flavum, magnitudine nuclei Pruni, cui inſidet corona egregia flava.

Calyx quo continentur quinque brevium cuſpidum eſt, qui petalis deciſis fructum inferiùs complectitur.

E medio cujuſlibet floris naſcitur fructus, nec petala decidunt antequam fructus Juglandis magnitudinem conſecutus eſt, manente quoq; ad tempus ſtamine floris in umbilico fructûs.

Fructus

Fructus ita caudici adnati referunt mammas, unde & nomen meruerunt apud Luſitanos. Magnitudinem acquirit Mali cotonei aut vulgaris Melonis, & ejuſdem figuræ: immaturus eſt viridis, & inciſus exſudat lac, maturus ex viridi flavus, carne lutea inſtar Melonum, denſa & ſolida. Cortex eodem modo ſeparatur & fructus dividitur, grandi intus cavitate.

Semina in interiori ſuperficie inter fungoſam carnem numeroſa, in quinque ſeries diſpoſita, ad 120, 130, aut plura in uno fructu, ovalis figuræ, magnitudine Coriandri, ſuperficie rugoſa ſeu aſpera, fuſca, nucleo intus albo, ſingula involuta in membrana albicante, tranſparente & nitente, quæ detrahenda eſt ſiquis ſemina velit ſervare. Saporis ſunt ejuſdem cum Naſturtio aquatico noſtrate.

Pulpa eadem eſt quæ Melonum tum colore, tum ſapore, ſed inferior. Fructus crudus edi poteſt, ſed utplurimum ſolus, aut cum carnibus coquitur, ſed non magni fit ob abundantiam.

Arbor toto anno fructibus onuſta cernitur, & ſemper etiam floret.

Ex quolibet ſemine annuo ſpatio habetur Arbor fructifera, nulla autem durat ultra quatuor annos. Signum mortis eſt quòd cacumen ſponte corrumpatur.

Rarò reperitur arbor habens plus quàm unum aut alterum ramum, maxima pars ramis caret, atq; ità ſpecioſiores ſunt.

Arbor cucurbitifera Ficus Nigritarum Theveti *J. B.* huic eadem videtur.

Papayæ Orientalis fructum Petrus de la Valle ità deſcribit. *Columm. Annot. ad Recchum.*

Vulgari noſtro Melopeponi ſimilis eſt, ſed minor, ovali effigie, lævi & virente cortice, nullis aut vix apparentibus ſtriis. Interna parte carnem habet Aurantii colore ſaturo, ſapore dulci, noſtratibus ſimili, ſed quid amplius aromatica præ ſe ferente. Fructifera etiam ſatis eſt arbor, & ſemen colore nigreſcente dum recens, & poſtea ad caſtaneum dilutum inclinans colorem, quod Coriandri ſemen æquat craſſitie, verùm oblongius & densè aſperum; medulla candicante, ſapore dulci, ad oleoſum accedente.

Rochefortius duplicem *Papayer* diſtinguit, unam quindecim aut viginti pedes altam & pro altitudine ſatis craſſam, minimè ramoſam foliis tripartito diviſis Ficis fere in modum, pediculis longis appenſis, qui digiti craſſitudine ſunt & intus concavi: Fructu mali Cydonii magnitudine, è ſummo trunco in circuitu enaſcente.

Alteràm huic ſimilem in inſula S. Crucis naſcentem pulchriorem, foliis crebrioribus onuſtam, fructu Melonis magnitudine, nec minùs delicato guſtu, cortice exteriore flavo, lineis quibuſdam viridantibus diſtincto, innumeris granulis rotundis glutinoſis & molliuſculis, ſapore acri & aromatico intus repleto.

Nonnulli fructibus crudis veſcuntur, verum delicatiores cum Sacchararo præparatis. Ventriculum roborant & concoctionem promovent. *Vires.*

C a p. VII.

Varias arbores Meloniferas ſeu Cucurbitiferas continens.

1. *Guanabanus Scaligeri* J. B. Park. *Baobab* Alpini. *Baobab ſive Abavi Cluſii* J. B. *Abavo arbor radice tuberoſa* C. B.

HAnc arborem Scaliger ſtipite proceram eſſe ait, folio magno, oblongo: fructum ferre Melonis magnitudine, cortice coloris viridis, ſplendore Cydonii, digitalis craſſitudinis: carne intus candida, dulcedine lactis coacti: ſemina continere faſeolacea. J. Bauhinus fructum à Bern. Paludano miſſum pro Guanabano Scalig. ſic deſcribit.

Fructus eſt Cucurbitæ formâ, cubitalis ferè longitudinis, pugillaris craſſitudinis, cujus cortice cucurbitino minimùm duro detracto medulla in conſpectum ſe dat, ex albo tantillum palleſcens, non ingrata aciditate prædita, in pulviſculum vetuſtate faticens, cui *ſemina* immerguntur, pertinaciter hærentia, turgidula, renum figuram imitata, cortice ſi ungue radatur obducta nitidiſſimo, coloris nigri, quibus nuclei inſunt candidi, calloſi, ſaporis ſtrobili dulcis, tenui pelliculâ obvoluti. Cæterùm grana adhuc medullâ involuta filis appenduntur tenuibus, quanquam ſemina ſola nequaquam obſervavimus filis illis annexa.

Alpinus arborem quæ fructus *Baobab* dictos fert, foliis eſſe ait magnitudine ac figurâ Arantiis valdè ſimilibus: in Æthopiæ inflammatis locis naſci.

Fructus recenter ab arbore exciſus guſtui admodum gratus eſt, acido ſapore, quem contemperant divites ſaccharo: ſitim valenter extinguit, multúmque refrigerat. Ibi eo utuntur ad omnes calidos affectus, febréſque putridas, præcipuè peſtilentes, tum ejus pulpam cum ſaccharo comedentes, tum ſuccum expreſſum cum ſaccharo potantes, vel ex eo paratum ſyrupum accipientes. Cayri pulpâ in pulverem redactâ utuntur ad prædictos affectus & ad Lienteriam, dyſenteriam, alióſque fluxus alvi & uteri. *Vires & Uſus.*

Huic cum C. Bauhino eandem ſpecie eſſe opinor

Abavum Æthiopicum fructum Belo J. B. *quæ Abavo arbor radice tuberoſa* C. B. *Baobab ſive Abavi* Cluſ. J. B.

Pulpa friabilis in pollinem facilè reſolubilis, acida ori grata, ſemina renibus animalium ſimilia conveniunt: differt corticis duritie cucurbitina, quæ ab ætate eſſe poteſt, & pulpæ colore ſubrubro, qui etiam fortè vetuſtate mutatur. Locus utrique Æthiopia. *Abavi* fructus pediculo craſſo & firmo arbori adhæret, ad quem ſulcorum rudimentum cernitur, in quibus lanugo quædam ineſt, ut in cotoneis malis; reliquo corpore, in quo nulli excurrunt ſulci, lævi.

Plantæ è ſemine natæ Bello prima folia habuerunt mali quidem Citri foliis ſimilia, nullo pediculo ſubnixa. At ubi caudex pedalem altitudinem acquiſiviſſet in ramos ſpargi cœpiſſe ait, foliaque protuliſſe longiore pediculo prædita, & illa non ſingularia, ſed initio bina, deinde terna, quaterna, & tandem quina ex eodem pediculo prodeuntia, quemadmodum in Pentaphylli, Lupini, Caſtaneæ equinæ foliis videre licet, quorum medium reliquis majus eſt, deinde illi utrinque proxima. *Hoc inſolens non eſt in aliis plantis foliis compoſitis donatis, ut prima quæ exeunt folia ſimplicia ſint & ſingularia, deinde paulatim foliorum partialium numerus in eodem pediculo augeatur, donec ad juſtam ſummam perveniat.*

Radice firmabantur ſingulari in arborum genere, nimirum rotundâ, tuberoſâ, ovi magnitudine, appendicibus paucis & tenuibus utrinque exeuntibus, cortice tenui veſtita, quem tenuiſſima pellicula fuliginei coloris tegebat, qui facilè digiti attritu detergitur, ut tunc radix alba appareat, carnoſa, ſubſtantia Rhaphano ſimili, ſed tenerior, in qua per tranſverſum ſecta multæ lineæ à centro ad circumferentiam ductæ conſpiciuntur, ut in Rhaphani radice. Præmanſa tota ferè in aqueum ſuccum vertitur, ſubdulcem, terrei odoris, quíque in ore aſtrictionem quandam relinquit, non ſine exiguo caloris ſenſu, ſalivámque copioſè elicit. Ligni materies ſatis infirma eſſe videtur, quapropter inter eas arbores hanc recenſendam judico quæ brevi incrementum ſumunt, & fortaſſe etiam brevi ſeneſcunt.

Baobab ſive *Abovi* Cluſii, (quæ huic procuidubio eadem arbor eſt) deſcriptionem vide apud ipſum in exoticis, *lib.* 2. *cap.* 1.

Hæc arbor congener eſt & valdè ſimilis Mamoeræ dictæ ſeu Papayæ Orientali *Columnæ* notis in Recchum, ſpecie tamen diverſa; nam & pulpæ colore differt, & pediculi longitudine. Fructus etiam *Baobab* ſive *Abovi* Cluſii brevi quadam lanugine ſeu flore vireſcente obſitus erat; cujus in Mamoeræ fructûs deſcriptione nulla mentio.

2. *Higuero Oviedi* J. B. *Arbor Indica fructu Cucurbitæ forma & ſapore* C. B. The Calibaſh Tree.

Arbor eſt prægrandis veluti Morus nigra, fructum ferens Cucurbitæ rotundæ, interdum oblongæ, ſimilem. Ex eo pateras & alterius generis vaſa conficiunt Indi. Materie eſt robuſta atque apta ſedibus, ſubſellius Ephippiis, aliiſque operibus fabricandis, Mali etenim Medicæ aut Punicæ materiam eſſe diceres. Cortice facilè delibratur. Folio eſt longo, anguſto per extremum latiore, à quo ad pediculum uſque paulatim anguſtius fit. Indi in aliorum fructuum penuria interdum hujus carne veſcuntur, quæ Cucurbitæ carni cùm adhuc viret ſimilis eſt, Corticis etiam color & formâ Cucurbitæ. Maximus ejus fructus libram aquæ continere poteſt, minimus pugnum non excedit magnitudine.

Locus. Vulgaris eſt in Hiſpaniola, reliquiſque inſulis & Americæ continente.

3. *Chrorſ Theveti* J. B. *Ficui Nigritarum ſimilis fructu magno Meloni pari* C. B.

Si modo rectè deſcribatur folio eximiè viridi, exquiſitè rotundo, aureo nummo Gallico pari: fructu magno Meloni pari, ſuaviſſimo, cùm manditur Mannæ modo in ore liqueſcenti, ſeminibus Cucumeris noſtratis, cortice cùm maturuit croceo; à prædictis arboribus Cucurbitiferis ſpecie diſtincta eſt.

4. *Choyne Americana* J. B. *Laurifolia Americana pomis capitis magnitudine* C. B.

Fructum fert magnitudine mediocris Citrulli, qui quamvis elegans non tamen edulis eſt, figurâ ovi ſtruthio-cameli, ex quo Indi pocula conficiunt, & inſtrumentum *Maraca* dictum quo in ſuperſtitione ſua utuntur: Folia Laurinis ſimilia.

Frequens eſt in regione Americanorum quam Morpionem vocant.

Cluſius hujus fructûs hiſtoriam non malè Guanabano convenire videri tradit.

5. *Arbor folio Lauri, fructu Cucurbitæ ex Guinea* J. B. *Laurifolia Guinenſis* C. B. *Cluſ.*

Juglandis arboris celſitudinem æquare, nec diſſimili cortice tectum eſſe ferunt: Folia Laurinis habere ſimilia; ad quorum exortum fructus in ramis naſceretur, initio quidem viridis, per maturitatem ex flavo ſpadicei coloris interdum etiam nigris maculis conſperſi, interna parte fuliginoſi, & nihil continens præter nigrum quendam pollinem. Mali magni ſimilis erat, & orbicularis penè formæ, craſſo ſatiſque firmo cortice præditus; levis admodum pro ſua magnitudine.

Hæc Arbor & præcedentes an ad hunc locum pertineant necne, non ſatis ſcio: ſuſpicor potiùs non pertinere. Verum cùm fructus Melonum aut Cucurbitarum figurâ & magnitudine æmulas proferant Mammoeræ dictæ impræſentiarum ſubjungendas duxi. Ad Arbores pomiferas fortè reduci poſſunt.

Cap. VIII.

Ambaiba Braſilienſibus Marggrav. Piſon.

ARbor hæc elegantem nanciſcitur altitudinem, & ferè rectam, utplurimùm & ſine ramis; quædam tamen & ramos habent, ſed in ſummitate tantùm.

Cortex exterior ſimilis ficui, conſtans primùm cuticula tenui & cinerea, & ſub ea craſſo, lento, ac viridi cortice. Lignum album eſt inſtar Betulæ, verùm molle, & quod facilè poteſt ſcindi.

Caudex mediocris craſſitiei, & totus intus cavus à radice ad ſummum uſque, & cavitas illa per interſtitia ſemidigiti ubique diſtincta eſt tranſverſali membrana, in cujus medio foramen rotundum magnitudine Piſi. In hac cavitate reperiuntur ſemper formicæ rubræ; ipſa coloris eſt hepatici. Versùs ſummitatem *folia* circumpoſita ut in *Mamoeira*, quodlibet innitens ſuo pediculo, ſatis craſſo, unum, duos & plures pedes longo, exteriùs ruſo, interiùs ſpongioſo. Ipſum folium latum, rotundum, magnitudine integri folii chartæ expanſi, aut etiam majus, in novem aut decem lacinias ſectum, quarum centro infixus pediculus, à quo per ſingulas lacinias nervus ruſus tendit per longitudinem, & venæ eminentes per obliquum; ſuperiùs ſunt ſaturatè viridia, & inferiùs cinerea, & videntur colorem in toto habere qualem ſanguis cum aqua mixtus, hiſpida ut folia Ficûs, in extremitate laciniarum lineâ cinereâ ſunt fimbriata. In ſummitate arboris cavitas continet medullam albam, ſucculentam & pinguem, quâ Nigritæ vulnera ſua feliciter curant.

Incrementum autem ſumit arbor hoc modo: in ſummitate arboris exiſtit theca oblonga, foliacea, incana, quæ continet in ſe unum folium, & duas, tres, vel quatuor minores thecas. Exteriore theca ſe aperiente arbor folio augetur, & ſenſim fit altior; folium autem hoc in theca adhuc abſconditum orbis menſalis magnitudinem habet; cùm theca naturâ ſuâ aperitur, egregiè complicatum ac reconditum jacet, & quod jucundiſſimum ſpectaculum novum illud folium planè incanum eſt inferiùs, ac dilutè viride, ſuperius planè rubrum, ut aluta Prutenica, & eo modo ſplendens. In centro autem folii, ubi pediculus inſeritur, in ſuperiori ſuperficie ceu ſtella rubra, è viridi ſubflava conſpicitur, nimirum quaſi centrum omnium nervorum dilutè virentium & ſubflaveſcentium, qui per omnes lacinias ſecundùm longitudinem extenduntur. Exteriore theca operta reliquæ minores ſucceſſivè ſe aperiunt, & ſimilia folia exhibent.

Flores prodeunt hoc modo; in brevi pediculo ex caudice ſuperiori, ubi folia ſtant, enaſcuntur quatuor aut quinque, juxta ſe pendentia, farciminum inſtar, cylindracea corpora, ſex, ſeptem aut novem digitos longa, pollicem humanum craſſa, intus cava & conſtantia goſſipio, mollia, externis autem acinis brunni coloris, ut flores ſiliginis noſtratis: his decidentibus acini illi augentur, dentibus detrahuntur ac comeduntur. Cito admodum hæ arbores in eximiam altitudinem aſcendunt.

Ignem ſine pyrite & chalybe ità eliciunt Braſilienſes: Fructum ligni aut potiùs radicis hujus arboris ſumunt exſiccatum, in eo faciunt foraminulum, huic immittunt bacillum faſtigiatum ex duro aliquo ligno, & quaſi terebrando circumagunt, pedibus fruſtum illud immotum tenentes, ac applicantes folia ſicca arborum ſeu goſſypium, ſic eliciunt ignem.

In ſylvis rarò reperitur, ſed in arvis quondam excultis.

Pinguis è ſummitatibus hujus arboris expreſſus ſuccus non ſolùm recentibus ſed & inveteratis ulceribus medetur. Folium quoque tenerum & recens, aut levior hujus arboris cortex ſi apponatur temperat & mundificat partem affectam. *Locus.* *Vires.*

Succus è gemmis expreſſus, qui facultate refrigerandi atque adſtringendi pollet, pulti de *Tipioca* inditus calidam ventris proluviem ſiſtit: menſes denique nimium fluentes tum & virulentum genitalium profluvium compeſcit. Idem puerperis nimio menſtruorum profluvio laborantibus, in modum cataplaſmatis umbilico impoſitum inſigniter prodeſſe experientiâ ſuâ confirmat Piſo.

Ambaitinga Piſoni & Marggrav.

Ramo eſt rubicundo & ligno minùs cavo, foliis verò ſuperiùs ſaturatè, inferiùs dilutè viridibus, adeóque aſperis, ut loco limæ quædam cum iis poſſint levigari. Liquorem continet oleoſum ejuſdem cum ſucco Ambaibæ usûs & efficaciæ. Fructus fert magnos, tenues, palmæ longitudinis: matureſcentes dulceſcunt & edules ſunt.

Cap. IX.

De Muſa ſeu Maza arbore.

MUſa Arabibus dicitur, *Pala*, ut putamus, Plinio à voce *Bala*, quâ hodiernum, ut olim, Malabaribus innoteſcit.

Cæterùm quamvis ab omnibus Botanicis arboribus accenſeatur, vix tamen frutex, nedum arbor, cenſenda eſt, cùm caule annuo ſit.

Nos quoniam Planta hæc ad modum Palmæ *μονόκαυλος* eſt & non ramoſa, ei ſubjungendam duximus, quamvis revera ab eadem genere differat.

Oviedo aliiſque Platanus dicitur; à quo fonte nomen noſtrum Anglicum, **The Plantain-tree** profluxiſſe videtur: ni potiùs à Plantagine ob folia nervoſa Plantagineis ſimilia ità dicta fuerit.

Cur Pacoeiram Marcgravii & Piſonis à Muſa Cluſii, Alpini & aliorum ſeparem rationem non video. Malè etiam, noſtro judicio, C. Bauhinus ſeparat Ficum Indicam fructu racemoſo, folio oblongo à Muſa, quam Palmam Indicam humilem latis longiſq; foliis vocat: quamvis Bonanam à Muſa ſpecie diſtinctam faciant Piſo, Marcgravius, Rochefortius, Hugheſius, vulgus ipſum, inter quas magna tamen intercedit ſimilitudo.

1. *Muſa arbor* J. B. Park. *Muſa Serapionis* Ger. *Palma humilis longis latiſq; foliis* C. B. *Pacoeira* Piſon. Marggr. *Bala* H. M. **The Plantain-tree.**

Hujus *radicem* Horti Malabarici auctores ſic deſcribunt; craſſa eſt, duas aut tres ſpithamas longa, ambitu rotundo, pluribus fibris intus lignoſis capillata, exteriùs nigricans, carne intus albicante, quæ ſaporis aquei, ſubdulcis & ſubaſtringentis eſt, & inciſa humorem albicantem nonnihil unctuoſum, ſubdulcem & valdè aſtringentem extillat, brevi in ſubrubrum ſeu Perſicum colorem abeuntem Intervallo fermè pollicari ab ambitu annulo ſeu circulo tenui & parum lignoſo ac etiam molli in orbem pertexta conſpicitur, ex quo fibræ radicis filamenta accipiunt, ac plurima filamenta lignoſa, tenuiſſima versùs corticem hinc indè deducuntur, rariſſima autem ac brevia versùs interiores annuli partes.

Reliquam deſcriptionem è Marggravii hiſtoria mutuabimur.

Ex radice propagatur: hoc modo, Primò erumpunt *folia* duo aut tria, in fiſtulam convoluta, (ad modum foliorum Cannæ Indicæ, quibus ſimilia ſunt) paulò poſt ſecundò ſe produnt ad quodlibet latus unum, in medio eſt fiſtula foliacea, & ſic ſenſim planta trium aut quatuor Menſium ſpatio in quinq; ſex, ſeptem pedum altitudinem adoleſcit, caudice tibiam humanam craſſo aut paulò craſſiore, ſpongioſo, foliis convolutis ſimilis, & uno ictu facilè diſcindi poteſt, ſuperiùs octo, novem, etiam duodecim folia expandit, quodlibet quatuor, quinq; interdum & octo pedes longum, quatuordecim aut quindecim digitos latum; in utraq; extremitate paulo anguſtius, nervo ſecundùm longitudinem digitum humanum craſſo, qui etiam ſex aut ſeptem dig. craſſus per ſex aut ſeptem digitorum longitudinem ſe exferens è folio pediculi vice fungitur. Nervus hic in ſuperiori ſuperficie tanquam canalis excavatur, & tranſverſim lineæ ſubtiles à nervo ad latera extenduntur: ſuntque folia eleganter viridia, ad tactum lævia & ſolida, inſtar chartæ membranaceæ, & eodem modo crepitant; ideò non diu integra manent, ſed à vento agitatæ dilacerantur ſecundùm ductum ſtriarum, & ſtrepitum excitant commota.

Ex ſummitate caudicis hujus ſpongioſi ſeu è medio foliorum prodit *ramus* ſeu brachium, qui primò cùm quaſi ſemipedem longus eſt, tener & pollicem humanum craſſus, in extremitate ſua continet corpus turbinatæ figuræ, magnitudine ſtrobili majoris. circa quinq; digitos longum, conſtans è foliis latis ellipticæ figuræ, brunnei coloris obſcuri, ſtriatis, quibus quaſi pulvis cinereus aſperſus: hæc complicata invicem conſtituunt illud corpus turbinatum: ſingulis autem diebus unum: duo aut tria folia ſe pandunt, ſurſum versùs ſe convolvendo. Subter folia hæc expanſa apparent ſex, ſeptem aut octo *flores*, ordine juxta ſe poſiti, ex albo flaveſcentes, quilibet duos circiter digitos longus, ſcapus autem ſimilis parvæ ſcaphæ, cujus pars quæ inſidet exortui ſuo ſit prora, altera extremitas puppis, ex qua prominent quinq; foliola anguſta, figuram habentia illius inſtrumenti quo utuntur nautæ in humectandis velis: eminent autem è puppi floris digiti longitudine, ex albo flaveſcentia, & in ambitu lateritio colore fimbriata: in medio porro eorum ſtamen luteum craſſiuſculum inſidet, figurâ baculi cum nodo in extremitate, quali incedunt Nigritæ: Dimidia autem pars ſcaphæ tegmine ſubtenditur à prora incipiendo, ut in ſcaphis noſtris luſoriis: ſub hoc tegmine intus in ſcapha manna ſeu lentus humor continetur, ad tactum frigidus, ſaporis mellei, conſiſtentia & colore ſimilis albumini ovi recentis: in hoc humore ortum ſumunt quinque illa foliola cum ſtamine: delectantur admodum formicæ illo nectare.

Flores hoſce ſequuntur fructus, ordine in quibuſdam quaſi verticillis, arctè inter ſe poſiti, quilibet brevi pediculo nitens, & oſtentans primò in umbilico ſuo florem, qui poſtea decidit, fructus autem indies augetur. Continentur plerunq; in uno ramo 10, 12, 14 aut 16 numero, (imò 18 aut 20) ita ut una planta proferat 70 aut 80, (imò 100, 150, aut 200.) Fructus autem juſtum magnitudinem nactus Cucumerem noſtratem æquat, oblongus & trilaterus quaſi, ſcaphoides, corio craſſiore tectus, quod faciliimè in tres partes ſe dividi ſinit deorſum caulem verſus nutans. Pulpa mollis eſt inſtar butyri, medullam quaſi Cucumeris per mediam longitudinem habens. Boni eſt ſaporis, & frequentiſſimè comeditur vel ſolus, vel cum farina Mandiocæ, vel coctus & frixus in oleo aut butyro.

Ramus autem ille fructibus onuſtus interea dum illi matureſcunt augetur, & ad duorum pedum aut majorem longitudinem excreſcit, floreſque ſemper extrudit ex corpore illo foliaceo, ſed qui decidunt ſine ſpe fructûs: Nam una planta non facit plus fructuum quàm nutrire & ad augmentum perducere poteſt.

Maturis porro fructibus ramus cum illis abſcinditur, ut & tota planta, nam unum tantùm vivit annum, & ſemel tantùm facit fructum. Sæpiſſimè autem accidit ut antequam fructus maturi ſint planta cadat ac pereat ni fulcris ſuſtentetur; ſive autem cadat, ſive præcidatur perinde eſt; nam antequam ſeneſcat plantæ filius unus aut alter ex radice natus eſt, & adſtat parenti, morientiq; ſuccedit, & ſic in infinitum propagatur. Toto anno fructus habetur venalis.

Ita Marggravius, & quidem prolixè ſatis, hanc plantam deſcribit, & tamen Horti Malab. auctores in ea deſcribenda multò ſunt prolixiores, quos conſulat cui nondum ſatisfactum eſt.

Uſus. Fructus hi in deliciis habentur, nec ad ſatietatem comeſos ullam unquam noxam cuiquam intuliſſe aiunt. Linſchotanus eos guſtu farinam & butyrum dulci mixtione repræſentare ait, ideò panis ac lacticinii loco ſerviunt, ſimplici victu, quo corpus hominis abſq; alio cibo facilè poſſit ſuſtentari. Varios modos eos præparandi ad eſum vide apud Garciam.

De

De viribus ſic Alpinus, Fructûs ſubſtantia mollis, lenta, pinguis, dulcis, atque apprimè ſuavis eam comedere aſſuetis, multum nutrit, ſed ſtomachum gravat, difficulter concoquitur, ſuccum generat craſſum ac lentum quo viſcera obſtruuntur, præſertim hepar. Opitulatur tamen tuſſientibus & ſuſpirioſis ex calore factis. Ejus decocto utiliter utuntur Ægyptii ad tuſſim ex calidiorum humorum deſtillatione genitum, atq; ad pleuræ & pulmonum inflammationem, atq; ad inflammatos renes, & ad urinæ difficultatem: aiunt & commanducatum vel decoctum Venerem incendere. *Vires.*

Horti Malabarici Auctores hæc habent, *Radix* contrita ac epota in lacte vertiginem ſedat; ejus aqua cum Saccharo mixta proficuè bibitur pro ardore renum; quin & eadem aqua ſimpliciter epota pro doloribus ex urina obortis confert, datúrq; proficuè iis quorum corpus argento vivo infectum eſt. Corculum arboris ſeu medulla albicans qui fructum fert, tritum & cum melle intus ſumptum malis oculorum convenit, ad quod etiam ſervit butyrum, in quo fructûs ſeu ſici in fruſta ſecti toſti ſunt epotum.

Pro diverſitate fructuum varias dari hujus arboris ſpecies aiunt: verùm has varietates non ſufficere putamus ad diverſitatem ſpecierum inferendam, non magis quàm in Pyris & Pomis, quorum fructûs figurâ, magnitudine, colore, ſapore, florendi & matureſcendi tempore immenſum variant, nec tamen ob id ſpecie differre concedimus.

Omnibus Indiæ Orientalis ut & Occidentalis provinciis inveniuntur, necnon in Africa.

Ficum Indicam Linſchotani Muſæ varietatem eſſe opinamur, non ſpeciem arboris diſtinctam. Eandem certè eſſe quam Horti Malabarici auctores deſcribunt ex Synonymis colligitur, ut & à locis natalibus Malabarenſibus enim *Palan*, Bengalenſibus Quelli dictam ſcribit, quæ nomina ad Bala *H. M.* & *Keli* accedunt: inter ſpecies etiam ſeu varietates tum in Hort. Malab. tum apud Linſchotanum unam invenio *Cadalin* dictam.

Folia hujus quæ ulnam longa, tres ſpithamas lata (Lapathi aquatici, ſex pedes longa, duos lata Lerio) in variam ſupellectilem Indis in Goa cedunt, quibus & Turcæ papyri loco utuntur. Surculus ſæpe 100 ficubus prægnans eſt, uvarum modo in ſe compreſſis: Acini ex quibus dependent ſæpe in tantam molem grandeſcunt, ut à binis bajulis tranſverſâ perticâ vix geſtari poſſint. Toto anno fructifera eſt, & Indis commeatum quotidianum largitur.

2. *Banana* Marggr. *Bananiera* Piſonis *&* Hiſt. des Antilles. *Arbor foliis ampliſſimis, fructu Cucumeris formâ* C. B. The Banana-tree.

Marggr.

Tota planta eſt ut *Pacoeira*; at turbinatum illud floriferum corpus paulo minus eſt: & flores parùm differunt, ſunt enim duos circiter digitos longi, & albo-lutei coloris, & dulcis odoris, eſtque floris ſcapus non inſtar ſcaphæ, ſed rectus, attamen cavus, repræſentans Canoam Braſilienſium: ſex foliola anguſta prominent è puppi, figuræ ut in præcedenti & ejuſdem coloris, ſed ſtamen in medio deeſt: medietas anterior Canoæ etiam tegitur cavo tegmine albo-flaveſcente.

Fructus ut in *Pacoeira*, octo, novem, aut decem digitos longi, plerunq; tamen non ità craſſi, & ſunt curvi ſive lunati; ſubſtantiâ quoq; ſicciores & meliores ad concoquendum.

Hiſtoria Antillarum Bananieram à Muſa in his differre tradit. 1. Quòd fructus ejus duodecim vel tredecim uncias longus ſit, versùs extremitatem paululum recurvus, brachii propemodum craſſitie; cùm *Muſæ* dimidio minor ſit, ſex pollices tantùm longus. 2. Quòd in faſcia ſeu ſcapo non ultra 25 aut ſummum 30 fructus producat, qui non ſunt ideo denſè inter ſe ſtipati, cùm Muſa aliquoties 100 aut 120 edat, adeò confertos & arctè ſtipatos, ut ægre à ſe invicem ſeparentur. 3. Quòd fructus carnem habeant firmam & ſolidam, aptam ut ſub cineribus aut in olla coquatur, aut ut ſiccetur in ſole aut ad ignem, quo meliùs conſervari queat: cùm Muſæ fructus ſubſtantiâ conſtet molliore quàm ut his uſibus inſerviat.

In calidis Regionibus, & Inſulis Americæ frequens reperitur. *Locus.*

Pacoveram Theveti huic eandem eſſe exiſtimo, nam folia Pacoveræ quam Muſæ (quam in Ægypto vidit) duplo longiora eſſe ſcribit, fructum maximum pedalem, craſſitudine Cucumeris, ad quem etiam figurâ ſatis bene accedit. Creſcunt autem 30 vel 40 ſimul, in glomerem ſeu racemum congeſti, & ſibi invicem proximè juncti.

Fructûs magnitudo Cucumeri reſpondens, & nomen commune *Pacoera* aliquem facile inducere poſſit ad credendum Pacoeiram Marcgrav. & Pacoveram Theveti unam & candem arborem eſſe: proinde & Pacoeiram Marcgrav. non eſſe ipſiſſimam Muſam, ſed arborem ſpecie diſtinctam, & fortaſſe Bananieram *Rochefort*.

Repugnat tamen nomen & deſcriptio Bananæ apud Marcgravium, ut arboris à Pacoeira diſtinctæ.

Arborem Maniongo nuciferam apud J. Bauhinum, lib. 3. cap. 181. figmentum eſſe ſuſpicor.

Muſæ affinis in regno Catay C. B. Photel, nonnullis Ficus Pharaonis *Thevet.* quænam arbor ſit nos latet, nec minùs

Muſæ affinis altera C. B. i. e. Banana fructus in regno Congiano, formâ & guſtu Muſæ Ægyptiacæ, part. 1. Ind. Or. lib. 2. cap. 1. Nomen ad Bananam accedit & etiam forma, proinde eandem arborem eſſe veriſimile eſt.

Arbor pomifera Ægyptia *Giraudeti* à J. Bauhino propoſita, Hiſt. lib. 1. cap. 75. Nos cum J. Bauhino ſuſpicamur à Muſa non differre, vide *J. B.* loc. cit.

Elocochiel Recchi, quam Jo. Terrentius deſcribit ex imagine picta, Foliis Muzæ, ex una parte ſaturati, ex altera valdè diluti coloris, quemadmodum Oleæ folia; Ramo nodoſo ubi folia decidêre, venis frequentibus in inferiore foliorum parte, foliis in ſummitate rami valdè conglobatis; à Muſa diverſa fortaſſe eſt, ſed imperfectè deſcripta, ut nihil certi de ea ſtatuere poſſimus.

HISTORIÆ PLANTARUM

LIBER VIGESIMUS QUINTUS,

QUI EST

De Arboribus quarum fructus à floribus remoti vel ſejuncti ſunt.

HÆ in quatuor genera dividi poſſunt. Sunt enim vel,

1. *Nuciferæ*; Nuces autem voco fructus majores putamine duriuſculo nucleum claudentes. Hæ vel ſunt nuce duro & fragili putamine tecti, *Juglans* v. g. & *Avellana*, vel nuce molliore & coriaceo tegmine obducti: quæ iidem in duplici ſunt differentia, nimirum vel 1. nuce tegumento exteriore echinato undiq; incluſi, eóq; vel ſpinis minùs rigidis hiſpido, nuce triquetra; ut in *Fago*, vel ſpinis rigidioribus magiſq; pungentibus munito; ut in *Caſtanea*: vel 2. nuce calyce ſeu cupula excepti; ut in *Quercu*, *Subere*, *Ilice*, quod genus arbores *glandiferæ* appellantur, & dividi poſſunt in eas quæ folio ſunt leniore & molliore ut *Quercuum* variæ ſpecies; & eas quæ folio ſunt aculeato, eóque vel ſemper virente ut in *Ilice*; vel deciduo, ut in *Subere*.
2. *Coniferæ*; de quibus vide Sectionem ſecundam, his adjungimus quaſdam bacciferas ob notas illis convenientes.
3. *Lanigeræ*; vid. Sect. tertiam.
4. Seminibus vaſculis membranaceis, vel membranis extantibus auctis incluſis, vide Sect. quartam.

Librum enim hunc pro hac diviſione in quatuor Sectiones partiemur.

SECTIO PRIMA.

Arbores fructu à flore ſejuncto Nuciferæ.

CAP. I.

De Juglande.

JUglans quibuſdam dici videtur à juvando & glande, ut Macrobius refert; tamen non dubitandum quin ſic vocetur quaſi *Jovis glans*. Nempe eâ ratione à *Joviglans* eſt *Juglans*, quâ à *Jovipater Jupiter*. Nam ut dicitur *Marſpiter* & *Dieſpiter*, ſic & *Jovipater* ſeu *Joviſpater*, ubi Jovis eſt antiquus nominativus.

Non eſt tamen Juglans Διὸς βάλανος Theophraſti, cùm ea potiùs Caſtanea ſit, ſed ut nonnullis videtur, Nux Perſica ejuſdem, ut aliis, Nux Euboica. Nux Baſilica ſeu Regia Dioſcoridi & Galeno dicitur: Perſica etiam & Baſilica Plinio. Nucem Caryon (inquit Plinius) à capitis gravedine, propter odoris gravitatem convenit dictum.

A. *Nux Juglans* J. B. Ger. *Juglans vulgaris* Park. *Juglans ſive regia vulgaris* C. B. The Walnut-tree.

J. B.

Procera arbor eſt, multis prælongiſq; nixa radicibus, trunco ad binûm ternûmve cubitorum complexus ſæpius craſſeſcente, materie ampla, ruffa vel ſubfuſca, multis exiguis ſegmentis ſcarificata, quibuſdam partibus undulatim criſpa, robuſtâ: firmis vaſtiſq; ramis brachiata, cortice cineraceo craſſo, lævi, per ſenium hulco, & in rimas altas dehiſcente. *Folia* pinnatim diſponuntur, conjugationes claudente folio impari, quorum ſingularia ampla, ſeſquipalmum longa, palmum ferè lata, principio & mucrone anguſtiora, venis obliquis à medio nervo deductis, cùm tenera adhuc ſunt rubicantia, ſuaviterq; olentia, cùm adoleverint pulchrè viridantia, odore jucundo, ferè Laureo, ſed

graviori

graviori & vehementi, ſapore adſtringente. *Julum* profert longum, multiplici callo compactilem, cujus flaveſcentes paniculæ brevi decidunt: tum flos emergit herbaceus, [ego pro vero & genuino flore Julum habeo, ut qui è ſtaminibus & apicibus componitur] totidemq; calyculacea tegumenta quot flores petiolo contrahuntur, quibus ſingulis ſingulæ includuntur nuces. *Nucem* ſive fructum, quales ſimul multi confertim ex eodem pendent pediculo jam perfectiorem tegit pulvinatus calyx, acerbi & amari ſaporis, nec ſine acrimonia, nigro colore manus inficiens, cui ſubjectus cortex rugoſus, lignoſus, in duas carinas apertilis *nucleum* continens in binas partes ad medium ferè fiſſum, & pæne quadripartitum, revolutionibus cerebri ſimiliter inæqualem, primò mucoſum ac inſipidum ferè; deinde per maturitatem calloſum, candidum, dulcem, cuticulâ pallidâ tectum, exortum trahens ex candida, & exacido-amaricante quadam ſubſtantia pulpoſa, cujus terreſtrior portio in ligneа, vel ex ligno membranacea quædam nucleorum diſſepimenta abit, qualibus tenerioribus interior oſſis cavitas magna ex parte obducta eſt. Integri & maturi magnitudine minoris aut mediocris Perſici, & pulpa viridi, ſeu integumento externo pulvinato [quem Feſtus vocat *culeolum* quaſi exiguum culeum] atq; carnoſo dempto, unciâ ferè latiores, & hac ipſa latitudine longiores, ex rotundo in oblongum ſubtumeſcentes, ſed delumbata utrinq; quà valvularum commiſſura eſt circinatione rotundi. *Nucleus duplici cuticula ſeu membrana tegitur, exteriore flavicante & ſubamara, quæ dum nux adhuc recens eſt facilè deglubitur, cum areſcit arctè adhæret nec poteſt ſeparari; interiore tenuiore & pellucida.*

Nuces Juglandes magnitudine, figura, duritie, ſapore multimodis differunt. Recentiores ſex po- *Juglandium*
tiſſimum differentias adnotârunt. 1. *Nux juglans*, ſive *Regia vulgaris*. Hanc à duro cortice & *ſpecies.*
frangendi mora *Moraciam* & *Moracillam* vocari tradit Hermolaus. Non facile à putamine purgari poteſt. Surdam nominat Cæſalpinus. 2. N. J. *fructu maximo*. Caballinam Dalechampius vocat. Noſtrates **The French Walnut**, i. e. Juglandem Gallicam. Bonitate & pondere ad proportionem reliquis cedunt: non enim intus oppletæ, ſed magna ex parte vacuæ ſunt, minus ſapidæ, Malis magnitudine ferè æquales, è quarum cuppis ſeu valvis marſupia pueris geſtanda fiunt. 3. N. J. fructu tenero & fragili putamine, à Dalechampio *molluſca* dicta, quòd cæteris generibus mollior ſit; ejúſque putamen vel digitis facilè rumpatur. Tarentinæ vel eadem eſt, vel ſimilis. 4. N. J. *bifera*: cujus generis Hermolaus in Silvatianò Patavini agri viculo provenire ſatis conſtare tradit. Et Plinius nuper (inquit) Conſularem virum audivi biferas & Juglandes nuces ſe habere profitentem. 5. N. J. *fructu ſerotino*. Nuces S. Joannis dictæ, quia ante diem S. Joanni ſacrum neq; folia, neq; nuces oſtendunt; cùm verò id tempus adeſt, pares reliquis nucibus quoad fructum & folia exiſtunt; quales Tragus Vaſoniæ ad Rhenum, binas etiam Giengenbachii extare refert; J. Bauhinus circa Tigurum aliquando vidit; Dalechampius circa Lugdunum obſervavit. Has ego non peculiare genus fuiſſe exiſtimo, ſed differentiam quandam ſeu varietatem accidentalem & præternaturalem. 6. N. J. folio ſerrato. Hujus nuces teneritudine & longiori forma à vulgaribus diverſæ ab Hogelando ſatæ non modo germinarunt, ſed etiam folia protulerunt, vulgaris quidem Juglandis ſimilia, ſed longè magis tenella, atq; in ambitu ſerrata. *Cluſ.*

His adde Virginianarum Juglandium duo genera: Unum forma & ſapore parum ab Anglicis differt, putamine craſſiore & duriore: alterum majus, cortice ſcabro & duro, nucleo magno, dulci & oleaginoſo, ex quibus contuſis lac conficiunt cum ſuis cibis miſcentes. Harum arborum nonnullæ 80 pedes longæ. Parkinſonus duas Juglandium Virginenſium ſpecies deſcribit, quæ ab his videntur diverſæ. 1. Prior, *Nux Juglans alba Virginenſis* eidem dicta, arbor eſt erectior & minùs patula, nuce rotundiore, minore, putamine multo craſſiore magiſque albicante quàm cujuſvis ex prædictis, nucleo etiam multò minore, æquè tamen candido & dulci. 2. Poſterior *N. J. nigra Virginenſis* denominata fructu potiſſimùm à præcedente differt: qui niger eſt & rotundus, aſper ſeu rimoſus, putamine adeò craſſo & duro ut validis mallei ictibus vix poſſit confringi, nucleum intus minimum claudens.

Ubi ſponte proveniat Nux Juglans neſcimus: in Italia, Gallia, Germania, atque etiam Anglia *Locus.*
in viridariis & agrorum marginibus paſſim plantatam obſervavimus. Amat loca montana, humida & frigida, plerunq; lapidoſa, Autore Palladio. Quod in Italia & calidis regionibus fortaſſe verum eſt, at in frigidioribus, ut Anglia & Germania, ſummitates ejus ſæpiùs gelu peruruntur, ſi præcociùs germinaverit: In Germania juniores arbores interdum perduntur, præſertim ſi loco humidiore plantatæ fuerint, teſte J. Bauhino, quod in Anglia nunquam obſervavi evenire.

Julos gemmáſq; protrudit Martio, aut initio Aprilis. Fructum ante initium Septembris apud nos *Tempus.*
non perficit. Differunt tamen arbores hoc reſpectu, aliæ enim præcociores ſunt, aliæ ſerotinæ, nec ante Octobrem menſem maturantur. Diu eſt antequam fructum ferat hæc arbor; viginti plerunq; anni prætereunt à prima ſatione ſeu germinatione è ſemine ad fructificationem. Multos annos ſupervivit, ac mirum in modum grandeſcit. Cariem (ut annotat Tragus) vetuſtatémque non ſentit. Teneram eſſe arborem, & in calidioribus regionibus lociſque apricis feliciter provenire ſcribit J. Bauhinus, quod ut verum ſit, frigidiora tamen non averſatur.

De ſatione & inſitione hujus arboris conſule geoponicos. Nucibus ſeritur Juglans, nec inſeri vult ut aliæ arbores. *Trag. Ruell.* quòd ſanè nobis veriſimile videtur, quamvis Palladius aliiq; contrarium affirment. Utut res ſit, nos cum J. Bauhino inſitionis multâ curâ non opus eſſe judicamus, ſiquidem nucum ſatu facilè ac feliciter proveniant.

Ut nuces in proximum annum copioſiùs proveniant, mos eſt hodie apud ruſticos quoſdam, ut nuces perticis decutiantur. Hinc non inconcinnè quidam alludendo cecinit,

Nux, aſinus, mulier ſimili ſunt lege ligata:
Hæc tria nil fructûs faciunt ſi verbera ceſſant.

Verùm hic mos, quantumvis apud noſtrates etiam inolevit qui & ſuum rhythmum habent,

A Spaniel, a Woman, and a Walnut-tree,
The more they are beaten, the better ſtill they be.

rationi repugnare videtur. Quid enim aliud ab hujuſmodi verberatione ſperandum eſt, quàm ut gemmæ futuri inſequenti anno proventûs ſpes decuterentur?

Umbram Juglandis noxiam eſſe pleriq; affirmant & capiti inimicam: Johan. Muis in Podalirio redivivo, p. 57, 58. Decubitum ſub hac arbore dolorem capitis inducere experientiâ D. Boyle probat. Hic autem dolor (inquit) non provenit ab umbra (ut vulgus arbitratur) ſed à vaporibus ex foliis arboris egredientibus, qui quàm infeſti ſint muſcis etiam unicuiq; notum eſt: nam æſtivo tempore ad muſcas abigendas valde familiare eſt, ramulum Juglandis ab arbore avellere; verùm quicquid eſt de muſcis, haud facile id mihi perſuaſerint, imò cum *D. Evelyno* non tantùm innocuam, ſed & amœnam, & ſalubrem exiſtimo ob odorem gratum quem folia expirant, & deceptos ſuſpicor qui ſe contrarium expertos affirmant.

Vires. De viribus Dioſcorides & Plinius hæc habent. Nuces Regiæ in cibo ſumptæ concoctu ſunt difficiles, ſtomacho nocent, [bilem gignunt] capitis dolorem inferunt, ſuntq; tuſſientibus inimicæ; [Plinius de ſiccis, quæ unguinoſiores ſunt, hæc tradit; Recentes enim (inquit) jucundiores ſunt,] utiles verò in cibis jejunis ad vomitiones concitandas. [Pro his Plinius habet inimicas eſſe vomituris jejunis, atq; addit, aptæ in Teneſmo ſolo; trahunt enim pituitam.] Venenis quoque reſiſtunt cum ficubus & Ruta præſumptæ, ac etiam poſt ipſa Venena hauſta comeſtæ, addit Plinius anginæ prodeſſe cum Ruta & oleo. Largiùs eſitatæ latos lumbricos pellunt. Imponuntur & mammarum inflammationibus, abſceſſibus, luxatiſq; cum mellis exiguo & Ruta. Cum Cæpa autem melle & ſale contra canis hominiſque morſus proficiunt. Eædem cum calyce ſuo peruſtæ & umbilico admotæ tormina ſedant: Putamen verò combuſtum tritúmque in vino & oleo puerorum capite perunctо capillos condecorat, & Alopecias replet. At qui intra ipſum eſt nucleus tritus & cum vino appoſitus menſes ſiſtit. Perveterum autem nucum nuclei commanducati & impoſiti gangrænis, carbunculis, Ægilopibus & Alopeciis præſenti ſunt remedio. Aliis miſcentur ad acrimoniam ipſorum eximendam: Plin. Cæpis.

Cortex Juglandium lichenum vitio & dyſentericis prodeſt: Folia trita cum aceto aurium dolori *Plin.* Antidotum Mithridatis ipſius manu deſcriptum conſtabat ex duabus nucibus ſiccis item Ficis totidem, & Rutæ foliis 20 ſimul tritis, addito Salis grano: qui hoc jejunus ſumat nullum venenum nociturum illo die.

Coquitur hæc nux, autore Galeno, faciliùs quàm Pontica, i. e. Avellana, ſtomachóque eſt gratior, & multò magis quando cum Caricis manditur. De recenti nuce hæc accipe, nam ſicca in ſuccum pinguem tranſmutatur ut cibo prorſus ſit inepta.

Corticis nucum exterioris ſuccus expreſſus vel crudus, vel cum melle decoctus ad dandam conſiſtentiam, in ore gargariſatus, ad uvulæ relaxationem, tonſillarúmque & gutturis inflammationes vi ſua adſtrictoria cum tenuitate partium conjuncta utiliſſimus eſt Galeni experimento.

Virides ſeu recentes Juglandes ventrem cient. *Galen. Aet.* Veteres & ſiccæ potiùs aſtringunt. Concoquuntur probè in Ventriculis frigidis, in calidis in bilem vertuntur.

Cortex interior arboris ſiccatus vomitum ciet valide; Juli ſive nucamenta lenius.

Tinguntur cortice illarum [nucum] lanæ, & rufatur capillus primùm prodeuntibus nuculis, *Plin. hiſt. lib.* 15. *c.* 22.

Ineſt quoq; Juglandibus nucibus propria quædam ac peculiaris facultas ad remoratos menſes ciendos, aliis medicamentis nihil proficientibus. Macerantur in aqua donec nuclei membranis poſſint nudari; deinde nuclei ita expoliati macerentur in Aqua vitæ per biduum, eorúmque duo vel tres quotidie manè jejunæ exhibeantur per decem dies ante tempus menſtruæ fluxionis.

Succus radicis violenter purgare dicitur nonniſi ruſticis exhibendus.

Aqua etiam Juglandium immaturarum deſtillata ad multa commendatur, v. g. ad diſſolvendos thrombos concreti ſanguinis, ad vulnera & ulcera calida, ad anthracem peſtilentem foris impoſita. Ad eadem valet & foliorum Juglandis aqua. An verò aqua Juglandium refrigeret, adeóq; Anthraci conveniat meritò dubitat J. Bauhinus.

Nuces Juglandes poſt piſces ſumptæ eorum coctionem adjuvare creduntur, unde illud Scholæ Salernitanæ,

Poſt piſces nux ſit, poſt carnes caſeus eſto.

Certum eſt etiam eas venenis repugnare præſumptas in cibis unde ſæviente peſtilentia Proceres pariter ac plebs infima, quinetiam rura toſtas jejuni mandunt.

In tranſmarinis regionibus Juglandes teneras & immaturas, cortice exteriore acuto cultello deciſo atque etiam putamine duriore, in aqua frigida maceratas aliquandiu & deinde ad mollitiem coctas in ſyrupo è ſaccharo præparato leviter bullitas & in eundem demerſas reſervant pro Bellariis.

Juglandes virides decerptæ Maio vel Junio appetente, antequam earum putamina obduruerint, ſaccharo adſervatæ ſtomacho utiles evadunt. Imò ex noſtra obſervatione Juglandes, dum virides adhuc & immaturæ ſunt integræ unà cum corticibus & putaminibus ſaccharo conditæ, ſive (ut moris eſt) in aqua ſaccharata decoctæ donec tenereſcant, deinde eidem aquæ ad ſyrupi conſiſtentiam coctæ immiſſæ ut ſerventur, ſi duæ vel tres ſumantur ſub veſperam à cibo ſumpto, alvum leniter ſubducunt.

Decoctum corticum exteriorum nucum Juglandium terræ ſuperfuſum lumbricos è foraminibus ſuis vel elicit, vel exigit.

Tragus

Tragus ſcribit quoſdam exteriorem corticem nucum Juglandium areſacere, inque pulverem redactum Piperis loco in condiendis cibis uſurpare: cui ad ſaporem commendandum nonnulli pulverem foliorum Salviæ adjiciunt.

Juglandis materies menſis & utenſilibus laudatis dicatur, & operi tectorio. In Gallia plurimi fit hoc lignum pro menſis, ſcamnis, lectis, cathedris, ſcrinii abacis & aliis ejuſmodi, quæ tela cerea fricant ſæpe; ſic egregiè poliuntur, & nitidum ſplendorem acquirunt. D. Evelynus fabros noſtros oleo ſuo calido affricto lignum hoc expolire ſolere ait. Maximè autem æſtimatur ob colorem ſuum varium, venas undulatas aut criſpas, & materiæ ſoliditatem.

E nucibus tuſis, calefactis & expreſſis elicitur oleum, quo nonnulli ad gangrænas, carbunculos, ægilopas & nervorum ulcera utuntur. Infuſum auribus ſurditati prodeſt, & idem uteri calidis doloribus illitum. Matthiolus nullius in Medicina uſûs eſſe ſcribit, ſed ad lucernas & lampadas præcipuè expeti, quod durabilius ſit oleo olivarum. Præfertur etiam pictoribus ei quod è Lini ſemine exprimitur; ſiquidem hoc ceruſſæ admixtum tractu temporis colorem immutat, illud verò incorruptum perpetuò aſſervat. At alibi flatus potenter diſſipare, & in coli affectibus à flatu genitis plurimum afferre auxilii tradit. Aetius eandem ei vim tribuit quam oleo Amygdalino, inſuperque hoc privatim habere tradit, quòd inaurantibus aut inurentibus conducat. Siccat enim & ad multum tempus inaurationes & inuſtiones continet & adſervat.

Iſcæ [ἴσκαι] Paulo ſunt ſpongioſa quædam corpora in Quercubus & Nucum Regiarum arboribus naſcentes, [Fungos, puto, intelligit] quæ Barbari magis in uſu habent. His inter cætera cauteriorum genera uſos fuiſſe Antiquos idem Paulus teſtatur, in longis ſtomachi defluxionibus, inque Hydropicis. Quomodo autem iſcis ad uſtionem uterentur ſic demonſtrat Cælius Aurelianus. Fungos ligneos inferiùs ac ſuperiùs anguſtos formantes [convenientiùs inferiùs latos efficerent, quo meliùs cuti inſiſterent] patientibus apponunt locis, quos ſummitate accenſos ſinunt concremari donec cineraſcant atq; ſponte decidant. Id hodie imitantes Turcæ ſarmentum vitis bene aridum parti malè affectæ applicant & ſummitatem ejus accendunt. Hoc modo *Moxa* dicta utuntur nunc dierum, ad Podagram & alios morbos. Cæterùm creber eſt uſus Fungorum Juglandium ſclopetariis ad ignem conſervandum: modum præparandi fungos ad hunc uſum vide apud J. Bauhinum in hiſtoria hujus arboris.

Arbor vulnerata initio veris antequam folia emittit liquorem effundit copioſum, minus tamen dulcem quàm ſit Betulæ ſuccus.

Cap. II.

De Corylo ſive Avellana Nuce.

CORyli vocis Etymon non invenio. Avellanam ab Avellano Campaniæ oppido ubi abundat dictam putat Servius. At Plinius Avellanas antea Abellinas patrio nomine dictas ſcribit, *lib.* 15. *cap.* 22. Abella igitur oppido nomen. Ponticæ dictæ ſunt hæ nuces, quoniam in Aſiam Græciámque è Ponto venêre. Auctor Plinius *loco citato*. Potiùs, crediderim, quia in Ponto abundant; niſi de Sativis ſeu barbatis intelligat, quibus fortè Pontus patria; nam ſylveſtres paſſim ſpontaneæ ſunt. Theophraſto Heracleoticæ ad Heraclea Ponti urbe, cui & κάρυα ſimpliciter, uti probat J. Bauhinus; Aliis Præneſtinæ dicuntur ab Agro Præneſtino, ubi affatim proveniunt; vel quia Præneſtini olim à Pœnis obſeſſi iis famem toleraverint. Hippocrati de Diæta κάρυα πλατέα, teſte Caſp. Hofmanno, dicuntur.

A. 1. *Corylus ſativa* J. B. *item ſylveſtris.* **The Filberd, and the Haſel-Nut.**

J. B.

Folio eſt Alni, ſed acutiore, nec eum in modum viſcido, hirſuto, modicè ſerrato, rugoſo, ſuaviter odorato. *Flos* è gemmula erumpit coccineis filamentis compoſitus; ſimúlque Juli longi, tenuiores quàm Nucis Juglandis, qui priuſquam decidant flavi fiunt. [Ego Julos pro genuinis & legitimis floribus habeo, non filamenta illa coccinea] *Fructus* ſimul aliquot juncti, involucris calloſis, ſuccoſis, herbaceis, barbatis, hirſutis, adſtringentibus & acidis obſepti, magnitudine dimidio minores utplurimum Juglande, oblongi vel globoſi, putamine umbilicato, per maturitatem flaveſcente aut ruffo, lævi, lignoſo aut duro ſatis: cui ſubeſt pellicula, in domeſticis quibuſdam coccinea, in aliis ſubruffa, nucleum obveſtiens albidum, firmiuſculum ſicut Amygdali nucleus, ejuſdémque ſapore dulci, lacteum remittentem ſuccum. In Avellanis nucibus antequam nucleus formetur aut perficiatur ambiens pulpa eſt candicans, fungoſa, ſaporis acidi. Ipſi verò nuclei plurimùm obnoxii ſunt vermibus, qui omni intus nutrimento conſumpto ipſum etiam putamen pertundunt ac prorepunt. Ipſa Corylus arbor eſt ex radice craſſa latè ſe diffundente, nodoſa atque criſpa caudices magna ex parte aliquot emittens, in multos ac robuſtos ſubdiviſos ſtolones, virgáſque lentas & obſequioſas quales quotannis emittit novas, nec ramoſa; materie candida, molli. Caudex ubi annoſus fuerit cortice obducitur incano, lævi, & viſcum nonnunquam producit, ut nos etiam obſervavimus.

Nuces Avellanæ primaria diviſione diſtingui poſſunt in ſativas ſeu barbatas, noſtratibus **Filberds** dictas, & ſylveſtres ſeu calvas, Anglis **Haſel-nuts**.

1. Sativæ ſeu barbatæ dictæ, quia membrana exterior calloſa, totam nucem contegit, ultráq; eam fimbrioſa in barbæ modum protrahitur. A vulgaribus ſeu calvis diſtinguuntur quòd majores ſunt & longiores, umbilico majore & elatiore, oppoſita parte acutiore, putamine minùs craſſo, fractu faciliore, guſtu nuclei gratiore. Harum duas ſeu ſpecies ſeu varietates obſervavimus, Alteram nucleo rubrâ vel purpurante tunica contecto, quæ ſativa rubra *J. B.* Sativa fructu oblongo rubente *C. B.* Sativa fructu longo *Park.* Alteram nucleo albâ pelliculâ tecto, cujus meminere etiam C. Bauhinus

&

& Parkinſonus, qui præcedentis nucleum guſtu gratiorem & delicatiorem eſſe ait quàm hujus, quod & nobis probatur, unde & illud genus præ aliis lautiorum menſis adhiberi ſolet.

2. Nuces ſylveſtres ſeu calvæ dictæ, quod putamen exterius totam nucem non contegat, ſed ſuperiorem ejus partem nudam relinquat. Harum innumeræ fere in figura, magnitudine, putaminum craſſitie, nucleorum ſapore, matureſcendi tempore differentiæ ſunt. Duæ præ aliis maximè obſervabiles: 1. Sylveſtres vulgares, quæ in ſylvis & ſepibus paſſim proveniunt & minores ferè ſunt, **Haſel-nuts** Anglis dictæ. 2. *Maximi Hiſpanicæ* nobis dictæ quia ex Hiſpania ad nos advehuntur. Hæ nuces Avellanæ ſativæ albæ maximo fructu *Park.* & ſativæ fructu rotundo maximo *C. B.* aliis Lugdunenſes & Italicæ dictæ, unciali amplitudine, rotundæ, putamine ligneo cæteris omnibus duriore. Latiores ferè ſunt quam aliæ, umbilico ſeſſili, leviter compreſſo, nucleo duriore cæteris, guſtûs ſuavitate facilè cum ſativis certantes.

E ſylveſtrum genere ſunt vulgatæ illæ [in Germania] quas paſſim in hortos & viridaria tranſlatos colunt, ſylveſtribus arboris & fructûs facie ſimiles, ſed duplo ferè majores ſpecioſioréſque, utrinq; ferè obtuſiores, nucleo habitiori ſuavioríque, pellicula albicante tectæ. Arbor hæc C. Bauhino Corylus ſativa fructu albo minore ſive vulgaris dicitur.

Alterius adhuc elegantis Nucis ſylveſtris varietatis meminit J. Bauhinus, in hortis etiam cultæ, cujus nuces graciles admodum ſunt, & quædam calamum ſcriptorium craſſiorem craſſitudine, præſertim circa umbilicum, non ſuperant, Cylindriacâ atq; toroſâ ferè figurâ, niſi parte inferna modicè dilatarentur.

At ſpecie fortè à vulgari Corylo differt genus illud quod in Macedonia naſcitur, Arbore non quemadmodum apud nos multiplici caudice fruticoſo, ſed ſingulari, procero, & juſtam arborem æquante, foliis latis, Nucibus in grandem racemum pugni magnitudine congeſtis, cujus Paulus Rubigallus è Buda ad Conſtantinopolin legatus hiſtoriam Cordo retulit.

Corylus Virginenſis Park. Specie etiam differre videntur Nuces quæ è Virginia ad nos adferuntur noſtratibus minores, acutiori vertice, putamine ſcabriore ſeu minùs æquali, duriore etiam & minùs fragili, nucleo non perinde dulci & grato. Arbor quæ has nuces fert Corylus Virginenſis Parkinſono dicitur.

2. *Avellana Byzantina* J. B. *pumila Byzantina* Cluſ. Ger. emac. *peregrina humilis* C. B. *Nux Avellana Macedonica ſive Byzantina* Park. **The Filberd of Conſtantinople.**

Supra cubitalem altitudinem rarò acceſcit, ſed pumilam ſemper perſiſtere referunt. *Craſſos* verò admodum magnóſque fert tenuibus pediculis calyces, extrema parte in multas, craſſas, longáſque lacinias diviſos, ſede etiam multis laciniatis appendicibus obſita. Sunt autem ii calyces foris valdè durâ aſperáque lanugine hirſuti, interiore parte læves, continéntq; fructum Avellanæ ſylveſtri & ſponte naſcenti fere ſimilem, breviorem tamen, duróque putamine ut illa conſtantem. *Folia* quàm vulgari Corylo oblongiora paulò, perinde tamen rugoſa nullo ordine virgis adnexa.

Locus. Corylus in ſylvis & ſepibus per totam ferè Europam frequentiſſima eſt: At ſativæ illæ barbatæ apud nos ſponte non oriuntur, nec ſcio unde primùm accerſitæ. J. Bauhinus in Alſatia non infrequentes eſſe ſcribit.

Tempus. Juli primo quoque tempore erumpunt nondum ſoluta hyeme: deinde Martio atq; Aprili ſuccreſcentibus foliis flaveſcentes abſcedunt. Fructus Auguſto menſe matureſcunt, nonnulli tamen ſeriùs.

Vires & Uſus. Nuces Avellanas ſtomacho infeſtas eſſe & difficulter concoqui, necnon caput gravare præſertim largiùs ſumptas Medicorum Veterum & Recentiorum communis eſt ſententia. At Lacuna id experientiæ & communi opinioni reclamare ſcribit: bonæ quippe matronæ Hiſpanicæ toſtis vulgariter utuntur ad gratificandum ſtomacho, cerebrúmq; confortandum non ſine ſucceſſu. Ego cum Bruyerini matronis apud J. Bauhinum toſtas inſalubriores eſſe exiſtimo quàm crudas. Recentes & maturitatem exactam non adeptas vetuſtis & ſiccis tum gratiores tum ſalubriores cum iiſdem cenſeo.

Quòd alvum ſiſtant & dyſentericis proſint nonnulli ſcribunt: Alii & veriùs Dyſenteriæ aut DiarrhϾ obeſſe potiùs quàm prodeſſe tradunt, ideóque in ejuſmodi morbis ab iis omnino abſtinendum. Inteſtinis infeſtas eſſe experientiâ docere conatur Tragus. Pueri namq; (inſit) ſi Auguſto menſe Avellanas nuces avide devorant facilè in dyſentericum morbum incidunt. Ad dyſenteriam etiam peſtilentialem nocuas eſſe vulgo perſuaſum eſt.

Quòd Avellanæ Juli, & cortices aſtringant & ventris fluores ſiſtant affirmant qui de iis ſcripſerunt. In Plinii ſententiam quòd nuces Avellanæ pinguedini corporis conferant, etiam plus quàm ſit veriſimile,non ſolùm poſterior medicina ſed & vulgus ipſum manibus pedibúſque deſcendit: Anhelosos tamen & aſthmaticos efficere ad ſatietatem eis veſcentes vulgò perſuaſum eſt. Dioſcorides tamen tritas & in aqua mulſa potas veteri tuſſi mederi tradit. Quod Dioſcorides putaminibus uſtis ac cum oleo tritis, glaucas in pueris oculorum pupillas denigrari prodidit, hoc illuſtri experimento facto aliquoties ſe cognoviſſe & veriſſimum eſſe comperiſſe gloriatur Cornarius. Credat qui volet.

Oleum nucum Avellanarum efficaciſſimum eſſe ad tuſſim veterem & deſtillationes ſcribit Tragus.

Cur Avellanæ tantopere obnoxiæ ſint vermibus, Juglandes verò rariſſimè iis infeſtentur rationem duplicem reddit J. Bauhinus. 1. Ob nimiam earum, præſertim cùm recentes ſunt, humiditatem: humor enim Ariſtoteli putredinis mater. 2. Quia parùm olei habent, quo Juglandes abundant. Verùm ego potiùs exiſtimo vermes in Juglandes non penetrare, præcipuè ob amarorem corticis externi. Vermiculos enim extrinſecus irrepere non autem intus ſponte naſci affirmo, cùm nec generationem ullam ſpontaneam è putri materia in animalibus agnoſco: in nucibus autem illud patet, quoniam cortex fructûs illius in quo vermiculus latitat ſemper perforatur, & in putamine exteriùs veſtigium aliquod ſeu cicatricula foraminis apparet.

Vulgus Metallicorum ad Virgulam Divinam ſeu Divinatoriam (ut vocant) quâ venas metallorum inquirit, præ cæteris furcam eligit colurnam. Verùm cùm ex impuris fontibus incantatorum

primò

primò in metalla defluxerit; Metallicus (utpote vir bonus ac naturæ peritus) eâ non utitur, ſed alia naturalia venarum ſigna obſervat. *Schwenckfeld. Agricola.* Qui plura de ea velit, J. Bauhini Hiſtoriam petat. E ſtolonibus ſeu ſurculis hujus arboris fiunt virgæ piſcatoriæ, & ad equos pigriores incitandos flagellorum vice. Ex iiſdem intortis faſcium vincula: Mirum autem (ut facetè Plinius) contuſo ligno alicui majores ad vincula eſſe vires. Ex iiſdem, cùm ſatis excreverunt per medium in longum fiſſis circuli doliares efficiuntur. E contextis crates vimineæ, Hurdles noſtratibus dictæ, ad varios uſus parantur, ut v. g. ad ſepta quibus internoctu ovium greges includant efficienda.

Ex ligno etiam carbones parant pictores, ſculptores & aurifabri ad delineationes & præludia figurarum ducenda commodos. Ex hujus etiam ligni carbonibus pyrius pulvis confici ſolebat, antequam Alni carbones ad eum uſum commodiores eſſe comperti fuerant.

Ex radice nodoſa & undulatim criſpa vaſa & ſupellectilia varia formantur, quæ ad longos anno durant, nec facilè corrumpuntur.

3. *Avellana purgatrix* C. B. Park. *purgatrix Novi Orbis* J. B. *Nuces purgantes* Ger.

Monardes has colore & formâ noſtratibus ſimiles eſſe ſcribit, putamine tenui, coloris ſpadicei, triangulares, medullâ interiore alba & dulci, ſic ut multi dulcedine illecti decepti ſint. At quam pinxit Cluſ. lentus & mollis contegebat cortex, partim ex cinereo candicans, partim nigricans: Hunc ſequitur putamen minùs ſolidum quàm in vulgaribus Avellanis: id nucleum continet Avellanæ magnitudine candidum, ſolidum, Avellanæ vulgaris aut Ilagneæ ſapore, tenui membrana obductum. Integra Nux altera parte ſeſſilis eſt, & conjunctim binæ naſci videntur, ut interdum Caſtaneæ.

In Hiſpaniola inſula naſcitur. *Locus.*

Pituitam & bilem infernè & ſupernè purgant. Earum vehementiam aſſatione infringunt. Coli *Vires.* doloribus præſens ſunt remedium, flatus diſcutiunt, & clyſteribus injectæ mediocriter evacuant. Doſis eſt à ʒ ß. ad ʒ j. ſed aſſandæ.

Quamvis mihi non conſtat, an Nuces hæ ſint genuinæ Avellanæ necne, quoniam tamen ab omnibus qui de iis ſcripſerunt hoc nomine appellantur, huc referendas cenſui.

Cap. III.

De Fago.

FAgus à Dorico φαγὸς pro φηγὸς à φάγω, id eſt, *edo*: ſive quia ejus fructu homines veſcebantur ante fruges inventas, ut Euſtathius ait, ſive quòd vulgò ſaltem hoc cibo uterentur, quia exiguo labore pararetur, contra quàm fruges, ut is rudioribus ſeculis ditiorum tantum cibus fuiſſe videatur. Cave autem credas Latinorum Fagum eandem eſſe arborem cùm Græcorum φηγῷ. Hæc enim Quercis ſpecies eſt.

A. *Fagus* C. B. Ger. Park. *Fagus Latinorum, Oxya Græcorum* J. B. The Beech-Tree.

J. B.

Arbor eſt magna, patula, ramis diffuſa; caudice craſſo, & procero; materie firma, alba, maculata, cortice lævi, ſubcinereo, mediocriter craſſo. Senio confecta cavatur, ſicut & Quercus nonnullæ. Ante omnia notatu digni in Fago oculi, ſeu longæ & ſquamatæ illæ gemmæ, quibus facilè vel media hyeme omni nudata fronde, à cæteris omnibus arboribus diſtingui poteſt. Eæ unciam circiter plus minus longæ, anguſtæ, exacutæ & pungentes, ut & dentiſcalpiorum vicem viatoribus non incommodè præbere poſſint, involutæ tunicis craſſis ac lucidis, continentes foliorum primordia, quibus emergentibus intumeſcunt gemmæ, & tunicæ illæ fatiſcentes decidunt. *Folia* ad Populnea, ut plerique volunt, potiùs ad Ulmea quodammodo accedunt, firmiora, lævia, & nonnihil lucida, integra (exceptis nonnullis in quibus aliquæ ſerraturæ, ſeu eminentiæ longè à ſe invicem diſtantes apparent) & lanugine interdum, præſertim in ambitu obſita; ſapore acido præſertim novella: quæ colore ab ortu ex luteo viridia ſunt, notante Trago, mox ſaturatæ viriditatis. Quo tempore folia erumpunt apparent *Juli*, ex longis pediculis pendentes, rotundi, ac multis apicibus luteis conſtantes, caduci ut Nucis Juglandis. Hos cum Trago veros & genuinos flores eſſe affirmamus, quicquid contradicat J. Bauhinus. Sequuntur *calyces* echinati, anguloſi, hiſpidi, ſed non rigidis ſpinis, interna parte lanuginoſi, carnoſi ſatis & ſucculenti, guſtu acido, qui adaperti quatuor æquis portionibus dividuntur; in quibus nuclei triangulares, lævi & ſpadiceo cortice, qualis ferè in Caſtaneis, intra quem præter tenuem cuticulam medulla alba, ſubdulcis, pinguis, cum exigua tamen adſtrictione, eſui tamen grata. Hic fructus, ubi maturuerit ex calyce echinato ſua ſponte decidit, qui ſi porcorum & murium gulam effugerit, vere appetente germinans è terra erumpit binis per exortum latis & pinguibus foliis, ut quivis facilè obſervare poteſt. Radices nec multas, nec altas agit, pro arboris proportione, ſed ſummæ terræ obhærentes.

Arborem hanc Oxyam Græcorum eſſe, non φηγὸν, Bellonius, Dalechampius, J. Bauhinus abundè probant, quos conſulat Lector. Ex collatione deſcriptionum Oxyæ apud Theophraſtum, & Fagi apud Plinium, quæ in multis conveniunt, (ut hunc ex illo deſcripſiſſe minimè dubium ſit) id colligunt: cui accedit, quod Bellonius etiamnum hodie in monte Atho Fagum vocari *Oxya*, & in Macedonia *Oxyas* adnotaverit.

Amat montes ſed præcipuè humentes, nec aſpernatur plana. Solo gaudet cretaceo aut petroſo: non minùs in Anglia quàm in Germania multis locis provenit, præſertim in Meridionalibus; unde miramur Cæſarem in Comment. fagum Britanniæ denegaſſe.

Folia

Vires. Folia Fagi recentia tuſa & impoſita calidis tumoribus proſunt, eóſque diſcutiunt, & torpentia membra corroborant, teſte Matthiolo, qui & eſitata labiorum gingivarúmq; vitiis mirificè opitulari aſſerit.

Aqua quæ in cavis Fagis & annoſis Quercubus quandoque reperitur ſingulari remedio ad omnis generis ſcabiem & impetigines, Lichenáſque facit, quod ſeipſum in pecoribus & hominibus expertum ſcribit Tragus. Et ſanè ob vim adſtrictoriam vehementem ad hoc utile eſſe veriſimile videtur.

Fagineas glandes uſtas & admixtas cum exungia porcina calidè applicatas lumbis conferre calculoſis nonnulli affirmant. *Trag. Matth.* Glires Fagina glande maximè delectantur ac pingueſcunt: quamobrem cùm ejus advenit maturitas, teſte Matthiolo, innumeri capiuntur in Carniolæ, Stiriæ & Carinthiæ ſylvis; ut incolas manè videas ſaccos plenos una nocte captos ferentes. Nec Glires tantùm eam appetunt, ſed & mures, & ſciuri, & turdi, & merulæ aliæq; multa Volatilia. Sues etiam in Germania & Anglia iis ſaginantur. At nobis ſane (inquit J. Bauhinus) Fagineam glandem, potiſſimùm virentem & nondum exſiccatam, ſi paulò copioſiùs comedatur Lolii inſtar caput turbare obſervatum, ac ipſos etiam ſues aſſerunt ejus eſu turbulentos reddi, & tandem obdormiſcere. Fertur etiam pinguedo ſuum ejuſmodi glandibus ſaginatorum mollior, quæque dum coquitur magis liqueſcat; quod idem de Querna glande vulgo traditur. Averſæ foliorum parti rubicantes, concavæ & acuminatæ pilulæ ſingulis pænè annis ſubnaſcuntur, verrucarum modo extuberantes, in quibus vermiculi procreantur.

Uſus. Facilis & in opere Fagus, quanquam fragilis ac tenera. Eadem & ſectilibus laminis in tenuia flexilis, capſiſq; ac ſcriniis ſola utilis. Apud Antiquos & inde vaſis honos. *Plin.* Miramur ſanè (inquit J. B.) Fagum olim in tam nobiles uſus vocatam, maximè ejus materiem, quam ſcimus facilè putreſcere, niſi ſit perpetuò tecta, aut in aqua ſemper merſa, quòd ſæpe nobis obſervatum in lignis ad urendum ſectis. Si enim ſub dio maneant non tecta & madeſcant, facilè corrumpuntur, & ad ignem inutilia redduntur: alioquin inter nobis nota ligna ad focum & carbones utiliſſima, & præ aliis expetita. Nec concedimus Plinio capſis & ſcriniis ſolam utilem. Multa alia hodie præferuntur. Quanquam ad craſſiora opera ſatis firma videtur, ut ad plauſtra & ſimilia: noſtrates ad follium majorum quibus in fornacibus ferrariis utuntur valvas tabulas Fagineas adhibent, quia vix aliæ ſatis latæ haberi poſſunt: Navium etiam carinas ex ea ædificant, quia in aquis perpetuò merſa incorrupta durat, ut & Theophraſtus olim obſervavit. Multa quoque utenſilia è Fago fieri conſueverunt, & pleraque inſtrumenta agriculturæ; non quia materies aliis præſtat, ſed quia copia ejus ſuppetit.

Sed non poſtremus ejus uſus eſt quòd in tenuiſſimas laminas flexiles diſſecta enſium vaginis firmandis interſeritur, unde & cultrariis bene nota; Quin & pyxides chartæ ſuperinductæ ad linteamina tenuiora recondenda, & Galerorum capſæ, aliáq; ſimilia ex ea fiunt.

CAP. IV.

De Caſtanea.

Lib. 15. c. 23. CAſtanea, Theophraſto Διὸς βάλανος, non à caſtitate dicta eſt, ut quidam opinantur, ut à * Plinio jejuniis ferè dicatas dicente innui volunt: ſed à Caſtanide terra nomen habet. Nicand. in Alexipharm.

Τὸ Καστανὶς ἔτρεφεν αἶα.

Plures autem fuerunt hujus nominis urbes, ut videre eſt apud Bodæum à Stapel. in cap. 10. lib. 3. Theophr. hiſt. A quanam harum dicta ſit Caſtanea non multum intereſt, propoſito noſtro ſufficit quòd ab aliqua. Nuces etiam Ἄμωτα, & λόπιμα Græcis dictæ ſunt, & (ut nonnullis placet) Euboicæ. At Theophraſtus diverſis in locis κάρυα Εὐβοϊκὰ, & Διὸς βάλανον nominat.

Caſtanea corticoſo ſeu coriaceo putamine cum glande convenit, echinato calyce, totam nucem tegente, ab eadem differt.

A. 1. *Caſtanea* J. B. *Ger. ſativa* C. B. *vulgaris* Park. **The Cheſnut-tree.**

Arbor eſt procera & magna, Quercuum annoſarum craſſitudine, tantæ nonnunquam amplitudinis viſa, ut truncum ejus tres homines vix complecti potuerint. *Ramos* extendit plurimos: ſurculos fert tenues phœnicei coloris. Cortice veſtitur lævi, maculoſo, ſubnigro. Eſt ubi & in cinereum vergat, ſed potiſſimum in ramorum extremis & junioribus arbuſculis. Materies robuſta, non ſentiens putredinem, quæ tamen ab onere incurvatur, in igne multum crepitat: cujus carbones ſtatim extinguuntur, proinde fabris ferrariis expetiti. *Folia* gerit ampla, uncias duas plus minùs lata, quatuor aut quinq; longa, tenuia, ſerræ inſtar inciſa, nonnihil rugoſa, tranſverſis multis venis, in dorſo eminentibus, à media inſigni coſta extenſis. Fructum præcedunt *nucamenta* dependentia, inſignis longitudinis, luteolis apicibus conſtantia, & Juglandis julis quàm ſimillima. Fert calyces echinatos, pungentes, erinaceis ſimiles, qui intus villoſi ſerici inſtar tactu molles ſunt, in quo continentur binæ aut ternæ nuces, aliàs unica, ex lata baſi in acumen deſinentes, compreſſæ, altitudine unciali plus minus, ab uno latere planæ, ab altero plerunq; in ventrem extuberantes, cordis formam quodammodo, ut vulgò pingi ſolet, æmulantes: cortice exteriùs obductæ non craſſo ſed veluti coriaceo, duro, ac lento, exteriùs ſpadiceo ac lævi, excepta baſi ſcabriore & ſubcinereo (qua parte adhæſit) internè

internè incana lanugine molli pubeſcente: cui ſubjacet alia tenuior cortex ſive membrana, ruſa, criſpa, & fiſſuris glandis ſeſe inſinuans; fragilis, amaricans & aſtringens, nucleum ſive glandem continens albam, calloſam, ſolidam ac duram ſatis, qualis glandium fere Quercûs, ſed dulcem & gratam palato, præſertim ſi cocta fuerit.

Caſtaneæ in triplici ſunt differentia fructuum reſpectu, qui magni, mediocres & parvi. Caſtaneæ autem magnæ & mediocres (obſervante J. Bauhino) revera non differunt, ſed illæ ab his quæſtûs causâ à mangonibus duntaxat ſeliguntur. Minores vix ungues digitorum & rarò pollicis æquant aut ſuperant, quarum vix decem aut duodecim unam magnam pendeant. Videntur & callo eſſe ſolutiore, guſtûq; prædictis longè inferiores. Hujuſmodi fructus producunt caſtaneæ vel ſylveſtres, vel etiam ſatæ apud nos in Anglia; unde cultum vel locum potiùs hanc nucum differentiam facere opinamur, quàm eas ſpecie inter ſe differre.

Gaudent in genere montibus & acclivibus; Septentrionali clivo (ut tradunt Veteres) regionum tamen non frigidiorum, nam cœlum Aquilonium non ferunt. In Italia abundant, ubi plebs montana magna ex parte iis victitat. Habentur etiam in Gallia, Germania, atque etiam Anglia noſtra ſylveſtres. Ineunte Vere germinant, nec multo poſt florent. Fructum circa finem Septembris maturant. Maturo fructu echinati calyces rumpuntur & hiant, caſtaneæque decidunt. Nonnulli paulo antequam plenè maturuerint prælongis perticis, ſicut nuces Juglandes, arboribus decutiunt. Alternis ferè annis agricolam uberi meſſe exhilarant. Aquas odiſſe dicuntur. Integrarum nucum probatio eſt ut in frigidam mittantur; ſiquidem bonæ & incorruptæ merguntur, vitioſæ ſupernatant. *Locus.*

De ſatione caſtanearum Columella & Palladius fusè, Plinius ſuo more ſuccinctè & eleganter præcipit. Quæ radicibus exempta & depoſita eſt Caſtanea biennio reformidat: propter quod compertum eſt, commodiùs nucibus quàm viviradicibus ejuſmodi ſylvas inſtitui. *Columel.* Idem aliis verbis tradunt Plinius & Palladius. Quod non provenire aiunt niſi quinis acervatim ſatis experientiâ falſi convincit.

Caſtanea, teſte Ruellio, Juglandi, Fago & Robori inſita comprehendit. Ego Juglandi inſitam vix comprehenſurum crediderim ob fructuum diſſimilitudinem, at Quercui facilè, ob convenientiam eorundem. Fructum inde meliorem evaſurum promittunt; quod veriſimile eſt.

Materies arboris ædificiis, atq; aliis domeſticis utenſilibus admodum apta eſt: ſiquidem ex ea non modò trabes, tigna, aſſeres & palamenta, ſed & cadorum coſtæ, & eorum cinctus fiunt; verùm ignariis inepta, teſtibus Matthiolo & Lacuna. Apud nos ſpondæ, cathedræ, menſæ, ciſtæ, aliáq; ſupellectilia è Caſtanea fiunt. *Vires & Uſus.*

Caſtaneæ in cibos veniunt: aliquibus in locis ubi abundant molitarum farinâ ad panificium & ad pultes utuntur, ut Bononiæ in Italia obſervavimus. Verùm ejuſmodi pultes palato noſtro non ſapiunt: & rectè Plinius, præſtant jejunis quandam imaginem panis, potiùs quàm panem.

Integræ vel in aqua coquuntur, vel igne torrentur, idq; duobus modis, vel in ſartagine aut perforatâ patina ad ignis flammam, vel ſub prunis & cineribus candentibus. Prius tamen quàm cineribus aut igni credantur, cultello obiter vulnerari debent, ut è plagæ hiatu flatus igne citatus evadat; alioqui ubi flagrantes incaluerint, concepto intus ſpiritu magno cum crepitu proſilient, non ſine adſtantium periculo: conſumitur etiam meliùs flatuoſa illa humiditas quæ iis ineſſe putatur, & æqualiter torrentur. Præfertur poſterior coquendi modus: nam in ſartagine toſtæ vel patella ferrea, ut in cauponis fieri conſuevit, partim comburuntur, aut certè aliquid fuliginoſi empyreumatis contrahunt.

In Italia urbani & lautiores Caſtaneas ſub cineribus toſtas & decorticatas cum ſucco Arantiorum aut Limonum & tantillo Sacchari menſis ſecundis inferunt, & ſic præparatas *Piſtacias Italicas* vocitant. Pro plebeis [illegible]mus aliquoties in plateis urbium publicè, in ſartagine fornaculæ portatili ſuperimpoſita frixas venales. Verùm quomodocunq; paratæ flatulentæ ſunt, ventriculo & capiti inimicæ, viſcerum infarctibus opportunæ, colico dolori obnoxiis, & iis qui ad calculum proclives ſunt minùs commodæ, imò noxiæ.

Caſtaneæ glandes aſtringunt ſimiléſq; præbent effectus cum cæteris glandibus, ſiſtunt utiq; vehementer ſtomachi & ventris fluxiones & ſanguinem excreantibus proſunt, unde & aqua in qua integræ decoctæ ſunt bibita cœliacis, dyſentericis & ſanguinem excreantibus utilis cenſetur. Coctæ quibus diximus modis & cum melle jejunis datæ tuſſientibus prodeſſe dicuntur: ut & Electuarium cum earum farina ex melle paratum.

Interior membrana rubens quæ corticem & fructum diſcernit præcipuè commendatur ad omnes alvi fluores & ſanguinis rejectiones ſeu in aqua ad tertias decocta & pota; ſeu in vino auſtero ℥ij pondere: quinetiam cum pari pondere ramentorum eboris alba fœminarum profluvia cohibet ex aqua albæ Nymphææ hauſta. *Dod.*

Emulſio Caſtanearum cum decocto Glycyrrhizæ extracta, addito pauxillo ſeminum Papaveris, confert iis qui ardore urinæ laborant. Camerario communicavit Crato.

2. *Caſtanea humilis* Park. *humilis racemoſa* J. B. C. B.

Matura [nux] nucis Avellanæ eſt magnitudine, echinato calyculo, corio, membranáque tegitur. Sola nunquam ſuo calyculo includitur. Multæ ſimul racematim cohærent. Guſtu eſt inſuavi.

Humilem hanc Caſtaneæ ſpeciem non longè à Pilatino monte invenit Jo. du Choul, ante eum nemini notam, at neq; poſt eum, quod noverim à quoquam obſervatam. *Locus.*

3. Caſtanella

3. *Caſtanella peregrina,* * *an Gor arbor?* J. B. *Fructus peregrinus Caſtaneæ ſimilis* C. B.

Figurâ & facie Caſtaneam non malè repræſentat, niſi quòd eâ parte quâ ſeſſilis eſt Caſtanea, hæc in gibbum elata ſit, & concolor, conſimili corio univerſam integente, cortice ſpadiceo, Caſtaneæ ſimili integitur, niſi quòd paulò ſaturatior ſit, & pluſculis ſtriis inæquali: à cujus ſummo ad imum mucronem ſtyli facie linea latiuſcula cinerea, ſtriarum itidem eminentiis aſperata protenditur. Superna parte (ſive infernam dicere lubeat) linea coronali cingitur, intra quam pars clauſa nigrior, nulliſque ſtriis donata. Impreſſio arguit alteri cuidam adhæſiſſe. Sapor pulpæ, ex albo in fuſcum inclinantis (fortè ob vetuſtatem) ac firmæ, amaricans ac ingratus. Cæterum oleaginoſa, ut impreſſâ aciculæ acies prodidit: juxta enim oleaginoſum quid exſudabat haud ſecus ac Nuci moſchatæ ab acu punctatæ.

* Exercit. 181. part. 10. Gor arbor * Scaligero juxta fluvium Nigir oritur, cujus fructus Caſtaneæ ſimilis ſed amarus. Jo. Leo tradit has arbores mirandæ eſſe proceritatis, ſatis procul à mari in continente.

4. *Caſtanea Peruana* Cluſ. Park. *Peruviana* J. B. *leporino reni ſimilis* C. B. *Caſtaneæ Peruanæ fructus* Ger.

Cluſ.

Sphæricæ pene eſt figuræ, niſi haberet latera paulò depreſſiora, præſertim ubi pediculo inhæſit, cortice ſatis craſſo, fragili tamen & velut fungoſo, obducta, coloris ex fuſco aliquantulum flaveſcentis. Huic ſubſunt innumeræ, tenues quidem, ſed firmæ ſpinæ, putamini quod nucleum includit tenaciter inhærentes. Ipſum putamen fuſcum eſt, non denſum, ſed lentum & fractu contumax, interiore parte læve & ſplendidum, quo continetur nucleus Amygdalæ [ſuo putamine liberæ] magnitudine ac colore, forma autem Leporino reni ſimilis, intus albus, ſapore dulcis ferè ut Amygdala aut Caſtanea vulgaris.

5. *Caſtaneæ purgatrices* J. B. *Caſtanea purgatrix* C. B. *Americana cathartica* Park.

Fructus eſt arboris cujuſdam vaſtæ, Caſtaneæ ſimilis, ſed calyce levi, non ut earum echinato. Eo calyce fructus continetur Caſtaneæ non admodum abſimilis, ſed ſine cortice & ferè quadratus, in duas partes diviſus, medium intercurſante, & totum deinde ambiente pellicula.

Ex maritimis Nicaraguæ invehitur in Novam Hiſpaniam. Editur hic fructus viridis, aut contuſus vino exceptus: ſi ſiccus, ejus pulvis ex vino aut gallinæ juſculo ſumitur. Datur etiam toſtus, ut minùs purget. Quocunq; tandem modo ſumptus ſine moleſtia purgat, corpore ritè præparato, debito modo exhibita. Pellicula illa exterior interno ſolicitè detrahenda & abjicienda eſt, aliàs nimis violenter purgat & gravia ſymptomata inducit.

* P. 3. T. 32. p. 25. 6. *Caſtanea* * *Malabarica Angelina dicta. Anjeli* H. M. *Angelina* Zanoni Acoſtæ. *An Angelina arbor* C. B?

Arbor eſt vaſtæ magnitudinis, ſedecim pedum menſuram craſſitie non rarò ſuperans, multiſque ramis, rotundis, geniculatis, hirſutis, ſubaſperis & ſpadiceis donata. *Lignum* ſolidum, prædurum, albicans, intus ſubrufum, craſſo, viridi, ac intus albicante cortice tectum, qui inſuper cinerea & auſteri ſaporis cruſtâ ſquamoſa obductus eſt.

Radix craſſa, albicans, fibrata, cortice craſſo, candido, cuticulâ rubicundâ & ſquamoſâ obducto tecta, odoris & ſaporis ſylveſtris & ingrati.

Folia brevibus rotundis ac hirſutis pediculis ramorum geniculis ordine decuſſato inhærent, oblongo-rotunda, denſa, glabra, longitudine ſpithamam, latitudine palmum æquantia, ſupernè colore ex atrovireſcente nitentia, infernè viridi dilutiore, necnon brevibus ac lanuginoſis pilis obſita, adeóq; aſpera, & manui tangentis adhærentia. At verò tenella folia è vertice ramorum prodeunt, ſpadiceo-viridi, villoſo involucro incluſa, ut in Tilia cernitur: ipſa verò arbor cùm tenerior eſt, in tres plerunq; lacinias inciſa ſunt folia.

Florum loco ſupremis ramis julos arbor hæc producit virides, intus albicantes, teretes ac lanuginoſos, longitudine ſpithamam, craſſitie digitum æquantes, iſque ſiccati candelarum inſtar à pueris in ludis accenduntur.

Fructus *Angelicæ* dicti rotundis, craſſis, ſpadiceis ac lanuginoſis pendent petiolis oblongo-rotundi, cortice craſſo, aculeato, ſeu potiùs echinato viridi & dein flaveſcente obducti, fructibus Daturæ haud abſimiles, at pugni magnitudinem ſuperantes: intus verò, uti in *Jaca* cernitur, alii minores fructus, oblongo-rotundi, ac ſulcati intra corticem & medullam occultantur, fabarum aut caſtanearum ad inſtar, ſaporis acido-dulcis & vinoſi, odoriſque fragrantis: necnon integro fructu diſciſſo lacteus ſuccus exſtillat.

Locus. Creſcit locis petroſis & arenoſis ubique in Malabar, imprimis in ſylvis *Kaljeolan*. Singulis annis menſe viz. Decembri fructus profert maturos, ac integrum ſeculum fructifera manet.

Vires. Folia exiccata calefactáque artubus impoſita eorum dolorem ac rigiditatem demulcent. Eadem teſticulorum intumeſcentiam ex contuſione vel quavis externa vi ortam, ut & ὑδροκήλην ἢ σαρκοκήλην diſcutiunt, at in pulverem redacta, & cum unguento albo caphurato forinſecùs applicita Bubones venereos curant, vel cum radice curcumæ trita, atq; indies parti affectæ affricta, vi ſua aſtringente vaſorum orificia conſolidando inveteratum hæmorrhoidum fluxum planè reprimunt. Fructus verò immaturi avidiùs comeſti diarrhœam facilè excitant, quam arboris radices & cortices pari facilitate ſedant. At oleum è fructibus coctis expreſſum, vel intus ſumptum, vel foris applicitum appetitum excitat ac alimentorum in ventriculo fermentationem juvat: Idem cum aſſato & trito Allio, necnon coagulato lacte frixum & podici admotum hæmorrhoidum dolores potenter ſedat.

Ex

Ex ligno ingentes ciſtæ & naves fabricantur, & ex hujuſmodi arboribus excavatis naviculas Indi conficiunt quas *Manejous* appellant, quarum nonnullæ longitudine 80, latitudine novem pedes ſuperant. At verò naves ex ligno hujus arboris, quamvis duro, conſtructæ vermium putredini obnoxiæ ſunt in aquis fluminum minimè ſalſis.

Cap. V.

De Quercu.

ΔΡῦς Græcis generale nomen eſt, omnes arbores glandiferas complectens, quas una voce comprehendi poſſe Latino ſermone negat Plinius. Quercus enim inter δρυὸς differentias ab eodem recenſetur. Verùm quoniam Quercus nomen à vulgo extenditur ad omnes glandiferarum ſpecies ſignificandas, nos non inviti, cum J. Bauhino, (nè quid novi ſapere velle videamur) Quercum loco genericæ vocis uſurpabimus. Quercus Jovi ſacra erat, quòd vitæ cauſa in hac primùm arbore mortalibus fuit, qui primùm glande veſcerentur.

Et quæ deciderant patula Jovis arbore glandes.
Ovid.

Hujus enim fructu ſuos populos primùm aluiſſe dicitur, ante fruges inventas.

Civica corona, militum apud Romanos virtutis inſigne clariſſimam, è Querna fronde fiebat, de qua differentem lege Plinium. Civica dicta eſt quoniam dabatur ob civem ſervatum.

Quercus vox vel primitiva eſt, vel ignotæ originis. Voſſius fortè à καρχαλέος, quod valet *durus, aſper*, dictam putat. Eſt enim ligni duri & corticis aſperi: quòd non veriſimile nobis.

1. 2. *Quercus vulgaris brevibus ac longis pediculis* J. B. *vulgaris* Ger. *latifolia mas, quæ brevi pediculo eſt* C. B. *item Quercus cum longo pediculo* ejuſdem. **The Common Oak.**

J. B.

Vix ulli genti Europææ (inquit J. Bauhinus) incognitam putamus Quercum vulgarem, recto, craſſiſſimo, vaſto, ac valido *caudice*, nec minus firma materie; craſſo, intus ruſo, rimoſo, ſcabróque cortice [in caudice & ramis majoribus, nam in ſurculis & ramis minoribus levis eſt & nigricans aut cinereus] brachiis longè latéque luxuriantibus magnam innoxiámque umbram loco inducentibus: *foliis* longis, ſumma parte obtuſis, ad latera profundis anfractibus & crebris ſinuatis, præſertim in vetuſtiore arbore, minus in ea quæ cæſa novam frondem emittit, glabris, nitidis, obſcurè virentibus, pediculis brevibus nixis, coſtâ mediâ ûtrinque elatâ & eminente, ſed magis averſa parte, ſingulatim naſcentibus. In hac arbore nucamenta ſeu *juli* obſervantur, in quadrantalibus tenuibus pediculis ex certis intervallis muſcoſi, ex apiculis ſeſſilibus herbidis, eodem puncto pluribus exortis compoſiti, ſic ut interdum verticillatim ligulam cui adhærent coronent. Obſervantur quoq; & glandium rudimenta, tanquam globuli minimi purpurantes & hirſuti (qui mihi J. Bauhino * floſculus) privatis pediculis inſidentia. *Glandes* in calycibus ſuis ſeu *cupulis* ſeſſiles, vel ſurculo proximè adhærent, vel longis tenuibúſque pediculis appenduntur. Atque etſi magnitudine varient, unciam tamen communiter longæ ſunt, corticosâ membranâ rectæ puniceâ, [potius leucophæa ſeu ſlavica] nucleo calloſo, acerbo & auſtero, quemadmodum & cupula exteriùs aſperiuſcula, interiùs levis, prædicto cortice multò denſior, vix tertiam glandis partem capiens. Aculeus in ſummo glandis faſtigio eminet, brevior & minùs pungens. Sæpe ternæ glandes ſimul cohærent, aut binæ, raró unica prodit: pediculus eas ſuſtinens inde naſcitur ubi ramo folium adhæret.

* *Non julos pro floribus habemus.*

Arbor hæc in * Angliæ ſylvis & ſepibus ubique vulgatiſſima & nemini non nota; nec in Anglia tantùm ſed per totam etiam Europam: nec ullum fere ſolum refugit. Ejus aliquot ſeu ſpecies ſeu varietates obſervantur. Dalechampius in Hiſt. Lugd. duplicis meminit, nimirum *maris*, quam deſcripſimus, & *feminæ*, in ſaxoſis & aſperis locis ferè naſcentis, maris humilioris, cortice in tenellis ſurculis rubeſcente, non ut in illa albeſcente, folio minore, breviore, anguſtiore, antrorſum magis acuminato, tam denſis laciniis ſinuoſo lateribus, ut eminus criſpum videatur; lætiùs & nitidiùs virente, glande puſilla & ſtrigoſa: quin & fœminæ varietatis in aliis querceotis provenientis, folio quàm maris breviore, antrorſum latiore & magis obtuſo, infernè pallido, cortice ramorum nigriore; glandibus minimis, in ramorum & ſurculorum vertice prodeuntibus, interdum ſenis aut quinis, ſæpe ternis aut quaternis, raró binis, rariſſimè ſingularibus, quaſi digito retuſis, aculeo minimo, parum è calyce prodeuntibus, ſed ei firmiter annexis. Verùm non ſpecies diverſæ, ſed varietates potiùs accidentales à loco aut ſemine ortum ducentes nobis videntur hæ differentiæ; ut & aliæ ab aliis Botanicis propoſitæ. At Quercum cum longis pediculis *J. B.* ab ea quæ glandem cum brevibus fert pediculis revera ſpecie differre exiſtimamus. Hæc enim glandem non brevibus tantùm pediculis hærentem fert, ſed nullis, ipſis calycibus earum ramis immediatè adnaſcentibus. Harum gemina conſpicitur varietas, una cum majoribus glandibus, binis aut ternis; altera cum minoribus, ternis aut quaternis. Iſtarum Quercuum differentiam vix ponere poſſumus; niſi quis earum quæ brevi aut nullo pediculo ſunt folia inſpicere velit ſplendidiora & paulò firmiora.

* *Species ea quæ longo eſt pediculo.*

Quatuor primas Quercûs ſpecies in Pinace *C. B.* hoc capite comprehendo. Eæ ſunt,

I. Quercus latifolia mas, quæ brevi eſt pediculo.

II. Quercus latifolia fœmina, i. e. platyphyllos fœmina *Lugd.* ſuperiùs deſcripta.

III. Quercus latifolia perpetuò virens, qualis in Thurino agro ubi Sybaris fluit, Theophr. & Plinius meminere; qualem etiam Cluſius in montibus Calpi fretóque Herculeo vicinis virere ſemper

ſit.

ait. Lugdunenſis quoq; Hiſt. in Appennino & Andium Galliæ gentis agris reperiri refert. Nec enim has arbores à reliquis latifoliis Quercubus ſpecie diſtingui exiſtimo.

IV. Quercus cum longo pediculo; quæ eſt noſtra vulgaris Anglica; quæque ſola, quod ſciam, è Quercûs ſpeciebus in Anglia ſponte nata reperitur. Nam quas D. *Evelynus* in Sylva proponit pro varietatibus potius quàm pro diſtinctis Quercûs ſpeciebus habeo. Glandium autem reſpectu innumeræ ſunt Quercuum differentiæ. Nomina & deſcriptiones variarum Quercûs ſpecierum à Veteribus, Theophraſto & Plinio, propoſita, Quercubus hodie notis accommodare difficillimum judicamus, quod vel inde patet, quòd doctiſſimi Botanici, qui id tentarunt inter ſe minimè conſentiant. Quocirca cùm nec nos quicquam certi habemus quod adferamus, de iis omnino tacere malumus quàm nihil dicere, & Lectorem adhuc incertiorem dimittere.

Quercûs latifoliæ ampliſſimæ circa Viennam Cluſius meminit, cujus omnes glandes oblongis pediculis dependentes quaſi viridi quadam excreſcentiâ, multis inæqualibus angulis prædita & ſcabra incluſæ erant, quæ reficcata gallarum modò dura & firma erat. *Hæ excreſcentiæ procul dubio accidentariæ erant, & inſectis originem ſuam debebant*; & proinde in enumeratione ſpecierum Quercûs nulla earum ratio habenda eſt.

3. *Quercus parva, ſive Phegus Græcorum & Eſculus Plinii* C. B. *Phegus vel Eſculus* J. B. *Phagus ſive Eſculus* Park.

Lugd.

Fagus Theophraſto dicta, vocis argumento Latinis Eſculus, quòd glans ejus eſculenta & dulciſſima eſſet: Brevis eſt arbor, in orbem comoſa, non erecta, caudice craſſiſſimo: folio quàm Hemeris anguſtiore & breviore, obſcuriùs virente, infernè candicante, glande dulciſſima, terete, longa, è brevi craſſóque pediculo ſubrecta, calyce multum ejus complectente, tenaciùs hærente in ramorum ſurculis, ad exortum ſingulorum propemodum foliorum unica, rarò gemina, graciliore quàm in Latifolia & magis acuminata, aculeo ſuo magis pungente.

Reperitur & in hoc genere arbor, quæ glandem fert ſuperiori omnino figurâ ſimilem, ſed craſſiorem, altiorem, pleniorem, ob molis ſuæ pondus è calice facilè deciduum.

Eſculus, ſi Virgilio credimus,

——— *quantum vertice ad auras*
Ætherias tantum radice in Tartara tendit.

Bellonius Quercûs cujuſdam meminit in Trachonitide provenientis, quam Eſculum vocat, & Græcis antiquis, erroneè, platyphyllon ſtatuit, qui fert glandem, magnitudine ovi columbini, qui poſſent victitare homines tempore famis, ad guſtum enim (inquit) Caſtaneæ accedit. Hæc Scaligeri Quercus peregrina ſeu Mauritanica videtur quæ grandem fert glandem, oblongam, ſapore longè dulciore & delicatiore quàm Caſtanea. Nam Hiſpani, qui arborem *Encinam* vocant, glandes verò *Vellotas* has ob ſuavitatem ſub cineribus toſtas menſis ſecundis apponunt.

Arbor hæc diverſa videtur ab Eſculo Dalechampii, cujus deſcriptionem dedimus. Veloniæ nomen, & quòd glandium calyces pro coriis præparandis uſurpantur, Cerri ſpeciem eſſe arguit.

Aliam præterea Quercûs ſpeciem memorat Bellonius à noſtris diverſam, quam Veteribus ignotam arbitratur, cujus glandes minoribus Fabis haud ſunt majores.

Nos cum C. Bauhino ſentimus Robur primum Cluſii Phagum ſeu Eſculum eſſe Dalech.

De hujus potiſſimum glande intelligendus eſt Plinius, cum ait, *Glandes opes eſſe nunc quoque multarum gentium, etiam pace gaudentium, conſtat: nec modò inopia frugum arefactis molitur farina, ſpiſſatúrque in panis uſum; quin & hodie per Hiſpanias ſecundis menſis glans inſeritur. Dulcior eadem in cinere cocta.* Eſculi tamen glande, vel ſub prunis cocta, vel in aqua elixa, cùm veſcuntur ruſtici gravitate capitis tentantur & velut inebriantur, non aliter quàm qui Lolium pani commixtum ederint, ut teſtatur Dalechampius.

Ego equidem ſuſpicor Eſculum *Dalech.* non differre ſpecie à Quercu latifolia vulgari. Bellonii Eſculum pro ſpecie diſtincta habeo.

4. *Robur II. Cluſii* J. B. *Quercûs foliis molli lanugine pubeſcentibus altera ſpecies* C. B.

Cluſ.

Quercûs ferè magnitudine in Auſtria, Stiria & Pannonia creſcens, ſtrigoſius eſt Quercu, ligno duriore, folio minùs amplo, altera parte nonnihil incano; exiguam glandem fert.

Conſiderandum proponit J. Bauhinus, quantum hoc Robur differat à Quercu vulgari cum glandibus ſine longis pediculis minoribus. Ego libenter eundem ſenſerim, ne ſpecies temere multiplicentur.

5. *Robur III. Cluſii* J. B. *Quercus gallam exiguæ nucis magnitudine ferens* C. B.

Cluſ.

Humilior eſt, & interdum humanam altitudinem non excedens, alioqui priori omnino ſimilis, tum facie, tum foliorum formâ canitiéque, ut videatur illius pumilum genus eſſe. Fert hæc prægrandem gallam, exigui Mali magnitudine, copioſiſſimam ramo ferè contiguam, &c.

Locus; In multis Caſtellæ veteris montibus frequens eſt, & plerunque numeroſis ab eadem radice ſtolonibus fruticat. Harum ramis contortis, deinde fiſſis & exſiccatis tædarum loco ruſtici alicubi utuntur.

6. *Robur IV. Cluſii* J. B. *Quercus foliis muricatis non ſpinoſis, glande ſuperiori ſimilis* C. B.
Cluſ.

In arborem excreſcit puſillum: ejus item folia minora ſunt, duriora, anguſtioráque, nec adeò profundè inciſa & ſinuata, ſed veluti aculeatis denticulis tantùm ſerrata, infernè quidem candicantia, ſed nulla molli lanugine aſperſa.

Frequenter etiam iſta alit gallam ſuperiori ſimilem, & tuberculis acutis ornatam, pallidiore tamen colore.

7. *Robur V. Cluſii* J. B. *Quercus foliis muricatis minor* C. B.
Cluſ.

Priori ferè ſimilis eſt, ſed ſtolonibus brevioribus, & magis contortis, rugoſioréque cortice: gallæ item extremis ramulis naſcuntur, aliis minores, læves & ſine tuberculis, colore ex ruſo nigricante.

Naſcitur utrunq; hoc genus in Luſitaniæ ſolitudinibus, itinere Ulyſſipponenſi, non procul *Ebora*, *Locus.*
& ab incolis *Carvalla* nuncupatur.

8. *Robur VII. Cluſii* J. B. *Quercus pedem vix ſuperans* C. B.
Cluſ.

Adeò humile eſt hoc genus, ut rarò pedem magnitudine ſuperet: *ramuli* tenues & flexibiles, vulgaris Quercûs virgultis ſimillimi. *Folia* ad proximè deſcriptas accedunt, ſed aliquantum majora & molliora. Hoc fert glandem Quernæ vulgari brevi minorem interdum etiam craſſiorem, calyce planiore, admodum amaram. In reliquis generibus nullas obſervavit glandes Cluſius, præterquam in ſecundo.

Inter *Riofrio* & *Aldea Galega* ſolo arenoſo, non procul Ulyſſippone invenit Cluſius frequen- *Locus.*
tiſſimum.

9. *Robur VI. Cluſii* J. B. *Quercus humilis gallis binis, ternis aut pluribus ſimul junctis* C. B.

Humile eſt, nec humanam altitudinem excedit, fruticis potiùs quàm arboris nomine donandum, tenuibus & lentis ramis; foliis ſecundo ferè ſimilibus, ſed minoribus, nec adeò ſinuoſis, minorum gallarum, quæ plerunq; binæ, ternæ vel plures ſimul naſcuntur, admodum ferax.

Naſcitur in Auſtria & Pannonia, ubi Ruſtici cum ſecundo confundunt. *Locus.*

Mirum Cluſio tot Roboris ſpecies obſervatas cùm nobis in Germania & Italia peregrinantibus nè una quidem occurreret. An ex diverſitate Gallarum certo colligi poſſit ſpecierum diverſitas dubito.

10. *Ægilops ſive Cerrus mas majore glande* Park. *Quercus calyce echinato, glande majore* C. B. *Ἀιγίλωψ Iliacorum, Aſpris Maurorum, Latinorum Cerrus* ejuſdem, *Cerrus Ægilops, Aſpris Theophraſti putata* J. B.

Hujus glandium calyces Venetiis vidimus, ubi *Vallonia* dicuntur, ab Apollonia Dalmatiæ urbe hodie *Vallonia* dicta unde adferuntur, nomine accepto. Eorum uſus idem eſt qui corticis Querni apud nos, nimirum ad coria denſanda.

Glandis hujus calycem à Valerando Dourez Juſtinopoli allatum ſic deſcribit J. Bauhinus:

Cavitas ejus ſeſcunciam in diametro habuit, paulo minùs alta, quem undiq; craſſa, rigidáque creberrima ſpicula obvallant, præruptæ rupis fragmento æmulum, non minus ternis unciis in diametro habentem, internè hirſutum: ſquamæ latæ ſunt, in cinereo candicantes. An arbor ipſa à quoquam deſcripta ſit neſcio: nam quæ viſuntur itinere à Peſaro ad Romam, quas deſcribit Lobelius, eaſdem eſſe puto cum nobis viſis circa lacum Volſinienſem, hæ autem Cerri minore & mitiore minúſq; echinato calyce erant.

Nec alia videtur cujus rami ad J. Bauhinum miſſi à Dalechampio. Folia habuit vulgaris Quercûs, ſed ut longiora, ità in tenuiores altioréſq; lacinias diviſa, supernè lucida, ſubtus autem cinerea. Cæterum proximè ligno adhærent fructus, calycibus hiſpidis & ſenticoſis, unciam latis, glande tamen nondum matura, ſimilibus planè calycibus Quercûs Burgundicæ echinato calyce.

Folia Cerri nobis obſervatæ circa lacum Volſinienſem in Etruria omnino talia erant qualia hic deſcribit J. Bauhinus, ſed glandium calyces diverſi à calycibus Cerri *Vallonia* dictis.

Uſus calycum eſt ad inficiendos atro colore pannos Gallarum vice: Sed illis tinctura dilutior, *Uſus.*
fugacior, viliórq; eſt. *J. B.*

11. *Glandis magnus calyx* Cluſ. exot. J. B.

Quem ex *Wingandecaow* Virginiæ delatum habuit Cluſius parùm admodum differt à ſupra deſcripto *Valloniæ* calyce; non tamen eundem affirmare audemus ob loci natalis diſtantiam. C. Bauhinus Glandem Virgineam vocat.

12. *Haliphlæos ſive Cerrus fœmina minore glande* Park. *Haliphlæos putata, & Cerrus fœmina Dalechampii* J. B. *Quercus calyce hiſpido, glande minore* C. B.

Cluſius ſic deſcribit, Eadem altitudine qua vulgaris Quercus, atq; etiam celſiore aſſurgit, caudice erectiore, corticéque craſſiore & magis ſcabro; *Folia* frequentioribus inciſuris, ſed minùs altis diviſa habet quàm Quercus [at à nobis obſervata in Etruria Cerrus folia habuit profundiùs ſinuata ſeu potiùs laciniata, quàm vulgaris Quercus] longioribus tenuioribúſq; pediculis inhærentia; ramulos breviores frequentibúſque nodis obſitos, gemmas minores, & aliquot gracilibus foliolis, ceu ſtaminibus aut villis, ſeptas: *Calyces* brevi craſſoque pediculo annotinis ramulis adnatos, non in foliorum

alis, omnino hiſpidos & molliter echinatos, in quibus glans eſt querna, paulò brevior & obtuſiore mucrone prædita, quæ Autumno maturitatem conſequitur. Adhærent interdum inter folia multis ſquamis conſtantia capita. [Hæc excreſcentiæ quædam ſunt, quales in Salicibus frequenter cernuntur, Roſæ dictæ] Materies ejus candidior, laxiórque & ad opera minùs apta à Ruſticis cenſetur.

Locus. Non modò in Viennenſi ſaltu, ſed etiam in pleriſq; Pannoniæ ſylvis frequens eſt.

Quod habet de fragmentis hujus arboris in lapidem commutatis, non naturæ ligni ſed ingenio ſoli in quo ſepulta erant, aut vapori cuidam petrificanti qui in ejus poros ſe inſinuans totum lignum permeavit, tribuendum arbitror. Nam & alia etiam ligna præter Quercinum alicubi lapideſcere deprehenduntur.

Quercus Burgundica calyce hiſpido J. B. C. B.

Quam uterque Bauhinus præcedenti eandem eſſe ſuſpicatur *J. B.* ſic deſcribit,

Glandes non multo vulgaribus majores erant, aut certè pares: Calyx paulò major, interim echinatis ſpiculis, non rigidis tamen, ſatiſq; longis horret, atq; ternas & quaternas proximè junctas, non tantùm ſingulares extremitati ramulorum adhærentes. *Folia* verò parùm nobis à vulgaribus differre apparet, niſi quòd accedere videantur ad colorem foliorum Quercûs pediculo brevi vel ſine pediculo.

Locus. Copioſè naſcitur in Apennino, & in Burgundia, quà itur Veſontio Dolam.

Hemeridis cujuſdam ſeu Quercus pumilæ in Nova Anglia naſcentis.

Mentionem factam invenio in D. Evelyni Sylva, inq; Actis Philoſophicis Londinenſibus.

Vires & Uſus. Δρυὸς materies, autore Theophraſto, ſpiſſa, dura, adeóq; flexum nullum recipit, tam navibus, quàm domibus commoda; necnon in terra obruta durat.

Hujus foliis præ reliquis omnibus conſervatum debemus melleum liquorem rorémve ex aere deſcendentem, ex quo apes mella conficiunt. *Butler. Tract. de Apibus, cap.* 6. *n.* 40. *& Theophr. lib. de melle.* Plinius etiam *lib.* 16. *c.* 8. Conſtat, inquit, rores melleos è cœlo cadentes non aliis magis inſidere frondibus.

Aliquando idem præſtant Acer minus & Corylus, ſed parcè. Idem *Butler. ibid.* Mirum ſanè melleum rorem harum tantùm arborum non aliarum foliis inſidere. An quòd harum folia denſiora ſunt, adeóque rorem faciliùs reflectunt & condenſant, qui in aliarum arborum folia, (quæ rariora & ſpongioſiora ſunt) facilè penetrat & ſe inſinuat? Adde quòd ſuperficies horumce foliorum glabra & velut polita eſt, adeóque conducit ad humorem incidentem ſiſtendum & congelandum: quemadmodum videmus ſpeculi ſuperficiem afflantis halitum ilico denſare, & in guttulas brevi cogere. An fortè ſimilitudo quædam & quaſi cognatio intercedat inter particulas foliorum hujus arboris, eorúmve poros & roris mellei, quo hic iis faciliùs & promptiùs adhæreſcat.

Mirum etiam nobis videtur quod apud Cordum legitur, Conſtare omnibus, qui uſq; ad extremam ſenectutem apum naturam ſcrutati ſunt ruſticis, apes ipſas mellificaturas tantùm è floribus collectum liquorem in favis reponere, rorem verò melleum cùm decidit haudquaquam ad favos convehere, quod ipſi quoq; (inquit) verum eſſe deprehendimus. Hinc quamvis mellito rore delapſo ad eum frequentes convolant apes, minimè tamen ut eum in alvearia convehant, ſed tanquam ad cibum & paſtum, quo adeò ſe replent, ut prorſus inertes & ignavæ reddantur, multæque moriantur. Itaq; ruſtici dicere ſolent, mellitos rores bonum quidem paſtum apibus præbere, ſed ad mellificandum minimè conducere. Hæc Cordus. Nobis tamen planè contrarium videtur, iiſq; qui apum naturam, actiones, totámq; œconomiam diligenter & curioſe obſervârunt ingenioſis & eruditis, quibus plus fidendum quàm ruſticorum vulgo, qui receptas majorum traditiones ſine examine ſequi & amplecti, iiſque mordicus adhæreſcere ſolent. Obſervavimus enim rore melleo delapſo integra ferè apum examina, pauciſſimis domi relictis, evolare, miráq; induſtria & maximâ feſtinatione ſeſe melle onerare, & ad alvearia convehere, multoties eundo redeundóq; donec calor ſolaris rorem vel diſſipaverat vel condenſaverat.

Folia Quercuum naſcentium circa ripam rivuli percelebris ad oppidum Smolnicium in provincia Hungariæ Zepuſienſi, non procul à monte Carpatho ſiti, Autumni tempore delabuntur in rivum, & ſic metamorphoſi quadam in æs mutantur, ſicut ferrum in hac aqua infuſum in cuprum tranſmutatur: Ex obſervatione Wolfangi Wedelii Ephem. German. Ann. 6, & 7. & Itinerar. D. Brown. Communicavit D. *T. R.*

Quod ad vires attinet, Quercus omnis (poſſis & dicere omnibus ſuis partibus) autore Dioſcoride, adſtrictoriam vim habet; maximè verò aſtringit membranacea tunica quæ corticem & caudicem ipſum interjacet, ſimiliter & ea quæ circa glandem eſt ſub putamine. Harum autem decoctum datur cœliacis, dyſentericis & ſanguinem excreantibus: Eædem tritæ fluxione laborantibus fœminis in peſſis ſubduntur. Sed & glandes eoſdem effectus habent, urinam quoq; cient [miratur Jo. Bauhinus qua id facultate præſtant. Reſpondeo adſtrictoriâ, quâ ſanguinem velut coagulando ſerum ab eo ſeparant, adeóq; illud copioſius per renes excernitur. Non alia ferè ratione quàm alumen aliáve adſtringentia pituitam ex ore eliciunt, nam partes ſolidiores conſtringendo & comprimendo humorem in iis contentum exprimunt.]

Si comedantur capitis dolorem inducunt, & flatus gignunt. Difficilis ſunt concoctionis, tardiùs deſcendunt & crudos humores gignunt: propterea eas porcis ſaginandis relinquimus: hoc enim pecus diffuſum & grandiſſimum faciunt, ut Varro ſcribit, & teſtatur experientia.

Glandium & corticis decoctum contra toxica prodeſt ex lacte vaccino potum. Non probat hoc J. Bauhinus contra toxica aſſumpta, potiſſimum in principio: Si tamen vomitus vel alvi fluxus mul-

cum

tum vexent, rejecto toxico per vomitum vel alvum, prodeſſe tunc poſſe exiſtimat. Crudæ ac intritæ inflammationes illitu leniunt; vulneribus etiam recentibus utiliter imponuntur Galeni experimento.

Aqua è foliis Quercus juvenis deſtillata præſcribitur ad album mulierum profluvium, ad dyſenteriam peſtilentem, &c.

Quidam glandes aridas adversùs calculum exhibent, neſcio quo ſucceſſu, inquit J. Bauhinus.

Bartholinus de Medicin. Danorum domeſtic. refert Norwegos alioſq; Septentrionales in inopiâ frumenti conficere panem è glandibus quercinis.

Folia tenera & rubicunda, vino decocta colluta ac gargariſata dentium dolorem ſedant à fluxionibus ortam, ſed ſæpe hoc decocto calido os colluendum; quo experimento nos ſæpe feliciſſimè uſos fuiſſe teſtamur, etiam in inveteratis dentium doloribus. J. B.

Ut verbo dicam, Quercûs partes omnes, cortex, folia, cupulæ, glandes, ac etiam lignum ipſum, ad fluxum omnem alvi, uteri, ſeminis, ſanguinis ſiſtendum utiles ſunt, & ad omnia quibuſcunq; adſtrictione opus eſt.

Lithotomi ad vulnus urethræ inflictum ſanandum & conſolidandum utuntur balneo è cortice Quercûs in aqua decocto.

Corticis in ſcobem commoliti inſignis & frequentiſſimus uſus eſt coriariis ad coria præparanda: & ad hunc uſum aliis omnibus adſtringentibus antecellere nobis videtur. Coria enim Anglica, quæ eo denſantur, reliquis Europæis ſoliditatis & durationis reſpectu palmam præripiunt.

Carbones optimos è Quercu, tanquam materia ſpiſſiſſima fieri auctor Theophraſtus, ſolidiſſimos etiam eſſe ait & firmiores cæteris.

Ligni uſum nemo facilè declaraverit. Vix enim aliud habeas in hoc noſtro orbe perennius, quódq; ad plures uſus neceſſarios accommodari poſſit ac ſoleat, ut ad ædificia, naves, & inſtrumenta, tam ea quæ in terra, quam aquis uſui eſſe poſſunt. Fiunt ex eo dolia vinaria cæteris omnibus præſtantiora & ſola ferè bona. Hactenus J. Bauhinus.

In ædificiis immensùm durat, modò ab humore nimio defendatur, imo vetuſtate ita indureſcit, ut chalybis aciem retundat, imò ipſius propemodum ferri ſoliditatem & renitentiam acquirat. At nec aliud lignum adversùs viciſſitudines humoris & ſiccitatis magis firma & pertinax, & ab iiſdem difficiliùs corruptibilis.

Navigiis extruendis præ alia quacunq; materie idonea eſt, quòd tenax & flexuræ patiens, quòd firma nec tamen nimis ponderoſa, quòd aquam difficulter admittat, quòd percuſſa aut globis tormentariis trajecta non facilè findatur aut rimas agat.

Quercus autem Anglica ad naves fabricandas præcipuæ æſtimationis eſt, aliiſq; omnibus præſtare cenſetur.

Quamvis autem alia nonnulla ligna, ut v. g. *Buxum, Cornus, Ebenus, Lignum Braſilianum*, aliáque Indica, duriora, ſolidiora & ponderoſiora ſint, pleraq; tamen fragiliora, nec ponderibus incumbentibus ſuſtinendis adeò apta & commoda obſervantur.

Nulla eſt arbor quæ præter genuinum tot ſpurios & excrementitios producit fructus ac Quercus. Hi à Theophraſto enumerantur, Hiſt. Plant. lib. 3. cap. 8. item a Plinio. Vide Verulamii Nat. Hiſt. cent. 7. exper. 635. Hi fructus arboris non ſunt, ſed excreſcentiæ quædam & tumores præter naturam inſectorum morſibus, lancinationibus aut afflatibus venenatis originem ſuam debentes. Inſecta enim hujus arboris gemmas, folia, ſurculos teneriores pungentes, humorem aliquem venenoſum per vulnus inſtillant, qui tumorem præter naturam excitat. Fortè etiam ova duntaxat venenato & fermentativo humore delibuta, nullo vulnere inflicto ibidem deponunt, qui ſufficit contagio ſolo ſucco nutritio alterando & in motus irregulares compellendo. Hi autem tumores & excreſcentiæ quamvis arboris reſpectu præternaturales ſunt; à natura tamen deſtinantur ut ſint velut matrices & uteri, inſectorum eorundem ovis excipiendis, tuendis, fovendis, fœtibus excludendis, editiſq; alendis inſervientes.

Horum autem excrementorum notiſſima & utiliſſima ſunt Gallæ, Græcis κηκίδες dictæ. Harum multæ ſunt ſpecies, magnitudine, colore, lævitate aut aſperitate ſuperficiei, pondere, figurâ differentes de quibus prolixius agere magis curioſum eſſet quàm utile. Placet tamen Gallæ Officinarum deſcriptionem è J. Bauhini hiſtoria petitam ſubjungere.

Gallæ Officinarum vulgatiſſimæ rotundæ ſunt, leves, foraminulis pertuſæ, læves, paucis interdum tuberculis aſperatæ, interdum multis & anguloſæ, magnitudine variæ, unciam amplæ, quamvis magna ex parte infra ſubſiſtant; ſunt etiam majores, rotundæ, interdum turbinatæ ac pyriformes, colore ruffo, levi mallei ictu fragiles, intus ungue friabiles, cavernoſæ, fungoſæ, guſtu adſtringente & acerbo.

C. Bauhinus has ſpecies recenſet. 1. Gallam maximam orbiculatam, quæ duplex *Orientalis* quæ fortaſſe Galla maxima exotica *J. B.* ovi gallinacei magnitudine, & Provincialis aut Illyrica. 2. Gal. oblongam. 3. Gallam minorem. 4. Gal. galericulatam. 5. Gal. anguloſam. 6. Gal. umbilicatam. 7. Gal. Braſilianam quinquangulam. Alias adhuc varietates habet J. Bauhinus, quas apud ipſum vide. Variant enim hoc genus excreſcentiæ pro natura arborum è quibus oriuntur, inſectorum quorum matrices ſunt, & fortè etiam locorum in quibus inveniuntur.

Quòd Theophraſtus & Plinius ſcribunt Gallam confertim & ſubito noctu oriri, uníque die augeri nobis non videtur veriſimile.

Quæ glandem ferunt (inquit Plinius) omnes & gallam. Alii Robori duntaxat proprium eſſe volunt, gallam proferre; Nos potius Plinio aſſentimur Quercum nimirum omnem gallam producere, at non omnibus in locis: in Anglia enim nullus unquam auditus eſt gallarum proventus: quòd inſecta illa quibus ortum debent in Anglia non inveniantur, ut nobis quidem videtur. Gallas enim Quercui latifoliæ noſtrati ſimili, & ſpecie (ut putamus) eidem in exteris regionibus adnaſcentes vidimus.

Gallæ tinctoribus magni uſûs ſunt ad pannos atro colore inficiendos: Ex iis etiam cum calchantho, gummi, & vino atramentum ſcriptorium optimum paratur hoc modo,

℞ Gallarum ℥iiij.
Calcanthi ℥ij.
Gummi Arabici ℥j.

Gallas craſſiuſculè contritas in vini Gallici rubri, (quod Claretum noſtrates vocant) Sextariis duobus [a quart] infundas per novem dies, vas prope ignem collocando, & liquorem quotidie rudiculâ agitando aut commovendo. Deinde Calcanthum & Gummi immittas; & cùm unum ampliùs diem ſteterit, atramentum uſui idoneum erit. Literæ hoc atramento exaratæ in charta diuturnitate temporis colorem non mutabunt.

Gallæ vehementer adſtringunt: Tritæ, autore Dioſcoride, gingivarum & Columellæ fluxiones inſuperq; oris ulcuſcula cohibent. Quod verò in earum medio eſt, dentium cavernis inditum dolores ſedat. Cœliacis & dyſentericis in aqua aut vino tritæ, ſeu illitæ, ſeu bibitæ, conveniunt, necnon obſoniis additæ; Item crematæ & in vino aut aceto extinctæ, quomodo & menſes ſiſtunt & vulvæ procidentiam. In ſumma, ubi quid adſtringere, ſiſtere aut ſiccare opus eſt, uſurpandæ ſunt. Tritarum pulvis intus aſſumptus in vino auſtero alióve convenienti vehiculo certo experimento diarrhœam ſiſtit.

Ad bubonocelen, epiplocelen & enterocelen quidam pharmacopœus utebatur liquore ſtillato ex Gallis Orientalibus, & multos licet ætate provectos ſanabat. Liquor non eſt oleum, ſed aqua cum qua Sal quoddam volatile aſcendit. *D. Hulſe è Cheſneau.*

Præter Gallas alia etiam multa excrementa ſeu tumores præter naturam in Quercubus obſervantur, ut v. g.

1. Pilulæ foliorum Quercus *J. B.* aquoſæ *C. B.* quæ averſæ ſeu terram ſpectanti foliorum parti plerunq; adnaſcuntur, læves, fungoſæ, pallidæ aut parte Soli oppoſita rubentes, ſapore ſubacido & adſtringente molles, exquiſitè plurimùm rotundæ, piſo non multò majores, & exiguam gallam rarò æquantes, vetuſtateq; corrugantur. Vermiculum intus alunt, qui in muſcam figuratur, de quo conſulendus *D.* Malpighius.*

* *Anatom. Plant. p. 2.*

Hæ in foliis Quercuum frequentiſſimæ inveniuntur in Anglia.

Ex adſtrictionis argumento iiſdem viribus quibus Gallæ præditas eſſe non malè quis dixerit. *J. B.*

2. Excrementum Quercuum fungoſum *J. B.* **Oak-Apples.** J. Bauhinus ſic deſcribit,

Quercuum vulgarium frondibus verno tempore etiam ſine pediculo adnaſcuntur excrementa fungoſa, rara, laxa, ſucculenta, acida, inſigniter adſtringentia. Magnitudo nucis Juglandis aut circiter, ſuperficie inæquali, tuberoſa, pulcherrimo rubore plurimùm ornata, reliqua parte albida, aut Pomorum inſtar luteola. In quibus vermiculi hoſpitantur, qui in iis multas cellulas calloſas ſibi pro domiciliis effingunt.

Inveniuntur Maio in Quercubus glandes cum longis pediculis ferentibus. In Anglia frequentiſſima ſunt & nemini è vulgo non nota, nec minus copioſa in arboribus nonnullis quàm fructus ipſi: Botanicis tamen noſtratibus, ut Parkinſono, ignota fuiſſe videntur, adeò confusè de illis ſcribunt, & cum pilulis foliorum confundunt; quod & C. Bauhinus etiam facit. An Pilulæ in alis ramorum natæ Plinio?

3. Uva Quercina, quam J. Bauhinus ſic deſcribit,

Radicum Quercûs fibris ſub terra adnaſcitur, & circumnaſcitur, Juglandis magnitudine, ex pluribus velut acinis racematim cohærentibus (unde & Uvæ nomen) compacta, ſubſtantiâ durâ, intus rubentis ſeu ferruginei coloris, meditullio nonnihil albo, ſapore inſigniter acerbo & adſtringente.

Hujus pulvere nullum præſentius remedium in dyſenteria, & in omni alvi fluxu.

Præter has à nobis obſervatas, & à quoquam facilè obſervabiles Quercuum excreſcentias aliæ adhuc enumerantur à J. Bauhino & Caſparo fratre, v. g. Coccus Quercuum *Dioſc.* 2. Nuculæ facie album Quercûs excrementum, *J. Bauhino* obſervatum & deſcriptum. 3. Excrementum lanatum Quercuum *J. B.* Pilulæ lanatæ *C. B.* 4. Quercuum capitula ſquamoſa *J. B.* Pilulæ è foliis convolutis *C. B.* 5. Quercuum ſquamæ candidæ, caducæ *ejuſdem.* 6. Excrementum Quercûs tuberoſum *ejuſdem.* 7. Foliorum Quercûs gemmæ foraminulentæ *J. B. C. B.* 8. Nodi ſeu Verrucæ Quercuum *J. B. C. B.* 9. Quercûs albumen *eorundem.* Excrementum tauri caput referens *C. B.* Joannes frater Gallis annumerat. His adde è *C. B.* pinace, 1. Excrementum moro ſimile, ſed durum admodum, & fractu difficile, è *Theoph.* & *Plin.* 2. Excrem. pudendi virilis effigie è *Theophr.* 3. Pilulæ capillatæ, ex *iiſdem.* 4. Pumex quercinus, ex *iiſdem.* Hoc etiam in loco agunt de muſco Quercuum & aliarum arborum, quem Quercûs excrementum villoſum appellat *C. B.* de quo nos libro ſecundo inter alios muſcos egimus. Hic etiam de Agarico Quercuum aliiſque fungis tractant; de quibus nos inter reliquos congeneres: Hic denique de viſco Quercûs & aliarum arborum, de quo nos inter Bacciferas.

CAP. VI.

De Ilice.

ILex Iſidoro viſum ab illiciendo deducere, quòd mortales eam nondum repertis frugibus in victum elegerint. Sed hoc [illegible]. Magis veriſimile fit eſſe ab Hebræo אלה quæ à robore nomen habet, nempe ab אל robuſtus. *Voſſ.*

1. *Ilex arborea* J. B. *major glandifera* Ger. *major aculeata & non aculeata* Park. *IV. ſeu folio rotundiore, molli modicéq; ſinuato* C. B. *necnon I. ſeu folio oblongo ſerrato* C. B. **The Holm-Oak.**

Cluſ.

Arbor eſt Mali aut Pyri magnitudine, multò frequentioribus brevioribúſque ramis prædita quàm Suber, quos latè ſpargit. *Folia* perpetua, ſupernè viridia, infernè candicantia, guſtu adſtringente, foliis Suberis minora, & magis orbiculata, in adultis arboribus plerunq; ſine aculeis, præter novella & nunc primùm enata, quæ aliquantulum inciſa & aculeata ſunt: certè in tenellis arboribus, antequam glandem ferre inciperent omnia folia aculeata obſervabam. Multos in extremis ramulis fert oblongos *julos*, qui in flavos & muſcoſos floſculos, polline & tenui pulvere perfuſos explicantur. *Glandes* è floribus non oriuntur (nam ſunt inutiles) verùm in aliis quibuſdam ſeparatis pediculis: eæ autem Quernis glandibus ſunt ſimiles; nunc majores longioréſq;, modò minores & breviores, quæ nonnunquam ante maturitatem nigreſcunt, & gummi quoddam reddunt, guſtu calidum, ſaporis tamen non ingrati. Maturarum cortex ſive putamen nigricat; nucleus candidus, firmus & dulcis eſt, præſertim majorum: utræq; tamen à nonnullis maximè expetuntur, illiſque non minùs avidè veſcuntur quàm nos Caſtaneis & Avellanis. Hanc ob cauſam in foro Salmanticenſi, aliiſq; Hiſpaniæ locis venales menſibus Octobri & Novembri proponuntur; ut non immerito dixerit Plinius, per Hiſpanias glandem menſis ſecundis inferri.

J. Bauhinus brachia ramulóſque Ilici incana lanugine obductos eſſe obſervavit: inque foliis & ramis excrementum per vernum tempus nigrum & rotundum adnotavit. Theophraſtus præter glandem granum quoddam puniceum ferre ſcripſit.

Differentiæ Ilicum mihi accidentariæ potiùs eſſe videntur, quàm (ut cum Philoſophis loquar) ſpecificæ. Nam in arbuſculis junioribus folia ſinuata, aculeata, lata & Agrifolii æmula obſervavi, in vetuſtioribus oblonga, aliàs aculeata per margines, aliàs æqualia, neque ſerrata neque ſinuata, & Oleagineis ſimilia, prout ea rectè deſcribit Matthiolus, quicquid alii contradicant.

In Hetruria aliiſq; Italiæ provinciis, præſertim ad mare inferum, inq; Gallia Narbonenſi & Hiſpania, in ſylvis, collibus, & campeſtribus maritimis paſſim & copioſè provenit. In Anglia vidimus arbores annoſas & grandes quatuor aut quinque in Horto *D. Franciſci Willughby*, Wollertoni propè Notinghamiam, quæ tamen glandes ſuas ad maturitatem non perducunt: quoniam hoc genus arbores, etiam locis natalibus, fructum ſuum tardiùs perficiunt. *Locus.*

Phellodryn Theophraſti (quam & alio nomine Ariam eidem dictam probat J. Bauhinus) Plinius videtur eandem exiſtimaſſe cum Subere, quod & Phellos dicitur, ſiquidem ea omnia Suberi tribuat quæ Theophraſtus Phellodryi.

Phellodrys ſive *Cerro-ſugaro* Matthioli, cùm nec ab eodem deſcripta ſit, neque Cluſio, neq; J. Bauhino, neque nobis in Italia peregrinantibus uſquam conſpecta, an ab Ilice ſpecie diſtincta ſit meritò dubitamus. Si liceat ſuſpicari ex icone (inquit J. Bauhinus) ea accedit ad Smilacem Dalechampii.

Phellodryos quinque ſpecies proponit & deſcribit Hiſtoria Lugdunenſis: verùm cùm in collibus Rhodano vicinis, aut non procul ab eo diſſitis, eas provenire dicat: nos autem ibi loci Ilicis duntaxat varietates quaſdam, non ſpecies diſtinctas, obſervavimus, Phellodryas illas non arbores vel à ſe invicem, vel ab Ilicibus ſpecie diverſas eſſe ſuſpicamur; ſed Ilices majores foliis ludentes. Fortè tamen Phellodrys nigra J. B. ſpecies diſtincta fuerit, quam ſic deſcribit,

Phellodrys nigra id nominis à ramis nigricante cortice veſtitis & glabris adepta eſt. *Folia* ab Ilignis differunt, quòd rotundiora multò & latiora, à Smilacis foliis quòd longè breviora pro latitudine, minúſque candida inferiùs; à Suberis nobis traditi, quòd duriora, ſpinis mordacioribus magis horrida. Calyx glandis, tradente Dalechampio lævis eſt. Forte hæc eſt Ilex folio Agrifolii *D. Magnol*, quæ folia habet ſpinoſa Agrifolii, obſcurè virentia; quam tamen ipſam à vulgari Ilice arborea ſpecie diverſam eſſe ſe nolle ſtatuere ait, quòd ſi cultura innotuerit. *Phellodrys.*

At neq; Smilaces Dalechampii apud hiſtoriam Lugd. ab Ilice arborea differre putamus: cùm primum genus in agro Monſpelienſi frequentem provenire aſſerit, ubi nulla præter Ilicem ejus generis arbor, neq; à nobis neq; à *D. Magnol* obſervata: alterum in collibus Rhodanum reſpicientibus, totóque eo tractu qui à Vienna Allobrobogum Arelaten uſque ducit, (ubi nihil aliud præter Ilicem nobis occurrit) obſervavit.

Aria & Phylica Bellonii quomodo ab Ilice differant, cùm eas non deſcribat, neſcimus, quæ de iis habet collegit in unum Jo. Bauhinus lib. 7. cap. 3. Hiſt. Plant. *Aria.*

Ilicis tum folia, tum glandes cum Quernis viribus conveniunt. Hæ autem ſuibus ſaginandis utiliores habentur. Uſum in cibis in deſcriptione attigimus. *Uſus.*

E ligno fiunt carbones ad metalla fundenda utiliſſimi. Matthiolus Hetruſcis in pretio eſſe tradit, non modò quòd ignem diu foveant, ſed etiam quòd (ut aiunt) caput minimè tentent. Arborum trunci ad molarum fabricas & alia opera ſervantur ob materiæ firmitudinem & durabilitatem, teſte Cluſio: Plinius rotarum axibus Ilicem duritiâ ſuâ utilem eſſe ait, ut & malleis majoribus.

2. *Ilex*

2. *Ilex coccigera* J. B. Ger. *aquifolia ſive coccigera* Park. *aculeata cocciglandifera* C. B. The Scarlet Oak.

J. B.

Magnitudine multùm cedit aliis Ilicibus, ut quæ non temere ſtolones duobus cubitis altiores proferat, eóſque non admodum craſſos: *Folia* Aquifoliæ proxima, minora, muricata, utrinq; glabra, verùm non ità hilari virore nitida. *Flores* vel potius Julos copioſè fert, muſcoſos: glandem verò maximam, quod in pumila arbuſcula mireris, etiam Ilignâ alterâ majorem, calyce aſperiore. At præter hæc omnia triplicia excrementa in eis obſervantur.

1. Unum Maio & Aprili apparet, quod nihil aliud eſt quàm grana in foliis rubra, parva, rotunda, parum oblonga, ex ipſa foliorum ſubſtantia nata, Piſis parvis ſimilia, ſubſtantiâ intus albâ, non ità abſimili ſubſtantiæ fructuum Oxyacanthæ *Matth.* guſtu nonnihil acido, grato, in quibus tandem vermiculus naſcitur.

2. Alterum huic cum Ilice majore commune, Maio menſe apparens, ramis adhæreſcit, ſed ſatis bleviter, copioſum, rotundum, nigrum, lævi nitidáque ſuperficie, ſatis durum, intus liquore albido plenum, cui vermiculi innatant, tandémque inareſcit, circa quod fervent ſæpe formicarum operæ.

3. Tertium deniq; eodem cum jam dicto tempore conſpicitur in foliis, reliquis notius & celebratius, Coccum puta infectorium: grana ſunt rubra, ſaltem pulviſculo albo quo reſperguntur abſterſo, liquore ſanguineo plena cum concoloribus vermiculis.

Cluſius puſillam & valdè amaram glandem Hiſpanicæ ſuæ Ilici tribuit; cùm ex J. Bauhini obſervatione Ilex pumila Narbonenſis glandem etiam quàm arborea majorem proferat: quod & nos verum eſſe comperimus.

Locus. Arbuſcula hæc in collibus ſaxoſis circa Monſpelium, Nemauſum, Avenionem, & alibi in Gallia Narbonenſi oritur, ubi præcipuus cocci proventus: necnon in Provincia, &c. Lobelio teſte, etiam in Italia, præſertim in Hetruſco, Romano & Senenſi finitimo agro, locis montoſis, glareoſis, ſterilibus, inter varias Ilices, Smilaces aſperas, Terebinthos, Lentiſcos, &c. Attamen, obſervante Cluſio, non ubique coccum gerit. Nam iis ſolùm regionibus quæ Mediterraneo mari vicinæ ſunt, & magno Solis ardore torrentur oriri animadvertit. Sed neq; iſtic perpetuò fert; cùm enim frutex adeò adolevit ut glandem alere incipiat, coccum non gignit: ideóque ſolent incolæ quadriennes aut adultiores frutices urere, ut proximo anno novelli reſurgant, qui deinde ſingulis annis aliquot ſubſequentibus coccum ramulis inhærentem inſtar exiguorum Piſorum coloris cinerei gignit.

* Lib. de laudibus Provinciæ. Quomodo gignatur coccus * Quinqueranus declarat, Vere (inquit) medio roratì imbribus frutices Coccum hoc modo ordiuntur. Ubi imus ſcirpus ſe in duo brachia partitur, in horum medio primùm omnium increſcit rotundum quiddam magnitudine & colore Piſi; hoc Matrem vocant, quòd ex eo cætera grana producuntur. Matres ineunte æſtate æſtûque minutiſſimorum vermiculorum catervam profundunt, faciúntq; in ſummitate. In animalia prorepit nova ſoboles, colore candida, pro ſe quiſq; in ſublime. At ubicunq; vermiculi geminantis ſurculi axillis occurrerint, deſident & incrementis aucti milii magnitudine fiunt. Inde liberiùs adoleſcentibus albus color in cinericeum tranſit, jamq; non animal ſed piſum rurſus apparet. Tumq; ea grana maturitatem adepta colliguntur, jam coloratis vermiculis ſœta.

Alii grana non in divaricatione duntaxat ramulorum naſci perhibent ſed etiam in foliis ipſis.

Grana hæc à Philoſophis & Botanicis ſpurii quidam ſeu excrementitii fructus Ilicis pumilæ, & quidem ſolius proprii habita ſunt. Verùm eruditiſſimus & ingenioſiſſimus Vir D. *Martinus Liſter*, amicus noſter ſummus, ejuſmodi grana etiam in Anglia Ceraſorum aliarúmq; arborum ſurculis tenellis adnaſcentia obſervavit, eáque non excreſcentia eſſe judicavit, ſed inſecti cujuſdam opus, fœtibus ſuis excipiendis & fovendis domicilium ſeu nidum efformantis, ab eodémque virgulis affixa: quod & nobis etiam (quibus Eboraci grana arboribus adhærentia oſtendit) videtur, cùm inſectis adultis & egreſſis à ſurculis facilè abſcedant & dilabantur. Adeò autem ſimilia ſunt hæc grana cocci baphici, ut ægrè queant diſcerni, eiſdem etiam in locis, eodémque modo ſurculis adnaſcuntur, unde ab eodem inſecti genere effecta eſſe veriſimillimum eſt, quamvis ſuccus tingendo minùs idoneus ſit ob diverſitatem alimenti. Quæ è Quinquerano attulimus huic noſtræ opinioni de ortu horum granorum, quòd ſcilicet inſecti opus ſunt, non arboris excreſcentiæ, favent. Putamus tamen inſectum iſtud ibi loci ubi granum effingit & ſurculo agglutinat, ejuſdem corticem pertundere, & ſuccum inde exugere quo caſculum repleat, quiq; vermiculis in cibum ſufficiat. Verùm hæc ex conjectura.

Matthiolus ſe coccum in Bohemia in Quercubus copioſè naſcentem obſervâſſe ſcribit. Quod quamvis nonnulli carpant & rideant, verum tamen eſſe potuiſſe quæ à *D. Liſter* obſervata protulimus declarant: imò verum eſſe non dubitamus.

Omiſſis iis quæ Quinqueranus aliique habent de modo colligendi & præparandi coccum ad uſum tinctorum, ea producemus quæ *D. Verchand* Monſpelienſis Botanicus & Pharmacopœus inſignis ex propria obſervatione nobis communicavit.

Uſus. Coccus baphica, inquit, duobus uſibus inſervit, nimirum medicinæ, & lanis tingendis. Pro medicinæ uſu oportet ut in mortario marmoreo tundatur, & deinde per cribrum trajiciatur, ut pulpa inde ſeparetur, æquali Sacchari quantitati permiſcenda. Mixturam hanc Conſervam appellant, è qua addito Saccharo, Serico crudo, pomorum ſucco & aquâ roſaceâ fit ſyrupus *de Kermes*, qui inſervit pro baſi confectioni illi tantopere celebratæ de *Alkermes* Meſuæ dictæ.

Pro tinctorum uſu granum maturitatem adeptum colligitur, deinde in area complanata, linteis ſubſtratis, Soli exponitur. Initio, quamdiu humore abundat, bis térve in die verſant, ne incaleſcat nimium. Cum pulvis rubicundus in ſuperficie apparet eum cribri ope ſeparant, & grana denuo linteis inſternunt, uſque dum ſimilis pulvis iterum percipiatur, quem ſecunda vice per cribrum tranſmittunt, atque hanc operationem toties repetunt donec grana nihil amplius pulveris reddant.

Notandum

Notandum autem quod primus pulvis è foramine illo exit quo pertunditur granum ab ea parte qua plantæ adhæſit: Poſtremus autem qui ſub finem undique in grani ſuperficie apparet, conſtet è vermiculis intra folliculum animatis eúmque penetrantibus, quoniam foramen dictum plerunque obturatum eſt.

Quamprimum autem granula illa pulveris rubentia ſe incipiunt movere, aceto acerrimo irroranda ſunt, & manibus confricanda, deinde in pilulas formanda, quæ Soli expoſitæ ſiccentur.

Si quis pulverem hunc rubicundum reſtare ſinat, nec aceto alióve acido liquore perfundat, & ut ità dicam, extinguat, è quovis ejus granulo efformabitur muſca quædam minima, quæ per unum vel alterum diem huc illuc ſaltantes volantéſve tandem colore mutato mortuæ decident, amarore illo quem antea habuerunt omnino privatæ.

Granum evacuatum ſeu pulvere penitus exhauſtum vino lavant, dein Soli exponunt: Siccatum in ſacco confricant, ut lucidum reddatur. Quo facto ſaccis infundunt, jam venalem pulvere inde egreſſo uniuſcujuſque Sacci in medium immiſſo, ut innoteſcat ſcilicet pulveris ad grana proportio. Eo autem tingitur nobilis ille color quem *Eſcarlatinum* vocant. Coccus baphica vim habet adſtringentem, cujus ratione vulneribus nervíſque ſauciatis trita ex aceto convenienter imponitur. *Dioſc. Plin.*

Eximie conferre hoc granum mulieribus abortientibus cum pari thuris pondere in potu ſumptum Fuchſius & Matth. teſtantur. Noſtro tempore mulierculas Monſpelienſes & Nemauſenſes in difficili partu & collapſis viribus ejus pulveris ſcobem ex vino, aut ipſam etiam confectionem *Alkermes* non ſine fructu ſumpſiſſe ſcimus. Medicis Monſpelienſibus in quovis caſu præcipiti, & morbis acutiſſimis, Apoplexia, Paralyſi & ſimilibus, nihil præſentius eſſe ſcimus, *J. B.* Meſues eam ad cordis palpitationem, ſyncopen, mentis alienationem ſeu deſipientiam, & mœrorem ſine cauſa manifeſta celebrat. Quomodo autem Coccus baphica cor corroboret & exhilaret, cùm præter adſtrictionem & amaritudinem nulla qualitas manifeſta in ea percipiatur nos fugit. Odorem quem ſenſerunt fragrantiſſimum in vermiculis & granis ipſis inter præparandum Lacuna & Quinqueranus, mirum cur alii aut non deprehenderint, aut non meminerint.

Cap. VII.

De Subere.

SUber Voſſius à *Sue* dictum putat, quod calceamentis inſueretur, fœminæ enim non tantùm hyberno tempore valetudinis causâ eo utebantur ſed etiam æſtivo, ut viderentur grandiores.

Suber latifolium J. B. Ger. Park. *latifolium perpetuò virens* C. B. The Cork-Tree.

Suber quod in Hiſpaniis naſcitur, perpetuò viret, ut Ilex, cui adeò ſimile eſt, ut primo aſpectu plerunque fallat, niſi cortex craſſus & diſrumpi ſolitus errorem detegeret. Majus eſt Ilice plerunque & *caudice* ubi adoleverit longè craſſiore, cortice item denſo, carnoſo, ſcabro & rimoſo, qui niſi ſuo tempore detrahatur dehiſcit, alióque ſubnaſcente expellitur: eo detracto qui ſubeſt novellus ità rubet, ut procul aſpicientibus arbores rubricâ aut minio pictæ videantur. Suberis rami Ilignis firmiores ſunt; *folia* majora, longiora, molliora, & ſupernè magis virentia, interdum nonnihil dentata, aliquando minimè, ut in Ilice. *Glans* magna, ubi maturuit nigricans, Iligna longior & obtuſiore cuſpide, calyce etiam majore, magis hiſpido, & per oras molliter echinato. Glans admodum adſtringentis & exſiccantis guſtûs, Iligná multò ingratior: magna ex parte conjunctim naſcitur ut Pontica nux, ſed craſſo brevique petiolo, & firmiore quam Iligna. Ramulis nonnunquam adnaſcuntur dura & lignoſa quædam cinerei coloris tubercula, adeò firmiter inhærentia, ut niſi fracto ramo eximi non poſſit.

Cluſius Suber in extrema Aquitania Pyrenæis proxima naſcens folia non retinere ſed hyeme abjicere obſervavit; ut menſe Aprili foliis prorſus viduatæ erant quatuor Suberis arbores circa *Bayonam*. Quare (inquit) Theophraſtus non immeritò tribuit Suberi deciduum folium.

Matthioli Suber alterum oblongis anguſtiſque foliis, quod Piſano agro naſci tradit, ſibi nunquam viſum fatetur idem Cluſius. At quis alius præter Matthiolum fide dignus illud conſpexit?

Pleriſque Caſtellæ novæ Bæticæque locis, & totâ Luſitaniâ naſci Cluſius tradit. Circa *Fundos* & *Viam Appiam* copioſè naſcentem ſimul cum Siliquâ Arbore ſeu Ceratiâ obſervavit *D. Tancredus Robinſon*, qui affirmat folia Suberum raro eſſe decidua. Uberrimè etiam in Olbienſi orâ provenire auctor eſt Quinqueranus in libello *de laudibus Provinciæ*. Quæ de triplici cortice habet Quinquer. nobis non probantur. Detrahendis corticibus hæc eſt ratio. Quà ſtipes telluri committitur circumſcinditur ad lignoſam uſq; materiam, paritérq; in ſummis humeris antequam in brachia dividat ſeſe, mox à ſummo ad imum finditur, detrahitur triplex cortex: Non explanantur aqua ſed igni, nec denuntur niſi tertio mox anno. Quod ſi paucis diebus à tonſura largi imbres ſupervenerint, arbor interit; quod rarò accidit, nimirum regione calida & ſicca, & temporum obſervatione rarò fallente. *Cluſ. è Quinquer.* Alii ut Lobelius, & quidem rectiùs. Cortex geminus ſtipitem amicit; alter interior, qui perpetuò hæret; alter craſſior ad duos pollices, rugoſus, perquàm levis, qui deglubitur & quolibet gentium defertur.

Cortex tritus ex aqua calida potus ſanguinis fluxum ſiſtit; ejuſdem cinis ad idem valere dicitur. *Vires & Uſus.*
Uſus ejus eſt ad anchoralia navium, piſcantium tragulas, cadorum aliorumq; vaſorum anguſti oris, ampullarum vitrearum obturamenta, fœminarum * calceatum hybernum, alvearia, & in Eſtremadura Hiſpaniæ ad tuguriorum tecta, referente Cluſio. * *Plin. l.16. c.8.*

SECTIO

SECTIO II.

De Arboribus flore à fructu disjuncto Coniferis.

CONOS voco fructus ſquamoſos, polyſpermos in coni ſeu metæ formam plerunque turbinatos: hoc etiam nomine comprehendo fructus pluribus partibus cruſtaceis aut lignoſis per maturitatem dehiſcentibus compoſitos, quamvis neq; ſquamoſi ſint neq; conoides.

Coniferæ arbores ſunt vel Reſiniferæ, vel ſucco aqueo ſcatentes. Reſiniferæ ſunt vel fructu ſquamoſo, vel fr. è clavatis tuberibus per harmoniam coaptatis compoſito, foliolis brevibus, acutis, in ſquamas degenerantibus, ut *Cupreſſus*. *Reſiniferæ* fructu ſquamoſo ſunt vel foliis perpetuis, vel foliis deciduis. Reſiniferæ foliis perpetuis, ſunt vel eiſdem ſparſim & ſingulatim undique è ſurculis exeuntibus; vel agminatim pluribus ſimul velut in penicillos quoſdam congeſtis, cujuſmodi eſt *Cedrus Libani conifera*.

Quæ foliis ſunt ſparſim è ſurculis undique exeuntibus, ſunt iiſdem vel brevioribus & ſingulatim naſcentibus, cujus generis eſt *Abies*, vel longioribus, binis ex eadem theca ſeu tubulo egreſſis, ut *Pinus*.

Reſinifera foliis deciduis eſt *Larix*.

Coniferæ ſucco aqueo præditæ ſunt vel foliis latis, majoribus Coryli *Alnus*, vel fol. minoribus Populi: *Betula*.

CAP. I.

De Abiete.

ABies ab *abeo* Grammaticis dicta, putatur, ut à *facio facies*, à *ſpecio ſpecies*, quod in altitudinem tendat: Ἐλάτη pariter Græcis dicitur παρὰ τὸ ἐλᾶν, ἢ ὅτι εἰς ὕψος ἀνατείνεται, teſte Etymologo. Notandum autem, vocem ἐλάτην æquivocam eſſe, & pro involucro fructûs palmæ arboris interdum accipi, aut etiam pro fructu ipſo.

Notæ Abietis characteriſticæ in genere, prout Piceam Latinis dictam complectitur, ſunt folia ſingularia ramulos undique cingentia, ſeu non ex lateribus tantùm ſed etiam ex ſuperna & inferna eorundem parte naſcentia, brevia & anguſta, proceritas eximia.

Jo. Bodæus à Stapel multis probat falli Botanicos qui *Sapinum* arboris ſpeciem eſſe negant, ſtatuuntque Sappinum, Plinii autoritate decepti, inferiorem ac enodem partem caudicis Abiegni, oſtenditque Plinium diſtinguere *Sapinum* & *Sappinum*. *Sappinus* Piceæ Sativæ ſpecies eſt, *Sapinus* autem ſpecies Pini quæ cæſa regerminat. Pars autem inferior Abietis enodis *Sapinea* dicitur non *Sapinus*. Sic autem vocabatur pars hæc Abietis, quòd enodis eſſet ut Sapinus. Recte ergo (inquit) Bellonius *Sappinum* arborem dixit. Vide Comment. ipſius in Theophr. hiſt. lib. 3. cap. 10.

A. 1. *Abies* Park. *Abies fœmina ſive* Ἐλάτη θήλεια J. B. *Abies mas conis ſurſum ſpectantibus* C. B. The Yew-leaved Firr-tree. *Abies Taxi folio.*

* Tract. de Arboribus coniferis, &c. Deſcriptionem hujus accuratam * Joannes Conradus Axtius nobis ſuppeditat.

* Lib. 16. cap. 33. Eſt (inquit) arbor procera & excelſa, Pinum altitudine ſuperans. *Caudex* ejus rectus eſt, inferiùs enodis, æqualem ferè craſſitiem habens uſque ad ramos. Hæc pars vocatur à * Plinio, & Vitruvio *l. 2. c. 21.* *Sapinus*; ſuperior autem pars nodoſa *Fuſterna*. Errant itaque * Bellonius & alii, qui ex Sapino peculiare genus faciunt. *Cortex* ejus eſt albicans & fragilis. Rami in circuitu circa truncum creſcunt, interdum quatuor, interdum quinq;, interdum ſex aut plures, & hoc continuant uſque ad cacumen, ſingulis enim annis novam congeriem ità arbor protrudit, ut facilè inde colligere liceat, quot annorum ſit [*Hoc non peculiare eſt huic ſpeciei, ſed pleriſque arboribus coniferis commune*] Quidam ramorum ſunt in terram reflexi, quidam non, ſed prius fieri puto à pondere muſci albidioris, qui ſæpius copioſiſſimè in ramis Abietum provenit. Utrinque ſurculos utplurimum habent inſtar crucis, interdum tamen unus tantùm ſurculus ab uno latere erumpit, nullus ex adverſo.

* Bellonium defendit Stapelius. v. ſupra.

Scribunt autores quòd *folia* utrinque ex lateribus ramorum emergant, quod tamen falſi *demiſſa* convincit: proveniunt enim non ſolum in lateribus, ſed etiam in ſuperiore & inferiore ramulorum parte, ſed illa ità ad latera ſe deflectunt, ut intuentibus tantùm è lateribus emerſa videantur. Sunt autem folia, non ut alii volunt dilutæ, ſed ſaturæ viriditatis in ſuperiore parte, in averſa autem paululum candicantia [*lineâ viridi diſtincta J. B.*] quæ ex ſuperiore parte erumpunt breviora ſunt quàm quæ ex lateribus & inferiore parte. Plinius ſcribit *folia eſſe inſecta pectinum modo Piceæ & Abietis*. Quid vocabulo illo *inſecta* vult equidem neſcio. Sunt tamen folia ità ferè diſpoſita, ut dentes in pectine, foliis Taxi ſimilia, minimè pungentia, in acumine enim in minutiſſimam furculam dividuntur, partes tamen illæ non ità acutæ ſunt ut pungant, in medio lineâ ſecundùm longitudinem notata. Lignum habet album, molle, & leve.

Radices non altè deſcendunt, ità ut facilè à ventis validioribus radice tenus è terra eruantur.

Coni quadruplo minores ſunt quàm Piceæ, ſquamis conſtant in ſuperiore parte latis, ſub quibus latet *ſemen* ſubalbum, ſuperiùs alatum, plenum acri & pingui humore.

Mat-

Matthiolus & Bellonius rectè negant Abietem ferre florem: Thophraſtum autem, & Plinium, & alios qui Abieti tribuunt flores fefellerunt primùm prorumpentes piceæ coni, qui ante Solſtitium proveniunt, & aſpectu ſunt jucundiſſimi. Alii enim Fabæ magnitudine, alii etiam minores aut majores apparent, tanta rubedine præditi ut nihil ſupra: ſinguli ſquamis ſuis ſunt veſtiti, & progreſſu temporis paulatim fiunt virides. Ego potiùs illis accedo qui flores Abieti tribuunt: nam ex ſententia noſtra florum ſtamina, ſeu apices potiùs, pulviſculum ſeu ſemen minutiſſimum ſuppeditant ſemini maſculo in Animalibus analogum. Deinde J. Bauhinus aliíque autores fide digniſſimi diſertis verbis Abietem florere affirmant. Tandem autorem noſtrum de Pinu, cui flores etiam fidenter negat, deceptum ſcio, cùm & ipſe flores obſervaverim in eo genere copioſos, quidni ergo & de Abiete falſus ſit?

J. Bauhinus conos pleniùs deſcribit: Conos (inquit) fert oblongos, ovatos ferè, Piceæ vulgaris conis breviores & craſſiores; Squamæ verò latiores multò, brevioréſque, & velut hirſutæ, vel levi exſiccatione caducæ, ut in Pinu *Cembro* dicta: neque enim hærent, ut in Pinu, Picea atque Pinaſtro. *Styli conorum medii, ſquamis delapſis, diu interdum in arbore reſtant nudi, Clavos noſtrates vocant*, à ſimilitudine.

Dodonæus, cúmque ſecutus Gerardus, de Abiete & Picea confuſè ſcribunt, unde concludimus cum J. Bauhino, Abietem & Piceam non bene notas fuiſſe arbores Dodonæo.

Quin & C. Bauhinum ex una ſpecie duas feciſſe opinamur, & ſynonyma confudiſſe. Abietem enim I. ſeu conis ſurſum ſpectantibus, ſive marem *C. B.* & II. ſeu albam, ſive fœminam *ejuſdem* pro eadem arbore habemus. Certum enim eſt Abietem Plinii, & fœminam Theophraſti *Cluſ. hiſt.* quam Abietis ſuæ ſecundæ, i. e. albæ ſeu fœminæ ſynonymam facit C. Bauhinus, ipſiſſimam eſſe arborem quam jam deſcripſimus. Abietem autem conis ſurſum ſpectantibus, aliam ab ea quam deſcriptam dedi, vellem quis mihi oſtendat. Ego duas tantùm Abietis ſpecies agnoſco, alteram conis brevioribus, ſurſum ſpectantibus, foliis pectinatim Taxi modo diſpoſitis, ſubtus albentibus, quam ſc. deſcripſi, quámque Abietem fœminam Theophraſti peritiores Botanici, Cluſius & Joan. Bauhinus faciunt: alteram conis longioribus, deorſum dependentibus, foliis nec pectinatim diſpoſitis nec ſubtus cinereis, quam iidem Latinorum *Piceam*, Theophraſti Abietem marem eſſe ſtatuunt.

Interim hic monere convenit *D. Plot* in Hiſtoria naturali Comitatùs Staffordienſis non rectè cepiſſe mentem meam, cùm arbores illas in *Werton* naſcentes, ſeu mavis ſtantes, Piceæ generi à me adſcriptas dicat. Mihi enim optimè notæ fuerunt illæ arbores, quas non ſemel vidi & luſtravi, earúmque ſemina collegi in horto noſtro ſerenda. Nota ergo tertia ad Abietem in *Catalogo noſtro plantarum Angliæ* ad Abietem cujus ſynonyma dedi referenda eſt, [non ad Piceam ut opinatur D. Plot.] nimirum Abietem *Park.* Abietem fœminam ſive Ἐλάτη θήλεια *J. B.* cui etiam, (ut ſuperiùs dixi) eandem puto Abietem II. i. e. albam ſive fœminam C. B. ut patet, tum ex epitheto albæ, tum ex nonnullis ſynonymis; quanquam fateor *C. Bauhinum* ſynonyma confudiſſe, ab Autoribus quibus Abietis & Piceæ differentiæ minùs perſpectæ eſſent ſeductum.

Nos in Sueviæ & Bavariæ ſylvis, ſed copioſiùs in Alpibus Helveticis & Rhæticis Abietem obſervavimus. Axtius in Germaniæ & Bohemiæ ſylvis frequentiſſimam eſſe ſcribit: alibi etiam variis locis in montibus reperitur: Coni, teſte Cluſio, virent Autumni initio, & multam reſinam fundunt: ſub Autumni verò finem, & hyemis initium maturitatem conſequuntur. *Locus.*

Materies ad multa utilis eſt, præcipue ad navium malos ob levitatem & altitudinem ſuam: nam in Alpibus Helveticis inveniri nonnunquam 130 pedum altitudine aſſerit, ita ut uſui adaptentur longitudine 110 pedum. Aſſeres & tabulæ abiegnæ multi apud nos uſûs ſunt in Anglia ad tabulata domorum & conclavium. Ex ligno etiam Abiegno in Germania (teſte Axtio) fiunt dolia quæ picantur, cupæ, capedines, truæ, capulæ, aliáque quamplurima vaſa cereviſiaria, aquaria, culinaria: in frequentiſſimo uſu eſt in Anglia ad pyxides, thecas, ciſtas, loculos, &c. Pondus ſuſtinent validè Abies & Pinus, renituntur enim, nec temere rumpuntur. *J. B.* *Uſus.*

Hujus reſina duplex in uſu eſt, 1. *Liquida*, quæ colligitur è tuberculis Abietum novellarum ſed pauca. Hanc Officinæ *Terebinthinam Venetam* (at noſtrates Argentoratenſem,) falsò vocant [Inter corticem & corticem arborum juniorum oriuntur quædam tubercula, (*Danblattern* Germani vocant) ex quibus ſi vulneretur fluit præſtantiſſima illa reſina, Laricea conſiſtentiâ ſimilis, ſed magis tranſparens, amaricans, valdè fragrans, & ſapore Citrii mali corticem proximè referens.] 2. *Sicca*, quæ uti Thus figurâ ementitur, ità uſum ejus æmulatur. Modum colligendi reſinam liquidam vide apud Bellonium.

Reſina hæc à Matthiolo aliſque magnopere commendatur ad recentia vulnera, præcipuè capitis, *Vires.* ſananda; ad calculum renum & arenulas, ad urinam ciendam (unciæ pondere pota) ad arthriticos & iſchiadicum dolorem. Ad gonorrhœam etiam virulentam confert, ſi aliquot diebus continuis matutino tempore ſumatur.

Abietem Angliæ indigenam eſſe ſtatuit *D. Plot*; nec ego ſanè abnuerim, ſiquidem Abietes illæ ſuperiùs memoratæ in vico *Werton* creſcentes ibidem ſponte ortæ videntur; eaſque reliquias eſſe plurimarum in vicinia olim naſcentium oſtendit idem doctiſſimus Vir: unde Cæſarem in utroque genere deceptum patet, cùm ſcribit *in Britanniâ Materiem omnis generis reperiri præter Fagum & Abietem*, Fagum enim plurimis in locis provenire apud nos certum eſt; Abietem aliquibus.

Abies, autore Theophraſto, provenit tantùm ſemine, radix nullam penitus ſobolem profert: deciſo cacumine radicitus marceſcit eodem anno. Nos verò quamvis hæc variis in locis iteret & inculcet Theophraſtus, experientiâ docti affirmamus, ramulos Abietis deciſos & terræ implantatos, non germinare tantùm, ſed & radices agere, & fortè etiam in arbores tandem adoleſcere poſſe: Siquidem oſtendit nobis D. *Franciſcus Wilughby* arbuſculas Piceæ ſeu Abietis maris lætas & vegetas, ex ramulis à ſeipſo ante quadriennium depactis.

Hermannus in Catalogo Leydenſi diſtinguit Abietem marem conis ſursùm ſpectantibus ſive Taxi foliis ab Abiete fœminâ Theophraſti *J. B.*

A. 2. *Abies mas* Theophr. *Picea Latinorum, ſive Abies mas Theophraſti* J. B. *Picea* Park. *Picea major* Ger. *Picea major prima ſive Abies rubra* C. B. **The common Firr-Tree, or Pitch-Tree.** *Abies conis deorſum ſpectantibus.*

Axtius.

Procera eſt arbor, caudice recto uti Abies, cortice rubeſcente, nullo modo fragili, ut in Abiete, ſed lento & flexili. Ramos habet Abietis ramis ſimiles, & ità ordinatos, [decuſſatim poſitos] non quidem in terram deflexos, ſed ad cœlum ſpectantes; [è contrario ex J. Bauhini & noſtra obſervatione plerunq, in terram reflexos] *Folia* ſunt dilutæ viriditatis, nec ità ut in Abiete pectinum modo diſpoſita, ſed ex duobus ſurculorum lateribus, & ex ſuperiori parte prorumpunt, nec inferior proſſus eſt nuda, ſed illa ad latera flectuntur, ut intuentibus inferior pars nuda videatur, quæ autem in ſuperiore parte creſcunt, non ità ad latera flectuntur ut inferiora, Abiegnis anguſtiora ſunt, breviora, curviora, acuta & pungentia. Surculi ramorum Piceæ plura habent folia quàm Abietis: In ſiccis ramulis folia admodum caduca ſunt, ut inter exſiccandum experti ſumus. Rectè negat * Plinius Piceam exhilarari flore, & immeritò hanc ob cauſam à Dalechampio notatur, qui ſcribit; Piceæ florem oblongum ac rubentem quivis obſervare poteſt. Fefellit illum ſine dubio color, putavitque conos tanta rubedine non eſſe præditos: ſed ſi diligentiùs inſpexiſſet, ſanè aliter ſcripſiſſet, ſunt enim nihil aliud quàm conuli prorumpentes & rubentes, & nihil omnino floribus ſimile præter colorem repræſentantes. *Nos potiùs aſſentimur J. Bauhino, Cluſio, Dalechampio, gravibus imprimis & ἀξιοπίστοις Auctoribus affirmantibus extrema ramorum hujus arboris ineunte æſtate julos protrudere ſingulares, palleſcente quâdam fariná refertos, quàm Axtio id neganti: præſertim cùm & ipſi ejuſmodi julos in Pino, cui ille pariter flores denegat, obſervaverimus.* Præterea nullam omnino in rerum natura plantam dari contendimus cui nec flos ſit, nec aliquid flori analogum; nec enim ſine ſemine maſculo qui in apicibus florum continetur plantæ ullius ſemen prolificum eſſe poſſe putamus.

* L. 16. c. 25.

Picea conos fert teretes ſpithamæ longitudine, extremitatibus ramulorum annexos, & deorſum pendentes, quod propter pondus ipſorum fieri autumo, ex meris ſquamis coalitos; in medio ſcapum habent longum, cui ſquamæ ſunt adnatæ, quæ in medio latæ ſunt, in ſuperiore parte acuminatæ ac tenues, in inferiore autem parte, ubi ſcapo annectuntur, anguſtiores, craſſiores tamen: mediæ majores ſunt, infimæ & ſupremæ paulò minores: Etſi dehiſcunt ſquamæ non tamen excidunt, ut in Abiete fœmina. Singulis in latere exteriore annectitur longum & latiuſculum foliolum, ſuperiùs paululum inciſum, in inferiore parte annectitur illis geminum *ſemen*, magnitudine ſeminis Cnici, ſuperiùs alatum, colore fuſco. Semen plenum eſt olei cujuſdam fragrantiſſimi, linguámque acrimoniâ ſuâ ferientis. Totus conus, ſi recens ex arbore venit, plenus eſt reſinâ, & gratiſſimum ſpirat odorem.

Locus. Naſcitur in montibus & ſylvis. Nos in Sueviæ & Bavariæ ſylvis inque Alpibus Rhæticis & Helveticis obſervavimus & quidem multò copioſiorem quàm Abietem fœminam. Hanc arborem eſſe conjicio quæ in Suecia, Norvegia aliiſque Septentrionalibus regionibus copioſe oritur. Menſe Septembri fructus ſunt maturi.

Uſus Ligni. Materies ligno quidem facilis fabris, ſed in opere deterior, ut quæ pro aeris conſtitutione intumeſcit, detumeſcitve, ſubindeque in ædificiis crepitans. Ad omnia illa adhibetur, ad quæ Abies fœmina, non tamen ità frequenter. Lignum accenſum, imprimis reſinóſum, fumum edit atrum, & omnia ad quæ pertingit nigrore afficientem. Quando cortex vulneratur magna copia effluit reſina, ex qua noſtrates [Thuringi] picem deſtillant. *Axtius & J. B.*

Quæ de viribus Piceæ Veteres habent apud ipſos requirenda omitto.

Cereviſia diætetica dicta, in qua infuſi fuere ramuli aut ſummitates hujus arboris, in affectibus Scorbuticis bono cum ſucceſſu ſæpenumero uſus ſum. *D. Needham.* Idem affirmat Mollenbrocius de Arthrit. vag. ſcorbut. Bartholinus de Medicin. Danorum domeſt. refert Norwegos aliosq, ſeptentrionales maſticare corticem Abietis in inopiâ frumenti.

Hæ arbores (ut diximus) copioſam reſinam præbent, cujus eliciendæ modum apud Germanos his verbis deſcribit * Jo. Conradus Axtius.

* *Tractatu de Arboribus coniferis, &c.*

Menſe Maio, decreſcente Luna, corticem Piceis detrahunt noſtrates hoc modo. Incipiunt in parte ſuperna quà aſciâ pertingere poſſunt, & detrahunt corticem latitudine trium digitorum uſq, in partem imam, ità tamen ut pedibus duobus à terra plaga abſit. Deinde ſinunt corticem in arbore latitudine unius circiter palmæ, & iterum talem plagam inferunt, & ſic pergunt donec tota arbor ità ſit ſauciata. Duobus aut tribus elapſis annis plagæ illæ ità ſunt repletæ reſinâ, ut deradere poſſunt. Accingunt itaq, operatores ſeſe operi, & induunt tunicas lineas breves, ampliores tamen, ubique conſutas præterquam in inferiore & ſuperiore parte, hæ pertingunt ad umbilicum, & reſinam in raſura excipiunt, nè induſia operariorum ab illa maculentur. Faciunt deniq, vaſcula quædam, ſeu ſportulas è cortice Sorbi ſylveſtris, figurâ coni inverſi: has in terra ad latus arboris ponunt; quo facto deradunt reſinam cultris ſive radulis incurvis, ancipitibus, longis infixis baculis, quam excipiunt ſportulis illis, & in acervum congerunt, donec in caſas, in quibus pix deſtillatur, convehatur. Picem è Reſina picea hoc modo conficiunt Germani; Faciunt in Officinis ſuis furnum quadratum, oblongum, in quo duobus ferè pedibus à terra ponunt duos canales ligneos, in poſteriori furni parte tantùm prominentes, unicuiq, canali imponunt tres ollas oblongas in fundo foramen digiti latitudine habentes, juxta ollas illas tria relinquunt foramina, in anteriore parte pedem unum circiter alta, & plus dimidio lata, in poſteriore furni parte minora ſunt, quæ loco fumariorum ſunt, ut eo meliùs ignis è foraminibus anterioribus flammam emittat. Furno ità perfecto implent ollas illas reſinâ, & unamquamq, tegunt operculo: deinde accendunt ignem in foraminibus anterioribus. Cùm itaq, reſina calorem ignis percipit, liqueſcit in ollis, & per foramina ollarum pix deſtillat in canales ſubditos, per quos in poſteriore parte furni effluit. Canalibus ibi ſupponunt vaſa abiegna, aut etiam alia vaſcula è cortice Piceæ fabrefacta; hæc effluentem picem excipiunt & divendunt. Si nihil amplius fluat, reſiduum eximunt ex ollis, & implent eas iterum reſinâ, ſicque pergunt donec omnis re-

ſina

ſina facta ſit pix. Reſiduum ſeu caput mortuum reſinæ in fruſta magna quadrata cogunt, ex quibus deinde fuliginem urunt.

Alius eſt modus excoquendi picem liquidam ex ipſo Piceæ ligno, perſimilis illi quem deſcribit Theophraſtus hiſtor. lib. 9. cap. 3. Piceæ in Tædam converſæ ſtipites aſſulatim caſos ſuper area ſeu pavimento è luto uſto aut lapidibus antea præparato, & à centro undique ad circumferentiam paulatim declivi, in ſtruem aut acervum componunt, ei ſimilem quem extruunt qui carbones faciunt. Struem hanc frondibus faginis pineiſve undique contegunt & deinde pulvere aut luto comminuto inſperſo curioſè loricant, ne quà fumus aut flamma eluctari poſſit. Ignem poſtea, foramine ad id relicto, deſuper accendunt, quemadmodum Carbonarii ſolent, qui liquorem ligni oleoſum ſeu reſinaceum ad ima ſubſidere compellit: Is autem ob pavimenti declivitatem in canalem (qui acervum undique coronæ inſtar cingit) ad id factum promptè delabitur, indéque per alios ductus in lacus aut vaſa ei recipiendo deſtinata derivatur. Ex hoc in cortinas injecto, & tandiu decocto donec omnis humor abſumatur, fit *Pix arida & raſilis*, Græcis Παλίμπισσα dicta, Noſtrates Picem liquidam **Tar** vocant, ſiccam ſeu aridam **Pitch**. Hinc patet Picem à Plinio rectè definiri Reſinæ combuſtæ fluxum.

De Reſinæ & Picis uſibus in Medicina & Mechanicis dicemus in hiſtoria Pinûs.

In Nova Anglia pavimentum, in quo pineas taleas componunt ad excoquendam picem, non à centro ad circumferentiam, ſed è contra à circumferentia ad centrum devexum faciunt, & canalem indè ad circumferentiam, ad picem defluentem derivandam, ducunt. Ibidem etiam lignorum ſtruem luto undique illito obducunt, & foramen in ſumma parte relinquunt per quod igne deſuper immiſſo ligna accendunt; quibus jam penitus ignitis foramen illud obſtruunt, & per foraminula aliquot circumcirca in lorica lutea ſeu tectoria relicta aerem admittunt quantus ſatis ſit ad ignem fovendum, cauto interim ne in flammam erumpat. Foraminula quibus ignem moderantur, & vel occludunt vel aperiunt prout res poſtulat, Regiſtros vocant.

3. *Picea pumila* J. B. Park. *pumila Cluſii* Ger. emac. *minor* C. B.

Cluſ.

Nunquam valdè aſſurgit, ſed pumila manet, fertque quædam nucamenta Nucis Ponticæ magnitudine, è ſquamulis imbricatim compoſitis, ſed in pungens foliolum deſinentibus compacta, quæ maturitate dehiſcentia concavas inanitates & veluti cellulas oſtendunt; à ſummis verò & extremis nucamentis ramuli nonnunquam enaſcuntur, frequentibus, brevibus & pungentibus foliolis obſiti: ſed tota arbuſcula brevioribus & pallidioribus foliis quàm ſuperior prædita eſt.

Neque florem, neque fructum obſervavit Cluſius.

Pinum tubulum ſive tibulum Plinii Dalechampius vocare videtur.

4. *Abies Mexicana Fr. Hernandez. Avevetl & Abeshotl indigenis.*

Hanc arborem Hiſpani Sabinam & Cedrum ob materiei rubrum colorem vocare ſoliti ſunt: verùm ad Abietum genus omnino referendam eſſe præter fructum omnémque faciem, materia ſuadet, quæ mollis ac lenta eſt, corruptionique & vitio abundè obnoxia, maximè ſi terræ defigatur.

Sunt autem (inquit) quatuor, quod adhuc intellexerim, hujus arboris differentiæ, inter ſe magnitudine, colore & fructu diſtantes.

1. Quædam ſiquidem illarum altiſſimas Pinus longitudine atq; amplitudine ſuperant, & candidæ eſſe reperiuntur. Earum nonnullæ 24 aut amplius pedes craſſitudine æquant.

2. Aliæ, quarum materia quoq; candens eſt, & rubrum cor, ſine medulla his cedunt, & nuces Pineas reſinâ refertas producunt, ſed quæ vulgares Oleas minimè magnitudine vincant.

3. Aliæ his quoq; inferiores ſpectantur, ſed rubra materie, & orbiculatiore coma.

4. Poſtremæ & quæ omnium minimæ ſunt, vix Malos Medicas vulgares vincunt magnitudine, quibus materies rubra eſt & candens medulla.

Cortice omnes teguntur rubeo, foliáq; ferunt Abietina, etſi minora & exiliora: Ex omnibúſque reſina, ſi non ſponte, at flammis liquata fluit. Forma eſſet eadem quæ noſtrati Abieti, ni folia, ut diximus, tenuiora, rami depreſſiores & faſtigia acuminatiora aſſurgerent.

Aſſulæ in vaſa fictilia conjectæ opertæque igne ſuppoſito reſinam fundunt: ea tamen ſponte non emanat.

Quibuſvis regionibus proveniunt circa fluenta, ſtagnantéſve aut lentè fluentes aquas uliginoſáve loca: etſi omnium minima longe ab aquis & naſci & ſervari ſoleat. Nullo tempore aut loco inveniuntur florere. *Nimis temere hoc pronunciavit Hernandez, niſi forte julos pro floribus non habendos cenſuit.* *Locus.*

Reſina hujus Abiegna vulgari longè acrior & calidior eſt & viribus vehementior.

Corticis, Foliorum, Reſinæ vires & uſus, vide apud Hernandez, lib. 3. cap. 66.

CAP. II.

De Pinu arbore.

PInus arbor Latinorum quo nomine Veteribus Græcis dicta ſit non levis eſt inter eruditos controverſia.

Πεύκην Veteres Græcos pro Pinu uſurpâſſe J. Bauhino dubium non eſt. Idem videtur Caſparo fratri, Carolo Cluſio, Bodæo à Stapel, aliiſq; doctioribus. Mihi Turneri noſtri ſententia probatur, nimirum Theophraſtum πεύκην appellâſſe quam Latini *Pinum*: Plinium autem πίτυν Græcorum pro Pinu accepiſſe, quòd Plinius Pityocampas Pinorum erucas vertat, non Piceæ. Galeno etiam Pityn Pinum eſſe, ait enim Pityn maximos ferre conos: Veriſimile etiam putat Galeni tempore Græcos & qui eum ſecuti ſunt ſemper Pityn pro Pinu uſurpâſſe.

Πίτυς Theophraſto quæ arbor ſit nobis non conſtat, J. Bauhino Pinaſtrum ſeu Pinum ſylveſtrem eſſe veriſimile videtur.

Nominum mutationis, & errandi anſam præbuiſſe videntur Arcades, qui (ut ſcribit Theophraſtus) quod cæteri πίτυν, πεύκην, contra quod πεύκην πίτυν vocârunt.

1. *Pinus ſativa* C. B. *ſativa ſive domeſtica* Ger. *urbana ſive domeſtica* Park. *oſſiculis duris, foliis longis* J. B. The manured Pine-tree.

Excelſa eſt arbor, *caudice* recto aſſurgens, cortice ſcabro & ſubrubenti; materie robuſta, ſubflava, odorata, pingui. Rami per intervalla eo ordine rotatim prodeunt quo in cæteris arboribus coniferis. Ex tuberculis paſſim in rugoſo ramorum cortice extantibus *folia* enaſcuntur, bina ferè, circa imum connata, mox ab invicem abſcedentia, quà ſe mutuò ſpectant canaliculata, Junci marini æmula & æqualia, duorum triúmve palmorum longitudine, mucrone acuto & rigido. Coni magni, craſſi, turbinati, arctiſſimo ſquamarum contextu compactiles, quarum craſſa, lignoſa, lucida capita extantia tuberculorum agmine inæquales reddunt conos: ſingulares ſquamæ unciam latæ, duplo longiores, à capite reſinam albam, odoratam ſubinde fundentes, lineiſq; ex umbilico devexis donatæ, paulatim haſtam verſus extenuantur, craſſæ, ſinu ſuo complexæ naturâ binæ unam aut alteram pityidem, oblongam, ferè uncialem, toroſam, pulviſculo atro-purpureo reſperſam, oſſe craſſo, duro; nucleo candido, pingui, dulci, pelliculâ rutilâ obvoluto.

Locus. Copioſiſſimè in Italia propè Ravennam provenit, quo in loco ſylvam ex ſe facit ampliſſimam in longitudinem extenſam ad maris litus: alibi etiam in Italia obſervavimus ſpontaneam. In Gallia Narbonenſi ad aquas Marianas ſpontaneam perhibet Lobelius, & circa Maſſiliam; Incolæ *Provinciæ* eam terebrant pro reſinâ eliciendâ.

Radix nullam ex ſe penitus ſobolem emittit, ideóque trunco reciſo prorſus emoritur, & ſemine tantùm provenit. Proprium eſſe aiunt huic arbori ut ſalſo ſolo lætiſſimè fructificet, quemadmodum apparet ex amœniſſimo Pineto propè Ravennam.

Vires & Uſus. Pini cujuſcunq; cortices & folia refrigerant & aſtringunt, unde in dyſenteria & fluore menſium proſunt. Decoctum aut infuſum ſummitatum Pinûs in Cereviſia aliôve idoneo liquore ad calculum renum & veſicæ plurimùm valere creditur, necnon ad Scorbutum alióſque thoracis affectus. A turionibus Pini mille hominum liberatos à Scorbuticis affectibus refert Hofmannus in Method. medendi.

Nuclei Pinei ſaporis ſunt delicatiſſimi, ipſis etiam Amygdalis præferendi, ideóque in Italia menſis ſecundis adponuntur. Caliditate temperati ſunt & humidi; maturant, leniunt, impinguant. Uſus præcip. in *Phthiſi & tabe*, quia nutriunt bene, quamvis non omnino facilè concoqui vult Dodonæus; *in tuſſi & diuturnis pectoris vitiis* per ſe aut cum melle aliôve eclegmate, quoniam exaſperata leniunt; in *nephriticis affectibus*, ſtranguria, acrimonia urinæ, &c. quos mitigant & dolores ſedant. Augent item & lac & ſemen genitale, ideóque Venerem languentem excitant & naturam calefaciunt, præſertim Saccharo conditi. Totus Conus ſeu Strobilus cum Marrubio recenti decoctus (inquit Galenus) ſi poſtea addito melle modico iterum coquatur, donec ipſum decoctum mellis accipiat craſſitudinem medicamentum eſt ad thoracis pulmoniſq; excreationes conveniens, veteri tuſſi & tabitudini conferens, ut Dioſcorides etiam teſtatur. Aqua Strobilorum aſtringit, ideóq; utilis eſt ad faciei rugas delendas, mammarum incrementum impediendum, in procidentia matricis, &c.

Notatu dignum eſt quod obſervavit Cæſalpinus, & nos etiam ipſi, nucleos hoſce non bipartitos eſſe ut alios plurimis, ſed velut in alveo novellum Pinum continere, cujus radix inferius ſpectat.

2. *Pinus cui oſſicula fragili putamine ſive Cembro* J. B. *Pinus ſylveſtris montana tertia* C. B. *Pin. ſylv. altera fructifera, Tæda arbor fortè* Park. *Pin. ſylv.* 2. Ger. deſcr.

J. B.

Pini foliis breviora ſunt Cembri folia, palmaria, itidem bina è tuberculo uno prognata, canaliculatiq;, videntur acutiora tamen. Conus minor quàm Pini, hoc commune habet cum cono Abietis, quòd ſquamæ facilè à pediculo divellantur, in cæteris differt. Squammis compactus eſt minùs multò extantibus & compreſſis, rugoſis, non lucidis ut Pini ſativi, nec firmiter compactis, extremam ſingularum marginem [non medietullium] occupante umbilico. Pityides binæ ſingulis ſquamis occultantur, dimidio minores quàm Pini domeſticæ, oſſe triquetro, turbinato, rubente, tenui & fragili, adeò ut digitorum preſſu haud ità violento diſſiliat, nucleo craſſiore, breviore, ſapore & ſubſtantia cum Pityidibus domeſticis eadem.

In Rhætia copioſiſſimè naſcitur, ubi ruſtici ejus fructu veſcuntur, qui quamvis, Bellonio judice, minùs duro ſapidioréq; ſit nucleo quam Pini vulgaris, adeò tamen vili venit, ut vecturâ dignus non cenſeatur. Quinetiam in convallibus montis Juniperorum dicti & montis Seneſii, per quos è Gallia Mediolanum iter eſt, nullus eſt pagus qui eam ſub *Elvi* nomine non agnoſcat. Geſnerus in altis montibus Rhætorum & Valleſiorum naſci ſcribit, nec ullam arborem altius. Plinii Pinum Tarentinum eſſe volunt nonnulli. *Locus.*

Bellonius hoc genus Theophraſto incognitum eſſe ait, in Græciæ enim aut Aſiæ montibus non naſci. Dalechampius Tædam arborem Plinii eſſe vult, Theophraſto ignotam.

3. *Pinus ſylveſtris* C. B. *Pinus ſylv. vulgaris Genevenſis, & Tæda* J. B. *An Pinaſter Auſtriacus major, albus & niger* ejuſdem? *Item Pinaſter, ſive Pinus ſylv. Hiſpanicus major* Cluſ? J. B? *i. e. Pinus maritima altera* C. B? *Pinus ſylv. Mugo* Ger. 100. **The Mountain Pine.**

Autum.

Caudicem habet * interdum diſtortum, ſæpiſſimè tamen rectum: cortex in inferiore arboris parte plenus eſt rimarum atq; ſcaber, colore quodammodo cineraceus, in ſuperiore tamen parte plenus ſquamarum & rubicundus, in ramis tenerioribus Lauri modo liveſcit. Surculos ramorum habet fragiles, qui ſi frangantur apparent inter corticem & corticem minuti pori, ex quibus reſina exſudat. Adultæ arbores ramos habent minimè rectos ſed ſinuoſos. *Folia* habent tenuia, rigida, multò longiora foliis Abietis & Piceæ, ſemper gemina ab uno veluti tubulo exeuntia, in ipſo exortu connexa, in interiore parte, quà ſeſe conſpiciunt, concava, acuta, pungentia, guſtu adſtringentia, undiquaq; ramos veſtientia.

** Imo plerumque ſi tandem nobiſcum arborem intelligat.*

Coni ex compactili ſquamarum acervo ſunt turbinati; ramulis pediculo brevi, in nonnullis recto, in aliis adunco, ad latera ità firmiter adhærent, ut cùm novi erumpunt anniculi adhuc in ramis hæreant; quamprimum inaruerint dehiſcunt. Squamæ ſunt oblongæ, ſub quibus ſemen latet nigricans, magnitudine Aniſi, alatum, plenum albâ medullâ.

Arbor hæc optimam fundit reſinam.

Deſcriptio hæc in reliquis bene convenit Pini ſylveſtri à nobis in Suevia, Bavaria, Auſtria, & alibi in Germania paſſim obſervata, ſola ſeminis parvitate differt. Noſtra folia habet longa, in viriditate nigricantia, conos ſatis grandes, minores tamen quàm Pini ſativi, oblongos, turbinatos, ramorum alas ſpectantes & reflexos, nucleis parvis, nec Mali vulgaris nucleis multò majoribus, quibus & figurâ ſuâ accedunt.

Habetur in viridariis noſtris frequens in Anglia, & ab Hortulanis vulgò, **The Mountain Pine**, id eſt, Pinus Montana, dicitur; excreſcit autem in magnitudinem & proceritatem eximiam, quamvis cùm ſylveſtris & ſuæ ſponte ſit, plerunq; pumila manet in Germania.

Hæc proculdubio eſt quam Bellonius libro Coniferarum deſcribit ſub *Piceæ* nomine, caudice, cùm in arborem excrevit, contorto, rubro cortice veſtito, ramis hiulco, ſinuoſis ramis, fragilibus, coma in latum expanſâ, mediocri magnitudine, &c. vide. Pinaſter Auſtriacus major *Cluſ.* duorum eſt generum, adeò inter ſe ſimilium, ut pauci niſi materiæ cæſores diſcernere queant. Alterum tamen genus lætiore & erectiore eſt caudice, læviore cortice, majore cono. Alterum verò craſſiore plerunque eſt caudice, ſcabriore cortice, foliis paulò craſſioribus ac minore cono.

Pinaſter ſive Pinus ſylv. Hiſpanica major Cluſio, in Aquitania, ſinq; Pyrenæis & pleriſq; aliis Hiſpaniæ locis frequentiſſima, quæ ipſo monente, à Pinaſtro 1. Auſtriaco albo parùm & ſolis fortè natalibus differt, in Pini ſativi altitudinem excreſcit, interdum etiam ſuperat. Nobis obſervatæ quamvis ſatis grandes & proceræ, minores tamen erant ſativis.

Sunt ergo noſtrâ ſententiâ Pinus ſylveſtris vulgaris Genevenſis *J. B.* Pinaſter ſive Pinus ſylveſtris Hiſpanica major *ejuſdem*. Item Pinaſter Auſtriacus major albus, & niger, una eadémque Pini ſpecies, ut & ipſe Jo. Bauhinus ſuſpicatur. Quamvis, ut verum fatear, deſcriptio Pini ſylveſtris Genevenſis *J. B.* huic arbori non bene conveniat: nec enim coni in hac parvi & breves & non turbinati ſunt, ſed rotundiores, fragili & brevi pediculo adhærentes ramis, verùm è contrario magni, & longi, & turbinati; ut ſuperiùs diximus.

Ex hujus arboris inferiore parte, radicibus viciniore fiunt aſſulæ illæ pingues ad ignem accendendum & lumen præbendum idoneæ, magni per multas Germaniæ provincias uſûs. Strangulat enim humor ad radices deſcendens ipſas arbores ſic ut in Tædam vertantur, de qua aſſulæ. *Uſus.*

De Tæda.

Tranſeunt in Tædam quandoq; Picea & Larix, ſed rarò admodum: Pini enim ſylveſtris proprius ac peculiaris morbus eſt. In Tædam autem arbor converſa dicitur, cùm non modò cor ejus ſed & reliqua ſubſtantia in pinguedinem mutata eſt. Hinc (inquit J. Bauhinus) Plinius non abſq; errore Tædam ſui generis arborem eſſe exiſtimavit, & ſextum Coniferarum genus ſtatuit. Plinium pariter erroris inſimulant Matthiolus, Bellonius, Caſp. Hofmannus, Bodæus à Stapel, aliique. Ego potius cum Dalechampio, Cluſio, Parkinſono ſentio, Tædæ vocabulum ὁμώνυμον eſſe, & nunc Pini reſinoſum & pingue lignum (τὸ δᾷδα) ſignificare, quod lucernæ candelæve loco uratur, nunc arborem ſui generis Theophraſto ignotam.

Quoniam aſſularum Tædæ ad lucernas uſus eſt, hinc tæda pro face quacunque, præſertim nuptiali, accipitur.

At tibi ego ignarus thalamos tædáſq; parabam.
Ovid. Metamorph. 1.

Ex hoc genere in Aquitania, apud Cantabros & aliis Hiſpaniæ locis, indigenas reſinam colligere obſervavit Cluſius, & nos etiam, nec in Aquitania ſolùm ſed etiam in Gallia Narbonenſi, ubi arbores vulnerantur ejus rei causâ, ſingulis annis novo vulnere ſupra annotinum inflicto, donec ad

decem aut duodecim pedum altitudinem pervenerint, & humor ab ea parte manare deſierit; tum demum ſimili modo ex alia parte, ac deinde alia aperitur.

Pinaſter latifolius julis vireſcentibus aut palleſcentibus C. B. *niger, latiore folio, julis palleſcentibus* Park.

Cluſ.

Pinaſtri nigri genus interdum invenitur, triſtiore arbore, contorto caudice, & in latum ſparſis ramis, minore adhuc quàm præcedens cono.

Eſt tantum varietas Pinaſtri Auſtriaci ſecundi ſeu nigri Cluſii: quæ noſtrâ ſententiâ non differt à ſecunda ſpecie ſeu Pinu ſylveſtri *C. B.*

4. *Pinaſter Auſtriacus tenuifolius* J. B. *Pinaſter tenuifolius julo purpuraſcente* C. B. Park. *Tæda ſive Pſeudo pinus* Ger. *Pinaſter* 3. *Auſtriacus* Cluſ.

Cluſ.

Creſcit ad nonnullorum Auſtriæ montium radices in ſcopulis, & ſupra Badenſes thermas, quatuor ſupra Viennam mill. in montium crepidine terra gramine obſita, aliud quoddam genus, contorto admodum caudice, divaricatis ramis, quorum ſurculi multò graciliores tenuioréſq; ſunt quàm in ſuperioribus duobus generibus: *folia* item habet illis longè tenuiora & breviora, tametſi bina ſemper conjunctim ex eodem tubulo in virgarum ambitu naſcentia. Extremis virgis botrus ſive Uva exiguorum julorum veluti nucamento tenuiorum ſquamarum incluſa adnaſcitur, qui non vireſcunt aut flavent, ut in antedictis, ſed purpuraſcunt, deinde in tenuiſſimum pulverem abeunt, ſuccreſcente ex eorum medio novo germine ſuis novellis foliis, membranâ vel veſiculâ incluſis, onuſto. Hujus conus etiam minor eſt, & obtuſo plerunq; mucrone.

Hujus arboris ramos ſolent noſtrates Oenopolæ ante ædes ſuas proponere, ut Viennenſes Abietis tenuiores ramos, & aliarum regionum incolæ Hederam *C. B.*

5. *Pinaſter conis erectis* C. B. *Pinaſter Auſtriacus* Ger. emac. *pumilio montanus* Park. *An Pinus ſylveſtris Mugho ſive Krein* J. B? *Pinus tibulus ſeu tubulus* Pini? *ſylv. Mugo* Matth.

Cluſ.

Humanam non ſuperat altitudinem, ſed ſtatim à radice in lentos & obſequentes, tametſi craſſos, rugoſóſque & denſo cortice tectos, ramos dividitur, atq; in latitudinem diffunditur: hos per ſingulas ſquamas bina ſemper ex eodem tubulo ſimul prodeuntia & juncta *folia* ambiunt, quemadmodum in Pinu & vulgari Pinaſtro, magis tamen carnoſa ſunt, craſſiora, breviora, & obtuſiore mucrone prædita, colore; ſaturatiùs virente. Strobili unciales, ſquamatim compacti, Laricis conis haud majores, ſed magis turbinati rectiq;, pediculo introrſum non inflexo ut in præcedentibus generibus, nucleus alatus ut reliquorum, & inter compactiles ſquamas latens. *Radix* craſſa, lignoſa, in diverſa tendens.

Locus. Naſcitur in ſummis Auſtriæ & Stiriæ Alpium ſuperciliis inter ſaxa & ſcopulos, ut plurimum ubi nullæ aliæ arbores proveniunt.

Pinus ſylveſtris Mugo & Krein dictus. Pinum ſylveſtrem Mugho ſive Crein ſic deſcribit J. Bauhinus, Parva & pumila arbor eſt reſpectu aliarum reſiniferarum, & Pini ſylv. *Taeer* dicti, ramis bipartitis Folia prodeunt ex tubulo bina, tres digitos longa unâ parte rotunda & carinata, alterâ plana, ſimilia Pino ſylv. Tædæ, ſed colore magis viridi, pungentia Coni deorſum nutantes, paulò longiores quàm Tædæ aut Pini ſylv. Genevenſis, ut & nigriores. Squamæ craſſæ & extuberantes ut in illâ, ſed manifeſtè differentes, quia eminentiæ pulchrè ſurſum vergunt, cum dorſo evidenti, immediatéque hærent ramulis, à quibus facilè divelli poſſunt: ubi folia decidunt ſunt tubercula crebra. Arboris cortex nigrior, odoratior etiam videtur arbor. Ramuli rectiores pluribus foliis ornati. Reſina alba, ſicca. Matthiolus & Cæſalpinus hanc ſpeciem deſcribunt ramis procumbentibus humi, ſpatio cubitorum decem, quindecimq;, utilibus ad cingenda vaſa vinaria.

Dubitat J. Bauhinus annon hæc ſit Picea nigra Corcyrenſis Bellonii.

Pinum ſylv. Mugo *Matth.* C. Bauhinus à Pinaſtro pumilione Auſtriaco *Cluſ.* diverſum facit.

6. *Pinaſter tertius Hiſpanicus humilis* J. B. *Pinus maritima minor* C. B. Park. *Pinaſter marit. minor* Ger. emac.

Cluſ.

Ejuſdem ferè eſt cum ſuperiore ſeu Auſtriaco quarto altitudinis, ſicet in lentos & obſequentes ramos diviſus ſit, non ſunt tamen adeò craſſo rugoſóque cortice tecti, neq; ità in latitudinem diffuſi: virgæ etiam graciliores, *folia* exilia, Laricis foliis non diſſimilia, non adeò tamen mollia, neq; ut illa decidua, ſed immortali viriditate prædita, ut ſuperiorum folia: *Strobili* exigui & graciles, nucleus etiam puſillus & nigricans, alatus ut reliquorum.

Locus. Solo Murciano regno hoc genus, idq; rariſſimè, conſpexit Cluſius.

Opinatur Lobelius hunc non differre à Pinaſtro humili Gallo-provinciæ & Narbonenſis collibus ad Lupum montem oriundo. Nobis Pinaſter ibidem frequens idem videbatur Pinaſtro Auſtriaco primo Cluſii, tertio in loco deſcripto.

7. *Pinus ſylv. maritima conis firmiter ramis adhærentibus* J. B. *ſylv. altera maritima* Lob. obſ. *An Pinaſter* 2. *Hiſpanicus* Cluſ?

Coni ex adverſo bini, deorſum nutantes, craſſo, lignoſo pediculo firmiter hærent (quo nomine ab aliis differt Pini & Pinaſtri ſpeciebus) trium digitorum tranſverſorum longitudine, in acutum mediocriter mucronem deſinentes, quatuor in ambitu uncias ad baſin colligentes, ſquamis non multum extantibus compactiles, ad Pini domeſticæ conos accedentes, niſi multò eſſent minores. Ligno materies alba, cui reſina vehementis odoris ſublucta.

In

In collibus versùs montem Lupi plures ſunt ſylvulæ ex Pinis hujuſmodi compoſitæ, quarum aliæ *Locus.* arboreſcunt, aliæ verò pumilæ reperiuntur, inquit *D. Magnol.*

Dubitat J. Bauhinus an hæc arbor eadem ſit cum Pinaſtro altero Hiſpanico ſeu minore Hiſpanico *Cluſ.*

Pinaſter nobis obſervatus circa montem Lupi non videbatur differre à Pinu noſtra tertia ſeu ſylveſtri *C. B.*

Pinus maritima major C.B. *maritima major fructifera* Park. *ſylveſtris montana* Ger. *Pinus maritima Theophraſti Lobelio* J. B.

Stipite, ramorum & foliorum facie perſimilis videtur Pinaſtro montano, ſed ramis glabris, caudice nigrioribus. Conus phœniceus, brevior & supernè latior.

Huc refert C. Bauhinus

Pinaſtrum alterum Hiſpanicum vel minorem Hiſpanicum Cluſ. *Pinum maritimam majorem fructiferam alteram* Park. *marit. majorem* Ger.

Quem Cluſius duorum hominum altitudinem rarò ſuperare ait, inflexo & contorto caudice, ut plurimum ab imo ramoſo. Folia illi majori Hiſpanico ſimilia, ſed breviora, dilutiùs virentia; coni etiam minores, oblongi tamen, turbinati & candicantes, multa plerunq; reſinâ infecti, non admodum iis diſſimiles qui Auſtriaco albo cognominato innaſcuntur; nuclei quales in majore, nigrâ membranâ contecti.

Murciano & Valentino regno frequens. *Locus.*

A. 8. *Pinus ſylv. foliis brevibus glaucis, conis parvis albentibus, hortulanis noſtris*, **The Scotch Fir**, i. e. *Abies Scotica perperam dicta.*

Hæc in proceram ſatis arborem adoleſcit, caudice recto, firmo & minimè contorto, cortice minùs ſcabro quàm Pinaſtri vulgaris, cinereo ſeu albicante, foliis brevioribus, latioribus, glaucis, conis parvis turbinatis, & acutis, albentibus, ſeminibus intus minimis.

Hanc aliquando habui pro Pinaſtro altero Hiſpanico *Cluſ.* Verùm non convenit caudex inflexus & contortus: coni etiam majores pinguntur.

In Alpibus Stiriacis ſpontaneam obſervavimus. D. Evelynus in *Sylva*, hujus ſemina è Scotia *Locus.* à D. Marchione Argatheliæ ad ſe miſſa ſcribit, ubi propè lacum *Longhbrun* dictum inter lacum & montem vicinum ſponte proveniunt eâ copia, ut ex iis caſu delapſis aut ſubverſis, & ibidem jacentibus aliis ſupra alias ad hominis uſque altitudinem interſtitiis paulatim tractu temporis oppletis collis mediocris aggeſtus & elatus eſt. Ob elegantiam ſuam & pulcherrimum aſpectum, nunc dierum in hortis & viridariis noſtris frequens colitur.

Deſcriptio Piceæ, quæ in Olympi Phrygiæ montis jugo naſcitur apud Bellonium in pleriſq; huic arbori convenit. Ea Abietis rectitudine conſtat, cortice, ſi ad alia comparetur glabro & ſubalbido: cætera omitto apud ipſum videnda.

9. *Pinus ſylveſtris, ſive ut Bellonius, Picea. Sylveſtris Idæ Troadis, cujus coni facilè decidunt* J. B.

Piceam, quæ in Ida Troadis naſcitur, plurimum ab aliis diſcrepare comperit Bellonius [Arb. conif.] Siquidem in Ida Martio menſe breves julos ut Corylus promit; quo tempore coni à montis Olympi Piceis decidunt, quod aliarum regionum Piceis non accidit. Pediculus quo coni ramis adhærent gracillimus eſt, quare cùm maturuerint levi ventorum flatu deturbantur decutiunturq; ab arbore, aliorum fructuum modo, cùm tamen in aliis ferè omnibus anniculi cum nuper naſcentibus in arbore permanere comperiantur.

De Reſina Pini, Abietis, &c.

Reſina liquor eſt pinguis ac oleaginoſus ex arbore ſæpiùs ſponte, interdum eâ vulneratâ defluens.

Reſina propriè dicta in oleo promptè ſolvitur, in liquoribus aqueis nullo modo.

Reſina reſpectu conſiſtentiæ vel *liquida* eſt, ſubalbida & odorata, è Pinorum ſylveſtrium præcipuè generibus, vel ſponte vel vulneratis effluens: vel *arida* è corticis rimis vel circa abſciſſos ramos, & quidem Piceæ vel Abietis exiens.

Strobilinæ reſinæ nomen accepit, quæ circa conos ſeu ſtrobilos concreta reperitur.

E Reſina liquida colo prius defæcata ut ſordes ſecernantur in duplo aquæ decocta, quouſque omni lentore conſumpto odorem amittat & friabilis reddatur, támque arida ut tundi, teri, cribrarique poſſit, fit candidiſſima ac fere nivea etiamſi antea oleoſa aut mellei coloris fuerit. *J. B. è Dioſcor.*

Spiſſatur etiam reſina cocta ſine aqua in cortinis æneis ſubjecto primùm lento igne, deindè ubi coire cœpit, carbonibus liberaliùs aggeſtis, & aucto igne, ut quicquid ſeroſi eſt exhalet: quod requirit trium dierum & noctium continuam cocturam. *Idem.*

Haud abſimilis eſt coquendi modus Chymiſtis uſitatus, oleum è Terebinthina elicientibus. Phialam ingentem luto oblitam, & reſinâ ad dimidium uſque repletam furno imponunt, & vas recipiens adaptant. Dein eâ cautione qua dictum eſt ignem accendunt. Fluit primùm liquidus ſudor, Reſinæ aquam vocant, Piſſelæo veterum reſpondens, qui tanquam inutilis abjicitur, tametſi ad ea valeat ad quæ Piſſelæum commendatur. Sequitur oleoſus liquor, qui cùm totus extillaverit arida &

friabilis in Phialæ fundo reſina ſupereſt, Colophoniam hodie nominant, magni, ut & olim, in medicina uſus. *Idem.*

Cæterum Colophonia variæ ſignificationis eſt: vel enim Reſinam crudam ex Picea Pinóve ſiccam, denotabat, Chiæ Maſtiche perſimilem, è Colophonia advehi ſolitam, vel reſinam liquidam ex iiſdem arboribus ab eodem loco miſſam. J. B. è Galeno. Pix Burgon. ſeu Burgundiaca videtur eſſe reſina Piceæ ſecundùm Parkinſonum.

Reſina omnis confert præcipuè tuſſi aliiſque pulmonum affectibus (cum melle) urinæ ac alvo ciendæ. Calculum pellit, Arthriticos affectus juvat, gonorrhœam ſiſtit.

Extrinſecùs Chirurgis uſitatiſſima eſt in Emplaſtris, movet enim pus, maturat, & ſcabiei medetur.

Sunt qui Terebinthinam vulgarem (eſt autem ea Laricis reſina) in Cereviſia infundunt, atque ſimul defervere ſinunt pro potu ordinario in præſervatione calculi, viſcerúmque obſtructionibus. *Schrod.*

Reſina Abietina calefacit & humectat, conſumit & ſeparat, articulos roborat, tumores duros diſſolvit, dolores podagricos & iſchiadicos ſedat, emplaſtris juncta pus promovet: mundificat & incarnat renes, eóſque à calculo purgat: ſpecificum eſt in vulneribus capitis: Inprimis emplaſtri modo clavis pedum aut manuum applicata dolores lenit, & partim ejuſmodi tumores eradicat. Wagnerus, p. 297, 298. *D. Hulſe.*

De Pice.

Pix non tantùm ex Abietis, ſed ex Pinûs, & aliarum etiam arborum reſiniferarum lignis aſſulatim cæſis & in ſtruem compoſitis, eo quem * ſupra explicuimus modo, rudi quadam per deſcenſum deſtillatione, vi ignis excoquitur.

* *Cap. De Abiete.*

Nonnulli ad uſus ſubitaneos è Pice liquida, ſiccam faciunt hoc modo; Liquidam in cacabum ferreum infuſam ſuppoſito igne fervefaciunt eouſque ut flammæ concipiendæ apta ſit, deinde accenſam tandiu deflagrare ſinunt, donec abſumpto humore ſicca evadat, cujus cùm in parva quantitate experimentum fecerunt, impoſito operculo flammam extinguunt.

J. Bauhinus Picis aridæ duo genera facit. Vel enim, 1. Liquida eouſque tantùm coquitur dum ad viſci craſſitudinem coacta ſit; atque hæc [illegible] nominatur, fortaſſis quòd in pellibus [[illegible]] pecudum conderetur ac venderetur: aut quòd pecudum ſcabiem ſanaret, aut quòd illitu greges privatim ſignaret. Officinis *pix navalis*, quòd hac naves picantur: Hæc ipſa cum pulveriſata injicitur aquæ ferventi, & trahitur, ſive (ut loquuntur) malaxatur manibus ſevo inunctis fit ſutorum illa qua fila cannabina illinunt. Vel 2. igne tam valido & tamdiu continuato coquitur, ut abſumpto prorſus humore (per quem aliàs tenax eſt) fragilis ac raſilis fiat: Hæc Græcis [illegible], Latinis Pix ſicca & arida, aut raſilis, dicitur.

[illegible] Dioſcoridi fit è Pice ſeparato quod in ea aquoſum eſt, quódque eidem velut ſerum lacti ſupernatat. Excipitur porrò interea dum Pix coquitur expanſis ſupra eam mundis velleribus, quæ poſtquam halitu ex ea ſublato permaduerint in vas aliquod exprimuntur, iteratúrque illud tantiſper dum Pix coquitur. Unde patet Piſſelæum nihil aliud eſſe quàm ſerum picis ſeu aquam picis deſtillatam. Hoc Galenus Piſſanthos florem Picis vocat, Piſſelæum autem picem liquidam cum oleo permixtam. Ad eadem facit ad quæ Pix liquida.

Zopiſſa eſt *Pix navalis*, ex cera & reſina conflata, deraſa ſcil. ex navibus, quæ diu in mari verſatæ eſſent, ac (ut vult Plinius) velut vitam illuc peregiſſent: Eáque per intenſionem *Zopiſſa*, quaſi efficacior dicta, & quòd abjecto ſalis marini callo ſtimulata ſit, [illegible] appellata fuit. Multum digerentis habet facultatis. Doſ. in unguentis & emplaſtris ab ℥ß ad ℥j. & plures.

Picis uſum apud Veteres duplicem fuiſſe Rei ruſticæ ſcriptores tradunt: Unum ad dolia & ſerias cæteráq; vaſa ante quadrageſimum vindemiæ diem picanda: cujus uſus erat ad duratricem firmitatem vino præſtandam (inquit Plinius) ne corrumpatur, & ſicubi rimoſum vas ſit nè transfluat. Verùm cùm hic mos dudum apud nos exolevit in vaſis ſaltem majoribus; qui modum ſcire deſiderat quo vaſa picabant, hunc ad eoſdem RR. ſcriptores remitto.

Picis alter uſus erat ad condituras, ut vina infirma durare poſſent. Picis autem odor ſapórque Romanis olim fuit gratiſſimus in vinis, quæ ob id Picata appellabant. De modo condiendi vina cum pice opportunior erit dicendi locus cùm de vinis agemus. At neq; ad vina condienda nunc dierum ullus, quod ſciam, Picis uſus eſt, unde nec de conditura modis opus eſt ut admodum ſoliciti ſimus.

Pice illita olim pilos avellere ſolebant è corporis partibus quas natura iis veſtitas eſſe voluit, quod [illegible] & [illegible] Græci dicunt; qui mollium & effœminatorum mos erat.

Quin & pice corpora hominum torquebantur: unde [illegible] inter alia cruciatu & ſupplicio afficere ſignificat.

Facit Pix liquida, tradente Dioſcor. ad lethalia medicamenta [venena *Lugd.*] phthiſicos, purulenta exſcreantes, tuſſes, anhelationes, & humores intra pectus contentos ægre exſcreabiles, ſi cyathi menſura cum melle delingatur. Peruncta valet ad tonſillarum & uvæ inflammationes, & anginas, itémq; ad aures purulentas cum roſaceo [Galeno concoquit duros & crudos tumores omnes cataplaſmatis indita] necnon & ad ſerpentium morſus cum trito ſale adhibita: pars verò ceræ admiſta ſcabros ungues detrahit [& impetigines *Gal.*] vulvæ tubercula * ſedíſque duritias diſcutit. Cum farina hordeacea urináque pueri decocta ſtrumas circumquaq; rumpit. Cum ſulphure, Pineo cortice, aut furfuribus illita quæ ſerpunt ulcera cohibet. Mannæ Thuris ac cerato permixta ſinuoſa ulcera agglutinat. Pedum ſediſve rhagadibus commodè illinitur, ulcera replet & cum melle purgat. Quin & cum uva paſſa ac melle carbunculos putreſcentiáq; ulcera emarginat. Septicis quoq; ſeu erodentibus emplaſtris utiliter admiſcetur.

* *Alii penis legunt.*

Cale-

Calefactoriam vim habet Pix arida, mollit, pus movet, tubercula panóſq; diſcutit, ulcera replet, ac utiliter vulnerariis medicamentis admiſcetur.

Pix liquida jumentorum & pecudum ulcera ſcabiémq; illita ſanat. Noſtrates certe ovium & jumentorum ulceribus & vulneribus Picem liquidam illinere ſolent; verum ad ea potiſſimum contra muſcarum injurias tuenda quæ locis crudis & ulceribus, ubicunq; cutis deteritur & caro denudatur perpetuò inſidentes admodum moleſtæ eſſe ſolent, oviſque ibi depoſitis vermiculorum catervam ingenerare.

Norwegici Picem liquidam Abiegnam cum cereviſia mixtam in febribus malignis magno ſucceſſu bibunt: Iis etiam Pix arida podagræ præſentaneum habetur remedium. Th. Bartholin. Act. Med. An. 1671. Obſ. 131.

Pulverem inſuper & muſcum Abietis vulneribus periculoſis inſpergunt. In affectibus Scorbuticis medicamenta è Pice præparata valdè celebrantur à Claudero de Balſamandis corporibus p. 88. Habui à D. *T. R.*

Oleum Templinum dictum fit ex conis viridibus Piceaſtri per deſcenſum igne leni deſtillat. Oleum hoc cum olei Roſacei partibus duabus mixtum ſolamen eſt in omnibus vulneribus, præcipuè capitis cum fractura oſſis: impetiginem quinetiam ſanat, verrucas conſumit. Wagnerus Hiſt. Nat. Helvet. p. 298. Tranſmiſit D. Hulſe.

Verùm præcipuus picis uſus, in quem ingens ejus copia quotannis abſumitur, eſt ad naves picandas earumque rimas & commiſſuras omnes obturandas & communiendas nequa ſe inſinuare poſſit aqua marina.

Cæterum Reſina liquida quadruplex. Terebinthinæ nomine dicta Officinis noſtris in uſu eſt.

1. Primò, *Terebinthina Cypria*, *Cyprus Turpentine*, quæ genuina Terebinthi arboris lachryma ſeu Reſina eſt, quam in capite de Terebintho deſcripſimus. *Terebinthina è Chio ex eadem arbore.*

2. Secundò, *Terebinthina Veneta*, **Venice Turpentine**, quæ Laricis arboris ad medullam terebratæ latex eſt.

3. Tertiò, *Terebinthina Argentoratenſis*, **Strasburgh Turpentine**, quæ ex tuberculis Abietum novellarum colligitur. Vide cap. de Abiete fœmina. Hæc à multis Terebinthinæ Venetæ præfertur nec immerito, certè triplo pluris venit. In quibus à Veneta ſeu Larigna differt Caſp. Hofmannus nos docet. 1. *Abiegna* longè pellucidior eſt Larignâ; Ideò quidam (ait Matthiolus) Larignam colatam & ad ultimam claritatem perductam vendunt pro Abiegna. 2. *Abiegna* non tam lenta eſt & contumax, ſed ſubitò abrumpitur ſi digito immiſſo attollatur. 3. *Abiegna* eſt odoratior non Larignâ tantùm ſed ipſa etiam verâ Terebinthinâ. Eſt autem odor Thuris. 4. *Abiegna* eſt amarior, & quodammodo refert ſaporem corticis Mali Citrii. 5. Poſt annum incipit flaveſcere.

4. Quartò, *Terebinthina communis* ſeu vulgaris, **Common Turpentine.** Hæc minus liquida & craſſior eſt reliquis, nec pellucida, albicans, conſiſtentia fere Olei frigore nonnihil denſati; Hanc Pinus montanæ ſeu ſylveſtris *C. B.* liquorem eſſe exiſtimo; ſiquidem a Maſſilia ad nos defertur; ipſe autem obſervavi non procul ab ea urbe montes hoc genus arborum ſylvis veſtitos, earumq; plurimas deciſo non longe à radice cortice vulneratas ut reſinam funderent, eiq; excipiendæ fictilia truncis appenſa aut ſubjecta.

Thus vulgare Officin. noſtrarum, **Common Frankincenſe, or Parroſin** Pineam reſinam eſſe affirmat Parkinſonus in terram defluentem & brevi induraſcentem; cui & nos facile aſſentimur, quia ab eodem loco ad nos adfertur, nec aliæ ſint in vicinia arbores reſiniferæ.

Picem Burgundicam noſtratibus dictam, **Burgundy, or Burgony Pitch**, idem Parkinſonus Piceæ arboris Reſinam eſſe exiſtimat, cùm primò effluit liquidam, tempore induraſcentem, ut tandem friabilis reddatur: quod an verum ſit neſcio, necdum enim certi quicquam de ea comperi.

Suſpicatur *D. Tancredus Robinſon*, Thus vulgare Officinarum non ſolum è Pinu, ſed è Piceâ, aliiſque arboribus reſiniferis effluere in terram, & ſaxa, ibiq; in micas induraſcere parte magis oleosâ evaporata; unde candida illa gemma cum reſinis ſæpenumerò mixta, & à Plinio annotata inter Mercatorum fraudes. Olibanum pretioſius, & rarius, hoc igitur ſit Arabicum, Thus vulgare Europæum. Atramentum illud fuliginoſum noſtratibus **Lamp-black** dictum, nil aliud eſt quam fuligo reſinæ vel picis concrematæ; propter quod Officinas ædificant fumum eum non emittentes, olim ad atramentum ſcriptorium in uſu erat, & ad colorandum. Adulteratur fornacum, balinearumq; fuligine. Vid. Plin. lib. 35. cap. 6.

Cap. III.

De Cedro conifera.

CEdrus, [illegible], quòd facilè accendatur uratúrque. Prius Etymon minori Cedro magis convenit, poſterius majori: hæc enim facilè ardet ob reſinam Cedriam dictam.

Cedri nomine duæ diverſorum generum arbores donantur: alterâ *baccifera* eſt folio ſpinoſo ſeu pungente Oxycedrus inde dicta, quæ revera nihil aliud eſt quàm Juniperi ſpecies major: Notandum autem, Lignum quod ad nos ex America defertur *Cedrini* appellatione, Juniperi cujuſdam ibi naſcentis caudice craſſo & procero lignum eſſe: altera *conifera*, de qua hoc in loco.

Differt

Differt autem Cedrus à Larice (cui alias ſimillima eſt) trunco majore, foliis perpetuis, conis plus quintuplo majoribus.

Arborem hanc eſſe Cedrum Libani, in Sacris literis tantopere celebratum, cujus uſus erat ad templum Salomonis ædificandum, minimè dubium eſt.

Cedrus conifera foliis Laricis C. B. *magna, ſive Libani conifera* J. B. *magna conifera Libani* Park.
The Cedar of Libanus.

Arbor eſt perpetuò virens, robuſtis ramis brachiata, orgyias aliquot craſſa, ad ſummam Abietum noſtratium proceritatem aſſurgens; quanto autem majores accreverint rami, quorum pondere gravatus caudex ſe inclinat, tantum de arboris rectitudine decedit. Rami (ut & coni, magni, rotundi) ſurſum ſpectant, longi, tam pulchro ordine diſpoſiti, ac ſi artificis manus reſectos æquatóſq; appoſuiſſet: ſic ut eminus etiam circinatus æqualiter diſpoſitorum orbis egregiè appareat: ex quo etiam antequam cominus contempleris, facilè inter hanc aliáſque reſiniferas arbores diſcrimen notes licet: cæteroqui magna huic cum Larice ſimilitudo, potiſſimum in foliolis, quæ parva, anguſta, conferta, in exerto fulcello fuſco clavis muſci terreſtris longitudine & craſſitie ſimili, quæ (ut ait Bellonius) ab uno ſurculo exorſa, 40 vel 50 ſimul, ſerie quadam in ordinem diſpoſita, ſurculum radiantia pectoris penicillum referre videntur, odorata, ſubacida & cum levi amaritudine adſtringentia. Sola inter arbores, dempta Abiete, conos in cœlum tendentes mittit; hos ſic deſcribit J. Bauhinus. Quatuor pollicibus altiores, octonos in ambitu circa baſin colligunt (quos nimirum ille habuit) paulatim in obtuſum turbinem faſtigiati, ſquamis compacti ſeſeunciam circiter latis, unciam altis, mediocriter craſſis, rufis, per extrema extantia planis, alia aliis ſinum ità ſubeunte, ut quot ſint earum circumcirca agmina, totidem zonis præcincti videantur: inferior autem uniuſcujuſq; ex his ſquamis pars lambdoides mucrone ſuo haſtæ adnaſcitur, jugo elato medium percurrente, in valles laterales declivi, totidem conſimilibus ex adverſo valleculis reſpondentibus, quæ totidem recipiunt nuculas, pomaceis aut pyraceis granis duplo triplóve majores, formâ non abſimili, rutilante quadam reſina, dura ſed fragili, vehementer odorata, evidenter acri farctas; quarum unicuiq; uncialis, triquetra, tenuiſque membrana affigitur, papilionis alam egregiè referens, ità quidem ut duæ membranæ uni ſquamæ majori averſo incubitu reſpondeant. Cæterum pediculus coni validus exiſtit, uncialis & ſextantalis longitudinis, craſſitudine ferè extremi articuli minimi digiti, obliquus aut incurvus, cortice rugoſo, & ſquamulis exiguis (ut in Pinaſtro) ſubinde loricatus, tam firmiter ramo adhærens, ut divelli non poſſit niſi avulſa arboris parte. Coni porro hiantes ſe pandunt, ac paulatim diffiſſi roribus ac pluviis decidunt, relicto in ramo pediculo ſeu ſtylo medio, cui ſquamæ adnaſcuntur, firmo & tereti, quod & in Abiete fœmina obſervavimus. Pediculus autem ſquamas non prius exuit quàm duos annos exceſſerit.

Ramus quem habuit J. Bauhinus pollice craſſior, cortice erat craſſo, rugoſo, foris fuſco, intus ruffo, materie dura, alba, in ramulos ſatis crebros diviſa.

Lignum colore erat undequaq; ruffo, (qualem in Pyri ligno ſubinde conſpicimus) pectinibus rectis fiſſile, ſolidum ſatis, media tamen inter fibras ſpatia inania, ut lignum Quernum, oſtendens, nullam cariem, nullam teredinem ſentiens.

Theophraſtus eam Cedri trunco craſſitudinem attribuit, ut eam ulnæ hominum quatuor vel etiam plures nequeant amplecti. Melchior *Luſſy* apud J. Bauhinum Cedros montis Libani tam craſſas fuiſſe ait, ut ſex vel ſeptem homines vix poſſent amplecti truncos.

Dodonæus corticem inferioris partis trunci, quæ à terra ad primos porrigitur ramos, aſperiorem eſſe ſcribit; reliquum vero lævem ac glabrum, inter ramos conſpicuum.

Duas profert reſinas, quemadmodum & Abies, alteram in tuberculis albam, nihil prorſus amarulentam, nec gravis odoris: alteram ſua ſponte exſudantem, quæ cùm retorrida ſit, naribus admota, fraga redolet, odoratúque guſtatu percipitur, ſed ità pertinaciter dentibus inhæret, ut nonniſi cum difficultate auferatur.

Locus. In monte Libani, ubi ſponte oritur tantùm 24 ſupputavit Rauwolfius; nec plures *Melchior Luſſy* prædictus: Bellonius circiter 28: qui & in Amano & Tauro montibus ſe Cedros vidiſſe refert.

An Cedrus Libani Recentioribus dicta Veteribus cognita fuerit non levis eſt controverſia. Hinc enim, Theophraſto, Plinio, Galeno, Dioſcoride auctoribus, Cedrus etiam major, baccas, Cedridas dictas, fert, non Conos; proinde Cedrus montis Libani eſſe non poteſt, quæ conifera eſt. Ex altera autem parte, magnitudo inſignis quam Plinius & Theophraſtus Cedro majori attribuunt Oxycedro, (quæ reverà nihil aliud eſt quàm Juniperi ſpecies) nullo modo convenit: uti nec nomen Cedrelates, quod quidam, autore Plinio, Cedro majori attribuunt. At neque, ſi Bellonio credimus, Cedrus minor in Syria reperitur, ubi Theophraſtus miræ magnitudinis Cedros naſci ſcribit.

Cedros autem Libani Larices non eſſe, ut Guilandinus & alii voluere, inde conſtat, quòd Larici folia decidant, Cedrus magna perpetuò vireat: Rami Laricis deorſum dependeant, Cedri magnæ ſurſum ſpectent; tandem quòd Larix in Syria non reperiatur.

Magnam tamen ſimilitudinem cum Larice obtinere Cedrum non eſt diffitendum, ut meritò congeneres cenſeantur arbores.

* Cedriam antiquorum Cedri lachrymam ſeu reſinam eſſe, non Picem, ut nonnulli volunt probat Bodæus à Stapel. quem conſule.

* *Comment. in Theoph. hiſt. l. 9. c. 1. p. 973.*

Bellonius lib. de *arb. conif.* non Cedrum tantùm Cedriam fundere, ſed etiam Pinum, Piceam, Laricem, Juniperum, Cupreſſum, quarum omnium reſinas defunctorum corpora ſervare ſcribit: quem hac de cauſa Matthiolus non immeritò reprehendit.

Vires. Cedriæ autem hæ facultates à Veteribus tribuuntur, Defuncta corpora incorrupta ævis ſervat, viventia corrumpit, mirâ differentiâ, cùm vitam auferat ſpirantibus defunctis pro vita eſt. Veſtes quoq; & pelles corrumpit, & animalia necat. Galenus 7. *Simpl.* ſepticam eſſe tradit, ob caliditatem cum ſubſtantiæ tenuitate conjunctam. Commoda eſt ad ocularia medicamenta, ut quæ illita

viſum

viſum acuat, & albugines ac cicatrices deleat; cum aceto verò inſtillata vermes aurium necat, & cum Hyſſopi decocto infuſa ſonitus ac ſibila ſedat. At Plinius, timuerim (inquit) vel gravitati aut vermibus aurium inſtillare [ob ſepticam vim ſuperiùs tactam.] In cava dentium indita dentem frangit, & dolorem ſedat: idem facit etiam ſi cum aceto colluatur. Plinius dentes quoq; eo colluere timuerit. In anginis illinitur, & tonſillarum inflammationibus opitulatur. Hoc etiam, nec præter rationem, improbat Plinius. Phthiriaſes eo inungere non dubitârit idem, & contra porrigines. Ceraſtæ ſerpentis morſibus, cum ſale impoſita auxiliatur, & contra marini Leporis venenum bibitur in paſſo. Prodeſt & Elephantiaſi laborantibus ſi oblinatur. Purgat quoq; ulcera in Pulmone eáque ſanat, ſi cyathi menſura ſorbeatur. Mirum hoc non reprehendere Plinium. Vermes & Aſcaridas perdit per clyſterem infuſum. Ulcera ſordida & excreſcentias in eis autores quidam inungunt eo. Fit & oleum ex eo, quod Piſſelæum vocant, vehementioris ad eadem omnia uſus. Privatim verò Quadrupedum, & canum ac boum ſcabiem curat, Ricinos etiam in iis perdit, & ulcerationes quæ ex tonſura ipſorum oboriuntur ad cicatricem perducit.

Ex Cedro oleum naſci ſcribit Vitruvius quo libri aliæve res perunctæ à tineis & carie non læduntur. Ad quod pertinere videtur illud Perſii, Satyrâ primâ

——— ——— *Et cedro digna locutus.*

Item illud Ovidii Triſt. 1.

Nec titulus minio, nec cedro charta notetur.

Ego potiùs colorem aliquem cedri oleo temperatum poetam intelligere puto ob verbum *notari* additum: nec oleo ſimplici, quod propemodum decolor eſt, aliquid notari rectè dicitur.

Cap. IV.

De Larice.

LAricis nomen à Germanico antiquo *Larch* vel *Lerich* ductum eſſe veriſimile eſt. Apud Cæſarem voces Germanicæ in *ich* terminatæ, obſervante C. Hofmanno, mutantur in *ix*. Laricem autem Theophraſto & veteribus Græcis incognitam fuiſſe cum Bellonio putamus, qui ait univerſis locis Græciæ per quæ tranſiit Laricem non apparere. Larix à reliquis coniferis & reſiniferis arboribus abundè diſtinguitur quòd folio ſit deciduo. Verùm de tempore quo folia decidunt non conſentiunt Botanici. Matthiolus folia non decidere hyeme, ſed novo vere cum recentia propellunt vetera affirmat. Matthiolo ſuffragatur auctor ἀξιοπιστότατος J. Bauhinus, qui non Autumno ſed Vere folia decidua ſe obſervâſſe ſcribit. Alii è contra folia Autumno decidere & arborem hyeme nudam eſſe aſſerunt; præ reliquis C. Hofmannus. Quid autem? inquit, niſi omnes qui hortum medicum frequentavimus cæci ſumus ſingulis Autumnis folia decidunt. Ego J. Bauhino ut curioſo & veraci potiùs aſſentior. Obſervent & litem hanc determinent quibus arborum harum copia eſt, & inſpiciendi animus.

Larix Ger. C. B. Park. *folio deciduo conifera* J. B. The Larch‑tree.

J. B.

Caudice recto ac procero Abieti æqualis eſt: *cortice* craſſo, ſcabro, fuſcóque [J. Bodæo cortex inferiore parte quæ ramis ſubeſt craſſus, aſper, undiq; in rimas dehiſcit, præciſus interiùs rubere conſpicitur, reliqua parte lævis, glaber, nonnihil foris inalbicans] Rami circa ſtipitem velut per gradus collocantur, longi, graciles, deorſum dependentes. *Folia* leniter odorata, ramos confuſo ordine ambientia, è tuberculis umbilicatis duodecim, viginti, aut triginta ſimul penicilli in morem conjuncta prodeunt, tenera, peranguſta, craſſitudine porcinas ſetas æquantia, uncialia & longiora, viridantia, [Stapelio breviora, tenuiora, molliora quàm Pini, haud aculeata ſed retuſa, adventante hyeme pallida effecta, (quod & nos obſervavimus) ad ſtipitis radicem decidunt] non ante Hyeme decidentia quàm aliæ initio veris ſuccedant. Non igitur univerſa ſimul, ſed ſingula paulatim recedunt, aliis interim ſucceſſu ab iiſdem tuberculis prodeuntibus dilapſorum vicem occupantibus, ità ut non defluxiſſe folia, ſed novæ juventutis habitum induiſſe videantur. [At Stapelius aliique nudam hyemem tranſigere Laricem affirmant.] *Floſculi* ſeu potiùs conorum rudimenta Stapelio rotunda, è tenerrimorum ramulorum ſummitatibus erumpunt, arborémq; mirum in modum condecorant, quòd in purpuram ardenter rubeſcentia, coronulíſque foliolis miro naturæ artificio annexa, viatorum oculos non parùm recreant, ſuntque odoratiſſima. *Coni* pertinaciter ramis hærent brevi, contorto, craſſiuſculo pediculo, nutabundi, nucis Cupreſſini magnitudine, ſed paulò longiores, ſquamulis compacti laminſculis compreſſis, obtuſis, tenuibus [ex rubro, ut inquit Cluſius, purpuraſcentes, nimirum dum tenelli ſunt, & nondum maturuerunt] qui dum novelli & recentes ſunt ex iiſdem tuberculis è quibus folia prodeunt, pediolo ſurſum reflexo nitentes, ut mucrone cœlum ſpectent: illóſque intercedunt ſquamulæ foliaceæ, tenellæ in ſtylum acutiorem deſinentes quæ ſingulæ continent ſemina parva, alata, gemina, magnitudine ſeminis Cupreſſi, foris cinericeo cortice, intus autem candido nucleo conſtantes, ſapore dulci & Pineam nucem referente. Materies firma ſatis & ſolida, in rectum fiſſilis, fulva, criſpantibus ſaturatioris coloris callis, pectinibus rectis, odorata, flammeſcens, odorem quoq; jucundum naribus aſpirans.

In Alpibus Rhæticis & Valleſiacis abundè provenit. Nos in Alpibus Stiriacis & Carinthiacis copioſam obſervavimus, cùm Vienna Venetias iter faceremus. In Vienneſi ſaltu, tum aliis monti- *Locus.*

bus

bus Alpibus vicinis, exceptis ſummis jugis, abundare Laricem ſcribit Cluſius. Plinius, Vitruvium, ut videtur ſecutus, Laricem nec ardere, nec carbonem facere, nec alio modo ignis vi conſumi quàm lapides ſcribit. Hoc tamen falſum eſſe experientiâ conſtat, nam apud Valleſianos quibuſdam in locis, non alia ligna in uſum foci adhibentur, ac alicubi etiam in Alpibus ad ferrarias fodinas carbones ex ea fiunt.

Nec verius eſt, quod hanc perpetuò virere dicit, cùm Botanicorum omnium conſenſu folio ſit deciduo: poteſt tamen hac in parte defendi Plinius; cùm Larix (teſte J. Bauhino,) non antè folia amittat, quàm Vere nova producat.

Erravit inſuper Plinius Laricem nullo flore exhilarari, nec natales pomorum recurſus annuos verſicolore nuncio promittere affirmans, cùm, obſervante Cæſalpino, flores ineunte Vere emergant in cacuminibus, in purpura valdè rubentes, odoratique: Quòd ſi hi nihil aliud ſunt quàm conorum rudimenta, non immeritò Plinius arborem floriferam eſſe negavit. Ego autem in hoc genere non minùs quàm in aliis coniferis dari flores à fructibus non tantùm diſtinctos, ſed etiam disjunctos ſuſpicor.

At verò quomodo Plinium Laricis morbum eſſe ut Tæda fiat ſcribentem excuſem non video: in hanc autem errorem incidit quòd πεύκην Theophraſti, i.e. Pinum, pro Larice habuerit, & cuncta Larici tribuerit quæ de Pinu Theophraſtus ſcripſit, cujus proprius morbus eſt ut Tæda fiat.

Uſus. Larix (auctore Plinio) quàm Picea materiâ præſtantior longè, incorrupta vis, emori contumax. Fiunt ex ea (referente Cluſio) vinetorum pedamenta, & pali circa Neapolin & ſupra Badenſes [Auſtriæ] thermas, ut quæ corruptioni minùs ſit obnoxia: item longiſſimi canales, tectis ſupponendi & aptandi ad pluviam & imbres ex iis decidentes excipiendam: ſunt enim ad hos uſus commodiſſimi; nam cùm firmâ & ſolidâ materiâ conſtent, diutiſſimè Solis ardoribus, & aliis aeris injuriis reſiſtere poſſunt, nec finduntur aut vitium contrahunt, eâque de cauſa non Picis aut alterius inductione egent. Structurarum pondera firmiſſimè & diutiſſimè ſuſtinet, idque Baptiſta Albertus adnotiſſe ſcribit, cùm alibi tum apud Venetias ex vetuſtis operibus.

Vires. Folia ejus & cortices adſtrictoriam facultatem obtinent: lignum magni fieri adverſus elephantiaſin ſcribit Stumpfius, Simlerus contra lepram.

Colligitur ex hac arbore reſina liquida, candicanti melli, veluti Attico aut Hiſpanico, colore & conſiſtentiâ ſimilis, quæ tamen non ſponte effluit, ſed ex arboris trunco emanat craſſo oblongóque terebro ad cor uſq; excavato; manantem inde Reſinam vaſculis quibuſdam è Piceo cortice paratis excipiunt. Reſina hæc *Larix* dicitur, in officinis *Terebinthina* appellatur, ejúſque loco divenditur. Quod novum non eſt. Nam & ſua ætate Galenus rhopopolas Laricem Terebinthinæ loco vendidiſſe refert. Vide Bod. à Stapel comment. in Theophraſt. hiſt. lib. 3. cap. 10. ubi è Galeno oſtendit eos citra errorem hanc illi ſubſtituere.

Parkinſonus & C. Hofmannus Reſinam Lariceam eſſe quam Officinæ noſtræ Terebinthinam Venetam vocant affirmant; & C. Bauhinus hanc non tantùm pro Terebinthina in uſum receptam eſſe, verùm etiam ſolo Terebinthinæ cognomento cognitam ait: nec deſunt (inquit) qui in totum Laricis reſinam eſſe volunt quam pro Terebinthina Officinæ habent.

Ea (inquit Jacob. * Wagnerus) odore, guſtu ac facultate eſt præſtantiſſima. Externus ejus uſus in ſcabie, psora, tinea, internus ad ardorem mitigandum in ulcere veſicæ, nephritide, purulenta mictione ad renes detergendos. Dilutum quoq; ex Laricea ʒj. cum vitello ovi & aq. Cardui benedicti egregiè purgat, inebriat pota, quod Rhætis lignatoribus familiare.

* *Hiſtor. Natural. Helvetiæ, p. 296, 297.*

Pro uſu Terebinthinæ vide reſin. Pini & Abietis: & cap. de Pinu Sativâ & de Terebintho.

CAP. V.

De Cupreſſo.

CUpreſſus Græcis Κυπάρισσος ἀπὸ τοῦ κύειν παρίσους τοὺς ἀκρέμονας à partu parilium ramorum dicitur, ut habet Auctor Γεωπονικῶν l. 11. c. 5.

Cupreſſi autem notæ ſunt, præter communes huic generi fructus è clavatis lignoſis tuberibus per harmoniam in formam globoſam coaptatis compoſiti: foliola brevia acuta in ſquamas degenerantia.

1. *Cupreſſus* J. B. C. B. Park. *ſativa & ſylveſtris* Ger. **The Cypreſs Tree.**

J. B.

Procero, recto, craſſóque candice ſurgit; cortice ferè ſpadiceo, materie firma, ſolida, odorata: ſupra medium in ramos abit, metam concurſu ſuo effigiantes, unde Ovid. 10. Metamorph. *metas imitata Cupreſſus.* Folia Cedri retuſæ aut Sabinæ imbricatim connexa perpetuò virentia [inſunt tamen (ut rectè Cæſalpinus) in nuper naſcentibus foliola brevia, acuta, quæ in adultis degenerant in breviſſimas velut ſquamas totos ſurculos conveſtientes.] Galbuli Juglandis nuci pulvinato cortice tectæ æquales, confragoſi, rimas agunt, in clavata tubera dehiſcentes, inter quarum commiſſuras ſemina continentur ruffa, ſublonga, altera parte rotunda, altera acuminata, ſemiculmo latiora, medulli donata. Sapor acerbus, qui potiſſimum in pomo elucet. Lignum pallidum aut rubeſcens, nec cariem ſentit, nec teredinem, firmum, durum, undulis nonnihil criſpatum, micis ſaturatioribus nunc longis tranſverſiſque, nunc parvis punctorum inſtar variantibus. Illi odor ſuavis, ſapor verò vix ullus excellens, præterquam in cortice, qui evidenter linguæ offert aſtrictionem cum amarore, eóq; haud ingrato in veteri quod exceſſit triginta annos.

Cupreſſus in Creta inſula ſponte provenire dicitur, ubi, Plinio teſte, quocunq; loco terram move-rit quiſpiam, niſi feratur alia hæc gignitur protinuſq; emicat: maximeque [non aperto ſolo & ſponte] in Idæis montibus & quos Albos vocant, ſummiſque jugis, unde nives nunquam abſunt plurima, quod miremur, alibi nonniſi in tepore proveniens, & nutricem magnopere faſtidiens. Nunc dierum, tradente Bellonio Cupreſſorum ſylvas nequaquam comperies, ſed ſparſim hic unam, ibi aliam in abruptiſſimis locis, aquas enim odit. *Locus.*

Theophraſtus, Plinius & Recentiorum nonnulli Cupreſſum fervida loca amare, nec niſi in tepore provenire aiunt. Alii, ut *D. Evelynus*, experientiâ ſuâ Cupreſſum frigus non extimeſcere, nec à gelu etiam intenſiſſimo lædi aut corrumpi affirmant, modò abſint venti Orientales, at nec illis ingruentibus facile perui aut perdi niſi Autumno detonſam, unde, & Plinio ipſo fatente, in nivoſis Idæ verticibus durat, *brumâque illæſa perennat.* Verùm contrarium nos docuit ſeviſſima illa & aſperrima Hyems Anni 1683. in qua gelu poſt hominum memoriam vehementiſſimum & diuturnum pleraſque Cupreſſos per totam Angliam creſcentes perdidit & vaſtavit: nonnullæ tamen ferociſſimis ejus inſultibus animosè reſiſtentes evaſerunt. Quid ergo dicemus? Cupreſſum frigori moderato reſiſtere, acerrimo cedere? an cum Bodæo à Stapel Cupreſſum frigida quidem naturâ ſuâ odiſſe, quódque alicubi in ſummis montium jugis reperiatur, ſoli cœlique proprietati tribuendum eſſe? Ego ſic cenſeo Cupreſſum montes & loca frigida amare, ſed regionum calidiorum, proinde in frigidioribus ſponte non provenire. At verò cùm Brumæ patiens ſit, in frigidis regionibus, ut Anglia noſtra, culturam facile admittit, & frigoribus ſpretis in proceram arborem adoleſcit.

D. autem *Evelynus* Hortulanorum noſtrorum vulgarem illam praxin improbat, qui Cupreſſorum ramos vinculis & faſciis circumligant, ut in metæ formam coerceantur; quomodo, inquit, aerem nè liberè ad caudicem accedat, eumque circumfluat prohibentes, ventilationis defectu plures arbores interimunt quàm hyemum noſtrarum rigores; cùm propoſiti ſui faciliùs & feliciùs ſine noxa aut detrimento arborum compotes fieri poſſent caudices decacuminando, & ramos in circuitu in eam formam detondendo.

Atque hac occaſione adnotabimus ex Plinio, Cupreſſum in quam velis formam duci & detonderi poſſe, trahi etiam in picturas opere hiſtoriali, venatus claſſéſque & imagines rerum tenui folio breviq; & virenti ſuperveſtientem, fieriq; ex ea ſepes tonſiles pulcherrimas ad hortorum & viridariorum ambulacra limitanda, diſtinguenda & exornanda.

Theophraſtum abuti ſenſibus noſtris rectè ſcribit Scaliger cùm Cupreſſi ſemina pertenuia, exilia & furfuracea eſſe ſcribit, nec excuſandi Matthiolus & Lacuna qui Veteres temere ſequuti, quàm naturam ipſam conſulendi laborem ſubire maluerunt.

Cupreſſum aquas odiſſe Veteres teſtantur; Aſtipulatur Matthiolus, qui & flumina & lacus & omnes aquoſos tractus averſari ſcribit, quo fit (inquit) ut in ejuſmodi locis ſata ſtatim mareſcat. Emori etiam dicitur ſi copioſè novella adaquetur. *Theophr.* Theophraſti ſententiam (inquit Stapelius) probat experientia; & hortuli noſtri damno didici, Cupreſſum è ſemine natam crebra rigatione perire, modicâ lædi, pluvia etiam terráque humida nimis nocet. At Cato Cupreſſos ſatas irrigare jubet quoties opus erit; conſentit D. Evelynus, verùm Aſpergillo potiùs leviter irrorandas, quàm largè inundanda monet, cúmq; paulùm ſuccreverint aquam parcâ manu affundendam, nam in levi, arenoſo & calente ſolo melius proficere experientia conſtat, quicquid nonnulli contradicant.

Cupreſſus Diti ſacra, & ideò funebri ſigno ad domos poſita: cujus moris quæ ratio fuerit videſis apud * Jo. Bodæum. ** Comment. in Theophr. hiſt. l. 2. c. 6.*

A Veteribus in marem & fœminam diſtinguitur, quam diſtinctionem & D. *Evelynus* admittit, quæ meti eſt in faſtigium convoluta femina appellatur: quæ ſpargit extra ſe ramos mas dicitur Plinio. Theophraſto mas eſt quæ omnino infœcunda.

Cupreſſi materies ad durandum perpetua, unde ea ex qua valvæ templi Epheſini fiebant, referente Theophraſto, quatuor ætates reſervata duravit: quin & valvæ Templi S. Petri in Roma, ex hoc ligno factæ à temporibus Conſtantini magni Imperatoris ad Eugenium quartum Papam per ſexcentos paulo minùs annos non tantùm incorruptæ ſed nitentes & novis ſimiles permanſerunt. Mortuorum inſuper loculi in *Ægypto*, in quibus cadavera condita (Mumias vocant) recondi ſolent multi ex hac materia facti obſervantur; quos in cryptis illis arenoſis ſepultos aliquot annorum millia incorruptos jacuiſſe veriſimile eſt. Uſus ejus eſt hodie ad menſas & tabulas & alveolos extornandos, necnon ad Organorum muſicorum tubos, reliquáque inſtrumenta muſica. Sola etiam hæc (autore Theophraſto) nitorem recipit, ideóque ex hac condere operum lautiora conſueverè. Tanti autem fiebat hæc arbor Antiquis Romanis, ut vulgò, referente Plinio, Dotem filiarum plantaria appellarent. Cupreſſi autem materies ex hoc maximè laudatur, quòd neq; vetuſtatem, neq; cariem ſentiat, & bonum ſemper odorem ſpiret.

Quod ad vires, Cupreſſi folia cum paſſo [vino Matth.] & modica Myrrha pota veſicæ fluidæ & urinæ difficultati [involuntariæ mictioni & ſtranguriæ Matth.] auxiliantur. Pilulæ verò contuſæ & cum vino potæ ad ſanguinis rejectionem, & dyſenteriam, alvi fluxionem, orthopnœam & tuſſim commodant. Sed & decoctum ipſarum idem facit. Molliunt etiam duritias contuſæ cum Fico, & polypos narium ſanant. Removent item ſcabros ungues cum aceto coctæ & cum Lupinis tritæ. Comprimunt & inteſtinorum hernias impoſitæ. [Sed & folia eadem faciunt] putantur etiam culices fugare cum coma ſuffitæ. Ac folia trita impoſita vulnera glutinant, ſupprimunt & ſanguinem. Cum aceto autem trita capillos tingunt. Imponuntur etiam per ſe & cum polenta ignibus Sacris, Herpeti proſerpenti, Carbunculis, & oculorum inflammationibus. In ceratum verò ammixta ſi imponantur roborant ſtomachum. *Dioſcor.* *Vires.*

Galenus omnibus Cupreſſi partibus tribuit vim reſiccandi abſq; inſigni acrimonia. Amaritudo autem inſignis calidas eſſe arguit; quæ & lignum à tineis intactum præſtat. Neſcio an verum ſit quod ſcribit Bellonius de Cupreſſo, nimirum hoc peculiare habere in Creta quòd ab incolis ſuccisa ex cæſpite tamen regerminet, ut nepotes ſtolonéſque è radicibus cæduæ ſylvæ modo procurentur, qui tandem in maximas arbores excreſcunt: ſiquidem Cupreſſum quocunq; loco creſcentem prope radicem etiam ſuccisam regerminaturam ſuſpicor.

Ad ſcrophulas, R. folia Cupreſſi nec duriora, nec teneriora; tortivo vino conſperge donec in corpus coeant, & applica ſuper Scrophulas. *D. Halſe è Cheſnean.*

Cupreſſum reſinam fundere ſuperiùs annotavimus cap. de Cedro conifera.

2. *Cupreſſus Virginiana* Tradeſcanti. *Americana* Park. Tradeſcants **Virginian Cypreſs.**

Hanc arborem ob fructum (ut puto) & in parte etiam odorem, Cupreſſi nomen adeptam, quamvis *foliis* ab ea multùm differat, Parkinſonus ſic deſcribit, Aliquibus in locis Americæ Septentrionalis in proceram & ſpecioſam arborem adoleſcit, caudice ad 50, 60, imo 80 nonnunquam pedum altitudinem nudo ſeu *ramis* viduo, ima parte tres propemodum orgyias in ambitu colligente, ſumma ramos grandes undiq; protendente, in ſurculos diviſos, foliis multis alæ in modum diſpoſitis obſitos, tenuibus, oblongis, planis, lævibus, ad tactum mollibus, non ut in Cupreſſo quadratis, rugoſis aut plicatilibus: quamvis autem ramulis hinc indè adnaſcantur, non tamen ſemper bina ſibi directè oppoſita, ſed inordinatè. Nuces Cupreſſinis nonnihil ſimiles ſunt, ſed majores, craſſioribus ſquamis magiſque hiantibus compoſitæ, ſemina intus majora claudentes. Lignum nonnihil odoratum.

Habhel fructus Paludani ab hac nuce non multum abludit, ſeu formam ſpectes, ſeu ſquamarum amplitudinem; ob loci tamen natalis diſtantiam eandem non auſim aſſerere.

Me monuit *D. Tancredus Robinſon* ſe vidiſſe in horto *D. Aſhmole* ſpeciem Cupreſſi huic valde ſimilem, vel eandem, ſub nomine Cupreſſi Virginianæ foliis Acaciæ deciduis.

CAP. VI.

Arbor Vitæ Ger. Park. *Vitæ, ſive Paradiſiaca, vulgò dicta, odorata, ad Sabinam accedens* J.B. *Thuya Theophraſti* C.B. **The Tree of Life.**

J. B.

QUanquam non inquilina elegans hæc arbor, facilè tamen cœlo ſolóque noſtro aſſueſcit, ſic ut in juſtæ proceritatis arborem excreſcat: *caudice* recto, nodoſo, cortice cinereo aut rubente, materie Abiegnâ, reſinoſâ, ramis perpetuâ comâ virentibus, & alarum modo expanſis, qui in alios ramulos planos, alternatim è latere ſuccreſcentes diviſi, abeunt denuò in multa oblonga *folia*, numeroſis foliolis compreſſis, quaterna modum gibboſum complectentia ex ramulorum extremis aut paulò citra. Vere oriuntur *flores*, puſilli, flaveſcentes, quorum nonnulli deinde in conos parvos, ſublongos, Pinei nuclei magnitudine efformantur, è ſex tenellis ſquamulis compactos, initio virides, deinde palleſcentes, poſtremò ubi planè maturuerunt nigricantes, qui in quatuor carinas dehiſcentes, *ſemina* oſtentant ſublonga, quaterna, plerunq; paleacea, medio paululum extuberante, in quo medulla acris & amaruſculi ſaporis. Coni hi nonniſi detracti ferè aut tabidi pediculo excidunt. Hujus plantæ odor nobis non eſt gratus. [Mihi quamvis vehemens ſit non tamen ingratus] de quo hæc Cluſius. Tota arbor graviter odorata eſt, reliquas congeneres longè ſuperans odore, quem, ſi quis folium digitis nonnihil duntaxat confricaverit, facilè eluere non poſſit. Hunc autem non modò viridis ex ſe exhalat, ſed etiam multis in annis exciſa & reſiccata retinet.

Nonnullis Thyia Theophraſti aut Bruta Plinii cenſetur: nobis tamen veriſimilius Veteribus prorſus incognitam; ut rectè Dodonæus, Novi orbis nova ſtirps habenda eſt. Galli *Arbre de vie*, id eſt Arbor vitæ, eóſque ſecutæ reliquæ fere gentes nuncupant, neſcio qua ratione ducti (inquit Cluſius) niſi fortè ob immortalem ejus comam quam habet, aut odoris ejus vehementiam, quam ſalubrem eſſe exiſtimant, hoc nomen indiderunt.

Locus. E Canada Septentrionalis Americæ provincia in Galliam primùm illata, & Franciſco primo Regi *Arboris vitæ* nomine donata eſt: inde in alias regiones tranſlata, & in Germaniæ, Belgii, Angliæ hortis frequens facta. Facilè enim rami depacti radices agunt, præſertim loco umbroſo, & fertili pinguique ſolo. Naſcitur etiam ſemine: Sed tenellæ plantæ, antequam in ramos dividantur & explicentur, Oxycedrum Juniperúmq; majorem primùm enatas admodum æmulantur. Frigoris patientiſſima eſt; hyeme tamen fuſcum & fuliginoſum colorem contrahentibus foliis, quæ novo vere priſtinum nitorem & viriditatem recipiunt. *Cluſ.* Non profundè radicatur, quin oportet majores fulcire, nè à vento dejiciantur.

Vires. Ex ſapore & odore facilè colligitur hanc arborem temperiei eſſe calidæ, & partium tenuium, unde veriſimile eſt digerendi & abſtergendi facultate præditam eſſe. Parkinſonus folia tenera & cruda cum butyro pani illata & comeſta ad tenaces & viſcidos humores expectorandos nonnullis in uſu eſſe ſcribit, verùm aliquibus qui teneriore ſunt conſtitutione non convenire quòd nauſeam facilè moveant. Elicitur ex ea aqua & oleum per Chymica organa, utile ad dolores podagricos ritè impoſitum. *Cam.*

Hæc arbor, ſi rectè deſcribatur, flore fructui prævio & contiguo, in noſtra methodo ad hoc genus propriè non pertinet, ſed anomala eſt: Verùm quoniam Cupreſſum foliis valde æmulatur, & quodammodo conifera eſt, huc referendam duximus.

Cap. VII.

De Alno.

ALnus, (Græcis κλῆθρα) indè dictam putat Curtius quòd ab amne alatur. Quid ſi dicamus, quòd ipſa potiùs herbas alat? *Paſcit ſata* (inquit Plinius) *& ſub Alni tegmine herbas ſucculentiores naſci obſervatum.* J. B. Hoc de gramine fortaſſe verum eſſe poteſt (quod tamen nobis non videtur) at nec frumenta, nec legumina, nec linum, aut milium & ſimilia, rectè & feliciter ſub ejus umbra frigida proveniunt, ut obſervavit Aug. Gallus.

A. 1. *Alnus* Ger. *vulgaris* Park. J. B. *rotundifolia glutinoſa viridis* C. B. **The Common Alder-tree.**

J. B.

Arbor eſt juſtæ magnitudinis, cortice ſcabro, fuſco, ligno molli, rufeſcente. Rami valdè fragiles ſunt, ut vel digitales levi inflexu frangas, (ob id Frangula hæc arbor dici poſſet) cortice ex fuſco ſubcinereo, maculato, internè luteolo, amaro cum adſtrictione, & ingrato, ligno intus albo & medulloſo: *foliis* veſtiuntur latis Avellanæ vulgaris, rotundioribus, nervoſis, crenatis, viridibus, ſplendentibus, lento & viſcido humore oblitis. Oculi triangulares ex cinereo rufi, interdum & virides, aut in purpuram quodammodo vergentes. In ramulorum faſtigiis nucamenta ſeu *juli* dependent, ſimul multi, virentes vel rubentes, unciam circiter longi & fragiles, antequam fiſſuræ conferruminatarum particularum dehiſcant, quæ ubi ſe explicuerint, duas etiam uncias longitudine ſuperant, ſapore adſtringente cum aliqua amaritudine. Cæterùm portiunculas dictas ad mediam tanquam coſtam alligatas ambiunt ſtaminula multa, ut in Corylo. Menſe Septembri apparent etiam minimorum rudimenta. Eodem menſe veteres conos videas, privatis ramulis pendentes, binos, ternos, quaternos plus minùs, pulchrè hiantes & apertos: item paulò ante, aut eodem tempore novos, magnitudine parvæ Avellanæ, primò virentes, ubi matureſcunt rubentes, & mox hiantes, ex imbricata ſquamarum compage coaggeſtos: è quibus & ante ſeminis maturitatem ſtamina purpurea prominula quædam obſervata, quæ fortaſſe florum loco haberi poſſint. Horum guſtus valdè aſtringens cum aliqua amaritudine: in quibus *ſemina* ubi matura fuerint parva admodum, compreſſa, inæqualia, rubentia, atq; in iis medulla alba, pauca, ſapore manifeſto deſtituta.

Geſnerus, Tragus, C. Bauhinus, Bodæus à Stapel & alii Julos à Conis non diſtinguunt, ſed in conos contrahi ſtatuunt: cùm res ſint diverſiſſimæ Coni & Juli, exortu diſtinctæ, uno eódemq; tempore in hac arbore obſervabiles: unde patet non temere fidendum eſſe deſcriptionibus florum, fructuum eorúmq; partium apud Botanicos, ſed res ipſas inſpiciendas. At Julos eſſe flores, quicquid contradicat J. Bauhinus, prædictis autoribus non inviti concedimus.

Gaudet aquis plurimùm Alnus, ut haud ferè alibi quàm humectis & uliginoſis naſcatur locis, ad *Locus.* fluminum ripas, inque paluſtribus cœnoſis & ad aquarum ſcaturigines. Fructus communiter matureſcit Septembri, quo tempore & novi exeunt Juli. Vidimus ſæpiſſimè Julos, conos veteres & novos ſimul. *J. B.*

Folia Alni viridia impoſita tumores diſcutiunt & inflammationes reſtinguunt: viatorum calceis *Vires & Uſus.* immiſſa dolorem & laſſitudinem mitigant: viridia rore madentia conclavibus inſperſa, breviq; amota, pulices iis facilè adhærentes tollunt. *Trag.* E cortice Alni cum ferro detrito & rubiginoſo per aliquot dies aquâ macerato color efficitur niger, Atramenti ſimilis, quo nonnulli ad tingendum utuntur, Sutores etiam ad coria denigranda. Cortex Matthiolo pro atramento ſcriptorio conficiendo gallæ vicem ſupplere poteſt. Dodonæo auctore cortex incipientibus inflammationibus utiliter imponitur, & ad oris & tonſillarum inflammationes ac tumores conducit.

Folia ſive viridia, ſive arida vetuſtis vulneribus ſæpius impoſita hæc ad ſanitatem perducere feruntur.

Materies olim fabricandis naviculis inſervit.

Tunc Alnos primùm fluvii ſenſere cavatas. Virg. Georg. 1.

In ædificiorum fundamentis ſub terra poſita in ſolo humido permanet immortalis ad æternitatem, & ſuſtinet immania pondera ſtructuræ. Vide *Vitruvium ubi agit de lignorum materie: Plin. l. 6. c. 37. Theophr. de cauſis l. 3. c. 17.* Cur Alnus ſub aqua non putreſcat ſed duret rationem reddit Scaliger, quòd humidum habeat communis naturæ; non enim aquam ſub aqua putreſieri, quòd nihil invehatur peregrini. Venetiis magnis etiam ſumptibus Alnus accerſiri ſolet ad facienda palatiorum & ædificiorum fundamenta: palis etiam ex Alno in terram adactis inædificatur pons ille famoſiſſimus unius arcûs *de Rialto* dictus, canali magno impoſitus, & duas partes urbis connectens.

Certum eſt & indubitatum (inquit J. Bauhinus) palos ejuſmodi ſub aquis infixos temporis progreſſu lapideſcere, &c. Verùm hoc neq; Alno proprium, neque materiei ejus naturæ tribuendum cenſemus, ſed potius conditioni ſoli aut liquori cuidam vaporive lapideſcenti, qui in ejus poros ſe inſinuat; nam nec ipſam ligni ſubſtantiam in lapidem mutatam eſſe facilè conceſſerim: nec Alno ſemper & in quocunq; ſolo accidit ut lapideſcat; & alia etiam lignorum genera in lapideam ſubſtantiam indurata vidimus.

Experimentum Kentmanni, quod refert J. Bauhinus, de Alno in lapidem tranſmutanda nobis tentantibus non ſucceſſit, nec cuiquam ſucceſſurum putamus.

2. *Alnus folio incano* C. B. Park. *hirſuta* Ger. emac. *hirſuta & incana* J. B. Hoary Alder.

J. B.

Folia huic vulgari Alno ſimilia, minùs tamen rotunda: deſinunt enim in acumen, magis ſerrata & pene laciniata, ſubtus hirſuta & incana, non virentia, nec etiam viſcoſa. Color quoque ramulorum diverſus, non ità virens ſed candidior. Julos & fructus ut vulgaris fert.

Locus. Circa Genevam & Montbelgardum variis in locis obſervavit J. Bauhinus, ſed humidis potiſſimùm uti præcedens. Alunt eam Auſtriæ & Stiriæ montana ad flumina: etiam in Danubii inſulis circa Viennam frequens eſt priori commixta, teſte Cluſio.

3. *Alnus Alpina minor* C. B. Park.

Hoc cum prima convenit quidem, ſed per omnia minor & humilior eſt, nec folia ità lento humore aſperſa ſunt: quæ in Alpibus Stiriacis provenit.

CAP. VIII.

A. *De Betula omnium Autorum.* The Birch-tree.

Betula, (Theophraſto Σημύδα) quibuſdam ſic dicta videtur, quòd bitumine ſcateat. Plinius *Gallias ex ea bitumen excoquere* tradit l. 16. c. 18. Alii à *batuere*, i. e. cædere dictam malunt, q. *Batula*, quòd ejus viminibus cæduntur pueri.

Hæc arbor omnibus ferè Botanicis *Betula* dicitur, nec plures ejus ſpecies hactenus obſervatæ fuere. Fructu ſquamoſo ſemina continente ad coniferarum arborum genus pertinere ſe prodit: folio deciduo ad populneam accedente à reliquis ſpeciebus diſtinguitur.

Arbor eſt ſatis procera, ſæpe etiam fruticans; Ramos ſpargit tenues, flexiles, magna ex parte deorſum pendentes. Multiplici libro veſtitur: in tenera ætate rufum aut fuſcum oſtendit corticem; qui cùm illa adoleverit ſubinde candidior apparet, in tenues philyras ductilis, in adulta arbore candidus, rimoſus: qui huic ſubeſt interior tenuis admodum, lævis, ac inſtar membranæ pellucidus. Craſſiorum ramulorum cortices etiam inalbicant, ſed minimorum puniceus aut ſpadiceus eſt, qui à ſiccatis & aridis pelliculæ ſpecie avelli, & ungue ſeparari poteſt, quemadmodum & incanus ille in ramis majoribus lævore inoffenſo. *Folia* quæ primo exeunt plicata ac criſpa prorumpunt, viridi pulchróque herbaceo tinguntur colore, ſingula ſingulis, iiſque tenuibus, dependentia pediculis, ubi excreverint Populi nigræ ferè, ſed minora, minùs læviа, ſaturatiùs virentia, paulò anguſtiora, ſubpinguia, odorata, ſapore amaro.

Fert *Julos* ſeu nucamenta longa. Piperi longo vel Alni Julis ſimilia, è ſquamulis compoſita, in quibus ſemina parva, compreſſa; Ego conulos ſeminiferos à Julis diverſos eſſe ſuſpicor, nihil tamen temere affirmo.

Locus. In frigidis, aquoſis, inq; Ericetis humidioribus frequens invenitur. J. Bauhinus in arenoſis maximè Germaniæ non infrequentem eſſe ſcribit. Apud nos in ſylvis, ericetis & montoſis provenit, ſed locis plerunq; humidis, quibus tamen non rarò arena ſubeſt.

Uſus & Vires. Hujus viminum ſeu ſurculorum gracilium uſus ad magiſtratuum olim, nunc ad pædagogorum virgas, ad equos domandos, ad ſcopas, viſco illitorum ad aucupia, ad faſcium vincula, &c.

Piſcatores Northumbri corticem delibratum fiſſo bacillo interpoſitum accenſúmque uſurpant ad piſcationes nocturnas, tridentéque adnatantes piſces confodiunt. Hinc è delibrato contortóque cortice faces ad nocturna lumina parant.

Laniones ex Betula verucula conficiunt. *J. B.* Noſtri lanii Corno fœminâ utuntur pro veruculis conficiendis non Betulâ, quod ſciam, fortè quia rarior eſt, nec facilè parabilis.

In Alſatia & alibi circulos ad dolia magna conſtringenda probatiſſimos è Betula parant.

Tragus, Lonicerus & C. Bauhinus teſtantur Veteres ante repertum chartæ uſum in hujus cortice candido ſcribere ſolitos. *Vidimus nos* (inquit Tragus) *Curiæ oppido Rhætiæ ſuperioris nonnulla carmina in cortice Betulæ exarata.* Et revera experientiâ teſte, non inepti ſunt huic uſui exteriores illi candidi & membranacei cortices, qui veluti cuticulæ quædam in mediocris magnitudinis arboribus craſſiorem corticem amplectuntur, cujuſmodi quatuor aut etiam quinq; diverſas nonnunquam ſeparavimus: unde ſuſpicamur novam quotannis huic arbori cuticulam accedere, vel ex humore qui paulatim per corticem tranſudat concretam, vel ex annua à cortice decedente tunica, ſpolii ſerpentis in modum exareſcente.

Folia calf. ſicc. atten. abſtergunt, reſolvunt, aperiunt, amara ſunt, hinc uſûs non minimi in hydrope, ſcabie, &c. intus & extus adhibita. Cortex quoq; quia bituminoſus calf. & emollit, adhiberique in ſuffitibus aeri corrigendo dicatis. Fungus ejus vi pollet adſtrictoria, unde ramenta ejus hæmorrhoidibus inſperſa ad miraculum fluxum cohibent. *Schrod.*

Hæc arbor veris initio, antequam folia prodiere, in trunco aut ramis vulnerata dulcem & pomilentum ſuccum copioſè effundit, quem ſiti preſſi paſtores in ſylvis ſæpenumero potare ſolent: quemadmodum & nos (inquit Tragus) non ſemel eo liquore recreati ſumus cùm herbarum causâ vaſtas peragraremus ſylvas. Hujus liquoris vim & efficaciam in calculo renum & veſicæ inq; ſtranguria & urina cruenta non immeritò celebrant Tragus, Helmontius, Charletonus, & alii.

Hæc arbor interdum circa medium Februarii, cùm ſc. tempeſtas clementior fuerit, ſucco aſcendente perculſa lachrymare incipit, interdum non ante initium Martii. Tragus ad morbum Regium hunc

hunc liquorem commendat, alii faciem eâ abluunt ad maculas delendas & cuti nitorem concilliandum.

D. Gualter. Needhamus Medicus inſignis & amicus noſter ſummus hoc ſucco partim mero, partim cum melle mixto Phthiſin Scorbuticam non ſemel curavit.

Ventriculi pecorum è quibus coagulum lactis noſtri parant, ſucco Betulæ conditi ſeu macerati caſeos omnes qui eo coagulo coeunt à vermibus aſſerunt, certo id atteſtante experimento. *Trag.*

Ionthis faciei certo experimento medetur ſuccus Betulæ, interdiu, & præſertim manè & veſperi, ſi facies eo lavetur, atque ſinat eum ſponte ſua non deterſam ſicceſcere. *S. Pauli Quadrip. Bot. Claſſ. 2. p. 27, 28.*

SECTIO III.

Arbores flore à fructu remoto bacciferæ foliis anguſtis, perpetuis.

HÆ merito Coniferis ſubjunguntur ob folia anguſtiſſima, creberrima, perpetua, ſuccum etiam reſinoſum conſimilem.

CAP. I.

De Junipero.

JUniperus à *Junior* & *pario*, quòd juniores & novellos fructus pariat antiquis matureſcentibus, ut qui pariat uſq; ad tertium annum arbori ſuo inhærente fructu. *C.B.* Græcis Ἄρκευθος παρὰ τὸ [illegible], quòd ejus odorem omnia reptilia averſentur, vel διὰ τὸ ἔχειν [illegible]. *Idem.*

Oſtendit Anguillara Juniperum Dioſcoridis & noſtram unam eſſe ex Cedris Theophraſti. Oxycedrus etiam ſeu Cedrus Lycia nihil aliud eſt quàm Juniperi ſpecies major. Lignum quoq; Cedrini nomine ex America allatum Juniperinum eſt.

A. 1. *Juniperus vulgaris baccis parvis purpureis* J. B. *vulgaris* Park. *vulgaris fruticoſa* C. B. *item vulgaris arbor* ejuſdem. *Juniperus* Ger. **The common Juniper-tree.**

J. B.

Plerunq; denſo ramorum ſtipatu fruticat duntaxat Juniperus, aliquando in juſtæ magnitudinis arborem adoleſcit, *ità ut in Hiſpania ſupra Segobiam quà Madritum itur, ex ea trabes & ædium contignationes ſibi incolæ fabricent; *caudice* tamen non multùm craſſo, cortice ſcabro & deciduo, rubente; materie firma, nonnihil etiam rubeſcente, maximè ſi ſiccata fuerit, odore reſinoſo, grato. Ramuli in ſurculos multos dividuntur, minacibus *foliis*, ſemper virentibus, aculeatiſq; armati, rigidis, supernè glabris, infernè virentibus, ſplendidis, rarò unciâ longioribus, ſæpe brevioribus, valdè anguſtis, ternis plerunque ſimul per intervalla. *Baccæ* per ramos ſparſæ, numeroſæ, rotundæ, umbilico in tres radios, totidem ſeminum loculos oſtendentes diſtincto, donatæ, duplo majores granis Piperis, primùm vireſcentes, per maturitatem cœruleæ aut nigræ, in quarum ſingulis grana tria oblonga, triangula, (nonnunquam quatuor Cæſalp.) pulpa nonnihil ruffâ involuta, ſapore acri, reſinoſo cum quadam dulcedine, tactu quoque ubi inveterârint oleoſo & glutinoſo; pro *flore* tribus foliolis minutiſſimis obſeptum inſidet futuræ baccæ rudimentum, tam exiguum, ut nonniſi à diligenter inſpicienti animadvertatur. * Cluſ. hiſt.

Nos pro fructûs calyce hæc foliola habemus, non autem pro flore, Pro flore enim non agnoſcimus quod ſtaminibus & apicibus caret, quæ floris præcipua pars ſunt. Unde & multi flores petalis ſeu foliolis coloratis fugacibus carent, nulli autem apicibus. Apices enim, noſtrâ ſententiâ, ſunt vaſcula ſeu conceptacula ſeminis maſculi in plantis. Adq; idcirco Cæſalpinus rectè ſcripſit, Juniperum quæ fructum fert non florere. Quod & Veteribus obſervatum, Nam, referente Theophraſto & ex eo Plinio, Quidam Juniperorum duo genera tradunt; Alteram florere nec fructum ferre: Quæ verò non florent, ferre protinus, baccis ſubnaſcentibus, quæ biennio hæreant.

Per reliqua ſimilis eſt huic Junipero quæ fœmina [rectiùs mas] dici poteſt, flores producens plurimos, aliàs quà ſors tulit, ſparſos per ramulos, aliàs confertos, conorum exiguorum inſtar habentes, purpurâ cum croceo mixtâ pictos, ex plurimis corpuſculis rotundis, papaveris ſemine minoribus, pulviſculo farinaceo farctis compactiles, intercedentibus raris quibuſdam viridantibus acuminatis foliolis, ſquamatim corpuſcula dicta obtegentibus. Videas autem cum dehiſcunt effigiem capituli Equiſeti florentis, unicuique ſquamulæ adnatis apicibus ruffis. Cæſalpinus vocat floſculos amentaceos exiles. Cæterùm tantum florum apparatum, quaſi ad oſtentationem comparatum, nullus fructus ſequitur, ſed in auras abiens pulviſculus vanam baccarum ſpem eludit. *

Noſtrâ ſententiâ (ut modo diximus) floſculi hi non ad oſtentationem tantùm ſed ad uſum comparati: ſiquidem pulviſculus eorum apicibus incluſus fœminarum baccis aſperſus ſpermatis maſculini modo iis fœcundandis inſervit. Conſentit Tragus inquiens, Maio menſe tenuiſſimus ac luteus pulvis è Juniperis in auras avolare conſpicitur, quod ſemen illius eſſe animadverti [J. Bauhinus perperam pro ſemine florem ſcribit] Poſt hunc quem diximus pulverem baccæ prorumpunt exiguæ, virides, quæ altero

demum anno, Autumno appetente, quod illis tempus maturitatis eſt, cœruleo tinguntur colore.

Locus. Juniperus in ericetis agri Cantiani, Eſſexienſis, & alibi in Anglia copioſè provenit, ſed plerunq; humilis & fruticoſa; quoniam Jumenta eam aſſiduè carpunt & coërcent, & in arborem adoleſcere non permittunt: in hortis culta arboris modicæ magnitudinem & ſtaturam aſſequitur. Invenitur etiam non minùs frequens in Belgio, Germania, Gallia, &c.

Tempus. De tempore florendi jam diximus. Fructus, notante Cæſalpino, matureſcit anno ſecundo, ut aliquando fructus trium annorum contineantur, cùm is qui maturus eſt ſervetur ad tertii anni fructum naſcentem.

Quæcunq; in Junipero cernuntur (inquit Tragus) odorata ſunt. 1. Humor qui ex ea, ſi lædatur cùm in ſucco ſuo fuerit, effluit. 2. Radices & caudices aridi. 3. Baccæ recentes & maturæ. 4. Folia acuminata.

Uſus & Vires. Lignum præcipuè ob ſuaveolentiam commendatur (præſertim ſi Maio menſe cædatur) unde incenſum ad aërem emendandum, & odores noxios aut contagioſos arcendos ſuffumigatur.

Juniperi arbor Maio menſe cùm pluvioſa fuerit tempeſtas luteam è cortice ſudat lachrymam, quæ inſigni in copia tanquam fungi exigui arbori adhæret, nec magnopere odorata eſt.

Lignum vix ſentit vetuſtatem, & carbones dat tantùm non æternùm viventes: Chymiſtæ, tradente Matthiolo, aſſeverant carbonem Juniperinum accenſum ac ſuo cinere obrutum ignem integro anno fovere. Trabes Juniperinæ fuerunt in templo Dianæ Sagunti, cui religione inductus Annibal pepercit, ut eſt apud Plinium.

Raſura ligni non ſine cauſa in cucuphis adhibetur, quippe cephalicum eſt, nervoſúmque genus inſigniter roborat. *Schrod.* Fit etiam cinis ex ligno, per quem cinerem colatum vinum tam potens eſt ſudorificum, ut quibuſdam exhauſerit aquas vel pituitam ex toto habitu. Ex arido ligno deſtillatur & oleum per deſcenſum vel retortam; melius tamen elicitur per veſicam. Extrinſecus ejus uſus eſt in morbis nervinis, in tibiarum ſerpigine & cancro, vulneribus & ulceribus malis.

Baccæ in cibo eſitatæ ſtomacho frigido utiles ſunt, pituitámque quæ in illo coit digerunt, contra inflationes & tormina faciunt, vitia pectoris purgant, tuſſiq; medentur, urinam efficaciter ducunt, venenúmq; à corde repellunt. Eædem menſes & coxendicum vinoſos humores ducunt. Súntque Tragi judicio, ad cibos condiendos Pipere ſalubriores. Utiles etiam ſunt in affectibus capitis & nervorum. Differunt autem baccæ, aliæ enim dulces ſunt & edules, aliæ acres & aromaticæ.

Lapponii Baccarum Juniperi decoctiones bibunt quemadmodum nos Caovæ & Theæ, ſuntque præcipua apud illos medicinæ pars. *Schefferus Hiſt. Laplandiæ.* Earum vires fuſè traduntur è Schartio de Junipero, & Joan. Michaele de eadem.

Succus extractus è baccis Juniperi ad prædicta omnia utilis eſt, & alia multa, ſi credere fas ſit, quæ vide apud J. B. Theriacam Germanorum nonnulli dixerunt, tum quòd ſit efficax contra venena, tum quòd Germanorum corporibus amiciſſima & maximè ſalutaris.

Oleum fit vel per deſtillationem è baccis contuſis cum aqua mixtis, oleum enim cum aqua aſcendit, vel per expreſſionem è baccis contuſis cum oleo olivarum mixtis. Valet ad tormina aliaque multa. Guttulæ duæ vel tres puerulis verminantibus exhibitæ lumbricos quibus vexentur enecant & expellunt.

Vim diureticam in Juniperi baccis, earúmq; oleo (inquit Cargillus) in me expertus ſum ſæpiùs manifeſtam, & tum ex illis paucas devoratas, tum panem hujus guttuli tinctum evidenter violarum odore urinas imbuere, non ſecus ac Terebinthinam vulgarem ejúſque oleum ſtillatitium. Cum generoſo vino albo decoquenda, & decoctum ſingulo manè ſaccharo edulcoratum calculoſis propinandum.

Ego fretus hac obſervatione complurimis commendavi baccarum Juniperi blandè contuſ. hiſcentium ſolùm exteriore cortice infuſum in vino, qui perbellè ab illius uſu valuerunt, & à jugi nephritico dolore vindicati ſunt: exemplo ſit Laurentius Roſtochienſis profeſſor; is enim quotidie circiter ½ pugillum groſſè contuſarum aut dentibus comminutarum bacc. Junip. deglutiebat, quo ſimpl. medicamento obtinuit, ut non ſolùm arenulas, ſed calculos minutulos, imò etiam Lentis magnitudine, ſi non ſine omni moleſtia, attamen dolore excreverit, cùm ante uſum harum baccarum ſæpe oppidò malè habuit. *Sim. Paulus.* Spiritus & oleum non modo contra calculum ſed etiam pectoris vitia valdè proſunt.

Elixir Juniperinum admirandarum virium in calculo, quod inſuper ſtomachicum inſigne eſt, &c. ℞. Baccar. Juniper. maturar. & electar. q. v. contundantur craſſè, digerantúrq; affuſâ aliquâ aquâ diuretica. Hinc exprime, abſtrahendóque inſpiſſa ad conſiſtentiam mellis. Hujus mellis Juniperi cochl. 10, 11, 12, &c. miſce optimè cum aqua vitæ Juniperina, digeréq; aliquandiu leniſſimo calore (Solis aut fimi) *Schrod.*

Baccæ apud Germanos ſingulari remedio ad graſſantia Peſtilentiæ contagia depellenda uſurpantur. *Trag.* A noſtris ſiunt & * aliæ Antidoti ex his baccis contra febres peſtilentiales, quas laudo vel ideo quia medicamentum eſt domeſticum. *D. Bowle.* Baccas in aceto maceratas, exſiccatas deinde & in pulverem redactas in peſte utiliſſimas eſſe ſcribit, in obſervationibus ad nos tranſmiſſis.

* *Præter Vi- … memoratas.*

Aſſerit Cluſius Narbonenſes Gallos è Juniperi baccis oleum exprimere, quod ipſi *de Cade* vocant, contra ſcabiem, ut pecorum etiam ſcabiei, & ulceribus, quibus à tonſione infeſtantur, apprimè utile.

Gummi Juniperinum ſeu Vernix ſicca (Arabibus Sandaracha ſeu Sandarax, à Græcorum Sandaracha, quæ auripigmentum eſt, longe diverſa) recens, pallida & pellucida probatur; cùm inveteravit fit flava & friabilis, maſtiches modo, quam mentitur in multis: Sanguinem undequaque fluentem ſiſtit, ulcera putria curat, cruditates ventriculi emendat, diarrhœas antiquas ſiſtit, lumbricos

cos necat. Schrodero Uſus præcipuus eſt in nervorum affectibus, reſolutione, frigiditate, contractione, &c. & in capitis affectibus reliquis à frigiditate ſubortis.

Quod Vernix liquida ſeu Vernigo ſit lachryma ſeu gummi Juniperi, falsò à Matthiolo, Lacuna, Cæſalpino, & aliis aſſeritur, inquit Cornarius. Nam factitia res eſt Vernix: non tamen à lachryma Juniperi in oleo Lini ſoluto (ut * multi volunt) ſed ex ſcobe Succini in oleo dicto decocta ut poſt Cornarium affirmat etiam Caſp. Hofmannus. Uſus ejus eſt ad illuſtrandas picturas, ad nitorem ferro conciliandum, ad tectoria oblinenda, fabris & pictoribus.

Vernix quid.

* *Schroderus, Parkinſonus.*

De uſu ligni Juniperini in lue Venerea, ad modum Guaiaci, & pro eo ſubſtituto, cum dubium ſit an proſit nécne, nihil dicam. V. ſi placet Hiſt. Ebrodun. lib. 9. cap. 23.

Umbram Juniperi noxiam eſſe verſus ille Virgilii multis perſuaſit, *Juniperi gravis umbra*, &c. Nonnulli etiam rationem ejus reddere conantur, quia ſci. ob denſitatem foliorum vapores è terra noxios exhalantes repercutit & diſſlari non ſinit, unde ibidem ſtagnantes aerem prava qualitate inficiunt. Ego potiùs Juniperi umbram ſalutarem eſſe crediderim ob ſuavem quem arbor expirat odorem.

2. *Juniperus major bacca rufeſcente* C. B. *Oxycedrus* Park. *Oxyc. Phœnicea* Ger. *Cedrus Phœnicea Bellonio, ſive Oxycedrus, Quibuſdam Juniperus major baccâ rubrâ* J. B.

Folia quàm Juniperi vulgaris duplo ſunt longiora, latioráq;, rigida, infeſto mucrone pungentia: *baccæ* duplo aut triplo Juniperinis majores, coloris non ut illæ cærulei, ſed ruffi, ſapore tamen & odore ſimili. Cluſius ſic deſcribit. Junipero ferè ſimilis eſt Oxycedrus, magna ex parte contorto ut illa caudice, interdum etiam in arbuſculam excreſcens, tenui & rufeſcente cortice. *Folia* habet Juniperi vulgaris modo pungentia, aliquantulum tamen longiora & rariora, terna ſemper circa ramulos ſimul naſcentia, ut in Junipero min. *Fructum* initio viridem, deinde flaveſcentem, poſtremò cùm maturuit punicei coloris, Juniperi fructu multò majorem ut interdum Avellanam magnitudine æquet, & tuberculis quibuſdam, veluti ſquamarum rudimentis obſitum, nucleos tres aut quatuor inæquales continentem, majores quàm in ſuperiore, medullâ intus albâ.

Floret Juniperi minoris modo, & eodem tempore utriuſque fructus maturitatem adipiſcitur.

In collibus circa Monſpelium frequentem obſervavimus.

Locus. Provenit (inquit Cluſius) pleriſq; Hiſpaniæ & Narbonenſis Galliæ aſperis locis: nuſquam tamen majorem videre memini quàm ſupra *Segobiam* & *Guadarrama*, itinere Madritiano, ubi arborum magnitudinem & altitudinem interdum æquat, trunco humani corporis craſſitudinem æquante Cæſalpino. *Vires.* E fructibus Juniperi majoris cùm maturi ſunt vino remollitis exprimitur liquor, qui Saccharo exceptus utiliſſimus; utpote qui ex pulmone & pectore educit purulenta; ac tempore peſtis præſervativæ loco eſſe poteſt.

Obſervavit D. *Tancredus Robinſon* in Galliâ Narbonenſi itinerans incolas ex Oxycedro elicere oleoſam ſeu reſinoſam ſubſtantiam, eodem modo ut è Pinu, & Abiete, in tædam converſo, deſtillatione rudi factâ per deſcenſum; quâ utuntur in ſcabie, & ulceribus pecorum.

3. *Juniperus major baccâ cæruleâ* C. B. *maxima Illyrica* J. B. Park. *maxima* Ger.

Juniperi (inquiunt Lob. & Pena in Adv.) quaſdam habuimus plantas non diſpares fronde & figuræ acutæ Junipero, ſed fructus erat teres oblongior, mediocris Olivæ par, cærulei coloris. Videtur Dioſcoridis major Juniperus.

A. 4. *Juniperus Alpina* J. B. Cluſ. Park. *Alpina minor* Ger. emac. **Mountain Dwarf-Juniper.** *Minor montana folio latiore fructúq; longiore* C. B.

Cluſ.

Cubitalem altitudinem non excedit, ſed depreſſa eſt & quaſi humi ſparſa, multóque craſſioribus & brevioribus conſtat ramis quàm vulgaris, lentis etiam fractúq; contumacibus & contortis: tenellos ramos ambiunt terna *folia*, æqualiter ſemper naſcentia ut in vulgari: verùm latiora, breviora, craſſiora, nec minùs quàm illa pungentia, colore interiùs ex cæruleo candicante, exteriùs viridi. *Florem* non vidit Cluſius: *fructum* autem in ramulis geſtat, vulgari ſimilem, paulò tamen (ut ei videbatur) longiorem, antequam plenam maturitatem conſequatur viridem, ubi maturuerit nigrum, ejuſdémq; cum illo ſaporis.

Creſcit in ſcopulis *Durrenſtein* & *Eſcher*: quibus duntaxat in locis inveniebat Cluſ. Auguſto menſe pauculas ſtirpes fructu maturo & immaturo onuſtas. *Locus.*

In altiſſimo Cambriæ monte *Snowdon* dicto, inque montibus Weſtmorlandicis in Septentrionali Angliæ parte ſponte provenit: utrobiq; monticolis *Sabinæ* nomine inſignitur: Et revera validam Sabinæ odorem naribus offert. Decoctum ſummitatum, vel etiam ſuccum expreſſum equis vermibus ventriculo & inteſtinis hærentibus, **Bots** noſtratibus dictis, laborantibus exhibent. *Vires.*

5. *Juniperus major Americana* Park. *Cedrus Americana vulgo dicta. Juniperus Virginiana & Barbadenſis. Noſtratibus* **The Cedar of Virginia, Bermudas, Barbados.**

In magnam & proceram arborem adoleſcit [Parkinſonus aſſerit ſe vidiſſe tabulas ex ejus trunco cæſas viginti pedes longas, latitudine cubitali, è *Bermuda* ſeu *Sommeri inſulâ* allatas] ramoſam. *Folia* parva, brevia, Juniperi vulgaris perſimilia, ſed minora, eodem modo ramulis adnaſcentia. *Baccæ* parvæ, vix Juniperi noſtratis majores, nigro-cæruleæ pariter. Materia rubea, mollis, fragilis, odoratior etiam quàm Juniperi noſtratis; ligni color variat, ruber, flavus, albidus.

Multis Americæ locis provenit, v. g. *Virginia, Bermudas, Jamaica, Barbades*, &c.

Auctor deſcriptionis *Carolinæ* affirmat Cedros iſtius regionis, quod ad pectinem ligni, odorem & *Locus.*

 colorem,

colorem, Bermudenſibus Cedris (quæ omnium Americanarum præſtantiſſimæ habentur) bonitate pares eſſe: unde & doliorum *tabulas* & opercula ex iis facere ſolent, quæ liquores acerrimi & ſubtiliſſimi non penetrant.

Antillarum inſularum & Jamaycæ Cedros texturæ laxioris, rudioris & minùs firmæ ac ſolidæ eſſe, ut oleum & ſpiritum Vini vix contineant. E baccis decoquendo potum ſaluberrimum parant Bermudenſes. E ligno menſæ, ſedes, ſcaphæ, capſulæ, vaſa, opera inteſtina, &c. fiunt.

Pulvis & ramenta Cedrina veſtimentis in arcis repoſitis interſperſa tineas & omne genus vermiculos enecant, ipſa autem nunquam putreſcunt, neque vermes generant; ipſe etiam obſervavi hic Londini, circumforaneos, & circulatores ob cadaverum condituram celebres, ſcobe Cedrina multa corpora undequaque integere; ut mihi pene perſuadeam artis hujus ſecretum (ut vocant) maximam partem in eo conſiſtere, ſi addamus gummata nonnulla liquefacta ori, ano, auribus, &c. infuſa. D. *Tancred. Robinſon* hæc communicavit.

Poſtquam Juniperorum hiſtoriam abſolviſſem, ab ingenioſiſſimo Amico & ſtudiorum meorum adjutore maxime induſtrio, jam dicto, & ſæpius in decurſu operis dicendo D. *Tancredo Robinſon* ad me tranſmiſſus eſt *Horti Academici Lugduno-Batavi Catalogus* à Viro longè celeberrimo D. *Paulo Hermanno*, Medicinæ & Botanices Profeſſore compoſitus; in quo Juniperum Americanam Bermudenſem, (quam ego cum Virginiana & Barbadenſi ſpecie convenire exiſtimaveram, nec aliter differre quàm accidentibus nonnullis à loci natalis diverſitate ortis) diſtingui & ſeparari video: quocirca libet hic utriuſque deſcriptionem è prædicto Catalogo mutuatam proponere.

Juniperus Bermudiana.

In metam faſtigiatam ſua ſponte excreſcit hæc arbor Junipero vulgari tam facie quàm viribus ſimilis. Eſt verò *foliis* anguſtioribus, tenuioribus, in rigidas & leviter pungentes cuſpides deſinentibus, denſo elegantiq; ordine ramulos ambientibus, supernè glaucis, infernè hilari, perpetuo virore nitentibus. *Flores* fert exiles, amentaceos, purpuro-croceos: *Baccas* rotundas Avellanæ magnitudine, ex fuſco phœniceas, ſquamatis aliquot tuberculis obſitas, in quibus tres quatuórve anguloſi arilli ritu congenerum continentur.

Feliciter propagatur per ſubmerſionem, circumpoſitionem, vel ramulos avulſos & terræ infixos

Juniperus Virginiana.

Præcedenti formâ & creſcendi modo reſpondet. Aſt folia edit anguſtiora, molliora & omnino viridia. Eandem exigit culturam quàm præcedens.

Ex his perſpicio, Juniperum Bermudianam Junipero majori Europææ ſeu Oxycedro reſpondere, ideóq; non temere aut imperitè nomen Cedri ei inditum; Virginianam autem Junipero vulgari mitiori, ut ex baccarum utriuſque colore & magnitudine patet. Deinde Parkinſonum eundem nobiſcum errorem erraſſe & utramq; in ſuâ deſcriptione confudiſſe. Tandem Juniperum Barbadenſem, (cujus arbuſculam vivam ex ea inſula delatam in navigio aliquando vidimus) cum Virginiana eandem eſſe, ſiquidem folia ejus Juniperinis minora erant, aliàs perſimilia, & eodem ordine naſcentia; baccæ (nautis affirmantibus) cœruleæ; lignum rubrum, molle, fragile, odoratum; arbor prægrandis & procera. Atq; hæc eſt quæ à nobis ſuperiùs deſcribitur, non Bermudiana, quam nos per errorem pro eadem habuimus.

His addit D. Hermannus Juniperum ſeu Cedrum ex Goa, quæ ramis eſt magis patulis, gracilibus foliis glaucis, tenuiſſimis & breviſſimis, cæteroqui ſuperiori [Junipero Virginianæ] videtur ſimilis.

CAP. II.

1. *Cedrus Lycia retuſa Bellonio dicta* J. B. *baccifera I. ſeu folio Cupreſſi major, fructu flaveſcente* C. B. *item II, ſeu folio Cupreſſi media, majoribus baccis* ejuſdem. *Necnon III, ſeu folio Cupreſſi minor. Cedrus Phœnicea folio Cupreſſi* Park. *Oxycedrus Lycia* Ger. *Juniperus major* Cluſ.

The Berry-bearing Cedar.

J. B.

ARbor eſt pumila, tricubitalis, [Cluſio humanam altitudinem raro ſuperans,] odore Cupreſſi grato, ſapore adſtringenti, amareſcente cum acrimonia, caudice contorto non recto, multis ramis lentis & flexibilibus prædito, ſcabro cortice. *Folia* habet carnoſa, & ex continua quaternorum foliorum mutuo connexorum ſerie compoſita, quemadmodum cupreſſus: *Flores* Junipero vulgari & Oxycedro ſimiles, flavos, ſed extremis ramulis inſidentes, ut in Cupreſſo & Thuia: quibus ſuccedunt fructus magnitudine baccarum Myrti, imo ad Oxycedri interdum accedentes, rotundi, conos Cupreſſinos tuberculis nonnullis quodammodo æmulantes, primùm virides, deinde ad phœniceum colorem tendentes, qui maturitate nonnihil molleſcunt, ſapore & odore Juniperi baccis ſimili, qui terna aut quaterna vel etiam plura grana, parva, ſtriata, oblonga, reſinoſa continent, in quibus medulla, alba, Oryzæ quodammodo ſimilis.

Tempus. Vere floret, fructúmque diu retinet antequam matureſcat, uti Juniperus. Primùm ſemine natus hic frutex & adhuc tener folia habet omnino diſſimilia, utpote quæ alterius Juniperi folia æmulentur, niſi breviora & paulò molliora eſſent: cùm verò jam tertium aut quartum annum attigit rotunda & cupreſſina folia formare incipit, ut inferiores rami pungentibus & acutis foliis, ſummi verò obeſis & rotundis onuſti interdum conſpiciantur: quod & nos obſervavimus, & cuivis obſervatu facile eſt.

Hanc plantam non tantùm circa Monſpelium, ſed & in Alpibus Stiriacis & Carinthiacis invenimus, unde non miramur eam ad Matthiolum è Moraviæ montibus miſſam. *Locus.*

Cedrus baccifera fructu minore cæruleo.

2. *Sabina baccifera* J. B. *baccifera major* Park. *Sabina folio Cupreſſi* C. B. *à qua non ſeparandam puto Sabinam folio Cupreſſi alteram* ejuſdem. *Sabina baccifera* Ger.

Tota facie Juniperum majorem referret, niſi latioribus ramis prædita eſſet & magis divulſis; & appendices multas in ramis ut Sapinus produceret, atq; eundem in naſcendo quem Taxus morem ſervaret. Tranſparentem reſinam habet, duram ut Juniperi, velut fumo tactam. Arboris caudex ſinuoſus eſt, craſſior plerunq; quam ut vir in ulnas capiat. Corticem vitis habet, modicè craſſum, materiam foris albam, intus veluti gilvam, cui nullam aliam ſimilem reperimus. Eſt enim veluti indilutus quidam rubor, in ſubnigrum degenerans. Perpetuâ comâ viret: ſuis fœtibus gravida in hyeme comperitur, ſed Lentiſci naturam ſervat quòd fructus perpetuò ſuæ arbori inſideant, decidentibus ſci. anniculis cùm alii jam ad maturitatem pervenerint. Fructus autem qui non perfectè maturuerint egregiè virent. Cùm autem ad maturitatem devenerint ex atro in cyaneum degenerant. Arbor ipſa elegantiſſimo virore nitet, quæ tota fructibus nigris ſugillatur. Eſt autem feraciſſima, cujus baccæ vix Cedridibus majores: Amygdali bene magnæ altitudinem petit, multùm ad Cupreſſum ſativam accedens, ut à perito vix dignoſci queat, è longinquo ſpectata; ſed craſſiori caudice conſtat. Folia omnino Cupreſſo correſponderent, ni frequentiora eſſent. Folia ejus guſtatu amara ſentiuntur, aromáque olent, reſinaceum quid præ ſe ferentia. Os leviter calefaciunt *baccæ*, quæ in hujus extremis ramulorum ſurculis oriuntur, ità ut perpetuò ſingularis quivis ſurculus ſuam ferat, eámq; rotundam. Hæ merulis & turdis gratiſſimus ſunt cibus.

Hæc omnia Bellonius, & alia adhuc plura, quæ nobis dubia & incerta imò contradictoria, videntur, ut de foliis Filicis in modum compreſſis & applanatis, quódque Arbori vitæ coniferæ Sabinam ſuam alteram, quæ baccifera eſt eandem faciat. Florem non promit ſed ſtatim ſeminis rudimentum apparet. De ligno quæ habet apud ipſum vide in libro de Coniferis; vel apud J. Bauhinum Hiſt. Plant. lib. 9. cap. 21.

In montis Amani & Olympi Phrygiæ cacuminibus ſponte naſcentem utramq; Sabinam vidit Bellonius, ubi ſylvas faciunt. *Locus.*

Quæ J. Bauhino, Lobelio, aliiſq; *Sabinæ bacciferæ* nomine deſcripta eſt à Belloniana diverſa videtur: nec enim in eam altitudinem aſſurgit (quamvis hoc fortaſſe loco debeatur) neq; folia ſeu ſurculos habet pariter compreſſos & complanatos, ſed teretiores.

Certè arbor quæ nobis in montibus Germaniæ obſervata, & alibi pro Sabina baccifera oſtenſa eſt, adeò in paucis differt ab arbore * proximè deſcripta, ut pro eadem habuerim; tota ſiquidem facie eam refert, ſoláq; baccarum parvitate & colore differt; quantum quidem ego obſervare potui: quamvis C. Bauhinus odore gravi Sabinæ, & extremis ramis in acuta folia definentibus à Cedro baccifera * eam diſtinguat.

Deſcribente J. Bauhino, foliis eſt Cupreſſi, unde inoffenſè ſe demulceri patitur, ſapore acri. Baccas fert Juniperinis æquales; quas virentes & ex albido cæruleo quodam colore tinctas tubercula quædam obſident, maturæ atrocæruleæ ſunt. Fortè eodem modo differt à Cedro Lycia retuſa Bellonii quo Juniperus minor vulgaris, à majore ſeu Oxycedro, baccarum ſci. magnitudine & colore.

* *Cedro Lycia retuſa Bellon.*

* *Sabinam foliis cupreſſi.*

Alterius ſpeciei meminit Lobelius, ramulorum exilitate & foliorum lenitate duntaxat diverſæ.

Cap. III.

De Sabina.

Sabina vulgaris Park. *ſterilis* Ger. *baccifera & ſterilis* J. B. *folio Tamariſci Dioſcoridis* C. B.
Common Sabine.

SAbina Latinis dicta à Sabinorum regione* in qua multum naſceretur, Græcis Βράθυ, perpetua fronde viret, arbuſcula humilis eſt, in latum magis quàm in altum proficiens, odore gravi & ingrato, foliis Myricæ Germanicæ pungentibus, ſapore acri. *Baccas* fert Juniperinis pares, per maturitatem atro-cæruleas. Has baccas nulli præcedunt *flores*, ſed duntaxat baccarum rudimenta, incurvis pediculis inſidentia, ex tribus, quatuor aut quinq; viridantibus tuberculis inſtar Myrmeciæ verrucæ parvæ compoſita.

Hæc planta ſexu differre videtur: Eſt enim duplex, 1. Mas ſeu ſterilis, quæ flores duntaxat profert, non fructum: cujuſmodi ſe Monbelgardi vidiſſe narrat J. Bauhinus ſæpius florentem, verùm nullas unquam baccas in ea obſervâſſe; ſterilem etiam manſiſſe variis in locis à ſe plantatam. 2. Fœmina ſeu fertilis, quæ baccas profert non flores.

Botanici pleriqu Sabinam vulgarem omnino ſterilem faciunt: Verùm id naturæ analogiæ repugnat, & J. Bauhinus diſertè affirmat eam baccas proferre. In noſtro ſolo & cœlo rarò, fortè nunquam, fructum edit. At in loco natali, Amani & Olympi Phrygiæ cacuminibus proculdubio ferax eſt.

Vires. Sabinæ folia ſiccant & calefaciunt ſtrenuè, in pulverem redacta & cum melle illita fluentibus ulceribus medentur, nigra & ſordida expurgant, nomas ſiſtunt & collectiones mitigant. Cum flore lactis temperata ſcabiei capitis puerorum unicè proſunt. Porro eſſentiæ tenuitate menſes quoque provocant, ut ſiquid aliud, & ſanguinem per urinas movent. Partum quoq; viventem interficit Sabina, & fœtum mortuum ejicit. Certè hoc nomine nimis nota eſt ejúſque uſus frequentatus fœminis inhoneſtis & meretricibus.

Aqua è foliis Sabinæ deſtillata maculas faciei abſterget, & ut quidam aſſerunt, vertigini conducit.

Oleum Sabinæ ventri inunctum, aut frondes ejus tuſæ & umbilico impoſitæ vermes puerorum enecant. Decoctum intro aſſumptum idem præſtat: verùm uſum ejus internum minùs tutum putat Parkinſonus. Nos tamen novimus ſucci expreſſi cum lacte mixti cochlear unum ſaccharo edulcoratum maximo cum ſucceſſu pueris verminantibus exhibitum. Eſtq; ſane medicamentum efficaciſſimum & minimè periculoſum, quod poſt alia multa incaſſum uſurpata optatum ſæpenumero, ne dicam ſemper ſortitur effectum etiam in deploratis pene. Equis etiam & bobus in eundem uſum frequenter exhibetur.

CAP. IV.

A. *Taxus Ger. Park.* J. B. C. B. *& omnium fere Botanicorum. Smilax Dioſcoridis lib. 4. cap.* 80. *Μίλος Theophraſti* 3. *hiſt.* 10. **The Yew Tree.**

J. B.

TAxus perpetuæ frondis arbor, procero ſtipite, Abieti & Piceæ ſimilis. *Folia* Abietis foliis ordine & numero ſimilia, dimidium culmum lata, non teretia ut Piceæ, ab Abiegnis in hoc diſpeſcuntur quòd infirmiora minùſque rigida, neutiquam explicata foliorum ſervent agmina, quin eodem vergentia ferè coincidant: jam verò ſi ſingularia ſpectes Taxi folia, ſunt ea Abiegnis acutiore mucrone donata, supernè atro virore ſplendentia, infernè nitore deſtituta, unicoloria tamen & viridantia, nervo ſecundùm longitudinem decurrente; cùm Abiegna elatiorem averſa parte habeant coſtam, coloréque glauco ſint prædita, guſtu amaricante. Porrò autem in extremis ramulis circumquaque inter folia oriuntur perpuſilla ſed copioſa capitella, ſublonga, ſquamata, ex quibus veluti floſculi emicant, Juniperinis ferè ſimiles, & virore palleſcentes, qui deinde in meros & muſcoſos apices fatiſcunt. [Cæſalpinus Taxum floſculos ferre amentaceos inter folia ſine fructu tradit.] Circa menſem Auguſtum, uti obſervavimus, fert baccas ex calyce ità emergentes, ut ſimile quid habere videantur cùm glande; poſtquam verò maturuere, quod fit menſe Novembri, nihil planè ſimile habent cum glande, ſed figurâ quodammodo referunt florem Vitis Idææ, quippe parvo, virente atq; ſquamato calyculo, brevi pediculo adnato fructus inhæret, grano Juniperino major, supernè apertus atq; hians, veluti ex carnoſa cute conſtans, colore pulcherrimo & ſplendente coccineo conſpicuus, intus cavus, ſucco præditus viſcido ac dulci, in quo granum latitat Pipere minus, nec exactè rotundum, ſed leviter compreſſum, colore inter pullum & ſpadiceum medio, cortice duriuſculo, medullam continens ſaporis non ingrati. Hoc granum fructûs capacitatem non adimplet, ſed undiq; ferè intactum à fructûs pellicula in medio ſitum eſt, baccæ imo adhærens, haud ſecus ac ipſa ex pediculo enatum. Suſpicor autem tum cùm longiuſculæ ſunt, & glandis formam aliquo modo demonſtrant nondum maturas eſſe: jam verò maturiores aperiri, & propter hiatum figuram acquirere rotundiorem. Materies bicolor partim rubet, partim ex albo flaveſcit.

Smilax Theophraſto arbor eſt glandifera è genere Quercûs, cavendum ergo nè confundatur cum Smilace Dioſcoridis ſeu Taxo.

Locus. Taxus in montoſis, ſaxoſis & præruptis locis oritur: in occidentalibus & meridionalibus Angliæ partibus, in montoſis ſylvis & ſepibus frequens eſt. Majores noſtri in cœmiteriis Taxos plantârunt, ob æternum (ut puto) frondis virorem, uti ſymbolum eſſent immortalitatis & æternæ vitæ, quam ibi depoſita cadavera poſt reſurrectionem expectabant.

Vires. Hujus arboris fructus pernicioſos eſſe & lethales non Veteres tantùm, ſed & è neotericis plurimi tradiderunt. Dioſcorides eos qui baccas ederunt in alvi profluvium incidere ſcribit: Idem alibi Taxum potam frigiditatem totius corporis inducere, ſuffocationémque ac celerem mortem.

Refert Cæſar, *lib.* 6. *de Bell. Gall.* Cativulcum Eburonum regem Taxo (ſucco epoto) ſe exanimâſſe.

Sunt (inquit Plinius) qui & *Taxica* hinc appellata dicunt venena, quæ nunc *toxica* dicimus, quibus ſagittæ tinguntur. Verùm oſtendunt Voſſius & Jo. Bodæus toxicum aliud veneni genus fuiſſe, Cervarium Feſto dictum, quo Barbari ſagittas inungere ſoliti erant, ut lethalia vulnera inferrent. Toxicum ergo à τόξω dictum eſt.

Matthiolus etiam affirmat in Tridentinis montibus non veterina ſolùm (quod Veteres tradiderunt) ſed ruminantia etiam animalia devoratâ Taxo interire: paſtores etiam & lignatores cum has ediſſent in febres ardentes incidiſſe & alvi profluvia, non ſine magno vitæ diſcrimine.

Teſtatur etiam J. Bauhinus à fide dignis hominibus ſibi affirmatum in montibus Burgundiæ foliorum ut etiam corticum eſu mortuos boves & vaccas: & à Jo. Lutzio Pharmacopœo Kirchenheimenſi relatum in ædibus ſuis Turturem album cum torque nigra baccarum eſu periiſſe, & in pago Oberentingen Aſinum deguſtata Taxo ſubitò mortuum.

Nos è contra Taxum immeritò in crimen adductum ſuſpicamur: ſiquidem Lobelius ejus baccas innoxiè puerulos in Anglia eſitare affirmat, ſéque guſtâſſe ſub hyemem non ingrato ſapore, ſed fatuo vel ſubamaro, ibique porcos paſſim eas tanquam glandes comeſſe. Gerardus etiam noſtras tum ſemetipſum, tum plurimos è condiſcipulis ſuis eas ad ſatietatem uſq; ſæpiùs ingeſſiſſe narrat, nec ſub umbra tantùm arboris, ſed in ejus ramis aliquoties dormiviſſe, nec tamen minimum inde nocumentum

aut

aut incommodum unquam ſenſiſſe. Sed & Camerarius Taxum innoxiam eſſe tradit: acinos ejus rubros avidè expeti ab avibus, ſed inde attonitas reddi, quæ facilè poſtea capiantur. Vel ergo falſa ſunt quæ de Taxo tradunt Veteres, vel aeris conſtitutio & conditio ſoli hanc in ejus qualitatibus diverſitatem efficiunt. Fateor equidem arborem triſte virere, ejúſque melancholicum (ſi ita loqui liceat) aſpectum malignam aliquam qualitatem ei ineſſe ſubinnuere; eóque tempore quo florere incipit & ſucco maxime prægnans eſt jumentis noxium eſſe poſſe, nihil tamen affirmo. Nam & Veteres ipſi de qualitate noxia & lethifera hujus arboris ſibi parùm conſtant. Theophraſtus fructum ab aliquibus hominibus innoxiè mandi ſcribit, folia etiam jumentis lethalia, ruminantibus nequaquam. Plutarchus eo tantùm tempore noxiam eſſe tradit quo florere incipit. Dioſcorides non ubiq; lethalem & venenoſam eſſe innuit, cùm de Italica & Narbonenſi tradat lethales eſſe, illam baccis, hanc etiam umbrâ. Fructum edentes aviculas nigreſcere mirum. Taxum etiam Apibus noxiam eſſe nos docet Virgilius,

Sic tua Cyrneas fugiunt examina Taxos.

& alibi jubet,

Ne propiùs tectis Taxum ſeras.

E Taxi ligno laudatiſſimi arcus fiunt, erátq; olim in hunc uſum expetitum maximéque celebre.

Ituræos Taxi torquentur in arcus.

Virg.

Ligni porro materies, quòd ruſeſcat quamplurimis intercurſantibus venis, incorruptáque ſit, lignariis fabris maximè expetitur, & plurimi fit, præſertim concinnandis menſis & haſtis teliſque conficiendis. Germani hujus aſſeres ad ſua conſtruenda hypocauſta non exiguâ ſibi comparant pecuniâ. Ex hoc etiam ligno parare ſolent Saltzburgenſes opifices pulchros ſcyphos, cucurbitulas, epiſtomia, aliáque ſubtilia, elegantia & egregia utenſilia, quæ per totam Germaniam diſtribuuntur. Ad dentes rotarum molendinarium, poſtes terræ infigendos, vehiculorum axes, nulli ligno ſecundum eſſe affirmat D. Evelynus: Commendat idem ad muſica inſtrumenta, teſtudines, rotas, trullas, aliáque curioſa.

Quæ de alio genere Taxi, in horto Piſano cultæ habet, cujus folia Abiegnis ſimiliora ſunt, arbor ipſa fruticoſior ſeu frondoſior, frondibus crebris à radice ſurſum inſtructa; adeoq; denſa ut ſepes potiùs quàm arbor videatur, quamvis procera admodum ſit, quámq; Taxum Antiquorum mortiferam eſſe exiſtimat, cùm D. Belluccius horti Piſani præfectus hortulanos qui eam interdum detondere ſolent, non ultra dimidiam horam una vice tondentes durare poſſe affirmet, tam gravem eis capitis dolorem arbor incutit; odore noxio & viroſo quem cæſa exſpirat; vide apud ipſum.

SECTIO IV.

De Arboribus flore à fructu remoto lanigeris.

HArum duo genera ſunt, alterum folio latiore anguloſo nimirum *Populus*: alterum folio anguſtiore & circumſcriptione magis æquali: *Salix.*

Cap. I.

De Populo.

POpulus à πολὺς ob frondium multitudinem nonnullis dicta putatur. Martinius ingenioſè à πάλλω tremo, ob folia tremula deducit, quod tamen Libycæ proprium eſt.

Semine julis lanigeris incluſo cum Salice convenit, foliorum formâ latâ & anguloſâ ab ea differt. Græcis commune nomen non habet: nam nigra αἴγειρος privatim dicitur, alba λεύκη, tremula κερκίς, ut peritioribus Botanicis videtur.

A. J. B. 1. *Populus nigra* Ger. C.B. Park. *nigra ſive* αἴγειρος, J.B. **The black Poplar.**

In altum ſe attollit, cortice levi, exalbido, ac incano obducta: ſed ramuli potiſſimùm albicant, materie dura, palleſcente, ac minùs alba, minúſque fiſſili quàm Populi albæ; quidam volunt aridam & leviſſimam. Radices profundiores quàm in alba: Antequam folia erumpant oculos protrudit mucronatos, odorato, luteo & pingui atq; tenaci ſucco prægnantes: Hinc folia Hederaceis ſimilia, ſed minùs craſſa, ex rotundo mucronata, ſerrata, atro virore ſplendentia, longis pediculis appenſa. Producit & quaſi Julos, in longo racemo coacervatos, longis pediculis appenſos.

Ad fluvios & in aquoſis oritur tam in Anglia quàm in exteris regionibus. Aprili menſe aut etiam priùs odoratæ gemmæ prorumpunt: Maio racemuli ſeu uvæ, quæ Junio decidunt, aut certè paulò poſt. *J. B.* *Locus & Tempus.*

Auctus eſt celerrimi & ferè incredibilis, quòd ad aquas creſcat. Conſule D. *Evelyni Sylvam*, cap. 18.

Plinius

Plinius eumque ſecuti è Recentioribus nonnulli Populum inter eas arbores recenſent quæ nullos fructus pariunt. Theophraſtus de Populo variam ſententiam eſſe ait, an ſci. pariat necne. At hodierna obſervatio fertilem eſſe convincit, ut ea de re nullum amplius ſit dubium. Nonnulli tamen etiamnum hodie, ut video, Veteres errantes otioſè ſequi, quàm naturam ducem mallent. Si enim naturæ codicem, hoc eſt, arbores ipſas inſpicere dignati eſſent, ad Lydium experientiæ lapidem Veterum hiſtorias exigentes, nec Populum ſterilem eſſe, nec albam in nigram ſpontanea Metamorphoſi mutari, quantumvis id Plinius affirmet, hoc Theophraſtus variis locis inculcet, quantácunq; autoritate fuerint prædicti autores, unquam credidiſſent. Qui tamen Salicem ſterilem eſſe perſuaſi ſunt, ut idem de Populo credant facilè induci poſſunt, cùm fructûs reſpectu Populus Salici ſimillima ſit.

Primum illud erumpens germen cujus in medicina uſus eſt, Officinæ *oculos* Populi vocant, alii *gemmam* Populi, Græcorum quidam [illegible], unde erroris occaſionem acceperunt, qui non prima illa germina reſinoſa ſed julos in compoſitione unguenti ex Populo accipienda temere exiſtimant, in quibus nihil reſinoſum. *J. B.*

De temperie Populi nigræ ejúſque gemmarum, an ſci. calidæ ſint an frigidæ varia eſt ſententia, de qua vide J. Bauhini hiſt. *l.* 7. *c.* 8. Veriſimilior eorum ſententia videtur qui moderatè calidas faciunt: nec obſtat quòd Unguentum populeon frigidum ſit, Autores enim in medicamenta acopa nonnulla calida immittere ſolent, non ad totam compoſitionem calidam reddendam, ſed ad frigidorum vim deducendam, aut certè tandem retundendam. *J. B.*

Vires. Valet illud unguentum in omnibus calidis affectibus illitum: naribus inditum, & temporibus pulſantibúſque arteriis illitum ſomnum conciliat. Ejus quoq; uſus eſt ad calidos dolentéſque tumores. Quidam & feliciter podagris calidis illinunt. Sed ne invereſcat cautio eſt, alioqui eas vires perdit.

Oculi ſeu gemmæ adhiberi ſolent à ſexu muliebri ad capillos exornandos promovendóſque: utendi modum vide apud Matthiolum & Jo. Bauhinum. Noſtra obſervatione gemmæ ſeu ſurculi extremi poſt mediam æſtatem luteum, odoratum, pinguem & reſinoſum ſuccum exſudant; non gemmæ tantùm initio Veris antequam in folia explicantur: quantumvis Jo. Bodæus à Stapel nullam æſtate reſinam in hac arbore reperiri fidenter aſſerat; & erratum exſcribentis eſſe putat in textu Ætii, ubi in deſcriptione olei Ægirini legitur [illegible]

Uſus. Annoſæ Populi lignum pulchrè criſpante undarum diſcurſu peramœnum eſſe ſcribit J. Bauhinus: ideóque artifices Germanici ex eo varia utenſilia, menſas, abacos, lectorum ſpondas, capſellas, oſtia, etiamq; cochlearia, [quadras, trullas] aliáque plurima parant. Plinius materiam lentam, adeóque ſcutis faciendis aptam ſcribit. Scutorum hodie uſus in bello nullus, ex quo ſci. bombardæ inventæ ſunt, uti nec arcuum & ſagittarum.

Quædam (inquit C. Bauhinus) floret & fructum non fert, quædam fructum fert & non floret; *ideóque arbor hæc eſt à ſexu diſtincta: quod quamvis nobis nondum obſervatum, verum tamen eſſe minimè dubitamus, quoniam in Salice arbore congenere id dudum notavimus.*

A. 2. *Populus alba* Ger. Park. *alba,* [illegible] J. B. *alba (quæ* [illegible] *ab albedine dicitur) majoribus foliis* C. B. **The white Poplar, or Abele-tree.**

J. B.

Plurimùm differunt Populi albæ folia à nigræ foliis, totóque vultu aliam arborem docent: Sunt ea enim omnium maxima, Aceris majoris potiùs, in acuminatas circumroſas lacinias diviſa, supernè cùm atro virore ſortita lanugine donata; at inferiore parte denſo tomento incano ceu Tuſſilaginis folia, ſed magis niveo, pubeſcunt, quo etiam obſiti ſunt cum pediculis longis rami. *Folia* obſervavimus manûs expanſæ amplitudinem facilè æquantia. Quales ſint flores vel fructus non obſervavit J. Bauhinus. Lobelius ſcribit catulos ferre ante foliorum exortum, & latifoliæ Salicis modo edere. Taber. ſcribit villoſos eſſe, & è purpureo fuſcos. Ligno eſt albo, quod facilè finditur, cortice albo levi. Et hæc, ut prior, gemmas in primo foliorum germinatu fert.

Plinius, ut & Theophraſtus à quo hauſit, Populi albæ folia in juventa circinatæ rotunditatis eſſe ſcribit, vetuſtate in angulos exire, quod & nunc etiam obſervari poteſt; è contra Hederæ anguloſa rotundantur, quod & à Theophraſto traditum.

Locus. Iiſdem locis provenit quibus nigra, nimirum in aquoſis & ad fluviorum ripas, in Anglia etiam ſed non admodum frequens.

De hac arbore tradit * Theophraſtus, & poſt eum Plinius, quòd partes foliorum pronas ſeu terram ſpectantes mox poſt æſtivum ſolſtitium vertit ſupinas, eóque argumento ruſtici ſolſtitium confectum intelligunt: nobis nihil tale obſervatum, nec cuiquam, puto, è Recentioribus fide digno.

* *Hiſt. Plant. lib.* 1. *cap.* 16.

Ex avulſione, talea, ramo facilè germinat hæc arbor, & celerrimè creſcit, brevique temporis ſpatio ſupra fidem augetur, ut vel ob loci uſum mereatur ſeri. Materies ad eadem utilis ad quæ Populi nigræ. Commendatur etiam ad calopodia & calceamentorum calcanea.

Vires. Quod ad medicas vires attinet, has ei Dioſcorides attribuit. Cortex unciæ unius pondere potus Iſchiadicis & ſtranguriæ prodeſt. Traditur & conceptum prohibere ſi cum mulino rene bibatur: ſed & folia poſt purgationes cum vino pota idem præſtare dicuntur. Tepidus foliorum ſuccus aurium doloribus utiliter inſtillatur. Pilulæ verò [[illegible]] quæ primo foliorum germinatu erumpunt tritæ & cum melle illitæ oculorum hebetudini medentur. Plinius foliorum ſuccum calidum aurium dolori conferre ait.

Populus alba humo tenus ſecta uſque ad radicem, & aquâ calidâ in qua fermentum diſſolutum perfuſa fungos copioſos intra quatriduum edet, eſus quoq; gratiſſimos. *Matth.* in Dioſcor. lib. 1. cap. 93. Dioſcorides utriuſq; Populi cortice in fruſta conciſo & ſtercoratis areolis inſperſo vim fungos edules producendi attribuit.

A. 3. *Populus*

A. 3. *Populus alba folia minoribus* Park. C. B. *folio minore* J. B.

Hæc non aliter ferè quàm foliorum parvitate à præcedente differt.

A. 4 *Populus Libyca* Ger. Park. *Libyca Plinii, Κερκὶς Theophraſti* J. B. *tremula* C. B. **The Aſp, or trembling Poplar.**

J. B.

Facilè & brevi tempore in magnam excreſcit altitudinem, radicibúſque reptantibus latè ſe propagat. Cortex partim nigricat, partim albicat. *Folio* eſt continuè tremente, breviore & rotundiore quàm nigra, per ambitum crenato, [inæqualiter & profundiùs dentato] ſuperna parte virente, inferna ex cinereo candicante, ac propemodum glabro [Matth. punctis quibuſdam albis conſperſam eſſe notat] *Folia* in extremo ramo interdum magis anguloſa, & ſubtus incana ad Populi albæ quadantenus accedentia, qualia minima.

Fert & nucamenta uncias quinque circiter longa, lanuginoſa, cinericei & fuſci coloris, arundinaceæ jubæ portiunculis ſimilia, quibus ſubſunt verticillatim quodammodo *apices*, perpuſilli, albidi. Oculi acuti, nitidi, ſpadicei.

E ſemine ſuo (inquit Tragus) quod Salicis ſimile cernitur, revireſcit.

In ſylvis naſci amat, uliginoſis tamen, & inter Betulas, éſtque in Anglia magis frequens quàm *Locus.* reliqua genera, & paſſim cognita.

Materies candidiſſima eſt & leviſſima, tornatoribus expetita. Ex eadem propter levitatem calo- *Uſus.* podia parantur, & in imagines exſculpuntur. Cortex arborum juniorum detrahitur à nonnullis pro facibus nocturnis. *J. B.*

Gemmæ veris tempore digitis contritæ gratiſſimum odorem exſpirant.

5. *Populus rotundifolia Americana* C. B. Park. *Pop. novi orbis* J. B.

Virgulta ſunt aliquantum flexuoſa, & per ſemipalmum palmúmq; crebra, geniculata veluti inſertione commiſſuráque partium nodoſa: inde exeunt è ſingulo pediculo ſingula *folia*, orâ exquiſitè rotundâ, nec uſpiam niſi quà pediculus hæret interciſa, craſſa, rigida Arboris Judæ; cui Populi alternatim exeunt prælongi loruli, ſtipati acinulis multis exiguis, planè Populi ritu, quare & hanc Populum Peruvianam vocare viſum fuit; guſtu perquam adſtringente, aliquantùm calfaciente, ſubſalſo.

Cap. II.

De Salice.

SAlix Latinis à ſaliendo dicta putatur, quòd eâ celeritate creſcat ut ſalire videatur; Græcis pariter Ἰτέα παρὰ τὸ ἰέναι, quòd citò in altum abeat.

Salix julis ſeu nucamentis è multis vaſculis ſeminalibus compoſitis quæ ſemen continent pappo involutum cum Populo convenit foliis longis aut ſaltem circumſcriptione æqualibus & minimè anguloſis ab eadem differt.

Salicum hiſtoria confuſa hactenus & obſcura nobis videtur; quocirca aliquam ei lucem fœnerari conabimur.

Multæ Salicum ſpecies in Anglia naſcentes obſervatæ ſunt, aliquæ fortaſſe adhuc inobſervatæ latitant. Has clarioris doctrinæ causâ in duo genera diſtinguemus. Primum erit earum quæ folio ſunt compactiore & ſolidiore, texturæ quidem reſpectu denſiore, profunditatis tamen tenuiore ſeu minùs ſpiſſo: Alterum earum quæ folio laxiore ſeu fungoſiore, eodem tamen craſſiore ſeu ſpiſſiore.

Salix Folio compactiore & ſolidiore.

A. 1. *Salix maxima, fragilis alba hirſuta* J. B. *vulgaris alba arboreſcens* C. B. *arborea anguſtifolia alba vulgaris* Park. *Salix* Ger. **The moſt common white Willow.**

J. B.

Salicum maxima, in magnam excreſcens arborem, *foliis* eſt alternatis, rarioribus, ſemunciam plus minùs latis, ſeſcunciam aut duas uncias *cum dimidia* longis, utrinq; hirſutis & incanis (prioribus tamen nonnunquam glabris) potiſſimùm verò parte inferiore & in extremitatibus virgarum ſupremarum. Eſt & ubi ſuperior facies pilis propè deſtituitur. Sed & in eo variant, quòd interdum ſerrata ſunt, interdum crenæ vixdum apparent. Virgis adnaſcuntur multæ florum ſpicæ molles & incanæ, quæ maturitate in pappum abeunt.

At nobis obſervantibus ſpicæ hæ ſeu Juli duûm generum ſunt, aliæ floriferæ, aliæ ſeminiferæ. Floriferæ ſteriles ſunt, & poſtquam flores ſuos ſtamineos explicuerint brevi defluunt & marceſcunt. Seminiferæ nullis florum ſtaminibus aut apicibus exhilarantur, ſed ex vaſculis ſeminalibus ſolis, ſemina pappo involuta claudentibus, & per maturitatem in duas carinas dehiſcentibus, conſtant. Quæ hæc producunt arbores fœminæ ſeu fertiles meritò appellantur. Quæ autem floriferas tantum, mares ſeu ſteriles. An verò hujuſmodi arbores ſexum ſuum perpetuò ſervent, hoc eſt, an quæ ſemel flores aut ſemina proferunt, ſingulis annis conſtanter id faciant, an ſubinde mutent, & alternis flores & ſemina producant, mihi nondum

dum compertum eſt. Hanc Salicis albæ ſeu Perticalis diſtinctionem à C. Bauhino factam invenio in ſuo Matthiolo. Salix (inquit) *perticalis* vel eſt *ſterilis* flores ferens amentaceos ante folia, vel eſt *fructifera* ferens racemulos, Populi inſtar, oblongis granulis.

Hæc arbor eſt quæ paſſim in Anglia oritur, quam Botanici (ut ſuſpicor) in plures diſtinguunt ſpecies. Nihil tamen fidenter affirmo. Non enim mihi cognitæ ſunt omnes Salicum ſpecies; nec quia mihi incognitæ ſunt, non dari ejuſmodi pronunciare debeam.

Salicem tamen *roſeam* non eſſe ſpeciem à vulgari alba diſtinctam certiſſimum eſt. Nam capitula hæc ſquamoſa, Roſas imitantia in diverſis Salicum ſpeciebus obſervavimus, v. g. in *Salice alba vulgari*, in *Caprea latifolia*, in *Salice humili foliis anguſtis ſubcæruleis*, in *Chamæitea*, aliiſq;. Nihil enim aliud ſunt Roſæ hæ quàm excreſcentiæ quædam præternaturales, multis Salicum ſpeciebus communes, ab inſectorum fortè morſibus aut punctionibus, alióve neſcio quo, accidente excitatæ. Extremis autem virgis ſemper innaſcuntur, & reliquis foliis delapſis hæ quamvis exſiccentur & nativum virorem penitus amittant, per totam tamen hyemem, etiam ſæviſſimam, tenaciter virgis adhærent, & ſe cuivis conſpiciendæ præbent, quia ſine pediculo iis firmiter adnectuntur.

A. 2. *Salix pumila anguſtifolia infernè lanuginoſa* J. B. *pumila brevi anguſtoque folio incano* C. B. *humilis anguſtifolia repens* Park. **Narrow-leaved Dwarf-willow.**

Claſ.

Hæc gracilibus & cubitalibus interdum virgis aſſurgit, lentis, quæ à medio ad ſummum ramulorum multas ferunt exiguas *florum* ſpicas, molles & incanas, maturitate in pappum & lanuginem abeuntes. *Folia* quàm pumilæ anguſtifoliæ prona parte cinereæ breviora, anguſtiora, supernè viridia, infernè cana lanugine pubeſcentia & ſplendentia. *Radix* digitum craſſa eſt & tenuibus fibris prædita. Sed & virgulta ſecundum ſummum radicis caput, quà telluri cohærent, ſubinde tenues & capillatas fibras agunt.

Locus. Invenitur in Pannoniæ & Auſtriæ depreſſis quibuſdam ceduis ſylvis & uliginoſis pratis.

Nec huic diſſimilis, paulò tamen latioribus foliis prædita, quæ paſſim in ſabuloſis Hollandiæ aggeribus Oceano objectis inter gramina & Spartum naſcitur. Hanc ſpeciem ſeu varietatem eandem eſſe exiſtimo quam obſervavi in arenoſis maritimis circa Sandvicum oppidum copioſè naſcentem, quæ tamen folio erat utrinque lanuginoſo & argenteo.

A. 3. *Salix folio lato ſplendente fragilis. An Salix fragilis* C. B? Park? *Salix ſpontanea fragilis Amygdalino folio auriculata & non auriculata* J. B? **The Crack-willow.**

In mediocrem excreſcit arborem, corticem virgarum ex luteo rubente, glabro; ramulis fragilibus, unde vulgò Cantabrigienſi **The Crack-willow** dicitur. *Folia* habet omnium Salicum quæ folio compactiore ſunt ampliſſima, anguſtiora tamen quàm *Salicis Laurini*; quatuor nonnunquam aut quinq; uncias longa, unciam aut ſeſcunciam lata, in acutum mucronem deſinentia, brevibus pediculis nullo ordine ramulis adnexa, glabra, ſplendentia, in ambitu ſerrata, supernè hilari virore prædita, infernè magis glauca, ad baſin interdum auriculis, ſed minoribus, ſurculis adnaſcentibus, donata, ſæpiùs tamen iis deſtituta. *Juli* Salicis arboreæ albæ vulgaris ſimiles; floriferi è ſtaminulis ſeu filamentis luteis, apicibus polline luteo aſperſis incumbentibus compoſiti; ad quorum filamentorum baſes foliola lutea, ſingula bina ſtaminula amplectentia, apponuntur.

Tum deſcriptio tum figura *J. B.* huic arbori quadrant, ut vix dubitem eandem eſſe quam ille deſcribit. Synonyma adjecta non reſpondent deſcriptioni.

Locus. In aquoſis & Salicetis frequens eſt.

A. 4. *Salix folio auriculato ſplendente flexilis. An Salix folio Amygdalino utrinque virente aurito* C. B? *viminalis nigra* Park? **The round-ear'd ſhining Willow.**

Hæc in arborem, quantum adhuc vidimus aut obſervavimus non adoleſcit. Cortex virgarum teneriorum luteo-viridis eſt, interdum ad rubedinem inclinans. *Folia* alternatim poſita, duas aut tres uncias longa, ſemunciam aut unciam lata, à baſi ad mucronem ſenſim anguſtata, marginibus eleganter dentatis, supernè hilari virore ſplendentia, ſaturatiore tamen nonnihil quàm ſuperioris, ſubtus pallidiora. Illud huic ſpeciei peculiare eſt (certè cum paucis commune) quòd ubiq; ad baſin foliorum utrinq; auriculas obtineat amplas, ſubrotundas, eodem modo quo folia dentatas versùs folium in angulum exeuntes. Juli floriferi muſcoſi, præcedentis ſimiles, niſi quòd tria ſtaminula ex unius folioli lutei ſinu exeunt, non duo tantùm.

Locus. In Salicetis.

A. 5. *Salix folio Laureo, ſeu lato, glabro odorato. An Salix latifolia non hirſuta cum gallis* J. B? **Bay-leaved ſweet Willow.**

Hujus virgæ tenuiores nigricant. *Folia* inter Saligna latiſſima, & Laurinis ſatis ſimilia, glabra, supernè ſaturo virore nitentia, ſubtus dilutiora, duas tréſve uncias longa, ſeſcunciam & amplius lata, per margines denticulis parvis crenata, brevibus pediculis hærentia, alternatim aut nullo ordine poſita, ſuave-olentia. Flores non obſervavimus.

Locus. In montoſis Weſtmorlandiæ pratis ad rivos frequens occurrit, & in montoſâ comitatus Eboracenſis parte.

Salicis latifoliæ non hirſutæ deſcriptio apud J. Bauhinum huic plantæ ſatis bene convenit.

A. 6. *Salix*

A. 6. *Salix folio Amygdalino, utrinque aurito, corticem abjiciens.*

Folia huic quàm penultimæ ſeu quartæ ſpeciei longiora, anguſtiora, in prælongos & tenuiſſimos mucrones producta, obſcuro virore ſplendentia acſi polita eſſent, figurâ ſuâ ad Amygdali aut Perſicæ folia accedentia, circa margines eleganter dentata, appendicem etiam utrinq; ad baſin habent magis conſpicuam quàm aliæ Salicum ſpecies, præter auriculas ad pediculorum exortum utrinq; virgis adnaſcentes, quæ minores ſunt in hac quàm prædicta quarta ſpecie; in utraq; tamen aliíſque omnibus ante folia defluunt. Cortex caudicis & ramorum adultiorum cinereus, rimas agit, & à ligno ſponte abſcedit. Color viminum luteus.

7. *Salix lutea tenuior ſativa viminea* J. B. *ſativa lutea folio crenato* C. B.

J. B.

In pulchras arbores adoleſcit hoc Salicis genus, quorum vimine nullam nobis notum ligandis vitibus ſimilibúſque aptius, tanta eſt, tùmq; lenta, rupturæ ſecura flexilitas, ut meritò viminea κατ' ἐξοχὴν dici mereatur. Cortice integitur vitellini coloris, amaro. *Folia* rara, acuta, palmum circiter longa, ſemunciam lata, ſupernè cum virore ſplendentia, glabra, incana, [non video quomodo hæc inter ſe conveniant habere folia cum virore ſplendentia & tamen incana] infernè nonnihil piloſa, potiſſimùm ſuperiora, exiguis per ambitum denticulis crenata, nullo manifeſto amarore prædita; adſtrictionem aliquam præ ſe ferentia.

Ab hac differre volunt illi per omnia ſimilem, cujus tamen cortex tantùm pallidior, & quæ non minoris uſûs etſi minoris commendationis.

Hac arbor in multis cum præcedente convenit, ab ea tamen differre videtur, quòd major & procerior, quodque folia breviora ſubtus nonnihil piloſa obtinere dicatur: nobis ergo incognita eſt.

* 8. *Salix rubra minimè fragilis, folio longo, anguſto* J. B. *Salix vulgaris rubens* C. B. *anguſtifolia purpurea ſeu nigra* Park.

J. B.

Magni uſûs eſt hæc Salix hortulanis ad ligandum; cujus cortex intensè rubet; *folia* oblonga, acuta, utrinq; glabra, ſed ſubtus nonnihil candicantia, argutis denticulis undique crenata: Vimen lentum, & ut liber obſequioſum.

Huc pertinet varietas illa quæ vulgatior, cortice minùs rubente, fortè & foliis latioribus.

Paſſim in pratorum & hortorum marginibus colitur. Eſt & ſpontanea non infrequens. Baſileæ & Montbelgardi abundat. Nobis hæc ſpecies circa Baſileam non animadverſa, ſi differat à quarta ſpecie noſtra. *Locus.*

A. 9. *Salix humilior foliis anguſtis ſubcæruleis, ex adverſo binis, Salix tenuior folio minore utrinque glabro fragilis* J. B. The yellow Dwarf Willow.

Cortex ramorum exterior cinerei coloris eſt, & velut politus: *Folia* oblonga, anguſta, non auriculata, ex intervallis bina utplurimum adverſa ſeu oppoſita, non crenata, vel ſaltem leviter, ejuſdem fere ubique latitudinis, & non à baſi ad apicem ſenſim anguſtata, ut in reliquis. Hujus Juli floriferi omnium minimi ſunt ſive longitudinem, ſive craſſitiem ſpectes, ex ſtaminulis ſeu filamentis luteis & foliis lanuginoſis compoſita. Hæc denſiùs ſtipata corpus nucamenti efficiunt compactum ſatis & lanuginoſum, quod pediculo brevi foliis ornato ſuſtentatur.

Obſervavit J. Bauhinus ſpeciem hanc excrementum producere in ramulorum faſtigio, Roſæ æmulum foliis confertim ſtipatis compactile, partim hirſutis, partim glabris. Ejuſmodi excreſcentias Roſarum æmulas & nos quoq; in Germania ad ripas Danubii ſupra Ratisbonam extremis hujus (quæ ibi copioſè creſcit) virgis innaſcentes obſervavimus: necnon veſicas illas ſubrubentes, foliis inſidentes, quarum ille in deſcriptione meminit, qualéſque in Ulmi foliis reperiuntur. Hinc non immeritò quærit idem J. Bauhinus, Annon hæc ſit Salix anguſtifolia Pannonica Cluſi, quam ſic deſcribit,

Craſſo caudice & ramis in multò tenuiores frequentioréſque ramulos diviſis prædita eſt, quam vulgaris ea Salix, quæ anguſtis alioqui foliis, prona parte incanis eſt. Hujus inſuper folia non modo ſubtus caneſcunt, ſed licet ſupernè viridia, quadam tamen alba lanugine pubeſcunt, anguſtiora ſunt, in longiorem mucronem deſinunt, frequentioráq; in ramulis naſcuntur. Flores aliis generibus ſimiles, pallidi; ſemenq; minutiſſimum nigrum, candida molliq; lanugine exceptum, levis auræ arbitrio huc illuc fertur. Solet etiam hæc Salix alia quadam peculiari notâ à cæteris diſtingui: Nam plerunq; ſubrubentibus quibuſdam tuberculis, baphico cocco fere ſimilibus onerata folia habere conſpicitur.

Juxta torrentes & udis locis creſcit. Viennæ torrens ſub urbe Vienna in Danubium influens eâ maximè abundat. *Locus.*

Hanc Salicem eandem eſſe cum nobis obſervata & deſcripta mihi pæne perſuadeo, quamvis folia in noſtra (quantum hactenùs obſervavi) glabra ſint, nec ulla lanugine pubeſcant.

J. Bauhinus in hoc genere folioſa capitula ramulorum vertici adnata delapſis jam foliis in arbore manentia obſervavit: quod nos in Salice vulgari arborea aliiſque.

Quære annon hujus * Juli ipſiſſimi ſunt quos deſcribit idem pro excrementis bombycinis, unciâ longioribus, candidis, lanam tum ſubſtantiâ fungoſâ, tum etiam colore per omnia referentibus teretibus atq; oblongis, quæ ſiquis aperit in ſingulorum medullio, inſecti quoddam minimum genus reperiet albicans, pediculum capitis æquans, in eo tamen differens, quòd teres ſit atq; oblongiulculum, depes, nulliuſque progrediendi vim in ſe habens. Cæteroqui notandum, quòd in exteriori parte nucamenti hujus floſculorum, lutei apices toto ſe proferant ambitu, exertique ſuis finibus conſpiciantur,

* *Imo procul dubio ſunt, vermiculo in medidullio latitante facti.*

tur, ſuis tamen longioribus penolis excrementitiæ ſubſtantiæ toti involvantur obteguntúrque.

In aquoſis propè Cantabrigiam reperitur.

Cortex ramorum interior pulchrè luteus aquam in qua per duodecim horas maceratus fuerit, eodem colore tingit, ut aqua inſtar vini Hiſpanici appareat.

A. 10. *Salix pumila anguſtifolia, prona parte cinerea* J. B. *Salix pumila linifolia incana* C. B. *pumila anguſtifolia recta* Park. *Chamaitea ſive Salix pumila* Ger.

Huic generi, deſcribente Cluſio, graciliores ſunt *virgæ*, utplurimùm pedales, nonnunquam dodrantales duntaxat, rectæ, lentæ, ſubflavo cortice tectæ, uncialia *folia*, ſativi Lini foliorum modo anguſta, ſupina parte viridia, pronâ verò cinerea, & cum novella adhuc ſunt omnino [illegible]na. Flos ut in vulgari flaveſcens, exigua, brevi mollique ſpica ante folia naſcitur, ut in candidam deinde lanuginem reſolvitur. *Radix* digitalis craſſitudinis, obliqua, nigra, & tenuibus fibris donata eſt.

Creſcit hoc genus in udis cæduis ſylvis circa Francofurtum ad Mœnum. Hactenus Cluſius.

Locus.

Huic nobis eadem videtur *Salix humilis repens anguſtifolia Lob.* quæ in ericetis Antverpiani agri palmaribus & ſeſquipalmaribus cauliculis repit folio Rhamni in floribus muſcoſis, Salicis guſtu amaro.

Hoc genus Salicis in ericetis & paluſtribus, præſertim montoſis, frequens in Anglia provenit. Folio eſt anguſto, oblongo, ſupernè latè virenti ſubtus cinereo: virgis tenuibus, interdum pedalibus, aut cubitalibus, ſæpius humilioribus, & humi procumbentibus; radice repatrice.

11. *Salix latifolia folio utrinque glabro, supernè ſplendente. An Salix pumila folio utrinque glabro* J. B? *Salix pumila repens* Lob? *pumila latifolia prior Cluſ?*

Rami per terram ſparguntur minimi digiti craſſitudine, corticis colore glauco in craſſioribus, in tenerioribus virente, in plurimos ramulos diviſi, adeò ut terram cooperiant *Uvæ urſi* dictæ modo. *Folia* in ramulis crebra, alternatim poſita, pediculis brevibus fulta, utrinq; glabra, supernè ſaturo virore ſplendentia, nervoſa, ex rotunditate acuminata, unciam, & interdum, quamvis rarius, ſeſcunciam longa, Globulariæ Monſpelienſium folia quodammodo æmulantur. *Julos* profert creberrimos, breviuſculos, quum Soli exponuntur purpurantes, è plurimis vaſculis ſeminalibus, è latiori baſi paulatim faſtigiatis, & in binas carinas, quarum commiſſuræ facilè cernuntur, per maturitatem dehiſcentibus, & lenissi pappo involutum oſtentantibus, compoſitos. Quæ floreos duntaxat Julos profert folia habet longiora & acutiora, non minùs tamen ſplendentia.

Locus.

In altiſſimis montis Juræ cacuminibus invenimus. Salicis pumilæ latifoliæ primæ Cluſii deſcriptio huic noſtræ egregiè quadrat: Locus etiam convenit, nimirum montium herboſa & aperta juga. Noſtræ ergò deſcriptio ex illius ſupplenda. *Radix admodum craſſa eſt pro plantæ tenuitate, craſſiſque & obliquè ſparſis fibris firmata.* Cur C Bauhinus Salicem hanc repentem faciat neſcio. Cluſius enim id non dicit.

12. *Salix pumila latifolia ſecunda Cluſ. latifolia repens* C. B.

Cluſ.

Similes fundit virgas, nonnunquam paulò longiores, magis ſcabro cortice tectas, & in frequentiores ramulos diviſas: quas ſimilia cum ſuperiore folia ambiunt, magis acuminata, ſupernè viridia, infernè ſplendentia, licet tenui lanugine pubeſcant. Hujus florum ſpica ſive Julus craſſiuſculus eſt, illi penè ſimilis qui in latifolia Salice naſcitur. Radix cum ſuperiore convenit, imò craſſior quodammodo videtur, non minùs quàm illa diſperſa, virgis etiam ſecundùm radicis caput interdum fibras agentibus.

Salix folio laxiore ſeu fungoſiore.

A. 1. *Salix latifolia inferne hirſuta* J. B. *Salix latifolia rotunda* C. B. *item folio ex rotunditate acuminato* ejuſdem. *latifolia rotunda & latifolia oblongior* Park. *caprea rotundifolia & caprea latifolia* Ger. **The common broad and round-leaved Sallow.**

J. B.

Hujus *folia* interdum palmum aut ſeſquipalmum longa, latitudine quadrantali, aut etiam palmari, nervoſa; ſunt & minora multò præſertim in arboribus adultis, prona parte incana & hirſuta, ſupinâ viridantia [magis ſcabra & rugoſa quam in Salice folio compactiore] ſapore adſtringente ſine morſu aut amarore, pediculo ſemunciali, cui ſæpe auriculæ caulem amplectentes adnatæ. Catulos profert ſtaminulis crocantibus plenos. [At Juli feminiferi in receptaculis racematim cohærentibus ſemina lanitio quodam candido involuta continent.] Vimina craſſiuſcula incano hirſuto cortice amaricante tecta, tuberculis aliquando ex dulcedine leviter adſtringentibus nodoſa, fragilia: Interdum cortex velut fuligine obductus videtur.

Salix hæc foliorum figura in tantum variat, ut non ſatis ſciam an ſpecies diſtinctæ ſint nécne rotundifolia & latifolia dictæ. Verùm quoniam ſpecies temere multiplicandæ non ſunt, J. Bauhini potiùs ſententiam ſequor diſtinctas non eſſe.

Locus.
Uſus.

Arbor hæc in ſepibus vulgaris eſt, interdum etiam procul ab aquis. Quamvis enim udis gaudeat, non tamen adeò impatiens eſt ſiccioris ſoli ac reliquæ pleræq; Salices. Hujus carbo citiſſimè ignem concipit; quapropter ad pulverem tormentarium expetitur. Præſtat etiam delineandis iis, quæ Pictores ante accuratam operam imitanda ſibi proponunt.

A. 2. *Salix*

A. 2. *Salix anguſtis & longiſſimis foliis criſpis, ſubtus albicantibus* J. B. *Salix oblongo, incano, acuto folio* C. B. *An Elæagnus Dalechampii, & Salicis 6. genus* Lugd? **The Ozier.**

J. B.

Virgas cortex vireſcens obveſtit aut cineraceus [ex noſtra obſervatione vimina teneriora quæ in Salicetis quotannis exoriuntur rubent nonnihil & hirſuta ſunt] ſúntque eæ longiſſimæ & ſimplices, nullis adnatis virgulis donatæ, obſequioſæ admodum. *Folia* quoq; longa admodum, anguſta & crebro agmine ramos ſtipantia, ſuperiùs vireſcunt, inferius cum nitore ad objectum luminis vario caneſcunt, à nervo medio obliquis in margines nervulis exporrectis, in ambitu criſpa magna ex parte.

Hæc riguis gaudet locis, & ad aquas plerunq; exit. *Locus.*

Ex hac potiſſimum, quod vimina proferat longiſſima ſine adnatis, & lenta, plectuntur quaſilli, ſportulæ, vanni, cathedræ & anaclinteria. *J. B.* Hinc & peculiari nomine [**The Ozier**] noſtratibus inſignitur. *Uſus.*

A. 3. *Salix folio longo ſubluteo non auriculata vimine ſubluteo, item vimine rubro.* **The long-leaved yellowiſh and reddiſh Sallow.**

Hæc etiam in Salicetis colitur ad vitilia, ſi tamen permittatur adoleſcit in arborem mediocrem: virgis tenuibus ſubluteis; foliis unciam latis, tres uncias longis, acuminatis ſupina parte pallidè virentibus, prona incanis, pedículis ſatis longis inſidentibus, non auriculatis. Hoc genus interdum variat viminum colore rubro.

Hujus virgas annotinas ſummâ parte ſub Autumnum plures ſurculos emittere obſervavi.

4. *Salix humilis repens rotundifolia.*

Hæc in paluſtribus præſertim montoſis oritur.

5. *Salix humilis latifolia erecta* C. B.

C. B.

Hæc Salici latifoliæ aquaticæ acuto folio ſimilis eſt, ſed humilior, cùm hujus virgæ rotundæ, ſtriatæ vix cubitum ſuperent. *Folia* minora ſunt, ex rotunditate oblongata, in acumen deſinentia, rugoſa, parte prona lanuginoſa, tactu mollia. *Juli* rotundi, parvi flavi. Hæc (inquit) cum latifolia repente confundi non debet.

Michelfeldæ in humidis. *Loci.*

A. 6. *Salix pumila montana folio rotundo* J. B. **Round-leaved Dwarf-Willow of the Mountains.**

Vix humo ſe attollit palmaris iſta Salix, ramulis prædita rubentibus, iiſq; magnam partem nudis; quorum tamen faſtigia pluſcula coronant *folia*, valdè concinna, ad Cotoneaſtri folia quodammodo accedentia, circinatæ ferè undiq; rotunditatis, nonnihil tamen in oblongum porrecta craſſiuſcula, rigidula, rugoſa, venis ſinuatis crebris à medio nervo exporrectis, glabra utrinq;, ſed inferna parte caneſcentia, ſuperiore atro-virentia, pediculis ſatis longis; ad quorum imum animadvertere eſt fortuita capitula lanugine Saligna plena: ſubinde verò & privato inſidentem pediculo brevem ſimilis tomenti Julum.

Hæc à J. Bauhino in Rhæticis montibus collecta eſt. Nobis in rupibus à Boreali latere montis *Ingleborough* à Thoma Williſello oſtenſa & collecta eſt: necnon in monte *Whernſide* è regione *Ingleborough*, trans fluvium ſubterraneum. *Locus.*

Hæc Salix rectiùs fortaſſe ad primum genus referretur: erat enim (quantum memini) folio ſolidiore & compactiore. Verùm quoniam J. Bauhinus folia craſſiuſcula & rugoſa ei attribuit hîc collocandam duxi.

Sequentes tres Salicis ſpecies à C. Bauhino in Prodromo deſcriptæ an à præcedentibus omnibus diverſæ ſint, & ad quod genus pertineant me neſcire fateor.

1. *Salix Alpina anguſtifolia repens non incana* C. B.

C. B.

Ex radice atro-rubente cortice tecta cauliculi palmares, humi fuſi prodeunt, qui capillaceis radicibus terræ affiguntur, ramulis tamen paucis ſurſum elatis: foliolis oblongis, latiuſculis, brevibus cincti: *flores* ut in cæteris, quibus abſentibus nullus Salicem eſſe crederet.

In Helvetiorum Alpibus & monte Fracto frequens eſt. *Locus.*

2. *Salix Alpina Pyrenaica* C. B.

Hæc ad ſemicubitalem altitudinem vix aſſurgit, *virgis* tenuibus, ramoſis; *foliis* oblongis, parvis, per circumferentiam piloſis holoſerici inſtar ob minutiſſimos pilos tactu mollibus. Spicæ florum anguſtæ, unciales, molles ſunt.

In ſummitatibus Pyrenæi montis collecta fuit. *Locus.*

3. *Salix ſaxatilis minima* C. B.

C. B.

Hæc duas uncias vix ſuperat, quæ ex radicula caudicem craſſiuſculum, vix ſemiuncialem emittit, qui in binos ternóſve unciales ramulos, terræ incumbentes dividitur. *Folia* ſunt parva, oblonga, ſubrotunda, atrovirentia, venoſa; quorum medio capitulum parvum, ſubrotundum, velut ex multis baccis compoſitum inſidet, quibus maturis apertis veluti ex triangulari capitulo mollis, candida & brevis lanugo effertur.

Locus. In Alpium Helvetiorum jugis ſaxis inſidens reperitur.

4. *Salix Syriaca folio oleagineo argenteo* C. B. *Ægyptiaca & Syriaca* Park. *Safsaf Syrorum, Salicis ſpecies* J. B.

Magnitudine variat, Betulæ ſimilis trunco, ramis frondibúſq; Virgæ longæ, graciles, molles, & ex pallido flaveſcentes. Surculis mollicellis folia hærent Viticis. E ramis germina ſpithamæa hinc inde prodeunt, haud ſecus ferè ac in Ficu Cypriotica: E quibus primo vere floſculi mollicelli ac lanuginoſi pendent, pallidi, Populneorum æmuli, naturâ ſicciores, jucundi odoris. Hos legunt incolæ [Halepi] eo quòd *nullum ferant fructum, & ex iis aquam Cardiacam pretioſiſſimam eliciunt.

* *Imo fructus lanugini procul dubio intermiſcetur ut in aliis Salicibus.*

Hanc arborem Rauwolfius, eúmq; ſecutus Cluſius, Elæagnon Theophraſti eſſe cenſent.

Idem Rauwolfius ait eſſe *Arnabo Æginetæ, Zarnab* & *Zarnabum* Arabum, *Zarumbeth* Serapioni communi nomine dictum cui & J. Bauhinus ſubſcribit. Diſcrepantes ſententias Botanicorum de Zarnabo & Arnabo vide apud *J. B. hiſt.* lib. 8. c. 21. verſus finem. Eſt autem Arnabo ex aromaticis, unde in unguenta miſcetur. Zarumbeth Arabum ſiccat & adſtringit: Cor exhilarat, & confortat, compeſcit vomitum, muliebria ſiſtit, flatus reſolvit, venenatorum morſibus reſiſtit.

Calaf ſeu Ban Alpini.

C. Bauhinus & Parkinſonus pro præcedentis ſynonymo habent. J. Bauh. à præcedente ſeparat. Et revera Alpinus foliis majoribus & latioribus depingit & deſcribit, quocum etiam conſentit eruditiſſ. Veſlingius, annotat tamen varietatem eam potius accidentalem eſſe, & loco deberi: ait enim inter Syros vicinóſq; populos anguſtioribus foliis contractam plantam conſpici. Eam (pergit) nulla inſidet lanugo, nec à medio nervo productæ fibræ ambitum foliorum diviſuris interſtinguunt, ut icon Alpini repræſentat. Ad foliorum exortum folliculi emergunt ſinguli, rubro leviter colorati, cordiſque diaſtole ſeſe ſtringentis figuram exprimunt, unde & nominis & virtutum ratio primitus deducta videtur. Caleb enim ſive *Calub* Arabibus cor denotat. Dehiſcens tandem folliculus florem diaphanum laneum partim excludit, interfuſâ candori flavedine pictum, quem in rectum exiens inclusus ſtamineus ſcapus fulcit.

Vires. E floribus elicitur aqua odorata, *Macalef* dicta Alpin. cujus frequens uſus eſt in Affectibus cardiacis calidis. *Rauwolf.* ad vertena arcenda, ad cor recreandum, & putredinem exſiccandam eam prædicant Ægyptii, & in febribus peſtilentibus pro ſecreto habent. *Alpin.* Per variolas deturpatis infantulis cum Bezoar aliquot granis utiliſſimè exhibetur. *Veſling.*

Aquam in qua flores multi infuſi vel bulliti fuerint, exhibent ad dolores capitis, & ad reliqua ad quæ aquam deſtillatam, éſtque ad quoſcunque febricitantes maximo apud illos in uſu. *Alpin.*

5. *Salix Arabica foliis Atriplicis* C. B. *humilis Arabica foliis Atriplicis* Park. *Garb Maurorum Salicis genus* J. B.

Rauwolf.

Arbor eſt patula, haud tamen multùm aſſurgens, cujus ſurculi extremi teneriores fragilioréſque quàm ut Salicum noſtratium inſtar vimineo operi inſervire queant. Cortex ex pallido flaveſcit, ſicut & folia, quæ oblonga palmum circiter, duos digitos lata, per ambitum velut Atriplicis folia ſinuata, modicè ſiccante & adſtringente facultate. Fructum & florem ſe vidiſſe negat.

Scribit Rauwolf. ex ea aphronitrum, Salem petræ vocant, optimum fieri ad pulverem tormentarium. Surculos ſc. extremos cum foliis in cinerem comburi, affuſáque aquâ macerari, ſeparari & multa ebullitione coagulari. Sed pulverem illum noſtrati haud æquivalere. Nihil certè aliud eſt quam Sal fixus iſtius arboris, quem ab alterius cujuſcunq; plantæ ſale fixo non differre ſpecie exiſtimo.

Cæterùm Avicenna, notante J. Bauhino, ſuo *Garab* eaſdem pæne vires tribuit quas Salici.

6. *Frutex Æthiopicus conifer foliis Cneori, Salici æmulus* Breynii, *cent.* 1. *cap.* 9.

Breyn.

Ramoſus eſt valdè, ligno duro, ſubalbido, cortice è gryſeo rufeſcente; *Foliis* frequentiſſimis, craſſis, duris, Cneori ſimilibus; quæ in ſurculis paulo minora, quò autem magis ſuperiora verſus tendunt eò majora latioráq; ſpectantur: donec ſurculorum tandem faſtigia coronando finiunt, ipſoq; ſuo medullio, pariter ac inter ſurculorum divaricationes, *Globulum* lanuginoſum & penitus niveum, Salicis Capreæ Tabernæmontani catulo ſimilem, ſed minorem, & tuberculis ſubtiliſſimis ſtrobili inſtar immaturi de Pinaſtro exaſperatum continet; è quo ſuccreſcente *floſculi* muſcoſi, Salicis quodammodo æmulos, ſtaminulis pallidis conſtantes, erumpunt. His decidulis globulus ille in conum fuſcum, uncialem & majorem, ſquamis in extremitate ſua albidis & lanuginoſis, evadit.

Reperitur hujus ſpecies major, foliis majoribus.

Julus deſcriptus, fruticem hanc Salicis ſpeciem eſſe demonſtrat: cumq; florifer ſit, ſexu maſculum.

Capitis bonæ ſpei inquilinus eſt.

Nullius (ut rectè Plinius) tutior eſt reditus minoriſve impendii [quàm Salicti] aut tempeſtatum ſecurior. Tertium locum ei in æſtimatione ruris Cato attribuit, prioréraq; quàm oliveris, quàmq; frumento, aut pratis. *Locus.*

Inter primas arbores germinat Salix, Julos & flores initio Veris oſtentans. Juli autem floriferi brevi decidunt; feminiferi ad æſtatem uſque in arbore durant. Componuntur hi è multis vaſculis ſeminalibus, oblongis, mucronatis, per maturitatem in binas carinas dehiſcentibus, & lanuginem oſtentantibus, cui ſemina involuta. Semina autem ſata germinare & Salices edere à Trago obſervatum & proditum: idémque confirmat J. Bauhinus. Salix ergò ab Homero ὠλεσίκαρπος dicitur, non quòd ſterilis ſit aut infrugifera, ut nonnulli opinati ſunt, hoc enim experientiæ repugnat; neq; quoniam ocyſſimè amittat ſemen, antequam omnino maturitatem ſentiat, ut Theophraſtus, Plinius aliique ſtatuunt. Nam Salices omnes ſemen perficiunt, nonnullæ etiam diu retinent: Sed fortaſſe quia ſemen virile infœcundum reddit & conceptum impedit. Nam & folia Salicis contrita & pota intemperantiam libidinis coercent, & in totum auferunt ipſam ſæpiùs pota. *Plin.* & ſterilitatem inferunt conceptúmq; impediunt. *Dioſc.* *Tempus.*

Salicis cortex, folia, Juli refrigerant & aſtringunt; exſiccant etiam citra mordacitatem tum flores, tum ſuccus expreſſus, quem medicamentis exſiccatoriis reſervant. Haud enim invenias quod ad plures res utilius medicamento citra mordacitatem exſiccante, quod paulum etiam adſtringat. *Gal.* Hinc ſanguinem expuentibus proſunt. Corticis è ramis primis cinis clavum & callum aceto maceratus ſanat; [illegible]tia cutis in facie emendat, magis admiſto ſucco ſuo. *Vires & Uſus.*

Succus è plaga manans cùm floret ad expurganda valet quæ obſtant oculis; item ad ſpiſſanda quæ opus ſunt, ciendúmq; urinam, & ad omnes collectiones intus extrahendas.

Plura habent Veteres de viribus Salicis ejúſq; partium, quæ vide apud J. Bauhinum.

Folia cum ramis in cubiculis ſtrata aerem infrigidant & febricitantium ardores mitigant. In quem uſum haud infeliciter etiamnum in Italiæ & Galliæ quibuſdam locis adhiberi obſervavimus. Folia cum aliis refrigerantibus aquæ incocta ad lotiones pedum febricitantibus conducunt. Ex ejuſdem ligno & bacilli raſorii parantur ad abradendam linguam cauſo & febribus ardentibus laborantium, notante Camerario. Hæc omnia è J. Bauhini hiſtoria.

Salicis arboreæ ramorum uſus eſt ad perticas pro Lupulis & ad ſtipites pro ſepibus; ligni etiam olim ad ſcuta; nam cùm lentiſſimum ſit, plaga ei inflicta contrahit ſe penitus, eluditque ſuum vulnus, & ob id contumaciùs tranſmittit ferrum; & quòd leviſſimum ſit, utilitatem eandem ingeminat. *Plin.*

D. Evelynus lignum hoc ad cultros menſarios exacuendos & poliendos alii cuicunq; non ligno tantùm ſed & coti præfert.

Præcipuus autem eſt uſus viminum ad corbes, ſportas, qualos, caniſtra, fiſcinas, clathros, vannos, cathedras, cunas, anaclinteria, aliáque utenſilia innumera texenda, in omni vita adeo neceſſarius, ut non immeritò Cato tertium Salicto locum dediſſe videtur, ut ſuperiùs diximus.

SECTIO V.

Arbores floribus imperfectis, ſeminibus in vaſculis membranaceis, aut membranis auctis contentis.

Cap. I.

De Ulmo.

Ulmi vox (ut videtur) primitiva eſt: ſiquidem nullum ejus Etymon apud Grammaticos aut Botanicos reperire potuerim. Græcis πτελέα dicitur.

Ejus notæ characteriſticæ ſunt folliculi ſeminales compreſſi Atriplicis hortenſis folliculorum æmuli antequam folia erumpant præcoci maturitate decidentes.

Ulmi duo genera à plerìſque Botanicis Theophraſtum ſecutis ſtatuuntur. At neq; hi in nominibus aut deſcriptionibus conveniunt. Nos in Anglia tres obſervavimus ſpecies, quibus addit D. Goodyerus quartam. Eæ ſunt,

A. 1. *Ulmus vulgatiſſima folio lato ſcabro* Ger. emac. *vulgaris* Park. **The Common Elm.**

J. B.

Arbor eſt grandis & procera, multis ramis brachiata: cortice juniorum ramorum ſeu virgarum ex cinereo rubente, nunc lævi, nunc profundiſſimis ſulcis eminentiſſimiſq; porcis ſecundùm longitudinem exarato, interiori albo, lento admodum & tenaci, ut in longum facilè ſine ruptura detrahi poſſit. Cortex arborum adultiorum pro earum vetuſtate in rimas finditur, & admodum rugoſus & inæqualis evadit. Lignum interius ex luteo rubeſcit, pectine in tabulis lævigatis valdè con-

pore in antiquum ſtatum redeat, celerriméque Hirundinis, unde locus fabulæ factus eſt, aut per parentes, aut id herbâ Chelidoniâ reſtitui quod per ſe fit. *Antonius Nuck* in libello quem nuper evulgavit, *De Ductu ſalivali novo, ſaliva, Ductibus oculorum aquoſis & humore oculi aqueo*; Ductus hoſce aquoſos in oculi bulbum inſeri obſervavit, quibus humor aqueus aſſiduè ſuppletur, & effuſus intra paucarum horarum ſpatium reſtituitur: unde in vulneribus & puncturis oculorum non aliud medicaminis genus magis neceſſarium putat quàm quod mucagine quadam labia vulneris oblinere & viam quodammodo præcludere valeat.

Quòd humor oculi aqueus ſponte reſtituatur abſque ullius medicamenti ope, experientiâ probat. Expertus (inquit) novi, loco ſaltem obſcuriore ſervato animali (poſt corneæ læſionem & humoris aquei expreſſionem) decem horarum ſpatio, oculo humorem viſúmq; redditum fuiſſe, & nuperrimè in Theatro noſtro Anatomico [Leydenſi] publicè idem demonſtravimus in cane cui ex vulnerato oculo tam copioſè effluxit humor aqueus, ut flaccidus appareret oculus læſus: obſervatum tamen elapſo ſex horarum ſpatio oculi bulbum humore ſuo iterum repletum fuiſſe, idque ſine ullâ medicamentorum applicatione. Ipſum Galenum hoc non latuit, Oculos vulneratos reſtitui poſſe; Cæterùm incredibile quiddam, nec fieri vulgò ſolitum in puero vidimus, qui ſtilo in pupillæ loco fuerat compunctus; nam cùm ſtatim effluxiſſet aquoſus humor, tum pupilla ipſa minor eſt reddita, tum tota cornea apparuit rugoſior, cæterùm ſanatus poſtea rectè vidit, collecto ſci. paulatim in eo qui effluxerat humore. Et ſi fides hiſtoriæ Byzantinæ ſcriptoribus, teſtantur hi Imperatores Conſtantinopolitanos quoſdam, quorum oculi pungente inſtrumento (qua de cauſa ſupervacaneum hic dixiſſe) ità lædebantur ut aqua efflueret, brevi tamen poſtea oculorum & vigorem & præter expectationem viſum recuperâſſe. Hoc ſi minùs veriſimile videatur, teſtem adduco Joſephum Zambeccarium, qui de Doctore quodam Nerio narrat ſequentia, Canis (inquit) binos oculos ſcalpello chirurgico, quo venas aperire ſolent, dextrè confodit, & ex iis totum humorem aqueum expreſſit, ità ut oculi tanquam duo ſacculi vacui corrugati manſerint: cane deinde ſub ſolius beneficæ naturæ tutela relicto, poſt ſex horas & breviori forſan tempore, ipſius oculos repletos fuiſſe, & ad ſtatum naturalem rediiſſe; cicatricis nota ſolùm remanſerat, & Canis lætus & alacer erat, ac ſi nullo affectus fuiſſet incommodo, & quod pluris intereſt, cæcus non manſit & acutè videbat. Idem experimentum in variis aliis canibus, ſuper Cuniculis, Indicis porcellis & Agno rurſus tentavimus, ſemper omnes intra paucas horas feliciſſimè ſanati ſunt, & adeò incolumes evaſerunt, ut nè unus quidem ex ipſis ex inflicto vulnere cæcus remanſerit. Hæc autem quæ Nerius expertus eſt veriſſima ſunt, ſed locum ſaltem habent in oculis quibus pungente acu, aut alio quopiam inſtrumento, ſed tenello vulnera infliguntur exigua: ſi verò majuſculum fuerit vulnus, intimiúſq; adactum inſtrumentum pungens aut ſecans, ſanandi methodum quam ſupra propoſuimus obſervare præſtabit.

Ex hoc liquore oleum paratur, teſte Sylvio, in vulneribus præſtantiſſimum. Nobis verò haſtenus obſervatum, inquit J. B. Olea quæcunq; in vulnere ſimplici minùs profeciſſe: nam & eis fere ſordeſcit vulnus, & glutinatio, quæ imprimis deſideratur, impeditur.

Cæterùm apes, ubi ſe poſt hybernam famem Samerâ impleverint, profluvio alvi, niſi ſuccurratur, intereunt. Hinc in regionibus Italiæ Ulmis conſitis, rarò frequentes durant apes; ut prodidit Columella. Nihil tale à nobis hactenus obſervatum at neq; ab aliis fide dignis traditum accepimus.

Cap. II.

A. *Oſtrya Ulmo ſimilis fructu in umbilicis foliaceis* C. B. *Oſtrys ſive Oſtrya Theophraſti* Park. *Fagus ſepium vulgo, Oſtrys Theophraſti* J. B. *Betulus ſive Carpinus* Ger. **The Hornbeam, or Hard-beam tree.**

J. B.

PRocerior magna ex parte eſt, quàm ut ad vulgatarum ſepium humilitatem cogi poſſit, atq; adeò in inſignem altitudinem ſæpe excreſcat, *caudice* craſſo, cortice albido, æquali, materie duriſſima & ſolidiſſima, albicante. *Folia* per ramos ulmea, ſerrata ſed longiora, denticulis in ambitu acutioribus, & velut in ſpinulas deſinentibus, utrinque glabra, ſupernè hilari virore ſplendentia. Ex ramis primo vere nucamenta quædam ac Juli dependent, foliati, oblongi, foliorum agminibus denſè ſtipati acutorum, membranaceorum, ruforum, aut ex viridi fuſcorum. *Fructus* verò in longo pediculo ſpicæ inſtar, foliorum anguſtorum ligulis alatis obvallatus, pyramidali corculi effigie, ſtriatus, compreſſus, lignoſus: qui proveniens duo foliola Pomorum foliolis ferè ſimilia producit.

Paſſim in ſylvis & ſepibus Angliæ, Germaniæ, Galliæ, & aliarum provinciarum occurrit.

Locus. In hujus arboris nomenclaturis & hiſtoria admodum confuſi & obſcuri ſunt Botanici, ut apud J. Bauhinum videre eſt.

Lignum candidum eſt, ſolidum ac firmum, unde ad rotas molendinares, cochleiſque ac trochleas,

Uſus. aliaque inſtrumenta, quæ magnis ponderibus ſuſtinendis inſerviunt expetitur.

D. Evelynus commendat hanc arborem ad ſepes tonſiles pro ambulacris in hortis & viridariis.

Vere vulnerata lachrymam exſtillat non ſecus ac Betula.

Ad nos ſcripſit D. *Tancredus Robinſon* mirum quoddam corpus ramoſum globulos fungoſos ſeu excreſcentias in ſummitatibus ferens obſervatum fuiſſe inter corticem & lignum Carpini à D. *Dodartio*; & à D. *Marchand* gummoſam ſubſtantiam inſtar laccæ & ſpiritu vini diſſolubilem è trunco hujus arboris copioſè exſtillare, & longis filis dependere.

DE MORO.

Morum huic libro ſubjungendam duxi, quòd & ipſa julifera ſit: an vero fructum à flore ſejunctum gerat mihi nondum conſtat. Vocis Mori multiplex Etymon adfertur, Qui Latinam eſſe volunt à mora ſeu morando deducunt, quòd arborum poſtrema frondes germináque producat. Verùm Mora & Morus non conveniunt quantitate primæ ſyllabæ. Alii à *μαυρός*, id eſt, niger dictum volunt quia baccæ ejus nigræ ſunt. Alii & rectiùs à Græco deductum exiſtimant. Nam & arbor ipſa Μορέα appellatur à Nicandro: Fructum vero Μόρον dici Æſchyli, Sophoclis aliorúmq; autoritate comprobat Athenæus libro VI. alii ἀπὸ τοῦ μόρου, id eſt, exitio, ſupplicio, infortunio deductum putant, quòd exitii quondam cauſa fuit illis qui exſcindebant. At quibus quæſo aut quando? Nec defuere Grammatici [qui literam pro litera ponendo] *μωρὸν κατ' ἀντίφρασιν* dictam arbitrantur, id eſt, ſtultam cùm ſit ſapientiſſima, Plin. lib. 16. c. 25. Noviſſima urbanarum germinat Morus, nec niſi exacto frigore, ob id dicta ſapientiſſima arborum. Idem l. 18. c. 27. Cùm germinare videris Morum, injuriam poſtea frigoris timere nolito: eadem de cauſa ſapientiſſima fertur. Verum Etymologias iſtas *κατ' ἀντίφρασιν* exploſit Voſſius in Oratoriis.

Cùm Mori albæ Julos longis pediculis hærentes obſervaverit J. Bauhinus: cúmque etiam in Mori nigræ iconibus juli longis pediculis dependentes pingantur. Fructus autem utriuſq; brevibus, nigræ breviſſimis inſidere dicuntur, ſuſpicamur julos à baccis disjunctos eſſe nec fructus iis ſuccedere, ut nonnulli volunt, quamvis nihil affirmemus, ſed rem obſervatione diligenti determinandam relinquimus: impræſentiarum autem, donec certiùs conſtiterit quò referenda ſit, Morum huic generi ſubnectendam duximus, & Ficui proximè præmittendum quacum in multis convenit.

Morus nigra J. B. *nigra vulgaris* Park. *fructu nigro* C. B. *Morus* Ger. The black Mulberry.

J. B.

Moro caudex ſatis craſſus, contortus ac nodoſus: altitudo juſtæ arboris; rami patuli; cortex rugoſus, craſſus, lentus: materies robuſta & medirullitus flava: *radices* numeroſæ, magnæ ac robuſtæ, non tamen altè deſcendentes, ſed ſeſe diffundentes, ſi Matth. credimus. *Folia* ex rotunditate in acumen deſinentia, interdum vitiginea, ſinuata, per ambitum ſerrata, tactu nonnihil aſpera, hirſuta, ſapore ſubdulci & viſcoſo. Pro *floribus* Dod. autore Juli ſunt virentes, lanuginoſi. *Fructum* fert breviſſimo pediculo hærentem, majorem & longiorem quàm Rubus, glomeratum ſimiliter ſed acinis minùs rotundis, primùm quidem virentem & auſterum, poſt rubentem, acidum & adſtringentem, per maturitatem nigrum, ſanguineo dulci ſucco madidum, manus & os inficientem. Matth. ait modicam ubi maturuerit remanere auſteritatem.

Situm florum in hac arbore fructuum reſpectu, at neq; formam eorundem nos docent Botanici; neq; ipſi hactenus obſervavimus. Theophraſtus, qui omnium curioſiſſimè eos contemplatus videtur, lib. 1. cap. 22. de eorum ſitu, Gaza interprete hæc habet. *Etenim flores hæc in toto fructuum integumento habet: at neque extremo ſeu ſummo inſidentem, neque ſingulatim partes ambientem, ſed medio inculcatum, niſi fortè conſpici nequeant propter lanuginem.* Verùm hæc non ſatis clara ſunt, ut inde certo colligere poſſimus ubi diſponenda ſit hæc arbor. Scribit Cæſalpinus, non florere evidenter, ſed fructum naſcentem binis ſquamis tegi, quibus decidentibus velut floſculorum apices toti fructibus inſidere, quæ ſanè obſervationem merentur.

Morus alba Ger. Park. J. B. *fructu albo* C. B. The white Mulberry.

J. B.

Tota delicatior eſt, ut à nobis quidem obſervatum, eáque propter bombycibus alendis, magis expetita: *folia* teneriora, anguſtiora firmáque, oblonga magis non minùs Nigræ foliis ſerrata, aliquando vitiginea ſed tam concinna diviſura, ut Gallici ſceptri Lilia artifici pictoris manu facta ad certamen provocent. *Julos* longiuſculis pediculis hærentes plures ſæpe ſimul profert, ut in ramo ſpontaneæ Mori ex Italia delato obſervavimus. Fructus non ut præcedentis niger, ſed per maturitatem albus, ſapore (Matthiolo teſte) melleæ dulcedinis, quo fit ut minimè cum nigra facultate conveniant, minor etiam, ante maturitatem viridis & ſubviridis, auſteriuſculo ſapore. *Radix* in ingentem ſeſe diffundit longitudinem, magis quàm nigra, fortaſſe quoniam amplior, altior proceriórque ſemper quàm nigra habeatur.

Morum albam Veteribus non penitus incognitam fuiſſe fabula Pyrami & Thisbes apud Ovidium alióſque è quorum ſanguine Mori baccis aſperſo quæ prius albæ fuerant in nigrum colorem mutatæ ſunt, arguere videtur: quamvis apud reliquos Veteres, Theophraſt. Dioſcor. Galen. Plin. & Geoponicos ejus mentio nulla. Quod ſi Ovidii ævo vel ante extitiſſet (inquit J. Bodæus) nunquam Plinius ſcripſiſſet, minimum in hac arbore ingenia profeciſſe, & ex inſitione nullam niſi in magnitudine obſervatam diverſitatem. Et Cæſalpinus candidam, quæ hodie frequentiſſima eſt & optima ad Sericum præſtandum, peregrinam quondam fuiſſe in Italia putat, ut etiam beſtiolæ, quæ ex ejus frondis paſtu ſericum reddit.

Lacuna Morum hominum amicam dicit, & locis delectari quæ homines frequentant.

Lobelio Albæ Mora multò inſipidiora eſſe dicit quàm Nigræ, ad nauſeam potiùs quam ad alendum nata, caduca, fatuè dulcia.

Amat Morus loca calida, ſabuloſa & plerunq; maritima, planiora; nec temere in montibus Morum viſam Plinius ſcribit. Frigidiora tamen loca facilè tolerat, & in Anglia noſtra non infeliciter adoleſcit. *Locus.*

Serotino germinatu floret, maturátque celeriter fructum Morus. In noviſſimis florent, inter prima matureſcunt *Plin.* Ergo, ut plurimum (inquit J. B.) menſe demum Maio germina emittit, fructum maturat Auguſto, aut etiam citiùs pro loci temperie. Tardiſſimè ſeneſcere hanc arborem Veteres prodiderunt.

Seritur non tantum talea aut ſurculo ſed commodiſſimè etiam ſemine. Verùm de ſatione ejus & cultu conſulendi rei ruſticæ ſcriptores

Morum albam fieri per inſitionem Mori nigræ in Populum albam fabuloſum putamus: nam, ut ſæpius diximus, fructus ſurculi naturam ſequitur.

Uſus. Foliorum Mori uſus eſt inſignis in Italia, Sicilia, Hiſpania, Gallia ad bombyces alendos, & in eum uſum Moros albas magno numero circa urbes & oppida ſerunt; harum enim foliis maximè delectantur vermiculi. *Car. Steph.* Quidam Mori foliis deficientibus Ulmi folia & Urticæ germina ſubſtituunt: Alii Lactucæ, Endiviæ aut Dentis leonis folia præbent; quæ omnia & nos experti ſumus: ſed junioribus tantùm danda ſunt, nam ſi majoribus paulo, aut nimium des, alvo fluida facilè diſſolvuntur & pereunt. Quocunq; autem pabulo præter Mori folia eos alas nunquam textrinam inchoabunt, & tela ſericea ſe includent. Colligenda autem potiùs vetera folia quàm nova, manè cùm ros Solaribus radiis diſſipatus fuerit: aut ſi madida fuerint diligenter prius abſtergenda aut ad ignem ſiccanda ſunt: nam nimius humor obeſt bombycibus. Verùm de Bombycibus & ſerico agere hujus loci non eſt, ſed ad Hiſtoriam Inſectorum pertinet.

Vires. Fructus Mori nigræ (*Mora Celſi* Officinis dicti) immaturi refrigerant, ſiccant & aſtringunt valide, [ubi aruerit *Galen.*] Itaque ad diarrhœas, dyſenterias, affectiones cœliacas, fluxus menſtruos, expuitionem ſanguinis accommodi ſunt. Extrinſecus in oris fauciùmque inflammationibus & ulceribus proſunt.

Mori fructus Dioſcoridi (de maturo loquitur) alvum ſolvit, [initio paſtus & ante alios cibos ſumpta] facile corrumpitur, [poſt alios cibos] & ventriculo inimicus eſt. Plinio (cui etiam experientia ſuffragatur) refrigerat, ſitim ſedant, appetentiam excitant, ſi non ſuperveniat alius cibus intumeſcunt: cui etiam adſtipulatur Galenus. At è contra Horatius

——— Ille Salubres
Æſtates peraget nigris qui prandia Moris
Finiet, ante gravem quæ legerat arbore ſolem.

Alii etiam ventriculo grata & amica eſſe Mora volunt. Galenus autem conjectatur, Mora exiguam in ſeipſis habere facultatem ejuſmodi, qualis magna medicamentis purgantibus ineſt, cujus beneficio non modo facilè ſecedunt ſed corrumpuntur, etiam ſi diu in ventre manſerint; immo totam adeò arborem in omnibus ſuis partibus miſtam aliquam vim obtinere putat ex reſtringente & purgante compoſitam. Attamen in radicis cortice purgatoriam cum quadam amaritudine exſuperare, adeò ut & latum lumbricum interficiat.

** Lib. 23. cap. 7.* Maturorum ſuccus ad ſtomatica medicamenta utilis ſtomaticen quam Polychreſton vocat, ſic deſcribit, * Plinius ſextarii tres ſucci ex Pomo, leni vapore ad craſſitudinem mellis redigatur: Poſt additur Omphacii aridi pondus denar. ii. Myrrhæ denar. i. Croci unius, ſimul trita miſcentur decocto. Neque eſt alius oris, arteriæ, uvæ, ſtomachi jucundius remedium. Alios modos ſtomaticen componendi ibidem vide.

Folia vel ſola vel cum cortice cocta odontalgiam ſedant (gargariſ.) Schrod. eadem trita cum oleo, [ex aceto Schwenckf.] impoſita ambuſtis igni medentur. Dioſc.

Syrupus mororum grata ſua aciditate in febribus ad ſitim extinguendam & ardorem temperandum utiliſſimus eſt: & item ad inflammationes, puſtulas ſeu ulcuſcula oris, palati, uvæ, tonſillarum, gutturis & faucium commodiſſimus.

Materies utilis eſt operibus quæ flecti poſtulant; éſtque ſolida, nec in aquis minùs durabilis quàm firmiſſima Quercus: æternam eſſe arbitrantur, tradente Theophraſto, & vetuſtate Loti modo nigreſcere.

Morus Virginiana Park. The reddiſh Virginian Mulberry.

Hæc apud nos celeri auctu in magnam arborem adoleſcit, multis ramis & frondibus patulam. *Folia* præcedentis perſimilia, pulchra, ampliora. Fructus ſeu mora longiora, & per maturitatem rubicundiora, guſtu non minùs grata.

LIBER

HISTORIÆ PLANTARUM

LIBER VIGESIMUS SEXTUS,

QUI EST

De Arboribus flore fructuque aggregato.

QUoniam Arbores flore fructúque aggregato, ſeu ex pluribus compoſito per ſe Libro complendo non ſufficiunt, cum Arboribus flore ſimplici quarum flos ſummo fructui inſidet eas copulabimus, adeóque Librum hunc in duas partes dividemus, quarum prior erit
De Arboribus flore fructúque aggregato, ſeu ex pluribus compoſito. Poſterior
De Arboribus flore ſimplici ſummo fructui inſidente.

PARS PRIOR.

De Arboribus flore fructuque aggregato ſeu ex pluribus compoſito.

EX Arboribus quarum flos fructui contiguus eſt, aliæ ſunt flore fructúque aggregato, ſeu ex pluribus arctè ſtipatis compoſito, aliæ iiſdem ſimplicibus & à ſe invicem disjunctis, nec pluribus in unum totalem florem fructúmve coeuntibus.

Prioris generis nonnullæ ſunt floſculis intra fructum occultatis, quas *Ficus* dicimus, quæ flore omni carere vulgò creditæ ſunt; aliæ floſculis apertis, iiſque vel ſingulis, ſingulis ſeminibus inſidentibus, vel ſingulis, ſingulis fructibus partialibus unum aut plura ſemina continentibus.

De Ficu.

Ficus arbor (inquit Voſſius) non ineptè deducitur à *συκῆ*, id eſt, *Ficus novella*. Sed malim ab Hebræo Fag פג quomodo dicitur Ficus quæ nondum ſatis maturuit. At minimè audiendus Iſidorus, qui lib. 16. cap. 6. *Ficus Latinè à fœcunditate vocatur, feracior enim eſt cæteris arboribus. Nam ter quatérque per ſingulos annos generat fructus, atq; altero matureſcente alter oboritur.*

Cæterum Ficus ab aliis omnibus arboribus diſtinguitur flore vel nullo, vel intra fructum edulem, dulcem occultato.

CAP. I.

De Ficu Europæa.

1. *Ficus* J. B. Ger. *vulgaris* Park. *communis* C. B. **The common Fig-tree.**

J. B.

HUjus caudex, licet ſit ubi grandeſcat & contortus videatur, parùm tamen eſt firmus, ut qui virigineo, lævi tamen cortice, infernè cinericeo, in ramulis viridi, ſit veſtitus, cum ligni parùm, fungoſæ verò medullæ plurimum obtineat: Materie namque conſtat molli, rara, ampla intus cavitate, cujus inane craſsâ fungoſâque medullâ, ſicut in Sambuco ferè, refertum eſt. Ipſa alioqui arbor mediocris, Sambuci magnitudinem nonnunquam ſuperat, pluréſque ab una eadémq; radice emittit ſtolones, craſſitudine variantes & proceritate. *Radicibus* nititur multis, longis, firmis, lentis, evulſu contumacibus, multis capillamentis fibratis, colore flavis atque Rutæ radicibus ſimilibus, majoribus tamen multò, ut annotat Cordus. Abundant cortices, ſicut & folia fructúſque adeò ipſi nondum maturi, lacteo copioſóque ſatis ſucco, glutinoſo, odore ad Rutam accedente, quemadmodum & reliquæ ejus partes, ſapore ſubacri: qui tamen in fructu paulatim in dulcem excoquitur ſuccum. *Folia* conſpicuæ ſunt latitudinis craſſa, in lacinias plerunque quinas profundas diviſa, minùs acutas quàm Platani, aſpera [hinc Anguillis retinendis idonea] pediculo mediocriter longo, qui abruptus lac fundit.

Flores

Flores (ut omnes hactenus tradiderunt) non fert, ſed ſtatim parva fructuum rudimenta, quos *groſſos* Latini vocant Piſo aut Fabæ æqualia: ea paulatim increſcunt, donec Pyri mediocris figuram & magnitudinem conſequantur. Cùm ad mediam magnitudinem pervenerint, intra ſe *flores* [quod fortaſſe mireris] concipiunt, figurâ confertis ſtaminibus ſimiles, colore in candido purpuraſcentes, è carne exeuntes, & ad mediam fructûs cavitatem ſe dirigentes: quæ florum obſervatio Cordo debetur.

Fructus ex ſurculis Pyriformes naſcuntur, baſi latiore cœlum ſpectante, pulpoſi & molles, virides, ſed viroris quodammodo obſoleti, aut ex viridi rubentes, fuſcive, quidam etiam per maturitatem ad flavum inclinantes, melleæ dulcedinis, carne pallida aut ſubrubra, innumeris granis luteolis, quæ *κεγχραμίδας* vocant, reſperſa; ex quibus ſeminibus nihil producitur, autore Camerario: odorem etiam ſpargit haud injucundum ſibiq; peculiarem.

At non movet me Camerarii autoritas ut credam Ficum ex ſemine non naſci; cùm illud præter naturæ ordinem ſit, ut quævis planta ſemen producat toto genere infœcundum. Semen enim à natura deſtinatum eſt ad plantam propagandam. Natura autem fine ſuo non excidit niſi ob defectum aliquem aut impedimentum intervenientem. Quin & Geoponici pleriq; antiquiores Ficum è ſemine naſci fatentur. Et Cicero in Catone majore, Ex Fici (inquit) *tantulo grano tantos truncos procreat.*

Locus. Ficus in toto Europæo tractu temperatiori calidiorève, Græciâ, Hiſpaniâ, Italiâ, Gallia Narbonenſi obvia, in hortis & pomariis culta. In Anglia etiam in hortis frequens colitur, nec rarò fructus ad maturitatem perducit, modò loco idoneo Soli expoſito & à ventis Septentrionalibus tuto ſeratur. Sylveſtris ſeu Caprificus in Italia, Hiſpania & Gallia Narbonenſi paſſim provenit, in montanis & editis locis inq; vetuſtis muris & ruderibus.

Ficuum multas ſpecies, ſeu varietates potiùs, recenſent Veteres, Theophraſtus, Plinius, Athenæus, & alii; ſumptis differentiis vel ex ipſa natura & naſcendi modo, vel à matureſcendi tempore, vel à diverſitate figuræ, coloris & magnitudinis, vel à regionibus in quibus naſcuntur, vel ab Autoribus ipſis qui primi vel invenerunt, vel obſervârunt, vel produxerunt, quas omnes perſequi, (cùm nomina jam evanuerunt ex uſu, & difficillimum, nè dicam impoſſibile, ſit Antiquorum appellationes Ficubus hodie notis accommodare) non neceſſarium duxi. Conſule ſi placet J. Bauhinum in Hiſt. plant. lib. 1. cap. 56. & Bodæum à Stapel notis in Theophr. hiſt.

Hodie à colore & magnitudine præcipuè Ficus diſtinguunt, in albas ſci. & cœruleas, pallidas, virides, luteas, purpureas, ſubruſas, nigras, & varias; in minores & majores; item à loco unde adferuntur. Verùm cum mihi perſuaſum ſit, Ficuum non minùs quàm Pomorum Pyrorumq; varietates à ſemine provenire, adeóq; certus earum in natura & definitus numerus non ſit, ſed novas indies ſatione obtineri poſſe, omnibus enumerandis & deſcribendis nec animus mihi, nec facultas ſuppetit.

Quæ de Caprificatione Veteres tradunt ſic brevibus complexus eſt J. Bauhinus. E putreſcente Caprifici fructu culices geniti in urbanæ fructus evolant, eóſq; morſu aperientes ſuperfluam humiditatem depaſcuntur, radióſq; una Solares intromittunt, adeóq; non tantùm impediunt nè decidant, ſed & earundem concoctionem & maturitatem promovent & accelerant. Hinc (inquit Plinius) Ficetis Caprificus permiſcetur ad rationem venti, ut flatus evolantes culices in Ficus ferat. Qui plura de Caprificatione velit Theophraſtum & Plinium conſulat. Nunc dierum nulla ejus ratio habetur.

Hic tamen mos ſuſpicionem mihi injicit, dari etiam in Ficubus, ſexuum diverſitatem, Caprificos autem Ficus mares eſſe, earúmque florum pulverem fœminarum fructibus aſperſum, non autem culices è fructibus evolantes, tum iis perficiendis & maturandis, tum cenchramidibus fœcundandis inſervire; unde Plinius ad rationem venti Ficetis Caprificum permiſceri ait, ut flatus non culices (ut ille vult) evolantes, ſed pulverem prolificum & ſeminalem in fructus ferat.

Ficum fulmine non tangi Veterum opinio fuit, at non minùs rationi quàm experientiæ contraria.

Obſervavit enim à fulmine tactam Ficum Laurumque lib. 3. *Stapelius*. Carnes animalium, ſed præcipue Avium, in Fici ſuſpenſas teneteſcere, arboris nimirum afflatu, iidem tradiderunt. Ejuſdem notæ eſt procuidubio hæc obſervatio cum præcedente: Carnes tamen duriores teneritatem tempore contrahunt in quacunque arbore ſuſpenſæ. Aer enim carnem ad corruptionem diſponit.

Ejuſdem commatis eſt quod fertur de Tauro, nimirum ferociſſimum quemque huic alligatum arbori miteſcere ſubitò, tangique manu ac ſubigi tolerare, &c.

Ficus recentes, modò maturæ ſint, à Ventriculo ocyſſimè & facillimè conficiuntur, imò quovis alio horario fructu celeriùs concoquuntur. Quod vel indè conſtat, quòd non ſolùm citra noxam copioſiùs aliis fructibus eas ingerimus, ſed etiam quòd illis præſumptis ſi conſuetum & parem cibi modum addamus id nihil incommodet. *J. B.*

Nos certè in Italia ante prandium Ficus ſæpenumero ſine ullo incommodo copiosè ingeſſimus, prout ibi moris eſt. Galenus ut ſalubrem vitam degeret ab omni fugaci pomo ſe abſtinuiſſe tradit à 28. ætatis anno ad ſenectutem uſq; exceptis exactè maturis Ficubus atq; uvis. Quin & amicos qui ejus monitu ab hujuſmodi fructibus abſtinuerunt ſine morbis fuiſſe.

Facultatem Ficubus glutinoſam & ſalſam ineſſe probat J. Bauhinus, quòd ob lentorem manibus adhæreſcant, & illas tamen abſtergunt ſalis lixivialis & nitri modo. Hinc alvi dejectionem moliuntur, ſine torminibus tamen aut perturbatione. Augetur ſalſugo addito ſale, quocum ferè recentes comedi ſolent etiamnum hodie in Italia & Galloprovincia. Eſt autem poſt ſumptas Ficos affatim bibendum, nè in ventriculo ſubſiſtant ſed faciliùs concoquantur & promptiùs deſcendant.

Veteres, Dioſcorides, Plinius, Galenus in deſcriptione virium hujus fructûs admodum ſunt prolixi.

Pectoris & Pulmonum vitiis, Aſthmati, tuſſi, &c. caricas conducere inter medicos convenit. In uſu eſt duas treſve caricas macerare per noctem in aqua vitæ, & manè dare edendas aſthmaticis. Verùm (inquit C. Hofmannus) exiguum eſt valdè quod cum ſaliva in maſticatione deſcendit ad pulmonem:

pulmonem: efficaciſſimum eſt decoctum cum Hyſſopo, quod magnum abſterſorium dicitur à Meſue. Arenulis renum & veſicæ medentur & urinam ducunt [virides C. Hofman. nam ſiccis hoc denegat.]

Virides etiam hanc habent laudem quòd ſitim ſedent & calorem extinguant: ſiccæ contra; præcipuè in biliofis, & cum naturæ ipſorum convenientibus febribus affliguntur. Bileſcunt enim facilè, ut Saccharum, Mel & alia dulcia.

Ficus maturrimas & ultimas cavebit (monente C. Hofmanno) quicunq; humidioris eſt alvi. Inprimis cavebit in prandio, quòd febres generent putridas, ſi ob moram putreſcant.

Hodie uſus fere ſiccarum ficuum in duobus tantùm caſibus eſt: in decoctis pro puerorum variolis & morbillis: inque gargariſmis pro inflammationibus faucium & tonſillarum. *C. Hofm.* At ſuperius diximus eas Aſthmati, Tuſſi, aliiſque pulmonum affectibus, unanimi fere medicorum conſenſu, apprime conducere. Mulierculis noſtratibus, appropinquante partu, ficuum toſtarum eſus ad partum facilitandum eſt familiariſſimus. Quin & familiare eſt ſuper ficus ſpiritum vini accendere, brodiúmque ad tuſſim ſedandam propinare.

Caricæ extrinſecus applicatæ maturant, molliunt, attrahunt. Cum fermento tritæ admixto ſale bubones peſtilentiales alióſque abſceſſus intra paucos dies rumpunt. Eodem medicamento Regem *Ezechiam* Prophetæ monitu uſum fuiſſe (2 Regum 20.) exiſtimat Tragus.

Ficuum frequentem eſum pediculos generare præter Galenum Paulus Ægineta, Oribaſius, & Recentiorum quamplurimi ſibi perſuaſum habent. Quæ opinio & apud vulgus noſtratium viget. An experientia ſuffragetur dubito.

Fici ſuccus, ſive is ex inciſa arbore emanet; ſive è foliis expreſſus ſit, valdè calidus eſt & mordax, ut ſit inter cauſtica; debito tamen modo præparatus locum ſuum habere poteſt, in ulceribus malignis, lichenibus, lepris & aliis cutis ſordibus abſtergendis foris adhibitus: Verrucas etiam quas myrmecias vocant ejicit.

Idem judicium eſt de groſſis ſive Fici, ſive Caprifici (inquit C. Hofman.) Nam hujus præcipuè habent non minùs cauſtici quid quàm arbores ipſæ; ut intelligere eſt ex illo quod in aceto ſoluti ſanguinem taurinum diſſolvere valeant.

Hæc qui conſiderabit, mirabitur quomodo ſuccus tam viroſus in Ficu matura poſſit excoqui in tantam dulcedinem. De ratione hujus phænomeni Plutarchum in Sympoſiacis diſputantem videas. Aſt hoc in aliis etiam arboribus multis accidit, Pruno ſylveſtri, Ceraſis, Piris, quarum ſucci amari aut ingrati, fructus maturi dulces. Plantarum enim ſucci coctione miteſcunt; fructúſque ipſi ex acerbis dulces fiunt. Hinc tamen documentum tibi parabis, quantæ ſit operæ pretium diſtinxiſſe ficum perfectè maturam ab imperfectè: ut rectè monet C. Hofmannus. De immatura habemus experientiam Bruyerini, 11. *Cib.* 37. In cibo uſurpatum multorum ſanorum valetudinem afflixiſſe. Tales autem fere ſunt Ficus quæ in locis algidioribus proveniunt.

℞ Surculos Ficûs, in fruſtula incidantur, ad ℔ j. decoquantur in vini ℔ j. & aquæ ℔ j. ß. Doſis ℥ iiij. manè in hydrope. Egregie ſudorem movet, ut aſſeruit mihi vir quidam religioſus. *Cheſneau.*

Literæ quæ lacte ſeu ſucco turionum Ficûs exarantur in charta, omnino inconſpicuæ ſunt, donec charta igni admota vehementer incaleſcat, tunc autem velut uſtulatæ ſe manifeſtant: quod etiam aceto, ſucco limonum aliíſque acidis commune eſt. Hinc & Lac ſucco iſto coagulatur in caſeum, Plinio & Dioſcoride teſtibus.

2. *Ficus ſylveſtris Dioſcoridi* C. B. *Caprificus* Ger. J. B. Park. The Wild Fig-tree.

Quidam Ficum ſylveſtrum à Caprifico diſtinguunt; verùm * non neceſſariò, cùm uſu ſolùm Caprificandi differat. At neque à Ficu ſativa ſpecie differt Ficus ſylveſtris vel Caprificus, quòd hæc ex illius grano naſcatur, ſed accidentibus tantùm à cultura ortis. Sexu tamen (ut diximus) fortè differt Caprificus à Ficu tum in genere ſylveſtri, tum in ſativo.

** Ficus ſylveſtris à ſativa non aliter differre videtur quàm ut ſpontanea ac inculta; At Caprificus à Ficu tam in ſylveſtri genere quàm in ſativo ut mas à fœmina.*

His addit C. Bauhinus † Chamæficum ſeu Ficum humilem, quæ omnium partium parvitate excepta, quódq; tenerior ſit & frigoris minùs patiens, à Ficu vulgari non differt.

† Chamæficus.

Pro diverſa ſpecie proponit Parkinſonus Ficum nigram ſive præcocem, quæ tamen non alia in re à vulgari differt quàm Fructûs colore exterius nigro purpureo, cœrulei tinctura obducto, intus obſcurè rubro ſeu atro-rubente & quod bis in anno fructus producat.

Libet hic adjicere quæ C. Bauhinus de Ficubus in Indiis naſcentibus habet. Variant (inquit) Ficus in India pro regionum diverſitate: nam in Provincia bonæ ſpei fructus perpetuò ferunt (part. 8. Ind. occid.) & in Peru ſumma earum ubertas (part. 9. Ind. occid. l. 4. c. 31.) Addit Joſephus Acoſta in India Occidentali diverſas eſſe valles, quæ integro anno fructus promant. Sic in *Mala* 13 milliariorum intervallo à *los Reyes* Ficus eſt, quæ parte dimidia, qua Auſtrum ſpectat frondes ac fructus fert, quando in montanis æſtas viget, altera verò pars contrario anni tempore, cùm in planis æſtas. Acoſta l. 4. c. 32.

Ficus arbores, Monarde referente, ex Hiſpanica in Peruanas provincias delatæ plurimos & optimos fructus geſtant: & ut folia iſthic non deponant Deus ſingulariter voluit, quò ſemper remedium præſens eſſet contra inſecta quæ, Araneæ appellantur, quorum ictibus virulentis lac ex Ficûs foliis manans, bis térve in vulnus inſtillatum remedio eſt.

Ficuum ſpecie fructus Peruanus C. B. *Papaie Peruvianis* J. B. *videtur eſſe Arbor Paponifera* [illegible], *ſuperiùs deſcripta.*

J. B.

Annotat Benzo Hiſt. ſuæ l. 3. c. 18. Apud Peruvienſium Mantam peculiare quoddam fructuum genus (Indigenæ *Papaie* vocant) Ficuum ſpecie modicorum magnorúmque naſci, quale nuſquam in India præterquam in eo regno vidit. Arbor quæ illud Pomorum gignit procera & gracilis, fructus ſapore dulci eſt.

Vel ſolum *Papaie* nomen arguit hanc arborem eſſe ſuperiùs à nobis traditam & deſcriptam inter eas quæ caudice ſunt ſimplici non ramoſo, F. Columnæ notis in Recchum Papaie Orientalis & Arboris Peponiferæ nomine, C. Bauhino pro Platani ſpecie, titulo Arboris Platani folio, fructu Peponis magnitudine, eduli, Luſitanis Mamoeira dictæ propoſitam. Unde eadem arbor à Bauhino bis pro duabus diverſis proponitur.

Benzo fructum peſſimè deſcribit Ficuum ſpecie, unde proclivis in errorem lapſus eſt.

Arbor cucurbitifera, Ficus Nigritarum Theveti J. B. *Ficui ſimilis arbor fructu oblongo* C. B.

Suſpicor & hanc quoque ad Papayam referendam eſſe, nam & folia conveniunt; nec fructus præterquam figurâ oblongâ multum differunt. Solent autem Scriptores vetuſtiores & hiſtorici parùm accurati eſſe tum in deſcribendis tum in delineandis ſtirpibus.

CAP. II.

De Ficu Indica, Europææ analoga.

FIcus Indicæ tria genera ſunt. Primum Europææ analogum voco, quia eodem modo cum Ficubus Europæis propagatur, nec funiculis è caudice aut ramis versùs terram demiſſis, & ubi eam attigerint radices agentibus ſe multiplicat.

Secundum funiculis, quos diximus, è ſummis ramis ad terram uſq; demiſſis & radices agentibus ſe propagat. V. Cap. ſeq.

Tertium fibris ex ipſo trunco exeuntibus & deorſum tendentibus eidémque accreſcentibus, & in terram tandem radicatis augetur. V. Cap. IV.

* P. 1. F. 25. p. 43.

1. *Atty-alu* * H. M. *Ficus Malabarenſis folio oblongo acuminato, fructu vulgari æmulo* D. Syen *annot. in* H. M.

H. M.

Arbor eſt procera denſis & opacis frondibus, latè ſparſis, naſcitúrque in arenoſis.

Radix craſſa radiculas laterales plurimas fibroſas, tam ſubtus quàm ſupra terram longè latéque diffundit, cortice lacteo, qui ſub cruſta nigricante ex albo rubeſcit, ac inciſus ſeu detractus pleniori rubedine celeriter perfunditur. Brachio inciſo aquam limpidam & inſipidam ac ſubrubram ſaporiſque frigidi ubertim exhibet.

Caudex ambitu unius hominis amplexum excedit, cortice craſſo, radicis concolori; ſurculi tamen teneri virides geniculati.

Folia pediculis mediocriter longis & craſſis inſident, longitudine ad latitudinem, quæ in medio maxima, ferè dupla, & petiolum ſubrotunda, anteriùs in cuſpidem leniter contracta, tenuia, mollia, glabra, ſupernè obſcuriore virore nitentia, ſubtus dilutiore, *Venarum per folia diſcurſûs deſcriptionem vide.* Sapor foliis adſtringens, odor nullus. In vertice ſurculorum conus oblongus & viridis inter folioſa involucra, viridia folia tenella recondens: quod & aliis hujus arboris ſpeciebus commune eſt.

Flores fert nullos: *conſpicuos intellige.*

Fructus in ſurculis petiolis curtis, craſſis nonnihil incurvis plures unà proveniunt, plano-rotundi ac ad petiolum contractiores, nonnihil piloſi, cum umbilico in vertice, haud diſſimiles noſtris ficubus: cùm immaturi ſunt virides, & lacteo liquore, maturi colore rubicundo & minùs lactei, eſculenti.

Inſunt iis ut in Ficis *grana* parva, tenuia, oblonga, numeroſa ſerie, conſtantia ex capitulo rotundo & recti caudula, quorum ordine cortici interiùs inſident, ſuntque inſtar folliculorum, in ſuis capitulis unum ſemen minutum nigricans continentia, primum albicantia, ex maturitate ſubflaveſcentia.

Fructibus cùm matureſcunt formicæ innaſcuntur; hóſque indigenæ habent in eduliis, non verò eos qui aliarum ſunt ſpecierum.

Bis térve in anno fructus dat hæc arbor ut & cæteræ ſpecies.

Vires. Radicis decoctum, ut & ejuſdem inciſæ ſuccus, vaſe ſuppoſito exceptus, ſervit ad purificandum ſanguinem, ad hepar malè affectum, ad ſulcos & fiſſuras manuum, oris, aliarúmque partium. *Cortex* ad eadem datur in decocto, tritus ulceribus proficuè imponitur, ut & parti laboranti morbo ſacro Luſitanicè dicto *Cobrella.*

Fructus alvum aſtringit, éſtque proficuus pro pituita humorúmq; mala temperie corrigenda.

* P. 1. F. 27. p. 47.

2. *Arr-alu* * H. M. *Ficus Malabarenſis folio cuſpidato, fructu rotundo, parvo, gemino,* D. Sien. *H. M.*

Arbor eſt procera, denſis & opacis frondibus, latè ſparſis; naſcens in arenoſis & petroſis, atq; in arboribus, ut *Itty-alu.*

Radices cum *Per-alu* inferiùs deſcribendo convenit.

Caudex craſſus eſt, ad duorum hominum amplexum cortice ut in *Per-alu. Surculi* novelli virides, geniculati.

Folia longis tenuibus pediculis appenſa cordis humani formam habent, antrorſum anguſta, ac longi lanceolâ cuſpidata, quæ vetuſtiora ſunt ad petiolum rectioribus oris, quæ teneriora rotundioribus circumſcripta, ſolida & denſa; minùs craſſa quàm *Itty-alu,* ſupernè obſcuriore virore nitentia, ſubtus lucidiore. Coſtæ foliorum mediæ in utraq; parte eminent, nervi tranſverſi inde egreſſi in ſupina parte maximè; nervorum per folia diſcurſum vide.

Fructus

Fructus ramis ſurculiſque ſupra ad exortum foliorum in nodulis bini & bini, arctè juncti inſident, parvi, rotundi, illis *Itty-Alu* planè ſimiles, cum umbilico parvo in vertice; formicas intus carentes, continentes *grana* numeroſa *Atty-Alu* magnitudine, ſemen minutum nigricans in ſe recondentia.

Eſt hæc arbor Deo *Viſtnu* ſacrata, quem ſub ea natum eſſe & flores ſuſtuliſſe fabulantur; éſtque ex religione eorum hanc adorare, muro lapidum cingere, eimq, ſeu lapides juxta poſitos rubro colore ſignare, quamobrem ab incolis Chriſtianis arbor Diaboli nuncupatur.

Quod ad vires non multum differt à reliquis *Alu* ſpeciebus.

3. *Ficus Malabarica fructu Ribeſii forma & magnitudine*, Tjjela *dicta*.
Tjjela H. M. *P.* 3. *Tab.* 63. *p.* 85.

H. M.

Arbor eſt vaſtæ magnitudinis 70 circiter pedes alta, *caudice* craſſo, octodecim pedum menſuram in ambitu non rarò ſuperante, multiſque ramis in orbem diffuſis donato. Lignum albicans, cortice craſſo, ſcabro, cinereo, intus ruſo obductum, cujus matrix prædura, crocea.

Radix albicans, flaveſcente cortice tecta, fibris ſuis craſſioribus profundè terræ inhæret; ſapor lacteus & ſubſalſus, odor nullus.

Folia rotundis ac ſubviridibus petiolis in novellis ramis denſa congerie proveniunt, oblongo-rotunda, acuminata, communi virore ſupernè ſplendentia, infernè ſubviridia, inſipida, inodora. *Fructus* ipſis ramulis inter folia ſine petiolis adhærent, cum formâ, tum magnitudine Ribeſiis haud abſimiles; ſúntque exiguæ ficus, ruſis granulis plenæ, uti omnes *Alu* ac *Teregam* fructus, inſipidæ, inodoræ.

Locus. Naſcitur locis ſylveſtribus, montanis ac petroſis Malabar, præcipuè in *Ambalakatti*, atque per totum annum fructus fert. Veſpertiliones, quoniam fructibus delectantur, in hac arbore frequenter nidificare ſolent.

Uſus. Ex radicis cortice cum Pipere longo in aqua communi decoctum paratur, quod tuſſi inveteratæ aliiſque pulmonis affectibus medetur. Lacteus ex radice & fructibus expreſſus ſuccus efficax in oculorum vitiis remedium eſt.

4. *Ficus Malabarica ſemel in anno fructifera, fructu minimo*, Tsjakela *dicta*. *Tsjakela* H. M. *P.* 3. *T.* 64. *p.* 87.

H. M.

Arbor eſt procera, *caudice* craſſo, candido, multiſque ramis craſſioribus in orbem diffuſis donato, cortice nigricante, intus purpureo, obducto, quo leviter inciſo ſuccus exſtillat lacteus, acris, inodorus.

Radix fibrata, albicans, flaveſcente cortice tecta, inciſa & vulnerata ſimilem planè emittit lacteum ſuccum.

Folia rotundis ac viridi-albicantibus petiolis in novellis ramis proveniunt, oblongo-rotunda, acuminata, denſa, longitudine ſpithamam, latitudine palmum ſuperantia, colore ut in præcedente, inſipida pariter & inodora, nervis aliquot albicantibus ac eminentibus è media coſta in latera excurrentibus. *Fructus* præcedentis ſimiles.

Locus. Creſcit locis montanis *Malabar*, præcipuè in ſylvis *Parakaroe*: Semel in anno, viz. Decembri & Januario menſibus fructus fert, atq, ſobole ſata ad quinquageſimum uſq, annum non rarò frugifera manet.

Uſus. Ex arboris cortice peculiari artificio chordæ torquentur, quibus arcus tenduntur. Necnon color paratur rubicundus, quo veſtimenta *panos de Cambaya* ipſis dicta tinguntur.

Eoſdem habet in medicinâ uſus cum *Atti-Alou*.

5. *Teregam* * H. M. *Ficus Malabarica foliis rigidis, fructu rotundo, lanuginoſo flaveſcente, Ceraſi magnitudine* D. Comelin. * *P.* 3. *T.* 60. *p.* 79.

H. M.

Arbor eſt procera, triginta circiter pedes alta, *caudice* craſſo, cortice atro-viridi, intus albicante obducta, necnon ramis lanuginoſis ac aſperis in orbem diffuſis eleganter ornata. Lignum ex albo flaveſcens, molle, inſipidum, inodorum.

Radix fibrata, albicans, cortice rubicundo intus croceo tecta, inodora, inſipida.

Folia rotundis, viridibus ac hirſutis ramulis ſine ordine inhærent, foliis Mali Citrii haud abſimilia, atro-viridia, denſa, ſpinulis quibuſdam tenuibus & rigidis omni ex parte veſtita.

Fructus ad ramulorum exortum ramis inhærent, *Alu* fructibus perſimiles, rotundi, lanuginoſi, Ceraſi nigri majoris magnitudine, viridi primùm, dein flaveſcente colore, ac granis pleni, inſipidi, inodori.

Locus. Provenit locis ſylveſtribus *Malabar*, imprimis verò circa Cochin; per totum annum viret, fructûſque fert, ac diu ſuperſtes manet.

Vires. Folia uſurpantur ad ſcrinia, ac quæcunq, lignea, cornea, ſtannea & argentea vaſa fricanda, atq, ſcabritie ſua polienda ac læviganda. Radix cum aceto è nuce Indica confecto contuſa, & manè jejuno ventriculo aſſumpta viſcerum ardorem compeſcit. Fructus itidem impensè refrigerant.

6. *Perin Teregam* H. M. *Ficus Malabarica foliis aſperis major, fructu itidem rotundo, lanuginoſo majore.*

H. M.

Præcedentis ſpecies eſt major atque altior, *caudice* craſſo, candido, molli, multiſque ramis geniculatis donato, qui cortice cinereo, ſubaſpero atque hirſuto cincti, intúſque medullâ coccineâ referti ſunt. *Radix* albicans & lacteſcens, nigricante cortice obducta, necnon fibris ſuis latè per terram diffuſa, inodora, inſipida.

Folia præcedentis ſimilia, ſed majora & craſſiora. *Fructus* vel ſolitarii, vel plures ſimul juncti ramulis inhærent, præcedentis ſpeciei fructibus intus ac extus perſimiles ſed majores.

Locus. Naſcitur in ſylvis Malabar, præcipuè in *Paroo*, per totum pariter annum viret, fructúſque fert, & integrum ſeculum frugifera manet.

Vires & Uſus. Folia iiſdem uſibus inſerviunt quibus folia *Teregam.* Fructus contuſi uſurpantur ad aphthas; inſuper ex iiſdem in lacte caprino coctis potus conficitur, qui hepatis obſtructioni ejuſdémque ſcirrho potenter medetur: Ex iiſdem in aqua coctis Balneum fit, quod eidemis corporis maculis leproſis tollendis conducit.

CAP. III.

Ficus Indicæ funiculis è ſummis ramis demiſſis, & radices agentibus ſe propagantes.

HUjus arboris ſpeciem fuiſſe puto quam Veteres Ficûs Indicæ nomine tradiderunt, quamvis notæ aliquæ ei non conveniant, v. g. 1. *Folium peltæ Amazonicæ non minus:* cùm omnes hujus ſpecies folia modicæ admodum magnitudinis obtineant, niſi, (ut vult Cluſius) ad ſimilitudinem potius referenda ſit hæc comparatio. 2. Craſſities ingens matrum plantarum, ut LX P. pleræque orbe colligant, quod de hoc genus arboribus verum non eſt, cùm hæ trium hominum complexum ambitu vix excedant, niſi de ſpecie *Atty meer-alou* dictâ, quæ omnium Indiæ arborum vaſtiſſima eſt, accipias; quæ tamen funiculis à ramis demiſſis ſe non propagat, ſed fibris ex ipſo trunco exeuntibus eique accreſcentibus augeſcit. 3. Propagandi modus ramis incurvatis terræ infixis; cùm hæ fibris ſeu funiculis è ſummis ramis exeuntibus ad terram uſque demiſſis, & ibidem radices agentibus ſe propagent.

Plinium attendamus eleganter more ſuo hanc arborem deſcribentem.

Ficus ibi [in India] exilia poma habet: ipſa ſe ſemper ferens, vaſtis diffunditur ramis, quorum imi adeò in terram curvantur, ut annuo ſpatio infigantur, novámque ſibi propaginem faciant circa parentem in orbem quodam opere topiario. Intra ſepem eam æſtivant paſtores, opacam pariter & munitam vallo arboris, decora ſpecie ſubter intuenti procùlve fornicato ambitu. Superiores ejus rami in excelſum emicant, ſylvoſa multitudine, vaſto matris corpore ut LX P. pleræque orbe colligant. Foliorum latitudo peltæ effigiem Amazonicæ habet.

* P. 1. T. 26. p. 45. 1. *Itty-Alu* * H. M. *Ficus Malabarenſis folio denſiuſculo nitente, fructu parvo rotundo coronato, H. M.*

Arbor eſt procera, ſed minor cæteris *Alu* ſpeciebus, denſis & opacis frondibus, latè ſparſis.

* Atti-Alu, ſeu prima Ficûs Indicæ ſpecies. *Radice* cum * præcedente convenit.

Caudex amplexum unius hominis æquat, cortice lacteo, & cum detrahitur aut inciditur intus rubeſcente. Ex ramis hujus arboris filamenta ſeu radiculæ verſus terram pendulæ demittuntur. Surculi teneri virides ſunt & geniculati.

Folia petiolis digitalibus hærent, minora cæteris, oblongo-rotunda, rotundiſque ad petiolum & anteriùs oris, ac parvi anguſti & obtuſi cuſpide eminentia, latiora paululum ad cuſpidem quàm ad petiolum, craſſa, ſolida, denſa, utrinq; nitentia, magis tamen in adverſa & ſaturatiùs virentia. *Nervi* à coſta media infernè eminente conſpicui, denſi, parallelo ductu tranſverſim ad marginem ferè excurrunt, ubi arcuatim flexi & ſibi mutuo concurrentes folium cingunt. Sapor foliis adſtringens & ſubamarus.

Fructus vel ſolitarii, vel duo tréſve ſimul, cùm è foliorum ſinubus, tum alibi hinc indè è ramis pediculis brevibus exeunt, parvuli, rotundi, in vertice umbilico eminente coronati, cùm immaturi lactei ac virides; maturi verò minùs lactei, colore flavo ac minus rubeſcente.

* Atty-Alu. *Grana* * præcedentis ſimilia, ſed minora, minimum nigricans ſemen in ſe recondentia.

Vires. Lac in quo cortex tritus & infuſus, (percolando priùs ſeparato cortice) datus vertigini capitis confert. Ulceribus curandis prodeſt foliorum decoctum cum oleo, ſi cum eo corpus perungatur, quo cum præcedente, ut & in reliquis viribus, convenit.

* P. 3. T. 33. p. 69. 2. *Iti-Are-Alou* * H. M. *Ficus Malabarica folio Mali cotonei, fructu exiguo, plano-rotundo ſanguineo* D. Commelin. *Arbore de Raiz menor* Luſitanis. *H. M.*

In proceram excreſcit arborem, cujus *Radix* fibrata, albicans, nigricante cortice tecta, qui ubi inciditur lacteum ſuccum ſtillat.

Caudex, ut præcedentis, plurimos undique diffundit ramos, qui (poſtquam annos 40 aut 50 vixit arbor) tenues quaſdam eáſque ſingulares fibras ſeu filamenta rufi ac ceræ coloris [qualia in Cuſcuta conſpicimus *Cluſ.*] deorſum mittunt, quibus ubi terram attingunt firmantur, novámque quaſi prolem generant, & in novos arborum caudices tranſeunt, qui rurſus ſumma ſui parte novos ramos in latera ſpargentes novis denuo fibris deorſum miſſis ſeſe propagant. Sic alii deinceps rami in infinitum, ut interdum unica arbor ſuis propaginibus milliare Italicum in ambitu occupet, ſitque difficile quænam primaria arbor ſive illarum omnium prolum parens dijudicare niſi ex trunci craſſitie, quæ interdum tanta eſt ut trium virorum ulnis vix apprehendi queat. Cæterùm non modo inferiores rami ſimiles ſpargunt fibras, ſed etiam in arbore ſummi atque adeo unica arbor ſylvam efficit denſiſſimam, & non rarò plura ſuperſtes manet ſecula. Sub eas verò arbores animi ſibi parant incolæ, ac fibras jam in truncos converſos, tenuiores ſci. reſcindere ſolent atque ea ratione velut concamerationes & umbracula faciunt, æſtûs arcendi gratiâ, adeò enim denſis ramulis reliqui majores luxuriant, ut Solis radii nulla ratione penetrare queant:

imò

imò aliquot hominum millia ſub tali arbore latere poſſunt. *Hæc omnia è Cluſiana Ficus Indicæ hiſtoria mutuati ſunt.* *Folia* præcedentis foliis ſimilia ſunt, ſed minora. *Fructus* exigui, plano-rotundi, colore primùm viridi, dein foris & intus ſanguineo, granîſque pleni uti vulgares ficus, dulces quidem, minùs tamen grati ſaporis quàm illæ, quaproptèr avibus potiùs quàm hominibus cibo ſunt. Naſcuntur inter folia quemadmodum vulgares ficus, hoc eſt, in novellis ramis, qua parte folia illis inhærent.

Naſcitur ubique in Malabar, imprimis circa *Warapouli*; Viret per totum annum fructûſque fert. *Locus.*

Cæterùm ex arboris hujus cortice, radice & foliis in oleo decoctis Balſamum paratur vulnerarium. *Vires.* Ex cortice in lacte ebutyrato cocto fit oris collutio quæ aphthas abſtergit, flaccidas & eroſas gingivas ſanat, necnon vacillantes dentes firmat.

Deſcriptio maximam partem deſumpta eſt è Cluſiana Ficus Indicæ, cum qua (ut videtur) vel Operis hujus Autor, vel ejuſdem interpres Latinus hanc Arborem eandem putavit. D. Commelino, & nobis aliter videtur. Magnitudine excepta non multum differt à præcedente.

3. *Tsjeru-meer-alou* * H. M. *Ficus Malabarica folio & fructu minore* Comel. *H. M.* *P. 3. T. 56. p. 71.

Minor eſt & humilior præcedentis ſpecies, eodémque modo creſcit & propagatur quo illa.

Folia ſimilia ſunt foliis ſequentis; [*Atty-meer-alou*,] at minora & numeroſiora.

Fructus itidem fructibus *Itti-are-alou* perſimiles ſed minores, brevibúſque petiolis inter folia novellis ramis inhærent.

Creſcit quoque hæc ſpecies ubique in Malabar, præcipuè in provincia *Warapouli*: per totum etiam *Locus.* annum viret fructûſque fert.

Vires autem hujus arboris eædem ſunt ac præcedentis, præterquam quod ex radice cum calce & *Vires.* Curcuma in aqua decocta Balneum efficitur ad Epilepſiam & Lepram curandam.

4. *Katou-Alou* * H. M. *Ficus Indica* J. B. *Indica arcuata* Park. *Indica foliis Mali cotonei similibus, fructu ficubus ſimili in Goa* C. B. *Arbor ex Goa ſive Indica* Ger. *Arbor de Rayz, id eſt, radicoſa* Linſchot. *H. M.* * P. 3. T. 57. p. 73.

In arborem excreſcit proceram, imò altiorem quàm reliquas filamentis è ramis demiſſis ſe propagantes; quibuſcum eo reſpectu convenit: ut & ligno, cortice ac radice.

Folia oblongo-rotunda, ac in mucronem deſinentia, denſa, fragilia, ſupernè glabra, atro-viridia, ſplendentia, infernè albicantia & lanuginoſa, inſipida, inodora: è coſta media inſigni plures nervuli ordinato ac parallelo ductu exeunt, qui ad oras arcuatim in ſe invicem incurrunt.

Fructus in novellis ramis, qua parte folia illis inhærent, ſine petiolis proveniunt, rotundi, fructibus *Itti-are-alou* perſimiles, ſed majores, colore primùm viridi, dein flaveſcente, tandémque rubicundo, ac granis pleni ut vulgares Ficus, dulces quidem, ſed minùs grati ſaporis quàm illæ.

Creſcit in multis locis Malabar, fructûſque fert, & viret per totum annum, & aliquot ſecula ſu- *Locus.* perſtes manet.

Viribus non multum differt à præcedentibus duabus. Jo. Commelinus, quem ſequimur, hanc arborem ipſam *Ficum Indicam* Cluſ. Exot. lib. 1. cap. 1. eſſe affirmat. At Auctores noſtri deſcriptionem Ficus Indicæ Cluſianam penultimæ ſpeciei accommodàrunt, nullâ interim Cluſii mentione facta.

5. *Peralu* H. M. *P. 1. F. 28. p. 49.* *Ficus Malabarenſis folio craſſiuſculo majori, fructu gemino intenſè rubente* D. Syen. *H. M.*

Arbor eſt cæteris procerior, denſis & opacis frondibus, latè ſparſis.

Radix craſſa propagines fibroſas tam ſubtus quàm ſupra terram longè latéque diffundens, cortice præ cæteris lacteo, qui inciſus quoque rubeſcit.

Caudex quantum duo tréſve homines Ulnis extenſis amplecti poſſunt, cortice ut in radice præ cæteris lacteo, &c.

Ex ramis, ut in *Itty-alu* filamenta ſeu radiculæ multo numeroſiores versùs terram pendulæ demittuntur.

Surculi teneri, virides, geniculati, piloſi ſeu lanuginoſi.

Folia petiolis mediocriter longis, craſſis hærent, majora & craſſiora ſunt cæterarum ſpecierum foliis, oblongo-rotunda, versùs pediculum latiora, textura denſa & ſolida, utrinque lanuginoſa, lanugine ſubtus denſiore, holoſericea, ſupernè obſcuriore virore nitentia, ſubtus pallidiora. Coſta folii media valdè craſſa eſt & nervos laterales obliquè anteriora versùs emittit, præter quam & binas hinc inde laterales obtinet, pariter diviſas: nervi omnes ad marginem folii arcuatim concurrunt, in averſa parte valde eminentes & conſpicuæ, in adverſa etiam nonnihil. Sapor foliis adſtringens, odor nullus. *Fructus* ramis ſurculiſque ſupra ad exortum foliorum bini, & bini juncti & uniti, ramis ſolitarii arctè inſident, magnitudine *Atti-alu*, at rotundiores, necnon colore intenſè rubeſcente, ſeu incarnato ſaturo; cum matureſcunt tomentoſa lanugine obducti, cum umbilico parvo in vertice; in quibus grana numeroſa, magnitudine eadem cum illis *Atti-alu*, in ſe *ſemen* minutum nigricans recondentia.

Liquor filamentorum quæ ex ramis deorſum dependent, cum aqua ſimpliciter potus, vel in de- *Vires.* cocto datus mingat ardorem febrilem, purificatque hepar & ſanguinem. Cortex arboris tritus profic(u)us eſt pro morbo ſacro parti affectæ appoſitus.

CAP. IV.

De Ficu Indica fibris ex ipſo trunco exeuntibus eique accreſcentibus augeſcente.

1. *Atty-meer-alou* H. M. *P.* 3. *T.* 58. *p.* 75.

H. M.

VAſtæ magnitudinis eſt hæc arbor, caudice craſſo, tenues quaſdam & ſingulares fibras deorſum mittente, quæ ipſi caudici adhæreſcentes craſſiſſimum eum reddunt, adhæc eiſdem fibris arbor terræ firmatur, multiſque ramis in orbem diffuſis longè latéque propagatur. *Lignum* albicans, molle & flexile, cortice ſubviridi cinereo obductum, qui ubi inciditur ſuccum ſtillat lacteum, acrem, odoratum.

Radix albicans, glabro & nigricante cortice tecta, necnon fibris latè per terram diffuſa, læſa liquorem fundit candidum unctuoſum, qui dein cum inciſa radice purpureus evadit.

Folia foliis *Atti-Alou* haud abſimilia brevibus petiolis novellis ramis inhærent, oblongo-rotunda, acuminata, denſa, communi virore nitentia, ſupernè glabra, infernè nonnihil aſpera, nervis aliquot è media coſta, in duas inæquales partes folium dividente, in latera excurrentibus: ſapor amaricans & acerbus. *Fructus* brevibus petiolis inter folia ramulis inhærent, fructibus *Arealou* perſimiles.

Locus. Provenit ubique in Malabar, per totum annum viret fructúſque fert.

Initium ſumit ex arborum quarundam caudicibus, aut è rupibus, vel antiquorum murorum rimis & fiſſuris, è quibus Convolvuli inſtar prodit: dein radix truncúſque tenuia quædam filamenta deorſum mittunt, quibus caudex inſigniter craſſeſcit, cúmque eiſdem fibris terræ firmetur, longè latéque propagatur, adeò ut arbor è qua initium ſuum duxit moriatur, hæc verò evadat maxima omnium arborum quæ in Indiis adhuc dum repertæ ſunt, necnon ſecula aliquot ſuperſtes maneat.

In *Kandenate* regionis *Cochim* provincia, juxta templum *Beykam* hujuſmodi habetur arbor caudice craſſiſſimo, quæ in circumferentia 50 obtinet pedes Geometricos, quámque incolæ 2000 annos ibidem creviſſe affirmant.

Vires. Foliorum ſuccus febribus medetur ardentibus. Fructus quoſcunque alvi fluxus ſiſtit.

2. *Hendir-Alou* H. M. *P.* 3. *T.* 59. *p.* 77.

H. M.

Arbor eſt procera, caudice craſſo, candido, fungoſo, cortice cinereo obducto, multíſque ramis latè diffuſis ornato.

Radix nigricans fibris ſuis latè per terram diffunditur, ſapore acri, odore nullo.

Folia ſine ordine novellis ramis inhærent, oblongo-rotunda, denſa, glabra, fragilia, longitudine ſpithamam lata, quatuor circiter pollices æquantia, ſupernè atro-viridia, infernè ſubviridia, ſplendentia, nervis aliquot in averſa parte eminentibus, è media coſta ordinato ac parallelo ductu in latera excurrentibus: ſapor auſterus, odor ſylveſtris.

Fructus itidem granis pleni uti vulgares ficus, ac fructibus *Atti-Alu* perſimiles. Ab hominibus non comeduntur, ſed à Simiis & cornicibus appetuntur, unde à Luſitanis *Figos dos Bugios*, i. e. *Simiarum ficus* nuncupantur.

Locus. Naſcitur ubique in Malabar, præcipuè in fluminum ripis, & locis montanis ac petroſis *Mangatti*. Viret per totum annum fructúſque fert, & aliquot ſeculis ſuperſtes manet. Ab avibus ſeritur. Eæ namque cùm fructus comedunt, exigua illorum granula (in quibus germinandi vis conſiſtit) cum excrementis iterum deponunt, è quibus denuò arbores excreſcunt.

Vires. Foliorum tenellorum ſuccus expreſſus ad eroſas gingivas, ſimiléſque oris affectus egregium eſt remedium, ſi os eo colluatur. Ex eodem cum Butyro recenti digeſtivum fit, ulceribus mundificandis & conſolidandis perquam utile. Ex radicibus & foliis ſimul in aqua decoctis balneum paratur, quod ſanandæ Lepræ & Epilepſiæ conducere dicitur.

Adnotat ad hanc arborem D. Jo. Commelinus, eam præcedentis ſpeciem eſſe; filamenta namq; non è ramis ſed è caudice deorſum mittere, quæ ipſi caudici adhærentia, craſſiſſimum eum reddunt. Adhæc magnam habere ſimilitudinem cum *Arbore peregrina* fructum ficui ſimilem gerente quam Cluſius perfunctoriè deſcribit; cujus idcirco deſcriptionem ſubjiciemus: nobis autem alia arbor videtur.

Arbor peregrina fructum Ficui ſimilem gerens J. B. Cluſ. exot. lib. 1. cap. 11.

Ramulus quem habuit Cluſius cum ſuo fructu in uvæ modum quaſi congeſto, reſiccatus durus erat, craſſo cortice tectus, gracilis & digitalis longitudinis, coloris ex fuſco cineracei, octo fructus exiguorum ficuum inſtar, craſſo brevique pediculo nixos ſummo faſtigio ſuſtinens, fuliginoſi coloris, cineraceis maculis conſperſos, duros & ſatis ſolidos. Similem fructum habuit idem Cluſius, non tamen tam copioſè ramo inhærentem, ſed ſingularem duntaxat, interdum geminum ſuis pediculis ſimul connexum.

Quum porro (inquit) hic fructus Ficui vulgari valdè ſit ſimilis figurâ, & nonnunquam etiam adeò puſillus ut Ciceris magnitudinem non multum excedat, an ad Ficus Indicas circa Aceſinem amnem naſcentes referri non poſſit, cujus Theophr. Hiſt. Plant. l. 1. c. 12. & l. 4. c. 5. mentionem facit?

Nos commonefecit *D. Tancredus Robinſon* Arborem Americanam noſtratibus **the Mangrove** dictam ad hunc locum pertinere ob ejus fructum & funiculos è ramis demiſſos, radicéſque agentes & ſe propagantes; ſuſpicatur idem Amicus prædictam arborem eſſe admodum affinem (vel eandem)

dem) *Paretuvier D. Rochfort*; in maritimis creſcit, & ejus cortice utuntur in præparandis coriis, ex illáque funes, lintea, & lecticas faciunt. Oſtrea interdum ramis adhærent, unde quibuſdam **The Oyster Tree** vocatur. Alia ſpecies Arboris **Mangrove** dictæ reperitur in Mediterraneis Indiæ Occidentalis, quæ ad aliquam prædictarum ſpeciem fortè referri poteſt.

Cap. V.

De Sycomoro.

SYcomori nomen adeptus eſt hic fructus à ſimilitudine quam ad utrumque fructum, Ficum & Morum habet. Unde ridiculos eos eſſe ait Galenus, qui Sycomora dicta putant quòd μωροῖς σύκοις, i. e. fatuis Ficubus ſimiles exiſtant; quibus verbis Dioſcoridem notare videtur; nec quenquam hactenus inter probatos autores Græcos vidimus qui per ω ſcribat, inquit J. Bauhinus. Dicitur etiam hæc arbor Sycaminus.

Eſt autem Sycamorus nihil aliud quàm Ficus genus fructu ex arboris trunco exeunte.

1. *Ficus folio Mori, fructum in caudice ferens* C. B. *Sycomorus ſive Ficus Ægyptia* Park. *Sycomorus* J. B. Ger. **The Sycomore of Egypt.**

Hujus deſcriptionem Veſlingianam, quam cæteris accuratiorem putamus, dabimus: Proceritate craſſitiéque Morum albam adæquat (inquit Rauwolfius) Dirimitur ferè ab humili, ſed lata ſtirpe; in truncos binos ternóſve peramplos, è quibus deinde ramorum confertim digeſtorum vaſta & robuſta brachia opaci frigoris gratiſſimam ſcenam latè æſtuantibus obtendunt. Folia magnitudine & ſinuoſo illo ambitu, quem Alpini figura exhibet, prædita non ſunt: Mori quidem foliis paria, niſi quòd horum denſitas major & aſperitas diſcrimen inveniat. [Rauwolfius quoque foliis Mori ſimilibus donatam, paulò tamen magis rotundatis, in ambitu nullis inciſuris crenatis ſerratíſve ſcribit] Addo quòd Sycomori folia perennitate donata ſunt, quæ in Moro circa brumale ſolſtitium penitus delapſa vidi. Fructus cùm ex caudice, tum ex ramis in craſſitudinem adultis, qua parte trunco propiores ſunt enaſcuntur, non autem è ramis ſummis, quod ſcire licet rectè negâſſe Dioſcoridem. Fici ipſi in tam fœcúndo proventu mediocre tantùm corpus faciunt, nec ut noſtrates laxiùs ventricoſi. Parùm extra natalem caudicem vulneratum colla proferunt, cavitate quoq; intus præditi, quæ ſubluteo minutóque retrimento conſperſa, non raró vermiculis ſuccreſcentibus hoſpitium præbet.

Adde ex Alpino, Arboris hujus fructum tardè neq; perfectè matureſcere, atq; ſaporem aqueum & jucundum habere. Rauwolfius fructus bonitate noſtris Ficubus inferiores eſſe ait, quo fit ut minoris æſtimentur, magnâque ex parte in pauperum uſus cedant. Bellonius recentes ſiccis præſtare ſcribit, at nec hos maximè commendandos videri, quamvis in Ægypto magni fiant ex iis reditus.

Multis fructibus nunquam caret, quos tamen non producit, niſi priùs multis verberibus ſæpe laceretur, ſic ut caudicis quoque corpus vulneretur, ex quibus vulneribus lac continuè exit, unde ramus parvus ficus ferens, interdum ternos, interdum quinos, interdum ſeptenos, & plures etiam.

Plinius, Dioſcorides aliique è Veteribus fructum non matureſcere aiunt niſi ferreis unguibus ſcalpatur. Theophraſtus oleo quoque inungi debere ait poſt ſcalpturam, idque ni fiat maturitatem adipiſci non poſſe, propter affluentiam pabuli, ſiquidem ſcalptu aliquid humoris projicitur. Fructum granulis carere tradiderunt Veteres; & Alpinus atque Rauwolfius, ipſi [illegible], idem teſtantur. Nos tamen Bellonio aſſentimur contrarium affirmanti, nimirum Sycomori fructus plenos granis eſſe, ἐγκεγχρώδη Græcis dictis; nec enim ullos Natura fructus producit tota ſpecie ſeminum vacuos & infœcundos, cùm fructus ſeu pericarpia tutelæ ſeminum gratiâ præcipuè efformata ſint.

Plinius cum vetuſtiſſimis autoribus verè ſcripſit (inquit Veſlingius) Sycomori lignum ſtagnis immerſum ſicceſcere, hoc eſt ex raro fungoſo denſum magiſque tractabile reddi, ſubducto quo priùs ſcatebat lacteo ſucco. Cæterùm quia Sycomorus arbores Ægypti, ſi non altitudine, certè craſſitie plurimum excedit, jure quæſiveris, an hæc arbor illa ſit quam Veteres in ſylveſtri circa Memphin regione naſci prodiderunt tantæ molis ut eam homines vel terni circumplecti nequirent. Sycomoros ego ea craſſitie plures atque etiam ampliores circa Memphis villas prædiique conſpexi. Veteres tamen Sycaminum à vaſtis illis evidenter ſejungunt. *Veſling.*

In Syria & Ægypto copioſè provenit: incolæ Cayri umbræ causâ eam colunt. *Locus.*

Pomum Sycomori alvo utile eſt, ſed perquam exiguum præbet alimentum, ſtomachóque adverſatur, refrigerandi & humectandi alvúmque lubricandi vim ei attribuunt, unde febricitantium ſtomacho utiliter imponitur cum roſaceo. Galenus in curatione tumoris ex craſſo vaporoſóque ſpiritu mirum in modum commendat emplaſtrum διὰ Συκομόρων. *Vires.*

Lachryma arboris vim habet emolliendi, vulnera conglutinandi, & ea diſcutiendi quæ ægrè maturantur. Bibitur etiam, necnon & illinitur contra ſerpentum morſus, in ſcirrhum induratos lienes, ſtomachi dolores atq; perfrictiones: Celeriter verò teredinem ſentit.

Fiebat antiquitus & vinum è Sycomoris, quòd facilè in acetum acre degenerabat.

2. *Sycomorus altera ſeu Ficus Cypria* Park. *Ficus Cypria* J. B. *Ficus folio Sycomori, fructum non in caudice gerens* C. B.

Caudice, folio, fructu, admodum ſimilis eſt præcedenti (inquit Rauwolfius) abſque eo quod ut Sycomoro fructus inferiùs potiùs eſt in ramis majoribus ipſoq; etiam caudice, ita huic iidem naſcuntur non in ipſis ramis, ſed in privatis ſurculis foliorum expertibus; ſpithamam longis plerunq; admodum

modum conferti. Fructus ferunt hæ arbores ter quatérve quotannis, parvos, ad cinereum colorem tendentes, ex oblongo rotundos Prunorum inſtar, toto ferè anno in arbore ſua inveniendos.

Locus. In Cypro inſula provenire vel nomen arguit. Naſcitur etiam in Syria, Rhodo, &c.

3. *Sycomorus foliis minoribus* C. B. *Sycomoro ſimilis* J. B.

Similitudinem quandam habet cum Sycomoro. Foliis veſtitur paulò minoribus quàm Ficus. Fructus fert Ficubus adſimiles, parvos, luteos, ſine granulis aut ſemine. Trunco, ramis, cortice, fructu, ſucco lacteo, & foliorum acrimonia planè ſimilis eſt Ficui. Fructus ejus nunquam ad perfectam maturitatem pervenit. Arbor eſt admodum fructifera, ut haud facilè inveniatur abſque fructu. Non provenit ex ſemine aut fructu, ſed ex ſurculis aut taleis in terram depactis.

Invenitur in inſula *Mayo* Viridium una. *Linſchoten.* Non placet quòd habet de ſeminum carentia: Nos non agnoſcimus tales fructus in natura dari, ut aliàs & ſæpiùs diximus, niſi fortè Arbor hæc aliunde huc tranſlata fuerat, adeóque ob cœli ſolive incongruitatem fructum non perficeret.

CAP. VI.

De Jaca Indica.

SYcomoro ſubjungimus Jacam Indicam, non ob fructuum ſimilitudinem, quæ exigua eſt, ſed quòd ex arboris pariter trunco prodeant, nullo flore prævio: nulla certè floris mentio fit ab Auctoribus qui de Jaca egerunt: videntur ergo exiſtimâſſe eam flore carere. De flore ergo diligentius inquirendum, quem huic arbori denegatum vix conceſſerim.

* P. 3. T. 26, 27, 28 p. 17. 1. *Jaca Indica* J. B. *Jaaca vel Jaca* Park. *Tsjaka-maram* * H. M. *Palma fructu aculeato ex arboris trunco prodeunte* C. B. The Jack-tree.

H. M.

Arbor eſt prægrandis & procera, *caudice* ex albo flaveſcente, variegato, craſſo, præduro, multiſq; ramis viridi-fuſcis, geniculatis donato, qui cortice craſſo, cinereo, ruſo ac intus croceo obducti, ubi inciduntur lacteum ſuccum ſtillant.

Similiter *radix* craſſa, cortice craſſo aqueo, ruſo, intus verò ad medullam croceo-rubeſcente tecta, necnon fibris ſuis latè per terram diffuſa; ſapore amaricante, odore nullo.

Folia oblongo-rotunda, denſa, glabra, brevibus ac rotundis petiolis ramulis inhærent, ac longitudine ſpithamam ſuperant, ſupernè colore ex atro-vireſcente ſplendent, ſubtus viridi diluto; coſtâ mediâ craſſâ, & in averſa parte altè extuberante: diffracta ſuccum lacteum inſipidum & inodorum fundunt.

Fructus *Jaca* dicti ex ipſo caudice & ramis craſſioribus [non minoribus] enaſcuntur, & non rarò cùm imo caudice cui inhærent intra terram ſepulti ſunt, oblongo-rotundi, ſeu potiùs conici, latitudine ſpithamam, longitudine duas ſpithamas, pondere 25 libras haud rarò ſuperantes: cortex namque viridis eſt, craſſus, & ſquamis denſis aculeatis, velut gemmis adamantinis, bullatim exaſperatus, intúſque albicans & lacteus [Acoſta ſquamarum aculeos minimè acutos aut pungentes eſſe ait, quamvis minitari videantur.] Cæterùm intus in fructibus hiſce majoribus innumeri minores, fructus intra communem corticem includuntur; ſuntque hi oblongi, carne ſpiſſa, flaveſcente, dulcis gratiſſimique ſaporis & odoris, referti, qui ſinguli in medio unam continent caſtaneam, quæ intra carnem tanquam ſacculum conſitæ, ac albâ, tenui pelliculâ, ceu tunica interiore, coopertæ ſunt. Hæ autem Caſtaneæ oblongæ, & ſacculis incluſæ, cortice tenui, cartilaginoſo, albicante & tranſparente teguntur, cui alter ruſus ſubjicitur, nucleum continens denſum, albicantem ac lacteum, ejuſdem cum caſtaneis noſtratibus ſaporis. Porro in medio ingentis hujus coni ſtylus columnaris, craſſus, albicans & lacteus adeſt; cui tanquam communi baſi fructus minores in orbem locati, inſerti ſunt una, & altera extremitate ipſi cortici è diametro adhærente, inter quos numeroſa obſervantur ligamenta coriacea, albicantia & ſubflava, quæ & ſtylo medio & cortici affixa ſunt, è quibus (diſciſſo integro fructu) ut & è ſtylo & cortice, ſuccus lacteus glutinoſus, terebinthinæ inſtar exſudat; quo aves capiuntur.

Locus. Naſcitur ubique in Malabar & per totam Indiam: Singulis annis maturos exhibet fructus, menſe viz. Decembri, atq; à ſexto circiter ſationis anno ad ſeptimum & ultra fructifera eſt. Propagatur autem hunc in modum: Integer fructus terræ committitur, omneſq; ſurculi, quos ſinguli minores fructus majori huic cono incluſi emittunt, ab incolis viminibus colligantur, ità ut in unum excreſcant caudicem. Id verò peculiare hic obſervatur, quæ arbores locis petroſis naſcuntur craſſiores ſunt & minùs altæ; quæ arenoſis altiores ſed minùs craſſæ: ut radix arboris cùm aquis inſiſtit nullos profert fructus.

Arboris hujus ultra triginta numerantur ſpecies, ratione fructuum diſtinctæ, quæ tamen omnes ad duo referuntur genera: quorum alterius fructus, qui carne ſucculenta gratiſſimi mellitique ſaporis turgent, *Varaca*, (Acoſtæ *Barca*) at alterius, qui carne flaccida, molliori & minus ſapida referti ſunt, *Tsjaka*, *papa*, (Acoſtæ Papa aut *Giraſal*) nuncupantur.

Uſus in cibo & medicina. Fructus hi maturi corticibus denudati in deliciis comeduntur, at largiùs comeſti difficilè digeruntur. Ab indigenis fructus teneri in eduliis *Caril* expetuntur, vel muriâ in *Atsjaar* condiuntur, vel etiam in fruſta conciſi coquuntur, aut in oleo de Palma friguntur.

Caſtaneæ aſſatæ caſtanearum vulgarium modo, dulcis ſaporis ſunt, & inter bellaria ad ſecundæ menſæ delicias habentur [& Venerem excitant, ob quam ſolam rem plebs frequentiùs iis uti ſolet *Acoſt.*]

Acoſt.] verùm avidiùs comeſtæ fauces pectúſque ardore, ac dein raucedine infeſtant: indigenæ quoq; in edulis *Caril* hiſce utuntur, atque ex iis Sole ſiccatis farinam, ex eáque placentas, *Apar* dictas, conficiunt. Necnon corticula, quæ Caſtaneæ pulpam proximè ambit vicem *Arequæ* ſive *Kanogæ* iis præſtat in manducatione *Betel*.

Præterea è fructuum teneriorum cineribus lixivium paratur, quocum lotrices linteamina eluunt. Adhæc arboris lignum operi fabrili inſervit.

Acoſta pulpam flaveſcentem, lentam, Caſtaneas involventem grati ſaporis eſſe ſcribit, optimi Melonis pulpæ admodum ſimilis, duræ tamen concoctionis eſſe & admodum gravare ventriculum, & ſi in ventriculo corrumpatur noxios ac venenoſos humores generare; quiq; frequentiùs hoc fructu veſcuntur facilè in peſſimum illum & peſtilentem morbum *Morxi* appellatum incidere.

E radicibus arboris decoctum paratur diarrhœam ſiſtens. E foliorum pulvere Bubali excrementis admixto cataplaſma conficitur quod callidè maxillis appoſitum ſpaſmo cynico medetur. Lacteus fructuum ſuccus cum pulvere Calami aromatici tritus, oculiſq; illitus Nyctalopiæ conducit. Tritum cum aceto lignum uvulæ relaxationi & faucium tonſillarúmq; inflammationi prodeſt. Radix cum fructûs pulpa trita, & addito ſaccharo in emplaſtri formam redacta, ac loco dolenti impoſita maligno ac verminulari herpeti cum vermium nece confert. *Vires.*

2. *Ponga* * H. M. *Jaca minor ſylveſtris Malabarica* D. Comelin. *Tataibæ Braſilienſium* Piſon. *ſimilis*. * *P. 4. T. 35. p. 73.*

H. M.

Arbor eſt procera, 40 circiter pedes alta, caudice craſſo, præduro, cinereo, cortice furvo, glabro, inodoro ac inſipido obducto, necnon multis ramulis, glabris, rufis, intus albicantibus ac duris donato.

Radix rufa, inodora, inſipida.

Folia ſine ordine craſſis, rotundis ac fuſcis petiolis circa ramulos proveniunt, oblongo-rotunda, acuminata, denſa, glabra, colore atro-viridi ſupernè ſplendentia, infernè viridi dilutiore, odor ſylveſtris ac gravis, ſapor nullus.

Flores hæc arbor aut nullos fert, aut ſaltem non conſpicuos. *Fructus* verò ipſis ramis adhærent, & haud ſecus ac *Tsjaka* proveniunt, unde Luſitanis *Tsjaka do Mato*, i. e. *Tsjaka* ſylveſtris dicuntur. Sunt autem calyces echinati pungentes, erinaceis ſimiles, primùm virides, dein rufi, in quibus continentur plurima oblongo-rotunda, acuminata, ac rufa *ſemina*.

Creſcit locis arenoſis ac montanis circa *Cranganoor*. Semper viret & fructus fert. *Locus.*

E viridibus hujus arboris fructibus contuſis cataplaſma conficitur, quod tumoribus impoſitum eorum ſuppurationem potenter promovet. *Vires.*

E cortice & radice in aqua coctis fomentum paratur, quod œdematoſis crurum tumoribus (malo Indis endemio, & *Pe do S. Thome* Luſitanis dicto) ſupervenienti inflammationi medetur.

Cap. VII.

Arbores fructu totali (ſi ità loqui liceat) è pluribus partialibus aggregato, quorum ſingulis ſinguli flores inſident.

1. *Arbor Indica fructu aggregato globoſo*, Katu Tsjaka *dicta*. *Katou Tsjaka* H. M. *P. 3. Tab. 33. p. 29.*

H. M.

FRuctus totalis ex pluribus fructibus partialibus polyſpermis aggregatus, quorum ſingulis ſinguli inſident floſculi.

Arbor eſt procera, *caudice* craſſo, præduro, multiſque ramis donato, qui cortice glabro, cinereo intus viridi obducti, atque medullâ rufâ & molli referti ſunt.

Radix fibrata, albicans, ac fuſco cortice tecta, coloris ſaporiſque ingrati.

Folia geminata brevibus, craſſis, ac rotundis petiolis ordine decuſſato ſurculis geniculatis inhærent, oblongo-rotunda, glabra, denſa, ſupernè obſcuro virore nitentia, ſubtus dilutiora, ſapore acidiuſculo.

Summis ramis innaſcuntur *globoſa capita*, queis denſa congerie in orbem floſculi flaveſcentes inodori inſident, qui è *calyce* candido, in quinque lacinias ſecto prodeunt, & quinque oblongis, exteriora versùs reflexis foliolis conſtant, totidem in medio *ſtaminulis* rufis præditi, inter quæ oblongus, ſurrectus, albicans prodit *ſtylus*.

Floſculis verò decidentibus *fructus* globoſi, virides primò ſuccedunt, qui dein rubicundi, tandémque nigricantes & fragiles evadunt, & ſi aſperiùs tractentur facilè ſolvuntur, ac in plures oblongos, virides, nitentes folliculos ſecedunt; quibus numeroſa, albicantia, exigua continentur *ſemina*: ſapor intùs aqueus, in cortice verò acidus.

Naſcitur in locis ſylveſtribus Malabar, inprimis circa *Cranganoor*: quovis anni tempore floret fructúſque fert, ac diu frugifera manet. *Locus.*

E fructibus expreſſus ſuccus ventris cruciatus mitigat. *Uſus.*

2. *Arbor*

* P. 1. F. 52. p. 97.

2. *Arbor Indica fructu aggregato conoide* Cada-Pilava *dicta.* *

Cada-Pilava H. M. *Arbor conifera, Macandou* Bontii.

H. M.

Radix cortice eſt è nigricante croceo.

Surculi ſuperiore parte quadrangulares ſunt & ſulcis ſtriati, noduliſq; extuberantes.

Folia è nodulis binatim exeunt petiolis craſſis rotundis, grandia, oblongo-rotunda, ad petiolum contractiora, inde oris rotundiuſculis circumſcripta in cuſpidem tandem deſinunt, textura craſſa, mollia, plana, ſupernè obſcuro virore nitentia, ſubtus pallidiora, ſapore ſubamaro. Coſta folii media craſſa eſt & albicans. Folia ſuperiora in ſurculis minora ſenſim petiolis brevioribus.

Flores ſupra ex fructibus proveniunt petalis quatuor vel quinque, oblongo-anguſtis, cuſpidatis in ſtellæ formam expanſis conſtantes, craſſis, interiùs candidi, exteriùs è viridi diluto albicantes, habéntque pedem rotundum, longum, viridi-dilutum & albicantem.

Stamina quatuor, quinque, ſex, pro numero petalorum, brevia ſubflava prodeunt: *ſtylus* viridis, ad ſummitatem craſſior, bifidus ac obſcurè ruſeſcens, eſtq; pes florum, per quem is tranſmittitur, interiùs villo ſeu denſis pilis obſitus. Gemmæ florum oblongo-rotundæ & flavo-albicantes.

Fructus in caulibus è nodulis ex adverſo foliorum proveniunt, in petiolis longioribus, ſeſquiuncialibus, rigidis, viridibus & craſſis, oblongi, conoides, ad petiolum craſſiores, in ſummitate ſtrictiores, exteriùs diſtincti cancellis extuberantibus, oculatis, verſus ſummitatem minoribus, ex quorum oculis gemmæ, quæ in medio oculatæ ſunt, emicant ac extuberant, ſúntque colore primùm viridi, [in gemmis oculatis albicante] dein cùm maturi quoque albicantes intus carne albicante, odore cùm maturi ſunt tetro & ſtercoreo, ſapore amaro. *Flores* qui ſupra in hiſce fructibus proveniunt, cum ſuo pede gemmis ipſis inſident, ac ex oculo qui in medio gemmarum eſt ſtylum ſuum accipiunt, ſúntque flores ſemper maximè conſpicui plures arctè ad ſe invicem in ſummitate fructûs, cæteris ex gemmis inferioribus deciduis.

Semina formâ oblonga & plana, ordinatè jacent propiùs ad corticem, cum ſua longitudine ad gemmas ex quibus flores erumpunt erecta, ac carne intermedia à ſe mutuò ſejuncta, colore cùm ſicca ſunt nigricante.

Bontius fructum nucem Pineam planè referre ſcribit, niſi quod tam acutè in conum non deſinat, neq; tam lapidea ſit duritie, ſed mollis planè, ſapore fatuo aut inſipido potiùs: flores Periclymeni floribus aſſimilat.

Vires. Malaii ſub cineribus aſſatum comedunt ad dyſenterias & choleræ orgaſmum ſedandum & ſiſtendum; tum pectoris vitiis Aſthmati, Phthiſi, Pleuritidi conducere aiunt, propter vim emplaſticam quæ in ipſius mucagine eſt.

Bontius Conſolidam Indicam arboream denominandam cenſet, quòd in Noſocomio vim fructûs conſolidantem in hæmoptyſi non ſemel cum ſucceſſu expertus ſit. Folia quoq; ſarcotica eſſe ait, & in vulneribus & ulceribus carnem egregiè generare & cutem cicatrice obducere: in quam rem ſal quoq; ex foliis arte Chymica elici poteſt, quod præter conſolidantem qualitatem etiam quævis inveterata & cacoethe ulcera munda reddit.

Succus expreſſus cum oleo è foliis Fici inferni decoctus podagræ convenit, ſi pars affecta eo perungatur.

3. *Frutex Indicus fructu aggregato conoide Kaida dictus.*

1. *Kaida* H. M. *P. 2. F. 1. p. 1.*

H. M.

Frutex eſt ſpinoſus & aculeatus, ſtipitibus numeroſis, qui ſæpiſſimè tranſitum præbent, ac per quos inſpicienti cœlum pervium eſt, terræ impactus, naſcénſq; in ripis aquarum.

Folia cuſpidata, longitudine quinque, ſex, ſeptemve cubitorum, tribus ordinibus aculeorum, duobus in oris, uno in medio, munita, venis ſubtilibus in longum ſtriata, colore viridi ſaturo.

Loco *Florum* faſciæ albicantes flocculoſæ ſupra exortum foliorum prodeunt, quarum flocculi ſeu *apices* albicantes albiſſimo farinaceo polline aſperſi, petioli medii candidiſſimi & nitentis ramulos obſident.

Faſciæ hæ in foliis oblongis, cuſpidatis candidis, quæ quoq; ſpinis in oris ac in medio munita ſunt, primùm involvuntur, ac foliis apertis ſe produnt, ex diuturniore apertione rubeſcentes, ſuntq; unà cum foliis involventibus odoris acris & fragrantis.

Fructus, qui faſciis flocculoſis ſuccedunt, oblongo-rotundi ſunt & prægrandes, primùm viridi-fuſci, dein vetuſtiores colore rubicundo, in cortice confertis tuberculis exturgeſcentes, ac in ſingulis tuberculis tribus aculeatis, ruffo-rubris, duris, lignoſis papillis muniti, carne intus flava ſucculenta.

Foliis ſuper terram ſtratis indigenæ dapes imponunt.

Floribus ob odorem amœnum mulieres ſe exornant.

Fructibus veſcuntur gentiles dicti *Polear*, uti & Elephantes.

Vires. Foliorum ſimul & radicis ſuccus pro balneo maniacis ſubminiſtratur. Flores cum Santalo ac Cumino ad potiunculam aptati, ſimulque comminuti atque hypogaſtrio inuncti genitales vires inſtaurant. Ex radice paratum apozema dyſuriam tollit. Ex ejuſdem ſucco deponitur coquendo oleum antarthriticum.

2. *Kaida-Taddi* H. M. *P. 2. F. 6. p. 3.*

A priori hæc, ut & ſequentes duæ ſpecies, in fructibus ſolùm differt.

Sunt autem *fructus* hujus prægrandes, formâ rotundiores, in corpore diverſis grandibus nodis, qui ſulcis profundis & latis interſtincti ſunt extuberantes; ſuntque in ſuperficie nodorum ſeptem octóve paſſim minoribus nodulis, in quibus ſingulis papilla duriola ruffa eminens eſt, interſtincti, colore primùm viridi, dein corallino rubro, ac in ſuperficie nodorum ſingulorum dilutiore, carne intus flava; in medio cavernâ vacuâ excavati, ac carne albicante farinacea; in medio nodo cujuſque unum rotundum oblongum *ſemen* continentes.

E foliis teneris exactus ſuccus cum ſaccharo ſumptus dyſenteriæ medetur. Ex maturo autem fructu preſſus liquor ſaccharo mixtus aphthis adverſatur. *Vires.*

3. *Perin-Kaida-Taddi* H. M. *P. 2. F. 7. p. 5.*

Fructus hujus oblongo-rotundi ſunt, ac minoribus nodis, qui ſulcis quoq; profundis interſtincti ſunt, extuberantes, ac in ſuperficie cujuſq; nodi unâ papillâ ruffo-nigricante dotati: ſuntq; hi flavo-rubeſcentes, ac odoris vegeti & haud ingrati.

4. *Kaida-Tsjerria.* H. M. *P. 2. F. 8. p. 7.*

Fructus hujus haud diſſimiles ſunt fructibus *Tsjaka* formâ oblongo-rotundi & anguſtiores, in ſuperficie bullis ſeu oculis extuberantibus dotati & oblongis nigricantibus rigidis ſpinis in vertice bullarum muniti, cortice viridi, ac odoris vegeti ac grati.

Suſpicor hunc fruticem florem obtinere à fructu ſejunctum ſeu aliquantulum remotum; proinde & minùs rectè hoc in loco diſponi, ſed ad præcedens genus potiùs pertinere. Verùm quoniam Autores noſtri fructus faſciis flocculoſis ſuccedere in deſcriptione tradunt, impræſentiarum hic collocandum cenſui.

CAP. VIII.

Frutices flore compoſito ſeu aggregato è pluribus floſculis denſè ſtipatis, quorum ſinguli ſingulis ſeminibus inſident.

1. *Alypum montis Ceti, ſive Herba terribilis Narbonenſium* Lob. *Al. Monſpelienſium ſive Herba terribilis* Park. *Al. Monſpelianum ſive Frutex terribilis* J. B. *Thymelæa foliis acutis, capitulo Succiſæ* C. B. Herb terrible.

J. B.

FRutex eſt cubitum aut ſeſquicubitum altus, in multos diviſos ramos, lignoſos, foris tenues, rubentes, vel ex fuſco purpuraſcente cortice tectos: per quos folia concoloria ferè naſcuntur, Myrto vulgari accedentia magnitudine ſua, non ità penitus formâ; Ex anguſtiſſimo enim principio ad extremum uſq; propemodum dilatantur, ubi interdum unâ aut alterâ crena inciſa obtuſum mucronem efficiunt, craſſa, ſolida, amara. *Floſculi* extremis ramulorum plurimùm, aliàs ad medios ramulos glomeratim congeſti hærent, purpurei, è tenuibus ſquamulis contexti. [Cluſio ſummis ramulis ſingulares inhærent calyces, ſquamatim compacti, interioris orbis florum Scabioſæ aut Morſûs Diaboli magnitudine, qui florem continent villoſum & lanuginoſum, ex cæruleo candicantem in meditullio, at in ambitu omnino cæruleum.] Radix craſſa, dura, nigra, lignoſa. Cuncta planta (inquit Lob.) amara, & inamœno Thymelææ aut Chamelææ guſtu, aut vehementiore etiamnum à ſexto anno.

In monte Ceti Frontinianæ versùs Auſtrum oppoſito & in mare procurrente provenit copioſè. Quin & in aliis Narbonæ & Gallo-provinciæ locis ad mare & Auſtrum devexis, & præruptis maximè (ut annotat Lobelius) natales ſuos delegit. Nos in collibus ſaxoſis juxta *S. Chamas* Gallo-provinciæ oppidum copioſum obſervavimus. *Locus.*

Vim catharticam vehementem obtinet, nec minùs violenter purgat bilem, pituitam & aquas quam Tithymalus. Quapropter non temere eâ utendum cenſemus. *J. B.* *Vires.*

2. *Cattu-Schiragam* H. M. *P. 2. F. 24. p. 39. Scabioſa Indica arborea.*

H. M.

Frutex eſt altitudine humana, naſcens in arenoſis.

Radix brevis, recta, una faſcia albicantium ac glanduloſarum fibrarum, quæ condenſis pilis inter ſe implexæ ſunt, veſtita, ſapore ſubamaro.

Stipes, qui ex radice unus exſurgit, rotundus, pollicem fermè craſſus, ſurrectus, ſurculos è ſuperiore maximè parte emittens, cortice viridi-diluto, ligno ſubrubro, in medio corculo cavo, ſeu fungoſo & albicante, corculo proximo molli, humido & ſubviridi.

Folia ſubinde parvis foliis, quæ ex eorum origine oriuntur, comitata ſunt, formâ oblongo-anguſta, in inferiore parte lateribus ſtrictis, inq; mucronem acutum deſinentia, ad margines dentata; excepta parte anteriore ad cuſpidem, & inferiore ad pediculum; textura tenui, languida in ſuperficie raris, tenuibus pilis obſita, utrinq; ad tactum ſubaſpera, ſupernè obſcurè viridia, ſubtus pallidiora, ſapore planè amaro.

Floret

Flores parvi, plures ſimul prodeunt cum pedunculis viridi-dilutis ex ſuperiore parte folioſorum capitulorum, ſuntq; purpureo-rubro diluti, inciſi quinq; cuſpidatis foliis, quæ arctè clauſa ſunt circa medium viridi-dilutum *ſtylum*, ex quo tanquam thecula emicat filamentum tenue, albicans, supernè bifurcatum. Súntq; flores odoris nullius.

Semina, quæ in folioſis capitulis numeroſa continentur, oblongo-rotunda ac anguſta, in longum ſtriata, inferiùs in cuſpidem ſtricta, cuſpide baſi capituli inſerta, ſúntque ſingula supernè in orbitâ penicillo longiuſculorum, albentium & ſubflavorum pilorum, ex cujus medio unus *floſculus* cum ſuo pedunculo viridi diluto emergit, circundata. *Semina* cùm ſicca coloris ſunt ruſſi.

Semel in anno fert flores tempore pluvioſo.

Vires. Pro puſtulis corporis, ſi contrita cum oleo coquatur, & pars affecta decocto foveatur, conducit: in febre ex cholera orta confert delibutio capitis cum ſucco qui ex ea trita expreſſus eſt. Semina in pulverem redacta, & cum aqua calida epota pro tuſſi dantur, ac flatibus tollendis ſerviunt, uti & enecandis vermibus in infantibus, leniúntque ventris dolores, ac urinam cient, parùmque affectæ podagra, vel doloribus ex frigore obortis commoda ſunt facta ex iis perunctione cum aqua calida.

3. *Scabioſa Africana, arboreſcens ſeu Cupreſſo-pinulae Capitis Bonæ ſpei* Breyn. *Scabioſæ affinis arbuſcula Africana ericoides, ſphærocephalos,* Breyn.

Arbor eſt pumila, ſemper virens. Virgæ à Breynio deſcriptæ pedales erant, teretes, pennæ ſcriptoriæ craſſitiem pæne attingentes; ligno ſubalbido, cortice ruſeſcente ex cinereo tectæ, foliolíſque anguſtiſſimis, triangularibus ac mucronatis, Cupreſſi inſtar ramulorum, ſquamatæ. His verò virgis ramuli duas tréſve uncias longi, graciles, valdéque flexibiles adnati, qui foliolis Ericæ vulgaris perſimilibus, decuſſatim poſitis densè veſtiuntur. Quilibet ramulorum ſuperiorum Strobilo, modò uno, modò pluribus, exiguo, orbiculari, lanuginoſo & albo, juxta ramulum planiuſculo, foliolíſque firmiter adhærentibus ſubtiliſſimè ſcandulato onuſtus, forma & magnitudine Fragorum, ſquamulis autem innumeris, intus villoſis, ac argenteo nitore ſplendentibus, in anteriore parte foliolum viride monſtrantibus, arctiſſimè compacto, cujus ſquamæ (ut autumo) proceſſu temporis dilatantur. Lignum & cortex rami saporem * ſalſum & nonnihil adſtringentem, ſed foliola cum ramulis ingratum, ſubadſtringentem cum tantillo amarore præbent.

* *Forſan ex aſperſione aquæ marinæ.*

In Appendice hujus hiſtoriam ulteriùs proſequitur & illuſtrat, ramulum tum depictum, tum ſiccum ad ſe tranſmiſſum à *D. ten Rhyne*, nomine *Ericæ noduligeræ capitulis hirtis ex purpureo fuſci coloris* deſcribens. Hic, inquit, affinitatem aliquam cum Scabioſis prætendere videtur. Namque Strobilorum inter ſquamulas *Pericarpia* lanuginoſa & dura occultantur, Scabioſæ arboreſcentis Creticæ haud imparia, concava intus, *ſemenq;* oblongum includentia, in ſuperiore autem parte, calycis loco membranacei, foliolis coronata quinque, craſſis ac lanuginoſis, quorum in medio floſculus pentapetalos, Globulariæ luteæ montanæ *Col.* accedens; quem (etſi ad flavedinem inclinet ſiccus) purpurei coloris exiſtimo, cùm ejuſdem etiam coloris mentionem in Plantæ hujus nomine *D. ten Rhyne* faciat.

Hæc Arbuſcula non ineptè meâ ſententia, denominari poſſit, Scabioſæ affinis arbuſcula Africana ericoides, ſphærocephalos.

LIBRI VIGESIMI SEXTI
PARS POSTERIOR.
De Arboribus quarum flos ſummo fructui inſidet.

ARbores, quarum flos fructui contiguus eſt, ſunt vel eodem ſummo fructui inſidente, vel baſi fructûs cohærente. Quarum flos ſummo fructui inſidet, fructu ſunt plerunque ex reſiduo calyce umbilicato ſeu coronato; & dividi poſſunt in eas quarum fructus pericarpio ſeu pulpâ humidâ ſemina vel univerſa ſimul, vel ſingula ſeorſim ambiente conſtat; & eas quarum fructûs materia per maturitatem ſicciore & ſeminibus incluſis componitur. Prioris generis arbores ſunt vel fructu polypyreno, vel fructu monopyreno. Quæ fructu polypyreno ſunt dividi poſſunt in majore fructu donatas, quas *Pomiferas* dicimus, & minore fructu præditas, quas *Bacciferas* cum vulgo appellamus. Quæ fructu monopyreno itidem vel eodem majore ſunt, quas *Pruniferas*, vel minore, quas *Bacciferas* appellare liceat.

1. Primò ergo in loco agemus de arboribus fructu umbilicato, polypyreno, majore ſeu *Pomiferis umbilicatis*. His autem neceſſariò admiſcendæ ſunt nonnullæ fructu minore quarum ſci. fructus cum majoribus notis genericis & characteriſticis conveniunt. Sic verbi gratiâ Oxyacantha vulgaris ſeu ſpina alba, quamvis fructu parvo ſit, ob convenientiam in reliquis notis omnibus cum Meſpilo Aronia dicta, ab ea minimè ſeparanda eſt. Idem dicendum de aliis multis ſpeciebus *Sorbi* & *Meſpili*, &c.
2. Secundò, de iis agemus quarum fructus pericarpio donatus monopyrenos major, ſeu de Pruniferis umbilicatis.

3. Tertiò,

3. Tertiò, de iis quæ fructu minore ſunt ſeu monopyreno ſeu polypyreno, hoc eſt, de Bacciferis umbilicatis pericarpio donatis.
4. Quarto tandem in loco eas trademus quarum fructus umbilicatus materia per maturitatem ſicciore conſtat.

SECTIO I.

De Arboribus fructu umbilicato humido polypyreno majore, ſeu De Pomiferis Umbilicatis.

HAc Sectione comprehendimus omnes arbores fructu polypyreno majore quarum flos ſummo fructui inſident quamvis vel nullum calycem habeat, vel calyx flori ſuperſtes non ſit, nè quis cavilletur arbores hic inſertas quarum fructus umbilicatus non eſt.

CAP. I.

A. *De Malo ſativa.* **The Apple-Tree.**

MAlum priore producta à Dorico & Æolico μᾶλον pro μῆλον eſt, quod non modò *pecus* & mammillam, ſed & *Pomi* genus ſignificat. Arbor ipſa *Malus* Græcis μηλέα. Voſſ.

Pomi vox latiùs patet quàm *Mali*: nonnulli enim Nucem etiam, quæ Græcis ἀκρόδρυον, hoc nomine complectuntur. Alii Nucem à Pomo ità diſtinguunt, ut *Pomum* ſit quicquid foris habet quod edendo eſt, durum intus includit, *Nux* quicquid foris duriore corio tegitur, intus habet quod edendo eſt. Sed vulgo genus pro ſpecie accipitur. Pomum autem à πίω ſive potiùs πῶμα (nam & hoc invenitur) dictum arbitratur Julius Scaliger: quia ſitim tollerent eorum plurima, ſimúlque eſſent cibo & potus.

Malus autem, cùm ſit arbor tota Europâ notiſſima, prolixa non indiget deſcriptione. Quin ſi indigeret, noſtram in eo deſcribendo operam ſuperfluam reddit accurata J. Bauhini deſcriptio, quam nonnihil auctam Lectori proponemus.

Arbor eſt mediocris magnitudinis, ramis magis patula plerunq; quàm alta, cortice ſcabro, ſæpe muſcoſo, obtecta, foris cinereo, intus flavo, ac lævi potiùs quàm aſpero, materie alba, vel candicante, fragili, mediocriter dura, & variis utenſilibus præſertim domeſticis parandis, atq; ad torni artificium haud incommoda: *radice* non valdè multa, nec admodum profundâ, ſed in ſummo ferè terræ obhærente.

Folia ex rotundo oblonga, vel obtuſa, vel acuminata, infernè villoſa magis quàm supernè, præſertim nova, in ambitu crenata, alternatim poſita.

Flores ſimul multi, ex brevibus tomentoſis pediculis, ſuave-olentes, candidi vel purpuraſcentes, pentapetali, apicibus in medio ſubflavis.

Ipſa vero Mala adeò variant formâ, magnitudine, colore, ſapore, maturefcendi tempore, ut dinumerare haud ſit facile. In genere tamen Malum fructus eſt magnitudine & figurâ varius; quippe aliud rotundum, aliud turbinatum, aliud ſeſſile, quædam etiam anguloſa. Sunt etiam quæ ad pugni gemini magnitudinem accedunt, ſunt & parva & mediocria, tunica omnia contecta vel pallidâ, vel flaveſcente, interdum rubrâ, aut ex toto, aut ex parte, rariùs ſubcinerea, aut ad glaucum vergente, cui caro ſeu pulpa ſubeſt mitis, odorata in maturis, in immaturis & ſylveſtribus durior: ſapore vel dulci, vel ſubacido aut vinoſo, vel acido dulci; in ſylveſtri auſtera atq; acerba. Pediculo ſuo quodq; adhæret, eo ipſo longitudine & craſſitudine diverſo, è parte inferna, atque ut plurimùm cavata, rariùs prominente emerſo: in cujus oppoſito, parte nimirum ſuperna, eſt id quod [illegible] quidam vocant ex Polluce, alii ὀμφαλὸν, umbilicus nempe ſeu cavitas quædam, cui inutile illud floris reſiduum, [floris calyx] inſidet. In ipſo fructus meditullio, ſeu *Volva* Scribonio dicta, *ſemina* latitant oblonga, altera parte obtuſa, alterâ acuta, quà petiolum ſpectant, intus latentia, per maturitatem nigra, membranaceis quibuſdam atq; duris pelliculis [cartilagineis potiùs] ceu parietibus intergerinis, ſejuncta, ità ut ſingula in ſingulis lateant cellulis, interdum etiam gemina, quorum medulla candida, ſapore ſubdulci.

Mali unam duntaxat ſpeciem agnoſco: nam quæ feruntur ſpecies varietates tantùm ſunt accidentibus quibuſdam, magnitudine, figurâ, colore, ſapore, matureſcendi tempore differentes.

Has autem varietates idcirco ſpecie differre non exiſtimo quia ſationi originem ſuam debent, ſintque infinitæ, nullo certo aut determinato numero, cùm ex ſemine ſato novæ indies exoriantur.

Bauhinus uterque Pomorum varietatem ex inſitionum maximè varietate ortam eſſe aſſerunt: Nos è ſeminibus ſatis varietatem hanc provenire exiſtimamus; cùm (ut * alibi diximus) in inſitionibus fructus ſurculi ſeu gemmæ naturam ſemper ferè ſequatur. Non tamen negamus fructum inſitione emendari & velut cicurari, ſucco ex acerbo aut acido in mitem evecto. * Lib. 1. c. 19.

Tempus. Mali apud nos in Anglia florent ſub exitum Aprilis, & initio Maii: Fructus ſuos maturant aliæ citiùs, aliæ tardiùs, præcoces Julio menſe & Augusti initio, ſerotinæ non ante finem Septembris, aut Octobris initium.

Locus. Amat quævis ferè loca Malus, ſi ferventiora excipias, ſed maximè temperata, aut etiam humidiora (ut rectè J. Bauhinus) non tamen frigidiſſima. Raræ ſunt in interiore Italia & Gallo provincia ob cœli fervorem *J. B.* Abhorrent etiam loca maritima, nec uſpiam nobis viſa in ejuſmodi locis; ac nè in vicinis quidem commodè coluntur. *Idem.* Concludit tandem Malos temperata loca quærere, quæ tamen nonnihil ad calorem & ſiccitatem vergant, ut naſcantur ſapidiora.

Genera illa Malorum quæ C. Bauhinus in Pinace pro peculiaribus habet nobis non aliter differre videntur quàm reliquæ varietates. Eæ ſunt

1. Malus pumila, quæ potiùs frutex quàm arbor.
2. Malus exigua pallidis floribus.
3. Malus ſine ſemine interiùs in fructu.
4. Malus non florens fructificans tamen; quæ duæ ſpecies ſunt degeneres ſeu monſtroſæ.
5. Malus folio Pyri.
6. Malus flore pleno. Naturæ luſus eſt, ut in Ceraſo.
7. Mala ſylveſtria, Perſica, &c. quæ & alba & rubra, & majora & minora. De his tamen paulò poſt ſpecialiùs agemus.

Vires & Uſus. Vires Pomorum variæ ſunt pro ſaporum varietate: Acida, acerba & auſtera aſtringunt ac proinde alvum ſiſtunt; verùm cum butyro cocta cibum febricitantibus præbent commodum, inquit Schroderus.

Dulcia ſunt naturæ calidioris & laxantis.

Subacida ſeu vinoſa naturæ ſunt mixtæ, conveniúntq; ventriculo & cordi.

J. Bauhinus Ariſtotelis ſententiam probat, ut Poma ante cibum ſumantur. Sumpta enim, inquit, ante cibum facillimè alvum ſolvunt; at ſi poſt cibum, nihil ferè aliud quàm inflant, & flatus excitando moleſtiam creant ſtomacho, ut proprio periculo didicimus. Noſtrâ experientiâ commodiſſimum tempus edendi poma non eſt matutinum ante prandium, cum ventriculus planè vacuus eſt & jejunus, ob cruditatem & acorem, uti nec ante cœnam ob eandem rationem: at nec ſtatim à prandio aut cœna, ſed d...us tribus, quatuorve horis poſt utramlibet refectionem, cùm ventriculus nondum penitus exhauſtus eſt, nec nimis repletus. Poma ſanè ſunt fungoſa & ſpongioſa, quæ injecta aquæ innatant, contra Pyra reſidunt, unde Poma difficulter in ventriculo concoquuntur.

Pyra ſive cruda ſive cocta faciliùs fero, meliúſque digero, inquit Idem.

Quamvis autem Poma ventriculo frigidiori & humidiori fortaſſe noceant, calidiori tamen & bilioſo apprimè conveniunt, & alvum facilem reddunt.

Omnibus ferè Pomis commune eſt, quòd ſuccus expreſſus admixto pauxillo Croci ebibitus veneno adverſatur, & ventris animalia pellit.

Punctionibus lateris Camerarius inducit cataplaſma ex pomo dulci, cui thus contuſum inditur, at ſimul aſſatur. Idem ad pulveris pyrii empyreuma extinguendum pomum dulce in Plantaginis latifoliæ aqua coquit ad tabitudinem, dein cùm lacte facto cataplaſmate vulneri inducit.

Nos in quotidiano uſu habemus, ac magni facimus experimentum quod è Pomis in aqua coctis paratur, & pulmenti ſpecie oculorum inflammationibus imponitur. Poſſunt & ex lacte coqui, vel caprino, vel muliebri, vel ex aqua roſac. euphraſ. vel ex alia aqua frigida. Ego tamen feliciter ſæpius hoc medicamentum expertus ſum, etiam ſine lacte. *J. B.* Noſtrates non minore commodo pomum putridum oculorum inflammationibus & tumoribus quibuſcunq; imponunt. Memorabile eſt experimentum quod refert Simon Paulus, Quadrip. Botan. Claſſ. 2. p. 82. Recordor inquit honeſtiſſimam matronam mihi faſſam, ſibi à Lithotomo quodam Stralſundenſi femur gangrænâ correptum, omnino reſtitutum eſſe poſtquam illius ſuaſu poma putrida contuſa, & ſine ullius liquoris affuſione cocta, cataplaſmatis formâ ſemel atq; iterum applicuiſſet.

Oelnerus in vitiis pulmonis & dyſpnœa Malum aſſum excavatum, & drachmâ thuris repletum, felici cum ſucceſſu comedendum dedit.

Deniq; poma comeſta, ſyrupus de pomis ſimpl. & compoſitus cor exhilarare ejúſq; palpitationi & ſyncope conferre, inq; morbis Melancholiæ ſummopere prodeſſe creduntur. [Caſp. Hofmannus, quòd tantis laudibus par ſit ſyrupus de pomis ſe vix credere ſcribit.] Pomorum etiam uſus eſt ad nobilem illam confectionem *Alkermes*.

Cæterùm Poma commodiſſimè aſſervantur in loco frigido, & ſicco potiùs quàm humido, in acervum etiam congeſta. Verùm nè à frigore nimio congelentur diligenter cavendum: ideóq; cùm gelu vehementius ingruit, vel ſtragulis injectis, vel copioſo ſtramine, (quidam Avenaceum præcipuè commendant) contegenda ſunt, vel in cellam ſubterraneam profundiorem recondenda; ubi à gelu etiam vehementiſſimo tuta & illæſa latitant; ut plurimorum experientia conſtat.

E Pomis contuſis & prelo ſubjectis ſuccus exprimitur, qui poſtquam fermentatus & partibus heterogeneis ſecretis probè defæcatus & clarus evaſerit, potui idoneus redditur, nec vino multum inferior ſapore aut viribus. Variat autem pro qualitate & ingenio Pomorum ex quibus efficitur, ut & pro ætate.

Pomaceum parandi modus ſimpliciſſimus nobis omnium optimus videtur. Succum expreſſum vaſe ſatis capaci & aperto exceptum tandiu reſtare ſinas, donec fæces craſſiores ſubſederint, & efferveſcere incipiat; deinde in dolium clauſum & operculatum, cereviſiarii aut vinarii ſimile infundas; ubi cùm ſeſe purgaverit & partibus heterogeneis ſecretis & ejectis clarus evaſerit, (quod menſis unius minimum ſpatium poſtulat) in ampullas vitreas teſtaceaſve anguſti colli & oris exhauriris, eáſq; bene obturatas in cellam aliumve locum frigidum recondas. Hoc modo paratum & aſſervatum Pomaceum in multos etiam annos durabit incorruptum, nec in vappam aut acetum degenerabit; quin ſi ex Pomis electis, & boni ſucci fiat, generoſum & lene experiens, quóque vetuſtius

eò

eò ferè melius. Nonnulli ut liquor clarior & defæcatior evadat, è doliis exhauſtum in nova transfundunt, & aliquantiſper denuo reſtare faciunt.

Infinitus eſſem ſi omnes Pomorum uſus in cibo & medicina enumerare aggrederer. Sufficiat dixiſſe omnium apud nos naſcentium arboreorum fœtuum longè utiliſſima eſſe, nec ſine inſigni detrimento iis carere poſſe humanam vitam.

Pomorum Anglicorum laudabiliorum varia genera.

Quamvis Pomorum numerus (ut diximus) incertus & indefinitus ſit, celebriores tamen ſpecies ſeu potius varietates, quæ præcipuo apud nos in honore & pretio ſunt, recenſere non ab re fuerit. Cùm enim Poma Anglica, palato noſtro arbitro, bonitatis & nobilitatis palmam Europæis omnibus præripiant, cur non & nos aliorum imitatione Patriæ noſtræ in hoc genere divitias explicemus, nec minore quàm alias terras optimorum fructuum proventu eam abundare oſtendamus? At nec inutilis erit ejuſmodi enumeratio iis qui Pomaria conſerunt ad delectum ſtirpium faciendum, ut vilibus & fatuis fructibus rejectis, nobiliores duntaxat, & optimo ſucco prægnantes, quæ pari facilitate, utilitate autem multo majore plantantur, admittant.

1. *Poma molliora & fugaciora, menſis ſecundis inſtruendis idonea, quorum nonnulla præcocia.*

1. **The Ginetting, or Juneting.** Pomum Ginettinum, quod unde dictum ſit me latet. Eſt illud omnium apud nos naſcentium Pomorum mitium, ut præcociſſimum ita ferè minimum, quibus notis ab aliis diſcretu facillimum.

2. **The Margaret, or Magdalene.** Margaretæ ſeu Magdalenæ Pomum; mihi ignotum, hoc ſaltem nomine.

3. **The King-Apple,** Pomum regium.

4. **The Aromatick, or golden Ruſſetting.**

5. **The Flax-Apple.** A Lino denominatum, neſcio ob quam rationem.

6. **The Spice-Apple.** Pomum Aromaticum ab odore & ſapore.

7. **The Summer Queening.** Pomum reginale æſtivum, nonnullis Caryophylleum. **The Gilly-flower-apple,** ab odore dictum.

8. **The go-no-further, or Cats-head,** i.e. Caput felinum à figura & magnitudine denominatum; Omnium, mihi ſaltem cognitorum pomorum maximum, nec tamen ſucci illaudabilis.

9. **The Golden Pippin.** Pippinum aureum, chryſomelum. Multa ſunt apud nos Pomorum genera Pippini nomine inſignita, à Gallis fortè mutuato. Quodnam autem genus Londinenſes hortulani, qui Catalogum hunc dederunt, hoc nomine intelligant non ſatis ſcio: nam quod apud nos in Eſſexia hoc nomine colitur, pomum eſt exiguum, ſublongum, luteo aureóve per maturitatem colore, unde & nomen, ni fortè ab excellentia aut dignitate & pretio ſuo ità dictum ſit, carne firma, ſolida, & ad ver uſq; durabili, unde pomis æſtivis ſeu fugacibus accenſeri non debet, quamvis etiam initio hyemis crudum eſculentum ſit. Ad omnes culinæ uſus præſtantiſſimum habetur, & Pomaceo conficiendo egregium. Hoc nonnulli **The Barford Pippin** vocant. Certè alia ſpecies eſt quam Parkinſonus **The Golding Pippin** vocat, quod Pippinorum dictorum omnium, maximum eſſe non minùs quam optimum ſcribit.

10. **The Good Houſewiſe, or Bontradue.**

11. **The Giant-apple.** Gigas, ob magnitudinem fortè dictum.

12. **The Pomewater.** Pomum aqueum, olim apud majores noſtros celebre. E majoribus eſt, exterius albicans, ſucco prægnans, acido, grato, & nonnihil una amaricante.

13. **The Summer Pearmain;** quod nomen Pyrum magnum æſtivum ſignificat, cujus rationem non aſſequor. Magnitudinis mediæ eſt, externis rubro ſtriatum, carne firma, ſapore delicato.

14. **The Kirton Pippin, or Holland Pippin.** Pippinum Kirtonianum ſive Hollandicum. Parvum eſt, depreſſum, & in latitudinem diffuſum, umbilico lato, unde & **Broad-eye** in Suſſexia dicitur, dulci & pungenti acore inprimis commendabile.

15. **The Orange-Apple.** Pomum Aurantiacum ſeu Orangianum.

16. **Summer Belle-boon.** Bellum & bonum æſtivum, ut nomen ità & fructus Gallicæ originis eſt. Aſpectu pulchrum, media magnitudine, colore flavicante.

17. **The Paradiſe-Apple.** Pomum Paradiſiacum. Viſu pulcherrimum & ſpecioſum, colore flavo, verum carne levi & ſpongioſa, ſapore dulci amaricante, minùs laudabile.

18. **The Famaguſta,** à Cypri inſulæ metropoli nomen adeptum, fortè quod indè tranſlatum.

19. **The Codling.** Pomum coctile. Externe albicat, è latere ſoli obverſo rubore perfuſum; cuticula levi, quam à coctione facilè exuit. Crudum vix editur ob duritiem & aciditatem, ſed coctum vel cum cremore lactis, vel cum aqua roſacea & ſaccharo comeſtum inter laudatiſſima fercula habetur. Avulſione vel ramulo deciſo ſeritur & facilè comprehendit.

20. At nec omittendum eſt in hac Catalogo **The Coſtard-apple** dictum, quod tantæ olim æſtimationis fuit, ut Melopolis per antonomaſian quandam id nominis inditum fuerit. Nam **Coſtard-mongers** etiamnum hodie dicuntur.

21. Tandem nec nobis reticendum, nec à pomario excludendum Pomum **The Sops in wine,** id eſt, Offæ vino intinctæ, dictum. Quamvis enim carne ſit molli & fungoſa, nec ſapore præcipuo, tamen ob colorem rubentem quo pulpa interior per totum ſuffuſa eſt, raritatis & ſpectaculi causâ coli meretur.

2. *Poma quædam provinciis nonnullis peculiaria; quæ locis ſuis natalibus laudatiſſima habentur, & aliò tranſlata ferè degenerant.*

1. **The Stockin-apple, or Stoken-apple** ab oppido *Stoke* nomen fortè adeptum, in Herefordia celebre.
2. **The Golden Renet.** Pomum renatum aureum, Hartfordiæ proprium.
3. **The Daring.** Pomum delicatulum Ceſtriæ.
4. **The Angels-bit**, i. e. Buccea Angelica Worceſtriæ præcipuo in honore.
5. **The Harvey-apple.** Pomum Harveianum ab inventore Gabriele Harveio Doctore nomen ſortitum, Cantabrigiæ ſuæ deliciæ. Grande eſt, colore è viridi albente, maculis plerunq; nigris infecto; vix ultra natalitia Chriſti durat.
6. **The Quarrington** Devoniæ.

3. *Poma Hyemalia, & durabilia.*

1. **The Winter Queening.** Pomum Reginale hybernum, è lata baſi in roſtrum acutius producitur: carne firma & ſolida, ſapore Caryophyllum redolente. 2. **The Quince Apple.** Pomum cydonites ſeu cotonei formâ. 3. **The Winter Pearmain.** De cognomine æſtivo diximus ſuperiùs. 4. **The None-ſuch.** Pomum incomparabile. 5. **The Pealing.** 6. **The Leather-coat.** Pomum duracinum ſeu duricorium, ſi ità loqui liceat, cujus non cutis tantum ſed & pulpa tota dura eſt: nonnullis **The Winter John**, id eſt, Joanninum hybernum dicitur. 7. **The Pome-Roy.** Velut Rex Pomorum. 8. **The Lording.** 9. **The July-flower Apple.** Caryophylleum. 10. **The Pear-apple.** Pyriforme. 11. **The Orening.** 12. **Lones Pearmain.** 13. **The green Ruſſetting.** 14. **The red Ruſſetting.** Poma hæc Roſſettina dicta à colore quodammodo ferrugineo ſeu roſſo cute ſunt undiq; ſcabra & velut uſtulata, carne firma, & ſolida, ſucco pauco & bene concocto, ſapore optimo, per totam durant hyemem, & ſaporis gratiam retinent. 15. **The Winter Fillet or Violet.** Pomum violaceum hybernum. 16. **The Winter Belle & bonne.** 17. **The Oaken pin.** 18. **The John-apple, or Deux ans**, i. e. Pomum Joanninum ſeu biennale. Pomorum omnium durabiliſſimum eſt, & cum alia poma molleſcere & corrumpi incipiunt, matureſcit & eſui opportunum evadit. 19. **The Weſtbury.** 20. **The Winter-Reed.** 21. **The Flower of Kent.** 22. **The Winter Cheſnut.** 23. **The Maligar apple.** 24. **The Short tart.** 25. **The Pelmell.** 26. **Thrift.** 27. **Winter Clary.** 28. **The Fig-apple.** Ficoides. 29. Horum nulli ſecundum, ſive magnitudinem, ſive ſaporem, ſive durabilitatem ſpectes, Pomum Pippinum ſimpliciter & Pippinum album dictum, Eſſexienſibus Renatum [**the Renet,**] à Gallis mutuato nomine: ideóque non omittendum fuit, at nec ultimo in loco ponendum. 30. Locum etiam aliquem, nè dicam principem, ſibi vendicat Pippinum Cantianum, quod prædicto majus eſt & ſucculentius, pythmene profundiùs depreſſo, ſaporis tamen gratia noſtro judicio ei cedit. 31. Nec prorſus rejiciendum Pippinum Gallicum, **The French Pippin.** Pippinorum dictorum maximum, quod quamvis carne molli & fungoſa ſit, ſapore tamen grato palato arridet, & quod mirum diu durat.

4. *Poma Pomacea ſeu Cidræ conficiendæ maximè idonea.*

1. **The Red-ſtreak**, i. e. pomum rubro ſtriatum, omnium optimum habetur, quanvis guſtui minùs gratum ſit, & ad ſylveſtrium potiùs naturam accedat. 2. **The Bromsberry crab.** 3. **The Golden Pippin**, de quo jam dictum. 4. **The Gennet-moil.** 5. **The Weſtbury apple.** 6. **The white and red Maſt-apples.** 7. **The John apple.** 8. **The Underleaf.** 9. **The Winter Fillet.** 10. **Elliots.** 11. **Stockin apple.** 12. **Bitter-Seale.** 13. **Claret wine apple.** 14. **Arrier Apple.** 15. **Richards, or Orange Apple.** 16. **Coling apple.** 17. **Olive apple.** 18. **Fox-whelp.** 19. **Pippins and Pearmains mixt.** 20. **The Gilly-flower apple.**

Catalogos hoſce Pomorum, ut & Pyrorum, Prunorum, aliorúmq; fructuum, nunc dierum præcipuè celebrium ad me tranſmiſit *D. Tancredus Robinſon*, quos dictantibus peritiſſimis nonnullis & expertiſſimis hortulanis Londinenſibus à ſe conſultis in noſtram gratiam conſcripſit.

A. 5. *De Malo ſylveſtri ſive agreſti Anglis.* **The Crabtree, or Wilding.**

Arridet nobis Scaligeri ſententia, quam ex Platonis Timæo hauſit, nimirum ſativas omnes arbores olim fuiſſe feras, neq; à ſeipſis niſi cultu differre, tranſlatámq; Malum agreſtem ex feris locis cultu miteſcere, quod non fieret, inquit, ſi naturâ eſſet fera aut ſterilis. Verùm hoc intellectum volumus de arboribus quales nunc ſunt poſtquam, Adamo è Paradiſo excluſo, terra maledicta eſt, non quales initio à Deo creabantur.

Quicquid tamen de hoc ſit, neq; enim mordicus hanc ſententiam tuemur, Malus agreſtis atque ejus fructus in tantum differt à mitium genere, ut meritò velut diſtincta ſpecies haberi poſſit. Eam autem J. Bauhinus ſic deſcribit,

Minus ferè procera eſt quàm ſativa, tortuoſior, ramoſior, ſtrigoſior, materie, ut putatur, duriore firmioréque. Multiplex illa ramorum & ſurculorum incondita diviſura agreſtem & incultum habitum facilè oſtentat. Sed & ſtolones tam è caudice quàm è radicibus luxuriantes ut neglectum cultum, ità & propria rigiditate ſylveſtrem naturam produnt. *Folia* quàm ſativæ magna ex parte minora, conſtrictiora. *Flores* ſativis ſimiles, ſed ferè minores, egregiè odorati, interdum ſubrubelli. In fructu differentia præcipua, qui parvus & raró Juglandem æquans, magnitudine ferè Meſpili, ſed

figurâ

figurâ rotundior, longiuſculo ac tenui pendet pediculo, cortice ſeu cute viridi, tandem & flaveſcente quorundam etiam pulchrè rubente. Sed nec ſubſtantiæ mollitie, nec ſaporis convenientiâ, unquam ad ſativa accedunt, ac nè quidem ad infimæ notæ acidiſſima vel auſtera: tanta pollent adſtringendi facultate, tantâque acerbitate, ut eſui planè inepta, nec unquam fiant apta.

Malorum agreſtium non minùs quàm hortenſium & cultorum plures habentur ſpecies, quæ pariter enumerari nequeunt, nec ſi poſſent operæpretium id foret.

Florent cum hortenſibus ferè, aut paulò etiam ſeriùs: tardiùs etiam maturantur, nempe Octobri. *Tempus.*

In ſylvis & ſepibus frequentes occurrunt non in Anglia tantùm ſed etiam in regionibus tranſmarinis. *Locus.*

Fructus vehementer auſterus eſt, acidus & adſtringens nec minùs ſuccus è contuſis prælo expreſſus, cujus uſus frequentiſſimus eſt in Anglia, Gallia, Germania, Aceti loco, *Agreſtam* nonnulli vocant. Repoſitum per annum aut etiam plures aſſervant. Piſces eo coctos firmiores fieri & ſapidiores exiſtimant Galli & Germani, quod nobis etiam probatur, inquit J. Bauhinus. Succum hunc **Verjuice**, i.e. viridem ſuccum appellant noſtrates, à Gallis mutuato nomine. Cum flore cereviſiæ mixtus & impoſitus utilis eſt adversùs ignem ſacrum, ſcabiem, inflammationes quaſcunq; *Vires.*

Oculis inſtillatus eorum inflammationes & lippitudines ſpecifica proprietate ſanare creditur.

Ad Scrophulas, ℞ Succum Pomorum agreſtium calefactum, ulceribus diligenter eo lotis & purgatis lanam nigram oleo è pedibus bubulis priùs humectatam impone. *D. Halſe* è MS. nondum edito.

6. *Malus Indica pomo anguloſo* Carambolas *dicta. Tamara-tonga ſeu Carambolas* H. M. *Carambolas* Park. *Carambolas Acoſtæ* J. B. *Mala Goenſia fructu octangulari pomi vulgaris magnitudine* C. B. *erroneè, fructus enim quadrangularis eſt, aut pentagonus.*

Ad duodecim aut quatuordecim circiter pedum altitudinem excreſcit. Caudex pedis menſuram in ambitu vix ſuperat, multiſq; ramis in orbem diffuſis donatus eſt, cortice ſcabro & fuſco obductus. Lignum albicans, medulla intus albicante & molli refertum.

Similiter *radix* albicans, nigricante cortice tecta. *Folia* ordine parallelo ramulis inhærent, oblongo-rotunda, acuminata, craſſa, mollia, glabra, viridia, supernè ſplendentia, infernè nequaquam: Odore ſylveſtri, ſapore amaricante & adſtringente. *Flores* racematim ipſis ramis inhærent, atq; è calyce rubicundo in quinq; lacinias ſecto prodeunt, quinq; tenuibus, oblongo-rotundis, purpureis foliis conſtantes, quinq; in medio albicantibus *ſtaminulis*, flaveſcentibus *apicibus* dotatis præditi: ſapor iis ſubacidus, odor nullus.

Fructus oblongi, umbilico exiguo, at eminente, in vertice præditi, quinque angulis craſſioribus ſulcati, qui tamen in medio eminentiores ſunt, juxta utrumq; caput non tam evidentes, cortice tenui, undiq; carni arctiſſimè adhærente, glabro, nitente, primùm viridi, dein flaveſcente cincti, carne primum albicante, deinde eidem flaveſcente, tenera, ſucculenta, ſaporiſque primùm acerbi, dein acido-dulcis & ſuavis intus referti. In pentagono ejus meditullio decem latitant *ſemina* oblonga, altera parte obtuſa, altera acuta, rufa, glabra, membranaceis quibuſdam atq; duris pelliculis, ſeu parietibus intergerinis, uti in malis, ſejuncta, ità ut gemina in ſingulis latitent cellulis.

Garcias & Acoſta fructum quadrangulum faciunt, in quatuor velut partes diviſum, majuſculi ovi gallinacei magnitudine.

In hortis & pomariis ſeritur: ter ſingulis annis floret & fructus exhibet maturos, Sobole aut ſeminibus ſata à primo triennio ad annum quinquageſimum uſq; frugifera eſt. *Locus.*

Succus è radicibus expreſſus & aſſumptus æſtum febrilem compeſcit. E foliis contuſis cum Oryzæ *Vires.* infuſo cataplaſma conficitur, quod tumores quoſcunq; potenter emollit & reſolvit: ex eiſdem in Oryzæ infuſo decoctis aut maceratis egregium fit decoctum vulnerarium. Succus è fructibus expreſſus pruritum, impetiginem, pſoram, ſimileſque affectus cutaneos ſanat, ſi linteis parti affectæ ſubinde admoveatur; idem, ſi cum aduſto Nucis Indicæ vino (quod vulgò *Araque* dicitur) propinetur, alvi cruciatus lenit, & diarrhœam ſiſtit. Inſuper è foliis his contuſis & cum ſucco è Palmæ floribus expreſſo cataplaſma paratur, quod inflammationibus quibuſcunq; medetur. E fructibus exſiccatis, & cum foliis *Betelæ* contuſis pulvis fit, qui cum Nucis Indicæ vino aduſto propinatus dolores parturientium promovet, necnon fœtum mortuum & ſecundinas expellit.

Fructus maturi in deliciis comeduntur, immaturi verò ſaccharo vel muria & aceto condiuntur.

E fructibus immaturis ſuccus exprimitur, qui in veſtes incidens ſuo acore colores exedit; atq; adeo ad maculas quaſcunq; è linteis delendas frequenter uſurpatur: colores etiam ad lintea tingenda ex eo parantur: necnon cum fructibus immaturis Auri fabri vaſa argentea decoquere & depurare ſolent.

Duæ ſunt ſpecies, quæ inter ſe vix diſtinguuntur, niſi quòd altera dulciſſimi planè ſit ſaporis. *Folia in hac arbore pinnata eſſe videntur, pluribus pinnarum conjugationibus mediæ coſtæ adnexis cum impari in extrema coſta folio.*

7. *Malus Indica fructu pentagono,* Bilimbi *dicta. Bilimbi* H. M. *Billing-bing* Bontii. *H. M.*

Arbuſcula eſt humilis, octo aut decem circiter pedes alta, caudice tenui, ramis in orbem diffuſis eleganter ornato, qui cortice atro-viridi, primùm hirſuto, & ſpinis tenuiſſimis ſubaſpero, dein glabro obducti, atq; molli & albicante medulla intus referti ſunt, Lignum tamen prædurum, albicans, inſipidum, inodorum. *Radix* ſimiliter albicans, rufo cortice tecta.

Folia pinnata; pinnæ ſeu foliola ſingularia oblongo-teretia, craſſa, mollia, viridia, ſupernè ſplendentia, infernè nequaquam, odore ſuavi, ſapore ſubacido.

Flores non ſurculis foliolis, at ipſis ramis, necnon toti caudici inhærent numeroſi, & quaſi in faſcias ſpithamam longas collecti, atq; è calyce rubicundo, in quinq; lacinias acuminatas ſecto prodeunt, quinq; tenuibus oblongo-teretibus, ſupernè colore purpureo, infernè pallidiore nitentibus reflexis foliis conſtantes, decem in medio rubicundis ſtaminibus, albicantibus *apicibus* ornatis mediantibus

floris cavitatem & albicantem umbilicum occupantibus, quorum quinq; elatiora extra florem prominent, quinq; verò breviora ſunt: odor violaceus, ſapor ſubacidus & gratus.

Fructus, qui etiam plures ſimul floribus ſuccedunt, fructibus *Tamara-tonga* planè ſimiles, oblongo-rotundi ſunt, ovo gallinaceo magnitudine reſpondentes, quinq; angulis craſſioribus ſulcati, cortice & carne ut in illa, niſi quod hæc primùm viridis eſſe dicatur & uvarum carni haud abſimilis, ille ſemper viridis ſit. *Semina* in ſingulis cellulis latitant ſingula, interdum etiam gemina.

Locus. Arbor hæc ſobole aut ſeminibus in hortis ſata ubiq; in *Malabar* naſcitur, per totum annum floret fructúſque fert, atq; à primo ſationis anno ad quinquageſimum & ultra frugifera eſt.

Vires. Eaſdem vires & uſus habet cum præcedente. Fructus autem quanvis maturi ſubacidi gratique ſunt ſaporis, immaturi tamen acerbi, adeò ut ſtupor dentium ex acidorum eſu contractus hiſce fructibus comeſtis obfuſcetur: quod & Bontius adnotavit: qui ſe ex ejus ſucco ſyrupum conficere ſolere ſcribit adverſus hepatis intemperiem calidam, & ſanguinis phlogoſin.

Eo etiam utimur (inquit idem) cum Oryzæ non decorticatæ decocto, quod *Padi* vocamus, egregio juvamento in febribus ardentibus & continuis; tum ſiti ſedandæ optimè confert, choleræ quoq; impetum ſiſtit.

8. *Neli-puli ſeu Bilimbi altera minor* H. M. *P.* 3. *T.* 47. *p.* 57.
H. M.

Duæ ſunt hujus ſpecies (potiùs ſexus) quarum altera quanquam floret, nullos tamen fructus fert, & peculiari nomine *Ala-puli* dicitur.

Ad octo aut decem circiter pedum altitudinem excreſcunt.

Caudex albicans, pedis menſuram in ambitu vix ſuperat, multiſque ſurculis folioſis, glabris, viridibus, in orbem diffuſis donatus, cortice craſſo, furvo, intuſque purpureo obductus.

Radix purpurea cinereo tegitur cortice, ac ſuccum ſtillat lacteum; ſapor acris, odor nullus.

Folia foliis *Bilimbi* planè ſimilia, pinnata.

Similiter *floſculi* non ſurculis folioſis, non ipſi caudici, uti in *Bilimbi* cernitur, ſed ramis lignoſis racematim inhærent, exigui, uvarum floſculis haud abſimiles, quatuor aut ſex tenuibus, acuminatis, purpureis, atq; in ſtellæ modum expanſis foliolis conſtantes, octo aut decem in medio albicantibus *fibris* præditi. Odor ſuavis, ſapor ſubacidus.

Fructus qui floribus ſuccedunt, ramis lignoſis quoq; racematim inhærent, plano-rotundi, Ceraſo nigro majori magnitudine reſpondentes, ſex octóve angulis ſulcati, glabri, ſubvirides, nitentes ac pellucidi, umbilico concavo exiguo in vertice ornati, necnon carne ſucculenta (Prunorum carni haud abſimili) ſubacidi gratique ſaporis intus referti, ac pellicula tenui, undiq; carni arctè adhærente, cincti. Intra carnem oſſiculum continetur, quod nucleum includit calloſum, oblongum, è ſex, octóve ſeminibus, tenuis cuticulæ ope inter ſe junctis conſtantem, quæ detracta hac pellicula conſpiciuntur, oblonga, ſupernè rotunda, infernè plana. Hi autem fructus ſubacidi & grati in deliciis habentur, & in edulus uſurpantur, necnon ſaccharo aut aceto & muriâ condiuntur, vel in furno exſiccari ad varios uſus ſervantur.

Locus. Creſcit ubiq; in Malabar & Canaria, ſobole aut ſeminibus in hortis ſata: per totum annum floret, fructúſque fert, atq; à primo ſationis anno ad quinquageſimum uſq; frugifera eſt.

Vires. Radix hujus arboris cum ſemine Sinapis & cumini contuſa atq; exhibita vomitum ciet, alvúmque movet: at verò cum fructu *Tamara-tonga* ſi uſurpetur, nimium alvi fluxum compeſcit & dyſpnœam ſanat. E foliis cum aqua communi decoctum conficitur, quod ſudores movit, ac variolas expellit. Ex eiſdem etiam cum Croco Malabarico (quam *Manja-Cova* indigenæ vocant) in aqua decoctis balneum fit, quod quibuſcunq; membrorum doloribus potenter medetur. Ipſi autem fructus ſummopere refrigerant, atque ideo ad ſitim ingentem in febri continua compeſcendam perquam utiles ſunt.

Malus Indica *Acoſtæ*, Ber *Garziæ*, quam C. Bauhinus Malum Malucenſem nonnihil ſpinoſam vocat, ad Pruniferum potiùs genus pertinere videtur. Fructus enim ejus Zizyphis ſimiles eſſe aiunt.

Mala Guianenſia *C. B.* Pinas, quæ totius mundi poma ſuperant, nec ullibi meliora quàm in Guiana. *Part.* 8. *Ind. Occident.* Qu. annon fructum Ananas intelligant.

Mala Americana Pyri ſpecie *C. B.* ad Prunorum potius genus pertinet, & Prunus Americana pyriformis noſtrâ ſententiâ rectiùs dicitur.

CAP. II.

A. 1. *De Pyro Angl.* The Pear-tree.

PYrus à πῦρ, id eſt, *ignis* dicitur, quod fructus ejus flammæ inſtar è lato in oblongum faſtigiatur, υ in ι tranſit ut à φύω eſt fio. Verùm quomodo ſcribendum ſit Pyrúſne cum y, an Pirus cum i, inter eruditos non convenit. Optima Plinii exemplaria ubique *Pirum* habent cum i. Alii Pirum à Græco Ἄπιος deducunt, truncato capite, ut in multis aliis, & inſerto R. quomodo à κορίαννον eſt coriandrum, à φλέγω flagro, à πύθω *putreo*. Sed unde Ἄπιος an ab Apia regione, id eſt, Peloponneſo, an hæc ab Ἄπιος, quod veriſimilius videtur.

Ut Mali ita & Pyri unam duntaxat ſpeciem agnoſco ob rationes in capite de Malo dictas.

Eſt autem Pyrus ſativa, (deſcribente J. Bauhino) craſſo eóque recto & ſimplici *caudice*. Altiùs quàm Malus aſſurgit, ſed minùs fit patula, ramis, iiſque plurimis, ſurrectis potiùs quàm laterorſum extenſis, cortice quàm Mali ſcabriore eſt, materie firma ſaniſque tractabili, præſertim ad typos & ſculpturas

ſculpturas apta, item ad tornum & alia, ex pallida ruſeſcente, quæ ſiccata magis etiam rutila fit. *Folia* circinata ferè, vel ex circinato oblonga, marginibus æqualibus ſeu minimè inciſis aut crenatis, eorum figura pro ſpecierum diverſitate variante, longiuſculo pediculo hærentia, supernè lævia, ſplendentia, internè aſperiuſcula, albicantia, alternatim poſita. *Flores* ferè quales Malo, pentaphylli, albicantes, *apices* purpurei. *Fructus*, hoc eſt, Pyra pene omnia, turbinata, circa pythmena craſſiora, & velut in Pyramidem faſtigiata, in qua tamen figura multùm variant, [imò non omnes eam obſervant] carne quàm Malorum denſiore, ſatis ſuccoſa, ſed plerunque acerosa, præſertim circa media, ubi ſemina foris nigra, intus alba, qualia Mali, cellulis coriaceis diſtincta continentur; pediculo ferè quàm Pomorum longiori. Colore multùm variant, quemadmodum & ſapore: In genere non tam viridus his color quàm Malo; neque cute tam lævi contecta, ſed aliàs virenti, aliàs araneoſa, aliàs ſubflava, rariùs ruſeſcente, utplurimum obſoleta, & leviter ſcabra. Sapor vel dulcis, vel acidus, vel auſterus, vel acerbus. Arbor caret ſpinis. Radicem habet profundè actam (ut ſcribit Theophraſtus.)

Pyrus in ſenectute fœcundior, autore Theophr. & experientia teſte. Παραβλαστικὴ dicta eſt, h. e. è radice emittens pullum: huic enim longè etiam ſubter terram productis radicibus ſtolones enaſcuntur. Salſis offendi aiunt.

Pulpa in hoc aliiſque fructibus eſculentis quibus data eſt, non tantùm ut Animalibus in cibum cedat à natura conceſſa eſt; ſed etiam ad ſeminum præſidium: quæ etſi coriaceo amictu donata ſint, meliùs tamen & feliciùs intra pulpam, vel putridam etiam, totâ conſervantur hyeme quàm exempta.

Pyra pleraq; calculoſa ſunt, ideóque à nonnullis calculo in humano corpore generando idonea putantur & ob id in cibis damnanda.

Pyrorum non minùs quàm Pomorum genera, ſeu differentiæ numeroſiſſimæ ſunt, aut veriùs novis quotannis productis & æternùm producendis infinitæ: nec tamen omnes quæ etiam nunc extant varietates enumerare cuiquam facile nè dicam poſſibile fuerit, cùm unuſquiſq; ferè pagus quædam genera peculiaria habeat. Sunt quædam fateor in unaquâque regione aliis celebriora & paſſim cognita, in Gallia ſcilicet, Hiſpania, Germania, Italia, Anglia, quæ recenſuere Curtius, Dalechampius, Ruellius, Matthiolus, Cæſalpinus, Aug. Gallus, Cordus, J. Bauhinus, Parkinſonus, Hortulani Gallici auctor, aliique, ad quos Lectorem qui ea ſcire deſiderat remitto. Duo tamen genera inſigniora non apud Anglos duntaxat, ſed & Gallos, & Italos & Germanos dudum celebria, nec minore in pretio & honore hodie etiam habita, indicta præterire nequeo: Ea ſunt,

1. *Bergamotta*, à Bergamo Italiæ urbe denominata, ſucco ſaporéque egregia, rotundiore formâ, colore herbaceo, qui nec dotem referat. Autumno appetente matureſcunt, verùm non diu durant, niſi paulo ante plenam maturitatem colligantur, & commodè reponantur, ſive cocta ſive cruda edantur utriq; eſui jucundiſſima ſunt, inquit Curtius. Verùm inutilem operam navant qui ea coquunt, ſiquidem crudorum ſuccus omnium non dico pyrorum, ſed fructuum in Anglia naſcentium, palato noſtro ſapidiſſimus eſt, & ut ita dicam, ditiſſimus.

2. *Boni Chriſtiani* dicta. Serotina hæc, uti in Autumnum durent, ampliſſima, cucurbitæ figura, herbaceo colore, ſubnigro, ſucco dulciſſimo, ut etiam cùm ſenuerint crudæ per orbiculos in latum tenuiter diſſecta, additâ aquâ roſaceâ & ſaccharo edantur. Per ſummos enim calores refrigerare perhibentur, ut ægris etiam contra ardores præbeantur. *Curt.*

Pyrus loca temperata amat; in calidioribus, ut Ægypto, referente Theophraſto, pauca oritur. *Locus.* Læto ſolo gaudet, nec tamen glareoſum aſpernatur, ubi Mali non proficiunt. Nihil frequentius Germaniæ, Galliæ, ſed præſertim Septentrionis plagis, Belgio, Northmanniæ, Angliæ.

Pyrus, ut rectè Tragus, ante Malum plerunq; cum ceraſo florem edit, Aprili menſe aut tempeſtate frigidiore etiam Maii initio. Æſtate & Autumno fructus matureſcit.

Pyrorum vires ex ſaporum generibus metiendæ ſunt, Dulcia emolliunt potiùs quàm aſtringunt, acida & acerba adſtringunt.

Pyra eſu ſtomacho grata ſunt, & ſitim extinguunt, etiam cruda, utiliora, autore Matthiolo, ſi poſtrema in paſtu comedantur. Unanimi tamen conſenſu medicorum cocta crudis præſtant. *Decocta mirè ſalubria ſunt & grata.* Plin. Crudis ſemper cocta utiliora & ad corporis nutritionem meliora. *Matth.* *Vires.*

Cruda gravant ſtomachum, relevant pyra cocta gravatum. Schol. Salern.

Nos pyra cruda bene matura, boni ſucci & melioris notæ, non inſalubria putamus: ejuſmodi enim multoties copioſè ad ſatietatem uſque ingeſſimus, nec tamen unquam vel leviſſimum indè nocumentum aut incommodum ſenſimus. Non tamen receptæ ſententiæ adverſamur, nec cocta crudis ſalubriora eſſe negamus. Ad coquendum tamen aptiora ſunt nonnihil acerba & auſtera; & à coctione ſapidiora & palato gratiora evadunt, quàm dulcia & mitiora: Arida & reſiccata pyra ventris fluxus ſedant, & ſanguinis quoque fluores ſiſtunt. Cum Fungis cocta eorum malignitatem corrigere dicuntur.

E Pyris non ſecus ac Pomis fit vini quoddam genus Apites Veteribus dictum, Latinis Pyraceum, noſtratibus **Perry.** Dulce admodum eſt, & palato mirè blanditur, verùm apud vulgus noſtrum malè audit quòd aſſiduè eo utentes pro potu ordinario ſcabioſos efficere ſolere credatur; quod an verum ſit necne nobis incompertum. Non diu durat, ſed prima æſtate aceſcit.

A. 2. *De Pyraſtro ſeu Pyro ſylveſtri.* **Wild Pear-Tree.**

Pyrus ſylveſtris (deſcribente J. Bauhino) minùs procera ferè eſt arbor quàm ſativa: verùm ſurculoſa admodùm, & ramorum extremis ſpinoſis, caudice rimoſo, & hiulco cortice, materie rutila & quàm ſativa duriore, ideóque diſcos & tabellas ex eo conficiunt. Primùm emergunt *flores* inſtar umbellæ, ex eodem ſurculo ſeu nodulo multi, lanuginoſis pediculis inſidentes, pentapetali, petalis albis, rotundis, cochlearis modo concavis, inter quorum ſingula intercedit ſubjecti hirſuti umbilici

bilici radius, in viridi caneſcens: *apices* in medio multi, purpurei. *Folia* florente arbore ſubtus & in ambitu cana lanugine obſita, foliorum Cotonei inſtar, supernè virentia, ſplendida, aliàs utrinq; glabra, lucida, ſubrotunda, craſſiuſcula. *Fructus* non uniformes, ſed alias rotundi & modicè compreſſi, aliàs ex rotundo leviter turbinati & longiuſculi, auſteri & acerbi valdè, nec eduli donec fraceſcant, quod fere fit Octobri, ſemen intus continentia Pomorum ſeminibus ſimillimum. Extima alioqui facie Pyri ſpeciem facilè repræſentat. A radice numeroſos emittit ſtolones, valdè ſpinoſos, cortice rubicundo veſtitos: Copia & rigiditate ſpinarum facilè diſcernuntur à ſtolonibus Malorum ſylveſtrium.

An Pyrus ſylveſtris cultu mutari poſſit in mitem ſeu hortenſem quæſtio eſt. Theophraſtus diſertis verbis id negat. Scaliger affirmat Pyrum feris tranſlatam locis adhibito cultu deponere agreſtem illum habitum ſimul cum aculeis quos adulta tuliſſet, ſimúlque & laxatur illa denſitas quæ videtur in ejus popularibus, unde tranſportata fuit ad naturam meliorem. Quod an verum ſit néone vix ipſum Scaligerum expertum credo.

Locus. Pyrorum ſylveſtrium non minùs quàm ſativarum plurimæ ſunt differentiæ: paſſim occurrunt in ſylvis & ſepibus, locis præſertim montoſis: loca calidiora refugiunt, unde in Ægypto nullum prorſus ſylveſtris Pyri genus; mitis etiam rara.

Tempus. Florent ſimul cum ſativis, ſed fructus tardiùs perficiunt, viz. non ante Octobrem menſem.

Vires. Pyrum ſylveſtre [Ἀχράς] ſiccat & aſtringit valida; longeque efficaciùs quàm ſativum: conciditur (inquit Plinius) ſuſpenſumq; ſiccatur ad ſiſtendum alvum, quod & decoctum ejus potum præſtat. Decoquuntur & folia cum Pomo ad eoſdem uſus.

Veteres & Recentiorum nonnulli Pyraſtri fructum adversùs Fungorum venenum commendant, vel ſimul cum Fungis coctum, vel à Fungis comeſis confeſtim ſumptum. His refragatur J. Bauhinus, & eruditis conſiderandum proponit an tutus ſit uſus Pyrorum ſylveſtrium cum Fungis; cùm Pyra valdè adſtringant vomitumq; & alvi fluxum compeſcunt adeóque impediunt, nè Fungi per vomitum rejiciantur aut per alvum promptè deſcendant. Fungi autem, cujuſcunq; tandem generis ſint, quò citiùs à natura dejiciuntur & extra corpus pelluntur eò ſalubriùs, cùm ventriculum gravent, aut lancinent vexéntve. Reliqua apud ipſum vide.

Pyra Anglica celebriora.

1. *Muris applicanda, aut ad pumilionum modum & ſtaturam coercenda.*

1. Bon-Chriſtien **Summer & Winter** de quibus ſuperiùs diximus. 2. **The** *Bury de Roy*, **or Butter-pear.** 3. **The green Bury.** 4. **The Violet.** 5. **The Dove.** 6. **The great Muſk.** 7. **Amadot.** 8. **Rouſelet.** 9. **Meſſier Jean.** 10. **Great Soveraign.** 11. **Blood-pear.** 12. **Windſor-pear.** 13. **Greenfield-pear.** 14. **Dionier.** 15. **Great Bergamot.** 16. **Virgalous.** 17. **Roſhea.** 18. **Red Catherine.** 19. **Double-flowered-pear.** Pyrus flore pleno.

2. *Pyra menſalia ſeu eſculenta, in viridariis ſerenda, & ut adoleſcant ſinenda.*

1. **The Hill-pear.** 2. **The Primating.** 3. **The white and red Geneting.** 4. **Green Chiſſel.** 5. **Soveraign.** 6. **Orange.** 7. **Katharine.** 8. **Anthony.** 9. **Sugar.** 10. **Lions-pear.** 11. **Pimp.** 12. **Berry.** 13. **Popering.** 14. **Dead-mans.** 15. **Scarlet.** 16. **Royal.** 17. **Nonſuch.** 18. **Kings-pear.** 19. **Ladies-buttock.** 20. **Muſcate.** 21. **Oak.** 22. **Ice-pear.** 23. **Gaſcoigne.** 24. **Bergamot.** 25. **Winter Popering.** 26. **Little Dagobert.** 27. **Great Kair-bille.** 28. **Long Bergamot.** 29. **Slipper-pear.** 30. **Lewis.**

3. *Pyra coctilia, aut vino Apiiti ſeu Pyraceo conficiendo idonea in agris ſerenda.*

In clibano coquendo, 1. **The Norwich-pear.** 2. **The black Worceſter.** 3. **The Quince-pear.** 4. **The Biſhops pear.** 5. **The Arundel.** 6. **The Bell-pear.** 7. **The painted pear.** 8. **Wardens of ſeveral ſorts.**

Pro Apiite ſeu Pyraceo. 1. **The red and white Horſe-pear.** 2. **The Choak-pear.** 3. **The pear. Boſberry and Barland pear.** 4. **The Turgovian pear.**

Catalogos hoſce ad me tranſmiſit eruditiſſimus & amiciſſimus Vir, de hoc Opere déque ejus Auctore optimè meritus D. *Tancredus Robinſon.*

CAP. III.

De Malo Cydonia ſeu Cotonea. **The Quince-Tree.**

ARbor hæc *Cydonia* à Cydone Cretæ oppido, etiamnum habitata, à quibuſdam dicta putatur. Plinius lib. 15. c. 11. *Cydonia mala Græcis ex Creta inſula advecta* ſcribit. Et Serenus,

Aut quæ poma Cydon Cretæis miſit ab oris.

Hoc Etymon improbat Goropius, cujus rationes vide apud J. Bauhinum *Hiſt. plant.* lib. 1. cap. 1.

Coroneum

Cotoneum malum primus Cato, dein Plinius nominavit: quia (ut putat Lonicerus) lanugine [quæ ut ille ait Coton Græcis eſt] tecta ſint: quod etymon Caſp. Hofmannus etiam adfert. Verùm apud nullum hactenus probatum autorem legimus, Coton vel cotonem aut cotona eſſe lanuginem, ſed barbariſmo eæ voces deberi, ex Gallico & Italico mutuatæ, videntur, quibus *Coton* Goſſipium eſt, quod nec ipſum quidem quis propriè lanam dixerit. *J. B.*

Hujus arboris fructus Aurea Heſperidum Mala tantopere Veteribus decantata fuiſſe multis probat Goropius, & poſt eum J. Bodæus à Stapel, quorum argumenta apud ipſos vide.

Malus Cotonea puſilla arbor eſt, ligno contorto, intus pallente & albicante, firmo ſatis & æquabili, cortice obtecto mediocri, non rimoſo, nec valde ſcabro, inferna parte ſubfuſco, supernè ſubcinereo, læviore atq; glabro. *Folia* gerit Malo vulgari æqualia, nullâ in ambitu crenâ inciſurâve diſſecta, prona parte cana lanugine ubertim obſita, ſupinâ verò viridantia & lævia ferè, rariùs [& nonniſi tenellis foliis] lanuginoſa, quæ lanugo facilè affrictu digiti deraditur. *Flores* non multi ſimul ut in Malis, ſed in ſurculis ſingulares, Roſis ſylveſtribus perſimiles, quinq; foliis ſubrotundis ac ſemuncii latioribus, carneo colore præditis conſtantes; in quorum medio *ſtamina* multa purpuraſcentia, *apicibus* luteolis: flori autem toti ſubſunt quinq; folia, ex viridi caneſcentia, villoſa, quæ poſtmodum *fructûs* πεντάφυλλον foliatum efficiunt. Sub illis lanuginoſum quid extûberat, futuri fructûs rudimentum, quod cadentibus florum foliolis incrementum capeſſit, donec fructus perficiatur magnitudine Mali, figurâ varius, turbinatus, & torulis eminentibus tuberoſus, parvus, magnus, mediocris, denſa lanugine raſili obductus, pulpa melina, odora, adſtringente & ſubacida. *Semina* in ipſo Pomi centro, quinq; cellulis diſtincto continentur, cortice ſpadiceo, medullâ albâ, Pyri ſeminibus non multùm diſſimilia, viſcido quodam lentore lubrica, quem in aquam dejecta deponunt, & ipſam mucilaginoſam reddunt. *Radix* copioſa, fuſco cortice veſtita, aliàs recta, aliàs obliquè acta, è cujus ſummo multi ſtolones virgati ſeſe exerunt.

Seritur avulſione, inſitione, viviradice, ramulis & taleis. Ipſe verò fructus ex arbore pendens incurvatos trahit ramos, prohibétque creſcere parentem, ut Plinius: habétq; hæc arbor omnium Malorum infima omnium Malorum maxima, ut annotat Goropius.

Cydoniorum hortenſium duo genera deſcribit Jo. Bauhinus.

1. *Cydonia minora, Mala cotonea minora* C. B.

Minora (inquit), quæ omnium vulgatiſſima, pugnum vix æquant, nam quatuor uncias rarò ſuperant, circa pediculum turbinata, juxta pythmena latiora & quodammodo ſeſſilia, angulis toroſis inæqualia, & veluti per longitudinem ſulcata, colore primùm quidem virente, ſed mox maturata, ſaturè aureolo, copioſâ lanugine obducta, odore grato quidem, ſed vehementi, & qui quorundam capita ità percellit ut ipſis dolorem moveat, præſertim ſi conclavi aut muſeo incluſa habeantur. Caro flava, firma, atq; quovis Pyro compactior.

2. *Cydonia majora, Mala cotonea majora* C. B.

Hæc ut prædicta magnitudine ſuperant, ità & figurâ variant ab iis & inter ſe quoq;. Omnia verò circa pythmena videntur anguſtiora, circa pediculum verò aliàs acuta, alias ſeſſilia, imò & utrinq; ſeſſilia vidimus. Cortice hæc longè leviore tecta, exiguo aut ferè nullo cotone obducta; dilutior etiam eorum color ſive flavum ſpectes, ſive ex flavo viridantem. Caro minùs firma quàm minorum, nec tam vehementem ut illa de ſe odorem ſpirant. Hæc Struthea putamus Veterum, illa verò Cydonia ſimpliciter dicta, & κυδώνια Dioſcoridis, ſi modò nobis ſint ea ipſa genera Cydoniorum quæ Veteribus deſcripta ſunt.

His addit tertium genus quod miſcellaneum vocat; C. Bauhinus Mala cotonea media, quæ proveniunt è Cotoneis quæ Strutheis, vel è contra, inſita fuere. Parkinſonus quinq; recenſet Mali Cydoniæ genera.

1. Malum Cotoneam vulgarem ſeu Anglicam.

2. Malum Cydoniam Luſitanicam, quæ duplex habetur, 1. Fructu Maliformi, magno & flavo, qui plerunq; rimas agit, guſtu adeò jucundo, ut crudus mandi poſſit inſtar Pomi vulgaris; vulgari cotoneo quovis modo coctus multò delicatior. 2. Pyriformi fructu, præcedenti ſimili, qui tamen non ut ille crudus eſui aptus eſt, ſed coqui requirit; noſtrate tamen mitior eſt, & pauciori Saccharo opus habet ut palato arrideat.

3. M. Cydoniam Barbaricam, **The Barbery Quince**, Bonitate & ſaporis ſuavitate præcedentis æmulo fructu, verùm minore & non rimoſo.

4. M. Cydoniam Lugdunenſem; fructu eſt mediocri, Cydonio Anglico ſimili, nec ità flavo ut Luſitanicum.

5. M. Cydoniam Brunſwicenſem; pomo pene rotundo, nec Malo, nec Pyro ſimili.

Præter hæc & alia proculdubio habentur alibi, & haberi adhuc poſſunt Cydoniarum genera: nam harum etiam non pauciores fructuum reſpectu à ſatione varietates quàm Pyrorum & Pomorum obtineri poſſe minimè dubitamus. Siquis ſua intereſſe putaret ut id tentaret.

Cydonia autem in Anglia, Gallia, Italia, Germania, &c. in hortis & viridariis paſſim coluntur. *Locus.* Amant in genere loca frigidiuſcula, tam plana, quàm declivia, humidiora tamen potiùs quàm ſicca: Nos enim in Anglia ad fluviorum & ſtagnorum ripas & ſecundùm rivulos & aquarum decurſus eas plerunq; plantamus.

Florent unà cum Pyris circa finem Aprilis, ſeriùs citiúſve pro tempeſtate & loco in quo naſcuntur. *Tempus.* Poma matureſcunt Septembri & Octobri menſibus. Barbarica & Luſitanica menſtruo ſpatio Anglica antevertunt.

Hortulani noſtri in Anglia nunc dierum Pyros Cotoneis inſerunt, ut & plantæ & fructus firmiores, durabilioréſque evadant, horum etiam ſapores emendentur. Prunus Armeniaca, Malus Cydoniæ inſitæ

inſitæ vel non comprehendent, vel ſaltem ad frugem non pervenient: oportet enim ut arbores cognatæ ſint, quæ in ſe mutuò inſitæ proficiant, cujuſmodi ſunt Cydonia & Pyrus, item Oxyacantha & Pyrus, Prunus & Armeniaca, Perſicæ: Prunus & Cydonia minime.

Vires. Mala Cydonia ſtomacho commoda ſunt; ob adſtringentem facultatem, quâ inſigni pollent, utilia ſunt cœliacis, dyſentericis, cholericis, ſanguinem exſcreantibus, & in genere fluxu quocunque laborantibus. Plinius non idem poſſe decocta ſcribit quoniam amittant conſtringentem illam vim ſucci. Nos cum Jo. Bauhino coctione remitti adſtrictionem illam concedimus, amitti nequaquam.

N. Ante cibum ſumpta alvum conſtipare creduntur, è contra à paſtu laxare.

Si deglutitio lædatur ab exſiccatione in febribus internè, mucilago ſemin. Cydon. cum aqua ſperm. ranarum extracta eſt egregia. Etmuller. in cap. de deglutitione læſa communicavit *D. Hulſe.*

Celtiberi Veratri ſuccum, quo ſagittis illitis feras immedicabili vulnere conficiunt, ſi ubi Cydonia mala ſint reponatur, elangueſcere & vim ſuam maleficam exuere uſu deprehenderunt. Addit Citreis præſtanti ſuo odore lethalium venenorum vires retundere, & eorum vehementiam hebetare, ſicut venenum vendentes rem ità ſe habere deprehenderunt. Cydonia quamvis alvum aſtringunt, tamen urinam cient; proinde in ardore urinæ cum ulcere vel ſine eo ab eis cavendum.

** Recentiores ſaccharum ſive mala adjiciunt.* Ex Cydoniis tuſis & expreſſis fit vinum, ſed quo perduret quindecim ſextariis ſucci unus * mellis adjungitur, alioqui in acorem degenerat. Adſtringit, ſtomacho commodum eſt, dyſentericis prodeſt, hepaticis, nephriticis, & in urinæ difficultate.

Mira Cydoniorum nihil aliud eſt quàm decorticatorum Cydoniorum, & ex aqua & melle vel ſaccharo, addita etiam parte vini ad ſuavitatem decocta caro atque condita. Vel ex ſucco fit Cydoniorum cum vino cocto, addito melle optimo & deſpumato.

Cydoniatum ſeu Marmelata cydoniorum in uſu eſt frequentiſſimo in bellariis ad ſecundas menſas inſtruendas. Sic autem paratur, Segmenta à ſeminibus & fungoſis eorundem conceptaculis repurgata atq; decorticata, diutiùs in aqua elixa, addita ſacchari q. s. donec tabeſcant, deinde exempta, vel in mortario ligneo tundas, vel cochleari in vaſe idoneo premas & comminuas, donec in paſtam ſeu pulpam mollem æquabilem redigantur: Comminutis liquorem iterum affundas, deinde ſimul denuo coquas donec debitam conſiſtentiam acquirat, tandémq; in ſcutulas, fictilia vitreata, aut etiam vitrea vaſa effundas, & ad uſum reſerves.

Si Marmelatam rubeam deſideras Cydoniorum ſegmenta in vaſe occluſo ſeu operculato, & diutius coquenda ſunt: Operculum enim igneas particulas quæ ruborem conferunt detinet nè avolent aut evaporent. Si Cydoniatum album velis in vaſe aperto res peragenda, nec tandiu coquenda ſegmenta.

Ante cibum nucis magnitudine ſumptum alvum cohibet, poſt cibum vero ſolvit. Ventriculo apprimè conducunt.

Multi medici condita Cydonia mala gravidis commendant, ſtatuentes non modo fœtum corroborari, ſed quoq; uſu venire, ſi ſæpe iis victitent gravidæ, ut ſcitiſſimi in lucem edantur liberi venuſta facie vultúq; ingenuo. S. *Paulus Quadrip. Botan. Claſs.* 2. *p.* 83.

Sunt & alii modi varii Cydonia præparandi vel ad cibum, vel ad medicinam, quorum deſcriptiones omitto, in Pharmacopœis requirenda, aut etiam apud rei coquinariæ ſcriptores. Conſule ſi placet J. Bauhini Hiſt. plant. lib. 1. cap. 3.

Paravi non ſemel mel acidulum, ſyrupum, vel potiùs mivam Cydoniorum ex ſolo ſucco ad ſyrupi conſiſtentiam blando igne decocto, cujus effectum laudabilem & ſæpe valdè differentem miratus ſum ſæpenumero. Hujus ſi cochl. ß. infantibus, vel plus adultioribus exhibeatur, pituitam glutinoſam incidit, & nunc tuſſi ex pulmonibus educit, nunc vomitu è ventriculo tenuique inteſtino, nunc dejectione ab iiſdem partibus expellit, quódque maximi faciendum, robur ſimul affert ægris, adeò ut hoc uno remedio plures reſtituerim ægros à pleriſque medicamentis abhorrentes. Pituitæ autem inprimis conducit tum evacuandæ tum corrigendæ. Sylv. de le Boe Method. Medend. lib. 2. cap. 10. *D. Hulſe.*

Eſt & ſeminibus ſua præſtantia. Ea ſiquidem cum aqua roſacea madefacta ac mollita lento craſſoque humore ambuſtis igni, & linguæ gulæque ardori illita medentur; ad dolorem hæmorrhoidum (in clyſter.) ad fiſſuras mammarum.

Cæterum Marmelata ſeu Marmelada ab Hiſpanico *Marmellos*, quo nomine Mala Cydonia appellant, deducitur.

Cum medici (inquit J. Bauhinus) Cydoniorum ſuccum atque etiam ſubſtantiam ſtomacho familiariſſimam adverterent, qui ferè purgantibus lædi ſolet, medicinas purgatrices ei adjecerunt, & Diacydonium laxativum dictum vel purgans confecerunt, cujus confectionem & uſus vide apud Practicos, & etiam J. Bauhinum loco prædicto.

Diacydonii purgantis lucidi & non lucidi, quod in ſecretis habere dicit ſecretorum ſuorum buccinatores, vide apud eundem *J. B.*

Malus Cotonea ſylveſtris J. B. C. B.

Sativa per omnia ſimilis exiſtit, à qua ramis diſtat minoribus tantùm, caulice ſurgens robore, juxta terram minus frutecoſo, ſed ſingulari frequentiùs. Eadem numeroſioribus ſcatet floribus & largius fructificat. Fructus ferò perficit, qui etiam ſativæ fructibus multò ſunt minores.

Locus. Naſcuntur in Danubii petroſis ripis & collibus pluriniſque ſupra Ratiſponam & Keylhemium oppidum uſque ad Petræas fauces, per quas Danubius labitur, frequenter inter petras, & vinearum ſepibus, autore Cordo.

CAP.

Cap. IV.

Pomifera Indica Maliformis Guayava *dicta*.

1. *Guajava* Park. Ger. *Guaiabo pomifera Indica* C. B. *Guajava Indica fructu Mali facie* J. B. *Pela* H. M. *P.* 3. *T.* 34. *p.* 31. The Goava-Tree.

ARbor eſt juſtæ magnitudinis, 20 circiter pedes alta, *caudice* recto, præduro, ſeſquipedali craſſitudine, multiſque ramis donato, [in Mali figuram excreſcens *Marcgrav.*] qui cortice glabro, rubro-virente, ſaporiſque auſteri obducti ſunt, novellis tamen omnino virentibus. *In arbuſcula ex inſula Barbados in Angliam delata & à nobis viſa, virgæ rubeſcebant Corni fœminæ virgarum inſtar.*

Radix ruſo cortice tecta fibris ſuis latè per terram diffunditur.

Folia decuſſatim brevibus craſſiſque pediculis ramis, ſurculiſque cohærent, craſſa, oblonga, acuminata & nonnihil criſpa, [nervo & venis parallelis lunaribus obliquè diſcurrentibus & ſubtus valdè conſpicuis, supernè profundis, unde quaſi rugoſa apparent folia *Marcgrav.*] infernè ſcabra ſeu aſpera, supernè nequaquam, color ex atro vireſcens: [Marcgravio pallidè viridis & ſplendens quodammodo, infernè non ſplendens; longitudo duorum vel trium, Cluſio quatuor, digitorum, latitudo digiti aut ſeſquidigiti aut duorum digitorum.]

In exortu binorum foliorum aliis pediculus brevior naſcitur, qui *florem* fert magnitudine floris Cotonei, quinque petalis albis, oblongo-rotundis conſtantem, ac in medio multa *ſtaminula* villoſa, alba habentem, figurâ criſtæ Pavoninæ, *apicibus* flaveſcentibus ornata.

Fructus noſtratibus pyris haud abſimiles, [magnitudine & figurâ Pomi noſtratis *Marcgrav.*] in vertice umbilico præditi lacunoſo, ac tenui & è viridi albicante cortice cincti. Pulpa pallidè ſanguinei eſt coloris, (aliis albicantis) dulciſque ac grati ſaporis & odoris etiam per maturitatem; intra quam numeroſa, ſubrotunda ac prædura obſervantur grana.

Fructus pro diverſitate temporis triplici ſapore participat. Matureſcens enim antequam molleſcat ac flaveſcat auſterus ac aſtringens eſt, túncque coctus ventriculo prodeſt. Mox paulò maturior mediæ naturæ & optimus evadit: meliùs tamen ſanitati conſulit qui eum ſive coctum, ſive ſaccharo conditum, quam qui crudum menſis infert: accedit quòd odoris & ſaporis ſit gratioris & palato magis adblandientis. Ubi verò flavedine & mollitie integram maturitatem acquiſiverit, odore & ſapore eſt inſtar fructûs Rubi Idæi, alvum movens, nec ità ſalubris paulò largiùs aſſumptus, quia facilè corrumpitur & vermes producit.

In multis Americæ provinciis necnon in India Orientali oritur. Seminibus ſata tertio anno fructus fert, manétque frugifera ultra 30 annos. *Locus.*

Radix hujus arboris quinque aut ſex ulnarum longitudinem ſæpe ſuperat, extus ruſi, intus albicantis coloris, ſubſtantiæ ſucculentæ ac ſubdulcis. Hæc cum cortice aſtringente in aqua cocta ac pota mirificè medetur dyſenteriæ, quando indicatio eſt aſtringendi & roborandi. Folia ſunt acida & adſtringentia, odorata, balneiſque dicata. Montibus & ſylvis non innaſcitur ſed planitiem & campos amat.

Addit Fr. Hernandez folia in lotionibus ſcabiem curare: corticis* decoctum tumentibus cruribus opem ferre, & fiſtuloſis ulceribus mederi, ſterilitati quoque conferre, & dolores ventris tollere. E foliis etiam fit ſyrupus utiliſſimus adverſus fluxum alvi. *Vires.*

Duas ſpecies deſcribit Hernandez. Alteri fructus ſunt longè majores, neq; tam malè olentes ac delicatiores: alteri minores, cimices quodammodo redolentes.

Hortus etiam Malabaricus duas exhibet ſpecies, quæ à ſe invicem vix aliter differunt quam,

1. Foliorum & fructuum magnitudine.
2. Quod altera fructu ſit rotundiore & Malis ſimili.
3. Quòd fructus intus carne puniceа, acidiuſcula præditi ſint in una ſpecie, in altera albicante.

Quæ fructu eſt majore ejúſque pulpa albicante, *Pela* ſimpliciter dicta *H. M.* Piſoni *Araça guaça* dicitur. Quæ fructu minore carne ſanguinea *Malacka-Pela* H. M. Piſoni eſt *Guajava.*

2. *Pela ſive Guajabo ſylveſtre* H. M. *P.* 3. *Tab.* 36. *p.* 35.

H. M.

Arbor eſt mediocris magnitudinis decem aut duodecim pedes alta, caudice mediocriter craſſo, multiſque ramis in orbem diffuſis donato, cortice craſſo, lignoſo, ſcabro, furvo ac intus rubeo obducto. Lignum albicans, denſum, ponderoſum, inſipidum.

Radix itidem albicans, cortice fuſco, intus rubro tecta.

Folia oblongo-rotunda, craſſa, mollia, lanuginoſa, in ambitu crenata, craſſis, brevibus, albicantibus petiolis ramorum extremis proveniunt rubicunda, quæ tamen poſtea supernè atro viridia, infernè ſubviridia evadunt, longitudine tres, latitudine duos palmos facilè ſuperantia, inſipida, inodora.

Flores brevi pediculo extremis ſurculis multi ſimul juncti inſident, atq; è calyce viridi quadripartito prodeunt, quatuor craſſis oblongo-teretibus, flaccidis, viridi-ſtriatis petalis conſtantes, numeroſis ſtaminulis albicantibus, flaveſcentibus donatis *apicibus*, mediam floris cavitatem & umbilicum occupantibus; inter quæ *ſtylus* prodit oblongus albicans. Odor gravis ac fœtidus, ſapor amarus.

Fructus Pyris haud abſimiles, ac viridi, glabro, nitente ac duriore cortice cincti, intúſque carne denſa & albicante referti: intra quam oblongo-rotunda, glabra, ruſa, denſa, ſapore Caſtaneas æmulantia locantur *ſemina*: fructus verò immaturi valdè duri ſunt, fœtidi, ſaporiſq; ingrati; & quanquam

quam maturiores ſaporis ſubdulcis evadunt, non tamen ob venenatam, quæ prædita ſunt, qualitatem comeduntur.

Locus. Creſcit arbor hæc ubique in *Malabar*, inprimis circa *Cochin* & *Porka*: menſibus Maio & Junio floret, & antiquis decidentibus novis frondeſcit foliis; fructus verò ſequentibus fert Octobri & Novembri, diúq; frugifera manet.

Cortice Apri delectantur, quem in finem venatoribus in uſu eſt.

3. *Araca-miri* Piſon. Marcgrav.

Piſon.

Frutex eſt ligno, foliis & floribus ut Guayaba. Locis gaudet apricis; raróque in ſylvis aut umbroſis nemoribus conſpicitur. [Marcgravius ſylvas in Braſilia hiſce fruticibus plenas eſſe ait.]

Flores habet albicantes, pentapetalos, cum multis ſtaminibus longis. Floret bis quotannis; bis quoq; fert fructum, menſe nimirum Martio & rurſus Septembri. Pruna coronis Meſpilorum inſtar, ornata, innumeriſque acinis turgentia profert, quæ ubi maturuerint flavent, muſteámque habent in ſe dulcedinem, atque Fraga quodammodo referunt ſapore. Cruda potiùs quàm cocta appetuntur, ſuaviſſimique odoris exiſtunt & ſaporis. Oportet autem ut tempeſtivè decerpantur; nam propter intenſiſſimum Solis ardorem non minor injuria fit, ſi paulò tardiùs quàm ſi citiùs avellantur.

Vires. Conditus qui ex hoc fructu fiunt, jucundè refrigerant, aſtringunt & corroborant, locóque carnis Cydoniorum, conſervæ roſarum, &c. exhibentur.

Ex foliis & gemmis optima balnea componuntur, tam contra internos quàm externos corporis affectus: ſunt enim adſtringentia, ſed præcipuè radix, quæ & dyſenteriæ medetur; atq; hoc peculiare habet, quòd ſit diuretica, partiúmq; ſubtilium.

CAP. V.

De Sorbo.

SOrbus Latinis à Sorbendo nonnullis dicta putatur, quòd caro matura ſorbetur. Et ſanè fracidorum illa pulpâ vix commodiùs quàm ſorbendo aſſumitur, nè ſimul cutim & ſiquid intus ſeminum aut calculoſi deglutias *J. B.* Græcis Ὄα & ὄα dicitur. Meritò à J. Bauhino proximè poſt Pyrum collocatur ob fructuum ſimilitudinem in facie externa.

Sorbus fructu acerbo cum Meſpilo convenit; foliis pinnatis, Fraxineorum æmulis, & floribus eoſq; ſequentibus fructibus umbellatim congeſtis ab eadem rectè diſtinguitur, à C. Bauhino, quem nos ſequuti duas tantum Sorbi ſpecies facimus, nimirum Sativam, & Aucupariam, ſeu Fraxinum bubulam dictam.

1. *Sorbus* J. B. Ger. *ſativa* C. B. *legitima* Park. The true Service-Tree, or Sorb.

J. B.

Procera eſt arbor & ramoſa, cortice rugoſo, vel (ut ait Matthiolus) ſcabriuſculo, colore ex flavo albicante, *radice* rara, craſſâ, ſolida atque deſcendente, materie rubente, ſolidiſſima atq; compacta. *Folia* pinnata pediculo unciali, ſeptenâ aut novenâ foliorum uncialium, anguſtorum, in ambitu ſerratorum, coſta per longitudinem decurrente, hirſutorum, ſupina parte vireſcentium, pronâ caneſcentium conjugatione, imparique uno aliis conſimili alam claudente, omnibus ad coſtam incanam villoſámq; alligatis conſtantia, facie quodammodo Rhois, ſapore acerbo. *Flores* eidem ſurculo cum foliis inſident ex pediculis uncialibus & ſextantalibus ſimul multi juncti, quaſi in umbellæ formam, albidi. *Fructus* Pyrum moſchatellinum parvum æquat, turbinatus, umbilicatus, magis minúſve rubens, prout Solem ſenſit, (Scal. rubiginoſum dicit) carne flaveſcente, & ante maturitatem adeò auſtero ſucco ut ſtranguler, (teſte Cæſalp.) colore in rufum tranſeunte: At ubi velut fermentatione quadam emollita fuerit [vix mutato interno colore, quod tamen in Pyris fit] dulci ſatis & veſca non ſine adſtrictione. Semina Pyri ſunt, compreſſa, latiora, medullâ albâ, ejuſdem ſaporis, folliculo membranaceo incluſa, tria numeravimus.

Locus. Frequens eſt in Italia & Germania; in montibus etiam Helveticis frequens teſte Geſnero. Amat loca humida, montana, & frigidis proxima, & ſolum pinguiſſimum. In Anglia ſponte non provenit.

Vires & Uſus. Sorba præſertim immatura aſtringunt validè, & fluxus quoſcunque alvi, uteri, &c. ſiſtunt. Ad hos uſus ante maturitatem collecta vel in clibano, vel in aere ad ſolem ſuſpenſa ſiccant, & in pulverem redigunt, vel aquâ calidâ molliunt, vel vino decoquunt. Nonnulli melle condiunt. Condita aliorum fructuum modo, h. e. cortice & oſſibus mundata & in aqua cum ſufficienti quantitate Sacchari decocta confortant ſtomachum, appetitum excitant, & frequenter compeſcunt fluxum & vomitum.

Sorba matura ſeu fracida minùs aſtringunt, & alimenti loco edi poſſunt iis quibus alvus laxior. Amatus adeò parùm aſtringere ait, ut meritò non conſtringere aut conſtipare ſint dicenda. Minùs conſtringere quàm Meſpila concedimus, non tamen prorſus non conſtringere.

Extrinſecus vulnera conſtringit pulvis exſiccatorum.

Ligni materies ſolidiſſima eſt ac compacta, ideóque ad menſas parandas lignariis fabris expetitur, quemadmodum & virgæ à bubulcis ad ſtimulos parandos. *Matth.*

A. 2. *Sorbus ſylveſtris foliis domeſticæ ſimilis* C. B. *ſylv. ſive Fraxinus bubula* Ger. *aucuparia* J. B. *Ornus ſive Fraxinus ſylveſtris* Park. **Quicken-tree.**

J. B.

Arbor eſt mediocris, humilior plerunq;, ſtipite recto, ramoſo, quem cortex tegit ſpadiceus, punctis notatus, cui alius ſubjacet luteus, putidus, amarus, [cortice fuſco inſtar Alni. *Lugd.*] *Folia* pinnatim digeſta, Sorbi domeſticæ majora, quatenus obſervare licuit, eodem modo ſerrata, acutiora, rigida, non tomentoſa aut piloſa ut illa, ſed glabra, ſupra virentia, infra candicantia: Hæc ità variè ludunt, ut aliquando diverſas exiſtimaverimus plantas, donec in eadem arbore diverſitas nobis agnita. Sunt enim ei interdum folia nonnihil utrinque hirſuta, & utrinque ejuſdem coloris ferè, mollia, profundiùs inciſa, potiſſimùm in arbuſculis adoleſcentibus, ſapore amaricante. *Flores* umbellatim cohærent multi, candidi, odori: quibus ſuccedunt *baccæ*, acinis Sambuci aquaticæ pares, ex flavo miniatæ, ſapore acido inſuavi, in quibus *ſemina* aliquot oblonga. Oculi ſatis magni, longi, atro-purpurei, quorum ſquamis intertexta eſt incana lanugo.

Sorbum aucupariam vocitâvimus quòd ad aucupia conferat, illiciendis avibus.

In montoſis & uliginoſis oritur, in Wallia & Septentrionalibus Angliæ plurima. *Locus.*

Aucupes Germani fructu ejus avibus inſidiantur; Baccæ enim ejus à Merulis, Turdis & ejuſmodi *Uſus.* avibus magnopere appetuntur. Sapore ſunt nauſeoſo & ingrato, ut non ſolum guſtantem caperare frontem cogant, ſed ſi plures edantur vomitum etiam cieant.

D. Needhamus Medicus inſignis & vetus Amicus noſter Baccas ſuccum acidum hydragogum egre- *Vires.* gium præbere ait, itémque Scorbuto ſanando aptum, Wallis in frequenti uſu, ubi vice diætæ purgantis quotannis exhibetur.

Liquor ille qui verno tempore è vulnere inflicto exſtillat aſſiduè potus ad Scorbuticos & Spleneticos affectus à nonnullis commendatur. Verùm ex conjectura potiùs opinor quàm experientiâ.

Nobis enim arbor vulnerata lachrymam nunquam fudit. Fortè non adeo hactenus felices fuimus ut eam horâ opportunâ feriremus.

Cap. VI.

De Meſpilo folio laciniato.

Hæc duplex eſt vel major non ſpinoſa Cratægus Theophraſti, & Sorbus torminalis Plinii credita; vel minor & ſpinoſa, eáque iterum duplex vel mitior, fructu majore, Meſpilus Aronia dicta, vel ſpinoſior, fructu minore quam Oxyacantham vocant.

A. 1. *Meſpilus Apii folio ſylveſtris non ſpinoſa, ſive Sorbus torminalis* C. B. *Sorbus torminalis* Ger. *torminalis ſive vulgaris* Park. *torminalis & Cratægus Theophraſti* J. B. **The common Service-tree, or Sorb.**

J. B.

Figurâ differt à vulgari Sorbo, ſiquidem *folia* Sambuci aquaticæ folia æmulantur; acutiùs tamen & argutiùs inciſa atq; ſerrata, pedis anſerini forma, excurrente in ſingulos angulos nervo, utrinque pæne glabra, potiſſimùm Autumno; apparent tamen pili in pediculis uncialibus & ſeſcuncialibus, ſapore ſubaſtringente, ſitu alterno ſingularia.

Florum diſpoſitio quæ in vulgari: hi ex pallido candidi [Cordo favacei, candidi] quibus ſuccedunt *fructus* rotundi [non rarò pyriformes] umbilicati, quales Oxyacanthæ vulgaris, coloris ferruginei, punctulis albis notati; cùm ſunt molles, ſaporis primùm auſteri, tandem ubi molleſcunt aciduli, grati: in quibus callus, vel cruſta bina vel terna *ſemina* continens, Pyri ſeminibus ſimilia, minora, pæne triangula, coloris ferè caſtaneæ, nonnihil ſubauſtera, medullâ albâ. *Cortice* teguntur rami ſpadiceo ſubluteóve, aſtringente, amaricante; caudex verò albicante, lævi. Excreſcit in magnitudinem & ſtaturam Pyri æmulam. Materies alba, duráque. Oculi imbricatas conorum ſcandulas imitantur, rotundi ferè, non acuti ut in Sorbo Alpina.

Nos cum J. Bauhino & aliis putamus hanc arborem eſſe Cratægum *Theophr.* & Sorbum quartum ſeu torminalem *Plin.* nam deſcriptiones ei conveniunt.

Fructus maturi & jam fracidi eam acerbitatem quam cruda habebant ex parte deponunt, & ſub- *Vires.* acidum acquirunt, nec injucundum ſaporem, relicta tamen etiamnum aliqua acerbitate in callo qui eis ineſt. Alvum aſtringunt ſicut Meſpila, eis tanquam ſingulari & præſenti remedio contra tormina [dyſenteriam] utuntur qui Harcynios montes accolunt ruſtici, ut teſtatur Cordus. Matthiolus eandem etiam eis vim tribuit; quam ineſſe nos quoque in parte experti ſumus.

Rob. Sorbi, ſpeciatim torminalis eſt nobile ſpecificum in diarrhœis epidemicis, item in diuturnis, quæ ab uſu fructuum horariorum ſuperveniunt. *Etmuller* cap. de Diarrhœa. Communicavit *D. Hulſe.*

Eadem omnia poſſunt quæ Sorba domeſtica ſed inefficaciùs, eodem autore; imò, me judice, efficaciùs, certè febricitantibus aptiora ſunt cùm refrigerent non minùs quàm aſtringunt.

Locis ſylveſtribus & in ſepibus proveniunt frequentes apud nos in Anglia, nec minùs in tranſ- *Locus.* marinis regionibus. Fructus ubi molles ſatis ſuaves ſunt & guſtu grati, pueris & mulierculis expetitus cibus.

Scribit J. Bauhinus, In Comitatu Montbelgardico fuſos ex ligno parari optimos, & arbores in eum uſum conquiri.

2. *Meſpilus folio laciniato ſpinoſa fructu majore eſculento.*

Meſpilus Aronia Ger. *Aronia Veterum* J. B. *Aronia ſive Neapolitana* Park. *Apii folio laciniato* C. B. *Lazarole* Italis.

J. B.

Foliis ad Spinum album accedit, ſunt ea tamen majora, craſſiora, in tria plerunque ſegmenta primaria diviſa, aliquando in plura, profunda, altioribus inciſuris & rarioribus ſubdiviſa quàm ut ſerrata dici poſſint. Rami & folia nonnihil piloſa ſunt, magis tamen his illi. *Fructum* fert rotundum, rubrum, umbilicatum, Meſpilo vulgari minorem, in quo nuclei terni, Ceraſi nucleis paulò majores, triquetri, duriuſculi, oblongi. *Flores* albi.

Arbor hæc adeò ſimilis eſt Oxyacanthæ vulgari, ut ſola fere foliorum fructûſque, magnitudine, hujus etiam ſapore ſuavi acido & grato differre nobis viſa eſt. Spinoſa eſt, ſed ubi magis domeſtica ſpinis caret, etiam Theophraſto monente. *C. B.*

Locus. In ſylva Valena propè Monſpelium provenire eam ſcribit Lobelius *Adv.* & D. Magnol confirmat, qui ex vicinis pagis, Septembri menſe, fructus copioſè Monſpelium deferri ſcribit, qui ſaccharo conditi ſtomacho grati ſunt, alvúmque conſtringunt.

Uſus. Fructus maturi ab Italis pro deliciis crudi appetuntur in cibis: nec tantùm crudi ſed etiam ſaccharo conditi & aſſervati eduntur. *Lazaroli* autem Italis dicti ſunt ab Arabico *Alzaror*. Nobis certè crudi grata aciditate placent hi fructus, & Meſpilis delicatiores viſi ſunt, moderatè admodum aſtringunt, iiſque qui alvo ſunt laxiore cibus ſunt utiliſſimus.

A. 3. *Meſpilus Apii folio ſylveſtris ſpinoſa ſive Oxyacantha* C. B.

Oxyacanthus Ger. *Oxyacantha vulgaris ſive ſpinus albus* J. B. *Spina Appendix vulgaris* Park. The White thorn, or Haw-thorn.

J. B.

Firma eſt ſiquæ alia materies Oxyacanthæ vulgaris. *Caudex* mediocriter craſſus, & ramis lentis firmiſque, operi topiario maximè idoneis brachiatus. Spinis horret rigidis & acutis, multò etiam ligno durioribus. Cortex ſurculorum juniorum ruber, adultiorum cineraſcit. *Folia* Apii ſeu Meſpili Aroniæ, guſtu viſcido. *Flores* odoratiſſimi, confertim naſcuntur ex ſeſquiuncialibus fere pediculis, albi, pentapetali, apicibus ut in Pyro rubentibus. *Baccæ* per maturitatem rubræ, velut ex umbella pendent, Myrti baccis majores, umbilico nigro, pulpâ glutinoſâ paucâ, molli ac ſubdulci, ſingulæ oſſiculum continentes unum vel duo. Unum ſi fuerit rotundum, at ſi duo, per medium diviſa globulum efficiunt, & interna parte quà committuntur caveolam oſtendunt incurvam. Duriſſima ſunt & propemodum oſſea. Rariùs tria in una bacca inveniuntur. Variant & figurâ, ſed communiſſima orbicularis.

Mirum Parkinſonum noſtrum Tragum & alios ſecutum fructum exiguis nucleis, aſpera candidáque lanugine involutis refertum ſcribere. Hoc in Roſæ ſylv. fructu deprehenditur, non in Oxyacanthæ.

Locus & Tempus. In ſepibus paſſim provenit, tam in frigidis quàm calidioribus regionibus, nec ullum ferè ſolum aut cœlum refugit. Maio menſe floret. Fructus Septembri matureſcit, & in multam hyemem ramis foliis jam viduis pertinaciter adhæreſcens cernitur.

Arbuſcula hæc ad vivas ſepes commodiſſima eſt, 1. Ob denſitatem ramorum & acutiſſimas ſpinas, tum quòd frigoris patientiſſima ſit, tum denique quòd radice non repat, adeoque nec ſolum latè occupat, & quotidianam agricolæ moleſtiam creat Pruni ſylveſtris modo. Eſt inſuper ad ſepes tonſiles & opera topiaria præ aliis opportuna.

Flores odoris ſuavitate commendantur; quamvis nonnulli odorem eorundem minùs ſalubrem exiſtiment neſcio quo experimento.

Vires. Quæ de hujus fructûs viribus tradunt Tragus, Matthiolus, Schwenckfeldius, quòd ſc. aſtringit & omnis generis fluxus ſiſtit non probat J. Bauhinus, nec enim ſubauſterus eſt (ut vult Lobelius) ſed guſtu aliquantulum glutinoſus & dulcis: At neque è contra aſſentitur Anguillaræ eum ventrem lubricare & fluxus provocare. Nec tamen negat aquam ex floribus pleuriticis utilem eſſe poſſe, aut calculoſis prodeſſe. Certe fructus vel aquam deſtillatam, vel ſiccati pulverem, vel infuſum in vino conferre adversùs arenulas & calculum conſentiunt Botanici.

Quamvis Oxyacantha frutex potiùs quàm arbor cenſenda ſit, cùm fruticis modum plerunque non excedat, commodum tamen locum nacta, ſi permittatur, in proceram & juſtæ magnitudinis arborem adoleſcit.

Parkinſonus duas adhuc alias Oxyacanthæ ſpecies ſeu varietates producit.

Spina acuta humilior. 1. Primam è Dodonæo. Spinam acutam humiliorem, cujus folia anguſtiora ſed oblonga: Baccæ luteo Croci colore rubentes: Spina ipſa humilior eſt, nec ita facilè arboreſcit, rara quoque & in paucorum tantummodo hortis apud Belgas reperitur. *Dod.*

2. Secundam vocat Spinam bifloram Britannicam, quæ quotannis circa natalitia Chriſti Domini floret, paulò ſeriùs citiúſve pro hyemis temperie, quibus etiam ſuccedunt baccæ antequam folia erumpunt: iterúmq; uſitato tempore, Maio viz. menſe, denuo floret, adeò ut fructus virides ſimul & maturos eodem tempore habere conſpiciatur. Hujus Generis arbor habetur propè Glaſſenburiam Somerſeti oppidum, *Spina Chriſti* dici ſolita, altera reperitur in paludis Romanienſis vico High ſtreet dicto. Nos tamen fruticem hunc à vulgari Oxyacantha non differre ſpecie exiſtimamus: ſed vel caſu, talem initio extitiſſe, vel arte aliqua factum. Solo enim hoc accidente à vulgari diſcrepat.

Frutex hic Oxyacantha Theophraſti eſſe non poteſt cùm folio ſit deciduo, nec Spinas Mali Medicæ ſimiles habeat: at deſcriptio Oxyacanthæ apud Dioſcoridem ei ſatis aptè convenit. Meſpili

tertium

tertium genus Plinii videtur *C. B.* qui eum rectè Meſpilis annumerat: Siquidem Meſpilo Aroniæ dictæ adeò ſimilis eſt ut fructûs magnitudine & ſapore tantùm differre videatur.

Materie ejus (inquit J. Bauhinus) nihil magis expetitum ad tornum, propter duram & firmam atque tenacem ejus æquabilitatem, quâ proximè ad Buxum accedit.

Oxyacanthum baccis albis in Agro Oxon. creſcere affirmat *D. Plot.*

Cap. VII.

Sorbo affines foliis integris.

A. 1. *Sorbus Alpina* J. B. *Sylveſtris Aria Theophraſti dicta* Park. *Aria Theophraſti* Ger. *Alni effigie lanato folio major* C. B. **The white Beam-tree.**

Frigidi cœli amaſia egregiè adoleſcit recto & robuſto caudice, atq; cortice rubente, potiſſimùm extremorum ramorum, materie alba & firma. Oculi primùm emergunt ſubluter, acuti, ſquamati cum fimbria nigricante. *Folia* Alni ex oblongo rotundata, rugoſa, prona parte incana, ſuperne viridia, ſerrata, ſapore adſtringenti, multis nervis parallelis hinc inde à coſta media ad latera excurrentibus, pediculis brevibus, lanuginoſis. *Flores* conferti Sorbi torminalis modo, umbellæ quodammodo inſtar, [tetrapetali *Park.*] candidi, odorati: quibus ſuccedunt Poma parva, Avellanâ minora, rubra, pauca quadam lanugine obducta, umbilicata, pulpi luteolâ, ſapore acerbo primùm, quæ tamen mollia reddita gratiore ſapore incipiunt commendari; in quibus *ſemina* aliquot ſpadicea, Pyri ferè, minora, medullâ albâ, eodem pæne ſapore, cortice quodam duriuſculo obtecta, ut in Sorbo torminali.

Non placet J. Bauhino hanc arborem pro Aria Theophraſti ſumi, quæ eadem videtur Phellodry.

Gaudet præaltis & frigidis montibus, iiſdémq; ſylvoſis. In montibus ſylvoſis & petroſis in Anglia frequens occurrit, præſertim in Occidentalibus Inſulæ partibus. *Locus.*

Fructus non ingrati ſunt, nec perinde adſtringentes ut Sorbi torminalis, unde ruſtici in Burgundia eis avidè veſcuntur ubi molles evaſerint, & ad hyemem. Fugaces enim non ſunt ſi bene aſſerventur. Tuſſes non aliter quàm Ziziphi baccæ leniunt, & ſputum adjuvant.

E ligno firmi & ſolidi fiunt baculi, item carbones qui diu retinent ignem.

A. 2. *Sorbus ſylveſtris Anglica* Park. **Red Cheſs-apples, or English wild Service.**

Park.

Fruticis modum & ſtaturam non excedit, ſtipite & ramis incano ſeu cineraſcente cortice tectis; *foliis* latis ad Viburni accedentibus, per oras minimè inciſis aut dentatis; floribus coloris muſcoſi obſoleti, quibus ſuccedunt fructus Pyri ſylveſtris magnitudine, exteriùs rubente, ſaporis acerbi Sorborum immaturorum. A ruſticis tamen matura, meliorum fructuum inopiâ non rarò comeduntur, poſtquam enim decerpta & aliquandiu repoſita fuerint mitiora evadunt.

In agro Weſtmorlandico naſci dicitur. *Locus.*

Suſpicatur *D. Tancredus Robinſon* hanc ſorbum eſſe ſorbum pyriformem *Lobel.* obſervatam in agris Worceſtrenſibus & Staffordienſibus à *D. Pitt & D. Plot.* vel ſorbum pyriformem horum Autorum eſſe ſativam C. B. ſuperius deſcriptam, quam Angliæ Indigenam eſſe denegavimus.

Clariſſimus *Hermannus* in Catalogo Hort. Leydenſ. aliam ſpeciem recenſet ſub nomine Sorbi Virginianæ foliis Arbuti Breyn. item Boitius ſorbi, ſeu potiùs Corni Javanenſis ſpeciem. Idem Hermannus habet Meſpilum ſpinoſam ſive Oxyacantham maximam Virginianam; & Meſpilum ſpinoſam ſive Oxyacantham Virginianam nigram; Vide ejus excellentiſſimum Catalogum Hort. Lugduno Bat. An. 1686. edit.

3. *Pyracantha* Park. *Pyrac. quibuſdam* J. B. *Oxyacantha Theophraſti* Ger. *Oxyacantha Dioſcoridis ſive Spina acuta Pyri folio* C. B. **Ever-green Thorn.**

J. B.

Frutex eſt ſpinoſus, cortice nigricante tectus, cujus per ramos aculei, alii unciam longi, alii breviores, ſurſum ferè ſpectantes, rigidi; *Folia* juxta aculeos, Arbuti foliis quodammodo ſimilia, alia ſeſcunciâ longiora, alia unciam longa aut breviora, ſemunciam aut unciam lata, leviter acuminata, quædam rotunda, pulchrè per ambitum ſerrata, glabra, potiſſimùm inferiora, ſiquidem ſuperiora interdum nonnihil lanuginoſa ſunt, nitore illo, quem ſuperna facie oſtentant inferiora, deſtituta ferè. *Flores* pentapetali acervatim congeſti ex luteo rubentes. Fructus Oxyacanthæ vulgaris perſimilis ex aureo colore ad coccineum vergit, denſiùs & velut racematim coacervatus, acidi guſtûs grana aliquot continens, Parkinſono granula quatuor vel quinque, ex luteo albicantia, triangula, nonnihil ſplendentia.

In Gallo-provinciæ & Italiæ ſepibus viſitur ſed non ità frequens *Lob.* Naſcitur etiam in Alpinarum gentium Bramovicum & Ebrodunenſium ſaxoſis convallibus, maxime quà torrentes præcipiti curſu vicinas terras glareâ & arenis obruunt. *Locus.*

Quamvis Bauhinus uterq; hanc Dioſcoridis Oxyacantham eſſe velint: nobis tamen potior videtur ſententia Parkinſoni Oxyacantham Dioſcoridis noſtram eſſe Spinam albam: ſiquidem Dioſcorides Meſpilum Aroniam Oxyacanthæ folio (quamvis alii Pyxacanthæ legant) eſſe tradit: Meſpilus autem Aronia ſeu Anthedon Theophraſti Apii folio eſt, quæ quidem figura Spinæ albæ foliis convenit, non autem Pyracanthæ vulg.

CAP. VIII.

De Meſpilo foliis integris & congeneribus.

1. *Meſpilus vulgaris* J. B. *vulgaris ſive minor* Park. *Germanica folio Laurino non ſerrato, ſive Meſpilus ſylveſtris* C. B. **The Medlar Tree.**

PArva eſt arbor, foliis quàm Pomi longioribus, anguſtioribus, Laurinis ferè paribus [Matthiolo Ceraſorum] infernè incana lanugine pubeſcentibus, ſupernè quoq; nonnihil piloſis, ſed ſaturatiùs virentibus, aliàs ſerratis, aliàs non ſerratis. *Flores* ſingulatim naſcuntur candidi ſeu dilutè rubentes [quinq; petalis amplis, obtuſis, in medio bifidis compoſiti] Cotoneæ mali: quibus ſuccedunt poma exigua, fulva, perquam acerbi ſaporis, Pyris ſylveſtribus paria, hirſuta, ex anguſto principio in umbilicum latum excavatúmque deſinentia; ex cujus ſupercilio emicant quina folia oblonga, anguſta, acuminata, quæ florem antea tegebant. In ſingulis autem pomis quina ferè oſſicula, compreſſa, triangula. Caro dura, alba, adſtringens valde: quæ tamen fracida reddita acidulum ſuavémq; acquirit ſaporem, & menſis ſecundis inſtruendis inſervit.

Locus. Paſſim hodie colitur in hortis & viridariis Germaniæ, Italiæ, Galliæ & Angliæ. In Germania etiam ſpontè provenit: v. g. inter Argentinam & Badenſes thermas in ſylvis. Quæ non inſitæ ſunt, ſpinoſæ ferè ſunt & parvos edunt fructus: Sed major, & præſtantior nonniſi culturâ comparatur: inſeritúrque aptè Pyro Sylveſtri aut Spino albo. Floret Aprili & Maio. Fructum perficit Septembris fine aut etiam tardiùs.

C. Bauhinus eúmque ſecutus Parkinſonus quatuor genera diſtinguunt.

1. Meſpilus Germanica folio Laurino non ſerrato, ſive Meſpilus ſylveſtris *C. B.* Meſpilus vulgaris ſive minor *Park.*

2. Meſpilus folio Laurino major *C. B.* maxima ſativa *Park.*

3. Meſpilus Italica folio laurino ſerrato *C. B.* minor folio ſerrato *Park.* J. Bauhinus in Meſpilo vulgari minore ſe utriuſque generis folia, ſerrata & non ſerrata, obſervâſſe ſcribit.

4. Meſpilus fructu albo *C. B.* fructu albo magno *Park.*

Vires. Meſpila ejuſdem temperamenti ſunt cum Sorbis, & ad eadem valent, vomitum, dyſenteriam & omnes in genere alvi fluxus. Ventriculo noxia eſſe aiunt, præcipuè dum duriuſcula & acerba adhuc ſint; nam emollita & fracida facta adſtringunt minùs. Si decocto immaturorum colluantur os & fauces, reprimit fluxiones in fauces, dentes atq; gingivas. Paratur quoq; ex Meſpilis ſiccis, ſucco roſarum, Caryophyllis, pauco Corallii & nuce Moſchata cataplaſma, quod applicatum regioni orificii ventriculi potenter compeſcit vomitum ciborum. Meſpila virid. in magna quantitate devorata multos diarrhœa pertinaci laborantes ſanaverunt, aliis remediis nihil proficientibus. *Foreſtus.*

Folia ſimilem; cum fructibus vim obtinent.

Herbariorum plurimi oſſicula in pulverem detrita tam ad renum quàm ad veſicæ calculum conterendum & expellendum commendant. Nec Herbarii modò, ſed & Practicorum pars major id faciunt & paſſim in ſuis libris calculoſis præſcribunt; atque ità quà primùm data porta eſt, ceu impetu quodam ruunt omnes, inquit J. Bauhinus, magno mehercle & artis & rationis ludibrio; qui idcirco iis ſtrenuè ſe opponit, & multis probare nititur contrarium. Ipſum ſi placet conſule.

2. *Chamæmeſpilus* J. B. *Cotonaſter folio oblongo ſerrato* C. B. *Cotonaſter Geſneri* Ger. emac. Append.

Hanc ex ramo ſicco ſic deſcribit J. Bauhinus. Rami craſſiores fuere quàm vel Cotonaſtri, vel Dioſpyri, cortice nigricante ſtriato obducti. *Folia* plerunque indidem plura oriuntur, non ut Cotoneaſtri rotunda, ſed oblonga, alia palmum longa, ſeſcunciam lata, alia ſeſcunciam aut unciam longa, ſemunciam lata, utralibet in acumen deſinentia, per ambitum ſerrata, utrinque glabra, nervoſa, atro-virentia, pediculo ſatis brevi hærentia. *Flores* denſi velut in umbellam, Sorbi Alpinæ more digeſti, pediculis lanuginoſis, modò brevibus, modò longis, in extremis ramorum hærent: quibus *Fructus* ſuccreſcunt eodem diſpoſiti ordine, Sorbi torminalis fructibus ſimiles, oblongi, rubri, umbilico mediocri, in quibus grana continentur oblonga. Cluſius plantæ quam Cotonaſtrum Geſneri putat flores purpuraſcentes, pentapetalos attribuit.

Locus. Hunc fruticem in ſummitate montis Juræ non longè à Geneva invenimus ſpontaneum: Cluſius in Sncalben jugis.

3. *Lata Guineæ, Meſpilum, oſſiculo lævi, ſpadicei coloris* J. B. *Pyro ſimilis ex Guinea* C. B. *Cluſ. exot.*

Hujus oſſiculum à Meſpili forma non erat valdè abſimile, præſertim prægrandium Meſpilorum, & læve, & ſpadicei coloris, in medio nonnihil tumens, & paululum ab uno latere ſcabrum & ſubalbidum. Fructus exigui Pyri eſt magnitudine, magis tamen rotundus, coloris ex aureo flavi, interdum etiam rubentis inſtar Pomi, tenui cortice præditus, qui detractus in tenuia ſtamina fili modo abit: Sapor cum dulcedine aſtringens, ità ut valdè refrigeret; unde Luſitani iſtic degentes in febribus ardentibus exhibebant. Pulpa ipſa coloris aurei ſaturi ad rubrum inclinantis, lenta nonnihil & viſcida. Singuli autem fructus quina ſemina ſurrecta continent, quemadmodum Meſpila, eáque ſeparatim tenui involucro tecta, Serico crudo candido ſimili. Arbor Pyro ſimilis eſt, humanam tamen altitudinem non ſuperans, cujus folia ex atro viridia ſunt, & Pyri foliis magis orbiculata.

4. Meſpilo

4. *Meſpilo ſimilis fructus Americanus* J. B. *Meſpilo ſimilis fructus venenatus* C. B.

Obſervavit Lerius in Braſilia in maris ripa multas arbuſculas fructus ferentes Meſpilis noſtris ſimiles, quorum eſus pernicioſiſſimus. Sylveſtres ſi videant Gallos & alios peregrinos monent ut hos fructus vitent, dicentes *Ypochi*, id eſt, non ſunt boni.

5. *Meſpilo non valdè abſimilis fructus oſſiculis ſpadicei coloris ſplendentibus* J. B. *Fructus* 3. *cap.* 14. *l.* 2. *Exot.* Cluſ.

Cluſ.
Meſpilo Setanio non erat valdè abſimilis, ejuſdémque penè magnitudinis, capite tamen non plane ut illud, ſed in anguſtum contracto, vetuſtate rugas contraxerat, & ſatis fragili cute conſtabat, fuſco, nullius ferè ſaporis, qui tamen ore retentus nonnihil adſtrictionis cum pauca acrimonia conjuncta poſſidere videbatur: quina introrſum oſſicula Meſpili inſtar continebat, majora autem & non rugoſa ut illa, ſed valdè lævia & ſplendentia, ſpadiceique coloris & nucleum continentia.

6. *Meſpilo valdè ſimilis fructus ſine granis* J. B. *Meſpilo ſimilis fructus fuſcus* C. B. *Fructus octavus ex navigat. Batav. Cluſ. Exot. l.* 2. *c.* 15.

Meſpilo valdè ſimilis erat, uncialis magnitudinis, terſus ac politus, fuſci coloris, adeò autem fragilis ut paululùm compreſſus diſrumperetur, valdè lævis, materiam continens fragilem & ſpongioſam, valdè ſalſi ſaporis, in qua nulla grana obſervare potuit Cluſius. Corona autem illa ſuperna ſummum fructum occupans aliis carebat, quibus Meſpilum eſt præditum.

Cap. IX.

Dioſpyros J. B. *Alni effigie lanato folio minor* C. B. *Vitis Idæa tertia Cluſii* Park. *Vaccinia alba* Ger. *Amelanchier* Lob. *Pyrus cervina* Italis.

J. B.
PUlcher eſt frutex, & qui multos à radice ſtatim ſtolones edat, homine etiam proceriores, eóſq; etiam ramoſos, cortice intectos ſpadiceo. *Folia* primo pullulatu plura ſimul ex oculis proveniunt, incana lanugine ſubtus pubeſcentia, supernè viridia, quæ adultiora decuſſa penitus lanugine utrinque glabra ſunt, Piri foliis ſimilia, magnitudine varia, unciam aut ſeſcunciam longa, latitudine ſemuncaali, aut etiam pluſquam unciali, per extremum rotunda, circumquaque crenata, pulchris frequentioribus nervis obliquis à medio recto donata. *Flores* inter lanuginoſorum foliorum rudimenta oriuntur plures juncti, candidi, è quinque foliolis longiuſculis compoſiti, inodori ferè, quos *baccæ* excipiunt violaceæ vel nigræ, umbilicatæ, quinque laciniis coronatæ; ſapore dulci, ſuavi, in quibus *ſemina* plura, [dena & interdum plura *Cluſ.*] oblonga, nigricantia, Pyrorum ſeminibus ſimilia. Fructus Geſnero Ceraſi eſt magnitudine & figura: At baccæ Myrto potiùs ſimiles ſunt quàm Ceraſo, & umbilicatæ.

Variat foliis obtuſis & acutis.

Locis montanis, præruptis & ſaxoſis potiſſimùm gaudet. Sic Helveticis, Auſtriacis, Sabaudicis, ac Burgundicis, aliiſque montoſis variarum regionum provenire ſolet. Nos in montibus circa Genevam, inque lateribus montium Rheno adjacentium obſervavimus copioſam. Suavis eſt ejus fructus, atque ita aptus ſtomacho ut qui copioſè etiam ingeſſerit non gravetur, ut teſtatur Geſnerus. *Locus.*

Cap. X.

De Malo Punica.

MAlus Punica, Græcis Ῥοιά, Dioſcoridi & Theophraſto Ῥοιά, quo nomine & fructus donatur. Flores ſativæ Punicæ κύτινοι dicuntur Dioſcoridi l. 1. cap. 152. & Gal. 6. Simpl. At Gal. 6. κυτινοὶ [illegible]. Cytinus fructûs rudimentum eſt, quod deciduo flore primum apparet & formatur. Et Plinio l. 23. c. 6. Primus hujus pomi partus florere incipientis Cytinus vocatur Græcis: & in hoc ipſo Cytino floſculi ſunt, antequam ſcilicet malum ipſum prodeat, erumpentes, quæ Balauſtia vocari diximus. Verùm Βαλαύστιον ſylveſtris Punicæ flos eſt Dioſcoridi. l. 1. c. 154. Officinæ Plinium ſequuntur, & Punicæ tam Sativæ quàm Sylveſtris flores citra diſtinctionem Balauſtia vocant, quibus Cytinorum appellatio de ſativis ignota eſt. Cytinus Theophraſto Calyx eſt floris, quo flos continetur: adeo ut Cytini ſignificatio apud Græcos ambigua ſit.

Mali Punici putamen, quòd tanquam corium ſit, cortice durius, nucis involucro tenerius Malicorium vocant, quod Græcis nunc Σίδιον, Dioſcoride monente, nunc τὸ τὰς βύρσας δέψειν, [illegible], i. e. decorticare dicitur. Plinius l. c. vulgus ex Punicis acerbis coria perficere novit, ob id Malicorium appellant medici. *C. B.*

Malum Punicum à Carthagine, ubi laudatiſſimum proveniat, nomen accepiſſe volunt, à Granis verò quæ intus continentur Granatum, non à Granata Hiſpaniæ regione, ut nonnullis videtur, cùm jam ante Catonis & Varronis tempora ità fuerit nuncupatum. *J. B.*

 1. *Malum*

1. *Malus Punica* J. B. *Punica ſativa* C. B. Park. *Granata ſive Punica* Ger. **The Pomegranate-tree.**

J. B.

Humilis & haud magna arbor vel potiùs frutex eſt, ut rectè J. Bodæus, quamvis interdum culta, ſtolonibus abſciſſis in juſtam etiam arborem excreſcat, ramis tenuibus, angulofis brachiatam, quos armant ſpinæ rigidæ aliquot, oblongæ, ſubrectæ, cortex obducit rubeſcens. In his *folia* incondita, Myrti vulgaris æmula [vel oleæ] vel etiam majora, non ità acuta, ex viridi in levem quandam rubedinem vergentia. [J. Bodæo nitidi viroris, pediculis annexa rubentibus, rubriſque intercurſantibus venulis prædita] averſa parte nervoſa, odore gravi, præſertim ſi manibus contrectata naribus admoveantur, [J. Bodæo canum halitum, feliúmque urinæ graveolentiam aliquo modo referentia.]

Ex ramorum lateribus *flores* emicant punicei, pentapetali, quorum medium occupant complura *ſtamina* cum ſuis *apicibus*, cytino inſidentia ſive calyci, qui puniceo etiam colore fulget, unciâ longior, corticoſus in plures lacinias mucronatas, totidem ſcil. quot flori folia, faceſſens, quæ umbilicum poſtea Pomi ſuccedentis coronant. Eſt autem Pomo magnitudo varia, omni ferè ampla, & maximis Malis æqualis, rotunda ferè, niſi quòd utrinque leviter compreſſa. Cortex mediocriter craſſus, duriuſculus, fragilis tamen, ante maturitatem viridis ac lævis, poſt puniceus & rugoſus, qui tandem etiam ad ſpadiceum accedit, intus luteus, guſtu adſtringens, numeroſis acinis plenus, vino abundanti ebriis, dulci aliàs, aliàs acido, interdum medio, favorum modo diſpoſitis, carnoſis membraneiſque diſſepimentis, ceu parietibus intergerinis, circumceptis, amaris, modò candidis, modò purpuraſcentibus; ipſis verò granis gigartorum vitis ſimilibus, quæ conſtant ligneo cortice & nucleo amaro, non tamen ſine adſtrictione.

Reperitur ſingulare quoddam hujus Mali genus, quod nullum in acinis ſemen continet: Verùm hoc accidentarium eſt, & ex luſu quodam naturæ.

Diſtinguuntur Mala Punica ſaporum reſpectu in dulcia, acida & vinoſa, ſeu in dulcia, vinoſa & media: quæ genera aliter etiam diſtingui dicuntur, ut v. g. magnitudine: Dulcia enim ſunt multò majora & ſpecioſiora, & granis majoribus. Perhibentur etiam dulcia cæteris magis ſcabro eſſe cortice. 'Απύρηνα dicuntur non quibus nulla ineſt granorum durities, ſed quibus minor.

Locus. Amat hæc arbor ſolum cretoſum, macilentum, ſed in pingui quoque provenit. In calidis Meridiem verſus regionibus ſponte exit, velut in Gallia Narbonenſi, Balearibus inſulis, Italia & Hiſpania, ac præcipuè in regno nunc appellato Granatæ; quæ à frequentia Malorum Punicarum nomen accepiſſe creditur. [In finibus Granatæ parcè, quicquid ſcribat Matthiolus; nam hac in parte majorem fidem habemus Lacunæ Hiſpano. *J. B.*] In frigidioribus regionibus, ut Germania & Anglia in curioſorum duntaxat hortis culta cernitur, ubi etiam hyeme curioſè contegenda aut reponenda eſt, nè à frigore violetur. Et tamen umbras amare aiunt & rigationes.

Temperamentum & Vires. Poma omnia in genere cenſentur boni ſucci, ventriculo convenientia, ſed pauci nutrimenti: omnia (autore Dioſcoride) Veneris impetus excidunt, ea præcipuè quæ frigidæ temperaturæ ſunt, ut acida.

Dulcia eorúmq; ſyrupus exhibentur in tuſſi chronica & pleuritide: in febribus minùs commoda ſunt, quia inflationes, caloréma; augent.

Acida frigida ſunt & adſtringentia: ſtomachica: unde eorum ut & ſyrupi ex iiſdem confecti uſus eſt ad ſitim, febres bilioſas, gonorrhœam, picam gravidarum, oris putredinem & ſimiles affectus.

Vinoſa (acido-dulcia, Granata *mezæ*) mediæ ſunt naturæ inter dulcia & acida, cardiaca & cephalica Uſus præcip. in Syncope, vertigine, &c. Ex malis hiſce ad uſus ſupradictos ſuccus exprimitur & fermentatus depuratúſq; vinum dicitur.

Varios modos parandi vinum Granatorum vide apud J. Bauhinum. Simpliciſſimus videtur ſequens.

Acini maturi diligenter à cortice & membranis repurgati prælo comminuuntur ac exprimuntur, mox vinum ſaccis ad id accommodatis percolatur, & in vaſculis id excipientibus deſidere ſinitur, defæcatum reponitur affuſo oleo nè vappeſcat aut aceſcat. Utilis eſt potus ad ſitim febrientium extinguendam.

Poteſt etiam ex ſucco expreſſo & defæcato, admixto ſaccharo, & decocto, deinde fermentato, parari vinum generoſum & inebrians.

Flores, tam *Balauſtia*, quàm *Cytini*, naturæ ſunt terreſtris & valdè adſtringentis, unde creberrimus eorum uſus eſſe ſolet in omnis generis fluxionibus, v. g. diarrhœa, dyſenteria, fluxu uterino, &c. Extrinſecus in pulverem trita & inſperſa intertriginibus aliiſque ulceribus celerrimè ad cicatricem abſq; eroſione producunt: ſanant etiam oris ulcera, tonſillas, uvulam, &c. in collutionibus. Scorpionibus etiam adverſari dicuntur.

Cortex (*malicorium*, *ſidium*) ejuſdem naturæ cum floribus eſt; Utilis etiam ad coria præparanda, & ad atramentum vice gallarum. Addit Conſtantinus, Malicorium vino decoctum & potum omnes ventris tineas necare, maximè eas quas Aſcaridas vocant.

Nuclei iidem refrigerant, aſtringúntque, imprimis qui ex pomis acidis collecti. Breviter flores, cortex, nuclei [adde & folia] ad ea conducunt quibuſcunq; adſtrictione opus eſt.

Ex Malis Punicis contuſis cum ſuis corticibus exprimitur ſuccus qui purgat bilem flavam, ut ſcribit Cæſalpinus. Hoc de Punicis dulcibus accipit J. Bauhinus, & corticis amaritudini tribuendum cenſet.

*2. *Malus Punica ſylveſtris* C. B. Ger. *agreſtis* J. B. **The wild Pomegranate.**

Domeſticæ & cultæ per omnia ſimilis eſt, aſperior tamen & ſpinoſior.

Paſſim hæc ſua ſponte luxuriat in ſepibus Narbonenſibus. Nobis non videtur ſpecie differre à ſativa.

3. *Malus Punica ſylveſtris major, ſive Balauſtium majus* Park. *Balauſtium flore pleno majus* C. B. *Balauſtia Hiſpanica* J. B. *Balauſtia* Ger.

J. B.

Balauſtia flores ſunt ampli, Punicæ cujuſdam ſylv. denſiſſimo foliorum purpuraſcentium farctu ſtipati, guſtu adſtringentes, non Cytino oblongo ut in ſativa pomifera Punica ſeu ſimplici, ſeu multiplici flore, (qualis nonnunquam reperitur) ſed compreſſo, lato ſuffulti, cui color ex flavo purpuraſcens, corium durum, lignoſum, in lacinias quoq; diviſum. Adeò multiplici folio interdum conſtant, ut Roſæ videantur centifoliæ colore ſaturato.

4. *Balauſtium minus* Park. *Balauſtia flore pleno minore* C. B.

Foliis atro-virentibus, calice craſſiore, flore minore, triſtiore, ſaturatâ purpurâ punicante à priore differt, inquit C. Bauhinus.

Cortex Granatorum menſes movet, & febres intermittentes ſæpe fugat, ab experientia Tachenii; abundat enim quodam Alcali aperitivo, quod patet multis experimentis. *D. T. R.*

Cap. XI.

Malus Limonia Malabarica fructu umbilicato.

Katou-Naregam H. M. *P. 4. T. 13.*

H. M.

Arbor eſt procera, caudice craſſo, candido, multiſque ramis donato, qui cortice cinereo odorato obducti, ac fungoſâ intus medullâ referti, necnon ſpinis fuſcis, nitentibus & aculeatis inſuper muniti ſunt.

Radix flaveſcens, fuſco cortice tecta, amara, odorata.

Folia perſimilia ſunt foliis *Mal-Naregam*, præterquam quòd nervuli è coſta media exeuntes craſſiores ſint, & infernè magis emineant; quo fit ut in plicas ea ac rugas criſpentur.

Flores plures ſimul juncti extremis ſurculis proveniunt, & calyci viridi in quinque lacinias acuminatas ſecto inhærent, viridi-flaveſcentes, odorati, ſubamari, quinque ſubrotundis foliolis conſtantes, *ſtaminulis* candidis octo aut decem medium obſidentibus; inter quæ *ſtylus* prodit exiguus, itidem albicans.

Fructus Limones puſilli ſunt, tenuioribus ſulcis ſtriati, ac in vertice calyce florum ſurrecto coronati, atro-virides primùm, albis interſtincti punctulis, dein aurei, cortice Limonum cortici haud abſimili cincti, carnéque candida, acidi ac vinoſi ſaporis, intus referti; intra quam numeroſa continentur *ſemina* oblongo-rotunda, plana, candida & nitentia, duplici ordine locata, ac membraneis quibuſdam pelliculis ſeu parietibus intergerinis ſejuncta, ità ut ſingula in ſingulis latitent cellulis.

Creſcit frequenter locis arenoſis & petroſis circa *Parakari* & *Kajmaal* provincias Malabar: Semel *Locus.* in anno maturos fert fructus, menſibus viz. Decembri ac Januario.

Succus foliorum egregium capiti expurgando habetur errhinum. Idem cum Pipere longo, Zinzi- *Vires.* bere, & ſaccharo exhibitus tuſſim ſedat, cæteróſque pulmonis affectus è cauſa frigida natos potenter ſanat. Inſuper è foliis hiſce in aqua coctis Balneum fit, quod laſſitudini, necnon artuum doloribus tollendis mirificè conducit.

Cap. XII.

De Ficu Indica Tuna dicta ſeu Opuntia.

Quamvis Frutex hic Theophraſti & Plinii Opuntia non ſit, cùm illa, ab Opunte oppido circa quam provenit nomen ſortita, herbula ſit non frutex nedum arbor, meritò tamen Opuntia Indica arborea, aut fruticoſa dici poſſit, quia inſigni proprietate è folio radices emittendi cum Opuntia Theophraſti convenit, nec alia quævis præter eam, quod hactenus audivimus, arbor aut herba. Quinetiam Opuntiam hodie (ut puto) in Locride fruſtra quæſiveris.

Cùm dico Tunam è foliis radices agere apparentiam potiùs & opinionem vulgarem ſequor, quàm rei ipſius veritatem. Quæ enim folia videntur revera non ſunt ſed potiùs rami. Nam, 1. Folia non germinant, aliáque ex ſe folia emittunt, ſed rami. 2. Folia intra annuum ſaltem ſpatium in juſtam magnitudinem extenſa poſtea non augentur. In hac autem ſtirpe quæ dicuntur folia quotannis augentur & incrementum capiunt, & in nonnullis ſpeciebus ligneſcunt. 3. Addit Gul. Piſo, Folia contigua tantùm eſſe arbori, è contra omne quod rami vicem ſubit continuum: Se autem in quibuſdam Ficubus diſſectis radices immediatè continuatas vidiſſe frondi. Tandem, 4. Folia plerìſq; omnibus plantis, etiam ſemper virentibus, tandem decidunt; at in hac propriè loquendo perpetua ſunt. Verùm argumentum hoc non concludit quoniam dantur nonnullæ v. g. epiphylloſpermæ in quibus folia durant quandiu caules: ut neq; quod hæc fructum è foliis dictis emittat; nam epiphylloſpermæ quoq; idem faciunt.

Forma tamen externa lata & compreſſa cum foliis conveniunt, & à ramis differunt, qui in omnibus aliis ſtirpibus teretes ſunt.

Dicitur autem hic frutex Botanicis Ficus Indica, ob aliqualem fructûs cum Fico ſimilitudinem.

1. *Ficus Indica major* Park. *Indica* Ger. *Indica foliis ſpinoſo, fructu majore* C. B. *Opuntia vulgò Herbariorum* J. B. **The Prickly Pear-tree.**

In magnum interdum evadit fruticem, cui *folia* magna, longitudine nonnunquam pluſquam pedali, latitudine ſeſquipalmari, ex oblongo rotundata, pollicem craſſa, infima etiam multò craſſiora durioráq; ſupremis, foris membranâ tecta, plurimis tuberculis aſperata, è quibus ſpinulæ albæ, acutæ, facilè contrectanti adhærentes, inſitóq; aculeo ſtationem nativam deſerentes, ſucco intus turgentia, colore herbaceo, tactu viſcido, ſalivoſo, qui exſiccatus granuloſus arenæ tenuiſſimæ inſtar attritu digitorum reſolvitur, per quem diſcurrunt nervorum plurimorum mediocriter craſſorum reticulati plexus; atque hæc quidem folia ex aliis foliis jucundo connexu ſuccreſcunt, quibus etiam plurimùm pro caudice utitur, & in brachia diducitur. Poſthæc cum tempore incraſſantur magis, & fiunt rotundiora, imo ligneam tandem ſubſtantiam acquirunt, præſertim inferiora, rúmq; & ſpinas magna ex parte amittunt. Femoris craſſitiem interdum acquirit, ut nos in Sicilia obſervavimus. Foliorum pinnis inſident fructuum rudimenta multa, ſimiliter ſpinoſa, è quorum umbilico *flores* emicant, calathi Balauſtii quadantenus effigie, ſucculentiore magnitudine, multi, lutei, multis foliis ungue latioribus, Roſarum foliis ſimilibus conſtantes; quibus marceſcentibus *fructus* maturatur, Ficum magnam adæquans, supernè umbilicatus, pulpâ ſanguineo colore manus tingente infectâ, guſtu ſubdulci, ſed quàm Ficuum inſuaviore, granulis farctâ Lentis fere magnitudine, ſed ſinuatis & inæquali ambitu donatis, iiſdémq; concoloribus in ſinu. Geſnerus in fructu gravem quendam odorem eſſe annotat.

Cùm primùm exit hæc planta foliola duo emittit craſſa, ſucculenta [aliquod Sedi genus emergere diceres] mucronata, è quorum ſinu conjugali ceu pili quidam candicantes & purpurantes, futurarum ſpinularum primordia ſimul exſeruntur, quos non multò poſt folium ſequitur iiſdem veſtitum & hirſutum totum, nec latum ſed teres ferè, quod tamen temporis progreſſu paulatim in latitudinem comprimitur, fiúntque aculei cum tempore etiam duriuſculi. Radicula novellæ plantæ ſimplex & albicans eſt.

Exſtillat & gummi hæc arbor, Succino flavo colore & ſubſtantia, ſi duritiem eximas lapidoſam, admodum ſimile, & glebulis concretum, & Tragacanthæ ferè in modum vermiculatum, adeò durum, ut dentibus comminuere vix ſit. Candelæ admotum flammam non concipit, ſed comburitur, nec tamen ullam odoris ſpirat fragrantiam, maſticatum quoq; nullum ſaporem effatu dignum exhibet.

Locus. In omnibus ferè Americæ provinciis & inſulis, exceptis maximè Borealibus, provenit. In Europæ etiam calidioribus regionibus facilè comprehendit & in magnitudinem proficit. Vidit Camerarius Neapoli altero tanto majorem quàm hominem, caudice duro & lignoſo. Vidimus & nos Romæ in horto Pontificali Vaticano *Belvedere* dicto non minores.

Obſervavit D. *Tancredus Robinſon* hanc ficum Indicam producere fructum maturum in Gallia Narbonenſi, & Regno Neapolitano, ubi inſtar ſylveſtris plantæ loci Indigenæ ad vias, latera montium, & inter ſcopulos copioſè creſcit.

Cultura. Tam vivax eſt hæc planta, ut cùm ſeminulo ſato, tum folio humi medio tenus defoſſo creſcat facillimè. Frigoris impatiens eſt, ideóque hyeme reponenda, attamen & loca nimis occluſa odit. Humore nimio corrumpitur & putreſcit: ideóque ab Autumnalibus imbribus & qui verno tempore cadunt perſæpe læditur.

Multæ hujus fruticis ſpecies in America reperiuntur.

In Mexicana provincia Fr. Hernandez obſervavit ſequentes.

1. Prima, *Tzbac-Nochtli* vocatur, quod albus fructus ejus ſit: *Folia* fert rotunda, parva, levia rariſq; horrentia aculeis: *Florem* luteum: Fructum ſpiniferum & candentem; & in fruticis attollitur magnitudinem.

2. Secunda, *Coz-Nochtli* dicitur, quòd pallentem proferat fructum. Foliis conſtat amplis, orbicularibus, multiſque & prolificis, horrentibus aculeis; *flore* coccineo, per extrema palleſcenti, & pomo luteo ac raro.

3. Tertia, *Atlatzo-Nochtli*, ſeu Tuna ex albo in rufum colorem inclinans. Folia fert anguſta, oblonga, impensè aculeata, & nonnihil purpuraſcentia, quod eſt huic tantùm generi peculiare, cùm cæteris omnibus viridia ſint: fructum non valdè ſpinoſum: florem extra luteum, intra verò ipſius Tunæ colore.

4. Quarta, *Tlapalnochtli*, id eſt, coccineum. *Folia* fert tenuia, anguſta & oblonga, ſed breviora præcedentibus, ac minùs ſpinoſa; florem ex albo rubeſcentem & parvum; pomum non adeò ſpinoſum, ſed coccineo flammatóque colore præditum.

5. Quinta, *Tzapanochtli*, ob ſimilitudinem quam habet cum fructu Mexicanis dicto *Tzapotl*, folia fert ſqualentia, ovi figurâ, quibuſdam horrentia ſpinis, & *flores* in his luteos ex albo in coccineum colorem vergentes.

6. *Caca nochtli*, ſeu herbacea ſylveſtriſq; Tuna, in arboris magnitudinem attollitur, multis alis concava eſt, foliiſq; conſtans rotundis, parvis & ſpinoſis, ſylveſtri fructu vix Juglandem nucem magnitudine ſuperante, ſed ſpinis horridiore & pallidis floribus.

7. Eſt & *Xocolonochtli*, ſimilis formâ præcedenti ſed tam foliis quàm fructu acida.

Sunt & aliæ præter dictas hujus fruticis ſeu ſpecies ſeu potiùs varietates, pro diverſitate regionum in quibus oriuntur, quemadmodum apud nos Pyrorum & Ficuum.

Ficus Indica lævius piloſa C. B. diverſa ſpecies videtur. Hæc ex Creta miſſa; eáque duplex, altera folio rotundo, altera oblongo.

Ficus Indica humilis C. B. Ramis eſt reflexis, & veluti repentibus: flore magno luteo. An Ficus Indica ſpinoſa minor *Park?* Ficus Indica folio ſpinoſo fructu minore C. *B?*

Species

Species illa quam primo loco deſcripſimus eadem eſt quæ in Inſulis Jamaica & Barbados, **The prickly Pear-tree**, id eſt, Pyrus ſpinoſa dicitur, quæque in Europa frequentiſſima eſt, cujus fructus aliquot comeſti rubro ſanguineo colore urinam tingunt, ut admirationi ſit.

Tum fructus tum folia refrigerant & humectant, ſalivoſáque ſunt, quo fit ut eorum ſuccus expreſſus febres ardentes maximè extinguat, & ſitim expleat. Grana ſicca & adſtringentia ſunt: Hinc Poma cum granulis loco cibi ſumpta alvum ſiſtere dicuntur: gratum præbent alimentum refrigeránſque, etſi flatuoſum, & corruptioni obnoxium ſi largiùs ſumantur, quemadmodum alii horarii fructus, æſtuantibus jucundiſſimum, Succus plantæ aut aqua ſtillatitia admirabilis eſt adversùs bilioſas febres. Auxiliantur radices ejus cum Hieracii quadam ſpecie Enterocelis, & Eryſipelatis medentur. Indi ſucco expreſſo pro aqua utuntur; & D. *Hughes* ſe fructibus hiſce in inopiâ aquæ perſæpe ſitim ſedâſſe refert. *Vires.*

Experientiâ conſtare aiunt folia eorúmve ſuccum vulnera recentia mirabiliter ſanare. Tumores etiam & apoſtemata, quæ nautis plerunque accidere ſolent in Americam trajicientibus, potenter diſcutiunt. D. *Hughes* folia chartâ madefactâ involuta, & ſub cineribus toſta ejuſmodi Apoſtematis cataplaſmatis formâ applicare ſolebat, ſucceſſu ſupra ſpem & expectationem proſpero, ut nullum vel præſtantiſſimum medicamentum compoſitum ad hunc uſum æquè commodum & proficuum fuerit.

Montanis magna ex parte in locis proveniunt referente Hernandez: at Hugeſio in depreſſis præcipuè ad maris litus. Gummi plantæ renum & urinæ calorem temperat. *Locus.*

Species illa Tunæ quæ vermiculos Cochinillæ dictos producit & alit *Nochetznopalli*, ſeu *Nopalnochetzli* Indis Mexicanis dicitur. *Hernand.* ſtudioſè colitur, & à pecorum armentorúmque injuriis diligenter defenditur. Interdum ſponte naturæ, interdum hominum induſtriâ vermiculi hujus ſemina [ſuperioris anni] ſeu ova tunis admoventur, quæ brevi animalcula excludunt, cùm adoleverint & ab incolis exſiccata fuerint Grana perperam dicta. Hæc toti Europæ inferuntur ditiſſimo commercio, quinquies mille ſexcentas ſeptuaginta arrobas, anno 1587. una claſſe in Europam traductas refert Acoſta. Curam & culturam grani tradit Herrera his verbis. Eſt illud [Granum dictum] vivum animalculum vel potiùs inſectum, à cimice formâ non multum abludens, cùm primùm plantæ ſe applicat pulice paulo minus, è ſemine erumpit Acari magnitudine, & arborem integrum atque adeò totum hortum implet, & ſemel atque iterum quotannis colligitur. Arbores certo ordine inſtar Vitium diſponunt, atque ſtudioſè colunt, & repurgant à zizaniis: quo recentiores ſunt plantæ eò copioſiùs & præſtantius ferunt granum: inprimis autem neceſſarium eſt ut à variorum inſectorum injuria defendantur, nec minùs à gallinis quæ granum devorant. Utuntur vulpinis caudis ad plantas detergendas, nè novella inſectorum ſeminaria lædant: ubi autem jam ſatis adoleverunt, magnâ curâ eximuntur, necantúrque aquâ frigidâ aſperſâ, atque in umbra ſiccantur & conduntur fictilibus. Eadem & cinere injecto enecant, deinde abluunt, atque aliis inſuper modis ſuffocant, frigida tamen enecta cæteris præſtant. Plurimis modis granum à mercatoribus adulteratur. Optimum longè granum dat *Tlaxcallam*, cujus indigenæ præſtantiſſimam tincturam ex illo conficiunt, hoc modo, Comminuunt & macerant in decocto aluminis, & ubi reſederit cogunt in tabellas, quas Hiſpani vocant *Grana en pan.*

Hanc Tunæ ſpeciem deſcribunt Piſo & Marggravius, *Jamacaru* V. nomine.

Ad nos ſcripſit D. *Tancredus Robinſon* Inſectum illud, ſeu Vermiculum exiccatum *Cochinill* dictum & Ficum Indicam depaſcens, evadere Hexapoda, & propriè nominari poſſe Scarabæum Mexicanum punctatum ſeu maculatum noſtratibus **Ladycow** dicto ſimilem; cujus elegantem Iconem exhibuit ingenioſiſſimus vir D. *Edvardus Tyſon* M.D. in Philoſoph. Tranſact. N. 176. *

2. *Ficus Indica ſeu Tuna prima, ſeu Jamacaru Braſilienſium prima* Piſonis.

Adeò inter ſe variant Ficus Indicæ Tunæ dictæ, pro natalis ſoli diverſitate, ut niſi flore & fructu, tum interna qualitate convenire deprehenderentur, ad diverſa genera pertinere viderentur.

Prima ſpecies Fruticibus aut arboribus adnaſcitur, tenues radices habens, quibus ſe illis inſerit. *Folia* ejus craſſa, ſolida, inſtar Aloes triangularia, vario modo ſibi invicem oppoſita, ut in Ficu Indica. *Folia* viridia, turgentia ſucco viſcido, ſed inſipido; in extremitatibus angularibus foliorum rudimenta fructuum ſunt, & ſpinulæ acutæ juxta ſe poſitæ quatuor cinereæ.

Provenit in ejus ſummitate *flos* ſuavis odoris, cæterum Nymphææ majori ſimilis, externis conſtans multis foliis viridibus, anguſtis, oblongis, & in medio horum columna flava, rotunda, ſupernis in multas partes diducta.

Fructus ovi figurâ eſt, & plus minùs magnitudine, triangularibus eminentiis conſpicuus, cute tectus inſtar corticis Mali Aurantii, internè & externè colore elegantiſſimo ceu laccæ & cinnabrii mixto. Caro interior alba, ſucculenta, ſaporoſa, *ſeminibus* nigris, ſplendentibus referta, quæ ſimul cum pulpa comeduntur.

Præterquam quòd ob delectabilem fructuum fragrantiam & ob ſuccum ex acido dulcem, ab æſtuantibus expetuntur, febricitantibus imprimis & bilioſis conveniunt recentes, quod grato acore palatum afficiant, & ſitim ſedent, cor ac ventriculum mirè reficiunt. Succus denique ex hac planta extractus febribus ex bile ortis medetur.

3. *Jamacaru ſeu Ficus Indica* 2. Piſonis, *prima* Marcgrav.

Frutex eſt arboreſcens, mediocris magnitudinis, *caudice* tereti, griſeo & ſtellatis aculeis obſito: ſuperiores rami deorſum propendent, quorum exortus ſunt longi proceſſus, teretes, ſtellatim aculeati ut caudex. His ramis versus exteriora inſident *folia* Tunæ modo, ovalia, compreſſa in ambitu aculeis ſingulatim poſitis. In ſuperficie utrâq; foliorum eminent tubercula quædam: color autem ramorum illorum & foliorum viridis eſt. Fert *florem* albicantem, qui ex illis tuberculis foliorum enaſcitur,

ſcitur, & in multa ſtaminula deſinit. *Fructus* haud multum à præcedente differt ſed minor, cæterùm guſtu & dignitate illi par.

4. *Jamacaru.* III Piſonis. 2. Marcgrav.

Arbor eſt magna & procera admodum, *Cardeo* etiam Braſilienſibus dicta. Primùm erumpit è terra folio uno octangulo, cujus anguli teretes ſunt, æqualis omnes craſſitiei, quaſi exſculpti eſſent, ordine ſpinulis in ſtellulæ modum poſitis armati, & inter quaſlibet duas tales ſtellulas tranſverſalis quædam lineola eminet. Huic folio alia plura Tunæ more adnaſcuntur, in altum erecta, brachium craſſa, quodlibet ab uno ad ſex pedes longum. Succeſſu autem temporis folium inferius corticem griſeum acquirit, ac in caudicem lignoſum & craſſum abit, ſpongioſum tamen & facilè caducum. *Folia* verò quæ caudici proxima, ramorum vicem ſubeunt; cætera foliorum. Caudex vetus, & ramoſa illa folia ſpinas deniq; amittunt. *Flos* caudici huic ſolitarius provenit, albus, magnus, ſequitur fructus ovo anſerino duplo major, ovalis figuræ, externis obſcurè ruber, qui comeditur eſtq; grati ſaporis & refrigerantis qualitatis.

5. *Jamacaru* IV. Piſonis *tertiæ ſecunda ſpecies* Marcgrav.

Teretibus eſt ramis & nodoſis, ad quos nodos ſunt ſpinæ ut in cæteris. Trunco eſt admodum ſpinoſo, eóq; rectiſſimo, verè Pinum diceres, ſi altitudinem & rectitudinem conſideres, verùm in cæteris differt, quòd foliis potiùs ſe invicem protrudentibus quàm ramis in arboris ſummitate decoratur, quæ rotunditate & craſſitie palmam, longiſſimis ſpinis digitos manûs æmulantur. Fructus Auctori non innotuit. Caudicis medulla eſt Sambucinâ facilè mollior, quæ ſecta arbore continuò exſiccatur, abitq; in leviſſimum pulverem, qui decidit, móxque ablato ſpinoſo cortice relinquitur ſcapus concavus, arundine levior, miris cancellis, quaſi ex arte fabricatus: qui ſi ab igne accendatur, flammam luculenter fovet, faciſque loco Auctori iter facienti de nocte inſerviebat.

Varietates Ficus Indicæ ſeu Opuntiæ in Horto Leydenſi cultas ſic diſtinguit clariſſimus *Hermannus.* 1. Opuntia major folio ſpinis longiſſimis & validiſſimis armato. 2. Eadem folio minori rotundiori & compreſſiori. 3. Opuntia maxima folio ſpinoſo latiſſimo & longiſſimo. 4. Eadem folio ſpinoſo longiſſimo & anguſto. 5. Eadem folio oblongo media. 6. Ficus Indica minima folio ſubrotundo. Hiſce addi poſſunt Opuntiæ læves ſeu non ſpinoſæ, aliæque varietates à flore & fructu deſumptæ. Vide Cap. primum ſeu Ficus Indicæ primæ Hiſtoriam. Ab Amico quodam admonitus ſum aliam ſpeciem in horto non procul à Londino inveniri folio triangulari enſiformi (profundè canaliculato) ſtellatim aculeato.

6. *Jamacaru* V. *Piſonis*, 4. Marcgrav. Nocheznopalli Hernandez. *in quo Coccus Indicus naſcitur.*

E radicibus tenuibus, in terra haud profundè latentibus naſcuntur triangularia aut etiam quadrata *folia*, viridia, unum, duos, tres, quatuórve pedes longa, quibus alia hinc inde adnaſcuntur ut in Ficu Indica: quodlibet eorum latus duos, tres, vel quatuor digitos latum, ſuntque duplo craſſiora quàm *Jamacaru* quæ fruticibus & arboribus adnaſcitur, ſed illius longiora ſunt: in anguloſis extremitatibus aculeis munita, unum, duos, tréſve digitos longis, flaveſcentis ſeu lignei coloris, ſex, ſeptem vel octo inæqualis magnitudinis juxta ſe poſitis. *Florem* fert ut præcedentis, ſed minorem. *Fructus* figuræ oblongæ, tres circiter digitos longus, quatuor in ambitu craſſus, conſtans cute craſſa, ſucculenta, egregiè rubra, compreſſa per longitudinem facilè finditur & detrahi poteſt, continétque pulpam albam, ſucculentam, friabilem, & quaſi in multos globulos conglobatam: hæc multis ſeminibus nigris, ſplendentibus permixta eſt, Aquilegiæ ſimilibus ſed minoribus. Pulpa cum ſeminibus comeditur, eſtq; boni ſaporis, dulcis, Ficum vulgarem ſuperans.

Vires. Succus è cortice rubro expreſſus acidi adſtringentis ſaporis eſt, ut ſuccus Ribium immaturorum. Folia autem hujus plantæ ſucculenta ſunt, & ſuccum dant herboſi ſaporis ſeu Braſſicæ ſimilem, qui ſi amarus eſſet, planta hæc Euphorbium eſſet: nam per omnia convenit cum ejus deſcriptione. *Euphorbium verum alia & diverſa eſt planta, quæ ab Horti Malabarici auctoribus deſcribitur & depingitur ſub nomine* **Schadida Calli.**

Hæc ſpecies Tunæ in Nova Hiſpania profert Cochinillam, quæ tamen hic locorum ſedulò indagantibus nunquam apparuit. *Piſo.*

7. *Jamacaru* VI. Piſon. *Braſilienſibus etiam Urumbeba dicta.*

Caudice eſt recto, ſolido, ſpinis validis, inordinatè poſitis armato; cui in ſummitate multa *folia* craſſa, ſpinis horrida, palmæ figurâ, ramorum vicem ſubeuntia adnaſcuntur.

Locus. In deſertis mediterraneis tantùm reperitur.

Item genuinam Ficûs Indicæ ſpeciem non demonſtrat, ut neq; deſcriptio nimis brevis & ſuccincta.

Temperamentum. Omnes *Jamacaru* ſpecies frigidas & humidas, licèt gradu differentes, comperi, exceptis granis quæ ſunt ſicca & adſtringentia. Quamobrem gummi quod ex illis deſtillat, fructus, folia, radices febribus aliiſque malis ex intemperie calida natis ſive aſſumpta, ſive extra admota medentur.

8. *Ficoides ſeu Ficus Americana Cerei effigie ſpinoſa & anguloſa* Hermanni Hort. Lugd. Bat. *Cereus Peruanus ſpinoſus, fructu rubro Nucis magnitudine* C. B. An noſtratibus, The prickly Torch plant.

Hæc ſuperiùs Lib. 17. cap. 6. pro Euphorbii ſpecie deſcripta eſt. Verùm rectiùs puto à D. Hermanno ad Ficus Indicas refertur.

Idem Euphorbium Dodonæi ab hac planta diſtinguit, cum qua Bodæus à Stapel eam miſcuerat.

Idem Euphorbium *Dod.* pro ipſiſſima planta ex qua Euphorbium Officinarum proponit, contra ſententiam & aſſertionem D. Commelini, quem nos ſequuti Schadida Calli *H. M.* pro Euphorbii planta tradidimus, nimis ut videtur ſecurè.

Altera varietas Cerei Americani in Horto Chelſeano propè Londinum à D. *Watſo* colitur. Hæc planta ſicut Tuna ſeu Opuntia plurimas varietates ſeu diſtinctas ſpecies producere ſolet.

Ficoides ſeu Cereus anguloſior & ſpinoſior in Hort. Leyd. reperitur.

9. *Melo carduus echinatus Penæ & Lobelii* Ger. *Melocarduus Americanus* Park. *Melocactus Indiæ Occidentalis* C. B. *Echino-melocactus* J. B. Ad. Lob. Cluſ. *Pomum ſpinoſum Opuntiatum* Munting. *Ficoides Occidentale ſpinoſum Melonis facie ſulcis rectis* Hermanni.

Planta hujus generis mediocris quam deſcripſit Cluſius, 12 uncias longa erat, infimæ partis terræ inſidentis ambitus 25 unciarum à qua in metam aſſurgebat, 16 profundis ſulcis, totidémque elatioribus coſtis prædita, quarum ſingula novem tomentoſa tubercula habebant, è quibus decuſſatim acutiſſimæ firmiſſimæque & tanquam corneæ decem ſpinæ, unciam ut plurimum longæ, interdum etiam ampliores prodibant, inter quas binæ, (in majoribus ternæ, in minoribus ſingulares) ſurrectæ erant: eæ autem ſeſſili parte plantæ, quâ viz. ſupra terram incubuerat, & veluti fornicis inſtar curva erat fuſcæ & nigricantes, media parte ex ſpadiceo candicantes, ſuperna cineracei coloris, cuſpides verò purpuraſcentes. Summa parte plantæ (quæ foliorum expers erat, & radice tantùm nitebatur) denſiſſimum tomentum emicabat ad unciæ altitudinem, trium verò latitudinem in diametro, cineracei coloris, exterior ejus pars viridis erat, qualis ferè foliorum Tunæ, parte tamen terræ proximâ in albo palleſcebat: interna pars ſive pulpa candida, ſpiſſa & adeò lenta, ut in tenuiſſimas etiam laminas ſecta & digitis extenſa vix frangi poſſet, Cucurbitæ quodammodo ſaporem referens: Pulpæ medullium & ipſum cor minùs album erat, nullámque cavitatem habebat: ſuprema autem pulpæ pars, cui tomentum inhærebat nonnihil purpuraſcebat: ipſum verò tomentum tenuiſſimum inſtar lapidis Amianti, & candidiſſimum erat, in quo latebant multæ exiles ſpinulæ purpureæ, quæ ſupra tomentum ſe exſerentes, rigidiuſculæ erant. Ab extima pulpa rari quidam prodibant in tomento latentes folliculi membranacei, ſive vaginæ, coloris ſanguinei elegantiſſimi & floridi, unciam longi, ſuperna parte craſſiuſculi, infima aqua videlicet pulpæ adhæſerant anguſti & tenues, pleni ſemine exili, nigro & ſplendente, inſtar ſeminis Amaranthi purpurei: Summo horum folliculorum capiti inhærebat oblongum quidpiam tanquam floſculi rudimentum, quod ſupra tomentum caput extuliſſe videbatur. Radices craſſiuſculas, longas, lentas & fibroſas, inſuper alias in ambitu minores adhuc retinebat, ex infima ſede productas.

In inſula Maio appellata & vicinis circa maris litus erutæ fuere. *Locus.*

Abrahamus Muntingus in Herbario Belgico exactiorem exhibet hujus plantæ tum iconem, tum deſcriptionem. In icone repræſentatur fructus Tunæ formâ ſupra tomentum eminens cum flore ei inſidente: quid deſcriptio oportet novi, cùm Belgicam linguam non calleam, me latet; interdum deeſt tomentum.

Sunt & aliæ præter dictam hujus fruticis ſeu ſpecies ſeu varietates, quemadmodum Ficus Indicæ; in Horto quodam Hollandiæ, & in illo Reverendiſſimi Epiſcopi Londinenſis D. *Compton* apud *Fulham* (plantarum & ingenuarum artium Mecænatis in æternum celebrandi) Echinomelocacti alteram varietatem cultam obſervavit D. *Tancredus Robinſon.* Sulcis ſeu canaliculis, rectis, & obliquis ſpinis, flore, tomento, fructuque variat, quoad ſitum, figuram, magnitudinem, colorem, ſaporem, &c.

Cap. XIII.

De Roſa.

Roſa à Græco ῥόδον fit, δ in ſ mutato. Ῥόδον autem, ſi Etymologum audimus, nomen habet ab ὄζω, quaſi ὄζον, & κατ' ἀφαίρεσιν ῥόδον. Ita autem dici ait κατ' ἀντίφρασιν, quia ... quaſi ὄζω non dicatur etiam de bono ac grato odore. Plutarchus melius, lib. 1. Συμποσ. cap. ult. ubi ſcribit ità vocari, quia ῥεῦμα πολὺ τῆς ὀδμῆς ἀφίησι. Cenſet ergo Plutarchus fieri à ῥέω & ὀδμὴ, quia fluit ab ea odor gratus. Voſſius putat integrum eſſe βρόδον, quomodo Æoles pro ῥόδον dicunt. Βρόδον verò dici cenſet κατὰ μετάθεσιν pro βόρδον ſeu βάρδον, idque à Chaldaico וורד hoc eſt *Roſa. Voſſ. Etymolog.*

Roſam omnem initio candidam fuiſſe fabulantur Poetæ & Turcæ, illi ex ſanguine Dei alicujus, ſeu Veneris, ſeu Cupidinis, tinctam erubuiſſe; hi ex ſudore Mahumetis rubedinem contraxiſſe ſibi perſuadent, ac propterea ejus folia humi jacere non patiuntur.

Cæterùm

Cæterùm Roſa tum ob venuſtatem & amplitudinem floris, tum ob ejuſdem fragrantiam, omnibus ſeculis, omnibus terris ſummo in honore & pretio habita eſt, omnibúſque floribus & odoribus prælata.

Roſam Pomiferis accenſuimus; quoniam fructus in nonnullis Pomi magnitudinem aſſequitur, in omnibus figurâ potiùs ad Pomum accedit, quam ad Baccam.

Roſam in genere ſic deſcribit J. Bauhinus, Eſt (inquit) frutex infirmus, Cæſ. & citò ſeneſcens niſi recidatur, ut cum ſuffruticibus ambigere videatur, ramis aut potiùs virgis duris, lignoſis, & ut plurimum hiſpidis mordacibúſque aculeis horrentibus, non rectis, ſed modicè recurvis, frequentibus, foliis ſubrotundis, aſperis, per ambitum ſerratis, quinq; & ſeptem ex uno nervo ſive pediculo cohærentibus, ſibi invicem oppoſitis, ſupremo ſingulari: *floribus* primùm herbaceo incluſis calyce, qui tumeſcentes in virides alabaſtros faſtigiantur, quibus dehiſcentibus *flores* panduntur (vel ſimplices, vel multiplices) in calycis ſui medio *ſtamina* quædam capillacea, luteis *apicibus* donata complexi: ſemine in oblongis capitulis, quæ calycibus & floribus ſubſunt, per maturitatem rubentibus, & in quibuſdam nigricantibus, duro, lanugine involuto: *radicibus* duris lignoſis, in diverſa tendentibus, ſtolones crebros emittentibus.

Porro Roſæ partes Medici numerant octo. 1. Capitulum illud ſolidum, lanugine quadam refertum, floribus ſubſtratum, ceu baſin totam Roſam ſuſtinens, Calyx vocatum, *quo nomine tamen globus roſæ totus nondum apertus ſed adhuc connivens dicitur.* 2. Cortex, [rectiùs Calyx] apertâ roſâ in quinque pinnulas ſeu lacinias diviſus, Alabaſtros quibuſdam dictos; Harum duæ barbatulæ ſunt, duæ imberbes, quinta ab uno latere barbata, ab altera minimè. 3. Floris medium illud croceum, quod capillamentis inſidet, *Anthera* Offic. [apices.] 4. *Capillamenta* Anthera ſeu apices ſuſtentantia. 5. *Folium*, ὄνυχα, cujus 6. Ima pars candida *unguis* appellatur. 7. Lana in capite contenta. 8. Semen lanugine incluſum. Cortex cum lana & ſeminibus incluſis Fructus rectè dicitur, quarum maturitas tum ex colore ruffo, tum ex mollitie æſtimatur.

1. *Roſa rubra* Ger. C. B. *rubra, flore valde pleno, & ſemipleno, & ſimplici flore* J. B. *Roſa rubra Anglica* Park. parad. **The red Roſe.**

J. B.

Roſæ rubræ frutex minor eſt quàm albæ aut rubellæ, virgæ non ità craſſæ, ſpinæ multo rariores & minores, nec ità mordaces; aliqui rami etiam ſine ſpinis: *folia* ex longuſculo pediculo, cui in principio velut auriculæ, foliola ſunt terna vel quina, [plerunq; quina *Park.*] utrinque glabra, ſupernè magis virentia, ſubrotunda. *Flores* ſive Roſæ rubræ, magnæ, quædam plenæ admodum, coloris intensè rubri ſive purpurei, quædam paucifoliæ, odoratæ omnes & potiſſimùm ſiccæ. Flores ſequuntur *fructus* ſive capitula ſublonga, rubra ubi matura.

Flores colore plurimum variant; alii colore ſunt intensè rubro ſanguineóve ſeu in rubro nigricante, plenæ admodum, foliis omnium Roſarum ampliſſimis; alii pallidiores ſunt & ad Damaſcenarum dictarum colorem accedentes: alii adhuc dilutiores Roſæ caninæ ferè colore; omnibus tamen folia ſeu petala ampliora ſunt quàm Roſæ Damaſcenæ vulg. *apices* etiam crocei in medio multò plures. Odoris grati & ſuavitate quamvis Roſam albam ſuperat, Damaſcenæ neutiquam conferenda eſt. [Odor quamvis ſatis validus eſt, nobis non admodum gratus videtur] Folia probe exſiccata & repoſita tum colorem, tum odorem diutiùs retinent quàm Damaſcenæ folia, quantalibet curâ & diligentiâ aſſervata.

C. Bauhinus huc refert, 1. Roſam Mileſiacam flore ſimplici rubro, vulgo Roſaſina. 2. Roſ. ex rubro nigricante flore pleno. 3. Roſam Mileſiam flore ſimplici rubro. 4. Roſam rubicundam Saccharinam dictam, Græculam Plinii. *Cam.*

Ebrodunenſis hiſtoriæ auctores huc etiam referunt Roſam rubram pallidiorem *C. B.* item Roſam ſaturatiùs rubentem *ejuſdem.* Verùm utramque erroneè: Poſterior enim eſt Roſa 9. Præneſtinæ ſimilis *Cluſ.* quam & ipſi diſtinctam ſpeciem paulò poſt faciunt: Si autem per priorem intelligat Roſam holoſericeam dictam, nos eam pro diverſa ſpecie habemus.

2. *Roſa Damaſcena* Ger. Park. *Sativa* IV. *ſive purpurea* C. B. *rubello flore majore multiplicato ſive pleno, incarnata vulgo* J. B. **The Damask Roſe.** *Cluſio Præneſtina dicitur.*

Roſæ hæ frutices ſunt prealti ut albæ, ſpinoſiores tamen iis multò. Ejus rami abundant ſpinis aduncis & mordacibus. Folia non virent ut in rubra, nec polita ſunt ut in alba, terna, quina aut etiam ſeptena, penè rotunda. *Flores* multi ſimul, ex longis pediculis hiſpidis, calyce etiam hiſpido, magni, pleni, incarnati, odoratiores dum virent rubris & albis, imò omnium non dico Roſarum, ſed florum in genere longè odoratiſſimi, ut quæ halitu ſuo ſuaviſſimo ſenſum mirificè oblectant, citra ullam omnino offenſionem aut ſatietatem.

Damaſcenæ dicuntur quoniam ex Damaſco Syriæ urbe advectæ creduntur. Per totam autem propemodum Europam in uſu frequentiſſimo ſunt ad Syrupum ex multiplici earum infuſione parandum.

Hyemes noſtras etiam aſperrimas facilè tolerant.

Roſa verſicolor. Roſæ cujuſdam meminit Cluſius, cujus flos multò dilutior erat, Præneſtina, & ferè albicans, perinde tamen magnus & plenus, in quo nonnullis etiam folia obſervavit media ex parte candicantia, altera purpuraſcentia, vel ſimilis coloris venis aſperſa.

Alterius [aut ejuſdem] Præneſtinæ ſimilis forma & magnitudine, quæ ut plurimum dimidia ex parte candida folia haberet, reliqua rubra, aut tertia duntaxat ex parte alba, vel nunc integra alba, modò integra rubra inter ſe commixta conſpiciantur.

3. *Roſa*

3. *Roſa Provincialis rubra* Park. parad. *rubra flore valdè pleno* J. B.

Hanc J. Bauhinus in urbe *Provins* Galliæ ſe vidiſſe ſcribit valdè plenam & rubram, quæ in varias Galliæ partes exſiccata diſtribuitur, quia valdè odorata. Ex hac conſerva ſicca ubique paratur. Huic *flos* denſiſſimis farctus foliis multò minoribus quàm in vulgari rubra, odoratior etiam quàm illi. Calyx ſpinulis horret. *Folia* duûm ordinum, duo ſemper ſibi ex adverſo oppoſita ſunt, quintum verò in ſummitate medium inter ordines locum occupat, omnia in circuitu ſerrata, glabra, ſupernè viridia, infernè caneſcentia.

Frutex ipſe paulò minor eſt quàm Roſæ Provincialis Damaſcenæ, cortice viridiore, nec adeò rubente. Folia magnitudine paria: Flores paulò minores, petalis non uſque adeo confertis & numeroſis, colore minùs ſaturo quàm in Rubrarum optimo genere.

4. *Roſa rubra humilis ſive pumilio* Park. parad.

Roſâ rubra vulgari minor eſt & humilior, alioquin ei non ità diſſimilis, ſpinulis pauciſſimis vel nullis. *Flores* multiplicibus confertis, arctè ſtipatis foliis conſtant, minores, minúſque expanſi & patuli quàm rubræ vulgaris, petalis adeò æqualibus ac ſi forfice reſecti eſſent; colore rubro minùs ſaturo quàm Roſæ rubræ Provincialis, odore languidiore rubræ vulgaris.

5. *Roſa holoſericea ſimplex & multiplex* Park. *R. rubra pallidior* C. B.

Virgæ hujus vetuſtiores cortice obſcuro ſeu nigricante teguntur, ſtolones novelli viridi obſcuro, pauciſſimis vel nullis omnino ſpinis muniti. *Folia* ſaturatiùs virent quàm in aliis pleriſque Roſis, ſeptem plerunque eidem coſtæ ſeu pediculo communi adnexa, cùm in aliis plurimùm quinque duntaxat obſerventur. Flos aliàs ſimplici quinque petalorum latorum ſerie, cum multis in medio apicibus croceis conſtat; aliàs duplici, exterioribus latioribus & majoribus, interioribus minoribus, colore rubro ſaturo ſeu ſanguineo, holoſericum cremeſinum dictum referente: interdum etiam flos magis multiplex eſt, ſedecim aut pluribus foliis compoſitus, magnitudine ferè æqualibus. Omnes odore infirmiore quàm Roſa vulgaris rubra.

Hæc C. Bauhino roſa rubra vulgari minùs rubet & flore ſimplici plerunque eſt, & foliis latiſſimis, cujus frutex ſpinis communiter caret.

6. *Roſa pumila Pannonica flore rubello* J. B. *Sylv.* 14. *ſeu pumila rubens* C. B. *pumila rubra Auſtriaca* Park.

Podales atque aliquando cubitales etiam ex eadem radice profert virgas, virides, lentas, infernè paucis, ſupernè multis ſpinis rigentes; foliorum aliis rubræ ſimillimas, quinque aut ſeptem foliis, ſupernè viridibus, infernè candicantibus conſtantes: ſummis virgis & ramulis innaſcuntur ſatis magni calyces, ſive alabaſtri, hirti barbatique, quales in Roſis rubris ſimplici foliorum ordine conſtantibus; ex quibus deinde ſeſe explicant magnæ, non omnino odoris expertes roſæ, pentapetalæ, initio rubræ, deinde paulatim remittente & evaneſcente rubedine, carnei ferè coloris, multis luteis ſtaminibus floris umbilicum, quemadmodum in aliis Roſis occupantibus. *Fructus* ruber, rotundus, omnium maximus, & Pyri in modum turbinatus, fulveſcente pulpa, inæqualia alba *ſemina* continet.

Floret paſſim in cæduis ſylvis, aliarum ſylvarum marginibus, ſublimioribus & deſertis agris per Auſtriam inferiorem & univerſam Pannoniam Junio: Fructus matureſcit Auguſto. *Locus & Tempus.*

Hæc eadem videtur Roſæ verſicolori *Park. parad.* quam Anglicè, **The York and Lancaſter Roſe** vocant: eſt autem Roſæ Damaſcenæ varietas potiùs quàm ſpecies diſtincta. Odor Damaſcenæ remiſſior.

Nec diverſa videtur Roſa cryſtallina *Parkinſ. parad.* quæ non aliter à præcedente differt quàm colore virgarum in flore pallente ſaturatiore ſeu intenſiùs incarnato. *Roſa cryſtallina.*

7. *Roſa Provincialis ſive Hollandica Damaſcena* Park. parad. *Hollandica ſive Batava* Ger. *maxima multiplex* C. B. *Hollandica rubella plena, quibuſdam centifolia ſpinoſo frutice* J. B. **The Damaſk Province Roſe.**

Ad ſtaturam & magnitudinem Damaſcenæ æmulam aſſurgit; cortice rubente tum à Damaſcenæ frutice, tum ab aliis Roſis facilè diſcernitur. Folia etiam majora & rubicundiora aliis. Roſæ colore incarnato cum Damaſcenis conveniunt, duplò triplòve majores, foliis numeroſiſſimis densè ſtipatis compoſitæ, extrinſecus majoribus, intrinſecus puſillis, ſtaminum locum explentibus, & in ipſum calycem reflexis, adeò ut *ſtamina & apices*, ſiquos habeat, vix compareant. Odor Damaſcenæ ad albam nonnihil accedens, Damaſcenæ certè longè inferior, non tamen ingratus. Variat interdum flore albo *C. B.*

Antequam plenè explicatur flos admodum concinnus, venuſtus & ſpecioſus eſt.

A Galliæ urbe *Provins*, in cujus agro provenit, neſcio an ſponte, an aliunde tranſlata, nomen accepit. Videtur equidem ſpecies Roſæ diſtincta, verùm de eo mihi non certò conſtat, cum reperiantur ejuſmodi & rubræ, & albæ, & luteæ, cúmque ſtamina & apices in flore nondum obſervaverim. Forte arte aliqua & mangonio talis initio effecta eſt.

Hujus varietatem obſervavit Cluſius, priore aliquanto minus, hoc eſt, mediæ inter Prænestinam & centifoliam magnitudinis, alioqui colore, odore & formâ convenientem, quæ Roſa centifolia Batavica altera *J. B.* multiplex media *C. B.*

8. *Roſa ſine ſpinis, flore majore* C. B. *ſine ſpinis* Ger. *ſine ſpinis ſimplex & multiplex* Park. *Roſa acanthos, flore pleno, coloris rubelli* J. B.

Cluſ.

Multis ſtatim à radice aſſurgit virgis, humanam altitudinem interdum æquantibus [Roſæ intensè rubeſcentis altitudine, figura & effigie *J. B.*] Si fertili ſolo & loco umbroſo pangatur, utplurimum verò longè infra eam magnitudinem, & cubitalibus duntaxat aut ſeſquicubitalibus, lævibus, & ſine ſpinis, viridibus, flexuoſis, in varios ramos diductis; [quarum tamen ſummi propter floris calycem, & folia ſurculi horridiuſculi ſunt, ex denſiſſima apicularum nigrarum & aſperiuſcularum congerie *J. B.*] *Folia* habet alata, hoc eſt ternis aut quinis uni coſtæ (quæ ſubaſpera eſt) inhærentibus, binis ſemper inter ſe oppoſitis, extremo impari ſatis amplo conſtantia, fuſca viriditate ſupernè nitentia, infernè caneſcentia. Extremis ramis inſident *flores*, oblongis hirſutiſque pediculis inhærentes, multiplici foliorum numero conſtantes, Præneſtinis [Damaſcenis] majores, medii inter illas & rubras coloris [quem ornat varia vagáque venarum purpuraſcentium delineatio, ſubtus verò folia ex incarnato candicant omnia *J. B.*] jucundi odoris: *fructus* brevis craſſus, pæne orbicularis, maturitate rubens: inæquale ſemen lanugine involutum continet. *Radix* repens, lignoſa, dura, aliarum inſtar.

Aliud genus Roſæ ſine ſpinis invenitur, non valdè diſſimilibus virgis, quod minores & rariore foliorum texturâ conſtantes flores profert, colore pæne fæcum vini rubri, quod C. Bauhino Roſa ſine ſpinis flore minore: J. Bauhino R. ſine ſpinis colore pæne fæcum vini rubri.

Florent hæ cum reliquis menſe Junio.

9. *Roſæ rubellæ ſive incarnatæ ſimilis* J. B. *Roſa prima Præneſtinæ ſimilis* Cluſ. hiſt. C. B.

Præneſtinæ, quam vulgus Provincialem vocat, valdè ſimilis eſt [Roſa prior Cluſii præter vulgares] nec illa minùs altè aſſurgit: in ſolo flore diſcrimen eſt, qui circiter quadragenis aut pluribus foliis, paulo amplioribus & ſaturatiùs nonnihil rubentibus conſtat, multis ſtaminibus flavis umbilicum occupantibus, alabaſtróque multò craſſiore ac breviore: odor minùs ſuavis & albæ ferè proximus.

Locus & Tempus. Valdè frequens eſt Viennenſibus hortis & totâ Auſtriâ, nullius tamen apud illos uſûs, quàm ad eliciendam aquam ſtillatitiam. Floret cum cæteris Junio, interdum etiam Maio.

10. *Roſa folio criſpo rubello ſeu incarnato* J. B. *Roſa folio ſubrotundo & criſpo* C. B.

Roſæ Damaſcenæ varietas eſſe videtur, cùm non aliter ab ea differat quàm folio ſubrotundo & criſpo, flore rubello ſive incarnato.

11. *Roſa ſylveſtris rubella parvo frutice* J. B. *An Roſa ſylv. odoratiſſimo rubro flore* C. B? *Roſa ſylv. tertium genus* Trag?

J. B.

Hujus frutex parvus eſt, cubitalis utplurimùm, formâ ſimilis Roſæ intensè rubræ, curvis nonnunquam ſpinis, ſed raris: foliis ut in illa quinquepartitis, rariùs in ſeptem foliola diſtributis, ſerratis, glabris, ſupernæ parte obſcuriùs virentibus, denique ejuſdem ferè & coloris & formæ, ſed rotundioribus & minoribus; flore non parvo, coloris rubelli ſive incarnati, ut vocant, quinquefolio, jucundiſſimi odoris, cui ſuccedit capitulum cum pediculo inſipido.

Locus. In collibus circa Genevam, v. g. *la Baſtie*, *Champe*, &c. obſervavimus Junio florentem.

12. *Roſa rubello flore parvo ſimplici, non ſpinoſa* J. B. *ſylv. minor rubello flore* C. B. *quæ vulgò à menſe Maio Maialis dicitur.*

J. B.

Minor hæc nullis horret ſpinis, pediculo duntaxat floris nonnihil aſpero: foliorum autem glabrorum conjugationes præter extremum impar tres ſunt vel quatuor, ſerratorum, ſuperiùs virentium, inferiùs albicantium, glabrorum: *roſæ* ſunt parvæ, quinquefoliæ, odoratæ, coloris rubelli. *Fructus* rotundus, parvo Meſpilo paulò minor, per maturitatem rubens, grana tomento involuta continet. In hortis ſæpe altitudinem hominis excedit.

Locus. In montibus propè Genevam ſponte provenit, nobis & J. B. obſervantibus. Ad radicem montis Albii prope Tigurum *Geſn.* Colitur etiam in hortis.

A. 13. *Roſa ſylveſtris inodora ſive canina* Park. *canina inodora* Ger. *ſylv. vulgaris, flore odorato incarnato* C. B. *ſylv. alba cum rubore, folio glabro* J. B. **The common wild Briar or Dogs Roſe.** *Cynoſbatos & Cynorrhodos Officinarum, quibuſdam* **the Hep-tree.**

J. B.

In magnos hæc excreſcit frutices, magnis armatos ſpinis. *Folia* ſunt ſatis magna, utrinque glabra: *Flores* ſimplices, quinquefolii, albi cum aliquo rubore, in medio *ſtamina* lutea. Succedunt *capita* longa, primum viridia, deinde Coralli modo rubra, quæ ubi planè matura mollia redduntur, ſapidi guſtûs cum aliqua aciditate: à pilis quibus ſemina involuta ſunt inter edendum cavendum. In hujus virgis ſpongiolæ villoſæ ſæpe viſuntur.

Locus. In ſepibus paſſim invenitur, omnibus in terris.

Ab hac ego ſpecie diverſam non puto

A. i;. *Rttfam frlvtfirmeJor*** Ger. *r>'v,%bttoJ«rdta* CB. *felt*OIBTMX B^lnsm«m*
J. B. *fjlv. sdvrtm five Eglentertmflore fimftici* Park. Cfct ftofft 2J:iflr.

Non alu qulppe in re quam foliomm odore ab ea dilfjrt: neque in ejus defcriptione Bocanid qui diverlim velint conicntiunt, aut notas difttnrtronis ccrtas adferunc Gnmque inter alus Ro& caninas hujus generis una vd altera (parfim Sc rarius in lcpibus occurrar, & nunquam plum Jimul, vcniimile eft has ab earum lemine nafci. 1 Iis addc quod Rota Eglcnrena tranfplantando interdum degeneret &. odorem amittat., ut oblervirunt Gdncrtb & Lobeliiu.

Nobis (uffragatur TurncniSj inquiens, Ego hanc nihil aliud quam fuavcolcntcm CynosbarJ (pccicm c xiftimo.

Ab hac non aliter quim flore multiptia feu pleno diffirt Rola Eglentma flore pleno *J. B.* fylv. flore pleno icu mulciplici C D. & aliorum. •

Rola; fylveftiis flore odoratg incarnato varietatem obferyavit nobilque ojlcndit *D. DAII,* quam6: nos quoquc dudum obfervafle menunirous pomo fpinuhs led rarionbus oblito, rorundiorc quam Cynorrhoii vulgai is & hilarius rubente, quodquc barbulas feu calycu radios non abnut, quenudmodum vulgaris Cynorriiodi pomum, lid in hycnicm ufque rennet donee fradus matureLunt.

A. I+. *Rofs fylwjfris filters (fan mike wjfrat. Rafojjlv. ftlu gl*he, {tare }lmi mibs* J. B. *An Refit jjlv.* 4. */}>rat)* Trag? j, *. *R*f* fftwjhit* 17, *{tusrvtafu tmniiis* CB.' *An Reffi Ctmin4 humtltvr frttrtu nXundan t).* Ploc.

Differt a vulgaii Rola canina virgts gracilioribus, fpinis rarionbus & multo minonbus obtitis; floribusalbis, longioribiu pcditulis inddcnnUis, pluiibiilquc (imul inumbclU rormam (c componennbus; fruAu minorc 8c rotundiorc; rolns minoiibiu & ad Roll- piinpmcllx formam quodammodo acccd^ntibu?. Plam* tota nunoc eft Si liumiliorC^'norrhodovulgan. In lcpibus rrcquenseft.

J. Bauhinus Jioi.un liiam fyh'cftrcm folio glabro lie dckribit, l-J<u ibus eit multts hmul jun&is, ROIK mofchaot in modum, majnribus, onmino aibts, odoratillimisj calyubus eoninu^ pdliculis rubentibus: foliis leptems, plam- glabris, Rotr (ylv. albx Imiilibtis. Non iu in altum excrciot, nee ita robulcos profcrt ramo> uc Rola fylv. vulgaris, led multi'im ferpens, ramis qmbuldam parutu lpi* nofis. riorcc Junto & Julio, panto t.irdius quam reliqux fylveftrc*.

Rola (vlvcltris *C*falp.* virgts luimiUoubu&.&inintu 1, iba< albii, nobii d hac noftra videtur. C Bauhinus ail KoUm tiuniikm (lore .1 -, minus r.. lententi.i ; diver lam cniin Ipccicm puuinuj. ViJcndum ijuiil dirl>;.ii alt hac Rola 1 repens alba C. A pumila campcli *I'urk.*

Q'nosbati Hores qualicinbits convcnirc viJcntur cum RoTis fativm, led inajoretn vim adftnngendi ^v< h-incnCj promde in proHuvio uteri nibro & .ilbo (umm.v (unt a-ftitn.itionii,

Fruftus vi lichonmpttca majcimc commendanttir, in qua umen excllum exempri arilli. *Stl*

Pulvis ifte in Anthcns Cynqsbati rcpenbilis, crocci colons & liimmc volatile, eft gcmnnum hi! phur vcg^abile ab Arch.co iubiimatum, cgreglis dotatum poteftatibus: oil conianguinci liint pul-VcreSjViz. Alow! ex JulisCoryli, lumiruuubus Pini, inulco tcrrcitn davato, 8c in Anthcns JUitorum alborum. Uabcnt cgrcgum vim anodynam, loponferam, cardsacam. *H*%enJtrnmi Cp»'* *ttUg.* p.48. idem tradit *Wtidum Jefuifbm* fUns*r»m.* Ego in phthiiicLi *Si.* convullivij arTati in phrenefi, 6c dokmbw Ijni^ndis utilcs die cxiftimo. *0. TtmrrtJ. Rvim'im..*

.'" ^aP^n^ ^" 'cminiSui Cynotban rq -oQ 8c ballam: CR'^K^l* efficaaz ui Lithisfi ; flammam . ,i ellcntiam pUntjr. *lU^ttUtm, CjiuiintfeUf.* p.70. Duo Hydropici pro dclpcracKlubtti j.t intsgnun valcrudincm reftknh funt a diunrno i.lu *decott* fniciuum Cynosnati integru turn aiillii in vina. 1 *UgfWbortL* CyiiwlutuL p. 1 f4. Idem affirmatur dc hts flonbus a Wctlclio.

I Iujus poma cum maturuenmr pitlpam continent (aponsjaim aadiute grati, ad appctitum etcitandum Ecatflum fcbnlcm compelccndnm perutilem.

Ex hac pulpa cum Siccharo Offidnx noftrr Conlervam paranc, non modb ad febnles zflus, fed 8c ad ScorWicos affeftus calidiores utilillirrum: venrrem etiam Icntter aMrtngit, & dcHuxioncs *iidtt,* ut t.iccim pahto admodum griumcllc, vcmnculo acccptam, &: concoAioncm promorcfc.

Ex hac etiam pulpa bcllaria Sc faumeuca mulu, parare norunt ooa flc macronx honeftx ad nienlji (uaindas infimendas.

1'ilanabilii ad holec annos (inquit * PImiub) fuit rabidi canu mot fib, pavoremaqu* porulqc • *lufl.nM.* tilcrcm odium. Nupcr cu|u(iim militajitii in prxtono mater vitlit in quietc, «t radicctn fyl- '• »J- * •• (5 In l.uliunu to ge-^t9- *• 4- inicnte aqua* eipa- msauxiltumlimilctcn!

Iu h'))i« ramis, fraftis prwapue alitcrre Wit, vcl ab infeao aliquo ownpunai* per xftatem muIcolum quoiUlam oarpui Iwarbacdi 8c rubelcentBcobris l>pcc> »»d # *BtJegum*^Ixjbelius, Spongiolant alu appellant vulgm *f* Gcrmantcum fb. aro 'i] quwi luppolitum fornnum inainibennbui provoca, ©«t ^((ilafF; cujui aneres ad .lylunam, ancas ad vcrma^' cxpcllendos Carrier, laudar. Spongwlam hanc li maden^ »e«niculii cxiguis albis intus refer-/,* t*m infentcs, qu.v per totam hyemem in ccllulis fms la< Man inletiuertm Bf^t** •*** anm taufcarum tbrnii prodcum: quarum nonnulLr acul .da Icmpcr prominenra *~ ^c''*f*^at fie ad Mouffeti Soncaudat refeni polfunt, *a.hx* ei omruno dcltitumitur; fie m hot fotefTX'^J iexumn dlricrcm*it.* L);(cnptioncm mulcarum vide ui *Cm, Lir.uk.*

A. if. *R*f* fmMdsfpnmfijjm* fiiim Pmf^^gUkr*, jl*rt*lh* J. B. *Urm. tot* f)lv.f<> UitU, fm* ri*f», *j»t fpms, fmSK^Jkm. btm, tof* *r™* Tik<t»*m.* W* tjuiacm. *toft fylv. *mf*r» mam* G B. *JL'Pimfmtid fiv* pemifirs mow* Parl^Ktf- *ftmfm&M fid** Ger. *** frtmprttul tUU.*

Ml eft panrus, humilif, .abicdb, *\ugu* fptnofitEnn*, mis, PimptndJjc toboruni *xn* conjugationuin; Roli* [ioodora *P*ri.~$* Frufi

In labuWti 8c pctrofo • que habuifle ait, & Parkinlonu* in eodem aRro u *\-&>a* 10 A n ^ u fpeoom iUam qur Ipinb caret nondum vidcni ojntigit, noc puto nifi « a^* dcntc; at neq, Jan inter hasdiiat d^niialem leu (pccitKam *quam* vocant I line unicn ncjn iinmerito C Bauhtnus ad idem caput reduut Rolam pomifcrani i, & *Ko(ua* 111 *Tmb.* quxlpinofa. Rotar pomitcra; otulo Looclium dc: . iiiclbm noftra-ccni cum Camcrano & C Daunino lentio, quod cam Anglur perquani tn die ^ quaimb ncgli&cmcr nc dicam faUucamdclcriplerit,S: fine *foam* depinxene, un bttavit, amion Rofam Tuam rubdlo parvoflore funptki non fpttlotam liuclliRcrct.

Roia; pomitcrx *Ltk* Camcrariut eandem facie Kaljm canipcftrcm odoraram CLfii; cui Jibenrer aJftipuJor; quantumvi* turn ! tumCafpano fratcrdivcHam facunt, ip(c videatur dtftinguere: liquidcm i CJuluna, excepto domodcxe, Rolx nofltx P""* pmcllx c iat, quam adponemuiut LeAon nidtciurn pcrmittamm.

Roia camoeQnsodorata, inhc iile, cubttaliDuf aJiquot auc ad iumnmm, loti ma, duns, lignolts rubcloennbus, dcrihllimo fpinamm v* rmjucntcs cont'ulb oratnc oriunrur fptnoli ramuli, vindc>, (tnguli oduramm, penupctatan, I .tex aut Cancllx Rotir vulgai» xqual. *mim, (.urn iiiti M/tttbm* lutcU, medium rluru umbiliaim occuatntibiti. *Vrviim* rotundu^ b:c v-inde^ dbnde plenam macunutcm adcptiu IURCI, craflt, angui< /iapww cunuo . tune inter cum quat luteof Itni^lwm tea note*, fie earn quarao aggc ntc p'^ venk, iwe a PimpinclLr fblt Z nmmi roofrn * mwtUraoCrn lr roofrn -udorw. *RJ&** ura, lignob in Jivcsla ten

Invemrur multis circa Vicnmm loci*, prxtcratn edicioribus & montofk Floret Mow, qi. pore ruftiae mulicm pturnno» ejuj *dfcKvio*,* ob txlons padani^ venalei m forum dcferunL frw** Augurto nuturclut. tn lucoGrammuntio

Kola fpmdilfcna pumtb Horc rubro *f.* Hit ad<ic uxtcum vaneti> eft, coiorc tloii*

16. *toj-m umptjtrtm ffmu ttrtMtm ktjUram* jC B.

Ftore eft Ungukte rubro, vcrc & autumno prodaintc, q , A!U odori> cxpet exigui» Cu lor 11 in mooto Pilau Lugdujicnhuni.

17. Jt^i j5/w/r«f *fmuftrs msjm* Park. C.R *toft* /MM /^iw/S, /«i» i^i/j J. B.

Folitt eft paJmum *(ac longn,* qxunquepartira, ad rubclLun ploum pxnc accedeacibuf, n lOtundis, Inn,, *UtMu,* fubtut hiriutie quadani kntbus tadu 8c pxncanoe», capKiW ;j£jii(UtiiiM AvclUnx nxundz ex pcdiculb brcvibut, fpinoltt; per lamulot fptfur f jrlofcv.

C ftmhuwa Rofam fuam lytv.jwniitcram nupren) (ylr poniitaa Lob. nu^orem faoc, [aii.o^KKcm, pauollima aculeu, folm tiui-iri!>i;ipa!lidc vifaiobut; Ac Balilcar lotit b w privetura laibM: quam dcknbk J. Bauhiiuu a monte Calcari alUu dt. Ab (» •"

mm

A. I *» *R*f* ftmiftrs msjir* PatL parad, 4. r. ft/*, MMATJ i m r w/rjr. Che grctltf Xppic nofr.

. virga; crafGorM iunt, cotticc ob nthil, Iptnnuafliukulu autwrtK i. um crdi j<o(x £S' iijitcnx. *F*U** palltdc vuidia^ quimjuc fimul in eodem communi pcdiuilo, iv, „. *Vim*** parvi, limp lice*, powapctali, inodon, aut levita oioriri, R o t I^Untenr ijofc^ eoJa" ctiam colon rubdlo pcrhih, captculo Ipinoio intidentcs, fie aUbailm baibaiuib aharum roianim *CdfuuU* honbm delaplb in forniam *U*nugaitudtncm parri PjtiexacL ut. bfbbJj* in \ , umbilito geitantia, fie (pmuU* odam rcrinenrta, per matunutcm pulJw< rubcnoJ, tenmu n <rcxt:ndj, lanunne tovoluu, pntpj molli indula vontbcuo*- I*'"^** *^> *mm» ;»L teiKauo decora Jpcuc & (utiinio alpedu poouj quain rionao W*

ntoniofiw WcA LooJu puu *it,* Lbonceoii w n k «» cop*o^l

19- *R'f" ann.tmim.-j: m:.* •»*»>> *flor** p'"w Ger. *oJorc Cntnjmami, flert pbm>* C. i &*rit 8'ma <***>*** J- ii- Cfjc trouble d m u inou ilcfc.

Deſcriptio Jo. Bjubini quamvis brevis huic ftirpi apprime convcnit, & id cam ab aim Rolls diftwguendam ſufficit.

Frutcs (inquiO eft alpsris, duris fpinis arautus, in altiaidincm CttU nugnam, multis vircu rubeabbus '• « huic parvj:, ex breribus peiiculu, plena:, odoratJ. AtUe g aii ioiiii zqtillj inter fc ip.uio dUlantibus conftantj uno *Kmc,* alters ind<- iue (cmper aiiiitrcmc, itnocjuc in cauitncn cxcuiuc, toloni liiperru p a n . . lidntis. Flos mulnpliti fblionun puiilloruniglomcraaonecoiiftxt, oolors rubslltt, Cmiwtnoiiii txlorc rcmillb, undi; nomen. *RuJtx hiii* admoduni Jcrjiit, &i vivax eft* novas Tirgas lubindc producens.

Maii meoJB initio, omnium Rotarum prima floret, iu hortis noflru frequcnntTuiM cftj unde primum dcl.iu, .UK ubi Ijwiue proveniat incatum. Tempus.

Huic Ipsde ciiLni eftj acudennbus nonnullu divcrij,

20. *R/a* *ftmfltx* l'urk. *amtam. firntiictjUrt* Ger. *tier*tim*mn*i fmfUx* C. B. *cim*m*nt* fL-nim jitirubomtw jjnmfi* J. B C^ (i l C ftofe

Pirkiniunus virgas bujus minus ruberc ak quAm CJUS qu.r florocfV multiplici. C-Bouiitnus lunc habet proRoli \JJUI [(iiicl;iin»l Albu niuntU proi« Tieumm *Gtf**. qu. anrede. I. Rolam M.m Aibti monas *Gqk.* divcrfiiu iatit a Cimumom^

11. *Rffa fflvtflrm R*{jU** ParL. Tt]r toiln 2?:itr of

Stoloncs crcbros, htco-mbentcs *i* radice eniittit, tuberculis hie illic crumpenubu* iiirquaJw, quibus inliilcnt Ipina: ut in Cynoibato vulgari. *Felt** nan idinodum crcbra, paiva, quam ui ilia minora. Rofi firapliccj, jurv-i, eolure incarnato laturo.

11. R«/i *jjhtjlrit Vtrgimufit* Park. Zt)f V^irgiiiia 25;tet fiofc.

Sripitum & i. no Sc craffitio nulli Ro(je ccdit; Virg* fit fuiculi ituvclli v; lunt, vcmll iuaculc»03iu i uaUu.nhui JIKJUOC mtciniixtii, oblitj. Ft/wiiiv -jmchluni i *Ax* coti|ug4tiiu adtii:\4, Rofar liiti; no* occupant, parvi, penupcuti, paliidc pwpurci fcu ; tuti, Cynonhodi vulgarb iloiibiu iiniilcs, cadud.

1;. ***Rsfa alb* Get. Anglict albt* Park, *a/^4 vulgtrk major* C. B. *tmJutd flau fr fimtfln** J.B. £ll£ bAltc Ao(c**

Virgis affurgu longis, iignoti*, fiingoiis, in quibus fpinai acute, aduncx, rar», cortex alioqui politus t I oltob qunu *vc* 1 jpceiu, aeruM, gUbrj, (ubionga, qmitni pjait rotunda,' pediculi dorto (puu>(o mtcrduin : Exocttw randi *tsljtti* plurcsci podicults 11011 nuiiacibu> inharrcnt: qiubu» apcrtii apparent rolxpulchrx, odorifcrjc, alkr, nuWonm toliorutn; (iticcnJum aim ncgbguntui .1 proiluauit I'olu, mli Jiud gonus tic) quuiutn interior 4 tntuci.t. .xteriora TCT6 nufora Ac atopliora in tncdto **p%.ti* liycos inJudcnaa. SuixcJunt *frmiJm* lonuvii, n'Mri ubi nuturi, in quibus graiu itrij laiu laVoluta. Odor huic Lwguidus.

Duilm eft gcncrt.ni, alter J itarc nunrc it pleniorc, tjiur in utubroiis intcrdum ad ofto aut deeem pftlumjlutudinCiii airurcit, liipite in hoc generc aaHiflSino; altcra flora minore & timplioorc. Rote uanulceiu- .iltituJmcru vix cxcednn>: llliui nores itru prjrcipuc parte vcrkis tunduni aliqium rubons rinchiram oilcndunc; hujus cindidi punoru 6c impcrmixti colum lunt. *x* uincn duat nort **fidentor (pcae dttferrc, led acodeuabus dunuxu quibuldani \ Soli am cccli aut culiur* divedkate** ortis variare.

At ncque Rofa inuriuta a> alba minors dtfTcrre (pcae ccnlenda eft, cum lolo floris colorc incarnato, quldctnquc nujore cxponhonc difaepct.

14. **fo/i J^ni^ J. B. *ih* mtmr OR**

Elegan; cfl, iian *nug\u.* Itis, dense (lipaas: qux flngula ft cvelluitur Candida iunt, cum vcro fimul calya in , flore intcjrit), vidctur quidAim dduri ruboru cmicarc

Et hxc pnoni vanctw cifc rid

Confidcrandum ctiam quantum ab cadem diffciat

:j. *R»ft tmmilu fart mlh CUfu). Q. Mv.U»MsM» fitr** C. B. *Cluf*

Qua? humili) cfl *Si* fruncob, foliis tlli qiur album Horcm fe« [wr(imil»: fed qui floret, licet aJbt, wngc minorcv, mi plane icfccxuluantcj, cfuticnt cum alba vulgari odoris & cokmt, qui' tatnen plm urnci adniiinim habct. I'aulu Icnui ilia *liora.* Plunmum JLc«deic vidaur ad Gr*o»- in 1'lmii.

 Datur

sJkiPr*- t*lu. D-ttur criam &c Rota Provinculis alba, cujus in Paikintoni barto, uwjue Catalogo bom OxoatcnGi hibctur.

26. ^ y mm* An fimpL.t J ft mjikes CTL Gtr. mwfitsts fi*f!<* Park. C#r flpulfc fioCr.

Mapjos habet flolones, reftM, craflbi, ftatim j r.idic< prodcuntes, dcccm inter dum aur duodcdw pedes alms, in quibus fpinx rarx, interdum .i trunco nibrr ac robuitx: Kami ta&a client UrvtS nifi inrcniu'm (pin* inttrrcnircnt, in quo quiddjm lubcnt commune cur,. ac oif-ferunt ab Incamxa *dg° <!«£•. quartan rami tmdiijtic vakjc (ptnofi 1 ..ira, qux nnn multum diferunt a Rons albe 6c incarnaos, nilt quod minus rugola 8c ta, glabra, ju-pemc cam vindicate, inferne albidiora cum pilit vix apiuici,• rirmim habent fepttm foHol.i, interdum norem nujori ex partt I : In t~ol»ranj p^j^.U parts infema fpina; vjdt: aduncx. Raim exxretn . unaatt*, qri u'.i.ulam qn»li bnugine cWucuntur 8c rubent: paoca habcm folia, abuniUntque mutti> rWnb >]«• teiitibus, qui prius nuam fc cspondant tonga apparent capuula.mollu St hufua. Apcrtz roU vrt diein durant, 8c meoiocm lunt nugmtudinis, alar, [habent nonnunquam ungucs rubemes qui Jut«i Hint amequam expanduntur] pcntapetalc: *Afttt* lutci foliolU deodentibus ntgrclaint, rcluAo in mcdiouno magno hiHiito, davam abqturenus expntnenre. CXlor cum fiui Hum proxirnc rereren, 6por amanis; jdftndionts *nan mi^nx* pardcepij aliquam acnniunLtm in Taud-

Dt loco natali nobif non ennftat. Frequem in hortt colinir; frigorii wiSemcntiorii i eft: ttnde colligir«rcai»dif>reni akqtum regionem cfus parentcmc!:

Qtur florc eft pleno, hu|ia dttntaxar varieus noba ccnictur, nun Ipeoes aliqua diftmAi-

»7. *R»f* mtfeits wmjm* J. E *X&mtfth** ffttks mtjw* Ger. Atfi *Htfftmu* mftk** fit** Park, parad.

Ei htnc C Baortmu* pt* pf«cofanri* vartcrjte habet. Frotex eft robufltn, rertiu, fpinofi MafchMa minor ; in ranorum lummkatibu* ex pe<licdo ran* aliqutbus *ipum* ^ailcacu Rolx fcuntur, ptemnqiie quinquo -i - Uxr, cum abquo ,ut pt^ ttffimiim dereRitur cum exfkeamur, odor6 foanlEnKX Floret Jfuroo.

Hzc ex florcndi temporcwra fit genuuu Rofr moluhau; ipedo vix eft contend*: iIL cniiO l»on inre fincm ,-tirata *Sc* Autumni tnitium rtorct.

Alum Ro(z roofchatz fpedem fpurum, torte prxcedentij vanctatem, proponk Parkinibnu*, tn-It; I'tior;?-

18. *R*f* mtftbsTM mmlsifUcm dlmtm, dm Damsfaw* *li*, vtl vtnm* f,.c

(tipitc & r.imtiti» brevtoribut, fuliw paulo amplionbta p -cnnbui, Bonbut itidcro , m«oribu*, odon: rnuJto rcmiffiorc, Horendl tempore pnore feu pr«otK«c a Ro(i mofdiaea rnlitaii dtnVr, crtcra ei funila.

Temp'ni rWendi & odor drterfo, fpecie a Mofchati difttnaam arpmnt.

CrfM. Orcram Rolr mofcrutr odore capw terwanr, 8c porcrmtlinie alvum jubduennr, non minu*, au-tore Vlanardo, qaaoi Scammonium, ift ut li lex vel odio rbHa acetano miluicns, totntnpunjato-rium roddav. Idem conhrniac Amanu, hiftonam redtaru mulieni, qui ex guitato oondko harum nManim I c tnp:* ncorunonen) cum ftonuchi rotwoe coonxenL Qpapropter ab ea uoquim a peroioolb medxatnenco abltincndum luadenc

29. Rt> Park. ptad. *fmftr* nm J. *B. mrfitsfd ftmftr Virtm C* rbcrgrtoi

MDITB ftatim a r*Ace htxnnar larmrnt tabbm Sc trt, mil t/.i* i'aJofulliriej panctcai appttcet; win non valde xkiiHa*. fc miic^ K yenut terram oinvexfoobuaj m plunt ye fonfomnu RoiirumRCnaJ, akernarim ambuintur a fbtmnun alti, lepicm interdum, *tcJ* quinq, nrphinmom folin prziiitu, *ei* aJvolo (bfe Iprtiantibta; horum duo, quc laxiari ale Icdi, qui ramum amplctritur proxinu, *t»* nora lunt, btna aba qux fuccodmK »Hr* duplo pnw *numt,* qumrutii cur enuni alam occupant V imparcm numen.m r~*n.icm* omnium maximum: tincuu autem i ncrro medium tolitui ocrtj*"** ainunt venai habent ad tolii nra> excorrcnta: in ambitu (one (errata, At prx viridita:. ncc derlutint ur in aim ronS fed emm hreme permancot Noro rcre ex fkgdlo M e toliorum alts muin onuntur novclii rami, uiitw quidcm cum rorni nooiuhtl purpuraJ <W«ifc verb toJorcm nnVtem conenhenra: quorum noonulli li-mmn rjjhgn remoi aur qoitcnw* *Vnut It***,, uncultbof, gradtibui pedicula iubnnoi, cjianque fotut prnc unciilibts conftaiue*, *Y*tnlu%* nirci ^n.iKrtt, . qmflHi ruectm *tf\-A titmsnJx* prOMB^, curx1r<<ia, ttitii *^ Bontodor KuU rwiUiaur Bore lot! ricv ij-i Burs lemu TJ

30. Rosa

;o. *Rofa htts* Ger. J.B. /*/«/*//« ftrk. parad. C.B. The ſingle yellow Roſe.

Rarior & fpcciofc eft Roftlutej, fpinofc vicgis, *fJicUgUhns, quims* vel fcptcnis, nx n/ifiJ/um homWis; /fon*w Juteis, nmpi/abus, cum graviHte oJoratb, /to/ro brei'iore, vcntnarfiorc, Rcpit & multum fe propafr'f-

Parkinfbnus iarmcnta cram & lignofa ei attribuit, paucis aut nulfis fpinis in veten ligno ILpcr-ſtitibus, junioribus ſeu novellis virgis & ramulis, crebcrrimus ſpinulis, pilorum inſtar tenuibus, obſitis; *folia* minora, rotundiora, pallidius virentia, eleganter tamen circa margines crenata, plura denique ad unam coſtam adnexa [ſeptem aut novem] quàm in alia quacunque Roſa ſativa: *Florem* minorcm, quVm Rolx nioiclutj; majorrc, tru|orem quim EgUnccrix.

^ I. Ro/a /irfM /W etw J, R *lutea maltifitx* Ger. C B. JlattU *pmltitUx ftvi ftan* f/nw Park. ad Ilje bmitik pciiotp, Q; pdiotD pjatiiiicr Hofr.

Non alia fere in re gulm floris ttudripiickate a precedence differt. Flosautem pcramplus eft, 6: lytuotus, turn muldpEa foliarttn derm ftipatorum lenc compofitus, nt Rolx provmaali Damafccnx feu ccntifotu: Bauvicx hac in partc vix usltt. Florum adeo fcrax eft, ut dumdum corum paitcm ad nutuntsicm non pcfJuc.it; imo paiicos admodum pcrfiat 5c intcgros cxpandit, plerilq, ob humorcmnimium, f imbiibuspltfrunc^copiofisflorendi tcmporcdcadcnnbiis) comiptis aut vitiaus. Oporxct c/go li Horcs intcgros & perhaaos ikfideras, ut Ihrpcm juxta parietem plantetj 8e florum gemma* tenellis pi j. a(<L atnputcs, pauCU rdidbj quas ne hac qnidem curi adhibitd facile explicit tn rlorw iindeqiuij, (vjftcftos.

Hinc nonnullis duplex nabctur liujus gencru Rola, quarum altcra Horem totum expandit, alter* vero lcmiclaulb Bore pernunct.

31. R*/i *fuiviriJit & tgndt** C B. J. B.

Si in tencras Agrifoln arbufcut.is Rofx inferantur virides flores producere fcribunt aliqut apud Canierarium. <iiimvis intcrdum anniconftitutionc fnguiwre & humidiorc hcrbacci coloru Roli fnc calyce proveniane.

Eft & jamdiu vuicre, ut refert LoSclius, Cocrulcai Rofas in hortii Iulicn. Sedopdritn ego (are hoitos, li cuent, ubi proveniantj *Si.* qiu in re differant *nt* a reuquURoin. *J.H.* Imo ego oulJIibiextare putQ, cum a tempoic Lobctu ahum little cii lilejitmni.

\%. *Jttfs fjtwjhu AmjhUtcm /hrt Pbtrmtt** Park. *p*mtt4* Comut

Virgæ chujusnovcllxtcnucs, mbcnta, adultioret obfeuri dnerei, fpints aliquot obikx non admoctum aaflli aut acotis: *Folia* p.iulo magora Rotx lutcx, limpLui folits, alia* non multutn diffimilu. *Flat* fimplia (jurnt, foliorum lcnc comiat, coloremtuipumcco, i tcrgocrocco: qux colons direrfitas varium (ipe llorem rcdcVit, lincis quibutdAm flafii per eolorem phoenkcum trdentiflunum di-(pcrfis, [ucuiulo Ipcdaculo. Hnjiis Rolx umbilicum tenet pappus atropurpurcus, mille hlamenm & apicibui lutcopallklis ftnftui Capitulum Bori i;.b|:<tum rotunduni *m,* ut in lyyvcftri RoU. O doretn habct vcluti mclli*. Floiet Maio. Parkinfonus pro Rblxttutex (pecic habet; faft diverla eft.

34. *Rtfa stmtiKm tMlnJtrum* -w/j[* *JiiU*: JUAM *JUr* furotttr rmitott ftrfttmm* Fcrrarti. -C|(# niatittjip Aotc

Rofx Dainaflcnx vulgan non multCim dtHimtln eft : nee odore nldc inferior. Per nuximam xftatis piricni florerc pet fe»o at, non umen fingulis talcndu floret^ uc ngmen innucrc videtur. Ferrario obfervante dcniiotibus ttvit aculcis.

q(. *Rof4r*bro& tlkwieidURofd tumuli VMlgodttiM,* ^ea^unb-p-fioft.

Rofac rubn vulgari excepto florw colore fimillima eft, eiulque progeruej vidctur, proccnorttmea iquanto & tamofior. Mos coloris refpechi omnium Rourum long^ piilcKenimu* eft, albo & IUroclegantiftlm^ vugatusleuvanegatui. Figurajmagnitudo, odor Rolx rubre. In *wMm* ftirpo intor multas variegatas uru »d altera non raro RoU oenitiu rubra apparct, quoorigincm (liam tawtur.

jfi. Xq£ *FTsmff*rtr*(;t* Park, parad. *fmfmtk (britm, *l«k*in *r*fm<* Hort. Reg- Pariſ. «9e f rankfo;6 flf

Virg« huius JUDKH es corticc palJi<l^ purpurafcente obteguimir, foinuli* *namtnfn* pilorum inſtar tcnuibui oblttac: .veniftwrei pauofflnm (pinn donantur. Capimlum qpod lioo lubeft cique pro ball inlcnit HUMi ell quam in quaT« «lu Rolx (attnt fpeoe, *Fim* ipie nuiliipUx tit, & crat_ •dcoquc intunufci: dum adhue in Rcnmu dt, antcquam erpltcemr, « calycem mm, at pJerunqu* & prjrproperoortu *CXCM:* Color inter Rolx nibrx 6t l>atnaken« medhw: tHnbtkuiti flon* ocof pa: glomm latiM & dentin xftaminib>• & «^J» artie fhpatn oompttm. C«tycs IcgrtwntJ t* hoc generé prxtttr liarum umiuuiii Rolaxum ordiitern mtlload Utera bwbulitautta fam,

If- **>

17. *Roſa Hungarica* [illegible] *The Hungarian Roſe.*

Roſa Hungarica virgis viridibus [illegible] obſitis Roſæ vulgaris rubræ ſtaturam & magnitudinem aſſequitur, rarò excedit. Flos ipſe magnitudine, foliorum multiplicitate, & figurâ Roſam rubram æmulatur, verùm pallidior eſt, & ſi curioſè ſpectetur maculis crebris dilutioribus eleganter reſperſis rubore velut irrorato, apparet. Odor quartâ [illegible] rubræ jucundior.

Aliæ varietates Roſarum in hortis reperiantur, ut Roſa punicea *Cornut.* Roſa Arboreſcens non deſcripta *Sibbald.* prodrom. Hiſt. Scot. Roſa Cipliana ſeu Roſa Pimpinellæ foliis minor noſtras, flore eleganter variegato Catalog. Hort. Med. Edinburg.

De Roſarum temperamento, calidæne ſint an frigidæ non levis eſt inter medicos controverſia; qui nihil, nos earum vires & utilitates quas humano corpori præſtant breviter indicâſſe contenti erimus. In uſu ſunt rubræ, præcipuè & incarnatæ, vulgò Damaſcenæ dictæ.

Vires. In rubris [illegible] eſt terreæ ſubſtantiæ, & reſiccantis adſtringentiſque facultatis, non tamen abſque humido quodam permixto, quod quidem ipſis adhuc viventibus ineſt, in reſiccatis verò deperditum eſt. [illegible] de cauſa [illegible] alvum ſubducendam quoque facit, minus tamen quàm Damaſcenarum. Reſiccatæ autem roſæ humiditate jam abſumpta, adſtringunt & reſiccant. *Dod.* [illegible] Recentiores medici con[illegible]. Nam (ut rectè Langius) virtus Roſarum laxativa & odorifera in ſuperficiariis partibus conſiſtit, [illegible] & facilè evaporat; at adſtrictoria & roborans altius interna deliteſcit. [illegible] *Roſæ rubræ* [illegible] *Damaſcenarum folia etiam reſiccata catharticam vim retinent, & ſic experti ſumus.* Pergit Dodonæus, Robur cordi conciliant, ac tremori [illegible] & palpitationi cordis ſuccurrunt, hepar, renes & alia viſcera debilia confortant: ventriculum [illegible], debilem & humidum ſiccant & corroborant; fluorem muliebrem, & ſuperfluam menſtruorum purgationem compeſcunt, ſanguinis undequaq; eruptiones ſiſtunt: ſudores reprimunt, alvum nimio fluore laxam conſtringunt: antidotis o[illegible]ur, & aliis quoq; medicamentis, ſive ea ſint [illegible], quæ intra corpus aſſumuntur, quibus adſtringendi ac corroborandi aliquid ineſſe decet.

[illegible] expertus ſum (inquit Simon Paulli) pulverem Roſarum ex atrorubentium [illegible] ſingulis [illegible] quotidie in aqua Plantaginis pro[illegible] dyſenteriam perſanâſſe. Quadripart. Botan. Claſ. 2. p. 181.

Apices Roſarum, Officin. Antheræ dicti, reſiccant ſimiliter & aſtringunt, & potentiùs quidem quàm ipſarum Roſarum folia: Exſiccati immiſcentur dentifriciis ad gingivarum adſtrictionem, fluxionumq; exſiccationem: cum aqua Cydoniorum deſtillata dantur utiliter in nimio menſium fluxu.

Calyces quinetiam & alabaſtri iiſdem viribus pollent, unde ad dentes à corruptione ſervandos, & gingivas roborandas [illegible] miſcentur aceti Scyllit. & aquæ è calycibus Roſarum deſtillatæ portio, & eo ſæpe os colluitur, annotante Monardo Hiſpal. Sed (inquit Dodonæus) [illegible] nimis utilia ſunt, humanæque naturæ minùs amica.

N. Roſæ, præſertim recentes, adnotante Meſue, coctionem nullam ſuſtinent; facultas enim earum tergens & purgatoria mox igni reſolvitur, remanet adſtringens manifeſtior; unde etiam patet vim catharticam in ſuperficiaria & facilè reſolubili ac ſeparabili parte conſiſtere.

Notatu dignum eſt, quod quamvis Roſæ decerptæ celerrimè exſiccentur, atque inter ſiccandum [illegible] odorem exſpirent, tamen in horto ſentibus adhuc hærentes, nullum ad aliquam notabilem diſtantiam de ſe fundunt odorem, quemadmodum Caprifolii & [illegible] flores, adeò ut in Roſario floribus explicitis [illegible] percipimus, ut ſi oculis clauſis eo introductus eſſes, te in Roſario verſari plane neſcires: quod argumento eſt odorem Roſæ in vapore aqueo facilè diſſolubili & diſſipabili conſiſtere.

Folia Roſarum [illegible] ſcribit Galenus: ſeque in nocturnis venereis inquinationibus [illegible] Roſaceis, [illegible] perm, qui ex his ſubſtratis leviter [illegible], citra ullam renum noxam. Ex his etiam aridis & expreſſis (referente [illegible]) Diapaliuaia olim [illegible] ad ſudores coercendos, ut à balneo [illegible] ſiccarent corpora, [illegible]tur.

E Roſis multa parantur medicamenta, ut [illegible] g.

1. Aqua deſtillata. [illegible] in MB, [illegible] præcipiunt [illegible] quæ in [illegible] modo deſtil- [illegible] longiſſimè [illegible]; nec immeritò. Nam ſic [illegible] hoc [illegible], nec quamvis aliquam aut noxiam qualitatem à vaſis contrahat, ut in metallicis [illegible].

Refrigerans eſt & cardiaca, [illegible] confortat, vel odore ſuo, naribus admota, vel [illegible] temporibus ea fotis, vel in ſuffumigio: Valet etiam ad ruborem [illegible] applicata, necnon ad capitis dolorem.

Damaſcenarum aqua multò odoratior eſt, purgat etiam [illegible]. Tragematis, placentis [illegible] ſapore gratiam conciliat, [illegible] eſt in vina ut [illegible] ſibi locum in medicina reliquerit.

2. Conſerva roſarum, quæ fit [illegible] rubrarum exunguium [illegible] cum duplo Sacchari [illegible] in mortario [illegible] piſtillo ligneo, Adſtrictoria eſt & Cardiaca, poſt biennium prævalet [illegible], unde cum Mithridatio mixta deſtillationes in nares & defluxiones humorum in oculos cohibet: utilis etiam eſt ad alvi fluxus ſiſtendos. Conſerva vetuſtior cum Diarrhodo Abbatis mixta ad lipothymias, deliquia & tremores ſeu palpitationes cordis utilis eſt. Ventriculum [illegible] infirmum [illegible], concoctionem promovet, vomitum compeſcit; & antidotus cenſetur adverſus morbos con[illegible].

3. Conſerva ſicca, Saccharum roſatum [illegible] iiſdem [illegible] humida

~ *4.* Syrapuscx Rofis ficcisparatus ad cadcm vale:, atquc miupcr f.ingumti hrevorcm rimpcrar, Sc febndranabus utiliter cxhibctur, •

5. Mel rofarum, quod fit ex fucco roiarum cxpiieno & folus conttifiscum mellc mraijJervcfa⁢ & expreffis Scdeindc colatis, colaturi decoctt ad connftcnttain mcllis. *llu\ta* u[iu mii'gms & fnsquenscfhngargarimiis & colliaionibus, a.l ulcea, oro, faucuiin, gutrurisalMiumvc paraum mandanda & SJIUIKU, Scad humores co conriuentes inhibendos, quieorum confolidacioftcm impcdirc iblent; uliirpacur cti.im in dyllcnbus ad rchigcrandum Sc detergendum.

f„ Durrhodon Abbaris ut *Sc Aronutkum rofaum* m obi t ruction ibus vifcerum calidn looim habet, cftque cardiacs infignii & ad eadem v.ilct ad qua; predict* prxparaoones.

7. Ai-ctum Roiarum inflammation© omncs iidat, incidjt, purg.it, roborat. Mulri criam UHB eft ad fbmnum inducendum, vel aqua rofaccu mtxnini, & nanbus admotum vet cum aliis hypnoucis temponbus appticatum.

8. Oleum Rofarem calorcs omncs (edar, infUtnmationn mitigat aut prohibet: membra Jcbilu confortat, digeftivam facultatcm & calorcm luturalem cxatat ^ corroborat, aim ctiam unguentis & medicamcnns admiltctur qua; rcfngcraniio & adJli ingendu mJcrvuuK. Kt autcm ex rolii reccii-tibuscontulu inojeo olivarum coctis in *MB.* Sccxprcflk

9. Unguenrum rolaccum tiidem fcrc uiibus inicrvit quibus oleum. PluHmtun valet in pnnaplo apoftematum; repercutk cnim matcrum, (cdatdoloro eorunij (ta cap) Muto, & inquictudincm : refngcrat icbre* ardentet, epar & ftonudiuni calctaut: cum unguent' nnixum, & fmnti ac temporibm illttum fomnum provocat PapuUSj ukufcuU, & cruptioncs quatcunq, calidas refrigerat & compe&k.

10. Syrupus rolirum iblutivui fit ex roiarum tbliis vindibus moilo per intutioncin mtidi't j^cr decodioncm. ftr infiifwwui ieeratzm miiliotics.hoc ei^cx inmlo in quo ptunci Rofamm nrcno multa maccrata funt, nobtlc & (ccurum pui gator him m cdictmeii turn paratur(inq tut) quod 8c pueris ruiucxhibcii poteft ; utilillimnm quando cxpur^aiKine alia potentioii aut opus non eft, aut ua non espedit. Humcclat porro & refngerat, ideo etum febnum ardentium calorcs niniiDs (cdat, fie vilcerum inHammationcs mitig.n & titini cxtinguit, ut ait Dodoiuus, & expencntia confirmat. Eft lane medjcantentum lene, benignutn, turum, multi uws, Sc magni in niorbU cabdn prfcipue ibUmims, (jwidqiic ob vim adltnfton.ini in dyientcria Sc alia alvi fluxtbus non lecus ac Rli.ib.ubaiurn cumargrorum juvamento uliirp.imr.

Paraamr etiamcx Rolu Damafbenb Coolerf a 6: Mel roGtum carundem ovirium.

Utitnur ctiam (inqutt C. Hofraan.) !L>.CU roiarum incarnacarunt *(. icJtfaet* r«f.* LJtnimq, reupu & fuccum roiarum & Scunmonium ei ^ *E-Ittfturtmmrof.* c liiccu roUruru rubrarum I jjur Mm caltdam, Sc malw tuniona calidu^ N dupl.is., & rcltqui 1 1 11 union iai«j pot .. eft calcar aBarom injilicinarum. Alia adhuc modicamcai i [urantuij quorum vires ex dicbi iftimari pollimt.

Bdk Roiarum Dimafcenarum exficcata inodoramenttsnon poftrcmum locum obtinent, *a.* matronis noftrn raWd expenta ad puWcrcs Cyprios quoi vount & ad Sacoilfjs cum aliis iuavcolcntibia itifcrdcndos, quos in arc is inter vcllcs 6c Itntcamiiu rccondimt, ad ca odorc iuo imlw«nda#Eads«i vcl in intiito vcl in pulvcrc cxlubita latu rchatcr purgant [Coftxui in icro laflis capnni bibenda ibic] Uade oonftai nm ..im, faltcm in noc generc, parurcnui Sc volaiih qua: inter .nJum cxlukc . . inkrrerc: at neq, in paitcillaqu* tindnram Jkcolorciii c onkai, cum Kolarum urum uolor, quan.. un a4hibca», magnacx panc ndo cvjnclut.

Ro(J autcm, prxapientc Sylvio, medioctircr apertx lereno totlo tnjnt* *\e&x,* codem die ut liiuc setttni Snlcj ii txnc*, [jepe vertendo. N.im vix umbra (iccavent, quanqium id diet oj><. .•tatas arelle, & *rate* tctreo rcccondc

Roias proprictatc quadam tefto Ixderc (cnbit Futliffus.

Roii albi non minus rcfrifjerant & cxiicc:ani qutm rubra; aut incarnate; non almm tamen in medkiiu ufum lubcnt quim ut ex le aqua.ui ftillen^ qua: fpcdtiu propnetate oculis proJcllc conimqueruborcni & inllammationeni icnircSc tinarc ocditur. Albas Dumalcena* cxterit tn'pur-^ndoexcdlen ianardus.

Scmina dura qux capitibtuRotarum inliint in pulvercm redact), ac c vino pota calculum pcllcro Tiago tcllo) tradunt. Eandcui lacultatcm iiuntiullilpongiolisquxlylvcllnbusadnafcunturRoii^ • pulvercm rcdaclx auc in vino dccoclx cjUJ* lumantur, tnbuimt, Vaum cum Dodonxo con-[1] „ nee (;»ngiolji, ob eontm adftrkhoncti) 6c (Jcdtatcm ad & unruti ,lm valctc, nifi per acciilcm, rcnes torroborando, &. Oim eruni nonnilt calidi laicsngnant calculoi, tc \ UB[1] i indVi'Ciict ut pellcn.U ulcul'i »!.

Succui e fru<3u rubm nururo totuqtic lua lubft.i lliu, poftv ^muitiq, in pulvcrcru rodactus gonurrhcza:, 8t tarn rubtii, quani alba mulieniui p- i expeumento medctur.

In gencre Mediuincnta itum celebrantur in curjtfone *$Anh\U ntnim,* tabjdonun, *Si.* pulmoi tlenbcrgio aliilquc.

tgrc^ias vitci & •mcaciam ni -Jdajtra catculo. cantmi rabuioriim n "Jonbu* *a* , partium • in lebfibus itfii»nhaBus, vulncribuv, inilamnv -, Scorbuto, mohiliU* "nil. VUic apj;t Cirolum Rolcnbcrgum in Rhodolngu lua.

dttcuimodoiv.il Rofanmi rt&i OOCWBOI cfle ab excmplo ptobifur in *Efbrm. titrmm* Ao. I*-Obld-v. 140. quod line [wnem,otaa nihit oJcrc illo oanbta nwlt . (IL

SECTIO II.

Vt Arbtnbui frn8n umbtluato hnitudo momfyrmo majorty feu

Dt Tnmtferis umbilicus

CAR I.

De Arhrcpruwifera InJtcjfnicUpfriftrmi,

I. *Pnmm MdlAsrit* fnSm umhtkt*t» Pjrifmm Jimkv Jt8** imwr. *Jumhi* Park. 1. B. Pitffl.
17 JKi^^iW-'Il.M. *PttJkfffinU frxim Mtluafc* C B

H. M. Acoft.

A Rbor eft, dcfcnbcntc Acoft*, grocera Gc vjflj, maximim Malum aurwrn zquatu, mulct* & denis rums tn Latum expanJtt, midtimque umbram przbcmibuj brachtan, *itpcttiiquc* pukhcrnnu. *CmJtx* ambsu brechu uniui amplcxuiii paululum cxc&k, coroce onereo tedui, ur 8c rami majorcs, fed mags rulco, Wcult tcnenorcs Tindi *FtU** bino online ex adverfo lufcuntur, peooltt curta, uafU»,vtrklibus tnlidentia, pJthcrnma, la*vu; cufpidara, ad p^ quxj.ftncla, f>tthanum [palnium JUC ampltui *At*ft** longa, duo* trtfve polUget lau, craw & denta, pane [upema fanirattui, tnferni dilmiib vticnna, la pot e aftnnRCnti ac nonnilui lubacub aut vmoio iin. oooril nulliiu, netvo incdum longKudincni pcruirTcntc u nsntc, a quo mukx venz OWKKJX fie fen: parjllcla: in Utcra cxuimtnt >''.• man) looga (iipra ct oi igmc fobomtn ommtur Lp^ura funaJo* to r: liirailb pfures fimul ad tres,quatuor, vcl quinque tn pctiolis btc tctrapetali, fcv nJjro purpuraJcentef, vivid! admoJtim colons *Actjt*] ex* viridt albi. ixxru* concava feu cochJcatis, riaklis, btiuicuk iliftannbus, &u I :c>ito nW ad petaloruni ungucs onus cxic dcnlus pentLillvs *ftjmimm* oonfenoruni, longiiiftuJorun^candidoruni, **fmk*e** albicitnte Havclcci ; & in eonim ntcdio y.';.'»i albk apicem dclincnt. C*.)* flora quaotor bfcvibu>, btb Ac fubromndB foius conitat. Sum ro, dum in rigof i auton ;' Vinolo lunt odore; L«uAu *A<*?** - cum «1 nuiniiitatem accedunt ct. bibcum£u cmollam habeccx »i. tem .^laculi (cumcnKM' in media, ac ad uitcnorcm cantu fitpcitvian fiLunenm nonni I u *mcUm,* Utct ronmdu*. en i r, bius 8i liber, qui corou: ; I ru/To, dkco diluto intents *iaai* palpi, lapons anun, & aJflru»cnti», qux vcl fimp& eft, vd Ui duostrclve nudcos jjigulatot relolvitur. Acolbc *ifuulmm *!k*m, Ja*m mm sitmtimtr Tttmlum, tjjuult mmJ m TtrJUo mtit tf wugnamdm, Uvt, & tsmJUs htrjatJ^ mtmkmJttHmm ft*-8mm umtmtrt feriiu.*

FraAm fapor duloi eft Ac grams, ac odont RoUca, valdc oimcni, quern ctuni in fapotc ciptrai; fngxluicft fit humtdia atquc Admodum toner *A*jl**.

KMJIX cralla eft *UrimoU, aki* in terrain dekentiere, *axt*x* cutericco, intu* *i\ifu,* ligoo •

Poft qtumiro anm , i i fxptia codcii) aiim• pctfkir, & niuviuarn fine fl Ac *ftuStu* cnnlj^nur, oini inicnj tan, fru&i: 0 (empCT (in: "in.fli, J!I cidenubus, aim nmurefcenttbta, a nbui. Cu. ad iructu* ll dot tactfc ab at bore i«»cljui

Frudui ants rdtfjuo* abot i ctum turn frurtw turn „ rOt, «tquc «a aflerrantur, ILUOLI tnjc" iii*fcbnbt;) cxtuiguunr fpiriculque rules co«r ant.

i. *fntr* Acoft*. *X«r$tkm*m* *IIM. *tixm,* *Jdmin JUt** *wupr.*

11

',ae arbor ettdli eft, A precedent! dirfeif, r. CWK« aaffi.-vjlnc, i.t qm ambm n»«f homm» iniplcxum impki; conice cxccnUs lubro, u rufo nrciocnit *K* nu»!Ii, allrinffenttf, acidi

"•• jMnktlb Haminao brwnorc, apiubu* flans leu (ubnjfo, fit honbu ipli.pwjxjicon.U" imen» P*»J»j« »tndi color* 4. A^«fc« majorAui, pyntonmbus, cum rtmtmftmt jdiuump*^ 4rhl"w. *ialuni rvbcfcencihm, cuniida aum paitc Imcnrufcru ftruu: nuJco anmplen-

B» in anno ftudw fin. FntOui lutem deJicauor eft <; » ui U^tc atidocuotu drfenmiam tii

Jambos

jambosarborem ex Malacca ptpenfcra in difljus quafque rcgioncsob riorum fragrantiam & fruftus iuavitatcm tr.?n(bcam fbrunt, inqujt Gul. Pi(o: Inpninu Jutem ot> porpetuam fli>rdin 8t fibAnna viciflitudinem, quod alcera arboris tiKdiomc *i*rondibti* & nonbus orba, ajtcra paj*s ti-u<!tibii> maturis & immature oncretur, donee frondes recupcraverit, iti ut *m* pcrpetuo, tempore vemali fimuj atque autumnAli, &ui concerTum fit.

Flores & frudus *Jamfot* frigid* & humtebe funt qu.ilit.icisj infigtiitcr fraKrantcs, ac proinde inter primas tiulicias omnibus paritcr incolii habiti. Plururn qiioquc usiis paflim In mediana cxiftimt. *X.'ji**. Fniftus enim crudi, 6c flores laccluro condm ab xfti antibus igru cum (iiccelfu ulurpantur, quod fuccola frigidicatc lititn in febribus cxbnguant, (pinculi, rkala confoitcnt.

Blttti ft Jumbos fyhtfiru* H.M- P. *i. Tdi.^a. p.4^.* *HHJMI loci mm tfl, f*J*J Prumftrat fisn tm» frttclui ddnsftmt rtftrtnia,*
H.M.

Mediocris c(t niagnitudims, 1*4* drcitcr pedes atta, craflo, cinereo, lignofo *tmkt* teda: lignum albicans prxdurmn. *Rams* ac luiculi gcnicubti, nccnon rernjiioiciqiiJilianguii & alui, pntniini IUbicundi, dcin (padkuij vottilliorešver6 alupnvanac rotundjorcs. *R*Jix* nigricancccoiucc ccda. Fo/wbrcvibui, pb»U, purpurcis acalatts pettolis, exailvcrlo ucplunTimm ramwis inherent, oblon^o-rortjuda, gl.iW.1, dailJ, virorc mtenti, longkudtiti: (ex, larituduic quanior fcrmc pollicct (upcrancu; odor nultu*, lapor aullerus *Fterri* inodon ac audi, Jlonbus *Natijtmbom* haud abltmilcc, fcx o!>!ong<Meretibus, jcuminatis, tenuibu*, purpurcis cooftant fobis, iingub bicvi ac quattrangulo pcdiculocxcrsmU ramulis innafecntes, nccnon bto, profundoj aallo, viridi, in lex ban 1 as Icclo «ccptt cillycc, qui ptartnu infupcr emirnt *ft*mfi** robuftil, citiinditia, oblonga, purpurea, mUcundis falcatis *«picihu* clegantcr onuta. *Pnmu* maU iiint pjano-rocumia ac laca, oblcuro rirore ni^ tencia, in vctticc *fiyh* oblongo, JiibvuiJi tluuta, ad balm vcro ialycc piano, lato, craJlb ac vindi execpra, qm oblongrt Titos cufpulcs laic cxtcndfinSj ac cxtcriora *votsia* rcnedens ftclbm exartc rcfert. Cncntm fi'uftui hi, quanquam matunorcSj duri funt, came incus albicantc ac (iicculiinta, iaporilquc valdi acidi refcrti, mtraqium plurima angulata, albicanna obfervantur/MUIM. Infiipcr rluftibus hifcc tranfvcriiin diffcdis Icniinum t'ollicuii elegancer in [pcaola: arborts formaniper carncm difpofin albicanccs(coficrunt; qui umen ab aens atudu inox plane nigrclauit, 2c It afnioerm licjtiorc eflcnt imbutL

In tli:mt;ium ripii alnjqiiclocis aquolis plutimum h*c arbor nafutur: femel in anno, *msttlc* viz. Augultoj maturOG cxlubct rruftus, & ± lauoiiu anno ccruo aut quarto ad vitcJimuni ui utcr finfitfera manct. *Ltem (i ^*mt--*

Tru^tus .iiitem hujmarboris abindigeniscoquunttir, *Sc* cum alii* din* ci>mctlumur : *taccat i* fm- *firm.* " M f exprdlui 8c me Hi j.lummi aphtnit medetur, IK n.;tAnnbusx[lurn potentcrcompcrcir. E foliti, contufis uuupl.tlnu tonhdtur, quod capiu rafo in fcbrtbui connnui* tnipofituiu Ion mum conciliando delirium lolvic.

3. *Jsmtet (ylvtflTU MalabaTKJ SjtnjhtvaJt dtStu. CaifM Tijimbw* H- M- P. J. *T. M.f.l (.*

Arbor eft vaftaj magnitudinis, caudicc criflb, ramu cinereu, lapom amari, oilorifj, (ubacidi, June itulii in oibcmdiitulbduiuta. Lignum ex alborUvelbens, denlum, conicc vindi, innis albicinte cindum, qui crulU nigncante, loibia ac alpcra tniuper obduAu* elt, *RtJix* craft, rum, albniinte cortitc mutuu, nccnon tibrit luU longc tatcu, per tcrram dttfula : tipw aatsfic amana, **odor.ingr.iius ac ccircit icIL-111 moiluin pltira lunul juiidj, crallb, br evibut, atro pttrpurm pctioliS) ramutonim cxncmii iMovcniunt, oblongo-tixi;n.U, acurinruu, cralla, ilcnlj, in .imhicii crciut.i, lupcinc coloic aero ndencu, nucrin- vim.iidiImion:, Ipitluiiuiii «c ampbu*longa,** pakarna laa; colhi *maH» &* riridi albiatt .\ipoi jmarus St aaii, odor Cuuit ac Ponuim rinofauu macumm icdolens. Vctullii)raai;teni tolia ntn iofttf h.igilia fiunt& dccwlctit, .ittjtic lui Aignura in ramts &mmcw rclinqucndo, ranis cubenbus cos dngunt. *FUnt* incxlori ac atmri, Honbu* N«. *thScbtmku UMLA* abiunilcs, ictdem ramubmm excremu inter expanla folia provcniunt, cuilibus n 1 minim rotundis, nc\ilibus, nurpurcii, glabris, nitcnubus, ac *Auu,* trcs, quiOictrve utnas luticas Inngts, qmbus plurcshincinuc aahzrenc, atq, c calycc aailo, rocund", vmdi-puipurco, btpirtico aut cnpartito piodcunt, quituor oblongo-totLiulis, acuminati), ^rAili-, ex vindi albicantifau*. acpeU lddi fliis conlhntesj numcrofii Ibmtnibut purpuicii, Hrvcicnubui apcibut dottt., tneaiam Horis cavitatem occupantibus; inter *hxfiyhu* prodit oblongu«, purpurcus c fmcha p fiis vertice dctnuin eminent *Fntitmt* P>m nolhatibu* luu«i abimules, at intctuiiUtioro, ftipcnu* anguftiores, quamor angulis craffionbus lulcari, &: in vemec calyce Horum (iirrcdo coronati, oortice tenui, undic^ cami ardiffirnc adharrtiw, gUbro, niwnw» pnmum virtdi, dcin ex Candida rubefcente inAi; uarnc albiunic flc *i coraccut rv. fcente, densi, lap riloiw ingratiac anuti, intusTCRtti, intra quani nudow lotatur obiongo-rotundiu, aim forma, turn (ubllantu 6: Upore glandi pciiimili^.

Nalcitur locii rylvcftnbui ac hunudis m *V** Otiumftr** aliilque prwinai* Mabbar: perpotuo rrondct, florc^ ac frudw fcrt, quamobtein Brachnuntt *S«i*f**, i>* c. fruflifcra arbor nunaipatur. *Um,*

Kthnici *7f"* Tai peregrirutora furcul* hujus arborii flonferii & fruAifcns (clc oxorrum, eVif i ut icros dc colkt fuipeiMunt, 8t ad prcce* numerandat uiuntur. Porro *ial'u* in edulitt dint: fiic^u* < folia expreliii, & cum olco Palnur in ungucnti toniillcntum coctis lcabiem lanat, ii eo pan affecti unganir. Nuclei fruituumta pulvcrem rcigumui, II diarrhœ im lanat, li cum limn t*primo, &cc3uro fli laiic cbut>'rato mixtui-cxhibcaiur j li wo cum iiruabcrc 4c IUUAJ Unionum I"nutur, twdmo niftlaur: uruu human* ii admifccatur, quibuicuiKi, vencnii antiducum eft: «""

vino ii propinenir coiicam paffioncm lanac j cum aqua mixtus 8c exhibitui, TCI krmorrhoKlum dotoresplacar; tandem cum lade muliebn epoaa yominim area on K ram aliofquc morbos bibotot curat; at OCUIB «dh)bicut conan atftdibu* condiu

4. *Jtmkt fjtvtfir* SmmftrwM Itfhu dttr.*

Tijms Samfrev!** 11 M. P. 4. T. 7. p. 1 f.

Ptxcedenti perquam iimilti eft. nee proceriute tcdit.
tudix tamen ex albo flavelccm, riaratj, amara, inodora. *Ftmu* purpurci, *ftuStm* quadrangull, fapom primo dufcu, dan arruri & ingrjtL

Locus & Tempus, Uſus.

Provcnit in vann provmaii Malabar, locii mm 11 urn iHtginofc 8c aquolk Smgulis anou euro* cxhibct thidus> meniibus viz. Jantuno, Fcbruano, Martto & Aprili.

Axbori» hutus Itenum durum dt ac loluium, atipje open hibnli accotnmodum: Cxtera* *veto* tc» eundcni plane rubent ulum cum *S*mjh*vsJt.*

f. 7«i4#i j^/w/frii iMtfM, MaJla-katou T»pmbou K *tF. 4 7:8. *p.* 17.
H. M.

Arbor eft mediocrts magmnuiinH, 14 circtccr podo alta, caudke aibicante, va:i» ramis in tliffiilBdonstn, qtn corricc Icabn), primum nifo, deindnereo, laporu td ii, odorti vdtm obdurti liinr. *Radix* Hav. I'o cwucc tc^ta, iinrtiiola, iniipula, inodora. *Folia* geminau brenbus pctiolts online decudaxo raciulr> inherent, oblonpvfDtumL, acuminata, craffa, denfa, gtabraj[J]am>»iTidia, lupem/ nitentia, mfcnK noquxqium; ncrru aliquot c - biciiuc, KM avert* pane alre exntberanre, in latera excurrcnnbui: laporao nulim. *h'Urtt* exigin Tilix Horum magnkudine xmuli, purpuiet, modort, actdt, numc tcnciioribu* proveniuru, *t\ calrce viridi in manque rocurnia, cochlcat .oncava lol lecto itihxrcnt, <p.in •,, am lex cram*, mollibut, lubnxun.iis, ac exttnora vciuti rejicxb pcuus ' ftanrn; in quorum mcdio *pjlm* prodir, indent purpureu*. fopc 1 . litate fbecedunt /r»^.[J]»j lubrotundi, nugmtudme Prunu hand abluiuio, umbilKO Ltto q tn votice pnrdki, curate riridi ancti, urn^q, ilcnU, acnit ac ingir quam nucleui toctrur albicam, indent j ills.

Locus & Tempus.

Njfcitur frequenter loos montane in Paroe aliifq prmmciB Malabar: quocantui nuturo. fert fructu *i,* niailc viz. Augufto.

CAP. II.

Prunus *frtrftm umtd*:*!*, pyriformis* piw/V *tntm-fi.* *UmMmi,* II M />. 4. r. •«. ^. 41.

ARboreil procera, ^oarcircr pcde&alta, caudwe craft>, niuluii|, ram»lgnf>^ Ut6(, iM'utf donatos inti rculu nuroeroin, ngki: i{labr», ac nitentibu> (pmtf mlupcr dotam, undique onuti iunc. lignum albicam ribtofunt, ticniuni, *WKtKc unerdh* innurufoacl !.»pom liibanun rectum, cuiia mamx rubtiundaj prailura. *Rtdix* rtih> corticc drxSa, laponi aman, odoris tcrrcftrB. Wi ., lEnnoioi breribt» *c rottuf tii» pcoofa pmvemunt, obfcmgo-rotumia, aaintuuu, aaib, dcnlj; KlaWa lupenc p atio-vnitii* Interne fubviridia, ac alpem pcools humerofi proThntum, purpurea, quinq; oblonga, rotunda* niuutx toUuii* conAncet, qttaiqac in madio Hivdcentibus tibns ywfa* doari* trjditit. quo lihihi pnnnbei/y/wniNrwiiw, exMtm: fapor ingrao^ odor nuUcfc Hfdki J pan ttmii- &afcM/h* py(toftiie», fabrkjdtt ab tttu M M. ab a onib undt. nwencc*. in veiricounibilitocofoiuii, carne^ vind«, denu, iucct.tcnci «nuri mrutre atlum Krrct rubjcandam, Nudcum mefadem candidum, fufto pntnum A* clUn* H deiii aunen ingratuin rahnquentorn (aportni-

r«mtf If-jri..

PrOMnkloci*campeftnboi 8c ar«od» in *Paim* aliifq provinciis V4alsUr. Quotannis nonnunqoun bit, <naoin» fen *(m£tu%,* Januario, »it 8c Maitki meniibus, ^ rrunct.

Vires.

Cortex, Horn, fni^ii ralent adrertu* Manum, PWenjodwn alinlqnc ccphaltcos affcau*
E cortKtf m aqua OMnmonJ dacortiohtj qiut icteum, in-dropcm, akijque chrunwai njorboip^ tenter fanat.

Radivu corrcx cum Santalo rubro tn pulrerem roUrtus, ex euquc cum lade iiii liebricat^W"[1]* *. uigmoibus impoiKam bobcniboi Vcocrea modttur.

CAP

C A P. III.

*Trmnti Bnfilitnfii frailu umhlitato Pjrifonm, t$c*k Cerofmo ftri.*

Ibinb BrsftlUnJihits* Marcgrav. PiC

MITCfcT.

ARbor corticc, ligno St nafcendi modo G**wfr* fimilw, ramos tsmen lubet ut noftra Cera-(us. *Fell** fert duos aut trcs digitos longa, [teretia *PiQ* mcmbranacca, fupcrius taturarc viridia, inferius paliida, uno ncrvo fccundum longitudtnenij nullis vents tranfV&ifo, day temper libi invicem oppoiita : in ramonim qiwcj, extrcmirarc duo rrufhislibi oppontincur, in (iiis pediculis digitum lonsis propc opDofita folia enan; fUvi ieu aurei coloru, mignirudinc prom, (e4 rorandi & versus pediculum turbinari, umbilicati, umbilico *i* flore rcliquo, cuttculi tenui vcfhti, carne fucculcnta fulva, faporis acjdmfoili ac paulattni anuricint.j, hand inRran, odons ... & vinofi. Continet lapidcm, (ia-pc duos, in uno latcre pianos 8c tonjunrtm, citcra rotundos) magnimdine C;craiini,qui contmcc jntus nudeum album, anuncamcm. SimilU ell f lapidi *Ubapitanga*, net facile dignofcuntur

Magn.i copii line rxm comcditur hie frudus, 8c ab incolts venum cxpomrur. Per ralcoLu cranf-plantatur; ob cxccllenriam fruAuum ex (ylvb in horcostranlLu.

Inter folia hinc iiiJc uudta *floret* cum pediaib adnalcunrur, albi, uc in *G**uA** fcrc, *Pifi.*

C A P. IV.

*Fritniferd InlKa fruftu tmbili&to [*iuOt> GrofltltrLe fimli,*

Bella Modagam H.M. *?.4. T.* J9, *f.* HI.

H.M.

ARbor eft fpeooii atque prarcclfj ptunWbn j *uuUkt* craflb, albicinte comet obdufto, ri-raoIUq, vindibui, furujoii imus nicdulli rctcrtB plunmit donata *R*J>x* albicaiw, flarc-. tacnttcomce re^a. Upon* acris. *Fait** Modif(an) folhi a. ... formá tum magnitud,«: ii-milb. *fUrtt* luavcolcm«, inijpi.li, plures fimul juodi, extremis rami ... proveniunt, calyciq, vifuli in qnino,banjos acuminatu *(cAo* intuncut: cunftanc i> ex unico t.!n> oblongo-rotundo, bifido & aliquando trilv.l., Ciperni .ilSo-ftnato & lanuginofo, infcrne vindi-albtantc, aainque tcnuibuj *ftiminutit* medium ocuip.innbus, inter qu«j?//*< prodtt candidtis, oblongus, ctpitulo rotundo. *Fm-tins* fiibrocundi, viriics, gUbn, UVH crifpis haud ablimilcs, at quiiiq, iiigulis (ulcjti, & calvce flo-rum furrcflo in vcnicccoronan, tcnui pellicali ancli, carnt^, vtndi&adftringcntc intus nifcrtijin-tra qu.nn *ifuulum* tocotiir canduliim, *nudtum* indudens albtcantem.

Crcfcitlocismontankfic arcnolii In *M**z*tu:* Semper virtt, floret ac rruftusfert, Atiq, frup-ra manw. *Ucm.*

Exarbom foliiicjupJjfnu conficitur, quod nunoribus tmpofitum porenter cos emollit 8c roa-iraL Ex Uldcm in aqiucoda Apozenru prxparatur^ quod uiinam movct, & mcoftma obftruda provocat. *Vires.*

CAP. V.

frmuftr BrdfiUenfu fruclu umklitsit,* »ff«j *firut*, fin fmlcttt.*

At fitswgsftu Ctrtfm Brtftluau Pifonis & Marcgrjv.

ARbor cfl tig'iri Cerafi noRritis aadx, nifi quod truncu* contorbor hinc io3i cum tunii diftiergacur. *FtiU* habct Lru, fupeme Taturatc vindu, inferne ailuoon, biiu iemper "tnert. opprlHta. Ad fbllorum exortutn multos fen *ff«m* m podjculo cenrnltt, alboi, qua-tuor lulus confUnic, & multw ftajninulis. Hor« Uquitur fr«a«j minunu, m*gnirutiinc vertiaUi iutaouMlw., rotundi & odks profindi ftria umbkkopndiui; cut»cul» rdhtur nunua, ceraiuu, puip.^ qtlOq| tl,iniau fuccuie,,^ ftp,^ ^i ^ & Jubanuri, uimque gran *moon* adftnn-Knui bpuiem tonnnw rocunduin, paulum comprdTiim, albicanttm, fund d«nm, inquonucieM depreheditur albicans, amar fapons: <^i lapis fiRnolu non [X»reft i Upide fruftui M ^ r « ^

fm&» Icainda: nwnCe detuab nan lolum led argril prodefle (bicnt: ventnculura mun Unau-dum mire rchaurtr, flatus difcutiuju, naulcam ftofn^hrrepninunL *^ *Vires.*

Ohm fylvcftni [antuna crai *Ywz* arbor, nunc ob utlitn 8c efcgantiam in honis Ufiunomm colitur.

CAP. VI.

Pniwftr Indica* magnitudine.

Katou-Theka ILM. P. +71 18,/. 59.

THdcx fpcuCi eft minor fit humilior, craffittc Pruno haud abfiiruli *uulut, conux* obdu^d cioc ..uiiulj*rirmttbu*, quadrangulu, ac fuk :idcnt orruto: *L**- *mmm* albkon>, irufcitu urn, Lniipidum. AWix purpurca. ^'#/M Rcm ra- oblaog<>-rotLknda tjjjij, JCJIU, gUora, iiiperne cotorc atro-viikb niccnw, in- iunum lonaa, tret quaiuurve circuer liigitos lata, inliptda, inodpr<)> flavclccnce. >'«;« t furculoruni cxcrcmii inoiiori ae inliphli wiuncur in Jii* t'ornuni ofi, quorum ilnguli ad floret Lilac accedere vkktuur, oblun^i, cimijiii, quin moIluKu, *&i* cxtroi Cum rcfleiis fubuttt auiDantct, qtiinquc atbicantibui, credit 6t acnmuwci* J?4MMJ# medium occiii^n**^!^ *ftucttm* Nuiiim Jiusmnxiiiic xiw«# oblongo-rocunJi, cxiguoin vertice umbittco prxdio, f>Ubro ac I ;crwn 'liii-rUvd'wcate, *iucaikati,* dula rdati; lacra quam *4fmu*m* cominctur, **»tk* >uum, duiccni.

Locus & Tempus, Vires.

Naiotur ubtq, in Malibar^ prdmun circa *Htnftk*: temper *irct, quocannii floret, rert, mcnfibi;>, vo. Augufto, Septembn & O4ob;i, at diu fnigifcrj non *d*\.

FnJCtus loco Aicqux leu Kannyr cum tobo Betel frequenter mamlucuuur. Arboiu cortex exu> caru* & ia puiveremredaichu *Uo*\, cxhibwui bib ardorem tompefcere diarur.

CAP. VII.

Amygdalæ m§mm Indus, frmilm mxMtdXm, mmdnmuiU, trrttct fmlvtmrnta trtfiU stile.*

Parmu H. M. P. 4. T. 15. p. 33.

ARSorcft prxccIQ 6c fpeaofa ta tiruter pcd« altt, caudkx *16*, ij mulri/q, raniiii, accorticc crjlHi, uncrcu, intut dotuoo. fundit rcfinoUm, candidam, pclluudatn, «!«' acrem ac Jiii (blaribus undejn H-ivdut, Ipiildut, & run mltar hJRI!» *evxaK.* lignum Jenlurn, ex •^M IU4a H itt ii i i ol r M BOB hwl! Uttq, per t li\ *ii*- •rotur odor nulluj. (cnioi i pone • iruluntur; w> innxiciit numi ilbtcam, Itirrcdus, apice i ; niter quat undo acrtaMltcnu: o: u iiluceus, laporamann nuaim JiiRlandn uiij petiol ign ac [Otundif pro*" slongrMticuiidi^ at fupenus U- infcnut angulboio :orum vent'a caulc oniati, qiot tcjjit r»ul»inittS cottvi, conaceui, **t>o* purputcut ac tnbtt anguk* lukaruij out hu&unuruiotkhiluc piaoc, 6ctn- i timinuf, ac nucleumeiiubot ma|arem, oblonto-rocondun, undw. - uocaU f»**'"« Avelbiu te.-n.tur, Mpuru I. frudum ambit faribu* incifunf vainer at wtBf» •irtu pttxmui Sit. ileiot. aciUui I

Locus & Tempus.

t •otklct; linguln juniu nututvM profen frurtut, menic < ; I gpera niaiiet annot,

.nborum tcnerionun crunctt nuli narato Bow •, cum prorcAwrci funi ec<.jvaii* majura *(Ats»ij~')* *init* oonndum, qua.um ttooauUc 60 in plures homines veba*

Vires & Usus.

j radh, cortex, frudus, JUtque aibotfa partti fundunt cumolco tnpofiore vtt , JO> liquid* vcl dm a* kx» uUirpatur, tnftipcr tthn-(.» in *Uaihan* thurk

cdet In quibc* arbotn turntnileureitaimc\i.iiiunc 8c (errant . jqu calyia fcocr Porphyro :«boranr/ i^nt, Ckoleram Lhicro pulvcnlata fit cxW^afao*'^ jj Jt^'.m'j potentc unit,

CAP

CAP. VIII.

Arbtr India VriqitftrA frucfu umbtitctlo certutfo Vrrfta fimiti.

*Raft-A ^dsr** It M. P. 4. *T.* 16. *f.* (5.

A /\ til ;, ramis iubtmerets ac vindibus, in orbem Ionj»c btct), tiitFuiw, donaca. Ijgnum albi- X j . cms, denfiim, cinereo cortice obductum; cuius niitrn purpurea. *Radtx* crafl,i, deaia, na- vulcensjiurvo cortice tecta, necnon profundi- terra: inhzrctu, h'brilq, iiiis Uu-pcr eamdirlula, iaporc acn 8i .111111 o,odoro gravi. *Felis* brcvibas ramulis inhxrcnt,oblongo-rotunda,glabra, mollia,fupcnv: viridia, liibrus (ubviridu (aporeacri & amaro, odorc nullo. *hiwu* brcvtbus at vindi-ruicis petiolis circa eotdem cum foliis ramulos provcniurit, vindlquc ac protundo ctlyd inlidcnt, o l « tcreobus,craffi*, den (is, acumtnam, candidb foiioi is couftantes, qur cxcrorlum rcric\jupici bus area pciituilum co- cunt; tlcccin aut duodceim candidis & ac *m'mAUsfidminiila* mtdi.nn Hom ^avitatem occupant IIHB, inter qua* *fijlu** praiit albK ins, apice or *Mm* oblongo-rorumlo; OJor (uavj*, fa[x>r .v L'|o- nbusfucccduncyrirc/w globoli, •. minorum tru^nitudine xmuli, exiguo in vertice pixritti utnbilico, cortice *cnih,* molli, tonicntolo, ptirpurco, mtulquealbicantcciiKti, necooa carnc ru- bicuud.1, futculcnu, vifbiia, tcnaa, aci.Jtnuc (apons, intus rcfcrci; iiitra quam 4^nr/wwtocarurob> longo-ronindtim, rubicundum, *nuo'ium* includcm candiduni,amjro^ulcenv

N.itbtur locis, i is &: niontann m KMMEBMM aliiUj, piovinaa Malabar. Semper fron- det,floret, fmgctq,, acdiu (upcritc* tnanet: *L*c*t.*

Exarborts MiisoimoieocoAis unguenrumconfidrur vulncranum. Raiiix catlurcict eft, luimo- rem, trotbs ac pitmtolos per alvum edtlCtt. Fructus .tutcm raro comcdtintur, quoniam irnpense fanguinem calefaciunt. *i;Ttr*

CAP. IX.

*Letm *fh*r* Park.Gcr- *Lttm trier fruiim Ctrsfi* J.B. *Lotus /nil* C«*{i* C. B. £Jtf Jpttlh lt(C : *i,l tft, Unit* m-tor, *fig*r* fvharmm. J.B.*

LOciiidirt.i arborm.iRtia eft, caudice crafTirtimo, r.intisCcrali inrt.u bnchiata, fed tn Ijtim- tlniLm nnRis tituni in atminlrncui extenfit^oortioe Uvi Iiiluibiilo (ut Ocfalpimis ait,ut Matth. in ca-rulciim nigrcfccnrcj folhsUtmitongionbtts, Sc tnagts in acutum odlnenobra, tnfc- nore paitenonnjhil incank, 1 pcrn.i viriibnnbus, mgoii>, in ambj: ferratis, in icuttun ^dincnti- bus, qucnihitnobts cum lhco videntur habcrc counnuiw. Ad unumquodq, fere lolLini d l l u c a (ubmgrj, Ccraib (ylvcftn fimilb, minor tjnicii, *ex* longo pedtculo, pulpam paucam albam conri- n^iii, ami dukedinc altnngcntcni, graratn: nfliculum ad IrruAut proportioncm uugnum: bocca tou fioriffima, ut vtx ca quk laturi poflk FloicuU, telte Cxlalpino, ex binu foltoli(conftant, (iinv inn titiam iniidcntibtu : Daccrmgrj;; oHkulumdmum, vdutinmdnaKUCum. intus unicilemtntt incilulla ilulcn.

Si tlotis Gtum *rate* del cribit Cæfalpinus, in tmltr.i nethodo ad hoc genus martinet.

Muloi hah.i- 1 locis reperitur fpontanea : nos circa Romam in fepibus c *btSmriam,* necnon in GJIIIJ Narboncnti circa Monfpelium. *Locus;*

Atlx>r *hxc* db rum p<uit cujus frmftuum duiccdine capo UtyrtU (bdi, cum Lorophagts pcr- nianc(O ut cis ftucrcntur rjium ad (oaos rcverti malucrunt. QJII cnitn gratia crtc potuit tarn ficc. & cxliicci ponu, nth forti in ii* rcgionibus carnolior atquc «iam fuivior quam in no- ftris tic r

Aiborcm hoc in loco 4 nob» cJ.B. defcriptam ipiiffimam Thcophralti, Plinii alionimque Ve- terum Lon:m cilc pro ccrto atfirmarc non aufini; jdcmjuc an vti cs Lot<» ab us adtcript* huio convenum n,; cio. Fructus adftringunt & alvum fiftunt , matun nuntk RarjKntomm decorum »el mruluni tiykn; ericis femininifque profluvio ijorantiba confert. Rufati; imredditca- pillo* f quod pt«ta Diolcoiklcm fit Serapioneni na»o cradit) coldirn^ deflucnta contmct. *yiTt"*

Kkkkkk a SECTIO

SECTIO III.

De Arboribus fructu umbilicato humulo tjm p< ilypnnis, quam ttwHopy, feu Dc !Bacafcrit wnbilkatts.

CAP. I.

*D*Uv* nifttt fh* Grtfmtdru,* Cfjf Ocojsltfrrn imRi.

UVa crifai diAns eft hie frutcx ab troortu 5c vduti cnfpU fol: product*- Grojtjliru vero i dura ttla mcmbraiu fcu cudcula, qiu_oWuc rainducaa crepant tnfUr membranx qux durumpitur jf.fl. Aim IU d&a put;: i quod Erudus Grodbt referaL Cote vox eft Gillia *Grtjjilur* Luuu facu: cur aurctn Gulu iu CurnotUtcL

Grofluhrum Vetenbcs tun Crxca qtum Lituui incogtuum, certc mdkum optnamur.

Grflffulanam fie defcnbttJ Bauhuiuj.

Frutex cftbtcubiulftic tncubitJb, oc cttatn major, numcroU (lolonum *iegstc* lusunam, in rJinukx lubdirifitt. cotnee purpuraatc [in aJultiot 1U.1 ram», rum in |uiuoHbu» vtrgu & circu* 1M albjow] materic fere buxco cciore u llefcente, foink lotiRt; aculeis, acutis ac rigidu ad iolwoa* exottum [vtflim junuuut, rtnjtuUr&iB, b»n»*ut terniv *Ft* - J, noanunuu*tm* amplwra, r^nihil ratundi, mp^1-1 tiiviU I ABU modo ^iffiiAa *Rmti* o virorc l^lctidentu, in* icruii Jilutwr*, utiinqt hirfuta [pilis rarioribus], lipora AOdo, ex brevibut polxiili t pul* cheili, parvi, liuti led nonnihil gravi odore, fimul multi ex eodem tuberculo ex quo folii prodi ex pedjadobrCTiffimo, pufucanic, hrtfuto, nuu • globuli hiiUiti rui- carum niduncnu, ex (oliolu qumis Ltrim), rubcntibtis, extr licxa, ut radiatira r exprimant, qux totidem adrutaiqiuJ^ linjjubi albk-imc>, tmui hirfuui lurrijtcntet, Horc; eoocav'cm ei£aunt: inter frnguLu j:.t;iii linyjitU* Impiia Hasimu rccti 1c (ollunt, a rubr» ilufHorum folii* iimilicer oru: et glofc *-nt,* alba lanugwwarcauiriimni , *But** luuxdant roniod* [au wvak>] mcenduni liiriuix, plenmque glabrx, uce turæ dulces, in quibus grana multa exigua.

I. GroiluUna fimplici acino fpinofa fylveftris C. B. u Gcmuiiix in locis (ponce provenit.

2. tiroduun . B. Grc^Tulana trujore frudu Ciufii, uberitis rulixns, foliii U baixn . tits.

3. Groflulana fro<: x>, margariunun fere colore. Nofrratoi GrofTulitui albam maxinum Belg* *i* cA 4>n;>iiOTibu*, IJMnu longionbus& vahdioribut, *i* rtuxmto . 'lorCj fundcinonnuliij, Cl [p

Itfi U|ploOt UpOfs QCBOwO -

4. utnrj jltL-.-j, rotii. litionbut C. S. Hoc genut (ddoibeme Clul'k>)an ciort.i biiui vd unicjtn lukia, i pneter aim iiiate»8t *iongr* brci irilu-tuc :'. :.^ nOflioBOW ; HUAm vii.ni imiiuu.ij . in- •*tc ex in. hit. jtj» vaneutom dek btLUIKitO^ rem nuriuajn uvani a ire knbit +. Hit addi pocc um jxo Jiilnnt.1 jionu nkM jRnbutt quini ftinc (eatnd< ietergi poteft. f. Gioii iinores: frudm vinda etum cum pl«nc nutun, IpumU leu lew |ua ommbttt tiuki & grata Ex hujut Jcnumbu cnau luni " I- III! mj>l>d aono utruleo non *ipuiuU,* <,

Locus. Am« in#Uji «aa», nee uilum fnju> rdbraudit: in GaJlu Narboncnft, lulia, .at fafquem IKX ruli in hoitu fere repcnair; per *tu*

Ufus. Mnprimtf comnv^Li d! m erum lu'urur, defuc fruacM *ti*

Veris initio pubet ac virefcit Martio, fæpe etiam ante.

Tempus. Floret Aprili: Fructum fert Maio, quem Junio & Julio perficit.

Fructus

Frmftus immatunu adhuc & aciHus coquitur turn camibus &. _pilubus, *mm* liuui luo luiwcido cibos commendat E baccts bnmatnris probe uxiiis, comuiis & Uocbara cdulcoratij ami tremore laAislautifiimuni fcrculum parant noflrates. Placenta: Mam annum Jdt^lljnt.l, qius *Tmrtja* rocant, ex cis Hunt. *Vfn.*

Ipfe autcm nuturiu frufius (mquir J. Bnunimis) puens, paupenbus & gravidis nmlienbus (atu expetitus, imo apud nos dtdorat & dclicatiores meliora gencu non .ilpcrrwpuiir. Siint autcm adco uuuniz& ventriculo .imicv hi baccar, ut nemo unqium, quod equideo aiklivcnin, excatum eft quamvts ad fjtictatcm u(q, ingdlcrir, vel minimum nocumemum lenient.

Immarura:)ulculu inco&c fcbritfntibus non fine utilitatc c\l»ticntur. I-Yigular namqtic funt & .iilftnngcnnstiu.ilic.icis. Quaproptcrdivci-lituodi adnuniftiaii polTunt cKokiiUj, c.ilidii, &bilo rufcitis corporibus, tamfaiiis, (ludmigns in intiiiititius & Conmmemk Valcnc contrA gravidarum picam: Appcuntiam ain cxat.int. Orane ventns proHuvmni, potiffmium vcro Dimha'am 6c Dj'fctitei Mm St lliacim p.tffioncm compcluint, ut tradit Mud nolus. Com cncnilamur aiam ad hxmoirhagiain tjoarocanqne, Gonorrhoeam 8c fluorcm albutn. Utilttcr cttaxn appliuntur intiinv mationibus talidis ;. Eryfipe iatis.

ReAi- aiuan monct Parkmionus immaturanim cfum kn^iorem, qnumodacunquc pr^piarcntur, ventriculis fhgidis & Hatibus obnenais noa pcniancndunij nc dolorc colicos aut tormuu tndticant! Nobb equidem libcrior carum cliis in quocunquc ventnoito bnprobondus videtur, non uni unod flatus cxatcnt, quim qubdobcxitipcrantcm addkatem inteftinonim tunicai interiarti corrodcrc Be violarc aptx limt: in condiroenris amon8cwntmnmani, ii modus adfnbcatur, egregiar (unc: in cibis etum prohanMB modo tion (ootJmi Si nimta (jmntit.ite lum.innir. Matrooz noftne cum Saccharo conJit-is afferrant pm Bcllirii*; lobncitamibirs autcm conveniunr.

Vinum cci.im L[P] matpris parajit no(tijt'j> hoc modo, llai^ui indoluini rtii^lisaqu* fcrventis q.*f.* afRmdunr, fit vafc exaae daufo per n«quacionc hcbdnui.hj.is *tettam* (iitnnr, douce;Iwiuor twect rum fucco Pi *ibinta* penitm jnipraRnatub njent, bacca; autom plaaiac at&Aa: £c inlipuLt reddantur; dcindc exnaufttim com iacauro inaop ullas vitre as infiindum, quas probe obturatas ad tcmpus refcrvam, donee liquor cum faccharo innmc mt\tu& 8c fcrmenutu* in generofum 8c vim emu-

CAP. II.

Dt Riheftc.

A. I, *Rtiet •vulttrit frKciu* r*£ro Gcr. ,^*n *tiJm ruhtr* J. B. *frttcJm rmbrt* Park. *Gramiaru muUiflici terne, fivt* «W» *ff* 's *btrttn/ii rtArt, ftvt Rtbu Qfemtnatt* C. B. flcD Currimrjj.

Multis ftolombus, paaim cratCs, bicubiulibw 5c rriaibtulibus, autaumalrioribusexunzit, cortic J 1'padiccoaut tiiierco, raattnc inhrma, virentc, cum ampb nutticc (cu nxxlulU, Folia U« crifpx folm Hmilia, fed nwlto lariora, linuata, nwlliAj (iipcrnc viremia, ebhrt, intone mold lanugmc cancLcima, faporc liibalhinjicnic, acido & non..nihil accrbo. *hlmtt* raccrmtim coherent plunmi, ex pediculo tenui, unciali & fefquiunciali, acidoli, quinque foliis pallidc \ irenribttt., oris extrorfum reflexis conftantes [rectius unico folio in quinque lacinias profundè divifo, nodi, h. c. nullo calycc excepti] *ftaminula* fex feffilibus, exiguis umbilicum medium, qui colore obfoleto est, & Jft/« vire minuto bifido lacunam aperit, ambientibus. Su *&oimtfim&»* parvijTOtnodij Groflnunis rmnoro, initio nrenro, per niatunt.itcii> rubri Iuu» aadulo grato turgidi, plunbus Icminulls *(aeii,* Boretn in vertke Rcftantc%.

l>jffim in hortis colitiir, April' *t*[1™1]* *'« «« pro Vcris confiiturione florcru, Julio femen niatxtnm 1 ubi Ipontc provenit nonduni didictmta: huimdis tamen deleAari vidctur. 7, V, J Locus.

Ribcs Ar»bum cllc non potefl; jiquidcm ncq, apttolos profcrt, ncque loiu obrina rotunda, qux Scrapto Ribis iwas t'aat. Vctcribus Græcis incognita & indicta videtur.

Hojujtriuftu* omnium confcnlii utilitcr cxhibcntur *in* qui ardentibtu fcbnbtu laborut, noquenon his*nm* calibsalvi Husiones pariuiuur. auwic Trago. Namque hi acini, li».-ut & lerapia, &cdcgmau, anf, Rob i'ut vocant? dc Kibes (hoc eft, fucou inlpillatus ad mclliscortliftcntiam, vel *f'* cum vel cum Saccharo) (ttmi iiiiinenlain rcltmguujit, vottiitiimcs iiltunt, obi appctcncutu ini itan^ cholericum imunt, dylcntcnus ex cabda caul a proliint. "Quidam bawharo his batxas condiunt ficuc & (ttccai ctiam in So!« Gccant 6c aliavam ad caidcin aifcdianc*. Rdjqius cum Oxy .i-antlia caLtcm VIICS ubtinct.

R tlx i! ? " " fllJ a ? a i u w ardores febri !« rt'ftingtut, bilem rempoar, & *(ukn* fol«: adftrkioria vi ad tholerain nioibum aliifquc bdiojas alvi Huxionci, ad hrnwi^tin, uvuU tumorem, &;c ufiii efitf potcft.

Matronæ noftrates Kibium luccas in OIIJTH mdius in balnco Mai ir (it rocinO coqutint, donee fuccus copiosè csfiat. 5 fuccum i inSaaiufi n.£ * decoquunt ad gcbtinj; cofitiftcnciam • (Gclati nam Ribium voarttj & pro dulcario ad menfas fecus KUuiftruendai relcn'anL Ut ea *aiLta* » tiffimu, & adomncsuluilupradiAo*conmt.*iiiijnu. "R[1]*-w»f

Ex iifdem cum i Saccharo vinum parant, cademmcthodo qua vinuni ex imscrifjn ooftfehnenti-'*" tumetn *U* xueem liebitam, g«ncro(um , p :jnu* ventriculo uratuia

Folia vehement tftringM telb eft Fam

Kkkkkk 3. Ribes

2. Ribes vulg rit «Jm, S&M kutm fir*., J K vulg. fructu «/*• Gcr. fructu <lb Park Groſ-
ſularia hortenſ fi frwHm MmrpntM fimdt C. B White Currants.

Btccti altw, pcllocxlH, Manorial pa-rtc rcfacmibw (apore *h nolo jucundi cortice fruticis candidiore, ftolonibu* [Parkinfono] elaoorib^ rcftwnbu , craſſioribus, a precedent e differt. Ego pro pntcedcnos poofe varietarc qmm (pectedifhnAa habeo.

j. Riiti fnSn rmhv m^vrt Park. CrefuUrU hrttmf.t wtmivnfmBu twin* £8. A* Ribes flore rubente J. B? Great red Currants.

Hanc fie deicribit Clufitu, Amplionbus eft rohbj atmajorc fri-eht, licet acidi ſaporis ut vulgaris. Hupacoam/oi variat; qim qui in rulgari herbacei colons eft, in hoc elcganrer rubct & pomccib eft. Ad hanc fpetiem annotac C Bauninus, ci:!tt;r.i aliquindo m arbocem aliiic^ & .lanis Avc[1] laru matcrtibus, acidiffinu laporu Florennx nfoni, reference Gefnco m lib. Ac ht>; J. Bauhino deicribenw Ribft rkire rubentc rirmior trace* eft n;!gan ac robuftior, cortkc rubeſcente veſtitus: F»\i» hiifutK, ad tadum Ixnbut, ansulons ut vulgaris, ſapore tan: illum acido, longis florum racenii* cjuos Muo mcnlc piofen, fere paimaribi. figura fere Uvæ :ii\-t-x rionbia limilil>i <, obic-too raborc pttdios^ guorani hmbna quinqucpanica albefat, iaporc liiuoda

4. Ribes monocarpos J. EL Groſſularia Jifit*8* bacca C ft
Cbf.

FruAurn fen ruJgan fimUem, panto majorem, canfertn tamen in eodon poiicubnon nafecn-tem, led itnfpilarein, ut in ura cnfpj, reference J^. < Garetta.
Ex Angha jccrpit Cjrofuj de Taffii V\x enfpar rubro frociu apfxltarione. i ir fane veriſimilius eft L'va- cnfpz qium Ribw fpeae m fuiſſe, .am in Anglla ej-Iuwxit Kibea nobs n unquam viſa aut audita fuerit.

A. j Ribes Mfmm imltm \. U. Am GrefmUr* v*ifsrt$ ftmclm JuUt C B ? Gt*tfmUri* ſylve-
ftrm ... cm.
'IB.

Fruticar ut pranxdem tend vimine, anereo cottice contecio. FtiU ex altcrnw rubcrculii a liaiul aliquot, cum floret, plulquam dimidio mmora vjsarn Ribn fo!ns, ora criſpæ æqualia, in tres acutot angulot cicmitu, in anibmi ferrau, Icviflmit hulua, lupcrnc atro-virenria, i nferne læto Tirore fplcryjencia, excurrcncc in anguloi tingulo* nenro (am chco, gullu luUluki, c\ pediculis le-muncialibut hiriiun. Flmu ex tubcruilB C|ui Jem ratemarim cohxrciu, ni.mcuHi ut in vo lgari, her-bacd, Jed tiortbu* Ribs vulum • '<> " —i-W/-4««~ foliis tamen quinis pennde & api-cibus co nltinttt, odore t?i f i Singularibus floſculis ad pediculum adnaſcitur foliolum concolor, tcnue Ac oblonKum. tx brcrior quam vulgaris, acinis minus rubris, ſubdulces & ferè inſipidi.

Locus. Nos in mooubui orca Gencvam, Saleva & Jura, ubi & J. Bauhinus, obſervavimus. akft
in roowitHB In tg Eboracenſi invenit D. Dodſworth.

1. Bauhinu) hupa fvnonyma* (ant Rthcs caodidiorit t. el. Q roſſulariam vulftircm frirftu iiulo C B. Ribo genm quoddarn <. Xirutx Alpo ilunt, n miniti;um a viilgan ilifTcrciii, rniitu omen non \ crum tuc (pc fen a Ribe v; lo I'rudn, non inlapore acido untiim. Dari aucm cjulnwdi • Ribit vulj^ariv i vcnltmilc eft: proirule GfoJlularum vtjgjian frt. planum ab hlc divetCurt & Ribts vidgans frudu aodo varictatcm cile pucu. Sdpi. Hum vcbis rmtdo allacit rune noftrun intdJigere ob locum luuletn, quamrit nuJc cam mi minimnm a vulgin dtfcfCOmn facuc.
Groſſularia iu to. (cti'lylv. rubra C. A. Gronulatii tubra- five Ceanodii UTU genut oru ſylvas Geſneri Lugd. hunc eadem videtur.

A. 6. RiktmfTmm vmlgt Julmm fJu tlmn* J. B. pmSm *'t" Park. 1. Ger. emac. GrtfrnUn* mm jfmft frmdm •»/« C ft »!arh Curr.itir rf. Squinancy brrnrtf.

Prutia hue f**u vitiginea, Uta, xrtttt parte ICTH« pilofa, mlore fuctOa. Ftttti ex eodem ru-bereulo pliiiet, ata taccmatin) dig. I r flonbuj , • •; uuiq, folioli, n-hen-obui i rcAcxH, toci[1]. illtdc vuencit* . m qutnn Hbru concolo-nbu» moiio rinds; odor, qal & fotin, grj• oblongs^ colos e nigro, q^ five nut turn fapore ptrain Rraco, partini uigiaio.

Locus. Ad nfonim ri^a* m Anglia nakmir, led mm adniodum frequent Oblcrvatimuj Abu nia- m Jgro Onubrtgienfi: DrunKimtx in Bedfordicnlj, in OimbcfLndia quoquc 6c U •gro; nr.non in (icirai nuftri *d rivum infra Brantnamdcrluewem piojieriontan //;;./J- -
ſemper juxt u *qu«, undc Gcinero in Citajogo R i o lylr. jqiatkum Mi«nx rart oJor« meriw <Ktx- Tibet Galtit Piper hortenie dtatur, tcftc RLCJJW, quitd itrwn Piper cotore fc muletv.

Vires & Uſus. Nonnulli, teſte Parkinſo intinctibus uſurpant: Anginæ unde etiâ no-men Anglicum arguit.

7. Ufa

•j. ***Riitt vtnm Ar«hum* J. B. *Ribet Aribtun filim TttapttJu* C. B.**

Hunc Racwolhus *fie* Aefcribit, Vcr.i Rirci Arabum *cau!(s* habit afperos, 1 fcr£ j ^ . tali, craflituciinc pollicari, colorc riridi, interne (*u:* cti.tm mcminit Ssrapio *)* vel purpurafcente. Autumno invcm Septcmbri menfc fine noroSc faninc du irTIj tanquam primum prorumpencibus, rugofis, rotunda, l'ctaiitidis foliis JtqualibuSj t • ,lij, brcvibus, qua: etiam grato ilio acido iiicco licut St caulis plena flint.

Huic candem pucat uterquc Bauhinus pro Ribe a Bcllomo dcfcnpcam lib. de Conifer . quamvis defcriptiones non conveniant in omnibus, *Hzc* Spiot Ccltice nafccndi modo aliquo pacto runtram refert i liq'.ndeni iub nivc fcr£ perpctuo dent, fisio **Lfpuhi** acini **pm&a,** ni *fftnAtvs* L'llet & rotundIUJ, fit »•! Papynim acccdcns. Baccas ren ex (Inu medio toborum rubras, ut in L.iurn Alcx^ndrina, i Iypogloilb Sc Ruico conlpicimui. Scptena utplurimiim a radice alFurcunt folia, in a rum medio midiis velut raocnutim dtfpcndct, ct quo is (uccusqui etpnmttur turbidtii eft, la«Si(quc albedmem iiabet, ideo aliquantilpcr (ini & inloUri **ddkf** dunce clarclcat & depurctur.

In Libano n.dcitur, li *A* Ccdns paulu akiiis uique atWn»cipitmm montis i/eendtra. llaiepi ag-*1****. novit Rai^wolfiui R- rettri nomine & addo fa pore, ubi non]>ar»a c|ui quantitas apparatut alit> mictcnd.i, przeipucad Conltaminopnlin.

Viribui convemt cum vulgan Ribc.

Cxtcrum KxC planta nee arbor eft naquc fmcex, fed ad Hcrbas cpipby]tol;jjrnus refdiri debst.

8. ***Ritti Neru/rgKKm fruStt mmbtlUto. Chtmtmrm iktrm Norwagica*** J. B. Clut. Park. *Qls- mjrrubm folia Vitis* **C. B.**

Ribcitum (inquit Hoicnu qui liiftoriam hujus Clufio communicaTtt) foliolis 8c fnichi pro fiia propottionc adeo ajmulatur, utnon dubitcnr tcmum Ribefii (pceicni appcllitare. Dodrafiulis eft, coraoe pctiolomm nigncantc foltis I.uts, diflcdis Vitis foliorum modo: BJCCX in cujufque pediculi apice quamulurimx conjunctx tanqiiam in umbclla, non ut in vulgan Ribclio c tmiltii oblongis racemuhs pendentes, rabent; aadidx, laporis valdc grati. lncolu *TaUbttrm* nuncupannir.

C B-iuhinus m Prodrom, reccnict Ribem montan. Oxyacantluc lapore. Duplex Ribci in Helvetiwnjn Alpibus rcpcrimi : .iltcra,qu* frutke 6c h>tiis,icd nimonbus vulRiriconvcnu : li-udum nabet rubrum, hortenfi duplo fere majifem, lapore Oxyacanthjc tmciui refpondentem, in Valdianoruni montib wrepe : altera humilior e *i,* 6t per omnu minor, baccis vulgari minoribus, minusq; acidis, in Bernatum montibus provenit.

CAP. III,

De Vitt Uta feu Vtuxinh, Ofictxk Myt'tS».

V"Actinium Latinum ab WyaunthodcducitSalmafiusin *Ttxht'. tJSjntr, }hlti }mtu*. titm* **pro dimitu:Li.n »'**iV9iw .•i-.eilev (u-)beHant** *iaaJrim6t ia*Lnm,* **btetam * per • etferentes, M tan & tu'(pro t*\8t«v«t, Si>i»f pit) SrjAfif, (Jt limiltj.** Et fane Vaccinum Virgilii, **T'hoo**crit Hvaunthum elie, & dc Jioic diu luce cUriiu eft *i.* unic inepte id ru>mc» hojut frutcis fr;&u) attributtur.

At iveq, Vitii Jdxx Thcophr. dcfcripitoni fata aptc refpondct ulb huius planu ijiccic*, ut oftcndit pott Dodorucum J« Iknljtus a Sc.ipel. Vcrum cum Vetercs in defcribendit pUntis **ma raid** acurati crant, hxc autcm planu ad Vitem ldxam acccdat, non video cur ad id genus non poftit refcrri, eod^mq, nomine gencrico inlignirL Myrtilli autcm dictintur hi f-niiliui abcorum limilitudinc cum Myrtt baccis.

A. i. **j. B.** ***IU* ftim fdr«*U*t*** *Jv* C. B. *llmijtii* f*hetimJu msjtr* Gtr. *Vtctpu* mfja fruti* mtjtrt* Park. **<Ihc *grtat* 53ilbrrrp faufh.**

JR.

Fruticofior eft)ixc, virgulm fcfquicabkalibM, icrentwi, ramofu (.Oufiu* ram» habere Caibti mtcrdtim *tmmi* dtfititos, lento*} tomcc Ipadicco [modo dneno, mod<> nilxtccntc *Cimf.}* obdu-*{*• nial crie fatis folida ScdenU: in nuibtu/*it« Vita Idarv. [uloix nui: 'r". oblonga, mav, tamen >«ifidj, Rtabra, nee 11B0 modo ut ilia fctTata, inlenore pane nonnihi! (l **I ljporo.utIIiifiR:nti & nonnthil .i i, docuhia, [J9»» vulgari nmifa, ex candid'i -cin,concavw, l.ibiii in** *U* **cxtcniu rcHcnu, luit intui ftjmitiulis** ***Ckf.*** **J A'rf«Jumpcrinuvcl MyrtJ 1.. .urn habent LtiorcmjCXt.jm medio apex pro.tit, quo Hi ut qiuim Vu« liLe* angiilolx taccr mini* fotundx lint: hxtent atixm pediculti lonRiufculw, iaporepr»dnx Rtat.», IliHacido & vmolu, quibm contincntur grana aliquot minuta, iuWutca. [** ***KdJix*** **eft dura, lignola, muk» Kbit* capiltua.] Satmcnu live raiui prooun> bentcsli]'[1] -saguni.**

MnntotK jMRidtigaudet. In Alpibus Aiiltriad* 8e Scinacn invenit Ouliin, in BurpinducM Ac alibi j. BauhiiuK N-H in montofu Cumbetlandix, medio innere inter ***Htxsm*** **flc** ***Fmtiopf*** **oblci v-mtma. cnpioiiiii autcm propc ncum** ***QtmbUibj*** **ad lextutn** ***Jo*** **oppido** ***Ptrnb*** **Upukm* qux** ***XvwmC*$t!i»m*** **tia.it, utiobi.(,ui palaus paluflnbok**

Baccis

ljfif. Bsccis incbriandi vim incite rcfcrunt verutorc* S: aratorc- ; teſtantur Du Choul, Camer. aliique, pixlcrtim copioliin devwam. FQJM & virgulu c eundem Sileſiacis uſum præſtant quem Lecum Alpinnm infedoribos AIptni>

A. i. fitM Urn* fruSm nV* J. & UM film oblonga
;**ttitmu /Juno bmc *imtnt. fan. mips Paww**itd Pill
fxt« U** Gcr.

7. B.

RamU eft flcxiilbat AC dun diffuſis, gracilibúſque, multis germinibus, vix è muſco, (quo nami OGCuluntur) promincntibu*; in quibus nullo ordine digeſta ſunt folia, prio: pjrnc timili, paulo tamen longiora, anguſtiora, teneriora, minúſq, craſſa virencu, intcn dilutiora, leviter per oras crenata, & mollibus quibuſdam villis hirſuta, longo pediculo inhzreona, giiftiii valdc adftrtngenti*. In lumnih gcrminibus ;> m fcrt rot Cerali nonnunquam rrugntrudinc, oblongb & tcimibus pcAu te rubrt, poftrcmo "tgri, facculcnu*, MMi mgt jti Upoi duncaxat ftwtms, alba, nunicrn utplmnji^n i; . LIU. RjJtx li, >ioiuu, &• ranii per tcrrjm Ijaift lirnilw hbui nonm/ :ir.

Locus. In uniui Sntfjlien jugi (juxu Did mi ittcrim rukcntciu] fupra Xfuirrjr llopda menfe Aujrufto cniebat Cluhui. Flwcm nod oblcrru

Hanc cilc (ulpicor cujus in CdttLfUm. A*gL mcntionem Tea no tints crifpis 0 Aterrtt. qujm milii oAcndit Thomas Wtltiklbji, propcHUtUf v (enlbll mil liar. Uxo inagno uuialcentcm ad IJurium Gmlf in Coniitatu Luiuitnr.

A. i. Vttm I ft J. B. f*Um mpi crenata B. Vaccinia rubra
Q« ^rm Park. Slack K c: ltfho;[lc Urrnr^. 0?

7. A

ipilm fruncu plemnqiic pedatihus, interdutn tubtnliii uncuni circitcf lon^a, flu(quAni fcfntincum I.UJ, at Its crcnan, fjprvc [urtim tado, pnti(Timum prii (pedicujjs} hxrent inter tolia bulljt:, -oluni ic croceo Succedunt bacar (tnguUresquoquc, junipenn: arcs, per rruturitJtcm violacez p^ quim nignr, iimbtlkatx, lapore jjrato At aado primu dcgu!t.itjc, got tiu.cn junta poft njuleabundi in ore relinquunt, purpuro-vtoUu - pemniu ;;'in* immctjjuntur muju, pam, rubenha. Radix turn ttSU, turn obliquaqiuquvcrium aguvi^ c Ju^uia etiam ajrre ftotones cnuttem,

Locus. Nal«.itur tarn in Alpii> -Krti*,uUgmcfa Ac (crtcUro4» vallibui ttiilqtte hun lodl Gcrnunur, GJIIU, A >ntulti ui&uu. .v alibi in fjW humCcbt, Jotn putu.io At (poaftinto, aquas t

Tempus. Ftof« Makx Frurtu* Aufrulto, inteitiuni enam Jul.o maruroi e

Temperamentum & Vires. bUtt-r tu, Dcxinoro irjJence, fi IRHIJT t..ni, & aim tnanifefta ad/li^ione ttnCCaot. Ventncula t.jenoum rebnum adores niidgattt, aivum rcprimuntj von urn curant, adwnut cholenm morbum profunc, Scd aJ hot •> aim Sacduro rel melle mfpifljes ipTa bacca Uxtffi prtferendu*, quoni.i gtdjr cum (tnt, crudz li edintur rentnculum tlcbilem Ac rngkium offetdbnt, aJviimtjue penurbi porius quani .iciftnngunt. Cafp. Hofman. Myrdliot locoaprkonatw Ac bene matum nuttatcnut eu trwittit'n afcendere pom ut alvum tngkia/n cntdttate fat pertufbent,Ate.

Uom MyrtiUo* nijtiot rectc Ac M otdine MynUlubftitu podeputac cum h» conditioatkuv. 1 • St --xcntuMialc, non laliti & HiJuaa. i. Si non evtetc namrt ;. Non »IIHJCV ku f««** .CSM cnuut, qiu ob aqiKriiutem mukam muttuni teh igaat, ad-

Pam tenuo buic (bcoo indie, eumq, etUm vehomencer idftiinnwt; uftendunt nour pvnein cluibilei manibua & ori itundncanaufn biprdlx. H U K W ucuntuf tinaore ad inrtoenda Ac chai u* camloo ooloro.

Paſtores & nwotarupldwbaocB htloe bbencer vefcuntur: ium luavitatc iiu cum abqt.: acidi- m conwoAa guitui plaoant.

Myrtillorum a AC ulus inScofbuto apod Nurwegos TIM apui Sun. Pauli. QuaJiip. Botail' Chil. 3. p. 406, 407.

A. + mrmrfimBmrdi J. B. fmktmU* mm trtmstu,
in CE Vmtmu br* Ger. n4r« I Park. flrtDWwjU,*;]
bcrnr*.

7. B.

urc fiuncsit rotundjinon anjpilofB, dodrantalibu*, qua veftiunt folu Ut* frequentia, craſ- 4'«m V«t> k i n MKuiofar aut nuRiw, obionga, modo per Ottrcmum rocunda, modi lc •un. ton fcrtju. in quibui nern fubcut pooffiimm apparent, «Jhi nWiinticc Ac «man* '•enunm cohmM in nrxulanim ciircmtt, Lull oorrvalltum Hwibut bnula, aKx, «J' "**»: qttb»4dip<» htt* (jmilker racemofiv hrrtdnmt, (ex phn muu»rr" t imnorM macnitudine. ex aJbo Iun6re rubencev Upore aofc> vaMc tucundo, ci ſimili Vaccinii paluſtribus, cui innumera grana parvula, lutea. Radix obliqua fere, tenuibus capillamentis fibrata.

Camerario

Cimerano dcknbents: Bacoe in furnmitare ceu corona quadam dcnticuliti: *font.*

Gaudct 6c hxc locii lyivofo, laxolis &. opacis. Apud new in AtiRlia una *aim* priore in cricctis pravanic led mufru rarior. Copiofjm oblii vayimus in monabus Eboracenlibut, Starlbrdteniibus Derbicnhbus, &c iiiccr Eneas. *Locus.*

Fforct MOJO & Junio: finflm Scptembri demum nienw pa rede maamtur. *Tempus.*

Cum bate* lint addx magifquc adftringentesextern, ncc penndc iucouknta‹ ut Myttilli fiodtatem utiqiic fngidam itccamq, robebum. Quaproptcr ad cot ulu& ubi adit ridione opus c(l accommodari pojFum, ui v. g. ad Di.TirhceaiT), Di'fcmcria:!! 8c pradidos plcrolij, iifisdui. • Rr«.

Poilis & ex h.irum lucco Rob conficcrc addito Sacch.iroaut mdlc ad vifcemm caiorcs & fitini in febribeSCaliS*. Qiiidam ad cm'j.uiim.tCiComnicntLuit additis aromaribus. Hjcconinu j.iku-huus.

5. *Vk'u Uaa foliii e*mofic & t/tlut pmSdtu, five IJ*s rsitx Dtcfcaniu* C B. *R*Jix HXM f*M*> & Uva Ur/i y* B. *Uv* Urft* C«/OH *Ctmfu* Park. *Vcttm* Urfi fiu Uv* Urfi tftui Clfi* Ger. cmac.

Viti *Uxx* rubra: affinb eft, a qiu tamcn manitafli diffcrt, fiquidcm *f»H** hai>« *ilcniiou,* ad Buxum iccciientia, ex oblongo rotundau, angulhnre ad pcdtoilum ccrvicc, umnque rugola, ncc ncrvos ut ilia prater unicum quJ fecunduni longirudinem 'dcairrit cxhibsntia, guftu cum anurqre adftnngcntc, qacmadinodum VIMS Id. fhiAu nibro. Ibrenc autem ea ramis lignoJis pedakboi, conkx tcntti & fadtc colentc te#u. *FUra* rjcemnli, concavi, rnbn. Fmttiu ut in Vii *i'cmptc* vircnte uccmotus incxtrcrnitacc ramulorum.

Diibitit J. Bauhinut an l/va urli *CUf.* cadcrn lit Inuc pbnt.t, prxcipuc ob iconcm, in qua pin* guntur ficrvi tranlvcili, qui in K a dice Idia noltii non apparent.

Nos in montibus Jura, & Satcva, nccnon in colle /• *Bafiie* dkJta propc Gencvam hanc flirpcm oblcnavimui, ubi 8c J, Bauhinui, qui etiani in Vcgimb Narbonx montibui 1c eandem Icgjjlc affarmac. *Locus.*

6. *I'ttit Ll*a rubr* RtvMric* b*c<u infipiu fmt ftuct* Cam. *Idæa foliu lengh atHmiiMtu, b*ccn rnfrtt mftfidu* C. B. *I'tcawd riiirm tefijtierihi ftlui* Park.

Cm.

Fruticulus eſt ſupinus craſſiore caudice quàm vulgaris [ea fortè quæ rubro eſt fructu] qua apud nos paſſim cum nigra [fortè anguloſa] in ſylvis creſcit, & Stein-beerlin vocatur: foliis item oblongioribus, anguſtioribus, acuminatioribus, per Autumnum rubentibus; baccis rubris, inſipidis.

Creſcit circa • loiucum in campu aljwii- m er Ericas. *Locus.*

HIIK plenum refert J. Bmliimis dtl Kolin.iiinoni (vlvcfJre minus noftrat vttl^o dictumi t c. ad Vici *lAxx* .ilfiiittin Polifoiiim montanam. Vcrum cum Rufmarinwn illud (utnito) bacuKaum non lit, led Eric* n»(xlo Icmina prodocat, proindc 8c *ETK* Rejm*ruu foln* nobis dicatur, co icfcrti nondubct, led poniis ad Vices [J-vas.

Vitis Idæa Cretica elatior Park. *Ctrtfm Idxm Cttttta* Alpin. exot.

Frubcultu iftc pUiret emittn virgu, tcnucs, lignofa*, ntgricintn, ltj(iio duro, albo, inodoro, gudu linRLum nonmhil BiatofccwMDi in usaoloi plurachvitat, ad nodot, inxqualibm inrcrvallit, *(tint* vcltius, lingulanbui nonnunqujm, |ilurtmuni taiii en binis, rarius ternis quaternifve ii'iml, dmiulcu* 1U, fiibroouHBt, dm nwrginci noiuuhM dentatu Uunliruui ne quadam Agrifolii foliorum, minimi ttmeft indo»8c aoiloacn, lupcrncob; cure virentibus, inferne canefcentibus. 1 in fummis ra niula & ad noikn *e* t'oliuaim JIIH exeunt *fiom* muln, ai Cerafi tonun limtles, fmguh bn ngis infidentes pcdioiltj, qnibus (becodunt /^wdw parvi, ex rocundo obtungi, mbentes, guilu)ULuiuio, Fahac niagmtudjnc corolla in vert ice villola inhgniti, pur (iccitatcrti mgri

*Van U** Crttiet h*rmli#* Park. *Chumtttrtfm LUs* Alpin. exoc

Pnccedente humilior eft muko, furculis pltiribui, tenuioribut, brenonbtu; in quibus ad intcrvalU *flia* tcrna quatenuve intcrdum litnul, propemodum rotunda prxoodcmii modo, vcrum mtnora, •no)lior.i, Lc«ora, miniliqiic dcnuu arca uuiw;; colorc etiam minus lato in fuprema parte, ncc k mctno interne. Ad nodos pariiterunaciiin hilus exeunt podtculi llongi, *fifftmm* multot alboi, racemtnm compados (iilbncnto, qua exciptant *htttm* minorci, auombento, *A Tcrtigcm villoli, Myni baccii nonnihtl liniiln, i paJdonbia 8c rooncaru plcbc vulgo con»c(lr.

CAP. IV.

Caſia ft:** lAtht* Gcr. *Tttud MmAttmrn/mm* Park. *l*m» MmfaUmfum* J. B. QiWw *fa. nfim hmiftT** C B. *Ofr* Pirn?* ^

7. *8*

CUbttalu eft ant etum btatbtulk hie *(max,* in roulus virfpilti vane divilut, jfuJtaj, ftriat*», lenta 1, virctcentcv, intcrdum etum ntgncantei, przferrim cum ttovcIU tluiL *h'tiu* purpurafcentia, angulb, lata longa, intwdum folm Linana: prouma, tai- ''« u« Ribes vulgò dicti, odors juoiodoj piano Galliuin nfnnn prsditi [U . tx viridi flaveſcentes, Chil.

Cliri". adltndonat tjculMtit, in eoiicm pediculo congdii) **«-» Uri* inaRnsr, per maturiurcm rtt brjtj Alices [Lob. glurinofjc raldc; CMiuUluka, lentx un*km nonntliil aenmunu exuentes] in quibus OIKUI nudeus mcdulUm amooent iilum, (ubJuJccm. Camcrario baccr June fipore & txiore uiRrata

Vires. Tocus fruccx iJftnngcntcm nonmlul uudiatem habct. RWJ* dura S: ltgnofa, Gibrulio craſſoque comce VJIJC adftrinzente te&a-

Locus. In *lulu* ad mare inferum multis in locis, ite *mqoc* circa Monfptlmm coptolani obſervavimus.

Tempus. Floret Junio, interdum etiam Aprili & Maio FdjftiuOciobfi, volant- maturescit.

Cum ttxiii frutex, ut diximus, altri 5eni 1C» tonvcnirc in alvi fluxu am 1; milibus affectibus venlinule ctl.

CAP. V.

De Periclymeno (em Cifrtfeht.

Plvmcmim dici potatur quail »K«»MW%, quu adrrumculii fu conco'vit 5: *Hindu.* Caprifolium quod folia lint cxtremb t!c\ibui captcolata. L<* *A-i* v.

Ddcriptio Pcridvincni *jx:*l Lh*>(omlcni, txcepta rjiW, quam trailim ac rocundtm dicic, Caprirolio noftro vulgan Uta benc convenit. Vciiim ob railicem dif par em anibt^irur AFI *no*frrum PtrKlTmenum non *9<*»n *****»<>' Htf I>oft. L S.C 195. ouam «*»^3v** aut ** vodtant. Voiimde nominibui *Axinaue,* noftn non eft inftituiL Stiffi cir nobis Caprifolii & Poridymem rtomina pro hat planu utu rcccpa die.

A. I. *PrrKijmi**mfivtC4fnftIinmv*Jr*rt* Paik. "n« *frr'.lntitm)* IJ. *ff* ...tum Germa- •KIM CD. *P<T*!jmcmml,^:* CoillttlOII IJOltp flit 1|Ir. Dj IPooO bllID.

ttaju&TMAx liRmilj, rcptetrntcum fun »dnati»: *fUittL* *M**, attcruc np» indtga, tcnui.i longa, lijpioIJ, k in rjtuulo* patti ...ta, furfum repentia, cauliculis & geniculis intercepta leviter oion mcdligc antcqtutn bgnck.n:t] / *m* ad RCI ...cula ex intervallis bina, longiuſcula & acuta. HKJIJIJ, dilute vucnru, inrciiore umen parcc ru>;;> inca ...neſcentia. *Flores* in ſummis ramulis complmcs panter cnin-iut, oblort^ anu ...iſſimi, ſuavi odore, tubæ bellicæ directæ ,c woiiuii ...mil«, ci awniculito angdlo i: ...incipio in latius orificium fatiſcentes, ...æ fimbriæ ligularum, poIJi.itmiinc Ipcftabilci, inrt.i cari, */smnttm* aliquot c med»> cicuitttbut. Colo ...albos, ac in- KTiium havdeens. *hmim* adjm Sanibut: ...ſimilis, conglo... waoa, per inaturiuccm rubens, in quo *jtmtn* ^'n"^"^!0* SICCO aUuKUItt *1* ...cini ſaporis ingrati.

Ligna quibus ſe ci... ourarolvk t4m *»Ac & pertinaciter ligat, ut ſæpe veſtigium iis imprimat, unde intvdum reOo (ucci motu ligituii Itnpeduo frutices quos vincit monſtroſâ figurâ in cochleam contortos & in c... Um turfckencaTidimi:

Locus & Tempus. Hæc jxxk* in ScptcntnoiuUbui tegii> ...ibus, Germania, Anglia, Be'... &c. in frpib r'tcqucn* c(K Per totam ferè aeſtatem Jtem Hocctt Maio ! ...nio, Julio ... tk>, Ai.g> ...uſto, inquit J. B. apud nos nec adeò maturè florere incipit, nec tandiu Jurat m note. 1'nroo vcrc, tnio Fcbruano uu.-„ ...um menſe folia edere incipit. Fructus ſub Autumnum nucurdbt.

2. *Pmel/mtmmfivt C*frtfV.i*M Gmmsmtmm$mt r*k£** Park. Dutch Honp ſuchle.

VLiior dr & dinor, niagilqcc rantofa & patuli quint praxolcro, aliis ſimilis eodémque modo fruticibus aut adminicula vicinis ſe circumvolvens: *Folia* quoque ſimilia habet, paulo majora: *Flores* etiam, Parkinſono deſcribente, majores; nobis tamen flores ſingulares non videntur majores, ſed potius graciliore tubo, at ... dum adhuc in gemma ſunt nCAMaquj ...tur rubentes, explicari etiam rubem extents, «ntn» cat ...lidi ſunt.

Germanicæ originis eſſe ſ... nbit Pariunw.ni*; quoon ...a mirum m nobit vklctur noquc J. 1 Bauhinum, neque Caſparum ejus meminiſſe.

3. *Periclymenum ftrfA*-** J a C a Gcr. *ftrf*l*i*m fit* ltshtwm* Park. Perfoliate, or double Honp ftichlr.

J. B.

A vulgari noftro & Gcmumco .tifftfrt foliis prne gbud*, romndionbwt, & pciiaJk breviſſimis, quorum quidam ſunt la-pc uicuitiuj, & a vincuin uajatj, pcrtuljvc, fuprcnu autem acetabuli inſtar modicè concava, ſapo... c (ub>aai,« qtiurun attyla honsprodeuntptax ...odoratus ſimiles, amariſſimi, ſuavi etiam odore, uoiore cs purj ...ura albeſcente, aut in luteum langueſcente, ſuperioris ſimiles, breviores tamen 5c minom: ex mo... ! imma aibida. fow* glomencifli naſcuntur, colore rubro dilutiore, acinorum Sambuci magnitudine.

Cluſius modum quo flores naſcuntur diſtinctius * i>lcnii.» dcfaibk; Folm cfl l*oorib.»f & bo* uhwliv ...extremos ramos ... 'btcnotu, ui quorum lincuin lent pkratxh ttato W*[1]' tur, præcociores & minus odorati quam in pnnu (JMUC ^ tblu kyHlEnw vaKjjnr

Locus & Tempus. In Italia & Gallia Narbo... ncuti urxur: Monlpcln liotemobkrvant *J.* » Aprili & Maio in

4. *TtTtcljmtmimptrfolirtw* Vrt^tiimmm fimpervirens &fierm Hcnaxn* hort. Lugd-Baf.

Elcganci perpctua coma vigcc ac floret. Penclymeno pcrfoliatu prarooknti vidctur conformist fed omnibus partibus minor Ik gr.ialior. *Fob** fant paulo rotundiora, lucida, infcrna partc magis incina. Flore* -id fuminos viriculos ordinc qtiaii vcrcicHlato prodcuntcs, odorc cquidcm jiullo c-vtdenti funr, ait colorc amoeniflimOj fulgenci cocco fp-Cndcntc, eftigictiuc tubum venatonuin jef-belli cxpiimun., oiitiuiy in qmnque a:qiulcs crcnas hoiuaio. *L* inwio profluunt *jfamm§* lutea apicubw tum///i> pallidolongiois. Smgults flonbiis Iub|ictturcapiru1um parvum li'jrbaceum, (u-tinim, fmctiii inchoamentum, quod in baccani aJVIE more coiigcncruni. In Horto inlfauiibfiiiiiu Reverend. EpifcopiLondincnf. D, *Cemptm* apud *h'ulbtm.*

Vchcmc;ucr calefacit & ddiccat, id quod guftu cuam ipfo dcprchciwutur, fiquidem folia in are .iliqi-..inJm rctcnca & deguftata, ardorcm & act imonia; lenfum lingua* unpt irr.uiit, unde r«t< colligttur ca attenuaiitu, digcrejicis, diliolvcntb qualicatu cilc: tan turn abcit ut cormn decoihun ad orb fauciumt}, tumora & inflammat tones inapiootes in collntionibus & gargarifrau uuk fit: prouc, invetcrato crrorc, nequicqtMiii recUtnancibu» medtai, a vulgo hade n us ea ulurpaiitt crdii-tumeft. li'.cm iii^ndum de aou.i toiiorum .mt tiomm ddlill.iM, quxad colJcm uiiis .1 vulfrutrc-qucnucur, non in Angiia untum fed &. in Germanu ; forte locutii lubere poilu in tuittorlbui tau-emm .1 fngidis liumonbtis ortd *Vires.*

R^contiorcs autem caldcm feri viiet Caprifolio fun mbttunt quai VctCfcj PeiLlynicnvj Judic-care crunt iplum tradunt ulccra hutntda Be (brdida, lanare imuccigines fk alut u*ri> t<idiut«t(JJC-ncm abfiimcrc, dilEcultati (pirandi conterro, *\uitM* cclcntawin taccre, calculi pcllcrc, fagiei ina-culas abftcrgerc, &c *J.H.* Cicerum Uatnlylra in eorum unguentorum ulum veiuc quac ad ca-picis yaloflta paijntur. Vide Match.

Ltqtiorcm Pcndymeni ftillatitium cum fanine Lavcndulx lolitm eft ad parcum faalicandum ad |ij. vchi|. propiotre Kondclcrius.

£ Capnioiu Horibus cooiicttur oleum j,t(mini luccc Juicura. 5. PMUUMS. Quad. Bot. Ciafl." I-

CAP. VI.

De Perkiymemo retlt.

X *PiTulfmnuMTtttim fraZiM rtAro* Park, *reftum fruiturtiba & tujrr** J. *K rtfftm* Germanicum Gcr. *Cbamxceraftu Jnmeterum fruit* gtmtne n&rt* C.B, fipUfltlt I>OHI1 fuchle, woith t(6 6crru£.

7 ».

SUo uudiccj nullius fiilcri indigum furgic hoc Pcridymcnon, fiuticibns anntimerandum, cul *f4t*Co\i* hrminr vii!.. molliora, minus nervoia, utnnque hirlma, bina oppofita: quo numem qiuxjiw//.Tfj, uni cidimquc pC-ticuloiniidcmes, ex folio inn alts erumpunt, ex luteo pallc[centes, Pendymeni vultani form.i, minorcj unicn, lupenore folio liirlum re-flexo, fimbruio, inferiorc demiflo iiig'Jbotc, iiitegro; quibut t)«ci.lcntibus *hmstm* gcmcllz lutv ailcuntur, cidemucdictllo teltiuni inftar appcji!x. per m_uuncatem o.bcnt», Sambua aquaticc, ii-pore nauieoia lit loci* ubi (pome oritur baccT p:rp«ao xquali» fcrc irtagnitudints fum: at in Belgvcn horm etilmm (ob.crv.intc Cltilio) vtx unquam -rqualej ad mamritaem perduecrc dcprclicnditur,, at cum ntu excretcat 8c turgida fiat, altcramfcmpcr cxilem, plcnam tamen rcmanere.

In Germania ad icpes & in dumetis vulganiliinum habctur. tfvudus Julio maturefcit. *L»cm,*

Nullus hujiu aut aliorum Pcndymeni t«6i generum• *(*quod haft^nu* nonnnuj in mediciiu ufus eft.

». *Vtrulymtnum TtSwm frwFIu nigf** Park. *Cb*m*ctr*fut Alftms frmdm mgr** £#M«M> *C* B. *Ptrh tymtmim rtdum fclio jerreto* J. B. *rtHum SsbmJicim Get.*

Clef.

P*tc_ymene rerto vulgan multo humiUui eft, huminimqae ilticudinem ranffimc attmgit: multA gracuiores & rai k«« hjbet nioM, albn-ante coruce teftot, *ftlid* pnore teneriora, *Utngtan,* in arn-•sniliil fermta, iupcrne vtrentu, infant minusincuu quam priml Tendlt* ffcrminibus I'titr inter *oha gracUa pcdiculi, unum interdum, fed buK» utplunmiim /*»" ItHhnenres, iupsi ion; minorc* & tcnenorw, non pallefcento ui dli, fed pttrpunfconta, quil-u« (iiccedunt ge-nielli *fr*trm,* wqui tragm ac in piiorc, etun rqualci, ntgn tanien, non rubri, iucculentij gullu ingrato.

Rarum eft inventu. No* in fj-Wb junta (acdlum Branonk lupra primariutn Carthutianorum ntibtum obfervaMn.ui: Clufuw in rnonubw Shn^"^fc Auftnacu fit Sttriacn FJorct aim alii* mi gencrttxit, lemen Julio maiurdat, *Locus.*

Baccas Chanurccrah Alpuu romttum owvere aSrmant nonnnlli.

j. *ftfttlymfmmrtBmm frmSmnAnCa. ntf* MM *rtwumm tkmtt, mft tx ataJaut m* J C I (Gij*tri, «* *Cb*m*ftntlpmt9mm \wiiirc Atfmmm* J. B. Chamæcer. Alpina, fructu rubro rarnm, «•• *w *tamcl* mttM«* C B-

7. fl.

Prutev *ligru* medulla alba, f-»« <°*» ** Xjlofteum liitiuatonw tcodir, brerb tile quuleni fit ubi n-unior cubko* «p»t, ran. ofaceo comcc obdurtb Mm dtffa, fed nupn muko, acuminau ..btm, n« ulquani fano, biiuop-pofiw Ar#« longmfoiU, td Bon: vmem »fl > hun-tcZrubcutat, ex adverfo fiw pediuila^ longti, ex alt> fobon:; rubcf> mwtfaim («rinu,t«Kiium ocdiunounsjexlonfcODediculo^Cefililuiutujlijcco mfuart &anuro rimn.*, ui f« connnet gruu krv fcx lepecnive, we pluij, alba, I.KJ.

..Irmenum IV. C/*/i quod Bouma pro urn deknptn luhcnt, ftmSmn tubct pteni umcam, *rtrb* gemtnum, utnetti genimo Hni lucoedit duplki in lumnio ubi Hcnc* mkrlcmnc m«c notjtiun, fed unicum granum continentcni. At Ch*m«cerafcis Gcfncn proct ab t; in *K birur, & j nobb etiam obfcivar* eft, fru^u* obnn« f^meUos, liiiRul.')(quc (unquam *occlla* aut pupillisnotitot, Ac lemma lex ieptcmve aut plura continence*, non umcuui litmr.ixjt granum-

Xylofteum nonnullii quiii iigncm oflcum ob bgni tiuutKtti d».

opens eit, idle Cli.*ho,* in montibus Pyrenaa & AUobrogiot, led omnium akin>umt(1imum in I'jflnoniCB, Auftruci* & Stinicii. Floret Apnli & Maw, tnidiuiKf, Julio & Augufto pictuiKfc pctnur. No* in tponribm jura fie Silcva Gcncrz naiut lam licquemcm Ui

4. Periclymenum *nStmfmam t*nl*J,* B. Park. Ga. Chamæcerafus montana *fr*a* faml"* *rmimCB.*

com Ptaridrmeno lartmfotw altnudinw, fed craffiukulo eft flrpitc, mulcos in ramo* •, m^riunte corocc oUiuttn*. qui ic*bcr eft, & pkrunque mukn UKM hut;; t k m 1 radttc « l rtnfot kfc di»iWW: itendh nmulli purpurilcum, & incjnj bhufntM! pubc Mb contfarkf tfitJ ut in rebquii I'cnd>-meni ftcncnbui, ilEi <;uo3 boccat rubrtf fcrt non difliniilu, exficcants 8c amariulkuli guuus. *Finn c* tcncltoftim ramulorum al« pediculo inhxruntes protm ({eminos, mdimento frudia ut uteiomm innixoi, puhlloi, pallekents, ca«* & in qmnque laanui diTifoi, utrttiquorum Pcndynicni lurrc^li Renauni florvs, i quorum umhH Iko prwicunt quinque fUminuL Bava, appemba! inlignitA >«»«« luiguUribut bacd», ucnnqo« inter rbjia breri pediculo dependemibu* cunffbt, Chanwmefpuo Gelneri nugnkudine *U* fed longionHb paulo, cotora carulci, qux vtnolb & aodjulailo lucco plcrut manut rubro color* mficnint, fit mulu pUn-a fcraaa coouncnr K tdi * late .urfWitur 8: mtildt fibrn prxdtu eft-

Oofcif Inonte a*l udxa cu|Bld4m nwnti* (ugo Af*J«t TOCIU conncui, ad tuuih-4 kl Twratn (upwiorii Sort* SafcxouricnLm aiupem pmkn«ndi praxcllum ntttuem duck,

olar (HIAUIII «liligai«< toU>gunt fc in tiMfcium *uhm* reponnrw.

Videtur nolm rubcrc muka coramunu aim Chamcceralo Odnen, inqwt J. Bauhmui.

CAP. VII.

Pimpinella ſpinoſa Park. Poterio *tfim*,* folia Pimpinellæ ſpinoſa C. B. Poterium *rtrtmi* Lobelii ſive Pimpinella ſpinoſa *Cmmttsru* Gcr. Pimpinella ſpinoſa *hkmk*.*

C daotc mmctt. muki* in ctmnt procurobenoba rara»: plcnque rero itatim ex r*dlce rubcnte (jpora (tea 6t nonnihtl anvancanm oriuntur, cor-,-iti citcnorc inunn, teneto, oil slim luMic rubem. F«4* tendii, lonpulculi* in pe-*c* jdrsrtb polka, fupcitu umnqM rirouia, inforna ckwrea. noil imilu. &**' P*»'''° TCte uml(>tounoir(herb«ca colom, ftclLiti, paivi qtubut fuccc-aJbkantes aim pauxillo *Mm,* ontine quodam ad *runt** (effilo. Rife noftri tic in unHilcufuJquc baccat nmhilWo flore. JUuirulhi ddot-I Jtiiu

Planta hæc in Creta perperuo virct *&L* mulro* annotdurat. Adftnngendi vi polJft, appciluur. In decliti montu LJbam pane iula ruit JUu* m totaGrrcu itumno Icmcn immi I i folia pnmura erumpunt, qux turn hj lidcntur, u quodammodo murantur, fcd lomr mutora fuat,quc *run,* m^or. « - « - RcJiqtom jWcriP*; li videapudipfum.ED.: ,-linum^anc Ujmnum Diokandu S«rben cfle a hi]

In r.,ti, Awnbu* i n 1 uiurpttur: ana ejutui k a morbo ut *aunt* Itbcra«ur.

CAP-

C A P . VIM.

I *Bataftr* Indict *rul':u umhiJic.ita fHinjutcapfx*
KUlttM P 4 7 «

FRutci eft fcu artufcuU Jiumllis, *eahdiet* teiuu, ntxtalb, ramulifque qujJnnfjulis, I hnuRi»oib& afpcrk, (.cu frooatbut umbtnfis, in latiim ilifTufis on. vefcens, praJuruni, ttaifum. airticc unc'ti.in, nccnon fungoii mtui medulla, rri in Sambucoe, rei i^Axhibi\i«, albkans, rulot' , inodoraij f.i- porb adftrmccntis. *Fttta* buia & bitu fibi inrioem oppoh't.i, i.i(intcrnt: fubvitt- dta, i '.'jathti li.iud abiimilia, p. :ra, cxlgiiis l;)tmJ'iiliom(lj, njdi;!i- lata & in ambii crgnua, 11 bail jpi fcEitresnervi i craffiorei i • ffi ! 1 irrunt *Fkru* fummii r.unii imi.il. linlb inhrrcnt, Ral!vinft.u am] , fo- llis conflaittes. Ls utnbtitco prod^ *mbm hi-* i in- ,K»i aftnngcns rorundi, 8c in bus • .ipoitur: incus rcferti luntcirne molli, urrulen poiiit Atqucin quinque diltindm loculos per mem *im* •icantia tontuKntur In Afbuo 't-ra. tibus li.md ! i-idc^incur.

JIJ.l! arcnofa& pr.tfcrtim circa C«£/» • Semper viretjHorttjIru&fiC}, produat. *Lteia;* irbonibus urantur in preparations pyrii pul« itare (blent in tempib V<-*ncn dican-., ipsiique *Mogm* didii.

Fnc'tit m^turi ab mdigenis comcJutitur: hifcc quo:), pjtim Goflj'pini purpurco nnguntur colorc.

1. I'olni ten.- i *O\M cocin* ungupnmm conhacur apluhia fiirulibulqne ons fit gir ~ rum .irtcAiW Lmjiitiiitonvemeni. folioruiii iiiccuscum Onxx*iiildocxlulwui colicam" oeni IJiiat.

1. *BTU-RMM.* R M. *fivt tlhtctxtjnhin vsrU,, p*Jf* tlhumt,*
H. M.

Prxoodoai nils eft: > uifarmibth (utci*, **alt>iL icibutofH.i ;:4CViriJi oncti/^rncq, albi- CIIK**
A MiduntUr, i iiullius limtr.su>.

H. M. *P.* 4. *T.* 41. *f,* 91. *flmbut mxartlm, fruilui ttrtiet ifptre.*

U.;«:

ilisсngpij Iv»rrub, n&abn ramulii purpureit afperH ac hitlutu donato. / K.i 1 UI) fnl ., afpera, 6c per folii lonRtwrlin*n, non (tcs, fed quinquc n Ci jfi» 1 v vcnulx excunuot. i-Vwtf jnodon, calyaquo aipcto a^ hit: , led minnrci.

:::t.

at-.jiie cunt licchiro exhibita, 1 Jc.i.uit, pulinon.'

\+ *Ttjtrm-KsJslt ftiiu, ftmlmi & frufltbt mmtnimt.*

0 ftutcs^cmn *K»1*U* pro* quod fbli»A>rib Fruibul^, fit minonbiB. Nilcitur loeii monianis 6t pcttoiis drci • :: temper llu arborts conict;, tolib, rioribus, ti^dibulquc in SeUmi olco u ;uod *fbtu* Aptltn, lingua- rnxnnn paLitl ginnivarumque j>ulhilb mtnquc Epilcpliain, Spafinoni cyniuim llnulclque aflictm curare tiisitiir, licapuc eoilliiutur.

C A P . , IX.

*

*Fmstx IniuMt tiMrtiftr>fr*8* Almrt-phf/trm*.*
fh,

FRutcn eft .ilntmlint: fcf. *ifa* ^ tnrtuoii* r^mi. ctum Jiborw feandens. in are niilbn.ikcus. *I* noduUti, parobutqi' • tun >JwUnuKii Uw«i»> ou, tubnudtluiioix c.oit* utedu ut tupuu pane nonntKil cminci.

Itlllll

iapor iubaftriiigcnsj odor nullu liuvcolcn i-purpurafi mifque caulibus [picarim exeunt (viz. lirgulis iiirculis florc* muua in (picas .• ,u) qumquc plurinuim oblpngo-roti*: •iiin.tcis, tenutbulque foliolis conform ridi, in quinquc ladnitf tenminaas *CcQa* inhxrentcs; tandem brcviffimu, tenmffimw, candidiftjue *(iammutu,* oblonfcts ac dnercolt.urts *apialmt* orn.uis medufm rloris cavititcm occupanabiu; inter *qux firlm* praminec viridialbiairK, planus, upitulo oblmigo alhkante, Ftoribus fucccdum *baaa* rottindx, cxtguo in vcrtice umbilioj prxdiu, virides pniiuim, dem purpuralOMUL'S, lime nigiicjnt« & (plcndentj5, craiHorc c in&t, carn^cjuc intus denli, honudaj iaQonlque (iiMulcis flc libiftcntts refcrrx, incra quaiii *\tmm** cotitincnwr Icabra, an^ulola, mcmbr.inaceis pcLliaalis, .ijb'.Ls intergennis lejund.1, iri uc tria qtata6rve plcrunqm: in (ingulis lament eel lulls

iiamf circa C«4J», femper virct; nunirotbtsquotanms ^rt fructu^ Mirooviz. iS:Scptcmbri

fib

R4A1S (iccata, in pulvcrem redl&a &i cxlnbiu, fiwum niomium ac (ccunJinas poll partum in utcro relidis expdfit, necnon mcnilriia obftrturta prcrvocaL Frudus imnutuii Jiiriiiauru compefeotj & nimium mcniium flmnm imininuunt.

CAP. XII.

Bteaftr Iniua fruBu turn <fiuJrip*rtitt>* w> **>trtkt mn&ihct,*

H. M. P. 5. *t.* I4,p. 17.

ARbufcula Iminilis eft, duodecim circitcr pcJes alta, *ctudtct* meiiocrtter cra{&, n mulis tn orbcm di(fun\ donato : Lignum albicans, cinercojac lanuginofb a»mce mumtum- *R/IAIX* Ponnagam radici fimilis: qucmatlmodum & folia prxecdentium atborum folionun atmula." *Flertt* circa exrremos r.iniulos oblongis 8i Horigciii pctiolis confertim provoniunt, iunttj, fpica: fai potnis virgular pturnolJ:, viridi-navelccntcs. *BTVUM* fubrofUiidi, * quiiuor anguhs confiances, virides, qiiadnpamto in verticc timbilico coronati, qmtuor diliindu locujls *Jtmtn* ooaii*nentexifjua; obloiig.1, nib, ntrenria.

QSOik in *Atj»g4tti$_t$* lemper virct, quounnU Horcc, fnldumque profcrt, menic viz. Augu0a ^ , *i-tcm & Trmfm*.

Grtcriim ex radrcis t[1] foliorum_(ucco ciini niellc coAo linimentiim panttur patentifHrnutd ad-Mi •rien-wflnim ajiiiiuliurii ictu* morUifvi prxltdiuni. Idem prxlUt balneurnj quod c* foliis hifee cum AJiio deco^Us conficitur.

CAP. XIII.

Bseciftr Jnitt* sJfelttnm aim fimtla, fruSn mmkttutu & cstjwUf tnctctt.*

Katapa Part. 5

n.M.

ARbor eſt humilis, 13 circiter pedes alta, haud ita craſſo *caudice*, multiſque rotundis viridibuſque ramulis donato. Lignum albicans, denſum, ruſeſcente cortice cinctum, necnon molliore intus matrice refertum. *Radix* albicans, furvo cortice tecta, amara, olens.

£&< jjibrocuniU fcrc, aoiminau, m ambitu Icvitcr acnata, mullu, *Ixvu,* fupcrnc jtro-vindu 5c fplcndcntu, interne fabviritii-i, cofti media rotunda 8c albicantc, odorc nullo, (apore amartx *Fhfitit* ad foliorum alas bini tcrnive iimul junfti provcniunt, inodon, ainan, pencapeuli, llellifbrrues, vjrides, dileo medio divctii a ptulii coloris, navclccntc^vi/- *(idmumlu* qumquc viridibus. fltvelcencibus *apiakm* ornaro, ac inter petals expands utnbdiaim octupAndbui ; inter *quxjhtta* prodie vinlis brcvii.

Flolailis fiiccedunt *Buc** rotunda;, tricotcr, umbilico trifido in verace corotutx, calvdauc cti-RUO arctc inturrcntci, labvindes, alb'icame tjnilagino(«]uc comcecincta:, qui tcnui pcllujita in pwobdurtuj eft; Inttu connnentur *ftmns* tna, triqucrra^albicantu primum, *M* per nurunuttei *M:\XH,* membrancu pclbaib ab invtc^ni icjunctj, tu ut tinvula in itngulB lament Jocukni.-rids

, C •» Kcgni Malabaria locu, prxiertim in agri* Oryzar culture dicatMj quot immune* £«•«, icrvare tmur ,il> inXoa» cujufatnque aeaem, tencnonbus plantu lumraODen noun. Semper Vir«$_f$ quotanni, ..lunique r«rt-

Ex arboni raditc dcooftw wnhutur, qu* Maniacii medendli (ummc UCJB pefhibotur.

iapor iubaftriiigcns, odor nuflus. *Vlartt* fuaveoleii! i-purpura(cenr< mifquc caulibus Ipicatim exeunt (viz. iingulis (urculenoresmuJeoi in (picas dypoftwfiilKncnnbus) qumquc plurtJi. pngp-rocnndis, .icumin.itis, tenuiWiique fbholis conftantts. at i viridi in quinqiiehciniasacuiiiin.ir hxrentei; tondeni breviltimis, tcnuillimis, ndiJiftjua *{t«minulu,* obloii}',is ac cinereo-ftnatis *apicibm* ornata meduffHi flora caVkaceni occupanribtu; inter *q\ix Jhl*t* prominet virnii-albicini, planus, capicuio oblnngo albicante. Floribus fucccilunt *batcx* rotunda:, cxiguo in vcrricc umbilico prxditXj, viiiilis pnnium, dart purpuriiccmes, hinc nigricantes & (plcnJcnccs, crilHoro corticc cinftar, carn^quc intus dcnfi, humida, lajxinlquc fubdiucii & lub«tlllrinEcntis referee, intra quani *ftmm** contincruur lcabr.1, angulola. mcmbi .inaceis pclhciihs, ccu'parictibfis intsrg-ii-inis icjunctA, tti uc trk qiaru6n*c plerunqtis in imgutis i-Kiten: cellulis.

Nalcttuf circa *Cochm,* femper vir«; maturosbisquotainus fiwt i'mrtu*, Mamovis. 6iScptembVi meniibus. Locus & Tempus.

RtAix ilccata, in pulverem rcdafla & cxhibiu, ftwum mortuum ac (cctndiiias poll partjim m utcro rdiafc cxpcllit, nccnon incnftitw obftrti^ta provocac. Fniciu* inimatun dunliauni torn* t, & minium iiicniium tiuxum imininuunc. Vires.

CAP. XII.

Bdcctfrr Indict fruUu cutit ^uadrtftruie m Virtue nmhdtea, quadricapſulari.*

Pee-Ponnagam. *ft. At. P.* J. *T.* 24. p. 37.

A RbufciiU humitis eft, duolccim cirdter pedes alta, *C*MJU<* mcdiocritcr craflo, mulufqucnmulis in orbem dirfulisi ilonato: Lignum albtcans, cinerco.ac lannginofb *atmcc* mumrum. *JL* JL^ *RaJtx* Ponnagam raid iimiiis: quemadmodum fit fblu prjcccdcnriuni arborum foliorum acmula. *Fkrtsdxc** cxtramos ramulos oblongis Si Borigctis pcttolu confenim provsniunt, lumq, ftiicj: *Cai* potiijs vir^ulx plumolic, viridj-Havclccntcs. *Frutim* fubrotundi, quatuor angulis con-rtantcs, vitkics, quadnpartito in vcrticc umbilico coronati, quamor diUin&is loculis /ow«w continent exigua; oblonga, rtifa, mtcntia.

Piovcnit in *Mjr^j;,,,* Sniper viret, quounnii floret, Fnl&umquc profcn menfc vi2. Augull a *Trmfu.*

Caeterum ex radicis & foliorum Jiicco ami nicllc corto linimennim parattir potcnti film um •erltis renen-icArum jnimalium *unit taorivivi prxiviaun.* idem prxflat balneum, quod ex foiiu hike cum Allio d^co is conficitur. Vires.

CAP. XIII.

*Escafera IIUSM aJfolmum *Ut fiends, fr*8tt umlnlitstt & cdjatUto trtcvett,*

* *fyttf** *Part.* J. *Tsb,* 47. II M.

Fl. M.

A Kbor eft hiimilis n orcircr pctlcs alu, hat: lie *c^mJut,* multifile rotundtt vindi. ni'illiorc *man* matncc rcfcttum. *Rjuit** albions, *furm* oornce *tccl»,* JHUU, grjvcoJetii. Folia (iibriifynda fuicultt donatat^ Iiganibitalbicar, ctcnlar, mollic, Icvia, atperein ^tiiuvindia *SC* fplendentia, infcrnc fiibviridia, colti media rotunda & albicante, odore nullo, la pore amara *Fivftnit* ad foliorum alas bini tcrnive iimul jundi proveniiint, inodon, aman, pcntapctali, ftclli-for:nei, virid«, difco mcdio divert i a peulit colons, rtavclccnte^vi/- *{Ummulu* quinquc viniibus, flavcfcentitms *apiabat* ornam.ac inter petala eicpanlii umbtlicum o&upantibus ; inter *qux/tyLt pto-dlt* viri:l», brcvis.

Fla(cu!is fuccedunt *Rate** rotundi, tricoccxj umbilico crifido in TCHKC corotucx, cilfdau* cxiguo arete mhxrentes, lubvindes, albicante cartibginoioquc comce cincta:, qui ccnui pellicyli tnf j-per obdudus dt; lntui coiuincntur *ftmms* tru, triquetra^aMcantu primumt at per nucunutAin niRra, iuiaja, membraneb pclbculis ab inrkc/n icjuiutJ, IU ut tuiguU in iioguU lament locukmenttt.

Crcli.it v,inis Regni .VLaiabaria loco, prileniin in agr» *Oiyue* culrur* dicaoi, quo* immune* lcrvarc tcrtur ab mlcctU cuiufcunque flenens. tencnoribu* plant in I umiudam noxiu. Semper ?i-*m,* quouiims floret, frudumqucTctt *L*m.*

tx arbom radiu: decoctio wnriutur, qux Manucit mcdcndji lumme uoh* pcilubetur. Vires.

CAP. XIV.

Bsmftr hJk* fltnkm fficatm, fr»d» mmttlusf me*.-*, isBt* acerrimo manante.

Cmwmvtti HM. P. J. 7'*>. 4(. f. 89.

U.U.

ARbor eft M/I* maonttuduiu, 40 ptufipura pads aka, <*»Ar« *criilo.* mukflfoe *ramtif o-* nova in orfeem d*Ful» ortuto. Lignum albtcans, nutnee nifclcciv e, ac cortice -an* qui vulneratus ac x fibrata, rufa, flavefcente incifus ind— auinanerec. ^cremUtom fuccum flillat. **,(', oblongo-rotunda comcednda, qui: :nnacn\ Eaftcurn (becum AiUat, fV/uo[1] n-U,acu-miiuta.craflLt, Jenfi, (tfabrj, (upemcatro-viriJu, infernc(almridu; mtu» Jen Udtc tureend^ mc-<U cofti « vindi Albkante. K*/»/i liiaveolcnres, vui^-albicamc», in ipica-Hircult* prorennint: *Sum* it gemmulr ciigur, *UAeo* fiicco rur^ - umbilico yf* *mmmSt* tnbui iurrcdk, *4pc&M omi"* ant ^*.-r^ tricoccr, viridc* continentes rerrice coronarx cxirio, tnpartito, aao-vindi, JcernmoUfiteo *iwxo*furgentes, intO(q,<.. /muw ttnu, dura,iibiumia,rotuniU

Locus.

Nifarur m variu Regni WUUbarid locn nbginofe, prtfemm Qrci *Cechm* in Jtqyx & P**

"""•

Efoltiiin aqoa co&s balneum confiatur anti-arthnticunv Eodcm datoelo it ulcora an: aqua 8c.TCrminoia Lrentur/ vcrran nicantur, ac ulcera pocenter mundantur. Ex lactco arbprii fucco fit pulrere CarcapuLr piluk hum qu* in hydropc mir» taudibtu extol luntur.

CAP. XV.

Baccifera iiUusfrmd tlttrv rnim Utmlit ttrmsftmms tmttm*tt.*

Pomangat t II. M. P. J. T. si. ;. 41.

ARbor eftprocera, ;odrcucrpcdcjakj, <***titt* moliocnccr crallw, muttidjue ranmla in of' km diftufttt donato. Ligntsn denfuiu, albicans, comce*ancreo obdu^uni. *RdJat* rubc-(ccm, albicante co«cice,cixWtL *F»U* pcual** longts, nxun- lis, fubru >clccmibttf vir^i fa-muloi proveniunt, obiongo-rocmida, acumuura, aafia, denla, Rlabra, iupernc oolore vindhniico Iplen<»enti4, infcnfc lubnndu: a pedwulo ad aptoem tulii conlpmuit nervui decurric: od^ & lj*. por ingratus. *Flores* niort «ticam turcubi Iptuiim pravauunt, cilya<juc exlguo iubiuU tgnilque' IJI ;atl* inhaerent, tribus, raruis quatuor, oblongo-teretibus, viridefcentibus, conftantes foliolis, quae globulo rubicundo, oblongo-rotundo prodeuntia ac late expanfa jucundum intuentibus adfpectum exhibent ; mcdiutn oCcupantibus *ftmmmU* • * brevifſimis. Singulis flnfcul* iinifub* iuccedunt *frwdm,* rotundt, tribu*. uiterdum cjiuruor, aiigulu conlUjnes, vunb* nibefcencc*; toHdcm Hiftinrtij locwln *ftmrn** lotida oormnenr^ oncula ntgricamc ac tuuntc tth tccti, mciiulti atbi, *n* rocundo oblnnR-i, &pore adjhingcnte am lubtcqucruc Irdau

Locus. Vires.

Provenit i in P*m: temper viret^fiorcf, fnidumq, icrt

E *Mm'ic* hudibQi ant mcllc toruulb aupUfnu poramr, quoi) *idJau** ac motltbu* Scrpentutn aliorun*^ reneoatorum anntaiium tmpotimm eot potencer lanac. Ri*iu mu, & caupialtiut fo-mi loot ootulM impodca linfmnrm tnafulafyro daW»« & cotuuliuna auat.

t. Bstttfn tmJhsfrm&m Imtfmmfa mm tgkwlttnkw Utmim trrw ftmm* cmt.*

^<C?«H(MH.M. P. (. T. 22. p. 41.

AHen FMMVMB (padei eft, fed minor. JUu ct hir»a, annuuca, acrik JWM p a demit liouiu, at minora&luave.okmta, bmuker/IWtj Paniu i BB&ul* hadd i la: phmr quo* tamen abmnfufyu inhbper*lflft* m« qw I\«inagam dcAliukan *trJbm fw^iM* *i** rortndj, in vernee uml«bcs u turn fiUmeoavuni fubnndjum at l •tnoiotum coionaii, tcnui purpwakertte ac Unu«Iho(o cottice ondi: Nucetn contutcnt alb*c** Km, thadifhnfl»loc^iiKWw>l(Wi/«»^,mg»aii<u>nucmia.

Locus & Tempus.

Crelck h attnol«in *Bsyfm;* Icmpcryirct, quuuanit raacuroicxhibct feudw, fcat* Septembri.

Viribus cum praecedente convenit.

GAP. XVr.

Arbor Indie baccifera fruch umhilicalo rftunJn Ctra/i mj^mtuJiiu ditotet.*

jingoism H. M. *P.* 4. *T.* \-. *p.* 59,

PRarcelfacft arbor atq, fpectofa plurimum, aintudinc r?o, craflme veri *n* pfetom men/i; arater *qtuns, multifc^ ramis in or ban lottgc Ltccq, ttithiiis doiuta, qui cortice vindi obdudi, ac IpinU lignoiis, craifis, longis, ic ngniis muniti fiint. Lignum albicans, prardunim, corticeelabro,, cinereo, .illjis imcHhntt<.> [vanitis, (jjxnisacri-anutt, odoris ac omattci tinftum. il^-<tc fungoCi, rufjj cortice flavcfccntc tcda, odorau, .tmar.i. *Felu* brevtbus p«iolts circ.i ramorum (pinas *(*qua: Undem in ramulos exocicunt) prowenwne, oWongo-rotunda, craffa, mrtllw, glabra, fupcrnc viiiiiu, iiil^'rnt: (i vindi fiilcaj odorau, .imara, ncrv'is alitjua c cofb media albicinte, Sc m averta pane ajtc cxcubcrantc oblique in Utera cxcurrentibus. *Fla* ad toBoram exottura iriticm fpinis provcnit, plcruncjuc unus, alitjiutuk* duo aut plurcs, infiJ«. i, calyce ocoodoj *m* deeem Lidnias (crto, c deceni terctibtis, ccilfi, dctilts, fubnihibib, intus c.indidis folioiit condans, qiur *cx*trocium 1 ctlcx.\ *apai>m* circa taulcnt coeuntt, pponintentbus deceni ni nuit is *ffKibm,* quo* pallkia *fijmtaa* (i;ftincnt, (jtiorum mediumobtinct piftiiluni Itaitiinrbus concolorj odor (iiavu, fapor amams. *Fruiim* globoli, Ceralbrum rrujonini ntagnitiulinc xmuli, cxiguo in verticc tinibilico prxdm, coiticccincli crafK>, purpiirafccntCj qui mature firu&u Iponce dchilcir, carncaiicfiiccolcnta,<ljlc»|-pratique lapoiis, incus refcrtii intraquamduo triiivc, acn, gbbn, planomtunoi, incus candidicoarincntur nucfct 1 li antetn fruAus avide cxperuntur & in ticlidis comedunntr.

Ocfcitlocii pctrolii, aronofisScmotitanisin *Mtngmtt* aliilqvic provinab Malabar perpctuofrondec, friiEclI}, fiart, -it iliu lupcrrtcs manct. *Lttm.*

Emblcma Kcgix Ma(cftati> M.ilab.n cnfibus habctur hxc arbor, quod (lores diademab impenali haud ablimjlcs rifttiiis inkcrcant (mnis.

Succus *ex* aibons radicccxpidfus *vama* nccat, necnon btliofbs & pituttolbs humorciper alvum cxpmg.it, 8t aquas hydropicoiuni duat. Radios pulvii antidotum habctur vencrura nioiiibus fcrpciutini, aliorum'4, vencnacorutn amnulium. *Vires.*

CAP. XVIL

Baccifera TnJie ftoftttlu sd fdtorum txsrtw* tmftrtu, fruit** JKOCCII.,

T.jtrtHhKtr MilAtrtn^Kt* \\, M P. j. *T.* 57. *f.* 73.

ARbufcula rmmilis eft, leu potius frutcx, lex fcpicmve ardter pcJ« alcus, catidkc mediocnterendfo, mnltd'i.ramulis anercH, ipiniirif'idismunitis.ac in orbctn diffuiudonato. *RM*i/wrubeLeni, lu.ivc olcus, amaro. *nk** binJ, cenu Tel plura fimul juncta circa ramuilo* proveniiint, oblmngo-rotunda, craffa, ikiiu, giabra, fuperne atro-viridia, fplendentia, inferne fubviridi*I,* hlrfuw, r cofta media craffa, rotu.!J, Si in .ivcrla partc CXIUIK-icxonunnu colm!*, *i\ux* in Ic tnvicent aroiam deferuntur: fapor fubamarus. *Flores* lures liiiiul jtiiv ad fol>:um 6t Ipinaium cxortuii! ramulis inhaerent, pentape* taiodes, (è qmquc viz. loliolis jv cuminatis c^ flelLu in modum cx\>, qux tamen fi..J decidunt; calycique cwuo viu.li, in quinquc lacinu acuminatas fecto llhtrctitcs, *fitmnmla* qutnquc viriili-atLricuitibus, ruvo.rufcfccntibus *tptihm* omatk nicduni Horis cavttacem & uitiSihcum oc;upantibus; intcrqua: *jtjim* prodit craflus, albicans, infcmO pitis cuvlidi* f.bljtus, fiipcnii cutbidatiu, nodulo rocundo flavefcenrc. Flofcub i « « (iiccdunr. virid«, pUna futiiiidx Jicocca umbilkobto in verticc coronaur, mtiikj, came virtdi, liumijj ac aniaraicfciu; mtra quamduo icantur J>"I»JM obloiiga, ieorftm locua.

Ptwenit in varii» Rcgnt Malabanci Ioc«, prilcitmi in Bcllangc; Scmpor rtfet, floret, fni&inv quefcrt. *l-*at.*

E folitf m aqua coftit (it oni aJlubo contra .iphchu. Radius contuli ia *}UJ» decotftam licpatu oMcmAionaapont, Unguinfmqia: purgat, & cxhilarat pauentcm. *Vires.*

CAP. XVHI.

Bruxanel iL M. P. (. ^4i. *f.* 8j.

Baccifera Indica flofculis umbellatis, baccis umbilicatis -AV.

M.

ARbor eftprweaa, urckcrM*li nugoitudinc, mukiJquc vindibw ramulit in oibcm diffufis donat"jj lignum albtcaiu, iiiotlc, cortice cinctum fubcinereo, adftringente, graveolente. *Radix*: fibrau, rufH, furvti ty:ti« ancij, fubfalfa, unctuofa, graveolens. *Folia* oblongo-rotunda, acumituu, aalli, dcnlj, glabra luuen, fuperne atro-viridia, inferne fubviridia, odore gravi.

gravi. Arbrci exigui, puqjufa, luareolentcy, ffHcatim exticitiii rami.lit jnovcniunt, calyuque txiguo, roc ;xirpuron *trtic* inharrcnr, quatuor acutnuuti* c\ :olts con' *fmmtmdm* tenubiB, purpurcs *iftctktti* nruti», aieCJUin otCBpantiU», inter qux/;A» pr(»dit ciattof, objongioc MoLulU luctcJunt bat-s dtcocxx, noonunquam uicocot, ex'^uo nigricamc umbiKo in vcrtice CXMWUU, vitklet, motor*, luWaJOe, camUgtnoio 6c qtuli canwo oxnee anAz; qui rcniii rhidiquc pelliaib abdwlvj. eft, tanilquc tontina bini tenure *jtmms,* dura, ci»««>aJbicann.i, dillcpiriKntii ah tnviccm (cfunAa.

Locus & Tempus. Prorcnir Iocs monun» 8c ljl»eftrim» Regni Malahand, prxfartm in *Vmttmm* & A Floret Julio Ac Augufto mcnlibtu, Novcmbri auttm & Deccmbn maruim ten fiudu*, fupcrflto nuiwc

Vires. tx Itioua tohorujn cum recciin butyro nuxto hnunentum piratur, quod in catbunculonin) ufurpLre UikiK. Dcooeiio curtn.ii iplim aHwru diurcdca habetur. Ex ridx» cortkc UJITI /iiwti *ii* cuniutiu in cbutyrato LtnC laumcntuiD conhcttur, quud aJ Artiu itico* duluco cotlcndoi I pan commendatur.

CAP. XIX.

Baccifera *hUus fr*3» wmitUitt rxtmtft, mmtf/rtm fmtjttti* II. M. P f. *T* j. ^, 9

ARbor <fl Pruno iiugninitlinc 'inuto, r*#-J«r haud ici tcnui, anerao, liporilqu* amin cortic* munito, nccnod ranuilis (ubvindibu* in (xbent dilfulii otnata btcim, mgrkJUite coi: . (ajju-n artu o-dulot /V/u oblong in «aibmi *ictTMij* dcnla. aimnxluick *I* mcunJM^ MlpkUot tuiioio coalUoto, qui. but *fmmmlm* medium Flolaitit ptri molo luccfidtUK *fruOm n>:* to Aamm tatyce in verticc corortan, (Tukka, doin (.. :a>, ac ntgncaiu coruincntoi officulum, <juod nuUcuni indtuiii oJtr C4DCCIlI, dtilcit J

Locus & Tempus. Nafcitur locis arenofis ac petrofis in *'uMimptrt* 6c *CmJtmtt,* Icmpcr nr«, quounnti rlorct, i men

Vires. u ooilorutn vitu corrigcrc fcruntu-. RaJicii corta cum G ,-ulurs pi JictM *1* tnni* opKtKiImix medecur. £s ooicm cum Zutzibcre 8c lenune OIOUP> 10 aqui u>do pona umbanu-j qui vcnti* dotoriUu pUcaitilb min(i« utntctt.

CAP. XX.

Baccifera W›V‹ umbellat*, fructu *mmtitifMt, /rut*, mtmfptm. K*rcK**ht* If M. P.5. T. 11. p. 25.

ARSrtr cfl 4? ctrcirer peJeisIu, «*/^« oafPi, denfo, enmee oWurto CTirto, ancno.Di» rubefcente, ie r.im-,ili> nodorn at gcnkulatadonato. *RdJ,x* irvkm aatia, hbrau- 1 bin* jtit tciu Itm. i junda c\rem» ramuln inhxroit, obloneo-ratandi, jji*b«j, dcol; .-nJ-Tiai, fubnu diluoorx fiUrr umbellctn ntodutn loogk 1c'" 'In drci rujto'uiti exurtunt pravemuat, inoJori, cxtgia, liinttj, qiuli gemmuU, •• *iit]uc foiioln uxiltintci. *tx* umbJtco prwhunr *JttmtmU qmuov* • *sfnikm* enfen ctn^idifnne omtu, ffofculi fofaU tntercc: , rtXUTkfll I i cuuialubia ndi ac fub !ooil rdottgt, «r› quM) officulum locAntr wo-pur purcun.

Locus. Nawkur u!*i,in MaUiurj lenipervirct, quocumh noretsc mtftumictt.
Ufus. At*-ww folio J ; Enime»Bflcmi«iafarib«iu»0»7«ainfufooodBorkcollucitf plethis curandis fummè utilis.

CAP. XXI.

Baccifera Indica fructu umbilicato, racemofo, candido monopyreno, rotundo. Pelata-Kanali H. M. P. 5. T. 20. p. 39.

ARbor eft mcA» BtatntttMlin^, candido duro, iftcmc, fut m u>uu munito. Nonnunquam ramuk. pror«mm(. in ift

parallelo duetu versus (upcriora excurruiK,qui in to mvjeem .n-cunm d maticus- *Fforti* raccinanm in fiirculis prcmjniunt, fuavc olentes: conlhut u u ,nte foliolo feu catyce, (id in qoinq, bves Incifur^s fou lacmias divifo, nu vefcentibus ac rotundsi *tfkibm* ornatii, radium owupmtiW, inter c. (lir, rcdus. Flonbus fuccedunt *fmSm* roaindi & in vemce calyce, IJL ^^^ nati, vi rides primi'im, dein albicantcs, tandem candidij tenui petlicuta cm At, Intu molli fabdulci, adftringsnee, odoritqae aromjtta cirne referti, intra quani tcnuc c i *ium NvcU»">* ineludens rotunduni viridem, aromatioim.

Provcnic in *CotromtaJt* vidnifijoc loos montanis 8c petrotu. Semper' virct, floret & IVoAun) *Ltm* fcrt.

Folia cjus dicata, *8c* in pulvcrcni rcdafta, acauc cum la&h (cro cvhibtu diurliccam (aturrt, Et •' foffil in aqua cociis Balneum paratiir contra qtioTcunfj, arrumii do!

2. *Tsjeru-Kanneli* H. M. *Tab.* 50.

Prxcedcntis fpecia eft, dque n.iud mulrum diflimiliSj prxrerquam quid lumiilior fit, odo cireuet ped« aita, candtcc baud it.i enft), ramwlitquc 8: (urcolis onertor&u in orbctn JirFulis dunato. *JUJix* paritcr nibclccni, amara, aronucica. *Fdts* oblongo-rotunda, acomifUO, tra(U, dcnU, gbbra, l[)lendcnua, nen¯is aliquot £ media cofta albicantc inlatcracscurrcntibui: odor fit liporaromaticus. Fii/i«/< in fua'ulii multi limul |unc» proveniunt, inodori albitantcb, hexapctalt, nutnerofis [avcfceaobui *tjttthm* oniatumciltiimoctupjntiliiib, inter *quai Jljlu,* prod)t altn. • i'j^i iiicccdunt *Race* okoccz,* niide* prnimni, dein albkancct, ccnui pelILC.1.1 cuiftse, inttilqin;carnc molli, aado-amara a*cuoauaa* rcferat, intrj quam trucontincntur *femma,* dura, rotunda.

Cref Sicgni Mil.ibarici locis, prxfertim in *Btyp'm, Artt ZcBurJrve:* Semper virct, flo. ret, ftu*unqi fcrt. *LtTUl,*

CAP. XXII.

*Bdctifcra M.*b*TK* fmftu tambtluatt Trmtifmiu, tmkt mm ntuU*. Ftrm-SUra* R M- P t- I 17. p. 57-
II. M.

ARborcilniflxm.i^fitrudink, , pcdcs.ilta,*c*xjictc* -oSdtirtofiir-

I, rxitiutttTirtdibta, ceufmndibm um!>p> ito. *RJJI.* niancantc enrnce ttdta, aromanci Mb geminau, ordine paraltclo; cxrrc inbaerenr. cblongo-roRmda, ac in mucroncm ddincnri.ij d^nf.ijgLiSra, atro m dentia, ncrvtilis plurimts *i* medti cofta in Uttra CTCurrentilrJi; lapor anunis, o.ior armnaticm. *FLn* 1 •(btongis dra ramos tcneriorci proTcniimt, term, quaterni aut plurts fimul feri concfti, modori, anun: conftant 11 c ca^'ce exiguo rotundo, riridi albicante, numcrofis*$»mm»lu* albicantibui, luteis 4p;r/Jw ornans, medium occupantibus. Flonbtu lucccJunt *frttdm* pmnomni xtnuh, oblongo rotundi, <nterrii! gibbi, ititctitti IcTttCf Knuofi, cxiguo juxta vcmean umbiltco prxdin, «ro , *:nxa,* carnc inrus fucaihmca, albo•ratcfeente, amaro dula & aronuricdrc^crti; intra t;.. :., rufi p= toevi tf

Nafcitur ubi<i bar, pnefe lu^o *t'nrt.* viz. & Septcmbn meniibtM, *m±* per : •lam new 1 1 inet.

Ex arboris eordoe in -lijiu onSko tit 01» collntio pro Aphttut. Radix (iocats^ putvcrtf;iu bita diarth«Mm, dyfenten*m &; Tcncfinum cunrt 1 cotifidtur fauaum affiAibui (oIlcodM uttlc

CAP. xxin.

Rutiftr Uitt* wt&ttiti, fntH**mitUcm» migrt, tffctAe Mat mtut. Km** H.M. P.5. T.i-

ARbor eft proccra, \i arcitcr peda alti, audicc mediocriter crallu, dnereo cortjee myiko, tflquelno . *tUJtx* 'Ufts. AUbiiu & '"P"!"' -nw (ubv. 'U media alb.. - is «o * "l 'U excurrunt, qui in Ic in *CUA-* nmdctcrumuTi Up.. fjV,, cacicic- in producunti. Ipcae pj flarckci- ftarckehribu^ *ffuAm* 'i'^tuor ri' nunicrolii *$*mm»lu* ,ntibu». in Ploribut iit«, randern nierioi

wMnii Rcgni Malab 1 i^i lou>; i;[1] I, lii \i!urp«ur ad ocufotum palpcbra 1^ . *1* MM

CAP.

CAP. XXIV.

r«amfd frm8» tamkltcM nta* *AtolOmh: MtUhtrrrJlm* 11 M P. f. X i6.p.Ji.

ARbor eft Mali nugnimdinc, < *j»J«t* mediocntcr craflo, tnultifcjue ramulis in orb • dmuto: Lignum molle, tf ivcfcen*, fiirvo cortice munttoni, cujiu mat; *R*Ji** rorvi.acro, inodora. *F*U** oblangorotanda, aeimioici, cratla, dcnla, RW*** *ipemt* 4tro-rtr»dia & Iplendenria, infenrf fubrindja { cofta me . St in J»erfj *pate* . P- qua nerruli tranlverfi plum lupenora venut excumint, <-ui in I arcuitim ' P^or fi&«cri*, odor nidlo*. *fhfcult* v«idi fulciac mrcntcsracetnanni iu c*lycn)i:e cxiguo, rrxumbirdc iniueot: itint Ganmx rocundx, c\igar, in tre* quaniorve lo'cs in-, ! oitn fuaxditnt iUi-c^r fiibrotundz in vrrbce unibilico, in toti Jem quot (ai l.Kinus divifb, cororutr, viridifulu, came uuus aquti ingrati ac lylvcllm (aporu refcrtx; mm quam (cnien concinaur Jolklum, oMongo-ratundum.

Locus & Tempus. Provcnit mulm Regm Malalurid tocb, prxferem m r> *tm^wmi:* Semper *tint,* quotann» ^ maturo* eikibet frudw, Aprile TO. 6C Scptcmbri menfibus.

De rinbus nihil conilar.

CAP. XXV.

JmJtau *, fisnkm vmtalmm/rmUm* *N*J*m.Siktt,* II H PL p.11.

FRutexeft aUmwine Juonimbommiim, ru(cct» in *rcnoti^ & pctrofu. oonicc cxtenui niffo. in«u» albK^mc. *Smrtwt* nr>rdU* nruia & alia, quitudr kiLv ba caaf*"

Kjmni buw rjmo* jmpkaunnir, divcrlb rttu, JIU Jdtiurluni l.rtcaj. *i}*** tlcurlutii u jlu I uiniijuc oblong4, nl balm UntSrru, nulc n] apt n uucnori fc daudemu, ficlatcrum ons T«VK emerio *\Soa* :><}, micnoj led prccipuc fupcrn.i pute, qua *aum Lautiniu* i -:«» diloa-tnnecntn & anufi. Coda media in extcrion tantum pane cminct. *FUrtt* viUi ; : -RJtifT\ brcvibiiv lurnxht ac rcnuibm pcctulis, parro ailpiduo alrce excepd inliJcnr, <r i > ceicfT! ad ranvmjjii nodLkM vcrtKiUatim Jt'j, ccuiit l> norum ^cf caudi n gennixubtu liut <iua-rntloO'piirpuroOf <JI -It irugn porpurco-mb. < 4 | j n pugM pur • -ft »nJK« AjEwunf, colortlque tiuJliuv *SHU-M** in (lurtbut ofto arnitea feu porpurc-fcu pufpuiw co»n», *aMiMnaa» npdui & (urreftus, « umbtbeo cahrca cmkam. *Fruiimi* /J^ pir»* ac rocundLx boccx, oororucx in reracc umbiliuo, qui calyx Boriun eft, ootore pnniuin vi-*Mcm* alWantt, feu fuWliro; poftei purpurakente, ulnmo in tocuni iv came • ola,coraj] • duica 3c nonnihil Aiiftringcntti, cunoneiMtf uiiim, (]UJ corncc *ntz* (oi J^utliccodiluto, lotus pu!; . tpon luUunaro

Flores fert tempore pluvioſo.

Vires. I decudum cum oleo Icmt pro prunru in anyone parti> *aSe&x.*

C*r. XXVI.

. kPifoa

ARhor ell audits coatono, uxtkc aiwno; *film Muti rvcntihtu,* *(qwe* niulfji coftai habent. & quaii mgola funt) TO tucker dupiw km(», direct I m tf: odorem *MAfxjttif* cum Rodnarino pnircnit podicului, duo* tome fattm. kwigtu, in en. fercn Jn 0c moln m i -C&IK / ,a pul{xun n M>lcm, paJii.Um, au altquoi nadci *r* utticduntur; {aporauKdi ill um habeoi; 8c poA irojuentctu uLm impnnut (jikierogumiri 4rdoro»

Locus. *mmfw* l i Bniflu nemonbui rafla eft 8c akiffima, bfrmdutUTimo &: oofitrt p(>-cdbUn two & campii ad *Vntf* miiwcm molcm *liwj»t, VIA Prunum *ir-quans, foliaque multo minora, fructuſq; fert minus agreſtes.

Folia

Folia & flores cum *Cam*** uritiffiml adhiberrtur ad lotionem pedum, m dolorc capita. E flwibta *Vf*,.* mane adhuc rorulenrts colleais item *i* foliu aqua dcftillattir, qu*; efrigerans præfertim, & munaifi. cans oculoram mrlamnwrionem oprime temperac.

Pulvis ligni in carboncm rcda&i ocuus inrhrus coniett in nubcaiU, &c

CAP. XXVIL

Murva Bnfilhtfibai Marggrav. *Temiftrs Brsfduxfis fructu retmtit, turn fulfa mt&t polypy-Ttno.*

ARborcfrnicdrociis magnirudinis, clegantu lubens/i/w, bina 8: biru ftbi invicem oppoiiu, Jiniilia foli^Malabatfari venis, conljflcntii & figura; nimirum ties nenri miiRiiiorcslecun-oiiMi loiiRitiiiiincni folii tranlcunc, & adhuc *m* qunlibcc Utere unus tcnuis, ut quinque fine in ujiiverium: tran(Verfiin .luteni niultx veni parallel* roAx curntm: (O]M infcniu funt alba, Lirnipnoti, liipsrius iamratc virnlijj l^leotliiltlTiriu : rami.li luniorc* meant 5c ad t.u turn molles; ficcaci co Utcic quoJ virclyat ci'adunc nigerrir: a, pulchro adtpceJu. *Fbrtt* Autor non delei ph't. *Fmtlsn* roft&dus, m.ignuuiHnc fefeine Py n me fchatellii, SC pcdtculo inftar I^*n infidcni, cute tc&us l-'i-M, fju.indu iiuLiirnic purpurco-rulfj, umbilico qutnqucfdlio ocfHoni manubliu. Pulpam conrinot mdJn CMffinns conliftenti.;, pallldam leu albiibm,plurimuacinismimnii& rctcrum, dulck iipons. Frurt.is enim (ji:.uido minims mullii eft, *&i* cum oigim premirur prodit pulpa qux deglutitur.

Brafilienfes non gaudenhveta hoc *fmdu,* fed avibus derorandum rclinquunt.

CAP. XXVIII.

Bseaftra InJit trtftlt*, ratmofs, ecmu mAdtsttu tTtcKt*. Tijtrttt-Tbdu.* H. M- P. + * T. 59. p- 61- //. ,1/.

ARbofcula eft humilis, feptem circiier pedo alia, caudice pedem cralio, albicame, corticcob-ducto cinefti>, .inurn, **mnkflqne** [.imulis vinJibui, rrungulartbui ac gctiiotudf donaio. Radix .ilbicuis, Ijpfwn .ini.u 1, cK^tr-B tcnclliii *FUu* **tenu** IKTIUI area **nmuloram** Rcnilos proven iunt, OIIIDIIKO louiriiia, ^ainunau, l iatn«a, lupcrnc color c atro-vindi nit enta, nferne (ulmridta & torncntoJa; cofta media crafla *8c* ncm inde exeunta infernc lanuginoh" j odor (LLIVIS, fipor acos & amarus. Tehenora vcro hujus arbons folia nibicunda Iunt. *Fhni* haud ieou ac *Kateulltka* flores lurculnrum extremis raccmatim provenium, uxrula, fobolorum Ihparu obvalUti, vinditjuc &acuminat»calya inlmrcm, c quinqucoblongo-rotundis ac yitroriiim rcnextt folui conilantcs; quinquc ctcrulcii *fimnmAm,* rLvclccntibus **ftnbm* ornatis, ac extra flbrenr late eipanib, nediam etoi onrkamn S(umlnlicum occupantibiis, mter qiir *fiylut* prodit ex albo cteruleus t. in acumine iivUut: odor luavi*, lapor lubanwrui. *Fmiliu* uibrotandj, tiiquctn, in vemce CTiRUo-urnbilicopixiliti, K'->brf, nitcnte^ pnmum atro-purpurci, dein turvi, intttf inolli taxnc re* fcrti, cm *trc,* tncludfl *tin* eueui, vindes, liporc I'abacco.

Crcfac locii arcnoln ubi^, in Matibar, prx(cmni in Provmua *'M&a***,* temper viret, qucxanrut *Lmm. act* r'ruftulj fcrt.

£x huitw (oliboleo buryrovc mcoclis nnpientum confiatur, quod Cephatalgiar, Ophthalmia & , aununi minimi medctur.

E raJice aim Xinzibcre 8t Coriandn feminc aqua* incodi. Apoiema confiatur, quod cihibuiitn, coctinncin promova fifcnaulcam fan.it.

Fruftus concuii *U* in lade ebutyrato tocti vel infuii alvum movent Sc aquas hydropicomm ducunt.

Annotatio.

Mytrum & Hcdcram ultimo in loco poft Indicas bacaferai ponimus, quia cum carum fruchu pauo came lint, *U* per matunutcpi Icrc licet, anibigcrc videotur uuer eai quc *tmiU* succo lunt & <]ux fructu hiuntda

Cir. XXIX.

'De My rt 9.

MYrtus Græc. Μυρσίνη Myrfine Atbcnienfi puclla, ^;!criritud»ne 8t robore intinnij arnica Palbdi, quam juvau* ab ea cyHu & P-t ... iaruj mtercmit, imiiil X T X dudw, quoi dcRantii crtenlqucnaturxdoobu* rchquii vir^imbus p\rllnct: Aib. in (Umonuar locum luccedit, temper Minervx ut Oiw diwa. Si:nt qui vclint iic vocauin p"V*?" Mvrrha auandam æmulam -lw« grarunt, cjui poilent bicculx, ut annoum Ad»crfana: qu*ii'"> duUtun adhut tit, uuum,tir«dl uwotuttlt pnuj Myrrru an Myttu* Nobn fane (inqu« .)• Blubum .)

hinuO lottftj peou ndctur nomina dcri/uo, & Mynhx odortm *huge* divcrJuro a Myni •' agnolcioius.

Myrnim Vcnen fjcrirn dkai'mquc Cani: *tCMt,* qwa multr* habczi ulus in mor» mulKwibus: *Stni* in qubufainq, mmoniK km piunmum [weft, jf. fl. Noftpotn* isaflenrimtir qui ob od< > dicaum putani: Verier i crum conalundt odorcs & uneuenu piunmum vi!. . I ippemm Vcncreo* rcfrxrumios 6c •cxnngucndoi nititl emcadus eft oJonb f*- ,,.

Myitut Colin perpcfui-v .tibu*; bacai ombukatd cum plartbtu intiw (cnuntbiu alb.

et Cftit lea Ipocie*" s annotat (c in i •titfiiuc *ocn* multa gone ; Not i tii/! Bt MjTtum Tarentirum dn . . .

I. *Afyrfu (trnmmu Ititu4* C E tfna A^rfai *fylwjltu fJtm ttMijhm** qttfilcm. *grs & dkd, fMtv* & frtvtfr*).* a <p<r ranmion l.

Hujus generis ſativæ in arbores facilè adoleſcunt, ramis flexilibus ac lentis, rubro cortice, *foliis* longiuſculis, perpetuóque virentibus, Punicæ æmulis, quanquam in nigris nigriora, in candidis candidiora ſpectentur. *Flores* omnibus inſident candidi, odorati. *Baccæ* oblongæ, agreſtes Oleas quadamenut reterentes, multn lane Ivlvdlnk* nuftxcv

Inter lylreftro quoq, alba & nijj-'a reperimr.

Myni quart um jjcnm live Bnicim *ijW.* ttuic eandem putat)• Hi • quod & dcf^npno icm, & loot* faadent: Folu tamen paulo brcviora & pto longiuul; ijtum fi Mvrti (.nmmuiih It *c&c* Minhwhu, M

Hac ai-.tem Myni Inev: Ti , nhena t cnam Kotiuni & Nejpobtana. NMOCRC nullam alum i'iLa Piovcnit aiam tntiaiiopnntncM, prope Ballenun in feptbuioopkkf&

SoteAofttUtta b c, naJbamnon edc ipocicm icfkaratam 4 nigu, diflcrrcumencolore, ootlflkuim ede wranx^ in Iritu. *

SccundunimansAkvandnti •* Belionita punii; mile*, quod perpoud i *CM» H.gAniiir; marinmu gaikknt.'. r, qturn Pucunun bbuLr man ruum rctenutt.

1. *Mtnmi B*t*s l*tfiU imtjtitA ChC* J. B. *imtftitM B*tus* I, W /J«r £«vw C B. Oct. *latftU mtxmts* Park.

Ramus eſt ſatis craſſus; *foliis* dupl magnis, ac interdum ad Lauri tenuifoliæ aut Arbuti foliorum latitudinem ferè accedant, dilutius f . ulò virentis coloris, odoratis. Rarius hæc floret aut fructum fert, quia texendis ſepibus, quas tondere ſolent, ea plerunq, utuntur.

Nuſquam hoc genus vidit Cluſius niſi in monaſterio quodam Hiſpali, *H\n* Lrtiilin Mauritanorum Granatæ viridariis, in quibus piſcinas & lacus claudebant ſepes illo Myrti genere conſtantes, & ex alio quodam non multum huic diſſimili, minoribus tamen & paulò denſioribus foliis.

3. *AfjriMi U,jtlis txmus VuV. Ufa** Artj« a. *vtt ftiut Utti tmfirtm **f(tm>i*,* C B. *Mfrtt B*ttt* Utifilt* JitmUtm gamt* J. & * G i JV;

troticaf, ^,\ radtce plurimm denlbi, aaitw fiinwfque r<M pi omit: /«/u luper* rv.Jjr tpet i hab«, led a*ie6n akentu, ut pme mutwi lele «MU. iO"> *fit* cfm catickJu*, penupeul '<nib», «UNI VIIIB plcnta, ndoraim ; an luccndit paulo oblonjnor / * / • quim m T*' (CI ere mctptt pufpnnUcsm, *ttmicm* plcnam macuriutetn ' or», Candida incurraque urana in le continent

In i -i» tn hora* ConUbut hanc (peciem VKIK Cl.

4- *Mirtmt imtftif Bt!guM* C B. *Imtfttm Bdytm ftni Rimnm* J. R Wn Ccr *f U t* I'fc

MiX ptinu rxnetB amplo eft (nlio, qurxl umen jc Bttkx prune [redacted] 1 .-..-; .«,iin.j 5c en dupliaaruninnd n .it, , quutdoqoo

Tertii denfiore eft fulto 6c maRa mucrofuro, eodenque none rtjfebon: Ac Lrtiorc.i

^MI n>cdto eft IOJK> non multtim aHtmitii eft quarto genen *Clmf.* i. c. \ <*t**m* pto prmu ndtlra Ipeuc ku ' 'TUMI* tubemui; led mono fullcitcfMibut, *Ionian* etu tmminiiu. L.I^ ..

... varietates è ſemine Myrti communis Italicæ initio oriundas & plures adhuc alias: nam Lobelius ſex hujus varietates proponit.

5. *Myrtus*

5. *Mjrttu* angustifolia *txtth** J. B. Parfc. *B*tit** angustifolia O B.

EaJom eft foborum dcnfiraie & fcne qu.n Iktica exotica Luifulia Ci*/: Vcram tnii minore folio & ft rural u is vinince J fruttu criam majore 3c magis 0rU1cui.no, qui 1 cliquorum Myrti generum fructus iiilt.ir alba Sc lnrtexa graiu t'ert; minara tamen quim Myrti Bxcica: btlfolLc.

6. *Mjrtat minor vufofru* C-»B. nfffwr Pork. Gcr. *Tdrtnttga* J. B.

7. ft

Noflro coelo (oloque rcliquis notior eft Myitus Tirenuna duplia tripUcive (enc difpofitU foltis, crcbris parvis, iiil.in riroic tutiJis, iragrAimbus. *Flam* quin^, folus c.intkiis altojiun more amil.im, quorum mtilium ocuipanc numcrola ftainuu, (xlarcgrato *&L* amibik liittx (per nutuntotcni kiud (ecus acaliz *}* nigrefcunc, *ftmtnt* pjcnr inrtsKo, albo.

I Lvc omnium frcqucDUfGo& oil in Ssptcntnoiulium rcgionum honis, quia fauJc propagatur *ft*-tnulisaur lured h dep ictis.

1 Iu|iis titles [pecics leu virictata propontc- P.irlunfotius, alterant folio icuto, iltcroni rotuntkire Bu\i liunuia: folio, non alu in re diveriim.

7. /U;rf«j *Jemtfttts fru'dn *ll* }*. B. *fmSm dlb** Gcr. *demoted mme$m* fetiu frut}* dh**

Saris atte fruricat tcncllorum *Be* rubcntiiim rAiioniin frequcntii ilcnCij foiiis omnium tnioil nis, (tn^riilioribuiCs: *imyji* ruicronatis, quam in ulb Myri(\ (jruraciiu »irentibus, tiagr.uitb o doris. *Flos* p.ir ivtiquis, mm ccLimtiuctu), qui UIHQ quiiicm virec, nutuntau; autcnt no a Otgr^ck at idtquo-ruin,lc.l culbidiu manec

In Alia luiic Mynuni ciWcrvirit Bellonius.

II :jth alum ipveniri fpeciem quldcm formx fci) *pcr omnia rencnorem, exiliorc folio trsctic :um anguibore & mnioi-t: foboapiui Robmujn vidit J. Uauhiiuu.

Cli Hujul modi Myrti

His addunt I'arkinfonus Si Cortiutus

Mjrtum flort fltno. <Z§t 6oubU flotUttCb Myrtle.

I! oc M atricariæ modo multiplici pctilorum, fubrubentium umci, ordine flores compofitos habet, quæ in medio denfa congefta 1 IcvitcrtlUC Crtlp.it.1 01 tulitur ex fubjecto capitulo globofo. Folia quæ oblon ... & in acutiffimum mucronem definunt majoris Myrti fpeciem hanc effe .IIJAI ant. Port... ut nulla fpecies Myrti pluribus floribus luxuriat, tt4 nulU ell Licate uimmcnda-tior.' Nec emm geminu ... •z Jur.ir, net g< <liis tovreiitr, quonan inc ... Lara line H< >rc ilqirchcntiaciir r pric ... him occupant novu Raro in* Icmini proli)it, quvJ ple-nirjuc pUmii Horc muln ... eft.

Nos bane (ut pleratq, alias plants lia-o plcno) pro varieuce untiim [Myrti communis Ita-lic*] habcimis non p: o ipcae all aim otnnibiu uiitincta, qua- ob pukhruudincni fit qrtutum a cu-riofis «pcmur, 5: ituilMjie tolitur.

Myrtus in calidioribus regionibus Italia, Hi [pania. Gallop; ovincia fponte &c copiotc [*. in In, ... i jtortte (]i. tronui ii, & ooorcui iuaviliiuKim in ... aptuii, mini l.i,, teftc J. lUuhina Uc n magna frigora ferre nequit ... paticxpcii ... I'loicn: M yrti pro ratione loci ... inuntto *g&am,* lonio&Jiwot ... t nunqtum perficit rr«r/»*. Myrtus. Surculo depido fcrkui', rauli emm (.omindujhlu, pneicrom Taretukuij nam Luitolu paulomotufinr ell.

Gaiukt Myrtui |URI rcpurgatu: «.i in altiorsm procentatcm aiktlclut. Dcgcocrat in fiutktfm tu/icrtbro puigctur.

Myioiljnum * DiofconJo vocat id quod Myrto idnafcitur, irttquaUle, vcrnicofum, inrurnc- • *i* , : j;:e, ijuod [V'Luide quah nunus Myrti uauiliccin ampbditur. Ac Hippocran ip(c arbori* tin- n*. tfhji, qui^i aider *»«< VOOCj til appcLLtui. S:d * Pluiio Mvniiiuiuiii «it vtnuincx (jliciljis *^M- Myrti baccis factum.

Vis tum ipfi Myrto, turn cuim fiuftui iilitriciona. Gilcno vatcnur tldiccat. Turn iolu, coin I. germina, turn fructus,. turn lucai* non ntmm inw le in alturtiorv ttidi.1i.- ibut ... nu vim habon ... carput, m< ... i eacmmbui, • ... i imque occ ... ;uc dCwOehim capiK ... intPQpOlt tlkm corpons tuta latur. (... octiloruni inHann • 6c. ... exprefFo & aliquannu uLaiu ... irccct 6t*J caJci &Wij ... unique fiv ctiam hirtutet, ulccra capiiit ... oc A ... nantu, *&i* j-apuUmm cruptioncs, Huenta qooquc i ... vocant, vclun caam<)u«d ex ... s.onvcnit; etique Uuri 6i *XR* ... *otWBU* ; yiuliginci quotjuc cnwiadat. Ad aura purulent* ...

nJjtur. Scd cV I
nbw 6c partibuioniniU:
phaano, aut c . co aim vino raleni *d he: \--
• nyAtdas 8c condyioniata. Aicnt
humemibqih adcoquc ictrum via
bent. Otcrum aenuu aut etui
Elpt iinirui & lolu> li.tcus arikjto vino vctcre aut 4<,
liccatui litum cwie • (qoc amkw.

Mymdanuni
ftilj, > iSciuui porru , cerad*, .

Qua- pnteru habent Pluuui, Galcnus, Sethi, alitquc rule ; -tuiimuni //./. ft. &• S

UitiH internut fotirtnim aut ktccanun nunc dienim ririor eft. A'iftbcri umen podunt in durthcra 6c cxpukionc Un^

Sviupi oua eft ad caurrfiot ctlidoi, tenuct praopuccum p«tu> occupant

Oleum duplex eft in Offic- aJtenun 6tcx bat ucenim ex toliUuleo cunar.
Atquc ut itiffercnru J«, qutw ex bj ^oA c\ i* orum. Leo 0''
quitCalp. Hofman.) non r. icubiopi ,ttii>!cvi;i, in tiuuUuoivi,
intcrtnjjintb"j(debilitate f^c tot dbciut me lino.

ulutet Mytti omno depemient a vi ikxandi, atilti IHRCI; . h vjutc odora.
mmtmitt tr* Utrtm, Seren.

Aqua e Aonbut Mvtn dcftillata ob odorii kuvttitcm mvropf»l» ,

Pbnm apud Antiquot, antcquam Piper icpeinctur Myni baccai illtu* obtmuiii
quotlani etum generali obiorui nomine mde tracto, quotient-
que nrifpne aprorum Upar conunenduur, pfcmoQuoainonftmaddh

Myrtwej, K Okani Mnnnum apui Vctera '-,,
< t jtixnera, PaJbdmtn. ConluJc ctutn *ic Iiu & ootunt vuibu* fi puca-
\- lUuhiinnti, tooocBooo onto. Itcll'i
dum Macoianet Rl>
Galkx Quercu* bbro; Phi'Tfyi fV' • off''
A unia>ininuli vivo veltaiu inclufo prxditum obfervavk Bellonna.

& C*miw ft* Mjrtm AmtntmH fjlvtprtt Pttbn. Mifggrar.

Doa- hujui fpocie* in ({tcbojii term, lenta ucraque ligno & i utuob
antum, utrKHoncni W»nim, h W n V frufluam, .'•
b
k>lutu odant, iod fiuctui ni|tn adtnodum ki

x. Ptfirrtw . .uwumquc majjnicudine prxiuft ilLin lupcrjt^
,op*cuc fubentur Frutcx hn. clt /L«« . wnJitsiS
i llbiappolitn, led rarooppofttii
>le ad Scorpk>ncm acccdawt, unigtatoodac olfa^fhiin, quaniniioo
•«4lc*ttxu*aJbic«.

Frucfm 0000 tine, tam fokaxit, led Ccraloniin mote copulatim p
& pcdxuEb d.i> tmikenta, rocundo umbiJico papillari ptx&ti, qui fi tcnipcftire aveUan
tiitRcnt nptunt>, led undem : ntuinjni ttlii vclcarh, cctnltringum. _ Coututciit inti
Virt. ckum tcnut oortKJ ioJuium. Crtcnwn ttunuJtun rchuuot, uarfobonnr, arftiitnq, lee
&Jbmcnc4?olinfuni&trvdtuumtiUuuiiiimpnnib ukaixA, atquc aim null* atlfttingenilo ft: <
iklo moJentur. fclnu intCKii fimrfiixUxi*]"^ipiimn'*":TT*'^Fm foltcilGmo fiKaxuu *•*
,uc praHlac quaxutxt. Mytiut \ OIRJUV.
i ii tpeac* hie rcpcricui, cjujt Myitut alba appetlaiur^ fed infrcqyauio

9. Myrtus ... Zeylanenſibus.
Herman.

> eft cin.iidiffimo cbooi inftar, (blulo, pondcroti; oorttce fiabro, tenui Ramn j
. perpukhf^ orWiUta; Fo*i» rigidi* muoonam, |uatnt)o Tjndi Unrore L_
, Up«xo aronvMKo levker adnnngente. Ad luinnKii ramo* pradcutu UILCOII

Vi• .. „„ n ihiMin II .-mi » urceoli I inleunt in btca pdi nujMS.iitaflpffu*'*'
BHAH „- • • i. U>a;uti i iJ«ii, indudenuiadnumnBipwl rmm •iMptiimi i''
decoAttin, oblaviti tenu dijtu, Luem Ualkant MRWOK I
i, alUquc utemtlit cxpehoir.

Alia* TarwuM lotcntct Hermanns, ut Mfrtum (aim Buxi contotov. Mm. nuninttm
tali Rraiutr wali:ukd^
f««n» m mloct Niiut MoUutr. uuUculn rubtndMf vul*?.
M»«t hWiimni Myn. AJncmam humifani folia MyroUioww, o

CAP. XXX.

De Htdera.

HEdera, Grxcis Kiww, nonnulLU ab hcrendodi&i videtur, fed male aim antcpcnulnrnain airripi.it, utidc emrn in .intiquU& me! ions not* codicibus male icnbt per * nemo non vul«.» Alii *tier** fonbunc, & ab *iJtnJc* tiidam volunt. Etcmm arborum importuiu amafu & vclut aflcnumx, corticc rimofo impa&a maceriai vemftiorcs dcmolicur, Be radicals propafi.-uionibus arborcs amplcxa cnecar & evedir, prxfcrtini ilia fpeacs qux major fi: arborea diutur. Lt mini fane (inquit Voitiui) hare poitcnor placet iwfuju>a. Ncque obftatquod in antiquis codicibus per *H* (cribitur. Nam addtturca, qucmadmodum Ponnttusquoquc Icnfit, ut in acculamo utroquc dativo atque ablativo plur.ili & verbo *tJrrtm, nlmu* fit *eJriu* Jift inguatur.

Kiuw Grjtcistiiibim puttnt ,t Cillo, quern pulionem Liberi patris tuillc Urea fabulantur, & in nnminis fui fruncem converliim, dum .iJminiftcr cum eoDco ijlieni illiiuttcrrrpciiit. At probabilior et)pmologia eft «''^ ''**> i. & verme feu curcultone, qui in frnropma, hordoo fie tnboo nuiime nalcitur, cui natura eft Icmina 1lL1 mlpidc potiiis, qium ore cxiguu foiviminibuf tcrchrare, itnde «jtnKi< pumes ob tiliulol.is ac (xirol.u CWUUCH diatur. Eoicni modo pliau hare «*»»« vocatur 1 porofi tcxtura, & inntiiiiLTB fpiraculis per via, qua vinutit ti jiifnuttir.

Plant a hxc 0 nonnuliis non inept a Pardiuca appcllarur., quod alieni nuadra vivw, 6c partcm faitem aliment! ab .nboribus qu.h Jtnplcditur cxfut>at. J'.IITCITI inqu.nn alimcmU non cnim (ut vulc TlKophrailus) a pud nos naltcni ull.i liedera; ipccies li in ten lii liiccidatur durat, ncccmontur, quiii contra rium cspcrientii con ft at, *Sc* noflra *tit.* aliontm. Miramur at; tern toe Iluderjc Ipedcs in Grxcia inveairi quot rcccnlct TlieophrjltiH, aut ubt c.« viderir, cum m omnibus quas nos laftrainniiis rcRiombus unica tantum h.i&cnus obfantta fuent. Nam I Icdcram hcliccn <iicUm, provolutam Sc lfciilcm, a Ottjote a<borca & fectiiinon aliicr ilifferre cum Traeo, OcJjlpino 6c J. Bauhmopuumus, quam vcl rat lone *xuib,* vet loci ubicrelcunt: hinccsum loluni hen quod aut forma difcrant aut tru*ia

A. *Htitr* (emrnuHH msjvr & mow* J. D. *srkerta* C. B. *tttm* «wj»r *fimiu* ejuldcm. *Arborea fivt (tandtni & cerjmioj* tsmmum)* Park, *turn HeJrr* Mix* cjuidcm *Si* Gcr. Clltlltmtg, o: btrntb 3 top; alfo bnrrcn, o: ncrping *Jbp.

jf. ft

Sarmsntit reituibiu longo 8c en-abundo rcptaru proximu arboribtih aut partctibiu innixj jlu petit, quz femcl apprchcndit pro ndicb ufa, barbctio ribranim propaj5.11 JI . radical in alieno kJo agent, ice m.igna pjitcniRofo, ctncroo, m novdlh ramk viridi, nutcric alba tirnu. *Fttis* nulb or* pediailis hiiiipalnuiibui *<JL* pilmanbusappcnfa, magna, ncrvola, ngiila, fupemc ex atro virentia & fpendentia, infcrnc ad lutoim lannllum ex virusc dedtnantia, iinuola, triquctra, allis n> (ooda, in mucionctn cxacuuntur, laporc iiccantc Sc acn, *Fieri>* in larmcntorum Mtremjutibiis, hcrbacras tolusradutiiconilam, totidcinque lutcu **f$ahm* in orbem aicuinadi multi umbetlz inftar. Corymbi fuccedunt per maturitatcm lujjri 1 acini tinguli lemunda longtoribus peditulis infidcnt, baccu Jaaiperiatscquakti *taSkt* & qua utnnque compreffi, arailo umbilicato, cm abeft ille rciiqui acini OKor, mTcripQ, vclut opcrcuta unpoliu urccoio, cupa centrum ddieruc prominu1 LJs niRCr ftylui: intusiiifttn^tisicpimenco 11 tcrnbrj*na*>, 1 uu 1l1 ili 11que puI;xilb. LOCUIMcontinen*tur ftmttu,* unum, tluo, tna, quatuor, qumquc, oblonga, nibki, {ureitiulj, cuixulioni convoluto timiti.t, cuticuU tcinn contefla, incut pulpola, confraitc Orjv-r cum gTuma loi; aut pulocubr e pane fyncomittonoji ablunilix

Obicrvantc Cxfalpino, cum ad earn xtatcm accencnt Hcdera, ut fruftum ferre po/fit totam mutat facicin mntramgne, mm per ie cngiti'r, fit quidem in untum ali<jiian,io, ut nullutn reiinqttamr conjunctionis velti^uim cum repente hedera. Quantdiu cnim araxa ell tiulu rcrt in .mgulo> deltnentia, ad lummum qutnos, quorum duo utnnque prominent, unit to itanmo Folio: quuautcrp magu adulcli.it, folia fit pauQorcs ctlunt an^uloi obtdiorclque &c ipla mafora hunt fit vtrentiora, &c unicolor.i, cum ab initto cadem puiiHa iirn, nign 8c nuculu albU [_ lecundum venuj diftmdtt; alinuando infem^ (ubrubentia, cum autem erigitar folia iotundantur, obbteratti ex coto utrinq, angulis omnibus, lblo co qui in lurruno eft rclnrio,

Hedera paffim nafcitur ad arborcj, in lylvis, aiBpil & hortii, 3: ad adiHdorum muroL Sylvarum opat.4, vkta Be *Booth* perrcput, ut rede J. Uaulimus.

UtJn-4 Dtamjfm DaUthsmpt J. & *ptttc** C B.

Lugd.

Ex congcnctibui nign> tiilmm •lubct minus atrum, minima aogulolum, craltim, carnofinn, ronoium, in acumen filli^iatum, net admodum denlum, in corymb** aano* lucco*, aurco nicore fiJgenres ex congcnenbui alpcih: maxime p uljiros. *llxc* r4>ii^'i»> bradiii> rcUiju-inim mo.k> viUnai arbors enccat, (iicco eomm exhauUo. Rjrn in Gallta provcait: nc*; rariu* puto in aim ragbag btu; eft cnim, ut mihi videtur, vanecu qujedam bedew, baccatum cobte i Tulgan diftsreni.nucioadmodum & ARI ilolium bacd» luteii ab Agrttbiio communi: quod rariui ctum oo:ui

Omnlit liedera, auiorc Uiolconde acrn cft; altnngit, itervo* Lcdtt. lnt;rnui hirdent rnlbruffl ufa (quta capiti ncrvotoque genen adverfanir) ranu e'r. Extern,* crebro, icrwnbu* *extKcandis* & (aiiinJi-: m fonticulis ibinrummaoonetuunili* [imponinn iiuou.ii: lolium 1 *attrtmtmjtrvvUtt, immmktifjM ifc ptatAm tlwtnim vi /** mtr*dmt;* m ounn turandnj in aurium purulen-

Mmmmmm

puruknunim dolore icAwA •. Veteres folia cum vini ooAa ad ambufta & ulcera maligna conimcndam, 6c nuculu lolarcs; cum accr o cocta aut cruda cu iu pancinu lictvojis proiiinr. Arthiitiy qindam tlolenti parti impooum cruda 1. Lu Hovax, qtubuj aliqub inpfilcntiaium Icvamen *ie* fcn-(tfle narr.it, atieo ut per multos anno* non aim topics ttda fit. *Antmtm it Hql** in Centuria obfcnrationum OUerv. f. Floruro liaurarum pulvn quantum mum difpioruni apicibus coroprebcndii, ex vino Ubituj Buxutn dytentenaan fifht.

Aam drachma pondcrc cum vino alTu pti mirifice calculum pellunt 8c urinani movent Ail b lupma£» miramc Dallas craduur rcmedmm, fi acini «t Hedom arbore* in puJv * aqua itiUinm Pukjpi 6c pauatto Croci biKantur CJIHU, uiquc ovanc, diebus aliij"* nuus.

Qumqoeaut fcx acini ante poodorum cerumen comcfti ebrietaeem aroore dkuntur.

Baoox porf*m per (upcnora fit inhrriora, undc i nonnatla contra tebre* exhibcri iblenc. *StbU* Httv« baotamm hederar plenam nwtarkMam adtptanim largj doti exUbRui arcanum eſt contra peſtem. Remedium eſt Alexn Pedemontani. *D. Boyl. De utilitate Philoſophiæ experiment. ad medtamsm.* R F*na Hederx qux vcrgunt ad Scptenmonosi bene matura: tn umbra htcat in wcretn reAgantur. Dot 5 (. m vino albo provocaado iudorcm. Expemun (itpc nmedaank *I* (km meminit & J. Bauhinui c Camcr. Corymbofum puhroratoruni fcnjpuki* unu ex atjtu MentM MKtinHaefficaxcft ad vcwriculi dolorej: Alicobi & pefte oooeprb oxhibcar, quibui (udoic* duntponMer.

Oleum «? bicd» deftillanonc dicxum praftons d» ad frjgkk* artua-lorum morbw; nienfooa* oJculot pellk, &rdida ulcera cxtcrpt.

H«dcrahoc4 natura peculiar c habrt, quod pnnu e)u» fola fmt onRuJoIa & taiu, poiteriwa^ (unsna rotunda. . Sola anm natura alias kudendo procoderea *tlmpka* ad vanum, inqu« C *mmmmm* In *IM AUJwm* Ofitm*L* kki. cap. loi. Idem tunen (quod pice illiudaen m) obſervatur etiam in Apifbbo, tn Smyrnio Crcrtco, m &» aqtunco maximo, Thijipi *rcto* DKHCona» Zaa», Aliilque quamm rbba tots & ad radhxm tmiuca aut Urinatt, tupenora Integra lunt.

Vulgo jactatur 6c Wochcra ex Euonwno fc abk n3fett, Vinum ab aqua Icparari, it vas ; ex hedera conficiatur, ofage rinuw infundatur cu aaoaynafcrnt brcvicum pemunctuemoo aquiin exstillare. Cato, Varro, Plinius, vinum ex verifimulus eſt, aim vtniini l^ikucrt: :cout mn iubolionimquc partiuin. j In expe- i imenn vciiutcm ut inquirercm, « ligno Hederæ (cùm mihi fruſtum obvenit brachii magnitudine) pocula connct curabam, quor tapie&t p tei, aqux urum mrunilebam ; qur per tres dies iiuua ubt ftcrilfcnt, paulatim una craniudabant. tx quo de expentnenu rcritate ludiwiuxn lens qntm pocenc. *H'trw.* JU»/; lib. i. cap. 17. p. 1

IJRIIUIU Hodcnr *dc* ratlicc , *LU* craffiutttle confucnt, 4 iutoribus in cum ul. folcr. nt poAquam cukdk» *h*x* ad conum difermdim idoncos ad cocem cxacuc cram tune ilk» acqoalo BEvajatMquo raddant ad *tiiAotn* bgnum ultra ckratjue uwxr aJio ad buac uiuiii tdooaun *fuAicmir, tone* obowlbbcm lubilantu iptius, qua; ctum aawi pan

Gram haaca aM t triticat notuuhil fimii Scurnii aliitquo *vih«» in «r*» *8L* ram ndfe faarb a i lh fi *m* dederunt, fie 1I.1 imagtnaiid), bgiwiaa mmorem fparKendi ploille Ott jtUcnrvnu tea gb gommiex laruro virore fen ntf(rcCxn*, VBTCO *tutor**, fed non peBando, dura lam conipartjquc conMMnaa, non tamen unilonm, rubiginoiis intcicurlannbut nucu: haul dtSculter in poflincm redifpatr, laporem inipmnens Itccum lumi tntucuO" dam, con Jon qutiam ainai-irudmc, itlivarii cnocco colon: emgent miff it adraotum clarafl* It pwuiiiMBi ecat riammajn, aidorc fcrc thurk, & nc rum quidem liqudot Hafttfaodt rdr nam) Bouhinui rubram odoraum, pcUuofam jpiftu acron, charuni Mjbuenwa otei inftar> teru admoum rlammam conapicntem ut cxte/x rdinr tn caOdlo *L Aksttt* uropc *Qeeff* N«c ditfraJeadw* niiiii jmw»ij4ikicm Woiccftrsfin Anglia uaUcctam : tanui umaoapudi* iaaajatai

In t«aco»ftyiu*t4brKjn poteft i bejao *htAen,* norulqocimponxur fcmcl mitwUe. Experior •d qaoqu« in moftfanacuk, oulbui toco paorum flobakB ex DOC hgoo hederaoco a Tonuar* imucut Hiiponoi nrwrnnaaMmi fine. ojptajK earn asvsham, Ac nonndi ienwJ in mutare neceſſe eſt. Hildanus Cent. 1. Obſerv. 41.

SECTIO

SECT 10 rv.

f>e Arboribtu fruftti umbtlicato ficco.

CAP. I.

*WXUM qwinmfam sim C*rytfh}Ul* J. B, *Amomum «.W mueninAtm* cV *Ctryefbj&m Plant Ctufo fufitcatxm* Park. *Catjefiyllw mtmmu.-* wJi, *CnjefbjBm Plmu* C l i *Ptpr eJeritkm Jsmutcmft nejlrMihu.* jfctotft ftmtfD ^.r.lillitr.'l prppct, 01 3U[fpiCC.

FKudus, *Ptper tdarttmm Jtmnctnft* did us, nunc dienitn copw&ti infertiir in Anglam, eft qua in frequcnti ufu in culuiii u<jlhi> jd *cthoi* ttmiiicmlo*: > vulgo ''XII fpire, *tfat6* oiumum Araitutuiti inlhr tili-c, .ippelktur. Orbitularbcl), Pipem *gn.no* pkf mnquc nu^, Interdum umen MJIUIU ant ctiam minor, cortiot Gi/oOj rugofo, omuiko (cu cwuUi lunmo renm wstduus quidnparuto, duos conrinens iiuckos (ut A^ic J. biulwiu*) mgros, itco-vinotd membrana COAM, (jui itu-rgcrino p^nccc difpcfcuntur. Tota rcrc fiuaiii Hgur<i cxtcnu pdchni *MiU* granati, col ore excepto, reſpondet. Mporc eft aaiulculo, aronuuicOj JJ Ca>yuptiylli>i ^txodente.

Cluniru fru&tls deienpeia minus cxjct.i eft; ait enim cum apenuni Icmcn conancru 10 btnu panes icidiL', cam notter fruAus non unutii indiut paitci (ciffile, Jed duocontmcic lemma, duo< but diiiin. Ic mutuu fcn.ii'.it.i, leu panctc uitergeiiooditdula: *\xx*-tcrca um!>: -rollLr in Jummo trudtu nc verWo (juidcm m^niiiiit, ut dubitcm sn cundoit irmSum dclciib.

Not plantain ipf.ui] nondum Vidimus, nequc (juilquam poft Cluiium, quod (dmus, cjm Jdoipfit, rdiquam ergo 1 mutuatam dibimus.

I ... da crant ... eraai

F™ «n tit ntodum mkitur, ut ex mulns granis, qii* petioles iiiw adhuc ta & binb terniiljus gra n Ijccrc rotei.«.- iio iolb rnnis quidcin nit, pro loci Qiuun)fi J -im^ *mc *U,* fed xqtules omnia. ;n (ccanre it: l.itcra oblitjut" cxcutTCntibus iore, ootulo tanmn, nunc latiorc & quad orbiculato, cincracei ex ipadicso ccloris, Dula qui addjti I J crant, tcnun, (jmdranguli, ciiwraca Colorii corricc *K* vidci. i iti Ij^adkco, TCtintntCi adnuc veliigia ubi toLa adhxicran [,<!.. ihant; & illi ciwtn aaiufoih (apofB perinde ac fcii., i ! ^luctif roacet ic crat -ntcfulcj f ot> veruftatcm torlit.ni J uratautcmRctni: vero brcvion:, c\ xitievcniimibcft) .. tjuxdam adlitic adii.i.

Hunc fruetum Ch « rcpugnu

Nullu* *C\VA }\3&zn\n* tn medians uftscft: vcriim calfaciendi, adf Bt etficcAndl vi pol]erc oior Uporque ilcmonltraiu, & rcliqiu prjclbre palfcqux Oryophylli aronntici: tvec incpti ob rvlorcm conliitiilcm & Linbilicutn quadripamtum ad Caryo C fiauluno refemir.

In infuii J-imiici copiosf prorenitj 8c compofniunem *Clm»Utt* inptdiiur. *l*f».*

*.xnlin! jtu Ptftr T*v*fa* Fr. Hernandez *l**. %. <«f,* J. Piper Oiiap* *D* Kcdi.

1! \ibo; . quod ctum t *at* ; tuox futvo, ac tandem in nigrum

• ii;!'(lir.i. Roborat car vcotn- Km, culiiitiqbe, utc •niium & mcn(o)evocit, Pc lento* liutnorci incidit & aliiqtie przft.v

. nnjui Pi; iiii iulicrit Ja i acrem & »alde Ardmaicum; Piper oJoratuni Janu i, 8c Xocotochitl (eu Piper .-(lociuj rui

Alceutit c in infi nitudme, aut ea in • idnoc ului. Car> ophyllj od«e &»

Mmnntmm *h*

CAP. II.

I. *Caryoph. five aromaticus fructu* [illegible] Park. *Caryoph. Indici* J. B. [illegible] Ger. Cloves.

C[illegible] [illegible] ificat, verùm cur id huic [illegible] nomen impositum, [illegible] re fateor. Nostratibus Cloves, Gallis etiam Clou, & Hispanis [illegible] avi in modum capitatus est, Belgis etiam *Nagel* eodem [illegible] [illegible] est.

[illegible] C. Bauhinus magnitud[illegible] [illegible] Gar- [illegible]nem] Caudici crassitudo quant[illegible] Cortex [illegible] Cum Pisone consentit C. Bauh. [illegible] Linschota- [illegible] longitudinem [illegible] ad latera utrinq; excurrentibus [illegible] Rami [illegible] pediculi quos [illegible] [illegible]larum, cortice latis crat [illegible] [illegible] es inferiores, quæ crassi- [illegible] interne dilutiores pallo, [illegible] magni- [illegible] comparent plu- [illegible] m coloris: atque hic ni- [illegible] deinde viri- [illegible] (Clusius ab [illegible] [illegible] Garcia) fragrantia [illegible] flores superans. [illegible] forma non dissimili [illegible] Cerasorum, non tamen [illegible] sed elegantis [illegible] singula petala tribus candidis radi[illegible] distincta; stamina [illegible] s occupantia [illegible] florum] fervidus non [illegible] sed tamen gratus & arom[illegible] & nescio quid stupo- [illegible] Succo oleaginoso [illegible] clavi in ve[illegible] [illegible] ventre concept[illegible] [illegible] Maturi [illegible] re- [illegible] & loco [illegible] Matrem fructum [illegible] agricolis neglecti, de- [illegible] & terræ gremio excepti, sponte germinant, atque octo [illegible] annos, justæ interea arbores factæ fructum juxta cæteras ferunt. Felicius tamen quinquo [illegible] tertióve anno frutices transplantantur.

Ramulus quem Clusius [illegible] videba- tur; infima parte cineracei coloris cortice tectus erat [illegible] candidum [illegible] ebant, præter extremas festucas ipsum fructum sustinen[illegible] terræ ple- [illegible] ncta ramulos terminabant.

[illegible] apparet errasse Acostam, Matthiol[illegible] [illegible] [illegible] Myrtinorum modo describunt & depingunt.

[illegible] [illegible] [illegible] sponte proveniunt. Mol[illegible] [illegible] fere, [illegible] porrigant, à se invice[illegible] [illegible] distitæ. Earum [illegible] m ambitu non habent [illegible] & fabulosum, [illegible] lapsos imbres momento imbibat, verùm etiam à montibus defe[illegible] aquas ab- [illegible] in flumen aliquod, atq; ita in mare delabi queant. Quin aliquot lo- [illegible] sponte ignes & magno strepitu eructantur. Unde cæteræ quidem steriles solos Caryo- [illegible] Certè quæ ad victum necessaria ea incolæ coguntur omnia petere à vicinis in- [illegible] Moluccæ dicuntur sub unius Reguli imperio sunt *Ternate Makian & Motir.* [illegible] *Bacam* aliam sibi Regulum habet. Hæ quatuor olim abundare Caryophyllis solebant, [illegible] destitutæ, culpâ non novercantis naturæ, sed largissimæ & benignissimæ manû imm- [illegible] Batavorum avaritiâ, à quibus reguli aliquot millenis imperialibus excæcati ex pacto omnes ibi Caryophylliferas arbores eradicârunt. Batavi enim, ipso Pisone fatente, ut uni lucro stu- dent, sui interesse putârant, ne tam nobile Aroma vilesc[illegible] fertilitate Divina. Ità Ava- ritia lege, modo, ratione carens audet ipsi naturæ Auctori, omnisque [illegible] non suam exprobrare benignitatem & liberalitatem. Moluccensium interea cæteræ *Tide*[illegible] [illegible] quas sui juris Hispanus facit, Caryophylla fatis abundanter ferunt: Qu[illegible] Amboüw, quæ Ba- tavorum commercio patet, eorundem [illegible] [illegible] ceteribus locis dotata. Hactenus Piso.

Tempestas sicca ad[illegible] sæpe fructus [illegible] tamen per annos constanter tempestate [illegible] quando septimo [illegible]

Leguntur semel duntaxat in anno ab Octobri ad Februarium. Pars manibus leguntur; pars A- rundine longa aut è funiculis flagello discutiuntur. Ab his periculum tamen est, ne non satis aut provida aut experta manu surculorum extrema quatiat, cum certa in sequentem annum vindemiæ etiam sperata jactura. *Mirum nobis videtur Caryophyllos, cum fructus rudimentum sint, & procedendo* [illegible]

*wgtftmac'ijfimi xJh.cTttnf, uUa tfuMi*mva vuUntff^^time dcntti ftfft.* **Cum * vindctin.imiuni ***

macerantur, itcrumq, licet LIC prxparati per uravcrfum orbcm difh ihuntur. Quo appcl-1 *c'f&Si* w lunt ibi plcrumq, purgari a pcnolis confiicrunt, & hi [corh'm ventti; qui LuJit.mis ^ M) vulgo "** »»«/*- fw//i diaintur, & nodic in nuampluniiiis locisj pottfEmum Gcnur & Lugduni Saccbaro incru- *mo tnur* - *&* ibntur. GuftuSt odorepauloquamipli Caryopnvlli rcmiffioi-c funt, fed ume.1 jucundiffimo a c ' * ^ 1 ^ " / liiiviflJmo, quxquj nuihni moruicando palato cnflidim inferum. Folia qtiinctiam ac cait^x n a n L j ' j ^ , , , tanu odoris gratii fragrant ac iptum Cjrj'ophyllum, non uni«;n prorfiis odorc d:Jlioiuntur, *ie&Jumt t>u;e-* Cir\-opi)yl!os nonnihil redolent, atq, ctiam ooruin iiporem rcterunt. r

.uphyllum ddiges nigriiis, lbltdius, pondcrotius, & copiotareni liquorcm dii'ulfum ungue,'" *f*J'* _ acu ptuaum exludam, o^oranini, frangi contumax ac l e f l h, recens linRuam maftrcanri .a cum tancibus pariu .iduwriis, a a c & arornatiaim. Annotquinq, lavari potic ait Sylvius toco upemto.

Caryophylli calefadunr &: cyficcant. *F.t* fariCj CaJor cam eft liuic Aromatt cilcntialis & gcnuina, fV«. Dtcujo in India cmendatur, ft vasauqiuxi corn acjua atbore liquorc adftct frelte Lmfchot.) id omnc mtra duos dies, ctiaiti a .!, ingciiti licciiatc Carj'ophvNonim exnaumcur* ut Ixpcnuinero cxpcnnienn* comprobaium . Hoc nobisquidcm minus vcnlimilc vkletur: «m- firnut tamenGinl. PJIO hit ve mt vcndita [Ciryophylb] tradiniri biduo anta ioleni ill ho: Carvopb^', 'jxincrc nugnum & laris capax ra^atcjiic *hoc ic-* plcrc .iqita. Qua: omnis imcvi cxkifans lubit in Cai-yophylla, & pondcrr>Ji«r.t rcd.ijt, cerro InOOi Quin invcnitur)c;c Caryopliylhn in tantum JHUKIUS atKhim, quantum ruit JJJII-L* .ipp«iliix. (. cxpjnnienti noftratium aliqui hauil ignan, addtcnum hoc *faak Ik* locrofiun, non (t-mcl bmtad H-icaquiC va! <»raciOj It lulttocclcrior (it, calidis forullc *r*2uuMbut* Corj-u- phyllorini demrtur: atrtiactioncni ulLini propfie dictam dari non tonccdimus.

Carj'ophyll ofis hulturti commenAttic, itcu mulicrcs Indorum tcnucntcr manducant in cunclm iincm, alucquc aim um gcntiunt A i oculi ictcm confciTC, & nubcculas exicrcrc dicuntiir; Ven-' triailo raLii addunt & hepaci; vomitum compctamt & nauicr adverfincur. Vencris inccntivuni *Hint* **Sen^hnu** Conducunt porro contra mwbos omu« Ccrebri frigKios, ,, A l para !yi(ink kdurgunt, Ihipoicm. **[idem** five kJfimcnto, live clu faciunt contra acrcm fcrum.

Prsccipuus autsm Oryophyllonim ufiu eft cuEnark *n* condiment.! Ce crnbamtnara : adao autcm ^xpetuntur & p].it-j. < Itiiitipo r^ti dclpii. itibus pin;piinoiliiin fcrcolb 8c jntinchDUJ ait Be gR.iJItn.v, capono^ gallt In.dit,*b* j ^j vaccarum ubcra, alutjuc cmfino : quin & *in* tVii- , & condm;ras, ut Mal.^ Pyia, Cxironc-a a muli onfuerenmt Ufurpant *hem* .iii olnAoriob m odorcs: in *quern* uftim Mala Auramu Caryophyllu infills h'ecare iblcnr.

QudamCerevifiz art vino pUTOohyllii incodiSj aut coruru pulvwe nodulo indulb 6c in **vale** fiilpcnlo, oiiorcni& l.iporcni juaindum conuiuni.

Ulus eft cfiam in ventn as loins fie lacailu turn ad vomiruni, cum ad vcntnculi do- lores a *CMifi* frigida.

Qlitdam piiWcrc Caryophyllorum capuc (pargunt contra capitu dolores *AC* fjravfclitiM.

CaryophvlU *vui&* : (ale apud M a t a o n » condmntt i fed hi* ceneriora iaccharo ajlcrvantur in magium ;;aljti armrnitaicm. Noftn qao^ fioquK J. U) O n v p l t v l !' chare inCTuftarc lblent, non tnconcinno aJ ptacendutn patattii, fie calcUuciiJum rngidum (lo- machum mvento.

E Car>oph>tlis quoq,dcftilLitur Oleum, ouod quiilim pollere Ballamifacultadbu! afienmt urn incernotjujmcxternoiilu. tfttamen proculiiubtocalidiusmulca

lijribus&Carj'ophyllis adhut nddSwj Indjcpanturac Luittana: ficniinx dcftillando c l i a u « aqtum VL-l [pintiim, mira odons luavitatc fragranrem, 6t cordti 8c cercbri irFe&ibus tngulan po- te convenientem, inprimis aotem Paralyteai illi (peoej *Bmhtrj* didx.

Magnata infiiper aoctam ex infiiilionc (Jaryapliyllui-um viridium Daunt, durabile rald^, *Be* ci- Uis coudkndis .ic venu i^ulo roburandu atquc ooncrtfaVipi promovenox apndtmujii: *Atbtr* id ap- pellant.

Annotat Garcia crjfliora ilLt 5t annotuu Guyophylla in *~~}*v** iofuta cxpai, rum ad obfbtiu totulictuU, rum ad suudkamenta.

Aibor twe gumtin quoddam (iu poma Itdinam (lindit, trocci oolons [ex atro nikfccnrcm *d*f]* fiagtlcni aduwiiliiiii 8c6ocam, nutluni guitjiin iaporem odiacjiteni [mJi forte id vetultare acoditj odoretaincn ubi adoletur (ran, (-iiyuphyllanjm: tacdo ardot, daraqoc incendu d*t. Dc hujw vmb^nilnlociri ti.; uteademde qua Anccntia pritdidit, quod fulpicirur CluCm, T o c - b l w u : Muiltaterdpo

r"»{*x-<Utmt*mt}Q.* Bod. aStapcL^KJiw, Tjhinfca Popoua W«
Jf *R* *llWmu.*

avis *CdTjeptyllitm Regotm* vocatur, quu MtJuccenfibu* regub & magnatiK;^ ad (uperftmonein non urn ob guftum & fnRrantum, etli c^ni pr* aetcni haba extcUendortm, i ionium, imo nnutcm lummam, hUdenu* eniin pittcr unam fcaJwrtm ticg *m,* 6c (junletii m 16U inluLi *M*kt<**. Arburum rumm akcre *timi* eft "u-

M m m m m m] *fx,*

[illegible] odore [illegible]

[illegible] Ve- [illegible] in plures [illegible] nde ſpeciem quidem [illegible]

Caryophylli aromatici majo- [illegible]

In bi[illegible] m craſſitudinem excreve- [illegible] valdè levis, ſupernè [illegible] cruciſve [illegible] Aromaticorum, [illegible] ferme ang[illegible] craſsâ [illegible] fructûs [illegible]: Fructus ipſe [illegible] verò hic fructus fal- [illegible] liſſe aut hujus gener[illegible] Caryophylli, in fructum [illegible] magnitu- dine, [illegible]

CAP. III.

De Caryophyllo ſpurio ſeu Lyſimachia fruticoſa Indica, non pappoſa. D. Herman.

* P. 2. F. 49. p. 95.

1. *Caramba* * H. M. *Caryophyllus ſpurius Malabaricus flore luteo minore* D. Commelini. *Lyſimachia Indica non pappoſa, flore luteo minimo, ſiliqua Caryophyllum aromaticum æmulante* D. Hermanni.

SUffrutex eſt altitudine ſeſquipedali aut bipedali, naſcens [illegible] ndis. *Radix* fibroſa eſt, & valdè capillata, externis albo, fungoſo [illegible] o ac humido cortice obducta, [illegible] nti & fibræ, intus lignoſâ & humida, colore viridi claro. *Caules* qui ex radice prodeunt pa[illegible] rum angulati, virides ſeu etiam rufeſcentes, glabri, intus humidi. Surculi teneri valdè viridi-diluti ac diſtinctiùs angulati. *Folia* nullis vel breviſſimis petiolis hærent, parva, anguſto-oblonga, cuſpidata, ad petiolum quoque contracta, textura tenui, valdè mollia, supernè viridia, ſubtus dilutiora. Coſta media albicat, & in ſupina parte nonnihil eminet. *Flores* fructibus [illegible] valdè parvi, colore in totum flavi ſeu lutei, quatuor petalis oblongo-rotundis, unguiculis ab im[illegible] a di- ſtantibus, tenuiſſimis, ac in medio in longum nonnihil ſtriatis compoſiti. *Sta*[illegible] ſtantibus [illegible] *apicibus* ſubflavis: inter quæ *ſtylus* craſſiolus, viridi-dilutus, capi[illegible] va, albicantia ac flaveſcentia, [illegible] *Calyx* foliis viridibus, oblongis, acuminatis, in ſtellæ formam [illegible] craſſiori, viridi- [illegible] panſis conſtat.

Sunt autem *fructus* qui [illegible] digitum aut ſeſqui æquantes [illegible] gulis ob rotundi[illegible] minus diſtin[illegible] capitulo extuberantes, formâ haud diſſimiles Caryophyllis, cum [illegible] caulibus ſuper [illegible] dentes, colore primum viridi [illegible] um ex viridi flava, dein colore ſanguineo [illegible]

Floret hic frutex tempore pluvioſo.

Vires. Planta trita & in lacte acido epota ſiſtit fluxum dyſentericum; capiti admota ejus dolorem ſedat. Ejus decoctum epotum flatibus diſſipandis, urinæ ciendæ [illegible] ac lumbricis necandis ſervit. Succus cum lacte dulci ſumi[illegible] pul- [illegible] ſolunt.

2. *Lyſimachia* [illegible] *Caryophyl- loide.*

Cum præcedenti in [illegible] forma & colore, [illegible] nisi quòd longio[illegible] [illegible] quadru- plo [illegible] Semina [illegible] dein rufi coloris.

Flo[illegible]

3. *Caryophyllus ſpurius* [illegible] 1. p. 99.

Lyſimachia Indica non pappoſa repens flore pentapetalo, fructu Caryophylloide.

Eſt plantula naſcens in aquis, ac in ripis aquarum cum caulibus ſuper fundum repens. *Radices*, quæ ex caulibus hinc inde ad exortum [illegible] cauliculorum exeunt, fibroſæ ſunt, albicantes ac rubeſcentes,

rubc(c«nt«, aoucjc&fillulora:. *CmUt* craft, funRoli, hituloii, ccrctcs, tanas ac nuances, inpartc foh obverfa ruiwiccntes. *Felt** pedicuhsalias brevibus, alus longlonbus, planis ac vindjalbcfcen-abus nixa, obionRO-rotunda (unc, aiiccrius ronimi.i oi.i, ad pctiolum ftria.,, tcxturi moiliaj ob-fcuro virorc mrcnna, in finubus luis pl«ninquc gcmiina furculoruni fbliacemum continentu. *Flora* hinc mdi 4 tbliomm alis provenmnr in penolii ferine (clcundaiibm, f]u6Lbus)n(Jdcntcs,m.i-jorei cjrtcris, quinquc petals, obtongo-rerundis, tcnuibus, oolore albicanee & jj ungucs crocco, vcniJU obliquis ftrutis, compofta E mecBn Horc (ai umbilico trudiU *fttmws* iurrofta, viruii-diluta decem cum apicibro (ubftavfe cmicant, ac com *'wsftytiu* medius, viritii-iiilutus acalbicans, craffioiujj qui nodulo piano (iibflavi colons, ac quinquc finis radiato dotacus eft. *Calyx* quinqtic foliis ob-longoatipidads, tcnuibus, vmdibus, Sc inter folia npanltsconftat. *Fritilui* quibus Hora mnatcun-ttnv, non ipfis caulibis immaliatc iniident, ut in priccdermbus (pedebus, iol podtailorum cenuium intcrventu adh.ncnt, (untc^ longioresquam in *Corambu,* minoics vcro qu.nn in *Cmu-Ctromlm,*crif fine majori, inrus dmij ac hUmenhs lignuiii pcrtcxti, inter *quxfmin** leriaum in longitudinc con-lita font: Semina autcm nonruhil oblonga Sc albicanna ac majuiaiU.

HISTORIiE

HISTORIÆ PLANTARUM

LIBER VIGESIMUS SEPTIMUS,

QUI EST

De Arboribus Pruniferis, quarum flos * Baſi ſeu imo fructui adhæret.

* inveſtigandum.

ARbores Pruniferas voco quæ fructus majores proferunt [illegible] officulum intus unicum, ra[illegible] geminum, pericarpio ſeu pulpâ etiam per maturitatem humidâ undiq; [illegible] continentes. Innumero[illegible]urum [illegible] cum nu[illegible] deo uma nudo, (cu nulirf (iffiailo tcda

Hujuſmodi ar[illegible]inguo in eas quæ fructibus ſunt ad ſingulos flores ſingulis, vel quæ fructibus ad ſingulos flores pluribus, cujuſmodi eſt *Theka H. M.*

Prioris generis arbores ſunt vel fructibus in ſingulis pediculis ſingulis; vel in eodem communi pediculo pluribus, quas *Racemoſas* appellamus.

Quæ fructibus ſunt in ſingulis pediculis ſingulis ſunt vel iiſdem pediculis breviſſimis donatis, vel pediculis paulò longioribus, vel pediculis [illegible]imis.

Prioris generis ſunt, *Malus Armeniaca* [illegible] *Perſica, Amygdalus, Nux moſchata*: Secundi ſunt Pruni propriè & ſtrictè dictæ: Tertii Ceraſi & congeneres.

Quæ fructibus racemoſis aut umbellatis ſunt dividi poſſunt in cu qux liru&u nudo £mc. AC quæ fructu Calyce excepto.

Quæ fructu nudo ſunt dividi iterum poſſunt in officulo fragili donatas, & officulo ligneo & lento: utrumque tandem genus in eas quæ officulo ſunt monoſpermo ſeu nucleum intus unicum claudente, & eas quæ officulo polyſpermo ſeu multinucleo.

Officulo lento & ligneo donatæ ſunt, Mangæ [illegible] dictæ & affines, item Perſea arbor & congeneres. Officulo fragili prædite ſunt Olivæ [illegible] fines, Padus Theophraſti, Machaleb, Lauroceraſus, &c. Officulo fragili multinucleo eſt [illegible] ſive Sebeſten, &c.

Arborum Pruniferarum Tabula.

Arbores Pruniferæ quarum fructus, majores cùm lint, pericifpto ſeu pulpa [illegible] unicum rariſſimè geminum ambiente conſtat ſunt vel fructibus

Ad ſingulos flores ſingulis, iiſque vel

Solitariis, ſeu in ſingulis pediculis ſingulis, quæ vel ſunt pediculis

Breviſſimis, fructu vel

Compreſſo ſeu pulvinato, officulo

Lævi aut æquali, folio rotundiore; MALUS ARMENIACA.

Inæquali, ſulcis aut ſcrobiculis exarato, folio longo ſerrato, officulo

Rotundiore rum (cafaA f''^^ P''^ «»pwfi<«. nwUiort & dcukttfo fc»» Unutmofo, uiMjfoiPi»iicA.fiw|[Uhfto,uNuciFi«ic«.

Productiore /«rr 8c Icrebculocuriio, pulpa per nuuriotetn iittiore; *Auto''*

lus.

Rotundiore & minùs compreſſo, ſeu nucleo aromatico, venis flavo-rubentibus vario, triplici putamine tecto; *Nux moſchata*, ſeu nucleo duobus tantùm tegumentis incluſo; POMMA *Hort. Malab.*

Paulò productioribus, flore

Alio

Albo $tciofore officulo fni&m compreflb Sc minus craJlb ac dura, pulpa molli; PRUNUS
Luteo aut licrbido minus pulchro, ofGculo duriorc, arbore ipQ

f *Nmffmcfa,* fruflu tcrett, oblongo, valde acido, ofTiculo eham rereri, dunf-
iimo ;CoRsui *ntMt.*
Spinofi, fbtrn crinerviis, per ambttum icrraos, fmdu Oliva: figuri, officuJo
pari; & i;t*Olivx iabro; ZIZYPKUS.

Longf in hoc Rcncrt, trnftu **breviore & ad bafin lariore, rotundiortQft quim fint**
l'runij & oIGcuio packer breviore ac tuniidjorc; ORAIUJ.

Racem**j** aut confertim naftentibus f«i in codem communi pcdiculo plunisus; iifque vcl odt-
cults

f *Mwfprmts* feu iimcum intus nuclcum cbuJcntibus, qux vet liint frudu

Nudo, calycc unacum florc dcciduo, officulo

Fragili; fruAu iplb vel

Pruniformi, liquorc pinpii, Oleo d«So (catenre, folns (alignis (ubtus in-
canis, perpttuis, ofEtulofrudtlstlunfiimo^ Icabro; OLEA.
Cerafiformi, **folio**

Prrpttuo, lato,obloni;ofcrnito,fni<ilu majotcdulci; LAURO-CEKASUS.
D«ulw>, (eu fmdu aniaro, Ccraii officulo, folm BetuUcas MAHV
HE; Icuqiijcnudueftduta, orttculo *tik* Ion go icabro, toliu. Ion-
gioribus IUKLS incanis; PASUS Tbcophr.

Lime Si /,(wi ncrvis leu tii»i is ligtiufc cxtenus undequaq, vclut tomento ob-
tecto; fructu ipjoku rctntocriii uc in VIANOUI live **AHIA;** VJ I'yntunTU,
nt In Psi: %> '.; rd Pnmifcrmi ut m ACAIA, fitc

Calyci ***at/Unit,* utin** CINNAMOMO, *Vidimaram, K*rjIElt*p,* &a

Poly *f*, foa plnr« nudeos continsntibu; cujuimoJi font, MTXA fire *Stbejlcn,* M>TO-
L bJlajius Emblica, &c.

Ad eundem florem pluribus, Titnu H. M. A/*) five Bontiu

HisadJimos duaiarbora pnirufaras fi-uAuma)»rebinauuuiofficuU continents: item duas **fra-**
ftiu miclco nuJo, icu nutlo om^ulo tc&o.

CAP. I.

De Malo Armeniaca. The Apricock **rrtt.**

MALi Armenuci ab Armenia dida Ronunis, autore Diofomde, Prxcoaa dictmtur, quod ante .nlios rupees fruttus maturctam; noniiuantur & Prxcoqua. (iaUruu etiam loibic v^tishtijus arborii nomen [>U>** At«**w4] Tocarc enim omn« ram frudum; ruhr Ar-**borcn** ("wuw; licet * alibi JVxcoqua ab Anncniadi diftingucre fidetUTj dim UU K« prxftantiora faciat. *ivMimi»* roiqui reccnoordKB Grad* hi truftu* (fiftiiunt proculdubto a Latino Prxama corrupta e'l: a quo fo uc noftrum 3,p:iC0fh, & Gallicum ^iffitrt profluxit. Pliniui Prtcocu mala Perfica numerat, & eorum duo fpnera fade, Supentu amplam & nwgnum, & vulgire parvum & ftrigofum, etiam Armenium dic turn- lteru autem Præcocia à Perficis, quod illu folU htiora, Pymm aut Popdum nigram refe- rentia: o(U piaiu & kvia, cum l'ciliumun rugola lint & cavcrnoli.

< ^««w«* *mtU mmir** J. B. AW- *Antnue* mum* C BL Ger.

Magna eft arbnr.P ... erticæ aliquatenus affinis, **cortice nignorL** ... caudice craffiore, firmo, ramis magis patulu li jcliltta.Fe/w fiabct I ... Perficæ foliis latiora ... Populnea aut Betulacea quodammodo accedentu ntbcdine (ubindc (llc ... undum ne ... denticulata, : T « rdpcrla, acaminaw. • >, & pinnulis liibiniic *A pediuulum aunculjci, (apoic adtio. flewj ex rolco tubotc {ullciif, IV *Pratt* fttimi flmtkm itmiUt vtdtmMrJti mtjfrtt i* FruihiJ »cn> praooor i. ... itius maturatur, Pruno æqualis, "*> *ftmmtyu mijer,* tnti! 'cm, carne **(b&dkn** liccrorcq, qnlm 1" ... erfica, necnon magis ... **cam** »»**, **M** utra altq .1 div. *mi,* At reveri optinu Perl ... nostratibus dicta ...

nUi.i. ctum opnmu jioftio guLuo lapidiora & delicatiora v kntttr: in gcncrc ran en verum eſt Ar-
manuci Perucu ftporc excellent] gufturinoi o, quæ ob officulo facile abſcedit, non ità rugoſo ut
iconim, comrrctfo modke, i ulolominus ut utrinque promineat, nucleum claudente ad officuli
propomonem, lea minus longur quàm Perſici, & pro proportione craſſiorem, ſapore minùs amaro
ijLim iliiiL„ & no.ir.ifn! id Ann gdalam accedente, non ſine impreſſione Aromatica.
Ma rnaiusain q^bttfiim * marum reperiri ſcribit, at Parkinſonus ſe id nunquam obſervare po-
cuttle *at.* Qaimvu umen tile non ohf ervaverit, non video cur res ità ſe habere non poſſit, cùm A-
mygdalus cojpuu arbor trodum aacioo anuro tntcn- um producat.

1. *Anmmsts mdd m*;** J B . C R *Armeniaca malus major* Ger.

Hxc piulA minor*i* Peri ia&, Ulccm utplorimmu. impreſſi lacunâ ſulcata [c; lod mtnorita etiam
commune ctt 1 j]f—i ru-f nonmtui iri:c.iLni rtiScntu fi maculoſa, alterâ ex luteo p ilKla, cirno
icnc a ſed calloſiore qiutn AmKnofflnrinonbus iWdort^ piu.odorat/ quæ officulum facile re-
linquit, Amygdalino æquale, latius, lævius, compre ii, ab iuv latere criſtatum, fractu haudqua-
quam facile. Hum naanjm pfenr^ coam MaJo ArmeniaPi minori conveniunt. Ipſa quoque
arbo 1 *e* pnrfjfta noomrnl eranat. Nam pocterotum qoW uifitionc hrc tompirau credatur, rarò
in pnwerjni cicrelbt arbotvi *Matth.* & *OJttt.* *Flos*
*fit** Phodi nitrx ſemula, quàm prædictæ rotundiora qu J«™» <iwnj«'''' ul emergunt. . cum
a^C^lirfon" m figurâ, cui ſuccedunt fructus Perſicorum quadrantem ſpecie, aureo colore cum
purpura nriwo,undct/-r •• *Romanus* nuncupata. Plerique Herbariorum duas has differentias ag-
nofaini, noo t ntum magnitudine ſed & ſaporis ſuavitate d ,'lfa^?Wt iMltmni tT tribuentes majoribus
rientia falſi convincat:
Qtnti vero noonulii a mirvxibis mtinofK nuiora babcn porfc *cwtaaam* cspc aut in-
lumminora quaint i» (« moTeft *m* hoc fBW arborAui; *tt Ja Armcnu«
oculatj, nunorj ſemper producunt.
Hi, «] dit C. Bauhinus tertiam l-rf—. nmiirum Mala AimcniJ ca majora nucleo dulci, quæ
Geſneri candicantia, guſtu ſuaviſſima, nucleo oblongo, dulci ut in Amygdalis.
4. A *Park. parad.* folia habet multa ſimul complicata. Fructum rarò & parcè ad-
modum à vulgaribus Armeniacis non aliter differt quàm colore albidiore, nec per ma-
tari taturam ullatenus rubente.
5. Armeniacæ maſcula *Park.* Folia habet viridiora & tenuiora quàm vulgaris Armeniaca: fructus
rarò admodum, nec copioſos fert, non alia in re quàm ſapore paulò delicatiore à vulgaribus di-
verſos.
6. Armeniaca maſcula longa, à præcedente oonaJ, ter differt quàm fructu paulò long ^
7. Arm nuci Aljtcmu, fructu eſt minore quàm cujuſvis prscodcn rum, non minùs tamen deli-
cato, flavo ». • (lkuJ'j incu* nigricante, Ceraſi Lacutariæ paulo majore.
At n : i, Parkmlbniif en umeravit ſpecies omnes quæ in curioſorum hort ur, cùm e ille
fero, cum produe» uſtæ ſunt. Nec ſi quis omnes enumerare poſſit hodiernas, ille rem con-
.nutw leu MI) ndarum numerus ſit potentia (ut loquuntur Philoſophi) infinitus, novis indies
ex lo certo aut definito numero exorientibus & exorituris.
Inbortabvin darum Italiæ, Galliæ, Germaniæ, Angliæ gflo onmer. .coliinf.jf MirttoiotAJ
pril, citius ſerotive, pro tempeſtate anni florent; fructum Junio I Julióve maturant.
Ex noſtra obſervatione Poma Armeniaca Anglica Italic deguſtare
contigit, longè ſunt præſtantiora.
Bonitate Perſica ſuperant: nec enim, ut illa, in ventric ilo oorrumpunrur, DC tam facilè ace-
ſcunt, vulgò etiam ſuaviora habentur, unde & ſtomacho ſunt gr (tuxa. I-cbrc* tamcti cauſare di-
cuntur non minùs quàm Perſica, verùm eas breviores & quæ facilè ſol vunnir. CumSaechatoc on-
dita & aſſervata, ſive liquida, ſive ſicca inter præſtantiſſima dulciaria ſe . bdUru à matronis noſtris
habentur, ex iis etiam Scriblitæ, *Tarts* dictæ, omnium optimæ fiunt, ſive lautriutcm adetxi ſive
nut-i ... Oleum è nuclei Armeniacorum expreſſum mirificè valere tradunt inunctum ad inflam-
hæmorrhoidas, & ad ulcerum tumores & ling impodimcna,&«nwf ad J urium dolores.
Item ,ofuna |r. potklcre «um vtni Crcriu \j. calcaks pcllrt, & coucm IB rat. *J. B. è Mat-*
thiolo.
Muiſacus arbor Petri Creſcentienſis nobis *jlt» Anncnuca rtdttw.
Cæterum Armeniaca mala quæ apud Hortulanos Londinenſes plurimi hodie ſunt, & majore
ſtudio coluntur, ſunt, 1. •*»• & a hxxiun de primò allatum, à Joan. Tradeſcanto, de
quo jam diximus. 2. *Maſculinum* duûm generum, cujus nominis rationem me neſcire fateor, de quo
tftum I ſupra. 3. *Turicum.* 4. *Ammwm**. %. *Afr*— lupra*baum. 6. *Romanum.*

C A IV II.

*I *f Mai* ftr/kd.*

R Arbo • n i u obtia efl, lijuilem Mab P o f n &ta func a Pcrikk. uadct i-unun ad-
vecta. C
Malus Perſica ab Armeniaca & reliq a coojenenbu Jiffctt tolu t o t v anguſta. Ca-
ctus officulo rugis & ſulcis profundioribus •exarata
Nuciperſicæ autem à Perſicis fructus sUbncts djdauu*

Malus

*Malus ferfic** J. B. *& alitriatt,* Cf)C J)fdrfc itCC.

J. B.

Jul x macnicuilinis arbor eft Perfica, caadwe i.ttii era (la, r.imis br.ichi.KA, cortico rubem*; fiibtuieo. *ftbra* protcrtpulchros, dttticcmdbeacenes, adeoni bi*gw*^,ue ciuqmcqu toltatas kompoficoj. Medium oca paw / « • » • mulca, tangiufcula, ourpurantu am alba, aim pans, magmuidinis *fab.* Inlidcnt autcni Hores, fine pcdicults ramorura tubcrculisadnati, ctlyubus rubencibus, in nuinq, to- ligla acut.i fdfe pxplkanribm. Ponu nonnibil rocunda, ilcnio villo cometuotJ, ex lur«> hcrlyiqca,, alias puldm flava, alias punicei arci decotaca, came alba vd pallida, interilum rLiva, rari bente penitus, -uic (aligning guttis cruentata, (apore duluLtub, pemuau adrvtUi offiuihun vL\ do- krence, *m* qiubulilam u m a i fj^cdebus facile (eparabUi, (qiuc *Ixi.* .Mtx.'tui') dis lukii &: Icrobicalis paffini to lniiiiuac. Eft aucem ofiii . dflrkic rta,

guflu infuan. *Folu* oblongaj Salius, aamiin.ua, acnauj faporc anuro qualis *\n* Peruocvnrn nutkb, ingratiorc utacta Matcru» p iiicca, *Qtjs* Iniii.i, ob id ad conn art. *x* (liHCxpCQU.

HXL arbor nott iniiltam .vcatctn aoqVKVj uc emm ctcu Sc pforoptc atWekit,& adiii^jcin uic, tea nan niulns aiinb j^it *fcnoSbtBHGBiAk* ad imedtunv

\laliis PcrJKa 1 heophnfto uulifta vtdctur: nani *u* lia ant Pcifca lubct huic aibgri ou* nimi: convetittuK: fc l'limui *I'a* I^nn A Pcrlica maiiir'dlcili(tii)^

* Makxrua Peritcorum multx fpcacs teu vancutcs turn J Vutcribm, cum *a* R«uoniio r.mtur. DitUrencix autpm luniuntur *vc\ \ UKO muh* vcl a figuij^^d :u W t.uccanus, qun i efpechi alia duraciiu diaincur, alia pra-mollu; vd B i^^. Jcrirateaut tardic.uc proraiicndifit matureicendu ^^ *Differentia.*

IJuracinis, auto re Plmio, queni (a]uuntur inulti c Kccentioi ibvis, caro Hmiitcr adhrrct (Jacile avclli *am* feparari powlt. At vcro rem ipfam mcii(intcs» inqiiic j. U-mhiui ii[|ilunmunniepreficndiniiii. UnimvurofancIu^lcmiiitiGallU, Italia &cCkrman*u maRiia ex parte Pcrlica quibus pulpa lurec oflobus, extern fete cllc moHtora, ,*w* intcnkm pemtus -ulenu; hrnuo :l[ucuiiion adlucrct: qiKxlSenuitrftcxpeiiencuointuinat. *i* autcm di m, me jottice, cit pntiio in ^a IJL. ..itcr •i in quibi I > abicctin -^twi- uolotisj vd tigura:, > Jcircfpo&ti fti non miinoiaboi. i(iouiev i • 'j"*^ nodie pradpuoin Ixuiorc liint, i C. JJoiihiii) J. 11. biftona, li ,ilus

l. Pcrlto niminui alb.i *J. B.* mj^nitiuiinb parvorum Malonim Aimeniauarum, alba, hiilutj, pulpd albd, aiih-uviiijolii, Julii hne& Augulfu matureftunr, gudti iapkli: Ollt tmu vaUc [ur- oculauumcn. Ah PcilicaA'ftivaj ArnicnuLis Itmilia, ftvcPcrfica S.Jolunn& Ncui probac j. Ikuiliuiu.^ (f&Mhutt (apOfCtn iirnc linulcm cum Armuiuds babct c lcribk: iu.i cium non la- bcic cum Qpoicai, ncccoajii qui ck parvis Pcrfica [ciibnuu u k m tra3unt.

l. 1' -.i alba *J.B* carnc taciK- l-jparabili a nucc, laporc cwinncinbluli, oilkuUs *u/tc* urn , iwc »J fraiuaucr lulcatts, I .:nnibittpuodb 8c forAuuiuJisrciciUi. Ilu- geouieiV, ni tailor, Iraribut, -Thf Jpntniffl prattl di

; Pcrfica mciiiou-ia albida *J, R.* -ibuncm *c* luwo palkfixncc, came alba, iieilc ab olliciilh (cpArabili; prxdicbt. a.

4. I'critui alba maxima *J.I* . nudds non n>

j. IViii^.i Iwca ntcdKJUia /, if. L.stuiv. lutea fiinr, lui p 1 laulc aWuedn ab (^ Upon& gi-.«i: ounutrotunda Cuacccterik ^rnUin.lioieetum 11.

(y Pcrlica maxima lucca *J. B.* laptd-t 8cdarni(cola lime p;.lp.i, qua: fault ab&e&t abouo: ip- .^IIBL[11] Utura HavcdtiWj & propemodiim cfocca, &c uiogimmiine mligni, <)ui uxoucum *icti*

-. I'JT. .i 1 mucofo&fiicculcnu 7.B. Pomum adapcitum £c kvitcr prdTiun facile la kjiw- rem tlitHuit, ei *ckk) ac vmolo aliquiifanuriamii habciu, pnderum drw extima. Putpu mo*- .ilibus iillwret, unica not.i nexn probaiar bonitacu.

Mcminicai.un I'ciliuorum poranonimj qux luibui projid [blent. Pr<4i£a omiua (i ^c lime comctuola, quamvis alia

8. *M,Uc»mt** J. B *V*rfi>»mUt*Mt** Part *am* <.**•* *imtu C* B €»* VMOk

1 uEtcrorum IV

»t|iw li mtcgium l«. Cam i_{lux} I(eJUlb«^ 1 ii tiaic Potnrr , i.enu lubriikli* iiiccului: ^urpurca atquc langiiinci

l>uu, vin., .lura, villota. Totiu

Sri judiard !'«« au, qiiol eutcnimtem ku at rdbmm ikhuuot #

9-

9. Perfica parrj gtabra "*J.B.* caro nudes adhxrcc & non admodum (jpida eft.

10. Perfica magna & fpcaofa, came u(que aJeo rnbra, ut Giroumm inftar ringant. Perfiu focco quafi lingumco C. A licenudeoluncxliiifbnrubetuCj aku tugro, ujquit CBaiinDtB.

C BtoJuntn in ptnace fcotem enumerzr *locoes.*

I. Perfica molJj came & Tuljputt, rinda & alba.

II PeHica (ucoo quali fanguineo. 9 *J. B.*

Ha- dua- Ipeoci f imj * IUIK, camem CiccoQm & flaccidam habent, qoc u nudco tota recedit, Be • uenj, alia parra, r^ariiam prorius vtndu, quxdain^. ;mmaaxl»nibr»pia«; alia came alba havdeenre, alumbriut ianRuinoIcnu Yidear

HI Pcrtica dura came Candida, aliquando c\ albo futxiibeme. Uzc IUIK McJocotonw Duncuu (mqutt) ob camem dunorcni fie nommau, (IUJC Khodaoiu dafta, aw ob odom I' tatem, aut qood pleruoque rubro colorealtera (ui parte niceanc, aliquando pi»ni magnkwltnc, & j anguloio, circa w rcbentc, quod aliquando per mciiiuin altqiundo inpartetdifHip- reperimr, & a noftrii Perlica Mofchata dicuntur. Honmi, ut 6: l«jucntium ca« dura & *to* tenaaflim^ adhzrer, qux aliqttando ctum intut Dkorate rubet.

IV. Perticadura came buioa. Et hjrc Mdocotonca dtcuntar.

V. Perlica zftir/, Anneniicis limilia, lire PeHio S Joannn. Hxc font minima alba *J- B:* Eonim quxapod ooihodie pneapoo in honorc 6t prtoo htm, 1. €»>t Wim JgutmrD - nuce molchau denomirurum aJbum. J, Cbcctb #nrmrg, Idem rubrum. % *€tu &°f-* ie. Trotanom tut forte Trocenfe a Treat, 1 e ^ropt* urUe GJIL.J. 4- dwy*"11;1 . <• *€\ft JbfltOf,* j«baudtaim_6. *€tit* Soiirtir.uir, BurdcRaleniv. - Zfir r.itlp ,rt, . NM prxoox. 8. C&r ol& prforfiffton NoTtnRton. wn Mff, Mukjtum nokcen o. Perlcim. iMMudncrtc,*Mfftm*. 1 bofiunt. 14. Bcllwe. 16 n 17. J^OBfifUt.

• I Mi, Pirt P*f»A J.

«1 f

eft , tnam & ramb matonbw albtcu*

bee fchJ^"^ * *

nl Amr,dilr. fed maiodbui Jt-r/.J h , rouA flt rotundua quani flata, nuIU aJ latin iwn , came firml OcfeUi. lapore debouffimo, dcrf ««•

mtru». _ , . ,

* Parkm&ow ui P*rtdife .ifo

I. came «ft n>br*f opuuc 1

n»ou(queapmuin

/ni^ntorum *fcri* Inftar renuibut PruAui cxteriw rubent &addinRuloi itodu ttnguli

otw ^iant» tntm aim plen^ mitunuc pilhii crudtor ndetur.

tf't/*w», qur duplex dt, alia trudutencriomfic (ipidiore, alia 6uftut came

•Vi^r/i* TM-IJ^ OUFa & minor*. H*c a nonnullb omnium prxflannlTmu habentur.

6. *fr'attftrjks *ikt,* qtir non ridk Paikmfcrmfc Pr»Ofticnte etkin qutndo nututa citcfitl» «*^ die dknncur »c tpecic ab iiUem diftinaa. Prater prakU in Catalojo N w p ^ ^ L

nrp, utTumqoo A cotore dtnanwtacum, w & 9- <JK frlleto. i.c rtivuxa 10. < 11. CtK ynWffe, piAurn fiu rtrMcatum 1 v Aljtoianum, a kwj d*itum, Oferum 1 non mdf djAan puuntu* quod, ftuAm cn» faoetn parsntB Ibctumque adopooni beat (cimi Pcrlicain JujLindcmaiiita nataocdamur) fed, f ut rctt^ C- Bjuhimn; i dux i).wni rWtus K^ber «t fmda Kabet cum JuftLndc, tnrtwe eueriore nrtdi adhuc *xsAL*

VII. *Amjrltlftrfkmm* J. & Park. CR £hr pr.wb.

or eft inter Amytd*Um ik Porfiam ambupsw mareric, folw, fruAu. *F*lu* enim < feaiti, peJtcuV> pluU)uam Icrounaaij, vtrcntu, (jporcanuro. *hU>* quinquc cooibt tolioli* do, colke tafnc 1, unyoc lintuinoo, Ibtnmbus mulct* purpurantibut ex untbtlioo l pmiiniii nienft, Gtmfa puTrinw dcnlioc 8c copiotior quim AmvRiUiit; nunut *vv** IX beet AmvpiaJarum, ut Perliotamen nj«ofciro; nudeu* qualk AmTgrfiiifc aum anMqtum dureluc puumen condjunt. NuUeut rcro oOula ut Amy^W

^fc^U dc quo J. BMhrnoi Ik rhettricarar. (Lrc (bboto mod-m IUTIUam, ut Ipero, contrai : anuluu, inluioms, 1* aibwor, dM*"*"

ta AdbkNeG^&IWiw

*Ex vulgatu wfit\tmi4 mcdtt bant •v^ritttatm imtu> ort*m turn fiat, cum frueim fmrtmit am %tmMx •turam perpetuo fyuatitr.*

Prater enumeratas alias adhuc Pcrficorum fpecies proponit Parldnfonu*,

(, *Perfua albmmajer*;* cuncula (iint & carne alba, bom faporu.

1. *Perf alba mmora;* parviutc (bla a prjecedentibtis differunt.

%. *Perf. mcarmna* tnum generum, bina rotunda,tertium oblongum: omnu colore funt a'bicantc, rubro perfiila: rotumlum minus vuigatii:* eft 5c majgH iL'rotmum.

4. *Perf. tmsrnsitgmnJia,* praccedcnti rotundo (imiiia funt fed majora, & fcrotin.i.

y. *Perf. ftrragmta* aut *rujfa*, omnium i requcntifEma in Anglu, gultu nun adeu grato aut laudabili.

6. *Perf. Ijlatdtta,* pulchra & palato grata.

7. *Ptrf.NrvitigHmtnfts,* €hc ^rttHngton ptiitl); colorecxtcnus *c fmii* albente, clatere umen foil oppolicorubicunda, faporc optimo, circafettum &. Bartholom.vi niatura.

H. Perftca Jit Treat; magna funt Scoblonga, ex albo flavicantu, cxtunlo.ui lubcntia, preebcu-

9. *Pnf. Regmalta,* pulchra 6c grandia c tlavjcante fufca rubro laturo velut obumbrata, faport jucundo, circa leflum S. Barthotomatt matura.

10. *Perf. Romans* ; inter laudanfCnia habentur.

it. *Ptrf Hifpamcti* coloiu funt extends ex oblcuro rubro (Uvicante, intiii alba.

11. *Ptrf.tuersi* colore CXtnnliaisobioirt; brunnco, la pore aqueo; cmU maturefuint.

1 5. *Perf. Alktn**a* fcrotina funt, 6c (apous non contcmnendi.

14. *Prrj. AUnctfia* duorum generum Ionga6c breviora; utiumq, landabrle, brevius ramen (*k*pidius eft.

1 *s*- *P*rf Cers/iwd* ob parvicatem dida, boni funt ftporu.

i 6. *Perfica flare fUno Ger, tmtc.* in curiotorum hortu frequens.

Multa adhuc alia Perficorum genera it curiofis in hortu aluntur, qnr, ut fufpicor, non fecm *tc* Pira & Poma, fationi origin cm uum debent, unde novis quotannk cnalcentibus eorum numetut liiriiutus aut mccttus eft, ut omnibus enumerandU ncmrffuffiuat: Quocirca nos jam diftk content! enmus.

Pedici quibufcimque locisproveniunt, ut tradit Palbdius; Se<l &c pomis, & irondibus, Sc ilurabilitatc piwcipiuc funt, ti cerium calidum, folum arenofum fiebomtdum (ortiantur: Pnudia f«6, Sc maxiloe ventolis, mil objcAu altquo dstendjntur intereunt. In Italia, llilpama, Gallia, Germania, An^lia & per totani Europam in hortis Sc vincii i'leqiientilEiii* iuor. At in frigidtoribus, ut ad trugem perveniant dciendi poftuluu : undo juxta panctctn Si >l meridianis oppoitturn i'erfica* filamarc nioicit, nun ut partetu ob|C^hi *h* venti» Scprcntrioti.i1i!jusdcfcndantui, turn ut Solarium radtorum calorc ex. ivH^xmnc KCminato futx h-uctus ad inanimate n pcrducant, qm .1 his frigore ricmlti ftanrn A Horc ckpiium ccneltt & inva'lidi intcnrcnt & deoJcrcnr. ^uinctuni ramii fuperrluis amputatu rcltquos eitendunr, p.iricti applicant, St vincda* adaAii da vis, affigiint, ut libero radii> aditu faiflto, ranii.Jurculi, gemmx omncj eorum bunctiao fruancur, *Si* tcporc cxhilarat* turn floiia explicenc, turn friiihu pcrcoq^Lian:. Locus.

Florent Maitio & Apnli, cardiusaut emus pro natura loci. FrucVus magna ex pane £cptcmbn perficitur. Pra-cocia pafBm Augufto maturantur, fit in calidis icgioiiibus ctiain anus. De fitaonc, infinonc rcliquaquc cultura confulantur ret Rufhca; tcriptores. Tempus.

Gaknus 5c Paulus Perf icorum omnc genus damn ant, ut pravi fucci, 8c qux noxam ventriculo infeiant; Suadcnt itaquc &. ut initin refeduum ante alien CIMM fumamur, 6c nc aqua iupcibi'tja:-.', fed vinum mcracum, Addit Paulus cos qui crebnus lit ad faucutctn velcuntur ftbre COITIJ*; |xdae 6c nervoj ptopnaatc quadam. Vires.

Ego tamen non video cur I'linn & Diofirn idis fententu, Pertica fix vcntnculo tttilM die, & alvum boium pi~aflare, nee alium *m* innocamorem cibum^ omntno .tamnctur & rejkutur. Ncc enim venfimiie eft, fruftum adco lapidum Bcdchcatumj ijui DOftn ijuidcm palato pr* •mtiibui fiig^. cibus arndct, Ii ut a natura ipfa nob'u ad odendum commendata tridetur, noxium pronfiiiSc infalubrem) *cSe.* Oportet tamen ut delediu Pomorum h..beatur, 9c ut niodut in Siingcrendji Icrvetur. Hi_Jpar de Pcriicortim noxa a Galcno 8c aim ditta fum, dc praroollibus uitclligcnda *cih* credit Amatui: fecus enim ait cite de Chiracinis, ex quibus optimos fpirat odor, fuivi^, putui *Hi* Ipintum recream: mm eorum Upor debcatifCmus eft, cum uuadim auftcntate, qua mediants Jlomadio eonduck & ipliin> roborat lmo omno pnncipn Hitpamamm 6c viri del'otitltmi ca poll v»awra. lomcdunt, nonnili vino prhu infuia, 8c nullam tndc noxani cvcnirc pcrlentiunL

!)it£culter adicrvamur l'criica, quia non aliud pomum togacius, ut rede Phnius, unde 1 matronis iiolliit, aut Conkdonlnis quo* vocant, raio condiuntur. J. EJauhintucondjeiidi modum hunc pracnbit; ntc lefta nunu, decoiticatiquc 6c officulii cxcnipUi optime puigau cum aqua &: |accharo\ decoqtuntur ad contiflcntiam iyrupo debkam. Mnilicr pUcent a-Rmtaiitibui, piilertim Jici £c lingux artdttatQ *teuak,* rcingcrondo corA>borant, 3c in omnihni cafin moibtt appiint^ amducunc

BralTirota Tub cincnUis coAum unum vcl alterum Per licum igioantibuj Cm ortcrcbat. Obum vcro dclicatiiTimum cllc St argrii pcrqitam gratum aifiimat Am-ituv.

I >.lia obamarotcm luum in cerenfia am *\i£bt* decora 6c pueii* cxhibita lumlxtco* inrcftmorum enecantficerpellunt. Gaiamt tnti &: umbiliu) impoltu *\ prcftate an. IUikitilonu»cami l lenma- lolvcrc tciibit,)i littliuicmi tpiawitaw exlubeantur.

Idem praftant ^ Horcs. effi^aujeiianrquim R. ... Damafcenz in quem ufum ex illis cum faccharo contufis fit conferva, mane pociffimum jejunis exhibenda; fed & fyrupus paratur ad praedictos effectus aptiffimus. Recen ... Marthiolo, non tantum alvum deiicunt, fed & vomitiones ciere, & Hydropicorum aquas ... ris citatæ, fed non abfque ægrotantium labore. Aqua de-

KU{ led ;

pdlancintcai Gummi

Itillaurioiiun nucuLu uoci dclei.

Gummi [illegible] faucium, aſperitatem, [illegible] vitia pulmonum, dyſenteriam [illegible]. Varios utendi modos [illegible] in hiſt. è Valeriano, Matthiolo, Geſnero.

[illegible] ad ebrietatem prohibendam [ſex ſeptemve [illegible] m.] Oleum contuſorum ad [illegible] clyſte[illegible] è nucleis Perſicorum [illegible] maceratis, fictili per [illegible] ribit Matthiolus.

Perſica malus Africana flore incarnato ſimplici. Amygdalus Africana vulgo Hort. Lugd. Bat.

[illegible] rubentes, quibus alternatim hærent folia ſemidigitalia, [illegible] Perſica anguſtiora, pallidè virentia, per ambitum leviter ſerrata, [illegible] untibus ad ſingulorum exortum binis ex adverſo [illegible] Perſica. Ad ſummitates virgularum oriuntur *flores*, [illegible] calycibus, modò multiplici aliquando ſimplici [illegible] incarnati Roſis jucundiſſimi, odoris languidi. Hos excipiunt *fructus* [illegible], Perſicæ [illegible] abſimiles, ſed triplo minores, ſaporis non adeò grati. Reperit hoc arbu[illegible] ad promont. bonæ ſpei. In hortis [illegible] cultum.

3. *Umari vel Camarinhas* Piſon. Marcgr. *Arbor Prunifera Braſilienſis, fructu Perſici inſtar mollis.*

Piſon. Marcgr.

Arbor vix mediocris altitudine, in campis gramineis amplè ramis ſuis expanditur; *caudice* quidem mediocriter craſſo, nam plerunq; tres, quatuor aut plures juxta ſe naſcuntur, ligno albo, Betulinum ferè referente: in ramis autem ramulos habet, tres aut quatuor digitos longos, perpetuis ſpinis obſitos, & in iis *foliola* cylindracea, Caſſiæ ferè ſimilia ſed paulò anguſtiora, vel directè, vel alternatim oppoſita, ſaturatè viridia, nervo ſecundùm longitudinem & venis obliquis, vix digitum longa.

Poſt florem (*quem Author non deſcribit*) parvum, flavum, ſuccedit *fructus* formæ ovalis, magnitudine Pruni, ad viſum & ad tactum referens Perſicum noſtras, coloris autem ex viridi pallidè flaveſcentis, carne quoq; flaveſcente, pauca, dulci, quæ ambit lapidem magnum, ovalem, albicantem, qui continet nucleum eâdem. Maturus fructus menſe Martio ſponte decidit.

Vires. Locus & Tempus. Crudus comeſtus turbat ventriculum, & facilè excitat vomitum: idcirco integer ſolet coqui, & unà cur[illegible] vel radicibus loco panis vel farinæ comedi.

[illegible] *Candar, Mopebi,* [illegible] fructus ſponte decidit [illegible] *Umari* ſpeciem ſtatuimus Piſo, [illegible] minus altæ, fructu præcedenti non diſſimili, ſed nigricante colore & ſapore acu[illegible] Stomachi æſtum temperat & à febricitantibus expetitur.

4. *Perſicæ affinis in Taprobana* C. B. *Arbor Gelabyb ſive Cobban* J. B.

Thevet.

Folia eſt parva, quemadmodum & arbor, quæ ſiliquam catharticam fe[illegible] tice flaveſcente ſive croceo, fructu craſſiuſculo & [illegible] ux Avellanæ par coercetur, quæ nucleum includit valdè amar[illegible] Angelicæ ſaporem refert.

Vires. Fructus [illegible] longè præſtantior, [illegible] & Lumbi dolores valdè proficuum, ſive intus ſumpſeris, ſive [illegible] inſu[illegible] xa ſunt, ſiunt [illegible].

Ex eadem [illegible] & cataplaſmatis [illegible]

Hanc arborem Perſi[illegible] ar, quia tamen C. [illegible] quo argumentu [illegible] fructus brevius [illegible] proximè adhærens depingitur, [illegible]

CAP. III.

De Amygdalo.

Amygdalus, Græcis [illegible] & per contractionem [illegible] vocatur: Fructus [illegible] & [illegible]. Amygdalam Græcis nominari [illegible] quod poſt viride putamen nucleos ſcarificatos oſtendat, & in rimulas dehiſcat, quas [illegible] vocant, Athenæo teſte.

Latinis etiam, ut Catoni, Nux Græca vocatur, quamvis Columella Nuces Græcas ab Amygdalis videatur diſtinguere, unde Ruellius eum per Græcam nucem tantùm Amygdalam amaram intellexiſſe ſuſpicatur.

Naxia

NaxU Amygdala, a Naxo infula difta Vcteribus Grarcis maximc commendamur: Secundas partesCypri.i fitn vcndicabat, *CKIX* prater caitcrorum morcm rcpando cactmiinc prodibanr.

Amygdalus a Perfica cui alias perfimilis eft, dtfFsrr pnlvinato frudtis cjJlo minus [j>t]]g fit per mawritatcm (tcctore, olEculo longiorc, larvi, Cc fcrobiculis infailpeo.

I. *Amjgdrf* ftiivaCR. Amjgi. Jultu & amwra* J. B. CfjC SlniOMJ tTff.
J • *B** * *

Tarn ar#a fblns Amygdali eft cum fcliis Perficar Jirnilitudo, ut difficulter dtftingui poflinc, O(K longa, artgufta, acummata, crenarj, v.i!de obtturo amarore, maiore autemlentorc prsdjtJL • Ftm quoq, non jbiimilis ntli majorc candorc pjimcipara [Alibi dicit/e Patavn obtervafle Hores tuq, adei nonous Ppiiiorum fimi|cs, uc factlc cis, qui priiis non viderint, imponantj nih tonjnis florendi divorlum, & cortex Pcrlicorum c&rtki limilit dilcrirninarent] folia pneit. Pomum Periico non incptc compares, led comprelliini & in arcum tcnliim pulvinato callo, rniniii fpiffo, cduli, aciduiocj, dum tenorcflj fpontc in marunuccm tendente fruAu dehjfeente, & *fariii* ofliculum larre Itipcmctalibiis Icrobiguli5.pcr\'mni relinqucnte. Putamini aliai fragtii alias dura nucleus inert duk», cuticuli ccnui, rufa, veluti pulvifculo re(pcrsi OMLI&U*, tam in culinr quirn in Sepl.ijir u!um; vel ani.irus Offidnil maps cxpencus. Lachrynum ouoque plorat in gumini concrefccntcm arbor ipli. Radix qux ex medio trunco dclcendit faucore Theophrafto.) prxgrandb etl, & a!tt dcmilla c«6 gcrminat.

Amygd.ilaruni plurci Cint diflvrentiz, maxtmc Celebris eft in dulccs Sc amaras. Mjttfiiolu§ Dukitim plures facit dirfcrcntias: nugn.is, poms, mediocrcs, comprcfTas, rofundioro: <}tiamm nonnullx duriffiino intcgunruropennicnco; alu tr.igili. His addit J. Bauhmus Aniyedata bnuginc Ctrentia : item Amygdala*, vulganbus per omnia limiks, triplo tamen ant quadrujdo minores, & ad proportioncm gracilcm nucleum continent^ ealtjuc ex obfcrvptionc Cordi dmim ^eneruin, dulc« & amaras.

Arnygdatr fragili & flccili putamme, infit J. Bafthinus, multipliti rationc 1 vulgatfe diffcrunt. *Am* Primn pucamen ntilln toMininibus-habenc punAacum aui fcarificatiim, fed quwlammodo liilcatitm *fng* pociiis, cm cxtrinlecJs vcnulaj albi est came leparata rdiduz adKzrenc. I^atmido imtialit fcri, Ionginido uncii maiofj cortex quim jugiandn aut Amygdali fragtlior, ut Icvulimo digitorum prelFu yci qu-uuvis luijiis generis pucr decennis faalc franpat, nihilommiis pulchros fe bene ilicculcntoi intiis concilia nutloK, nclcioquid inipfo «um guliu, fi reflc judicamiu i vuigjmdilcriminiiiu-OQOHMl

Amygdalorum niaximorum, mediocrium Ac minimorum defenptionn vide apiid J. Diuntmim.

M nmimixniniamur Amygdala jotdjritca dirt.i, mix & major* dint, 6c longfora, & anfcuftiora, y.iifii>r.i um<:n 8c (crctior.i, ndgaribot VafentMtfm, guitu etum deKcabocw.

•mat AmrgdaliiS) calidior.i ; undc in Belgio, Get mania fupcnore, Angtia rrudiim raro perfiat & matur.it. In [t.ilhS: Gallir partc Meridional? abundar: in GaWo-prtmncia Djlphin.wiquc Amygdjlitcoiilitx fimt planitics patcntiflim.t. Dumni, fioaimjCaiculoluimiuc folum (ut ait Palladium) ca-lumquecalidiffimunij Amygdalis longc commodms eft qium humidius; nam li (olufti altum lit & pinguc, ninm pabuli ubcrtatc Ulcivientci ftcnlckunt. Kauwojt. tradit circi Tnpoljm in lepibui iylveJlrcs provcnire Amygdalas, qiuiC Ilauhintu a lativUlpcciediBindasficit. Locus.

Amygdala otnouim prima Horct iA caiidionbus, M Inlia, auftorc Plmio, menlc Januatio, Manio ' pomum maturai: Min;m inquit J. B. mtra montcin mantra hen Amygdala: unde'placet ^Plinii, non matmatj iLnKontis. >i qobauMfl dicat tcnello* fiu^iis qui ofia apu lunt did poilc ***vos,*** **pernotlicct, mudn couoidat unpropnc** ⊳**i diu. Nam** ***pio].*** **turn dci matura lunt utm ex Arbonbiu dacidupt. 'Aniygdjlz autcm, Mai. , etiatn ui Apulu^ lidiflima, Auguflo demtim Icgiintui.** Tempus.

faum m **Anj>gdalli uti & Pcrfitti ahilqus arboribus pro cUmaruro dircrfiute variat florendi ...jipus. In Italia cnim & Gallia Narbonenli Fcbniarioaut ctiamj->"uanot]orcnt Amygdala*. PJl ;siLugduni Fcbrtiario SiMartio, Gency* Aprilis prmcipio, Be iti llalilcx, aut Kiartio ll mitius** ***in*** **cocium vcrii. In generc tamcii rtorc lunt prareoci, atiarumti, .trboium llorcs prarvemoue, qut li per tcmpcftar.em hcet menii: ctum Pcbnuno (c apctunr,**

Dc larionc & calnira Amygdalarum mhil dicam. DJ hii conlulcjuii Theoplir*fti»» PIIOJUJ, ***Co-*** **iroella, Paltadiui, ajuqucici iuliuxL;i,>wro.***

Dc ulii AiuyBdalorum in cibo c i li tufiu* agece vcllcm. omniiquc qux ab aliis Jitb lunt ; adhuc diti poUait pcifcqui, vix lniegnim vo'mm: I . Brcvuau ago ftitleui multa onut- • pene Bof4iLi_i» culque quidc maicna Mcdk i :it rcqiurcnda.

Ann K>bU- dukes mutntni nutnuni ***Sc*** **corpui pinguctauunt; quaiwunivUGalcnuj CJU Icviteralere** ***Vuu.*** ***TM*: ' Diutlii apud Athcnauni, Sln»eorti* Sethi aliiniimq, audoriutcm,** ***8c*** **uofidiani iperieonam. Ilumorurrt acrimoruim lemunt, Icmcn gcnitalc augent, undc tabjdit & macilentii convenium. Exhibcntur aut«m prxctpue in emuliionibut.**

tB AmyRd.ilini parandi modunt dclt.nUt ***}.*** **tbuhinm hhvertns Amygdjlarum duluum i cuacula cxpurgJMrumfqtMxt htacjui teptdj, non lerventc, ne oleol u (wovocctur in Jthim, sicque Uc non bene album hofret,) qnawum volet, iii|- vd ml Addi [toltiuit Icmiiia Mcloiium 8t Cucurbitamm itifcm detorticit 'iiinuni LJAUCS & Papawb albi ((irefngerare tnag» volaj (onwiumquc pUddom, non i, quod ht opum, accwlcrc) Im^ I J ,;Itull. dantur in mottario marmoroo, qiKxi omnium optimum ail liatK j_ am decodbwm hordei vel etiain iero lartii pro ratione Itopt; fiance per liiucum, &. in U rclerva; turn awac^lcir. Pofii* cum Iblo hordeato** ***ic*** **AfRTgdaBi }>ararc.**

Sunt qut moo auto; Itatc Avicentit, dtccnti* Amygd in commarcK d>°" leram, libi pci ion tutum crcmumfeu lactic Atnygdaliaiului >tuibuvt& ***w*****M**[1]

N n n n n ii i

nucrtum biliotiim habcnt, Uulc inlUinnwe, nuRcre ad caput • vapores, vulnerato capite iis non uiendum, cxtiurc dolorcn? uipittt. No* in cremore LufluoiiUtcm il lam non obſervavimus, nec quicquam nooimcntnrum pm dictoruin, beet in fcbobta Ac cUtdi* nnxbts ſæpius uſi ſumus, ut utamur ipli indies, erum in a noſtro corpore J. H. J Bauhino nolha cium expenentu iuttrag«u> qui Uc Amygdalinum ommio fbUm fc Icvamme, infebribut txpe potavuuu*, nee ullumia*: vcl leviSimuin notunicntum aut incomnxidum I enſimus.

Olco Amygdfciarum duluum, in raucedinc Sc faucium *fp ... ocxftanciui re medium. Pulm ... mum'die nor etploratum inq I I \d O.ilwpnu. Fiat ccLcg ... ficro. Nojrcccu .IIMJLUT!; to un* HcJc.-x to ... c aJeoquc bibendum p, vice; Ibiemus, fed Ixptus rcpcccK ' JJJIUIIIL- Hit, eiquc iup. LJchix; oko J. Dauhini funt i | j (cqin **«(«(», 8c ad mulu cfficix, bUndum, gratum. . ibuk tutt* Bt. ncra: Sdmui quid poOk in coltco dotore . i!? nuximo futxdlu multonci cxhibcinurt. Scd rocentcr opotxet clfc cxpidlum pei fc, vel in |ure carntuin I" ennftip*" •! r ram & I renumdoky«li«i«i». L: ic unuu .jodum infantinm niftk- uiibus aijrn recen ' vcnni> twrn^'lvcntij aim Sic t tun J peni- i onmem & Ittcitatcni imirturarum & alitnim iicnaugetc, ariiini(|, vulvx fit urinz in|cch:m u poft panuni ttiifi.il.Mi a.i dulara IcnknJo^ Extrinfccts i el, iiuuwium vd aim oico Tai t J; i tnixtum [cum mcIJtf DJO(C.] maoi' i Sole aut ctum trj^ore j-.- nil• •nihtnr •• - -«i "nipt • *

GtuomS Anivfrli'i'it-rn ad mutta a>mmcmlat I \ aftnngacfc CCTC j)l)ir, J. Biuiiiiv- nan vuici i it ali.niRCje per nem >c Rlynnando, vifcido liquaminc in humore aliquo duiblututii, qua tutme tiyicuicncu pnxWIcputar. *

Maenu nil

ntflc ficc»,attcn.apcr. exurgunt, diuienu funt, obAm&onct fccofif* i, utcrique rcferant. Extrmfctui ICIICIKIHO tolluut li maftkitx lilmantar, cap** :.c (in hontalibuvj

Amygdalai jnur.i c rixvc IJ pracfuniancur ebttctutcni at oenS Plinmt & Dioloorides tradunt, . , rtn, .: I' .-. J.ui in Sympot I. u v .-- i i !>.•:.- i . .M liipor. nuiuhabc;

IIin(iIti

AmytdaU* anMravvulpecuB* I ulc* «fle «u.iui«. \Ij<cctlu> Violin* in id-*, C^.p, tpotu^efl jrcxcfu - . ;m AmvK>UI-uiuii inuraruni |>rx otnnibtu olcu *,ribu» die con-' btpcnen&a com pcf cum vcmciitillinium

(j^;i tic hiLultatibu Amygdabnim diflcrcrc vult finqutt C I luinuri)

i, I loc imprimn deba prx oculb habcrc qood paknus moner 6. Stmfl cnam dulco habcrt *!•- qutd amarorw, qui tanicn -i dulccdmc finunir. Hoc clarum laat xu*, ob (juam amardaint *c md. llinc omno detct lorii & abftcrgente tatukatc pnllcnt.

;. Dctnde ti hoc debec animadvcncrCj ut live JuJubut, lira amaru vclit uti, utatur ranadti, rum rctuiUtc aquca htimtdrraj aUiunttur & oraporat, *do6que evadunt •tlcuia-.

'%. Ab t«c pcrulct temum, qiioufc}, progrcdx (ant illr qtur nondum Iciililnliter funt rand- dx <^uar cnim nxcrHiilmir tunt, quu plunmum habent (ublhtitLr illiui aipic*, q •:twillan:m oKILrttat penkut, vemriauofuntanikiores, live alimontt live in. j>a mm«'<i'* taput tcr i intern ptogtc- • rdctcnoie*. Recen< ue aurem lurtr, qux exnu fnlvillinur, plane Be noti i nx.

4. i \ct\v prxtermittcndum, lentpcr tt tn omni BOM ..lute oWwrcntcm fiuUco. Ilk tatm qak te I ibmu . cntduluumftacrem rancidaxwn, quWb vtdct caulani Hactcnt (nun

tcnclUt jrwequam uflioila induiucunt mcnl» (ccunili*infetunt, & inrcgtai iuu cu ,ue rererj fubaodo lapore palatu*& vcrmiojlo avvepu.

& aqua tofacca hunt dc *• ilU nUcoux ptJifO \i. & pnndpcm m>lt • belUru Wum •1cm Cum Aim!" & n & caotentperattt Mi ilia noftrattbui utxoponi cipetita & in praci I I , tjiur tUc ujtcn) in diUmi Lnqumc Ki nldcnt udau Mem cutniniinitn nt But)turn Amygda inliipcr nwlu dukiwu, paftx & cupedic ct uiJcni eftewntut turn Utm turn xgru

Integra

Integra cum ficubus auc *ima* paffis comeduntur, & Saccharo etiam wcrajtantur. Quooinque atitcm mo;ln fumptz gute blandumtur, & ventriculo etiam n probe commmmntur convenient. Alias enim ti non ponirus attcranrur denubus, adco denfa 8c oompada ell earum iubiUntu, ut particul.is dcglutnii inregras rcjuftas vidcas, quod oblcrvavic J. Bauhimis.

Vanflebms in Itincrano *too* jKgyptbco obfervat, inundationc inopiente aquam Nilt pnmu vindefcere, dein.le rutwre valdcquc turbidam & cccnofim fieri ad accdlum /F.chiopiei diluvii; quires valdc imjommoda Stnouva cilitU iftius & ficc* region is incolis for«, ni caller ent artem aquam facili nceotio dcpur.indi Sc clarificandi ; qtiz hujufmoJi eft : Aquarii nempe & bajuli quimpnmum hydros fuas feu cantharos aqua rcplevcnnt, intenora eorom patli ex Amygdalis conruiis parata arfndi oblinunt, quo aqua brevi fxcibus lecraisj.fcu ut Chymtci loquuntur, prxdpitatis, clara 6c cryftalli tnfrar pclluada evadic. Amygdalarum dcfelhi jut inopii ex Armciiiacuruin nuclei* pari modo contulu paftam p.trant ad eundem utiirn. Quin & iarirum Fabiruni cundem ctfectum prrftarc Vanllebius ab £gypdu edofhu *cH,*

i, *Anygdslxi ImJuM* MM Hort. Reg. Par. Hart Lugd. Bat
Herman.

ArbufcuKi eftfruticoii, radicc tenui, alba, reputnee: Caudicc digitum crauo, niumouatuin'e pedum ilunicimc: ramis crebrU, gracilibus, quos pallidc flavelcens tegtt cortex; Folik, nor^jui 6c fnidtbus ab Aniygdnlo iativa non mi t pa rv irate different ibus.

Floret vcrc, rrudui Aurumno pcrHcic. *Ttmfm.*

j. *AUmarsm.* * H. M *Amy^iUU lulu** Jo. Nicuhoflu iriner. • *Vi,* 7.3,4-
H.M. *t-y*

Piroodfi eft arbor 8c (peciofa plurimum, ramis dccuflltini in alifK minores divi(» brachtata, ita Bt vclur alx expanfx vHcmnir, ac, uti in Abictc, Pinu fie *P*njs,* iurium versus magu maglla gracilcliant frondes, donee pyramidu krtr rormam actmgat. *Liga** eft albo, pnduro, comet glabro, exnu cinereo, mrus rubtcundo mumto ; ramulis vero tencrionbus, viridibus ac lanuginoiis. *IUJIX* ctnerca, mbicundo cornce ceeta, inodora, mjipida. *fob** brevtbus, rubtcurulU, ac vilbhs petiolis plura fimul |unda, ac inorbemcxpanfa, ramulis utnnquc inhzrenc, obiongo-rotunda, lplcndenru, elabr.i, longitudine (ciquifpitkimam, latirudinc (pithama'ni cirater xquantia, iiipcrni vindu, uv fcrne e vmdi flavefcemia ac lanuginola : (apor amarus, odornuuiu. *b'itrtt* exigui, motion, ac inlipidi, tenuibus, rubicundu ac lurluru pctiolb inter cxpanli folia rainulii (uti Ribium hoi *a) n-* atim coluient, quimjuc acuminatis, doilu, imu*albicandbu*. cxtus vindtbut fbW> (.onftandeceni in inedio ccnuibus, albicannbm *fimmAm,* cot *tfutbm* dotaut, med^i norb civitatctn Ac ihcum occupjnnbus, qtunquc n^iiruni Jlcl!;. ni inter foljola c^*ⁿt>*t n unique verft tis inter *r\ux ftjlm* prod it viridn, hirlufus, tpiiiii *fnu}* U* rudi men turn. *Fr*8m* obfongo-rotundus, comprcfTus 5c m arcuni tenlits, Amygdalx petiimitis at niajnr j cortice pnmurji viridi, gUbro ac nicenre, dan rufo, Icabro Sc duro obdudus, eo vero in maruritatcm tendente dchilccntc, 8c faalc ofliculum leve, oblongo rorumlum rclinquente, putamini duro nucleus inert albiuns, laporc Amygdali, prrtcrquam quod inter mafticandom, fecus ac Amygdala, [wnitus diflblvitur, nulli rcrtunente iplius nuclei fubltanti.i. 1 lie autcm nucleus duobus con ft at albicantibus ac rorundu *ioh* lpiraliicr convolctu, qux in medio |uxta longitudincm patens foramen rclinquunt, tin apparet ii nucleus in aqua calida tamifpcr maceretur; tune enim convoluiione iiic taxata6c ioluu, nucleus induofolioU rotunda Candida, qui pedunculo brevi albo inlident, Ic ex pandit.

Naftitur hxc arbor in (ylvii *MtUlur,* loai prxTertim arenolk, plurimumque in Iwnu oolitur. *fm.* Ter nngulit annis nuturot exhtbet fmaus; cumque floret anciqtu decidunt toJu, ut pnrapoe m loos ubi (lores erumpunt, Uque *ah* anno tcmo ad Ho. non *tu6* rrugifera ma:

Ex (bins arborw (HacentuUsconticerc norunt indigenz, qua* comedunt. l-'uliorum fucats cum *i%,,}(§* Oryzjc inftifb mixtus 3c cxhibirus humoret biliolut temperat, capita dolorcm ex Ufa aliiiicinorum ty«. in ventriculo fcrmencatione or mm lanat, nccnon »cernmi* dolonbus collets medetur, £ folus tcnenonbus 8c fucco bctco nucit India: unguentum tic contra luUcm, lepram, inipetig:nem, ilmileiq, cutancosaffofhis: cademque tolu, oleo Palmr oblka, ac tons gutturi impuiiu, taticium tumorci rcfolvuiit Fruihium nuclei in dclidu tomcJuntur, ex ul^lavCiiuilgetar ud ex Amygdalii, necnon oleum e\pnmi(ur oleo AniygiUlirum pcrlinulc, prxtorquam quod nuoquam rancorem cootnfak.

tf. Amjgislm v£thttfit fntim htleftrttt** Breya

ll.ijm ramum duntaut ad ic *i D. Brvtnif* milliim dcLjibit D. Brc>'niui hi* veibti, Ii ex virga ""J*'*^*i"^⁴' ^'R"' nun.crailuic, podili, per duomm aut trium digitorum inrctvalla gcniculispro-tuberannbiw dilhnaa, con (I at; aipii lignum (ubjJbidutn, ruud durum a. «« craflo, obfeure cinereo, mulos punehilu fcxrugineu guttato, ac pef longum lut>; :o, nonnihilq, lanuetnofo obdurtum. QiiodJibet gcmculum /WM icprena, *mronx* modo, lumm» ordinc, piantarum Itcllatarum morecimindant, vinJu, luiium *Ipectunu, 0Hcuuin6gui,* ni.igniru.linc, duritie, afq,craiiitic peiiimitia; pedtcultt enam lemunculibia *tciooporbua* inhrrenru;«(cd vcfiulutibrtlq, cralltoribus *U* obtiquMnbui prxdtta, ac circum nurgino Icirau. In k\undo ficter* rio»ero genimlonimintcnorum, (upra foiionun exortum, *fifltícx* *idciitui cuffi, lignci, c^ tutto cmorri&meant, duas aut tresunciai lonjn ; qui dicum vugtm ftell-' :i in orbcinagun-" , Hi minim in tnodum frucfalxif inuJtu, pettolot brcvo, craOm & lignotot Kabainbuj, otiutt, ** podicuium anguftionbus, in medki craffionbus tunikiitM vcntnoin, ••nrriin nonmU »• •w *JI rccamuu hmilcmquc papdlis apiccm excunnbut, otnootnr. Cttcnim* *frodm*

cum AmygdaUs Europrii tbrtni liint pan' quibis nugniniuinc cutdem nonnihil ccdL/ir, fed «-nuftace maxime antecdlum, ob pulchcrnnium dcniii i 'lore M £f™*~ -„j polriaacum cdltum quo adeo faite a N tarn IcnesacmoUet, Jed adfpedu ctiojn & iplcndore tam*qua ftanrtfTimi conreAora Hoblerioonim manus cjabomre lUotelcRatuiotcs poflet Sub pulvuuto *oc mirabilt callo officulum latet, non ninii* duru inftrudum putaniipc, nudeum conuncnt tscoK>-crcm, cujus laporcm odorcmq, oblervaie accurate uoo iicmt

Locus. Oritur in Promooiano bonx (pa.

5. Amygdala Guyanenſis ClaCexoL L ».c.6..C B. AmqgisUGwmafi y*i*mmJt tnmtgut* cum tuberculis J. B.

CW''.

V*iilc crtflb & duro punmine crac przduus ut non immerito Nine *ppelUn qucat, quodamnwxW) fonnx: intitna cnim pane ten- rccblinca erat 8c depreffior, binat uncut l tnde ab ejus lintr duobis excremis in orbem IU aifctrgebat, ut fornurct jq pxncunctarunij qua parte \»ngc uailior eratSc nueis cumchatj mulcts tubcruil» per univelum corpus iparin, coloni ex tubctccntc fpadicci lla m mnas panei IcvU ITIJKIH m nuv 1 (kprenendebatur, quideni cum nucefigure, pcllc five membrana opcrtum ntt',i, led inrcnore parte ondtdiflimuni, arq, in bmas panes fcparatuni, inftar Amygdalx, cm «ijm limilcni laporem habcbat: qiii de uiui, wquic, non incptc (bf (an Amygdala Guyaoealt* lire Guyaiiica djci poiiic

6. Amygdala Peruana C. B. Fr. 2. cap. 18. l. 2. Exot. Cluſ. Amygdala Peruviana cortice triangulari rugoſo J. B.

cty:

i i JC Amysdalr Pemanxnomenindtcum, quu t''ortc operimcmum quo tciu I Atn>K<iahm tcgit, aut quu nudeu* qucm umbnet Amygdala: nucko rvm certe (inquit Cluliu*; hup» quam, apertobam nadeut fie fiibftanna & Upore Amy^daLr nudeum vjld* rafatfaai, led offit live bgna conies qut nutieunt amcincbtt farnu uam trunRiiUn* cr.it, doribUto, m buia Uteri an|? loti liclincnte, raldc tugoio, qutinudmodtun &. utrutnquc Utut: lupitu p»r» «MTO n»«oU, tod an«uft* & condfrnna. In aquam coniMta turc \ux nod mergcbanir, beet nudeum adeo inrcgram haberec. ut ttxum bfneum comcem exptner.

Tra ultima* arboret vcraiSt Renuirus AmyjpiaU fpecin effe non affirmo, nee ewm (do an character genericus ut convenut; quin potiin contranum lulJMubr. Vemtn quotuam a fiotamci(pentionbas ad Aaivgdjlm rdeiuntwr, ncc mihi axillae quo rcferri debcaot, recqxam len* (entuni Icqui maJJelt (juani ablque probobilt ranone aiuiinnorire

CAP. IV.

Nux Moſchata.

Nux mokhAta fee mvrtft ICJ Rccenriot ibui dida, Vctcribtn incopiica, nonnullis (ut C Baahino) credicur. J. ftitihino. tit & Gallandtno, C«w«f«» ThcopJirafti, OMUMMM & £> r^M Pjinii dfc vuletur. Idem 8c Cin/i*#/*it»Gilcnicli; i..lpiu«Lr.

Ob fioicm frudtu contiguLm, & fiaAm Linuninoi^ni, puJpd demialuique amvenientia*. *rboron Kane ad Pmntferat potiu* qLUni i\ucttcrat referenda m tenlco, & Maio Perticx non No« JUndi lubjungendam. A reuqus autem hu|ut genera diAinfuttur tnpiiu tiuctu* iincgumcam* nucloo ov«to eueriut nflolo, pulpa tntenora renn riavo-rubenubuj vani, a/unuacj.

Nux moſchata Ci Qer.Pvk. ^nMiMw^^;k« J. B. Cftc #uhiug trrr.

Nuoemmofchatamconditatn, prxx;t *b India adftrfsr, lie de&nba J. Bauhinut,

PeHi.um maJum mediocre zquat, pfttni'imque pulrtnato mtcgmir, juelandii aut Pernci iomoicm, calyce; huiciubdl medtoaHcrafEiuduibputamen leu owtcx itgnolU, nullo nccodorc, ncG fapoce, inru* cinercus, torn ex nigro Ipiiikew, viUca li» Kinc indc dtpreffii uuqualb, quai cxnmo Ac huk um ilifh) coraci intaictta MMM dkta cxulct, rcticulato plexu certu iocn duium *!• hun curtkem obroWem, pemoicius circapedtoUttm adnxrent, aWiui liber, & tncubitu dunuxtf Jevi appreuV fault neROtio ardJenJut, colors ex rufaro navclkcnoi, Upo.-h tucundiffimi arom*nu, acnukuli cum anurw*quodarn, rclut okacmem quanoam punAararcouacm, qucm kao* piMUi* reddk ouctvut, quemTulftboainciNuvcm ntolJutJ i nuKniriidinc, aibx* We aoefccuTinlocu* fie rugol jlbicandbm vena undai; iliMcinde ddcoiaaabat*(ubttanua loiidi, led in pila rijjpii, nccditfiaJrcr m iiufladiffil''en**

NucatronMErlcamoLKatT: uoorofijuuOlifan,quod/i -»—.;, totundun, quod mm.

i muhfa ?*** »M|»h arfo. tt kwoci dtitinfput. t. I'rimam roc« Nuuoa ajofclutani -K.Xl»f..ot.p*,*o i-TcnumKM.6.

I. N«xmoftb*t*fr*3* m**Jo C. B. mfmm rotunda ſive famina Ger. Nux aromatica femina J, b.

Deferipnonibtii altorum impa-fiiftii omiflts, accuratun Gui Pifoni* adhibcbimus. Arbor eft I'- li-'-* Malisaut Pyris hand diffimilis. Corriocdnenceoeft,t Igdomedidjofo, medulla ex fLfco rufc&entt ft/<« parvis pcdiculjs i- ramisquibus arbor luxuriat, altcnunm 5: fnC- cacemcitn, rar.. ſingula dependent, læte viria, ^ K. nuia, gUbra, & ncrvo unico redo aim plufculi* vcnulis oM: » t uuum amenta manu fragrant, fed & cum ciurucnnt ftcnmonjam fervanc, &i vim Arorruncam inJtertcm uc cil; eciirn uiui Indigent* queant. Aw floribu. i IIK & magnmlitK pares & Sore fimiles, quiqtie taale cadaiic & parum fragrcnt /i-«a*r fucoikns circa pcdiculinn noiiralii! rurbimms.CMcraorbicuUtior, non iplu raiuorumraftiftiiiluTonir> \ Nuces Juglandes, ncqucin folwramaiis, led in iplu hincuwle ramulorum aniaitu. Qii iletlonut fummufH Nads yrens 6C rugoium, virloluniq, pnmo, fititj, dentum eft, dcinJc li^rftinguitur in hiKK purpurcis, •Brdfqae macuiis, hcuc apud nos Aimenul.i l\ Jj. Villus iitc HHA til (us& mans>Jucenioftcntairuomdqu.rrreDCuloani]i;taniotu

Nilcicur arbor inome & Ircgiien; ^Imodum I; :uii in infuU <«ub, [nium nomiiiUi t«r» Moluccenlium uium ticmm, plcriquc a Moluccenflbus diftuidam] & quiJcm liib, li Pilom crc dimus. Alu in xVIolua:^ mv^nntridimtfic in Ztilm, led inftudiier^s. BMIJ* autcin inf^U mxl q fiu, a Scptcntrionc ad Auftrum fc wcurvaiis, t,tj; unam veluti folii mi toiiJt tur, briga tr» Icucas, unam Liu, EU hax arbor annofa, & pcrpctuo vircii nuces gerens, alias aliis niacufiorw. Proindc Temper quiawn I is, interdum ter fructum ſuum fert unoinanno. Vindcmu prima fit Augurio&Scptembri: alrcra Maruo cii L. I airo tncoic, prout favcrit tempcibs corli. L^;i nuccs niii beni mamra: non debcut, alitur j' font durabdes, l.cOs, cortiabus exemprjr litcanmr pnmum aj Solem. Sicc.itis aJmutw M Poftca Nuclei, quo, Nuos vocanuu, i.ivantur take ilac cn«n lola tmx praiitantur tontra torru ptioncm, & omncm cuam enenum iniurum, &apti per univerfiim tcrraruni oibcm K»nei^ ruvigioonibus tpuulcra Oi«mu: (unt quibus color eft ex rufo ancrctis, fed imerpoUcus ftnii uuibut dam albujionbus. i—w.

Hunt Itruaum varw quOcm am depafcunmr, led maxim6 Colotnb* genus album 6c pan-um qn* Az^kcm-: 13tc MatiiIiunc aim Nucc cr.ptunc «t devoranc, n plctawiRluvjc. i bginam tlcfehint. Nodratc fore* Col. tttmSva Ku-i :i[K>(uininc. QIUJJ itCKrii p-: Jirx uiagBrmuunc ucpot •it corrupti, tcnini cxtcn> i •nJenacr ceo nr ncglcaumincaliscontcrhpluniq,, (uiit comiptiom o tcninicxic i*ul*

Cludo Arbordl wcdU, Pym haud muior, toliU Uunnn, mini s tamen Juris, & paulo intcrdum Iwioribus. venus Arantu Mta propioribu>,li appendices dan itun i non ex adverib n tibus, m ambka non krrati,, pedtailii brenbuc. FraSw img.ilaiK aplmtmum « tankribui cxperaii ram.lii dependet, ^openmentumCika cuiufiim illuJ inbn ii-q;ulciii» . .: ctiam pirte niaruiuin duhiicit. Macis color micio adebrufam Bcd;Rans eft w ad.m;atwjicm panat, ill aai cxpoiitus piiUlatim'illain cle-

Non idco marc* dicuntur quu d(Rnita« Ac faoilute antccellunt, quad narura nuioritateni & longituditwrn tajllec mum pracdlennr. C^uippc (mquit lMb ; loem icrCi lubct. Nam ou inT turn mole ca-tcras (upcram .antum 4 ha dpaaiwiir vimite aranudca, ommbulque dtx.bu- Ghawnucissenuw b.nobilnncooccn«. Nowii w«A«i6plpic k rubct, ^uiU ^fc&t nonratwne aliqiu led fuperftitionc men, obkngum Nooen in dbo v,,,* Jjuni IXJITO C« oe« iit Vencrem, ko ftrtuuuro. M..a>ta,ncnc|uMuamv« c|c«m,iUi nuoo, ooL adeo ell i ibuk DC ma oiOb apud iuo* lit u, p,aiQ. Uudc i. * bo. ex quToalatur inter gtcrc) &. ivlvcitio rubcacur negligatui^.

holwea loi)RIonbui p qwe iiuerJiim pedem Romanum Muenc hog itudine, Ud- iFiipliu'. iidvu,) craflionbtm "crvolwi ibus, piona pane toJicRxnubus idi- Nutc nuprc, iunr, non Iblutu obbi*c, (ii & qui t* non c i»-

Macis etiam reficcatus elegantioris coloris eſt.

Nux moſchata ſubaſtringit, ſtomachica eſt, K C 11)011.'At . ccphalica & ucrina. FUna difoioc, aKaioncm pio. | cordis ſuccurrit, compeſcat, vomitum ſiſtit, Urinas ciet, viſum etiam acuit.

In dyfcnteni* ali.lrjuo ^ N w Mofduu tuaiw cdebrari potcft, quandoquidem divafi. &. cultato, omnn ui hoc aftdu MWIU,^ conuoo- taw oicoU lubftantia ULnk S ooWoi pcrutrat, 6C iiuniio; Lorroborat; tc umllU <*"«* JU. i/,^^, lib. rcr. t. to.

Nw» moJdiau oodka w Jmuno in omniU, frJSidt* o^el^ miMw P^Ht

arpcrum ex Indiu Nuco molchar* laaJuro condiat pro bellam* id cpola* buttons. Dclicanore* «tum nucimenco tea entriorecorrice vindi dclcdantur folo, cuma ipliNuCtprxteruntdum', eft tmmaturus, tarn propcer *o&ons* fuartutem, quint proprcr (aporit adftrin({cnns, atq, ob id ftoroacho amici iiicunditatcm. Docurt intcrca uiu* non ooinino innoni> cli. i net, Miinun quan-go fine, fed quando cum fun nucibis fumunnir. Pollcm *a* FaauCSft nircooo. qua hequcnao. c a tit largtore uiu fbporolot inrchunt afTelhu. Hint non aiutmik vert eft quod tra-it *D. T*vtr*nr*, nimirum, cum hr nucn tmturclcere inupiunc AVCT Pa;adilucai hamm vckciida-nini aridai nugms grcgibusad Moluccas mful.» convolarc, non (ecu* JC Tunics vindcmixrempfirt in Gallum; Nee tamen debcin fin* impure fruunnir, rum cum tnidibu* hike ad farietarcm fe injprgirJrunt, vemgwe oorrcptx in tcrram vcluc cbrra: deaduot,, ubt pcenuum crura *fannkx* brt« comeaunr.

Nuca tpfJu ficcarai [immoderate lumptas J eadem facalcate dorurai die comprotut litftoni qium lurttt Lobclna; nimtrtini, fe tn Anglu vocitum ad geiwrolim matrotum pnrgnaxitem, *($*** cum liimmo defideno artdc duodenm Nuoes molctutas tanquim panctn tommanduuitfct, ineidtf in delirium vel poritu ebneutem, led pod impctratam quietcm & loninum copiofum^j-epcUendbtit capiti admotu, convaluir.

Vulnus cuiutJam militucitu confblklatum ab ufu Nuca Mofcfutx interne (iintpcx rcl'crt Tacho* niusin lib.de morborum pnnapc p. no. Ilic fruauscoim oelcbratur *x LtFtivrtk* iWcdel*> m raJnenbtts conlolidandii. f. Bauhmiu cum in Apcrtnims montibus frigidam avidius btbdlct *(o-*bito rntidit in tnfignet tdica dolorcs fiatibus in fcroto veunribus accedence ounorc, line tamen idj» hernu pracccdente au: fiibfcqiicme Cum citftimaret le in monte pne dolortbuj pcotunim, tnners focim Ofwaldtu *G*ktUi*vrr* amtccobculK Nuces mofchatai, qtui (ccum habetut. l>;vi>rat» quttttoc iubito per D.G. & hoc retnedio Uberatus tuit a dotonbui, atqac itcr perteat lolpes fit tpcotamit.

ptU tmfnmm trfmmtntmm.

Ad paralylin pimum deghiritioni infementium NJX mofchata roafticata Ccdetfotiu eft cgfr ia. *EtmmB.*

Exprimmir e recentibu* contufi* 6i in Sartagine fenfefaa»oJeum L communi. ad u utiic T, g. 1 rorouna 6c dotora ncphrinc<M (in Itquorc caltdo exhibmim > ad tor inhunmn un 'tAum, ad ncrvontm aiticulonimq, djuturnot dolurcs *k* fngqps exc itilccu* conulut blande (btnnum temp«ibui illitum.

Matin feu (ccundum iitroltKrum Nuco ' aim Macerc Grxcnum ooofundunt C R«" centionbuj Bofinta* non pabci, ncinitatc nominum, ut rerJtmik *ctt,* 1 ,um umen h«c duo mutnim inter le difTcrant. Macer emm cortex oil radictt in *SUidhtr* ujlcciitii, lubftanttx Jrt* i & tcrrcftrions, fie ob id liftcndn alvt Huxibus delhnanii Mbca *t* omxn tegumeaaiin Indicx. ft: quidem egregic aromatt^um *eft,* fnult6que & Iptrkuuio calure plenum, undo flC t:* fhgtdoi altccta, item >, venctiato* lolct uiurparL

Madiautcm ille ptiultjtum ex ptenn nutiirtut, & aJhac tolorc eft elegantiflinwcoconco, con-diri apwl lut* laic & aceto (old, & *intern* pnnur menijt J appetuuni. Poftcaquam Teru matuniH MJCH, adtimmr Noct flc etfkcMor *d Solan. cxilbAulque cum cura repomiur, fava-ttirque. OJore temper quidem Rratw eft, fed reccm mire rucundo: sapoic aromatico & luarkef jn'jro, fie qui quandam a te li.citatcm on rclinqtut. I .11 Jem vira qu* Nud o adlcribuntur; quu tamen partium tenuwrum exiftir, ideo & operandoefficacior, & riURti penetrara habetur.

Macii oleism uc oleo Nucn quanntate cnit tic qoaliute antecellit: magilquc commentiatur nervorum aHoAibus Ac alin fngidi> morbit: qum *St.* Podagram (mtrabile dictu) pcdi oblutun nare Oonrmburgtus refcrt.

Ad rtnrura utcro inclulom. Accip. Nocetn VfofHutam non vitiofam, decid. in pane* tuj. Pi unam luper urbane accenkn, &£ tumum acuput mutter pa in&ndibulum, terq, id ' Bonne mulieiem 1 .venem Omvk Haitnunnui- Cutnntunkavtt *l>, ii-*

• f «. *Td.y* ; »,Y« *mjnfu* m*j# jfrm.s M*U*ru*. Ttntm-ftiit * U.M. Av&mA tmi** ftmu*
f * f»^ CluC N»J» *[mJuJ tHrnf*, mrmfttm fimilm* AWt *tmfthMM J.* B. /WHM r^«>

Sic

Arbor ef> procera, f**/w# cnflb, mukilque ramk denfi* doiuto, qut cortke ful»o obduajWP medi.IU mcu» nx>Jli, haud (ecu* at in Sambuuo obferrntur, referri ftmr. *t^nam* albtcam, pondero-11, tnodorum, intiptdum, corooe obduaum Ipjdiceo^iibro, mtm albicaiuc, qui cuticula tenui, niRrujirc mlupcr nninitw eft. *Rtdt** itnlem albicam, curnce diterco, fragrant: fie (ubam *an&x Ftlt4* oblong" imuntia, Acuminata, denta, ((labra, malt A.. liimtlu, ex-cepci ilU appendicc, nui hufus arbom tolia caient, brcvi rorunJi* pettolii ratnulii tnhc-;<rnt colore atrovindi fplendencu, mien; • ipor lylvellrn ac atarbufc tiuvL *VUru* cxtgui, circa ramulm tenortorei ubnj, inter folia brevtb^, rotundti ac rintfo* ^Mnojr :i pfoducuntut, icnumque porrectn columclla umbdlr Ipecie p*°' eooftam not o i MhMfaaMittobM cdfo^ wd hH MqHttorM bmiadfini^* - diTi , medm /;/• prtxiif albtcamflc bretif; odor nullia. Up wm.te-ni iUt pluio uHtfuncttm ramulti inharrent, oblongo-roninii, acoroAaMri' aniic viriii flareicenCB, oorti arnolo, moUi.ac *cJkxiitjae mgrtn* tarh, JugUrtd* in tmVuin 1< •-*** f , necodore, innu unartw» tori* ex i ' ha* Mm tfMoewtk ' lodi doram tUum i ac bponi ktul tu grsti ac *«r« Mao»; pamipro

nolb nucleus adeft oblongus, dadylum tain magnitudtne *q.* rercrcns, ool« i» j. ac rugoliis, necnon Nuci Mofcluu: mari pcrquam Jimilis, prxtcrquam quod vix ullu* Jipor odocvc in hoc nucleo repcriatur.

Crefcit ubiq, in fylvii *M*hbv* femel sue bis qnocannis maturoi profcrt fhiftus, Junki viz. aut Decembri 8t januario menlibus, diuque truenra nunct. !«« & *itmfm.*

Noccs h.r nullmi in medicina usus hint Vcrum Mercatdrcs Turor Sc Judsi nuccs Mofcham nociWs manbusj & tn.iun *vcvx* tu.ici admifcere (blent & emptorcs rallt,'rt;, Snuilitcr c nucibti eanindanqutf'm.ici oleum expnmunt, 5c genuino nucis mynfttae oleo adnn/ictiL

Qecerum not.indum ell (ut.in hiuoria Faufcl *edxca* monuinus) Lobehum in Oblerv. ATCIIJII Indicr genuioblonguni *Cluj.* kieni *cfieceti&n* turn nucleo 1'alm.tpmiquod (inquit J. Baui an ci conCinioHUisvi conGd«r«ndum eft. In caJjm (encuncu eft & dc Arn. Sycn note in Hort.

P«ww H. M. P. 4. T. j. p. 79. *Truwftrs ftu tfutifna* 0m *fn&» funds, torstct pulvtnAtv.*

H.M.

Arbor eft v.\(li magnttiidmis, alritmluic 90, craiTitie vcro duoilcum poJum menlurjtn ararer xrjtnm, muttilquc ramis inwlxuii longc Utcquc JitRjlji J0ii.1t,1; qui cart. , prinwm «ndi, dcimlc rufcfccnte muniti, ubi mciduntur albiunteni liillaiit liqiiorum: lignum aibicam, dudum craila, Iquamofo, nigncante, inciu purpurafecnte; iluuc rulncrMtts bchjynum refecntem, njdoam actcnacem, qiu: Solbardorc inRiunmuiuiiqcm n*>-. fibrati, albftcuu, tlivcfccntc corticc tcita.odot is Rravis, lapurh a^ltiTn l irdine' par.illclo tirci r.-imutoi brcvibus pcnolis provenmnt, oblongo-rocun. ntilijj cr,ifi"j, deiiia, gLibra, blciwcnna, tupceno atro-vimlu, infcrne I cofta media aalla & in * adverfa pane aUc cxcubcrantc, cqua mmimeri exiles 8c pxnc invillbiks nervub luperiora versus exourrunt, & ultra folii medium omnino e^ancicunt; (j|xir aCtili.*. *FUru* raocmaam circa exrrcmos ramulos pctiolb longis proveniunf, Tt ifolu hepattci rloi ibus aim forma, rugnitudine hautl abllmilcs, otlo cinJidii, trailis, rotumib ac intus ooocaya Ebtiolis conftanres, denta vtridiom jhmmnlnrom, tuvcfLcnubus *»fuikm* ornaiorum congene medum flofiaKctckaRm & liiiibtlicum occupants, inter qu.t albicans cmergit *pjlm* \ odor Juavis, lipoi nullus. *fyepnttut - n dt-*

SintiJt plane mckb *frttBm* ratnulisadnakuntur, njjundi, elabri, viridffl, nitsaseij iiMturioret *veto* mklccntc!., coroce cral^cjninlu.nioIliacpulviiutOi^ponique audoamari tecli nuosjuglanditiii modum; Iv.iic fubafl puumen (eu cortex iignofus, albtcam, *S'attrmm* includenf, oblongorocuaJuro, ex aibo ri.wcli.emcin, &pon»priroum d unari; qui diilciluj (luud ieu •. boriiLo.t^x) t.tcli iwk cinuum ac refiaoiim.

Provcfiit ubiqucin MaL • arenotii, pra-lcrnm.circa *Artgnti:* .quocannit bit fiuAuiu fcit, Mirtio viz. it Ssptonbri mcnlibu* »\, |o» non r*ro frugifcra nunet tonoi

Ex liiiit uiliccamoleom expnmitui ad luccmamm ufimi: idem illitum membrorum dolores collir. Inlupsr ex vetcrc hujulrnoii oleo cum ccra flava ungu^ntum conticicur quod lcabict medctui. *V/mt.*

Ex arboni conicc & fohis in arjuacommuni codlis cgrcaium ht collyriuiu. £ comce radicibtw dctrado 6c in aceto rruccrato excradum paraturj quod ocpnalcom (anat, ii caput co fncctur. \Jp chryma cxarborc & frudtbus Ilillans, collccia 2c exhibits, vonucum *UX,* alvum mova, aJ^oiiw humores vitiolo> liirlutti deorEumq, rchemcntcr cxpurg.u.

CAP. V.

Ctrsfut Brtfihenfu MtfavUtk itB** Pi Ion.

Arbor h*: Cerafum alritudinc aon (oliim, fed Sc lien ^ zmuUcur, que li *I* longinquo confpidatur, iiintllmu aoparct; olim lylycftra I nc in *harm* *I* nfionorom colirur. Floret mcnlibus hvKmios, moxt|, fisn frudut mhnum, ^itmRimudmc, fed figuri noimihtl diffimik*. imprdfiore*, 6c pediculi> brcvionbiis, >, c>'xnic non inquod pelltculi vclhamur tenau, aalla priui coiorii. ratter duriorem qucm continent *h,* p>ilct,cvpidlm cniu'.i -r *c\-* grato, ideoque jb omnibus pjrttcr tnj)lU lni id- Ql^ia temperate ctlt.ks eft hie lucaja, 3c nutnt . hibctur; turn inpnm'n contra frigidos peOorh iffoftm, vdlbloi, vcl .ili'it p *. guttur dcnv.j, & a!p;tam arteriam nui.* afictim maunwpcrc muLerc compc *Vun,*

CAP. VI.

De Pruno.

PRuniis Atuncx ongwm eft videtur. N*ni Promts (ylvcftrk in Afu, Judore Galeno, *r»*& vncarur. Ve! :x Greco «F*« dicitcr. qiucvcnt occumr. apud Thcophraftum, f) modocadcm I* ut rcnltmilc die oftcndit j. Hauhinut, ' herrttttkhium illwi Nicaiulri in Georgia *»'» • Wu*yfr VAUR, quod cum rfcww ".re ar-fcor euciili c larabri* tut* prodcant: ur errcnt, qui i MM©- granum fit *•*«» didum volunc, ita enin) ••MiTTr'- MalumGranarumdict; qiKxl njtuix rcpiierttt; addc fie MUUKIAIV iiuicdia re Analogic, nam non »«*««* (cii "««/«*.U fcnbenaum crtct. Pruna Khodta &c Sicub Tocamuf'

i. *?nmmf*iv** C B, Zl)($llMl *ZltC.*

J. B.

Nooof eft Prunrn quarn ut longa rerbomm fane deftnbi debeat. Mcdiocri> eft altkudtns * cnffina: *F*it** Pomi \inio nnnora, 6c pro magnitudine loogtora & aiwultiora] niRrvxa, gUbra. cremta. *fUrti* ut in JyUcftri candidi, majorcs, pcncapoalL Caudci (atit htmui, craJli», matcnc . rubefccnte aliqountuluni, led™lcbre rurili circa mterna, pra-icrttm voufttorum, duti *ms*[1]" & *v*actahili. cortice Kiico, fcaDro, *m* nuo exliidat gummi minim, pelluadom, on gratum.(nthil tliml (urn quini titoculenca qurdam pulpa, tcnui tunica obduda, magnirudinc, tiKuri, cot caUo lapore, mhn« propenradtmi »arianrei. C^ compreflum, mjRiu partc obfcmgum, dcnu fragile, nudeum lubanunun guftu conrinct Pnmi, audute Theophtatlo radice nkunoir tonga, on-mefolj mtjufla'« mort cor

iiwnini (mquk * J. Bod«M a Scapel) in&ati lunt genera, 6c inexplicabita d *vino*
V? cultti Sc iludu> infereodj tnvenrx, *aim* Nod N M*io & Amy^tUto inlcrantur, qux Uticm
£4 f lutctim adoptMink exitbent^ ut ingeniovc i'liniut *QtUr** reipoftup jiint alba, tririiiu, CCICJ, rubra, ntgra, caxrulea, *ex* cir:uK fda$ $*f"», aotia, dulcu, medti lapom, lt M^M««iMt Cinr nugna, metl ^i, longa. ivatj, aaiminata, pynfbtmia; *{I**it*,* mojlia, dura, mediocrta; tn quibutdam *am* ncaor *mHi* jb oik ablccdk, & hxc in genere boniutt* nuca eft; in alls inimijior pemnjii :) aJKrrer Pmnortint drfTcrentui c vans raribtu (jiu Vererikw, qui reccnitoribu* dcloiptas proponir J. Bauhutui quern confulft Not bnores uncum Ipccjo, qux nunc dj«um in *pcxapio* honorc *Be* pretto lunt bccviter

Inprirtii* autem ingenue tatemur nobk nonJurn tonftare, an qux vulgo habentur Pninornrn cio irvcra fpccw i&Krant, an acctdenobtn tantum nonnulltt a Urionc, 6ct*oncccuni atltuu (varient. Venfmutc cquxicm »U«ur ditloienna. tut^e ad modum Pornorum 6c Pyroi. obtmeri, quod adcu nunierolv Itnr, novjr), 6c ntaior^xa incognitr indm in lucem pnnkant • quo Schwenchfeldiui, actor fide dignut PmniJaih-la obtonn 6c ocrntlea *ex* Prumxuiit lentinc nalci jrfiinvct. j. q-.:i.km fLuhinut tc opponem profalo, mquk, nobti hoc nunquam *Inherit* Sthwenchfcldiit). Onltdcrcnt Agrtculcura- ftudwO, an ex IVuwwum Cercorum ieminc, hoc elr, a fpcae diliuutj, poflit naiaalia *ipedes,* ncnipe J'ri.niibUyU cccmJea; rjuAd bii non fi: At lummtu Vtr pro confcllo & tiidubiutoicmii, *tjaaA* nobts dubtiuii fit Gcnum TKlcr.:, iijinm.ii; Pn.nj lure Ijicuc tiittincta die; in<'> contijiii,iucx hoc ezperimctito u la. rcvera non ditrcrrc Ipcdc, led actidenobta untum qutbuUani a laboneoto* « Ipcad btjtwiincni vnurc Vcnim nihil aifirmo, led rein curioitt detenntnandam •Bqoa

i. Pmru omrubm *kaiht* J Vctcnbui & RetcntioninK cclebrau, funt Da/rufccna _ Djnialto cognoNiuuta; quanquam lulptcor non idem Pruni gem * cite qitoil apud va; in* A hocnumttic venk. Ruclui. <i;nJuni lignunt, dftin. • «tnbu«.'J. Bauhlnui I»n,na in h»«o Montbdkiidko Due tub** purpurea eft krtbw, TAUC rotunda, qtubw pulpa *S>* oatcok facifc abiccdit, ex bre* *t,* toruici qua<Um nebuU ihuc unnianira, val , p*f*j, Imiilu otffciJtt Ceraiortr j irfofidnb kinlonusPrwu illa C»1KVJ(J |xoitatic tub iubet. Et C. na qiur **A* *not et* G Dim Ikdkxiio (Doncnje: qua* autcm nuckum Ujnuki. u hn difttnguk & ~ lfinflflll ,; Danukena nlim Pjiiadii *ttatc,* non !nim *Dtoiooryiet* i»cn & ipla pdani «L;

,t Bngnalcntu Pmn· — 11. fjpon

ad tLircdincm utnen

ti^olo-em den ficcouku* *b IH *aulkuta*aUudunf-]

iccepimus: oblonga crant liait Bcofficubj qua: parra, duriilitm, nucleum continent!! modioi ruin, gratum r.imcn.

EC i *Brtgw'i* Provincij; oppido, l o » fuo narali di&a {unt, noftri corrtiptc *TTMMIBM,* Damafoenii olim omnium pnsftintiffinw Bmgnolcnlia hodie palmain praripuerunt boniiate, dlubnuie Be [apidmtc, inquium Advirlanorum auctores

;. Ptanm MyrobaUiiusdiA* *J. B.* Pr. frudu rotundo, mgro-purpureo diikt C.fl. * Facile adolelcit luce aibor, 8i m vaftam excrckit amputudinem, majoraqufl c|ui umi liitiindc in alios diyifi opacatn adniodum brxbent uenbram. Caudex multo tzywrc grattoniquc oculbcomcc eft qtum rcliqua PrunoRim genera; rcticrion«r.inii, gracticsanimodum, wnerrimocomcc Teftiantur. *Fttts* qwKUmmoJo msdu inter Prunum 8c Ccralum, tunclb, per ambjtuni icrrata liint. *Fin* iJ;a,tcnuior qaim in vulgan. *Frmiim,* cuiusaltcriiisaniiis tiiractfEmuseft.rotundui.oblonRo tcimtqtie peicnto intci folia pendem, adfpeftu jucunditi, par tnitu viret, mantnuiem adcotus pur. ptiri mgno tomniJiLti nitct: camem lacculenuni ac [ulato grata m, 8c nucleum hon aonwdum magnoni h.ibct.

Floret cum alia qiis RoicrL novo vcrc; fubjulti hncm & Au^uRofruAui manariuwtn tar. In Csrfirci palani Jiorto crcvit, undeprimum codelat* inccrxutn.

Cur huic gcitcn I'runi Myrobalani lit appdtatio datj, taterur fc nciuire Clufius: n.im, inquit, nee fru&us iimilis dr, ncq, officub, <]ux reliquii Pruni genciibii* ii<nili.i habct, licet pai-va, aim isRitimoruni MyiDlMbnorutnollicul^dvc nudci*, (JUJC canaliculata Itint & Itruta, qmcquam comniune hibL-nt, nudeo natum eft ahud genui minors Fruftu 8c dulckm pulpa. wctera iimilK.

.•:o gaudct & liumida Ccclo tcjniiiorc mchuiadolclccrtputamr.qujmvH & fii^idmt poffit lullirK'ii: Non tetnerc in nionnbus viU Pruntu, irnjiut Win. LOCM (tlareohv 6t arcnoiis, . Lttaminc, cajuca Prutn 8c vcrmkulota non pfrindctcuiit: autor Pallsi^ui, Gignuntur licxlic in rtttitiibiit cogniti orbis rcgionibus, led potilltmum ubi terra lit lohtafic hortcnlw. Florent plerunp, cum Ccn.w Aurili,' ant ctiim citmi,'ante Pircn: Floicsautcra tblu antevertunt, Eru*fhtm* direHimode ni.itui.uic, Julio, Augufto, *6L* Scptembri mcuhbiu: eftjjue contumads*yrtx* Pru. *nm, J. H.* Seruntur oflilHU, aut Iblomixis leu viviradicibus. Rcpunc ciiiin radiobm, £c tiibindc (bboles eniittunt

tus cfailcntus eft, fed rentriculum male afficit, alviimq, fbttit. Plinius Pmna (lonucho *Vim,* iitiltflinu CITJ (uibir, led brevi inoniciito. Alii luea modiocmer boni cflc siunt, faalc comunpt 8t cgcii, p.i J N(>i (juukni Pmna ii pnonuuia lunt & hurnila, tn ventriculo oomimpi

• [natura,dumacidi i^nciklum etumeft

oiSj i -in quo dulcion dun G plctie matunt

iicipiuoc i rtKtiioftrariara

.entnuilu ita-

nm oik D; qui cali iit-ocondiuficadcrvjta, utmorisell lsfunt, vciunoilo tonvcnirc, 8c .vgris vcl fcbnotantibuj pcrmitti polU line ulio notunicnto putanr..

Pmnj omnia, etiam liccatj, alvum lolvunt, *k&* nu^is rctfcntu ex foitcnua Cilcni & omnium *fexi* mddicorum; curtil tamen cxpavnna nofira in umvedum non tontimut. De ptent mat^rit 8c moliibui, (uciojulct abundanubat id concciinnib, iu>mfe aculu&i accibii, necdum plane ro.ituns Pnorj qui.1 .lbuinlint nr.iii.i i ^ corrumount tomitii \ciitiicuii 6i tiicui gipcumc; quod & Qamaiccoa LK it, quod quivit JI fctplu uukcxpcrin inHcit, ii ca <jopiulw» tnfeicrcv

iifL«ia pafla aquJ dococladonoc tuntelcant, 6c piilpa eoruni tener* cv«i< • « V J — afp^i [j menft lecundb inftrantur. i nt motlo parc^lum-i'*

Γ, Pn:rj. fit Elediutvim Dupninu i i i.Jonines cau^Lu & liccas Ico. | *iat,* qttiiips cum iunicdandt 8L fefiigcranili vi pollc-tt

pri,. 11, .. , uva: proliint in vino decctda *ta* fubinde r« orfluto; iicolluere prardpit Apollottou apud CiaUiwin.

Ex* •cilti>, (•• *x.:)* ixrritcraumit,' . ht apwi noi *Sjt.* p irgam, <;;,iin audaaili r. i t etuni Syrupo RtiU

Gu'mini Piunonim aggluttnandi vr in \ u;tl | fcoridc, *t[im&* noc J. liauhino, ncc *vha* preb«% Ex *aumta* latut ,

.**, fit aJ uuluortm manubcu dpc- i, vel cum <-ikv

& .tu, Ii natura owi h»bc« d

A. 1. *Pnmm {jlwfint* Ger. Pat It. I It ^MC*«WMU Sthrod. ***toit* 7i«r .• •

Aroor fnitko& etV Pruntittyk Icpibtu rocltlima, r*Jtu» wultiplka icputu te pmpagam, *m* ! tt.i, fc minatihiu 1j . unereo. Htrti juKc Jjemilb profei i •ij odoniii.

cs IMIIUI ."Cniapo

t knigi": J II

led multii • . |

*,va!in,«*qnumAod-* il&uttiMoft*, pru-

taiidcirt nu<

ficubm continents, Cerdi oflwulo par, aut piulu minus, led longim. In leum majuJgu-Jum conunen*. Radice niRra eft; Grpc in tuberei 8c nodo* media ra^lice Ic rebxat

Locus. Dc loco non eft cur muita dicamus, quod paflim fere provemat, in lepibus, fyf vertnbus, lyivii, damem, coliibu) & piano. Incommoda dt ad (cpa viv» ob nimiunt repurum: commodior mtdto Spin* alba, verum lente crefcit Ad fcpe* raorrua* Spinx alb* prxto; rur, quod duraWwr lie Horer. A wilt Sc Mamo. fcriu atuilvc pro Verts conftituaonc Septanbn & *O&ohri* rnidum nuturat.

A. Prunus *hk»0rm* major J-B. Pruna fylveftria praecocia C a *tbt biatk* .inb white Bullace tree. fructu nigro & albo.

Hrc in horto* rraroremir, inque juftam Pruni magniwdinera excrefat, ncc tam frequenobus ft»-fm horret, rVuduqiw eft duplo iriplove nujore, (uccufcntiore mmorc, (uanore, quiquc aliqwnto citius maturatur.

A. *Frimm fjlvtjtr*, fn&w nkn ditrin, &* ingrato,

Ncc caudjcc, ncc foliii, nee flnre a Pruno fylwftri majore noflrjtiui Clir blarh SulI.Hf tree dido duicrf. Sola divci lius eft in (ructu, quern hoc genus obtinet (ubrocundum, rubrum, pd quodam arrukiixntc, qut digirij taalc Jctcrgi i>otcO, obducbim, raignitmimc pm djctx Pruni cVis, lapore acci bo & aimricante quiquc comciemcm icrc llrangula.

Locus. A D. *D*U* oblcrvau eft bzc arbor in Jeptbus lecut vum publiuim, uno minus milluri tram Op" pidum Oielmcsfordiam verfut Brantriam in EJlcxia Item propc *httkmf* vtcuni, ad vum qu> indc CoggefluUiam duor. Tandem ad dinudii mUlians diftinaam a Clara Sudblor opptdo itr nere IE .imruno, in(epik.s.

Prura lylvefrm *fnidb*. &* deflorcfecnie arbore unbrci candeerlnt, mucatur in oblongum quoddam & inane corpu* quod ltali *Tmrcm* vocant *C*f.* C*«. At hoc non pccuJmc eft Pruno lylveftri, w volunt C*t. Ac Omer. led aim eciam Prunn acaderc oblervarintUf, Debcrur autcm cut dun inlci'tn, quod hue turn tenellum cornpungit, fit ova lua ibidero deponit.

Vires. Prutu 1 -tnxecameni Ac adlhinf(cntcm vim obcincnt. Ob tmtnenlim acabm<cni <lcn.ioni!i : m li vcl jaia coqiuntiir, »cl mne uAulcntur: nonnuih Uition y •'. • j •
«de6 ut edt poffiiK. Melte condu not. unrum corodLdonibut noilum* proponcruia dylencerias eoam & aJvi pronuviit Uborannbu* eirubcnda. Ad *aAem* bur & decoet num ex hit fruaibus *confitftwa,* quod ad Julum *tt* Auguftum ulq, mcnJes diligcntcr venti.

Aqua c flonbio deftilLtu & data, ad' larcrum dolorem tingulaii Ucit npenmenta Ea efiicauor f uent> Horn recento per noctexn vino fbrb & Optimo macerati in *MB.* licitillcntur.

Advenui vini penduli vuia nihil efficaduv Prum> l>Kcitsilx» repenur. Piuna imguiciir ootore Icguntuf, & in nioruno tula, pt proSc vino afiutionecrebcaux: diet vinum rcftutucur. On n^ _jrtuni conlcrvxn.

cwKiroci vi policnt, undo ad airum fubdoOBWim in vino maccrjn, atu in Sf rupo crc ut panto, exmbentur.

«d ea vaieni ad qua; adftriAione opus eft. Cnnlule [i placet Matthiolum, qu| toum vcftrij P'W'P'-*nr*'*' ""*«nn:no Uculutt pnrftare luibit, quo cum etiam conlcnnt St/iwcncM-JM» At flora eiopee oporttik. Folia, rrudu*, oorrex refnferant,cxliiJcxnt&L adJlriiaLnt w»*" u&teonmin natnorrhagiananuni, inproHuvioalri.uten.&c. frequem.

PrutieUorum IOCCUJ mtpil&tut Acaat luccedancuni hodjc lubctur, qui rctcigcrai, liccat,; tecut ac Veter urn Aucu.

Germ»r»inob*lc» «c <k«ro Vinum PnincUorum parantj ex Prnnii (j.'vcftrious ma*im, td iculi* in narmcs toa», «c contutii m multum umtedik a/omir-oj lapota, qucm a «ran» non admodum fufpectus fit calor aut febris, probatum. *J. B.*

H .jut Arbomfummi quod fpoote erludat in aceto Uunun *tt* illitum herpeut Luut. Vidcqu* oefeipionanai *D. a~k,* PhiJoto^h. 'I ranfact. N.

Caterum at laint noArttet, qunum hodr deUotiora habentur Pmnorum genera, fucc/ique miciorek feneicjijofc im»irjK tnuinMTu.'j;,', adeoquequibisnortoi luot & planuna pricrpw in* nVDCrcdcbent qui Prunit 1erend» At «*1^d» openun dint; Ctulofum uenexuin ft httb

tttt rrb. blur, flrtD ambrr pjtmffttwaL Jlrc omnia memorat Parkinfonus.

Ittr *VioUt* plum rrD, blur. anD dinb*r. Pr. violaceum.

The ni«l trliWil. i. *c. i* K»mp4rabi)e>

The bWli anO grrrH JDanuffrw. Danuicenunt niRrum 8c vmde. A i U pajlunloou* afto" Iccontleum.

The •^BJum. Prununi Mauroоerfum a iocum dtdnm.

The Barbary human Btrbanaim, ex *Shoe* fitrbtrk.

The)J|Wob,ii,iiir plum. Dutini eft ncnemni, <Jwm & rubnttn.

The Jlpntorh plum, piunum Armauaafcrmt

The ^ B f c Prunum Cmnarootncum

The great •*» Catop plum.

The white, red, and black pf.u plum. Pniojuia pynfannr-

The

Cfje grew <onrrlu plum.
Che OPufcle plui«; Horum tria genera rocnlct Pafkinfoniu, i. lugrum, 1, mbmtn,). al*
b u m _ _ i •
SThr <C.itiiionia plum. Pruiuim Catuonicum.^
Z\\t Inline MID Uliiflf pninrlltl. dc quibus iuperius egimus.
€he Botuoa tiuRiium.
*Zt\c IDIirarni plum, *i* e. Tnticcum, quia circa mc(Es Trincci tempui numrefcit.
£tir Clutter plum. Prunus raccmoia.-
Che «Diifcn motljtr plum; aitw Prunum Mofctucdlinom, aliis Ceraiinum.
Cite O?arblf plum. Prunum iM-ugatum, marmorcum,
€t}c 'Uiiipcn.il plum. Prununi Imperiale.
Ct)f pf.uh plttm. Pninum Pcrfitito:;
Cfir prafcoo plum of rrurral rolour^.
Satr plum. U)tlUf, nrllotD iino rrD. Prunum Dactyloides.
«I?uniirg plum. Noca molchatj: armulum.
^lirfefli plum. Prunum Turciaim.
P:imc pium, laft npc.
!cliammas plum. IVunum Cjlerulanim Aueufli.
c lytitrr Pfiii plum. Clir ijAinafons o? E. Damascena.
r Orrporit jnE> ''13 ii 11 iirc *art* fjoob To: p:rfrtbtrig, lioc eft Prunum pvlifarme,
mini ten DcL'Oorli Bt ^Suliiltc dicta ore alits icianca liinc in Sacdiaro condica addrVHM

Hit rercofflnia ac plura adhoc alu Prunorum genera reccnla 6t broviter dcfcrtbic Parkinibnus in Paradtjbj qux aputl ipliint vule I. c

Prunu aniiuniiram varios ffudus exoaco* J. Bauhimu In Hitlot. Plant £c *C* Bauhinui in pinacc p. 444. mmitum •

1. *PTMI* Cm£nna Utta. Ogrgb** arbor rru&u luteb Prunii firwli Pigafcta; in dclcr. Regni Congtani; qui Prunorum llavorum forma fruftus profert odore & fapoi c amoenos admodum. Ex hu|us nan fcrie quadam concc\tis (epimenu cfficiunt, ut apud nos ex Ipiaarum virgultL. Etiam ex UP m porticus& viruiiria exftruunt, ut a Sole tuti finr.

i. *Prun»m Brjftlmgum HivMrult* Amcr. Pruni fiu&u *J. B.* Arbor eft proccra, corttce craflb, „ craflbj elui l.uii zratn, irbore rctcntcr dctrado. *Ltrixi*] coloru argcntei, ligence, gtiliu rcre iallo aut *nix,* qui recens oolorem la^c qus maceraooaut tn medweru inazmtLKiinc, aurt o^ry/i *colon,* nuclcum rmris & 1ls quibut 3c(0<Sii» eii appeiims uuli/- iraonbut fida J quiodcno quO4,aiuio tHtduin prorerc At not ne (ilrjti in pretio apud Americanos quoGuaiacum, & nonnullis idem putatur, iv,, quod tatnen non probit Thcvctm. Am«icani eins dcaxiourunrur ai tLirandum morbjm illis di- *&um* Piaut, qui non minus m.ilu> quant Lues Venerei his reKiontbiu. Lignum recens in aqua dccoquunt por tici qujuorvc horas, donee aqua vini rubelli oolorem acqiurit- Dccodo quindecun aut vjgitr. (jutinuii utiaitijr An tenm victu.

J. Htuno Jim cliincniis C,B. 1. e. Manylkara *H M.* dc quo infra.

4- Pruno fmn: Be nutlco cincrea Dc qui noj inter frudut etoticos.

5. Prunu liiiulii obUmgii ljudiccuSi pulpiatba C. 1L dc qiu cuam IIIICI laictut cxuticoi.

6-1 JX Guinea C. *ft.* 11 gjolylpcrmo* elt, *tc* proindc Pomum n ..m.

- I Guuicnltf *C.B.* Inter rrudtsexot.

8. Pmn Emttiffnid . i... *H.* lirgcn arbor foliiiMyrtij frudu t niagnitudinc, bnii

9. Pruna in ena fpinofa C B. Nuces infanae, Belgis Prunula infana, putamine fufco, *m<mhrt»t«** *mm mtads *li** J. B. Infanae nuces Cluf. exot. lib. 2. cap. 26.

Erac lure mix prorfiuorbicularis formz: namqiuambkus^fireapediculopsrlongitudjii per tranlve I:)in medreoi pjulo plus quim biiurum uociafum crat, puumincnoo taWedenlo, itcti iimio confians, fons iubfulco 8c mm *htn,* mrcrna aurem lurte Ipaduxi cotorts 5: U« orticnlum tnenihi .ifuocaiir contmens, niKriquadam pulpi tcrtuni, pruno (vlrcftri ncc fur mi, nee :m, infima &. Icilili partc, qux periolo rdpondebat albi macula *das* ampli quo nuJctu tmcratct cotont, dunufculm latebat PIpta *mix* brevi fiiL q it, quam maxima *ex* pane ijnjiJjreni, intdun> **Uftm* Reminum limuJ c«niun- 1 nugiikudmeai jquante, cut folia eifcnt kxtga *tc* angulli, m ,lilfiiiitiii.

iftui , *nitiix* *fclix* Prunula fatua fcti tnlana *Malt Pr upike*i* vide a pud ulium *Extr* .ta,. rtquoc fdlicet ca vorirunt, capita vemgine flt menctf alknationc irrepti font, mirabjua bmgmarinnci & phaaufntau habueruiu pfo natuw aifuf^ tempcrimcnto; tnno c»anucrunt imagines Kcpcrta iiint hxc pmna *i linum qucwUm (ui Africa ut puto) 11. \ for. ab /Equators vavt* polum Ar^Ucuni.ubi Ortupitriccottt» vela omfpiueban 1 naimc,qui aiuneodi non jlwndabant, id animadrencotes, aorum excmplo idem facerc aninuo, ea legocome lenint

Hermannus in C :Joj?. il. Lqd. tubct Piunum Zeytuucam fpinoCuQ folinSt fiucbUa Atundis. His addo

10. Valle

10. *Vallu-Tergam* H. M. P. ;. *T. 6u f* 8;. *Convolvulus Indicus arboreſcens fructu Pruni æmulo.*

ConvolmliB eft arborefcere, humiiis fa, fcpcenm orotflr pedes «km, *tmUt* tinui, candido, cortice furro obdudo, ramtitamen lanuginolB UK undtq, *wHanm* i-i.rtvolvulorum innKwumpro-(erpcntibt.i donato. *lUJtx* roticni • i.>icim8c LuSettcnv • HJUMHCC iiucciJ, motw-ra, inltpida. f«/w decuffitim ramulu inrurrcnr, dcnU, pru; . dcin oblonRtWO tunda, acummau, fpmuKi undiq, vcitiu. *»c Pirm-Ttrtfmm* folii- nora. »* magiutudine. mm figura Prunorum imtili, incu* Ac cxtta *Trrtttm* 8c ft»w-(tr^i fructibus haud abſimiles.

Ocfck tn lyWM Niaiabar: per totum annum viret, fruduJque lot.

Folu ii!3em uiibus inlerviunt qulHus folia *Ttrt^sm* 3c *Firm-Tm^sm.* Succtn o radtce expreſſus & afCunptut aln crucutui Icnit; fimUircr c foliM cum bdc duki cantuiti cvp c cunt. JUd»ci« cortex cum CorUndn Icniuic in pulTcrcmradactusScexhibitut nilU, aiihsiuti, linn-thoracis jlfedibu* medetur.

11. *Nhua Braſilienſibus* Marcgrav. *l.* 3. *t,* 4. *Prunifera Braſilienſis fructu rotundo albeſcente. Marc.*

Arbor dl ila, conks Rrytco, fiipenw in mukot rimot contonoi ten noJot»«panC», m ramtf fuba nmuloi ikariunm oppcrfitos, urt Sc tolu in nmti opponttt> «c unicum in eitrenuuK ' ironim in quoiibct duo ui tria pinafbbonun, 6c quuaun vel tepamam <bliunum> obton^, *ve* pemc liturjttf virilu, interne dilution:, Ac nenro *ac* vcnaobliqutt coolpicu* brevi pedicuJo inltJten-*tit.* *Friuhm* fcrt gtakiN lufbrii nugnkadine, robinilum, albctcemem, brevi paitculu mnkence— aitkuU [ullhij, c-ifno altu, bpora (iibanun. Intui ituem habct lapidem dunvSi nblonpim, *fk* Muurus Uccidit, coitiptur &. oimcUitur.

II. *Iv+Umtm Bnfitmfiu* KUcgT- JW» *Braſilienſis, frmil* $**, nmlt* Amygdalæ ſapore.*

Arttor alt corttce fufco sc tin in rjirm fpinnfk. A/M fert oblonga, Uttc vindia, la, -id taAum mollu, nerro lecondum longitudinem & aliqunt venuobliquu, plorunq, rarorlum '** cHrucis: trt fonionbut rarmil» qutbulHam foikanc tibt oppoliu, in aJuJticxtbu* *Sc,* picril,, liiit alccr-njtim potiu, duo »ol tru juxta Ic, brovt pediatlo innkouu. Ail pcdiculo* (btioruin ndauinir *f<*>,* minimi, vel Wkafii, vcl duo auc tret pina Ic pontt, qutnq, tblib conlb

Hot lequttur *(mHmi,* pruni noftratB (Uvi nu^niiudinc & rtRura, Ham* quoque, cuticula & carne ut Pfunorn, lapom boni, lubacidtuicuU, fc ait a.lmutus lapor Amrgdalaruni amararui Intus continet *tmtrl* b*j_r Lami, durum, led nan ki cralium, 6: q; facilè dentibus frangatur: nuchmn Avellanæ mediocris figurâ & magnitudine, ſubſtantiâ & ſapore linulou Ainvj-dalis dulcibus.

Fructus eſt edulis; nurarm Januano fie Febi ſponte decidit & colligitur.

Dantr & aiu Ipcoet t/«4« cujut radices aquam pnebcnt ad itdeicnfh,

II. IMw Pifoa *Pmtfirs BrsfiltatfitfrwB* wupt, r*J*tiimi tuberoſis.*

»nf{tnqiio (inqutt) profpioenti, nugnirudinc, ftruaura, & frufta, pwraOms*cl U"«?« ridctur. Trunco dt brcviorc, ncc *atSo,* led ramn mubi tortuolb, tmbcllc qtudem fabrK -<J«Lr. *FtiU* fort baud nugna, Ixria, Utcque nrentu, guftu autctn acida Ac adfinngenoa: /**** albjcantcm; *frmiimm* ex aJbo Havclwcntctu, Pruno irujon tinulcni, led came duriore, Ucet pauf* quod tntu> narnum contincat laptdem^ Ikut frucbii *Atmt,* qui ubi maturucnc menfibu* P*'''*' upom lit *ymm»i. c%* aodo dulut: tin minut, adco eft ouftenat, tu ſtuporem dentibus inferat, prouid^qM tune ctdem nfti cui tola, tubcst «d rdngerandua flcadftringc .-.vatur- ** *Jtx* autem cut peculun quid or* ccferii arbomm radtcJbw concede quoJ *longt* lanque bl dkerfi Ac cralb, ponderoLrniol»iuboralub«rraluxunct, it pondiai, hy ram atque coiontm, extenu* dmremn, ooondtret. nM|on» radice» Bi: '7*.<i*ttn;i& quibte tamen abUd M pcUfcuW. d^erantt quippc inrcrn* coalncmnntr im-ci w>W«, mall medulU, Guawtex daac tinilb, qua: maoduou ui *tfiutXm* fiiRiduni lucoim, COM paiato graofimum Iblntur. Febnoiantet, xdtiaMO, perefrinatocei ;.(e qoam piutie* tm expema; neque aquat dulcedu Cerafo quacquam cedit.

C*r. VIL

De N/rddmt Myrobalanis.

Myrobalanus Arabum inventum eſſe putatur, à quibus ad Græcos recentiores, ut Actuarium, ejus cognitio derivata videtur.

Ex ſententia Arabum, ut oſtendit J. Bauhinus, quatuor duntaxat earundem genera ſunt: poſteri verò Chebulas & Citrinas differentes fecerunt; quales tamen vix eſſentialiter differre (ſaltem

(filrem ut in Offit hoc natmne habencur) quis cxiJKriuwnt, qui «u* mwr jc ewtt.- amtulcrif. Hums MOMBtte lunt Monachi ,n Mdaem, qui ChebuLu & Cfcinat vc;i(ii,uc ex una & cadom aifcore efle alfirnunt, Citnryis imnutitras, Chebulas veronuturas: Joubcrtus Cordta ti D l'eiu & Lob. in *Atv*. aliiqut Quitms ic oppon* Garctw, bqwcns, Fallumur um ii qu. onrnu Myrobal. Renera m «dcm arbore tufa putant, quim qui Hav* & Chebuk unmm, Nwi, «, Z iunc diverfi arborum genera, bq«dd m.igb miroris, in regione :JUi 60 aut IOO leutts inter ic rfi ftamibus luflTMi r i '!l ;w f ^ facile ll1, *ilhmor*, 1 ^ dfc il arum productrices ; de Citrinis & Chebu

Balioua myrcpilca Gixcorum Vctcrum ab I m djvcrfa videtur

Offiaab quuiq, lubcntur MyrobAlAnormn fpecics, qi« hoc diflitlio comprchaiduntur.

MyrebaUngrum fttettt ftmt ^utrt^ut bonsrum
C,mnm CW«/w, *BeUtrum, Emitiau, J»J**,.

Cæterum M

neris. Emblicæ enim, (altem in methodo noflra, ad Mvx* live Scbdlcn acn •, ix.itmenc ... omnes ejuſdem generis.

Myrobabni d rdjquii Pruim Jiffimnt coftis aliqt JajIuilim imitu^Ln Si & oft culis maionbusciallionbufquc mwl-ti minoribus.

1\. *Mn**U**< lnJU** Part Gcr. *Mjr<i*Um JmLt,* wXrrf> /«r ««/«« J. R IM *iarts* \J* Cx

.7- »•

Hæ dimidio minorcs flint dtimis *Uve* BcHcrtci*, Rraalwro, net > t ,UX vci.ruol.v, rugol natæ, piccx niRrCiUnis, iutillajm.i ubi ftanpifimr *U.ca* umc i, *MU* uotiuL B.tunimi, Judaici modomtcnw lapo.c

^ c . t Al TM '• • ' oifaBo)-w.) H» a.lmiiU iavoiaiotur»Ii.

m Officuus *iUx* anguUc nufi"^ paulo niaforcs, niicEo donate qua an c^dem turn Indis

Cordus Fru .tu.n Ulco nuclcum imra fo nutlum habcre laibK, quod immacuniicft 6c adJiucado- fefcitm, od quodiim cvitacw iccutumm ntwleum excepwrz ruditnentura: uuo.1 ?eiumeU, NuUci eium mdimennun m» ctian, ,n nonaulli *Mtrtrimn,* 6c qnira iaak (K poccft.

2\. *Myrobalanus citrina* Park. Gcr. A^r^«» «;r,« j. B. *teretes, citrini, bilem purgantes* C. B.

Citrinæ, à colore flaveſcente, qui tum in ſuperficie, tum in ſubſtantia penitiore conſpicitur dictæ, ex rotundo oblongæ ſunt aut turbinatæ, nucis Myriſticæ magnitudine, aut majores, rugoſæ, protra- ore Ittbmdc apophyh floaai irfcori btt vtdentur .ullufiiL- n _^<km altt imortfcdunt, per Jongum decurrenhbus. Cuticul* cucnor. itatim I, calyx, trag.lu, gummolus, (apore mixw atwbo cum obtcuro tiuclani :: W u r do- indci puuiiien infigniter oaffom, coftii donatum, per tocan. fublUntum ..•aiaiiwIenauT finbtaibspci'puli ii^ concrcu q ^ n , nxllijpoe plcn.s, nuJcum daudciu longum, uupuS pclhaiU teelum, .liivitn. minusacarixim, olcaninolimL »r-t~—**.

Albw ? Expendat '«*» (inqim J. Bauhuiui; an forte a Chcbub dific-

3\. *Myrobalanus Chebula* Park. Ger. J. B. *My-rob. maximi, oblongi angulosi pttutam fmrgmMti* CB

On iimilc*. nujorcs m.,. !»i(UtJC funtj i(1 quin li,,, lorcfoi obbnw, & ad fui, .ante, penHiu* ex ruf£ rngncan^, (ai«re a>i iir .OMputamcn&bcftan^l, ,lum> uvcrnolumut CiuinaraaiViwdciun

ArbomfoluPeriicxfimUucircdicuntur. Parldnfonuioffiailaminhjc fpcac minu* cfl; fenbit in prxcaicmc, nuclcum cuam mmorcm intas ennnnerc: undc eadem o:m iJla *OkSmoi*. tell (ucmdti opinantur) matuntie&M differens. Non nondum conftat.

IacS^cSSu^rSIIli 8dUrqr ^^ WLS nQ *detinur, & noanif, dura

4\. *Myrobalanus Emblica* Park. Ger. *Myrobalani Emblicæ in ſegmenta nucleum habentes, angu-loſæ* J. B. *Myrobalani Emblicæ* C. B.

... ſunt, pulvinato calyce omnium copioſiſſimo, nigro, ſed non nitido, more carnis etiam in penitiore ſubſtantia pro coſtarum oſſis commiſſuris ſponte dehiſcente, carnis fragmenta adferri ſolent ; ſapore Indarum acido, parùm acerbo. Os læve, ut putamina Citrinarum & Che- Piracea vel Pomacea, ſpadicea, triangularia, ſpontéque in partes faciſcit.

Arbor ft I'alnu magnmidine, foft, mmmi,,, Wifi. & nonnullx fructu minimo naſcuntur. Hanc crebro integram cum nucle ibC 40110 d0M£,,tooaium * ſervavimus. J. B. & Parkinſo- nus crebrò ad nos adferri conditas ...

11 lai *l>iaiii* "wltmudci fpccwi eft Scad hunc locum non pertinet ; verùm ob m;rt gwun-jnc, Bt quu ab omtubw Boatucli Myratulanu iiinurp^ , non ſeparandum duxi.

O000001 -w«"

5\. *Myrobalanus*

5. *Myrobalani Bellericæ* Park. Ger. *Myrobalani Bellericæ* J. B.

... our airera oarto (cifile»i ... altera turbinatæ, & in apophyſin ceu pediculum craſſum deſinentes; magnitudo quæ Citrinis, niſi ... parte eſſent rotundiores: ſuperficies ... v»jr, nui ... rugoſa, obiter duntaxat coſtarum ... veſtigia oſtentat, quæ nonnunquam ... *no this* fernigineo colot*, beet peniuo: ... pulpæ ſubſtantia etiam flaveſcat, ſapore Citrinarum ... umen anguluium, brt*w» & rotund**, t ... cavernulas non habet gummi receptrices velut Citrinæ ... Chebuk: cavttatem autem poffida Ion ... triplo puta quadruplove, in qua nucleus ' plerunvL nurctdus.

Arbor ... k foltt* Urn in^tubaneooat

Myrobalani omnes ... iterant, fccant & afli ingum. ... vel ſapor indicat, acidus cum tantilla acrimonia, ut in Sorbis. ... pcerea ultu eft iptamm in alfertibui i ... oculorum (inquit C. Hofmannus) ... cum frigidi ſint, facile ... ; JI»), ant morbu ingkti*, in deHuvio capillonim. in ... dentium mobilitate ... 7qoo«tjmen iicntK'ant) in vintnculi, heparKj omnii.m ... in quibus tantopere ... *A* Mcluc contmendantur, ut dicat corpus HondumSe juvenile Icrrare, e\lnl.ii are, co!> ... rcm wis & ludodscommen'iarc. bunt mini c numeropufgamium. Purgint autcm Chctxtlz, Bdlencz & tmNicr piruwam: Cicnna: bilcm Aavam; Iruut an jm.

•culjni icoriimfi: in fubftantu cxhibicx Cqui modiii eihibondi cum purRarc volum non ell in ulu *i* minimum purgant, (cd vchcmcntilltinc aflnngunt, & hoc cumaf[u quo *K* vcnlantur, ut Melue, vel longiut decoquunrur, ut Meltchms in Dilpenlanxxx

Joilrctiafii . quoroodo qukbm in Dykmcrudant, lit Sc KhaaarWnimJ exigi!' ... purgant ... *vtUdt* adlhingunt [imo all:inj;unt tan:••tin . *H 'm.* J II... gmpltut fat purgant ic oarctin aUnnj{i>nc quam in deooda Tamcn, ut Garcias Jcnb Qconcuxc«incuni ifi IWGDAO fen tn doii nmoo otunt rw^ CXJOJQKX fftjitn ... I (xentci) ... uVa lilht, he contra langiuix. ChcbuUc eoani ... liw.vcni mam, appcKnciAnnnvuntjOkbonem promo pmrtciu rqtecam *tcM**, uaiunt, &c

Tn ... ifsnt i. Vu adAndorii qui o ... obſtructiones ... >S quam eihibendi non (in *a* obnoia ComRuur hoc in adntixnapcncntStuf acibut & diurcti. inaoiocatx 1. Acrinionii ... on dckxmUnfi led ninu'i nrdc opercntnr. ;. Qpod corrugc cuii & i)!t;it!non:m: qux <luo incomnioda corrtgunnir per pinguu, munge ... Myrobalanos ... oico AmrRiiiUrum dtitutim vcl bunrri dum jcrcruntur Sc comminuuntur, ... vel miſcendo cum ipſis ...).u aut Curium hthilam. I i e *J. B.*

C ... *m* ulu libcntcr abAtnct ctUm tn in rebnbot in *q* ... obſtructio... •netuf ntilh*. DuUtat ... habeant aliquid ... ubAanna nnnintc ptiif^int, Media in non dan: ... niſi cum aliis, ». R. in EJe<». Elec... .. il ... idq, pcopttfo* m rcnintbm •. ... aliorum purgantium.

Pp ... icorti (utnuiquc euidem vult die rjooncui ... ſummam doſin ... ad ... ,u nunquam aJccndciu, contennu Ji| ad jn|.

6. *Myth*U*t fatm Ranvttf)* j. jl.

I lie : ... . roKabni qundam fpeaem prx (e ferrc ndaur, & Rauvroltiut qut njiiit qt»f3*>n cenlere Mpohahni Ipeocm die ... lib arborcm Tidae non *iKuilie, i* cpci ui amen in *P™*"* *thru.* MapiKudine&iomu ... inicam xquat, aut glandtm QuemamIWR ... *bmmii,* *erruci» ram atpemot, alioqui la-vn, nonmhtt canuLtn», fpim drculanbui pracuUtui; 5°* arbori ſuo ... > cull TeAiftum, i ... *tylt** oflendu. l^tCili hi.i-. ... tionc> Upote antartcanic, rrfli ., ... ilu-tcut. Nuclei ... -c tn Myiub. Bcllwiui, ... iiiUcnru, [nnguM,cotorii mdtm oWcuii, peluail*i

7. *Atynksl-m fsvm ftml* ... *Prtm fmm*\. B.

Arbor ... br» (abbnctte apud Indot convnendatifSma manmcc ... a domiwdtibui caput nonquam Rrarait *i\unt* }otu einxxlKX Fruc ... *k* IJmikrn rorma, uaifituibnc & IJ;»HC, pauca carne, grandwee bgi. ... ria* it iiico NffluVm, ut plcrk), eundeni etleconrendant.]

Eſt Hiſpaniolæ adeò peculiaris ut ejus fructibus porci ſaginentur.

jrk OKUnmlv & oocooe odnrau ft aqua ad ayra roboranda, 6c fucandMi •nnuii tonltnnjpt & dcnlat, in queni uluni etum balnea hunt ex CJ ianeni JnnJneoumuWaqudouoat,-pouapta.

l«uau» tibbm aft, & laula difcftiani*, (^ dcotibta moleftui Ac nouu cU hU,j- ...

8. *Frm3mt MnctaUm *>gr* cfxnU fimtl* mtln fahfufa* C t t *FT. I o. sap, j j. fo,* fc £,,,. CM *Myrobalani ifrt* tfuuh now VMUH Jtjftmtlu frail tu cxel tort J.* B.

Myrobalani nigra ofliculo non vaUe diffimilis erst, major ramcn, iiiarqualis. fuo «ternoeortice (iiqucm habuic) aut pulpa denudatus, & Jimtaxar fut fibi pcrfuaticlj.it Clufius) iraads alicujut ofltculyin, quod confra&um (at&crallo puumine pra'duum die obicrv abac, &. nudetun continere fubfufomi, atque in binas pane diviium.

9. *Fruit** MjTtktlMi <$c*Ufimtlu, nirtr tctrbm* C B. *Fr.mmvr* 10. *etf.* 13. /.1. £x«r. CIuC *M i l i fjifulo fimtlit angwofm),* B.

Officulo Myrobalani ncn, magnitudine, ncq, ctiam fbnni difpar crat, cum (uo officulo ab una ptrte hexagono aut hepugono, ncrvw obUqut- per univerfum dilpcriii. b auteni nigra cute veriut quam pulpi tc<ius crat, acidi fjpoiis: Officulum autcm duro puuinine a>tift.ibui, in quo nudcus« rubro hilveicens, non infipidi guftiis, led Amygdalun dul^m vaufUm refcrenrii,

10. *MjTokaUnt fani frudm Imiiemj.* B.

J.B.

Extima facie ad Myrobalanum quodammodo accedere vidcbatiir. Magmtudinc eft pxne NurisJiiRlaridis hgura tmali MyrobaUnus Bcllcnci, .iur Ficus, autP)*runi, ledpaulu *rtataodor,* anculotus, cobrc cs pullo rufctcencc, ca pwtc quaadiiarftt in turbinitam apoph)iin ext<;nu*tu<;, Pondus love (arts, fubltantia CornoG fare, colon; cincrco, nullo Jajx>rc niaiulcilo prxdua. *Quid m* qm vilicribus laterct nefcivit}. Eauhinm.

11. *Mjroidlani urtniu Artie* did*. An PtlnHtcujufJaMMjrtyaltwftTtfrullmi*

Lmfcbot.

In iniula S. Marix proveniunt pdcherrime Myrobalam, quas Aretca vocant. OWcurc rubent, & lapidcm continent inligncm. Guitau luiguam *$c* fauces adurunt in tnodum Pipcrts. *Arte* tft*

11. *MjrshlMt (Hrwjt tiufua mtdefimtl* fruiitm tavm* J. B.

y.ft.

AIKJUA hutc fmdui (innlitutio crat aim MyrobJjno utrtna. UncLiin tanrum longcu, Parvi I" motto t'ornui UJ, parte una **Utiore,** alter* Angultiorc In eo coftx nutabilcs (ex, incerpofitis *aim* minonbus, ina-quaiibus: aciculi pciforurimuj, cam* rcpertuj eft. Color fordidus cum virort Apuci C. Bjuhiituni vidit.

CAP. VIII.

De Ziypbt.

Z*znti m* percRriru die vidctur. Zi/.yplii autem *notx* quibut a rdjqu» oonoenenbut di-(linguirur (not fblu trincrvia^ florcs hcrbacci vcl luteofi, fruAiu Oltvana, leu nonnihil turbuuti.

1. *Z'ixjfhtt ftv* Jmnismtjtr* Park. *Zkjfh* fmrot & fjlvtfi. h* R *Jtqufa oujerti fi!<Mgji* CB. 7«;«w *Artimmftvt Ztz?pbm DoJmuei* Ger. tftt t j 11 b ttfC.

(^ z in Offidnts notas Jujubas fart, aibor eft domcftici, *id* in fruticetn fpinofum Eialc degencraiis, tclle Cxtalp. alioqui iatis nugn.1, dipt.* redo, in rimot pture> bradiuto, quibus in ccnuibus furculu i;iuti pedkuh* altcrnatini adnatLuncur *folia,* uncum aut IcLuncum lonu, femandam «tt aoctani ferckta, in obtufum mucroncm dcfincmu, iplcndidovLorc uidJa, mba (ccundum longitudinem ^currentiiMu ncrru, per ambicum Icrraca ; ad quorum or turn rjmi i;)iiu> 1101 rent, aliU jtdundt brcrioribut, altb rcd» lotiRhtriixu (Ted cxi inqiut GcblpJ 00-dtmq, loti ^rr,t plunjf fere limul exeunt, pedicubibrt ,;ancur, Ribe» Bonbuspolii-.;c hcrbate*), apiuili* conoolanbus. Ho •« cxapium, fonni & magluniduie < nrno crafliorоi, per nwunutcm rubentc*. rcl. ut tit Ctlalp. ex pt&ido mgrelccntct. (jiuli lumo uitccli, pclikuli ajfliufciiIJ, pulpam lubalbitUm, moUcm, hirtgolim, mlex dultcdims contcgcntc, tui immcnntur oi&culum 0 I, acutum, ruggfum, m quo nudeus compreflui, Lcnm «u(oi« mltir, rufi pc «?<HC anuro.

Gaudct urlo & *Uth* calidiorc, auc cene tcmpci. J:ali* & Gallic Narlxtncniii hortu«»litur. Clulius (uibit nunquam (pontc nalccntcnt*^ ic nlam. Foae nutlibi temnitn lu* mapre* *btnx* (pontc nalcumur: Sj-Wcftrc* noi I **ncn* vidimus =-ine inlitione & culm Utivw inia j ivefh a \ iit: Acnobis urca Monlpcliiim tv >.Magnol m ii. init. In ruiMbuifit divb nuruiniu prop* Tropum Olabru utboculani Jpont met ridirmth

Oooooo) I Ucnt

Tempus. Florent Maio Scjunio: fructus leguntur Autumno vel poſt, unà cum jrculu, & in nunipuiw colitRMtpoft aliquot dt•: lrionem laqueantxrt fufpen*' Ircmo deccrpti in capfuias rcponumur ad media* i decerptt Zaypha, 8c -getibukl, tnftrata undi Want quoulque rugoti ibidem fiant.

No* Vencaii rocente* apud Mdopobs abunde venalet vidimus, quamTi* palato noftro not) n turn arndcanc.

An *UXK* arbor Vctenbts Gnrcw cogntta merit ambigmir. Vtdc apnd J. Bnuhtntim concertanona dc nonumbuk Inclirut 0" jophr. fubLoro, fttPlinum fbbotibi Loco dc Loco Athouri locuio*, *c Ij*tat\ Athcr

S«ic»Galeno(qa* pfarm,Jo|MM» piitantj »tx qutapum ad lam m pemnenr aittnw-borum proft(t«ioncm- Mulicram enini ..*xiftii* eft ^ oonooc)Q difficile '• i rcccntiofiU.' Gr.-, vocitz

Vires. •idr lunt & hunihir, hlcoquc f«brrum ardL inn acredmem fedant: adpedomflc pulrnons riria coiu nr jfocftritcm, fpinndi dijfi^ltarem; necnon ad rem:m & velicx vitn, urin.T ,irdotrni, &<- i I • ;bin:im in I^itmonum viniv nun a CJIKU utintm c«itii, (cd 6c 4 frijnda or- 1 ieodnm putat; C«II«M Macthiojum Sc altra, qui ut (olis d iltnonum cali.lt* io; enm rtt emm dulcn?c nxxierati- calidx. Ratio & nperiemia d: man 1 bcre vim contempcramit ululf.4 8c acre* humotcs.

S. *Zix.Tfbm fkf J*j*fa mmer* Park. *JMJMI* mmmi ntw*J** C B.

Jutobr nwnor«, Plimo Tnber« jppelbta* « (enremia Cordi, coJore, nicore, came, moth tore, Ctpore &: nudco majoro imiMiitur, *in* camen muiora (tint, ncc oblongr ftd rotundr^ atque lunillrer (Utodjr.

Ailciuntur hx quoq, ex Italia.

V *ZAjfhmJlvtJtiahfjlvrfniPuV. Za,jftsfjtvtf.). R, JwjmiAfylvtjlrMC&*

Fruwi PahBro fi miln eft-, nan (bKim falint ftd rJ cuti»rami Te terra m Mr erus onntorquenr ad rormam 1l* Jrmin ilttpofttiv. WM djl^wli! : nmlto minorej, 8c timiliorcs OxTcedn 1 t I robent, 8c clui apri hunt: non urncn nudoqm *atTc'i*, ideoq, rqruunrur. QJitbufdam in ioca Awht in rin

Locus. in apw Vauncnlibut rctcrciirc l'uiu: Not (ui disimuO «» CaLibna punt oblcnranmos.

Vires. It. Maccrentur in (p. vini donee raidc nugunt: Accipe 1 Ji.t t| mane & km. Mir. in en ru incft prxterrandi 1 tuflL *Hartman.*

4. *& mm fpwfm Gar* (*f* * *& mm* ..'?«*/*, Aw /fcfM >w *ZatT?*- *&* Park.

Arbor eft fimpiit Ifctlui) Pm mtfdiocm alncudine, [Loci rrugnitu.iine Al(>ino; vidii Vc ", *nt* h^>r; -s p:ocerus cam aniplcxu unifeic non rn & uitKa cqpc cortex cxaJbtdus ad doenocan tcncicn>. *M** Pauun /An/ r feiiomr [twriii tigorf Vdlirtg} binai uncu» J<iriRi i (i petmlo n«vi tm craflnifculi in tntjm lon^mdincm porriKunnir H<> m •.,• , i mcj i i iUpiL... td Cioorj. -^tia, qux ramot altetnn inoni> 'ltunt 1 f t\ nofttate Pkfomin*x eft. ^*'f^t* 3 ' fnbonun eionuni uot" 1 Um alhK JIKO, Halo lortim I - Itmtln iiguli lutcntex. *h.* *c}* I :cicm [»K pmaitein alrenim rn *tiiC*) , - conf^iccre, (oto nuclcn quem N**<J wwinet Kcnictkn *b* ' i, interdiifn tamen Nfui 11 ctiam »» vidi ntjforj, quatqvc clc»*mi mborc purpurakarit. rr> 1 i.me grao, ofltcukmi in Ic c Mit:.i ai:t;ni tit; natn 01 •iAon protort. VcmaJti tanien ptcrunquc ad fn:(pmi 000 per* en it ob imbntnn c<> 1 renmbus comimpictir,

' jiu» ipinu J non fpinola mtnime difct; nam rebqua faae* utriqn*

i m t o fbfaa per tomm annum rtttna. *Mfm.* at in Creu, oWavame Bclb, pa *n =

Vires. ;m ifhtngunt, unde carunt ttfat frequent (ft ad (lomac(D ah *el per ^H fumpto, TO con Oyrtenb, 1 rnfcct ' " pu*I*~i m, btandtntci fftruix, cmotumar •MM, ..- •* «J pur|indam bikm e temr»»'"^ >/•« ™ uChn, prxapneque niaroh { tamen j "^ corem dm imnnderai* iniklfrwiji Ap«d pno»*no» i • &nugiwtn crnur.

: ; :

AlpinusOmnaruni A therm efle esiftisitat Inrtcarborciii, cui con lent it Clu non cofwcmiint. \ JEgyprusarbora • ftus, & prarupuc *qwvi* t'ru&um lcr.it magnitudine & nacuii Mclpili* proiimu ;(U(; deduci pollimt. Plinius »utcm lunc Prujium aigypnain vocac An lit Lotui Polybii apud Adicturum inquirant quibus animus 6c otium eft.

V j. P(r«.r»jyWA/Mj*j»*fWK«CBauliiniH.M P. 4 r.41. ;.8j. H.A/.

Arbor eft proccra, caudice craflbj andidi^ liHmfo, furvo intuit}, rubicundo comcc cmcto, nccnon ram nits, prunum viridibus& lantigtnoii,, dan rubicund it Ion ge LteainorbcmdilKilu, doiuto, <]ui ail rbUorom exortum acini* & rigid;* Ipiiiis inlupcr muniti limt. *R*j:* tiln.iu, alWaiu, conks te&.i jwpurco, intus furvo, inodora, iniipida. Wu p-a.nlib iwundts attcrrutim urea ramttlos juxra fl>in.is ptovcniuiit, obloneo- rotunda, cralla, denfaj (upcrnc aero-y if id u, 5c ijilcndcmu, inforni iubnridhec LimiRinofa: odor 6t (ipor (ylvcftus. *FUfculi* plurc* 1. orum ctori area ramulos prmcniunt, quina wrctibus candidts, c viruli ; . 01 bem c\panli> toliolii • conftantcs. Foliola hax imercedunc tocidcm albicuula, Hat *!\uAft*m»iu!,i,* medium occupanw vindi ac bifido *ftjto*; odor gravii & fawlui *Fntlm* turn rot-mi, turn r; lagnitDdinc Olms hind .ii id miles, at cxigui acutiquc Ipina Jovwdpsdotiti, pnnuun ,iutiit KM cs *tick]* rubtcundi^ limili; quoquo Ut Qliv*3* oltlculoni contitwuic^ *»n. It** mtus aJUcintj ; lapor acidiu 1 tail IB *CC* gr.i *tw*^

Crclut locbarcnojis circa *VaUtrn.* Quotanms b» fm&um prodiiat, Martin viz & Sepremlu MIKU. £,,,, (ibut, uqot .1 10, EacKinti anno ad 1 OJ. nun raro t'ruj{ilei'a nutmt.

tui maiuri ab [ndigems tomedumur, niuiti^ m.iruri vcro laic *8i* acctoin *AtijMmr* condtunttir. *Knttt* Arbc>tis tuli.i Liliupantur ad gannm qualcunq, fncanda*^: polictidas.

Efolii' in Luic dulci *cochi* pono paratur, qus GonorrW* virulcnta; medcrur: tpfa vcro folia ooAa umb1licocat.1pl4lm.1tft in tnodmn impofta dyfuria/n &: llrangunam totUmt.

Cortius cxprcfila liicciis aptnhanim tur icmcdium.

Succosc radicccxpicllui, atquc cum Ridm fcfBine Si ladis fcro exhibitiss pot enter vcnircm fuhducir, vktololq, hurnorcs cspur(aL Eradicii p<i If ere turn Ory/.a iartva fie bucyro CaupUlimni, (jurnl fionti idnKHtlin ilclirlain OOtQpcfck & lomtium provouc lv lu^lLcin S;Unn *UIM* c*xl* Ballanium conlii;(t«r, q'jfhi nicmb<i> dolenttbw* illiturn, arthntici.

HaiK .trbtiicin pi'ojii|.i'.i.i In iica C. *H.* lubct D.ConmicLirua,, 1 ;nto;ntDentatus clV. i . Mirm tam< •c ab Autohbui 1 u n'i iJliuii htiloiuni IMC & Anfti fuhitts, ut Luvti>[i intoti l.1l1 in de .uimlerre.

y$i]iii>ii Inim C B *item Mjlut Mj'tKcfti/ii n/mnibi! ffiatft c\\i\\\im p.* 4;;. iff *Wuafruiju* jf«.

Magtu eft ajkt*» J.B.>Afklio &W«r-Jbt *Lstfatnd, Btr* SC B*ptA&jiT bdkr. f»('« minu* roruiuU (iut Klili (oliii, utncdl oa i-inulcruur, litpync latu<atc vircnt, inferaicaiMbcwtflc pubelcuru ut Silvue folia, gutlu aoitr mucntc *Flwt** cv^ui, candidi, qiiuique foliciiti coniUntcs, uioii •; i: *Fn8*i* ju}ubis Intuits, J!II alii* mj^ici fie luavtnrci, nuiujium veto tani probe nuoirctccntcs, ut conlct\ari i]uc*tat Si* in ftlui 1 CRII juiulu.', & pcrpetuo iiomuhil adlhianxiu rctuwnut: mule *uAlx*-

gmtr tnuvunc | -, (jiunudnKxli 1*,

Confpsi.iiui lire arU>. . onuJla, ^u^ i I iU>> rant: llocquamvij , 4 mulni ttmen 1 caturi&Lacca poctui Uchrj'marum *t* *,.m* fttmini n-odo I; • !arc & concrcfcdet pueatiir.

Rcpcunir luctibor in Malacca, MaLibir, TVdaguate, Sumatra aliifquc India; pro*u *L*rm.*

Jujuba IniUca C. *B.* huic proculdubio eadent cfl, ium& dekripoo & numcn Incbonai iW<i OOQ> vunmm.

ii (inquit) liujus fubrotuntb ot vulg.ws Jujuba- venol.; ,Um tata, diuilonga, nui'^inctn crcnisc^alperata, pane aver(amoili, rutelccmc lanuginf tuti Itoix nomiiu tlcm tamuloj cm Liccaadnata «rat. Exlndia D.Tcrenuiu tnilit.

Dt Lsu.*

Lacca gummi, ut in Officinis Kabctur, concretione bacillis pertinaciter circum nata adlu~tcli.it, ſuperficie rugoſa, inæquali & veluti granulata, pellucida, colore rufo, flavo, aut ex tubtD ntgnc-v\tc, !• caverneſa, neſcio ,juy ujjy, friabilis ſubſtantiæ in antris continens, ſapore [uillttcvidente: ipſum colore rubrodng , qui longè apparet floridior ſi cum aqua miſceatur. Pruna ſuppoſita bullat primo, ;vcm rviixcm 1 reſinoſum ſpirans, tandemq; flammeſcit. Vt detracta bacillis corticem ferè ſecum rap it, & Ut I iculata quæ adhæſit apparet. Bacilli duarum triumve unciarum ant bnporci contcc tcgunt-. |b, mdino Jc^c; nutcrio ut Coryli, led m. allot c ti

Dc hu|u» i; cnerit,0IW & fiend' it«nio n«n t'mlUt. Nam qtioi Gamut u^ -tun; 1 a-ia incl con ,m ex ipla 4ibmc c , led *win* (utj *U.),* : *ubarc,* vet qw tami- . hiw.

Lac legitimum hujus gummi nomen eſt. I item Jicr . vhoiUHMUarn 1 ., Mellu craflitiondillbWanif j m IVjfwvir-jJfc iW«rr^«a ubii nuc! *Tree* nominatur.

Duplex

Duple* habetur : caquz cum bacilli*, vii cnim (me *en* adrertur, qt;jni I-accam *Stmttn* vocant, quu ex Sumatrai infula, nonnullis Taprobana Annquorum credit^ habetur : at earn qua; in gl«» line fuixults arfcmjr Laccam *C*mttrtt* nomuunt; & alters fadim, qua infeAores uninrur, c,iur« fiias differentia* rubec. Quxdam ex fece Braiito & Coed conficitur, lire *ex* gummi 6c liquore Dr»-fdi. Uccam TCTMI refini 6c ceri interdum aduherari annotavit Acofta.

Lacca Vetenbus incognita tirirtc ridetur. Nee cnim eorum fententiam probare poflumus qui Cancamum D»(cond» die cxiftimant- Cum Lace* non Ik odorata, nee fufliitonibu* apea, ut Cancamum.

Vires & Uſus. Lacca atrenuat 6c aperic, (anguinem penficat, fudorcm oet, dmreoca eft. *VUa* prxap. m 00-ſtruct. I jcn», »efic«, fellii, epans, fc hinc in hydropc, iclero, afthmate, apoftemate pulmonum : «n expellendis va' iol», mofUH», atque pcltilcnti contigio, in cicndu mcnlibui, 8cc *StbrtJ.*

Ad oppilat_«e» tarn hepam quim fpicnu, ut & in hydropc 8c idero 4 piettlq, mcdica iinaninu conſenſu praſer itwntur trtxJulu Dial-itcxiiicii- *J. B.*

gs] Lacca etiam bacilli parantur ad obl^rundas cpiftolas, Ceram lltfpankamrocanc

Alw** 8e cona vervectna Lacca conmU 8c uiina reteri macerat* nibro colore innci ex alreft pane rradtc Clulius ex quorundant (cntcniij.

Cum Lacca in Ceram Hifpamcam redaAa, 8c Conchyliorutn fplcndicantmm in minutiflinifi fVagmenthligna, ubuhs, aroiLu, See. incrulUnt ad clegantum.

pKitores, aliique Medurud utuntur Lacca ut Vcnucc, eamqoe vine cotoranc, *it* ddlblvunt in fp. VinJ, Tel oL Terebinth.

CAP. IX.

De Corno.

Cr\juwh Aftt videcur quod duntic At rinikate Cornea, vclp«n» jGrrco f;^* P

fi b ... arum. »<^» autem dtfl* di quod CaUaria- inlur dc,.1

Note en» func flora luteuli; Fruftut obloogw *tmtt* leu qrlindrucuij officalo intu* «rco durttfimo anguſta cartcate, lptnn carerc

I. *CtrtM mst* Ger. Park, *hntatfit mm* C B. yi«w /« *itmtftut }.* B. thr Cornelian cerry.

Arbor procera Urn eft Cornm, 8c malm runts brjchiau, cortice (ubrubro vel ancrcn, materte alba, hrnw, Ibtida & dor* (enmeem Icabrum 6c aditnnf>cntem valdc dk ii \U(th.) Flores prim omnium profcrt tn linionim (utcuiu cxiremn mfidente*. numcroto*, brariffinto pclkuloappeniotj £qu*ruorrolxilK, evuavelinrra purpuranribu*, alii* faUutek, mrw* cowrutt, lu«eoli»: tmrJ qux Aha concetoria NbbU mcerto numero, tenenoa 6c mmoracet quorum concarſu apica anoIInnrur odoni, noveni, denl, hirliiti, qtuin qiuterna crocea toli<jb cxptKanrur, *jttwwU* oigua lute* connnenna. SaWequunrar *frm&wi* obJongi, ad Ojivani accodentet, gradlkxcj, piiinum viml«, pc-ftct rnfcfi, hnpiinci, matores, manut purpuri ruiil.i inftdentet contrtti, tornu li:.i adjurubu acc#-deuces guf>u [ximum ucrbo, at ubt mjnirannncrcmol|}ufucrtiitactdo-diild6c luan cum quadam tamai jiJilrk'tj^fK:, orti ennnncntet oblong J, reretu, quaiia *fsrc* in olivi^ durtfffima, m quonm angulh^uvitjtiixa nuclei Ijtiuni cxigui, boduica, graokt, quiq, vtx intcgnciuni queant. Foii* qnidu Virgx Unguinex leu Corno Wrnwur. gJabra, venoCi, per or» «qiulu.

Cornum maicm in hortcnicm 8c iylvdlicm diflklgmw. Hortcniii rruch'u cojore uiut: naio coimtvjnKcrrubcr eft 6c officuto longtotc; aliquanoo cenc colore, rariut aloet: laturanut etiam rubct oftkulumtf, rubet crafGui 8c breviu>,0C hoc cf>, incjuK C Hauhwua, *CJCXWM* nurti aliud Jjcn.^ *Cluſ. Hiſt.* cui uncn runuloi quam vulcahv maris longe fragiliores tribuit Cluſius, folia> ulgant n IntLtnora. J Riuliim:* quotj, OKHJ <<: ,j • iv.: • . .• . idFeL Platen n mj^nn MC&tok* dilcrenintu, alia *t\m* alcero unto 6c tisre tnplo nu|on, liwcukniKxJ, faturacc cotonu, *9t* porpuri tui majiui inhciencu, guJtu nunoitbw non minui Uptda- Sum Ac colore rubromanui oon ſufficientia.

Oxnut ivl^cflii* niuliii in locu invcrutur, in Mtlnu, n Auſtria, Pannc «M Not in agro Pedemontarvt & MeUioUnenti in lepibu* earn ubterravimutj 1 ... :...:cLu ; led culti.ti in arborem pulchram evadit. Quod J lermoiaot e Theophrafto ruulilic vjdcturj nimffum Fruitus lylvcltri* (Ljvkwelque cilc qunT utbanx, 8c plemtvj, etum nu)orci, ut Co* net omneoi caknni rcipuM, Ac negligi Jdidcrct, nobnnon ndetur \entimile: ideoque anccqium dcreipU * «wa imento confticentjoe ratione eaj* roddenda non crimui tolkiti.

Tempus. Flores pfwnovereaowqiuroiuluerumpcnt. Man *to,ti.* in calidioribui Febraano mente; pro*'*' '•taoftKixioncSL (cmperamento, 6nu* aciuirein eodem loco: Augufto, Septembn, mier*in> etiam Octobri icmum rnufhun matmc.

Vires. Corna refrigerant, *cxi^ant.* *M'.I\It*nguM, """^p"*T^M^"rt^fftM»ltMnftt Umc conTeaiUl* *?ur in ikinrHM ac hlcnroM: aroorein febnlem ac litint grata (u aodkata teiuunt ac r*-ſtinguunt.

Condiuntur muriâ ut Olivæ; fit etiam ex iis ſapa quemadmodum ex Ceraſis: itémq; è pulpa Eleduanum ad febres, ad fluxiones bilioſas, ad ſitim, ad excitandam appetentiam utilia. In diarrhœa & dyſenteria exhibentur fructus exſiccati & pulveriſati ad ʒj.

Corna

Corna (TCCJ contrite Be cum olco Myrtino aut omphacio mtxu in Emplaſtri fbrmam, prarfcnti auxilio (tint ail vomitinncs ventrkulo tmpoliu : contra iiuxuni autcni alvi abdomiru inducU, contra mcnksimmodicos paftini AC coccygi .ipplicata.

Cornum .\itwrcm caveri opoitet dici alvcina, nam flore cjus ikguftaro aivo conciu moriuntur apes. *Tint.*

In Hetruna abftinent demorfi a cane rabido per integrum annum a quorundam lignorum, prarfertim Corni mans £t ft^gana: conpAu: Sjquidem (nt tcftantur ii qui rem experimento ccwijwrlam liabcnt) " harum virftc ranatper marubus tcncincurdcincc concalcfcant, illioodcmuHi rabic nrur. *AUnb.* qucni vjilj.

Folia quoq, 6t gcrmma guftti a«rba funt, ralent^rq, ilcfiixanc: it-jq, mixinu vulncra gltitinare poilint,

J Iu[Ui lignurii omnibus lignL durius perhibctur, ad radios Sc dcnte> rotarnm utihfTiiii:im.

2. *Tsjerou Ponna* H. M P. 4. T. 39. p.81. *Malabarica ftitu Nymphaea.*

Ouanquam minor Ponnx fbeaes habetur, *Umta* -tque proceneft, troruiibus umbrofii in .. duiulii: lignum puuuuifti, rubiamdunijCrafloiic nigricantc corticc cinlhim, ut *Perms. R*Jtx ruh,* crocco iniufque rubicundo tort ice te&a, odun^ gravii, lapoiU aiifbnngemis: c.i reri »!iilccla Udirym.iin lumlic llavdcLTitcm «C rchnofim. *Falsa* Ponna: iinulh, at mi nor a. Siitiiiiter *fbrtt* Portnx floribus fimiles, pactctquao) quod non ex *cAo*, led e quaruor plerunq, confitiait fbliolU. *SmJm* oblor. li, cUbii, viridci pnmum,, dcin nibicundij aado dulcet, Comis noftratibus aim figiir.ii :iidinc Stfabftintta hand abfimiles.

Creſcit locis arenoſis ; quuurmis t:udus rcn, Augufto viz. 8c Septcmbn rncn(ibuf,diu(]ue [iiperAes *Ltem*) nunet. Tempus.

Y\ itclm lit ab imlizsnii conicAimur: E nuclei* quoquc corum iiccata oleum exprimitur ad lampad Uiu> in mcdiuna nullus. Uſus.

CAP. X.

De Cirj/e.

Ceraſus m iWm Diok. I. I. ft tf7. Ccialia i Ceraſa; • item < , ! •-.: Pontico mmiitjpio, undc Imcullii? Rom anorum imperator, Mica dcbcU.ito, pi iimim m Itjluni ailvircinintulit, & fin> nomine Cdratiutu appellavit , Atlwiiarulib. j. *St* Plinm Lif. c.*f auAoribas. A' • vero ante id tempo, in mmidiipfuiiprintoidiis Ccralos in lulu iponuneas fuiflc, quamvis foruiTc neglc&ai & inculus mini IIK' dubita

Ceraſorum •lulu funt genera, (cupotius vanctates, quas C. Baulunus in Pinacc cxpltca:, CcraU, inquic, ilia lunt iiuv.i, alia (ylvdlru. S.itiva trucbisfoiTna,colorc, (aporc; [atidc&L magninivlnu] vaiunc Sc.iu cnim pomi /%«r*, i.iriiiintiorc, longiore, rotundiorc, conta ctiam *fy*r**; 6t alia pcdiculo lon^iui'c, alia be mu oocuntibus, it.i ut *c*\ iinn pcnulu vcl iingub, ve| tcriu,quitcrua, tj.nn.i depeodeant, vcl in raoeini in xinru ooacervctiti param (i.bio, pamm can Edam in numritue par\>ni ex tandido rubent, i]uxdan< magH.oauedaai ; », *(\ux* Pruno inlita liuit; n! c, nigroaiam, quxnam ni^ntino, 6c (:icto bngiuneo Ubu fit mamu inncicíuc. *S*fetr* duld, ,-ttU' ex duld &C acido aJmixio, .i' nun tamen mgratx, Amerina; drfta:: lie alia ninua fua d panunt, .< • aco:cni tcipuuntLir, aluobi rcdundantiam in breralucari K>rc& i- ccaiftantj n caro peniotcius nucteoadliarret, qui m alii* fragilior, & nudco *non* mlwvic/L Svlvc/tua ctum varunt nuRnicinline, figuri 4t faporc.

Nos ex fativis profpecw diftiiKtis lutcimis, i. Ceralam vulgarcm t'ructu romndo, actdo, rubra. 2. Ceram i'mrtu coiibcodula ;. Ccralum auililltmum (an^nneo (ucca j> Cera: majorem fructu 4:0 J-JVVO, luWiiki, mgrocoloio initaentc. Fuite cuam & alia: nonnuiLc (pe^. stunt. Csratum unicn ilorc plcno, pro ruturx lulu am vancrarc quidam actidcnuli liabenuu.

1. *Ceraſa ſativa* '1 *itiinA dr *i..i'j, ^u.t n-i^'u Ctrsfd fttiv** C It 1 *Ceraſa acida rubella* J. B. *Ceraſus Anglica* k. *-oali*>~* I iif foinnioii ^iifllifh Oitrrn irtr.
J. B.

Ex majoribus Ceraſis ſunt quæ acida, rub i o colorc dilutiorc £ nonnulla *a* hi< per ntaturititem ſaturatius rubent] carne haud admodum dura vel compacta. '.4;n«r vaU- IJIJIUI, p«L- probe maturis, non nimium acidis, 110J0 vinolm; quamrit alia alts* in hoc gene a, quod culnii dkan , breri prodic pedicujo, &L quant rriiquorum lligrc(in noftr.ittbjv . Atboro i i< ta- .ueadeo pau.. > Ut !!1 *is.nW,* In,

I 1 lunt. Gunmu c\ iuodum, «uia pa-n_ I'tilque & vtciru loca tub Hi; &cula 1 ;num qua}, & rami multi fia^lwi. o w r t * I

tor* ten* Ctrsfm, h'U*Jrt(» noltr«ttHu dirfa i Ceuio Angbca, frufiu trjjore & dulooi (differt. Forte *£c
«M,*4. ſunt Ceraſa ictva majora C. B. i. e. CcraQ Hiljurtica £**. Gtr. Gcocv* tatnen fc alibi in r3-
vidimu* Ccrala Flandnas multo majora, & nnthauum nitgarittm fere dupU.

2. Cera/ «««£ f ricantia [Aims, tvimt mutmtfttmn* J. R An Ceraſa acidiſſima fi
fact* C ft I>. tf«r*»m w ttw. Ujd. bmt im ftfmm.

Inter U^.tior* quuUm hoc Cc ->ii cenut habent, cum ob ritwfani faporcm, tum ob ctrna ſoliditatan, Lt equidem cenſemus. Non e *»»« "bonun ilwudo qux fykeftra.. Ceraſis. Ab arbonbutaodonim toulcum qooqued*«nait Non cum loicnc ianucnot ranio* dividi & extendi, ſed rarmihs tenmwibus qium *^crxonin« donauc Cunt, pendenobut f«c & ni Ba ulam quodammodo 4.,,••::.:i'. v LiuCtul BX loOgjUMOlop-jjoilft magnu, nigri aut ex nigro ſpadicei, ſuo ſucco infideoto, cime firmiore, a^ivli v.ildc, mdruni adſtringente.

An Ceufa acwlitinu Unguma) lucco C Jl? qnx in attiofc arbarc prorcniuat, & longiſſimum pcttiaitum habeni.

Vatt. Commode exltccintur pro ntiauoui febrienabta, puipam etum excoquum Riiilocnlet. 'J' rant ex tis contufil cum vA* ucu nudea, & tnixm cum vino bono, id vtni genu* quod tefnpor* Ctwmhi in uiclidis Kibcnt nnntii worn. Modum annoendi vidajipud J, B.

Hoc genus C Bnfi pediuiltt U*m iſſimis, fr At aciJulimo, faooo Unguineo ah aim omnibu* t.n-'c Aitltngutur. More. lla noſtrat :lxu dicicur, qiumrtf Pai bniunui pro Niorcllu iliud proponat.

A, ?. Ceraſus major ac frlm/trm, fru3m fmUmUt, mgr* «JW* mfcu*t C EL Cm/m ſylveſtris fructu nigro & ri

Lemma C BauKini huic Ceralb apud noi (ponte nafccnn apprimc conrcrut. Ed cn>m arbor. grandis & piot^a, rrurtu pai. o, carne pauca, : :ca» n^ro colorc intiacme, pcdiailti lotiR'* * quantum adhuc obſervavimus abnrum Ccralorum tcnuwribui.

Jnnu» Ceraltitn)>Ivctircni fruAo rubro 8c mgroquatn Tocat fie dafaibit,

Vulgaris noſtra arbor eſt, procera, recta; cortice vtenorc luadicco aut cincrco, nuoJoiOi I interiore virenti, ſub quo materies firma, ſubruffa. Folia Loti .fclonjy. Pruni foliis longiora, denſe crenata, ſplendida, ſubamara •• t'Uvf ex cucti quaſi vagina ,lurcv luiu.1 (until, rciiiciilrt ten ſeſquiun iculibui .u;c U\t4niJIIIXU, nonniriil rubenubtu, ex i»!itt <;uinquct ratyjtrlit & ta in Pyro ^' vis, in quorum •n medio >. capillamenta multa, alba, Am croccB donau, quibuf lonpor / / * 'n imo calyce ſtringitur, . on$ in quinque lacini is rcHcTOj, nonniliii purpuraiccnto din& hx ^ ſtylo oblcnjvimoi hortuUnum lngcmow prxdiccrc lolicum rufurum (xralbium provemum: 'il^ co cnim hut fi fructus rudimentum, quod irutorc aitcctum faalc nigrckk, rcnunenttbus nihilonti'1'* aliquandiu Integra, n ullaque injuria tactu i riorum pculu. Frudus lucceda rotundm, HIKWII amilKuimc uttaw, duk , magnitudine & colore diverſi •H ui quootiicukini ortMculatum Lrvc, ' durum, dentibus, nucleum continens album exacornum, amaricantem, flaveſcente tunica contectum. Gummi ſtillat flavum «, ruffiim fie dc>> ſum.

I l.rt (fcrpt J. Bauh quadruplkt rarietatc potilEmum dillctcnto fruOut KtRnit: Ki & tugium. & utnunque vel majorem & carn ^iorera, vel ittinoretn Sc macnorem. Mjfor u ber, quitn mfpt ddbo eſt teni, culiu ulb, ut oquidcro ccukmus, effcAm. Minor nu cjium cultw Riurui, tain ruUv qium ni^cr plcninq, amancai, led catenut ut pncraLente d dulcedine haud fit.ingratus. I JttuT Jrfenitrt Cmj •«» m$tam jjlvi/trtm frmdm wjjr#, ft^« ^«J **

p«J /itM ^fia&mm rimmm p-frt.

Uſus. Ex hoc jHxiflnnum genere melon noftii torrent, it EleAuw. confciunt pro puerorum obo K condimento.

4. Cera w. Ceraſa duracena oblonga J. B An Ceraſa craſſa carne du- M C B.' Cbc «cact <hcrrp.

Specioſis hic Cetabrum fradwmagauteft, oblonga, ad enrdu fimnm alMpiatenuaaooeden% drnc dura liiJuUque, duki, ocilometalbo nixUi, nucleo magno. FoJuttw d C f t f a l d ^

Loca. In Jwrtij law tVoquouU UinC Vanant toJore ntbro, albo, tupicante. Horum A<rtculr app«- tentiſſima ſunt.

f. C«IM> /U# f/» J. B. Ctr.lmt-fi* fU*p*t CB. utm Or. iwtmfit fm rift* q €>•«/•* Jbr* mmUtfUt Park, furad. O*,'*1 "»*"^- M" "^" tier. ir<w O. /iw* ^WMTVI /r«jM f^«j emidaa -tt)f Double flotort 6 Ct

Not alu w « dtiTot a Gerafb rulgan Angbca tut Flandiica oium riomm pcuiorum « * * ^ cata ſerie. it amnfefterum eft, AJrarn»norc>nunut muki plica Itmt, K<x di.pauooT talorum JMitfimi. daobut D ibulre conftint; aJtcihii pienffimi lt:nt, & c plunbc* I petalorum compoſiti. sx CcTalM tlore rol»o, poAcrior Cxmfia pkno Bore C Bauhino •* atwrn & ^ » ntenlum led pwaoro It Ifurlbi profenmt, Ub autan qtu: plcno Horc eft]*; ris. Gerardus in arbore hujus generis per multos annos (tmnoitod^l^onwcuka k cetum aliis, ut Solanus radus ſoveretur, nullos unquam fructus obſervare potuiſſe ſcribit.

6. Ceraſus

6. Ctnfut txmtU CD- J. I}. Park p.irai *ChsmxtzT*f*$ G<ir.* •£!]: Btthttf Cherrp. CUf.

Vajix altituditui tnvenitur Chamxccrafi fnicex: nauj mtcrJum in uibitalcm, bicubitalcm aut ampliorein magninidinematrollirur, umbrqfis videlicet locis & tcnui fob; li autem I<>. ju«a lemius picrumq, fupra pcdalem alntudinem non ailurgit. Tcnucs St kntft> h.ibirt rjmulcw feu virgas, nigncanto a CUWreo cornce obdud.«, qux c\ nitci vjllis qiu:dam tubcruila £t vclut gem*mas* pioieruiu, undo unquam *ex* Cachrye aliquot evigua toliola, Myrti T.irCJitiav fr»lib .r(|uj|u proiituit, ilmi'ilqin; floroi binij term, quarerni aur qium *ids* csjilictnc, candkli, pcntapculi, mukis in niello (taminulii pweliti, Ceraii viifgaris rioribuipjiiimilcs, mioorettaoi infra hos flores ars, etiam in extreme rows ex aliis tubmailu exeunt {inc iWibut folia fupenoribiis nuiora, Ceialivulgaris iccrbo fa-uctu foltomm forniam imiunna & in ambitu limiliror trenata, longc tamen minora, & an a (findkaiB fplendentiiij fubanun guftus; Il» (iicccdit cxinuus *fmcitu,* (otuiidu^i can* , matuntatv; niber, exfioctnta mmufquc gr^ti (aporis qu.iin lunt auda t.^ala, oflco intui nucleu. *Raiiix* era (la, tonga, dura, paucis hbrts pr^dita, prormidum (X'tcm, fit quxiiitficuUci erui puflir.

Paflitn in Partnonia, Auftiia infisriore *ZL* Moravia editionbus licdfque iocis nalutur; ad vinetorum cci.im in ujihbu* fitofttm in.rgmitjui 5: ad puUicasvias. *Utmr.*

Not- Non pcuiii.irc ell Ch.imxceralo^C)iiiTiii» alias Honrcrai minoriW. fi ?-((f t.iiittitn pro ducere, fed Cerafo, *9bo,* I'mno, aliilquenoiinullii aiboiik-iLonimi

A. 7. *Certjin fjlvtfirh SrttentnendU Aafht* frmtlm rwhv, ptrve, ftreriiu.* ZlIF tDtlo • ftjtrn Veiichtt 'Ctitrni, toitl) [null late npr trim.

MttcncsCcr-tfi ntKr* iimilis. Caudcxin infiRncm tmgnitudincm cxcrefut^deti ut Orgyiam nonnufuju.ini leu *tiuto* uin.is anibini cxcccUt. *FtUa* qujni t-crjj mgnr lottgtora btiurji, ionbus JdnciculK indlj. *Fniltis* pirvus, I'otumlia, mbcr, quiquc ante inttium Sepccmb 1 macurittORi nun •flcqakqrj quamvis arbor cum pnmu iui generis florcat, tune quoq, aocrbui uc vii olctido tit I !,!ca promptf fterminant, rjiueque IIKU- eatwgunt virg* feu trauCailc Ccrala bortentibui nikicsklii aptidinix ccnknnir; (urailu in ai bores proucras cewri audu adulefccntibus, ft udtus cti.im prvenecs & gullui gr.uos udentibos,

Ad npas tluviiTclx, prope *BtrntrJi-cujlU* opptdum copxMc oritur, obfervante D. johnlano, qui & Jelcripuoncin ejuj tranlmdK.

8. *Ccr*f*i* MM *ft.UtMie pimra ftrtmi J.* B. Cw. «» *ptJxul* plurA* Gir. Cn-. *TictMef* it'* I C. B. *Crr. ttrjmkiftfa* Park,k(M 1*41. Z\t(fliinfir&jit(iCHrftcCI'rrc}).

Hoc genus modo duos, motio tr«, fxpc etum quatuor aut qutnq, uno pediculo profeit fiuclus, noc aliter a Cera(b mlgari *tiSm.*

Nos pro luuinanttt natur.c ciu.tu aut partu motiftrofo habemtu, ncc fpedcin diflmftam conftimere putamus, cum in ejiiem arbore pliircs. dcatuc fhtdui foburii, icu in lingulu pedicutu iinguli, cumque fpe^iem (iiam non *iemmi* led Holonc aut inlinonc producit.

Cerafus *rsttmef** j. ft Ger. 8c atioi um.

Nondivctfa vidctur a prxcedante, etum C lUubiiu imliao, qiuniim (inqiui) racotuwn *uvx* modo dependent; cum tie pnrccdenti diiillsr, Alifjuibus tcrna, qtucerna, quinave pou .iou pcdiculo.

Ccrallu arnac ca-li ftacum frigiJum, (alum vero pofttionu rnimaftjf. In tcpidis re^ionibiu parra provenit, Caliduiunon potcft lultinere. Montana v«l incollibu* wmlliiuu rcgione Inatui. *PmU idJ.* Per totarn Europan fr«|ijemilfiinB eft. Nuiqujni meliora habrniur Ccmli quam Lugduni, inquic Aniitus, cui altipuUmr'j. Bauhinus, icu hoc loci paturr, "Icu'potius cutmrx diligcmi *6c*beatur.

Florcnc onincs in Gcrmanu, atque ctiim Anglia April] mentc; in calidionlx» bawl dubic oatu. fiuitum numrant Juroo & Julio pio Ipcaciwjuiivoriiticc Lit apud not prxoox quoddam(enut ijwvl Maio menk HUUI clut, to-jyj idcirco *AUult** dida.

De Unone, uiluionc reliqudque cultura Ccralomm anilulancur Rei mfticr Sc 1 loitkultui * (Iri-

Cerafa recentia alvum Uxant, *Can* rcftringum. Item duku alvum lubducunt, icl minus giau funt ftomacho»• AtiJa tk xultera pituitQlnotcrcnicntaMiquc vcntnajlt* funtapta, 1^1 aftringunt *Vires.*

ia acidoruiti itaiatitu, & cnvla ipli in int:nftibut f'ebnkm ardorem ceMnpduutt, fitini exiguunc Sc abi appcicutuni concilunt. Cum Sacduro condita *entricu)o gjiti fum, & inter prijiuiHinu dulckiu a nutranii ooftht habentur: venini ob humotctu aqutum abwidantcm dm ai fervari nequeunt.

i>aj)(4u«i Gorajonw •ddarim 8c artftannun m afie.Au hyppebwdnaoo fumroopws r«lore,«»6 hoc co ram«d» coapb Jii l i d L-v«Hre noo rarer mi» C«^/. 41. «d *D. de Matigny.*

Cerafa dulcia in morbis (E?ilop(u, Apoptnu, ParalyC, peculiarttet proficu* cenftntur. apud J. «.

lam Nobili ApoplcAico, qui per era dies loqui non powrat dcdi S?. Ccrafeum fit loaucUm mot recupcravii. Hw. *>/"• in lua Otymu, cap. de frurtibu*. ' "H"'**

Wlbude 8c aliii loquek ntia Uvcwr01 frbiffimc cum $?. Ccriforuni nigromm • Tum cm. igniter ccphiki, Ciminopfrt robwant mufcuW lingu* & Sp c;v» uiui dcitimtw *P. J F****

Dulcium

, orura reccnri
ait *J. N* •.•roxyftiompi
nutri juenri tiiii eft ad mon I Ban-
hinum, !' re habetur *3* qmbi , AqwrCcr.il.
panes n

Ex < :;u potion \!tmbkt>
In
Iutta ex C C:J!I* recent 'nan parar imequam fcrmencetur.
Æſtivo tempore in tabernis venalis extat, & ad refrigerandum utilis cenſetur.

i lets Ccralorum per expreffi macula* Si kntigtnet cutts aurerre
xxj, Kjbctur Arthnruli,
, CerJori :no dilutum diuturnx m(Ii medct
. -pctcnium invitat Celebratur ctiim vi luhtT Ci/rtfc
noccam Cc;afa (i ad (inecaicn utire n.bcni- Vfr
lOm notra temanribus id nutecefEr. Nam pluitbu* Ceralonim degraM*
per ot jvjft <U« grancarcm & dolorctn I
itim ortmn, *qw* «gre nee m)i plurium dterum ipano eKpulIu nuckis
(]uibia Tcncncuh tonm robuftw eft & validSor wulcm vcl etum pluta line noxa devorart
pd« /»

Pailera qui plurinium CcraJii deJeaenmr eo temporc quo Cerala matura (unt lonp nujora Halere hcoatj quam alia*. Undc colltginjr Cerala hepar augcre & corror mentum eft Arnolii VilUnotani, dc cup vennte dubiio: nee umen ii vcrum dfct mde fequitBf quod iLc dolucx. Nam (one magpirudo bepatu morboUm pociuj qujm Unam ejut conlbtLtw i.em arnut.

Ccralot iodie in bonore Be pretto (um Cattlogu*.
. Maulc dictum. Cfrt «t»<*nr», quU Maw menlc manirelttf. i. O^
Je. etc EMu Cbrrrv. i«£c»fc; ttfatrt-ptiln Chmp. + Um**
•tctum. -€l)f f I«n6rrs Oitrr|t. t Cordanun ninmv JThr tiD pr.irt
inwatkuim. <hf bUfDing IV.ut - Neapafiaunan. *hr Jp.iptr^. * t
J:lie Carnation , Chr Xmtirr £hrrrv *€tt* purple
^tu t»l.uK O;lr.inif. ir ttoM mlgM €|f i
blarh Chfrrp. i;. Luur Wardi Ccratum. ftufef IParOrf €|»rmt. 14. (
ZUc rluflrr Chtnp. >(. Ceralu* nana. C^f EHMrf ClJtrrp. Vmo confioendo pr^^; riflima /ubentur Ccrafum Matiolancnic magnum & Ccrafum Morelbm. C|» rp, a focco Mori xniula

Paco-caatinga Braſilienſibus Marcgr.

tcrri poteft. Dc luc uotiim babec: FruAm ferre to uram tongdlw norem, *f
•KB Ion »l«i», & nudco Cerair
pom: a col wn, *bhominAatnoa« ufcrptri ad uncendum cotorc«mifoj b
ui Cccari pollc flc dai fetrari

*Ih?it**f,4 ft* Orsfm BftfUvm* Pifono eV Marcgr.

A I c pocius loaim (ut lufpioor) perttnet; nee enim calyx flora reliduw die ndeturund»"
licus de quo loquitur.

Mtrnmvt J. DtUtt bU.taU.* Lb. 16.C II.

EM hac ikotaiai fatur, noo mukuni iblodjn kPnnoj fcrai »c;;c |gia% fructus inſtar Cera-
forum, JOORB podiculu, offiatto exigito, camecrocet 8t iuan

Cfthmml TttMi/mm* J.dcUa.M

Arbor eft mquit Cerafc w«o fimilb ItyAu* fcndem exifw RMniifiimle^ipi fiBtam.
nidc glwinoUm lunduot, k ideo ab *littputk* C«r-/- x««^/# appeUanmr.

CAP. XI.

De Olea.

CVJLM Grwai f»i* Urinum nomen *I Qrwco (*tom* d», diphthongo in e abeunte, ſic ab
oleum. *i*i* aurem I *f* 1,ft kwtd kAri cum deducitur, aut à lævigo, lubrico, quòd producat id quò , videlicet oleum.

Olea prunifera arbor eſt foliis perpetuis, fructu racemoſo, pulpa liquore pingui ſcatente, officulo duro ſcabro.

i. *Otta biro** J. B. C B. Ger. Park, £ftc OliUr-trfC.

J.n,

Metliocris imfmirudinis arbor eft, quandocme procera & pixgranJis (ut rctft Stapclius) r.inuv m htum am plum-}, tlilllilis J J. Bauninus Iwun valde p.inil.im eilc ait] rrunco nugna ex pane no-doto, materifl sequalKer Ipifij. f.itii luli>U, alicdbi & critpi St intort.i, gulhi amaricann, colon: meet *Bxnua* &: Iffluboeotn fere mcilto, nonnunijuam ctiam macutis titriulq, colons iavitcm convolutu con-(porfa, pnwntlni cum ad ppiftani juti:. wmiillentum jwrvcngnr, cdtcConlo. Cortex «tn tmoco ::ifccdlo[isurii:rci, livul,gllabbr. [C‹rdb iri tirt rUvUs] fi/;« oblongii 6c angufta, Salii',[1] Emilia, acuminat-i, incifuns AC mAtiirclIis vcais, (execpto unito tiorvo iniigni J [^1-cuk> ad acumen oppoiitum cxairrentc) carenti.i, enfi. pinpiUj ngtcla, iupeme coloit. *Aim* vitcn-us, ccft^ (aturatius virends [reriiib (.ordui, tn vmtii davcicemis j infcriu* candccntii, TIMJIIS tj men pilii oMiu, um b'cvihus jtdiculis hxrentu, ut (ufculiiijuali inlerta vvdeantur *[* c\ jjvertii ut-pliiiimum bini *Steptl.J* ex []uorum alii profemntur pcdiculi, ijuibus *fbrti* ucciiunm coharcmct luflinentiir, albicantcs, SiiiibiKinii linulcs, ft quatuor fotiolii)ri>ctu» riulimcacum t.omplcctentibus context], CK hcrbido cjiuik.inrcs, qm nnn omties ad frugem psiveiliuM in Emopa : in u vcro lo> Cts quihiis propru eft tixt arbor pcrfcnisnt ldcotjtic conceitx epttbacczconfisnMBnt zmuUntur. I lofcuitt liiccoilunt *fruHwt* figure ovji-,, got Rl.itidium *nci,* magmmdinc v.nii. Nam in Hif[unu BUCCIj rjiifw *Ohvji li.* <3cant, mediocre. PrLiiuin .v<jiunt; Itaiicjc plcrrquc *He* Nb nenfoi TiimcdJocreragUnnem liipenuw, qiumvuci lint habttioioiiximilioiclquc,]>tnnuni l (l i :>, per matnrirarcm purpuralccnto, tandlem & nigntantcs, qii.rdLini ecum ex pur-putiicantcij Ictl rarius: Soni & qua; in Hiljwnia .like limit i ut anr* *)* Ijporc vaJdc ac i *Ik* .mum, 8t nekioquida^tbitatis 8c naufeoli aiinirmim.habcnti:, odtUn in matnritft molli-bus, earn.: pnmiim dura, nutuiitatc molli at pingui, otikulum lignulum, oblongum, utrinq, acu-minatum, & in hoc propoitionanun nudcum uniaim rubentd. Qui vem in lis contincfur liiccut piigui-. ukum fit duke, aquofm, qui ainarus, amurca. Foiionim quoq, fapor amarui cil, nun line acrimpnu tauten. *RaJtttbm* nicitur (inquit Cordub) paj tun *xndus,* paumi obliquu, in liimiuo cdpka oWscrentibus, matciii trunci motlo (bliiU.

Lofitanicz Olez (inquit CiulinO rnmorcs Oliv.u proferunt [|ttJquoa, Lucciifw quanimOliT* ai>uil nos bmiatiffimar, alixque It.ilicx] I&l multum olei, eiulquc *pamutJSmi* L»fbente*. &c etum •JIUIUIIX quac in Gallu Nai Uincnh & Unica nalaintur olcx mitiorcni rVutiui'ii iemnt,cx quo pitti ol quod tic iiutonbiu Olivn elicitur longe prxtircndum.

E Novembri, Djurnib'n, Jjnuano 6t Fcbnurio in Ut.uwtcnh" rcgno : namquc *Ttmfm.* ameanoni Stcrnunnir deiniie m pavitneritittku liiunt: deindiB ippo-nuntiir, 8t tonatlanexpriniuntur, ., mcc aqua; iu'cnsm oleunt icJdiint Nonnulii ofavai .iii itnpfobarltj i . admotu fcalis manu legunt, nc lequendtannj ipcni *Aecufiii %c* inimk'is pixnputu. Veoaineoter entmlabonm Okx pAtoofit 8c aeoimeiuufn itibus kx antiquifiima ruit, Olcjm iu)lrinf‚ito neve VL'fbcraco. *Plm.*

Immacuras pkrumqiCondium per Htfpaniafh *Si* Gallium Narboncnlcm: nucnluinetiain maturas & nig bmenti loco apud noi cum camibui jittis- prrlcrom veivcunis, cluancur, m accu* nb etum ulurpantur. Itali nicnm fecundu inierunt, & cum pane edimt, li\ciunt appeutum, . ntainun, humcnicm vutitriL-yluni cxtiocjiu Be contortant.

Ok-.i Minenra; Jk.itJ Ucrdqueavt, vcl (iiiuil Mincivx nmniu uilirt, vcl ut Maniaiiu<> GipelU, ifciplinx, quaium ilia Dea ett, Olooac luccinarum i ur.

O!' *mat* padfqM index crat, pratiiile vcnii jiibus gcftaitt lnliii crant.

Oicaruni dirtctentia; defumptx dim vcl ,i (brma, v:l I cakn, »el I 1 u nc, vcl .1 !i>d ranetace, vcl ab invtntoribu*, qiw hnici bl*. Vctctc* vaiu tr.iJiitcrt gcneia^ quorum nomina (pcaebui h - ii«: quo*., nos iii Ji"ii iinmoiarjimui. Coiymbades * PlinitB difhndum RCI :ur : JIHLUI olivai* 't.isoleo fuo puras imutantes efle voluntj & ILiltiUil^, i, c. i ab ib dillinguunt. Alii Halm > i;> 8: ColymbaJcs confunJunt.

Olcjrani nttem tot ditfctentiz non oUervanrur quot Pomonmi, Pironui\, Prunoi > quit arbor lutura Jui minut apta eft ex lemine nata varurc; vel quu agiicularum non imcirmt i idit, colcnij & (prxiuo moJo unmotandil adfi6 nktfirin & diligence* *ie* prsbae. Hit adde ar-Itigulioris cacli miniu paoeni (it, Gallic inici*, Ann"[1]-'* Hortulaim, f[1]ul "• *n* l^icbui producendb fit procurandii maxiine ainuli & oocupati lunr, tc 00-lendam non pcrmittctc.

^~ •>' um itilfcrentut a C Rauhino & joasne fratre rccenlkx (imt, I lilpamc*, pi nail i»aiiocnbu» rqualci, Cc Hguri itmilct, qux etli liiccuienta: funt Karnc inuU^, am i wnicn *miipKm* iubem, urukA: ulet ininia r&Uunt, amurcc pIuSj tdCx; axtqttC l« l4|X»C l».< I

i, Oliy* mmora, t. |«, Uitcnlc*, P . .,, exdem loiliuinur, NanSooftnla 8t BJC-*txx* < ,»lm old iun.lt

Oblong*, atrovircntcs, ad Uciim ComaUem nata^ q'uamm uteri), Bauhmia mcinimt, quibus i,tidiu*6t luaviu>, (ILMHIVHSC macrx lun Jrtvxlurn rdpcehj maximarum Hi-(paru * C lljurunu* ounem duraiii ciiefc oJU hrmitcr f

^. 11 v I'limut menii ,r *AUnb.* Be t

i M .rd k nxundiores, plunmuiti "lei habencofc qua: *QUvrbt* vogantor Carl. vbor. I ut Matthiolui

2. [illegible] oleum parcius ſed dulciſſimum reddentes, quæ nomina à radiis deſum-pto [illegible] dicuntur. [illegible] minores proferunt, iiſq; in cibo utuntur.

3. [illegible] quas Regias Cæſalp. vocat. Non vid[illegible] [illegible] dius amurcæ quàm olei fundere ſcribit.

4. [illegible] quarum caro ab oſſe recedit cùm franguntur, vindis quæ [illegible] quas [illegible] Cæſalpinus cenſuit.

Varietates [illegible] um in Galliâ Narbo[illegible] *Magnol. Botan. Monſpel.*

1. Olea [illegible] amellau, ad condituram maximè ex-pe[illegible] um eſt, & roſæ [illegible] rem.

2. Olea [illegible] angulata, vulgò [illegible], vulgari [illegible] eſt.

3. Olea media [illegible] ga, fructu corni figurâ, vulg[illegible] fru-[illegible] magnitudinis ferè & figuræ cor[illegible]

4. Oliva [illegible] tur: in cibo maximè expetitur.

5. [illegible] ad condi-[illegible]

6. [illegible] cujus ſpe-[illegible] citur.

7. [illegible]

8. [illegible] unde no-men [illegible]

9. [illegible] rum colo-rem habet com[illegible]

10. Oliva mino[illegible] ntur, ſed [illegible] ores cenſentur.

Locus. [illegible] in cœlis [illegible] ſque trans Alpes & Cebennas mon-tes non inveniuntur niſi in [illegible] & à frigore munita. Quin & frigidiores hyemes etiam in Pro-vincia & Gallia Narbonenſi eam adurunt. Cùm in Gallia peregrinaremur, Anno 1665. [illegible] incolarum damno, [illegible] ant. Modicos clivos amat, quos ventos tepidos ſuſcipiant, olea-[illegible] Nos in valle ampliſſima Fulginenſi in Italia, inque T[illegible] extrema parte, in [illegible] terminantium ampliſſima omnium quæ in Italia vidimus Oliveta obſervavimus prægrandibus arboribus denſa, ubi Februario menſe ruſticos Olivis de-cutiendis & colligendis occupatiſſimos obſervavimus. Lucos quinetiam Olearum denſiſſimos Gal-loprovinciæ & Narbonæ [illegible] alunt.

Solum Oleis [illegible] nulli eſſe [illegible] pingue [illegible] & [illegible] terra, ſi uvatis [illegible] Humor [illegible] pinguiores olivas pro-ducit.

[illegible] milliarium Sexageſimum (quadrageſimum Plin.) à mari [illegible] eſſe [illegible] experientiæ repugnat.

[illegible] diſſidere [illegible] antur. [illegible] ejuſmodi antipathias.

Tempus. [illegible] Bauhinus, ſed in German[illegible] locis Septentrionalibus [illegible] producunt. De tempore [illegible] inter copiam bonitatémq; incipie[illegible] decerptas [illegible] Cæſari attributorum.

O[illegible] creſcat, Th[illegible] diutiſſimè vivat. Pli-nius firmiſſimas ad vivendum [illegible] autores conveniat. De ſatu & cultura Olearum conſulantur [illegible] Columella, qui copioſè de his agit: cujus de putandi tempore conſilium [illegible] præterire nequeo. Quinetiam [illegible] ſitis olivetum putandum eſt. [illegible] Jam veteris proverbii meminiſſe conve-nit, eum qui arat olivetum rogare fructum, [illegible] exorare, qui cædit cogere. Quod tamen [illegible] ne fructuari [illegible] Cui potius obtemperandum exiſtimamus [illegible] qui alii qui ſingulis annis putare præcipiunt; cum & Malos obſervaverimus à pu-tatione aliquando [illegible] fuiſſe. Sæpiens Oleæ etiam aridum & le-vem terræ implantatum [illegible] tuni Liceti experimentum eſt, quo con-firmatur illud Virgilii *Truditur è ſicco radix* [illegible] cap. 15. p. 35.

Ex eadem Oliva differunt ſucci: Pri[illegible] inchoatæ maturitatis, Omphacinum vocatur. Hoc præſtantiſſimum; Quin & ex eo prima unda prælo laudatiſſima, ac de-inde per diminutiones. Quanto maturior bacca tanto pinguior ſuccus, minuſque gratus. Optima autem ætas ut jam diximus ad decerpendum inter copiam bonitatémq; incipiente nigreſcere bacca. Amurcæ color eſt qui Olivam cogit nigreſcere, ideóque incipiente [illegible] amurca, an-te eum [illegible]

Ol[illegible] nec priùs quàm [illegible] improbant Cato, Plinius [illegible] mora oleum decreſcat amurca augeatur. Addit oleum non tantum minui ſed [illegible] *quidem inde deterius fieri non denegaverim, quòd Oleæ in acervo coacer-vatæ præviè quadam ad putredinem alterat[illegible] & amurca forte ſi in bacca remanſiſſet olei ſaporem cor-rumperet: at verò mora in tabulata oleum minui, amurcam augeri nunquam conceſſerim, cùm amurca aqueus ſit humor & calore facilè evaporet; Oleum autem cùm ſit ſuccus pinguis & tenax, non item; ſed mag-num caloris vim exigit ut elevetur & aſcendat, aut diſſipetur.*

Quapropter

Quaproptcr finquiiint ; tlubiure'non debennu, pnmo quoque cempore p

ram, aduaftii bnis Gaoarm integri (alii in Jiugiilos modios. Quod dcfluxcnt in labrum protinu* dccipuUtor dcplc.it, & in firtllu Libra, hale uiiii pr.vparau defimdat. IJoc emm (iuviffirnuni eft & tenuiffinnim. N.int znds 8; piumbcis vioaotr *(Jkuxa.* Loogi iiiclions laporU ell oleum quod tnmore vi prxli quafi lixivium deftaxcrir. Namfi nudci confringantur olci (aperem viiunt. De-tcriiisclt quod ex rcliquis tracibus prcmitur, (cd paulo graviorc ponderc Hoc coitivum nun nulc dixcris oleum. Sed tettiatiooemuJt6dererius oleum exit.

])vitns oleittnendandii confiik R !l. iciptores

Ohsu condiendi tolioti Ricrunc V«crcs(verba funt Cttcrlcrj) qtiatiqi:.im itvera mlul j qu.im pabtiii bUndimenu. Tarn ingcntolus fuit venter ut & amar.i, ncc *ih* ipla iiaiata p luz(iuoq,voluj«.iu pUccrcawRcric. Quid qartogulUi hormiiuiOiiv.i *fnemaimti,* live imtmturi, at (ii.iviutciti invctiic ars, quam non potuic natura. l'lunmos cat cnndictuli nioJm trididemm ColumdbCcl'allailius, tjuasapudiplbs i-eqiiircinlosoinittiuuis. Nan. ioocoocunij licnplicifGiiia nuxlg, muru cxaceco £c (ale (Mrjti condit-r ad *noi feti* adleruittur.

OIiTjrquim?»peT matuntacem nigrac (unr, lapore quoquc acn, jmaro 8c nauleojo, oleum o ^uodind^ Aprinumi teic pellqpdum nil, nonmhil titviciru, &pore< .uto, ondepMd Mn hunc Si pornaqucx (ai aniurcx inhrrcrc. LauiLitiflijnuni JUJCIII apoJ noltratc* habet it oanm Sc liipotis maxtmi. ox[>crs eft.

(I rx nuturz ex Veteran fegnrntu eeaipenceolidxfiintj vcn'un facile corrumpuntur, ventri-cnl&q,oculis aeaooeot; coitciadx camen &illttx nonuillftuntSctaiixiiicuIoicreurgiiiiDt i nmnamra exficcant 8c aftrinauat Colymbadcs aJftnngerc, vcntnculum roborarc, ajj]x;tentiani re diixbamur. Qtixaanos adtcnintur conditx iunt ancequam iiumrucruiu, mtclligo tamen ttalot ni.Ki.! i- fi: nigrai etum mtcrdum condire.

irum folu rcEigarant, exliccintBc aitnngunt, Ufus extcrnusfic prxcip. in fluxualvi, men-*Gam,* in hcrpctibts fii innilibu^ Oculi raaliuimentis (autorc Diofcondcj ob vim (iiim mitioreni conv^nicntiora (unt Oleaftri foliii. Qiiod intra frurtus nudcum *z*\\ cum Sdipe Si farina Icabrot ungtis- exouit. Succm Eruticff aoceofi recfnns deltilLuu Cuuc hchciia>t in: iurcs, nunuuu ulcer A. •.;li!s vide -ipuil Plii^ua

• niatenes prxaptuc oommendanooii eft apud operarim pitVorc>, Sc fta q b u o p«ll.-' is dclidcratur, aim Ebeno, propterdeiiQm 8i nadUbikm qu» lubn^niunt, I ucin t.inK-i) Aqualuiti atitibi iiiduktim) q ri m- : referunt Adnos albtinoti inenltnj ud poodaro vcndicui*. l-ini[udibiti, aldfqtM nlit>u>mc-dbanias tnfervk.

Otei dfu&aded multiplex eft turn in uho, turn in medicina, utomtits explicarc pU.i tjinpori* Sc i : quam itiftituti nolln opens ^io patitur. l>c fin couluLmlu> tjalcnusj cum Dio fcoriii - ihiquc tkiiu c vetenbui, turn c acomick

Follioncm Ronuilinn, refcrcott Plinio cum ccnteiimian aJinum evecdentem D. Auguftus ho^ei intcrrog^arcc, qii.iiiMitniaxitncratione vigoreni ilium initiu u>rponfquc tuflodiict, idjxmdilk in-rusmuiiii, foilsoico. Cardatiusctiain tru pfaxipiic *$i*loogprkatom taoereaffirn m LAC, mcl, oleum: uuelhgic accem mm foru inunctunt, fed intra aHiunptum 8c in Oleum & tulum omere u;nn ic.c AnftotoLi autuituvtt^ utiquequod utruniquc ad piuiugandam hum quint lie condu .

Oleum nature . s cfli videtur, undeaqox innatar, nee cum h im'i fciquamvbfimul cumiilisafptetar oblevitJtcm liiambrevi F; cvpedic *Si.* Girllim afLeiiilit. E-odi .intern huniitU [oleofa & aquea] lintul agicaUj conqualEta *Si* per minima milta colorem album contrahum & laetit Ipedem cxhibent.

Olsum ad uGun per Lmitatcin onimum Ci'»quit Dk>(o>rido) quad ex imnuturu Olivo expf imitur, undo om i Jicitur. E\ccllit in hoc goncre rcccni, niinnnc mordax acq, oioMtiisi. Tale ad i (impolKionciii able. ,Qumctum propter adftringcndi vim duitujio acconuno-datum, ' otineatnr, gmgtvas contrahit, dcfico hnnat, futiorcs cohibct. Refngcrar, Ikcar, ucmultatcompolitionciingrcditur. •

Oleum ex OlivU mituni exiiieiluin calU^it &. humcrtat moderate [Vcnu calidiu^ eft recent ij cmolht, di^cnt, vuluciaiuim ell, alvum laut [aim Cctcvilu calkla atlumptum j|.] ariditatem [it, in nuna ventns truiigat. tncatus unnapos Uxat,ero[6s jbflergit & conlbltdat. Ex-I to Jyftci i!iw, f uinofibus CJ1IJJ>, *Sec* Cum aqua tcptda alltimpcum ny>-Tct vomitutn, .t conn a vencna.

In *V*^Ml^i* > Jiroderui)uliutifGmum eft VulncratK quotidie cxhibarcoleum oiiv.v.Jti cum < ia, qao adeu large uoiotur, utquou, ludor oleum rcdoleat.

Ad almm laxan*i.t;:i tflfmflnmm ptoiitofti oleo intmdum & Gene madidum quottdte mane Co-medendutn commciiii.mir: quod pmtLMum luaviuctt iiiaoant nobii lubcrc vidctur, inuutt Cncr-leriu. V.P. BorelUobienrat

O!cot>dorci n cJlatur Pliniuv « fuembra recreare culcin dickur BwnWa rcacam i Vctciibu. • corpus inungcre, quod *to* tunum n hie m« jamdudum obfo> l«v tiiti quod ejuliiii^i inunCho rei lorditla tuibtt videtui nit-ut, & tranlpiiaoncm impciut, qui nihtl (ajuun *oorfom 'turn-*

Oho qwdem non Age* *untum, ted Ik* ornnu *ir.fctf* cuninutm:* 11 e. tp. qaod Ck-rid Vir M. Malpighius m Bombyce alitlq, expemimio «rom invenit. H?no obvia eft oleum mcicui Ipiraeda (ire pom quibia acr anrahitur 6c rtddtcor obi ammakulum IIIKO moiiiur. Nee enrni minimts hilce infcilrt rclpv»oo nunui necdi. Titjm <]uim mjjoj-ibtn animiliUi*. qum jxxns nugK, dim vji.i tn hi* ten crcipicniJo majors proportionc, plura, nugilif, per omnci corpora parto ftifpcrU tn his (untqium in ribus illts.

Ofctttn picem£ puum extraliit, quod aqua nan faat W«. Vuleatum eft (mquit *Senrifrtu-.) lit fiquts nunum piceinquinavcui, cam aqui non mandet, fod olco abquo aut pinguc *Itq-icu.* •

Ola luprcnu rqpo meltor eft, mm inu ab amurca tuibatur. Summuni v. *m,* remotiffimum ik a nociva pane, ncc fua Ipiffiuw ak »cre ixJfcur. p/««nti. *Sj^if.* Idem (ur apod *M*er<A m Segnul.* qui &*iru molum regKXiem,niell» inutn opnnunt die

Omun Aeabmdi moidtn vide apod Diotcortilam: item niodum paran^i u!c mm diAum.

Otewn eriam e« oW (urodu pw«nm »J m"l« utllc nw«»{>erunt I>w!coriJ«. & GjL-rius; *qiaa-*qium itlc exolet luraalonnn pfii|pj*tiac dlad oleum hen dicai. hit in olco dlo conhaendw tao-rurnJiiti fohti grfmini ill* !«*«• , , r . ,j .,

Dc Amurca mud tw lupema d«mii». Midttpk* ejui ufos dcfcnbiHir a Catope, Vanonc n» Galmo Cohancllj. Aroorei fchp af«*» terend*meftow, utrormicenrat^ *-i Mac,6cM* Curail»noce»t, »w«e mure* btdant. Qiitrt& luram parkmm actedona 6c pivimencahorrcoru frumcnii roftjA'"" «iam contra tctedtno ac noxia ammalu unorcj alpcrgL Conirnentiic tna\tiix ad afc*" mvetersta. Reliqoa vide apuJ autorcs cttans. Cum cnini ratioru hodie *» ncc * f1000 ^ Q ^ P*r*bilt)» non ait operx pmium pluradc ca diccrc

». *r** Get. />:». Ab JW#, /"M<« W M. C a *QU*f trjrvt Otu fjlvtfrm).* R. Pa tnilb <£»ltbt rut.

Cum Oleam Ciavinj a iyUcftn cukara uniiim Mcrri agnoCcant Botanu, 8c tanvam (1 m (g

M t t &> »Ti»oft«m jfaitv, fc hrlrclhcni c< liriv* ntldoo tul/.; i^iic Olcjftium abOI<U n.. CM fed acodcntiboitanflim dMfcrrc ftatBcndum eft: promde in q.. . >ne non oput dt gmusprotiu. •

y. «• l/nw caudKM & ramorum magnitudine Ofcar 6tivx non cedjr, homm tamen *fitm^* f.-pcratuf, adde quod 6c fptna* per nmot poffidct [quarum tatnen Chiltuv m (kkujxionc Ole* *triv.* Luiicjmcj: noil mcnunir] *tt&s mnur*,* ncm liillimili interim ligura. 1. *Bt/br* ccnurim compactfntdum prxcaium.^iivor timdcnt, led nunoreni, ftngoho •, mordati prxdttum. Adile c Cluiio conwemhun. t^ium lativx Izriotcm o turn niui>' curvo. Tota arbor inltcnker saura cit.

O o d n Theophnffo pooihanhtt qmbotljuti OPMHIIII UC to OIca dtitra tichiibt, GongnX hoc malum «<wnt.

i oxotuOlympSonifn nAoi«» coranan lobtoi apod Gnrcos tradit Pltniuv; \- < ex quo prkntn llctcula oorofwmu dr, ad iiu ulq, tempora durifle furt, MjmWoifcjtn fie Otnm Athcmv ijiut traditur edlta in ccrtatninc J Mincrra.

Cncmm Ojcaller *xquc* areillaj & calctilns amat acOfeum, & ciMcm in Ioc» provcnir.

I>e viribui foliomni OluUn multa habent Dtofcondcf Be Pliniia, qux apud tp(n lee pollunt: not n»n iiiultum hoc rc(p»^u diffcrrc ixjumus jh *Olcx Cmrx tolm,* nili quod ^ opcrando effica-ctora itnt; nee oleum ab omphaano Jill.it, tuli quod calkiiusik, potenciui aDnngtc *&. umen* ci-*ttrgu,* 1 fix in uboa non *vena,* Itqun umen co quotUic barhuni vet u;i:u upillot inunxent caw twm morabimr. ,

*Am*m *M Dmftmtft.* Cfcim & denua captlloj inhtbot, (ur&ro 5c capitii uicera nunaiuia.

FJsromeh I1u«in 6c DMcondi, in *Sp'vc* markimn Pimm, PJmjrreni DWcon.li, ex Olei, manat exquodam caudkx*D*f*.* pmgpc,crajfimtnclk. retina tenuiu*, iaporedulu [meili. *rim] non* line naufea, ahum tolfs, bdem prrvipuedctrahw, duobittqrstha m Scniiru aquc data. t&> bi-lorpeicmit, at dni penculum, uti liint cx&wndi-

lUvontcbtoi hiftorur mantrum Iwxm attulcnmtPcnafcLobelwi in Adr. cum inquiunr, < I Monfpdii m vinci» mel ii»c EUnnwli (qu,. led renilimum} caudicc mlnaatu tun-dnx: niniirum ei Olca arbore rujgari perqi. . ' * *inF*tJ>* c01™*. calldioc, fnAj non-*ik* cond»o, crnamie rete mcUeum oon (oTum obJo;c, (apore. led etum duranonc moor-espertn afimunt, (eq, c rimott* oortictbai paxtim (calpeilo *itaciitn Utn eicepdSt noa i* ad eiMOrandum ted coam ad amkw impertienduin. Vcrum Donmli propenrndum nuiuM nlivji. nigricanre qoilqaatn rtperiet md tftui Luncl)»«uKtn |> itilLKit, prxleraa *kftt* maioitbiu tnaiCM,c quibca bmio *mcQe \tqiainr* btcx gkmnohn dttucbat, ; .:* «" ™*w»>»kqwndki, higore dentior er«debat, atque non urn Mel quim Maimam fpdk, Upon, coamaaaB, onumn »udk» *1'» ocgufUrant. Hcc fie ^uta |*ubelw»* <J^w •«.

ibonii, Dvffu quc bdirrnum f.1 tvtit Scamtnonex limtlcm j mam ntwtiotMofed nmz Amtnnatao aibmtlant] qnam OUInmngunum *iimt dU* * fit, >|w ruljari oat Ura. Catemm lacrynu ti rfl-*" *J 1 •c vwb hebetudman lUkum *ttvetc,* unnam 8t nnles oera» «^ earn dolom lwt«,,patiat (allefe, iimp^iiBibft. *juty.* cit In

O/ct Arilioechs GrfUitcphiaascujus ptopigmn fromitbas Olympomm ndaets conKufcantur (i modo folk cms forma* rotiquw olcu courrand, fupinam nan pyonim parts™ habcbant vindio-rcm, quoJ umcn prxtcr cum nemo proJidiCj inonlrrola potiu* various, qtwtn non Olc* tueaoi vtdetur.

ElxoftaphylosetiamGcoponntin AutorisOleam uvim%«aftt' rdipwn) eiufdem farin* efle v't. deenr: nsewmen puravcrimhujuffnodi fructum produa eo mJitionis gciwre quam ablaetariancrri vocant, ncc alioquovisvuigjri, ut illcvult.

Vifcum baccis rubris & purpurafixntibus in olds nafci obfavarunc Bdlonms & i .hilim., quodeai ftenlcs reddit, undc Olivetorum Domini ramos mtcgros & nuximam pattern crdcrc cogutuur, n* vinutn latiui t'erpac.

3. Jambolones Garciæ C D. J*mM<mk Imltv* fttit Ariutt J.B. 7*»WJ«m P*rW.

Frurcx eft Mym cffigie, cortice ejuldem fcre colors cum Lennlci cortice: roJits Arbuti, fed Myrn virentii foliorum iapore. Pert is ftu&urn nttpnbu* OIIYW (CardubenltbuO liniilem, ted, gulhi admodum adftrmfcentem, 8c faucei contraHentem. Muni oonditur Otivarum modo.

Nul'uni ufiim in mediant obrinct, led cditur cum Oriza co«us, rum appetendani excitat j noa Vfit. tarucn adniodutn Cilubns sftinuiur.

4. Qks MdUharu* Ntmh Jiih, fr*8» r*a

Aria-Bepon f W-M. ?. .1. T.tt. ». \t Arbor Indica Fraxino ſimilis, Oleæ /™a»C. B. Nimbo folio & fructu Oleæ J. B. t. 1. l. 6. c. 8. Acaderach floribus albis ſemper wea; Her nun.

Arbor eft proccri, ciudicccrallo, cialbo flavefecnte, cortice cindo ntgricante ; necnon ramulu info, ecu frondibns umSrntis in Utum iliifilis,ornato. RMJIX a-irti, albiotu, atro-purpurco cortice u&a, graveolcns, araara. A<M atrnxrafi circa tenemres raiuulm proveniunc, ohlongo turunda^ acurmnara, in ambitu proiiindo (errata, tenuta, gjabra, nitentu, Kraveoictitia, amara ; nenrti ali-quot e media colb nifcincaJR- cxtuberanre, tc fbltu'm per hr^k-Jmat) medium mxquaJitcr (e-cante) j in Aitcrj excitrrcnnbui. Flora pcoo/ts pdo/ts ubr'acmarfmcpi ovcnJpnt, ciigui, catuiidi, in-odon, cjlydquc cxiguo, vuldi, in ijiiin j, llacunu ttitmlftfrm 18So inherent, quinquo w.taibu* (uliolii conitant»j medium occupance calyce fimbriato, exi <xio, fubtiavn, jttmnmU lieaem amti-nante, necnon lun^uiti 1 otjjitin >>:» iuperanreni, tun I fecusa^inNara(1b|uiicit<)Ku<> KxnWim proventun t, oblongo rut umli, Oltvts minoribus mnnl hud .i!>lt miles, prtrn foen«» dein purntiMltente*, cenui pellicula oniiti, carnc (jolcofj, acn ac ainari intus refem, mtra quam officuJtun locatur oblongum, nucleum incluLtcns albicantcin.

Crckit loc» areno/ts circa Trnwmvr, nccmb in Tmtwerjn, JtjftmfMtium, ahiique mfula; ZtUdH has. Semper two. Qjiounnis riorft & fiiiaum dat. Locus.

£ frueSbosOleum expn'muur, c quopictorn colores confiaunt pannH goiTviums pinpjndis. PM

E folia in aqua aotta, balneum paratur, vanolit expcllcndif, 6c axttculorun dotoribui nmiganda Vjm. mile

£x ii(3cm rohts ftccan^, pulvcntattt, ficcum O!co $ fru^ibtK cxpre/Tu miun ungucruum oonti-tur, quod parnUudolcnubtu,convullit & (juiino aHvOt* utihrer inungtiur: & vulaera, pundurai & contraetiones ncrvorum mr«i.

Folia ifBDi (iioaii live per m fimp«ii- (atm, am aim rtno.aur aqua, auc (jjllinaf iu(cuJo mixtus, five umbilKo Enrpoftntadt (rjlus, aut ctim fellii bubtili, a ceo ant Aloes taiuillo, ad omntt gonont lum-hiicoi c\pcllcndns pcnitilis eft CJuamobrem ramiliaic atimodum 8c perquam lalubrc clt niediu-mcntunitWinil>!«Mal.ibjr tncolH, quonum bmbridi valde iunt abnoxii.

Garcia^ & Aoofta Nin»bo arborem Fraxino comprant turn inagnitudine, turn (peck extenu pro-aA innitmcibtH, qiianivi^ folia Fraxincii dillimilia lint.

... ſo rotunda.

K*rtbtf*t ft* N,mi* slttrs II. M. P. 4. 7*. <i. p. 109.

Arbor eft prxctHa fie fpec»U plurunum, caudice pracraflb, atbtcante, cortice obdudo nign-cancc, graveolcntc, amai o ; necnon plurinm donato laniiJu rubicundii ac bnuginoik SUJat albi^am, atro purpureo coctice tea*. F*i» Aria-bepcm roKi* haud abiimiua, at rmnon, oJont in-gran & liibhurci, iapofts aodo-arrun. Plmti haud fccui JtiUtus rloret raccuiatim praveniunt, cxi-pii, catiaidj, eraroowotM, calyciqtic cxtguo, mh>, 111 quinquc laciniai aointinaui fcrto inhxrcti-m, qmnquefobol»at- ximpoliu: loltula hitc intcrajdutK docemjfimmmmU Candida, njtn *fuAm <» rutij medium occurmnre /;/# «nui, albicante, Ctpttulo m d b ftwrf* Ana-bcpou fru-Abui fimikt, ac rocundi & intenliorc purpura unftt

Prowetut j>lunbus_loci* in Malabar, prajfcrtim drca Af*t*)m*A-. Semper riret: quounni* bit ttorct Ac f r iict.im c>itt. Locus.

E fructu diUti fttlee oleum exprtmmir. E« afbora fotm ttnenonbw in lade dulu coAm tc coatc :apUlma ooancxur, quod (erpennum aUocuma, vaomatunim aninulium ttmrribui mtdctu affectæ parti applicatur i. Ei liMcm cum Ans-hfm folm in aqua coctit Apo/^ma paratur, fdsob* paulentialibut alu^, rnxbu nuLignu perquam utile Radii quoquo IIKKIO lumpta jtruni'mofat- Vires.

6. *Ok* {jtvt/r* hUl*Sf*Tu; frmQm JmU*. Ptrm-Jur** H. M. P. 4. T. M- p. (t. H. M.

Arbor eft vafta- mjgniriuLnK.caudicecrailb, cortice craflb, cincreo, intuptirpureo, 1 cincto; necnon ramula vmdi tulcs, pktmmlqua virgula puUulannbus donato; lignum albwajis, acnlum, iib*c fum. /U4x *itiicsu* albtcam. mbKundo oUlwtj conicc, qui tutiu.L nigiicanu infuper tectus eft tape* (Lbamarw, odor tcrtcftro. *F*lt**, quar pnmo exortu rufa ac pi 1 ramuk. *prKj* *hi* c&cnevorunt oblongorot,.nii lunt, *m* liiwnifI, in -1 acre l>|endcntu: fapor aodU pnmum, dan jnuru*. *I* mil : :cr foba prateniunt, *tnaAm* iumam]< harcnt, quinquc oblonpi, at in pjunma tcnuia HUtiicjita, ccnu roliolt* cooftuwes at%cuyu viriji m < iinaut lefto inharcnte. *mtm\u* crcttb nwdiam riorn caviucct •; our *jfftm* promi: ilbicim, tula globuks euguiu, croceut. *Fr^Sfm* 1 *ixiot* fucccdunt, cum formi, tun) liibftaniti flc nugmttxlincMlivii mafonbui in .l«n quoq, oonnncntc* nuclcum: MJ: tiulccs, graik]ue bptirn> mtnut. ;vclccntcs,auftc:i, lukar

"-quc Movuiutt Malabar ; quDcaontf bt> Rorct rructuitjuc fert, Martio viz. & Octobri mentibus, diuque fuperftes manet.

OK(, iclicitt uitnoii -non Gccharo condiuntur, acuti Olivx inwona & accto Icrvanrur pro *jUidsr,* iniue cum cibt» inter praodendum 6c ornandum comcfti rcntrtcahint roboraot, ac aUmcotorum tn co tcinwrnaoooeni potcntcr |u?ant.

7. Marcgr, *AT** Brsf&ffii i*mm Elam fimU fmUtn, f&» fpmstm, jUfttU* virtiuiMm, frmdm OUv* fpai & m*p#mJm.*

Arbor cA alta, caudhx tuad *i* crartb. cortice giabro, ac gtiico. Crclcit fere ad rnodum Fa *Sen* in raimul»duo temper lib* uppoUa, 8c tcnium toltuiium ii BSWI tolia pti *i* bmis tnterdum tenus piiuuntm' coojugationibu' compoliw, cum ITTM" loiioioi mo] i ta iik* r di* toast ante antenu* acamuuu, tnftu {<:«- .ami ctorTttai tgta ivovttuunt ooprijjtyiWi; raocmiam feu vemalb 1 >r foliola dibtttcor tdLirx fi>; »ola autem tlU rindu in ambicu J *nt* cirvuiw* & in n»iiKr nVx» luiw abnuoc *f*mmU* Oivcfvcncu. Poft fiorcm (cquitur / gm hR colorc M»Ii gtanan, habou intut pulpam oiiorilcram, 1la eft & LtJuynu jrboru. ' tex qwppe vulncrattu una nocterdinam fundic <xWati(fiam», odore Ancdn 1 qu« poAic culuKt pijtcft : uifililk^uiii habet Minna;* oolpran n riiidi p j tu poteft- intignts eft ad rulncra'capttit, fie ad oirniu ad qux gummi Elemi ufurpatur.

Coi t«ro ^ | . K m *max fy*rjjjx* odorcm. In annoit. 6: dfu.-t» nemorAu i limlkcflcakj quod tamen tKiftroOflfcinanim,urpote rcceanot. adore ic q<- Iti umni topKo, live ftmplcx lit, five oompolitunt, *ii* vJncrf Se ad interior* mala adco eipcDntm, uc vis ulli unquam emplaftro (lotiucluli »cl ceraco *a* inquit i].:.im liuiu Viioera citim roborare, flattu dii&furc & dolonbtu tdicitcr *to** quodiot urn cxj>citu*.

8. *Frtxmt f* C. B. J. B, *Avuim** Park *V.tt.jfbm* Gcr. *Zbt* trff.

eft aibor, corttce in novella lam, in adulnunka fcabro & rwnoio- au, otbtco longitwa, c toiioln tmikitdbt mutuo relpondenobw, ad coftam m MBWdbMoaoiMMi^w n H '-. bai k nar^in*"--!! &^ "•' hpnemaua *tmfcaa** but. [Clul Barbccaprirur fb)i» amipaRUj *Ftrnn* c loogn pecbculodod^ante *tnxflrtt* in rar n «d amrntm foborum copWC racenurini cnluuMW*, panri, odorta, ia- [>orc ndiu, « qurn-4, foliulit expanln omAante*,in quorum modio \elun calyx (ongMifaitui,at ptif pureo ntgrKam, w uuia Mutibui lucovdunt baas multa-, lutcar, magnj, amanr cum dul* aidant, iniiNi vindes, nuturiutc camiicantef, magnirudtne Melpili Attmia*, firtiiU, in-)trati Ijpofb. in q- *AU«* nuiJa duri, eleganKt anguJo4i, tune peiuagoni, nunc hesagotu mcdullam '. tiiic ingrjtanv,

„bi lu. fpontc pro%cHutmilnl com rradmim tnveokx In horttf <** man fit > Gallu, atqiic etum Anglut froquem colitur.

,odi> Azedaraeth lit) ab Ankenna mbuuncur, vide apud J, B. *» [lit: nolmaihc . ataiati plami in« *.uvtoQ}* « m oon intink* ^opemodum ali utUc*. VI. 'Uprudcrr en, ^pn(ff t didfleo * .woolen ' , id irt / lb Ab & itUtrat.

CAP. XII.

Pntwftr Md*h»Tte* fru&» ac<»*of» ptrve, atri, face Un3oru> KMtom-Tijttm ft* Cbtr** H. M, P. 4. T-9- p-19-

H. M.

PRxcelfa eft arbor & fpeciofa piunmum, *tmUkt* craffo, multifque ramis *longi* larfque difperfis, ac cinerco corticc cc&is ornato, rarrmlis tamen tencnoribus vindibui *Lteittm* albicaro, denfum, furvo ac Unuginofo corticc munitum, itque vulncratus lachrymam hmdit rubtcundam, glutinofsm, graveolentcm, acernmam ac uremem, qux radits Soianbus tandem nigrdat. *R4J1X* albicms, furvo corcicc tc&a, inoJora, laporis unduofi, nccnofi .icns & urcntii. *Ftiut* inorditucim circa ramutos piovcmunc, fmchinum arcircr lonea, & polltccrn aut lcfqntpolliccm *Uu,* lupcrntf eolote atro-%id: nicencia, fubnis dilutiora. Cofta media tirnnq, altc extubcrac. Sapor acris 6c urens, liiccunitj, continent rubicumium, itidem atrcm & urcntcm, cut^mq, cxulcciantcni uti Ranunculus. *FIvrt> t* rarrmlonim extremis raccmatim profcrtj pcciolre o[>longi>, vififidibu* £c lurliitis, candorc inlignes., tencros, (iiavcolcmcsj qui tamen odor in fingularibus vix percipitur, faporis acris ac urcmis, c auim), pculu acuminacK, lanuginofis, & in orbem expanfis compofitos, in quomm mcdio tibrx alba- rubicundii *Sc* ntgncancibus apicibus ornatæ, quarum nonnullæ inter foliola cxpanfJe, nonnulljc vcro ercAat ccrnuntur. Flolcubs pan rcrnlitarc (nccciiunt *frmHm* parvt, ex rotundo oblon^i, *wtjs* arrulck m.^onbus, qua: Grxus Bifu^w djcunrur, cum tormi, turn nugiuru *Sae* pcrquam Jimilw primum vijides, paulo ante matunutcm elaud & tanu^inoli, tandem rtutuFcfccntes arrcxcerulci & glabn, imuiqne came (iibfuica, luccuicnu, necnon gfanntwl, acri ac urcntcreturn; intr.i quamolltciiluni locitm oblongurn, nucleum cotuinensaltwantcni. unduoliun, amaniilaiium&c lubaucm, forma AVCILMU- haud ablimilcm.

Dacur huius at buns vari«ra$ fru^u rorundOj nigncantc, cetera limtlis

Nifatur ubtquc m Malabar, locis cum lylvcftnbusj turn monunis, necnon in fluminum ripts: perpcruD frondctj floret am fiurtus rert, manctquc liiperOcs ad loo. non rar6 annum. Colimr pleruntf, in agns ubi Orj-za aut frumcntiim provenit, ad aviculas Uelctcni c|ui quatiucc pcllcndii. *Locus.*

Carterum ex ligno iwvicul.i; Hunt minoro, Indigcnts *Mny*m A\i\x.*

Lachn'iiia c corn*:,-, necnoa fruduua lucai acn & (jlutiiiolo, adntixu calcc. pi^orcsumnturai] Lina gofEpina vanis hgurii nulclebili cotoro pirtgemLt. I-'nuduutn tiecodto in iactc duki pota Sea-bia, c^"'*i >-ti':in >l'>l>. • ! f frigida, voltt^ni, oohdd [illegible] »u», alitcjue aifditib [illegible] .tU, pindnm & ruraloQni hurort'Smnmn [illegible] K. SOCCM *i fn6tboi* & arboiis curnce expn-:' ac dcntiUis adinot.:-, ,»U)iit.il^uni Uiut; n^cnou r. morbus frigidis app.icatus cutem crodendo ac vcliculis exuundo, cm .tpo n. *Vf"* **»**•

Reperiuntur inter Inctos qmby* arbor h*c noxiutn eft venenum, atq, ex levi ejus actadu totum corpus mirum in moJum incuniu(at; quoJ IJMpconu bfte, butyiOj auc olco atfumpco protinns nntwaoir hgatur.

CAP. XIII.

Prwum'hUic rstemeft, fn&u prfwmi. Tm** II. M. P. 4. T. 10. p. \\.

fit A/.

ARbor eft procera, *OmOtt* craflb, ramb fiUbrii, vitklt uncteii, hinc itiitc in orbcm JjrKifis donato. Lignum ex alborlarcfccns, c«itic;cra(C», gtabrOj cincrco, imiucrooeo tedum, cu|iis nutux don, irufofrtri-ita. *Rtiitx* albicaru, fiirvo corticc anda, imnlorJ, inJijuda, necno ;i fibris fuis lunge Utcquc per MTtm <iiJTu(i. *Fain* juxta ramuicft cxtremm nxundis, vtndU mtennbus ac oblongis petiolis, plura fimul juncta proveniunt, oblongo-rotunda, acuminata, denfa, glabra, longitudine fpithamam, latitudine palmum facilè fuperantia, fupernè obfcuro virore fplendentia, fubtus dilutiora: odor nullus, fapor fylveftris. *Flores* itidem extremis furculis inter folia proveniu;u, in pediailis communiUis Ipithanuni longH, quibus raccrrutim adhxrene etigui, (uaveolcm. infipidi, (jiiinq, i>WortRiMMUiniis c viiidi albtcantibus fbltolu vix apertnconitante*, adc6 ut gemmis non minus quim Horibus af&niUari quwnt; decctn ex albo Havetcenttbtii *fttmmmlu, apicibus* ornatis, medium: ti >i is caviucem occupanoboft Flofcults pan tcniluatc *fruiim* iuccedunt pjrifortnet, Prun» nujonbtu nugnitudine haud ablimitct, cortice tcnui, undiquc cat ni adhxremc, fjtabro, nitcntc ac rublaindo cinch, «rnc viruli, inunilcnta, inttpida, innw refittti; intra quani olliailjmi locaturoblonjjo-rocundum, nucleum tontincni candidum, grau (jporii, ac Nod AvetUne hatui abnmilcm.

Crefat Ioc«arenofii m *PdJmjttt, B*JUtt* alnfijue protinciif Malabar; fcmpw froodflt, floret, ftlqiic Tert, atq, non rar6 duo fniRifera mana (eculi. *Locus.*

Hujui liRnum open rabrili accotnmodiim, cs oSque ingentw cifta- Sc nave* fibncantur: necnon « arbonbus excavatts NaTtcula Indi konh.ii.nc, quas *AUni)—* appellant. *t>fa*

Fruftuum nuclei in cduliii funt, tique in pulvcrem renacli cndemia: illi Cadiexi* *(* qu, luuuni* appcltatur) medentur, «q, oculocuni v«u cmexidam 1 Adhxc cxprertiim *ex* nkfem oleum capilkn hi nut capi» inunftum ArborU cortex Anndomm habctur noxio veneno, njod ex atbora rr«t e|iiivc FiucitUuquoainq,moJocontnihitur; ilqitcmmunllin^ contritus d *fttiU* pauxillo tune cxhibetur. Infupcr tortitrt huiui Si tadicn fuSEOL own O-iia *fl*

CAP. XIV.

* P. 4. T. 19. 1. Pruniſera s fmttm f ?«rmfi> * HA1. *Aritrfamm* Ntfr**.
t a- if«ap tret.

ARbor eft procera, caudk* admodum cwflb, muluique rirno in otbemdirTufb donato cortice atjo-porpureo, intiu vindi obduAi, ac medulla inrui *fv.n^cni* fit albk.mte (unt. lignum ftiYctaim, praJunmi, coftkc phoeruceo, intu* iuib uiKiuia, ir.<xior fipidum. A*/'* fti«rccns, albicantc comce teda, nccoon fihns lu» longi Uequc pe. «f fuia; fapor (ubdukis. FWM buu Sc hiru iibi tm'icem oppo^ci tcncrut ibu* lurculi ium> Ionjp>rotunit, acuraiiuo, dcnla, icptcin uiicui lonRa, tro qtututnw Uta, Jt;o nn lu, iupernc Ipicmtentu, infcmi naju*quam: odor fiuvis, ijpot iubiiuLto. /.:;.-•.'* in MiMum tibloOR Bcftt, cwrcmn rimuli* conrcntunt, ftcllni, Sambuci floribwfonna hauJ Abfimilc*, quio^ teniiHw*. oblonKCKcrcdbiu, c rufo viridibus, nitcntiliui, iiMtt cutdula & lanuginolit fuliolu c> i.-iitantes, A*-t>nM.'» aliquot allwcinnbw, aurcit *sfuAm JLtxiut,* incduni Aoiculi canowm & unibiikum oecupanttbut; inter qux /;/w prodic Ktvcltxn*, eufpius, ipiiu* fniaii* rudimentum. At verA«iff» nomni gcmmulx vtx qturuor mcnnum fpaito in tioiculo* (dc etpandunt, luntquc rorundjc do, ffcxnon W/ct vindi inquinoue fubrocunda tolioU divifo mhacrcw: odor nuUuj,fep« j^cn*. *>*3wparitcr raccmaam rreqiicfH* lixxreloint obtot^o-rotundi, duo plauiKfc j lime iimul jiincti, undo pnimim at lanugtnoii, nuiiinora vcro lubHavclccntct 6> *&tn rugpli* fit fiifcu Tcncnora autem Fujuimodi frikftui arnc inru* ilbioante, moili, *t p* qux undent moraur in nuoetn tocundam fie fiilcam, Nudeun mn» toncincutent candiium, durum, acrcm, modorum-

Locus. Crefat variu in lylvH Malatwr; perpetui nret, quoomni* matura cxhibct fniAus, aiqoc • Qn» *Uaook* anno 4.i usnfd imum nan rat A fnigifaa -

Uſus & Vires. Ex irb-iri. huM luuw ctibar* tc peaum fiunc fiurttu tunni* Urandii & abftergendis iii nr, (apoott r«» • & aqua MI lixivialis ad vaſa argentea 'Icvoqueiida fit depuraoda. LjuKicrn fpumateinporilwittttiMri

Fruchiuin m Mui tifxnmii: •• sihibeacur, coboot ovcuiot (B* *!4-'{ McuM *vixw* modi* ad alitx arfecih.-

KUil in MU conwmnu decoA> balneum nt atiunhruKum. Ex iis p niter Sc *nxxnu Zaat*berc ac O m m finnine in idua communi decoftki. uituib thta Sc cxhiUu paralyli, iwaioti I :olunbut luodcrar.

A;,r ſaponaria Americana.

Braſilienſibus Piſo M X|tr. Mm*/* ſaponariæ non edulis O B. *Ssfun* ffktrt-U *rb*m* J. B. Fr. exoticum 16. cap. 16. lib. 2. Exot. CJul

Marcgrav.

Pumili i eft arbor, comce bnereo ut Fraxinia, Itgno molli fie fragili, ramii conform inftar Rulb* lonR.1, non (errata, Iplendcntu.nuaruor, quinq, aut *tcx* digitm longa, opj^^| lum inordinate pommrur- *Flmlm* eft cxiguu. In linfniunbut um Ju multof <ct proprio p&itculo inliJrt, dupltcctn rotunotm cmincntum habctb iiillar na> num aut mammarunt, nugnkudine glob iut rai(o:c, rotundui flavus, inftar ccrx .-ixicni, *ut utglobdu* akc > Utct rtden potiit, qui rrudu ooamtufo tuntentit, Ucft carkai: cafo».ircunijc<rta haudoaili, aitioili teda, lena fit gkninpomi vtixm etpteai, ooJeni cium modo (pununi excttae: ajnatiHinu Cipon*, HOC ab ulU *x*t* g* idou & creber cju* ulut vdliiivcnnt nota- Glohului in fiuitu conccnati niger, JunjSniiB. magnicudmo CenUif ac in co nucleic alb»r» pclbadi n inftar Avclluu: tc*> .iient, ipante jrrilibib>

Uſus. Ex his perforatis ſphærulæ fiuni ptecatonx, *Dxao* prxftanticm & kvwra.

Tempus. Fructia riKiilc Octot maturaut.

N. Cluſ. Non valdè diſſimilis, crit ofliculo fiipenorii fiuAu*, qui Nuot purgatnci* appellatione niittcbattif (inquit Cluſius) j returm wbiutLireni, ut die Kabebat iomuni (*c* can Jem nugnitudincni; hu|ut»coin tioii aJconigef.fedtulcu* potint, inquoapporeboni iubrUvcftcntesqua-dam ven*. Al*> ruttu cnmprehenlurn huflc, & nucleum duntaut alKuus fruAui die apnarcbat: nam " •fiftart dcprehendtbMur, magnu macula jJbt> tuka; ^itiUfWLt fc Uu» i cukello tine Jil&vuluic toudi poOet) penuixni

CAP. XV.

Ce*•tfat fftvtftru amara, Mthald fnuta* J. B, *Ctttfm XV, fat Ctrtfo •§%!** C.B. *Gefatri* Gcr. *MacbaUb Gtrmamcum* Park. *<fm C. Rauhuium rtfrttxnJtt, ijuiJ attfm dtaitk M/fttbiolt & Gtfneri.* fiorll CfjCtrp.

J. B.

ARbor eft Cerafo (jtis fimilis, ramota & ftiJbuIofi, caudiec, tcftc Dal plerun^ "intorto, cortice lirtpfi, Icjbro, Juboncreo, ramorum vcr6 cortice ex eorrulco ntgricanti:, l.rvi, colorc ocuJis non ingrato; raJicibms crafiis, mulcis, bracbjatis. To/w Bctut.tcos timilia aut Pojnili meir, niinoraj paulo minus lara qulm longa, cohunni- in anibitu Lrennu, Pruni lytv-Lcciui & pallidius rircmu, vciyofi. *Flcrtt* odoni grJti, penupctali, ci-cbris ftaminibus nisimin ounpancubus, feu nits intus candklis, apicc rubro coronam, Ceraiorum HortL-, pedi-[1] cuhsbrevibuvvix unallibus, plunbus ab uno pcdiculo longiorc & r.. <\'*K* parvus *frutfm,* cFfigie CcraJi, rotundtis, nigefj am.incans, daduri !iai!..i Ccrafi, fii nuclco .wuiicatite, ciuMimijiic iitwns cum Cc.-.tii nuclei*. H • > lucuq plena; purptiuxv qui cxprdTus in que munda fcundida rioiiilifUnii purpu;*i* tmgir, cotori roc nigae!;j ncc 6 b >1 diutiflim^ permanence.

ndum & collium locis nafcitur, non tafteoneni per Rtnoonitonj llekeriam, GalBun & Gerauntam i CJnde Gethcrus Charuic»afum petrxam aui Pi n tlcnominandam putavic. Nos in lupibus ptop^ Giatianopokhj qua iti«- .id nuxunum Carthutiinurum urnobium, obferravimuj.

dafn M itluLb Syriacum A Germanico fcparat, 6c C B-uihinum reprchenJit quid ea m Daluthampiui Arbulculam qtue Arjbibui Machilcb ditittur; (t ex Sj-na advchiiur ubiquc uici l.iiK-tunniii per (;pis nalci .iflcrit, fed .irboCc humiiiorc, fiuctu minus Kabtto, nudeo 9c feminc reunion; & grariliore, fblio imuniiiorc, I lore .ilbo, &c B^Uontum libi rctulilte, iiniinibiK ejus, quxodorata (unt, utiLiigduni illos qm Ciuroihccas odonbus imbuunt. Undeconilac Beltomuni: leb Syrucum oprimc cogiutum fiiit,a GetminitO circa Lagdununi tulwcntc non divcriiim exiftin

BaccisirucuiiiTurdi, Mcrul*. alia Emiwfcantur. Nuclei hujiis frndut calfactunt, eniolliunr, i.i;*in.iti<» Rlobulo* ntgrcdtuiitiir, piliik|uehomdtorcj 8: dunorocmolliuiit&at- n *n6b& tx>* *i; res.*

An ' alt i W » (cu Lacara lit, ut . AnPJinu Vacanimn. ut nonnullt «iftimant, oatnino mccrtufti eft, ncq, ex corum vab» unrumlibcr colliiti «ut amdudi p<xdt.

cfiv. XVI.

a *Avmm mgrt & TJtcamf** Gcr. *rac*m»fm ftmilu mm tJn'i* C. B *Ctrsfm rtetmtf* ' \Um, elm ?sdm* J. R O. *avinm rttimf** Park. ^1)C tOtlft <Clll[ltt ttjCttp, *9}* SMrttjt Ctjrrrp..

C~^Audicc, runts, cortice, crcnatifque *fJtu* ad Cerafum qu.nn p maturdqetue thiChi, aut en BUCUro, inh-a raddunmr can .\, ut

_.^ Ion git 11 .i Cerali faliu abcll; viden poflinc. igo, rtoemanm convent, ut in Labumo, Ccralorum rtoribut iimil^.nonnilnl odoraci, t.in.li.ii, pcuapeuli, apicibus luceti, pedipilo iciimtitiali. *t'niim* mzri, duko, iv>n tamen adnxxlum grati, otlictilo diiro oblongo, dabro nuclcum cotuinentc. Dakcn. (dibit ibics iiuriitiniL- rcdulere, nee nitoifadenti Rr.iw>qu,im Mali Cimar flora: 1-ructum gullanti accir>um, MclpiUoei'"' grave qankJatn cum niAiulitur luiibusaHijnt'cnt Id ci adrntracjon^n ;> iblerCi uc luavilfimi flor« odo cm (nidum moleftus fetor

In Wt-ftiiwi lanilu :c monfoia Comiunk £boracem» pattc, Ira mooodu uveni- *L*m.* n-Kiu'.HB Ualilcx vianitj mquc Lodutingkii, item dm Gciicvam & Lugdunum pro.

ScminA German) commendam ad cpilcpiiai puciocum ap[wnU tolia *ScbwMtbf.* Frodta cibui a, quo 8c piftfi <tc4cft»ittur, ventm guftut tngrui lunij ^ tacile nauicam

CAF. XVII.

t G«r. J.B. Clof *Cmfm* /«» /jurnw C B- • " ' ʷ T>*«frtJw«nM, _^w r^/w I'arlc. *€%t* Cljtrrp 2>«p, common I p tall to rftr lattrtl.

7. it.

P ti eft arbor Lauroccralu*, Tonuu *aemx,* Otriorum loh.» jcqiuntii, ruln»i *kl* 'uortm triumvc digitorum Utitiuiine, obker per mjigi | rwc mi^nti-, larvu, pmgiuuloil*, t tn pcrcomt nernu aafli i» p«rtc r, una« line ordinc in oral MOtfIU . iud it i m ;m iicuf , tnniultt jltc;nu4. Kjiniilorum ugttci fitMi ell, lignum interne album. I OHHlf« * **^a"

vemllis *rtma fen* fulluLy inter lupcnoro anni folia, digiuli> longttudints, cniEukLilas, 1/1 < bfcri pcdtuito numcrott, & ratcmi in niodum confetti lufainiur jwo, cindidi, pcnupctali t» in umbilhii ambitu ftimim:lis[>rxditr, odorii unicn cxpertct (.'/••'] Succcdit *fruiimt,* | duldt, Ceraio ptulo major, lublonRiu, ex ciErujco rubdeen*. Sub pulpa, *non kma** biiu ant ecrna/ptina (win frudu CotiftantmopoJi j i t : cdentLrad I.ixi At femina, Icduflioilum unkutn I Ore amaro, adCerelinucfeot acccdente, naq, fiituJc quicquam habct cur:

Ltmt. A Trapezuntc piiroum ConiKinuno^ ;r; indc in lulijni, Galliam, Gernui Anglum, iWi)f«|iiciitiliinu lubct^i in ltdnu *M* »ir»darib, . y V ^ ^ ^ HtMCt, *tmtt.* pcthat:''- 'illima, Sc lifcmo noftras ei .Itta tontemuimLHchcndit, bonan JLOZ nugwtiv .:vi<!ft; «ipcnb rnwt & lignofoi, n 8 *j6boi* (cd nudo* in coi venientes.

Ego nj. BaiihinoexiAimo Ctuftumduot tVnriUicoofuditTc, oempe Laanxerafi aim' cans. Ncc enim mthi vcnlimilc vtdaur "mum eindanque irboretn l;udu» tanrope:c differcnwi proferre.

De vinbys htifui irborn ejufvc tmiuum in malniru ttihd tradifum invent*'.

CAP. XVIII.

CtfJim AtaacMmnm Hernandez *fc» Ctrtfv JmUm lulus.*

A Rbor eft medioer» mjRnkudww, *fJm* AmygAUt ant Ccrafi *otAam.* minutim fcrrat^ *nimi* tattiitatint <iepwklenobu\; « qoibi. " >'"' ma

i «, ^mtuilincgffibui 6c nuefciiiimilcv N -:un paululum luniaodi < 3, c«quifiliin matuntatcm aliccuti duke* & guftii* aratill:

Floret rerc . erUm xltamn largitor'

' tnpcnfibulinic JI'^w ^ luapec duuuu t < -m liip»T jutl'ici t rftu aruani knit. Ji» ton inl*>iati>, & 3[. pundcre lunijiitt, dylcntcrianicurat, Pttlrtt inHjmrnitiiwiibuj opu ;c pane Gt potio: led alunennun mdancholicutii prcbet, & i : , *turn* dentet nigicdinc inhcit, cmemiin tantcii da akm .irbon», (bd fructuuntum ditTccun^ (iqtudan A'I/«IM <J; i i arater magmcuditic: *UtimMtlm* piulu nunorcm; acuniiiii.ni minim unnrerthn »CTO omnca ra«cnunm tkpmwntcni

CAP. XIX.

1. *M**gd* *fmBm m*im mufmm. Af**gm* Park. *Mm%m fivt Ami* J.* B *Ftrfatj* *<*)# C a ^*mjgdslamrtftrtm t'rwtim hrfum* J. ft *&f flPongO Ircf. '

//. \f.

V (lire aifeur, Jkitihitw 40, crafiitic iH pedum, niulcilj, ramu in ocpem lon»; 1 dtvuti: qui cut ncc gtabro, ann-vindi, at mtcntc tnunitt, ubi incidunnir bquo* lant fufium, liLweolcmem, aoctn, amamm. L w w albicam, moU& ^c,*^ cortKc oUuaum ctalfc, lUbio, & nicrkante j Uqutt ndneratu* itufcm uchnmum fuodit f ;m & tenMetn, qiuc *rub** kdlambut ii(pfinim)m aariiiiV otuHUNCHtiHidemylptkhw. - albKam, jcortioc *atio,* pwpuren, at incut craodoteda, nocnoti riUu lias tatcpor (ctjtn In (apor artu:i», odor aromariau. fWu buu, tenu am quattrn fiatrcnt, r(Morten rotunda, «xnU, elabra, lnn|ptL fttpeme (pkndoitia cnlore nndi-tuku, Infcmc viridi dilution: ft in utriquc paxtc ahc extubcram, c qua n«mili aGquot tra n IICUB, 10 TCI* 1 < n] ropntora ver«u* cxeumint, in ambitu non farau; r», lapnraronut:. smpeMU ptcnjpque lubmb/a (urn. ramuiorum ciiftmr* racem i-i rin ^calrco vimii inquinquc UcWM ledo prixi i IlltUi IlbtJttt, tOlllUi .kennbuj *sftfifir* dotatii, ac tl lclU inH nodum inter fbBol ui quarum mcttM) /;/« podkaftui: odortiuvbac meUcus, lapor aromickuk "*«Mk, plani, adutut levit: ~*nx*\\ fonnx luui abitnulct, ovi tpM||m_ aflhi, niKOCa. ; ' tdct, altm in: iWIuiii,. ^u'ne tlivckcntc ai, lucculsnu TMaJi 1'cHiu aut pntitaJ ,e (jpottt intia (Won, ac PCIIKU! . *lj inctur oUonpnii, compretLtn fc Unu[inolum[i^f iuii»t»Ui. im *t OUMJUC cxtwtcniibt^qpcitun^ am. fknd wcieum mJudit, calUum, oblan^im men guftu infuavem.

Crefcit

i mold) movinciis, ud tn Malabar, Goa, Guzaratc, BJI BengaU, Pegu, Malacca.Ormi:/. si

Arbor hxc pciperuiim frondct, I : annis ferncl aut bis matures profeir fiiiAu*. Colii-f»cn*ii tempos *cl\ a* ciliJionbus regionibus mcnlc Aprili,in ferpnnis M-»io 3cjunm; mterdiujj eruni ni 8c Novcmbn : atque a lationis anno lixto rcl fcpcimo ad ccntcifnium ulquc frugi-few eft.

Cstcrum fruehtum horum haud (ecus ac Pomorum & Pyroram nofti atium vanx Jjncur fjv *qux* proregtoaam natura 6c divcHitate plurimum van.mt.

Species autcm ill.i line ofliculo, palaco admodum grata, vanecas tjneum leu degener fruehis nobit videctir.

;ur luc frurtus in t.irninas (cctus, aut iiro: vino, ant ami vino maccrjtus; contlirus etum Sac" charo nt coninrodius alfcrvari podet: atquc intcrduni cultcHo adapentur, &c in C)us mcdirulliuni Zmgi *ntt* Allium, Sinapij Salcumolcofi: aceto mfperguntur/ ut vclciim Oiyia cdantj \c\ Olrvarmii condjt.irum tnodo.

Atquc lux: modo condin hti|us generis frudui ljodicntini .id nm adfminnir; nobis etum obfervaniibiisoblonEorotunJi, plani leu pauLjlum compreHi, a>llatiu Icvitci iiruuti, rcoali turntr haud abltmilcs; qiulcscos dstenbunt & depingum Honi Milab. Auctni

' unct, liigidutett £c liumiiliishie triwt

i • tiiiiit.uico pro carniutn afiaiamiii •. • , , (,,

t^vntfdiillis. Ljus ulliculbialiatisdlvi j>ii>iJi.ki.i ulti jiuiit,i(U(>ii vciiim itk;

umi acborif cum Sunlo in nfu eft comburtndis Gemilmni c.idavaibiis, utpotchm. facnun: hinc SCCKCO ciltt liuntfcralet, in qwbus cadavjra rccoudunt: mtonci .uitcm molJior ell] *ncc* diu dur*t

C.i *'na* feu *&ui*£>t* fubcunt in manducationc *Btttt;* itdemque ciLinau ac in pulvewn vhilni ten <.ortiubus *Avantcet,* hoc oil, Ricim, (cniine (amiini, Sc *ParpatUgant* decodin *tit, qux* ttiffi, .illhnun, ahilque thoradosai prodell- Arbotis cortex in p^ilvcrom rcdactus, & can [ufculo gilliruceo'cxi^ caluahaibi extanralatani & coaguUtum egregk- ililIolvit. Exprdlib c axticc fiiccus cum albumtnc ovi S: tantilk) Opii aiCimjmis prWcnanenni contra durrhurmi, dyientcriam 5c tcuitmum eft ren> diuiu: (imUkwaarbomgmnmi & rionbusOnput. additoOpiitSc fiu>_- > niluU

HIMW. . . .

vati.i ubotum genera omticerc nonutt

lib. l. t. 4.

uttlj c us *J. if.* ilill lib. j. cap to. \ nihil rfad eft

1, Amhtltm H. M P. I. *F.* 50. f-91. *Mangg *§nm fitrt f*rvt (ftButa,* UCZM *msjtrt t>,* Scyn.

Arbor cil proocn^ nUDU in .ilnmi minus, Utc in tranfvcrfumtliirunucn-j n.iL.nii,,.- u *(i>: RaJtct* longa, ^>crauil[u ribri^ cjpiilau. *C*x4tct* crallo, ad unius rtotrunn am, < >niLc IUIIII : ranut vcaJhoribuscinerett, tencrionbus vihdibuiSt cmulco tore con- 'iiijtiliu ex iltipltci jJinnamm leu tbliolorum ;• Stint .yit-iii pmnac oblon .-, liin^imdinc ,ut taaaidincn M|>IJ, antcm cofptde, tei mllia, glabra,' (Itluciorc- li *QOHA* medu ncivi tranlvctfo refto *zc* parallclo « r*i in luicubl tJiiun, i vctiidioruni rjtnortim fummiunbiu c>; it: Suntquc In iurcnli (ui& lulu) l.iporu .Kitii & ^larum amart l»mili> ci «tu in (ru&tbu • c quoiiuc * lufti & *toiOk* Sunt Aiitcm Horcs parvuli ac jil>i, vcliit ilclluu- «> ulatcv rum, ipworiirotundinBi in nilpidem contrada, ncuion 1 i^idiulcuia & nitentu in nu'dio tlorc. corculun) ell Hivuni, tttictiii primordium, qutxi *famm** aroiraltani deccm vc! duodccim minrcro pctalorum, parva, tamu, aibicuuu, *tttntat* Hiv is. 11 mcditulbo OKCUII quinquc vcl tc\ minutx cufpidef vcl l^lultciruticnt. Calyx quirujuetuliiu, vcllw\a,>!i>li(»un» tumicm petalo:um, .nf:bu5 ac bicvi-fculpidatis, Ciim florum gemmx erump iatur auaodiu rloret us demtuca clt cum *it*tictibu> rurfus nova i- *dm* in fur- bnguid», pand» Sc dnere urei limul pctideiu, truitibui jWjJtf*. colore per matuntatcm u • . •<>. . .Itui Scodoraiui, p . ;nti : din • olle, quovl (-> . 1 .[ilct, ac cxtci. -itgiiuli* albicj rum e vtura laciiKiliKi) a. 1 ium, tnriu durum. Bu in anno floret, Sc 1

Fit •liitn promovee radiv pmtcitdis i *Cori* tads spoon oj 1 1V4I liiCC ! ijni] docofti ruliorunі fuccus cu ^nbus indinu corum

V *CstAmkdtm* H- M.

A poor* dtffert foli* minui RranAbu* ac mima oWong*: Fruau minus oWongn, nonnihil rotundiort *c p*ulo minors, &por» *c*k»-anuri; ob quern mtnut lunt in cdtifim nee tam uberi proventu in Ciroiln.

Vtribujcum pnrccdeme convenit

CAP. XX.

Manga fructu venenato, officulo cordiformi nucleo gemino. *OJJUm* If. M. P.t. F.49. p. 71. *Mangas fructu venenato* C. B.

K M

Altmicto d dmim trtumre hominum: *JUMx* fibeas uptlUtas in bttitn fubtuftemm cnw«*< tortilealNi'^intc (iiUald 6C fubanuro. CMJVX hoirninU amplc\um tmplct, ramos tortuofix cUiundem, liRno nWliffinw, medulli mtm ru(*, comoe hdco-«n«c fufco, amaro & morJja, in (urcult* tcnerb virnii t'ulcn, modulli virkli 9c lumida. *ftJi** pctic crallis albfctntAui tnfident, angiifta, oblongi, lingtucfennu, *d peaolum ftrida, intiwlum Urto", in aifp*icnibrwemfitan«uftumcontrjai, tcnorlcrafll, toUU, Udsj, moitu, km, glabra ^. ecntu, nuxirftc fuptna oirtc, qai Si oblcuic rirvkt ; bpofC aituro & pui»g^ntc E cofta media cnll*&xlbuntc nemili Talk fubtiles tr .nlicrlo ac paraJlelo duAu exeunt, venuto luf mtertextt. Ftwe> umbelbnin, pctmlu longn, cra(Tu, Ungiiiiiu IUM in iurnnii* ram punt, quinqtic ptLalit ltl rtc contraltiontu, uno latere rectiore altero in iituti inflexo, unguibus croceis, compofiti calyce c quinck folw oblooco angustis, cuspidatis, IHMB, micnuj albicantibus, exterius dilute viridibus constante excepta. E medio florum emicant *Pdiiumnlt* tcnuu, qiunquc ctafiioln, t\ ftriatis ac ferrectis apicibus donata, cumque in *Jtylo* tcnmt, liber, albtura, cum noduk) craiio ac pyiifuntri *m* vem ex primordio fructus, qui intra calyce •*n* eft prc. *Fructus* floribus decisis fuccedunt pediculis craffiolis, longiusculis, languidis *MC* pandU appcnli, erandet Pomon.m mitar, oblongo-rotundi & n< nonnihil plani, tenui in parte magi i Lompteila, per loi^uin flruci, pomicrc raide leva, camce cxiaLi< tenui, glabro ex viridi flavescente, ad cumocm intus pdpa tentii, jlbmnte *tt* Udco, liporo aqua.

In medio *ei* eft gra ndCj fiortnihil conlitbrme, dumin, extcrUH lub pulpa null lato interstitio, filamentis lignofis & J Ibn rcrtuttanm pencxtum, ac inter uncelk fungosa albicante pulpa, ftipatum, inclu>iitque nucleoufciw «lbo», imcilcpwMaw crado, diuo *ac* cartilacin> SOBMBdh longitudine ad longitudinem officuli parall a, & inaion enil ad ejus bafin, fapore amaro.

Accefla hanc IpecMtn *hcAdai*, "' forte diversa fit.

Sylvestr c genu* *MmgM h*v*t* nuncupation, dilute viict, aliquantuJum Iplcndct, lacteo fucco abundat, paucot), catnc prxiiitum eft: rum aalto comce lolummoio integicur, oflkulum p mm fie lamUpneuni, Corona tamen null mapiitudinc eft.

Vires. Adlb prarlentiycft veneni, tit imJigenx illb Jc4c mutuo penmint: rum (i qua paululum. ei«* iiico nwritur. Inrerdum oleum admilocnt Jd Aacucnoam efttt vim, utceJenorem penuewn •»*" rar. Sai qoocunqtit untlem modo tornpnun adeo oclumu pOMw; ut iudenu* nullum fit icp aiiudocum ad IEtius nn compdecodam.

CAP. XXI.

fV« CBJB. P«/i- -»*• Cicr. -r**r C/-/£« Park. *Laurus Indica* Aldini.

P nniilncfL »" latum diffufa perpetuoque viccrwe conu, iramulis ex viridi pallescentibus. *Folia* illi Lauri latifoliae, fuperna parte virentia, inferne cinerei coloris, firma, nervis aliquot per obliquum discurrentibus, odore & fapore quidem commendata, cum adstrictione tamen linguam mordicantia. *H»i* IJUH foe, cofMoTus, jraccmittm compj^n^, pallid^, I ex foliolis conftans. *Fructus* per initia, Pruno finul», 4«mdc (ucceflu tempom Pyrri modum » aW"*** tl,,,, , kjqw Upore ; n.xkum cimi*>cdigK: unuinet, RufkCaHancxaut.'..-' •*

Solo Valentino regno unicam arborem vidit Clusius, in monasterio D. Virginis cui cognomen "* J«fi»t pnmo ab urbe Valentia lapide, ex America, ut ferebatur, eo delatam. Vere florentem conspexit Clusius, Autumno maturum fructum ferre intellexit.

Persea arboris ^ Theophrasto, Strabo ^ Plinio Dioscorides, I<J,uarth<». Galenus.

Perseam cum Persi •canuloeandai.ctt i»nnull.»oluni_q.« Suiter al. unde refutat, licet Theophrastus utramque mnmct. fatea, dctuibeate The ophrasto 4 Hift. 2. folia, floribus & ramis, totique adeo formae —1*^0 tuinlmft, lod (olio p«rp«two. F Fructus Pyri magnitudine, figura

led minorcm fit molliorcm, tarncm valdc dulcem *fy.c* Mulrxex lusnoti non co ivcnhinti[1] ortex a Clufiodefcnptx, id^quei vcl iplo•fatoncc, diverla eft Ktc ab ilia; an eadera lit ci quam Pii-niusdcicnbit, adcoquc Pliniana Pcrfca divcHa i Theophrafli, ut Clufto videttr, mqui rant alii.

H.inc arborem prodidcre nonnulli in Perfidc qtudeni extitiſſe un dta, Qanflacun verò in Ægyptum, natuni rnut.it.i cibo idoneum fru&um protuiillc. *Diefcvr,* Idem narrat S: Galen us. Plinius qooquc Tenenaoun cum cmciatu in Pcrfidc gignt, *be* poenammcaus.i a tegibos tranflai am, terrā mtaratamde Pi;r(ca dili^aitiores rratiidills; affirmat: quod tamen cruditiorcs ncR.iik refcrtj fed .» Pcrlio Mcmphi (aum: quibus & iio^ lubknbimus: non taiiiL-n ncgamus dan in Pcilule ejufmodi arboreni vencnatam i Penea /tg^'ptiaca (JKUC dtlhn&am : pra'lcrnm cum 3c Rauwolhus llnbar, 'orli.inum quendam tnorcatorem indkaiK libt devcnetiato (irudu Perfcxeis notonomine .^cj " ; propterea ab tis ncgligi. Lanrum Indicani A Mini aim Perfea Clulii eandflDa arborein cllc . D. *7'mer.Htit»J(m$_t$* admomtus lum ;~idcoq,eju$ delaiptioncm lul>jidam.

LtVTMi ixdsiM AlditL

Ex Indjcis qliibufdam (eminibus, qu* raccnurim brevj pcdtculo quinq, rel (cptcm ſimul cohærcbant, bajcirum Liun vulg.1: i> for mam lubcimbis, vet inn nnn rexunda cranr, *led Q* oblongiuſcula & panim, acumtnata, parrx OIIVJT Hgur.i, ab extra nigra & rugola, ut Laun baooa; cruu eft planta, brevi in magnam aldtudinem *i* adoleſcens: folia aurem OJOK & Hftur.i [jurum nnflratcni non pamm .tmuUbancur, un er Lauri vulgaris & Rcgit diAx media) vcl pouiis Cedri tuttis limJim >, uſtiora nonemm itadon acludda hint itcut Laura Colore fihu (!.b»indi; Ilysuie fqas limt \a & cilnr.i ,i citrindtutit ac rubent; li-jngimdinc ahqua excctlum p-iimum, ilia Iomi|ii]iinmi *tan-turn* xquant, Utitutiinc VOKJ nonnulla lexunciasexcedunr. Mania atiuriiiM3iUprttno bint, poftc* cum dulcedins pauca mualaginola, &: otiorem nnftratis Latiri reterunc, 1 oimt uni auccm pcdiculLiSj qui erai(tor elt> arqui: cn.mi runoronibgnaoi Ublulct.i (ant: led rtiiruni quanta tnuaUgo in ore fcntiatur vifada fr. lenta hb nunlis: id nulli alia in re unquam oblervavi, quanvis ultra nitlla plintai dcguftavtiiiin. SvM niquc calis apparct unquam tn.iniis cuntmunibus uiuaLagnv bus, ut Cydoniomm Si Plyllii, flic ncc i*ditibui Altluca:, (kt. Hue *aSfie* a^ud^ioi ilu.cm nun produxir.

Terficdttuc: ftmiht fru.lui nucUo ventnttt Mitt~rju j. B.

Cithrrctici TCI veiius leptica ell It ujus fructûs facultas, quo Indus quidam Æthiopiſſam (ut refert Vires. BfMfaoJ .i.tk-scrura nuttgtu* &in veteratis ulceribus ſcatebant in pulverem redacto atq. inſperſo curabat, exesa carni i.putrida. Eun dem pulverem cum clyſmalo etiam impoſuit ulce ibut «d pc-nerandam carn icrti & (ileus ad cicatrice m pcrducctidt i Est is fructus in inſula -\Urritrit* Awix admoiium viil^ans$_M$qix>cnarn in dbo fi^qucnter ucuueur,. m.i gnitudine Mali Adyr li vcl Aiiriimii, nuceni Pcrfianullbfficulo Haulc namtuuuMi cujo»i concremati pulvis tdeiqiu luodo diaa units eit. NudaaqttiinttsooatineturadeoiKVuus eft, Sc delete na facultate pr tditut, utfivehoma, five bclh.ico v^li^cui' p.. praeſentaneam i n morte ſibi moliatur, cui nullo romcaio occurn ^xxcit, unquam lubliuutuin .v. • corroſiv umaliquo.l medicamentum ſumptū Ice*

Venfimilc ell t.ucium hunt; CUM esse cum fructu Man *gx* (ylvcftns feu *MJH£.H krjvm* ab A* coftadcla-ipta/ Quod *(i OJ*UJM* cii^u tu a.bo;-, mtmmuclcteru:hujus fjuctih nuctctqiuliucis nulUnt ab Autunbus Hoiu Maiabauu nictittuncn) fadani.

CAP. XXII.

Schageri Cottam * H- M. *Cornm AbLbtrxJ, feUn cu$il*U$_t$ <$adv temtntt dfuc* D- Sycn. • p., F. 56. f 16,.

A B M Rboſcula eft humili-, Humana aitttudine, flatten* tn arcnofts. *RdJix* furculotribrofc* fpar-git, cortice fu • c .ticula ntgncantc lin^uuieo, IIK- albicante, fa ,»iii adftiing^ntii. O»^r* brachii craſſis J: *$HT<UU* vciultion s cinerei, teneriores ſpadiceo-clari. *Folia* petiolis cu tii nixa, quam prim E Ipeciet multu ni.i|>..t, oblonga, c>il,>hUu adpctiolum Uticavttats, ctilpj, fu-perne laturo virore -I'liin nitenna, tubtu* JarKnc: ccxturi craii.t, it in prona icii mt^ma parte obnervo.utn ouiacntuni *\AL* Ivjbia. Prrtcr toilam mcdwH, e penulo laterals dujr, hinc intlc Bat, exeunt. / *Flores* in fi .nitnu (iirailii pluro limul piovciiiuu ac tres plerunque juncti, quatuor aut qtiincjuc pccilti, ublimeanMundii, aiiRuftii, lurrtctis, ex viridi albicantibus & ſubflaveſcentibus couit>»lit<> mtu* conuvit; Juh. atque in medio congeriem numeroſorum *ſtaminum*, tenuium, flavos, nitLinJo* at parvot *apices* geſtantium, ac *ſtylum* viridi-dilutum, ex g ijbulo, qu primordium turn firuUu> clt, cnicjRcj. " Calyces foliis anguſtis ac flaviuſculis ſuccincti. } *Fructus* ſunt baccæ oblongo-rocui. de, ac nonnihil nct,ad pcnolum ftiictx, per nuturitawm tligrx Scnkenta pore; primum acido, qui ex m aturitate dulceſcit, atque indi ^*can* clt in cJuliis.

In i medio durum, ex albicante ſubſla *turn it* gtandjuli-ulum ac p\iilijmic ofliaiUim eft; qmvl' in tocum .iibmcntu deniu, qux in aiau vatiut ail Tc uiviccin oidjnaic conduct a tint, eft ub-dudkum.

AnWiri mcrabrorum j:ftmpicndn fen'it Succui eitprcflu*.*[80] a i m *->wtum (umptui: Dfc. *n.* abluitu: pro columellæ tumefactæ tx rclaxatKJiia. Faboruigui ccus cum ſaccharo iponuax twpatc ac fluxu ventris ; |ui lottu pro otis imfulii: in angina cum wxlcm IU.OJ mixto cum * guttur commode ntur.

CAP. xxm.

Pram BrifiitmjU /W«ri«ni/J, %w mtmt fr *0aU.*

At)** Pifcna, *Atsjs* f•* rf- *Irmmttmrn Brsflkmfikm* NLircgrar,

Mmtpiv. Vtf.

I'N aUuuJincm & maRninwWni procenr Tilix aflurgit, cooke rugotb & c anerco altricantc in* ftarSambuci. W« itii lunt Utvu, Jirofle iibt mviccm oppouta, dint, cm, «1 quanior (ligitat looei, inxqtula magnitudiiro, fcfqui vci duos dkko* bu, aaiminaa, IptcrukntU, nervo lito (ccumiuiTvionRitiidinirii, tojitsjugbmiti haud ibfimiJu ledacueiora. *FUJcmUi (en* copiofos "' magnw nccmm ccmgcftw, ex jlbo (ubdivcfcenta. Pdl riorcs prodeunt *fnms far*,* noilranb^ Hgura fit magnitiulinc (imilia, pausilb cure, aodi (apor», Ltpidcm connnencu nugumn, « mentis it^noluconlUntcni, ntxuunim, vcnini dcnbbw ccdcntcm, quinucJcmn oontinci cx Havcftcntcm,

^ 1-biu ituiui arbors i imo Sc liRiium) QporU eft cgrqn^ acnit & atttnngcnCB, ac ad appctkum pt°" Itracum rcvocanluiii & luini laJ.uiiiam in fcbnbw uduter udirpantur.

V-jnc *He* indnrtus aJcarna alias ex lunioribtii tuliu tntu, grJoJEnii faporis.

Ramus arbors dcalui & terra: impLuuttut brcri radtoet ant, fie in anwrtm adoL

lignum ruftimftc Icvcuiiuocr, aijus fcx» ulurpan pocoC Runt Cc opercuia ex co ad oboi-*TIThiii* JjRCIUJ.

Frudu* gran dl acuru, &: intsr tragonma locum fitt# vcnJicae, mum odorem (ptrat.

inter refngeranta fie aftnngcntei rubaur, ulque *deo ut imnuturm dantibut aiferat p qui ex nunducaiiunc dumnt *licujui tignt toUttur. Na^aabttadb At aftuotibut protuntj & cotff* *imgfonh* alri ikixus in prctiu futsu, Vinumes inoanfiexnr, quod two* inebnu.

* Gommx 6t 1 a Jtixwii Una & xgrom m jweunn exhtbeww, ex quibutoaaca"* cmJ rue (punu too *n* N .artmm, qut ocuL* *tniki* in rUrnnucione* inxt, nftun cUnhcat* nx-roi Sc nubcculas oculorum tollit: dolor i; fjctlc o* Jicfiat-

!u, luaa, oculi*& cortex extemi* *ftm Si. intern** arfcAbu* medentur, quz omnu io'K^B³" rifniutti oontn gutruru inllimm.inonm &: Jimilia' mala prxparantur, vcl in Uracrocontrs ffiw⁰* Cttctnu* pciiuniac cofpor» GtUoitii

INK arbor, qut»J volu»» J'icx nugrwudinc, nigrb & *ure« plumb C^ »dhca; incuicuiiratjbui raniorum arfabfc fie continue pcodukx luw nidm coajlruunc, *• ferpenmm, aliurumquc noxxAum uitoiorum dcdinenc *Pif**.

CAP. XXIV.

*De Curtjf Jhe Ctutjt arhtilm Brihlttnfih***

V Aria* (inquit GuLclniu* Pi(b) arbores e\cdCc *Gaxjt,* cjuUctn generti fiuAv proJuainf, nc, nugti<Nuc taptdc orila hgurx tnnu refenw, quorumrruchium ad inin"""" miiiitia vkltilc lpcu& contigit.

-/>*-•*« Pifonn& Marcgm. ^*#rfrwifrr* *fktfitimfi^ fmO**MUM

CupufmAuiC«»7«r^.itofur: aJiinkiine, tWiditatc Ac duraaone ipOm Qaerqum fuperai, Bf numque a *i'&cn m* prctio haUrum ell: lontuc eegkur gr>loo. Kami /W» nabent akenudm po* Itu, oblonga, lingua-*fai* tigud, ad uAom fciftar com Htlpanki [nwrcm, dooem, duodcum 4i< quatuordoom dintut longa, quatuor, quimtucaw fel Ut» Atw«fr*i«rj luneriui dilute virU.u, Ui^ ntav ochtar oolorB, ncno emtnente kvuoium lungitudinem, fie vena oobquu, partim xquaJibA pantm inaxmaUbi • nine trulc molb UnugtfM obdtiAa.

r in long: itcrmgefti, inodori.pam, AITL Fltxct Januario, & Man ant Jun*> nucuf.it Subtnde alterum arbom Una uno anno, alterum lecurtdo truitm p:urcrtn quarto donum rota fru^tihJni eft.

lure nugnkudine excedk, informtt rotunJiucu fie rubcroCu. Color* ml) i , tut **tn,* ve) *coma** fuki Betulx: pulpa ntolln, *AIM,* grati .tern imulam. 1-arm inctn uMuentumagnicudme Ac f m iigno|<j hiriuto, i<<umcni nudeum jJbfcantBro, nan cdulem Jed i IK» ouatttats.

/ '' yttmo cum luodTa ex IKIIMWO datur wti»«nfc»nti raocra pnribtnudamt utc cxiuUum ad liftmdw qw>l« '

. 1. *Gmtttanb** Pifcniis & Marcgr. *Pnaiftr* Brrfhcvf. mimr, fr*8* jtursmi* m*g>nta,:*

Quantum prxccdenti altimdmc ccdit, tantum clegantia tim (uper.it: Anrantia tamea major. *Folia* fert in frtmdtfs congcfta, femipcdcm fonga, (acurate vindi.i ni t ri :..:•. fj iJentu & crafia inft.ir Pergaincni, ad tartum Ixvu, hguninucisjuglandtsfoliis non tiifiimili.i. Inter cop folia ati ftondium cxrremtratcs in iplis ramulis copioll *flam* provcwiint, R.ivi, ojorc & magnitu Horum Tilut, [Tnevtbns pediculij, c caiite rotundo] cavi *in* nol.i ac rocurou, umco folio confranrm, *Skupt* in circumfcrcmia (dlTuris ad mcdietatem ukjue, qm Hons globulunt in (ex veluti fohol.i ili-(pefcunt: in medio civitatis ftamen inftar pilx quod aha ici ftaminula cucumltanfj ex m6dio tu)ulque(cgmentiprodcunba^&fpongLc-forme corpulcuium gcllaniia.

hntiium icrt rotundum, Auranrix mannteudinc *led* non rigura, vcrum fuperius paulum tiithrna-tum, abftjue OOfQoa, tlivcicenrii *&* purpurco colons, inodonis fjuando integer, (ed conuliis ^'alil^Hnl odoreni tpiiAt, ruulcaUiniiuin, came dava Sc Iblida, dulcu tapons. Ijpu comemus Juj»[jn^s eft magnitudinc, fed fieura compreffiori, alnra pane gryfet, jjtcra unibr* colon's (pkndemii, cui nu-cleus incluliu c(l, uUlcm utibus dtucus ut liipra. Decidit fpontc qiundo matuius eft, ajiis cdu!» non eft, rum Ude acri plenus cfl antcquani dccidaL>

Diu floret, ardique fru&ficae idquc tncnlibus *xfova.* *CxaAcx.* vulneratuj Uc acre «fudat inunlc. •

\. *Gum ib** Pilonii 6: Marcgr. *Fntmfer* BrdfihexfuM**g* *§**.*

Prxcedsntibiu *Guttm* minor & tenuior ell *[Tiliif* magnituJmCj led cauilice non ita era/To Jfm.1

AJw fert lingux figflra, circiter oiunquc digicos longa, iefqukiigiram lataj l^tc riridia, [jJenden-tia, interne alba Ianuginc obduAa (qua: tiieitis aWlerp potelt; junior.! tot.i hnuginc olwud.i fia-vcfeiim ,Ultcmatim polita in ramuUs, &c aa qlicmlibet peiiicuium brevcm folmruni uvula progcr< minat una, dor vcltrcs jisndlr, veilitx globuhs parvis albicancihus, qui Icapcrientci prciduiir *jloft*iot* albos, lex parvis tolioLis conftantcs, In medio *mxAtifttmmiU* alba cumupiim pjliidu hfttr fcoparum lecaceamm ftanr croia.

Frustum fert ellipticx figur*. niagnicudme ovi gallinacci, intcrJum & rrurorem, inicb vmdem, ubi maturuit Havum exteri is, utrini cuacuii tcntn, quz taalc (cparatur, teetum. J'ulpj rjufJcm colons, niollis ut pyrum ctnulliturn, tiUmencola, ob nlamcnta qux cxtcruu lapi.tt fri;f hii *adhxrent,* **(jui tii.igiius.oY.iIiscxtcriuscxalbo llaviilkXiu.vjMoluf, tncitiocnter dm us, ncccrjjJu-^ rmgnut tleurn c\ ll.ivoiiitarnati colotb contincHi, ficoMBj .imaricantt! (ajwu%. Cam am cm (im'tiu intut pauca, dulcU (apnrb, qotfi ii)uk.tH» ilulccdini ailmivctit clt**

Julio terc 8c AuguitoHorct: Marno tVudum maturac. Tempus

C A P . XXV.

1. *Mjx* ftvt Sttftt*).* R Ar)^, y?w *Sthfit** Park. *Stitfitmt, hhxs, fivt Mjxtrj* Gar. S

TL JTT'c*f ilidam votunt hanc arborcin «wftrfif«iA;»<. i. c. humorc lcmo£ lurilnis lidfilbnte: i X / l Ham & hunc fru&um limili nuicofo tencore reCertum cflc. Seltcftcn Aral >r'fici-I T A BB *di:li* eft, id • 3L*^*<^ Auguftui, in cujus honorcm ita denomuuu cfr: vcl a Se-bafta Simansc mctropoli, ubi olim crekebat: nam c Syria in /Egypjum tranllaum rcfert Al-

Scbefttna, defcribente J. Bauhino funt fruchis parva fcrottnii Prunis pares, nigrwantes, turbi-nati, in aaimen delincntcs (in rueas contnufti qua: in Offiunii habcntiu *)* calyti i tacilc recedcnti, quakm in Da^-lis vuicmus, (cd longc majon, & acetabuli biftar *<j.»w.* i fcri colons, riorum pulpa Itra eft, vilcida, duki fapore prxdita, pertinaciccr oTfiuilo adhxtctuens^attod tnbus cnlKsdonatur, ^liis comprdlum Pruni noftrads oiCcultim tmiutur; in cujis ucrolibcr fine foraminulum apparct, atquc cs infcriorc quoq^, qm vchn cemmos, vet ternoi mucronct acu-n>« Rnditur, geratiod retud nidimentum eitilit. Nuclei ttibus tocults leotlim tretconnncntur, ob-longi, mangulircs, .Ubi, Mdonum Tulgari magnitudinc ScUpore, quiquc codem modo vetultats rancelcimt, qui pan mbura b recendbuc alias unicus nucleus olSculo tlaisJitur. Eliftendi plena, majora, pinguu, carnoli, qtixque liniin non redolent^ calra adltrrcntu, ceredine non arrola.

A rhorn tpfiia duo (inqutt Alpinus) lunt genera : Altcrum ivKcftrc, Ptuno liinile: alter dm do-meft In twwnbuuc cralEoribiB a lylvclhi dilicrcnt. L'traquc atbor floto fcrt allx*, par-Tt»,Gcranitproximoi. SyWcftrit fi-uihu rcrt minorcSj urdiut manuetoewo, mipcrfcdxsc, u'squos doineftica Scbeften prorcrr.

Folu Scbcften, atlnountc Vdlingio, extremis (uUovalem magisroturkiitatemqLui.i angutofi] acumen prat le ftrunt, (uperiore ambku per fpatta inaqualia wnii inafum daiuu, & nom qu«m Icgmeoto vcbti fubdiifto munlita. Frufius breri inlidcc calivulo, rotundus ccn foque unibilio) !evitcr adltnauij matur*i |am«atepclluddot, non bfiuti jUaccdinc toe I nklUt.

Vere ftww, Autiimiio fenjen mamraL In CBptOtft Alt!. Tempus & Locus.

Q.*l'l'1'N * Myxa

Mysa Pnmts minu* inpda center J. Biuhmw. In palroonum atfeafcw, toque, pluns Uamuf piwam, oahrtpnaram, I'lcuntin, Pcnpneumnnum fit a<i TOCB raucefiman un.i; tpotiCKKioprj iracem St pulmone* rclpaenre* ingrcdiuni. i cactnin ad fkucei Ubenbbus lillendit traJit.

•rum optimum rifcum cotAiiunt Alftypcii; quippc Scbcitcn mature* atquc Uvantc*. Sum aliqui qui mafttcando pulpam ab ode cxpuentes irifcum paranr. I hoiuiii tVuct. ;amm quoad iquci hUnmmai aUtmurur buUienta. unintur oroiK «>n>or«, rcfohnt atim cos fit crooliit *onutcm* iiuricitim. AUqm *» P»r«« bok» aim Luxluro cando, & ratiica itquirKic puJrcrfi miiltii lUefeu* iumunt.

pollent tructu* f tejto Manhwto) dqedaria facuutt non toon «c IVUIU, tain Grarcwniii <Vum Arjibuim teftimofik), i.l qund aura comiiroi>4tur quothiiani oxpeuenni Eorum pdptiilracK 13-nanierc ifcvorju, «ui .ul lummum 11- coldcm ic« prxbet clfatiy qoos Cillia VXXJKJ. f niw /•ilc f*£>riuujitibui. LiJcm continiut Anuaa.

sM • H.M. *MtUhrmt frmiim reimtJe, fmmt* m**«t» D,,

// .1/

•refft altmuitnc (jtucuoc fnxmnum, ranwdcnlts trjn^-criim «idfui», nilcemin *wcncfaS.* i *Ww ualU, jiftiMiiih hbri> upillata, cortkecxtcmn nig:kantc, U c*«./<* ambitu ad uniut braditi ampicxum, fiorace nignca' nut. fi rhamatn Ion rd buu, rcma, (juatcr .1cm nodi:!o cxurunotr: lubola brcvi -J, paiva iunt, obiouga, angujU; e, uno untum per medium decurrenrc nervi turno temporc bppoi«u ad te muiuo adducto daub. •tficoM* KJiiiKH mawuw to eontni wt'ctum p-trtc, ui & , ctalU ai^ultis, albkaiUitJUi uompofiu, O U D / M M in toodk) ai *»Aorw* mifliu*. *Gtmm** rio<uni locuntir fltaJbtCimo. *V».v ino-rotuiuii, *dun, Mute <hnia* crum com fp»rCM . qttrin vemce concurninr.io tunnun *mtig* ipore grato acklo Sc (uluftnngente, un dlifulucet, quibu> rtc interiors *taita* nudantur. In ma*. *him* eft, iiuriim, Jigmt; ibitum, lev iafcribut rotundtola, q:»iim *tiuoppatt* proniinent, con/lam, ac per lex intermedia wtcrftuu, qux anguJu admicti Itii: turn, tn <;ua:nm lingulit unkura comuictur / M M , IUIvum, triinguiarc, dut>: <undo drcumlcrtptum, pnmum *tihkjMt,* dcinde obluirc nib; .it*.

Vires. ' • *tincti,* ut *it* tnf tu« L ujvcfcni i >dbo «ado Jpili<• c\lnb*g; Huxui dyfantBrico confarum- Ulcnt in decoAo <Liti ptnhct charodcoodi ilic epoti vcnigineni ledam. Aqua ex iu atdon locorb rcftin

•j. *Mf* fjrtfsrmu tffU»U tr;fftrm». Tijtm-Timt* H-M P.+.T. n.p.jj,

//. Alt

Arbor crt vaAa: nueniruduw. < railn; oortice iiidcm *cnifa, tithm,* cuicrco, CMMi^ o'.orn jrr>mj li oixluuiifi; necnon pluribus donatoramulu non n aJbtcans, niai:ke vinddcentc *R*dm* rubicunda, corriac i ua. *Ftits* line ctfdme rotttndh ac ifperit peoolif urci tamulut nuuii, ndo in MOttnen ddtnenna, in ambtfu fqrnu 8c horrcntia, luperna pane vuidu, intenu lubvukiu, *tttka* nonmhd alpera, hi:luu, lapore luKunaro *tc tiniingmtc,* artmatioo, nemt 5c rtn» aebht kttennta. fl>» . ilot CWJICUIM fpttbaniam loop* prmemunt; qwbi»racenutwn |xt»»t» Linimma(»adhncnt, rnbut *Mongf>* itii, tnoilibujjL cxtenota venuirdknut foliuMi ton/tawc*, atq,OWOOROtn^indo, albic- & poltculo viihii meufpK^* 'ubnitu caiyd uiKxrentet: mbtti rtiTelcendbu*/«•!• iIn, n»K but **f*ttki* ornatB. medMni nWiscanratem Ac tunlwicuni occu; ntcr *qux fijtm* pu jfoeni: odur ntilliH. lapor aouno. fiy/j* hun» arboru AWJ inr *ftim nu^nitudme zmuli, cxir. Ijimiin obJko and), cirncquc denia, furva.odorata, amara uilus refenij r'hrret oMonjjo-rotundum, (nqoctnim.tra induderu nucfon candidoi, attiaim, fin ttiuMCCW> ' met»branacc» (jmbul<iim, nndi aibtcannbui djjIcpitiKnt *a* ab invk. lylvofhibus, parntB, afei«lu, mniiuim in *r**lw,* aJulqueprtwi anno ftxct ffuAulque (if t, Ueccmbn viz. & Jamuriu net.

Vires. Kom caJa'aot, fikkU ac pnumta humotd inodtt, aitcntut, di^ihtau on a^tut hi.i../>Kurwn duck- Uem conei cunt |;udut pujpa m pulvcnm i ttnn tcrturuMi 1:l ternittcnteni tutiic I-r..4iuum nuclei cwuefti *fyiun* Uuiu.

&.«•£, tjfemU tmmUt. fcf*****

b

lolradenta, into»* •

culum foliorum provcnit cnam pcJiuilus qui fc{t *fbrtt* petttapsula,: poft quos iiiquo; longo coneetti confj>iduncur quanior auc quinq, /ragm nu^nitudinc *Jvx* (pin* aur Avdlan* DU-OS, rotundi, immacun, rfcio tt & {{ weakmesoaacuBi albicimibus confperii; maruri purpurei, ni^rclo;ntcs, (Jimdulis almctuihui nbique notati. Dftrafta cute {ub)acct caro, iiib ipU nmdeni purpurea icu bamru, b Iba, 6c in medio lapis dums, figuri 6: majjiutudin* Amyg-*Ailx,* continem *tra* nuclcos, altxfe, parvos. Comcduntur *aan£U* cute, fit (tint tapora duJ«.ii parum rmnitcfti.

Fruftus nwturefcit menfeFdiruario. *Tempus;*

11<> ob olticuU m jilunbus cellulu plures nucleoi conrincnm (ub|uogcmu5 fradus quofdam minorcs qui bacurum movluni non cxcalunc.

CAP. XXVL

Aik btceifcr* M*Ulr»itM tfumlo fruiiii tri"ftrmff. Pdrilt* II. M. P. f. TA ;. p. 5.

J4 Rbor dV proccr.i, caudice craflo, albicantc, cincrco cortice nUluilo, multilque atro-purpurea ramulis in orbcm ditfuiis donaca *JtsJix* Harelcetu, lubalbtcante OHTIU: *JCjM.* r.i, er.iveolcns. F«/M gemuuu, brevibus ac rubelcenobus penolu area cxtrei online parallolo provcnitint, obTongo-tercna, acuminata, 8i in ambiw (errata, cralU, *Act* iittentia, iiibviridi.i, coft.i mctlu pinpur.ikciitc : lapotcatnaro. *FUJLHU* rainorum cxcreiii matiin proven hint, Vins vuulcr.r ftnfiidw bnd abiimiks, quaruor ffimfrfa & acununatts ibliolii fiiillantcs. ltitxioii, .iiii.ti). I'luli:iili> ifc^ulcntibtii luccdunt *tacat,* ro[un<l.c, tnp.utit.i", vitidi-rubc-joaont, glabiou.iirjquc cornce *dnEtx,* carnc intus liiccut^nta, atifliingcuce, ac i no tor A icUrtjc, intt.i quamoffieulum *onndntttst* albkans, tn.t continens Icmiai oblongi,Candida, .imara.

Crefcit in va .ii RcRm MaUbaria locis, prx(cram area *Mtufn,* feraper viret, Hoiet Augufto, *Lnur (g* fiuctiimt}, msturat Nuvcmbri & Dcccmbri meniibui, acquc non raxo bb in anno nwtutt* cSiibet f"'/'".

Radix fit foiu laugtiinu confUtutioaem mcLncholicam corrigunt, ac acido* Ullijlquc humorci'Vif/. temperant.

Ex foliis cum i.tins *taran* in laOco Nucii Indtce (ucco iwiw pouo confiutur, qux cum cxterntrum. cum internalurn lii-inon Iwiduni dolouUii mici^-uuiii eattdudc

CAP. XJCVIT.

*Ftuttx hdttiftr MtUbtricm fitrthns amieustu fimflici *£UuU tttrsfftrm. Bum!* 11 M. P. f. Tab. 4. p. T-

jfc Rbu(cula bumib trt, dttKbdn dititcr pcdcvalta, *ttuJiti* ccnui, famuli* in otbem Jiriulii channel oraato; qui coroce primura vindi.dcw lukiocrco, faporilque aab •CMOONKI OMIKII, jt |, n«»!li fv albicamc ntc^ull.i intus referti . u . I ignam umen ptxtlui-uru, AI-l>it^iL>, inlipiiluin & inolcMiini. *RtJtx* liniiluct j|l>ici!is, mbckctita *." •», **vonudo,** /o-•dine dacuflato iwcinltj tuilii, fubvi aniulos jtmveniunt., ablongo rotunda, acurntruu, trjili, gUbra, liipcinc colorc atro-vi ;nri.i, inkrni vindi dilunorc, cofta nicJia vnuli, &c in arerft p.irtc nUi i:\tubcrAntC. Odor E> Lipor arotiubau. flw«i ftuvc-olcntcscirci extre iiris Mtnubs glomcratun IIOJI Ipariim producuntur, iciilimq, porredts colurnctliiumbellx ("peek: rundiinmi : cunlbnt iis tjtiatuoi oblonxo-rotundii, aifpiditis, *tiffin,* mteniii conuvis 6c alln-ontiuSj cxtenii* viriddecnabm, atq, m (Icll* nuxiuni cxpaniis foliolB, ofto canJidb, fiirre, latis ac humiliter expanfis *;Umt9*lu* medium ouni[untibus, inter quz f>lobuliu prtxlic vinJel. bafi flavefcente. i iribus luccedunt *Frmtlm* (ubrotundi & fcrO qiwutnLiten, cum cuf{M<lc breri in vertice, craffo viridi quccorqcc anctt, came intiii vindifuica, odorii tiporil(juc arot iima <(ii4in ., .tu/«mcontLnaurquadrip4rutum, quatuor Candida ac obJongorocundj in diflti: loculis continent. *)tmm*.*

Crefcit arenofis ac mont .nu RcRni Milabana loas prxiciam in &yfl*' ftwpcr *riret*; quoun-florer & fructum perficit. *Locus,*

Ex arboris radice in Sef .mi oteo coda limmenmm paratur contra oephaLcatn artuuoiq, dolorc* inveteratos. *Vires,*

CAP. XWII1.

Arl huafa* tnftlu H»UurKs fimftut tflk*b cam flmr&m wait*. Mid dm* ' ft \J. urn Cariih*. *Lufit.* * P. 5. T. 6. p. 1.

H. M.

A Rbor e t piocera, *$o* drcker podtt alu, caodice craflb, niiiltitjiic ranm cincroo» fuperne .iilrarulii ic gcntoiUt'u donato, Lj^num p nderofum i eO„ ci aJbo i rubefcens, corucc niuoitum citicrcu, inctu Havciu^cc /U/« tuih, ilbium, llavdcc cortice cinctz;

anct», tnodora. tnlipidt. W« ti. •->, oMor, provcniunt, nMongorotunda, aaiminara. & rt< imbitu crcnata, infern^ lubviridu, nitcntu, (jlab cotcntia, ramcn luhaipcra & n^p gr>ia. *Fi*ftmlt* odori, Urruginofis a: quid ram penoln raccmatim pro nias aaimtnarat *tc&o* tnhsrrent, o/ritu; ttanto, > quod intertus ccetulcum. csteriu* ctrrufeo-albicam, St nuaroor minon: citmii*, interne »iodi-ditum cum Iwi- . :itr ilk nbu» videre eft, qiuraof ftamimbti* at <*m om.. qii* y?j/*« i^1- ..;iti.lo ri i ctftift hau^ i '" '. • • '- iii^Titet viiiiics p!Jmi":iu, ticin nip-. Jl .1 .ii. u:i\V »' qaam *tgkmkm* IOCWJT ob- |oogo-ro*.in.'.i.m, cUbnjm, trcs (tt •i*nudeo-

Um Provcnit in mult is Rcgni \hh(ujki kxi> », fcnicf, nonnuntjium Iw, floret, frtufhmv}, Cat, *A*

1'ittt tS Cxtcruni u bom open FabnJt accommodum. Ex folio 6C cortice cnnti On*** infisfo ecu a confidtur, <p»d dolonb I'tiim powncer medetnr, nccnon *i* in utcro rdkrla* npelht & lochu «puf;; '. • irb (write; ojffis ac obd't* eintben (olctpro pntu, ut .t cum rraturr Nucit Indiuc lad-. ic colioot doiort httpK .irVori-, titi Sc *P*4l-v*8>* ramuli* t' "trtiln & in aqua ctx tr J febro imcterataj, Anhtitidcm & qooftunq, anuum dobrev

CAP. XXIX.

Arbor ... *mali*.

A RSor cfl valt ' *'ttl-Ft*** aktor, rjrnul» viridiKti, tjuadran^:' "S* I ;<num alt- ticcmuw RJ ^cim.rtAro mtulqiie fljvek^nte cortke ft, lOtn brevibi» peooli odore hulio ... rotundti, cr*(& > (K>1. i, mollii, tumcnt Li, lupcnc jtrovtndii, tnicrn

Locus. ... chin) tiat, ac dwxnm uln

Vires & Usus. labnli accommodum- Aiihar, ;m vita fuK« cum pipcrc f. > *?JJ*-f*i.* arm *i,* ScOfpionum, abortimqus vcnoutorum .tiunuln.- ' : cocto modtatDcnnim oonfictmr id langatoem et ulu m corpore .: :n *mid-*

CAP. XXX.

Perin-Nirouri seu Mal Nirouri H. M. P. 5. T. ... **• *Frutex ... Malabaricus ...*

M •\ ilna arbor eft, DOdB , I4ITO tortice obaaCro t(air< • orruta Jt*4 iro ftirc.toi p vci nftmtnf reoofh oindut p(0dx globulin, (pa fcnli x m ?.•• ut *tkn, a* oque mnWkv in rmice oarao*''' ;<Ilta .-^unrc, fiibdtJa rdctir," tr JRil'S I «oblonp! triqo«fa. :tt

Locus. Naſcitur in variis Regni Malabarici locis, præſertim circa *Granganoor*: quotannis floret & fructus fert, diuque ſuperſtes manet.

Vires. E foliis, fructibus & radicibus in aqua cum Pipere longo & Cumini ſemine coctis potus conficitur, qui in Aſthmate, tuſſi, phthiſi, ſimilibuſque Pulmonis affectibus valdè commendatur. Folia cum cortice in Oryzæ infuſo cocta, & in cataplaſmatis formam redacta, ac tumoribus impoſita potantur

tenter eosnuturare kruntiir. Ex arbons *atma* cum la&e, racilc 8c butyro cot (o balſamus paratur, qusin incus iumpcum & forii iliitum plcunudcm tanarc Jituut.

Tyjeria Nirvuri.

Praecedenti (inqiiiuntJ pcrfiniilis eft, nee ullas diflin&ionb notas aJJucunt; ncc iiguram addunt. Crelac abunilj circa Couhm.

CAP. XXXL

De Cinnamomo, Caſſu ti; *CmteSa.*

NON i. MOTSriut inter cruditas, an Cinnamoniuin Vet cram, Cinrumomo hods- lem res lit, an JivcHi, fit hodie penirui ignora. Rcvcr.i ii Onrumo- it qtuk ab illit delcrtbitur, f urculi (cii virgtiU- renues rruaas non tiiag- iii, in Ai.: • Canelb noftra die non poceft, m ex defcri^tonc patcblt. ;rta (unrquxdcCinnaniomo ftf-ifli.i .i Vc'ciiiv. i ego potiu; n tiara* .ib I i nurdis, Scalifcert &; Anuti (cntc runm Propendeo, V *18c* Kcccntionim Cinnaniomiini neuion Cailum uorunJcni unam & candctn rem eilc. Diofcotidcs fcribit, Caffiam cfle virgulu craflitoniLis, l'ipcris folns: Cinnaniomi dclcnptioiicm pro, liis omittir. At Thaophr. Calliam & Cmn.wnwiium niagnimdinc Vtticn, multos ranins lignol^ habere fcnbic. * Plinms Cmnamomuni drat Fruticcm cfle, duorum cubitOiUdi altitudinc amplillimum* palniirjiic ntimmum. Galcntis t. *AnuA.* arcim Ronum debwm c Barbaioruin region•_• tradtr, lonritudine cubttonim quatuor cum dinmlio, & lici-t Calfiam Ci Qmumomuin di- i umendfliam fi-pcin Onnamomum tranfniutaci: (ic Cadii (ur- Cinnamomi prorlus pcrtiiuiics. Qtuc cum ita lint, CRO cum Garua (cntio, urn lonea dittitilirjue via oiim; icufnconl ibuiiiand tacileruent i

iii.in i i **jiiifitif iroQucntAt**

In Ir>co ctiam al> ii i: NJIH IIOIJU.

icquc Cinnamomu jjaut Arabcsn.ilci jnultb iKobjt lacn Uaiua>; qua: a

At **inqoia,** Vctcrcs latcre non poruic quid ad fc pro Cinnamomo adforretur, cortcxno an virgulx; illi aute **;;u!as** fuillc:- proindc CmnanKinumi leu CaiielU nortra Vc**fcrur;i** in cife non potcll, Imd lioc non unpc Itt qutn iJcm fucric Nam (ut recte Caſp. Hofmannus) ^.^iod in,ignjiu tn planta ij)la nolib alien diifiaihatcm, cfl quod rnuuta in ratio afferendi ad n*at.* Antiijuitiij ctiim roca pUnu, cortex cum ltgno ajKctcbatur: at cum mint- in) Jo. Bodxi *A* Supcl, >*o hauiic, Mi jm> Ca<>opln ituec

. I. *ltlr.%. <Jf.I* . *SjrmrM:* VH vtr^mlm tnitum*

cjr}rr:ih;i tti;r,.rt;u ***eaaa*** nocis Veterur ***mam i'titrmm /unt Ctmjmemum.*** **Itanc appcobo opinioj** -tint Cinnamomum. Sunt nigra, ci vtnofo in cir.crairu •; lunt cnam livii Iwc rirgulta, tcnucs lore Bact' .re acn at mordaci blfiwwf qu.id.im, ncquc (ut Galcuu»oWeivavn) ;. \o ;uU:o i i utJin coam ubi uianiiucantur m.imtoli teruot: (antur pufarsmlDati quid aiuttunt, ii; nmimlul | raur. Quaic nulli i VctcnunoUc noncroLun. inferaqaUjCurttaau :*n* louim Oaleno, Dto(. hoi non 1 , ubi bam mcrcatu- ^ plulquam iso milliari « liut iitxmbui Vocnuu nuu; . (Uucum tutit, i

gam prababtlc videtur, &c.

Verum rationes ... perſuadent: Cum .mm Rcccii:>orct qia (uai-ia vai;nt (C D J UTUJU Cafllani fatente) Cinnamomum Officinarum, vulgo *Canella* dictum, legitimum Antiquorum exiſtiment. Galenus autem Cinnamomum prorſus ſimile eſſe optimæ Caſſiæ affirmet. Et alibi, Caſſiam Cinnamomo genere proximam uſque adeò eſſe, ut ex ipſa Cinnamomum quandoque oriatur, ſpectenturque interdum Caſſiæ arbores integræ in quibus aliqua Cinnamomi virgulta è Caſſiæ ramis prodeant, Caſſiam denique in Cinnamomum tranſmutari. Cumq; Theophraſtus aliique Veteres corticem in Cinnamomo tantum utilem eſſe ſcribant non lignum; probabilius inde inferri exiſtimo, Cinnamomum noſtrum hodiernum, Cinnamomum Veterum, eundémque Caſſiam ligneam unam eandémque rem eſſe, nec aliter differre Cinnamomum Veterum à Caſſia eorundem, quàm Cinnamomum ſive Canellam Officinarum noſtrarum à Caſſia lignea ipſis dicta; quæ Garciæ teſtimonio non aliter à ſe invicem differunt quàm naſcendi loco & accidentibus inde ortis: ſiquidem Cinnamomum ſeu Canella cortex **It Aibo;is v^ii** Cinnamomiferæ Zeilanicæ; **i** Caſſia lignea cortex ejuſdem

dem fpecie arboris in *Malabar* nafcentis. Garcia verba funt. Verùm cùm mercatcres cam quar in ^*ZJidan* naca eflet Canellam ab ea quam ex Java *&c Malavar* fumpferunt differre CDnfpicerent, diverfa illis indidere nomina, cum ramen ejufdem generis eflent cortices, pro fbli coelique varietate folùm differentes, ut plerunque idemfruftus pro regionumBc fbli varietate fuavior fieri aut à naturalibonitate degenerare *lokt.*

Officin* *noikrx* Caffiam ligneam *h* Cinnamomo feu Canella diftinftam faciunt: Caffiam enini Cinnamomo crafliorem plerunque effe, colors rubicundiDiem, fubftantia duriomn,, fblidiorem & compaftiorem, guftu magis glutinofb, odore quidem & fapore CinnamDimun referre, optimo tamen Cinnamomo imbecilliorem & minus vegecam efle, ex accurata obfervatione *Tho. Johnfwi.*

Eft ergo mea lententia (utjamdixi) Caflia lignea *Offic.* Canelk Malabaricar cortex ; Ci/inamomum fcu Canella *tarundzm,* Zeilanicx. Non tamen id fidenter affirmo, cùm J. Bauhinus *fan*bac Caffiam ligneam faporem (iium aromaticum (qui in Cinnamonio feu Canella paulatim evanefcic) confervaffe Qtiam poft triginta annos^ *&c* * Jacobus Breynius utramque harum [Caffiam ligneam 5c Canellam] peculiarenr aiborem agnofcere fe dilucide demonflraturum promittat
Epbcmcr. German. An. 4 G?5. *ubf*

Diverfa5 Recentiorum de Cinnamomo *5c* Caflia fententias omitto. Cùm enim plena & accurata Cinnamomiferæ arboris defcriptio & hiftoria ab autoribus exhibeatur, & hoc diligentius tradita fit, fupervacuum plane effet iis recenfendis, & vel confirmandis, vel refutandis immorari

Cæterùm Caffiam five Cafiam παρὰ τὸ ... dictam volunt, quafi ... *Etymolog.*

1. *Cinnamomum Jive CantHa Malavarica & Javamnfis* C-B. *Canella feu Cinnamomum vulgare* J. B. *Cantlla* Gcr. *Carua* H- M. *part.* I. *Tab.* 57. CI)C CiliiiPlUOli *QlVCC* pf ...
H.M.

Arbor eft ad quatuor^ quinqueve hominum ahituilinsin aflurgens. *Radix* craffa, refta fe in tsrram demittens, ac hinc indè fibris tranfverfis fe affigens, cortice 111 exteriore'erufta rufocinereoj liib ea rubefcente, qui fortem camphoraceum odorem fpiratj maxima rricus: ligno eft duro, folid^ & albicante^ odoris nullius.

Caudex ambitu amplcxum unius brachii implet, difFundicque numerolbs ramos &fùrculos, #frfc cum rami5 cortice veftitus viridi, qui dein cum state rubelbit^ ac cum pellicula tenui lignum ambit. Be cmfta cinerea obduftus eft. Eftq, 15 cortex fuo temp ore. deglubitus^ & in fole ex/iccatus ipfiim *Cinnamomum.* Verum quod in *Malabar* habetur eft minus acre *Cglomnfi,* au velut fylveftre-Cortice omni ex parte deglubito arbor emontur. Lignum intus durum eft, albuhi, inodorum- ... cum ... proveniunt, petiolis ... craffiuſculis, ac utrimis latè ftriatis, fiintque forma oblongo-rotunda, longitudine ad latitudinem ferme dupla, in fummitate cufpidata; media parte latiffima, ac cùm minora & tenuiora fiint propè petiolum. Longitudo maxima ſpithamæ & amplius: fuperficie fiint plana, in oris albicante zonula feu nervo, qu£.ex petiolo excurrit przcini^a; fùperne viroris vegeti & vividi, Hibtus dilutiora; cùm cenera liint Coloris hepatici ,• prouc vetuftiora iiccipra, Be magis rigida ac fraftu facilia iiint, &: in minorem ambitum contrafta, & versus in ten or a en Ipa. E peciolo tres cofts viridi-dilute ac flavefcentes cxcurrun^ media laterahbus nonnihil crafliore, in refta Be averfa parte extantes; laterales dua: prirnum brevi intsrvallo redtis rraftibus meantes, ac ad mediam junfta^j inde obliquo ac annulatim inflexo duftu anteriora versus altc afcendunt, acproxime ad culpidem progrediuntur; ubi in venulas fubtileSj qii2 versus cufpidem deferuntur, difparent: ex coltis extantibus plurimx fibra: feu venae intimo traftu per ipliim folium tranlverfim egrediunturj fubtili cancelliformium venarum contexta comitat^, fiintque in majoribus faliis nonnihil eminent^ maxime in refta parte. Folia fiint forti ac aromatico odore, prascipue trica, ipfiim Cinnamomi odorem /pirantia, *it* lapore quoqus Cinnamomij fed minus vegeto.

Flores petiolis viridi-dilutis, qui (Iipra ex origins folioruin prodeunt plures congregatim feu urnbellatim proveniunt^, Rintque ftelliformes ac parvi, conftantes fex foliolis, è viridi dilutè albicantibus^ parum oblongis ac rotundis oris, anteriora versus contraftis, ac brevi collp feu pediculo odons amsni: in medio corculum eft, conftans ex duabus *ftammum* fcriebus, in exteriore ftamina fsx, viridi-clara^ fupra alia emicantia, infuperiDri parte plana ac latiora; in interiore itidem fex, tsnuil ac parva, cum nodulis feu apicibus flavis ac crafliufculis : atque in ea fene ex 1ls infuper tria *ftamina,* cum illis qua: in extenore ordine fimilia paribus intervallis emicant, compleftentia *ftylum* tenuem ac viridem, in verticenigricantem, qui ex capiculo viridi oblongo, quod primordium fruftus eltj ac in pedicuh (uperiore parte concinetur, egreditur- Flonbus ad pediculum adeft calyx arftus *SC* exiguus. Gemma: florum rotundiola:.

irufiifs Jiint bacca: oblongo-rotunda:, terete forma inftar glandis quercina^ arfte inclufi in calyce profundiolD, crafliolo, viridi, qui fex cufpidum eft; fiintque fuperficie glabn, primùm viridifufci ac nitentes, ac punftulis albicantibus confperfi, Be turn fub cortice pulpa viridi-clara, q^f flaviufculum; unfluofum humorem exfiidat, *&c* faporis fubacris, adftringentis ac unftuoft contiréntque fùb pulpa corticis unum grandem nucleum, oblongo-rDtnndum *Qc* gjabrum, qui cortice tenui, cartilaginolb obteftus eft, *Sc* pulpà densà, ex albo rubefcentis, ac incarnati colon's, & humore unauofDj qui m filarnenta prDtrahitur fuffula, Be iapDris magis acris *&c* minùs adftringentis eft, conftat; dein cQm matLiri fiint ctEruleo-fufci *SC* nitentes, qui color eft in tenui extenore membrana, incus ... pulpa viridi, ... aromatici *U* ... Be acris, ac pulpa nuclei ex rubro ... IccntB conftantes.

Flores haec arbor femel fert in anno, fg. *Januariv.*
Huic ſpecie eandem effe exiſtimo

1. £innamomum five £anellam Zeilanicam C.B. *& aliorum. Laurum Zzylanicam baccis calyatlatis* Herman. *QLfyz* Cinnamoiv€m of Ceplon·

Quamvis omnibus fiiis partibus tange nobiliorem 5c praeftantiorem: nam fut iDquunturPhilofbphi) magi5 5C minus non mutant fpeciem. Zeilanica quippe Canella non fecus ac Malabarica folium habet tribus nervis infignibus fecundum longitudinem decurrentibus pr2ditum,ik: fruftum etiam profert cum calyce glandi quercinic fimilem,ut Sc D.Knpxius,qui in infula *Zzilan* ID annos captivus detinebatur,in fua arboris hujus defcriptione diferte affirmat 5c D.Hermannus innuit, cum Canellam Zeilanieam, Laurum Zeilanicam baccis tjalyculatis, ex qua Cinnamomum, inferibit, literis ad *D. Syev* datis.

Ex hac etiam Hiftoria, Cordym refte defcripfifle turn Folia turn frudtum Cafiia:, a qupcunque tandem edoftum, conftat, quantumvis invito Jo.Bauhino.

Folia, inquit, habet denfa, Laurinis fimilia, multo tamen majora. [D.·Hermanhuspirirer & D. Knpxius folia * Lamina eiattribuunt] ad Citri potius Folia accedentia, utrinque Faftigiata, Ee- nas individuafq,venas per longitudinem tranfeuntes habentia, quarum media craflibf,. re Claque eft reliquse duz leniter curvantur, esque a tergo eminent, 5c evidentiores funt quam inrus. *\In defcripiom noftrautrinfo eminent]* FruftusFert Laurinis baccis fimiles, calycibus feu cupulis glajidium raodo infidences, qui rariflime adFeruntur. * *4ut cora J*:*

·Qux Garcias habet de duplici hujus arboris cortice ad modum *Suheris^* nobis fufpeaa fiint,,·quzq, ds deliberatione femel triennio fafta, nee enim, puto, renafcitur cortex fern el detraftus. *yz,drh* eft autem, exemptum corticem cinerea ilia tenui 5c fcabra exteriori pelliculadelibrari^injaminas Tecari^ atque ita convolutum ut trunci unius rami integer cortex videatur, in Foleficcarir 'Minores duntaxat arbores decorticant^ quamvis majorum cortex non minus luavi Be aromatico fie odore 5c lapore, ut *nos munzt Rob. Knoxius.*

Ex cortice radicis oleum cum sale volatili, Camphora dicto per destillationem extrahitur, ... ant..., cum quo simul ascendit, levius, consistentia ... & transparens, ac ... Ddc... fortis ac vehem... saporis ... profunde penetranti, ... ex particulis tenuibus ... facile fe diflipantibus in libero St aperto aere. Camphora candidiHirna eft, 5c in odore Camphora communi excellentior. Ejus particulae in oleo primum deftillato natant, ac ejus partibus infenfibiliter permixtx flint, olei tranfparentiam ac claritatem minime obfulcantes; dum autem oleum refrigeratur, particular Camphors natantes ac fejunftae; una: aliis.forma fatis irregulari fe affigunt, conftituentes primum haftas oblongas, quibus partes alia: de novo accedemtes, velut tranA verfi acus ad reftos angulos fe affigunt, atq, ita graviores fafts decidunt, atq, ad fundum oJei fiibfidunt. Verum hie nDtatu digniffimum eft, .quod dum fe affigunt in duos voruicoFqs motus, qui per horizontalia plana Feruntur, cierr, ac primum quidem tardius, dein fenfim velocius, atq, oleum ad iuam fliperficiem ubi prius reFrigeratur, 5c ad Fundum plurimis particulis Camphors, qua: ejus rranfparentiam adimunt, imbutum, cumin mediD adhuc fit clarum feu magis tranfparens: quin 5c particular Camphor*, quz fe fibi mutuo affigunt, paries oleofas primum intra fe includunt, eas vifui fubducentes, quz dein .particulis falis ad anguftius fpatium versus inferiora detrufis, fe ab iis refolvunt 5c ieparant, fiiperiora prz levitate petentes. Eft autem Camphora haxmaxime diffipabilft, Be fiimma celeritate flammam concipiens, acnullam fscem poft deflagrationem relinquens,

De Oleo quod cum hoc Sale attollicur hxc notanda occurrBnt. i. Qilod odore 5cfapore Camph»ram maxjme armuletur,aatquc adeo Facile dillipabile fit, ut licet mpannos incidat colors aliquo tinftos, nulla relifta macula evanefcat ac diffletur- i. Promptiflimum quoq, eft, utipfa Camphoraj in flamma concipienda, in eo fpiritum vini ab aqueis particulis dspuratum refcrens, totumque brevi tempore depafcitur flamma albicans 5c coerulea. g. Super igne pofitum 5c calefaftum etiani^ cito confumitur, abitq, in Fumum albicantem, qui igne admoto flammam prornpuffime concipic. 4. De eo quoque expertum eft, filinteum eb madeFaftum incendatur, linDeo remanente illscfb, plurima5 ejus partes ignem depafci: extinfto autem igne linteum illud primo acrem Camphoraceum odorem exhalat, eo autem debilitato 5c evanefcente, gratum aliquem Cinnamomi odorem fpirat. 5- Prarterea Oleum hoc in Sulphur vel Sal-nitrum, veletiam in illosfales fimul mixtos conTperfumj iisprorfiis illibatis ac ilbdis, a flamma in totum conlumi ac depafci; quod fi pujvis tormentariu5 eo imbutusfit, flammam concipit eo accenfo, fed nonnifi tardius Sc poftquam multxparticuk Olei depaftac fiint. 6. • Singulare qupque experinjentum eft, quod fumus Olei, qui ex eo calefafto fiiper ignem cxhalatj per pannum triplicatum feu quadruphcatum exceptus, ad ejus fuperficiem in falem candidum concrefcens, quod ipfamet Camphora eft, Fe affigit. Ç^uin 5c hoc oleum ut purum Be clarum fit, cum tempore particulas quafdam camphoraceas dsmittit- Relatum quoq,nobis eft jnlocis frigidis, quo erat adveftum, de fuo fluore remittere.

Oleum quod ex hoc Malabar. Cinnamomo extrahitur, tranfparens, clarum, flavum, rutilans, ac fragrantis quoq, odoris, 5caqux innatans ; cum ex Cinnamomo Geylonenfi, prater oleum innatans etiam extrahatur quod aijux fundum petit.

Oleum ex FDIUS primum turbidum eft, cum tempore flaveFcens, ac tranfparens, colons virideIcentis, cftque Fapore quoque dulci 5c acri, odorem cinnamomi tenu&m fpirans, in aqua[1] fubfidens ad fundum.

De Camphora 6c Oleis quz ex variis hujus arboris partibus vel deftillantur, vel excoauunirir' *D.Vaulm Uermannus* literis ad D. *Sym* datis fie infic.

Mira nature diverfitas in hac arbore confpicitur. Deftillatur exradicis cortice Camphora eiufa^mo, oleum. Ex trunci cortice oleum Cinnamomi; ex foliis oleum Caryophyllorum; exfruftibus oleui-n' Juniperinofimile,cumpauxillo Cinnamomi ac Caryophyllorum mixtum; exhis 5c excoquitur oleum pingue, craflum mftar cera:, ad emplaftra, unguenta ac^andelas conficiendas commodiflimum ; medicamentum Itidem interne 5c externc uiurpatum lummc anodynum. Oleum hoc referente D. *Knoxh,* confilteutiiBe colors febum refert, sq^ic diirn durum & candidum effe, odors Fragranti, quo *Vires &c. Vf^us-*

quoin, utiguentisutuntiir indigene ad dolores leniendos, &c ad lucernas, non tamen ex eo candslas conficere, quDniam nemini prater Regem licituni eft candelis uti. Quinetiam folia contufa Caryophyllos potius quam Cinnamomum redolere fcribit idem.

De Canellae vinbus placet adlcnbere quae tradunt Horti Malabarici Auftores.

Radicis cortex in decofto datus, vel in pulvere cum melle-feu faccharo Icrvic pro tufli & phlegniate expurgando: idem contricus & permixtus cum aqua confert in podagra, fadla perup6tione. Cortex ftipitum in decofto datus conFert quoque flatibus. Idem in pulvere datus cum aqua calida doloresventris fedat fluxúmq, exfrigore obortirm fiftit. *Nofiratzj non Jim fucceflit lafti, wl *>ytfogalo, *vel Cerevifiie Cinnamomum incoejuunt ad diarrhxam (ifttndam.* Decoftum etiam Cinnamomi recentisinvino rubro nimios menfjum fluxus cohibec, Eph^m. German. An. io. Ob/brv. if-

Foliurum fuccus cum pipeie &c faccharo datus pro doloribus ventris, Be renum flatulenta materia ferviunt. Folia in pulvere data cumfaccharo conferunt in v'ertigine capitis, uti & *Flores* in pulvcrs cum ifaccharo &; aqua fngkla dati.

Oleum quod ex cortice radicis^ cum Sale Volatili *Cawphora* difto, per deftillationem limul BXtrahitur, iniignium 6c multarum eft virium : optime confert in omnibus affeftibus paralytics P^teriu5in tempore applicatum: in podagra furn mum ac prarfentaneum eft remedium, vehementss partium afFeftarum dolores illico ledans iis inunftum^ ad quod etiam confert intus fiimptum: in afthmate aliifL, afFeftibus pulmohanbus fanandis intus fumptum etiam maxime confer^ uti & ^ nialignitatem'rebrium coriigcndam^ 6ftquefiidorem pellens^ in gangraena k fphacelo, aliifq, afFeftibib , ulceribus malignis optimc quoquc prodeft, juvatque etiam pro lmpetiginibus, doloribus artuunij ventrisj .qculorum, necnon tumoribusmembrorum ex frigidis Be pituitofis humoribus obortis; prz? tereainpedum contufionc ut 6c vulneribus, fenfiim partium ftupefaftum reparans; prodeftqfle in rheumate feufluxu capitis; ejus odor, qui illico ex titillatione fternutationem quam rhsuma ciec fiftit; in flatibus difcutiendis quoque efEcax eft intus fumptum ; appetitum quoq, excitat ac calculofis prodeft : fúntcj, hx vires experientia' comperta:- *Camphora* fervit in afFettibus uterinis ad provocandanfenftrua, fudoresquoq, ciet.

Oleum corticis arboris confert in afFeftibus ventriculi^in torminibus ventrisà frigore ortis. Aqua Cinnamomi; ut & florura Cinnamomi deftillata, cardiaca habetur. Dleum ex foliis prodeft exteriu5 applicatum in Colica; fummum remedium paralytids. Eorum aqua conducit in affedtionibus cardiacis frigidiSj daturque inpononibusftidorifens.

QusE Antiqui&Recentioreshabent de Cinnamomi viribus, non raultum differunt ab bisquerecenftimusj, nimirum conducere ad putridos Bcferofos humores in ventriculo ftagnantes; ad craflos etiam & vifcidos; prodeflē omnij generis obftruftionibus, unde laudafur in hydrope, iftero, wl* culo, ifchuriaj menfibus retentis, ^artufque difficultate, Bcc. Laudatur etiam in affeftlbus peftoriSj tuffi, afthmate, *ice*

Inlnfula Zeilan non minus frequens eft Arbor CinnamDmifera in fylvis Be fepibus quam Coiylus apud nos, nee ab incolis pluris a:ftimatur, fed fine deletftu una cum aliis arboribus ad focum inftruendam velalium quemcunq^ ufum czditur.

Sufpicantur nonnulli CinnamDmum ad nos ex Indiis del a turn olei fui maxima parts ibidem fpoliari antequamnavibus hue deportandum imponatur, quippc quod hie deftillatum pauciffimum oleum prcebeat.

3. *Zamtta fjfotftris Malabarica. Katou-KaruaH-M. Part.* 5. *Tab.* jj. *(Qfyt* Jteat lUilb *€iXV* nainon'€rce of tfje fl^ountain^ ^

Pixcedenti haud abfimilis eft, turn odore^ turn fapore, nifi quod inajor fit Be altior. *Folia* icidem przgrandiaj oblongo-rotunda, longitudine duas fpithamas, latitudine duos palmos circiterxquantia: à pediculo ad apicem folii tres nervi crafliores tranfeunt, è quibus tranfverfe mult^ venulae excurrunt. *Flofuuli* in umbellas expanfi extremis ramulis proveniunt, inoduri, viridialbicantes, pentapetaloides, quinq, viridibus brevibufq, *JlammuUs,* viridi-flavis a pi culls ornatis medium occil" pantibus. Flofculis fuccedunc *bate** cxigux, Ribium noftratium inftar.

Locnj C^ *Tempus.* PrDVenk locis montanis in *Berkencour, Teckencour* aliifq, vicinis provinciis, fempsr viret; Julio *&C* Augufto menfibus floret, Decembri autem *&C* Januario maturos fert fruftus,, diuque iuperftes manet.

Vires. Ex Arboris foliis in aqua cotais balneum fit contra quofcunq, articulorum dolores. Ex radicis corticc cum Cardamomo & Nuce mofchata in aqua cofto potus conficicur ad ventris tormina fedanda pruficuus.

Multas Canellz K CaflixlpeciesadducitJ.Bauhinus, ut,

1. Cancllam feu Cinnamomum vulgarc, craffiore carries.
x. Canellam ad vulgare Cinnamomum accedentem.
3. Caflia: Molylitics nomine datum corticem.
4- CafEam ligneani fufcam aromaticam, Cinnamomum exSarmatia diftam.
5- Caffiam ligneam fufcam aromatici flc glutinofi faporis.
6- Caffiam ligneam fufcam aromaticam acriorem.
7- Caffiam externaparteinfipidam. Quarum defcriptiones apud ipfum videantur- Nob^ cnimuc diximu5 omnes ejufdem arboris coraces eflovidentur pro loco natalcaut state arboiis difFercntes.

4. *Mala*

4. *Malabathrum & 'Folium Indum OfficinarumJ.B. Folium Indum feu Malabathrum* Park. *Tamdlapatra* Ger. *Tamalapatrum Jive Folium* C. B. *Cadegi Indi, id zfi, Folium Indum Arabibus* eidem.

Cùm Folium Indum feu Tamalapatra, (obfervante curiofiflimo Fab. ColumnaJ à CahelLse folio, excepto fap.ore, vix poffic dignofci nervis illis tfibus Be folii reliquis fignis fimilibus, ut non ovum ovo magis fimilefit; non eft cur in co defcribendo labpremus, cùm in Hiftoria Cancllac jamjam abunde defcriptum fit.

ScribitDiofborides Folium Lentis paluftris modo aquae innatare, nulla fultum radice. De Malabathio finquit Scàjiger) Veteres fomniamnt. Qui enim omnes Arabias Be univerfas Indias pene-tramushodie nulquam folium illud mirabile compertum habemus.

Garcias quoq, Grarcos in hoc falli affirmat, Folium enim Indum non aquis innatare, fed in procera arbore nafci, procul ab aquisj cum multis aliis in locis, turn in Cambaya. Tamalapatram Yocantj quam vocsm Grxci in Malabathrum coiruperunt.

Nosautem, tantifper donee promiflum impleat, *&c* diverliim effb probet Jacobus fireynius, cum Am a to aliilque doftis fen timus Folium Indum Officinarum Caffiae odbratae folium, eflc, aut faltcrn Canellse fylveftris Malabaricx proximo defcriptz. Cum enim id affirm en C Ruellius,, Cordus^ Amatus, Lacuna, alii; Cùm Garciasfcribac Folium Indum Caryophylla quodammodp redolere, qu^^i odiirem Canellx Zeilanicae foliis tribuunt D.Hermannus Sc Knoxius ; cum ipfe J. Bauhinus fqui contrariam fententiam cueCurJ in noftro *folio lndo* ejufq, partibgs quaedam efle qus re/pondere videnWt Cinnamomo Vecerum fateatuf; cùm illud ipfiim Canells folium à plerifqlie etiam doi^is credi fenbat Valerius Cordus; cùm deniq, fruiftum legicimz Canellx (uti jam conftac) interdum unà cum Folio Indo vulgari ad nos adfern fe intellexiffb refert Clufius, unde *&c* Jo. Bauhinus ilium proFolii Indi fruftu habet"; Be Clufius Tamalapatrae feu folii Indi ramulo eum appingatjFoliuni Indum diftum feu Malabathrum ipfiffimum Canella: leu Cinnamomi folium efle, vix ulllis frperefle videtur dubitandi locus.

Malabathrum viribus cum Spica Nardi convenirs dicitur, urinam potenter ciere, oris halitum emeridare, veftes ab erofione vermium tueri. *Virtu*

5. *Cinnamomumfi'veJlamUa Yzruana* C. B. *Canzlla Teruana frttffu Pileo Jimili].R. Laurus Americana odorata. QLfyt* SUmcucaii Cinnamon Crcc.

Arbor eft à. Cinnamomifera genere diverft, defcribetite Monarde. Media: magnitudini^ eile fertur, &; immortali coma prxdita, ut reliquar Indict arbores, foliàque habere Launnis fimilia. Fruftam efle parvo pileo feupecalb forma fimilem ea latitudins qua Thalerus nummus duftus, interdum etiam majorem, extrinfecus Stintrinfecus ex purpura nigricantem, intends levem, foris alperum, cujus margines craflitie jam diftum nummum arquentj fummitas.verD longe luperet, Bcpediculo praeditafic, unde ex arborc dependeat. Guftatum eandem faporis fuavitatem Be odoris fragrantiam habere quam legicima Canella ex Orientali India delata, cùm nonnulla adftriftionc conjunftam. In pulverem tritum Be edulis inlperfum eandsm illis faporis Be odoris gratiam conciliat quam Indica Canella. Arboris corticem qui craflis eft nullum Canellx Ipirare odorem, aut iàporem referre aiunt. Folia trita tenuern quendam Canellae odorem fpirare fcrunt; fed primaria vis in folo fruftutonfiftit contra quàm in Orientali Caflia. In Provincia Sumaco nakitur.

Diverfam aiborem quis crederet quam ex Hiftoricis Indicis defcribit Clufius, folio Laurinoj fruftu racematim cohxrente, quicaiyce Subcrino fimili contineaturj ampliore tamen.Be magis cavo$_a$ colorenigricante. Hujus arboris fruftui, foliis., cortici Be radicibusj [licet Canellz laporem^Be odoremhabeat] longe calyces prcferuntur, quorum duntaxat pulvisin ufu eft. Nam Uanella: modo cum cibis decoquantur, tantum abeft utluavitatem eduliis cuncilient, quin potius eorum facuhasfl; iàporis gratia decoftione evanefcit.

Verum Locus eandem efle liiadet^ exfententia Clufii commodius defcriptam abhis Auftoribjis-

Calycum pulverem turn ad alia$_3$ turn pracipue ad Coli, inteftinorum 8e ftomachi dolores pr3-pinant. Ventriculum roborat^ flatus difcutit, uris foetorem corrigit, cordi prodeR-, & colorem faciei commendat. Adaadem utilis eft ad qux Cinnatnomum. *Vires'.*

CAR XXXII.

Vìdimaram H. M. P. 4. *T.* 57. p. 77. *Frunm Malabarica fruttu ractmofo, calpe exctpfo.*

H.M.

ARbor eft mediae magnitudinis, caudice craflb, albicante, cortiue obdufto craflb, fquamofo, furvo, ac lineis purpurcis ftriato, odorifc^ gravis, Be faponariam aquam referentis; nec-, nonpluribu5 ornato ramulis cinereis. *Radix* albica'ns, furvo cortice tefta^ inodora, infipida. *Folia* inordinate circa ramuios longioribus petiolis proveniunt, oblongo rotunda, acum'inata, ex parte leviter in ambitu crenata, denla, fupernc cobre atro-viridi fplendencia, infernè viridi dilutiore: riervus folii medius cralfuSj Be prarterea in quolibet latere unus tenuior fccundumlongitudi* nem excurrit: odor ingratus aclixivioius ; fapor unftubJiis. *Floras* candidi ac Ciaveolentes, petiolis longis circa ramuios racematim proveniunt, viridique oblongo Be acuminate calyci inherent, fsx oblongo-rotundis,, acuininatis, craflis K extrorlum reflexii foliolis conftantes. totidcm albicantibus

fiamir

ſtaminulis, flaveſcemibus *apictbui* ornatis, -medium. DCCupantibuS; inter quae glDbulu5£oni]7tit yindi-dilutiis, è quo fex, feptémve tenuia ac albicajitia filamfintaplerunc^prDdeLint. FJonbus parifcitilitate /ſtttforjfuccedunt; calycfq, rotundo, craſſoque inherent, oblongD-rotundi cum cuſpide in *vtr-*tice, alioquí glandíbus noftratibus turn formâ, turn magnitudine haud abſimiles, fubvindes, giabri, molles, tenui pellicula cinfti, carnéq, albicante, pellucida/mucilaginoiâ, viſcida, faporifq, pnmum fubacidi, deinde dulcis intus referti: intra quam *ojjiculum* locatur rufum, oblongum, quadrattim, nucleum continens albicantem, amaro-dulcem.

Locus & Tempus. Crefcit vaṅis in locis Malabar, prafertim circa *Bar Ma,* paluilribus & uliginofis. . Semper viret, miocannis macuros fert fiuftus.meniibus fci. Julio & Augufto, atq, ad fexagefimum annum non raro frugifera manet.

Vires. Fruftus hi fale *&c* aceto condiuntur in *Atsjaar,* maturiores vero comeduntur, at alvum relinquunt aftri^tam.

Ex arboris cofcice fiiccus exprimitur, qui cum Dryzzinfufo K concreto Nucis Indica: fucco cx-hibitU5 vchementes alvi cruciatus (quos *Tripos [uhidas>* hoc eft, *inte/tmorum Jftafmiim'voQtint* Lu/ltani^Medar. Ideinfiiccus pedum clavis admotus eofdeiy eniollit fensimq, tollit.

Radix quocunq, modoliimpta alvum mDvet.

E foliis aqua communi additisaliisfpecificis coflis apozema fit, quo indigeneplerique quotannfc per 40 dies contuvios uti folentadversus vi/cerum quorundain obftruftionES & artuurn dolores. 5UC" z112.. c *fohis* expreflus 8c cum conchylii cujufdam pulvere in linimenti forma mixtus foedas facei toriuiq, cbrpons maculas delet., fi eo Illinancur.

CAP. XXXIII.

*Prunus ptntafhyttos Malabarica fruttu zalycl infidtntz**

Kami H. M. P. 4. *T. % 6. p.* 75.

ARbor eft vaftae magnitudinis, 5ocirciter pedes aha, caudice craſſo, denſo, albicante, *cortict* obduclt) craſlo, cinereó] ſaporirque aftringencis, necnon ramulis viridi-albicantibus, *fangvsi* iatus medulla, ut in Sambuco, refertis, ornata. *Radix* furva, faporis amari, odoris tenji. *Folia* ccrna vel quina fimul juntta petiolislongis circa ramulos proveniunt, oblongo-rotundaj ac in mlfbroncm dcfinencia, denlâ, glabra, fuperneatro-vindia Bi ſplendentia, infernc‍ftib^iridi^f fapore fubamaro. *Flarès* dmiliter pctiolis longis circa ramulos proveniunt, ccerulei fuaveolentes, viridiq^ ac rotunda calyci inherent, quinque fiibrotundis & extrorfum reflcxis foliolis conftarites, CŒruleo medium occupante *ftjlqfij Frucius* pari fertilirate floribus fuccedunt, calycíq, glandium liiftar inhacrent^ oblongo-roCundi,«Prunorum fylveftrium xmulij fubviridc-s, glabri, carnéque molli, humida, viJcida ac albicantereferti, qua: fruftibus difciflis mox infpiflatur ac purpurea evadit: odor ingratus, fapor amarus: intra ca^nem officulum locatur oblongo-rotundum, nucleum continens Candidum, amaro-dulcem.

Locus, Provenitvarii5 in IDCIS Malabar, pracfertim circa *Motrtan:* Sempsr viret; quotannis florcm frufturnque perficit, Julio viz. K Augufto menfibus.

Viru, ^ radice^ foJiis, fiufl:ibus, aliifq, hujus arboris partibus in aqua coftis balneum paratur quibufcunq, a'rriculorum doJoribus tollendisutiliflimum.

CAP. XXXIV.

Prunus Malabarica frnffu calyculatv.

Ekngi H. M. P. I. *F. 23. p.ii^Oka affinis Pyrifolia Malabarica flore odorifero fteKato.* D. Syen.

ARbor eft procera, frondibus denfis Be opacis, late ſparfis, in arenofis nafcens. *Radix* ei crafla, alee defcendens, ramofq, tranfverfos (ubtus & fiipra terram late extendens, cortice Jadtco- *Caudex* quantum duo homines ulnis excenfis amplefti poſſunt, cortice craflb, exterius fu/cci & icabro teiftuSjligno lafteo,fiflili,gravi, in aquis Eimmf durabili, extra aquas putredini facile obnoxio- *Folia* inparvis vrridibus^etioliSjoblDngD-rotunda, rotundis ad petioJum Dns,brevi anterius cufpide,versus exteri&ra reflexajCraflajfolida^JanajglabraJupernèobfcuro virorenitentia^ínferne lucidiora, odore foliorLm Pyri noftratis. E cDKa, iiipiha etiam parte eminence, venx tranfverfac (iibtiles ac ^^ e^ccurrunt. *FUrts* foliorum iínubus exeunt quinq, velfex fimul, pediculis uncialibus, eviridifl ave" [illegible] ixi, primo albicances, dein flavefcentes,feu ex flayo fufcefcentcs, ftellaci e 16 petals oblon- [illegible] 3 culpidatiscompofici, quorum duo & duo arftius junfta funt, odore fragranci. In nj [illegible] alba furrefta folia, ofto *Jtarh\na* /urrefta, curta, crafla, albicancia ac pibfa circurrilta [illegible] umniitatem in culpidcm *lin&a;* ac flava, capitulo albicanti flavo, quod germen *fvu* jl £ [illegible] ^^quo *fiy* v/ndi-dilucu5 *&c* albicans emicat. Calyx cx5to oblongis, angufti v c PJ [illegible] expanlis foliis conftar, exteńonbus quadior flave/cencibus & mu/coiis, [illegible] U5 albfcai^»biis. *Ktmmx* florum conica: /unt & mufcoli colons. Ex flonbus ljr leu coi-OJIJS LHormanr. *Frutlu** ca]ycc infcriLI5 cDmprchenii figura lunt olivarum, primunr ^ > deinde flavi ac rubcfccnte/aniB fiib cogtice flava ac *fznnw** *frukntz,* incus continei£fi5 uaunj

ac etiam duo grandia *ojjkula,* oblongo-rotunda, nonmhil plana, ſpadiceo-fuſci & nitentis colons. Bis in anno floret.

Efloribus aquafn ftillatitiam indigenae ehciunt, *qux* odorata eft, 8c «pota melancholicis ac febricitantibus proficua. *Vinu*

Gravidis in difficili partufruftus tnti commode dantunn aqua calida.

CAP. XXXV.

Trttnus Chinwfis duplici infruffn ojjlculo,

Manyl-kara H. M. *Frunus Chintnfis Belgjs. An Pruno fimilis fruBus Cbimnjis* C. B, * P. 4. T. a£

ARbor eft procera, caudice craflb, multifque ramis longe, lateque diffufis donato ; qui cortice atro-viridi obdufti, ubi inciduntur liquarem exfiidant unftuofum, .infipidum, ihodorum. Lignum cinereum, cortice obduftum denfb, fcabro, fufgo, intus ruto. *Radix*: flaVefcens, faporis -acris, odoris lylveftris. *Folia* craffis, rotundis, ac viridibus peciolis circa e y t r ^ j ^ ramulos numero(à proveniuntj obloago-rotunda, atro-viridia, crafla, denfa^ glabw, fpleftdentia: media cofta folii craffa, rotuqyflaj ex viridi· flayefcens. Manibus fi confricentur hxc folla· vifcidurrij lafteum ac acrem" fundunt liqnorem, ·quo mediante eadem teneriora arftc coiTtpHcata fiint. *Florei* magnitudine Tiliac floribushaud abfimiles, itidem circa extremos ramulos inter folia rotundis, lanuginofis ac purpureis petiolis glomeratim^ non fparfim producuntur, fensimque porredtis columellis umbellx fpecie panduntur: triplici conftant ordine foliorum acuminatorum ac ruforum, quorum, finguli ordmes fex continent foliola ac medms plat^e er6cStus eft; inhsre'ntque *caljci* craflo, ruFo ac lanuginofoj in fex lacinias acuminatas fefto, fex candidis *fiawinibus* rufis *apabm* dotatis mediam. floribus cavitatem *&C* umbilicum occupantibus, inter *qux fi/lus* prodit, ipfius frudus rudimentum: odor fiiavis ac melleus, fapor nullus. *FruBus* turn forma, turn magnitudine Olivis fimiies, immaturivindes, nitentes, fuccoq, vifcido ac lafteo referti; maturiores vero purpurei, intufq, rufa$_3$ fiicculenta, ac acido-dulci camp referti, intra quam bina, frarius unumj locantur officula,, oblonga^ glabra, rufa, nitentia^ *nucleum* concinentia album ac amariufculum.

A.rbor haec nullibi, nifi fobole auc ieminibus in hortis fata; provenit in Malabar: Chinx 5c Inlularum Philippinarum indigena eft, indeque in Malabar iJlata ; hinc *Mcmyl-Kara* quafi *Kara* è *Mamlhdi* infulis appellatur. Quotannis maturos fert fruaus, Augufto, viz. *Sc* Septembri menfibusj *I*emper viret, diuque frugifera manet: *Locm*

FruEius maturi inter bellaria comeduntur, ^ppetitum augent, K concodtionem promovent. *Vir?s$_m$*

Ex aiboris foliis cum radice *Curcuma* & Zinziberis foliis coftis Be contufis cataplafma conficiturj quod tumores quofcunque potenter maturat.

Ex kfdem in Sefami oleo coftis, addito cortice hujus arboris pulverifatoj litus paratur, qui affedtui paralytico endemioj Indis *Beriberi* didlo, fajiando liimmopere conducit.

CAP. XXXVI.

Ihacu-rapari Brafilienfibus Marcgrav. *Trunifera umbeUatafruBu uniform cum iuobm ojficulis.*

Marci.

ARbor eft mediocrisjcortice grifeo. *Folia* Fert in frondes congefta, ab uno ad quatuor digicos longa, laete viridia^ foliis Perficac baud abfimiUa. In cujuflibet rami extremitate umbella r enafcitur, plerunque in quatuor brachia rhombi inftar expanla, quodlibet brachium iterum ifl multos pediculos, in quorum quolibet *flofculm* provenit, calice albo, digitum bngo, fuperiùs in quihquangularem ftellam divifiiSj colons obfeure coa-uleo-purpurei, inodtTrus. Sequicur *frnftus* Pruni equini magnitudine, figura renis ovilli, in fuperficie glaber, cuticula lutea, & interiùs carnem luteam habens, odoris ut Sapo Hifpanicus; Carni autem involutiduo lapides figure el-l. [illegible] .comprefli, duri. Fruftus non comeditur.

CAP. XXXVH.

Trunifera vejicariafrutfu multiplied ojficUlo in (ingulis quadrat a.

Theka H. M. *Kyati feu guercm Indica* Bontii. # P. 4. T. 2 J-J7.

ARbor eft praccella, atq, Ipdciofa plu'rimiim, caudice przerafſo, cortice craflb, fcabro cinsreo obdufto, necnon ratnulis viridibus, geniculatis ac quadrangulis plurimis don. Lignum albicans, durum, glabmm, itriatum, quercino iigno haud ablitnile *Radix* rufa, fapons adftringentis & fubaraari, odons fubacidi. *Folia* getninata ordine paralldo "ramuis inhxrent, oblongo-rotunda, acuminata, denia, crafla, fupernc fplendentia, inferii^ nequaquam, du« iptthamas aut amplius longa, lpithamam lata: odor acidus, fapor auftsrus. Manibus li confricentur

centur hzec folia fuccum fundunt, qui illico fanguinis inftar atro-purpureus evadit. *Flores* exigui, fuaveolentes, circa ramulos teneriores ad foliorum exortum petiolis longis, quadrangulis ac fulcar tis proveniunt, fensimque porre&is columellis umbellae fpecie panduntur: conftant quincj; *vdl* fex fubrotundis, candidis& extrprfum reflexis foliohs, inhzrfntq, txiguo 5c acuminato calyci: foliok hare intercedunt totidem *Jtdminula* alba, *apicibus* luteis donata, medium occupante *ftylo* fubviridij acuminato. Tandem fiiperveniunt veficx magnae, virentes, fuperius. apertas, in quibus tres quatuorve, fligiieo tamen fepimento ab invicem fejundli) locantur. *FruBus,* fubrotundi, virides, lanuginofi ac hirfuti, necnon came viridefcente inodora, faporifque amai i & adftnngentis, referti, *intra* quam *v/Jiculum* continetur quadratum, ex 4K0 fufefcens, *nuckum* includens exiguum, aJbicantem.

Locus. Crefcic ubique in Malabar, at pr*fertim in provincia *Aujmcoylte Calicolan,* ubf integrz: fylra ingemium harum arborum reperiuntur* Semper viret, quotannis floret fruftdmq, fert: menfibuSj viz. Augufto & Oitebri.

Vfa & fires. Lignum hujus arbpris Quercino ligno haud abfimile eft, operi fabrili accommodnm, atquenau-pegls acj navium fabricam in ufu, fed in aquis, pracfertim dulcibus, teredini facile obnoxium.

Gentiles, nefcto qua fuperftitione dufti, hoc Ibluminodo ligno fua vel conftruunt vel reparaflt templa; Ec retulic Princeps *Calicolan* fe integrum templum ex unica hujufmodi arbore xdificare curaffc.

E *Foliis* tenerioribiis purpureus conficitur coldr, quo panni fericei & goflipini tinguntur." Etiarn c^erahxc folia indeliciis indigene comedunt, ex iifque coftiscum faccharo fyrupus fit, qui aphthis m^Hetur- ,^x fioribuscum melle coftis medicamentum pij-atur^ quod affiimptum aquas hydropicorum educii. Radix ficcata^ contufa, & in pulvcrem redadla, sicquc exhibita fanguinem ex cafu alicubi concretum diflblvir, E fruftibus tenerioribus contufis uii^uentum conficitur herpeti fanando perquam utile.

CAP. xxxvm.

* P* 2. F. 9. *Trunifaa ractmofa Malabar tea\fruftu comprejjb* nucleo nudo.* Panel * *H.M. p. 9.*

FRutex eft altitudine quinque fexve pedum : *Radice* capillata, cortice cinereo aromatico *te&*-* *Folia* in brevibus & craffis petiolis oblongo-rotunda, ad petiolum contradiora, in medio latiffima, cufpide modo obtufb, modo anguftiori, utnnquc adverfis extantibus nervis ex cofta ftnata, ac inacqualis fuperficiei ex groflo plunum nervorum undique decurrentium cancellifa1111* contextu; coloris vindi-furdi. *Flores* in racemis longis hinc inde e foliorum finubus egreffis 9°!1" fiftunt, candidi, quinq, petalis rotundis ac anterius rotundo-cufpidatis compofiti, odoris haud injucundi. *Stamina* decem, velut angufta foliola albicantia, *apicibus* parvi* flavis dotata: *ftylusin* medio craflus 8c fubviridis, in fummitate habens capitulunt flavo-albicans, eftque principium ac germen frudtiis. *Flores* fequuntur *fruftus,* qui funt baccac piano-rotunda:, in vertice habentes fpiculum feu nodulum, qui ftyli germinis fui capitulum conftituebat, fiintq, odoris aromatici, semulantis odorem Piperisdi<ai *Capo Molagb,* & gingiberis viridis, cum immature funt colorc viridi albicante, ac cortice, qui craffiolus eft, afpero feu minus flavo, ob gemmulas viridmfculas hinc inde eminentes; eX maturitate primum albelcunt, dein ciim pUne mature funt colore albicante eburneo & ad perilaim vergente, corticeque glabro nitente ac nonnihil tranfparente^ carne fucculenta & fubdulci: /untq, *hx* in eduliis.

Incus unum rotundiolum, planum acgrandiufculum *[mm* continetur, quod tenuiffimo ac viridi cortice etkm cum maturum, ac pulpa alba odoris aromatici ac faporis fubacris.

Flores fert toto anno.*

Vim. Torius plants trita: 8c deco6be vapor in parte -affefta exceptus fedat dolorenr arthriticum- *R*&** humoribus evocandis trita, & cum aqua in qua Oriza maceraca fuit in lotione adhibita infervit: eadem trica & in aquafumpta appetitum acuit, in decotto data flatus difcutic Folia in capitis affeftionibus conferunt, uc praccipue in phrenefi: *eorum fiiccus cum oleo deco<5tus & auribus immifluSj w-rum dolorem fedat: decoftorum vapor ore attradtus dentium dolorem mitigat.

CAP. xxxix.

Oepata H.M. P.4. ^45. /» 95.

Arlw Indica frttttu conoids, cortice fuhinato vucleum unicum, nufo oficulo ttttum claujente.

H. M.

ARbor eft pracella Sc fpecio/a plurimum, altitudine 70, craffitie vero 16 circiter pedum *tnenfiiram* arquans, multifque ramis cinereis, longe lateq, inorbem diffufis, donata. Lignum albicans, cortice munitum cinereo. *Radix* fibrata, rubicunda, rufb cortice teftaj inodora, niucilaginofa, fapoiifq, fubfalfi. *Folia* geminata ordine parallelo brevibus pegolJs circa f ?] mulosprovenimir, obbngorotunda, crafla, denfa, glabra, nitentia, fiiperne viridia, inrernei IUD-cinerea, inodora, infipida. *Flores* racematim proveniunt, exigui, fuave-olentes, calywq, vmai m quinq,herniasacuminatas fefto inhircnt, quatuor oblongo-rotundis, acuminatis,Juteis, atq, man bin. alweannibus pctalis conftantcs, inter qux totidem albicantia, bifidis *aficfus omaXi* f«wy*J interccdunr, medium occupante *ftylo* cxiguo, candido. Part fertilitate *flonbus fruft'fs* '^cedunj coniformes ac pkni, cum cufpid? m vertice, cortice viridi, craflb, carnofo ac pulvinaro *g

Anve

Amygdala: in modum: huic includitur *nucleus* fabam majufculam cum forma, turn fubftantia &; odore referens, & faporis amari, qui dum in involucro luo adhuc conLinetur, germinare incipir^ ac radicis foliorumq, primordia emirtit.

Provenit locis arenofis ad ripas aquarum lalfarum prasfertim circa *Cochin.* Singulis annis matures fert fruftus, Augufto viz. & Septembri menfibus/ atq, per feculum non raro frugifera Jiianet. # *Qcm*

Lixivium e cineribus praftanseft ^d panrios eluendos; Piftores etiam coloribus admitcere Iblent^ ut piftuns adhserers firmius queant. *y(ires:*

Frudtuum nuclei in Sduliis *Caril* ab indigenis expetuntur^ amaritudine per diutinam macdrationem *&c* cottionem in aqua liiblata. Infuper e fruftibus hifce viridibus^ cum f oliis *Adamboe* coctis 8c addito butyro contufis cataplafma fit^ quod tumoribus impoficum potcnter eos emollit, &maturat: cundem in finem'cataplafma hoc variolis 6c morbillis imponi folec, utcitius vel maturentur vel dit cutiantur.

Fruftus magnam cum Anacardio habet fimilitudinem.

CAP. XL.

Frunus Icaquenfis Rochefortii.

ARbufcula eft fruticis In modum fparfa, perpetuae frondis honore geftiefe";-^/«j paryis Jongiufculis, bis quotannis *floribus* innumeris^ pulchellis^albis aut violaceis^ iprerftiriais, onufta^ Floribus liiccedunt *frufius* parvi, romndij magfiitudine Pruni Damafcfchi, qui maturitatc albi aut violacci evadunt ad modum florum. Valde autem dulces funt hi frudtusj Indis quibiiftlam qui juxta finum Honduras degunt in deliciis habiti; qui eorum adeo avidi Be amantesfont, eaquc tanti faciuntj ut ipfi *Icaqumfa* indc denominentur: Proinde^ quando maturefcunt pruna excubias aguntj Be armata manu vicinos arcent^ ne furtim aut aperta vi ea rapiant, aut fruteta depopulentur,

Trunus de Monbain Rochefort.

Pracelfa eft arbor^ pruna longa, flava odore fatis grato producens. Verum cumofficiilumgrandej pulpam feu carnehi paucam habeant, non rnagni fiunt^ ni forte ab ib qui potui *Oukou* vel *Mobby* didto ea admifcent ad faporem gratioretn communicandum. Quo tempore maturitatem adepta in tcrram decidunt hare pruna, Porci in fylvis degentes ex eorum efii, quo multum delcftantur pinguefcunt admodum.

Hacc Arbor gummi exfiidat flavum odore inteniiore quam fit iple fhuStus. Ramuli avulfi aut de« cifi terrx impafti facile comprehendunt & radices agunt, unde ad lepiijienta vivariorum quibus pecora includunt frctjuentiffimus eorum ufus elt.

HISTORIC PLANTARUM

LIBER VIGESIMUS OCTAVUS,

QJJI EST

De Arboribus Bacciferis flore inio fruftui cohxrente.

Accam VOCD fruftum minorem pericarpio feu pulpa hurxiida donatutiij cui femina feu nuclei induduntur vel folicaria, vcl bina, terna, quaterna aut plura.

I^ua: frudtu funt monopyrenOj hoc eft fingulari feu unico intus officulo airt nucleo, fola fruftuum parvitate àPruniferis diftinguuntur.

Bacciferx arbores font vel fingulis acinis fingulis flonbus liiccedentibuSj vcl pluribus acinis confertis ad fingulos flores, ut *Rubus*.

Primi generis plants font vel baccâ calyculatâ, hoc eft, calycs à flore ui-perftice execptâ, vel baccâ nudâ, calycc fcilicec unà cum florc deciduo.

" Qua; bacca flint nuda funt vel eadem monopyrena feuunicum intus nudeum claudente$_F$ vei *pv* lypyrena, nimirum I^bl duobus incus nucleis, vel tribus^ vel quacuor^ vel pluribus.

Draco arbor quam ad hoc genus refero infigni nota foliorum gramineoruin ab aliis omnibus dtf-ferr, ut perfegenus unum fubalternum confthuat.

Librum ergo hunc in quatuor Seftionespartiemur.

Prima erit de Baccifcifc fruftu calycuTato feu calyce à florerefiduo excepto!
Secunda, De iis quac fruftu funt nudo *&c* monopyreno, f^u unicum intus nudeum femcilVe daudente-
Teitiaj De iis qua? fruciu flint nudo *5c* polypyreiio, five duos nucleos feminave *continent, GYG* tresj five quatuor^ five plura, quibus admifceo eas de quarumnudeorumnumcro nondum mihi LDfiltat.
Quartâ Unique de iis quarum frudtus eidem flori luccedens ex pluribus ackiis componicur.

SECTIO I.

Dp *Jrbwibus bacciferis fruciu calyculato.*

CAP. I.

I *SaJTafras* Ger. Park. *Saffafras five lignum Yavavum* J. B. *Saff. Arbor ex Florida Ficulneo folio* C. B. *Anbuiba feu SaJJafrà, major* Pifo. ^h" *-ir™fip,,rf,*—

MAxima: hujus generis Pini funt magnitudine & *formi :* nam practerquam qubd funt trunco unico, 6c Palms inftarnonramofo, valido Sc refto; ramosin cacumine habent *corqns* in/lar ornatè expanfos ad inftar Piniis repurgatar. Cortice funt tenui, glabro ex *gP*^a nigricante *[aafio,* fulvi colon's, alio tenuiore cinericeo tefto] veluti odore, ita *&C fzpore* admodum aromaticD, adFcEniculaccum acccdente. Ramis hxrent folia viridia, tcnuia, ficulneonim aut Vi-iisialbx smula, odorata, multóque magis cxliccata : Tenera adhuc Pyri foliis fimilia funt, vwquq uUumangulum oftendunt, inquit Monard. qubd confirmat Tha Johnfonus in Gerardo luoema-culato: qui Saffafr-as arbulti a fe vife in horto D. *Guliel. Coys* Stratfordii propè Londinurn ra-mulum defcribit & deping,c Foliis infimis mtegris flc propemodum Pyriformibus, ft"[11]"^[1]" "Sf™ fpides divifis ,,, eodem ^ ramulQ *frJis* § floribus J, frluaibus Monard S W j incogn.es. At C Bauhinils fruftum oblongum, rugofun,, longiffim.s pediculis donatum a Parkinlonus ex relations Jo. Tradcfomh. #<™, parvw, lucew, ftaminsw Corm marK floribus pediculis

perfimiles eflē tradit, quibus fuccedunc pro fruftu bacca: parvae, nigncantes, palycibus parvis excep-*tx₃* tnultx fimul racematim congefta:, pcdiculis longis infidentes. *Radices* nunc craflae, nunc tenues, ad terrac fuperficiem expand, unde arbor exftirpatu facilis, quarum cortices arborum *corticibus* lit Ddorariores ità Sc in medicina pradlantioreSj FcEniculum recipiences Clufius Draconis hcrha: guftufaffimilat.

G. PifoMonardis defcriptioni circa lignum Saflafras *npn* acquiefcendum efle "ait, fiquidem afErmat Saflafras Florida: lignum decorticatum vix ullius dignitatis e(Ie₃ cum Brafilienfe exirnia: dignitacis Sc virtutis habeatur, atque a cortice liberacum in aliquot annos immune-fervatur : Duas adhuc alias hnjus arboris fpecies defcribit Gu. Pifo : I. Prior albicante fc flavefcente eft ligno, ac proinde Lufitanis *CeJro branco* vel *Canella* ob odorem dicitur, Bradlienfes *Anhuifitanga* vocant. Foliis eft parvis, angi^ftis 5c tenuibusp

i, Akera leu tcrtia ipecieSj *Anhuihamiri,* quantum duabus prioribus magnitudine inferior, tantum virtutibus fuperior, omnibus pariter Brafilienhbus in quotidianos ufus reponta. Folio eft Lâun, fcii minorij fruftu ^dorifero & nigro ubi maturuerit, eoque fimul cum corticej lignoj foliis *ic* radice intense calidis.

J. Bauhiniis lignum *Saffafras* fie defcribit. Cortice tegitur interius fungofo nonnihil molli: matenes fubjacec alba^ vel ex albo rufefcenSj aliqua interdum etum ex parte ad cinereum vergens, mollitie Be peftinibus Tiliaceis, odore Be fapore luavi, arDmatico^ acnufculo 8c lubdulci quodammodo Anifi.

Nafcitur in maritimis locifque temperatis [in vaftiffimis Sc diflitis laltibus *Tifon.*] non_tan.ft2nf *Loctu:* in Florida> fed & m aliis America: regionibusj etiam Brafilia ipla.

Folia contuGs imponunt Indij ficca etiam in medicos ufiis aflumunt.

Ligni decoitum, fed maxima radicis ejiifque corticis, multi usiis eft, quod v^fmeracius vel fatirratius pro ^gn viribus, state aut temperamento fumendum eft. J. Bauhinus cum Monfpeln agerct ligtii cum fuo cortice derafi ^i|^. in tnbus tantuin aqua? fontans libris a medicis Monlpelienfibus infundi folere ait per horas IT. deinde ad lib. lj. conuimptiDnem decoqui *&C* de colatura tbj. mane furai calidc. Meliiifque cenfemus«f inquit) cum celebernmisejusloci medicis in duas tantum doles fie parari quam in plures, fum quia adervatum gratiam odoris amittir, cjim quod facultasillius facile cvanefcit. Eft enim tenuiflimarum partium.

Refidentiam prididti decofti infundebant pertreshoras in lib. 16- aq. font, decoqaebatit ad lib.ii. cDnfumpt. colatoque per manicam Hippocrat- Saccharo, Bolcheti titulo, aut fine eo, propotu ordinario utebantur, hberaliori adhibito viftu quàm in 4pco6to Cjuaiacino, quo nomine frequens ejus lifts in corponbu5 macilentis. Hac rations magno fticceflii prxfenbebant ad podagrasj ifchiadas, veter£5 fluxiones, obftruftiones confirmatas^ febres nochas &: antiquas, Be fingulari propemodum experimento ad FoEdos virginum colores. In lue Veneiea idem pracftat quod Quaiacum., China, Sariaparillaj fimili ulu Sc utilitate. Valet Sc ad membra refoluta. Ventrem folvit cyathus mane calide liimpcus: Pailionem caehacam diucurnam fanat, flatus uteri Be cruditates conliimit certo experimento ; menfes mirifice provocat, fterili[acem eciam emendat. Macilentis confert Be carnem aagec: Multi" etiam ad peftis 8c morborum CDntagioforum pTarcautionem aqua vd decotfTo ejus utuntur.

Monardes ad frigidos ventriculi afFeftus Be flatus commsndat, necnotf ad concoftionem prornovendamj 8c vomitum compefcendam. In morbis choracis fngidis efficax eit 5 inquS capitis doloribus tarn novis quam inveteratis. Calculofis utiliter datur iifque quibus arenulz gignuutur in renibus. Advsrfa eft lis qui urinae ardore laboranc Halitum denique oris emendat. Haec Monardes ad qusm Leftorem qui plura velit remitto,

Notat 5chroderus lnltar Panacez in catarrhis haberi.

*Ugno Sajfafras ditto [uhjungit J. Bauhinzu Lignum Anifi**

A Tho. Platero medico communicatum, odore Anifi Be quam Saffafras fuavioremitiorEque, materie folida-, fubfufca, peftines reiftos, maculis tranlverfis ac fplendicantiljus interdpientibus, quales ferè in Fagino ligno videri folent. Facile finditur. Flammac admotum facile adolefcitj K luculentam flammam przebet; fed odorem gratum non reddit ficuri Saflafras.

2. *Saffafras arbor folio crmatv* Muhting.

Hanc depingit *&c* defcribit Abrahamus Muntingiusin Herbario BeIgicOj quern confulat Leftor, No5 enim linguam Belgicam non intelligimus.

CAP. II.

Tinda-parua H: M. P. 1. F. 48. p. 87. *Arbor Malabarica baccifera, cortict albicant^ glonnrato fiore* D.Syen.

ARbor procera eft, nafcens in arenofis.. *Radix±* quae fibris terrz fs affigitj cortice eft craflb, fubflaveicente, molli, laftefcente₃ faporis adftringentis; ligno albicante. *Stipes* ambicu hominik amplexum inriplens, cortice eft cinereo, fublafteo, qti fiint Be rami Be furculi. *Folia* brevibus petiolis hinc inde infident, oblongo^rotunda, nonnihil culpidata₃ ad petiolum etiam ?ontrafta, in margine denticulata, intus fublaftea, textura rigida feu dura, fupcrnfc obfturiùs vindia>

lübmslucidiora: *Nervorum dutlus & divifionts in foliis nihil habent fingulare. Defcriptiovem fi placet vide. Flores* in capitulis plano-rDtundis, petiolis fimplicibus, curtis infidentibus, per furculos hinc inde, ut gemm* plures units prodeunt, quatuor petalis culpidatis, dilute virentibus compoilti. *Stamina* quatuor, ex foliis longè emicantia, *apices* geftant albicantes, grandiu(cubs *Stylus* in medio breviffimus cum capitulo albidnte. *Ftuttus* funtbaccae rotundiola:, calyce quadrifolio primùm arfte teftae, è vertice ftylum bifurcatum ejicientes, primùm virides, dein albefcentes, per maturitatem rubicundi Be parum nitentes. Unum capirulum gemmeum nonnifi unum Fruftum proFert. Sub cortice exteriori tenui untis nucleus rotundus, viridis contirietur, qui proprio, nonnihil cartilagino/oj rufeFcentc cortice tegicur.

Radix trite &c cum aqua Oryzae in lotions adhibita morbo facro cbnfert: eadem trita Apoftematis lmponitur. Folia decofla inFomentis aut cataplafmatis quofcunq, dolores leniunt, Kiu p... peris juvant.

CAP. III.

*Frutex haccifer Malabaricus fruBu calyculato, rotundo, monopyreno. My fax dittus. Modtra-canni H.M.*part. z. Fig.* 19. *d Modira₃i.e. myfiace ditta. Caniram fftcks eft defcript.* P- I-

H. M.

Frutex eft altrtwdine duiim hominum, nafcens in arenofis. *Radix* crafla, exterius cortice flavd feu ruffb, qui albicante farina feu calec obduftus eft, intus Ji^no fufco-rufoj K grati ac aromatici odoris. *Rami* cortice funt cincreo, if/que Ipina: uricialcij lignufa: tranlver/ac hinc indc innafcuntur. *Folia* in brevibus liirculis qui intervallo ab exortu fermè undali ad utramque partsrn lignofa Be fpiratim intorta barba munitifunc. [Hincplanta *Motzra-canm* dicitur. Nam *voxmodira* in lingua Malabarica myftacem denotat-] proveniunt, Be in fuperiorc eonim parte quac iiipra barbam eltj 8c inFra quoque ad eorum exortum brevibus pediculis appenfa, füntquc oblongo-rotunda^ anterius obtusè cufpidata, ad peciolum nonnihil ftrifta, virt>rc utrinqiie claro, liipernè parùm nit^e^" te; ad exortum duobus foliis cufpidatis anguftis velut auriculis comitata. *Flores* in fummis fiirculis pediculis vix femundalibus infidentesj duo trgfve fimul prodcunr^ confiti in calyce viridi-flai'e(csnrequinque cufpidatDriim fohorurnj fiintque dblDreflavo 5c parùm nitente, conrfantesquinqii5P^era" Jis tenuibus, DbJongo-rotundisj *SL* venulis tenuiflimè in longum ftriatis^ unguibus albicantibus. *&^a' mina'm* medio 1^ Jongiufculaj fiibflava conlpiciunturnodulis flavo-rubris dotata, inFerius albicantia, quz in calyce miitiio unita rapitulum medium albicans circumambiunt; e cujus verticc prodeunt alia quinque *ftarnina* parva, lubflava, cum viridibus nodulis feu *apicibu**. *FruEtus* rotunda: baccac ftnt, inferiori parte in calyce arfto proFunde infidentes, glabri, nitentes^ per matuntatem flavi K fiibrubri, iüb exceriori pellicula came valdè rubra, denfa,, humic)a conftantes. In m'edio ofliculurri jlbicans, durum, in longum venis ftriatum, parum nuclei concinens.

-^ fJi In lotions corporis adhibitus humores evocat. *Radix* inflàmmationibus fedandis 6c turn on bus refblvèndis conFert trita Sc impofita : eadem pra:(entaneum remedium eft pro iftu virulento colubri; nfiirpatur quoque pro febribus, praccipue inFanciumj inteftinorum torminibus, dolore colico & vermium enecatione; eftque fudonferaj urinam cicns arculque *—oborans. E Tadicis cortice Alexipharmacum contra *vznzna* torniatur.

CAP. W.

Baccifera Indica frutlu cufpidato monopyreno, calyce reftduo excepto. Btfaal H. M. P- ?• T. ^IX> p. 2,3.

H.M.

Arbor eft mediocris magnitudinis, *caudice* tenui, albicante, cortice cinereo fufco Dbdufto, necnon plunbus ramulis fubviridibus ac fubcinereis donate. *Radix* albicans, craffo, fubrufoque cortice tefta, faporis amaricantis. *Folia* circa extremes ramutas brevibus petiolisproveniunt, oblongo-rotunda, acuminata, mollia, flaccida, atro-viridia; cofta media crafia. Sapor am*" nis, odor acris. *Flofculi* numerofi racemati^proveniunt, candidi primum, deinde ex albo rubefcentes, /uaveolentes, calycique exiguo, fubruro, in quinque lacinias acuminatas fefto inhscrent quinque obJongo-rotLindis ac ftellae in modum expanfo, foliolis conftantes, qus totidem incercedunt *fiaminula* alba, furrefta, fubrufis *apkibus* ornata, medium occupante *ftylo* exiguo. Flofculi fuccedunt *Baccx* rotunda:, rubefcentes cum cufpide in vertice, inferius calyce quinquangulo except^ came fucculenta ac fubdulci intus referta:, intra quam officulum locatur albicans, plano-rotLinduniy nucleum continens candidum, amarodulcem.

Loca. Proyenit locis arenofis, przfertim fertili folo circa *Cochin:* quotannis floret fruftumque pro ^at^q^e a prirno lationis anno ad decimum quintum frugiFera eflè folet.

X)C JUJ. *t.* tenenonbus folus addito zinziberc in aqua coftis gargarifma paratur faucium afte"^. E bacus mbutyro Fnxis unguentum conficitur, quod Front!Tac cemponbus iUitum phrencticis vaia prodeUe dicitur. Nuclei verb ₅arundem affumpti lumbncDs necant.

CAP.

CAP. V.

Baccifera In die a fruttu oblongo, calyci incident mbnopyreno^ ojjiculo comprejjo. Kaka-Niara* H M P.j. T.xB. p-SJ-

H.M.

NIara (pecies eft fed hurnilior, quatUDrdecim circiter pedes alta, *caudice* tenui, albicarite, dDr dee munito furvo, intus flavefcente, necnon ramulis viridi-fufcis, in orbem diffufis, dona* to. *Radix* fibrata, nigricante, intus fiibrubefcente cortice cinfta. *Folia* oblong o-ro tun da, crafla, denla, glabra, fuperne atro-viridia, inferne fubviridia : fapor fubacido aftringens, odor nullus. *Flores* extremis furculis proveniunt, inodori, quinque'Dblongo-rotufldis, acuminatis, rigidis^ craflis, colorifque carneifoliis conftantes, totidem/^^iww/^ralbicantibus, flavo-nibe/centibus^ri^ ornatis medium occupantibus, inter qua *fijlm* prodit viridi-albicans, ipfius Fruftus rudimentum. Floribus iuccedunt *bacca* oblongo-rotundae, calyciquc exiguo^ viridij in quinque lacinias fefto inhaerent, virides primum, dein albsicentes, poft rubefcenres, tandem nigncantcs ac nitentes, came intus fubnibefcenti acfubdiilcirefert^ officulo albicante plano-rotundo-

Provenit *inPorca &c Moutan\ '* Temper viret: quotannis floret, fruftufqiie fert, menfc viz. Augufto. *Locus.*

Exprefllí5 E foliis fuccus, Be cum la£teo nuds Indies jucco exhibitus lunibric^s necat §c carn muria pot us eofdem expellit. *Vires.*

CAP. VI.

Ttragu H-M- P. 2- F. 25. p. 41. *Frutex baccifer Malabar km, floribus pentapetahs, binis>im& bazzà nigrd in calyce Jtelliformitsr expanfo.*

H.M.

TRipedali eft altitudine, in arenofis nafcens, radioe fibrofa, flava feu rufa; faporis *&c* odoris nullius. Stipites *&c* lurculi teretes^ verum in liimmo quadrangulares, vetuftiores cinerei, teneriores ex viridi Ipadicei Be tomentofi *Folia* petiolisrotundis, tcnuitcr pilaiis (eu tomentofis, bina conjugatim, 5c alterno ordine fiirculis ddnafbuntur, cx^rdiformiaj uufpidata, crafla. pilosa Ianugine obdufta Sc veluti inftar. Jenia^, viridia^ fubtus dilutiora^ fapore fubamaroj detcriptioncm duftils neivorum vide. *Flores* bini una proveniunc in petiolis rigidis, oblique liirredtis in fiirculorum fuperiori parte hinc inde lupra ex Drigineparvorumac fe mutuo ordine decuffantiurrt foliorum, qux quidetn cum majoribus forma CDnveniunt,atlonge mlnora manent7Sc minora funt quo apici furuulipropiofa. Sunt autem flores candidi, quinque petalis compofiti, oblongo-anguftis, ad unam magis partem fitis, quacin medio una vena ftriata liint, infidentq, pediculo albo [tiibo feu collo^ fubflavo calyci amplo, laxo, quinque foliorum culpidatorumj quac in medio antcrius nervulis ftriata funt- *Stamina* è medio exeunt quatuor^ tenuia, Candida,- longa, cum *aficibus* higricantibus lunulatis incumbentibus: item *fiylus* tenuis, candidus^ in liimmitate viridis ac bifidus, è primordio fruftus, quod ex calycis orificio fe exferit, prodiens. Flores odoris (unt gravis mals-blentis. Floribus delapfis (uccsdunt: *bacca:* nngula:, a calyce laxo primiim ill tDtum comprehenfz, dein c calyce Stelliformiter expanfo, ac exteriora versus reflexo emicanres; fiintque primiim virides, deinde ex viridi-fufco cc£rulelcente'sj poft cum plane maturxnigrx ac nitentes, cortice tenui, intus parum fucculent^j ac comeftz nonnihil adurunt. *Semina* qux fruftus in''tDtum replent^ ac in fingulis duoj tria, vel etiam unum continentur, una parts rotundiola funt, altera planaj3 vel duobus planis lateribus conftantia, in laterc rDtundo nervuli5 emirientibus caiicellatimftricitaj ac colore cum ficca exrubro nigricante.

Radix proficua eft pro lienteria 6c inteftinoruni torminibus 6c dolore colico/ in lafte acido vel etiam vino data. Eadem in pulverem redaifta ad puftularum exiiccationem confert. Foliorum iiiccus epDtus lumbricDs in veritrs enecat. *Vires.*

CAP. VII.

Baccifera Malab. rauemofd, tripttala fruftu oblongo tricocco3 caljcc except. Tsjerou-Tozam* H. M. *part.* ^. *tab.* 56.

H. *M.*

ARbutula; humilis eft, caudice tenui, albicante; Cortice cinflro nigricant^ intus viridi, multifque ramulis geniculatis donato. *Radix* flavefcens,, rufo cortice tefta, odoris ac faporis ingrati. *Folia* oblongo-rotunda, acuminata, in ambitu leviter crenata, lenia, fiipernè atraviridia 5c fplendentia, infernè liibviridia ac lanuginofa, nervis aliquot è media cofta al^ bicante, 3C in averfa parte extuberantc in latera excurrentibus : Odor Be fapor ingratus. *Flores* inodon, vindi-albicante5 racematim ad foliorum alas in furculis proveniunt, calycique viridi tripartito inherent, tripetali, *b* tnbus viz. oblongo-rotundis, acuminatis expansifque foliolis conftantes, medium occupante globulo viridi, *b* quo exlurgit *fiylus* tenuis oblongus, è viridi flavefcens, capi^l^ rotundo. Fbribus pari modo fuccedunt *baccx* oblongo-rotund^, tricoccx, virides, calycibus'exceP^,

cna

cna intus continentes *femina,* viridi-albicantia, amara, membranaceis pelliculis iejunfta, ita ut fingula in fingulis latltenc locul a mentis.

Locus. Provenit variis Regni Malabarici locis, prsFertim circa *Repolyn:* temper viret, floret 6c fruftum fert.

Vires. E floribus, frudlibus Be cortice in olco coftis linimentum paratur, quod capiti munftum cephalaJgiam {ware Fcrtur- Folia recentia contufa & parti eryfipelate laboranti impofita id tollere dicuntur.

CAP. VIII.

Frutex baccifer Malaharkm fruttn vafycz txctptO) fuhato tripjreno* Katou-Patsjotti* H, M- P- ?• T-7. P.IJ-

H. M.

ARbufcula humilis eft, caudice tenui, albicante, cortice obdufto cinereD-rubercente. *Radix* (ubalbicans, rufo cortice cindta/grave-olens7 unftuofa. *Folia* oblungo-rotunda, aeuininata, in ambitu cnenaca, crafla, iuperne colors atro-viridi Iplendentia, inrernc lubviridia^ moJlia ft-tomentola; ncrvis aliquot c media cofta in latera exciirrentibus. *Flora* ad foliorum exortum racematin^ iurculis inherent, tribus rubra-flavefcentibus, fubrotundis ac intus concavis foliis ca^aniS^r ddor nullus. *FruBus* calycibus quinquepartitis excepti floribus pari modo fuccedunti fubrotundi, interius in acutum mucronem definentes, tribus angulis ililcati, craflo vjridiqus cortice tefti: in reeditullio tria latitant *Jtrnina,* oblongo-rotunda, triquetra, purpureo-nigricantiaj membranaceis pelliculis lejunfta, ita ut fingula in fingulis latitent cellulu.

Locus & *Itmpui.* Provenic rariis Regni Malabarici locis, prxfertim in *Candcnatt,* femper viret, quotannis fruftus fert^ Scptembri fci. & Dftobri menlibus.

In re medica nullus ejus ufus efti

CAP. IX.

Fruttx baccifir Malab. fructu calywlatv, tetracoccoj umfoUtfo. Tjjocatti H. M. P. 5. Tab 4.

H. A4.

ARbufcula eft humilis, duodecim circiter pedes alta, *taudict* tenui, multi/que ramuli ligno[illegible] donato : Lignum albicans, rufefcente cortice dn(5tum, matrice viridefcente, molliore, ^ *dix* albicans, amara, aromatica- *Folia* oblongo-rotuhdaj acuminata,in ambitu levicer crcnata, crafla, denla, glabra, fplendentia,/uperne atro-viridiaj inferne /ubviridia cofta media crailla, c qua plures exigui nervuli ordinatim adprominentes dentatafq, oras exeunt: laporamarus. *Flores* fkveftences^ inodon, umbellatim extremis liirculis proveniunt, caJycique nibro-flavefccnti, in quinq, lacinias oblongo rotundas fcfto inharrent, quinque oblongo-rotundis acftellz in modum expaniis folioli5 conftantes, luteis aliquot *ftammulis* iiirreftis acuminatifq, medium occupantibus: inter qus *cap-^/Arw*proditplanumalbicanSjquinquepartitum, e cujus vertice/^/ay exit tenuis, albicanSjlongus, aclupra ftaminula eminens. Floribus deciduis lucccdunt *Bacca:* tetracoccar^aliquando pentatxjee^, *iubvirides* primum, at permaturitatem rubentes ac nitentes, calycique atro-rubenti inherent: lapor acid^-amarus. Intus continentury^w/w* quaterna pliirimumjalbicanliajrenalisfigurarjfapDjisamaro dulci5»

Locus, Provenic variis Rcgni Malabarici locis, prarfertim in *Landtnatt* femper viret, floret, fruftumque profert.

Virvs. E fains cum fero laftis decoftio conficitur, qua: in Cardialgja valde commendatur- Ex nuicrri cum flonbus *&L* fruftibus in aqua coinmuni codhs oris collucio he ad erolas gingivas ianandas, dentefque vacillantes firmandos. Ex radice cum Cumini temine in lafte cofta potus conficitur, qui poteriter vomitum fedat. Eadem radix tanquam amuletum ventri appcnla CDHCDS dolores mitigate perhibecur.

CAP. X.

Baccifera Indica frtclu calyculato, fubrotmdoj cufpidato, ^uadripaxtito; Utrapynnv. Acara-Vatsjotn H.M. P. 5. T. 8. p. if-

HUmilis eft arbufcula, *Katou-Vatsjotti* zmula, *Folia* tamen minus lata, *&c* in ambicu non crenata. *Flvrts* cindidiflimi, luaveolentes, ramulorum extremis numerofi. proveniim^ arq, calyci vindi, in quatuor.lacinias fubrotundas fed:o, inherent, quatuor oblongt>-|orun:lis, ac versus exceripra reflcxis *folns* conftantes,*ftammulorum* albicantium, carneis acfubrorundis *apctni* ornatorum congenc mediam floris cavitatem & umbilkum occupante: inter qua: globujub prom oblongus .acuminacus, quadnpaititus, quaruor (eminuni, in fruftu dem luccrefc.nrium rudimen^ *FrmUm* Jubrotundi, cum curpijc m YBrlic5 quadnpartici, virides pnmum, dcin aero-rubentes acm

tentes, e calyce florum occlulb conftantes, quatuor oblongo-rotunda, fubvindia, ac diJtindtis iuis pelliculis inclufa *femina* continences; fapor ingratus Be fykeftris.

PrDVcnit etiam bcis moncanis Be petrofis in *Candznatt*: lemper viret, 5eptembri Be Dftobri men- *Lucus.* Cbus fruftus. Fert.

Ex ejus foliis in Dryzse intufo coftis garganlml paratur, quod aphthis pptenter medetur. *Virtu*

CAP. XL

Baccifera Malab. fruttu ublon^o₉ tetracocco, calyculato. Niir Notjjil Mfllabarenjibus H. M. *Tart.* 5. *Tab.* 49.

H. M.

ARbufcula humilis eft, feu potius frutex, fex circiter pedes altusj *caudice* tenui, albicantc, cortice cinfto cinereo, intus viridi, fiirculifque rubro pupureis ac nifentibus pluribus donato. *Radix* lignofa, fibrata, albicans, flavefcente cortice tefta^ graveolens, amara. *Folia* fine ordine ramulis inhscrent, oblohgo-ratunda, crafla, glabra, lenia, nervis aliquot e cofta media albicante in latera excurrentibus: fapor acris, odor gravis. *Florzs* petiolis longis^ tcnuibus, rubro purpureis, in ramulis Be extremis furculis proveniunt, candid^ pentapetaloides, perianthia exgepti fuinquepartito, viridi-purpureo, *ftaminulis* quinque tenuibus, longis, purpura-ipkiidenti^^crocels falcatis *afaibm* ornatiSj medium occupantibus : inter quae *fiylus* prodit tenuis, Innjiir,piirpuvSTcen^ Floribus fuccedunt *Bacca* oblongo-rotund^ tetracoc^aEj virides primumj dein pujpuralcentes acnitenteSj calycique profundo arftc inhaerenc, came intus (iicculenta ac fubamara fefercx, intra quam *femina* continentur quaterna, oblonga^ triquecra, dura, nucleis albis, amaris.

Nafcitur locis aquofis *&C* fluiilinum npis circa *Cochin? Porca dr Paroe.* LQCUTZ

Folia ficcata in pulverem reda^ta, ac quotidie cxhibita cum Saccharo *&c* Oryzx infufo luem *yjreJm* Veneream lanare feruntur. Ex iifdeml foliis coftis Be piftis cum ovi vitello cataplafmaparatur, quod bubonibus inguinum Venereis impofitum pote'nter iis prodefle ftatuunt- E foliis Be radicibus in aqua coftis balneum fit, quod Phrenitidi^ niani^ aliifque cephalici5 affFcftibus perquam udle cenfetur. Ex radice in oleo cuda linimencum fit antiarthriticum.

CAP. XIL

MailAnfchi * H- M. *Rhamnzts Malabaricui*fruclu racemofo calyculato.* %p. „p.

ALtitudine eft trium hominum, ramis denfis Be opacis„ late fparfis: *radice* crafla Be ProRinde fe demittcnte, fibras hinc inde exferentc, corcice ce£ta cinereD lub, cuticula rubeicente, albicante ligna. *Stipzs* paulo minus hominis amplexum impletj cortice cum ramis cinereo, ligno duro Be albicante- *Folia* in furculis tenuibus, qui bifli, terni, quaternive fimul ramisj craflioribus erumpunc, bina Be bina, vel folitaria, breviflimis pediculis infidenr, fùntque parva, oblongo-rotunda Be angufta, cufpidataj ad petiolum ftrifta, texcura tenui, fuperficie plana Be glabra, virore communi nonnihil nitentij fapore fiibamaro, odore nullo. *Flores* in (ummis fiirculis^ plures racematim junfti, parvis, tenuibus„ rubris peciolis infidenr,.odoris haud Injucundi, qua cu or pet alls GX albicante fubflavis, enfpis^ latiulculo ititeryallo a ft in vie em diftantibus, quae poftea magis flavefcunt, CDnipolici- *Stamina* in iis ofto, albicantia, *apicibus* grandiufculis Be fiibflavis dotata„ quc bina Be bina c foliorum intervallis emicant: in medio fe prodit globulus dilute viridis Be rocundusj qui primordium eft fruiftus cum ftylo albicante in vertice. *Calyx* quatuor foliis cufpidatis Be viridibus conftat. Floribus deciduis fuccedunt 111 racemis *bacc** rotuncTa: cum fpiculo in vertice, *&C* calyce fuo inferius arfte contents, *[tminibm* numerofis replete, Be carne inter lemina, laporis adftringentis, primum virides, poft rubefcentes, tandem"nigricantes. *Sernina(un£* oblonga, cufpidata, angulofa, cum ball rotunda ad corticem fita, ac alia in parte fuperiore, alia in inferiore baccarum, cum ftriftiori parts leu culpide interiora baccarum refpicientia, primum lubflava; matura fufca auc nigri antis.

Flores fert feniel tempore pluviolo: nalcitur in arenolis. ^*if*

Radicis decoftum conducit in podagra : Foliorum cum Saccharo in iftero; item folia fimpliciteif *Vim* in lafte pota: Eorundem fuccus expreflus Be in lafte vaccz cum Saccharo epotus urinantibus nuteriam albam Be purulentam prodeft.

CAP. XIII.

Fmtex baccifer Malaharicas fruttu caljcttlato, mtundo, rtibro, pofypyreno. I. *Scbttti* H. M. P n F. 13. P-I7-

H.M.

FRutex eft unius hominis altitudme, in arenolis nafcens,.8c pctrofis. *Radix* proFunde in terram fe demictic, cortice extcnus ruFo-obfcuro, uti eft Bafipitum & ramorum majorutn corcex, intends rubcicente, cum in ilhs albicec: Ramorum fBpsriorutn cortex exterius cinereus, intus albcfcens, ac tencriorum caftarico-Fureo-rubefc&ns, *Foliain* ramis Bdiirculis bina, guJpidibus ad *is* invicem

invicem inflcxis oblongo-rotunda fiint, ad petiolum oris rotundis, in fiimmicatc parum acuminata, crafliolaj textura denfse, lenia, fuperne glabra. Be Dbfcuro virore valde-nitentia, fubtus dilutiora, fapore adftnngenti Be amarb. Turn cofta foiii media, turn nervi tranfverfi in fupina parte nonnihil eminent, hi autem refto Be parallelo dutlo crebri Versus marginem folii excurrunt. *Flores* in fummis ramulis umbellacim congefti, petalis quatuor (raritis quinq,) oblongo-anguftis conftant^qu^ aftterius Be ad petiolum reftis oris ftiifta Be velut cancelliformia funf, colons utrinque incarnati, interius autcni magis intend, acpoftea ubi flaccefcunt dilutioris ac flavefcentiV, infidéntque pediculo tenui longo ac furrefto, incarnaco-iaturD,feu rubro Corallino^ac nicente calyci parvo quatuor cuXpiduni minutorum; odoris nullius. E medio flore *ftyliis* parvus cmicat cum nodulo TLipeine bjfido rubroobrcurD Be nitente, inferne globulo viridiin calyce gui rudimentum fiuftus eft inlidenSjac in *ovi*-flcio pediculi,inter petalorum ungues quatuor lingula: feu ftamuncula parva rubra in/ita fiint^qu^ inflexa velut quatuor uncinuli func, qui unguiculos foliorum in angulis intermediis arripiunt. *Fruit*** fiint bacca: calycibus fiiis arfteinfidentes: cortice glabro^ per maturitatem fDrmx rotundioiisj ac *&>*-lore rubrD-obfcurD-fufco, dein rubro laturo ac nicente, fiintque came albicanteac parum humida.^

In hifce baccis, quac Juices ac in eduliis funt, duo, tria, quatu6rve ofliculaalbicanria infim^ Q^u^ femutuo contingunt plana ac duum lateruni, in alia autcm parte rotunda, ac nucamento DTCD minus durcr conftantes, puipa intus viridi.

Flores Be fruftus fert toto anno.

Floras hujus fmticis Gentiles Deo *Ixora* in facris offerunt.

Fires. Radix trita Be in aqua frigida epota fervit pro febre calida ac ardore manuum, & prodeft e^P^u'' entibii^L:^.<irjP'r:/; cum aqua frigida in perunftions adhibita iedat dolores capitis; epota in la#5 *'*?-3T&* ardcrlbif^renum reftinguenclis cortfert, ut Be gonorrhoea:; cum liquorc *Suri* in perundlions corporis affefti viriolis prod eft j atque eodem modo ufurpata cumlafte *Coqui India:* fervit pro ptiftuJiSj aliifque mornis curaneis exficcandis.

Ex cDrtice, foliis & floribus extrahirur fuccus, qufmixtus cum oleo *Sirgclim mtus* iiimitur ad minuendam plethoram.

i. Btm-SzUtti H. M. P. *i.* F. 14. p-19.

Hujus folia quam praecedentis longiora funt, anterius magis cufpidata, &: ad petiolum mr... ftrifta, Be minus crafla. *Flores* albicantes fie fiibflavi, pede autem quo calyci incident nonnihil ... rubelcente, ac in iis *zR ftytys* fuperne bifurcatus^ ex urificio alte emicans, flc *ftamina* quatuor ... longiufcula, apicibus flaviulculis donataj *fruBus* magis oblongi, ac colore primum viridi, ... viridi-diluto Be fubflavo, came intus fucculenta Be albicante, necnon ofliculis albicantibus- ... rdiquis cum precedence convemt.

FruftL5 fun: in eduliis, acfaporisfiibdulcisfarinacei.

FJores hie frutex in anno rarius f?rt

CAP. XIV-

Gudiacum Patavinum latifvlium & angufiifilium Ger. *Guajacana* J. B. *Arbor Guajauana fivt Guajfcurn Patavinum* Park. *Lotus Africana latifolia & angufiifolia* C. B.

GUaiacan^ proceritas quainta arboris magnz: in ramis *folia* alternatim polita. Nucis [J^U^S Jandis] Foliis fmgularibus zqualia, acuminataj atro virDrc fplendentia fuperius, fubtus magis albjcnntia, utrinque modice hirfuta, fed magis parte averfa, brevibus petiolis harrentia, iapore mixto, fubaufteroj bviter amaro, tandem Be fiibdulci. *Flores* radiatis cajycibus in/Tdenres ramis apprimuntur, mari quklem majores, fceminx non tanrum minores fed etiam calyce ilJo deftilutij quos nullus fequitur *fruttus,* qui tamen maris florem feflilis excipit, magnitudine Be colore Pruni fylveftris, fapore dulci fiiavi^ in quo *fvnina* aliquot^ Pomorum feminibus paulb majora, ejuldem cum illis coloris, tanta duritie ut vix dentibus atteri poflint. Cortice veftitijr h^c arbor tenii.fi rugofo, fufco. Materies ci fpiris in orbem circinaca^ colore cineracco vel fiibctErulco, in omnibus a Guaiaco vald£ divcrfa.

Parkinfbnus *flores* huic atbori attribuit tetrapetalos, ex purpura obfcure rubentes, caJyce pariter quadrifolio exccptos, qui Be fruftum etiam ima parte pbducit adinftar Sebeften. Fruftum fubrptundum cum parvo acuminein faftigio. Africans onginis efle. dicitur. Scribit tamen Ge/nerus Ic audivifle nafci earn in montibus circa Veronam, Be e raniis ejus aqua maceratis rufticos Vi/cuni parare. Quod non videtur verifimile, cum^ Guaiacana tenerior fit quam ut montium iftorum frigus per hyemem toleret. Nos tamen itinere a Lericio ad Lucam in defcenfu mDntiumnon longe a Luca Etruna: uibearborem invenimus quam turn pro Guaiaco Patavino habuimuSfipfammet ... fuiiTe non audemus fidenter aflerere, fed duntaxat fimilem. Qiii per ea loca in Italia percgnnantur-diligentius oblervare poffunt.

Viru\ Matchiolus iifdem cum Loto viribus pollere Cradit,

Cap.

CAP. XV.

Prut ex Indicus bacciftr frtitfu calyculato monopyreno, Ntgmdq difta. i. *Negundo mas & fxmina* Park. *Negundo arbor mas & fosmina* jr B. *Piperi fimilis fruttus ftriatus* Q B. *Uara-noft* H- M- *Negundo fxmina* A coils. *p 2, F. H. /> 13*

H. M

FRutex^ft fefquihominis plus minus altitiidins [Perficae magnitudine Garciae, Amygdalae Acoftae.] nafcens in arenofis.

Radix fibröfa exterius fufcefcens, intus albicans, cortice tenui 3c fiibamaroj diutius autem xnanfo fubacri-

Fo/j* in communi pedicuta plerunque terna, bina fibi mutuotoppofitaj unum in extrsma cofta re-Jiquis majus, oblongo-rotunda, antcrius cufpidata, margins xquabili, textura craflitisi mediocris Be mullia, fuperficie lenia, fcpernc bbfeuro virore nitentia, liibcus pallidioraj lapDre amaro Sc acri. [Acoftx Be Garciz folia Sambuci fimillima videntur procul intuenti^ fimili modo per ambitum ferrata, in mare arbore *Acofi.* iupernc virentia^ infernc lanuginofa Be hirfuta foliorum Salviaemodo] odore gratoLavendulzarniulo [Acofts folia Salviam odore Sc (apore referunc]

Flores muhi limul in pediculis communibus Teu furculis, c nddulis fupra ex or turn foliorum binis Be binis ordine decuflato egrcfliiprovsniunt brevibus pediculis hxrentes; purpuj^o-ctErulei, [illegible] quo folia odore fed magis vsgeto, quinquc petalis difformibus c uollo CampanirDrmiJ^aBrfrü[illegible] jurreftum eft Be latius, interius concavum fit pilotum, uci Be collum floris quod aci'^us"fiJlii prwilS eft intzriu5 sft pilofum, q^uatuor reliqua petala in latutn ferm^ expanfa^ Be ma^s inter fe fimilia liintj nifi quod qux folio lurrefto proxima funt^ parum laciora Be rocundiura, duo reliqua a [illegible] versus contraftiora.

Stamina quacuor tenuia, furreftaj purpuro-coerulca, cum nigricantibus Be arcuatis *afmbu*[illegible]^ ea *ftylus* tenuis, purpuro-CKruleus, versus folium c^ruleum cum eufpidebifido inflexus, qui ex rudimentofruftiis, quod inter calycehi eftj originem (umic.

Calyx, qui floris colluro inferius arftc arripit, quinque brevibusj viridi-dilutis; cufpidatis foliis coiv ftat, ac coftulis tenuibus in longum ftriatus eft.

Fruttus fiinc bacca? rotund^ parum oblonga?J ejufdem ciim floribus odoris, maximam partem a calyce comprehenli, quatenus calyce teguntur colors viridi'diluco, parte ftperiori qua eminent^ primurn rubefcences Be nitentes, dein cum ficci in It a r a tram en ti nigricantes. In medio eft oblongo-rotundum oftculurrij durum, came viridi Be dura, quz etiam ex maturitate fruaus minus mollcrcir; involutunij concinens nucleum albicantem, qui fkpore eit nuUo.

Oleum exradice per deftillationem extraftum clarum eft fubviridefcens, faporis dulciSj acris &C penetrancis, odoris grati.

Adeofrequem eft (inquit AcDfta) hujus arbons uJus ad medendum in his rcgionibus [Malabar, Bee. J utnifi Deus recifos ramos multiplici f^Cura renafci faceret, jamdiu fuiffent conliimptae arbores, aut certe maximi pretii nunc sfTent. Sed quo magis prsciduntur rami eb felicius renafcuncur, & perpetua fronde virent-

Rami teneriores, folia, flores, fruftus contufa aut in aqua decofta, vel in oleo frifta aut elixa utiliter imponuntur omnibus doloribus ex quacunq, caufa provenientibus; przfertim verb in arciculorum doloribus ex frigida caufa natis, acque in tumoribus Be contuiionibus mirabiles praebent afFeftti5- Non defiint qui fupra vulnera admoverint, unaque nofte dolorsm iuftulifle materiamque digefltHs affirmenc.

Ulcenbus etiam vetuftis folia trica imponuntur fcliui iupceflu, quandoquidsm eorum materiatn digerunt eaque emundant, Be ad cicacricem perducunt. Et fane in vulneribus, apoftematibus *He* CDntufionibus adeb utilem experiuntur, ut chirurgorum operam minime requirant. Mulieres horum foliorum decofto omni tempore univerfum corpus lavant, tantaqueinvafit perfuafio apud illas, Negundo ftare5, folia Be fruftus utilia efle ad juvantiam conceptionem, ut cum qui contranum perfuadere conctur lapidibus fint Dbruturx. Mafticata folia orishalitum emendant. Haftenus Garcias Be Atofta.

1. *Bem-nofi* H. M. *Negundo mas Garcia & Azojt*.

H.M.

Hujus folia in petiolis terna Bcpaffim quina proveniunt, funtque oblongo-anguftiura; in culpidem anguftam contrafta, ad petiolum rotundiora Be laciflima, in anteriori parte magis minulve tenuiter crenata, colore viridi minus fufco, fupernc clariore; quod in extrema cofta eft folium maximum eftj bina illi proxima majora pediculis paulo minoribus pollice, cofta? mediae hzrentia: duo reliqua vald^ parva hint Be petiolo communi infidentia. In reliquis cum przeedente convenit-

Folia ferrata Sambuci aemula hanc ipeciem Negundo marsm Garcia: Be Acoftx eflc indicant.

SECTIO

SECTIO II

Ve Arhribus bacciferis fruttu nudo mvnvpyrenv*

CAP. I.

Oka *fylwjtris folio molli incano* C. B- *Olcafler CappaJocicu** Park. *Ziz,ipbus CappaJouica,* *bujdam Oha Bohzmica* J. B- *Zizyfha Cappadocica* Ger.

J.B.

Rbor eft juft* magnitudinis [Salicis magnitudine *Dal~\ radicibus* multis, craffis, hue^i diffuiis 5c loci plurimum occupantibus, per fummam tcrram vagis, ftoluncs multos mitten- tibusj qui nifi avellantur matrem emaciantj avulfi vero & depafti vivunt Be arborefcun ramis patulis. Corfe* albicat, in ftipite valdè rugafus Sc craffus, inramis tenuiorj [I^v *J, B.*] & mojli quadaiii lanugine pubefcens. FO/M mollia, longius à Zizyphi foliis recedunt, Sa- iignisprDpiora [iino OJea: fativs fimilia,] aliàs alternating aliàs Jiullo ordine per ramos nafcentiaj [illegible] Vem nontamen iniucundum odoreni /pargentcs&: capuc ferientes. ' *Bacc** fublonga:, exiguis Olivis aut Zizyphis finiiics,, alba:, fungoli, & duki came five pulpa, [apice in iummicate aciculae nmiH *Matth.*] /aporis aciduli, offeo mcus nudeo, canaliculate). Rami interdurn fpinofifunt. Matcries flavica admoduiji firma.

In Syria nalcicui, *nque iEthiopia Be monte Libano, notante Rauwolfio. Sponte etiam p nire in Bohemia: fylvis autor eft Matthiolus: In fepibus cum Rhamno Be Viticc juxta urbem C^' dix in Rcgno Granatenfi *Cluf.* Floret xftatis inicio, frudtus Autumnomaturefcit.

jNon dubito (inquitDdleehamp. apud *J. B.)* quin ex hujus floribus przftantiffimi odorii aqua dettillari poflit, oleumque parari odoris eximii Be fragrantis.

In icons hujus arboris apud J. Bauhinum velut corolla feu umbilicus multorum cufpidum fum fruftui appingiturj unde fufpicor flDiem iunimo fruftui innafci: corolla enim vidstur^fle calyxrs fiduus. VeruiTi Matthmlus nun umbilicum feu corollam, fed apicem in fiimmitate aculeo fimileni eJfe icribit j ut dubius.fim de fitu flons in hac arbore, adeoque deipfius loco in noftra [illegible]

CAP. II.

A. i. *Arbutus* Ger. Park. *Arbutus, Qomarus Tbtophrafti* J.B. *Arb. folio ftrrato* C. B. [illegible]

J. B.

** Vt inmm- re AtLo,,te- ftante Be/<o-*

A Rbutus^ quamvis locis nonnullis in juftam arborem adolefdt,plurimum tamsn frutex eftj conU3rMs ftolonibus fcabro cortice iuteftis, in quibus perpetui vuoris *folia,* Laurinis fimilia & panafcri, craffa, virenciaj per ettrcmum tantillum purpurafcentia, circumqiiaque clc- ganter creni"- *Flores* tanquam ex amento racematim penduli^ pulchrij fimiles fere flori- bus Lilii convallium, concavij albi, odoiis jucundi. Hos excipiunt/rwff^ Fragis fimihs, fed multo majore'Sf cxafterocund^aceroh, ante maturitatem lutei, rnaturi autem rubentss, lapore valde grato Sc dulci pr^ditJ. Ssmen [ut ait Clufius*)* Milio non multo niajus^ inque fruftus meditullio con- rcntum, nihilominus tenui obduftuiTi membrana.

Huiji5 fruftus Plinio Unedo dicitur ex argumento unum tantum edendi. At vero GalenusUne- donem fiuftum Arbuti non efle, *ihd* EpimcLdis arboris fcribir. Hinc in diver/a abetint Botanic^ alii Plinio adverianrur, alii cum defendunt. Noftra fentcntia Unedo Arbuti fruftus eft nonEpimslidis; Sulpefta fiquklem nobis cum Jo. Bauhino videcur Galeni fententiaj quern fcimus in Italia fuifle pe- regnnum, ldeoque Pliniqj qui Italus fuit, citius falli potuifle. Si autoritatem fpeftes utnnque fere par pondus. At pmfefto non placet [inquit *].B.)* Galenus EpimelidiUnedonis facultates Be vires tribuens. Nam fi-Epimdis lit Me/pilus *(*ut plenfque doftis per/ua/um fcimus) quis dicat ejus fru- ftum noxam afferre capjei aut ftomacho efl^ mDleftum, quern plencj, medici ftomacho familiarem dicunr. Ac forte *Gal en us* de fruftu nondum fracido IDCLICUS eftj quo tempore vere Unedo dici poffi nam *nb* unus quidem ejulmodi fruftus abfqus difficultate Be ftrangulatiDnis periculo tune tempori edi poteft, Arbuti aurcm fruftus plurimifine noxa vorantur a nonnullis.

LocnJm

[illegible] SK^liar, Italia: Be Gallia: Narbonenfis fylvis *Sc* dumetis paffim & copiose provenit: quin & in Hibcrn [illegible] quoque occidentali pane reperitur fpontanea. Scribit Bellonius in montibus Atho tanto- [illegible] o vallibus vicinis Arbutos [illegible] qui ucplurimum aliis locis fruticant) [illegible] cvadcre. Variac aucem fruftus mngnicudine *&i* fapore.

[illegible] «n*cylDn Grxcis dittus, venmculo incommodus eft,Sc capitis dolorein inducit, [illegible] Diofi [illegible] Plinius, Galcnus. Mihi finfi (inquit J. Bauhinus) quocies comedi [illegible] fruftus [illegible] multos feniel line ulla noxa ediflc ait *BC* June noniu^u, adc6grato ac Fraga, dulci lanin^ cum proprio K peculiari guuda [illegible]

guftu acerbo, quem vix expnmas, utrefte J. Bauhmus. Paravn in *t\no* venales vidimus, 6c a tehuioris fortunz hominibus non minus in Italic quam Hilpania appetuntiir.

Amatus ex Arbuti foliis & floribus aquam vitreis organis elici tradit, eimque feryari "tanquam /?.-cratiffimam adverfus peftem 5c venena antidotum. MattFiiolus pulvērem offis de conic Cervfei admifcet. Earn verò aquam ftatim lplo morbi lmtio propiriandam aiunc. Frufta deletfantur Turdi & Merular. Ex ligno etiam carbbnes optimi fiunt.

Scribit Plinius hoc folum Pomum fimile fruftui terras gigni. Verura non adeò fimilis eft hie frucius frago cum Fragum femina habeac in fuperficie pulpa:, hie autem in ejus nieditullio: &; aliae ar* bores fruttu* edunt Herbarum fru&ibus fimiles; v. g. Morus.

i. lidrachne Park. *AdrachneThtophrafli* J. B. *Arbutus folio non ferrato* C.B. *BMU.*

Frequens provenit in Creta, montibus Lends &: alibi inter faxa, fruticis potiùs quàm arboris modo: perpetua fronde virec, foliaque habec Laurinis adeò fimilia, uc fob odore dignofcantur: nam Adrachnes folium odore caret. Caudicis Sc ramorum omnium cortex adeò Jsvis, rubens & fplendens eft, uc Corallii rami efle vidcantur: sftate rumpitur cortex, *&c* in tenuiflimasbraaeasdecidic 5 quo tempore neque rubens, neque fplendens cernicur, led medium quendam inter pallidum Sc cihciaceuni colorem adquinc- Florem & frustum bis ut Arbutis profert, & hiinc quidem adeo fimilem, ut alterum ab altero nullo modo dignofcere queas. DifFert tamen arbor hare ab Arbuto; quoniam tantum provemt in montibus, neque folium ferracuni habct, neque corticem caudicis (L-^ brum. Ligni mateiies duiiflima eft, fragilis tamen, guac fledti non poteft.

Ruftids igni ltruendo fervit, Be ad vercicilla conhcienda, mulieuim fiifis appen5fn^aT

Theophraftus recenfet hanu arborem inter eas qus detracfto cortice non intefeinC) *&c* perpetua fronde vireat, hyemeque in cacumine folia retinenr^ quoH iEafe habere a medtfervatum eit.

Vocatur hacc arbor in Creta, & tota fere Graccia 'A^jtAa. Hare Bellus,

Hanc arborem Bellonius multis locis in fua peregrinaLione obfervavit; fcribitque iter facienti Halepo Anciochiam in tumulis nafcemem fibi conipe^um, cujus ramos luo frufla onuftos quiiibet eorum qui comitabantur abftulerat, ut in itinere ederet, maturus enim erat, elegantique fuo colorc fmgulos ad edendum iiwitabant: Racematim autem cohxrebant, magnkudine Be colore fruftus Rubi Idsijinollilque ut Arbuti fruftus.

Quin arbor hare a Bello defenpta fit 'Aj^uti/w Theophrafti nemini hifloriam ejus apud Theophraftum legenci dubium efli potclt :^ aftipuiatur etiam nomen Grarcum hodiernum 'A^g^utA*.

'Ajyyjtim monence Plmio ab 'AvcT^cw differ^ cum ha^c herba fit, *Portulaca* Lacinis difta, ilia arbor.

Arbuti autem vox vel primitiva eft, vel incertar originis. Nam ab "AgjwtS© fieri non placet, cûm *AfK*3Jf Juniperus fit non Arbutus.

Hanc Arborem Z>. *Whetkrus* obfervavit in Achaia prope Montem Pentelicum non procul ab Athenis j fruftufque vidit Smyrnae. *Locu'<*

CAP. III.

1. *Terebinths* Ger. J. B. *vulgaris* C-B. *anguflimre filio vulgatior* Park* *tttz** The Turpentine-

Arbor eft Terebinthus, fed quas, Clufio tefte, magna exparte fruticat, ramis longis, rari cinereo cortice tedbis, nee ca quidem, quantum animadvercerimus, frondisfus per hyemern tenax. Primus fere eft florum verno tempore apparatus, quos è ramulorum tuberculis copioibs in longo racetno producit, msris ftamineis hbns purpurafcentibus contextos. Hinc fs explicatis in alam folia, quanquam non femper equali fitu, Laurinis fimilia, fed magis obtufa: [Piftachiis, & ejufdem odoris C.B.] conjugatim ut in Sorbo nafcentia, fubrubentia, quae crebris obliquis nervulis decurruntur. Frudtus delapfos flores excipiunt, parvi ex rotundo oblongi, rubentes [illegible] pobalfamo Offic. pacne fimiles, rehnoio lentore vilcidi, nucleum continentes [ex cqeruleo virelcentes, ta£tu pingues & refinolT, manufque dum colliguntur inficientes.]

Fert'etiam vindemiarum tempore concavos quodlam folliculos leu veiiculas, foliis *&c* ramulis inhserentes, quales fere in Uimi foliis nafcuntur, ied pallido aut purpurafcente colore: interdum etiam extremis ramis oblonga *&L* cartilaginea cornicula [rubentia, quatuor, quinque, aut lex digitos longa, aut etiam longiora *J, B.*~\ varra forma excrelcentia, concava, quz (uu etiam folliculi) aperta lemorem quendam continere deprehenduntur, cui permixca cinei ea & fuliginofa exci enienta, atque exigua animalcula alata. *Horum Cormculorum rneminzrunt vmnes fere qui de bac arbore fcrifftrunt:' nihil auteik aliud fttnt quàm excrefcentite quadam ab infeBts folia & furculos comfungenti. busy & ibidtrn ova fua defomntibtts, excitat/e^ ut inftrviant matrtcum Jeu uterorum loco iis fwend is & excludtndis, fuetibiifque editzs alendis & frotegendis j miri nature frovidentia**

Adverlariorum auftores, Theophraftum (ut puto) lecuti, Terebinthumfempervirentem & perpetuis foliis efle fenbunt. Veriim Bellonio, Rauwolho, Cxfalpino, Clulio, teftibus *£y\hin*if & j£iv 7nr&vLi*iu* folio deciduo efle affirmantibus omnino ablque haefitatione credendum.

Terebinthus libenter provenit locis ficcis, lapidofis & Soli expofitis, ut teftatur Matthiolus. Autore Diotoride in Judara, Syna^Gypro, Africa & Cycladibus mfuhs. Clufius in plunmis Lufita'niaf Hipanise &c Gallic Narboneniis locis, Jponte nalci tradit ubi interdum in arborem adolelcit, fed maxima ex parte fruticat. Addere potuiflet Sc Italia:, ubi nos earn obfervavimus. At nufquam, quod novent Clufius, commemoratis locis relina e Terebintho clicitur. Lobelio tamen Terebinth* ar- *Locur.*

S fffff bores

bores in Valeria fylva Monrpelienliui Tijferrb vulnufculis inflictis fxpius nonpaucam Terebinthinam exftillarunt lucidam. Bellonius in Syria &: Cilicia copiolam inveniri, ex qua giunmi colligitm:, quod vendendum feruuc Damafcum : quod verb in Cairo venditur adferri ex regions Turcis difta Afamia,. i. e. Mefopotamia Be Affyria.

Tvmpui. Floret Monfpeliimenfe Aprili: Septembri cum fruftibns legit J. Bauhinus.

Vires CJ T/";" Terebinthi folia, fruftiis Be cortex ftradente DiofcoridsJ qua pollent adftringendi vi ad eadeiHj ad qiLc etiam Lenti^cus conveniunt fimili parata modo, ltimptique. Ejus fruftus efculentus eft, at: ftom.icho noxius: urinam *verb* ciet *&c* excalefacir. Eft 3c ad excitandam Vcnercm aptiflimus. Ex vino verb potus concra phalangiorum morfus prodeft. Semen Plinio in capitis dolore bibitur.

Bellonius teftatur vetercm niorem in comedendis feminibus Terebinthi nnnc adhuc durare in Cilicia Be Syria fibiq, ahquando rutticum Arabem occurrifle ducenten* Camelum Tftebinthi fruftibus Dnuftum, ut Damaki.venderet.

Species flint Galla:, magnitudine Avellana:, intus cavx, provenientes ex excrefcemiis foliorum Terebinthorum ITiafcLilorum. Has circa finem Junii colligunt Ruftict Thracia: & Macedonia:, & care vendunt ad tingenda 5erica fubtilia diverlis colaribus in urbe *Bource,* i. e. .Prufa Kchyniac-Colliguntur autem vere, cum primum efformat-E Galhmni magnicudine fiinc: qlio tcnipore niil colligerentur in longitudinem femipedalem excrefcerent ad formam comu. Eum duntaxat in ufum 6ooo pondo quotannis infumi-

Terebinchina vocata, defcribente Cordo, eft Terebinthi arboris refina, colore Candida, Hib[illegible] [illegible], quæ magis in plurimis [illegible] teritur, [illegible] & glutinoſa hic: odorem habet acrem, [illegible], aliquantulum gravem, & [illegible] ſimilem, præſertim manibus tractata & pennis impoſita, guſtu modo amar[illegible] & inter dentes lentefcit, ita dum maſticatur adhærens. Deſtillat hæc primùm liquida, deinde

AtquiPer- J>, autoreBcl- ndunt pauJatim arefcit. Siccam impoftores Thus feu incen/um VDcant, Ik: pro thure vendunc: Thus autem verum [illegible]ant, nDninteJJieentes ha:cduo vocabula, alterum Grazcum:aJrerumLatinum

S S

*tcrfts Mafti- cben, nccden- fitw b*ren₇* Rcfinas omnes fautore Diofcoride) antecedit Terebinthina, proxima huicLentifcina. Ga!enu5 Lentilcinam prxtei t. Quomodo hi concihandi videapudJ.B.inhift. pi. lib. ;. cap. 10. fie C. Hotmannum.

ñbe in ore dip Jmvtait. Vis autcm refine cujufvis (Diofcoridi) molliendij calefaciendr; difcutiendi diflipandivc, 5^ expurgandi. Tufli ac tabi conveniunt in eclegmatp, per fe aut ex melle; quique ex peftDre e^uci pportbt expurgaiir- Unnam quoq, movent, cruda concoquuntj 6: ventrem emolliunt: ad agglutinaiuios palpebrarum pilos conferunt, icemque ad lepras cum arugine, futDrio atramento ac ni»"D: ad aures deniquelanic manantes cum melle Be oleo, necnon adgenitalium pruritum funt utjles. Eniplaftris quoque, malagmatis ac acopis admifcentur, & per *iz* ilhta: auc impofitae lacerum dotoribus utiles funt.

Galeno cum adftriftione nioderata adjunftam habet amaritudinem quandam Terebinthina per quam magis etiam quam Mafticha digent: Ob earn quahtatem ineft fit abfterfio^ canta quidem uc Be pfbraslanec: Iifdcm faculcatibus Be ventrem movct.

Recencioribu5, pur gat thoraccm ab omni immundicie, item jecur, fplcnem^renes & ve/icam. CDHfertveteri tufli, ipirandi difficultati, iputo fanguinispui-vilentD, vei nginolis, calculofis, & pecuhariter etiam Ifchiadicis, Podagricis^ Chiragricis : aperit, mundatj calfacit Bi roborat nerVDS.

In ipecie utiliflima eft nephritjcis *&c* calculofis. Hinc Prafticim curationearenularumpofiimuam micefaftum eft iymptoma, prscautionis ergo utuntur terebinthina, fed cofta ut dicimtj utmiiiiis calefaciatj magis adftringat. Idem fit in iichiade, paralyf], arthntide data bis infeprimana, vsJ il* lota, vellDtain aqua Cichorei. *Hofm** Magnse autem ipfius laudes in Podagra *&c* omnibus' arricuJaribus malis, *ii* accipiatur, ut docet Avicenna, quaritiitas nucis Avellana: iinguhs macutims a *p*-|Lno- Necmirum quod calculo confert etiam Podagra: prodefle^ cum cognati fint hi morbi, K candem caufam contmehtem leu materiam habent, unde non raro in fe mucuo tranfinutancur.

Exhiberi poteft i. Perfe, placentulis quas oblatas vocant Involuta. 2. In aqueo liquors adjeftf tancillo vitelli ovr, fie lafteum lei- exhibet liquorem. 5. Infpiflata aliquantulum, *&c* in pilulas rcdafta. Verum ob evaneibenciam fpiritus prarftant modipriores. *Schrod.*

N. 1. Terebinthinam vcram Dfficinis dFe ignotam : Officmalemq, effevel refinam Laricaam, vel refinam Abiegnam e tuberculis Abietum novellarum colleftam-

N. 2. Ddoris vim manere etiam in urinis utentium, qua: violas quodammodo redolent. Audivi Cinquit C Hofman.) qui diceret, in doloribus partium genicalium prarfentiflimum elle anocfynum.

Verno tempore ramulDrum pullulantia tenclla Terebinthi eftrafta HagelJa, iplo etiam Narbonenfi aut Monlpelienfi agro inftar Ficulnea: arbons Jac ftillant, quod conchis exceptuni 8c adfef' vatum ill limpidjflimum, tenacem, refinofum hticem abit, qui dum recens eft, id ^ in illifto futPlinii verbisutar) in laneamveftem fufiis neq, maculam facit, neque li eluatur velhgiuni auc notam reJinquiti fenefcens tempors craflefcit, nee abluicur niJi ovi vicello addict). *Lob.* ^ Ballamo.

Terebinthina deftillata, feu oleum Terebinthinac proximum eft oleo Balfami, vd parumcalidioO & confert omnibus xgritudinibus frigidis, fed pracipuc nervorum.

Oleum Terebinthinx deftillatum iingulare Jolacium prxbet *in* doloribus ncphriticis intus iimptum :.cxtenus illitum, *&L'* cahda mmu diu affriftum parti dolenti in nervorum i;oi 1liv^iofibus, tenfionibus aut relaxationibus egrcgium auxilium pnbet, prxfereim li cum fpintu vim def«atiitimo adhibeatur. Modum ehciendi hoc oleum vjde apud EbrodunenJis Hilt-plant, auftores lib. j. cap. *Wm* Vel criam in pharmacopoeis vuJganbus-

Juntqui. lerebinthinamin Ccrevifia iinfundunc, Be limul defeiverc finunt propotu ordinario caiculo, vilcenimquc obftruftionibus. *ScbroJ.*

Ujo-

Diofcorides etiam vinum Terebinthinum parars docet e baucifens ejus ramis culis &c in mufto fervefaftis : quod quoniam in defuetudinem abiic, omitto.

Apud Veteres cam commendabiles erant Aiparagi Terebinthi, ut ctiam in hyemem rdcrvarentur.

1. *Ttrebinthus major ~Piftari<e folio* Ad. Lob. *latifolia* Ger. Park.

Huic folia multò latiora 8c rotunijora quam vulgari Terebincho, vicina Lauro Sc Piftachia: adeà uc erninus intueritem fallant. Aft non folum folia laciora 6c rotundiora habeC quam vulgarisTer. lèd 6c fruftum duplo auc triplo majorem, quicquid dicac Lobelius in *Adv.* Rarò autem cum frudln videtur quia lylvx Valenae ubi oricur arbores ccrtis anncirum incervallis exfcinduncur, ità ut ad juftam magnitudin.em pcnirenirc non poffint, ut fru<5tum producant. Hanc idcircD, quia finefruau paflini c'crnicurTerebinthum Narbonenfsm fterilem vocavit *Hart. Reg. Parif.* uterque D_m *MagnoL* Hanc C.Bauhinus cum Terebincho Indica lequenteRauwolfii mifcec Verum quam Vis Fruftus refpondeat: folia Camenrotundiora Piftaciac differunc.

5- *Terehinthus Indica major fruttu rotunda* J. B. *peregrina, fruotu majore, Pifraciis fimilij eduli* C. B. *Terzbint'hus latifolia* Ger. Park.

Hujus nuculae Piftaciis boiiicate non cedunt; in qnibus pnter laporem falfutn inert mediocris qua:damficcica5 : Piftaciis ctiam facis fimiles liint^ fed breviores &c rocundiores, ex racemis psndenc uc ilia, vcl pociùs uc bacca Terebinchi, pro qua etiam nonnullis habentur, pDtiffiinwj^P^&ia^rbores Iui5 maximè foliis longiufculis Terebinthi roliis fatis fimiles, qua nota facile quoiiu5*srPiftacik^fbore diftinguuntur, cui folia rotundiora fpeciofioraque, ut tsftatur Rauwolf. *tfjp* inquilini perinde ut nos Avellanis vefcuncur.

Copio5è provsniunt in Agemia aut Perfia/ Mefopotamia 6c Armenia. *Locus.*

Hanc J. Bauhinus pro Terebintho Indica Theophrafti habec; quam plerigue botanici Piftaciam effe volunc.

4. *Terebinthus Indica fruttu pamo, ad corculum aciidmti* J. B. *peregrina fruflu minnz & aosrnho dull* C. B.

Terebinthi Indicae alcerius nuculx cum fuis putaminibus magnicudine ferè liint Pifi,, rotunditate accedunt ad corculum auc Doram, id eft, Indicum Milium; in cxteris fimiles prscedenci.

Ibidem ubi 5c prxcs'dens nafcitur. · RauwolfE cui *Bd.* 5crap. Avic. Be Rha£ *Botm Souger* Arab.

Incola? perinde ut nos Pinebs nucleos cDmedunt. His Perfc plufquam bis millc annis ante panis uRim vicam liiftentarunt, 8c eciamnum tociusSyriac incolae cum pane vefcuntur, 6c propcer colorem inter viridem 8c coeruleum medium Arabes veceres Granum vinde, Bellonio atceftancej appellarunt. C. *B.* Alu hpec deTerebintho vulgari accipiunc.

CAP. IV-

De Lentifco.

LEtitifcum diftam putac Ruellius quod liquore quodam lencefcac: Lcntorem quippe folioruni atcreiftacu quihbec percipic, inquic Lob. in Adv. Vel fortè Lencifcus ob virguhorum lencicudinem dicirur; uc Stapelius: vel potius qubd ipfa lentefcat arbor, dum refinam fundic, uc VoffiU5. Graced 2^©-, ^D TS 94^ fcindo, findo, quod lignum ejus facile finditur, quòdque ejus 9(M;> hoc eft, fegmencis feu fragmentis e ligno Iciffis iolereqc uci ad dencifcalpia, ad nitdam albor^mque dencium, uc etiamnum fit hodie.

Maftiche *wnrk [jarifi^** i.e. maftichando dicicur; nam 8c olimSchoiie in mafticatoriis ufurpacaeft."

Cerce Graci in infula Chio earn perpecuo in ore habenc, Be ad muha ucilsm efle ejus afliduam mafticationem fibi perluadenC.

Lenif Lob. Ger.Park. J. B. *vulgar is* C. B. €f)e Maftick-tree. J. R.

Multi5 fruticat Lencifcus ftolonibus, mediocriter craflis, flexilibus ramis brachiacis, cinereo COLtice Dbduftis. Interdum in juftx magnicudinis arborem excrefcit, uc obfervavic Clufius. *Folia,* minora quamPiftaciorum aut Tercbinthi, Glycvrrhiza: foliis paria, fed Buxeorum folidicace [Nobis obfervantibus Glycyrrhizx foliis minora erant] ex viridi nonnihil rubencia, conjugacim fine ulla impari ad co(Um canaliculatam rubefcencem annexa, in Ipinulam plerumque ddinentia, inque eandem ferè partemvergentia, perpetua, jucundi cumquadam grayicace odoris, {aporeacidiulculo & adftringsnte. lis interdum tolliculi vel veficulac quacdam adnafbuntur, culicibus exiguis referci haud Tecus quam in Terebinchinis auc Ulmeis- Ad als imum exonuntur *flufculi,* veluci racemuli rubentcs, velcobre ex herbaceo pallelcentes, nonmhil purpurafcences, qui in fruftus abeunt dimidio ferè Pifis minores, in ftylum minucum definemes, rocundos, rubentes Be per macuritatein nigricahtes, acido, nucleum concinentes parvulum, durum, nigrum, medullà intus alba. Fruftam Cxfalpinus oUagiaofum dicic, nudsum viiidem-

Lacm. In Lcahz, Sicilisfic Narbonenlis Cialliac laxofis collibus, orà prsiertim mantimâ, Lenciicum copiofiSimam obfervavimus : nee minùs frequens, tefte Clilfio, nafcitur inLufitania, Bztica, regntf Valentino, & uoto illo traftu ad mareMediterraneum obverfb : ubi nunquam (quod equidem vidcrim) juftam arborisJlaturam 6c magnitudinem afTequitur ; forcè quia ab hominibus czfa aut à jumencis depafta 5c coercita non permittitur adolefcere. Nam quando non czditnr fed negligirur (ut plerifque locis ad Anam flumen obfervavic Clufius) in arborem jufta: magnitudinis excrefcit.

In fbla infula Chio, Bellonio autore, refinam fundic Maftichen diftam. Alii in Italia quoque Maftichen praebcrSj led non copiolam tradunc, uc v. g. Matthiolusj (qui tamen fibi contrarius in Hift. Germ, dicic, infola infula Chio Lentifcum Maftichsn funderej Gcfalpinus & Lacuna. Nos cùm in Italia *Sc* Gallia Narbonenfi peregrmaremur nufqiiam Maftichen /undenrem vidimushanc arborem, neque quisffde dignushnbisunquam retulkfe vidiffe. Idem dicit J. Bauhinus. Argumenrum ramen ab Autoritace negativum nihil CDncludic, in loquuntur. Neq, enim fequitur noil dari in Italia arbores Maftichen fundentes quia ego auc mills force alii non viderimus, & plus valet unius tdtimonium fe vidiffe affirmantis adprobandamaffirmativam, quam vel millenegantium, ad neganvam ftabiliendam.

Verum nonnullis Terebinthus refinam fundens ab Italica Ipecie diftinfta videtur. Qui in Chio aliquandiu hasferunt Clulu retulerunt Lentifci arbufculas ab iis qua: in Italia nafcunrur noiinihil difFerre. Et Camer. Sunu, inquit, qui velint Italicam Lentifcùm a Chia in CD tantùm differre, quòd -fruticofa fit ilia, hie verò arborefcat, etiam fine cultu. Audivi ex quibufdam è Chio oriundis arboreSjj^ua^AlaO^hen fejunt longè proceriores pulchriorefque fylveftribus eflè, qua: tamen ejdem ievB^'-nafci Ja&a;. *J. B.* verùm Bsllonio potias, cunoio obfervatori 8c veraci^ fidendurn, qui LentifcDs qui in Rovincia & Italia proveniunt, fimiles dicit nafcentibus in Chio; Maftichen tamen non fundere.

Tempuj- Floret Lentifcus magna ex parte Aprili vel Martio. Fruftus Oftobri *Sc* Novembri primum mitureicir. Ter autem fruftumferre tradunt, fortè quòd tribus diftinftis temporibus eundem pcrficiar. *Cmr.* ex *Arato,*

Jam verò fernper viridis> fempzrfo gravata
Ljmtifcus; triplici folita eft grandejeere fcetu:
Ter frugzsfundzm, tria tzmprarnonfiratarandim

Ciceroncm nonnulli infeitia: accufantquod *%m* Lentifcum tranftulerit, cum vox *£v&* apud Theophraftum Kantiquiores (Srscos Scillani figmficet. Ciceronem quomodo defendacj. Bauhinus, auc pDtiu5 Cherlerus, apudipfum vide.

Virtu Lemifcusj autore Diofcoride, omnibus fuis partibus, germinibus *&c* foliis, fruftu, ramorum K radicis cortice adftriftona eft. Exprimitur K liiccus è cortice, radice aut foliis in aqua decoftis, auc etiam è foliis viridibus tritis, qui valet ad fanguinis rejeftioneSj alvi profluvia Be dyfentcriam in potu, itèmque contra (ànguinis ex utero eruptiones, atque turn ipfius uteri, turn fedis procidentias. In fumma denique Acacia; & hypocìftidis vice co uri licet: nomas arcst^ urinas cier, dentes mobiles collutione firmat atque ftabilit. Eadem ferè habent Plinius & Dalenus.

Porro dentifcalpia è Lencifco parata turn prifcis, turn hoc fecuJo, magnatibus Be delicatioribu5,pr^-fertim, in ufu quotidiano habentun

Cherlerus fibi aliifque ftudiofis faltus K colics aridos Narbonx peragrantibus inJerta in DS folia non modo liiaviter Ipirabanf, fed etiam luim arcebant & fauces humidas luebantur.

Oleum Lentifcinum fimiliter atque Laurinum c maturo fruftu confeftum, ac prius inlpiflatnmj fcabiem jumentDrum caniimque fanat: Peflis, acopis & ad Lepras tollendas accommodatis medjeamentis apte 5c utiliter admiTcetur 5c fiidores quoaue cohibet. Gal. in defluvio capillorum LentiJcinum oleum valcte commendat, haberenamque adftnftionem, fpontfque nature tale exiftere quaJs eft ipfum Ladanum. QLiarenec^ expercum fe^ neq, mente concipere pofle ullum prxftantius pnarmacumad defluos capillos quam quod exLadano 8c Lentifcino oleo permixtum conftat. OJeum hoc ad gingivarum inflammationem fummopere commendac Aftuanus, fi moderate Calidum ore coniinetur. AbHilpanis oleum fruftuum Lentifci in maximo habetur ufu.

Itali lignum Lentifcinum in diarrhcEis Jaudant, Be decoiftum exinde paratum. Tranfiidat nempf ex hoc Maftiche: unde in ejus Jocum decoftum Maftiches ceu ftomachicum nohile in dianhce^ ufurparipoteft; quod etiam quorundam medicorum fuit fecretum. *EtmuU^rax.*

Lencilci varietal habecur in hort. Lugd. Bat. foliis minoribus Sc pallidioribus.

De Rejina LenSifcma Maftiche *difta.*

Hujus grumi, qualesadnos importati in OiHcinis habentur Dryzac granum a:quant, bngè etiam interdum majores, candìdi, pelluddi^ fragiles^ qui ftatim iiib dente difllliunt, mox tamen.fn atur2 omnis denuo coìc concinuata niafticarione, lentefcitq, mollitic cen [fine adharfionisad denres mctuj quam rurlus exuitfimulac aerem (enfit. Prunisinjeftaflammam concipit, piomptms tamen fumac quàm flammefcitj contra acThus, gttetiq, affatim deftillat, id quod Thum negatum, odorfmq, nDn ^gracuniflipirat. Sapor Jevit^radftringens cum calore modico.

Ohm adulcerabarur Thure Be refina ftrobilina, fed odore fraus deprehenditur^ autfapore gumm nce lencefcenu^ Scimus finqiut J. B) inter Maftiches glebas non rarb reperiri glebulas gumm agacanthifcArabici.

s ^ S S ^ ! ^ ' ceraTyrrhenics candorc fimilis, denfior vel plena, arida, friabilis, odorata-

in S i ? K Ub" X" .a^Lauco n=ni iEgyptiacam Maftichen commendat: hoc autcin ;e lnpors Jùcmc
m iola Chn,«p«in ubi Lenrifci arbores uh dilige«tia 6c cura excoluntur, uc nun lui nors in canu

r£m fumptus fianc quàm apud nos in vinstorum culturam ; nee immeritò cùm. potiores incolarum hujus inlulae opes in IVtaftiche confiftant. Nifi, enim diligenti ciira coleremur exiguum.giimmi proventum darent. Mafticbes proventus in Chipinfula rantus eft, ut fingulis annis Turcico inipera-torl pro4ooo aut 5000 ducatorurn pendunt, in deduftionem ejus fummae quam illi tributi homìng dare debentj i.e. iaooo ducatorum fingulas centsnas hbras iq$ ducatis acftimant. Quicquid, cjus Jiipereft Jibi refervant. Mercatores Galli Mafticbes pretium idem perpetuo efle confiderarnesj exiftimant atq, etiam referunt incolas collefta ejus certa quanticate reliquum abjicere. Sej falluntur* Nam, uti diximus, magna: impenfse inLentifci fruricibus colendis & curandis taciends. Quia vsrp Turcico Imperatori fingulis annis pro quatuor aut plurium milliLun dugatoriun sftimatione pendent, cjti5 pretium vsl augere velimminuere non licet. *Bettonim Obferv.*

D. Thevenot Peregrinat. parr. 1. p. 9 j. miranobis deLentifcis in Ctiio cultis narrat, nimirum tor-tUDfas eas efle Vitium inftar, & humi provolvi, ftu per terram repere. Reptantes hafce arbores menfibus Augufto 5c Septembri compungunt, *ht^* foraminibus in cortice fattis Maftiche exfiidati Be in terram defluit, ubi in fruftula plana indurefcic; Haec indigene colligunc, Be in cribroadid coniparato [**a tanging J&ietoe'**) agitant uc pulvis ieparecur, qui operariorumfacieiadeò pertinaciter ad> nacret, ut abfq, oleo elui nequeac. Viginci duo in inRilarpagi -**fiunc** quorum agri LenrifciscDnfiti, *ut* numerusarboruni per omnesfimul cuharum fit circiter looooo. pro quibus annuatim TuicarLim Impeiatori pendent ;oo Mafticbes ciftas, quz fimul efficiunt 27003 *Oguas* fingulis ciftis nonagìnta ogujs attnbutis. Pgua autem unica 400 drachmas concinet.

Vindemiz (fi ita lòqiuliceat) cempDre omnes mliilac aditus vigili cura cuftodiunt & obfervant, ne quis Maftichen fuffuratus effugere poffit. Quicunq, aucem deprehenfiis fueric iftius crirjiinis r^feus ad triremes illicD ablegatur.

Matthiolus etiam Maftichen ex arbpribus defluentem in terra circumpavita cpnerefcere fcribirl Mulftantur autem inquit, feftamanu qui Lentifcum Maftiuhen fundentem in pi'Dpno vel alieno agro excidennti

Maftiche pota fanguinis rejeftioni Be veteri tu(Ii utilicer adhibetur. Stomacha quDque eft utilis, ruftumq, movet: additur etiam in dentifneia Sc faciei lllirus: quippe quar nitorem curi conciliet. Quin Be pilos ocalorum fluentes glutinat Be cohibet. Commanducata ons halitum commendat, gingivafque cohtrahit.

Dleum unguencùmve à Veteribns è Maftiche Chia cohfici folitum eft. Modus praeparandi duplex extat alter fimplex, alter compohms. Prior Mafticbes ^iij- in ol&i Sefamini fextario coquuntur invafe duplici, altsr^ Maltiches §iij. Vini boni albi 'iv. alii viij- t)l. rof! lff in vafe duplici coquuntur ad vini conlumptionem. Cerebrum, nervos, junfturas, ventriculum, hepar conoborat, tumorcs duroslenit, dolores ledat. Pofterius hodie ferè tantum eft in ufiij quod pracftancius eft pri**ore** *J. B.*

Ad omnem ventriculi dolorem *(ut* reFert Matthiolus) vomitum Be naufeam mag-ni faciuilt hoc remedium Alfarabius &: Matcharnsde Gradi. i^: vitellum ovi n. j. Mellis defpumati cochl. ij. Mafticbes gr.xv. Concrita Be commifta indantur teftz magni ovi Anfeiini fi haberi **polity** Be in calidis cineribu5 aJTentur. Ad dolores ventriculi topicum.

In pulverem redigitur Maftiche inipergendum linteo aut alutae, poft calefatta impolita ventriculo vomitum Be dolorem compefcit. Vel lVpanem toftum, tere lubnliflimc, cui admifce Mafticbes 5ij- Sacculoimmiflà Be calefafta ventri culò imponantur. Contra omne alvi profluvium, pra:cipuè verò hypercatharfin. Cingitor ardriffim^ mox prunis injefto pulvere ex zquahbus partibus Mafticbes Be Thuris fliffitum ano excipito, excemplo fiftit. Egregium fie probatum ad inveceratum coxendicis doiorem. *ViC* Myrrhs Be Mafticbes ana part, aequales contrita coquancur in oleo Chamacmelino. Eo calido ifiungatur locus dolens. Emplaftrum ad arthritidem à frig ïd a cau(a. ft Maftich. Cyminij Puleg. Salv. Bacu Lauri ana partes squales. 5ubadta cum nielle ualidè applicen**tur. Hsc** *eJ-B.*

Coquitur § *[I* **Mafticbes in aquae tfe.iij vel iv. Be datur pro potu ordinario in Diarrhoea.** *Schrod.*

Extenfe fuper alutam Mafticbes frequeijs ufus eft in defluxionibus ad dentes, temporibus applicità alutà. Cùm enirn in vafis cutaneis fere sat macsriaj ipfa quidem intercipitur, vala autem clai^ duntur. Iniifdem malis frequentatur iuffumigium, pncipuc fi non fuccedat affixio, Be argumentum praebeat de via intrinfeca. *Cafp. Hofman.*

Cxterum Chinenfes tam viri quàm fDeminac Sepueri Maftichen fere Temper in ore habeht, ad Toborandosdente5 Be gingivas^ necnon ad haiitum oris emendandum Pantbus etiam Be bifcoAisimmifcerc Bcincoquere folentj ad cos guftui delicatiores reddendos.

Summà Maftiche in Dmnibus afFeftibus in quibus adftriftlonc opus eft, prs aliis medicamentis commendatur.

CAP. V-

Patwri Park. Acolti. *Vavttta [m Malleamotb** H. M- P- J. *T.iu. p.*.19. *Pawatt arbor fdiit Mali Aurea* J. B. *lib.* 1 5. *cap.* 4. *Arbot Malabarenfium fruttu Lsntifci* C.B.

I£. M.

ARbilfcula humilis eft, fett potius Frutex, triunt eirciter pediim, [o£to aut noveiti Acofta?] altitudine, caudicc tenui, albicantc, cortice cirifto ciilereo, ramulift}, viridibus, in orbem diffufi5 ornato, [Acoftac non admodum ramofo.]

Radix **fibrata, albicans, faporis amati, odons arbmatici [Acoltx alba Be infipida cum nonnulla t^men amaiicudinCj odoris propemodum expert]**

Sfffffj *Folia*

Folia geminata parallelo ordine ramulis inherent, oblongo-rotunda, acuminata, craſſa, ; viridia, ſuperne ſplendemia, inferne nequaquamj media coita è viridi albicante, odore gravi, ſa^ poreacido vinoſo. [Acoftx folia rara, Mali aurex foliis minoribus ſimilia, excepta appendice qua carent.]

Flares in umbellas expanſi extremis ramulis proveniunt, odori, quatuor candidis, acuminatis, ac ſtellxin modu/n expanſis foliolis conſtantes: folia harciDridem interceding *ſiaminula* alba ſimiliter expanſi, medium occupante tenuilongo candido^//^. [Acoſta: ſtaris odor Periclymeni florum zmulus.]

: Flonbus ſuccedunt 5*cr<* rotunds, glabro^viridi-fuſco ac nkentc cdrtice teſtx, carneq, intusaguea, viridi ſaporifq, ſubacidi referta:; intra quam nucleus conrinctur rorundus, dura carrilaginoſat}, peJ- liculi cinſtus.

Locus: CreſcitmulrisRegniMalabaricilDcis, prsſertim in *Warapuli:* ſempcr virer, quotannis floret, ac maturos exhibec fruſtus.

Ex arboris radicc cultrorum capyb conficiuntur. Foliis ſtercorantur agri. Adhxc ex folns m Palm* oleo fnxis linimencum fie id Eollendam impeciginem K vano as cxliccandas: Ex iifdem m aqua communi coſtis fomenrum paratur ad hxinorrhDidum dolDresplacandos. - -

RadixcumzinzibereBccrocoin pulverem redafta · & cum Oryzarinfuſo exhibit^ hydi *o^m* Janat, feroiuaces /uperfluas per vias unnaiias potenter educendo.

Acoſta ad duo pr^ipue hunc fruticem commendat,

I·Advei-5115 alvi -proBuvia, in quibus tarn en lift en dis tnulcis alns medicatnentis imbecillior elt

-» 2H generis Eo^P c;uran^ praicrrim c mera bile Dita. Truncum aut radiccm

•|--"^O ^rieeoftornacerant, *&C* aliquot horas quieſcere finunt ut acefcat hrc aqua, Eryſipelas i mi i *ui* y e^ bibendamch propinant /ufficiente quantitate bis in die purgato prius ventriculp; oeinſcie ea ^^ benc us qui jecoris inflammatione laboranc Be febrium ardonbus : eadem addito can aq ua^ Tarnarindi momento vulnerum Jabia circumquaq, inungi ſolent ad fli nem b d m

CAP. VI.

Lentifcus Feruana Q B. *Lentifci Veruana Jimilis Molle diSla* Park. *MoUe* J. B. *Molh Jive Motif Clufii & Lobclii* Ger. *Aroeira* Marcgr. *Arozirafivz Lwtifcm* Piſon.

J-B.

M'OlJc arbor eſt prDcera & patula, folns Lentifci, longioribusmulto, angLiſtioribus^ acuTi natiSj larvibus, obliquis venulis a nervo per Ion gum decurrente exporreſtis, conjugatim ad coſtam latiuſbulam compreſlam alligatis^ per ambitum zqualibus tantillum r-Dnnun- •]uam per cxtremum ierracis. [Folia in tenella inciſa liint, in adulta nee difleſta, nee crencita, uC in Sorbo aucuparia adoleſcente &: adulta obſervatur.] *Flores* peculiari ramolo (urculo hsrent numei olidimi perpuſilli, Jtcllati, vitigineis pares, [Marcgravjus *Aroeira* floſculos tribiiit ex albo ſubluteos, quinquefoliolis acuminatis conſtantes] quos *bacca* excipiunt Afparagi baccisfere pares aci^ imleSj pingues, rugoſum oſliculum nucleatum continentes, /apore & odore baccarum Junipen acſi cum amarore aliquo. Folia trita Fieniculi odoremreddunt *Cluf.*

Arbor vulnerata refinam funditfragrantiſlimam inſtar Lentifci. Refinam hanc feu gummi *&'* fenbit J. Bauhinus,^ additque magnam habere (imilitudinem cum eo quod in Officinis proſtac nomine *Gummi Ehmi,* niii quod paulo videt^ir candidior.

. LobcliusMolleniarbDrem veri Balſami ſpeciem eſſe vult, verum erronee. Odoratum iJlum J^' ticem ^7*^»js7w?f melius dixiſſet Bal/ami ſimilem liquorem, quàiſl Mollem arborem veri Bali ipeciem.

LoCUJm Abundanter naſcitur in convallibus *3c* locis planis Pernanac regionis^ ut referunt omnes qui Occidentaliura Indiarum dcſcriptiDnem dederunt. Bacca: maturefcunc menſe JuliD.

Cornels decofto crurum dolores & inflationes ſumma cum utilitate foventur-

Ex ramulis fiunt denti/calpia unliſlima.

Ex fruſtu cum aqua decodlo pro coſturx modo fit aut vinum feu potio admodum bona^ aut aceturn, aut m el.

Foliorumdecoſtum dolonbus e>: frigida cauſa ortis auxiliatur.

Gummi laſte diſſblucu-m ocubrum caliginem abſtergere dicitur. Corvinus Romanus ejus *5$* egregiii alvum ciere propria experiencia J.Bauhino teſtabatur.

Pulverem corticis vulneribus Inlper/um ea mundare fie Tanare fcribit Monardes. Dentes eodeni fricati ſtabilmnturflc gingivs ab/cedentes lanantur.

Folia contntainfignem 8c nobiliſlimurn odorem emittunt: in eorum decofto intihiſti panni^ K calidi vulneribus, aut pulvere corticis illius infpeclo impoiiti curationem eorum accelerant K humorum eo defluxum prohibent.

Granum maturum habec in ſuperficie parum admodum carnis ſuavis *be* palarn grata:, reliquum amaricat cgregic. Conficiunc ex iis potipnem confricando bJandc inter manus in aqiu caJida donee dulcpr omni5 defricerur, cavendum enim abamaro quod pDtum corrumpir. Percolanchanc aqi iam lervant^aliqudtdies donccfa:ce5fublTdeanc: potus eſt Jimpidus, gratiſlimus atcj, adeo falubris, lertim illis qui affeftibusrenum aut *vdkx* laborant, maxime fipocioMayziiadjiciaciv- "AquacqdBin piemus coiSa evehuurin opiimum mel, Sc Soli expoſua, addicts neſcio quibus rebus. mum acetum.

Temporeparaxyrmiſebricitan^Empincorummorc, exhibene cum ſuccelTu ociilds arboris BX aqim noſturno rori cxpolicos. ft>.

CAP. VII.

Vlfcum feu Vifcus abiEolico *E'MK®-* pro ifr*, quod idem fignificat. LatiniiEoIes fequuntur. Unde eft qu5d ii non tantum afperum fpiritum in V convertiint, quo modr» aD '*"Etr~ yn&t* cft Vefper fed Be lenem, ut in **Oiv@-* vinum, *ii*»* vomo, «T*\? vitulus, **<&> rideo, S*j *f ver, >'*©• vicus, ** W* vena, i* vis, aliifque quae apud Caninium lsgi pdflunt.

Vifcus elt planta parafitica, feu Frutex arboribus aut fruticibus aliis innafcens, baccifera., monD-pyrenos.

A. I. *Vifcum* Ger. *vulgare* Park, *hacvis albis* C. B* *Vifcus ^uercus & aliarum arborum* J. B» ifl^iflfdtqC allQ iK^ifTel* *Aurem Virgdii ramus *s£mid.* 6. *nonnullis exifiimatm.*

J.B.

Multi5 ftolonibus fruticat, cortice teftus coloris herbacei, ac interdum flavefcentis, minimi digiti fere craffitudine, nonnunquam craflior, quns incercipiunt genicula, c quibus rami frequsntes propagantur, nodofi 5c lpfij fimilemq, fibi fobolem procreances ramulDrum. *Folia* bina oppofita. PartulacaE fDliorum forma^ oblonga, per extremum rotunda fere, CDIOHS herbidij crafla, nervis reftis Plantaginis pentaneurx modo fecundum longitudincm donata, faporis fubdulcis Bc fubacris. *Flqrts* turn ad genicula, turn extremis ramis hxrsnt parvi, lutei, quadripartiti, qui in *baccas* abeunt confertim CDacervataSj uvx enfpae fiippares, [irnDtiiuhb minpres] eodemque modo ilriatas^ albicantes, pellucido, lento ac tenaci liquorc plenas, odore quodam grato, vinolo; fapore jucundo, quibus immerfa iiint grana, non tamen nigra, uc vult J. Bauhinus^ fedpotius argentea, fingulis fingula, lata, comprefla, cordis effigie.

Vlfcum multi5 arboribus innafcitur- Vidimus in Acere minore flcFraxino in vivario ferarum L'uu (Parcum vocant*) D. Francifci Willughby* Middletoni in agro Warwicenfi, in Corylo, prope Brantriam in Eflexia, in Tilia, Ulmo^ Salice, in Sorbo Aucuparia, & Rhamno cathartico. Malis Be Pyris necnon Oxyacanthae frequenter, aliis arboribus ranus lnnafcitur- Apud nos rariflime invenitur in Qiicrcu. At Qtiercus latifolia, tsfte Clufioj per multas Pannonia: (ylvas Vifci feraciflima eft. Et Bellonius inter montem Athon & urbem *Ceres ScTricala* nullam efle Quercum fcribitj in qua non proveniac vilcum, omninb diverfum ab ea quod nafcitur in Pyris, Pomis & aliis arboribus, at *non* indicat in quo differentia confiftat- Multas alias arborum Ipecies enumerat J. Bauhinus in quibus vifcum nafci a fe Be aliis obfervatum.

Vlfcum Amygdalae innafci (inquit Tho.Bartholin. Aft. Med. An. 1671* Obf 67 J nemohaaenus opmor animadvertit; id tamen frequens eft in Provincia Gallicana, praccipuc ad urbem Cilteronemj *&L* in moncanis, ubi ad vias pubheasin Buxis *Be* Amygdalis Vlfcum alte progerminat Be CDpiosc. At J- Bauhinus in Amygdala femel obfervafle *k* fcribit.

Theophraftus 5c Plinius Hyphear Be Scelin a. Vi(co fpecie diftingui ftatuere videritur: Verum erronee. Si enim res diftinft* Iiint, cur a tot feculis, a tot poft Theophraftum autoribus, non ab aliquo declarator? mirum tandiu curiofos Botanicorum oculos htuifle Sc diligentiflima fcrutinia elufiffe. At neque diftmftionem illam Vifci probamus qua: defiimitur a differentia arborum quibus innafcitur, ut fpecie diftinfti fint qui arboribus fpecie difFerentibus accrefcunt. Qu6dque Theophraftus prodidic perpetuam frDndem agere in arbonbus *«PJ^BI^ nafcencem, adnacum vero arboribiis quac amittunt folia, in iis quoq, fentire difpendium^ expericntias repugnat, fiquidem quod Pyro, PoniOj Amygdalae, aliifque multis quas folio deciduo iunr, innalcitur, perpetua frohde viret, riecunquam folia amitrir. Matthiolus Quercui, Robori· 6c Caftaneae innafcenti appetente hyeme omnia folia decidereaffirmat, penes quern fides efto. Nobis certe in nulla haftenus arbore obfervatus foliis pmnino ulla anni parte viduus. Quinetiam diftinftio Vifci pro baccarum numero in (implex Be polycoccon nobis minus arridet. Nam Be nos cum J. Ban hi no in cadem arbore aliquando binis vel ternis, aliquando pluribus baccis racematim coaggeftis Vifcum oblervavimus.

An hujus fruticB femen (perfeftum cum fit Be maturum *)* fiii generis plantam aliquando producat necne controvercitur. Affirmativam partern tuentur Ariftoteles, Plinius, *8L* univerfiis Antiquerum ccetus; Vifcum nempe ex ipfius baccarum femine, per alvos turdorum, Palumborum csterarumque id genus avium, poftquam acinorum pulpam concoxere, reddito nalci. Hsc eft natura finquit Plinius) ut nifi maturacum in ventre aviuiTi non proveniat. His fe opponunt,, Be pro negativa depugnant Jul. Scaliger eumque fecutus J. Bauhinus Bcplerique recentiores multis argumenns, quorum tamen nonnullis facile refpondetur. Diificilior eft refponfioadargumentum quod defumitur a fitu Vifci in ramis. Quomodo enim femen Vifci confiftere potuit in ramis tenuibus, eixftis in guibus aves vix poffunt confifter^ iifque ventis agitatis, Be crebris imbribus complutis ? fjUDmodo in prona feu terram fpsftante ramorum parte ? Cui tamen non fine aliqua probabilitatis ipecie r.efponderi poteft, excrementa avium vifco paftarum de ejus natura participare, 6c proinde iemina lis delibuta ramis agglutinare poffe adeo firmiter, ut non facile yentorum impetu aliave tempeftatum vi dejiciantur.^ Nos fane non libenter, fpontaneam aut squivocam generationem ad« mittimus: cumque, ut reftc Theophraftus, omne femen fit propter generationem, abiurdum nobis vldetur, nee verifimile naturatn femen aliquod perfeftum magna etiam Copia creiffe tota fpecie ad generaciDnem inutile 5e intrecundum.

Yilcum Veris initio ftoret: Baccs tamen per tDtam hyemem in frutice durant. In quacunque *TempM* aiuem arbors nafcicur noxam ei affert, ut sciam incenmers polfit tefte Theophralto.

Vifcum

Vifci [3 Vilcum ad aucupia ex hujus fruticis baccis turn olim tum etiam mine dierum aliquibus in locis parabatur. Baccas in aqua decoquunt donee difrumpantur, poftea contundunt Be tandíu Javanr in aqua quoufque furfuracea excrenienta exirtiant. Paratur optimum ex Caftaneae Vifco. Quod apud nos in ufii eft Vifcum è cortice Agrifolii fie. In Damafco e Myxis five Sebeften paratur, quod Venetias indè tranfvehitur.

Vifcum feu gluten ad aucupia para Cum mulci apud Veteres in medicina uśus erat. Vim habet emolliendi Be difcutiendi cumores, parorides Be abfeeflus refina: parique cerz admixtum: Epinyftidas quoque in Jpleniofanar. [Strumas ficcat, comitialibusmederur. *Flin.*~\ reliqua vide apud Dio/coridem, Phnium 8c Galenum.

Ligaí ufus prscip.ac fpecific. in Epilepfia. Prarfcribitar etiam contra Apoplexiam Be Vertigincnij turn intus epotum,tum verò collo appenlum : Quibus in morbis mulcum pr^ftare turn veterum turn recenriorum medicDrum unanimis eftfententia. Scimus quofdam |inquitj. BJ Vifciligno in vjntp macerato non inutiliter ufos contra Verriginem. Pulvis Vifci (maximè duercini) non Epilepfe tantfim medetur fed Be menfes movet. Arcanum etiam eft contra Pleuritidem femel atque iterum & tertiò in aqua Gardui Bt Papav. exhibitus. *D. Bowie.*

J. Bauhinus contufiim Sc aquis conveniehtibusmacer^tum adversus vermesinteftinDrurn,inpueris aliquos fuafti /IID ulbs Icribit.

Vifci Oxyacanthoinnafcentis pulvis vino albo autHifpanicfiinfufus, *6c* duabus ante paroxyſmo horis exhibirus^ *ioii* fiibinde reperita fi opus fuerit, febrem quartanam non raro fugat Be perfecte fanat.

Commanducat^ fruticis frondes & depaftx à jumentis Sc vaccis à rufticis noftris ad fecunda5 remorantes ejici^ndas utiles cenfentur.

QubA Vifciis QLiercinus prz aliis in honore Bcpretioil^ Druidurti fuperftitioni tribuendum autumo^ qui Vilco *&c* arbore in qua nafcebatur^ *[* fi modo ea Quercus fuerit) nihil habuerelacratius. *Tlin. lib.i* 6. *cap.44.* Aiunt 5c Druidas 7oiitos fuiffc per adolelcentes iuos vifcum fuum anni principle niittere; quo vifo clamarent omnes Annum efle novum: atque hinc manaffe quod juvenes hodicque anni principiD oftiatiin difcurrentes, ftipemque carmine pofcentes appellent id *a^uilamuf* quail *A gui fan muf₃* i. e. Ad Vifcum annusnoVLis. *Voff, Etymolog.* FtECunditacem eo poto dari cuicunq, ammah ftenh arbitrabantur Druidae, contrā^ vencna omma ells remedium. *Flin.* apud quern plura vide-

Eft Vifcum Corylinum inEpilepfiis Be aliis capitis affeftibus longe efficacius Qiiercino: Sed non nafcitur in Corylo nifi poft cente(imum annum ex opinione Henrici ab Heers. *Job. Hdf. Junckzr** in Chym. experimental, curioia. p. 618. *Utrovis utaris fzrinde ejfi futo.*

1. *Vifcum baccis rubris* C. B.

ClulTusnon procul Hilpali in Hifpaniz Vifcum copiosc in oleis nafcens oblerVabat. Habuit vero id baccas non albas, quales in aliis arboribus nata^j fed ex rubro purpurafcentes. Bellonius qu... Obibrvac. cap. Bj. limile vi(cum in oleis Hierololymirano agrd crefcerc fuibit-

An hoc a vulgari baccis a Ibis fpecie difFerat nobis non conftat.

3. *Vifcum Induum* Ger. J. B. Park. *lattfolium fenis circuits utrinyuc infiulptis* CB.

Ex Indicis plagis accepimusj, (inquit Lob.) hanc nufpiam nifi in ramis *&c* truncis arborum en^fci folium, ritu Vi/ci₃ quod quia multum adumbrat, *Indicum Vifcum* vocavimus. Seffili^ fed tranP ver/1111 excurrente eft radicis ce/pite, gramineis genicellis, Be Polypodii quadantenus fed albicantjbus: *Culmis* item ex pallido vjrentibus^ a medio fummo tenus craflioribus, fungofis, ftriatiSj felquipedem Jongis; in quibus *folia* femper virentia^ Vifci effigic^ led duplo major*, fungofiora, *Be* fccundum nervum medium folium intercurrentem circulis utrinque fenis, non parum admirarioni^ moventibusj veluti fcalpro infculpta.

Plantis Capillaribus potius affinis videtur quam Vifcoj tum ex radicibus, tum ex circulis Foliis in" fculptis.

4. *Vifcum Indicum aliud* J. B. *Vifcum Ferwvianum* Ger- Park. *Vifci modo arbor ibm Indie is advfl* .ferns* C. B.

Ad. Lob.

Eidem LCEID Be natalibus ramonim arborum Indicarum debemus hinc; cxlpite latiore feflilis c^udicibiis incumbit, fibnllis Cepaceis radicaca^ undeproximè furgunt folia invicem convoluta^ tuniceaj infenus fere palmum Jataj numero^ quadantenus Aloes aut Scyllar, Be lupernein ligulas praetenues mucronata5 delinentia, purpureum, ftriaturn, concavum, alis donatum fcapum HaftulzRegiar ant Aloes, duorum aut tnum cubitorum ambientia, quz multis glumofis filiquulisipicancur, Avensfit* magnitudme verò Be fericeo tomento candido Apocynum Be Afclcpiadem repnfenrant, Be femi^ fed Conyza: exili; guftu falfo, ingrato, nitrofb, forte quiain aura marina adolevit, ut Abw i... fabulccis.

Planta eft Graminifolia, à VifcD diverfifliina.

5. *Vifcum Oxjcedri* J. B. Cluf

In Hifpania finquic Cluf; in Oxycedri ramis menfe Oftobn obfervabam plantulam digiti lfln-g.tiidine, ramofam, geniculatam, vindem, mterdum flavefcentem, ramulis Myrica: recenter ena»5, live *Sikamm* nonnuUis dift^ fed pau16 minonbus, conftaniem, quorum extremis intcrdum vcto£

fructu

fi'iiftus inhsrec Mufci qui in arboribus aut (axis nafcirur fruftui perlimilis. Acido autem Be perquam adftringenti guftu tota plantula ha:c eft, Dxycedro velut Vifcum in aliis arboribus innafcens,

6. *Sedum arborefcens* Bontii. *Frutex parafiticus baccifer Sempervivi xirmlus flore odoratijjimd.*

Bont.

Arbonbu5 Mangiferis Be Quercils cuidam fpeciei, quam Indi *Kiati* vocant, Vifci inftar, accrefcit. *Foliis* eft oblongisPerficaria?, *ib&* craffionbus \ongb Be fucculentioribus, qualia func Sempervivi majoris. *Radices* edit; mirabiles, teretes, ex quibus fibras demittit, quac vel lapidem, vel arb'Drem apprehendunt, Be fine ljmo vel terra fie affixa crefcunt magnitudine glandiiim, forma 8c figura tali quale eft manubrium haftx vel lanceae quibus Perfe 5c Turcae equites etiamnum utuncur. *Florem* profert parvum, Anagallidis florifimileni, fed album, *&c* tarn aromatic! odons, Citn aemuli, ut me in vita nil quicquam odoratius percepilTe fciam. Unde etiam apud Malaios nil ad cerebn *&c* nervorum prarternaturale5 affeausaeque conducere fertur. Hinc quoque in fpafmo Be cholera conlerva ex floribus Be fohis hujus plants fingulare eft remedium. Comperi quoque egregios ejus efFedus in dyfenceria: habent enim folia qualitatem aftringentem, Sc laporem plane talem qualis eft in Acetofa patria, led palaCo longe gratiorem. Flores quoque uondici non minus cordiales func quam Buglofli a'ut Boraginis. Fruftus medium digitum longi, la pore mucilaginbfo Sc fatuu, Be per medium iranlverfim diftefti femen oftendunt paulo majus quam Milii, itidem mucilaginolum, quod decuffatim ficumeft, ut ferme arcem reprarfentct, quatuor fuis vallis Be propugnaculis exornatum, Condutere dicitur ad venenata vulnera, unde fie ad iftiis venenacorum animalium utilem dTe conjicers licet. *Vires:*

CAP. VHL

De Phillyrea.

PHillyream Diofcoridis mulci cum Philyra Theophrafti confundunt: alii Be reftius (ut exifti* mo) eas diftinguuat, *Macahb* aucem Arabum Phillyream eflc QiofcDiidis J. Bauhinus probat. An verb *MahaUbku* Phillyrea ea ipfa arbor fit qua: hoc nomine nun: vulgo innotefcic non ita manifeftum eft. Rauwolfius fcribic le yidiile Halepi apud aromatarios parva femina alba, Machalsbj qua: dmo cur rice concinencur, longiufcula, ajcurninata^ obdudta tenui tunica, Piftachiorum modo, quibus utuntur ad odoratum faponem. Et Monachi qui in Mcfuem commentaci liint fenbunt *Mahaleb* e(Te arbufculam in Syria notiflimam, fpinofam, foliis Olivx fimilibus: ferrs grana quafi racematim inramis, ucLentifcus; paulo crafliora tamen, e quibus Syri oleum exprimunt valde odoratum, ex quo conficiunt faponesi olfaftu fuaves aliaque plura- *Hac omnia quomodo convenire pffint Thilfyrete vulgar* nun video.*

I. *Pbillyrea angujtifolia* J. B. Ger. Lob. *angHftifoliaprima* C. B. Park- i. *e.* 4. *Clufii. ittmavguftifolia fecunda* eorundem, *I e.* 5. *Llufii.* |j5arroill leaded [illegible]

Cluf. J.B.

Humanam alcitudinem arquat aut etiam fuperat, ram05 tamen minores & frequentiores habet quam Phillyrea latifolia ferrata auc lacvis, nignore cortice t eft 05 (^corticc cin^rcDj mat eric alba] *Folia* ex adverfo relpondentia, Oleaftri, anguftiora, viridiora, amaritudinis non expertia. *Flores* ad foliorum exorcum multi utrinq, ramulos coronant, Olex fimiles, ex herbacco albi: quibus Juccedunt *bacca,* Myrtinarum magnitudine, rotundas per maturitatem nigrs [coeruleac vel potius violacez] brBViflimi5 pedicelhs racematim ramulis adhscrefcentes, dulces cum aliquo amarore: in quarum unaquaque o Jiculum parvum, durum.

In Etruria copiose provenit, necnon circa Monlpelium, in locis *Garrigues* diftis. Magnitudine inligniter variac, unde Phillyream quartam Be quintam *Clt*f.9* fpecie a ie mucuo diftinftasnon arbicramur. *D. Magnol* etiam fulpicatur Phillyr. quintam *Cluf.* nihil aliud efle quam varietatcm quartx. *Lu*

i. *Fhillyrea latiufculo folio* C B. *latiore folio* Ger- *latifvlia, foliis fire'nm [err at is* Park, *folio Liguftri* C.B.

Cluf.

Minor eft utplurimum Phillyrea folia Hicis, duorum tamen hominum alcitudinem squantem fs vidille fcribit CluC Ejus rami (in quit J cxalbido cortice teguntur, aliquantulum rugofo. *Folia* habet ea qua? folio eft Alaterni aut Ihcis anguftiora, nullis crenis ferrata, ejufdem ut in precedents cobris, adftringenris guftiis. *Flores* Olear fimiles, pufillos, ex herbaceo candicantes, confertim inter foliorum exortusnafcent^s: *frnclum* deinde rotundum, lupcriori fimilsm.

Defertis Bxticz locis nafbicur, imo circa Monrpeliumfrequens eft. Refte Lugdunenfis in Grammuntiolucoj ac lti ejus traftusjaxoli glareosique rupibus crelcere nDtat. *Loc.*

Hoc genus foliorum figura, colore, magnitudinc mire ludit, unde Phillyream arborem Lobelio *J. B.* 1. e. lacifolium lacvem C. *B.* ab his nun diftinguo; quanquam in earn magaitudinera cxcrcicere non obfervaverim.

3. Phillyrea

3. *Vhillyrea latifolia ftinofa, feu* 1. *Clufii* QB. *item folio leviter ferratv, feu* 2. *Clufii* ojufdefri*. P^///. *latifolia aaileata* Park. ;>e/w /i//0 /^r» *ferrato* eiufdem.[1] *FhilL folio Alaterni* J. B. tftffl /fl/io 7//w ejufdem. *Nam bos duos fpccie differre non puto.*
Cluf

Prim a varietas alcius aflnrgit quam Ilex cDCcigera, *ramufyue* Jiabet pollicariSj, vel etiam ampliorw craflitudinis, cortice viridi fed caiiilicantibus maculis afpcrfo ceftos: *Fdlia* Ilicis coccigerae majora^ viridiora, craflioraj in ambiru nonnihil /pinoia, ad^ringentis quidem guftus fed non ingrati. Hujus *flo* Ciuiio* non confpedus^ fed *fruttm* Lentifcino azqualis^ e foliorum alis dependens, maturitare nijjerj officulum continens.

Locus. FJ equens eft in Lufitania: inculcis circa Eboram.

Varietas. Secunda varietas prxcedentem magnitudine luperat, multis ramis, candicante corticfi obteftis prxdita: *foliis* Alaterno priori pine fimilibus, firmioribus tamen *Be* minimsnigricantibus, iapons quidem aliquanrulnm acris,fed in quo amaritudo fentiatur. Nsque iftius *forem* confpexit Cliiiius^ipnini autem *frnSum* racematim inter folia propendentem, magnitudine granorum Pipens aut fruftus Myrti, rotundum nigrum, calidi guilds, offeum Be durum nudeum^ candido 5t fiagili cortice obduftum continentem.

Locus. Variis LidiTania: locisin fepibus crefcit: nobis obfervantibus in Etruna copioliflinic locis alperis & faxofis: icem circa Monlpehum in praEruptis cli*vis* non longe a fpecu Frontignanaj ad mdnteni Lupi Be alibi.

Foliis magna varietas ...

Vires. Phillyrea folia, ... Diofcorides, ... quz a f t n c l i o n e m de, q j colluantur. QP[in] ^ P[Dtum] decDftum urinas menfefque ciet. Qua: Arabes habent dc viribusMahabb, f quam Phillyrca: Diofcor. eandem efle ex fententu J, Bauhini fupenus diftum). VJ(^B [a]P[uc]^ *y* ·^ j / Apud Recsntiores nullum habet Phillyrea in medicina ultim : ob perpetuz frondis honorem expecitur ad &pes coniilss in hortis, viridariis Cc ambulaCns.

CAP. IX.

A- 1. *Samhucus aquatilis (ive palufhis* Ger. *faluftris Jive aquatica* Park, *aquatica*]> B. *aquatica flort fimflici* C. B. JDatCC *iQitttt*

AQiiarum amafia hxc Sambuci /pecies^ indeque cogtiominata, arbuicula eftquinque aut *fax* cubironim altirudine^ caudicc cra/firudine iiia manum complente; ligno tcnero, candido, fragile *Fungosi* intus msdulla; poliro cortice cinereo obte^o^ genicularis ramis gemellis, ordine utrinquc uno brachiaco: ex quorum geniculis *folia* exeunt lata, angulu/a, rugofa, Aceris minorisj velSorbi torminalis foliorum axnula. *Flares* nonnihil odorati, in umbclla candid^ tarn iati "aliquandoj uc pollicis unguem a;quent, quinquepartirij fed circa umbilicum continui: maximè verò qui excimi in ambitu lunt expanduntur, mediis intra umbellam exiguis concJuftj feriú/que fe expandentibu5, flavcIcencibus- Acini rubri feu fanguiner, magnirudine baccarum fpini albi *femen* connent planum^ latum, rubrum, cordis efEgie. Ha: bacc^j autorc Trago, ingratjplanè Hint faporis,ità ur deguftanti naufeam & faftidia continua pariant.

Locus. Ad A^uas 8c fluviorum npas, inter alnos in Germani^ Gallic, Angliar, Italia: pratenfibus udis, convalliumque marginibus vilkur. UmbelJac cum flonbus Maiokta? con/piciuntur: Autumno bac*oz* perficiunrur, nihilominus integra hyeniB durances, quo tempers turn rdiqus, turn potiflimuin Bonoii avesj fiimmoperc eas experunr, ut non raro etiam iJlis inefcata; capiantur^ notante TragOi cujns judicio in edegmate. exhiberi po/fent ad vomitiones ciendas. Hujus bacca: ad 5 ij. in ju[FS] pingui altcraro coma Abiinthii fero/itates per vomit^m benigne evacuant. *Prxvot. Mtdu. P*'''*

2. *SambucHs rofea* Ger. J. B- P^rk. *aquatica /lore globofo plzeo* C. B. *Qfyz·* ... ftofr, *J.B.*

AmabiJi'florum candidorum, magnorum, quinquepartitorum, unaque fe expandentium, glomeratorum pils nivez funds nomen apud vulgus Germanicum invenit) inftar, fpebtaculo hortos dc* corat fiugiperda ifta aquatica Sambucus. Fbribus parvis defticuitur, csteraprarcedentiiimilis, *mil quod* flores propemodum odore deftituti vidcantur.

CoJore floris purpureo interdum fed rarius reperitur^ qus Sambucus rofea flore purpureo *Ger.*

Tota. hoitenfis crediturha:c finquitDod.) K culture mangDnio talis fa<fta: quod & nobis videtur. Ciini enim fruftum proferre a nsmine haftenus obfervata fuerit^ non fpeciem ... diftinftamj Jed ejus tan turn vanetatem natura Judente effeftam verifimile eft.

Ob florum in coiymbos conglobatoaim elegarviam in hortis colicur^

CAP.

CAP. X.

A. *Laureola* Ger. Park. *Laureola femper viremſ flore luteulo* J. B. *femper virmsflore viridi quibufdam Laureola mas* c. B. Dittaff Haunt; d&purge-3laiird*

AD cubitos duos Sc.altiiis grandefritf ftipitc lento, aliquando fimplici, aliquando in ram 05 aliquot diWfb, quern fubcinereus feu albicans cegit cortex, Be fraftu contumax, & flsxuolus, *foliis* fere nudum, qux circa faftigium potiflimum genit, eaque fatis frequentia, adeo ut in orbeni umbellse inftar diradiari videantur. Laureorum azmula, nee per hyemis afperitates caduca, ex anguftiore^pnncipio ceu cervice fenfim dihtata, crafla, glabra, nigricantia, fplendentia. E foliorum linubus egredmntur pediculi unciales, craffiufculi, foliolis aliquot concavis velut totidem fquamis veftiti, in faftigio *fiof'culoj* plures geftantes cohfertos velut in umbella, ex herbaceo luteolos, ti tubo oblongo in quatuor lacinias acuminatas, foliorum armulas expanfa, fruftuum rudimenta intimo receflu compleitentes, qus in baccas excrefcunt Juniperinis pares, nonnihil oblongas, primum virides, per maturitatem nigras, nucleo intus duro,Cannabis femine paulo longiore, medulla interiors Candida. *Radix* fubelt in aliquot partes divifa, longa, crafla, lentaj quac difiiculter evelli poteft- Toti planta: fapor fervidus.

Irr fylvis &: fepibusj praefertim umbrofis, fatis frequens eft- Februario KMartii initio floret. Fru-<flus -ffiftatis fine Sc adventante Autumno maturitatem confequuntur Be nigri fiunt. *Lotus* [& *Tempw.*

Daphnoidis Diofc. Be Plin. vires huic convenient, fiquidem folia guftatu os faucefque vellicant & inflammant. Eadem feu arida, feu etiam recentia potu pituitofa per alvum dejiciunt; vpmicus quoqtie ac menles cient: quin Be commanducata pituitam c capite extrahunt, 6c menfes tiiovent- Csterum quindenx ipfius baccs [quins denacve Plinio] purgationis causa fumuntur. *yirej.*

Folia commanducata os Be fauces (ut diximus) inflammant: intus fiimpta ventriculum admudum fubvertunt, vomitum cient, partes internas laedunt & adurunt: Empirici nonnulli turn folia turn baccas exhibent hydropicis ad hutiores ferofos evaculndos. Cxterum, inquit J. Bauhinus, non tcincrc hanc plantain aut aliquam ejus partem pra:lcripli:riniU5 ub infignem acrimoniam, *qua tamen in aceto macerando corrigi potefi.*

Pulvis hujusin aceto macerate, exficcata; K comminutx cancris infperfus prodeft. Frigida Be repellentia conveniunt in Cancro occulto, jn tilcerato non item. *D. Bowk.*

CAP. XL

De ChaniaUa 6? Thywd&a.

CHamadaram & Thymelaeam eodem capite comprehendo, quia 8c flore Be Fruftu Sc facultate conveniunt.

Ratio nomini5 Chama:laea manifefta eft. Thymelzam diftam volunt quafi Tithymzlzam, qubdOleae ferat folia, Be Tithymali inftar alvum lolvac: certetum foliis turn qualitate Tithymalum refert.

Huju5 generis notsc Charafterifticac liint flores monopetali in quatuor lacinias acuminaras expanfi, baccae mbnopyreni, vis acris 5c cathartica.

Hue etiam refcrri potuic imo debuit Laureola.

I. *Chamalaa Germanica five Mez,ereon* Ger. *Germanica; five Mefereon vulgo* Park. *LaurecU folio deciduv, flore purpureo; Officinis Laureola ftemina* C- B. *Laur. fvl. decid. five Mez,erton Germankum* J. B. Mezereon.

Frutex eft ad trium cubitomm interdum altitudinem-excrefcens, *radiue* in aliquot partes- divifa, minimi digiti craflitudine, vel etiam crafliores, longa, ak£[juefe demittente, albaj ex qua afliirgunt *virguU* plerunque fingulares,lent2, teretes, tenues, Dblequioli, cortice duplici teftac^ exteriors cinereo, tenui, fragili,interiore exteniis vifente, interius albicante, valdc lentz &: fraftu contumaces, lanuginem quandam bombycinam dam divelluntur oftendentes, cui fubeft lignum candidum, folidum, medulla pauca pracdicum. *Flores z&* ramulorum latera fine pediculo, nunc fingulares, nunc plures fimul junfti ex nodulo ante folia prodeunt, palliduli, ex rubella purpurafcentes; colore ad flpres Perficx acc^dentes, oblongi, in quatuor.foliola mucronata, reflexa divifi, odorc fuavi, in medio *fiaminula* aliquot crocea. *Folia* ex tuberculis plerunque plura fimul, colore herbaceo, Laureolx folio perpetuo accedentia, molliora, nee ut ilia fplendicantia. *Bate** cum matuntate rubentes, quac reficcatx nigi'icant, quarum interior nucleus Cannabis femini fimilis, medulla Candida. Toca planta, ut odore gravi eft exceptis floribus, ita fapore acerrimo Sc urentiffiniD-

Amat loca fylvatica 8c montana. In Germania Sc montibus circa Genevam Be alibi obfarvavinius. Flores (ut in defcriptione diftum) folia antevertunt, Be Marciomenfeexeunt. Bacc^ in virgis diu durant. In Anglia non habetur foontaneaj fed obflorum praecocium atpedlum pulchmm & fiiavem odorem noftratibus in pretio eft, inque hortis Sc viridariis magno ftudio paflim colitur. Variat floris colore pallidius rubemc, Be alba Hujusbaccs Officin. Coccignidii fc graua Cniciia VDcantur, *Sviand* Cwd** *Loci*.*

Mszerci

Kres. Mezerei vis eft ignea, acernma, exulcerans *&c* mordens; commanducatum fauces *&c* [Efophaj*Lijil adunt, diu multumque vexante impreflionc, Lobelia Be experientia tefHbus- Febres accendit^ comis pnecipuanimque partium vires exfolvit, validiflime bilem biliojalque leiofitarcs purgans. Corrigitur macerando hor. 14. in aceto (uc Elleborus ac ElufaJ fucco mali Punici aut Cydonii., Porruhcar, mucilagine /em. PiyJlii. Alii corrigunt infundendo in vino 5c lterum exficcando : Alii triduanarn maceraiionem in aceto requirunt, fingulis diebusnovum affnndendo., *&c* tandem aquabene eluendo.

Verum Folia, Cortex, baccx quoin Ddocufici, pnparata: &: cDrreth: ob nialignitacem ranlfimein iifum vcniunc,nec mJi in cuuiorum medicamemorum inDpia *&c* cafii aliquo dciperato exhibendafuiit, idque magna conlidsratione.

2. *Cbamxlxa Sabaudica folio utrinejue mcano, florz albo.*

Ad psdalem ^ icfqiupedalem alritudinem afl'urgitj virgis in plures ramulos tortuolos *Sc* id genicula feu divaricaciones refjexos divifis Be fubdivifis. *Lignum* ejus liipra modiim fragile eft, *cortex* ci* nereus. *Folia* Mczerei Germanicij fed multo minora acuminata, utrinq, hirfiita, glauca fLinimos ramulos occupant: in quorum etiam extremis *Florzs* exiftunc quatuor aut quinqus auc pLues fiimil conferti^pediculis rfullis, nullo calyce excepti^ e rubo longiu/culo in quatuor Foliola acuminata, alba expanfi, ftaminula crocea intus continenres. l^oribus iiiccedunr *bacca* longiufculae, qiianim rudimenta tantum vidimus; nam planta Maii initio cum earn irivenimus in flore tantum erat-

LKUJ. In /ylvoJis ad latera monris Saleva: prope [Jenevam. Folia (icca deguftata etiam poft vicennium^ icrvorem Be acrimonnm manifeftam prodebanc.

3- *TljwcUa* Ger. **Park,** *filizs Lini* C. B. *Monfpeliaca* J. B. *Cluf.*

Frutex eft pollicaris iritcidum craflicudinis, cubical is vero alutudinis ant amplior, Be in multas virgas diviliis, cubicales, tenues, pulchras, reftas, qux fepiunc perpctuo virentia *folia,* Lini fere, fed majora, laciDra, non obtufa cufpide 1lc Chamxlara, neij, adeb fragilia, fed miiLionata, len:a, K gumJnofiim quiddam /i denribus acterantur prabenria. *Flores* fere in exrremis virgis copjofos, recrapctalos, Dleac fere fimilcs, candidos, racematim fere propendentcs; deinds *fruclum* baccarum Myrci incerdum magnicudinc, paulo longiorem, initio vindenij poftea Coralli modo rubruiTi, came fucci plena Ceralorum inftar; fub quo later unicum *fzmzn>* nigra fragilique pellicula obduftum, 5c fervidi laporis medullam obvolvens. *Radix* lignofa eft *&c* dura, in tenellis plantis Raphani modo efFormara^ craflo cDicice tefta, fed quemadmodum tota planta lento & admodum tenaci.

Locm. In Italia & Gallia Narbonenfiagns deprefliori bus inter alios frutices paflim provenit. Clufiusper rDtam HiJpaniam locis afperis nafci tradit.

Hujus friiftum coccum feu Granum Cnidium Anciquorum Botanici peritiorcs exiftimant. Dfficini5 Mezerei Germanici bacca: pro cocco Gnidiae habentur. Cocco Gnidijc vis ardens *5c* fauces adurens: unde miramur Perdices *&c* aviculas Thymelara: baccis avidiflime velci. Ait grana noa iiunt baLCz integrx rubra; (*qux* forte efculcnc^funt) fed femina qua: baccis celantur. Ruftici Hiipaniarum fingulis annis prope infinicas aviculas hoc femine curvatis virgis Sc quibufdam hneis dlfpoficis venantur, teftibus Amato *&c* Clufio-

Cavendum monec Camer. n^ qtiis radice vefcatur, quia paucis horis perimit.

4. *Thymd*a, foliis Folygaltv glabris* C. B. *Sanamunda glabra* J. B- *Sanamunda Monfpdiaca glabra* Park.

?-?•

Lencis 5£ obfequiofis eft ramiSj cDftice tcctls flavefcentej in fila Mezerei Germanici in morem duftili^ per qtiDs-agminacim confeendunt *folia* crebra^ Myiteis fimiliaj unciali plus minuslDngitudine, vix iemunciam lata^ in acumen deJinentia, glabra : e quorum finu per integrum fere ramum *fiorzi* oblongi^parvi, ex luceo hcrbacei, quatuor foiiolis decullatis conftantes. Succedit granum r°" cundum, fingulare.

Locai. In niaricimo traftu Narbonenfi prope *dgdzs* oppidum collegit J. Bauhinus.

Vim. Mycono auuDre vis purgandi ei vehement Sc qujim in Chamzlsa valentior: nam 5 p. pondere potcntiflimc alvum move: ac aquas evacuat, nonlme tornunibus *6L* magnu cruciatu.

5. *Thymzlaa foliis candicantibus, Serici inftar moUibus* C. B. *Tart on rairt Gallo-provinci<z* Lob. '•Ger. *MaJfilmifiHm* Park. *Maffilhn. Sanamunda* J. *Clufii* J. B*· *J.B.*

Fnuex eft cubitalis, valde ramofiis, radice nitens alte aifhi, crafsi, quern cortex tegit mir^oblcquiofii5 *&c* lentus, in minima ftamina non fine floccis quos lanam dicas carptam, diiftilis, quali cciaiii cortice vcftiuntur rami^ fed fupcrftratodenfo tDmento albido, 5c quafi argenteo. *Folia* Myrti T^renting magnitudin^nifi quori per extremum fine paulD latiora, in acumen tamen obtulius dclinsntiaundiquc Januginofa *&c* taftu nicllia, albida vel argentea, lucida; inter *qux fiores* exeunt, *Ol&** iimiles, *Cluf* oblongi^ in qiiatuor foliola per extremum divifl, colors luteo. Fiuftus [iiueinadn^Odum ex relatu accepic CJui-] Thymeba: *fere,* fed nigricante colore.

- Idem Clufius folia carnola *zffc* dicit, aliquantulum hirfiita, gummofa, fi mordcantur amara mitio, deindeacna Bcadurcinia; ramos cortke exteriore nigrefcent^obduci, alio intcriore lento; q... notx non bene tonveniiuii: planta: a nobis obfervatx in rupibus maricimis non lojigc a Salerno in

Locus 13 [illegible] rVr[illegible]55[illegible]M[illegible] Lobsliu m feparare *Tarton rairz* Gallo-provincia: a Sanamunda 1. *tW-*

Tempus. [illegible] J[illegible]m j^is ad mare dcVcxis, prarfbrcimo, collem *Mont rvnd* vocarum, fqualiduni, aridum' glareofum plurima fhiricac. Frcquens quo^ eft (inquit Clulius) regms Graiwcnfi *Be* Valw- [illegible] VwnD wmporel hoc eft, Martio & Aprili floret; [illegible]

Folia flint adurentia, uti d^ftum: ob purgandi Facultatsm rufticis HiFpanis ma*gno in uFu. Sed eF- *Vires V*
frxnis Sc exuperans e jus purgandi vis, (in quit Lob.) non raro dyFenterias fluxulque immoderatos accerfit: ideoque non nili rcbuftis Be cum cautions exhibenda.

6. *Tbymdaa foliis Kali lanuginojis faljis* C. B. *Sanantunda* 2. *Clufii* J. B.

Cubitalis altitudinis Frutexeft, ramis lentis,flexibilibus, carnoFo 8c denFo cortics inteftis, qui FubJata exteriore cuts per totam plantam, prarFertim circa radicsm, Lini auc Cannabis modo in filadiduci poteft- Supenorss ramuFculi denforum, conFertorunij lanuginoforum, Be veiut tomsnto quodam obfitorum *foliorum* comam pariunc, iuperiors miijprum *&c* nYucronatorum^alfi nonnihil guftiis, ied deinde acris flc calidi. Exornatur hxc coma flaveFcentium *flofculorum,* Olsx fimilium^ nunierofa Fobole. Radix crafla 5c hgnola fuperiori fimilis eft. Fruftum hujus oblervars non potuir, quandoquidem Februario florentem invsniebac pstrofo 5c lalsbrofb locoj mantimis Baeticae, inter Calpen Be Eftepona, montibuFqus Granatae proximis.

Drachmae ppndsre cum decofto Cicsrum iumpta mirifice purgat per iriFeriora. Girca Calpeh, *Vires I3*
ubi vulgo Burhalaga appellatur, nullusillius uliis pr^tsrquam ad sxcalfacisndos Fomaces- *VJw*

7. *Thymd&a tomentofa foliis Sedi minoris* C. B. *Sanamunda tertia Clufii* Ger. Park. *Sefamoidzs parvnm Dalechampii Sanamundi* ;. *Clufii* J.B. *Cneorum* Cxfalp.

Nos Fruticemhunc in iniula parva ad promontorium Sicilian Pachynum diftum (Tc breviter deferipfimii5 *Fvlits* eft Illecebrae: caulibus 8c ramulis incanis^ut Be fiipina Foliolorum parte : *Flos* parvus, lu: ucuSjquaLlrifoliuSjfsu pocius monopetalosin quatuor lacinias fsftus: Folia in crucis Formam difpoiita.

Cludus fie delcribit, Superiorss duos magnitudine excedit, candidioribus Be mukb lsntioribus virgis. [Refte J.B. Ramos Faritim denfa, Candida, cineracsa Janugo obvolvitj quae in majoribus virgis parcior,,] quarum cortex fiipra mridum lentus eft Be Frangi contumax: extremi ramuli Frequentes, *&c* fsre omnino tomentofi, procumbentem comam habsnt, 6c Frsquentibus *foliolis* obfiti iuntj carnofis, parvis, Illscebra: valdc fimilibus, ursntis etiam Facultatis. *Flores* Fupsripnbus fimiles, interdum herbacei iiint^ aliquando pallentes. Ssd nequc lltius Fruftum Clufio Dbfervarc licuit.

Floret cum Fupenonbus: invenitur autem totoilb traftu mantimDjMeridisi objefto, qui ab Hsr- *Locus]*
culeo Frsto ad Pyrsnaros uFq, excurrit.

Cxfalpinus Fruftum Thymstacaz limilsm^ tsnuiorem^ femine nigro hiiic Frutici, fi. modo ipfius Cneorum fie (utpikamus) attribuit.

Viribus cum praccedentibus convsnit,

8. *Tbymdaa zs£tbiopica Tajfirinx foliis* Breyrt. *Cent.* 1. *cap.* 6-

Hujus Fruticis ramus dodjaotalis a Promontdrio bons Spei ad D. *Bzwrnmgb* allatus teniiis eraf, in ramulos duos ahos diduftus, quorum finguli ruiTus in virgulas tres aut quatuor reilasdividebantur. Lignum hujus mveiUTij cortics obduftum rubicundoj qui in candidiflimamlanuginem fsricsam, corticis inllar Sanamundx Clufii, diFcerpi pDteft ; *xqub* aC*folia,* vix Femuncialia, angufta, craffiufcula at^ acuminata3 Pafferinae quodammodo acmulaj guftuimtio paulifpsr adflringente j led aliquantum niank mucilaginem abunde rsddsntia. His Foliolis ad excremicatem ufqus denss *$L* undiq, ftipacz funt virgul^ ubi tandem circinato cDngefta, acuininibus fuis furfum tendentious illas concludunt., & ex csntrD fiio liirculos duos aut tres perbreves tenucFque emitcunt; quorum finguli pariccr liiperiore parte minutioribus quibufdaml Foliolis coranati. E Foliorum *mzdio flofculi* tres auc quatuor, pallldi, in lacinias quatuor psr extrsmum diffsfti, Thymslsa: fimiles emergunt, in ima parts vsluc album, tomentofum calyculum oltendentss.

9. *Thymdaa affinis facie cxterna* C. B- *Cneorum Matth. fuffrutex* J.B- *fvrXi etiam Tbjmdaa minor Cordi* Ejufdem. *Thymelaa minor five Cmorum Mattbibli* Park.

Suffmtex sit elegans, cui multi rami, giuciles, flexibiles, lenti^Iurculofi, ab ima prptinus tellure emergentes *Sc* humi diffufi. *Fdia*- nullo oraine dilpolita ramulos ambiunt, viridia, cucanea^Thymclsac verac proxima, ingraci primiim, deinde amari l^poris, nulld auc perexigua (quantum quidem guftami deprehendere licuit) acrimonia praedica. *Flores* in lummis iurculis lex, feptcm, aut plures, conFeTti, tetrapetali, ex rubrp purpuraFcentes, Centauiii minoris florum pzne armulij ingrati etiam Scamari lapons, alpeftus tamen pukherrimi, .acc^ odorati, caput fi diucius naribus admoveancur tsntantes. lis fuccedit *fruBus* exiguus, Thymelx^Fruftui haud diiiimilis, non rubsr quidem, fed candidus, oblongiuFculus, *femtn* continens cinerea membrani ceftum, rotundum, Thymelacx granD par. Rridix longa, minimi digiti utplurimum era Hi tu dins, interdum nigricans, majors vero ex parte tJavelbsns, lenta, liiperna parte nonnunquam gracilior, unde rami flexibiles 8c humi diJperfi emsrgunt, *&L* iiibinde feaindum alarum cava latis craflas fibras flavelcsntes agurit.

J. Bauhino Folia circa virgultprum Faftigia coiiFsrt^ viTEncia, Thymskx multo breviora,, obtufi* ora, glabra, qua: nota: optima conveniunt.

Provemr in multis montibus Vienna Auftriae vicinis tanta abundantia, ut rufticx mulieres dum *Lccuu*
flbrious abundat multos ejus manipulos in Forum venales affsrant exornandorum tncliniorurn gratia; alibi etiam in Pannoniac lylvis, 8c liccioribus pratis prope FrancoFurtum ad Mcnum. Aprili plsrunck x floret. Fruftusjuhio matursfcit. Fbret interdum cer in anno.

Flo.ibus candidis variantem conipexic Clulius inter Ericas props FrancoFurtum loco difto.

A CneoroMatthiDli J.Bauhinus divsrlamfacitThymcla:am minorsm Cordi: CBauhinus aliique hancilliu5 fynonymam Faciunt. Nos in dsfcnptions Cordi nihil Fers mvenimus quod non convaniat

T C 1 p t c Cncoro^

Cl., nisi quod Radicem gustu ad aliquot horas fauces & palatum Coccognidii instar excalfaciente & scarificante efficiebat. Nos circa Basiliam fcaJibi in Germania fruticulum observavimus, quem pro Thymelaea minore Cordi habuimus, verùm radicem non degustavimus. Minùs tamen videtur saporem radicis sic foliorum cancum · distare.

10. *Chamelaea alpina incana & lanuginosa* J. B. *Alpina incana* Park. *Alpina folio subtus incano* C B.

Clus.

Recto stolone fruticat ramosq, habet admodum flexibiles, tenaci cortice & qui difficile disrumpi potest obductos. *Folia* admodum conferta, farnoJa, DapJinoidis foJiorum formam imitantia, multo tamen minora, Be incana lanugine, inferne praesertim, pubescentia: *flora* simul coiigeftos, tetrapetalos, dilutissime purpurascentes, c Januginosis colorific argentei calyculis prodeuntes, *Fruity* non tricoccum sed unicum, obJongiusculum tenui, miniatâ membranâ restum, fiicculejita carne, K fervidum nucleum in se continente praeditum.

Loci* In Alpibus fokins cultam vidit Clusius, bisq, interdum in eodem anno florentem. Frigoris impatiens: Clusius Vienna Austris, aliquoties ejus semen terrae credidit, & natas glanmlas ... Jummiq, curâ conservare voluit; sed subsequens hyems semper CDfrupit.

Italic originem · fuam deber.

CAP. XII.

A. *Viburnum* Park *vulgo* C.B. *Lantana, sive Viburnum* Ger. *Lantana vulgo, aliis Viburnum*. & Cfj* pliant jflBcafp'tvee, Cfjc H3apforiqfF'tr«, Ger.

X" T frutex arborefwns eft, grandisquandoa, licet in amplitudin^m magis diJTundatur quain in altum alfurgar lienoq, conftat fungofo 6c medulloro. E radm fummo ca^itc vagafits M. X ramos digital, craiTifudine emitrk bicubitales eturnq, Jongior^ cortice rufib fannace^ pulvifcufo coniberf, Dauca ac viridi, nieduJJa araphlunia ac alba. i^/wadAuiuni veJ tiùi ad Sorbum AJpina^'acccdentia^oppofita, lata, fublonga, craffiufcula, in ambitu crenata, hirftta, &,pi,lv,Tculo albo maxima in* parte qua: ob id R.U D mag.s candicat, confper^ guft« adftringence. *Flons* in unibeJIi, odore florum Sambuci, candidi, paduci, quinque petalis, extiwiuni ... Quns exciprunt fiipervciiientes ^ c ^ primum vjrides, dcinde rubrx, per maturiratem nigrse, com' Drefl ... Br iJT-n/x /Tipore tamen noJtro palato minus grata:,- quamvis e rufiicis muJti iis ... maturefcant fiipra paleas aut fcenum reponere alterno ftratu /blent '.*Sir*.

Locus. mnis continenc b j ... f0]omaxime inculto & argiJIDro. Jtftate floret, dtiusaut Teri^ In Alpibus non ... nerie-K conditione foli- Magna ex parts acini rubefcunt Julio Augufb pro tempeftate ... turefcūnt, uc teftaturj. B.

Vires. T ... Mia rui" bacci itccant Sc adftringunt, unde ad tonfillarum K gutturis inflammation^, ... ocidentiam^ dentes vacillantes, alvi fluxiones commendantUF. Folia in Jixivio &* CDfta^apJI^ denigranr, & eofdem fluentes fiftunt. Paratur c radicum corticibus fub terra mac3-ratis fc fubinde decoftis ac dm tufis'vifcum ad aucupia haud inutile. *Matth. Dod>* Vereniur cuj j. B. ne MatthiDlus mulra tribuerit Viburno qua: iiint Rhois^ cum eafdem aliquando putarir,, ... jCircuiis paracur optima aqua ad oculos. *£amtr.*

Ruranoftra (inquit j^uellmsj ^/«r»^w appdJaJi^ fluxu ferè inviflam, & ob id fafcibus ligandis utunrur; prout & aJibi fere paflfan ubi provenk; unde peritiores Botanici earn Spiream Theophrasti elle exiftimant.

Grterum *ViburyHm* a viendofeu ligando diftum eft: Viburnum enim non eft alicijjus particuJ^ ffUtifij? norrfffn apud Antiques: à Recentionbus huic afbori ut proprium tribuitur, quia rami s\& ... jgjti^nti und^ Sc Lantana dicicur.

CAP. XIII.

De Rhoe.

i. *Rhus five Sumach* J,R *Rhus folio Ulmi* D B. *Coriaria* Dod. Ger. *obsoniorum Lob.* Clus. *Sumach five Rhus obsonigrum & coriariorum* Park. ...

RHUS arbufcula eft, alcitudinem hominis fuperans, parvulisramis, fubhirfuto corrice, ... mum circa faftigia vdftitis { è quibus *folia* alternatim exeunt alara, Sorbi, quinq, aut *i&* CDiijUgationibus, ex intervallo Jongiu/culo dilpo/itis conflata., cofta: renui *h'nimx* hacrenna; lingularia folia oblonga, acummata, hirfuta, ferrata- Ramulomm faftigia inter folia *fo*/ luftinent racemos congeft^ Sambucinis fimiles [Czfalpino rubn & minutij quos Sc ... grana excipjunc, oibiculara, Lexiricul^ modo compre/Fa, rubentia.meduJJa exigui, curiculi ... Radix haud altè de/^ndit, perfumma wfpituni/wrens.

Incollibus circa Monfpehum, prope Caftrum novum, &c *Garrigues* diftis copiose provenit. Clufius magnum ejus proven turn Salmanticenfi agro..efle, ifticq, qusftus gratia diJigenter coli obfervavit. Multi finquitj agri eo confin,· nee minore lbi curaquam vineta, alioqui nee tarn Iztèafliirgit, Be fi cultura abfit degenarat ac fylvefcit. *u cuj.*

Czduntur fingulis annis enati fiirculi cubitales ad radicem ufq, aut fiimmam tclJurem, deinde deficcantur, in pollinem rediguntur, & in ufiim convertuncur ad paranda coria^ qui ufus'in tota Hifpania celebraciflimus habscur. Tardè fruftus fiios ad maturitatem perducit.

Rhus Pbnticum, Syriacum, Obfoniorum, Coriariorunij Rubeum apud Galenum nōn lunt arbores fpecie diverfi. Sed Rhus Dbfbniorum nihil aliud eft quàm fiuftns; Coriariomm quàm folia Be fruticis ramufculi; Rubeum quàm ejus femen immaturum, cui major adftringendi facultas ineft quàm maturo, cujus acini quadantenus nigricant.

Folia &c furcubs teneriores hujus fruticis non minus olim quam ftunc dierum ad coria fpiflanda perficiendáq, celebres fuifle nos doccnt Theophraftus^, DioicorideSj Plinius: unde patet ea adftrin-^entis K deliccancis naturae effe<

FruftUs ejufdem non minus ufitati fuere ad cibps condiendos, vel j&Hs IOCD, vel cum Sale mixti ut Vetcres teftantur, qui ufus etiamnum hodie à Turcisfrequentatus^ft, uc fcribit Bellonius. Nam in Heraclea ubi in vicinis montibus abundat, magnos faccos venales videas hujtis fruftu plenos, quibus contufis cum lale Be alliis fuis cibis non infuavem gratiam conciliare norunt, afperfo hoc condimento tarn aflis quàm elixiscibis.

Notac Sylvius Rhois fuccum efle vies Omphacii in Gallia Narbonenfi.

Cùm ergo (ut diximus) Rhois folia Be iemen aftringant, -refrigfirent &C exficcentj hinc fluxum quemcunq,, alvi, uteri, Tnenfium, hzmorrhoidum compefcunt, vomitum fiftunt^ bilem obtundunt, leu intusin jufculis Be forbitionibus lumpta, five extus, adhibita. Dentes denigrantj putredini Bc Gangrxnae refiftunt: utilia experimento fe agnovifle tradit Galenus ad cruftas i5e uvulae inflammationes. Gurnmi dentibus indicum odontalgiam fedat- *Vim.*

Rhi^nomenacgepit à colors coccineo acinorum. Avoce p5©-Latinorum rufFum manaffè contendunt. *Bod. d StaftL*

Rhus non videtur pertinere ad hanc claflemob paucam velnuUam pulpam nudeos ambisntem; Peritiore5 tamen Botanicis^ quos fequimur hue eamrefcrunt.

a. *Rhus Virginianum* C. B. App. *Sumach Jivi Rhus Virginiana* Park. Virginian Sumach, *C.B.Fark.* Park.

Arbufcula eft Rhoe vulgari major. Rami ex ftipite pullulantes tenella cervorum cornua c craniomodo erumperttia adcD reFerunt^·ut obiter intuentem fallant : fimiliter enim hirfuci funt, eundem colorem, eandem figuram haBent. Carfi aut vulnerati lac pallidum reddunt, quod brevi in gummi formam graffefcit. *Folia* alata muko majora quam vulgarisRhois, ofto, decem, aut pluribus foliolorum conjugationibus compofita^impari extremum nervum feu coftam njediam terminante. Foliolahacc'multo majora funt, acutiora; molliora, viridiora quam Rhois vulg. per margines argutè denticulata ; quodlibet uncias quinq, autfex longum. Folia fuperiora Jafmini albi foliis fimilia funE. Spicse in fummis ramis.multo majores quam Rhois vulg. ad taftum molles Be tomentofij craffi, fufcae, c multis brevibus floccis compolitac, inter quos fe produnt multi *flofcutij minuti,* floccis longè rubicundiore5; quos fequuntur numerofa *fzmina* densè ftipata^ valde rubra, orbiculata compreflà Lentium inftar, quibus Be minora funt, fub cortice exteriore cutaneo nuculam parvam nigricantem habentes, tettà, duriufculà nucleum album claudentem. *Radix* Jongè lacècj, fub terra reptat, ftolones fubinde emittens, etiam procul à matrc. **FruEtus* [illegible]

HujuslpedeshumiliDr habeturin Horto Academico Leydenli.

^. *Rhus anguflifoliwn* C. B. *in Prod, defcriptttm. An Rhus Virginianum hum'ih* Herman. *Hort.Leyd.*

Inpaucis differtà pracedente foliis, brevioribus nimirum, anguftioribus, minus prDfundè crena-ti5, Be minus viridibus- Forte convenit cum Rhoe humili Virgin. *HQTL Leyd.* Brafiliam agnofcic matretn.

CAP. XIV.

A: *CornusftzminaGzx.* C-B. Park. *Cornus fxminaputata, Tirga fanguinea* J. B. **COe fritialc Cornel, o? 2?OJ3 ftcrrp^trcc, o? ©attcr=tree, o? Pricktimber.** *J. B.*

EX fruticum familia eft quam Cornum feminam vulgo vocant, multis ftolonibus luxurians, ramis plerumque oppofitis, cortice fpadiceo, [illegible] odore vinofo praedito, [illegible] alba & dura. *Folia* ad Corni latitudinem [illegible] quam [illegible] bina ex oppofito nafcentia. *Flores* in umbella gent odDratos, candidos, quaternis foliis radiatis conftantes: in medio oblique furgunt totidem [illegible] fubviridi. *Baccae* Hederaceis vel Juniperinis pares, fanguineis pediculis appenfae, primum virides, per maturitatem nigricante, lacuna in umbilico parva perfoffae, in quibus offiiculum pulpa vicante, [illegible] [illegible] miuavij necnne aiiJ«ui-»»»"»«»») —r - V v— [illegible] iiuum, amarum. *L\gni* mat caries, autore Matth. dura ofleaq,, Corno mimme cedens, virgis CornD tenuioribus, robuftis^ nodolis, [illegible]

Cæſalpino ... niger, ut in Ligustro rotundus, oſſa binas cavitates habente, in quibus ſinguli ſemina continentur.

Locus. In ſepibus & ſylvis ... fen fruteſcis paſſim provenit tam in Anglia quam in exteris regionibus. Æſtate floret. Baccæ Septembri maturantur.

Uſus. ... ad verucula conficienda in frequenti uſu eſt; nam durum admodum eſt & ... , ideoque carnes facile penetrat ex acutum. Trams ad utenſilia & ruſtica inſtrumenta, potiſſimum vero ad carros pertinentia conficienda expetitur ... ob durabilitatem.

Camer. tradit Italos ex hujus ligno aquam ſtillatitiam elicere, qua ſoli ... extremas ... qua id fieri poſſit ratione) ... diſcutiant; ... minus maturare parum & diminuere.

Fructum ingustabilem ... omnibus animalibus produci Cornus fœmina. At Cæſalpinus ... turdis multum expeti aſſerit: ... baccas ſapore ingratas, & vomitum nulli dehaerentes eſſe ſcribens.

Anatomiſta rura in agro ... oleum ad lucernarum uſum conficiunt e Cornus fœminæ baccis decoctis primum in aqua ... deinde torculari expreſſo. *Matth.*

In ... morſis a cane rabido ... habere ... dicitur hujus lignum quem habet Corni maris.

Modeſtinus in l. penult. ff. ad legem Pompon. de parricidis, antequam ... parricida; ... more fuiſſe ... virgis ſanguineis ... ex hac arbore ... non, ut quidam legunt, ſagmineis, aut ... interpretantur ... ſanguine rubentibus, quopiam ... mum haberetur & m... infame. ... *Dodonæus.*

... forſitan Veteribus Virga ſanguinea dicta eſt hæc arbor; ... quod virgæ ejus maxima ex parte rubeant ſanguinis inſtar.

CAP. XV.

De Rhamno.

Rhamni nominis etymon non occurrit ... ſpinoſos, quorum nonnulli fructu ſunt ... validis qui hujus loci ſunt ...

1. *Rhamnus ſpinis oblongis, flore candicante* ... B. *cortice albo Monſpelienſis* J. B. *primus Cluſii, ſive ... alba Ger. ſecundus Monſpelienſium, ſive primus Cluſii* Park.

J. B.

Frutex eſt magnus, totus ſpinis armatis, incabdice quidem magnis ut Oxyacanthæ ... ramulis minoribus, cortice albicante: & quod obſervatione dignum, grandiores illi ... circiter longi, rigidi, acuti, ex ramis enati, alios parvos emittunt aculeos parvos non minus rigidos pungentes, ... Rami ... ſpinis cortice teguntur ... folia ſuſtinentes Salicis, terna aut quaterna, indidem orta, fragilia, ... ſucculenta, ... ſapore præditæ. [Ve ... magna, ... parva.] Flores pauci, ... decadmo ſimiles, ... oblongiuſculi, candicantes ... extremis oris in quinque ... quibus ... relinquitur ... Cluſ. At Cæſalpino obſervante baccas fert ...

Naſcitur multis Hiſpaniæ, Luſitaniæ & Galliæ Narbonenſis locis, autore Cluſio. Nos circa Monſpelium & Florentiam ... copioſiſſime obſervavimus. Floret Martio, pariter atque Autumno. Autumno ... folia, interdum decidua.

Uſus. Hujus folia Salmanticæ & aliis quibuſdam Caſtellæ locis, autore Cluſio, cum turionibus ex oleo & aceto edunt pri... ; nonnullam enim acrimoniam cum aciditate conjunctam habent, quæ ſaporis gratiam conciliat.

2. *Rhamnus ... Cluſii ... altera* J. B. Park. *Rhamnus ... Cluſii flore purpureo* Ger. emac. *alter folio ... flore purpureo* C. B.

Cluſ.

Hic, obſervante Cluſio, primo fere ſimilis eſt, ... humilior, & frequentioribus ramis fruticans; minoribus foliis & magis carnoſis ... ſuperiore ... : *Floribus* ejuſdem plane formæ, ... purpureo plane colore.

Uno tantum loco invenit Cluſius ... Oriolam ... Setabin Veteribus dictam ac flumen ... Sigaram appellatum, Regni Valentini extremis limitibus.

3. ... *Salicis folio anguſto, fructu flaveſcente* C. B. *... primus Chtſu* Ger. em. ... *Dioſcoridis Lobelio ... ſive Sallow-Thorn* ... Park. *Rhamnus ... Germanicus* J. B.

Frutex eſt tricubitali altitudine, quibuſdam in locis arboreſcens, at ramis rigidis & fragili contumacibus; Oleæ folia ſed anguſtioribus, ... candicantibus, perpetuis. ... cauli totis ramulis adnaſcuntur ad ... exornis ... baccæ, ... quibus ſuccedunt baccæ ... acini rotunditate & magnitudine ... in ... congerie racematim compactæ ... arcte applicati affixique, perexiguo petiolo ... appendice colore flaveſcente ac luteo, maturitate crocato, ſapore acido ac peracerbo, ... ut Corni, ... bus facile atteratur. Baccæ per totam hyemem ... virgis adhærescunt. Radice nititur ... diffuſa-

Pro-

Provenit in arenofis maris littDribus" prope Satidvicum Cantii oppidurn Be Delam. Item in maritirnis aggeribus Lindfeise Lincolniae copiofe. In Galliae etiam & Hollands maritimis plurimis locis provenic- Nos in arenolis prope Auguftam Vindelicorum Dbfervamus; inq, glareofis adRhenum 8c Rhodanurn amnem.

Floretjunio, poft Autumnum demuin baccas maturat, quas fubinde (ut diximus) tota hyerne *Tempi*** retinet.

De viribus nihil certi traditur. Scribit Carrier, adinos purgatricem habers facultatem a quibufclam affirmari. Addit camen, parari ex cis Robj quod vehsmentur acidum fitj flc attsnuans 6c incidens ut Berberisfere, commendarique ad dyfenteriam: quse quomodo conveniancinquiisnduLn.

4. *Rbamnus nigzr Theophrafii* Park. *UrtiusClufii* Ger. *]^t^rtius^jlor^hrbauo$_2$ baccis nigrk* CB. *Cluf.*

Fruticofus eft, frequentibus ramis^ Spiniin fepibus nafcentis, *&c* Pruna fylveftria ferentis magnitudine, cortice nigro teais, 8c longis (pinis armacis. *Folia* ex quibufdam Cuber.culii uc in priors multa fimul enafcuntur, longa Sc angufta, carnola^ yiridia, laporis adftringencis, 6c Rhabarbari fapmem utcunque referentisj, perennia- *Flos* veris initiD parvusj plurimus, 5c cDnfertim juxta folia nafcen5. ^ftate nigrum*Jru6tum* fert, parvo Pruno fylveftri fimibmj rotundunij auerbum.

In incultis Granatenfis Be Murciani regni locis ihvenit Clufius inter alios frurices frequentem:t ad quern poftea miffus eft ejus fruftus ex Hifpania Lycii nomine* ex quo natar plantac.

Lycium Hifpanicum *Lob.* Hiftoriae Ebrodunenfis auftores conjeftantur non diverlum efle'ab hac Rhamni fpecie^ cum Clufius unam tancum plantain ex luis Lycii nomine donacam in Belgio provenire tradac (himirum hancj non duas. Vide locum.

Fruftus decofto membra relaxata 6c diflbluta^ atque etiam podagra: dolores utiliter foveri incola? reFerebant.

CAP. XVI.

Copiiba Brafilunfibzts Marggr. *Arbor bacclf'era Brafilknfis, fru&u monopyrenoj folio fefjuipdati.*

ARbor eft altaj corticccinerco, fuperius in ramos difpefcitur, habens/o/l^/efquipedem longdj majora minorave, bina fibiinvicem Dppofita, in extremitate tria junguntur ^ funcque oblonga, acuminacaj nervo & venis paulum rufsfcentibus, fuperius viridiora, inferius diluta. In excremitate ramorum mulci funt congefti ramuli, quibus folia infidsnt; ibidem 6c proveniunt rami flDrum,-*(quos tamen Auffvr non dejeripjit)* quibus fuccedit/r^ffr/j baucx Lauri magnitudine Sc figura, initio viridis, per maturkatem niger, pauciflima carne fiibdulci, a qua cutis crafliufcula Facile dctrahitur. *Lapidem* continet ovalem, haud durum^ *nucko* alja^ Farinacei (aporis, non eduli; fmftu5 t^men comeditur: exfuguat Brafiliani fuccum 6c expuunr cutem. Macurus eft menis Aprili.

Folia huic arbori pinnata funt epluribus foliorum fefquipedalium conjugatiotiibus compofita.

CAP- XVIL

Arbor baccifera Brajilicnjis frxtfft Piper refipiente. Tindaiba, nonnullis Ibira. Pifoil. *Fifv.*

JUxca Olindae promontDrium fpeciose utplurimum nafchuns ob acrimoniam fruftils cxtsrafque qualirates Piperis Brafilienfis aemula. *Folia* fert exigua *S>C* acuminata, Be Oliva: foliis fimilia. Lignum ejus tenue, PrDcera eft admodum arbor, 6c in fummam alritudinemreftaaffurgic. Menfibu5 pluviis acini illius virent, fed maturefcentes menfibus Decembri Scjanuario rubent, at^decidunt: qui li fuerint deficcati nigjrefcunt, uruntque linguam, & aromaticum quid fapiunt, ablatofemine nigro oblongo, quod inilhs continetur, quod Junip&riim redolet. Tempus

A jejuni5 manducati ftomachum debilem corroborant, Be difcutiunt flatus. Tiim contufi flc applicati morfibus ferpentum medentur. Ex eifdem fruftibus in pulverem redaftis Be exficcatis gargarilmata conficiunt contra frigidos gutturis afFeftus. Excoquuntur ut referventurin Qfficinis. Culinis quoq, vicem Piperis pr*ftant. *Vim.*

Exarborii denic^gorticibusfunes igniarii, quibus milites ignem fovent, conficiuntur.

CAP. XVIII.

Baccifera Indica trifolia, fruBu rotundo mvnofyrmo, pediculo lmgi>, Mvlago-Mtnam H. M. P. C. *T.* Xj. p-49- *Cerafo affinif.* *H.M.*

ARbor prDcera eft, *caudm* cralfii, multifq, ramulis rotundis, viridi-flavefcentibus au tDmentofis donatD: Lignum denlunij albo-flavefcens, cortice municum craflb, cinereo, afpero. *Radix* rufa, graveolens, infipida. *Folia* tcrna fimul jfinfta petiolis longis, rocundis ac tpmentofis proveniunt, Dblongo-rotunda, acuminata, in ambitu crenata, lup'erne lanuginofa,

T11C11 2 inferne

inferne lenia, nervis aliquot e coſta media, viridi- albicante ordine parallslo m latera excurrentibus: odor &c lapDiingratus. *Floſculi* numeroſi petiolis longis ac lanuginoſis inſident: conſtanc ii unico, rufo Be pilnfo foliolo ſeu calyce, *ſtaminulis* tribus candidis *apkibus* ornatis medium occupantibus. Singulis floſculis ſinguk ſuccedunt *bacuz,* rotunda:, atro-virentes ^imum, dein viridi-albicantes ac lanuginoſi, carne intus viſcoſa ac ſubdulci refertj: intra quam *ftmm* continetur ſolidum, albicans, nucleo candido.

Locus. Naſcitur ſylveſtribus Regni Malabarici locis, prcfertim in *Tarn*: ſemper viret, floret & fruftum fert.

Uſus in medicina nullus.

C A P. XIX.

Irutex Indicus baccifer hexapttaloſifruſtn rotundo monopyrmo 'nigro. I. *Tſjtrou-Paml* H. M. *P-* 5* *T.* 16. *p.* 31.

H.M.

ARbuſcula humilis eſt, atque tertium genus *Narum-paml* ſiiperius deſcriptar, cui turn caudicej turn radice & creſcendi modoſimilis eſt. *Folia* ſine ordine ramulis inherent, obJongo-rotunda, acuminara, craſſa, denſa, glabra, ſuperne atro-viridia Be ipſendentia, infern^ ſub-viridia, coſta media craſsa, e viridi flaveſcence- *Flores* rotundis., viridibus ac JanugiHoſis petiolis circa extremos ramulosproveniunt, rubeſcentes, calyciq, exiguo, ſubviridi, ac tripartito inherent, ſexobbngo-rotundis, cuſpidatis, acſtellx in modum expanſis foliolis conſtantes, medium occupante *capitulo* globoſo, albicante primuin, dein ruſeſcente, punftis minutiffimis inſuperficienqtato, quod ipſius fruſtus rudimentum eſt. Floribus ſuccedunt/r^/ rotundi, nigricantes, glabn, carne intus ſucculenra acido-dulci referti, intra quam *ojſiculum* continetur rotundum, nigricans, *w chum* includens albicantem.

Locus. Creſcit multis Regni Malabarici locis, pradertim in *Angiccaimaal;* ſemper viret, floret, trU-ftumq, fert.

Vires. C^terum expreſſiis e fonis ſuccus, Be cum opn tantilJo in imtio febnum mtermittentuim exhibitus iUarum paroxylmos micigat. Ex iiſiiem in aqua communi coſtis ſemicupiumparaturad arthriticos doJores placandos.

a- A'»^7»-P«»I H- ^ P' J" ^ J^- *h 11* YrxcdtM* ſrutkk minor ſpeacs.*

H.M.

Arbuſbila eſt humilis," quatuor circiter pedes aJta, *vaudkz* tenui, multiſque ramulis ſubviridibus donate; Lignum albicans, corcice cinereo, intus viridi, ſaporisacris *&C* aromaticimunitum; necnon ruſeſcence ac ſungosa incus medulla /eſertum. *Radix* vero inſipida, inodora. *Folia* objongo-rotunda acurninata, craſſa, deiiJ^glabſa, ſupern^ atro-viridia 6c ſplendentia, inferne ſubviridia, nervulis aliqu°c tenuioribus ac vix conſpicuise coſta media viridi-albicante in latera excurrentibus; odor grams, ſepor ſubacris. *Flores &c Frulſus Tſjtrou-panel* floribus Be fruſtibus ſimiles.

Locus. Naſcitur locis montanis circa *Mangatli*\ ſemper viret, floret & fruſtum fert.

De viribus autem nihil conſtat.

3. *Kahſjerou-Taml* H. M. P. 5. *T.* 17. *p.* 3;. *Tamil* minor foliis rmnorilm aromaticis.*

Arbuſcula humilis eſt feu potiusfrutex, atq, quarta Narum-panel ſpecies, pra-cedentibus haud abſimilis, pnterquam quod folia minora ſint, oblongD-teretia, acuniinata,ſuave-olentia,aromatica.

Locus. Provenit locis moncanis & petroſis circa *Paracaro;* ſemper viret, floret, acfru(2uni profert.

Vinbus cum *Narum-paml* conveniſc

CAP. XX.

Corimi-Panel H-M. *P.* ?• *T.* 14. *p.* 17. *Frutex Indicus baccifer^ jbrz bexapztaloj frHfln rotund^ racentoſij mmopyreno.*

H.M.

ARbuſcula hxc *Narum-paml* ſuperiiis deſcripti altera ſpecies eſt, ſimili^ue modo, ac pari altitudine excreſcit. *Radix* albicans, cinereo ac lanuginoſo cortice teſta; ſaporacris, odor aromaricus. *Folia* ſine ordine ramulis inherent, objongo-rotunda, acuminata, craſſa, den& glabra, nicentia, ſiipernc atro-viridia, inferne ſubviridia, coſta media craſsa. *Flores* racernatini proveniunt, conſtantq, fcx viridibus, oblongo-rotundis, ac extrorſum reflexis foliis, medium ^aXm pante globulo piano·rotundo, viridi, qui ipſius fruſtus rudimentum eſt, Floribus ſuccedunt *bacc** rotunda:, primum virides, dein rubicund*, came ſubdulci intus refenx, intra quam *vjjiculum* locatur rotundum, rybro fuſcum, *nuchum* continens albicantcm.

Locus. fiuflScL I ubIctm Malabar, Bcpnfertim locis arenoſis ac pgtroſis in *Candtnatt:* guotannis Rvret, ... menſibus Julio & Auguſto.

Viribus cum Narum-panel convenit.

C A P.

CAP. XXL

Arbor baccifera-Indicaraczmof tetrapetafo florz fruffu rotundo monopyrtno. Kasjavo-maram* H.M. p. 5. r. i?· ?. 37-

H-M.

ARbor eft jufta: magnitudes, *caudict* mediocriter craffb, multifcj, ramulis nodufis donato. Lignum praedurum, albicans, furvo cortice munitum. *Radix* fibrata, albicans, rubicundo cortice cinfta, inodora, fubaftringens. *Folia* geminata ordine parallelo ramulis inhaerenr, oblongo-rotunda, acuminata, glabra, nitentia^, fuperne atro-viridia, infernefubviridia, fiib-acido-aftringentia. *Flofctdi* modon, fubecerulei primum, dein purpurafcentes, ad foliorum exor-turn racematim furculis proveniunt; calyciq, exiguo, rubicundo ac quadriparcito inherent, quatuor fiibrotundis foliolis conflanteSj odto *ftäntinulis*, rotundis *apvibus*% ornatis medium Dccupantibus, inter *quxftjlus* prodit tenuisj furre<aus. *Fruttus* rotuddi, glabri, nitentes^ virides primunij deinal-bicatites Be fubecerulei, tandem coeruleo-nigricantes, carne intus ctEruleo-albicante, fucculcnca dul-giq, referti: intra quam ofliculum continetur, nucleum includensalbicantem.

Crefcit locis fylveftribus circa *Lochin:* Semper viret, floret & fruftum producit. *Locw.*

Ex arboris foliis cum viridi curcumn in oleo coftis linimencum conficitur hyatidibus pellendis mile. *Vires.}* Foliorum fiiccus cum lint¨is pone aures pofitus .ly?pitudinem curat. Ex radice in oleo *zvttz* litus paratur contra Arthritidem Be Cephalsam.

CAP. XXIL

Eaccifera Malab.floribus fpicatis dipttalis, fruffu rnonopyreno. Watta-Tali H- M. P.5. *T.* 31. *f.* 63-

ARbor eft juftae maenitudinis, ID circiter pedes alta, caudice mediocriter craflb^ multifc^ramulis in orbem difFufisdonato: Lignum albicans, denfam, cortice munitum craflo, furvo, innt o/ufaporis unftuofi, necnon medulla ihtus refertum flaveTcente. *Radix* itidem furva, fubfalfa, mucilaginofa. *Folia* fubrotunda, acuminata, oblonga rotundiflq, petiolis circa ramulos proveniunt, fuperne elegant virore fplendentia, inferne fubviridia, inodora, infipida. Nervis aliquot e media codta viridi-albicante, hirfuta; &c in aversa parte excubescunt, in latera extenuenti-bus- *Flofculi* ad fbliorum exd!"tum fpicatim proveniunt: Sunt ii gemmuhe rotunda^ mufcofij vi-iidi-flavefcentes, qux apertae duobus conllant foliolis, binis *ftaminulis* tranlverfis, cxtenora versus reflexis, pluribufq, flavefcentibus *apicibus* ornatis. Flofculis iiiccedunt *Bacca* rocundar^ viridi-flave-fuentes, inodorse K infipida^, unicum intus includentes/cwcwrotundum^viride.

Provenit variis Regni Malabarici locis, praefertim circa *Cranganoor.* Semper viret, quotannis *Locus* & floret, fruftumq, fert, Januario viz. fieFebruario menfibus. *Tempus.*

Arboris folia cum viridi Tabaco 8c Oryzs infuio trita, aculcenbus inveteratis Be verminofis im-poiita, potenter iis medentur. Ex iifdem in aqua coftis balneum paratur, adversus algidas febres. E floribus Be frudlibus uontufis; *&c* in nodulum colligatis, lafteq, mulisbri mcoftis conficitur errhU num, quodalgidi5 febribus mederi fertur. *Vireim*

CAP. XXIII.

Arbor raamofa Brafiliana foliis Apocyni Breyn. *Cent.* 1. *cap.* 3. *finz nomine Marcgravio defcripta & dzpitfa, Lib.* 3. *cap.* 18. *p.* 134.

Breyn.

ARbor eft Pruni altitudinem affequens, ramis praminentis, umbram jucundam fpargentibus, fed quodammodo deorfum inflexis, cortice cinereo tedlis: Quibus *Folia* gemina in acutum terminantia, directe fibi invicem oppofita, brevibus pediculis appendent, magnitudine 8c figura Apocynr*! *Cluf*$_m$ duriora 8c rigidiora, fuperitis lzvia Be hilari virore micantia, inferius propter denfos Be lubtiliflimos pilosmolliufcula inftar Serici^ atquc ex cinereoargenteoq, colorefplen-dentiaj nervo confpicuo per longitudinem, Be compluribus venis in latitudinc prsdita- Ramorum faltigia inter Folia *Flores* in peculiari pediculo triunciali, breviflimis petiolis more Berberis, numerofis & denfis dependentes racematim fuftinant, e quaternis vel quinis foliolis flavis compaftis, multis in umbilico ambitu ftaminulis pallidis & fubtilibus praditos. Quos *Bacca* rotundas excipiunt rotunda Ribefii magnitudine, fed lutei coloris, quantum ex ficcis obfervare licuit. Materia eft alba & lenta, Salicis ligno fimilis.

CAP.

CAP. XXIV.

*ArhrBacciftraIndie*fruttu cufpiJatommopyrevo. Mala-Voenna H.* M. *P.$. T.j.p.ii.*

H.M.

ARbor eft procera, caudice flavefcente, cortice obdufto cbjruleo-albicante, rugD/b, necnoil ramulis Jubcinereis aclanuginofis,in orb em diffufis, ornato. *Radix* rube ft ens, furvo cortice cinftajamara. *Folia* brevibus, craflis ac hirlutis periolis denfa congerie circa ramulos proveniunc, oblongo-rotunda, crafli, denfa., glabra, fplendentia, fuperne atro-vindia, *inFsroc fabvi-*Tidia aclanuginofa, media cofta crafla, viridi-albicante^hirfuta :|apor amarus. Interim ipiis ramis *Gemma* proveniunc fubvirides, exigui, rotunda:, quadripartite, quibus apertis quinque prodeunt/o/-*culi*, quatuor vel quinq,, oblongo-rDtundis, viridi-albicantibus, ac inferius fubrubefcentibus faliohs fingu1i conltantes, ofto vel decem albicantibus furreftis *fiaminulu*, flavefcentibus *apictbut* ornatis, medium occupantibus. Flofculis fuccedunt *Bacca* fubrotunda: cum cufpide in vertice, i i d f f o, glabra, nitentes, lapois fubaman & aromatici, unum intus Nudeum continentes.

LOCK JMalciturvarm RegniMaJabanci Jocis, pra/ertim in *Rapoljn:* fempervirct, quotannis floret, fruftumq fert.

Virts. . Folia ajm ficcato Elephantis finiD in pulverem redafta, 6c reliftis poll curatas variolas [illegible] lnlperJa, iildem meden feriintur.

GAP. XXV.

Fruttx Indkus bacciftr fruttu ractmefc cufpiJato, Ribium Jmili3 monofyrzno. Tsjtriam Cottam H.M. P.f.r. II./>.ZI.

H.M.

ARbufcuIa eft humilis, caudice candido, CDrtice ubdufto cinereo, inodoro, acri. *Radix AT*bicans, acris, inodDra., *Folia* craflis brevibiifque petiolis circa ramulos proveniunt, oblongo-rotunda, crailij denfa, glabra, luperne viridiaj inferne fubviridiaj cofta media albicat: ftpor adftringen5 K; Jylveftris. *Flofculi* racemntim proveniunt exigui, fuaveolentes/ conftant ii quinq, viridi-fufcis, (iibrotundis ac expanfis foliolis,. quinq, c'viridi flayefcentibus *fiaminulis* medjiirif occupantibus: inter qua: *fiylus* prodit terims, viridi dilutus, apitub fubrotundo. Flofcujis iuccedunt *baccx* rotunda: cum cufpidcin vertice, primum vindlalbi&ntes, dein rubefcentcs3 carni inrushumida laponfque acidi refeita:, Ribibus noftratibushaudmultum ablimiles, praterquam quod unicum rantummodo in iingulis continetur ofliculum fcabrum, albicans, plano-rotunduni.

Lozus Crefcic multis in locis regni Malabarici, prxfertim in *Warapoult* St *Fahtrti:* femper viret, quotannis femel, nonnunquam bis floret fruftumquefert.

Virt. Ex arboris foliis in aqua coftis .fit oris collutio, gingivis flaccidis ac pratumidis curandis utilis. Etiam ex cortice in fero ladlis cum femine cumini decofto gargarifina paratur, quodaphthis potencer meden dicitur.

CAP. XXVI.

Kari-vetti H. M. *T.* 4. *T. f±p.* 111. *Arbor bacciftra Indica racemfa^ acinis dlongis monopyrwis, flor? tetrapetalvuk.*

H.M.

ARbor eftrafdiocris magnitudinisj *caudice* craflo, flavefcente^ CDitice obdufto cinereo, multifqus ramuJis rufis ac quadrangulis donatp. *Radix* fibrata, aljbicans^ coitice cinereDj intus JLifo teda, madeira, lapons acris. *Folia* bina & bina fibjtifafejccrn oppofita, ublongo-rDtunda, acuminata, in ambicu ferrata, craffa, denfa3 ^ibra, atrc^Bpdia, (iiperne fplendentiaj inferne nequaquarrij inodora, infipida: cofta media albicat. Tenella folia e ramis prodeuntia primum rubcinerea funt, dein purpurea, tand.Smque atro-viridia evadunt. -F/o/cw/i^extremis furculis raceniarini provenJUht, exigui, fuaveolentes, infipidi, purpurei: conftant ii unico foliolo, fed in quatuor prohindas lacinias divilb, fie ut plura videanturj binis *Jtamivulis^* luteis *apicibm* ornatis medium Dccupantibus. Flofculis pari modo fuccedunt *bawx,* oblDngD-rotunda:, rubro-ccErulearj intufque carneiucculenta & amara refertx, intraquam ofliculum locatur candidum, glabrum, nuchum includens albicantem^ fubamarum.

Locus. Nafcitur ubique in Malabar, przfertim' circa *Cochin:* femper viret, quotannis fruftus fert, *m*^z viz,. Augufto, diiique frugifera manet- .

Virt. Siicuus efoliis hujus arboris expreflus, Sc cum fero laftis exhibitus egregium eft vomitoriumj h"' biliofosac pituitofDS perfiiperiora educendo vcjitriculum potcnter expurgat.

CAP.

CAP. XXVII.

Vahfiam H-M. P. 4. T. ji. p. 67- ^rW *Bacciftra raczmofa,. Vitu pribm.acint* ... *preſſis monopjrenx.*

H. *M.*

Arbor eſt praecelfa atqiie fpeciofa plurimum, altitunine 60, craffitie feptem pedum menfuram circiter squans, multilque ramis cinereis in orbem longe lateque riiffiifo donata; Lignum atro-purpureunij glabgim ac flexile, cortice obduftum nigricante, craflo, molli, intus slbicante, qui inciliiris alicubi vulneratus illico purpureus evadit. *Radix* fibrata, albicans, fiirvo cortice tefta. *Folia* geminata online parallelo tetiuioribus ramulis inhaerent, obJongo rotunda., glabra^ mollfa* fliperne colore atro-viritli nicentia₃ infsrne viridi dilutiore. *Floras* ramulomni extremis racematim proveniuntj exigui; Vitis viniferac flofculis perfimilesj inocjori, *inhxrent^* calyci exiguo, fubviridi, qiucuor acuminatis ac viridi-flavefcentibusfoliolis Conftantes, *u&u flaminulis* a/bfcantibus, flavefcencibu5 *apicibt/s* ornatis, medium occupantibus, inter *qux ftylas* prodit fla^efcens *ipfius FruAns* rudimencum. *FruBs/s* pari fsrtilicate fluribus fiiccedunt, ac icidem racematim *pr&v^timntj* uvarum aut ribium adinftar, fimtquebacuac oblongo-rotundac, compreflac^ virides, tenui corrice umdtx, intufque came fiicculenta ac infipida refertar, intra quam olligulum locatur viride, objongum, comprefllim, nucleum includens candidum, ac psne infipidum. Infiiper prater genuinDs *hujus* arboris fruftus qui floribus luccedimtj a,lii arboris daudici. 6c ramis undique adnafcuncu^ genuinis fruftibus majore5, rugofij forma renali, viridi-dilutD cortice tefti, carncque viridij ifenfa, at iiu/nida, faporifque acerbi incus referti, intra quam exiguus ac rubicundus vermiculns fiibinde AD/pitacur. *Hi fruftus nihil aliud funt quam Gallx Jtu tumorzs ex infettorum yuncHunibm excitati> ut Jint ouorum rzceptamla& fcetuum tzmrorum alumna.*

ProVenit ubiqtie in Malabar, locis viz. petrofis necnon in ahciquiffimarum xdium teftis: quotannis maturos exhibec Fruftus, Novembri ibi. BcDecembri merifibus: cum vero floret antiquadecidunt folia^ iis prscfertim inlocis ubi flores emmpunt j atque fobolstfafa ab anno decimo ad quinquagefimum & ultra frugifera manet. Loc.

Ex ligno autpm hujus arboris enfium ac culfrorum vaginae conficiuntur. *Vires &*

Cortex pulverifatuSj Be cum biityro in unguenti formam redadtus fpa/mo cynico^ aliifque convullionibu5 e gravibus vulneribus ortis medetur; item ulcera qux^is maligna dolore/que arthritises ianat. Infuper corticis hujus fuccus aphthas curatj 6c affumptus dyfenteriac remedium eft. Idem cortSX cam cortice *Codam-pulli* in pulverem redaftus & cxhibitus alvum movet, humorefque -pituitoios 6£ atrabilarios ducit, E fWiis & cortice in aqua coftisSemicupium paratur fbeminis panturis, ut facilior 6c felicior fuccedat partus. *Vfiu.*

CAP. XXVIII.

MaUam-Toddali H-M. P. 4. T. 40. P- 85. *Baccifera Indica racemofa, florum ftaminults hinis azinis monopyrenzs. Ex defcriptione flos fummo fruttui infidtrt -vidztur, undc pertimt ad genus egriqp qu<e fruftu funt umbilicato.*

HM.

Arbor haze mediae magnitudes eft, *caudice* craffo, denfo, albicante, cprtice obduftofurvo ae glabro, necnon ramulis lubviridibus 6c lanuginofis ornato. *Radix* albicans, rubicundo cortice cinfta, fapor acris 6c amarus, odor aromaticus. *Folia* brevibus ac lanuginofis petiolis alternatuii ramulis inhxrMMtoblDiigo-rotun^a, acuminaca, in ambitu ferrata fc horrentia₃ fuperne atro-viridia, inferne fubv^^H nervis aliquot e media coftain latera ext?urrentibus; iapor acris *5c* aftringensj odor fuavis. ^^*ffuli* circa QHIUIDS ad foliorum exortum racematim proveniuntj fiintque gemmulx parvz, liibvirideSj e vertic^uo candidiflima/«wiw«/« pilis plumatim obfita, velut duo exilia cornua, tranlverfim emittentes: odor nullus, fapor acris. HSE verp gemmulae maturiores/r«-*Bm* ennftituunt, iique (iint baccae exigua:„ vindeSj carne iucculenta 6c amara refertx, intra quam exiguum locatur ofliculum glabrum, rubicundum cum xiucleo intus, (apore Ceraforum nucleorum scmulo.

Provenit locis tnontaniSj attamen humidis ab imbribusfrequentibribiis, necnon in fluminum ripis circa *Uombottoi* quotannis fruftus fsrt, Septembri viz. 6c Oftobri menfibus, atqueper 6a *non* raro frugifera manet annos. Loc.

Arboris hujus partesj radix, cortex, folia, fruftiiSj fpecificum habsntur adv^rfus Epilepfiani, Phrenitidem, fimilefque cerebri morbos remedium. Vir.

CAP:

CAP. XXIX.

jippel fit Nafla AppzUa* H. M. P.I. F. fx. p- 99. *Arbor bacciftra Malabarica flare* odoro, fruftu rotundo monopyrtno, Tetrajroma Indica.*

Arbor eft mediocris altitudinisj *radicz* craffiola, plurimas fibras pilofas tranfverfirn colore croceo, ut Be odore ; *vaudice* quinque aut fex palmos craffb, ramos furreftos in altum diffundcnte, ligno albicante, medulla ruffD-fufca. . Surculi teneri virides funt, quadrangulares, Be in unoquoq, latere iulco ftriati. *Folia* bina 1£ bina petiolis brevibus rotundis infident, oblongo-rotunda, anterius brevi Be angufta cufpide, ad pSolum rotunda ora, in oris fLiperioribus minuti5 ac raris apicibus alia magis, alia minus cminentia, textura craffiufcula, folida, ac plana, glabra, fiiperne obfcuro virore nitentia, fubtus dilutiora, Ddore acuto, haud ingrato, amaro 6c fiibacri. Cofta: Be nervi fiint viridi-clariflima:. *Flores* umbellatim proveniunt, parvi, albi, feu ex viridi dilute albicantes, quatuor petalis^ minutis Be rotundis compofitij uno iculo Be Jatius fe aperiente, magis etiam albicante quam reliqua *ffiamina* quatuor tenuia, albic *apicibm* rotundis albicantibus dotata continent *mfylum-tenucm,* albicantem, feu viridi-dilutum,bifurcatum, viridi globulo, qui ex calyce rotundo emergit, ac primordium fruftus eft, infidentcnij odoris fortisnon injucundi. Floribus fuccedunt *bacca* rotunda:, quae cum immatura: flint colons Viridi-diJuti, maturz autem magis fufci feu nigri, intus officulum rotundum continentes.

Semel in anno fert flores Be fruftus.

Vires. Decoftum totius plants in fomentis fie lotionibus capitis totius corporis, Be fpeciatim arthnticis conducit-

Radix contrita fie epota cum aqua lienteriac conducit; item cortex contritus Be mixtus cummelw in cacaplafniate- Radix cum aqua marina codta fedat dolores podagra:-

Oleum ex radicibus, autpotius earum corticibus extraftum, tenue eft Be daruro,colons aureo-HaVi & rurilantis, odoris vegeti Be pcrgrati, faporis fubaens Btfubamari, pro deft in febre frigida., uti K doloribus ventns flatiif^ difcuuc unftum in panibus

CAP. XXX.

Draco arbor Cluf Ger. J. B. C. B. Park.

Cluf.

Procera eft arbor, Pinum procul intuentibus rcferens, adeo xquales fempfrque virentes font rami, Hujus *truncus* craflus, odto auc novem cubitales r^ww, zqualicer nafcentes 8e nudoSj fiiftinet, qui in fummo fiffi in alios ternos aut quaternos ramos, cubitales aut paulo ampliores brachiali/que craflitudinis definunt, nudos item Be fine foliis, in fLimmogeftantes capita plena cubitalium *foliorum,* unciali latitudins paullatim in mucronem definentium, media cofta denfiors flc eminentiore, ut in Iridis foliis, tenuium Be rubentium in lateribus: mucronem planerepraffsntanc ea folia, femperque virent, Be Aloes vel Iridis modo invicem amplexando nafcuntur. Truncus perquam fcaber multis rimis dehifcit, humoremque fundit per caniculae zftus, qui in rubram iachrymam denfitus, Sanguis Draconis appellatur, ob quamianc caufam arborem hanc ©raconern nuncupavit Cluiius. Materia trunci nrma eft, ferriimque difficulter admittit, *tfbbA.* veluti fibris tranrverfim Be oblique excurrcntibus confter: at rami cum multoluccoprargnantes fint, latis facile czdi pofTunt.

Olyflippone primum vidit Cluiius pbft monafterium S. Virginisa Gratia.

Raiiius fruftifer ab hac arbore avullus, Be ad Clufium ab amictfquodam miflus, pedali amplioreVC longitudine erat, cui inhxrebant alii ramuli mulco fruifu racematim eompafto onufti. Fruftpi color Havefbens, lapor aliquantulum acidus, magnitudo exigui Ceraii. flip m fummis ca pi rib us nafci veriiimile eft, ut in Palma daOyli nafcuntur, /path a ^ien ut ill^pbludi non intellexi, in quit: Clufius. Hujus porro arboris recentia capita tenella iunt, 8e humilium Palmarum five Chamarrrhiphes modo, cujus cerebrum in deliciis eft, edipoflent, nifi amaritudo prohiberet.

In infula *Fvrtus fantti {h* Canariis un^ eft) prope Maderam provenire auftor eft Aloj^fius Ca; damuftus: in infula Mad era Thevetus: in colore baccarum differunt. Nam hie flavum dicit, cui fubferibit Clufius; IlleVenetum, id eft, creruleum,- quac quomodo conciliari poflunt,inquirant alij-

Sanguis Draconis Cztenim Sanguis Draconis Officinarum Gummi eft fcuRefina obfeure rubra,igni admota facile Ji" cwiij. quelcens, inque eum nijefta flammam concipiens, non tarn en lu cui en tarn ; compreflii aut atri colorem ruBrum fanguineuni, feu cremefinum vegetum, reddens; aegrc tamen Be difficulter li quovis, Icu aqueo feu oleoio, folvitur *iivs* permifcetur.

Aditringendi vi pollet, ejiifque ufus non infclix eft ad muliebresSe dyfentericas fluxiones, tas excrcaciones, firmandos comraotDS dentes Be roborandas gingivas. *J. Bauhnius ft nuUam infi- wrn -vim ammcd<vmif[t feribit m Ugitima ad reprmendos fluores [anguinis.* Aurifabris Be Gemmarijium ejus die Icnbic Parkinfonus ad encaufta, Be fuppoiiti pro folio, fut vocantj adgemmas lapicies pretioios illuftriDrE5 & nitidiores rcprafencandos: Vicriariis etiamad vicra colore tjngenda, pro feneftris, &LL-

Plinius

PJinius Be Solinus, qui Cinnabarin Indicam fanguinem feu faniem *cffb* Draconis elifi Elephanrorum mDrientium pondere, permixto ammalis utriulq, (anguine tradunt, mercatDrum fabulis decepci ita credidifle vidsntur. *J. B.* ^ *

Aliorum erroribus refutandis non opus eft immorari, cum veritate detefta (ponte fua concidunr. . ;

Tacori folia Draconis arboris fimilia defcribic Clufius, cubitalis vel etiam bicubitalis Jongitudinis, uncialis vero laritudinis infima parts, deinde paulatim in mucronem gracilefcentia. Incolas [Kayana^ Be Wayapock, ubi nafcebantur] aqua macerare dicebant, contundere, & in tenuia ftamina diducere Lini auc Serici inftar, quin & funes ex lllis torquere ad tigna in iuis fabrieis coJliganda Idoneos- *Exot. L c-ir-

Arborifhe an alicujus aherius plantar folia efTent non adfcriptuiTi.

Pro fabula habeo cum Parkinfitno 6c«Lugdunenfi quod credit Monardes deDracunculi figura hujus arboris fruftLii a natura infuulpta. Fruftus Draconis arboris Olyflippone ad Clufium miffua Cerafi erat magnitudine aut Dxymyrfincs, rotundus, tenuipelle conteftus; qua fublata offeus nucleus confpicicbatur, qualis eft in fruftu Rufci, fed is nullam animalis, nedum Dracunculi Canto arcificio fabrefafti figuram referebat. Vsrum rocundus erac, Be kvis, Be torus o/Teus, uti diftum.

SECTIO III

Ve Abwibtis baccifcris fruEn polypyrena.

MEMBRUM PRIMUM.,

*De Jrboribus baccifzris fruHu dipyrem feu gzrrimu in jingulis b*cas nucko.*

CAP. I.

*Dt Jafmino fen Gelftmino**

JAfminum prilcis Botanicis incognicum flore ex oblongo tubo in quinque lacinias expanlb totidem folia aemulantes, perquam bdorato foliis pinnacisj bacca drcocca ab aliis fruticihus bacciferis diftinguiLur.

I- *J afminum album* Ger. Park, parad. *'uulgatius flare albo &JS: Jafrminum feu Gelfeminum flore albo* J. B. *Wfyxtz ^Uxdtiz,* o? 3[clTiiTia^
J.B.

Longiffimis Bclentis^ licet tenuibus viminibus, Be nifi iuftententur appbfitis pedamentis prociduis donatum eft, cortice viridanci inteftis. *Folia* feptem ad nervum alligaritur, acuminata, Vicixfoliis fere pariaj glabra, acro-virentia. *Flores* velut in umbella, fuaviflimi odoFi^ exobbngo, gracili tubuloin calathum quinquepartitipn explicantur, colore candido. *In frigidivribus regioriibas marctfcum flores nullo fucczdente fruBu, unit nonnulli frutfu frorfm defiitui, fecurl nimis affirmdrunt, quos & nos olim fecutiin Catalvwrflantarum Cantabrigunfinmidsm tradddimtts.* , Verum niinc meliiis edofti turn à Domino P. Hermanno, turn D. Sr. Triumfecti Romano, fruftum proferre., nimirumbaccas fiibviride5 *fimina* rotunda, nigro circcllo notata concinehtes agnofcimiis- /

De loco hujus natali nihil ccrti tradxtum invenio, fed utxefte Lobelius in hortorum^ngiiife apri"cis Be pro prsdiorum cavardns furculo pangicur, adque orriimenta pergularum pedamentiserigitur adfornices. Lobel.

Jafminum album ficut odore fragrat, ita Viribus miiltK^pollet. Oleittlr ex floribiis-corifeftum c^rudos difcutit humoresj frigidis ap catanrhofis confeit, Be hyberno tempore utile eft, Qyibus aucem temperatura concigit calidior, his dolorem excitae capiciSj Be {i diutius odorecur, periculum adfert languinis c naribus profluvii. Praccipua ejus utilitas ad concraftos induratofque artus, articuIDS/tendines^ nervofque calefacit, emdlhc, aperit. Uteri morbos afcet non *ioiUm* hypogaftrio 8e locis muliebribu5 illitum, fed etiam potaaut enemate ufurpatum. Simili modo prodeft & doloribus colicis quos fngjdus Be vifcidus humbf concitavit. Praccipuus florum ulus eft ad diapafmata Be odoramenta, ad Chirothecas Be linteamina odore fuaviffimo imbuinda. Mrr.

x. *farminumfiw Gelfeminum lutt'um* J.B. *humilius lutetun* C.B. *Jafminumluteum* Ger.

Jalmini vulgati ritu frucitar, virgulti^i vWdantibus,artg|titofis, ftriatis; in quibus *folia* alias terna, Polemonii Monfpclienfium ritu,fedaCutioraf firmiori quam in alboj, iriterdum duodecuplp majora, ad Trifolii bituminofi culti folia magnicu'cliti? accedentia, alias verb pirjnata ex una duabiifire conjugacionibus coftz anncxis, impari iempcr uno alam claudente. *Flvrü* eo ordine Be fitu quo. m

Jafmino

Jalmino five vulgaco, live Hilpanico, folns obcuiis luteis. *Fruilus* mediocris magnitudinis, niger, oblongus, bin a continens *femma* magna: nigraj oblonga, quà fe mutuò ipeftant plana, altsra parts modice globola.

g. *Gzlftminum Inrlicum fiavum odoratijfimum* Ferrar. horticult. *Gdfzrmnumfi've JafminUm Indicum fiavum odoratijf'.* Park*
Perrar.

Lsvi cortice, Amaranrum reference purpurat: in duo fsrme cubita attollitur. Ab imo caule riniofüs, plunbiis virgis, icidem in ramulos brachiatis, fruticat. *Foliis* virctiaturato, ſplendidoque colore conipicuis, oblongis, Punica: Mali foliorum inltar duriufculis, denfis, rfbn incifis, non deciduis, binis ternifve in fingulos ramulbs coeun'tibus, alarum afpedtu per virgarum lacera expliCatis. *Floribus* autcm flavet omnino aureis, vulgaris-Gelfemini fimillim^ ^ediculo innixis, per fLimmum ramorum in umbellam diFufe, Hifpano Gelferrnno minoribus, diucius vernannbus, invalefcenre cum fti'ps niajora qupcannis incremenca capientibus, ejus floris, quern vulgò Saponiriam vocanCj facie, retuii^ iuaviflime olentibus, arido *Mam* e cadavere odoratam amimam /pirancibus- Poft florum gemnias *baccis* gravefcit, minufculas oleas magnitudins, primòque virore exacquantibus, à macurirate demde flarencibus, macurz inftar liva: tranflucidis, indufumque nigellum *&c* Jongulum, quale pyra ^m' cludunr, femen indicancibusj hie praecerea iolicarus planeque unionibus, Illic gemellis Be *\:ohxicnr* tibus.

Culcuram exigit cum Hifpano communem. Humorem imprimis amat Be Solem. Gelidam Ssp ta tencnonis animam odir, imoeciam qiiDdcunque hyemale frigurculum in tantum reformidat, ut viridiflima folia luceo pallorc tingat, corticem laevore ac rubore decorum minutim granosa lulidaqus icable a'fperec ac decoloi et, prolcrpente demum aricudine cito fenefcat *&c* pereac. Nee frigora cancum horrec, fed per zftivo6 fervores ficientibus herbis czteris expefito gutCatimque propinaco roran* ris CCEII neftare lsditur. Ecenim floris folia vel leviflImo roris a/perfu pallefcunc, afliduo etiam infulu exalbefcunr.

Ramis lubmerfis propagacur: modum vide apud au ft or em.

4. *JafminHm luttum indgv dtftum bacciferurn* C. B. *Jafnunium luteum five Trifolium fruticans aliisYoUmomium* Park. *Yohmonium fi*vz Trifolwrn fruticans* Ger. *Trifolium frutiuam, aui~ fa/^ Pojmomium, fiore luUv* J. R

Vario implexu ferpic radix alba3 ac ex pluribus prDgcrminat locis; unde tricubitales affurgunt ra; nii3 anguloJIj virides^ in quibus alternatim furculi /urgunt, *folia* producentes lacto virore ſplendentia, rcrna fere, uc in Trifolio: (ingulf porciones ad Rucz.vulgaris portioncs accedunt, faporc ingrato & fbrvido. In ramulorum extremis *flores* oriuntur JaJmini facie vel Arthritic* five Primula: veris, quinquepartiti, lutei. II5 decidencibus fuccedunc *bacc** fatis magnar, rotundx, rubrxj in quibus concinetur *jimen,* fimils fere Pilbvulgari rninori, incus album, ingrati fapoiis.

Locnj {3 Circa Mon/pclium infepibus Dblervavimus, *ncznun* prope Scalpam in regno Neapolitano. Florencem.vidimus f inquit J. BauhinusJ menfc Martio, Aprili, Maio flcjunioj baccas autem feren-
Tempus cem cqpiE^e nienlc Augulto, qux per Autumn urn *&c* hyemem duranc.

5- *Jajwinum humiliu* magno flore* C. B. *Hiffanicum flore majore> exterxe rubmte* J. B. *Catal rncvm* Park, parad. *Candiflorum majus* Ger. Pitsjegam Mulla *H.M.* P. 6. T. 51. p. 91.
ti.M.

Ramis e/l paulD firmioribus, & Vitis modo luxuriantibus. *Folia* e contrario fibi pofitis furculis in fingulare folium latiufculum exeuncibiB, innircntia habst rergemina, cateris minora, parum elongatrij in cufpidem anguftam deduf.ta.

J. Bauhino fuliojuni cpnjugationes tres quatuorvc cum extremo impari alam complcnt, at bna folia ex oblongo wunijantur^non in mucronem^ vulgari m t p definunr, iiftjue latiora propius plerunq, fe *mntuo* cDntingunt, cxtremumque adeo folium impar contraftiusac brevius quàm ill vulgari cxiftic,

Foliorum Hiperncie* glabra 5c pjana cft^ averla verò facies cofta en Aente *&c* in plurimosfubtiles didudta venulas dotatur. Saparamarus, color £ viridi nitdlkior. *Flores* fiptem oftòve e calycocquinquies mcilo. in cacuminc furculorum erumpunc, quinque conftantes petalis, ex angufto patulis, nonnunqu4nr ad oras purpurafcentibiis. Gemmae oblonga: è purpureo albicanteque colore rubent. In; ter *Jlamina* bin a, pufilla, albidula, flavefcentibus ornara capitulis/7/w candidus oblungo apice albu erigicur. Odore fragrantiflimo omnibus pra:ftac fpeciebus.

Arcnarum amam ig^lyjs ad *Ambalacatti* non modo, fed & in hortis frequens eft. Semper habet\uj.&fibres: ...

Cortex cuni foJiis ex DIEP butyi oque coftus, donee in his unguenti craflitudofiatulceribi^

6. *Sambac Arab\tymji<vz Qdftminum Arabkum* Alpin. plant, i^gypt. *Jafminum five Sambac Arabum Aljino* J. B. *Syringa Arabia fdiis Mali Auranin* C. B. *Nalla Mulla* H- M.

hi^huiTii/erpi^ cDtivolvuli inftar qua:vis objcaa furculis rotundis, vindibus, Jjgnoiis, minutiffimu & rari5 piJis Dbfi tiSj o bvD lvens.

[illegible]

[cribit, cnjm fiipes infima parte pollicari eft crajfitudme, folida materia conftans, & ?«^ difficulttr fcmdi poffit: is dmbm digitis fuper terram, aut pauh amplizts, in tenues &. longmfculos ramos dividitur Vcflingius *itiam rUmos flvxus omnes facili obfeejuio admittere tradit.* .

Radix albicar. *Folia* latiora, in cufpidem exeuntia, contsxtu fblida, rigida, glabra, virore utririci. niteritia, nunlero bina, brevibus Be craffis_jnhasrenc pedunculis j intermediac.ofta, venas e viridi flavefcentes quaquaverfum fpargic frequentiflimas. Ddbr ipfis nullus, ispqv amarus eft.

Alpintts folia Mali Aurantii proxima ei attribuit. Llttfius nvn dijjlmilia Syringe alba: fvliis filri vidcri fcribit, teneriora tamen & in ambitu mn crmata fempvr ex adverfo wafemtia, altzmatim.

Ex novies incifo calice anguftiffimo liirculurum fummicatibus innituncur ad rres numero aut pinres *flores* albifiimi TepCem, oi5tDve, fepius decem conftantes petali^ parte anteriori ftriaLoribus &^ inflexis. *Stamina* duo flavo apice donata una cum *fiylo* parvo yirenti eminent. ; Ipfi aucem flores altero ab apertione die inarefuentes rufefcunc.

Fr. Alpinus fimflkzrn otfo prtalorum infiore ordimm exhibet•; at ego (inquit Vejlingius) duplicem fefius agno<vi, me otto, fed deeem aut Juodecim fztala rofea fcrie breviore tubulo digefta. Caccmi floref nunu devtrn, modo duodceim foliis conflantes, & quando minimum nowm, duplici ferie difpofitis obferva<vit, odvratijjimi Jafmini Hijpanici odor em etiam fuper antes, <vel quafi fiorum Mali Aurantii & florum Jaffoini Hijpanki fimul pennijforum vdorem referent es; qua fimilitudine Veflingius ttiam florum odor em vomparans cum Zaccini conzrenit.

Verpertino tempore pb gratifllmum odorem inforoempti a mulieribus in corollas 5c varia ornamentorum genera colligancur, quinimo ethnici in facrificiis eos adhibere funt confueti. Maxima anni pai te florifera, per univerfain Indiam ill h&rtis colitur. Frutlus vel rarD, vel .adultiore 'tlemuni xtate ferrs folet.

Florutt>ullis eft magis ad ofnatum corpons quam adrninitacem,nihilominus paranc oleum quo utuntur mulieresin balneis ad uterum calefaciendum *He* laxandum : ut partum etiam faciliorem reddaht hoe oleum Be bibunc calidum Be ipfoliniunt etiam extrinfecas uteri partes. Ucuntur quoc^ co exterius inungentes thoracis regionem, turn per os ipfum calidum bibentes ad tullim anhelitulque difficulcatem, Be ad pleuritim lethalem, & ad peripneumoniam, atq, ad dolores vehementes ftomachi, inteftinorum atq, uteri. Parant hoc noftri unguentani ex dulcibus Amygdalisj velSefami feminibus ex quibus odore florum Jafmini imbutis oleuiti exprimunt valde odoratum. *Alfln,* "nferitur Jalmino vulgari. *Vires Vfus>*

7. *Hudda Mulla* H.M. P. 6. T. ji. p. 89. • *Uelfeminum vd jfafminum Catalonicum\ multiplex* Park.

H.M.

Convolvuli more, undc Be Convolvulus domefticus dicitur, ramis fiiis inlongicudinem mirabilem protenfisj rotundisj ligno medullaque yirentc, & pilis breyibus ob/itisj vicina ccK-pore ampleaitur. *Folia* plana, glabra, crafliora,yirore utraque parte nicentia fub obfoiroj in dbtulam defirientia, coilis c viridi pracdica eminentibus, pedunculis craftis, curcis, intenus planis ramis adherent. *Flores* poiypetali^ candidi, flofculishic illic interfperfis yiridibus; ab gratiffimum, qualem Be flores *Mulla* vel *Mogan* fundunc, odorem avidiffime expetuntur:

Cukura Be uKis *Nalla-Mulla* eadem elh

Rabidi canis morfus contrita 6c oleo frixa externe applicata folia fariarc. Veneno ferpentino radix cum Calamo aromatico ex Oryza: aqua decodta occurnc. *Virtu*

Plartta hsc ex fententia D. *Comelini,* a proxime pra?cjsdsriti nihil differc, nifi quod duplics^ vel plenos ferae flores. Idem 5c nobis videtur.

8. *Tsjeni-Mulla* H. M. P- 6- T. 49. p. 8y. *Jafminum Indicum flore albo odoratijjimo.*

H.M:

Frutex hie ramufculos decuffato ordine habeC gefinlrtos, e (padiceo virefcentes. *Folia* oblongs acuminata, crafla, mollia licet, glabra, fuperne intense virentia, inferne diluciora, utrinq, nitentia; gemella peduriailis curtis inhacrent, media eorum cofta: viridi, iupina in parte eminence. Sapor odorve nullus, Suaviffimi odoris *flores* pencapetali5 albi, quinis antheris granditrfculis ereftis exornati confpiciuntur.

fdlDci5 montanis *afi*W*Iare* fc *Terate-v'di.* Ufushaftenus ignoratur. *Lotus,*

2- *Tjjiregam-Mulld* H. M. P- S- T. 55. p. 97. *Jafminum Indicum flore poljpetah exalbido, fruflu minori.*

H.M.

. Frucex eft hominis adacqqans altitudinEm^rotundDs, duriolos, geniculatos latifllme di/pergetis furculos, qui novelli minuciffimis pilis obteguntur. *Folia* 5 viridi nitencia, glabra, ltcvia, colta in iupcriorc corum parte uci *Nalla-Mull** ftnata, gemina^ libique e conrrario immediate oppofita in ceniculis proveniunt: liintque obbngisra, antenus in anguftum Eontrafta, in cufpidem longiorern dedufta, in ons cnlpata, ad petiolum vero ftriftipra: Sapor ipfis amanis, odor piulus. *Flores* exalbidi numero ternano auc quinario, E calyce fex plus minus incifuris diftinfto protuberantes, fex leptem, quinimo [illegible] *Stamina* duo breviora *fiylufyue* eodem ac in praccedencibus fefe habenC modo. *Fruftm* infidencei calyci, Ceraforum minprum modo glabri, nigncances^ pellicula cenui, came molli, c rubro niera ac fubdulci conftantes, *fzmen* rotundum, ex albo internigrans Be pilofum continent

Db jucundiffimum fcfuaviffimum odorem florum, c quibus muHeres coronas fibi conficiunt, *in* hortis colitur, nunquam flores aut tolia dimittyis.

Folia o!co incocia balfamum fundmit, IT capiti inung.imrj octiloruni qiucvis rolfens vitia,& vifmt corroborans; horum pulvis cum Croco ac pinguediiie curi illitus prurigtnem ejus demit: ex radics ad peculiarem ufum expnmitur oleum,

10. *CatuTitsjegam-MuH** P. 6. T. 5;. p. 9;. *Jafriwum hdicum flort pljbttek, candido, eTU ruftfeentibus,*

H. M.

*Mull** feu Jafinini fpecies eft, & fimihs *NalU-MalU,* furcdis fclummodo languido virorc in fufcum vcigentibus. *Folia* diffiuuli imgnitudme ac figitra, modo oblongiora, fine cufpide tanienj modo Janora, contrariij inter *in* fem per pedicuh's oppoiira fiint, ante aiia virore oWcuro nitentja, iaporc amara. *Flerti* (epteni, dccenij imo nonmmquam undecim pct.ilis, c Ion go ^culwiis^ pr-cateris quoqite anguftionbus, in oi ban expaniis, <; calyce virentij (enis inciiuris diilindOj «f *ihni,* quamvis 1ll oris clemcnt^i- nitcicuntcSj panllo laciores quam *T>jtregam-mn!la* pnxlcunt-ter *fiamma* duo colorc ad vjioreni inc!inaro, (jblongis, CTOceis, planis *aptabas* praidita, <*" dius albicans, eiongatOj vindi Be crafiSufcuk) ornatus capitelloj e gemmula, qua: huic :fcehs eft, aifriigjt: odor jucundiUimus.

1 *(3* Arenolo crefcit Wo ad *Cnmgamor* & *Catoer,* aliilquc locis pluribus. Sempiterna virct •

Tbapm. Floret menfc Juiiio -

If. *KatK-TtftregtrmMuHa II.* M. *V.6.* T.54. p^J. *Jafmimm Tndicum flore pcljpitak* •>M>, httclu majert.

H. M.

A'biifcula UHi.vc Giulis eft fubvii-e^cntis & lignofi. *Folia* fitum Scfignram eandem o^itincnt. *Flora* itiilcm caJnlidtd!mt,in000IT equidem, *i*cpten),odove *i*tn*th*s, proteiKIS, atu leatifijoepatal^ttpetumhioanguftiori Scin fummitatecomplanatOjplures numcro diiaiiomtn - innitiiiisuf, quod in *7sjwgam-MuU* iecus *itli* habec *Frailm* iidem ut in *7>]tregw Mullil,* fed II[1],!! 1 -j

ix im.it .1; :ofatnoiita«.-ique. In *Crimganm* & *Cotlan* plurinia eft; omnibus no«s

n>«. Hujusfoli : m tdJuntnaa. Radix vcro cum Calamo exhibita aromatiCO optimt cujcfvi niorfibus meddnrur.

ji. VI. p,6. T.J6. p. 99. *Jafmmum htdimm flort fmtapttaU* i ;am-MuIta.

'iominis airkndmrfn vix excedens. *Rami* dtiri, vetuftiores t rubicundo fufci i n [.imm Ipatiatur. *Fetis* idngiora, anterius ftriaa, in cuipkiera ex arte e fateo rutentta, pron.i Candida, vena reaa in pane emmeote ; i *s.* *Floret* ,i)bil!imi, qtumjue, imo c laeerc rotundisj craifiufculis, cxtioiiuoi r[c]r *rafyce* fatisar<So, quinqmes indto emcrgentes, *Tij&egam-mitila* pioxuii* .'us exilibui ,capitati(que /r.ininnbus, fiibalbtdus, e capttulo tiuAus primordiufB ite prodic *ffylia* bih.!.[1]^ m fommitate tenter rufefcens. *Fruitus Tijirwam-mull,*

item. tnttofs, Si piovenit in *Oediampera* & *Amjttaimaal*; (empitcrna fronde:

auto : meniibus fionbus'eiornanir.

SLJ. I **um** oloi in^rvircoiaioni, & praterea nullutn prxftatufum.

f±T H. *R*v*?cu* * H. M. 5«» *Jafm'mum Indkum bamftrnm fiare* **alba** *majort,* *tltnth it tin die aheia.* D. Comclui.

*aa*Ji$a* crafloj denfo, albicantej cortice obduAo atro-purpureo; gkbrOj 1 ;o-puipurcis, intu'ique rim^oiiSj ceu frondibus umbrolis in utum

;w[a] rufe ac laimginolis pcnoljs ciici j^amulfflBbveiuuntj objango-r^ • i.glabra, deiilaj fpiciidonti.), tupem^Iio-viridia infcrn^ iubviridia; cofta :^:.it. *Flores* in'raims Kiierionbus nakiintur, pedicuhs oblongisj rufe. a na fede prodcuntik.s inhiT^ntesj topi oil, hot eft, ternjj quatc:jii aut di, jafinini aut pocius Hy.icimm tubcrofl floribus forma, nta as foliis, ut illi, confUntes, Jed pleniores, lnultipliciqtie foliorum ni, £c luiid muitum & Jafmini aut Tubcrofe floitun oiiorc diflimiies. Solent au- , & 01 ieme^oic^ nmulatq, ab lplms radiis illuilrai 1 incipiimr, liiico dci tdam, vel *ptx* Rttau (ucci tcnuitate, qucm radii Solares abknuint, quosS(;I nrtn :in arbore harrent. Flonbus*pudw* nonnunquam (iiccedunt, *gl*° unities, • .;eje mubilico pn-Liiti, tenutqut; corticu undi: tune iignofts iubefc cortex, «*" *'<"/- :m, romnd liiHj nlbicii! com j iii[wrisamaro-diilaj ScatiltnngcniK. , /-, *i* oHuade adveAa e!t. Semper virec, (ragraoci0ta»6ft i[6]" : explicanrnr, 8c oriente deddunt.

bons in aqua uoebs potus cooficttur, <]ui niuliersbtis partuncntibus cxhibKus pa[f]* ^r; t«*r- Cottex m pulvcrem rtdaAus, & ukanbas irifpc€u feeem MIKC.H *U* fui'g[0]"

'«*». 'kibet Jafminum AnivjaMium trtfolium ckforatilGmum flore aHw. 11 «Jainiinura novuni latifoliura ab inlula Aar««Ai"

CAP.

CAP. L

De Liguflro.

Liguftrum à ligando did verifimile eft, quiavirgulta ejusob lentorem Sc gracilitatcni Facile ^fle&antur & circumvolvantur.

Liguftrum vulgare non efle Cypren Grascorum probitur, quia nee in arboream magnitudinem unquam excrefcit, nee folia ejus capillum rufent: quae Cypri apud Diofcoridem note font. Unde neque *Alcanna* feu *Henne* Arabum effe poteft, cum Arabes pleraq, fua de Alcanna ex Diolcor. capite de Cypro tranferipferint.

Floribus racemofis albis, baccis nigris dipyrenis, viminibus lentis ab aliis fruticibus diftingilitur.

A. I. *Liguftrum* J. B. Ger. *vulgare* Park. *Germanicum* C.B. 3d?ltet, 0$ [illegible] *J.B.*

Frutexeft elation radicerti hirtc inde per obliquum fpargens, crebris virgis lentis & in ramos divifis conftans, Cortice cinereo obteftis; prefertim vero ffipites & rami craffiores tali enrtice veftiuntur: nam ramuli virides funt^ materie albida, dura. *Folia* bina adverfb fitu ex intervallis Driuncur, oblonga, angufta^ figura ad Salicis Folia ijuodammodo accedenria, fed breviora, craflioráq,, atrojvirentia^ Ixviaj nitentia, giiftu acri 6c fubamaro, noti fine adftriftione. *Flora* in ramorum fum-1lfl5 profert fuaviter olentes^ candidos, racemati^i congeftos, quorum finguli qliaternis, quinis aut fenis foliis conftant, *apcibus* ex luteo herbidis, qui decerpti ftatim flaccefcunt, quos excipiunt *bacca:M* racematim quoq, in pyramidis figuram aggefti, Hederae baccis minore^ laeviores ac nigriores, Juniperinis arquales, initio virentes, per maturitatem nigricantes, continences bina grana, hinc gjbba, inde compreflkj cortice fpadiceo, carne exalbida, vel digitorum levi preflu fragilia; fapore a m ^ a c injucundoj quamvis quibudam aliquid dulcedinis habere videantur.

Variat interdum, adndtante Trago, floris galore luteo j fed rarius. Foliis argentatis & auratis. *Breyn.*

In fylvis, vepretis 8c fepibus frequens eft Angli^ Germanic, Galliar, Italic, &c Florec tota fere aeft ate. *Locus.*

Folioruni decoftum, eorumve aqua deftillata commendatur ad ulcera & inflamrpationes oris garganfatu, ad carbunculos^ pudendorum ulcera, *&C* ambufta collutu. Floiculi aceto maceratj, Tiontiq, impofiti capitis dolorem tedant- *Vim.*

Acinis Liguftri maturis quidam rubello vino nigrum inducunt colorem. Solent etiam illi tarn nlgrum quàm Venetum colorem praeftare, quo nomine ab his qui chartulas lufbrias aliafve pidluras va^ riis coloribus illuminant leguntur.

Hyeme baccis vefcuntur aves, prafertim Merulx ac Turdi. Frutex propter lenta & flexibilia vimina, furculófq, denfbs, & folia hilarc virentiaad topiarias fcenas expetitur, quasnon ineleganter conveftit. Redte Laurembergius, Inter omnes frutices arborss 6c herbas nihil eft quod jn tot figuras & elegantiaseffingi, fledtiaut formari tondendo queat ac Liguftrum. *HorticultA.* i.c..;o.

Vires à Matthiolo Liguftro traditls ab eo potius efficStas rationabiliter, aut aliunde mutuatas cenfet J- B. quàm experimento cognitas. Ex guftu (inquitj quivis facilè vel mediocriter vcrfatus unicuique plants vires probabiliter affignare poffir. Ac pro veris Be compertis prodere non debet.

x. *Liguftrum mjrtifolium Italicum* C. B. Park- C. *B. prod.*

Hoc ad Liguftri vulgaris modum excrefcere 8c in ramos brachiari audio. *Rami* rotundi funt, Ixves, nonnihil rufefcentes. *Folia* atro-virentia, vulgaris foliis Be latiora 8c longiora. Myrti Liguftri folio nomine Patavio habuit C.B.

Liguftrum fol. laciniatis ad Syringas pertinet:

5. *Liguftrum Orient ale, five Cyprus DiofcoriJis & Tlinii* Park. *zs£gyptium, Cyprus Gracwum, Elhanne Arabum* J. B. *Lig* ss£gyptiacum latifolium* C. B. *ium Lig 4gy?^ Anguftif-Hum* ejufdem.

Fruticis potiùs wgetioris quàm arboris proceritate adultam in villis [^Egypti] inquit Veflingius, partim compertam habui, confiifa ramorum (ylvaj cultorum negligentia latiùs implicitam. Olivx foliis non abfimilia producere vidi, fed latiora, *Qc* fub grato virore magis tenella, fapore acidulo (ubadftringente: nee ternis tantùm quaternilve ordinibus tanquam alis, fed pro virgularum longitudine denis, duodenis, pluribufque ramorum latera ftipant: He tamen ut inferiora folia amphora, ab his fuccedentia deinceps ad extremum ulque rami paulatim minora confpiciantur, *P*VONKK<P* ... apicem vix ullo fuperftite. *Flares* Alpino colons cinericei non albi, Sambuci floribus pro>;imi minores tamen; Rauwolfio ex luteo pallidi funt, odoris fuavis, admodum acuti, Mofchi concolores floribus baccilli. *[Semen* ei pulchellunr, fpadiceum, pyramidale trigonum eleganter exprimens, bafi ita fcquali ut furreftum latruncuh mftar ftetj J. Bauhino Bacc^ numerofiffimx, noftLtis Liguftri baccis fere pares, magis feffiles, colons cinereifer^ [in ficca] quatuor decurtktas impreffiones oftentantes, femine refertx coppl llimD minuto, Melochix 8c figura angulosa 8c magaitudine squali, coloris ruffi, faporis ftrenue adftnngentis, ldque citra omnem morfum.

C. Bauhinus Cyprum feu Alcannam Rauwolfii, a Cypro Alpini feparat, partim ob diverfitatem figurarum, parcim quia Alpinus florem fcbeinereum Satn^uci flonbii5 mmorem Eihannas fiir tnbuit.

cribuic Veriim quod ad figuras accmetj Alpini iconem damnac Veilingius Be viciofam eſſe oftendit; neque floruni color aut magnitudo multum diverfstdefcribitur à RauwolfioBe Alpino ; uteandem ab utroque plantain defcripcam non dubitemus.

Locus. /Egypti incola eft, ibidemq, omnibus notiffima. A Turcis Be Mauri tanis ob fuavem odorem mofchi armulum quern flares exhalanc magni fit, Se diligenter cuftoditur, ne hyeme pereat.

Vires. Cypri folia ex Diofc. adftriftoriam vim habent, quare oris ulcera, & aphrhas ipfas commanducara mcdentui'j [item ulcera capita maruniia.,. Be colledfciones Be condylomata. *Flini]* Ee illita turn fu vidis aliis inflammationibus, cum etiam carbunculis profiinr. Eorundem decoftum igni ambuftis & luxeiris applicatur. Ruhnt Be capillos *tr\u* Sc ilhta -foiij,. five *in* Stmtliii fucco niaduerinr. FJos ex aceco *u\:us* Be fj ami induftus capitis dplorem fedat. [Folia aut eorum fuccus ftomachi? iilinuntur *SL* vulvi cDncitatx. ?//?!.] Idcni combuftus in cruda olla nomas fanac, & putrefcentia ulcera pcrIe^ cimi melb. SUCCUS Cypri nervis, articulis, 5e algoribus pro deft. Acini contra phthiriaiin, iceni contra intcrtrigincs uriles: fanant Sc gajlinaccorum picuitas, Ca-rerum quod ex florepra:-paratur Cypnnum unguencui^ (oleum vocat PliniusJ odoracum eft, ac neryos excalfacic ac mollit, iiquidem fervent! natura praidicDrum medicamentorum milturam accipit.

Addit Paulus Cypnim aprc rcmedns hifce admHbcri qiuc ad lien em conficiuntur. Hscc ex Veteribus.

Magni porro iEgyptiis (ut iccibU BelloniuO ex Cypro rcditus. Folia enim ficcata in pulvenem redigunt ad Unifturas ikvas. Nam per coCum Turcicum Imperium confuetum fasminis manus, pedesj partefque piloJas flavo ruf6que colore tingere^ viris vero eodem ungues rufare: additoque alumine capillos puens ram maribus quàm fcemellis inficiunt; necnon equis pilos^ pedes„ mufcariuiii-Regionum illarum feminis decorum hibecur, femora, opigaftriunipaitefquepudencbsflavo colors rinftas habere, id quod hoc pulvere sifiaum ^alneo cgreflac: Tune enim tinftura faciiiui imbibirur.

Veilingius flores *Elbannc* mulierum [in iCgypto] potiffimum delicias eſſe fcribitj caniftri/quB plcbis in balineadeferri, in quibus ills, lymphaur, dicam an lymphatics totos dies inguini cuticu-*Ix^t* perpohenda; operam dant. Dccoftu foliorum in aqua hmplici crines defluentes firm ant, & in^fftum pedicLilDrum fodalitium excludunt.

Eodem illo unguibus hemicycli forma diutius ha?ren,teni notam appingunt: atq, ut olim Confcripti Patres lunulacis cahgis ordinemfuum, lie ills lunulatis unguibus nefcio quod elegantly fpecimeU prohtentur, aurantii mall. colors conlpeftiores.

Folia appofita in ufu frequentiflimofunt ad dolorem capitis. *Alpin.* Ex pulvere foliorum cum aqua mulfa paratur emplaftrum ad pedes exfiidantes fcetentefque exficcandos efficaciffimuni, [pedibus appoiitum Be per horam retentum.] Pulvere etiam hoc ad ulcera oris gingivarumifiepudendorum maximè utuntur.

Duas Liguftri Indici fpecies proponit Bontius quem confule. Una eft Alcanna, altera eft Liguflrum Indieum *Garcia* Negundo diftum.

CAP. III.

De *Alno nigra bacciftra.*

A Foliorum fimilitudine Alni nomen adepta eft^ quamvia à vulgari AJno toto genere diverfa, cùm baccifera fit. Foliis latis fubrotundis, baccis nigris, vi cathartica, ab aliis fruticibus difcretu facilis eft.

A. I. *Alnus nigra bacciftra* J. B. C B. *nigra Jive Frangula* Ger. *Frangula fwt Alnus nigra baccifera* Park. Cfjc blacH StlDcr:trcr,

Arbufcula eft qux complurcs à radicibus reftas edit virgas, fex vel ofto cubitos plus minus altas, pollicaris craflitudinis, in ramulos tcnellos divifas, cortice exteriore igcidem fufcoj fed glaucis ...culls afper/b, quo detraflo alius apparet croceo cingens. Ligni materies Candida Se fragilis^ medio tenus rufefcente quadam medulla farfta. *Folia* ad Ajnum acscdentia, vel^ ut vult Matthiolus, Corni Be Virgx fanguineae, per ramos^ ex oblongo rotunda, in mucronem obtulum ... arro virore nitida, nervofa, ex -quorum *z\\s flvfculos* coacervatos profert, fed fingulis fingulos pcdicUlis nixos, parvos, pallefcentes; *baccu* fuccedentibus^ primum virentibus., dein rubris, deinum nigr^ ingraci plane /aporis, [Tragus malignum dicit] in quibus grana bina ... niajora, ... in quibus nucleus. Radix per liimma csfpitum vagacur.

Locus. In Jylvofis udis perfopc reperitur turn in Anglia, turn in exteris regionibu3. Floret MaiD, Sep^tBinr brific Dftobrifriiftum maturat.

Vires. Cortex hujus arbiifculac 6e medius cflrtex, tritus cum aceto, 6e fcabiei illitus^ intra paucos dies illam fanat & exficcat. ... ideoque ... aquas ducit. ... Eupatorio ... Lupulo, ... Apii, & ... radicibus ad hydropem, ... Cortex ab arbore ... J.bran tleDetin ip[D Itamn Veris principio.^mumbra liccari, fiquidem viridis vomitiones iri^-Qiiod ne facm eciani decoctum duobus tribiilv* dlebus quielcac oporccr, d^nec flavus cdor in mgrum rei catur. Caip. Hrtmanno corrupcio hie fubglei-

Dauo *xuS*

Dodon^us ob violentiam purgationis conicem hunc Rufticorum medicamentum ... gat enim (inquitj hon modo per infenorem fedem fed etiam per Wituiri cum n S ... perturbations Be moleftia.

Novi(inquitSchw5nckfeld.; ejus ufu Agricolas hydrepicos faftos & pxne; fuffpcatbs tina malignis maters repercuffione. Eapropter ab ejus ufu abftinendum fuadeo nifi ... evacuatum corpus.

Flores apibus gratI. Folia laetum feruntur bobus ac przdpue yaccis pabulum, quzhorum pafhi li reddunc copiohus. *Hoc nobis minumt -videtur vmfimih : quomoJo enim ilanta adeo vekmmur vat!,l tica idomum bnbffs aut vaccis pabulum efoyoteft ?*

i. *Alnm nigra bacciferarUgofore folio, feu major* J. B.

Per omnia major eft ha:c fpecies, caudex, rartii, reliqua: cortex exterior tennis, Foris finertiis, in- »U5Vi^cens,cuiaiiu5fubeftcra[rus m plures dmduus, intim. fidfe qui lignum atcngkflavusVla- dBj fapore amaro. *Fcha* quam ui Vu gan Alno nignora, mult^ ambliora, p'almo longbTa ^ uncii lata, fubrotunda, rugofa, atro-virentia, fplendida, crenata. *FlofJi* bini (,mul aut rSeukres « S tiolo non longoadhaerent, cobre hsrbaceo, in quaruorlaciniasmucronatasdmfL totidem *AAJLA* virelcentibus interjeftis, ftylo in tria cornicula extrorfiim reflexa diflefto.

In Burgundiz montofis afperis prope S. Hippolytunij & alibi provenit. v. J. B. Locus.

Carbones commendantur pro pyrio pulverc Usus.

CAP. IV.

A. I. *Berberis dumetorum.* C. B. *Berber is* Park. *Berber is vuigo, qua & Oxyacantha futata]:* B. *Spin a acidafvve Oxyacantha* Gei. *GSJfyz* ^arfitrrjl, D? ^ipptnl)5e 6uffi*

JB.

INtcr arborcs Be frutices ambigitj modo humiliorj dense frucicans, modo procerior caddice fati% craflb donata: tota tamen perquam minacibus fpinis eft armata, duabus tribufve utplurfpium ex eodem punfto eraicantibus : quo loci 8c *folia* prodeunt, ad Pmni fylv. quodammodo accedenciaj fed ex angufto principio lacefcentia, ipinulis in toto ambitu moliioribus donata, fapore aeido, fedqusprima germinacione fjnuo/a videas^ & pungentibus Ipinis horrida. *Flores* in ... racemofi, fenis foliolis luteis conftanc, quibus totidem conceplonia flamina rerpondent, piftillo viridanti, odore gravi: quibus *bacceus* fuccedunt cylindracea:, tenues, per maturitatem pulchre rubeiv tes, fapore acido & aftringcnte. Extimo, corticei rimofo & fubcinereo aut albicante fubeft hber ex Vindiflavcfcens fehuic matena albida, fatis fragilis, cm medulla ampla. *Radix* multifida non crajia, nee alte deleendens, in terrar lummo ie continet, egregie flava tub primo cortice.

Sponte nafejtur multisin locis, incultis, lylrofii, frutetis, campeftribus, montanis, ficcis fcaquoft! &nvulorumripisaccollibus etiam potiffimum gaudet. Quantum obferyavimus in Anelia coJlibus^cretaceis prscipue pfovenit, ut in fepibus prope *Waldm* oppidum in Effexia. In agro Baillcenn, Aliatia, 6C alibi in Germania copiDuffimam in fepibus obfervavimus. *L«*r*

Bacca: refrigerant Scaftringunt^ppetendam excitant, ventrigulum roborant. .i?roinde cum Saocharo condits uiy5 funtfrcquentiffimiirtmorbis ubirefrigerations *&c* adftriftione opus eft S in F 2 bribusj Diarrhoea, Dyfencena, ficc. uc in re- *Vires,*

Quod eX acinis exprimitur vinam anfterius addiufq, eft quam ^Hod *ex* Mali Punid fucco fit utilB autem eft ventre fluxionibus a calore ortis fiftend,s : unde cceliads, dbum reiicientibus & dv fentencis exhibetur. In febnbusfitim extinguit, fie appetitum languentem recreat excidta.

Scimus baccarum fuccum, quemadmodum 6c corticis decoaum item & fDli'oruin contuSrum fuccum cum acBto^lunmum profuiffe m cahdis dolonbus dentium i fluxione biliok vel ferofa < Wis *J. B.* In doloribus capitis a caufa calida fronti applicata multum poflunt

Maturi acini vel per fe yel cum ramis decerpti in umbra ficcari folciit, & a^ intinftus ad oatinarum margines exornandos, & ad ulus medicos praEdidos refervari.

E foliis vindibus tenellis Malo tnenfe fiunt intinftus haud fecus ac ex Oxalide ad appetcntiam excitandam, ad retngerandum, tebncitantibus 5c tempcramentis calidis utiliffimi.

Cortex lixivio maceratus flavo colore tingit. Radicum cortex medicamentis adversus ifterum adRUlcetur non fine fucceflu. Cortex interior flavus tamramornm quam radicum, vel in cerevifia alioye liquore-decoaus, vel potiusin vino albo aut Hifpanico infufus *Be* potus experleWa hoftra in ldtero remedium eft praftantiflimum.

Vinum album tenue, in quo medianus ille cortex Berberis^qui inter extimum *Be* ligrio adhkreritem clt, lineo panno involutus per tnum horarum fpatium maceratus fueric, minfice fi bibatur purgare Cluho pro lecretb communicatum ert.

G.BauhinusBerberin line nudeo pro dittincla fpecie ponit, quam noS pro atddentaU Varietate habemus. *L. L^I Herbert fine nucleH*

Alitur autem in hortis curiordrum, ut 8c Berberis acirtis majoribus.

SimonisPauh. elegans encheirefi's parandi Tartarum e fucco Berberum; Ouadrifir.rh i» Eufcz, pag. ioi. * xy*unpart. Botan. »» *Berhriaci majortbus.*

Succi Berberum ℔ ij. Succi Limonum ℥ij. mifce, digere per biduum in arena calida, deinde filtra, poftea evapora ad dimidium, fed cave ne plus justo incalefcat, colatum hunc fuccum ubi per aliquot dies in loco fubterraneo reconditus, cum Tartaro fuo vitri fundum & latera incruftare: fepara fuccum per vafis inclinationem; & iterum exhalare fac ad dimidium, ut refiduum in eo Tar-

tari

tari compares; quern ac priorem vafi vitreo inditum bhndiflimo calore exficca & ufui (erva.

On .&. ventriculo gratum faporem concilia^ corruptioni humonim Be sftibus febribus infigniter refill ir.

Berberis VDX eft Arabica Averroi *Sc* Officinis ufitata. Spinoiiis eft frutex, fruftu in racsmos congeJlb, oblongo Sc cylindraceo rubente, acido.

1. *Noela-tali feu Berber is Indica Aurantia folio* H- M. P. 4. *T*m ç6. *p* 119.

Arbor eft media: magnitudinis, caudice mediocriter craHb, albicante, denfo, cortice obduftD cinereo, niuicifq, ramulis yiridibus dojiata. *Radix* rnfa, nigricante conice Ccfla, necnon hbris fiiis lace per terrain diffula; (apor aftringens, odor fylveftris. *Folia* fine ordine ramulis inherent, *ob*-Jnngo-rorumla, ac in acumen definentia, Mali Auranciae foliis haud abfimilia,, excepta ilia appendice, qua hujus arboris folia carcnr, crafla, glabra, denfa,, acro-vindia, fplendentia, inodora, innpida. *Flofcuh* racematim cohxrSnt plnrimi, ex pediculo tenui, unciali & Ibfcunciali, aciduli, inodori; cDnftanni *b* gemmulis exiguis, pallide virentibus, *flaminulx* tnbus exiguis ^lbicanuibus, fLipe/eminentibus- *Flofculis* fiiccedunt *bacc** cylindrace^ tenues per maturitatem pulchre rubentes,, /apofs acidofic luba/tringente, Berbensfruftibusperlimiles.

Lrvj. Crcfcit ubiquc in Malabar, prafertim area *Rtpoljn:* Semper viret, Be per 7onon rarofrugifera nianec annos.

Ex Jiu|U5 corrice haud fecus ac 4 cannabe funes texuntur.

Fruft"u5 in ddiciis enmeduncur, iique impense refrigerant, uti Berberes.

Folia anridotum habenuur morfui colubn, *Heretimandtl* Makbarenlibus difti, cujus morfu homines qmdem non ftatimintereimr, /ed interim tocius corporis carnes corrumpuncur, com purr el cunt; dcudunr, tand^mq^ poft CDC fTulJrias debicum natura; peifolvunt^ nil! utancur potu qui *CH folix* niicB cum falko Mangz fruftu in aqua coftis conficitur.

CAP. V.

Bacciftra Indica florih ractwfis, fruffu flam-rot undo, dipyrtno. Kandm-Kara* H. M, *P. f- T.«6.p.V-*

H. M.

Arbor eftiufta:rtiagni^™» ig»n» circiter pedes alta, *caudtce* mediQcriter craflo, *mulniki* ramisin orbeiTi- longe larfque diffufis donaco, qui cortics cinereo tefti, ac /pinisiji^Per Jongi5J craffis, acuminatif^, utí *&c* caudex, muniti funt. *Hx* aufem fpina: ornrus yirulenux acmali nic.ui5 expertes non lunt, utpoce vulnera ab eis inflifta non raro lethalia oblervari folenr.. *Radix* fibrata, albicans, atro-purpureo cortice cinfta. *Folia* oblongo-rDtunda, temua, leJiia^ viridia^bina auc terna fimul junfta, circa ramulos proveniunt, inodora^ iaporis ingraci. *Flofcuh* fuaveol^ntcsj in racemos digeiH, ad foliumm exortum circa ramulos proveniunt, calycique viridi eXi* guo inharrent, viridi-albicanres, monoperali quadripartite *hoc eft,* ex unico foliolo, in quatuorla-Linia5 acumiaaras divilb, conftantesj *ftaminulu* aliquot albicantibus, lubrufis *aficibns* ornatis^ medium occupancibus, inter qu^c*ftylus* prodic craffiorj candidus, capiculo viridi. Flofculis liiccedunt ifcirc^ ptano-rorundx, virides primiim^ dein flavefcentes, tandem maturiores purpurD-uceruleaTj carncqueincLis/iicculenraj dulci, gratique laporis refcrtac; intra quam duo continents oflicula furva^ plana^ carneimercedente à ie invicem disjunfta.

Locus Gf Tempus. PrDVcnit in variis Regni Malabarici locis, przfertim circa *Cochin:* bis quotaiinis fruftus fert; Mai no,, VJZ. Be Septembn menlibus, ac iemper viret.

Ufus ejus in Medicina nullus.

CAP. VI.

* P. 4.T. 16- *p.* 37. *Nyalel* H- M. *An Sambutm Indica* **Bon** til ? *Arbor baccifera racemofa, fruft* corticofo₃ Jh pyreno.*

H M.

Arboi eltproceraj 4ocirciter pedes aha, *caudice* mediocriter craflo, cortice cinereo obdu#<V miiltilc^ramisrufeicencibus in orbem diffiifis donato. Lignum albicans, inodorum, infipi* dum, niatrice rubicunda. *Radix* rufa^ furvo cortice cefta. *Folia* geminata, ordine p"allclo brcvibus peciolis ramulis inherent, oblongo-rotunda, acuminataj denla^ glabra, colore arro viridi Jupernenitentia, inferne diflutiora, infipidaj inodora j cofta media lignos^ e virJ albicance, rotunda. *Flores* exiguij candidi, nunieroiij racematim circa extremos fiuxulos *pro??** "nt, & finguli cilyci viridi, in quinq, lacmias fefto inharrentj quinq, temubus, latD-rocunffo orbeiTi cxpanfis foliolis conftantes, *qu\n^ fiaminuh* albicantibus, *apicibm* flavefcentibus rale? natiSj medium octu^antjbus; inter *quxftylns*prodic lurreftuSj itidem albicans^capicello flave ^oringrarusacfctidus, rapornullus. Flofculis fuccedunt *fruitm* globoli, numeroli, rainisa rcnccs A*™ niodum, quibusmagnitudine haud abfimileB fiint, cortice craffb, flavefcente, cand,do & ... cinfti, carnique ex albo cerulea, tranfparente, /ucculenta ... f- ... ^ntinentur nuclei oblongo-plano-rotundi, ... CUtli:uli u*i, Japoruc dulci a.iftringemis, muiibranacco diftpinicnCD

Protenir

Provenit frequenter in infula *Baypin,* necnon *inCaymaal,* aliifque provinces Malabar. Ptfrpc- *Locus,*
tuò viret, quotannis bis maturos exhibit fraftus, menfibus, viz. Aprili & Oftobri, maneti^ frugifc-
ra?D circiter annos.

FruftLisinclcliciis comeduntur. At nuclei cum zinzibere recenti contufr, Bcaddito faccharo ex-Ww-
hibiti alvum movent. Ex fruftuum Hniiiatiaroriitii fiiccD-cum laccharo fyrupus paraturj tuffi, afth-
maci, aliifq, thoracis affeftibns praprimis ucHis.

CAP. VII.

Baccifera fpinofa Indica raczmvja acinis globofis, gemino in fingulis nucleo. Wadouka H-M- P. 4-
r. 46. p. 97.

H. M.

ARbor eft procera, *caudicz* craflo, denfo, albicante^ corticc obdufto furvo, crafTo, fcabrolb,
necnon viridibLis inciifque fungofis ramulis plurimis donato, qui brevibus rigidifque infiiper
muniti funt. *Radix* rufa, flavsfcente cortice tefta, inodora, infipida. *Folia* bb...

f i i f (biid

muniti funt. *Radix* ruf, flvfcnte coi , pa *Folia* Db

riptunda, crafla, dsnfa, glabra, fuperne uitenfiore virore tinfta, Inferne (ubviridia; amedioillo craSlbj
viridi-albicantp, in pares fuperiorc fukato^ inprona vero alte extuberantej necnon folium perlon-
gitudinem medium iniqualiter lecantenervo plures alii tenuiDres, pen^que invifibiles oblique ex-
currunt. Odor nullus, fapor amarus. *Flores* pctiolis longiDribus raçsmatim proveniunt exigui,
Tilis florum magnitudine asmuli, quatuorfiibrotundis, candidisj e purpureo itnatisau mollibus fo-
liis conftantes, calicique vindi quadripartito inhsrenceSj odons amtnij laporis fubamari. *Fruttus*
Nyalel fru<ftibu5 haud ablimiles, globofi, glabrij rubro-flavelcentes, (^arne incus mucilasjnDfa, ex
albo cerulea, infipida, inodora,, intra quam continentur duo *nmhi*> oblongD-planD-iocundi, fubviri-
des, tenui pellicula cincti, laporis fubaftringentis, necnon duriepamento membranaceo ab! invicem

Provenit ubique in Malabar; praEfertim circa *Cochin.* Quotannis bis fruftum profert; Aprili *Lociii*
vi Be Oftobri menfibus, diuque'frugifera manet.

In medicina null urn habet ufum.

CAP. VIII.

Sjouanna^Arndpodi H*M. P. 6. *Ti* 47. *p.* Si. *Frutex Indicus pentapetalosgemina bacca, calycz ex-
ceptâ. Ad baccifer. calyculat. referend.*

H. M-

ARbufcula hzc hominis afliimit altitudinem. Stipes ac rami cinerei funt colons. *Radix* fi-
brola, cortice" ruffo3 guftu amaricance, veftita eft. *Folia,* quz curtis interiufq, planis an-
neftuntuf pediculiSj oblonga, aculeatajdenfajfolida, lenra, gfeibra, fiipernc viroris nicentis
obfeun, infeine clarioris, coftam habent in fupina parte paululum, in prona maxime eminentem,
quae laterales, parallelas, incurvatafque emittit minores. *Flores* perfeftr, compoliti Be uniformes, fur-
culorum albicantium cacumini brevibus petiohs infilluntj, conftantesquinquepetalis^ elongo rotun-
dis, tcnuibus, clementer culpidatis, ftellam fitu smulantibus colore candidiflimo: horumin collo,
pollicarij purpurcoj mnodulum circa medium extuberante^ quinqueftamina flavis capitulis prxdita
confpiciuntur ; quiz comkatur *fiilus* candidulus, viridi gemma exornatus. Florum vero gemmae,
uti Be calyx, in purpureum vergunt colorem. Odoriis deeft. Floribus fuccedunt gemina: utpluri-
mum, Be quafi in unum coalitcE *bacca,* rarius fingular, calf ce arftiflimc except^, rotundas, pauklum
oppido protentscj primum virides *&c* glabra, fed ubi maturuere cortice funt glabro, ac nigredine
nitenti, carne in cEruleum inclinata, officula diio, plana Be ebnga fi coalucre, alias fingulz fin-
gula, continentCs. In ramulis umbellae. inferioribus fruftus prodeunt, dum fuperiorcs gemmis ad-
fiuc aut floribus exornantur- Eftct ipfa umbella ob varietatem quod ad floresj gemmas & fruftus,
vifui gratiffima. *Lm.*

Montana deleftatur locis, provenitq, in *Candenate Bt Mangetti.* Arbor ipfa omnibus horis bac-
cifera eft : aliae enim maturefcunt, aliac turgefcunt, alix florent.

Huju5 radix fulummudD ad Scrpentium Scorpionumq, morfus valet. *fcm*

SECTIONIS

SECTIONIS III.

MEMBRUM SECUNDUM

De Arboribus bacciferis fructu tripyreno.

CAP. I.

De *Alaterno.*

Alatsrnus a Phillyrea differt fbliis in ramis & furculis alterno online fitis, noli binis oppo iujs uc in ilia: Daccis tricoccis, cum in ilia monocDccx fine; quamvis externa facie fimiJes funr, & uccrque perpetua fronds. Noftrates perperam ^Jaternum PhiHy Voiant.

I- *Alaurmu major & minor* Park. *Alaternus Plimi & Alat. bumilior* Ger. *Spina Bourgi [vditnfium & Alaternus J.* B- *Fhilyca elatbr & huwilior* C.B.

Alaterni fruricis fempcr viremis duo genera fiint finquit ClufiuS,) Unum arborefcens i longis ramis, non admodum craflis, necj, in multas alas divifisj · flexilibus dcinde virgultis, quz exrerno corticc candido, virefcente incegunnir, Jarente iiib eo membrana quadam flave/cente^ quae lignum Ambir. Ramos veftiunt incondite ordine dilpofica *folia,* media inter Olez atque llicis folia, magnKudine, levitcr pcrambicum fcrrata, crafliufcula, ex vindi nigricancia, guftu ingraca, 6c cuili amarirudine paululum mordicantia. Ad lingulorum foliorum qua in ramis nafcuntur exortus^orw Ole^fimiles^ CDIDHS ex herbido pallefcencis, racematim ex oblongis pedicellis dependent. Vere, inferdum eriam media hyeme. Nullum in hoc frustum vidi.

Alterum multo humilius eft, ramis brevionbus, cortice qui hos ambicex albo viridiflc purpurafcente coloribus fimul mixtis infecto. *Folia* llli fuperiore minora, magis circinatx totundicatis; in ambitu cciain lirrata.

Ex foliorum alis *fares* longiufculis pediculis dependent, ut in fuperiore, illis tamen m^joreSjp SC coloris niagi5 herbacei; quibus iuccedit *fruitus* racematim cohsrens Lendfcini magnitudinc, initij* viridisj deinde nonnihil rubefcens, qui tnbus nucleis conftare videcur. Pleniorem Sc nigri cobr iS maturicace Heri arbitror. J. Bauhinu *Baa** parvx, nigrXj rotundx, in quibus iemina tria, Ka uc 5Xficcarx baccx tricocca: videigicur.

Loca. Prinium genus Ulyflipponenfi agro locifque vicinis in Lufitania obfervavit ClulTus: Alterum ctiam nidem locis, prxterea multis *Bxtics;* turn Granatenfi regno Be Valentino. Nos in Italia, prxcipue ad Marc inferLim, necnon circa Monlpehum in colhbus faxofis frequsntem obfervavimm: Foliarum jnagnitudine, figura &. inciftiris multum variat, quinetiam magnitudine *Sc* ftatura^ pro rations loci in quo crefcic: utipeuie diiTerrevix putem Alaternum primum Bcfecundum **Clufii.**

Vires. **FarcturClulIusutriufij, lui Alaterni nullum fe ufum novifle: fed Ludtanos afleruifls ejus cortic« in aqua decofto pifcatores fua retia fub^itilo colore inficere : & tinftores c fragmentorum** quod pallet, decodtione nigrefcenreni c ccEruleo color em conciliare.

Quamvis autem aibuicula hie ob medicas vires Celebris non fit, ob celeretn tamen auftuni . renneni nirida: & velut perpglics frondis virorem; quodcj, tDnfuram fadl^ adniittat, K hy ctiamno/lras, nDjinimis afperas patienter tolerat, ornatus Si ipeftaculi gratia, "in viridaril5 no-*tVis* ftudiose colirur. Sericur autem iemine commodiflime, vel etiam ramulo terr^ infixD.

Vidimus olimin hortoRegio Parifienii duas Alaterni variecates, alteram foliis ex albo, alterain foliis exluteo variegatis. Habentur 5c in horto Leydenfi ^*D.Htrmanni.* Idem Hortus habec Ala* ternum feu Phylicam fuliis anguftionbus *5c* profundius ferratis.

i- *Alattrmts larifilia Celaftrus ditta* **Herman. Hort. Leyd.** *Cehjfruj Tbeopbrafti* **Cluf cur. poff.** C. B. Park.

Cluf.

Humanam fuperat altiludinem, firmoque 8c duro caudice conltat, atquc in freijuentes Aivilo, qui dum novelli func viridi cortice integuncur, annocini verofufco. Numeroia habeE *folia*, ex adverlb femper nafcentia, densaque ferie congefta, fiipina parte iaturata viriditate pr • PJ^J^ aucejT^ djluciora, perennia, hoc eft, qua: non decidunt nifi novis Be recentibus jam natis, ur in. anx)ribli^ ^erpcriiò virciiubus plerunque accidere folet. Splendent verò prae lzvore ea folia^ nc Alaterni foliorum magnitudincm fuperant, unopleraque flint illis minora, prxlertim annocina, *P ramuloruni infiniam parteiii occupant five veftium, nee in ambitu junt crenaM, praeftrrim novella^ qiiK .crenarum quandani formam habere videntur, jttamen vcre c^nata did nequeum: amariuiran June lapons. In novellorum ramulorum excima parte inter folia' nafaintur uncialis lonprutli' t Pi J Jai^nences/l^riquc aut fex *v*rvus fitfimlu,* quacuor plerunque aut quinquc foliolis & tiavo virekemibu* conftanc^ fuavi^r odorates, ra^aum LnciTdfloiculoiummodo ^ P ^.

non uc Tini aut Sambuci umbella: inftar expanfos, qui felò admpdum aperinncur, Sc nonnifi excremo AiKumriD auc Hyemis initio, imò etiam quando mitior aura veris initio. Hadtenus Clufius, quibus addit Pet. Paauwius, Arbor hzcin horto Leydenfi Anni 1610. menfejunio fruftûs rudimentum oftendere coepit, producens brevem pediculum, cui adhxrebat bacca, Myrti baccis magniciidine fimilis. Hzc quamdiu in accretione erat, viridem, juftam adepca magiiKudinem rubrum exhibebat colorem, qui paullatim ex puniceo corallinus reddebatur, adeò ut Afparagi maturam baccam [de minoribus loquor) ce videi;e dixifles. Arndebat graciflimo hoc colors ad Augufti ufque lniaum bacca; tune etenim paullackn corrugari inccpit cucis five exterior iuperficiss, iimulque colorem mutare, ac ex rotundo oblonguj fieri lncepir, frifcedinem namque contrahebat, tandemque aduftam nigredinem. Poftquam decidiflet repertum intus femen unicum, obbngum, quodiimniodo triangulare, uvarum vinaceis admoduqi fimile: cujus cortice (durior is erat *&L* quodammodo offeusy diffrafto-prodiic gianum quoque imicum, tedtum membranulà crocei coloris, eàque ablatâ medulla live cam, durior, albicans, ei fimilis quam nux Avellana oftendere iolet.

Ramiš porro facilè pangi certum eft.

Hxc arbor in horto Academico Lcydanfi colebatur, unde dslata non dicic Clufius,

Si conftans fie huic fruftui unicum duntaxat femen continere ab Alatgrno genere diverfa eric cjUS parens.

CAP. II.

De Sai/hhuzo.

SAmbucuS ΑΚΤΗ Gratis à Sambuca mufico inftrument^ quod alii peftid^ alii magadin vocantj didta putatur. Alii ab tutors cui nomen Sambyx denominatam malunt. Nobjs vox incertac originis eflevidetur.

Sambucus flore 8c frudlu in umbellas aut racemos compofito, foliis alatis, ramis medulla plurima fartis pauco ligno ab aliis arboribus facile diitinguitur.

A- I- *Samhucus vulgaris* J. B- Park. *fruSiu in umbella nigro* C. B- *Sambucus* Ger. Common tElder.

In arboreatn proceritatem excrefcit, c^udice plurima paite lignofu, in quo exiguum admodum medulla tamen (atis fragili findique facili, quandoque ramis fins fruticofa psrmanet, cortice icabru, rimolu,, cinericeo colore fordefcens. Rami tam&n gcbaculi^ przefeetim juniores, geniculis ex longiufculo intervallo articulati, materie pauca conftantes, medullâ plurimâ albâ, eàque leviflSmâ fariti, quorum cortex lzvis, dilutè dnereus *&c* quafi argenteus, fed nuper exeuntium viridans. Cinereo fiibeft alius, lignum immediatè invsftisns, Medianus Officinis diftas, totus herbidus ac viren^, nervofiis tamen, fiiis fibris neutiquam carens, quorum eciam maceries uaudici duritie multùm cedit, magifque exalbida j Ramos paculo obfitu *folia* veftiunt, terna aut quina, mesrdum feptena, rarò. oftona ad coftam unam annexa, oblonga, acuca, ferrata, atrovirentia; guftu amaro, & nefcio quid proprii ac n^ufeo^ habente, odore gravi, virofo, fed contuforiim graoiore. *Flores* in patula umbella, non ingrati odorisjalbi', psncapec^li, cotidemque ft a minibus ad luteum vergentibus & umbilico, exiguo petiolo innixi, & horum liirlus grandiufculo, donee candem omnes in unum communera au infignem coeanr, *Baccne* initio virentes^ per matLrt'katen^ atro-purpure^ fuccum concolorem reddune, grana continences exigua,. plana, oblonga, communiter terna- In excremicatibus ramufculorum, Kad pediculos florum iolent facpe nafci veluc pediculi nigri. MUICDS ftoiones emiccit è radice.

Aquarum accola eft, ut obfervat Theophraftus: Apudnos autem nontantum juxta aquas fed ad macerias *&C* fepes, aliifque ruderatis & incultis locis nafcitur, prarfercim humeftis Sc umbrofis, Maio florec, interdum adhuc Junio: Baccx maturefcunc Autumno- Gemmas fe folla tempeftivè admodum procrudit, nimirum Martio 6c Aprilis mitio. *Loca & Tempus.*

De viribus 6c ufii Sambud integrum librum conferipfit Martinus Blockwitzius, cui titulus *Anatomia Sambuci.*

Corte* Sambuci interior [Medianus OfEc] educic ferofos humòres, unde BcHydropicos juvat. Turiones feu folia tenera in vino decofta, auc in acecariis fumpta non pennde ftint efficacia, 6c imbecillioribuS magis conveniunc. Iidem in pulverem redafti, 8c ex jure Pifnrum poti duram alvum emolliunc. Cortex interior ambuftis impoJitus ad ardorem igneuni exringuendum utilis efTe pcrhibetur: Diofcorides folia recencia molliàque illita. ex polenca ad ambufta commendac. Aftuanus eciam ad recens ambuftumSambucum imprimis laudac. *Vires.*

Flores difcutiunc, emolliunt 6c relolvunt, fiidoriferi ac anodyni funt. Ufus pracip. intiinfecus iti Eryfipelateprarcavendo Be abigendo, quartaaa curanda. Excrinfecus in uolico dolore, in Eryfipelate combufti,Bcc. fimpofici) *Schrod.*

Florum umbellam f inquit J. BauhinusJJ domeftici noftri polentx immergunt, frigunt, Atu'mq, inde parant edulium ac falubre. Poffunc eciam cibo aliquo peinnfcen, rel cum ovis fngi; nam blandè dejeftionem mDliuntur. Reficcati verò flores fimul cum humidicate purgatidi pocenciam amiccunt, digerendi Sc atcenuandi recinenc. *J. K*

Acetum in qup flares macerad func in cibis ventricub gratum, appetentiam excita^ craflbs crudofque humures inddic 5c attenuat.

Bacc<e Kidem Sambuci alexipharmacae funt & fudoriferx. Spiritus e baccis elicitus inter praecipua eft diaphoretica; itemque antifebrile nobiliffimum. Vinum ex eorundem fucco velmero^ vel cum vino albo aut Rhenano compofiro mira pra:ftat in hydrope. *D. Needhant.* Scribit Camerarius fjic-curii acinorum ad mix rum jufculo gallinz, in quo multum radicis Petrofelini decoxerit. Be exprefluni plurimum confsrre hydropicis.

Nuclei five femina Sambucina abftergunt ac per alvum Be voniiciim purgant vehementer.

Decoftum corcicis mediani Sambuci velEbuli cum Syrupofapaveris ad fudorcs movendos valet. N. Narcotica ciiureticis vel diaphoreticis addita fiidores magis fWdmoventj uc paret in theriaca *Be* nu-thridatio cum opio. *D. Bowie.* Ad pedum inflationes. ft Folior. 5ambuci q. v- coqiiein oleo cuin laic, & fove.

Ad Arthruin, R Folia Sambuci, immittantur in ollam vitrearam, adeo ut fine plicatims^ olJam impleant, optime fipe premendo : tege opcrculo; per annum Jub ccrra reconde: in fiiperiori parts crufta deprehendeturj in infenore oleum^ quonihil efficacius^ jape probatum. *Ilorzs* iaccharo CDn-dki ad idem valent. *D. Hulft* e MS5. nondum edico.

Sambucus ventriculo minus nocua eft quàmEbuliis. *Folia* ctiam nan ici fetsnt, baccarque non tanram evacuandi vim habenc.

5LICCD infpiflatD e baccis Germani crebroutuntur ad movendos Tudores, & pucris ctiam prxbenc cum pane: quo S: quidam noninfeliciter ufi funt.in iis qui ad hydropem proclives fuere. Coquun-dir baccz ex aqua, 8c cnbro tranfraittuntur/denUDque coquuntur ad fapa: conlirtentiam-

Prunes in Sambucum mlita, f fi Camerario credimus, qui fe expertum ait) quamvis non raciic comprehendat, fruftus ferr purgantes. Nobis rtfiutrum vaifimile, neque Prunum in Sambucum in-fitam comprehendsre; neque li comprehendat frudium purgantem ferre.

Contra Ei^fipelas apud noftrates in fj·equenti ufii eft fotus ex aq. Sambuci part. ij. & Sp- Vin part. j. Ratione Be experientia ejufmodi praxis nititur: quippe Sp. Vim aptus eft in na"fralernF°J" dinem reducere fubtiljcate fùa Be paiticularum motu diftortos cutis tubulos Be fibras- P o n " ^ r.r fipelate afFeftx paFtes hoc meJicamento izpius levamen nOtabile fenuunt. Antonius de Heyde Dbferv. 16. VuJgar&ek hoc medicamentum Londini. EgD fepius ufus Tum aq- flor. Sambuci cum oleo Sambuci mixra & conquaflata, bono cum Tuccellu; interdum addidi fp·e bacas Sambuci. JNJon raro etum oleo Sambucino Be Vino Cananno mixtis Be conqualTacis Eryfipclate afteftos curaVJ. Communicavit *D.HulJe,* Ixpe in hoc opere diftiw, fepe .dicendus. ...

Adfebrem miDtidianum, & Corcic. rad· Sambuci ?,- Afan *I* nj. Cinnamomi Ji. p. Coq. ifl la&e Be propinecur paroxyimo incipiente. Movet fimul *&C* lemel vomitum & leceflum. *Cfo/ne*** e CXiercetanrp. *Mgm.* . ^M r <r L • --J- n. J - i r,

Ad combuftiDn eiU " cortic. Median- Sambuci, qua: vindis·elt, q. v. decoque in oleo quoulq, [illegible] a ^ - ceraC par^TMj «a uc unguentum mineat lucidum; quod plunes fum expertus. *Cbtfntau*.

Horcus Edinburg. *Sutherland.* habet5ambucum humiliorem frutsfesntsm foliis eleganter vane-gatis.

p±. x. *Sambucus jruBu albo* Ger. Park, *fruftu in umbdla viridi* C- B. *Sambucus acinis ah his* J.B.

Jam defcriptx quoad frondsm, flores & materiam fimilis eft, nifi quod odorem attinot ad Ebu-lum quodammodo accedere videatur. At infignis difFerentix naia eit, qubd acinos ferat albos-Tragii5 ex candido luteos dicit, ac in ca:tsris vulgari fimilem, nee multis viJam putat.'

Variat f inquit G. Bauhinus) baccis viridibusJ in aliis albis vel ex albo flavefcentibus.

Sambucum baccis albis in Anglia obferyavic iilgeniohfltmus Vir *&L* eximius Bocanicus *D. L^onar-dus Tlhr* ... *M.D.*

3· *Sambucus lacmiaia* J. B. *foliis laciniatis* Ger. Park, *laciniato folio* C. B.

FoUis multifariam fiflis Be valde laciniatis a vulgari Sambuco difFert. FJores alioqui & taccr ei iimillima:.

Datur Be Sambucus humilisfivs Ebulus folio iaciniaco C. *B.*

4- *Sambucm ractmofa rubra* C. B. Park. *ractrno{a9 flcinis rubris* J. B. *rawmofa vel cervix* Ger.

7-*'

Quanquam cum vulgari Sambuco mult a habeat communia^ fie ut flonbus 5c haccis vidua in re Botanici nonverfatD facile imponere poflet, foliis tamen eft paulo minus fcEtidis. At in·flpri^115 & baccis chnflimum difcrimen. *Flores* enim nullam umbellam faciujit^ ut in vulgata, fed in r^" cemum oblongum digefti, ftellatij coloreex ·albido in luteolum languente. *Bacc** cDniimili ^ID ° racemacim fi equentes fuccrefcunt ex rubentibus pediculis, ipfac quoque per maturitatem coccins^

LOCUJ: ^jucundi plani: laporis, ex quibus nova: plantulae fi ferantur progignuntur.

InMpibus Carinrhiacis, montibus circa Genevam, *to.* fylvis juxta maximum. CarthuHanonim crenobium obrervavimus. Nafcitur enim in montofis & algentibus locis, maxime in opacii uUg nouique lylvis, Burgundiacis, Lotharingicis, Germanicis, Bcc ·

toiJcmcumSolanDficu50c c DbfErvac Tragus; unde intelligi poteft fmftiis hofcB fngi*o-iw die qualiracis Camerarius quott ceftatur fngidas efTebaccas, ioporoibs reddere Bdui»i ^ nimguc corum ufum eft noxium; Jui etiam fubLbit bdi

Cerv.

Cervam Sambucum racemoſam licut St Solanum lethale magno deſiderio inquires ſe didiciſſe ſcribit Tr^us. Ubi namque locorum eas ſtirpes .prDVenire intellexit eb ſe confert. Hiſce cervus iinicsi'delſeSatur, folia utriuſque non baccas decerpens, &c.

Pr«£creaJp-f qiioJ non minus admiratione dignum eſt) obſervavi Cervum Iblum foliis harum planGaritrti velci, non autem Cervam, niii ea praEgnans fuerit, Sc Cervum in ucero geſtaverit, turn enim, &c. *Trag. lib.* 5. *cap.* 14. Sane apud me fidem non inveniunt qua: Tragus hoc in loco ſcripſir, quamvis ie expcrtum af&rmet: nee video quomodo hacc potuerit ubſervare.

A. 5- *Sambucus humilis ſive Ebuhis* C. B. *Ebulm ſive Sambuzm humilis* Ger. Park *Ebtiltſr ſive Sambucm herbecza* J. B. £)fcDatf ^lUttj HDaH iHOJt, 0 Attrtoot.

7- Ȣ.

Arbor non eſt, at neque frutex, ſed verius herba, adeb taiTic:n Sambitci aetnula, ut illius i puniilKadjuſtione, apud Graxos, ſob voce *^ſiu^d^* promerucrit. . Rarb hominisſtaturam aſſequicur, magrta ex parte ſeſqiucubito non akior, caule heibaceo, llriatDj Sambuci ritu medullolbj hibernis meniibus contabeſcente: ad quam accedunt Be *ſllia* ordinacius difpoſica, e tnbus quatuorveconjiigationibus ad rachim annexis, imparique extremo folio cpmpolita; bdore graviore; quorurrt iingulariaSambiadnis lwngiora, acutiora: pares tamen umbellx albae floſculDrum quinquepaiticorQm, odoratoriim, *&C* neſdo quid nucleorutn PBrſicorum magmatis ſpirantium, fed BILI VIX ferendorum.ferrugineis *apicibzrs,*quos *ſtamina* (tiltinent Candida: qmbusſatilcentibus acini luccedunt^per maturita^em nigri 8c torulis multis arigulolі ante maturitatem, &: pzne trianguli^ poſt verb tnagis rotundantur, ſucco fuo manus mtila quadam purpura inficientes, *ſomzna* continences ternaj altcra parte gibba, altera angulDfa. *Radix* loiiga, digitalis craſlitudinis, non lignoſa^ lat£ iparſa.

Ad vias publicas, inque agrorum limitibus & cremeteriis non rarb occiirrit, Fbret Junio Sc Julio: Baccas Auguſto Sc SspccmSri rtiaturat. *Locus.* *T.*

Eaflem dicitur obtinere vires quas Scimbucus, eaſque efficadorss. Cortices & feminula Vim habent educendi aquarn- Conferunc lgirur in hydrope, arthritide, cacteriſquemorbis a leio ortis. Ad hydropicorum aquas educendas ab omnibus fere botanicis celebratur radieis Be fbminum decoiSuiii. Vertirn quoniam vchemencms purgat, corrigi debct.

Infiifuiu core. rad. Ebuli valde violentum eſt, decoftum minus. Coftura, auftore Fernelio, vis ejus purgandi pent &: exſolvitiir. Poſt radicem (inquit Caſp. Hofmannus liint acini 6c ſemen Ebuli-Puto afparagos *&c* foiia etiam mitiora eſſe.

Ebuli non minus quam Sambuci cont.ifa folia Be irhpoiita ambuftz parti earn p erf an ant*

Ad podagricDS dolores lemendos valent & folia in lixivio coſta, atque extsnus applicata in foſnenris, utnos etiam in parts experti lumus* Idem led efficacius pra^ſtat oleum fcminis per expreiſionein.

Acini ejus, ut SiSambuci fingunt capiilum.

Ad Lienis affeftus, ſt Aq. ſtillat. radic. Ebuli, Cape circiter 5 iiij. per decem aut dubdecirri dies mane jejano ventriculo. Eſt experiment. D* Du Val D. Medici in dolonbus, inflationibusSc obilruftiombus Lienis. *Cbeſnzau.*

C. B. habet Ebulum fol- laciniatis, quam Pona Ital- ex horto Nobiliſſimi Contareni ad sum miſit. Vide-Ponam. LiHortoRegioPaniienſihodie cultaeſt.

CAP. III.

Tee-Tsjtrou-Yonnagam H.M. P. 5. T. *1%.* p. 4J. *baccJ trkoccA**

H. M.

MAjor Ponnagam fpecie&eſt, altiuſque excreſcit, czteroqui ei valde ſimilis. *Frucius* tamert à pr^cedentium ſpecierum fruſtibus quodammodo differunt. Sunt iidem *bacca* tricocc^j hoe eſt, ex tribus globoſis latsribus conſtantes, ac fi ex tnbus globulis unitis fint format^ viridi-Haveſcente5, lanuginola:, tria diſtinftis locuhs *Jzmina* continentes, fubrdtunda, nitentia, Nucleo incus candido.

Naſcitur montanis Regni Malabarici locis, praeſertim in *Canjocir:* Temper viret, quotannis floret ac matures exhibit fruſtus, menſe circiter Auguſto. *Locus.*

CAP. IV.

Aaccifira Indiva floribm Hmbellatis, fruſtu ***rotund* tricocCo.*** **I.** ***karetta-Amelpii*** **H. M. P-5. T. 33. p. 65.**

H. M

ARbuſculaeſt humilis, ieptem circiter pedes Get)metricos alta, *cdudkz* tenui, albicante, furva cortice obducſto, ramuliſque viridi-fulcis Sc geniculatis pluribus donatu. *Radix* fibrata, uigricans, amara- *Folia* geminata circa ramulos provenihnt, oblongo-rotunda, acuminata, craſla, denſa, mollia; glabra, ſuperne atro-vindia & ſplendentia, inferneliibviridia, inodora, inſipida. *Floſculi* candidi extremis*idrculis nuperoſi proveniunt, pDrreſtirque colurnellis umbellx Ipecie panduntur, quinque cvaffis, acuminatis, mtus candidis; extus rubeſcentibus lineolis ſtriatis foliolis conſtantes, quinque *ſtarmnults* albicancibus, fubrubeſcentibus *aptcibm* ornatis, mediam'flbris cavitatem *&c* umbilicum occupantibus, inter qux *ſtyltts* prodit purpureus, ſuperne bifidus. Flonbus marCeſcentibus aut decidencibus, eorum umbilici in *frulim* excreſcunt j *Ba^as* viz. Cricoc^asj rotuadas, colove viridi-fLifco ſtriatas, ae^tentes, inodoras^inſipidas; CrBlbit

Vires. : Crsfcit locis arenofe 8c petrofe in *Betsjour & Cakcut.* Semper viret, quotannis floret Fructum fert, menfe circiter Augufto.

Folioaim in aqua communi decoftum fi exhibeatur, colicum dolorem potenter mitigat. Radix anridotum habetur adversus Serpentum iftus morfulve, *ft* in pera tantum geratilr. Ex foliis 8c radicibus in oleD OJivarum' coftis linimentum paratur, quod magnos tumores potenter digerit rsibi-Vfcqus.

Prxcedentis minor fpscies

2. *Katou BdlutU-Amfyodi* H. M-

Superioris fpecies eft, fed humiliorj alioquin ei valde finiilis^ nifi quid Radix albicalis fit. Florw candidi omnino.

Locus & Tempus. Creibic locis montanis 8c ^Iveftribus in *Vzrau vidi* ac aliis Regni Malabariei locis. Qufltanni* flores, fructum que fert, Julio viz. & Augufto menfibus*

CAP V

.Fruhx Brafilitnfu haccifer fruftu umfolnatv tricocco, Junipvrtno fimilu Maniaca Marcgrav. Pil

Marcgr.

Frutex eft arborefcens, cortice grifeo, ligno mediocriter duro, fed fragili, qui in ... ramos difpergitur, & hi iterum in ramulos inordinate poſitos, in quibus funt *folia* Pyri junioris foliis fimilia, dilute viridia, in frondes quafi difpofita; ... fecundum longitudinem & ... Jandici magnitudine, in quinque/fl//* diffleftum, *ftaminuia* parvis in medio: Flos colon's eft dilut pttrpuro-coerulei, vel etiam albi, nam in uno eodemque frucice albi Be coeruleo-purpurei flores ... periuntur, liiavis odoris iriftar Violarum Mdrtiarum. *FruElum* fere magnitudine inftar * uvx Jp nae/viridem, rotundum, cortice grifeo teftum qui fuperius quinque fifliiras habet, ut fruftus per fiiluras ftellam quinquangulareiTf reprxfencec: contiriec in fe rria grana feminis, magnitudine Len* tis vel etiam niajDres^ figurz elliptic^. *Radicem* haber magnam, iolidam 6c albicantem, cujus m... dullo/a /ubftanna in pulverem redafta magna in Mcdicina polliuetur" flc prarftat: v'erum quonian; •corpus nimi5 violentef.fuperne & interne moveat non (ecus quamScammoneum velE/ulanonni robuftjffimis liominibus exhiberi folcr, idque addicis CDrreftoriis turn *&C* jufta oblerVata dofi: a... rore Sc ^core non plane deftituitur. Eadeni in aquis njacerata lavacra luppeditat, quibus v... articLiJoruiTi dolDribus ex friigore potiffimum natis medentur. Inuer vulneraria quoque aBrar... bus ufurpatur.

3unipcri baccce fimilcm.

Vires.

CAP. VI.

Prutzxbaccifer Indicus fpinofus, tr'films florifas fpicatisjfrutfu flam-rot undo tricocc?. Kaka-Toddali H.M. P. y.r. 41.^81.

KM.

Arbufcula huniilis eft, muftifque ramulis roturidis, Ibngc lat^tj, difflifis ornata, qui cortice atro-viridi cinfti^ *&c* fpinis mluper numerofis^brevibus, rigidis, acutifque muniti funt. *Radix* fibrata, atro-purpurea, graveolens, urenSj ac caufticam vim habens. *Folia* terna ... junfta, longisacfpinofis petiolis proveniunt, oblongo-rDtunda^ acuminata,in ambitu *crenata*, ... albicance, & in ... Fructus ... medium Dccupantibus; inter quae *fylus* prodit brevis, furrcftus, culpidatus. FlorailisluLcednnt^cc^planD-rDtundar„ tncoccar, virides primum, dein lublulci colons: in' tusconrinenrartria *Szmina* obbnga^ fpadic^ laporis acrisurentifq^membranaceis quibufdam pell*" cuhs à /einvicemfejun£ta.

Locus & Tempus. Nafcirur in tDto Regno Malabaricoj locis viz. lylveftribus; femper viret, matures fert *Fruftn* Augufto Sc Septembli menfjbus.

Vires. ·Ex. radice & vindib.us fhiftibus in oleo frixis linimentum pararur contra dolores Arthritic^. E> foliisin aqua coftis Balneum conficitur ad cachexiam, anafarcam, psdum tiimDrss redematofosj "" ... ex abundant^ hro natosj tollcndo^

SEGTIONIS

SECTIONIS III.

Membrum Tertium.

VeAboribus 6s Fruticibus baccifris, fruttutttrtyyraiofm tztracvcct.

CAP. I.

De Vitz vintfera.

Vicis non à vino, Ut vbluit Varrb quatuDr de L L. fed lit- ' Dpnatus a • *Vitri^* qUD[j Feftus * *In Eunuch, atligare,* Nonius iricerpretatur, ™wM *Sc infltfttfr.* SaneVicis lenta eft facilequc infleftr- •-43-4-4- tur, uude & ba cemiiribhüfn chit inlignC, quo' ntilires cardebanr, uti -ofteildit *Vtffius* in lLtymolog. •

Vinum i vi, uc quidem Icribic Varro quatuor de LL. · Sic autem Jicitur quia vim inferat menti: Uiidc Plinianum illud, *Safienttam vino vbumhrari.* Aliis placer Virium dici qiuiif vitinum à Viti. Egft cum Voffio in E^mnlDgico plane cchlco *Vinum* dici'ab ?'F®-J ^®- verb elfe* à Punicp 5£ Hebraro /rfi», quod Be fenfic dodtiflimus Angdlis Qaniiritis. *Etjrnolog. Vvjf.*

T^ ;/.£.

Notior eft (ihquic J. B.) Vitis Viriifera ijii^AIuVdelcrlfii ntbbat, fed gratificemur frigido fub)c-<2is S^prenciioni: uc vel leftione npvifle difcant nDtifliaii' etiarrt iplis neftarei Hquoris · parentecn, *j)e Vitiurn* qu.i nihil abjeclius incuenci videri poflit, nfiehi · opis indiga, ridicarum Be pedamsmcmmi admi- *itdim.* liiculu innicens, corcuolo ftipitc, hifco rimorpquc corcicc hiulca, qiix ubi cepidiorcm beriignioris cneliauram fcnlic gemtnas procriidic, in Pampinos poftmodiihi; ut familiari illis comparacione iirar, Lupi lalictavii abituros, minimi! .tarneh iriamocna ilia afprcdine horridps, led -larto virorC; fplendEiitcs: ica uci diximus IIUIHD fubhica, caprcolorum beneficio admincula liia complexa a contemptu vimhcatum fiif *z* it^ *flofculorum* liiaveolencium quinque" fibriljis he^bidis, Jufeolos apices/lift in en ci bus compdAihuin [Cjcfalp. flofculpSparvos &c canuidos ut Olea: ei ictribuif] racemis divicem colono ipeni cxticac uvarulu, i]uà5 ^I'^5?. nc colori putes Dbligacam gencroiitatemj dbhra, alias rubiica, alibis uigricie unftas, aliilvc colonbus indgnes produdt; tanta talique lapomm viriumque varietate quantara-qualcmque"tamTailver'/a quam Jctunda wletudrnequbtidic experimur. Florcin fadJic CxJ'alpinus) ncm in fummD frufiif fed in ledehabst, ac plm'a femitia incommuni coriceptaculo : lirevi cempore in magnam Altitudincm Cfcfcit, icà ùt liifi crebra ampuCacions Coerceacur nuilciciidine viticularum tuxurians lylvalc.1t. *Folia* fert ampk, varit: laciriia'Ca .ut Ficus, quos Pampinos vpcanc.

Vicis Theophrafto, uc Be Varroni, arbor eft. Verum ciim alienx opis ihdiga, nifi in prdpiriquci fine qux arripiac, humi provolvatur, Arboris homen non merscur, quamvis caudex intcrdum in humani cruris auc cciam femoiis crafliciem excrefcat. Prifci magnicudinis refpeftu arbojlbus annumerabanc, qua rcv^ra drbbrcs TlonnuHas vincir. Plini^m atcendamns id dcmoniVrantem, VDI. 14. c. 1. Jovis fimulacrum in urbe Populonia ex una [Vite] conſpicimus, tot aevis incorruptum; item Maſſiliae pateram, Metaponti templum Junonis vitigineis columnis ſtetit. Etiam nunc ſcalis tectum Epheſiae Dianae ſcanditur Vitis una Cypriae, ut ferunt, quoniam ibi ad praecipuam altitudinem exeunt- Necèft ulliligno diutnrnioi- natura. Hucpercinent qua: de earum proceritac^ rainbruni Be palmitum mira excenfione & dcntitatd Jiabet. Nulb (inquic) fine crefcunr. Villas & domos ambiri (ingularuni palmicibus *5c* feqiulCibits loris memoria dignum. Una Vicis ^Roms in Livia: porticibiis Ribdiales inambulacioncs umbiofis pcrgulis opacac, eadem duodenis mufti amphorii foecunda. UlmDS quidem ubiquc exfupcranc : miraciimque altitudinem earuni Ancia fcrunclegatum Regis Pyrrhi Cineam facece luliflb in aufteiiorcm guftum vini, *mtritb mamm ejus ftndzn in iam aha triics.*

t>z Vitiufn genmbtii.

C. Bauhirius Vitem dividic in fativanf S£ fy^lveftrelri.Sariva |iiiqiiit) alia major eft, cu>us plurimrf fpecies; alia minor. *Majoris* uvx & colore 5c magmtudine differunc: Alccrius namquc aoini aut vindes albicamiHve, ,auf tulvi, aut latuCatD rub ore nigri cant, auc ccErulei, auc ILibrubentis-colons: alix acinis oblongis magnicudineSc forma Prunorum, qriil^«/<iw' dicipoceft: ali^rDCimdiS· iifq^ VE| magnis, velparvis :' aliajacihirfiinc. frequenriaribus, alia: rafionbus. Sum qua: gfanis ant vinaceis carenc, incerdum unicum ycl akefum granum habenc, Rarius uva barbara reperitur. *Minor* '.er6 eft acinis nigris, rarilfimi: albis aiic fulvis, nucleo^minimo ac fnolli. Sapors etiamdiftcnintj ut dulci,acerbDj mulcaCo, quac Vicis ApiäriaPlinio.

In foliis quoque differenaa eft, aliamajora, profundiusinciia, ut Icalica, foliis adpediculum ufy in lacinias^cutas divifis, alia mihora funt. Sic alia cenuiora, alia crafliora, alia viridia, alia rubenna, alra.maculit^ alia ad taftiim duriora, molliora, alia kvia, alia denique rubhirfuta ut' C Bauhinus.

L. 14-t.i- De uvarum generibus breviter Plinius, Uvaruin genera magnitudine, col ore, faporibusacini* inrumera, etiamnum multipJicantur vino. Hicpurpureo lucent colore, illic fulgent rofeo., nitenft& viridi. Candicans enim nigerque vulgares: Tument vero mammarum more bumafti: Pradongb daftyli porriguntur acinis, &c.

Genera vitium innumera 5c infinita efle nonfecusac Pyrorum ficPomorum apud Vetcrcs etiam in confeilo fuit, cuiji (utrefte Plinius) coridem pzne fine quot agri, & nova indies producuntur Sc ufque producentur.

Columellac Sc Plinii qevo celeberrima: apud ipfos videri poffunr. Utriufque autoris confenfu prin-. cipacus datur *Amin&is* propter firmitarem fenioque proficientem ubique vim ejus vitam. QLinque? harum genera, &c

Proxima dignity *Nommtanx,* rubente materia, quapropter quidam rubellas appellavere VJ-neas, &c.

*Apian** apes dedere cognomen, przeipue earum avidi, &c

Arque haftenus, inquir, potilfima nobilicas datur peculiaribus atque vernaculis Italk. Cetera: advenere *I* ChioThafove. Verum cum Plinii & Columcllac excmplaria in omnium manibus iiino non opus eft plura hue cranferibere.

Nomina Vitium antiqua fpeciebus hodie notis & ob nobilitatem prarcipue culcis accommodars perdifficileforec ne dicam impoffibile. Nos ergo, quibus nee otium nee facultas liippecir, id·non tentabirpus. Nonnullas cantum vites quas inter fe & abaliis omnibus fperies diftinftas e/Te fu/pica-mur proponemus.

I. *Vitis Corinthiaca five apjrina* J. B. *Uva paffk m'mores^ vel Patfula Corinthiaca* C.B. *Vv* Corintbiaca* Park, *(fatft €ntvatlt*©JllCt

Foliis eft (autore CBauhino) rotundis, craffis^ fubtus incaniSj in pauciores Jacinias obtufas di-vifis..

Lobdio Corinthia qux·vocatur uva, nomen patriutn teftata, efEgie nihil plan^ differt i com* muni- Sed algidioris coeli impaciens, gracilitate ran turn racemorum fie exilitate acinorum fiipeja-tur, qui gigartJS carent, funrque *^vW*, *ut* qu^edam Mala Granata arillis vacua- Botri emm ii^ racemuli ipfi conflantur adnulis Piperina auc Sambucina grana xquantibus.

Ebrodunenft hiftork au<ftores hub etiam referunt Uvas paitas Indicas gigartis carentes C. *B.* Quae fequuntur e D. Georgii *IVbeder* Itinerario tranflata iunt.

Uvx a Corintho denominatac circa urbem earn hodie non inveniuntur crelcentes, ab incoli^ forte negled:^ quia de/unt mercatores quibus eas divendant, nee eimoperx pretium foret vites colere, non permktentibus Turcis naves majores *Smum £orinthiacum* ingredL Vites quibus inna-fcuntur aliarum fimiles iiint, foliis duntaxatnonnihil majoribus. In *Zacyntho, Ctphalonia, Nathaligo, Mefalongia* & *Vatris* pra:cipue coluntur, ubi turn incola; ex earum mercimonio qurilum faciunt uber-rimumj turn Venecis ex earum veftigali ingentes reditus quotannis accedunt. Siquidem *Zacyntbi* infular folius anrffoa vjndemia quinq, aut fex navigiis majoribus onerandis fufficic: Cephalonia: tri-bus aut quatuor: *Natbaligo, Mefahngia* & *Tatra* uni. Pretium in mille pondo Thaleri feu Coro-naci plus minus duodecim; cantundem etiam Venetis pro tributo (euportorio dependitur; qui ex hac fola merce lucrari feruntur quotannis quantum Claffi fuae inftruendae Be alends fufficiat. UW qux in his infulis colunturnigra duntaxat funt^quamvis *Placmti** Italic hujus generis albas vidiffe ms-mini: Sunt autem omnesapyrenac. Augufto menfe cum maturuerunt decerptas humi ftratas rariorc fitu exfict^nt: ficcatas&a fordibus repurgatas colligunt, &ad apothecas *(Serraglie* vocant) de-portant eafque per foramen in tefto ad id reliftum uvis defuper immiflis feu infufis ad fumpum ufque replent,ubifuopte pondere fublidentes adeo coha:refciint trevi, ut quandoeximenda: func *For-ram* ends acuminatis eiFodi requirant. Cum in dolia infercienda fiinc ut venundentur mercatoribus & alio tranfinitrantur, nudipes aliquis in vasinfilit, uvafquefenfim immiflas concuJcandopremit *&c* conftipatj ut in anguftum coaftis dolium plures capiat^ & aere cxclufo fruftus diutius incorrupti durem. Hsc de vite Corinthiaca ad nos tranfrrtilit *D. Tanmdus Rvbinfon.*

i. *V'tiis folio Apii* J. B. *lariniatis foliis* Park. €0e gDarflCp^int,

Peculiaris fblii forma hanc Vitem facile ab aliis diipefcir, quippe non tantum plerunque minus Vitigineis vulgaribus, fed & profiinde difleftunij ex pluribus quodammodo foliis apparatum videri poffic, fingulis fegmenris in Apiifoliorum formam fuodivifis, itatenuiter, utplurimis etiam vinito* nbusj quibus obtuJi, non agnolcerentur pro foliis vitium, rara fine divj/ura. *Botros* fert al-*bosj* donates acinis iatis magnis; non mulcum compaclis, fed paulo ranoribus, valdc dulcibus K iapidis.

Varietas potiiis Vitis a fatione initio orta quam diftinftafpeciesvidetur: vcrum quoniam ob ete-gantiam fuam & rarirateni fpeiftabiJis nee minus ob uvz prsftantiam jamejudum nobilitara ^ ab omnibus expetita fir, fine fpeciali mentione 6c defcriptione pntermittenda non fuit. In Ca^log° VitiunFelborumaD.7iw^.K^/>!/w ad me trahfmiffo hanc fpeciem Canadenfem cognDlllina" [illegible] *^oi fi Canadenfis originis fit, proculdubio non accidencibus quibufdam fed tota [illegible] vltil)US di<Fert Forte tamen id^o Canadenfis cognominata eft, quia a Cornuw denfium plantarumhiftoiia: inferitur.

Ifva

3. *Uva pajfa major G*y*r&' Gracis forte* C. *B.an potws, Uva arinis oblongis magnitudim & forma, Frunorurn ejufdem ?*

Hx magnitudine eximia, fed przcipue forma ©livae Hifpanicae aut Pruni annula ; at aliis omnibus uvarum generibus facile diftinguuntur.

Hi func (ut puto) quae ad nos ex Hifpaniis Uvarum infolatarum [JlaifillS? of tlje: *£>i\ii]* nomine deferencur, Eas aucem hoc modo exficcant₃ Botiorum feu racemorum quos ad hunc ufum deftinant pediculos ad mediam partem tranfverfim incidunt, adeoq, fiicci nutrini magnam partem intercipiences impediunt nead uvas copiofe affluat £d parce admodum derivetur. Raceii;os femifeftos in vite pendences relinquunt, donee paulatim calore folis flc aliment! inopia exficcentur: cum fufficienter exficcatos fenferint demetunt Be in vafa recondunt.

4. *Vitis fylveftr^ VirginianaP^ik.fjlv.VirgimaP^rk. Qtt}£* itittl ©inc Of Virginia.

Labmfcis feu Viti fylv. Europaex caetera fimilis, acinis folis differt, qui minores funt, pauco fiiccoj gigartis verb duplomaJDribu5. Harum tres fpecies feu varieties funt, 1. Acinis albis minoribus. x. Acinis majoribus ctEiuleiSj acidioribus. C. Bauhinus e contra ex Hariot. defcript."Virgin. Uvas tenues acerbas facitj majores dulces. 3. Vitis Vulpina ditta^ corcice rugoiiore folio paruni difleifto Jed duntaxat Jerrato, acinis albis vulpem obolffntibus Be relipientibus.

5. *Vitis fylheftris trifolia Canadznfis* Park.

Ortu Scflagellis, necnoti fcandendo mo Jo cum reliquis Vicibus fylveftribus convenit, foliisdiEfert, dimidio minoribus, trip^rtito duntaxat iivifis, ad pcdiculum ulque cui infident oblongum., glabrLinij pertingente inciiione, adeD ut terna videantur in unoquoque pediculo folia, craffiufcula, ol> leure virentia. Fruftus urin reliquis fylvdtribus pauca carne, cute Be vinaceis craffis conftat.

Uvarum genera in Anglia hodie maxime cehbria, qmbus comparand} & cohndis Vinitores pracipue operam dant, funt^*

1- Mofchatellinae albas 8c rubra, r.JIljc fioljitC ant) *ttb* Sl^Ufcabinc. Sapore dulci flint, came nrma Be folida, turn acini, turn raceini maximi funt. Parkinfonus racemos nonnulbs fex libras pendences obfervatos tradit, acinos dimidiam unciam.

2. Parva:nigrae feu Corinthiac^ Ckjc finall fclacft *&&$*, 0? CluIlergrapC, 0; Currant grape.

3. Uva Canadenfis feu Apii folio. *QLty* CanaHa Parfly grape.

4. *Uvx* Frontinianz duum generum, albac Be rubrx fapore flint dehcato^quDd vel vinum inde expreflum declarat generoiiflimum Be mofchum redolcns.

5- Aurelianenle rubrum 8enigrum, *<€fyt* rctl ailtl bIi\P^ cD?Icai10.

6- ^Tljc ^atfill Of tlje ^IIH grape* Uvs inlblando in vite pendentes exficcari folitje. Has maximi5lunt turn acinis, turn racemis; colore per matuncatem rubente.

7- Cljc 25udet-gcapi. Emaximiseft^ alba, omphacio magis quam vinoidonea. iEftate tamen fervida maturelcenj mitis Be palato grata evadit.

8. yCfje t5?ape ile SHrfiui^. Uvi Arboiiacx rubrac five nigrs *J. B.* a loco in Burgundia ejus nominis difts lpeftandx pukhntudinis fiint: acini magni, fublongi, ovales^ carnefirma, dulces tamen. Difficulter maturelcunt^ ldeoque frigidioribus locis non conveniunt.

9. Cf)c 33lirfaru6t:-grnpC^ *Uva.* eft alba, dulcis, fpeciofa , prarcipuac xftimatioiiis circa Panhos.

10. *GLI^C* a^ufcat^gtap^ Uvz Mofchate, Apiatix Plinio, C. *6.*

11- Cljc Ctlliavp-grapC. Uvae Canannx a Rheno hue tranflata:.

Dantur etiam Uva: ijon tantum cuticula exteriore nigra, fed Be iucco intsriore ex purpura nigricante feu "fanguineo.

Qtiod ad locum attinet, Vitis (ut refte DodonaEiis) coelo calido laetatur; sftuofiflimuiti tameti *Lvcus* non defiderat, fiigidum vero Be glaciale non fuftinet. Eleganter Columella, Vicem nos caEceris ftipitibus jure prseponimus, non tantum fruftus dulcedine, fed etiam facilitate, per quam omni paene regione, Be omni declinatione mundij nifi camen glaciali vel przfervida, curx mortalium refpondet: tamque felix campis quam collibus piovenit^ Be in denfa non minus quam relbliita, iipe etiam gracili atque pingui terra, ficcaque Se uliginosa. Deinde qus cui regionis ftatui c«U folive rcipeftu turn genus Vitis, turn cultura convenlat exponit, qu^- apud ipfiim requirenda omitto.

At fi voto Cinquit) eft eligendus vineis locus Be ftacus'ctEli, ut cenfet veriflime Celiiis, optimum eft folumnsc denfiim nimisj necrefolutum, foluto tamen propius nee exile, nee lsEciflimum, proximum Camen uberi, nee prarceps, fimile tamen edito campo, necficcum, nee uliginolum, modice tamen jofcidu 111, quod fontibusnon in profundo terra: fcaturiat, fed ut vicirium radicibus hunioreni Jubminiftret, eumq, nee amarum, nee ialliim, ne faporein vini corrumpat. Coelum porro nequs glaciale vinca, n^cprorliis a^ftuolum defiderat, calido tamen potius quam frigido ktatur, lmbribus magis quam ferenitatibus offenditur, 3e Jblo ficco quam nimis pluvio eft amicior: perflatu ITID-dieo lenique gaudet, procellis obnoxia eft. Haftenus Columella.

QLID regio calidiot eft eoUvx felicius maturefcunt, Befucco meltiis concofto vinum geherddus pr.tbent, modo calornonlic intenlior quam uc eum vitis toleret, ut in InAiis, Arabia felice, iEgypto aliif^ regionibus intra vel propc Tropicos jacentibus. Hinc in Hifpania, Gallia Narbonenfi,, I^lja,

Xxxxxx x Sicilia

Sicilia uber eftpotentis vini proventus: in frigidionbus, uc Gallic parte Septentrionali & Belgio vinum tenuius eft Bt oligophorum. In Anglia, ubi vices palmitibus luxuriant, 6c uvarum etiam teracilfimafunt, obdefedtum tamencaloris fuccus plerunque cmdior eft 6c acidior quam ut exeovinum fiat; nifi vites pariedbus affixx, hinc Sohmeridiano cxppfitae, radiorum tspore reft exi one reduplicato foveantur, inde à ventis Septentrionalibus Sc Orientalibus parieturn objeftu defendants ; sliafve in colle ad Meridiem prono 6c à pnediftis vends tuto ftatuantur.

De Vineis inftituendis, de feminum eledione, deque Vitium paftinatione, pofitione, pampinatione, ablaqueatione, putatione, reliquaque cultura prolixe agit Columella, aliique reirufticae Jcriptores, ad quos Ledoremremitto.

Vites autem, pro lDcigenio, vel i. arboribusdnaritantur, ut ohm Ulmis 6c Populis; Nuncdierum in Lombardia Italian agros frumentaceos adeo denfis arborum ordinibus conferunt uc defiiper intuenti *iylvx* videantur; juxca fingulas arbores vitem ftatuunt, qusc ramos ejus confeendar; Vitium autem palmites ab arbore ad arborem traductos ſita invicem connectunt. Inter arborum ordines quicum ſerunt, ut agri triplicem producant meſſem, frumenti, uvarum, ligni. Hujuſmodi vites arbuſtivae Veteribus dictae fuere. Vel 2. Pergulas 5c ambulacra opacant undc *Ytrgulana* dictae. 3. Vel mbus jugis incumbunt, quae^edamencis canteriifque tranfverds conftanr, iilque vel direftis tantum> vel in lacirudinem etiam fufis, cujufmodi vites *Compluviat** dicimcur. Vel 4. palis perticiTgue firmantur; altitudine humanaauc alicubi eciam majore: cujufmodi vineas in Germania fec"s Rhenum & alibi plurimas vidimus^ quar lupuleta nofba apprime referrenr, ni pertica? humiliures client.

Dejiiquc nonnullis in locis, ut circa Monfpelium, ftatper fe vitis fine ullo pedamento. Stjpites vix excedunt cubitiim, 5c palmices vetercs fere omnes quotannis abfcinduntur. Novi autem herbarum modovaganrur perarva/ 6c fuccum rerrz paffimuvis bibunt, utPlinii verba ufurpem. Hujujmodi vineacSalicetanoftraariTiulantiir.

Notum eft (inquit PaJladius,J majores uvas, pulchi'ae fpeciei, granicallofi&ficciorisadiueniam; feraciflimas verb, & cucis tenerioris, 8c fapore nobilesj Be maxime quae citius deflorefcunt, vindemiis effe fervandas.

Vires. Vitis vinifera folia cum claviculis trita & impofita capitis do]ores mitigant, itemque ftomachi ifl" flammationem Be ardorem cum polenta. Id ipfum etiam folia per fe impofita pracftant, quippe qu^ refrigerandi adftringendique vim habent. Potus eorundem fucuus juvac dylentericos, fanguinem CXcreantesj ftomachicos, 6cmulieresmalacialaborantes. Lachryma vitium, qua? veluti gummieft^quaeque circa illarum caudices concrefcit [in vitibus noftris Jiujufmodi gummi fponte exfudans noninvenitur] ex vino pota calculos pellit, inunfta lichenasj pforas^ leprafqus nitro affrido prsparatas fanat. Eadem cum oleo faepius pilis illitis pfilothn eifeftum habet \ maximcque liquor quern accenfa farmenta vitium viridia exfudaruntj quo 8c perunfta: myrmecix tolluntur. Cinis autem farmentorum 8c vinaceorum circa fedem conaylomatis 6c thymis illitus ex aceto medetur. Prodeft 5c luxatis ac viperarum morfibus; quin *&c* contra Jienis inflammationes facit cum Rofaceo, Ruta 8c aceto impofitus. Plures adhuc cineri Sc lixivio ex eo pararo vires afcribunt Botanici: VErum cum cineres lignorum eoriimque lixivia non multum inter fe differre nobis videntur, nifi quatenus lalem fixum copiofiorem aut parciorem contineant, eas omktimus.

Uvx, ex fententia Galeni, quemadmodum inter frurftus Autumnales principatum obtinent, *id* fugacibus omnibus magis nutriunt, minimumque pravi fucci habent, prclertim cum exadam maturitarem fint adeptar. J. B. 'QLiarlibet uva rccens alvum turbac 6c ftomachum lnflatjideoque eamm efts in febribus interdicitur: qua: vero decerpta aliquandiu pependit,propterea quod ea ventilatione mag" na humiditatis portio deceffit, innocentior eft, ac turn ftomacho utilis eft, turn appetentiam cibo' rum reftituit, atque ade6 scgris languentibuive proficua; *5c* alvum emollit. Csterum magna eft inter uvas differentia, dukes enim riiagis nutriunc & corpus pinguefaciunt, ventriculum mHant & alvum (ubducunt: Auftera? e contra parum nutriunc *&c* ventrcm cohibent.

Memini me alicubi legifle Matronam quandam Germanam toto vindemix tempore per unum aut a^terum menfem, quo uvis viftitabat, nullum omnino potum hamire folitum, unde patet uvas *liiim* reftinguere.

Vvx Pa(te non a patientia diftae Turnout vult Plinius,quafi fblem pafli, fed a pando quod ad folem expaTidantur. Monlpeffulam Uvas Pallas hoc modo paranr, Racemos binos hincillinu filii ligatos vitiofis acinis forhce detraftis, ferventi lixivio, addito olei paululo immergunt, quoad flacceicant tantum 6c corrugentur; deinde perricis imponunt ut ficcefcant, ac poft tnduum quatriduumve *in*folanr, uc Columella docet, *J. B.* Uvspaflar, vinaceis exemptis alvum leniunt; peftorisanguftia^ ru|B, exaipcratis faucibus 8c renum veficarque vitiis maxime conveniunt, unde 6c Ptiflanis diftis inimifcentur. Zibebx difts h. e. Paffuk maxima: feu Damafcena: exemptis gigartis in,aqua fontana vel ftiljatitia convenienti infufar, potum aegrotis exhibent fatis gratum, litique convenientem. Pafli apyrens Corinthiaca: di(Js aciditate grata cominendabiks, rehrigerant magis 5c.febncitantiufn *P** culis utilicer incoquuntur. Gigarta vim habent adftrifloriam, conveniuntq, in vomitu & alviifoxu, five intrinfecus, five extrinfecus adhibeantur (torrentur fd. ac teruntur.)

Knacea, id eft, filiqua: cum gigartis *m* expreffione mufti refidu*, magnarum virium perhi^entur in arthriticis doloribus fedandis, Ji membrum affeftum vinaceis per fe calefcentibus imponatur-

U v « paflx calore fuo acn Sc penetranti dentes & gingivas vdiicant, maleqve afficiunt; •& ^re" quenter comeftx cos ad putredinem difponunr.

Liquor ills gencrofus ex uvis, ut Jiioris eft, calcatis vel fponte effluens, vel torculari expreflus ac termentatusvinum v0Carur, quod nomen a Grxco A©- faftumeft, fpjritu leni m^ mutato, •»"»" autem,abHcbr» .w -ac Jani diximus. •L ffi

Vim uJLisflc facilitatesexplicarc omnino fupervacuuin e/Tet, cumnonpoffint non omnibus cw* notiiiimi. Liceat tamen hie mfcrere Dbfervanonem à D. *Hulfi* ex *Antonn de Heide* Centuria obfervanonum qua tertia in ordine dt delbripcam 8c ad me miffam. *Ad* Aphthas pratermirtcndum haud videtur,

haud videtur, quid in quibusdam aegris aphthofis ufitata non craffis linguae & palato adeo pertinaci-ter adhaerent, ut Lanianibus gargarifmatis fcil. a decocto Raparum, Hordei, &c. quae contra Aphthas maxime conducunt, intra paucos dies abstergi haud potuerat, aegri licet a febre immunes effent brevi tamen fugatur potu vini Gallici: quia particular aphthofae fubinde acriore ftimulo ad fui libel rationem egenc.

Genera vini Veteribus celebrata recenlet Plinius lio. 14. c. *G.* D. Auguftus (inquit) 5etinun1 eunftis prstulit, Be fecuti Principes, , confefla propter experimental See. Nafcitur fiipra forum Appii [Setia oppidum eft in colle aTerracina quinque millibus diffitum; hodie *Sez,z,a2* Antea CxciibD eraC generofitas, celeberrima in paluftribus Populetis, finu AmyclanD, quod jam inter-cidit Be incuna coloni, locique anguftjaj magis tamen fofla Neronis, Bee. Secunda nobilitas Fa-lerno agro erat, &; ex eD maxime Fauftianp. Exolefcit quoque hoc copia: potius quam bonitaci ftudentium. Falernus ager aponte Campano laeva petentibus urbanam coloniam Syllanam, nuper Capua: cantribucam incipit. Fauftianus autem circiter 4. mill, a vico props Cedias, qui vicus *&* Sinueffa *G.* millibus abeft: nee ulli in vino major autoritas. Solo vinorum flamma accenditur. Tna sju5 genera, Aufterum^ dulce,, tenue. Qurdam ita diftinguunt: Summis collibus Gauranutn gignij mediisFauftianum, imis Falernum. Non omittendumautem, nullioorum qua: celebrantur jucundum faporem uvac effe. Ad tertiam palmam varie venere,^/^w^ urbi vicina praedulcia ac r»ra in auftero. Item Surrentinajn vineis tantum nafcentia, convalefcentibus nTaximc probata propter tanui-tatern, falubritatdmque. Tib- C^iar dicebat copfenfifle medicos ut nobilitatem Surrencino darent, alioquin eflc generofum aceturn. Certant Maffica aeque ex monte Gaurat^p Puteolos BaiafqueDio-fpeftancia. Inter Grxca vina maxime celebrata fuere Maroneum inCherfonefoThracix, Xhafium^ CreticLim, Coum, Chium,, Lesbium, Icariurn,-Smyrnxum, Sec. Inter Afiatica Cyprium, Bcmontis Libani vina. Reliqua genera vide ^pud Plinium loco citato. Npftri enim inftituti non eft omnia vini genera quorum nomina aput^eteres Be Recentiores occurrunt enumerare. Sufficiat aliqua eo-rjm qux apud nos hodie in ufa Be pretioliint breviter indicaffe. Ea lunt c Gallicis 1. Panlinuiu, tenue Sc oligophorum, ubi berie maturum grati faporis 8£ ftudiofis aptum, *Vin Je Paris, Champagne* ; a. *Uampanum* omnium Gallicanorurn delicatiflimum: ?. *Burdegahnfe* (eu Gravianum. CoUr inon Claret *WlWZ,* u? *€>2a\tt$ Wim_K* 4. Vinum *Burgundiazum,* 25lirgUlilip HDltlC : inter Bur-gundiaca autem primuin locum obtinet BeaunenI?, fecundum vulgare proverbium VinumBelnenfe fupet omnia recenfe. J- *Vinum album vulgare,* CoilimOD iDljite 3©xne. 6. *Vinum Frontinianvinn%* generofiflimum *&c* mofchum redolens. 7. *Kina Aureliamnfia* magni fiunt in Francia pb generolita-tem Be falubritatem. 8. ^crmttasc, Vinum Eremiticum.

Ex Hifpanicis ufitatiflima & notiffima funt, i- Caftarinunij *€at\nty J&atk* omnium lau-datiIIimum, generolum *&c* lene^ naturae amicum. 2. *MaUcenfe* vetus, ^alagtl *j&nth,* prscc-dente etiam opimius Be pinguiuSj at *ii* copiese fumatur caput gravans. 3. *Xwanum, '&t)ezvp' j&atfl,* aufterius Be palato minus gratum. 4. *Alorienft,* 3HIicatlt H9int rubrum *6£* craflunij pa-lato quidem gratum^ at ftomacho minus utile Be caput gravans. Huic non multiim diflimile eft ge-misiUud, quod noftratibu5j Ctllt tDinc dicitur. NominisYatio mihinondum cognita. Adfertur etiam ad nos ex Lufitania Vinum Portuenfe ^02tO JI©H *Wih^fc&.* rarius. Vftium Madera: Infula: ex majori parte in Americam transfertur. Ex Italicis pauca importantur^ exHetruria *Vinum Fhrmti-*wwwrwfcrH^ftomachocommDdiffimum 8c in conviftibus faluberrimuni- 1. *Vzrdza* di^umjitidem ex Hctruna, album, dulce Be lene^ magis gratum palatOj quam ftomacho utile. In Italia ipfa celebran-tur, Venetiis *Vm.Mal<vancum,Mafoafia,* Canarino proximum, nc>n in Italia natum fed 111 Greta iri-liila; *Vicztinum rubrum, dolce .& piccante* diftum. In Hetruria *Falifcmum* five de *monte Fiafcone* , Roma: *Albanum* Dlim celebre, Be de *monte Pulciano* ; *Syracufanurri* ex Sicilia infula; Neapoli Vinum rubrum *Lacbrym* Cbrifli* dii5tum, Sc Vinum Grzcumad radices Vefiivii montis ortum*

Vinum Mofchatellinum rubrum ex infula Creta defertur. 3ietl fliyilfcaDiliC.

Ex Germanicis Rhenana folaaut non proculaRhcno rerhotae origims ad Jiosimpurtantuiy ut Nicrinum *fyzttat T&int,* Rinchovianum, Hochamore, Mofellanum, Be *Baccher*c*.

Vinum autem aliis potulcntis quibufcunque Cerevifiar, Melicrato, Pomaceo, ApiiLi, cxterifque c, fruftibus faftitiis turn voluptatis turn falubritatis relpeftu longc antecellit. Nunc dierum vina aufteriora quamvis palato minus arrideant, venrriculo camen commodiora Be cibo coneoquendo rha-gis idonea cenfentur; ut vina rubra Gallica Be Florentina, qua: afperiufcula 8e ftyptica linguae Sc pa-lato fentiuntur; quam alba, quaelenia Be dulcia. Verum fi omnia qua: de vinisdifta fane & adhuc dicenda reftant perfequi vellem huic fbli hiftoriznon unum volumen fufficeret. Qui plnra velic legat *Andrea Baccii* eruditiffimum opus de Vini generibus Anno iy?6. Rom^ impreifLiiTi, in quo quicquid ab Antiquis Be Recentioribus ds Hiftoria Uvac proditum occurrit complexus eft, una cum Obfervatiombus plurimis propriis Be animadverfionibus in Vina Graca, Italica, Hifpanica, GalLica 6e Rhenana, eorundem culturas, locos, nomina, varies prsparandi Be traftandi modos, morbos Be remedia, vaforum veterum Be novorum multiplicem varietatem, eellas, Bee. relpicientes-

Omphacium Veteribus fiiccus erat acerb* 8c nondum maturz uvae, Sole rehecatus Be denfatus ad confiftentiam Rob. Recentioribus eft fuccus Uv^ immature expreflus, colacus, in dolia reconditus, fiC vafe elaufo affervatus. Utrumque refrigerat Beficcat j hoc non ad medicamenta tantum led ad ciborum condimenta Be intinftus utile eft, naufeam ac cibi faftidium tollit, appetcntiam excitat, alvi fluore5 repnmit, ardores ftomauhi aliommque vifcerum mitiga^.non modo intus fumptum fed Bt foris admotum.

DiDfcoride autore, Omphacium Veterum oculoriftn daritati confert, eorundemquefcabritise Be angulis arrofis, quod hodie de pomorum fylveftrium agrefta verum expenmur.

Schroderus Omphacium calidis morbis omnibus feliciori juvamento efle ait quam acetum, quod prater refrigerandi vim & caliditate acri pollet, fecus ac Omphacium.

«p«, Gizcis 54"^ *) W^ ingenii non nature opus eft, mufto ufque ad tertiam partem msn-JnK decofto. Plia 1.14- c. 9. Be 1.13- e x . .

DefrutumCv\i\mzl\x idem eft quod *Sapa* PJinio, nimirum muftum ad tertias decoftum. Plinius Defrutum à Sapa diftinguit, quod lit muftum ad dimidiam decoftum. His addit Palladms,

Cafanum, quod ait fieri cùm duabuS partibus deperdnis tertia refnanfenf.

De viribus 8c ufùSapa? hihil atfinet dicere cùm jamdudum in deiùerudinem abiit.

Lora Grarcis Aim'e/a fbu vinum fecundarium, fie ex maceratis aqua vinaceis. Tria ejus genera Plinio. Decima parte aqua: addica quae mufti expreffa fie, & ita nofte ac die madefaftis vinaceis, rurfiifquepraJo iubje(5tis. Alterum, quomodo Grarci faftitavere., rertia parte ejus quod eNpreflum fie addira aqua:, cxpreflftque decoiftoad tertiaspartes. Tertium eft faecibus vini expreffiim, *quodf^-catitm* CaCo appellaf.

Sfirim Vini. Spiritus vini feu Aqua Vitae eft liqiior *h* vino deftillando in vafis idoneis elicitus. Calidus eft & ficcus, pentetranciffimus: Eximii u/iisin animi deliquiis^ ut vcl naribus admotus Ddore /IID animam revocer^in cordis palpicarione ac tremorej refiftic pun edihij in rantum ut carnesvel cadavera eiinirncrfa, diu iervan poffinc incorrupra; (pirirus languenrcs refocilJar, apoplefticos Be comate opprenos juvat. Extrinfecus refolvit rumbres frigidos ac *{iinhotbs,* arcet coagulaciDnem fanguinis in contufionibus, cruorumque refolvit ·ac difcutic. Ninlis ccrpiosè 5c frequenter pro potu brdinario iiimpcus caloremriarm^Ieni paiilarim ^itinguit, ventriculi tonum relaxar^ appecicum profternic, tocamqiie nacura: cecDnomiam ilibyertens tabem *8c* mortem inducit. Menltruum eft (ut vocant Chymici) hoc eft, folvens/ad tinfturas excrahendas aliâque nobiliflimum.

Azetum. Acctnm fit ex vino vel in loco nimis calido detento, vel diutius reiervato, vel SoJi expofito. Arts fit cùm vinum aut cerfiyifia coquitur, refrigcrati/quefermentum, autpanis calidus hordcacBUS [qu^ unus Dmniumpraevalet] autPift, autHordeum toftum impo"hitur. *J.B.*

Aceri ufiis frequentiffimus eft Be fere quotidianus in cibo &medicina:in ciboadconcfimenta Kintinftus. A^petentiam cibi excitat, Seconcoftionem promove^acidum ventriculij quDCibi maxime conficinntur, rob(*rando.

In medicina ùfts eft ad aeftum febrilem contemperandum, putredinem arcendam, phlegmaticos & glutinofos hum ores incidendumj ut exferetioni *&c* expeftbrarioni habilesfiant. Excrinfecus icabiem^ prurirum, hcrpetem, &c. calorem eorum contemperandoj 6c malignitatetn corrigenda janat. Nervis, nervDSilque partibus inimicum eft: corpus qu^qus extenuat, unde macilentis ejus ufus incommoduseft. Memorabilis in hanc rem eft hiftoria quamnarrat R Strada de beJJo Belgico 1.8. Chiapipus Vitellius generalis caftrorum praEfedtus iiib mediam fere aetateixij increfecnte^adeo mol^ ut fafcia e collo. demifla luftinendus cflet venter, vidensinde qgotidie tardiorem *h* reddi ad belli munia, vinofua.Iponte fibi interdiCto, acetum exindebibere ad viti ufque finern pcrfeveravir, efFecitque utdetumelcente abdominc, dfifluentcquc ventris pclle^ qu^ipfe Je rhoracis inftar involvsbatj oAogmta feptem Jibrarumpondo decrevi/Te compertus fit.

Ad/ufpen/bsaut fuffbeatos etiamfi fpumam emittant, da bibendum acetum muJ/um cumPipere, aut Acetum cum pulvere Pulegii & Pjpere. Tres lervatos vidit Chnftophorus "a Vega, *tbzfneaa.*

Ad rineam IV Zinzib. f iij. decoque in .Aceti acerrimi *&c* Butyd ana tfe/5 quoufque Acetum *(icconfiimptum:* deincte contunde & cum Butyro fiat ung. quo man^ K iero tinea inungatur, Bi inw*[3] quatuor aut quinqu&'dies fanabitufj (inquitlib. Arcanorum) *Mtm,* Obfervationes è ChefheaucXcerptas tranfmifit *D. Hulft.*

Vapons aceri in pefte ufus eft eximiusde quo medici cotifulendi.

Tartarus. Pro Tarcari Hjftoria, ufii, praeparationibus, &c. vide chymicos fcriptores; plenam uvae hiftoriam fcribere mihinet locus nee opportunity eft. Tartarus eft vel albidus vel rubefcens j albidiis magis ^ftimatur^ ut pun or *Zc* minus terreftris; optimus c German] a defertur. Ejusp^rparatioiies habentfacultatemattenuandi^ incidendi, fcaperiendi.

Creniore Tartan ad oP dato ardor ventriculi jam deiperatus fuic iublatus. Ettmuller. prax. cap. 8.

Ad fingultum ex inanitione Rf Vini Hifpanici Be Sacchar. *q.CF.* Syrup, liimat xger frequenter. Ex Manu/cript. *D. Fagt,* Medici 5uffblaenfis.

Bulimos curatur oprime per Vinum, quod quo i'etuftius eo meJius. Malvaticum pr* c»tens convenit.

In pica Be malaria Ipecifice commendatur à quibufilam aqua pampinorum viris vere ex vitiumfurculis ftilians.

Quidam fanifiti maturinglunt obnoxii, hos optime curare /olet hauftus vini Abiinthitis.

TumDr cancrofus omnino curatus eft in quodam viromihi familiari ex u/ii vini-Rhenani· lib. [*. cuiinfundebantur Raphan. Sylv. Jij. per horas duodecim; in cujus ufu perfeverabat per dies ofto Vel decem matutino tempore. Ex MS. D- *Fifhtr,* M. D. communicavit. *D. Hulfe.*

Admixtionem fanguinis ft pulv.foL Viris qua: poft Vindemiam rubelcunt Si. cap. in Vinoalbo. E lib. Arcanor. *C&efmau.*

De Spintu Vini illud adnotandum quod ills qui cDnficitur ex frumento multo magis anodynus *nz* quamalius. *Muis.* inPodalir. redivivo p. 51.

H: Uvas /u/pen/as putridas, projice in aq. ferventem per horae dimidium ; eas fupra ardentes pruna5 injice, fumiimque excipiat mulier fepties in die ad deturbandum foetum mortuum. Mirabile *(*"'* quit ZacutusJ quod in tarn facili remedio tanta visrecondita fit, quod ego feliciterfum expert, tb.3. Prax. Hift. c. 17- ObfejV. i. •

Spiritum Vini vulgarem ("25?andp, i. e. vinum uftum) cum pulverizat. Zingib. mixtum, »• former jnfufflatum in ejuiaemlatens cum partf affeftanarsm^ vel parti do!enti applicatumj ab eXpenentia frequemi commendat *D. Half* in* OdontaJgia, cum altcrutra cxgingivis afficiturabiqueuu dentiuin carig aut cavitatp.

CAP'

CAP. II.

The Slnenjium (ive Tfia Japnmfihts Breynii. *Cbaa₃ Hzrha Japonic* J. B. *lib.* 17. *c.* 1. C. B. *f.* 147. ⊲IJC €fjee g? l e a §£Jant.

T!Je compluribus Be clen(is ramis eft *frutex: Foliis* obfcur£ viridibus, per circuitum ferratisj non ta» Chamaelsagni, quàm Spiral Theophrafti fubftantia Be totp habitu aequalibus, iā-poris exficcantis, cum quadam amantudine - *Flares* proferens (quantum ex piftura, Be duobus, at impelfectis, exjaponia tranfmiflis flofculis conjicere potui) Cifti freminae Be Goffipiime-diam faciem obtinentes, uberrimoSj quinis foliolis albicantibus aut pallidis conftanteSj itaminulis multis medium florem occupantibus. His demum fuccedunt/rwJ^f, dum adhucvigent f ut ferunt) virides, reficcati autem cortice magis rugofo, ex fpadiceo fufco veftiti, in quibus non minùs quàm in Coeds Oricntalibus mirabili varietate mutabilis Vortumnusludit: quidam penitus gbboli liint inftar diaoruiTi Coccorumj eà etiam inagnitudine, aut duplo parns aliquanda majores, femen tantùm unicum cσntinentes: alii contra geminaci, five in duos loculos difpertiti, alii verò trigoni, forma Be magnitudine à fruftu Riopo fimili *J.B.* nan adrjiodum abludentes: Hi tpaturi ubi fe aperiunt in tres, illi in duas dehifcunt partes, quarum quzlibet *ftmen* continet, qusd vd orbiculare plane ai Styracis, vel quia minùs fplendet, adFruftum exoticum ij.ajacobo GaretD acceptum *Cluf.* propiùs accedens, vcl in una parte feflilis, nonnunquam etiam triquetra eft nucula, tenui putamine ScLcvij lpadicei feu lubrufi coloris, exceptà bafi [qua parte adhsefk) albidà, conftans, quo.nucleus fubalbidus pallidufv^ ac valdè rugo/us,. guftu prinium duki, poftmodum amaro Be naufeabundo, tandemque calido Be valide exficcantc, cuticulà tenui Be rinerea obduftus, continetur.

Gatalogum Autorum qui dehocfrutice fcripferunt vide a^>udJac.Breymum *Exot. Czntur.i.cap.fi.* qnibu5 add^ D- *FecblinBclgx* Traftatumdc Theaanno 1684. editum, in quo hiiloriam ejusplenum traditj Be contra Sim. Paul^j ufiim ejus defendit. M. *DnFour* hiftoriam Thc^ Lugduni impreflam 16B;. Be Traftatum quendam Anglicè conferiptum Londini 16B2.

Verùm omnibus quae de Thea tcripta ab aliisfunt ObfervationesD.f^/Aff/wi *ten* R£jwe,magni Imperatoris Japonic medici, praEferendas cenfemus; qua: apud Jacob. Breynium habentur in Appendice ad Exot. centur. 1.

Semen hujus Fruticis circa menfem Febraar. terrz (ni nimio indurata gelu, vel nive altiùs tefta fit) mandantjaponesfequenti methodo; In terra bona, dulci, non ialla^ neque limolà, neque arenofanimi5^ fed temperatajTotundum ad odto aucpaulb minus polliaim alcitudinemfcrobeniefrodiun^ cui à 40. ad f o. feminales foljiculos confertim injiciuntj, exinde fcrobem operientss, sundemque inhorrefcente bruma ftramineis ftoreis tegentes. Hs autem feminalia capitula community in fex^ ofto., decem, ad quatuordecim^ Be quandoque plurcs pauciorilvs frutices. propullulan^ quos ablqus ulteriore cultura naturae ingenioque ILID relinquunt agricola:, nifi quod eos abinutilibus herbis repurgent. Srirpes autem quo in fpiflius glomeramsn altiDrenique apicem /rarius tainen fupra quatuor aut quinquepedes) exfurgunt 50 melioresjudicantur, mollioribus utpote magifque benignis fohis, qus rarenter intra primum triennium decerpunt Japones: decerpunt autem plerumque menfe fiio tertio, qui ordinarib juxta noftrum Aprilem eftj nonnunquam adufque medium Maii procurrit (anno nirnirùm intercalarij quovis triennio recurrente) quando matres cum fuis infantibus Be ancillis folia hzc calathiscolligunt, novella δc recens edita {lùbflavefcente fuo virore fie parvitate à virentibu5 foliis facillimè diftinguenda^) cùm parùm adoleverint ficca tempeilatej quacunque diei hora, inprimis intenfiore Solis seftu, avullà circa velpcram portant domum.

Turn fingula folia fulae ex ferro patdla: Simcar, nitiAc, candenti atquc obliquè collocate: [ne tnanus comburant) injeftanq eademque manibus aflidue verlant, ufquedum flaccefcant, mundis tune ftoreis papyrove imponenda, acperflanda flatellout.ftigeicant; hinc in planis ex Arundine Indica confeftis corbibus conteruntur, donee compafte criipentor: hinc itcrum in pura Be modicc candefacta patellà uti antea manibus continue verfantur donee mediocriter induruerint, dcinde patella exinuint Be flabello frigefaciunt, Be in tertia ac quarta patellis per gradus minus calefaftis revolvunt, ut majorem ficcitatem duritiemque contrahant. Tandem ollis intrinfece vitreatis bene claula fervant^ Se in urbes pagolve venalia transferunt. Poftquam autem per Sextiduum circiter ollis referata fuere, eafdem aperiunt, foliorumquedeleftum, minora Be teneriora à majoribus Sc durioribus /eparando, faciunt, ultimàquevicein quinta patella fecuritatis ergo ficcant, in annos tune durabilia, fi accuratè obturatà teneantur.

Pro Imperatore Be Magnatibus majors ftudio Be cura colitur. [Prope *Misko* urbem locus *Dafi* diftus tocius Japoniae in hoc opere princeps eft] Frutices nemp^ à nimia pluvia$_{Jv}$ vd intenfo ardors frigor^ve, citerifque asris, injurils *&c* pravis purgamentis, volatilibus rcptilibuiVe infeAis ftudiosè prasmuniuntur, juftongantur tempore, Sec,

Congrua tempeftate fcrupulofà foliorum fk eleftio : tenerrimi fruticum rahiufculi primaevis in apice foliis nudantur₃ quz eapropter cariflima potentioribus refervancur emptonbus; hie autem à mediocribu5; hare iterum à majufculis, hornotimis tamen fingulis, fegregantur: omnia in umbra ficcantur-

Ruricob Be tenuiores folia eo quo diximus modo pr^parata promifcuc in seneo cacabo aquà repleto lento coquunt igne. Be fi$_c$ toto die pro communi potuin foco liilpenfiim fervant; doneg lteratis tinfturis folia ilia debilitate rejiciantur,ingeftis protinus novis. Primates autem Be bcupletiores cives nulluminredomcftica opus majors diligcntia, faftu atquenitore Be artificio curant quam fui *Tcbia* p-aeparationem. Quandoquidem qui in carteris parciffimac funt fupetleftilis copiofo Be fupexbo inftrumentorumquc apparatu lmpenseimo ad fuperftitioncm ufquc geftiunt.

Inftruinentd

Inftrumenta font ex elefto Dphite mola (quali noftrates lemen Sinapi conrerunt) qua fuuni *T'cbia* in tenuem poliinem commolanr. Prxterea fornacula, ex mixto cum aliis metallis sre Artificiose fusa, cui aqua plenam cucumanij ££ cadem mateiia confeftam fuperirriponunt, utfemper prarfto fit Lvmpha fervens. Hinc exiguis cochlearibus (ex teftudineo cornu aliove pretiofo ligno, Vel ctiam merallis fabrefadlis) viridem ilium ac bene fragrantefn pulverem *Tchia* catycibus fuis infundunt, ac Juperfusa cum mundato hauftro infundibulove aqua rervida .pulverem hunc minutulis, 5X Arundine lndica crenamm forma artificiose concifis, *fstit* tandiu quaflant donee in fpumam elevecur. Famulnsqui in hoc opera occupantur omitto. Sinenfes autem (quorum merhodum noftrates fequnntur) fervefaftam in cupreo cacabo a quam ficcis integrifque foliis *Tbee₇* lingulari *ollx* prius lnjeJlis f.iperf.indunt, cinfturamque extrahunt, quam limpida aqua ad gratam amaritudinem temperacam calidc fbrbent, faccharumquc ucplurrmum una maflicant, uti BE noftrates, rarius autem Japones, tametfi >AVWJ?^"- Deinde nova affiisa aqua tinfturam iterum extrahunt fecunda vice, qu^ debillor eft prima, poltea fclia abjiciunti qua: (ociisnavalibus .meliorum defeftu acetariorumviccm fupplcnt. Japones'autem iifdem foliis rubentes papulasac cutaneafudamina curant; atqus in tinaoriaarte eadem f vetufta hcet) ufurpant Mauri.

Locus. Fruticis hujus natalc folum vanuin eft in *Japonia:* plurimus in regione *Fifien* crefcit. Hurpo g[all]" dec neque arenofa neque lucofa nmus, neque declivi neque acclivi nimis, aprica Be temperata plartirie Jartior : multis aiiteun in locis interipfa frumenta in pulvillarum liris^rutices Thca: cDnfitosinruearjp. In *China* etiarti cfefcit-

Pretium pro folioruiTi magnitudine variat. *Quantum* namque *magnitudim furfum decrifcimt tantum pretio accrefcunt.* Tanta eft autem pretii differentia, ut una libra hujus The^ pluris veneat quam ceiitum librx alterius : Foliorum vero bonitas in grata fragrantia f proxime autem ad Fteni accedentis D^dorem, tantiiper aromaticum acceditj colore viridi, [nam partum mafticata friftaquc ubi fuerint, viror vividus emicare debet) iapore fubamare dulci-

Vires. Has ei vires tribruunt Sinenfes, Sangufnem purificat, horrenda pellit infomnia, vapores a cerebro arcet malignos; vertiginem capitifque dplorem, prarfertim a crapula ortum mitigat; hydfopicis CDnducitj egregie enim dmrecica eft, capitis rheumata exficcat, humorunxacrimoniam CDrrigit, DDftrudtionc5 vifcerum tollit; vifum inftaurat; quippe quantum ego exiftimojnzc decoftio *T'cbia* primariuni Japonenfibu5 eft antidoton contra visiis imbecillitatem acoftilorum, vkia illis ft-equentiflima, 1c ex afliduo Oryzz calidae Be fid *Sactfui* potu Be ulumaximc contratfta, AduftDshumores tempera^ calidum emendat jecur, induratum l^nit lienem ; fomnum coercet, in iis przfertim qui rarius *Thtt* bibunt. Corpora porro reddit vegetibra; inptimis autem hebetiores a fomno ac torpore fenfus eXpergefacit, cor exhilarat, timoremque propullat, inteftinorum tormina ac flatus compefcit, illofq, qui uteriiminfeftant difcutit: vifcera virefqueroborat, reminifcendi vim exfufcitat, ingenium acuir, bilem temperat: nephntidem tollit medicamen hoc lithontripricum; ego faltem nunquam in Japonibus vel minimum calculi, fiverenum, five vefics indicium reperi, fat fedulo licet inquifivcrirn; ac tandem dulces in amplexus vertit Dfilcium thori.

Ad fpecifica ftomachica pertinet herba Thes, non tantum ftomachum roborans fed 6c a calculo & arthritide przfervans, *&c* capiti inprimis oonveniens. Prafervat ab ebrietate, *&C* fomnum arcefj Sc ftomachDinprimis conferc. *Ettmulltr. Frax. cap.Jz* chylefEos lzfionibus.

Qux in BontiioC Pilonis hiftoriis hujus plants reprehendit *6c* emendat apud Breynium vide.

Qiiod in Europseis regionibus qua:dam fanitatis incommoda acquc efficaciter norr arceat potusills *Thet* quam apud Sinenfes yel Japonas, non prxiparandi utendive modo adeo imputandum cenfeo quam quidem afliduitati usus Be temperatiori viftus rationi.

De nocumenti5 hujus potus hxc apud *Antmium de Heyde* 0ccurrunt in Centur. Obfervationunij Obf. 76.

Tinfturam E foliis *Thee* mediants aqua calida extrahi vulgo notum eft. Ejus potum aliquando quibufdam conducere negare nolo; tamen ut eum omnibus ucilem putem adducinequso: quippe verifimile videtur emolumenta qusedam *Thee* adfcripimab aqua calida pDtius effe deducenda. Hnnc potum quibufdam nocuiflevidecurexperimentofaEpius probatum: inter alia hoc patet fequenti hiftoria, mulier vegeta Be fana, potui *Thee* addifta, conqueritur de frigore acri interiora concutient&j pra^fertim noftu, quod aJJpppotu derivandum putat hanc ob caulam, quia CD potiflimum cornpiturubihuicpotiuindulfit. Meminiante aliquot annos virum robuftum conqueftum efls de frigorc acri in abdomine, quod cciam potui *Tbee,* quern quotidie fiimebat imputat. Cornmunicavit *D. Hnlfe.* De pDtu Thex *be Coffee,* hacc occurruntin Muis Podalirio redivivo- p. 59-

Sed quid fentiendum de potu Goffar *&c* Cari Ego cum Lugduni Batavorum ftudiis operam dabam *;* pertotum annum Cephalara mifere laboravi, *Sc* poftquam potui copiofiori *Tee Sc* przeipue quidem *Coffee* qr.otidie fumendo afluevi, lemper immunis ab ea vixi non tantum, fedScabomni ahoincommodo, quamvis antea ita vixerim, 111 mortis haberet vices lente qux trahebatur mihi vira gementj, qui per rotum quinquennium cum longa morborum fene acriter coriffiftavi.

Etp. 85- EgonDnnullo5 novimeorum familiarium antea haud parum a nephritide cruciatosqui nullum incommodiim inds amplius perfenferunt poftquam potum CofEe fatis magna copia at ftmpsere.

Cacerum h^c arbor reftiusfortaflead eas quae fruftu ficco funt refertur.

Quidamex Driente reduces affirmant Magnates Ghinenfes Bcjaponenfes decoquere gerunds K ™res hujus plania:, majDrcs vires iis attribuentes quam foliis.

CAP-

C A p.. HI

De Euonymo.

EUonymus, i. e. boni nominis, *wf ivn^^mv n* <sw' ^HfuquSir, utvolunt. Euotiymi autem defcriptio apud Theophraftum Be Phnium arbori ita vulgo difts per omnia non convenit. Quoniam tamen hocnomen ulurpavit per me retineat.

Adeo pauca. pulpa nucleos oblinit, ut reftius ad Arbores qua: fruftu ficco funt referenda videtur.

A. I. *Euonymtts vulgaris* Park, *vulgaris, grants rHhmibus* C. B. *Euonymm Theophrafli* Ger. *Euonymus multis, aliis Tetragmia* J. B. *&>plt\bl^tZ&* OJ fBncfttoCO&.

J.B.

Ramia eft arbufcula, aut certe frutex arborfeus, akitudine quatiior aut quinque [imo feptem aut oftointerdum] cubitorum: cujus ftobnes larto virore perfuh, 8c nuper naci ramuli, propcer corticem in quatuor angulos excurrentem, quadrangulares apparent^ non fecus ac fi dolabra arS perpoliviflk, ipfo alioqui ligno interno tereci, albo aut flavefcence. Cortex virec. Rami crebro intervallo in oppofitos ramulos dividuntur. *Folia* oblonga, acuta, crenatft, & Peridymeni genere Chamarcerafi diftx foliis (imilia gc zqualia. Paulo port veris iniciuni *Florzs* profert pallidos, auc herbaceo *i* iiodam colore conftantes, ex quatiiDr foliolis congeftos^ quibus totidem alcernacim pofita calyculi folia fubjiciuntur, parinuDicro *aficibm* luteis umbilicum curvolutn vindantem *cumfijlo* CDiicolofe occupancibu5. Singulis^ flofculis fin^uli liiccedunc *frutltts,* feu fingulae filiqux quadrangular, mbente.5 aucpunicea: [rarius albx C. *B.*] totidem diftinftis loculis *femina* parva folida continentj cuticula croceaintefta, medulla alba, hguia femini cannabino fimiliaj hoc eft3 ex rotundoobbnga, fed majora, fapore amaro, cum obfeura quadam dulcedine naufeabundo. Ipfa etiam arbufcula tDta gravem *&L* injucundum habet odorem.

Matenes ejus fie fatis fahda, fiffilis tamen 5c zqualis eft: ea cum adhuc fucco turget carfa diluto croceo pallore etiam Buxum provocat,

Nonnulli TetragoniamTheophrafti efle volunt, quod ramiobiinearum quatuor ruffarum, dprfi modo extantium, refta per vindem corticem porreftarum difcurfum quadranguh appareant, quod huicarbonpeculiare eftj *&c* quod in fruftu quadrangula filiqua fie. Quod ii TetragDnia fir, Euonymii5nonerit, nee cnim vsriiimils eft eandem arbor em diverfis norninibus&: locis tradidifle Theo* phraftum.

In fepibus frequens eft tarn in Anglia, quam in sxterisregionibus. Maio [infrigidioribus locis] floret: Aucumno appetenteliliquae quadranguls purpureocinguntur cobre donee penitusrubefcant, poftea (ua fponte deculTatim quadripartite rumpumur, ac hiantes ita pendent in hyemem ufque croceasbacculas vel fernina oftentantes non injucundo aipeftu. *J.*S. *i9:UJm*

Euonymum pecon noxiam effe, ut Theophraftus tradit, fe fcire ait Matth. &Ruell. nequepecudem, nequecapram^ novellarum eciam germinum avidam, hanc atdngere fcribit. E contra Clufius fe in Pannonia obfervafle a capris m^xime appeti, eafque ejus foliis fine noxa avidevefci; quod nobis ob ingratum hujus plants odorem &: vim catharticam minus verifimile videtur. *Vir.*

Huju5 tr£5 quatuorvebacc^ tarn pervomicum, quam per ieceffum purganc : Emolliunt etiam & refolvunt exterius appofitsc.

In lixiviocoiaxcapillos flavo colore tingunt.

Pulvis exficcatarum in ulii eft apud n oft rates mulisrculas ad pedicubs intcrimendos Be furfures capitis detergendos.

Ex ligno rufi muliebri ncfu celebres in Germania 8c Galliadetornantur, unde *Sc.Fufanuw'&c Fufaria* dicitur. Nonnulli ad dentifcalpia utuntur.

Tnplicem proditum eft parari ex hujus fruftu colorem, flavum, fipoftfeftum S.Joan. Baptiftac dum adhuc viridis eft colleftus cum tantilb Alumints parum bulliat; viridem 6c fulvum.

2. *Euonymus latifolim* Cluf. C. B. Ger. Park, *latifolia J-B.*

7-B-

Vtrgas habuit cum id reperit Clufius cubitales duritaxat, lentas 6c fraftu contumaces, quas am* biebant bina *folia,* ex adverfo femper nafcentia, leviter inambitu ferrata, EuoiTymi vulgaris foliis non abfimilia quod ad formam attinetj fed longe majors, Citriae mali foliis amplitudine non cedentia, vuidia, guftus ingrati Be amari; *Radicem* digitalis craffitudinis, fumma tcllure in cubitalem longitudinem excurrentcm, multifque flavefcentibus fibris dona tarn. In horto culta poftpauCDsannosad humanam vel majorem altitudinem excrevir, ampliora folia nafta eft,florefque ac femen tulit. Maio enim menfe obbngi tenuefque inter infima folia pediculi nati liint, e quibus aliquot dependebanc *Flofculi,* quatuor albicantibus foliolis Be ad carneum quodammodo cobrem accedentibu^ pracilici^ forma perfimilcs Euonymi vulgarisflonbus; quibus /iicceflit fruftus ut in Vulgari quadrangulus., mterdum eciam qainqae angnlis prsdicus, major tamen &C quafi flatus, maturitate dehifcens, Sc alba grana, aurea pulpS inulufa, nonnunquam Augufto, fed potifftmum Septembri menfe continens. Sub Autumni finem folia abjicic, Sc extrema ramubrum cufpide obbngam gemmam, fpem futursc germinationis novo vere producit.

In'Pannonia interamni, mine Sclavonia difta, uno tantum in bco invenic Clufius in fyl^a ilia qua ex *Greben* arce defcenfus eft versus Warafdinum. *Locus.*

3. Euonymus

3. *Euonymus Yannonhui* Ger. Park, *flortphtzniceo* J. B. *grants riigr is* C. B.

J.B.

Arbufcula eft aut frutex homine altior, cujus *caudex* Berami tuberculis afperi, ac veluti puncfis notati, Be ratni iiint pulverulenti: *folia* ferfata Pruno fylveftri fimilia : *flufculi* aliquot fimul ex Jongis petiolis quadrifolii, fimiles Euonymo vulgari, phuenicci colons. Ciuf fie fufius hanc defcribit.

Bicubitalibus, aut etiam rnajoribus ramis aflurgit, digitali, interdum pollicari craffitudine, lentis 8e obfequiofis, denfo cortice obdu&is, viridi primum, deinde multis nigricantibus maculis afperio, qui in iumrno dividuntur in plures ramulps, ordine Be ferie quadam inter fe oppofitDs, quos exornant *folia,* fimiliter ex adverlo fica, latifoli^ Myrti foliis paria^ tenerioraj levi_brque in anibitu crsnata, guilu primum exficcante^ deinde. amariufculo"Be calido ; e quorum iinu in obbngis gracillbufq, pediculis unus, bini aut ad fummum" terni *flofculi,* fplendentes 8c purpurafcentes dependent, tetrapetalijUmbilicD quadrat^ K lureis ftaminulis quatuor angulos occupantibus, Coggygiix flon, non mulcum ablimilesj major-es tamen. *Fruttus* fnccedit in quadranguhsfiliquis, vulgans Euonymi iimilibus, fpongiofus, aurei coloris iis dehilcentibus tenui filo propendensj in quo grana exrinia parte nigra & fplendemia, Fraxinell_c granorum inftar, bina interdum & terna eodem locub & pulpa comprehcnla.

Locus. CDpioyjnafcicur in fyjvofis utriufcj, Pannoniz montibus; fed qui Alpes attingunt earn alere *definiuit.* Invenitur Be in Moravia.

Dantur Be alii Euonymi, Be Euonymb affines- qui ob feminum cDnceptacula per maturitatem licca ad alium locum pertinere videntur. UtEuonymus Virginiana capliilis elegancer bullatis ^•^f" *nifter.* Euonymus Virginiana Pyracantha! folio ejufdem. Euonymo a£Enis iEgyptiaca, Kc. C.15. Euonymo affinis .Ethiopica, &u- *Herman. Hort. Lzyd.*

CAP. IV.

A. *AgrifdiumSzZT, Agrifoliunffi ve Atjuifolium* Park. *Atjuifo Hum Jive Agrifolium* WjroJ. B. *Ikx* V. *Jive acukata bawiftra fvlio Jinuato* C B. flEl Ip lptltct.

J.B.

ALicubi in juftam arboris magnitudinem excrefcit, *fxpuis* pumiJum ut ad frutices refertri poflitj perpetua frDnde virer. Caudex Be rami lenti, flexiles^ J-cves^ cortice duplici munitis, exteriore viridi [in trunco utplurimum cinereo] interiore palJido; odore cùm avelluntur, turn cdam fapore, ingrato, f_ECent_: : materi^ chlorâ albave^ dura ac folidaj ac circa Hits rn a nigricante, qua: pr_c pondere in aqua fidic, Buxi aut Guaiaci inftar. *Folia* fatis magna, denfa, ilnuata^ longis Be ngidis in ambicu fpinis horrentia [interdum licet rarius fuperiora folia Laurinis iiint fimilia, fine acuhis^ quod in vetulis-arbonbus copiofius obfervatur] colore obfeure viridi, fplendente, ex pediculo brevi, fapore non ita ingrato ut cortex, *Flores* pulchri, parvi, chlorij quaternis folioli5, totidemque apicibus conftantes [in quorum media bacc.*: rudimentum] cohferti ut in Lauro, br.evibus pediculis appenil; quibus luccedunt *hacz** parvac, rotund^ rubra:. umbilicata?, guftu fubdulces, cum tetro quodam fapore: intus CDntinentur *ftmina* quaterna, triquetra , oblonga, ftriata.

Qiii Agnfolium folio Jeni diraTum ftatuunt à vulgari, *nx* illi multum hallucinantur, nam vetula: tantum arbori accidit ut talis fiat ; non tamen rarius fut vulc J. Bauhinusj fed iarpiffime 6e fere temper apud nos. At neque propriè Agnfolil varietas eft; nam £upe in Jpinofiffima Aq«ifolia occurnint ejufmodi folia non Ipinofa, ut cuilibet obfervare licet.

Frufttj3 autem color in hac arbore interdum variat. Reperitur enim alicubi in Anglia Agnfolium baccis luteis quales nobis often die *D. Dale* ab arbore in agro Wifloni Suffulci_c vici non procul à *Butrs* oppidulo, loco paludofo nafcente decerptas.

Locus. In Anglia frequentiffima eft hare arbor in fepibus inq, fruteftis *S£* faltubus potius quàm iylvis, prslertim in lapidofis 6e glareofis, incultis Be defertis. Repericur etiam non minus frequens in Germania. Viderur etiam gaudere montolls Be frigidioribus regionibus : in calidioribus rarior eft, & fruticis menliuram vix egreditur nifi colatur.

Hare arbor noiinullis yEi-t Theophr. 5. hift-4- videturj quorum fententiam refutat J. Bodsus à Stapel.. Pliniiramenlib. *ib.* cap. 18. 21.14. Aquifolium an fitnecne in medio relinquir.

Vires & Vfa- Arbor hie operibus ropiarijs, in 5eprentrionaJibiis pr_efertjm regionibus pr_c aliis commoda *&C* opportuna eft; cùm fit frigons patientiffima, Be perenninitentium folio;urn virore afpeftui grat^j nectonfuram re/puat; eòq, etiam horculanis acceptior, quòd nee radicum repratu, nee importuna ramorum luxunc molella iit, nee tamen minus denfa Be multiplicata fi Dnde quàm quarvis a^.a arbor friuèxve tDnfilis^ quanrumvis hoc nomine earn iniprobet J. Bauhinus. Vidimus in *in Cann'a* ^ Joan.-Evelyn * tonlilem Agnfolii fepem denfiffimam, pulchernmani ?oo prope pede5 longam. *von longi i Londmo.*

Ex hujus a;boris corticibus vikuiii parant noihates hoc modo. Delibratis Junio aut Julio menfibus, quotquot vidctLir auc opus fuerit hoc genus arboribus, cortices detrafti in aqua fontana [illegible] concinua5 decoquantur donee tenenimi evadant [eoufq, donee cortex ii abJcedat auc iepareturj quod dLIDLlecirn ferehorarum fpatiuifi exigic. *D. Evelyn*^ CoJosinaceiTum humi cum Filice SSS componas, aqua p.iùs CUJIOSI, ftparata [fronciibus] herbis quiburcLinq, fuceulentis obvoluti Se contefti ad aliqu.im crallKieni in cdlam aliumvc J Ingidam re con dan Cir. *Idem]* Be per duas trefve fcpeimanas fermentan & compui-rcfccrB Jinas, d in

\n muuilagihem abeanc: Exsmptos deinde in mnrtario randiu turidas donee fingi .fdj-maria, poflunt inftar mafia: farinacearl Maflam in aquam profluentem fubmerfam manibus verles & dijigenter iubigas. Aqua brevi fordes omnes Be recrementa obhaerentefcj, corticum reliquias fecum auferet cluerq,, vifcorefiduo puro Sc deEccafo; in fiftili aliquovafeper quatuor adhuc aut quinq, dies dp-fpumando, donee fe penitus purgavent Be perfecerk: deinde in novum vas tranihtum refbrvetur ad ufum.

Baccx ad calicos dolores utiles funt; craffos fiquidem pituitofofque humores per alvutn educunt decent auc duodecim numerolumptas, uc ab nis'accepifle fe aitDodDnsus, qui earum experimencum quandoq, fecerunt.

Zythagalum faftum ex cerevifia 8c lafte? in quo deebfti fbnt hrijus Foliorum aculei, mire con* ducit ad dDlorem CDlicum Be tormina inteftinorum, ut infemetipfa aliifq, experta eft matroqa quacdam nobis cngnita poft alia medicamenta fniftra tentai?a, a muliercula qiiadam vaga Be uircumforanea edofta. Non video tamen cur noil Be fDliorum ipfbrum decodtujn idem pracftet-

Baccxaviculis, przeipue Turdis Iliacis diftis, hyberiio tsmpore terra nivibus operta inalimsntume'sdunt.

Matchioki5 radicum decoftum in fotu ad articuloruiti duritiem, tumores diffblvendos, ofla frafta ferruminanda commendaf.

Frondes Be ramuli baccis onufti natalitiis Chrifti Domini parietibus Sc feneftris appenduntur ad ^des Drnandas.

Lignum ponderofiimj firnium, album, ad molendinorumfabricas utile eft, *2.A* ea quae torno elaborancurj aa manubria inftrumentorum rufticorum., fcuticarunij BCc-

In Catalogo Hoiti Academici Lugduno-batavi, a D.Hermanno cditi/hafce Agrifolii feu mavis Aquifolii foliorum refpeftu varietates invenio,

I. Aquifolium foliis ex luteo variegatis.
3. Idem Foliis ex albo variegatis.
3. Idem foliis oblongis fpinis &elimbis argenteis.
4. Idem foliis fubrotundiSj fpinis Be limbis argenteis.
5. Idem FDlU5 oblongis, (pinjs Be limbis aureis.
6. Idem foliis fubrotundis, fpinis Be limbis aureiS.

Aquifolium nbinatd filii fuperficie Cornut.

Hanc plantam oblervavit 3D. *Tancredus Rohinfon* in pulcherrimo horto Reverendiffimi Epifcopi Londinenfis,. D. *H. Comfton,* inter multas alias novas Be rariflimas plantas cultam ab ingsniofiflimo Viro Be peritiflimo Hortulano D. *Georgia London.* A vulgari Agrifolio facile diftinguitur foliorum figura, quae non ambitu modo fed tota iiiperficie fcabra funt Be fpinis horrida.

CAP. V.

Baccifera IndicafruBtt tetrafpermii in foliorum alls feflili. Scherunam Cot tarn .H.M. P. *1. T9* 16-*f.* 13. *Corni feu Sorbi fpecies-Hontio.*
H.M.

FRutex eft duiim triumve hominum altitudinej nafcens in arenofis Be petrofis. *Radix* profunde in terram defcendit, permultas oblongasj tenues fibras, capillamentis hinc inde veftitaSj tain a latere quam ftibtus emittensi cortice cxteriusrubicundo obfeuro intus rufo^faporis adftringentis, iiilphurei Be infefti. *Stifites* induti liint fcabro cortice, cinereD^ interius viridi 5c rubefcente, intus ad lignum albicante^ qui in plures tenuiflimas planas corticulas *[h* quibus compref fis Be implexis fomites igniarios conficiuntj refolvitur, 6ft% .adftringens; ligno intus albicante, ac proxime ad radicem cavo, aliasfolido. Tarn ftipites, quam rami'longis craffis lignofis fpinis hinc indemuniuntur. *Folia* pediculis brevibus, rotundis, craffiolis fulta, oblongo-rotunda funt, ad petiolumparumcontraftiora, acinvertice rotundo cufpidata, fuperne plana^ faturovirore nitentia, fubtus dilutiora, faporis adftringentis. *Flores3* qui in liimmitate ramufculorum fuis periolis ex origins foliprum provcniunt quafi fafciatim fine calyce, funt viridi-diluti, odoris nuliiU5J conftantq, dupljci ordine foliorum, quorum quinq, quac exteriora cufpidata, furrefta, Be mteriora versus nonnihil inflexafunt, quinq, quae interiora rotunda liint^ Be tiperiora versus punftulis eminentia. In horum medio ex umbilico y?y«r acuminatus exlurgit, paulb infra acumen quinq, tenuia *ftamina* ftelliformiter ejiciens, qtizc nodulis albicantibus, ac dein flavefcentibus dotata liint. Florum petioli^prodeunt in fua origine foliolis acuminatis. *Fruttusy* qui liirculis infident parvi Be rotundi funt, adinftar Pirorum Lauri, fuperficie glabra, primumj virides ac nitentes ; dein colore nigrp cum maturi liint, Be lapore fubacidD, concinfntq, quatuor grana feminis alba ac tranfparentia in propriis fuis loculamentis.

Foliorum decoftorum vapor ore execptus dentium dolorem mitigat, Be vermiculos in dentibus cnecac. *Virt£*

CAP.

CAP. VJ.

Frutex baccifer Malabaricus flofvulis pentapctalis ramis inhartntibm', fruffu Utrapyrtno. Frut. V. *Patsjotti* H. M; P; 5- *T.* 6. p. 11.

H.M.

ARbufcula eft humilis, feptem circitcr pedes alta, ac *Patsjotti* fimiiis. Fo/w ordin£ decuflato ramulis inhxreru, oblongo-rotunda, acumiriata, in ambitu crenata, crafla, den/a, glabra; fplendentia, nems aliquot e media cofta in latera excurrentibus. *Flofcull* non fuficulis ID-haceis^ at ipfii'rahiis inhsrcrit-ti'tfint£,tafrtdidiv ahkfingOH-otundisBc.acuminatis folioJis- conftantcs, nurnerofis, *ftaminttlis* albicantious, flavefcencibus *apizibm* ornatis, medium, .dccupanribus, inter cji'ix *fiylas* promit'dii^uiri, obltiifus.' FlolGulis (uccedunt^accir, nKiuidjCj^ quadripartilKe, viridi-llnr. [cejiteSj quarLioV inril^"cDlj'tihi37ites'y^iwi/wnibiDUn^a,»oU

Locus. Proyjenit in *Candenate*, temper.yircr, fruflus fert Sepfembri Be Ocftobri menfibus.

yj,#m Ex hujiis fbliis in la'fte VacCrhO 'K SttlkniiJOieffXDte phalicum.

CAP. VIII

Frutex baccifer Ma!ah, frutfu pUho-rotuhdo pilofofetr^pjriho^ ^ai^rie^ftiiil'ouradi H-M. ?• f

A- Ribufctjla hiirnili5 qft--feu. pDtius/.ftytcxj .'fci^rcife^ pedes craiio, cortipe y^Jhtp fpadiceijj .r^mulifq, ,ej|al^i^j^plori^,at^lifjtf^inDfis ihorbem diaitlis ornate- *Radix* fibratij rufefcens, nigriuanpe CQiucetipftaj^afcriSj itbrnatica'. F^/iariblongo-rorunda, actiminat^f MI ambiru crenaca^lpinuJifctexi^^feiifAt inq^ pbfita^ Vraffi, alpera, acro-virwa, Jupcrnc/fplcntjentia^ Jnferjfi& neijuaquan^: Xagpi:.^TSVUSJ ^DniktidTIS- *Fliirh Itiiodori,* pluies fimul jLin6ti petiolo longo in (urcufis proveniunt, quihq, dblDhgD-t^fetibus^ ^WmiHatis'ymrus albiciintibus, extus viridibns ac iiibafperis, 5c exteriora versus.r^flexis^foliis conftantes *ftaminulis* aliquot albican-ti^usj flavefcentibiiSj^/a^j DxqatjSj medium pccnjpamlb'ds;: Trifier .gtisE' *'ftyhts* pfroi^jt viridjs, furrefluSj capitulo piano. Floribus fiiccedunt *bdec** piario-rbtunJx/ ^irtdes ^rihimn/ deth'flavefcentes ac croceacj longifq, albicantibus pilis obficac: intus cantinentur oflicula quatuor, dura, albicantia,, **" *cleos* inekidenfiaj candidos amaros.

Locus. Prave!nit variisKegnrMalabarici IDC*, prarlertini circa *Porca₃ Cochin* Be *Calicolan* :. temper viret^ quotannis menfe Julio floret, Novembri autem mafuros fert friiftUs.

Vires. E foliis, radicibus, ... in aqua c^ftis Apozema conficitur, quod in Artliritide perquam utile perhibetur.

CAP. VIII.

Frutex tndicm baccifir floribus umbdlatis, fruffu tetracQcco. *Smdari* H. M. P, 5. 7^ 40. *p.* 79.-

H. M.

ARbufcula humilis eft, LIJCCJII circitcr. pfides *&lt&;* *vauJtce* medipwit^ craflp, raipuli^ dibus in DJ bem diffuiis ornato- Lignum albicans^ furvo cortice cinftum, riecnon riifeicents intus medulla refertum. *Radix* nigricans^ odpra, lipori^ hand ingratt. *&!** oblpngo^ rotunda, acuminata^ fuperrie atro.viridia au fplendentia₃ infernc (iibviridia; eofta media- crailla, lignola, vindi-albicans, iic in avreria parte extuberans, *c* qua plures exiles nervuli fiiperiora versus exoriuntur qui illi fit ilbviGenla'\rcnaditilfefuintur^ fapor fylydlris aq ingrati\s. *Flores* exiguij fuaveoientes, candidi, *calycibus* exiguis fubviridibiiSj in quinq, ladnias acumfnacas feftis inh^rentes, extr&itiii faniuiis Unibdlatim proveniun^ pentaphyllj, e quinis feil- at:umiiiatis foliolis, inferius jun-ftisconftantes; tptidem ftaminulisalbicancibus, rufefcentibus *apuibus* ornatis, medjg.rw. Dccup.apti-buV: mttrqu*/;/^ 'pfodic omguus, *rmi&iialhiwn*** apAipei^je. bi^clus, cpjus .bafis e(l gjobulus e^j-guus, viridi5. Flofculis luccedunt *bacca* CBtracoccs, aliquando pehcacpcc^.yiri^es,primuiTi ^ni-cjhcesj d^flavdeemesy tandem Uinigriscantes, carne incus,,referca: nicoudenta, nigricaffj aromatica, intra quam quatuor plurimum continentur *oflicula* fcabraj triquetraj albD-rufefcenria-,

Locus B CrKfCit invadi* Regni Malaiiaaiici lpcisi ʟpra:leitini_cuca *'Cr^ngan?or*, \ Je^iiper yir^tj quotannis floret au niatlifos exhibec fnuitiis, meafc.yi£.5erptembrir

In Mcdicina vix ullum habct ufum.

CAP.

CAP. IX.

Fruttx Indicus baccifer, floribus racemo/zs fruttu oblongo, tztrafyrenoa Perin-Paml H. M. *P*. 5.

H. M.

FRutex feu Arbufcula humilis, qnatuor circitdr pcdes aha, *caudics* tenui, albicante, corciceob-dufto cinerco, intus yiridi, arDmaticD. *Radix* denfa, albicans, furvD cortice teifta, faporis acris, odori5 aromatici. *Folia* geminata ordine parallelo circa ramulos craflis ac fubviridibus petiolis, proveniunt, oblongo-rotunda, acuminata, tehuia, fuperne colors atro-viridi fplendentia, inferne viriSi dilutiore, cofta media crafia. *Floret* racematim proveniunt, candidi pritnum, dein rufefcentes, quinq, Csretibus, acuminatis, ^c excrorlum reflexis foliis conftantes, totidem albicanti-*husfiamintilis* flavefcencibus *apcibus* ornati* msdiam flaris cavitatem Be umbiligum occupantibus; int&r *quxftytus* prodic flirreftus. Floribus delapfis luccedunt *Baccæ* oblongo-rotunds, acuminatXj craflb, duro Be atro-viridi cortice tefts, pulpa intus albicante primum, dein lubcarulea, aquosa ac infipida refertx. In meditullio decuflatim quatuor lacitanc *fzmina* albicantla^ dura, oblongo-rDtunda, membranaceis pelliculis a fe invicemfejunfta.

Nafcitur Regni Malabarici variis mlouisj praefertim in *Berkenkour:* femper viret, floret *&c* fruftum edit. Loc.

E foliis hujus ficcatis 8c prunis impofids fuffumigium fit, quod paroxyfmus hyftericos pot enter folvere fertur. Vir.

SECT IONIS III.

MEMBRUM QUARTUM.

De Arbwibus <& Fruticibus bacciferis, acinorum grants yd pluribus quatuor, vel numero nobis incognito, iff nondum exphrato.*

CAP. I.

De Rhamno Cathartico feu Spina Cirvwa.

QUamvis arbufcula hzc in fingulis acinisplura quatuor grananon contineat, quia tamen granorumnumerusnobis nondum exploratus elt hue earn retuhmus.

Ai I- *Rhamnus Catbarticus* J. B-C- *H. folutivvs* Ger. ernac. *Solutivus, five Spina infz&oria vul-* ^r^Park. 25ucfctf)<j?ir, u? common ©urging ^tjozn.

J- B-

Celebravit Rhamnum catharticum ufus in purgaftdo multus Be felix, arbulculam fepibus alicubi familiarem, cortice externo nigro veftitam, cui duo alii fubfunt, alter viridis, alter luteus, materie pallida, dura, ramis latis crebris, iifque fere ex adverfo fitis brachiatam, duris rigidifque Be longis lpinis foliofis minacem, aculeis praeterea aliis minoribus horrentem. *Folia* ad Prunifolia accedunt, acuminata^ atro-virentia,crenata, nervofa, adftringenri lappre. *Fhns* herbacei coloris, parvos profert, quatuor apicibus conftantes, multos fimul juntos. Succedunt *bacc<z* frequentes ad radicem fpinarum, ex longiufculis pediculis, Frangulac pares, per maturitatem nigrz, fucco virente plena^ in quibus grana terna vel quaterna, Pyrorum granis psenf limilia, figura fere triangulari, cortice nigricante, medulla alba, non ingrati faporis, quac facile ungue premente franguntur: fapor baccarum amarus, Be aftringens, 8c qui facile guftanti naufeam moveat. Habet Be fuccus »earum nelijo quern fibi peculiarem odorem.

Locisfencicofis, fepibus Be lylvis nbn raro occurrit in Anglia, Germania,Pannonia, Bcc L*cum

Baccz hujus fruticis tria colorum genera przbent. 1. Meffis tempore leftae, arefaftac Be tufe, inque aqua Be alumine macerata: luteum feu croceum potius reddunt colorem, ad chartas luforias fle coria cingenda etiamnum in ulli. 2. Aucumno cum maturitatem affecutE nigra: evaferint collefts, tufe Be in vafe vitreo aflervatae pulchre viridem exhibent colorem, quern ^ipgtCCn vocant piftoribus accommodatiffimum, 6e in magno ufii. 3. Circa Feftum S- Martini in arboribus adhuc haerentes filegantur, PuniEeum colorem reddunt fut perhibetTragus) iis qui coriainfidunt, Be charta5 piftas calorics illuftrant utileni-

Bacc^ purgatrices (int, atcj, craflam pituilamSc biliofos quoq, hum ores per alvum educunt, ut nonnulli yolunt: Reftius earum vires zftimant qui ad picuitam tenuem Be ferolos humores e^ucendos utuntur. Nos (inquitj. B.^ peculiarem earum vim in fcro Be aquofis humoribus educendis experti fiunu5: quapropter non rarb earum fyrupus ad uncias ties hydropicis pnfcripmsnotabili cum luccelfu datur, at% etiam exhibetur aridarum pulvis a 5j. ad $i[i. nonnulli baccas numero exhibent i 15 adio. Yerum ob vehementiam mollibus Be debilibus iniubftantianonfunr exhi- Vir.

benda. In ſyrupo verò ſ pergitidem) quo quotidie Be frequente utimurj etiam in delicatiſſimis naturis nullam moleſtiam eſſatu dignam unquam deprehendimus, 8c ſolvendo corpori accommodatiſſimum à multis jam annis cognovimus, etiam in nobis ipſis. Syrupum parandi modus in Pharmacopœiis vulgaribus exeat. J. Bauhinus ſic fieri jubet. Succi baccarum rtiaturarum'extraſti & nec depurati Jib. V. Coquantur cum melJis optimise 5acchari ft p. ad Syrapi conſiſtenciam. Adds pro unaquaq, libra ſyrupi Cinnam. 6c ſeminum Aniſi conquaſſatorum ana 3ij. in pecia ligata immergantur. De hoc tuto ab ℥j. ab ℥ij. liimi poteſt.

i. *Rhamnus catbarticus minor* Q B. *cathartkus minor Pannum cm* Park, *[olutwus minor* Ger. *ſiluttvus ſumilm Yannonizm* 1. *Clujii* J. B.

Clu/l

BicubitalibuS afTurgit ramis, in multas alas diviſis, cortice Jzyi, Spins infeſtorix ſimili teſtis, q" membrana ſupenore decraſta ex viridi palkſcit 6c amarjuſculi ſaponseſt. Ramuli paucis ipinis horrent,. ſed ipſi in ſpinas plerunque deſinere ſolent. *Folia* illi vulgari ferè ſimilia, ir.inDra^ anguſtior^ ad Priini ſylv. ſivcSpini folia plurimum accedentia, guſtu linguam exſiccante : *flortrn* ut in vulgari congeſtuiiij ejuſdem culoris *&c* forma:, hoc eſt ex pallido herbaceumj tctrapctaJon, minorem tamen habet: *radictm* ut in aliis fruticibus lignolam.

LOCUJ (3 TempM, Exit frequens in Leytenberg 8c vicinis montanis ſylvis. Maio floret Be Julio fruſtum perficit.

In planta ſicca J. Bauhini folia ex eodem tuberculo plura oriebantur, brevibus pediculishaersntia, undam plus minus longa, ſemunciam lata, acuminata, circumciixa crcnata, *Ixvia*, Baccac licc^ Terebinthi fruſtum rd^rebant, turn magnitudine, turn formà turbinatà, in acumen deſinente, psdicuUs ſWinuncialibus app^niar.

5. *Rbamnus foliir ohhngis far at is* C- B. *Bavaricus* Park. *Bavarian Dahcbamp** J« B. *Lugd.*

Hominis altitudinem ſiiperatj cortice eſt purpuraſcente, Ipinoſo^ foliis cTenſis, palliiiSj omnibus ferratis, ſed aliis longioribus Be anguſtioribus prima lei. ramorum partc, nee Ilici diſſimilibus, alljs brevioribu5 Be rotundioribus circa ramorum extrema, Rhois folia utcunque zmulantibus, ſpinis inultis^ tenuibus ſed acuſiſſimjs ſuſioſis ut in primo Rharnno, *Mattb.*

Botanicí Ingolſtadienſes orandi ſunt uc hujus frutiuis hiitoniam illuſtrent Bcpcrficiant^ addita fl" rum 5c fruſtuum deſcriptione.

4. *Rhamntts SICHIUS pnta^byttos* Boccon. *ad baccifir. THOTMOCCOS refsrznd.*

Eleganshic ſmtex compluribus virgultis Pruni ſylveſtris modo exoritur, *5c* humansE procentatis. niodum nonnunquam ſuperat. Huic rami multiplices^ duris 6c craſſioribus Ipinis armati. Foiia in ſingiilis pediculis quinas^ quorum ſingulajaſmini lutei foliis Funt anguſtiora, indivilà, versus extremum latiora atque rotundiora hilari yirore nitentia- *Flores* candidi^ pluresab uno pediculoj tenuij longOj racemoſò penduli j quibus fatiſcentibus (iicccdunc *bacca:*^ Myrtillorumbaccis ſimiles, aftmajore5 per maturicatemrubrx, putamine oſleo *&L* duro pncdita:, in quo nucleus tenui membrana VS' ititus.

Locw, Prope Panormum in agro difto *Fundaco dtW Abbatt* ad ſepes. In Africa etiam naſci nonnulli fr cunt. A coloni5 Be villicis circa Panormum dicitur *Zacc*tu*

CAP. II.

De Lycio.

LYcium Veterum quid fuit hodie ignoratur. Lyciuin autem £ Lycia provincia unde alktum fuit diſtum creditur- Lycii hiſtoria apud Botanicos recentiores valde cunfuſa eſt *&c* intricata. Nullam novimus Lycii notam charatteriſticam qua ab aliis ſpinoſisfruticibusj Rhamno prxſcrcinij diſtinguatur; quocirca frutices hoc nomine à Botanicis donatas Rhamno ſubjungeirda5 duximus.' Nee tamen puto, generc inter ſe conveniunt ſtirpes omnes Lyci^ diſtae.

I. *Lycitm Gallic urn* J. B. C. B. *Taliurus alter a peregrina* Ad. Lob. *item Lycium latifoliutfl* C. B- *latifolium Monfaliacum* Park, *item Lycium Gallicum Avenivnenje* ejuſdetn.

J. B.

Spinis rigidiſſimis horret DxyacaJithi Matthioli ſimilibus^ circa quas *flores* parvi, multi ſimul ^ brevibus pediculiSj quibus ſuccedunt *bauc*3 qux* matura: iub pellicula continent *femina* oblo^S* pohta, (triata; exſiccàta: bicocci *&C* tricoccac apparent, baccis Spins Burgundicae ſie latis ſinj^ amarac valde; Lugdunum adferuntur nomine *Grant tinttorii. Folia* ad Prunum ſylv. nonnih" ... cedenria, cenuia, minora, in ambitii aliquantulum /errata, nenroſa, decidua. In ficcis nullum dep [illegible]

LOCUJ, Naſcitur in aſperis Be iaxoſis circa AvciiiDnem fl£ Carpcntoraſten.

Lycium Dalechamp. deſcribicur Spina trss cubitos alra, cortice in cinereum pallcſcente, raoic multis hgnoſis, aculeis foliolis, ſniſtu Piperis magnitudinc, nigro, ailnexo bievi pediculo, nunc [illegible] Rulo nunc cordis figiirà pro nucleorum numcro, c cujus faſtigio pilus dup Jubtililiimus eminent, ſapore ingrato ſit valdt amaro. Daccis ad ringendum fcncuin [illegible] iitumur 6c vocant *Cranum thchrmm.* Hinc pacct Lycium Dalechamp., eandem P [illegible]

¢Iw cam Lycio Gallico *J.B-* Be C.fl. Paliurum autem alterum peregrinum *Ad.* J. Bauhinus Lycb fuo Gallico idem exiftimat, Be D.Magnol, qui ilium props Monfpalium obfervavit, in eademeft fefttentia. Lycium ergo 4. five latifolium C. B. 6c ?. five Galhcum ^» una Be eadem PJanta funr.

t. *Lyrium Italic'um* J.B. Park, rtew *Rhamnm folutivm Fannonictts z. Clujji* ejufdem J.B. *Ly» cium facts Fruni fyL five It abeam* C. B. *item Lycium Buxi folio* ejufdem. *Lycium *vulgatius* Park.

ÇI.

Spina infeftoria Pannotiica 2. Clufii cubitales habet ramos, minimi interdum digiti craffitudinb, plerunque minores, nigro rugofoque cortice obduftos, iupenore parte in ramuloS divifbs, qui tenuiore Be lxviore CDrcicc tefti phrunque in acutam Ipinam definunt. *Folia* Myrti aut Pruni lylv. pociusj breviora tamen Sc mitnora, viridia, per ambitum nonnihil ferrata, guftu primum adftringente, deinde nonnihil amaricancq. *Flores* inter folia herbacei^tetrapstali : *Fru&m* deinde Spinzinfd tioE vulgari haud abfimiles: binis, nonnunquam eciam ternis, commiffuris diftinfti, inicio viridcSj deinde per maturitatemnigri *Radix* crafla, lignofa, dura^arab fibras in latera Ipargens.

Nafcitur copipsē in monce Badenlibus thermis imminent^'loco petrofo 8c falebrofo. "

Confiderandum Botanicis proponit J. Bauhinus quantum differat hie Rhamnus a Lycio Gallico: verum oftendit J. Pona non differrecum a Lycio Italico; uujus baccas duntaxata Cortufo miflas ex monte Baldo delcribit J. Bauhinus. Similes finquic) erant baccis Lycii Gallici, colore"tamen dtfEerebant: erant enim purpurafcentes *&c* fefc nigrae: Semina in baccis ad Berberinaccedebant, breviora tamen, lucida, polita'; colore fubfufco, aut e puniceo in nigrum vergente, paene triangular inter ea quardam fulcata: Saporem amarum non deprehendimus, fed alias ingratum. Quzdam etiam bacca: angulofa: apparebanc.

Lycium *Matth.* quod C. Bauhiqus ab Italico diftinftum facit, Be Lycium Buxi folio appellat, J. Bauhinus pro hoc habet, Be redte noftro judicio: iconemautem *Matth.* quern *ic* alii adhibent, fiftitiameflē demonftrat. Vid. Hift. Plant, lib. 6. c.26.

Lycium five Pyxacantham Narbonenfium *Adv.* quo pertineat turn C. Bauhinus, turn Joannes frater dubitant: hie ad Lycium fuum primum feu Buxi folio, ille ad Lycium Gallicum refert fed dubitanter.

5. *Lycium Cretenfe, fivz Berbers Cretica* J. B. *Btrberis Alfina Cretica* C. B-

J.B.

Lycii Cretenfis baccae difFerunt a Lycii Gallici baccjs, non enim ficcz monftrant angulos, nee etiam funt amarx- DifFerunt etiam a baceis ex Italia a Curtufo miflis, lunt enim tales qua: paC (ulas Corinthiacas diftas referunt pellicula fua corrugata, argumento recentes lucco refertas fuifle. Madefaftx charcam purpureo acviolaceo eleganti tingunt. In his grana funt minora, nee ita lucida ut in Lycio Cortufiano. Folia quoque differunt a Lycio Gallico, lunt enim anguftiorajoblonga Se circumfcriptione ovata.nec in bngiufculum pediciuum ut ilia definunt. Hanc plantam Bellus he defcribit.

Frutex eft ad quatuor aut quinque cubitDs aflurgens, totus fpinis horridus, fpinafque tres fimul (ut in Berberi vulgari) referens *Folia* habet parva ad Buxifoliorum formam accedentiaj leniter ferrata: *Flores* copiofos, luteos inftar Paliuri, fed minores, quibus fucCedunt fruftas, aliquantuliim longij ut Berberis *fruEtus,* coloris autem nigri, /aporis inter acidum Se dulcem medii, in quibusvel unum, vel duo granu^ continentur. Cortex ligni non \xv\s ut Berberi, led alper & pallid us eft: materie5 ligni lutea atque radix elcgantiflimo luceo inficit.

Oritur in akiflimorum-montium convallibus. DifFert autem a Berberi,-cujus folia majoj-a lunt, &C fruftus racematim nafcuntur. Legitihium vero Lycium non eft, quiafruftus neque rotundus uc Piper, neque amarus eft. In Libano etiam monte frequentiffimus invenitur.

4. *Lycium Cnticum alttrum* Park. *A*W<v & MlvapjyJk^* i. e. *Amygdala petrea, licet cum Amygdalu nihil comrnum babeat.* Bill. Ep. i.

Brf.

Frutex ell ad duorum aut trium cubitorum alcitudinem afliirgens, denlus, *folia* parva firmaque ferensj fpinis totus plenuseil, *Blfruttum* rbtundum ferme, parvum ut Piper, habet, cum admaturitatem pervenit nigricantcm. *Radix* lignofa eft, maxima eaque firmiflima. Hebr^i exhujus fruftu elegantem colorem luteum parant.

5- *Lycium Indicum fdiis Fruni* C.B, *hgitimum Rawwolpi* Park. *Lycium in Libdno proveniem* Bel. Ep. i.

Frutex fpinofus peregrinus, Arabibus Hudhadh, incolisZarba *Rau-wolf.* in plantis montis LibanL

6. *Lycium Hifpanicum folio Buxi* C. B. Park- *Lyciufn quorundam folio Myrti Taretotinis ant Buxi J.B.*

Cluf.

Frutex eft fpinofus, multas ab radice virgas proferens, cubitales, fepenumeru arppliores, reftis, pulchras, tenues, rubentes, multis ramulis pracditas, qui in acutam ipinam plerunque definant, taJnetfi alios hinc inde fparfos aculeos, breves interdum Be infirmos, nonnunquam vero oblongos', firmos, &t inuki5 foliis obfitoSj ut in Rhamno primo habeant- *Folia* nullo ordine digefta, Spini, *fe&* mulco brcviora, Myrci Tarencins aut Buxi quodammodo smula, guftulcnta, 8e cum aliqua aciditwe mordicantia. Nee ftarcm, nee fruftum vidit Clufius.

Locus. Apud Complutum aliifque Cattellx veteris locis, &c BaetiEe parts, quam vulgo Extrcmaduram vocant, circa fluenta, Be declivibus loris, hyeme exundantibus nafcentem obfervavit Clufius.

Caftdlanis fcoparum ufum prsbet: componitur etíam in falciculos piftorum fornacibus calfaciendis idonsos.

Lycium Hifpanicum *Lob.* non hue refert cum Lugdunenfi J. Bauhinus^ fed ad Rhamnum 3.C/*/ C. Bauhinus cumquc fecutus Parkin/onus pro diftinfta^ycii ipecie habent, & Lycium Hiipaiiicum folio oblongo vocant. Judicent periti.

7. *Frutex exigum foliolis cunftrtu* C. B. *Tamox9* Cluf.

Pedali altitudine affurgit, fr&quentibus ramufculis praditus, qui adeo exiguis & confertis foJiolis onulti liincj uc raniufcubrum lignum vix confpici poffit. Ea ex cineraceo virentia iünt Kextrem* amarirudini5.

*Locm** In inculc'i5 nalcitLfr.

8. *Lycium Garcia five Cate* J.B. *Jjc Indicum futatum Garcia* Park *Lycium foliis Eric** GB' *Arbor fpnofa zx jud Lycium feu Cate txynmitur* Bont.
Garc.

Arbpr ex qua iiiccus *Cate* Indis diftus extrahitur magnitudins eft Fraxini^ folio minuto Erics vel Tamarici fimillimo. Florere aiunt; fed fruftum Ferre negant: muhis fpinis horret. Maceries ligni robufta, dura, denfa, pondero^ qcc (utaiunc) putrcdini obnoxia, fi^s 3olibus exponatur, me aquilimmcrgatur.

PorrD fucci extrahendi h^c eft ratio; Ramos hujus arboris minutim concifos elixant: deinde coptundunt, poftmodum cum farina *Nachani* ffemen id eft nigrum & minutum., faporc Secalis connciendi5 panibus aptum) & cujufdam nigri ligni, quod ifthic nafcitur fcobc (inrerdum fine eo) pafhlli auc tabellac Formancur, qua: in umbra ficcantur, n^ Soils ardors earum facultas evaporeC.

Locus. In Cambaya, Balaim, & pluribus aliislndix Jocis provenit: in Sinarum regionem BcMalacam dcporcatur.

Vires. In mafticatDriisj ad gingivas molliHcandas Be relaxandas confirmandafque plurimus illius cum Iocre ufu5 eft. MSdicamenrum eft cum amaritudinc adftrfngens & exficcans^ ad alvi profluvia curanda, & oculorum dolores tollendos optimum, inquibus plerunque optimo cum iucceflu ufi funt (inquit Garcias.) Ex ligno propter duritiem Be pondus piftilla fiunt dcglumandz Oryzae idonea in mortarjis Jignei^ fex palmos in ambitu continentibus.

. Caterum *Catm* Indicam Lycium Veterum effe non polfe (lit opinatus eft Garcias) facile eft oftendere: fiquidem Lycium Diofc. folia Buxi habeat, & pufilla fie arbor.

. Bonriii5 paulo plenius hanc arborem defcribit 1. 6. c. ?. Crebcrrimis inquiens in trunco K ran* fpinis eft obfituSj foliis fere Sabinac vel *arboris Vita,* led non tam pinguibus & craflis. Cxterum Fabas.rotundas fert, punicei coloris, in quibustres, aut ad fummum quaruor nuces clauli latent^ tanta duntie uc dencibus frangi nequeant: Hifce p!#ri apud nos loco fpharicarurn laterkiarum in Jufu ftd utuntur. Sapor foliorum aftringenSj unde eorum expreflo in ulcenbus ufiis eft Bontiusin aJioruin riiedicamentorriin defeftu: idem c cortice & Foliis mukocies praeftantiffimum excoxir. Lycium CU" prelli aut Arboris vits fpecies videtur.

9. *Lycium Indicum creditum Abino* Park. *Indicnm Alpino putatum* J. B. *Lye. Indicum aherftf** CUzegJ C. 2?.
Alp'm.

Fmtex eft multis ramis reftiflimis, ab *radhibus* multis, duris, lignofis obliqui incidenribus^ loflgjtudine ti-ium cubitorum Be plus obfervatis furfum afliirgcns; ramifque Ipinx acutiffimz,8c longz mulrarque in/imt, quorum quardam foliolis veftita (pcftantur. *[Fvlia* circa fpinarum bafesnon quaterna tanrun^ fedplura difpari magnirudjne confurgunt, Olivar foliis minora, ma^ifque tenella, nee in acumen anguftata, fed Buxeorum ihftar rotunda *Vtjling.] Flores* ut minuti, lie numerofi exiltunt, lion ventricofi, fed a contradtiore tubulo fenfim ampliati amabilem in rifurn hiulca labia diducunt. Sinum inrimum flavedinc tingunt,, purpureis aliquot punftis receflu fbliDruin, inftriptij *rpliquo cor** pore hyacimhi ferrug^nem Violis permifcentj utroque tamen dapfili halitus gratiflimi exipiratu longe fuaviores. Ex his fruftus nign, parvi producuntur, Ebuli fruftibus prorfus fimiles, laeves^ guft^ amaii & adftringentes.

An fuccus ex hoc frutice paretur quem Lycium Indicum vetuftiflimi Auftores nominarunte^ notis planta; facihus divinari licetj quam ex jEgypriorum /ermone Colligere, inquit Vcflingius.

Locus. Supra ripas rami Nili *Zalig* vocati decem miilibus pafliium fupra Alexandriam urbem invenit Alpinus.

Vires. Qui ex vicinis Arabia arque iEthiopk locis hue in utribus affertur cqndenfatus fiiccus, Galeno fi rite paratus fit, Lycii Indici indolem minime obfeuris fignis exhiber, inquit Veflingius. Alpinus ^dulterinum efle putat, qucid neque amantudinem habeat, neque incenfum rubefcentem fpumam ... ?DC ^llcco in om^^us ulceribus utunturiEgyprii, prarfertim oris, aurium^ narium^ ... tcitinoiu mque; ad fputu;n etiam fanguinis, ad dylenteriam Sc diarrhttam, ali6fquefluxu5 ... J'htum guamcunquc partem a fluxu humorum vaknter defendit.

Modus prarparandi Lycium Indicufli ex Acacia quadam fpecic extat inEphem.Gerniaa An. 1 UbJ.i. p. 9,1^11.

10. Lycir

10i. • *Lycio affints ^£gyptiaca* C. B. *Agiahalid *s£gyptiaca Lycio affini** Park- *Agiahalid v&ryp* *tium folio Buxi, an Lyziwn ?* J. B. 67r

Arbor eft magnitudine Pyri Jylv. ramis raris non jnultis, in reftum inxqualiter delatis ordinatim acutiflimis multis fpyiis obfita; *Folia* prae feferensBuxi proxima, tamen latiora, pauca^rara,, fingula vel bina [etiam terna plurave] arqualibus interftitiis adnata: *'Flores* Ijabet parvos albos, Hyacinth! Orientalis floFibus fitniles,iedminores; à quibus prodeunt fruftusnigriEbulifimiles, guftulubahian Be adftringentes.

Mihi fane hsc planta non videtur diverfa à praccedente, fiquidem magnituJine praccipue differre videtur 5c foliis Buxi imulis. At Veflingius prsecedemi folia Buxi attribuic, quern nos in eo defcribsndo fbcutifucnus.

Quid quod frutex illc quern Veflingius Cayri in hortis xdibus Confulum Venctorum proximis vidit, *Agiahalid* Horculanis didtus, quatuor vel quinquc cubitorum altitudii^p^pfpjudice *Vz>tg* Alpini crat.

CAP. HI.

De -Capfare.

CApparis Bodaro à Stapsl dicirurnon quod in campis proveniat, ut vult PhaVorinus, verùm, quòd furori 8c melahcholia: medcatur, «^% •"*v&miv&v £&v*.

I. *Capparis fpinofa folio rottmdo* Park, *rotundiore folio* Gcr. *jpinofaj fruttu minor*) folio roton* *4 o* C.B. *fpinofa* J-B. apC ^.

Imporcunius nihil Capparum luxuriantibus longè lat^qus radicibusVetsres prodidere. Ipfe'aucem frutex muki5 etiam ftolonibus prardicus eft,quus aduncs ipinac deorfiim Ipciilantes Ruborum in modumarmant. *Folia* alterno pofitù nafcuntur, circinats rocunditatis^ alias modiceacuminata, uncias duas uircicer lata, parum variants longitudin^ laporis perquam amari. Ex horum finu pediculi fingulares exeunt, longi,, quibus capitula infidsnt vindantia, quz explicata *florem* exhibent candidum, RDJZ parvulx zmulum, medium obtinentibus infinitis fibrarum cirris. *Semen* pericarpio oblongs OliV2E.aut glandis figura, ulauditur^multumj parvum, [Parkinfbno durum, fufcum, uvae gigarco nonnihil fimile.]

Locis arenofis Be ruderatis gaudet. Nos in muris Be ruderibus Romae, Senarum, Florentix K alibi in Italia obfervavimus foontancam; cultam circa T^lonam in Gallo-provincia, ad muros 8c macerias. In foraminibus fci. murorum lapidsorum, trium vel quatuorpedum intervallo prope terrain ad id faftisj Cappares plantant. Gemmas florum adultas, antequam tamen explicentur, colligunr, 8c per trium qiiatu&rve horarum fpatium in umbra (parfas rclinquunt, donee flacceftere incipiam, ad Impediendum nc fe aperiant. Turn vafi immittunt, Sc acetum fuper affundunt aflerculo impofito Vas contegentes, adeoque conteftas udtiduum reftare finunt. Deinde exemptas leniter premunt, Be recenti aceto infundunt per altsrum odtiduum. Eandcm operationem iterum repetunr, expreHis gemmis K novo aceto tertium afFufo. Ql?o perafto^ eas in dolia cum acet» recondunt. Nonnulli falem aceto admifcent, quod genus muni przftantius habetur 5c Cappares ad triennium integras Be incorruptas fervat^ nee colore nee fapore a recentibus difcernendas. Locus.

Gemma: hocmodo conditx ad nos tranlportantur Be in frequenti ulu fiint ad intinftus pro carnibu5a(IisBe elixis, nee minus pro pifcibus: appetitum augent, Be concottionem promovent,.hepatiSe lieni conferunt obftruftiones eorumreferando. Vires.

Lobelius *inAdverf.* majores Cappares quamvis pretio viliores pra: minoribus, qux^ariores funt, commendat, quòd minùs combibant muriam.maJDres, Bee. Quas vocat majores nelcimus, forcè intelligit fruftus, qui interdum condiri folent, Be Capparum longarum nomine advehi, tette Parkinftmo. At nunc dierum rarus vel nullus eorum ufus eft in Anglia, proinde Se imporcan defierunt. Qiiantunivis autem Lobelius alilve in Capparum conditarum ufiim declamitent, nobis non minus ventriculo commods quàm palato gratae videntur, nee ullum unquam in quotidiano earum ulù nocumentum perccpir^ius, aut alios percepifl^ audivimus.

Memorabib eft (fi modò verum) quod fcribit Plinius, Ferunt (inquit,) eos quiquotidie Capparin Italicam edunt Paralyfi non periclicari, nee Liejjis doloribus. Diofcorides Cappftreos hudtus fplenem liquare afleritj fi duarum drachmarum pondere cum vino bibantur ad dies 40. Coxendicum quoque morbo Be refolutioni opitulantur, ruptis item ac convulfis. Ducunc Be menleSj Be picuitam de capite detrahunt. Dentium item dulorem ledant cum aceto cofti Be colluti.

Eadem omnia, auftoribus Diofcoride Be Galeno, prxftat cortex, radicis imprimis, Iienes ici. induratos liquid aliud juvat, turn intus affumptus, turn foris iTnpolitus, menfes educit, ulcera extergct Be deficcat: ad dolorem ifchiadicum valere dicitur Be afFeftus arthntiCDS: Vitiligines etiam cum aceco difcuuc, & choeradas [ftrumas] Be duros tumores digerir, idoneis ad eamedicamencis miftus.

1. *Capparis fpinofa folio acuto* C.B. Park,

Non alia in re à precedent differt quim figiira foliorum, qux acuminata fiint.

3. *Capparis non ſpinoſa fructu majore* C. B. Park.

Capparis vulgaris (auctore J. Bauhino) interdum ſine ſpinis micſſque invenitur. Scribit Alpinus Cappares Alexandria majores quam alibi inveniantur provenire, quos *Cappar* quoque appellant, ex quibus cortices radicum in uſu habent frequentiſſimo ad venues necandos, ad movendos menſes, atq; ad quoſcunque tumores duros, præſertimque lienis ſanandos; pro quo indurato membro exhibent decoctum per os multis diebus, exterius ex corticis pulvere & aceto facto emplaſtro. In Arabia arboreſcit & hyeme folia retinet.

4. *Capparis arboreſcens fructu Juglandis magnitudine* C. B. *Arabica non ſpinoſa* Park. *Cappares arboreſcentes* J. B.

Cappares in Arabia invenimus pumilarum Ficuum altitudinem æquantes, ut nobis conſcendendum fuerit ad earum fructus colligendos, ovi gallinacei magnitudine & feminaintus continentes, Piperis inſtar calida: ipſi Cappares Juglandibus magnitudine non cedunt. *Ut* vero album Sinapi in vinum Vernachiam injiciunt, ne ferveat, ſed diutius dulcedinem ſuam retineat; ſic Arabes iſtarum Capparum ſemina in ſuis Vinis commiſcere ſolent, ut dulcia ea conſervent. *Bellon. Obſ.* l. 1. c. 100.

5. *Cappar is Sicula duplicata ſpina, folio acuto* Boccon.

Bocc.

Foliis eſt Paliuri, acutis in mucrone, ſed medio ſubrotundis, inordinatim diſpoſitis & annexis cauli, colore ex luteo langueſcente, glutinoſis; ad quorum exortum ſubtus geminæ ut plurimum ſpinæ aduncæ adnaſcuntur. *Caulis Flos*, capſula, Semen à Ceteris Capparis ſpeciebus nihil diſcrepant. Planta eſt perpetua, prope Agrigentum ſponte naſcens, atque oppidum dictum *la Terra di Palmi*, ubi primum coſum non raro vidimus.

6. *Badukka* H. M. P. 6, T. 57. p. 105. *Capparis arboreſcens Indica Badukka dicta, flore tetrapetalo.*

H.M.

Arbuſcula eſt, caudice brachium craſſo, in hominis plus minus altitudinem adoleſcens. *Folia* acuminata ipſa, molliaq; è virore ſaturo, eminente ab adverſo coſta, ſapore ſylveſtri ſunt, alternatim brevibus pediculis ramis inhærentia. *Flores* è calyce rigidiore, quadrifariam diviſo, albi, bini [illegible] aliquando ſinguli, brevibus, è viridi-fuſcis pedunculis in foliaceorum ramuſculorum ſummitatibus in/iſtentes, quatuor conſtant petalis, quorum bina digitum minorem longa, ab infima parte in [illegible] turn, ubi [illegible] frequentioresq; excreſcentia, tenuia admodum, utrinque [illegible] gine, venulis ſtriata, leviterque ereſta tint; bina vero ex anguſto latiora, ecoemleb alba opponuntur. *Stamina* vero plurima, in cœruleum vergentia, ſuperne albis, inferne cinereis exornata apicibus comitatur *ſtylus* longior craſſiurque, magis cæruleusq; in conum deſinens.

Locus. Arenarum amans in *Chanotti* & *Badoos* vulgatiſſima, atque ob florum elegantiam culta, domeſtica eſt, florens menſe Januario, plane equidem, * teſtibus Indigenis, ſterilisq; ſed ſemper frondens.

Vires, Foliorum ſuccus aprinæ admixtus axungiæ linimentum antiarthriticum, decocta vero cum floribus [illegible] potum alvum purgatione ibllicitantem præſtant, cujus exceptus vapor oris mundificat ulcera. [illegible] fructuſcum lacte aſſumpti Venerem extinguunt. *Si ſymodo hoc? cum fructum nullum*

* *Eon/mte- ſtimmium, ſt? JudZe vahtcLjhns nature analogia ad contra-* [illegible]

7. *Solda* H. M. P. 6. T. 58. p. 103. *Capparis arboreſcens India flore ſempetalo SoldaMa.*

H.M.

Arbuſcula iſtharc ramis eſt ſpadiceis. *Folia b* lato in cuſpidem exeuntia, ſiipina in parte ſummè virentia nitentiaque, in prona è cinereo ruſiV, è ſpadiceis enaſcuncur pediculis, coſtalubms ſolummodo eminente, multa/que diviſainvenaSjintertexta. *Florum* quina perala oblonga, craſſa, carnoſa, intus glabra, albidula, poſtremo in flavum vergentia, exterius villoſa, è ſpadiceo rubella ſunt; e* alboflaveſcens, oblongior craſſiorque/ in medio turgidus, ubi multa eum circumveſtiunt purpurea *ſtamina*, in ſpadiceum excurrit caput.

Locus. Solum diligit arenaceum; florum, quos menſe profert Martio, medio ſtylo includitur *ſemen* perexiguum. In *Cochin* ut plurimum reperitur nunquam dimittens fo^, qus appoſita teſticulis eorum diſſipant tumores, pulverata medentur Enteroceli.

Hæc & præcedens arbuſcula, è genere *Capparum* ſunt, monente D. Commelino, & videntur earum eſſe quas Bellonius *Cappares non ſpinoſas, & Cappares Arabicas fructu ovi magnitudine,* [illegible] *Pipiris inſtar vocat.*

CAP. IV.

1. *Erica erecta baccis candidis* C. B. *bacciſtra Luſitanica* J.B. *baccifera fructu albo* P[illegible] *ſa unifolia* Ger. [illegible]

Frutic [illegible] eliauisE [illegible] mulis; fragilibus, nigriore quam reliquæ cortice. [illegible] IF,Zni [illegible] ſtriftionB guſtus. Septembri & Octobri fructum A reliquis diſtw cum ſummis ramulis inhæmcmcm gerit, pulcherrimum, candidum rraiiſparentem, obſcuriortſ Kj [illegible]

aequales uniones forma Becolore referentem, iucculentum, acidi fapons, tria grana dura plerunque continentem, qui Novembri exficcacur Be Fponte dccidit. An floreat ignoro (inquit Clufius) incok negabant & frustum paulatim intumefesre, graridiulculumque fieri donee maturefcat affirmabanc. #- • ^

Inuna Lufitania hoc genus obFervabam, non prDcul Ulyffippone inter *Riofrio* & *Aldea galega.* ubi qui Tagum trajicere volunt naves confeendunt, Be eciam fupra Ulyffipponem folo adniodum arenofb copiofo fuo fruftu albo onuftam, ut iniciD Manns grana lfti frutici inhaerentia exiftimarem, adeo procul afpicientiimpofuerunt.

SeptembriBc DftobrifruaumFert, quiNovembri exficcatur Be per fe decidit. ^ FryftusSeptembri & Oftobri menfibusUlyffippone invenicur; Febrientibus exhibent ad fitim qua premuntur exftinguendam: avideetiam FruftusiftS a pueris &; mulierculis expecitur. Si Acacalis eft, aquam in qua maduerit ejus frudtus ad collyria^ qux ad e^dcand^m oculorurn adem conveniant addi teftib eft Diofcorides.

A. 2. ***Erica baccifera frocumbens nigra*** **C. B.** ***Ifiiccif. frocumbens*** **Ger.** ***baccif. nigra*** **Park-** ***baccif.***

Humi difFufa eft, fie latas oexupat areas,. multis ramis lignofis/flexilibus tamen, conftans, exatro ruFefcence corticc teftis, qui intcrdum fibras agunt, ut latius ferpere, 6c fiifficiens alimentum attrahere queant: Aflurgentes ramubs numerofaambiunc Foliola, ternis, interdum quaternis verfibus dilpoiita, crafla & carnofa, fuperioris Fere fimilia, faporepiimum linguam exficcante^ deinde acri S^ linguam vellicante. Pufilli ad foliorum exortus flofculi, tnbus foliolis conftantes, colons exhsrbaceo fubaltricantis, purpurafcentibus ftaminulis· prsditi. His fuccedunc rotunda *baccx,* Juniperinis haud minores, initiovirides,maturirate nigra:, Bcpurpureo fugco, uci mora, plenae, in quibus ltiulra ina:qualia, Be veluti triangula grana. *Radix* lignofa Sc dura eft.

In montibui udis Dsrbienfibus, ScafFordienfibus^ Eboracenfibus Frequens eft. Obfervavimus^tiaminEricetis elatioribus Warwicenfibus 6c alibi in Anglia, **Crotfrbctrictf** *&c* **€tafic- ftcrtic^** incolac Vacant- Clufius in *Svebzrg ScSnealbm* celfitTimarum Auftriz fie Stirisc Alpiuni jugis, menh Julio *&C* Augufto florentem BcirnmaturisraaturiFque baccis Dnuft^m invenit, &c. *L* Loc.

SchvvenckFeldiusplantanjhanc w3*»o>8W6^ appellaripolTearbitratur, qubd efus baccarum ejus ubcrior capitinoxia qua:dam inferat lymptomata, ad quae ddira! fubfeqnantur gefiiculationes, ratigns nonnihil inteiturbata3 utis qui ipfis ufus Fuerit copiofius Simiarum inftar fe^iabere geftu ridibundo videatur. Hmc plantam hanc deleteria facultate minim e car ere contsndun^ *6c* ab ejus eiù omnino abftinent^ aliifijue Fruftuum ufiim fanfte interdicunt. *Vires.*

Fruftumhujus plants in Dania innoxic devoracum effc, Be in alimentum plebeiorum cedere frequeritiffime teftatur D. Ol. Borrichius in A6t. Med. Tho. Barthblin. Ann. 1^7^ *ObC* 58. Jicec MatthiDlu5,Thalius, ScS^nnsrtus, necnonSuhwenckFeldius, ut vidimus, fcribant hafcebaccas capiti noxia5 efle 8c deliras, gefticulationes inFerre. Sed Facultates rerum variantur pro folo, aers Bcc. ***~D$_m$Tancred, Robinfon.*** **Ego tamsn.vix credo ullibi venenatam effs hanc baccam.**

CAP. V.

Caa-Qpia **Marcgrav* PiFon. Pao de Lacra i«/r^0*f.** ***Arbufculagummiftra BrafiUenJis$_y$ fruftu Ceraft inagnitudine, gummi*** **Gutta-j srtiou** ***fimilt.*** ***Marcgr.***

Arbor elt haud magna, cortice e cinereo ruFefcente, ftriis brunnis$_a$ ligno lento, in mulcos ramos fe fpargens. *Folia* habec folida, inFerius ex viridi quafi ruFefcentia, fupenus dijuce viridia Be lplsndentia. Florum illius in umbellis congeftorum exDrdia fiint globuli brunni, magnitudineLentis, qui fuccedente tempore protrudunt floresj quinque Foliojis conftantes, ex viridi flavefcentes, mteriustomentoalbo veftitDS, *icftawinibus* fubtilibus luteis reFertos. Floribus fcccedunt *batcte,* primo virides, cerafi magnitudine, rotunds, molli cortice teftae, qunc diffeftse e cortice fuo liquorb aliquid, eleganter flayi exfudant: intra cDrticem autem continetur pulpa alba, conftans meris cylindri5)uxtafepofitis, qui invicem adherent. In extremitate ramorum quifruftus Ferunc femper duo Folia acuminata brunni coloris compafta funt, *&c* quali lemiglutinata, haftamfeu venabulum figura reFerentia, quae deccrpta c pediculo luccum emittunt croceum.

Floret plerumque mensibus Novembri & Decembri: Januario & Februario maturas fuas baccas. Si cortex hujus arboris incidatur, praefertim quando incipit florere, & lignatur per unum atque alterum diem exfudat lachrymam rosso-rubram, quae coagulatur, initio mollis, fed fenfim indurefcit. *Tempus.*

Convenit colors Be confiftentia cum *Gutta jtmi,* Be purg.it eodem modo, atquc diffjlvitur: eft rufioris paulo colons, crocei Fere, Be tingit colore aureo paulo iaturatius. Diflolvitur in fpintu vini$_3$ Be tinfturam reddit croceam.

Olim afFriftu hujus refinse in aqua diflolutae impetiginem tollebant. Licet minoris efficaci^ fie quàm *Gutta gamba* quod an infitae tarditati an pra:parandi modo fit imputandum dubitat Pilb, tamen à 3(5. ad 3 j. per integram nodtem in aceto Scyllitico aut Sp. v. macerata, &c ex vino propinata vexitrem folvir, fortitcrque per inFeriora exonerat. Reftius in pilulas conglobacum exhibetur quam in·forma liquida, qubd ob tenacitatem difficilhme diflblvatur. *Vires.*

CAP. VI.

Jabotapita Marcgrav. Pifon. *Arbor bactifera ractmofa Brafilitnfis> bated trigond proliferd. Pijo.*

Ltoralibus Brafilia: locis luxuriat. Arbor eft mediocris altirudinis, cortice grileo, in ligno molli *&L*lento: *Folia* fert alternatim oppofita, dilute viridia, Bern certis ramuliscopi- *oiosflofculos,* racematim congeftos, pentapetalos, flavos, fuaviflimi odoris. *FruEtt*^uoque, gui maWefcit Martio menle, provenit racematim, muiirum. in quolibet pediculo bacca, magnimidine nuclei cerafini, conica fere, vel quafi tnangulansi cuilibet autem baccae ala.tres quatuorvc infident fine pediculis, ovales, ejurdem cum .inferiore magnitudes; oranes colors nign* in Myrtilli noflrates, Be eodem modo tingentes, carent acinis, & iunt Japans adftnngentis: alflwn non folum ufibus dicati quibus myi tilli Europ^ ^d 8c oleum in quotidianDs ufus. pro acetarps *TO*-ceptum ex iis exprimitur.

CAP. Vn.

Bartifera Indkafrift" rotundo> cufridato, Ctrafi magnitudine, polypjrtno. Anavmga H. M. P. 4. r.49. P lol.

H. M.

J4 Rbor eft mediae magninidinis, altitudine viginti, craflitie vero Tex. circiter pedum ftienfiiram V\ xquans, mulciFque ramis Furvis intuFque viridibus donata: lignum albicans, denFum, cinerco, glabro ac ama'ro cortice munirum. *Radix* ruFa, fibrolij nigricante cortice tefta, fptida, a- ^- -•- mara. *Folia* alternatim ramulis inhaerent, oblongo-rotunda., acuminata, *&C* in ambiCU 1 nIDdo "crenata, glabra, den/a, colore atro-viridi iiiperne fplendentia,inFcrnc viridi dilutioiCj ^UCda aliQuot c media cofta in latera excurrentibus; Fapor amarus^ odor ingratus. *Flares* exigU^ n e 15 ^odori^ faporilque amari, brevibus petiolis ad Foliormrf exortum ramulis inhxrentj atqucp VIF1 tuor rotundis, intus concavisconftantFoliolis; Fexviridi-flavercentibus^miW/^r, rubicundis *apici*-5U^ornatis medium occupantibusi inter *qux fiylus* prodit viridi-flaveFcens, capitulo rotundo. *Fr**-*awgloboli* cum aifpide in vertice, CeraForum magnitudine zmuli, virides, glabri, cenui pellicula cjnfti, carneque viridi Fucculenta, faporiFque amari incus referti; intra quem numcj rufk MaliPunici in modum diiponuntur.

Provenit Jocis arenofis, in Malabar, praeFertim circa *Cochin;* Fempcr viret^ quotannis maturos Fruftusj menFe viz.-Augufto.

Succii5 cFruftibus cxpreflus Be exhibitus fiidoresmovet, ac njorbis mali^his medetur, necnon xam Fervat alvi^n.

E Foliisin aqua coftis balneum fir, quibufcunquc articulorum'dolDribus tollcndis utilc.

CAP. VHL

Baccifcra Indica flònbm adfoliorum txortus, fruftu [ulcato dtcapyrmv. Pcvctti H.M. P.4- T.55. *p.* 115. *Solanumfomniferum Amiquorum* Alpin. exot.*forte.*

ARbor eftjuftxmagnitudiniSj *caaJice* craflb, candid^ cortice obdufto cincreo, mukifquera- mulis cinercis donato. *Radix* fibrata, albo-flavefcenSj rufo, intus purpureo, X JL *Folia* geminata, ordincparallelo ramulis inhsrent, oblango-rotunda ac in mucronem nencia, crafla, glabra, molliajnitentiaj fapore acido aftringente, odore nullo. *Flofculi* pjures limul junfti ad foliorum exortum ramulis inhwent, exigui, inodori, infipidi; fex tcretibus, acuminatis, fubflavefcentibus ac extrorfum reflexis foliolis conftantes, medium occupante *fijlo* exiguo, can- dido capitulo flavo. FbfcuHs fuccedunc *Uu** piano-rotunda:, acuminatae, decem angulis fulcaca: purpurci, glabrz, nitentes, intufque in decem loculamenta per membranaceas qualdam pclliculas dillinfti, in quibus tDtidem locantur/«*««, oblongD-rotunda, tnquetra, crocea, glabra, intus Candida, amaro-dulcia, ita ut fingula in fingulislatitcnt cellulis.

Locttt S Provenit ubique in Malabar, prxfertim circa *Paloerti*; Temper viret, quotannis fruftus fertj men- fe viz. Augulb^tquc per o<aoginta non raro frugifera manet annos.

TrtB/w. *Viru.* Ex arboris foJiis unguentum conficitur vulnerarium.

CAP. IX.

*Arhw bacciftra Braftlienfis floribus fiwtv, Uva crifra fr*fiv. Murtzi Brafiitnfts* Marcg. Pifo. *Aaarcgr.*

COrtice eft cinerco, & ligno fragili, *folia* multis, fer^ in frondes congeftis, longis, K «» extre- mitate latioribus quàm in exortu, non fèrratis, colore *Be* lanugine Verbafci foliis junioribus planl lunt hirfutaBe ruffa. *Fttftulw* fertfpicatim congeJtps, luteos, cum fuis pediculis, quinquc, petalis deorlum incurvatis, orbiculatis, figura aunltalpii cum manubrio rubro: aiuem nors *SM&nt/taminuIa* multa, ex flavo albicantia. *Fruftta* funt bacca: magnitudine *Be tiff***

fruftuum Uva: ſpini qui comeduntur. Maturi gratiflimo quidem acore palatum vellicant, led ftup3rem tandem dentibus inferunt, fimiilque adftringendo intense refrigerant. Quapropter probè condiri folent, 6c loco Berberis quibusfapore Be efficacia fimiles fuht zgris ad reftringendam fitim Bcftomachumrecreandum ftxhibentur. *Ptfo.*

Harum arborum quatuor minimum diverfe fpecies numerantur. Earum dua: maximè celebres/ Be in ufu habsntur *Mureci-petinga* Be *Mureci-guacu* diftae-

Arenofc 5c fitientia loca eas producunt, qua: omnesmeiliocrisaltitudinis iunt. *Locus.*

Primi generis [hicdefcripti] corticibus retia Be uoria tinguntur, Be contra putrefaftionem muniuntur. Bsrrban ex iifdem potiones conficiunt ad purgandam alvum^ quod a me nondum comprobatutn eft. *Pifo.* *Vires*

CAP. X.

H.M. P-4. *T. i*D. p. 6;. *Baccifera racemofa acinis vhhngis folypyrenis Arzc*. H.M.*

ARbor *hx*clicet nullam cum 7i&ei«fimilitudinem haberevideatur,ejustamenſpeciesIndis habetur; eftque procera, caudice denio, albicante, corticeDbdufto cinereo, necnon ramulis einereis ac glabris, in orbem diffufis donato. *Radix* flirva, odoris-fapDrifque ſj'lveftris. *Folia* inordinatè circaramulos proveniunt, oblongo-rocunda ac in mucronem definentia, fuperne atro-viridia & nitentia, interne fubviridia 8e lanuginoia^ crafla^ denfa, longitudine fpithamam, Jatitudine palmum acquantia, inodora, inGpida. *Flores* exigui, è viridi albicantes Be fuaveolentcs racematim prDVeniunt, atque *calyci* inherent exiguo viridique: CDnftant ii unico foliolo, fed in quinque profundas lacinias divilo, fie ut plura videantur; quinque flavefcencibus Be acuminatis hbri5 medium occupantibus; intra quas *jtylm* prodit ereftus, capit^lo viriii. Floribus pari fertilitate iiiccedunt/r«ff»j3 oblongo-rDtundi, viri^es primum, dein rubicundi, glabri ac nitentes, *Arctjua* fruftibus tenerioribus haud abfimiles^ fimilique carneintus referti^ intra quam plura continentur *Jemina,* oblDngo-rotunda, furva, glabra^ nitentiaj nee minus dura, duplici ordine locata, ac membranacco diflepimentOj feu parieteintergerino fejunfta: fapor aufterusj odor nullus.

Crefcitlocis montanisBc arenofis in *Teckznkour :* femper viret, quotannis floret Be fruftum fert, ac diufrugifera manet. *Loeui*

Ex arboris foliis cum melle nrcdicamentum paratur^ quod exhibitum fudares movendo zftum febrilem temperat Be variolas expellit. *Vitw:*

C A P. XI.

I. *Vttadagou* H- M. P. j- *T* 30. /^. 59. *Baccifera Indica fruttu rotundo atropurpureo pentacoccv. H.M.*

ARbufcula eft humilis, feptem circiterpedes alta^ *caudicz* mediocriter craffo, albitante, cinereD cortice munito, multifque ramulis viridi-rubefcehtibus, ceu frondibus umbrofis in latum diffufisj donato. *Radix* fibraua, albo-rufefcens, inodora. *Folia* obiongo rotunda, craffa, mollia, glabra^ fplendentia liipeme,, nequaquam infern£; rtervis aliquot è media cofta in Jatera excurrentibus : lapor iubamarus. *Flofculi* albicantes, quinis fubrotundis folio]is CDnftant ; odor nullus. Flofculis fuccedunt *Bacca* rotunds, atro-purpurafcentes., quinque intus continents *ftmina* fblida triquetra, albicantia primum, dein rubefcentia, tandem nigricantia.

Nafcitur variis Regni Malabarici locis^ pra^fertim in *Angizcaimal* femper viret, bis in anno fruftus fert, Martio fcjl- Be Septembri itienfibus. *Locus* *Temp.*

Efoliis contufis Be cum Selami oleo coftis linimentium paratur, quod abdumini illitum difficiJi partui fuccurrere, Be retentas fecundinas ^xpellere fertiuy. *Vireu*

x. *KalVttadagw* H.M. P. JfT. ;i. *p.* 6i.

Przcedenti perfimilis eft przeterquam quod *folia* itiinora fint Be magis teretiaj *Bacae* mali Aurantii coloris, addique faporis.

Provenitlocisniontani5 Be petrofisin.T'^w^wr ; viretperpetuo, quotannis floret fruftufque fert, menle circiter Februaricr.

Vires cicdem funt quae praccedeiitis.

C A P. XII.

Arbor baccifera Brafilienfis cortice faponario fruStn magno in qumquz partu diffilimtt, pdyfptrmo Ibcipuma Brafilhnfibtrs Marcgrav. Pi£ *Marcgt.*

ARbor eft inftar Cerafi fylveftris noftratis, etiam ejufmodi pine *folia* per ambitum venufte fsrrata obcinet, cortice ex fiifco cinereo. Ad quodlibet folium, five ill5 pediculum, brevis enalciturpediculus continens *flvfcuhi* parvoSj quinque conftantcs foliis flavis dcoiium flexis, quafi quinque uniones affixse cflbnr; in medio multa ftaminula flava extant: fiincque flokuli

flofculi in umbellam congefti. *fruBum* fert orbicularem magnitudine globuli luforii, primo quidem viridemper rotum hgnatum tuberculis fufcis: immaturus adhuc concilus coatinet materiamlentam inftarviici: maturus autem nigrefcic, 8c in quinque partes aequales fponte finditur, continens *[tmina* fu/ca fuis cellulisinclufa, magnitudine feminis Sinapis, figura *tx* rotunda quail oblong*.

Vfi-* Cortex hujus arboris detraftus glutinofus eft, Be derala exceriori cute fulca^ feu rscens, feu ficcus ufurpatur, egregiae faponis vicem impiety & turo adhiberur ad omnia ad qua? fapo Hiipanicus. Longc prarftat fruftui *Sabaon* feu *Quity* ille enirn acrimonia fua nocet veftibuSj hie autem nsquaquam.

Loom. Nafcitur ubique in Brafilia, maxima copia.

CAP. XIII.

Fruttx Jndkus bacciferfruffu rotundo Vdjpyrmo. Zourott-MotUi H-M. *?.$. T.* 39. *f.* 77-

ARbufcula humili5 eft feu potius frutex, quatuor, quinqueve pedes altus, *caudice* tenui, cinereo corrice cinftOj necnon ramulis viridibus, aculeis armatis^ plurimifque virgulis pullulantibus donaro. *Radix* fibrata rufefcens, inodorajnfipida. *Folia* in ramulis aculeate proveniunt, oblongD-rotunda, in ambicu vix grenataj craflaj denfa, (iiperne atro-viridia & fplendentia, inferne fubviridia/nervulis aliquot e media coftain latera excurrentibus, fapor ingratus, odornullus. *Fhfeub* iubvirides, graveolentes, quinque acuminatis expansifque foliolis conftames; numerolis *ftamn»lv* . viridi-albicannbus, flavefcentibus *apicibus* ornatis, ac in Drbem expand medium occupantibus. FJolculis fuccedunt *baccat* rotunda?, virides pnm^m dein rubra:, Be per maturitatem nigncantes ac nitentes, came intus iucculenta & acida referta:; intra quam *ftmina* CDntinentur dura, offea, alpera, angulofa.

Locus. Nafcitur in *Baypin,* aliifque focis arenofis circa *CocBin;* fernper viretj floret, fiuftumque fert.

Vires. Ex arbons foliis cum radice in lafte vaccino coftis pocus fit, qui Antidotum habetur contra ier- pencum morfiis. Excorticein oleo frixo linimcncum conficuur contra Archntidcm. JFruftus cu- turi in delrciis ab indigenis come duntur.

CAP. XIV.

Arbor bacciftra Brajilitnjis floribus umbtUatis Tilia. Caagua-cuba Brafilimfibm Marcgrav. *Marcgr.*

ARbor eft parva, erefto *caudke* affurgens,haud craffo tamen 8c fine ramis: fuperius autem jngennbus veftitur foliiSj copiofls, fefquipedem longjSj plus quam pcdemlacis cum infignibus venis, ad taftum mollibus Be hirfuiis, liipern^ vindioriDiis quam infernc. *F/orejfsrt* parvos, •umbellacim congeftos, Floribus Tilia: fimiles, albos, quinque foliis conftanteSj &in medio habences umbilicum Juccumj odorem quoque florum Tiliac. Cortex arboris cinereusj lignum fragilc. Fruftus maturus eft niger, qui ab avibus CDmeditur.

Arbor trifolia Brafilienfis Topuli trtmula foliis. Iperoba BraJUitn/ibus MarcgraV.

Arbor eft cortice cinereo. Be punflulis albis variegat. *Folia* fert crafliufcula, fere fimilia foliis Tremulz noftratis, ex viridi cinerea, in quolibec pediculo duos aut tres digitos longo tria mure Phafeolorum appoiica. Lignum arboris album jnftar fietulxj ad varia utilc

CAP. XV.

PvutalctJja H.M. F-4- *T.* J7. *p.* 117. *Baccifcra Indica baccis oblongis in umbztta: firmam difpofitis. H.M.*

ARbu/cula eft humilis, *cattdin* tenui, ex albo flavefcente, cortice obdufto furvo, multilquC ramulis viridibus, quadrangulis ac geniculatis donato. *Radix* albicans, cinereo coi tic5 tcfta, fapon's unftuofi *fk.* fubadftfingentis. *Folia* geminata ordine parallelo circa ramulo5 proveniunt, oblongo tereria, acuminataj crafla, denfa^ glabra^ .fuperne viridia, nervis aliquot e media cofta aJbicante in latera excurrentibus. *Flores* exigui, inodori^ iniipidi, extremisTamuhs proveniuntj, porreftifque columellis umbelJse fpecie panduntur ac collolongiore inhaerenc calyci candid* lanuginofb, quadripanito, quatuor cceruleo-purpureis^ acuminatis Be exrrorfum reflexis foJi^15 conftantes: foJiola hare totidem intercedunt/^wfW* alba cceruleis *apicibus* ornata, medium pcCU, pance *ftyfo* purpurafcente. Flofcuhs decidennbus fiiccedunc *bacca* oblongs fiibctcrulea:, intu'Quc ieminibus niimerDfis ac furvis refertz, aromacica:, inodors.

Locus. Crelcicubiquecin Malabar, prsfertim circa Cochin : femper viref. Julio *E£* Ailgufto mB|llib floras fee; ac diu fiiperftes non eft.

Vires. Ex arbons Folus in Jafte coftis potus p^ratur^qui fomnum prohibet, necnon Lerhargo allP" vefopor [illegible] E foliis, floribus, cortice, radice, aliifve ej us parti bus w aqua codtis balneum ht Epilepfi aliifque [illegible] affeftibus utile.

CAP.

CAP. XVI.

Nalngu H. M P.*. *F- *&- P- 4?- Fruttx baccifir Malabar. .Fhribus umhllatis pentapetalx,* fructu *nigricante polyfpermo.*

H .Af~

FRutex eft ad altitudinem diuim homintini afliirgens^nafc^rifq^ in arenolis. *Radix* fibrofaj cortice rufglcente Be fufco, qui intus albicat, coruulo in medio ligni fubrubro. *Rami Scfurculi* nodofi, lLperiores angulati, virides, ligno pauco, maxime ad corticem, Be in filamsnca fiflili^ corcuio inti s molli. *Folia* in pctiolis qui ad exormm extuberant, pinnata, e pinnarum foliorumve brevibusBe crafliolis pediculis media:coftx adnexorum, binis, ternifsre auC etiam quinis conjugationibus 6c imparicoftam terminante, compofita. Sunt autcm turn cofta media, tumpeciolifoliorum punttulis afpen pinnae ipfac ublongu rotundae, antenus parum contraftz, ac cufpide angufto brevi eminences., in ina;gine ronundis denticulisincifae ac crilps, lataribus versus interior em parcem contraftis^ textura densa, duriola^, fuperfic obfeuro virDre nitenc^ liibtus clariores, fapore adftringenti: quz in extrema cofta eft omnium maxima^ ac anrerius rotundioris orz. E media cofta^ quac in fupina pajte pardm eminet, nervi bini adverfi ordine exeunt obliquoannuhri ac paralldo duftu proxime ad marginem, Bcc. *Flores* umbdlatim proveniunt in petiolis planisj qui in medio ftriati, ac punftulisfubafperi funt, ac e nodulis caulium erumpunt, parvi, quinquepecalls acuminatis, deprftm reflexis cDmpoficij colons albicantis ac vindi-diluti. E medio flore cminsc capiculum alburn^ quod in vertice deeem denticulis brevibus donatur, *[tylum* parvum cum globulo viridi-diluto ex quoprodic in fe recondens. *Calyx* {Jorum parvulus eftj conftans Foliis quinque cufpidatis, viridi-dilucis, quibus arfte floremapprehendic. *FruStw* forma piano rotundi, per maturitatem cceruleo-nigri, earns intus fucculenta> fucco coeruleo acnonnihil unftuofo: comefti os adurunt pungiintque : lemina oftoauc novem fingula continent, inorbem unolimplici ordinefitaj ac mediante came friifttfc a (e mutuo diftintta, mncque cnnmlaterum, quorum duo plana ac unum rotundum. Be colons ruffi.

Bis hicfrutexin anno flores fert tempore pluviofo Sc xftivo. *Tempts.*

Radix in decofto data dolores flomachi CDrnpsfcitj uti Be dolores colieos Be inteftinorum tonnmfr. Vires. Deco£tum ligni epotum fedat 1mm in sgrotis. Folia trita Be igne tofta vcrtiginem Be debilitatem capitis tollunt iis appofita. Eorundem decoftorum vapor exceptus proficuus eft pro dolore archricico. Succu5 exfolii5 teneris expreffus flc epotus flomachi concoftionem adjuvar.

CAP. XVII.

Eacviftralndicaumh&ata fort pallido fintaptato^ raro'fruftus ferm. Ramzna-pou-Maram H. M- P. 4. *T.* 61. p. 1x5.

M.H.

ARbor eft procera, 70 circiter pedes alta, *caudict* craffb, denfej, albicante, cortice obdufto furvo, fcabrofoj ramiililque plunmis, in orbem longelatcque difFufis, donato. *Radix* flavefcens, nigricante corcice tefta, odbra, aromatica. *Folia* petiolis oblongis circa extremos ramulos proveniunt, oblongo-rotun[illegible], fuperne atro-viridia, & [illegible], inferne fubviridia, odore fuavi, fapor [illegible]. Folia hæc ubi decidunt, haud fecus ac [illegible] folia, ftigmaca fui relinquendo circularibus promin^itibufquc an^ulis arbor is ramulos cingunt. *Flora* extremis ramulis racematiminhszrentj (tiaveolentes, quinqus acuminacis, pallid e rub en tibus, intiislanuginDiis, ac ftellxin modum expanfis foliolis conftantes, medium occupants *ftylo* candido, apice ornato tripartito, fupereminente in extremitatc plumula albicantc. Flonbus/i«i?^ raro luccedunt; teftantur tamen Malabarcnfes nonnunquam *baccas* ferre hanc arborcm oblongo-rotundasj flavo-purpurafcentes.

Crefcitlocis montanisin Berkencour. *Locus**

CAp. XVIII.

1; *Nirtiri* H.M. *Tart.* 2. *Tab.zj. <An Fruttx Indicus baccifer Vitis Idaa found* tlujii filiis* Breyn ?

H. M.

Fllutex eft altitudine feptem aut ofto pedum, nafcens in arcnofis. *Radix* in brachia divifa, ac, fibris capillaceis veftita eft, ligno duro, ac cortice aftrinzenee, qui fub cuticula fulca ruber eft. Stjpites ac rami cortice ruffo, qui faporis fubdulcis 6c adftringenris eft. E ramis hinc indc prodeunt furculi foliacei valde tenues, viridesactenuiter pilofi^ quibus folia brevifflimis petiolis hinc inde alternatim adhaerent/parva, oblongo-rotunda, tenuia/plana, glabra, fuperne obfeuriusviridia, fubcus dilutiora3 fapore nullo, nifi quod diiitius tnafticata levitcr pungant. *Flores* in furculis foluceis ex alis foliorum prodeun^ brevibus ac tenuiffimis petmlis, parvuli, quinque petails conltantes, rotundis, inferiDii parts rubiis, antenori ora albicantibus. In medio eft *jlylus* viridis, cradiolus, priiTiordium fruftus, cum duobus Itylulis ex adverfo oppolicis, ac cinftus ad onficium florum quinque flavis noduhs. *Fnttm* phino-ro:iindioH, caeruleo nignjapore Tubduki Be fubaftringentc, incus cum macuri func fucco aqueo coemleo repleti; *femin** paiva ajigufta concinentes> crilatera, duobuslateri-bus plani5 3euno rocundo ciraimfcnpta, permaturitatem nigncantia. pulpa iiicciilenta intus *cce** rulea. *Radix*

Vires. A,If ... Pro ... ationcventrJS ... =tiam alicujuspartis tumefaftione, trita &impofira in monnZ P... apoftematis matnrandis ftrviunt trita 8c cum ladle acidq iis appufia: ad qjoa ctum CDuduat foJiorum 5c corticis fimal tritorum cum aqua calida locio.

z. *Katou-Nirouri* H. M. *p*. j. T^.44.

Arbufcula Jiumilis eft, prscedenti valdè fimilis. *'Flares* exigui, rubefcentes, tenuibus viridibúlgue petlDJis ad tDliDnim exortum, Sc extremis furculis proveniunt, fex oblonga-rDtundis ac expanfis ffJioUs conJtantes. Succedunt iitfcc^ piano-rotunda:, tricocca: plurimum, lubro-ccErule^primùm, oein ca:iu]eo nigncantes/ww/w* Tex lemilunaria intus continentus.

Locus. PrDVEnitlocishumidisacarenoJis circa Cochin: femper viret, floret fruftumquB fert.

Vires. t-rolns in aqua communi coftis oris collutio conficitur ad erofas gingivas fanandas, dentffque vaciJJantEs roborandos. Ex foliis cum ffuftibus, corrice ac radice coftis balneum fit aniiarJnnticum. Ex radicis cortice cum Pipers longo 6c zinzibere cofto potus paratur, qui ad ventrioilum roborandum, pituitoioíque humores incidendos Be attenuandos fummè utibs perhibetur.

CAP. XIX.

De Fruticibus quiiufdam exoticis Vith Idee foliis aut fru&u.

1. *Frutex Indicus baccifer Vitis Idææ ... fib",* Breyn. *Caja-manis Tniisj i ... dulce.*

FRutexvideturarborcus, pluribus tenuibus ramis d'iffufus. Rämi, quosnaftus cftjac BreynW ... inftar ... T ^ ' i ... Bc lsves ... "trinque ramulis insquali urtu, plus palmaribuV dilfmm ... V ... S ... P"it=r, alternatim, tarn plana difpofitione ab im" ... rodine, pyrhoneac parvo, fex granulis oblangularibus refertus.

Breyn. 2. *Frutex tsEthiopictu bacciftr foliis Myrtilli* Breyn. *Cent.* 1. *cap.* 5.

Solitudiniim incoJanon procuJ à PrDmontorio bona Spei-, lignum habet durum fic^Ibum, cortice f«fr!ZlruteJcente obduftum; in multos autem difcefcitur ramos, Be hi in plurimos densè conftipak ... S T ... 5 ... »=d'B?ftafed confurafe brevibus ppdiculis mfidenria, per ambitum ... "IMIuainrVitis Id^x angulofc ?• A fo^ ... craffiora Sc fobdiora ambiunt. Baccas nigras, avibus maximè wtperitus ... dicitur.

... differt a defcripta, quod denfioribus acminoribus ramis, anguItionbus Sc oblongionbus fbliolisprarditus fit.

Hujusfruticis mentionem fecimus inter MyrtDs.

3. *Caaghiyuyo Brafilienfibus Myrtilli.* Marcgrav.Pir *Fruttx lactfr Brtfilitnjis, fru^iu ...*

... magnitudinem. C««& eft plane lignolus 6c hirfutus; *Folia* ... cirruta, ad taftum mDllia ... JevitH fwrata, rribus cminenribus nervis fcrT 3 ... Confpicuaj ... erfi autem multis venulis intcrtexta, fuperiuś magisvitiiSr? ... ea fuperius tuberculis pertotum, inferius fcrobiculis fcatent: quodlibct tuberculum pilum habec albe/centem. Fert *fifths* in pediculis parvis duos, tres, quatuor vel quinque, in racemum hbi appofitos, albos, pcntapetalus: poft quorum cafum nafcuntur bacca: nlgrar, magnitudine baccarumjunipcri, dulcis läporis, qua: comeduntur ab jEthi&pibuś, 6c fuccum dantinftar MyrtiJhferé.

Vires. Foliorum pulvis ulccribus ex caufa calida ortis infperfus optimè ilia curar.

Locus. JNaJcicur pluribus locis in Brafilia.

CAP. XX.

. *Fruttx baccifer frultu ai finguhs floret multiplier.Narum-paml.* H.M. *P z.F. lo.P.U-*

FRutex ... altitudint ... anijuxraarboresquasamphaiturad duura ... fibnslongh crafsisque terrxie firm^^'f rfi«» quoquc ... ente, odorearomatico vegetiori quàm prarcedencis [Panel-J ... ftiora iunt quam S.^111 ... nign'cant. Fo/i« petiolis curtis craffiolis append, oblongo-angu riiperficie cextun ... culpide acuto venulifque parum exfantibusltriata, atquu adeo iTiaxinie pane: odorTrc ... Vllor folils ... g« faturus, ac etiam cunt nuore, f"g"a oaD ... ddiffimili5folwCiiviamomi. f/pr« brevibus petiolis infidg^

lex, rarius feptenr, petalis compofiti, rotundis, oris in cufpidem contraftis, craflis, ri<ndis ex umbilico in planum explicatis, ac cufpidibus orbiculatiin ri^ida} flexions ^qualiter interiora verfus in" tortis; [unde flores rofas repraefcntant] cblore primum viridi-fufco, poftea magis Be magis rubefcente donee tandem rubro-fanguineo-furda evadant. Emedio horum florum (finojvPotius folliculi dicsndi funt) capitulum emicat rotundo-planum, albicans, in cujus partc fuperiori genimulcc oculatz ac plans denfb agmine in orbem confirae flint, fiibflavo primum colore^e quibus multus fine temporis humor unftuofus exfudat, poftea, up & capiculumiwdiurnj rufFefcentoaut ex ruffofLjfcen^ *Fruttus* cum adhuc tenerrimi ac velut prima germinajfunt obbngo-anguft^acvQlutiTpicaMn cap^tifc florum,gemrjiis ejus oculatis infita, quo capitulum rotundum/picatum repr^fojiit^it: pum autem in ft ftam excrevere magnitudinem petiolis longis tenuibus ac furreais gemm^(is Qculatis,inlid«nri ag ca* pitulum in prbem corona inftar cingunt, fiint-que oblongo-rotundiilongitjudine fermeuhkis pollicis, latitudine dimidu: per maturitatcm ex flavo. rubefc^ntes; oddns arom^cici minus Vegeci. gingibei;is viridis xmuli.

Snmina, quibus frudus in totum repleti, plana utrinque oris rotundioji^ exeeptis iis qui in extremo Fruftu lunt, quac ab uno latcre convexa, ordine luper feinvicem velut totidem cafeoli • lateribus fuis planis in latitudine fruftus fita, membranis tenuibus ac ad oras carne tenui fruftiis lie miltuo fejundta, ac fub cortice fruftus extuberantia, per matuntatem ex viridi Tubflava cum venulis fufcefcentibus, ctrm plane licca fiibrufa.

Oleum ex radicis corticibus per deftlllationem extraaamTciitti aqua afc^ndens eique innatans tenue^ clarum 6c viridefcens, odons minus grati, pingue 8c fubainaruny, reftinguendo ardoil jecoris conducit, inque dolore capitis^ &c. cholera exufta; halitum maleqlentem regcit, juvatque pro fulcisons, ut Sc radix trita mixta cum aqua & inun^^^^ Eadem [illegible] aqua epota addito momento Sacchari confert in Febre frigida & in ardore jecoris : eadem trita in aqua falfa feu marina fervit pro vermibus ex putrefaftione humorum natis, fadta inundtione membrorum, Ejufdem cortex trims Be in aqua epotus proficuus eft pro phlegmate 8c pro'Angina, atque eodem modo juvat infebnbus.ac in fluxu hmplici ac dylenterico, ut & in ardore hepatis Sc oris aperturis ac fcifluns. *Vires.*

Hanc arborem pro Nimbo Garcia: 8c Acoft* habet D. Commelinus: verum turn icones turn defcriptiones nimium diftant: Siquidem Nimbo Garcia: Fraxini magnitudine eft, cum Nimbo primus pinnis aut fex pedum circiter altitudine effe dicitur, nec fructus [illegible] excedat. Deinde flores Nimbo pentapetali funt 8c albi, Nimbo primus vero hexapetali, & rubro-fanguinei: tandem nec nomina conveniunt. Vires autem attnbuunt Nymbo fuo Garcias & Acoft* fequent55. Folia ,tnft, fc vulneribus cum hominum turn jumentorum cum fucco limanum impofita miraculose ea fananr Fohorum item fuccus perutihs eft fiyc psr os fumptus, folus, auc ex vino, aiit aqua, aut MIIHI* juiculo, fiveumbilicoimpoficusfolus, autcumfellis bubuli momento, auc aceto, aut Aloe ad nccandos 8c expellendos omnis generis lumbricos. ideoque familiare admodum Sc falubre inedicamentum eft Malabarenfibus quoniam lumbricis valdc funt obnoxii. Magniw eft etiam «eorum ufcs turn florum Sc fruftus, in articulorum doloribus, tumoribus, membrorum debilitate 5c apoftematibu5.

Olei etiam ex fruftibus expreffi magnus eft ufus in nervorum doloribus, quo vulnera, nervorum punfturas & contraftiones curant Malabarenfes.

CAP. XXL

BacciferaIndica flore compofito. Mala-Ehngi PL M.*Fart;* c, *Tab it±*

ARboreftjuftxmagmtudinis, 10 circiter pedes alta, caudice craflb, flavefcente, ckereo cortice cinfto, ramuhfque vindibus plunbus donato. *Radix* albo-flavefcens, amara, inodora *Folia* oblongo-rotunda, acummata craffa glabra, bvia, fuperne atro-viridia, infone viridia," inodora, media, cofta albicant^ *Flores* inodon, albicantcs, oblongis tenuibtrtq, petioUs circa ramulos provemunt, e quinq, flonbus fiftulanbus compofiti; fingulis florem totalem componentibus flofculis fuis privatis calycibus *donatisftamnibus* bims vindibus medium occupantibus.; irttet qux capitulum prodit vindi-albicans, e cujus lummo *plus* emicat craffior3 brevis. Flofculis decidentibus fuccedunt *FruEtus* oblongo-rotundi,viridi-flavelcente5, cum culpide nigro in vertice, craflo ac amaricante cortice cin&i, intra-^quem continetur *nucleus* albicans, fubamarus.

Credit variis RegniMalabaricilocis, prsfertimin *Baypin, Warapmli. & Angie caimaal*\-, femper viret, quotannis floret: 5c fruftum profert. *Locus.*

E folus cum Pipere^^ & plamo aromatico in Sefami oleo coftis linimientum paratur, quodinvertigine, n-pilepiia^imihbufq, cephahcis affedtibus valde laudatur capiti inunftum. *Vires in medicina.*

Ex cortice cum thure & aunpigmento unguentuin conficitur, quod hepatis region! inuncSum affeaibus eju&pDtenter mederifertur.

Fruauum nuclei cum pipere nodulo inclufi e collo geftantur pro amuleto ad arcendam Epilepfiam.

CAP. XXII.

Tangaraca Marcgr. *Tang or. II.* Pifon. *Erva do Roto Lufitanis. Frutex bacuifir Brdjilittifis, fieri ftarmvofo, fruttu dzUtvrio.*

FRutex eft magnitudine Ribefii, cortice cinerefcente: *Foliis* oblongis, viridibus, mukis .cpftis tranfrerfis intertextis. Sum autem ramuli & folia direfte fibi oppofita, Be hare fuperne viridia, ififerne canefcentia, adtaftumf quafi levi hirfutie pradita. Ih extrcmiriate ramorum,/K^pr°" vcnit, purpuro-brunni colons, magnitudine davellinarum Indicarum, plenus, petalis quatuor exte-rioribus paufo longioribus quam rcliqua, figura vomerfcj quibus inferius adftant ofto ej ... minora^ &*L* medium totum floris fpatium conftat foliolis parvis purpureis, morcflorum ... quorum medio prodit una bacca cterulea, magnitudine Myrtillorum, ad vifiim quaij gemma Tur-cois flori clTst impo(ita, Bcflos ut holofericum brunnum, fed cave tibiab clii, eft enim ... nenunu

SECTIO Q^UARTA.

T>z Arboribus t? Fruticibus fruEtu ex multis acinis ...

CAP. I.

De Pvlygono hatzifzro, Uva marina *ditto.*

RAmulis *B£* furculi5 Equifeti smulis, foliorum carentia, baCcis Mori fimilibus ab aliis Fruticibus abunds diftinguitur.

1. *Tolygvnurn baccifsrum ftandens* C. B. *Ephtdra five Anabafis* Dod. Park. *DoJ.*

AdEquifeti fimilitudinem accedit, verum major & altior eft; *caudice* iiibinde aflurgit brachil crallitudins, in alas diftributo, à quibus tsnues^ deinds oblongs plurimis gsniculis articulate vir~ *gfi\x* proveniunt, Equiferi cirris fimiles. *Flofculi* circa gcnicula mufcDfi^ minuti, pallentes vpluC Corn^ qups *fruEtiu* excipiunt rubentcs, acidi, fucd pleni., cxiguis moris haud abfimiJ^ in quibus femen. *Radix* dura eft B6 lignoHi.

AfTurgit in magnamfepe altitudincm, quandoq, brevior ac humiliur conflftit: rariflimè fbliW ria, pone arborem vel fruticcm fer^ Temper nafbitur, quarum etiam alcirudinem aflequitur.

Hsc li juxta arbufi:ulam primum adolefcentem nafcatur prout ilia crefuit ctiam attollitur, t^" m^fch in crefcendo illi fict., eciamli in lm men lam akirudinem arbor attollatur. Vidimus enim ¥)*' tanos non minus cdfas Abietibus in Hsmo monte nafcentibus., qu^ Ephedram ad fummum ufq"5 faftigium deduxerant, fine davicularum, fquasnullas habetj ope aut adminiculo ramorum ... tern. Si vero juxta fruticem aut arbufculam nafcatur, humilis manet, nee fupra earn attollitur. *BtUonius.*

Parkinlbnus nofter, nefcio unde edoftus, alferit hanc plantam cirris feu radicidis b ... emifE5, corticibus arborum hederac modo fe affigcrc, eorumq, adminiculo fcandere. Hujufmodi cirrorum apud Bcllonium auc Dodonarum nulla nientio,, quod fciam.

DefcriptioDodonzi adeo convenit cum Clufiana plantar infequentis dercriptione, ut mihi plane pcrfuadeain unam 5c eandem plantam efle quam uterq, delcribit; an eadem fit dc qua fcribit BeU^" niusmihi non conftat, potius diver/am puto.

2- *V'va marina major* Ger. *Tragos fivz Uwa marina major* J. B- *Tolygonum baccifcruw maritimUl* majus Q B. *Tolyg.4 baccjf.fi've U<va marina major* Park. *Volyg. Flmii majus* Clui. *$$ greater Fragmpr, P? &t)vub1$o2ktaih*

Humana interdum altitudine fruticat^ Spartii, quod Hi/pani *Rttamo* VDcan^ modo, brachialis craflitudinis aliquando ftipite, oblongis ramis nigricantibus, qui dcinde mulras virgulas ferunt, p... dales, tenues, multis internodiis djftinftas, ut Equiietum fere propendentes, fine foliis, ad... adftringenti5 /aporis: *florem* fbcundum internodia cpnfertum, minutum & mufcofiim, *Eorni* ... non abfimllem, pallidum: deinde/rwff«w exiguismorisfimilem (ut quidem mihi r... nam. florentem duntaxat videbam) rubentem^ fucculentum, acidum, in quo pauca grana, ... fcrfefiniilia.

In Sicilia prope *Panto Czrchlo,* obfervavimus bumana altitudine, valdc fruticofuni. ... R^eK^no Murciano, nufquam alibi fibi conlpcftam. ... Auguft maturefcit.

... hujus generis quas in Sicilia obfervavimus color ramDrum adultiorum cinereus ... gularum juniorum obfburc viridis. *Fhrei* nodos Teu ucnicula 75iticillatim ambicnres, lurei, c ... mbus compofitt Baccas nondum protulcrar.

3. ...

3- *Uva marina Minor* GenTragps *Jive U<va marina minor* J.B. *Polygonnm baccifiriim maritlmum rrhntts* CB. *Volygonttm bacciftrum mmus^fivt Uva marina minor* Park, Cf)e Ifefffer j&ga-grape, o? £lj?ub^o?toil$_t$

Frutex eft parvus, vix interdiim paltnum excedens, nonnunqiiam cubitafc, *ftipite* iignofo, fimJilici, quipoft ex uno velut capite complures proferc ramDs viridantes, ftriatos, fraftu concumaces, adftringentes, medulla vifcosa [qux reficcata rtibelcit] plenos, crebris geniculis intercsptos, inqug frequentes ramutas rurfiim dividing quibus ex articulis duntaxat eft exortus: atque in his quidem nee folia, nee folioriirn ulla comparent veftigia: Verum *b* ^eniculis Equifeti niodo prodeuntes ra* muli *flores* in (Limmofuftinent glomeratim congeftpsj multos, parvos, luteos, in *fruttum* abituros Rubi moris fimilem, ex acinis rubris cbmpaftilem, fapors dulci^ nee ita tamen uti mora gratum, edulem tamen. Hifce *femina* infant gemella, oblongaj qua fe mucuo fp•ftant plana, altera pares leviter in gibbum protuberancia.

In arenofis litoribus propc montem Ceti & Frontignanam, inque faxofls collibus vicinis abunde; provenic. Freijuentern invenit Clulius in quodam colle fecundo a Salmantica milliard totiusfer^ Hiipania: meditullio, longiflimca mariy quod fatis mirari nequic, cum antea nufquam obfervaflec nifi maritimi5 locis- *Verum nos alias aliquammultas maritimas plantor in mzdiurramis interdum procul d mart nafcehtes objrrwvinnis, utn.g.* Kali Ipinofum, Caryophyllum maritimum, Althzam vulgarem, Sec. *Locus!*

Eqiulecum montanum Creticum *Alpin. txot.* huic eadem plantavidetur; quod fi ita fit, fruaurn vel Bauhinus, vel fquod potius credoj Alpinus minus refte defcribit^ nihil taincn temere affirmare aufim.

CAP. II.

Arbor Baccifera Brafilhnfis, frutfu tubtrQulis inapali^ Mori amulo. Tataiiba Brajiliznfibus Marggr. & Pilbn.

ARbor eft cortice cinereo, ligno intus crocgi colons, partim & rufefcentis. *Folia* fert acuminata Be lerrata, Betulz rolils quodammodo fimilia^ in ramis hinc indc pofita- *Fruttutft* fert mediocris Mori magnitudin^ rotundum, e tuberuulis compofitum, pallidi colons, multa filamenta exterius habentem, fuica, non admodum longa, Comeauntar hi Iruflrusut Moraj vel per *tbj* vel addico Saccharo K affufo vino : intcrius continent albicancia granukj per carnem difperfa.

Lignum arboris valde durum eft, Be diutifflmc ddrat, tatil intra, quam extra aquam Be terrarrij Jemper viride. Optimum eft inter omnia$_3$ Be excellit lighD *Mafarandiiba* quomodocunq, uiurpetur; Exligno yetere parant tinfturam egregiae flavam. coquendo- *Vfml*

Nalcitur paffim in lylvis, prxfertim maritimis: Fruftus maturatur menfe Maio. *Locus* C? *Tempw.*

CAP. III.

RUbuSj Gra:cis B*V©-$_a$ vel quod virgulta ejus rubeant diifta .putatur, vel quod mora ^'DS CDmprefla fanguineum fuccum reddant.

Fruftu epluribus acinis arfteftipatis compofito uni Be fimplici -flori liiccedente, foliis in plura fegmenta partitis, necnon parvitatj Cc imbecillitatc fua a reliquis frucicibus bacciferis diftinguitur.

A- I- *Ruiusmajor fruEluriigro y^R$_m$ Rubus vulgam, five Rubusfruttumgrb* C.B- *Rubus vulgar* major* Park. <Sj)e common gamble, o? 35Iach-btrrp-buft).

Nihil vulgatius norunt diimeta Rubo, qui ex radice riodola importuna feracitate fc propagans, longe lat^lcnticofis Be mbrdacibus farmentis, angulofis, rubsnribus vagatur; Si vicinis fulciatur in altum crafliores emittit virgas, quac tamen K ipfe gracilitate & proceritate fua nimia in terram retraftz ac curvata^ defixis in earn capitibus radicantur, Virgx Ipinis aduncis BC pungentibus acuIcis veftiuntur ; quibus pratereuntium veftibus fefc-affigunt, eolq, remorantur. *Folia* terna, aut quina in eodem pediculo (errata, afpera^ dorfo acufeato, inferna parts candicantia, fupcriore nigrLcantia$_3$ ficco adftringentiq, fapore przdita : hyeme vix decidentia hifi altera fuccrefcant. *Florxi* albi, vel ex candidorofei, rDfiilz inftar, *apicibus* concoloribus: Mora rubra per rtiatuntatem nigrdfeunt, ariftis quibufdam afperiufcula^ acinis par vis, gultugratOj dulti. Magna tamen eft in hilce moris faporis refpcft[u] diverfitas: alia enim dulcacida func Be paUto grata, alia plane duicia Be natfeofaj alia^amaricantnonnihil^ alia fatua Be aquear font.

Freq^cns eft ubique in fepibus Be dumetis. Maio menle, Be intcrdum etiam Julio Sc Augufto flores conifpicui (iint. FruiSus Augufto Be circa Autumnmn maturkatem-alTeqUitL^r. *Locus (S Tempm*

Omnibus propcmidum hujus plants partibus mulcas vires attribuunt Veteres, de quibus Plinius Sc piofcDridesconlulendi. Galeno Rubi Folia, germina, flos, fruftus Be radix qualitace adftruigence participant, eaquc non ob/cura- Fruftusimmature altringic potenter, matUFUs tempcratior c/l K *Vires.*

Jubaftringit; hinc in cjLiibuicunq, proHuiiis, vomitu, fluxu alvi, ureri, narium,8ec. utilis eft: Extrinfecus ip aphthis aliifq, ulcenbus oris fnc^ vdneribus adftrii\gendis: Conimendatur à nonnulJis, necprarterratiDnem, ad Scorbucum; (iquictem nee facie, nee qualitatibus niulcum differre videtura fruftu Chaimmon Alpine, qui ad hunc niorbum fpécificum eft. Quocirca lion eft cur eorum efts ram /evertr pueris intèrdicatur. Dices Galenum affirmare dolorem capitisinducerecDpiosè iis vefcencibus. Ac Tragus (eid nscdum expenum efle fcribir. Verum finquies) teftaturipfe Tragus mora ilia vehementer refrigerare, ità -quidem uc fi quis aquam (uperbibat eum horrores febriles continuo obriicre polFe. E lonrra J. Bauhinus fe Jipius comedifſecopiosè, nee nocumentum fenfiileair, quamvis frigidumSc humidum ac pituitofum naberet ventriculunn. Apud noftrares iniames liint quod achorcs 6i tineam capicis caufare cradancur^ unde & d^CiJlDIlCtric^ dicuntur 8c hoc nomine ab CDUm L'fu pusri decerrencur. Hoc egopropopulan errore habeo ; necputo eorum ujiini hoc refpeftu nTagisnocivum die quam aliorum fruftuum horariorum, quifi copiose nimis ingerantur in vencriculD purrelcere apci *timi,* Sc hujufmodi forte affeftus inducere.

E fucco mororum Rubi vuJgaris expreflo & fermencauo cum tantillo Sacchari parari poteft vini quoddam genus /acis generofum Be guftui gratuni.

Flores li/clem viribus pollenc quibusfiiuftus immaturi.

Foliorum decoftumin garganfmis & collutiombus ad aphthas & ulcera oris utiJiflunum cenletur-

Rubi vulgari5 bacca^ iuccum exhibcntj qui in forma iyrupi exhibitus maxims efficacia: e/lin dyfuna. *D. Nudbam**

A. 2. *Rubus minor frnBu ectruleo* J. B. *repens fruttu aejio* C. B. Ger. emac. *minor,* [illegible] *jvr Humirubm* Park. 5DrBD ·bcrrp 23uffj, 0[illegible] £>\r\$\\ 35jdm6Ir.

J. B.

Contiaftior hie Rubus^ proxime jam ditto minor, parum aut nihil intcrdum • humo ie tollilj reptatu gaudens, farmencis long^ latèque diffufis, Trago humi ferpemibus, tcnuiffimis cC acuica^ flagelli5 nunquam fearrollens, led protinus deorlum vergens, *&c* folns minonbus, minuique Jencicolis, Trago auftoré Lupulorelpondencibus, nili quod magisnigricant, fpini/que afperionbushorrejf. *Flores* Iimile5j Trago ex candido rofei, ftellaci: at *fru^us₂* qui minor, primo exortu viridis, *p* ^ poll riibroj, per macuricacem carHo VBI cxruleo coloje fihgitiir, pilofus UC Rubi prxcedsneis, guiti* pari, non injucundo veluc arboris Mori: radice nodofà.

Locus. Inter fegetes & in arvis demtflà fegete, inque Ijdvis carduis frequens reperitur; uc interdum ^o" tD5 agros occupcc tarn cidcos quam inflikos.

A. 3- *Bdihns hlteus [f'mofus fruttu rubro* J.'B. *Idxus fpinofus Q.^Q.Idaus* Ger. Park. [illegible] *ftafp* ·ficcrp·25ufJ, *fta\riboi(c)* oj I^inD·bcrrp.

J.B.

Rubiis Ida:us vulgari illo lenticofo minor Be miciar, brevibus 8c fere innoxiis fpinulis horridus, interdum iis umninu carens, potiffimum Cinquic Tragps) in virgis pnmo anno profilientibuSj fir* mentis tenuionbusj tei ecibus Be plarunque reftis, tncubitalibus Be alcioribus. *Folia* cerna auc quin* in ala: moaum difpofita, pediculo fefcunciam aut duas uncias longo^ Izvi annexa, Rubi vuJgaH foliis familia, fed cenera ik mollia, fuperius atrD-virentia, inferius incana, uc farina alperia videancur (inquic TragusJ fapore auftero. *Flores* albos excipiunt *tnora,* per maturitatem rubentiaj intcf acinos pilis donata, dulci vinosoque carnei coJoris fucco ebria- Tragus ait odorem uti *F*^ Violam Martiam fpirare. *Radix* eft Jonga/ per terram late fe ipargens, quotannis iurculos produced qui fecundo anno.flores fruftufque proferunr.

Qiiin hare planra fit Rubus Idius, Diofcoridis minime dubitandum.

Locw. Uliginolis Be umbrofis fyJvis, Jocifque minimi: apricis, necnon gorulentis Be arenofis laxis gaudet, uc refte J. Bauhinus. In montibus Walli^, inque Septentnonalibus Anglix udis *&c* faxolis invenirur. In fylvis eciam humidis agro Warwicenfi obfervavimus.

Vim, Hujus baccx eafdem vires obtinent quas Rubi vulgaris mDia^ magis tamen cordiales funC, Be guftui gratiurcs.

Aqua e mons Rubi Idxi deftillata, vel eorundem conferva Be gelatina, vcl iyrupus e fucco p^ ratus, ad febres ardentes conducunt, turn propter manifeftam retrigerandi faculcateni^ turn prcjpt3r odorem fuaviflinium vfolaceum quenft exfpirant, faporemque gratiflimum inter dulcem & acidum^ quibus Be naribus Sc palato *lh* commenaanc, corque roborant Be exhilarant. Gefherus iy" rupum vel fapphyrijns Be fmaragdinis anteferre non dubiravit, jdque expertus *in* feipfo Be aliis.

Ex moris Rubi Idaci exprimi poteft vinum ad u/us multos, nimirurn ventriculum imbecillu[illegible] alvi fluxii5, variofquc gingivarum, dentium, uvula:, palati, alianimque partium affeftus.

Qui cibos in ventncuJo continere nequeunt, Be fi equentibus vomitionibus infeftantur, his fru^ Rubi Idari devofarus, Be folia recentia cu/a ac foris ftpmacho impolita mire prolum. *Trag.* Turn *°' liorum tcnellorum decoftum^ turn folia ipfa trka Be impodta, turn aqua deftillata poca & iJJi*' in' flammatione5 quafcunque Tedant 6e reftnngunt, ut Tragus Be alii volunt.

Folia Rubi lixivio decotla, fi iJlo caput aliquDties abluas capillos denigranc.

Vino cui ijifufa func Rubi Idzi mora faporem 8e odorem grarum communicant. E^x [illegible] pulp a cum Saccharo laudariffima Bdlaria fiunt.

Rubus Idaus frutfu albo C. B.

Via alia in re quam fructus colore à præcedente differt, unde nec fpecie diftincta cenfenda eft.

4. *Rubus*

4. *Rubus hUtts nm ffinofns* J. B. *Rubus Idaus lavis* C. B..

Gignitur frcquens (inquit Lugdun.) in Allobrogum monte Gratianoppli yicino, quem vocarit *La Mom* caulibus multis fsfquipedalibus, ut Idzus Chamaebatus jure nominari poffit, fbliofis, fine fpinis Lillisj, folio Rubo IdacD fimili, averfa parts candido & lanuginofo; fru&u rubro, fed non ut in liiperiori rotundo 8c dulci, verum ex granis fie coagmentatOj ut in metae modum faftigietur, acido fapore etiam cum maturuit.. Incola, vacant *Des Afnes,* Be ab Idzi Rubi fruftu probe diftinguunt, quem vacant *Des Amps.* .

Hiftona Lugdunenfis hanc habet pro Chamzebato feu Rubo Idzo altero Tragi. At oftehdit J.Bauhinus Chamxbatum ilium efle Rubum Alpinum humilem *Gefn.ku* Chamaerubum faxatilsm C. *B.*

Rubus montanus odoratus Vaxk.

An *&c* quid differat ab hac planta confiderandum vide dsfcriptionem apud auaorem. Sufpicor Parkinfbnum aliquo modo deeepcum: nihildum enim de tali Rubo in Anglia nafcents aliunde inaudivi.

5- *Rubus odoratus* Cornut.

Cornut.

Hujus fmcicis *nadix* Rubi vulgaris modo per futnma celpitnm vagatur. *Folia* Fert ex longo pediculo leniter hirfuta, latiffima, in angulos exeuntia, *moKO7niJ\t,* hoc enim vocabulo Theophraftus peculiarem iftam foliorum figuratnj quac Viti3 Aceri majori 6c Rubo. communis eft explicat. Alibi Theophraftus folium Rubo tribuic 'A>fwAf, hoc eft, Viticis figura, quacum revera Rubi folia conveniunt, quod ad divifuram attinec. Folia ifthasc fragrantifltma Hint, paremque Agrimonise odofatx auc Pimpinellae odoratac Ipiranc odorem: fine ordine circumpoiica (unc caulibus^ qui plurimi Sc ramofi a radice fe attullunt, farmentofi^ flexiles, medulla pleni, fpinis vacui^ molliter hirftti, Nudantur foliis Aucumno, prsfertim in cacumine; cyms etenim in hyemem ufque prorogant moia5j quo tempore 8c ipfae caduncc, unique 6c arefcic caulis, nee enim hyemis inclementiam patitur, fed quotannis renovari folet. *Flows* fart in lummo magnitudine Sc figura Rofe fimplich quam Caninam vocant^ pentapetalos petalis finuatis, colore dilutiflimae purpurae violacea:, in cahci^ fui medio mille luteos apices gomplecftentes ut'Rofa: fucceditque tandem fruftus vulgaris Rubi hortenfis figura, non adeo gratus fapore, fid forma fimilis, *&rifuxp&' £ ns&-7*(w& id we* poaf, h. e. quamplurimis acinis Sc granis rubris ita congsftus uc Malum Granacum exempto cortice perbelle referat.

6. *Rubi facie fmticofa f I ant a Lobelia* J. B. Park- *Rubus exoticus* C. B. *Ulava Her culis* R. S. Muf.

Quern Lobelius bacillus hujus fruticis defcripfic, carpi craflitie erat, longam haftam xquans, 5c CDrtice nigrodenfo veftitus, tuberculis craffis, fetiticons, creberrimis in clavac modum muncato, folidoj gravi Be praedurp lignD: unde Plan tarn a Rubo diverfam efle patet. Obfervac D. Grevius lpinas mere corticales efle ut in Rub^ non ligneus, proinde Sc frangi faciles.

Rubus Momcoccoj Hermanniin *Cat. Hort. Lugd$_m$ Bat.* Rubi vulgaris vanetas efle videtur-

CAP. IV-

*Champacam*l{.y[- An flos Indicus Chamfacw dittus* Bontii? *An Champe di5}i fares Indici Gar-* . ii*J.B. CB? *P. I. F. r. f - 3I-

H. *M.*

Arbor eft procera, denfis frondibus,.late fparfis, nafcens in arenofis. *Radix* cortice eft rufo, faporis amari Be peracris. *Caudex* hominis amplexum implens, cortice craflb cinereo teftus faporis amari 6c fubacris, ligno albicance. Surculi rotundi cinerei, in apice ubi novello genuine expullulant fpadicei coloris. *Folia* petiolis uncialibus infidenc, fpichamam Sc amplius longa, latitudine quatuor auc quinquepollicum, in cufpidem oblongam anguftam contrafta, textura duriola, plana Be lacvia, liiperne obfeuro virore nitencia, inferne clariore, laporis acris 6c amari: cofta media crafea, in averfa folii parte eminente, a qua obliquo 6c parallelo duftu nervi anteriDra verJus exeunt, ac a margine reflexae arcuatim in fe inviceni incurrunt, *ut in aliis multis foliis obfervatur. Flores* in fiimmis furculis 'e foliorum alis exeunt, petiolis craflis, lenibus, furreftis ac fefcuncialibus^ acuti ac fragrantis odDris, petabrum oblongo anguftorum triplici ordine compofiti; petala in exteriori ordine ofto^ tripla ferine laticudinc eorum qua! in medio ordine ofto etiam plerunque lunt, versus fummitacem magis rotunda, 6c nonnihil cufpidata, minus tamen quim medii ordinis. Qtn in intimo Drdine parvula lunt, brevia, versus fummi tat em maxime cufpidata, dilute flava, ac veluti *Stamina* crafliola, inferius circilmambienria ftylum craP £im, teretem, nonnihil conipuni^ fpicis parvis, viridibus, craflioiis, cufpidatis fcutellatim circundatum, suntque fpicf in cufpide, quo inferiora versus inflexar, rubefcentes, Be rudimentutn fruftus concinentes. .Floribus ^uoque fapor aftringens 5c acris eft. *Frutfus* racematim pediculo medio craflb & toituofo petiolis craflis Be curds circumfident, oblongo-rotundi, cortice crafliolo pnmum viridi, cum maturi lunt flavo diluto albicantp, fapore peracn, odore minus grato.

Stamina intus fe invicem proxime contingunt fine ullo interfepimento, suntque uno Utere rotundo, ad fruftus formam, reliquis planis ubi fe mutub contingunt: conftantque cum matura pulpa renui, humida, fublaftea^ qux membrana incarnato-rubra eft inveftita, intus ofle grandiufcub

Flores bis fert in anno, Fru&um non dac nifi aim vetuftior eft.

Radix ejufque cortex iiccatus tritus & cum la<fte fpiflo, *Dayr* difto, mixtus Be impofitus a matis maturandis & aperiendis infcrvit, in pulvere cum aqua calida exhibicus menftrua *&c* expellit.

Flares triti & cum oJeo deco&j fafta inunctione cephalalgiac, ocnlorum affTeftibus 6c gr;g.conducunt; iidem in olco per 40 dies infolati eadem pracftant.

Aqua e floribus deftillara odonfera eft, *&c COT* exhilarar.

Garcias formam florum *Cbampe* diftorunij aut ftirpem cui iimafciuitur non defcribir, taiiturif^ cit, eorum in Indiis magnum ufum efle, fie odore graviori quam Lilium album.

Sunt (inquitj odoribus adeo dediti regiotiis illios incolaCj ut plsrunque cibo abftineant, quo nabeant unde odores fibi comparare poffint, ideoque non immerito proniores in Veneremelft cenfentur. Munera qus a teiiuioribus offerri Iblent Regibus pradifti func flores 8c Ro& noltraces, quibus folent cubicula Regis infternere.

Nominis affinitas, florum gratiffiinus odor, aliarque qua: huic Pianta: ab Autonbus adicnbuntui circumftantia: non difficuJter mihi perfiiadent eanaem eflecumea qus.a Bontio cap. 45- bitur, inquit D. *Syen* Comment, in hanc Arborem,. quamvis fateatur ejufdem clefcripttonein ram dfe, mutiJam, quin 8c ^brfan vitiolam: cujus fontentis nos quoque fubicribimus.

HISTORIC

HISTORIÆ PLANTARUM
LIBER VIGESIMUS NONUS,
QUI EST
De Arboribus Pomiferis quarum flos imo fructui adnaſcitur,

POmiferas arbores voco quæ fru&um proferunt majorem, perlcarpio donatum, & in plerifque polypyrenum. In plerifque dico, quoriiam pro Pomis habeo fruftus omnes majores cortice crafliore aut duriore teftos, quamvis unicum duntaxat intus nudeum contineant, modo pulpam humidam iemen ambientem habeant. Ad Prunum cnim conftituendum Tequiruntur officulum intus unicum, pulpa feu caro humida illud ambiens^ &c cutis exterior tenuis ac membranacea.

Hujufinodi arbores funt vel frudlu membrana tenuiore tefto, vel cortice craffiore, eoque vel molliore vel duriore-

SECTIO 1

Tomtferx fruEiu cute tenuiore feu fnemhranacea tetto.

CAP. I.

Sorbus Spuria Malabarka Katcu-Kakjiam difta, Katottrkale/iam H. M. P. 4. T. 3;. p. 69.

ARbor eft mediz magnitudinis, altitudine vlginti, craffitie verò leptem pedum menfuram *H.M.* rarò fuperansj multifque ramis nodofis donata, e quibus ramuli foliofi in orbcm eleganter m^ diffufi demum emergunt: [*<juos ramulos foliofos vocant vthil aliud funt yuam folia combofit a finnata.*~\ Lignum albicans, przdurum^ cortice munitum furvo, fcabroj craflo^ mulli, intus fubviriai. R^^x'albicanSjfurvo cortice tefta, inodora, infipida. *Folia Kakfiam* foliis fimilia^ at dsnla, fragilia & in ambitu (errata- *Flores* iiirculis pblongis racematim inhaerent, atque e *caljce* liibflavo, in quinque lacinias acuminatas fefto prodeunt, quinque craflis, denfis^acuminatiSj flavefcentibus, extrorfumque reflexis foliolis conftantes^fto in media citrinisj acuminatis *ftaminulis* ; inter *qi\x fiylus* prodit viridi-flavefuens capitulo viridi^ globofo. *Frucl*n*s* globofi, glabri, lubvirides, tenui pellicula cinfti^ intufque came denfej fucculenta, fubviridi, faporifque adftringentis, referti: intra quam quinque locancur rufa *ojjlcula*, feu potius femina, forma fabarum a:mula, *nucUum* continsntia candiduiHj amaro-dulcem, acrem.

Crefcit locis arenofis circa *Cochin* \ quotannis maturos exhibet fruftus, diuque frugifera manet. Flores cum fertj Septembri viz. fie Oftobri meniibus, antiqua decidunt folia. *Loan*

CAP. II.

Arbor Pomifera Brafilhnfis fruttu hifpido Tomi magnitudim> feminibus flurimu minimise Apziba Brafelien/ibus Marcgr.

Aiarcgr.

ARbor eft vafta, atque in multos ramos expanfa, cortice cinereo. *Folia* habet quafi in frondes congefta, longa, in ambitu autem leviter ferrata, fuperius faturate- viridia^ inferius magis incana, &denfaquachm lanugine veftita. *Flores* fert ftellatos, fiavos, quinque foliis conftantes flavis, & quinque ahis ex viridi flavis, fuavis admodum odoris." *Fruitum pro*ducit magnitudine Pomi aut circiter, orbicularem, comprefliim, hifpidum cxtenus, inftar fpongi* marinaeScvillofum, ex mufcofo colore fulcum, quiubi maturuit intres partes fponte dchifcit, con-

tinecque

tinecqus intLisglobulam rnagnicudins ficus ficcacz, conglobarum *feminibus* obfcure brunnis., magnitudine grant Sinapis, /edcompieflli quodammodD.

Fruftus apud incolas nuilius eft ukis, ligno utuntur ad *Cinchaf,i e.* letnbos pifcatorios & *J...das,* quibus uftmtur "in fliiniinibus trajiciendisj atque etiam in mari.

C A P. III.

* P. 3. T.41. />. 49. " *Tomiftra Indica trifilia fructu Vrttniforwi cattdato. Niruala* H. M- *Tafia Brafilimfium* ... D. CDmelin.

H.M.

Arbor eft vaftac magnitudinis, 30. aut 40. pedes aha, paucis ramisin orbem diffiiiisj co'rtice glabro, cinereDj albicantibus interftinftopunftulis, obduftisj .lignum pr^durum,flavefcens. *Radix* albicanSj corcics cinprcD tefta graverolens eft at fere iqijp;da. *Folia* terna fimul pstiolis teretibus, IaAgkudine Ipithatnam sequaiitibus, prbveniunt, oblorigb-rotunda ac in mucronsm dclinentiaj glabra, virore nifentia, lubacida, manibus confri^afuaveolencia: E cofta media, infigni plures nervuli ordinato acparallelo duftu exeunt. *Flores* iirarnorum extremis, tenuibus, oblongis, glabris viridibus proveniunc pctiolis, iiqus quatuor oblctfig^rotundis, acuminatis albicantibus ac ftriatisconftanc foliis^.quz tocidemincus exiguis, acuminatisfubviridibus FoliDlisfuntrnunHaj niime-10/15, viridibus ac rubris *ftamimtlis,* purpurejs oblongis *apuibns* dotatis, niediam floris cavitat^m K umbilicurn oCcupannbus; inter quac viridis prodit *fijlm,* oblongus, craffTis, furreiftus, apicerotundoj faturato-viridi elegancer ornatus^ è quo dein *fruEtta* erricrgit: odor fuaviflimus & vino/us. *Fruit us* vcrò viridibus/DblongiSj craffis, rotundis, b'gnofis pendent petiolis, quiarticulatimflorunijunguntur pediculis, uti 5c hi geniculatim ramiilis inherent; funtque oblongo-rotundij virides, cortice cincreo tenui obdufti: intus carne humida, albicante, quadripartitaj odoris faporifque vinofi ref erta, intra quamnumerofa coniincntur *fzrmina* flavefcentia, pridura^ angulata *&c* plana.

LDCW f3 Loci5 petrofis & arenofis provenic imprimis circa provincias *Mangatti* Be *Volga* in fluminum fl"

Tf...: Menfe Aprili folia decidunt, verum lequcnte Junio *&c* Julio dum floret no vis denuo frond ell& foliis: at Novembri 5c Decembri menfibus maturos fcrt fruftus, vixque annos 40. Frugifera manet.

... Foliorum fuccus linteis exceptus^ K inguinibus adhibitus urinarii ciet. Idem prxftant fruftu[5] contufi Sc cum Sale, camphora Be felis ftercore in cataplafmacis formam redafti, *&c* diftislocisap* plicati. Cortex in aqua maceratus, *&c* cum zinziberc Bcpipere longo in kfte vaccino Be oleo Sciami ad humidi conmmptibncin excoftus, egrsgium przbet exficcandjs frigidis humoribus linimentum- Semen cum Dryzae infufo coftum, Be dein cum butyro recenti contuiiim ac carapJafhiatis forma abfeedibus applicatum potenter eos emollii: ac maftirat.

CAP. IV.

Tomifera Indication Rhodvdendri, fruttii Vyrifirmi. Modagam H. M. P. 4 T. c8 p. iig.

M.J.. A

ArbufcuJa hxc altitudine duodcckn, craflitie vsro quatuor pedum menfiiram circiter x..., ramuli/qufc albo-viridefcentibus[1] in orbem late diffufis doriacur; lignum albicans, cinereo corticc cinftum. *.Radix* albicans, furvo cortice teiSa. *Folia* petiohs alatis circa extreme ramubs proveniunt, oblongo-rDtunda, crafla, denla, glabra, iiiperyè atro-viridia Be fplendentia, infernè liibviridia, coft;i media albicante. Cùm decidunt foliaj fiii ftigmaca-relinquendci circularibus prominentibufct annulis, arbors ramos cingunt. *Flores* plures fimul junfti extremis ramulis provcniunt, odori, candidi, Rhododeudri flonbus fimiles, caliciq'ue viridi, in quinquelacinias (refto inhacrenc, quinque fubrotundis foliis conftantes, totidem albicantibus, luteis *apcibus* Drnatis, *[taminibm* mediamfloris cavitatem 5c umbilicum occupantibus, inter *qux ftj/lus* prodic albicaiis, capitulo viridi, *Fruitus* pyriformcs, virides, intus fungofi, adftringentes^ nuraeroli, minutiflimifqus granulis refertis.

Lvc Provenit ubique in Malabar, pracfertim circa Candsnate; Semper viret, floret ac fructus ferf, fed diu frugifera non manet.

Vires E cDrtice Be radice in aqua coctis Apozema paratur invcterato capitis dolori tollendo utilc. E foliis pgtio cDnficitur ad menftrua fupprefla rcvocanda.

CAP. V.

Arbor Vrumftra Brafilitnjis frutfu ovali, polypyreno: Mangaiba Marcgr. & Piſon.

Marg.

Arbor eſt pulchra, criſpa & formoſiſſima; magnitudine & figurâ noſtratem Ceraſum acidam æquat, aut etiam ſuperat [ſupra altitudinem Pruni Europææ non attollitur, quam fructu, præcipuè verò ligno & foliis æmulatur] In multos ramos variè diſtribuitur, qui in alios tenues ramulos, ſeu ſurculos deſinunt, ut in Betula. Cortex coloris fuſci cinerei aſpectû, ramulorum autem ſimillimus ramulis Betulæ junioribus; lignum lentum, exiguâ intus medullâ, fractum aut convulſum lacteum fundit humorem. *Folia* ſunt parva, ſolida, egregiè virentia, bina ſibi ſemper oppoſita,

oppofira, nervo in medixj fecundum Ibngicudinbm, tranfrerfim autem venulis five lineis fiibtiUflimis parallelis praidita. *Flores* gignit Jafinini modo difpofitos, calycibus fefquidigiciim longis, Be Jupenus in quinque foliola acuminata expanfis, ftdlulae figura,·coloris albi, odoris iuaviflimi. *Fruttm* rpagnitudinem habet Priinorum noftratium, aut ovi gallinacei, rotundiufculus aut ovalis, quam Soli expjnitur aureus, rubrifquc maculis diftinftus *[Marcgr.* exviridi flavus, ac^ in uno latere egregiis piinftulis rubris infignitus, qua: in quibufdam plura flint, in quibufdam pauciora, in aliis nulla] Tenuiflima cuticula tegitur, pulpani continet albam, moll em inftar butyri, gratiflimi vinofi acidiffimi faporis/ qu^c licet iequax ac duftilis videatur, manducando tamen nihil tale deprehenditui\ orique inferca ftatim liquefcit; *Semina* lutea, CDmpiefla fex^ feptem, duodecim, auc plura continer, ovalis figure, in media umbilicum habentia, cute inftar Amygdalarum dulciumfed lenta, intus habentia nucleuin albiffimum dulcis laporis, quare Integra cum fruttu degluciuntur. Fruftus non eft edulis nifi fponte decidac, nam in arbors cxiftens plenus eft lafte acerbo Be amaro, adeDiit vix p[illegible] quidem immaturumatcingant, decidens in terram illico maturitatem aflequitur." Maturi quotidie magna copia fub arboribus cDlliguntur, 6c qui non plane niolles per noftem feponuntur Be niollercLinc· Probe maturus facilis eft digeftionii, ardores vifcerum domac, 6c febricitantibus auxiliatur. PoriD haudfacile hxc pomanoxam, etiam abunde jejuno ftomacha manducafa inferunt, nifi quod frigida Ikhumida fugaciaque alvum dejjciantj flatulque excitent.

Exfpirame hyeme, menfe nimirum AuguiJOiflDrere incipit, ultraque novem menfes prunis oneratur Be ornatur. Seri non plantari amac in terra ficca, ubinulla -copia luxuriantium herbarum. Tempus

In finu ortinium SahiSlDrum Integra fylvx Ipotitaneae reperiuntur. *Lacut.*

CAP. VI.

Su-pm Arbor & fruttus Sinmjis Mich-Boym J DA (I on. Dendrolog.

APud Sinas tantum nalbitur. Eft Kaurei Kpurpurei coloris. Magnus Pomum excedit: carnem mollem Be rubeatn' cum- fimili pellicula refcrt; Dflicula hinc inde interius abfcondk; cum ficcatur FicubusEuropzis fimillimus eft, *be* per multos annos confervatus'a Sinicis medicis lacpenumero in pharmacis adhibetur: Arbor onerata purpureis hifce pomis graciffimum exhibet a(pe£tunij qux nc ab avibus decerpantur continuis vigiliisS cuftodiui\tur.

In calidioribus regionibus Januario^ Februario Be Martio j in Septentrionalibus Junio^ Julio Be Ailgufto mature!cunt. Tempus

CAP. VII.

I. *Arbor pomifera Brafilimjis frutfu tripyrzno Jito Brafilienfibus* Marcgr. Pi£

C*Drtice* eft fufco, qui multa punftula, hinc inde fparfa lutea habet. *Folia* bina fibi opponuntur, fex, feptem, o£to, auc novem digitos longa, paulb plus quam duos lata ubi laciflima, non ferrata, nervo conCpicuo Be prominente Iccundum longicudinem, venis in quibulclam fibi invicem oppoficis, in quibuRam akernatim pofitis.

Poftflorem (quern Auftor non defceibit) fequitur *fruftus,* magnitudine glabuli lufoiii, major aut minor, obfeure lutei coloris, qui in fe tria ovalia *fetnina* continet, magnicudine feminis Pomi vulgaris cuticula obfeure flava tefta, nucleus autem illorum albicaL

X, *Jito prior* Pilbti. *Arbor kacciftr* Brafilknfis, frutfibus in racemos uVarum fimillimos^congtftis.*

Hscc arbor PyriEuropz^ magnitudine eft, undequaque obvia: *Foliis* tenuibus.oblongiSjacuminaU5, nervo eminente fecundum longitudinem ex^urrente, parvo pediculo cauli ordinacc appoficis. *FruBus* racematim copulatos profert. Arbor ut ob fruftuum rarum afpeftum miilri^nota, ica paucioribii5 ejus radids qualitates probe conftant- Si ulli figura, colore, tocaque prorfus facie racemi uvarum c longinquo afpicienti videantur, hujus fane arboris fruftusiiifit; quorum tamenuv* inutiles habitac, ligneaeque intus exiftunt. Toto anno apparent, verno tempore ktc flavelcences, mox triftis rniniati coloris fiunt, nihilque promittunt, ut nequc folia, neque lignum iplbm arboris: fed forum in cortice radicis, acri Be calido, quod ad remnDftram faciat confiftit- Cujus efficacia indomita ad turbandum K purgandum corpus tarn alee a natura pofita, ut non impune ab imp&rito vulgo traiftetur. In pulveiem redaftus ab indigenis Be robuftioribus agricolis Luficanis contra invetcratas obftruftiones capitur indifcreta quantitare, femipugillus circiter. ·Mihi rarior fuit illius 14(115, idque nifi deficiente force benigniore medicamenco, mediantibus tamen correftonis, Be quac vim purgatricem infringunr. *Vires*

Ni idem huic cum prxcedente nomen impofuiffent Brafiliani, Bacciferis potius adnumeranda eflct.

CAP. VIII.

toapoiba BrafiUenſihts Marcgr. *priina ſpecics. Fomifera Braſilienjts fruSta cupuU infuhnH, [minibus ſingulis dupltci ptllizulx inruolutis.*

Marvgr. - a
r fagi akitudinern 8c figuram excrefcit, cortice cinereo, cui aliquid fufci admixtum; inftar urr dulati panni. *Folia* habet folida, oblonga, inferius dilute virentia, fupcrlus faturatiora K ip|e!!; dsntia, infigni nervo fecundum longitudmenij at nullis pxne venis corilpicuis: pedicuni IL decerptus fuiVdic aliquid laftei. *Flos* innicitur pediculo quifque iuo maggitudine Rofe, & f°l''5a rolaceis confiat, fuabe-rubentibus unguibus: medium occupat pro umbilico globulus refinofuS. Hav J5 magnitudine Pifi; rc/ina ilia clara eft ut Terebiyrhina, glutiiiola, flava, *o&oris* tamen injucu hunc circundant multa ftaminula rubra arftc fibi invi:cm adhxr^ntia. FJorem fequitur *fruftt** iulz infideas fere ut glans; immaturiis fecundutn longitudinem concifus multos feminum continet, magnirudine & figura feminum Mali, tranlverfiih p&r longitudinem pofirorum; q aUtem fern en includitur pdlliculx fiiz riibrs, afqiie altsri pelliculx miniacx involvitui". Caro eft flavaj Be fuccum exludat flavuiti.

Cortfx licet craflus fit facile fe feparat i ligno, quod fragile eft, cotitinctqus in fs medulla mollsm qua: facile extfahi pDteltj ita ut lignum remaneat inftar fiftula:.

Alttra fpeci?s

[illegible] eft arbor, cortice gryfeo, "inamplos ramos fefe expandens; foliis in fiondes conge oblongi5 carinans, foliis *Mured* fimllibus, led non lanuginofis. *Fruttu* globuli luforii magnicuain rDtundo, per macurit.item exterius viridi, interius rubelcente, Be multis granulis Fici modo rersitD, licco, faporis haud manifefti, ita ut comedatur quidem a quibufdam, fed riullius fit pre'eii-

CAP. IX.

Japarandiba Marcgr. Be Pifonis. *Arbor pmifzra Brafiliznfijj florz rofic, fruUtt rotundo feginzrt ſuptrius win* ablate.*

Marr r.

ARbor eft cortics cinereo, lubnigricante inftar Alnij ligno duro, rnedullofo; ramis p *Folia* fine pediculis ullis [cum pediculis Pifo.] inordinate &c copiose circumpofita, r *Jampaba* fimilia, pedem circitcr longa, acuminara, lcvitcr quafi crenata in ambitu, C fecundum longitudinem confpicua, mulcifque nervis eminencibus fecundum latitudinem decurrentibus, tres tantum digitos lata ubi latiflinia- *Florzm* fert infignem, orbicularem, diametmm fere mum digitoruin habentem ofto craflioribus foliis conftantetn^ figure, magnitudims, colons 6c odonis rolarum: in medio ftant multa *fiaminula* erefta, in Drbem compofita *be* inftar Lunulx incurvata, Bc-quafigbbum reprarrentantia, apice flavo Be tremulo. Flos^utem infidet craffo ligneo perfi; culo fplerunque bini aut term in tali bifido aut tnfido pediculo) Florem *fequitur fruffvs* Mali magnitudine 5c figura, fed fuperna parte planus, ac fi pars abfciffa eiJet, extus gryfei, intus flavi coloris, continens multos nucleos, fatuos^ anguloJos, hepatici cDloris, Jplendentes, magnitudinc Avellanarj cordis figura.

*f*relm* Ramorum paucitatem foliorum frequentia compenfat, quibus folis, quatenus haftenus *contifo** Vi5wnedicatrix infica eft. Hare autem vel Integra, vel contufa, hepatifque regioni applicata aunties hypochundriorum reftiruunt: cifdemque mails, *fi* rife ex arte praparentur, acque in apozemate Whifc^anturconducunc, acproinde.apenentium numero ^'dfcribendafiint-

CAP. X.

** Defcript: lib. L D. Idid.* *Arbor vcritnata Mancimll* Jitta; Macanillo* *J D. de Laet. *Aratimffana* Marfgi'av. Pifo. Fr. Rcdi *Exper.natural, p.* 76 [illegible] Qllct)inEI(Q^Trce *Exftnt Enfl* D. Tancredi Robinfon-

IN arborem excrefcit haud grandem, ramis *Araticu pnhz* fimilibus, fed foliis longe minoribus crj5 quatuorve digiros longis, fefquidigitum latis, figura ut folia Pyri noftratis \ flore minore in tocum luted, exceptis unguibus interne, qui languinei /iintfruftu minorB, per njaturi» rBITI flavo (alia* viridi)*pulpa intus aurea,. odore cafei putridi,nucleis multis ex flavo albicantibus. ^

Fruausprop cerfrigidamluam qualitatem eft venenatus. Profunde autem radices agit ^ f C j ^ D^>r; ampl^ craffiHimas, longas, hgno levi inftarSubcris, ex quibus dypei formantur, q»oS Jag auc gladiorum iftus penetrarcnequeunt.

i J.k Ca Hun ? lna germinal e lolec. Notatu autem dignum eft (inquit Gul. Pifo) ejus radi^ni in- V lultribus crB|ccn«m profunde in terrain delcendere, (qUDd ramen in.diis Brafilix arboiibus haU^ facile conTDicw) . unde credlbllc noxiam eju5 ^ ^ ^ Lignluatern, qUci fruftum nocere conftjj [illegible] •Biwriigorc acquirerc. Ejus autem frudtus adeo venenata qualirarc malignus cJt, [illegible] cerrcitnbus comcltps iplbs Itacim cncccc, ut tcftatur Jcfuica quidam apud *Frana{cu*>*

inExperim. natural, p. 76. Verùm RocheFortius aliiFque Cancros iis impune vefci fcribunc. Minim autem PiFonem *&c* Marcgravium de venenatą Be maligna qualitate fruftuum hujus arboris aderf perFunftoriè agere, ac fi exceffu frigorisiis tantiim nocerent qui Fa iis nimmm ingurgitàrenc; cùm alii de Funefta Be perniciofa eorum vi admodum tragice declamitcnt. Hinc dubiusaliquandiuhx/i An *Araticupana* Marcgrav. Be Pifonis eadem eflet arbor cum Mancinello RocheFortii Benollratiurri necne; verùm cùm legerem, utmDX diftum apud Franc. Redi *Araticu pand* m Brafilia etiam Cancris terreftribusnoxiam & lethalemnedumhominibus, omnis mihi fcrupulus exemptus dft; fie in fententia *D. Tancredi Robinfon* confirmabar eandem efle.

Addic Hughefius nofter Arbores hafee Fruftibus plerunque abundare admorem Malorum SylveftriumEuropxarum., iilquc adco pulchris fcTpeciDfis, ut à deccrpendo vix fe pocusric abflinere ad fitim reftinguendam qua inter iuneranduni interduin prcitiebatur • Dc maligna 6c venenola qualitate *Manchimllo* arbDrisRochefortiusinHiftor. Infularum Antilles prolixè agic.

Arbor eft (inquic) afpectu pulchra, foliisMali fylveftris, fruftu Pomi Apiani \y*T Afi&*\ llmillîniu, ab uno later^ rubro ftriato, arpeftupulcherrimo, Be odore perquam grato^ ut facile ad ie guftandum invitaret facultatis no^ciz ignarum. Quamvis aucem guftu dulcis fie, adeò maligns tamen Be funcftz qualitacis particeps elf, ut comedentenij non brevi aliquo 14 horanim, fedzcernoBc ex quo nunquam evigilaturus eft fopore opprimac.

Crefcuntnonrarò hoc genus arbores ad litora maris'K fluviorum ripas; quod fi contigerit poma *LQCUJI* in aquas delapfa àpiFcibus vorari, quotquot ea deguftaverint mortem certam incurrunt. Diu autem in aquisincorruptadurant, cruftam duntaxaC c Fale petrx iblidam lapidex Fcix ddritiei contrahunr.

Cancriqui liib hiFce arboribus verfantur malignam inde qualkatem participant^ ut ex eorum elü nun pauci malè affetliFuerint, 8c in morbos incideriniTj quocircamedici quo tempore pDma matura in terram decidun^ à cancris comedendis abftinere jubsnt/ quotquoc faluti fux conlultum cupiunt.

Sub corticctrunci Scramorum, continetur aqua quxdam glutinoFa, Qc kftisinftar Candida, vehementer maligna Be perniciofa: cumquein viis publicis plures occurrant Mancinelli, fi Forte ramum aliquem inter eundum manibus conrricesj exfilistinde la£teus ille fuccus venenofus^ quifi Forte iri camifiam Feu interulam incident maculam illi inurst Fordidam a?grè eluibilem ; ii in carnemTiudam, ni conFeftim Frigid à illam abluas ^IOCD tafto, cutim inflammat Scpuftulas excitat. Przcipue tamen timendum oculis, in quos fi Fortè aquz hujus caufticacBc venenolàc guttula incideñt inflammationem vix tredibilem excitat, 3c per novcm fgre dies vilu privat. Ros aut pluvia Foliis arboris infidens aliquandiaeundemproducit sfFeftum^ cutim aqu^ fortis inftar adurens.

Umbra hujus arboris liDmini noxia eft, Be fiquis Fortè fab ez"dormiverit totum corpus inflatum lentietmiro modr?. Accedit ad malignas Mancinclli qualitatcs, qu5d cibisigne exejus lignis accenfis Fatto coiftis aliquid noxii imprimis quo edentium os 5c Fauces ùrant.

Harum qualitatum conFciilndi Antillani toxicis fuis quibus fagittas illinunt ad plagas lethales *in*-Fsrendas turn rorem Foliis arboris deluper incidentemj turn Juccum Fruftuum perpetuo admifcent.

Retnedium afFeftuiyn ab hujus arboris fucco aut rore induftorunij quodpuftulas excitatas brevi fanatj inflammaci3n£mque Scinflationssfedat 5c compeFci^ eft aqua quzdam clara intra teftam Limacis Militis difticontentaloco afFsfto applicata, aut obum fine igne ex eodem inFefto elicitum. *Hxc ic* plura RocheFortius.

Haec etiam arbor eflcvidetur quam J.Bauhinus *Arborcm vtnenatam aliam* vocat, qui, defcribente Theveto, FruaumFertPilz palmac magnitudine, viFuFpecioFum Fed venenatum, cujus fucco Barbari fagittas imbuunt^ iis contra holies ufun.

Huic eadem hobis videtur, tjuamvis minus exaftè dejcriptaJ

Tetlatiarn feu arbor urem Nieremberg-*Hijt. exot. l.* 1 y. *c.* 14.

Venenata qualitate cumManchinelloconvenit Lacenim (inquit) ita adurit, ut contaftuminimo etiam perumbram piles deflusre Faciat. Corticis qui Frigidus Be ficcus decoftum articulorum dolore5 folvit. Exmateria quzvirofem Chalcanthizmulatur fiunt leftorum Falcra. Cimices quidecn concipere non Folent,FedFabrorummanus Be oraita inflantur dum illam contreftant^ ut mjjtis diebus non dstumeFcant- *Uofiratts vliam Ammca coloni umdavium Xahula\a,$ondàs, altdcjue fupellettilia ex * hoc ligno faciunt qumiam infitta qua aliam quamcunque matzriam arrodunt & cgrrumpunt bane * JAanzinzlli, non attmgunt.* Nieremberg. Arborem effc rnagnam Jcribit, materie firma, Fruftus virens, uncdonis Forma Be magnitudine eft. NaFcitur in Frigidis montDfifque locis *TepozJani,* at calidiora non refiigere ait, nam apud Halt ín os invenitur.

CAP. XL

Uarandas Indica Arbuti facit J.B. *Carandas Garcia* C- B. *An AuKuba Ovitdi?*

Garc

ARbufcuk eft Arbuti magnitudine, Foliis fimilibus, copiofb flare, Wore Periclymeni, Fruftu exiguis Malis perfimili, nigricante per maturitatem, gratiflimo uvarum Fapore, ex quo à nonnullis vinofus liiccus exprimitur. Fruftus autem virans magnitudine eft nucis Ponticz cum fuo putamine, interdum major, luccum nonnunquam exftillansviFcidum Be lafteum. Editur à nonnullis Fruftusmaturus cumFale. Solet umen cum vindis eft muria Be aceto condiri, K ità adfervari ad excicandam languelcentcm appetentiam.

Nafcitur turn in continenti, turn inBalagatc.

Lex. Anzubara

Auzubam Oviedus in hunc modum defcribit, In Hilpaniola infula vafta eft arbor, pulchraquej materie firma fie' utili, *Auz,uba* nomine, fruftu quidem longe fiiaviflimo ut fiinc Pyra Apiana, (mofchatellina vocant) fedquilafteofucco, eoquevifcido Kglutinofo abundetj qualis eft qui in Ficubus immaturis, idcircomoleftus his qui eo vefcunrur, nifi prius frudtum in aquam abjiciantj K ladleum fnccuiri digitis exprimant, qui in aquafidit.

Arbomm proceritas diffbrt. Ergo an eadem fit vel diverla arbor illarum regionunj veftigatonbuS decernendum relinquimus. *J. B.*

CAP. XII.

Jacaranda Brafilienfibus Marcgr. *Javaranda albaV&uxn ^frutturnahmmagnitudim &craf[itiu*

INpdora KPruno Europe fimiJis in apricis locis mediterraneis reperitur: *Foliis* parvis, acuminatis, dircftc fibi oppofitis in ramulis akcrnatim fitis, tres circiter digitos longis, non ferratis, iupcrnc obfeuro viroreiplendentibus^fubcus c vindi^lbicanubus fine iplendore. In qUDlibecramc versus exteriora multi proveniunt ramuli,, qui quafi raccriiacim per mulcos dies habent globules nuclei. Cerafinimagnitudine,colDri5 olivacei, quile aperiences in quinquefinduncurfolia, deorfuiriincJinata, qus interiustaftu & vifiireferunt hDlofericum olivaceum fplendens: his infidet>j dulcis odoris, unico fli [illegible] o/ad latusexphcato conftans; in medio autem flare eriguntur multa *jta-* [illegible] *tis* magnis infcoparumletacearum modurn- F[illegible]bfuds [illegible] cy P ^a [illegible] ^ manU5 magnitudine Be craffitie^ afpeftu rabufi ob lnuficatos nacura: lulus, quod gibbo/iis K [illegible] admodum Be contortus apparea^ acque pb gravicatem Temper pendulus. Haud enulis eft^nl" cobtus. Incolx exinde coquunt pulmencum quod dam ftomacho imprimis amicunij *quoi Manipoy* vocant.

Alten Ipeciei lignum eft nigrum Be bene olens atque durum. Frequens eft in Bahia omniutn Sandtorum.

CAP. XIII.

Jibuti cab a Pifo. Marcgrav. *Arborpomifira Brafiliznfis fruEtu t tuber* per tvtam arboris lmgtt*i~ mm zxtmfo zxzunte.*

ARbor eft refta, procera atque elegans, vaftiflimis ornata ramis. Fruftum fert cinerei coloris, parem magnirudine Limonii, liicco dulcij tenui pellicula, inftaruvx bene mature, quahtaui5 temperate atque falubris; febricicantibus jucundiflirauiiL. Non fert flores^ fert fruftu5 in tubere^ quiabima radice ufque adfummitatem ramorumita per totam arborem conjun* dim catervatimquc cxtuberantj ut contiouus poiiiis raccmus quàm arbor videatur.

Species quardam hujus aiboris invenitur in fylvis *Pagi Tabucurana>* fed fmdtlis fert" cum aliis minime comparandos: ex qLubusincolarexprimunt vinum dslicatum *&C* dulcc, quod nil] ftatim ebibatuf detenus fie &c in acetum dsgenerat.

Ucraque *hxc* arbor nonniii in vaftis Jilvis provenit, Be frequens eft in prarfeftura S. Viricentii^ «' fte Emmanuels de Morais.

QLiamvis fruftum hujus arboris flore omnino carere non cenfeam, poterat tamen ficubns qua; etiam florc carere vulgo creduntur fubjungi, in memoria excidiflet.

CAP. XIV.

Arbor ractmofa Brafiliana foliis Malabathri Breyn. Cr»M. *cap.* x. *An Mum* Brafilimfibus* Marcgrav *.fruttu rvtundv ^zutz lenta, pulp* molli, folypyrtmt* Vid. p.* 1501.

ARboris Canella: mediocris fere forma, iifdemque concinna ferie pofitis ramis fe efFert, quorum minores denfo tomento obfit^candidiaclanuginofiy Kpartim brevionbus partimbngioribus articulorum diftandis intercept!. Ex quibus/o//^ bina adverla, & alternatim di/pofica, pediculb uncialibus inharrentia exeunt, Folio Malabathro *Offictn.* yaldeacmula, nifiqubdlatiora, Be parteprona, ficut pediculi, lanuginofa flc albaj fiipina vero atrovirorelplendentia cernunrur: [illegible] tranlcurrensrefta, njiqua: autem omnes arcuum modo inflexae, inter quas venae minores refttfj ve luci parallel^ perlatirudinem nonniliil liir/um tendentes, K ex his fibra: oblique innumerabil^ *P*r* [illegible] *Urn* praleitim infenores, m minorcs iterum divifi, qui ut Be reliqui plunmis utnnque granulis orD latis, aLun^niracemorinDnabhoirencibus, aliquantulum modo majonbus, ncc vinJibus, lefl» aJbo. ad »Brnikineiim nonnihil rendennbus, onufti. Hie raccmus, quoniam plane lanuginoJus,*1^ ac arboris ramulculi, CUin piona foJiorum [illegible] *iA* taftum tam mDlJls cft *qa^m* optimus ex Briwn-

ilia pannits. An flores *Szfru&us* exBotri granulis prodeant, enucleare non potuit Tac
Haud arborem efle ipfaromec *Muivam* Brafilienfium *Marcgra-v.* nobis minime dubium v?ded?r k partium abutroque [Marcgravio & Breynio] defcriptarum exaftam innofis adferiptis tiam. *Vid. p.*

C A P. XV.

Tomif 'era feu fotih prunifera tndica nuce reniformi fummo fomo innafcente, Cajous ditfa. Anacardii aliaspecies C. B. *Cajoas* Ger. Park. J. B. *Acajaiba* Pifonis 8C Marcgravii. *Kapa-mara* 9k ... CaftU C w * *Atiacardium ouidtntaU Cajou dictum ojjicuh rent letorisfigura* Herman.. *H.M.*

ARbor eft mediocris magnitudinis [at Marcgravio afliirgit in Fagi altitudinem BcPifoni^w- *tum lenta folent inter •viburna Cuprejji,* tantum inter caeteras Brafilia: arbores eminet. *Forte in Brafilia, ubi indigent eft, ad majorem frneritatem attollitur, qudm in India Orientali ubi advena & aliundeillata creditor]* caudice craflo, candidu, cortice cinereo, intus purpureo, odoris fuba" cidi, faporifque adftringentis, tedtoj 8c ramis atro-viridibus, eleganter in orbem difFufis donato *Radix* albicans, cortice furvoj tenuibus filamentis psrtexto, obdufta. *Folia* fine ordine ramis adhsrenc oblongo-rotunda, glabra, yirqre fplendentiajnervis aliquot inferne eminentibus e cofta media deir- Ia in latera excurrentibus. Tenella mambus confrifta glutinofa funt, Be fragrantem ft)iranc odorem - vetuftiora autem.priuiquam decidunt plane rufefcunt. [Pifoni folia, fi nervos, fi figuram fpedles* Juglandi fimilia.] *FlofcUli* fuavcolentes, ae melleum odorem fpirantes, racematitn ramtdis extre' mis inhaerent, atque e calyce exiguo, vindi, in quinque lacinias acuminatis fefto, prodeunt quinque teretibus [angullis acuminatis*Marcgrav.]* reflexis, pnmum e yiridi flavefcentibus, dcin hifis tan d6mque purpureis conftantes foholis, *fiamimlts* quibufdam tcnuibus, flavefcentibus *apkibm* ornati^ mediam floris ravitatem occupantibus: inter *quxftjl**, prodit, qui ex ipfius frurSlus germine emereit" •*Fruto** turn figura, turn magnitudinePyrisnoftratibus haud abfimiles, glabri, fplendentes, primum" rufi, doin vmdes, tandemque flavefcentes, earns intus e viridi fkvefcente, fungosl & aquosl refer? ac tenuipellicufacmai: odorfuavjs, fapor vinofus,acris tamen 8c aufterus, finondum probe maturi iunt. Hujus vero fruftus alten extremitati *Nux* qusdam figura & magnitudine Leporinum renent referens, viz. altera parte gibbofa, oppolita lacunam impreflam habens, adnafcitur, quar cinereo teei- tur cortice, prater quern alius *Nudeum* compledtitur pallidum, ea forma qua Sc totus eft fruftus *fac*- culentum, AmygdaLe dulcis fapore, fubftantia moliiore. At vero inter duos hofce cortices qui cuf mi fere latitudine invicem abfunt, tophaceis cavernulis coercetur melligo, crafliufcuk & lenta find Ceraforumcoloreficconfiftentia, fipore primiim adftringente, moxinfigni acrimonia lineidm & fauces vellicante, fervata tamen adftridlione.

[Poft florem primo prodit Nux renis figura, qua incrementum capiente, inter illatn & pediculum paulatim excrelcic pomum oblongum, ovale aut ctiam rotundum, nam in variis arboribus finirava rnt, atque etiam colore rubro vel flavtfeente. Succus ferrugineo colore linteamina maculae, qui diifficulter admodum elui poteft.} J H

Provenit ubique in Malabar: at Brafflis indigena cenfetur. Singulis annis, Augufto & Septembri Menfibus, maturos fertfruftus, man^tque frugifera „ circiter annos. In Brafilia, auftore S r c gravio,florcreincipit .ireafinem Augufti,maxime autem floret Septembri, Decembri & Januana maxima eft copia fruftuum maturorum. Repentur in Jamaica. januano

E fru(aibushifcepotu5exprimitur,qui debitomodo fermentatus vino/iisfic & inebrians F ftus [toftus] caftaneis longe antecellit, faPpr6mque non minus gratum habet quam Amygdala Crudum nemo fecure ore apenet, quod contmuo cutem abradat, magno dolore eorum ar^ In \ temere eum refecant, ideo cultro aperitur. Guttur peculian natura fruftus hi cum delitt! untur [crudi] ftringunt, guftu acn &auftero: ideoque in orbesfcinduntnr, adjunftd aqud vel v no, faleque mjefto, quibus modis acrimonia ilia mitigatur, palato ita gratiffimi • ventriculum robo rant^fermentationemjuvant, necnon vomitum Scnaufeamtollunt; leviter toftis vefcuntur Indi *ad* Venersm ftimulandam. Succus vero efruftibus hifce expreffiis diarrhoeam fiftit, & diabetem fanat. Nuces rJamms admotz flagrant.

Ex melligine, quam gemini cortices continent, copidum indigens eliciunt oleum, quod piftori- busadnnteamina qua:vis indelebih nigncante colore pingenda in ufu eft, eodemque oleo fi lienum ungatur, contra putredinem praefervatur. Infuper acri illo oleo nihil priftantius efle ferunt ad li- ... necandos, Sec. exterius illito.

Arbor hzcvulneratafiinditgummipellucidum, confiftentia Be colore plane fimile optimo gum- mi Arabico, *Marcgra-u.* An ex hoc ft confeftio *Cat tee,* feu *Caffk,* vel *Catechu ?*

iiraliuenles annos atatis *Cux* perCaftaneas Caju, computant, fingulis annis unam recondentes 6 **%> ?UCem -Var? ^ fen™ durum. *Idem.* Vermes non facile generac, undc navibus idoneum

Eft hzc arbor fruftus refpeftu fingularis; Poterat fortafTc redlius ad Prunifcras referri.

SECTIO

SECTIO II.

T>z Arhribus fruttu conoide fquamofv ant rzticulatD Anvna & Aratku diElii afpms ...*

CAP. J.

*De An on a*j *Aratnu*7 *Durione.*

I. *Tomifera IndicafruBu cmoide fqHamofo*M *viriJi.* Atamaram H. M. *T.%. Tab.zy.* p.31.
J z Panvcb.

H. M.

ARbor eft mediae magnitudinis ad viginti circiter pedum altitudinem aflurgens: cortice tegi-p turfungofoj intus rubro. *Lignum* albicans, pradurum, cujus matrix vindior eft, lnortora, guftu iubamara acfubauftera: paucos diffundit ramos, quorum uc Be ramulorum ac virgultorum cortex vindis eft, cinereis interftinftus punftulis. *Radix* flavefcens rubido tcgitur cortice^·grajj veolens eft/aporis vero uniftjofi, K inpliirimas divifk fibras, qua: tamcn per terram apnlate di fundunrur. *Folia* obJongo-teretia arque glabra, foliis *Malakatsjambvu* haud abfimilia, nbi tanien c regionenon re/pondentia, fuperne viridia fi^nitentia, fubtus/ubviridia, raanibus confnfta-unJ uo U, inodora. *Fforts* iinguli fuis pedicuiis cohzrentj foliis ornatis minoribus, qua; poftea deciaun ; pcralis conftantcnbus^ crafliSj triquetns, coriaceis, lncnniecus albicantibus, excrinfecus vero dllu c viridibus, odorem corio ufto acmulumj fi adoleanrur^ fpirantibus.

Csterum e floris ftamine *fruttm* emsrsicj feu potius *Uonus,* qui maturus magnitudinem habet Cui vulgaris, extcriusviridis acilriatus^ interius vero albicans, necnon medulla fucculenra iaporis grad* Ddorirquefuavi5, refertus. In his autem fruftibus^/cw;w« dura, oblongo-teretia, glabra, nccnonplana at utnculisjnclufaj locantur; eaque fucculenta *Sc* albicante fuftus pulpa obdufla cernuntur. At vero fruftus ipfi immaturi decerpuntur, qui fponte per fe M inftar mitigantur K comeduntur.

Nullibi in Malabar Ipont^ ontur, fed ex Infulis Philippine in Indiam delata fuit. A mat *h* cum calidum *&c* humidum, StfiiiiD equinofubaftum, atque ngaCiDnc Scfervidis folaribus radiis gaudet- ^

Tempus. Porro poll primuni biennium aut triennium arbor hare demum frugifera eft, Apriliviz. MaiD^j turn Augufto acque Septembri menlibus floret fruftufque fert: flares namqu: qui menfe April* cmcrgunc, Augufto circicer ma euros profcrunt fruAus^ quiquo msnfe SepTcmbri prodeum proximP Februario perfe<aum exhibent canum. Non rarb ad quinquagefimum annum & ultra frugifera eftj modb CDnvcnien5 adhibeatur cultura.

Vires. Folia hujus arboris minucim contufa, & addito file in cataplafinatis Formam redafta, tumDribu^ malignis impofira, potenter eos maturant. Fruftus verb immatunin aqua communi cum pauxill^ zinziberis; decofti vertigini medentur; at fufficienter mitigati, & in del^ciis comefti valde refrigerant, alvumquc reddunt laxiorem fi aqua fuperbibatur.

* P. 348- Fruftus huicfimiliinjus a *Reecho depingitur iiib titulo Ahate de Panucho. At D. Hermannns Anona: Maram *H. M.* /ynonymumfacit.

Li-ci & Lumyen arbor es & fruttus Sinenfes

Michaeli Boym in Flora 5inenfi depifta: aprxecdente non multum abludunt. *Lid,* inqiutifruau5Pinifera: aibons fruftumreferr, fed *Lumjen* hcviflimam pelliculam habet, uterque /apit fraga 8C uvas. Junio Sc Julio menlibus maturefcunt. Sinenfes pulverem ex illorum nuclei's bibendum prxbent aTgrDtis. Si difti fruftus fine lylveftres nucleos grandes Be de fiibacida carne pa'rum-; fi tranfplantati nucleos exiguos & de came dulci plurimumhabent. Caro eft coloris unguium humanorum. Recens collefti li falica aqud afpergantur per plures dies cxinfervanturj abftraftoque cortice recentiun* faporem prxftant.

3i p.^'3o' 2> *dnona Indtca friiEiu parv9 i/iolaceo* Herman, H. L- *Anma Maram* 3 *an Anon Ovizdi,* J.B. *potius Guanabanus Oviedi, fruftu fauamato* J. B. *Pjrp firmlu fruitm altzr in nova* CB.

H.M.

Pracedenti haud abfimilis eft, nee proceritate codit j *Folia* tamerianguftiora/magl/ti, ac pluribus ornaca nerVulis, necnon aitiori virore nitentia.

Flrej aprionbusvixdifferum. *Frutfus* verb licet non, uti *Atamaram, h* compaftili SP ... cd undique glabro, hyacinthino, ac cenui cortice ubduft ... quoad cetera ramen plane cum iis CDnveniunt. Hxc quDque arbor pr ... Be clonginquisregiombus delata.

Viribus cum priore conVcnir.

Guanaban ... habetur apud *J.B. Turn*.* W.i. r^55- «ni icone hujus plant* » *H. M.* ... tuciamquee,ufdemfpccie fruflus die minim *I* dubiuni he Guanabanum autem Dviedus lie delcribii:

Proram

Procera eft arbor Kformofa, folio fer£ Mali Medics quam Limoniani vocanr, fruftti pulchsrrimo, mediocrisMeloni5niagnitudjne,.qui.tamen interdum in capiris pueri magnitudinem cxcrpfcic Cortex huic fruftui viridis, flc qui certis quibufdatn fquamis diftintfus videatur ut ftrobilus, Ixvioribustamen, neque ira tumentibus, quandoquidem totus cortex tenuis fie, neque craflior qualn in Pyris. Caro candidiflim^ faporifque delicatiffimi, quz facile pinguedinis laftis inftar in ore refolvitur. Per ejus carnem fparfa *fnntftmina* magnaj cucurbitarum ffcminibus aliquanto majora Bcnigricantia.

Frigidus eft hie fruftus, Be pe^aeftus utilis. Nam tametfi quis integrum Guanabanum devorer, nullum inde lentiec nocumentum. InHrnia eft ligni materia.

Per univerfam fere Arnencam nafci tradunt.

Proceritate, Be fruftiis colore rtifferre videtur ab Anona-maram. Clufiu^ait cum Durionibus planc convenire Guanabanum Oviedi: Quod fiitafit,Durio minus refte deienbitur a Garcia Be Acofta fruftu Melonis magnitudine, denfo corricc fepto, eoque mult is brevjbus aculeis craflifq, ac pungencibushDrrenteintusconcamerationssquatuor fecundiim longimdinem habenrc, fingulas tria aut quatuor receptacula continentes, quibus fingalis fruftusinlunc admodum candidi, magnicudine DVI Sallinaceij guftu fuavi^ Bcc. *Lo* c*it*.

5. *Anon Ovitdi$_M$ Hifpanis* Mangier bianco, *fruttu minor* luuo..*

Adeb in paucis differc à-Guafiabona, ut (pecie diverlam vix putem.

Anon (inquir) arbor eft cujusfruthismagnam cum Guanabona habetfimilicudinsm$_J$ cumform^ turn came & (emine. Sed & ipla Anonis arbor Guanabani arbori fimillfma eft, 6c magnicudine, 8c • formi, Be folio- Duabus verb in rebus diffarunti Primum quod hujus fruftus minor fit Guanabano/ corticiqus color luteus, qui in Guanabano viridis elf: deinde quod meo quidem judicio g ran or fie palato Anon quàm Guanabanus, utpote firmiore carne. Utrumquc magno in pretio habent Indi America *&c* diligenter in prxdiis liiis colunt.

Annonam a Guanabano fpecie diftindtam non efle Jolephus Acofta I.4, c- if. affirmare vidctur, Annona, inauiens, five *Guanavano* Pyri eft magnitudes, Pulpa bucyri modo, cui grana plurima nigricantia includunCur. Nihil tarn en temereaffirmandum.

Fruftus hicHilpani5 *Mangier blanvo* dicitur; *Man]ar* autem *bthnco* Hifpanorum sum fruftum effc quern noftrates America: coloni C!)t Clllltarb^lpplf vocantj *D.Tancredas Robinfmus* a quo dam negotiatore Americano edoftus eft. Idem ingeniolifs. Amicusjnofter aliorum relationibus Bchiftoriis cum defcriptionibus *Aratku* quz apud Pifoneiii *be* Francifcum Rsdi habentur diligenter collacis exinde collegic <*&\}t* CllItarD 30ppU noftratium eundem prorfus fruftum efle cum *Aratícu* tcrtia, fsu *Arattcu Afe* eorundem Autorum: cujus Xentenciz 6c ego libenterJIibfcribo. Dsfcriptioncm autem eju&Bc hiftoriam paulb inferius dabimus.

4. *Anona Americana fruttu majori$_3$ Soortfack parvum vulgl* Herman. Hort. Leyd.

Nomine (inquitj Soortlack parvi ex America hue invefta funt lemina oblonga, angulofa, nonnihil depreffa, flavefcentia, Anona Indica majora, qux fata protuleiunt fobolem pedalis longicudinis, cui alcerno ordine adftabant folia Lauri amplitudine, lxtcvihdiaj luuida, glabra.

5. *Aratícu primafeufimpliciur diet* Franc ifci Redi Experiment, natural, p.* 75. *Araticu ponbe Marcgravii & Pifonis. Nofiratibus Jatnayc* & Barbados infularujn colonis, QLl), &QtDZ, ,&qp, rt D$_m$* Robinfbno *via'etur.*

Marcgrav.

Arbor eft caudicis *be* ramonifn figura, ac colore corticis ut Malus Aurantia, fed foliis, flore *Sc* fruftu difference, *folia* habet circicer femipedem longa, alternatim oppofita, elegantia, fiiperius faturate viridiaj crafla Be ad taftum /olida, duos ^xnc digitos lata, linguae hiimanz figura, Be in excremitate acuminata. Hinc inde *flos* provenit^ magnus, egregius, magnitudine fuperans fforem Fririllaria:, totus flavus, exterius compofitus e cnbus foliis cordiformibus, fefquidigicum longis, Be craflis inftar corticis Aurantii Mali, ereftis, quae in fui medio concinenc alia tria minora, Be dimidiac craffitieij quorum quodlibet (emiglobum concavatum refert: tria autem hare ita compofita Be extremitatibu5 fibi impofica funt, ut globum integrum, intcrius cavum, fle magnicudine Juglandis rcferant: globus hie lr^cavicate fua *Stamen* habet globoJum, magnitudine Avellanac, luteum, 8c in ftamine *apicem* parvulum, rotundum.^unt autem Be ftamen Be apex tuberculis exiguis luteis prazdita, qu^videncur in pon in cute hominis algentis. Flos totus flavus eft, odoris fuavis fed nauleabundi decudui5j fingulis diebus multi feaperiunc, Bepolt aliquot horas fponte decidunt, ftrepitum excicantes inter cadendum ac fi baculo aliquis feriret arborem, gravis enim eft flos Be grandis.

Florcm fequitur/raff/w, qui maturatur prarfercim Decembri Be Januaria Non eft autem edulis nifi Iponte decidar, tune enim inftar pultis mollis eft: eft autem figunc rurbinacz, quatuor aut quinque digicos longus, ubi pediuulo adha;hc ^eptem auc ofto digicos craflus in ambiru. Externe coloris eft ex albo Be yindi mixto, Vel plane pallide virens, *&l* videtur quafi cutis *h* fquamis compofita eflet, ita enim lineis viridibuspallidc virenues fquamx ddineatz funt, Be quzlibet harum habec tuberculum in medio exiguiimj rufcum, ita ut nucem pineam fere repraefoncec. Mollis efl; cum fponte decidit, ita ut inftar cafei veteps putridi digitis decorticari poflir. Concinet carnem feu pulpam fubflavam, quz quafi ex pyramidibus videcur compofita, filamentis quibufdam intermixta Be mulcis nucleis feu feminibus. Pulpa Dqore Aoa male refert maffam panis fermentatam cui aliquirt mellis admixtum; faporis ex dulci fubacidi Be lubacris eft. Eo loco ubi pediculo inlbdit Euttus, durioris carnis corpus, fuppoiicorii figura, in fe continet, quod feorfum excrahi potcft, quod comedicur Be pro lauriflima buccdla habetur.

Szmina ovalis flint figure, compreſſa, magnitudine Fab*, glabra ac dura₃ coloris flavefcentis, fplendenti^ quodlibet pellicula alba obduftum; intiis eft nucleus albus, dura fubftantiz, (apore non male referens radicsm Helenii, icà enim in dulci amarefcit.

Virti. Fdia igne adufta, & cum oleo apoftemati impofita maturare faciunt, aperiunt & optime fanant.

6. Araticu-Ape *Pifo* ; *Marcgtav. Redi cxperim. Nat. p,* 77. *Nofiratibw* <@)Z Cliffnrfc SEjJpfo
An Anona Ovkdi ?

Defcribente Marcgravio, colore tan rum feminis obfcure brunneo à prima fpecie differr.

Pifoni ei per omnia fimilis eft: utraque enim ponia ex acido dulcia profert, efculenta, fed. fyJveftria 5c frigida, ac propterea quibufdam non expetita, figura & magnitudine Nucis Pines; fubftantia & carne intus molliore & flavefcente, feminibus ex fulvo nigricantibus curgida.

Lufitanus quickm Jefuita apud *Fr.Redt'm Exptrim. natur.* Fruftum hunc melioribus cotius orbis comparari poffe ait. *^uomodo hoc convenit cum prxctdtnte Pijonis defcriptione ?* quamvis nulli allquo modo himilis appareat. Segmenta ejus acucis quibufHam cufpidibus quafi dividuntur, licet omnes eodem cortice leu pellicula conjungantur. Semen nigrum eftj aureo quodam fulgore nitelcens, Remiflb polJec odore *He* non ingraro: cùm jam perfefte macuruit, pallido colore *iuffuiuSj* nigns maculis feu punftuljs undique perfufus eft. Facillimè frudlus ifte gladiolo diflecatur, & partes jam ivife videntur ut duac capfub feu vafcuJa eo cibo referra^ · qui vulgò ex «arne gallins cuf[11] jaccparo & lafte contufa parari foletj eòque maximè blando, fuavi & fngidiffimo, vel ficuti pinguior pars Ja&is qu^ fufpernatat, albo faccharo permixta, ideo nonnifi cum cochleari coramodc iplo, ve•fcuntur. Cortex Imperials moneta: craffitiem minimè excedie. Truncus, folia S: nores minus pulehra apparent quàm pri'm2E *Araticu* fpeciei-

Ex fententia D. *Tancndi Robinfon, hxc* fpecies eft quam ndftrates €£»e *€xfit* [illegible] cant. Siquidem fruftiis pulpa (ut aiunt) cremoris feu floris laftis faccharo perrruxti ^ [illegible] confiftentiam habct₃ ideoque nonnifi cochleanbus excepta commode edi poteft; qu* [illegible] Clf [illegible] npple djfto narrant Coloni noftri Jamaicenfes & Barbadenfes.

[illegible] qui ubi jam maturuk in croceurrt obfeuriorem, intermiftis fubinde rubris maculis propendet. [illegible] ufque adeò feminum plenus cftj ut 170 in uno numeraverim j quorum fuis firtguJa gellulis, ex &' nuiffima oicmbrana compofitis, & cortici quafi alligatis conftant.

Semina, fi figuram & magnitudinem fpecaei, Amygdalas referDnt. ^ Folliciili feminum quof* fubftantiam foJilculis fyninum CicreoJomm perfimiles funt, extrinfecus leves, nitidi, & colons ex flavo rubri, fed intus candidi, afperi & rigidi ob membranulas quaf'dam duras, *qwx k* fupeific^ fclliculorum affurgentes in ipfam medullam feminis penetrant. Semen ipfiim candidum eft, & figuram eilipticam habet₃ & à membranulis accuratè iticifum eft.

7. *Durio Garcia dr Atopa. Arbor fomtfen* fruclu acuhato Mclonis Magnitudine* C. R [illegible]
Acojtx J. R
Acofia.

P«grandis eft hac arbor, materie valicla & fblida, craflb cinereoque cortice teda₃ multis *v**-mis Iuxurian5, & copiofum frufiuni pra:benj5. *Flora* habet ex albo nonnihil flavefcentes: folia dimidii palmi longitudine, duorum aut amplius digitorum latitudine; in ambitu, tenuiter ftrraca, parte externa dilutius. virencia^ intelna verò fituratiore viriditatCj & quodammodo ad rufum tei> flente prsdita: frutSum Melonis magnitudine, denfb cortice feptum, eòque jnultis, brevlbus craffifque *&c* pungentibus aculeis horrente, foris viridi & veluti ftriis quibufdam quemadmodum Melo fecundùm longitudinem diftinfto: intus verò concamerationes quatuor fecundùhi longitudinem habetj fingulas cria aut quatuor receptacula continentes, quibus finguli fruftus infunt, admodumcandidi uti laftis pingue, magnirudine ovi gallinacdi, euftu fuaviore odoratior^quc quam fie condirnentum illud ab Hifpanis *Manjar bianco* appellatum, fex Amygdalis contufo, farina, lade, aqua rofacea & faccharo compofitum] non tamen ,adeò molles aut glutinofi : nam qui candore illo non furit praediti, fed flavelcunt, putndi flint, aut acris injuriâ pjuviàve corrupti. Optimi cen/entur qui tres duntaxat iruAus in iingulis concamerarionibus, deinde qui quatuor obtinent: nam qui quinque habent improbi cenfbncur. Non (blent autem in fingulis malisplur^s rjuam viginti frudiis conrineri; iique finguli inclufum habent nudeurn, mali Pfrfici nucleo fimilem, hon rotundum^ fed oblongiufculum, guftuinfipido, quique'guttur exafperet, velut Me/pila vindia, propterea non cduntur.

Qui cderc volunt hunc fi'uftum, psde levicer comprimere 6c frangere folent proptcr fpinas "quibus oi>Jicu5 eft.

Qui nunquam hos fruftus edeiunt cum primùm illos olfaciunt videntur putridas ccpas [illegible] i fed poftquam deguftarunt pivt reliqujs cibis bene olere & fapere cenfent.

Eft verò tanca in exiftimationG apud eos qui guLe dedk'i funt, hie fruftus, ut putefit [illegible] co polTe facian.

Tanta tamen eft hujus fmflus in Malaca abundantia, ut finguli HDH pluris quàm quawpr Maravedis veneant, prxlercim nieniibus Junio, Julio & Augufto: nam relkiuis pretium intenditu[r] P[ro] [illegible]

[illegible] Rna cft Betele cum hoc fludu "^tipathia, *qnz* profedto tanta eft, « fiqg [illegible] concancracioncm ubi adfcrvanmr aliquot Betele fiJtf. [illegible] cant omrie, Et *G* cui ex Durionum immodico efu venoiculus in gravetur, folio Iktcfc ibpra ventriculum inrpofito, *ivbtib* mieisatur inflammatio, [illegible]

morque tollatur. Et fi à Durionum efu ingerantur aliquot Betele folia, niillain npxam (entiet quantumvis multos ederit. *H*c ^uam-vis fidtm meam firanguhnt d * D.* Mandelflp *tamm confirmantur,* * *Inner, in IndiamOrientalem.*

EL *Anona fruEiu fouamofo pyriformi, mohopyreno. trutfus fauamofus pyriformis* C.B. *Bdly inful<2*. *frucitrs pyri formd ajpzr J.B.jlaly infulafruttus afpero cortice* * CluH **Exot. lie 4.*

Tres uncias longus erat; ejus ambitus ea parte qua pediculo inh^fiffe videbatur fcx pamS uhciarunij fuperna verò parte anguftior 8c veluti in metam definens, ut quodammodo Ficus aut Pyri formam armularetur. Afpero teftus erat cortice Be ab infima parte iiirfiim verEjs denfis ordinibii5 velut fquamularum fibi mutuò incumbentium ornato, qusc fejungi nequibant, fed cum jntegro cortice non valdè derifo eximi poterant, flav^fcentis cbloris dum recens ex conditura exemptus, deinde fubfufci. Continebat porrò ille fructus pulpam albam, odoratam, inftar pyri formatam, fubftantiâ autem non valdè abfimilem albo illi condimento, quod ex Amygdalis repurgatis & contufis, lacte, farinæ flore, aqua ftillatitia è floribus rofarum & faccharo fieri folet: [Mangiar blanco] folidiorem tamen^ nee adeò glutinofam, iaporc (quia fruftus muiiâ conditi fuere) valdè fallò 5c linguam mordicante, continentem in media officulum folidum, pinè uncialem Sc in metam a£ furgentem, formâquc ipfum fruftum referentem, inferna parte crafliorem, liiperna anguftiorem; pulps autem integra: adjunttos obfervabam binos auc tres grumoSj *&C* velut ex crafliorc fruftûs parte dependentes: Etcnim corticem fecundùm lpngitudinem fiflurn facilè integram à pulpa feparare potuit Clufius haud fecùs ac ferpentis exuvium, quia pulpa non adhsrebatj nifi paululum ei parte qua ex pediculo pependerat.

C.Bauhinu5 ab hoc divcrfum facit fruftum ex *Baly* in Iull Pyri magnicudine cortice inftar pifcis fquamarum a{pero^ nucleo utio vel altero LinfcDt. part. 3. Iiid. Oriental, g. 59. 8c parr. 4. c. 6. tub Fruftus cortice fquammofo: quern Clufius Sc J. B, cum hoc conjungunt; quamvis enim * autor quern citant alius fit, verba tamen defcriptionis eadem lunt. **Part.i.HiJl. Nar.Bat. in Ind. Orient.*

9. *Araticu do putto* Pilbn. *An Baly infulze frutfus afpero cortice* Cluf ? *• Exot. lib. i.*

Excrefcit ut *Vana,* 6c talia fert folia: Fruftus congefti, oblongi, cepae junioris oblongâ figurâ, yirides^ qui interius finguli duo habent femina Amygdala: figura *&L* magnitudine, at in una extremitate acutiora, coloris coracini fplendentia, in quibus nucleus.

CAP. II.

De Guanahanv.

ik *Quanahanus Javamnfis* * Botitii. *Bont.*

VIX, inquit,, frutex dici pDteft qui hiinc fruftum profertj Be vix ultra medium humans ftaturae affurgit: farmenta potiùs emittens quàm ramos, qus egregiè flavos *flows* feruntj quibus *Guanamhan* fruftus fiiccedit, qui quinquangulus eft, Be Cotidem commiflûras habet, promincntiores paullum, qua: aperta: femen oftendunt inftar Giceris, quod viride primùm, mox maturefcens ex cyaneo atrum fie fplendentem colorem contrahit; qualem videre eft in Corallo nigro expolito- Fruftus hie in fuperficie lanofùs eft 5c pungens, ut in foliis Cardui benedifti etiam fit. Folia referlint pkne pentaphyllum n oft rum.

Apud MalaiDs eorum alius ufiis non eft, quàm quòd inter caetcra legumina ab iis coquantur cum jure gallinarum aut aliarum carnium^ *&c* etiam flatus excitant ut camera Piforum 6c Cicerum generaj atque nefcio quid faftidiofi lapiant: unde etiam infuetis alvum movent.

2. *Guanabamts Afrkanus* Pifon. *in Bont. Gnanabanus ficulmo folio* Mutiting. *Tifon.*

Planta eft fruticefcens foliis magnisy Cardui vel Acanthi non diffimilibus, cum profundis pro vario nature lufu inciluris, eàque caules farmentofos cingunt. Ex his fuperiùs ernerguntyʔow flavi, quibus fruftii5 oblongij craffi (iiccedunt, cùm multis ftriis *&c* eminentibus incilùris per longitudinem excurrencibus, definûntque in coronam ex ofto foliolis tenuibus conftantem ; quz corona his Gui* neenfibus frucSibus peculiaris efle videtur-

CAP. III.

Aninga-iba Pifonis & Marcgr. *Arbor Brafilimfis aquatica folio Nympha* fruiln Ttticulato> pulpâ albâ humidd, Marcgrav.*

SUinquc aut (ex pedes ex aqua erigitur, ittiico tantùrrt caudice fragili, quafi internodiis divifo, cinereo inftar Juglandis, in cujus fummitate aliquot *folia,* magna, lactè viridia, craffa, lsvia, figurâ psnè Nymphza: auc Sagittalis, nervo refto Be venis cranfverfis confpicua* ngula pedicuio innicuntur ulcra pedem. longo,, iiicculento. In eadem caulis fummicacc inter folia exfiirgic *flos* uiiicus^ magnuSj concavus, folio unico, incarnato conftans, colons paJlidi flavi cùm *(tamint* craflb, flavti, in medio floris concavo, Huic iuccedk *JHIUS,* qui fruftus evadit,

Aaaaaaa 2 pcrpscuis

perpetuis quadraris CDnftans, ovi Struthionis plus minus magnitudinc Be figura, colons viridis, intus refertus pulpa alba humida, quae maturefafta & exiccata farinacei fit iaporis, & temporcramis comeditur. Cujus tamen excefllis cum evidenti vitje periculo fit, quod pbfrigiditatem &C natulentiam, more Fungorum terrcftrium luffb cation em minetur.

Lignum earum qua: ad arboream magnitudinem excrevsrunt ad yaria mechanica ufurpatur: cum enim Jevis fit,, tenax, fuberofus tDtus caudex, Indigenz 8c Nigrica: exinde *langadas* potiffinium cbnficiunt, id eft, rates fuas ex trilignio copulato ad fluvios rapcim trajiciendos. Medica autcin qualitas ill bulbofa fua radice conlillit.

Amvga Jirnpliciter difta, [tu I. Pifonis-

Eifdem locis ftagnantibus, ejufdemque akitudinis confpicitur- Caudice itidem unico, iw qui difpefciEur mox in vanos caules crafliufcHlos, molles Be junceos, Mulac arboris inftar. In 5 B unoquoque caule folium .prargrande, oblongum, i aris venis con/picuum faftigiatur. *Flore* elt u j atque magno & candido; ex quo progerminat/n*##f haud vulgaris, primo virtdis, mox nerco flavefcens, Dblongus, craflus, compaftus, ac veluti granis 8c punftulis diftinftu^; w edulis defeftu melioris alimenti.

Vires. *\Jizxqwz An'mga* radice eft crafla, bulbola, quac fpla foliis Be fruftui harum plantarum in medicina prarferenda eft. Quippc cum tenuium fit partium & deobftruens, in varios ufus adhibentur à Lufirar^i5 Be Barbaris. ficiuntur.

Contra hypochondriorum & renum, inflationes ac obftruftiones fomenta- inde conn ^ Oleum exprefliim pra:ftantiffimum etiam habetur contra pradifta mala, atque olci Nymp ac Capparum vices fiipplet. ^ - 1 j "jrerentur,

Si ex radicibus denicjue in urina humana coftis balnea fiant, eaque aliquoties calida rei e fummo wxiflunc folatio contra morbos articulares tarn inveteratos quam

Arborfrutfu nuzisYinideJirmli C B- *Vint* nuzisfytc'm Mtlznkm* J. B- *Tbe'vet.*

Magnus eft, Nuci5 Pincac fpecie, corcice luteo, quo (poll a tarn carnem in particulas difleftarn 11 guftaveris, faccharum ore continere dixeriSj cum pauxilla Nucis Mofchatz portiuncula permlX^n* Hoc Barbari ad iedandam ficim utuntur.

Fnuftui *Nan** farisfimilis eft^ nifi quod in arbors provenit, Mori fere proceritate, nigro veftitaj folio quadanrenus mbefcente, longitudine *&C* latitudine folii Angelica.

In *Necumzrz* mans Indici infula invenitur.

T'mofimilis Orient"alts C. B. *Piniformd [libagz* J. B.

Ex Orientalibu*regionibu5 *Zibagts*nomine a Paludano ddatum eft femenj colorsnigrum, mine donatllm, ex quo prodllC plants, Pini forma, led tencnor.

SECTIO TERTIA

Arfons<Pmifer<zfruttu corthfy floris calyce baftadbtrente.

FRuftum corticofum vocamus qui non membrana tantum tenui pulpam ambiente fed corticc crafliore eo tamen molliore cingitur, cujufinodi funt Mala Citria, Limonia, Auranria, &c Horum plerique polypyrcni lunt, quibus ob convenientiam in rchquisunum vel alterum monopyrenum adjungimus.

Ne quis autem objiciat hoc fafto confundi ArboresPruniferas & Pomiferas, fciat nos-pro Pruniferis haDere non omnes qusfruftum obtinent majorem pericarpio donatum monopyrenum, fed inluper requirere ut *is* tenui tantum membrana contcgatur.

CAP. I.

De Malo Citriajivc Medica, flTf)C CittOH

MAJusCitria, Grarcis MaJus Medica ScAflyria diatur, utroque nomine a regionibus, und? Primum in Grsctam aJJata, *AuAo.*

Cum Vetercs fcripferint Mala Medica non mandi, conjedatur J. Bauhinus Mala aurantia n0 potius quam Citria Veterum Medica fuiffc Tantum enim abeft ut Citna hodie non *conw?* uc pr* cateris omnibus in maximis ddiciis habeantur: nifi quis JinquitJ maJit probate ratione 5iiiiS r' non itle6 ^fonwfc VEteres a Citriorum ef quod non fucrint cdulia, £ ^ X i ain rem magni pfctli potilis arva nda duxsnnt. tanquam "tare apud Vetcres Graces ncgat. Sufpicatur ilJe Citrium ? P'rter «>««" f o r ^ .inquitj. Bauhinus. Ha earn G I M H ? alla d »difcnrii Citrus ,n Italia pmnum CMJUICJ hunc folers earn Galli* Be Hifpani*, ubi nemora Jam K camp ^ Pccupat com,nunicavir.

Cacterum Citri vox squivoca eft Be pro duabus arboribus accipitur,altera in frugifera c cujus ligno lnen/z olim fiebant; altera pomifera, qua: alicer Malus Medica 6c Aflyria dicebatu^ ut Plinur difertis verbis docet. Confute Etymologicum ClariffVoflii.

Citrus, defcribente Cordo, a/bor eft fruticofa veluti Cotonea, brevi trunco, longis ramis, craffis, lentis Bcobfequiofis, viridi glabroque veftitis cDrtice, ferenda? fruftuum raoli valde imparibus, & ad terram pronis, ideoque fubjeftis per tranfverfum haftilibus furcifque fulciendis. *Folia* Laurinis fimilia, denliDia tamen, mukoquemajora, & adjuglandis magnitudinem accedentia, oblonga, utrinque acuminata, egregiae viriditatis fplendorifque, prxfertim fuperne; inferne cnim pallidiora flint, [per ambitum (errata] tota hyeme arborem fuam exornantia, odorisacsrrimi, late fpirajitis, qualis in Meliflbphyllo fencicur, cum gravitate quadam cimicem imitante, [jiin(ftLiraquaclam pedículoinhsrencia ; Soli fi objiciantur, inftar folioruni Hyp erici fora minibus vifum fsre efFugiencibus undique punftim trajefta cernuntur. *Bod.']* Spinis armatur fiib omnium foliorum annexibus longitudine uncialibusj reftis^ acutis ac vindibus [J. Bauhino rigidiufculis, flexilibus tamen nee ita infcftis] *Flows* virentes gemmarum calyculi emictunt oblongosj candicantes [fepiufculc fonnfecus purpurantes, calathi effigie, folidos, odoratos, ftamimbus in medio tenuibus ac capillaceis.] Horum • duplex eft genus; fterile 6c infoecundum quod colo caret; Be fertile, quod in medio ltylum exgrit penfum colo invalutum xmulantem^ cuique a tergo fruftus rudimencum annexum.

Fruttns florem fequuncur iinguli, bngitudinB non raro dodrantali, figura ovata, interdum etiam globosa, fuperficie rugDsa tuberosaque^ colore primum viridi, in matuntate vero aureo feu citrino, odore foliorum fimili. Cortice ambiuntur tenui^ amaro *&c* fervido, cui fubeft t caro carrilagineaE durarque coiiflftentiae, colore candido, fapore acetoli, conditae capitate Braffica: truncos referens. In medio malo caviras qusdam eft, (iicco vehementer acetofo, fiijs membranis contento plena, immixta funtoblonga 5c femundalia *[tmina^* utrinque fere acuminata, cute foris flava ftriataque, intus candido duplicique nucleo conftanria, quibus amarus, tenuis 6c mediocriter fervens eft fapor, pracfertim cutis, nucleus enim dulcedinem quandam admixtamhabet. Radicibus nititur copioiis 6c tenuibus.

Fruftus Citrii inagnitudine variant: quidamenim in molsm excrefcunt Melopeponibus parent ita ut ad poiidus librarum decem nonnunquam perveniant, hi nullo fere fucco func; adferuntur autem ex Liguria 6c Adriatici maris intiilis: alii Limonum magnicudine funt: alii paulo majores, quae a lacu Benaco alportantur. Forma etiam difFerunt citria; nam alia pra^longa funt^alia rotundiora, alia in varias figuras hotninutn induftria vafis figulinis indufa formancur. Quaedam faporc remifliore funt, qusedam^vehementiore. In colore etiam differentia obfervatur, nonnulla dilutiora, alia iaturaciora funt; non multum tamen differunt natura 6c viribus. Nos omnes has differentias aeddentales 6c a fatione aut forte etiam infitionc ortas fufpicamur. Q Bauhinus quatUDr diftinguit/pecies:

I. Malu5mcdica fimpliciter ei dicitur-

II. Malus medica maxima, pulpa plurima.

III. Malus medica fruftu ingenti tuberofb, Citrangula quibufdam.

IV. Malus medica ab Imperatorc Carolo V. ex Hungaria in Hifpaniam delata, qns omnium Mali medicac generum acidorum luaviflimumj ut Clufiusin fua hiftoria refert.

Parkinfonus nofter in Theat. Bot. fex recenfet 6c defcribit varietates: ese fiint

I. Malus citria major.

• x. Citria malus minor, five *Limonera,* quae a praccedentc difFert foliis minoribus 6c brevioribus ; floribu5 etiam minoribus Be faturatius rubentibus: fruftu minors longiorfque, corticemediocricer craflo, flavo, minus fcabro, fucco copiofiorc cum paucioribusfeminibus.

3. Citria malus five *Limomra* pragnansj alium fruftum minorem in fe continent. Fruftus eft monftrof!

4. Liinoneradulds; Hifpanis Limones Imperatoris.

5. Limonera acida.

6. Limonera multiformis: Has quinquepofteriores Ipecies^imDneras Clufiodiftas CBauhinus, 8c reftius noftra fententia ad Malum Limoniam rcfert. Hisadde e Ferrario 1. Malutn Cicreum vulgare bdluatum. 2. Malum Citreum Cucurbirinum vulgare. ;- Malum Citreum digitatum feu multiforme. 4. Malum Citreum dulciffima medulla, apice non ita plerunque cufpidato.

D. Tavernier in peregrinationibus fuis per regnum *Tunqmn* duo cftriorum genera Dbfervavir, alterum flavum, alterumviride, utmmque adeo acidum Be immitc ut mandi non poflint auc deglutiri abfqueinfigni offenfione ventriculi. Succus tamen, quemadmodum apud nos Aqua Fortis uliirpatur admundanda metalla, cuprum, ftannum, ferrum, antequam deauranturj ut 6c ad tinfturas prxdpue Serici. In ufu etiam funt pru'lixiviis ad candorem linteaminibus conciliandum, eaquc emacuknda. Quin Be per tDtum Magni Mogoris Imperium luccoifthoc Cicriorum utuntur ai pannos lineos Calccutico5 dittos candefaciendos, unde interdum adso nivei 6c lucidi evadunt, uc lplendorBtiimiD intuentium ocubs perftringant 6c offendant.

Citrii Mali partes omnes, cortex exterior Be interior, pulpa feu fuccus, Be femina, eximii usus funt in medicina; 6c contrarios fibi invicem effeftus producunt. Exterior cortex flavefcens valde odoratus eft *&c* aromaticus, fapore amaro, exficcatus cardiacum eft infigne Be Alexipharmacum, ventriculum. frigidum Be flatuoliim calefacit *&c* corroborat, flatus potenter difcutiens, humorefquc crudDS ibidem aut in inteftinis cpntentos concoquetis 5i digerens; mafticatus h^itum oris emendat: ciborum concoftionem promovet, 6cmekncholix cDnducit: in hypochondriacismorbis, ut in vaporibus, flatibus, palpitatione cordis, obftruaionibus 6c imbecillitate vifcerum plurimumcommendatur ab experientia. *Herman. Grube dz Malo Citreoj p.* ?6, ?7- Pulverem corticisexterioris Limonum Be Aurantiorum ad eadem valere verifimile eft. Saccharo conditus inter bellaria menfis fecundis infercur; Eleftuariis etiam cardiacis admifcetur adversus comagionem Be afFeftus przdiftos. Q. etiam alvo laxandx conducit, in quern ufum ex eo paratur *Ehttuariurn dt Citro folutivurn* ad humores fiigido5 6c pituitofos evacuandos utile; tutb etiam ufurpari poteft cum bills phlcgmati admifcetur.

Interior

j^eo f ... †... zx\\...iurmt?M- midam ambit fro corticc. U- b

Interior & alba pars corticispznè infipida eft, nee ullum habet in mdicina ufum; infervit tamen pro confeftionibus dulciariis, 6c apophoreris.

Caro feu pulpa interior aut fuccus inde expreffiis quamvis fucco Limonum minus acidus fit, vi tamen refrigerandi ei plLirimum antecellit, inquit Parkinfonus: in febribusardentibus 8c peftilentialibus apprimè utilis eft, ad veneniim reftringendum, aeftum contemp&randum, bilis effervelcentiam & fanguinis orgafmum reprimendunij luim extinguendam, fpiritus recreandos, appetitlim acuendum : aiunt 5c ebrietati reliftere &c vertigini conducere.

Semina cardiaca funt & alexipharmaca, adverfus jftus fcorpionum aliorumque animalium venemtorum, necnonpeftis &c variolarum cpntagia cor"muniunt; ventriculi &c mteftinorum. vaimes enecant, menfes provocant, abortum caufant, huniDi es crudos &c ieroiDs digerunt & exficcant tarn interne in corpore, quim excernc in ukeribus humidis Be ichorofis.

Memorabilis inprimis eft hiftona, quam Achen^o narravit civis quidam fuus cui iEgypti mandata fuerac adminiftrario. In maleficjD deprehenfos quofdam illead ferpencum morfiis damnaverar. Produftisillis Scad theatrum euntibus deftinatum lanonum fiipphcio in via forte caupona quaedam, nuieiicordia CDmmDtaj quod in manibus turn habebat Malum Citrium dcdit. Accptum yerb illi comedenint; & paulo poft ingentibus ac ferociflimis anguibus oblacij cDmmorsique ab Afpidibusnihil Lrfi func: qui tandem cum illorurn cuftodem militem interrogaflet, nunquid b'ibi/Tent aut ediffentj ut id comperit quod id acciderat, niniirum, abfque dolo Citrium illis traditum fui/Ie^ pvftridie aiteri rur/um dari juflit akeri minime: per callus hie confeftim periit, illsfo altero qui Citrium comederat: indeque multis &L expertis cognicam eft Citrium adverfari venenis omnibus.

Citria innoxia 8c nuaii recens collefta procul mitci poflunt, fi arboreD mufco iingillatim involvantur ramulunim WEUis cera vel creca fuperlitis. *Fzrrar. Hefperid.* l.i. c. 19.

CAF. H.

De Mala Limonia. %])t Limmon.

MAlus Limonia Citriac feu Malo medicac congener efr.

Limonix nomen haud temere apud ullum probatum^ vel Gratcum^ veJ Latinum rem invenias, videturque pofteriuris feculi efleinventum.

Differt a Citria Malofruftu minore, cortice tenuiore^ copiofiore pulpa, aaque acidiore.

Mains autem LimDnia niagno caudice ciffurgir, [CircaJa^um Benacumin eamfeieattoJJit proceritatem in quam aliisinlocis Sahces &L Ulini *Calzolar.*] ramlSfque habet tenuioresj loiigos, firmisj]ongi5, virentibus (pinis armatDS, [lifque aliquantulum hamatis, mulcoque pluribus quam Citria, quo fit ut ejusvirga? quandam Rubi imaginem referant. *Cord.*~\ *Folia* per ambiruiii nonnihiJ /errata, minora quam Citri^ conhniilicer foraminulenra, denfa^ viridiaj ac glabra. *Flos* purpurafcens foris f J. B. purpureu5) quam Licrix paulo minor, alias non diflimilis. Formn Porno oblongs turbinata, rugoflj &c tuberculis inarqualis, fed minus quam Citria; color pallidior, magmtudo minor : in eo etiam diflert a Citric*, quod cortice pulpofo tenuiorc^ miniifque carnofoj fiicco uberiore donetur, eoqucacidiorcj in interdum nihil fere nifi fuccum conrineat. *Semen* non muJrum diQjmile amaricaf.

Hujus ctiam arbons phirima: ipeciesleu varietates habentur: Quatuor recenfet Cordus.

1. Primum anferini DVI formam ac magnitudinem habet, odors inter Citriam atque Arangiam Malum medio.

1. Secundum globofiim minufque prxdifto, utroque capite veluti eminentc umbilico infignc cetera fiii parte fruticoliim.

3. Tertium obloiigum eft Gallinarum ovi figura &; magnitudine.

4. Qiiartum tertio a^quale eft, led globo/uni, &fuperficie magis a:quali.

C- Bauhinus inpinace novem conftituit fpecies.

I. Malus Limonia acida, de qua didium.

II. MalusLimonia major dulcis: fruftu minbre *ic* oblongis Limis fimili *Cluf.*

III. Mai. Lim. folio/errato, fruftu oblongo cortice tenuiflimo, qua Liirtas primum gellUS *Cuf.*

IV. M. Lin^fruftu rociftido orbiculato. Limas alterum genus *Cluf.*

V. Limone5pra:gnante5, alium fruftum minorem infe continentes p/«/^

VI. Limones variarum figurarum, toti fere carnei *Cluf.*

VII. Malus Limonia minor dulcis, Limonis genus in Hifpania, minimu fruftUj vix nucis magnitudine, otloie carterisprxftantiorc, excelfiore arbore.

VIII. Liiiionum 5ylveftrium in 5yria provenicntium inque iEgypto *Sc* Africa meminit Scahger, pomis admodum exiguis acididimis. Robinfon

Limwum d Ferrario & UommdmQ Jefcnptorum Catalogum fequentem D. Tancredo dtbttnus.

Limon *Liguftlcus,* in/Tgniter variat, ut Limon S. Remi, Cerie/cus feu Citriformis, Genus q'i a fruftu pan'o rocundo *Fufilla Fila* nominatur.

Limones Neapolitan multum variant, *utLimm Eajvtanus* figura ultra vulgarem modum ovata cacumine faftigiata: *Limon AmalyhitamufamvL* oblonga, apice admodum eminence :

fruau JLbrot

Limln infigniter cufpidatus, nonnunquam digicatus.

y ^grandis Doniina: *Laura*

Limon Imperial & rotundam ovata\

vulgaris Italicus, vel Olyffipponenfis, Foliis 8c fructu

Limon Pyri effigie, vulgo *Pcretta fwzSpatafora,* ifque major & minor, lsvis vel ftriatus.
Term wnfimilis Limon,* fed oblongior Be anguftior.
Limon Spatafor a-Rhegtnus, craflb mucrone faitigiatus, Aromaticus, cortice punftimlacunofo.
Linton Rhtgmus fruftu racemofo oblongo, paulatim cxtenuat3 in apicem cufpidatum.
Limon finatus five *uanaliculatus,* fumnia parti muliebrem in papillam extuberante.
Limon firiatm Awalphitanis, Mali Citrii magnitudine, cortice perquam verrucolb Be fcabro.
Limon Sbardmius fubrotundus, manents floris apicalo Velut roftratus.
Limm Rvfolinus, umbone retortum in mucronem emiifo bene faftigiatus.
Limon Florentines Barbadorus, foliiy ferratis, viridi atrore piftis, Be Hypcrici irtodo punftim pertufis Be tranflucidis.
Limon Scabiofns Lepra facie.
Limones varii *Citrati,* laeves Bc^fcabri Be alios Limones fepe includentes.
Limon Vftudo-citratus, Barberinorum.
Limon atratus Jylvefiris.
Limon globofus Ponz,inui, ifque quintuplex, Ligufticus, Rubens, Komanus^ ChalcedonicuSj Tri* politanii5.
Limon fponginus Calabriz rugofiiS-
Limon fyovgrnus (fpongiolus*.)* Liguris verrucoitis*:*
Lima eft multiplex, dulcis, acris, agri PrivernatisRomana, citrata-
Lima Citrata oblonga, fcabiola *Sc* monilrofa^ quandoque Be fiibrotunda.
Lima fubrotunda fpinis craflitie & longicudine valtiQimis Piorum in hortis Romr.

Gaudent Limones codem coelo calido, cura ac cultu quo Citria. Ad nos defemntur ex Hiipania & Italia, in i^uas rcgiones ex Media & Periia primum invedla, nee enimfponte ibi proveiifunt- *Locus.*

Limofiia cum guitu reliquis omnibus [Aurantio 6c Citrio] fint acidiora, ideo fjicco frigidiore e(Te probabile eft. Valent ad eofclem ufus ad qux,Citria; ad venena tamenut minus efficacia, id ad arftuant-smurbos potentiora habentur. Ec hxc quidam comedunt, nonintegra^ (ut Jo. Bauhinu5 aitj fed cortice denudata &c in laminas concila^ afperfo multu 5accharoj quoftiodo magnam cum palatu gratiam ineunt, fitim potenter reflinguunt Be febrilsm ardorem compefciint. *Vires (3 Vjus.*

Succi Limonum iunt admodum efficaces in difTolvendis caiculis Be detergendis partibus. *Herman. Grvbe dt Limon.* p. ID. Idem fcnbit *Cratv,* aliiquej ut *M.Blegny in Zodiac. Mzd. Gallico* An.x. p. 117-

Syrupus de fucco Limonum magni fit ad calculum Be obftruftionem renum; iterti ad fitim Be aeftum in febribus ardentibus: cordi *&c* yentriculo robur addit, Be bilis efFervefcentiam compefcit: ideoque baud inFelicitcr imbecillitates, lipothymias^ flu^uationes^vomitusfiefingultusfpbribus ardentibus fiipervenire folitos curat.

Cortices Limonum non minus quam Aurantiorum Saccharo condiuntur pro bellariis, 5c ad *CoC*-dsin ufui valenc. Candiuntar Be parvra incegra ad varios ulus.

Aqua è Limonum, ut Be Citriorum liicco deftillata cofnieticum infigne habctur.

Suc:o Limonum fcribuntur liters occults, qusigni admotz manifeltantur. Eorum acido facco tam elegantem purpureum cUlorem conferva: Rt)farum, aut etiam ViUlarum aliorumqus muhorum conciliabi5, ut nihil fupra. /\inc Be tinftoribus utilts eft ad colores multos tranfinutandos aut figendos, qui magnani e|us quantitatem iniumunt.

Ad nephriticris afFeftus R Ligni querc. derafi 5 j- aq. font, ft vj. fucci Limonum ^iiij: Infund. omnia per x4liDras fupra cineres calidos,pollea coq. ad tertia: partis conliimptionem: coletur^ Dolis 5 vj. valde prodeft calidx jecoris intemperiei, ulceribus renum, ardori urins, led prscipue pituitam fallam Be vifcidam e renibus Be vefica evacuat- d^liir. 5e ftrangur. caufam. Poteft ex hoc decofto vinum dilui. Mihi communicatum *k* patre religiofo- *Ubefneau.* Excerpfit D. *E. Hulft.*

l. MalNarzgam * H. M. *Malm Limonia pumila pylveftris Zzilanic* fruftu monopyrenv* D. HermannL * P. 4. T. 12-
H.M.

Mediae eft magnitudinis, cortice glabro, uinereoj colons lapgriFque aromatici Be acris obdufla, ligno albicante, denfo, praeduro, arftiflime unito; ramis foliaceis c caudice erumpentibus^ fpinis rigidis, e fufca flavefcencibus obfitis. *Radix* albicans, fubrubro cortice teftaj ot^pris aromatici, laporis am a 11. *Folia* juxta fpinas circa ramulos proveniunt, oblongo-rDtunda, acuminata, denfa, glabra, cum forma, mm colors, odore, Be Japore Limonum pufillorum foliis haud abfimilia. *Florts* plures fimul junfti extremis furculis iithxrent^ exigui, candidi, odorati, quatuor oblongo-rotundis, acuminatis $_3$ craflis ac mollibus foholis conftantes, *ftaminulis* multis, calycis in modum junftis, medium occupantibus j inf&r *quxftyltts* prodic craflus, albicans, fuperius planus ac rubefcens. Flofculis fiiccedunt/r«ffw ovales, turn figura, turn magmtudinc olivis haud abfimiles, at in vertice exigua fpioula dotaci, Colore primum viridi, in maturitate verO aureo feu cicrino, utiLimonia: cortics anibiuntur tenui, guftu amaro, atque in mediis fruaibus cavitas qua:dam eft, CICCD acetofo ac fubaniaro, fiiis membranulis contento plena ; cui inclufus eft nucleus oblongo-rotundus, acuminatus, albicans, rufa obdufttl5 pellicula, odore fapor^que Limonum^folia referens.

Nafciturlocis arenofis acmontanis ubique in Malabar. •Floret plerunque Junio, Julio, Augufto Sc Septembri menfibus, atque dein matures profert fruftus. *Lucw f$ Tempus**

Decoftain oleohujus arbons fblia, ac capiti applicata cephakam tollunt; corund£|nquc fuccus prxftans habetur errhinum capiti purgando. Expreflus c fruftibus endsmiae illi cachexisc medetur. E Tola deniq, radice pilula; formantur antifpafmodic^. *Vir**m [pitao)*

HicfruftLbquamYis in rcliquis cum Limomo convenit, in eo tamen difFcrt quod monopyrwios fit.

3. *Mains*

5. *Mains Limonia Indica frulfa pu/illo* Tsjerou-Katou-Naregam* H- M. P-4- T. 14,

Arbufcula eft humilis, ad fex, feptemve circiter pedum alcitudinem aflurgens, caudice tcnui, ramulis/pino/is, cinereo cortice obduftis donato. Lignum flavefcens, przdurum/inodorum, ijilipdum. *Radix* fibrata, flavefcens, '.faporis amarij odons ammatici. *fvlia* oblongo-rotunda, in arnwtu leviter crenata, odorata, aroniacica, peciolis alatis leu foliofis circa ramulos geminata provcniunt, duobui Viz. tribiiive panbus, cum fimplici plerunque folio in ex&remitare, adeo ut petiole* facile quis folia judicaret,Bc tria extrema folia fimuljunfta vulgare prafcnfe trifolium non nialereprarfenient. *Thru* brevibus peciolis ad fpinarum exortum inramulis piDVeniunt, & calyci vindi, in quinqueJacifiias acuminatas fetfo infidene, candidi, fuavc-olentes, amari, quinquc Dblongo-tLTetibus, K in orbem expanlisfoliolisprzdic^fepcem, oftovein medio albicanlibus ac laj^iginofis/^w/WAf, Havelcentibus *apKibvs* docans przdici^ inter qu* *ftylus* emergit, icidem albicans, capirulo flave/cente. *FruSus* puiilli Limones font, roeundi, magnitudine uvarum zmuli, vindes primum albis interftinftiipunftulis, dcin aurei feu citrini: cortice arnbiuntur Limonum cortici haud abfimili, arque in mediis fruftibu* caviGas quxdam eft fucco acetDJo, fubamaro ac aromatico, lnis membranulis contenro plena, cui immixta funt tria oblongo-rotunda, acuminacaj Sc exalbo flavefcentia *[tmina,* membranaccjs pellic ulis a *tb* invicem diftinfta.

Loca. Provenic loos moncanis ubiquein Malabar, prafertim circa *Candenate,* ftnnp£rgu?flw[eC] ... ftusfeit. rd es

Vim, . Hujus folia prsfentaneum habentur curand-r Epilepfiac remedium. Radix alvum movet, lu D... expclliCj necnon'cruciatibu5 colicis ac cardialgn medecur. Fruftus fie can ftomachum *TO* ... ac alim?ntorum in eo la:lam fermencanonem relticuuncj adhzc aeri ex vanolis febnb... & peftiientibus contagiolo pocsncerreli/lunr, acque vanis venenis prjrltamiffimum cenJe... dotumi.

4- *Mains Lirnom* Indica, florihus umb*Uatis> fruElu parvv. Moul-Ila Im Mwl-F.Uvm[m]lA.* M*

Arbor eft medixmagnitudinis, quindacim circiterpedesalca, *caudict* cralTo,ramulifq, geniculatis,in orbem longe laceq, diftiills ornato, qui corcice viridi-fufco laporis liibacris Bcaromacici cinfti, Kcra'-*fe9* duris, ngidis acurifq, ſpinis in Riper muniti Junt. *Radix* rufefcenSj aromanca^ liibaftringens. *Fob** in ramis viridibus, rpcundis, bina oppofita, oblongo-roninda, acuminaca, molliaj fnperne acro-viridia, Infcrnelubviiidia/iplendeniia: Nervis aliquot è media cofta albicante, acin averfa parce extuberantBj in lacera excurrencibus: fapor/ubacns. *Flofculi* in umbellas expanli extremis ramulis namerofi proveniunt, nuatuor oblongo-rotundisj' fubviridibus acuniforrrvibus foliolis conftantes, totidem *ftaminulx* viridi-albicantibus, fl^vefcentibus *apiuilm* ornatisj medium occupanubus; inter quae *fyb** prodlt exiguus, vindis. Flolculis liiccedunt *Fruit us* rotundi, corncc cinfti viridifufco, craffi, inxquali, odore corcicum Cur, lapore quoque, at acnore & ardente, pulpaquc incus referti fucculema acida. Qiiam ob caulam cibis incoquuncur Limorftim *&L* Piperis loco. Hinc *&L* Saccharo vcl nielli Cundiumur, Bt comcduntLir ad ventnculum roborandum, coftioncni pi Dinovcndani & vermes rI5candos- InJuper muria Be aceco condiuntur in *Atsjaar* additis viz. AUiis, Sinapi, BiZinzibcre.

Vires & Vſus. Loca. Provcnit in *Falattanjirri,* ubi *in horns* ftudiose colirur. Semper viret, floret, fniftiunquc ferr.

tAF. HI.

De Mala Aurantia.

J.B.

PAjadiforum noftri feculi, ubi id folum Be cuelum concedit; delici^ funt Medicoruin malonim Ipeciesaternz frondis viror^ Be frutauumuberequovis temporeproventu K luxurie, aluspnmum c Honbus sliittantibus, aliis adolefcencibus, aiiis maruris, atq, his quJrlcm fimul pmnibus plcrunq, p)4centB5. Notiflima yeroreliquifq, vulgaciora lunt Aurancia dicta^, quibus aurcusille Scrululus coriicisfulgornomen dediifepotuic. Hie aliis magis orbiculata^nonnihil comprefla, parum rUgofo *&c* foraminulenro luteo corticejinterius tamen albicante non mukum fpiflo (foeminas Vacant^ vcl crailo [mares didlicanc^ amarifllmo 6c evidiinter calido ficguntur," quar tamen ante niaturitatem vindis tegit cortex. Sapor iiicco pro imruritatisprogreflLi aut generis varjetatc acidus, dulcis auc mediuSj feminibus arqualibusj multa medulla fardlis, amaris. *Folio* peculiaris forma, femper virentij, *&C* Hypenciinftarinnnirispjoperiioduni foraniinulispervio^ quippe quod gemellum videripofli^majorj Laureo, acuminato, nee crenaco, alio ceu corculo iiibjedto. F/w, uc K fruftusj fragrantis odoris [q[L]i* Conio cimicum virus nonnihil redolcrti viderur 3 colons candid^ ftaminulis multis medium ^Wi dentibus^ pulchrior quam in Citro, *be* odoratior, intus fubciennus, per orain vero limbi purpura/c^... tes- Arbori, qua: mulcò major quàm C^ri, cortex viridis^ (pina: rigidx fed rara:.

Aurantiam ab auri pcrtius colore diftum puto quam ab *UUQZ* Gallic oppido, vel ab Arantia Achan urbc. Aurantix enim nDincn prifus incDgnicum, non-ante in ufiim venit quam A...

[illegible] dioim ... m Aurantium potius quim Citrium diftum, Thcophrafti *Sc* Plinii Malum Medicum ... O fulpicatur; quod Auftores hi MaluniMcdicum non c... Milo Dtrio minimi quod totum manditur. ... eptorculentnmdt,&& vulgo enmeditur pro ... Pulpa cnim ... inu(qus acid ...

vel Citrii vel Limonii: Be IIDS in Italia 6c Sicilia obieiyavimus rufticos & nautas Aurantia mala cum pane prorefeftions comedentes, nunquam vero vel Linionia, vel Cieria. Dantur etiam mala Au* rantia dulcia qux mandi pofle ipfe nDii negat. Eft mluper in Europam nupcr inveftum Au* rantii quod dam genus, efculentum, Chineafe diftum, faporis delicatiflimi, cujus ctiam cortex una cum earns comeditur. Quocirca quod Domitianus Matianum malum fiiper crenam liimpfit,- non Dbftat quo minus Malum Aurantium hodiernum vel Ceftianunij vel Matianum Plinii fuerit/

Requirit idem, utScaliger vel alms aliquis iubtilitatis profeflor relpondeat fine cunftatione alteri argumento quo idem probare nititur. Aurantia f inquit) exficcata vel in multos annos odorem limm retinent, ideoque vellibus interponi ad odorem communicandum 8c arcenda noxia aptif-fima efle. Citria verb etfi exficcantur quoque, flint tamen evanida, adeoquenec odore nee ufu commendabilia.

Arantiprum plures ipecies feu potius varietates eflc ncc paucicires quam Citriorum aut Limonum cunftat.

C. Bauhinus ilta genera proponit:

I. Malus Arantia major- Cujus pluragsnera effe ait ab infitionc prodeuntia: pleraque cortica amaroj craITOj aureo : alia fubvirente: alia cortice tenuiflimo^ fubrubentCj medulla dulci: aliqua & cortice dulci: aliqua in uno poma duo genera botrorumhabent: alia abfque feminibus: Sic Si pulpa: faporc difFerunt; nam aha acida., alia dulcia^ aliavinofaj five media funt.

II. Malus Arantia humilis.

III. Malus Arantia cortice dulci eduli; an Chinenfe?

IV. Mai. Arant. unico grano-

His addit Parkinfonus Malum Arantiam fylveftrem, quae tamen in Europa non invenitur.

Ferrarius has habet varietates.

Aurantium ficciore medulla hybernum.

Aurancium femine carens, quod vel fubrotundum, vel ublongum Limonis effigie.

Aurantiuin geminum *$t* crilpo folio *&C* flure duplici.

Aurantium ftellaturn Be roleum.

Aurantium virgatum 6c ftriatum.

Aurantium foemina five foetiferum.

Aurantium hermaphroditicum five corniculatum.

Aurantium callofiim multiforme.

Aurantium Dlyflipponenfe, Sinenfe noftratibus & Belgis, qu&d e regno Sinarum Dlyffipponem tranlveftum fuerit. Circinatse eft rotunditatis, mediocreni fiipra modum rumens. Caro cum Ip-fa cute confunditur, & editur jucundiflimi Novem ipicarurn medulla bJande mordacis dulcedinis tarn vehementer flavefcit, uc aurumin earn diftabuiflc credas. Corticis iniiiper feu potius curieul^ glabritie Be feminum paucitate a reliquis generibus diflmguitur. Adde quod in hoc genus fruftu pulpam vitiuJamj cinoiam, aut corruptam nondum vidcrimus.

Aurantium Indicum ex infulis Philippinis.

Aurantium dulci cortice Be Sinenfe.

Aurantium omnium maximum.

Malum Aurantium Lauri anguftis foliis:

Malum Aurantium umbilicum Rolz inftar gerens; fruftus quidam monftrofus aut prxternaturalis effe videtur.

Malus Arantia hermaphroditica^ fruftu medio Citrio, medioque Arantio,, odoratidimo *Herman. Cat.* infitionis ingenio produd^a videtur, applicacis ad fe mutuo Mai. Ciena: *&c* AurancizTiircu^ *p$v* medium fecundum longitudinem fiflisJ aliovc aliquo artificio permiftis lbminibus; ad ciindejn *t&z* modum quo Mulus Anno equam ineunts generatur.

Huju5 arboris defcriptionem vide apud D. Hermannum in Catalogo Horti Lugd. Bat. qui habet Malum Aurantiam Indiuam fruftu omhimti maxima *Tuptlmwn* diftam medulla pallefcence 6c ruf-fefcente/

Gaudent Aurantia iilHem locis ac regionibus quibus Mala Mcdica, ubi paffim abundant in hor- *Locus.* tis Sc viridariis^ maritimis prafertim tradtibusj uc in Liguria circa Genuan?, & in infulis Stoechadi-bus *Ukru* diftis prope Dlbiam Gallo-proyincix, ubi adso familiarem efle Aurantiam fcribit Lobe-lius, utfemper virentium lucDrum amcenitate& Pomorum f^ura pei^nm neutiquam inquilinTvi-deatur. Nos in inlula Melita in Magni Magiftri viridario arbores fatis grandes & procebs vidi-mus malis rtiajoribu5 zquales. Abull-de-BCiatil in Sicilia & Italia, nee ripthus in Hifpania. Hifpa-lenfia apiid nos in maximo pretio fiint .:Peregrinac tamcnftint hae arhores in Europa & aliunde initio advea^quemadmpdum Citrise Be Limortiac^ nimirum ex Afia. Aurga Hefperidum mala non-nullis creduntur, quz yerifimilius Cydortia fuercj ut alibi diximus.

Flores mali Aurantia odoris gratia in pfaetipuo hbnore funt: decerpri x*iam per maria in bn- l[^J E ginquas regiones peiferuncur, Be aqua quoqtia'fra^rantiffimi udoris ex iis paratur arcc ddhllcitoria *t,UJm* quam *Napham* Vocant: non tantum ad delicias, led contra pefte.ni *Sc* morbos CDiitagiolbs utilerrf, K cordi amicam,, qua; Be fiidores movet, Hifpani partijrientibus in difficili partu propinant cum pauxillo aquae Pulegii.

Cortex amarior eft ac proinde calidior Citri corticej faccharo "conditus verminantibus pueris utilis futurus ni amarorem refpuerent. Per aliquot dies aqua infufus amarorem deponic & edulis evadit, deinde conditus laccharo non tantum menfis fecundis inter dtlicattflima bellaria inFertur, 'ed Be medicum ufum habet, in corde Sc ventriculo roborando, inque iis afFeftibus quibus Citri* conducunt. Modum condiendi cortices Arantiorum Bt Ilimbnum vide apud J. Bauhin.

Pulpa interior feu fuccus mitiDr eft minivfque acidus quttm" Citriorum Be Limonum fuccus, *fn-gidus* tamen & guftui gratus, Be ad appetitum -excitandum uttlisj- ut^ Be ad ficim extinguendam in febribus. Nos certe in fsbrili ardore magnum inde folatium multoties fenlimus.

Mala

"~Mala Aurantia fcorbuto fanando efficaciflima eile perhibentur, ut quidam etiam fblo efii cm-dorum diuturno percurentur.

Malum Aurantium Hilpalcnfe integrum cum cortice 6c carne comeftum ante acceffunl fsbris intcrmittentis, prafertim tertiana?, perfarpe paroxyfmum avertit, Be febrem ipfam profligat.

Oleum è corticibus cxpreflum igne£ pine qualitacis effe comperti fumus (inquit J. Bauhinus; quod facile patebit ci qui corticem recentem juxta candslam preflerit, ut exiliant guttulas inftar ro-115, videbit ftrepicum Be fcintillulas flammeas excitari ac fi pulverem liilphureum in flammain in-jeciflet. Sunt qui exiftimenc eodem modo expreflbs cortices in oculos clarificare vifum.

E tenellis deciduifque Auranriis fiunc gbbuli ad moniliaj 6c ad preculas numerandasj odore Jua commendabile5.

Semina verminantibus puens utihter dantur. Ex lemine terra commiflō arbufcula: primo anno prodeuntj. qusc in acetarii modum comeftz, admodum palato fimt gratz, ventriculum infiipcr cor-roborant Be appeutum excitant, autore Dodonaro.

Ad lumbricos, H- Malum aureum, perforetur, & digitis comprimatur, ut fuccus exprimatur. Deinde oleo Lini Be fucco Abfinthii R:utzque paribus portionibus impleatur pauco Thcriacar Be ta-ring Lupinorum addito, panimque bulliant. Hoc linimento pullus, tempora, nareSj ftornachi^ 6c umbilicus Jinantur, Be videbis mirabilem operationem. *Ahxiu* Hocremedium femper mihipla-cuit inquit Chefheau. Habui aD.£ff»//f.

2. *Aracynappil Malts Auraniiv parvis firnilu fruftus* J- B. *Malo Aurantio parvis fruft'&m ^ Its* C. B.

His fruftibus, quos binos videbat J. Bauhinus, fi non fiiiffet appenfa fchedula, cui crat ixifci^ptum inu **D. Paludani nomen** *Aracynappil,* miilil aliud judicaffet quam parva Mala Aurantia, erant cnim codem modo Dibicularcs, rugoli 6c nigricances lapors eodeni.

3. *Arbor ptregrina Aurantio Jimili fruttu* Cluf J- B. C- B.

Palmaris erat hujus ramulus, quam vidic Clufius apudPaludanumJ èNigrirarum regione delatus, miadran^ulus rugoJus, nodis dilUnAus fragilibus. Bini (emper ex adverfo huic rainulo innafcebantur farculi, Juftincncc5 brevi craffSq, periolofruftus, c calycc vclut quatuor fquamis conftante prodeiui-r5sj unciahs utplurimum magnitudes, orbiculatac forma:/ rugolbs, nigros inftar Arantii parvi. re-iiccaci: intus.plcnos fungofa quadam pulpa fcui commixta parva quzdam grana, pacna ut in FiC"' bus) adftringenus initio Japons. Nulla porro in co ramub foliorum veftigja^apparebant, ut dubira-npoiTcc, An ha:c arbor ex Illarum fie numero, qui pedicub five ramulo *>uM« luos flores Krru-ftus proferunc, uc Aromatici Caryopl>ylli. Grana Ficuum limiliahujus fruftus pulpar admiafra, ar-borcm ad Ficiis potius perrinere arguunt quam ad Auranuas.

CAP. IV.

Malu Adami C. B. *towa Adami* J.B- *Malm AJJyria <vd Foma Adami* Park.

PRoxima Aurantiis func Poma Adami mincupata, fi fruftum fpeftes, orbiculatum ilium qui-dem Be aureum xquabili Auranciorum fiipcrficie., fedmultis numeris majoremj 8c nonnun-quam ad umbilicum veluti ambcliim, colore magis fulvo quam Aurantia, Be odore ignav-carne Citri fimili, fed guftu infuavi, multo interim fucco praegnante, fapore Aurantiis affinis. Atverò folium in Limonum aut Citriorum familiam cooptare jubet, ut cui nulla fubjecta pinnula, nam pori quibus pertunditur omnibus communes funt, ficuti & fpinae vigorque pertinacis fine folii. Flores Citri.

Pomum Adami diftum volunt^ quod in fuperficie ceuinfixorum dentium veftigia habere videatur, quafiab Adamo pnnio homine commorfum fuiffet.

Eju/dem originis eft cu[1] rchquis congeneribus Be in eifdem locis colitur, us tamen minus obvia, necita palTim noca.

VSrei] Viribus cum malo Citno convenit: peculianter autem ad Jcabiem valere creditur, ii per medium iedtum, Be cenuiffimo Sulphuns flore aJperium, deinde cinsre fervenci cahfa£tum corpori fcabio/» affficeciir. *DaUcbamp.*

Norat Clufiu5luccum hujus fruftus ut Be Mali Aurantia: brevibus folliculis comprehendi, cum i^[1] reliquis generibus folliculi feuveficula: fuccum continentes oblongiufcula: fint,

CscerumPojni Adami feu Para dill, Lumiadifta, varia: recenlentur Be de/cribuntur a fli" mirum

Pom um Para difıfruftu obi ongo-

-.Pomum Adami fubrotundius, idque vel Rhcginumj Nsapolitanumj Romanum, vel ftrtuin five alia poma includens.

Lumia dicitur Pomum Adami Spataforum nothum.

Lumia five Malum Afl"yrium Ollulo: qui fit tu.

Lumia nempe 15 muc dulce.

De loci, terra, fimo, natione, inliuDiiB, propagatione, traflflatione, collDcatione^ftcrcDratione, *nr* gatione, injuriis, caeleftibus, morbis, remediis & ufibus Malorum Citriarum, Limmium 6c Aui*'US»* rum prolixe agit Ferrarius in H e sperid i Bcnupcniiui Commelinus, quos cDiiliilatLeftw.

plea

Olea cxpreffa Be deftillata ex harum feminibus, flpribus Be corticibus, prarcipui ufus funt in Medicinis Be Pharmacia. Succi e medulla exprefli juvant in febrilibus, fcorbucicis Be calgulofis affeftibus. Cortices ficcati 5c pulverifati in affeftibus ftomachicis Be flatulentis (prarfertim in frigida intemperie) commendantur. *Vires.*

Turgx populique DFientales varias condituras ex hike praparant, & luum *Sherbet* ex horum fuccis BeSaccharo componunr.

CAP. V.

I. *Carcapnli Park.* J. B. C.B. *fruttu mah aureo nemulo. Coddampulli* H, M- P; I. *F.14. p.* 41.

Arbor eftprocera, denfis Sc, opacis frondibus, lat£ fpaxfis. R « & . crafla brachia feu ramos fubtus ac fiipra terram late diffiindens, cortice albicante flavo, crufta nigiicante obduftoj ligno albicante Bcfubflavo: incifa pervifcoliim hurrioremj qui faporis eft nullius, exliidat. *Caudex* quantum duo homines amplefti poffunt : corcice eodem quo radix, ligno albicante. *Folia* conjugatimbina furculis adnafcuntur, petiolis brevibus, oblongo-rotiindaj in medio Jatiora,ad utramq, ^xtremitatein fenfim concraftioraj culpide vertus unam partem nonnihil inflexa, textura craffa, fpifla ac folida, fuperne obfeuro virore nitentia, inferne diJutiora, veriulis a media cofta oblfquc liirliim tendentibus inferne apparentibus, Be nullis praeterea confpicuis; iapore acido. *Flores* in Jtimmis furculis breviffimis infidenc pedicuhs, incarnati Be flavefcentes₃ quatuor petalis rotundis^ parum ob]ongi5 *Sc* concavis, craflis Be denfis fine venjs.

In medio florum emicac globulus viridis, fudimentum fruftus^in ofto latera oblonga per ftrias dift in ft us, in vercice capiculo feu umbilico, quod ex gemmis albicancibus conftat, donatus, quem circumftanc7?^?»/wtf furreLta albicancia, apices flavo-rubros iuftinentia. Flores autem odoris iiint nullius Befaporislubacidi. *Calix* quatuor pallidis concavis foliis conflat. *Fruffus* uncialibus peciolis appenfi, grandes func, rotund^ ofto, novem, decemve coftis extuberantes, capitulo inverticepaN Vo, quod etiam coftulisftriatum eft, primum virides, deinde flavefcentes, cum maturi albefcShtes, Iapore acidD-dulci. In mediD pulps*[zmina*, oblonga, magnicudine unius articuli, cOmprefla, colore ctEruleo-nigro."

. Frui5tus AcoftaeMali aurei cui eqrtex exemptus eft, •magnitudine Be forma, . ex grurnis pariter conftans, fed nonuc in illo feparabilibus, tenui levique 3e iplendehti corcice ceftus-

Siccu5 ex Malabar in alias provincias defertur.

. Eo ucuncur in cibis, magnaque apud in colas illius eft laus in curationibiis, fed infer omnes qux experientia CDtrprobaca: func eminetprofluvii albi cujufcunt^ generis conftriftio,in iis praefertimquijimio Veneris ufii hoc malum concraxerunt. Edicur vero aut ipfe fruftus maturus, auc ejusfuccus cum oxygala fiimitur aut illius exficcati pulvis: cum oxygala autem mixtus Be cofta oryza mirifice appetitum dejeftum revocat. Utilis etiam eft ejusfuccus Sc. exficcati pulvis in oculorutn caliginibus & fufFufionibus. Familiaris eft fruftus pulvis obftetricibus,puerperis enim exhiber? folent ad psllendas fecundas, Be ad purgationes atquelaftis ubertatem prxftandam, turn etiam ad farilitanduiTi partum magna^ ut aiunt, efficacia. *rr- /- %cTf* *

Carcapuli Linfchotani, *quem* C. *Bauhimus cum prxczclznti wnjungit. Carcapuli Je Bry*$_m$

Hu)U5 fruftus aliquot intus continet Iapillos: guftu eft admodum auftero, magnitudine Ceraft, ipfa stiarn arbor Cerafo noftro fimihs eft. *Linfchot.*

Dehocfriiftu Be arbore in Annotacionibus D. *Sytn* ad H. *M.* hzc habentur, e D. *Hermann** literis ad ipfum datis- C.Bauhinus in piriace utramque.arborem Carcapuli *Acofta* Be Carcapuli Linfchotani (iib sadem fpeciepcrperam comprehendir. DifFerunt enim inter fs flore ac Fruftu, licet in reliquis conveniant. Prior frudtu eft acido, fiilcato, aureo, mail magnitudinej altera frudlu dulci, rocundo, Cerafi magnitudine. Prior *Ghoraka* Cingalenfibus (impliciter dieitur^ altera *Karma Gboraka.* Ucraq, *jrummi Gotta* fundit, Praeftat autem illud quod ex *Kanna Gboraka.*

Conhindi autem non debet (inquit D. Syen) gummi *Gotta* hie defcriptum cum vulgari, qu^i ^*h* EliilzIndicacafEniplanta colligiteftaturB.ontius cap. 57. & ab Indis vocariLow^w *tambodja,* quod in *Cambodja₂* vicina regno Indis provincia frequenter proveniat-

CAP: VI.

Caniram *H.M. *Malus Malabarica fruttu cortkofo amaricantt, ftmine piano compreffb* D- Sycn, * P.I. F. 57. *t-* *7.

H.M.

Arbor eft procera, ra,mis denfis, late fparfis, nafcsns in areiiofis. *Caudex* ambitu amplsxum duDrum hominum implet, feftque ut 8e rami majores^ cortice cinerfio nigricahtc aut rubefcente. Surculi teneriores exviridi fafcifunt, nodofi, CDitice aniarO. *Folia* ex nodis oriuntur bina bina, [illegible] plana, virore concolori, fuperne nonnihil nitentia, inferne furdo, fapore valde amaro. Praeter coftam folii [illegible] nonnihil eminen-
iiAULiidiii uux aiix iiui^ ui''^- *» f«''k/i'' • ' ô ' ——— ~ ·~· * * —~——·»· r***hfc# J
res, duftu arcuato antrorfuin" cxcurrehtes. F/tirtj·in iurçuljsex nodis umbellatirn ^fuvtinun:.,*—TI parvi, quatuor, quinque, vel etiam fcx petalorulri dilute virentium, curpidatorum Be craflioltw'' * cum

Bbbbbbb

cum pedunculo craiib, parvo, vii idi, calyci ar#o guinque foiiorum aifptdatonim miidentes forma *tx-ternanaua* djffimilcs CaryophyNis, odoris debiJis, haud injucundi. *Stamina* quatuor veJ qoinqae *txxaayieibm* loneis vjiiiii-dilutis e mcdio emicant, inter quz *ftjlus* viridi-dilutus fupra'apices eminens, qiii e globulo vjruii prodit. Fiores cum in gemmis promicanr, omnibus foliis vctuftis arbor eft fpo-Jiata, accum gemmis fionim iimui tciieila foliola velut novagerminaprorumpere*conibidantur. ft*-tins,* qui folitat ii, vel ettam duo, tres, quacuor, plareTve fimul furculis petiolis curtis adnet&mtur, ro-tunda mala fiat, glabra, abfouc rags, ccJore aureo-flavo, came per macuntatem Candida & nWK^f noia, corrice craffiufculo & fragili, fiintqucfaporisvaWeamari. *Semina,* qua; intra carnem fradus conlicafunr, forma rottmdiolaptanaac compreflkj cum pknis fins liipcrficiebus jacentia in Jongitu-dinefru^hiSj coiticc extenon per matunratem initar *vebai* viridi, fiintquepulpa valde anura.

Tota arborobamarimdinem Celebris eft.

Tempus. Fiores fot temporc seftiro, pJuvjofo *fraStm.*

Vires. *RaJtx* vel in decoAo ve! in infufo propinata cathartica eft, prod&lq, febribus pituitolis, doloribiB colicisj intcftinorum torminibus, ventris fluxjbus. Condiicit in podagra fi cum ejus decoftp P[1]? afeat Foveamr; in vertiginc inque atrabilsj *(i* ejus decodum cum lafte vacae mixtum ad deii-butionem capitis adhibeattir. *Cortex* contricus 6E mixtiis cum aqua in qua fiiit Oryza riava; bib n"' sum reprimit. Succusex foiiiscxpreffus ac in decociodatusctpirisdoJores ledatj Jargiusepotus vene-ni vireshabet, mortem inducens, mftercorchominiscomefto Jaluscft.

Uriisfeminumin fmAibusper duos amios continuaius, (iirapto fingulis diebusuno autduotrasm-mero, efficit ac morius vencnatus Colubri, vulgo *Cobra Cafella* di&i, nullas noxas adferat: /* &***

CAP. VIL

Laursfma Javtotnfit C B. *Mttngofiam* Garcix J. B, Bont. /. 6. *c.* 17.

PIfilU eft arbor (mquitGaraas) Malo vulgari fimitis, *fiUfiUumh fa* [j j J

/"*'« Laurims majora & 1.«IOM oSe feribk, ampliflimorum foJiorurn Mali formam n»s» fercntia fee auc feptem craffioribus vents ex utroque ncrvj medu Jatcre prooeocB* , intwturfcnribus crebcrrimts iubciLfTiniilijue venulis, at qua parte attnra erarjt r" mis file contexto j-etc conftare vitterentur, {apore acriufonla. Qiixdam porro toJia;'l tiiorj quinque, ant fex•uncjarurrt Jongitudinem habebant, trium latitudinem, ant amp'l . ^ pro fotiorum magnmidinc, ciqqcinaraStunon dentata aut crenat.i.J Bontius folia "ous.,?'_J(1fe w & trunewn & ramos, niii quod fpinoli non fint, Mad Citrci arborem a-mulari ait, & a^ .^ diftjngtrerencur, qoa in ^/^o/<w foiiis nallus eft, proculdubio afpectum falkrent, ^ onincs Indix fructus longL- (ApiJiilimus eft. Cortice refl-rt plani J^Ialum Granatum i£U wu. ^ c<xk'mque mode aftrmgit turn paulo majore amarore. In bah *iea inienare* pane TMuicllr ^ caudatn tribus vel qiutuor oua/ feparflfii corticibus, Kffflutforibus, ut 1ll Rofi v^re eft. In

Locus. tirtTino coronan, gefScm" i»t raa=OS h*b« «* nuclei in ajwr«, M^ngoftano, came nivisinftar « S i m S r i S » ak1ua»do f«x' al»quando otto, pro radiorum indubitaco jntys occladuntur. ,^nir

In Java inliil* circa *&mt&** emporium nafatur.

CAP. VIU.

Tapua Braſilienſis pericarpio {iht» Marcgrav. Pifon. *Femiftra trfili* Brafdunfii frutfm cortkofo* *»&"

Martfrra-v.

ARbor ha-c in fr^Kl ant ^ticrcus akitudmem aflurgit, cortice *vat,* cmereo, ac mukos ramos : *fr*l'" aucem]n r i.uoijbs:t pcdicuio tna, Jibi oppoiita, laivia, fpiendcr faturatitiSj interne difutius virentiaj quatuor aut iei digitfK longa- In n._, rum 10, ?°» arlt P^ures pediculi fiint Ceraiini, in. quibus iingulis *fiai* conftans quatuor fa*. liolisalbiSj d^jnun Jon^is; quodiibet habet fiium periolum, digimm rere longtinij figur.i fere *ven*"* buli & ncrviim fecundum longitutiineni, ac venulas obliquas vnefcentes, ut folia alicujus arfw* *SiOOa* h&* alternatim polita quatuor foKola brcvia, virejcentia: inter omnts iiac ehafcuntur/"' oimrJU multa, (ubruffi, circiter jefquidigitum longa: in medio denique horum erumptt pedicuJjIS duos aut (ciquidigirum longus. *Frutium* fert rotundum, magnitudine mediocris pomi^ qui quJ1?.1" aiaturtut ii.n *n* uiftar Aurantii, ac corticem illi a-qualem habens; interius autem plenus eft <^P"IIS 'duni/niagnitudinc/eminum Ceraibrumj oblongis, flavis & nucleumcontinemibus album; *an* lapides .ly^iii eft pd^a albaj molliSj dulcis /apons ac nauftabundi odorjs, Edulis *d* fructus. . I,ignwn bujui.um)iiifiagile, medulla alba, Sambucma.

Vires. Folia hujus arboris contuſa excellentiſſimum ſunt remedium contra malum hic perfamiliare, quod vocant *Bichos de cu* ſi exteriùs applicentur; tædarúmque inſtar ano indantur: omnes denique ſervores ... ſedant, doloréſque mitigant. Præter hæc auribus indita reſti... =* capita ex oalore na tos.

Duæ ... lotis m^ boJJi «P«nii«ur Ipecics: Ptioris lignum judicatur dariffimum, omniurr; que in his p**»P»»p»i putrciinis qiufi expersonuu coriuptioni retiftir, acproi ... unde navi-bus ſtruendis dici tunu Arbor lubctur mfrugifcra.

Altera

Altera [Pifoni cognita] folio eft gUbro, rriagno, unD *nemo]*L efto Be rarioribus venis obliquii pradito. Fruftum fert Aurantio malo majorem, cortice crafTo, dura, fulvo, cinereifque maculis variegato, quo melleus quidam liquor continetur, dulcedine fiia certans cum Saccharo cui nuclei multi funt permixti, qui exiccatb liquore Pomi ftrepitum edunt ut capita Papaverum.

PrDpeftoris mDrbis in ufu habetur. *Vireti*

CAP. IX.

Karin-karaH.M. P.4. 7!i;. p. 49. *MainsIndica, pomo corticofi Juglandipart, mmopyrtm. H. M.*

ARbor eft medibcris magnitudihis, caudice mediocriter craffo, candido ; cortice furvo, fqabro3 inodoro, ac amaro obduiao, nccnon ramis viridibus in orbem diffufo donato. *Radix* rufa, albicante cortice tefta. *Folia* fine ordine brevibus, rotundis ac fuleads petioli? circa ramulos proveniunt, oblongo-rotunda, acuminata, denfi, glabra, fupernc atro virore fplendentia, fubtus viridi-flavefcentia ; cofta media albicat : fapor amarus ac auftcrus. *Flores* albicantes, magnitudine *Paenoc* floribus, forma vero Geniftx aut Labwni fimiles/ aut in ramulorum extremis, aut è lateribus in tenui ligula dependent, atque calyci viridi, in quinque acuminata magnitudine inzqualia foliola fefto, inherent, quinque oblongo-teretibus, craflis, candidis,folio*Jis* conftantes, fupremo reliquis multo majore, lato, furfum reflexo, at inferius aperto hiatu dchlicettte; è quo numerola prod*sunt ftaminvla,* Candida, apicibus ornata : odor fuavis, fapor amarus. *Fruttus* nucibus Juglandibus magnitudine fimiles, rotundi fiint, globofi, ac duabus protuberantiis ad verticem ftriati, viridi-flavefcente cortice cinfti, carnfque intus albicantc, primum denfa, dein molli, pultacea ac fubdulci referti, intra quam nucleus locatur rotundus^ bifariam aut trifariam divifiis, fiibviridis, rufa pellicula teftus, fabarum fapore smulus.

Crelcic in locis fylveftnbus *Malabar,* perpetuo viretj non raro bis in anno maturosfcrt fruftus nienfibus, viz. Aprili 6c Oftobri: at non diu Iiiperftc3 manet. *Low*

CAP. X.

I- *Pomifera Brafilienfes fruffu tres nuces continent?.*

COrtice eft grifeo feu fufco, hinc indi ramos fuos direfte projiciens. *Folia* habet in ramulis oppoficis oppoiita, ad tadtum dura SC membranacea, longa, folida, foliis *Araticu ponhe* quodammodo fimilia. *Fruttus* m^turus fl^yus, rotundus, Pomi magnitudine, cortice paris fere cum Aurantio malo craffitiei, qui incifus facile feparatur : Continet duas aut tres Caftaneas, ovale5j magnas, uno-latere planas ubi invicem appofitsc (iint: has pauca ambit caro, albicans, fa poris a ens *&c* fubamaricantiSj qua: comeditur. Caftans a non eft: edulis.

Arbor incifa lac crbceum de fe fundit.

Prope finum Aquapetida invenit Marcgravius, fruftu maturo menfe Martio. tocwj Tempus.

x. *Pejuea five Pekia fecund a* Pifon.J. da LaBL

Folio eft glabro, magno, uno hervo retto Be rarioribus venis obliquis prardiro. Fruftum fert Aurantio malo majorem, cortice craffo, duro, fulvo, cinereifque maculis variegato, quo melleus quidam liquor continetur, dulcedine fua. certans cum Saccharo, cui nuclei multi funt pernrixti, qui exiccato liquore Pomi ftrepitum edunt/ ut capita Papaverum. Ab orrinibiis paflim Barbaris "peregrinantibu5 fruilus ob dulcedinem gratam. expetitus 5ft: Europzeis tancum pro peftoris niorbis in ulu habitus.

CAP. XI.

Pomifzra Brajilienjis frutfn corticofo ovali, monofyrzno. Pitoma Bra/ilienfibtis Marcgrav. . *Marna* .

ARbor grandis eft Be ramofa, cfirtice gryfeo, coryli noftratis cortici haud abfimili. *Folia* insqualis magnitudinis, à tribus, ad ofto digitos longa, pediculis brevibus infidentj *&c* bina fibi opponuntur, quemadmodtmi *&L* ramuli, hie illic tamen folium folitarium invenitur: iiint autem oblonga, anterius acuminata, auris Afinina: figurà, fupernelxtc viridia ut *Caju* foliaj inferius paululum pallida. A.d foliorum exortum duo ramuli enafcuntur oppofiti [interdum unicus] tres, quatuor vel quinque digitos longi, fpica: modo in totum numerofis veftiti *fiofculis*^ quorum quilibet fuo infidet pediculo brevi^ parvulus, in quatuor crenas feftus, *fiamina.*novem, Amidigitum bnga, erefta, crocei colons, *apicibus* tenuibus rubicundis, continet. Pediculus flons colons eft melini, flos iple ejufdem cum pauxillo rubro mixti. *Fruttum* fert unumquemque fuo pedicub innitentem, elliptic^ figure umbilico autem inftar punfti eminente: exterius colons eft obfeure flavefc^ntis, cortice carneo, folido quidem, fed fragih fere, majoris craflitiei quam cortex eft Caftanex, fub quo latet pulpa, pauca, albicans, gelatins confiftentia, faporis acidi gran K ad ftringentis, *qu*x Ibonte a cortice frafto fc feparat Be comeditur. Conunet denique in medio fui

nucleum magnitudirre taftanea:, elliptic* figure, cuticula teftum flavefcente ; ipfe autem inca£ nari eft colons, pulpa albicante, Be facile in duas partes iquales diviiibilis; faporc eft amaro K adftringente, minim eque edulis.

CAP. XII.

Zumbulu II. M P. f. F. 41. *f.* 75- N«* *Malabaritaunttuofa flore cucullato.* D. Syen. *An Adbatoda Zeylanenfium* Herman? *Append. H. L.*

H. M.

ARbor eft prrjcera, ramis ex medio caudice in altum, minus verò in latum diffafisj, nafceps in arenolis. *Radix* cortice albicante, craflcr, molli acliibamaro te&a, ligno albicante, nbras longas emit tit. *Caudex* ambitu unius Lorn in is amplcxum excedit, cortice craffiolo ITIDIU, albicante obdiuftus, iatus albicans, odiyrern calcis zmulum fiindens. *Rami* nodulis diftin^j cinereij fiirculi tenenores virides. *Folia* long is *&c* craflioliis pediculis nixa, conjugatim bina, alterjio ordine è nodulis egrediuntiir, Ipithamam Be duos trdlve infuper pollices longa, palmos duos Jaca, adpetioliim maxima latit^din^, indeque fenfim contrafta in cufpidem oblongani deiinunt: I cùm minora formac rotundioris funt *6c* minus oblonga) tomentofa larlugine obfna, maximc in aver/3 parte, /uperne virorc fatuio *8c* nonnihil nirente., /ubtus diluciora, lapore amaroj odorc nulJo. *Cofia 8c nervi* foliorum in averfa folum parte eminent, flc à margins reflexi arcuatii multiplicibus duiaibus in *iz* invicem in<;urrunt; reliquam nervorum difcursus per folia defcriptiimern vide. *Flores* in fiimmis fiirculis plures fimul breviffimis pediculis proveniunt, flavij cucuilprum rormi, laciniis quinque rotuniiolis, craflioliis, ^juarum una majufcula eft & latior ac cxtens Jongius propendens, nuatuor reliqu* extrorJum reflexs, incifi, lùperne quàm parte inferion latiores, coloris interiùs flavD clari, exteiius, ubi tenuiter pilofi lunt, flavo-fufci, odore nonnihil debih K non injucundo. *Stamina* quatuor flavo-albicancia ac nonnihil inflexa versus major5m laciniam, *btn* grandiufciilis fiubflavis dotata, ac inferion cuculli parte interius inlerta. *Stylus* flavo-albK fiipenus bifurcatus viriii capitulo, quod rudimentum frudtus eft, infider. *Calyx* brevibus in eft cufpidibus, ardte flores indudens. *Fruttus,* calycibus primum in tocum fie arft£ excepti, go-rocundi hint, parce liiperiori crafliores, hincinde tuberculis exturgentes, carne intus ta, flava, liibdulci *be* amara, cujus humor expreflus unftuofus flavo intenfo ac rubefcente manus tingit, cortice cra(To, primum virides dein flavo-diluti, odoris quoque debilis non injiic In medio continerur unum officulum, albicans, oblongum, durum, glabrum, pynformej ac acutis tuberculis hinc indè emin^ns, parum nuclei in fe continens.

Bis in anno fert flores.

Vires. Radix in decofto data addito pauxillo *Oryzx* prodeft in fpbre fymptomatica comitante tin. Eadem data in lafte addo vel in oleo *Sircbelim* proficua eft in fladbus Be dolore thoracis. dem cortex concritus 5c in aqua decoiaus jiivat Si febre friifida ; per coftionem in'pulvcrem da ft us fervit in podagra, faft^ perunftione partis afFe^tz. Li lafts acido datus inteftinorum dat tormina, ad quod etiam confert fuccus foliorum epotus.

Locus. Hanc plantam obfervavit D. *Tancredm Robinfon* fimul cum aliis novis & rariflimis plantis ab ingemofiflimo Hortulano *D.Georgio London* in Horto Reverendiflimi Epifcopi Lond D. *H. Compton* Przliilis nunquam fatis laudandi: fie ad nos fcripfit hanc Arborem Malabarica dTe Adhacoda Zeylanenfium *Herman.*

CAP. XIII.

Courondi H. M P. 4- *T. fop.* 105. *Arbor Indica fact* rotundo, cortict molli tmdtum unicum nudum glandi fimiltm continents.*

H.M.

ARbor eft procera, *caudice* craflo, denfb, albicante, cprcice obdufto njgricantCj (cabro ac afpero, ramuliTque plurimis intus fungofis donato. *Radix* albicans, cinereu cortice cefta, acris, graveolen5. *Fdia* geminata, urdine parallels circa ramulos proveniuntj oblong rotunda, in ambiru leviter crenata, crafla, denfa, glabra, iplendentia^ fuperne vindia, inft fubviridia, nervis aliquot è media cofta in latera excurrentibus; fapor aftringens; odor n *Flores* sxiguij vindi-flavefcent^s, vitis viniferac flofbulis haud abfimibs ad fofiorum exortum ramulos proveniunt copiofi, hoc eft, ternij qua term aut plures fimul fere congefti, quinque rotundis foliolis conftantcs, numerofis^«f/*w//J medium occupantibus, inodon, faporis adftringentis. Fbribus pari fercilitatc/rwffwj liiccedunt rotundi, purpurei, craflo, carnofo, molli, quc crocEo cDrnce ciniti, Glandi fimilem nucleum intus continent^ qui rufa pellicula odoris ingrati, /aporifque aftringentis eft.

Locus. Tempus. Nafutur locis montanis ac pecroiis circa *Faracaro* Temper viret; fingulis anms mature ftus, Decembn, viz. *6c* Januario menfibus, diiique frugifera inanet.

Vires. Succus 4 fcl^ hujU5 aH)oris cxpreflbs 6C cùm ferolatlis calidè cxhibitus diarrhea: « ldcm pri'ftant nudci iruftuum quoquc modo lumpb.

CAP.

CAP. XIV.

ArUr Jndica Mamti ditfa C- B. *Mamay arbor* J.B. Park. €i)C S^ammeC, fl^OltUli, 0? ... tıte.

Variant in hujus arboris defcriptione hiftofici Indici. Gomarac arbor eft formofa, fimili modo virens uti Juglans, alta lataque coma, fed quae in pyramidem aliquantulum definar, Cuprefli modo. *Folium* longius quàm latum : materies ligni fungafa : *fruttus* rotundus & magnus [in inliiliSj, in continenti longus *&c* craflior Be guftu jucundiore. *Benz,o]* carne Malum Cotoneum referens, fed fapore Perfici duracini: huic inliint terna quaternáque ofla, interdum plura, fimuljunfta, valdè amara.

Ovisdus Arborem fpecioliflíniarn *zfib* fcribit, magns Nucis Juglandis proceritatej *foliis* paribus ant majoribns, craflionbus; altera parts viridioribus, palmum longis *&c* ad proportionem latis.

" Hujus *frúctus* eft gmnium qui in infula Hifpaniola proveniunt guftui fuaviflimus, quandoque perfeftè, quandoque imperfefte rotundus, pugtios duos magnicudins squans, aliquando minor; cortiue contegitur fulvoj modice aipero/. Pyrorum fylveftrium rim nin durior crafliDrque efTet. Sunt qui unumy alii duos tr6Ive concludunt nuuhos, in Pomi tnedio, interftitiis diftinftoSj acinDrum ritu membranula tenui op^rCos, delibratx caftanez colore, quorum pulpanj fi fecueris judicabis caftanear, prarcerquam lapDre fimilem, fed interior acinus fellis eft amaritudine, delicata tunicula cDnteftus; quam inter 8c priorem illam membranulam caro five pulpa intercedit ferè fulVa, Perfici Duracini guftu^ aut meliore, non tamsn tarn fucculcnta eft, nsque tarn odora- Pulpa^ ifti digitalis eft craflitudo ift majoribus, "minor in minoribus pomis. Scaligpr negat intra nudeum feu medullam alterain medullam latitare aniariflimam; (e enim in nucleo diflefto nihil tals pbTervare potuiffe : Verùm Oviedo potius Credendurti- Hughefius nofter nequc truncumj neque Tamos, led praecipuc rarnos, hujus arboris adrtiodum folidos sfle, led teneros^ fpongiofos Sc difcindi faciles, fcribit.

E ramis autem incifis deftillat liquor pellucidus copiofus, quern confeenfa arbore, Be ratno aliquo vulnerato, cucurbità appensà indigenae excipiunt. N6runt illi ramum ità incidere, ut vulnus icerum claudere Be obturare poffint, adeoqus impedire nc liquor effluat: internoftu ergò vulnus apertum relinquunc, interdiu illud obturant, aliàs enim fi interdiu.permkterent extillare, folarium radiorum vis adeò copios^ iùccum evoCaret, ut arbor nimis èxhaulta mori poriclitaretur : quinstialn liquor interdiu emanans minùs lälubris habetur, ntpote cruda *Bf* incDncofta".

Liquorem hunc Vinum Mammeyanum [O^Oimn D? CoDllp-JOinc] vocant: parce autem illui bibendum eft, nee plus uno cyatho una vice. Eft enim diureticum infigne, facilè penetraC Sc inciiit, cahulo przeavendo 5c diilulvsndo efficax. Mirum alios nullam hujus vini ... ccre.: . . . . a- . · *Viriil*

E earns feu pulpa hutns arboris optimam efnciunt confervam.

Duutn eft generiim, alterum fruau majore cujus offigulum falfo Avellanae Indicac titulo a * Clufio depingitur Be defenbicur. Occurrit etiam elegans ejus Be accurata icon- in mufeo Calccolanano: Hujus dcrcriptionem inferius inter fruftus dabimus- Alcerum fruftu minore, cujus officulum defenbit Clufius Avellanar Indicae minoris nomine erroneo. *Anmt· in* *Garcia lib. tl-* ^*,i6.*

SECTIO aUARTA,

chores Cucurbitiferæ.

Arbores Cucurbitiferas VDCD quae fruftus proferunt Cucurbitis aut Melonibus Emiles, cortice per maturitatem duro cinftos, quorum plerique pulpatn intus mollem, humidanij femina ambientem continent: quibus ob fimilitudinem in reliquis unum vel alterum fruftufic, co fabjungimus.

CAP. I.

Cucurbitifera trifolia Jndica fruftùs pulpà Cydonii xmula. Cydonia exotica C- B- *Uovalam* * *H.* M. * P. 3. ... *An Malum Cydoniùm Indicum* Bontiì ? *Bdi fm Serif eh Btngaknfittm, Cydonia eorundem Gar- f* • 37. *cia* J. B.

Arbor eft procera, caudice ex albo flavefcente, variegatp, cralTd, prarduro, multifque ramis donato, qui conice craffo, lignofo obdufti, ac (pinis oblongis aculeatis muniti liinr* Rami autem vetuftiores fpadiceo-fufci, teneriores ab una parte viridcs, ab altera, qua radiis Solaribus e^onuncur, rubicundi, uti Be ipforum fpinx. *Radix* fibrata, albicans, ac ruFo cortice teflft. odoris gravis, faporis dulcis, deinde amariufculi. *Folia* terna limul ex eodem pcdiculo nafcentif, oblongo-rotunda, in ambku crenata, nitentia^ fuaveolentia, auftcra, manibus confrifta unftuola. *Floras* fuaveolentes fex, feptemve uni pediculo inherent, atque è calyce viridi in lacinias fefto prodeunt, Be quinque obbngo-rocundis, craflis, reflexis, extenùs viridibusj

interiiis albo" viridibus conftant foliolis, multis in medio fiibviridibus *ftatninulis*, vindibus apicibus d[> nacisj prarditi, inter quz *ftyhts* prodit oblongus, craflus, furreftus, qui ipfius fruftiis rudimenmm eft. *Fmttus* mala rotunda excerna forma reFerunt, quos tegit fubviridis, tenuis cortex, cuifubj eft us alter prxdurus, lignofus, Be pa:ne ofleus, carnem continens vilcofam, fubflavam, humidam^ faporis acidonulcisj intra quem *[tm'ma* plana, Dblonga, alba, gummofo pellucido /UCCD intus turgentia, rccondita funt

Locut. Nafcitur in Malabar inque infula *Zeilan*. Seminibus Jata fextu vel feptimp demum anliD fruft^ fertj quos tamen fingulis annis Decembri Be Januario menfibusmaturos cxhibeti ac integruin fsculum frugifera manet.

Vires \3 V∧J" Fruftus teneri faccharo vel aceto condiunturj maturiores vero in deliciis comeduntur: immatun diarrhaeam ac dyfenteriam fiftunt.

Ex arbons cortice Be radiculis cum aqua commuhi decoftum paratur, quod melancholiam hypochondriacam, cordis palpitationem & lipothymiam fanat- Ex cortice pulverifato & cum Mellsr niixto Eleftuarium conficitur, quod mane lumptum alimcntorum in ventriculo fermentation em promovet, capitis dobremac vertiginem toJlit. F[>liorum decoftum aftlimati medctur. Ex *Aon*bus aqua defhllatur Cardiaca Be Alexipharmaca.

Solent Guzaratenfes medici (ut fcribit Garcias) uti hoc fruclu teneroadhuc & immature, acet* vel Tatcharo conditD in inveteratis alvi profluviis fiftendis. Quocunc^ autem modo preparati *in* dyfentsria profliganda magno cum fucceflii exhiberi ioteric. Plura videds apud Garciam-

CAP. ir.

• P. 3. T. 41.[1] f-4J. *Tomiftra Iniica tinEiaria* Janipaba *diEla. An Paimtjjica Maram Malabarenfibus* * H. M. *If" fmba Brafilitnfibut* Pifon. & Marcgr. *Gmipat* Park. *Porno ftmilts Brafiliana* 'Co. *jnnif f peeywa Brafilianorum, nucum folia, five Gevipat* J. B> *Jumpa* RocheforC.

ARbor eft procera, altitudine 8c, craflltic quindecim pedes non raro fuperans, .lnuIl/?!JSulli mis donata: Lignum prxdurum, albicans, nigricante auftcriquc fapons Cortice obfluc *Radix* itidem albicans, niericantc cortice tcftá, Be fibris fuis Jate per terranil dittula. f • oblongo-rDtunda, glabra, denfa, nitentia, craflis, brcvibus, viridi-flayis petiolis, rubicunda *pvov* niunr, quae tamen pufica f

flis ac ingrati [Marcgrav h« folia 7«y-** lingua: bubuk fiffird eft fmlnt, ffdl"!»™jljgj fulrgata, pedem aut fefqu ipcd.m ligaf fuPBtim /plendentu ac dJutc vir.nt.a, infenuj fatura«us & non Jplcndcnria [A pedicub ad apicem FDIU nervus decurrit CDnrpicuus.rotuniJus, vinai a jJd ve f inferne eminens, è quo plurimi exoriuntur nervuli, contortuplicati, cMJgui. F/sm/el, C7 vi T; J fla-alboflav ercentC5j brevi pedkub extremis fur culismulu limul junfti infi dent, atque *zealjer* ... vefcentepr Deunt: conftam ii unico folio, f^ in quincfe profundas; lacuqajL d'v± ' ^ L ^ ... 2 r CL • ii\4;c ^i-i-O-is Incdiani Hun* i^viratcm *BL* umDillCUmoccupantiDip- ... dcantur, numerofis ... uDnar ... f ri n5. *Fruftus*, qui enam plures fimul ... fuaviffimus Be ... aromaticus ... ndiurculo excipiuntur, exaiStE rotundi funt, Sc pilarum obtinent bus fuccedunr, ac ^i^JumbilicDprxditi, K cortice primum viridi, dcinde rubro, villofbfeu lanumagnitudinem, "» X" i"L ... inerco cinfti, earns intus albicante, fubvindi. Be aquofa feu potius ... tandem ... valde ... primum, deinde acido-dulcis referti; intra quam ofto aut decem ... oblong ... rotunda ... Fructuum ... ac nitriculi s incluia in orbem locantur, fique gl ^nosaVruauspulpi artificiosc obdufta cernuntu'r. At vero immatun cum hi fru-ftus ... humore glufinofo, gummofo Be aqueopellucido iti abundant, ut cortice pluribus foraminulis ...mifo gutcatim exfiidet, qui radiislolaribusin fubftantiam fpifljorem concrefcens, ipfum fruaurn Immmi inftar oblinir : fniftus autem cum indies maturefcnnt, yifcofitas ha:c, ut Be humor ipie *mi*nuicur, donee tandem modico ac grato fucco repleti^ elui apti evadant.

Locus & Tempus. Nafcitur ubique in Malabar: guovis anni tempore fruftus fert, quanquam Aprili & Oftnbri menfbus plurimum floret, atque a fepcimo ciircitcr lationis anno ad centefimum Be ultra frugifera eft.

Vires & Ufus. Arbori5 Iiiiju5 folia cenella cum aqua tnta (quam medicaminis formam plcriq, Aliaticipro more habentj ac potui data, vel eciam fuccus e fruftibus teneriDribus exprefTus, cgregium eft ai aphthas Sc lingiix fiflbras remedium, fi ore contineatur. Idem fiiccus oculis inftillatus ophthalmia coiulucir. Arboris cortex in pulverem redadlus, ac cum *Oryzx* infufo, Be expreffo e matura nuce Indica lafteo fuccomixtus, acque febricitancibus exhibitus, arftum potenter extinguit: infiiper decoftnm ex hoc cortice paratur, cui mel adiTiifcetur, idque aflumptum ventris tormina fedat. E *k*minibus oleum expnmitur, quod cum zinzibere Be femine Cuminifumptum hydropicis fuccurrit, infiiper alvi cruciatuslenir, eandemq, evacuat. Fruftus vero maturiores cum inclufis feminibus *fc\i* nudei5 ab indigenis conieduntur. Succus deniq, glutinofus, gummofus, pellucidus, qui e fruftibi?[5] haud inatuns expnmitur radiisSolaribus concrelbens ac rufefcens, feu ex rufo nigricans. Be velut virefcens, optimum evadit gluien, quo ad quxcunq, arajflimeconjungenda utuntur incok: 9 ... j adinoduni Judii Be Luficam in compingendis librisfblo hoc glutine utuntur, quique ob id ter edin muiquam ubnoxii funr, &c, . r re-

Janipaba. lmmaiurus FiUaus [Jlinipabi] concifus Be cuti affliftus tingit colore ex nigro fubccEruleJ^en» --»B qiuvnuHDmodDcluipuceftJedpoft Dfto aut iiDVcm dies fpontc evanefbir. Lignum feuranius· «cc-pcus codcni modo rmgir. Barbaii in lynipoliis fui5j Be ad bellum icuri /plfin fe hoc liquore inhca-B uc rernbiliDi es holhbus vidcamur. Mirum Horti Malabanci auttorcs nullam huPqudiratis K ulus menCiDneni-&«rCj_fi moJ6 Badci?1 fit arbor *Tmitijh*-mf*m Si Jam>aba,* cum omnu qui ^7*' *nifaba* Icriplwum eju5 mcmincriiu, Uufiu^Thevecus, Lcrius, Pifo, Ma.xyraviu5, Hernandez, K°" chcr

chefortius. Ego cognatam potius quam eandem judico: quocircajanipabs hiftoriam è G. Pifonis Hift.nat. Be medic. Ind. mutuatam fubjiciam.

Una ex prDcerioribus Brafili* arboribus eft *Janipaba:* quae figura convenit cum Fago. Corticem habet grifeum feu tanum; lignum fragile & medullolum. Rami foliis veftiti oblongis, linguae bubulz figura, fed in utraqpc parts faftigiatis, feptem, ofto, velnpvem juxta fe difpofitis, unum auc felquipedem longis, liiperius fplendentibus ac dilute vir entibus, inferius faturateviridibus,, quae fingulisannis, menfe imprimisDecembri, decidunt, noiiomnia quidem fimul, fed pars illorum diverlb tempore: Mox nova prioribus multo lztiora & majDra acquirit, idque fingulis menfibus.

Florem gignit exiguum menfs Martio Be Aprili, cxtemm Narciffo haud multum diflimilenij qui bdorem Caryophylli Carthufianorum aemulatur; coloris albi cum unguibus mterius flavis; in meilio floris ftaihen crafliufculum flavum habens ac inliiper inter duo folia floris corniculum pallidum, è media floris prodiens, deorliim incurvatumb

, Fruftus illius magnitudinem habet Mali Auraici, vel majorem, rotundus, cortice tenui, lento, cinereo, fub quo primum continet carnem folidam, lentam, fucculentarn, flaveft:entem, faporis acidi K refrigerantiSj odoris grati. In medio autem fruftus eft. cavitas repleta, feminibus mplliori pulpa circundatis, ejufdem cum reliqua carne faporis. 5eminis grana fiint comprefla 8c fiiborbiculata, fere ut *Manjraiba,* quze una comeduntur. Immatura ppnla viridia iunc, mox matura, Mefpilorum inftar, putrefcunt, atque eliii apta fiunt- Cruda non cofta appetuntur^ Saccharata & condita lautiora Junt. Contra fluxum ventris feliciter exhibentur. Ardores palaci Be ftomachi compefcunt, fanifqus & zgris folatio fuiit,, nifi quod fortioris fint odoris, caput afficientis. Immacura poma crita^ & in cataplafinatis formam redafta, ulceribus malignjs Be davis luis Vcnereae imponuntur. ^ VinuYn quod ex illis exprimitur ineofdem ufiis rclervatur, fed vetus redditun calidius cxiftit, minufque adftringens. Ex porno nondum maturo vi ignis liquorem extrahunt * indigene quo adversus eadem * mala utuntur. * *Jumpapf^ W»*m &*$* CiJ^r^r^uro ^ autemJiccu: eratm* * *Br[illegible]*

Rochefortius fiarrat Frtiftus hofce inter dscidstidum ftrepitum edere bombards non abfitpilemj quod inde aeddere ait; quod Ipiritus quidam feu flatus intra pelliculas femina involvences inclulij cafu illo commoti veficulis diruptis cum impctu cgrcdiantur.

JFruftus hujus tinftura fapons elui nequit, verum intra dies novetn aut decetn fponte evanefcit. Cum poma decidunt non aves tantum fed etiam porci qui ilia comsdunt, carnes attjus etia'm adipes colore violaceo tindtas obtinent.

Clufius ExDt. lib.2r. cap. 7. duos defcribit fruftus Janipabac fimiles.

Prior orbicularis erat pacne figurae, e Brafilia allatus; forma non valde diflimilis *Junipappeejwa* Brafilianorum^ teneriore tamen cortice prsditusj *&c* fuperna parts planus^ atque quodatnmodo in tenerum umbilicum definens, continebat autem interna parte multa femina rugofa^ Staphiiagrix feminibus non diflimilia, nudeum tuntincntia in binas partes divilum. Psdiculus cui inha?rebac triuncialis longitudinis erat-

Alter, etiam ex Brafilia allatus, paene ovali erat figura, inftarMali Eitrii fiveLimonisj liiperna tamen parte magis mucronatus, tres uncias longus, ejus ambitus lex unciarum erat:, duro lento tamen corcice praeditus: intus vero pulpanigra cotitincbatur, quae propter vetuftatcm in pollinem prorfiis refoluta eral- Cacteriim hunc fruftum leftum fuifle arbitrabatur Clufius antequam maturitatem [illegible] quandoquidem rugofo erat cortice *&C* plerilque locis vclut in lacunas contra ft o.

CAP. III.

I. *Arbor vucurbitifera Americana folio fubrotundo. Cuiete* Marcgrav. & Piibn. *'uuljrl corrupt^* Cochine. *Higuzro Wvitdi* J. B. Park. *Arbor Indica fruffu Cucurbit* fvrmd & fapore* C. B. €f)c Cakfcaftj-tree.

Marcgr.

Arbor cortice grileo, ut Sambucus, CDntDrte nafcitur, longos habens ramos, Be in *i\s folia* frondatim Be alternatim pofita; nimirum rami habent alternatim tubercula digiti intervallo, Be ad quodlib'et fex, feptem aut ofto *plia^* arfte fibi oppofita, femipedem plus minus longa^ plane angufta versus exortum, versus extremitatem verb fenfim ampliantur$_3$ fefquidigitum lata ubi latiflimaj in acumen quoddam obtufum definentia, fupernc faturatc viridia Be iplendentia, inferne dilutiora, nervo conlpicuo fie venis tranlverfis przdita. Non folum in ramis fed *6c* in caudice paflim proveniunt duo, tres vel quatuor *ttons* juxta fe pofiti, in pediculis digitum ferè longis, ipfi quoqueduD5 Befemis digitos bngi, figura paeneLilii,, quinq, incifuris in quinq, acuminata folia dehifcentes, coloris ex albo Be viridi mixti. Be fecundum longitudinem valdè clegantibus nervis, ac hinc indè venulis dilutè purpureis varipgati; in media autem quinque *ftamina* ejufdem extant coloris, quorum quodque corpus in fummitate habet flavefcens, Be lineolis nigris variegatum, quintum Be medium ftamen [ftylus] figuram habet aurifcalpii j huic autem flos infidec 8c detrahi poteft, ut aflum carnis fruftum de veru: odoris flos eft nauleabundi.

Poft florem fequitur *fruttus,* variz magnitudinis 8e figure, vel ovi Struthionis, vel rotundus Be magnitudine capitis humanij vel obbngus, initiD viridis, per maturitatem niger ac durus, intus connnens *femina* Cucurbits: modo, fufca feu oblcure brunna, magnitudine feminum Cucumeris, acnucleo flav^rcente; exterius autem quafi fafda fimplici femen convolutum videcur. Immaturus fruc3u5 pulpam albam (iiccu|entam continet, odoris fere ut Nafturtium, fed cui dulcedo quidam eft admixta; per totam deniqup pulpam non in medio tantum ut m.Cucurbka, femina llia difperfa funCj qua per maturitatem fufca fiunt.

Saccharo immaturus fruftus conditur, *ic* in febribus ufurpatur: maturis utuntur incok patinarum, poculorum&lagenaruoimodo. Piacparatur hocmodo.

Maturu*

Maturus fm^his aqua: calei-aftx Immergicijr, Be plenie coquirur: hinc incifo foramine ligno duro excavanclus eft ; Sin fecare in patinas auc alias Hguras illas velis, funiculo crafliore feftionem qium propofiiifti circumliga cofto fruftui3 *be* malleo ligneo pulfa funiculumi, fie Iponte fecabkur; cukro fi reni rentes operam hides.

Arbor ha^c certis annr temponbus omnia folia amittit, biduo autem poft itcnim foliis onufta ccrmtur. Per ramos incifos, & cern implantaros facile propagatur.

Familiariflima eft arbor omnibus iniulis America Be pxne toti continent!, K Aib nomine *Higuero* Oviedo defcribituiY .

Pulpa frudtiis matura non eft cdulis, fed ad placandos capitis dolores, pracfertinl ex fervore *So-*Iis natos, infignc rsmedium : Si convcnicntcr temporibus flc fronti forma cataplafinaris applicctur.

Arborem hanc *Calebaffitr* titulo lie defcribit Rochsfortius in Hiftoria infularum Antillarum. Altuudinc^ magnicudine &'Torma Mali vulgaris majoris crefcit, ramis crebris; quibus *folia* oblonga, angufta, glabra, pbfeure vindia, per excremum /ubrotunda agminatim adnexa.

Flores colors func cane/bente fgrileucri vocac) cum viridnnixco, maculis nigris^ autinterdum violaceis gurtati, quibiis fucxedunt *Fuma,*;bniTTbus pediculis nixa, magnitudine Be figara adeo varia, ut difficulcer invenias in. eadem arbore bina paria & fimiJia. Hoc habent commune omnia, quod cortice integantur duia, iignblo, "ea crnflicudine fie foliditate, uc pro vafis [lagenulis, calycibus, /typhis, cochleaiibus } inlervianc. .Matena intus replentur fungofa, per macuritatem violacei *Lol*oris, eis discontinentur granula aliquantum dura, alba, quæ tandem maturescunt: quin & liquorem quendam continent, odore vinoso subacido, at fapore non perinde grato, quem causa Indi bibunt. Fructus hi [illegible] JCU puma ijiujo vinjiiaium oc iiiuniz^ --aauuis corcex leu criuia exterior UucurDita: *mouu* !»»»•-fcit. Cutigula viridt derasa cortex interior albus; unde fiftylo ferreo per cuticulam adaito aliquid fruftui infcnb-js infculpafv.tr/exliccaco eo pulchram Be elcgantemfpeciem .fculptura exhibet. Fruftu Hiaturqjpfcllicula exterior e vindi leucophaci cvadit, magnitudine varia Jiint (ut diximusj h^c poryu, iparvs pib ad Melonis maxim* molem; ut eorum nonnulla; medulla omni 8c pulpa interiDre per foramen in extrcmitate parvuni extrafta, quatuor aqux fextarios [duas quarts AnglicasJ capiantT.*]u6dqu£ad figuram attine^ alia oblonga funt, alia rotunda, .alia ovalia.

In tylvia copiosc inveniumur hx arbores,. fiintquc per rotum annum fruftiferi, pomis allis recefl5 nati5j aliis adolefcentibus^ AIUS maturis, alus *vvntghtuoit* firnul onultx.

Indi fruftu5 hofce expoliunt, variis colohbus pin gun t^ aut ctiam figurispcrbcll^ infculpiintj ex iisque omnis generis vasa efficiunt, pyxides, lagenulas, calyces, patellas, cymbia, cochlearia, &c.

Carolus Thevet foliorum respectu ad hanc arborem accedit: at fructus videtur esse Papayæ. Est enim (inquit) is magno Meloni par, suavissimus & cum manditur Mauræ modo in ore liquescens,- femina intus continens qualia *in* Cucumerenoftro reperiuntufj corticc cum matuiuit croceo, folio arbori5 eximic viridi, exqui/itc rotundoJ aureo nummo Gallicopari. In infula *Zipanga* provenk: vide fupra in capite 7. libri 14. p. i;71-

HLI|U5 feminibu5 Gambalcs filum trajiciunt, cruribus alligant3 *Sc* pro tintinnabulis utuntur.^

Higuero Oviedi^ cujus defcriptioiiem dedi loco jam citato, hue rsferendam cenfeo., a/borcinq, & Mammo^ra toto generc diverlam cxiftwno.

1. *Arbor cucurbitifera folio longo mucronato fen Laurino. Arbor folio Lauri, fruttu Cucurbits ex Guinea J.* B. *Laurifolia Xjuintnfis* C. B- *Arbor peregrina ex Guinea* CluT *ex* /. I. r. *Q. MS, an d precedents divzrfa^ & Laurifolia Americana pomis capitis rnagnittidine* C. B.

Juglandis arboris magnitudinem square, nee diffimili cortice teftam effeferuHt: folia Laurinis habji e fimilia, ad quorum exortum fruftus in ramis nafceretur: Erat quern Clufio mifit Garetus, imgni mali in/tar, & oibicularis parne forms. Nam dutfta à pedi:ulo per longitudinem frudi15 menfura ad alteram partem pediculo proximam, decem unciarum fuiffe repertum eft; quam ea qua: Fruftum per medium tranlveriiim ambiebat vix (uperabat. Levis erat pro fliamagnirudine^ K tiaflo (atifi]ue finvo cortice prarditus,, forislzvi Be fplendente, ex flavo fpadicei coloris, interdum etiam njgris maculis CDn/pcrfo, intema autem partc, fuliginoiij K nifciil continens prater HJgruni quendam pulvereiD.

Proxime ad hanc accedi^ ut ego eandem fulpicer, *£hoyne* Americana Theveti Be Lerii, fruftum ferens magnicudincnicdiocris Gitrulli [^ capkis infantis Lerio] forma ovi Struthjo-cameli, non eduleni, cortiLcdurOj qiicm perforant, Be faciunt ex iis inftrumentum iis *Maraka* diftum Be pateras, ad poxaiKluiii. Arbor jpla folio Lauri eft- Idem fiiadec nomen vulgare corruptum pracedentis ipsi uei quoti occurnc apud Pifonem, nimirum *£ocbine3* non multum diverfum a *Cboyne.* Hujus *de*scriptionem fuperius dsdimus pag. 1371- lib. 14. cap. 7. Hujus etiam arbons, aut przeedentis p<ocius Ipc^iei, frustum cllc fufpicor Lagenulas Americanas *Cluf exot. Iib,z. cap.* B. defcriptas, forma p*no oibiaiLari, duro, kvi, ipadicei colons corcice praditas, extima parte .funiculo trajeftos Be quodarj modo connexos. *Use* fortL'func quariun meminit Americus Vefputius in Navigat. 2- quas viri^ collo fuJpcndunt, quarum una hcrba plena eft quam mandunt, altera farina quam bacilli mad^a flo herb* alpergunt.

Harum Arboruni cucurbitifcrarum mentioncm fecimus inter Meloniferas & Papaias.

CAP.

CAP. IV.

Macocqwzr Virginknfiwn foris * Cluf. j. B. *Frutfus orbicular is, grant* wrdis tffigit* C. B. *Exvt.l.H c. z.

ORbiculari prorfus forma ftrat, quatute unciarum diarnetro, cortice duro przditus, forishevi Be fubfufco, intern^ nigra mejhbrana indufto, *per* quam fparfæ quzdam fibrs à pediculo adfummum; continebat verb pulpam nigram, (quia non recens fed ficcus Be vetuftus) acirtiijue Be quodammodp falfi faporis, in qua plurima grana involuta, fubfufci coloris^ plana,, Be cordis (lit• vulkopinjgicurj Formam referenda, medulla albicante praedita.

Clufius facile fibi perfuaderi fiveritj huncfrui2um illuvti eflè quern Virginienfes Macocquer appellant, 6c (magnu aliquopericulD liberati, vel bello. defunai, in lactitis lignum ftmfto igni affligentes) pulpa feminibuici, exemptisj implant lapilljs aut craflioribus quibufdam granis, ut majorem ftrepitum agicatus 5c commotus eclat, bacilloquc aptantes rnanu tenenc^ pcrinde acBrafilianifuum *Tamaraca.*

Egopocius *Macocqwtr* Peponis fpeciem^eflfe exiftimio nam Macock VirginierifibusPeponem denotatj *Zc* * C-Bauhinus ex defcriptione Virginia: habet^ Macocqwer peponibus, melonibus K cucurbicis valdc fimilem eflBj, cujus unutn genusmenftruo,altcrum bimeftriipatiomaturcfcit^Fruftus autem delcripcus à Peponibus valde diverlus. eft. •?#». ftjij

Idem Clufius fruftum huncnon valde diffimilem videri Icribit *Higuero* tetralyllabo Ferd. Dviedi, quod egD non invicus conceflerim: nam à Junipappeeuwyaj quacum J. Bauhinus ronferendam proponit, diverfam puta.

CAP. Vr

Arhm du& cuctirlitifere impzrfcìte dcftripta.

I. *Arbor fruttum Mzhnis facit proftrtns* J. B.

GiHa eft hzec arbor in infula 5. Marix Indies proveniens, ex qua crefcunt fruftus Melonis facie, cortice duro atq, lignofb, plurima intus continentes grana, vi/cida, lata, alvum cientia. *Linfchot.* ex brevi hac defcriptione an haee arbor eadem fit alicui *b* Cucurbitiferis defcriptisj an diverfa cplligi nequit.

l. *Arbor ZmurVittfzra Tabacen/ium* * D3 Last. * Jul. Dnuil. /. 17-c.lS.

Folia ejus Iongiflima funt, fed anguftiora BC.obtufa. Fraftus trunco Be majoribus ramis innafcuntur, grandes cucurbitarum inftar, Be qui faepe duas ttopas Be dimidium, ut Hollandi loquuntur, capiunr. Cortice teguntur non quidem craflb fed duriflitno 5c penè liga*o, qui pulpam fpongiDfam optimi fap ons tegit. Singulis prope anni menfibus fiinditur.

Locismodicehumidisnafcitur. *Locui, yim*

Succus dicitur alvum Be fanguinis profluvium fiftere.

An Be quantum hxc à fupra dsfcriptis differat confidérandum.

CAP. VI.

Juracatia Braftlknfibus Marcgrav. Pifo. *Arbor pefmifera Brafilienjis fpinofd, fruftu* Mamao *fimili, ramofa.*

Marcgr.

A*Rbvr* eft alta, refta, *caadice* iriferius craflbj qui versus faftigium magis magifque attenuatur, cortice grifeo, ligrio molli Be taftefcehte. Caudex autem Be rami armantur fpinis brevibus, crafltufculis, duris. .Et ramDS quidem in orbeöi projicit,fed inordinate, fuperiorefq, inferioribus breviores, nec^ ramuli magis ordinatij in quibus *folia* in frondes congefta, *Mandubaz* rnodo, figurâ Be magnitudine, luperius fplendidi viridia, inferius incanefcentia, quinque, feptem, vel novem in ftellz modum fibi appofita. Florem fert Be fruftum ut *Mammao* mas vel *Yinoguacu,* pctiolo longo dependentetn, tres digitos longum, craflitie duplici pollicis humani, ftriishaudprDhindis fecundùm longitudinem, vel quafi lineisfolfiimnotatum^cobrisexterius 6c interius crocei,ut *Mamma^* fap0rI5cjufmodi fubftantiz, *&c* fimilimodo granis refertum, magnitudine Be figura graniHordei, *ic* carnehaud manifefti: immaturus adhuc laftefcit ac vellicat linguam, maturus autem fponte decidit 8c comeditur crudus at% coftus.

Folia amittit fingulis annis, Bemenfe Martionova protrudic, nine fioret Be fruftum Fert qui fine Aprilis Be Maio maturatur- Tr«f«.

Fœmina dicta per omnia minor elt mare, abas fimilis.

CAP.

CAP.. Vil-

* P. 1.F.35./. *•** *Marotti* ,H. M *Laurifolia Malabarica, fruUu ojfio, nucleos continent** D. Syra. *flM.*

ARbor eft procera, ramis denfis Be opacis, late tranfverfim diffufis, nafcens in arenofis. *Radix* ei craffa eft, famos late fpargens, cortice exterius nigricanre, intus rubefcente, /aporis *s&-* ftringemis, ligno albicante. *Caudex* quantum unushomo ampleftatur, ligno albicante, eortice.cxtenus ex vindi nigricante, fub exteriore crufta rubefcente. *Rami*i cinerei, teneriores viliofi, tw p‹t*lcc'' *f*u* muicofi colons, t *Folia* petiolis brevibus infident, fpirhamam longa, quatuor vel *Auturej, tflt* ^xnJ\uz pollices lata, oblongD-rotunda, cufpidata, circa margines demiculata, textura folida, crafla, *-videtttr'reRi-* P'ana, utrinque niremia, fiiperni ob/burius virenria, inferne clariora, odore nonnihil gravi. Ner^ *hs,ijumiam* yorum in^foliis duftts & divifuras vide apud audlores. *Flores*in Juperionparte ramorum, turn £ *fior.j tfjru-* tohorum finubus, torn ex ipfo corpore exeunc, fepcem, Dftore plus minus ad eundem exorcurt, pc- *amt* CU1 Cl5j tr PCtalorum ordinibus compolki, petalis in fingulis guinque, *interioris* ferici pefak cufpiJa^ villofa, fpadicco-fufca Be nitencia inftar veluti: *media* majora, *ro~* [illegible] ...-3 •fiiLimw. ^nuia, jupcmc u^nuia w. aiDicantia, apiciDus rotunaiolis albicannbus luonavw *yi*.-* ij globulum vindeni, qui fruftils rudimcntum eft, compleftentia. *Gemma* florum rotund* iunt. *Fruffns* pctiolis curtis, craflis, ipfis ramis ferme duplo craffioribus appenfi, pandi funt, oblongD iotuncli, in fummicacc *ixpc* curco feu oblongonodo eminentes, corticc exteriusrufoacmiifco- *U*^ *D'* jntusvnidi, quimlc includic os prargrande, durum, craffum Be fubflavum, quod incus alba, craflioR Be duriola carne obduftum eft, capacicate in medio facis grandi, nucleis decem, undecim, plus minus, fine inter/cpimenris intermediis repletum; /umque nuclei primum cortice cral- j ip n1?"'^ albicantes & flaviufculis pilis obfiti, forma irregulares Be angulofi, incus repleti menulla alba, qu.r primum liqinda eft Be mucilaginofa, dein cum plane macun obceili luntnucamento Dilcolcabro, luntque turn forma oblongo angufto-rDCundi Sc culpidati intus oleofi.

...fruftus ac priltrthi'fucie gravis Be fylveftris odoris funt, qui in foliis eft debilior.

...a:c arbor coto annouberi provencu fert, uc Be fruftus copiofos.

f ...cum qUD(* ex ^minibus fruftuum cducitur dolores iedat, fcabiem Be pruritum colJit illitu; ocu^ Ial(i5 humoribus infeftatis conferc: cum cincre mixtum vaccarum caetsrDrumque jumentorum apoftemacis commode imponicur.

Icon fruftum umbilicatum reprarfentat- . A n veroflosfummofi-uftLiiinnafcaturnon conftat, quin potius contranum ex defunptione colligicur.

Ambigic quodammodo hicfrudtus, uc Be fequens inter Cucurbiciferas Be Nucifera*

CAP. VIIL

Cacao Gv.- Cacao five Cacavate Park. *Cacao America five AveHana Mtxitana].* K *AmyEJaU fimdis Guattmalznfis* C. B- CfC CflCP *<$X&,* -*

QUatuor hujus aboris fpecies habentur, fnonnulli quintam addunt) magnitude inter ft differcntes. Dmnes locis riguis, pingui Be uliginofo *hlv* gaudent: In nova *Hijpania, Guqtimala, Nicaragua, Htfamòla, Cuba, Jamayca,* See. turn fponteproveniunt, turn magn* Jtuc^o coluntur. Omnium fruftus ejuflem fere funt facultatis, minorum tamen pocionifcus magis inlervjunc, majorum nummis atque commerciis. Omnes Solarium radiorum ardons, nofturni higons Be ventorum tempeftatum adeo impatiences, ut fponcanea: nonmfi in vaUibusutnbrolis appareant, culta: patuUm quandam Be umbi ofam arborem juxta pUntari requiranc (*Cacar tjuavMtbfi,* live matrcrn Cacavifera: appellant,) ut *i* ctcli injunis ejus veluci fub umbonc cuciores ilnC Omnes facile cicuran le patiuntur; Hifpani ccrri Integra ex ipfis arbbreta Be plantant Be c.mit, *t A feprimo out cnu4r. Hugh«.* non JccusarqueinturDpa vineca atquc oliveta. A t fecundo artacis anno fruftiheant, Be quolibet anno bis: vindemiantur emm primum & uberiore fruftu cuca Juniuni, iccrum circa Januarium. Ab anno vigcfimo devigefcunc Be ftcnlefcunc.

1. *Cacava quabuitl*

Omnium maxima, Arbor eft mediocris, trunco Pruni noftratis craflitie, hon tamfen ufque ^ corriceglabro undique cinfta, egregie frondofa, ramis quaquaverfum excenfis Ccran,[101] •ditormi perbellc referc" ea ramen, cum penirus adolevic, aliquanto magis in circuitu pat[uJaj] \ elacior eft. In foliis etiam non magna eft difcrepantia; hujus enim paricer acunifl[13]^ um area margines iqualiora, oblcurius viridia, Be Aurantii foliis fimilia, fed aiig[11]^,[1]"- ^iiullo fcic pcdiculo cauli adnata, nervo unico Be refto prxJita, ex quo ^ulr^^\^ emcrgunr. *Floi* ei magnus, Becobre ex flavo albefcens inftar Croci: Fruftus turbinari," quo'TMula-Vir«>wJ oblonga Be lanuginofa filamenta. Ex his deinde piwcninnt

«.*«**. r«/pif0. Hi cuTm7turtrcMf T ... F^ ^ iunt crocco ex lutCn X J. • c^d.onibus magniiudine, craffitic, pondcrc non ccdunr, colDf'Vin- Ibr nwLliof tipiriatllixrent"S*n" ** lonBUlll VailIS: nuclei Viceni, ^^ criceni, qui ...dJrtgfjK Putacus aurR ... fiiifiil ... Vvo ...

pellicula fulva veftiti, qua fublata videritur non abfimiles reni vaccind fecuhdum incifuras quibus luntdivifi. Subftantia eonini intus eft tenuis, 5C fpadicei fere coloris, in difpares divifc particulas, fed qua: arcte infer le harreanr, adeoque fit pinguis ut fponte humor, quantumvis fit lentus aliquando exftillet; imb oleum ex ea abundantius quam ex Amygdalis exprimi poffic. Pulpahsc fubamari, non ingrati tamen feporis, multi nutrimenti, temperamenti fubfrigidi atque humidi. Hughefius noftras fru&um accuratiusdefcribit, eft is initio viridis, qui prout magnitHdine augetur> itangura Sc colorevariat ad perfeftam ufque maturitatem. Nonnulli fubrotundi flint Pomprum ihftar, alii oblongi Cucumerum forma, verum pleriqueovati, Melonibus non abfimiles; magnitudine varii, a Mali iylveftris adPyri maximi aut Melonis mediocris molem ; ejuftnodi etiam cortice duroj minus tamen quam in Melone craflb, fefti: quo vel leviter incifo nuclei ftatim apparent. Pneterea exterior pars fruftus feu cruftae tuberculis quibufdam inzqualis eft, (ecus quam in Melone^ velut ornatiis causa a natura faftis, protuberantiis iis quae in Pomis Vulgaribus non raro cernuntur fimilibus, obtufis, extremi digiti magnitudine. Color fruiluum pro maturitatis rations variat, ad quam quo propius accedunt, eb colore rubence feu incarnato, ut vocant, magis funt tindti & ftriati, prscipuc expartefoli obverfa admodum Pomorum vulgarium; unde 8c matiiritas cognofcitur.

Nuclei *Cacao* difti membranulis finguli fingulis includutitur, gelatinam quandam lafteam includentibus, quscin ore illico liquefcit. Nucleorum numeruspro fruftuum magnitudine variat, aduodenario ad tricenarium & ultra. Magnitudine funt Amygd^Urum vulgarium, non tamen adeo comprefli, membrana teniuflima feu cuticuli cinfti, ante Hiatuntatem albenteSj cum plene maturuere obfeurius rubent^ exficcati & *Chocolate* conficiendae idonei nigricant magis, & ad cbldrem renis bovilli accedunt, quern 5c incifiiris fiiis imitantur: in primis autem hifce feu fifluris pinguis quidam & oleofus humor invenitur.

Cfim fruftus collegerinc corticem exteriprem (qui nullius fere usus eft) incidunt, & nucleis exemptis abjtciunt. Hos pslliculis exutos & *k* mucilagine adherents dcterfbs, fuper ftoreis aut linieaminibn5 expanfos Soli exponunt, donee humore omni evocato perfefte exficcentur.

Nuclei probe (ut loqui amant) curati guftu (ut diximus) fubamari fiint 8c pingues feu oleofi, calore temperaci, ut nonnullis videtur ficci 8c adftringentes, quod non probat Hughefius; uti nee Pifo, quifubftandam *Cacao* ex craflioribus fipiul & tenuioribus partibus compofitam tribuit. Nam in pulverem (inquit) redigicur primurn, & fbla mox, etfi frequenti tufione, pinfitur, Be in maffam cogitur: Quod cum fiat fine ullius rei admiftione ratio^arguit aliquid ei inefle tenacis 6c bkuminofi humoris! Multa infuper eidem, quibufcum fuapte natura immifcetur, infunt ignea, quae neceflario incidere 5c referare detent corporis meatus, non vero praccludere, ut quidam volunc, nifi hoc intelligatur ds crudo, vel tofto, vel Saccharo condito, quo mulieres in Indiis nimium vefci amant unds uteri, alvi 6c hypochondriorumobftrudtiones incurrunt difficillimas. Verum totum hoc oritur, quod interior ejus fubftantia denemm inciJione non exatftc comminuitur, necperfedte commifcetur: requiritur enim artificiofa molie verfatilis contritio, atque tune demum fiquid noxiae fiiperfit frigiditatis aliorum calidorum commiftione temperatur. Hughefius negat ullam₃ mulieribus Iridicis ex horum e(u, noxamaccedere; feque iacpius efitafle crutjos magnonumero turn in Jamayca, turn inter navigandum, nee tamen ullum inde nocumentum fcnfifle affirmat. Eleftione tamen utendum, nee efitanda5 mucidas^ cariofas aut ullo modo corruptas feu vitiofas: verum integras, pingueSj bene affervatas fie fapidas. Aflbrit tamen nuces hafce quantumvis diligenter curatas exficcatas 6c reconditas a marina tamen aura, inter vehendum, aerifque mutatione 5c humore nimio affici₄ fitum contrahere 5c paulatim corrumpi, ut multeantequam hue appulerint cariola:, mucidae aut aliquo modb vitiofi invfeniantur. Reftat enim ctiam in optipie'aflervatis unftuofitas quaedam, quac eas CCEIO humidiore ad inucorem 5c corruptionem difponit. Hinc ma(Ta Chuculata: qua: in America conficitur longe przftare creditur ei quae ex nucleis hue tranfvecais in Anglia paratur. Afferit autem turn Hifpanos, turn etiam Anglos arborum harum magna Pomaria inftituere^in quibus eo ordine eaque diftancia^plantas difponunt quo noftrates Cantiarii Cerafos folent in Cerafens. Solum autem initio Uvigant, *&c* ab inucilibus herbis expurgant, quas etiam deinceps curiosc evellunr, ncarbores eis fufFocentur, aut detrimentum capiant.

De Chocolata.

Chocolata Hifpariis reliqtiifque Europacis, *Chocolatl* Mexicenfibus, aceipitur vel pro Mafla ipfa *h* nucleis *Cacao* vel Solis, vel cum aliis fruftibusaut aromatis'mixtis, confe&a, vel pro potione inde fafta. Simplicia alimentaria 5c aromatica qu2 Chocolata: compofitionem ingrediuntur haec recenfent Pifo 6c Hughefius.

i. *Atolli* i.e. Mayzii five Frumenti Indici farina,in aqua ad modum pulticula: foluta.

i. *Acbiote* feu *Acbiotl,* i. e. grana rubra fruftuum *Urucu* c quibus paftillos faciunt ad tingendum ntil^ quos *&L* Chocolate admiicent ad gt-afuni firtiul iaporem & colorem communicandum,

5- *CbiUi feuCbitte,* i.e. Gapficum feu Piper Indicum: qiibhiam valdc calidum eft pauca quantitate ad orexin excitandam Chocolate admifcendum eft, n6h tarita ut fanguinem inflammet.

4. *Mecqxocbitl* Mexicanis quam fie defenbit Fr. Hern, volubilis eft hferba, binos dodrantes longa, per terrani reperi^ folia ferens magna, pinguia, obrotiihda, odora 5c acris (aporis, *caules* tefetes, Contortos, 8c praetcrquam unde pediculi oriulitut lsvds^ per terram repsntes, at circa fingulos foKorum exortus radices oriuntur fibrat^ capillifre par^s. Fruftus Piperi longo perfimilis eft.

Nafcitur humeftis locisregionum ferventium, qualis eft *^uaubnahuacmlis* 5c *Hociacoeotbenjts,* *LoCt(Sr,*

Calida eft 6c ficca, ad Piperis longi fpecies attin ens-. Bibitur cum Chocolata, cui gratum fapo- *Vi*.* remconciliat, corroborat, ventriculum c^lefacit, oris halitum einendat; craffos lentofque humores attenuat, adverlatur venenis, iliacis 6c eholicis contert, unnam evocat, menftrua ac partus emoreuos trahit cum Tlilxochitl, viv6fiiue accel^rat, obftrafta referat, frigora 5c exiis ortos (folores tollit, rigoribus febrium opitulatur.

$'. *Xocbinacatlh* feu Flos aliricuk, *Orejuelaf* HugheC Oregioclk *Chf* ex. Hujus

Huju5 florem folum ChDColactfimmifcent, [olim immiJcere folebant] ad odorem Be faporem Jiiavcm ei addendum.

L.23.p.1330. 6- *Vaynillm* feu *Banitns*^ i.e. *Tltlxocbitl* Hernandez, de quo* alibi diximus.

7- Rper Tavafci five Xoconochid *Htrnand.* Piper odoratum Jamaycenfe noftratibus, CarP!\" balfamum D#«». Hughefius inter fimplicia Chocolatam ingredientia recenfec, de quo alibi diximus.

fl. His addfc Pifo liquorem quendam refinofumj Tn^'xPHw, qllejn Indi *Holli,* Hifpani *Ulli* nominarunt, deftillanuem ex arborc *Holquahuytl* difta, feu Chilli, qua: ftipite eft larvi, Kc. Hicrarius admifcetur Chocolate, cunc potiffimum cum Diarrhoea: aut Dyfenteria: mederi volunt, niicleilque quatuor *Cacao* uncia unica *Holli* mifcecur. Verum C^c*? nuclei ob pingtiedinem, & gummi /ftft ob renaciflimiitn gluten primum debenc torrcri, ne vifcera obftruanc Be cachexias projucant.

Hie aliaqiiB vegecabilia f inquic Pifo j Novae Hilpaniz patria^ non idrirco putavi, reccnlenda, quod omnis potiD Chocolaca fimul ea recipere debec, fed ut ex iis quifque fibi maximc convemens eligat. Indi ante Hifpanorum advenrumfimplici Cacao farina contenti a compoficionibus abftinebant, fanicatis potius tueads foliciti, quam palato gratificandi.

Injamayca Cacao nuclei crafse contriri in panes feu maflas libral?sajic bilibrfes trilifer^5 eftormancur abfque ulla mixcura- Hanc paftam antequam pro pocu utunrur radula in fcobem i^ pulverem teniffimum comminuunt. Atque hanc maflam a mercaconbus K naucis in Angliam* farpe allatam, ex optimis effe paftis qyx Chocolatz haberi poflunt affirmar Hughefius. Nec enim conveqjr, inquir, ut nuclei in renuiflimas particulas cDmminuantur, hinc enim aens impreHionibu magis obnoxia evadic mafia, & fpirirus foluri facilius evolant, relifta pafta fatua & infipida.

Varios ChDcolacam parafidi & componendi modos defenbunt Pif. & Hug. ...

1. Cacao nucleos prius curatos, & in sole, vel supra lentum ignem in vase convenienti siccatos, detractis corticulis in mortario marmoreo tundunt & comminuunt in particulas tenuissimas, paftam inne.erneiences quz vei leoriim, vel acldito DVOK tanna: Mayzu tantUlo in iDtuios, p" ^ \---r \ aliafye mafias formari potcft, vel in pyxides immicti; qua: fuper aflcres feu tabulas, xquales iuppofito folio aliquo aut chaita munda in umbra ficcanda, (in Sole liquefcunt) adeoque brevuncurefcir paft.1; Be ad hebdoniadam, menfeni, anni dimidiunj, auc etiam incegrum annum pr° ulu qu tidiahft lervari pDcdt.

Si nucleos in fartagine fupra ignem exuLcas uivciidum tibi eft ne adurantur. Nuclei non nimis tundendi funr, ne plus arquo olebfi evadant. Panes &: roculz Chocolaua: curiosc compingi Stlae debentnenmis aut fiffunshient, ade6que acre fe infinuante mucidi brevi fiant, nee diudurenr-

2. Nonnulh fopra lapidem ampluma:qualem^]a:vem Scperpolitum cDmmolunc nucleos in renuil"" mam farinam. Supra aiium deinde qucm in promptu habent lapidem auc Jaminani ferream farinarn excendunt, 6c fuppofico JentO igne quantus fufficiac adimpediendum nc lamina: adhirefcatmanibLi5 iubiguht &: efformantin rjuafcunque placueric figuras^ vel fcorfim, vel cum tantillo *Nottyjqpx* cardiaca eft: Acque hie fin^Urt) optima eft Chocolata: pafta, utpote fimpliciflima, quaque In i olim ante Hifpanorum adventum ufi func. Tanturn enim abeft (ex Autoris noftn fententia; uc niixciiiaj illx 5c varia lri^rediencia Chocolatain mcliorem reddiderintj uc earn potius depravaverinE *iL* plah^ conupennc.

;. Hifpani Sc noftrates CDS imitati nucleorum *Cacao* pafta: ad)iciunt vel *ChiHe,* vel *Achiote,* vel aliud quodvis a fiipradiftis ingredientibus^ vel plura eorum fimul, qux haberi poflunt^ pro guftu confieientisj vel pro utenrium conftitutione, velmedentis fcopo addita tandem facchari q. I. aiitem qua: maffae admifcenda funtfeorlim debent comminui Be in pulverem Iiibtilem redigi. Methodum conficiendi madam Chocolate compofitam hanc cradit Jul. Pifo.

Cacacius carterague ad mixturamhanc pertinentiapiniuntur Japide quodam Metatisnomine dictus ad hujulmodi udim excavato: Animadvertendumaucem eft i. Ut omnia quo meliusfrangi ... ante correantur'ingredienria, prarter *Acbiottm.* z. Ut liiligentiaadhibeatur ne adurancurnjgrumq^ CDmrahanc colorcm, auc nimio admota calori inficani fuam exhalent vircutenij amarumque acquirartcfaporem, Prxceduncin comminutionc CinnamomumBc *Cbillt,* quz fimul cum Anifonioluntur; poftremoautem loco *Cacacius* ipfe, qui paulatim confnngendus reftat; fingulis, quippe vicious quoties quid de eo mola: fubjicicur circumagatur lapis ut facilius diflihat, mehufque conteracur; deinde in ahenuni poll Cacarii comminuti ingredientium pulveres mjiciuncur, qui lignea ... fpatula cidcm perniifcentLU-. Co lift a in unum maflalapidi rurlus fubditaj cui fubjetta; a ... ni^rint prunx, psrquajn optimc diluicur. Cavendum tamen eft, ne vehemencior iupponatur DC butyrolus iiimJo calore effervefcens humor effundatur, Achiocem velim Cacacio admilceas, •? cum co molacur^colofemque mclius acquirat; carteri pulveres cribrD antequam confundantur feccfi[11] debenr. Qiiud li JutfiLicns fada fueric concntio f quod videbitur cum nulla amplius putamina^P" parijerintj fpachuU maflz pars eximitur, quzftatim fundecur in orbem, acque in arcufas tune re; ponitur^ CLiinqiie congelalcit dura eoijiijtic. Dc modo exficcandi arborum frondibus auc chaJ"* munda luppolica eadem hdbet qua: fupra exHughefio retulimus-

Ehudei5 Cacao oluum exprimi poteft quemadniodum ex Amygdalis, *S£* ad eadem utile ad ^ Amygdalinum, acque eciam fflicacius.

·lildeni etiam nuclcis Mexicani ohm aliarque nationes Americana: pro nummis ufe fr" ... «iaAnuniucuntur;e61queimicati Hifpani eospro mercibus permutant- Modus quo ex inafli ... laia: potus paratur Gul. Pifoni duplex traditur. Primo quidem modo diluicur Chocola^ ... rngidaj Ipumeiifque cjus humor cuidam infundicur pollubro, id ven\ quod remanetigni ... una cum Sacchuro. Hoc poftquam incaluit cum fpumea ilia a qua fejunfta fuic iceruin ... aquam, *&C* in vafe repof^iii ... nni acque bene dilutum eft reliquum calidu cum Sacchuro in fulam Chocolatam ... placu^nt fngiii ... Chocolatam, dilue Chocolatam in aqua, ...

mam elides, qua! magis aiigebitur quo dintius Cacacius ipfe^omminuitur: effufam in xquali fpumam paulum iepones; id quod remaniic mifcebis cum Saccharo, fupraque fpumam immittes, frigidamquepotabi/. Verumhon confenit omrj:bus tempe^amentis hujafmodi pbtio obnimiam frigidi, tacem.

Ufitatiflimus hujiiS potionis prarparandi modus pro vulgo, agricolis 8c fervis in Jarnayca aliifqtie infulis noftrce ditionis hie eft, referents Hughefio.

Rotulos vel mafias Chocpkta: penitus exficcates .Be aridadj (nam duas fere feptim£nas à pHriia cdmpbfitione riquirit, ut probe fermtfntetur Be efui apta evadat) radula fhinneain fcobem fubtilem dcterunt quantitatefufftcientj. Deinde aquafrigida. clara quantaopus eft (quam in huncufum paratam habent) panis Caflavac diftac acqualem aut paulo minorem quantitatem quam fie pulveris Chocolacar infundunt; qui in frigida facile liqu^fcic & diflolviciir. , Sojuta Caflava aquatn illam vafl idoneoinfuramfupraignem fulpenduntj Be cum bullire incipit bhocolatam deralam infundunt, 6c adhorx paene quadrantem decoquunt, fepe interim liquor em verfando. Decoftum in pelvim auc catinum effiindunc, Sc pauxillo Saccharo edulcoratum, cyathis hauriunc 5c calidum ebibunt- Atqus hoc quotidianum eft jentaculum fervorum gc operaribrum, fine quo labores fuos improbos Sc aerumnofos tolerarc nequirent-

Sunt quLpro 4qua ChoEolatam oum lafte temperarit, aut Iaftis Sc iqu^ iquis partibug. Verùm tneliu5 noftro palato fapic, miniifque obftruit qui paratur ex aqua fimplici edulcorata, Chocnlata comminuta, BCDVD uno autaltero. Ova enim efficiunt ut aqua *&c* Chocolata uniantur 6c in unum corpus quafi cDalefcunt. *A\\i Atolls* feufarinam Mayzii, Be Caflavam contritam admifcent..

Alias potioni5 parandac niodds vide apud Hugheiium.

Carterùm potus hiu moderate admodum flimeridus eft, quotiiatn obftruentis naturz eflc videtur. QLiinque vel fex unciae mane cutiflime forbentur pmni fere anni tempore.

Poll fumptam potionem femihorxatithora: integra fpatio quielcere oportet *&C* a labors ceflare, he concoftioimpediatur aiC turbetur: a cibo etiam aliquandiu abftinere cbnvenir. Cztcrum Chocolaca ftomachum corroborate ciborum concodlionem promovetj tuffi Be afthmati conducit, fitim mirum in modum reftinguic,. continuato ufu corpus pinguefacit, diaphoretica etiam eff 6c fiidoriferas vaporibusblahdisad capuc elevatis lomnum inaucitplacidum Be tranquillum, adeb copiosè tiutrit Be vires reficit ut commode fatis abfque ullp alio alimento eo bis in die haufto vivi poflir. Lahore immoderato defeffos Be exhauftos fninficè retreàt, Be vires inftaurat. Cuicunque conftitutioni-Se corporis temperamento convenit, fie finepericulo iiimipoteft, à quovis fexu, ztate, conditionej etiam non pblervata exafta dofi, modo ad fatietatetn fumpta nonnimium gravet ventriculum. Uc verbo aWblvam cardiaca eft, Be analeptica egregia, potio h^c vere neftarea, multi Be optimi nutrimenti pabulum, inquit HugheC Be fupra aliud quodvis alimentum, prxfertim intra limites Zonae torridaej corpus reficiens ^*c* pinguefaciens . Quin Be fummc commendatur (inquit Sdiroderusj ad roborandum vita.balfamuni. Be Venerem proritandam, Revera omnium qui in America aliquandiu vixere unanimi confenlu *&c* teftimonio faluberrimus eft iis regionibus Chocolata: potus, adeoque neceffarius mcolis Be advenis, ut xgre fine eo vitam tolerare, nedum labores fuos obire poflent.

Medici ad varios morbos Chocolatam accommodaht, medicamentisfcopD fuo convenientibus aimixtis, v. g. ad ventriculumroborandum Croco, ad fluxus alvififtendos Cinnamomo, nuce mofchatij aut limatura: chalybis cantillo; ad tuflim Be raucedinsm Amygdalis earùmve oleOj Saccharo aut Saccharo cando. Bee.

D. Quatremain M.D- Hacmorrhoidas feu fjcos ani in feipfo curavit, partes afFeftas butyronucis Cacao inungendo- *D.Stubbes* de Neftare Indico, p. i8o.

Phthificus fere deploratus robori fun Be fanitati reftitutus erat prarter omnem Ipetn à quotidianoulli Hiicum Cacao, feu potionis Chocolate. *D. Mundy in lib. Je ptulthtis.*

Ghymicam infuper analyfin nucis *Cacao,* è *Lz Febure* aliorumque Chyriiicorum fcriptis excerptarrt ad me tranfmifit icfem eruditiffimus Vir, D.T- R.

Nucleorum *Cacao* non decorticatorum unciae oifto in pulverem cbmminutae^C Retortiinditsc, fubftantizc adeò fixs Be difficulter refolubilis fe efleprodiderunt ut tnodica ignis vi nihil redderent praeter album quendam liquorem aquae inftar chrum Sepellucidum, idque pauca quantitate, quern pro phlegmace habuerunt: Aufto ignead eum ufque gradum qui fpiritui vitrioli eliciendoiufficitfepteildecim horarum i^atio elevatus eft fpiritus Vaporum lpecie laftei candoris, qui praeter aliorum fpiritpummorem in phlegmate liibfidit ad fundnm vafis recipientis; tandem adhibitoigne vehementJffimo reverbcrii in vegetabilium deftillationibus minùs ufitato, afcendit oleum intensè rubiciindum Be velut fanguineum, verum pellucidum valde,quodrefrigeratum craflefcitinftar olei feu butyri cer^. I)eftill£tione perafta Caput morcuum \\\ Bè Jvij-pendere deprehendebatur; 5piritus |i): oleum §iijfr reliqiia matefia in operatione afliimpta. Spiritus non admodum fervidus erat fed penetrantiffimas, nee guftui, nee olfadtui mgratus, quernddmodum eflē fblent *h* (anguine aut carnibiis eliciti. Oleum paiitermirificc'pun git Be penetrat, fale volatili cujus magnam quantitatsm continet H'ondum feparato, £ftque valdè aromaticum Be cardiacum. Spiricus brcvi acefeir, quofe acetum coPiofum continere; prodir.

Cacao fimilis frutfm J.B.

J.B.

Cacao fruftum magnitudine pxne zquabat, membrana fufca teftus, psr medium fecutldi^tn loxigicudinem divihbilis, ut Amygdalae, Avellans, Glandes 5c fimiles, non oblique ut *Cacdv,* ejufdem tamen cum ilb fapoi^ 8c forfitan ejus genus.

HISTORIC PLANTARUM

LIBER TRIGESIMUS

QJ7I EST

De Arboribus Fru&u per maturitatem ficco.

H[...]m autem dividi poffuntin I. *Nnftras,* qua: fruftus majores producunt duro putaminis nuclcum continences, 2. *Bacciferas,* Baccas voco fruftus minores pan^ro[...] 3. Frudhi alaro feu mejnbranulis aufto donatas, cujufinodi dn[c] *deer iX* [...] 4. Lanigeras. f. Multifiliquas. 6. Dicoccas. 7. Tricoccas, Kc-
Nos diiobus prioribus quia numerals funt duas SecSiones affig[...]uabimus: reliquas una SeAions coinprehendemus.

SECT IO I.

De Aboribus Flore ad imum Fruttum Nuciferis.

CAP. L

De Aborihus^Fruilu Jicco fquamvfis.

1. *Talmapinus fi'vt conifer a* J. B. *Talma conifer a ex Guinea [quanta ad pediculum converfs* C. B. *Tccotl, Talma montenfis Fruttus* S.R.Muf

HUjus fructum fic defcribit J. Bauhinus, Figura ex magnitudine ovatus, cortice conftat [...] in fpadiceum polito & fplendeante, duro fatis, tetragonis fquamulis pyrid[...] [...] ;ulu* per univeiii fiudtiislongitudinem de/cendir, uno infrgni cxteiifiiue ampliore canaJi eodeifl ^ dine ac defcenfu inter oeteros confpicuo. Parte iiiperna apex eminet, circa quem *longe* minuti[...] fquamulx reliquarum fcrieni claudunt, & indiftum apicem faftjgianrurj pulchro prorlus 8c vi[...] iloaitificio. Ipfcfruftus concuflu (onorus intus contentum nud^um prodir.

Fruftum hunc cum ipla arbore Lobel. &Penain Adv. fie dtsfcribunt, hujus arboreip Q[...] dam hybridam ex Palma *&c* Pinu natura ludibunda conflafle videtur. Eft quippe lignum W[...] fungosi Palma: pror(um texcuni, in villos dcliilheiis *&c* /quamofa cute loricacum^ faftigio [...] jumcrofis & in oibem exortis lurculolTs ligulis 40 aut 50- compaftili verticulorum & [...] ieiie pyxidarim airiculatis pedem longiSj rDtundis^ paruin comprelGs: quarum fingulis conum[...] lingulinunicrofi com altiusliiferuntur^ triceni aucquadrageni₃ quimediocrcm conum Cal[...] riuntiir, pulvillis in quincuncem digeftis, naticulatoque & imbricatim exuberante ventriolo no[...] cortice, fulco, ariclo, polito, craffiufe & concretione Nuci Indicae; intus nucleum glande[...] DDiujig.iin [_'iciyuiuntiani auc auas uniia^ tungafiij tuncinejice, praauro, inque Grinaeo [...] till guilu Glandis & CaffrneaTj qua: funt ei genti panis fupplementum.

Fructui hi cumramo cui undccini inba:rebant a_Clufio in *cur. poft,* deicribunturj fiib ^[...] rici aibon5aucfruticisrami cum fruftibusfquamofis: locum vide.

Lobel. in *Obtl* Avellana:Indicx genus oblojigum *Clnf.* idem cen/et efic cum *nuckohuP*[...] Palmae Pini, quod & D. *Arnold.* * *Sjtn* affiimat.

a Tsiir in Hort. Malab.

[...]lii or D. Grew in *Defcnpr. MaJ. Soc Reg.* fcribere nullum autorem fitus fquamarum hujus [...] ^cum apigibus ici. ad pcdiculum converlismejuuufle, (iquideai turn Clulius turn Bauhinus ejus [...]

a. Palma

ꝟ. *Talma conifera fyuamis furfttm cmverjis* C. B. *Frutttts ftrepinus Ahiegna: nuci ferjimilis* J B. Cluf.

C.J.R.f.

CylindrDid: erat formâ, ties uncias longus, binarum unriamm cjus ambitus/ multis veluti fqu:?· tnis, imbricum modo difpofitis conftans, in medio nonnihil CDinpreffis, oris tenuioribus & qu_o-dammodo villofis, inftar pznc abiegni ftrobili, fed brevior colors ipadicco, gravis & nucem vel nucleum continens j nam agitatus crepitabat 8c fonitum edebat; brevi fragiliyu^ pftdiculo ftibaixus eflevidetur. Nucleus oblonga: formae eft, durus, fblidusj, quique confrailus eyebras venas oitendic» quales nux Faufel Be nux mofchata habent: Detsrius Be bevigatus pro infigni aliquo Be raro lapide ab impoftoribu5 interdum obtrudi folet,

\m *Fruftus fyuamofus whicuJaris major, Juglandis magnitudim* G. B. *Fruffus alms pregrinus de-gam* * Clul! *Fr. peregrimis ehgans fijuamofus* J. B. * *Exot* I. c- 3^

Formâ non diffiftiilis erat proximè fequcnti, fed longs major , ut qui Juglandem extcrnum il-ium viridem corticem adhuc retinentem craflitudins iiiperaret, orbicularis pxne figure magis ta-liieri deprefli, Be quafi in umbilicum lidentis fiiprema Be ima parts, (inter quas trium ferè uncl-arum erat interftitium) Be paene fex unciarum ambicu. Conftabat verb veluti fquamis eleganti ferie in obliquum dilpofitis ab extimo versus petiolum tendentibus, illifque quodammodo *ihtiis* 5c lacunam habentibus per longitudinem : Squamula: autem petiob prpximc furfiim vergers nonnihil yidentur : Nucis color lpl en dens Be ipadiceus, èaque nudeum continebat; Nam cpmmota Se agi-tata ftrepitum edebat: valdè tamen levis erat pro ejus craflitudinc.

4. *FruElns ftjuamofus orbicularis minor AveUante magnitudim* C- B. Fr. *txilis Cannae de Bengals* crcdittrs* CluL *Exot. 1.2.* c- ;. J- B. *An Fruttus Canna fm Arundinis* Rotang *di&# ?*

Parvae Avellanse nuuis magnitudine erat, valdè elegans, orbicularis, nifi extimaparsinmucronem abiiflet: Peciolus cui inhaerebat brevis, tribus appendicibus velut calyce fraftum imà parte apprc-hendens, qui tanquam fquamulis ferie quadam in obliquum difpoficis conftabac, ab extimo versu? peciolum vergentibus. Flavefcebat autem Be inanis^rat. Abdalu Guzaratenfis Cannx deBengala fruftum eflè, fed exilem fie immaturum dicebat; quod £e nobis videtur, & forte Canna: feu Arun-dinis *Rotang* diftXj de qua inter Arundines egimus.

5. *Fruttus fju'emofin orbicularis fuhis reftis, obliquis & tranfverjis* C. B- *Guy an* fruftm tlegantijji-mus* * Cluf *Nux Indica tejfellata prehgans.* J. B. * *Exot. I, %i* c- 4-

J.B.

Amplitude) ei quern delcribit J, B. fefcuncialis, exaftè propemodum rotunda, nifi utrinque levitec feHilis effet. Inferne finum Be pediculi veftigium habuit. In cortice decus praccipuiim, qui cul-mum craflus Be firmus fatis, exterius laevis, (plendidus, Ipadiceus, totus teflelktus, fulcis ac ftriis impreffi5 per fingulas teflellas fecundiim longkudinem excurrentibus, Be rurfus aliis oblique Se inter-cuflatim, pulcherrimo mehercle naturae emblemate. Corcicis interna pan fangofa; Sc eadem psns qux intenoris corticis Cadanex, tarn colore quam fubftantia, fed deniior ac minus villola Nucleum continet, magnitudine ferè Juglandis, fed rotundum aut certè rotundo proximum, fiiperne umbjli-£D przditum fatis infigni à quo per ejus longitudinem iiilcus infignis delcendir, fubftanna offea, qui ferrâ diffeftus ebur politum colore, l^vore 6c duritie. refert, lapore quidem nullo manifefto, aut qui vetuftate exoleverat-

In uno hujus generis fruftu, quern vidit Clufius, fquamae magis diftin£tac apparebantj Sc à fum-mo ad imum progredi manifefte confpiciebantur, non à pediculo ad fummam partem; quod in duobu5 alils obfervare non licuit adeo arftè Be firmiter cohsrebant, ut ipfum cerium live mtegu-mentum fulcis duntaxat diftinftum viderctur.

J.ocus Guyana.

C A P. II.

Malm Indica pnio cuctirbitaformimonofyrmQ. Iripa H. M. P. 4. *T,* 51. p. 6f- *H. At.*

ARbpr eft procera, 60 circiter pedes aha, *caudicz* craflo, denfo, cinereo, cortice obdufto ni-gricante, intus rubicundo, necnon ramulis cinereis Sc lubvindibus plurimis donate. *Radix* rubicunda, flavefcente cortice tefta, necnon fibris fuis latè per terram ditFuia, fapor acrisj odo;; nullus. *Folia* gerainata ordine parallelo ramulis inhsercnt, oblongo-rotunda, glabra, denfa, fupernè colore atro-viridi nitentia, infernè viridi dilutiore^ nsrvulis exiguis plunmis è media cofta in prona parte extuberante, Sc folium per longitudinem medium inzqualiter feeante, obliquè in latera excurrentibus: Odor nullus, fapor iubaltringens. *Flores* inter blia circa ramulos fparfim proveniunt, exigui, candidi, inodori^ è quatuor acuminatis foliolis conftantes, qua; intercedunc °fto *fiaminuh* alba, *apcibus* rubicundis donata, medium occupants j^'/g candid, qui ipfius fru-ftvls rudimentum elK *FruBus* oblongo-rocundi, comprelli,, inajquales, ac fiilco ftrnti, cucurbitis formâ hAud abJimiles, cortice craflb, coriaceo, nscnon carnpfo, molli, ac pulvinato tefti, Amyg-daLr in modum; qui fruftibus in matiuitatem tendenribus, in utroque latere dehifcit, |èleq, aps-rit, ac *Nudeum* relinquit albicantem, tenui pelliculâ dndlLmi, dcnJiun, compaftum, inodorum, fepDrifque adftnngentis. Ccccccc x Creldc

Locup\3 Crefcic circa *Rcpolyn,* aliiTque in Joris Malabar; fcmper viret, quDtannis floret & fruftum p[illegible]

Tempur c;c AuguftOj *viz,.* Be Novembri menfibus.

Vires. Arboris hiijus radices alvum movent. E foliis in lotio vaccine decDftis addito melle potio paratur, quz fcabiem, lepram, alioique cutaneos affeiftus fanare dicitur. Ex ii/flem cum *Manga**fal"5 in lafte dulci coftis apozema conficitur, quod iftero, afthmati, Jarfi in ventriculo alimentprum fermentationi, *&t* inde naro capicis dolon medetur. E fruftibus oleum fit contra fcabiem aliofque cutaneos affcftus.

CAP. III.

Abovai Tbeveti Cluf Park. *Abova't fruBus vtmnatus* J.B. *Arbor America folios Tomi, fruftu trian^uh* C. B. *Ahoay* Pifonis, *qui du$Ux gtnus dift'wguit* Ahoay guaucu*jm majorem^* d^Ahoay miri *Jive rninorem.*

J.B.

FRuftus triquetrx figure deltoides eft, mediums Caftanes magnitudinc, duobus cornibus compreflionbu5, casteroqui turgidulus, colons rarij fupierficie aliquantum insquali: ac inter duo inferiora cDrnua rimam agic ad intima penetrantem: A lümmo apice, in qi^ foraminulum p£rvium, quatuorducuntur fulci, in cotidemquadrantes fmftumdividentesj qui concuflu nucleum inefle teftatur.

Arbori (inquit Thevetus) alritudo Pirij folium Vero duDS tr^/ve pollices longum, duos Jatunij mail noftratis non abfimile, xterni viroris: Cortex albicar; rami vulnerati iiiccuni Iafteum manant: odorem autem /pirant amputati infignitsr fcetidum [humanum ftercus referentem j ut indigene co nullo mods utantur^ *nc* ad ignem quidem fovendum.

Vires; Fru£hi5 venenatus eft fie pernecabilis, ver^que ddeteriusJ potiflimum nucleus; quo exemptofylveltre5 illi putaminibus cinnnnabulorum more utuntur, qua: criiribus circundata nihilo remift"5 fonant quàm Campanula: nolirates.

Ahoay duplex eltf *major* Be *minor,* Hujus FruiSlus vix nucem Avellanam, CUi multum fimifc *w* adxquac: Ilia pliis quam Caftanex magnicudine nucss profert.

Nticula quadam falsi Higutro & Ahovai put at a J.B.

Fruftus (inquit.7. *B.)* quern *Higum* nomine accepimus Phaleoli vulgaris eft magnirudine, ^v Iiilquc aliud quàmiputamen quoddam leviflimumj nitidiflimumj colons /padicei obfeurioris^ intrin/ecus ftriatum, ruffum; gibbus foramine exiguo pertufus: Sima pars tota patet, ut leinbum nientiatur. Colli/u mutuo tinnulum fonum reddunt. Foraminula arguunt ex funiculo trajsfto pcpendilfc.

Re6tc J. BauhinUS fruftll5 hoicc *k* fruAibus M^wcrv CWiecU diverfbs £tcit.

Non video cur lignum illud foecidum, humanum ftercus olens, quod *D. Tbilibertus Vernatti tt* infulis *Solon* Sc *Timor,* ubi fpontc oritur, petitum ad Rcgiam Societatem Londinenfem pro M[illegible] fiiojnftruendo mifit, non poffit effe ex nac arbore. PonderoJum eftj durunij colore ligni Q[illegible] ni, & per multos jam annos fervatum de odore fiio nihil remittit^ fed zequc validum Be [illegible] fpirat, D. Grevio atteftantej quamvis incen/um nullum odorem exhalet.

Vireu Nuclei Ahovai in pulverem redafti fcrupulus unus ore aflumptus graviora facile [illegible] quam ab aliis uJlis venenis illata in duck. *Fifom*

CAP. IV.

Arbor **nuciftra** *Brafilicnfis fruftu optrculatOj wonojyrtno. Jbiraba alfa Brafilhnfibus* Marcgr. **Pifofl-**

Marcgr.

CRefcic figura Pyri, cortice fufco, ramis inordinate *pobtis filits* folidis, faturate [illegible] alternatim pDiitis, P>^n (Tmilibus, qua: pediculis innituntur. Fert *flortm* amplitudmeR^ fuaviffimi odoiis, & Rofam parne fupeiantis, quinque foliis conftantem, pallide flavis: In medio floris eft corpus flavum [illegible] magnitudine quod cito decidit, & magna copia fub arbore colligitur. Fructum fert inftar poculi cum operculo fuo plano, in medio paullum turbinato: In circumferentia poculi exterius eminentiæ [illegible] angulares funt; magnitudo poculi eft quafi caftaneæ: Cum maturuit fructum fit & operculum fponte decidit, & caftanea quam continet [illegible], [illegible], magnitudine nucis Avellanæ; poculum autem in ar^orc Pendulum ad tempus manet.

VJIu. Anamcncum ex hocfructu paratur.

Tempus. Nalcitur paffim: Floret menlibus Oftobri & Novgnibri.

Abnabam mgram non defenbic Auftor.

CAP.

CAP. V.

Arbor Brafiltenjis nuciftra, fruttu gtminum.nuchum continents **Anda Pifotiis Se Marcgravii.**

Pifo.

NON procul a litorenfibus, nutic itiediocri, nunc fiunma ahitudine pro terra temperie exfurgit arbor *Anda^* quz ligno eft laevi, raro Be fpongiofo, multique uius. *Florem* FcrC magnum Be concavum, aurei coloris. *Folia* nunc copulata, nunc inordinate Be folitari^ pofita, in extremitate acutninata, nerVo refto Be venis obliquis confpicua. *Fruftum* feu nucem fert cortice duplici, exteriore cinericeD [viridi iriftar Juglandis *Marcgr.~* interiors ligneo prsduro Be perforato, [una extremitate acuminatum, Be unolatere fifluram habentem ;] quoduxglandes continentur, jecinori leporino non valde diflimiles, Be nuces Caftaneas fapore quodammodo references, licet virtute Be qualitate differunt:. Una fiquidim atque akera cruda manducata alvum ducit, quibuidam Be vomitum exciqat. Validac eft operatioriisj quamobrem zgris morbo fraftis haud tutò exhibetur5 nifi corrigatur Be in Eleftuarii aut pilularum formam redigatur- ft duas vel tres Caftaneas, contufas Be cum faccharo defpumato excoftas, additd Anifi Be Cinnamomi momentd, gratiflimum non iblum erit medicatnentum\ led Be tutiffimutti irifantibus iifque omnibus qui apw> gantibus iolent abhorrere. Vires.

Lufitani 8e indigene ex eadem nuce oleum expntnent, quod lychnis affundunt, atque eo corpus inungunt- E cortice autem uftulato in cola: optimum Be familiars remedium contra veiitris fiuxum, iifque quibus poll aflumptarn nucem alvus lmmod^racius ruic, fubminiftranr.

Barban corticcilliusutuntur ad capiendos pifcesj aqua enim in qua maceratus fueric omnia animalia foporantur.

CAP. VI.

Iba-curA-pari Brafilitnfibus **Marcgr.** *p.* **119.** *Arbor mmj\rct Brafiliznjis frutfu ftriato cucurbitifirmi tnultos nuchos wntimntz**

Marcgr.

ARbor *folia* habens in frondes congefta, peJem longa, duos 5c femis digitos lata ubi latiffima, lingua figura, ad pediculos a cut lor a quam in extrcmitate, figura foliis *Janipabjs* fimilia, nervo lubrufo fscundum longitudinemj Be aliquot venis tranfver/is conrpicius.

FruiStus illius magnitudine refpondet Aurantio malo, fed figura (imiJis eft pan^ro Peponi aut Cucurbits; nam rocundus eft, Be paulum compreflLis, ac qnafi ftriatus, tot ftrias feu cavitatcs fecundum longitudinem habens, quot intus Caftaneas continec, nimirum quatuor, quinque, fex, aut feptem, magnitudine nDftrarum Caftanearurti: Cortex exterior viridis; interius in tot locukmenta dividitur. CJuslibet caftanea cutem fragilem habet^ Colore IfabellinD difto, feu flavefcent» Be fplendente: Nucleus albiffimus edulis eft.

CAP. VII.

Nucifera Brafilienfis corticefruttus ligneo quatuor nmts contimntt. JacapHcaja arbor **Marcgr.** *Ja-^afucaio* I. Pifon.

Marcgr.

ALtiflima eft arbor, cortice gryreo, duro. Be inaequali, inftar veteris Quercus, ex quo atramentum fcriptorium conficitur. *Folia* juniora ruFa funt, vetuftiora viridia, Mori foliis fimilia, in ambitu ferrata, quodammodo contorta Be incurvata, alternatim in ramulis fibi oppofica. Poftflorem [qusm nondum videre licuit) *frutfus* fequitur, quilibet fuo pedicub craffo, ligiieo dependens, magnitudine capitis infantis, figure elliptic^, inferius veluti in conum obcLifumfaftigiatus, fiiperiU5 five ad pediculum depreflus, referens poculum cum fuo operculo; cortice ligneo Be duro, ochrz colons: operculo autcm remoto fnam ipfemetfruftus maturus fe aperit) decidic operculum, Be fruftus interius in quatuor interftitia divifus videtur: Be in quolibet loculamento caftanea invemtur, pruni magnitudine, cortice ex flavo fubcinereo, rugofo, qui contufus nucleum exhibec album, optimi faporis. Nuces pariter maturitatem confecutac excuflo tegumento E calycibus fponts decidunt.

Semel in anno maturefcunt, media videlicet hyeme: *Tempus.*

Cxterum arbor in faltibus Be mediterraneis locis adeo luxuriat, uc jufto exercitui fufficienti fuftentaculo frudtus ejus aliquando fuerint- 5apore Be excellentia Piftaceis adacquantur, 6e Venerem fbpitam dicuntur exdtare. *Loc[IJ^*

Potiones Be pultes tarn ad Medicinam quam ad epulas ex **illis** comparantur. Oleum quoque pingue ex **illis** exprimitur, Amygdalino calidius: Prsftat aflatis quam crudis vefci quod caput infeftent. Tahts duritiei pyxides funt ut Tepuycris non modo vafa potoria, fed Be dilcos Se ollas inftituant. *Vires**

Dux reperiuntur fpecies fibi fimiles externa figura, fed qualitatibus internis difcrepantes ; nam altera fpecies calices magis deformes producit, eorumque nuces digmtate inferiores habentur, quippe BX immoderato illarum ufu quibufdam capillos defluxilie incola: cefhrtfur. *Altera fpecies.*

Uuuuu 3 Quinta

Utriuſque lignum putxedini mirè reſiſtic, unde Db ſummam ſimul duritiem moleiidinorum faccharcDrum axes ex illo fabricantur, carteraſque arborss multùm antecelJit. E corticc exteriors iiccato Be contuſo ſie ſtuppa ruſefcens, quo ad obcuramsnta utumur 6c naves.

CAP. VIII.

Arbor Totocifera Drdlanevpum^ indigmis **Ademonie Totocke** *De LaeK DeLatt.*

ARbor eſt vàjde prticera" & raſnolà, foliis grandibus, 8c quae formà non multùm abludunt ab Ulmi frbndibus, obſeurè virentibus, niſi quòd poſtica parte nonnihil videntur candica> re. Nullos *Fzrtflores* ſed certas gemmas quae colore nihil differunt à foliis, quae ſenſirrt craſlcſ cunt 6?. protrudunt *friiBum* grandem, mole intcrdum capitis humani, pasne rotundum, ariticaparte n'pnnihil compſe/Tum, cortice ligneo, duro 6c admodum craſſo, excerius ſtriato 5c tuberpfo, cploris ſuſci *&c* pacrie nigri. Dividitur interius certis ſpatiis in fex veluti regiones, in quarum ſingulis cpntinehtur octo, dècèm, 6c interdum duodecim nuces, arſtè inter ſe conjunctar, qusc ſinguk iteriim ligrieo, duro, & ſatis craſlb cortice teſtz funt, *Sc* varia: format, pleraque tamen tiiangulares, una parte convèxiorej cum tribus veluti futurisj valdè rugoſe Be aſpera:, minus tamen quàm exterior cortex, tres uncias longx, Be feſquiunciam latz, colonis roſli Sc interdum cinerei aut fuſci. His continecur oblorigus nucleus totas implens inſtar Amygdali, rubicunda membranà teſtus, came candidiſſima *6c* fblida, 6c nonnihil oleo/a. Sapore videtur magis accedere ad Avellanas quàm ad Amygdala. Horutn tamen ulùm in omnibus egregiè poteſt /iipplere, etiam ad tragemata faciendaj uti à noſtris fuit obſervatum. Barbari attribuunt ipſi facultatem Venerem excitandi.

Quoniam arbores qua: hunc fruſtum ferunc adeo funt ales, *&C* fruiſtus adeo gravis *&C dtxrus,* ltlis macuris non audent Barbari lylvas ingredi, niſi valida parma, aut alio tegmine caput teſti; nam fruſtus decidcnccs initar iilicis capuc illis coiriminuerenc.

CAP. IX.

De Cawpbora.

CAmphnra ſeu Caphura in panes fuſileſingentescoaſta importatur^pellucidos 5c Candidas totds, faſtitii Nitri inſtar^ qui pulſu etiam tinnicum edunt argutum, ſiibſtantia pinguiuſcula, 8c quz facilè flammam concipiat, quam in mediis etiam aquis inexringuibilem pertinaciter retinet, ſiib dentibuslenteſcens, ſie exigua portione totum os veluti inflammas, odore vehementi. Csterùm niſi diligenter aſſervetur, ex opercujacis etiam cap/tilis nonnunguam evaneſcit. Aſſervatur tamen fecurc vaſe marmoreo aut alabaſirinoj Lini Be Plyllii feminc ſcpulta.

Non una ex arbore colligitur: nam ex cortice radids C&nellz Zeilanicz deſtillando elicitur, ut in Hiſtoria ejus arboris oſtendimus: Be exradicibus arboris cujuſdam Japonic^ minutim conciſis ſie in lebetem arneum conjeſtis., quibus aquam ea quantitate ûiperaiſundunt ut radices modicè Dbtegat. Lebeti autem imponunt pikum vel operculum ſtramineum, in acutum faſtigiatum, moxque ignem admovent modicum, cujus ope partes radicis volatiles feparantur, adfeennunt 6c diito pileo cryſtalbrum inſtar adhireſcunt, qui viciſlim auſertur, mundatur, rursùſque ſuperimponirur. In inſula Sumatra, ex alia arboris lpecie obtinetur; non tamen deſtillatiohis ope; ſed ſponte concretam ex arborismedulla eximunt indigene ; qui, referente * *U.Grimm.* poſtquam exteiſignis, illisnotis, perdpiunt arborsm divitem eſle Camphora; ſpoliant earn omnibus foliis, cortice, ^ excerno ligno uſq, ad medullam, qua; ab eis finditur. In hac medulla Camphora eleganrer in forma coagulata, inſtar tenuis cryſtallim foliatiſalis reſidet, qua: a' medulla ab CIS feparariun Nobis autem videtur ut Be prardiſto *D.Grimm.* arborem Camphoriferam Borneenfem ſpecie diJtindtam non eiſe à Sumatrana. Siquidèm modus colligendi Camphoram apud Borneenfes non admodum diver/ùs eſt àprscdidloSumatranorLim, ut legere eſt apud Breynium, Cent, i- c.6. exrelationeik/«r/j&. *Sladi,* in Tradlatu cujus titulus, *Rccbzrcbzj &Ubftrvationsn/iturelUs far M.Boccone,* hisverbis, Caphura de Borneo, qux mejioris notar Be rarioreſt qùam Japonica [Libra ejus, teſte Garcia, tanti emitur, quanti centenze libra; ejus qux ex *China* adfertur] in ea inſula ab arbore ibi *Liono* diſta profertur. Huicarboni rune lempons cùm Caphura afcundare, *&L* quaſi mrgere, *i?y?r* Graci eleganter dicunt, nòrunt, ſùb orturh Solis aurem applicant, 8c notatu dignum ſtrepitum percipiunt; deinde iplam ampuraram in partes diſſecant, quas findunt, Solique ut ficcentur exponunt, ficcatas in parciculas gDmminuunt, & Daphurx fruſtula eximunt, cribròque à fordibus purgant; ſi majuſcula fruſtula offenderintj 115 DCUIDS leniter K leviter confricare ſolent. Hare autem Caphura plurimuṁ a' JapDiiica di/l^r» m+gi ſqu lara *&C* perſpicua eſt, nee ullo modo, utjaponica, ſponte evaneſcit 6c con/umitur-^

Cæterùm [ut re<ſtè annotat D. Grimm.) *H* Sumatrani Be Borneenfes artetn callerent deſtillatoHa^ longè majorem quantitatem Camphoræ impetrare poſſent. Percepit enim ille, quod lignum illius odore Camphoræ videretur carere, multum tamen Camphoræ in ſe adhuc ... [illegible]

Mirum autem videtur quod ... punficarionBin CamphDra: Japonenfes adhuc laterc ... [illegible]

Camphora Veteribus Græcis incognita, Arabibus primo ccdebrari ccrpra eſt CdidaM. fit *» frigida non convenit inter medicos. v«uſti frigiLn ... ſo argument qa j j ^

• *Epbemer. Gsrman* ... *jin.* ii. D *J.* 133.

Frigid.

nerem extinguat 8c libidinem compefcat, quodque ophrhalmiis & oculorum inflammatiombus, turn etiam ambuftis impofita, nivis Frigiditatem referat. Recentiores e contra calidam affirmant, quorum argumenca, Inflamrnabilitas eximia; odor aromaticus penetrantiffimus, ac fapor acer facilis evanefcentia ob parcium tenuicatem; qua: fententia nobis probabilior videtur: Ad contrans autem argumenta facile refpondetur. Dato enim quod Venerem arccat, non tamen propter eaneceffano frigidam concludi argumento funt Ruta, Vitex *&c* fim. Ac nee Venerem arccre concef ferit Jac.Breynius; fiquidem ob(ervatum plurimos Carnphoram quotidie purificantes tamen Fcecundos 5c multa atque copiosa fobole Felices exiflere: Nee fcio (inquit) an multa in medium exempla adduci queant, Camphora purificandae operam navantes conqueftos, fe propter tra&ationem Camphorae in opere cpnjugali impedimentum auc remoram aliquam fenfiffb. Et quanquam forte non iiegandum, quofclam dari quorum vis naturae Camphora penitus extin&a, tamen non neminem novij qui contra Veneris irntamenta hac refina ufus, queri folitus eft, fe multo magis ad ralia opera incitatum. Deinde, quamvis in mulris affeftibus, ut in oculoruni inflammationibus, Eryfipdate, acftu febrili, &c. refrigerantem poteftatem obtineat, atta^men hoc (inquiuntj non per fe^ fed per accidens folum evenit, ac eo fere modo (ut vult Breynius) quo per ignis calorem candekque flammam adufti metnbri inflammatio extrahitur, vel ut immoderato Piperis ufii calor nativus foras pellitur, intufque debilitatur, eaque ratione corporis temperies in frigidam mutatur. Alii alios modos quo hzc pra>ftare paffit comminifcantur, ^guos parcim quoniam non fatisfaciunr, parciiti quoniamnon omnino'extra dubium eft aii^JA hisaffefljbus conveniat Camphora, & annon potius obfit quam profit, omitto.

Camphora refiftit putredini ac venenis; utide'frequens ejus ufiis eft in pefte, malignifque moi^ bis, & febribus purridis. Suffocationi utcrinae (ubveriit Aqua Melilfe in qua Camphora extin&i fuerit propinata. Ufus externus crebrior eft in Epithematis f. Frontalibus reFrigerantibus 8c paregoricis, quibus ut commilceatur folvi fblet in fpiritu Viniy vel contcri cum nucleis feu femine aliquo ole^ginofo, e- g. pineis, fern. Citrull. *&C* fim. *Svhrod.*

N. Spiritus vini Camphoram immiflam bfevi diflblvet, quac in forma olei fpiritiis liiperficiei iniiatabit.

Camphoram faponariis pilis admifcere folent ad cuti nitorem & laevorem conciliandum.

Somnum inducit Camphora Foris aut intus exigua tjuahtitate ufurpata: Siquis vero (aepius odoretur *&c* naribus adhibeat cerebrum exiccat & vigihas creat, *Garc.* Applicatur in Inflammationibus &C debilitatibus oculorum.

Camphora inter fortifltma Alexiteria non immerito a viris doftis numeramr; putredini mirum in modum refiftit, vapores putrefacfti & corrupt membri repellit aut corrigit, in magnis tainen capitis & ventriculi doloribus hac caute utendum eft. *Fabr. Hildanm* De Sphacelo cap. n. Camphora mihi nihil aliud efle videtur quam Sal volatile oleofum, ut ex cjus analyfi manifeftum fit. D. *T. R.*

i. *Arbor Camphorifera Jafonka* Bffcyri. *cent.* i. *cap.6.&* Hort. Leydenf

Arbor haec exuberante copia in Satfuma Japohiae provincia, Tiliarum noftrarum inftar fpecioia proceritate adolefcit, materie firma, ponderoia, ex rufo fiibfufcaj multis fafcis fegmentis^ ligni inftarJuglandisfermej fcarificata, laporisamariulculi&aromatici, odoris vehementioris^ nefcioquid adjuniperi lignum vergentis^ qux nonlblum ciftis aliifque machinis, fed extruendis etiam palatiis. in illo Regno infervit. Hujus ramus ex Japonia tranlmiflus fpichameac circiter longitudinis tenuis erat, rotundus^ laevis^ extrinfecus nigricans, intus albidus, lapore aromatico ad Caiiiphorar accedente. Huic alternating inzquali lerie feptena adnata fiint Folia, femunciali &: tehui pediculo, ex fufco Ipadiceo praedita, Lauri Leodineniis Batavorum, qua formam & magnitudiiiem non dif fimilia, nifi quod magis plerunque acuminata, inferiori parte albidiora^ fubftantia teiiuiore, cum Juglandis foliis melius conveniente: per cujulvis folii medium fubruFus vel flavelcens nervus porrigitur; ex quo alterno ordine, nonnullar ejufdem quidetn coloris, fed magis ad viridcra tendentes venae conjpiciwe furfiim in latitudinem fparguntur; inter quas venulac rurfus quacdam teneriae, latitudinem folii tranfeuntes, ea quodammodo, fi accurate oblerves, Forma, qua lineae tranfverfe in folio arboris Canelliferse apparent. Haec vero folia contrita odorem (pirant aromaticuiti/ quemadmodum etiam faporem caleFacientem, attenuantem 8c ad Camphora: vergentem.

De floribus extremitati ramulorum innafcentibus nihil adhuc memoratu dignum percipere potui. Fruftus autem his fiiccedentes odore quam folia Fragantiores, *t* calyculo oblongo, versus pediculum faftigiato, petiolum tenerum atque parvum habente emicantes: fub quo nucula orbicularis, ex nigro Fufcaj non valde dura occultatur, intus coloris nigri & fplendens^ Nucleum continens fubalbidum^ bifidum Sc pinguem^ Faporis aromatici, 6c acrimonia haud ingrata linguam titillantk

2. *Arbor Camphorifera Snmatrana* * Grimmii- *Ephemer. German. An.* ii. *Obfl* [53]

Prope *Baros* in Occidentali parte infulx Sumatra: crefcit *hxz* arbor, magna & denfa, cujus lignum ob duntiem & firmiratem ad ardificia perurile. Caudicem habet refta afcendentem; ramos fuos ordinate explicatj elegantis fbrmae. *Folia* magna Sc carnofa, anterius acuta: quac contrita odorem fpirant Camphora, qui tamen ceflat, fi aliquantifper contineantur ob volacilitatem Camphorar. Formofbs producit *fnsQus,* parvar nucis Avellari* magnitudine, oblongo-rotundos, tenui tunica indutos, quac rurfus, inftar Nucum Avellanarum alten elegantis Forms tunica: inclufa jacct* qux diverfos habet colores, ut rubrumj purpureum, flavum & viridem; incegrum fruftum contegit, & inftar Tulips fuperius fefe aperit.

An ab hac diver(a fit CamphoriFera Borneeftfis inquireridum, *Liono* infulanis difta.

Haec defcribente Matthaco Slado apud Breymum, arbor eft minor glacilforquejaponica (qu* mtsrdum vaftum QJucrcum zcquat) ejufque trunci diameter feptem practerpropter digicorum longitudinem

gitudinem obtinet; ipfi fungofa eft, medulla: Sambuci non valdè abfimilis; truncus ficuti Arundo variis nodis diftinguitur, illamque arborém, qua *Fjnak* dicitur, a:mulatur:

CAP. X.

Helutta-Tsjampacam, five Uaftanea rofta Indica H. M.P. ;. *T.* 53. *p.* 65. *Cafianea Indica florida. H.M.*

VAft* magnitudes eft, *candies* fur.vq, variegato, crafTo, praduro, glabro, multifque ramis, Tiliarum inftar, in orbem diftufis donato^ qui cortice Dbducuntur era/To, glabro, fulvD ; ocloris aromatici, faporis amari Be acerbi. *Radix* fibrata, rufa, glabro Be flavefcente cortice tefta; fapor amarm, odor aromaticus. *Folia* brevibus pctiolis ordine parallelo ramulis inherent, oblongo-rotunda, glabra, denfa, fiiperne viridia, inferne rorc fubcoerufeo, futi in uvis cernitur) obducta, nitentiaj ncrvis aliquot fubciliffimis *Sc* vifum pxne fugientibus è media cofta in lafera excurrentibus; odor itidem aromaticus, fapor amarus & acerbus. *Flores* forma *8c* magnitudine Rofc fylveftnbus feu Eglehtinis perfimiles^ calyci quadripartito, exiguo, denfo, viridi in. hzrentj quatuor candidis^ rotundis., ac teneris foliis Conftantes, tenuium ac albicantium *filamznto-rum,* flavefcencibus *aficibus* dotatorum congerie mediam floris cavitatem Be umbilicum occupante: odor fuayis, rofaccus ac.violaceus, fapor amarus. *Tr&Bus* glob *oil,* quatuor angulis eminentibiis fulcatij in vCrtice acuminati, per initia cum maturefcere incipiunt glabri *&c* fubvirideSj matunratem adepti rufi ac rugofi, cortice pritnum uraflb ae molli, dein rufo acdurDj caftanearum coitici perfimili, obdufti; intus autem tres quatuorve continentur nuclei, turn forma 5c magnitudine, turn liibftantia & lapore Caftanearum xmuli. Frudtus vero teneriores circa bafin cenax *&c* glutinolLira exudant^vww/j cujus odor acris eft K aromatipus.

Locus. Arbor hacc ubique in Malabar, prxdpuè in Provincia *Mangatti*3 ob florum jucunditatem ftudio- 5c colitur, quos Julio & Augufto menhbus fert. A fexto (icionis anno qiiDtannis maturos fluftns exhibet, atquenon raro terna fecula frugifera manet.

Virei. Radix cum zinziberc recenti cDntufa, fi aflumatur, Judores potenter expellit. Similiter arburis cortex cum afliimptus, turn Rib pulveris forma vulneri adhibitus, ferpentum morfibus medetur. Ex foliis in Iai5te dulci coiSis, & addito oleo Palms contufis cataplafma conficitur, quod vertici impofitum vilcidD5 Be pituitofos in cerebro collectos humoresincidk, attenuat, & per nares expurgat: ipfum vero foliorum decoftum potum phlegmata incidendo, attenuando ac expellendo tuflim curac. Fruftus recentes cum melle cofti alvum emolliunt Be laxant, ficcati autem, aftringunt; ex iilque oleum exprimitur^ quod artubus Illitutn quofcimque illorum dolores jucunde tollit.

CAP. XL

Styrax arbor Ger. J.B. *Styr. arior vulgaris* Park. *Styrax folio Mali cvtonci* C. B- Clje Storax tre. *Caf.J.B.* ^

C\Audicc eft Malo cotoneo fimili, candidiori cortice *tafalp. Folio* etiam ell Mali Cydoni^ minore, fubrotundo, vel in obtufum mucronem definente, fubtus cana lanugine pubefientc, iiiperius glabrD & viridi. *Flores* fert in novellis furculis Arantii, candidos, plures &; fimul junfti, pluribus fbliolis conftantes, odoratos: *FruEtum* magnitudine Avellanac acqualem, incanunij caliofufco, amaricante, qui in duas, trSs, quatuorve carinas dehifcens exhibet lignofum ofliculurrt, buxei ^olorisj nucleum claudens aliquando unicum, quatuor 1 in sis fulcatum, aliquando geminum anguloliimj interdum Be tertium: *Hoc accidentarium zflefutv. Nam naturd unicttm ojjiculum unicum t ant urn nuckum includit.* Medulla interna inluavis.

Locus. In Agro Romano 5c circa Tufculum in fepibus *Sc* iylvis copiose oritur; ubi & earn ante *nos Cx-iālpinus* obfervavit.

Cordws fruftum ut reperitur cum ftyrace exa<aiu5 defcribit his verbis, Nux Styracina gbbofa! ficura: fruftus eft, mediocris Avellana: magnitudine, duplici cortice nucleoque conftans: Exterior cortex carnosâ liibftantiâ, Be in viridi czfio colore, fupremum Amygdala: putamen refert, uin maturitatc tribus rimis in tres partes dehifcit, alterum lignofum, durum, flavum aut fiibruffum corticem oftendens, quo contineatur nucleus pinguis, oleofus, guftu acris, odoratus, *&C* rdinofi Styracis qualitatlbus refpondens, fed multo acrior Be fauces fcarificans. Qua: defcriptio adamuffim congruitStyracis fmftui à nobis circa Tufculum collefto.

Styrax refina duplicis generis in officinis proftat, ficcus & liquidus.

Siccus, Officinis Storax Calamita à Caruiarum calamis fie difta, in quibus olini^ (autore GaJf no) è Pampliylia apportabatur, eft arboris defcript* gummeus refino5ufque/uccus concretus, aridus, odons fuaviflimj.

Non fine caufa in calamorum intcrnodiis oglclufus advehebatur Styrax, fiquidem Parfcinfonus noftcr obrcrvatione Be experientià propria Styracis gummi fyncerum, arte & prarlo folo à'*f** dc" puratum Sc fluidum effeftum, non folum commifluras & articulationes dDliorum verùm lignum etiam ipJum zftIVo tcmpore peneCrarej & effluere affirmat, adeo ut vitreo vafe probe obturato illud relervare neceirc habuic- CannarQm autem internodia nullas habent nmas, nullas commiiJuras, ineoque ad gummi Cam olloraceum & fllbtile COntinendum gDmmodiora funt.

f aSmdanc m lach T™am paucam fcrr, ut alia: mult* qux in fervida regione multo

Cxterùm

C^terum cum Styracis limpliciter mentio fit, ca vox de CaJamira accipienda eft. Vim habet, tefte Diofcoride, calefaciendi., exiccandi, emolliendi, concoquendi.. Facit ad tuffes, deftillationes, gravedines 6c raucedines. Convenic etiam ad uteri praedufiones Be duncias: Et menfes potus & appD{t-tus ducit. Alvum qiiDque leniter mollit, fi modicum ex ipfo cum refina Terebinthina devoretur, Mifcetur etiam utiliter malagmatis difcutientibus Sc acopis. Uritur autem 5c aflatur Sc torretur* 6c fuligo ex ipfo fie velut ex Thure. Quod verò ex ipfb praparatur in Syria Stj'racinum un^ueritum calefacit & emollit fortiter, capitis tamen dolorem inducit, 2c gravitatem ac foporem efficir. *Vires*

Invenio, inquit Plinius, pom modico [Styracis] triflitiam animi ref olvi, largiore contrahL. Magni usiis eft in odorarnentis & iuffiirnigih.

Praefertur Styrax pinguis, lentus, fragmentis albicantibus rufefcens, vel flavo colore perfeveranti, qui dum molitur melleum liquorem reddit: improbatur furfurorus, rliger, nc inodorus. *Schrod.*

Storax rubra Officinarum, C- Bauhino cortex eft arboris,, quern Thus Jndarorum Be Thymiama vocantj quo Jud^i in fufFumigiis frequenter utuntur: an N^ap^jf f_{eu} N ^ ^ . ^ / Diofcpridi 1.1. c.xi. quod ex India defertur corticoiiim, Mori libro (imilej quod jucundi odons gratià luffitur.

Styrax liquidus eft liquor pinguis, inftar Balfami craffuSj graveolens. *JScbrod.* J. Bauhino meller & tenacis fubftanri^ eft_r coloris fufci, aut ex fufco rubentis, aut ex cinereo fuTci, odors valido, atque ob vehementiam fere ingratOj in quo tamen videtur apparere remiiTus ille Styracis calamity odor, multò tamen magis fi linguae admoveatur confpiuuus, dum in nares inde pauca quantitats ana thy mi ads afcendit, iapDre autem acriulculo.

De Styrace liquida magna inter Autores diflenfio eft; Aliis, viz. nihil aliud eft quàm Stafte/ i. e. Myrrhac colamen. Quod falfum efic inde conftat^ quod Myrrhas lachrymal ob fubftantix fimilitudinem in quovis aquofo liquore diflolvatur, Styrax autem liquidus minimè, fed in oleofo Be pingui, ut aliae refine. Aliis^ ut Cordo, faftitium quid ex Styrace Calamita in vino ac oleo foluta, admiftàque refina Laricea excofta, quac decoftio ubi refrixerit, Styrax liquidus ad fundum fecedere dicitur^ ad fuperficiem mittens oleofam fubftantiam liquidiorem ; alii expreffu idem moliuntur. Serapioni Styrax liquidus eft oleum ex nucleis arboris Storaciflux exprefium; at cortex fruads ex quo oleum expreflum eft, Styrax ficca eidem "dicitur. Avicennae Styrax humidus fit per decoftionem corticisj eftque colore nigro.

Facx remanens eidem Styrax ficca dicitur, 1. 6. c, 32.

Facilitates Styracis liquidi iidem funt quas Diofcorides oleoStyracino attribuit, de quo fupra.

Styrax liquida C.B. *Styrax Acer is folio*u C. *B.*

Ex *radice* rotunda, nigricante^ rugofo, lrriato^ & quafi articulato cortice tedro, *folia* terna etiam quina, oblongis, tenuibus, nigricantibus pedicuJis donata ex uno veluti tuberculo prodeunt^ quae Vitiginea funt, foliorum Aceris vel Platani inftar, in laciaias ternas, etiam quinas divila, nervofa, per circumferentiam crenata, 6c mucronato culpide.

Ab Honorio Bellihabuit *C.B.*

In horto inftruftiflimo Reverendiffimi Epifcopi Londinenfis D.J/. *Compton,* culta eft harcplanta ab honeftiffimo viro *&C* ingeniofiflimD Hortulano D- *Georgio London*; tranfmiffa fuit è Virginiâ à D. J- Banifter. Q. an fit Acer odoratum Virginianurh *Herman ?* Fruftum hujus Styracis Virginiani, conglobate 8c echinatx figurac e(Te, qualem in pilulis Platani *8c* Sparganii videmus, mihi affirmavit *"D.Tancredtts Robin/on,* qui eum obfervavk in celeberrimo Mufeo Clanffimi D. *W.* C. Medü Templi \ ideoque quaerit an lit Placano occidentali affinisj vel lanugincm feu pappum fsrat *?*

CAP. XII.

Staphjhdendron J. B- *Nux vtjicaria* Ger. Park. *Fiftacia fyfoeftris* C. B. €I)C 25Iall&Ct Nut-tr.

DEnse fruticat Staphylodendron, nonnunquam in arborem adolefcens, cortice virente aut ruffb, niaterie virenti, medullà amplà, albà, molli. Folia Sambucinis proxima, vel Fraxini, acuminata, argute crenata^ quina aut feptena ad coftam annexa, imparialam claudente. *Flores* longo Be pendub pediculo intervallis verricillatim oriuntur, ita ut eminus intuenti racemulum mentiantur, odore Sambuci, quinis foliis radiatim expanfis, albis, mucrone interduiii foris nonnihil rubente, totidèmque candidis, item liirreftis, coeuntibus leviter mucronibus,^ ut concavam urceoli figuram exprimere poflè videantur, qua: interceding totidem ftaminaalba, 'apicibus luteis donata, medium occupante^/o albido, bifido. Superveniunt vsfica: magna:, virentes, in duoslDCiilos ecu fcrotum difpertitae, in quibus duae nuculae coharrentes, putamine fragili*&C* tenui [reftiil5 Parkinlbnus lento, duro Be frangi contumaci] colore flavo aut hibrufB, in quibus nuclei C3-rio virefcenti obtefti, fapore nonnihil naufeofo. Ex nucleis calvariac commode exprimj poffunt fculptura levi.

In Anglia fponte narici hanc arborem pro certo affirmare nDn audemus, quamvis Vidimus circa Pontem-fraftum Eboracenfis provincix oppidum in fepibus; *&c* in Cantio circa Aftiforiiiam gppidum fpontaneum inveniri apud Parkinfonum Iegimus. At in Helvetia varhs locis nalci idoncos autores habemus.. Provenit etiam in Italia Be Germania. Videtur (inquit J. Bauhinus) udis & huniidis gauders locis- Locus.

florct Maio, nudso5 maturat AutumnDj msnfe Septcmbri, JF. B, Tempus.

Scaliger

Scaliger hujus nucleus fap.orePiftaciorum die, feque ex hac arbors Piftaciorum medulJam efitaffs fcribit. Fniatur ille, per nos licet, deliciis fiiis, tarn lautum ferculum ei non invidernus: Qjiin veteribus contenti Piftacias novas Scaligero cedimus, quibus ad fatietatem ingeftis palato fiio quantum volet gratificctur. Nobis naufeam potius cDmmovere Be ventriculum fubvcrtere apt£ videntur quam efciidoneae.

Nullum, quod fciam in medicina ufum hafcent. Pauperioribus tarnen multis in locis gbbulos precibusnumerandis exiis conficiunt.

CAP. XIII.

I *Tijtacia* Ger. J. B. *Nux Tiftacia* Park. *Tiftaeia feregrina frtittv ractmpfo, five Terebinthus hdic<* T&eopbr.* c. B. €Jjc J)iffarf)ia P? f iffidfcnufctrce*

J.B.

P|l(lachia: arbor, trajjente Rauwolfio, trunco eft craflo, ramis expanfis, cortice obduftis cinereo: In longa eofta e ramis propagata *folia* conjugatim difpofita habetj quanquam non ufq; adeo exafte lempsr relpondeant finguiorum foliorum ortus. Sunc ea vero nunc fubrotundaj nunc in Jnucronem acuminataj nervola, Terebinthi foliis, nifi iis majora effent fimilia. *truBm* Dfficinisnotiflimi^ Avellana: magnitudine^ oblongi, acuminati, una parte in gibbum criftatum emi* nentiorem prosuberantesy altera depreffiori, in acutum faftigiatij oppofita parte, qua pediculi quo adhaeferunt veftigium, obtufi; lignofb, lento, .fraftu contumaci, ac propemodum inter offeum *&i* cruftaceum medio cortice, fedtenui, lscvi, candido tefti, cui rugofus alius, ac fere aridus, coriacer.5₃ tenim 8c fragilis fuperfternitur, colore fupremo Amygdalae putamini fimilis, in exoletis nigen Lignofus cortex nucum modo in duas partes feparari foJet, interdum fiia fponte hians. Nudeum continent ruffa pellicula conveftitum in flavo virefcentem, dulcedinis liiavlflims, pinguem, halitum ctiam maflicatu commendantem₃pracfertim recentiores. *Flores* racemofi^purpurantes Terebinthi.-^^

Rauwolfiii5 folia rotunda huic arbori attribuit, 5£ lane iis quae ex nucum fatu nobis ortac flint tali^ fuere. Sunt nobis (inquic J. Bauhinus) rami Piftaciz in quibus folia acuta j 8c a Lobelio aliifque folia acuta pinguntur, QjiaprDpter diligentionbus CDnfid5j,'an,dum relinquimus an fit aliqua inter Piftacias diverfita5.

Plerique Botanici hanc arborem pro Terebintho Indica Theoplirafti haBenf^ Et iane Terebin* thi Indies defcriptio apud Theopfirafttini latis Ctonvenit Piftacix. Verum cum in ipla quoque India repenatur arbor correfpondens, *&c* quae nomine quoque conveniatj maluimus potins *pb* referre qua: ds Terebintho Indica TheDphraftus fcribit, quam ad Piftaciam. Arborem autem illam demonftrat Rauwolfius, capite de Terebintho a nobis proponendam. Piftacia Syrjae multisin locis reperitui*. Rauwolfius narrat, cum tenderet ex TripoU in urbem Damandt 6c Halepum, fe vidifle circa urbem *Sermin* lylvas arborum Piftachiorum^ *&c* circa Halepum quoque admodum vulgatam effe arborem-

Vires. Pittacia ftomacho grarta flint- Eadem five edantur, five trita in vino bibantur contra reptilium beftiarum morfas opem ferunt *Diofc. Plm.* alioqui eofdem effe£tus habere quosPinei nuclei aiunt.

Galenu5 Piftacias tenuioris eflentfe efle fcribit, fubamari quid *&C* odoraci habentis: Obftruftiones itaquc liberare, maxime Jecoris; veruntamen etiam thoracispulmonifque, parum nutrire. VBrum Recentiores pleriqiie apprime nutrire Be Venerem ftimulare volunt. Quibus de caufis Bellariis inftaurantibus & reficientibus admifcentur turn ab Hi(panis, turn ab Italis & Gallis medicis; im6 rantum iJlis tnbuitur, ut vix ullum fit medicamentum analepticum fine Piftacio. C. Hofinannus £ contra fidenteraffirmat falfam elle opinionem dc ^TIUT^PI*, quinimo arftuoiar efle ait in calidioribus non minus quam Amygdalas. At Vejierem augent.; & maximus earum ufus eft in Italia., tefte Braflavob: Quicquid faciunt flatuando faciunt ob excrementitiam humiditatem. Haftenus *Hofmannm:* cui ut6c Galena & fequacibus oppono quotidianam experientiam Be Medicorum praxin; quibus plus tribuendum quam Hofmanni auftDritati, aut ipfius etiam Galeni.

Oleum PiftaciDrum potum internos dolores fedare perhibet Matthiolus, quibus origo fit a pituita vilcida Be flatibus: Idem prodefls contra fpafhium Be paralyfinj Be interno ulu facers ad generationem.

2. *Nucula exotica Fiftacii fpecie* J. B,

Ad Piftacium fuo claufum ofliculo accedit magnitudine fie forma oblonga, fiDnnihil angulofa, *SC* convexa, inzquali putamine fragili, fufco, rugofo nucleum comprehendente folidum, coloris oblolctij pingui, rancido, [in noftris faltem vetuftifBims] faporeprarditum, quern obvolvit tenerittf quxdam pdlicula CDIDHS cinericei.

3. *Tifiachia Virgmiana fyfozftris trifolia* H_m *Blaf. Stafhyhdtndnn Virgmianum trifvliatum* Herman. *H. Leyd.*

Foliorum tcma difpofirione, feminumque in Veficis parvitate a vulgari facile diftinguitur. Vehcas effe tricapfiilares feu tripartite divifa^, Be in unoquoque loculo feu fcroto unam nuculam 13U lemen conanere obfervavit vir in re Botanica maximc induftrius *D. Sam. Doody.* Haec iitadua feuStaphylodendron referendum eft ad arborsfruftu ficco tricocco.

CAP.

C A p. XIV,

Caflama eqmna Ger. Park, *eyuina folio j^ftifido ^B. folio tnultifido* C.B. The Horse Chestnut-*ttce.*

MAgna fatis eft arbor, quanta Morus, 6cvalde patula. .*Folia* palmata font, exfegmemis plurimum feptem compofita, quorum fingula Pinnae marinae quodammodo annula, ex angufto admodum principle fenfim dilatantur, tandem in pbtulum mucronem definentia, per ambitum ferrate, longitudine dodrantali, qua parte latiffima funt palmum circiter lata, a cofbt media obliquis ordine nervis in ambitum dire&is, colons liiperne atro-virentis, infernc hilarioris, iapore amaricante< Porro coeunt hare omnia in unum cummunem longum pediculum; eftque pediculorum fitus oppoiitus. *Flores* multi iimul in ramulo ex ala foJii extremam rami partem occupante prodeunte, longiufculis petiolis fubnixi, quatupr foliis non valdc amplis conftant candidis, quorum bina (uperiora reliquis paulo ampliora violaoeas ex puniceo maculas orbiculata's in medio imprsflas habent, c florurn^ autem umbilico plura flava ftaminula prodeunt in aureos apices definentia. *Fruttus* ipfe non ita in conum definit ut vulgatx noftrae CaftanesE, globofior, altera parte fpadiceus, qua vero echino adhseret impreffionem cineracearn oftentat, cui coxtici nulla intercedente lanugine pulpa noftratibus Caftaneis fimilis fubjacet. Echinus ipfe multo ciaflior 6c firmiorquam diiftse, exterius rufus$_3$ interne albus, durusj fed rarioribus brevioribufque pinis obfitus firmis tamen 8c infeftis, coloreque flavicantibus, qui per maturitatem in tres partes dehifcens Nucem oftendit, ipfius lateri infima parte inh^rentem, non a pediculo, ut reliquar.

Hanc fcribit Clufius Autumno cum folia amifit, protinus amentaceum quiddam extremis ramulis gignere, 6c turgidum quafi partunret$_3$ pingui ac lento humore confperfum, in quoxulices & hujufmodi infecaa hxreant^ totaque hyeme ita perdurare, donee ineunte vere, 8c premature admodum gernmx in folia fe explicent. Cdrticem ramis tnbuit, novellis quidem virentem, adultis autem cinereum, fub quo lateat alius fucculentus$_J$ viridis, lignum ambiensj ut in Sambuco vel Acere latifolia.

Conftantinopoli 6c in Creta nafci fertur: Certe Conftantinopoli ad nos tranfmiffa eft, 8c habetur in hortis noftris frequens. Frigoris patientiffima eft, umbraque 8c aqua ut Platanus dehftatur. Equina dicitur quia equis anhelofis prodeft, Matthiolo 6c Clufio tradentibus. *Lmil*

CAP. XV.

De Manihot five Tucca ex cujus radkt fit panis Cajjava di&us.

QUamv'i5 quern fruftum proferat hzc arbor triihi non conftet, quia tamen foliis digitatis Caftansam equinaih xmulatur ei fubjungendam duxL

Manihot Indorum five Tucca foliis Cannabinii C.B. *Manihot Tbeveti, Tucca & Cajfavi* t- B- *UPuccafive Mandhca.ex qua Cajfavi fit* Park. *Maniiba & Man dub a Brafilienftbus \u\u± radix Mandihoca.* Pi(on, Marcgrav. *
Tifon.

Frumentb complures Indiarum regipnes ad ha^c ufque tempora caruerunt: ea tameri quibus hominum & animalium fuftentatur vita/ frumentfque vicem fiipplent defiderari benigna mater natura noluic. Radix enim fativa feu altilis^ qua: *Mandioca* Barbaris appellatur, in farinam redafta, Be in panem coafta cum optimo pane fimilagineo certat. Qua planta licet Angola & HiC paniolae, atque aliarum infularum incolx gaudeant (ubi racjicem hanc *Tuca,* aliis Mexicanis *tluauhcamotlh* praparatam 6c in farinam redaftam *Cajfavi* vocariMonardes teftatur) Brafilia; tamennaturalem, fummoque ftudio ibi cultam conftat. *Alii omnes America ppulos a Florida ad Frctuni ufque Mazellanicum hoc pane ufoi^ affirmant, quanvis Fmmmtum* Mayz *dittum illis non deejjet.*

Plures hujus ftuticis dantur fpecies, quae licet prima fronte inter fe haud diiFerre videantur^ tamen ab experientibus agricolis dignitate, caule 8c cortice diftinguuntur. Prima fpecies a marii accolis Braiilianis vocatur *Mandiiba buara$_y$* qus albicantibus eft radicibus & truncis: *Mandiibparata$_y$ Mandiipeba, Mandiipucb, Mandiibimana, Aipi (qux* iterum plures habet (pecies, quarum nominavide apud Marcgravium) *Tapwima, Aipipoca, Mandijupeba, Aipimacaxera,* qua? omnes rubentibus fiinc 8c lad:efcentibus radicibus *S>c* caulibus. Omnium harum ftirpium radicibus K caulibus folum *Mandihoca* nomen inditum, 6c alimentofis, medicam^ntofis, venosifque qualitatibus licetimpan inter fe giadu, pollent.

Frutex eft ad quinque vel fex, ut Rochefortius 8c Parkinfonus, ad fex, feptem, vel oftoy ut Marcgrav. pedumaltitudinem aflurgens, caule lignofo * tortuofo nodofo, fragili, medullam lhtra # fe continente inftar Sambuci. Ejus craflities pro fcecunditate foli coelique temperie varia. Superius in multos expanditur ramos, qui iterum ramulos habent, atque in horum quolibet tria oua tuor, quinque, fex, aut feptem *folia* angufta, oblohga, in ftell* formam difmiira, framuli duos [illegible] ad Lu[illegible] aut Hellebori nigri modum ex pluribus foliolis [illegible] e x fumnntate pediculi quafi e x codem centro egreffis componunturj ejuldem fere vinditatis cum Pzonia: folio. *FlefcuL* fert flayo-pallido$_{Sj}$ pentapecalos, multis ftammibus luteis in medio: *Semen* autem Ricini femiii fiitiiJe, *ihd* inutile. Radicem Paftinac* haud diffimilem producit, qux ladteum trahens fuccum ab oculis pronimpentibu5, e trunci internodiis natis hoc liquore egregie intumefcit. Terra: rrbi Pifum

Terra minimi glebofa aut irrigua uc Canna faccharifera gaaJec, *id* ficca putius, fjtiente BC montDla, atque in tuberculos, quah a talpis, egefta. Adeo humiditatis Dinnis inimica eft,, ut zftivis duntaxat menfibus terra cdmmitti velir, idque locis apricis ac minime utnbrofis. Cum aut cm adefr acclive ac arenofum fblum requiratur, malunt incola: denfiflima demoliri nemoraj demolita exurer£, eaqueârvis K fegetibus (*Chocas* Lufitanis Wleftu^c. Extra teiram duobus vel tribils .furtulis g:rminant, qui ubi oftavo, decimo atque dujlcimo menfe liquefcere incipiunt pro femine Hint. Hoc frugum noftratium difcrimine, quod Mandihoca: nihil de fruftu decedat ad flii propagationem^ noftris decedat, qiiibus ipfi fruftus femenfem faciuht. Per radicem nulla poteft fieri tranfplantatioj nam ea extra fta e terra, Be tafta ftatim moritur. . "

Ties hujus plant* trunci, frondibus fpoliati, figurapropernodum pyramidali, haud profunde fimul terra: grumis, trium circiter pedum inter fe diftantia inferuntur,prominente/que ad palmaealtitudinem fupenus Je invicetn ampleftuntur. Qui foliis licet. denudatf> hovis tamen illico veftiuntur, nee quicquam radix inde detriment! patitur, mtfdo caulis integer Be illarfus maneat.

.Dignitate 6c mole excellic *Mandihoca,* fi anni terneque temperies ficca fuerit. Turn erilm quarlibet radix fefquipedem, vel duos,, interdum etiam tres pedes longa evadit, craflitiem hafitens brachii vel etiam cruris humahi quando fatis adoleverit.

Ratio habenda^ utager aziZaniis, qus valde fuppullulant, ter quaterve repurgatur, donee plante adoleverint, ad ofto nrmirurn vel decem menfium Ipatium. Maturitatem affetutae radices, quod annuo circiter a plantatione fieri folet fpatio, ad tertium vix fiib terra durant: akerD tamen plsrunq, anno part illarum putrc/cit Be corrumpitur: ideo ad fummum linquuntur annuo fpatio, £e denovo per taleas plantantur. Ingruentc nimii humiditatis neceflitate exfeindi ftatim poftulat fexmenn-ousante *jntix* matuntatis tempus.

Mandiba qua: vocatur *Mandiibumana>* omnium citiflims crefcit Be maturefcitj atque optima indc conficitur fauna. Hxc planta maxime gaudet folo arenofo, Sc magisambufto quam reliquac. Pnmaria omhliJ^ in'que quotidiano ufu Be lucroproduciturpromifcue in quavis csirra, vocattirq, *Mandiibparatii*

E terra evulfi radices vix par friduum durant, etiam fi fideliter horreis recondantur. Mundatr 6e a cortice, quern tcnuiflimum habent, liberate mola: crufatili, a duobus hominibus circumafta: admoyentur, ferrique cuFpidc conccruncur, Bc^ontufarum radicum farinam excipit alveus- Rajiira deinceps torculari vel prelo fubjicicur, quo magna vi humor ille /uperfluus Sc noxius exprimitur^ ut iicca atquef ab/que ulla humiditate maneat. Mox cribro *Urupeba* difto percolatur. Exinde planefafto fiftili aut a:neoinjicitur, in quo fubftrufto igne circumagitatur tantifper doHec coquatur. SemicDfta vero &adhuc mollis efculenta eft, 6e *voz&tm' Farinba relada,* quod eft. Farina cofta non Bxiiccata. Reliquum quod fiipereft, Se rcfervare volunt, fupra major em vel mindrem ignem prcr arbitrio mifcent, atque exaftehecant. Farina enim ha:c quo plus exficcata 5e excDfta eo durabilior eft: Oprime tamen ficcata Be fidelitér ab'aere defenfi, ultra annum vix fervari poteft j nam fi vel levidima uligo eum infecerit corrumpitur, unde non parvam militum ftragem in caftris excitatam vidi. Quapropter noftri Barbaros ifriitati earn in bblos, quDSVOcant *Bejus,* paltillos Be liba coguntj fup6rque craticulas modico ignc in dura tram in penu aliquandiu rccondunt.

Ex hoc frutice expreffo manat liquor *Manipuzra* barbaris didtus, qui vafi infufus poft duas horas fundo adhaerefcit: ex quo alia fit farina, melior pripri, ac majori affluentia ifloris, quam cremoreni de *Tixioca* vacant. Ex aqua farina: in fundo fubiidente bolos quoqufi conficiunt *Tipioceto* didtosj optirni Upori5- Turn Gilmnn quoddamfeu potius Amylumex ea fit, atque eldem ufui infervit. Hie liquor *Manipuera,* quod dulcisfit faporis ab Animalibus avidiflimc hauftus vi quadam venenata ca ftatim extinguic: ex radice tamen non expreffus f quod minim) cztera animantia excepto homine nutric. Praterea raviice a fole exficcata alia fit farina Be pollen albicans, imo Be panis filiglheus Sc bifcDftus, qualis *b* tritico (cui Be limillimus eft) pinfitur. Hoc alimentum integrum Be non cc^nminutum pro jumentis fle pecoribus, quibus in pabulum'cedit,refervatur.

A vermibus Be integris formicarum cohortibus ha: c planta milBrefolet inLHari^tnagno agricolaruifn incDinniodo : non folum folia atque caulem, fed ipfam qUDqire radicem depopuLintur ferarum greges' Be animalia domeftica. lpii Bra(iliani,iEthiopes & noftratium norr pauci hujus plants folia amant adco, ut contufa, cofta Bcproba condita pro cibis Be Lafiucis apponant J qua: in maffam efformata *Manitoba* nuncupant Brafiliani.

Porro radix ha:c quatuor aut quinque dierum fpatio in aqua macerata Be empllita *Mandiopib'a* diEitur, qua: aflata maxime ab agreftionlndorum & barbarorum multitudine expeticur Be manducatur. E fedimento hujus confiftentix Farina mollisnot^que melioris conficitur, quam Brafiliams *Vip^ba^* Lufitani *Farinhafre/ca* cognominant.

Ex *Mandihoca* contula, butyro Be faccharo infignes fiunt boli vel paftx ad edendum optima:.

Pulris deniq, genus paratur ex *Mandiopeba*2 quod nomen accepit *Mvngau petinga.*

Mandihvza ilia mollis, Illis *Puba,* igni impofita exficcatur, exficcata appellatur *Carimd.* Ex *k\c* Afri panem optima notar conficiunt, quern *Mufam,* vel *Ang»,* interdum *Enfonde* appellant. Omnium autem prxftantiffinium pultis genus condiunt, quod vocarit *Mingan dz Carimd,* cui aiomJtum loco momentum Pjpens Brafilieniis, Be flons *Nhambi* admilcent, quod Dptimi cum fit faporis, ftniratiqug cDnducat,frcquens in prandiis cflefolet,nec/iiaviterfe vivere exiftiniant,nifihoc aUniento utantur. SanjsX^ atgUe ^*gns* ejufmodi pultes, emulfiones, atque adeo ptifanas falubernmas indeconfeftas exhibent. *Ttpioca* Jiquidem & *Carima* pDta, vel Syrupi fpecie cum aqua florum Aunacorum & pauxillo SacchaJi exhibita ^t^Dti [^ plerunque eft. *Tipioca,* fi mulca lotione defxcatq atque cificacaprobfc ab omni humiditate refervetur, tabidis Be dyfentericis ex arts propinqca medecur, rebncicanccs, animo deficientes, veneno infeetos reftituit. Prxter hare violento exercitio fraftis vires recuperac, fudor£fque ImmDdlca5 ^ m ^ i t Ptifkna illius fimplex. QLia/cunque h^morrhagias, imprimis ex vulnere infliftas turn inturaffuinpta, turn emplaftri niodo appliwta c«hibet.

Ex

Ex *Macaxera* optimum fie vinum, ierum laftis fepore referens. Mandihoca rafa vulnenbus Be ulceribus antiquis impofita ea mundificac atque attemperat.

Manipuira cofta craffefcit pultis in modum, aliment&que convenient exiftit. Quod fi Oryzam Be faccharum cum aqua deftillata ex flonbus Aurantiorum fupennfundas conferva gratiflirnxformam induet, mutatoque nomine *Marnieladade* MandiDca appelJatur.

Poftremo ilia fpecies *Macaxera,* prxterquam quod vipem farinae praediftae fuppleat, igne etiam aflata abfque ulla alia preparations comeditur, ac *Macapera* appellatur.

A cxteris radicibus abftinendum eft, qubd prsefens lint venenum. Dantur enim quardanij guas citius combufleris quam ut virus fuum deponant, Sc ad edendum idonei reddantur. Quin ipfi indigenx olim minus exercitati in feparatione alimentofi 5c venenofi, aliquoties mortem oppetierunfj nuac eruditiores fadti, non folum illispraccipuo exiftic vitac fiiftentatulD, led omnibus Europaeis in America degentibus: idque pani triticeo praferre nonverentur licet minowshabeatur nucrimenti.

yEthiopes 6c Brafiliani inter edendum pugnos fariM^ plenos in DS injiciunt, ut manu quoque *ah* ore Iongiu5 remota vix tamen mica ppreat. RarD aut parum inter prandendum potu utuntifr, quod farina aquam nimis imbibat Bcftomachum inflet. Cum aratrum ejufque UILIS hie ignoreturj Be improbi ac multijugi laboris tacdia dedinent^ facilem hanc *&C* minus serumnofam agriculturam, tairi vitx ac rei familiari tuendx, quam aeri corradendo egregie adhuc ampleftuntur. diuppe unius duntaxat mancipiiinduftria Bclabore centum tuberculos [monticulos j aliquando uniui diei decur/u abiblvunt. Huju5 autem farins una, quac viginti cantharos noftraces contine^ aut fefqui *Alkeira,* h. e. modius unus aut lefquihomini robufto Be laboriolb in menfem integrum plerunque liiificit. C^Lim niodium fex, aut feptem, aut ad fummum *oCto* folidis comparaveris, *Rochefortizis unum Urra jug^ rum hac radice plantation plurihm pzrfonis alendis fufficere fenbit qudm tria optimo frwmnto fata.*

HEC funt quae ufii Be fedula in hanc radicem inquifitione a rufticis Be expeiientia propria rsfcifcere potuit Gulielmus Pifo.

Uum autem ufus bjuis farina tarn late pat eat > ut non pauciores ed mortahs vefcantur quatn frumento ipfo^ <vaftiffimi nzmpz orbis AmzricanipUri^uz incda^intzgram zjushiftoriam hue tranferibere nonpiguit; pr&fertim cum alivrum minus accuratas hiflonas & defcriptiones conferendi & examinandi-labore & t<zdio nvs levet.

Alteriii5 adhuc *Mandiboae* lylveftris meminit, ejufque iconem exhibet Pifo, quam fruticem arborefcentem vocat, caeterum lativae fimillimaiiij fi caulsm Be folia connderes, verum dignitats longe inferiorem.

Notandum autem quod omnium qui de Mandihoca fcripferunt confenlu fuccus e radice expreffus umnibus animalibus venenum eft praefentaneum ; poftquam tamen *i* horas fleterit qualitatem fiiam malignam Be perniciofam amittit.

CAP. XVI.

I. *Guaidcum* Ger- *Guaiacum Jive Lignum fanffurn* Park. *Guaiacum magna matrice* C B. *FruBus Guaiaci futatm & folia* J. B.

HAnc arborcm plene Se accurate 'defcripfit jD.Terrentius Lynceus, *notis in Res Medic. N. Hifpan. Fr. Hernandez, $* atque idcirco ejus defcriptionem mutuabimur-

Guayacan eft arbor Juglandis velllicis magnitudine,, cujus cortex colore extrinfecus cinericeo, Betulx fimilis permixtis camen multis maculis viridibus, intrinfecus vero iubruberj non admodum denfiis, fed immodice durusj craflitudinis nempe femidigitalis; is ligna recenter ca:/b adeo firmiter hacret ut VJX ferro feparari queat, progreflij vcro tempons facile fbjungitur.,

Lignum in extremis colore qui in Buxo interne nigrefcente confpicitur/ Be meditullium ejus ell maximum, totiimque adeo lignum fplendida quadam donatum duritie.

Pinguitudo ejus refinaceum quid fpirat, uriturq, odors non infuavi, Be ab accenfj gummi profluit, quod prxdurum eft ubi refrixeric.

Pondus ejus quale nulliprsterca ligno; nulla ejus quantutnvis minima pars in aqua fluitat, led mergitur continuo *&c* iubfidit, unde lignum eft fortiflimum, quod duritis omne robur fupcrat, & idcirco quam minimshiac, necfe facile videas qu5d nmas traxent.

Sapor non ingratus^ amarus ftatim, cum acrimonia mici palatumac fauces compungens, qui femel cognitus nunquam errare finit emptorem in cognofcendo.

Qecoftum ejus sftate ultra tertium diem non perdurat. *Folium* craffum, parvum^ duium, viride^ multis venis diltinftum, qui dam Arbuto comparant, alii Buxo; in ramo ficum habet ex oppofico alterius, ut in Siliqua yel Lentifco vidcre eft; quaterna yel fena ad medium nervum adnexa.

• *Flores* lnulti, quafi umbellam vel corymbum conftituentes, pediculis viridibus iniiftunt palhd^ lutei hexapetali, multis e medio itaminibus prodeuntibus; in quorum medio rudimentum fruftiis Burlam paftoris effigie refert.

Fruftu5 a quibufdam Caftaneis, ab aliis Prunisfimilis refertur, duobus Lupinis fibi cpnjunftis, aliquando etiam tnbus, ut Clufius refert; vsl Aceris fruftibus, fed fine alis conftat, cordis figuram eleganter referentibus; leviffima porro diftraftione unum ab alterD, licut Be Aceris fruftus, dividitur.

Longitutlo eft tranlverfi digits latitudo paulo minor; cobr tDtius corii caftamus aliquantulum corrugeitus Pruni inftar. In conjunctions cum altero fruftu msmbranaeft, denfitatc, odore, duntie Perfiniils el qua: Juglandis femeh bifariam dividit. Conum externum corrugatuni.mollius^ internutn vero nucis nitsrno putaminum dtjritis Be colors refpondct,

Nucleus intus conclulus colore Be vanis venarum duftibus Nuci myrifficx vel Buxi radici admodum fimilis. Hunt fi dm in ore volvas pulpam quandam abradis qux aurimoniam manifellam

linguac imprimit, & nucleus in recenti fruftu manet coloris caftanei, in aliis ver& omnino niger.

Nudeum *fi* fecundum longitudinem findas, duritiem Daftylorum offendes, totumq, oileum, flavum in recente^dnereum in obfoleto. Alb* autem Jinez tranfrerfim parallels totum pertranfeunt, ut admodum eleganterLyncurium five Belemnitem radiis Be fplendore referat.

In rnedio ejus concavitas eft Ionga à fummo ad imum pertingens, fed fine ulla fere latitudine, qualis in Euonymo etiam confpicitur, ubi leminis duo ovalia fed plana, vii idia quafi foliola fe|unfta in fumrno uniuntur, eofque extrorliim versus cornponunt, ad modum plane Euonymi, nifi qnbd cor in Euonynno versus pediculum fit conftitutum. A

Locus. Crefbit haec arbor in Hifpaniola,Jamayca, Be in Continentis regione *Nagrando* difta tanta copia ut numero fiipersnt Pinus Hiipaniae.

2- *Guaiacum fropmodum fine matrice* C. B. *Lignum SanBum* Terrentio *& aliis. .Guaiaci genus alttrum, quod Lignum Sanftum*$_f$ *Mo praftantim, & ex infula S. Joannia de prtu divitc affertur, quo maximl utuntur.* Monard.

Arbor eft admodum fimilis Guaiaco, led minor, magnitudine Populi, ftipitibus magis fpinoJis: cortex magis quàm Guaiaci puftulofus^ cetera fimilis, cinereus maculil^ coniperfuSj intnnfecusvero obfeure rubet, 6c in recenti hgnoetiam facile feparatur.

Lignum à Guaiaco difFert meditullio, quod in hoc eft parvum 8c in ramis nullum. Ipfius ligni color magis ajbicat. Be ad luteum quendam colnrem vergit; meditullium porro nigrum ad vinde inclihat evidenrer, imò cyaneum eft inviridi.

Traftanti nullus odor occurrit, semulatur tamen Guaiaci odorern, ut in decodto & oleo ejus deftillato patet, qui tamen in integro non percipitur, adeò terreis partibus pernuxta elt, ut ne abmflammato quidem nifiparum admodum defluat, cùm tamen per deftillationem plus det quàm à Guaiaco cxtrrahatur.

Pondus Guaiaco idem eft, xque enim uho in aqua fubiidit..

Sapor amarus, fed acrimonialongè major *&c* evidentior, adeò ut amaritudo abhac opprefla non ftatim pcrcipiatur, ideòquePiperis inftar fauces pungit^ niordicat, & pulvis ejus naribus inditus fternutamsnta ciet, unde lungi ab incolis ob vires Guaiaco praefertur turn in curanda Lue Venereaj turn inniultis aliis morbis, quamvis immoderato ufii nimium calefaciat. Decodtum ejus 6c amarius eft Bi magis odorum quam Guaiaci^ 6c intenfius flavet.

Folia exigua, Rutaceis paulo majora, Lentifci modb bina sx adverfb pofita 6c ita urdinata iunt^ ut nullum fit impar in extremo.

FUs Vincs-pervincaradmodum fimilis eft colore Be figura,fed *Rnz* aliqua longitudinej ejufq, foliola quafi duplicata fibi fuperpofita apparent.

Nafcitur copiosein infula S. Joannis de *prtu. ricco.* J. Terrentius arbores hafce fpecie difFerre concludit, licet genere proximo conveniant.

NDtat C- Bauhinus hoc genus in plura alia genera dividi, eò quòd non unum colorem habeat; quoddam enim nigricat^ quoddam etiam ipadiceo colore flavefcit, quoddam prarterea Dmnes iftos colores dilcretos habec: Quare Manardus &c ex eo Macthiolus tria genera notarunt^ qus licet colore, magnitudine & pondere inter fe difcrepent, unius tamen efle arboris, contra quam Fallopius credidit. Matthiolus ftatuit; 6c caufam refert in ligni maCuritatcm, quo enim maturius eò nigrius, Sc quanto minus adoleverit tanto magis albicare aflerit. Probatur maximè quod ruffum, Ipadiceum, flavum, lividumque colores fimuJ mixtos habet.

virtJ In lue Venerea curanda nullum eft medicamentum decofto Guaiaci praeftantius aut certius. Nam *fi* ut decet procedat curatb, fiioque tempore decoftum illud propinetur, certifljmum eft huic morbo fanitatemperfeftamadferri,' nee recidivam pati qui fimili lue laborabat, modo in idem coenum fs n Dii pr ov olva t d enu o.

Cbnvenititem hydropicis, afthmaticis, epilepticis, morbis veficae Be renum, doloribus junaurarum, omnibus morbis ab humoribus frigidis 6c flacibus procedentibus Be diuturnis, quibus lnutilia fuerunt ordinaria medicamenta, prarfertim fi morbum Gallicum fub/bquantur. *Monard,*

Ufum decoftiin curanda L. V.Hifpani ab Indis edofti /urn. Magnis doloribus morbi Gallici (quern ab Inda muliere contraxerat) Hifpanus qui dam torquebatur: ejus famulus Indus, in ilia piDvincia medicum agens, aquam Guaiaci propinavit, quà non /olùm magnis illis cruciacibus liberavit, fed priftinx fanitati eum reftituiL Hujus exemglo plurimi aLiHilpani fimili morbo lnfetti curati funt. Unde brevi per totam Hifpaniam Be univeriam orbem ejufmodi cura evulgata eft.

MDrbus ifte Indi^ Occidentali familianllimus 5c endemius in hunc modum in Europam propagatus fertur.

Anno 1493. CD bello quod Neapoli geftum eft a RcgeHifpania: ad versus Regem Galliac cognomento magno capite *Chnflopb. Columbus,* ex prima ilia profeftione, quam- Novi Orbis inquirendi causà fufceperat, rediit, Be deteftis 5-Dominici aliifque infulis, indeNeapolin (ubi turn Rex Catholicus eratpace cum Gallo faftaj viros Be mulieres deduxit. Commeantibus ultro citroque r ciribus, Hifpani pnmùm cum Indicis mulieribus, 6c Indicum Hifpanicis confiietudinem habuerunt: deinde in Italos Be Gernianos ferpfit hoc malumi poftremb etiam ad Gallos 8e fie per iveifum

Initio varia fortitus eft nomina, Hifpani putantes fe à Gallis contagium hauifiTe Gallicum niorDumnuncup^ruiac; *GM* 5X1|t|tanees fe Neapoli eum confecutos Neapolitanum vocarunc^ UGT P TM? W ^ ^ u m contubernio hanc fbabiem ad 1 c manaffe videntes icabiem Hif[»n> cani a P pe Ln Fruftr, ? * ffi ID TMTM TM Serpiginem Indicam eum vocarunt, inde enim prima HUM mail ong neenftum n '^ ^ ft ori R ine hu J u s nwbi *A* medicis rune cempons difceptatum eft.

Ligni

Ligniminutim concjfi aut ejus fcobis ^xij. corticis ejufdemLigni contufi fij. in fex aqua; fextariis maceranCur fiaili noro, aliquantulum capaciore, 14 horarum fpatio : fiftili bene obturato lento Sc luculenco igne coquantur ad quatuor aqux fextariDrum cinfiimptionem. Cofta aqua refrigeratur, colatur, Be fiftili novo aflervatur. Statirri fupra idem lignum quod decoaum fuerat injiciantur denuo ofto alii aquae fextani, coqiunrurque ad duorum oonlumpcionem: coletur hare aqua, Be feorfim aflervetur. Sumitur aucem hocmodo.

Infirmus purgato corpore ex medici confilio cubiculum 3elfgit apricum, quo neque aer, neque frigus penetrarepoteft. Leftum ingreffus diluculo aquzprioris calid.r ^S. fumat, Be egrcgie operiatur ut ludarc poffit duarum horarum fpatio: deinde fudorc abfterfo lintcamina niucsCj Be indufium calefaaum induat: quacuor deinde pod horis *MVX* pafli illi dabuntur Be Amygdalar, panifque bifcotfusj neque affluenter, neque parce, Be de 3qua fecunda bibec quantum faris erit, etiam lnteidju. Ofto hori5 poftquam corned eric ex priore aqua calente denuo undas decem hauriat, fiidabit item duabus horis 8c a /iidore uci luperius mundabitur. Una poll fudorem hora de iifdempaffis, Amygdalis 5e pane bifcofto coenabit^Bc ex aqua fectinda bibet. Scrvabitur hie ordo quindceim diebus priooribus nifi vires nimium collabanturj quia eo cafu etiam pracler iupradifta pullus gallinaceus aflus concedecur, In minus robuftis^qui extremamillamviftus rarionem ferre nequeunchovem diesfufficieht, quibus elapfis pullus exiguus afliisfimiliter cDncedetur. Si verbxger adeo teiiui^eft valetudine,ut pridiftam iftam viftus rationem millo modoferre pofli^abvirtitio pullusgallinacBUs-exiguus iHi d^htfur, cibi quantitatem fenfim augendo. Elapfis 15 diebus, 16to purgabitflr 5 x. piilpae Caflias fiftul^per cri*r brumtranfmifli, aut alio liinili medicamento, 8C ei die tenuiorem aquam'tiverecundx.decoaionii. bibet: 17. die ad priorem ordinem redibit, fumctque mane Be vefperi aquam prioris decofiliiwiw^ fu> dabit, eademqueviftus ratione litetur, nifi quod pulli locp dimidiam gallinam edere pDterit,eLiuTai finem diztac aliquanto plus; eamque viftus ratidnem ad vigCfimum ufqufe diem producety quo-iempore per cubiculum veftitus Be bene amiftus ambulare potent. Quibus elapfis denuo purgabitur, *&C* per alias 40 dies aquam bibet, feleftiflimam viftus rationem obfervando in rebus non naturalibus, mulieribu5 abftinendo Be vino, cujus loco fimplicem ejufdem ligni aquam^pt fi earn faftidiac aquam in qua Anifum*6eFiEniculum decofta funt bibet, eritque cosna fobria iWine carnjbus. HSEC, inquit, methodus Luem cujufcunque fit generis radicitus extirpat.. Alii aliter fentiunt, neque hanc peftem abfque ope Hydrargyri extirpan poffe affirmant^ fi penitiiis radices egent;

C2Eterum de preparatione Decofti Guaiaci ejufque utepdi rations incurandaLue Venerea confulantur Fernelius aliique medici.

C. Bauhinus Guaiacum cujus ramulum cum floribus Be fruftibus pingit Clufius notis ad Monardem a duobus prxdiftis diftinftum facit, Be citulo Guaiaci folris LcnciJci proponit: ..quam reifteipfe viderir.

~Palm<2 fanEtiz fimilis arbor J. B- *Guaiaco occiduo Jimilis drbvri* Hark.

Huju5 furculi quos habuit Lobelius rami erant arboris grandioris, reai^eortice arbutis Jid, Fri ^ Citri,. carnofo, nudo, Laur? latiore, breviore, nervolb, horum in lummiiJixrcnt folliculi pallidi, coriacei, circinatz rotundita^admodum comprefli/nummo CorDna: GalUcajtpares^ quorum media inliinc femina Lentis effigieSe colore, comprefliora, gullu amaricance.i

Hanc C. Bauhinus Guaiaci fui fecundi feu Guaiaci propemodum fine matrice lynonymam facic-

*Talum fanttum India Uccidu** Ad. Lob. Park. *Guaiacum Dnentá* C. B.

Species eft hacc a Guaiaco diverfa, quamvis fimilis, nempe nonvafta ut Fraxinus, fed oiinor 6c ei coticolor Corcice: folia cujufmodi Plantago, fed crafliora, minora, pinguiura, brcviora: Jrucftus Juglandi5 magnitudine, alvo liibducends idoneus.

CAP. XVII.

Andtra vulp Angzlyn Pifonis Marcgrav. *Arbor nucifzra Brafilitnfis, fruttu ovi figura & magnitudine,*

Pifr.

DkUae fpecies fub nomine *Angdyn* in netnoribus conlpiciuntur. Ucraque extsrna facie inter fe fimiles, fed interna qualitace multum differences^ quz facile utique dignplcuntur, quod alterius cortex, lignum, Be fruaus amariflimi fine, inftar Aloes j alcera major nullius manifefti fit faporis, ex cujus Fruaibus ferae pinguefcunc. Ucraqueligno eft duro, Beadzdes fabricandas apto. Utraque cortice cinereo, foliis Lauri hmilibus, fed minonbus, oculis feu gemmis nigricantibus, e quibus plurimi *flores* fragrantes, copulati, purpureo Be cieruleo colore infignes, prorumpunt. FruaumprofertDVi figura Be magnitudine [figura Juglandis, ovi gallinacei magjiitudine Marcgr.] primb laturate viridem, fed mox nigrefcentem, qiu uno latere quafi facuram monfltrat.

Fraao duro putamine nucleus apparet ex albo flavefcens, amaricancis Be ingrati faporis cum adftriaione quadam, cujus pulvis ventris lumbricos expugnat, ea tamen caucione^ ut infra Icrupuli Pondus exhibeatUTj *nc* medicamsntum in venenum abeac.

Dd dddd d % SECTIO

SECTIO SECUNDA.

Ve drboribus Fruttu ficci 'Bacciferis.

CAP. I.

De Lauro.

LAurus, undc Laurea [inquit Voflius) Grxcum videri poflet. Nam apud Hefychium legas *AMJJ&V ηti tilwlw*. Sed li a Grzcis, potius putem e/Ie a Pergsa voce ^pf», qua: idem ngnabat, He/ych. AA^H Jtiprir *U^y<£iu.* Sin Latinis originem debet, fortafls erata/rftw, id eft, *forgo₃* nam *fanguinis purgzfidi habzt pottftatem.* Vel, fi Veteres potius audiendi, prius fuic *fovJuf,* eftque id a laude." 5ervius ad Edog. B- *Cur tamen triumphant*! Lauro coronantur hac ratio* *?i qjioniam apud Vtttrzs d laude babuit normn nam Laudumduebant.* Nee tantum *laudum pro lauro*, led & pro *laurea* olim *laudeam* vel *ludeam* dixerunt.

&Apn Etymologo quafi *Jh^dvn* diritur, hoc eft £*W *Mt&uvw***₉* quia nempe *iw *&*$!*>* quod Etymon non improbat Voffius, apud quern plura vide.

Laurus Gen *Jj^VBlgarn* C. B. *majorJiw latifolia* Park, *an minor* ejufdem ? *QLt)C.C*OlTHUOll

Laurus plerumque multis ftolonibus luxUriat* vel mediocris arboris altitudinem aflecuta, allDqui in jufts niagnituainis arborem excrclcic, pr^fercim rsgionibus eahdionbus, caudice snodi, cortice teniiij materia rara^ nee mukiim valida. *Radices* habet craflas., inzquales fie ubliquas. *Cxtzrum* perpetui viroris eft, nitidi in junioribus, in adultioribus laturatioris. *Folia* ei oblonga, dura, acuminata₃ led mucrone alias acutiore^ alias obtufiorej fefcunciam aut duas uncias lata^ palm a longiorsj versus pcdiculum K mucropem paulatim anguftiora reddita, quae fecundum Jongitudinem percurric coftareiftaj obliquosinmarginesnulloordineneiToseXporrigens: faporacer., aromaticus Be fiibamaru5. Adherent aucem folia ramisviridantibus brevi pediculo. *Flora* fecundum ramos exeunt conferti^ hederaceisquadantenus fimilesj majors albi [LDBSJIO flavefcentes] multis in medio apicibus: quibusfucceduntbacc^ Cerafiis minoribus pares^ oblongx, colore pi 1 mlum viridi, ubi maturuerint nigr£, qviz fub cortice tenui nucleum bindum callofuni ac durum^ cum aliqua acdmonia amarum ac pinguem claudunt-

Laurus (inquit C.Bauhinus) quaedam floret tantum, flore copiolb, racemofb, Cuv^niTheophraftus vocat) BefrLiftum non fert; alia fiuftum fert, in quo etiam differentia :'alteriusin rotundo modicc oblongus eft: alterius uJDlungus^ gracilis, Be utrinqueovato mucrone turbinatus. Laurum fiilmine nonici veteribus pcrfiiafumfuit. Hilic Tiberius Imp. qui tonitrua prxter modum expavic fcexhorruit, tonante cclo, contra fulminum metus nunquam non Lauream coronam capitegeftavit. Verum quam hoc falfum 6efuperftitiofa crfidulitatefundatum experientia quam adhrtLacuna^ elegantiflimarLauri Romz in palatio Ducis de Caftrofulmineidtx luclalencer oftendir.

Eadem fuperftitiDnenititur ob/ervatio ilia de crepitu quern folia fie virgx Lauri ioter urenclum edunt. Nam (i crepuiflentabundeac fonantius hand dubic portendi felicem eventum rebantur; quud fi tacitadeflagraffent, triftem Be inaufpicatum.

Laurum Apolhni fa.cram inde fabulantur poeta; qubd virgo Daphne quam deperibatin hanc arborem cDnverfa eft. Vide Ovid. Metamorph. i.

Triumphantes apud Romanes coronam Lauream geftabant, vel Lauri ram urn dextratenebant. Sed Be aliter praeterquam in tnumphis etiam vitlorize nuncia fiiit Laurus: nam Be tabernacula, fie faJces, Be liters Be naves militumque jacukj lances, pila Lauro in earn fignifi cation em adornata ilint, \\t Be Pliniu§ affirmat. Be Ebrodunenfis hiftoriz auftores adduftis e^emplis oftendunt.

Laurus CCEII frigidiDris impatiens eft, minus tamen quam Myrtus. In Germaniaj Angliaj Gallia Be Bclgm nonnifi fata Be diligenter cuka provenit. Quod fiin Germania hyeme tegenda Be hypocaufto refervanda eft, refte ienbit Turnerus in Anglia felicius adolefcere, virereque quam in Germania ; apud nos enim earn curam Be tutelam non requirit, fed inteita Be fub dio relifta hyenKm, niiiprarter foil turn afpera fit, facile tolerat. Quod fi quando fngore perufta Be CDrrupta ITc aradice denuo repullulat.

Locus. In Italia ipDntanf am obfervavimus non infrequent em in lylvis Be fepibus. In monte Atho mgentcs Be przaltxLauri fponcaneenafcentes ardorem Solis omni temporereprimunt, tefte BeJJonio, qui quinque fpecies in Grarcia noravit: quern confule pro ufu olei baccarum apud Monachos.

Tempuj. Floret Martio Be Apnli Bacca: marurantur fub finem Autumni cum Olivis, Se nifi decerpantur per totam hyemem ad ver ufque in arbore hxrent.

Vim. Laurus calefaaoriam [emollientemque *Diofc.* dsficcantem *Gail* naturam habst, Be roms, cort.ee, &cbaccis. Icanue decockum ex his, maxima e folhs, infeffii vilv* ac vefic^ vitns convenit. Virenna fohatrita Be iTlita vefparum, crabronumque ac apum, Kern fbrpencum venems rehltun^ maxime Sepis, Dipfadis Be Viperx. [Profunc & menlibus fcminarum cum Dl=O ^fta *Vhn.*] cum polenta autem qux tcnera funt crita ad inflammationes Dculorum, cum Ruca tcftmm, cum -Ke

Ceo capitis dolores, aut cum Irino. *Non temcre uUndumfoliis Lauri exi[timat* J. B. *in inflammation^ bits oculorum & teftittm, ant etiam in capitis doloribus, fro* inflammationibus *ergo* inflationes *legi matteL* Eadem proJiint fufpiriis trita cum melle. Cortex radicis cavendus gravidis- Jpfa radix calculos rumpit, jecinori prodeft tribus obolis in vino odorato pota. Folia vero pota ftomachum gravanr, & vomitiones movent. In Graco Diofcor. legitur <&e'i>j *w* swa?K, id eft, mitigat, pro quo legit Cornar. *M*™*> i.e. gravat.^ Sane in altcrutro msmbro claufuls errorem fubeffe oftendit eoram inter fe repugnantia. Verum is J.B. judicio^ion in primo, fed potius in poftremo. Certum enim, inquit, eft turn experientia, turn ex Galeno, Laurum aromaticam effe totam, & amaricari-temcumnonnullaadftriftione, hepati amicam, qualia ventriculum tantum abeft ut fubvertant, ut naufeabundum corroborent potius: hinc Lauri folia a Recentioribus non rarò cum nonnuliis cibariis, prafertim pifcibus coquuntur: nee ulla inde riaufea accedit, fed cibus iftis condituslapidior ac ventriculo gratior redditur; unde *m&* voceni in textum irrepfiffe Be expungendam effe, Plinium aUtem corrupto codics ufum exiftimat- Verum nos Plinium Diofcondi faltem cosevuth, fi non antiquiorem, alibi ex Salmafio oftendimusj proinde Plinium 8c Diofcoridem ex dio antiquiore autore quae eadem habent exferipfiffe, ideoque cùm in facultate ilia vomirus movendi Plinius 8c Didfcoi ides confentiant, pofterius claufula: membrum proculdubio fanum eft, prius corruptum 5c per illud emendandum, ut refte fecit Cornarius: five verum fit folia vomitum moverc, five id res vera refutet. Cafp. Hofmannus propofita quaeftione, conferantne an la^dant ventriculum^ refpondet Tot autoritates faciunt, ut credam hoc pofterius potius. Ideo cum Marc. VergiL Be Cornario pro *<sr&vm* apud Diofcoridem lego^«pu«a- Pergunt Diofc. 8e Plin.

Baccs magis quam folia calefaciunt, menfes trahuntappofits tritae, vel pota:. In edegtnate Critse Cum melle aut paflo profunt tabi, orthopmeae 6e pedtoris rheiimatifmis; tufli veteri detradlo cortice in vino pots: nam Be concoquunt Pituitam 8c extrahunt *Vim.* Noftra xtas non ad pulmonis Be peitoris morbos baccis utitur, fed ad ventriculi, jecinoris, lienis Be veficse affeftus turn baccas turn folia exhibet: refrigeratum ventriculum concalfaciunt; concodlionem crudprum humorum promovent, languentem appetitum excitant, cibi faftidium pellunt ; jecinoris ac lienis obftruftiones aperiunt, unnas cient, menfes movent, Se ad fecundarum expulfioriem fauiunt. *J. B.* Ad juvandum partum deglutiantur feptem bacca: Lauri antefomnum. *Chefneau.* Contra f corpionum iftus ex vino bibuntur, Sc vitiligines emaculant: £ Addit Plinius, Epinyftidas ex oleo illitse, Ee lentigines 8e ulcera manantia 8e ulcera oris, 6e furfures. Cutispruriginem liiccus baccafum emendat Bcphthiriafin.] ExprefTus ex iis fuccus aurium doloribus auditiifque gravitati auxiliatur cum vino vetere 5c rofaceg ihftülatus. [Perun6lo5 eo fugiunt vencnata otnnia. Prodeft contra idtus & potus batica: cum vino ibrpentibus Be fcorpionibus *dc* araneis refifturit. Ex oleo 6C aceto illinuntur Sc lieni & jeuinori, gangracnis cum melle, Et in fatigatione etiam aut perfri<5tione fucco eo perungt nitro adjetSto prodeft- Siint qui celeritati partus multum conferre putant radicem acetabuli menfiira in aqua potam, efficacius recentem quam aridam] Diofcoridi cortex radicis calculos rumpit, partus necat Sc hepaticis prodeft tribus obolis in vino odorato potus. [In remedio uv# jacentis quadrantem pondo baccarum foliorumve decoqui in aquae fextariis tribus ad tertias, eamque calidam gargarizaie convenit]

Laurus folia trita olfaftaque fubinde peftilentia: contagia prohibent, tanto magis fi & uranturj Hinc Commodus Imperator, Herodiano tradente, tempore psftis, confulentibus medicis, ad loca Lauris abundantialaureatus feceffit. Herbac enim perpetuo virentes, autonbus *S.Grembj^Cardihtci§* aliifque Helmontianis, funt peftis alexiteria, corruptioni refiftunt, feque defendunt. contra aeftum & frigus, unde nobis plans fignavit Dens, lllas plantas perennes femper effe ad manum pro quotidiano ufii generis humani, Continent enim in fe balfamtim, omnia corruptionis propugnatorem.

Adversus bourn coriaginem, tradente Colum, proderit Laurum decoquerc, 8c ea calida terga fovere, multoque oleo Bf vino confeftim fubigere, atqueper omnes partes appreheadere Sc attrahere pellem; idque optime fub dio Sole fervente.

Medicamenta varia ad Lachrymas Oculorum, Ambuftionem, Aurium gravitatem Be fbnos,Coli^cam, Uvulae relaxatignem, urin^ retentionem, partum facilitandum, capitis dolorem, hemicraniamj è baccis autfoliis Lauri parata vide apud J.Bauhinum Hift.plant.lib.4. c. 1. p. 414.

Olei Laurini multiplicis mentio fit a Veteribus Be Recsntionbus. Aliu'd è baccis recentibus contufis exprimitui-jaliud è baccis contufis vel etiam integFis,in aqua ferventebuliitis: oleum aqua: fupernatans in vafa colligitur. Aliudper deftillationem elicitur fie, ft Bacc. fcij- contufis fuper affunde aquae tepidac lbiij. vel iv. Poftquam aliguandiu fteterint deftilla per Alembicum vel Veficam, Sic prodibunc oleum *&c* aqua per tritorium feparanda.

Dicitur etiam oleum Laurinum quod fit è foliis aut baccis Lauri in oleo omphacino decodis.

Oleo Laurino vis ineft excalfaciendi, emolliendi, fpiracula venarum aperbndi, Be laffitudines ^llcutiendi. Quin & malis nervorum omnibus, doloribus aurium ac deftillationibuS confert: rerium vero yitio ex fngore contraao laborantibus jllitum eft pra:ftanti(Emum, Sc maximè fiquid aliud utile. Ob vim qu5 excalfaftoriam Paralyfi, Spafino, ifchiadicis fiigillatis, capitis doloribus inveteratis, deftillatiombus, aunbus m calyce Punici calefaftum lllinitur. Colo dolenti clyftere infufum mirè prodeft, ut Be horron febnli. Verum in calidis & bihofis temperaturis ab eo abftinendum. Vermes &pedtculos tamagrdtes, quam dotnefticos fie lendes enecat *_Imo hoc facit oleum quodGunme]* In genere utils eft in atFeaiWfrigidls maxime exterius illitum; intus fumptum naufeam movet-

Schroderus de Oieo ftillat. ha:c habet. Difcutic infignker flatus Se ventolitates, prxcipue in fpafnus gpavidarum, ut5e in cohca._ Siderata membra ilhcu reftituit, aunbus inditum'dolores comP^cit, audkumque confortat, delet lmpstsgincs, lentigines Be quafcunque faciei maculas D-ninue ichorofis capicis dolonbus medetur: phthinahn Be tineas curat.

E^ftrum Laurmum ad Hydropen, ad dolores a flatibus aut caufa frig-da ortos dolor6mque unlc eft.

Eaeduanum etiam tie baccis Lauri flatus diffipat.

Si Lauri exliccata: ramus ramo frequenter confricetur, ſuperaſperſo ſulphuris pulvere igni ... exlUiet; quod mirum, cum Lauri ... ſpongioſum fit. Sed nihil Hedera prs ſtantius qua: ... latent perinde eſt, ut

In Catalogo Horti Academici Lugduno-Batavi à D. Hermanno edito has Lauri ſpecies ſeu varietates invenio.

1. Laurus *India Aldini.* Laurus Regia *Hort. Regii Parif.* Hanc nonnulli *Perks* arbori *U»f.* eandem eſſe volunt. Laurus cujus cortex Caffiæ Ligneæ aſſimilatur *Park.*
2. Laurus latifolia, ... Dioſcor. ...
3. Laurus vulgaris *C.B.* & aliorum.
4. Laur. vulgar., folio undulato *Hort.Reg. Par.*
5. Laur. tenuifol. mas *Tab.*

In Tho. Bartholini Act. Medic. Ann. 1673. inter Plantas à M. StoJJs Hafniam allatus à Promont. Bonæ Spei invenio.

Laurum Africanam ſenatis foliis: cujus Folium Londino ad me miſit *D. Tancr. Rolinſon.* Erat id pro magnitudine anguſtius & longius Lauri vulgaris folio. Ramulum etiam ejuſdem habeo ex munere *D. Uttivtr.* An Euonymo affinis Æthiopica ſemper virens fructu globoſo ſcabro, foliis ... *Crra[isHermatl* H. Lcyd. Lauro ſerrate odorats Stapelianz *6tni\is iaodon* Cap.Bon.

6. Bod. à Stapel habet Laurum ſerratam odoratam.

Alia ſpecies Lauri invenitur in Horto inſtructiſſimo Reverendiſſimi Epiſcopi Londinenſis *V.ti. Lonptm,* ſub nomine Lauri Tulipiferæ; baccis calyculatis, quam ingenioſiſſimus Vir *D. Baniſter* transmiſit e Virginià, folia ei integra, non tam viridia & craſſà quàm Lauro-ceraſi.

CAP. II.

Laurus Sylveſtres ſive Laurus-tini.

I. ***Laurus Sylveſtris Corni fœminæ foliis ſubhirſutis*** **C. B.** ***L. Tinus Luſitanica cxrukd bacca*** **Park.** ***Lauri Tini Sylveſtris primum genus*** **J. B.** ***Tinus*** **i. Cluſ.**

Magnitudine Cornum fœminam æquat; virgáſque habet oblongas, quadrangulas, ramoſas; *Folia* ordine diſtincta, perpetuò gemina ſimul inter ſe adverſa, magna, lata Cornus fœminæ foliis pæne ſimilia, ad Laurina tamen accedentia, perpetua, nigricantia & ſplendentia, nullo odore & amaro ſapore prædita cum nonnulla adſtrictione. Sum mis ramis *Florum* **pencapetalorum umbellas profert, candidorum ſine odoratorum, Deinde** ***fruftws*** **/iicccditMyrtibao crs paulblongior, planior, aneulofiiSj crerulei coloris elegantiflimi.**

Lxw. **Naſcitur præruptis & lapidoſis** ***i^cis*** **inter alios fruticcs, & ii\ ſepibus circa oppida Luſitaniæ** ***Mmtzmor bo novo & Tomar,*** **ubi cum ſuo flore** ***&C*** **fructu colligit Cluſius menſe Novembri; tametſi** alias Julio & Auguſto floreat, fructus Octobri maturus fit.

2. ***Laurus Sylveſtris fib* wnofis*** **C. B.** ***Tinus*** **II. Cluſ** ***Laurus Tinus alter <vd a. Cluſii*** **Park** **Jj»w** ***alttra*** **J. B.**

C/«/.

Eadem qua: ſuperior altitudine aſſurgit, frequentioribus & firmioribus ramis, cortice ex rubro virescente tectis: circa quos *folia* ſuperiore aliquantulum anguſtiora & oblongiora; pluribus venis diſtincta ſibi invicem oppoſita ut in priore. *Flores* extremis ramis etiam umbellatim naſcuntur, colore nonnihil foràs purpuraſcente minùs odorati quàm ſuperioris: fructus etiam minor eſt, plenior, nigrior.

Unoduntaxat loco in Luſitania quodam monaſterio *Fera-longa* dicto locis incultis ſupra Ulyſſiponem recens extructo obſervavit Cluſius ſecundùm piſcinas & deinde Bætica: maritimis. Hujus iconem habet Gerardus ſub Titulo Lauri Tini Luſitanicae. Lauri-Tini fructum eſſe ſiccum Monococcum ſive umbilicatum obſervavit *D.Sam. DooJy:* ideoque ad bacciferas umbilicates fructu ſicco referenda.

3. ***Laurus Sylveſtris folio minore*** **C.B.** ***L.Tinus ſylveſtris alter ſive tertius*** **Park.** ***Tinus*** **III Cluſ.** **J.B.**

Cluſ

Arbuſcula: magnitudine minore eſt folio quàm ſuperiores, Laurino tamen latiore, læv, nig... ..te, perpetuo, ramos ordine quodam per intervalla ambient, ut in ſuperioribus generibus. ... nonnihil foras purpuraſcentium ſummos ramos coronant, deinde fructus ex ... ... ; ... fl... Vere & ſub hyemem.

Urn. ...Dennr? domain, Tybur & alibi frequens oritur. Obſervavimus etiam in Syſr... num ...; ... J. B. ... hanc ſpeciem eſſe quam Lobelius in Adv. Lauru.n Ticis inter ... ... Norboni plurimam, & pleriſque *has Czci* mongenus illam ... naTri Icxibic: quamvis C. Bauhinus & P.Magnol ad pnmum ... ... ut nonnulli ... Mezcre Dnis ... Laureol, os & fauces inflammant, eo ... aut laſtc in ore dctemo leniri & mitigari poſſit: mtro

aſſumptæ

aflumpta: purgant deordim non laevi tocius corporis perturbations, auftore Parleinlono. Unde miror Lobelium fcribere fturnos iifdcm valde quam Iibenter vcfci, turmacimque ad illas convolare.

4. *Lauras Sylvefiris Cretica* Alpin. ExDt. Park.

Nafcitor in montanis Çretan infiilae, pumila, fruticofa, ferens virgas oblongas, graciles, nigro CDitics obduftas,, denfis veluti nodulis inzqualiter utrinque 6c jn medio p&dtis infeftas, lignoalbo, duro, fsrequs guftu infipido praeditas, utrinque ramulDS producentes, breves,, virgis plane fimiles, at graciliores, in quorum cacuminibus fpeftantur/o/i* Lauri Sylveftrisfigura, colore, craffitie atque duritie fimilia, fedpaulominora, in acutumque delmentia, pediculis brevibus inhxrentia, numero quinque aut fex, auc plura etiam limul in ramulorum cymis inordinatim pofita, fere Dmninb inodora, linguam excalefacientia cum levi adftriftione. Singuli verorammuli habent unum aut duos aut tres brKvKTimos cauljculos, fubtiles, duros, lignofos., tribusvel quinque psdiculis minimis prxditoSj fingulis *fruttum* rDtundum feremibus, Pipens magnitudine, in tres partes Lathyridismodo difleftum, cortice tenui, rufo veftitutn, cujus quachbet pars cominet fern en uni cum albicans, oblongum, magnitudine & figura Tritibo valde fimile, fubftantia fragilij *non* expers odoris gravis, guftu amarefcens atque linguam excalfacisns. Ex fbliorum, virgamm & quadantenus etiam fraftuum cum Lauro TinDfimilitudine, Laurum Tinum feu fylveftrem merito vocandum cenfuit Pro/p. Alpinus. U/us in medicina nullus haftsnus compsrtus. Conjefturas Alpini de vinbus Dmitto.

CAP. III.

Coffee F rut ex ex cujus Fruftu fit Pot us.

ion vd Ban arhor J. B. *item Buna, Bunnu & Bunchoj Arabum* ejufdem. *Bon arbor cum fruElit fuo Buna* Park. *Euonymojimilis ss£jryptiaca frutfti baccis Lauri fimili* CB. *mah *j£gyftiacam, mque tmm JpuTJtama, mqm culta in zsUjrypto invenitur, fid in Arabia fdicz tantum. Bunnu* Rauwolf. *Buna ex qua in Alexandria fit pnio* CluC

ARbor hsc (inquit Alpinus) cujus femina ex Arabia felice alportantur, Euonymo fimilis eft, foliis crailioribus^ durioribus, viridioribuSj perpetupque rirentibus. Nee flores, nee fruau5 delcribit. Vidiffe fe ait in viridario Halybei Turc^. Veflingius cuni in *JEgypto* peregrinaretur in viridariis quae ibi accedere licuit arborem hanc non amphus confpexit.

M. *Dn Four* Mercator Lugdunenfis qui traftatum de potu CofTEt edidit, ooinium qui de CD fcripti extant optimunij arboremfiu breviter Be imperfeftc defcribit. Cerafos noftrates minores proxime refert, turn ramis Be foliis, turn magnitudine, fiquidsm Arbufculae lnodum non excedit. Rami ejus tenues admoduni funt, folia parva, folida feu cotnpafta, ipilTa, viridia, qux liibito decidunt, itnde-fru£tii5in arbore nudi K folibus expofiti ad perfeftam maturitatem reftant. Qyalerh ferat florem anemine traditum inveniD.

Fruftum fie defcribit J. Bauhinus, magnitudine aequat aut certe parum fiiperat Ricini noftratis femen, olivari figura, una parte fiilcstusj vpl utraque, cortice exteriore crafliore, nigricante, interiore tenuiorej Be qua nucleum fpedtat rutilo, altera facie uinericea. Utroque corrice detrafto nuclcum CDinpeiimus durum, Daftyli ofliculi efEgie^ lacuna fecundum longitudinem iiilcatum, pallentis cinerei coloiis, laporis amancantis Be ingrati. Ab umbilico ad oppofitum mucronem oilendit gemina grana.

Rau\volfiu5 fruftum hunc in duobus locellis totidem grana flavefcentia continere ait. Vemm fat fus eft, non enim binis locellis diftinftus eft hie frui5tus; nee bina grana aut femina continet, fed unum Be fimplex granum feu nucleum in binas valvas feu lobos^ exteriore parte gibba, interiors qua committuntur plana, Be in medio per longitudinem fulcatos, (ulci feu foflulae labris marginibufve introrfum convolutis, ut finguli lobi feorfim concham Veneream perbelle referant.

Ex his nucleis toftis, in pulverem redaftis 8e aqlia decDiJkis turn Arabes, turn iEgyptii quin K TULCSE ornnes per vaftum illud impsrium potionem parant *Coava* feu Coffee diftum, jcolore nigrunij non ramen3 ut vult Rauwolfius, atramenti inftar nigerrimum, quem pitiflando forbillant ex teftis Be porcellanis quam jofliint calidiflimum, *fwz* inquit * Veflingius, otii fui obleftamenturn, five bonx valetudinis nrmamentum quzrant. Venditurque hie potus in publicis tabernisj quarum aliquot mille, eodem tefte, in una urbe Cayro habentur.

Utuntur aiitem hoc decoftoj Alpino aiitore, ad roborandum ventriculum Frigidiorem^ adjuvandamquc concDiaionem, 5c non minus ad aufersndas a vifcenbus obftruftiones, inijue tumoribus hepacis Be lienis frigidisj Be antiquis obftruaionibus. Uterum etiam excalfacit *He* ab obftruftionc liberat; unde in familiari ulii eft apud Dmnes ^Egyptias Arabafque mulieres; ut femper dum fluant menfesj ipforum vacuationem, hujus decofti ferventis multuni paullatim ibrbillantes adjuvent: ad promovendos etiam in quibus fiippreHilunt ufiis hujus decofti, purgato corpore, multis diebus mills eft.

Potus *Coffee* celebratur maxime vi antihypnotica, ut nemo fere fit ex ejus potatoribus qui virtutem ejus in fomno abigendo fatis efficacem in isipfb non fit expertus. Hujus pharnomeui arcio-[1D]»am quam reddit Clanfl. Willifius, quoniam non ulque quaque nuhi fatisfacit, * apud ipfum requirendum oiiiitto. Qya: de ejus uiu oblervavit Be pracepit adlcribam. H^ic pocus commumffimo licet in uf^ ac in quibufdam cafibus apprime utilis Be valde medicus fit, in aliis tanien forfaii noxiu5 aut mijiiii. falutaris exiftic. Nam ex vulgari oblcrvatione Cojfpepotatore5nirniim.icilenti fe

* *p/jar^cajt, *fion.?an.u Sett.* 7. *v.*

numfiro, item paralyfi & Vencris impocentia: obnbxii evadanr. Prior effeftus ica frequsns & pafliin noruseit, ut pluribus *Coffte* potum ideo tanfum interdixerinr, quod ad macilentiam difponat. Quoad cerebri autem Be nervoii generis affeftus, exiftimo me ad eos interdum curaiidos hunc potum adeo frequenter pracfcriberc, ut non alius quifpiam magls.

Profefto in argritudinibus Sc morbis plenfque cephalitis, viz. Cephalalgia., Vertigine, Lethargy Catarrhoj &c. ubi cum pleno corporis habitu Be temperamento frigido auc minus calido, atque fanguine aquofo adlinc cereoruni humijius. Be fpiricuum Animalium fegnities ac torpor, potus *Coffee* fepe cum fruiftu fuijncur: nam allidue hauftus utramquc anima: partem mire clarificat Be illuftrat, atque fundtionum omnium nebulas difpelJit: yerum e concra qui graciles, Be temperamenti biliofi auc melancholia fanguinem acrem Be retDrndum, cerebrum calidius, 8e fpiiitus animates nimis incitacos Be irrequktos habent, a poru ifto prorfts abftinere debent j utpote qui turn fpiritus cum humores nugis pervertir, 5£ funftionibus quibufque obeundis inhabiles prorlus fimulque impares reddic. Obiervavi enim mulcDS Jpintuum copia haud fatis uberi praEditos, ac infuper cephalalgia:, vercigini, palpitacinni corgis obnoxios, artuumquB tremori aut ftupori, a pocu *Coffee* illico detenus habuifle quoad iftos afFeftiSj & ftatim in toto corpore languorem infolirum perfenlifle.

E). *Dufour* jam diftus i^ traftaru fuo fupra laudato de vinbus Sc ulii potus *Coffee* magno cum judicio diflerit, ob/erv^ario/es Be theorias experimentis inxdificans ant confirmans. Unlem pra?cipue efle oltendic in digeftione ciborum prava, appetitu languido, aliifqUe vifcerum affefiibus, qub jn cafu memorabilem inprimis hiAoriam narrat de ejus effbftu in Marchione de Crillon, a quodam P^ofeffore Monlpehenfi fibi communicatam : practerea in Arthricidevaga fcorbutica, in calculo & arenulis (cui populi Orientales idcirco minus obnoxii Junt) in fluxibus quibulcunque, tuf* fij phthifij febribus intermictentibiis, cephalalgiisj Sec. fie in fingulis lftis affeftibus uuracionum exempla prodLicic à multis é celKberrimis Europae medicis ad *ib* Cranfmifla^ addit in/iiper teftimonia *&C* (ufFragia concordia *'D.SpnJl.The'venot, ^D,Jo.Cbardin ^D.Bernier*9(\/|\\ in Orientelongélatéq, peregrinacilunr. Tandem recenfet coqfticuciones corporis quibus minus utilisauc etiamnoxius fit hie pocus.

C^cerum bonitas Caovz j)raccipuc depehdeC à curiola 8e exquifita toftione. D. *Bernizr* affirmaC duos tancurn homines in urbe Cayro fuifle nui Caovz rice prarparandae artem *&C* myfterium callere ref)utabancur. jultum COrrefaftionis gradum modumve pauci nfirunt \ fi vel niriiium vel parum toiTeatur corrumpicur. *Yi.DufouY* cotum proceflum defcribit. Adulteratur cruftis panis aduftis, fabis coftis Be fimihbus. Ad Coffclm dscDquendarh vafis cupreis aut ftanneis paflim ucuntur. Opinamur commodiora huic ufui fore figullna j quod rhstalla non ra^o liquorem liiis qualitatibus imbuere venfimile fit. Obfervat idem *Dufmr* munda: 6c probae Caova: libram unam Lugduni, cauta in vafis diligenter occlufis deftillatione f *iv* fi phlegmacis cum pauco volatili fplritu feu potius falc admixto reddidifle: fi j 6c *Z* v craffi Se nigricancis oleij quod reilificando flavum evafit: Caput moituum quatuor circicer uncias pendebar^ adeb ut quarta fere pars-inter deftillanduiii abfuinpta esranueric^ quantumvis vala exafte commifla 5e cazmentOj ut vocalit, indufto daufa ef iénr, argumento non inefficaci Caovam multas parciculas egregie volaciles Be penetrativas in fb continerc, quibus ut verifimile eft fomnum arcet. Caput mortuum falis fixi drachmam fuppeditabat. Excerpta hsc é D. *Dufour* tra^tacu ad me tranlmifit D- *T. R.*

Muis in Podalirid redivivo p. 57, j8. haec adferc. Quid rentiendum de potu *Ccffee* Be *Tee?* Ego cum Lugduni Batavorum ftudiis operam darein, per totum annum Cephala:a mii?,re laborsvi^ *6c* poftquam potui copiDfiori Tee, Be prxcipu^ quid em *Coffee* quocidie fiimendo afliievi, femper im^ munis ab ea vixi, non tantum fed Be ab omni alio incommodoj quamvis antea ita vixerinij uc mortis haberet vices lenta quae trahebatur mihi vita gementJ, qui per totum quinquennium cum longa morbDrum ferie acjiter confliftavi.

Idem potum *Coffx* multum valere ait in Arthriride foa.

Idem nonnullos mquit novi meorum familiarium antea haud parum £ nephritide cruciatos, qui nullum incommodum inde amplius perfenferunt^ poftquam potum CofFac fatis magna copia quotidie afliimplere. p. 8 J.

Gomplures hodiernarum puellarum ad nitorem dentibus conciliandum fricant eofdem pukere Coffb toftx. Idem p. 4J-.

Quidam correptus eft chblera atrociflima^ convulfionibus valde dolorificis utriufque cruris ftipata, ac ab intelna caufa exorta, quem breviflime ac feliciflime fanavi folo potu calido Coffi copiose aflumpto, qui retinebatur in ventriculo; tinftura opii, aqua mentha;, iero laftis, Cerevifiaj vino per yomitum rurfus ejeiftis ac fruftra u/urpatis. Idem p. 130. Communicavic D. *Edv. Hulfe,*

Qualitatum finquit Veflingius^ quas manifeftias voCant in hoc fruftu harmonia di/par eft. Cortex enim fiigidi particeps cum exfuperante tamen ficcitate, nucleus vero moderate calidus. Ille levi quadam aciditate, hie evidenci amaritudine linguae fenium haud inclementcr afficit, Corticis decodum incer aftivDs ardorcs reiftius febricitantibus exhibetur. Noftraces cortices exemptos an-. rcquam nuclei torrefiant rejiciunt^ nee uLJius eis ufus funt. ^

ArbufcuJa Jixc in ea duntaxat Arabia:fellcis parte qua: intra Tropicos fita eft provenire dicitur: Arabes aucem in vegetativa ieminis vi deftruenda ieu coftione feuuftione id fiat, n£ alibi fci.fttum germiner, admodum diligentes funt. Nee ab re fanej fiquidem lmmenfe Dpes ex unica hac ... RegiDriJ5 Caovifera: incolis accref cunt; cumin eamexhujuj proventuBe venditioneaut per-... fefib orbis divicia: confluant. Unde hxc Arabia: felicis pars ... eft, imo Fcliciffim* nomen merecur. Nemo facile dixem, £e certc fidem omnsm fiiperarcc ... pDlii:^ quoc hujus frudiis ... niDdionim millia quotannis divendantur 8e in cxteras reg... exporcentur per univcrlas Imperll Turcici provincias frequentiffimus cjus ufus eft, adeo ut J tefte cnidiaff. Vdlinijio, ... una urbe Cayro d.vendatur. ... magnique parte Africa Qpin KEuropam num ua prideminvaly & in wtrcm ... rque Sept.ntrionem penetravir. In Anglia cprte noftra inag-lll ex ejus v.ftigah Be tnbutu rcdicus ad Principemaccedunc: nee pauciores forte in urbe Londmo

tabernae Coffeariae quam in Cayro ipfa inveniuntur. Nee in Londino tantum, fed 8c in omnibus per totam Angliam urbibus & oppiais celebrioribus ejulmodi taberna? occurrunt. Mirum interim cantum thelaurum unius gentis peciilium efle, tamque lucrofae ftirpis plantaria intra unius provinci2E anguftias coerceri. Mirum vicinas nations extimulante invidia aut avaritia ea jampridcni non vd vi depopulates effs, vel iemina aut viviradices dolo furripuifle. Mirum quern vigilem Draconem Caovetis fuis tuendis praeficiant indigene qui omnes infidiantium technas *&c* conatus fruftretur aut eludat. Nee enim dubito quin in eodem climate eadem foli conftitutione Sc temperie cceli gaudente fata, *&c* feliciter adolefcere & ad frugetn pervenire poflet. Mirum denique unius regionis meffes.totius Orbis expenfis fufficere. Oportet utiqueut Sc terra fertiliffima fie, & latifun dia arbufculis confita fpatiofifiima.

CAP. IV.

De Buxo,

BUxu5 a Graco mEG-j foliis perpetuis parvis, odorc gravi^ mateiie folida ponderofa fkvicante, fruftu tncufoide & tricapfiilari cum lex intus feminibus lucidis (padieeis, ab alia quacunque arbore Facile diftinguitur.

A. I. *Bums* J.B, Ger. *arborefcens* C.B. *arbor vulgaris* Park- €f)e SSOJttCee*

Perpetuse frondis arbor eft, denfis ramls brachiata, cortice fcabro, albo, materie duriffima, flava nulla intus medulla, valde a^qualij ponderofa, adeo ut aqus injedla re<fta fidat, imo nee pa* riem fentire in aquis notat Matthiolus. *Folia* creberrimaj aeterni viroris, lamia, Myrtinis obcufiora, firmiora, interdum concava, & quod notatu dignum duplicia, quacque diligenti vel cultello ita* a fe invicem feparari poffuntj ut tenuiffima & fere pellucida akerius plants cffe exercitatiffimo cuique videantur: funtque Buxi folia odore parum grato, faporetamen ingratiore, quorum ortU5j ficut Be ramorum fere eft adverfiis: ex quorum alis fecundtim ramulos globuli racematim cohsrent, qui mox in flofculos ftamineos flavefcentes explicantur, quo vafcula excipiunt, urceolis fimiliaj viridia, Myrti baccis paulo *m'mora,* fupenore parte umbilicata, *8c* tribus vel (fbatuor veluti anliilis donata, in quibus *femen* concinetur lucidum, Fraxinellse femini fimile, flofculi pen tape tali herbacei aut luteoli bafin fruftus excipiunt, qui in fummo tricuipis eft feu rribus anfuJis donatus 8c in tres cellulas ftu loculamcnta diviots, quorum unumquodque bina femina oblonga lucida continet. Radix magna ex parte nodola; tuberosaque, parte prafettim liiperna & ex parte eminenti, qua materies ejus crilpa & elegans ad varia opera expetita. Reliqua radix non magna, ncc profunda, materie cum ligno eadem.

In colle quodam prope Darkingham Surrei* oppidum, 5&QC I)il)l indc difto copiose provenit. *Locus.* Amat frigida, aprica, montes. Nulla magis quam hac glifcunt monies Sc colles in Delphinatu & Galloprovincia. Quibufdam etiam aWiofis ad Scptentriones, dnrofisj inculcis frutefcic & arboret cit. In Helvetian, Sabaudis Burgundiaeque montibus non infrequens. *J.B.* Nobis itinere a Gene^ va ad Lugdunum copiofum obfervavimus. Floret communiter Februario & Martio. Frudtum fert Autumno, quo demurn femen perficic, cum fruftu diu arbori adhziurum nifi avellatur. Aprili nova germina promit: (ed prius lignum fecare conliiltum ii magis flavum cupis.

Durities ligni cum amarore teredines in eo nafci prohibet. Ejus materies pertinacius ferris refiftit, earumque dentes replet arqualitate inerti, qua de caula artifices alterna indinatione egerunc fcobem. Imprimis vero (inquic Plinius) materies honorata Buxo eft, raro cnfpicanti, nee nifi radice: csctero lenis quies maceriae, filentio quodam 8c duritie ac pallore commendabilis, ipfa vera atbor topiario opere, *ad quod experientia tefte non alia accommodatior, ut qua oh densè fubnafantes furculos&frondes in ammahum alioTumve effigies cornpmi & detonderi fra alia quaamque attarf.*

Quidam (ut Amatus) erronee Buxum cum Guaiaco eandem efle arborem putarunt: in lue Venerea ideal pracftare decoftum ligni ejus cum deco&o Guaiaci afferunt Amatus, Praevotius 8c alii. Lobelius quoque virgulta, lignum Be folia decotta Guaiaci modo fudores elicere (cribit, hujufque decoito Famulam pauperculam Anglam à lue Venerea vindicatam. At Dicioribus propcer ingratum & tetrum odorem rejicitur. Nunc dierum tarn à pauperibus quàm à dicioribus repudutur, nee in ufum medicum venit. Fernelius folia Buxi inter purgantia recenfet, veriim hodie ea nemo praefcribit.

Alii ligni fcobem aftringere atque exiccare aiunt, unde decoftatn in aqua alvi profluVia fanarc tradunt, *6c* cum vino rubro prodefle in doloribus dentium afrigidis fluxionibus.

Decoftum Buxi in lixivio pilos mirificè generare ab experientia confirmatur, *Ephm. German.* An. ix. Oblis?.

Infuiio fohomm tencnoi urn Buxi in vino albo, calide colata 8c propinata cito fanat colicam flaculentam. *Bkgny*^ Zodiac. An. i. p. 75.

Sunt qui oleum e ligno Buxi deftillant'fummè narcocicum idque magnopere commendant inEpileplia, Oilontalgia, dentibufque corrolis. V. *Qtercetam Fharmawf. rejlitut.*

Hodie peftinum dote commendatur buxi materies ex qua laudaciflimi fiunt; inio &C olim fiebant. *J. B.* Fiunt & pyxides, nomine etiam communicato, cochlearia, cukrorum manubria, latrunculi, doliorum fiftulac, nucifrangibula, radii textorii, cochlea trochi, radii Machematici, amufles^ J'egulsE, Quadrances aliaque inftrumenta M.athematica & ucenfilia innumera.

Et ut uno verbo dicamus, inquit J.Bauhinus, ad ea quxcunque torno elaboravi pofliint, nihil hoc Hgno lautjus, prxftantius, fequacius. In hoc enim ligno fcnlptore excrcent artem *mm* politiffimas

mas quarumcunque rerum icones, plantariimque imagines ob infignem ligni kvorcm, ut vel vivas non rare reprafentent ex eo parant.

Verum radicum tophi ob varias maculas Be intortos lineaoim difcurfus ad lautiora opera pracipu£ expetuntur.

Buxus aurata Park.

Natura lurus eft, non alia in re *k* Buxo arborea vulga^ diffefens qu^ni marginibiis foliorum per zftatem flavis 6c velut deauratis.

Buxus lungiuribos foliis in acumen luteum definentibus. *Herman.*

a. *Zhanuebuxus minor* Park. *Buxus foliis rottmdionbus* C. B.

Ad duos aut tres pedes tantummodo attDjlitur, fed in laticudinem diffundirur: ramuli huic nume* rofi tenues admodum j folia valde parva,Myrti.T*renSina^ rotundiora 5c dilutius virentia quart! Buxi arboreae, crebros continue furculos e radice emictic qui fubinde radices agunr, unde facile propagatur.

Magni luperiore feculo usiis erat in hortis ad areolas & pulvillos limirandDS. Quoniam tamen quantum zterno virore *&c* tonfili in elegàntes,Schematifinos facilirace vifui adblandkur, tanrum pdore quem exhalat tecro olfaftum offendit, delicatis prsfentis feculi naribus faftidita & facefl&re *juttk, ii* viridariis noftris exulavit.

CAP. V.

De Tilia.

TUia, fiPapiae crcdimusj quafi *Telia>* quod lignum cjus ad telorum ufiim fit utile ob levitacem ejus. Ac Martinius a.A»r *penna^* nenips ob folio]a albicantia pennas referentia unds umbellatim flolculi efflorefcunr.

Csterum Arbor hzc Iigulis foliaceis oblongis com muni flofculorum pediculo adnafcentibus, floribus pentapCtalis, fruttu rotundo paivo monococcoj cortice lento 5£ ad funes tsxendos habili^ d reliquis hujus generis non difficulter diftinguitur.

A- I- *Tilia vulgaris platypbjilosJ.B.fxminaG^r.ftemina major* Park *fern, folio ?najort* C. B* €^e commonEimc, Sine 02 SinDcn- €tff.

Grata late patentium? inque attegias forhicatDrum brachiorum umbra placet Tilia, caudice mirum in modum grandefcente ; CUJUS cortici nigncanti fie in veculis crailo ac nniofo, in mjnoribus neccraflb multum nee fcabro, fei Izyi ac fiibcincreo, fubeft tenuis, Ientus ac dulcis Jiber *otius arbons nomenindeptusj fi non potius ilia hujus: Philyram dicunt- Materia alba, nioIJis, facile cado cedit. Extremi ramuli fragiles funt. *Folia* lata, ex rotundo in acumen definentia„ in ambiru ferrara, inferna parte minus hirfiita quam fuperna, qua: fere glabra. Ex horum alis oriuntur liguke Iong^ albicantes, foliacea?, ex quarum cofta media pediculus emicat, qui in tres, quatuDr, quinqu£ve periolos abit^ quorum finguli florem fuftinent iuaveolentem^ quinque foliis ex luteo albicantibus conftanterrij *apicibus* compluribus luteis, ftylo albicante : totum florem obvaliant: calycu dehifcentis quinque fegmenta^ albida, pinguia. Frudus Pifo majori arqualis, rotundus, aliquantum in oblongum vergens, angulofus^ hiriiitus, non durus^ intus claudens femen velnucleum iubfufcum, dulce.

Folia feminalia in hac arbore [obfervante J. Bauhino) in quinque coitimuniter divifuras veluti digitos ^jfledta^ extremis *&c* media cxteras longitudine (iiperantibus, quod rarum 8c /ingiilare.

Thalius excremeiitum feu vitiuni uvis Qyercinislimile ob/ervavit in Tiliarum antiquarum radicibus.

Botanici mulri Philyram Theophr. cum Phillyrea Diofcoridis, qua^ longc alia phnta eft, confundentes gra\Fiter lapfi funt, de quibus confide *ft* placet Joan. Bauhini hiftoriam.

Locus. Tilia, PUnio autorBj montes & valles diligit : item aquofis gaudec montibus. Pjngue ktumque folum defideratj in ftercorato optime proficit: in andis ac faxofis a?gre adolefbit. In tDto Germanise traftu, in urbium & moenium areis in deliciis habent, ob opacitatem^ quam vel perfe, velin attegias difpofita, deambulantibus recubantibufque tempore aeftivo prsbec. *J B.* In Hollandia? urbibus pra?cipuis Plateas ad canalium eas medias dividentium ripas Tiliarum ordinibus utrinqu^ coniitas obfervavimus. In Anglia eciam ad ambulacra expetuntur: Sunt enim ad aipeftum piJ* chrz, caudicibus reftis, corticc la:vi *&c* arquali [antequam vetuftx] folio amplo^, ramis & frondibus feu coma totain conum faftigiata; nee olfadtui minus grata: fuavifllmo florum afflatu^ *dtai* 4ue faluberrimo.

. Turnerum & Gerardum errafls exiftimo cum in Eflexia Angliae hoc genus copiosc alunt, nam c^uamvis ipfe Eflexi* incola fum, neque inibi neque alibi in Anglia Tiliam vulgarium platyphyllon fponte nafcenrem vidi. Quz frcquens in fepibus 5c fylvis apud nos invemtur J. B. Be aliorum.

Tempus. fpont°/deS° K J U m o ; fruftum maturac All8uft^ 9ui mDX Scptanhri adapertus fiflfcit ac fua

Hoc anno [1684] non nCC fincm Junil aucjulii initium florem explicuit, quinqw. petalis aJbb petalis

pbtala alternatim interjacebant) conftruftum, cum plurimis intus ftaminibus^ luteia apicibus docatis, & ftylo longiorefruftusrudimento infidente.

A- 2. *Tilia folio minore* J.B. *fcemina folio minore* C. B. *foem'ma minor* Park. The small leaved Lime or Linden tree. *Pfeudopipzrifera* Cat. Alt. *w 7ifi* /i///i t/7w; *c* B 7-5.

Non minus patula eft arbor quam pradifta: *Folia* tamen mulcb funt minora, ad Betuhe accedeririaV cplorefere PopuliLibyca^ nignora quam przcedentis, nbn perinde hirfuta, fed firmiora, rigidioraque, Scglabra: *Flores* tamen fimiles nifi minores eflem, colons ejufdem, pallidi, odorati, forma accedentesadBerberimjUmbellam fere efficient^ fex, feptem, oftD, novenij auc ctiam plures ex lutep foliolo feu amento prodeuntes, fapore acido cum lentore: quibus fuccedunc fmftus parvi,- hirfutij angulofi uc in alia. Materies fimiliter alba^lenis, fed cortice magis fcabio Dbdufta.

Hanc facile credidcrimus praedifta firmiorem-& duriorem : tDta enim arbor tdrofior.

Haec eftillafpccies quam in Effexise Angliar lylvis *&c* fepibus frequentem diximus, nee minus in *Lews.* Lincolnia ubi a rufticis (ut nos monuit D- *Martinus Lifter) Baft* dicirur, quoniam ex ejus corticibus funes texunt; cui ufiii Stolim adhibebantur. Invenitur & alibi in Anglia multis in louis.

Serius floret Kfruftum perficic quam fiiperius geiius.

Baccl feu fruftus duplici tegumentDj exteriore cutaneo *Sc* molliore, interiors ligneo & duriore Be nuded intus contento conftat.

\. *Tilia toaximo folio* J.B. *Montana maximofolio, an masTheopbrafli'* C.B? C.B.

Tilia ma5, nova arbor, craffb caudice, rambla, materia ut Tiliarum robufta [csteterarum alioqui materies mollisj etiam prifcis Be neotericis Herbariis teftibus J; B] cortice lanuginofo fiibrufo: *foliis* magnis qux vix rotundantuij ut in fcEminafit, fed in acutum angulum definunt, Mori fativac foliis quoad formam fimillimaj eo excepto quod profunde lint ferrata, exvirore nigricantia, prona vero parte fplendentia, Tiliae feminaE vulgarisfoliis triplo Be quadruple majora : in qua Raftenus nee florem, nee fruftum videre licuit: quam tamen ab annis 17 nunc oblervavi in monte Muteto^ vix horac fpatio aburbe Bafilia diftante. J.Bauhino folium hiriutius apparetin dorfo, quodnervoruni eminentia decorat.

Cortex ic folia Tiliae ficcant, repellunt, urinam acmenfes cient. *Conicis* mucilago in ambuftis a^KVfj. vulneribu5 magni eft folaminis. [Cortex commanlus Be illitus *Dod.~]*

Folia trita Bcaqua conlperla pedum mmore%difcutiuntJ^adaphchas eciam &: ipafmum flatulentum in gravidisfingularerremedium habentur. Eorundcm (uccus cxpreffiiSj cum vino mixrus, & calidus artubu5infrii5tu5 fpafrnDeidembenefaeir.

F/orwpartiumtenuium & cephalici liint, eorundem odor perquam fuavis eft. Aqua deftillata in frequent! ufu eft ad Epilepfiam^ Apoplexiam, Vertiginem- Commendatur etiam ad cordis tremorEm, uteri dolores, calculum renum fanguinem contufione aliqua concretum. Aliqui tritos Tiliac carbiones adhiifcent. Dofis ^j. aut ^ip- Quidam adverfus ventris tormina exhibent. Mulierculac ctiam ea utuntur ad faciei fucum.

Bavcx inpulverem redaftz in dyfenteria aliifque alvi profluviis fiimmopere laudantur \ cum aceto tritac &in nares inditae adhxmorrhagiam- 'Baccae aliquot dsgluticz valide languinis e naribus profluvium compefcere dicuntur.

In Cortics Tiliae interiore, Philyra di£ta, recenti adhuc olim fcriptitatum.

5utore5 tabuli5 ex hujus ligno faftis ad fecanda coria utuntur, quoniam ob mollitiem cedit ferro ncc ejus aciem retundit, tontraac vctcribus vifuni- Quin *U*fculptoies fimulachrorum ex hujus materia omnia parne fimulachra exfculpunt. Levis enim eft3 tenax, facile fecatur, diu durat, nee tcredini obnoxia eft.

Carbones hujus omnium optimi funt pro pulvere pyriD corinciendo, item pro delineationibus piftoribu5 expetiti.

E cortice funes (ut diximus) Sc CDrbes, lagenx, & cunae, ut Theophraftus, vel potius ciftac aliaq, yafatexuntur.

'Bafilea! & alibi pauperiores adventante hyeme Tiliae folia recondere folent pro vaccariim & caprarumpabub, utirefert J.Bauhinus.

CAP. VI.

De Fiticejive Agno.

Hie frutex A>y©- i.e. Caftus Grarcis dicitur, quod iis a quibus eftur,aut bibiturj aut fubfternitur Caftitatem confervet, Galeno fexto fimpl. autore: quare matrons Athenienfium in Thet. niDphmriis Cercris lacrortV i. e. caftitatem cuftodientes foliis ejus cubitus iibi fternere fblebant, Diofcoride 5c Plinio referentibus. Officina: inepte Agnum Caftum appellant, non advertentes *cafium* nihil aliud efle quam expofitionem Agni. Aw>@" dicitur, quafi vimen3 ob invittam virgarum flexibilitatem. Vitex Latinis a vinciendo aut viendo ob eandem rationem. Semen quibuf dam *k* Piperis fimilitudine Piper Eunuchorum appellatur.

Folio digitato, Cannabis; armub, feminibus rdtundis, calyce exceptis, nudis, viminibu^ lentis ab alii5 arboribus diitinguitur.

1. *Agnm*

I. *Agnus folio non ferratoJ.Ji. Vitexfoliis anguftioribm, Cannabismodo dijpofitis C.B. Vittx fiw Agnus cafius folio angufto* Park. *VtUxfwe Agnus cafius* Ger. *<€§t* Cfjafi:ttCC.

Arbufcula eft frequentibus ramis brachiata, quos cortex cinerei coloris tegit. Folia adverfo ortu uncialibus & fescuncialibus pediculis hærent, digitata, Lupini modo, in quinque fere lacinias feu folia particularia fubdivifa, coloris fubtus cinerei, fuperius fufci propemodum, per margines undique iibi fimilia. *Spicas* fert Lavendul^, non fingulares quidem utilk, fed ex fingulis nodis conjugating *florum* purpurafcentium, quibus^raw* fuccedunt numerofa, Coriandrinis & rotunditafe & magnitudinefere paria, nee crifpa tamen, necftriata, faporis acris. Notandum grana ifthaccfloris calyce refiduo exdpi. ...

Locus & Tempuj. In Sicilia & regno Neapolitano frequentem obfervavimus. Paluftribus Iocis gaudere Diofcondi annotatum- Floret Augufto.

Virtu Viciccm ad impetus Venercos reprimendos 8c caftitatem tuendam utilerii efle jam diftum: undc in abundantia feminis, & contra nofturnas Veneris per fbmnum imaginations, 8c/eminis incontinentiam fankati hominis non parum confert.

Fruftus epotus demorfis a ferpente, fed & lienofis *stc* hydropicis opitulatur j laflis abundantiam facit, urinam &*nenfes ciet. Caput tentat vini inodo, [foporemque infertj nam & odor. & fapor firpilis. *Tlin.* Quod caput tentet omnes affirmant, & de ratione ejus reddenda Galenus ^0^1.t,Li^s eft. Folia turn iuffitu^. turn etiam fubftrata venenata fugant^ & contra venenatorum morfiis adhibita.auxiliantur. Teftium duritias cum butyro vitiumque foliis emolliunt. Rimas fedis femen cum aqua iJlitum mitigac; aliaque multa prasftat, qus vide apud Plinium *&c* Diolcoridem.

z. Vtiex latiore folio CB. Park. *Agnus folio ferrato* J. B.

Folio breviore & molliore, ut & Jatiore ac ferrato a prarcedente diiFert.

Veruin (inquic J.Bauhinus) expendant herbarum diligentes cuhores, annon fie forte nature Iuliis, temporjj ztatij loco aut culture adferibendus. Gefnerus Viticem alium arborefcentem dicit, alium minorem.

Variat quinetiam Vitex floris colore^ albido & coeruleo.

CAP. VIU

Coccygria five Cotiwts putata J.B. *Coccomlea feu Coggygria* C B. *Coggygria Theophrafti, vel Cotinus eoriarius Plinii* Ger. *Coggygria fiv* Cotinus curiaria.* Park. *§&tl\itC J&l\TT]{\tt}+* 7. R.

*3. *Hifi: 16.* ^f '^^Unc fruticem * Theophrafti KoxxiMAtAy efle, feu potius, utRuellius legitj KOXWWAWW, feu, V^^H ut PliniuSj *Ko&KvypAr** confentiunc Botanici: Cotinum Plinii efle conienfus non eft adeo ^L ^L unanitnis.

Arbufcula eft frucicofa, contortis caudicibus, non cra^ff5 ramis crebris, mediocris craflitudinisj quos rubens ruftufre cortex tegit, medulla multa farftos/quibus *folia* pediculis fiibrubentibus femuncialibus& uncialibus alternatim adnafcuntur^ ex oblongo rotundata, Kftachiorum foliis paria, glabra, nervofa, odore quodammodo LentifcifiQj guftuque adftringente, non injucundo tamen. Sub aeftatis fineni rubefcuntj elegantiffimoquc nitore oculos obledant, id adnotante Clufio. Ramulorum faftigia infinitos propemodum marandros tenuiffimorum fedrigidorum filamentorum lat^ diffiifos (uftinent, pilis plumacim obfiros, & in his obiter femina comprefla, rubentia, Lenticulis acqualia, Ocfalpino flavefcentia, quail triangulaj duro putamine^ fed ob tenacitatem impartibili *(ut* ilia loquitur.) Materiesflavafolida, pedtinibus reftis, externis orbibusalbicantibus, interna parts ufqus ad matricem fungofa. Flores fcribit *Cluf.* efle ex herbaceo pallefcentes: radicem duram, lignofanij raris fibris donatam, ut in Terebintho.

Locus (3 *Tempus.* Prope pontem quern tranfivimus eundo a Gratianopoli ad fontem quern vocant ardentem obfervavimus. Copiose nafcitur in Italia Lombardica inter fepes, multifque. aliis in Iocis. Vid. *J*B$_m$* Floret circa Viennam Auftri* Maio, calidioribus Iocis maturius frudtus: maturefdt Julio & Augufto.

XjfuM. Radicibus utuntur infedores, illifque panniun ruffo [roflo] colore inficiunt. Foliorum etiam & ramulorum ufus apud coriarios in repurgandis conis. *Ang,* Clufius annotat hoc frutice ad paranda coria uti coriarios non minus quam Rhoe^ cum alibi> turn circa Viennam Auftria^ ibique etiam Rhojs vulgarenomen *Sutnacb* indidifle.

Corcicibus decorticatis infeflores utuntur, navo enim colore tingunt. C^/ *Canepar. de Attain.*

Vires. Vis JIIJ adflxi&oria infignis, exficcans cohibenfque: hinc foliorum decoifto lanantur in collurionibus oris & lingua: ulceraj faucium Be columelta defluxiones,&c. Siccatorum pulvis vinu l ... cp rofaceo illiro *inipsvfus* alvi defluxiones quafcunque compefcit. *MattL*

CAP.

CAP. VIII.

I. *Amomum verum Gtt.* emac. Park, *racemvfum, quod verum credimtj Amsmxm. C.& Amomum* [illegible]. *Cardamomi vulgar is facie, Jim Indices raczmus* J. B.

HUjuspIanta tota à nemine, quod fciam, defcribkurj fed ejus fruftns feu uva duntaxat à Nic. Maronea M. D. infuo de Amomo cDmmentariohis Verbis, Eft ille parvus racemus, abfque pediculis ex Lino farmento enatus, fibi ipfi arftè coh^rens Be convolutus in uvz modum, conftans decem aut duodecim ad fummum acinis, feu folliculis fibrofis femutuò comprimentibus, tanquam de communi loco inter fe decertantibus, adeò uc fibi invicem parvas cavitatcs imprimant. Racemumftiftinet lignum teres pollicari longitudine, fibrofum odoratum, acre, foliiscon-fertim exornarum, tumpufillis fquanurumferie diftributis quapartefolliculorum eft expers turn longioribu5 foliisiènis fingLilosfolliculos ambientibus3quae vicem quandam praeftant calycis illius^quern in Nuce Avellana confpicimus; exlongioribusfoliis tria quidem conftanc longicudine femuhciali, tria verò paulò breviora funt; eadem folia tenuia flint, fibrofa, acria, odorata : fed quae privatim folliculos compleftuntur, smulafünc foliorum Mali Punicij fuis cacuminibus fspe contrafta, rarò Integra^ utvix extra Amomi acinos emineant; quod evenire credendum ^ft3 quia mutuo attritu foliorum fummicates confringuntur in longiffimo itinere- Acinorum craffiLudo 6c figura orbicularis exiftit qualismediDcris Uvei acini- Ornantur folliculi Amomi externis tenuiflimis filamentis^ feu nervis quafi lineis per longitudinem duftis, ternis etiam prxditi funt parvis fulcis, totidemque inteicedetitibus exiguis eminentiis, quae triplicem internorum feminum feriem circumfcnbunt: iingulos folliculos replent tres feminum phalanges, tenui membranaabinvicem fejunfta, unaquaeq, autemphalanx pluribus conftat feminibusanguloJis eadem tenui membrana involutis, adeocj, ftiiftimlibi cohzreritibus, uttrium duntaxat feminum longiufculorum fpeciem przbeant.

Racemi tDtius Be ligni color idem fpeftatur, in aliquo pallidus, inalio candidus, in alio verò ex pallido ad fubrufum vergens, fed in can dido folliculo femina infunt plerunque evamda, in fubrufo femina folidiora Be perfeftiora frequentiflimè obfervantur: feminibus angulofis color externus ex rufo nigricans adeft, incernus albus- Semina interna eadem fblida font quidem, fed frangibiliaj nonfraiftu concumacia ut Cardamomi femina. Racemo odor ineft validus fed *U»JVKI ingenitus verò non afcititius, qui vulgarem Lavendulam quodammodo redolet, fiiavior tamen; exemptis à folliculo feminibus major odoris acrimonia inert, minor autem odorisgratia : eadem ratione *&c* racemus, Be nuda femina acri iapore funt pra:dita, fed in racemo hebetatur acrimonia, in nudis fsminibus vehementiorpercipitur, quae vulgarem caphuram quDdammodolapit,

Deindc oftendit Maronea omncsnotas,, quas Cum Diofcorides^ turn Plinius Amomoaflignantj Indicohuic racemo convenire; unde nunc dierum *k* peritioribus Botanicisprogenuino Antiquorum Amotno habetur, quamvis non defint in contrarium rationes, quibus recenfendis&vel confirmandis, vcl refutandis Immorari non neceflarium ducimus. Hie cerce Cardamomi fpeciss videtur. Carda-nujmum aucem *&c* Amomutn verum cognata efle vel nominum affinitas evincit. Aliorum opinio-neSj Amomumvel Rofam Hierichonticam, vel Cubebas, vel Piper racemofum, vel Piper jEthiopicum,velPedem columbinum vel aliud quid exiftimantium, refutatione non indigent.

Caeterum, (inquit Maronea) Amomi uva, cujus noticia injuria temporum deperdita per aliquot fe-culalatuit, denuo inlucem prodiit opera Cerchini Marcinelli Veronenhs Pharmacoprei, qui ex remotiffimis Indis regionibus verum Be legitimum Amomum ad nos tranfmifit.

Amomum [autorepiofcoride)vim habetcalefaciendi, adftringendi, ficcandi^ fomnum inducen- *H,* dolorem eximendi fi fronti imponatur, inflammariones etiam ac melicerides concoquit ac difcucit. A Scorpio iftis cum Ocimo impofitum prodeft- Podagricis auxiliatur, Ipfoiquc lenit: Oculorum item inflammationes 6c eas qus in vifceribus funt cum Uva pafla. Ad menfes Be in peffo &ininfeflibu5 commodumeft. Decottumvero ipfius potum convenic hepaticis^ nspfiriticis, podagricis. Admifcetur etiam AntidDtisBcprstiofiffimis unguentis. Vires.

Amomum GalenD AcDro fimilemfacultatemobtinet, nifi qubd AcDrum ficcius fit, maJDreautem concoquendi facilitate Amomum.

Przecipuus autem ufus Amomi apud Veteres erat ad unguenta. Qux conftant Amomo, inquit Plinius, omnia acntiora fiunt, maximeque nares feriunc: acerrima per fe Amomo. Hinc Regale unguentum appellatum, quoniam Parthorum regibus ità cemperaturj Amomo etiam conftat.

.1. *AmomumJ])uriurn* Ger. Park- *Amomum Jpurium foliofum* C.B. *Amomum vtrum* [illegible] J. B. *Hamama Arabihm* i. e. *Pes Columbians.*

J. B.

Amomi nomine a. Valerando Dourez infigni PharmacDpffo accepi aroma quoddam magnitudine fpicarum ftoechadis Arabics, cujus tamen porciones feparatae his anguftiores erant: duas fimul junftas vidi Pedem Columbinum hirfutum exprimentes. · Conftant autem foliolis mulcis fquamarum imbricato pofitu compaftis, ex luteo albicantibus, fimile aliquid Be colorc Sc forma cum Drigano habentibus, odoratis^ fapore vifcofo amaricante Be acri.

An hxc fit Garciz Amomum quo fe a Nizamoxa regc Decan donatum fcribit, quia defcriptionem ejus non adjecic, nefcimus.

3. *Amorinfivt Tfrndamomum* J. B. *Amomis Cluf. ad Garz.* C.B.

J. B.

Ab eodem Valerando pro Pfeudamomo Be Amomide mihi exhibita funt fragmenta feu partcs quaedatn nonnihil Amomo praccedenti, fimilcs, inter quas lignes aliquae porciones, nigra, in quorum cxtremitatibus apparent paítes fquamolx, breviores quam in Amomo, minus albicantes, fapons vifcidia ut nobi5 quidem vidstur,

4. *Amomam*

4. *Amomum racemoſum ligno* AJpin. DeMed. Egypt. /. 4. r.io, ^.*gyptiis Hamama.*

Eſt, incjuitj ramulus brevis, graoilis, multis obliquitatibus, atque pat-vis, denſis,. contor tis ramis przdituSj verequeracemouvarum figura ſimilis. Efttamen *gnu\us,* durus, frangibilis, colors corticis quidem nigrD, ſubrubente: ligni verb vel albo, vel flavo przdicus, valde jucundum ſcaromaticum odorem ſpiransj Ted nullms ſaporis. Vide (inquitD. Jonſtonus in *Dendrolog.)* annon potiushoc pro AITIDITIO Diojcoridis ſeu Armeniaco, ſeuPontico ſumeremalis, ſine verborum violentia. Non aJiumfuiſle credo Garcix ramurn quern collatum deſcriptioni Dioſcoridis venuſtiſſime quadraſſe refert-

CAP. IX.

Zbus myrtifoliaMonſpeliaca C.B. *myrtifolia* Ger. *Plinii myrtifolia Park. Tlinii putata* J.B.

J.B.

RAmulis quadrangblis bicubitalibusdonata eſt, *[cauJice* pollicem craſſo, fragile cavo Sambuci modo, cortice cinereo maculoib, membrana ruſeſcente ſiibjeſta, *tz£toLugd."]* perquosor- ^*T* 7* .F'ne & ſerie quadam /o/w oriuntur bina ut in Nummularia K Jujubis; Jujubarum quoqus tr>lns imiliaj led acutiora Be majDra multo. F/orw parvi, virid^s *Hv^* chlori, racematim quaſi congeIti₃ eum apicibus multis, partim Tiigricantibus. *FruStm* Pi forum magnitudine, pentagon^ cujusſeminaJa (ut notat Lobelms) intra angulo/am tunicam incluſa ſiint cochleata.

Locus, Circa Monſpelium copiDse provenitj prarſertim ad ripas Ladi amnis.

Cum frutex ſie, Rhus Plinii Myrtifolia eſle nequit quz herba. Verum quia qualitatibus ſuis Rhoem imulatur, & hoc nomen ſibi uſurpavit, per me licet etiamnum illud retineat.

Uſus. Uſus ejusnullu5 haſtenus innotuit przterquam ad coria firmanda^.quo nomine notiſſimam Kuſir tariffimani cunftac Narbona: dicit Lobelias, *J.B.* Verum *D.Magnol* ad colorem nigrum, vulg.p *Roudou,* tinctores ea uti ſcribit. *Botan.Monſp.*

CAP. X.

* P.i-F.ai. T. 35. *Manjapumtram* * H.M- *An Arbor triſtis Myrtoſimilis* C.B? *Arbor triſiis* Garcia? & Acoſtai? J.B. r. 1. /-4. *c* J4. Park.Ger.

H.M.

ARbor eſt grandis, trium quatuorve hominum altitudine, denſis 5c opacisfrondibus^latcſparſis, naſcensinarenoſis: *Radix* ſubtus iupraque terrain ramDslpargit. *Stipzs* ambitu amplexum unius brachii zquat, Corcice cinereo. *Garcia? Arbori triſti magnitudinem Olete, folia Frunl tribuit* • *Acoſia magnitudtnem & formam Truſiiy Fabric. Mordents apud {Zluſrum altitudintm trium hominum, in quu pulchre cum Autonbus noſtris conwrnt: folia Myrti. Surculi* quadrangulares^ ac nodulati, ſpadiceo conice obduſti. *Avoſia rami tenuesſunt, & ctrtaſer jpatia nodulis diſiinBi. Folia* in nodulis pediculis brevibus craſliolisper intervalla bina ſimul oriuntur oppoſita^ adpediculum lata curvitate, anterius in anguſtam cuſpidem contraſtajtextura craſla, ſuperhciealpera, ſuperne obſeu•ro virDre nitentia,. ſubtus dilutiore, ſapore aſtringente Bcſubamaro. *Acoſtaz folia mollia & lanuginoſa ſunt fartt awrja, qutmadmodumſere Saſoia folia, & viridia nonnihilque ajperaparte ſupna.non adeo /errata in circuitu ut Vruni foliaj mqut tarn multis *vtnis pradita:* quae deſcriptio cum deſcriptione flC Icone *H.M.* convenit. *Florzs* in ſurculis ngidis bino ordine ex alis ſoliorum egreſljs, oblique extenſiis, &111 tresramulos curtos breveſque clivilis proveniunt, quini ſimul in ſingulis ſurculorum ramulis. •*Acoſta paulb alitzr, Iſingulorum ſoliorum ſedznaſci ait pediculum, quinquz capitula [urnma ſui parte ſujtintnttm, qua quatuorſdiolis ſubrotundts conſtant, e quorum mtdio qmnqui /lores zxiliiint, candidi, elegantes, Mali A*re*ſloribm magmtudme pares, .tenmores tamen, elegantiores £T odoratiores* • *pedkulo magts adrubrum cjuam ad flavum cvlorem tendvnte, quo Indi t dull a tingunt, qutmadmodum nos Mroco. Flores* odors ſuavi ſunt optimum mel aemulante, albicante *Sc* aqueo colore, lex, ſepteni, oftovej petalis compoſiri, ad ungues ſtritaioribus^ verſus apices dilatatis, ſummitate excayata in medio velut bicornibus, textura tenui Be rigida, in Sole valde cDruſcantibus, venulis vix conlpicuisj niſi ubi coJore albicante attrito rnenibranacex ſunt pelluriditatis.

Sunt autem pedicuhſlonimj quibus e cajyce oblongo profundo, viridi, ora ſuperna rotundo, emicantj vaginula: breves, ſemunciales, crocez, in quibus duo *(lamina* flava, apicibus craſliSj ſurreſris, ſlavo-aibicantibus docata. Pediculi ſiccati croceum cDloremacquirunt^ ii/que Indigenac cum ligno Santali mixtis atque tritis corpusinungunt. *Fruttus* Jiint rotundo-planiac compreſli, coloie viridi, in niedio unaſiitura exruberante ad verticem utrinque perduſta: in quibus duo rotunda CDmpreſſa/<?#* *na,* qus utrinque ſub cortice extuberant^interſepimento niedio aTemutuo diſtinſta.

Acoſta: Fruct[illegible] magnitudine Lupini [illegible] [illegible] per medium [illegible] [illegible] in utraque parte [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] EEO CI [illegible] Jf. ntio Arborem hanc eandeni eſle cum Arbore triiti Acoſta: *U* aJiorum, tas mukasco [illegible]

IUS nulk 5c ſi?[illegible] XUS [illegible] ArbD[illegible] A de die, quamprinuim Solanbu^ radiis iUnſtranhir, cuWJ [illegible] ? Ver[illegible] Fab »«o * Paludano tₑſt»bU5j .Hud CDS duniaiat concern* [illegible] pertingsre poſliint, minoris facicnda vidwur hsc difficuJras.

Flos

Flos fapore eft fubamaricants, quern cor refocillare incola: centent. Nam & Gentiles ibi menici femen ejus inter cardiaca referunr. Volunt etiam nonnulli aquam ftillatitiam floram cii lisutilem effe, admoto liheo panho hacincinftb: in querrt ufum, 3c etiam prDpter odoris £" am ftudiosè colliguntur ab incolis,

CAP. XI.

Edera trifolia Eanadeafis Cornuti. *trif. Firginien7is* Park. *Epmtdiutn frutkans Canadenfe* nenfibus.

Com.

F*Dlia* habet Phafeoli itibdo tripartita, f>almaribus ferè pfidiculis nixa, qui fiicco turgentlafteo dum rumpuntur, verum paullo poft ità nigrefcente ut atramentum videatur. Cujus rei gratia a plerifque habetur prarcipuus tingendo capilhtio, cbnfeftifque ad idtinfturis infertu^nuperad miraculum ufque id prsftitit. Ex tenui Be pallido *florz* lutfco-pallidos corymbos profert fparfiore racemo, in quo pulpa nulla eft, autfaltem adeò ficca vix ut compareat; fed in ejus acini^ przter/^ew rotundum, duriffimum, cineracei colons, membranateftum aridà fccorrugata nihil continen vifum efti Lignum obtinet cderaceum (longè tameh inollius ac medullofius) quod mira varietate lafcivit nunc emm viget ac fine admimculoftat, nunc ortisabradice ftolonibus per fummam tellurem errat ac fi proximo pariete conferatur tenaces in rimas ejus deducit fibras, ramulofque mittit qufhelicis modo radicantur.

Floret Julio menfe, femina mature/cunt Septembri. Folia quotannis amittit.

Duplicem fpeeiem diftinguunt, alteram virgultis procumbentibus^ alterant virgultis ereftis,

Jo. Bod. aStapelnotisinTheophr.hift. lib.4. c. 5. p. 564- inter alias plantas exoticas Behancdefenbk tkulo *Apvcyni trifoliati Indici vulgo EfimtdiL*

Oùarrit t>. Hermannus in *Cat. Hort. Leyd.* An ereftior hujusfruticis fpecies fit Hederar trifolii Canadenfi affims Indica, Arbor vencnata quorundam *Hort. Reg. Paris*; qii^ culta eft in Horto opulentiffimo ReverendiffimiEpifcopi Londinenfis D. ft *Comport,* Rei Botanies Artiumque MiCenatis Iluftrillimi.

Hzc arbor à quibufdarhnominatur Arbor Virginiana tinftoria.

CAP. XII.

Edtra quinquefolia Canadenjts Cornuti. *Vtiifiupotius Hedzra qumqtiefolia Virgmhnfc* Park, parad.

Corn.

N[?n enbdi fruticat trunbo, fed *lignum* habet larmentofum, geniculis articulatunijVitis more medullofum. Cute verius quam cortice obduciturjj kvi, firmilique novellse vitis palmiti cum tentur inter fe, tird^ friatur. Amplitude fruticis tanta, quantus paries aut arbor quibus velut adrtiiniculis fuftinetuF. Pediculi longiores ex alternis [illegible] rubri : *qmbusfolia* quinque [illegible] n f u r . Adnafcuntur hinc indè [illegible] terafoliorumparte *tla<y,c*li,* qiii in piures fibras enfpas fpai^guntur, quarum extremkates limo callo teguntur. Hisvdut mambus proxima quso, comprehendit, Beparietum a/pentatibusillaqueat fefe, quos tarn jucundofpeftaculD obyeftit, uc ad topiarium opus nihil commodius natura produxiffe vidcatiir- Nee enim ruinpfa ^ft xoihcns ut Edera rioftras, quam ob caufam earn à doniibus procul arcent qui earum diuturnitati coqfulunt.

Sapor huic acidus acparum acerbus. Necflorem, ricu baccas vidit Cornutus. Folia ut przsdentishyemem nonliiftinent.

Flores, obfervante D. Hermanno^t habemus ex Annòtatis *D. Palmer,* cb^mbofi,mufcofi; bac*zs* rotundsHedera in modum. Fruftum obfervavk eruditifltmus Vir Be inlignis Botanicus *D. Leonardos Plmkmtt* Be cipfulas efle affirmat, multa miriuta femina continentes.

CAP. XIIL

Spireafbeophrafii Cluf. Gcr. Sp. Tbebplra(H forte £lu(iv J.-Bt Park, ^piftttt SBilldtti Of Theophraftus. *Frutzx jpicatu* filiis falignis fertafv* C. B.

Clu/.

DUonim cubitorum altitudine aflurgit, tenuibus ramisfeu virgis^ puniceo CDitice obduftis, pt^ qUDsfine ullo ordinefpirfa funt hequemia, Ibrigiufcdla Be angufta *folia,* falignis proxima, per ambitum *I* errata, fiiperne dilutiore yiiiditate praEdita, interne veluti 2erugine afperla exhecantis cum qtadam amaritudine conjunaguftus. Extremi ramuli digitalis ferè longitudinis laçis craflam *fijem* ferunt exiguorum flofedorum, uvz in morem congeftorum, pentapetalorum e quorum umbilico multa ftaminula prodcunt, coloris cum fuo flore ex albo rubefcentis five carnei nullo peculiari odore pra;ditorum, nifi qualis fer^ in florente Olea eft: UliseVaneicentibusruccedunt pufflla, penragona capitula, qua: ad plenammaturit^tem pervenientia tenuiffimum Be quodamniDdo pulvercum f5men flavelcens eftundunt.

ABriga SildTwad Clulium miflus eft. MspfeJulio floret, Tub Augufti finem (emen maturefcit. Tempus.

Ere c e 566 x 5ECT

SECTIO TERTIA,

Jrbom 6[s] Frutms Fruttu Jicco diverforum gmwum compkttms: lit v.g.

J. h ıRuftu membranulis extantibus velut alato donatas; cujulmodi fiint Acer &C Fraxinus.

|H i- *Lanigtras,* feu Floribus Be Fruftibus fpiuatis ut *Tamarifcm^* feu in pillulas echinatas A conglobaris, uc *Tlatanxs.*

3. *Conifer as,* ut *Myrtus Brabantka.*
4. *Multifiliciuas,* uc tytf/ite *H. M.* & Anonymos foliis Ribefii.
5. Frwff* *Fetajoide* donatas^ ut *Paliurus.*
6. Fr. *Bival<vi dicocco* praditas, C^r/w C^riw.
7- *Fr.Trtcocco, uiUvdi-Avanacu, Tira-Calli* qua: font Lathyridis feu Tichymali Fruticefcentis Indicifpccies, Chameka tncoccos, *CanfubiH.M.*
8. Fr. *Ptntacocco,* Pocatsjetci H. A/.
9. *Thlafpzos amulis Jihcults,* ut Rofa Hierichontiua diftaj gux vera Sc genuina Thlalpois ipe* cicseft.

la. Seminibus mulcis parvis invafculis ficcis, ut *Cebipira* Brafilieifiurrij *Amwtti H. M.*

ix. Vaibulofubrucundo fsminaparv^a concinencein imo tiore ocuilcatOj uc *Erica.*

CAP. L

De Acere.

Acer hsc arbor Voflio difta videtur, quia acris, hoc eft, duri admodum ligni fit, pDtius quam, ut PerDtto videbatur, quia acria in ea arcifiuum ingcnia exerueantur juxta illud Plinii lib. \G- c-15. *Awr tjufdzm* (acTilia) *amphtudmis, ofcrumdegantidacfubtilitatzCitrofaundum.* Acerisnota: font folia laciniata auc angulofa, fenuna bina junftaj valculis duris membrani^ sxtantibus alatis indufa.

A- I- -^cer *minus* Ger. emac* *m'mm five vulgar** Park. *Campzftrz & minus* C.B. *Vulgar* mimri folio* J.B. ^C CoitiiTiOJI ^feflplc,

7.

Caudicc ramifque eft plurimum lulcatis rugD5ifjfmej_matefjg alba, i^k fragile 3c fiffili medulla farfta. Ramuli minoles adverfo plcrunque fitu oDnjugatim onuntur. Ramorum cenuiorum cortex teniu*, fufcus; qui unguibus facile abraditur, fubeft alter etiam tenuis flavefcens [Ramorum cortex nobis obfei vantibus~ cinereus eft cum aliqua ruboris tindlura] *Folia* Hederac fblils quodammodq fimilia, quintuplici diviiura primaria incifa^inprincipio tenera, molliaqu^ quotemporelaftei quiddani fiindupt; temporii progreflu rigidiufcula, pediculis longis virentibus aut rubentibus hzrentia (bina ibi CDntraria) *Flofculi* fimul multi expediuntis lanuginofis, interdum ramofis, mufcofi in novem, decem aut undecim fegmenta hirfuta, coloris herbacei, divifi, lamina vireicentia auc rubenda apicibusluteisuna cum ftylo bicorni obvallancia. *Szmzn* CDnceptaculo g^mino alis Jibellarum aquaticaium expanfis figura fimili, hirfiito ocduditur^ in extremis membraneo, qaa coitus eft alarum turgidulo &C nonnihil elevato, intus duro 8c pxne oHeo, cavo, iri qua cavirat^, *fepten* nieduHofum Be virens vel pallefcens latitat, faporis iubadftnngentiSj non ingrati tamen. A[illegible] gentior eft fapor cprticis& folioruinj nee fine amarore.

Nocatu dignuip eftqubd quaixivis Acer majus *be* minus arbores lint congeneres, pla[illegible]t^t[illegible] feminalis longe aliter complicatur in unius quam in alcerius femin^ ut exaniinanti *be* expli^nti pacebit-

Tragus Aceris folium Saniculac non male fimile effe fcribit; corticem. incanum; arbojcsni mpdi humilem, modo magnitudine infigni: *raro tamen apud nos in infigmm vel ahitudintmattollitur^ *ud crajfitiem extenditur.*

Lf[illegible] Arbor eft paffim obvia Be nemini non nota. Gaudet praeruptis &c fylvoils (inquit J. Bauhinus) at apud nos in fepibus ubique occurritj omni fere folo.

Ternpus Floret Apiill &L Maio, Septembn fruaum maturat.

In nvarioferarum *D.Fr.WiUughby* in agri Warwiccnfis vicb *MtiiUton^* lion prbcuJTamivprcha appido vifcum ferens obfervavimus.

V^tenbus len- folebat ad maritandas Vites non fecus guam UJmus.

VireJt Aceris radix, Plinio prodente, concufa c vino jecinoris doloribus utiliflimeimponitur.

Si latus immeritum morbo Untatur acuto,
Accznfum tinges lapidzm jtrtdenttbus undis,
Hwc bibis j *aut Aceris radicem tundis, & una*
Cum vmo cap is j hoc prof mi medicamtn babztur,

Acer

Acer operum elegantiæ & ſubtilitate Citro, non Cedro ut vulgò corrupte ſcribitur, ſecundum: cum maximè anno ſum fuerit undatum criſpatur: plerumque apud nos laudatoribus dicatur ſuppellectili-bus, orbibus, mensifque, Sec. *J-B.* Excrefcentiae tuberofs praxipue commendanruradftrinia, pugillares, reliquâgue curiofa, ob intortum, crifpum; Be varie undulatum Jnacularum difcurfum/

i. *Acer trifolium* C.B. *MonfaJJ'ulanum* J.B.

J.B.

Arbor ell medincriter procera, ramis ktis explicatis, cortice quodammodo purpurafcente; folio Aceri vulgari fimili, in tres tantum culpides five angulos divifo, craflb, venofo, ex longo pediculo pendente, parvis incervallis ucrinque fito : fruftu gemino, membranulis duabus cohsientibus, alls mufcarum (imilibus.

In Delphinatu non prouul Gratianopoli eundo ad maximum Carthufianorum coenobium obfervavimus. Reperitur etiam in fylva *Falena nonlonge* a Monipelio; 8c in rupibiis ad kvam *Capri* *...iy* juxta Ladum amnem. *imQr.Wm*

A.· ?. ***Azzr majm, mult is falso Platanw* J.B- *majm* Ger. *wajm latifQlium, Sycomorm faffo dictum* Park, *montanum candidum* C.B. fttfjc gCCPtCi: *$S®%\TQ\z>* Cgminunlp, ptt falflp, the g...**

J.B.

Arbor eft fpeciofa Sc prDcera, rubenti cortice inteftis ramis afFatim brachiata^ materie multum renitente: foliorumvero ampla latitudo, quae viciginea, aucAceris vulgaciffimi forma, licec acutioribuslaciniis qninque prsdita, fupra atrovirentia, infra pxne incana, utnnqus glabra, fapors adftringente cum amaritudine. Ob foliorum amplitudinem Sc formam Platani aemulam cum SeptentriDnalibus populis per xftivos calores prscipuam inic gratiam. *Flores* mufcoii, ex herbido albidi, calyuulo continentur lanuginofo. At alati fruftus ex vulgari cognitu funt faciles^ per omnia majores, ex longo pediculo pendentes plures, fed fingüli bini foliacei bipennem expanfam Be invsiiam, aut Libellx alas imicati^ micleDS in medio qua alx coeunt itidem gernino utriLulu duro Jatis continent, magnitudinis (eminum Arantiorum albicantes, guftui non gratos. albicantes

Humeftis *&c* altiffimismontibu5 gaudet. Nos in Saleva monte non procul Geneva obfervavimus. In Anglia non provenit fponte, quod fciam, adeo tamen frequens habetur in areis *&c* caemiteriis, hortprum ambulacris Be circa nobilium aedes, utmerito pro indigena accipiatur. Nuper tamen minore in honore effe caepit quam olim, ob folia decidua quz cum initio hyemis primis ftatim pruinis decutiantur, in terra jacentia humore in putrilaginem illico fblvunturj horcolque Sc ambulacra inquinant Sc corrumpunt. Floret menfe Maio : frustum macurat Septembri. Locus. Tempus.

Materies candidior ab arculariis Be menfariis ad vanusulus expetitur- Quadra Be orbes ex *za.* laudatiflimi fiunt.

Veris initiis cum germina novella turgefcunt, antequam explicentur in folia, arbor hasc in trimCD, ramisj.aut radicibus vulnerata dulcem Be potulentum iuccum copiose effundit, non fecus ac Betula. Qûin Be Autumno quoque poft delapfa ftatim folia. Be per totam etiatn hyemem : quod primum obfervavit Be nobisindicavitClariff. Vir, Be chariQimus amicus nofter, D. *Martinm Lifter.* Notandum tamen hoc ei nonaccidere quacunque coeli conftitutione ahc aeris temperie, fed gelida taatum Be leviter pruinofa.

Succus hie Saccharum non obfeure refipit, unde Canaclenfes Americani exeo Arundinum liquoris in modum decofto Sacchari quoddam genus conficiunt, ab arundineo difcretu haud facile, cujus portiunculam munere mgcnioJiflimi Beerudiciflimi Viri *D.Francifti Afion* R. S. olim Secretarii, habemus.

Eft Aceris occidentalis Ipecies folio minore iubtus mcano^ iupri atro-virente, qux Acer florefcens Virginiana audit; hxc inodora eft.

4. *Awisrnapris varietas* J.B. *An Acer montatmm* Park? *Aczr montanumflavum Jive criftum* C. B? *An Acmont. unmjjimk & azutis foliis* ejufdem ?

J.B.

Prxdifto foliorum amplitudine minime cedit, nee tarn altis finuutn diviluris, nullisitem ferraturis,fedextrcmorum acutie exquifitiflitna,ut cum quavis etiam acicula certet, pari nervorum divifiira;^ fed minus frequenti inferna'parte: non incana funtut prxdidti folia, fed dilute viridia, fplendicancia; fuperna (aturitius viridia, non tamen adeo ut priora. Tota cxterum **folii** facies molliorj delicatiorque, longionbus etiam haerent pediculis. An in flore Be fruftu aliqua fit diverfitas nondum obfervavimus.

Habemus folia in montibus propc Genevam collefta^ quz defcriptioni Bauhinianae examuflim quadrant.

Acermontanumfoemina C. *B.* colore eft magis flavo quam mas, ligno duriore Be venofiore magilque criipo, citiiifque floret. Germani, inquic, ob flexuofos venarum difcurfiis ad opera lautiora Utuntur, lignum nobile vocantes; ex hujus radicibus cochlearia pulchra conficiuntur.

In hDLto Edinburg. *Sutherland,* invenio Acer Maj. foliis eleganter variegatis. Locus.

5. *Am majus folio rotundiore minus ladmàto, an Opalus Italorum?*

Hujus folia habemus in Italia Be Sicilia collefta quz magnitudine ad Aceris majoris vulgaris folia accedun^ longis pariter pediculis nixaj verum rotundiora, minus profunde lacinuta, laciniis etiam fegmentis obtufioribus.

Non pediguli tantum fed Be venx icu nervi foliorum Inligniores rubent,

E Arborum

Arborem ipfam, quod piget, *non* defcripfimus, quia à Botanicis ante nos pridem defcriptain fuifls non dubitavimus.

6. *Acer Vir^inianum Jiw Canadtnfs* Virgimanum vdoratum* Herman. Cat. app- *An Styrax Attris folio ?*

C A p. H.

De Fraxino.

FRaxinus Gracis Mlj* & fSiV Tei^©- etiam CDgnominatur, i. =- trinodis, quod ramos ordinatos *9£* numero pares habeat. Lacini nominis Etymon probabile apud Grammaticos non invenio: nam à *Frap* dici^ quod in fragofis locis nafcatur; auc a **&& fepimentum,* quod ad fepes coniiciendas utiJis fit, minus placet.

Fraxini nota^ funt folia pinnata, folliculi membranacei oblongi, femine extrcmum inferius leu quod ad pediculum eft occupants, non ants Autumnum maturo; flores ftaminei congefti, ante folia erumpentes, Be brevi cvanefcentes.

A. I. *Fraxinus vulgatior* J. B. *txnlfivr* C. B. *vulgaris* Parlc- **Common** [illegible]

Speciofæ proceritatis arbor craffo, fimplici, erecto, calvoque caudice adolefcit, cortice cinereo, unde fortaffe nomen Anglicum Afh, materia alba, crifpo pectinum difcurfu undulata, validis ramis, binis ex adverfo politis, brachiata. Folia iisdem bino ordine inter fe contraria, Sorbi modo pinnata, quadruplici, quintuplicive, aut etiam fextuplici pinnarum conjugations ad coftara anne-xa, quam impar folium tcrminat, lsvia Be interdum crenata, ficco fapore fubamaro, aenque aC mordaci prsdita; quern etiam faporem lingua impnmunt quoque fruftus qui peculiari furculo numerofi dependent, quod invcrfatn avis linguam referanc, inde in Seplafiisiiomen adeptl Ex his finguli fefcunciam circitcr longi, parum culmo 1 adores, infima parts ^à pctiolo remotiore] membrane^ à medio ad pediculum medulla farftifunt, alba, guftu acri *S£* amaro. Radices fumrnatel' lure gaudent, Be in fupcrficic terrae latè cxtenduntur j undc & arbor [illegible] reac à Theophralto dicitur.

**InHift.Lvjr.* Scribit * Dalechampiuslc globofos *muhos,* quaks tradit Theophraftus, in Fraxino obiervaffe, *8c* collegiflb hyeme jam definente: efle tuberofos^ veluc ex reficcaru nupcniius glutinofb mufco concreto5₉ guftu nunnihil adftringent^ lignofo intus no do mufcofum corpus fuftinsnte. N^ J. Baiihinus neque nos quicquam talc in Fraxino haftenus obfervavimus. Si quod tamen ejufmo* di fit, jiihil aliud eft quàm excrefcentiaqusdam à puniftioneaut: afflatuvenenato infefti cujuldam excitata.

Cùm dicat Columella Orlium cflc Fraxinum fylvaticam leu montanam, ac Theophraftus referat rupium Fraxinum colore'elle lutcOj & Germanorum *Wald efcher* moncana fir, colore luceo, ut experiencia fibi compertum efle. lcribit Turnerus, refte nobis videntur facers qui FraxiiiLirn montanam Be lylv. Germanorum efle Ornum Latinorum & Fraxinum fylveftrem Theophrafti ftatuunt- 3-*R*

*Locus** Nafcitur Fraxinus squc in montofis [fed humidis) ac planis; nee minus in calidis quam *in* frigid 15 regiDnibus: in Anglia ubiqus frequentiflima ell in fylvis ac f?pibus. Auftu faciljs eftj *Sc* feftinantius germinat.

Fraxinum dupliccm faciunt nonnulli^ *marzm* feu ft&rilem quz flofculorum racemos nigros dnntaxat fert, *iefveminarn* leu fertilem, qua^ femen feu linguam avis didtum producit- NDS in Fraxinis verno tempore qufinudi flonim ftamineonim congeftorum racemos obfervavimus, anre folia ci umpentes,& brevi evanefcentes: nee tamen infrugifera:, (quantum meminimus) fuerunt *hs* arboresj verum port flores etiam fruch15 protulerunt, quod 3i Parkinfonus affirmat.

Ligna Fraxini poft vindemiam Be Arfturum ca:dcnda prscipit Theophraltus: nam fi vel citius, vel leiius quam par eft czdantur, teredini obnoxia erunt.

Correx interior Fraxini fut refert C^falp.), aquamin qua maduerit cceruleam reddit.

Fraxinus Homeri przconio *Sc* Achillis hafta multum nobilitata eft. *Tim.* Porro tantus eft materiei ejus ulus, ut Fraxinum pra: aliis copiofiflimz materia: causa naturam generafle fcribere non dubitant'Plinius: quippe quz obedientiflima fie in quocunque opere, tandemque pro haftis CDIT" ID melior, Corno levior, Sorbo lentior. Eft lane Fraxini lignum tenaciflimum ac dunflimLini-

[illegible] Multum tamen uitereft inter virgam feu ftolonem *h* terra enafcentem, 5c ramum è trunco arboris adulti decerptum lentoris relpcdtuj hie enim valdc fragdis eft, cum ills tcnaciflimus fit. Ad ephippia *&L* fanflas conficiendas expetitur; ad aratra & crates, rotarum canthosgc modiolos, ad lhedas, vehicula *&c* icalas, ad menlas, cochlearia, pociila; ad circulos pro doliis^ manubria Kcapulos organorum quDrumcunque, pugionum^ Bcc. ad ligones & palas^ aliàque ferè omnja inftru; menca fabnlia coiTunodiffimum eft. Denique (ut pergit J. Bauhinus) Quicquid ex lignoneii deb r, i ut iiibtile, fabrefaftum^ etiamque forte efle debeat ut magnam vim Miners quear, non melius alio quam ex ifto parabitur.

[illegible] fraxini femina contrita & cum vino pnta lirinam ducunt. *Hipp.* -1 - r * r S f ! ? r r f [illegible] vlnD CDfta5 per trlduum ^ Porcello, Be in quarto die occide ipfum, & Ciederetdslu) noninvenics rplcncra *Gal*

Fohorum Waxini oh [illegible] fuic [illegible] ^ [illegible] apraram: ficcant valid*, curantque [illegible] fcrpentum, fa Vctcribus fides. Dc anup«hu inter fcrpemes *be* hujus arboris ramDs *td***

refert * Plinius, quac quoniam ie expertum affirmat adlcribere non pigebit. *Tanta eft <vis,* inquit, **Lib.* 16.C.13.
ut n\ matutinas qmdem occidentejve umbras quumfint longijjima, ferpens ejus arbor is attingat, adeo earn procul fugit. Experti prodimus, fifrondt ea gyro claudatur ignis & ferpens in igmm potius tjiiam in Fra xinumfugereferpenttm.* Idem etiam fe expertum prodit Ambrofius Paraeus. At Camerarius contrarius fe expertum fcribit in fsrpentibus Germanicis: & D. Charas in obferv. 8c experim. de viperis non ita pridem Gallicc editis aflerit fe facfto circulo e foliis Fraxini, qui habuerat circa tres pedes diametri viperam vivam in eum immififle, qua: folia (ut videtur) nihil verita, illico fub *us* fefe occultatum ivit. Vel ergo deceptus erat Plinius a magico quodam impoftore, vel aliani arborem intelligit.

Cortex& lignum Fraxini ficcant& attenuant; lienis duritiem fpecifice emollire creduntur, unde 8c in poculis ex ligno fadtis (1 quis affidue bibat lienem extenuari aiunt, eoque nomine Be corticis decoftum quidam exhibent, quo etiam aliqui vice ligni Guaiaci felici fucceflu utuntur. Corticem medianum Fraxini in exteris regionibus in Febribus intermittentibus frequenter przfcribi obfervavit D. *T. R.* Eundcm 6c in Anglia cum fucceflu exhiberi audiviffe retulit idem, in Obfervationibus nobis communicatis. Foliorum Be fummitaturn feu furculorum teneriorum fuccus quotidis mane pauca quantitate potus hydropicis conducere diciftir. Sal Fraxini fudores movetj diureticis medicamentis mixtus: idem efficit & deco&um corticum.

Semen, *Lingua a<vis* diftum, calfacit & ficcat validej conducit epaticis, pleuriticis,' calculofis. Chymici moderni, & prae aliis Glauberus, ad calculum renum *6c* veficae conterendum miris illud pr^coniis extollunt. Cum nucleis Piftaceis, Pineis 8ç faccharo comeftus coitum juvat, Ex\ccari poft plenam maturitatem pulvis non ad calculum tantum, fed etiam ad i&erum 8c hydropem remedium eft pracftantiflimum, atteftante D. *Bowie,* medico infigni.

Semina Fraxini ad 5j- cum vino exhibitum ex Plinio Hydropicos curat, & corpore obelbs ad maciem reducit:, Arabibus etiam maximc commendatur. Epiphanius Ferdinandus hiftoria 82. D. *Hulfe.*

Semina Fraxini viridia, feu potius fruftus collefti ante maturitatem in Anglia muria ex aceto 8c Sale condiuntur pro acetario.

2. *Fraxinus tenuiore & minor e folio* J. B. *humilior five alter a Theopbrafii, minor e & Unniort folio* C. B, *fylvatica feu pttraa Germanorum Turmro forti*

Varieta5 potius Fraxini eft quam fpecies diftinfta, cujus folia pinnata /egmentis dividuntur tenuioribus, ftriftioribus, acutionbus, perinde tam en ferratis ut vulgaris Fraxini- Rami pluribus & crebrioribus tuberculis, foliorum pediculo fedem daturis, inaequales.

Ex Lugduno vicinis montibus habuit J. Bauhinus.

3. *Fraxinus rotundiore folio* J. B. C. B.

Huic quoque folia conjugatim difpofita, fed quac Piftacioriim folia referunt, fubrotunda, minora quam Fraxini vulgaris, in ambitu ferrata, in quibus medictas interior ad nervi imum brevior quam exterior fzpe conlpicitur, id quod in Terebintho Be Piftaciis ufu venire lubinde obfervamus.

Ex Italia attulit G. Bauhinus.

Ex hujus ramis 8c foliis in Calabria aftivis menfibus exfiidat Manna, & in granula Solis calore concrelcit. Nam Mannam vulgarem Officinarum non efle rorem coeleftem aut mel aereum evidentiflimis argumentis Sc experimentis probat turn AJtomarus, turn Pena & Lobelius, necnon Monachi qui in Mefiiem commentati fiint, nequicquam reclamantibus Matthiolo, C^falpino 8c aliis. Quxenim evidentior poteft eflc demonftratio Mannam ipfius Fraxini humorcm fcu fiiccum effe> gummimodo exfiidantem, quam quod e trunco aut ramis vulneratis extillat? quodve experinientumcertius 8cefficacius ad id evincendum eo quod Pena Be Lobelius tradunt, Ramos magnos Laricis 6c Fraxini praecifos, atque in vinariam cellam, quo zftatis tempore Manna coUigi folita eft, afportatos, Mannam poftero die, quanquam non perinde nitidam oftentaffe,

Idem quoque mihi cum in Italia peregrinarer confirmarunt turn alii Calabri, turn precipu£ eruditiffimu5 Vir 6c feduius naturae operum indagator D. *Thomas Cornelius* M.D. Neapolitanus, Confentiâ Calabria oriundus, teftis *ivriflM* 6c omni exception© major, qui in ramulis Be foliis a feipfo experiundi causâ linteo circumvolutis 8C curiose contedtis Mannam faepius collegit: quod expert mentum ante eum ab Altomaro aliifque faftum legimus. Fruftra ergo vel huic veritati confirmandz argumenta accumuiaremus, vel ratiunculis aliorum in contrarium allatis refutandis tempii5 infumeremus. Qyae utrinque adduftsc iunt probationes refponfion6fque apud J.Bauhinum videri poflunt.

Mannam autem in Calabria fingulis annis circa vel paulo ante caniculares dies 5c Scxtiles pluvia5colligunt; cum autem pluit ceflat fluere.

Eft autem Manna duplex : quae è Fraxino colligitur.

I. *Spentanea,* eaque duplex, *vel corf orir,* ut Vocant, *velfilH,*

x. *Coaffa,* quam *Sforz,atellam* vocant Calabri.

Obfervant colleftores in Fraxinis Mannam emanare ex ramis ea potiflimum parte qua foliorum pediculi eifdem anneauntur.

Notandum etiam, non mane priufquam Sol valdè perurat, ut quidam falso retulerunt, coUigi Mannam, fed mendie Soleque fervidiflimo ; non enim à Solis calore rarefcit, folvitur aut cvanefcit, fed potius concrefcit, 8c dunor ac candidiorredditur. Atque hoc refpedtu, Altomari expert me*to, differt Manna *Calabrina* a *Bombjvina* didta, &, ut verifimile eft, *Maftkhma,* reliquifque Orientalibus, qu# fortaffe funt rores creleftes concreti feu mella aerea. Hanc fè fsrro ac laten ignito cum *Calabrina* granis quibuldam injecifle refert, cam ejus quae ex foliis, quam qua: ex ramis

Be

Be caudice colligitur; .illam autem protinus folutam flcliquefaftain: hanc verò aridiorem duriorémque redditum: Soli quoque expofitam *Bombycinam,* non quidem ita repente, fed fenfim liquefadarn; Calabrinam verò duriorem redditam & albidiorem.

Notandum infuper colligi Mannam omnem quidem ex Fraxino Be Orno; fed non ex omnibus individuisj unde in Calabria veriduntur tales arbores quse Mannam dant, ut fcnbit Alcomarus-

Vires. Mannar, referente OEfalpino, ufiis eft in tDta Italia ad alvum leniendam diflpluta? jure aut fern, ponders duarum unciarum aut trium, mitiflimum enim eft medicamentum, foliim tcnues humo-*rcs* educens, biliofos & ferofos. Tutò exhibetur fenibus, pueriSj fcEiiinis etiam praegnantibus K delicacis. Non ipfe folus (inquit Altomarus.J fed omnes ante me Be juxta me inhac regione Medici hac Manna bono ac fblici fucceflii citra ullam noxam ufi iiint, przf&rtim ad alvum moUiendam. Lenit etiam thoracem 5c afperam arteriam.

Cautelae in ejus ufu (inquit C. Hofmannus) du^ funt. 1. NE detur cruda fed cofta. Habet enim non minus quam Caffia flatuoEim quid. x. Ut decur cum acribus^ Thymo, Hyilop. fcc. ut aftio fit celerior-

Eligenda recens f anno non vetuftior •) granis minoribus & rotiuidioribus; qualis eft Manna fohi, Candida, lucida, guftu dulcis^ Be cum his omnibus folida.

Jam il quiratur, tur Fraxinus in Calabria Mannam fun da ^ in aliis regionibusinon item^ qn^ram Be ego cur Lentifcus in Chio infiila Maftichen manet, in Italia aliiJque regionibus minime; Relpondeo autem id evenire vel rarione temperiei c^li, vel canditionis foli, vel utriulque, vel forte"etiam peculiaris naturae Be conftitutionis iplarum arborum.

C. Hofmannus Mannam Orientalem K Europseam ejufdem generis efle Dpinatur, fed neutrum melleum quid, verùm fuccum feu liquorem arboreum : cui fuffragatur Garcias, in Hift. Arom-de Manna Onentali fenbensj compertum fibi, efle earn gummi vel refinim arbqris Perficas di-*&s. Quaft.* Deinde, cum certum fit Europzam efle arboreum quid, Orientalis autem fit illi per omnia fimilis; quidni fit ejufdem naturae ? At verD fi ejufdem natUFK fint^ cur tahta diverfitas liquefaftionis *&c* indurationis relpeftu ? Experientiam appellamus.

Locus. Obfervavit D- *Tancrzdus Rubinfon* in Regno Ncapolitano itinerans multas cicadas fugere *SC* depafcerc Fraxinum humiliorem, undè fufpicatur Mannam facilius extillare per aperra vulncra feu foramina ab bifce animalibus pcrforata, ficut in India Orientali *Lacca* ex arboribus ab *infetlis* exugitur, Be praparatur.

Ante chartarum ufum vetsres fcripferunt res fuas in interiori cDrtice Fraxini, Tili^j Fagi, aJiarumque arborumj in arundinibusj papyro Nilotica, palmarumquefoliis; poftea metallicis [prsefcrtim plumbd5) laminis, in linteis, *Oc* ucrisj in msmbranis leu pellibus animantium.

4. *Fraxinus florifera Botrjoidzs* Morif *Fraxinus Americana florida. Aforif.*

Hacc a vulgari FraxinD parum differt primointuitu quoad foliorum difpofitionem K corticem ; fed florum profert racemos,' dodrantajss^ albos^ pendentes, filiquas feminales nunduni vidimus. Hu]U5 pi an Cam ficcam ad nos tranfmifit D. *Umfiww* SI^OMO^&X, 14******

Locus. In Hortis repentur Fraxinus Halepenfis; an ab Orno diftinguendus?

CAP. III.

De Myrka Jive Tamarko.

MTeAH forte Srf wpwJjifiS, quod ftillo Be fluo denotat, nomen fumpfit^ quod juxta fluvios nafcatur. Regius ^ T 3 ^£ ^ Jq quod Jugere fignificat, quod ut rabular tradunt, Cinyre filia in hanc converfa fit. *Hefych.* Erat autem Cinyras rex Cypri: vel qu&d improboruni eflet corona: quodque lignum ejus inFelix habitum cflet. Vide *Jo. Bod. d Stapel.* comment, in Theophr. Hift. lib. 4. cap. 7. p. 408. qui plura habet.

Ejus note funt folia Cuprefli feu Ericz vulgaris, flores fpieatij xnulta femina lanuginc involujaj fimul conferta racematim in fummis ramis.

1. *Tamarix major five arborea Narbonenfis* J. B- *altera folio tenuiore five Gallica* C. B. *Tamarifcus folh ttnuiort* Park. *Narbomnfis* Ger. *Myrka* 1. Cluf CaiHflrigft*

Màgna ex parte tantummodo fruticat, interdum in vaftam arborem adolefcit^ [in Cotonei ma^nitudinem caudicémque abit] fcabro caudicis corticej rarhorum verò punicante. *Folia* habet Cuprefli aut Erica: humilis vulgaris, coloris ex viridi ad cinereum tendentis: *Flores* extremis ramis in oblongis pediculis confertDS *&c* racematim compaftos, eMiguos, foris purpuraicentes^ ciim expan/i funt candidos, pentapetalos, qui deinde in exiguumfemen tomento involutum efformantur, exig^5 veluci valvuhs inclufum j quibus maturitatc dehifcentibus cfHuit, ut in Salice, Populo *8c* fim- ...

Plenique in anno floret, Vere, iEftate, Autumnoj recentibusfloribus femenjain evanefcens lem-Per ffequibus

Utm. ...ura^Ed propc Mon ft =lium abunde Dritur. ... quam induratam lienK nir Grindalli Archiepifcopi Cantuaricnfis Tamaricem Angli debcnt, ... in Hifpania ...xpsrtus, primus in Angliam cranftulit. *Cambden.EzJabeth* ... neque m Gallia pcrpecua coma virentcm vidJt Ciulnis, Jed m> germina protrudentem.

2. *Tamar-*

1. *Tamarifcus folio latiore* Park. *Germanica* Ger. *Tamarix Germanica Jive minor fruticoCa* T B *fruticofa folio crajjlore five Germanica* C. B. *J.B.*

Aquas amat fin quit J. Bauhinus) Tamarifcns noftras, *radke* crafla, Sc qua: crus arquet craffitudine, cortice crafliufcub, infigniter atnaro tefta, qua; multam ftolonum veluti fegetem emirtir, virgulcDrum fragilium, purpuraicente cortice obdiiftorum, Be in frequences rarnos diviforum, *oa* quos folia bnga coherent lerie, Erica: vulgaris, majDra quam Tamancis MDnfpehenfis, dfanjici verfu alcendentia, calore fere glauco, fapore adftringente, longitudinis palmaris aut femipeddis. *Flares fpwattm* in extremis ramulis digefti, foliolis conftanc externis virefcencibus, aliis purpurafcentibus, *afiabm* in medio lateolis. Sequuntur calyculi fiv^pencarpia mucrtinata; quibus dehifcentibus pappus evoJat delicatiffimus, candididffimus, appsnfo iemine miniltiflimo, coloris rari.

Clulius Myricam Pannonicam magnum fruticem efle ait, nunquam arborefcentem, bsumam tamen herentem: *Flares* ex albo purpurafcentes quinque foljis tdnftare^ Gallic* Myric^ mapnbus.

Secus prpfluemes anma a_C qiundcque exDrb,tant$_{e5}$ fluvios, non raro $_e$t,am circa paludes nafatur, lola Frequenter fax$_a$fo: humidioreB fiquidem 5c lapidofos amat traftus, ut reftL Dodonarus NDS IDCIS conhrailibus circa Auguftam Vindelicorum, Lindaviam *Sc* Genevam obfervavimus *U* ...

Floret Maio & Junio, ac demesps tota fere zftate flores & femen profene nan dsfinit. *Tempus.*

5. *Tamarifcus *s£gypia Gallifera* J. B. *Tamarix v£gjftk, arbor* C. B. *Tamarifvus v£zyptia ral las ferens* Park

Tamancis domefticuni genus, autore Alpino, in ^gypto fpeftatur, procerirate fijjunW $_a$d$_{mn}$ dum a fylveftri Europe diverfum, quod ad magn^ Oliv* magnicudmem crefcat; audi&qnB etiam in" quit, fupra ^gyptum, in *\0c0Sabit* ab lis populis vocato crefcere ad magn* Quercds maenimli ncm, cujus ra lignis carbones faciunt, quibus tota JEgyptus 6c Arabia ucitur, ex ,6q$_{Ue}$ H$_{enD}$ *'TJ* tavafacDnficiunc, ad multorum xgrotonuti ufum. *Folia* fert Iyl^ftris Tamanic, fojiis proxima, tamen longiora 5c graciliora apparcntque multa Capillamenta viridia, qualia in aliquibus Equifetis vifuntur, ramo appenfa, femper virencia. *FruZtut* fert panCDS raros vind^ magnitudine, duros lignofbs, fine nnd»$_f$,fc videntur ejufdem LftantiieS *Z*, \ illis: omnes vero figura inter ft differunc, quanquam in omnibus fuperficies afpera *U* msqualis 0 ... ah. longi, ah, breves, ali. rotundi, alii lati, alii craffi, aliiqu$_c$ gracile, txift ... *non veros fruftz, arbor, effe exiftwo, fed excrefceMias fr^ernaturall I* "Z ... *Corpora* ...

7ZZ™ZZJT arbor fhafce aM -***** ~* ** ... *ferre fcribit, ut* ...

Hæc ... fpecies in Ægypto, autore Bellonio, ^ ... humidis locus fluminis ... ontur, n$_{on}$ rare, *Locus:* ...

Hujus Galls ut Sc cortex, non paucatn fortita: font aftriaionem, adeo ut eall ... omphacitidi fint (mquit Galenus) nifi quia acerbitas evidens eft in galla, at Myrica: fruftu?^t ... temperatura ... *Vires:* eft ina:quahs: immifla emm eft nature ejus multa partium temiitas, atque vis abftergendi, quod fane.galk non acddic. Attamen ubi gaUa ad mahum non $_e$ft ^*i J l Z* ... omnia ad quæ ... la in.mur, ad eadem Sc cortice.

Decoftum foliorum in vino potum lienem abfumit. *Ditfe.* fuccus exDrefffi? ... *u-u Tim.* Ade6$_q$u$_e$ mirabilem hums arboris antipathian contra folum hocTfcerum Sin ... £* tnent fi ex alv$_{CD}$ faftp bibant fues fin= liBncinvauri. H.n$_c$ ex $_e$jus Jignf ut ... ^' £ ^ dierum detornantur pocula, in qu.bus potus licnofis prabetur ClufiS* « I- 7 ™ ... nunc fuhs Francofurti ad M^num venaha mlmorat,. qmbus c o n S m u i l S u o r ^$_r$S ... *J**** ^ jufmodi etiam doliola ex Epifcopatu Salisburgenfi artific.ose conftrufta V.enmm ... lia deferr. fenbit j. Bauhim,, Confimilium vaforum ufus $_e$ft $_{enarn}$ apud S t i o s ^ ^*T* ratufti lienem, autore. AlpinD. Eodem tradente Tamarifci hgni ufus $_e$ft turn ... *fF** ... magis hipra vEgyptum, ubi harum arborum copiofus eft provenrus $_a$d m$_{nf}$-m ... f^&ypco, turn fere null, aha ligna ad comburendum habeant/ MulicrB^decofto ex ... *T l J* ^ ^*T*^ pro utuntur adSftendas menftruas purgafones, ex quo parant ^ S f a ... m mourn injiaunt decoftun, : idem ^uoque fruftus facer$_B$ aiunc- l.s fiquidem utunt ... m S to fangumis, in henterns, 6c in msnftrws plus jufto fluentibus, atque h^monhoidamTmn?" dico ... atque collibantes ipforum decofto ... atque in ... atnue ... Utuntur eciam ad oculorum lippittidines inppientes in tollyn ... atque ad Dri5 *IA* ... c.n,s quoque corticqm Be fruftuum ulcera curat. *At^e h* vires&J- fectus funt quos Veteres ttiam Tamarici tribumt.* V

De ligno multi decoctionem, ... Gllaiaco ad c«"nda$_m$ Luem V.nerean facere folent, quod exhibent leprofis, fcabiofis, atque ^smultispuftulisficulceribusaffeftis, ft! ... idem que faciunt in melancholi ... rum obftructio atque induratio lienis ... " f f t e r i i nigris & hydropicis B ... riga-

Locum ... Venetiis ... Alpinus ... Tamarifci ... cotto pronigan. won $_E$n.m adeo gravia funt qu* ,n *JEgypto* infeft. p.tiuntur E x c E ... impetum punor corporum $_{CDn}$ft$_{itutlDj\ tum}$ flLTfudorun. pw continuum aens d b S* & *I i^I* Jim frequentiffimum ufiim coniueta profufib. V.d, fepms peffime aifFeftos, Be in^ffi ... defeviente morbo, cum extrema omn.a fruiT:ra alibi tentata fuifl'ent; in hac r«ri $_n$ ... pfl fre" nam. przfidiDfum vim noxiam lusm Bvafifls. *Vejlin$_{g\%}$* ... ^{rc}gione citra mag-

CAP,

CAP. IV.

De Ylatdno.

Platanus à *VKAW* difta eft, turn quod folia habeat latiffima, turn quid ramis fie patulis &£ late diffiifis.

Nutæ Platani charafteriftic^fiint folia latiffima., lemma in pijulis Janigerisj conglobata.

I. *Tlatamts Orient alfs <vera* Park, *alii autoribm Jimpliciter Platanus dicitur. Platan. Orient, pifolit majoribus* Herman. €I,)e 39UIIU:*€m.

Platanus, delcribente Cordo, arbor eft magnr, ampla? Be in latitudinem diffuse Nuci fimilis &£ arqualis- Caudice affurgitrobufto, non ita procero, fed ftatim in ramos divifo. Cortice tegitur lzvi, cuno fimilis, fubinde iingulis meniibus explores Be Jcabriores tunicas exuente, unde lemperfiib arbors hac adulta ftrati confpiciuntur cortices. Rami ejus nullo ordine in alios crebro dividuntur ramosj furculi Nucis fimiles. Virgx Be furculi ex intervallo nodis Be gsniculis praeinguntur, ex quibusfingulorum annorum germinationes Scacceflus furculorum numer^ntur. *Folia* habet magnaj lata^ dura *8c* robufta, dod ran tali plsrunque quoquoverfus atnplicudine, fcfquiunciali, psdiculo, ant Jfingiore liirculis adnata^ in quinas autfenas partes inftar palms humansE divifa, hyeme decidua, Aceri (imilia, nill fingulz eorum fibrs in plures partes utrinque difleiftac effent. Venx à pediculo ad omnes fDlionim partes Be cminentes angulos evidences derivantur. Vere cum germinavent^fecus folia etiam globulos quofdam producIt, longis Sc gracilibus dependentespediculis, undiqueafp^ri5j Be veluti lanuguieis flolculis plenos, paulatim in majufculas pilulas excrefcenteSj parvo Caftanea: echino a:quales. Sunt autem hir(utae hz pilulz Be lanuginofar, atque totae ceu aculeis conftantes^ ftid mollibus, Spargann fimilibus. Cum Aucumno ad matuntatem perveniunt piJulae tots facifcunt & diflblvunturln tocidem femina quot aculeis afperatae fuerant: 5ingulaenim femina in fuperficie pilula: in acumen definunt. Porro ea /emina parva flint \sc oblonga^ undequaque flava, alpera Be pappoJà Unugine involute ; quo fie ut confradtaE pilula: nihil aliud quam pappoia lanugo effe appareac, Amianto con rko fimilis : ea fi cafu in afperam artenam receptafuerit ftrangulaCj ideòq,inter Venena à quibufdam Veterum recenfetur. Materia arbori fatisrobufta^ mixtae cumFago Be Quercu fimilitudinis. Auftu facilis eft arbor, fi aptum nafta fuerit (olum, quale eft pingue, rarum, riguumj nani in a/peris *&C* iaxolis contumacicer adokfcir^ & tortuu/a nudofaque evadit. *Hafttnm Cordus.*

Quod ad locum in genere&ttinet coilvenit inter omnes qubdgaudc^t riguis *&i* paluftnbus; aguarúmque ripis. In Italia /ponte non nafci teftatur Anguillara j quod etiam è Plinii verbis coJJigitur. *SeJ yuis,* infit illc, *non jure miretur arborzm umbra gratia tantum petitam ex alieno orbe. · Flatanus ilia efi, per mare Ionium in Diomzdis infulam, ejujdtm tumuli gratia^ primum invefta, inde in Sicilian* tranjgrejjaj atque inter primas donate Italic, &LC* In Ot±in IAIUIA Jppnee provenit; itetn in Lsmno; in Monte Atho ubi magnitudine comparari pollint Cedris mDntis Libani, autoreBdJonio; necnon in CaftagnaMacedonia monte^ inquc Tauro Afi* *&C* alibi. Quinetiam in Sicilia ad radices montis *JEtnx* na(ci aiunr. De quo tamen dybito; cum nuljas in ea infula fpontaneas obfervaverim, *$c* Phniu5 Sicilia: peregrinam fauat.

In urbe Roma muhas vidi adultas *&C* fatis proceras hoc genus arbores. In Anglia etiam propc Verulaniium multa: vifuntur, à Nobiliflimo Viro, Be toto orbe celeberrimo, D Francifco Bacons Barone Verulamii, Vice-comite S. Albani fats; ut à D. Francifco Willughby ceriorfaftus fui.

Locus. I[n] Creta prcpe Cortinam urbem Platanus una eft infignis utriulque lingux monumentisj nunquam folia dimittens, alia in Cypro. Anfuerint unquam iftiufinodi arbores, dubium nobis vidctur: quod fi fuere, crnon pecukare aliquod genus Platani conftituebant, fed caiii quodam Be extra Drdinem natura: tales evadebant;- nee enim PJin ID credimus femine fatas regeneraflc vitiunij ut ilJe vocat.

Errant qui Aceris ipeciem majorem pro Platano habent: quamvis enim foiiorum aliqualis *fit* fimilitudo, allis camen notis à Veteribus Platano adfenptis/ ut v. g. fruiftus formi, manifeftc difFenint.

Sed minus adhuc ferendus (inquit J. Bauhinus) eorum error qui Tiliam Platanum eflbputanuit^ namin hac nee folia conveniunt.

Vires. Tenemma Platani *folia* [Be cortex *Tlin.*] in vino decDiSa mox illita oeulorum fluxiones fiftunt, ac cum (Edemata, turn phlegmonas [viridia trita Be illita *Gal.* J levant.

Cortex in aceto coftus ad dentium dolores colluitur, e vino Scorpionum iftus reftinguit *Vlin-* Sunt qui cum cortice combulto medicamentum deliccatonum Be abfterforium efficiunt^ ut cum aqua lepras Ianet, per feie autem illitum ob humorem nimium ulcera vetera Be iordida.

Pilulae vindes in vino pota: ierpentum morfibus auxiliantur, excepta: autem adipe igni ambuK* fananr, vel frigoreaddic Plinius: tufi autem cum aceto acri, magifque Scyllite, fanguinem om^111 fiftunt. Eclentiginem Be carcinomata, melanias quoque [mdandriafque] veteres addito mellc eniendant. *Vim.*

FDll?ru nipilularumgue lanugo fin aures flc oculos^ illapfi auditum vifumque labefaa^: alpe" ram etiam artenam In/piraCa otfendir

Tn m C; I[f]u bus Dl ^ ° n d e f Galeno, Plinio: Hodie nullus ejus, quod fciam.in m^ [illegible] [illegible] ^ [illegible] ^ [illegible] Bellonius, cymbasparanc exmagAi? truncis Platai* ^[illegible] [illegible] [illegible]

Czterum Ajbor ha:c qv.od vafta eflet, quod patula, quodfoliis ampliflimisj umbra? facisndz per-commDcla, à.Vetenbus Graſcis & Latinis pr«£cipuo in honore habitä &c literarum monumentis *zt*-hbrata eft. *Nunc eft {* inquic * Plinius) *clara in Lycia gelidi font* focia amoenitatt, it inen adpofita, * Lib. i%i domicilii modo cava,* 8D *atque unim pedum fpzcu, nemorofo vert ice, & fe v aft is protegens ramn arbo- ™p. •< rum inftar, agros hngis obtinens umbris: ac mquid defit fpzlunca imaging [axm^ intus crepidmis corona mufcofos complex* fumkes : tarn d'igna miracuh, ut Licinius Mutianus ter Cof. & rntper ttiam provincial tjus hiatus, frodendwn ttiam poftens putavit, vpulatwn> intra earn fe cum dubdevicejimo comite> larjri ipfa toros prabevte fronds, ab omni afflatu [ecurum, optantem imbrium per folia crepitus^ la>tiorem ofudm mar-morum nitore, pitlura variztate, laquzarium auro cubuiffe in zadem. Aliud zxemplum Caii Principis m Veliterno rare mirati unius tabulata, laxifyueramorum trabibus fcamna patula, & in eaepulati, cum ipfe fars zjjzt umbra3 quindzQim conviruarum, & miniftmi capacs triclinio: ejuam caenam appzllavit Me nidum**

Tlatanus Occidentals aut Virgmenfis Park. *Platan. Occident. pUnlis minoribus* Herman.

Ha:c etiam Arbor magna eft Be patula ; folia prsecedentis aequalia„ n on tarn en adeopruFunde in-cifa aut laciniata. Pilulx feu echini fphaericeaeparker rotunditatis, minus tamen afpenc Be aculeate flint; caetera fimiles.

E Virginia in Angliam cranftulit Joan. Tradefcantius.

CAP. V.

A. *Rhtfs Myrtifolia Belgica* Q B. *Myrtus Br ah antic a five EUagnus Cordi* Ger. *Rhus fyl<vi~ fir is, five Myrtus Brabantica <vel Anglic** Park. *Gale frutex odoratus Septentrhnalium El*-agnus Dod.* j. B. *gftotzt* JDilloto, *&au\z,* £>utcf) a?prtl^

LIgnofu5 eft frutex, ftrmentolus *Dod.* eubiti alticudinem raro attingensj [imoapiid nosnon raiofiiperans] in ramos multipliciter divaricatus, cortice.rufo ad fpadiceum vsrgentslaevi-que. *Folia* quodaiiimodo acceduntad Vitim Idseam fruticofam, vel ad parvam Salicem, gla-bra, led quodammodoincana : atque in quibufdam illorutn ferraturs apparent. Ramofum extremis inlident *capitula* yeluti Juli, nmltb minores quàm in Betula, fquamati, perelegances, quippe qui di-luco fpadiceo fplendicent. Cortex amaricat non fine adftriaione; maceries Candida.

l.ubwliu *flofculi* func ex luteo pallidi^ quibusfuccedunt feminum crebrifaCemuli, confertr^: coll-flati quafi fpicis, in quibus *femm* pingue, odore Stoechadis citrine led vchementiore, Sc Tnfolii quodammo o.

Radix, tefts Dodonaeo, fiibefl lenta ac dura- Totus frutex cum gravitate quadam odoratus.

Gaudet locis incultis &: ericaftris, aquofis Be paluftribus ut reftepodona:us. Invenitur plurimus *Locus Q* in indila Elienfi, locis udis & paluftribus, folo fpongiofo: alibi etiam confimilibus in locis reperi- *Tempuj$_m$* jnU5, ut v- p. in Septentrionalibu5 Augliar3 6c props Wareham oppidum ill Comitatu Dorceftria;. Maio *ic* Junio floras apparent, Julio 6c Augufto femen perficitur.

Sapor egregie amarus infignem habere vim ficcandi *ic* difcutiendi monftrat; (sd-prz-fertim v [illegible] lsre tarn fumpturn, quàm admotum ad lumbricos necandos *&c* pellendos Dal. prodidit.

Huju5 folih fcramulisacdiumconclavia peraeftatem ornant noftrates, odoris gratiä, qiiem flores & fummitates fiiaviflimum exhalant: Eadem in arcis inter veftimenta recondunt, non tantum odo-ris gratia qucm communicant fed 5c ad tineas abigendas.

Hujus ufu Polonos doftq^ efle enecare pediculos porcorum iibi relatum fcrib^ Simon Paul-Jus. Si enim fuibus in haris fiibftsrnas Chamslxagnum, fpatio aliquot horarum pediculi- ine'er-moriuntur omnes, nee lendes poft dein animantur. Quin 6c in faltibus in quibus eham^laeagnus crefcit nunquam ftabulantur aut cubilia fiia habent ferpentes, imo *nb* quidem accederc ad eos, ruulcb minus eos perreptare unquam vifi funt.

Flores nonnulli Lupuli vice Cerevili^incoquunt, qui caput admodum tentantem 6c cito temulen-tiam inducentem earn reddunt.

In traftu Bergenfi 8c ahis Norwegia: locis vulgus parare HDvitunguentum ex pulverata Chamsc-heagno 5cbutyro Maiali admodum efficax adversus contumaciffimatn fcabiem : *S.-Pauli$_2$ Jguadrip. Botan. Claf z.p.tf.*

Nota lunt hodie Theae arboris folia a Sinis ufque ad nos delata, ex quibus in aqua communi de-coftis addito Saccharocando conficiturpotio non injucunda, *Be* lalubris credita, cuilimilem ex foliis hujus fruticis exficcatis parari aiunt.^ Quin Simon Paullus affirmat ipfius Myrti Brabanticae folia ells Theae difta, tarn longe petita, tantoque in horiore habita. Verum toto cceloerratj 6c Thea arbor tarn longe a ChamarEeagno differ^ quàm China ab Europa diftat.

CAP. VI.

ArUr Indicaflore maximo, cuimuh innafcuntur filiqti*. Syalita* H. M- P.]?. T. 38, ^9. p. ^ *H. M.*

A Rbor eft procera, 40 aut Jo pedes aha, *caudice* admodum craflb., cortice itidem craflb mu-nito, qui cuticula cinerea fquamosa obduftus, intus albicans, ac copiofam aquam adftrin-gentem ubi inciditur exfudans. Similiter *radix* craffa eft, 8c tend, rubro-nigricante, ftua-mofo, intiu verb ad albicantem medullam purpureo cortice te£ta,. neenqn fibris fiiis lace per terrain diffufaj lapor acris, odor nullus. *Fvlia* oblongo-rotunda, fingula craffisJ intus wiyis.ac[1]

JianuginoiiS

tia, inlcrne nequaguani, atro-vi,'entia: Cofta media craffa & in averfa parte alt& exuberant ć qua ncmpluJTK ordinatim fere him fc bini paralldo duftu ad prominentes denratafque oras exeunt: (apor acidus. .Inter ipla autcm foJia c valido, crafTo, quadrangulo caulefeu pediculo *calyx* prodit.qui ad mall AuramjimagnimdinBrnautaiisfefeaperitjConftans equinque cochleato-cavis.viridibus, craffis, validis, ntentibiis tojjjs, leu potius cavis involucris, continentibus formofiffimum *&c* admirandum *fiirrew,* mdem c qninque albicancibus, glabris, cavis, rotundis, coriaceis foliis conflatum, plurimis in medio CapjIJamentis albicamibus, aureis *apvibm* dotatis, prarditum, quz mfiiper albicame umbilicoftellato, eJegantcr e vjginti angulis'formato fuperius ornata funt. Poftquam ver6 flos ica apertus, fuavifiimo ac Liliacco odore, feptem, oftove dies elegantiam fuam orbi cxhibuit, quinque ejus albicantia foJia ftellatum umbilicum, uc 6c albiuantia capillamenta inftar fativse Braflica; arftiffime coaftringiintj dein crafla, cochlearis inilar cava, viridia^ nitentia calycis folia omnes Illas florispaites occludunt comprehendiintque, qua: unita fingularum qua: in FJore fiint partium complicacio Fruftum effbrmac prargrandi mab fimilem. Hujus ftuftus partium omnium acairaram deJineationem & flefcrjpciDncm hie vide. Scellatus floris umbilicus ex pluribus albicanribiisfeminum follículis, inter fe junftis exigua, albicancia, rotunda *[tmina* continentibus conflatur. *Szrnina* autem tenaci glutins tanquam pifcium ova cohzrent, Tabad feminibus haud majora.

.Cæ ᵘʳᵇm ffriiftus hinoftratibus Pomis vinofis i fere affimilantur odore, fapore & pulpa; meditullium tamen paulo alicer hie conform a tur : etiam pulpa in fruftibus hilce maturioribus fadlis molliffima evadir.

Locus. Cpefcit in multislocis *Malabar₃* prscipue circa *Cochin* & provincias *Mout an;* lemel in anno, Decembri viz. Bcjanuario meniibus fruftus fert, Be a fationis anno circiter quarto ad quinquageiimum Sc ultra frugifera eft-

Vires. Fruiftushi obnimiam aciditatem in deliciis vix CDmeduntur^ fed in eduliis, prsefertim indigenarum julculis, uliirpancur. Ex arboris *koliis* lixivium fit, capillorum unftuolirati, ac capitis fbrdibii5 abfumendis, necnon argento decoquendo adeó^ue depurando accDinmoduni. Succus e radicibus exprefllí5 cum linteis apphcatus tumores phlegm on DFDS ac redematofos refblvit. E fruftibus tensrionbus exprdlus fuecus cum ^accharo mifcetur, ac inde fyrupus confidtur, qui phlegmata incidic *SL* expelhr, necnon faticium inflammafiohem ac aphthas collit. Fruft-us autem maturiores laxara reddunc alvum, & dia^rhceam non raro excitant. Denique arboris cortex-cum Oryza; infulbj (quoi indigenz *Ambatacamja* nuncupant) eric us, parti quc affed:^ Illicus Arthntidi medecur.

CAP. VII.

Anonymoi Ribc/ii fvliis Icon. Robert.

FRutex eft fui generis, foliis Ribis, floribus penrapetalis dilute albidis in umbellx fere aut Corymbi formam in fummis ramulis co-i^geili*, pcnii^ulk caAuiLufioblongisiliifclentibus ; calyce pentaphyllo. Singulis floribus liicccdunc binse interdum ternae capfulac feu SilicuJa^ ut in Conlolida regali, in hortis noftris lemine cafli-, quantum haftenus novimus, ob cteli, ut credibila eft, inclemcndam ; flefcriptio eft *D.Tanvrzdt Robmfon,* qui hunc fruticem Parifiis Bi inhortis ditif fimis Reverendiffimi Epifcopi Londinenii D. H. *Compton* obiervavit.

A Canada Be Virginia delata. fuit hie planta.

CAP. VIII.

Valimus Lub. Dod. Ger. *Taliurus fivz Rhamnus* 3. *Diofcondis* Park. *Rhamnm five Talimw folio Jujubmo* J. B. *Rham. folio fubrotundo, fruttu comprefi'o* C. B. Cfj?!li£ tljOJIK *J. B.*

NON femper humilis eft, verum interdum adeó excrefcit, ut arboris tueri nomen poflit, m.itene perquam dura: virgas cmittit reftas, Be abhis ramos patubs, deorfum inHexos, iubrubente5, quos tenues, ngidz & mordaces armant fpinz. *Folia* Jujubinis tain fimilia ut nihil fupra, quibus tamen nonnihil videntur minora, nee ita profunde per oras crenara., led minimum ac interdum fere nihil: caeteroqui Jujubini folii nervos tres per longitudinem decurrentes obtinent: Juxca qui *flores* emicant parvi, ilellati, orbiculati. 5uccreicunt/r»^/j lati, per marginem membranacei, comprefli, prominente utrinque umbone lignofo^ cujus mediD pediculiis inferitur, q* difFrafti in geminis vel ternis loculistotidemoftendunt femina^ lubrico lacVDie, 6c colore feminui" Lini, fed rDtundiora, torofiora, pulpa dulci, coJoris *Fzr^* porracei.

Fruftus fur de/cribit Cxfalp.) depreffus, ex tenui pediculopendet,pulpa quadam fungo/á circum-™aa, rfliculo intus duro, intra quern tria feminis conceptacula, fingulis feminibus donata, q* in uib alveolis tintmnabuli modo fonanr.

eand^. aUCem nbbis cum J-BauJlinD perfuadeмus Theophrafti Paliurum effe hancphntam:

Locus & Tempus. CirS Ye a DlD/corid5 llnD pice dlcl Rhamnum ;. alio Paliurum. Confule Jo. B^hl?T ;

*P^UUTU^Z^i^F** Rom & allbl ln Icalia necnon clr Moofpelium in GaWia Narbon. & Junio,- f>ua^busfr^u="^m obfervavimus. Gaudet autem campeftribus & incultis. Floret Mai* dum aens, ferret"*SF?* ^ hy^ne arbon adhere, Hyemem cnam, ^*f*^ atur, quo^iam »SnarmtS^ dlllg Cr CrK k fn gore niuniendus. *J.B.* Nonnulhs *Spna Zhnjh* d - ^1 lonamJ PmGamqu^Serv violabanfur ex ca.nexam fmfle an tuniant;

tumant j nee enim ullum genus Rhamni aliufve fruticis Ipinis acutioribus ngidioribufq, horridum nee impune traftabile temere reperias: Hinc.& fepes vivarnominum pecudumque incurfibus arcendis CDmmodiffimae ex BO parari fblebant.

Adftringunt, ventremfluentem cohibent, digerunt Bcphymata curant Paliuri Folia & radix. Fruftus vei-b tantam obtinent incidendi vim, uc Be calculus veficae comminuant, & peftoris pulmonifcjj excretionibus auxilisntur. Semina contufa ad tuflim commendantuiy us, eUani^ arenulas Be cakulum utuntur Monlpelienfes medici. *Vircs*

CAP. IX.

Caritn-Curini H. M. P. 2. *F.* 1o. *p.* 31- *Fruttx Indieus jpicatm Jiorihusgahatis, vafculo* [illegible] *dicocco.*

R*Adix* ei fibrofa, albicans, faporis in corticc fubamari. *Caudex* rurculf^ue.viridi-f[illegible]^^^[illegible] lati at fupra fingubs geniculos extuberantes. *Folia* peUolismedipcriM^Virldi-riifci^[illegible] dis bina adverfa, altcrnacim fica hzrenc, oblongo-rotundaj &c petiolum^cpntrriia^.antenus in culpidem definencia, texcura minus crafla, mDllia^ iuperficie leni, mpern^ pbfcuriiis yiridia^ parum nitcntia, fubcus pallidiora, fapore nullo. Cofta media & nervi inde egrefli in flipina ntiam parte eminent- *Flores* e iinubus paivorum ScrDCundo-culpidaCorurnfolioruni, qua: furculos bina Sc bina, altcrnatim fita^ dense Be fiirreftimcircumftant, exeunt, viridi-coerulei., galeati, conftantes tribu5folii5, viridi-coeruleis, qusexgalea ad unam pattern protenduntur, ac pediifiqulo caLididp^npiinihil inflexo, ac fuperius nodulatD ac longiufculo., quo calyci quinque anguftiflimorum, yii;idiuin & cul^idatorum foliorum, tenuicer piloforum Si ftriatorum infident^ habentgue in nodulq pedunculi cui galea cum ftfiis ex tranlverlo aftrifta eft, bicornes eminentias ex viridi lubcreruleaSj SC adpofticam galeac partem unam laciniam tenuem viridem, lubcoeruleam dependentem, funrque fibres unions nullius. Folia in medio interiiis ftriata, duo oblongo-angufta, Be parum cufpidata, medium quDque oblongum *&c* latum, ora anterius rotunda terminacum.

Per pedunculum albicantem tranfmittitur Jlylusajbicans, qui *b* vertice germinis capjula: feminalis oritur, Floribus deciduis ecalyceprodeunt capfolae feminales, quz piano rotunda: ac cufpidatac funt₃ ac haftiforme5, pediculo oblongq digitali conftantes cortice viridi, intus lignofo, ac in medio in longum ftriati, ut *&c* in oris una ftria qua: utrinque per niediam luperficiem pedis excurrit. In fingulis caplulisfeminaduo, ad utrumque latus unum, coniita fiint, per interfepimentum metjjuni, quod ex oris capful a: ubi ftriata eft inftar latacfimbriz excurrit, a *i,b* mutuo *diihri£ta.₃* valde '^,01^ prefla, rotundiDla, ac inftar cordis cufpidata, cum luo cufpide caplulx cu/pidem refpicientia-^per maturitatem fiibflava feu fubruffb-pallida, fiiperficie ob.pundula eminentia, maximc cum iicca fuht, fcabra, faporis nullius.

Radix decofta Bcfiimptafervit pro doloribusarthriticis, dec.odia cum oleo Bcbutyrp vires adaiiget j eadem trita *&i* cum oleo *Sirgrfim* data mitigandis podagra doloribus fervit. Decoftum ex *radice* & *filiis* epotum frangit calculos, eadem quoque virtute funt *folia* cDntula K alligata fuper ventre. SucCU5 ex fohis extraftus fervit procalculo. *Folia* in decofto data in dyfuria profiint; eadern epota inaquacalida intufli& doloribus calculi conducunt, quam etiam virtutem habent, fi cum aqu^calidaad perunftionem ventris adhibeantur. *r irₙB*

i. *Bern Curini* H. M. P.X. F-il. */>.* 55. *Frutex Indicus Jfricatus florum ftdkulis brrviorihu?.*

A praxedenti non differt nifi in foliis Be capltilis feminalibus- *Flores* in fummis furculis e nodulis ad quo5 Folia quaterna, parva, albicantia, cufpidata fita iunt^ exeunt [Sunt autem folia hictenuia 5C nonnihil tranlparentia, coftis viridibus, quae ex cofta media bin^E ac bins excurrunt, ac prope marginem infe mutuo arcuatim deferuntur, ftriata, tria magis junifta ad floris exortum] & quidem finguli e iingulis nodulis, albicantes, odorenullo, collo minus longiufculo, calyci, qui quinque Viridium, culpidatorum foliorum eft infidentes, quatuorpetaliis tenuibus conftantes, uno ex collo feu pede fiirrefto, quodlatiffimum, interiiis concavuiT\Bcincufpidem CDnftriftum,tenuiflimum & tranfparens, enfta media Be duabus lateralibus versus culpidem e collo inflexis excerius ftnatum ;"tnibus [illegible] ex collotranfverfim ad unam partem expanfis, quorum quod medium latius eft, Be iubrubris radiis ac undulis in colorealbo cenuiter variegatum; eftque collum florum ncrvis tribus, quz ad tria tranfverla folia excurrunt ftnatum. *Stamina* duo albicantia, folio furrefto ex adveiTotradtus coltarum lateraliumitiifte adjacenria, ac cum apicibus iubviridibus, qux brevia tilamenta tanquam appendices demittunr, arcuatim ad fe invicem nonnihil inflexa; ac cumiis conlpicicur *ftyhr** feu filamentum albicans medix cofts folii furrefti ftrifte accumbens, quod ex globulo oblongo virfHi, qui in calyce eft, excurrit. Flonbus delaplis calyx fe claudit gemmas oblongas feminahs tonJtituens. _

Radix in decofto data inlervit pro febribus, .ac capitis corpbrifquemalis affedtiDiiibus. *Folia* frixa in oleo, dein contrita ulcenbus fanandis applicants [illegible]

CAP. X.

Codi-Avanacu H.M- P. i. F.34. *p.* 63. -4» *Lathyris fruthtfcens frutiu infoliorum ah echinato.*

SUflrutex eft, nafcens in arenofis, altitudine duurfi triumve pedum, ramis in Jatum diffufis. .^*jY* tenuiSj fibrafque tenuiffimas alatere ac fubtus emittens, ac ftbrufa. F»//^ qus hinc indc in iurculis breviffimis petiolis proveniunt, valde parva flinty angufto-oblonga, pJana, ad F^T'***** mollia, in marginc minutiflimis condenfis, ac viridi-dilutis denticulisfeu crenulis incite, habentque Coftulam in averfa parte eminejitem, quz Be in rcfta conlpicua eft. *Flores in* brevibus petiolis c foliorum alis oriuntur, funtq, gemmulx ex viridi-flavo dilute/ petjolis circumpofir^. *FruElus* iis iuccedunt fingularesj fruftibus *Avanacu* fimileSj ucpoce tribus lateribus oblongorotundis circumfcripti, in medio laterum acutrinqucaftriis uno fimplid or dine amleorum feu minuriiliiTio-rum fpiculorunimuniti, verum parvi fiinr. *Stmina* quoque in fruftibus cria continencur, intra fipgula latera canquam in propriis capfclis fingula forma cylindrical & magiscinerea, minufq^ de fpadiceo par-. cicipantia, colons /urdi. Flores 8cfruftu5 totoanno fert, fed tempore pluviofb uberiori niuItitudinB-

VircJ. ..T^otfus plantx fuccu5 cum vino epotus fluxm fiftendoproficuus eft: idem cum oleo coiftus uiific^r bibitur ad vires debiles reparandas. Oleum quod ex tota planta paratur capiris ablutioni commbdtim eft ad ejus vertiginem tollendam.

F,, 2t ,,, ED,, *Tandi-Avanacu* *H»M. *feu Rianw vulgaris major.*

A Vulgari Ricino in eo tantum difFerc quod altius affurgat, quodq, ftipiribus *Be* ramis fie valde ru-brisl feu miniacis Be nicentibus: Foliis, flonbus *8c* fruftibus paulo majoribus. Semina eadem, fed majora *6c* paulo planiora, *6c* inter fpadicco-fufcum & nirentem colorem cineris undulis ranonbus cuniper/a. Ran or eft quam Avanacu *Hvc* Ricinus vulgaris.

CAP. XI.

P. F. 44. *Ttru-Catti* * H.M. *Tttbymdm Indicus fruticefems.* *H. M.*

R[illegible] fum, alios deorfum, qui in fummirate quoque ramulosminores ex eodem nodulo in tranlverfum dirfundunt, achi in alios tenerioresfurculos dividuntur. Stipes ut Be rami reneriores viridi-fufci, verufti-oresviridi-clari. *Folia* hinc indc rafiflime confita in cauliculis praecipue tenuioribus, vel fingula, vel in fiimmitate plcrunque tria quatuorvc fimul^ minufaila, oblongo-anguita,, jDngitudixie unius ferine Dollicis, plana, craffiola, in interiors parts in medio fulco ftriata, CDIOFB vindi, fubcus dilutiora. Xotus fruccx, ftipcs> rami, cortex, folia lafte acri, linguam adurence fcatent. *Florts* in vertice flircu-lorum proveniunt in ramulis craflis, curtis, viridi-fufcis, qui plures fimnl c vertice emicant, parvi, quacuor vel quinquepetalisrotundiolisjinagis arfte tanquam inunum nodum unitis, fupenus pJanjs' incus lafteJs ac viridibus compofiti. *Fruffus* fiiccedunt oblongo-rotundi, fimiles fruftibus *Ana-?ami* forma *&c* rolor?; indudentes tna femina, fimilia feminibus Naiturtii noftri.

v$rts. Radix in decofto data fervit pro torminibus ventris. Lac ejus cum butyro decoftum purgativum eft viribus quoque cum *Scbadida-caM,* id eft, EupJiDrbio iifdem.

LOCUM. Nafcitur in arenofis.

Tithymali propn^ difta fpecies eft.

CAP. XII.

[illegible] J.B. C.B. Park. *Arabum tricoccos* Ger. [illegible]

F[illegible] jus, lignum^ inrarru5 miamuiw piui ra mvmis : *JOHU*recuiionDus, latlontnis, K Viriclioribus, te nuifoLam Phillyream referentibus: inter *tmzfiorcs* parvi, luteoli, tripetali; quibus fuccedunt/^-*mina* cricocca, primum vindia, maturitate vero ruborutn indueiitia,peUiculaamari ac fervidi guft^ obdudta, in frutice *fuo* perenniaut funt Tithymali five Heliotropii verrucofi^urajdentibus fraftu *con*-tumacia, medullam albaih continencia, ubi exficcata fuerint fuf ca.

LQCUS. Inter Monfpelium flc Fi oruignanam in collibus [axofis plurimam obrervavimus. Squalid^ fervidi, jaxoh & mamimi foli amalia eft. Non in Gallia Narbonenfi tantum, fed *&c in* Hifpania a *Chifo* inventa.: atmulto vegetior Be viridiorin MonfpelianD agro quam inHiipaniis.

YircJ. ^?|'tatibus ma^na ex parre cum Laureola convenit [illegible] Cum dubium [illegible] Magnus tamen [illegible] Monfpelii, ubi

fepius denial lura rcrenm 3). aut i|. d=dimus psr *k* 8C fzpius alu's Catharticis h)-dr>i>gis ™ j | ^

perbonofaneeventu, fed non adnTodum multum excernit, nee aliquo erTrzni motu, ut fblentLaureola Mezereon Germanicum, Gratiola fcaha. Qiun perparum aut nihil mterdura movet, mfi remixtis quibufdam lenientibus aut fimihbus catharticis. Puensetiam dacus nee tormina, nee vomSonesS fed aquas educit. Refferunt, Aldrocumpubi &abdaminii Hydropico, non ullurti pra> tolicicndas, quo modo libenus utetatur Rondeletius. J. B.

CAP. XIII.

Canfcbi * H.M. *Arbor racemofa Malabarica fruEtu tri^uetro* D.Syeri. ' >.^6.

ARbor eft procera, nafcens in arenofis. *Radix* crafla, ramos fibrofos quaquavei (urn ejiuens, cortice exteriris cinereo-fulcD, intus rubefcente, ligno albo. *Caudex* ambitu unius hominis amplexutn implet, cortice dnereo, intus viridi cum ramis majonbus tedtus; furcuh noveh virides & nodulis diftinfti, medulla ramorum & furculorum faica. *Folia* e nodis exeunt, peciohs loneisVpithamam 8c amplius tonga, duos ferine palmoslata, oblongo-rotunaa; ad pet-olumlatiffim?"S t S r a versus in cufmdetn oblongam contra^*, tenuia & molha fuperne obfcunus, fubtusdiktiusvridu S u e parum(plendentia,fapore adftrmgente 5camaro · E penploqumque,^ feu nerv Seunt in fupina parte folii nonmhil emincntes, quarum difeurfusiftribunones per folmm SronSrS vide. Efoliorumfinubus exeunt furculi floriferi, in quibus *flores* racematun b$_{ie}$vibus& tendbwpediculisinfidentesnafcuntur,petaliscufpidatis tribus ranusquatuor conftantes, numerous SHXSUI* , viridi-dilutis, ftylo viridi circumpofitis, *^apiabus* viridi-d.lutis, leu et.am flayeicenti-CcVúTefcentibus dotatis, haud diffimiles flonbus *Cit-Avanacu,* odons riullms. Sub tempus exph-c^ionis eemmarum in. flores omnibus foliis fpoliatur, *<nx* rurdis tempore fruftuum re utnit..

FruBus qui e longiufculis, viridibus petiolis dependent, funt piano-rotund., tnum laterun^quae ftriis diftinfta fuM, atque in vertice ubi ftriae concurrunt gemmula eminentia, carne denia, etiam per maturitatem colore viridi.

Intus in medio continbntur tna *femina,* per tenue. interlepimentum a le mutuo diltintta, qus forma trilatera font, uno latereextenori rotundo,ac duobus quibus interfepimenta contingunt planis.

CAP. XIV.

frutex Malabar.flere petttafetah fiettato, fruBu ftntagono & pekacocco. Pocatjjetti H.M. *fart.* 5. *tab.* 51.

ARbufcula hunTilis eft,*decem drciter pedesalta, *caudice* haud itacrafTo, albicaftte., cortice obdufto rubiaindo, ramulifque viridibus, fungofj intus meduUa rrfertis, plunbus donato. *Radix* fibrata, albicans, rufo cortice teftaj amara: *Folia* fine ordme circa ramulos provemunt obloheo-rotunda, in ambitu leviter crenata; glaka, denfa, Fragilia, fplenderitia/modora, amara • nervis aliquot exiguis & pame invifibilibus è media cofta in latera excurrentibus. *Flores* Tjetiolisobdongis circa plumofas virgulas proveriiunt, inodori, quinquc liitcis, acumin.atjs, & *ReUx* in modum expanfis foliolis conftantes; quibus totidem alternatim poflta calyCUli foliol* vindia f^ciuntur novem *apidbus* luteis umbilicutn incurvutn viridantem cum *fijh* candido qumquangulo Snribus Singulis flofculis finguli fuccedunt *fruilus,* feu fingub^^quinquanguk rubentoridem diftinlis *loaiWijèmna* parva folida continent, cuncula rufainteda, medulJaalba/hgu-' t?exi-otundooblonga,faporenaufeabundo.

Provenitlocismontams&petrofis circa *Kandenate.* • Quotanms bis floret fruftumque fert, Marnmvk. eiSeptembrLmcnfibus,atdiufuperftesnorieft. *Locuj* *Tmf* Ww:

Folia contufa, in pulverem redaaa, 8c ulcenbus infperfa luxumntem acfungolam carnem tolhim EademaffumptafudoresnievendoFekisintermittentisparoxyfrnumminuunt.

Ex cortice Be radice pulvenfatis ac cum olso tnixtis unguentum conficitur ad fcabiem fimilelque cutaneos *aSsdcas.*

CAP. XV.

Rofa Hiericbonua -vulgo <£&*OB.Park. *Rofa Hiericho]X.rhlafti Rofa de HierickoditttrnMnnt.* &Ofe of l^tErici)Q* . *An Myagrum Arabicum* ? Zanon.

X" Ignofis *&c* confertis ftatim à radice natis frutidt*fiolonibm,* palmarifeus aut paalo majoribus, I craffis, cinerei colons, in nunjerofam ramulorum fobolem cancellatim divancatis, lupenore ^ *i* parte omnibus iii globum velut coeunribus per quos *filia* rara, unciam ieicunciamve lon^ ga lemùnciatnlac^ laciniata$_3$ cinerea, hirfuta. *Flofcuii* intrinfecus fecundum ramos ubiqueracc* matim quodammodo "nafcuntur candidi: quorum unumquemque feqmtur *vafculum* duobus loculis membranula difclufis totidem femina orbicularia, comprefla, ruffa, acria contmens, bmis fupra lcculos extrinfecus velut auriculis prominentibus, ex adverfo pohcis; ex intergerino calycis pariece furgente^/$_0$longiufcula *Radix* fatiscrajT^lignola, fimplex.

Monfonus fingulis geniculis fingula Folia adhaerere aic oblonga, atrgulta, olea: Foliorum armuJj, e quorum finubus fingulis finguli exeunt flofculi, tetrapetali ex herbaceo colore albidi. Unde apparct

ret earn veram Be genuinam Thlaipeos fpeciem efle, Sc inter Thlafpi fpecies reponendam fuifle.

Abfurdc admvdum 8c prxtzr rationem Rota, dicitur hxz planta, cummhilcum Rola commune habeat.Bellonius monadium quondamimpoftorem hujuSnominis autoremfuiflhrefert, cum tamen circa *Hizricho nuthuam'rzperiatur;. fcd in Arabia* de/erra *ad htora maris in tabulo.* Sj'/re/rie/ii ram en ejus fpeciem in Syria: tedtis Se ruderibus invenit *Kauwolfius.* Hanc a *pluribus annis m hovto* meo colo, cum facile Be crefcat Be floreac [inquir C-Bauhinus.)

Plantam hanc Arriomum Vetemm non effey prouc mulci opinati funt, conftat, quod nee *10m* alba Vitis proferac, necullofeu reccnsfeuvetusfpilatodore.

Radiceaqu^calidzimmersaplanta quamvis iicca Be contradta expanditur, quocunque tempore, non natalitiis duntaxat Chrifti, uc impoibres vulgo perfiiadere folem, nee panendi hora tantum partus tempore immifia fe expanditj uc illi. fabulantur.

Rofa Hierkhontza Sylveftris C.B. Park.

Parvitate fua B: loconatali a pracedente difiert-

Afbyllm Indkum J. B- *Rofa Hivrkkwtic* exficcata fimilis* C. B-

In infula 5. Vincentii plantam Hollandi copiose invenerunt, & vocarunt *Blatterlos^* quia nuHa foliaexaftchabebat. Tcncnores ramulos Scorbuti curationi abhibuerum nonfine effeftu. *Ind.Or.* Part. 1. Fig. tfi.

CAP. XVI.

Arbor Brajilien/is floribits jpzeiofis fcic'atis, pericarpio ficco. Cebipira Brafdiznfibiis Marcgr. *Ctfc • piraguacu, & Cebipira-min* Pifon-*Marcgr.*

A*rbor* eft grandis K ramofa, quae lignum habet durujn, afpeftu fere fimils Fagino, ex quo rptemacninarum Sc curruum fabricantur^ cortice gnfeo cum fufco raixco^ *In* ramis habet ramulus alternatim fibi DppofitDS intervallo femipedis fer^ in quibus alternatim vel etiam diiecftc ilbi opponuntur *folia* parva, duDs digitos circit^r longa, 5c *f.* digiti Jata ubi latiflima, figuri
* *Similiafo-. l*... * fimilia foliiS Buxi, fupernc laturate viridia & (plendentiaj infernc quafi canefcentia. *Flora k^* cDpiDflffimoSj in quohbet ramulo quindecimj viginti, aut pkires, luo quoflibet pediculo brevi infidentes, magnitudine florum Pomorum, aut paulo majorcs, quinque petalis conftantes, quas prodeunt e nigro-calyce, illfque infident. Duo folia floris majora funt, *&C* propeJiacu ofto aut novem parvula *fiamina* alba, *apicibus* nigiicanribui. Floris foliis dccidentibis nalcitur e ltiedio *Siliquulay* ex viridi Jubflavefcens, jn qua femen con tine tur. Foliola floris omnia fiint corrugata uc ... Goffypinu5 Lufitanus: Color illorum dilutt crerujeus cum albo; luperius floris folium propl cakcem maculam habet rufefcentcm, *&C* eft inodorus.

Flore't menfibus Oftobri 6e Novembri-

J^mP^UT- ... j;gorCiCBj qUi artiarus eft Be aftringens. Balnea Be decofta fiunt przftantiflima adverfus morbos a frigor? natDS, pedum *&c* Ventns tumores, dobre(que membrorum *Curimmtos* Lufitanis diftos: ipfam denique Luem ^eneream non inveteratam fonnfecus 6e intrinfecus adhibita reftituunt, fado" rcfque provocant.

Cum vero adftringendi facultate fimul *&C* acrimonia quadam agant, fcabiei, tineaeque, Be alii5 qufdem generis cutaneis affedibiis medentur.

CAP. XVII,

Amvttti feu VttMali H. M. part. 5. *tab.* 74. *Arbor Indica fioribus ftizatis, ftminibm parvis fr vafculis fa**.*

KAri-vetti Be Pe-vetti Tab. 54- & yf. part.4.defcript. fpecies eftj atque arbor humilioo /?- circiterpedes alra, caudice msdiouriter craflb, cxtice cinfto cinereo, incas rufefcente, ra* mulifque viridibus pluribus dona to. .*Radix* fibrata/rufefcens, oioris Se faporis lylvcft^ acaraari. *Folia* oblongo-rocunda, acuminata, crafla, den/a, glabra, atro-viridia fuperne *&c* fr*|" dentia, inferne fubviridia; fapore amaro. *Fbfculi* inodorij viridi-flavefcenteSj ad folioruiti *^ circa furcLlo5 (picatim proveniunt: conftant ii unico foliolo, fed in quatuor profundas ^ divifo, ficutpluravideanturj *ftaminults* albicanfibus flavefcantibus apigibus ornatis mediunri of^ pamibus. Flofculis emarcefcentibus *femina* perquam exigua, nifa^ inodora, infipidaj vafculJ* per maturitatem indu^ fuLcedunt-

CAP-

C A P. XVIII,

De Erica.

****—1 Ricam Martinius ab s<jtw frango deducit, quia calculos frangendi vi pollet. WM Erics nots fiinc ftaturfl humilis, folium perpetuum, flos nudus, ;$£ plerunque urc^olaris': E ^ Vafculum feminale in imo flore ceu calyce daufiim j in fterilibus, fqualidis *Be* paluftri feu fpongiofo folovigere, quod pauciflimis plantis copceditur.**

A.. I. *Erica ſuulgaris* Park, *vulgaris fiv* pumila* **Ger.** emac. *folio Myrica* I, *fzuvuljrarù glabra* C. B. *vtilgaris hnmilisjempn virem flore purport & albo* **J.** B. **Common** I^fotlj, 0? 3Ling»

-7. *

Frutex humilis eft, raro /upra cubiti altitudinem affurgens: [vidimus tamen in motitofis Septentrionalibus Anglix putrido 8c fpongiofb folo quae etiam duos cubicosfuperarec] *radicibus* longiflTuriis,. fraftu contumacibusjfpadiceis: *virgultis* numerofis, lignofis, duris, ramofis, colore itidem Jpadiceo praditi5, vel in nigro rubercentibus. *Folia* frequentia, fepper virentia, quatuorvcrficLilis fquamatim incumbsntium foilolorum minimorum conftanc^uc fupernedeorlLiminfpicienti cruces continue videancur: ad Cupreflum Be Tamaricem accedunt, quae f ut ait Cluiius) temporis (iicceffu in ramulcs efformancur. *Flofculi* veluc fpicam exprimentes fecundum ramulos a medio. ad lummum ufque proV pendent, bullati quodammodo, tetrapetali, elegantiflimo purpura dilutions col ore, lnCerdurri albi, perbrevibus petiolis append, quorum medium occupant *apiçes* rufIL

Septentrionalibu5 regionibus, (ut refte Clufius) maxime familiare eft, locis .inctiltis: pracfertim autemin niDntofisfrigtdis, foloputrido cienofo Bcipongiofo, quod aquas combibit Be humore perpetuo turgWt, ubi nulls fere alia: plants proveniun^ omnia late occupat. Rarius in calidioribus invenitur. *CUim*

A- *Erica vulgar is hirfuta* Ger. *Myriva folio hirfuta* C.B. *Myriva folio tomzntojis & incanis foliisClufii* J.B. *vulgarishirfutior* Park. ConWlun rOUgl>ICatob i t J.

Noftra fententia à prxcedente non differt fpecie: cùm, tefte Clufio, praeter hirliitiem ei per omniaiimilis fit; nee minusfrequensoccurratquàmvulgarisglabra, non louis tantum inculcis(ùpra Windelbram (ubi earn obfervavit Clufius) fed ubique in Anglia.

Turn fic=U5 Erica: turn aquaflurum deftillata ruborem oculorum tollit 5£ dplorem mirigat: quin *Wres* **Sc colica laborantibus uciliter exhiberi expertus eft Tragus.** *TJJüs.*

FomentaSc balnea flidatDria *I* floribus confefta podagricia Be paralyticis membris c^nducei^^ccdmitur. Aqua, in qua vulgaris Erics folia decofta funt₃ iiimpta tepide tarn mane quàm veiperi per triginta dies *%v.* ponders, tribus horis ante cibum valet ad vefics calculos comminuendos 5c expellendos, experimento Matthiolù Verum id feliciùs fucuedere idem notat, fipoft id tempusmalè affbfti in balneum decoftionis Erics ingredi, atque ibidem morantes fuper Ericam decobtam fedef e jubeantur, idque pluries repetatur. Addit Matthiolus ie novilTe aliquos, qui fervata viftus ratione, hujus tantum pDtu vefics calculos in minimas partes comminutos ejecerunt. i \^*uis hoc credat ?*

Oho ex Erics floribus confefto ad tollendos herpetes foedos & Inveteratos totamfacicm occupantesRondeletium magno fucceffiiulum fcribic Clufias.

Nee mel quod de Erics floribus legunt Apes in Anglia adeo lmprubum eft, ut fcribunt Diofco-Tides *&c* Plinius, fed paufo duntaxat coloratius.

Ovium gregibus Erica hyberno tempers pabulum prsbet, Be ignibus fovendis inopià Jignorum Infer vit.

. In Scotia materiarii *b* terra pulla inculcato ftramine ex aqua fubafta leviter, & akernis Erics ftratis, extrorfum utrinque fpeftantibus comis, concurrentibus in medio lignofis radidbus, parietes cum cafarum rufticarum, turn hortorum artificiose excruunt: qui vinculo ftraminis 8c Erics nee pluvias metiientes, nac attsrentium jumentorum affri&ibus concufli in multos annos durant. ***Jae**m** Cargillus*** **apud** ***J.B.***

Scoti montani pro lefto fspe fubfternunt Ericam, radicibus deorfum, frondibus lurftim verfis: adeoque Icitè hac rations leftos concinnant^ ut mollitie cum plumis certent, falubritate longe fuperent. Erica enim naturali ficcandi vi prsdita fiipervacuos humores exhaurit, nervifque ebr'um muleftia liberatis fuum vigorem reftituit, ut qui vefpere languidi 6c feffi decubuerint, mane vegesi K alacres refiirgant.

QLiidam ex radicibus Erics calices affabrè componunt. ***D.Sibbald. in Trod. Scot.***

A- 1. *Erica tenuifolia* Ger. *'virgata fvvt fexta Clufii* Park, *humilis, cortice cimreo, Arhuti flovf* C. B; *ramuluurnU, floribus faturatimbùs purpùrtis* J. B. 3fi"^Ieabc& l^catf}*

Ahitudine eft pedali ant cubitàli, plures ex eadem ^adice *caulei* cmittens, teriues, fragiles, cor-li.ce cinereo teftos; germina tamen novella rubefcunt. *Folia* terno ordine pjer intervalla ramulos ringo minus crebra quam in quadrifolia paluftri mox defcribenda, perexigua, angufta, acuta^ latur è viridia^ glabra. Efoliorum finubus exeunt*ramuli* terno pariter ordine: versùs cauhum K fur-ulrum liimmitates *Flores,* tongâ intcrdum ferie, crebri, tres tamen plerunquc fimul, brevibus *0c* tenuibus pediculis rubentibus appenfi, monopetali^ concavi, urceolos lmitati, faturatius purpurei, *£* calyce quinquc iègmencis anguftis compofico- Flos quinque intus *(tarnmufo* occultat apicibus ni-

gncintibus inJTgnia. Stylus ftammulis longior è floris Dfcuta apparet. In imo flore vaiculum eft Jeminale parvum, globofuiHj *fzmina* parva continent

Locus. In inculcis & fterihbus frequens o ecu IT it.

A- 3- *Erica Brabantica folio Coridis birfuto quaternoJ.B. pttmila Belgarum Lobelii, fccparia noftras* Park, *ex rubro nigrkans fcoparia* C.B. *major flore purpureo* Ger. emaC. *quoad dcjcr.* itcto

Humilior plerunque eft quàm pnccedem, [Erica fexta c/«/I] & in terrain rcfiipina, pedalibus tarn en intcrdum *caulibus,* ramofis. Surculi'minores mbercunt, minus tarneh quàm prxccdenris, lunrqiie incan.-i. hnugins hir/titi- *Folia* crebra, quam illnis latiora cra/Iioràque, hirfiua, quatemo ordine per intei valla fatis crebra caules cingentia. *Flores* in fummis caulibus 8c lamulis velutin *v\m*-tellis confertij' & non TecunduiTilongitudineiTi eorundem alii fupra aliDs longa ierie difpofic^ ut in p.^cedente, brevibiis pediculis harrentesj majores quam fiipradifta:, yerum colors cameo auc rubro iijlutiorb, totidem *ftanunula* occultantes cum vafculo feminali fimili: *fiytus* quDque è floris ofculo •cminer. *CapituZa* ancequam flores explicantur admodum hir/uta videnrLir.

Locui. Inpaluflnbusputridisfrcquens eft.

Hue etiam puto referendam Ericam Anglicamparvam capkulis hirfutis *jr. B.* quam fe a D. PctrO Turnero ex Anglia liccam accepifle fenbit.

Jehnfbnus apud Gerardum hanc pro quarta defuibic 5c figuram Erics fecundac Cluni pro ea exhibit, fed perperam. Quid velic C.Bauhinus perEncam fuam hirfuram Anglicam noil incdligo.

4. *Erica Coris folio bijpido Cerinthoides Africana* Breynii.

Breyn. Ramum psdalcm à Protnontorio Bona: Spei acceptum fie defcribit Jac.Breynins.

Ugnolu5 erat, durus, cortice ex lubrufo grifeo & reticulato teftus: quern sxoinni parte temere & fineceitò 01 dine multa ambiunt *folia,* viridancia, craflà, nervo per loiigitudincm excurrente, Erica: baccifers *Mattb.* magnitudine & formà congruentia, nifiin ambiru pilis quibufdam rigidis^ veluti fpinulis, exafperata eflent. *Flora* Cerinthz fforum zmuli, in rami apice brevibus pcdiculis; deni" & duodcni in orbem conferti, ex rubeo colors lepide purpurafcentes, hirfiici, fiftulofi,, ventriosiqu^ in quatuor lacimas paiTasora divifa habentes, Be ex totidem fbliolis hirfucis acuminating quafi ex calyculo provenisntcs admodum magnified fe oftentantes in quorum alyo *ftamina* quacdam apicibusparvis prxdita cum ftylolongiore occultantur.

Erica Africana umbellata flon purpuno Bartliolin. *Atf.Med.An.* 1675. Iteni

Erica Africana arborefcens flore cameo ejufdem *ibid.*

Has non defenbit, fed-earmn duntaxat icpnes exhibet, quas apud iplfim vide.
Prior harum prarcedenti à Jacobo Breynio defcripta: cadem videtur.

5. *Erica Coris folio maxima alba* Park, *folits Corios, flore albo* J. B. *major flore albo Clujii* Ger- *folio Coridu I, feu maxima alba* C. B. <3?COt fiBJjitC^fotocrcD 1^Cfltl),

Cluf Hare omnium quas unquam conipexit CluiTus Ericarum maxima, humanam altitudinem interdum ftperat, fruricofa admodum^ *Hgno* duro, ex rubro nigricanta, *foliis* exilibus 5c brevibus, quaterno ordine raniDS ob/idcntibiiSj guftu amodurn adftringente; *flore* copiofo racematim pxnè cotos ramulos occupante, ut interdum majores rami pedali longitudine onufti confpiciaiatur. Eftauteifl iios concavus velut exiguum cymbalum, oblongusj odoratus, pulcher, albus.

Locus 0 *Tem[us*. Nafciiur in Lufitania; /olitudinibus inter Ulyffipponem Be Conimbricam cdebrem ejus Regni Acad?miam: inveniebam etiam, inquitj circa Tagum decimo ab Ulyflippone Milliari. Floret JSIovembn, Decembri K Januario.

6. * *Erica Coris folio maxima purpurafcens* Park- *foliis Corios qttattrmis, flore purpurajcente* J.R *maxima purpurafcens longioribus foliis* C. B. *major flore purpureo* Ger. [illegible]

Ejufdem fer^altitudini5 eft cum prartfedente, etiam fruticofà, tenuioribus tamen ratnisj [illegible] cunieo coJoris, exilibus fimiliter foliis quaternis ramulos fimul ampleftentibus, quorum [illegible] oblongiuJbuli *flores* in/idem, fupcrioribus limileSj color? purpurafcente.

Tora etiam adftriAionis particeps.

Locus. Provenit eifdem quibus fupenar bcis: ilJa etiam frequentior, 6c eodem tempore floret; fortt? [illegible] duntaxat varietas eft.

A. 7. *Erica folio Corios muluflora* J. B. *Erica Coris folio fecunda alttra [pecks* Clu/- [illegible] *'fvlia dense fruticans Navbonwfis* Lob. *Rettiits Erica Ahietiformis dicmtvr.* 5 [illegible]

[illegible] mnIris tameil niimens [illegible] finquit XB [illegible] minora quidemrat, fed nun totupliciter] nee mini [illegible] admodum lunt folia, *qux* in ramulis velbgia relinquunt qualu in A^

vel potius Pino rejifta cernuntur: ramuli enim non manent politi Illis decidentibus ut in majors Monfpeliana. Extremitates ramulorum abundant copiojiflimis *ftwibus,* ultra folia emmentibus. Hi flores plures velut ex parvis nodis erumpunt, e pediculis tenuibus, longiufculis pendentes, purpurei, calyculati, ex quibus *apices* inultji prominent, oblongi, nigricantes. Hanc fpeciem à J.Bau-Iiino defcriptam circa Pedenatium via qua inde Monfpelium itur copiofam obfervavimus: item eundo à Monfpelio ad oppid^ni 5. *Lupian ictus* vias. Eandemfed hnmiliorem in Anglia inveni-JIIII5 eundo ab oppido *Helfion* ad PrDmontorium tfjÇ Hi^arb ^poillt diftum in Cornubia.

Ffec planta diftincfta eft ab Erica Coris folio II- à Ciufio depidta, nee in parem altitudinema£ furgitj fed plerunque intra cubituxn aut felguicubitum fubfiftit, quanquam in regionibus calidis elatiorfit quàm in Anglia. Clufius hanc defcribere videtur proaltera fpecie EriuxCoris folio fecundac: nonmultum inquiens diflimilis, qus Narbonenfi agro frcquens, longiore paulò & copioiiore eft folio; flore purpureo, minore, Be extremis ramis confertim naltente. NLillunij quantum nos in ficca aqinadvertere pofliumis, certum ordinem in foliorum circa ramulos fitu obiervat, Sunt autem crebra adrnodum 5c conferta Abietinorum in modum ut ramulos occultent.

Huic fimilem fedminorem oblervavimusin rupibus inter Bolzanum 5cTridentummenf?Februatio florentem.

B. *Erica major floribus ex herbaceo furpureis* C.B. Park. *Coris folio* 3. Clu£ *foliis Corhs tjuaternis., floribus hzrbactis, deinde ex albo purpurafcentibus* J. B. 02Cat *l^tati)* tpitfl plltplif^ Ten f Ilocrj?

. * Pracedentibus perfimilis eft, fedpaulci humilior: aliquantulum majora Be latiufcLila nigrioraque **pmuki* -liabet/ffAtf, quaterms ordinibus circum ramulos nafcentia : plurimos *flores* per intervalla lecundum *& antepcn* ramulorumlongitLidinemnafcentes, fuperioribus forma fimiles, hcrbaceiprimum coloriSj deinde ex albo purpurafcentes. Tota etiam adftrifloria facultate pradita.

Supra Ulyffipponem frequens inter fiiperiorcs, plunbus tamen locis occurritj uti etiam circa Tagum. Floret Decembri Be Januario. *Locus & Tsmpm.*

Gerardus pro Erica majors ,flore albo *CluJ* iconem habet hujus fpeciei.

9. *Erica arborefcens fioribus luteolis vel herbaceis minimis* J.B. *[coparia* Park, *major fcoparia^ foliis deciduis* C.B. *pyramidalis* Ger. 25cfome J^eat]),

Cluf.

Hxc etiam fruticola eft, duorum cubitorum altitudine, nonnunquam amplior, fragili *ligno,* tenuibu5 5c miniitis/ò//ij, ut in Corruda prima ferè, viridibus, quse in deficcatis nonnihil ramis facilè defloùnt, Be veftigia fiii relinquunt: iftius *flos* reliquis rninDreft, cavus etiam 5c hsrbacei colon's.

Extremis ramulis capitula è multis foliis compafta nonnunquam gignir, his non multuni abfimiliaj qua: in vulgari Be duriore Thymo aliquando confpiciuntur- *Capitula hacin bac Jpech & nvs mini obfervavimUs: ejufdem nature funt cum rofa dittis in extremis Salicwn i/irgLr; fmt^ite nlhil aliui quàm folia degenerantia ex InfeElorum punSturis,*

Vulgareeft autore Clufioj toti Hifpanix Be Aquitaniac: natnque Ipatiofis illis folitudinibus & incultis bcisfupra Burdegalam, nullum fere aliud virgultum confpicitur: nota eft etiam Narboncnfi Gallic fcopisfaciendismaximeidonea. Nosin luco Grammuntk) propè Monfpclium ; inque ericetis propè Liburnum in Italia obfervavimus.

1a. *Erica arborefcens Monjpdienfis, flore purpurafcentv, ramulis ternis* J. B. *Er. ternis per intervalla ramulis* Ger. OB. *Er. Coris folio* 5. *Clufii* Park, i^eatl) foit|) tljjie *^2autf)€0 nt* a joint*

7.A

Hujus ramuli cuticula tenui cinericea lu'nt inveftiti, terni faepe tnaJDribus circumpofiti, *foliis tioti* ubique przditij iis tamen Corrudae fer^ fimilibus, longiufculis, tenuiblis^ deciduis: in ramuloruin cxtremitate *flores* ex cceruleo purpurafcentes, fatis magni-

In montibus Ligurii prope Genuam obfervavimus hanc plantam infigni ftatura, humanam altitudinem long^ ftperantem. Maxima eft ex omnibus quas nobis hafttenus videre contigit Ericisj cortice cinereo hiriuto, foliis parvis, brevibus; floribus diluta purpura obiter tinftis. Loco pradido Aprilis menfis initio florere coepit. In lylva Grammontia prope Monlpelium ad tantam altitudinemnDnaffurgit. Alibi etiam inmontofis Galliae Narbonenfis oritur, inquc incultis lupra U* lyjltpponem 111 Lufitania.

II. *Erica procumbens dilute purpurea* C.B. *Er. Coris folio* 7. *Clvfii* Ger. *foliis Corios, flore purpureo dilutions cohris* J. B. *procumbent five fupina pattide purpurea* Park- *$blz* JfHltpJc lull) i^ntf),

Chf.

Mukos teretes humique procumbentes *ramos* hab^t, pedales, interdum etiam cilbitalcSj ex atro purpuralcentes. Hos plurima gracilia ambiunt/o/io/^, Tertian *Cluf.* foliis psnè fimil^, paujo tatneri longioraj quaternis plerunquej interdum quinis veriibus ordine difpofita., adftringente guftu. *Fhfculi* in (limmis ramulis oblongi, conuavi, purpurei dilutioris colons, ex quatuor foliolis ejufdem fere coloris prodeuntes; qui maturi Be reliccati nigricans fle rninutum *femen* continent. *Radix* dura, Jignofa, in diverfatendens: lpfi tamen procumbentes rami humiqi*e diffufi tenues capillar6fque fibras nonnunquam agunt.

Copios^ admodum crefcit fupra *Seeboft,* in afcenlii *Herren albeit,* magno mill. Germanico fupra Gamingam: invenit etiam Clufius in Stinacarum Be Auftriacarura Alpium praakis iugis, ubi Junio Be etiam fenus floret: inter Pragam 8e Noribergam etiam Junio florentem colbgir. NDS hinc «n Alpibus Stuiacis colleftam habemus, locum non recordamur. iz, *Erica*

12. *Erica tenuifo/ia calyculata* Ger. *fcoparia alteraPavh. birfuta Anglica* C.B. *ramulis & foliis Corios terms3 fioribus ex rubro purpurafcentibzts majoribus* J.B. *Còns folio lz. Cluf. Clufm*

Cubirali pame eft altitudine, fruticofa, tenuibus virgulis przdita, qux ternz femper circa majores ex intervalhs naicuntur: *folia* fimiliter terna ramulis innafcunrur, exigua quidem fed latiora quàm in fuperioribus^ inferiore *!k.* terrain ſpeftante parte nonnihil candican'tia, hirfuta, guftũs adftringentis. Summi raniuli ad foliorum exortus verricillatim exornantur per iritdrvalla ternis perpetuò floribus, aquali inter *tc* (patio nafcentibus, Be in imam partem converts, majoribus quàm in reliquis genc- ribus, concavis, ventre magis turgido, colons ex alba piirpurafcentis, numero fex, novem, dubdscinij quind^im aucpluribus.

Lorn E? Iirdem cum Erica baccifera Lufitanica Lulitanii arenofis buis crefcit utplurimum. Floret De-
T. cembri mcnfsj 5c fiibinde *fetmn* exiguum nigricans profeiT.

Mil·or cur C. Bauhinus hanc Anglicam denominavsrit, cùm nullibi (qr/od ego unquam viderim aut audiv'erim) in Anglia inveniatur.

1.3. *Erica procumbens htrbacea.* C.B. *fupina herbacea* Park, *parva foliis Corios yuaternis, fiore herbacto, foliaczis capitulis* J.B. *fupina hzrbawa* Park. *Er. cruciata* Ger. ffolurrrD I^rnt^ C/

Pedalem altitudinem raro fuperat, magna ex parte humi procumbit, *foliis* quaternis ramulos contrario exortu femper ambientibus. *Flares* fecundum ramulorum fummam longitudinem inter folia dependent^ cavi, pufilli, in quatUDr angubs definentes, herbaceo .colore praditi, dsindefemen. *Radix* etiam dura *&L* lignofa.

In f>Tlvi5 montDlí5 non longè à Lindavia Germanic ufbe collegimus fub finem menfis Augu/ti, jam turn florere incipientem. Erics fcoparia: circaMonlpelium nafcenci flmilís eft fed minor mul- *zoj £o\i\s* tarn en longioribus *&c* crebrioribus in caule Be ramulis.

Maxima copia nafcitur (inquit Clulus) in àfcenfu mentis illius qui fuperandus :cft iis qui Ga minga ad *Seehof* vicindque bca proficifci cupiunt.

14. *Erica procumbens ternis fvliolis came a* C. B. *parva Vannmka foliis Corius ternis, fiore tap'itulis Thymi* J.B. *fupina cVrnea* Park- *Coris folio nona illujh* Ger. emac. flotocrcD leaning *f$tattf Cluf.*

JEquali cum pracedenti excrefcit altifudins, tenuibufque virgulis przdita eft, humi diffufis rt purpura nigricantibus^ qua: fumma parts in multos plerunque lamubs dividi folent. *Fo//^*inordincs Be verfusdigefta ut in rebquis, tenuia admodum, Ericx fextx in Hifpania & G alii a nafcentis foliis fimilia, terna femper, quemadmodumin ilia, aquali inter fefitu virguJas ambiunt: Summiramuli onufti [tint concayis Be oblongis *flojcvlu,* extrema parte in quatuor angulos fe^lis, colori? cum quatuor illis foliolls unde·enafcunuur camci, oauma ftamuialn mgnćontibub, ftilóque purpurafcente è medio flore-emergentibus: *Semen* maturitate nigncans exiguum habet: *Radicem* aliis fimilem, lignofam. Adnafcuntur interdum hujus etiam ramulis viridia capitula^ c latioribus foJiolis compaa'a, capitulorum Thymi modo.

Invenit Clulius apud arcem *Sticbfiain* in lylva ilia imminent^ qua ad *Sneberg* ex arce iter eft, alia item ad finiftrani oppidi *Neukircbe* fylva. Be nonnulLs rrtontanis Pannoniae iylvis. Floret utplurimum ApriJi Be Maio, quo tempDre afpedtu venuftiflima eft.

Hare eft ilia (pecies quam nos ad Jatera montium eunda à Tridento ad Bolzanum 6e in rupibus Martiomenleabunde florentem obfervavimus.

A. 1 J. *Erica fupina mar it iw a Angliza* Park. *AnTvlygonum pufillo i/ermiculato Scrpylli folio* Lob ?

Cauliculos fundit plures^dodrantales, tcretes, tenues, ramofos, per vetuftatem lignefcenteSjin terram provolut^ junioresrubentes Be interdum velut farinà albicante relperfos, crebris geniculis diftintfos. *Folia* ad fingula genicula multa cbnferta velut in agminulis, vix tertiam uncia? partem Jonga, angufta, marginibus reflexisJ glabra, obicurè viridia, fapore nullo eminenti. *Floras htis* magni, Be quantum memini pentapetali, pulchrè rubentes [D. Goodycrus apud Gerardum ema& Po^gono pufillo Bée. *Vena* ramulosc finubus feu agminulismediis emergentes pluresattribuit, in quorum uniufcujufque *i*aftigio EDS unicus tetrapetalos, pallidè purpureus: radicem extrinfecus nigricantenij intcrram altč detcendentem fapore valdè atnaro 8e nonnihil excalfaciente] Fruftum autfemennondiim obfervavimus.

Loci; In paluftribiis maricimis, pracfertim arEnofisj fa?pius occurrit: vidi in Lovinglandia Suffolcia: propepontem Yarmouth feuHierx oftii oppidi, item in paluftribus Thurrington vici trans Coiceftriam in Eflexià,necnonad margines foflarumin aggeribus arenoiis juxta viam qua: Cama Goldhangerducit^ & alibi.

HISTORIC

H I S T O R I *M*
PLANTARUM
LIBER TRIGESIMUS PRIMUS.

QJJI EST

De Arboribus & Fruticibus Siliquofis.

SILIQJJAS appellamus Folliculps feu feminum conceptacula in Jdngitudinem produftaj five ea membranacea fiint aut coriacea, five cruftacea auc; lignea.

Notandum autem nori omnes in univerfum fruftus quos filiqubfis accenfemus in longitudinem produftos eflb, fed nonnullos breviores 8c tumidioresj tjuos tamen quia reliquis notis cum filiquofis conveniunt ab iis nullo modo feparando5 duximus. Sic quaecunque plantae folliculos habenc bivalves cum feminibus ad rachin annexis urib ordine fitis, cujufcunque tandem figure five bngae fivebrevioris *&c* fubrotundae folliculi funt, Siliquofi nobis cenfentur.

Notandum etiam non omnes in longitudinem produaDs fruftus filiquis adfcribendos^ fed ejus duntaxat plants generis cujus plerxque Be pDtiores ipecies iftiufmodi fruftus producaat. Sic cucunieris anguini v. g. fruftum filiquam non dicimus quamvis longus Be anguftus fit quoniam CUCLImcris vulgaris fruftus ejufmodi non eft; feinina autem in longo ilia eodem moao difponiintur quo in breviore.

Siliqua: autem tiometi prxcipuo jure Bcpej" anfonomafian quandam nobis convenire videturfbl-liculis bivalvibus, quorum femina rachi adnexa ftint^ 8c uno verfii in eadsm linea diipofica.

Librum autem hunc in quinque Seftiones dividemus.

Prima erit De Arbonbus liliquofis flore papilionaceo-

Secunfla De Arboribus folio decompofito feu ramofo, cujufcunque forms flos fit.

Tertia De Arboribus filiquofis flore pentapetalo.

Quarta De Arboribus fruticofis mifcellaneiSj feu anomalis & fui generis feu minus cognitis.

Quinta de Lobis feu filiquis quibufdam, quarum arborcs minus cognit* necdum quod fciam defcripts funt.

SECTIO PRIMA.

Vz Jrbvribus 6" Frutkibus filquofis flwe papilimacw.

CAP. I.

De Arbore Jud<e ditta.

Arbor Jud'tf Lob- Get'. Park. *Jadaica arbor* J. B. *Siliqua fylv. rotundifvlia* C. B. *Cercii prior Thzophrafti* quibufdam, *Colpaa* * *Theopbrafli* aliis. " *3-H//?. 14.

Crefcit interdum. in arbor em juftac magnitudinis Iocis cultisj fed negle'fta Be fponte nafcens * ^ £ ,: inter frutices potius quam arbores plerunque cenfenda eft. RaniorSs fert rariios, aherna-*pri ... ^* tiiri ex lateribus nafcentes, cortice ex purpura nigricante teftos, qui primo vere antef^/w *(Unt* folia, aut iis primb germinare incipientibus infenore parte ternos aut quaternos *flores* firhul *Genift^aut* [illegible] Genift[illegible] [illegible] texti, [illegible] medio multis emicantibiu % fi.] *Folia* deinde ex intervallis prodeunc,. Afari fere, minus tamen *Trlpoides* cdrnoftj cif cinatae propempdum rttunditatis, nervola admodum uti Ariftolochiarumj Sc dura, *i\i-a icon ciufi-.-* periore parts viridia, infcriore vero nonnihil candicantia. Floribus fuccedunt m^mbranacea: *pui?***. PurafcBntcs)?fi}^ & quodammodo tranfparentes, cDmprelfe, digitalis longitudinis [uncialibu5;^*£ & longioribus pediculis pendula; palmari aut lelquipalmari longitudine, membranacc*, purpura- fcentes, compre(fe, unciam Fere lats] in quibus *ftmina* coloris fpadicei, dura, Lencibus majora,^^ *dunta.-* oblonga.

Aliudjc4f *bifido.*

AHud gcnm. Aliud genus invenitur per omnia fere fimile, prater florem, qui in hoc candicat, cum in fiiperiore purpureus fit, Be corticem virgultbrum, qui candicat potius quam purpuraftar.

LCCUJ. Spontg na/ckur primum genus Granatenfi regno, Be quibiifdam aliis Hifpanix &; Galliz Narbonenfis locis inter fegetes. NDS in collibus Romz vicinte Tiberi imminentibus, poftea in Apenninis montibus, vidimus..

2. *Sfliqua, fflvefiris rotnndifvlia Indica* C. B.

CB.

Semefl nummi inftar rotundum, planum, denarii magnitudine, cfaflinfculum., *tuftum,* a Terence ex India accepk CBauhinus cum hac infenpeione, Semen Nummularia: eft arboris Judac Indies, CUJU5 flos magnus, elegans Be odorus eft.

5. *Arbor Juda Americana.*

Huju5iamulum floribus onu/lum vidimus in Mufeo inftruftiflimo Ornatiflimi Viri D. *GuLCourtint* Armigori; Folia ejus nun perindc rotunda crant ac Arboris Judac vulgaris, f^d acuminata, flores longé minores brevioribus etiam multò pediculis infidebant.

4. *Siliqu& fylvefiri Jimilis C.B.' Acacalis quorundam five Ktf?ntftn foliis Ceratids* J. Bi. *An Diofuoridis Acacalts?-* C-B. !&&

Ex uft^nni femine.enata teriella planta inftar Ceratiae pnmum erumpenEisy rotundis foliisquatwrniSj utrjnque coflxannexis binis: Cauliculus fubhirlutus: qux fub Autumni initium rur/us exaruit. Semen altera parte rotundum latiufculunij altera in mucmnerri colledtum.

Semen hujus Caynna: & Kifmcren nomine à Paludano ex Syria reduce accepit QBauhinys..

Vires. Tarn vulgare Conftantinopoli ad ocLilorum.morbos eft remediumj ut tntum fit proverbiurri; *Si do leant oculi babes Chefmefen.*

CAP. II.

Silijua arbor Jive Ceratia J. B. *Siliqua tdulis,* C. B. *dulch five vulgatior* Park. *Ceratia filiqua five Ceratonia* Ger. *Caroba* Dffic *Fonts S.Joannis* Germanis Be Belgis. C^ CtOfct *J.B.'*

Λ ^^r (*ⁿQᵘ^ J- Bauhinus) cui fruftLis.cDrnu modD intortus filiquz & *n&n** JiDmen fecit ftulw'n&f" [filiqua modice admodnm intorta & piDpemodum refta plerunque eft] calidioris fbli amanthylfo uc traduii'tj caudice in magnam excrefcit altitudmem, late ramos Ipargens, [illegible] fingularia brevi pediculo [illegible] gima, crafla, rigida, nervofa, crebris [illegible] [illegible] Novemb. & Decemb. Julium [illegible] Juglandis [illegible] in flores [illegible] rubro purpurafcentes [illegible] fed & alterum tanto interdum longiores, latiores, modice intortas, compreffas, callo [illegible] claudunt membranis diftincta, feminibus Caffiae folutivae ferè aequalia, minora tamen, colore ipfa- *tes remanent,* diceo obrcuriore^ compreffa modiCc, altero fine in acumen leviter definentia, altero latiufculo, *&*pfiM"J<*™ pulpa buxea, dura, *&L* leguminofi quid refipiente.

Quin hQc arbor fit5iliqua Plinii, w^rj* Be x*e*7WiA Grscorum, minim *I* dubium eft.

Locus. In Sicilia circa oppidum *Tuz,am* ffrequentem, *&c* ffpontaneam feu fylveftrem obfervavimus.

In Apulia. & regno Neapolitano vel fponte ontur, vel faltem frequens colitur. Jtiners à Neapoli ad Romam obfervavit D. *Tancredus Rvbinfon,*

Vedingius paucas harum arborumin i^gypco vidit, frequentiores in Palsftina, plurimos in Judzx montibus^ &^ circa i a cram ibidem urbem.

Vires. Siliquarum (ut refté Plinius) cortex ipf? manditur^ eftque melleo ac dulci fapore. Viridesfumptx, autor eft DiofcDrides Be poft eum Plinius, ftomacho incommodz flint Sc alvum folvunt. Eardemficcatx alvum fiftunt flc ftomacho commodiores fiint^ unnamque cienik Quamvis omnes qui dc his fruftibus fcripferunt, ficcatos alvum fiftere affirment, nobis tamen contrarium eveni^ fiquidem quocquoc Venetiis (ubi magna CDpia venales/unt) de iis comedimusj non folum naufeam movcrunt, fed *&c* alvum fubduxerunt non fscus ac pulpa^Caflis, ita nt ventriculuspoftea ab iis abhorreret. Non tamen negaverim poffe impune iis vefci qui aflueverunt.

Ægyptii, tradente Alpinoj mel ex filiquis extrahunt dulciflimum, quo Arabes Sacchari loco [illegible] Hujus quoque mellis ufus eft frequentiffimus ad clyfteres, & aliqui etiam per [illegible] ibi ad excretionem movetur. Utuntur etiam rcnum inflammixionibus intus extraque appofito.

.Ad tulfientcs afthmatic5 iplum non fecus quam Caffiam exhibent^ valdcque ipfos juvat: nee minus decoftuni ex hU-r^ eadem hxc prsftat.

Ou?rcds *"Etwlh?* ^omachi ffl'qw *£*Ttti** comeftacft cgregia; item fynipus ex

Siliqua

Siliqua purgatrix C. B. *Caroba five Siliqua ex Guinea purgatrix* Park. Pona ltd.

Hanc bcofuonaturaliin attorem grandem excrefcere; quamyis in Italia minor plerunque Sc humilior fit Crefcendi modo & foliis a praecedente non multum differt. *Flos* qualb fie a neminc haftenus (quod novimus) traditum aut obferyatum. Siliqua brevis, crafla, incurva, &, uc ait Pona Anacardio Cajous difto nonnihil fimilis, tres circiter uncias longa, exterius fpadicea [bruneam vocant] quemadmodum vulgaris Caroba: dorfo per totam longitudinem convexo feu arcuato linea in ventre feu concava pane elata quatuor vel quinque *femina,* rotundiora minufque compreffa, liimma parte magb circinata, itna acutiora quam Carobae vulgans, continent, laporc, acriore, quique guttur propemodum adurat.

E Guinea allata eft haec fpecies. *Lorn.*

Hanc arborem florem papilionaceutn proferre aUcrere non auhm: aln oblenrcnt quibus ejus copia fa<aa eftj & fi loco alieno a me diipofita eft in fuum transferant.

Siliqua African fruffu minore.*

Huius filiquas duplo triplove minores Carobac vulgaris filiquis vidi apud generofiff Virum D.*GulidrHumLourtme* Medii Terapli, *hSanclaCruce* tube delatas.

CAP. III.

De Acacia Americana.

i. *Acacia Americana foliis Colutea Monococcos, filiquis echinatis* Hort. Lugd. Bat. Hermanni. *Acacia Americana Rohini* Cornut. *Pfeudo-acacia Americana Robini* Park.

Cornut.

ARbor eft caudicc amplo 8c duro, cortice nitido & iiibnigro, nee fpinis armato ut ^gyptiacac aut Cappadocicz [Acaciae] fed laeyl Firmiffimis radidbus haeret. Cacumina bn-^ge lat6quc diffunduncíir, multiplicibus didufta ramis, teneris, medullolisj aculeis crebris & acutis horridis. Oblerva tamen aculeos non rotundo ftylo minaces, ut Rhamni, fed ex bafi in amplarn latitudinem compreffa acuce gracilefcentes ut Rubi auc Sends canine. *Folia* in eodem nervo funt utrinque dena aut odiona, uno femper extremtOn nervi claudence. Peculiaris eft in eis noftis fenfus, ftatim enim fub vefperum in fe addudta per media phcantur, donee fequenti die Sol poftliminio reverliis aperiat. Floret Augufto : flos albus eft, Pdo fimilis, in uvam compofitus, ut Gytifi, non adeb tamen fragilis, nee deorfum nutans, fed fe in fublime erigens. Succedunt *femina* Lenticulae fimilia, quae fingula fingulis nucleis, duris admodum, Be ex omni parte echinatis clauduntur.

Totius arboris foliorum iuccus aut decoaura vi lumtna ad refngerandum & adunngendum eft. Hsec arbor non Cut vult Jo. Parkinfonus) ad fpartum Spinofum referenda eft, fed ad Glycyrrhizam echinatatn pertinet, quacum Be foliis & filiquis monococcis, eredis, echinatis, pluribus in eodem iiirculo feu communi pediculo glomeratis^ in tantum convenit, uc non immeritb Glycyrrhiza echinata arborea diei pofleL

X. *Acacia Virglnian a filiquis glabris. Arbor filiquofa Virginienfis ffinofa, Locus noftratibus.dicta* Part

E Virginia in Angliam dudum tranflata eft arbor huic non multum diffimilis, magnitudine 8c ftatura eximia, cujus truncus cortice lxvi integitur, ramuli juniores virides lunt, & ad unumquemquc articulum'fpinis acuciufculis obfiti, undc Sc folia egrediuntur praecedentis fimilia, eodemque fitu ad rachin annexa, impari uno alam plerunque terminante, quod tamen interdum deeft, brcviora nonnihil & rotundiora. Nondum [tempore Parkinfoni] apud nos floruit, nedum fruftum protulit. Qua tamen ad nos c Virginia allatae funt filiquae tenues erant, oblongs & aliquantulum comprefli, ad modum filiquarum I^burni, quibus tamen longioraj tenuiora 8c nignoraj femina parva, fubcinerea, fpbndentia, rotunda, compreffa daudentes.

Hxc Arbor fepiffime falso vocatur Acacia Americana Robini ab Hortulanis noftris, annotante ingeniofiffimo Viro D. *Leonardo Plitcknet, M.* D.

CAP. IV.

De Colutea veficaria.

COluteam vulgarem Theophrafti *uKmiw* non effe contendit Jo. Bodsus a StapeL Colutea autern veficaria infigni nota, filiquis veficularum inftar tumidis, ab aliis omnibus arboribus fruticibulve diftinguimr.

j. *Colutea*

1. *Colutta-veſicaria* C. B. J. B. *Veſcaria vulgaris* Parlc. CD/JI/M Ger. 25dffarb

Arbor eſt non magna, in multDS ramDS diviſa, materie fere Sarnbiicij duriore, intus non medulJata ſed cava; CDrtice gemino, exteriore cinereo, interiore viridi veſtira: *Folia* multa; novemvel undecim ad unam coſtam alligata, utplurimum oppoſita, Glycyrrhiza:, Hedyſari, aUtSenae modo, ſed Senas folijs niolliora, rotundiora, nee in acutum mucrbnem deſinentia, ſupernè glabra niagiſque viridantia, infernè albidiora Be hirſuſa, guihi amaro. *Fhres* ex longo pediculo multij ut in Piſis K Cicerculis, crocei, formâ ſimiles pncdiſtorum flonbuSj, Be Geniſhe angLilolæ ac rotundas: Qjiibus'decidentibus ſuccreſcunt folliculi, membranacej, pellucidi/ ihterdum rubentes, ſpiritu veJuti quodam diſtendente turgidly icà uc preſlù digitorum cum crepitu; eliſo aere,, diſlilianc: in quibus continentur *femma* ad folliculi futuram tanquam coſtan^ quae maturo femine dehiſcir, pediculis brevibus appsnſa, formâ renis, antè macuritacem lutea, ſapore Fabarum ſeu Pilbrum, per maruritafem minora, Lentes zmulanria quodammodD,minora tamen.mtundaj nee icà nigra ſere^dura, compreſlâ, lacunâ in niedio pr^dita, ſaporem pnſtinum retinentia; amaritudinem in iis nonſentimus, uc perhibet Matchiolus.

Locus. In Icalia mulcjs in locis invenicur, uno prx cxteris notabili, in lateribus & prope/iinimiratem monci5 VeJiivii, in alcenſu ad craterem^ ubi nulls ſere alix plantar. QtyTervavimus eciam circa Monſpelium.

Virus. Hujus folia, ſed praecipue femina, non ſolum purganc per mferioraj ſed & vomirlones mDvent, veluci femina Geniſtx; ſunc autera vencricub Be viſcenbus inimica, ldeoque nonniſi robuſtionbus exhibenda.

1. ***Colutea Zeilanica arg^nlta tota* D. Hermanni- Hort. Lugd. Bat.**
Herman.

Frucicat altitudine humana: *radice* palleſcente^ bi'achiata, Jignoſa: *Caule* ſimplici, aliquando multiplici: *Ramis* non incomptis, jncano molli tomento obſitis: Fo/wperpetuis, ſubroCundiSjCraiTis, albentibus, lanuginolis/ ut plurimum ſeptendeeim coſtam mediam binatim cingentibus, unico in ſiimmo impari: *Floribus* papilionaceis, luceiSj Geniſtx-Hiſpanicac amplitudine, in ſpica palmari arfaum coacei-vatis, pendcntibus finguhs ex pediculis parvis, incanis^ marginibus crenatis : *Siliquis* coriaceis, bivalvibusj teretibus, digicum longis, vencrio(T5J, aliqdot quaſi iſthmis intcrceptis, deorliini ſpeſtancibus, incus Be extus incani, albentis coloris. Be in molliculum mucronem produſtis, claudencibu5 parce quac protuberat *fstnm* gbboliim, durum, fiiſcum; niagnitudine Ciceris.

L. Aromat. Ci 35- Abundat in vepretis maritimis infiiJac *Zeylan,* difta ab indigenis *Mundu Murungu>* i. e. Muruhgu maricima. Videtur enim habers quandam affinitatem cum Moringa * Chriſtoph. Acoſta;, quam Zeylanenies *Wattu Murunjru, i. z.* Murungu hortenſc VDcant.

CzterLim guſtanti deprehendirur acris; amara, ingrata & nauſeoſa, virtute purgandi przedita, ſed ob ignaviam Be malignitatem a foro hiedico prorcripta.

PrDpagatur facile per novellos ſtolones à radice aſſurgentes, per ſubmcrſionem autcircupppſitionem, ut Be per femina vere terrac commiſſa. Frigori liibduſta cota hyeme viget Be viret.

D. *Hermanns* Hoi ut tarn dividit in K ... ſiliquoſum deinde in duo genera ſiibdividit: quorum primiim ſert femina cylindhicea, dblonga in ſiliquis bivalvibus articulatis: Alterum, cujus quatuor in Orients offendit ſpecies frucicefcentes, ſill qua 5 producit bivalves, ventrioſas^ quaſi iſthmo incerceptas, ieminib'us intus rotundis j cujuſinodi eſt planta deſcripta.

5. ***Colutea z^thiopka fiore purpurto* Breynii; *Cent.* r. *Colutea v£thiopita flore Thxnkeo Barba Jovis folUs* Breyn. *Frodrom.***
Brejn.

Planra Autori noſtro deſcripta ex femine Africaiio, circa Promontorium Bortt Spei colleſto, enata^ *caules* plures ſeſquipedaleSj lignoſos, ſtriatos, incanosj medullâ candidiſlimâ farſtos proferebat, ſaporc dulci: in quibus hinc indè ſparlâ eranc/o/i^ è compluribus incanis foliolis, Ciceris *ſyl*veſtris anguſtionbus, uni coſta: quatuor iinciarum utrinque inhxrentibus^ unoque extremam alam uccupante, compoſitu. E ſingulis fermè alarum cavis liirculus prodibat, duorum aut trium digitorum tranſveriorum longitudine, floribus Colutea: vulgaris longioribus, Be ſlorido colors BX ſuaverubente purpuraſcentibus & media ad ſummum cacumen decoratus. Quilibet verb illorum fli^rum ex incano, ſtriato, in quinque ſegmenta expanſo emergebat calyce : ex quo flore delapſoFp//*c«/»r Colutcx vulgaris, ten^r, membranaceus pelluciduſqus ſuccreſcebac: in quo *femina* ficuti in vulgari continebantur compreſlâ, reniformia^ liitura folliculi ſuprem* pediculis br&vibus appenſa j quac tamen ad juſtam perfeſtionem non pervenerunt.

LOCUM. In HDrtisſiequens eſt.

4. ***Colutea humilis veſicaria Sjriaca florz vxrulw* Breyn. *Cent.* 1.**

Rarum hoc Colutca: genus Syria: mloCis editisprope Halepum occurrit: *RaJict* ſuſca, anipk ad ... craſſitiern longitudinemque "accedente; qua: *Cohculos* ſundic palmares, terram verſus re... quorum iuprema: parti novem auc decem Lencis adhsrent/J/tf pennaca : inter qua: ... nt ColutsyEchiopica: aft violacei coloris, inque orbem dilpoſiti: quos folliculiexcipiunc ... nores ...
in Herbaria Rauwolfiano obſervavit D. Brcynius, qui earn pro Aftragab ... cm appnm, ... in Hcrbari ...

CAP. V.

Barba Jovis C. B. *Jovis barba frutex* Park. *Jovis barba pukbre' herns* J. B. *QH)t*

J.B.

ARbufcula eft fruticofa, altitudine humana [nos tam altam mm obfervavimus] cujus materiem duram atquelignolam fere incanus Be lanuginofus regie cortex Kami huic frequentes fatis. *Folia* quinque aut fex, auc feptem etiam conjugacionibus contexta, quarum fingularia Lentis foliis paria, villofa argenteo colore fulgent. Ex pediculi foliorum a]a appendices fingulares exoriuntur, lanuginofac, quarum extremis inherent acervatim congefti *floftuli* lutd, quorum finguli non magnitudine fed forma Genifta; flores armulantur. Succedunt *Jiliqu<e* anguftae, breves, molles, cinerea:, *[tmina* duo vel tria in rotunditatp oblonga, ex cinereo nigricantia continences. *Radix* dura, lignola. Admodum tenera eft 5c frigDiis impatiens.

In clivis maritimi5 Hetrurisc & Regni Neapolitani copiofam obferyavimus. In Promontorio Ceti props Monlpelium, ubi earn oriri tradunt, nee nos nee D. Magnol inverymus.

De vinbus auc ufibus in medicina nihil traditur.

CAP- VI.

Arbor filiquofa irifolia Indica, florz papilionacso Jzliqua grandi pilofa unicam intus fab am cmtintntt. Plafo H- M-

H.M.

TRium hominum longitudinis eft, unius craffitiei, cortice exteriori cinericeo, ficco, fragili, qui è nigro rubeà inveftitur tunica^ interiors vero molli, quamvis craflo, quo incifo gummolus, languineus affatim exfudat liquor, lapore fubdulcis. *Radix* fufca eodem cum caudice liquore eft liiccida. *Folia* crafla, prxgrandia, Braflicx Sabaudae hybernac imitantia, e lato rotunda, lefqui fere fpithamam longa, albo nerveo obdufta limbo, taftu fubalpera, colorc fuperne e viridi-fufco nitentia, inferne dilutiora, terna pedunculis rotundis c:rafll5, cubitalibus furculis inherent- Venulz quae e media majori erumpentes in refta duntaxat parts vifiintur, in fe inviccm revolutae fupinam fuperficiem ftrianc, afperirateni diiSto modo caulantss; faporis expercia. Longiorc derifôque è ratno, iupra foliaceDrum exJurgcntc, petiolis fpiffis, fefqui fere unuialibus, panimpcr tDmentofo plures alcerni proveniunt *fores,* papihonacei, grandiulculi, tetrapetali, colons coucinei, *Muricu* adeb fimiles ut csctera exindepeti queant: odor ipds auris. Calycis verp quinque cufpidati petiolus parùm tomento/ùs eft. *Siliqu** permagn^ fpithamam longa:, tres pollices latae, nervis eminentibus, multis pilis dum adhuc virent decumbentibus obfitae, lateribus paEne contiguis, perplans, cortice interiore cartilagineo, candido funt, oiore fubacri. Harum in veitice una valdè comprefla ac complana reperitur/^^ cDrtice tenui, rubro, pulpa in duas fe dividente partes, alba: maturis feminibus filiquz rubent, quae priufquam faba confpicitur in juftam excrefcunt magnitudinem. Faba folitariar magna: mdula filiquae perdulcis eft faporis, graveolens.

Crefcit in *Cran^anron^ BzUangay* mulcifque aliis Malabarici rcgni tam montanis, quam apricis locis copiofa^ Temper frondens. Bimula flores Septembri & Odtobn ; fruftus Januario /equentibufqus fcrt menfibu5- Quadragenaria empritur. Aft xami terra impofiti confeitim radicantur. Lignum gc folia gentilium caeremoniis inferviunt. In pulvefem redafti fruftus aflumpti lumbncos enecant j cortex eo modo cumzinzibere ^xfiuiatu, cxhibeturin morfii viperino.

GAP. VII.

De *Anagyridc ^ Lahurno.*

ANAy&, diftum putant a natali (bio, uC Anagyrum pro frutice non fecus fumamus, quam Anticyram*pro Hellebore. Stephanus ^ *m*Kiw* Anagyrum locum efle aic in Attica, qui adtribump'ertineatErechtheidem. Duplex eft, non foetida, quz Laburnum Plinii putatur, &fcEtenskuveraDiofcoridi5. Foliis in e3dem pcdiculo tcrnis * floribus *&c* filiquis in ob- * *HocdeLa-* longo racemo pendulis ab hujus generis aliis diftinguitur. *burno tamdm*

I. *Anagyris non fattida major, vel Alpina* C. B. *Anagyris* Ger. *Laburnum arbor trifolia. Anagyridi fimilis* J. B. *Anagyris non fcetida, fivz Laburnum majus* Park. 3&ean ttCfPl^ttBr *$

not (tintting*

J.B.

Arboris mediocris magnitudinem affequitur, ramis brachiatum, corticc virente, ma Eerie, dura ut ruftici palis ex ea confeftis agros fuos fepiant. *Folia* ex uno ruberculo plura Tnfolii Afphahii/inferne fubhirfuta K ex virorc pallida, fuperne glabra, fatifque faturo virore tinfta, pe hirfut^ aut in ramulorum extremis, aut è lateribus, in longa caeti enui his fuaque Be incana ligula depWent, dodran-

dodrantalr, inrerdum *brcviorc,* **flavi, GenifleUa;** floribus /mules, e foJiis quaternis, lupremo rdiquis rnultp majorc, Uto, Curium .rcflexo, nigrore intus nonnihil maculotb; bina a iateribus, qnartum ro-ftratnm, in quo *apices* crocct, complexu fiio coercent ; *Omnibus hoc gtnm ftirpbut ^ttas flare pafilif rntceo iidmtH, hujufwcAt ftrt fores fimt-*

Laburnum Plinii videtur die hac arbor: nee obftat quod Pltnius florem loneituduie cubitalem efle Icrtbat, qua; in hac arborc palmi longitudinem nonexccd.inr, ut objitic Mactfiiolus; Nam fide digni reiqi.e herbaria: permit fc in monte Jura cubito bngiores florum racemos vidifle referutn, *ix* trader. Camerarícts.

Locus. In montibus prope Geneva in, Salcva & Jura, (nque A1 pi bus Ss band ids obferravirmis. A'" Junio aut etiam Julio menhkis gram in raoaobns fpc&sailo floret. Ex lemine facilt* provenif.

Siltyute Laburni, delcribentc Solerio apud *J. B.* Pifonim hortenfium liliquis drtpHes funt, cotn-preffioi-es, fra<au contiimaces. In extremis, ac nonnunquam jiitermediis ip^tiis concinecur *Jtmm* Lcntis magmtudme^ex ktimdme fubrotimdum, ima parte, qtiaji%iue per petjolum hsrec, tantil-lum extavatam, renis prorius effigie, quod antequam matunieric viret, poft matunratcm \ diu'iun Si ob tavorem iplendidtim eft, Vaiiatioiiis variegatis.

•1. *Labmnum fpinofum Mam'itcmttvm foL Glytytrhiz^e, fitrt alba* Bteyn. Prod.

3. *Annuls ism fxtens minor* C B, *Laburnum minus* Park.

Pramiemi, magnitudine excepta, peromnia furiiiem cfle aiunt. Stamm huic humilior. jFiS*, nores, femina dimidio minora. Non modo non ingrati, fed nullms eit lire plama odoris.

J- Bauliinusduci Labunia efle vix putat, led daas figuras unins Laburni apud Matthiokicn, qai confudit Anagyndis hittonam cum Laburno: cum quo Sc ego lubens fenliffem, fi non obicivaflem in Catalogo piantaram Hoiti Lcydenfis a pei-itiffimo Botanico D- *Pa»U Htrmattno* ftnperrimc edico lianc pro diftin&a *i*pecic propofitam.

4. *Anj^-rh fatUi* C B. Ger. Park. *Vtra fxtija* J.a ®t(C ftinhins 95fait'twfotl.

J. B. T^Diirno fiiniiis frutex eft Aiborefcens. f_Fruticofa ftirjK magis quam arbor eft, inquit M.uccl'iis, N.-j tartit;;j wdimus tonfur.i putationtitjue *ooa&Afa,* ad leg i tun a m arboris alntiKfinem crc/ccre,] ra* mi* frsqaeotibus l.tt:s donates, coaicc CinqmtClufms) ex vmdi nigricantej, materie palfida. *Fc!<<t* *i,* obiong.i, a^nmijiata, fiipei'ias vnentia, informs aJbicantia, odore adeo gravi & tctro prxdita, li terantur, ut tranfeuntibus fco ftetore caput or&nd.mt, in unius pedicLili uncialis c.ipw Ex foliorum iedibus & alis tiores ex cilyce in quatuor lacinias *fe&O,* glauco *&C* velut ar-_ geateo anicant bmi, tern: .nit quaterni, obJongi, quatpor foliis conflantes, Geniftac fere atit Cvritt ioj i d **quorum** {iiprempuni, qq6dque reliqua incegit, brevius eft & mihitnc rcHexum ut in • coiorc intense aureo, reiiquis pallefcentibus, quorum finu apiculi plufcuii emicant Hori concolo-rOi. Ftoi-ibus [iiccoiunc *filujua:* digit. ;ii longkud^w, poliicaii \rer6 latttudine, carrjlaginesej in q, tenia aut quaterna *jtmmu,* n -istuis pluieolii liniilia, i-enis form.1, qua; initio albsiw, rfeindo ucm>contrahunr, tandem per maturstitem ex leo iiigricant, ut apciflinni Diofcorides aiiM*ju* dixerit, cum in eodem fruftLinon benc maturo djffereutes colores confpiciintUTj ut dtligenter notavit Clulius.

Tempus & Locus. Floret Maio & Junio menfibus, grato inter aJios fimices per *(ylvzs* ^edaciilo. Nos in riii fupra Mcflanara, & alibi plaries rum in Siciiia, turn etiam in Italia oWermimns. Clufius «i colle prope Arelatem urbcm in Gallia, cum frequentcm circa Hiipalin & alibi inHJfpania.

J. *Ana$jris ftztida aktrarmtmdo folio* C B. *Anag, Crttka AClufi dtverft* Honor. Beffi *tpi-ad Cluf.*

De hac J. Baubinus, Licet, inquit, Honorius Belli fe in Creta paffim, (ectis vms different em A-nagyrin ab ea quam hie delcribo ob(erv;i(re dicat, qua: lotundiora proterat folia j non tamen ob fola folia qua: parum variant, diverfam exitfimo facientiam, cum pmertirn exofus odor & facilita-tes a Veceribus huic adfcripta: eandem eili dare demonttrent. Facilior etiam naturx lufus in quam in viribus.

Virti, FoJia Anag^Tidis *fcodiix* trka & impofita tumores rcprimunt: ficca inpaflbpotamenfcs ac ft;cun-das movent, iietuni mortuum ejiciunt. Semen commanducatiim vomitiones movet, nee feiiisn t.jn-tuni fed & folia, unanimi botanicorum confenfu.

Accidit interdum (inquit Hon. Belli *)* ut capra: 8£ oves in Creta fame vexattf hujus folia depa-(cant, licet odoris lit ingratifitmi, & poftea ex ha rum lade caftuseonficianir: quo fi forte ign.in: al:qub vclcatur aut lac bibat, ftatim exutentur turn vehementiffimi romitustum 'fluxui ventris: Et cum hot; tipillime accidat, multi in difenmen vita," veniunt, quam ob caulam frutex lit uxofas*

Quod Laburni floresapes non attingant, Plinius eitmq, fcciici recentiores Botanici, aucem laburnum ob iigni duntiem &nigrorem proEbenovarwr, *ex. J.B.*

6. *«fi°l>* *rbor hdiea inca*a &fm torofu Kayan J&*. Tlora Pawn* **H.** M. *C*jf fl* *H.M.* *** ***flft &T"* *Orehi* **Breyn.** Prod. *Tifw* Arbortfw f"»*J^a*

Arbor eft fruticofa, radice ruffa - obf ^ **«ntice,** inodom, caudice q^ j obJongo anguJb) qu'inquc ^ ^ ^ ^ aa.k.lt.i, neiViS B"&,

ta> nutnëro terna, Vipollicaribus ftriatis etiam e furculis breviffimis pediculis dependent, fuperne lenia, è viridi fufca, inferne hyalina, odore fimul 3c guftu haud inerara ... extremi-
tatjbus furculorum, prope foWum exortutn expullulantium ertmiDdtif
quorum unum adunoutn, -venis ftnatum lateribus albicamibus & t r £ i L i S r ™ ^ ^ P ^
medium orx leviter Gnuatum exi/hr. Duoi eretfa, oblouga, tfava fqJioJa prope Jam. *tncuAwuu circumple£tuntur. Stileis hamato mcumbens folio,* candidusinnovemfiiainenra.,croceisapicibus donata, divifus, ftamine quod filamentum flavo capite ornatum tranfmktit crocea gemma nodulato" obtegitur. Eorumcalixyenofushirfutufque, odor autem nulluseft. Succrefcentes floribus *filiyuj,* ... auricularem toto longitudine, tum craffitie ... ; e viridi ... fubrubro, cartilagineo, ubi expanditur tranfparente, multis tenuibus intertexta.
His includuntur quacuor *rtja*, cartilaginous interiepimentis a le mutuo mitincia, immatura virentia, glabra, nitentia, matura rubentia, quxdam ex albido flaventia, fitum tranfrerfum obttnentia, in edulia ob gratum faporem relata, quinimo propterea in agris pinguioribus fedulo excoluntur, & ubivis venalia exponuntur.

Leguntur menfejanuario. Fnitex ipfe/emper frondens brevi emoritur. *Tempus.*

Apozeina ex foliis aflumptum haemorrhoidum fluxum nimis copiofum retardat. Cum Pipere contrita folia gingivarum immunditiem, dentium tollunt dolorem. Decofta in Oryzx.lotura femina £c cum butyro in linimentum redafta fpontaneam ac dolorofam artuum propulfant laffitudinem. Paratur infuper ex iis quoqus falubris contra variolas potio. *Vler*

Hxc Planta crevit hoc anno 1687. in Horto *DJJoedy.*

CAB. VIH.

Cytifus fpmfm Acacia dibit. Acacia trifolia* C. B. *altera trifolia* Ger. *fecunda Ku alter* DioCco-* n</«Park. *Affalatbm fecunda trifoha, cpue, Acatia fecunda Matthiolo trifolia* J.B.

T T T U u n c *fm[Qem* H o n - Bdli fie defcribit, pro Afpalatho fecundd Diofcor. vero & legitimo, ... qmque in tota Graccia nomen adhuc retinet. Ligni materies alba, duriffima Sc gravk ... eft; medium autem ligni mgrefcit, odore carens: flores habet luteos, Geniftsamulos, parutn odoratos: vento autem lpirante eorum odor fans fuavis mane longius percipitur, fuccedunt parvae *filiqua*in quibus tria quatuorve femina continentur. *Folia* Rute fimiha funt, terna fimul juncta, licet aeftate ipfa amittat ut Autumno aliis induatur. Spinis totus frutex fcatet, validis, duarum, triiinive unciarum, quarum nonnullae bifidac aut trifida?, ftriatae, reliquoque ramo cont»lores quarumq, non commifluris modo, led ipfimet etiam medietati ex longiufculis pediculis folia harent* trifolia, exigua quadam ac vix quidem confpicua hirlude pubekentia. *Radke* nititur firma lisnofe, odoris experte.

In Creta ex hoc fepes comiciunt, totaeque lylvae ex eo conftare fpeftahtur. Vere Lobelius univerfum Tyrrhenum, Liguftjcum atque Mediterraneum littus, uti pleraque Italia loca hoc fruticc ftatere fcribit. Eundem eciam in Sicilia circa Meflanam, & Gallo-provincia prope Tolonam portum obfervavimus. *Locus.*

Potuiflet *hsc* planta Cytifis annumerari, cum quibus in omnibus praeterquam lpinis Convenit.

CAP. IX.

Cytifus adulterine five Alyffon frutkans Ger. *Cytifi facie quibufdam Alyffon fruticam* Park *Crti/l facie Alyffon fruitcans qwrundam* Lob. J. B. *Pfwdo-cytifus fore Leucoii Inteo* C. B.

Lob.

EXoticus hie frutex floribus luteis Leucoii minoris aiftate lucet, e fparfis numerofis anfraftuofis Polemonii ftriatis cohculis. *Folia* Cytifi, habitiora, albida, hifpida, fetaceis pilis rigida: *Radiee* lignola, duriore, & in folliculis lemine.

CAP. X:

De Genifta vulgari trifolia.

G ... dicta putatur> Ve... Renu in ar flexilis fit, vel ... & getiubus medeatur Folds in eodem pediculo ternis, viminibus tenuibus angulofis confertis ab aliis filiquofis & flore papilionaceo doiiatis plantis diftinguitur.

A. I. *Geniflajingulofa trifolia* J. R *angulofa & fcoparia* C. R *-mdgini & fcoparia* Park. *Genifta* Ger. & ... *Cham*, genifta ejufdem ex fententia C. Bauhini & Tabernaem. ... J. B.

Fruticofa ftirps eft, frequenter in magnam altitodinem elata, hominis ... dum humiliter multis, ...

angulofi, virentes, lent* & flefti nedique facilcs, non rarè quoqne in alias divife, in *quihus folia* crebra, hirfuta, priora Trifolii, alia fimplicia, acuminata. *Flora* fpeciofi, aurei aiu flavi, Laburni, majores, papihonacei, ftaminibus recurvis cum apicibus croceis. *Silica* compreflij larae, nigra?, hiifutar, in quibus *femenColuxex* veficari^, fiifcum, comprdlum lucidum [alibi femen planum, durum, fubruffTiirrjj Lente minus eiattribuit.] *Radix* mulrifida, nervofa, lenta, flexilis^ lutea*

Genifta flor c albo Rara apud nos avis eft, nigroque fimillima cygno.

Locus 0 *Tempui* Per univerfam fere Germaniarn, Galliam, Angliam atquc Belgium in pafcuis, przfertim arenoffs, glareofis & fterilioribusfrequentiffima habetur. Sponte nafcentis (quod mirun/) nuJJa veftigia obiervare potuit Clufius in Pannonia *&c* Bohemia, nequc tota Auftna *Sc* Moravja. Floret circa fincin Aprilis 8c inicio Mail, & inrcrdum Terms pro veris temperie.

Vires. De viribus Genifta: fie breviter Schroderus. Genifta vulgaris fplenetica & nephririca cenfetar, hinc & hepatica. Calculum pellit, ierofos humores educit, tarn per vomirum, quam per alvum *&c* urinas- Hinc ufus e^us infignis in obftrutftionibus epatis, Jienis & melenterii, adeoque in Hydrope, catarrte & arthriticis afFeftibus. In ufu June flores, kmina & fummirates. .

Folia, ramuli & fiimmitates Genilk, cofta in vino aut aqua, ebrumve ffaccus utilia funt hydropicis, & omnibus obftruftionibus renum ac vefica:; partim enim purgant omnes ferofc^& aquofos ac fupcrfluo5 humores per alvum, partim per urinas. Eadem prarftat femen, fumptum circiter porTdsre drachmae unius *Dod.* Purgat Geniftz /emen non minus potenter fere quam Spartium aut Helleboriis J| [J. pondere ex hydro melire ventriculo jejuno fumpcum. Quare ejus magnus eft ufus hodie contra Podagram. *Matth.* Idem confirmat Lobeliu?, femine Geniffs *i*copairix vomitum non fecus ac Spartio Diofc. fepius ^ij decofto propuiato citra magnam contentionem fe movifle fcnben5. Verum flores reeens decerptos iaepiffime qnamplurimos & per fe acetariis inditos *vorxt* (inquit) plcbecula Arverna & Aquicanix maxima copia innocuos non modo fed etiam admodum gultui /iiavcs; ncc quicquam vomkionis nauieaeve, aut tommotionis movcre fblent. Quin apud Brabantos^ & Anglos non minuSj gsmmantes dum adhuc virides iiint condiuntur (ale & aceto flr> i'C5, menlifqiie inferuntur, Capparum Olearumve pari commendations. Creduntur eniiri non modo cordi vires, ac ftomacho appetirum augere, fed etiam obftruibones referare ac calculum frangere. Idcirco falluntur falluntque qui hof ce florcs Officinis vomicioni ciend^e ficcandos prscipiunt.

Hinc patet diverts partes ejufdem plants diverfis imo plane contrariis facukatibus pollere.' Eadem differencia obfervatur inter Betonicx radices, ejiilque folia & flores, ut in ejus hiftoria monuimus E contra Lapathi femen alvurn obftruit, folia fubducunt.

Eleftuarium florum Geniftic pulverifac. & melle rofato except, ad fcrophulas expertum, fi eo quis uratur continue *D. Hulfe* c MS nondum edito. Ego non multum auxilii inde expeftcm.

Pulvis feminum cum hydromelice exhibitus in bene tumido^ hydrope, iaerO utroque [illegible]

^aratur ex Genifta ramulorum ac virgultorum aridorum K combuftorum cinere cum vino tenui albo lixivium quod ad cachexiam *&C* Leucophlegmatiam a nonnullis valde celebratur, & potenter oiudem anuofos fie ferofos humores cum urina per veficam expcllit. *Ham.* . Ego non multoplus nwuwiii^u ab alcerius cujufcunquc fruncis.

fpetemabhoclixi[illegible] Hofmannus, f i Germanica intdligatur. Verum [illegible] ftminc fdeiTi fcimus habere quidem *wWvn;* fed non quale Helleborus, ve- [illegible] nus, Oleum, Ficus Be alia talia, *&c* quidem in tnpla aut quadrupla dofi, quis non ftatim [illegible]pl* ilia encomia quae Gcniftx noftrati ab ignaris dantur. Idem dicit de virgarum 'fii 0 Summit fe libenter abftinere ait a Genifta^ quia omnia quae fcribuntur incerta & dubk [illegible] ygc^in nos ci non penitus aflentimur, cum qua: de fummitatibus & feminibus traduntur tot graves Be fide dignos autores habeant: nee putamus Italicam Geniftam tantum prseftare Germani- *Zx* quantum llle vulc; imp vix omnino praftare 'cathartic* facultatis refpedu crediderim.

Genifta Arabica, *qux* a noftra diverfa, planities ad montem Sinai obfite funt, qua? etiam *in* Arabia fblitudinibus nafcitur. *Bellon. obf.* Sed quid ? (inquit C. Bauhinus) qui hanc qulntam fuam Gemfts *non* fpinofe fpeciem facit.

1. *trifol'mm fruUx Genifta folio* J. B.

E^calia allatus ell quern defcripfit J. Bauhinus hujus Plantac cubitalis ramus, Genifta: facie, ftrjatus, fungofu5, in alas alterno pofitu divifus, quarum commifluris folia ha:rentj ima parte trifoli*j extrema iingulania, Gemftae apprime fimilia. . Ramorum extremis veluti fpfcatim, fed majore pofitu, flofculorum capicula ex longiufculis pedicellis alternatim hsrent, flava Cut ficca oftendit) o^ longa ad quorum infertiunem minuriflima foliola adnafcuncur.

CAP,

CAP. XL

De Genißa hitmil'u

i. *Cbamagmifta foliis Genift* vulgaris* C. B. *Cbamagemjta Pamonica Park. Cbama&niſla* G. I. *Gzniftdla filofa J.B.*

7. E.

SUffiuitex eft cubitalis Be bicubitalis, *radice* longa, oblique ferpente, fibris aliqiioC donata. *Vù mint* habet lenta, tenuia, teretia, in mukos ramulos angulofos, ftriatos divifa, per terrain k^J ut plunmum fe fpargentia. *Folia* * admodum exigua, inferius lanugine cana pubefcentia flip™ glabra. *Fhrzs* ad ramulorum latera multi, crocei, ex hirfuto calyculo. Afpalathi Monfpehenfis, yd genifta: vulgans forma *Be* odore, ied multo minores, exterius pilofi, intus elabri. Succedunt *filiqua* parvz, unciales, Jatiufcul^ hirfucff, in quibus plura *ftmina.* [Cytifi generibus fimilia C/«/.J

In ducatu WiitembergicD *&c* alibi in Germania: nediDft in multis PamiDhi* lDcis ad viarum & fylvarum margins editis, fkcis atque defertis. *Jm B. Cluf.* Plunbus etiam in Jouis *Garrirues* di tfiis prDp^Monipelium CD^IDSC nalcuur. B^». Afow^. Floret Maio, yuandoque eciam Aprih. *Locus &c.*

Vel C. Bauhinus ex una ipsius duas facit, cum Genistam minimum Lugd. sub titulo Genistae ramulis foliis Hyperici proponit, & separat à Genistella Pannonica Tab. cui titulum facit Chamaegenista foliis Genistae vulgaris; vel J. Bauhinus duas species confundit, & ad idem caput reducit.

A. i- *Gtniftzlla tinBoria* Gsr. *Gemfia tinUorla Germanica* C. B: *tinfforia vulgaris* Park. *Timttorius flos* J. B. 45^) ttteetl 0? K)ieirtf toCcb, Oj U &c.

E r^/c? lignola^ per terrain plurimum diffufaj denfa viminum feges fruticat, tenuium, cubitalium Be longioruiiij teretium, quibus alternatim adnafcuntur *folia* HyfTopi, majora, interdum paria^ fupra infraque atrovirentia, fatuo lentore mdndentis os implentia. *flows* in thyrfis lutei, Genifta: angubfa: fimiles, verum minores 5c nonnihil pallidiores: quorum fingulis appofite *Jili~qua* unciam longSj latiufcula!, glabr^ in quibus mulca /ew/H^parva.

In pafcuis nimis frequens eftj fiquidera vaccarum earn depafcentium lac amarace inficit, unde & butyrum *&c* cafeus ex eo ftdta amarefcunt. *Locus.*

Herba ejulve HDS luceum vel flavum colorem pr^bet, Glafto autem fuperinducta viridem efficit. Solent enim piftores ex caeruleo Sc luteo fimul contritjs viridem efficere coloreni-

Variat foliis latioribus & anguftioribus, ramulis modo ereftis, mod5 procumbentibus.

Ut forma Be temperamento Genifts fimilis'eftj fie facultatibus haud dubie sidem relpondet.

3- *Genift* tinttoria latifolia Lucenfis* }. B-

J.B.

Hoc nomine exhibita ab Agerio, in montibus Lucenfibus collefta, furculo eft lignofo, debili, ftriato, nodulis ab ima prsfertim parte CDntorto. C^uem ad intermedia mox alii ftipant minores, ſatis numcrofi. *Folia* quam in vulgari tinftoria difta multb latiora, molliora, brevioraque, alternatim pofita, vindia, &.averfa parts fubcinericea, per ambitum lcviter hirfuta, nerVo infieni per medium excurrente. J/wluteus, hians more reliquarum. In ficca nullus guftu* notabiJis.

4. *Qeniftd tiri&oria Hijpank** Park, *tinltoria frutefcens foliis incanis* C.B. *Geniftella tinttori* Hifpanica* J. B. *infeftoria* Ger.

Cluf.

Ad duorum cubitorum altitudinem crefcit interdum hie frutex, nudo ftipltBj enadi, rcfto, digitali craffitudine, candicante cortice teftoj qui in multiplier brevefque ramulos tenellos *5c* fragiles fumma parte dividitur. HDS ornant *folia* Lini aut Thymelzx, frequentia, fuperne virentia, infernc verbincana Be argentei plane fplendoris; guftiis initio exiccantis S: nonnihil adftringentis^ deinde fubamari. *Flores* fummis ramuhs nafcuntur, fpicatim congefti, Genifts tiniftoriz Germaliics fimileSj lutei. Tuta planta elegans eft: afpettn.

Qpo tempore floret fub ea crefcit Harmodori quoddam genus elegans, pedalis altitudinis, brachialis interdum craffitudinis, multis flofibus a media feapo ad fummum ufque exornatum, magnis, oblongis, luteis, extrema parte hiantibus, 6c in quinque partes divifis. Totum humidum efti pingui oJeaginDsaque materia turget.

Nulquain hujus fruticem confpexit Clufius quam Murciano regno fecundum vias nafcentem, *&c* Martio menfb florentem. Nos in monnbus fylvofis fupra Neapolin Italia: versus Camaldulenfium cccnobium obfervavimus. *Locus & Tempus.*

Hunc frnucem quamvis elatior fit quam ut humilis dici debeat, quia tamen Geniftells tinfto-*Tte* fimilis cJt, hie locum habere permifimus.

5. *Geni/tella montanaGermahica* Park, *lagepodoidts major* Ger. *herbaceq, foe Chamafpartium* I B *Cbamagentfia fagittal** C.B. *>r '»»m y o,*

J.B.

Herba eft pDtius lignofa quam frtitex, rarb cubitum excedens. Ramuli molles hirfuri *Ambu** ^fbrus ktls ...llbus ornati, IntcrnDdiis velut, diitina,; ae ad fogula internodLS. unut oblongum, obtufum, pilofum,, fine pedtculo, majus quam in angiiloia, nee triplex ut in ea-. In virgarum Rimmitate *flores* parvi, lutci, hiantes, fpicam Fere efficientes, quibus fuccedunt *MW** *pilolx. Radix* lignola, cubltalis, in aliquot portiones magnas diviGi,

Clufio piano eft p&que altero ex altero nafcente *folio,* quod deinde in cauliculuni convertitur.

Locus. In pafcuis Germanic ftenlioribus abunde provenic multis in locis : item circa Genevam.

6. *GtmfttlU pinnata altzra Hifpanica* Park. *GtniftdlapinnataGzr. herbacca flatyfhyllos].J1. Cha-magimfta caule foliato* C. B- *Chf.*

Chamargenifta peregrina *Uluf.* vix paltnari magnitudine afiurgit, admodum tamen fruticoia, *foliis* Ch;ima:lac2 proximis, breviDfibuSj duris Be carnofisj aliquantulum in ambitu finuofis *&t* cri-fpiS, rigjdiufbulirqLiej uno ex altero e media Folii nervo prodeunte quemadmodum in fuperiorsj interdum etiam binis ternifre fimul exorientibus: hie verō nervus paulatim intumefcit, & in ra-muiuin convertitur; fie cum tota planta foliofa fit, Be nonnifi foliis conftans videatur, fit tandem adinodum frucicofa- In extremis iitis foliis quini fenive aut *pliirzs Jlores,* fimul junfti ex vilbfis calyculis nafcuntur, minores quam in Genifta, aurei planè colorisj nifi bina inferiora folia inca-na Janugine pubefcerent.

Dcfcnptio J.Bauhini nonnihil variat à Clufiana, quam vide apud ipfiim-

Lccus. Ghafnargeni/lam pereginnam in fblis Valentini regni locis incukis & afperis florcntem obferva-vic Cluiiu5 menfb Alartio.

7. *Chamagenifia Crttica* C B. Park:

Ha?c *virgulis* eft palmo minoribus, humi diffufis, tenuibus, rotundis, fiibcanis, in ramulos ali^ quoc duarum triumve unciarum divifis: *foliolis* oblongis anguftiflimis., binis aut ternis ab eodem exortu, led altero icniper longiore prodeuntibusj incanis. Ex foliorum alis *flofculi* terni aut qua-tcrnij parvi, lutei, Genifta: rioribus armuli. Siliquas non vidit defcriptionis autor C. *B.* *E* Conrareni horto habuit. Parkinfonus hanc habet pro Spartio Creticu Alpini *Et*. His addit C Bauliinus

b. *Uhamageniftam folio articulato, i, e. thamafpartium Narbonenfe* Tab.

9. *£hapitf]remflain mmtanam bifpidam₃ i. e. Genifi* minorh fpectemTab.*

CAP. XII.

De Spartiv twn fpinvfo.

I. *Genifia Hifpanica* Ger. *juncea* J. B. *Spartum Hifpanicum fruUx vulgar** Park. *Spartiurn arr borefclns ftminibus Lenti Jimilibus* Cfi. J&Dailifi)'2320)111» 7. *B.*

FVRUCSX eft ad quatuor vel quinque cubitorum altitudjnem excrefcens, interdum minor. Vi-mina juncea, tereria, obfequiofaj viridantia; per quz dum floret *&C* novella adhuc planta eft,. fparfa Hint rara quzdam *folia,* decidua., oblonga, ramis concoloria fere. *Flores* invir-gulariini lummitatibus multi, lutei^ magnij alpeftu kto, flDnbus fimiles Pifbrum & Cicercularum, guftu dulces. Floribus liiccedunt *ftliqua* iiirrefta:, uncias quatuor vel quinque longar, comprelfe aliquanrulum incurve, col Dre fere Caftan ear. In iis ad ia circiter *fzm'ma,* vel pauciora^ compref ia, rubentia, lucida, Lente minora, non ita circinata. Lentem potius referunc quam Ervum aut Viciam, quicquid fcribit.Matthiolus. Sapor leguminofiis quails pi(brum.

Hanc plantam Diofcoridis Spamuni elle Botanici peritiores confentiunt. Nee obftat quod Dio-feorides 5partii vijgas *pu^« efle fcribat: nam qiiamvis in hac primo exortu raris quibufdam fo-liis veftitx fint, ea tamen brevi decidum, ut maximam parteni Foliis vidua cernacur.

[1] Cxteriini ad Spartium Diofcoridis Plinii Geniftam omnino referendam elle exiftimat J. Bau-hinus.

Locus. Inlralia, Sicilia *&C* Gallia Narbonenfi vulgatiflima eft. In hortis noftris ex Temine facile prove-nit, nee mulram curam aut culcuram exigir, vcrum celeri auftu ad frugem brevi pervenit.

Vires. Vinbu5 cum Genilta vulgari convenit, qua tamen efficacior eft. Pituitam Bi ferofbs hum ores vomitu Be dejeftione valenter expurgat, unde hydropic^ lichiadicis^ arthriticis opitulatur, uri-nam movet, Be calculum in rembus frangir.

Hujus eciam flores, autore Dioicoride, cum aqua mulfa obolorum quinque pondere poti ro-mitiones faciunt: Cum tamen Geniffce vulgaris flores plenis difcis multi in acetariis ex mnl[t0] oleo vorent^ nee quicquam naufeent. Oleum e flonbus extnnfecus illuum lienis tumores [illegible] ric. Flores quoque ciun melle rofato aut ovo ftrumas refolvunt

1- *Spartium Hifpanicum lob is rot undiufcults, florz luteo]ₘ* B. *alter urn monofpermon femine r,e»'/ [illegible] li* C. B. *Hifpamcum minus₃ mmofftrmm^ flore luUo* Park *Vfzudoffartium H*IP* [illegible] Ger. *Clf.*

Cubirali pkrumque ftipitc alTurgit, pollicem craflb, fcabro K ftriato cortice [illegible] r« cubital^ virejl[es k JtriatDS ramos\iiviclitiir, fie hi deinde in junm ftriata [illegible] hs, pMiijwdUadlBic & primum germ.naincs aliqimt foliis cxoinantur, IJaon T P^ [illegible]

[illegible] c quibus dependent aliquot *Bovifru,* Glycynh:^ vuJsaris auc TnfiJu piatsntofl^J

pamè finiiles, lutei, inodori. Succedimt cartilaginei, rocundiulculi *lobi,* vulgari Fabse, qua> in jumentorum pabulum cedic perfimiles, ex flavo rufefcentes; in quibus unicum maxima ex parte *femen* (raro bina) concinetur, durum, nigrum, exiguo reni fimile, quod in lobis agitatis aufconcuflis crepitat & -fonitum edit. *Radix dm** & lignofa.

Vanis Caftelk utriufque locis crefcit, arenofofolo, &Maio floret: Semen maturum eft limb. *Locus & Tempus,*

%4 *Spartium Hiffafticum flore candido* J. B. *Hifpankum majus fare albo* Park, *tertium fore albo* C.B. *Ffhtdo-fpartium album t!<pvM.w* Ger.

Cluf.

Praeccdente longe majus eft, & hominis altitudinem fiipsrans, *virgulis* quàm illius tenerioribus lentionbus & magis obfequentibus, *flare* ejufdēm cūm fuperiore format fed paulb majors 6c omnino albo : lobi etiam conveniunt, fed minores funt *&c* minus *femen* continent.

Gadibus duntaxat & locis vicinis aurà marinà perflatis Clufio conl^edlum eft, arenolb 6c fterili folo, fuis floribus ontiftum Februario. *Locu* ® Ternpw*

D. Hermannus hahc fpeciēm pro praEcedenris tantum varietate habet. *Horu Lugd. Eau*

4. *Gtniflte Hiffanica affinis* C B. *Pfeudo-fpartium Hiffamcum* Park.

C.B. prod. . .

Suffrutex eft cubitum fuperans, *cauk t^nui,* tereti, candicante cortice tecio, quiin plurimas>virgas tenuiffimas dividitnr : quarum aliqua: palmum fiiperant, alis minores lunt: circa qu^ *folia* longiufbula, anguftiffima & rariffimaj ita ut virgac p*ne nudae appareant. Summis virgis fliigulis unicum capitulum rotundum^ villofum, molle infidel ut in Caryophyllo maritimOj ex pluribus *floribus* Geniftellx tincftoris forma, fed minoribus, pallide luteis compofitum. Nam quilibet flos ex calyculo villofb, hirfutie albo prodic.

In montibus plane faxofis ad aguas blancas D. Albinus collegit. *Locus.*

5. *Spartium triphyllon* C.B. *Cbamajpartum montanum trifhjllon* Park. *Gtnifta radiata five fiella*ris* J. B. *An Spartum minimum montanum trMyllon* Col?

J.B.

Pufilla eft planta, ramofa: Caulis unus in tres dividitur ramos, hi rurfum in alios bis, aut ter, aut quater, femper tenues; uncias longi: *folia* ad unumquodque geniculum fex Verticillatim, quafi circumpofita, ut in Gallio vel Aparine, laciniis quam Gallio & mollugine, incalia, hirfuta, ubi nova planta. In vimineum valde tenerorum angulofis ... *flores* denfi Geniftarunij ,eo ordine quo in Anrhyllide leguminofa, lutei *(i* re6te meminl. - ·

SpartiunT fuum minimum triphyllon fie defcribit Columna, Frutex eft ampins, Æquicolorum nioacibus *Cornino* faxofis, nudis devexis, in imo lignofusj jqnumeris alis divifus, cornam conficiens rotundam. Caules primum juncei velut Juncr folia, qui deinde lignofi, ftriati, flavefcentes ex viridi fiunt. E fummo vero tnbus geniculis virefcentes, acque lanugine alba obfiti atquc ftriati • fingulis vero geniculis ab aut auqculx hairent crafla:, dura:, in imo nudx, lignofe; ex quibus curti tenerior eflk anno priore planta foliola terna, utrinque admodum tenuia, albicantia, ac veluci capillaria, Abfotam maris minora producebantur, ficuti in plants cacumine confpiciuntur. Alarum verb fiimmum aut acutum eft^ aut in minima foliola definit; aut capitula quatuor vel quinque fimul congefta,- in.quibus *flores* lutei Sparto *&C* Geniftac fimiles ex utriculis parum hirfutis minut que luteis albicantibus, ad invicem oppofitis: quibus fiiboriuntui;.///^^ breves., unciar longitudine, hirfuta:/ ex viridi albentes, in acutum deiinentes gladii modo, parum convexo dorfif circa: acietn, in quibus quatuor includuntur *femina* dependentia, coïdis figuram imicantia. Tota planta bicubitalis ad fummum, caudice craflefcente fruticis inftaf.

6. *Genifia five ISpartium pttrgans J.* B.

Duos ramos defcribit J. Bauhinus. Prior fefquicubitalis erat, firmus, riigidus ac penitus lignofus, cortice craflo amaricante, ligno interne albicante, in numerofam virgarum prolem temere ac nullo ordine divariuacus. In virgarum extremis aculei. quidam apparent. Totus porrò ramus virgultorum denfb ftipatu Uvar niaunae adfiriiilis quodammodo eft, nifi quòd nufpiam uno ex articulo gemini aut plures prodeant fiirculj. Ramoruni extremorum potiffimum geniculis *folia* harrent parva, angufta, cinericià quadam lanugine vtftita: Iifdem quoque/orw ex longiuiculis pedicelli5^hacrent lutei, Geniftae vulgaris.

Pofterior colored ramorum divifura fimilis, verum qtiàm ilia fenticofior & ftrigofioiv, quippe numerofioribus ramulis veluti in fpinas de-finentibus, quar facilè rumpuntur, innumeris nodulis torofus, vix pedalis, incurvo ligno, Kc.

J. Bauhinus hanc Lobelia in *Adv.* defcriptam putat nomine Sparrii aphylli frucicofi junceis aculeis, lanatis capituhs; quam Lobelius perperam pro Erinacea Clufii lubet. Condile J. Bauhinum.

7. *Spartium Cretkum* Alpin. exot.

«Planta eft. procera, denhfljme fruticans, furculofr; quippe ramulis à craflis Veluti caudigibus rotundis, vindibus, dense maculis parvis albis punftorum alborum modo mfeftis, nafcentibus loncis iubcilibus, furfum reft^ aftis, flexilibus, rotundis, cortice viridi przdita. Hi deorfum ramulos multos habent, utrinque inzqualibus mtervallis inordmatim pbfitos, & in rnedio ramis foliifauc nudi W.*L & poftea fiifuni in fpinis dense fruticant. Folia, flores frfiliqux Afpalathi funt

Tenera germina, flores & femina valenter per alvum 6c vomitum pituitam 6c ferofos humores gurgiire dicuntur. *Vires.*

8. *Genifta*

8. *GenijfaarborsaCmtcafoHefertetito* Zanoni.

In hoito Autoris Arbufcula; forma adtriam cubitorum altitudinem, trium quafisSrve imcdaram craflitiem exci evitj *tsudict* ab imo ad lummum uJque ramofo, ramis raldii Jentis & flexilibuSj corrice Jcabro ferriigineo,Tenis iuteis obfcuris ftnatoj qmque facile a ligno abfcedit. Lignum cortice dc-nudamm forisvinde apparet, inrus coloris paleacei. Rami in multos ramulos minorespariter lentos *& plicatiles varic dividuntnr, & *hi* demum in furcuIos^//« plurimis veftitos, parvis, anguftis, oblort-gis, craflis & carnoiiSj nullo online pofitis, cum marglnibus rcflexis, ut folia concha: formam imita-ri videanmr extremis tamcn fiibrotundis & retrorfiim rcclinatis, *m* aculeum fbJidum & duruni, non tamenpungcntem tcrminatis; knugtne infiiperalbicante tegiintur hare folia &ad bafinduasintsr-dum appendicas can audadas obrinenr. E foliomm ahs in lupremis rarnuhs exeunt furculi nudi, lanupnofi *fora m* pctliculis bmo ordine e furculis exeuncibiis duo, cres, quatuoiTe finral junftij flavi, valdc exigui, odo: e admodum grato Geniftar acmuloj papiliomcei. Floribus[1] delapijs reftat in cali-ce a i u w j ^ f perexigtu 8tbrevis, 6 fiavo mfefcens, apiceacutOj unicum tantiitn femenconti-ncnSj rotnnduirij planum, lucidum colore obtcuro. Sapor foliorum aftringens, acidus & ex/iccans; florvim fabas recentss refert. Planta eft perennis, foliis perpetuis.

Diftert autem itiultimodisa Spartiolpinoib Alpini, ut defciipdones conferenti pateblc.

CAP. XIII.

Gen'tlla argenten J. B.

J.B.

SUrctdo hrec adofefcit lignofo, multiplidj in multas alas tranfverfiis divifoj tereci, argenteo. Ad ramdoram exortpm *folia,* jhuerent finguJaria, oblongaj angufta, argentea hirftitie obfita. *Fni' Has* furculorum mrernodiis atque extremis hiret finiih's Carpobalfimi Officinarum vulgans, cal yculo fol i a to con wnttis, (pad icei«)loris, *coi* tico (its,in *iii* nimo apkul a acuta dona tus: in q *uojeme** concineturniKi-umi rocundumjrof^fenijnc tereevanidum [infieca quamdeicripi;tJ.Bauhjnus] ac proinde nulJo I Itu digno pra:ditT.irii. Surculi &. folia modicc amaricant,

Vel bane, vjtci (imiiem pi.intvr propeMonipdimn inplanirie quamtrajiiivimus cundo ab oppl-dulo S.Lupiani ad inonrem i.i.pi oblm-avimus

CAP. XIV.

, *Dc Geniflella fpiitxjj.*

1. *Gtnifta acaltata* Gcr. P.v.k-. *atifksta filufa* J. B. *Jp'mefa minor Germanic** C.B.

HOrridus frntex eftGsnifteUa aculeate, GenifM trifolii artgulofa minor, denfls tamen ra-mis frnricam, in qwbus *fuli.t* 'il;_f-ta .ilteir.o poiitu nafcuntur, Gcnifta; vulgaris formi scuminatt: M prater folia longis creberrimifque fpinis mtnacibus armatur, majorefijue ipinac minomm fobolerri infefto rtiuciorjc pun gentium e lateribus pariuDCi *Flora* lateij (picatij Ge-nifta; tinctonj; vtilgaris *Simtn* in cxigiiis nliqub. JRWix lenta & iiiblutea.

Botanici noftratcs (Gerardus & Parkinfonus) plantam hanc cum Genifta minore afpalathoide inipaitc confundunt.

j „„, * In Gerniania patfim occurrit, prjlerrim in arenofis, feais vias, &c.

fif*/ Adli.'ingentem cum amaritudine f.icujtiitem obtinet, ac promdc valcnter &citra mordacitatetii exfecantem. b[T]t ran in pauca contraham (inquit J. fiauhinus) idem GeiuJlella quod Hippuos potefh

z. GtnifieUa Jpinofa mentis Vtntofi J. B.

Fnitici hmc (aljus ramus palmaiis J. Bauhino darus) priorcs ramuli pliires, Alls uncias longi, {piitis jnntpei-inis ornatt alii Jongiores quatuor uncianim cirater, *fdii* luriutis, longiulcul^ &•«*• ufculis, fed quanatftvukari genittellaipino£aaBguftioribus.i'7w«infunimitacibus allquot.aurei, ma-jores quam in prxdifta Genifra.

Si ha;c noil eft particularis Genifta, ccrte egregia eft varietas.

5. *Gtnifida Mmfheliaca fpinofa* GB. prod. *Spinofa miner H$4»ic* viUafijfmia* GB - pin.

.f-VtiWw eft paimaribusj in tcrrarn reflexis, quorum pars inferior In breviffimos ramulos ex-*pa*^ *es* dividirur, a incdio *verb* furfiim vilfofi funt^ quandoque in ramulos bra J . . J :", minonbus fepe additis,_ veftiti, fpinifquecarentei Sumirutanbui ^1 isjiiiula; vulgari finulcs, mfident

T?f°f.[c; 1] orrudam ^•lulcuChnruvacabIntteamq vocabantamua: ieriamVentoVentofo'fi'ho" .^ ^^nn »i._ ".[u]5"V",[mcill]F[is] nwntis Lupi^ copioiiorem vidimus ultra montem *tf*

jimilew

Simibm fed per omnia rnajorenr, cauiibus pcdalibus, Foliis rarioribus, fpinis longioribus, minůfqus pungentibus, fbribus majoribus Be aureis, quafi in fpica dilpoiicis. Ex Hifpania habemus, inquit C. Bauhinus.

CAP. XV.

De Genifla fpinofajeu Scorpio.

A I- *Genifta JpinoJ0 Vulgaris* Ger. emac. *(pinofa major longtoribus aculeis C.T&. fpino[a major <uulgaris> feu Scorpius Theopbrafti, 'quem Gaz,a Nepam tranftulit.* Park. *Gmi(tdlcc Jpinojue affin/s Neva imbufdam* J. B. *f* lit?, 3Ef)in0 P? <©0?t^

Cluf.

C"^Ubitali aut ampliorc [fiipra Burdegalam Bayonenfi itinere tanta altitudins afliirgit, ut duorum hominum alticudinsm aequarenonnunquam videritrij crafllmdine verŏ brachium hutnanum *Cluf* parem etiam in Anglia fi permittatur ftaturam & magnicudinem affequitur.] alticudine aflurgit, mulcis virgis ex atro yirentibus, ftriatis, denfiffimo Ipinarum vallo obfitis fruticoium. [Ramuliadso conferci funt, & Ipinz denfe, ut to turn caudicem *&c* ramos concegan^ Be vix lumen ipfum nedum oculi aciem tranfinittanc] Spinxautem robufta: fatis, vindantes, ftnatx, glabra^ fxpiusj alias pib brevi obfitsEj nova fpinarum minorum e latsribus egredientium fobole fiEcund^. fo//^nulla nifiprimovere apparent, brevi detidua. *Flares* Geniftx minores, pallidly interdum tamen adeb rufefcentes utrubere videantur^prsfertim lub Autumnum:*5/%»^deinde fuccedunt breves, cylindracea^tnagna ex parts inanes^liquandotamenferentes exiguum/ew^paUidum autliibfufcum uc Genifta vulgaris S^pt^ntrionalium. *Radix* fingularisin alias tenuesfe ipargsnSj *SC* interdum late lc propagans.

Non deftituitur foliis hie frutex, nee fpinam pro foliD habet, ut nonnulli exiftimarunt, fed vera folia emittic in furculis cenellisj parva^ exrotundo acuminata, interdum longiora Sc anguftiora, fiiperne ex cinereo viridia, fubtus argentea aut incana, quae brevi decidunt. Floret Maio Be deinceps per totam aeftatem ad Autumnum Be Hyemem ufque-

In Anglia bcis incultis, arenofis, fqualidis Be fterilibus frequentiflima eft, nee minus in Belgio, Gallia ScGermania. Quin 8c in Gallo-provinda regions zftuofa ip(illimumhunc fruticem obiervavi, Ulus hujus eft ad fepes, & exfittatx adfornaces cabfaciendos.

i. *Geni/la Jpinofa arborefcens Africana Bartholin. Aft. MeJ. An.* 1675. "

A PromontoriDBons Spei Hafniam allata eft *h. D.StoUe* cum alns multis quarum figuras ibidem cxhibct Bartholinus.

3. *Genifta (pinofafloribus rubris* D. Wheeleri *Itimrar** p.Ji.

4. *Gtnifta fiinofa major brevibtts acuhts* C.B.

^ T Non videtur nobis a praecedente (pecie differre, Otfervavimus equidem in Anglia Scorpii vadetatern priore humiliorem* fpinis brevioribusj tenuioribus^ pallidius virentibus, non tamen minus crebrisj quae fub Aucumnum praedpue floret, quando prior maxim am jam partem florcre defiit: veruril cum noverim quot eademplanta pro loci diverfitate alnlquc accidentibus fades induar, hancab ilia Ipecie diverlarft efle aflerere non aufim. Utcunque five fpecie diffsrantj five non, H$c eadem omnino eft Scorpio minoriin Gallo-provincianafcenti, hoc eft Geniftz fpino£e majori brevibus aeule-15 C. *B.* nee enim ullam ego, qui utramqus in loco natali florentem vidi, difFerenciam obfervara po:ui.

Scorpium (Ive Nepam Anguillar^ hujus Synonymam facit CBauhinus; verumfloris tolor non convenit. V. *J.B.*

C A p. XVL

De Afpalatho, E£ varih Spartii & Geni{l& fphofa fpecie&us.

1. *Affralathus x. Monfctlimfis* J.B. *alter MonfftlhnfisVzxk. Gcnifta-jpartium Jfrinofum majfofloti lutw* C. B.

Uluf.

TOta planta cubitum non excedit, fruticofa admodum & ramofa, multis horrens fpinis ... fim inftar, firmis, acutis, in quibus enafcuntur pufilla folia Lentis magnitudine, viridia; ...

f/orw in fiimiDribus Be rigidioribus fpiniscerni, quaterni aut plures fimul nafcuntur, Geniftae fimiles, minoiesj coloris nunc lutei, nuncpalbrcentis: 5pw^inparvis/%«^ exiguum.

Afpalathus fecunda nobis obfervata in aridis Be flenlibus faxohs collibus circa Monrpdium, Nemaufiim Be alibi in Gallia Narbonenfi₃ planca erac bicubitalis, ut refte J. Bauhinus: qui fbribus ^Jorcm Meliloti Dfficinarum afcribit, fagorem nullum manifeltum.

Floribus cum Saccharo fermentatis ad nrmandas Ce reftaurandas collapfas vires utuntur Salmanti-Csniw5. *Lluf.*

I. AffA-

z. *Afpalatho Monfpelienſi affinis Scorpio* z.Clufio].B. Gmifta-fpartiumfpnofumminm E-3.* Park.
Genifta (pinofa minor (iliqua rotunda Ger.
Cluf.

Pedisaltitudinem rarofuperat, totum denfiflimis fpinis horrensj quae non confufo ordinej, ut in' fupenore [Genifta fpinofa feu Scorpio vulgari] nafcuntur, fed feriem quandam fcrvant, gtlbmper contrario inter le exDitubinae nafcuntur, yirentes quidem, fed languidius quam fuperioris, ncque a-lia: ex alii5. 5ummis ramulisinharrentj bini aut terni *flores,* fiipenori fimilcs, lutei colon's, menfe Martio, quo tempore cxiguas brevefquc//^^, vel potius *femma* Ervi nlagnitudine, inclufa membrana quadam multa incanaquelanugine hirfuta deprehendebam, denfiflimis ipfius plantarfpinis occultata, uc ex fupenore aftace deciderant: adeo vero canefcebanc, ut inirio Araneaium telas effe ex-iftimabam. 2^^/xlingularis, fed in plures deinde propagines fparfa, dura & lignofa eft.

Locus. Collibus Granac3c vicinis itirfere Cordubenfi^ nee ufquam alibi Clufio confpeftum eft hoc genus. Dubicat Clufiusan fieEchinopoda CreticaHon.Belli; plurimum certc (inquit) ad illam acceders mihi videtur.

5. *Afpalatbus alter fzcttndus Qltifii* Park. *GeniHa-fpartium fpinofum ma jus* 1; *fiore paUido* C.B.
Cluf.

Afpalatho altero primo *Cluf.* robuftius & aliquanto firmius eft, nonnunquam alcius excrefcens: *Floj \)-ip=tub* pallidioreftj alioquin ci non multum diflimilis.

4. *A/palathus alter ttrt'wshirfutmV^x^ Abrotani facie incana* J.B. *Genifta-Jpartium (pinofum ma-jus tertium hirfutum* C. B.
Cluf.

Ad cubiti nQnnunquam tnagnitudinem accedit3 plcrumque tamen minor eft^ & pedalis tantum alcitudinisj Cotum etiam tenerius: ramuli in multo plures fpinas divifij iftar denuoin alias, fie utfingulae fpinac totidem Abrotani muhifida folia videancur, nifi aculei obfifterent, qui à negligentius incucncibLis vixobfervantur. Vere ex ramuloruai lateribus sxigui alii prodeunt ramulculi incani & hirluci, quibus adnata funtmollia Bt incana Lentis/ofi^ major a quam in primo gen ere : infummis illis ramufculb^or^j priori fimiles,-flore majores, lutei nafuuncur.

Locus. I[n] Cantabri5 duncaxatj tertio *k* viftoria urbc millian, ad radices Pyrenaeorum, qua iHilpaniam lpeftant,. obfervavit Clufius.

5. *Gtnifta erinacea* J. B. *Erinacta Hifpanka Clu/iiPavk. Genifta /pinofa humilis* Ger. *Genifta-fpar* tmm fpinofum^ folits Lenticula2 fivribus ex ctzruho purpurafantibus* C. B-
Cluf

Plane nova 6c tota elegans eft hzc pknta, dodrantalis, in orbem per folutn diffufa, multis fpinis virentibus, live aculeis horrida. *Flores* Geniftar, ex cueruleo purpurafcentes, minores, calyculis in-clufi hifpidis, villofis, omnino fere' in can is„ bini aut terni fimul femper conjun<5li. *Foliola* interdum dum floret producit, fedraroj eaciue psrpaucj, Lencic=ul«: fiimH*, ^u^ cOlm brevi marcefcanc 5C de-cidant, tota planta maxima ex parts line foliis fpeftatur, *&C* multiplici fpinarum vallo Erinaceum in *iz* convolutum reprxfentat. *Radix* ligno/a *&C* magna eft pro planta: proportions.

Locus. Nafcicur regnoyalcntino, affluenter auten circa *Siete Aguas*oppidulumj feptimo aburbe Valen* tiamilliaii, Madritiano itinere, afperis locis & fecus vias. Aprili florentsm obfervavit Cluiius: Semen videre non potuit-

lnzote Erizv, hoc eft Erinaceum vacant, ob rationem modo diftam.

6. *Ecbinopoda Cretenfibus* J.B. *Ecbimpoda frutex Creticu** Park. *Genijla-fpartwm fpnofum apbjhn alterum>trihm azuUu femper jmSu^flonbsfs luteis* C.B. *An Scorpiw fecundas* Cluli
Bel.

Echinopoda (inquitHonDr.Bellus) vulgatiffima in Creta planta eft, & multum cum Erinacea Clulii convenit, niii quod foliis caret, & flores luteDS profert^ totaque viridi colore cernitur in or-beui diffula, *U* Erinaceum minim in modum multitudine (pinarum reprzfentans. Spinae terns fi-mul in ramulis nafcuntur. *Flares* in lummis ramulis proveniunt, non tamen plures fimul conferti, fed pauciores: quos apes nun quam attingunt.

Locus. Planta hxc non in Creta tantum fed *SL* in Chio infula K per totam Grzciam vulgatiflima eft. Falbtur (inquit H-Belli) Dalechampius Athenzi interpres, quod per Echinopoda Cardui Chii genus intelligeret; cum ea revera fruticis genus fit non Cardui.

7. *Gtnifta-ffartivrnffinofum foliis Poljjroni* C.B. *fpinofum Sjriacum* Park, *jigul & Almagi Ara-bibu5^ Planta fpinofa Mannam refipims* J.B.
7-B.

Frutex eft cubitalis aut altior, denfiflimo fpinarum acutiflimarum, graciljum^flexiliumque KP^" referrus. Ex quibus plurimi pendent/fom rubelli: queis decidentibus fuccedunt *fili^ua* rubenj quales in Scorpio Monfpelienfi me vidiffe memini, femine CDncolori farftar. Ex hac Hallep^ pl noyum qlloddam Manna: genus legunt, ciijusgrana CoriandrDnoftromajora F ^ ' ? J?. ira Be fapore Manna; noftrz Lanccz perfimilia. Surculis porro infinitis propemodum d^ * reretibus, 6c à trunco eleganti ordine hinc inde iparfis, majori fere parte Cufcud DWUIS, velut in Thynio. FDha ad Ipiiurum exortum hxrent oblonga, Polygoni figura, cinerea. *Radix* lads Long*, purpurea.

Manna in hac arbufcula i^enta *TtnnMim* aut *TranVb'm* Arabibus dicitur.

Locus. Provcnit in Perfia flc circa Halepum : iccm circa *Kacka* urbem M Lb potamic.

Folia

Folia ejus calida: iiint ficc^que naturae. Florum ufus incolis ad purgandum ; quibus fe purga- *Virtu* turis manipulus unus ex aqua coftus in fingulas dofes fufficit.

8. *Spartium ftinofinn Creticum* Alpin. exot Park.

'Alpin.

Stipite lignofo aflurgit, nigncante cortice tefto, multos nigros ramos lpargente, m virgas junueas fiibtilesj nigrefcentes iterum diviJm, quibus in cacumine fpinac dura:, nigrefcentes, triangular. In liirculorum exortu folia in *zv&zm* cxorcu quina^ parva, tenuia. F/omluteijparvijSpartii Creticifi-m&,] ui% «^ parvc fuccedunt.

9. *Spartium Jfiinofum faundum* Alpin. exot. *ffiinofwn aliui Creticum.* Park.

Alpin.

Ramos poffidet craffos, rotun dos^afperos. *Virga \tvjpinas* acutas/triangulos multos facientes defi-nunt. *Folw* duplex or do. Ad exorrum furculorum ex ramis Spartii lunt fimilia, fed tenuiora, ex uno exortu trina, quaterna vel quina, poft in virgis reiftis utrinque crebra Tragacanthac modo, ufqus ad apices fere virgularum, quibus fubtiles, durae Sc acutze fpinxfuperfunt.

Nafciturin Crcta cum priore.

A. io- *Genifta minor a^aUthoidts feu Geniftajpinofa Anglica* C.B. *Gznifteila minor 'Afpalathoides* J.B. *Genifia aculeata Gsr. GtnifteBa acttkataYzxk. ffi&bU* flir? O? ©rttp Jl3^ilV

Virgar cubitales 5c altiores, ramofi, cortice cinerco tefta: è radice exeunr. *Folia* glabraj glaftca in furculis novdlis&vegetis parva^ fiibrotunda, Chamaefyces paria, in adultioribus aut vetuftioribus plantis anguftiora Be acutiora. Ex alls foliorum egrediuntur aculei, foliis aliqiiDt minufculis veftiti, & ipfi interdum alias parvas fpinulas [duas aut tres] è latsribus emictentes. *Flores* in fummis ramulis velut fpicatij papilionacei^ flavi, è lingulis foliorum alis finguli, quibus fuccedunt liliqux breves, habiciores.

In ericetis K humidioribus folo fpongiolb frequens occurrit.

CAP. XVII.

Arhorei Es Frutices nonnullos exoticos Genifta & Spartio affines completleni.

1. *Eahel-SchuB*HM. Genifia fpinofa Tndha 'vvrtirillata, florepurpuro-ctsruleOjfwSpartiumfpino-tp^ fum filiqua gzminatfl. /.* B7.

Frutexeftfpinofusj nafcens in aquofis; *radicz* fibrofa, capillata, albicante. *Cauks* geniculati, fupernè plani^ ac ucrinque fulco ftnati, virides ac etiam rubefcentes, pilis longis Be albicanti-bus densè obfiti, intus Ir^nofi cum corcub aqueo Btviridi, feu eciamalbjcante, *è* geniculis ra-mos pafljm binos ac alternatim emittentes, ac in geniculis fingulis fpinis fex hinc inde tribus, longiflimis, lignofis, dnrisj ac ieniter versùs inferiorainflexis^ aculeifque à fe mutno averfis muniti. *Folia,* quae in nodis plura fimul ad ſpinas cauliculis circumpofita funt obJonga & valde angnfta, pi-lifque longis albicancibus in utraque parts obdufta^ F^^Jn^pera, in margine'erifpa, teneriora ex viridi rubefcentia : Cofta media viridi-dilutior eft, fubtus eminens 5c craffiufcula. *Flores* vcrricilla-tim è geniculis prodeunt lupra ipinas, ofto plus minus fimul, papilionacei, collo brevi albicante £ calyce foliis oblongis, cufpidatis valdc pilofis^ vindibusac etiam rubefcentibus compo/ito erumpente^ petaladuo lateraliacceruleaiiint, fubpurpurea; petalum, quod clypeum vocamus, in fuperiore ora In treslingulas feu foliola, qux versus exterioia reflexa funt reftis incilurirs profundè difciflum eftj colors c[Eruleo-pfUrpurafcente,itiaximè inlingulis; petalum quartum anguftum^ ccErulei quoquelub-purpurei coloris eft, in duas lingulas feu foliola, qUz versus exteriora reflexa func, reftâ inciftrâ difciflum eft. *Stamina* quatuor aibicantia, craffa, arcuatim inflexa, *aficibu** longis, liirreftis Bccceru-leis dotaca iunt: cum iis fe prodit filamentum longiufculum, albicans^ è rudimento fruftus ortum, Sunt autem flores odore nullo.

Semina in *Jiliquis* lignofis, nonnihil cufpidatis, in duo latera [loculamenta] per ftrias intermedias diftinftis, ex ficcitate rufefcentibus, ac foliis calycis, qua: etiam rufefcunt, *t*erè obteftis, in fingulis lateribus [feu loculamentis] tria quatuorve, forma rotundiola, feu etiam longa, plana^ coloris cùm licca func fufci feu fpadicei.

Eft & alia fpecies *Bahtl-Schulli,* nafcens in arenofis, quae caulicubs *He folia* habet viridi-claraj^rw verò albos ad cceruleum nonnihil vergentes.

Radix indecpaodataurinam provocat acfuppreflam ciet, unde & hydropem curat^ pracfertim *d* cum oleoFicusinfernali5 decoquatur. Eadem przftanc folia decofta *5c* condita cum aceto. Ex foliis fit pulvis, qui cum oleo cxpreflb ex flonbus Ficiis infernalis epotus tumori pudendorum virili-um folvendo conducit.

a. *Gtnifiellaftinofa Africana Laricis folia* Breynii.

Breyn.

Suf&utex eft lignofus 5c Ipinis horndus, Geniftellaeminori Afpalathoidi *J. B.* quadantenus fimilis, 5ui mtnulcosdifpefcicurranios: horum minores in cam, in quibus fpin* acute & tenue5j femunciani long^ alterno ordine, aequali quodam incervallo circumpolit* cernuntur. Singularum fpinanim exortui *F^U* viridia K cenuia iubnafcuntur, numcio decemauctredecim, plura paucioràve femper conjuntta,

conjunct*, ex uno cuberculo, uc in Larice, auc Corruda 5. *Cluf* quibus iimiliora, prodeuntia. *Floret* verb lemper luper ipfa fpinarum fede, plerunque folitarii, faepenumei o eriam bini oriuntur, neque quicQiiam a Geniftellz aculcacr recedunt. Hi in *[iliquis* femuncialibus Be incanis Sparrii minimi montani rriphylli Col. non aucem mucrone furfum reflexis, *femma* cria vel quatuor flavefcentia Geniftellc relinquunt.

Locuu Prope Caput bonae ipei oritur.

3. *Myrto-gwifia Cap. fona fpei* Breynii, *Cent.* 1.

Breyn.

Frutex eft arborefcens, ramis multis, quorum juniores fragiles Be Genifta: inftar angulo/i: quos incondica ferie dilpofica, nullis interveniencibus pcdiculis ambiunt *folia* carnofi$_3$ Myrti Lauren foliis fimilia, vel majora, quorum medium in longitudine neryo fulcarur, ex quo venulz complures diffunduntur, qua: omnes extremitanbus fuis non procul a folii marginc fingulari ordine Be fcrie concurrunt. E ramoruni apicibus Be ad foliorum fingulorum exortum petioJi exeunt duD, tres auc quatuor, ex quibus *floret* aureo colore fdgentes propendent folitani^ Geniftae aut Cytifi florum effigiem reprarfentantes; quibus delabentibus *filiqua* prodeunt longs Be compreili, Geniibe etiani reipondejires, quantum ex nonnullis minus maturis colligere licuir.

4. *Gtnifta arhvrefctns Afrkano Styrazis folio, flore cosruko* Breyn. Prodr. *Arhr Jiliquofa Afrizana Genifta femim Bartb. Aft. Hafn. Arm,* 167;. *Dbf$_m$* 131. *Crotalaria arbor Africa Sty racis folio molli, incavo, ftorc cosruko* Amman- Charaft. Plant.

Herman.

Malo Cotonex feu Styraci arbori fimilis videtur hsc Geniftaj *Radice* lignofa, alba, caudice recto^ pollicem craffiori^ lignolo, cortice in viridi pallcfcenre, ramulis firquentibus, vimineis, o^fequiofisj ad cacuiiiina incanis, quos denib altcrnatoque ordine ambiunt folia Scyrads facie, rotunda, craf fiufcula, Candida fcricei lanugine pubefcentia ,• inter qua: erumpunt *flares,* plerunque fingularesj raro bini ternive,, papihonacei, cLCiulei, exiguis fulti petiohs. Hos excipiunt *fditjux* bivalveSj bre[illegible] rumidiufcula:, incani, claudentes femina reniformia, fufca, depreffa-

Locus. Gaudec irriguis ad Promnncoiiuni Bona: Spei. Vires cum Genifta conveninnt.

Ec Synpnyma Be dcfcriptionem^iHcimanno debemus, apud qucm eriain iconem vide in D[illegible] fcripr.://orr. *Lugd. Bat.*

H[illegible] arbor cuka eft in Horto refertiflimo Revcrendiffimi Epifcopi Londinenfis *D.* H. C[illegible]

y. *Genifta-Sfartium cxruhum Capitis Bomt Spei* Breyn.

Breyn.

Geniftx vulgaris FemL- facie nafcitur hie Frutex, denfis Be crebris *ramis,* angulohs, Hexilibus, non omnino lanugine quadam deftirutis, guftu aromatico ; quos *Folia* veftiunt, unguem humanurn fere longa, angufta, in fruticis inferiors parte terna fimul uni petiolo inh^rentia, in fuperiore ycro iblitaria, appendictilas ju^ra b.ifin angulliflimas Trifoliorum ritu habentia. Ex ram Drum latenbuSj necnon aliquando lummiracibus furculi, densa Janugine adeo pubefcenees,, ut caneicant, copioiilfimi pronalcuncur, folioiis incanis ac carinauis inftai"!5aDin^ pJfhc ramUlorum Jquamau.. *Flares* in iummis ramulis veluci /picatos, vel acervatim,.ex csrubo purpurafcences, & figura qua Erinacea: [illegible] gcric, c calyculis ftriatis gutcatirquc in quinque. fegmenta delinentibus^ ac Hypcnci fdliorum [illegible] Sparcii a. Hifpanici Cluf. perquam fimile, lapore vifcido Be leguminofo.

6. *Gwift* *$nis arbor Africana Monufpcrmos, flore cxruleoj foliis pinnatis* Hort. Lugd. Bat. D. Hernianni. *Genijta-fpartium wrtileum Africanum foliis pinnatis* Breyn. Prodr. *Genifia Ruteri* [illegible]

Herman.

[illegible] ordine veftientia: quibus 8e ab imD ad fummum ufquc circumftant *flores* coacervatim papilionacei, pallide ccrrulei, prodeuntes ex *utriculis* oblongis, membranaceis, quinquifidis, iubhirfutis, claudenubus fingulis *(emen* unicum, nigrum, lucidum^ reniforme, tenui rufca membrana^ quafi peculiar! iilicula, ccctum.

CAP. XVIII.

Anonymus flore Colutea Clufii, Myrto-gmifia quibufdalii! *Cbamabuxuj Jlvt Cbamafyxot* [illegible] *Jam J.* B *Cbarttabuxus flore Colutex* Ger. C.B. *Tftudo-cbamabuxus* Park.

J. B.

N[illegible] virgiiltis, tenuibus, lentis, fpithamam circiter Jongis przditus eft, qua [illegible] demiffis radicancur: alioqui *Bcradicem* habetfarpc nori muJto [illegible] ramDs incDidlu[illegible] plura Poffidet [illegible] iJbSviffimis hz-

j^res cmiuant, Colucea: fcorpioidis flonbus fimiJes, imiui pi" J [illegible]

tefte Clufio, odori5 expertes, nonnullis vero locis odoratiflimi, Be tsLirciffinam qiundam frjgraa-tiam aemulantesj tribus foliolis conftapt, quorum duo albafunt, &; alarum modo furfum expimfa., galeola exalbida eorum exortum mtegente: tertium folium in oblongum vduti tubulum convolimini eft, fiirfum per lanuginem apertum, per extremitatem braccae modo efformatumj arq, luteumj & vetuftate interdum omnino purpurafcens auc rubefcens. FJonbus fiiccedunt latx gc comprefli *filial**, Thlafpi latifolii fill qu is paul6 minores, virides, qua: bina plerunque [incerdum uuicum tantiim] continent grana, exigui Ervi magnitudine, colore ex cinereo nigncance^ hirfiita^ Sc veluti quoddani animalculuni emencica, Polygalae vulgans majoris rubrx feminibus haud abiimiha, fed minora, quac aperientibus fefe per latera loculis iponte decidunt.

Variat interdum floris colore ex purpuro-rubente K flavo vario.

Fruticulum huncvariisGermania: in locis oblervavimus. i. Irt fylvis montolis Scaphufiam inter & Conftantiam: deinde in planitie quadam props Auguftam Vindelicorum itinere Monachienii: tandem in montofis non longe à Tiguro Helvetia Urbe plurimum menfe Maio florentsm. Lota vid. apud *Zluf*$_m$ Locus.

CAP. XIX.

j. *Frutex Indicus, flore papilionaczo [anguinzo*$_2$ *foliis pnnxtis', fruftu viduus. Tsjude Maram H. M*$_m$ P. 6. T. 60. p. in.

H.M.

FRutex eft humilior, ramis geniculatis, corcice candido, teneriorej ligno pauxill^ medulla fucculenta, e viridi diluto., in incernodium im.i parte quodammodo CLirgefcerTcibus. *Folia* ex angufto in cufpidem exeuntia, plana, glabra, crafliola, cofta ftnata utnnque eminence, c virore cum tencriora iunt nicentia, dein obfulca, colore variegata flAvefcence, uoi vetultiora in album vergentia, ordins geminato coftis craflis, interius plams *Sc* candidis, aliquando rubefcentibus, ramis adhaerent; iaporis funt non plane ingrati. *Flares* tetrapetah, in exortu in fanguineum vergunt coloremj unum eorum petalum retro incurvacum, interius coc^earis cavitaccm exhibens, luperne bifidum elt$_3$ cofta intermedia eminence, caeterorum Crium e lo[illegible]o ang'iftorum, in tranfverfum jacentium duo qux ad latus fita liint, magis coarftantur. Inter *jtarbina* duo, *apicibm* oblongis rubris, ftnatis capitata, *ftylus* procerior obfervatur.

Areqarum amansj oriundus ex *China icManilhas* inMalabancum inveAus regnum eft. Percn-His in hortis colitur, vires ignoranrur. *Locus**

2. *Tsjerz-Maram* H. M. P. 6- T. 61. p. 109.

Hu)U5 fruticis ramus corticis rufi diluti flavefcentis parumque albentis eft. '*Radix* albicatis^denfa, fibrofique. *Folia* plane ut in *Tsjudz-maram* fefe habentj, excepto quod longe funt anguftiora, magifque flavefcentia. Be ordine conftifo prodeuntia. Floribus fimul ac Fruftibus deftituitur; *nobis non videtur hoc 'vtrum*; *potius* <*nid peregrinus Jit fruBum in Malabar a rarb proftrt.* Allatum e China Malabarenfes in hortis colunc. Virium plane eft ignocarum.

CAP. XX.

Yongarn feu Minari H. M: P. 6. *Arbor Siliquofa flore papilionacco: fab/s Ungis & I at is fUna farte Jibi invicem Inzumbrnxibm,*

H.M.

ARbor eft excella, craffiore matre quam ut homo complefti queat, ligno candido mollio-rique, cortice gemiho, exteriore qualis in ramis vetuftioribus, e cinereo obfeuro, inceriorec viridi lsto, fragranti odore Glycyrrhizam recentem referente. *Kami* pine morion, teneriores corticem habent prafinum. *&*&** yillofa, nigricans, aens, graveolens. *Folia* grati odoris, nulhus faporis, cufpidata; mollia, glabra, fupina fulca, prona parte dilutiora func,. quina auc feptena, impari c fiirculi l^tioris Himmitate dependente, numero, paflim prodeunt^ mediana flavente cofta inxertexta. *Flores* tetrapetali, quorum gemmi aculeatac convoluci Folii adinftar emicant, odorati, papilionacei^ *Uametti'valli* proximi,albicantes, digitalibus petiolis, furculis coinplures adherent. Horum duo rofei coloris oblonga/ifitfj tertium patulum, FrequentiHimis venis lineatum, quartum plane incurvatum eft. *Stilus* denlior, exalbidus in novem *ftaminula* rubellis *apicibus* dividitur; e quibus unum hh'lutum cminet geniculatum, fruftiis germen concinens. *Fab** noftrarum aemulances faporem, acres aufterxque font, duos admodum pollices longa:, unum lata:, ea qua plan^E fiinc parte fibi invicem incumbentes, in longum fita:, icà tamen ut earum umbilicus filiquarum relpiciat dorfum : primum virideSj ficcx rubentss, rugis traniverfisinacquales. Infuper quoque flores Jpunos fundiint fruftus, qui font noduli cinericei, Candida pulpa, nunquam filiquas edences.

Loci5 moncanis petrofifque in provinces *Faracaro- &C Mangatti* p:ovenit; idque tarn facile ui Vel terrx impo^us radicetur ramus- Ab anno decimo qtunro fruftifera, ad quinquagefimum *fu-Twp*™-perftes eft. Flores fruaufque ab Aprili ufquejanuarium exhibet, frondeslempervirentcs, *Locus 8*

Lignum foco infenric. Balneum ex foliis paratum flatus Arthncidifque dolorcs, iiiffitus febrim GT depsllit, Eorundsrn fuccus in tempore adhibicus venenatos curat ferpencum morfus. *Vires* *Vfus**

CAP. XXI.

* P. i. F. 55. f- 103- *Coliwl* • H. M. *Polygala Indict minor filiquis rccurvis* D. Syen. *Nil five Indigo fpvria. H.M,*

I *N duum triiimve pedum altitudinem aflurgit\ *radice* fibrofa, albicantc feu ruffa, fapore amarn Be lubacri, odore nullo; ftipiie quatuor digicos craflo, ramos rranfverfos emittente, cprtice rinereo amaro & mordad, Jigno duro. *Folia* pinnara, pinnis ad Coftaui mediam adnexis brevibi:5 penolis, parvis, oblongo-rotundis, ad apicem liibrotundis 6c latioribus, adpctiolum in anguftum reftis ori5 conrraftis, lupcrne viridibus, fiibcus hyalinis ieu ex vindi fubcaTuleis, /aporis fubacris *&C* fubamari, ac languidi ardoris fi diucius mafticentur. E media cofta feu nervo venae iiiulrac tranfverfx obliquo dudtu parallels- versus marginem excuiTunt^ utrinque confpicua'. *Flora* papiJionacei fiipc, FDIIO inferiore carinato ex viridi albicente; lateraha duD valdc faturo K rofaceo juboietindla lunt. *Stylus* viridis, cavus inftar theci, filamenrum viride quod è germine /JJjqLioib prodlt [hoc propriiftylus eft] compleftens₃ac fupenori parce inparva acreniTia lhmuncula *apicih/s* flavis docata hfliii, *uno* ad concavam partem filamenco libero. Floribus lùccedunc *filiqu** angufta:, tenues, plana: & ad imam parrem nonmhil inflexi^ duos trefve polliccs longs, glabn, ex 1ubro fufcefcenres. *Simmaintus* /ejunfta, oblongo-rotunda plana j longicudine fua ad fiJiqua: longitudinem parallela.per matuncicern nigricantia.

Prater filiquas Fruftus nothij virides, tenuiter pilofi ac durioli ftirculis /ipe infidere con/piciuntur qunn verticefunt foramine pertuli Be incus cavi. *Hi mhd ahud funt quam GalU yixdam [e* excrejeentia,' tumorefee è funtturis infeEiorurn ortat.*

VireJ. Succii5 c planta excraftus addito momenta meUis fervic pro oris puftulis, ore cum eo pemnfto. Radix mca & defcofta in ladle Coqui India conducic in morbo facro, f... [illegible]

CAP. XXII.

Noclvalli & Vanni-vallt H.lVffP. 6. T. zz. p. 39. *Siliquofa Indka flore fapiUmact?, Sihqui*: plants brvvibus duo ant tria fzmina ijtbmis diftincla conttmntibus. H. M.*

HIC frutex ramufculis fuis prōaimas maritat arbores: corcice eft nigricante, rubris infperli niaculis, ligno vindi medulla pertcrebratos, radice fubialfa atque inodora. *Felia* Fraxiiii Jjmilia fulcacis inhxrenc furculis^ craflìDra^ fplida, glabra^ *mcznúa,* fupernè magii fufca, interne dilutiora^ ubi 8c cofta eminec lignola, dayelcens; lapor iis fubacris. Inodori */lores* 1} calyce monophyllo rubicundo papilionacci, longis é iùrculis dependentj candidi, tctrapecali, quorum unumlacius iDtundiūfijue & incifūm in cacuminc levicer quodammodoinfleftirur, duD lateralia oblongiora exceriora verliis incurvantur. *Stylus* uc in *WtUia Tagera,* hand abllmilis exalbidus miiiorem in lē CDnrinet alium iùbviridem c calycc crumpcnccm. In gemmis comprcfEs unum Jatius folium cetera compleftitur. *Stltqu** longitudine &c gracilirare digirali, perplanx^ duo tria ifthmis diflinfta femina, fabarum rudimenca incus includunt. Ipfi fabarfble percDftae cinenceilunc coloris, ingraci laporis.

Tempus & Locm. Augufto floresj permaturos fruftus Decembri Scjanuario menfibus, frondes perpetuas promit. In infula *Baypin* carterilque Jocis fluviorum ripas obveftiunt.

Vir^ E? Vlus. Comeft.r immites fabar alvum cum torminibus iblvunt. Folia in cataplalma rcdafta Eryfipelati conducunt. Cortex Cannabinum zmulans in funes redigitur.

CAP. XXIII.

••P-i.F-ii f. 95. *dgtty* * H. M. *Galeg* ajfinis Malabarias arborefcens, filiquis tnajoribus articulatis* D-Syen.

QkUanior vel quinque hominum altitudine eft, trunco quantum homo amplefti poteft: ramis è caudicis fummitate *Sc* ex medio corpore lurredtis in ahum, irjlatum minus expanfis, nafcicùrque in arenofis. *Radix* fufca, fibras capillatas longe lateque difFundens, fapore adiiui. Lignum molle, corculum intus molliflinium cortice incifD extillathumor tenuisK aqueus, qui poftea incraflbfcic Be gummofus redditur. *Folia* pinnata, fefquifpithamam. terme Jongaj pinnis adcoftam mediam adnexis binise regione adverfis^ pcdiculisbreviflimis^anterius vergentibu5, iiintque pinni p^rvx, oblongo-rorundae, extrcmaora etiam fubrotunda, fefquipollicemfermii long^ diguuni rmnfverlLim late, à bafi ad apicem arquali fere latitudine, testura craflioU & valde mt^ Wa, liiperficie lemflima, fiipernè fatiiraLius, infernè dilutius viridia; odore *ii* terantur fahacco. ^ cofta media venula: fubriles egrefli folium permeant. Folia internodu pinnis oppoficis ad lc mut"q adduftis claudunrur. *Flints* in liirculo leu petiolo communi è folio... [illegible] egreifo ^[J^e* ... plurclve una proveniunt, papilionacejj [petalaautem hoc peculiars habenr, 1^llo ... [illegible] ac in l... [illegible] colors primùm albicance, dcin flave/ccnte, poftmocium rubefcen... [illegible] purafttmBj odorç nulln. Seamen .ngulifbrniB, in iiinimiratc fiffum in *M*... [illegible] longosgeftantiadivila; rdiqua non ians capb. Calyx profl-indiis eft, quatuor brsvi... [illegible]

foliis ungues petalorum circundans, cobre dilutè viridi. Floribus fuccedunt/%^, quatuor fpithamas longa:, digitumtraniverfiimlata:, teretiufculae, reft*, vindes, eortice craffo: in quibus *Fab** oblongs finguhc in propriis loculamcntis parietibus carnofis fejunftis, cum fiia longitudins m longjtudine liliquarum conhtx, nonnihil extuberames, faporis fabacei, Be fimiles plane Phafeolisnoflxis^ni/i quod minores, per maturitatem albicantes feu ex albicante fiibvirides; iuntqus in eduliis.

Flores Be fruttus fert tempore pluviolb duabus tribulve in anno vicibus, etiam tDto ahno, fed rarius.

Radix mixta cum urina vacca: Be impofita tumores dilcutit. Cortiuis fuccus cum melle permiftus *Virtu* in collutionibus anginae Be oris puftulis prodeft. Cortex coftus cum aqua fie com eft us pro variolis conducic. Foliorum fuccus naribus attraftus juvat in Febribus quartanis 6c inveteratis die paroxyimi. Decoftum foliorum pituitam Be phlegma, necnon bilioibs humores expurgat: in vercigins capitis *§L* cholera con due it fi folia uDtfta in aqua edantur. Fbres in dècofto dantur pro catarrhu, quomodo etiam ad luxuriam incitare ferunt. Eorum fuccus oculis itnmifliis pellit nubeculas Be vifum reddit.

CAP. XXIV.

Biti Malabartnfibus H. M. *part.* 5. *Tab.* 58,

ARbor eft procera, caudice craflbj multifque ramulis in orbem diffufis donato- Lignum atrorubefcen5 ac purpureo-ftriatum, denCim, ponderofum, iiibacidi odoris iaporifquc, corticc munitum cinereo. *Radix* icidem atro-purpurea- *Folia* oblongD-rDtundaj denia, glabra, fliperne coloris fubcinerei, inferne cinereo-viridia, nervis aliquot è media cofta inlatera excurrentibus, odor gratus. *Florcs* papilionacei, flavefcentes, racemis oblongis numarofi proveniunt, quibus Siliquz fiiccedunt.

Crefcit lDcismDntanis in *Calicdaitj Atsjtmoil* Be alibi: femper viret, quotannis floret Be fruftum *Locus:* fert, diuquefuperftesmanet.

Lignum ob fingularem ejus duritiem opers fabrili accommodiffimum cenfetur, ex eoque varia *Vfus.* fiunt domeftica inftrumenta.

CAP. XXV.

Karin-Tagtra H-M. *F.6. T.i$%* p.45.

HL C fpecies humilis eft, Corylo fimilh'ma. Cum praecedente^ quod ad *folia,* plane CDIIvenitj excepto quod hujus rotundis oris leviter finuatis funt. *Flores* papilionacei, diffurmes, candidi, tetrapetali apparent- ^iftjw^cum caEterarum reftae func, hac incurvatx fabas furvas nitentes continent.

Montofis Ioci5 in *Candtnate* aliifque regionibus familiaris eft, femper virentium habetur in numero. *Lews:*

Ufus plane ignotuSj nifi quod e radice paratum oleum capillorum refiftat profluvio. *Vires.*

CAP. XXVI.

Rtdangu H. Af. P. 6- *Tm* 17. *f*- 49- *Siliquofa MalabaricA fili^uis fothamaii anguftiflimis contort** *H. M.*

FRutex eft duos homines altitudine squans, trunco craflo, fcmipedali, lignD candente, medulla vero viridi; libro ubi ficcus eft cinereo^ intus virente. *Rami* autem cortice glabro nitentej venis rubentibus ftriato, tenuiores hirfuto, obducuntur. *Radix* perquam fibroU in tranfverlum diffunditur. *Folia* tenuia, lenia, e longo angufta3 pollicem longa, anterius rotunda, lupina parte fufca, prona verb dilutioraj hirfuta, ubi talis quoque in culpidem exiens muhiplíciter divifo cofta confpicitur; *Tfiapangam* modo communibus liirculis adhacrsnt, decefloque jam die collabuntur: fapor iis fubaftringens. Inodori, flavi, papilionacei, plures exuno prorumpunt petiolo *Flores* tetrapetali; quorum unum exterius internigrans interius flavefcens folium eft, duo verb anguftiora atque erefta, flavo colore fatura, quartum e viridi atque albido nitens/unt. *Stilus* ex albo nitens, Be circa medium inflexus in novem filamenta *apicibm* flavis dotata finditur. *Siliqias* fpithama longiores, quamvisanguftiflimaevaldeque contortae, dura ac fpinofa cufpids donatar, virides primb languidiqueiiintj femi'nalibus loculis ab interiors cartilaginea contrafta pells produftis fepiinenta feminum efficientibus, protuberantes; aft veterafcentibus iis evanelcunt ac fiiblident extuberantix, ipfe vero filiquac elongantur, rigidaque incurvatura infleftuntur. *Fab** prirnum e viridi nitentes, exficcats perquam parvac Jiint; coloris e cinereo fufci nitentis, faporis nullius, vel plane fylveftris.

Natale folum diligit limofum udumque, ad urbem *Cochin, Nari,* aliilque frequems eft locisi Horcns mcnfe Marti0: fruftus Decembri leguntur. *Locus & Tempus*

Balneum e fDliisconfeftum omnes difcutit tumores- Epilepfia aphthifque laborantes pueri florum Ww« iccofaiiii;^^ curantur,

H-hhhhha; SECTIO

SECTIQ SECUNDA.

De *Jrboribus &* frutkibus Jiliquvjis folio. decompvjito fm ramvfo.*

CAP. I.

Siliqua *fylveftris fpinofa, arbor Indica* C B. *Coral arbor Jiliquofa* J. B. *Arbor Corallii* Ferraf. Flora. *Stliquofa & fpinofa trifolia Indica, Coral arbor ditla* Park. *Tuinamtiiba* Marcgrav- *Mouricou* * H. M. *Arbor fabifsra Javanica Boa Tfmkr'wg ditta* Bontii /. j. *p.* 1 34,

* P. 5- T. 7 f1

ARbor eft cortice cinereo, ligno fragili, in Mali fylveftris amplitudinetn excrelcens; cui rami decifi 8e terra: infixi novas progsQerant arbores₃ ideoque ad vivas fepes ab indigenis ufurpantur. Juniores arbores fpinis acutis in caudice Be ramis armata: fiint, adultiores amittunt Ipinasj Be in ramos varie diftnbuuntur: iliac nunquam florent, hae contra: ilk femper habent folizrj ha: interdum nulla, fed tantum flores, nimirum Decembri fie Januano: poft flores demum erumpunt Folia floribus decidentibus: utrarumque/i/i* funt fimilia, fubrotunda, feu potius cordis fublatioris figurâ, inferius tomentofa, fupernc glabra Be dilutiora, tria femper fibi appofita more Phafeolorum, in pediculo femipedemcirciterlongo; Be talium pediculorum tres, quatuor, quinque fibi appofita funt in frondis modum.

Flos magnitudinelndisfloremfermeacquat, unico conftans folio, crenato, furfum erefto, ad cujus latus interius cum adjacente tunica e qua prorumpit dulcis liquor contjnetur, ut in flore *Faco₉* rprmicis gratiflimus; 6: ex eadem multa habet *ftamina* carins in modum ad ktus leniim prodeuntia, co^ loris lLifignis miniati, line odore tamen: ftamina vergunt ad brunnum. Arboies florentes longe confpici pofliinr, inftar panni miniati expanfi.

• FiDnbus cub 5e topiose decidend|Ni5 feijuuntur fruftus, viz. copioii *ftlitjute,* ubi maturuerunt fllfc^e, ab uno ad quinque digitos long^, digitum craflz, teretes. Be in tot ventres elatar, fie loculamenta divi/ac quot continent phafeolos, quorum quilibet magnitudinem habet nuclei Avellana: aut Fab* feu Phafeoli vulgaris. In totum eft miniati coloris Be prope hilum qua fufcefcit parvam habet iuaculani nigram : interius autem ex albo flavefcit. Nullus cjus ufus apud incolas. Turdj, tefts Bontio, eo avide vefcuntur.

Ex defcriptione Marcgravii Be figurâ Be defcript. Clufii folia hujus arboris videntur efle bicDmpofita feu ramofa. Privata feu particularia folia in arbore juniore, defcribente Ferrario, nullis incifuris interruptp, fed xquabili Be prope rotundo ambitu circinata leviter faftigiantur; ipfius etiam Hederx rotunditatem, amplitudinem, craffamentum, duritiamque referunt.

NlDUricou *H.M.* in nonmJlis (iiffeit a TuItiamtiilLi. \>f.irr.-gn.v, jit <intact;m .an ipscie eadem fit. Csterum *Mouricou* Malabarica Elephantis arbor Belgh dicitur, ijuia Elephances iummopcrc hoc ' deleftantur ligno, utpote leni ac molli.

Vires & Usus.

Lignum Malabarenfes in enfium ac cultrorum efFormant vaginas: una cum cortice ad veftium *SaraJJas* diftarum lotionemj flores in confeftionem *Caryl* adhibent. Caeterum folia pulverifata ac matura cum mice Indica cofta donee unguenti craffitudD fit, Veneris CDnfumunt bubones, dolores offium /edant. Contnta teniporibus applicata cephalarz opitulantur 6c ulceribus. Mixta cum Saccharo *Jagra* ditto ventris dobres, praelertim fceminis reprimunt, quod prxftat cortex aceto kvigarus, Be nucleus pelliculà rubrà denudatus^ fi ilfiglutiatiir. Foliorum fucuus cum oleo *Sergehm* aflumptii5 dolores levat Venereos; cum Oryzae infufione hauftus fluxus tenetjCum foliis *Beteleira* in pultern redaftus vermiculos in vetiiitis ulceribus przfocat, exoleo coa^us pforam Bepruritum tullit.

Ties varietates Arboris Coral difts recenfet *Hermann™* in Cat. Hort. Lugd. Bat. I- Spinis ex albo virentibus Be feininibus rubentibus, *Erabudu* Zcylanenfium diftam. U. Minor em ipinis *SC* fsminibus nigricantibus, Jacerabuda Zeylancnf HI. Maximam Amencanam.

Arbor Coral in Hortis frequens eft.

CAP, II.

De Brafilia atlore difta..

I. *Brafilia arbor* Park. *Bra/tlium lignum}.* R *Vftudofantalttm rubrum Jive Arbor Brafilia* C B- *Ibira-pitanga BrafihmfibiH* Maregrav. *Ibira-piPanga five Lignum rubnmrYifan.* 25?flfil bomb. *Marcgr. Pifon.*

ALta eft Bevafta.tantaEinterdnm craflitudinis ut trcs homines ampleitivixpoflînt: *cortice faRo,* brevibus ipinis armato; ramis alternatim oppofins^ in quibus Be *Tawuli^cni* oppofiti, uti Be folia ad eundem inodum, in^qualia niinirum paria in eodem rarnulo, circitsr riiguum longa, figurâ Buxi foliis fimilia, craffiufcula, faturatê yiridia fplendeniia, ^ne petiolis ra11HUJ5 innitencia 5e quidein non extremkate qua: medio folii refpondet *ibd* versus alterutium Jatiifc *Hac foliorum defcrtptio fubob^ura eft; uidmtur tamtn turn ex figw*> fum ex defcriftiom folia bicompo* pta ejfe, ut in Filice am Planta fenfiri-va, primum ex fur cults feu ramulis (alii tarfos vocant) deinde h pinnulu, ltd ut. fcapm; feu cofta media hinc indt emit tat fur culos₈ & unufquifaitt furwlus him indi pin* wdas fen fdwUi abfque impart tamm in extrtmti wftit . fiHo** Hinc

Hinc inde etiam in ramis prodeunt ramuli, fefquidigitum & amplius longi, niultis floribus quafi in unum congeftis onufti, pediculis femidigitum longis infidentes, quinque foliolis conftantes, quatuor vulgariter cavis, & quinto repando, quod rubrurti, & in extremitate fua flavum, reliqua flava ; duo repando proxima ungues habent rubros; in medio flaminula flavo^pallida, apicibus flavefcentibus: odoris ejuflem* at fragrantioris, quain Lilium convallium.

Sequuntur flores *filiqua* oblongs duorum circiter digitorum, planas, compreffa:, exteriùs aculeate, oblcure fufcae, in ie continents fabas aliquot exiguas, fplendentes.

In locis man vicinis non apparet, fed tantiim in mediterraneis fylvis, unde magno labore ad litoralia vehitur. Floret Decembri. V

Tinftura hujus ligni rubra toti orbi eft notiflima. Sed minima moles tarn vafta: arboris tirigit, Sempta enim magna parts ligni luperioris fola matrix tibiam circicer crafla rubri eft colorisj Cc ad tingendum utilis.

Lignum eft frigidum & ficcum; mitigat febres, reftringit &. corroborat inftar Santali. Macgrata in Frigida inter collyria contra ophthalmias ufiirpatur cum fucceffii. ^

Ligni ufus eft ad multa opera fabrilia, Iphaeras luforias., cultellorujn &: gladiorum manubria^ ba;tillo$&c eft enim valdc denfum &c ponderofum, necnon politurac eapax.

1, *Brafilio fim'ih lignum Vtrnimhock Germanh dittum* J. B. *An* fte&tocotr *noftratibus* ?

Hoc lignum (inquit J.B.) à Brafilio nobis Genpvae pro Santalo rubro exhibito differ^ quddnon fiditj habetque qiio cum Fagineo ligno nonnihil cbnveniat [fi colorem demus] prselerDim maculis illis trànlverfi5 atqiie crilpatitibus per fubftantiam ejus fparlis neque dulcorem ilium mafticatum prafert. At fuperius paulo dixerat lignum *Vernimhock* ponderofum admodumefle, Be in aquam injedum ftatimfidere, folidum Ebeni inftar, rubens; infeftores eo uti ad tingendum : additogumnii 8c alumine elegantem colorem rubrum pro fcriptura prsbere,

Vernimbock nomen accent à Fernambuca arce Lufitanomm in Brafilia conftruaa, ubi Brafilienfes indigene cum iis mercimonia exercent.

CAP. III.

Ligno Brajiliano Jimik$_2$ feu Lign. Sapou, lanis tingendis percommeJum C. B- *Tfiapangam* H. M. *part.* 6- *tab.* 2. *cujus lob us * Clujio fub nomine Lobi membranacet nigri defcribitur & depingitar. An* SogtDCDtl *noflratinm** Rafliphout *Belgis. Acacia tinttoria* Herman. *cap*

I Ntra binortim hominum altitudinem proceritas, intra palmam craflities fubfiftit. Cortice eft cinereo, intus fulvo, ligno admodum duro, rubello, mitura artate ruffb: *Ramis* in latera pronis, intro albicanribus, (pinis intercurrentibus curtisfic deflexis: ll^^fibrofa, ex albo rubicunda, inodora, cortice croceo, nigricante obducto pellicula. Folia pollicem longa, digitum lata, rotundiufcula, Omni tempore, craffiore furculo, fpinis privato, ex ordine appendentia, medii ... Ita ab averla parte hiultas venulas tundente dividuntur. Odbr us gratus, fapor verb fubacris & aiTiaricans. 5ole occldente inteftinis lateribus fe includunt contrahuntque. *Flores* inodori, flavi racematim è ramorum foliis deftitutorum extremis furculis erumpunt plures, decapetali ' petalis pacne rotundis, ·tenuibus,. quorum quina exteriora cufpidata^arum ac fubviridia fiznt uno medianorumexiftente, venulis trajedlis rofeis, minufculo^ cui adftat oblongum, viride, totum florem fuccingens folium. Emicant ex floribus decem geniculata, e flavo viridia *{tamma,* nigris femilunulatis *aficibus* iqcurvatis inftrudla, Uti & pede communi piano, lanugine albido fruftus primordium Continents. iEquabiles, comprefli, fuccrets *ftlitjua,* petiolis adhaerentes polliqanbus, quatuor trant verfos pollices longz, duos propemodum latae funt, dorfo craffiore, culpidato, ventre pauxillum incurvo; maturae *&L* ficcs cortice funt duro *&c* corneo, e furvo nitente, intrinfecùs Candida obdufto cartilagine, qiuc ubi teneriores funt tratifparet, poftea vero involvic atque disjurigit *[zmina* oblonga, ftbplana, è cinereo fufca, è tranfverfo lingulis filiquarum dorfo adhxrentia.

Arenarum cupida per univeriurn Malabar ob ornatum ulumque frequens colitur. Sponte in *Trevancoor,* provinciis *Goendre & Elle de Soroan,* ahifque montanis naicitur locis. Ab Aprili in Septembrem ufque floret. Fruftus carpuntur exeunte anno. Tnma frutftifera, vitam in iootra^ hens annos, quibus nunquam deftituitur frondibus. *Locus (S* *Tempus**

Ex ligno, quod ubique venale exponitur, rubro, aquaz incofto tintiiira elicitur nigra (Atramentum vocantj quac cum Alumine diluta rubrico/a evadit, maximoque ad lintea & alia rubella colore imbuenda in ufu eft, calce vero obfeuratur. Quod (i (iirculorum lignum albicans calce perfrixeris ilico rubeicic, quo exiftente molliori flavet. Ad opera pretiofiora magi/que iubtili elaboj-anda manu, hoc lignum adhibetur.

Figura exhibec folia bicompdfita ad modurti Acaciae aut Frucicis fenfitivi.

CAP. IV.

Glans ungmntaria QE *Nux Bzn five Glans i\ngumtaria¥zx\i. Ralarms myrepfica* Ger. *Nux ungmntaria* J. B.

NUces unguentanx difl:* oblong* funt, nuclei Avdlana: magnitudine, aut etiam nuclei cum fuoputamine fed minoris, figuratriquetra: putamine tegunturalbicante, mediocrker craflb, fragili, cui nucleus fiibeft crafliufcula Ringosa pellicula, nivei colnris obduftus/albidus, Ayellanx nuclei aut Amygdalae confiftentia, pinguis, quique nobisjaminnucibus antejo annos repofitis non rapcefceret, fappre tantum amaro prxditus. Hujus generis nucuk alia: fefliles, alia: oblonga^majores, minores; effigies triquetra, fed rotunda Sc glandis smula huic nomen generis aptavit.

Nafcitur autem in. filiqua admodum eleganti, palmum longa, carinula bifori conflata, tereti, gracili, binifque loculis ventriofa, nempe ima mediaque fui parte qua protuberat, glandem fingulam fingulo claudens, fumma vero acuto ftylo roftri inftar, vel Rhododendri, vel Periploc* repentis, acucum mucronem protendit: intus fubruffb colorej f oris pulb, cinereove, *&L* fecundum W-jFicudinem ftnis rugifque exarata : coriacea tota^ flexilis 6c eorticofa, infipida, fubaftringens K fic-

VeKres in Dercriptione arboris inter fe non cpnveniunt: Theophraftus folia Myrti ei attribuitj Plinius Heliotropii, Diofcoridis Myrius. Aft dicendum, Mvrti & Heliotropii folia., quod ad figuram attinet non multum inter fe difFerunt, & quoniam nuppiw^ & *pudim** voces quoad elemenrorum quibu5 fenbuntur formam affines & (imjles funt, facile à librariis hxc pro iUa in Diofcoridis tcxtu poni potuic: vel dicendum Diofcoridem inter ipfas arbores, non inter earum fblia comparationem inftituifle.

Arbor ipfa, tradente Bellonio, Betulam refert tutfi magnitudine, turn ramis fimilibus, & trunco albo, ita ut e longinquo videntes certo crcderent cfle Betulam. Tobias Aldinusj feu potius Petrus Caftellusj arbufculam in horto Farnefiano c femine natam accuratius defcribit. Foliis autem erac bicompofitis feu ramofis. Nam nervus feu cofta media totalis folii liirculos feu nervos hinc inds emittic juncis non majores, quibus atf intervalla longiora bina conjugatim adnafcuntur foliola, nulb impari alam terminantc fed nervulo media in tenusm fctam excunte. Foliola in fiirculi5 ima rotundiore cufpide liint, Heliotropii foliorum inftar, media acutiora Be Myrtinis fimiliora, fumma minora & anguftiora, ad Polygoni folia accedentia: Omnia hyeme dscidua cuin lurculis ctiam K cofta media.

Lacuna, duas Nucis unguentaria: fpecies facii^ *Majorem,* magnitudine Avellan^ corticj fragilij triplici cofta, medulla alba, tenera, oleaginofi, acri cum levi amarore: *Mnorm,* Ciceris magnitudine, cortice ad nigrum accedente, medulla ingrata, quani perniciofam exiftimari ait: majorem folam efle in ufu. Forte in hoc Mefiiem fecutns eft. In magnitudine differentiam agnofcimus, at fpecies diverfas dari non concedimus, nee tamen prsfraft^ negamus.

Locus. In Arabia prope *Vbaragou* in itinorc *k* Cayre ad mumuli siuai rnrfenur; aucorc Bellonio. Adfertur verò ex Syria &: ^gypco in Europam, atque illuc.purat Matthiolus ex Arabia advehi, &: forte ctiam adhuc BX Ethiopia, ubi ait Diofcorides nafci. *J. R.* In India non nafci opinatur J.Bauhinus, quia ncque Veteres neque Garcias inter Indicas plantas earn recenfent, aut in India nafci tradunt.

Vires] Diofcorides aliiqus e Veteribus multas ei vires adferibunt. Purgat fuperne & inferne, educitque bilem ac pituitam.

Ufus. Mefiie Glans ipfa humiditatem habet excrementofam 6c acrem, qua ventrjculum fubverti^ naufeam excitat Be vifcera conturbat. Pituitam craflam *&c* lentam vomitu ac dejeftionS purgat: quare confert colico affeftui pituitofo fumptus/balano clyftereinjeftus, cataplafinate ex ipfius medulla, hordei farina Be melle appofitus, Be calors fuo nervorum frigidis affeftibus, fpafmo, tetano, contraftioni. Tumores quoque duros, ftrumas, nodos refolvit cum melle: Hepati aut Lieni obftrufto Bc'indurato cum farina Lupinorum 5c fpica confert impolifa. Diofcondes tritam Be ex pofca drach. pondere potam lienem abfumcre fenbit. Oleum auri infufnm tinnitui, fibiJo, furditati auxiliatur : Cicatrices fcedas, lentigines, alphas 8c cetera cutis vitia emendat. Parvus autem fruftus ad omnia eft valentior, mobile purgat, vires dejicir, fudoremque frigidum movet. Magnus ne ventriculo noceat facit adatio. Ea enim humiditatem excrementofam Sc acrem horum fymptomacum caufam coquit Be refolvit, tuncque folum dejecSione purgat. Aclduntur^prsterea ipfi, prafercim coquendo iemen Anifi Be Fcrniculi. Hinc etiam Mefue, & reft£ Ben antiquam recenti pra:fert in ufu medico, quia in przdifta humiditas aquea evaporando confuAipta eft. Eundem in moduni Afan etiam folia Be radices violenter purgant per fuperiofa & inferiora ubi virent, propter tale aliquod Jerum acre; h exiccentur amittum vim lllam malignam *&c* vehementem. Quod idem evenic quoque Iiidi, qua: virens unt Be pungit violenter, exiccata'non item *J. B.* Idem etiam obfervavit D.Grevius de radice Ari, quz exiccando acrimoniam fuam amittit.

Unguentarii oleo utuntur pro conficiendis odoratiffimis unguentis, in qua: Be mo/churi, ambram & zibethum -addunt pro chirothecis *6c* manicis^ aliifque fufiicu perfundendis aut illmendis. Porrb prs omnibus aliis oJeis hoc potiflimum celebrant ungLientarii, non quod aliqua odoris prsftanna commendetur, fed quod folum nunquam vetuftate rancorem contrahat. *J. B.* Alii tamen ejiis loco addunc oleum exprcflum c nuclei's Ceraforuiij in quo folvunc Benjoinum. *Hturn. in Med. praff.*

3. Nux

a. *Niix Been Zeylanka, Jiliqud tricmguUJtminibm alatk,* Moringeros *Lufitanu,* Katu Murundi *Zeylanenfium* Herman. Cat. App.

Hujus defcriptionem expedtamus in Mufeo Zeylanico D. Hermann!.

CAP. V.

Avacia Malabarka zhbofa Intjia dttfa.

U.M.

BInorum hominum implet complexiim: libra eft cinereo, Jigno candido, fulcis qitfnque, e quibus fpinae -erumpunt ftriato. *Radio:* eft adftringente, fibrofi, nigro cortice, -in tus rubente. *Rami* cinerei, ligno albidiore, pronis fentibus duobus in fulcis frequenter. obfici. *Folia Nilkamaramj* nifi breviora eflent, poterant 'videri, ihferne ftriati, uao nervulo in exbrtu lit Sc Tnulti5 venulis donata, infernedilutioraj fuperne fiimme font virentia. *Flores* odorati, cai^didi riibris c gemmis erumpentes, Acacias Indies in modum folior&m acuminatorum, fiugul^ binj nunquam terni^ pedicellis pollicaribus in extremitate fiirculorum prodeuntes, peniciIJis teimiuni flla^ mentorum, qjuse minutiffimis capitata apicibu* verfiis omnes *fek* extendunt parteSj. oriiantur" Fruftus perplanac &: longaE font *filiqua,* utrinque cufpidat^ .cortice craflb; duro, fubpurpurafcents nervo^ obfept*, finguk aliquando geminae e forculo dependents. Ipfa: auteni fabx nioIJes fobamarae, oblohgae 5c planae, tranfrer/ariae bolbiticarion imitantes in carne aibicante includuntu/

" Narcitur, quamvis fparfim, in multis arenofis petrofifque *Malabar,* ut & *Cranganoor* locis, "nunquam in caudicem adolefcens. Flonbus induitur Julio 6c Augufto, frudtibus maturis fob hyemem-h-ondibus femper virentibus, quae decedente die fe compliant. Horum velut & corcj^is fuccus cum pauxillo falis exhauftus ventris fedat dolores: ipfe cortex qipitis lavaraento utilis addkur qui in pulverem redadtus lummo cum levamine ulccribus infpergitur. Locus & Tempus.

GAP. VI.

\Acacj<z foliis frutex Mefopotamicus Column^ *notis in Recchum p.* 967.

Col.

ELeganshzc &raraplants, Acacia: foliisScramulisadfimilisj necamarorem, acrimoniatnaut AUu Fcetorem refcrt, nee maniteftam aditnngentiam okinet; *foliis* eft pennatis & fenk pennarum ordimbus utrinque diflbais, ac Jobulis fere viginti admodutn exiguis ut vix oia rede exprimi potuerint, mcifis. Spinas ex li^nofis ramulis uUiieo cortice veftinis aon fimul b in exortu Fohorum, led diftinftas habet, & umcam tantum in illorum exortu. *Semina* pauea proferteffigiePyrifedmajora^niinora parum ^gyptis .Acacia, comprcira, kvia, ninda & colore fpadiceo, fihquis five craffis lobis contort^ obelis, medulla pallente fungofa turcidis obliau^ difpofita indufa^ necut in Acacia .EgypDa vera, cujusfiliqua eft depreAT Iatitudine contenta *Florem* ignoramus cujusfit generis, nam in heco ramulo non aderat Fruticem V™. tonrcnra borcmfubUmcmeffe Petrus de Valb Romanus cques, ^Uoll^t J Z ^ l ^ ^ r T h tnanam altitudinem non excederEj & juxta flurneri Tigridem in JVlefoporamia, & in deSta-ArT bia juxta Euphratemvel parum diffito loco repenn, cujus ffliquam ab incolis ad faneuinis cchibendum utilem ufurpan accepit, 5c vulganter filquam-W, atiam ut Ceratonium dici, genericD foi-ran nomine filiquarum. Ufus. Nomen.

CAP. VII.

Vty Braflienjihus Marcgr. *Acacia affims foliis & floribus.*

Marcgr.

A Rbor eft faturate virens & fpinofa, Scorbo Aucupariae nafcendi modo figiiraque fimilis' irt multos difpefcitur ramos, & fere rotunda eft, & in ramis etiam ramuli alternatim funtopw pohti. *Foha* habet minima, eodem modo difpofita quoin herba viva, 8c in extremitats ma.. quaii bicorma quo differunt a foliis Tamarindorum, quae pariter faturate vindia, 8c praterea acidi lapons, cum h^c nullum faporem habeant manifeftum. Si lapore eflent acido 8c filinUa'9 ferrent cum Acacta conveniret. Non tamen femper arqualia folia in hac'arbore fibi opnonun tur, fed mterdum fohtarium ell in extremitate ramuli. Pert flofculos prope ramulosin uvam geftos, albos, longisftaminulis, ita ut pilofi feu fpinofi videantur. Lignum album elt acle cortice ex gryfeo iubfufcoout Sorbus aucuparia. " ^le Cum-nuni.

CAP.

CAP. VIII.

Mimofa Malabarica {lore fmtafztah, filiquis lamginofis. Kal-Toddavaddi H. M.

M.

AD tres quatuorve pedes: .affurgit. *Radix* ruffa & capillaris. *Ramis?* qui primum rubei> deinde virides, pilis non modo, fed etiam fpinis diverfe magnitudinis innumeris, deorfum deflexis obfepti flint; adherent furculi. *kr&* digitales, foliacei, ex adverfo gemini, rubefcsntes, fpinulis quoque ejufderri coloris hirti. *Folia* proxima *Int(i*3* per ordinem contrariis inter fe pediculis annexa furculo, elonga, angufta, anterius obtufa, pertenuia, lenia, nervo fubtiliattamenramDfopradita, furdi funt virons. *Q#** fi rariganttir illico, more *Toddavaddi,* veluti complicanda: manus fe demitcuntj Sc cum oppoficis foliolis fefe quafi cofnplicanCj *mu^i* iarnen attolluntur, acqueinSolis occafum explicantur , quo difceflofponte collabafcunt. *Florts,* qui in pBcioli5 longiufcufo, rigidis atque fpinofis, liibpurpureis hie illic proveniunt, quinis conllant petalis, quorum quatuor tenuia, lenia, latiora, ad unguiculos vero ftriftioraj Circa ambicum exiguis rugij crifpata, flavi coloris, fed abutraquefacie^nternigrantia flint *i* ex his duo anteriora erfplanatz ad petiolum fefe reclinant; duo pofteriora oblique erefta iefc mutuo refpiciunt. Quintunti inter duo ^OTcans rigidum craffumque eft, ejuftlem at dilutioris coloris. Ex medio prbminenha/*w*»0 Infbrp^ drftè compafta & lanuginc obfita albicante degem funt, el viridi albentia, fuperncternuiaj internigrancibus flavis apicibus dotata. Calyx quinquies infeftus, permollis & purpurcus. Siiccrefcente5 *Siliqua* duos digiti articulos long^j lanuginoOe, Be atris interfperfe maculis binas, ce/nas^ rarius unicam indudunt fabam, tranfverlariam, accrbam, lubviridem, matiiram in nigredinem vergentem. Saporenoftratesreferunt- .

torn, *l*- Nafci amat locis petrofisumbiosirque. In *Zmdtnau^ Ttckmcowr^* alirfque locis plurima eft. 5emperfrondet.

CAP. IX.

Guaibi-pocaca-hiba Brafilitnfibus Pifonis & Marcgrav. *Arbor Silica tortnofa j>utrefctnte> FraximJla foliis* Breyn.

*Marcgrav**

Arbor .eft ligno, cortice3 medulla, DOor^At fiagilitateSambuci aetnula, elegans,, in mulcos ramo5 divifa, qui in extremitatibus fuis longa germina protrudunt, in 8c iis multDs ramukfcj ternosaut quaternosjuxtafe pofitos. Bina *folia* femper fibi opponuntur, brevibuspediculis innitentia, ad taftumdura inftar membranacex charts, exterius Salvia: foliis recentibusvenis Scviriditate fimilia, fuperius diluti viriiia, Jaos aut paulo «mpUu. ^gitosUnga. Inter ramulos eriam foliorum prodeiint pediculi, duos aut tres digitos longi, qui *iz* aut 24 *flofvulos* umbellatim, congeilos fuftinenr, figura florum Primulz veris, quorum quilibet conftaf quinque folioli^, dilute flavis : in.medioautem ftaminum loco pr open dent multa filamenta, fefquidigitum longa, quae quoad medietatem lutea funt, exteriore medietate Crocum Drientalem1 rufo colore & crifpitudine referuntj 8c in cxtremirate cujufque vifirur punftulum flavum. Flofculi font foaviffimi odoris. *FruHus* fere in *Silifm* quatuor aut quinque digitos bngis^ anterius faftigiatis, cetera parallebgrammis acpdullum compreffis. In utraque laterali extremitate quaff futura fiitoribus ufitata font claufe [Pifo Arborem Siliqux dulci didx comparat, funt enim, inquit, illius Siliqux dukes, tortuofb *6c* deform^ primum quidem virides, mox maturitatem confecutx fiunt nigrs 8c putrefcunt.]

Locus) Apricis gaudet campis, mirific^que peregrinantes deleftat florum elegantia 8c odor?.

Vim) Radicis medulla ex albo flavefcens, a leviori cortice liberata in taleolas 'diflecatur, eaque aqua fontanamacerata per noftem fiibdio, 3c aliqiiDtics pot a non uni malo medetur. Urinam eniin cunftantem ciet, renum 8c veficx obftruftionibus opitulatur, ejufque decoftum vel folurn gonorrhcEas refticuiffe vidi, Succus corticis recens oculis inditus earum inflammationes tollit.

Folia hujus arborisaccuratius defcribit Jac- Breynius his verbis, Frondes feu folia ramofa quibus obumbratur hsc arbor a Sambucinis foliis longe funt diverfa. Quaelibet enim illorum pedicub rotundo, ftnato, leniter hirfuto, dilute viridi, dodrantalis longitudinis, candidiflima medulla farftt?, conflat: in quo Suflragines tres aut quatuor, holofericei utrinque ex oppofito, per interftitiauncialia 6c fef^uncialia, fummo ordine difpofita cernuntur. Ex his fufFraginibus, infimaz plerunque raro longioiesuncia: fecundae duplo majores: tertiae tertia adhuc partej fed quz quarto aut ultimo locate breviores iterutn fe fiftunt. Minimamm aut infimarum fuffraginum unaquxque foliis uno autduobus, fubfequentiumtribus aut quatuor; reliquarum quatuor aut quinque, Fraxinellx figura 8c maguitudine a:qualibusJ utrinque nbi mutuo oppofitis alaca .eft. Reliqua videfis apud B^yniuin.

CAP;

CAP. X.

I. *Talega-Vaiamli* * H.M. *Arbor filitjuofa Malabarka, cordato fulio, fruSlu maximo oUoHgo* * p. pm fa; *planOj femine membranaceo** D. Syen. jw 77, H.M.

Arbor eft procera, nafcens in arenufis, ratnis minus in tranfverfum diffufis. *Radix* fibrofa, ramos quaquaverftm cmittenSj *cortice* craflb, molli, exterius rufo, intus ex viridi flavefcento, fapore fiibamaro, ligno albicantc ac ruolli, quod Facilein filamenta prorrahitur. *Caudex* ambitu unius hpminis amplexum implst, ifque 8c rami majores cinereij teneriores virides, * fcabri Be punftulis afperi, grandibus nodis, ex quibus ramulos tranfverfos binos 5c * *Verbis fir* binos ejiciunt, extuberantes; medulla fungosa 5c albicante ligno pauco, atque adcb valde leves: *qnmtibusfoli-* Cum vetuftioresfunt, decidunt, notas relinonentes, in quibus etiam novi erumpunt, *Folia* pinnata ... Fraxini modo, cofta media, cui pinna feufoliDla utrinque adneauntur3 quinque, fexve cubitos plus ^ J l ^ minus longa; pinnis inpsciolis curtis adhxrentibusnumcro ternis, quinis auc feptenis, una Temper *utrinque ad-* cxtremam coftam Dceupancef cordis humani figura circumrcriptiDne ad petiolum rotundis, anteiius hxrent *Jefcri7* cufpide angufta eminentibusj cextura tenuibus Be mollibus, liiperficie kni, fuperne latiiracius, fubtus *bere videntur)* pallidius virentibus, fapore liibamaroj odors gravi. CoftasBc nervipinnarum in averfa folum parte *ncc emmr* eminent. *Floret* in fummis ramis plures una proveniunt, in petiolis craffiufculis, grandesj camp;irn'. *^l^dcscidunt* formes cum CDIID oblongDJ & ad unam partem nonnihil inflexo, calyci oblongo-rotundo & pro- *jn qua&inqnc* Fundo infidentes, fbxpetalis crafliolis compoiitij quorum quatuor quae ad conuavam colli *\>2xtzm plant a* fed fo-* iiint, exferiora versus maxima reflexa, reliqua duo ftrrefta *&c* minus inflexa, omnia fungofa non 'w *tanttim,* venofa, ad oras cnlpa, duabus tribufvelirisprofundis exterius per longum ftriata, colore, maxime interius ex albicante fiibflavD; exterius in colli convexa parte, foliifque lurreftis^ quae versus earn partem Jita funr, ftriis rubefcentibus tinfti, odore fuetido. *Stamina* quinque craffiola, Sc nonnihil reflexa, ex albicante fubflava, quibus incumbunt apices lati, flavi^ bifidi. *Stylus* tenuis, albicans, ftimmitate in planum cxcenuatus3 e piano albicante Be lubflayo capitulo, in fundo cllycis fito, quod rudimentum fruutus eft3 erumpit. *Calyx* crafliolus laxe collum floris excipiens, in ora parum cufpidatii5eft. *FruftusRoY'ibus* deciduisfuccedunt prargrandes, formavelut machaersc, tres fpithamas longi^ palmum lati, digicum ferme craffi, cum oris ad unam partem nonnihil reflexis, corticecraC fiolo viridi, tenera ac humida carne, qux dein in lignofam duritiem evadit, in cortice exterius in niedia in longum in ucraque parte uno fulco ftriati. Membrana lata coriacea medium fruftunij juxta c)U5 laticudinem in planum extenfa, in duo loculamenta dividit, in quibus fingulis *femina* innumera connn^nrur, Jato-rotunda 5£ valde plana /bu compreffla, cum umbilico lungiufculo menibranaceo, albicante involucro ami£ta, 5c lata membrana pcllucida, albicants circumcinfta, jac£ucqu5 feriatim in planum in Iui5 involucrisj alia proxime ad unam, alia adalteram Dram: nudaca fuis involucris viridia funt Be denf^e carnis, fapons nullius.

Cortex arboris fervitpro confolidandisfraftuns Be fcifluris tritus 8c cum vinoimpofitus- Radix *Vires]* in decoftodatain hydropeprodeft. *Folia* tenella trita & cum Croco Malabarico ulcenbus admota aij ianationsm conferunt.

2. *Pajaneli* * H-M. *Arbor fdiquofa Malabanca,^ folio major* muwonatv, fruUti maximo* p&-*P.i. F. 45; *Iong9 piano3 [hmim mzmbranaciv* D. Sysn. t-7% Bo- H.M.

Eft arbor procera, ramps in altum, minus in latum diiFundens^ nafcens in arenofis. *Radix* in ramos fparfo^ ex quibus hincinde circa caudicem novae ftirpss expullulant, cortice craffo ex cinereo nigricante, intus albicante, faporis fubamari, ligno albicancsj laxiore^ quod in fi l amenta facile protrahitur. *Caudex* craflitie * praecedentis, lignoquoque fragile 5c in hlamenta ie findente, cortice ciner^o-fufco. *Folia b* caudice egrediuntur, ut in praccedente, pinnataj cofta media longitudine pari, viridi-diluta, Sc nonnihil fcabra feu punftulis afpera, rotundioLi ac in una partej quac cum -interiori petalorum convenit angulo acutp eminentc, nullis ex tuber ante nodulis, ut in prima fpecie. Pinnae feu foliola bina 8c bina adverfa, multo majora funt quam in prima fpecie, ipithamam & amplius longa, [illegible] ddoris maleolenti5, texturae craffioris, luperne yiridi-fufcaj fubtus dara. *Flores* prxcedsntis fimiles, in quinque lacinias feu folia incifi, petala quam illius multo craffiora, magis fungpla, ac in oris pibfa, feu lanuginofa funt. *Stamina* tantum quatuor *apiuibus* albicantibus. *Calyx* Jpiflb ac rtlucofo [illegible] exterior fuperficies inunfta, intus obduftus: funtque floxes3 uti folia, odoris male-olentis feu fetidi. *Fruttus* plane iidem.

Foliis ejus piftis Sc tritis, 8c una cum Cardiaca, id eft, Myrobalano citrino maceratis in piro- *Vires &* [is utuntur ad tingenda linteamina colore nigro, qua: in fuis exfequiis gerunt. *Vfus*

Radix trita Be decofta in oko pro capitis dolors 8c gravedine fervjt fatti pcrunaioDe: Cortex radicisin decofto datus tumoribus rcfolvendis commodus eft. Decoftum ex corticc 6c folris fimul tritis in undtione corporis pro puftulk ac ulceribus fervit.

Qyamvis arbor hsc non fit folio decompofito feu ramofD, quia tamen filiqua umnino cum praecedente convenitj Be eodem nomine ab Indis infigniatur una tradendam duximus.

Fraftum huic valdc fimilem, excepta fuperhcie fcabra, vidi in Mufeo 4kiflimo excellentiffimi Viri D. *Guilitlmi Coartine* Mcdii TempJi.

SECTIO

SE.CTIO TERTIA.

Ve Arhoribus 6< Frutkihus filquojis ftore pmtapetah.

CAP. I.

De Sena Alexandria ^>' affinibus.

OUatnvi5 Sena revera herba fit, non Arbor aut Frutex, quia tamen a Botanicis fratidbus annumerari folet, Be a nobis in hifturia herbarum per oblivionem omiffa eft, hoc in loco ejus hiftoriam trademus.

Sens nomen ab Arabibus fluxit, fiquidem Sena Veteribus Gratis & Latinis incognita 8c indifta. .,J§enz notas charatfterifticas facit Paulus Hermannus Stamina falcata c flore exierta Be femina in filiquis bivalvibus unicapfularibus, quafi per articulos junftis.

i. *Sma Alexandrina five foliis acutis.* C.B. *Sena* J. B. Ger. *Sena Alexandrina* Park. *J.B.*

Sena quam ex Driente inftitores important prima? eft notae: *vaulihtts* cubitalibus aut paulo altioribus, lignefcentibus ex quibus alternatim exeunt pediculi tenues, palmo longiores, ad quos ex mediocribus intervallis adnexxfunt foliorum quatnor aut fex conjugations, nullo impari alam claudentej quod animadverterimus adhuc. Singularia autem *folia* ex vindi in flavum declinant, pi" ximeque coftac adhacrefcunt, Glycyrrhiza: foliis iimiliafedacutiora, guilds nonnihil vifcidi *&C* amari, rmn fine naufea aliquLi. *Silivua* falcatx^ comprefla:^ nigricant, *femm* continentes parvunij gi-. garti5 fimile, fed compreffum, album vel nigricans.

Cordns flores luteos Be pallefuentes, quinque foliis in cavitatem aliquam reflexis conftant^s Se-*i\x* actribuit; Matthiolus pariter *flores* luceoSj pentapetalos^ Braflicz fimiles.

Sena Grarcis 6c Latinis Antiquis nufquam defcripta invenitur: nam Be Averrhoes novam herbain efle adftruit, K Prifds ignotam.

Camerarins Senam Alexandrinam, ne quidem in Italia, ultra annum durare, ideoque pro frutice haberi non poffe ait. Nee fcio an in loco natali longioris *xvi* fit.

*Locus** Amat calidas regiones, frigoris impatientifljma eft. In Septentrionalibus provinciis fata provenit quidem, verum ad frugem non pervenit, imo tantum abeft ut nee filiqnas, nee flores promat. Seri aiunc in Syria, Perfiaj Arabia, inde in i£gypcum deportari, ad Alexandrian^ unde ad nos defertur.

Virv. Purgat Sena non tantum bilem utramque, Ted 8c pituitam: imo in melancholia *Be* atra bile creditur habers Prxrogativam quandam. Vim ejus cathartiuam ad ftuporem ulque extollunt pleri-^us- E2o vero exp5rtU5 fum, & ancs mc *^> e?e infignitcr flatuofum, inquit * C. Hofman. *SC*

** Medic Dffi- tin.* " Lobelius Matthiolum reprehendens, folia fi per ft, pulvere, infufo aut deuofto dentur turbarum multum ciere, 8: inteftina ftDmauhumque torquere aflerit, ut vel plebecula conqueritur. Hoc ratio etiam diflat: Vifcofum enim illud quod in lingua relinquit plane adftipulatur experientis: aftipulatur etiam virofus illc odor, Cynogloffi aut Punic* fere fimilis; quale quid etiam tarn in infufb quam in decofto fentitur. C. *Hofman.*

Quia calida 6c ficca eft corrigitur flor. Viol. Borag. Prun. *&£* quia flatulenta, quo minus Ventriculo obeffe poflit, Cinnamomo, Galanga, Zingiberc.

Qiioeunque autem modo datur, in decofto qdidem minus flatulenta eft fed debilior; in iaflifo autem flatulentior fed fortior. Debet autem decoftio efle mediocris, ut Mefiie prarcipit: nam cum faculras purgatoria fit in fuperficie diutina coftione evanefcit.

Datur in fubftant. ab S p; ad JjfJ. in infuf." a 5ij- ad 3v. vel ad 5j-

Exhiberi poteft (inqnit Schrodems) omni a^tati Be, vel iplis pra:gnantibus; debito modo corrcfta-

Infignes ei vires adferibunt medici turn veteres, turn reccntiores. Mirifice prodeft uapitis dolori, delirio, amenti^ Epilepfis, refolutiini nervorum, fcifluris totius corporis, Phthiriah, fcabieij puftulis, pruritui, &c. cor exhilarat, vifum acuit, & auditum firmat quoquo modo fumpta, vifcerum obftruftlones aperit, anget juventutem, feniumquc rctardat- Folia in capitis psrfufionjbus utiliter decoquuntur, prarfertim additd Anthemide.

Folia exhibentur a ftipitibus feu pediculis avulfa, rejeAis ftipitibus.

Ad Sen^ prarparationem purgantem fine igne. IV Folior- Sen. mund. q, f. Punatur in lagena vitrea fatis capaci affundendo aquam vits^ tinftura Cinriamom. imprxgnat. ita ut qaatuorvj; quinrque digitis excedat, dein vale bene glauio finatur per biduum, Be poftea ucwe. Dofis uoch. ij. cuin jufgulo. D. *Hulft* e Chefheau.

1. *Sena Italic a* Park. *Italiua foliis obtufis* C. E *Flortntina* J. B.

Caule conftat cubitali; *foliis* fimiliter difpofitis ac in Sena Drientali, fed midcb fnajonbus, nervofionbiis, non acuminatis, fed per extremum latis ac pzns cordatis, guftu glutinoJo. *Flores* feit luteos, *filiquas* comprdTas Sc falcatas, anguftiores Oricncalij li«a urrinque per medium iniqualiter excuberancp, *ftrminfas* nigris compreilis, figura cordis. Utuntiir

Utuntur hac Medici loco Sens Orientalis ad piirgatidos acres humores, fed longè inefficacior eft ad eum uliim.

g. *Sena Orientate hexafhylla, Tola Zeylonenfibus* Hermanni. Hort. Lugd. Bat.
Herman.

Radicem fert albam, tenuem., fibrofanij annuam: *caulicnlos* dodrantales, herbacenSj primum ersftos, poftmodum reclinatos: *Folia* in qualibet cofta fex, bina fibi oppofita, fubrotunda, unguem lata, pinguia, faporis fubacrisj ingrati, cofta verò Dleracei haud in gran. *Flores* congenenbus fimiUs, aft minores, pentapetalos 3 ftaminibus in medio concoloribus, 8c ftylo falcato ., longiori: *Siliquas* compreflas, anguftas, recurvas, imicapfulares, bivalves, quafi articulatas feu ifthmis interceptas; in quibus *ftmina* oblonga, teretia, lucida, fufca.

Sennaefpeciebus turn ob /lamina falcata quae ex flore exferuntur^ turn etiam ob feminain filiquis bivalvibus, unicapfalaribus, quafiper arciculos jundtisj anniuneracD.Herwtfww/w-.

I-. PaiDmiriobae primam fpeciem *Yifanis \ quam vozzt Semam Occidentahm9 vdorv Dpii virofo9 Orobi Pannomcifoliis nwcronatis, glabrOfn :* Cujus delcriptioncrm vide in lib. 18. p. 91 x. Hift. noftrac.

x. PaiomiriobaE fecundam fpeciem Pifonis-, quam *Smnam Occidentakm> odere Opii minus virofv, fvliis glabris obtufis* appellat; cujus defcriptio Hift. noftrsE loco citato habetur.

5. Lotoaffinem yEgyptiam C. B_m quam Sennam Orienralem retraphyllum *Abfm* diftam nuncupat- Dcfcnbicur Hift- noft. lib. 18. p. 921.

4. Galeg^ affineni Sophcram didtam *C.B.* quam *Sennam Orientahm fruticofam Sofhera dicla*H* infcribic; 6cPonnam Tagera *Hort. Mai.* Tom. i. p. ioi. facit DefcnpciDnem vide Hiit. noft. hb. 18. pag- 911.

5- Chamxcriftam Pavonis Americanam iiliqua multiplici *Brtjn.* cui *Senna Occidentals fdivjua, multiflici folits Herb* mimofa* tirulum facit.

6. Chamzcriftam Pavonis Brafilianam filiqua fingulari *Breyn.* Cent. 1. p. 64. qliarum duarum defcriptione5 habentur Hift- noftrs p. 981^ 983-

CAP. II.

Tagzra, H. M. P. x."F. 51. P. I03. *Sena jpwria Malabariza,*

PLancula eft altitudine triutn quatuorve pedum, nafcens in arenofis. *Radix* fibrolaj nigricans aclignofa. *Cauhi* tereteSj lignufij virides. *Folia* in caulibus, qui ad exortum nonnihil cxtuberantj Be interius ftnata funt, brevibus pedunculis in duabus funcbus bina fcbina proveniunt, oblongD-roCiinda Bclata, ancerius rotunda ora$_a$ ad petiolumftriata, texcura crafliola, (uperficia planaj ad tadtum lenia^ viroris (iirdi. £ cufU media qua: in (upin^ etiam parts nonnihil cmineCj nervi fermè paralleli, qui folum in prona eminent, annuiari duftu exeunt.

Flores forma Be colore * praecedentis fimiles fei minores. *Calyx* vindis quinque oblongo-rotundorum fie viridium foliorum. *Stliqua* flonbus liiccedentes, reftae quoque *&L* oblongac, led *ylzni-g&** bres Be anguftiores quam illius, feptem pollicum. *Faba* qu^ in iis continentur, rocundiolac funt, cum iiia longicudine jacentes in longitudinc filiquarum; iaporis fubacris, primum virides, deinds cinereir 6e nitrites.

* *Vmnam* Ta. *hoc eft* ^Jffr.

Folia tnta ferviunt pro iftu apum in inunftiDne partis affeiftz. Semina triraac cum crocoufurpaca conducunt pro puftulis Be ulceribus, Be cum lucco plants *Vttla-Caitn* /ervit pro malo nato in unguibus iis appofit^. *Viru.*

CAP. III.

I. *Arbor exotica Jpinofa foliis Lentifci* C. B. *fpnofa Indica muricatis filiquis* Park. *Lobus* ... *cum Pifo duro cimrti coloris* J. B. *Lobus ezhinaUts* Ger. cmaC *Bonduch Indorum* Pona leal. *Caretti* * H. M. *Lobum eebmodem Clufu froducens fpina, Inimboy Brafil.* Marcgr. * P.i. F. ... *h* 33-
H.M.

AD humanam altitudinem afiurgit^inferiori parte caulium repens fuper terram. *Radix* ei fibrofa, nigricante Be tenui corticcj ligno intus albo, odoris nullius. *Stipitej* virides, denfis aculeatis fpinis in totum muniti^ intus C3rculo fungolo albo. *Folia* pinnata, bina in ramulis ex adverfo fita, è pluribus pinnarum conjugationibus, breviflimis peciolis hsrentium compolita 3 duabus ad exortum fpinis rubdbentibus Be deorfum inflexis. Sunt autem pinnx feu foliola parva3 pblongD-rotunda, utraque extremitate ex rotunda cufpidata, vei-sus interiora nonnihil daufa feu crifpaj textura folidà, craflitie mediocri, fuperficie plana, glabra, fuperne faturatius viridia, fubtus lucidiora, faporeamaroBcfubacri, odorenullo, fubtiliffimis nervis Be venulis intertexta. *Florei* fpicatim provenjunc in iurculis propriis c foliorum finubus folitariis, binis, vel ternis jfimul exeuntibu5, duas ferme fpithamas bngis, incurvis, aculeatis, inferiiis rarjs pilis obfitis, ftriatis, vi^ ridi-dilutis, in vertice fpicarum numerolis foliis anguftis ac cufpidatis vettitis. Sunt autem *floret* flavi3 quinque petalis anguftis, oblongo-iotundis Be a le mutuo nonnihil diftantibus, qu^ venulis oblique anteriora versus in longum ftriata font compolitaj unum quod minufculum Be latiufcLilum eft ac interiora versus nonnihil inflexum feu concavum lineis rubns traniverlis variegatum eft- Staitiina decem furreCta, albicantia, dilute viridia, pilofa, apices obJburt flavos geftantia.

Calyx

Calyx quinque foliis oblongo-rotundis Be rienticulis nonnihil incifis, versus inferiora nonnihil reflexis conftat. Port *florzsfrultus* e calyce erumpunt echinati, oblongo-rotundi, valde plani, exterius in utroque latere numerolis Ipinis longis, acuminatis, rigidis ac furreftjs obfiti, pnmum virides, poftea ex rinereo nigricantes, duri, interius ad corticem carne craffiola viridi, *qux* plunmis guttulis hitic inde circundantibus eft irrigata Dbdufti, ac lata in media cavitate.

Fahx incus duz, tres, quatuorve ac etiam lolitaris, umbilicis, tenuibus, albicantibus, echini dorJo annexe oblongD rotunda: pnmum virides, maxime versus umbihcum, cummaturaacficcziunt cortice duro, albo-cinereo, venulifque nigris undulantibus ftriato, intus albiffimae ftint.

Putamen adeo folidum & durum eft, ut fruftus faxeiyideantur, & cum difficultate CDnfnng|po lint. Hinc ex America miflum acccpimns titulo firuftus lapidei, funtque qui nucem Bezoardicam appellent. Nucleus guftu eft irnpensc amaiDinftar Lupini. Hie fjüfltus J. BauhinD *Hift-1& 1*- £ fenbitur fub citulo Fruftiis peregrim tanquam torno elaborati argentei: eftquefruftus i. cap. 3D.lib.2- *Exot. Cluf.*

Multis in locis tarn in America, quam in India OrientaJi nafcitur.

Fruftus e filiquz exempCLis, & a D. *Gwrg'w Wilmzr* Scratfordi^ pr»pe Londinum latus, eadem aeft te non germinavic tanriim, led ad bicubitalem fere altitudinem excrevir, quaquaverliim ramos lp geris; parvis, acutis, aduncis Tpinis tarn per caulem, quam per ramos oblitus, foliis alatis leu pi ti5j *Lvcus* V'irginiani aernulis veftitus. Sequens hyems plantam corrupir. *Park.*

"'Hujus etiam generis efle puto fruticem quern depingit & defenbit J. Bauhinus lib. 5. cap. 47- ™*D* titul^ Fruftas omnino rotundus luteus non fplendens cum fuo frucice.

Radix Be *Cortex,* contriti, necnon folia cnta feu in decofto epota, leu externe impofita; item Fab^ leu cum lafte *Coejui Indici* critar 8c impofitsc, feu in pulvcrem redaftz Be cum vino epDts herniofis cumoribus cbnduCunc, ac infuper flarus diffipant, dolorem colicum fedant, ftomachum dcbilem confortanc, menfes movent, &c. in calculo eriam prodeiTe dicuntur.

Johnfonus apud Geranium fibi a nbnnullis relatum ibribic hos fi utSus venenatDs elle; ab aln5, vomiCLim valide ciere.

Hanc plantam Marcgravius fie defcribit:

In Cynosbati magnitudinem excrefcit. *CauJex* & ramuli pleni Ipinulis hepatici coloris, lign aucem incus medullpfum iriftar Sambuci. Habet in quolibet ramo muhos ramulos fibi invicem Dppoficps; in ramulis porro *folia* icidem oppofita, a quaCLiDidecim ad viginti in uno ramulo, qui *ilW** quodhbet par foliorum duobus munitur aculeis. Sum autem/b//* ktc viridia, Iplendentia, fere cylindraceaj Bcunum circiter digitumlonga. *Flcresfcnin* fpicam congeftos, luteolos. Hos fcqunnturlobi, Ipinofi, hirluti^ colons cum maturuerunt hepatici, in quibus lingulis continentur JUD gbbuli duriflimi, cinerei colons, glabri Be Iplendentes, qui quaflato lobo ftfepitum edunt: nucleus interior ex albo flavus, amah lapons, inftar Lupinorum. Lobus autem per maturitatem diflilit K effundic globulos-

J. Bauhinus duas alias hujus fcuftus varietates defcribit lib. 3. c.48. alterum titulo Fruftils peregnni tanquam torno claborati flavi: alterum tit. fruftus Indici tanquam torno elaborati viridis.

2. *Arbor frinofa Indua fdiquU -v'dl<>fis* ~*»~~*Q*>~™~, a-i-r.rri^-. H.M. F. 6. r.io.p.;^- *H. M.*

A precedence diffbrc, quod hie flores proferat fimplices, jtixta furculorum exortus pofitos, deca* phyllo5 è viridi luteos, ftilum rubrum emittentes. *Siliqua> Kakamulla* effigiem habent, cortice lunc denfoj fubfufco duro, intus helvolo, foras villofacj non autem echinatXj unicam duntaxat fabam continentes, quas perplana pilosaque eft, led prsdurd & apud medicos in ufu.

Loo.* Nafcitur prope montes denfiflimis in fylvis, in Provinciis *Zandanata*, *Cottate,* ut & aliis locis. In hac alii maturefcunt fruftus, alii turgelcunt, alii,florenf.

Fruftus hujus arboris extat in Mufeo refeitiflimo Clanflimi viri *D.Gulidmi* Co»rri»^MediiTempli-

5. *Lvbits cebmatus Molucenfij* Ponz. *Lobus orbicularis fufctt5,fpinofis tubzreulis obfitns bims fhafwlos nigros continent* C. B- *Fruttus* 4. /. 1. *c.* 15. Exot. Clul^ yw *Indis Samfarantam.* *Cluf.*

Orbicukri5 erat hie fruftus live bbus, uncialis magnitudinis, irifima parte in mucronem definentZj fpinofc lubrubentibufque tuberculis undequaque obfitus, culcelli dorfo non craffioi^ pedicLilum ad orbis latus habens, *&c* tDtius lobi color fulcus. Omnes autem hujus generis quos conlpicie^at Clufiu5 in media pertufi erant, ut funiculo trajedti ad commodius flc wcilius (ut arbitrabacir) reficcandum fufpenderencur. Singuli verb lobi live fruftus binos phafeolos continebant, leminum Anagyridis formam & magnitudine, prorfus nigros, ut conjefturam faceret eos lobos antequam pBrtLinderentur j non adeo pianos fuiffe, led ahquatenus tumentes. Indi *Samfarantan* appella* bant: Qiiandoquidem autem filo trajefti adlervabantur, apud illos aliquo in ufu fuiflc necelk eft* fed quali intelligere nequivk Clufius.

CAP.

CAP. IV-

Morinra Lentifci folio, fructu ma^no angulofo, in quo femina Erui J. B. *Arbor exotica Lwtifci fo!i&* C. B. *Moringa* Ferrar. Flor. Park. Acoft. *Moiirivgou* H.M -

H.M.

QUinos homines longa eft, unius complexum crafty cor ties obdncta riigricante,intii5 albido, odore 8c fapore Nafturtio auc Rhaphano ruftico Jimillimo. *Kami* funt ligno albicante, h-bro viridi. *Radix* vefticur cordce ex albo flavefcente, trunci iiporcm rekrente. *Folia* bina fibi invicem oppofita* cnmmunibuspeciDhs fpithamam fere longis, cuktalibus flircLi-lis ad verticem ufque adnafcuncur, diminutis fenfim peciolis: fimcque elongo obtufa, tenuia,mollia taftu Schnía, media cofta prominence, nervis aliquot in lafera cxcurrentibus donata, iupernc e prafino futca, inferne exviridi laetiora : odor Fabis fylveftribus proximus. *Flores* candidi, decapc-tali, petiolis incurvatis *b* ramorum cacumine dependent; quina externa fbliola oblonga^ extrDilum ftelk in modum expanfa refle^untur; quorum bina pofteriora niajori, crina anteriora minori di-ilant intervallo. Incimorum latiorum quatuor inferiora obtegunt, quinto ex inferiorum medio prodeunre, c regions arrefto. Hxc inter, elevatum foliolum proxim^ medianus fe eriglc cofus in decetn ftaminuk e viridi albula extrorfiim inflexa divifiis, quorum paria uno grandiulculo, flavJ-fcente pbteguntúrapice. Foliola *(\mfk₂* maxime interna rigida funt. Calicis latioris^ ac cvSridi fulci umbilico infidet globulus, frudlus germen, oblongns, quadanyenus pilaff filamentum pro-dens albugineum. Odor iis gratiflimus & melleus; Decidujs riictedentesfloribLis/rwffOT funt^por-cis ahioribus ftriati, fefquicubitales, cortice colons herbacdi, intus carne *£Xa\b\da,Jemimbus* repleti candidis: in deliciis ob gratum faporem habici, graciles; qujppe vecuftiores, eminentlbus fingul.is in lateribus cDltulis ligneis, craflelcunt, ficcique rubent. Tribus fruaus lateribus trigona inclufa funt femina,, cai tilaginea pellicula, nudeo incus albente, membranis alata tenuibus, fecundum fill-quarumbngitudinem dilpolitis.

Acofta turn ipfum fruticem, cum ejus ramDs valdc fragiles effe annDtat, Fruftum pedalem, Rha-phani craflicie, ofto angulis infignitum.

Arenarum amans non modo in Malabarisc, vsrutn Be in Zeyloniac, aliommque India: locDrum *Loau.* hortis ac villis ob fruftus folumrhodo colicur, qui Fabarum more vcnalcs qubvis miccuncur. Floret menfibus sftivis. Fruftus nunc in anni exodio, nunc exordib, aliquando in iitroquc leguntur. Scptuagenaria vel oftuagenaria excinguitur. *Folia* iucurefccntibus novis ei decidunt.-

Exfolii5, radicibuSj eortice & fruftu parantur pilule anciipafmbdicx. Hujus arboris radix ftefte *V^ire* Acofta) Unicornu Be Lapidis Bezaar vices iupplec, veraquc theriaca eft, "qua vulgo MaUbarenfeS uCuncur cum adversus omms generis venenum, rum admorfiis Serpencium maxime noxiorum vulgo *Cobras de CapeUas* diftorum, aliorumque infeftorum 5C virulentomm animantium^ turn intro fumpta, turn Fori5 applicaca- [*//. M.* corcicis luccum merum cum aqua 3i, Allib commixrum hos fcrpentes ex idibus expellere tradit-] In cholerica quam vocanc paflione fingularis efficacu: efls deprehen-clit Acofta. Foliorum iuccus una cum Pipere oculis immitcitur contra verciginem; quiZinziberi li addatur fugat febres. Radix probe nota eft elephanciafi laborancibus^ quorum plurimos concinuo ejiis ufu fanan perhibent: *Acoft.* fuppofita aborcum caufat H. *M.*

Alios u(us corticis trici ex aqua Dry*zx* ad oedemata, K adjefto Cumino ad odonCalgiam, ad vs-nenatjLim glirium morfiim, Iiicci ejus naribus hauftiad maniafn *;* epoci ad lancinationes artuum ex frigore; FoliDrum ad turn ores V en ereos dilcutiendos, ad pedum lumbricos; Sujcci artorisaddolorcs .Venereos,foliorum advermes in ulceribus enacos^&cvide in//. *M.*

CAP. V.

Siliquofa Indica jlorz Fapilionaceo Jecapetalo filiquis latis monofpermis. Kaha Mullu vel Kaka MouBoti H.M. F. 6. r. 19. p. 33.

H. *M.*

BRachium craffa eft, ftno Candida, cortice leucophxD & rcabiofo. *Aami* ejus fpinofi, medul-la perifofli, aiiquanCulum contorquencur. Radix odoratius vibrat, fiiblalfa. *Folia* fpifTa, fo-lida, glabra, iumme viridia, e longo aculeata, ex adverfo gemina, furculis, qui duobus fpi-ni5gaudencaffiguntuf, primum lenicer conltriiaiva, ubi rhanduncur fubacria, inodora. E gemmis fiilvi5 jfrru papiliDnacei, lucei, fiirculis pollicaris longicudinis juxta florem inflexis c pedunculis a'dhz.^ refcuncpolyphylli: Deccmnamque A/u«r;^phaudabfimilesconftanc foliolis, quorum ex inferiori-bus unum infleftitur, caeteris cochleari fimilibus, quatuor inceribra ^ longo latiora lunt. *StylmYar-iutus* ut *Mouringo,* nifi quod in novem findaCur/^w/w^; odoris, licet languidibris, gratiflimi. *Sili-t$u** laciDres, liuro corcice, incus exalbido, {ingulf nnarti fDlummbdo grandiorem irivolvunc/^^ ex albo nitencern, qu^faporisfubacrisaromaciciqueeft.

^ Arbor paluftrium cupida in Mali excre/cic alticudinem; vivit prope C^orri, *Parou,* *Warapli₃^. Locus* iPque in locis ad fluminum ripas. Effloret Junio Julioque. Fruftus edit fub ahm initium matures. Tc Ffondibus nun quam nudatur.

Medicus ejus ufus plan^ incognitus, nifi quod cortex ex la£td cbnfntus vauclno diabctem gonor- *Vi* rnaeamque paiianet.

.Hujus ut K przeedenjeis arboris flores decapecali e/Te diciintur. Vemrn forte quinqüe exteriora pc-titla difta func poems calycis quam floris;

Lobum huic valde fimilem vidi in Mufeo inftruftiffimo eruditiflimi *&C* ornatiflimi Viri *D. Gulitlwi Courtim* ſub nomine *Bondud* JIS.

CAP. VI.

*Arbor Indica fliquofa flore pentapetalo, filijuis infpiram wntortis lanuginojis. Katou-Conn** H.M. *H.M.*

ARbo[eft prxcelfa, craffiSrque quam ut duo homines completfi poflint; ramis patulis umbrosifquc, cortice Be ligno fpadiceo, rubra medulla donate : *radict* longe aberrante, cortice ac ligno rubro, fapore infipido, odore gravi atque ingratD. *Folia* oblonga, cufpidataj reniiia, rigida, iuperne c fufco nitentia, inferne dilution venofaque, gemina utplurimum, parvis inauvatifque peciolis, furculis adhacrent. *Flores* candidi, odorifque expertes, e iurculis ramofiij quinque oblongis conftantes foliolis, cufpidem deorfum demittentibus, conjunftim enafcuntur. Horum e medio, ftaminum vice^ fafciculus filamentorum tenuilfimorum eminet. Calix autem parvusj quinque habens cufpides, florem arfte involvit. *Siliqu** figura fpirales„ contorKE, craffiori" bus nervis extuberantibus fimul *&c* lanugine obfitx, aperris oris crifpats, internum c croceo rubefcentem oftendunt corticem. *Fab** in iiliquis protuberantes, latioribus intervallis a fe inviccm diffjiinftim gemmularum more dependent, glabrD atroque cortice nitentes; pulpam habentes praiinamj duabus vifibilibus pelliculis diftinftam^ Odor iis gravis^ (apor plane fylveftris.

LOCUJ. In quovis proveniunt fob, przecipue circa *Parou* Sc *Rtpolin,* Fruftibus aut floribusfempervirens jugiter veftitur. *a*

Firh. Foliorum decorum canitiem avertit, lepram fanatj quod prsftat Be cortex cum Saccharo in paftam redaftus.

CAP. VII.

Wzllia Tagzra H. M$_m$ P. 6. *T.* 9,1 *o. p*$_m$ 17. *Siliquofa Malahariaa fiore pentapetalo; Jili^uU Iovjrij,pla-vis; diaphragmatic ftmina [zchdmnbus inlzrceptis.*

KM.

IN craflitu'dinem brachii, alcitudinem hominis adolefcit, viridi involuta cortic^ Hgno admoduin pauc^ramis rotundk atque viridibus. *Folia* e longo rotunda, permollia ac glabra, plunbus venis, media e cofta exorcis ftriata, glauca^ foliis *Tagera* proxima, communibus petiolis prafinis, fulcitisj contrariis^ inter fe pediculis adherent. *Floribm^* quiminores, foliola quz arboris poterant viderij quinafunt, lutea, fingula cnbus nervulis parumper eminentibus intertexta. Be calyce penraphyllo obicpiuntur. Horum in medio decem ex albo viridantia, oblongis majoribus, flavls^ port* m^dum obfufcancibiis donata *apicibus,* conlpiciuncur *fiamina^* eminente uno viridicato, obJongiore atque incurvo fabagineo germinc Succcdentes flDribus *Jiliqu*,* duas palmas pr^pemodum longar, perplana:„ digitum tranfverlum lata:, laeves, in tranfverfum pofita includunt *fcmina* elonga, tranfvcrfii quoque interfepimentis a fe invicem fedufa, aliquantulum fub cortiee excuberantia.

Locus £? Colitur ob folam elegantiam in hortis, in quos e fylvis circa *Vanam* ac *Pettette* traducirur. Pia;-
Tempw. cipiti ftares exhibet sftatej feu menfs Sextili: Semen maturuin Novembri.& Dccembri menilbmj arenolos amantes IOCDS, fempiteina virenc coma.

*Vires** Si radicem excipias, quicquid ex arbore exhibeas, addito CuminD, Saccharo candido & lafte finit gDnorrhiram virulentam. Folia lafti incofta vaccino vel in balneum parara arcicularent expellunt morbum. Cortex cum Saccharo Be aqua lacvigatus Diabete commodus eft, Radicis cortex cum Croco virente ladte exceptus Podagrx nodp& *Sum da badda* Malabarcnlibus diftx fiiccurrir.

CAP. VIII.

• P. i. F. *ii.* *CaJJia fifiula AUxandrina* C. *B.fiftula* Ger. *purgatrixj.* B. *fbluti'ua vulgar is* Park. *Zorma* * H- M- *t- a-* *k&z* o?Dinatp purging Caflla u? puDDing·pip^trrc,

H.M.

ARbor eft procera, [Ju^landi trunco, ramis, foliifque proxima *AlpvaJ* *Radix* cortice eft fufco, ramostranfverloslpargens. *Caudex* ambitu unius hominis amplcxum excedit, cortice cinereo, ut ScramimajpreSj obduftus, furculinovelli viridesiiint. Cortex adftringit K Jiibamarus eft- *Folia* e quinque pinnarum paribus impari coftam finiente comppiita, pinnis feu foliis partialibus ad bafinlatis, ad cufpides ftriaionbus *Qc* acutis, fecus quam in -Caroba, mollibus, denfo mediocriter craflis, glabris; fuperne laturatiore virore nitentia, fubtus pallidiora, fapore iiibdulci K

**Duasfpitha-trw bngis.* fubamaro. *Flores* * longis tenuibus^ viridibus furculis feu pediculis ha;rent e foliorum alis cxeunnbus, plures junfti velut racematim, eo modo quo flores Laburni, (jnguli petiolis triuncialibus hinc inds appenfi, flavi, quinque petalis oblongo-rotundis K nonnihil criipatis, anguftisinferiusunguibus„ ex vena media latiore venisobliquis ftriatis, compofici. Medium florem *ft am·ma* occupant decern, tria majora flava cum grandibus apicibus flaVD-fuicis, BCc. feptemminora flava cum grandibns panter apicibus, feu femibifidis flavo-fulcis Jinguis: Ex medio longum filiquarum viride germen prodir, verunj non ex omnibus floribus. *Calyx* quinque cufpidatis foliis conftat. Siliqua: Horibus luccedentes ad dunm cubitDrum paulatim longitudinem excrefcunt, forma cylindracea, diamerro unciali, colorc per maturiratcm nigricamcj corticc ligaofD, f?u potius cartilaginco duro conftantes, interim diftin-

ctæ

ft* in loculamenta per. diaphragmata feu orbiculos cartilaginous," tranfrerfos ac oanIl-Lc"^ cbi tici mteriDii affixi, & in medio redta fiflura, ad eandem cortis paiteni ftruri Orbici f fubdulci, qua: primum albicat, dein flavefcit, poll ex rubro nigrkat obdHfti funt In hun involute funt, oblongo-rotundz, orbicuhs adjacentes inferiore parte, & cum fua Ion J t n t fpondentes longitudmi fiflur$, tencrac corcice albicante funt, pulpa intus viridi fubacida n! ^ ne ppllucida & nervofa circundata eft, fapDre nullo; cum matur* 6c ffee* font Cor icVdia "'' bio-fulco obducuntur. uuro, ru-

in regionibus calidis, ut iEgypto, & omnibus Fere India: Oriental prcvinciis, oritur ^gypm dilucub per Caffiarum loca deambulare frpius odoris causa confueverunt: "quippe auri graVlffimum, Oriente P^iertim fble, odorem fpirancibus, ad ipfos delati %%

Quod ad eleaionem attinet, ea eft vel Fiftula:, vel fucci nigri & dulcis

Fiftula: bonnatis nota: funt, i. Ur fit recens, h. e. ut non dm repofita fuerit. non utuntur recentiflimis, led faltem poft quartum menfem, quandoque luniores mutiles neque a noxa immunes obfervantur.

2. Qyi fiftulam quo majorem eo meliorem pronunciant falluntur Be fallunt >*/* r- J gredinis ratio eft. Verus color eft cum rubedme nigrefcere. ^' .Eadem nl-

%. Alpinus, Quod aliqui cannas optimasmanibus concuflas fonum non edere aiunt fal/Iim tiat. At eruditiflimus Veilingius crepitantes a concuffu fiftulas optimas efle veridaces quofdam Sw". os Alpinoperfuafiffedicit; cautiores enim mercatores crepitacula ilk a folidiore fiu«ftu f S S " " f5 vidifle, fie fiqua fiftula: parte fe diftintfius offeram eatenus obrumpere: Arida enim incra if Jemina continent, 8c pulpamento melleo deftituta, humore tenui quo redundabantdircuflb

Pulpa ipfa ties notas habet, prae nigredine fplendens 6c pinguis lie: dulcis fere ut Pruna fed c aromatica quadam acredine. Qua: enim vel acerba ob lmmatuiitatem, vel acida ob vetuftacem vitio eft. Summa, Quaxunque Caflia cum dulcedine quodam arqualuer afficit fauces, nullc modo mordicans, ilia eft bona, quabicunque fit fiftula. C. *Ho/hum.* Et paulo poft, quamdiu dulcis eft T T dm (ecuruseft ejusufus. "»Can"

AtFallop^ius maturitatem Caflisexaciditate dijudicandamefle ait: fi enim mordicet valdcfauc« indicare quod fit matura. Nos cum C. Hofmanno fentimus.

, Colleftas fihquas iEgyptii continue in opportuna loca fie daudunt, ut nullus aer inerediatfrr cum ex minimoaenscontaftu Caflia: corrumpantur. *Alpin.* mgrediatar,

Pulpa Caflis purgat bilem 6c ferofos humores, 6c convenit in ardoribustum externis tui fanguinem contemperans &puriorem reddens. Affedtibus pedloris a deftlUatione acu'ton rum conuratu mircfubvemt. Pulp^ h^c cumSacgharo cando *Sc* liqui,it,a pro fecr« uti gyptuadrcnumveficarcfeviciai .Proinde cjus frequenri ufii fe acalculo prslervant Mona cum eo Matthiolus pro infallibili prafervativo habent 3iij quotidie tribus horis ante prandium

Tamen monet Fallopius, intutum efle ufum ipfius in ardore urinx.quod ducat ad beum ai 8cmorbum augeat. Idem oblervavit Fabric. Hildanus *Epift.tf.*

Habec Caflia hare duo mala, Humiditate enim iua diffolvit tonum ventriculi, 8c flatus ei^nit-Undenec humidis ventricuhs nee hypochondriacis & flatulemis, nifi carminativis & ftomaS; (v. g. Onnam. Maftich fern. Amfi) correfta convenit. *Scbrod.* Praftat tamen (inquit C Hofman! nus) abftinere ab ilia in hypouhondnacis ob mteftinorum debilitatem.

Caflia etiam utuntur (verba font Alpini) ad tuflim antiquam,dvfDnDBam afthma Rr, CUniAgarico.: pro calidis articulorum dolonbus maximeVs kfjS r a ^ jSemfbui pfrSEnf^ plaftri modo iplam adhibent. uuramaus partibus em-

Saxoniam pro leaione dixiflc meminit C. Hofmannus, Capitis dolores poft dbum nnn ^, - c lidusquam Caflia poft cibum: quodpoftea invenit apud Hel.dEum; q u S a ^ fe 5 ? h o T ^ ± pertinaciffimam ophthalmiam. " c mod o

Omnialenientia 8c inter ea Caffia fumi debere aiunt modico ante cibum tempore, quod alii biho.' rio, alia una hora, alii iemihoradefimunt. Vid.*C.Hofman.*

Errare eoslcribit Camerarjus, qui exiftiment fcmina Caffia: purgare,cumpotius aftringant: ca-juscontranum (eexpertum affirmat Fallopius. Garcias etiam Monardi idem afferent*comradicit

Cortices filiquarum moveremcniesSc pellere fecundinas quamvis Ambrofius Paraus, Sepulveda 8c alu amrmant, maxima tamen pars medicorum negat.

SiliquasOfliamm perinde ac Phafeoli, parvas, vindes, in aqua prius parum bullitas, Bcmoxiri umbra ab humiditate ficcatas iaccharo vel melle condiunt, atque ad ufum lervant puerornm delicatafumque mulierum. Exhibenc vero ad lummum eas ad Jiiij, atqus ad |j puerls, ad fupradiftos affectus

a. *Cajjiafigula Brafiliana* C.B. *Jotutiva Brafiliana* Park. *Cajfia filiqua Brafiliana purgattix com-prejla* Lob. inPharmac..Rond *Tapyracoaynma Brafiltenfibus* Marcgrav. & Pifon. *COOM' Jfi Brafiliana flare mcarnato Breyn.*
Marcgrav. Pifo

Arbor eft alta Be magna, atque in plurimos ram os late expanfa, colore exterius ex cinereo alh! cante, *Foha* fert ord.ne lib, oppofica,^ paulatimque furreftim ftantia, figure cylindraces, duosdfr tos longa 8C f digitl lata, breviffimo ^*xcu\o* iiiiitentia inftar foliorun, Sena:, dilute virid a f n S S Wuca, ad taaummollia, rubefcente nervo fecundum longitudmem, Be v5nuli5 fecund^ ffd? nem ordine pofitis pr dita. *Flw/ve* fpicatim congeftos1nferamalis, pentapetalos, *Z> trlTfc* milunaribus corniculis, quae cum/^w^junaimpofitisforrefta ftam coloU in? r--US
d'T^m^-Se-nfpiciuntu, ^ ^ ^ *m m* ^ ^ ^
vt Pf ^os «rcner pedeslong^ ,qu,nque digitos cra
v£: inunoktere eimnenm duplex eft fccundum longuudinem, malterUmpS^fi ^-
Iuiuii d*

da agglutinata eſſe't fiibcortice; non exaftè teretes flint, fedpaulum rompreflx, ram tranfveiia incifio ellipfin defcribit. Cortice flint duriffimoj Iignofo, qui lit frangatur malleo conanideber. Siliqua porro intu5 multas habet cellulas, craflitie pennz anferina^ diaphragm atis diftinftas, *in* quarum qualibetnucleuslatet Amygdalae magnitudine &: figurà, coloris ex albo flavefcentis, fplendens, bevis, durus, per longitudinem Tineà fubrufà in uno latere diviffiis, medullà intus alba, corner lubftantiz, pulpa immerfus glutinofaj nigncante, inftar Cafliz folutivx, fed ingrati *&c* amari lapDris, qux ante maturitatem aftringit, poll laxat alvum. SummitaCes foliorum vulnenbus 6c puftulis medentur.

VfitSm

Foliorum Be flDrum hujus arboris pleniDrem delcnptioneni vide apud Breynium Cent. I. cap.ii-

Hujus pulpa uncia Una, adnotante Lobelio, plus purgat quam undz duz altenus Caflitf, nimirum iEgyptiacs.

5. *Caffia Americana fabactd* D. Syen. *inHort-Malah*

Siliquarum loco fabas longiufculas 8C vulgaribus non diffimiles profert, quibus continetur pulp* ejufdem fcrmè cum vulgari faporis Be efficaciaE- Ipfa arbor *radice* niticur craffa, rotunda, qua: in plurima filamsnta cortice nigricante obdufta definit *Caudex* cinerei eft coloris, (caber, fubftann^i medullofej quern ramuli inordinatè ambiunt, foliis veftici liibrocundis,ex glauco viiidibus, brevimmifquepediculis donatis. *Florej* videre non contigic. *Stmtn₃* quod pulps involvitur fubrotujiduni eftj fompreffum K nigricans, Pifi minoris magnitudine, ex America Infulis, quas *BiUi ks jintMt** ?o cant, alia turn.

CAP. > IX.

I. *Tamarinitts* Ger. Park. J. B. *Siliqua Arahicd quaTamarindus* C B. *Balam-pulli, feu Madtram* pulli H. M. P. i. F. aj. p. 39. [illegible]

ARbor eft grandis, ramis denfis, in latum diffufis, Alpino Pruni, Garciz Fraxini, [illegible] Caftane^ve magriitudine, Marcgravio Tiliz maxims. *Radix* craffa eft, brachia late [illegible] fLindem, cortice rubc/ccnrc. *Stipes* cnl?Li§, ambiru duorum hominum amplcxum iquanSj cortice craffo, cinereoin crunco 6c ramis ystuftbribusj mfuixulis minoribus vuidi, matcfic firma non fungola. *Folia* pinnata, Filicis fcemina: Foliis (Imilia *Acoft**, pediculo communi *&L* cofta cuf pinna: aaneftumur VJX ipithamarn loiigo, in quo ordinat^ poiita pinna: feu foliola parva^ polhcari ferm£ Jongirudine [paulo pJus femidigjtum \ohgl *Marcgr]* latitudine fermè iemidigitali„ aqualis unilique latitudinis, paulb tamen verlus apicern anguftiora q\iàm aA pediculum ; bina autem exaftè Jibi ubique opponunturj & nullis ferè pediculis ihniruiitur, dc arftè fe mutuò attingunt, apicibus fubrotundis. Sunt autem *foliola* tenuia, texturà folida^ plan?.,' infernè dilutè viridia, fiipsrnè faturatius: ac infern^neivo fecundumlongitudinem eitiinentej Be. venulis tranfverfis fecundum latituiiinerh, fed Valdè exilibus praedita, quSE fupcrne vix Gonlplciuntur. Egrcgiam .aciditatcm fapore rcfcrunt, fit ideò in febribus iicis exdnguends gratis mandlicantur. *Fhres* in lurculis leu pediculb c Foliorum finubus cgrellis ofto aut deccm fimul, Aureae Mali floribus admodum iimiles forma exceriore Be odore *Accjira:,* ofto petalis [H.M. feptem] conftantes, ç calyce crafliob & rotundD, [odore nullo H.M.] petala quatuor exteriora Candida poftmodum parum lubflavef cunt, oblonga^ cufpidata tcnuia,. nulJisvenis ftriata, [ACD/IJ: quatuor inreriora alba funt &; crafliora] uria interiora exrremo rotundjoraj in ons tenuiter crifpata, coJore albo venis rubris variegato, duobus tertio longionbus *&C* htioribus tertium autem furreftum eft minufDuluni, concavuttij cufpide parvo acfufflavo eminens. A cofta; bina *b* petalis extenoribus eleganti nervo radiata funt.

E media flore [Acofts quatuor] tria cnalcuntur *fiamina* tcnuia Sc incurva fie viridia [Acofti-Candida Kcorniculorum modo inflexa] primo in unurn junfta^ poll versus folium fiirreftum divaricata, exteriora^ *apidbm* primò flavis^ poftea cum flores fubflavefcunt rubro-fufcis dotaca. *Stylus* ftaminibus craffior, inter ha:c Be folium furreftumprodit, qui filiquofum germen eft.

Frnftm lignafis &craffiufculis petiolis ramis appenfi funt; *filiqv** oblongs, craffzjinglandulas tres quatuorve extuberantes, cortice crafliolo, extends rufo, interius viridij fragili, pulpa per maturitatem piDlli, *&c* flavo feu rubro-fulca, ad corticem ex petiolo lignofis filamencis fed raris in longum pertexti, acidi faporis gratiffimi j fub carne filiqu* in membranacea Joculamenta Jn quibus femina^ diftiinfta: funt.

Semina quadrata (iint Be plana,Lupinorum armula, dum adhucimmatura funt cortice viridi^diluto K nitente^ amaro^ pulpa intus alba, fbJida & den/a, "fapore adftringentc, maturitatem con/ecuca: in ofleam duritiem cortice rubrofufco cvadunt.

Floret femd in anno, menfe Novembri.

FDIIJ Sole Occidents lit in Acacia aJiifque *fzk* contrahere folent, eòquc oriente aperire, ut *tradit* Alpinus. At verb fruftum five filiquam frigons virandi caufi folris fefe involvcre ut Alpinus 8c Acofta fcribunt & miraculi loco habent, miM cum *D. Sjtn* fabulam red olere vide cur.

LOCUM. Crelcit hacc arbor in Arabia felici, inque India Orientali & Occidentali five America.

V[illegible] Tamanndi humorum acrimoniamrempaantj bilem purgant, eiufque5c fanguinis feivorem compofcunt, febresacutas Bcifteiuin faftaUt, ficim acomnemventriculi hepaci/ijue ardorem extinguunr, vomitum fiftunr.

Turca: flc Arabes acftatelonginquum iter fufcepturi (ait Belbnius) Tamarindos cocmunt, magni Tn Turcia uius, non medicine fed fftii reftingnendcr gratia.

Lltiintur^gyptii, r^erenrc Alpmo, foliis Tamarindiin pueris ad vermes newndos, atqueipbrum vel mfulo, veldecoftlo adlblvendum alvum. [Medici Imli (autole Garcia-U Acofta) folia trita p«tibus corporis Eiylipelate infeftis imponum.J

Arabci

Arabes condiunt filiquas parvas ac virides faccharo vel melle *Carob,* turn etiam graridiores Faftas atque maturas condiunt lpfarum pulpam Saccharo, quam per itinera, qua! in deFerris Afrira locis conficiunt, f e cum viat ores deFerunt. Qua fepe calefafti ac ex calore itinereque inikmmati valdè fitientes reFrigerantur, atque fitim reftinguunt, per alvum plurimum calidorum humoruni Fubducentes atque evacuantes.

Infebribus verb peftilentibus, atque omnibus aliis ex putridis exurentibus, aquam in qua multa copia Tamarindorum inFufa Fuerit cum Slccharo ebibunt: potus fiquidcm ex calore ficientibus jucundiffimus eft, maximeque reFrigerat & fitim extinguit. Practeieaad gonorrhaeam ufujn Tamarindorum Frequentant. Fallopius etiam in gonorrhoea biliofa laudat.

In bilis redundancia, ianguinis Fervore Be ebullitione, fici inFefta,, morbis cutaneis 5c prxfertiin Iftero fimplex medicamentum ex Caflia fiflula cum Tamarindo, unà cum Saccharo vulgD didto *Jagra dz* c^ww^ablndis datur, fluod leniter alvum fblvit. *H. M.*

Affcrturadnos Tamarindi Fruftus, non integer, fed contufis, uc bene CDmpaaus non admittaC aerem externum.

Annos tres feîvantur in vafe vitreato, ftrifti oris, & bene obftrufto, & in locum purum & perflatilem fepofito, nifi excernus vel cabr vel humor putredinis initium iplis actulerit.

NonnulliTamarindum Arabicam ab Americano diftinguunc. Nobis una eademque fpecie Arbor videntur. Siliqua tamen *Jutay* fiys Tamarindi Brafilian^ *Pifon.* breviDr Be magis compj ellà eflb" videtur.

2. *Tamarindi facie fructus Inikm* J. B-

Tamarindi feminis majork fere figura eraf, unciam longus, tertiam unci^ partem latus, compreflus, Fufcus *Si* paidb minus quam niger, fiiperne quà adhadiflc videtur levîcer umbilicacuSj interne acutus, utrinque linea ovata ad Fruftus figuram impreflà notatus.

CAP. X.

*tarandas Gmi** CR *Car. Mica Arhff^k]^ CmtlddMH* [illegible] *dare.*

ARbufcuIa eft Arbuti magnitudinejfoliislimilibus, copiofoflore, odore Periclymeni; iruftu exiguis Malis perfimili, nigricanre per imruriratenij graciffimôque uvarum iaporCj ex quo 3. nonnullis Vinolus iùccus exprimirur- FI-LH^US autem virens magnimdine c/tnuci5 Ponricx cum (ùQ^pucamine^ incerdum major, iùccum nonnunquam exfliJJans vifcidum *6c* Jafteum. Editur à nonnullis Fruftus maturus cum Sale. Solec tamen, cùm viridis eft, murià aut aceco condirij *SL* ita afTervari ad sxcitandam elanguefceAtem appetentiam^

Nafcitur cum In Continent!, turn in *Bdagau.* Locwi

Nlfi iplc eandem dixiffet, aliam arborem exiftimaffem qiiatn deFcribit Bontius hoc nomine. *Folia,* inquit, *CaraudieMzhiis* diftx cum Tamarindi arboris Foliis plane conveniunc, *Fruttus* maturi nucibus tanquam nuclei inclufi, finguli fingulisj fecus ac in Tamarindis. Colors hie fruftus eft, aperto nucleo, aureo, quern ®?ailge noftraces vocant, 8c caro ejus exterior gratiflimi eft faporisj neque dentes cam acid us reddic qùam Tamarindorum pulpa, fed de dulci fapore participate nej, laxativa Faculcate praedica eft ut Tamarindi.

Clufiu5 Auzubam Dviedi 1. 8. c. ix- huic Fere fimiJem ait. At ilia vafta eft arbor pulchrâque (cùm haec pumila lit)materie firmą Scutili: fruftu Jonge fuaviffimo, uc funt pyra Apiana, mufchatelHna difta,fed qui lafteD fucco, eoque vifcido & glutinofo abundec, qualis eft qui in ficubus immaturis; idcirco moleftu5 his qui eo vefcuntur, nifipnus Fruftum in aquam injiciunt, Klafteum iuccum digitis exprimunt, quiin aquafidic.

Fruftum huicfimilsm obfervaviin Mufeo *D.GuIielmi Cuurtine* Armigerifub nomine Tamarindi American.

C A P. XL

Tala H.M- P.I, F.45. p.Bi. *Arbor MahhàmaftntaphyUos U^tfctns^fili^m* [illegible] D. Syen. *H.M.*

EST arbor valie' procera, ramis tranFverfim late fparfisj nafcens in areiiofis. *Radix* alee in terram rtefcendic, radiculaslatè diffiindens, cortice ruFo, Jattifluo, & valde amaro- *Caudex* crafîii5 ad duiim triiimve hominum amplexum cortice, uti Sc rami, cinericeD ac laftelcentCj lignolevi. Ramiveteres è nodis plerimque tres quatuorve (urculos difFjndunt. *Folia* terna, quaterna, quinav₄e fimul fummis fiirculis in nodo infident, tranfverlum in orbem expanla, oblongorotundaj extremo fubrotundoaut etiam culpidato, adpetiolum angufta, textura iolida, dcnla ac lafte turgentia, Fuperficie plana aç glabra, iliperne obfeuro viroremcentiajubtusdilutiore BCalbicania, fapore amaro. E *cofiq* cradsj viridi-albicante, craffiufcula *Sc* lataj etiam in liipina parte nonnihil eminence Vena: lubtiles numerofz tranlvedim refto acparallelo traftu proximo aAmarginem Progrediuntur, indeque reflex^ in fe lnyicem incurrunt. *Flirts* Fafciculatim proveniunt in lurcuhs nodofc 8c viridibus, qui fupra Folia *b* nodulis ramorum quos compleftuncur redtà prorurnpunt, Quatuorrci.vclquinqueramulifloriFeri è fingulis nodulis exeunt, linguli quinque velplures iimul flwesinfummitats; geftances cviridi albicantes, quinque petalis rocundiolis, versùs unguiculos an-

 Buftiofibus

guftionibus, ad oras crifpis ac rigidè extrorfiim inflexis, nqn ltriatis compofitos, pediculo albicami, infernò Be fLiperhecraffion infidenteSj calyci arfto quadnfolio cinftos, odoris jucundi & foitis, fed gravisj qui catarrhos Be gravedinem excitat, Be caput offendit. *Stamina* quinque tenuia, pilis albicantibusobfita, apicibus flavis&elibens donata; interque ca ftylus albicans, tenuis Be liber, nodulo albo capicatus, è capitulo parvo viridi, quod rudimentum fruftiis eft, Be in calyce fitum, ortum ducsns. *Fruclus,* qui plures iimul in furculis nafcumur, 5//i^e funt, cubitum fermèlongtf, anguftajj compreffx virides, lafte turgid*, infc recondentes numeral* *femina^* parva, plana, oblonga, cum fua longitudine jacentia in longitudine fihquarum, ac ex anteriori Be pofteriori oculo penicillum argenteDrum filamejitorum ejiciunt, inunam feriem per filamenta implicita, colore viridi-flavo feu rufo.

Tempus. Flores fert fernel in anno,injaiiuano-

Vires. Cortex trims Scin decofto datiis commodus eft ventri leniendo, ftamacho roborando, (addito momenta (alls, Be piperis) flatibus difcutiendis, ac ardoribus jecoris reftinguendis: *iJemtriUisSC* in aqua calida potus lumbncos enecat: cum aqua tritus Beimpofitus ulcera purgat *&c* fanat, Bcdolorem arthriticum lenit: *idew* cum famine*Cudu-Pariti'* coftus in oleo aunbus inftillatus flirditati confert.

CAP. XII.

Ttrin-courigil H. M. P. 6- T. 14. p- 43- *Siliquofa Malabarka ptntapetala, Jiliquis tomzntofis* H.M.*

ARbor eft Pruno Atnillima: *Radice* ligni albicancis atque in circuits diftinAi, libro *quoi* ad colorsm fanguineDj crufta obduftoatra^ nulLus odoris, faporisaens. *Ramzs* lignocandido medullat^ cortice ipadiceis. *Folia* lungiDra_, angufto cufpide aculeata, fupcrficis glabra, fpiflaj rigida, Pyri paulò breviora, numero quina, virorcliipina partc faturo, prcrna dilutiDra, utraque nitente (iinc: venulas: ucrinque confpicuafrequentes per totum oberrant folium, cui fapornonnihil pungens, odor lentiflimus. Exigui perianrhio quinquies incifu ftellifformes, candidi, pentaphylli flores pcrfefti, in iurculorum cacumine ramulis innati, dena nivea flavis decorata capitibus habenC *ftamina,* quorum quina, pecalorum ex unguioilis qus sxeun^ paulo planiora funt; *Stylum* infuper albentem, craflum. *Siliqu** vero cortice colons aureoli^ interno rigido, cano, excerno tDnientolb, ni' tenteJ in dorfo, ubimaturuers hiantes, fabaceum indudunc *fewer** c longo rotundum^ pellicula tenui, mg^Ua, iplendenti involutum pulpa conftans^ in viridem indinata, umbiliuo iiliqu^e inangulo excubsrantij duos in lobos divilunij adhsrens.

Locus Et Tempus. Arenofis *Angz-caimal* vidnis, aliifque ut in infuk *Zeylon, Taniturt & Alican* pratis abundantil^ *[{m£* [>rDv5nit: florifera Augufto, Decsmbri veroj nonnunquam bis in anno maruros fert frtuaus. CxCBrum c nimio rigentibus 'rrigore membris motum reftituunt contufi fruftus, quorum el obis expnmitur oleum aphthis convenientiflimum. Folia in balnei formam decofta tumores refblvunt Œdematolos, incantatifque fuccurrunt hominibus; quod idemprzftat ex aqua Oryzs contnea radix, alias oleorum inferviem uftioni.

CAP. XIII.

Padri H. M- P. 6. T.xfi. p. 47. *Siliquofa flon pent ape talo, fili^uii(hngu anguftiu, quadrant intortis. H.M.*

HUic arbori decem hominum altitudo eft, craflities uniiis. *Rami* teneriorK virides, ligno fimilique medulla circa medium Havd conftanc. *Radix,* cortex, folia, fruftus plane inlipida atque inodora. *Folia i* rotunda bafi acuminata, fpiila, mollia, prona parti; dilution^ lupina fufca, |iibi venarum porcis mediana lignosa è cofta aliquot numero diduftis ftriantur') gsniella ubique,peduhculis è fpadiceo nigris, communibus cubitum propemodumlDiigisJpadiceis quo^i gcniculatifque adherent furculis. Alt propriis furculis plures ordine geminato tenuibus peciolis adfiguntur perfefti *flores* lutei, Caryophyllos imitantes, quinque è calyce fubruffo prodeuncibus *fnl\is,* circum eras, ubi pallent, crifpatis, venulas in averfb latere habentibus, lanugine cana acjuolli obduftis. Quatuor iis tenuia, Candida, longioribus croceis inftrata *apizibw {lamina* fiint. *Stylus* paulo etninentior è viridi albsns, circa imam craflior, fupremam ftriftior partem. E floribus prognatac [illegible] ribus, contortæ, cortice è fufco nitente, maculis interfperfo, fubftantia dura, filamentis intus permeato ligneis. *Szm*ina ipfa oblonga, [illegible] infipida, odoris exiortia.

Locus Et Tempus. Moncofis frequens locis in *Tecktncour, Calicolang* aliifque provinces cxTurgit. Floret Januario; fruftus leguntur Aprili Maioque. Longzva in praccelfam excrefcit altitudinem.

Vires. Foliorum decoftum vifcerum^ rigorem intolerabilem expellit. Linionis hujufque cprnmixti Tucci medentur mania:. Corticis vero luccus cum frudtu *per** iiibaftus immodicum innibet fluxum menftruum. Radicis cutis cum calamo aromatico Be zinzibcre contnta, foliorumque *Tadri* lucco admix u exhibentur morfo a pucrcfacicrite colubro, MaUbarcnfibui *Fohnga* difto.

CAP

CAP. XIV.

De Mandaru feu Arbore Jilzquofa Malabarka fvlih lifidk.

ARbor Fixe à Jacobo Zationi Hiftor. fuas capits 20. depingitur fub titulo Aflitrac five Arboris S.Thomas. Eodem arboris S-Thomz nomine prim* fpeciei famulus à D. *Paul. Herman,* ad D- *Arnold. Syen* ex infiila Zeylan tranfmifla eft, addita ratione, quod in floribus apparerent ianguineae ftriae, ab effufo D. Thomae (anguine enate. Docuifle enim crcditur D.Thomas in Malabar & Zeylan. Hake autem arbores eafdem non efle cum Arbore S. Tkomz Acoftz five Macere Zononius 5c Syenius cenfent.

I. *Cbwanna Mandaru prima* * H-M. *Arbor S. Thorn** D. Hermans. *Arbor Jiliqmfa Malaba-* ' *rica* ; *foliis bifidis, flore purpurafcente ftriato* D- Syen. P. i-F.ji. *p*• 57-

H. M.

Arbor eft altitudine quatuor hominum, frondibus denfis 8c opacis, latefparfis: *Radice* craffa, in latum fua brachia diffundente, cortice fub exteriore crufta nigrieante-rubro: Caudice unum fermè pedem craffa *Folia* petiolis brevibus infident, extremo bifida, ut caprarum pedes, ob id Lufitani* *Feè de Capra* difta, interiora versùs nonnihil claufa,^ lateribus oblongis ac rotundis, arttawfiim leniter contraftis, rotunda: ad bafin incurvature, fuperne plana, colore viridi-furdo,, fubtus viridi-fubcce. rulea, ac in margine nervo fubtili viridi-diluto circundata. E petiolo nervi undecim, nimirum cofta media in fiffuram terminata, & ad earn hinc inde quinque, flavefcentes. *Flores* in petiolis longiufculis fiipra ex drigine foliorum proveniunt, odore Fragranti ac rofaceo, petalis quinque rotundiohs Bcparum oblongis, ad unam partem magis fitis compofiti, quorum unum quod majus eft ac latius 6c rotundius caeteris, furredtum, colore intus purpuro-rubro, ad umbilicum flons flavo purpureis maculis hinc indè notato, & venulis purpureo rubris variegato; ad oras purpureo dilutiore tingitur, exteriori fuperficie magis albicante: cstpra quatuor oblongiora, colore intus rolaceo faturo, exterius diluto; horum duo qua: majori proximè adjacent, interius in ima parte fiint colore albicante, feliqua duo interius in totum colore fermè rofaceo: fùntque venulà medià latiori, ex quavenul* obliquze anteriora versùs excurrunt, ftriata. ^*Stamina* in medio quinque vel fex, *apicibus* furreftis ac viridi diluto fiavefcentibus dotata, verfus petalum liirredtum reflexa, quorum duo vel tria minora ac magis incurvata colore candido, tria reliqua rofaceo, ac cum eis *filiyute* germen in fuo petiolo lè prodit Calyx unifolius ftnàtus a parte petali iiirre<£ti florem fùccingsns. Port flores *Jiliqu<e₉* valdè compreflae, refta:, glabrse, ieptem aut *a£ko* circiter pollices longas, prodeunt: *fabm* continentes planas ac oblongo-rotundas, per maturitatem rufFas, feu flavo-rubefcente obfcuro colore ad fpadiceum yergentes, in propriis loculamenris longitudinc fua ad filiquas tranfverfis, corneo ac duro interfepimento à fe invicem fejunftas, cum parvo in vertice umbilico filiquarum dorfo adha:rentes.

Toto anno haec arbor fert flores, temporc pluviofo ubcriorc provcntu. In arenofis & petrofis fiafckur. *Ttmpus (3 Locw*

Flores cum Saccharo decodti proficue uJurpantur loco facchari rofati pro leni purgativo. *Vim:*

x. *Cho-vatma Mandaru fecund** * H. M. *Arbor filiquofa Malab. foliis bifidis majoribm flore ttnfms purpurafcente.* i*- *p- I.F- 33- *p,* 59.

Hsc quoque procera eft arbor, denfis frondibus, late fparfis, nafcénfque in arenolis. A prarcefiente differt *Foliis* majoribus, profundiore fifliira incifis, latcribus antrorfum paulo contrataioribus" tadtu lenibus, in averfa ^arte, ubi venulae inter coftas media minus extant, colore magis hyalo at in fupioa parte Taiuratius viridi. 2. *Floribm,* qui unifolio, viridi-flavcfcente *&c* rubefcente calyce, craffiolo, plicato, 6c fegmentis in inferiori parte feneftrato fuccinguntur; petalis oblongo-anguftioribus, unguibiu longiuiculis 8c anguftis conftant, coiore purpureo valdè rubicundo, quo eorum quatuor tota fuperficie cam exteriori quim interiori imbuuntur, unum ad unguem intus 8c extra ftriis albis venulas inter purpureas depidlum au varicgatum eft- *Stamimbus* craffioribus, 8c ad exortum fex, feptemve parvis filamentis comitatis, colore parpureo valdè diluto feu albicante- *Gemmis* florum quinquangularibus. *Siliquis* omnium longè maximis, ii aut etiam *I* fpithamas, xquaqtibus, latitudine pollicari.

In reliquis conveniunt.

Radix mafticata-confert in dentium 8c capitis doloribus; trita *&C* impofita, in dolore podagrico cum gingibere ficco trita 6c ir*uruitione adhibita. Fohorum decodtorum vapor dolores corporis fèdat in parte afFefta exceptus. *Flores* fimpliciter comefti purgativi fiinL Cortex flores 6c fru&us fimul triti Sc mixti cum aqua in qua macerata fuit Oryza lerviunt apoftematis aperiendis 8c maturandis. *Vires.*

3. *Velutta Mandarn* * H.M. *Arbor filiquofa Malab. foliis bifidis minor, fiore candido (Jriato* D. Syen. *p* I.F.H. *£6* I.

Prscedentibus humilior eft Sc minor, altkudine unius hominis, *Radice* minus craffa necprofiind£ jn terram deicendente, *Caudice* unum circiter brachium craflij, *Foltts* profundiùs incilis longioribus & versùs fiimmitatem in cufpidem contraftis, fupernè ad ftrias coftularum nltentibus', fubtus ex viridi flavefcentibus, nervifque craffioribus extantibus inter coftas ftnatis, *Fhribm,* qui calyce feneftrato viridi 6c cenui lùcunguntur j albiffimis, nullis mactilis tinftis, inodoris, petalis^qvùnquc rotundiulis

di uh5, parum oblongisj venulis (ubtilioribns ftriatis compofitis. *Staminibm* decem candidis cum *apicibus* flavis ac nonnihil fiirreftis in faftigiis, inter qua tenerum filiquarum germen, e cujus vertica filamentum crafliufculum exit. *SMquis* tarteris minoribus, longitudine quatuor aut quinq, polJicuni, latitudine quoquepollicari, nonnihil incurvis verfus unam partem, ac dorfo rotunda latoque circumfciiptis. *Fabis* oblongo-rotundis, crafliolis feu minus compreffis iis *Chovatma Mandaru,* ac muJto minonbusj colons flavi minus rubefcentis.

Flores bis terve in anno fert, tempore pluviofp uberiore proventu.

Vinbus fere convenit cum pricedsntibus fpeciebus.

•P. i.F-35- T- 6 1- 4. *Canfchena-pcu* * H.M. *Arbor /iliquofa Malabarka, foliis bifidis minoribus, flvre albo flawfcentz ftriato* D. Syen. *Mandaru quarta fpecies. Flos Divi Thorn*.*
H.M.

Arbor eft altitudine duorum ferme hominurn, ramos quoque denfos tranlverfim diffundeiis i *caudirt* feime lemipedem crâflb. *Radix* intus corculd eft flavo. *Folia* tjuam praxerientium, multo minora, antrorfum rotundiola, reftioribus ad petiolum oris, nullD fert: angulo incurvatis utrinque valde lenia & lanugine pilola, odorc forti^ maxime cum teruniLjr noftuiro tumpore duobuslobis adduftis fe claudentia. *Flores* calyce unifolio viridi fuccinguntur, albo flavefcentesquinquepetalisoblongo-rotundis, lateribus unguibus mutuo convolutis, compofiti; e petalis quod magis furredtum eft & anguftiusj & oris ad interiora contradlisj ad unguem infignicum eft macula purpureo-rubiciindD-obfcuri^oloris, quae folium parvum in fummitate acuminatum reprxfentat. Odor eis nullus. *Stamina* decem, ut in rdiquis, albo flavefcentia, pariter incurvata, apicibus oblongis & flavis ornata; cum germine filiqux in medio.

*Siliqv** longitudine font ut illxprimz fpecieij exteriusvald^lenes *Sc* lanuginoix cum teneriores innt.

*Fal** valde parva? in looilis /atis latis inter/epimentis diftinftis, eudem ficu quo in fuperioribus.

Flores bis terve inannofert, tempore pluviofo uberiore proventu.

Qui de viribus habent vide apud auftores noftros.

InHortoReverendiflimiEpilbDpiLondinenfis *D.H. Cvmpton* crevit hoc anno 1687.

CAP, XV.

Moullava H.M. *P-* 6. *Siliquofa Indica flort pentapetalo luteoj filiquis Unibus Wrafftrmi fere.*

^T'*VUic fefc|iii-hominis altitudo, duarum palmarum craflities eft. Graveolenti libro clrcumtc^ U I gitur lubfufco; ligno eft folido Be albente, nufquam non ipinis d'uris Be acutis obfita: JE^-JL. ^^L *dice* lignea, gravi^ ingrata, terrae irrepente, refinolaj ubi lxditur, adhxrente; grayi cum odore, cum fapore. *Folia* Buxo ^·mimuj-litf^r-•. -Jy-j-»-•-• .j^r^mm p . ^ ^ .virkli mccntiaj prona dilutiora funt; -mediarn coftam eminentem iarpius iubdivifam habentia- Inodon, lutci, profundo e calyce prod^untcs *flares,* qtiinque foliis Hyadnthina imitantibus conftantes, obiongis, longs ferie in moiium corona furculorum foliaceorum fummitatibus adhaerefcunt. *Stamina* iis quina, infenus alba lanugine, fiiperius *apicibus* obfeuris ornata. *Stylus* ejufdem, nil! quod vertex albicet, generis ac coloris eft. *Stliyu** autem fubpurpurear, taiftu leniflimz, lato *t* calyce, brevibus petiolk furculis inharrentes, quatuor plus minus obbngas, furvas^ infipidas, ingratafque tranfverfarias induduunt kar.

locus 13 In infiila *Bay fin* aliifque arenofis, aft rans crefcit in locis. Vernat ubi tempus hyemat: fruftus
TcmpM. macuii coiliguntLirNovembri Be Decembri menlibus: ieinpiternamhabet comam.
Vim. Medicum nullum prxftat ufum, nifi *Pollias,* id eft, paupenbus, quifoliorum funlbnaribusadmiilb capitis dolores vertiginelque fibi adimunt.

CAP. XVI-

Mandsjadi H. M *Arbor filiquofa Indica florefpicato pentapetalo, /iliquv longis> nodops fabis coccineis.*
H.M.

PRocera eft arbor, binorum hominum crafla complexum ligno duro, librD craflb, fufco, (qua* inoio, intus rubente, qualis fere radicem obvolvit, qui tamsn prDxime lignum albicat. *Rami* lignoadmodum pauco, e viridi fufco, glabro tamen nitent. corticc. *Folia* obtiiiis oris ob' longaj renuia, mollfa, lenia, fupina intense virentia, prona parte dilutiora, alternating vindibus ftffculis, fpichamam propemodum bngis; qui binarii. e ipadiceo rubefcentibus quoque abis, interius fulcortnacisj e/urcuJis prodeunt, appendentia confpiciujitur. Odoris funt Fabacci, guftusfubaman-Arfto brevique e calyce fubcrocei pentapetali *flvres,* anguftis foliolis acuminati, extrorfiim reflexj, frequencinumero, ccnuibusfimul ac brevibus pediculis, furculo duas palmas excedentr, agglurmancur. *Stamina* una cum *ftjh* eminence viridi, qui fruftus primordium eft, decem iis funt Jirri:ft quoque exornata capitulis, odor melleus. *Silvias* ties palmas longar, tranfvejfum digitumlate *mma* feu fabas includum alee extubcrances: fiintque cortice primum e viridi fulco, nccap ^'Padie Jiigricantc, nonnulJis venulis pertexto. 5emina rotundis fpaiiis inter /c diffidentia, oliis ad inltar pradura, tunica crafla, coccuiea, glabra mtentia, (aporc Fabarum finullima iint.

Arbor

Arbor hsc inter proceriores Regni Malabarici arbores caput extollens quocunque crefcit fob, maxime tamen in *Mangatti, Cochin, Ferqutncottir* aliilque loci* frequens. Anno demum à fatione vigefimo flores Scptembri menfe; maturi fruftus in fine atqueinitio, quamvis 5c aliis tempeltacibus anni, frondes femper confpiciuntur. Ufqus adeb longzva eft, uc lao annos perdurare putetur. *Loan.*

In ulu quotidiano lignum ob foliditatem variis operibus infervit. Foliisin pulverem redaftis Ethnici in carremoniis utuncur. Semina verb haud ingraci faporis, prxterquam quod a plebsiis *five* cofta, five enmminuta in farinam^ UDmsdanLur, magnum prsflant ulum aurifabns *&c* gsmmarii^ quippc bb aequalitacem granorum vice in ponderandis mercibus adhibenrar. Singula namq, *Masjdina* quatuor pendent granaj quibus utuntur Aurifabri; qui quoque ex contufis hifce feminibus aqua made-Faftis una cum borace glucen ad elegantiora turn nova turn diffrafta vafa conglutinanda cunfijiunt. Medici vero *h* foliis contriris potipnem lumborum fedantcm dolorem parare n&mnc.

H*c arbor folio eft bicompolito feu ramofb.

CAP. XViL

Arhor Indica Jiliquufa^ floribus racemofis^ }>entapztalis> ftliquv foliaczis, ad finguhs fares timis. Fongdion five Fzrimaram H. M-

H.M.

ALiquando, priufquam in ramos fe difKmdit ad 53 longitudine^ craflicie ad duodecim & plures excrefcit pedes. *Cortice* eft cinereo^fcabro^prqpcradicem^ubi excepta craflitie qua:lflic major eft,idem eftjgraveolenii. *Folia* extrorfum crifpata^acuminata^ denfa, glabra^ fiiperneniten-tia, infernc paululum dilutiora, falciformia, gemina plerunque brevibus pedunculis communibus ^ Jurculis Jignofis dependenc. Cofta verb intermedia averfa, in parte fummc eminens ad oras ufquc extenla, arcuatim refle£titur₃ multas fubtiles fundens venulas. Odor ipfius nullus. Inodori, abfqus calyce pentapetali prodeunc exalbidi *flores* plures racematim petiolis viridibus rotundis fiipernc angulatis inliftentes. *Stamina* ut in *Mandsjadi* colore 8c numero acqualia flint: *ftylm* in vertice tricufpidc piano ac viridi capitulo coronatur. *Siliqua* foliacca: tenuitatis e iingulis florum pedunculis terns: prodeunt^ lateribus carne intermedia cenui *&i* pauca CDnglutinatis, digiti ferme quatuor articulos longa:, pollicem latz, flibvindes, crallion nervo, qui unà cum czteris furculum pxne efficir, donantur. Hie: lods fingulis in filiquis anneiStitur *femen* e rocundo aculeatum, quod totum circulum penĉ implct, viride. Sapor leguminoliis fed languidus, ipli fruftus perquam pituitoii funL Siliqude omtjes ad maturitatem perveniuntj externarum cnim una vel alter a decidic.

Crefcit pinguiorefolo circa *Moutan, Tarca & Bardelle,* ut Bt pluribus aliis locis. *Lccus.*

Flores Maiqjunioque, fruftus verb Novembri Be Decembn fere menfibus, frondes femper, qus lit &. flores *b* finibus erumpunt ramorum, qui exinde elongancar. Longarvis annumeratur.

Lignum in cultrorum enfiiimque formatur vaginas. Folia comma aquam eleganter tingunt. Contufo e cortice excoftum oleum corpori lllitum humores vkiofos educic. Excillans ex arbore fiiccus, cum lafte ebutyrato epotus, flacus difcutit. Fruftus cum *Munja* tricuratij Oryzaeque decoao iinmixti ccphalalgix ac ophthalmia oculis injefti medentur. *Ufm*

CAP. XVIIL

Nagam H.M. P. 6. T-il- p- ?7- *Sili^uofa flore umhtllato pentapttalo, ftUqnis iigitalihm, [?adi« ceis₉ monofpermtSi ad unum florem pluribus.*

HM.

ALtitudine quatuor, craflitie unius hpminis eft^ hgno candido, rubea medulla trajefto, coitica cinerco: *radicz* odorc gufluque fylve/tn. *Folia* ejufdem ac radix odpris faporilque, oblonga₃ cufpidata, denfa, ngida₃ in fupenore parte glabra, fubobfeura, inferiors cinerea funt, cofta donata craffiori, in ligneos nervos porrefta. *Flores* umbelhfen, pentapetali, rubei, furculis rainulofis inlidemes, globulum rufum ftyliimque breviorem includunc. Flonbus c fingulis quatcrni imb quini exoriuncur fruftus. *Siliqua* digitali longitudine, fpadicea:, cortice fubamaro, unam finguke inveftiunt fabam, pelle candidam, intu* mallem Be fungofam, gultu amaram Be adftringentem.

ArenolTs licet, paludofis tamen, gaudet locis in iniulis *Btndurti, Aroz,* aliifque intra *Zrangmoron ig^j *J & Porta* ficis frequsns, Augulto, Scptembri^ Novsmbri flurifeia^ Martio flc Aprili fruftifera, perpecub *Temj>usm*

Foliorum fuccus cum Nucis Indies oko v&ntri illitus lunati^m ejus incumerccniiiam diipellit.

CAP.

CAP. XIX.

Zodagapala H. M. P. I. F.47. p. 8;- *Arbor Malabarica laftefcnu, Jafmini flat odoro, fili- quis oblongis* D. Syen.
H.M.

PRa:cedehtis [Cumtu-pala] altitudirie eft Be craflkie, colorc corticisinradice rubrofufco, in caudice rufo, Be fapore minus pungenti ab ea diffcrt. *Folia* in furculis bina oppofira, petiolis curtis appdnfaj, *Curutu-pala* foliis fimilia, verum majora, latiora, cexcurz minus folidx, ac venulis numerofioribus inter nervos rranfrcrfos pertexta. *Fhrts*, qui fupra ex origine foliorum uncialibus petiolis proveniunc, a *Curutu-pala* flonbus differum petalis textura denfioribus,& in oris haud crifpatis, anguftionbus, calyci arfto infidenabus, odore fragranti. *Stylus* 8c *fiamuncula* quinq, parva, ut III flors *Tola:, Siliqu** quoque oblon^D-angiiftae Junt, *Pal** Illiquid hmiles, fed craffiores ac minus comprefli, viridesjfpirhamam plus minus Jong^.· *Stmina,* quae quoque numerofa in *ih* recondunt, font etiain planaBc obbnga, acpaulo majora *Fala* leminibus, cum fua longicudine jacentia In longitudine iiH- quarum, ac ex TDIO anceriore oculo penicillum argenceorum filamcntorum cmittencia, p£rque ea in unam ferieni implicita, colors cum vetuftiora fiinc viridi-flavo feu rufo- Nafcitur in arenolis-

Viru. *Cortex* feu trunci feu radicis cricus Be cpotus in lafteacido, alvi fluxum quenicunqu^ uc & hz- mDrihoidum, fiftir. *Radix* trka, Bcuum aijua in qua Oryza fuic lota decDfta anginac aliifque tumoribus corporis fotu conducit; doloriarchricico pvti afFeftx impofica^ dencium dolori in ore detenta; lumbricos quoque enecat.

CAP. XX.

Curvtupala H. M. P-f- F. 46. p. 83- *Arbor Malabarica Utftftms fimbriato florc, frnttu circA cufpidtm reflexo* D. Syen.
H.Af.

ARbufcula eftuniu5 duorumve hominum ahitudin^ *caudue* pedem craflb, corticefufco, lutefcenBe in ramis cinerqp: *radkt* minus alec d^miiTa, ramulos laterales lace diiEindence. *Folia* petiolis brevibuiac craflis inniden^ ublongo-rotundaj ad peciolum contra fta, *&c* anterius in uifpidem oblongum deiinentia^ textura folida, laftiflua, fuperne iaturo virore nitentia^ fubtus pallidiora. Co/la media albicat^ ac in fupina parts nonnihil eminet^ unde plures nervi ubliquu an- Mulan 8c fatis parallelo duftu ad marginem fere excurrunt. *Flows* in fuperiori furculorum parts proveniunc in petiolis rotundis^ tenuibus^ languidis, quam prxecdentis majors in totum albi^quinq, petalis DblongiSj ad unguesliriftis, ad unam parcem lnflcxis^ f onl ab inflexura fiibrotundis^ crifpis Be tsnuibus, inmedio crafliolis) nullis venulis ftriatis, compofiti, quinque calycis foliis viridi-dilutis 8c cufpidatis fuccinfti j odoris grati *&L* debilis, *Stamina* quinque *apicibus* flavo-albicancibus dcrtaca, ac inter ea *fiylus* viridi·dilutus, bifidus, ucroquc curpide nodulo ccrmtnaco, c globulo oblongo·rotQndiolo ac viridi, qui fruiStus germen. eft, erumpens. Succedunt *fruclus* bini acbini ex tranfverfo fici, oblongo-rocundi, exterius cufpidati^ ac deorfum maxime ad cufpidem reflexij duobus lateribus rotundis, qux acuco margine coeuntj conftantes, 8c liiperiori latere protuberantes, cortice craflo, dum immaturi func lafte manante *&C* obfeure viridi, cummaturuerc exterius flavo-aureo^ intus flavo dilutiore, aperiuntque fe in fuperiore latere, ubi fatura per mediam longitudinem ftriata iunt. Scnuna intus quinque, fex, feptemve^oblonga, figura valdc irregulari accommodata ad ahorumfeminum circumpolmiram, membranula exteriore Corallina ubdufta^ ac incus conftancU ^: ficulo fufco minus duroj in quo nucleus albus cominecur.

Florcsfert tDtoanno^ maxime cemporc pluviufo.

Viru. Radius cortex tritus &c epotus in aqua calida fluxum vsntris fiftit, ac prodeft in dyfenteria in lasla dacus. Idem tritus cum aqua Be apofteniatis appofitus ea rcJblvit:

CAP. XXL

Arbor filiquofa Malabarica phribus ad (ingulos flares lobis. Cavalam H.M. P. I. £49. *p.* By. *Nux Malabarica fnlcava, rnucdaginofa fabacza.* D. Sycn. *An Ttlabo Cingahnjium.*
KM.

ARbor eft procera, ramis denfis, tranlverfim fparfiSj nafcens in petrofis Be arenoiis. *Radix* cra/Ta, refti in terram defcendens, hincinde, a lacjreac liibtus fibris veftica, cortice albicante craffoac minus durOj qui faporis eftaquei Bclubamari. *Caudex* quamum homo amplcftipDceilj cortice craflb ex^uis cinericeo, ac iubcinericeo viridi, lignoalbo, quod *confradtum* in filamenta pi otrahiuur. *FoKa* petiolis mediocriter longis, ad exortum atque ad folium excubcrancibus infident, fpithamam, Be duos trclve inluper pollices longa, latirudinc longirudinis ferine fubtripla, rotuniisad petiolum oris 8c cenuiter con era it 15, ac anterius in mucronem paryum, versusunampaicemreflexumdefinenria, craflitic mediocri, plana, lenia, glabra luperne K nircntia, colore ucrinque obfeure vindi, fed iupernt: iaturatiore. *Floras* in lurculis ramol^ vuniDUb ac pilofis, vel iolkarn, vel eaam bini Sc bini in iiimmis furculorum ramuhs cfumpimt, quinque, petals anguftis 8c culpidacis, culpidibus imrorfum Hexis, ac muruo ad unum nodulum u»icis a. claulis, quorulam feneltratamicprii^Cant, ad oras cxtiorium reflcxas pills tranlverlis longmlailb [illegible]

exteriſis viridi-fufcis ac fubruffis, interim ex viridi flavefcentibus, oris valde lenibus, rubro-fufcis, qua: inftar rubri Veliiti font. E medio ftaminulum viride exit, cum apice feu nodulo cralliolo 8c flavo. Ubi flores in gemmis prorumpunt foliis omnibus nudatur arbor, qua: cum fru&ibus rurfus refumit. Floribus faccedunt *fruBm* duo, tres, quatuor, aut quinque fimul, rarius folitarii, initio in unum capitulum fpadiceum & villofum, totidem laterum quot fru&us funt anSe junfti, tandem cùm jufta magnitudine font, relaxato capitulo in tranfverfum rotundi ac parum oblongi evadunt, coitice craflb acduro, aureo, qui came interiore albicante eft'3 ac intus membrana lacunoiaj cartilaginea ac lubflava obduftus, ab una parte dorfo emicantes, ab altera futura ex pediculo in ventre per medium in Iongitudine fulcati, qua prse maturitate laxata defluit materia vifcofa feu gehrina, qux inftar mucilaginis exteriorem fsminum liiperficiem lubricat, eamque hinc indc obducic.

Inhifcefru(aibu5, qui lata capacitate funt, Fabae, novem circiter vel decem, oiis futurx umbilicis affixa: font, utrinqus quatuor vel quinquej versus dorfum dependences, craflac rotunds 6c oblonga: pollicem ferCj ac glabrar, cortice duplici te£ts, exteriore inftar cuticulx tenui, *&c* per fabae maturitatem nigerrimi, nitentis, adeò fragili ut in minuta fruftula, velut cortices igne aflati, ex attritione hifcat; interiore craffiore, duriolo ac puniceo, exterius obdu6ko pulpa mucilaginofa *&C* albicante, intus veftito tenui & fubruffa pellicula;, qus nucleumfeu pulpam Fabz albam ambit; funcque Fabae toftai in eduliis.

Ego hofce fru&us pro lobis potius quam pro nucibus habendas cenfeo ob filiquas bivalves & limilem intus feminum feu Fabarum dorfo filiquse annexum.

C A p. XXII.

Cara-Schulli H. M- P. 1. F. 47. ^.91- *Frutex Indicia jpingfa Capparis forma, Silitjua bivalvi brevi.*

FRutex eft (pinofus, nafcens in arenofis; *radice* fibrofa, capillata, albicante, dein rufefcetite. *Caules* lignufij nodofi, pilofi, virides^ corculo in medio albicante, fungofo, in nodis (pinis lignofis, longiulculis, tenuibus^ acutis ac nonnihil inferiors verfiis inflexis muniti; qiuc bina: & binae prodeunt3 ad diverlas partes tendentes. *Folia h* nodis ad exortum fpinarum prodeunt, parva, crafliola^ rotunda, parum oblonga, pilofi lanugine prona maximè parte obdudta^ fapore fubamaro & fubacri. *Flores* in fiimmis ramis ex origins fuliorum, e medio duarum Ip in arum exeunt, pentapetali, colbre planè cceruleo, pede Iongiufculo candido & nitente calyci infidentesj, odors quoque nullo: fiint autem petala oblongo-rotunda, tenuia, venulis fuis obliquè in Ipngum flruta. E medio florum emicant duo *fiamina* Candida cum *apicibus* oblongis, furreftis, fufco-cceruleis, Sc cum iis filamentum tenue„ albigans, e globulo viridi, qui capfulae leminalisrudimentum eft, eniergens. Calyx quatuor foliis conftat, duobus grandiufculis oblongo-rotundis, totidem minucis cufpidatisj utrifque pilofis, quorum pleniorem defcriptionem vide. *Capful** (erainales oblongac, quadrilatera:^ & in planum comprelfe, in latenbus planis feu latioribus viridi-diluti, in anguftioribus viridi-fufci coloris, cortice lignofo ac duro, in duas camerulas oblongas, in quibusVcwiw^ continentur, bina in iingulis, plana, rotundiola, lanuginola, primò argentea, deinde rufelcentia^ fapore fubamaro, interftitio lignofo, ex medio anguftiorum laterum produfto, diftinda.

Tumoribus refalvendis, fi in pulverem per ignem redacfta ac aceto permixta adhibeatur in per- Ullftionccorporis: In pulverem contrita & mixta cum liquore *Surie* didto ex Coco Indico apoftcmatibus maturandis ac aperiendis fervit. Radix in decofto data urinam fuppreflam movet; addito momento OryzsE proficuè datur pro tutnore ventris. Foliorum quoque decoftum cum momento Oryz* mtL15 fumptum membris tumefadtis extenuandis comrrodum.

C A P . XXIII.

De Balfamo.

BAlfatnutn dicitur *Mr** ^5 ^ «^Stt/, quod cceleftem divinamque meflem reddat. HeJy- chius *&**i» iJSv* 5b *&***> *Soluiv, Calum.* Reftius Balfamum ell vox Orientialis, q. *Belfamin3* quod in Orientalibus linguis Principem aromatum iignificat; imò pura puta vox Hebraica efle videtur *K&K<m(MVi Bal* enim (eu *Baal* Dominum (ignificat, *Satmn* pinguedo, oleunij unguentum3 quafi unguentorum PrincepsfeuDominus. AnBallamum hie reftc coUocavsrim nelcio, qualcm cnim florem producat nondum dìfcere potui.

I, *Balfamum *verum* J.B. *genuinum Antiquorurn* Park- *Syriacum Rut* folio* C. B. *Balfamum* AlpiniGer. emac. *Gfyt* true-natural 25nUoin €wt» *Atym.*

Arbufcula eft viticola, qua: excrefcit ad altitudinem *Elhame* leu Liguftri vel Cytifi, *folia* pauciflima gerens, Rutac proxima, non tamen iis candidiora, ut DioR;. Sed potius Lentifci toliis fimilia, fal. colore yiridl-Iubalbido, perpetuoque virentia. Ejus lignum gummofum Ien6que ap- plet, cobre exterius iubrubro, cu)us ramuli eodem colore confpicui funt, longi, refti graciles, paucis foliolis ordinatim referti, foliaquje limul terna aut quina aut feptena alx adnata, aliquo pafto Lentifci foliormn acmula. Sum autem ramuli odorati, gummofi, digitifque contreftati eis tenaciter

adhxrentes. *Flores* fert parvDS, albos, Acacizfloribusproximos, ternos fingulis alis appenfos, quafi in Umbellac forma, fumme odoratos (odor paululo tenipons refolvitur) a quibus *[twina* prom.v nant flava, folliculis nigris fubrubefccntibus contenta, valde odoraca, intiifque humorem flavum, melli perfimilem habentia, fapore fubamaro parumqus acri Jinguam ferientia., Dpobalfamumque redolentJa, Terebinthi fruftuum figura: Be magnitudinis acmula, extrema aculeata (k medium craf Jum obtinentia.

Opobalfamum, cum primum eduftum, colore, ut audio, eft albo, qui paulo poft in virideinj tertio in aureum, flt demum in melleurn muratur [longo tempore :} Ejus fiicci eriam fubftantia imprimis turbida crafsaqueut oleum ftatim ab Olivis expreflum cernirur, poftea tenuiffima atque clari(IiiTia, demum Terebinthi modo craflefcit, odore cximio inprimis atque aciuiflimo Tcrcbinthum redDlens cumfuaviore odoris fragrantia cerniEur^faporequc amaro, acri 5c adftringente. Leviflimum eft in primi5 diebus, atquc ufque adeo validi 6c acuti odoris, ut aliquibus inter odorandum fanguis e naribus cruperit, & prse multa ejus levitate in aquam ftillatum non defide^ fed ex alto ill cam projetbum parumper in ipfa mergitur, fer£que contijiua afliugens iupra totaiti aquae fiiperficism tDtum expanditur, eique mifcetur, 8: citiffime in ea diflblvitur, ut ab aqua maxima cum difficulcate feparerur : in qua paulo poft concrefcic atque coagulatur, coagulauumque ftylo totum ab aqua eximitur, quod tune colore laftefcit, feu album quale lac vifitur. Quo hie (ucai? anndJior eft CD fie inDdoratiDr^ atque ad motum fegnior^ Be fenio confeftu^ craflus vdut Tercbinthina evadit.

Bdlunius ubicunque nafcantur hi frutices duorum aut trium cubitorum ahitudinem eos non iuperare fcribit, flc pedali akitudine cum fint, in multos graciles ramulos, an/erins *pznnx* cauh* haud craffioresfindi. Alpinus in Arabia: fob id Lycii^ Terebinthi Be Pyracantha: mngnitudincm, & majorem etiam excrefcere audivit.

Bcllonius folium accuratius defcribitj Folia utrin^ue in nervo nata, ut in Rofarum, vel Fraxini, vel Jiiglandis foliis videre eftj Ciceris tamen foliorum magnitudinem non excedebant, ficque conftrufta crat ipforum feries, uc poftremum foliolum extremam illam occupans imparein numerum efficerer, eratque reliquismajus; fafto enim ab illoprogreflu aliqua fenfim minutiora fiunt.

Quod ad locum Ballami attinet fcribit Plinius Balfamum uni terrarum Judzea: ennceflumj q^uorr; dam in Auobus tantum hortis, utroque Regio. Theophr. pariuer in valle 5yria: gigni fciibir^ ill duobiis tantum, utiferunt, hortis- His eciam confentanea fcribic Julhnus.

Diofcor. lion folumin convalle quadam Judarx fed Be in iEgypto nafci teftatur, aliique in eadem fencentia func.

Straboj Pau/anias aliique non in Syria tantum fed Be in Arabia quoquc, Sabrorum traftu ma-', ritimo provenire tradunt. Petrus Bellonius Be Profper Alpinus Arabiam felicem Ballami locum pa trium ienipcr fuifl^ nunquam Al^ptum autjudaram cDnteridunt: quod Jcmpcr tuminjud^a, turn in /Egypto planta hare inhortis culrafuit. Non folenc autem (pontanea: planta: tanta diligentia colij neque enim ca indigent: quodquein Judxa dudum periit *&c* evanuit; inque iEgypro ftpius, novis plantis denuo ex Arabia adveftis. Jofephus etiam, *Balfami flantam* |inquk) *cujm bodie ferax nofira regio vff, Reginam Saba in Judtfam attuliffe aiunt.* Quo ctim Strabone Cf e Sic rem expedit Bellonius^ quanquam putarit Theophraftus Balfamum nulquam fylveftre reperi^ CDnftanter tamen affirmarc andemus, Be olim, fie cclamnum in Arabia Felice: exiftere, unde lignum Scfruftusabomnianuquicace cum aliis mercibus Arabicis delern folita^ quod ex Mithiidatica Andoto, ex Dioicor. Diodor. Siculo, Paufania, Scrabone, Corn. Tacito facile eflet probare, ade6qus inftitores Cayrini deBalfamointerrogati reiponderunt quicquid Xylobalfamiaut Carpobalfami unquam vendidcrunt, cum aliis medicamentis Mecha Arabia: delatuin ; ubi crefcunt in monte quodam arenofo propeurbem: arbufculas autem qua? Matsrca? yEgypti vifebantur, magnis fumptibus hinc rranfveftas.

LiqiiDrhicpreciofiisincifionefafta e virgis emanat Junio, Julio Be Aug,ufto menfibtis, traJentc Alpino. Incifura autcm, ut vult Theophraftus, unguibus ferreisfaciendo, quocum confentit Diofcorides. At PhniiiSj inciditur, inquit, vitro, lapide, olTei(vs culcellis, ferro hcdi vitalia odit: Quod. 6c5oiinu5confirmat. Ego cum recentioribuspennde effe exiftimofive ferro, five alia re quavisincilio fiat, modo, uc Plinius, incidentis manus libretur artifici cemperamento, ne quid ultra corticem violet. Alpinus partimfponte, partim ftipite ferro Icarificato Dpobalfamum deftillare Be in vitrea vaJa recipi fcribit.

Folia, ut tradunt Pena Be Lobelius, exuit Decembri,quibus nonnifi menfe Martio nova fufficiantur. Quod fi vcium, jam corruit omnium tarn prifcorum, quamneotencorum recepta opinio effe perpctuifoliimi. Et fane inter nocas a vecenbus proditaSj quibusi Balfamum dignofci pofli^, urfa eft, ut pirpecub vireat. *J.B.*

Opoballamiim, ad vulnera ianan da omni a:vo celebernmum, tanLcque cflicacia? habitunr, ut aliis ungiientis oleifque vulneranis pretiofiflimis nomen fuum communicavit;, ideoque Empirici K Ag5ite ut medicafflenta fua commendanor.i apud vulgus redderenc ea Ballamorum appellations hontfftarurit. Nee defiint exempla vulnerum etiam periculDfbrmnbrcvi remporis fpacio BaHami lii]iiore perfanatDrum. Quin Be fordida ulcera expurgat, ut poft Diofco:idem Alpinus fcripfir: cujus de vuibiis Be ufu Balfami hodierno apud /Egyptios vcrba adferemus. In venenacis 8C domorlis *h* ferpchtibu5 atque iftis a fcorpionibus cum epocum,ftiwi illitum maxime juvat,. quod S: rcccres Diofcor. & Plin. tellantur. Inpefte utab ejus contagio defendantur, nihil majus habent guoiirilius 8e uuiLis utantur , fingulis riiebus ejus iemidrachmam deglutientes:. Mulcafque etum jxitridas fjbres eo epotoilli fanant, largiore ab ipfo erumpente fudore. In Chronicis febribus ;i crudis magidilquchumoribus obftruftionibufcj, vifcerum nihil utilius Be prxftancius expciiiuitur niumDpob.illami hiijus binos fcnipulDs vd drachmampcr os quotiaie exhibcre. Dculis viliim dcperdimm, aCqne auribll5 auditum inftillacum reltituit, auriLiniquc dolorcm aufcrt. *Modeftius Wmizts milorum clarifati flurmuim co?7fun2 zaligin^m difcuttrt & aunbus pr^uam utiU rjji fmfot>* -P^erca ad cun-

VulfoS ex humidicate *Ac* frigiditate, ad vertiginofbs, epilepticos, refblutos, trcmentes, ad tulsimmie ex fngido humore, orthspnream, 8c omnem fpirandi difficultatem, pulmonum fluxiones, humiditatek 6c dolores, ad ftomachi fngiditarem, cruditates, atque ad oriines flatuum moleftias, ad uteri fngidaiti liurnidàmque intemperiem, ad prarfocationes, dolores, fterilitatem, alboS fluóres, ad lnrefcepram urinam ex frigiditate, flatu vel lapidibus, ad calculofque in renibus vilenter frangendos ac nbitergendosufus Opoöalfami eft apud dmnesillos populbs notiffimus, & ad *hxc* oninia mala prseftantilfimum illi auxilium experinntur: Mulieres vero jftgyptiae fteriles eo tuiti fuppoficb, turn epoto, tumfuffito feliciore fucceffu frpe ad removendam ftsrilitatem utuntur.

Pro Cofmscico etiam inflgni a nlulieribus habetur : utendi modum vidsapud *Profp. Alpin. In Gonorrhoea daturprjcmiflis prxmittendis. * &e Pimtii Egyptiacis

Carpobalfami nomine in officinis habentur (emina Terebinthi icingriirri bbldnga forriia 8c niagnitudine, psdicub brevi donata, cortice rugofo fufcb, quatuor coftis in totidem quadrantes diftincSo, cui iubeft tenerum putamen albttm, lacpc cafliim, interdum nucleo pirtgui, dulci, nifi vetuftate nimia rancefcat, gravidum : alioqui fapor effbetis, cujufmodi in officinis aflervari folent grana, nutlus; nullus odor. Alpinus duplex genus diftiilguit, jam defcriptum, Be alterum oblongius, 5c ex medietate folliculo teftum, odoratum tamen 5c aromaticum. Carpobalfamum.

• *Xylobalfami* nomine vertditarltur exoleti ramuli, qui necfaporem, ile^odorem ullum evidenteni ieniibus mgerere fblentj contortij digitali craffitie, duplici cortice intefti, exteriore tenuiore, rugofo, cinereo, iritiriore cradiore, fufed, textui'a fatis compadta: noddfi iunt adniodum, fie iriultis tenuibus ramulia brachiati. Hos, ut *Sc* fruaus prsEdidtos, pro falfis, adulterinis & (uppofititijiis habent plerique Bocanici. Verum Profp- Alpinus, qui omnium optime novit, vsrum effe Antiquorum turn *Xylobalfamum* tUm *Carpobalfamum* affirmat. Virgae autem parv^tempore omni bdore sic fapore defticuuntur. Tanta eft enim (inquit) illius humidse fubftantia?, in qua odor faporque fundatur tenuitas, ut cito exfolvatur^ fimiilque cum ea iapor atque odor evaiidcat. Cxterum (eJnina & lignum BaKami iifdem facultatibus donata^ funt quibus fuccus: Veriim efficaciflImam vim habet liquor, proximam huic fruftus, minimam vero lignum. *Diofc. Alp.* ' Ad robur ftomacho corfciliandum horum pulverem cum decofto (pica: Nardi ad binas drachmas exhibent: idem praftat decoaum: utuntur & w i n fpirandi difficultate 5c tufli frigida: ufum etianl frequentiffimum habent pulvis 5c decoftum ad humiditatem uteri exficcandam, ejufque calordm fovendam. Suffitum ex his frequentant ad omnes uteri morbos acaufa frigida concitatos. Haec Alpinus de jEgyptlis. *Xibbatf*: *mum*.

Apud antiquos Balfamum ob odorerri praecipue expetitum ad unguenta. PJinius omnibus ddoribus praclatum affirmat: unde & liquor lfte interdum duplo'rependebatur argento,

Qui plura de Balfamo vclit, Lobelium confulatj qui intcgrum de co libellum conferipfit j *Sc* AIpinum, qui Dialogum de Balfamo reliquit.' Et Veflingii Opobalfam. Vindic

: Lobelius Opobalfami cujufdam craffi icu concreti 4 fe affervati meminir, Terebinthin^ Cyprte veteris five viecx aut Refinaceorum liquorum inftar denfati, gkbae Benzoini fere concretione, fapore acri 8ccolore fulvo, niafticanti ut Maftiche lentefcente.

Huic forte idem Opobalfamum (blidum j^.-B. & Paludaho ad Ducem Wirtemberg. rnifflLinij quod ita folida eft fubftantia ut flexioniinterim non refiftat, pellucida &c digitis duftih, non fmbili ut Colophonia, quam colore rutilo egregie refert, unifofrmi, odbre^ fuavi Benjoini, quern fragrantiorem cum adoletur adlpirat naribus, nee fegniterflammamconcipit. Sub dentibus Ientefcit atque iis inhaerefcit.

Balfamifers Arbores Americans ad hoc genus non pertinfcnt? quin & ipfx inter fe genere diffcrre videntur: alias enim filiquofs funtj ahs ponus nucifers. Verim ^uoniam omnes Balfamif& rarum titulo fuperbiunt, non leparandas duxi.

2. *Balfamum ex PeruJ.B. An Cabureiba(i>vi Balfamum TerwvianumJ?\tbni>. Cabui Jba* Marcgrar. *Forte dijfzrmtia fola eft in loco natali.*

Folio eftexiguo inftar Myrti, cortice Tinereo, digitum craffo, tenui membrana miniati coloris exterius cooperto, fiib qua flavus liquor, quo totus cortex turgcre fblet, latitat, qui vetusgratiorerri fpirat^)dorcm quam fi recens fit^ fitque cnndltentia: craflioris 8c Colbris punicei: Cortex contufusSc; in maflām redadus fuaviffimos effiat globulos 5c alia multa. Lignum illius iingularem ufiim pracbet in scdificiis-

Revirefcente arbors circa Februarium 5c Martium Luna plena^ ex larlb cortics deftillans pendulis vafculis excipitur Balfamum hoc fragrantiffirfium *Cabureieica* dittum.

itdes nonlblūm, led lucos integros gratiffimo odore^ Peruviano perquam fimili, inficit. SubJlantia eft compafta 8c tenAci, fed calefaftum fcquaci 8c duftili.

Circa fluvium potiffimum *Jerniro,* Be in diftriftibus D- Vincentii *Si* Spiritus Sanfti quam in Parnambucenfi crebrius reperitur. *Locuim*

Ad internos &: cxternos affeftus non inferiori gaudet qiialitatc quam *Copaiba,* calidum eft & ficum, diffolvit, digerit, confortac. Aliquot illius guttulac per os (e)unis exhibits Afthniari prolunt^ intenipeneni quoqule ventnculi, vifcerum langubres inveteratos cbrrigit: tepidum pe&ori & hypoU chondriis illitum eamm oppilationes & fngidkates toHit. Irrigatione & friaione capitis & cerebriex Panno rubro corroborat cerebrum 8c prazfervat a Spafmo 5c Paralyii, imo debilitarum omne nervo^ rum gfcnusin priftinum vigorem reftituifle faEpiffime ftintus experti. Iri nsrvorum punfturis acrimoniam faniei, unde tot dolores. 5c convulfiones oriri folent retundit. Cacterum Lufitani a:que ac Brafilini adversus vulnera *Sc* morius venenatorum animafiuiii ineffe illi virtutcm quandam fingularem teftancur: adquam Animaha inftindii fob' naturali confugientia, coi ticemque deteren«a parti lxfi prxientiflSmum inveniunt rernedium. *nes*.

3. Alia ell fpecies hujus arboris, rubefcentis coloris, odorcque Cedro Drafilienfi, quae incolis *Acati <a*mg** dicitur, *HQXI* dillimilis- *Hac omnit Pifo.*

Franc. Hernandez Arborem Balfami Indici, Mexicenlibus *Hoitziloxitl* diftam, id eft, refold affluentem, fie defcribit:

Balfamum Hifpd- Mali Medics magnitudine eft, *foliis* Amygdali, majoribus tamen, rotundioribus & magi's acuminatis, *fioribm* in extremis ramorum flagelljs luteis, initio loculorum oblongDium forma, led precedents tempore quorundam veluti foliorum czcteris longiorum *&c* latiorum, in quorum excremitatis cavitate *femina* inclufa concinentur, candicantia, & in quendam pallorem inclinantia, oblonga & paulifpsr concorta, femiriibus Mali Medics fimilia, auc verius his quac Haytini VDCant*fl4aniej>* K faccharo incruftare frilent.

Incifo hujus arboris corcice ftipit6ve quovis anni tempore, fed przeipue exaftis jam imbribus, liquor ille nobilis deftillat.

Regionibus provenit calidis,^ qualis eft Pannucina.

Icon reprtufentat florem papilionacmm, cut proculdubio fuccedit filiyua feu kbits.

ILBC arbor efle videtur quam defenbit Monardes cap. 9. fob finem, eique duplicem tnbuit corticem, ilnum crafliim Suberis modo, alterum vero cenuem; fruftum Ciceris aut Pifi grano non majorem in extrema filiqua, angufta, digitum longa, alba, tenuitate regalis limplicis.

Ballarni duo genera flint, alterum quod exincifa arbore ejiifve cortice exftillat, tenax, albidius quod pra?ftantius; altsmm coftione, modo Indis ufitatiflimo, dicitur^ ex rubro ad fufcum vergens, quod vilius. Balfamum ex(Peīu J. Bauhinus lie defcribkj Liquor eft ponderofusj melles confiftsntia:, denfusj lentorisrefinacei: rolor ex ruffo ad nigrum vergens: odorfragrantiffimus Styracis, ad Benzoini luavitatem nonnihil accedens,& quifoa fragrantia totum adeo conclaveperfundat, dmquep6^ feveret, fapor fubacris, linguam mordieans. Dentibus actritus, lentus, nee illico feparabilis adhxrefcir. Flammam facillime concipic igni admotus, fuaviterque olentem fimilifer fumum fpargit- Aquar injeftus moxffmduin petir, in qua exiftens li vel ftatim digitis atteratur albefcit; nee ideo lentDrem deponit, fed inftar Refinx digitis etiam niagis quam dentibus adhzret.

Monardes eumque fecuti C* Bauhinus aliique Botaruti duplex Balfami Indici genus diftinguuntj qua: force nonaliter quam elid^ndi modo difterunt.

I. *Balfamum Indicum ex arbort Tunica malo majore2 Xjlo ditta2 foliis Urtica* CB- *Balfanwf* Ferwuianum* Park.

Pro hujus arbons fruftu depingitParkinfonus filiquam longam anguftam, colore pullo, qui Balfamum Peruanum aut Benzoinum odore adeb referebat, ut iibi plane perluaferic ejufdem arboris fruftum clTe.

Clufius eandemhancSiliquamlib. ?. ExDt. cap.i?. Lobi oblongi aromatici titulo defcribit, & }" *Cur. fofi.* ejus iconem a Joan- Pona ad fe miflam fcīibit pro effigie fruftus Ballami Peruani, [illegible] defcriptionem vide inter lobos.

2. *Balfamum punus* Monard. *Balf album* Park: *Americanum* C. B- *Goaconez, Uviedo,*

Sunt [inquitMqnard.) ear arbqres ex quibus hoc genus elicitur in America: continents, [illegible] magnitudinis Be ad radicem ufquc ramofe, diiplicl fcpnc corrlcc, alccro craflo Subcrini niodo, alterotenuiincerno, maccriem arboris compleftence, Ex eo quod inter utrumque corticem eft fpatio indliDne Balfamum educitur, alba limpidiflimaque lachryma, foaviflimi odoris, quod inlignes facuhatss ftatim prodir. Et certum eft illius guttulam potiorem effe alterius quod decoftione extrahiuur arrova feu 2 J libris, tametfi miraculofbs ejus viderimus effeftus. Fruftus hujus Pili magnirudinej amara, qui alba filiqua digitum longa includitur iimplicis Regalis Hifpanici tenuitate.

C Bauhinus hue refert Lobum oblongum aromat. *Cluf* malenoltro judiciOj li modo hujU5 arboc a prarcedente diftmtta eft, quod mihi non conftar.

* *Exvt. 12.* c. 29-*Jr. i.* *Balfami Peruani fruclus ^iuf* J. B.

Item *Balfami Peruani frucius meta forma* J, B. *frutfusminor "Paludani* Cluf *Exot.* /.I, c. 1D«

Item *AvzUana Indica pro Balfami frutfu mij]a3 ejiipjue fl>ecits alia minor* J. B.

Nuxjive officulum CypoCs *fimzlis Nuci Balfami Perui/iani* J.B. Cluf Exot. lib. *1.* c. iB.

Horum omnium defcriptiones videinter fruftus exoticDs. Ex his autem aliifquelupeiius allatft deicripcipnibu5 conftat Ballami Peruviani arborem filiquofam elfe.

VirtJ\' C^terum dc Balfami Peruviani vinbus eadem habent Monardes & Hernandez, qua: [illegible] multbadhuc plura, nam intus fumptum ad urinain educendam commendant, ad juvenilem [illegible] diutius confervandum, quod exsmplo confirmat Monardes, ad colorem emendandum: in [illegible] I05 effbrmatuni ac vulva: obdimm, fecundas *&i* fcetum mortuum crahere, S: fterilitatemi [illegible] tan/a profligare affirm an r, aliiquc infoper juvamenta prxftare^ qux apud ip/bs vide.

;. *Balfamum de* 7i/j# J. B-Park. *Tglutanum, foliis Ctrati* (imihbiu, tjnoj candidum eft* J. B-

Arbores c quibus colligitur hoc Balfamum pumiljs Pinis font fimiles, plurimos ranaos quaqu.j-yerlum fpargences, foliaquc Cerana: (Hiulia obcinentL^ femper virentia. Incidītur cenius & tend-Ills cortex Fervcniiffimo Sole (namnDtfe ob frigidicatem nihd effluk) ljquor effluens cochleanbus t cera nigraFaais excipitur : coloi e eft rubro ad aureiim tendente, media: inccr denlum & hquidLim GJniiftentJj: glutinolus admodum K ubicunniic reponatur tiimiter inhwens, laporc iluJci & g™iO>

hcc (I fiimatur naufeam movente, quemadmodum reliqua Balfama, odore excellemiffimo, Be LimDnmnfragrantiam quodammodo referents.

Earundem ferè virium eft cum Balfamo Peruviano, quas prolixè defcribit Monarnès^ quern confule: ea5 paucis compleftitur Schroderiis.

Advehitur ex concinentis quadam prDvincia inter *Cartagena* Be *Nombre Je Dios* urbes fita *Tolu* ab Indis difta.

Antecellere videtur facultatibus ei quod e Nova Hilpania adfertur (Peruvian! nomine)efficaxque eft ad omnia ad quaeBallamum Arabicum. Calf Be ficc. attenuate refolvit, .vulneranum eft, pe£tus expurgat. Bee. Uiiis prscip. in Afthmate 8e Phehifi, in ventriculicriKlitate *&c* dolors. Extrinfecus doloribus à caula frigida quibufcunque Se mprinlis capitis, Arthnticis & Nephririco: in defluxiombus ad DCUIOS cohibendis, in paralyfi, in ventriculi irnbecillitate, dolorej inflatione (inumarLim cum oleo Nardino) in lienis imbecillitate, in tumDribus quibuFcunque ac cedematibus, in contraftura: parotides infuper feu fcrophulas, ccecas curac. Inprimis autem celebratur in.vulnenbus confolidandis, defendendis, prarfertim fi ofla quoque funt confrafta (quippe fragmenta expellic^) in vulneiibus articulorum, fedionibus nervorunij punfturisj conriifionibus^ Bcc. *yir^.*

4. *Copaiba* Pifon. & M^rcgray. *Arbor Balfami fir a Braftlknfis fruBu monofperwo. Balfamum ctrharum cjuarimdam flantarum quas Copaibas vocant* [*Brafiliam*] J. B. *e Majf'co. An Fr. mm.* 3.CXO. /. *1.* Exot. Cluf *?*

Marcgr.

Arbcirelt fatisproceraj cui lignum rubmnij quafi minio vulgari iaturatc rinftunij duritie Faginoarqualcj ex quo aflsres lati fiunc ad varios» ufus. *Folia* fere obrotunda^ aut etiam DValia, quacuor aiit quinque digitDS longa, duos aut duos \k. femis lata ubi ladflima, in pediculis digitum longiSj craf-iis, uti (lint Knervi3 poltica parte maximè eminences. *Florzm* feit mediocrem, quinque fohis obrotundis conftantem. *Fruttus* eft filiqua obrotunda, magnicudins unius digiti, mfca, qus fi digkò prematur facilè aperituij continensnucleum Avellanae nucis magnitudine Be figurà, cuticulâ nigri membranaceà tectumj q\iz ad medietatem veftitur paucà pulpà, luteâ, lentà, molli, odpris inltar Piforum CDntiiforum: ipfe nucleus conftac earns lenta, inftar cornu emolliti, cedente dentibus, fàporis haud manifefti, coloris aqueij qui Gomeditur. Siliqux maturaE decidunt. Simi2 has filiquas depopulari amant.

In denlis nemoribus mediterraneis reperitur; in infula *Maranhou* valdè luxuriat. *Locus.*

Oleum feU Ballàmum dat limpididimum^ confiftenciа & odore olei Terebinthini deftillati. Ab * incifo * cDrticead medullam ufque Lunâ plenâ tanta quantirate dcftillat, uc (pacio trium horarum ad duodcLim libras olei effundat. Si nihil fortè profluat, ftatim vulnus cerà aut argillâ obMrandum eft, ne quid effluere poflir^ 6c duabus poft hebdomadis cum ftenorc moram compensafle videbis. *Caudks:*

Non foluni mirificapollec vi mundificandi fit conlblidandij Bt ad qua:vi5 vulnera, (inprimisnervorum) prima, intentions reftituenda, mDisufqueferpentum curandos Be cicatrices tollendas, fed Be internè cxhibitum infignsm prxbet utilitatem; quippe tres vel quatuor guttulae in ovo forbili bis vel ter manè fumptac dyfenteriam vel alios ventris fiuxusfiftunt, fluxiones etiam muhebres Be gonorrhceam. *Virti*

Ejus falutares vires in circumcifione experiuntur Judaci^ fanguinem ex crudeli illo vulnere, antes non paucis exitiali, profluentemeocoercentes.

Plenque Americans adnotante G-Piione, communi nomine omnes Refinas odoratas 8c gummi vocant *Copal;* variafque illarum fpecics pecuhanbus diftinguunc nominibus. leà Bralitiani arborem hanc, refiniferarum facile principem, *Copaliba* vel *Copaiba* nominant.

Hac plants, Mafteo perhibente, cernuncur affriftu animalium attrita:, qua: à ferpentibus veneliatis aut à feris ifta ad remedium illud naturae inftinftu is conferunt. Idem tradic GuiL Pifb ds Cabureibji.

5. *Balfanwm fruBu racemofo tx Hifpaniola* C.B. *novum fructu racmofv* J.B. *Maripmdam* * *dt* jnJ.

*i**-

Ad duorum hominum proceritatem interdum aflurgit, caulibus cinsreis, *foliis* viridibus, fuperiore paitemagis quam inferiore, grandibus, cofta crafliore& elatiore per medium divifis, pediculis non virentibus fed rubefcencibus- *Fruttus* sft racemoiiis, bngus, lnllar manus digitate; acini ejus rari, virentss, Be quandoqus rubefcentes, qui maturefcendo magis ac magis rubsfcunt. Succum ex so hocmodo extrahunCj Cymas Be alparagos teneros colligunt, alii racemos addunt, Bcexhisfuc-, cum exprimunt, quern in aqua coquunt ad dimidiasj deinde magis ac magis ad Saps aut Mellis craffitudinem. Refidere finunt Be ad ufum reponunr. . Vulneribus *S>c* ulceribus minfice medctur, ea extergens Be fanguinem repnm ens- Ex ejus (ummitatibus deftillatur aqua,, prarftantior aquavits, vulnsribu5 utiliflima, Bcmorbis omnibus qui a frigore ortum habent, uti dolori ventneuh aut partis alterius, fi aliquot diebusbibatur. Foliis yEthiopes loco fiftularum ad hauriendum fumum *Tztl*utuntur-

Mavipendam Jeu Balfamifcram arborem III. Franc. Hernandez fie defcribit, -

Frutexeftftipitesferens vigmtifere dodrantum altitudinem habentes^ ramofque fufcoSj ac folii haftarum mucrpnibus paria craffa lataque, fed fuperna parte virentiora, Be fparfim purpurafcentia c rubeo, Be appenfa pediculis in coccineum colorem inchnantibus ; fruftu racematim dependents, Be oflo pane uncias longo^ concinnato acinis uvarum fere fimilibusj fed tamen rarioribus initio vK lentibus, deinde rubefcentibus Be tandem e purpurco nigiicantibus. *

Superior defcriptio ab hoc fonts profluxifTe videtur.

SECTIO aUARTA.

Abores filiquofd Mifcrilaneto, vd ammalas^ vdob defcriptimes imprrfettM nobis nmdum-fatis cognitas t r p[illegible]k[illegible]*

CAP. 1.

De Locufla arhorc nvflratihus difta, cujusfiliqua Lobus ex Wingandecatuw Clufio, ex ftnttntll truditi £0/0»7c7D.LeDnardi Pluckner, *M. D.*

Q|Ualem ferat florem haec arbor nondum difcere potui, cuha eft in Hoi to_ inftrudtiflimoRsverendiflimi Epif copi Londinenfis *D. H. Lomptvn.*

Arbor filiquofaex Virginia lobo fufco fcabro C.B. *item arbor filitjuofa ex qua gummi Anime elicit*** C.B. *Jetaiba Brafilhnfibus* Pifon. & Marcgr. *Arbor Brafilienjis filiquofa & gummifera$_M$ gitmmi Animv fimili. Lobus ex WinganAecaouw* J. B. *<%\)Z %Ut\\fl Mt&+ Vifo.*

Ligno eft duro, aJbo, acdificiis K machinis aptiffirao$_J$ cortice lento, punftulis ex albo flavcfccntibus varicgatOj & hinc inde clypeiformibus maculis ex albo fubflavefcentibus. In ramis continet *folia* duo veltriafibi oppofita^ hgura parva, *kA* oblonga, viridiaj ad taitum larvia, nervo fecundum Jongitudinem, ikvenulis tranfverfis inferne confpicuis przdita. Fruftum fert in *filiquis* oblongisj compreffis, dmiufculis, coloris hepatici & quail lacvigati, E filiqua frafta promanat fubftantia rnolhflimajfilamentDfa, fubincarnati colons^ laporis farinacei & (iibdulcis, quae cruda edulis eft. Huic farinacex fubftantiz tres utcunque lapideSj comprefli, glabri^ * nigri involvuntur, t fig"ra K magnitudinis daftylorum.

** Colarij caftanei* Marcgr. *\Maznitudme dftlTam, fi-* [illegible] *vaiK* Marcgr. Pifo.

H^c arbor relinam dat odoriferam, quam BrafiJienics vocant *Jetica-Eica,* Lufitani vero *Animt$_M$* °b fiiTiilitudinem quam habet cum *Anime* novx Hilpani^. Eo non folum medici, fed Be vulgus familiaricer utuntur, prarcipue in capitis dolonbus a frigore ortis. Solus autem illius fiiffitus ad roborandum non folum caput, fed & reJiquas corporis parces frigore affbftas valet. Suaviflimi eft odoris *ic* facilis confiimptionis. Vi quadam aromatica *&i* peculiari iiio calore hoc gummi pradlare, ac paitibus nervolis illitum, vel smplaftri forma apphcatum prodefls multi mecum experti lunt.

Folia arboris contuta lumbricos enecare, fi exhibeantur, conftanter indigenac teftantur.

Interior corticis fubftantia rafa, *&L* aqu$_K$ inap^lit^ ^ ^ ^ *^nt^iAt* v$_e$^tolic$_{ates}$ *d potiuncuJae fbrmam prxparatur, alvumquefimul movct.

Arbor ha=t; fpifla *&L* fpcciola in Parayba: prsfertim diftnftu provenit.

Locus.

Gunimi per meatus corticis interiDres decidere certiflimum eft; illud erlim tdhire efFofla, fiib arbons trunco 8c radice occultatum extrahersfolenr. Quod potiflimiim ficfub finem xftatis, menfe Februario. Mnnardes ex vulnerata arbore in Nova Hilpania colligi teftacur$_2$ haud aliter quam Maftiche aut Thus.

Hujus arboris Jobus a Jo. Bauhino accuratiflime defcribitur & depingitur lib. ix. p. 456. appifta etiam planta novella u femine orta.

Arborem noftratibus tljE Jlocud ^Crtt eandem cum hac cflc mihi perfuadeo: namque Sc *b*-gura Be defcriptio fruftus apud J. Bauhinum Locuftx noftrae fruftui conveniunt, Be folia arboris tcnellx foliisjetaibxrfpud Pilbnem.

Hujus arbons Jobus, fed feminibus exhauftus ad me tranfraifllis eft a periciflimoBotanico *D.DooJ/g* Pharmacopreo Londinenfi, qui iconi Lobi ex *Wivgandecaouw* Clufii ejiifque defcriptioni fatis benB refpDndebat. Folia arboris, qua: una mi(Tr, idem amiciffimus Vir Jetaibac arboris a Pifbne depift* Foliis quodd formam fimilia erant, nifi quod nervus feu cofta, folium per longicudinem dividenSj non medium percurrebat, fed tela folii ad coftam exterior multo latior erat quam interior K arcilata. Erant autem *folia* glabra, denfa^ fiipernc Iplendentia Laurinorum confiftencia^Bc quodammodo etiam figura, nili quod ob telam folii diftam in latitudinem evagantem ab unolateremagisprominerent Be arcuata client (An tamen hoc conftans fit in omnibus foliis hujus arboris nefcio) tres infuper circitcr digitos bnga, fefquidigitum lata, erant hie folia. Addit prxterea idem *D. Doodj$_M$* fe ab Amico quodam qui in infula Antego aliquandiu vjxitj a quo & folia accepit, edoftumj Arborem ipfam excel/am elTe^ caudice crallu, coma in cacumine frDndofa Be patula^ umbram *yxx*-bence fpaciofam, ob quam prarcipue expetitur Be in longinquas regioncs, ut v. g. Novam Angliamj transfcrcur niaceric , alburno excepto, fubrubence, dura, lolida, & quando lxvigata ac polka afj^ ftui pulchra, muln in mechanicis ufiis, prarcipue ad molendinorum Sacchareorum rotulas cylindrolve. Hinc etiam arborem hanc cum *Jetaiba* eandem efle conjicio, fiquidem Jetaiba: lignum$_J$ tra- [illegible] Marcgravio, valde durum eft, & ad trabes aedificiorum atque axes Machinarum [illegible] Cortice laevi, albicante. Florem ob proceritatem arboris fe nonquam potuiffe obfervare. Pulpam [illegible] nut""**———"• bin uuiurc lUDiucco cue, upore acino, inneque au imm CAIIIIB""IIIIH, °n— comeiii. Hie de/tripuo, (inquit *D.Doody,* cui titnos affBiuimurJ adeo exactc cDnvenKcum KDcheliortUna Arbons *Zourbary* dift* Hiibr• Antill. cap. 6. Art, lo. ut dubicare ncqusam candem arborem clfe. Vnle Be confer.

Hujufmodi

Hujufmodi lobum prolixe iatis defcribit J. B. his verbis. Infienis erat era/Km ri; t longus, tres latus [Clufianorum alter fex unciaslongus erat, alter quinque uncias latus, alter quinque uncias binaslatus, uterqiieunciam craffts] extenus fubafper, tubercdis minimis inarqnaJis, duriffimus, ftanei faturati colons una in parts, oppofita vero fiifci nigricantifque magis ac fplendentfe in Ivnt nutate una reciindumlongitudinem coniiderata duftu fuo continue in tumoreni maeis acina r. furgit ; ex oppohta vero IDDI parte fulcus infignis ipfi impreffiis confpicuus apparcf in latitude lobi media parte evidenter intiimefcit, ad latera vero fenfim detumefcit, tumore folumnrnX extrema longitudinis parte pediculo oppofita liberalius excurrente: pediculura deniqneplufquam uncialem obtinet oblique infixum duobus internodiisprzditum; ad lobum tenuior eft & rotundu? afperiufculusfurculque, ultenusvero progrediendo versus utrumque internodium craffior evadit, donee tandem in extremitatemlatam teretemque abeat. Aperti jam lobi craflities pcnna: fcriptprisvijgariscraflitiidineni adimplec, fhbftantia albicante fdfciqus donata: caviras ejus undaliseft, intenus plufquam fuGa nignEanrqus, ad pediculi regionem extrcmum anguftior fie & in tum tenuiflimo pulverefufco afpergii: inficftqus : cruftam habet interiorem cavkatem undinue cingentem, qux tenuior cum Jit, levi opera areliqua crafliore fubftantia abftrahi avellinue n rpft cui fubeft fplendens qusdam lubftantia, fufcedine itidem fibi confueta oblita imbiuanue

In Clufii lobo latebant quinque aut fex officula verius quam Phafeoli, uncialis Ionritudinis Av I lana magmtudine, dura, nigra, album nudeum continentia, Aniygdala; vel Avellanx JaDor

Alium hujus generis lobum habuit Clufius feptem uncias longum/ ? i latum, minus craffum W nore 8ccolons magis lpadicei, qui plenam matuntatem nondum adeptus videbatur, ex infiila *H* *hvs* Ifabellae vicina deferta 6c Inculta dslatus.

CAP. II.

Arbor Jiliquofa Brafilimjis Caaroba ditfa. Caarvha **Pifon.**

Albor fylveftris tsrris potiflimum glsbofis Parnambucenfis prazfeftura: deleftatur. Si minus fehu fblo crefcat panne arbufcuk vix zquatur. *Florem* Fat e cErulea purpurafcentem id quemenfe Junio; Semen autern mgricans, quod maturefcit menfe Septembri • *FrukL* rarum, led inuulem, Phafeolo maximo fimilem, qui maturus faftus aperitur manft

Eiuifolia oblonga funt, lingus figuraY dilute viridia, nervo fecundum longitudinem & coftis nhl quis smmentibus przdita.

Guftu font amara; ficcata ac contufa fomentis ac balneis peridonea. Qua: ex illis conficiuntur remedia, etiam interne aflumpta, exficcandi, mundificandi ac fanandi vi pollenc quod felidtPr in plunmis dironicis 5c articulanbus morbis, imprimis autcm in Lue Venerea curanda Pifo T expertum ait. Eadern trita, atque in emplaftrum prxparata, ulceribufque applicata mirifice mi! funt, morbumquB radicitus fepe expugnant, pra^tim fi repurgato primum corpore' corum decn" iftum per aliquot dies bibatur, Be fudores provocentur. E Haribus quoque componunt confervani ad Bundem ulum. *Hac omnia Pifo.*

c A p. m.

Flanta leguminofa v£tbiopica foliis Rufci **Brcynii.**

Breyn.

Hujus ramulum duntaxat dodrantalem vidic Breynius. Ills autem lignofiis erat, trianeulans, 8C fupenus in ramulos duos divi/us; circa quern fine certo ordine fparfa funt frequent *nOna/oh*, pediculis penitus carentia, dura, folida, Rufu'^mula, majora autem, Sc fi accurate eadsm oblerves, in ambitu femter ierrata, antsrius in mucronem acuci/Timum 6c pungencem exeuntia, in bale hnuola, 6c plane ficut CDrculum quod pingi folet formata, multis nervis iecundum longitudinem excurrentibus, pallidi coloris, tranrverfim venulas rnultas habentibus notata. Florum forma me latet. *Frutttx* verb ramorum cacuminibus iniidentes, *ftlijua* lunt teretes uncialis longitudinis, ngidi, tumidiufcula:, membranaceae, 6C ex purpureo-fpadices, qua: ^ calyculis cjufdem colori* 8c lubftantis, inlacinias quinque definentibus prominent, *feminibus* inanes nempc prius apsrtac quam a me confpefta;.

CAP. IV.

TentafbyUa filiquofa Brajilimfis caudice ftivofo midia parts in vtntrem intumtfemtt Saamouna Pifon. *wmvim*.

Siqua: afpeftu mirabilis, excelfa Be patula fane eft hac arbor, iifiem fvlvis mprl^Prr^ • k, *labJba* **conf^-nda; ou, iupe.ore Sc mfer.ore trunci p'arte o r & E** *tin* **medio duplo plus obefa inftar amphorx adeoque tunV.da apparet, ut pcrcnSal«"m aimntcum ixmorttur. Ex ramis psdiculi emergunt longi, *Tmapbyllum* quiF^t protrudes, "Sirfe diri-**

liirn & ſerratum, multis obliquis venis veſtitum. *Siliquas* fert oblongas, Piſa rubra continentes. Totiis tiiincus ſubſtantia eſt intus alba, medullo/a &c plane ſuberofS, exterius cinerei coloris, validis & horridis fpinis a pede ad verticem uſque ob/eſſa.

Vires! Ex turgidis ſpinis, raſis &£ contuſis fuccus elicitur eximius, cujus vel exigua quantitas. inflammatis & involuntarie lachrymantibus oculis affnftus medetur, turn manifeſte quoque viium acuit, & robur illi addit.

CAP. V.

r. *Arbcr Jiliquoſa Braſilienſis foliis pinnatis, coſid medid rmmbranulis utrimiut extantihus data.* Ir- gr fpiWj *Bzlgis <vulgb Lotus* Marcgr.

Marcgr.

** SIJOJ ramu-losvocat mhil aliudjunt tinmta*

ARbor eſt haud magna, rambs 6c ramulos pppoſitos habens alternatim, & in ramulſc l-\ duo, tria aut quatuor paria foliorum acuminatorum; itidem oppoſita: *Caulis* ad quodlibet J^ ^ foJium alatus cordis figura, ut Sc reliqua- ſpecies. Florem non deſcripſit Auftor. *Fruilas* eſt liliqua fabacea, compreſſa, flava, duos, tres vel quatuor digitos longa, intus quatuor, quinque, *iQX3.*^vd plura *Jemina* tranfverſiri\ poſita continens, veſtita pulpa nivea, quaſi holoſericea, adtaſtiihi frigidiuſcula, ſapons dulcis gratiſſimi; qus ſponte ſcparatur ab invicem, pro numero granorumfeminis, Be dentibuS ſeparatur a feminibus, Be comeditur, ^ftque b&ni ſaporis: Semen autem minime, quod eſt olivacci coloris oblongum, fiſſile in duas partes ſecundum longitudinem- Frudus maturatur Maio.

i. *Arbor ſiliquoſa Braſiliana> ſiliqua hſfrida ferruginea, Ceraton'us facie* Breyn. *Inga Opea Tiiba Braſilianorum* Marcgrav.

Breyn.

Arbor *hxc* Sorbi facie naſcitur, ramis plurimis laterorſum extenſis, cortice cinereo, &C potiſſimura circa faſtigia inſtar Rhois ſubhiriiito veſtitis: quibus *folia* alternatim adnaſcuntur, uni coſtar, ſeſquipahnarisſerclongitudinis^ craſli Be hirfut^ denapl^runque ex adverſoſitaj per intervalla inhacrehtia; ſingularia vero folia ad Sorbi quodammodo accedunt & quibus potiſlimum diſcrepant^qupd latiora, nullo modoferrata, Myrti Laurcz effigie, fed paulo majora, ac nervd ruſeſcente, Be venis, fibris, piliſque ferruginds, tarn in ſupina Iplendidiſſima, quam in prona parte, dotats ſunt. *Flores* brevifSmos pedunculos, articulis duobus interceptos habentes in ramorum extremitatibus ſeptem plurelv'e quaſi in ſpica brevi coherent, ut credo, tubuloſi, 6c albi feu lutei coloris, in modum pleranjmquelngarumBraſilienſibus. Hi locum ſuum poſtmodum ſponte concedunt/%^ iublequentibus, quatuor aut quinque uncias longis, unamlatis, compreſlis, forma Ceratonis, anterius adunco apics prominentibus, Be ſecundum longkudinem ad utrumquelatus, veluti Pilbrum filiqux, filo quodam circundatis; quodinviſibileinterdum obpilos hirtos ferrugineos filiquam hanc elegantiſlimam imPeHSC ità VeſtienteS, Ut Caſſeu &C a| ^^n velut el *Tn^£±r*x* kolaiericoA conFe^a videatur.

Cſterum *Inga-Opea-piiba* Br^filienfium ſiebrcviter defuribit Maregrav. Arbor eſt corticc cinereOj in mukoS ramos cxpanſa: *Folia* fibi direfte oppoſita habens, duos, aut duos Be femis digitos longa, ruſeſcente nervo, ac venis Sc pilis ruſeſcentibus ſuperne *Hę* inferne ;, ramuli juniores item pilis veſtiti. Poſt flores proveniunt *ſiliqua* paralhlogrammi figura compreflac, Be in totum pilis hirſutis, in quibus continentur femina-

3. *Inga aliaſtecm* Marcgr. *Siliquoſa Braſilithfis, Inga dicta, ſiliyiU UngiJJimis contort is.*

Marcgr.

Arbor eſt CDitice fuſco, in multos ramos cxpanſa; *folia* oppoſita, & ramos alatos habens^ ejuſdem pxne forms &t condicionis, nee diſtatmultum a cacterisſpeciebuspracerquamfruClibiisqui flores ſcquuntur, quinque, fex, ſeptem, pedes longi, ex viridi ſubruſeſcentes, contorti, Saechari periidiaci figura, vcl cDnfeſtarum radium Pitiipinell*.

4. *Arbor ſiliquoſa Braſilwnjis foliis pinnatis^ cojia media ad ſingtda pnnarum paria appendicibxs Aurant tar um amulis alatis. Inga Braſilienſibzfs* Marcgrav.

Marcgr.

Arbor elt cortice fuf^fcente ut Alnus, ligno lento. *Folia* habet longa, non ferrata, viridia, ordine ſibi inviccm oppohta, Sc prarterea raitiulos inter folia appendicibus alatos, qua: cor effigurant, Be viridia ſunt ut folia ipla. Ad exprtum autem ramulorum in ramis majoribus rcrni ſempcr juxu fe invicem proveniunt pediculi, felquidigitum longi, in quorum ſingulis duodecim, quatuordedm aut quindecim, plures pauciorefve in uv^ modum enaſcuntur ovalia capicula, qua: *ihic* pandenta dant/orrw, conſtantem quinque foliis albis, leniter hirſiitis inſtar ferici, figura fforum Lilii convallium parne ſimiles. E medio autem flons exit manipulus filamentorum albiſſimorum, fericeorumj longitudine duoium digitorum. Flos porro dukis bdoris ut Tilis. Filamenta ha:c in extremitaCC apices lutcos Dbtinent, ac ſtant erefta inſtar plumarum, 8c decerpto flore marceſcunt.

Huju5 generis plantain Roms aliquando vidi in horto Henrici Corvini, qui earn pro China Chjn^ oſtendebat.

Ha: ATboresInga: diſtac peculiar em habent foliorum ſtmfturam. Eorum cnim coſts, media: ad quas pinna conjugacimannexzliint, inter pinnarum conjugations appendicibus feu alis utnnquB audtalunL, us limihbusquxadbaſinfoliDrum Mali Aurantia: cernuntur, dua: autejn hujuſmodi appendices ſimul cordis figuram referunt. Hujulinodi plantain Romx cum eilenius ilobjs olttffcur D. Henricii5 Corvinus in horto ſuo trcfccntcm pro China China:.

CAP.

CAP. VI.

De Syringa,

j. *Syrivga cceruka* Ger. C. B, *flore cmruleo, Jiye Lilac* J. B. *Lilac Matthioli] five Syringa, flare cosmho* Park. 25Icto ©ipc-tree o? Silac* *Jm* fl.

ARboris interdum magnitudinem acquirit, plerunque tamen fruticofa eft, *raJice* rnultum reptante 8c pullulante, eoque plurimum multiplicante, *fiolonibm* robuftis: *cortice* exteriore in cinereo vifefcgnte detrafto librum oftentans viridem, fub quo lignum fblidum, firmuni. In extremitate ramulorum funt crafli ac turgentes gemmae. *Folia* bina adverfe, contranoque orcu ferie quadam cruciformi difpoiita, Afclepiadis folns quodammodo fimilia fed latiora; vel Apocyni rotundioris aut Populi nigrae, fubrotunda, in acumen tarhen definentia, mollia primum cum floret poftea duriora Sc firmiora, utraqueparte glabra, pediculis unciahbus aut amplionbus appenfa, fubamara Sc nonnihil acria. *Flow* ex pnvato lurculo imbneato foliorum ftipatu obvallato (uaveolentes oriuntur, in jub* formam difpofiti, numerofi, fine foliis, quorum finguii ad flores Laurenla: flore deciduo accederc 'videntur, oblongi, rubentes, aut ex ru^ore coerulei, quinqueparciti, quatuor apicibus croceis,, ahe reconditis farfti. Sublequuntur veluti *filiqua;,* rubentes, comprci&j vix unguem iong2es ex brevibuspediculis, quas maturaein duas partes feparantur, 8c pulchre hiant; in quarum interftitiis fecundum longitudinem porrefta latitant *femina* longa, angufta^ comprefla, fohacea, tenuia, Clufio bina in fingulis.

De loco huins natali nihil £erti traditum invenio, nee enim cauda vulpina Turcarum *Bellon, obf.* effs poteft, cum ea fit follo temper virenti. Cujufvis tamen coeli patisns eft. Aprili menfe floret. Et ob florum pulchritudinem & fuaveolentiam in hortis colitur, quamvis nuliius in medicina U5us fit- s'-ji L'fi

Syringa Africum vocabulum C.Bauhino vidfetur. At Cluho placet hanc arborem Synngam a virgarum rectarum longitudine 6c fungola: interioris medulla copia dici, qua exempta ramuli fiftuloii fiunt- Floris colore interdum variat. Habetur enim flore purpureo, 6cla£teofeuargenteo.

a. *Syringa Perfica five Lilac Perficum incifis foliis, Jafminum Perficum diBiim* Park. *Agem Lilag Perfarum, jive Lilac incifo folio* Cornut. *Syringa cosrulea* Ger. J. B. *Liguftrum foliis laciniatis* C. B. *Syringa Perfica-purpurea foL lacmiatis, dr foL integris.*

Frutex eft nunc trium, nunc quatuor cubitorum longitudine, ligno molli, fubalbo^ multaquc intus medulla alba repleto, *cortice* pullo auc fiilce rubence, millcque pundtulis fubluteis maculato. *Radix* fubeft lignofa 8c fibrofe, uc Punier. Varietas eft peculiaris in folio, quod in humiliori iVmulo Gelfemini divifura laciniatur; in editiori aiitem fine laciniis eft, refertque quodammodo Liguftri vulgaris folium: cui magmtudine Be figura eft aequale. Biferum eft: primus flos ante Solftitium racematim cohaerens dilute purpurafcit> efflatque odorem vulgari noftro longc iuaviorem. Alterum floris tempus, eft ferus Autumnus (quanquam apud nos id accidat raro, 6c fi quando contingit tune temporis in florem profilire, non lle perfeftus eilē folet, nee pari copia fubnafcitur) Excipit florem filiqua brcyis 8c latior qua: acumine extenuatur, utrinque lineola difcrera, qua parts per maturitatem media diffinditur: apparetque *femen* fubnigrum, vulgaFi ilmile, fed minus.

Foliis Jafminum Catalonicum proxime semulatur, unde a nonnullis Jafmini nomen ei inditum. Verum nulla alia in re cum Jalminis convenit, fed in omnibus cum Syringa ; floiibus in fpicas digcftis Syringe ccerulex adeo fimilibus, ut vel obiter intuenti Syringam efle fe prodat, quin ficflorendi tempore, 6c fruftus figura, (qui huic filiqua duraeft6cmucronatajafminobacca) ajafminodiffertj, *Sc* ligni natura, (quod huic album medullofiim, cortice kvi) Sc denique feminis totiufqus fruticis fapore, (qui Lilac initio fubafper tandem fub finem leviter aftringens, Gclfci»ino aiparus, acer *Sc* mordlcans, ac fummopere adftringens.)

Jafminum coeruleum SerapiDniseflevidetur. *Agem Lilag.* florem Perficum fignificat: *Apmznim* Perfidem fignificat, *Lilag* florem.

Variat foliis integris, unde Agem lilag Perfarum. folio integro *Cornut.* Jaiminum Periiuum tolnon laciniacib *Sutherland.*

CAP. VII.

Syringa alba Ger. *alba, five Philadelphia Athtnai* C. B- *flore albo* J.B. *flore albofimplki* Park. *Cluf*

VAldc elegans eft hie frutex multis ab radice longis virgis pracditus, reftis, cinereo cortice tedis, digitalis aut majoris craffitudinis (quae tandem brachialis intprdum evadit) nodolis fc quodammodo geniculatis,multam medullam in fc contincntibus: hac-demum in mulcos tenellos virides ramos fparguntur, quos ox intervallis bina (emper *folia,* contrano pediculorum exwtu nafcentia exornant, Laurinis majora, oblonga, per excremum mucronaca, rugofa, viridia, in ambicu crenata, amariufculi primum deguftantibus (aporis, deindc acris. *Flores* extremis ramulis infident, terni/quini, fepteni, nonnunquampluies,bini fempar inter feoppoliti, excremo imparecoaitant ii quatuor foiiis acuminacis albis^numerofis fibris pallidis mediam floris caviucem 8c umbili-

cum occupantibii5: odor jucundè gravis, qualis in aureorum malorum Be citriorum flonbus. His fuccedunt *capitula c* multis quafivalvulis cDmpacla fupernè obtufa, primum viridia, deindeper maturitarem nigricantia^ quibus dehifcentibus oblnngiufculum 6c tenue femen excidit, quod plerunqus novellam plantam procreat: nafcitur etiam avulfione^ Be ftolonibus radices Ipargentibus mire fc propagat.

T. mpur C? Luu. FJoret JuniOj femen Auguftoinaturum eft- Locus natalis non traditur: in regionibus tam frigid riis quàm calidis fatis jxtè vigetj utriufqus (ut videtur) extremi patiens, Sc culturam libenter admittens. In S.ibaudia propè montcm Salevs earn obfervavi, procul à domo quacunquej non tamsii atilim dicercibi (ponte ortam.

Vfm. Utuntur floribus recentibus (xpius mutatis ad fuavem odorem chirothecis communicandum.

Ad hunc locum non pertinetj verum ob communionem hominis à Syringa ccerulea non feparandam duxi.

CAP. VIII.

Brafilienfis filiquofa Jiliquif varie intortis. Avaramò-temo Pifofi.

Tifon.

HÆc arbor mediocris eft altitudinis^ monto/is locis crefcens^/o/w trifte viridibus, caigois buccini fimilibus: *Siliquis* eft inucilibus, ex minio higrefceritibus, miris variilq, modisincurvatis, qux xftivis menfibus confpiciuntur, & acinis rubris exiguis repbtz funt.

Cortice exterius Be cinericeo^ interiusfature rubentCj quern folum expertiorffs in Medicinz iifum receperunt, licec foliis exdem quahraces adftringentes anonnullis attribuantur. Cortex enim (qu* guftuatn^ru5 eft) five in pulverem redaftus, five execkaus *&C* foment! IDCO adhibicus, nlceribus inveteratis & male moratis feliciter medetur,, ipfumque Cancrum fiibinde infigni mundificandi K ficcandi qualitat^ curaile fuit compertum.

Vires S ^ J - Prater hzc, quia efficaciflimeactftringit, balnea ad firmandas efFffiminatas earns5 ex illis conficiuntur- Potiffimum verò meretrices iis utuntur, ut laxis pudendi partibus toiium reftituant; imò quà poflibile virginitacsm hoc dolb praetendant.

CAP. IX.

Arlvr filiquofa InJica Jiliquts longis contorts, in quatuor cellular per hngurn divijis. Niir-Tongeliott H. M. *P.* 6. r.x9. ?-53.

PkYro haud abflmilis eft, caudice decemplus minus pedes alto, hotniriis unius complsxum craflo, [illegible] viridi cinericeo vestitur: Ramos habet pauci[illegible], qui teneriores [illegible] sunt, vetustiores cinerei. [illegible] lignum, quibus graveolens [illegible] cortex albicans. Folia mollia, densa, glabra, nitentia, subtus dilutiora, oblonga, propè pedunculum rotundiora, antcriùs acuminata, bina oppofitaj ctfrtis fufcifqus pediculis, COJnmiinibus innitlintlir furculis, viridibus, ahernatim prodeuntibus, fulco ftriatis. Purpurei coloris cminetis cofta obliquè percurrit folia, qua: odons faporifquevaldè funt acris atque infefti, ubi tenuiora 4 fpadiccorubentia. *Floresya* ramorum fummitatibus provenirefojiti, utplurimum propriis peciolis craflis parumpcr propendentibus infiftunt, terni, tubs formam references; quippe è calyce longo anguftóque colJo prDpendentes Jatum in orificium tetraphyllon definunt; folia craffiola carnola circum oras crilpantur: hscce inter *ftamma* candidiffima, fpiflà, acuminatalevitérque inflexa eminent. Ex ipfo autem umbiheo candicante engit fe elongus candens/y^, cujus uaput explanatum eft. Infequentes floribus fruftusinftar CaiTia: nigrae contortx, raucronatx, unumduòli'c cubitos longs *fiUmue font,* cortice ab uno latere è rubro nigricante, ab altero è vindi fufc$_{Oj}$ lignofc intus filamentis pertexto, odore graveolenti: *hx* carnolò deniòq, juxta longitudinem interfepimento, in quatuor, moxtrant verfim in plures divilà: cellulas, *[tmina* lndudunt, è longo angufta, fuperficie quà fibi mutuò iiicHmbuntvaldèplana, materis duriora.lignolà, primùm albidula, ubi ficcelcunn-ubentia.

Ltetu C? Tr»ywj Humido limolòque gaudens folo *Dedampere* aliifqus locis in fruticetis invenitur. Flores menfs Aprili fequentibufqus, nonnunquam bis in anno prodpunt; FruaiisSeptembriMarti&Vemcnlibus. Semper virens, 50 complet annos.

Vim & V>. _ Fmftibus deleftantur Pfittaci. E ramis radiceque confefta retia uorticis dBCoftofubrubro ea CDtifervare alluevere pilcatores. Fruftus vero nucleus cum exficcato Zinzibere, radice fruftûve Pavette contnfus, mediante Oryza: lotura, fpafmodicis arTedlibus Malabarsi P«^-vwfr« voçant, laboranti parti applicandum cgregium luiimentum fuppeditat.

CAP:

CAP. X.

Ifora-Murre H.M. P. 6. T. 30. p. 55. Fr/tfff* *Indkm,fruftu t ftyli apicetgrejfo, fextuplk.*
h, in jpiram convolute confiante.
H.M.

PRuni altitudincm arquat frutex ifte. *Ramis* eft cortice craflo, duro, colore cinereo, intus virenti, fapore fubamaro, obduftis; ligrio duro candidoque. *Radix* flava, guftu amaraj olfactu hand ingrata. *Folia* crafliora, rigida, fupina parte hirfuta, afpera, Mori a:iimla, Jata, per ambitum crenata, velplura, vdfolitaria> brevibus capillatifque pediculis e viridi fufcis, ipfis ranijs infiftunt; coftarutrinq, eminentes tres quatuorve epetiolo prodeuntes in minoresle sMunduntjgu-ilu amancante: *Flores* hinc inde ramorum e nodulis yd linguli., vel bini, vel terni plurcfve iimul brevioribus, rigidis, fcabris luteis peciolis erumpunt^inodori, tenuibus & tranflucidis colore aureis conftantes foliis: horum iinuin, ftyJoaccumbens erigitur petalum, quatuor vero lateralium inftar alarum expanfbrum duo minora anguftiorave oblique actolluntur; duoiriferiora latiora & ampliora fubtus atrisafperfa macLilis, deor/iim incurvantur. Hsc inter aureolum, aft inflexum, vire(cens procerior *ftyhrs* sxtollit caput. FruiStus autenl ftyli capitulo tranfverfi yelut pedunculo inherent digital^ e fex velut funiculis, inquos pra: ficcitate poftea fe refolvunfc fpirali modo in coni formain contom: *Se-^ mma* plura e viridi frufca funiculisfingulisinclufa continentur.

Arenofis proveniens locis fingularenoh poftulat fblum : confpicitur inter *Cranganoor* Be *Mangatti*3 nt Be in aliis 1 egionibus, fed rarior. Februario Sextilique mehfibus floresj concinuo fere macurum exhibet femen. Frondes ei nunquam decidunt.

Vires egregias in empyemate ftomachique afFeftibus praeftant radicis fuccus, vel ipfa forinfecus adhibita. In exanthemate quoque Be Paneritio fimilibufijue vitiis fummopere convciiire fertur.

CAP. XI.

Katou-TulcoUi H.M, P. 6. *T.* 13. *p%* 41. *Frutm Indhns flore Jtpetalo capfula oblonga^ hinis bina fzmiiia contintnte.*
H.M.

FRutex eft hominem Iongns, cujus ihodora e *radice^* fibrofa^ rufFa geniculatus carinatu/que cxfiirgit^/^j duncaxat unusj fradtu perfacilis, ramulose geniculis procuberantes habens gemellos oppofuos. *Rami* ut 5c fiirculi pertenues ei fiint, colore fufcij teJieri, pilis rugofi. *Folia* hie illic furculis infident rara, elongo angufta, longituditiis pollicaris, e viridi fufca, inferne dilutiora, quac lapfis flonbus ramis decidunt. *Flores* purpurei c foliaceorum liirculorum erumpentes extremita-*t\bus, folia* habent elongo anguftiflima, eredta, extrorfum crifpaca/quorutri unum anguftius^ inferne candidum venis ftriatum, alterum latius eft.' *Stamina* bina exalbida, purpureis oblongis apicibus, duabus quoque gemmulis exornata, albens fibi c calyce viridi exortum adjun&um habet filamentum. Decidsntibus floribus e calyce *capfula* enafcuritur feminales, ubi calyce excipiuntur e Iongo anguftiores, capitulo compreflb oblongoque funt, virides hirfutar, iiccae lignoli, cortice albulo. Ipfavero/i^/»tf complanata, erufFo fufca, duabus in cellulis interfepimento quodam diftinais, prope capiculum bina utpluriitiuin repenuntur, fabae figuram arixiulantia, odore caFefitta.

Arenofis ipfis frutex apricifque gaudens campis circa *Cochin .&cJVarapoli* multus eft. Flores Januario, femen maturum Martio Apriliquedat menfibus. Medicus internus ufus in ftomacht doloribus atqu? interaneorum inflammationibus eft; excernus in fcabie herpetitj,. *Locus &*

CAP. XII.

AVpam H.M. P. *6.T.1&* p.51- *Siliquofa Indka flore irifetalo filiquis tmtibus pulpa abfjue ftr minibus replztis.*
H.M.

HUjus fruticis caudex bis terve divifus cortice veftitur e cinereo viridi, inodoro, acido adftringentique. *Rami* ligno albicarite, medulla viridi perfoflb, nodis interftinfti funt. *Radix* rubra in capillaceas dedufta fibras undique fe difFundit. *Folia* ex oblongo angufta* in cufpidetn exeuntia, fupern£ faturo virore nicentia, inferne furdiora, cofta majori ramulofa, venis nervifque intertextaj craflis, curtis, interius planis, fingula duntaxat adhaerent petiolis. Odore funt haud ingrato, fapore fubacri. E purpureo higelli, inodori, rotundis ac tenuiffimis e petiolis praf-rumpunt*flores* bini ternive fzpe conjunfti, tnbus latioribus cufpidatis conftantes foliolis, extern^ niveis obduais pills; quorum in medio confpicitur trifariam oblongis, tranfverfis, rubrisftaminibus divifiis *fiylw** Floribus cufpidatz teretefque pulpam carnofam abfque feminibus, faltem confpicuis fabcrefcunt/%«<*.

Locis deleftatur arenofis *&C* apricis, in *Artgatti Sc Mondabelle* aliifque locis copiofus eft. Flores & frutftus in anni tarn exodio quam exordio, frondes temper apparent. *Locus*

Q&odcunque hujus fruticis gum oleo in ungusntutu rcdegeris ad plbram vctuftiffimaque valet ut *Virtu*

Foliorum

FoliorLim ficgQ5 cum Calamo aromatico contra ferpemiuni exhibetur venenum; ſpsciatim verò Reguli ferpentis *(Cobra Capella)* veneno refiftit radix ex Limonis contrita ſucco, in nodiilum ligata, naribiirquepro errhrno immifla. Ejufdem junioris colubri infringitur virus eadem radice cum vaccino lafte propinata: quemin finem etiamcataplafmata è Calamo aromatico atquehac radice confefta adhibentur.

CAp. XIII.

Waga H.M- *Arbor Indicafiliquvfdflore utrafvtah tftUato^ [ili^uis bipalmaribus plants.* H. M.

H/Ec *Intfif* perfimilis eft, attamen/pinis carens, altas maritat arbores. *Rami* ejus virides, carinati, atque ubi novi prodeunt furcnli binisdonati lunt foliis. Radix aftringsns &C amara. *Folia* parva, elato aculeata, uno elatere convexaj medio reflo divi/à nerVDj intus viridia, extenus rubea, petiolis rubicundis ejufdem colons lurculo per ordinem adhzrent; qusç vel fbla.vel cum ramismota ftatinij qi od inclinatp fsmper folcnt die, fe cbntrahunt. *Flwts>* quiodoris flint mellei, caliculoinclufirotundo, conftantes foliis qiiaterrns oblongjs, ftellarum modo cxpan"fis, tenuibus, mollibuSj fiirvis, propriis racemnfis fiirculis lufpenduntur. *Stamina i^* aut 14, eniinentia^ tenuia^ lenia, quorum ihfimam partem obducit lanugo, *apicum* fiint è rubro fufcorum. Haec inter caput ejufdcm colonsfe *zffhrtftyJm* oblongior craflioíque. *Frutiushinzs* palmas squantcs;./?-*liqu** (unt duos pollices latz^ tenues ac pra^planae, exficcatae rubefcentes^ cortice intus niveo^ fabas adftnngente5, amaras, teretes, paululum planas, tranlverlarias^ è virente fpadiceascontinentss. Floretut *Intfia.*

Ειrnι. Provenit quocunque ^TDID denfis *iylvisinfFarapouli,* aliifque Malabarici Regni lociSj fempei'vi'" rentium interponitur numsro.

Vim. Hujii5 arboris liiccus una cum Limonis &C virente Curcuma in Nucis Indies oleo diiuius coftu5 illinendo prodeft leprarj multi inliiper ufiis eft in ulcenbus inveteratis.

CAP. XIV.

Arbor Malabarka flore vario, filiqu^ nuciformi. Kar'm-Nioti H-M- P-6. 7! 18. *p.* 31. *H. M.*

ARbor eft tanta: proceritatis ut fex hominum fuperet altitudinem. *Caudex* ei hominis craffitudinis; rami cortice nigro, lignD albo, fed amaro; teneriores viridi iiint- *Radix turn odore,* turn fapore gravis atque amara. *Folia* peramara, crafla, folida, glabra, vecuftiora facile fragiliaj oblonga^ obtufa, refta in parte è viridi fufca, infernè dilutiora ; è crafliSj rotundis, ferè pollicaribus proveniunt petiolis, coftàmultas albidulas fundente venulas^ divi/a- *Flores* circa ramorum fiimmitaLes in furculo pcrtongd, romijflis, parvulis, pufpurcis petiolis plures .conjunftim inherent, cnbus, Sc quatuor, & quinque interaum, ad invicem innexis conftantes roliiSj exanguflo Iati5 & obculisj lenibus^. colore ab uno latei e fubflavo in album vergente, ab altero propemodum fanguineo, utrinque nitentibus, e calyce in quatuor lacinias diflefto prorumpunt. *Stylus* mediaftinus brevis craflufque, filamentum oblongum *h* fufco flavum emittensj *fiamina* oblonga, croceaj *apkibus* quz donantur rufliSj comitatur : odoris plane expertes. Succefli *floribusfrutfus* pedunculls curtis, tDmentofis fafciati elongo cauli feu petiolo appendent nuciformes, quamvis aliquo modo planiorss, cortice cralTo, ligno^ fungofo ac levij qui includit unum nuchum duos in lubo* cute è flavo rubente divi/um, guftu amariflimum.

Locus &c Tempus. Arenarum amans propè littora invenitur in infula *Baypin,* pone *Paloerti, Arrzgatti,* aliifq, locis, ut 8cininfula Zeylonenfi. Flores cjus Januario, fruftus Martio Aprilique menfibus, frondes femper Vifuntur.

Vires. Folia balneum prxftant febrEs fugans algidas, contrita verò Eryfipelati occurrunt; temporibus adfrifta cplubri cujufcunque adverfantur veneno. Eorum DICD incoftus iuccus linimento Piydracix eft. Efruiftibus autempnmò conficitur oleum articular^ dein potio chalsrsmedensmorbtr. Ra". diciBoream versùs excrelcenti magicas Malabarxi attnbuunt vires.

CAP. XV.

Taina-Sdulli H.M. P.2. F-48. *p.* 95. [illegible]

FRutex eft fpinofus, nafcens in arenofis, radice fibrofà 5c capillata, albicante; cortice craflip* lo, albicante, mollitetta- *Vaults* teret^s fimtj vnides, nodulatl, jpinis quatuor, traiifvei"'^ duiis, auulcatJSj ac iibi invicem fermè oppofitis in nodulis circundati. *Folia* ex Jpinarum ^^gine bina fimul exeuntj peciolis brevibus & crallis^ denia^ rigida Scnitentia, obfeurè viridia, leu flavo-vindia^ utrinque in oris tribus cufpidibus aculcacis eminentibus, qiii altcrnatim versus pi onam & lupinam foln partem contrafti funr, cum uno in vertice, munita. E cofta media ncm in culpir des exeunt *Flow* m liimmitate caulium bini unà proveniunt, uno conftanc petalo grandmlculo, latiori & oblongo, quod versùs exrenora cum fupenori parte fuifque *oris* nonnihil reHexum eir, ac rigidum Be craHiulculum, pihs mcerius albicantibus obduttum, ungue rocundo caiyci mlidens^o-

lore ccEruleo fubpurpureo : in rtiedio longkudiniv ubi extuberant ac crafliores funt *B>C* gUbri fine fpinis colorc cnerulo-purpureo magis fatiiro, fubcus diktriore Be albicantes ac nitentes, odore nullo* *Stamina* intus quatuor, longiufcula, crafla Be albicantia, fuperne barbata denfis, albicantibus feu etiam flaviufculis fpinis, ac bina&·binain feinvicem decumbentia: inter qua: emicat filamenturri tenue albicans, in fummitate bifurcatum, exortum e globulo feu capitulo oblongo in calyce fito, quod rudimentum fruftus eft. *Calyx* follis rDtundis Be fibi miUuo circumvolutis conftat. *Qafful** feminales grandes funt, oblongo-rotund*,. inferiore parte paulo crafliores, Be nonnihil planar, in duabus oppofitis partibus, ubi rotundiori fuperficie funr, in longum una ftria notata^ atquc in vcrtice uno fpiculo nigricante eminentes, cortice per maturitatem nigricante, in profundiol^ viri-di-diluco calyce confiti, forma externa Be magnitudinefruftus *Ar^ua* referentes. *Semina'm* duobtis Ioculamenti5 in quz fruftus perinterfepimentum dividitur, continentiir; in fingulis bina, obtango-rocunda, parte qua ad coiticem fruftus adjacent convexa, cum immatura funt Candida ac nivea^ Be corcicc craffiolo, candido & velut *i*ungofo, intus nucleo albicante fubviridi, faporis fubamari-

CAP. XVL

Nir-SchuUi H. M. P-2- -F.46. *p* 89- *Frutex Indicus flort dipztalo hbiato, filiquj gem miat 4 actt-hat a.*

H. M.

FRutex eft fpinofus, in udis nafcens: *raiict* fibrofa, capillamefttis denfis veftita, cortice albicance, intus lignofa. *Caules* virides, geniculati, Bead articulos extubcrantes lignofi, corculo aqueoaut viridifeu albicante, ramulos e^fingulis geniculis binos emittentes^ alterno ordinej iuperne quadratos, 6cin lateribusililco ftriacos. *Folia* pariter adgeniculosfingulos bina, petiolis languidis innixa, oblongo-rotunda, anterius rocundis pris in cufpidem contrafta, ad pctiolum ftriftd^ tadtu mollial plana, glabra, lligernc obfeunus viridia, fubtus clariora, in margine limbulo rubr3 acuto circundata. E foliorum finubus *forts* plures, ut quatuorvel quinque fimul prodeunc, dipetali inodori, *Babel- SchuUi* flonbus fimiles fed minores, collo anguftiore, cobre purpurcocoeruleo valde diluto, 8c maxima parts albicante Be nicentej pctalis minus profunde in orisleu labris incifis, quod latius eft, interior! parts punftis rubicundis feu nigricantibus, quz pilos cmittunt, notatum, nulli-ILSpariter odoris. *Stamina, apices &C fiylus*itafe habentut in*BahdSchutti. Calyx*foliis parvis, cufpidatis glabris conftar. *Siliqu** fiirrefta!, quam in *Bahel-ScbuUi* longiores, teretes, lignofs, durx, fuperne aculeate ac pungentes inftar Ipinarum, in longum fex ftriis fulcatae, calycis foliis rigidis maximarn parcsm arfte contentac^pcr maturitatem ruffian duas csl.Julas *isu* loculamenta interilicio ligno-lb in longum divifc, in quorum fingulis *femina* plerunque (ex rotunda, plana, ex rubro fafta conlinentur. *Nir-Svhufa* dicitur quianafcitur in aqua: nam *Nhr* Malabaribus aquam iignificat.

Folia in pulverem trita, K cum oleo Ficus infernalis mixta, tumores corpDris BC'pudendorum virilium diflipant; ut de foliis *Bahri-Schttlli* diftum eft- *Vires]*

CAP. XVII.

De Neribjive Rhododendro.

FRutex hidad Apocyni genus pertjnet quocum partibus praecipuis" filiquis Sc feminibus convenit, Vcrumquia locis nonnullis fruticis modum exceiit & in arboream magnitudinem cxcrcfcit^ nee fucco lafteo turgeat, Apocyni in modum ab herbis feparandum 6c cum arboribus conjungendum duximus.

I. *Nerium five Oleander* Ger. *Nerium five Rhododendron flore rubro & albo* J. B. *Nerium flo-nhui rubefcentibus, & Nerium fioribus albis* C. B. *Oleander five Laitrus Rofea* Park. ©Ie= antoer, 02 flofcfrnp*

JmB.

Arborea eft planta, *caudice* refto, reftifque ac firmis ramis brachiata, croceis feu ex viridi pallsfecntibus in quibus *folia* multa acuta₃ longa, unciam circiter lata₃ utplurimum terna fimul orientiaj interdum bina,ubi rami dividuntur, tranfverfum *i*ere digitum invicem diflit^ rigida, durajCrafla, liiperiore parte atro-virentia, ut Lauri folia, inFerne magis propter afperfas hinc inde maculas, albida, exfiicca. 5upremi rami in furculos aliquot divaricantur; quibus incident */lores* multi fimul junfti, odori^ pulcherrime rubentes^ quali fere colore Rolk incarnatz confpiciuntur, aut albi, divifura quinqusparrtita Clematidis Daphnoidis: fingulifque divifionis partibus imerne adnata quzdani trifulca appendix: in medio apices quinque fimul junftij albi^pilofi. Floris yero longiveluc calycis imum excrinfecus pbvallant foliola intend rubentia. *Silijua* marcidis floribus fuccedunt quales Apocyni vel Afclepiadis furfum fpeftantes, pappoib femine plena:.

Nalci in maritimis fie juxta flumina autor eft Diofcoriies, Be experientia L^i.nrmaL Paflim ad aquarum fluenta in Creta reperitur: Autores Anguillara 8c Camerarkis: quin &in Siciliaadrivos c monte JEtna delabentes: Ad Benaci ripas, & in Argentario promontorio in maritimis Sencniibus. *Mattk* In traftu AlpinoBcmontUDfo Liguria: inter Nicxam Sc Genuam cum iiliquis copiofif ftmc *Ludfr* In montis Baldi parva infula Monachorum minorum Francifcanorum ex faxis nudispropeaqiiam pullulans abundanter prov'enit floribus rubris Be albis. *Vona.* *Locus.*

lmonnulJjs Cret^infulis ad sdigulanimTrabes conficienclas apmm eft, cum alibi parvum fit. Vide Lib. 1. cap. 17. p. fi. *Tempus.*

DriAc

Firrr. Diofcorides 8c Plinius Nerii flares Sc folia mulis, afinis, canibus, ovibus & Quadrupedum plurimis venenum efle tradunt; hpminibus verb contra ferpentium morfus convene £ vinopota, Sc magis Rucàaddicâ: imbecilles etiahi animanteSj ut pecus 8t capras, fi aquam bibant in qua folia ea maduel·int rnori. Aft Galenus3t cui magis credimus, Nerion foris quidem illitum digerendi vim obti^ nere, intro verò in. corpus afliimptum perniciolum ac venenofum non folum hominibus, fed plerifgue etiam pecudibus effe.

Csterum Nerion Jo. Bodseo a Stapel dicitur hie frutex a *w* particula privativa & *%&u*** *amo* quafi inamabilis herba : Alii a nymphis Ncreidibus nomen impofitum fcribunt. Alii *ami* T« *vn* *?m** quòd corpus minimè flLiidumreddac^ fed potum repentè intolerabiles exciter anguflias: intuinefcic enim venter, *&c* fubiequitur univerii corporis inflammation omnifque humidi exftinftio- . Rhododaphne dicitur à flore Rofx fimili Sc foliis Lalirinis: Rhododendron, i. e. Rule a arbor, quòd alicubi in magnitudinemarboream excrefcat^ BcRofeD florefit.

Db florum elegantiam ScperpetuiE frondis honorem in hortis noftris ftudiosè colitur.

a. *Nerio fimilk arbor* C. B. *Nerii facie arbor* J. B, *Nzrii facie arbor Indha* Park.

Huic arbori propendent flliquac de ramis *Si* furculis, Sambuci paluftri53 medullofis, pal lid is pulliV nodofis, fefquipalmum 3c pedem longis vaginis, cutaceiSj uno cohxfu feptenis aut novenis, iingulis gracilem Lampecram effigiànribus: intits taruiuntur pdliculis cepaceis *&c* tbmentofis^ .adeò exiiviunf <erpentisementientibu5, *6c* quiddam cadaveruli anguini fimile involventibus, utpuens horrori fit & illudat. Confimili florum exortu exeunt calyculi herbs (anfts aut Stramonii.

3. *Utrion Indicurn mguftifolimm floribus odoratis fimflmbus* Herman. Hort. Lugd. Baf-

Huic funt folia angufta, flores incarnati, nonnunquam rubentss, odoris grati, cetera vulgari^ Kerii omnino paria. In Bdgiam advexit D. *de Reede,*

4. *Nerium Indicum latifolium flaribus odoratis flenis.* Herman. Cat. Hort. Lugd. BaL

Vulgare Nerium per omnia xmulatur, nifi qubd flores multiplici petalorum ferie fint conftrufti, ad amplirudinem Rofx mofchats, colons incarnati, propitiorc co^lo dilutè rubelli, odoris luaviflimi, ob quem de collo geftantur ab Indk Golitur in hurt is Zfcylonenfium aliorumqueOrientalium.

5. *Nerii filic[u<£ tjfigie Kaye Baka* J. B- *Fruffuj Nerii jUi^Ha figurd* C B. Cluf exot. I. 3, c. 19.

Teres, infraque digiti minimi craflitudinem eratfruftus, qui integer fex uneiarum bngitudineni fuperafle videbatur, immatura; Nerii filigu<e formam quodammodo refsrens, denlbcortice pra:ditii5j foris rugofo ftriatoque *&L* veluti innumeris tuberculis obiiro> inftar Dnagric^ pellis, five corii 5 quo vaginas ljiis cultellis Bcacinacibus excipiendis teguntTurcz, nigro ahoqui, nifi ea parte quac pediculo proXima, ilia etlim ruffa erat. Acleo lpUdus erat unuscxhis fru^ibus, quem perlongicU-r Sinem Tecare tentabat clufius, uc frangcretur cinus 5c in partes diffihret quam fcifluram admitteret. In confrafti tamen parciculis lanuginem quandarii oblervabat, illi non valde dimmilem quac in Nem filiquis conl^icitur. Dum recens eft edulsm efle affirmabat Abdala Guzarate onundus.

CAP. XVIII.

t)e Gelfeminu fpuriis filiquofis.

I. *Gtlfemiftum Hedtractum Indicum* Cornuti- *Gelfem. indiCum maximum flare fhceniceo* Ferrar. *Ffeudo-apocynum Virginianum^ aliis Gelfeminum maximum Amerkanum flore fbxnueo* Park. *Tecvmaxocbitl Afexicmis.*

Cornut.

Vlvaci & lignofo eft *ftipite*, ligno raro, farmentofo, madulbfo, colore pallidojCorticeafpertf, fubnigro, multiplied ut qui extima parte rimis hiukusinplures fibras radicisipeciem gerente* finditur, Vitis in modum. Rami undiquaque luxuriant, Sambuci rnore^ medulla pleni, te[1] nues, geniculati,,herbacci [caulem plants tenuem, geniculatum, lentum atque erraticum tribute Ferrarius] *Folia* utring, adyerfa ad genicula oriuntur, Sorbi inftar aut Mollis Cbfii more divili, fimilitcrque ferrata, guftu initiò fungorum, tandem line morfu leviter lic:ante. Septembri meni» in apicibus ramorum corymbus denfior apparet, puniceis quibufdam velut.racemis in orbcm circumaitis : globuli illi *florum* gemma: funt, qui ienfim in calathos oblongos coloris punkei dilutioris extenduntur, fofmamque capiunt quam Digitalis Recentiorum [hiulco ofliculo in quinque labella refupinato, imo ventre fubftrifto, medio turgidulo, cervke anguftiore: quibus defluxjs, Cx arido calyce *Jiltqua* porrigitiir, in viridi lubrubens, digitum longa, ima parte fummàque ceniii^ media curgefts, infra liipràque intercurrente prominulo coro bipartita, *[trmhibus* gravis> ut in Juceo Lcucoio, rninuris, rufis, membranaceis. Quanquam hzc membranx tenuis involucrocircumiepra, rnuluplicique lene propù innumerabilia circa nigrum 3c molle diffepimentum, lingulx imagine interjeftum, cbnfertim conJertcque conftipantur. *Ferrar.]* Ederaceum appdlamus qutxi ariiinguU uUernodU Jialbacuralperitas quaedani^ innumeris villis compofita4 quà proximo parieu auudminiculo,

culo, aut propè confitis arbonbusadne&itur Sc tenaciffimè adhseret, Hedera: inftar, adeóque quanvis iuapte naturâ caducum ad excelfa faftigia evadit. Cirri autem hi quibus adminicula apprehendit, non é toto corpore uc in Edera, fed ex: unis genioulis oriuntur. *Radix* per humum fiimmatii repic; nee femine tantum feritur, led &. avulfis ramulis. Namque tot initia radicum habere videtur quot nodos in quibus afperitates fibrolae quas diximus fi humo mandentur radicem aliquandoèfformant.

^m *Gzlfeminum Jive Jafminum luteum odwatim. Virginianum fcandens & femper wrens* Park. *Park.*

E ftipite propè terram mediocriter craflb, lignofb *virga* aliquot (Caules vocat autor nofter) exoriuntur, in plures ramos fe dividences, iüp£rque arbores proximas aut aliud quidvis obvium latè expandentes : quibus ad intervalla brevia bina adneduntur *folia* Myrtinorum a&mula, majufcula, glabra, inter fe contraria, alia (iipra alia, quemadmodum in Syringa Arabica flore duplici, diC pofita. *Flores* tres quatúorve firaul in extremis ramulis, Gelfemineorum nonnihil fimiles, 'c bngo tubo in quatuor angulos exeuntes, non tamen in folia (en petala expanfi illorunT inftar, flavij odorati: quibus (iiccedunt *filiqua* parva; flavefcentes, glabrs, paululum comprefe & oblong^, per longitudinem in medio divi(^ feu bivalves; feminibus parvis, compreffis, fubfufcis, altero extremo membranulis velut alatiSj 5c in utroque filiquae latcre alns fupra alia arfte velut aggeftis feu. cóacervatis replete.

E Virginia, ubi fponte oritur, in Angliam intulit Joannes Tradcfcantius lenior.

CAP. XIX.

Arbor filiquofa Brafilimfis flore campanulas. Jguera-iba BrafitimJibHs MaTCgrav. & Pif *Marcgr.*

ARbor cortice rugofo Sc gryfeo, in ramis oppofitos habsns ramulos,8c in his tria, quatuor aut quinque *folia,* in frondem congefta, pediculis fuis tres circiter digitos longis innitentia, palhde vindia, figLira Salviar, femi^aut digitum longa^folida, & ad taftumdura. *Flores* fert fkvos, duos digitos longoSj figura Campanae, fuperius in quinque partes feftos, totidem intus ftaminulis brevibus, flayis, apices pallidos geftantibus; ità ut arbor florens tota flava apparear, inftar arboris quam Lufitani vocant *Pao £ area:* nam racematim congefti funt flores,, & arbors h* pauca habent folia.

Flores *ihquitur Jiliqua* longa & compreffa, nullius usiJs.

Nafcitur locis granimofis tam humidis, quàm ficcis, 6c floret menfe Decembri. *Locuil*

Cortex contutus & codtus oleum fuppeditat ad vulnera fananda^ itémque ad ulcera in ribiis aut *Vfus.* aliis partibus efficaciflimurn.

CAP. XX.

De Arhorilus nonnuÙts Kandd Indis dittis.

ARbores hx an Siliquofis, an Cucurbitiferis frutfu corticofo aiinumeranda: fint ambigimus.

i. *Candd* H- M. P. 6. T. 31. p. 57. *Frutex Indicus ramis demijjis radices agentibus fe multlicans, frutfu oblongo, terete^ cortkofo.* *H. M.*

Frutex eft hominis complexum implens, tantòque numero novos è flagellis prono pondere deflexis, terrarque liiperficiei duntaxat leviter infertis velut ftolones erumpentes, emittit ftipites, ut ip* £im matrem difficillimè queas invenire. *Ramotum* geniculatorum lignum intus duritiac firmac, cortex cinericeus, intùs rubens, exterius fufcus eft. Ipn autem rami, ut Be furculi in conum faftigiatij foliofb involucre tenerum germen involyente in fuperiori parte foliis abundant, inferior! deftituuntur. *FolU* geniella ordine decuffato, petiolis longiufculis è viridi dilutis, interiùs carinatis, longaj aculeata, denfa, folida, fuperficie utrâque praeplana glabrâque, virore in redta parte penè fufco nitenti, in averfa dilutiore, è geniculis prodeunt, cofta media craffa, in prona folummodo eminensj mulcas liibtiles venulas intus ipiiim folium fubcuntes, excernè haud confpicuas, relìftu ad marginem limbulo, parallelo duftu aft obliquo, anteriora verfus decurrentes, producit. Sapor fylvsftris 6c adftringens. *Flores* rolis proximi, 'e flavo rubicundi, duodecim petalis rigidioribus, oblongis, eredis, introrfum quodammodo contraftis, ac duabus cufpidibus anteriùs eminentibus, ut & hlamentis e croceo in fufcum yergentibus conftantes in foliorum exortu prorumpunt. Plurima verò in medio *fiamina\ong\s* elacifq, *apkibns* è rufoalbicantibus capitata confpiciuntur. In(uper languidealbens/?y*lits* ex umbilico affurgens. Eorumc*//* oblongusin duodena anguftiorajacuminatajCrafla/igida divifus *folia fix* parte vindis,ex parce rofaceus excernè, internè exalbicans eft. Gemmae verò elonga: cufpidat^, duo ftamina inter f^iorum unguiculos recondita fi divifcris exhibent. Deciduis floribusVuccrefgunt *fruttm,* fpithamam longi, pollicem crafE, rotundi, clementer in acumen exeuntes prop£ caligeni craffiorcs, comce fpilFo & (ubFufco, carne intus alba fclignofa, quodanipiodo fungòf£ medulla intermediâ rubrà; fi quod facile fit, trangas, intus vides pilis emmentibus leviflimis candidis obiitos, germen velut furculum foliaccum viridem continentes. Hi fi in terrain arenoftm decidant

uc cufpis inhaereat, aculeoin CDmmillura foluto, mox radices agunt^ 6c in plantas adolefcimt. Terra falſa Sc areno/a huic arborum gencri apta, unde in ripis falfbrum lacuum carterifque locis palu-
Locus. dpfis, pra:fertim *Cochin*, frequens eft. A bimatu fcrt maxima parts anni fhiftum, flores aucem femper: quinquagenaria montur.

Vires &Vfus. Radices lineorimi inferviunt tinCturis, ut folia agrorum ftercorationi. Cortex quo utuntur coriarii *&c* lotrices ad veftes purgandas, fi ex oleo teratur donee craffitudo fordium fiar, illitu finit artuum laffitudines. At lafte *&L* butyro reccnte exceptus, opitulatur ex hepatealbo (ut vulgus loqui amar) Lefis.

a- *Karil-Rmdil feu Kami KandeL Candeld arbor flarihus in evdzm fedícuh Urnū₂ fruBu angu-ftiort.*

Arbufcula eft cum precedents plane Coliveniens, ni/i quod altitudine ternos fuperet Homines, ncque in tot dividarur itipites. *Folia* figura prorfus eadem aft longe minora^ adeo ut quatuor auc ijuinque demmn pollicum fint, petiole minoribus imponuntur. *Flores b* calyce odto laciniis, qu^c 1 emanentes fe retro fleftunt prxditD, candidi, fiipra fbliorum exortus terni, rarius bjni pediculo innixi prodeuntj DDID etiam habentes acuminata p-tala, ftamina exalliida^ rubris exornata apicibus. *FruBus* pracedenti per omnia lidem, excepto quod digiti minoris latittidine craditieque fint^ tene> riDres cortice viridi, vetuftiores c rubro coerulei. Loca uliginofa valde defideratj frequens ldeoque
Locus jₙ *poytea* aliifque lpcis, Annotina fructifera fertur, ut Be jo implere annos. Decidui frwStus utin *Kandtl* eodem modo fe irradicant.

Vim: . Tenenores in eduliis (unt; Caril in fole exiiccati etiam cum nucis nucleo eduntur. Cortex autem in ferolaiftis decodtus inteftinorum tormina^ dolores flatufque tollit. Huic ut & fruftibus af* fufii5 *Vdadambu* fiiccus, oleum *Marotti* in vulnerarium unguentum coquuntur. Eidem fi cortices mínutuLr nucislndic^ ac viridi areicx fruftui additi contritique exaquadecoquantur pura^ aphthi3, fi os Cci aJJuatur/ipius medentur.

3. *Ttz-KdnAd* H. M. P. 6. T. 34. p. 61- *Candela In die a fruftu longiore & crajfiore,* [illegible] *petalv.*

H.M.

Proxime defcrip tar urn Ipecies eft, pluribus ftipitibus fruticeTcenSj trium hominum longitudineJ *Folia,* quae ni major a craflioraque eflfent, mox enarratarum poterant videri^ prona parte dilutiora, inter nigrantia, craflis^ e viridi albicantibusappendentia pedunculis, coftapcrquam cralsa atque emiuente donahtur: SapDr adftringens. *Flores h* calyce craflorigido, quater, infefto bini Btbinierum-[illegible] candidi^ poftea ramen rubefcentes, curtD rubenteque pediculo communi virenti inferuntur: conftant hi quatuor^ ex oblongo angultis^ culpidatisj circa oras lanuginoiiSj hirlutifque petalisin calyce farina alba quafi confperlis. *Apcibm* verb duodecim; decemynovem^rariflime undecim^elevatis, acuminatis, luteis., breviffimi[illegible] infiftentibus, medium pacum globulo fetus primordium continente occupantibus. Odor quamvis debilis non equidem ingracus. *FruBus* oblongiores cseteriSj longitudine enim duaSjVel faltem fefqui-fpithamam excedunt, craflioreſq, funt^ prscfercim circa apiCem leviter faftigiatum. Tencriorcs vkrcntj dcin un» ex parcc corciec rabcrccncc, capirulo craflb, oblongoanguftoquc funtcollo, cui median te articulation e fruftus alhgancur ; intra orificium fuum furculum foliaceum exiguum, aculeatum rubrum, qui ex fruftus procedit umbiiicoj recDndentes, £odem modo ut in aliis *Kandtl* decidui'fruftus fe *iolo* irradicant.

Locus. Ad *Cochin* ac *Cranganoor* copiofa eft. Viribus cum proximo delcripta coJivenit.

4. *Tsjerou-Kandel* H- M- P- 6. T. 35. p. 65. *Candela Indica humilivr flore txalbido fmtape-taloj fruftu rnajore.*

Huju5 intra feptem pedes con/iftit longitude *Folia* gem in a oppofica brevibus pedunculis inhaerentj plane quod ad texcuram eadem £ precedent!] nih quodlongiora, orifque funtrotundis- *Flores* exalbidi quina petala crafla, rigidiufcula ft ells in modum expanduntur j quorum ex interftitiis numerofa, nivea, produftiora^ fulcis capitibus nodulata, filamentis cnfpis *&C* cindentibus concomitata erumpunt *ftamina,* quibus adeft bifidus candens *ftylas:* odor non ingratus fed debilior eft- *Frutfus* funt fimillimi *Pee-Candtl.*

Locus. Salfa petit loca aquosaque. In Paroe aliifque locis plurima eft.

Vires & VJUJ. Lignum combultioni mfervicj cortex verb cum exficuatD Zinzibere aut Piperi longo, *tripaliyo-*cant indigene Be aquaRoiarum tntus iiiabetem curat.

f. *PouKandcI* H. M. P-6. T. 36. p. 65. *Candela Indica floribus fmtafetalis odoratijf.* [illegible] *minor e incur<vo.*

H.M.

Priorum iTmiJlim^ altitudine duorum hominum eftj paucioribus ftirpibus e radice protuberan^- *Foha* ciim fingula, turn gemina rubris brevibufque adnata petiolis, ca^terorum formam flc texturam habentj excepto quod oris plan£ fint rotundis. *Flores* prz caeteris teneri, candicantes, pentapetali, conjundhm è peduncuLs graciJibus, e viridi dilutis dependent, fbliis retro fe fleftentibus- *Staf*£*f* Quina, Candida, *aficibvs* grandiufculis, ex albo cinereis, ftriacis parumper *Sc* intortis, unacum/; " niveo acuco prodeunt. Ob gratiflimum odorem pluris veneunt- *FruEtus* combinati canriem cum citens habenc formam, quamvis paulo funt nuhDies, Jevitciquc incurvati, Be in acumen den-nentes.

Locus. Per tQtum Malabaricum regnum copiosi: provemt- Fratici bngivo femper *Bui'^s* Junt, quibus GentiJes *Cwmb'ms* duSti ucuntur. Medicos non habet ufus.

6. *Kada-KandH;* H. M. P. 6. T. 57. p. 67.

Frutex hic ramos habet A. fufco atros: . FB/M craſſa, glabra, oblonga, anterius leviter u"nuofa nulque incite, alternatim ramos ambientia, cofta media nullas conlpicuas fundente venas (X ra- ducuntur. *Flores* quatuor, qmnqueve foliorum, candidi, Hyacinthino more, pmpnisinnitentesS'r ob- hs,/<w»/w«quinqiiealbula, rufis . donata capnibus, e foliorum interftitiis erumpentia & *Stvlul* rcu- bent viridiufculum. Floribus mfequentes deaduis vindes, oblongi fruftus funt, utrmq, psrplani *A* filamentis ligneis pertexti, virentem habentes medullam, in flore Verb calyces conlfatuerites

Arenofum dibgit lolum. Circa *Warapll,* quamvis 6c aliis in locis, multa eft. " *Lacui.*

Ignotarum habetur vinum.

CAP. XXI.

Arbor Mexiccana fruBu Cajtanea coccifera C. B. Pin. *Urucu*. Marcgr. Pifo. *Orellana* ... *Orellana folliculis lappaceis* Herman. <^0e Sl^flllCatD, 0? 0OUCOU-tree.

Frutev eft arboretens [Mali Medica: magnitudine flfcn^] lignb alboinftar Coryli, cortic, ftrc f0&I habet altermtim pofita, in pedicuhs trra, quatuor auc quinque digitos longis, /dam brev-oi bS" oblonga, mucronata, cordis ut pingitur figura, quinque, fexj etiam decem & duodecim digitoi Wa nervo iecLindum longitudinem, &vemis obliquis mferius prominentibus pradita kce v-ridia

Ad extremitatem ramorum in brevibus pediculis muhi enafcuntur *flores.* in uvs figuram ,liipDfi,i quilibet magmcudme Rofe, qiunque fohis conftans, albis incarnatodilutis: In mbdio ineens niim?- rus ftaminulorum luteorum, apt abas Eurpureis. Vrx fenfibilem aliquem habet odorem

Florem *iexuur fructus,* nimirum Jiliqua, Myrobalam, oblongi forma^ feu pyramidali rotunda duosauttres d.gitos longa^ magmtudine Prun. [quatuor mo'dids diftmda anguHs, DJS i C j f f i longitudinem difcucmnt *Hern.* J qua: immatura virefcit exterius, matura rufdeit, eftque co^ h S - ob fila qus habet prominentia, fed non acolota. In qualibet filiqua ultra ^ aut 40 g La fuo quodquepediculoinmtentiacontinentur, hgura conicac acua, auc exigui Pifi, at in dSns lie nbusquaiidigitocomprefla. ^ranorum' color infigmter mimatn.-fc fplindefcens, a qUe Sf& madens, «a uc ad taftum mficiat manus egregio mmiato colore. Grana recent.a mollL W fc? ftar ^anorum Pom., quodlibet exterius punftulo argentw notatum. Siliqua mam fboni ? nt. Grana fi*aa ev^unt obfeuro rubra; hihibminus tamen ut ante rinfturam "on S- ^ centia five ficcata ufarpan poflunt Tnta fimpliciter in aqua fimplici feu ft,llat.t;a SgrSam dart tmaaramminiatarn, qu^potapsr fe prodeft contra varia venena, & eft bom fapofis, Smara & quid aromatic, fapiens. . Cplledlain maflatn cogitur,fpha:rukque&tabella: ,n multo annnsdu rabiies inde conhciuntur, & in Eumpam tranfmittuntur. Cum urina mixta tarn perrinad color; tmgit hneos pannos, ut in pofterurn clui non poffit. Magifterium etiam inde, more Cora Hi D ? ? parant, & in ufus refervant. Brafihenfes patinas fuas 8c lagenas e Cucurbitarum corticibus fafta hac tinftura extenus tingunt. 1UDUS "Ctas

coS. Coaa CUm Gallinacea vel alia g «&" Croci optima & bonum fapDi-em iUi

Barbari maximi faciunt hatic arborem, eamque coliint circa tuguria fua: Viret toto ^nn r . aumautemfertyere: & turn matenes ejus Cfd. fokt qu^e-utiliseftad ignem eJiciendum^nftZ Silica confneando inter fe- Hujus propnetaus Be usds ligni mentionem faftam invenio *TD RO- ebefort* in Hift. Infularum Antillarum, & *D. Hughes* in Medico Americano.

Cortex idoneus eft ad funes 8c rudentes, qua: robuftiores funt Cannabinis.

Tindura cum aliqua aqua ejuflem temperature haufta aut foris adhibita mitigat zftus febriles fiftic fanguinolentas dejefitiones, dilcutit tumores & abfeeflus, quapropter commode mKcetur potfo- nibus refrigerantibus, atque etiam cibis.

Milcetur etiam delicate potioni *b* Cacao, *Cbocolatd* difta:, ad refrigerandum & bonum colorem atque laporem illl concihandum, cfficitque ne quavis quantitate haufta noceat: illius quippe ope fa cile digeritur fine ulla cruditate. Mitigat dolores dentmm a calida caufa natos, promovit urinam isdat ficim.

Tinfturam e fruftu fadimt hoc modo, Sumunt grana bene matura, eaqueinfunduntaaua: cali- dai, fie ex uabfidentia tabellas CDnficiunt.

Septem tamen (mqU1C Jo. de Lat) duplicem t'n^Liram ad nos affbrri j Unam fimplicem ... imam, coccineam, cujus ulus eft ad fucum foeminarum, [infiilani etiam Americani cor- pora lua ea inungunt elegantia: causa & ad Bellum ituri ut ternbiliores, hoftibus videantur] alteram Cum Keiina mixtam, Be in magnos globos coaftam, cui Be credo fuccum radicis admixtum- tln^ir cnimcroceocoloiemagisquarnxniniato.

Granum parvum figUra & colore *Una,* non multum di/Tnnile exinfula Barbados *Nona* ad nos defertur, quo in panes coadto rintfores ttuntur pro pannis colore Limonis inficiendis.

CAp. XXII.

Mffigle Vyri foliis, cum filiyuis longis, Ficui Indie affinis* J. B. *Mangms feu Mangles Urtiaff>z~ mis Guaparaiba dicta* Pifoh. *Faretuvizr* Rochefort. riO)e fl^angrobc Crff^ *Owed.*

ARbor eft inter eas quse in Occidental! India vulgar!ter nafcuntur, feleftiflima, turn ad aedificioriim fabricas, turn ad reliqua fabrilia- Crefcit uliginofis locis, litore maris, ^lfuginosifque fluminum & torrentium in mare delabentium ripis. *Folia* habet majoribus Pyri foliis fimilia, craffiora tamen & paulo longiora, *fibi oppofita, craffo nervo* ... *longitudinem, &* *wultis* ... *latitudinem, lete viridia. Flofculos fert* ... Pifon. *Siliquasbinos* palmos longas, aut majores, ealque craflaSj Cafljx folutivac fruftibus paresj fufci colons, pulpam inftar coaguli, five medulla: odium flmilem continentes, qua Indi allorum eduli penuria vefcuntur. Etenim licet amara fit, falubrem tamen cibum eTe ferunt. Ego tamen (inquit Oviedus apud Cluf in exor*) ab ejus efu in morbum incidi^ tamecli adeo deditatus non fim, nee ab iis cibi5 abltmere in penuria foleaili,, quibus alios vefci videD, quineciam nulla urgente neceflitate deguftare non piget, uc commodius defcribere poflim; caque de caufa hunc fruticem de^guftabam; fed Brutorum animantium *fte.* iylveftrium hominum potius cibus dicendus videtur. [Fru.dtus decidens CancrDrum terreftrium potius quam hominum eft pabulum] Admiranda aucem ejus arbcris eft natura, plurimx enim fimul crefcunt, multique ejus rami Jeorfiim vergere Be in radices converti videhtur: nam pmer multos, quos eredtos foliilqiie onuftos atquc ab invicem fejunfliDS, reliquarum arborum inftar habet^ frequentibus etiam ahis craflioribus Sc tenuiflribus *Jvvfout ibfe* ad aquam demittentibus^ aut fub terra aut arena radices figentibus przdita eft : qui ubi apprehende* rint, alios ramos furfum vergentes proferunt: etenim nun minus firmiter hxrent quàm primarms arboris truncus, *(ic ut* ex jnultis caudicibus fimul connexis videatur arbor. Lignum arboris eft gra.vgj folidum, *&C* corticem habet brunnum, qui coriis prseparandis Be denfandis infervitj Quercini loco. Nam Cluercuum in hifce terris nullus eft proventus.

Vires. Radix arboriSj qua: mollis eft Be humida, fifla *&c* toftaj calida punfturac venenatae utriufque pifcis *Niqui* applicata, ejus dolorEs fedat, *&L* membrum lxfum reftituit, licet prim a fronte dolores EXaiperet. Magnum fane rcmsdium eft, 5c à pifcatoribus primò inventum nobifque tradicum.

C- Bauhinus qui alias non parcus die foist in fpeciebus mulciplicandis hanc arborem refert ad Ficum illam celebrem Indicam *Arbor dz Rays* diftam. Verum non hoc proprium eft uni duntaxat arboris fpeciei funiculis in terram demiffis Be radices agentibus fe multiplicare, fed pluribus commune^ utvg. duabustnbufveFicusIndiesfpeciebus,, huicarbori, Sedoarborelcent^ Kai d. Scc.

z. Clreiba BrafilienjibHs Marcgrav. *Manguz fm Mangle* frirna fpecies* Pifbn. *Arbor Brafelian* foliis Salicisj in quibus Sal concrefcit, floribus Utraptalis.*

Arbor inftar Salicis pumilx, tali ligno, ejus denique figurar, foliis itidem fimilibus^ fed paulò craflioribus: *Folia* autem dire&è fibi invicem oppolita .h*L>ct: in extrcmitatibus autem rarHulurum, inter Cria, quatuor *&L* incerdum duo folia, duo proveniunt pediculi, quilibet ties, qnatuorauc quinqueflofculos h^bentes congeftos, ex albo dilutè flavefcentes, tstrapetalos cum quatuor in medio/^z*minulis* nigri5 fiirreftis, mellei odoris.

Folia hujus arboris lucente Sole falem albiflimum continent in fiia fuperficie, quando verò ccelum nubilum cft, aut tempus nofturnumj fal diflolvitur *&c* inftar roris adharretj interdiu autem ficcus *&c* albiilimus digitis detergi poteft: ac tantum ex duobus vd tribus foliis haberi poteft quantum jufculo faliendo fufiiciar.

3. *Ctrzibuna3 Mangue,* 1. *Species* Pifon.

Nee radices in terram agit, ncc tarn tortuofo flexu luxuriar. *Folio* eft craflò^ glabro, rotund^ dilutè viridii *florz* albicante; exiguo/r«t?« & valdc amaro, nucis Avellana: magnicudine, quocimi Palumbi *U* excers volucres defeftu melions aliinenti fefs ingurgitarunc, earum caro adeò amarefcic, uc vix efculenta fit. Cortics exiftic rubro, ex quo Rhois coriaria, Europ^a haud inferior, conficitur. Pifcatoribus quoquc ad retia tingenda in quocidiano ufu eft-

SECTIO

SECTIO QUINTA.

ftu Siliquas qua/dam quarum arfans minus cogniu, rmdurn, quod jViam, de« fcripte funt continm.

C A p. I.

*De Lohis Brajilianis * C/ufih*

* *Ex°r-* &'* tap. 1.

t. *Lohus Brafilianus ingws* Cliif- *Siliqua Acacia forma* J. B. *Arbor filiquofa Jughndis folio Brafiliana* C. B.

Cluf

PRzcella eft arbor, in Brafilia nafcetis, Juglandis foliis praedita, fruftum in lobis aut filiqnis. gerens, articulatim diftinftis inftar filiquarum Acacise, fingulomm articularum eriam medio tuments, quo viz. femen continetur. Erat is quem defcripfit Clufius x^psdes Rotnano5 lungus, quatuor uncias (ubi latitude* major J latus,, atqu^planus^ inftar pr^dirftarum (iliquarum Acacia:, cinsraceD quodammodD polore pnedkus, qui tamen ante macuritatem leftus fuifle videbacur, natn fsmina contraftaBc rugufa eranc, orbiculari pznc figura,Nuci Vomica: nun valdc ditltmilia, quodam Vefligio imprcflb ca parce qua lobo adhsEferant, colons ex albo rufufcentis. *Semen maturum colons efi fpadicei ftH leucopbai fplendentis, diametro /efcunciali^ . crajjitie fzmumiali.* Muf. R. S. Nun probat filiquas a Bauhinu arti:ulatas did D. GrsviusB fsd pocius inter femina ifthmis lnt^rc^ptaij numerandas cenfec.

1. *Lobus Brajilianus crajfui humidus, Citrii fimifle* J.B. *Arbor filiquofa Brafiliana hh latijjimo* C. B. *Lobus Bra/ilianus alms* * CluC

* Exot. lib. 3. cap. 2.

DUDS hujus gsnsris lobos habuit Clufius, Alter ofto unciarum Icingitudinem habebat, ±*1* latitudinem, planus, durfo gibbero Be alvo craffioribus & magis cumentibus ipJo meditullio, quia fortè ad plenam macuritatem nondum pervenerat quum legeretur- Spifficas tamen dorii & alv> a lacunarum in quibus femsn latucrat gavo uncix unius, matsrie adprime fungosa uonftans; Jkuunae binas uncias longae, numero deeem; in quibus/iwwi quafi quadrangulare, unciam longuin, obliquè ficnm. Lobi color extern^ ex fufco cineracsus.

Alter longe minor erat, colors ex fufco rubefcente foris prsedituj, qui per medium feftus odli duntaxat lacunas oftendebat^ in quibus femsn imperfeaum, Citrii mali Ibmini non valdè diffimib, Uterque lobus £ Brafilia allatus. Be in prxaka arbors natus.

3. *Arbor filijuofa Guimnjii lobo fpadicto fufco* C. B. *Magnus lobus* ex *Guinea* Cluf. *Lvbus mag. nut zx Guinea foetidus cum grana Arboris Judx* J. B.

Valdè platius erat hie lobus pro amplitudinis ejus·rations, natn cum deeem uncias langus effet, 6c trium unciarum vel ampliorem lacitudinem haberet, vix quadrantis uncix crat ejus craffitudo; maturum tamen fuifls fsmina in eo reperta evincebant. Lento autem & veluti cutaceo cortice cotillabat, ex fpadiceo fu(ci coloris, freauentiffimis venis ab infima filiquae parte ex pedicub dependente furliim Be in latcra utrinque fparfis praedito atquc quodammodo ornato : medullam five pulpam continebat palbfcentem, fatis gravis odorisBc caput etiam ferientis, imb cerebrum offendentis, qua involvebantur aliquot grana dura, ex IpadiceD fuica, non valdc diffimilia granis qusc in Arboris Judae Iobi5 reperiuntur.

Incolac illius regionis in qua nafcitur grana fruftu comprehenfa in pollinem comminuunt, quo *VJūtl* ad vulnera curanda utunturj iatra corpus verb non afliimenda lunt quia perniciola.

CAP. H.

Lobus quadrangular is magnus granis Ltnticula nigrls J.B. *Atbor filiquofa lobo yuadrangulo fvfcv* CB- *Lobus pmgrinus quadrangular is* Clul.

LDbus hie quadrangularis erat formaCj feptem uncias longus, parne binas latusj prominentibus Be protuberantibu5 quodammodo in acumeii dorlo 8c ventre, ac longo utrinque fulco a capite ad infimum lobum laterales alas (iiperatite, ejus color fufcus Be iplendens. Continebat autem hie bbus in media fpina aliquot femina, horum unicum nigro Be fplendente cortice teftum erac, Lenticulz fer^ magnitudine, cui fuberat alba membiana viridem pulpam continensnon infuavem, fedinftar nuclei Piftaciorum, fervidiore tamen fapore. Ipfi lobi ala: intus inanes, nihibminU5 ubi circa fulcos intumefcebant, fucco quodam dulci, quails pjens Ceratiorum, praedita deprshendebantur.

e ^TV IH.

*De Phafeolo Coles ditto**

i. *Arbor Jihquofa Africana, folio fere Pyn femine Fabaceo* C.B. *Thafeolus* V. *perBjrrfoiitJive Pbafeolt/s Coles* Cluf! *Coks Cacao formttm. juodanfflepdo referent, extern a parte rugofus & nigrr* J.B. *item Cola fruftus ad Jitim* ejufdem *lib*$_m$*z. cap.* 16.

Exot.Ub. cap.7.* 3. *JT^\O\zs* (inquit Tobias Roelfius apud * Clufium) fruftus arboreus eft: huicqu^ arbori folia funt I fere Pyn, fed longiora. Fruftus Bobnx ftiajbris five Fabsc noftratis fimilitudinem gerir, ^^ nifi quod filiquse Boonis PhafeeJlifve longiores[1] major efque funt Be colore Candida;, inquibus funt quatuor aut quinque femina feufabae: harum fingulx fuo putaminealbofuerunt tedta:; quo ablato interior fruftus pars ex rubicundo colore purpurafcit, cinnabarifqus ac minii colorem habet: Facile etiam decorcicatus fruftus in duasfemifles Jfponte finditur, nti noftrates fabx. Coles fruftus exiccatLis valde durus ac folidus eft, uc minim fit quod referant ftomacho conducere, 8c qusmlibet potum magis fapidum fieri prsmanlb Coles fruftu. Sumunt autem hos fruftus Africa incolac in traftu juxta Promontormm vlride Temper jejuni, pcrferuntque, ut perhibcnt jejuniumj totodic •abi ties aut quatuor ederint.

Fitiftus hie, obfervante Clufio, *Cacao* formam quodammodo referebat: magnitudine unciali aut minors, iaporis non ingrati 6c adftriftiDnis participe; .gravispBrro erat Sc in aquaminjeftus **fubfi**-debat.

Ex defcriptione nomine 6c efFeftu fitim extinguendi apparet Cola fruftum ad fitirn *J* R.. hm^* euhdem effe.

2. *Coles fruflus alms fitntlis, niger, fplpndens cum macula fubrujfa* J. B.

Cum *Coles* (inquit Clufius) quandam affinitatem habere videbatur hie frudhis, fefciinciam Iongus, femunciam Jacus, dorfb tamen latiore, rugofus aliquantulum 6C fatis levis, folidus tamenj nee cavus, hecin binas parcesdividuus, .niger, Jplend&ns; fubrufa macula fatis ampla przditus,, ea parts qua putamini adhxrebat: lobo enim vel laltem aliqut? cortice teSus *fuiffs* videbatur.

**Exot.Hb.i. cap.* 14, ?• *FruBiK peregrinus ex Bengala* * Cluf] J.B. *obhngut cineraews rugofus & gibbofus* C.B: *Coles fimilis.*

Quinque *pxnz* uncias erat longus, totidetn ambitu cptnpkftens una parte gibberofus, rugofo *SC* inxquali cortice conltans, fatis craflb, duro *Si,* lignofo, cineracei ex fufco colons, qui binas nuceSj five verius nucleos contmuiffe videbatur, eSfque uncialis longitudiniSj in quatuor partcs dividuos, Valde duros, coloris ex fufco fiibruffi, faporis adftringends 6c linguam exiccantis; poft aliquod tamen tempori5 intervallum non ingrati, fed vires reficientis *Be* ficirn fedantbj quo in ulii apud indigenas effe mihi facile perfuafcrim; carte.^ £ubft&ntU *&.* colors *&c* &pore plurimum accedere videbatur ad fruftum *Coles.*

CAP. IV

*Loli mtmbranaczi^*

I. *Lobns cortice cartilagineo rugofo fufco*$_3$ *duplici crifia finwfa dvnatut* C. B. *Lvbus cartilaginwB. ex infula Mauritii phafeolo five Faba nigra* J. B. *Tom.* 2. *p.* 172. *Cluf,*

DUos hujus generis lobos naftus eft Clufius: Erant illi diverfx quidem longitudinis, squalis tamen latitudinis non valde craflo, fed cartilaginofo potius cortice tefti, brevi rufaq, lanugine obdufto, quam adhuc retinebat in lacunis, ubi attnta fie deterfa non fuerat, fuperna *&c* inferna parte duplici ciifta finuofk 6c femunciam fere lata a pediculo ad mucronem ufque lobi piodufta pndito: Phafeolos autem continebant psne unciam latos, orbicularis forma:^ non tumentes tamen in medio, fed depreffos, quia plenam maturitatem non erant adepti, in ambitu undeqnaque fere veluti annulo cinftos, ut plerique hmiles Phafeoli, valde duros B£ nigros, nucleo tan"Bn albo praeditos, quo reccnti vcfci licuiffet, quia non erat ingraci faporis. Iftbrum autem Joborum unus quaternas uncias longus erat^ tr6fque Phafeolos continuerat; alter ternas duntaxat, Be binos Phaleolos habuerat: uterque autem binas psne uncias Jatus.

i. *Lobus peregrinus cartilagineusj Pbafzolo expuniceo nigro*$_3$ *fanquaw annulo cm&Q* J.3. *peregrinus cartilagineus* Clul

Quatuor uncias cum femiffe longus erat hie lobus, binas autpaulo amplius latus, cartilagineo potius quam duro Be lijjnofo cortice conftans, dor/b infignito duplici veluti criita cartilaginea & finuofa, ad cxtremum ulque lobum protenfa: rugofiis-autem erat cortex, 6c colons nign yenus quam .flifci: licet porro ea longituiine eflet praditus, trcs tamen phafeolos duntaxat continent, orbicularis form^, media parte aliquantum tumentes circiter unciam latos, in ambitu tcrc unrtequaque tanquam sinnulo cinftos, valie duros K ex pumceo nigros,

C. Bauhinus

C. Bauhinus hunc Lobum & precedentes ad idem caput reducit, nec ego abnuerim. *Maeott v** ſpecies eſſe videntur, & Leguminis ſcandentis non arboris fructus.

3. *Fructus ſubrotundus duris, eleganter rubens* C. B. *Fructus peregrinus* ID, *Mates nomine ttcct- ftas * OaC* *Exot. lib. x> cap, 30.

Caſſiae ſolutivae ant Ceratiorum ſemen magnitudine æquabat, cui etiam forma ſatis reſpondebat tumidum tamen aliquantulum & coloris differens, qui in hoc egregie rubeus erat, ut in Oxyar- vulg. fructii, ſolidus, durus atque in aqua ſubſidens & imum petens. Siliqua aut lobo aliquo incluſum ſimile eſt.

4. *Lobus cortice membranaceo, atro, tumido* C. B. *nigrr fr'tmus tumldm* * Cluſ *Fructus eſt T/ia- pangamH.* M. *Cluſ.* * Exot lib. 3.

Binas uncias longus erat, unam latus, prorſus atri coloris, tumidus inſtar lobi Ciceris, nec forma Valde illi abſimilis, major tamen, membranaceo cortice ſatis duro conſtans, qui prx ſiccitate dehiſcebat & convolvebatur, quemadmodum parnc leguminum lobi, *ſemindejw* continebat bina aut terna, nigra, circinatae fere rotunditatis, plana tamen (quod mirum in adeo tumido lobo) forma non multum diſſimili articulis Lobi Acacis, non adeo tamen turgentia in medio, tenui admodum membrana tecta, eaque etiam nigra.

5. *Lobus ivsmbramtcetis atro-ſpadiceus, planr/s Gtthttnlis* C. B. *m.tr z. plants* * Cluſ *Cluſ.* * *Exot. lib.* 3.

Hic lobus omnino planus erat, alioqui valde ſimilis praecedenti, binarum etenim unciarum longitudinem habebat, unius latitudinem, extremitas paulo latior erat, color ex atro ſpadiceus.

6. *Lobus membranaceus planus niger* J. B.

Omnino planus erat, alioqui forma valde ſimilis Lobo quadrangulari *Cluſ.* Binarum unciarum longitudinem habebat, unius latitudinem. Extremitas paulo latior erat, color ex atro ſpadiceus, E Guinea delatus eſt.

Hos lobos arborum fructus eſſe conjeaatur D. Grevius in Deſcript. Muſ. R. S. p. *HA.* *ntRr* quartam ſpeciem quam ibidem deſcribit Fructus quadrati alterius lobi titulo, iiunc l'onealm una BxereniitatB ii unc. latam, altera unciam tantum, ſemunciam in medio cratem* ubi utrinque intumeſcit. Duo margines oppoſiti convexi, reliqui duo concavi, glabram & ex ſpadiceo nigricantem.

CAP. V.

Lobi Miſcellanei.

1. *Lobus quadrangularis Cluſii Exot. l.* 3. c. 17. C. B. *Cluſ.*

Lobus hic quadrangularis eſt, quatuor craſſioribus & eminentioribus nervis praeditus, quadrangulus, in binas partes aliorum leguminum inſtar dividua, qu* vetuſtate duritiem contraxeram.

2. *Lobus oblongus aromaticus* Cluſ *qui eſt fructus Balſami Peruvian arboris* Cluſ cur PD(T 7V *bus aromaticus ſubfuſcus T^bimbi cornkulis ſimilis* C. B. *item Balſamum Americanum* ejuſdem. *Lobus longus Aromaticus, odore fert Bekuini* J. B. *Cluſ.*

Quinque ſenarve hujus generis lobos a Morgano habuit Cluſius, qui varie erant magnitudinis, nonnulli ſex duntaxat digitos longi, alii ſeptem, quidam etiam octo uncias longitudine ſupcrabant ſinguli vix ſemunciam erant lati, omnes teretes & rugoſi, ſubfuſci coloris, ea parte qua pediculo inhaeſerant nonnihil recurvi, extima parte obtuſa, breviter forma non valde diſſimiles quibuſdam teretibus & oblongis corniculis qua in Terebinthi arbuſculis obſervantur, qui aperti (in binas enim partes aequales ſecundum longitudinem aliorum loborum inſtar dividebantur) nihil continere deprehendebantur quam tenuem quendam pollinem nigrum & ſplendentem, tenaciter interiori lobi parti inhaerentem, odore fere Belzuini initio, ſed ſiquis naribus admoverct capitis gravedinem inducentem.

Hujuſmodi ſemifluin pollinc albido refertum vidi in Muſeo D. *Gulielmi Courtine.*

3. *Siliqua Thymiamatis odore* J. B.

Cum J. Bauhinus hanc eandem eſſe cum praecedente facile ſibi perſuaderi patiatur hos de ea l'bDremu. Cava erat & plena minimis ſeminibus, minoribus quam Peti/nieS ſplendentibus, ſub dentibus ſtrideatibus. Reliquam deſcriptionem vide apud * J. Bauhinum. *Tom. 1. l. P. i) t- 437.

4. Siliqua

4. *Siliqua longa cinericea granis Colutete* C.B. *Siliqua Semine Colute** Cluf J.B.
Cluf

Dabat Paludanus Clufio filiquam tres uncias loiigam [licet interdum brevior reperiatur] ſatis gracilem, rugofam 8c inaEqualem, cineracea cute conftantem, quae fecundum longitudinem in binas partes dehifcebat, multa grana continens, plana,dura, Colutesc granorumfereacmula-

*Exot.l.is.zz 5. *FruBm cvmprfflu* quadrangulus> <venis candicantibtrs & nigricantifots ut* Coles *jruffus diftinBus* C.B. *Fr.* 6. *Parduyni** Clul.
Cluf.

Hie nudus omnino Be vari* forms erat, quern Iobo inclufum fuifle arbitrabatur Clufius: Etenim nonnulli plani erant, Be quafi quadranguli, alii oblongiores, Be alt era pa rce obtufi, eavero qua/s miitub contigerant comprefli, omnes tamsn fbris rugofi-, nigricantes, 5c caridicantibus quibuf dam venis diitinfti, in binas partes dividui, ut reliqua legumina. Subftantia autem interior fubfufca £c folida, Beejus lap or etiam a firing 3ns perinde ac fruftus *Coles* fuperius defcripcus.

*lxotlzs.** 1. 6- *Orucoria fruftus Jiliquofa* J. B. *Orucoria fruttus arbor is Juruwa* * Cluf
J.B.

Siliquam refert majorem, crafliufculam, compreffam, fefcunciam bngam^ unciam fere latantj fiibluteam parting partim autem fubfufcam, utrinque multis tnajoribus Be minoribus, partimad la,-tera re*,ftà decurrencibus liilcis, partim adSiliqux incurvz duftum obliquè difperfis: petiolum geric exigLium^ teretem atque fufcum, *Siliquam* totam fuilinentem^ aparte petioli fuperiore pcrgendo de-orfum, latiufculam, unciamque fere longam impreflionem obtinet: quae dein.rurfus in afcenfu ft-periori5 partis gibberoix rotundatur Be attenuatur. Partis exterioris circuitus plufquam lemicircularis in ambitiij magis quàm ties uncias longus eft, latiufculus, atque in medio nervum inhacrentem for-titur, qui *fi* evellaturfiliquam in duas partes xquales dividit atque fejungit : Concuflà feminis intus latentis manifeftum prsbet fonitu argumentum. Siliqua vero lfthxc aliquid fimilitudinis habet cum filiqua Sena:. Dum aperiretur facilè feftioni cedebatj intus vero fubftantiam filiqus, Ipiflam fatis, utrinque exhibebat Be duhufculam, unicum tantum nucleum Phafeolum xmulantem, comprefliuri tamen continebat., lxvi tcnuique tunica rugofa inveftitum, colore aliquo modDviolaceoimbutunij fuperat pulpa duriufcula, albicans, quaE nubisnonnullam dulcedinem guftando imprimere videbatur.
Vfus. Fru£tu5 contufivel confrafti fuccum in vulnera inftillarc feruntui" Indi ^/^ciincolzad ea con-foluianda.

7. *Siliqua oblonga cinmceagranis ZoluUa* C.B. *Fruffus* 12. *cap.10. hb.i.* Exot. CluH
Cluf.

Siliqua ifthare tres uncias longa erat, licet interdum brevior reperiatur, fatis gracilis^rugofa Be in-xqualis, cineracea cute conftanSj qua: fecundum longitudinem in binas partes dehifcebatj multa grana continens, plan a, dura^ Colutez granorum fere zmula.

8. *Lobus fibrofus brevis* Muf. R-S. *FruElui reticulato* cor/o Beflsr.

Tres proxime uncias longus eft, if latus, unciam fere craflus^ valde fibrofus 8e flexursc renitefiSj tenui Bcvalde lscvi membrana intus obduftusJ cavitas interna unica eftj Bcnon diflepta autin cellas divila; unde apparet unico intus nucho psramplo replstam fuiile.

CAP. VI.

Fal>£ purgatrhes E? affincs.

*Tom.z. 4P-17-/- *7S- I. *Fabafi've Phafeoli purgantes* Park. *Pbafeoli purgatrices* Gcr. *Phafalm Now Drbis, frvt Fobs purgam latijjima cordis figura* *J,B, *Faba purgatrix latijjima zx infula D.ThviTue* C.B- *JB.*

HUjus generis variz magnitudinis habuit J. Bauhinus. Alias unciarum duaruni latitudinej alias feicunciali, utrai'que Drbiculatas fere, latiores tamen paulò, ubi finus parvus quafi-liqua: adha:ferunt cavas, digiti fere craffitudine, modicè compreflas^ fpadiceo, duroftriato & lucente cortice inteftas. Quod intus continetur,cefte Cluiio,albunijfirmum Be in duas partesna-turà feftile, fapore primum quali fere funt omnia legumina, led illico linguam mordicantc fleacrii quo fir, ni fallor, ut purgaJidi facultatefint prardita:-

Hujus lobi icon ad Clufium miflus quinque duntaxat unciarum longitudinem habebat, binarum la-ticudinem. Duro autem craffoque cortice lobus conftabat, colorifque erat ex cineraceo fufci, de craffo pediculo pendens. Binos phafcolos folummodo continuifle videbatur. Horumalter, ad Clufi" um cum icone miilus, binas uncias latus erat, fefcun^iam longus, fumptà ab hilo quo lobo adh^ferat ad infimum fruftum menfurà, planus, medio tamen aliquantum cxtuberans lacvis, coloris nigri K fplendencis, quia perfeiftam maturitatem adeptus erat, alias ex fufco ipadicei: pleriquc omnes *quos* vidit Clufins, cordis ut vulgò pingiturformam habebant, hoc eft, ea pane quà lobo adhifcrant,Pau" lulum erantcavi, atque propterhanc formam, K quia ininfula S.Thomx nafcuntur *cor S.?w*™* à quibuldam appellantur.

Fabarumpurgatricmm folum fertile Carthage NomenDei Kinfula D. Thorn* di«a-

Cxtcrùm

C^terum (ut Monardes pr*cipk) pdlicula ilia tennis qu* per medium illas interfecat & cv^rum nimoJam exteriorem *mulatur cum cort^-abjicienda eft, ahoqui tanta vehem^4* £E & infcrnc purgant, ut m vie* defcrimen fmnenftsm cDnjiciant. AfTand* deirlde func utilff monia infhngatiir, deinde in pulverem comminuend*. Datur hie pulvis vino aut faccharo exii ^•cochlcaremiiini, deinde hafuftns vmi fumiEufc^-Apud Indos hoc medicamentum cdebr^f iumendi facilitatem: nam fine moleftia bilpm, pituitam & craffos humores muko leniusSrVr quàm Avdhna: cathartic aut. Pinei nuclei catharcici purgat. Datur in ftbribus diutUrnf dolanbus & incdhnomin n^bišj Dofis à quAfevmrio numero ad fenanum, pluriumVc aut ornm pro argri viribus- Vim'

Hujus varietatBtii bngjorern-'tt&thk }. Bauhinus qua: ab Wb, quod eminerttius eft/net ffiwih faat/.adoppDfitampmeita i^rillicteUtatoc, longitude duarum erat untiarum ficut ab Drbicuk- majori craffitie par.

•2.. *Vhafeolusptrtgrimimi&ms, coloris Quanta cum magm hilo Uvv* J.fl. *PUf , Ni<rrit*r«nt* Clul. Exot. *lib*.5. «?>. it.

Sjhquziis fimiles flint qua: a Lobeliopinguntur P^/fo/i5r«/?/w»i Clufii nomine a Brafiliai *t* men & purgatnee Faba diverfa grana concinentes• hac enim minora, lib majora': orbiculatal?" muncialilatkudinc, corticc duro, kvi fpadiceo-obdufta, leviter compreffa, quorum hilum fundius, canaliculatum, non pullumut in Brafihano fed religuo cortici cDncolor, nee ita BSnfI turn longumve, ut quod duas duntaxat tertias orbita: cingat, cum BrafiJianus Phafeolus brevem *itth* mum rclinquat. Corace fepirato, qui craffiufculus mulrum dB intenfo illo colore remittit DUIDL" in confpeftum fele dat, lupeiheic quidem tenus ran coloris, intrinfecus alba, dura, fapore Vicix

3. *Thaftolas five Faba arborefems «* Guinea laujjima,fere yuadrata* J.B.

Purgatricibus Novi orbis Fabis compreffior eft, trium unciarum. latitudine, auutior ad hilum oppofita partelatus, Be tantum non quadratus.longitudo fefcuncialis. Cortex Caftanearum cDrti«ni A S X^ fpadlC?onig nigricans; ^^^^^marefcentem fubftdd

Hiu'c eandem efle non eft cur dubitet J. Bauhinus Phafeolum peregrinum I. cap. 7. lib. 5. Exot. Li*/; Utraque enim à Bern. Paludano miffa eft, Fabae arborefcencis ex Guinea appellation^ nee magnitudo^ figura aut color multum diverià. Variat autem nonnihil magnitudine, figura *Sz* craffitie.

Nsc dubium eft quinLobus hujus fuerit quem Clufius capitsprarcedente defcribit fub titulo

4. *LobiFabae arborefemtis, qui J. Bauhino Fab* arbortfezntis longijjimus lobus^ Vhafeolit latis plants Jpadiceis.* C. *Bauhino Arborftliquofa Guinenjts fruftu Fabace^folh longiffimo,* C. B. -

Valdè magnus erat lobus, viginti unciarum longitudine, duroque & craffo cortice praeditus rugofoque, colons externapart nigricantis & fuliginofi, interna autem fere fpadicei, continens magnus feptem phafcolos i» unciai -longitudine magnci, & minime denfus, ris ex fpadiceo nigricantis Sciplendentis. In alio hujus generis lobo, una praecedentc breviore, color externè fufcus erat, quem craffiores vena: five m Clufius, uncia adpxtremumuiquclD'bum. ftenndum lDneitudinem *Autt<z* exornabant. Inrer"^ color ex fpadiceoadrubedinem tendebat; ipfe Phafealus planus erat niger Be iplendcns. Hujus etiam generis funt

5. *Fabaarbwefczntis fruttiu52 ThafeSIus perfgrinus fecundus* *Cluf. * *ExotA.-2.x-j.*

Superiori non valde diflimilis, fed longe minor; fefcunciam viz. tantum longus, unciam latus, planus, rugolus, Ipadicei quodammodo colorisj nervo qui earn ambiebat cminentiore. Item

6. *Vhafsofas peregrinus tmius* Cluf *Exot. I.* x. *c.* 7.

Lobo indufus fuiffe videbatur, forma ovum columbinum Ferè exprimebat, longior uncia, ambita fefcunuiam fere comprehendens, exalbidi coloris, cui flavi quidpiam circa extremam partem, qua lobo inhsferat permixtum j circum vero locum quo lobo adhxferat fuliginofà macula''erat irifignitus, laevis alioqui Be fplendens^ gravis Be ponderufus. Necnon

7.'" *FhafeoItts pzregrinus quartus* Cluf ibid.

Qiim etiamlobo comprehenfiim fuiTe non eft dubium j erat autem craffiufculus, ejuflem paene magnitudinis cum ftiperiore, tDtus niger pra:ter exiguam maculam iiibalbam, quà proculdubio inhaeferat lobo, durus autem *&c* folidus Be in aqua fubftdens.

Filiquam Exotici filiquam longam falcatam feminc ex toto alho vidi in Mufeo clariffimi D. *Cvwtim* Armigeri.

(SAP,

CAP. VII.

Piper Æthiopicum Matthiolo Park. Æthiopicum ſiliquoſum J.B. Æthiopicum ſive Vitta longa obſangum nigrum C.B.

J.B.

Siliquæ plures ex uno tuberculo pendent, unciarum duarum, trium, quatuorve longitudinis, rotundæ, pennæ anſerinæ craſſitudine, nigricantes, incurvæ aliquantulum, thoruliis pro contentorum ſeminum numero diſtinctæ, alioqui etiam rugoſæ, fibris longis, lentis, fraſtuque contumacibus contextæ: interior ſubſtantia exubrp nonnihil eſt cinerea. Semina diſtinctis comprehenduntur loculis (carnoſo pariete unumquemque diſtinguente loculum) ex rotundo oblonga, difficulter e ſiliqua avellenda, magnitudine minimi Phaſeoli, foris nigra & nitida, materia dura ... textura cancellata, (præſertim juxta pediculum qua integitur) favos apum imitata. Sapor tam ſiliquæ quam ſeminum ad Piperis nigri ſaporem accedit.

D. Grevius ſemina vel minimo Phaſeolo dimidio minora eſſe ſcribit; at neque ſaporem habere Piperis nigri, ſed potius Caryophylli, ut quod non valde acre ſit, ſed admodum aromaticum, præſertim ad ignem excalefactum.

Lobus Piperi Æthiopico ſimilis Cluſ. Exot. *l.* 2. *c* 16.

Cluſ.

Non valde diſſimilis erat Æthiopici Piperis lobis; nam 8e illorum inſtar articulis diſtinctus, &c grana in ſingulis continebat nigra, craſſiuſcula, rugoſa, acris ſaporis; alioqui lobus craſſior erat Piperis Æthiopici lobis, coſtice denſo conſtans, foris rugoſo; coloris ex rufo nigricantis, ſuperna & inferna parte duplici nervo a pediculo ad extremum lobum excurrente. Pluribus aliquot ... prædıtum fuiſſe veriſimile eſt, nam poſt quartum articulum præciſus fuerat.

HISTORIÆ

HISTORIC,
PLANTARUM
LIBER TRIGESIMUS SECUNDUS,

Arbores & Frutices vel anomalas vel minùs cognitas exoticas novas & in Europam nuper illatas exhibens: Necnon Fartes quafdam Stirpium minùs cognitarum.

H U N C ergo librum in duas partes dividemus, Altera erit

Dc Arboribus partim anomalis, partim ob defcriptiDnes imperfeftas minùs diftinaè cognitisjpaìtim denique novis, exoticis Be in EuprDam nuper adveftis, qua? nondum apudnos flares 3t fruftus dederunt.

Altera de Partibus ftirpitim minus cognitarum, nimirum i. De Corticibus, BcLignis. i. Ds Floribu5 *U* Foliis. %. De Fruftibus. 4. De Succis five Gummi fint, five Refine, five mixtae & mediae inter utmnque nature.

PARS PRIMA,

Dc *Arhrlbus nonnullis Exotkis.*

C A p. L

*Arhores Indiaz t$ Exotic ex Hiftoriis Arvmatum Garcia & Acoftce**

I. *Macer Veterum* C.B. *Maar DiofcoriJis & Gracwum* J. B. *Macer Gracorurn* Park. *Vim* affiniu, frutfu vejiculis mzmbranaczis & feminz intus imltsfo compofito.*

QUi Macerem Grzcorum 8c Macin. *Djfiu.*.unum *&c* idem efle opinantu^ n^illi multùm hallucinantur. Macer enim cortex craflus eft, Contra Macis tenuis: Macer perquam aftringit, Macis faporefubacris eft : Macer temperatus eft, Macisealida. Prxterea Arabssj kiitSerapioScAvicenna, de iis, utde rebus diverlis, diftin6tis capitibus agunt, pc Avicenna Macerem *Taltfafar* radicis corticem vocat. Tandem Veteres qui de Maceie agunE nullam Nucis Myrifticac, cujus operimentum eft Macis, mentionem faciunt, quodnon verifimile eft eos ignorait potuifle, aut filentio prarterire voluiffe, fi illorum Macer cum Maci idem faiflet. Quin Plinius apertè Macir corticem rubeurn radicis magnac efle aflerit. Maceris arbor, defcribente Acofta, vafta eftj Be multis ramis prscdita, Ulmo multb major, cujus folia fex aut feptem uncias longa fiint, duas latà, exteriore parte dilutiùs viientia; interìDie fatura. Ea nop alium fruftum habcre creditur •*pixtzr Jernzn* quoddam, denarii magnitudine,, tenue, CDrdis effigiej colors flavo, fapore vero Amygdalae, aut nuclei Perficprurn malorum, tenui 6c Candidà tunicà teftum, quod veiicà quadam ex tenuilTimis duabus fjmul junais Sc tranl'parentibus membranis conftante includitur: ea autem velicat InmediD folionafcicurjalihmagnitudine non diffimili, fed c^fpice obtufiore & circa pediculum anguftiore, coloi^e medio inter rubrum 8c fulvum, iniquaH, 5c multis fibris a pediculo ad extremitatem re ft a lined dudtis crifpo Be rugofb, haud ablimilis 1III *q\ix* in Ulmo naicuur, paulo tamen latior & planior.

Succolafteopndita eft hacc arbor uti Moms, radicefque habet Ilici perfimiles, magnas, craf fts> inlatum Be profundum diflFufas, Be cortice teftas craflb, alpero^ fcabiD, duroque, cinereo foriscolore, iiueriusalbodum recens eft3 cum ficcus flavefcens & admodum afthngens; Succo curn aLlftriftionc nonnihil mordicante, qux tamen moidicatio bj evi evanefcit.

Radicis

Virt. Radicis cortice recenti trito, cum oxygala feu lafteacido mbito omnis generis dyfenterias Sc alvi profluvia mirabiliter [illegible], tum Canarini, & Malabarenfes. Aliqui hujus corticis ficci & in pulverem redacti femunciam per noctem macerant in ℥iv. lactis, eumque bis in die propinant, mane & vefperi; deinde medicamento fumpto Oryzam fine fale & butyro coftam, atque pullos gallinaceos coftos macerates 8c tritros in Dryzx decoftione ftatim argroexhibent: interdum fi neceflitas urgeat, Opium admifcent. Solent verà etiam Arabes cujulcunque generis alvi profluvia opio mice molcluta admixta curare.

Huju5 item radicisufus falutaris creditur ad vomitus compefcendos., 6c ventiigulum robnranrium cum aq. Menthae Sc Maftices pulvere. Plus aurem pollere aflerunt Indici *Joguts* hnjus arboris portiunculam in compefcendis vomitibusalviqueprofyiviis fiftendis quàm magnam quantiratem corticis Myrobalanorum,aut Areza^eamque pra;ftantiorem efle *Coru* Malabarico. Przterea *Macrefm&nm* omnis generis lumbricos in humano corpore natos necare, & caJculum in renibus frangere : turn eciam eD5 qui fingulis diebus mane ucerenturliberDs fore à calculo 6c à coli doloribus, nee lnebriari poffe.

Similitucb nominum Macer Be Macrej 8c convenientia in viribus hunc corticem Diofcoiidis Mauerem efls arguunt.

An *Cortex ad alvi profluvia in Novo Orbe* Monardis ? Prefert (inquir) novus orbis pragrandem arboremj foliis cordis effigie, nullo fruftu. Ejus cortex digiti craflitudine auc amphor, folidusj durus Sc ponderofus, tenui candicante pellicula integitur. Similis eft admixlum CDitici Guyacan, uti Gentiana amaniSjinanifefte adftringans^grati tarn en feu aromatici odoris particeps. Ca:terùm anraricudin&m Monardes cortici fuorribuitjCujus alii quidem non merninenint^quantuin quidemnobis con[illegible]

a. *Manga affinis Amhare. Ambare Indka* J. B. *Arbor Indicafoluj Juglandh, fruftu JSfuds magnitudim* C. B. *Amhans* Park-

Acofta.

Crafla magnaque eft arbor, *foliage* habet Juglandis foliis magnitudine refpondentia^ fed noli ejus forms, dilutius virentia, Bcmulcis venis elaborata, quse illis magnam gratiam addunt: *Flores* exiguos, candidos: *Fruttus* nucis Juglandis magnitudine, dilutius vnentes, Sc cortice quàm ilia leviore, odoris gravis, 8c guftus acerbi dum adhuc virent: coloris vei b flavi in mature gratioris odoris, *Sc* guftus grata aciditatp commendabilis, medullam continentes cartilaginofam & duram, ^ duris nei'vi5 oblique intertexcis conftantem.

Garcias fruftum hunc immaturum adhuc cartilagineo quodam cortice virefcente integi fcribit.

Ufus. Propter fruftus gratam aciditatem cum Omphacii feu Agreftacmodo cibis admifcent Indj: maturiim ex lale Be aceto edunt: excitat enim edendi appetitum. Adverfus bilioibs humores utilcm *zffz* perhibent. Sale *SC* aceto conditus diu aJTervari potelt.

Nobis Mangs/peciss efle videtur aut ad Mangam proxime accedere.

;. *Coca Indorum folio Myrti].* B. *MyrtQ fimilis Indica fruftu racemofi* C.B-

Aco/ta.

Pumila eft arbor, folio Myrti, vcl (ut alii volnnt) Rhois coriariorum [qubdveluti aliud folium fimili forma in,meditullio delineatum habet] molli, dilucius virenti3 trudlu racematim cohxrente, uti Myrti fruftus, rubehtc quando macurefcit, ejulclfmquc magnitudinis,, quando vero plenum'macuritatcm adeptus nigricante: turn vero heiba: eft meflis, qua: collefta in caniftris ad ficcandmn reponitur, ut melius confervari poffet. Hiftorici Peruviani omnes referum incolas iftius regionis *Uocam* a fummo mane ad nadlem ufque pcrpecuD in orerecinere, tametfi earn neque mandant, nsque deglutianr, quod earn aflidu^ in ore habentes famem & iitim ab/qu? rnoleftiz facile polfint tolerare etiam perintegrum diem. Hinc rrfagna cura feritur Be colitur in convallibus mDntium *Andzs* diftorum. Maximo in pretio apud Peruvianos eft, unde multi ex ejus mercimoniofolo'ditidimi cvafere. Ufus. Ex foliis dencibus attntis *&c* cùm aliquanto pulveris conchyliorum uftoftorum admixris rrochifcos feu orbiculos uonficiunt, 8c iiccandos exponunr. Qiiando lis uri voluncunum orbiculumin ore fumunt eùmqus exfùgunc, fubinde in ore nunc hac, nunc iliac verfante5, 6c quandiupoflunt retinentes: uno abiùmpto alium fumunr, *&c* deinde tertium, fie pergentes toto tempore quo li in longis idneribusconficiendis opus habent, prxiertim d per loca fiantj ubi nulla aut cibi aut aqux copia eft. Si voluptatis gratià uti volunt, lolam Cocam mandunr. Plura videfisapud Acoftam.

4- *Arbor exotica fruftu racemojo Charamais dtfts* C.B. *Cbarawei Acofta folio Tyri* J. B. *Char ami* Park. *Turcis & Per/is Ambda.*

Acofta.

Hujus arboris duo flint genera, unum niefpili amplitudine, foliis pyro fimilibus, dilutè virentibufj fruftu Avellanis fimili, admodum flavo, eleganter in multos angulos definente, fapore omphacii 8c grata aciditate, quem vel in^naturum, vel marurum, vel fale conditum vulganter eduntj ai orsxin eXcitandam : vel aliis edulus quibus aciditaterti conciliare volunt adniifcent. Alterum genu* ejufdem eft magnirudinis, foliique habec Malo minora, fruftum vetò priore majorenij cujus dc- " ^ o cum Santalis adversùs febres utuntur Canarini medici.

Locus. Crefbitinfylvjs flcmontibusprocul à mari diflitis.

Virts E primi generis (quod lècundum aquas hafcirur) arboribus feligunt Etecanini & Cananni earn quz longius à mari abeft: hujus radicis corticem [cui lafteus luccus igeft) quatuor digi™:"m longitudine fumentes cum drachma Sinapi probè terunt Sc afthmaticis exhibent: yalemer enim purgat per alvum Be vomicum. Qiiiid li immodici lublcquatur evacuano, *Carambvlas kruttum* unun vmdem edunt, velaccti Canarinihauftum fQmunc (quod nihil aliud eft quam aqua decottionis uiyzar, uno autaltero die refervatadonee acefcat) 8c fi profluvium non ceflat, xgns caput rngiaa aoliuint. At qui5 hoc aufic apudnos \ auc quac hujus niecbhc racio nurito quxne J. #•

H«omnuAnfta. 5. Avarr.

5. *Avacari facie Myrti* J.B. *Myrtm Indica* C.B.

In Malavarica India: provincia pufiila enafcitur arbor, major frutice *Coru,* qui foliis, floribus & fruftu Myrto pcrfimilis eft. Fru&us ejufilem etiam eft cum Myrto fapons, mulcò tamen aftrinsentior Hanc arbufculam trifolium olere ferunt. Nafcimr in montibus. Aiunc mine effe efficaci* a'dversusinveteracasdyfenterias, acauft frigida proveniences: ut fie fenex quidam Lufitanus in filia fuaexpertus eft, cortice trico Be in aqua Oryzae macerjtto.

6. *Com Canarica Arbuto* W *Malo aurt* fimilis* J.B. *Com, foliis Mali aurta, fionlateo Acoft*.* C.B. *Lufitanis Indiarum mcolts Htrba Malabarica. Com arbor* Park.

Arbor eft pumila, Malo aurea: fimilis, cui etiam psrfimilia habet *folia*$_M$ fed qua: medium nei> Yum crafliorcm habent, alrisofto auc novem in latera excurrentibus. *Flos* luteus eft, odornferè exoers. Ac Garcias folia Mali Perfic*, flores candidos, Penclymeni odorem smulantes, eí actnbuiT Radícis corcexdiluco virore pradicus eft levis Be tenuis, qui fi frangatur aut vulnerefur multo lafteofuccouianac, lenciore 5c magis vifcido quam qui ex Macere fluit, guftu infipido, amaritudinis tamen alicujus participe, frigidus fie ficcus, plus tamen hccitatis quarn fngidicacis pot-

[1] Huius v'uencis corticis fucco, licet admodum ingrato, plurimum utuntur Malabar incolx/turn Gencilcs, turn Chriftiani, ob admirandos quds praebec efFeftus in omni genere profluvii, turn in Lienceria, cum in Diarrhoea Se Dyfenceria, à quacunque caufa prognata. Septem uncias manè, Be tocidem fub vefperam exhibent, fi neceffitas urgeat. Sed quoniam fuccus amarus eft 6c ingracus, abejus potu-ferum propinare ad os colluendum iolent. *Vim:*

Lufitani corticem radicisdeftillanc, atque utuntur in hunc modum. R: comas in pulverem triti [2]viii Ammeos, Apii> Coriandri licci, Cumini nigri nonnihil toftorum 8ein pukerem redadlorum iia \\\\. Corticum MyrobaL cheba ?vi). Butyn vaccini non faliti ^ij. Laftis acidi q.f. ad pulveres iftos excipiendum. Deftillentur in vafeidoneo. Liquoris ftillaticii unc. quatuor yd quinque, cum aqua Avellana ImJicx, vulgò *Areca* nominate, auc aq. expediculis Rof. |ij. propinant alvi profluvio laborantibus, feme! in die, vel bis fi opus fit: incerdum fi neceffitas urgeat trochifcos de Carabc vel de Lemnia terra admifcent Ilico autem poft ejus fumptionem Oryzani cum Oxygala exhiberwfolent. Clyfteres etiam ex eo confedi fubnoiaem injicfcint.

Tametfi autem Garcisc femper bene fucceffit hujufmodi aqu^ ufus, fatetur tamen Malvaricam herbam ab ipfis Malavarenfibus prxparatam magis pr2elentaneam opem adferre. Ea verò paracur ex iifdem ex qtubos di<Sta aqua rebus, cenuiffinic tritis^ *SC* fete aut jufculo Oryzx probè cottar ma-, ceratis- Acofta huic liquon longe prsfert Maceris corticem vindem, $_m$ licet mukò ingracior 6c fumptu difficilior fit- Salutare etiam eft hoc medicamencum debilkati ftomachi, turn eciam vomitus compefcit cum aqua Menthae Be Mafticlies pulvere fumptum.

CAP. II.

Ariores exotic à Jacoho Breynio defctipt*.*

i. *Arbor Kauki Indvrum* Breyn. *floribus oJvratis.*

Breyn.

K'*Aufo* Indorum ob florum tragrantiam à Javanis, apud quos oritur vaide aelHtnataj Tilis ferè fpeciofe magnitudine & forma: Arbor eft patula, ramisdiffufa, cujus juniores ramuli cortice lzvi, ex-albido acincano funt obdudli. *Foliis* ornaturPyri foliorum facie, ex cirdnato nempe oblongis feu ovalis figurae, trium, interdum quatuor, unciarum longitudine, latitudineduarumararotrmm^nervumcraflum perlongitudinem & nerVulos tranfverfbs habentibus; at confiftentia dariore ac firmiore, brevioribiifque pediculis infidentibus. Ex foliorum alis *&c* ramulorum apicibus *Flofculi* oriuntur orbicularis fere formae,^ j>arvi, Pifi majoris magnicudine, duo, treSj quatuor, plurcfve juxtale, petiolis brevibus$_4$ latiuginofis infidentes, fimul pofiti: quorum quilibec ex multis petalis anguftis & parvis, è rubello albicantibus congeftus; 8c calyculo foliolis ofto, acuminatis, lanuginosifque, alternatim pofitis conftrufto, penitus fere circumvallatus. Flores hofce ob iuaviffimum qaem exfpirant odorem fills aut quorundam folioram nervis cum *Mogori* & *Tfiampaca* floribus trajeftos in urbisBataviae forovenales exponunt Java? infiilac indigene. Aqua etiam ex iis odorata & coi dialis elicicur, ejufdem psne lUis cujus nobis Rofarum usus.

a. *SanamimdatmixClufiiaffinis foliis Polii* C. *Bon* Spei* Breyti.

Breyn.

Frtitex eft lignofiis, Rofmarini facie crefcens; cujus rami albalanugine circundati, & foliis viridibus, fubtus autem candidis 8c lanuginofis, conferti, Polii Lavandulac folio C.B.perbelle referentibus, quibus verò magnitudine, non aucem craffitie, oedunt. Ex ramorurn latenbus nonnunquam aliquot; fed circa illorum faftigia furcult molti inftar Chryfocomes Columnae in umbellaminordinacani difpofiti, unciales 8c biunciales, foliis minutionbus donati enaicuntur; quorutri quthbet plerunque unicum, (raròduo) Pifi m^nitudine, circa bafin parvis anguftifque foliolis cinftum tert *Cafitulum,* ex duodecim, tredecim, vel plunbus, Sanamunda: tertia: *Cluf.* planè convenientibus tubulis aut flofculis compofitum; qui excrinfecus plans: albidi Be tomentofi, in quatuor auc

quinque

quinque foliola per extremum (ubtiliter divifij atque inferius circa pcdunculos fquamis nonnullis minutirfimis ferruginei coloris prarditi. ".

AdLibri XXVI. Part. i. cap- ult. referenda eft.

3. *Chawalarix five Cbtnopoda Monornotapenfis* Breyn.

Breyn, r

Aiunt, in quit, juxta Bonac Spei promontonum deferta Fruticem echinatum quendam, frcquentiflimi5 ramis undique pilofis divaricatum, qui per interftitia brevia invicem ambiumur a viridibus Laricis in niodum in acervos congeftis foliolis, femunciam vix attingentibusj anguftis, pitafis, pallidp anterius aculeo, Bcnervo per medium craflq dotatis- Fert in ramis Be ramulis, inter furculorum di-Varicationes gbbum album, .hirfufumvalde five villofum, Ceraiimagnitudine, ex foliolis complu-ribiiSj iis qui ramulos veftiunt muk6 hirfutioribus, Be arcuumrnodoinflexiscontextum: in quainter *folioL flares* flavi enafei dicuntur.

Si fruftu5 Be ftfrren cum Echino Alpini convenient. Echini nomen huic inderetur frutici, co aptius cum folia Be globi forma Echini animalis in orbem congsfti fe przlencent.

CAP. III.

Pruno Jylveflri affinis Canadenfis C. B. *Hyperiwm fruttfam Ammcanum flore alh* Park.

C. *B.*

FRutex eft felquicubitalis [plurimis virgultis ad humanam fere altitudinem afliirgens *Park]* *caule* lignofo, rotundo, atro-rubente cortice veftito [cortice albicante *Park,* forte hie de adultionbus virgis, ille de novellis Be junioribus loquitur] in ramulos brachiato. *Folia* habet Ru^ta; hypericoidi fimilia [ex anguftq principio in fubrocundum apicem dilatata *Park.]* *Flores* Pruni fylveftris floribus iimiles, fed rnulto minores, copiofos, candidos, pediculis obbngis uncialibus, *Si* capilli modo tenuibus, calyculis virentibus liiftentati, iniidentes; in quorum medio hlamenta plura exi-^gua, Be tenuiQima. Flos nulls fruflu fuccedente in hortis noftris decidit. Foliis etiam eft deciduis.

CAP. IV.

Arbores exotic a Culiel. Pifonz & Gevrgiv Marcgravh exhibits**

1. *Cuipouna arbor Brafilienfis* Pifon.

DE hac arbore pauca hare habct Gul.Pifo, Mufti multis & eximiis dotibus excellere agrcft em hanc arborem teftantur. Fluribus flavis decoratur Ipecies ilia cujus IQCCUS C cortice rafo expre(Ki5 Be cum aqua limpida mixtus ulcera inveterata *Sc* purulenca mundificat eaqus wrnc cxplet. Prztercaex eodem iucco atramentum convenisns elicitur₃ quo etiam ad cingendos pannos ucuncur. Gluten quoque efficax exinde concinnatur„ in ulhi familiares rcceptum.

a. *Mucmtaiba^ & Moataiba Brafilimfibus* Marcgrav. *Pyrifirms Brafdiana.*

Marcgr.

Arbor eft figuram grandis QiiercusautPyrilylveftriihabens, cortice cinereo, glabro: *folia* Pyri noftratis fimilia. *Flores* nun defcribit Auftur. Lignum ex albo Jubflavum eft \ medium autem ex ruf^ jiigricat; optimum eft *6c* duriflimuin.

In fummuate hujus arboris *SL* fummisillius ramis nafcitur planta ilia Ipithams longitudine, qu^radiculis nititur in ramis, Btradicepaulo crafliDre: in hac ordine reperiunturj *o£tu₃* novem, vel dec^ITi globuli flavi, inftar myrobalanorum ftriati *Sc* fuperius acuminati, in quo acumine folium extacfexautfeptem digitoslongumj anguftum, dilute viride, *Sc* ad flavum inclinans^ nervoinmedicp fecundum longnudinem.

3- *Arbur Brafilienfis fruttu ovali, Avellau* magnitudine^ Piperis guJtu*$_M$ *& qualitate. Ibira* Bra- *filienjibas* Marcgrav. Pilbn.

Marcgr.

Arbor Iktula: figura crefcens, cortice fufco Sc punftulis albis notato, tenuiflimo; ligno [illegible]

In ramis ramulos alternatim pofitDS habet, Be novem folia itidem oppofita, tres circiter di[illegible] longa^ angufta, acuminata, figura foliorum Salicis, fuperne faturatè vindia? glabra, fplender[illegible] inferne cinerea; *Sc* mollibus pilis cinereis quafi lanugine tcfta: qua: ftantia in arbore deor[illegible] fe indinant. *Flores* fert alboSj lex obbngis foliis conftantes, odoratos^ ad fingula foliorum pafia binos. *Fruttus* eft ovalis, & magnitudine Avellanz, faporis aromatici ac aens, qui loco PipWis in ubis uiiirpatur ficcatus Be in pulvsrem redaftus. Habet enim infignem vim aromaricam, nee

• *Cafficuni.* «a acris eft ut * *Pimenta.*

Çorcex arboris detraftus loco fiinium ufurpatur, eft enim lentiffimus. Ex eodem-enam hunt

Vfit. fumcuh fulphurarii, ad fclopcta explodenda neceflarii. Qyando detrahitur albus eft leparato ex-[enori fulco, Be ftatim fit rufelcens quadrants hora.

[illegible] Floret menic Februario.

4. [illegible]

4. *Tupeifava five Scoparia* Pifon. 246. *Lufitanis* Bafourinha.

Herb* nonfylvis fed apricis campis gaudet: vix cubitum alta, tenaci, lignofo, unico pierunquft *caule* affurgit, cui a fundo ad verticein ufque perpetui ramufculi adnafcuniur, ornatè expanfi Juparne pyramidis inftar: Qyi undequaque plurimis anguftis, exiguis Be acuminatis/o/iar, ftellatim compaftis, hinc inde fibi invicem oppofitis veftiuntur. His inferti apparent infiniri oculi, virides,. acicul^ capitis magnitudine, è quibus flofculi dilutè albicantes Be cuerulei erumpunt: Ec poftillos rotunda corpufcula inftar baccularum , quibus continetur *jemm* minimum, fufcimi. *kadke* eft refta, brevi, Candida, filamentofa, qux ficut Be tota planta maniFefto fapore Be odore caret.

Integra herbs, prxfertim juvenis, decofta, balnea, fiiffumigia admodum funt anodyna, emollientia Be attemperantia, ut toe infignibus Malvis in Brafilia luxurianribus praeferri-debeanr. Nee memini me in tenefino, hucmorrhoidibus, ani inflammatiombus vel doloribus pracfentius. adhibuiffe remediunij tarn familiare, five externè ut fupra diftum, admotum, five per clyftcres injeftum. *Vires.*

{. *Gotland'ma Brafilimfibw* Marcgr- *Sorbo Aucupari* [imilu floribus umbdlatis* Marcgr.*

Procera eft arbor, Sorbo aucupanae ex parte limilis, cortice cinereo, caudice in multos ramoS difperfo. Lignum illius indium fundit de Ie luteum fuccum, qui fpohre effluit, ac poftea indurefcit, ita ut inftar picis fit fragilis, nullius odoris, nee usus, quod fciam, apud incolas. Et quid ha?u arbor ripas amnium arnat, radices habet multas, varie extra ripas fuper aquas contorte expanfas. *Folia* habet fibi invicem oppofita, angufta, acuminataj folida, lxvia, viridi^, fpleridentia. *Flores* fert multos umbellatim , qui ita proveniunt; primu elegantiffimi, miniati colons in fingiilis pediculis faturate rubentibus, femidigicum aut plus longis enafcuntur, feptendecim, oaodecim, viginti juxta *k* in una umbellaj * rudimenta floris conftantia ex foliolis complicatis ovalis fere figur^ fiintj Be magnitudine Pruni iylveftris, eleganter quinque lineis obfeure rubefcentibus fecundum longitudinem qu^fi diftinfta; haec paulopolt fe pandunt in florem, quinquefolium, elegantilfiro^ rubrum, conftantem quinque foliis cavis feu femilunaribus, exterius curvatis: in medio extac ftamen fatuPate rubrum, figura plane ut Caryophyllus aromaticus, cuiiuperius adhuc quinquanguJaris ftellula rubra impofita cernitur. * Germina.

Fruftus ab Autore defcriptus non eft inventus.

6. *Anil alia fpzc'm* Marcgr. *Caavhira fscunda* Pi fun. *An Qlafio affinis* C. B. *Marcgf.*

Ad duorum aut plurium pedum altitudinem affurgit, *caule* rotundo, geniculato, lento, fucculento, Be quafi fpongiofb feu arundinofb, viridi, & hinc hide breviflimis pilis rufefcentibus veftito. Ad genicula tarn caulis quam ramorum/p/i^ fine pediculis duo femper oppofita ftant direftc, tres vel quatuor digitos bnga, angufta inftar foliorum Lyfimachix, viridia, Be ih utraq planitie pilis albis brevibus prsdita, ad taftum paulum hifpida. Ad eadem genicula ubi folia funt nine iride etiam duo pedieuli juxta fe pofiti 3 erede ftantes, duos vel tres digitos longi, fupenus florem album circularem fuftinentes, magnitudine Belhdis, circumcirca minutis foliis albis j in umbilico minima ftamina alba. *Radix* femipedem aut paulo plus longa 7 paullum curva ^ paucas radiculas habens, lenta, lignofa, cortice obfeuri colons veftita, quz detrahi pot eft. Planta hxc tota cum fua radice fucculenta eft, *U* fiquis vel caulem, vel radicem frangat, ftatim fuccus effluit crerulei coloris.

Fit ex ea *Anir* folum herbam contundendo Be aquam affundendo : linquitur ut fubfideat, hinc dstrahitur, Be in Sole ficcatur quod confedir.

Hxc planta toto gsnere divsrla eft ab Altera Anil ex qua *Indigo* fit,

7. *Tremati Brafilinfftbus* Marcgrav. *Trtmaz* Pifoni. *Frmx Brafilknfis flirt compofito3 in pap* pos abwrnU**

Frutex arborefcens Mali Punieae figura eft fimilis, cortice Sambucino, lignb albo, Be medullam continente. *Folia* obfeure viijdia, haud magna, fefquidigitum longa, fine pediculis ramis adhzrentia, afpera, mukis venis confpicua. In extremitate ramorum fert multas umbellas magnas, floribus lutefcentibus onuftas, quibus aliquid purpurei admixtum. In medio autem fupt multa ftaminnla flavefcenria, ut florum Hieracii, Be codem modo definunt in pappos: exafte odorem refcrunt Styracis,uf 8c folia trita. Poll flores provenit in illis pappoiis capitulis femen minimum, rotundutn nigrum, multò minus Papaverino.

Brafilienfes utuntur foliis contufis in oculorum dolonbus 8e rubedini *Viru*

8. *Uuirapariba* W *Urupariba Brafiliwfibtf** Marcgr. *Arbor Brafilienfis folio rawofo, floribus wagnis$_M$ pentapetalts flavij. Marcgr.*

Arbor eft alta, lata, & mediocris craffitiei, folia fua in frondes congefta ferens. [illegible] Frons habet quatuor, quinque, aut fex pediculos, novem aut duos digitos longos, in quorum quolibet quinque folia, quodlibet fuo pediculo innitens, [illegible] ; tria aut quatuor folia) inaequalis magnitudinis, oblonga, [illegible] viridia, fplendentia, ad taftum membranacea, [illegible] [illegible]tudinem K venis uDiiqui^przdita; Menle [illegible] ^ aucamplius digitos longos, iupe[illegible] quinque quail rona ICCIOS, nuc lidnnniuu^ lnodoros. Florens, arbor tota apparetflava, *&C* [illegible]: digaolci poceft ad tria vel quatuor milliaria. Floribus decidsmibus folia icerum crumpum,

Alia occurnit apud Marcgravium Guirapanbz fpecies Cap. 9. p. 10B. defcripta.

Arbor eft magna Be ampla, cortice limilis arbori Guayabac. *Folia* fert parva, in ramulis oppofitis oppofita, in quolibet ramulo aequalia, paria, cylindracea aut fimilia, faturate viridiaj nervo iecundum Jongitudinem₃ Be venulis tranivcrfis vix confpicuis pra:dita. Lignum interius colons eft obfcure olivacei, ad nigrum vergentis; exterius tamen ex pane eft pallidum, B{ illud interius aman eft faporis, fi viride mafticetur.

Ebeni fpecies eft, quare & a Portugallis *Ebeno* vocatur.

Folio decompofitD feu ramolb efle videtur.

9. *Vifqueiro Lujitanis* Marcgr. *Arbor Brajilimfis wifcifera fruEtu longo tubulo pradito. Marvgr.*

Aitiflima arbor & lariffime ramos fuos e^pandens, CDrtice gryfeo aut fiibrufefcejite; in ramis autem ahernatim poficis Fert ramuloSj quofdam direcft^ quofdam alcernatim oppoiicos inque his oppoiica fibi folia parvula, foliis pzne herba: vivae/imilia,'bctc viridia. *Flores non defiribit anihr.* Fruftum habec longD tubo^prarditum.

Ufe. Hzc arbor dat copioram re{inam₃ mollem, vifcDjimj inodoram, colore picis qua utuntur ad VDlucre5 ca pi en das illinendo lupsr baculum utnos/olemus vifcum j radus tainen SoIisiiuiuteicK, quarc ii cav^endi.

Dux dantur'fpecies, micis *&c* fylveftris.

ID. *Anonymos Brafiliana floribus umbtllatis albis bexapetalis. Marcgr.*

Caudice eft re£to> fie mediocris iltitudinis^ cortice cinereo, Jigno fragili 5C medullofb; fuperius in multD5 ramD5, fed folns fere nudos difpefbitur: *folia* tamen habet in ill or urn extremitatibus in frondes congefta^ quinque, fex, feptemve juxta fe₃ fuperne dilute viridia, inferne albicancia^ quzdam oblonga^ quxdam pacn^ rotunda, nervo 1'c-undum iDngicudinenij *6c* vsnis cranfverfis ordins ifbi oppudtis. Inter folia in frondibus etiam proveniunt pediculi duos drcicer digiros longi, qui fupeiiU5 multos *flofculos*^ oblongDS₃ in umbellam uongeftos fultinentj albos, hcxapetalos, luavis odpii5.

II. *Anonymos bavuiftra foliis falignis Brafiliana* Marcgr. *Marcgr.*

CDJ cice eft cinereo albicante, multis ramis varie inflexis pradito. Lignum lentum^ quafi 5aligmim Dbtinet: *folia* autcm oblonga^ dire ft ^ fibi invicem Dppofira^ folida^ lxviaj luperne egregia vindjtate fplendentia, & ad taftum inftar holoferici. In extremitate ramorum fert multDS *flofbulos,* fpicatirn leu racematim congeftos, fuo pcdicuJo„ deDifum incurvatD infldsntes, lutei colorisj *K* racemus florum eJegantiflime eft dilpofitus: poll floras nafcuntur baccz Ribium magnitudine.

I *z. Maratatabiba Brafilicn/ibas* Marcgrav. *Arbor Braftlienfis foliis digitatis. Marcgr.*

Arbor caudice refto aflurgit, noil craflō, cortice cinereo, fuperius autem duorum aut tfium pedum longitudine pedicuh enafcuntur, in orbem pofiti, quorum quilibet continet feptem, *Q&o,* nuvem aut decem folia in orbem difpofita, fex, feptem, octo aut novem digitos longa, fuperne viridia, inferne inftar Sericei glabra, infigni nervo & confpicuis venis predita, folus A imbaibac fubftantia & colore ferme fimilia, pedicolo infidentia duos aut tres digitos longo, cui e longinquo eadem Arbor videtur-

15. *Tangaraca L* Pifbnis. *Erva do Rato* Marcgr. *FruttxBrafiHtnf.vtmnofa, floribus umbellate rubris,*

Frutcx eft arborcfcen5. Lignum habet I en turn j & in ramis ramulos oppoiitos. Be duo femper fibi oppofira, vel eriam tria fibi oppolita foliola oblonga profert, dilute viridia^ eminence nervo fecundura JonRitudinem, Be conipicuis coftis fecundum latkudinyn przdita. In fummitate ramorum ^)ica nafcicur ex flonbus multis umbellatim pofitis conftans, oblongiufculis, cylindraceis, rubris; P[6'] diculi autem florum crocei colons Be longiulculi Aim.

Vires. Florcs *&c* folia prafemiffimum funt venenum. Radix verb max exhibita tutum apud incol^[5] remedium.

14. *Tangaraca III.* Pifbnis. *Frutex Brafilienjis wmnofus floribus umbellatis aunts.*

Planta eft fruticefcens *radice* crafta, *foliis* nunc alternating nunc fibi direftc oppofitisj csterurn craflioribus *&i* rotnndiotibus quajn priores Tangaracz. In excrematitatibus ramorum pediculi longij ex quibus7?o/c«/i umbellati producuntur, prim5 albicantes, mox aureo colore relucentes. Una[5] adveni ignari^ gratoque illefti colors temeritatis *iiix* nimis niagnas psnas aliquando dederunt, modo eos'olfecerint aut traiftarint.

Vires- In haium foliis, flonbus Be *i*eminibus tarn altc pofita eft visdeleteria, ut vel ex leViflimo eor ^ gulhi corpus intumefcac, mens turhcrur, oculi mcipiant caligare, vertigines aniiiiique dehqinao riantur, denique mors ipfa fequatur, nifi quancocius praefentiflimoremBdiD obviam catl^' . K

AntidDta prarftantiflima iunt radices *Jfecacuanha* & *Caafta:* His proxima radices 3*.'^*_/^ *Jambu.* Q^uin iplius *Tangaracx* radices tutiffimum ccnrenturremcdium, magna quannrare «n bjf^'

1 y. Curupiraiba

if. *Curupicaiba Brafilienfebus* Marcgrav.

Arbor corticefufco3 Sc inftar Berular crefcens: *folia* habet oppofita, quinque aut feptem in un ramulo, Jplendentia, acuminata^ non (errata, Becula; foliis viriditate limilia. *Florem Auttor non d fcnpftt.* ^ In inrerioribus ramulis proveniunt folliculi, primurn vindes, deinde rubicundi, magnitudine & hguraPiftaceorumj qui quemadmodum Sc lignum fpirant odoremferè ut *Idea.*

16. *Guapereiba Brafilhnfibus* Marcgrav.

Arbor eft ligno gravi *SL* folido,, cortice brunno. Ramos & folia habet oppofita, atque hsc quidem crafla, nerve fecundum longicudinem, & multis venis fecundum latitudinem, adhsc kte viridia, magnitiidine Pyri foliis scjualia. *Flofcuhs* fert multos in calycibus longiufuulis^ ex viridi fubluteos. *Frattus [t\mm tamzn auttor non defcribit)* decidens Cancrorum terreftnum eft pabulum.

17. *Jecuiba Brafilienjibus* MarcgraV-

*Marcgr**

Arbor latis aha, cortice fubcano : *folia fat* in ramulis alternatim oppofitis^ fibi invicem direfte vel etiam alternatim oppofitaj Be in extrcmitate unum folitarium, tres digitos circiter longas acuminara,, nervo fecundum longitudinem Be venis tranfverlis. *Florem* fert cceriileum. Ugnum'hujus arboris egregium eft ad varia lculpenda, nam ex ruffo brunnum eft, &c nigro undtfum.

18. *Frutex anonymos Brajtlianus fiors Kziri* Marcgrav.

Marcgr.

Cortice eft gryleo; *folia* habet alternatim oppdlta, carinata, fcaphz figurâ, circa extremitatrtn autem dentata, lste vindia, Iplendida, venulis obliquis, elegantibus prxdira. In extremitate ramorum fpicatim proveniunt *flora,* flc Ipica flonbus adhuc daufis coloris eft fanguinei elegantiffimi, hinc fit flavaj *&c* flores fe pandentesfunt flavi^ pentapbtali: cuilibet autem petalo fubjacet folium acuminatum pallidum ; in medio Boris *{tamina* lutea congefta. Flos luavis odoris, ut Keiri noftras.

19. *Ibzra-futeruna Brafilhnjlbus* Marcgrav.

Ligno eft duriffimo, ità ut aciem cultri retundat. Arbor magna *Sc* ramofa; fert *folia* alternatim in ramis oppofica, tres aut quatuor digitos longa, figurâ cordis, fed in extremitate acuminata tenuia. luperius dilute viridi a, inferius paulùm pallida.

lu. *Tyri fylwflris faun frvttx Brafilianus ivmminatui* Marcgrav,

*Marcgr**

In modum Pyri fyly. crefejt, ligno fragili, cortice cinereo. *Folia* fert Pyri foliis fimilia, denfa fuperius fplendide vindia, inFenus dilutms, alternatim ordine quzque fuopedicub craflo brevi appenfa Be deorfum indinata. In extremitate ramorum proveniunt quatuor, quinque aut fex in racemum dilpofita corpufcuk elliptica, Pifo majora, qua: fefe apenentia *florem* promunt tetrapetabn petalisalbisjcranis^interiusex albo viridantibus, magnitudine Lychnidis, inter qua: in circulum dif pofitafunt ftaminaalba,alta, IID Be fupra numero, fefquidigitum longa, fili Senci crafli craffitie ftperius flavefcemem fpongiolam adjunftam habentia. In medio autem flon* & horum ftaminulorumaliud ftamen, duos digitoslongum, fortus, flav^fcens, ercaum flat, fuperius habens SSn draceum capitulum. [Stylus hoc non Stamen] Flos *5c* vifu jucundus eft, Be fuavi Rofz odore ditus fed non itaforti. (*Rdi^ua^on fupplwit Autor)* Ramulos, inquit, hujus plants appenfos habui in mufeomeo ad libros: nu6lu ad quemlibet exortum pediculicujufque folii, ut Sc ad quodlibet fo liuin floris exfudarat guttula fplendidi cryftallini humoris, quaii plants affix* cfTet, feminis maions Sinapi mole-

CAP. V.

Arlores qucedam zx If or to Malalarko qu£ Jleriles, florfyue S[l] fruflu aut faltzm fruttu -vidua ejjc fermtur.

ARbores hujufmodi tota fpecic fteriles 6c fruftu omnino deftitutas dari ncutiquam concedinni5j nonnullas tamen rarius fruftum proferre agnofcimus, quarque hujulrnodi iiint quia earum fruftus ab indigenis non fuerint obfervatz, pro fterilibus habentur.

I, *Nandi-Ervatam* * H.M, *Syringa Malabarka la&eftevs, flore mveoj pkno, vdoraujjiwv T)* Commelini.

Fniticulu5 eft quatuor pedes altus, nafcens in arenofis. *Radix* fitrolà, cortice albicante feu fubrufo, in ramos fe diffundcns. *Stipius* ex radice afliirgentes cortice func fcabro, cinereo cum ramis fuis nodulati. *Surculi* tenues Be novelli virides. *Fofa* c geniculis ex adverfb bina petiolis brevibus &: viridibus exeunt, oblongo-angufta, rotunda, anterius cufpide parvo Be anguftoj qui versus unam partem maximè inflexus eft, eminentia, ad petiolum ftrifta, intus laftea, mollia, liiperfipc l=nia, fupern£ obfeuriore virore, fubtus dilutiore nitenria." Cofta folii media, & nervilaterales etiara *in*

 fupin?

liipina parte eminent. Folia odoris & ſaporis nullius ſſint niſi ſylveſtris. *Flores* in petiolis, qui ſiipra ex origine 'foliorum etiam duo, tresvel pJures-ſimul oriuntuiy plures jundtim proveniunt, roſarum acmuli, in torum candidi ſeu nivei, odore ſiiavi 5c grato, decem petalis oblongis compoſiti, antenus Jatioribus, craſſiolis, rigidis, acvenis ſubtilibus ſtnatis, duplici Drdine poſitis, qua: in extbriori ordi/ie ſunt quinque, in uno latere reſtiori linea ſtriata ſunt, acmagis craſliola, *in* alteroJatere *rotundiori* ac tenuiori margine, Be criſpo ſeu corrugato, exterius nervuloſtriata, qui proximemarginem reſtum exortus in sum duſtu intlexo incurm; quinque ilia quae in interiori ordine ſunt, larcribus in utraque parte rotundiolis, ac non exadte nniſDrmibus circumſcripta, ac in oris undiquc corrugata. Flores autem calyci quinque parvorum Foliorum, pedunculo ſelcunciali, qui exterius viride dilutus *&c* ſubflavus^ incerus flavo ac croceo rore^ quo ungues ſolioi'iim cingit, conſperJus eſt, inſident, Gemm^florum cDnicse.

Sub tempus quo florum exortus inſtat, folia omnia dccidunt^ novaque ſiniul cum floribus erumpunt.

Fru£tu5 num ferit dubium: *irno'ferre certum, licet ah Autoribus nojiris non fucrint obſtrvati.*

Hie fruticulu5 totus laſteſcit, in anno bis terve flares ferens.

Vires. Succu5 ex ea exprelKis ag cum oleo mixtus dolores oculorum fedat fada capitis perunftione- *Radix* maſticatajBi in ore detenta dentium dolores fedat vermes enecando : cum oleo decofta lervit pro omni mdiſpoiitione capitisj *&c* prsfercim ejus dolorem fedat, faſta perunftione: eadem trica & in aqua cpota lumbncos enecat: urita cum fucco Limonis & oculis indica nubeculam tollit.

2. *Nandi-Ejwatam minor* II. M. *Jaſminium Malabaricum foliis Mali Auruntil flore mveo odorfl' iſſiWXndi.*

H.M.

A pnore tan turn differt, quod foliis fit nonnihil minoribus, quodquc flores ſimplicioribus ac *niinoribus* foliis conſtant, putatanrum quinque qux Hint ſimilia foliis florum prioris (ſpeciei, qui in cxreriori ordine Jita funt.

Joan. Commelinus hanc plantam pro Jaſinini (pecie habet, quoniam flores Jaſmini floribus ſimiles funt, ciimque folia foliis Mali Medici relpondeant, appellari poſle cenſet, *Jaſminum Malabariwrn foliis Mali Aurantii flore mveo udoratijſimo:'* a pracedenti autem omnino differre judicat. Nos potiU5 aſlentimur Autoribus noſtris teſtibus **wri'7Ⱶ]&tf* cpngcnersm eſſe affirmantibus.

^. *Ben-Kalefeam* H. M. P. 4- T. 34. p. 7r. - *Arbor Indie a fgliis alatis, flore & fruBwvidua.*

H.M.

Arbor eſt mediocrii magnitudinis, caudice mediocriter craſlo, Icabro Scnodoſo, multiſq, ramis viridibii5 ac nodoſis, in orbem longe lateque diffuſis donato; Lignum albicans, odorum, cortice obduſtum craſlbj cinereo, intus candido. *Radix* craſſa, fibrata, albicans, CDrticerubicundoſquamD^o obduſta; odor ſiiavis, lapor acris Be aromaticus. *Folia* geminata ordine parallelo ramulis inhxrenliaj [*quos ramulos vocant nibil aliud funt ejudm foliorum compojitorum coſta*) oblongo-rDtunda, glabra, ſiiperne atro-viridia Be ſplendentia, inferne liibviridia flc lanuginoſa, in ambitu quodammodo crenata, odor iiiavis, lapor aſtringens. *Flores* aut nullus fert,aut inconlpicuos, nee magisfruſtus; nam qUOS pro fru£tibus aclcribunc excroſcenti^ iunc Gallarum smulz, inic^toruirL matrices, ad foliorum ortum; vel ipſis foliis innaſceiites, oblongo-rDtundae, acuminata:, primiim virides, dein purpuraſcences, glabri, nicentes, intus cavar, ac fubitantii farinacea refertar, intra quam unum akeriimve infeftum volatile c Papilionum genere holpitatur: fapor aqueus & ſiibaſtringens.

Loc. Naſcitur ubique in Malabar, *&c* frequenter in agris colitur ob folia, qua: cum inhneni colJigi *foJent*, ut iis agri itercorentur. Semper viret diuque fuperſtes manet.

NDS negamus ullam arborem dari totalpecie fterilem, ideoque Be ha:c. proculdubio finflus feit quamvis nondum fuerinc animadvert

4- *Asjogam* H.M. *part.$. tab.* 59. *Arbor Indica foUis adverfijj .florc Jlavefttnte* [illegible] *vdoratO; fruftu mndum compwto.*

H.M.

Arbor eſt mediae magnitudinis, quindecim circiter pedes alta, caudice mediocrirer craſlo, albiCanter, fuſco-nigricante cortice cin£to, ramuliique paucis in orbem diffuſis donato. *Radix* albicans, nigricante cortice te£laj inodora, profund^ terra: inhsrens, fibriſque fiiis lat£ per cam diiſu^3- *Folia* ex adverſb bina circa furculosproveniunt, oblongD-rotunda, craſla, ſpithamam cuxicer longa, media coſta viridi-albicante: odor Be ſapor ingratus. *Flvres* odori, flaveſuentes, in faſcias colletti, numeroſi circa ramulos proveniunt, conflantur ii e tubo oblongD, in quatuor iubrotunda fegincnta expan/o, ofto tenuibus, rubro-iplendentibusac longis *ftammibus*, atro-purpureis *apicibus* ornafis medium Oicupantibus; inter quae *ftylus* prodic viridi-albicans, craſliis, iurreftus, acumine tereti. Qiul^5 fert fruſtus nondum compertum eſt.

Lniu, Provenit variis Regni Malabarici locis circa Ethnkorum templa, qui iſtiuſinodiarboresftudios^ ibi colere /blent, earundemque foliis Se floribus uti in carremonis fiiis ad templa ornanda. Scmpef viret, qnotannis floret, Decembn viz. &t Januario menſibus, diuque fuperſtes manet.

Vires. "E folii~s~ contuii5 fuccus exprimitur, qui cum feminis Cumini pulvrere exhibitus colicam paſſioncm ianare fertur. Foliorum pulvis cum Santab citrino acfaccharu affumptus fanguineni reficere *c purgare didtur.

f. *Talijr:*

5. *Talijr-Kara* H- M- P- £ ^?8- />-75- *Arhvr Indica fpinofa fore & fmctu vidua.*

H.M. 1 1 7 rr ,i-

Arbor eft procera, 30 circiter pedes alta,.*caudice* craflo, albicante, cortice cinfto cinereofurvo, glabro, ramulifque plunbus, in orbem longe lateque diffufis donato, qui oblongis, duris, ngidifqus lpinis infiiper muniti fiint. *Radix* albicans, furvo CDrtice uefta, odoris gravis, faporis adftringentis.; *Folia* oblongo-rotunda, acuminata, in ambicu leviter crenata, crafla, denfa, fplendenria, iiipcrni viridia, inferne fubviridia'; nervis aliquot e media cofta in latera excurrentibus: odor gravis, fapor fylveftris^ac adftringens. At verb folia tenenora e vertics ramorum prodeuntia plerunque rubro-purpurea flint. *Flora* & fruftuSj quodhaftcnus faltem innDtefcit, non feit.

PrDvenit yariis regniMalabanci buiSj prsfertim circa *Warapouliy* Temper viret diuque fuperftcs manet. *Low.*

E radice in aquacofta potus conficitur, qui acidos ralfofque. humores per diaphorefin pDtenter evacuat. Ex foliis cum viridi curcuma in oJeofrixis paratur linimentum, quod ad fcabicm tollendam valdc laudatur. *Vjrej.*

6. *Ben-Momja* H. M. *part.* 5. *tab.* 57. *Arbor Indica foliis alatis,flore & fruttu vidua, Ben-Moenja ditta.*

H.M.

Arbor eft procera, triginta circiter pedum; *caudice* tnediocnter craffc^ Furvo uortice cinftD, ramulifque rufisj lignofis at geniculatisplunbus donato. *Radix* albicans, amara, aromatica. *Folia* geminata in furculis proveniunt, oblongo-rDtunda, acuminata, tcnuiaj lenia, ^labra, fuperne vindia, inferne fubvnidia: odor gratjjSj hortenfis. Nee flores ncc fruftus Auftoribus noftris innotuere.

Provenit variis RegniMalabarici in locis, praefertim circa *Aroz* Be *Voedegoyl.* Semper viret. *Locur.*

Ex radice cum aqua decoaio fit alexipjiarmaca., quxin febribus malignis Valde extDllitur. Ex cortice cumcalamo aromatico Be fale in *Oryzx* infufer cofto potus cohficitur, qui vomitum fanguineum E morfu (erperitis excitatum protinus fanare fertur. *yjreJm*

7. *Amdpodi* H.M. *fart.* 5. *Tab.* 51. *Arbor Indica *Mf*B- fluribt/s umbdlatu, Utraptfalu.*

Arbor eft juftae magnitudinis, *caudkz* albicante, cinereo cortice obdufto, ramulifqus viridibus fe geniculafis pluribus donato. *Radix* fibrata^ flavefcens, inodoraj, amara- *Folia* geminata ordine d^-cuflattj pcciolis rufis circa ramulos proveniunt bbjongo-rotdiida^ acuminataj craffa^ dcnfa, jnollia^ glabra, fuperne Iplendentia^ inferne nequaquam : nervulis aliqdoc e media cofta in latera excurrentibusj ad quorum exortum noduli exigui, virides in averfa folii parte confpiciuntur^ odor acidiis. *Flores* exigui, candidi, extremis ftirculis numerofi proveniun^ porreftifque columelhs umbellac fpecie panduntur, quatuor acuminatis foliolis conftanteSj inodori, fapore fubamaro.

Crefcit locis petrofis ac montanis circa *Candenatei* Temper viret. JuniOj Julio/ Augufto tnenfibus floret: *FruBus* verb nullos fcrt^ affirmantibus indigenis: *quibus tamm fides minimi h abend a eft.* *Locus*

Radix vero hujus arboris fecum geftata Antidotum habetur ferpentibus vsnenatis, atque ideb magnivulgb sftimatur. *Vires.*

Cum cxtcris Amelpodifpcciebus (annotante D. Comelino) nullam plane habet fimilicudinem.

8. *Bzlutta Amdpodi H. M.* P. *6. T.* 48. *p.* 8;. *-Frutex Indicm *iup*®~ foliis bims adverjis, floribm pentapetalis candidis, unguifan luteis.*

H.M.

Frutex eft ramis fiibviridibus. *Folia* contradis inter fc pediculis-furculis innitentia gemina., e longo angufta, acuminata, ad pedunculum quoque ftrifta^ mollia, fpifla, glabra^ in fupenore parte^ fubviridia, inferiore dilutiora. Cofta, quam lrirefta etiam prominentem habent, in plures difpertitur- Sapbris expertia, intus parum laftea flint. *Flows* in furculorum fummitate provement^ quinque habent petala oblonga, candidiffima,. ab uno laters finuataj ad unguiculos croceo cobrs leviter tinfta. Odor ipfis nullus.

Montanis gaudet locis: Reperitur in *Teckencour,* aliifque tacis plunbus. Floribus exhilaratur menfe Julio Be Augufto, frondibus Temper, fruftibus verb nunquam, *fi credere fas fit its <jui retulerunt, proculdubio deceptis.* *Ucwm*

Ex aqua, fi ufum roges medicum, contrita & aflumpta radix ferpentium occurnt morfibusj fi Iuperiniponas arthntidi. *Vfus in Anna,*

9. *Tondi-Teregam* H.M. P-4- *T.* 60. p. 12;. *Arbor florz tetrapitalo odor at o> frubtu nulU.*

H. M.

Arbor eft procera, 60 circiter pedes alta, *caudice* craffb, ramulis rzftis, longis, atro-yiridibus^ latiuginofis, afperis, fungosa intus medulla refertis, plurimis donato; lignum albicans, nigricante corcice ciijftum. *Radix* fibrata, albicans, laftefcelis, rufo, intus croceo, cortice tc£la, inodora, faporis acris. *Folia* geminata ordine parallelo, petiolis longis circa ramulos proveniunt, oblongo-rotunda, acuminata, in ambitu crenata, crafla, mollia, glabra, fupern^ viridia & nitentia, inferne fubviridia SC lanuginofa : odor fiiavis, fapor aromaricus. *Fhfculi* pediculis oblongis e foliorum interna feds circa ramulos proyeniunt, term auc plures fimul congefti, purpurei, nianibus confrifti fuaveolentes, calyciquc viridi, lanuginoro ac quadripartite inherent, quatuor acuminatis foliolis conftantes. Foliola hsc intercedunt totidem *ftamimda* purpurafcentia, mediutn occupante/y^ pulchri rubente, capitulo albicante.

Fruftus hunc aiburfm nullos ferre Malabarenles teftantur; *at nobis fidtm non favunt.*

Crefcic

Loeuj. Crelcitloris arenolis *&c* petroiis in Mangatti. Semper viret. Julio & Augufto menfibus flores ferr, diuquefuperftes manet.

Vires. Ex arboris foliis in lattis fero coftis fit oris collutio pro aphchis. E cortics Be radice in aqua decodtis Apozema conficitur, quod xftum febrilem temperat, hepdtis obftruftiones rsferat, nccnon hcrpetij fcabiei, iimilibiifqus afFeftibus medecur.

1 D. *Arbor Indka ZtLW®-, floribus odoratis pzntapztalis, ptlah uno lutev, rtlijuis candidijfl Sida Pou.* H.M P.6.r. j9. />.ID?.

H. *M.*

Rami ligno albicante, medulla viridi, corticefufco obdufti funt. *Folia* acuminata^ fpi/Ta, fclida, glabra, c viridi umbrofo fupernc nicentia, infernc furda, cofta albula, venifque fiibtiliffimis fiipina in parte confpicuis intermixta, e craflis contranis inter fe pediculis gemina^ ramis inhirefcunt. *Floras* numero plures c calycs quinquepartito, in petiolis communibus proveriientes, textura Be afpeftu graciffimi, odors amEniflimi, quinque lationbusj, anteriorein parteinnumcra in filamenta divifis, quorum unum luteum, quatuor alia candidiffima tranfverfim quafi obtegit, cunltant foliolis; *fiamimbzts* vero denis^ candidis, craflionbus, furreftis, croceis capitibus, *ftyh* medium occupanre vindi, eminentiori, Ievit6rque inflexo. Flonbus deciduis tres *gammula* virides, altz, quz introrfum folio funt ersfto, confpiciuntur. Prorfus tamenhabecur fterilis, quamvis quidam in feneftuce fruftiferam przdicent.

Tempus & Locus. Floret menfeMaiDj Junio, Julioque. Petrofis, glareofis deleftatur locis^ quapropter in montibws*Paracarij Mangmi &C Panpani* vifitur. Rariflima, ob florum elegantiam, odDriique jucunditatern in fummo honore eft. Nullum mechanicum nsc medicum habet ufum.

CAP. VI.

Arborts qu&dam Chinenfes.

I. *Tipa arbor & fructus Sintnfis* Michael. Boym *in Flora Simnji* Jonfton. Dendrolog.

FRuftu5 ciim maturefcit ad flavpm colorem declinat- Noflratia Pruna laporc imitarur. Arbor pukherrima eft, folia, (£~ik>ribu5 confpicua jucundum prabst alpeCtum. Officulum folidum *5c* ovalis figurz habetl

Plerique colligunt fruftum Februario Be Martio. Duleiflimi eft (aporis, *&C* pelliculam fimilem Prunis continet-

x. *Fruttus inriominatus Simnfis* M. Boym *in Flora Sinznfe Jotifkon.* DendroL *Ficus Simnjis florid* e radiabus frustum emit tens.*

Arbor eft procera, folia maxima, quz medium homincm cuntegcrc pofluntj producit : hoc admirabilc habec quod media radice tcllure inhxreat, ex alia au tern parts radicis patente/orw rubros Be fimul Fruaus fimiles Europzb ficubus progsnsratj qui cum maturefcunt rubent paululum, ied interior caro *&c* fapor eorum figuram *&C* faporem ficuum repraefentat. Julio Be Augufto maturefcunt.

3. *Cerafus Simnfis fruttus pulpd fibaad.* Johnfton. DendroL. *Item, Arbor Sintnfis pinguzdimm Sibi inflar ftrzns* Martin. Atl. Sin. *zjufdtrn.*

Quod 1105 in ingentem facpe perduxit admirationem [inquit Autor Atlantis majoris, tomo Siiienfi p. 119.) eftillud, qubd pinguedo in arboribus crefcat, ex qua velut c ievo candelzoptima: albentes, rafts manum non polluentes, cxtinftxque fetorem non emittentes, a Sinenfibus *Ktzuyeu* vocat^, parantur. Arbor eft iatismagna, Pyris noftris *folia* Be figuram non diffimilis: album edit *floret* uti Ceralus. Florem iubfequitur *bacca* admodum rotunda, Cerafi magnitudine, coiticem tcnuem *BC* nigricantem induta: caro contcnta albet, nucleo prxgnans, quern baccis matuntatem adeptis p&r corticem rimam concipientem videre eft. Baccas hake cDlliguntj & fi in calida aqua coquanrur camdiflblvitur; cxtemplo tamen a refngcratione iterum, uti feyunij congelat. Tune refiduus eft nucleus, quern imponunt aqui, uti nos Olivas, ut oleum exprimere queant, quo tamen, non pr° uibo, fed in lampadibus utuntur. Hyberno tempore folia hujus arboris plane ceu cuprum rubefcunt; tandem decidunt, praebentque (cuni pinguedinis quid dam ha bean t in fe) mirum qirantum Idabilevaccis *Be* ovibus pabulum.

Poterac *hxc* arbor ad Csralus referri.

CAP.

CAP. VII-

Arborzs Exotice è Jo. de Laet. Deftriptione India Occidentals & .Nieretnlergii hift. Exot. Clufio, J.BauhinD & *aim.*

I. *Murucurifera arbor** De Laet.

ARbor eft in Brafilia procera, Be PyrD fylv. admodum fimilis. Fruftus, qui incolis *Muru-c«fpbngum* fcapum habet. Decerpitur viridis, Be bene mitigatus Be fapit Be digentur. Quia ut fapilms colligatur proruuntur arbores, ideo rariores extant. E trunco incifo Iafteu5 emanat liquor, qui conftipatus ufum cerae in tabulis confignandis praebere poteft.

x. *Irucaba inful* Maragnan** * De Laet- *JW. occid- 1.16. p. 11.

Arbor oft vafta, Be pa tula ramorum opacitate in vertice lafciva; Foliis parne ficulneis, floribus flavis, fruftu Pyri forma, cortice fubflavo, carne intus lapida Be optimi nutnmenti, ut credunt.

5. *Cofovkb Occajfiu* ejufdem *ibidtm.*

PyrofrDndibus Befruftu fimilis eft, nifi quod hie flavior Be oblongior, Be tria intus perdura of-ficula continet. *Oumery* fiuftumfen, magnoPyro finalem, qui ubi pknè maturuit inter optimos primum bcum fibi flagicat.

4. *Paltifcra arbor* De Laet. *Ind. Occid. l.* 10. c. 3.

Arbor eft grandis Be ramofa; fruftum ter quat£rve fnole Pyra Europxa excedentem producit. Quia colore Be formà noftris fimilis eft Pyrum ab Hifpanis vocatur. Peruani nomen Paltz à pro-vinda ubi copiosè nafcitur indidere. Corticem habet tencrum Be lzvem. Medulla tranlverfi digiti cr^flitie ufliculum ejufdem cum fruftu formx ambit. Cum Saccharo condira exhibetur xgris. Fruftus in inhila Hifpaniola butyrum emulatur maturus: In Mexicana minor efle, Be cutem cene-riorem habere dicitur.

5. *Agnacat Scaligzri Fyri Jpecie.*

In ea Indie provincia, quae fub terra Laboratoris eft versus Ifthmum Dariem, arbor eft Pyri Facie Be magnitudine, perpetuoTolio, viridiffima nitidiffimàque fuperficie- Fruftus quoque Pyri fpecie fed colore yiridi, etiam cum maturus; medulla intus concolor, dulcis, pinguis^ butyri fapo-ris. Valido5 adsb sfficit ad coitum ut propius miraculo fit ejus efficacia.

6. *Amatz,fjuitl [tu Vmdo papyracea* * Nieremberg. **Hift.ExoA* 71

xx /. 15- F.

Huic materia eft levis fi£parum a Ficulnea diftans : folia Limonis, fed magis acuminata, coma-ta: *fruttus* Nucum Ponticarum ma^nicudine, candidis diltinfti punftis. Be gra^iula Ficulneis formà 6e naturà fimilia in fe continentibus. Provstiit locis calidis qualis eft Chieda. Jus decofti corticis radicum febnenribus valdè prodeft. Folia umbrae tantum gratià expetuntur.

7. *Ttz,amotl₉ quam Hait mi Ceiharn vocant* Nicremb. /, 15. *c.* 71.

Arbor eft tnagnitudinis vaftac, materie lenta ac brevi, foliis novaculae formà. Duac.ejus Ipecies; Aherafolii5 Mali Medicar, quae largos imbres durh viridia 6e tenera funt effundunc: fruftu orbicu-lari albis maculis diftinfto, ac granulis granis ficuum fimilibus referto, eduli, Be laporem noftradum referente. Indigene Hifpani Ficum Indicam vocant. *Altera* latioribus, fed tamen obtulioribus 6c nigrionbus, unde *TUmatl* vocare malunt, fruftuque minpri. Hoaxtepecenfes Mannam iupcr cam coguntnoftrs Be formà Beviribus fimilem, fed paulò duriorem Be glutinofiorem.

B. *Jaruina* Nieremberg. /. 14. c 104.

Jucaia: infulac arbor eft, Ficui fimilis, eodem tnodo frondofa, BcPopuli altitudinefti fuperans, non folida quidem more aliarum arborurn, nee inanis tamen uti Arundo, fed uci Ferula potius auc Sambucus; cortice lubricn aut lsvigato. Fruftum creat fefquifpithamalem, rriollitis Ficus, fapi* dum Be Jalubrem fanandis vuLnenbus. Folia divulfa ferè a fe invicem membra reftituerc dicuntur.

p. *Arbor Sycomoro fimilis ininfula Mayo Ind. Orient.* f' £ - 4 - i ^ 1 ? -

Arbor eftpatula, 3e qux ex taleis in terrain depaftis oriatur, foliifque minDribus quàm Ficus ve-ftiatur. Friiftus feit parvos, luteos, fine granulis, abfqus quibus haud facilè invenitur, adpo [illegible] eft- Hoc peculiars in ea quod fruftus nunquam ad macuntatem pciv^niat*

1 o, *Cumana*

*Ind. Occid. l. 13. u. 4.

ID- *Zumana arbor ditfa* * De Laet. *Gacirma* Nieremberg. /. 14, r.j*.

Arbor Ipfa Be fruftus Mori fimilis. E fruftus fucco iyrupus paratur contra tuflim Be raucedinem. Maceries arboris adeo dura eft ut exficcata Be collifa ignem filicU initar ejiciat.

*Ind. Uccid.

XI- *Jequitinguacu arbor* * DeLaet.

Friiftus fert fragis fimiles, quibus leminis loco continetur duriffima Faba, orbicularis, nigra, BÇ inftar Thracii lapidis reiplendens amariffimo cortice. Supplet egregie vicem Saponis, Be validius quàm optimum imegma Lniitanicum detergir. Brafilix indigsna.

ti. *bnboti* De Last. *Ind. Occid. I.* 1 6. c. 11.

Mangas foliis fimilis eft. Fert fruftus Perlicis iimiles, intus Be extus, ubi maturuerint plane luteos: necnifi cum fponre decidunt edules.

i;. *Cumpicaiba* De Laet. *Ind. Uccid. I. if.cap.* 8.

Folia Malo Perficae fimilia habet: cortex vulneratus vifcunij quo Barbari in aucupiis utuntur fundit: ipfa fiiccum lafteum ficulneo fimilem, fingulare advcrfiis vulnera Be puftulas remedium largitur. Diiferre videtur ab ilia quam Marcgravius delcribitj Lib. 5. cap..17. p. IJX-

*Ind. Occid. l. 3. r.15.

14; *Duchaminifera Virginia* * De Laet. *An Pijbamin Virginianum* Park.? *Lvti Africans* [illegible] *arbor C.B.?*

In Palmar altitudincm acblefcir, 8c *Fru&um* fert Mefpilo quidem non abfimilem, primo virid[illegible] deinde flavum, ubi matumerit fiibrubicuiidum: qui tamen inter Pruna compucatur, Immaturus aufterior *eft, 6c* fi fnafticetur os cum cxquifito dolors aftnngit, maturu5 graciflimi eftfaporis, *SC* omnino pr^codbus fimilis. Incols *Fucbamias* vocant.

15. *Trunorum Indicarum in infula Maragnana vafczntium dzczm gmtra rzctnfit* J. de Laet. *InJL Occid.* /. 16. c. II.

1. *Titom,* mole, frondibus Sefruftibus Pruno {ltnllis, fed fruftus luavior eft-
1. *Awnonbo-vib Acajou^* Porno valdc fimiliSj fed fruftus illius fimiliores fiint Prunis, nifi quW crocei funt coloris, fuaviori (apore, ofliculo perexiguo.
5. *Yachica,* Pruno admodum iimilis, floribas flavis quidem, fed fruftus illius Prunis omnino lulit [illegible]mly lutei colorisj nucleo Candida *$c* iüavi.
4. *Cayoveen* Be 5. *Mukay em* parum difFerunt à prxceientibus.
6. *O-vagironi* nafcitur utplunmum inarcnis ad licus, nee adolsfcit fupra Fruticis iliodum. Fni[illegible]m feit inftar majoHs Pruni, rubri coloiis.
7. *Momzii',* itidem amat arenofum lltus. Fruftusillius a en ons eft laporis.
8. *Muroure,* non mulcum quoque abludic a Pruno; flores fsrt luteos, fruftus inftar Ceraforum longis pediculisj pfle exiguoj came crpcea Be luavi.
p. *Uva-ovaJJoura^* ingens arbor, frondibus Pyri, floribus candidis; fruftum fert *Fancorii nun* abfrmilenij cute flava, dulcis iaporis, DIIC interiii5 fattfl ad Perficorum modiimj mideo Amygdalis paulo majore Be ejufdenifaporis.
ID. *Cotwvicb ajoup,* Pmni arboris mole, frondibus caftane^ floribus candidis Be Iuteo colors mixti5. truftum fert inftar minuris Pomi, flavum, officulo intus exiguo, nucleo autem eduli-
His adde 11- *Jacarandam* Pruno arbori admodum fimilem, fed foliis latioribuSj flore candido; qus fniftum fere duorum pugnorum magnitudine, fie ubi coftus faerit edulem. Barbari coquunc ex illo pulmentum quoddam ilomacho inprimis amicum Be falubre, quod vacant *Manipoy.* Ob *nom*minis convenientiamfufpicor hanc arborem eandem efle Jacarandac *Marcgrarv.* /. j. *u.* 15. *pM xl&m*

M Hyi. Exot. l. 14. c. 31.

16. *Macaxocotliftra arbor* * Nierembcrg.

In parem cum noftris Prunis attollitur magnitudinem, fimili etiam conftat materie. Radic^. K folia fibi refpondenc. Fruftus *Macaxocotl* feu *Pomum Qvrvmum* dicirur. Commune eft omnibus friifturn adhacrefcencem ftipitibus ramifque prius quàm folia proferre, quod paucis admodum artoribus evenire iblct: *h* foliis ial/amenra condimencave acida concinnari, emolJiie alvum: nD/1 admodum (uave aut lalubre praftare alimentum ; acque earundem arborum cineris ope puel[illegible] flavefcere capillos. In quincuplici verb fiinc hxc Poma differentia. 1. *Cacaxocotl* difta, qua: [illegible] fünt Brin longam protrafta formam, nucum Juglandium mediocrium magnicudine, offibus m[illegible] firmis, extra Beintra lentis, ftriatis, Daftylorum forma, callo modico mollique Be fucco [illegible] intus Iuteo, quale eft ipfum Os- In cibi hxc ufum veniunt, Be ab aliuetis noftris pra:feruntur. Al^Lini cmolliunt, Sedulci acidòquc fapore palato funt graca. *1. Atoyaxacotl,* qus [illegible] ta, coloreluceo, orbicular! forma, odore pracftantiorc, minore nucleo, rotundóque Be [illegible] 'dioie. v *U0x.ticcz.0c9t!,* ut Mexicani vocanr, qiiz a mulris in Myrobalanorum referu[illegible] Palhdiora iunc, majora, maculis perfperfa, gratiorifque calli. 4. *Atoyaxacotl zbichiluc,* minima omnium, coloris coccinei, fed qua: fiiavicacoodoris reliqua viaoinr. y. *Ubicbiaxocotl,t\z.* luaoiB manancia, nucum Juglandium magnimrfine, colore Pafl'w, uberiorc quàm reliqua calle K minorc [illegible]

nucleo. Nafcuntur in calidis quibuFque locis, campeftribus, Wtenfibus Be humeftis. Corticum aiiorum dscofti jus fcabiemac crurum tumorcm curat, pulvis verb ukeribus medetur.

17. *Tzopilotl Xirmnis,* * De Laet. * *Ind.* Occid. L 7. c, 10-

Arbor eft grandis, foliis longis Be anguftis; fruftu longo Be graridiufculo, officula quaedam amira, mofchum redolentia, Amygdalorum amarorum fapore, quern putridum poft fe relinquunt, continence. Extrahitur ex illis liquor quidam oleofus Be emolli6n5; quiquc Amygdalarum amararum facukates obtmere videtur.

18- *Ajubatipita Brafilimfwm* ejufdem.

Arbufcula eft quihque aut fex palmos alta, Fruftu Amygdalis fimili, fed nigro; ex quo oleurtl qufilsm colons exprimicur. Eo artus infirmDrum inungerc Barbaris fuecum.

19. *Amygdala Granatmfis* De Laet.

Tereti eft trunco Pinus inftar, *&c* genus quoddatn Amygdalorum profsrt renum Dvilbrum effiBis, oblongum, fapore fuavi *Be* Hifpanienfibus acmulo.

2D. *Jucaia arbor* Nisremoerg*

Mab Punicx fimilis eft, fed frDndofior. Cortex Caryophylli odorem *prx* fc fert, cinnamomi iSporem, &c zinzibsris amaritiem:. quotannis nulla gkndium jaftura dscrahicur. In ramis *columbarum* hofpiciaj Be quidem tarn multarumj uc sb ex proximis regionibus venatum trajiciant, *BC* naves columbis onerentur.

xl. *Arfar NaUivenfis CanJou* Diifchafii *JOQR.* Dendrol.

Suberi ligno affinh eft, par Juglandi proceritate : caudici^ qui fungofus Be Subere levior, cortex candicans: fruftus nullus. Lignum in afferes fscatur *&c* exuritur, miri Ac ^teru ulus: Ejus enim beneficio graviflima quacque etiam mills pondo de maris profundo educuntur. Cjngitur priinu funequod lubmerfiim eft hinc per lignum perforacum (unis ccajicitur, additis toL ejufdem parckulis quocnccelTaria operi exequendo efle norunt. *yr,,ji*

2z. *Tlatanus Indica Acaba ditto,* Nieremberg. Hift. exot./. 1J- *c* 85.

Sitnilis eft csteris PlataniSj anguftioribus tamen foliis, fruftu triangular^ decem unc. longo, candido calloj ac nuclei5 multis Be nigris, Cicere-pauJo minoribus mollioribufqus K orbiculanbus: ex quo.Platani generejlintea conficiuntur.

a;. *Flatanustnd* fulvornawtata* ejuldem *ibid.*

Fruftu parvo eft & tenui, in tres pracipuas difFsrencias dividiturj *Tokgdato, Goyot* Be *BoUngm* VDcatas, Fruftu odoro, Be oris halitum in muhashoras commendante, faporis gcati & noftris Apianis malis, fi exquifiti maturaerint minimi cedente, color£quc extra viridi, au diverik magnitudine, temperad natura, aut paululum Frigcnti, fed aliquanto humidiore. FJa«im Be pitujcam generat, vencrem emollit, Be qris commendat halitum: quin poft cFum mos eft Xndigenis ab omni potioni5 genere, nc ob immodicum humorem putrefcant, abftinere.

14. *Urmi CbiUnJiam* * De Laet *Hiftanis MurtiBa.* # *Ind.* Occid.

Fruftu5 fert uvarum in mDdumracematiin colleftosj Piforum magnitudine, gran Drum Mali granati forma 8C colore, fapore inter fcavem 6c acrem medio. Exprimicur exeo liquor daius, ad vinum quam proxime accedens, qui faeces fua fponte egerit: fit Be laudatiffimum acetum,

25. *Guvavirap Brafilitnfium** De Laet. * *Ind. UcciJ.*

Arbor eft procera BC vafta, frondibus perexiguis, floribus rubicundis, fruftu uvam crfipam referente.

26. *Johualxochitli aim Cvkaquabiuttl, feu Flos orbicularis* * Nieremberg. •L.14/C.37.

Sambuci ebulive folia fert, Umbellae floribus orbicularibus ac pallentibus, interdum contractis, multis blandibus conspicantur, inde acini racematim dependent, uno viridis, dein coccinei, purpurei tanaem. Kadix: eft rehnoli laporis- Diciititur toha impoiita pefton lyncopen tollere; ex aquae potatsfforem clere, Frixa expreflb prius fucco corpus impinguare^ pulvis iniperius ulcera inlanabilia curar^ Be refolutb acuterino affsflu laborantibus prodefle.

27. *Enguamba Untvapcnfium* * DeLaet. *Ind.* Occid. *Lyc.* 15.

Arbor eft mediocris cortice rubefcente, ligno fiiFco, medulla pallefcente, foliis ktis Be concavis, quzdiftinguunturnervulispartimflavis, partim rubris; flonbus racematim pendulis 5e hsrbaceis, Fruftumgro, pleno grams, c quo exprimitur oleum Havum ad cumores refojvendos Be adverjus plagas. Nafcitur in iaxo^s *IKIS.*

aB. *Vilifn.*

* Mſt. Exct. *&* TilipeoT Thilippinarum infulamm* Niereinb.

Duo genera flint, *Mas & Foemina.* Major ille & amplioribus foliis, intcrque faxa nafcitur: minor ha:c<k in planis. Uiriufque radici ttibercula fufEa, pugni magnitudine, innafcuntur. *Stipites* , qui fufcj &. enodes, tranfvcifim fi fcindas, in pelliculas qualdam membranis ceparum fimiles flmdunCLir. Folia LaiirinjfS iimilia, fumma, parts impense acuminata. Proveniunt in humecftis iimbrofifquc IDCIS, Btarbonbiik advolvuntur. Uius radicisin venenatis morfibus 5c pDtionibus, fed lente op era cur.

2,9. *Arbox Laurifolia $inenjis* Martja *AtL* Sinic

Arbor eft procera Kmagna, foliis Lauri flmilibus. Inramorum fiimmitatibus racemi prodeunt, rilj guiUW *uxinjxvis fιufius,* led ran or in Ion zis pedunculis depended figura Cocculij magnitudinc Nucis JuglandiSj nuci Pines parvae amides, Iquamofo cortic&ad membranx crafliti^m accedence, cui incus nucleus liicculentus^ albi coloris, odorisac Japoris rofacei. - Maturus purpurei eft coloris- Officuliim intra carnem occulitair. Vacant Sinsnfes *Lhbi>* Lufitani *Lhhias.* Nafcitur in *Foqukn$* prarcipue in *Focbm* metropolis territorio copiofe. Nucleus ad inftar tragematis rolacei congelatili-

Eft *Sc* altera ibidem, quae flores *\S*uzi* prafsrt, arbor proceraj foliis Lauri aut C inn a mo mi. Flos minimus, flavus, in racenmlos difperfus, lbaviffiroi odorisj apertus in ipfa arbore diu perftat integer, nee flaccefcit. Ubi decidit, ljriterjefto mehfis fpacioA repullulante arbore rurliim novus Aucumnali tempore gignitur: Turcx Limonum fucco maceratum ad tin genius equorum crines adhibent- *$>lf*k imik** ^Uaa ex so. Prod it per totam i-egionemcopioliflimus in *Quanjrfi.*

JVddi hiftipoteft&uftusSihonfisI.ww^c*Tea DracDnis oculusdiAuSj fuperiore minor, cortics du- JJQF^ .TOagi^Dcfqaamoiay-ex.quo liquor^ vinuiri incoliSj exprimitur^ fed ranui. Diftrahitur P^r totum impenunij led iucco evanef^ence non tarn gratus.

hid. Dead. z^*Arbor Uvifeafabactnfis** De Last.

Matei-ie &t Fiibra ligni Brafiliani inftar: folia pacae orbiculata^ fruftus Ciyis haud diflimilis, ft" poris graciflmi. Nafcitur potiffimum juxta litora-

*Ind. uccid. 21. *Igciga& Iptairvka** DB Laet.

Illaprodiicit/pedem Maftiche gratiflimis odoris; cortice illius contufb edit liquorem quendam album^ qui condenlatu^ fupplet vicem thuriSj *8c* emplaftro adhibetur utilitsr in affe&ibus frigidis. Eft Sc alia ejufdsni fpecies quam Igtaigcicamj id eft^Maftichenduram inftar lapidis appellant; adeo ehim dura Be pellubida eft illius r^fina^ ut psene vitrum etfc videatur: Barbari com- Diunitsr utumur ilia ad hftilia vaia in ^ru ft an da.

3X. Ambulon Scaligeri C. B. 453.

Scal.

Amchit infula fert arborsm,. cujus c carric?fruftu5 e^it car^didu^j Sajcchari Ipecie, Be magnitudine Coriandri, Ambulon ei nomen eft-

*lnd.Occid. JJ. *Ovajerova Moragnanx* [illegible] De Laet.

(. 10. r. u.

Arbor eftaltafic vaftaj fdiis Quercus, fed paulo majoribusi floribus dilute flave/centibus. Fmftum fertj pedem longum, majorib. melonib. parsm, extra Be intus flavLinij fuaviflimiBc fragrantiflimi odoris, fed exihbus *Si* nigricantibus nudejs plenun).

*HiJt.£xot. 34- *Texoftlifcra .Mexican** * Nieretnberg.

/. 14. c!6i.

Arbor eft mediocris, permultis Tpinis horrens, foliis Mai or dm noftratium fed afperioribus &*&- ratis. Mala.tert noftratibu5 Juiiiha fed parva, nee nucibus Juglandibus majora^ lutea^ ante n*2x curitatem przdura, poftquam maturuere adipi mpllitudine quadam paria, ingrato Japore, fed 9111 a mulris non habetur inliiavis. • Semen [quod in fingulis pomis triplex) lunaturn, magnum, "Ll o" bus angulis &c uno dpr/o, infigne, lapidi duritie ngn cedit. Mexicanipcrmifla prius [illegible] emppriifivenditant. Diutius ut in corrupta ftrVentur aqua nitri confyergunt. Germina tufa aquafumpta exanthematis medentur. Montofc locis iponteprDVemt.

• Lid. Dccid. 3 5- *Pacourii infuU Maragnane* * De LaeL

i.iS: r. 11.

Vafta eft arbor, Pomi frondibus, flore albo, fruiftu duorum pugnorum magnitudine, cortics [illegible] midium pollicemcraflo: bijios aut tcrnos haud infuaves nucleos continet- Cortex coftu [illegible] ut charo condituj in delidis.

Ind. . 3 6- *Wamcahtc infula Maragnana** * De Laet.

Magnimdine, frondibus, floribus atque fruftibus a Porno non multum abludit. Sunt [illegible] *ted* nuclei ob infignem aenmonjam non manduntur.

57- *Vva-*

37. *UwCava ejufdem infula* * DeLaet. *JW,

Pomi arboris eft magnitude; frondes Aurantia:, ftas fubcroceus; fruftus inftar ovi oblongus, flavus, Be palato gratus.

58. *Uva-pyrttp ejufdem infula* * Dc Last. * ^^

Arbor eft aculeata, Foliis Juglandis, floribus è flavo, ramleo Ec rubrD colors eleganter diftinftis, Fruftus, quern fert orbicularem flc msnfis pergratum, nonnifi pluviis menfibus decerpitur.

59. *Lvcos fruttus in infula* Magador, *in arboris ramis & foliis carentis cacumim futamim fibro-/o; nucfeo Amygdalino fart.%.Ind.Uccid*$_m$ *Fr. capitis magnitudim* C. B.

40. *Igbucawi Brafilianorum* * Ds Laet. *ind. Occid. *l.* 15. c. 5.

Arbor eft prxfeftura S. Vinccntii perFamiliaris- FerC fruftum exiguis Mali's fimilcm, intus exiguisgranis refercum, pr^fentiffimum [uc fcrtur) advcrlus dylentBriam remedium.

41. *Melocorcopali* Scaligero- *Evrcopal Thereto* Lugd.

A Corcopal Indiae provincia nomen fiimpfic. Cydonix eft magnitudins & Foliis. Prsgrandem gcrit fru6fcum, Mdoms figura, eodSmque fulcacum modoj intra quem terna quatcrnavc grana, acinorum *uvx* facie, acore Cerafi. Eft Sc edendo quia fuaviflimus, Be ad medicinas quia pravos humors5 per alvum expurgac utilis. Ex notninis idencitate Carcapuli eandem lufpicamur.

41. *^uanhyyac OcuiUnfium* * Nuremberg. *..a*

Arbor eft magna, ferens Mali Medium folia, fed tamen auuminata. Cortex adftringic, gravem odoremfpiratjcalidaque &ficca conftac temperic Fluxum alvi coercet ac elicit fudorem. Naribus Inftillatus fuccus liernutamentum excitatj caput purgat^ atque ita febres tollit *it* capitis arcet dulurem; quarum rsrum gracia *in* annuos ufus rccondi conlLievic, Nalbitur Ocuilse faxoHs locis. *l.*, *l* ^ c.74,,

43. *Fequza Brajilimfium* * DeLaet. *Pequeaftvc Pekia Pifonis*$_9$ *dequafupra.* *lnd.occid. /. 15. c.7-

Duas flint (pecks, *Una* frii^m Ar^ntiq m^|o fimilsm, craflo corcice$_J$ quo me Ileus quidam cum faccharo certans dulcedine humor continetur, cui nuclei aliquot fiintpermixtij producit. Alcerius lignum (quod Lufitanis *Setim)* omnium qua: in Brafilia nafcuntur duriflimum 6c graviflimum, idemque omni5 putr^dinis cxpers judieatur; proinde navibus fabricandis expetitur.

44. *Gojavz Maragnana* infula* * De Laet. * j ^ *Dcci*^ *l.* 16. c. 11.

Fruticis eft fpecies qua: arbores compleftitur, folib Campanellz, flore eleganti 8c palmum lato$_J$ echinatis 8c ftella: in modum diduftis foliis, purpurei colons, Frmaura fsrt ovi magnicuiinc, Ted rotundiorem$_J$ granis plenum.

45. *XJ'va'uytou ejufdvm infuljg* De Laet *ibid.*

Folia fert longa, flores BtEru^s,,.fruftus A w ^ i i s baud abfimUcs, fed fuaviores.

[illegible] DeLaet *ibid.*

Frondibus eft Pomi fed magis patulis; floribus è luteo 8c rubro mixtis. Fert fmftutn Malo Aurantiu forma Sc fapore haud diffimilem, nudeis plenum.

47. *Vznm Simnfium* Martin. Atl. Sinenf *Lufitanis* Jamboa.

Arbor (pinofa, Limonia major : flores albi iuaviflimi odoris. Fruftus capitis magnitudine: cui cortex Pomorum aureorum, pulpa rubelcetiSj uvac non omninu mature fapore, qui fufpenfus domi ad annum durat. Provenitin *Fokicn.* Ex floribus fragrantiffima aqua elicitur. Ex frui2u liquor pro potu exprimi folet.

48- *Pytabaia* * Nieremberg. * Hift. Exot. *l.* 14. c. 8.

In fcifliiris iaxorum nafdixir. Odit pingup.ictfum: fruftus acro-dulci mixtus, lapidus quemadmodum malum Punicum: Ruhri colons intus Be extra eft: Malum aursum xquat magnitudine.

49. *Pekey inful* Adarignana* * I?e Lagt. *\adtm. wdttWJW* $^{Pe}l^{u}$*« *J?H*$^{\psi}$*fM* &*$** * Jw / *DeeitL U* I 6. *Cm* I I"

Tarn craflum habet truncum, ut vix trium quatuorve homjnum compfexii ambiri poftit. Frondes fert Pruni; fruftus duorum pugnorum magnitudine, cortice craffo duroque, qui intus tres quatuorvefruftus, luteos, forma renis, optimi odoris, faporis non ingrati, offe aculeato continet.

50. *Agouti trma zjufdem inful<s* De Laet *ibidem.*

Foliis eft Aurantiorum, fed levioribus, ftaribus rofcidis, fruftu amplo, cortiee viridiore. Concludit incus acinos Granatorum inftar, exiles, dulces Be palato non ingratos.

51. *Uhebebafiu Thzvzti* J. B. *Arbor Braffix folio excelfijjima Americana* C. B-

Mirar altitudinis eft arbor, cujus rami alii aliDs fubEunt, *folia* habet Braflicz: firigulos ramos oneranc fruftus pedem lonei: fert Be eadem gummi rubrum. Dum in America eflet Thcvetus, iek.m. p. ab CD loco quo fubfiftebat, obfervatam fibi hanc arborem tradit, quam eminus artificio pDtius quam natura Arburamur quilpiam effiftam.

Ad huju5 arboris fruCtum finguir) innumerae convolant apes ex eo alimentum petentes,in Foramen ejufliem arboris fe recipientes, ubi mellificio & cerae incumbunt, Harum apum duo genera defcrfbit, Alii noftrarum apum magnitudine funt, qua: mel optimum conficiunt, ceram flavam. Aliud genus dimidio minus, quarum mel bonitate fiiperat, cera t?imen carbonis inftar nigrz eft. Harum favos depopulatur beftia qliaedam *Hurat* dhSa *\Tamandn~\ *• e> Beftia mellis, de qua agere non eft hujusloci.**

Fruftus *Uhebafo* quam vis ab apibus appetatur, hominibus tarn en non eft cdulis, proptcrea quod non fit ille maturefcit.

* Lib. i. cap. 68. f 1. *Timpinkhi arbor latftfeens* * J. B-

In omnibus continents Indiae oris (inquit Monardes) lafteus quidam fuccus elicitur exarbufeu-: lis Malorum iimilitudine; Indi *Pimpinicbi* vacant, r cujus ramis recifis lafteus humor illico manatj aliquantulum denfus *&c* vifcofus.

Hujus fucci trss aut quatuor guttx fumptz validiflime per alvum purgancbilem *&c* aquas: Bibitur ex vino aut deficcati pulvis deglutitur, pauca quantitate propter nimiam vehementiam. Vino aut jufculo affumpto ejus operatio infringicur Be ceflac fubito. Idem traditur dc Ritino Indico Hw-*nandzTj.*

5?. *Arbor vinifera Coutm, Juglandi Jimilis* J.B.

In Canada provenit arbor (inquit Thevetus) craffitudine Be figura fimilis Juglandis, cujus ufus diuincogniCLis manfitj donee quidam exfeindendo arborcm obfervavic fluere iiiccum boni laporis, qualis optimi vini Aureliansntis aut BeaunsnlTs. Ejus fucci iubitu collegerunt quatuoraut quinqus magnas amphoras.

54- *Arbor Brafilia-na Juglandi fimilis nucibus carens C.* **B.** *Lignum Copau firrnh Juglandis tig* no* **J. B.**

Scribit Leri in Bra/ilia provenire lignum, qu ^ n^m^xAnt c^^^-u cujus arbor fimilis quodam-modD Juglandi, non umeti nuces ferens. Aflcrcs, uti vidit, pro utcnfilibus adapfati cafdem cum Juglande venas five fibras habent.

5J. ***Arbor tin ft oria* J.B.**

Thevet.

Glandifcrarum noRrarum craflitudine eft, fruftum ferens Daftylis parem9 ex cujus nudeo oleum exprimitur^ miris virtutibus prxditum. Aquae permiftum earn croceo colftre plane inficit^ quo ringuntpoculaac pileos quofdam ex Junci vel Dryza: palcis contextos. Praterea id oleum odors eft VIDIZ Martin olei noftri lapore. Quamobrem multi piiccs, Oryzam aliofque cibos co condiunt.

Lvau. **Oritur in Senegx regno ubi iEchiopes degunt.**

56. *Baxana arbor venevata* J.B. *Arbor fruttu wntnato, radicz vtncnontm antidote* CB-

In infula deferta prope *Ormuz,* Queionne di£ta arbor eft *Baxana,* cijHs Fniftus vel minimum ^c'' gultatus moxluffocat: id quod ipJlus ctiam umbra przftat, (iquis vel quadrantcm *horx* fub ea nioretur. Cum tarn en alns in regionibus cjufdem arboris radix venenorum omnium (it Antidote illic lechalis, necnon flc folium iplius & fruftus qui *Rabuxit* vocatur. Hzc nobis non funt veriiimilia.

57. *Jwwi Amaz,9tium* **Clul!** *Arbor txotiw foliis alatis* C. B.

Lluj.

Hu/us fpecimen accipicbat Clufius, terctesj inzquales, angulofos bacillos, rufefcentes, in quibus inter bin as appendices alternis nafcebancur alata folia, five verius alx tenuiflimx &c firmifSn y yuagsnis Be plunbus fuliolis iingula lacera occupintibus pra:ditx3 ut avicularum pennas opinari 1'''' quam poffetj magna quidem ex parte deciderant ilia, veftigia tamen ubi hacfillent faris adhuc &*' nifeftc apparebanr. Iftis alls tanquam penigillo nubiliorw inedsc uti dicebantur ad corpora W varii colonbus pin gen da.

58. *Miftpi, nonnuUis InZis Cajahaba* CB. Cluf Exot. /. 4. c. 14.

CAP.

Ad arbores fe applicars Hedera: inftar referebant nautse, ejufqiie adhuc viridis 8c recentis taleas »b incolis cenuiter contundi, *U* ftipra.frafturas alligari; ofla enim fradta ferruminare. Interne niul-^ tis fibris cDnftabat fruftum ad Clulmm miflum, qiubus mcolas utiincelligebac ad coJJigAnda tigna ia luis xdificiis.

59. *Frutex India Orient alts Lavendul* folio* C. B. *Arbor Lavtndula folio* J. B-

CAP.

Admiranda natura erat arbuſcula frutex, cujus ramus cubitum pedem longitudinem non excedebat; officulum diameter circiter duarum unciarum erat; cujus ne faſtigium in nodoſum caput non-nihil extuberans 'deiinebat, è quo fefquipedales quinque minorea rami profiliebant, adsb eleganti ierje ac ordins difpofiti quafi humana induftria fuiffenc infiti, inferiori ramo facie quidem fimiles, fed molliores magifque liicculenti. In horum cDmolis faftigiis/o//^ adhuc inharrebant, virencia, formâ, magnicudine *&c* colors Lavcndular folia valde referencia,, fedfucci plena, arotnaticum quidpiam fpirantia/ medium inter Angelica? lylveftns radicem, gummi quod vbcant Elemi, BcKunigundis herbam qualibus totum ramum vefticum fuifle ipla in ramis veftigia indidum faciebant. Quantum verò exrefeftions ramorum Clufio colligere licebatj denfa ipiffaque medulla inftar Sambuci ram Drum pr^diti fuifle videbantur.

Ex India Dnentali in Angliam delacus eft hie frutex, 6c à Jac. Gareto ad Clufium tranfmiflus. *Vires:*

6^ *Oxyacantha Arnzrkan* Galli calcar ditfaR.S.* Muf. *An Mtfiilus Virginiana frnttu coccineo* D. Plucknet.

•• Huju5 baculns ulnam longus, abfque ullis enacis ramis in Mufeo Reg. Socist. affervatur, diametra unciali, cDnfiftcntia feu ibliditate Ligni Oxyacanthini, fpinis validis cinftusj alternatim undique poficis, eo ordine afcendendoj ut in eodem latere iuperior ab inferiore 45: circicer uncias diftet; crafltie Galli calcaris majoris; 6c reftiffimae; non mere corticales ut in *Rnbo* Be *Uva* crifpa, fed ex ipfo bgno egreflz ut in Oxyacantha vulg.

Hujus Oxyacanthac feu Mefpili folia 6c fruftus ad me tranfmific ingeniofiflimus Vir *T).Sam. Doodji* folia denticulata. 5 pin a eft craflitie Scfigura Galli calcaris: fru<5tusSorbi aucupariz baccamrefert.

Tlanta In dle a fanguine a panacea Park: /. e- *Vl. fanguine as fudvrts excitans* Monard. *in Epift** C B. *Htrba mortem aut vitamin morbis prantmtians* Monard. Lugd- CB. *Arbor Vznvrzos ftimu* los domans in Epifi. ad* Monard. C. 13.

De his confulaturMonardes^apud quern nulls earum defcriptiortes occurrunt: Mihi certe magna ex partefabublzvidentur ejufmodi narration^. Idem diftum fie de Arborc aquam fundente.

Herba hdica ad ruptutas utilis Monard. Park.

Hnjii5formam obfervare non potuit Monardes, tantum dicit miram habere fâciiltatem in ruptu-115 puerorum SCadultDrum, eique ufum Indum quendam recenci concufa Bcrupcurz impofica^ adhibito miro quodam ligaturar gencrc, quo fine braccis non minus firmicer ligaci inccdunc quam fi braccati effent. Fortaffe ligatura Ibla ad curam iiiffcciflet fine herba.

CAP. VIII.

Atbores Papyriferte.

I. *Papyracea arbor Guaiabara* J.B. *Guaiabara in infula Hifpaiiiola ex Oviedo Lugd.* Q B. *Ovied.*

Hlfpanis *Vvero* difta eft haccarbor ab uvis, quod pro fruftu uvas ferat. Materia eft rube-(cente, rotunda, denla, atque ideo optima, praefertim ad carbonem, ramis expands. Uvas edit rarius fparfas, atque a fefe diftinftas, Moris fere concolores, exigua earum pajte el'culenta; nam Acini funt Avellanae nucis magnitudine, nucleum tarn craflum concludentes, uc parum carnis fuperfit. Folium maximum", palms manus magnitudine par eft, viride aliquando rubrum, craflum & acqiie fpiffum ut efle poflunt duo Heierz Folia limul junfta. Hifpani in Hilpaniola eo pro charta utebantur, tarn prona quam liipina parts literas aciiula pingentes, modo recens eflet folium Be eodem die decerptum: venulac autcm cum tenues fint, Icribentis manum parum auc nihil rsmorancur- *J. B. ex Oviedo.*

i. Papyracta arbor Cop&ia J. B. *Copey in infula Hiftanioh* C. B. *Copzia Americana Nieremberg. Dvied.*

Guaiabara procerior eft; folio fpecie quidem fimili fed duplo majore [fpithamxum latitudineK rotundum fere] crafliore, Be ad lenbendum apnore cum acicula aut ftylo ; &c quod venula: tenuiores funt minus fenbenti impedimentum afferunt. Chart* luforia: ex illis ab Hifpanis fiebant. Fruftus parvus cftutiPrunum, efiii fatis aptum. Exhau at bore pix non aliter elickur quam *bFm\i.* Vide *Nuremberg. Hift. Exot.* lib. 14. cap. &$.

Papyracea

Paſyraceaarbor ampliſſimis & tenuiſſimis foliis N'ic. Cdftini apud jF. A & C. 5. noil alia eſſe videtur quam CoXW* P^ww Malabarenſium, quamvis Papyri uliim Malabaribus aut Ceylonenſibus præſtare non legerim.

Papyracea arbor *Tal.* in provincia Magni *J.B.. C.B.* quaenam arbor ſit ex imperfecta & obſcura deſcriptione Theveti colligi nequit. Quod dicit chares Liſtim praeſtare in tota Ihdia, Palmain Lſwfcjr diſſam eſſe ſuſpicari quis poſſet.

5. -Xij™* *Martyris* Nicremberg- /-14. c. 86. *ArborPapyrifera* Xagua dicta.

Non multum differt à Muza. Habet folia tam grandia ut quodque à pluvia tutetur in raput pertentum hominem totum ac filaneam penulam tergo injeciſſet. Mirum quod de so ſcribitur, Folio àradice quà eſt ^rbori compaſtum erutD (facile namqu5 per demiſſam cuſpidem captum folium detrahicur ab arbors) in interiors illius telgo philyra albuminis ovi pclliculs ſimilis repcritur Candida; ea, uc ex ariecis juguJati corporc pelliSj excoriatur₃ tolliturque àſuo eortice Integra,nihild minor Arietina vel capiina membrana, cujus opeia utiiiitur omnes ac ſi membranas ipſas aſſeque-ientui^ neque minus tenacsm eſſe inquiunc earn philyra m. Forcipibus tan turn ſcindunt quantum ad prrEſentemſcribendineceſſitatemſuffidat, Fruftusporcospinguefacitj clique hominibus incDm-mudui Palmar potius quam Muſxſpecies videtur.

4. <--F*pjrus arborea tenuiſſima ex Jvva J. B. *Tapyrus ex Java* C. B.
Cluſ /

Librum arboris ſcribit Cluſius habuiſſe ſe, tenuiſſimæ membranæ inſtar candidum; quo omnis generis ſcriptura perind^ atque vulgari Papyro excipi queat. Eum in Java inſula aliarum mercium permutatione Franc. Draci comites acceperunt. Anpannus e libro arboris quo in inſula *Tidore* feminæ pudenda tegunt; qui hoc modo fit. Delibratur cortex^ *8c* aqua maceratus donee molleſcat lignotilhditur, atque quahbet longitudine ac latitudine diducitUTj ad^o tenuiter^ ut5erici vehinſtar venis tranſverſim diſcurrentibus contextus videatur. *Figaſtta.*

j. *Vapyracta arbor cujtH lihnr fuipmicei color is* J. B. *Arbwis liber ſubpunicei coloris* C.B.
CluJ'.

Libri hnjus fragmencum Elulio dercriptum pedalis fere lungitudinis crat, quatuor uncial ktum, adeò laevis ubique Be aequabilu ſuperficieij ut ne charta quidem ſcriptoria magis xqualis ſit. Id rar metſi neque denſLun, nequecrallum in 6tamen pagellas nulla difficultate ſeparari potuit, qua: per-bellè firipruram admitterentperinde ac charta ſcriptoria, nee atramentum tranſmitterent. Et.ficiuis (Inquit) majorsm curam in ſeparando adhibere voluiſſet, in plures adhuc pagellas haud dubie dividers potuiiTet.

6. *Filum arboreum Xenuiſſiinuin & candidiſſimum* J. B.

Candidiſſimi fili glomus à Gareto ad Cluſium miſſus quern ex arboris eortice conſtettutn. ſcribebatj candidiſſimisj validis tamen ſtaminibus conſtabat, filo atiam à Lino auc Canaabe dedudolongè validioribus, \i pedeslongis, exuna parte reFciais, ut longiora fuiile yeriſimils ellcc, ex quibus vitti acſimilia'admuliebrcni ornatum pertinentia commodiſſim^ fieri poſſent. *Cluſ. ExvtA** 1. c.4- Hu)ulmt)di filiſſamina ex Anglia habuit *J. B.* tres ulna^ longa^ alba, Serici modo cenuia 6cſirma : non munitus judicaret eſſe Cannabina.

CAP. IX,

Arbor fzbrifuga Perwiana China China & ^uineptina & Gannanaperide ditta, Hiſpanis Talos defalentura, Cortex arboris Cortex Yerwvianus 'vulgo dicitur₃ inque vul'verem rzdactxs Pulvis Fatrttf .]_Sci. Jeſuitarurn] & Pulvts Cardinalis dc Lugo. AngL ($IX)Z* Jeſuits Powder.

HUJUS arboris ramuli iconcm ex Italia adRegiam Soc. Lond. miſſam opbis communicant Cl. Vir. D. *Goodall* M. D. qux vera Be genuina videtlir; maximè quod conveniat cum deſcripciDne *D.Badi,* qui fe iconcm arboris exaftamRomx, e Collegia Romano JcJuitarum naftam refert. Videtur Jinquic) hzc arbor aliquam habcre ſimilitudinem cum noſtratibus. *folia* ejus videntur Jimilia cum his qua: funt Prunorum rubeorum, ſci. nee nimium patulis, minatiSj pra:terea filamentis intertexuntur ambo, feper lineas ſinduntur. In flonbus convenii e cum floribus Malorum Punicorum, qui cahculum coronacum referunt. Hanc aliqiiandn unà cum aliis in2:5 inciſanij Deo voleiue, p^iblico exhibere cogitamus. n

AntoniusBcillLisMercatDrcdebrisj honeſtus vir, qui multos annos in Pemvia commoratus; &hiſtonàmarboii5 Italicè con/criptam publicavit, referenteBollo, naſci earn aitinRegno Quiccnſi, peculiari quodam loco, nui patno Indorum fermone dicitur *Loxa* fwi Loiaj diſtàtque 60 Jsucas ab urbe ^*uito:* locuſpique obtinere inter montium coronam.

Corricis pulvis debita doſi exhibitus adversus febrcs omnes intermittentcs tutumj certum & minimè fallax eſt remedium, etiam expericntia noſtri. Egregius Vir D. *Thomas Sydtnham* M.D. Fcbres ititcrmircentes Specificum vocar, cujus ope nos nunc temporis turn humores ilia redundantia febiiuin e{ſcnciam CDllocabant medici prioi eSj turn eriam Dizrani & cunque fuſque deque habemes, ac nihil niſi iiietKodum pulvcri exhibendo debiram DDIBIV Ibopumreſta attingimm, vix ab illu abeirantcs unquam niſi argruni leſto nulla necellitace dicimius dum in ejus ulu eſt. Tanta tameu eſt hujus remcdii vis, *w* non obſtaijre 50 uicwnn

quòd fci. Febris à le&i calore plus quam erat opus intendatur, segriim nihilominus ad fanitatem uc-plurimùm reducat.

Pulverem hunc ante tnginta annos, cuni prlmo in Ailgliam Inv^dus eflet, ad febrium intermittentium curationem inmagna exiftimatione &frequenti ufu fuifle memini. Verum animadverib eiinij quòd fci.riimis parca dofi exhiberetur, paroxyfmum tantum unum vel alteruiri aitt forte plures-avertère, necfebrem penitus expugnarej verum argrotimi plenmquc reeidivam pati; ob fufpiciones nefcio quas in cnrnen adduci. ctEpit, & paiillatim in defuetudinem abire: Donee nuperis annis D. *Robertmi Tabor,* dofi ejusvalde aufta, rion minus felici fucceflii quàm incepto audaGi, Fcbribus omnibus profligatis, ufum refofcitavit. Hie enimnonintra fcrupulos fubfiftebat/fed ad drachmas & uncias afcend&bat, indequc voti compos fa&us, magnam& libi *&c* pulven famam conciliabat-

Vinum Gallieum acorticePeriianomtra breve tempus rubore pellucido tingitur, ut & pluvialis aqua,, (ed^iluto magis^ reftificatus autem vim fpiritus multo intenfiore: hinc ut pateat hiinc (piri-turn corticis Peruani tinftura: extrahendae gejiuinum menftruum efle. Notatu lignum tinfturam''"ifit fbbres fedandas sque efficaccrn efle ac corcicem, qui extrafta Itintaura viribus deftitutts repentur. *Antonim\ 'it Hade* in Centuria Obfervationum Obf 70. Ycrum quieqmd dicat hie autor, ega [D- *Httlfe]* aliique media quibufcum conliietudinem habui coiticis pulverem in iiibftaritia cxhibitum ^fficaciffimum efle femper comperinlus, etiam adversus contumaciflimas febres & qux infufo ejus iiiininiè Cedebant- Qiiin &infigniflimus Vir *D.Martinm Lifter* M. D. mihi afleruit infuium nihil valere, totdrtique ejus operationem fiibtilioribus bulvcns Dartibus in liauore adhuu a defitcatione xefiduis deberi.

Ab eodem etiam edoitus lum pulverem corticis vetuftions expenentia prbpria non minus-efHcacemefle ad profligandas febres quim recentis, aliquoetiam relped:u commpdioremj fiquidem diuturnitate cempbris vis illi cathartica quae in recenti obfei*vaturj 8c aquess ut verifimile eft t>arti inhsret, paulatim evanefcit.

D. *Spon\n* libra Obfervationum *[urhrjkwcs &Ats febrifugis,* fe aecurata & diligent!inquihtiqne KabiEa coitiperifle ait, Coititem Peruyiarium didtum non trunci aut ramorum arboris efle, fed radicum; illorum enim, ut in particulis quibuldam adfe miflis expertus ©ft, minime amarum efle. Quae obfervatio alicujus uiùs efle poteft iis qui in nbltro orbe hujiis corticis luccedaneum quzrunti Ego (inquit) nonriullarurn penculum feci. Radicum Periicac cortex alperitatis multum obtinet, parum amaroris; unde apparet conducers eum ad diaiThcEam: Radicum Fraxini pariter afperitatis plud-mum & aCredtnis pungentis ob copiam Salium quam continet, quae febrifugam iuam vim ei confert: Denique Cerafi nigrse radicum.cortices 5c afperitatis^Sc amaroris parricipes fiint; earum itaque pulvis in febreduartana exhibitus illam quidem diminuit^ jion tamen planè fuftulit; ut nondubitem Etim debito modo ufiirpatum, & juftadofi exhibitum ad:febresianapda5 uciliflimum fore. Qgi plu^ radehoc Corticevelinu, confidant medicos qui de eo ex profeffo fcriplerunt-

Nos cbmitionefecit D. *Tancrefos Robnfon<tyL*m*D.* iconetn folli arboris febrifuge in Mufaeo G/-Viri D- G. *Courtine* aflervatam non bene quadrare figure D. *GocdaR,* Sc D. *Redi,* quia folium non liGjue adeò acuminatum, led acutiits & fubrotundiim efle videtur, quale fere cernitur in *Ponnd* Be *Tfit-roti'Formd* Hort, Ma,lab. quac in India appellatur *Kina* ablndigenis, ex obfervatione ejufdem AmicL Sunt qui dicunt eandem femini -arbons (quod Hifpani Patrio iermone *Pipitas di Quma* voclnt) fiigandarum febrium vim ineffe i eftque fimile (ut aiunt) femini cucurbits: Alii dicunc *Pipitas* fru-^him efle illius arboris; addunt etiam refinam quoque inefle arbori, nefcio an ejufdem virtutis cum cortice & lèmine, fruftula quandoq, ligjij admifcentur cum cortice, fed nulla amantie aut viribnsdonantur. Obfervavit Bollus arbores febrifugas Pcruyianas plerunquc omni cortice fine nuxa (poliatas cerni, quod & Suberi commune ell-quod fie potius juvatur exuta,, ut fcrihit Piinius.

CAP. X.

Fruiicuhs Alpinus floribu umbellatis folio Spiraa fninore & angufiioti.*

SEmipedalem altitudifiem aut fpithamisam vix excedit, virgulis pluribus aflurgens teretibus, rabentibus^ foliis veftitis altematim pofitis, non admodum crebris,lelcunciam longis^femuticias latis, aijutis mucronibus, ad margines ferratis, denticulis acùtis non tainen aequalibuSj glabris Quantùm in ficca difcemere licet. Summas Virgulas occupant *flares* velut ill umbellas difpofiti, qui cum plantulam invenimus Septembri hienfe jam praeterierant. Semina ut &vafcula isminalia quah lia fint ob parvitatem eximiam jin ficca dare difcerilere non poffumus.

Hanc ftirpem itinere à Vienna ad Vcnetias in fummis Alpibus loco confragolb prope Pontebam *Locutl* Imperialem diftum oppidum invenin\us cum aliis multis ranoribtiSi C^ui per ea loca ker facient, cam inveftigent, diligentiùs obfervent & defcribant.

CAP. XI.

Arbores drFrutices rari & exoticid nobis nupzrrirm obfwvati in horto cultiffimonoviffue & degantioribm magno (ludio ntc minori impenfa undique conquijitis ftirpibus refzrtijjimo RwerendiJJirni Domini D. Henrid Compton *Epifcopi Londinenfis, qui & ipfe, quoties a gravioribus curis 'vacat iis conttmplandis animwn obleEtat, & aliis curiofis & induftriis libero ad eas obftrvandas dtfcribtnddfyue aditu permiffb Hiftori* Ylant arum augznd* iUuftrand<eque dtjignat.*

I. *Angdica arbortfczns]pinofa> feu Arbor Indie* Fraxini folio, cortice fpinofo.*

HÆC folia habet ampliffima, ramofa ad inftar Angelicas; Lobi feu folia partialia licxxmuhj fed glabriora; coftz foliorum fpinis obfitae funtj non admodum crebris, sft 3t trunuus arboris. Foliorum infiiper pediculi latiufcula & velut membranacea bafi caudici &c ramis adnexi flint. Folia hysme dsddunt. Vidimus in horto Chslfeiano hujus gsnsrisj arborsm^ quz ftarura humanam altitudinsm^ craflitie brachium fupsrabat^ fumma parts in ramos divilam. Sunt autcm germina feu furculi, quos quotannis emittit, admodum craflij foliis urebris obfiti. In quantam altitudinem excrefcatj quo aztatis fux anno florsre indpiatj cujufmodi florsin ^ fruftum producat, quamqus diu durec nefcimus: umbelliferam Camen effe fiifpicamur.

A D.Baniftsr c Virginia cranfmiila eft.

2. *Arbor Tulipifera Virginiana tripartito Auerisfulio^ mzdii UzimA vdut abfcijjd.*

In Juglandis armulam arborem adolefcit^ cortice [in junioribus arboribus] aliquot dnerac:eis maculis afpsratOj odorisignavi aromatici^ nonnihil ad *Sajjafras* acccdsntis^ materis pallida^ moJli, medulla pauca ruffa. *Ramos* fpargic inaequales, ordine inconcinno: ad quorum nodos c digitalibus pediculis prodeunt *folia* inftar Acens minoris^ trilobata^mtida, quail forties eiTentrefsfta, palmum arapla, fupern^ vindia, inferne in can a, aliquotqus nervis exdorfo craffiore prods untibus inferipta, fupcFiori Be intermedia lobo produftiori, frontatoj binis lateralibus in parvum obtufum mucronem abeuntibus- Singulos vero ramDS g^ fcJia exdudit parva oblonga thsta, in duas foliaceas pinnas dehifcens, quae ramis Be foliis adolefcentibus exarsfuunt & decidunt. *Fhru* forniofiffimosTulipisliiTiihs profsrtj quos ficcatos vidimus. Floribus omnium quos confuluimus Virginia incolarum Bcadvenarum confenfu fuccedunt pro fruftu Coni ercfti^.flc ut videtur ^uamofi, fub fingulis fquami5 bina fsminaj alis msmbranaceis dunata, utin aliis Uoniferis daudentss. Huic *vb* convsnientiam in partibus prscipuis adjungemus aliam, quamvis in horto prsdifto non repcriatur,

3. *Arbor Tulipifera Virginiana Acer is tnajvr is folio, corns eretfa.*

Arbor hare 4 precedents differt foliis in plures Jarinias, jninustamen prpfunde feftis; media: lacjniz apice tancum3 coquc non ut in praecadente redta propsmodum linsa abfcifTo^ fsd angulu obtuib incifa. In medio flore coni ru dim en turn tonfpeximus.

Hujus ramulum ficcum vidimus apud illuftrsm Virum D. *Gulklrrwm Courtine* Msdii Tsmpli LoA(L

4. *Laurus Tvlipifera foliis fubtus ex cinem aut argent eo pur pur ant thus.*

Hujus arboris folium turn forma fua, turn confiflsntia Bcglabritis ad Lauri folium accedit, p^iritsr ad margines equals &c minima incifum, verum prona: fiiperficiei colors ex argenteo pulchrc purpurafcsnte ab eodem differt. Flurem autcm ipedoJumTulipa: zmulum profsrrc nomen arbori imppficum indicat. Fruftus hujus non conus sft ut pracsdentium, fed bacca calyculataj autors D. *Jo. Banifter,* qui Arborem ipJanij m fallor, Laurum Tulipifsram baeds calyculatis in...

5. *Ztdrm a'Goaf also'dic'-ta> rtttius Sabina Goevlis.*

H*c arbor ijec Cedrus eft, nequc Junipcrus, fsd potiusSabinzIndict Speciss. Non enimbaCca5 producit, fsd cunos e fquamis compaftos, aliarum Conifraium inftar. Folia," odor, fruftUSj Sabina: vulgari ftenli credits * conulus fquamofus eft) Sabins fpecismeffe arguunt. Hanc arborem in Hiftuna ex fentenia Hermanni pro Juniperi fpecis defcripfimus.

• *Ex obferva--[qua nome acuuraca* D. D...

6. *Nux Juglam Virginiana nigra.*

Hujus in hiftoriajuglandium fiiperius mentionem fsdmus, eamqus D. P- *Hermanns* in Catalogo plenius dsfcribit: cujus defcriptioni addc Folia *b* duplo plunbus pinnarum conjugationibus vulgaris Juglandis componi. Nam ciim vulgaris noftratis folia quatuor duntaxat paribus conit Virginiani hujus ofto plurimum componuntur: funt stiam pinnule tninorssScpsr ambitumi le colors viridiorc j ut cum arborsm primo vidsrem Juglandis fpedem effs vix credsrs potusrim: r quamdeibriptionsmvids in Appendics.

7- *Arbor exotica foliis Fraxini inftar pinnatis, & furratis> Ntgundo ptrpzra** crtdtta**

Folia, quatenus obfsrvavimus in plarita juniors^ duabus pinnarum conjugatiDnibus conl [partiall] impari cxtremam coftam quibu^ pinni adnexac func, tcrminamc- Pinn^lingui

nearum magnitudine autampliores, in acutos mucrones exeunt, dentibiifque majoribus Be etiam minoribus inordinatis obiter incili flint, iumrpa praefertim parts- Folium impar, quod diximus, extremam coftam terminans ab angufto principiofenfim dflatatur ultra rnediam partem. E *Virginid* [ni fallor) delata fuic.

An Arbor haeG Garcia Be Acoftx Nfegundo fit nefdmus: Folia ab eorum defcriptionibusabludunt.

8. *Styrax arbor Virginiana Accra folioy fotius Platanus Virginiana Styractmfundeni.*

Folia quinquepartita divilura ad Aceris accedunt, media lacinia produftiore, per ambitumferrata, majora paulo, longispediculisnixa, nervis purpurafcentibus. Fruftus piluls funt rotundar, Platani pilulis fimiles, proindc ad Platani genus flobis referenda videtur.

Plenam 8c a ecu ra tarn hujus aliarumque ftirpium Virginianarum defcriptionem Be hiftuiiam ab exitnio Butanico D. *Joan. Banifier* expefliamins.

9. *Corylus maxima folio lattjjimo Virginiana.*

Hujus virgas tantum juniores & folia vidimus, qiii & fortna & confillentialua tcxtura feu adCoryli fcJia proximc accedunt.

Lpto affinis Coryli folio *podart.* Icon. Robert, non eft haep planta, eft enim annua, flore albo papilıunaceo, 'macula'viokcea notato; cui fcccedunt filiqu^ fsmina nigracontinentes.

ID. *Oxyauantba, Sfinafanttadifta. Mtfcifos Virginiana fruttu vocrinw* D. Plucktiet *{rutilo*C.B.)

Folia hujus magnitudins *&c* aliquatenus etiam forma ad Ribefii folia acoedunt, minus laciniata circuqicirca argutis dpQticulis incila. §pins validiffim^, prslongSj acutx, furculos etiam ipfos quibus adnafcuntur cratfitudine xquantes efoliorum linub. exeunt. Fru<5tus plures fimul in lummis yir^ulı5, umbilicati, pufchrc rubentes/ feu coccinei, pauca pulpa quinquc incus officula ariftc invicem commiflaj dura Be frangi cbntumaria continent, Melpilorum in modum.

tixt (ni falbr) 3ft Dxyacahtha Americana Galh calcar difta, cujus mentionetn fecimus inter Arboris fopt r. 11. N. 64.

11. *Arbor trifolia wnenata Vi^lnianafolio hirfuto.*

Fuliis hirfuti5 eorundemque pediculis *&c* coftis rrtediis ncrvifque rubentibus *k* Vits Virginiana tri&lia diffsrt.

ix. *JLhiU Virginianum Lentifci foliis.*

Folia intcgra ex pluribus pihnarum conjugationibus componuntur; quinque aut fex numeravimus. Doifta media quibus pmnulac aaneftuntur, membranis foliaceis aiiguftis utrinque extantibus a conjugatione ad conjugationem extenfis augetur, Ingarum in modum aut etiam Lentifci; eaqus ut & nervi pinnarum feu foliarum partialium medii rubent. Folia minirneferrata lunt quo a Rhois vulgaris Bf Virginiani difFerunt, multo etiam minora lunt 6c brevbrahujus foliis; in acutos tamen pariter apices delinunt. *Florzs* racematim in extremis ramulis nafcuntur: Nam in hortoFulhamenfi floruit. Arbdr eft gummifera.

15. *Arnowufn Virginianum Corni fxmina facie**

Hunc fruticem olim Lpndini accepimus Amomi Novz Anglic nomine. Virgis rubris Be foliorum figiira Cornum faeminam refert. Obfervantc Cl. Viro D- *Leon. Plucknet,* fruftus fparfim cfohorum alis £xit- Qjiantum haftenus vidimus humilior eft mukb CcM-no foemina vulgari.

14. *Smzzio arboreftens Virginiana Atriflicis fitia.*

Herba eft fruticefcens, virgultis ligneis^ humanam altitudinem fuperans," *Folia* crebra Atriplicia i>es anferinus difts aimula, fed rigidiora nullo ordine ramulos cingunt. Summas virgas occupant flores coacervati lutei, nudi.

15. *Solatium pmiftrum frutefctns Africanum ftinofum fiigricans BvrOginis flore, foliis minus profundz laciniatn, (pints mnlti longioribus majoribm & cnbrioribus borridum.*

Differt ab hujus generis Solano feu Chtinda abHermanno in *Cat. Hurt. Leyd** defcripta foliii minus profunde laciniatis, fpinisper caules& folia longioribiu Be crebrionbus.

Colitur eciam in Horto Epilcopi, Chundsc fpeciesnullis praterquam in floiis calyci lpinis donata. AHam plamam ibidem confpcxij quamSolanum Beta: folio vacant.

Mukarum *h* prsdiais arboribus folia Be ramulos habeo ex dono amiciffimi Yin Be diligentiffitni Bocanici D. *Sam. Doodj-*

CAP.

CAP. XII.

Arborej & Frttticej rariores, quGrufnptytjsraliqtiate ^ :[, ,] in iUufiris Viri D. Gulielmi Courtine *Medii Tzmpti\ LmdimnfiiMufeo, intern [upvileclik Rerum naturalium, atque etiam qTrtifyipIiumj mriorum dtrrjeieftiprum iftftr.uEljjjimfry earumque tarn cunoŝemtidi & elegant er aj\'zr vatarum ^ut fzrtotam Europdm hand ientzre repirias quodti fintdumpsfwri$$tf*

I: *Arbor Tulipifzra Acwis majorisfolioy tonk. ertftis iVirgmin ml. Carolina, fupzrm immorata.*

x. *ArUrptntaphyttoiVir£%niana, florihittfo*

FOlia habet"in eodem pedi^iilo quinaj ^puminaCa, firrata, *d rnodum *Samoma* Piftnisi

;. *Arhr uoniftraodorafayfoUisSalifi* rigidis ^ hviter]fsxr^tu ^ I Carolina.*

Folia longaangufta/ hicr illic leviterinpifiaut ferrata; .manui af &^ Coni numerofi, praeparyi, eplurimis fquamulis compaftile^ ElsagnD; Cordi feu diftx quadantsnii5 affijift D.T^^cr. *Robinjbno* videtur.

4. ^rfcor ^/wo/i *Virginiana, caudice& ramis Lanigzr* fl>invfie MalaVaricA Jtmllii\"dn*

Corticis faporc acri 8C fervidD a pradifta arbore Malabarica differtv Truncus quptn hujus arboris .*D. Courtine*, tredecim uncias ambicu fuperat. ; Spins incurys tertiam \iigiti partsrti longitudine nun excedsntes tiiberculis obtufis pyramidalibus iigitum Bcampliu? altis innalcuntiir. Sunt aiiE cm tuber cula hxc feu jpmarum bales, quantum vis magn^, mere cpr deal ssj nee c t^ut> ortum dicunt.

Qualem florem aut fruftum proflucat n o ^ incompertum. EandsirieHc pufamus arboreni quaift defenbit D- *Grrvius in Mufa Societal. Reg.* •ondin. Clays Hcrculis appdlatione.

5. *FYHticiitxatmrdmusin clavatam zchmatam filiquam utminatus. Wfrz.* fSo?c|)-pCtfV

Ecraflb & lignofi) principio in filiguamteretemlignDfam davatajrij fpinis undique obfitarn latatur. Spinae crebrae duas tr6(ve uncias Jongz, c vertice oblongi velut pediculi plures hue illuc fparguntur* Siliqua intus membranaceis rotundis tranfverfis laming. pluribus una comrnjflis, repletur: Membranas (eminu)a. interjacere videntur. Prima facie nemo fillquam eflc fu/picaretur, fed ligni duntaxat extumelcentiam.

6. *Tamarindus Occidental* filiqu* fubrotunda ^ Catand as forth BontiL*

7. *Bonduch Indorum ^ili^ua minimz Jfiinofa.*

8. *Ramm Arboris peregrin* fruttum Fim fimikrn gertntis ^ fruftibus. onufiw,*

Non eft autern hzc arbor FJab fpecjes, fed Pruni cujufdam fruiftu Ficifortnij aut forte Palmar! Fruftus enim non grana feu femina parva, fed unicam intus hucem feu ofliculum grands continet; proinde minus redte anohis Commelinuni fecutis p.14^8. cum *Hondir-Alou* conjungicur.

9. *FruBus oblongus utrinqve acurninatus feu c<miaK layis, ^Undtn^ $ a die cm, qua fpzzizi vtdrtur.*

Putamine cruftaceo Caftanez in modum tcgitur. PutameA autem illud props alteram tatcmbce dehifcKj qua adhsefifle videcur vel furculo, vel alii cuidam exteriori tegumento.

I D. *FruSus utrapyrtnoi fub putamim lignw pulpam mollcm continent*

Nuclei quaterni Dblongi funt in fingulis cellulis Hnguli, validis interfepimentis a Fe invicemfecreti-

Alios prxterea multos fruftus apud eundem vidimus, quos partifn nuia jam ab aJiis defcripti iuntj parnm quia defcriptos ibipicamur, omittimus. Mulcas infoper Corallij, Corallinz & Spongi* ties dc quibusin Appendice.

Caroba filiqua minore 6c Arbor Judac Virginiana ibidem vife, ad congeneres referenda

CAP.

C A p. XIII.

*Arbares quarum ramnhs exficcatos 'vidimus apud infignem Botanicum^* D. *Leonard urn Tluzknet* M- D:

QUercus Virginiana Caftanes folio,

x. Arbufcula Zsylanica Acerb folio bacciferaHerjnanni. Hujus multc ipecies foliis adverfis., 8c alternis; glabris, Bt hirfutis.

;. Ejufdem alia ipecis5 fpinofa, foliis alternis.

4. Laburnum fpinofiim Americanum flore rubro Muntingii.

5. Rhamnu5 Virginianu5, Prum folio; fruftu nigro, officulo compre(Ip p. *Ranifier.*

6. Thymelza Africana floribus rubewimis Hermanni.

7. Acer Bengalenfe foliis Laurinis-

8. Rhamnu5 Orientalis liguftn foliis, fpinis atro-purpurcis recurvis.

y. Arbor *b Cormandel* fol- amplis Myrfiniccs rigidioribus.

10. ArborIadicajuglandis folio balfamifera; qua: liiccrcvit in Hoito maximc Rcverahdi Epifcopi Londinenfi5 *D.Henr. Compton.*

11. Arbor Aromatica c *Cvrmandzl* laurinis foliis binis tern live.

ii. Arbor vensnatx limilis c *Madrafapttan:* an Katoil-mail Elou H. M.

13. Frutex aculsatus Orientalis lllris folio ; an fie baccifer non bsns memini.

14. Frutsx baccifsr foliisMali Granatz c GormandsL

1;. Frutcx baccifsr foliis Roriimarini obtufiSj 6c carnoiis, plurimis ex uno pundto prodeundbus. E *CorwatuUL* ...

16. Frutex baccifer foliis Lini vel Caffiae Poetics. £xeodemloca

Prater alias multas, quas in Horto fuo ficco, pmnium tjuos unquam vidimus dom eft iris K percgrinis ftirpibus referciffimo, curiose aflervatas idem eruditiffimus Vir nobis uonlpiciendas benigne obtulit: ND5 autem ob anguflias tetnporh quibuspremebamur obfervarc BCadnotarenon putuimus. Earum Cacdogum brevem^ Hiftonam ab iplo D. *Plukut* expeabiu

PARS SECUNDA.

T)e Vartibtts flirpium minus tognitarwn.

SECTIO PRIMA.

Zfe *Cortkibus nonnuUis exvticis.*

I. *Cajfi* adulterine vel Vfzndv-caJJi* nomim datus cortex* J. B- *An dnnamomum feu Cat/it crafEor Pftudo-cajjia* C.B?

HD.C nomine exhibitus cortex, craffitudine fere femunciali, Maceris squat corticcm, coloris ferruginei, punftulis albicantibus alpsrfis, fuperficie tarn convex^ quam conuava lsevij fubftantia nulli5 fibris intertexta^ fa pure nullo evidenti.

2. *Lignum aromaticum fen prtius cortex Monardts* J.B, *CaneUa ex arbors* Clul. C B. *Monard.*

Lignum hoc, quod quis primointuitu Guaiacum putaret, adolefcens candela fragrantiflimi odoris fumum excitat, alioqui infipidum Be inodorum haud fecus ac lignum commune aliquod. Corticis vero odor aromaticus prsftantiflimus, fapor Macis aut Nacis mofchate, eoquc etiam vegetior ac liiavior, aroniatica fiia gratia vd quodvis Cinnamomum 8c acrimonia lpfum adeo piper iuperans, flC vel ex levi dentium attritu omnes fauces pervadens ac tota fere die imbuens.

Lignum quod pro hoc habuit Clufius non minus grave erat quam Guaiacum, candidius tamen, licet nigricantibus aliquot venis diftinftum j illius etiam cor nigrum erat inftar Guaiacij cortex autem valde tenuis erat, uc qui vix percipi poflet, lapor vero nonnihil calidus.

Clu(iU5 in ea opinions eft iph ligno aliquas ineflc facultatesillis qux Guaiaco tribuuntur non diflimils5.

3. *Laurifolia Magettanica cartice acri* C.B- *CortexWinteranw acris five Canzlla alba* J. B. *An Ligni aromatici Monardis* ... ? *Uuf.*

Willielmus *Wyntrr* qui *D. Franc. Drake* ad Magellanigum ufque fretum comitabatur Anno 1567, ulteriu5 non progrefliis, navim cujus prafeftus erat Anno inlequente in Angliam reduceb.it, ac ... rolleftum ifthic corticem refer&bat.viliori Candls cumiiibftantia turn cobrs non valde diffimil...

plerunque uamen craſſiorem Sccineracei coloris, velſuſcum excerna parts Sc Ulmei corticisinſtar fcabrum, interna verb nonnunquam diflbaum flcmulcis rimulis hianteni Tilia? corticis modoj aliquando valdi folidum Sc durum, odore norr ingrafo, ifed perquam acri ſapore, linguamque *tk* fauces non levius urentem quani Piper.

Pliirinmm accedere vidctur ad Ligni aromatici Monardis cDrticem, quamvis ſingukrem illam odoris fragrantianij quam fiiD tribuit Monardes in hoc CDrtice deprehendere non poruit Cluſius.

J^Bauhinus hunc corciceiTi fie deſcribit. Canulatus ell, craffitudine Caflize Jigneae fuſca:, fragilis, cDlDris parte gibba cfnereij cDnvexa fuſci, per ſubftanciam cinerei 8c fulvi. Saporem iinprimit c veftigio luculenter acrem fubamarum *&c* arpmaticum, qualem haberet Zingiber multum cum Zedoaria pauca confuſum. Sed cum tenuium fit paitium, fervida ejus acrimonia, non ica muhopoft evancfcit, remanentc ſpavi (aporc cum aniaritudlne grata.

Aiboris ipfilis folinm cviridi albicac; Populi in mbdum: baccas fert racemacim compaftas, vel pluras ſimul confercas Oxyacanth'z inftar^cum pluribus in ſingulis granulis.

Corcicem hunc Canellam albamnon efle, ut a mulcis falsb creditum Fuic, oftendit Parkinſonus. Nam Canella alba difta cortex eft albus, in tubulos convolutus ad mDdum Cinnamomi, nee *to* mult6 ccafljorj fagojis quidem fervidi, *fci* rteque Cinnamomum neque Piper referentis. Ac cortex Winterannf mnko craſliW fell; nee ih'ttvbulbs cbnVolvitur, ſapore acriore, colors obfeuriore Kad CinnaniDmum accedente.

Vires. Hoc cum recens eflet^nautac, partirn m'elle condito ut acrimoniam deponeret, partim exficcato & in pollinem trito, ut Ill eltiliis Canella: aliorumque aromatum vicem pra^berer, ufi ſuntj poftea camen adverſus Scorbutliniy quo eoriim honriulli in ilk navigations affetfti fuerant, optimo [illegible] c cumufLirpirunr.

4. *Camlla alba* Park, *alba juorvnlafn* J. B. *Cinnamomum ſiw Canella tubis rnimrihu alba* B- C

In dblongos tubulos Cron&momi innipdum convplvitur tarn extus, quam intus albaj Cinnamomo CTaſlior Sc leiltitfrj fagoj cacr^ aromatici3,Ga^ophy]fos referente potiusquam Cinnam. fed remiſliore. Cluſius duo ejus genera obfervavit. Unutn niajoribus/longioribiirque tubis^ *&c* etiam ccaflius, quod ferro Aherum tenuius minoribuſque cubis^quod przfETendum. Utrique generi extimus cortex Teabpr viliu5: aliove inftrumento tlcterfusBc zquatus videbatur. Craſliori color minus albus, minorque acrillonia: tenuiori major acrimonia^ Be color tnagis candicans majorque fragrantia.

5. *Cortex eriopiorys J.B/rimrevs acri fapore* C. B.

Cluf

Hujus corricis fragmenta ad CluiTum mifla vefuti in tubos media ex parfe tJonvtrtuta erant, cine* raceo colore, fatis vero acri (apore praedita erant, valde fragilia; qua: vel in minutas etiam partes frafta & protrafta velut tenuiffima itanuna, inltar tel^. Aranearum, ut Jana autem Candida oftendebanr, quemadmodum Enophori bulbi folia Be ſquamfce radius ipfius. An a radicibus, an ab arboris ^cuju5 ramj^defrafta fuerint ignoravit Cluſius.

6. *Cortex antirbe9*9»+*i*~r* J r »· *XXrrtzx arboTtSXTtmoJtmtlto ad catarrbos* C B-

ReFert Monardes e Peru miſlum efle'Cfaſldm quehdam corticimj exvafta arbore Ulmo fimili turn amplitudine turn forma detraftuni. Feruntnafci ad ripas fluminis cujufdam 2f leucis a Lima diftanris, nee alibi facile in India reperiri. Indos capitis defluxionibus, rheumatiſmis, aut alioqui capitis gravedine laborantibus hujus arboris corticem in pulverem tenuiffimum comminurum nanbus indere: humores enim infigniter educere, eaque rations liberari: quod verum efls expertum fe teftatur.

7- *Pacal arbor* J.B- *Tacal Indis arbor jam defcripta minor* C B.

Arbor eft proximo defcripta midj6 minor. Nafcitur etiam ad fluminis cujufdam ripas x J leucis a Lima dilJantis.

Virtu Hujus ligni ufti cineribuscum iapone mix115 Indi ad tollendoslichenes.etiam fordidifllrnosutuJitur, cumqui in capite nafcuntur, turn qui reliquas partes corpons occupant.

8. *Finns cujufdam e Nova Scotia cortex.* MufReg. Lond. Grcvii.

Hurcinnafcebantur hinc inde tubercula multa feu nodi, *Fab* equine* magnirudine, concavi. *Be* Terebinthina quadainliquiddj pellucida, fragrance repleti, quamprout deftillatincoli colli6unC^ pro Balfanio utuntur. JB

InEphcmcrid. German. An. undecimo mentionem faftaminvenio cujufdain corticis *MaJJoy* [illegible] te Nova: Guinea: in Indiam delati, quo trito Be aim aqua in pultcm rcda^tf incol^ corpus inungunt tempore frigido autpluviofo: Eximic enim calefacit, punftiones *&c* torrnj" na vcntrisledat^ gracxqueeft fragrantiac. Indi plerunque alium corticemadjungunt fimilicer W^" dum & aromaticum in ialulis Moluccis nafcentem, Be *CulUawan* vocatum.

OihUwm.

Q. *Arboris Tjrat cortex adnavivia.* J. B.

Suntarbrjres (inqiiit Jo.Stadius^ in rczione *Tga Tuera* ditftar, hafque integras decorticant a ſummo ulque ad irniiin, *&c* uc correx illxfus decrahatur peculiari apparacu arbores cinguiu [illegible] adtw in monrcs prope mare feninc, &ignibus excalefaftos in utiaque excrcinit anc: perniCLiiuni likna tranlverfa religant nc dilatcntur; Be fcaphas ica contoinum, [illegible] vpl 50 vu *us* arm.ito5 bello invchsrc fufficianr,

Cortex hie pollicaris eft craffitudinis, latus quatuor circiter pedesjongus 4^ alii etiam longiores lunc, alii breviores. Has illi fcaphas fumma agilitatc impellunt, Be quolibet locorum I15 vehuntur. Si mare impetUDfiim eft fubtrahunt eas in terrain donee ferenitas redeat. Ultra duo milliaria in" alrum non progredmntur, fed fecus lkus pro libicu procul excurrunt.

10. ***Lawang arhoris dib~t<e cortzx* e *Java major? mjffks* Hift. MuL Reg. Soc. Lond. Grevii.**

Probe mafticatus eundem plane faporem reddit quem cortex ligni *Sajjafras* ut arborem iplani vel Saflafrzc ipeciein, vel ei congenerem efle veriiimile fit.

SECTIO SECUNDA.

X)e Lignis Exoticis.

1. ***Teno abfou arbor Amtricana* J. B. *Arbor fruftu orbicular* vmenato* C. B.**

CDrtice eft odoris plane admirandi, foliis Portulacz, valde lpiflis^ perpetuo virentibus. Fruftus edit magnos, grandioris Pomi magnitudins^ orbiculatos pflae luforia? modo, minimâ edules, imo venenatos. Singuli fenas nuces incus habent, Amygdalis noftris fimiles, nifi quod latiufculz fiint Be magis compreflae: in fingulis finguli nuclei Conduntur. Hi ad fan an da vulnera mirifice profunc, quibus etiam utuntur Barbari, ftgittis ifti^ aut quovis alio modo in prcelii; vulnerati. Ex his contufis oleum exprimitur rufum, coque vulnera illinuntur. Fm.

x. ***Goan arbor Tutia cut nucleus cum putamim* J. B. *Goan arbor & fruttus, I cujus cimribus Tutia Akxandrina conficitur* Garciz.**

Tutia quanos (inquit Garcias) hie in India utimur, Bee. c metallicis conflata non eft, fed ex eorutn eft generequa: Diofcoridi *V770Wk appellantur; nam ut retulit mercatpr quidam, Tutiahzc in *Quirimon* Perfix regione, 6c *Ormuz** Hnitima conflatur ex cinenbus arboris CLjjufclam i ft hie nafecntis nomine *Goan,* quaefruftum ejufdsm nominis profertj cortice 5c putamine conftantem: CDrticem vero Be nucleum putamine claufum edides efle. Hanc Tutiam Alexandrinam voca^non quod in Alexandria fiat, fed qubd e *Sjuirimon* Orrnuz delata, deindein Alexandriam exportetur; ex qua tandem Be Italic Be Gallic communicatur. At nos (inquit J. Bauhinusj non vidimus ullam haaerius in Dffieinis Germania, Galliac Be Italia: Tutiam przter Cadmiam botryitea

3. ***Lignum Molucenfc, Tavana dittum, fruttn Avztiana* J. B. *Mofaccenfe, foliis Malvx, frutlu Awttana: minon, uortite moUiorz & nigrivante,* Pavana *imolis* Lugd. C.B.**
Atofia.

Arbor eft domeftica, Mali Cotonei magnitudine, ciijus folia Malvac vulgaris foliis iunt {imilia; fruftus vero Avellanis, fed minor, molliore cortjee flc nigricante.

Invenitur in Moluccis. Seritur colitur quc in hortis diligenter, nee alibi facile invenias: tanti *LQCUJ:* enim ab incolis xftimatur, ut peregripos ne ad ejus quidem conlpeftum admittant.

Semen ad aucupia utile eft. Ejus pauxillum cum Oryza cofta mixtum avibus fylveftribus exponunt, *qux* eo deguftato illico decidunt iopitae Be ftupidae; *q\ix* vero avidius id edunt moriuntur, ancequam **illis** auxilium prsberi pofliti quod eft ut frigida caput perfundatur. *Vk'$_m$* ^/WJ.

Lignum in pulverem pelle caniculx marine aiu lima ferrea redaftum, intusiiimptum aut foils impofitum, omnibus venenis reiiftit. Ad viperarum, rcgubrunij aliorumque ferpencum morfusintro aflumitur magno commodo ex aqua rofarum vel vulgari, aviiimque jufcubpulveris apta quai> ritas pro neceflitate Be natura sgri, modb x gr- non excedat: ipsifque morfibus inrpergitur. Eadein ratione ufurpatur ad vulnera à fagittis toxico illitis fafta.

Robuftiflimo cuique pulveris dimidius fcrupulus fummomane datus (crena autem diei prarcedentis parca effe debet) evacuat omnes humores,praefertim craflbs, lentos,Be melancholicos: convenit quartanis diuturnis, febribus continuis, Iliacis cohcifque dobribus, flatibusj hydropili, arcnulisj rcnum calculis, urinac difficultatibus, faEviffimae cholerica: paflioni, articubrum & tibiarum inveteratis doJoribusj fcirrhis Be ferophulis. Omnis generis lumbricDS necat^ Be appetentiam dejectam revocat. Obfervavit etiam illius prsftantiam Aeofta, in inveteratis capitis doloribas, hemicrania/ apoplexia$_3$ aurium tinnitu$_a$ arthritide, vencriculi Be uteri afFeftibus Be afthmate. Si. nimia fiat evacuatio * bibat arger dimidium gyachum *Lama,* h. e. decoiai Oryzi, aut aviculam comedat Se cito ceflabit. Accedit, Qiiod neque fretorem, neque tardium^ neque metum dum fumitur pariat, poflitque lin& Diits obfervationej etiam iis qui lua negotia foris peragunt propinari. Exhibendus eft lummo mane, nee cibus aut potus concedendus donee purgatifint quantum neceffarium videtur, turn demum cyachus jufculi gallinarum tepidi detur, rcliquam diartar oblervationem vide apud Autorem. Biliolis calidifque ventriculis nonnihil moleftiac parerc donee cibum fumuntBe nDnnullis vomitum excitare vilus eft. His pulvcrem nonnunquam dedic Acofta fyrupo acctofb aut Carambola condita exceptum, aut 111 cacapotia-cuni faccharo rofaceo effbrmatum. Solet interdum in nonnullis ani pruricum 8c excDriacioncm excitare^ aiqucin aliquibus, [fed paucis admodum) hecmorrhoidas.

4- Lig

4. *Lignum ntphrtticum* Park, *mphriticum caeruleo & flaw tingins* J. B. *ptregrinum aquam coeruleam reddens* C. B. *Coatli [m A^ueus ferpens* Hcrnand. *Hernandez,.*

Aliis *Tlapalez,patli,* feu" medicina fanguinis coccinea. Frutex eft magnus, ftipitemierens enodem, craffum. Materia Pyri eft, fohis Ciceris, minonbus tamen, Rutaceifve fed majonbus; *flore* luteo, elanguefcente, parvo Be longinfculo, compofico in fpicas.

Locus. **t- Prdvenit regionibirs moderate calidis, qualis eft Mexicana; Be interdum etiam fervidioribus, qualis eff Qiiauhchina cenfis.**

Vim QJ ty, **Ejus ufu5 (inquicMonardes) jamdiu receptuseft _ in Hifpania] ad renum vitia, lirinx difficultates & incommode: poftea experimento compertum eft, ejus aquam in jecoris Be lienis obftruftionibus utilem efle. Fit autem hoc modo, Lignum aflulatim *k.* minutim concifum in optima Bclimpidiflima fontana aqua maceratur, atque in ea relinquitur donee aqua a bihentibus aflumpta fit: demde novam aquam ligiioaffimdunt, arque hoc toties repetunt donee lignum nullam amplius tinfturam reddit. Dimidia circicer hora poft injeftum lignum coeruleum aqua colorem dilutiorem contrahit, qui fenfim pro temporis diuturnitate jntenditiw. Adulteratur ligno llli fimili, quod aquam .croceo colore inficit. Addit Hernandez JFebres extinguere Sc colicis mederi; atque ha:c potentius prxftarc fi-radices *Metl* adjiciantur, quanquam ventnculum Iaxent. Exolefut poft quindecim dies virtus. Minim vero quod faporcm aqu^ non mutet.**

Ex noftra obfervatione lignum hoc aquam cui infunditur flavo Sc fi diutius relinquatur crpceo col6re tingir. Si aquz fci. colorata phiala vitrea excepta inter lucem *Vi* oculum collocata per radios refraftos fpeft^tur. At vero fi oculi fitus fit inter phialam 8c lucem, 8c aqua per radios reflexDS fp5"ftetuu ccerulca apparet rinftura ; ut cuivis volenti facile eft experiri- Quod idem in vitro crocso colore tinfto obfervatur: quotquot etiim radii a vitro ad qcuham reflsiluntur coeruleum t[illegible] exhibent, quotquot vero per vitrurn. ad oculum tjranfeunt colorem flavum croceumve reprslentaJ[illegible] ut totum v it rum in hoc fitu flavurii, in ills ctcruloim appareat.

5. *De Santalo.* ^SaunDer^

Apud antiquiorcs Grzcos nullam Santabrum mentionem invenimus; fed apud Arabes, qui [illegible] nubis oftenderunt^ Be cria genera feccrunt, *Album,rubrurn* Be *citrtnum.*

Santahm citrinum **Park. T. B.** *pallidum* Ger. C. B. [illegible]

[illegible] *fam^tetdt!'* **Decorricata Santali titrmi qua? adferuntur fragmenta truncnm arguunt fatis craflum. Eft autcm lignum folidum, ponderofum *, peftinibus reftis, quo fit ut haud difficulty in reftas affulas findatur: c^0^* cx pallido rufelcente, aut verius flavefcente, ac nonnihil in citrinum vergence, undc nomen; fapore arotnatico, arharicantfe, cum acrimonia totum os implente, Be ad caput uique penctrante, fiiavi, odoTe fragranti, mofchum nonnihil a:mulante, aut fane ex eo ad polarum odprsm nonnihilvergetite.**

SantalOM <*U>~rrw J. B. CD. B- O^r- Park.

Parum colors differt à citritio, magis pallefcit, Pyri ligfio quod pallidum fit colore fatis fimile: alioqui eadem fiibftantia, eadem t^xtura,5c peftinesiidem. Sed odore inferius, quippe qui debilis vix percipiarur, uti necfipor.

Scnbit Garcias inter utriufque Santali [a'Jbi & palJidi] arbores tantam effe affinitatemj ut pallidum a candido difcrrni non poffit, niji forte ab ipfis incolis qui eis mercatoribus vendunc.

Ca:terum (inquit) Sanralum inNucis Juglandis magnitudmeni actollitnr; foliis admodum vircntibus, Lemifci zmulis: *floi* ex ccEruleo nigricat: fruiftus Csrali magnitudine, prirnum viridis, deinds niger, irifipidus Be zdmodum caducus. Inodoram ferunt dflsarborom nifi detrafto jamcortice eXficuatam.

Locus. **Nafcuntur hacc genera in India ultra Gangcm, plurimum vero in Timor Infula qux undiqueportuofa eft : inveniuncur etiam in Verbaliportu Javas, vehemsntgr quidem odoratum, fed brevi is[n6r] fcens. *Garc***

Qjaiitufn ex hacSandalidelcriptioiie colligere licet, inquit ClufiiiSj valde erit dubitandiKn^ ^ le^itimum Sandalum pallidum. habeamus; quandoquidem fcribit vix in Lufitaniam defcrri, q[illegible] .ejus prttium majusfitapud ipfos Indos quam apud Lulicanos. Fieri igitur potent, ut aliquod . odoratum lignum nobis pro Santalo hgttimo obrrudatur.

Vim. Ligna hæc epatica sunt ac cardiaca: [illegible] in lipothymia, palpitatione cordis, obstructione epatis. Extrinsecus in catarrhis, cephalalgia, vomitu, Epatis intemperie calida (in Epithem.)

[illegible] **nus diris, Be quidem Tcftius ex guftu 6c effeftis ea cahda efle decernunt. Elcftuarium JDiacrion Santd^n, quod ab his nomen accepit, pradcribi folet a medicis adversus ca^dam heparis [illegible] riem^ ejufque Dbftruftionem *&c* iftcrum, necnon ad ventriculi Be vtfecruni debilicaceni.**

Garcias magnam 5antali albi *Sc* citrini quanritacem per univcrfam Indiam abfbmi fciibitj quia omnes Fere cjusincoli, five Mauritania five Gentiles illo in morcariis lapideis concufb *&c* aqua [illegible] ceraco fibi univerfum corpus inungunc; dcinde ficcan finunt ad a: ft us corporis colbndDs, *&c* o[illegible] conciliandi causi. Indi cnim pliirimum odonbus deleftancui:

Sambarana. **Invenicur f inquh idem) Be in Malabar odorati ligni genus, SAHMIO albo perlimile, *quo I.* [illegible] febribus indigena: inungunc, lingua Malabaiica *Sambarana* appellatum- Commendaiur at [illegible] Jlfa K inflammatifDpcs, atque Sancali rubn modo co utuntur.**

Parkinfbnus

Parkinfonus Santalum album in pulverem redaaum & vel in ovo
SSLSEr- " - " - psi noabm *injuj?m* &Um r a £ £ ? t a

Smttlum rubrum J.B. C.B. Ger. Park, *tilth &ant>tt0.*

Lapidez *fah* duritiei & ponderis funt e Santali rubri truncis frufta, qua: delibrata
color, intends rubente quam lignum Brafilium, ut fere nigrefcant, p. aini bu M
interdum p Jpu tuber aut nodofitatum veftigia imitantibus. Ddorenmullum
lr D ^ ur ^ le V ia d ftr lftl D ne Commanflim - mD dI ^ faliva mr ub eoc ^ tI fe

Garcias Sanralum rubrum Be lignum Brafilium CD inter fe differre fcribit, quod Santalum rubrum
q, duke fit, neque rnficit; at lignum Brafilium utrumque. Ac vero Santalum rubrum qu^d ad nS
g f 27n^nT ^1 ahd r-

Porro rubrum Santalum non nafcitur in *Timor,* fed loco valdè diftantF.
gem fluvium, in Tanafarim Be maritimis quibufdam CharamandeL Ex wf i
rubrum adFem pro certo aflerit Garcias. IS locis omne Santalum

Hoc genus Santali refrigerat & aftringit: unde quicquid virium Arabes alii aue A
ahofcjiw morbos calidos S^ntalis attribuunt, huic potiffimum conveniunt, Rubri s l r S
Garcas) apud Indos exiguus eft ufus 6c rarus. Utuntur tamen contra ftryidas f/brl t! nqUJt
fi-Dncem Sc artenas mungentes. rcDres CD tempora,

Abelicea five Santalum adulterina Abelicea dicta Park. *Crttica l* B. *Pfeudofantalum Creticum* C. B. *Pfeudofantalum Cre-*

Abelicea, autore Hon. Bdlo, arbor eft magna, refta, multis ramis prardita, adfpeftu pulchra rU;
fohaAatcrn, iedrotundiora, profundHerrata [quo5 florc5 proferat ignorarc f JatSur] Frufta
magnitudine Pipens, figura qüafi rotundus, eoloreinter viridem Be nimmmprlin ttus
dura & paululum odorata : pulvis enim hujus Santala imitatur. Mate CS h S ni

Arbor hax in fohs montibus Leucis, eorumqus altiflimis iugis provenit Be ev ea *rr*U~ a*
Ant,qui5 ipotum fuiTe putat Honor. Bdli, nifitUlmus montana Th oph^afc lib *If?*
foha nequc Teviter ferrata funt, neque magna, ut Pyri, verùm longe minora.

6. *Ebenm* J. B. HEIOnF«

Hujus duo genera defcribit J. Bauhinus, Vcrum feu genuinum, StSylveftre.

Vtrum diaumfylyeftriponderofiuseft, nigrum, alicubi interdum colorenucis Judandis aiu,rial
palhdius; quam colons vanetacem in bonitatis notishabent: paffim ceu S K S f T
inenti, fcanficatum long^ frequentibus, aliis fplendlcantibus nee impr5ffis r f e u m S c h S T
Architeftus alrquando fed rarius hominis craffitudine truncos fsvidifflB c « ^ E i l h f m
qiiDcinon putredinisahqualabe alicubi fuerit infeftum: quale 8c nos alhidi&,m r u n ^ n i
hinusj ac Snbpri. quodammodo ftmgosa fubftant^in pa?te q u C ; " d ^ *t Z i*
buiflemns, ni is monuiflbt aliter. K corruptels tn-

d Sjlvefire.vocation prxdiRo lugrsiine ac ponders cedit, fed vix ele^nH n J
nuoquehneis, ecu fcarificationis quibufdam veftieiis yEn^m L« BndDr paffim
mhilominus tamen fplendentibus, CDnfpicuutn. vtri ' p q r t ^ T d S ^ f PrIon profiln dis
rat odorem, ut nobis quidem videtur, non tamen fin= odo Z ^
aqu, injeaum.prot.nus fidi, Be vix aliud e hgnis invenia, Joodc
nonnihil pinguior Be oleaginofior effe. Videtur tamen fylveftris

C. Bauhinii5 etiam duo genera habet, ea Hint,

i, Ebcnus Thevetoin India: infula Palmobotere praftantiflima Be nigra. Val. Cordus fcrib
quofdam Gua.acum lignutn Ebcnum effe contendere & Pcna cenfet Officinarum Ebcnum rpeSe
GuaiaC.Bff5 · Vcrumn.jm.n5nmus (inquit J. Bauhinus) ab Autonbus prod, frondes Ebeni Bux^
fimibs; at Guaiaanas allatas vidimus Coman Laurive faci. PraCerea Guaiacum neque nigra nu-
tene eft, Be venas peftinum modo difcurrentes habct.

x. Lignum pice fere nigrius Be polito eborc kvius : arbor craflo cortice veftita: in cujus intimis
Ebenus clauditur. Ejuldem generis ligna mbentia, Se cerz modo flaventia repcriuntur in infulis
Mauritiana.

Theophraftus Ebenum Indis pecuUarem^effe fcribit, cujus duo genera, alterum pnuftanti pul-
chroquelighо, alterum vile ac ignobile ; *iph* arbor Fruticofa eft velut Cytifus. VirgiliUs quDquc
Sola Indta rn^rum Fert tbtnum, inquit. Verum oblervante PJinio, Herodotus earn Ethiopia: inteflijii
r »V ^ UM Viccm regibl15 Peffidis materia eJus c ^ n a s phalangas terno quoque anno
penfitaifc ^thiopas cUm auro & ebore. Et Diofcorides, qui duplicem Ebcnum defcribir, alteram
eamque optimam Athiopicamfacit; alteram bonitate infenorem Indiuam.

Phnuis duo genera ita diftingmt, i. Rarum id quod melius, arboreum, trunco enodi, materie
nign fplendons, ac vel fine arte protinus jucundij a. Alterum frutioofum Cytifi modo
India difperfum. toca

Ebenum foffile 6c lapideum quod Gsorg. Agricola defcribit ad feptimi libri De nat Fnmii,,m
Fere calcem, alia longe res eft ab Ebeno vulgans hodie usds 6e notitia: 'oflihum

Vulgare Ebenum non ells /Ethiopicum Diofcoridis vel his argument probatur, qubd RuJtu no

0 D D o o D o Thsophraftus

TheophraftLis Ebenum cobris gratiam reconditam Be aflsrvatam non acquirers fcribit, fed naturâ ftacim. Vcrùm D. *Tavernier* infignis peregrinator, de Mauritii infiila agens, affirmat, Ebeni arbor cm quamprimnm czefa eft in afleres ferra "diffecandam efle ; afferes autem illps per biennium, &c incerdum eciam crjennium fi lignum denfius fie, ad feptem aut *otto*...pedum altitudinem in terrain humidiorem demcrlns fbpeliendos efle, antequam materia traftabilis Bc opsribus fabriJibu's idonea. evadat, inque aflulas fiffilis, Be politura capax fiau. Addic infuper Ebenum difcindendi Be ad ufiim prseparandi opus valdè difficile & laboriolum elle, etiam prae remigatione in trir emibus, ideòque fblis fervis *&c* mancipiis a Belgis deputari.

Alia etiam ligna hocmodo in terra defofla diuturnitate temporis Be colorem nigrutn Be duritiem Ebeno parem contrahunt, ut Ebenum genuinum menciancur.

Vires GJ vfUJ- Ebsnus coiifenciente Veterum tcftimonio oculis utilis eft. Scobem ejus oculis unicè meisri dicunt, lignqque ad cotem trhp cum paflb caliginem difcuti. *Flm.*

Hodie varia opera ex ea fiunc, thecXj arcul^ abaci, capfellac, fpeculorum theca:, peftineSj tragsmatothecx, fellac plicaciles^ iinagines, Bc alia propemodum infinica^ eaque velper fe pura, vel auroj argc:nto aut ebore vario artificio adornata, qualia Venetiis Be Auguftae Vindelicorum videre liccr. *J.B.*

Anglu5 quidam ex brevibus intervallis convulfione flatulcnta premebaturj poft varia auxilia quas mucoijm vacuarent humor^m, &c roborarenc nervos fblo Ebeni decofto ad 40 dieSj cujus ufo c»pit LidorprDliciebaturigwnvalLUt. Zacut. prax. Obfi 44. cxAdverf. *D.Edw.Hulft.*

7. *Lignum Brefilio fimile cxruko tingens* **J. B.** *An* **HogtDttb** *nvftratium ?*

Haiid ità diffimils ^rsfiliu ed, colors-& peftinibus iirdem; lapore tamin luculentiore., *3c* cum dulcèdine nonnihil acri, Bc odore grato, quern acquifitum negant: fed lignum efle recentius quo uduratius. Hoc leniter mafticatum coeruleD colors cingit^ ideb à cinftonbus expeti aiuncad Luriuiuni 5c celarum tinifturam.

8. *Lignum candidum fimgofum, en is vicem prafaw* J. B. *Lig> Uyt fungofurn e Java maj ore.*

Hoc, autor? Clufip Bxpt. Li. c 8. valde leve erat^ ut nihil nifi Sambuci medulla quodammodo vidcretui'j fungnsa materia conftans fie Candida^ cortice admodum tenui, 8c quafi membranacso tefta, cinera^ei coloris^ .ad culcrorum obcufam aciem exacusndamv^ldè commoda.

9. *Lignum kvifiimum* J. B. *Sybtri affim lignum^ fomitis vkem prabens* C. B.

A Jac. Garetohabuit Chejlerus hujus ligni fragmentum, quod leviffimum erat, per tranrverfum feftarodila lùi circumferentiamajori ex parte rotunda, in nuadam parts totum fungofumj cujus fupereft etiam aliquid corticis tenuis, cinerei, totum Suberi fimile, flavefcens, diftinftum circulanbus lineisj igncm facilè co^icipiens, odor nidorulentus. Defcribitur idem Clulio Exot. L 1. c. B. Utils eft adjgnem confervan^um fomitis lpjcoj non fee us ac fangus aut ellychnium.

1 o. *Citra Indii lignum* J. B.

Hujus fruftulum ad J. Bauhinum mifit Coldenbergius, peftinibus contextumFaginis, traniverfis micis interlucencibusj odoruiiij colore fubrubente, laporc nonnihil aromatico cum quadam (alfedine quam accidentamm fufpicabatilr. J. Bauhinus. Idem Coldenb. difquirendum propoluic num effjt Veterum Citrus arbor, ex qua rrtenlas prcciofiffimac parabantur.

II. *De Ligno Colubrino.*

Lignum colubrinum diets fùnt hoc genus ftirpes quòd Hnguls mirum in modum utiles fuftt adversù5 colubrorum virulentDs iftus Bc morfus. C. Bauhinus Clematitides vocat quia phraqus farmsntitix fùnt flcperarbores repant.

Hoc autem lignum Qu^mpdo deprehenfum fit ferpentium morfibus prodeflè vide apud Garciam: nobis enim fabulam reiipere videtur ea narratio.

Lignum colubrinum J. *Garcia:* J. B. Park, *ilhmàtitis Indka foliis Verfica, fruttu* Periclymeni C. B.

p u ù n ii trium pal mo mm altitudine affurgit, paucb virgulis, qua tu or aut quinque duntaxat, tenuibus. Radix, qua: niaximè in ufum yenit, veluti tqnuiorum noltraruin Vitiuni radices, multis capicibus auc nodis it: propagans^ itautfemper radix aliqua extra folum fe exferat, Bc radice una. * empcaaliz in ejus locum fuccedant. *Radix* hxecandido-cinerea eft, fblida, admodum amara guJtu- *Folia* PerJicz mali, magis tamen virentia. *Flos longh* à foliis racematim cohacret .pulcherrinio *C?'* lore rubens: Fruftus Sambuci, fedrubens,5c durus, racematim cohsrens, velut in Periclymeno : inftila Zeilan Be mulris aliisregionibus Be in Gox continenti nafej tradunt.

Fru- Tentur pnmùm ha:c radix, Sc ex vino aut aqua cDrdiali propinatur à l'erpente percuflis; ten Kiam ad cotem Sanrali m^d^ Be vulneribus infpergitur.

Colubrinum

Colubrinum lignum II. Garcia, Clujio JcandeM J. B. *CUmatitk Indka fpinofa fvliis lute-a* C. B;

Arbor eft (cum folapiovenit nullis vicina arboribiis) Malo Punicae fimilis, fpinis brevibus & hrmisharrida; cortice candido, denfo, rimofo fcamaro, non tamen veluti prioris cortex: *Fuliis* eft luteis, afpedtu pulcherrimis. Hanc autem (fi juxraaliam quampiam arborem proveniat) per fummos ejus ramos ferpere, atque Cucurbits modo amplefti ferunr. Materies *Cluf.* firma, Candida* venis qiiibufdam diftinftaj non diflimilis Fraxini ligno; cortex candicans Be quafi cinereus: utracj, vero deguftaM'amaro lapore effe deprehendebatur.

In infiila G0211afci ferunt, fed nunquam Garcia: videre contigir.

Commendamr adversiis venena veluc primum, *6c* eodeoi modo uiurpatur. Solsnt ipfum lignum *Virtu* cum cortice 6c raiice permixcum exhibere: prefer cur tamen radix.

Lignum tolubrinum III Garcia Park- *Col. Lign.* 3. *Garc. foliis Lzntifci* J. B. *Chtnatitis Indica foliii Lzntifcinis candidis maculis afptrjU* C. B.

Ramos habet paucos, tenues, quatuor aut quinque digitorum longitudine, qui nisi alligati fustentare se nequeunt, sed per solum sese diffundunt. Folia rara, Lentiscinorum effigie, oblonga, non viridia sed maculosa, sive nigricantibus ex candido maculis respersa. Radix tenuis est, dura, nigra & odorata.

Cum Prorex in Jalanapatan inliila *Zzylan* contermina eflet, dono data eft illi hsec radix, quam mirifice adversus vftiena prxdicabant. 5imilem in Continenti Goac nafci ferunt.

Colubritum lignum hederaceum foliis Brioni<e> Acofta L J. B. *Lign. Col.* I. *Acofta* Park. *Chinathis Malabarenjis foliis Vttis^ color* Dracunculi* C. B-

Nafcitur in Malabar Hederx modo, colore Dracunculi tnajoris five Serpentariae. *Folia* illi flint Bryonix fere fimilia, Integra tamen initio, nervoque prsedita per longum excurrente, Be quinque aut fex venis in latera vergentibus. Succeffu tempons accedunt exigua foramina, qux paulatim cum foliis incrementum fumunt, donee tandem omnino folia fcindant eaque Vitisfoliis fimilia reddant, Conlpiciumur etiam interdum in eadem ftirpe folia integra, alia exiguis, nonnulla majoribus foraminibus praedita, omniaque adeo inter fe diflimilia; ut cjufdem plants folia minime effe videantur. Tantam vero habet hoc lignum cum colubro fimilitudinem, ut (Acofta trad ente) qui non nfeitaut de die non viderit, (1 a| Luna: Iplendorem noftu confpicir, vivum colubrum efle exiftimet.

Solo hujus ligni odore ferpentes fugari aiimr, idcirco incols maxima ex parte illud circumferrc Talent.

Colubrinum lignum Dudafali Canarinis, Acofta II. J. B. *Lig. colubr.* i *Azofta* Park. *Clematitis Malabarenfls altzra, radkz ferpente* C. B.

Plahta admbdumbrevis eft Be tenuis, triaquefolummDdo/o//^ habet mollia^ lxvia, faturatius virentia. *Fin* aut fruftus non cDnfpeftus, nee quifquamfe vidiffe aflerit. *Radix* oblonga *&c* tennis eft, minima digito minor, hinc indenonnunquam extuberans & fumma tellure ferpens: cxteaim ejfl5 cortex valde tenuis eft, & cinereus, nullo dum.guftatur ma:nifeftD fapore przditus, deinde tainen guftum in ore relinquens fuavem, &: uti Mofchus odoratum. Fiflus eft undique'hic cortex, & fponte *ihk* expedit ab alio crafliore flavoque cortice liibtus nafcente qui odorem Trifolii odorati vulgaris refert, Be faporem Qlycyrrhiza dulciorem: pracmanfiis odorc admodum fuavi, necinjucunda moriicatione, momentanea tamen przditus effe deprehenditur: ipfa materia lignofa eft, Candida, dura Bcinfipida. Folia napi fapoicm referunt. Germ en producit radix harcfupra terram, circiter quatuor uncias longum in ca:put extuberans.

Invenitur in Malabar locis humidis, *He* inter arbores^prarfertim vero circa illas quae AngeJins nuncupantur, nee proail a mari. *LocNJm*

Ad eadem valet ad qux prxcedentia.

Cdubrini ligni tertium genus in Malabar <va(t<t qrboris magnitudint Acofta C B. *Colubrinum lignum Clufo Yao dz Cobra d:ftum₂ forU III. Acofta* J.B.

De hac arbore in aliis libris (qui tamen nusquam quod sciamus editi sunt) is auctorem scribit Acosta. Pinguntur a Clusio notis ad Acostam fragmentum ligni cum tubere sive suspensione radicis parte in eundem coacta, quod Colubrini 3. Acostae idem esse suspicatur. Similis fere ligni fragmentum a Jac. Gareto acceptum a Clusio, per medium secundum longitudinem sectum, coloris eratpallidi; iplum quidem lignum amarum, fed cortex pallido amarior, cujus superficies quodammodo flavefcit, ipfe vero1 ex candido cineracei coloris eft.

Harum omnium ftirpium lignum five potius radix, noh modo adversus ariimalium vims ejaculantium morliis iftujvc eflicax eft, fed etiam ejus pulvis lumbncos necare, papulas, exanthemata & impetigines tolleie creditur, & cholericam quam vocaht paflionem (incol^ *Mordzxi* dicunty fanare- Similiter utile effe medicamentum ferunt adversus febrium circuitus uncis ponders propinatum, pnus tamen tritum 8c *qua maceratum, per vomitus expUrgata multabile: Addic Acofta/ 5yncopen, ventriculi debilitatem 3c cordis tremorem. Hinc conjeiftatur O. Grev^ vel cogna^ efle hare ligna arbori ex cujus cortice pulvis Patrum fir, vel ejus in Febnbus intermittentibus vilH expcriundi &c inveniendi occafionem Indis dare potuiffe.

OttDooed'i Attendamus

Attendamus experimenta Antonii de Heidein centuria Obferv. 7. quxad me tranfmifit-D. *Hulfi:*

Ad febrem quotidianam (e^andum Ligni Colubrini pulverem afhimit Tornator quidam circa vefperam. Subfequentenofte fefe facis benehabuit, fed mane furgere vel corpus movers fatagens fentiebat tremorem in membris : accerfitus exhibui mixturam hypnoticani, *&c* intra paucas horas tremors liberacur £ger. EjulLlem ligni pff. afliunpta à rnuliere cacheftica prater tremorem excicavic Be ftupbrem, ita ut segra nuliius rei curam haberet, nefciens (ut mihi retulit) fe efle in miindo, vel vivere. Curatur mixturâ hypnDtica.

Retufic mihi illuftris Domina famulum luum ab afflimpto hoc ligno inftar fatui extitiffe. Hxc pcnfculans & confer ens cum fymptDmatis anuce vomica in cane excitatis Dbf 5o..exaratis [qux nos in Hifloria Nucis vomica: rerulimus"] libenter fublcnbo aflerenti nucein vomicam elle fruftum Ligni CDlubrini. Hisc mera eft conjeaura.

li. *Lignum Angohnfs Tacufa Indigmu diBum* R.S. Muf

Valdè folidum eft & ponderolum Ligni Vita: inftar, peftins nigricante.

1%..Lignum Angolenfe aliud Chicengo *diElum* R. S. Muf.

Duriufgulum eft *&c'* ponderoKim, colore Quercus Hifpanicas: in puJverem redaftum faporis amancantis.

I4. *AgaUochum Officinarum* C.B. *Lignum AJozs* Park. *Lignum Alovs Dfficingrum & Agalloch*n> fhrifque futatum* J. B.

Jf.fi:

Lignum peregrinum, quod Xylaloert vel Lignum Abes vacant Officinae peftinibus pbrunqne denfis *Be* reftis eft percextiun, quodque tranfverfim feftuni Quernei ligni peftines ^mnfatur, parrim albicans, durum, grave, pingue, iapore amaricante cum quadam acnmoijia aromatica; prnnis injeftiun bullas agit, tDtuiuque fenfim colliquefcit, iuaviflimum fpirans odorem, tandem verò fi jufflando pergas flanimsfcic.

Huju5 Ligni frufta rarb magna ad nos advehuntur, ut plurimum enim in fragm^ntisnobis tranf mitcitur, qua:, optima cenfentur nigro-purpurea, venis cinerei colons interfeaa, amara^ pondcro&j aquae tamenfLipematancia, liquoremH Prunis candentive ferro imponantur exfudantia, iuavem, ac acidulum, fumum fi incendantur prabentia, bullulafque (imul port fe relinquentia. *Schrod.*

Ipiaaibor, tefte Garcia, Olea: fimilis eft, interdum major. Vidit enim ramum ejus cujpfoliis; Fruftum aiKfloremviderenDncontigit, ob difficilem 8c periffblofam hujus arboris diuturnam Dbfervationem, frequenter in illislocis ubicrefcit graiTantibus Tigribus. Feruntautem recens diileftuin Agallocum nullâ odoris fragranciâ gratum efle^ nee nifi ficcatum odoratum effe,ima eum odorem per univerlam ligni maceriem non diffundi^fed inipfo arboris corde five matrice coacervari. Craf film enim efle cprticem,, Be ligni maceriem odoris expertem.

Sethi Sc Serapio excifos arboiisramos terra obrui,fciibunt, ut putredinis interventu cornimpatur id nuodinodorum nenipe cortex &£ exterior li^m pars, quod nobis minimi vide cur vcrifimilc.

Locus. Lcgitimum AgaUochum in Malacca 5c Sumatra inliila nafcitur, inque Cambaia Sc Siana.

Gar das unicum genus Indicum novit; alii multa diltinguuut, prxfeiTim Arabes-

Ofi&cina:, ex obleivatiDiie Clufii^ demonftranc duo genera Ligni Aloes, prater lignum Rhodium, quD uli iiinc loco Ligni Aloes. 1. Uni diverfi cobres ex venis fibrifve albis aut ex Iuteo pallidis; five ex nigro rufefcentibus fimul mixcis, ma^gisih ramis quàin trunco. Hoc genus quidam dofti Thuia: lignum exiftimant, alii Afpalathmh Diofcoridis. 2. Lignum Aloes aliud ex nigro rufclcit, reiinoJimi, quod uftum gratum ex ft reddit odoreni, ponderoliim, *&c* aqua: fundum pecens. Hoc quidam putant ipeciem Ebcni Diolfor-

C. Bauhinu5 ex autDrrate Ludov. Romani Sc Jo. Linfcotani triplex genus diflinguit,

1. Primum vocat Agallochum prxltantiffimum, quod *Calampart* vocatur, & folùm inter Rege* India: liiitribuicur, CUJUS fragmentum duarum unciarmn manibus cDntreftatLini inenarrabilem cidoris fuavitatem /upra omnia fiiffimenta fpirat. De hocScaliger, Agallochum noftrum quod habeniuslcve eft, odoracumque adeò ut lolà craaationc, fine ullo fiibjefto igni Ipiret admodum valide fed jucundf. Hoc genus, tradente Linfchotano, Calamba vocacur, quod lincerum cum atiro argentòve perlipc deponderatur.

2. Secundum Agallochum DiEcinamm eft, *Palo de Aguilla* Linfchotano, de quo egimus.

3. Tercium Agallochum fylveftre, *Agmla}braua,* Ex hoc Jphxmla: precaroris, odoris jucunditaCe *&L* prccn nugmtudine commendabiles conficumcur: inagno item in pretio eft, quod ex co Indi iiicrapis &: facerdotibus inde rogurn defunftis ftruant, pari honors quo apud nos marmoreii fepulchra celebrantur.

Vircg. Ciceram Lignum Aloes calfacit *SC* ficcat: confortativum eft omnium vifcerum ac pra:cip}i[c] cordis ac uteri- Spiricus vitalesac animales rccreac: hinc medetur Jipothyniii:; amancudinc l[ua] lumbricDsnecat. Exrerne creber ejus uliis eft in cucuphis Be epichemacibus cordialibus.

Agallochum Diofcoridis conimanducacum, itemquc decofto collutum halitum oris coninien^ dat, ac tDti quoque corpori Jiccuni crkumque odons gratia in/pergitur: ad fuffimema deniq[11] Thuns inftar adhibctur. Radix vero drachms I- pondere poca ftomachilliperflLios humorcs imbccillitatem ardor6mque mitigat: Iis quoque quos lateris Be jecinons dolor excruciar, ac Dyienccricis aut tDrminolii ex aqua bibit^ opiculatur-

A^allochurn AntiqUDrLim plerique Boranici idem effe putant aim Xylaloe.\M * Lig {annum. XylalocnauCsin ob amariCULlincm diftum volunt. Hermolaus a nonnuua liine rolwis.

Ligni

. Ligni Aloes fruftum cum gummi adhsrente à nobiliffimo Viro D. Rob. Boyle MoTeo Re? Sncieti tis donatum meminic D.Grevius. Erat autem iftius gummi fapor Lieniunde evmiavir ... color Aloes ... refra<fti vero, inter oculum Be lucem fufpenfuin Carbuncuh infer fplendebat; ... dadtum fulvuni apparebat. Hoc aliudve fimile gummi aromaticum antiquam Hebraorum Al... fuiffbaaencpradiauSemditiffimusVir, a cujus fimilitudine vulgaris Aloe nomen accede

Ex relations D Phihberti Vernatti lignum hoc lac manat adeo virulentum ut fi in ocul'os focid-ir czatatem caufat, fi in ullam aham corpons partem puftnlas excitec, cutem inflammet: quod idem Z lignoarbons Mancmelh diftae in India Occidentali traditur. Hoc (inquit *D. Grew)* neque 3^ hgno inceriore neque de alburno. accipiendum eft, fed de cortice folp, fe enim ia niilius arborS hgno vala la<aea haftenus obfervare meminifle, fed in cortice tantuin.

15. *De Appalatho.*

Afpalathus TheocritiScfioiiaftididtur, *JU ii* ... à percuffis difficulter avelhtur vel aufeitur.

Afpalathum Veterum Oificinis incognitum effe Matthiolus alifque exiftitnant.

Ruellius lignum Rhodium Officin. Aipalathum efle multis probare nititur: cui fs oDn... dusfic Lignum Rhodium .Offic. pro Xylaloe à Honnullis vendkam Afpalathum nori eff^ & Ruel 11 argumenta refuc*.. Matthiolus»etia.m. Ruellium erroris arguit, qui tamen ... lignoRhodio Cordo contrarius eft, cum ei deneget acrimoniam 6c amaritudinem, quas ei Si Cordus, tanta inquiens, ei inert arnaritudo uc nullius guftum effugere poffit, cui adiunfta eft. cum ahqua adftnngendi vi mamfefta acnmonia qua paulatim incipiat donee prorfus ... faftas fauces propemodum ut Coccognidium exafperet & fervors dettneat; ut Jemonftret ... Lignum Rhodium effe Oleam ^thiopicam. Utri (inquit J. B.) credendum ... ILL

Matthiolus Ligni Rhodii plantam Oleaftri in infula Rhodo nafcentis fpeciem dfc dccujii, ctam delcnptionem 6c hiftonam dat a Rhodus fibi commun catam•- Aneuillara ... tradit a Rhodienfi quodam plmmacopBo fibi miflam. Cenitu ... fus, fohisOle.kdDaulommonbus, flore albo odoratiffimo, ... riunturinterdumarbufcukquxdam qU:E detrafto cortice coloris ... CP. verier -br Totum lignum non rubet fed folum ... tur intotamfulaRhDdo lignum ullum ibi nafcens odummn, exceptohoc, ex quo Turcarum^o- ... HonnnllsBeUi . Lignum Rhodium *Matth. & Officin.* ^plunmis pro legitimoAr... ufurpatum, nil aliud effc affirmat qu dm Cytifi veri A Marantha defcripti Jignum; qui in infblis Rh... do propinquis 6c. Rhodo ipfa *Caloieri* ontur. Patmi in fphzrularum prccf rianmufum convettutn"

Erravit (inquit) Matthiolus credens lignum fpinofum effe, BcOlea: fbeciem- ... Melubnn M ia&c. Eravk 6c Aigulll ... fungir genus fommiavit, &c.

J. Bauhinus pro Afpalatho obfervavitin quadam OfficinaLignumquoddamvalidifli diffimum durum, grave, tortuofum, nigri cans partim nartim alhirl u "Mf ... utriafquchupscofo vc s, alicub. flavins, Lmdc ... nullo, fapore amancante. pcrancs l e c ... odore

^nfiderandum propomt, an hoc lignum traditum fit iflounid, nomine ligni Rhodii ^

Lignum Rope odore, dm Lignum Thuris. aliii Aftalathus f ft ytr^J^L ±7*
item<Afpalath« dbicans torulo citrto dufdem.* ... C.B.
J.B.

Durum 8c fohdum eft, Guaiacifere textura, pcftinibus utcunOu ... ponderofumodore Rolarum: bkolor qusmadmo'dum ... bum, corner adhuc aUcubi adhxrente fatis craflb, fcabro, colons ex fufco ... acnorenonnihilamaricante. Sapor ligno aromaticus primum amaricans, poftS ... thus faporemquodarnmodoaccedens. Prunis impofitum flammam celent/r fads concipit ... demise,, fed nihd reilnofi aut pinguis fundit. Fragmentum brachiali craffitudine ha... ... Bauh.Ruellio Lignum rofaceum dicitur a novo Orbe delatum, qui & bis illud defcribit V. J. B.

Lignum quod defcripfimus (inquit J.B.) optim^ refpondet Afpalatho 1. *AdverF* cui ... congener fi non eadem Afpalathus ?. *Lot.* C. Bauhinus eas diftinguit 6c diverfas fack iter r...

Olealtrum Afpalatho ?. Lob. idem fecit, cum h*c albida foris, intus fubflava- illud venas ... nmltumquc differs a Santalo albo & ... odor Rote, m illo mhil tale praedicetur j ha:c careac manifefta quaJitate, illud amarum fit ... lit dcfcnptioneseorum apud Cordum & Lobdium conferenti patebit..

Aftalatbxt rubem C. B. *Afpal. Rhodius ruhens, odoratijf.* J. B.
Lob.

Hujus apud Nic. Comafcum medicum Venetum Rhodo adveftum tnincum m«- J. Lob. cortice exutum, rubentem, Taxo concolorem, odore adco fragrantem ... cwnaculum eximio imbuerct odore. ... grantem, ut quam lat^ patebat

 Afpalathus

Afpalathi nominz datum lignum grav it zr oUns J. B.

J.B.

A Valerando Dourez Afpalathi nomine naftus eft Jo. Bauhinushoc ligni genus, cujus fragments dura,-contorta, nodofa, micis per tranfrerfos peftines apparentibus, ut in Fagino ligtio, colors per mcditullium aliquatenus fufco, perreliqua rineraceo exalbido, odore gravihircoio, quern,Be per fe, 8c prunis impofitum fpirat, fapoi e ingrato. Ex frufti (inquit)" nofiri confideratione facile dijudicainus five truncum five ramum brachialis craffitudinis fuifle.

*Afpalathm prima Diofc. Plinii & Galeni, legitima Von** J. B. *[9]AfyaL cortice cimreo, llgno furpurw* C-B. *Afp. primus Diofcoridzs odoratus* Park.

Von.

Haze fubftantia nph eft tarn compafta, ut injefta in aquam proruabi in fundum^ fed fi conferatur cum mukis aliis lignisiatis compafta Be gravis dignofcitur: cortex ipfius fupeiior eft cobrecinereo nigi'feante, & quadam acrimonia adftringenteprardims. Hoc cortice exempto offert fefe msnibrana quadam fibrofa, longe efficaciorfi deguftetur primo corrice^ colors rubro ignem mutants quo dempto ex parteinhacrente lignum in luperficie ad purpuram vergens detegitur, intus pallefccns, pars vero interna ad nigrum vergens. Lignum hoc totuni eft qualitatis valde aftringentis cum aliqua acrimonia mixta;. Odorarum eft, validi odoris & qui nares ferit ram cito *&c* profuiidc quam Caftoreum ;iftud eft larmentofum, fpinis quibufdam oppletum.

Miracur Johan. Bauhinus Ponam non adnotare unde ddata fit fie ubi obfervaverit /uam Aipalathum.

Afpalathus Cretica Alfini vdoris perfuavis J. B.

Frutex eft denfis ramis, fpinis albis, duriSj horridisj cortice caudicis albo, ad trium plus aibitorum altitudinem in akum afllirgenSj floribus multis, parvis, croceis, Spartii fimilibus fed fumme odoraci5. Hujusarbufti radices durs, long^ crafli, colore flavoatque cortice fumme odorato ab Alpino fue^e obrervats.

Prope Frafchyz porcum in quodam colle virentem atque florentem fipe infpexit Autor.

Cum rot difficultatibu5 intricata fie Afpalathi hiftoria tarn in Antiquorum quàm in Rccentiorum fcriptis, rem dignain induftrio Botanico praftitifTet Alpinusj fi diligentius paulò Afpalathuirt fiiam Creticam defcripfifletj ac demonftraffetj folia, florum formam & totius planta: faporem- Mirum prarterea hunc finticem tarn fuavis odorisnon obfervatum in Crbta per Bekoniutii 6c H°" norium BeJlum. *J..B

Afpalatho adjungit C.B. tria alia Ligni Indici gensra.

16. *Lignum Ammcanum album* C-B. *CandidiJJimum Lignum Brafilianum* J. B-

In Brafilia fcribit Lerius vidiflè fc lignum candidum ut charta. Thevetus quoque tradit in A[rf] merica nafci arbores ligno candidiflimo *&c* tenerrimcr, nullius tamen apud Amencos precii-

Id eft Lignum defidzw.

An populo fimilis * Tococ-gucbic, cui relina chuns candidior *? y. n.* Hanc in India Occidental! invenin Fragofiis refcrt, Populo fimilem fummi candoris, cujus mareries ob candorem, lsvoreni g^ fplendorem fumme expecebatur ad idola fabricanda. Sub ejus cortice nafcitur gummi feu refina Thuri noftro fimiiis, led candidior S: minoribus fragmentis, quo ifthic utuntur ut nos Thure-

17. *Lignum Ammcanum. violactum* C.B. *Vihlactum Brafilianum* J. B. *An Lignum color* fur*. purea Thtvttt ?*

1\4. *Lignum Feix9, quodinfula Vico promit* Linfchot: *adev durum ut ftrrum a^utt^-inttrius cocanum undulatum expreffij/imie refsrens.*

19. *Lignum firri duritiem *mulans$_2$ nojtratihus* fj[njri HOCD& *ditfum. An Lignum de* Cochi e *ejufdzm cum fcrro ponderis ex quo anchoras conficiuntj & d Lufitanh* Pao di ferro, *toe tft, Lignum ftrrwm 'uocatur* Q B. ? *zxpart.* 7. *Ind. Or, c.* 44.

Lignum ferreum dicitur ob extremam duritiem cum gravitate conjunaam/ unde ad tfdificiz minus commodum eft, Be inftrumeruorum aciem rotundity ob id operariis 5c archiccftis invifuni.

A Sole *be* pluvia nihil patitur, unde ad opera excerna &c aeri expofita convenir, prarcipu^ a« dentes Rotanim molendinarium.

1o. *Arbor Yvpulo fimilis refinvfa* C.B. *Tocvt Guebit* Cluf *Not. in Monard%*

Cluf.

Refert Fragofius in India Occidentali arborem repeciri, Tocot guebit, i. e. lignum defidorii feu exoptatum dictum, Populo fimilem, fummi candoris; cujus materies ob candorem, lævorem & fplendorem fumme (petebacur ad idola fabricanda. Sub ejus cortice nafcitur gummi feu refina Thuri noftro limiJiSj fed candidjor 5c minoribus fragmentis quo llthic uruncur ur nos Tnure.

21. *Lignum noftrattbus fwftllX* IShot) *diclum ex India 'Occidental* ad nos transftrtur* rinfto- *ribtu txpetitum ad cvlvrartj,v Unas flaw color?**

Tlores

Flores & Folia quadam Exotica.

I. *Mogori flows odore florum Mali aurea* J.B. C.B.

Mali aureae floribus multo odoratiores efie dicuntur, qupruin ftillatitius liquor eundern apud la* dos uliim obtiner, quem apud HilpaiiDS flofum Maliaureae aqua.

Plantam hos flores ferentem depiftam exhibet Jac. Breynius, Be defcribit his verbis,

Frutex eft quinque cubitorum altitudine, ramoiiis, foliis binis (partim rottindioribus Br obtufia-•ribus, partim longioribus 8c magis acuminatisj ex adverfo fitis, Jafinini Arabici *Cluf.* majority fubftantia tenuiDribus^ fibris denfioribus ac fubtilforibus difcurrentibus praeditus: *Florihm* item pluri-mis in ramuloruni cymis, perelegantibus„ candidis, admodum fuaviter olentibus, Violarum, Jalmini flc Malorum Aurantiorum florcs longc fuperantibus, tubulofisj in decem folia divifis, duplici feric difpoficis onuftus; c calycibus in tenuiflimas, filo fimiles lacinias didinais^, quafi barbatis, exeun-tibus. Hi flofculi magnitudinc paululutn excedunc Jafmini Arabiei memoraci, cum quibus plane conveniunc, cui liic frutex^ mfi unus idemque ratiane tantum hci variat^ affinis,

1. *Tianche flofcitli Indki* J. B. Cluf Exot. *l.z. v. l$.fr.* 16.

Lluf.

Arborifiic an herbz flores eflent Clufium latebat, color eriam in exficuatis evanuerat: calyces habebant e quatUDrvelutifquamis compaftos, Bc brevibus petiolis praeditDS^ in quibus flores quatuor f-DlJ5 longionbLi5 & calyces fiiperantibus conftabant anguftioribufque quam calycum fquam^ decuflatim compolitis, protuberante in medib umbonej uc in Malorum Aureorum 6c Citriorum floribu5: Ddor fi quem habuerant evaniduSj quemadmodum flcfapor propcer ficcicacem- Ab inco-list am sn [infula: Madagafcar] in aliquSm ulum adfervatos fuiflc vsniimils eft.

5. *Arhor *violarum Indka* J. Bw

Arbor eft Indica, flores ferens, quibus Pharmacopcjae Violarum loco utuntur, quorum tamen ufum non admictic Garcias, [quia divsrfs plans facultatis funt a noftris Vl0Il5 j mfi in iis medica-mentis qus foris applicantur*

4. *Zhatnpaccaflos Bontii.*

Crefcit inarboribus non abfimihbus Perficac Malo, foliis eodem modo oblongis *be* in cuipidem pyramidaliter definentibus. Colore flores funt duplicij viridiori 6c aureo; forma florum Colchici aut Croci Anglici; odore Rofam cum Viola mixtam aemulante. Unde etiamf[Eminae Indies iis in nobilifuo unguentD Borborii dido utuntur, ut corpus a capite 3d calcem eo inungunt. Nominis convenientia cum Champacam H.M. 8c florum gratillimus .odor hanc ei eandem effe arguunt ut in Hiftoria Champacam diximusj licet defcriptio Bontiana imperfefta 5c vitiofa videatur.

5. *Benjoino vbvolutum folium maximum* J.B.

J.B.

Arborifhe an hsrba: folium eflet incertum: apparuit tamen ex fragmento quod habuit J.B. maxi-mum fuifle, adeoque 6C Mufe forte folio majus. Erat autem colore rufdeente, cofta clata po-fteriorem foliipartemfecunduni longicudinem percurrente, a qua nervi elati^ Be lpfi fipius oppo liti^ aliquando inaequali ortu,omnes obliqui prodeunt, inter quosfpatium intcrcedens unciamunam iatum eft, interdum tres, fubinde palmare, aquenervis bbliquis ultro citroque difcurrunt venulse tranfverfs femuncia aut paulo plus inter fe diftantes, aliquando brevioribus intervallis diffits: quo nomine à Mufa: quoque foliis diftat, qus a cofta quidem longitudinem percurrentc, obdiquis illis nexvis uarent, tranfversifque ut diximus, venulis deftituuntur.

6. *NUUPS Indica folium yuibufdam* J.B.

Debemus (inquiuntPen. Be Lobel.J Occiduis Indiis iftud concavum folium, cui iimib aut par btitudine aut craflitie nullum liovimus. E Palmx congenere arbore avulfum videtur: quin ipsa cota texturaalleiem binD5 cubitos latum, aut potius tegerem quaternos aut quinos cubitos longum refert, tegularmodo fornicatumj *He* media fecundum longitudinem cofta femidigitum crafla cari-natum; luperna ora quafi prarfeftum eflet, margins tenuiore duriore clauditur. Univerfum fo-lium a fummo ad imum in villos iis quodammodo limiles qui obducunt Nucem Indicanij aut ca-pillitium texendis funibus aptum difcerpitur, quemadmodum cotum eft teftoriis xdium 8c ftDreis ac-CDnimodum.

AnPalmsealicujus folium fuerit nefcimus: certs Cocci Indici difti (ut (ufpicatur J.B.) folium ann eft.

SECTIO

SECTIO TERTIA.

Fruttusſtirpium minus cognitarum è Cluſii Exot. J. Bauhini Hiſt. T.lant. Grevii Muſei Soc. 2Jg£. & aliis.*

CAP, I.

Fruttus Offivinales.

1. *Cocci Urizntalzs* J. B- Ger. *Coculus Indus* Park. *CoccuU Officinarum* C B.

C[ceribu^ paria fiint aut majora, renis fere figura, deſcribente J Bauhino, [baccarum Lauri magnitudinfc, fed rbturidiDres] fufco rugoſo cortice exteriore^interiore craſſiore, cinericeo, itidem rugoſo, utroc^lento^nucleum claudentefragilem, obſoleti colorisjLenticulari apophyſi* 3uam geminae ex umbilico corticis partes emittunt, circumjeſtum. Coherent autem cocci inter- umbini aut terni, cruſculis totidem ha^rentes, itſplurimum ſingulares. Suſtinentur pediculisunci- alibus, iinico nodo articulatis, qui fane lignei cum ſint arboris frudlus eſſe haud obſcure infinuant. Sapore ſunt admodum amaro.

Hi ſipe racematim pediculis adhzrentes (verba ſum *C.B.)* hsdera? corymborum modoexA- lexandna adferuntur. Quidam Solani maniaci, quidam Tithymali alicujus, quidam Clertiatidis fiuſtum opinantur. Nobis J.Bauhinifententia verifimilior videtur, Arboris alicujus ſmftum eſſe.

Vires. De baccarum harum loco natal*nihil certi traditum invenio. Qiiod ad vires attinet certum eſt earum pulverem capiti infpeiſum pediculos interimere. Condronchius fqui peculiarem de illis tra- ſtatum ſcripſit) millies expertum in puerulit trddit pulverem harum baccarum etiam in exigua quan- titate cum adipe fnillavel pomo decofto Sc ſimilibus pcrmixtum Be capiri appoſitum egregie psdicU-]o5in capite ortos interficerej Scfelicius quam Staphideniagriam, tutiiiſque quam hydrargyrum.

1)ſuj, Verum prarcipuus earuhi uſis eſt ad piſces capiendos. Compoſitio Cardani ad piſces capiendos experta h^c eſt. Baccarum Orientalkim quadrans unciar, Cymini 5e aqua; ardentis ſingubrum ſextans, cafei uncia, farina: uncix tres: Digeruntur contuſa in paſtillos. Solent alii Coccos Orient-* miſcere cum veteri cafeo, melle 5c farina tritici, fieinde pilulas formare piſcibus projiciendas. Alii muleD adhucplura Gocculis admiſcent. Verumnon opus eſt tanto apparatu, nam noſtra experi- cntia, ſimplex paſta e pulvere baccarum Be farina tritici aqua contemperatis fa€ta paris efEcacis eſt ad piſces atronitos reddendos 8c tandem interimendos. Nam qu&d nonnulli ſcribunt piſces ex hujuGnodi pilularum eſu ad tempus duntaxat vertiginoſbs Beſtupidos reddi; plerofque autem brevi adfe redire Be quaſi reviviſcere, nobis non pr^t^t^^. Exprlonri. "nim nuftra piic^tunim apud Condronchium opinioni luffragatur, nimirum piſces ab iſto medicament brevi etiam temporis cur- riculo necari; an vcro (ut illi etiam affirmahinf) niſi quamprimum capiantur facilliimepurreſcant fie in partes dividantur nobis incompertum. Et ſi quis D&jiciat inſit CondronchiiiSj piſces per aquam diſcurrere Sevolutari aſſumpro pulverej Beidratione ebrietacisaut vertiginis evenire, illis dicam ego, non harum rationefeddDloris quempercipiunta contrano IIJ0 fie agitan 5evolutari,uturumquod- que animal facere *&L* pracfeitim homines ſolent cum dolore aliquo torquentur. Ego piſces primo velut ebrio5 Be vertiginoſos fieri ab ailumptis pilulis conceſſerim, poſtea niliilominus deleteria caruti- dem qualitate interim]: Nam pilces ab acri-Be amara qualitate bjccarum tantum interfici non conceſſerimj quin potiiis baccas ſpecifica quadam Be incomperta qualitate piſces veicigine afficerc K tandem enecars crecliderim. An verb piſcibus fie captis tuto abſque ulla veneni iliJpicione *tips* ve- ſci poſſimus, non facile dixerim,putotamen cum Condronchioſiqiium primum capti liinteviſccren- tur Be coquantur abſque penculo comedipoſTe.

Q^iod vero coccularha: calldac ſint, Beminimc ut Matthiolus contendit frigid*, non obſtante *(o-* poriferaearundemvi, afaporeacn Be amaro, necnon ab efteſtis manifeſtum eſt, ut luculencer ^e- monſtrat Condronchius.

Baccas harcenullopafto facultate delEteria vel venenoſa prarditas elle, neque hac ratione veruni mei ico primaruni qualicatum Be ſiiae amantiei animalia iſta interficere, opinacur idem Condronchius, Verum ſententia: *tiix* minus firmam probationem affert. Mihi ex Amati expenmento contrariurn patius colligi videdir, Pzdagogus quidam Cubebas polcens ex imprudentia Pharmacopolxfiuft[ul1]^ accepir, quern piiLatores vulgD Coccum vacant. CLIJUS cum quaruor adſummum grana avidiſſiitie comedercr, Ille in nauſeam Be lingulrum Be animi anguſtias incidic: mox ei vomitorium exhibitUJHj quo vel intra horaiii abeopenculo Be agone liber eſt fadtus.

Cocculi Indict aromatict Muf. R. 5.

Rotundi iunt Be aroniati^ij nonnulli Piperis nigri grano nDn muko majores lunt, alii Ceiafi nign propemodum magmcutiine, omiies Carj'ophyllorum colors.

a. *An*-

2. *Anacardium* J.B. C.B. Ger. Park. 3Hnatart>iun1^ o? fl^alacca *bcntig.*

'J. B.

Ariacardio fruftui nomen dedifle videtur forma aviculae cordis scmula, comprefla, unciam bngo, aliquandci majori, in Dbtuluitiniucronem definenti, expediculo rugofo, totani balm occupante ap-peri/tx, cblorc nigro ant fufcb fplendenti. Inter ex'ternum cbrricein 6c akerum nucleum immediate ambientem clauditur liquor glutinofus, leu mdligonigricans, cm alii vim caufticam, Cnrdus fapo-rem primum dulcem, mox acrcm, deinde vehementiffime adftringentem, adetiut fauces in angu-fttorn conftringat, adfcnbit.

^Garcias AnacArdiojinquitfnomsn indideruiitrecentiores Grad (namVeteribus incognitutn fuit) acordis [przferciin exficcati C.5.] cum fimilitudine, turn colore, Arabum veftigia fecuti. Lufita-nis *Fava MalaquaAicxtuv,* quod viridis Be in arbore pendens fimilis fit majori noRrati Fabi. Mira-mur (inquic J. Bauhinus) ncque Garciam, ncque Acoftam arborem Anacardiorum defcripfiflej fi modo arbor fit, de quo valde dubiro^ cum in *Hort. Malabar,* nullam ejus inter arbores mencionem inveniam. Ec ramen Acofta magnam refert efle copiam hbmm fruftuum in Malabar.

In mulcislndi^ provinces nafci confenciunc Autores. An vero in Sicilia: monte iEtna \ ubi re-ference J. Bauhino, Paludanus fs vindes ex arbore pendulos vidifle teftatur, vehementer dubita, quamuniv'tfid coj^irment Monachi in Mefuem, Scrapio, 8c Curtiui, qui in Apulia etiam provenire tradit. *locus:*

Arabes Anacardia calida K ficca efle ufqiie ad quatuorgr. proinde vim canfticam habere^ d«ler£ verrucas 5c exulcerara cutem 5 quod repugnat experientiz. Eorum etiam melliginem exulcerare, inflammare, fanguinem & humores adurere ftatuunr^quod Acofta etiam confirmat, & tota provin-cia Malabar ejus ufum eflc cauftici vice (cribit. Siquis inftiUet in putridum Be cavum dentem unt frangitque *&c* corrumpit fadle. Calce addita ad bDmbycinospannos bbfignandos, *5c* alias res quafli-bet nbtandas ucuntur- Etenim notam adeD firmamimprimit, ut nulla lotions eximi ^ueac. *Vm$.*

Idem Garcias fruftum lpfiim deleteriam facultacem habere negat, *Sc* ad experientiam proVocat: fiquidem in Indiis e laftw fero maceratum afthmaticisdariBc adversus lumbricos fcribit. Prscterea iis viridibii5 (addic) & fale condiris utimurin cibariis, olivarum conditarum modo. Caufticam tamen vim ficcata ineflsi concedic. Quineciam Acofta non tantum viridem fruftum edulem efle ait, 8c ad excitandum appetitum, non lolum quidem edi, fed coftz Onzx admifceri admodum *Mangos,* Bcc. fed Be in dehecaco medullarn incernam edi ad bibendi appetitum irritandum affirmat, rolam melliginem quae inter duos cortices continetur caufticam efle.

McIIiesEleft. Anacardinohas vires attribuitj Ycntris totius inferioriSj 8c cerebri afFeftus frigidos cpmpefcit^ianguinem reddit puriorcm, fie indc fpiritu animali reddito purgatiore Sc tcnuiore, fenfiis Omncs, apprehenfioncm, intdle£tum 5c memoriam juvat^ colordmquc vividum corpori tribuit.

E contra Cafp. Hofman. non admittit AnacardiDS quovis modo prarparatos, imD damnat penitus CDnfeftionem Anacardinam, quamvis *fapkntum* dicatur: imo, inquit, eft *confeffio (tultorum.* Habeo ertim ab amicis, quofdam ab ejus ufu maniacos effs faftos, 5c catenis opus habuifle; Be a quodam Joh. Helderoprseceptore fuo multa exempla prbpbfita eorum quibus male ceflent. Interim tamen Hiftoriam narrat oppido mirabilem, de quodam ex ordine fub cui alter preceptor CDnfeftionen hanc dedifle ferebatur. Hie enim cam antea fciebant eum omnes afinum fuiffs, a fumpto Eleft. intra paucosmenfes eo doftrinsc proveftus eft^ut J. C. fadtusad ProfefluramWittebergenfem afpi-ravent. Sed intra paucos annos ita exficcatus eft, ut cum perpetua fiti premcretur, quotidie ad ebii-etatcm ufque biberet, itaquc *2z* fibi Sc fuisiniitilis faftus. tandem mi/er perierit.

Solent interdum Indi nonnulli himc fruftum cufpidi cultelli infixum canddsc ardehfi imponere, qui dum uritur mirum quos ftrepitus edat, quaS ignis fcintillas quafi fulmina ejiciat variorum cob-rum, caque ratione lmpoftores mulierculis *6c* rudibribus imponunt, ficc. Vide Acoltani.

2. *Cubebtf* J. B. Ger. Park- *Eubzba vulgares, nee Arabufh Cub?b*3nzc Gakni Carpejium* MattH. C.B. CuMtf.

Cubebs grana (untPiperi fimilia, interdum paullo majdra, pedicub bngo" ftili inftar donatSj cDrticefufco, rugolo, interdum erugatb extenfoque, nudeo jiibjedlo exiguo, rociindo, forisnign-cante, intus albo; aliquindo caffa reperiuncur, aeque efficaci, vd etiam efficaciore faporc p'ra:dita quam' nucleata, (iiavi, aromaticoacri, fed quiPiperis acrimonia:multum cedat, percinaci tamen.

Arbores earum Pomis noftris haud abfimiles funt, racematim cohncrent grana ficut uva: vitium, nuxqiie tamen proprio hxrent pedicub. Java: in col a: Cubebas coquunt aritequam divendant, rie Be alibl locorumfeminentur atque proveniarit. Crefciint (tradente LinfchDtano) in Java: (ylvis fua fpontead riparriSunds. Fruftusautem nequcPiperis genus funt, n^que Oxymydines,neque Car-pefium, neque Viticis femen, ut facile effet oftendere.

Cubeba: calfaciunt Be exficcanr. LangueiiCerti ex pituita ventriclilum vel etiam ex flatu rDboran't^ pcftu5alentis craflifquehumanbus expurgant, lienem juvanc, flatus difcuciuric, 6c fngidis uteri af feftibn5 auxiliantur. DiU cum Maftichc manfe pituitain a capice ttahunt. *U* cerebrum roboranc. *Matth.* *yiru*

Cubebarum^ in quit Garcias, magnus in vinD maceratamm elt ulus, art excitaiidam Venerem^ turn etiam in Java ad excalfaciendum ventriculuni.

Cubebaefioiecontineanturdaramvocem, facere pronunciantibiis perhibentur; quin Sc majorem in cDitu voluptatem inde lentiri: qual vero (inquit J. B.) non lie in ea titillatione mens cominora latis, nifi doceamur quemadmodum nos Venus adminiculatior K violentior transveribs auferat.

Cubebx ex aucoricacc Aviccnna:, urinse vias emundafir, arcnulas excergent, calculos pollunc cam Renum quam Veil car. ^ Jb

4; *Fag^*

4. *Fagara major* J. B. *Cubebis affinii Fagara major* C. B. *Fagara* Ger. *Fagara Coccuh Indo fimilts fruEtas* Park.

Ciceris arictini, defcribente Clufio, magnitudine eft, cortice tenui conftansex cinereo nigricante, cui fubeft pLiramen, nuclcum continens fatis folidum, Sc tenui trigraque membrane obduftum. Inregcr fruftus cum magnitudine, turn forma Be colore adeo fimilis eit Gocculo Indo, ut primo alpeftu fallere & pro eo Jumipoflit.

J. Bauhimi5 a. Corrufo fibi mifla aic Fagarz Avicennae nomine putamina Pifis paria, rugola, fufga, in geminas carinas ad mediam ufijue dehifcentia, pediculo tenui tlonata, intnnfecus Latvia.

Fflgara minor J. B. *Cubeb/s affinis Fagara minor* C B.

Sunt, inquit, nobis prsecedentibusfimiles cortices, fed minores multo, quales Imperatuspingitpro Fagara minors: Cortice qiiDque ilinc bivalvi, hiante, foras alpero, intus pellicula candicantcinter-JeptOj fapors arDinaticp, iubaiparDj linguam calors fuo vellicante, non ingrato tamen, fimili fer^ corcicum Arantiorum.

• LinJchpranus in Java crcfcere air.

Vires. TempcramentD Bcviribus cum Cubebis fere Bonvsnit: ad alvi fluxionBS conferPBc concoctionem adjuvac

5. *NuxVomica* Ger. Park. *VomictinOffirinis* C.B* *Vomica ifnlgi Offic. uon9j>rejja3 hir[uta],3**

Nuxvomi^ perperam vocatur hie fruftus cum vomitum non moveat. Eft ea orbiculata, ti-ulul-mo atireo quei^fcutacum vocancaLqualiSj fubinde minor, cDtnprdla, calamum fcriptorium vix craJa, renera *Sc* taftu molli fupsrficie, villum hololbricBum imitata, coloris ex carfio cinerei, K vano lucis objeclu renidence, umbilico utrinquc medium occupante, fed altera facie exprefliore. VIULIS derafus comminurD Adianto fimilis quodammodo Cordo tefte. Fifla in geminas abic crufta^j duricie fere cornea, colorcque ex fulvo candicante, iapore infigniter amaro. Ipfa lubftantia tricu Be contufu contumax, adeo folida Icncaque eft, nee nifi probe ficcata fruftuhi, *&£* ea quidem vixac ne vix concundi feu in pulverem rcdigi apta. Cum in duos orbiculos finduncur uterque in orbis circumferentia exiguum foremen habetj quo continetur (ut annotat Cordus) germinar tunE & ex femine hoc fato exicura? plants rudimemum, exiguo pediculo Be veluciparvo TiliagineCJ aut Hederaceo, venofo, duplicique folio conftanSj tarn exquima perfc&aquc figura, uc cum verifolii confiimmata forma de perfeflione certet. Ejus unica tantum pars, hoc eft, pediculus pra:di£to foramina vdcaverna contjnecur, foJiola vero duplicis fruftus commiifara clauduntur.

Reperitur ledrariiis forma oblunga.

Nonnulli Nuccm vomicamradicem cfle npinati funt, fed erronee: atneque fungus eft,iK4lii:> videcur: fruftum eJT^ ex detriptionepatet, verum an arboris an herbac iucertum.

Nucem *Mttd* Arabum nonnulli guniNuce vomica eundem cfle volunt, verum defcriptiones el non conveniunt.

Vires C5 *V/w.* Nux vomica narcotica eft, virulenta, 5£ vel Opio d5tenor, JII pulverem redafta *&L* cum cibo exhibita canes Be feles interimit: exempla habes apud Geiheruin *&L* Jo.Bauhinum, quibus addemus ca qiiac nobis communicavic D.E. Hullius, execrpea *z\Antonii dzHude Cznturia Obfervationum* Obf. 50. Unas (inquit ille) nuces vomicas, in frufta inciias, pani butyrato mixtas cani appolui, qui ea avide devrorabat;- poftibmihoramingurgicabatfe Dffibus *5c* cartikginibus coftis, fed alcera elapia (emihora tremebat rotus, deloco in locum difcurrens; ereftus ftare haud .pDtis erar, nifi'fulcro innkens: Rigore &: convulfionibus crura afficiebantur: Tertia femihora fijura utmoituus CDrruit; brevi poftca rc/pirare ccEpic ccleriter, Jfeadjuciis pedibusinfiftebac; ad minimum rumorem horrere videbatur, & cebrius refpirarc Hoc in itatu per quartam fcmihnrani fupc'rftes manet canis, K candeni fubitD moiicur. Diflecanti mihi canis cadaver hzc occuneit: pha:nomena. StDinachus ingurgicato cibo rcfcrciis *crzt* admixcis nucis *Voimzx* legmends, quic nullain mucationcm pafla videbantur, quam qubil moiliora ellenc: idem acciderat fegmento per *u\cm* temporis ipacium iji agua cilida de- Poiroftomachus, ceibphagus Sciiiteftunim naturafi conftitutionc gaudebanc: Vaia, Jaftca in m- reriocurgcbanC chylo: pulmoiies folico rubicundiDies, K cordis vencriculi ejiifque auriculx debic- niidiDres eranr. Ex didciflo cordis ventnculo (lexerD, Vena cava afcendente *8c* defcend^Jite magna fanguinis CDpia effluebat, in choraciscavirare itacim coagulans. Circa cerebrum nihil *p* ^ naturam nocare potui. Fclis ab aliumpta nuce vomica aliquandiu in aqua macerata, Si parrim exporiaca iildem Sympcomatis inipecebatur ac pndiftus canis, uc &c alius canis, qui can turn reliquias atew prtt ifRs devorabar. Dsfuir occalio uiveftigandi dolin hujusmicjs Vomicx requifitani ad animaJ [illegible] ftus non hominibus camnoxiam Itatiidnc quidam. . Ac ftatuanc illi quid vclinr, milifrninimc diibm eft quin coldcniin liDininc habcr^c cffi^itus; Avibus cercciion minus perniciolum cfle cDiiftac bdtlis: noftraces cnim ejus pulvsie c.irnibus inlperfo Corvos, cornicjjj, aliifqueavcs noxus in- & peiderefolenc. Adolplnis Occo JJI lua Pliarm. icitacurjulium Alexandi-in. ad fc icnpJiilc, VDJiucam ablcgandam, nccad compolulionisulliusufum admicipndam, quippe a riaturx hLimaiii'jnecqiucquam ramenincerea unquain Loainiodiallacuram, qua: do^tillimi renria (inquic J. Dauliinus) nobis perplacei; nee quenquam hattcnus vidimus, qui *ho* aliquid Jaude dignum illorLim UL peifccifle piodiderir. Hinc non innncncD nupen mediLi in 1 nd- ^gr ce's Jliis in lile.tuaiii dc ovo ^quod olim ingredicbatur) ddbnpcions cam omilaunt.

F Si pulverem Nucis vomica; velis ea raduh deterenda eft, nam in pik tundendo ob corneam fubftantiam comnrijaui Jiequit-

6. *Nux Metd Officinarum oculata* Q B. *Nux peregrina oculata tomprzjfa* J. B. *Fruttus pere*
6. Cluf. Exot. /. 2- *c* 30.

Major eft Nuce Vomica Ofiic. difta, qua: hirfuta eft, hzc verb circumfcriptione haud ita rotunda fed per ambirum nonnihil finuata, altera parte in gibbum extuberante., altera compreſla. Color cinereus, vcl in ruffiim declinans: Gibbus per declivia ordine poficos habec ocellos quinque impref fos, compreſla parsfcrobiculos habet infculptos, in umbilicD quidcm unum; unde pediculus vic^cur prodiie.in marginibus autem multos incerto numero. Ocellis refpondent totidem loculi diftinfti in quorum unoquoflue/Ww unicurn, Pomorum autPyrorum feminibus fimile, fed babicius, fubftancia pingui, oleoja, fapore Avellanae: circumjeaa omnis fubftancia lapidex eft duriciei.

Hig fruftus meliiis refpondere videtur Nuci Vomica: Serapionis quam ejutdem Methsl.

7- *Jugfondisfcrtfadtfruftus €X9ticHSifulcatus9tubtrofzisJm* B.

Magnitudo nucis Juglandis majoris habitiprirque uortice teftus non.diiro, fed gallarum inftar fungofo, quafi recensputamen carneumfuerit: Totus per longitudinem fpeciose fiilcatus eft- *fuU* cofque reftos decem inhocnumeravitnus, nee fine eminentiis extraordinariis, inzqualibusj tu^proiis. Ima parte qua fulci conveniunc fcrobiculus eft, oppofita gibbus. Si acu fubftantiam ejus confudias interiora dura deprehendes.

Huic alium fubjungit fruftum J.Bauhinus, quem vocat Nucem Indicam oblongam cortice conteftam quem pracedentis fpeciem videri ait^finon eadem fit. Hilt lib. 3. cap. 10.5.

8. *Beretinvs fruBfts* CluT *ExtfJ.z. cap. IT. Laurtfolia Ttrenatmfis* GB.
*Clufi**

Arbores hos fruftus ferentesFoliisLaurinisprxditaE effe dicebantur, craffis, fplenientibusjn ambitu minimMerratis, oblongiufculum fruftum, exiguis Iligneis glandibus limilBm ferentes, nullo tamen calyce (ut affirmabant qui lnvemebanc) iuclulum, tenui uortice, cineracei coloris, interdum etiam atri teftumj nucleumque continentem oblongiufculum, candidum, nullo manifefto fapore (quia pr* ficcitate induruerac) prsdicucn, *&c* ut abincolis Beretina: infulz edocebantur edulera, feu more Isguminum elixum^ feu in farinam tritum Be pultis inftar inipiflatum *6c* coftum.

Indeferta primuminfLila, deinde in BBrctioa difta, & in Moluccis a Fran. Draci comitibus inventusBCrdatuscft.

Glandi Ilignta;quvda7mnodo.Jimilvfri$ttm, cortice fragili J.B.

Ipfo fatents Beretino praccedeati fimilis videcur.

Nucula Indica corttct tsmro, forte Bmtinus frutfus J.B.

Olivae magnitudine, qua adhsfic ladufcula, altera parts in acumen definente, fex coftis reftis parvis diitinrtus, fonorus. Cortex cedit unguc compreffus..

CAP. II,

Fruflns rotundi & orhicnlares C. B. p. 405.

1. *FruBus magnus tx rotunditatt wmfreflin cartice rugofo fufvv* C.B. *Peregrinus fruftus craffkt* * Cluf *Feregr. frufius cr. in quo magnus nmltus* J. B. * Exot.l.2. c.7.
Cluf. ^

VAlde craflus erat hie fructus^ nam geminum pugnutn magnitudinc acquabac, orbicularipacnc figura^ fedlatior five crafiiorquam longior3 ut cujus circumferentia eflet decem unciarum, longicudo vero a pediculo utrinq^ ad fummum *t*aftigium duncaxat novem: craffo rugofoq, cortice, illoc^fufco, cavum orbemumbilici inftir circa pediculum habente, liiperna aucem parre tuber mils quibufdam obfico : interne magnum contihebat nudeum^ in binas partes feftum^ valdè ruSofum, fufci (quia ficcusj coloris extern^, ex atro vero rubentis interne^ ad/lringencis initio iaporis, einde fubdulcis. De loco nihil habet.

2. *FruEtus rotundm cortict fungvfo fubpurpurafcentc* C B. *Fr.* 1. *d Gartto* * Cluf. *Fr. planus fubpurpitrws, nuchoimpwje amaro* C.B. * *Exot.I.2, c*p-* 1^
Cluf,

Planus erat, Be circino duftx fere rotunditatis, quem non fingularem, fed plures fimul connexos alio fruftu inclufos fuifle arbitrabatur Clufius: nam alia aliis quafi incubuiflcne, veftigia in nonnulH5 adhuc apparebant. Erat vero craffo quidem led fungofb cortice prxdicus^ fubpurpurafcentis coIorisjlevi5^ fefcunciamlatus, nucleum conciaens planum, candicancem, impense amarum.

NiiUum nee nomen, nee locus adferiptus.

j. *Fruflt**

*Exot.l.2.c.13 5. *FruBits orbicularis fpadiceus lavis* C.B. *FruBtts mifczttanws* 3. * ClutFr. *orbicularis perpolittis mucrone glandts* J.B.

Orbicularis erat forma:, unciaspaene tresambitu comprehendens, I^vis Be psrpolkiiSj fpadicei coloris, fuperna parts exiguo mucrone (veluti glandes) prxditus, inferna veftigio quDdam cuipediculus inhsfiffe videbatur, levis & aqus innatans, tametn nuclsum aut pulpam continent ut exftrepitu deprehendebatCluiius.

*Exot.l.2.c.13 4- *FruElus orbicularis fufcus nucko cineraceo* QB. *Fr.mifczllaneus* 4. * Cluf. *Fr.fublongus cvrtict duro, fufca tettus epidermide* J.B.

Cluf.

Defcriptio noti valde diflimiUs erat, paulo tarn en minor & oblongior [intsrdum zqualis] Corticcm verb habebat duranij psneinftar, puraminis nucisPontic^ fufca ceftum epidermide, internam autcm parcemcineracei coloris: aqua meriiis non liibfidebac, fed innatabat, licet nucleum continebac Av ell ana nun miflorsm, cineraceum^ rugo/um ob vetuftatenij non adeo folidum ut primointuitu apparsbat, fed'qui cultellofacile fecaretur, fubflava came five liibftantiaj qusc manducata fatii acrfe deprehendebatur.

Exot. .i.c.zj . *Fruetas orbivularis flavu5> macula fubfufed notatus* C.B. *Fr. ptregrinus* 6. * CluT *Frutlus peregrinw tanquamtornv elaboratesflavus.*

* Tam corticis rostrior quam nuclei pulpa Non alia in re quam colors * flavo a frutSu Lobi t^»A^ *Cluf.fhu* Carstti *H. M* differt. Per eNtremitatem qua lobo adnzferac macula fubfufca notatus erat.

6. *FruBus orbicularis ftddicms nucho duro* C- B. *Ftutfus exoticUs* 4. Cluf *Exot.* /,i, c. 19. N^i *Cjpotz acctdens fruffus, orbic. lavx, [padicei coloris* J.B.

Orbicularispxne erat format, quatuor verbunciarum ejus ambitus; cortice five verius putartiinS quidem duro, fed non valde craflo csftus, qui fuperna partelsvis Be fpadicei coloris, inferna rugofus & fufcus, nucis Cypote fere inftar, nucleum concinens durum, foris fufcum, intus album, non ingrati faporis^ ea parts qua levi putamine teftus fuerat ftriatum, altera prorfus rugulum. /

7. *Fruttu5 orbiculari* ex ruffonigricans CB.Fr.ptrtjrrinus* ;. Clufi *Exot. 1.1.* c. 50. Jr. *peregrinus orbiculatus cujpulatus* J. B-

Cluf.

Mediocris Avellanac magnitudinem non exuedebatj paeliB orbiculari erat forma, niii inferna pars paulo anguftiorin triangularem quafi mucronem defiiffet; color ex ruffb lll gricans, Be tametfi levis nihilominus in aqua fubfidebat. Duro crafloque putamine conflabat^ Be nucleum candidum tenui fufca membrana teftum continebat. Ex Guinea ddatuserat.

8. *Fmttus orbicularis fuliginofus* C.B. *Fr*$_m$ iy. *a Ja. Gareto* Cluf *Exot.l.z.* c_m\6.

Cluf

Orbicularis erat Bcfemuncialis magnitudinis, duro corrice teftus inftar fruftiis Styracisj duplo ta-lll en major, colorifque minus illo/plendentis Be quafi fuliginofi, nucleum aiiquem continens, quia agitatus ftrepkum edebat.

ExotI 2C13 9 *Frvffuj orbicularis atzr & acidm* C-B. *Fr; fvrtgrinus acidi faporis* *Cluli *Truni parvi magniWdim frutlusfmorus audits* J.B.

Orbicularis fere erat form*, unciam viz. longus, tantundem latus, paub tamen planior, utrinque lumens pulvini inftar, ater omnino, *h* tenui curvoque oblongo petiolopendens, tenui Fragilique CDrtice prailitus, quipreflusillico frangebatur, fcpulpam continere deprehsndebatur fungofam *Sc* fria; bilem, fubrubentis cDloris, acgue valde acidi iaporis Tamarindoriim pzne inftar, (proptsrea valde CDmmodam nieo judiciD ad fedandam K excinguendam fitim^ in cujus incditullio femen planumj fufci coloris, candicance membrana involutum erat.

De arbors aut loco nihil refcifcerepotuit Clufius.

*Exotli.c.i$ 10. *Fruttus orbicularis cimriczus ut Chamarrhiphzsnucleus* D B. *Fr. \1. navigat. Bat.** Cluf *G&*' marrhiphts ojficulo nvn diflimtilts, fid major orbicularis pane* J. B-

Cluf.

Oibicularisprne form* erat, Chanurrrhiphes fauStis officulo non diflimilis, fed major, Lcvis, cineraceo colore pndicus, putaminelatis tenui, quod fungofa quadam materia iuffiiltum, interna, Q nucleus includebacur lxve *&c* fufcum erat: iple etiam nucleus fere orbicularis forma:; infima ?? pane in mucronem deJinens, qui in binaspartes dividuus erat inftar glands & fimilium. Ej^ ftantia dulcis uc Amygdali fere, fubflavi coloris.

Exot.l.i.civ "• *ArantiifirmJ coloris cimractifruclusftrtpitum dim* J.B. *Frufius orbicular* Arantn firm cimractws* C. B. *Fr. minor i.Paludam* Clut

Chtf.

ProrJus orbicularis erat, parvi Mali aut Aurantii Forma, quatuor uncias ambitu continens, bytf ^plons fere cincracei, /blidus Be durus, pulpam auc nucleum jam rcficcacum concmens, quoniam c moms ftrepituni cdebar.

1*1. Fruclus rotundas parvus, putamim fpadkzo fla*vefcmte> nucko fubacido* C. B *Fr* 7 *à Jaa* G«rtfa*CluC *Cluf.* * *Exot.* 2a. 16.

Lobo inclu(ii5 fuitTe videbatur, aut faltem alio operimento: nam veftigium fupina, parts retine* W, qua alreri rei inha-ferat, alioqui firmo putamine przditus erat, licet valde tenui Bepra: politura fplendente, coloris ex fpadiceoflavefcentis, nucleum putamini non adhsrentem continent^ in binas partcs diviiuurrij interne candicantem, lubacidp fapore.

1 *. Fruilus orbicularis comprejfus cineraceus* C- B. *Fr. minor* I. *Taludani** Cluf *Fr. rugofus, parvis, orbkulat* fa.m figura, <juafi cotnprejfie].Ji.* * Exot. I. 2. c. 21.

Gravi5 erat, orbiCulatac pacne formzJ planioris tamen 8c quafi comprefli, rugofuSj cineracei Ferè coloriSj durus Be folidus, aqua tamen merfiisnon fubfldensi

Et nomen Be locus Paludano ignotus.

CAP. III.

Fruttus orbicularcs fukis ncrvipvt dijlintti C.B. p. 405. *Nucula Taphzt Here. Saxonia* J. B. J. B.

MAgnitudinc Ilia unguem medii digiti squat. Seflilis eft tnodice, in gibbum heraifphaericum pacneelata, ita uc per medium feftum globum fere reprzfenter. Curtice munita eft duro, cinereo, perindeac Nux Vomica- Incentro partis plans Foramen umbilicale imprelTum. 5ubftantia interna nigra eft, duritie cornea, fine fapore notabili. Ad nucem vomicam referenda videtur. An granum nucis lequentis ?

I. *Fruftm orbkularis major fufcusJtriatus* C.B. *Ft. orbk. pwegrmus* 1. CluC *Exot. l.i.c.y.Fr. orb. perejr. cum grants nucis <vomka jimilibus* J. B-

Orbicularis 5c fplixricae prorfus forms erat. Dimenfi, five per longitudinem linea dufta, five per tranlverfiim, ambitus erat parrie unciarum novem, nonnihil tamen ftnatus erat, circa earri partem quà pediuulus adhaEferat colons fufci, lsvis Be intus cavus^ aliquid tamen continensJ iit ex ftrepitu quern agitacus cdebac conjsfturam facere licebac. Ex illo p-rtufo edudta liinc multa grana plana nucis voancae Formam perbelle referentia, nifi minora fuiiTent, & oras minus craflas habuilfent, IapDr£mque tninime ut ilia amarum: ollea tamen eorum durities-

2. *FruBus orbicularis minor cimrawus firiatus* C. B. *Fr. orbk. peregrinus* i. Cluf *Exot. lib.* i. *cap.* 9.

J^rorliis orbicularis erat etiam hie fmfltus, fed minor, ut cujus ambitus quatuor duntaxat unciarum effet, Pulvinato aliquo integumento inclufus fuiffe videbatur, conjeftura fafta è fibrarum, quibus putamen (quo inclufum erat) praeditum fuerat veftigiis ipfi impreffis. Cineracei cbloris erat externa ejus pars, interna cava 6c nucleum continens,, quia ftrepitum agitatus edebat. SI habuiffet ea foraminum veftigia, qua: funt in magna ilia Nuce IndicaJ parvum Coccum quifpiam cxiftimare potuiflet.

5. *FruBus orbicularis fubniger & fphndeni^ fulcis diftintfus* C.B. *Fr.* 1. *Gnil. Farduyn.* * Cluf- *Exot. l.* 2. *c.* 12.

Orbicularis p^rie erat figurz, una tamen parly Teflilis &C quodammodo planus, altera in orbem aflurg6ns, creberrimifque lubni^ra fplendentcque qua tegebatur cute fiy? membrana, quaquaverfum velut lulcis diftinftus, verum longc major, nee adeo turbinatus. Qrws erat, coitice Fufco przditus e&que quern dixi modo fiilcatus: interna pulpa fivefiibftantia dura candicans^ falii initio faporis, deinde adftrihgentis. Ex India.

4. *Fruttm ater fphndens, quatuor fulcis diftinttm* C.B. *Fr.* 9. *à Jac. Gtrttn* * Cluf. *Fr.ater$ tjuntuor fulcis diftinttus* J. B. *Exot. l.* i, *c 16.*

Prorfus ater erat, Lcvifque B£ fplendens^ quatuor fulcis fuperne diftinftuSj (tanquam in quatuor partes diviliis effet) quorum bini ad parns adverJk umbilicum ufque dufti, planus alioqui, Be orbicularis pame forma:, uncia paulò minor, fiiperna parte aliquantulum tumekens Be quail pulvinatus, nifi qua parte fulci deprimeb^nt: adverfa pars veftigium r?tinebat fufcum, quo fruiftui five cortici qm tegebat firmiter inhxfifle videbatur, quale in Caftanea equina conlpicere eft, verum non adeoamplum/danim tamen Be fblidum deprehendebam, adeout etiam limam quodammodore/pueret: earn ob caufam qiiem nucleum contineat mihi incompertum.

5. *Fruttus orbicularis in furnmo lined trigond difimtlus* C. B- *Fr.* 10. *d Jac.Qdreto* * Cluf *Cluf.* *Exot. l.* 2. *c.* 16.

Paulb major erat femuncia, orbicularis pxne forms, fufci coloris, qui an ofliculum duntaxac alii cujus fruftus eflefnknc dubius eram ; mirabilis enim erat ejus forma; nam fupcrna parte in trcs iqiiales partes linea trigbha qiioAammodo diftirfgueljatuT, ilia Viz. à fummo in quo foramen

diiſta: infima autem parte tres ills linear, zqualiter latera. ſecantesfere ad umbilicum pertingebant, h. e. ad duplicatas alias lineas qua? criangulum conftitiiebant, in quarum medio erat umbilicus ſivs foramen magis amplum quam in ſuperiore parte, non tamen pervium, 8c interftirium illud duplicatas lineas mangulum efficients occupans paulo candidioris erat coloris quam reliquus fruiftus : an vero nucleum-continerei: ighorabat CJufius, quia mutus aut a gi rat us nullum ftrepitum edebat, aqua tamen merfus iubfidebat.

*Exot. l.i. c. 17.

6- *Fruttus orbicularis Arantium ficcum rtferens otto venis diftinttzts* C.B. *Fr,* i. *Jac. Flattau* * CluF *Fr.Malo Aurantw reficcato familii, levis, aurti coloris,otfo nervis diflinttus* J. B.

Prorfus orbiculariserac Format, quatuor cnim uncianim crat ejus ambitus, five à pedicub circumferentiam metireris, five mcdio CDrpore, corio five cute teftus colons ex aiireo flavefcencis, uc exiguum aureum Malum reiiccacum viderecur ; ofto tamen nervos lacis craſſos à pcdiculo ad fliinmum fruftum omni ex lacere dudtos habebar, eoriimque nonnullos geminos, alias quaternos fiinul JLinaos, alio5 fingulares : valdc aucem levis erat quia reficcatus: breviter omnesnocashabebac Mali Aurantii prxter IJJam nervorum diftinftionem.

7. *Fruttus orbicularu fufctrs fenis newis diflinttus ex Guinea* C. B- *Fr. orVtcularis ftregrinus* ?. Cluf- *Ex. L Z.c.* I D. *Fr.perejrr. orbicular is finis nervis diflinttus* J. B.

CluſT.

Hie eciam prorlus orbicularis Forma: erat, fed fsnis dun rax at nervis diftinftus, abinfima feds ad excremiun uFque per longitudinemrefta line! excurrentibus, fefcunciam longus Be crafliis, fufci CD-1DII5, aliqua tamen ex parte Liriisrac^i, nucleum vel pulpam i cortice ibjuridam Sc liberam cuntinens: levis tamen erat, Be aqua merlus innatabat.

8. *Fruttiu orbicular is ffadicetrs novtm vznis diflinttus major* C. B. *Frm orbic, fzregr. nzrvis diflinttus* 1. Cluf *Ex. I. 1. c.* 1 D. *Fr. pcrejrr.* 9 *ntrvis diflinttus* J. B.

Cluf.

Npn inelegam erat hie Fruftus, forms orbicularis, fcx uncias in ambitu craflus, tres Ipngus, dufta à peciolo cui inhzrebat ad extrcmum Fruſtum linea, h.e. in toto illo ambicu fex unciariifj longitudinem explens , npvem nervba fummo ad pediculum, femunciam paenc longum, dudisdi" ftinftus; Fufci vel fpadiceiquodammpdo colons, levisj prsgnans tamsn, flc nucleum vel pulpam r£" flccatam cum leminibus continens, quia agitatus ftrepitum edebat.

9. *Fructus peregrinus orbicularis novtm nwvis diflinttus minor cum ojficulo angulofo* J. B. *FruBtu orbicular'u minor, novem vmis, ut fr [zmzn, diflinttus* C- B. *Fr. orbicularis pzregr. nervis dir ftinttus* x. Cluf. *Ex. 1. z.c* lo.

Cluf

• Ofbiculari5 erat Forms^ novem fimiliternervis a iummoad petiolum diftinftus, minoribus tamen he[}ueadeo eminsntibus, longc etiam minor: nam trium duntaxat unciarum qua quaverfiim ejus ambitus/ nee ftrepitum ullum edebat agitacus, quiamaturitatem forfan nondum adeprusj fie levis ut pracedens: hunc apenebac Clufius, Sc in co mulcam pulpam corcici adharrcntem inveniebac cum ofliculo valde inxquali, Cc totidem angulisquot Fruftus nervos habebat ad iummum corricem pertingentibusdiftinftum, cuifimile officulum nullum vidifle meminic: qualem vero nucleum CDntinere ignorabat quia conFringere noluit.

CAP. IV.

Fruit us fipiraollongi wait C. B. pag. 405.

• *Exor. L1. r. 19.*

I- *Fruttus ovi anftrini magmtudtnt fufco-eintrtuj* C- B. *Frutfus jtrtgrini pulpa* * Cluf! *Fruttus pert* grim nucleus],* B.

Cluf.

ANferini ovi magnitudinem zquabat, imo ſuperabac, quinque videlicet unciai pamc Jongus, [illegible] ejus ambitu comprehendebat, valde gravis, nucleus [illegible] pulpa [illegible] julpiam fructus verius quam fructus cenſendus : nam mollis erat, [illegible] quadam & rugosa niembrana exFuFco cineracei colons tedta, unguibus \ liquis premeret [illegible], coloris [illegible] vecuftatem Forte, Be ialfi quodammodo faporis, qui an natura ipfius pulpi, an arte acquifitus igno; ro: Fed haud dubie aliquo putaminc claufa Fuerat; nam membrana cum cegens veftigia adhuc r&* nebac impiefla à craflionbus iplnisnucisinternis neivis.

1. *Fractus ovi anfurmi forma C* B. *Fr. TrbicuL pmgr.* j. *Cluf Exot.l.* g.c. 9.

Non valde diflimilis erat Fruftui niinori orbic. cineraceo (Iriato C.fi, Fed longior *&L* craflio^ oVI Anisnm Forma Be magnicudine: adici vabatur in eo Ballamum Peiuvianum.

* Hxot I [illegible]

3. [illegible] *fimili* C. B. *Ja. Sartti* * Cluf. *Fr. txoticus* [illegible] J. B.

Cluf.

Duro, denF6quc coctice prarditus erat. e6quc inxquali & FuFci colons, intern* [illegible] lammodocincraccD, media ejus parts hbrofa;Bc firma:..nudcum auccm wnnneo [illegible] Avellanae [illegible] putamine

Pucamine inclufa: magnitudine^ graven^ durum, rugolum (quia reficcatus) in binas partes divi-*U\m₃* folidum, interiors parte albicantem/in quo niillum manifeftum lap or em deprehendere poce-rat Clufius, quia omnis vis ob vetuftatem Forte evanucr^t.

4. *Frutlus ovalis putamim craffo fibrofo* C.B- *Fr.* 3. *Jac. Gareti* CluC *l. c.*

Ofliculum verius alicujus fruftus quam fruftum dici poterat,idque valde duroSc craflb pittamine praeditum, quod externa parte multis fibris conftabat, interna verp nigrum *&c* quodammodo jaxeum, nuclcum craflum, durum *be* rugofum cDntinens. Ovaliporro erac illud ofliculum forma, fefcunciam longunij unciam craflum.

5. *Fruftuj ovalis fufcus* QB. *Fr. MifceUaneus* 1. Cluf *Ex. 1.2, c.lf. Fr. Indicusovalisrugofus]3S₉*

Sefcuncialis erat Iongitudinis, binas uncias aut amplior cjus ambitus; duro, insqualij rugosoqus Cortice conftans, fufci coloris, gfavidus^h. e. alium fruftum vel ofliculum five pulpam continensj nam agitatus ftrcpitum edebat. Apertum nucleum continere depreheniiit Clufius, craflumj ejuf dem cLim'ipfD fruftu formar, cavumintus fc inanem^ (iibftantia Camsnfufca conftantcm, Be fepors quafi vetilitac 5c ranCid* Amygdala.

6. *Fructits ovalis lapidi Judako fimilis ex fufco nigrkans* C. B. *Fr. feregrinus ovatus₉ fimili^ lapict judaico* J.B. *Fr.z. cap.* 30. *l.* z. Clul. *Exot.*

Judaico lapidi magnitudine par eratj Sc ejus formam exceptis ftriis pulcherrime exprimensj ex rLifonigricantiscolbris eft, utmajoresnorinullaegall^ lsvis K aqux impolitus iupcrnatansj duro pu-raiiiirie conftans, ac nucleum continent.
E Guinea delatus eraL *Locust*

7. *FruEtus olivdz ojjiculum referens* C- B. *Fr. minor* J- *Taludani* Cluf *Exot. 1.* 1. c. ID, *Bacc cujufdam pragrandis ojficulum* J. B.

Bacci cujufdam pra!gra.ndis ofliculum videbatur, forma Olivac officulum utcunque referens, longe tamen majus, utpote fefcuncialis longitudinis, uncialis vero latitudinis, rugofum, folidum, nucleum in *iz* concinens ut ex agitati ftrspitu Conjsfturam facere licebat *Ulf* p.

8. *Fmcius ovalis Jpadiceus* C.B- *Nnx peregrina i.* Cluf *Ex. I.z.c* 13. *Nux orbicularis peregrina₉ glabra, fpadkza].* B.
Cluf

Nux hf^c orbicularis pxne formal erat, paulo tamen longior: nam illias ambitus, fumpta ytrin-que per longitudinem menfura ^i uncias concinebat, vix autem quinque unciarum erat uir-cumferencia^ inferna parts nonnihilmucronatajluperna vero obtufiorejduro 6c fatis glabro putamina conftdns; fpadicei coloris Be nucleum contitiens, ut ex agitatsc ftrepitu conjefturam facere pocerafi Clufius: alio'vero involucrd tsftam fuiflc ccrcum eftj quale porro id fuerit, aut quali in arboro nata inrelligerenequivic Clufius.

₉. *Fruffus oblongus fufcus firiafus* C.B, *Fr. txothtis* 3.- *Fetri Vaauw* * CluC *Frnffus fufcus durus ftrtatus Jtrepitum tdws* J. B. * *Exot l.z. ci* 24,

PAUID longior erat uticLa: trium vero unciarum ambitum (qua parte craflior) cominebat, co, lore fufco pracdicus, durus, ftriatus^ in obtufiim mucronem definens, in quo ofliculum vef nil-dens induiiiSj quia agitatus ftrepitum edebat,

10. *FruBus oblongus anuatus fufcus* C. B. *Fr.* I. \ *navigat. Batav.* * Cluf. *Fr. exot front part* in *arcum elatus, [upinaplanus₁ fufcus* J.B. * *Exot I* 2'fl *h'

Binas pariicuncias latus erat, paulo autem bngior, protia parte in drcum elatus, fupina planusj denfb, cralloj dLiroque cortice praditus, fufci CDIDHS & quando immiaturus quodammodo Ipadiceij materia fpongiosa, forma camen CQiiftansj nucleum vero cohtinebat uncialem, planunij durumj fufci colons excerna parte, ffibrob enttami interna, in binas partes diviffum, quadam adftriftione initio prxditum, dcinde falivam cientem, tenui fpadicea membrana irivolutum.
Exjava. *Locus*

II. *Fruflus oblongus fufcus fohndtns* C.B. Fr.i. *cap.* 18. *l.i:* CluC Exot. *COXQQ Cyptte ditfusj Nux five DfficulumCjrpote, JimiU Nuci Balfami Peruviam* J.B.I

Noft valde abfimilis erat illi, qui .CluiiD aliquarido miITusi pro Fruftu ejus arboris, quz liquoretn ilium Balfami appellatione donatum in infiila *Hayti* five Hilpaniola profert, fed minor, nec/padi-eei. ut il^ coloris, fed fufci prorfus, 8c prx laevore iplendens, centre five inferna parte ciueracci tolons, nonkviut liiperna, fed fcabra. A'io fruftu haud dubie indufus fucrat, nara officulum dunraxaceratalreriusfruftu5: qualis autem fuerat arbor qu^ fruftum pertulit, aut qua in provincia sia/ nihil crat adferiptum. Agitata nullum ftrepitum sdebat, nsc in aqua fubfidebat.

ix. *Fruftus*

+ *ExotJ.z.c* ". iz. *Fruffuj oblonguj cineraczus nervis craffis* C.B. *Fr.* 3. *Tarduini* .Cluf. *Cunant nuci prnilis cinzrei colorisJ.B.*

Longus erat *i*\ uncias, qua' parts latiffimus unciam autpaulo amplius latus; forma ei nannihil convexa, dorfum datum & aflurgens, arftius caput, infima pars in mucronem definens, cineraceus color, crafliorss eminentiorelque nervi, à liimmo capita ad infimam partem per dorliim excurrentcSj, tanta artc exprefli ut humana induftria fculptos quis arbitran potuilTet: Alio autem CDIticc teitum fui/Te verifimile eft*f* qui aflidua à fluftibus marinis in litore volutatione attrims fucrit: cunftabant verò Ílli nervi ex fibrolà materi^ quemadmodum infima pars nonnihil atcrita Hdem faciebac. Ad nucis porrò *Cunant* formam valde accedebat, execpra ilia ncrvorum eminentia, turn cciam color c, qui in *Cunane* pr orfiis ater crat.

Exot l i e* *'l* *ru&us oblongus aneraceus acidulus* C.B. *OregioeSa tx qM Cacao fotiomm conficiunt Cluf.

'6,/r. ia* ^ *Fnittuj vblongus vortict flavo-fpadicto* C.B. Fr-13. *cap.* 16. *lib. z. zxot.* CluH *Fr. firafilianorum ftrniciofus* J. B-

Uncialis longitudinis erat.non tarn denfoquàm lento curtice teftus, fpadicei ex flavo coloris, nudeum cuntmen5 cincraceo colors prarditum, 5c tenui nigsrrimaque *&L* fplendcntc membranà obvolutunij ipraterquam infima part^ qux aut candicans, auc (dstsrsà membranà) nuda*7* quantum Clufio obferv^are licebat in fruftu imperfeito.

Biaiiliani psrnkiolum *zttk* dicebant.

I*. *Fruffus vblongus lobum refer ens nigvr* C.B. *Fr.* 14. r. 16. /.x. *zxvt.* Lluf

5phndsns prx nigrcdine erat*3* uncial cm ferm^ longitudinemj 6c minimi digiti craflitudinetii squans vsl etiam àmplior^ parvum quendam lobum formà rsfercnSj mucrone roftdlum aviculx •uodammodo reprxientants: exalbidam pulpam concinebac, in qua latebant bina aut terna femina ipadicei colons, Malorum vulgarium lèminibus psns fimilia.

CAP. V.

Fruflus Pjrifgrmcs C.B. p. 40 5.

I. *FruBus pyrifarmis major rugofui niger bìnis ceUulis dtjhntfus* QB- *Fr. txothus I. cap.* 14. [illegible] *CluL* exot- *Tyrifortnisfruitus rvgofùi mgcr3 durv corio tefftu* J. R *Cluf*

TUrbinatus erat, Pyrique formam æmulabatur, 1½ uncias longus, 4½ ambitu, levis tamen, rugofus, prorfus niger, [illegible] valde durus, ut difficulter cultro nisi malleoli vi adacto aperiri poffet Clufius. Apertum binas cellas habere deprehendebat, membrana quadam fufcà 8t fplendenta diftinftas, in quarum fin gulis nucleus bifariam divi/us, media etiam intercurrente membrana, quemadmodum ferè in Nucc Juglande. Totus nucleus fitum vetu/hte coiitraxerat, Be initioquidem faporenullu manifefto przditus videbatur, diutiulculè taraen in ore retentus quancUm acrimoniam habere, 6c tandem fauces quodammodo urcrs compcriebar.

2. *Fruttus Fyriform. minor fpadiceo-cintrtus* C.B. Fr. *txot,* x. Cluli *l. c. Tyrifovtnis fruttw Uvtf2 fpadiczi cokris, fragili cvrtict tzttus* J. B. *Cluf*

Hie etiam ii uncias longus erat, minus tamen craflus; nam apibitus ejus trium duntaxat unciarum erat, bevis totus *&c* fpadicei aim cinereo mixticoluris in longum mucronem definens, fragili rartice conllans^ qui an alio operimento tcftus fuerat Clufium latebat: Pulpam autem continebat njgram in qua o/Iiculum latebat, uncia magis longum, durum, cineracei ex fufco coloris, obtulo mucrone pracdicum, *$L* liimma parte in uno latere vcluri exfculptumj in quo haud dubiè nucleus latebat, Jicet nullum agitatus bnitum ederet.

CAP. VI.

Fruilus vrbicularcs & rvtnndt & males tulerchlis vhfitt C B. p. 406.

X9t, *ml*o r" *2Zm* 1. *FruBm orbicularis fufcus tubtrculis obfitus* C.B. *Fr.* x. *Tarduini i Guinea* * Cluf [illegible] *fruihuorbicular*, aUquantnlum mucronatum, tuberculis obfitum fufcum* J.B- Cluf.

f j Ncialis crat bngitudinis, fed ofliculum fruflus' verius quam fruftus, orbiculan jwns I forma pra:dicum f nili qua parte fruftus ipfe quo continebatur ^ pediculo *Pfi^So*^ dQ ^ ^ / *BL* excima, *qux* aliquantum mucronata)) tnum fere unciarum ambitu, t**** vefltipia in rum & perpecuis cubcrculis obfitum, in quo camen apparercnt veluti triangulans ^orrna; y r ^ utraquc exrremirate, fulidum, grave, aqux camen umacani, nee fidens ctiamfi E£ merga u . [illegible]

[illegible] EGuneaaJUtustf *"

x. *FruElus orbicularh cineraceus tribus foraminibus donatus* C. B. *Fr.* 8. *cap.* i 6. /. z. *Exot.* Clu£ Fr. *orbicular is fere cum tribus fulcis & tribus foraminibus* J. B.

.tluf.

Formam orbicularem habebar, paulo tamen planior erat fuperna- Be feflili parts, unciam Jams, folidus, nee.ullum ftrcpitum dum agitaretur edens, cineracei colons, tribus canaliculis five fulcis diftinftus, a fimmo ufque ad tria foramina quannlateribus obtinebat, tribus aliis minoribus Junima parte prarditus.

3. *FruElus rotundas fiaruus tuberculis obfitus lima eminentiore tranpuerfa* C.B. *Fr.* [illegible] 4. Cluf. *Exot.* 1.2. r. \ 0. *Fr. peregrinus tuberojus major Clufio* J. B.

Cluf.

Huic fphacrica fere erat forma, magnicudo p^neuticialis, putamen admodam craflbm 5c durum, perpetuis tuberculis undique obficum, flavefcentis coloris, linea eminenciore tranlVerfutn fecantc, quam uc in Juglandibuspucaminis conjunflionem K commifluram ^flc arbicrabatur Clufius.

4. *FruiJus rotundus fla<vus tubzrculis objitus* C.B. *Fr. ftregrinus* 5, CJuf./. *c.*

Cluf.

Spharrica: prorfus erat huic forma:, magnicudo gtabuli minoris fdopi, putamen cjufdem cum prarcedentc colons 8c perpetuis etiam tubercuhs, non adeb tamen craflis, obfitumj nullaque" lmea cint5tLim.

y. *FruElus ovalis ex fufco fubrubens, tuberculis mucronatis obfitus* C. B. Fr. J.c^I. *lib.z. Exot** . CluC *Fr. Exot. Strammm modo tubzreulis obfitus* J. B.

Sefcuncialis erat longitudinis, unciam latus; paulb enim planiore erat forma, colore ex fufco fubrubente, totus tuberculis levirgr mucronatis obfitus, perinde fcrmc atque Stramoniz fruftus. Nucleum autem continebac fufca quadam membrana teftum, oblongiufculum, larvem, l^adicei coloris, qui albefcentem inedullam concinebat, fed dufam quia ficca 6c quodammodo infipidam.

6. *Fruttus Dliva ojjiculum refer ens, tuberculis obfitus* C- B. *Fr.* 6. *cap.* xo. *lib.* 2. *Exot.* Cluf *Fr, Dliva cjficulum refer ens, rugofus cum tribus lineis* J.B.

Unciam craflus srat, fefcunciam fere longus, forma etiam Olivs odiculum quodammodo reFerens, minor tanien, rugoiiis, 6c veluti frequentiflimis tuberculis obJitus tribus nervis /ecundurr^ longicudinem diftiniaus; extrema altera parts obtufa, altera vero mucronata, .latis gravis, 6c nucleum ant tab quidpiam continens, ut ex agitations conjiciebam \ in aquam in)W(ftus non mergebatur. Alterius fruftus haud dubie ofliculum.

7. *FruElus oblongus cineraceus durus tuberculis exafperatus* C-B- *Fr.* 1. *cap.* 19. *lib.* 2. *Exot.* Cluf- *Fr.Exot. cinereus cum lineis dr tuberculis durii* J.B.

Binas uncias cum femiffe longus erat, quatuor in arnbitu craffus, cineracei colons, quern aliquo operimento teftum fuifle arbitrabar: in quinquc partesdividi polls venz per longitudinem ducta? indicabant, alioquieminentibus aliquot tuberculis inftar veficularum obfitus erat, quz aperta inanes & in^quales lacunas oftendebant, lpadicei colons *d£* fplendentis, quafi femen aliquod CDntinuiffenc Valdc durus autsm erat is fruftus 8c adftringente facultate prarditus.

8. *FruElus cordis formam referens, fufcus tuberculis inaqualis* C.B. *Fr. minor* 2. *cap.* 20- *lib.* 2. Cluf. *Exot. Fr. planus forma cordis cum multis tuberculis* J. B.

Cluf.

Planus erat, binas uncias longus, totidem latus liimma parte, cordis, ut vulgo pingitur, formam quDdammodo referens, multis tuberculis eminetitibus inzqualis, fulci coloris, hvis, aliquantulum carioliis, quia immaturus colleftus fuifle videbatur. An aliquo putamine inclufus fuericme latet, inquit Clufius: quia nulluin petioli a quo pependiffet veftigium in eo apparebat.

CAP. VII.

FruElus angulis don at i C B. p. 406-

I. *FruElus orbicularis fufcus trifidus, granis refertus* C. B. Fr.5. *cap.* 25. /.2. CM. *Exot.*

SEfcunciaiTi bngus erat, media parte craffior, extremis gracilioribus, qui & multis fibris contextus videbatur, fed adeo firmis, ut fruftra cultello aperire tentaret Clufius, coloris fufci, pelle tamen fpadicea lxvi *&c* fplendente teftum fuifle reliquiz quas adhuc retinebat indicium facicbant; atqus licet non adeo gravis videretur, aqua tamen merfus fubfidebac.

z. *Fru£lus rotundas inxqualis cimraceus faxeus* C- B. *Fr.* 6. *£amiri lndis* Cluf. exot. /. 2. *c.* If. Fr. *Juglandis fert magnitudine durijfimm₂ lndis* Camiri, *fapore nucis rnofcata* J. B. *Cluf*

Unciali5 erat magnitudinis, Nuci Juglandi luo ilb viridi externo c or tice exempts non diffimjlis, inarqualis, fiimma parte lanor, infima in obtulLiiu mucronem propemodum delinens, putamirte fatis craffo faxca: duritiei prsdicu5J nucleuni continence album. Amygdala psne fapore. Alio fruftu feu' externo cortice opertus faille videbatur, quia depreffionbus putaminis Jocis cineraceam quandam materiam adhuc inhacrentem retinebat. Uberiorem hujus fruftus delcripcionem vide apud Clufium Exot. Jib. 2. cap. 29. Fr. 2. p. 57. aut J. Bauhinum Hift- lib. 3. cap- 40.

• *Exot. L* 2. *c.* 11.

5. *FntHus in gibbum zxtuberans cortice reticulatv villofo* C.B. *Teregritms fruBtts reticulato corio* * Clu£ *Fr. rzticulatv cork peregrines* J. B. *Cluf.*

Duro corio, & multis fibrij retis in niodum quDdammodo intsr fe intsrtextis Si duris contefltj prxditii5 crat, *Fons* quidem inarquali *&c* rudi, intus vero lzvi 8c fplendente, coloreque ad Ipadiceum ten dents, 57 uncids longus, binas & amplius latus, luperne in gibbum extuberans, inferne planus fere, nucleum continens craffum, plenum, fucculentum^ *&c* qui in navi, qua recens ex Guinea adveftus fuerat, Jim gsrminare inucpCrat.

Alrerius ejufdem generis fruftus nucleus folidus erat, quia tamen vetuftus, rugoliis foris. Non eft autem hie frudtus Nux fed Pruni cujufdam Indici ofliuulum : Ad Mangam dec referri.

4. *Frucl^ angtdofus cimraceus cortice jibrofa* C,B. *Fr. mifczUanzits* 2. *cap.z$ₜ lib.* 2. Cluf. Exot. *'Fr. exot. oblongtiS} angnlojusj cineraews* J. B- *Cluf.*

Sefcuncialis erat longirudinis; binas uncias aut aoiplior ejus ambitus, nun in rotunditate oblongu5, led anguiofus, cortice inarquali Sc valdefibrolo, cineracei foris coloris, interne fufci, levis, aquae dum ei mergebatur innatans, nucleum continens prorfus rugofum, (quia forte ante maturitatem lsttus) Sc liibltamLi rufelcemis, atiftringentlfque (aporis.

y. *Fruttus nigtr in duos fart zs fe^arabilis acidtufhului* C. B. *Fr.* iB. *cap.* 16. *lib.* 2. *Exot.* Cluli

Vajde rugDliis nigrique coloris nucleus erat, in binas partes feparabilis, exilis, liibftantia, quia rs/iccatLi^ dur:i, acidiufcuJi /aporis, an aliquo ofliuulo aift putamine teftus fa erat CJufium lacebat.

6. *FruEtus Avzttan* magnitudim^ fntaminz vetty in dugs partes divifo* C. B.. *Fr. peregrirw* 4- c 29. /.- 2- *Exot. Clutl*

Pontica: nucismagnitudinc erat, ejufdem coloris, putamine duro, velut in duas p^rtes divifo, nudeum continens, ut ex ftrepitu conjiciebat Clulitis; Nudeus albus, dulcis, quern ad Unguentari^ nucis genus aliquod referendum efl« c»»£-L»« i^^«i-

Ex Africa delacus eft.

7. *FruBzts fubrotundus cimraceus duplici angulo* C. B. *Fr. txoticus* 9. *cap,* 15. //£.Z. Clut expt. *Fr. exot. duobus angulis dtfiintlus* J. B-

Unciam longus erat, minus iTncia latus, corricedenfo conftans, cineracei coloris, duobus angulis diftinftu5, Be extima parte mucronaius, levis. Be in aqua haud fiibfidens, tameth ca mergers,cur, durus ramen *Cz.* a git at us ftrepkum non edebat.

B. *Fruttus triangulans fufcus C.* B. *Fr, prtgr. minor* 4. *cap.io. lib.* 2. Cluf exot. *Fr. triangHlaris fciJJUras ofiendens* J. B.

Triangularis forma: erat, eminentibus tnbus angulis, at fciflliras aftendentibus, ex quibiis in cernas parrcs ftcilij dividi pofle incelligere J ice bar. Levis erat, Be aqiix innatans, nee imum pecen⁵?ra" mctlī din turn D tempore in ea harrens; foris fufci colońs, an quJcquam incehorc parte concinerec IS" norabac Clufius, arbitrabatur tamen pulpam continere, licet agitatus nulluni ftrepitum ederet.

9. *FT a cl us pentagonus tuberibus inanibus vbfitus* E. B- *Frucltts minor* 9- *cap.* ID. *lib.* 2. Clui- exot. *Fr. ftntagonus wl ojfizulum* J. JJ. *Hift. Iib.z.* cap. 33.

Pentagonus erat hie, verius fruftiis ofliculum dicendus, uncialis longitudinis, quod ex quinque velut bngis teilcllis CDjnpadtum, quibus fiiblevatis longus nucleus in fingulis apparebat, led inanis Be membranaceus duntaxar, totum ofliculum tuberibus inanibus erat ubJirum; Illud unicum habebat, 6e quideni vetullate velut attritum.

10. *Fruclus oblongus ftntagonus fufcus* C. B, *Fr. exoticus* 2. *cap.i}. lib.Z.* CluC exof. Fr. r*J *ticus Barni^ mftar angulojus* J.B. *Hift. I* }. *c.* icB.

Bill* fcrc uncias longus eraCj llnam craflu Sj ;n quinque angulos diRinftus, inftar pruni fruftus ... *MUX*, tlurus, fulco cobrc (cui alhedo permixtaj pradirus, Jolidus, h. e. nullum Iti ... jgicarerur edew, levis Be m aqua non fcblidciu. r,*ft*i

II. Frubtus criftatus fpafccei color is C. B- *Fr.* n. *cap.* 15. *//£.* i. *Exot.* Cluf

Cujufdam fruftus ofliculum vid^batur, uncialis fere longitudinis, femuncialis craffiudinis, l^vi fpadiceique coloris pucamine teftum, fupemi quodammodo criftato, Be coloris albi, atque 'paulb infra conum ilium ad latus veftigio apparente quo pediculo fuo inhaeferat.
Inter Aromata repertum fuerat cum feminibus Tamarindorum.

CAP. VilL

Fruttus exotici mifcellanei ĉ Qlufio, Jo. Bauhinv & aliis.

I. *Fruftus in orbetn convolute fufcus* C.B. *Fr! minor* II. *cap.* ID. Ztf.z. *Exot.* Cluf. *Nucleus nucis quodammodo conwlutus* J. B.

IN orbem quodamrnDdo cotivolutus erat, nucleus verius quam fruftus, qui putamine aut nucs aliqua conclufus fuifle videbatur; folidus tamen, *Sc* fulci exterius coloris, interne albusj non ingrati quidem faporis, fed acidiufculij quem tamen vermiculialbi, Ils non diffimiles qui in Pofttici5 five Avellanis nucibus generantur fed minores valde appetebantj 8c brevi tocum erodebant.

x. *Frubtus b* 4 *?nzmbranaczis foliis compofitus, nucho orbiculari* C.B. *Fr.* 17- *cap.* 15. *Ub.* 2. ' *Exot.* CluC *Admirabilu fruffus Indus* J. B. *hijt.* /. 3. c. 15.

Admirabilis erat forms; quatuor enim membranaceis foliis ex adver/b inter fe oppofitis ex eodem tamen pediculo prodeuntibus conftabat, qux fuperna Be extima parte vclut coeuntia, ofliculum infima parte ipfi inha^rens Be fragile occultabant, in quo nucleus orbicularis forms, Nucis mofchatac magnitudine continebatur, foris fufca Be fungosa quadam materia obfitus, durus, ut qui reficcatus interne albus, Be cornea: duritiei. Membranacea ilia folia multis nervis erant diftinfta, Be rhomboidis forma:, atque uncialem longitudinem Be latitudinem habebant. Ex India Oricntali.

5. *Fruilus e multis fibris contcxtus fpadiceus. Fr.* 6. *cap.i%. lib. i. Exot.* Cluf *Cluf* - ^

Sefcunciam longus erat, media parte craffior, extremis gracilioribus, qui e multis fibris contextus videbatur, led adebfirmis ut fruftra culcells aperire tentaret Clufius, coloris fufci, pelle tamen fpadicea, laevi Be (plendente teftum fuifle reliquia: quas adhuc retinebat indicium faciebanc: atqu^ licet non adebgravis videretur, aqua tamen merlus fubfidebat.

4. *Fructnsynzta fignram rzftrms uimraczus* C.B. Fr. *minor* 3. *cdp.iv. lib.i. Exot.* CluC *pro Balfami Peruani fruttu mijfui. Balfami Peruvian* fruilus met* formd* J. Ij.

In a quam conje^us non mergebatur, licet fatis gravis Be nudsum contineret, ut ex ftrepitii quem agitatus ^ebat conjedtabacur Clufius: uncialem fuperabat magnitudinem, msta: formam quodammDdoreferen5, h. e. ab ampla bah Isnfim gracilior affurgens, cineracei fere colons Ad Paludanum miflus eft pro fruftu Balfami Peruviani Be lane convenire videtur cum frudtu Balfamifcr^ arbori5 *Copaiba;* diftae apud Pifonem.

c. *Fruflus Javanenfis quadrangulus, corticz retiwlato Jpadiceo* C.B. *Fr. ptregrims tetrazonus* J.B. Cluf. *Exot. l.i.* r.y.

Quadrangularis erat forms, nitido Be lzvi cortice teftus, feptem uncias a fummo faftigio ad pediculum ufque bngus, pedem cum femifle craflus, five iefquipedalis ejus ambitus, finguli enim anguli 4.7 psne uhcias diltabant ab invicem. Cortex valde denfus, ex multis fibris, retis quodammodo forma contextis conftans mateniam fungolam intermixtam continebat, corioque ut dixi laevi & fplendentp, fpadicei coloris exteriors parts teftus erat. Tota tamen nux valde levis pro Iiiamagnitudine. Intus officulum oontinebat [minor ejufdem generis quem aperuit Clufius] ab infima feds latiorein metamaflurgens, craffiufculum, molle tamen (quia fruftus immaturus) fubrubence cute teftunij acidi faporii, licut etiam nucleus qui in eo continebatur Candida membrana teftus.
Prxgrandis alicujus Palmx fruftum effe conjeftabatur Clufius.

6. *Nux five ujficulum fruiius ex Palmarum genere* J. B. *Fr.* 3. *tabzlla* 3. *cap.* 14, *lib.* x. Cluf. exot. *Cluf*

Nux aliqua erat five oHiculum fruftus ex Palmarum generibus, cui yilli qui illam veftiebant adcmpti fuerantj nam valde terfa Be polita erat, multifque vems nigris a lummo ad imuni diftinfta, prafertim iis qua; a tnbus veluti umbilicis, squali propemodum ipatio ab invicem dilcrecis, onginem ducebant, Be magnam venuftatem nuci adferebant. Alioqui nux binas uncias longa erar, cjus ambitus ; % concinebat; umbilici autem pine unciam ab invicem diftabant. Duro cortice nux ilia erat prardita, Be nucicum concinere ex mptuftrepuum cisme manifsitum erat.

7. Semen

7. *Semen Tamarindi femini fimiU> una extremitate dmtatum* J. B. Fr. ID. 17.16. A 2. -E**f. Cluf. *Tamarindis Jimih fzmen fpadkenm.*
Cluf.

Hoc femen (inquit Clufius) cujus fruaus fuerit lgnoro, quod quidem Tamarindi femini non Valde diffimile erat figura, fed magis planum Be oris magis compreflis,. cortice fpadicei coloris te-•&um, iemen continence album, durum 5c ob vetuftatem rancidum. Ipfum femen cum fuD cortice ab una extremitate dentacum.

8. *Semen fruBus exotici, forte Cucurbitacei* J.B- *Fr* -19. *cap.* 16. *lib.* x. *exot.* CluC

Non fruftus, fed alicujus fruaus "femeri videbatiir Clufio, vel Cucurbitacei generis, vel alterius cujufpiam; nam fimilem quodammodo formam habebat, licet aliquantulum craffior, nee adeo rngofus, veriim Izvi, colorifque vel fpadicei vel ex fpadiceo flavefcentis cortice tege^tur: fed nee hujus generis femina ejufclem erant magnicudinis.

9. *Cucurbitacei generis pregrinus fructus a Franc. Ttninh Cluf. exot. l.* 2. *c.* 12. *Fr. Indices Pynfurmis, grants wtm nigris^ Uucurbitini generis* J. B.

Quinque parne uiiciaruin longitudine crat à pedicuload fummum mucrDnem : ambitus qua parts Craflior fiuftus 9; uncias explebat, a pediculo fatis craflo fenfim tumefcens, deinde a medio *CDX*-pore paulatim in acutum mucronem definens, fufco duroque cortice conftanS, eujus incerna pars valdc levis erac, cineraceique ex fufco coloris, conrinens pulpam fpongiofam nigram molJem, acidiufcull faporiS, in globum Compa£tam, in qua latebant aliquot grana nigra^ parne orbicularia^ cornprcda tamen & magis lata quam longa, in binas partes fei5tilia, quemadmodum Cucurbitarum K fimilium femina^ ficut Cucurbitacei generis alicujus plantx fruftum effe fibi perfiiaderet Clufius.

10. *Ptregrina mix* 1. Cluf exot. *l.* 2. *c.* 15. *Trutfiss fubrotundus rugojus ater* C- B. *Fr. fU^m nus, rugofujj niger, femina continens* J- B-

Planus erat, duas uncias longus, paulo plus quàAi duas latus, femunciam craflus, totus rugofiis & ater, denfo duroque putamine conflans, be femina continenSj ut ex flrepitu quern ^itatus faciebat deprehendere poceram, inquit Clufius. Alio integumento haud dubie teftus fuerat; nam alrenus iruftui odicdum live nucem elfe apparebat.

11. *FruElus 1. cap.* 14. *lib.* 2. Cluf exot. *Nux vrbicularis cineracei coloris* J. B.
Cluf.

Fniftushic, feu verius nux, orbicularis eratform^, varia: tamen magnitudinis Cplures enim confpiciebac Clulius) quorum nonnulli tcrnas, alii binas duntaxat uncias ambitu comprehendebant, omne5 duro fed non craflb pra:dici cortice, cineracei foris coloris, Be qui aljo operimento teftifuiffs viderentur. Interna nucis pars fiifca *&n* Ip[illegible] quim uontinebat.faftigiumtBgcbat > fungosa materia plena : nucleus autem inl^enorc parte craliior crat^ deindc inmetam quodammodo aflurgebat, & in nutantem mucronem definebar, colons exrerius fubpunicei, fiibltantia fatis mulli, Bcifltsriore parte, flavefcente pracdirus, injucundi odoris, *Sc* valde ingrati/apDris, uc non mircr cos qui edillent male affeftos fuifle, quemadmodum milii referebant qui obfervaverant.

12. *Frucius primus.tabella z. cap.* 14. *lib.* 2. *Exot.* Cluf. *Nucis Amygdalina pane cortice* [illegible] *rugofus, fubrufi ex fufcv colvns> und parte planus* J. B-
Cluf

FruftLis hie five Nux f nam alio operimento teftus fuifle videbatur) *i* uncias Jongus era^ fefcunciam latus aut paulo amplior, Amygdalina pa:nc forma, rugofus, dor/o aliquantulum Jublcvato, fupina parre plana, Be inhma latiore quam ca qua epediculo pependerat, fubrufi ex fufco coloris, non valde gravis, licet denliflimo corio conftans, ut quod Icmuncialis fere clfec craffi[illegible] niulrffque fibris oblique *&L* traniverlim fefe fecantibus contexcum, Be adeo durum uc apcrH[illegible] vcric Clufius ad confpicandum quid commerce, nifi cultro magna vi cum malleo adafto : genuinumautcm&oblongum nucleum continere deprehendic, nigra membrana feptum, interna [illegible]idem pares albicantem, dulcifque uc Amygdala fapoiis, nili rancidicatem ob vetuftacem [illegible]

Ij. *Fruttus fecundus tabeU** 2. *cap.* 14. *Ub,* 2. *Exst.* Cluf *Fr. inftrna partt.planw* [illegible] *Jpadicei colons tecfus* J. B-
Cluf

Ejufdem erat longitudinis, minus tamen cralFus, inferna parte planus, fuperna in gibbum affi[illegible] gens, inhma parte qua pediculo adhzferat latior quam extima, qua: in obtuluni mucroncm deli[illegible] videbauir: membrana autem dura Be Iplendens fpadiceique colons fufcum corticcm tegebat, [illegible] nemem nucleum five pulpam quandam cineracei ex albo colons, qua; ore aliquantulum recent^ fannaceam materiam rcfolvebacurj quadam acrimonia prardiram.

14. *Fruilus tertius tabeU** 2. *cap.iq. I.* 2. *Exot.* CluT

Mefpilo Setanio non crat vald^ diffimilis, EJufdfmque parne magnituJinis, capite tamen non piano ut illud, *ted* in anguftum comrafto; vetuftate mgas romraxcrar, fit fans fr.igili coitice conUa-[illegible]

bat, fufco, nullius fere laporis, qui tamen ore retentus nonnihil adilriftionis cum pauca acrimonia conjunfta poflidere videbatur. Quina introrfum uflicula Melpili inftar continebat, fed majora 8e non rugofa ut ilia, verum valde lsvia Be iplendentia, fpadiceique *colons,* Bcnudeum continentia.

15. *Fruffui quartus tabclla* x. *cap.* 14. *lib.**: *Exot. Chf. Fr. orbicular is feri form*, fufci cotoris* J. B.

Cty-

Prarcedente minor Be fere orbicularis erac figurz, uncialis magnitudinis, lams, fufci coloris, brevi quid em fiibnixus pediculo, fed cortice fatis duro, tametfinon valde crajlb przdicus, qui apertus (nam in binas partes dividi pofle ex {ignis apparebat) quatuor gran a nigra concincre rieprehendebatur, femunciam lata Be longa, cordis humani fortnam quodammodo referenda, fed magis plana, binis duns merabranis, ut in mice Juglande, ilia feparancibus.

ifi. *Fru&us primus tabella* \. *cap.* 14. *lib. z. Exot.* CluL *Fruttus ojjlcula terna mt quaterna fintttl jtivfrà comment, &c.* J. B.

[illegible] tumente [illegible] adjunaa fuifl*e, cortice *nun* valde duro prarditum, externa parte rugofum 5c fcabrum, cineraceiqus coloris, interna autem LEVB Be candidum, magnum nudeum continens, prorfus implentern corticem folidum quidem, non tamen durum, ccnui membrana teftum: ipfiautem interna materiafive pulpa nucis ungusntariae psne odorem habebat, fed acnufculum faporem^ an ob vetuftatem ignorabac CJufius.

17, *Frutlus fecundus tabtH** 3. *cap.* 14. *likl. Exit.* Cluf. Fr. *orbicularù craffi wrthis tuhtriuhlt nigri colons* J. B.

Drbiculari5 propemodum erat, binas uticias longus, quatuor unciamm ejus ambi^ craffoprzdituscorcicej inaquali Be multis tuberculis obfitu, nigri extnnfecus colons; intrinfecus fubruffi continens nudeum tenui, cineracei coloris membrana teftunij odoris non-infuavis, ied violam quafi referent Be non ingrati fapoiiis. Crallo pediculo fubnixum fuilTs vidsbatur, uc ex veftigio *mi* inRzfsrat conjefturamfaciebat Clufius.

18. *Fru&v* quavtus tabtttx* 3. *cap.* 14. *lib.* x. *Exot.* Cluf- 2*. *tfregr. mrum orbicular* cum fix mrvis* J. B-

Valde exjguus erat, 8c orbicularis pane Formae, vix Temuncialis bngitudinis, bvi cortice praditus & fex quafi ncrvis eminentiDribus, a pediculo ad fummum caput zqualker diftante fere fcatio EY' cuntentibus diftinftus, fufci colons; quid vero continerct me fugit linquit Clufius) gui a acitatu, Rr commotusnulluniftrepitumedebat.

i9. *FruEtu, quarms cap.* 15. *libi.* Cluf. exot. *Lobm nVim*ris fufws, fimofn tumult* bmoi pbaftolos mgros cmtitmu* C. B.

Orbicularis Mat Fruftus fiye lobus, planus, uncialis magnitudinis, infima par[illegible] fpiridufubrubsntibuguetubcraalis undequaque obfitus, ailtdli [illegible] culum ad orbis latus habens, Be totius lobi color fufcus. Omncs autem hujus [illegible] Cluiius, exhecandum lulpenderentur. iinguli verolobi fiye fruftus binDs phafeolos continebant feminum Anagyndis torma & magmtudinc, prorfus mgro, ut conjeftaretur Clulius cos lobo5 anV quam pertunderentur non adeo pianos fuifle, fed aliquatsnus tumentes. Indi Samparantan appelabant. Quandoquidem autem illo trajefti aflervabantur apud illos in aliquo ufu fuifle necefle eft fed quali intelligere nequivic Clufius.

ao. *Granis Faradifi fiVeMikgeta affinis fruffus C.* B. *Fr.* 14. *fivt MeUgutta frtiria* Clui; *exoh* . '/. 1. p. ij.

Elegantis alicujus plantae hunc fruftum fuifle rebatur ClulTus, quae fortafle crefcat Canna: Indies vulgo vocataj modo: nam caulis iuprema pars capita five iiliquas fullinens prorfus fimilis mihi vidsbatur, lenta ut ilhus Be hbrola, multifque foliolis ceu appendicibus fepta. Qua: folia, quern florem proferac nemo Clufio mdicare poterat. Erant porrohzc capita binas uncias longa, infima pane cralia, deinde paulacim ad lupremam ufque partem graeilefcentia^ quafi triangulari forma praTdita obtulis ramen angulis, cartilaginofa, externe fufci ex rufo" cobris, interne veluti in ternas earner * fecundum lDneUudinern membranacea auadarn cartilagine divifa, atque plena nigris fplenden? biifque lemimbus, Miho majoribus, denfi fimul congsftis, Be tenui membrana involutes inn 8c quadam acrimonia prsditis. Nafcuntur autem ea capita in fummo cauls, quaterna* acque veluti ex eodem ortu prodeunt. » 4 a wna aut qm

A Cardamomo majore live Melegueta differunt, quod Meleguetz Fruftus manna ex nartr bre *vjn* Be craffim- fiti hie v=ro graolior 6c oblungior. Melegueta: cortex etiam minus [illegible] durus auc fatis fragilis. Huius praterea grana non tarn numerofa quam in Melegu'eJa", niT, tamen, fiif ca 5c fpbiidentia, fingulan candicantwnembraqa involuta. Melcgucca; vero gram, licet trifariam

trifariam quadam caltilagine diitinfta funt, Be fingulafua peculiari mCmbrana involuta videantur, minora tamen fiint, magis rugofa Beduraiftiusfruftusgranis j prartsrca non ita fplendent, Be fubrufi fiint coloris acerrimique lapons.

il. *FruBus yuintus cap.* i 6. *ll'£.* 2. Exqf. CluC *Fr.totus niger, binis foraminibus injignitus* J. BL C. /.

Uncia major erat, circiter unciamlatus, tDtus niger Be fatis laevis, anteriore parte binis foraminibus -infignitus, pofterioreveftigium retinens, quo vel petiole inhaeferat vcl fuo lobo₃ fi aliquolobo inclufus fuerat. An nucleum continent ignDrabat CluiuiSj agitatus enim nulJum ftrepirum edebat, Be in aquam conjedtus *non* mergebacur.

ax. *Fruftus undecimus cap.l6- lib.i.* Cluf exot. *Fr. fyriformis fvfeus, lavisj firiatus^ cam coronula, in quo nucleus* J. B-

Uncialis magnitudinis erat, prorliis fufcus, paene orbicularisj ftriatus, levis admodum *Si* in aqua fupernatan5 ilia merfus, tameth nucleum concincre ex agitations deprehenderetur, anteriore pares vejuti coronulam ftriatam habens, in qua florem fedifle verifimilc eft, pofteriore autem in oblongiulculum pedicuJum definens.

ij. *Fructus Juli formarn qua/i txpritnem cmeraceus jrana (padicea continent* C.B. *Fr.* 8. *c,* !?• " /. 2. Cluf exot.

Lobi quodammodo formam habebat, & uncial em longitudinenij Juli figuram quafi exprimsns, gracilis, cineracei cobris, aliquot grana [ut ex involucri ruptura apparebat) fatis craffi continens, fpadicei CDloris., lzvia, ab altera parteplana, infipida^ vieta Sc vetuftatc cvanida.

24. *Barucz fruBus primus vap.il. Ub.z. Exot.* Cluf *Baruce fruffus e fluribus nuzihiis axboris Hura* J.B.

Admirabilis erat forraae, Be inCJuyana nafci ferebatur fatis celfa arbore *Hura* nuncupata. E inultis autem veluti nucibus unci^lis magnitudes, mirabili modo fimul junftis Be connexis conftabat, qux in bina lignofa duraque putamina dehifcebant, Be orbiculaj-em planumque nucleum Continebant, cineracsa membfana tcftum, Eum vero fruftum tot nucibus iimul junftis^ *be* veluC in unum caput coartis interdum crefcBre intdligsbam, ut tanquam prbicularem clavam geminum pugnurn craflitudinsarquantem, *&C* in multos angulos definentem referre videatur. rfujus fruftus nuclep incolas uti dicebant ad corpus vomitu 5e alvi dejections purgandum.

25. *Arara fruttus ftctmdus cap.il. lib.* 2. *Exot.* CluC *Arara fruttus Arnzricanm* J.B.

In Kayana crefcitj arborcne an herba non erat defcriptum: Erat vero uncialis longitudinis^ cute rarius qiuim pucamine conftans, fatis dura tamen nigraque^ longiore pediculo 6c ins:quali nitem; ut plures flores inharllffe viderentur. I»—1- -*J*™ ™**M* ** m. aqua dixi decocto niafigna ulcera lavant ad ea curandum: aiebanc etiam utibm ad alvum emolliendam, quod de nudso uitdJigsndiim arbicror.

26. *Cunanz fruttus* 4. *cap.* ii. *lib,* 2. *Exot.* Cluf *Can. frutfks arbor is Mvrremor, longus trtl waliS) fere niger.* J. B.

Bin.is uncias longus erat, unciam furnmo capite latus, deinde paulatim ad infimum ufqus graciJior fiebat, dorJb paulo datiure, levis, niger Be fplendens, tribus foraminibus fLftnmo capitc pra> ditus, uno fiipern^ binis infernc. Ilium in pumila arbors nafci ferebant, cui nDmen *Adorremorj* immatunis autem erat₃ fed plcnam maturitatem adeptam duplo majorem afflcrebant, eumque fupra prunas tDJlum manducariabincolisadversus capitis dolores.

17. *Waricoramori frutfus* 5. *cap.* 21. *lib,* 2. Cluf! exot. *Waricor. rugofa glandi firflili* p^H~ *flus* J. B.

Secundum fl um en *Arriwari* crefcere adferiptum erat, ad quam tarn en re m utilis eflet ignoran- E binis quos habebat Clufius unus binas fere uncia!) longus Brat, alter uncialem longitudinem *non* fupcrabat: uterque tereti 6e rugo/ac glandi fimilis, adftriftoris facultatis, qui alio eorticcfiTC p^ tamine teftus fui/fs vnierctur.

18. *Cropiot rugofus fruttm acerrinim, ftrnimfimiliFipcri *s£lbiopico* J.B. *Fr.6.* c.il. J-2- *E*^9fm* Cluf

Parvus Be rugofusfruftus erat, nonvalde diflimilis fingularibus ejus fruftus articulis, quern ^EthiDpicuni appellant, magni acrimonii prardirus, nigriimque femen continens ut Piper ft picum. Solerc aurem incolas eum fruftumadmilcere Tabaci foliis adferiptum erac, cum mum haunre vellent ad capins dolorein leniendum. Eranc autem aliquot ejus frutfus trajcdli, quod incolas feciffe arbitror ad eos commodius rducandun^ veJ ut in prompt quinrJ illis uccndiim.

19. [illegible]

±9. *Tbaftolm orbicularis nigtr Americana** C. B. *Parapar Cluf. 1.2. Exot.* ¢ 21.

Cluf

Phafeoli quoddam genus erat, orbiculare, nigrum, fplendens, quod Idbo inclulum Fuiffe videbatur, ut exhib quo przditus con)efturam Faciebat Clufius. Plures fimiles Fruftus per medium psrrufos Funiculo trajecerant incola:, ut ornatus gratia e CDIIO futpenlos fub finiftrum brachium admirterenc, oblique torqfais inftar lupra peftus recumbences.

30. *Frutfus* 4. *cap.* 21. h. *Exot.* Cluf

Cluf

Exilis erat, Fcmunciam magnitudins non fuperans, exigua: & immaturx nuci *Fauftl* non valdc di(fimili5j exalbiii colons, calyce prxditus quatuor iguamis conftante, concinens aliquot grana Fufca, rotunda inftar Piperis nigri., fed valdc rugofa quia forfitan immatura, intus alba, acris laporis. An Brafma apud Diofuor. cap. dc Pipers.

31. *Cardamotni fact* fructus triangul malignus* J.B- *FruBus* 5. *cap.* 22. /.2. *Exot.* CluC *Bacca eft Amvmi racemofi* C. B. *fzu viri* Pona?-

Uluf.

Triangular^ erac form^ iimun-ialis etiam magnitudinis, exalbidi colpris, tenuique membrana teftus, Cardamomi Officinarum fruftum perbelle referens^ continenfque mulca grana rugofa, cintracci foris colons, Intusalbi, omnia in globum cungefta, iatis validi & gravis jdoris^ Sc acris faporiSj qui brcviffimo K vix apparent^ peciolo plants inhzferat^ calyce tribus foliis conftante incluius. Qui mittsbat (ad Clufiutn) Conlulem *iux* urbis unum ex his fructibus edilTe fcribebat, ex cujus efu murbum contraxiflct. Vide *Uluf. cur$_m$ poft,*

32. *Fruftus* 6. *tap.* 11. *lib.* 1. *Exot.* Clut

Nudiis omnino *Re* variz Forma: erat, quern lobo indufum fuillc arbitrabaCur Clufius. Etenimnonnulli plani erant *&c* quafi quadranguli, alii bblongiores Be altera parte obtufi, ea vero qua Fc muruo contigerant compreflt^ omnes tamen Foris rugofi, nigricantes & candicantibus quibuFdam venis diftinfti, in bin as partes dividui, ut reliqua legumina. Subftantia autem interior FubFuFca-Bc *iuli&z, 8c* cju5 Fapor eti^m adftringcns^ pcrinds ac Fruftus *Coles.*

33. *Fru&us* 1. *cap.* 23* *lib.* 2- *ExvU* Cluf

Pruni Fere magnitudine Be Forma era^ duas psns uncias longus, FeFcunciam larus, infima parts mucronatus; corrice five ipFo corporc iatis craflo, & veluti fungofa materia conftance^ Forh air quantulum rugoloj *Be* fubFulco culor^ intsrns cavo *Sc* pulpam quandam continente in globum convolucam^ albicantsmj Fnabilsm, infipidam, in qua tenella quxdam Fcmina.

34. *Ricmo affinis fruftw* C*B. *Exotictu fruffm* 4. *Ub.i.* uzp.24. Cluf exot.

Ricini fruftum valde zmulabaturj nam triangularis erat^ *&c* in trss cellulas diftinttus; quaruni fingulis femen continebatur rugoFum^ uc ante maCuritatem leftus FuiiTc videretur^ nigrum: exefirior cortex FuFcus 8C glaber crat, pendebatque inter quinque Frfia lungiuicula 6c laciuFcula (qua: medium fruftum cegebat) e pediculo femunciali, fctis firmo-

jf. *Datura fem'me frutfus* J.B- *Fr. minor* 8. *cap.zo.* /. 2. Cluf. exot-

Drbicularis Fere Forms erat, Be tenui veluti membrana conftabat, brevi petiolo praclitus, paene cineraesi colon's, intus inanis, ni(T quzdam rugofa granula contiiiuifletj iis qua? in Stramonio confpiciuntur non valde abfimilia : inhxrebat autem larmends quibuldam Vkis ViniFerz Farmenca reFerentibus.

36. *Frutfus bzpaticta Indicus* J. B.

J.B.

Kgura hepati quodammodo relpondet: Eft enim altera parts gibba five convexa, altera finuata, & concava, ngura oblonga, magnitudo Caftaneac majoris, eique conoolor,h. e. Fpadiceus, fed ad pullum accedens: liiperficie tsnus inxqualb^ rugofus, nihil corticofi habct, eaddrnque FereFubftantia interna. An alio cortice Fueric comprehenFus nobis mcertum. *Nobis videtur nucltus ftiifft tltcujus fruft&s.* Bivalvis eft, autgeminus potius, FuFco tamen Fatis infigm in ambitu cohsrentiam defignante, nee multa vi dividuus. 5ubftantia tota glanduloFa, Quernes glajidis ficcata:, duribr, prxtei levem quandam quam prarbct adftriftionetn, nulb nee guftu, nee odors infigni-

Frufru hoc Indi in obftruftionibus.hepatis uti dicuntur, reFerente Robino, qniFruftum ad J.B. franfmific-

;7- *Frutfus* 5. *cap.z^. lib.i.* CluLfexot

Uncias p^no tres ambitu comprehendebat, Sc Iphsricz Forms erat, putamingconllans qualiNux JuglanSj firmo, fufci externa parts colons, interna Ipadicei, qui in tles squales partes dividebatur, 8c interna, P4it5, in trcs veluti concamcrationes vel loculos kparabatur, in quibus iingularia grana, Mal[illegible]anum leminibus non valde diflimilia^

J.B. Fruftus

38. *FruBus Ind. rotundas tuberculis a/peratus niger* J. B-

J. B.

Aſpectu non uſque adeò ſpecioſus eſt, circinatæ fere rotunditatis, uncias tin a 5 pacè latus, compreſſus, ſed ſub ut utraque mediam craſſitie adæquet, præſertim parte gibboſiore, nam utrinque cen ... ficatus; ſub cortice tunica intermedia albicans ſubſtantiam internam nucleatam involvir.
An Nux eſſet, an de Phaſeolorum genere pro certo aſſerere nonpotuit J. Bauhinus.

59. *Fruſtus 'Guyanen/is walis cimraceits* J. B. *Guyanen/is fr. 1.* CluE eXDt. *lib.i. cap,* 5. *Fruct. fimilis malis cortice & nucleo cinereo C. B. />.* 444,

Cluſ.

Valde fDlidus Bc^gravis erar, ovalis forma:, psene binas uncias à pediculo ad extimum mucronem longus, tres cum femiſſe rnedii corporis anibitu compleftenSj corio denfo, fibrofo, cineracei coloris reftus, ambiente putamsn craſſiim admodurn^ durum Be nigricans, quod rgjcleum continebat, ferè orbicularem^ durumj cineracei pacne coloris. *Ad pruna aut potiùs Myrebalanareferripteft.*

40. *Nucleus ex Guyana, fpadicei coloris membranâ ieiJus* J. B. *Nucletfs ex Guyana* Cluf exot. /.!• c. 6. *Fruno fimilis ubkngtts₂ /paHiceus₂ pulpa albd* C.B. *p.* 444.-

Cluſ.

Paulò longior erat ovali: nam duarum unciarum longitudinem fiiperabat, non adeò tamen craf iis ut fLiperior, Be magis inarqualis, ut venus dici mereretur nucleus alicujus fruftusj quàm fruftûs fpadicei colons membranâ teftus^, qui haud dubiè aliquo fruftp aut nuce erat inclufus,medullam five piilpam concinensalbam, non ingrati fapbris, licet vetuftate contraftior eflet, Be ejus meditulluini in lacunam dehifcerer-

41. *AveUana Indica o/ficulò t-rijido* C.B- *Avelland Ind. Mehembetbene Cortuf.* J. B- *Mzhembtthene* Park.

JEcjuat magnitudine parvaiii Jiiglandem, formâ fere ovali, in cujus bafi triquetrum patet foramen^ prpducens ex lingulis arigulis coftam, kà ut prater ternas illas coftas totidem alia: alterno fitu per longum confeendàht. Putamen diirum, craflpm^ nonnihilinzquale₃ ex cinereo flavefcit j quo effrafto rres cellule fefe Dftentant, nudeum^ continèntes oblongum^ album 'acdulcem,
Matthiolus *[* IT modohanc intelligit) tegumsntupi.[extenus] kvemollèque, cobre fubpallido, nee folio Palmar craflius ei attribuit. "

41, *Avcllante f radii!a a/finis fruBu fpadicw <vzlut in binas paries feilo* C. B. *AveUana Indie* Mzhewibetbenx valdè fimilis fruilus* J. B." *FruBus mifcellaneus* 7. *Cluf. exot. lib.i. cap.* 2.J-

Inter Aromatum Tripoli allatorum purgamenta inventus eft. Erat autem figurâ orbiculatâ, cortice fpadicei coloris eoque lacyi. conltn^ - t y ^iu« «i Unw p^res fca₀. An verb alio corticc five involucro tefta fucrit hxc nux (ut venhmile elt)meJatet: aha tamen adriita erat minus craflà fed paulb oblongior, neque adeo fpadicei colons^ qus media ex parte tefta erat fuo involucro nigro Be rugDfo, cui petiolus adhuc inhaerebat quo in ramo firmatâ fuerat.

4j. *Avellana Indica villofa, foraminata* J. B.

Tribus lateiibus elatioribus, atque itidem tribus foraminum veftigiiSj uti Nux Indie* five Coccus^ confpicua, villofo quodam involucro, veluti *Faufel* fer^ tefta, nudeum coritinens ctulcem, tenui candicante membrana inclufùm. Hanc Lobelius non feparat à Mchembethene ut CluſiiiSj isd can-, dem facerc videtur, valietate tantùm diftinftam *;* quocum confentit etiam C Bauhinùs-

44. *Avellana- Mdembetbme Cortufi ftccies alia nuda & veft'ita vilfo* J. B.

Mehembethene fuperiùs de/cripta ipeciofior eft, & alteiD tanco cralltorj minùfque longa- ^e- liquam defenptionem vide apud *J. B.* Magnituiiine pra:cipue à Mehembcchcne ditt^nc videtur-

4f. *Awllana ejuadrifida* C.B. *Frucius exoticus* 6. *cap.* 16. *lib.l.* Cluf exot. *An Avellana purgativa* Oviedi? *Fr. Indian dzcujjàtus* J. B?

Cluſ.

Elegans erat fmftus, Be velut ex quatuor Avellanis fimul conncxis conftans, Ixvibus, fpadicei coloris, qui alio operimento teftus fuifle videbatur. Nam Inter interftitia quibus fingqlx ... ab invicem feparaXx reftabant adhuc membranacea: cujufdani fuftx cutis partes, q^a tuti fuerunt. Conrtabant porro fingulis Avellanæ putamine fpadicei (ut dixi) coloris, firrtib quidem fed non valde denfo, in quo nucleus continebatur craflùs, durus, foris /ubrufus hiterna parte candicans, nee ingrati faporis. Vide dcfcriptionFm *J.B.* qux alcerius forwflc fruftiis eft. Rcnis ovill^ in... quit, fcrmam habec, Bcc-

46. Nux

46. *Nux purgatrix* C.B. *Fruftus* 17. *cap.* 16. *lib.* 2. Clufexot.

Non valde diflimilis erat hie fraftus ofliculo Baccae 5aponaria:: etenim orbicularem, ut illud, habebat formam, & eandem magnitudinem. Hujus tamen color non adao niger fed fnfeus po'tii^ in quo apparebant fiibflavefcentes quxdam vens. Alio autem fruftu corrnrehenfum fuifle, & nucleum duntaxat alicujus fruftus efle apparebat; nam feftus verficolore iiibftantiá conftare deprehendebatur, magnis maculis albis filler fubftantia: & fatis molli, (ut qua? cultelb fine difficultate incidipoflet) permixtis.

4.7. *Awllana Indica major fuhrufa * Clufii* J.B. *Avellanx Indka \. genus Manh. Lugd.* C. B. * *Annot.in Mamay fructus ofliculum D. Gnvh in* MuH Soc. Reg. Grfrr./.i.citf.

J. B. Chif.

Tres uncias longus erat, duas fef e craflus, inferiore parte Gflilis, rugoliis fcab£rv2, 5c cineracei coloris; fuperna autem Be eminentiorc five protuberante parts tavis, fubrufFique coioris, ut animalCulum duro corio teftum videri poflit. Nucleum in fe continet.

Huic dsfcriptioni addit J. Bauhinus corticem effc fragilem inftar feri teftac ovorum, mlrtùs tamen cum fit fpiflior. Continet nucleum magnum, tcftum tenui membraná cinereáj in qua faporem infignem non animadvertimus: nuchus aucsm magnus, rugoiiiSj firmus^ Amygdalae mocta, fapore non ingrato.

Mammei fruftus oflículum eft, *6c* erronee pro Nuce accipitur á J.Bauhino 5c Matthiolo. D. *drew**

48. *Balfami Teruviani frultus* CluE }. B. *Fr.* 1. *cap.* 19. *lib.* 2. *Exot. CiwL Avdlan* ln\ diets* 5. *gznus Matth. Lugd.* C. B.

Ex codem cum precedents genere eft, [necut nobis videtur fpecis diverfus] fed longè amplior^ utpote qui ternas uncias longitudine fuperaret, latitudine unanij altitudine pzne duas square^ alioqui forma *U* colore eidem planè fimilis: nempg craffo cortice five putamine conftans, inFeriore live fupina parte felfilij rugofo fcabr&ve K cineraceoj faperna autem five gibba laevi, fubrufb, yel potiùsfpadiceoj itá ut animalculum duro cortice teftum videretur. Nucleum continere deprehendebat Cfiifius binas uncias longum, unamlatunij gemellum, fed extima parte fimul cohxre-ntemj tenui cincraceáque membrana teftutn, iùbftantiá firmá. ut Amygdalae aut Caftaneze recentes, fiibfufca, pingui 5c oleaginofa^ odore fátis jucundo praedita. *Be* iaporc *non* ingrato.

Pro frudtu Balfami Peruviani accspit Gluiius: Vcrùm non convenit cum d^fcriptit^ne Balfami apud Monardem aut G.Pifonem.

Aliam adhuc Avellan^m Indicam ab Hercule Saxonia miflam pro Balfami *Vttri dz Frias* fruftu minore, ejufque fpeciem aliam minorem defcribit J. Bauhinus, magnitudine digitum ferè azquantem, quaefi competentem haberet craffitiem atque rotunditatem galeam quodammodo reprslentaret. Tefta conftat kvi, fplendida, ex ruffb ad fpadiceum vergente, craffo fatis, fubftantiá offeá. Nucleus intus latet Amygdalini fade fedlatio^in caeteris proportioni nucamenti refpondens, fapors rancido, quippe exoleto-

Minor fpecies concolor erat, fed Bguranonnihil evariabat, potiflimùm hiliillui veftigium quàm in Fabis noftris vulgatis nonlatius, nee ut in praedifto eminet. Tefta tenuior multò nucleum quoque parvum,. fibique proportionatum continet.

49. *Nux Indtia non biforis Juglandi fimilis* J. B.

AL.

Advehitur quidam fruftus ex occiduis, adeò Nuci Juglandi fimilisj ut nondum introfpeaum fipiùg putaverimu5 nucem Juglandem efle : fed sffrafto caro fuit veica, intus albida, Caftane* fapore,nulis diftinfta nucleis, putamine Be tefta utraque crafliore quàmNucisJuglandis.

50. • *Fruftus bivalvis Indhus niger* J.B.

J.B.

Levitatis prarcipuac fruftus anonymos bivalvi tegitur cortice, non dura. Be uti videtur fragili, hiantibus jam medio tenus valvisj fubfeabris^ figura oblonga, utrinque exacuta, modice compreflaj alioquin ovatam relatura ; Latitat intus nefcio quid nuclei.

C1. *Fruftus InMcus, vel nucleus luteus parvus, Avellan* vblonga facie comprejfus* J. B-

J.B.

Unciam fere longus erat, flavus, larvis, lucidus, Ricino majori aliquo modo accedens, uncia femis anguftiorj pxne eompieflus, utrinque tamen fere in medio elatior^ una parte paulo lacior Sc rorundior, parte autem quà haeiiffc apparet nortnihilanguftior, K non itá rotundus, afperior. Cortex facile acicula perforatur, in eo nucleus ; qualis medulla nobis nondum conftat. Alius hujus generis fruftus, quern apud fratrcm C. *B.* vidit, brevior erat, minus compreflus, multò quá adhsfit parte anguftiorj quafi umbilicus aut oculiis, crifta item non itá apparet. Reprsfentac Staphylodendron-

5x. *Fruftus pregrinus Jtrafvy* J. B-

J. B.

Jerafby diftus fruftus e rarioribus quoquc effe videtur: Per medium feftus cavus appiret^ fsd binis celluhs intergerino pariete intervenisnte diftinftus, aut fi integer effet quern vidimus f uti non effs conjedtemur) quacsrnis. Extima facie lams, fed fquamatus, albicans, pediculo crafliufculo.

Rofe nondum expania^, ac per medietatem feftx figuram nonnihil referret, nifi eilet cavus; ita fquamata eum extrinfecus ambiunt foliDla.

5;. *FruEtus exoticus latus comprejfusj colvrz Suberis.* J. B. *bifi9 lib.%. cap.* 15a *J.B.*

Duas uncias latus erat ac paulo longior, a?quabili fere ambitu ad orbicularem figuram accedens, praterquam quod parte fuperna [ubi forte adhadit] exiguum quendam finum umbilicali fpecie impreflum habebat. Compreflus erat, medium craflitudine unciam vix aequans, modice incurvus, ut alcera facies concava, altera in gibbum fublata convexa videretur. Cortice conftabat cobre Suberis fere^ non valde durD, fed vel rncdiocri compreflu fragili, nucis A.vellanz craflitudine, fungofo quodammodcij fed interior pars magisfungola erat, fuica, infipida, quia evanida *&c* magna BX parts aj unde *be* pro magnitudine admodum levis.

54. *Cordis figuranux flana cimracei colons* J.B. *FruEtus* 5. *cap.zG. l.i,* Cluf. exot. *Cluf*

Nux erat plana cineracei *colons,* formam cordis (ut pingi folet) referens^ 8c quibufdam Iocls tumBlcen5J adc6que lento cortice conftans ut maxima cum difficultate aperiretur. Reperit autem lub eo Cluiius alium corticem, nun minus lentum luperiore iubflavi colorisj tegentem nudsum candicantemj falfi laporis, involutum rufefcentemembrana.

5j. *FruElus Indkus echinatus fonorus* J.B.

Magnitudine erat circiterNucis mofchatz, colons cinerei, plurimis abundans tuberculis obtufis. Deguflatui videbatur aliquii adftrittionh habers. Pediculus craflus ligneus. Sonorus erat.

56. *Fruftus Indicns Juglandi fimilis tuberofus* J. B.

Juglandem pulvinato fuo calyed etiamtium intsftum xquat, perpetuis tuberculis *&c* longioribus jugis afperatus, ex cinereo ruffefcens, cujus intervenia tenuis replet cortex fufcus. Infima pars umbificum habec fcffilcm, oppofita modice in cpnum faftigiatun Durus eft Be gravis fruftus.

57. *FruEtus multifariam fijjus* J.B.

Fer£ orbicularis erat totusj nifi utranuc partc eflet nonnihil compreflus. Finditur cirdter in 1* partesj qua: fungofs *hint,* faporis manirbfli nuJlius; ineft intsrne oflicdum durum. Cortex tuti . fru<aus exterior tenuis fufcus 5c cinereus.

58. *Vvnn nuclei Maluzanifivz purgatvrii* J.B. *Finus Indica nuzho purgantt* C.B. *fin* *Maluccam* Park. *Acofta.*

Alitur in hortis quibufdam Malabar, in quit Acofla, turn etiam in nonnullis fylvis fponte nafcitur arbor Inagnitudine Pyri, cuiwfcl™ iufcrnc ouuco virore przaicaiunc, raperne auiem faturo^ admodum tcnJfla Be molha, quae guitata valde acria deprehenduntur, &C linguam diu vellicant. Fruttus triangularis Avellans magnitudes, interiusin multa receptacula diflinftus, in quibus femen eft album, folidunij rotundum Pineo nucleo fuo putamine exempto par.

Coniiderandum (inquit J. Bauhinus) An ezdem *tint* Pines nucule cathartics Monardis, qua* lie defignat, TranfmittitNovaHifpaniaPineorum nucleorum genus quo lndi fe purgabant, quos imitati iiint plunmi harum regionum. Noftris Pineis nude is fimiles fiint nafcentes in itrobilis magnis quales lunt MayziiSpicscmutic^moUiore putamine Be nigriore quam noftri rotundij intus albij pingues *6c* guftu dulces.

lndi, Autore Acofta, binos nucleosmembranisnudatos, terunt, flc dyfteribus admifcentadversus urinae difficultatem & doloremifchiadicum, aut cum gallinz jufculo propinant ad educendps putndoSjlentoSj craflos frigidofque humores Scpeculiaricer ad afthmaticos curandos. Ex aqua tritis imps* tiginesinungunt 8c curant fed admodum urunt : Nuclei pinei cathartici tradenteMonardebilem, p^tiut.im Bcaqua5validiflime purgant, Be licet Avellanismitiores tamen vomitum cient. AfHncc.win valenter, nee cum tantis torfionibus purgant. Dantur in diuturnis morbis, Bcpeculiari qu culrate craflos humores expdlunt.

Quibus obtingent nuclei Pinei, five MalucaniAcoflxj five cathartici Monardis, five dire"W jidem fint (inquit J. Bauhinus) non temcre exhibcant xgris, liquid em, referente AcoftajadmcKiu urunt, Be quatuorgranainrcrimunr. Monardes etiam validiflimc nee finc'torfionibus purgarej VDmitum ciciefenbit.

59. *Finzos nucleus d*roj referens fruflus* C.B. *Nucula peregrina alia* J. B. *Fr. peregr.%.* Clut £ /. 1. c. 5 o.

Pinei cujufdam generis nucis nucleos quifpiam acftimare poflcr, adeo noftratis Pinex n J itrobili nucleus refcrebant, licet magna ex parte noftris ficlongioies elFent Be crafliores: *W* militcr puramen Be idem color.

60. Fructus

60. *Curcas Av ell an a magnitudint* J.B. *Cur cos Malavarenfmm, CarpataCambāyenfzum Garcia:* C.B.

Naſcitur in Malavar, autore Garcia, fructus quidam magnitudine Avellanæ cum ſuo putamine; nontamen adeò rotundus eſt, candidus, guſtu quali ſunt Tubera cocta; dependet ex ramis cujuſdam plants quæ ſerpit, mollis, quod lateat, in condiendis cibis. Dicitur in Malavar Chiriguileega, id eft exiguum i » 0 ^.

HabalculculSerapionividetur, cujusrrequentem ulum ieriiinis qiiidem copjam tacere., Jed cholericaiYi quam vacantpaflionem excitarefcribit: quae omnia Malavares huie fruftui cribuunt. Fruftum himc ad Ricinum refert C.Bauhinus.

61. *Pepita Feruanus* J.B. *Pepitas del Peru, Fr.y. cap.^o. UL%.* CluC exdt. *Amjgdalo fimilisfmilus Plruanus fufcus <vel Jfradiceuj lined Candida* C.B.

In fmftuhoc quaedam eft varied natn alter altero major Be amplior eft, licet color & forma propemodumeadem. Planuseft & oblongiufculus, altera parte latibr, altera anguftior, glaber &: la:vis, totusfafci, aut interdum fpadiceit»tari5,nifilin5a quxdam candicans, qua parte fuofniftinadhxfit (nam alceri incluliisfuifls videturjvarium faccret,pr^gnans eft Kfonitum edit.

6x. *Brindoms Indm₃frUtlu5 ruhmUs acidi* J.B;

In Goa India [uti refsrt GarciasJ eft fruftus quidam *Brindoms* yocatus. Is foris aliquantuturn rubicat, intusverb fanguinis inftar rubet, guftu admodum acida: invenitur interdum foris nigricans [qui color maturitate contrahitur] ncc adeò acidus uti lupiriorj qui tamen non minus quam ille incus rubeat. Multorum palato fapidus eft hicfruftus, meo vero inquit Garcias minims ob nimium aciditatem. Eo^tinftores ucuntur. Cortex veroadfervatur atque mari aliò transvehitur aceti conficiendi gratiâ, quod à Lufitanis quibafdam etiam in Lufitania faftum eft.

6^, *Btguill* Purchafii.

Fruftus in finu S, Auguftini prope Sierram LiDnam proveniens, magnitudine Mali, cute afpera & nodofa veftitusj fub quupulpa Fragorum inftar, five coloriSj five granorum rationem habuas.

64. *Btninganio* ejufdsm.

Fruftus ejufdem loci, Limonii magnitudine, cute rubida, ventriculo gratus.

65- *Rticma Hijpanis Lucma* * DeLdet. * *jₙd.* Occid. *l.* 1 o- : 3.

Fruftus eft qui forma Be mole ad Aurantia mala accedit: intra medullam ofliculum Caftanear, am colors corticis, quarq nuclei, qui amarus Be cibb ineptus, albedine valide fimile, aliquamlo dao EORtinet. Inter craflos cenfetur cibos: Sapore tamen eftmagis dulci quàm auri.

66. *Mungo* J.B- Garc. *Fruftu* nigzr Coriandro fimilis* C.B. *Mejftfiu Meifce Aviccnn*.*

Eft-feirich (inquit Darjtias) viride, quod per maturitatem fit nigrum^ Coriandri ficci magriitud:ne- Nafci ferunt in Palaeftina. Pabulum eft equorum, interdum tamen ab huminibus cditur. Guzarate flc Decan incolae in febribus hoc modo utuntur. FebriciCans cibo abftinet per decem, nonnunquam per quindecim dies, poft quos hujus'frufitus decoftum llll propinatur₃ in quo nonnihii pulpxremanfit: deindè cortice delibratum Mungo, St inftar Oryzac coftumfebrickantiexhibetur.Pani5 verb triciccus nonnifi pott multos dies adminiftratur.

Mungo autemfrigidus eft,quantum ex ejus facultacibus eolligere licet.

67. *Sd Serapionts & Avicmn** J. B:

Fruftus *Sd₃* quales Rauwolfius vidifle fcribit carent duris putaminibus, plancqiieniidi funt, magnitudine PiftaEioriun, colDTeJuglandibusnoftris non diflimilBs, fapore fatis amaro cum manifefta acrimonia. Dedifle fibi Minontam qusndam Hierofolymis, qui dicebat invicinis lpcis provenire j efle aut5m\Sf/SerapiDnisKAvicenxiae,quod virtuiremhabctZingiberis.

6B. *Nux Indicapukhra₉ cuiunguis albus* J B.

Unciam Be femis longus erat, unciam latus, compreffus, niger.fplendens, in fuprema parte veiluti unguis albus. Sonoruseft. Cortex niger, mediocnitercraflus; fubeft medulla alba, *m* lisfaporem manihftum non animadvertimus. • Medullas autem albs fubeft forte ofliculum, eft enim f onorus.

69- *Nucula Ina\ Lob.&Pm** J.B.

Lob.

Nuculam Indiwm hznc admodum fruftu variam forteque K fylveftreiii efle fuadent nuculae, quai ex finibu5 Troglodyticac Guinea: habemus. Hzc vixmagnam acquat Olivam, corticofo nudso, *oh*aginofo ac fapido, illi prorfus Nuci Indies fimilis, led huw Nucule tefta ofTea. Icon integre magnaoi habbt fimilituAinem cum Chamxrihiphes fruftu, inquit J.Bauhinus.

Q^qqqqq i 70. *ISMUM*

70. *Nucxla Indica ah Hercule SaxomamiJJa* J. B. Cochiglio de Guigne, *difta.*

J.B.

Uncia brevior eft, femiincLim vix lata, nigra, dura, modice extends arcuata, interius finuata Phafeoli motlo, mulcis fifluris icu lincis varie fpaifis fulcata; *qux* tamen omnes in tuberculum parvum, umbilici fpeciem prefer ens, coeunt.

71. *Flcui fimilis fruBm exotica** J. B-

Ficum communem figura & magnitudine quodamrnodo reprsfentarct, fi non aftgulolus eflet 8c fuperne cDrdatus. Cortex excenor fubflavus, fragilis, quo decorticato alius filbert, crafliis, durus^niger. Concuffus non crppicac, aqux injeftus *fuo* ponders fidit.

7x. *FruBus pregrinus fuhatus* J-B.

J. B.

Avcllana: domeftica: magnitudine eft, oblongus, turgidus, niger, cztera l^vis K politus, prsterquam ad latera prpfundus fulcuijTeitus (quern afummo ad/mum habet exaratUm, lineola inm^dio tantiJIum eminente) ubi nonnihil rugofus. Parts oppofita lulco reipondsnt levia quxdam alterius fulci veftigiaimprefla. Quern fervamus finquic J. Bauhinus) foramine per longum pervius eftj aTM cujus marginesin alteru finium apophylis parva ell, in msdio fifla. Inanis eft, Be pullatus re[illegible] pruculdubio ahquandu pulpa plenus.

7J. *Lauri bacc* fimilisfruEitts* J. B-

j - .

Magnicudine eft & forma bacca: Lauri majurcul^ colons nigncantis, Izvi *&c* nitidaiiiperficie, « akero nirbinato fine ftylum recufum, quqmadmodum in glandibus viderc eft, proferen5j altero «cem uanquam abacicula impreflum Veftigium habens, durus *&C* lapidi allifus cum fbnicu rsiilicns. E" uj um uni circa medium infculptus apparec ibrobiculus, nature an arte nelcio.

74- *Fruclui quadrangulttsnigercum mernbrana miniata* J.B.

Dltendebat Clu(To Exot. 1.*1.* c. z6. Chrift. Porretus fruflum unciam bngum, quadranguluflij kceribu5 aliquantulum deprellis, prorlus nigrum, media tamen ex pares ts&uitij tanquam men*" brana fDH3 miniaca fruftui firmiter inhsrenre.

7|- *Ofliculumfrutt&s Indmtahrculofum* J.B.

Majus crat ufliculo Cerafi, liibrotundum, undiquc rugofis tuberculis exalperatum, colors puHo-

76, *Avtttan* cimprcJJ* faw fruEius wl femen* J- B.

Unciam fere longus crat, v** fe muTiCi^miacu5,lnoaice comprcuus, Jurus, dilute crocaus Be Iplendidum^ parce angultiore qife adhxfifle putamiis facurarius tinftum. Longz alicujus Avsllana: ipeciem quodammodo refErrevidetur; *fed* plane exoticum eft &*L* facies Be nots jam fd[illegible]Cx fatis infinuant. Alii hujus generis alperfi crant longiulculis m acid is albicantibus, corcice paulo nrmiore quam Caftanex Baenaci, medulla intus alba tenera, acrimoniam recipients. Undscqmiti»iiu5|'inquit) forte Ricino iubnedterentur.

77. *FrV&vsIndicia viUofa farvusJ.B.*

Magnicudinc crat Avellanxvulgaris, conftans tunicis villofis, lubflavis, cordde Censro, una [illegible] nigricants.

78. *Caftamx jptcie fruftus peregrtnus J.B**

Mcdiocrem Caftaneam non tantum magnitudine, fed He tota forma refert, ut pro ea P . " [illegible] tupuflic fallere. Color tamen paulo dilunor adflavum indinat: nitor ik; livitas eximia, [illegible] balis pDrtiuncula oblonga, qua videiur aut arboriaut echino adhxliile. Coicex cxtimui ad[illegible] [snuisfragLlilque, cui fungola lubftanria adnata fubeft: ipia verb tavitas vacua eftj quo fie [illegible] ni5 cuciQ5 trutlui fie levicas.

7j. *Leucomafru&H Uaftanc** J-B.

Mortar d.

Similis eft noftraci Caftanez, cum coJore, turn magnitudinc, turn diiam feflili ilia flc alw.^|ie parce quam Caltanea obciner, qusprzgnans videtur. Arboris eftvafta: magnitudiniSj [illegible] finnx LNirobuita., cui folia Arburi. Fruftum edulcm gratiqus laporis eITs ailing *&i* alvi [illegible] fterc, quoniam aftnngic. Tsnipcratum effe aflbiainL

80. *Glans Indica* J.B-

J.B.

GlandiQi lercinifi KUra ^magni ^^ne^ mi ibe ftj ^^^ Candida, fubftantia dura, ac P 1 ^ 5 ^ dum oilu-a, nulliiis rkporismamfefti, extsnusnigra, lincisac venulu Iquajnatis co^atilqucru^1[illegible] cularim per lupcrficicm Iparlls, Cupula dura, crafla ac lignolk fere, cxienus P^^^^ crafib lorum mutuo [illegible] liiuuint;iaiH*creio«^j Be ligiioio.

81. *Glans Indies magna, fubrotunda* J_m B.

J.B.

Juglandem magnitudine aequabat, cortice conftans flavefcente, uti Glandis Querciis exficcatz, Lcvi, craffiufculo, qui tamen a fortiori digitorum compreflione facile frangatur ac diffiliat. Per longitudmem area infignis, inarqualis *He* fcabra fubcinerea excurrit, hili imaginem prx /e ferens, quaque parte cortex rehqua firmior eft craflior, duriorque earn adhzfifls vel alteri corcici externo vcl arbori venfimile eft. Interna facies cortice contefta eft ruffb, tenui acque fungolo, intercur-rencibus veluti venulisutin interiors cortice Caftaneae immediate callumcompleaente. , In quo ecu pulvino immerfu5 jacet, omnem fere uavitatem adimphns, nucleus^ figura rc^undus, facie Glandis aut Caftanex nucleo perlimilis, geminus at in Glandibus, extima facie fcab^ rufa cuticula ims-ftus, qua vero commictitur laevis, fiibftantia dura, & colore glandis nuclei, fapore dulci, grato.

Pro fruftu Balfami a Robino ad Placerum miflus erat.

8i. *Fruftus Amygdaloides nitidus ptregri»ns3* J. B;

J.B.

Lxvis Btlubricu5eft luperficie^ nuclei Amygdalini magnitudine Be forma, nifi quod una parte pau-Ibeft acutior obcufa Amygdali parte, infraque mucroncm alterum lacuna orbicularisinfculpta, non tamen effatu dignae altitudinis, forte hinc prodibat germea Color eft ex flavo fere cinereus, BC altera quidem parte magis in arcum curvatus, Damaiceni pruni nuclei modo, corciccque t^gitur tenuij, fragili, nudeumin le concinens.

8;. *Frutfus Peruanus Amygdaloid**, fub* ***terra*** *naftens,* J. B.

Pulcher admodum afpeftu eftjBcgrati faporis, qui BC radice caret, nee aliquam plantam profert, aut ab ulla planta producitur, fed folummodo fob terra enafcitur quemadtnodum tubera. Dimidii digiti magnitudinemsquat; rotunduseft BccDntortus ScafFabre elaboratus, coloris(padicei, nudeum intus continens refbnantem dum ficcuseft, Amygdalx fimil^m, corticefufco, incus album, 8c in duaspartes divifum, uc Amygdala, grati faporis, & Avellanam guftu referentem.

Invenitur apud flumen Marannoti, nee ullibi alibi per univeriam Indiam. Editur recens & ***Locus*** exficcatus fed torren pracftat. Adponitur lecundis menfis bellariorutn loco, quoniam ventriculum W^{US}-admodum exficcat & roborat. Sedfiliberalius edatur capitis gravedinem generaL

Dari in rerum natura hujufmodi fruftum lubterraneum mihi fane non videtur veriliniile.

Dubicat Clufius, an hie fruftus fit Mandobi Lerii, quem ait iub terra Tuberum modo nafci, tenuibus filamentis fimul cohazrere, nuuleum non eflc majorcrn domsftica Avellana, eju/demque'faporiSj cinerei coloris, cortice non duriore quam Pifbrum filiqux. An vero folia femenve proFerat ignorare fefatetur, licet fruftum lacpius ederit.

J. Bauhino *Mandobi* Lerii miftus arboreus effe vidstur, aut forte Trafi genus aliqiiod: Trail enim, inquitj funt veluti fruftus Be nuclei Avellanarum.

84- *Nucula Indica Pjriformis & fonura* J. B.

Articulo poftremo pollicis. non major erat, exprimens parvum Pyrum mofchatellinurti, foliduSj durus, rugolusj fere cinereusj lignofus, fonorus, laporem manifeftum non fenfimus.

85. *Nucula Indie* ghbofa fonora* J.B.

Orbiculaiis five globofus erat, gal^ffparvae five parvulo globulo "fimilisj cinerei K maculoficoloris coftapzne totus cinftus, fonorus. Cortex non admodum durus.

86. *Nucula ex Guinea* J. B.

Niifcis MyrifticiE fcrc magnitudine & forma, levjs, CDncuflu fonum edsns, cujus alter finis ftyli quid fimilehabet, ex quatuor parvis lulcis ,five eminentiis procedens; oppofitus verb fcrobiculunij unde avulfc videtur pediculus, unde radii refti producuntur: cortice mediocriter lzvi, fubruffo teftus, quo abralo fubeft alius durus qualisinnuce Molchata: huic fubeftalius crafliDr, fpadiceus, funcofiis, politus. Nucleum ambit immediate quartus, pertinawter adharrens, pelliculac tenuis inftar rugofus fpadiceus quoque: ipfevero nucleus amplus, candidus, pinguis, guftu dulci cumfaftidiofo *quo*-dam faporc-

87: *Nux Indica aha* J. B-

Minor eft Juglande, latitudine unCiali, pauloque loiigior, colore pullo obfoleto, fufcis maculis oonfperfo. Delinit in brevifflmum acumen qua parte quinquepartita efle videtur. Parts oppofita pediculi pars adhzret, lignea prorfus, firma craffaque unic conjeftura arboreum foetuai. alioqui fruftus lsvis fie minime ponderofus.

88. *Guabam* De Last. *Ind. Uccid. I.* ID. *V. 6.*

Fruftus eft binos paliiw bngus, cinereo cortice, pulpa Candida, duriffimis quibufdam nudeispermixta, fuavi5 6c refrigerarb. Provenit in cahdionbus Quiteaiis prafsftur* regionibus.

89. *Vomuin Sucu* Sinenfium *Martin. Atl. Sin.*

Nafcitur in mediocri arbore, Be quae vixullà culturà opus habet. Majus eft noftratibuSj, rotun-*&um,* puniceum auc rubicundum- Pulpa intra aliquando exos^ plerunque adfuperficiem acinos, teruncii mole, pianos Be rotundas, verticaliterque ereftos cortice lignofo quinque vel dicem continet. Caro totarubefcitj molls ft; it: Sorbi inftar matura Be fuaviflimi iaporis eft. Siccatum cruftam mellisvel facchari emittit. Eft Be cortice viridi quodnon mollefcitj fed cultro vel dentibus detrahicur. *Provznii in Xantunquz,* Be extra 5inas nullibi.

** bid. Uccid. l.?. C.* ID.

90. *Ziccara Guatimahnfium. Capote* * DeLaet-

Eft inftar Pinearumnucum, in quo viginti; aliquando Be triginta Amygdala continentur.

9t. *Frnttus Indicusgranulofus vzl tuberof*s minor.* J. B. *Fr. InJicus 5. c.* Jo. *l. 2. Exot.* Cluf.

Prorflisiphxrica huic forma erat, magnitudo globuli minoris fclopi : putamen flav^centis coloris^ Be pcrpecuis tuberculis, atnonadeb craffis, obfiturij nulMquc lineà cinftum-

J.Bauhinu5 formam olivirem ei attribuit, lapideam Be inviftam duririemj colorem rufum, fuperficiem granulis omnigenis alperacamj C&c.

9X- *FruEtus dyfentzricus flavus* J.B.

Monard.

Provenit in India, autore Monarde, fruftus Dyfenteriam fanans, ddatus ex Quito, qui videtur efle vai-bearboris, altera parte LEVIS, flavus, alteraafper, coloratiflimus ac veluti pullus. Csterum qualis effet fruftusj cujulve arboris nunquam perveftigare licuit.

Vires. In pollinem tenuiflimum redaftusj Be cum aqua capitum rularum mane Be ve/peri exhibitusdyfenteriCD fliixu mifere affliftumbrevi lanitati refticuit.

^3- *Nicaragua pomum nuce rotunda* J. B-

In Nicaragua (inquit Benzo) Novi Orbis provincia Pomi quuddam genns peculiars eft, nequC Hilpanioli, neque ulli alteri parti Indian conceflum, Piri noftri fpecic ftrm: eftj ligno interiofc rotundoj Nucis craflitudine Be dimidio amphus, optimi Kjucundiflicni laporis. Arbor procera, exiguis foliis veftita.

94. *Truno (imilis fruBus fubfufcus ex Guinea* C. B- *Truni facie frutfus i Guinea> in quo* [illegible] J.B. *FruttusExot.* i. *aClufio.* Chif. *Exot. Li. c.* 25.

Pruni fere magnitudine Be forma erat, duas pene uncias longus, fefcunciam latus, infima parte mucronatusj cortice fiveiplo corpore [illegible] tulum rugofo Sc fubFufco colors, [illegible] liuamj albi-antcm, friabilcm innpidam, in qua cenella qua;dam femina.

9f. *Trunofimilit(pinofa* G.B. *Jangomas TrunisfimiltsJ.B.*

Arbor Pruni magnitudine fponte nafcitur in agris Be etiam in hortis in *Bafaim, Chaul & Batetjuala,* multi5 fpinis horrens, foliis iridem Pruni, floribus candWiSj frudtu SorbD fimili, gultu Pruriorum adltringente Be acerbo.

,9 6. *Nux Tonttca nuei non *valde ahfimdis, ft> adieu color is* J. B. Nil* *altzra cap. 26. lib.* 2- Clufl E^ot.

Spadicei crat colorisj Pontica: nuti nonvaldeabfimilisjUnciam longa^ cjus ambitus unciajpauloma-joiv, feffilifivj infima parts atiguftior^ bxtima craflior, Be velut decuffatim fortnata, dura, [illegible] ullo mio do ftrepitum cdens. Inter aromaca repcrta eft.

CAP. VIII.

Farvi quidam fru&us d J.Banbino vifiapud IS. Due. Wvrt. & deftripti Lib. ?. cap.SofilJi- &£-*

1. X 7 Ifrji/rf *InJfca altera, compreffa, cortict duro? colaris finora.* Parvi I?runi quodammodo »nii[illegible] i ^ l crat, fublongus, compreflus, lucidus, coftisln uno latere conftans^iucidus.

1- *JSTucuIa In die a tertia Jplendidior.* Idem fort£ przecdenti. Color id^m nifi dilutior Be [illegible] or, magis cciam tonipreflus Be lacior, pocirtimum una partc-

5- *FT. Inikzm o*v> par<vi ftre form*.* Colons crat quodammodo Caftanex, dilutions, [illegible] Circulu5 ambic fen: cocum qui non fpbndcc, utrinque toratus. *t&t* l^ra ro-

4. *Nuculafublonga^el Dsfruttus alicujui Indici.* Onciam longa, unciam iemis circ^ufcu5 in-tunda, hilci colons, una pane latior, lignofa, cava: in ea oudeus cortice tenm teftus, qu *ins hlTus,* durus, aJbus Bcfapor? manifcilo defticums.

[illegible]

5. *Nucula triangular* Indka^Cafiand* fere facit.* Pif$_D$ majori hand major^rat inter angulis compreſſa, exuno latere commiſſiira nigncahte inſignita, [colore ſubſuſco in rnffl,m V r reo in ſpadiceom vergit. Concuſſa non ſtrepitat, £d circulum p=Xanr S partimſeſſiliinnatumvslpotius erutua, (narni lm$_e$a ele.atior L S ſplendidior) interſecat CDnmiſſirz linea przdiiſta: Ex Dbſervatione Cherlen.

6. *Nlalndidica ovata fere.* Niſi utrinque acumen quoddam extaret ovaca:dlk fW Longuudo uncialu.latuudo media, col ore inter fuſcum Sc pullum medip, ma culls dilucioribiu p: CDft.s qmbafdam eminentibus quales in Nuce unguentaria inſignita. Nucleus incus latet Xs

7.. *Officulumfuhatumfruffusperegrim.* Figura ovata erat, utringu^xtremorum acuminaium per bngitudinemprofundcfatisſulcatum, cDbrepullo. ^uuiHiaaim, per

8. *FruMsexotkiojriculurhaliud.* Semunciam longum erat, mucleo Pini fer^ figuri par, umbilici tereti, obſcure aſper ... [illegible] gumento. fpl^idus, durus, pedicuh refidu craffi,, conofcnpn &t pondens ar-

Io- F r * ^ *India oficuhm ferelegans.* Magnitude* fere Amygdala: eft/ rcdfigura nonftlhil <W_ fa. CDIID ſupernc donatus anguſto, quatuor inſignibus psr longitudinem lineis notatS Stera u que parte nonnihil rugoſus, colors pullo. ca:cera IUD-

CAP. IX.

I. *Hiboueouhu fruftm Americanos* J. B.

HIC frudtusDaaylo ſimilis eſt aliquo modo, nee edulis, oleo ejus tumores moleſtos in pedibus a vermicub quibuſdam Sironum vulgb diftorum magnitudinem non excedenti- br ? Shim finUant . o w:o t Eodem D1so arTntlo corpora labors & laſſituame fraſta reſoallant: vulnBra quoque Sc ukera fanant. Oleum iſtud adſervant in vaſtulis quibuſdam ex fruſtibus excavatis paratis, quos *Caramw* ſuo idiomate appellant. * *Tom.ii.*

a. *Talma faccfira* J.B. Gsr. *ArUr fa Palma facciferarPvk. Talma mankam Hiptocratis re-*

Ininfulaquadam Atnericar deferta *Ctronofez,* diſtainvenenunt Batavi ihfegras ſylvas nullaalia ar bore conſtantes, quarn Palmi quodam inuſitato genere, cui ab involucro faccum feu colum mä" nicam Hippoc^tis diftum referente in quo fruſtus reconditus, *Sacciftr** n^men indidit ClufiuT Nam crebernmis quibuſdam fibns Jpadicei colons, tranſverſim 8c obliqu^ ab infimo ad ſuDremum excurrentibus magno a natura arCiffcio contextum eſt, idquc varia bngkudine: unum vidit cE *iz* uncias bngum, Be ea parte qua patebat fcptein latum; akemm 1*l* pedes five 30 uncias lon$_e$um panis cum ülo latitudinis. «"«S"raj

Iſta porro involucra fiis referentibus qui ab arbore refciderant) plena fuerant fruſtibus nucem Juglandsm cum externoiuo pulvmoſive vindi cortics magnitudinexquancibus.in qu.bus orbicuU« alls nucçs adeo rotunda: uc torno elaborati vidcrentur, acqucadeb dura ut *Z™wC, F* OlDicul res *Be* cumdiificultate confnnge^ qu.v.nm, came£fi ncn *ld* *n?r*^^^^ bat ainemeaorbicularemnucleum,. putamini adhzrentem, medio cavum Sc qui ficcitatel CDJitraxifTet, candidam, faporeinitio quah leguminum, deinde inſtar Lupini amaro am

Sacd hujus Palmxtexturam exaftius deſcribic D, Grevius Muf SDC. Reg. pag. 18c quemennfi, le. Inter palmas hujus mencionem fecimus. 4«w» conm-

,. *ZingifrullmftdatM Jive Anifum lndicum* J B. *Anfum infttltrum Pbtlippinarum* C.B *exot* cum PbilippinarHm,wfnlarnm* Park. *Fosmculum Simnfs* D. FnRcdi *J.B.*

Fruſtus hicftella: figuratn repraclentat CDnſtatque ex feptem nuculis particulanbus, radioriim in moremin ccntro coeuntibus, tnangulanbus, lpngis, Icviter compreſlis, eä parts quà committuntur impress, extima Bcconvexa penphenafemicircalurn fere deſcribentibus^ cortice gemino tcftis ex- tcriorc duro Bcſpadiceo, nigricantejrugofoj interiori prppamtKkim offeoj internâ iiibſtantiâ cupri diffraſti inſtarlucenre, bivalvi atque in liccis gc inveteratis nonnihil hiante. Nucleus vero in fingu-]is nucibus latitac.fingularis, lxvis, fplsndens, polpre feminis Lini aut Pomorum, i^d dilutiore paülo Odor Be fapor Aniſi plane eſt, nihil ramen pratersa cum Anilb commune habet. Relinquit tamen nefcio qumacnmoniacinlingua commanſus.

Ds hujus radice, caule^ fbliis vel eciam floribus fe quicquam pronunciare polls negat Clufins: qubd fbminum & umb^llaium^a.cuui partis LonduiP auccpsrat Aoifi oominc.

CAP.

CAP. X.

Fruttuum exvtlcorum ojjicula e Mufti Sou. Reg. Londin. deftriptimz à D. Grevio edita.

1. OS *Pruni Indici fere globulare.* Juglandis mediocris magnitudine eft, colore leucophxo obfcuro, undique tuberofum, duriflimum, ad bafin *Sc* verticem aliquantulum prominens.

I. *Vs globulare aliud.* Magnitudine Be figura przeedentis, nifi quod ad bafin tantillo latior, colore citrino fsuftramineo, duritie Juglandis, undique inacquale 8c fbabrum, cum fulcis parvis & foraminibus intermixes.

3. *Osglobulare tzrtium,* in quinque tamen valvas feu latera dividuum, primi modo inzquale & tuberculofum undique, xque durum, ejufdemque leucopha:i coloris, verum magnicudine Cerafum mediocrem non excedens.

4. *DsFruni oyak,* Magnitudine Be figura eft ovi Columbini, afperiufculum feu fcabrum, ferreo colore,fubftantia dura, non tamen admodum crafla.

5. *Ds aliud ovatum,* Ovi Gallinacei magnitudine & propemodum figura,nifi quodbafis aliquanto obtufior fit, conus feu vertex minor; colors leucoph^o, mira duritie, in quinque latera divifum,rugofiim & mxquale, cum plurimis foraminibus 6c profundiohbus fulcis. Latera tDtidem fiflūris r- ciis diftinguuntur, paulò fupra bafin incipientibus Scinde versus apicem produftis. In horum uo- quoque continetur ofTeum 5C veluti dentatum corpus unciam longum.

6. *Djjiculum o<vah produt?ius3* Duos digitos longum eft, unum latum, Olivae officuli figura, mem- branaquadam ftraminei coloris teftum, lib quafulris undique inaequale eft, exterius colore cinsreo obfeuriore, intus albicante, duritie eximia.

7. *Djjiculum ovale oblmgum aliud.* Nudum leu nulli membrana teftum, pr^cedente multò majus, ut quod i\ uncias longum eft 1^ unciam latum. Sulci etiam hujus plures funt St profundior^-

8. *Djjiculum wait oblongum tzrtium,* pracedenti cognatum verum muko minus. Cornum vulgar^ magnitudine parum excedens. Hxc tria cognaca inter fe funt, non tamen ejuldem fruftus junior[15] Be aduhions offiLula, ·«rqu^ emm dura funt omnia,proinde Bcplenam maturitatem adepta.

9. *Yrum Djjiculum Juglandi ferk Jimile,* Unciam ii longum, dimidiam unciam latum ad bafe quz paululum excavata media parte uncaam *li,* vernce nonmhil acuminatu fie prominente. *Tril^"* rum eft fingulis lateribus fulcis plurimis *&c* profundiufculis inzqualibus.

10. *Ojficulumfigura anemala.* Duabus iinciis longius, duas propemodum latum, 1* craffum, co" loris citrini obfeuri, a/penufculum acfiarena relperfiim effet ab uno Jatereinarqualiterplanujn^ a^ altero in Jabium duplex intumefcens, valdeafperum,fiflLiraper longitudinemdecurrente.

Duo adhuc alia ofliqtjjajanomal* flc in/olirs figure defcribit: qua: apud ipfum vide *Muf Reg. S°€*- p. 189,190.

II. *Ojficulum azuminatum aliud.* Pragrande eft /\ digitos longum, ii craflum, duos *pxn?* latum ; ab uno latere valde convexum, ab altero propemodum planum, bafi ovali, cacumine in punftum ftatim exacuto, colore rubiginofo, prsdurum & rugolumfeu afperum, fulcis latiufculis plerifquefecundum Jongitudinem cxtenfc, e quorum nonnullis lizneac aliauot fibrx eamrmntur. SiJciin *hocahiique* hujus generis Dflici»Γ« fibrarum ngnearum ledes Teu veftigia lmprefla intelligent iunt. Aliud huic fubjungk fimile officulum, multis non tamen valde profundis fulcis undique inxquabj quorum nonnulli a bafi ad verticem fere produfti fiint.

12. *Oj/iculum ftuNux ovalis,* magnicudine Be figura :Oliva: mediocris. Uiidique laeve eft, colon's leucophzi fplendentis, veluti Mammei oiliculum, excepta dunraxat bafi, qua: fordidior Be rugofa cum duobus anguftis glabns marginibus labiorum aut oris aperti armulis a cujus angulis crena feu fulcus naturalis Nucemfeu o/Ticuluniundiquecingit.

I;. *Nux In die a <vzlut lar'uam ojttndms* J. B.

Niger eft, duas uncias fere longus, unciam pine latus, ceu monticulis qiiibufclam ina:quali^ ovata figura longiore; cui terni fcrobiculi fupeme adverfa facie impreflij eo litu ut larvam quandam 5imix caudate aliquu modo reprzfentenc fine nafp.

14. *Alia przetdenti fimilrs2finon tadem* J.B.

Figura à precedents nonnihil evariac - Nam Be tres illas fcrobiculas habet, fed tribus K... culatis, in medio concurlii tres angulos oppofitos facientibus, interiiinftas. Figura fruftus ... ad tnangularem accadir, iccundum felongitudinem canaliculis ftriatus atque /ulcarus, ea pa... foramina funt litiorc, oppohta angufHorei color ex pullo cinereus. Concuflus nullum ... prarbet.

Cat & Defer.Mufti H?g. Soc. p. iui, ioi- Hujus generis Nuces fex fept^mve defcribit # D. Grevius Palmacoci nomine. 1. Prima longitudine iemipedali erar, media parts duos digitos lara, bail nonnihil ovali *ic* prominente cum ... amplh fbraminibus ut in Coco, (1l pen lis conic a *6c* paululum inflexa. Tribus valvis feu Jaminis c... nicur, qui cotiiicm angulos concurfu fuo efficiunt, inferne obfeuriores, fupcrius acutiores.. ... vanusprodilhibiiciDnchbrariim lignearum. 1. Secunda mediz magnitudinis, Juglandi ma)... iiunuam longa, balis diametro unciali. Ad margines foraminum in bafi, hbnlla: nigr* ... in ambicu expanduntur ad modum procefluum ciJianum circa humoi em oculi CiyftalliniMJ; ... tia pancer conica led minor, figuri Pyrimolchacellini/Nuci mynfticx parvs raagnicuiin^ ... lignea, colors Buxi, cum cnbUs, uc in reliquisapertis foraminibus. 4. Quarta, Palmacocus ...

ditta, Nuci Indict larvatx *J. B.* jam delcripta: fimilis, Ipecie tamen (ut putat) diverfa, caput caninumiion inepte exprimens, Defcriptionem vide apud aucorem noftrum loco citato. ?. Palmacocus ovalis, NudsMvii. 6. Palmacocus latus, in tranfver/um uncialis, abafi ad verticem non ultra i uncis extenfa, tribusin lateribus foraminibus propemodum asquidiftantibus.

7. Palmacocus orbicularis, aliquantulum tamen comprefltis, diametro femunciali, colore flc duritieBuxiyofliculiPerficiniinmodLimrulcata- Foramina in lataribus terna aequidiftantia, fibris capillaribu5 nigris Dbvelatis.

8. NuxrhombDideSjprazcedsntibus aflinis, i^unciz longa, f unciz lata, femunciam crafla, latelibus paululum compreflis, fibrisligneis tenuibus abafi feu pediculo ad faitigium produftis undiqus opsrtus.

15. *Nucidattyls/s* MuC R. Soc. D. Grevii.

DuospkisdigitoslDnga eft, ad pediculum unciam lata, props fummitatem propemodum duas, Pyri inftar turbinatus, linea ab uno lacere elatiore fecundum longitudinem decurrente. Pediculus albalanugineutin Malo Cydonio teftus. Tunica exterior leucophaea, tenuis, mollis, glabra, iub qua fibnllarum operculum non ut in aliisfmaibus fecundum longitudinem produaarum, fedcrefta-j'um admodunivilbruniinyelutD difto, aut fetanim in dorfo porcino, ut exteriore tunica exuta, fruftus fcopulam fetaceam feu echinum reprsfentat. Omnes *hx* fibellac proximo tegumento cir-^cumcirca cpntinuac funt, quod liibftantia conftat lignea, lenta admodum Sc dimidiamunciam crafla. perimen^o feu corticihuicproxime fubjacec iubftantia quxdam mollis levifque, qux ex Ipano re" liao vacuo kiitio pulpofa admodum 6c fuccubnta pars fuifle apparet. Intra hoc pericarpium latitac ©fficulum magnicudine circiter ovi columbini, nonutin Prunis uoncavum, fed folidum prorlus uc in Daftyjisj ejufd^mquealbicancis, denfi 6c corner materia:. In fiimmo ofBculo ut in Nuce mofchata cnbrmatur eellula quxdam rotunda in qua femen feu nucleus gemunus continetur.

16. *Nux uhofa,* **€||C Gutter ^Ut** *Ejufdtnr.*

Novatn Angliam agnofcit matrem Nux ifta qus aboleo dulci quod copiofum nucleus fundit cognomen Butyraces meruit. Uncias *zi* longa eft; media parte unciam ij propemodum lata,utraque extremitate anguſtior, & aliquantulum compreſſa, ad Cucumeris parvi figuram accedens. Tota integitur tenuri, colore ... in ficca. Subſtantia interior nigricat, quæ initio pulpa quædam erat, ... cortex ... circiter digiti craſſus, ... Juglandis pulvinato reſpondens. Os fere ovale cratj fex feptcmve angulis fecundum longitudinem ftnatum, maximis, qui oppofiti funt, in mucronem acutum definentibus. Angulorum interflitia" inzqualia lunt, lamellis plurimis 5c tuberculis rugofa, feu exafpcrata.

Dccofto corticis coloni Anglipannos line us laneofque Cinnamomi colore tingunt, abfque additione Aluminis, aliufve rei cujufcunque.

17- *Juglaw angulofa, tjufdtm.* C&c ...

Colorc eft Juglandisvulgaris, unciamferebnga, tantundem lata, pauloplusfejnuncia crafla. Ba-fc, fed przeipue vertex, aliquantulum prominent: Dfto angulis diftinfta eft alternis acucioribus Be obtulioribus. Nucleus infiguramjuglandisvulgaris efFormatus.

18, *<A<vellana: Indie*Jpecies,* EjufHem.

Figurae eft triangularis, uno latere majope duobus minoribuslubtcnfcF. Bafis femunciam crafla 1^-uncix longa lat a, abafi ad cufpidem tantundem extenditur, colons cinerei obfeuri, undique rugola *kukabtdj* ex diftributionefibrarum plurimarum. Vcra duntaxat bafis qua putamini adhxlit gla-bra eft, Be ut Avellanae in medio fiffilis.

19. *AvzUana Nova* Angli*i* Ejufdem.

Brcviore5 funt 6c latiores hac nuces quam Eoryli vulgaris, apicc deprefliore, bafi produftiore, colors fimiles.

to. *Amllana fttrgatrix Novi Utbis.* **2&at6atia |^Ut,** *Ben magnum Mtdicorum vulgo* Monard.

Hanc fuperiu5 è Monarde 6c Clufio defcriptam dsdimus. Pruni cujufdam (fi Ligono credimus) re-Vcra fruftus eft non A veil an a:. In nuclei medkulli[> latitac plantula feminalis fuliis binis cum ratlicula Be gemma conftan5,in qua fola vis cathartica hDlpitatur ; hac enim exempta rcliqua pulpainnoxi^ non minus quam alii quzvis Nux edi poteft, tefte *Ligono HiR.* Barbad. p. 6B.

xi. *Nux fttrgatrix Angohnjis* Mu(. R. S.

Longa eft 4 unctej tantundem lata, ab uno latere corivexa ab oppofito plana; colore Aurantii, tefta pradura; nucteo przeedentis fimili. Surfum 6c deorium purgat vchenienter, ut vel una nux daodecies alvum fubducat.

12. *Htjtanv* figurd fruttm* Mul. R.S. p.107.

Vulgaribus Caftarteis multo minor eft. Cortex exterior fufcus, tenuiSj **iilicis** tamen propemoduni duritieaucLithofpermivulgaris. Huicfubjacet alius Dfficuli Pruni confiftentia Be fpliditatc, cuiinduditur nucleus faporis non injucundi qui tamen afperitatem in fiuwbus aut gutcurc ar»t. *3«

11. *Cafianecu Nova Anglia.* Muf 5. R.

Figura eft Caftan ex vulgaris, fed tantillo minor.

24. *Frutfus InJictts dtcujjatus* J. B. *Tom.* 1. *lib.*^. *cap.* 11*6*. *Caftanea purgatrix* Milt S.R.

Ovilli renis formam habsr, tanquam ex pluribus partibus coagmentarus, cailanea? magnitud. & Colore, oblongus, craffiufculus^parum compreflus, interdum magis orbiculatus^paftillum terra Sigillatae (qualis in Officinis fere oftendi, 6c haberi folet) forma 8c magnitudine adsquans, quctniina quidem parte duo fulci decuflitim in quatuor partes fuis radiis dividunc. Dppofita veroparte figmoideslulcus duplex conFormem porcam ambiens, artificiDse exaratus^ inter cujus comua triplex cminentia germinis fedet,

15. *Eeratiuw Monocvccori Indicum* J.JJ. *Lobus Buglofioides* Muf. S- R.
J.B.

Quinque uncias longus eft, duas fere latus, pediculo brevi, craffo, firmo, non fructui fuperfitis ramis inferto, fed cortici continuo. Cortex porro craffus, (thaleri craffitudinem fuperans) extima facie fcabritie, rugofa, quadam fui parte pellucente, cum quibufdam verrucofis tuberculis. interna fulca, pulverulcnra, digitorum contafl-um fuiba quadam fuligine^ veluci uitilago (quz c fruftus fuperficie J inficiens. Ipfa ci'terum corticis fubftantia veluti ex arenoiis quibufHam inicis firmiter adeo cDmpaftilis eftj uc fine vi quadam rumpere haud ita fit facile. Quod cavitatem replet intusnon faba eft ant Phafeolus, fed phalloides fungofus quidam fruftus, interns atqus coAvcxa: corticis cavicati cxteniis refpondens magnicudinej ut integer frudlus agitatus fbnitum intus edat: pulverulentus quoque eft, teres,, modice recuryus ex fungofa quadam materie compaftus, cDlorefufcD intusfnrirquef iipor fatuus nee olfaiftu dignus.

QLII in Mufxo R.S. hujus generis allervatur bbus [delcribente D. Grevio) triplo major eft jam defcriptDj nimirum decem uncias longus^ 8c in niedio 4f latus, utraque excremitate ovalij planus &c icnuis, dimidium digitum eraflitic vix fupefans, ventrc xquali^ dorfo convsxo, obtubj tuberculis plurimis undique afper^colore ruffb obfcurD. Tota cavitas lnterna unico nucleo repletur, e inira congene fibrarum albentium, h^quefecundiim longitudinsm Heque fecundum latitudineni fruftus extenfarumj fed Iccundum craflitiem utrinqnc veluci dentesin peftine dtiplici, cuiupuKD. Fibrarum interftitia pulvere replentur^qui initiij pulpoiLim fruftus parenchyma fuit.

CAP. XL

Fru$u$ peregrini Wormih

1. Primus eft feffilis excavate ... wiuUjjcAflccarfinc ronrin ehis patina moco cavam, ut nucleum alium anibivifle lulpido lit. Parte interiDre Be leffiJi foramen habec, quod tamen culcro niajus redditum videtur; tante magnitudinis ut nuceni Avellanam capere poflit^ per quod intenorem fuperficiem Juftrare licet. Cinereus, afper, inarquaJis, adrotunditatem accedens, figura faine fepidis BiDntii^ in circ.umferentia pollices lex cum dinudio obrinens.

x. *StcunJus* eft ovalis, cinereus^ alper, ovum parvum gallrriaceiim"figura referejis^ paululum acuminatum, fed pjite ciafliDre pediculi fsrvans veftigia. Ab hoc pediculi punfto ad (iimmum apjeem pollices duos cum Jem ids habensih ambitu quatUDr/concuflu fDnitum ab indufi nuclei attaftu edens: fed nullis prominentiis aut cuberculis inarqualis, affinitateni qiidndaiti habere viderur cumfruftu *1.* Garecti a ClufiDl. i. JExot, c. 1 5. defbriptD.

3. *Tntius* quDdamniDLio figura refert fruftum, quern Clufius 1. x. Exot. c. 16. vocat *Coxco-cjpotej* colore fufcoj *prx* kvDre Jplendens, in utroqueapiee wneream Bcfajcatamquandam habens prominentlam. Nec fruftus mihi videtiir nee alcerius fruftus officulum, quia cavus, mollis, Jarviffimus, nullum in fe nudeum habet, nee in aqua fubfidec. Si xu aut cultullo pupugens faille ad interiora penetraveii5: potius Fungi genusquDddani dixero. Ovum cglumbinum majus figurareft.

4. ^*uartus* elegans eft, altera parte Jeffili/ Nuas mofchatac iTiagnitudine: cortice conftat tenui, CUJU5 pars teuia (cabra eft, miqualis, colons Jpadicei^ lapidem Dufqniuni colore Sc lxvoie feinie referens. Parte Ibllili foramen eft, Jjon naturi led<:afu proculdubio Impreflum, per quod K corticis tenuita^ *&c* nuclei ei innatantis ferme conftitivtio yideri poteft. Eft autem nucleus cortice paulo minor, unde concuflus JTJuttui aUiiJ fonitum excitat: cxterum ipfe nucleus exteriii5 colons eft purpurei led interius albi. Sunt qiii Balfami Peruviani fjuftum elTe putent.

J. *Qumius* cjufdem fere cum puore ell niagnirudinis^ parte alrer^ lacvis *5c* lubricus cum e\igua pionunentia in medio, colors luceo^ figura ovali, aliquanculum ad ahgulos obtulus prorubera... Parte altera lnxqualis S: fcabra, feptem Juiubus icu foraminibus in mcdullani pcrvii? prxditunb ... IQIJS cinci niy nuckum nucis Juglandis quodanimodo 1 efeixns, fed lignoius Be durus eciam hac p... ell.. Egu arbicroraffinitatem magnam liabere cum Jexto fruftu delcripto a Clufio l.x. Exot c. ... Qliidani veramnucem Mctel die arbicraiuur.

S. J«r«i Daftylum ferniil-figura mnulatur, ubfongUJ, comprcflLisaliqiiantum, duas ... lon-gitudine Juperans, unam laciiudine, utnnquc acuminarus, colore purpm CD, Jtriaius K rugis in-aqualibu5 dotaius. Auc & genere Nucura efli videtur, a-ic us majoiis alicujus fruftuj. Ugn... fiis namqiiB eft,, darus an verb nudeum in fc roiuincac non li^ucc, quia cDncuBus nijnl... *tM.* Ncluio an ad Za,bucayo rcferri debcac.

7. *Septimus* ovalis eft figure Os, ovum gaUinaceum parvum magnitudine aequans, fed ucrinque acuminatum, lignoliinij fiavum, nuckum cpntinens, qui moto 8c concuffo fruftu refbnat. Teftum verD fuiffe videtur pulpa quadam Candida, cUjus reliquiae teriaciter adhuc d adhxrentescon-fpiciuntur.

8. *Ottawa** gemellus erat duDrum Prunorum tnajufculorum, invicem cohaerentium rmgnitudine. Alter vsro illarum f in quit Wormius) appendicem habebat roflratum, Nucis Avellana: minnris magnitudine. Nee genuinum ejus cplDrem, »nec pulpam auc nucleum ddineare potuit Worm, quia interiore nucleo aut fiibftantia fpoliatus erat &c exterior facies vernice obfeure flava obdudta ; inextremitateappendicis colore nigro (plendente prxditus, ex eo namque rctenta naturali figure pyxidem fecerant Tabaco fternutatorio deftinatam.

C A F. XII-

I. *Vinri coni facie fruffus exoticus* J.B. *T.* i. P. z, *pag.* 164.

J.B.

T\Ediculo minimi digiti Fere craflitudinfe, rufo, duroatque ligrtofo^ *folia* mutuo incubitu ad-^ *mJ* rigifcuntur, digitum fere longaj firmij .lubltantia lignosa, triquetra, principio anguftjgi L, M reliqua parte latiora, & faftigio tenus recurva, numerosirque fquamulis, fbliaceis, lucentibus nigrifque veftita. Hsc pars quae incurvaj modico inflexu feparatur^ ut frufbiim effe fquambfiim fufpicio fit. Folia quae in tus delitefcilnt extimis breviora, 5c denfiore di ft Drum foliorum ftipatUDblepta: per quorum longitudinem extimam cofta infignisj angulum faciens^ exctirrit, parte interna carinata. Sapor nonnihil arnaricat, non fine aftriftione nidorulenta^ ac fi fruftus in fumo eilet exficcatus. Partes ex comeltione dentiumque attritu hasrent, quod argumento sit fubilantiam nonnihil efle vifco/am.

A C. Bauhino fratre hunc frufturn habuit. Dignus eft inquit qui cum Carduo Madagafcar conferaturj cujus ergo defcriptionem (ubjiciemus, ut Leftor invicem confsrat.

ii *Carduus ex Madagaftar India* J.B. *Infula Madagafrar* C.B. *Cctrdui wjufdam iUgAntiffimi capui, [ub fructu 1*5. Cluf Exot. *lib. z. cap. 1*5.

Erat id caput tres uncias cum femiffe longumj inferna parte unciam latum^ fuperna rhagis, ut quod explicatum ex multis iquamis imbricum modo fibi invicem mcumbentibus conftarctj quce circa mediam Be liipernarti ipfius capitis partem majores„ prae ficcitate reflexae erant fummo faftigiu, Sc quodammodo in lacinias divifarj coloris fpadicei; inter quas exortx erant velut exigu£ niembranacsz liguk, plans fie fatis anguftx, cineracei quafi colons, fumma parte latiores 5c foris exalbidar^ interne autem fpadicei coloriSj mplliflimo longoque villo faturx purpurx deganciflimx per oras ornatae, quae temporis lucceflii in atriim degenerabat. In medio capite denfa erat villoforum ftaminum flavelcentis coloris congeries, inter quae latebant anguft 5c pungetites fpin.r, binas uncias -longs, quibus infima parts villoliim femen inhxrebat^ Nerii femim non dilfimib, fuici ex ruFo coloris, fed immaturum.

In magno illo finu infuk Madagafcar a Lufitanis *Bayo £ Antvn. GiU* nuncupatD lcftum erat.

3. *Cacios* J- B- *Solanum pomiferum folio rotunda tenm* C B-

Arbufti modo nafciturj Sc infigni virore prsdita eft, folio rotundo BCtenui. *Fruttum* fert Maid infano^ fimilem, ahera parte feffilem, altera turbinatum, cinerei coloris, grati fapons flc acrimoni^e expertis, minutum admodum femen continens.

Invenitur tantumin Peruvianis montibus.

Magnar eft apud Indos xftimatibnis ob infignes facilitates. Nam urinas ciet, calculum e renibus pellitj quodque prarftantius eftj illius ufu calculum in vefica commimi ferun^ Ji mollis ad hue iir^ ullifqiu mcdicamsntis ccdat. Vires.

SECTIO

SECTIO QUARTA.

De Plantarum quarundam ſuccis in Medicina uſitatis.

Notts Gummi, H($fin<z, <? Sued inſpiſſati, vide Lib. i. *F£ft. nuftr. p.* 1 *o.*

I. *vlibanum, Jive Thai* Park. *Thus* J. B. *Arbvr tburifera* Ger. C. B. jprailhiliCCItfC 0? *€>M** ...

7-B'-

Silccaac pinguior eft Thuris lauhryma quam Maftiche, ftatimque in luculentam pertinacemqus flam mam sxardet, .'odore multu imbscilliors, fed mhil per incendium ftillar, ut Maftichc; dentibus ftatim friatur, verum friatura non cogitur denuo, in Maftichesj nsquc ut ea libere volutari poteft, cum dentibus eorumque prsfepiolis adhaerefcat. Sapors eft amaro Be modice acri, non ingrato tarn en, Dcfalpino adftringents fubamaro. Colore eft ex albo fulvefcents, minufquepellucet quam Maftiche, colors candicante autfubrufFoj. tranflucidK gutc^ alias HngulaLeSj alias gemsllse tsfticulos aut mammasj prout ea; majurcs minoreive fuerint, lmirantur, unde 8c Mammoli Sc Mafculi Thuris cognomens: interdum quaterna: aut quinar, magnitudine Ciceris, Avellana?^ ScmajoreSj adharrsntes nonnunquam luo cortici unde exfudarunt: friaturaveio immundior ex grumorum attritu decufla Thuris Manna Grarcis appellatur.

Qiiocl ex eo [Thure] inquit Plinius rDtundirate, guttaipependit *njafculum yocsimus,* cum alias non fere mas vocetur ubi non fie fi£mina. Mafculum alii putanta Ipecie tsftium diftum. Caf{^ Hufmannu5 quam ob caulam mafculum vocabant fe nefcire fcribit, nee enim arridere quse Plinius dick lib. iz. cap. 14. Nobis latisfacit Plinius ob formam vel prarftantiam mafculum didlum.

Mammofum Thus J. Bod. a. Stapel a mafculo diiiingui): quod illud oblpngis grumis mammarum inftar pendulis compofitum fit; hoc parvis rotundis candicantibus aut.flavis, intei^um Unguli5j interdum tclticulonun inftar gsmcllis conftat: Alii hoc ab illo non difFerre volunt.

De Arbore Thurifera nihil certi traditur. Theophraftus Arborem non magnam ells traditj quinqus fere cubitis attpllij ramofam effej folia habere Pyrofimilia, corticeni lsvsm ut Laurus. Alii camen [inquit) fimilem Lentifco eile aiunt, 6c ejufdem fruftus fubrutilo folio- Al» 8C cortics *6c* folio etiam Lauri. Diodorus Siculus Acacia; /Egyptiacae formam Arbori thurifera? attribuic, Salicis folia, Lsntifci autem folia Myrrhs arbori, in quo Diofcoridi & Theophrafto plans contrariatur ; quomodoharc cDnciljanda non video, nifi fit qga^dam tranfpoficio. Garcias quoquc Thuris arborem humilem effc Be folia habereLencifco fimilia fcribic.

At Thsvetiis Arborem Thuriferam Puiua reliiiii£eras rdirre traJi^A vaumicooi quam propepnit cum Pinis nulla eft fimiiitudo ; quamvis ie hngat adfrare arbon, aut ei ariltantem pingaL Devera ergo forma hujus arboris etiamnum incerci manemuSj quod ncque Veterum quiiquam^ neque Recenriorum in raftas illas Arabis folitudinss penetrayit qua: Thus dant, uc Ca(p. Hu£ manni vsrba u/iirpem.

Oportet tamen utRsgio thurifera fatis late patsat, Be arboribus etiam abundet^ cum thus tarn vili vencat.

De loco Thuris natali tnagna IJS eft: nonnulli Arabiam folam Thus gignere fcribnntjnsc tamen earn omnem, ied Sabzam diftam, *Solis tfi Thurea virga Sab<eis₂* Vug. Juba, aucore PJinio, negat in inlulis nafci prater Arabiam ullis. Thus quoque prxtsr Arabiam nulJis gigni Theophraftus *&L* Plijiius tradunt. Dixcre tamen poftea, quod ex relatu acceperant, id etiam nafci in quibufdam in lulls. Thevetus etiam mulras infulas *&L* regiones h u jus fgraces effs fcribit pr^Ler Arabiam, *&C* quibufdam in locis tam vulgaremefle quam Aurantia: Malum : Thus tamen quod ex Arabia dsfsrtur ut olim ita *bi* nunc.omnium praftannl7imum haberi.

Diofcorides prxcer Arabicum Thus inveniri Be Indicum fcribit. At Garcias per itfiiver/arn Indiam Thus non nafci certiflimum efle ait, cum quicquid Thuris ibi confumaturex Arabia deferatnr: cc niiratur a quo Dioicoridcs id acceperic. Potuitforte a Colore nigro quoddam Thuris genus Indicum appellari, quemadmodum Myrobalani nigiac Indac denominantur. Ac[#] Bodsus a ^apel-A//'-Indum Graecos vocaffeaithoc genus, non qubd in terra ipfa Indix continenre nafcsretUJ'j i£d in infulis Arabian adjacentibi^ qua: turn temporis erantfiiblndorum poteftace, qua: deludeabArabibus forte luntrecuperati,, 5c hodie liibeorum funt pnncipatu. Duplicem Thuris quotannis mcffciu el'[5] tradit Plinius *&C* confirmat Thevetus. *Mmftmtlanno fvlebat, mmorz Qccafi9ncvtndmAi\jam quaftM ah tram 'vindimiam ajferti prior at(\ut natural is *vindtmia cams circa or turn flagrant ijjimo aftti, i[nc$]~ drntibus qua maximi *vidtatur tjj't fragnans, Xinuiffimufyuz tends cortex. Autumno legitur in tft[1]*^ fartu. Stcunda 'vivdemia tfi vere, ad earn hy«me curttctbus mcifis,* Plin. Quod a;/tats coJJigitur canni"ns, purum, nitiduni, pellucidum eft (inquit Thevems) alterum quod vere rubeicens, pon* dere, prelio, bonitate, viribus JLipenoru longi: inferius.

CcTnment.in Thtvphr. /1. 9- c-4-*

Vires. Qi[cxt] ad vires attinet, Thus calfacit, ficcar &: /ubaftringit. Ufus pneip. intrinfecus eJJUd vanos capiris ^-pedtons affeftus, uc *be* ad aJvi utenqueprofluvia, ad tuflim (deglucitur *vzlp&r^ltmmj* voniitum, languinis exLixacionem, diarrhuMm, dylcnrcriam mitiganJam- Aviccnna dcpra'a"[5] IUIlibu5 & abqlirx mcmorii Thus opcin prxftare tradic. Diolcorides Thus in ienuida vaietudine hauftum inianiam facers, Be largius cum vuio Juniptum inccrhcerc ait. Nos ergo (inqiuc *].o.j*

confiiUmus, ut nulli affe(ftui intern oprsfcribatur, nee etiam in. fiifflimigiis, *R* vera rcriDfit ties de BJUS natura. Sum nobis alia tutiora mediuamenta pro roboranda memoria, & ad vert Vos affedlus internos. Dulcitas alius p

Extrinfecus infervit fuffitibus pro capiteroborando, catarrhos difcutit, cava ulcera came renler Sr ad cicatricem perducit: cruenta vulnera, cephalica imprimis glutinat, perniones {cum fuiUo idint autanfenno jianat; ulcera cacoethea turn fedis, turn reliquarum partium demuJcet ftritum cu lafte limmentum: *j* Dculorum rubcdini ac lippitudini medetur (fbil. aq. Ro(arum mulriplici in EX tinftioneThims imprsgnata, laftique muliebn poftmbrlum commixta piD collyrio linuido-) verm cas incipientes Be impetigines abigit (cum pice Sc aceto impofitum) Emplaftris, unguenfis Balla mis ad vulnera Be ulcera mundanda 3c earns replenda utiliter adinilcetur. Prxcip .i usuY eft in Cranii Fraftuns. iU

Olibanum cum albumine QVi tritUm & telnpDribus applicarum hemicrama: Sc cephalalgiæ prodeft-

Ad aurium dolores, [aures ulcerofas *Mattb.*~\ cum vino dulci .[& calido] infunditur

Cortex thuris vim habet eandem quam thus, efficacior tamen eft Sc magis aftrineit Ouare DO tus tnagis commodat finguinem lpuentibus, Be Hindis affeiftiDnibus appoficus. Hodie' in ufii non bft; neefcio an olim importaretur perfe, fed duntaxat qui una cum Thure ab arbore deradebatur" eique adhaerebat.

Alia res eft cortex thuris nrinnullis diftus, vel Ihymiama, vel Thus Judzorum qu6d Tudii in fuffumigiis frequenter utantur, eft corticofum quid ex India allatum. Manna Thuris difta eandem etiam vim habet quam Thus ipfum ; ncc enim aliud eft quam mica: Thuris concuflii elifi ut Plinius fcite.

Fuligo etiatn Thuris olim in ufu fuit ad mitigandas oculorum jrlflammationes, fiftendasfluxianes repurganda "Jcera^ cavaimplenda Bompcfcendaque carcinomata ; verumnunc dierum non amplius in ulu eft. Modum autem faciendifuliginem vide apud J. B. torn. i. part, i pag. 206

Czterum Thuris ufus antiquiffimus Be longe uelebernmus erat in facrisj thu're enim facrificabant ohm, eoque in templis ad fuffitus utebantur. Nee rarior ejus ufus eft nunc dierum in templis" ChnrtiaiiDrum ad iuffumigia. Ejufdem f inquit Ainatus) etiam ufus eft in luftrandis mortUDrum cadavenbus, Et nurum diftu ut hie mos per oranes states, inter Diniies fere gentes Be relieiones inolevit. "S*""»

Tburis limpdi folium Lobi

NDUS cum Parkinfono nihil aliud effe videtur quam Limoniotongeneris plants Clufio diftar folium. An J. Bauhino co nomine defcriptum diverfum fit inquircndum.

Thus, vel Tusut inantiquis codd. abfqueafpiratiorielegitur à tundendo dici fcripfit Sofipater ut Tus dicatur quafj tufum, nempe a glebis tufis, five tun (is. Aliis placet thus dici quafi Bw® «ri *n* 3»wj quod Voffiomagis placet: nam 3WK Grzcis idem ac ^H*f«« liiffitus, fiveut Recenciores loquuntur mcenlum. Quetnadmodum »W unde *tin,* idem interdum ac ^^*vfufEre* *VofT*

*W*m* G R Q.. qu^em diftum volunt a juvene AfTyrio ejus nominis in hunc fruticem converfo quern Deos Jtudiohffimc CDlentem invidi occiderunt. Hinc Diis Thure gratius nihil afferunt Alii nialunt a monte Libano : Ssdin eo, Thuris arborem repenri Veterum nemo prodidit. Venlimilior illorum opinio .quia MC. ftilb nomen accepifle fenbunt. Dffic.nar Olibamim vocant a Grsca Euripidi vice Turis Arabica arbor, ulcerum ludum.

i. *De Myrrh*.*

> Myrrha Grscis S^r* *Be* Mifo*. At M#;« pro 2*4r« jEolicum eft, £ quibus Latini mutuati funt. Myrrh* nomen [ut Poets fabulantur) accepit à Myrrha Cinars regis Cypriorum filia nuz nefandopatnsamore capta, cum aliquot noftesauxilio nutricis cumillo concubuiflet tandem dlato lumineagnita, cum illam pater occidere vellet, noftisbeneficio elapfa in Arabiam confugit, ubi in arborem fui nominis eft converla. Vide fab. Ovid. Metamorph. ID, Verms Etymon eft a pi/^* unguentum. De Myrrha: arbors nihil certi traditur, nee à Vetenbus neque à Recentioribus. Theophraftus'Myrrham quam Thunferam arborem ficminorem Be humilio^m effe dicit^fruucofioremci, caudice duro contorcoque juxta terram, craffioremque fura homims TOium habere Thuris, aculeatum tamen *&c* non lxve ut illius, Diofcorides Myrrhz arborem fimilem Spins iEgyptiacx efle dicit. At Diodorus Thuriferam arborem Spins iEgyptiacac fimilem facit; Myrrham autem Lentifco cui Diofcondes Thuris arborem CDmparar. Quod de BelJonio i Obi! 8. recenlenc quidam finquic * Cafp. Hofman.) qubd viderit Rams in Palaeftina inane eft, Hariolatur tantum (uc Scaliger loquitur) ex vicinia cum Acacia iEgyptiaca, cui comparari audiverat a Diofcoride hi. c. 78. Intenm non contemno fpinolam arbor em Pens *Adv.* f. 4x8. quod & Acacia fpinas habeat in trunco, licet alio modo. At Theveti arborem, quam Hift. Lugdun. etiam dat, rideo- * *De MeJi cm offirih** 54

Myrrham fie defbnbit J. Bauhinus. Glcbs Myrrh's alls pugillares ferè, alis Avellans maznitudine & minores, colore fulvD^uffb, aiu ferrugineo, alis pellucids, alismiriu's^ fiibinde etiam unguibus eximiis albis prsdits: fapore amaro, fubacri: odore nares ferit acnter, ubi adoletur^ nani flammam concipic. Dentibus attrits fnabiliores apparent quam quod pro Bdellio exhiben^c nee aqus immerfs diflblvuntur ut gummijed diutius-in ea relifts limi inftar diffluunt 5c flavefcunc' Digitis etia^acilius confringuntur teruncurque. Quibus notis f inquit) facile diltiiiKues ab admixtb adulterato^ummi, Sc fuppofititiis glebis.

Myn-hain Offiuina-rum lsgicimam nonl efle fufpicatur Fuchfius, quod nots Myrrhs apud Diotcondem illi non convenianr. QLin ipfi Bdellii indicia magis relpondere videntur. Cbnuludic autem fiquitlem Myrrha fie earn efl-s (pccicm qux Caucalis Be Eigafine Dlolcoridi cognominatur.

Rrrrrr

Braſavolus aliique Myrrham Dfficinarum pro Bdellio habuerunt. Et revera tanta intercede inter Bdellium Be Myrrham fimilitudo, ut facile ab incautis Be minus expertis unum pro alters accipi poflit. Verum Myrrha facile difcernitur, qubd impenfe amara fit, non autem Bdellium, przterea pallidior^ pinguior^ fragilior, odoris acnoris Be niagis pungentis, minus denique pellucida quam Bdellium.

Langiiis Be Alii Benzoinum diftum omnes Myrrhs eledtz proprietates habere fcribit. At ipfius confeffione defideratur amaritudo, quam Diofcorides in Myrrha requirit. Pierique Myrrham Dfficinarum improbant Be pro genuina Be optima: nots Myrrha non habendam ftatuunt, fed vel Ergafinen Diofcoridi diftam vel Indicam a Plinio vocatam. Verum J. Bauhinus, Parkinfonus aliique in fimplicibus medicamentis examinandis verfati Veram Myrrham adnos adferri ftatuunt, quamvis farpius adulteratam cum Gummi, Be arguments in contrarium allatis relpondent.

Nota: optimx Myrrhx Galeno fiint, quod fit mundiflima *&c* taflu quidem afper^ *&C* arida *&C* fragilis Be levisj Be globulis pufillis, extrinfecus uno colors, intrinfecus deinde fubruffa Be veluti venulas habens albicantes, odore /uavi, guftu amara Be excalfaciens- Adde ex Diofcor. qubd fit recens Tr^Vp*]®– Hare dubio procul (inquit Cafp. Hofm.J ilia eft quam vocat *Knm&v* Be /itf*£«7*Tk' ob Copiofum Stamen-

Omnibus autem prafertur quz a loco unde convchitur Troglodytica appellatur^ colore pallefcens feu fiibviridisj fplendens ac mordax,

Prr^ fecunda nota, *ut fit friabiljs* -vl^'^- Cafp, Hofman, ponit « -*a.Qv&* non friabilis^ cujus rationes apud iplum vides nobis lion fatisfaciunt. Nam eadem nota habetur apudPlinium, qui Diof[CD]" ridi vel coaevus erat, vel antiquio^ Be apud Galenum. Aliarum notarum explicationes vide apud Q Hofmannum prardiftum.

De Myrrhjc genenbus non attinet dicere, cum nihil certi fit. Be omnia mercatorutn fraudibus conftent, uti nee deMyrrhjE adulteriis. At verb in quire t fortafle Leitor quid fit OpDcalpafurti f[eU] Opocarpafum, a quo maxime cavendum jubet Galenus ne Myrrhs admixtum fit. Opocarparurn ex Jententia Calp. Hofm. eft Myrrha Indica Plinii, quae ibidem quadam c fpina colligitur; fiq[1]^[1]; dem hac Plinius fallaciffime adulterari Myrrham fcribit. Galenus autem DpocarpaJum mefitin poffe optimam Myrrham ait: at quei poflit effe major faHada. Mera hacc eft conjeftura, oec noltro juJicio valds probabilis, cui tamen refutanda; immorari opera; prerium effe non duciiu^[5]" OpDcalpaliis certe iiiccus erat venenatus, foporem Be ftranzulationem prarcipitem inducens. E[c] Galenus in artatis fiiz decurfii fe multos vidiffe referr mori, quod Myrrham cui Opocarpafiim admi" ftum efle nefciebant fiimpfiflent. Cujufriam autem plants arborifne an herba: fuccus eflet Dpocarpafum diftum nemo Vcterum nos docet^ nee recentiorum quifquam novit- Adjuvantur autem qui hunc hauierunt epotx Cicutac remediis.

Srafte in generc nihil aliud efle videtur quam Myrrha liquida. Duplex autem ejus colligejndi mo- dus apinlWeres occurrit. i. Sponte exaubbrennorvultierata exftillat. *Stlaitni* (inquit *Plinius*)

Hift. nat. l. ix. F.I 5. *arburts Myrrha frvntt frtufauam incidantur Staff en dibttm, cui tulla pratfertur. i.* Exprimitur ex Myrrha cum modica aqua contu(a ut docet Diolcorides. Hoc modo Coi dus *CK* elefta Myrrha Is 5taftcn expreflifle aflerit; qua vix aliqua repenatur qux diutius 6c latius oleatj odt>re aromaxum modo jucundo. Et ValerandusDourez e Myrrha cnta Be calefadba eo niodo quern pra:fcribit Dicrfcor. ScRften prapaiabat : qu-m^c farts Iticundi pdorls Kamaram experiebacur. *J. B.* Hoc modo fie Oleum Liquidambar f: Refina sjufdem nominis exprimitur.

5taia:en Arabes Styracem vel Storagem liquidam appellarunt^quos iecutz Officinx Be mediconiJTj vuJgus. At vero quicguid fit de Antbum Storace lujuida^ Officials ita diftam Scattcn non eilc: oftenditCordLi5.

Vim. Myrrhx Diofcorides has vires attribuit, Vim habet calefaciendi, foporem inducendi: [*txun* p omnibus (inquit Calp. Hofman.) fed in capiribus, aut frigidis natuidautalioqui pitLiita occupatiSj in quibu5 aromata id taciunt. At Cordus Staden propter graviratem aliquam Icnloriis irrepentern facilL'fomnum cxmciliare fcribit] glurinandi, ficcandi, adftnngendi £ Alii Myrrham aftringere negant, cum menfes Be partus celericer ejidat] Mollit etiam urerum conclulum 6e aperit- *Dup* item menles ^ fcrtus ueleriter cum Ablinthioj aui Lupinorum cremore, aut Rutx fuiico ... Myrrha etiam mine dicrum a multis commendatur in partu difficilij [qubd menfes interdum ... id fitficcamlo Ce ferum ablumendo] Sumiturcciam pro catapotio magnitudine Faba: ad ... tcrem, Be orrhopnitMiiij fie^perum ac choracis dolorem alvique Iblutionem 8e dylenterias [... fiutnon adftriftorid vi, qua carer, led quatenus iiccat Sc digerit humores acres *&£* rodentes- *Hofm*... 5olVic quoque ngores ante acceflionem cum Pipere Be aqua magnitudine Fabx pota. ^^ tcriar etiam afpenratem Be *voris* raucedinem corrigir, Lingua (tippolitaj Se iiicco inde dcglutito- cat Be lunibiiLos amarorc nimir..ni, Be ad oris gravcolcnciam manducacur- Ad alarum dcJ^ linicur cum alumine liquido. Si verb cum vino Se olco colluatur gingivas Be dentes corro ... infpcifa quoque vulnera in capice glutinar. Et contu(as aures Be denudata ofla cum Cochle^... impolicy lanac. Et pure fluences inflammatafque aurcs cum Papaveris fucco, Oftoreo ac ... illi... Ad varos autem cum Cadia Be melle illjiiicur^ Be impetigines deterit cum aceto- ... capillos cum Ladano Be vino Myrueo oleo ilhta conobDiat. Mitigat quoque diuturnas ... ncs naribus cum penna illitis. Replet ulcera in oculis, ac ea qua: pupillis tcnebras om" *&* afpent-nes detent.

Exficcatoria Sc abflcrforia vi picraquc hxc piiiftar. Undefie olini infignis ejusulus erac i ... fer\andis cadavciibus. Aft inquit J. Bauhinus^ Myrrha non ex omni panebcaca eft- ... cum Galeno Myrrhx odorem plunmis etiam ianis dolorem capitis inducer^. Et ... Calp. Hohnan. y. Simpl. i9. Myrrham habec inter ca ijux ob copiam humiditatis, manrur, quDfLlam dementant, quibuldam etiam mprtem inhi;ninr. ... nia ...

... nonnnlli Myrrham hydrupicis cunducerc Icribunc. Matthiolus cum Ag[nl] ... tam.

Schroderus

Schrodems extrinfecus prodeflè ait in igne focro, gangrarna, tumonbus, vulneribus inveteratis ac recencibus, praccipue capiàs, unde in Emplaftris ftifticis, ut vocant, ufus ejus creberrimus effe folet.

Myrrha Bceotica Diofcor. quam dicit Arbofis cujufdam inBoeotia hafcentU radicerri effe, & calefaciendV emolliendivim habere, utiliter etiam in fuffitus admifceri, hodie prorfus incognita eft.

^ ... hodie tempore Peftis Myrrham mafticare dicuntur.

3. *Sagapnum omnium Autorum,*

Serapinum *Offic.* a Sagapenocorrupcum eft. Sacopenium Plinius a Sagapeiio aperte diftinguit

Eft autem Satfipenum Diofcoridi fnccus herb* fenilace* in Media nafcentis. Schroderus lachrymam feu gummi arboris cujufdam feruiace* effe fcnbit ejufdem nominis ex qua fauciata educitiir. Galenusftirpem ipfam Szgapenum primano vocari ait, fuccum abufive, cum reftius Sagapeni luccus diceretur. « r L J I • i i.

Quemadmodutri autcm ohm incognita erat plarita quae iuccurrihunc dabat, ita 8c hodie quoque ... defcribit J.B. Guttis conftat niagnis vdiit Thuris mammofi aut mafculi (inter- J.^Jh^febasniagnascdaaum) Opopanacis modo rufefcencibus, intus corneo quodam colore prs-- E fub dente *vd* etiam digito lentelcenribus, albefccnribufque, mordapi acnq, fapore, odore virofo, candeb admotis flaminam concipientibus. Aflul^ ranus in mafla invents, fubftantia fiingosa, "b" forispurpurafcente, rarius adhuc caulis %fius. poraones; mftae, digitalis craffitudinis, itnarar, fibris longis contexts, quarutn fpatia opplet fungofa laxaque fubftantia: femen quoque gemdlutn, Snllceo Par femuneii longius, femunciatn &c latum, impunores funt glebs quarum VJX grumos internofci ita rinines funt concrete vduti fufe, colore fordido, fapore & odore JBmih:

ND« bonitatis Diofcoridi funt pdlucidutn effe, sxtrinfecus fulvum eff. intus album. odorem inter Silohii fuccum & Galbanum medium haberc, acrem fapdremi Melue colore medium eitc inter fubrubriim Be fubalbum, odore Porri in aqua facile rcfolvi C quod nee Aifr, nee Galbano cont.

SaPquo fenfu C inquit Cafp. Hofmannus) accipere oportet ilia in Galbano, *tmi9fSAt$ w'''>* «i; tionefle amplius .Galbanum, led tranfire in Sagapenum modo in aqua diflolvi ? Hoc^ notam illam facile in aqua diffolvi non effe propriam Sagapeno, fed convenirc etiam detenon Galbano, Unde & ab odoris convenieritia valde adjuvatur fententia Lob 5c Pen* *Adv.* p ?49. J"* *h*c gunmata Sagaftnum, AJJam ^albanum eft cognataru* flantarum ftrulacearvm natahbm differettnium*

"^sleapsnum potentiffime aperit, difcutit Sc attenuat, non leviter etiam abftergit. Fadt (ait *Fires:* tore Diofcoride quocum 8c Plinius confentit) ad thoracis 8c laterum dolorem, nipta, convuHa, & turres veteres. Crafla in pnlmone haerentia repurgat. Datur 8c comitialibus, opifthotomcis, iplehieis paralyticis perfrigcratis, in febribus per circuitum repentibus in potu. Sed & in unguentis commode adhibetur. Ducit & menfes & foetus corrumpit cum aqaa mulla potum. Aux^liatur commorfis a beftiis vensnatis cum vino fumptum. Excitat eas qus ab utero ftrangulantur fc^um aceto ipfum olfaciarit. Deterit cicatrices oculorum, & quae pupillis tenebras oftundunt, & luffU*. fiones.

Inter purgantia validiora habetur- Mefue ait noccre ventriculo 6c hepati. Corrigit aftririgentibus Be tonumconfervantibus,utSpica,mafticejBcc.

Vires fummatim recenfet SchrodcrUs. Tanta extrahcndi vi pollcFe dicitur, ut quoqne fprcula e liciat Pureat lentos Be craflbs, imo 8c ferofos humores ex ventriculo, inteftinis, utero, recerebro nervis, junfturis, peftore. Hincprodeft in hydrope, tudi inveterata, afthmate, ce- "L' I' I; fnafmo eoibpfia, paralyfi, tremore artuum, in obltruftione 5c tumore fplenis, febribus m-

•n Pleurifi aliifque tumoribus ac dolonbus mitigatione & relolutwne opus habentibus. Fumus ex- l pilepticos, hordeola ciliorum lariat. Dofe a 5 fl. ad *Z V*

4. *Afa fxtida* C. B. Park, *nofiras Officinarum* J. B.

A fain votem ex Lafere corruptam effe plerique putant. Eft autem Afa (defcribbnte J. Bauhi- «n ^ lenta & feauax compaftae fubftantia colore ruffb, glebis fatis magnis coadta; odorem nobis (Iim Allii fere 'vehemsntiorem magifque abominandum late fpirans, & nates waiter feriens j fapor^'rimum amaro, poftmodum mordaci, in Qffidnis fcpeiinpura, admota igm flavefcens-

In OffiSrC duplex habetar^una pura 8c tranducens: altera impuia & turbida, cm Sagabenum (quo adSlteranDiofcoridesfcribit) cujusodorem refert, pcrmifemr, unde Germani D.a- S ftercul, [eolque fecuti noftrates 53eto¥ tinn0] nominant. Utraque tamen grav.s odons eft. rnius fiufuseflè Sebeac ad medicamenta liquida, aqua:, aut aceto, aut vino injeftafuper prunas r^folvenda, 8c quod in fundo manet rejiciendum ; vcl per colum, cui adhsrebit, tranlmittendum.

Plerique Botanici Afam fetidam Laferis feu Lafcrpitii platitae ferulacea: qua: Sixfi* Diofcoridi J!D *a±* dicitur, gummi eflevolunt, e caule aut radicibus incifis etfluens. Hanc fentenciam ... LtGarcias AltihtArabum efleLaferpirium Diolcoridis 6c Phnii fans oftendit Sera'pio lib. ... *lm<* 1 qui de Altiht agens ad verbum ea refert qua: Galenus 8c Diolcondes de Laferpitio l?!...r ... itiim autem eft A(am fcetidam Arabibus *Altibi&d:* nam cuicunque AVabi gummi *S^lmqra* ab Indis vocatum, h. e. hA^m femdam oftenderis, ftatim id *Alubl* livel *AnAt* effe pronunciablt At verb quamvis fortaffe Arabcs in ea opimone fuere, non mde equitur Ala-iwedam Antiquoram Lafer eflb. Dc Cyrenaico id concedi nori poteft, quomam nots cjns Ai* ram-

AD nullo modoCDnveniunc; an Medicum & Syriacum doftiores dubiranr. Jo. Bodaeus expreilenegac, quern adi- *Net. in Tbtofbr.hijt.*^. 594. Verum non opus eft argumentisulr.ro cicr&que alJatJS depngnare: cum Jacobus Bontiusja mdudimi rem dsfinivit, & con troverfiam dii emit. *Hift.nat. & medic. Indite Un?nt. lib.* 4. qui CDntinet Animadverhdhes in Garciam.

Planta (inquit) e enjus radice Afla cxprimitur magna quantirate crefcit in ImperioPerfico, inter LaramSc Gamaron civicates^ qua rum prima non Jonge diftat a man, Be noftns mercatoribus, *&C* A'nglis etianijfrequentatiir. Eftque hxc planta duorum gunerum. Piima farmentofa fere ut 5alix aquacica. Ex ejus foliis & itolonibus incilis Afa fretida per torcular exprimitur, quac utreliqui fucci, fole indurata in confiltentiam evadit^ qualis eft "Aloes. Secunda porro Afli Ipecies longe fcecLindior exiftit, iftquefuccus exprefliis Scradicibushujus plants, quac crafliffimos Rhaphanos, fplia aucem Tithymali folia referunt. Hujus gap ens *ib* aliquot radices domi habuifle ait, qua: quamvis jaiit elTenr exfucca:, tamen totas ardes foecoi e replerentj qui infuetis vix tolerandus eflet. · Qiiod Javani Sc Malaii & caeteri Indiarum incolx negabunc, fe quicquam o'doratius nunquam nanbus percepifle affirmantes. D. Mandelflo, qui in Periia peregrinacus eft^ duo etiam Afac ftcrida: fucco prargnantium plancarum genera agnofcitj verum ea paulo aliter defcribit, Alterum fruticofiim feu iarmcntDium eft, foliisparvh^ Oryzz limilibus. Alterum Rapi folio, coloreviridi folia Ficiis referente. Locisficcis 8c lapidolis meliu5 proficit, Gummi circa finem sftatis manare incipit, AutLimno colligitur. ConfirmaC cciam qux Garcias EN Bontius habene de ejusufu apud Indos in cibis condiendis.

Vires. Nullummedicamentumfimplexper totam India majore eftinufu quam·Afafcetida, turn in nicdicamenriSj turn in condiendis cibis, ucpoft Garciam teftatur Bontius, ut propter hanc caufamuna fit cum Opio ex prxcipuis niercibus qua: per Indiam diftrahuntur. Solent BaneanesBtomnes gen^" les provincia: Cambaix, qui a carnium efu abftinent, Afam jufculii &c olenbus fins comniifcere, cDiifricato primum ex ea lebete^ nee alio condimento utuntur omnibus in cibis. Multainhanc remvideapud Garciam.

Umntur ea Medicamenri IDCD ad Appetitum proftratum excitandum, ventriculum roborandurnj flatus difcuciendos, venerem irmandam. Apudnosin Eurupa, prscipuus. ejus ufiis eft imernus i^ fuftbeacione utenna, penpneumonia &vulnenbus. Extrinfecus in tumido Liene Be uteri liiffbcacione, pancricio (cum allio ovi alb. fufcepto) *Schrod.* N. Siquis Epilepfia: obnoxius fenferit JafficuW ex *aJJ'a fxtida* Be cornu capnno paroxyfmo aftutum corripitur. *Idem.*

5. *Ammoniacum* C B. ·*& alhrum. FeruU lacryma Gakno.*

**L. 13. c. 23.* Ammoniacum * PlinioabHainmonis oraculo nomen habet; juxta quod gignitur arbor quamM^ topion vacant: Ac Diolcondj totus cum radice frutex Agafyllis appellacur, Advehitur nunc in nag" Has glebas CDaftum, grumis magnis conftans, unguibus laftei candoris nicentibus, aiicrufis, per fubftantiam colons obioltiti *&c* fufci permixrisj, odore Galbani virofiorej fapore amaricante.

EJige/yncerum,lninimi^ arenoium, purum, majoribusgrumisj forisflavis aut croceis, intus candidionbusj quodclaram flamniani cum accenditur alit^ in manibus cum lentore traftatum mollelcitj repencinoque ldtu propcer denlitaceni aridiDrem, in plurimas Iplendidas nitencefque micas diflilifSolvicur aqua.

Vires. Actenuac B£ refolvit, attrahicy^*U^JL^^ n**™, rpK,oiCTm ^*(h.* ufw prarcipuis cil.in dolonbus arthnciilis, ill rcfolvcnd^ mucilagine viicofa, craila ac contumaci pulmDnumj. mdenteril^ Be hincin obltruftionibus cDntumacibus Liems^ epatis^ uteri, in calculo, excnnfeciis in fcirrhis, panis tophifque juncturarunij in fcropliulis aliiique tumoribusdurioribusrefDlvendiSj Bcc. *Scbrod.*

Sacci in(ptjfati Exftici, quortifn Hfloriarn tradit Clufius, quern confult. Exotic. Lib. 4. *cap.* 7, *&* 5-

Succus fplendens Anethi odorc *C.B.*
Succus Afpalauho fimilis Anethi ndore *C.B.*
Succus colore albo, flavoSc rufomixris, anethi odors *C.B.*.
Succus cinenciu5 fsmculi odore C. *B.*
Succus Afpalathofimilisatcr, micii albis afperfis^ odorus *C.B.*
5uccus AfpaLitho fimilisinodorus *C. B.*
SLJCCUS atrorubefcens inodorus *C.B.*
Succus flavus albis grams commixris gravi odore *C. B.*
Succus vifco Hmilis colore vano *C.B.*
Succus Maitichinx refru: non ablimilis *C. B.*
Succus fuccinonon abfimilis *C.B.*
Succus fanguiniDraconisaffinis *C.B.*
Succus Cainphoram redolens, ex radice Can ell x vulnerati *Garc. G.B.*
· Confule I lift or. Arbor is Ginnamom.
Succus Aloes facie *C.B.* MuLc foliis involutus *Cluf*
Vide *Cluf.* EXDC Hiftor. Lib.4. cap. 7, *Be* 8.

6. *Bdellium omnium Autorttm.*

Bdellii veri ... (inquit J. Bauhinus) magnas habet glebas, Taurino gl... ut ... [illegible] ... aliquatenus ..., colore ex fulvo ... rufefcente, ... quae ... [illegible] *\i be* cenau, ad gummi magis accedence : laporelubaniaio elr, multLim tamLna i. ... repicutur. OJoi em non infiiarem Ipirac fLiiiimaniquc concipir^ *ie* quidem pcrtinaceni, *us* ^^*[is* craf In fupCi Hwii: granula exfudanus gleba: hinc IIUTL: apparent. In glebaruni medio nibinjJ ... rC, licudinib bacilli repeiiunjurpfpifiofi. Exccnur *hues* glebarum .iliqiKUido Mvrrham v ... ^*[x* eoloris fermginSJj lei nun *uvu* imenfi amai*ons**

Alia? glebaz pro Bdellio adulterine exhibit^ nigricantes, micisfi fcindantur pelJucentibus, alioqui VIIQ5 aciem nequaquam admirtentes, confiftentia Sc fapore gummi, cujus modo tenacicer dentibus-h^rent; concipiunt tamcn flammam relifto interim craflamento copiofo.

Bdellifera, arbor, defcribente PJinio, nigra eft, magnitudine Olea^ folio Roboris, fruftu Caprifici nacuráque. Alii Arbori Myrrhifera eam valde fimilem faciunt. Lobelius & Pena inter alias merces fe mulros hujusligni (iirculos expifcatos tradunt, folidi fubftantia; cortice duro nigricante, fpinis mulcis rigidis Be crafliufculis horrentes, quibus multa copia Bdellii erat aggefta, incus forifque valdè quàm amari.

Matthiolus Bdellium, fi fuo tempers in Italiam importaretur, adeo rarum efle fcribit, ut ad oftentationem tantum aflervetur veladadulterini Be reprDbatinormam. Lob. Be Pena quod Bdellium putatur, Myrrha? (peciemefle e'xiftimant. Q Bauhinus apud Matchiolum fex Bdellii differentias haber, qiAarum defenptiones ibidem requirendas omitto.

Probatur guftu amarum, trahflucidum cum Frangitur, pingue cum fricatur, odoratunij facile tnullefcensj tincerum (Parthicum nominant.) Reprobacur fordidum,, nigrum, in offas cohvolutum, quod Adrobalon nuncupatur.

Sunt qui gum. Anime verum Antiquorum Bdellium efle putant ob multas notas communes.

Unde autern Bdellii roc differentiae, Indici, Arabici, Mechiifeu Petrzi, Judaic^ SiculijScythici? Omne Bdellium eft ex India, led prouthuc velilluc mari defertur, inde accipit nomen. *'zafp. Hofmannvs.*

Bdellium Galeno vim habet emolliendi, flc eam quidem potentiorem dum recens eft: inlTgnit^r *v' e*J. etiam difcutitjaperit atque abfterget, fed alia atquealiaaetate; fi dilcuterc velis medix xtatis lumendum eft; fi difcutere Beabftergere tantum quò^etuftius eòmelius. Uliis prxcip. intern, in tuffi ac pulmonum apoftemate, calculo atterendo, urina cienda, menfibus immodice fluentibusut Be in fluore uterino fiftendo, fcetu expellendo. Excrinfeuus difcutit hernias, mollic durities ac neivoruin nodo5, adeòque creberrimi ufus eft in emplaftris ftifticis- Contufum folvitur aftufn vino, aqua calida autaceto. *Schrod.*

7. *Bdx>ńnwn Officinarnm* C-B. *Benzoin* Park. *Bmjvinumwjus arbor folio Cttri* **J.B. 25cnjainin,**

Refinaifthaec nobiliffima magnis conftat glebis iiiaequalibus, puris, nee ulla ferè forde utplurimum infeftis : colore funt ma Ilk: alias rutilante, alias magis ad albedinem vergence, Be crebenimi5 ceu unguibus aut Amygdalarum friaturà mifts; verum in rutilis Illis mafljs obfeurius lucent ungu;s, in aliis candidi admodum, fed nun ica pellucidi: lubftantia: omnibus fatis cnmpjdta,, fed vel attritu digitoruin ii^pulverem friari potis, nee quz fiib dentibus lentefcat, faporis *fzrs* expers, verum odor fiiaviflimusj qui accenio vegetior. Eidem interdum adhzrefcens invenitur cortex, qui magna? fatis arbons fiifpicionem injicit, foris rugofus, ad cinereum inclinans, fubftantia compafta, colore intrinfecus ruffo ceu Canell^ qui guftanti nihil prster ficcitatem quandam offerrc videtur-

Arbor Benivifera [inquit Garcias) procera eft, vafta,pulchra, magnam fpargens umbram ob ramorujn frequentiam, quos pulcherrimo urdine digeftos Be in aerem elafos habet. Ejiis folia partim aceto uondita, partim adhuc adhaerentia accepi: Minora funt ea aliquantum Citn five Limanii foliis,non tamen adeò virentia, fed parte adverlà candicantia; quae verb inipfis majoribus ramis nafcuntur ad Salviae folia magis accedere videncur, latiora tamen funt, fed minus longa. Vulnetanturarborflsutgummi emittant.

Benivi plura funt genera, i. *Amygdahides h* przftantiffimis^ fie dictum quòd ungues feu maculas Candida? admixtas habeat Amygdalarum inftar, inSian Sc ejus contermina Mirtaban proveniens-2,. Nigrius in Jaoa *SL* Sumatra inventum, quod vilioris eft pretii. 5. Nigrum in Sumatra provincia Bayrros è novcllis arboribus profluens, quod ab odore grato. Benivi *dt Boninas* vocant; fuperiorB decuplo charius. Quia candidum eft elegantius, nigrum verb Be novellum odoratiusutrumque permifcere folent, ut fragrantix elegantiam concilient.

Benjoinum Veteribus Grxcis Sc Arabibus ignotum tuifle oftendit Garcias. At nequc Affam dulcem feu Lafer effe,ut multi opinatifunt, cum magns arboris gunvni fit, non herba? lachrymae ; ut teftantur fragmenta ramulorum ligneorum admifta, Be Ludovici Romani aliorumque hiftoris.

BenzDinum Myrrham non efle patet quia amantudinis oftgiis expers q|t-

Fieri poteft, inquit Garcias, ut Ruellius [in eo qubd *Btnmi* Ben Judacum vocat] lapfiis fuerit nominum affinitate, debuitquepotiusnuncupare Benjaoy, id eft, filium de *Jaoa* ubi plurimum nafcitur- At Garciamlapiiim efle oftendit Scaliger qubd Ben filium interpret a tus fit, cum ea vox Arabibus etiam lachrymam fignificet.

Uliis Benzoini internus in medicina rarus autnuilus; Schroderus tamen in aftcftibus pulmonum catarrhofis, tufli, afthmate intnnfecus fomptum przeipue utUem efle fcribit. Extrinfecus in cerebro perftemutationemexpurgando, inodontalgia- mafticando, in tuberculis ac rubore faciei extergendo, in emplaftris, Tcutis, cucuphis, Bee. Obfuavem halitum fxpillinie fufflimigiis admifcetur. Notat' tamen Schroderus, fi fuffitus ex fob Benzoino paretur tuflim excitari.

Prscipuus ejusufuseftadodoramentaBc fufFumigia: Solvitur in oleis Be fpintuvini reftificatiffimo; utBe in aerehumido Ad liquefcendum expofitum-

Habeturejus oleum duplex, 1. Ex recenti in India expreffum quod praftantius. x. Deftillatum, multo i£qaviu5. Chymicas multas praparationes Benzoini vide apud *Scbrodzrum* in Pharmacop.

Ad *not*fcripfic *D.Tancrtdus Robmfon* Arborem refiniferam odoratam foliis cicrinis przdiftae haud abfimilemtranfmiflamfuiIeeVirgmii^ *D.Banijttr,* ad illuftriffimum Pracliilem *D.Henr. Com?**,* in cujus inftruftiffimo hortD culta eft a D. *Georgio* LoWow.viroadmDdum honefto, flc inreHortenli Deritiflimo Arbor ifta Virginiana Cicai velLirnoniifuliisBenzDinum fundens, in Horto Reys-

rendifiimi Epifcopi culta habst folia Citri niinora aliquantulum, non tamen adeo virentia, fed averfi parte candicantia, Be per margines aequalia.

8. *Cancamum* J. B- C. B.

Canicamum Diofcoridi eft lacryma Arabics arboris [folia Myrti habentis AmatD) Myrrham quadantenus referens, virofi guftuSj quatanquam thymiamate*. *e.* fuffimento utuntur : Veftes eoadditis Mynha BeStyracelufficiuntur: dacur lienofiSj comitialibus Be fiilpiriofis : menfes cum aquamulfa pellit: oculorum cicatrices confeftim emenda^ac vinomadefaftum eorum medetur hebetudinibuSj adversus gingivas humore pragnantesnon aliud,ut Be ad dolores demium, ac per plufculos dies ternum obobrum pondere ex aqua aut aceto mulfobibitum obefos extenuat.

Quid fit hodie ignoratur. Alii Laccam ede volunt, fed perperam, cum vires non conveniant: Uii Bcnjoinum, nojinulli gummi Anime, ut Amatus Be Garcias.

9. *De Gummi Anime.*

Anime duplex eft,Occidentalis8e Orientalis.

Occidental arborisin Hifpania nova crefcentis lachryma eft feu refina alba, ad Thuris *zolorsM* hDnnihil vergens [pellucida, ex albo citrinefcens] verum Copali magis oleaginofa. Defertur gran*5 Thuris, fed craffioribus, qua! confraftaluteumcolorem oftendunt inftar refina: : gratiffimi Be luavif-fimi odoris eft, 8e prunis impofitum facile conlum^r. Differt ab Orientali quod nee tarn candidum, neque tarn lucidum fit. Orientaleitem ma^iis frag mentis adfertur tranfparentibus.

Orientale triplex eft. 1. Album. 2. Subnigrdrti, quod Myrrhac quDdammodofimile^odDratumjp quod Diofcoride5 inter Myrrhs fpecies tanquam improbam commemorat, fie Minsam^a terra nbi prarcipue nafcicur^ eamappellat: Serapio Aminxam, quam VDccm Lufitani in Anime corruperunt- *Amat.*^ Quod Clufius additpallidum Berefinaceum retorridumque. Anima: omnia genera jucuriduni in fuffumigiis fpirant odorem. In medicina ufus praccipuus externus in capitis Se nervorum affeftibus fngidis, dolorificis, catarrhofisj flatulentis; in affeftibus articulorum, paralyfi, contrafturZj laxationibus, contufionibus, Sec Mifcetur emplaftris Be cerotis, ad ufiis pradiftos.

Gummi Anime quinque fpecies defcribit J. Bauhinus^qus

1. Animes fpecies ad fuccinum luteum accedens,
a. Anime fimilis refina ex albo ftavefcens.
3. Anime alba perlucida, fapore Vernicis, odore Mafticheѕ.
4. Anime cobre Colophonis.
5. Anime fpecies alba. Copal Indis.

ID. *Refina Copal,* Schrod. *Copal* J.B. C. B. *Gummi Copal* Park. *Monard.*

Refina eft admodum Candida Belucida Be tranfparens, magnis fragmenqs Diacitro valde tranfparenti haud diflimilibus, fati5#doratis^ fed non perinde ac Anime. Ealndi in fuis facrificiis1 fuffLimigii locoutebantur, hincque Dbcaufim^o^o^fui^ fnTcmpMb frequentl Sn Ufu erat, adeout cum Hifpani primum illuc appcllei ent, hujulmodi luffitibus nanbus eorum admotisexciperentutv

Ucili5 eft ad fngidos capitis morbos, Be Thuris aut Animz vicem explet.

Ccepit ab annis aliquot (inquit Clufius) ex India Dccidentali liquor quidam inferri Olei de *Copal-*^^appellationsj quod an ex Refina jam difta eduftum fitmekret; valde tamen comni^ndan K perutile efle intelligoad vulnera recentia curanda.

Copalliferarum arborum ofto fpecies enumerat Be dclcribit *Franc. Hernandes.*

Cxterum Copal vox, monents Gul- Pifone, Indis refinas omnes arborum odoratas 5e gummi denotar.

11. *Tacamabaca* C.B. Park. *Tecomaiaca* Hernand. *Tacamahaca Vipub fimilu fruttu color* Yaonifi* J. B. *Arb. VopuUfirmlis rtfinofa alter a* C. B.

Colliginir vulncrata arbore magna ut Populus, admodum odorata, cujus fruftus rubcr eft Paconi^ feminis modo. *Monard.* Fr. HernAdiez folia obrotunda^ mediocria Be ferrata arbori attnbuit, fruftum parvum obiotundum, fulvum rcfertum femine nuclco Perfici hand abfimili in fumrnis r^" morum flagellis. Color eft Galbani fnec defunt qui idem efle ^utent) unguibus albis uti Amm^111" a aim, odore gravi arque euiam fapore *Monard.* J.Bauhinus plcnius defcribit; Colonis eft rutilj Par.^ partim flivi pallidioris, veluti ex unguibus diverfis compaftaj relinx ftrobilim cDncreti^ne, bullatis tamen tubcrculis alicubi cava, fiib dente in pulverem difliht primum, mox rurfum recollig»fu J J^jr tefcfnlque proarbitriD ducitur, fapure amancante, haud ingrato Bcaromarico. Suffita jucundu fpirat Ddorem, Mafticheѕ fere a:mulum, minus vehement em Be luaviorenij nulloque relitto era" mento cDnfumitur.

Magni eft apud Indos ufus in quocunque affbftu, prafETtim in omnis generis tumonbus in y^ cunque corporis parte, liquidem minhce refolvit, maturatSe diffipat: rollit enam omncs dolo humuribus fligidis&cflatulentis piovenientes. Prunis injeAa nanbiifgue idrnota mulieies uten cationc laboramcs iQico liberat: Umbilico cmplaftri modo impohtA uterum fuo loco rctinet^ tamili.irifTuTio. Dclic-mores Ambram Be Molchum addunt. DeJiuxiones quafcunque a •P ibus5^cJ. nuc (linteo execpta & poft aurem alteramvel utramquc applicata fiiffitiivc attr.ift.V J- *f.fat* dencihibita ccr.ni modo defluxiones in oculos aut alias facici pai tcs 1 evellir: Dobrcs dennum bus corrupt uiJica,

Ex

Ex ea, Styracis rertia parts Be A .libra momenta fit emplanruni ftomacho Jonge imliffimum finni dem ilium roborat, appeticum aet,concoftionein juvat Be flatus difcutit, eodemmodo cerebr fita. MaRnseeftefficacixiii dolonbus coxendicis, Sc omni articulorum morbo pRcferrim fiakE*" moiibus fngidis vel mixtis proveniant.. Sda junfturarum aut nervorum vulneribiis imDofita rat; nam ftatim fuppurat Be fpafmum prohibet. Ego (inquit Monardes) teitiam parrem jicio, uc faci ins imlucatur. Haec omnia *Monard.* Emplaftram de Tacamahaca ventn applicatum *IT* phalalgiam lcmre dicitur; efficax etiam eft ad tumores lienis, *Be* duritiss difcutiendas.

ix. *Carama* C.B.Park. & aliorum. *TlahmUhca guahuitl.* i.e. *Arbor infania* Fr.Hsrnand *Monard.*

[illegible] colliquatione.

Ea utuntur Indi in tumoribus 6c omnis generis dolonbus. Ad eofaem morbos laudatur *anas.* Tacamahaca curare folet, Be minore tempouis fpatio vires fuas exerit; fie ut quos Tacamahaca n *n* curarit Caranna/anet. canon

Sedcx eademCarthagineallataad nos eft Caranna quxdam purior, 8c Cryftalli modo limoirl fuperiore multo prxftantior,utilior 8c odoratior.

PrsparaturindeEmplaftrumantipodagricumUnfigne. Fr. Hernandez fie arborem defcribit. Arbor eftmagna, fulvos ftipites fundens, kves^dos & odorps : *Folia* oleaginea,in crucis formam compofica, orbiculana. Odora arbor eft, gufttWciis Bcnonnihil aftringens.

i;. *Sarcocolla* C.B. Park. *Officinarum* J.B.

Nominis ratio obvia eft: ita enim dkfta eft quod camesagglutinet: vim, inquit Diofcoiides habet glutinandi yulnera. Lacryma eft arbons in Perfide nafecntis, thuri tenui fimilis *Dhfc Galm*

Sarcocolk (inquit J. Bauhinus) grurni albicantes funt, aut ex albo fubruffi, fpongiofi micis lucentibusfubindemiftis; globofarum lachrymarum fragmina Pifi aut parvs AVellaL maemtudine; tanta eft enim fragilitasut in pulverem craffiufculum vel concuflli levi friatur, faporis amari cum quadam dukedine obicura, ingrata. Sub dente lentefcit, Becandek admota primurn bullit nDftmodum in claram flammam exardet: Admifta repenuntur aliquando folia ex candido flaveteiitia, Tithymah myrfmitis folia ficca egrcgie referenda. CGranuJa Papavdrmis femihAus non multo maioraefTeParkinlbnusalc.]

Eligenda recens, colore ad pallorem vergens (vetuira enim rubefcit) faporis amari, ftibftanti* porofae Bcquafi JpumoJs, fadleque in aqua lolubihs. *Schrod.*

InSarcocolknotisnDnconveniuntPlinius&piofcoridcs: hicehim fubflaviim feu flavefecnten. dicit: ille eo mehorem quocandidiorem. Diofcorides laudat guftu amariffimam, PJirtha* cumTenmoma dulcem, in quo ab omnibus deferitur.

Schrod Calf Bcficcadftringit, 6bh1bUd glutinat, coquit, toaturat. Ufo prsdpuiin vulneribus confohdandis, cicatrice obducendis, unde Scnomen adepta eft. Mirifice prxftat *k* in toculomm fluxionibus, albugins, nubeculis (maceratur in lafte Afinino [illegible]

[illegible]

cere calvitiem & aha. At [illegible] quod cauftieum eft glutinabit vulnera ? [illegible] tuitam craffam aremotis partibus veluti ocuhs cum quibus tantam habet affinitatem, in [illegible] gratia in illis data exulceret. Mifera affinitas ? quamhoftibus optem. Mefue dat in fubftantia [illegible] ad lj. quod ego ne in pilulis quidem audeam, quantumvis bens coi-reft* videantur. Coft^us *fu* more multa excufat: Ego dlCD, *Abeat Sarcocolla cum pi. (uis in maximum mahrn rem* Cafp Hofm Veteres SarCDColla foris tantum ufi funt: de vi purgatrics nihil dicunt. *m.*

14. *Gumtfti Eltmi* Park. *G.Elemi Officinarum* C. B. *Ekmi refina* I B.

J.B.

In mafias uylindraccas cogitur quas pollice *&C* medio digito compleftaris, duarum palmarutn cir riter longitudine. Subftantia yerp eft fere unifbrmi, cerz flavz coldre 6c confiftentia fimili facil^ flammam concjpiens; color-alias mtenfior, fubftantia refinacea: fub dentibus facillime lentefcic dealbaturque, lapore non ingrato, nonnihil acri Be fubamaro, odore fere Foeniculi. Obvolvuntur autem glebz qus ad. nos impurtantur pulchro folio, è cujus nervo medio paralleb: oblique creberrima: in margine5 feruntur venae, quod Cannae Indicae videtur effe. Funiculis prsterea xylims omriia uonftringuntur.

Multa habet communia cum refina Gummi Mollc arboris aPaludano mifla *J.B.*

Impropric Gummi dicitur cum Refina fit, ut quae flammam facile concipiat, Sc oleaginDfis diluatur.

Olear yEthiopicz gummi effe multi volunt, fiquidem Elemi vox ab Eles corrupta videtur Aft Elemi Officinarum Diofcoridei notasnon habet, nimirum flavum effe Be Scammonio utcunnuefimile Bcmocdax. Negat Matthiolus Olea: vEthiopicz lacrymam effe. Verum C. Bauhinus Oleas K Oleaftros fimilem fere lacrymam fundere ait. Et apud Calp. Hofmannum invenio locum ex Andre* Baccii autorisgraviflimi lib. J. *dsFtn» Aprils* adduftum, quern hue tranferibam quia hanc rem llluftrat valde, Be gummi Elemi onginem declarat. Olearumibi [in Apulia] mira vecuftas 8c magnitudo, QuercuuminftarprDcemmaT, Scquod fcecunditatis earum argumentum eft, (quod in Tiburtinu

burūnis non Video, nee in Sabinis oleis) ob afliduoSj ut reor, in Apulia calore^ gummihic Olea; exJudant optimum, quod Chirurgi gum mi Elemi appellant- Gleba eft pinguis, ac Myrrhs inftar fragranti odore, ut non foliim in unguento probandam exiftimem, utique applicata fimpliciter Cera.ti inftar, tumores difcutiat, emundet fordida ulcera^ ac carnem inducat adcicatricem: Verumetiam prunis alper/a luffimentum bajfami in cameris edit gratiofum, luperans thuris BcftaftxMyrrhx fragrantiam, quod ReverendiiT Adris Epifcopo Lucz Ant. Refti Barolitanoacceptumrerero. Hzcille. Cuju5 (inquit Caip. Hofman.) gravilT. Viri teftimonio tifus Gummi Olearum noftraruni in poiTeffiDnem nominisE/ewiimmittD : EtMatenaliftas noftrosjubeo, non ex India alterutra peters fed ex Apulia regni Neapolirani-

De loco ejusnatali nihil adhuc certi accepimus. *J.B.*

Teftantur plerique qui de eo fcripferunt admirabiles ejus vires efle in vulneribus capitis. Praftici ergo in Calvaris frafturis Sc vulnsribus nunquamid in fuis emplaftris ac unguentk omitcuAt^ mirabilem ejus ufiim continuo experimento edofti: qua de caufa ex eoBC unguentum K ceracum àPharmacopoli5 diligentionbus concinnatum habetur.

I 5. *Liquidambar C.* B. Park- *Liquidamhar Rzfina arbor is* Ocofolt *Jitfa, folik Hedtra, odore Styracis h^uida* J.B. *Xocbiocotz,9 Jguauhuitl Jm Arbor Liyuidamban Indici* Hernandez.

Refina eft^tefte Monarde, effluensincifis arboribus vaftz magnitudinis, pulchris & ramofts, quarum "folia Hederaceis fimilia fuqt, *Ocofolt* Indi vocantj cortice craffo cinereo. Huic cortex odoris caulā commifcetur comminutus, ut fci. luavids ac diutius fpiret in fuffitibus. Fra. Hernandez arbiirem Liquidambari *XochiototZA Jguauhitl* Mexicen|H| diftam AcerisferefoliiseflB ait^ intres culpides duofijue finus divifis, altera parte albicantibu^wera verò obfeurioribus lerratifque. Corticem ftipitis partim fiilvum, partim virentem. Addit Jo. Terentius, Fruftum rotundum efTe, fed inftar PolygDni rjiukos habcre ungulos luteos, fuperficies vero nigras- Ubi nafcuntur ejufmodi arbores fragrantiflimus eft aerisodor, adeb ut Hifpani primum eo appellentes^ iftic aromata nafci^ atqu^ adeo sas aromatifsras cfTe arbores sxiftimarent. £0 hie utimur in fuffitibus, cxloramentisj paftil[illegible] Styracisliquids loco, cujus odorproximè ad hunc accedit, adeo autem validus eft, ut celari [illegible] iiifEtibus non addicum non poflit, fed totas ejus, li ejus fit copia, atquc adeb plateas fiio [illegible] repleat.

[illegible] PlurimU5 in medicina illius uius eft, nam calefacit,roborat, refolvit feanodynum eft. Cerebrum per fe illitum aut alus aromatibus mixtum confortat, omnigeno/que dolores à caufa fiigida emplaftri modo impofitum mitigat. Ventriculo adprime utileStomachiciinftar adhibitum nam appetentjam excitat Be concoftionem adjuvat. Cum Styracis, Ambari Be Mofchi momento mixtum emplaft'* confiftentia, Bcfcuti forma fuper alutam extenfum ad eadem utile eft. Ex eorecens collefto K loco idoneo [in *Solz'Fark.]* repofito oleum quod deLiquidambar nuncupantdeftillat multb perfeft'-fimum illoque longe fiiavius. Sunt qui expreflione etiam eliciant ut majori quantitate colliganC-Nam chirotheci5 imbuendis plurimum abfumitur. Ucile eft ad plerofque morbos frigid *DS>* ad tumores relblvendos, flcprivatim ad tumores Be obftruAiones uteri, menl^fque provocandos.

Sunt qui ex arborisramis comminutis Be coftis pinguedinem innatantem colligunt Bevenduntpio legicimo oleo. Atque hie liquor a. fiof^*"!^- S^-«K li^^sda pummr in Aromaroriorum Be Pharmacopc£orum officinb vulgb venalis. Fr. Hernandez uleum hoc eft, arbors ipfa vel fponte vel incite exftUUre ait.

Arboris pampini &fummitates in fafciculos colleAi vsftibus & ftragulis ab Indis infsruntur *vdo*ri5 gratia, in eumque ufiim Hiipanis etiam vendunt.

Fr. Hsrnandez fomni induusndi vim Liquidambaro ejufque [illegible]

APPENDIX

APPENDIX
AD
HISTORIAM PLANTARUM
CONTIMENS
ADDENDA & EMENDANDA.

Jlddmda LIBRD SECUNDO-

A^D finem prim* StBionis p. 66. adds

Iithophyr»n quorundarn nondum deffriptorum icones ad Plant as ab Everhardo Rumphio ab infula Ambona mifias delineate exhibsntur in *Epbzmzr. Germ.* Ann. n. Dbferv. zi. nimirum,

i. Lithodendri ealcarii five Caranar., Calcis Amboiiicx.

i. Corallii nigri anguini Ambonici Acarbarum in culls difti.

3. Amaranthi Saxei cum fuo faxo annatu.

4. Pfeudocorallii rubri fiftulofi.

Tag. 6g. *lin.* J. *addv,*

Equifetum junceutn Africanum fruticfccns nodis caniicatitibiis apud D. *Fluckmt* vidi. Planta eft fubmarina, Equifeto juncco nigrinodo Breynii affinis.

Pag. 69. *ad Jinem Settionis fecundte, adde*

Corallinam mannam Pinifoj-mem, apud ornatifltinuth Viram *D. Gul. Court me* vidimus, qux fbliorumlbngicudine, figura, Sc fitu in caulcPini ramulum adco exaftè referebat, uc non immerito *Yinus marina* dici pofler. ^Erant autem folia crufta purpurea Cprallinx reticulate modo obdufta, ligno interiorc corneo & lento. Ramus ipfs fefquipedalis longitudinis erat aut major.

Sett. ?. Cap. J. Spec l.p.70. adde, ad finem.

In vdiculis oblongi5 extremis hujus folns innafcentibus obfervavit *D.Tamred. Robinftn* corpora, multa, parva, obfeura, rotundaj intenori veficiilarum membranz adhaerentia, mucilaginqlo quodam fiquore rephra ; cum reliqux veficuk foliis innatx turn liquors omni/tum globulis illi5 fohdioribus nigricantibus deftituerentur: corpufcula ifthacc plants hujus.femina efle conjeftsbatur, proinde *Sc* hanc 5c reliquas fubmarinas npn minus quam terrcftres itirpes fejtiinibus abundare; Poftea liceris Septemb. 7. 1686. ad me datis fcripfit idem eruditiflimus Vir, femina prardidta Folliculiscontenta adeb manifefta effe, Sc vel nudo Sc inermi oculo confpictia, ut pnmo ftatimveficularuiTi extremarum afpcdu agnofcanturi Tiecullus de eis luperfit dubitandi locus : i'e enim niultis ea viri5 ingeniofis *&C* curiofis oftendifle qui rei evidentia vifti pro .feminibus initio nudo oculo coiilpefta habuerunt, atque etiam poftquam micrpfcopio examinaVerant: . Se autem priniam horumnotitiam Be obfervatiohem *D.* 5. *Doody* pharmacopoii Londinenfis cunjaftuiis Be fuggeftionibus debere ingenuè profiterur. v x 1 .. . 1 .

Alga qusedamin litore Iflandiconafcensinvenitur, c qua calore Soils txtrahitur Sacchan quoddam genus, Sacchari communis loco ab infulanis ufitati. *Tho. Barthvhn.* Aft. Med-An. 1671^ 1671, &; 1674. Eademlartiflimumovibus pabulum effe dicitur-

Lib' x. *pag.* 71. *lin.* 14. *poft verba ilia pro renitdio adde,*

Algam Hibernis ZW*J7J diftam, quam.afEdue in ore habent, pulchre exficcatam & convolutam, utmoriseft, admemificingeniDfiff Vir, *D.Hafo Sham:* Earn ab hoc loco defcripta fpecie diffenc cxiftimo s'x anguftoprincipio in lnfignem-latitudinem duarum interdum triuchvc unciamm exteriditur, K^in pLireslacinias dividitur, non enim divifione fiia dichotomiam obfervat, quin Scfegmenta Rrimaria in alia fubdividuntur nullo ordine, quae *ibnfim* anguftata in acucos muenmes definunr. Subftantia eft tenui Be membranacea, ad Laftucarn marinam accedente, colore purpuieo, 5pirhamae lbngitudinem vix excedens. Odorem noninvalidum Viok exfpuat. *D. Shane* Hibemos hanc: nialUcarc fcubit, non quod vimullam falutarem aut medicam ei ineffc exiftiment, led ammi fan^

tùm causà & quod more receptum fit. Hancefle quam de/cribit C. Bauhinus in Prodrome FLIC membranafri ceranoidis tkulo, turn defcripcioj turn nDmen Scoticum *Dils* ad *Dukjh* acceden convincunt.

Tag. 72. tin. 2B. pro decimaquartd fpeciz adde,

14. *Alga fpiralis maritima* Boccpn.

Tenuis eft ha:c 5c angufta membrana, in moducn fpirz convoluta, duas aut tres uncias loflga* Cujusextremaminutiflii'Tie inrifa *iünt,* five fimbriata: iimplex eft, in plures quandoque ramos divifa, tDtàqtre fubnigro, fufcove colore nitet. Saxis Bcreftis innafcitur, lignifque uti Corallina. Liburni, Saccs, & alibi mantimis^fluftibus ejeftam in litore *jxpius* collegi.

Pag.eadem Ad hiftoriam foci filliculacei ferrato fvlio C. B. *adcalctm paging adds,*

- Hie fiicus *Sargaz,o* Hilpanis dicirur, depingitiirquc 6? defenbicur a Gul. Pifone pag. 166- Hift-Nat. *U* Medic- Brafilia:.

.Lenticula marina finquit) fedimproprie ndminatur- Eft enim non Alga., fed arbulcula bacciFera^ palmum Jongaj tenuibus caulibus, grifeis *&c* perpetuisfoliolis (erracis, Jature rubris in glomos convolura, qua: circa infulas Flandicas vulgo diftas, incerta quidem origins undequaque fluitans adeò magnam marispartem obfidet, ut /olurn non (alum diceres, & remifliore vefitomoram navibus haud parvamtfaciat. Raram hanc plantam pubes nautica Lufitanorum ut ficBatavorum indifcreta quantitate macerant Be coquunrcum liquDre convenient, e&que non fine felici fucceflii contra difficultates urinandi utuntur. Infipida eft puter falfiiginem à mari contraftam. Nulla Kadix con/picitur, fed fbk rupturs veftigii apparerj

Americam navigantibus magna hujus quantitalfc^nari fluitans occurrit atque hoc fignum habent nautz feterrat appropinquare.- Aiunt cum fluentivije finuFloridz in Oceaiium expelli, cll" jus curfus cum impetu Drienrem versus dirigitur unde fit breviori tempers è Virginia in AngliaIT1 quam retro navigetur, navibus ctiammagis unuftis. *D. Banifter.*

Tag^ Eu.ad Cap. XL *pro ;i (pecie addatur,*

3i- *Mufcuj maximus ctratoidzs marititnus* Triumfefti-

Triumf.

Ex imo maris numerofa ram Drum fobole ufqus ad aquarum (uperficiem enititur, qui rami in minores alios iteruni aijue iterum fubdividuntur, donee in extremo bifurcati ipias quodammodo ãrciumr feu currium pinnas zmulentur: hujufmodi ramulorum craflities plerunquc pDllicerri arquat, quoad extenfioneni verò inordinate procedunt, cùm nonnulli ramorum jam perfefti ge/pites palmo haud fint longiores^ alii vcrò iupra cubitum eleventur, adeòquc cDpiofuni ramorum numerum hindant/ut etiam non tarn levicer ponderent. Prardiftorum ramulorum matcries latis rara ac flaccida, nullb apparentibus potitur iiervis^ propter quod nee (iib aquis refti CDfl" [illegible] ens [illegible] rruncum conveniuntj cui pro i a dice inrervit lata quardam ac Jubiotunda bans ejuldem cum pJanta [illegible] ac faxis fir mi Him L* adhxrens.

In portu apud centum ceJlas obfervavit Autor.

Pag. Hi. Ad fimm c apt is de Spongia addt3

Apud illuftrem Virum *D.Guilielmuw Zourtint,* Medii Templi Londinenfis rariflimurn Spongi* genus vjdij reticulatunij textura: adeò rara: *&c* maculis magnis^ ut lumen facile tranfinittere^ &UP hbrarum artifici Nature manu contextarum dilcurfus pkxulque clariflimtr difcerni pulTsnc. EraC ca concava nee valde cralTa.

Aliam prarterea fpeciem apud enndem vidi quam Spongiam ramoiam tuberculatam denominavi-

Multa infiiper lithophyta ran or a ut v. g. Corallium album punftatum creberrimis punftulii Corallium manum humanam cum pollice Be digitis acieo exafte rcferens, ut non cafu produftum fed arte elaboratum videretur. Lapidem fungitem ccrcbriformem. Corallinam cuberolam tnajorem livem. Corallinam maximam compreflam. CoraJlinam Juteo-pallidam. Pori aftenoidis Suacuor aut quinque fpecies. Hippunm iaxeam fulvo-rubram, aliaque qua: curiofius oblervare *BC* efenbere non vacabat.

Fag. 93. Ad finem cap. zi. adde,

Hare Ipecie5 Tabcrnzmontano Fungus Capreolinus dicitur. Hujus cliim admirabilis lip^ [illegible] rubedo comitatur. Cujus rei veritaslllluftracur ab eMempb. An.9. Be ID. Dbleiv. 68. German.

Tag. tadzm Ad jinewpaging add,*

Fungus Sinznjis Antidotal Lac Tigridis Jiflus.*

Sina ilium irr Iocis arenofis, inprimis in litore maris gignit, ubi Sinenfium rclatione ex Tigridum lafte claplb oritur. Tenuem ex tubers rocundo candidòque protrudic pediculum, in quo orbiculatus, infra phcacus aibûfque pileolus eminer.

Antidotum cubcr illud pralenriflinium, plurimis refiftens venenis, pcihibctunn moibjs mJ 6 [illegible] expctKum. *Epbzm.Gzrman.* Ana 4. Be 5. Obfcrv. Jf;-

Tag.

Pag. 103. *poſt finem capitu* VII. *adde*

C A P. VIII.

Fungus typhoidts toccimus Mditenſis Boccon. *& ſtyutntium capitum nunieri mutenttir.*
Boccon.

P/Umariseft ahitudinis,' intsrdiim major, furrgum nondum explicate capituli difco plane referens. Pediculus uncialis eft craffitudinis, tres auc quatuor uncias longus, fcaber^ fungofus; capitulum etiam ipfutn fungofum, pediculo paulb craflius minoris Typhse paluftris clavamaliquatenusreprtffentans, quod dum viret, fi digitis premas veluti fanguineum fiiccumfundit. Per maturitatem granis minimis innumeris exafperatur, undique cocci colore iplendentibus. iEftatis munu5 eft, aliis cempeftatibus temcre Be fruftra qusfisris. Aftringit maxime, undeei prscipualaus in cohij^endis fanguinis profluviis^ cujus gratia Melicenfes ex Gaulo infula illius inpulverem *foluzi* fcmpulum aut amplius vino vel jufculo dilutum hauriuntj dufta a majoribus hac nunquam fallente msdicina.

Oritur in {copula Melita: infiilac adjacente ditto *Scoglio del Generate*;. hinc ipfe Fungus *Heritz, tat General* vernacula lingua dicicur. Folia tenuiflima primo nafcenti adefle, acque maricimis fluftibus continue irrigafi dicuntur.

Par. 104- *Voplin.*4"* *addt,*

Hie Fungus cflc videtur quern *D. Plot* in Hift. Nat. Com. *Stafford.*^ fub titulo *Fungi ramofi candidi/finficeranoidis five digitati minimi* prop Dili t Be defcribit. DifFcrt quod fpic^ nonnulli ieu digiti ciruumcirca ciifpi funt 6£ cornu ccrviin modum divifi. *Caj>.6.§.3]*

Pag. Io J. *I'm. to. poft fecundam ftzcizm adjl*[redacted]

2. *Fungus pulverulentus cute membranacea, Jubftantjd intus Jpongiofa> pediculo brzvi vrajjiore in orar fere dutfo* * D. Plot. *& [equentium fpecierum numzri muUntur.* *Hiſt. Nat^ Stafford cap.* 5. §. 4.

Peramplus eft hie fungus, quatuor vel quinque djgitos diametri obtinens, duos propemodum digitos crafliis, pediculo brevi craflo, abafifeu principio anguftq paulatim fe dilatante ad margines uique Fungi, in met* feu coni inverii figuram, nonnihil fimilem Fungo tuberoib efculento alboj fuico permixto *J. B.* aut Fungo duro arborum fiveigniaiio *Park.* Eorum tamen" neuter efle poteft hie Fungus, cum mollis fit, cute membranacea lentl teftus, fubftantia interiors fpongiam turn textura, turn colore referente, poris intermedia per maturitatem ejuimodi pulvere lubtili repletis, qui *b* Fungo *Crzpitus Lupi* difto compreflo cvolat. Prope *-Fackingtm* a D. *Waltero A[hmon* obtervatus eft, 5cc.

Eadz'm pag$_m$ *poft ^u art am jpeciem pro quinta & fexta ponantur fequentes.*

6- *Fungus khulus j'ubccerulzd pulpd^ anllis flaws refertus* Boccon.
Eocc.

Fungumhunc globosa figura, nonnunquatii ovata crefcentem vidit P. Boccone, Nucis Juglandis magnitudine. Breviore Be craffb pediculo terra coharret, cutfque tegitur mgis quibufdam acque tuberculi5 exafperata, ade&que lenta & tenaci, dura Be craila, ut corium repracfentet: Pulpa alioquin interiore, inchoatamaturitatefubctErulea, abfoluta, aiillis compluribus flavis referta. Hujus coriacei corticis decofto Meffanenfes mulierculae pannes lanilve fubpurpurafcente colors inficiunt. Autumni exitu Sc menfe Martio colligitur elui aptus, ubi & *Catatumphili* nomine nDtus,

7. *Fungus Malicorii facie* Boccon.
Boc.

Eft^Be hie quoque Fungus notatu dignus, Mefpili facie, laevis, vefics Forma, nigricantis colorfs; intermedii5 fibns terrae cohxrens. Pulpa llli ut esterisrara, fed Cutis per maturitatem dura, ad inftar corticis Mali Punici.

Oritur in *iyWisBarga* in Hetruna

Far. 110. *poft Cap-* XV- *addz*

Fungus barbatus ^uercinus tztzrrimz ftettdusBrQytL Ephemer. German. *An.*4. & 5. *Obfzrv.i* ji

Menfe Augufto in fylva non procul ab acidulis Schwalbarenfibus in qua dam Quercu obfervavit J Breynius Fungum magnitudine pugni minoris, niveum, carnofum, ovali paene figura, fupenus latiorem, inferius magis acuminatum, Be undique radiis craflis unciali longitudinc deorfum V5jgentibii5 velut pills in modum barba: mferioris cuipidatae e caudicc excrefcentetn. Odorem dum avellere eum ab arbore annicsbatur baculo adeo gravem, fstidum ac virofum emittebat, ut eundem miflum facere cogeretur.

Pag. II?. *Ad finem Capitis* I. *pro fpecie* 41. *addz*

II. *MM feus muhifurmiter pyxtdattts apicibm.coccinzis* D. Plot *Hift.nat. Stafford.*
D.Yht.

Coiore eft cinereo, pro anni tempore obfeuriore, magnitudine Be lnterdum etiam figura Caryo^phylli aromatici, calyce rarius quadrato, plerunque rotundo aut ovali, nunquam valde profundo, niareinibus undique eminentiis coccineis, capitellorum aeicularum magnitudine, perpetuo obfitis.

In Canoci fylva circa *Wildmorz HoUhs, Fair Oak* Be *JVolfelj* parcum a D. *Edwardo Bjrcb* Arniigero ob/ervatus eft, Be AUCDH noiho oftenlus.

P-I- 11?. *I'm.* *\^Pft* pag. 9i-

Ad tuflim convulfivam leu catarrhum tenntim, *K* pulVBrBfn mufci * Qlierno afleri innafcentis*

in Syrupo Irionis. Aflidue utcre. E M. 5. *D. Page* M D. D. E. *Hulft*$_m$

Teg- 118- /. 22,, *adde pro quart a & quint a fpeciebus.*

4. *Lenticula falufiris major* Commelin. *Cat. plant, Holland.*

5. *Lenticula falufiris bifida, frutfu tetragono* Magn. *App. ad Botan. Monfp.* C. B. *Callitrkhe Plinii* CDL

Hanc Neapoli in Sebtti paluftribus obfervatam depinxit Columna, aquatics Lenticuk: foliis binis in tenuiflimis caulibus, fruftu juxta ilia tetragono. Cum Be caulem habebat 6c femina producat, ad hunc locum propric non pertinet.

Fag. eadem, Ad Cap. VIII. *pro tertia [pick adjiciaiur*

3. *Conferva reticulata* D. Doody.

Pufilla admodum e/l *Sc* tenella^ e filamsntis tsnuiflimis in retis formam contextis compo/itaj maculi5 fzpep^ntagonis, interdum hexagonis,aut etiam tetragonis: colors viridi j Quantum difccrnerc lieu it in tubulos non raro contsxicur.

In foflis prope Weftmonafterium 6c rivulisin ericstoHounflciano obfervavit *D. Doody.* Herbarum cauJjbus, foJiis & aliis quifquiliis adnafcicur.

Addmda LJBRU TERTIO.

Ad fimm Cap. I. *pag*$_m$ 119. *pofi I'm. ult. addt,*

5- *Frutex cineraccus mufcofus Capitis borne Spei* Breyn.-

Breyn.

Frutex arborelcens hie, admodum rarus, *be* minfics quafi cineribus confpcrlus. Lignum obti* net album; ramos frequentiffimoSj rigid05, Be varic divaricatos; cortice tomentulu, cinereo penitus drcumteftos, minurifqus tenuibus^ brcvibus, tomentbfis ac cinereis coacervacisj *foliolis* mufcofis *ornatos.* QLIZ in rani is rariora^ major a, fie ea fere forma^ ut Cannabis lutes ftenli5 Contareni HDIOnum fiimmitatibusj ftellularum in modum; in ramulis verb denfiorajininoraj magiitjus cnipu^i pxne inftar Abrotani foemins foliolorum collocata funt.

Tag, iai. *pofi. I'm.* 21. *Capiti* II. *pro tertia Jpecie addatur*

3. *Stlago India Orientalis five Phgmaria admirabilis Tjtilanica* Breynii.

Breyn.

Planta quam defcripfic Autor ^ ^^/— Jol»r$_{aj}$ e vcturta: cujurdam Jaca: arboris eauflice ibidem en at a, tripedaicm obtinebaC lon^itudinsm, atquc *zaulz* olorinaiB fef^ psnnam \ Craflo CDnftabatj rotundo„ flriatUj ex viridiflaVD obfoleco^ad Olivarum'conditarum colorsm accedente^ quiparumper ultra fsmipecbm a radios, in ramos duospa^n? dodranrales dividsbaturj arqiie hi in tDtidcm aliquanto bngior^ quorum quilibet rur/us in binos$_J$ vix triunciales tsnues dslinebat. Diftus *taults* ab infima (cni qua^dam adhuc radicum fibra: adhaerebanc) parts ufque ad extrcmum apicem/o/^ crafliulculls cordis figuram inver/am expnmentibus, femunciam in longicudine, & quadrantem tinciar in latitudine vix liiperantibus, exflavo-viridiad Olivarum colorem inclinantibus, rigidiufculis *Sc* (plendentibus, Tithymali paralii ricu, velut fquamis denfiflimc obteftus conlpiciebatur. In unoquoque autcm iiipremorLim ramorum apice arciHciofum pi eg ma, lefquipalmarej canto ftudio, cam curios^ Be *late* a Natura daboratum, utpotius artificials quid quamnaturale putandum Tele olreptaret. Hocpediculo perexiguoinnixum$_a$indua5ucplurimum parces primum dividebacur: (inguls vero deindeplunmi5 divifac tenerrimis flexibilibus claviculis (autramulis)in divifione bifidum ordinemfi-equentcr obfervantibus^Be cam accurate tandem terminannbus acfi forfice edent releft^qua: in univerium crucifbrmi fcrie (ut Cuprefli ramurculi) plane corneAr fquamulis feu foliolis rotundiSj 5anamunds ;. *Cluf*$_m$ foliis ex parte refpondentibus, led longe minoribusj eodem quo planca Integra ejiilque folia colore; quarum (ingularuni in gremio granulum orbiculare, albicans Be pcllucidunij Bombycis ovi magmtudine Be facie lateba^ fuperio're medietate ex fquamula lacpius cmicans, intus inane ex denegata forian maturitate. Repcritur etiam granulis crigonis. 1 ^

An fpecies *Quam'javaxU* Nardi AntDn. Recchi Rerum medicarum Nova:Hifpaniae lib.6- cap. *oi-* pag. ijtf? aut genus *llamaco^ui y papan* cjufdem pag. 414? Be ibi

Ran dim't: in *Zeylan* repcritur: frequentior eft in *Malabar,* nonprocul a *Cochin*^ qu.imvis perrara a:lhmetur.

Mulci davan fpecies nobis videtur.

PagP- i?o. *Isn.ult. Pro Ejuifeti duodezima fpezit adjiciatur,* Alpini

II. *Ejuifitum junceum mgnnodwn Capitis bona Q>ti, An Arundinis grammes azuleata gmuit* Breyn.

Huju5 ramus i D. *Bcnming* Brcvnio donatus intra binas Tpithamas fubflicit, *C***** craffitudine Umi frumsntacBi craflicudinc, nodolbj Ixvi, icreci, in alccra tamen parcc piano, non adeo ut Equi-fetis

feti vulgaris flexili ac molli, fed magis lignofo Arundinis inftarj intrinf ecus ni veo ac concavn ev tnnfecus ex obfoletp virore oftana colons, & quafi punftulis atris infefto [Alius ramulus nufemi *T>. ten Rhine* obtinuit, Dbfcunus virelcebat, guttuhs nullis Interftinftus erat, Bcnihil pi-ne ad f V ceum tendebat] Genicula foliDrum vice involucris nigris ftnarifque, in acutum dSihcaitibiu «p" cumvnluta hint; ex quibus rami graciles, lenti ac obfequiofij geniculis creberrimis diftinfti contra rio fitu prorumpunt; qui rurfus ab miD fucceflive in frequemia divaricantur vimina, harcque iterum m aha minora, ramofa, tandemque in parvas furculas pari cum caulis, raihorum & viminum colore terminantia. Totus ills ramus caudam non male equinam repiifentabat; unde plantam Enuf fetum denominare placuit.

Inramo a D. *ten Rhyne* tranfmiflb Congeries fquamularum quzdam minutiflimarumj in jn dum ferme utnculorum Junci foliacei capfulis rriangulis *J. B.* fe prxbuit. Qux, nifi abortus ma" jprem hujus planta: cum Juncis vel Graminibus quam Equifeto cffe cognationcm manifeft'e innicat-

FaS- J35- T°ft ITM. 4. adde,

In Catalogo Horti Acad. Lugduno-Batavi a D. Hermanno editi Phylk'ridi varietates *vs* fi vispeciesfequentes... enumerantur.

1. Phyllids polyfchides, haniis fingulis cruciatim decuflatis, in fylvis Anglis Z Jacobo Roberts reperta.

2. Lingua cervina anguftifolia major fualanugine foliorum lacinias involvente. *Hart Rer Par*

%. Lingua Cervina medio folii nervo in aculeum definsntc. *Ejufdem Hort. Far.*

4. Lingua cervina minima Anglica *Bobarij***

f. Lingua cervina feu Phyllitis minima un JBto folio *Hort. Reg. Parif.* His addenda

I. *Tbyllit'u minor* Triumfetti

E radice craflioriju brotunda, nigra, longis exilibtis ac humerofis fibris capillata numerofam foliorum fbbolem femipalmari circiter in fenionbus plantis longitudine prarditam, 6c in gyrum velut dirpofitam produuit; quorum fubftantia Phyllitide multb craflior, fuperne Iplctidide virefcit' inferne albicat: infuper cDrundem forma triangularis inftar reliqiiaium fui generis, geminas tamen ad bafin exiguas veluti alas fortitur, uncialis nugnitudinis, versus externum hmbum acuciores at in oppofito, qui petiolo propinr, rDtundiores, ubi Edam decuflatac mutuo fuperfternuntur. Ulterius eadem folia, uti farpiiis prope apicem dentata cernuntur, ita perpetub circa reliquum ambitum crifpantur, habfentquc breves petiolos coloris fplendide nigricantis, ac talitcr integram foliDium longitudinem percurrcntes, ut fuloata videantur. Dsniquc tata planta turn fapare lubaftringenti turn fungi odorc qucm IVianfa reddit perbslle imitatur vulgarem Phyllitidem.

2. Phyllitis parva faxatilis Virginiana per fummitjtes foliorum prohfera *D. Emitter* a quo dcfcriptionem & iconem ejus expeftamus.

?. Jac. Bontius Phyllitidem quandam Indicam caule foliis pluribus donato depingic & defcribit

Tag. 137. *Toft I'm.* 43. *adde₃*

Non In-commodum eft fi recipiatur vinum, cui permifceatur fpiritus fulphuris ut acefcat Huic imroiwc radiculam Polypodii per 14 horas; cunc iicca Be utcrc pro dentifricio. Firmat mutidac & candorem dentibus Inducir. *Etmulhrprax.* cap. de Denthim vitiis. *D. E. Hul[z*

Pag. J 5 8-*fofi lin.-Li. fro yumta Jpecie addy₉*

Hewionitis parua Antzgoana folio YI at am fere in modum divifo.

Huju5 folium nobis communicavit peritiff Botanicus *D.Doody* pharmacopcEUs Londincnfis, Pediculoinnicebatur tenui nigncanti, & Capilli Veneris in modum fpbndentia quacuor digitos longa, Folium *z$* unciaslongicudincrLipcrabac; ima parte tantundem propemodum lacum; ad bafin duplicem laciniam feu apophyfin habuic vclutHemionirisperegrina Clufii, utramqc tamen ad latera dentatam feu laciniatam, Be in acuciorcm mucronem produftani. Medium etiam folii fegmentum utrinque laciniatum, in acutum cufpidem procurrebac. Semina folii marginibus circurncirca rcflexis adnafcuncur ucinFilice f[EiTiina vulgari aut Filiccperegnna Ofinundx Facie *Bod.k Stapel,* non lineDlis aut punftis in Averfa folii parte.

Pag. 141. *Ad Cap.* VI. *adde₃*

Filiculam hanc magis perfeftam K integram cum omnibus fuis partibus vide apud Clariff Virum *D.Pliuknzt,* eanilemque mihi communicavit *D.Doody.* Plurimis autem tenuibus nigrisfilamentofis oblique incedencibus radiculis varie implexis *&c* cum lniifco cui intermifcencur velut contextis in liiperficie Cerra! feu petrarurri quibus innafcicur fe diffundit ceu velo quodam eas operiens. Filamenta obiter foliola emitcunt uncialia aut fefcuncialia, e pinnulis compofita hincinde tnbus, quatuor, quinquc aut pluribus, alternatim pofitis, fingulis in tres quatuorvc lacinias longas anguftas ad pediculum ufque divifis. Singulas lacinias leu foliola mavis dicere nervus niger per longitudihem medias dividir.

Pag. 146- *Po(l frimam fptzmn Cap^lV. adde₃* Oftendit nobis D. Pettiver Filicula: fpeciem G China delatam, qux plurimum accedere videtur ad Filicem minorem paluftrem, verum extremum folium in longiorem mucronem procurrebat, BcLonchitidem divifura iua amulabatur.

Pag. 149. *Ad finttn Capitis* VIII. *de Adianto add?,*

4. *Adiantum folia Coriandn ramofum Chimnfz.*

Pediculisnigri5 fplendentibus cum Adianto nigro Coriandri foliis convanit: foliis magis accedit ad ALliantum Americanum Cornuti. Sunt autem ea nufquam adverfo fitu difpofita, led ubiquc alterno. Cauliculus feu pediculus ramos ad eundem fere modum emictit quo FJIIX fcemina vul-

*ffrnr

garis; in raniDS fcil. adeD divaricaturut verus caulis videatur, non folii compofitifeu ramofi pediculus.

Ramulum ficcum c China allatum nobis communicavit peritiffimus Botanicus. *D. Pzttiwr* Pharmacopxus Londinenfisj femipedali longimdine, in ramos divifum, atque etiam fubdivifum:mediu5 fcapus duodeumfoliorum feu pinnarurn paria arinexa habuit.

Tag. 153. *Ad finem Capitis* 8. *adde,*

5. *Adiantum nigrum feu Dryopterts Cbinmfis lanuginofa.*

Hujus folia [totalia] longiora Be anguftiora flint, magnitudinis rations habita, quam Dryopteris nigrae Off icin. in ramulos ea a Vaff p deu q u e fit divifaat hub ac in ramulis alternatim plurimibus difpofitae funt; hae autem divifura fuis folium Qu-muin quodammodo imitantur. Pedicul ut in dryp teride vulgari ex fpadiceo nigricant. Verum haec planta infigni nota ab omnibus nobishaftenns viiis Capillaiium fpeciebus differt, quod non pediculi Cantum fed pinnulae feu foJia ipfa hirfura *&c* lanugino/a iunc.

Hujii5 etiam fulium ex China allatum nobis communicavit fiiperius laudatus D- *Jacobus Pcttivcr.*

6. *Adiantum nigrum Cbimnfz tmuittr d'wifum pinrmlis m'mimis ohtufis phrunqnv htfidis,*

Hujus cauliculus feu fcapus folii medius ramulos emittit alternos, in/urculos pariter alternatim pofitus divifoSj *Sc* hos demum in pinnulas miii.^^ ab angulto piincipio paulatim dilatataSj ad iummum ufqu^ quod latiufbulum *&c* plerunquseHpim eft. Pinnularum parvitate Be figura ab omnibus nobis cogniris Filicum fpeciebus diftiiiguiFfTr, adds flc fiequenti diviliira.

Hanc quoque a przdifto D. *Yzttt'ver* habuimus.

7. *Adiantum album fioridum Civuta foliis Virginianum D.* Plucknet *m horto Jicco.*

Addenda LIBRO QUARTD.

P*Ag.* I£9/. 18. *D.Hermantm in* Catalogo Plantarum Horti Med. Lugd. Bat- *Banguen pro Abtbae _nobu Aht*\ Indica fpecie babtU*

Tag. I f 9. *lin.* 41. *Pro tertia fpecie ad fimm Capitis fzcundi addc,*

5. *Htrba dz Bmgala* C-B.

De hac herba C. Bauhinus ex Linfcot. part-x. Ind. Orient. iB. Kc- haec habet^

In Bengala ex herbd quam ad colum inftar Lini nen^ telam texunr, quz {ubtilitate fericum antecclIit: ex foliis lintcamma claboranr, acu pingentcs niir^ flofi;ulo5j nunc hiftorias vario colore, qua: lcftulis infternuntur.

Obfervat *Mandtljlo m* Indica fua peregrinatione e glomo laneo fummo cauli plants cujufdam *Herba de Bengala* Lu/iranis diftx innafcentij *pi\x* parvx feu fibula: vulgo diftac majori iirr.ih, oprijnoipannuSj auJxa& peiiAitoniata fieri.

Hanc her bam fimili omnino fruftificationegaudere cum Curcuma, Cardamom D, Zedoaria, *U&* nos docet *D.Paul. Hzrmannns* Catal. Hort.Lugi Bat. pag. i n . in hi (tori a Curcumx, cuiobhciC aliique /ua obfervau *8c* inventa plurimas debemus gratias.

Tag, I6J. *Toft lin.* if. *adde,*

In procidentia uvulx garg.irifetur fuccus Urtica:.

Ad morbuni equoium ['jTJjc *&ttntt\}C0* Anglice diftum.] Ex cineribus Urticz cum aq. Font. q. f. fianrorbicuh; quibus cempoie usiis adde axungix q. li m.E ung. pro ufu. *D. Hulfc* e MS. cujufdam Doftons *Tage.*

Tag. I 61. *Tcjl lin.* 4. *fro vBava Urtica fptcie adde,*

8- *Urtica Ractmofa Canadenfis* Morif. praj. Dodjir. Mem.

Hujus folia inulto obfeurius yirent quam Urtica: no ft ratis majoris; ad taftum mollia funt, non tamen pungentia, pediculu longis teietibus appenla. E foliorum alis *6c* versus fumnutacss Horum vdut racemuli exonuntur.

Invcnio incer plancas meas ficcas ante triginta annos Londini coll eft as hujus Urtica: frli.r D. Paul.Hermannusin *Appendice ad Cat. Ltjd.* Pino *Marcgrav. & Tijon.* ad Urticam [intsW BIC puio racemofam Canadenfem] referr.

Tag. ibid. Ad fimw Capitis dt Spmachia adde,

Abrahamus Muntingius in Heibario Belgico lib. i. cap. *y\.* pag. 1 61. Plantain quandam jP unc lam defcribici; depingit, quam Spmachiam frutefcencem Americanarn vocat; qua: ramen aJ n locum non videtui i^rrincre: qui linguam Belgicam callent 1 em ceiuiis dt;finire poterunt

Prx. 164. *Toft- Un* 15. *pro viarta Mercurials fvtcit addatur,*

4. *Mercurials Ztylw incoccoj cum Acrtubuln Knpamzmja Zzylantnfibitt Herman* Cat. Lugd. App.

E *radict* aimua, albente, moUiuc nDioia luruguntur *zaulu* nunc uniuis, nunc plures, ramofi, rotundi,

rotandi pedales, ftriati; ad quorum gsnicula hacrent*folia,* ex. longis pediculis, Mercurialis effigie, fubrotunda glabra, leviffimc crenata: Ex horum finubus vero oriuntur tenerse femidigitales ak, quos alcerno ordine cingunt parva, hsrbacea acetabula, cum paryis c medio prodeuntibus pulchellisbreviflimischvrft[1]^5* niultis herbaceis villofis & ciirofis flofculis vefticis, quibus fubfiint rotundi, lappacei globuli, terni fimul junfti, (ingulis continentibus *femen* parvum, congeneribus ſupiar.

In Zeylona Be Malabara luxuriat in firhetis. Hinc *Kupamenija,* hoc eft ftercoris aut fimi amans *Locus%* appellatur.

Tai ibid. Adfinem f>agin frofecunda Ambrop* J'petit addatur*
xlAmbrofia foliis ArKmifi inodoris tlatior* Herman. Cat. Lugd. Bat.

Hujnsvirgultistriumquatuorve pedum altitudine affiirgentibus adherent *folia** priori ampliora, Artemifix foiiis proxima, profundius laciniata, lupernc vinclia,. interne pallefcencia^ odoris nullius evidentis. *Flans* in fummis fpicis apparent minores,. tons vindantes, mtus nigncantes j quos fingulos excipit *femen* unicum₃ muricatum, vulgan fimillimum. *AtArofit vltigaru*

Ex feminibus Venetiis tranfiniffis prodiit.

Tar, i6<. Habeturin Horto Hafnicnfi Lappa quacdam minor, aculsata difta *Bartbolin.Aff.med** Qu. quomodo differat a vulgari Xanthio.

Par. 167. *I'm.* 19. *fofi verba Ma,* e Syria Mfeidde,

Hzc Ricini fpecies effe videtur quam * *HMKMalab.* Auftoresdefenbunt tub titulo *Tandi A<ua-* *p 2p- 6o;
na%andi Avanacu, qux fecunda fpecies *Avanacu,* ling. Brani. * *VOTO Erando I* ^riore fpecic, (quam pro Ridno vulgari habemusj in eo tantum difFert, quod alcius affurgat, quodque ftipici- bus & rartiis eft valde rubris feu miniatis 8c nitentibus: Foliis, floribus *&c* fruftibus paulo majoribus. Seminaquoque eadem fed majora 8c paulo planiora, & inter fpadiceofufcum Be nitentein colorem cinereis undulis rarioribus confperfa. *L-p Eran; do major.*

Rarius in hifce terris quim *Avanayt* reperitur.

Ricinus Africans maximus caule gtniculato rutilante* Hort.Reg. Parif. Hort. Lugi Bat. Herman*

Idem totus ruber Indicus Itort. Lugd. Bat. Herman.

Quantum differanc a praccedente norunt qui cos coluerunt.

Ricinus Ammcanus major caul virefcente* Hort. Reg. PariC Hort. Lugi Bat.Herman.

Dc his, cum nondum eos viderim, nihil amplius dicendum habeo.

Cadtl Avanacu H. M. *ad fnem fag.i&i.foft verba ilia,* ad Cadel-Avatiacu plantam diftatft *addenda,*

Frutex eft in arenofis nafcens, ftipitibus ac furculis folidis. *Folia* qua: in pediculis tenuibuSji quatuor pollices longis proveniuntj oblongo-rotunda funt, ancerius in cufpidem ftridla, ad periokim latiflima, oris rotundis, tenuibus & raris in marginc denticulis incifa; fuperficie plana, glabra & texcurx tenuis ac lubtilis: nervis ^ cofta media iubtus eminente oblique antrorfum exeuntibus, K ie invicem arcuatim fubtili tra£tu incurrentibus, colore viridi-claro, in.hac parte. *Flores in* fnmniis furculis albicantes, plurcs; quibus iuccedunt *Fruttm* pedunculis brevibus, rotundis 8c tenuipenfi, forma oblonga&trilatera, tnbus plano-rotundis lateribus conftantes, Be in medio finsFnloiumlaterumfuturafiibnliitilongum ftriati, ad petiolum ftriftiores, in fuperficie punftis lacufis eftofli, in vertice cum teneriores funt umbilico tnum rubrorum foliorum, quac dein decidunt dotati cortice exteriore viridi diluto, interiore lignofo ac corneo, ad petiolum calyce parvo, qui curpidatorumvindiumfoliorumeft, comprehenfi, in terna loculamenta divifi, lnterfepjmcntis lignofis, quæ angulis laterum ac ftylo medio adftricta funt a fe mutuo disjuncta, in quorum fingulis fingula continentur *femina,* forma oblonga in parte inferiore, quæ ftylo medio fructus accumbunt, pelliculas albicantes [illegible] in medio, ubi cum teneriora funt angulo eminente exuberant. funt avaftriata: funtquecum ficxa parte mtenori planiora, in altera rotundiora & magis extuberaiSa, coloris m totum nigricantis 6c parum nitentis; in vertiee nullo umbilico albicante fun^uti qmdem iemina priorum fpeciemm.

Bisinannoflores&frudlusfert, ferme injanuano & Julio. *Ufus.*

Folia crita& cum aqua epota purgativa funt. Pro morfu ferpentis difti *Oka CapeUa* juvant in pulverem trita vulneri Wantur; eadem cum fohis *PanJi Avanacu* & floribus *Scbem-Variu* melli permixta pro capitis.puftulis ferviunt fafta unaione. Unum fruftus lemcn fumptum ufum purgandi obtinet fi tritum in aqua propinetur. *c^;*Us efi%*

*Hie frutex frttttu trieocco & *>i cat hart tea cum Rhino cenvemt, in reltquts fat* dtjfert.*

Csterum Ricini vires in Hiftoria omKTas placet hie adjicere:

Oleum c nudeis expreflum non folum Lychnis afFunditur, led omnibus paflim incolis [Brafilia: in ufu eft quotidiano contra afFeftus frigidos tam iriternos, quam externos. Refolvit appftemata & matricis ventrifque tormina ac flatus illitum difcutic: prodeft tinnitibus aurium: reftiruitienfosconvuUofquenervos. Tres Vel quatuor guttuk ex conyeniente liquore fubinde per os vel anum exhibits ianant fiigi^os articubium afteftus & iimul alvum laxant. Cutem quoque a * ^g, pfora leliquifque viois vindicat. Umbilico inun&umlumbricos pueiorum cxpugtiat. At * *pjjfc H.Stubs fob. N.* 56.

afErmac Oleum expreflum, quancumvis nuclei ipfi vehememer purgenr, nullani omnino vim catharticam obtinere, ne quidem fi integri cochlearii menfura una vies deglutiatur, auc nium per anuni injiciatur. Pifonem attendamus.

Semen purgat validé. Sex feptemve nuclei per 05 intro aflumpti humores crudos per fuperiora. & inferiora excurbant cum vehemencia. Convenit ergo in ipiriru vini optima loco correftorii femina nuilta macerarc, &: tinfturam exhibere. *Vifo.*

Folia aquā vel aceto niacerata Herpetis aut hujus generis affeiftibus medcri, praeter Diofcoridem teftem habeo quotidianam experiemiam. Pi/o. Eadem, cefte D. *Stubbes,* unicum flint apud Indos Cephalalgix remedmm.

N. Indi ante Europarorum adventum non exprellione oleum eliciebant, nullam enim nfirant, fed coftione; eadem fcil. rationc quam docuic DiofcDrntes h.e. contufo iemine, deinde in aqua cofto, poftremum oleo innatanre cochleanbus excepro: qu^ eliciendorum ojcorum ratio è feminibus *&c* fniftibus Indis admoduin fanuliaris Be ufitata eftj quDmodo facilius etiam quam expreflione eliciiincur,

tiucipzhotl Huaxactnfis ft Ricinus Nova Hijpania* Hernandez. JjJ«_ *an dijferat a Curcas ?*

Si refte depiausfic ad hoc genus proprie non pertinet, hue tamen ob fimilitudineon foliorum & fi-uftus cum RiLIIID Americano *Curcas* difto referri poteft. ^Vrbufcula eft, de/cribence *Hernandez,j* viciuin modoisrpens, finuofis ac cricufpidibus foliis, floribus coccineis, parvis Be aggregatis in comanij unde generantur fruftus Nucis pa?i^|gfcncicz formā ac magnirudins, fed tsrnD5 indudences Jlicini mar- candicances nudeos. Tfl|H^nD folia, Horss au fjuftus fert.

Liquor ftillacitius vires elanguefcentes inftaura^reficitqucj ut homines ferè mortuos ferant exfufcitare; jdcn\ refii^erat &c impinguat, aucip{i\ arbons folia pi ens vice devorata, nicidumque reudunt colorem. Lachiyma ftillans *b* perfraftis geiipinibus inflamniationi DCuloriTm minim in moLlum confert." "Nuclei quinij aut Ji inbuftior homo In lepcen^ emundati à quodam illos tBgente membrana vacuanc egregic picmtam *Be* bilem per fupeina *He* in fern a_3 adeo iecuro cvcntu uc vel levis moment! re ingella, meilicamenci hujus vis li itaexpedi^t coerceatur.

*P. 4-T. 51. *Bzvgi eiri* H. M. *Ricini Indici fpecies.*

p. 105. *H. M.*

Arbor eft mediae Tnagnitudinis, *caudice* craflo, albicante, cortice obdufto nigricante, [illegible] multis ramuJis cinerejs^ intusfungoils, inodoru, fapprifque acris donato.

Radix albicans, flavefcenteaclaclefceme cortice cefta, inodora, laporis acris Be urentis.

Folia alcernarnn brevibus petiolis circa ra,mulos proveniunrj oblongo-rotunda acuminata, in ambitu feirara, cralla, denfa, glabra, nervis aliquDC è media cofta albicante BC inferne excuberants inlateīa excurrenribusj lipor Julcis *$L* aAringens.

Flofculi exigui Be pene invifibiles furculorum extremis racematim proveniunt, calycique viridj; albicanti & exiguo inhxrent, tribus *ftaminulx,* luteis *apicibus* ornatis cpnftantss. Ac verò flolculi hi *Juh* pDCiis dicendi Hint, cùm ex iis fruftus non enafcantur: led infra Hofculorum analogice diftDrum racemns [cupotius ip^cas, gemma obfervatur ob] on go-rotunda .tri a eimtcens renexa,albicantia, ftavelcencibu5^ci^//j ornata hlamenca ; quargemma Inodora 3 infipidaipfius fruftiis rudimentum elt.

FruBus rDCundi, (ex angiilis craffioribus iulcatij fruftibus *Nduamaram* haud ablimilss, viridis, crafTo corcice cmiti: cui Jubeft putamen feu CDrtexlignofuSj rufus, bina ternave indudens [illegible] albicantia, dulcis, giarique (dpons, Ricini lbii)inum formā smula. Craflus autem qui fru[illegible] Kline ambic cortex, levibus incifiiris vulnerarui J^Lhrymam fundic ladtefcencem, acrcm, urenremj huamobrem ilquis fmtlùs holce dentibus confnngerc conetur, mox inligni acrimonia lingua^ fiiuceSj caccera-quc oris partes vellicantur, intumBl^usir, inflammantur, qux /ymptomata mors intenipeftiva non rarò excipic.

Ci cfcic Ioci5 arenoli5 gc humidis in *Malabar^* prarfertim circa *Eocbin :* Temper viret; quotannis maturps fert fruftus, menfe viz Dccembri.

Viru Folia conmraK pulveriJaca ulcenibus infperguntur ad fungoJara luxuriantemquc carnem [illegible] dam. Eadem folia cojicifa^ *&c* cum Dubali Ercibus *in* nuilub tpn/uta ac calefafta convullis «?. Ipafnw aitetlis partibus uciliccrimponuntur.

Pag. I8D. Species Acctolx undecima feu fcucata repens copiose proveoit juxta fcaturigines aquarum *in* caucibus clivolis montis *Snowdon* fupra vicum *Llandberit,* necnon ad rivulos in conrrago rupibii5 njoncis *Cadtr Idru* lupra lacmu quendani noftratibus *Lhiny Can* diftum.

[illegible] iisr

A n[illegible] "maririma MaLuiranicafoJiis Polygoni argenteis, /emine amplofufco, vafculis rotun quam apud *Y>.PIuckmt* exliccatany,Vilnius.

[illegible]

Halimus angu/tifolius feminibus (Tngularibus, vafculis Burfx palloria; azmulis bicornibus in D. Plucknec inagroLincolijJenfi invenir.

Pag 190. *Ad fintm paginje addt,*

Plcniorem hujus pKinn defaiprionem vide apud D. Hcrmannum in *Cat. Hurt. Lugd.* titulo Amaranii Indici ^inofi /picā herbacei^ Kathucmipala Zeyloneniibus h. c. Pala

Pajr. ioi. In horco Reverendiflimi Epifcopi Londinenfis , cujus frequens in hac APP^ *menuoj* Anuranti fpeciem vidimus niaximam, humanam alnrudiiiem fuperanrenij ream merirL) appclles, folns mukb pallidioribus qiùm purpurei vulgarislpicis ere*Ais'*- iniiltò quaniilluis gracilioribus, Be brevioribus *ft* nmdo adulcs fusrim, colorc minus laci tidiore, *3*inu** Clulii in niodum fparfis leu deorlùm di;pendemibus. Semen nonaum

rat Septembris medio- Verum sftas hujus anni fupra modum frigida, Be femtubus exoticis mam randis minùs propitia fuit. " uiiiu-

Tag.ioi,. Tofitin. 64. *pro feptima AmarantiJperie addatur,*

7. *Amarantus minor Indicus folia Tripolii,/lore exaneo colors & argent to variegato* Breyn. prod.

Tag. 208. *Ad ftcundam fpeciem Afari not.*

Ha:c Afarum Americanum Parkinfoni effe videtur, defcripiiones tamen non in Dmnibus conveniunt. *D.Ranifttr* in Catal. Afarum Americanum *Park.* Scrpencariam radicem magnam vocat foliaque ejus maculola elfe aflent Cyclarrnneorum inftar, quibus tamen minorafunt, nee Afari no? ftratis majora, qmcquid dicac Parkinfonus. Communicavit nobis *D. Pettivtr* folia Be radicem cujuf dam plantar c PrbVincia America: *Terra Mariana* didfci allata quam incola: iftius regionis *Serpentariam mgram* vocant. Radices hbrofs erant, nigricances: folia pediculis longis infidebant fieori Be magnitudinc foliorum ChBlidonii minons, verum circum oras crenata ad modum Calthz palu- ftris quibus Be fimilia nifi quod minora. Eandem plantam ficcam vidimus apud Virum infiJnBm *D. LIOB. Pluckrict.* Fibrx e radios quodam veluc trunco exibant. Eandem hanc effeputo cum Afaro Americano *D. Ranifter.*

Pag. i n . *Kali geniculatum majuj five alia nova fptnes Kaliptrtmis A* D. Sloane *vbfervatum eft ^onl infulam* Shepey. *J r P**

Fag. 217. *Adfirnm Cap.* XL *pro tertia Saxifaga! aure* [peck addatur,*

3. *Saxifraga aurea^Kfimisfacie* MoriC Przl.

Satis frequenter, inquit, reperitur in rivulis aquz dulcis à fontibus jugibus manantibue. *Folia* gerit oblonga, fcrrata, hirta, per terram ftrata; flofculosin alis luteos; qui Sc primo ftatim in,tuitu a Saxifraga aurea rhontana rotundifolia difcernitur à foliorum denfa difpoficions Sc forma kinea cùm alterius montanx fine rotunda Sc rariora.

Sufpicor ilium intelJigers primam noftram fpeciem; vcrùm turn male illam iefcribit floribus in foliorum ahs.

Tag. 219. *poft lin.* 40. *adde fpeciem fequentem.*

». *Latiuca fativa maxima Aufiriaca capitata, variegata, LaSfuca Canophllacta vuh* Herman: Hort.Lugd. Bat.

Rcfert, inquit, varisgato colors Caryophyllum hortsnfem.

Viribus Laftucz adds fequsntia.

Laftuca: frequens efus Veneri adverfatur ut quod maxim^j undc (periem cjus quandatn Vetercs Eunuchion Be Aftutida vocarunt: cavendus ergo iis imprimis eft qui liberis operam dare vellent Hanc ejus Facultatem quamvis fuperius leviter atrigimus, quoniam nonlevis momcnti res eft, iterum inculcandam duximus.

Pag. 212. *poft lin.* 40. *adit,*

Hanc fpeciem *D. Magnol* in *Aff. ad Baton. Mmfp.* accuratius defcribit nomine *Latfuc* fylve- Jfri, angufi, Ucmut, fdn,* Be quzrit An fit Laftuca fylvdlris altera >ngufti'ore foUo *Hort, Rer.*

In Catalogo Plantarum in *Horn Reg. Parifi* enutricarum nccdum editarum a D *Tancr Robing* ad me tranfiniflb invenb,

Lattmam frattnftrn fd_m *angufliori &hnghri* D. Fagun.

Qus quoniD^o a prxcedenti difBrat inquirsndum.

Tag. iz9. Ad fimm Capitis t\uarti it Cbondrilla add?,

Chondnlla Tmgitana floribus lutev Papaveru horUnfu folio D. Hsrmanni *in* Cat, HorL L*ugi* Bat.

Herman.

-*Radius* niticur digitum crafla, pallida, fibrufa, annua, c qua prodcunt/o/w Papavcri hortenfi nonnihil fimilia, duos tranlverfos digitDS lata, palmam longa, glauca, livia, carno/a, albentibus Venis infignira, per ambitum crenata. Incra hzu afflirgunt *cauUs,* cubito longioresj in aliquot alas divaricati, heves, pallide virentcSj folidi, circa cacumina vero fiftulofi. Horum fingul^ nodis hzrent folia fine ullis petioli5, auriculata, inferioribus latiora; Be profundiDribus crcnis incilL Apices vero exornant *capitula,* Sonchi effigie, fquamata, qua? Augufto menfe expliuant florem, congenenbus affinem, ex numerofis petalis^planissflavis, ad bafin purpurafcentibus, radiantam ftellam -imitantibus congeftunij fuccedenribui [*eminibus* oblongis, albis, fungofis, fulcatis, denticulatis, candldifliino fericeo pappo criftatis- Tota planta'fbatet lafte amaro, ingrato.

Fag.i}6, Hieraciurn maximum afferum Cbondrilla folio C. B. *d* D.NewtDliiw *Cantiainvmturn eft.*

Pag. 2}B. *Hitraciumfruticofum fol. fubrotundo* C B. *inParco Edinburgenfi, & alkubim Weftmorlandia obftrvavit idem* D. Newton.

Aliam adhuc Hieracii fpeciem Sonqhi vel Chondrillz foJio hirfuto ad me ficcam tranfmifit diligens Be induftriU5 Botanicus *D. Doody.* Caulis erat femipedalis auc paulb altior, untco folio laciniaco donatus ad modiim Pulmonaris Gallnrum^ flores pantcr infaftigio geftans non multosnec valdc diffiifbs, luteos, non grandes, calycibus lanuginofis. Semina parva nigra efle videncur Pulmonanz diftK Folia laciniis flcfigura Cichonum^ Dcntem leDnisaiitSonchum imiuntur.

Hsec planta accediu ad Hierachium maximum alperum Chondrill^ folio *C.B.* Flares antequain aperiantur rubore quodam diluciore exterius tindtac videntur, ut in Myofotide etiam cernere eft.

Fag- 239J/W-9. *SpeciemHieraciiPulmonaritefextamficdefcrzbit D. Hermannas in* Cat. Hort. Lugd. Bar.

Ex ftbrofis candidis radicibus quotannis fruticant novi iurculi, fefquicubi tales, tenues, in viridi albcntes ladtefcences; foliis concoloribus, longis, anguftis, parne iecaceis ab imo ad fLimmum ufque densè ftipatus; quorum faftigia in complures abeunt ramulos, fiiftinentes è calyce oblongo incano moditè hirfuro 3c fquamarcr *floras* lueses, ex multis petalis planis in gyrum difpofifis eonfraftos, qui marcidi faceffiint in femina acro-rubencia, gracili pappo criftata.

Tag. 15 r. *lin** 57. *Ad fivem Cap.* XII. *pro decima [tptlma fpzciz adjiciatur,*

17. *Tragofogon five Scorfonera humilis craffiore folio* Magnol. App. ad Botan. Monlp.

Radix ei craffij hrevis, fibro/a, quae in plura capita dividitur; è quibus multa nafcuntur *folia,* Innga, anguftaj crafla, glabra: inter quz (urgic caulis palmary cavus; -florem in faftigio fereni flivum, Scorloncrac modo iquamatum, fed minorem ; *Semen* etiam minus..

In prati5 ad lxvam Lacerz *vzvius* Itagnum Maio menls florst.

P^f. *l6t. foft Hn.1%. ad finem cap it is* IL *pro quart a Jptcit adddtwr,*

4. *Petafttes Africanus Zaltba paluftnis folio* Herman. Car. Hort- Leyd.

Novum (inquit) hoc Petafitidis genus ex paluftribus C. *Bon* Spei* in hortum tranflatum foW*5 eft rotundis, rigidb, cienatisj Calthacpaluftris facie, radicc flavefcente cralla, cetera vulgari fimile-

Hanc plantam curircaule fruftn mo racemofo onufto apud *D.S. Dovdy* vidimus^ unde earn P" tafiten *noil* elle cohftac, fed anomalam quandam ftirpsm Petafitis folio, Bliti fruftu.

*Fag. 164** Conyzi F6- feu Melicenfis foliis retufis *Boccon.* in hortis Londinenfibus nomine 5e neciojiis arborefecntis C- Bonx Spei lnnotefcir, uc memonuit *T},Tanvrzdus Robmfm.* At D. H"" manmis^ Canyzam Afrkanam Senecionis flore, ioliis retufis à Boccomana abludere fcnbic fk)Hbdifcoidibus nudis non radiatis Senecionis facie Bimodo in umbcllam di/pofitis^ excera cum ca con^"* nne.

Tag. z^^.Ad finem taptis de Eonjza add.

*Conyza Afmana foliis Stxzhadis zitrinx Gallic** Fafcic. plant, rar. Breyn.

Suffiutex pedahs eft vel alcior, Elichryfo II. C. *B.* finJills, fed rhagis lignofus. Foliis pluribns SctEchadis citrine Gallica: fed anguftioribus: Flore majors cujus umbo petalis longis *be* angiuft*5 circumradiatur. Radix lignoft, multis fibris divaricata. Semen pappefcens. lu Afuca juxra Promonr. B- Sp. D. 7*m *Rhyne* collegic.

Eadtm Pag. add. Conyzim Africanam Urcicz folio *Hort. Awfterodam.*

Pag. 170. *I'm.* 18. *pro* XT- *jiftzT* fpecitinztrponatur,*

ii - *Afttr I at tfvirus Trivolii fiure* Dodart. memoir. *Tripolium altiffimum Amcr'nanum^ cauhbus viridantibus* Herman. Cat.

Ad inn cm Cap. *lV.* in eadem pag. addantur fpecics fequentes.

i\. After. Africanuj lattfilius maximus pumceu caultbus Herman. Cat. Leyd. App.

Altius afliirgit quam Afteres Novae Anglia?, *caulibm* robuftis, puniteis, in breves, concolores ramns divi/Ts. *Foliis* Tripolii facie, led rigidionbus, craflioribus, per ambitum nonnihil^ dencatis, inrferioribu5 palmam a:quantibus, fupcrioribus vero brevionbus *fie* anguftioribus- *Floribus* aniplis, VIDlaceis, nifedio difed piirpureo flavelccnte, *&L* in albentem pappum fatilcente. Subeft radix fibi"o|a, vivax, nunierofa fertilitate fe propagans-

14. *Afttr Nirfd Jitlgi* latifiliur, pankulatus₂ floribus faturate i/iolaceis* Hort. Leyd. Herman

Elegartti(Iimu5 hie After, humanam alticudinem tangc liiperans, *hmihraJtcem* albam, lignowP1* perennrirfrem, inBiimens tenliidimis fibris capillaram, ex qua /urgunc *virguha* quamplunna, g'a purpiirfffcentia, CaUmi craflitie, infirma, circa faftigia in frequences furculos, quali in Ipecicjlani p^ niailam collcftos (ubdivifa. His Itnttc adhzrenc *folia,* abique pcnolis, digituiulDJiga, du6Jc^ verlbs lAtA, plana, craliiLilbula, nuicrnnata, alcerd pane glabraja:te viridia, alceia ex viridi Pa ria, ttumd DIIS eniguis vsnulis E media cofta oriundis inferipra, ad exrimos linbos PufPura & aliijuando Icvillimis, vix confpicuis crcnulis exafperata^ qui vero imniedij.ee u radice pj/> fupc3rK)rib'j5 amphora lbnt; fulca petiolis digitalibus, alatis, ex viridi luffdcentibLis. Juxta rum faftigia eminent *capitula* parva, brevib. anguftiflinus foliolis, fquamatim cii/poficis,.. bin finKnhs infidec *floj* ftellarus, Afteiis Amu hcic, inodorus, radiarus, diJcoiJes; dus diko paivu H-ivciccnte, abcunces *mftmma* pappofa, tincrca, more

2 J. *After Nna Btigim latifdim umbtllfitut, flmbus dilute -violactu* Herman, iiw"r- *Ltf*

Forma K crefcendi mock* cum fuperiore convemr, ferens railicsin Jonge htiqi bam, paium fibrolanij ex qua piudcunt/i//* przcsdeiui haud ablimilia, at p:iul6

diora, minus glabra, 5c quodamniDdo finuata. Inter h*c enguntur *cauhs* bicubitales, viridantes, ad radicem rithil aut parurn rubentes, ftnati, fuperiDnbus ngidiores, duriores Be robuftiores, circa fumma faftigia in frequentes foliofas alas magis expanfas, umbellam mentieotes, divift; fuftinentesin eapitulisparvis^ex longionbus foliolisfquammatiiTi difpofitis^rw priori paulò majores ex dilutapurpura violaceos, petalis duplicifsrie fibi invicem incumbentibus, ditcoluteo, fatifcente in *femnta*cinerea pappofa, priori fimilhma.

26. *After zs£tbiofhus, Stxchadxfoliit, flore aureo* Herman. Hort. Leyd.

In montofis aridis ad Cap. Bon. Sp, reperitur. Conftat *radice* parva, lignoſa, fibrofa, fufca: *Caule* itidem lignofo, dodrantali, modb fimplici, modo mulciplici, candicante, in ramulos divaricato, undique/o7w(eCaceis> tenuiffirnis,incanis^ Stoechadi cicnns xmulis, veftito. Horum fiimmitatibus infidet e capitub oblongD^fquamaco *flos* luteus^ ft ell a: inftar, cu jus medium umbon em pallidè flavefcentem cingunt foliola^ radiorum inftar, aureo colors fulgentia- His fenefcentibus fucgedunt/pw/w^pappofa, veluc in tongeneribus. Viget & floret per cotum annum, dutnmodo ab aeris frigidioris injuriis vindicettir,

27. *After exoticus Hyofzridis folio minor.*

Siccum nobis oftendic ClarifT. Vir D- *Lzon. Plucknei.*

2B- *After Afrkanus Stwmadjs folio imano* ejufdem.

P.£. 278. *Ad finem cap.* 8. *addt,*

ij. *Doronicum maximum Amzrha*um> latiflvmo avjrulofv folio, radice tranfparenti* Herman. Cat. Hort- Leyd-

A Jacobo Boberto habuit. Flores Sc femina nondum viderat.

16. *Doronicurn integro & crajfo Hieracii folio* Magnol App. ad Botan. Monfp. *An Doronicum Hzlvzticumincanum* C-B. prod?

Radix fibrola eft, c qua oriuntur *folia* pediculisdonata, lqngaa latiufcula, ftrrata, crafli, fubtLis tomentola, lupra viridia : *Vaults* fefquipedalis folia angufta habens fínepediculis. *Florem* fext magnum, petalis luteis, in extremitate crcnatis umbonem luteum cingentibus^ qui in pappos abit. Floris calyx ilriatus in bail foliis viridibus coronatur.

In herbidis locis mentis *Strram* .frequens eft Be Juniomcftf^ floret.

Tag. 180. *Ad fimm Cap.* IX. *pro* 12. *Jptm. adjiciaturM*

12. *Virga aurea Lanadznfis folii* Scrophnlaria* Dodart. mem-

Item, 1?- *Virga aurta Amtrkana foliis ftrratis anguftk fubttn ntrvofis* Moril. przlud.

Hujus folia func fubtus adeooervofa, & eminenter angufta maximfquc ferrata ut notu inde facili5 fit- Quin Be radicem habet odoratiffimam.

Item, 14. *Virga aurea humilis Alpina* Morif praelud.

Haze in omnibus vulgari ace edit, fcla parvitate difcrSpans:- eft cnim Virgà aursà vulgari tripb minor.

Pag. zddtm/Cipiti X. deHclichrylofeu Screchads citrine addantur fpecies fequentes:

I. *Heliodryfon quorundam foliis Abrotani* J.R *ElicbryJon foliis Abrotanii* QB. *Helycbryfon foe Coma aurea* Gcr.

Pedalis, nonnunquam cubitalis eft plantij *uaulibus* reftis, robuftis, fruticofis/ in multas alai fubinde divifis: per quos Be ramos numerofa *falia*^ Abrotono fimilia, candicantia, ubi primùm erumpit, tenuiffimè divifa, brevia, hirfuta, cum gravitate odorata. ^*Floras* ia fummisramis umbellatim congefti, lutei Agerati floribus formà Be, odore perfimilesJ verum majufculi. *Radix* lignofa, minimi digiti interdum craflicudine, qiiz tamen fingulis annis perit.

La*o folo provenit, Be copiose circa Madrkium itinere Complutcnfi, aliilque Hifpanix locis in agris, ubi Septembri Be OftDori florentem videbat Clufius. *Locus,*

Quod dubius eflem quo referenda diet hzc planta^ nee-ad htmc locum pertinere putarem, commodiDrem quxrendum ratus, tandiu earn Hiftori^ inferere diftuli doneg tandem penirus è memoru excidit Be omiffa eft. Duo funt quz me haftenus dubium Be fulpenfum renent. 1. Quod nefciain an pappoia fit. 2. Quod mihi nondum planè conftat an florem habeat radiatum an verò nudum • quamvis ex defcriptionibus quae ejus extant nudum habere colligicur. A rcliquis certè Stoechadis cicrins feu Helichryfi fpeciebus foliis mukifidis differt. Qui coluerunt Be obfervàrunt nos certioi es dc ejus generc facers poflunr.

Htlickrjfum

Htlicbryfum Afrkanum ino Jorum gfabrum Magnol A pp. ad Bo tan. Monf. *Elicbryfum inodorum glabrUm Cvronopi folio annuurn Magnuli^* Herman. Cat. Leyd.

Nobis defcr.Jbiturinferius pag.364. pro Agerati fpecis titulo *Agtrati Africani folitr laciniatis inodori.* Verùm fi fcminapappofa obtineat (ut affirmat D. Hermannus, nam in planta quz nobis luccrevit pappum nullum fenunibus adhxrentem obfervare potuimusj Elichryfi potius quàm Agerati fpecies cenfenda eft. Nuper cùm Londini effem Botanici Londiaenfes mihi affirmàrunt plantain hanc minimè pappofam effe, proinde BcHermannum erraffe. Quin & iplb (ut video) in Appendice fentenciam iuam mutat, à *CiaJJi* certiora: d f t l

Cbrjfocome African a flore alho^ anguftijfimis foliis Breyn. in Fafcic. -

Brejn.

E radice hujus virgae exsunt multac, pedalesj nonnunquam ampliores, lignofej firms, in mukoS ram as tomento albo candicantes didufta:, *ii* ab imo ad fummum foli DIIS crebns ac anguftifliiniSj St[Echadi5 dcrinx Italics Herbariorum dimidio brevioribus densè ftipate. Summos verò rariiulos corymbi occupant admodiiiTi elegantes Gnaphalio Amoricano *£luf*$_m$ vjldè accedentes^quadruploitiinores, ècandidulis, infra aliquando rufFefcentibus icà compofici fquamulis, uc umbejnem in medio comprehcnfLim duplici *6c* trifJLici (eric notabiliter circumradient. Semen minùs pappefcens, Chrylocomes vulgaris feminibus part

In herboii5 juxta Promunt. Boiixlpei *D. tm R&jmc* ut Be duas fequentes collegia

Chryfocomz Afrhana flore fbxni^avgufUfolia Breyn. fafcic;.

Breyn,

Planca alba & penitus tomentDfa eft Chryfocoma: Germanicae anguftifoliz flore ex aureo rotilante fimilis, ni/i quòd folia anguftiora febieviùra^ sorùmquc ex alls ramulos quamplunmos foln? minoribus veftitos promittat, *FUrts* denfiflimè inglomerulum congefti mukò fimr minore^ fquamulis sxihoiibus minùfque iplendentibus ex igndcente phDeniesJ colons inibri^ati ; quorum medium *flamina* quxdam minutiHima in pappos, femine appenfo perquam pufillo, abeumia occupant.

Cbryfocome Africanaflore fbxinzto ferratifilia Breyn. Fafcic.

Perraras hujus plantukriw/w etiamcandicant, multòtamen infirmioresfunt^ inque debiliores, K longioresramos diviii: FoJiis pauciDribu5mult6que brevioribus, latioribus^ ferratis^ nervofis, incanis Jpidem, minùs tamen quàm fuperioriSj [Euphrafix latifolix Italica: C0/J quodammodo smulantibus Jepti. Flore Be femine cum precedents convsnit.

Chryfocome fivt Argyrocomt GnapbaloiJu Africanaflore amplijjimo Breyn. Prod.

Cbryfocome Africana Ericoides flore albo Breyn. Prod. *lumfi. fulpburco.*

Chryfocome impi; fi<uz Filagg ditta Cap. B. Sp$_m$ Ten Rhync *apxd Breyn. in Fafcic. Dua ff>ccies. Vidimu* apud* D. Pluckner.

Elicbryfo affinis Africana arbortfezns, fioribuspurpuro-violactis, foliic Salvia, vdore TLofmarini; z,a Africana incana arbortfems odore Salvia & Rofmarini 'uulgp Herman. Cat. Leyd.

Hvrman.

Quanquam hxc arbufcula nomen Chryfocomac nonmerSri videatur, quòd ejus flares aurea luce non rcfufgeanr ; Attamsn ob florum fquatllaCaiti corymbaceamq, ftrufturam, & feminum pappo'afTi ilifpoficiDnem, ceupnmariam plantarum partem, Chryfocoms hand diflimilem, huic adjungendam *zfc* exiftimavi. Spontenafcentem reperi bcis faxulis K lalebrolis ad radices moncis cabulaci Capita Bona^fpei, unde in Hortum tranflata lxta fertilitate germinavit. Figic *radiant* longàm, obliqu^m, pallidanij in brachia divancatam, ex qua virgulca affurgunt complura (nonnunquani ununy fexfeptfmve pedum proceritate lignolà, ramoia, candidaj incano tomento/o cortice veftita. H^ adftant/o/i^Salvis quadantenus fimilia, rigida, craflà, perpetua, fupra viridia, infra Candida, infciip[a] numerofis obliquis nervis, è cofta media in margines exporreAisjlaporisacriSjanuri^ aromarici, *odoris* fragrantiffimi ex Rofmanno *&c* Salvia mixti. Ad ramorum cacumina pullulant muhi rainuli>i, quibus apparent parvi, fquamati tomentofi *flojculi,* Elichryfi vulgaris effigie/barbulis tanien anguft niispurpuro-violaceiscingentibus orbiculumpallidum, facifcenrem in tenuillima pappe/ccntia/t^^

Menfibus Marrio & Aprilifloret inHyemali,inque Prom. B.Sp. lildcm menfibus perficicin'- _ Virtu tibus relpondet Rofmarino. Oleum ex deftillatione prole£tum pra:ftaiici(limum efle deoppil experientia nos docuiL

Elicbryfo affinis Ttruana fratefcem Herm. Append.

Surrexit in horto Beverningiano ex feminibus Peruvia advectis ad altitudinem fex feptemve pedum, virgulis lignofis pallidis, lentis, geniculatis, valde ramofis; *foliis* binis, ex oppofito nafcentibus, fummis ... ipanica: ftcllatj: habentibus, per marlines tamen crebnCis lenaiis, rnbii(que per lDng curreptibus nervis inlcripris: *Fkribm* ad foliorum exorrus circa lamorum cacumina *cMy* VJS, ab£ljchiylonon multum abludentibus, pendulis, hcrbaccis, di/Loiilibus, niodo lbliw«» tnbus f]uacuorve limul junftis. *Stmmibm* cxiguis, ut conjicere poruir, pappolis, ad pcrfcfta Hi Jiumriucnn fautulijucnondum perdue; ikporc fit odorcnullo cvidenti.

Aliamadhuc Elichryfo affinis fruticefcentis fpeciem à praxedente diverfam àD,Hernianno ad ReverendifT Epifcopum Londinenfem miflam plane novam Be cujus nullain O-taJogoHorti. Aculemici *Lugd. Bat.* menrio, fe *Fulhamiam* Horto prardifti Epifcopi vidiiTe liceris Aug. 17. ad m_e $d_a$nl fcriplic *D.Tancredm Robinfon.* Folia ejus breviora, craffiora ipiffiora, rotundiora & obfeuritis viridiâ funt qnam Elichryfo affinis Peruanac fruticefcemis *Herman. Append.* An Senedo Arborefcens Atnplicis folio?

FQJ.1B7. *lib.* 13. *pro undecimajacvbteajpecicadjiciaturj*
II. *Jacobaeafuyina maritima* Triumfetti.

Ab unciali nervoſa radice multas fibrillas emittente & albida cute veſtita oriuntur terni aut plures cauliculi, vix plerumque palmares, ſupini potius ac veluti in terram reclinati quam recti, intus cavi, externe rotundi, teretes ac tenues, hirſuti vel etiam purpuraſcente colore infecti: *foliis* nulloordine ppfitiSj ninde virentibus, fcaliquantiilum craflis velhti, caules abfque ullo pediculo ampleilentibus. Prater folia prxdifta habenturinfuper pauciora alia ad ramufculorum exortus, ejufdem licet cum fupenoribus fubftantis, attamen confpicuo fiiffulta pediculo, Sc femuncialein latitudinem, unciam vero longitudine foperantia, eique non pure dentata, fedbotius denticulatis laciniis intcrruota. ranles prope fummum duos creivp ramiculos e finubus foliorum proferunt quorum finguli tres aut plures fuftment/forw, fingulos longiufculis petiohs inha:rentes, calice c plunbus anguftis *&c* fubviridibus foliolis, in nigrum acutunique apiceni definenabus compofito obvallati, barbulis aureis, oblongis latiftue difcuni medium luteum cingentibus conftantes. *Semen* fuceedit pappo innalccnte alatuin. Piante odor nullusj at fapp. inter amarum ac lalfum medius.

Martio & Aprili viget, durat ex toto parte. Copioſe admodum naſcentem obſervavit Auctor per totam oram maritimam, campóſque adjacentes, qua à Centumcellis Cajetam verſus itur &c. Tempus & Locus.

qu<c foliorum diviiura ad Erylimum vulgare Be capitulis in iummo conglobatis ad Jacobaram auc Senedonem accederc videbatur. Florem csruleum habere, incolas aucsm Moifum Daaboli vocare fgriplit. Tota planta hirfuca eft, Be folia ad margines ferrara.

Vaaztimay Brafiliwfibtts Marcgr. *Switch Brafilimfis folio angufto, ferrato. Marvgr.*

IntnúmpedLinialticudinetnexcrardt,, cWeviridi, intus medullofo ; quern ab ipfo exortu numerofo *amlimnt foha^* quatuor dig. longa, angufta, per ambitum indfa$_3$ hvi hirfutie pr^dica fuc & caulis) *&L* molli lanugine paulum incana. Caulis fuperius in quatuor, quinque, fex^ aut feptsm ramos fefpargit, Be foliola parva obtinet, foliis Hyflbpi figura fimilia: inramulis autem *multos krt flofbuhjj* florum Scnscionis fiinibs, pallidc flavefcentes, qui in pappos definuntj vsnto diflipabiles. Folia hujus plants acreni & calidum faporem habent, ac cofta, contufa acqtie illitafanant fcabicm in quacutiqus colporis parts.

Pag.191. *pofi lin.iy froquinta Semcionis fiecie addatur,*
5. *Smzw Lamii folio* D. Fagon-

Quam invenio in Catalogoplantarum *Hort. Reg. Parif.* nondum editarum a D.Tancred. Robinſ. Ibnadme tranfmiflb-

6. *Senecio arborefcens Virginiana Atriplk* folio. Dcfcripionem -vide* **inter Arbores** *&fruticei in horto Rev. Epifc. Londmenfis vifas.*

Tag. 191. *Cacalia fpeciebus velfi mavis EupatoriiCannabini add.*
Enpatorium Nova Anglia Urtica: folio, fioribus purpurafapt:bus> macuhtto cauh Herman, Cat. App. Herm.

Hoc a* precedents diftinguitur quod radices habeat odoratiores, *caules* humiliores Bt tenuiores fcfquicubicum rarb excedente^. pallide virentes, puniceislineolis infcriptos: *Folia minor**, profundiûs crenata, flores purpureos Eupatorio Enulac foliis Dmnino pares.

*.j?4g** 296- *Gnapbalii fexti feu minimi defcriptioni adde$_3$*
Ha-c%;cie5 ^^{lis} ^M° ^{ml}Hor eft GnaphaliD vulgari. Capitula paucioribus floribus [totales intellige] compolifa funt quam in illo,necin fphxricam figuram adeò exafte conglobatis, at neque parKercomeiitofis. Calicesflorumfingularium [totalium] magnitudine iis non cedunt/ied ventricoli funt *&L* angulofi, neque flofculr e calycibus tantum eminent feu extant.

^{Fa}S-131- I- 15- *4<M^e>*
Gnaphalium flare fulphureo *Herman,* cujus fpecimen nobis oftendit infignis Vir D. *Lwn.Plttckmt* in Horto iuoficco afferyatum.

Pag. 303.*poftlin.f. pro tertia Cnici (pecie interponatur*
3. *Cnicvs perennis cxrukus Tingitanus* Herman. Hort. Leyd. *Herm.*

Plantaha^cnaturalotDîjUG habitu Cnicum referens *radicem* agit albam, longai^ tenuerti, abfqus fibris, modo oblique, modbredta in terram defcendentem, emictentem *folia* rigidaj craffiufculajpithamâ longiora, pollice anguftiora, circa margines crenata, Be fimul exiguis aliquot (pinulis obcutum Fcrè fiigientibus armata. Inrra hrc prodit *caulu* ut plurimum fimplcx, aliquando ftatim a radice in binos cemofve ramos lubdivili^, fiiftinens excapitulo oblongo fquamat^ Be aliquot rigidi5,brevibus

Collulis

folioliS circumvallato *fiores* coeruleos, fiftulofos, oris laciniatis, quos excipiunt *[mint* fufca, barbate more congener urn. Circa Tingidem Africa: colleftus erat.

Tag. ;o?. *I'm.* Jo. *adde,*

Huicfpedei [n.] valde fimile eft fi non idem Cirfium anguftifoluun C. *B.* prW.Folia angufti-ora 6C raris aculeis pracdita efledicuntur; capitula hifpida.

Pug. JIO. *poj? lin,%\. pro nona Carduijpeeie adjiciatur,*

*y.Carduuspycnopolycephalosfyfocftris TrivLmfctti.**

Triumf.

Radice eft perenni, Raphani hortenfis forma, craflitie pollicari, longicudine palmari, circa extremum ramofa, ramis in craffiufculas fibras divifis, raris quibufdam barbulis, uc Sc radix ipfc obfitis : Haec c ligneis filamentis fungofa? fubftantia: muftehni coloris intermixtis comporiitur, necnon externo mollion cortics ejufdem coloris obtegitur. *Folia* radicis capuc multiplicatis cefpitibus coronantia breviffinio ipli adharrent pediculo, palmo plerunque minora, laticudine uncialj, folidam fortiuntur liibltantiam prona parte, qua: denfa lanuginc obruitur, candidam, fupina vero atrovirentem, fed macLilis feu poriCis lineis quibufdam albis imerruptam, ob hirfuriem turn primanum nervum,tuni ipfius propagines occupantem, quae versus laceralem extremicatem bifurcate literam Y egregic asmulantur, & poftea in tenuem ac flavefcentem aculeum, longum tamen 8c /atis pungencem, cerniinantur, imò propè extremum foliorum ambitum ita ordinantur, uc ip/a velut crifpatis oris evadant. Ca:terum Junto menfe fans explicatis jam foliis unus vel plures juxta cefpicum numerum eorumque robur oriuntur *caules,* qui Augufto deinde menfe duorum fere cubitorum altitudinem adepti, angu-loli,alati, aculeifque munici cemuntur, colore ecianjl·quafi cinereo ob modicam lanuginem pracditij fubftamia exceriore ligneis Hbris conftante, medulla fp3ngiofa intus repleti, foliis multis^ imis f[illegible] bus, fed minonbus ornaci, 8c ad modica intervalla nullo pediculo cauli adnexis, raro in ramos, & turn paucifllimos, divifis ac breves, unde in ipfius faftigio, quatuor feu plura nocantur^/W[illegible] confcrrim fimiilque colleita, ac brevilftmis innixa peciolis, magnitudine plus minus nucis Ave[illegible] *&c* priufquam florcm expandant rotunda, viridia, c mulcis fquamulis in luteum ac pungentem a[illegible] um definentibus compoiita; *Flos* ex plurimis flofculis atro-rubentibus, 8c ex ipfbrum centra album ftamen proferencibus densè pcrpctuò junftis, nee ut in aliis Carduis dilatatis donee ficcati decidafitj conftar. *Semen* denfa ac alba involutum lanugine forma, colore acmagnicudine (nifiqu5drotundins exiftatj perquam fimile eft feminibus Cardui Leucoii folio. Tota planta reliquorum Carduoruin odorem obcinec, fapore eft initio dulci, poft amarorem relinquente.

Locuu In umbrofis fylvis ultra Tufculanos agros extenfis quà praefertim itur Lavicano Anagniam, Scareperit defcriptionis autor Jo. Baptifta Tnumfetti.

Accedit ad Carduum polyacanthum fecundum Ger. emac. quern nos pro Carduo acanthoide J. B. habuimus.

Pag. ? 14. *Toft fecundam Jfieciem adde,*

Carduits Bat km jpinofij JimKS cchitio aculcis rigid is armato.

Exficcatum vidimus apud eruditiffimum Virum 1?. *viucknzv**

Tag. *117.* /• 14. *Tro fecunda fpecie Cardui ftellati, ftu pro prim* varietate ponatar*

1. *Cardurts-JteUatns foliis intcgris fcrratis Magnol.* App. ad Botan. Monfp.

D[illegible]t praccipue a prxecdente foliorum formà qua: in hoc integra funt,cùminilJofint valdè di[illegible]* Invenic *D. Tourmfirt* juxta rivulum didtum *Vtfirt^* inter *Cmdiàc &L Vauvtrt.*

Tag. 311. *Toft ficimdam Cyanifyec'wn pro tertia interferatur*

$. *Cyanus Centaurwidts fruticefcens Lavandula folio cap. B.Sp.* Breyn. Fafcic.

Breyn.

Frurex mihi videtur lignofus quantum ex ramis miffis augurari licuit. Hi quadrati, Jignofi, necnon incani funt, binis altcrnatim ramis. *Foiwla* Lavendulx hand diffimilia fed breviora crcgionenatentibus prarditi: quorum fummitatibus *capitula* ctiam ex adverfo bina innata, haud craflaj pollicem tranfverium longa, lacis incanarum fquamularum 8c membranacearum fquamulis, Caryophylll ipicaci Aldini calyculorum de more, imbricataj ftaminulis referta Serratuls fimilibus quorum color me later. *Semen* magnum, oblongum, pilis molliufciilis argenreo colore fj)lendentibus hirf[illegible] lojigiffimjfquc in modum Stoebes Rolmarini foliisPona:, Ted ad phoeniceuin cendentibus [illegible]

Tag. Ibid' Pro tertia Cyani fpecie inttrpmatur

4. *Cyanus major Alpiwsfolits mci/is* TriurnfettK

Triumf.

E *radice* carnofa, cinerca, palmum circiter longa, infra digiti craflitiem, in minores t[illegible] barbulis pra:diras divifa,guftu [ubadftringence, manlu mucofa. Mardo menfe plura cxeimt/^/^[illegible] (a, denfblictrc brevi roinento ipfa cooperiente Candida, primò exeuntia ad Cyani majoris .vulg[illegible] formam acccdenna, npicc acutiora, digitum circiter longa, vix unciam lata; fuccedentia n[illegible] tantum prxdictis (ut plerunque folent) majora, veruin etiam tnbus, quinque vel [illegible] inciluns dilhntla, E medio foliorum cefpice circa Aprilis inicia tenuis feel lignolus a[illegible] palmarem circiter longicudmcm obcinens, quandoque ramofiis, externc'ftriarus, [illegible] fl5 j. at angultioribus iniignicus, quac nullo pediculo caulem ainplcxantes, alatum quodanim lint, prxlertini qua: Horibus (unt viciniores, quibiis ctiam lacinix defunc In [illegible] flnribus [illegible] apenuncur inagnicudine, forma 6ccolore Cyani majoris vulgaris, uti eft *Kjemen* nu[illegible]

tabefaftis fubfequens. Radice Bcfoliis perennat, non tamen ferpit more Cyani viiJgaris. Humore nimio CDrrumpitur-

Sapore eft amaro, & odpremveluti Cinara inter manducandumreddit. Folia acie cujtelli fcarificata vulneribus ctiam majoribus applicita intra dici fpatium eadem ad cicatricem perduCunt- Fv.r.

In altiffimo afperrimoque illo Aprutii monte, (quern vulgus Hortum Centami nominat) ab Autore primitus reperta eft haze planta. L.

Far. 323. *Toft lin. feptimam interftrantur*

7. *Cyantx Orhntalis altzr ftu Conftantinopvlitanus flvrt fiflulofo candicante* Hoit. Reg. Parif Herman. Hort. Leyd.

Idmfifulofo purpurto flore eoruhdem.

Idem fiore luteo jiftulofo* Dodait. Mem. Herman. Cat. Lugd. Bat. *Hujm fttcimm ad me mijit* D. Doody-

Tag. 519. *Adfimm* Cap. XIII- *pro* 31. *jptdz Jacex addatur*

*%1. 'facva luua Crztkafvliis Uinzrari** Declare. Mem.

Tag. 525. *lin.16* add. Htknium Indizwn flore & famine maximis ferennt* Herm. Cat.

~Pag. 3? 6. *adfimm* Cap. I. *pro quintafpzcie addatur*

5, *Hdmium Indieum flore & femim maximis prennz* Herman. Hart. Leyd.

Pag. ;!j8. *pvft Un.* 19. *pro tzrtia & quart a Calendula Jpeciebus addantur*

3. *Calendula minor arwnfis Hifpanica* Hermali. Cat. Hort. Lugd. Bat.

Minore arvenfi gracilior Bchumilior eft; quotannis ritu congenerum ex femine deciduo propullulans.

4. *Calendula humilis Africana flore intus albo ^foris violaceofimplici* Herman. Cat. Hort.Leyd.

Htrm.

5equentes pDtius florum & feminum difpoficionemj quam foliorum cacterarumque partium affinicatem Cabnduli5 inferendam cenfuimus hanc plantam. Mittit ab albente *radice caulmdos* multos ramofDS; dodrantem raro fupcrantes, nunc ereftos^ nunc redinatios; *Folia* pinguia, craffiulhila, glabra, aliquot launiis incila, Erucac maritimsc non adeo dilparia. *Flores* in ramulorum fummitate petahs fimplicibiiSj Calendula vulgari longioribuSj intus lafteis; extusviolaceis, ad folem radiatsc ftella: in modum expanhs^ crteroqui claufis, ad fe colleftisj Be in gyrum revolutis, mediLim occupantc orbiculo crocsDj aliquot purpuru-nigricancibus granulis^ in tenuiflimos villos fatifuentibus inTperlb. *SeminanuAz;* in parvis capitulis difpofita^ ritu Calendula duplicis fpeciei; alia orbiculata^inenibranaceaj compreffa inllar Oreofelini *Cluf.* coloris dilute caftanei; alia quac his eleganti ordine interjacent teretia, fpadiceo-fufca, ftiperficie granulaca. Utraque Foecundicatem probantfuopartUj quem vel Autumnodeciduaj vel Vere ftudio fata feliciter excludunc.

Alumna eft aridorum collium ad Promont. B. fpei, culturae liib noftro climate patientiflitna. Ejus faporpercipitur fatuus, aliquando fubamaricans; odor medii difci crocinus debilis.

HLIJUS plants fpecimen ad memilit *D.Vzttivzr* Pharmacopoeus Londinenfis ReiBotanies appri*tnb* gnarus.

Eadein pag. Fro Urtia Cbryfanthemi fpecie addatur

3. *Chryfantbzmum Afleris facie, foliis ad florem rigidis>florz minore clatu/s* Herm. App.

4. *Idem flore minimv humilius* Ejufdcm.

Herm.

Prius erigit *caules* pedales, aliquando altiores, rigidoSj duros, ramufos^ tenui tomento obficoSj q^iibushirent*folia,* Afteri (iipino Clufii paria, rigida, deorliim iiiflexa, medio nervo inbrevem aculeurn abcunte- *Flores* fert Bellidis minores, luteos, radiates, difcoides, denis foliis fupradidtis fimilibus, nuinque majoribus, totid^mque minoribus circumvallatos. Difco niarcefcente denuunt *famina,* cxisiua, tiifcaj folidaj ex quibus planta renovatur. Huic fimile eft polterius, aft humilius Be omnibus partibus minus.

j>ajrm 2iq. L 66. *Pro Urtia Cbryfanthzmi $ trie intzrfrratur*

%'' Cbryfantbemum Canadenfe Rapunculi radice, ftrumofum vulgl Herman. Cat. Leyd.

Herm.

Multis firmatur *radicibus,* albis^ carnofis, fufiformibus, Rapunculo aut Afphodelohaud difparibus, qux *vaults* attollunt qyamplures, novem decemve pedum alticudine, rocundos, alperos, nonmhil hirfutD5 Be ftriacosj in nuinerofos ramos fubdivifos. Hos fine ordine cingunt *folia* palmam longa, pollicem Be amplius lataj in acumen definentia, afpera, atroviridia, per ambitum leviter crenata. Ramorum cacumina occupant/?orw lucei coiymboli, Chryianthemo Canadenli humiliori (imillinii, nifi nuod petala ddutius flavefcant, in mucronem bifidum terminantur^ Be foliola flon fubftrata longius producantur. His fatifcentibus fuccedunt/^w/w^ angubfa ritu affinium. Radices fubamarum, aromaticum, non ingratum habentes iaporem a Canadeniibus parantur in fercula, velut ab Europxis Rapunculi Radices.

Ta7. • 40 ^ *1' -ddde*

Pus adhucaliseChryfanchemirceetumfpeBiss a C.B. ptoponuntur, nimirrtm.

I. ***Bittis lutea foltis profundż incifis minor*** **C. B.** ***Lhryfanthemum minus*** **Cam. ep.**

Hanc J. Bauhinusad Chryfan themum fuum maj us folio valde laciniato$_a$ florecroceo refert,

i. ***Bettis lutea foliis fubrotundis*** **C.B.**

Quam D.Hermannus eandem facit cum Chryfan the/no folio minus feito glauco J. R quod *nobis* non probatur. Ex fynonymis enim 5c ex defcriptione patet, Chryf folio minus fefto,&c. eandem effe plantam cum Chryfanthemo fegetum noftrate, hoc fcft, cum Bellide lutea fol. profunde incifis majors C. *B.* quamvis non fim nefcius compilatores Hift. Ebrodunenfis Bdlidem illam aliò referre.

De hisnobis nondum fatisfafturn. eft. D.Hermannus in Catalogo Horti Lugd$_k$-Bat. tres recenfet Be diftinguit fpecies Chryfanthemi folio glauco 'a Crericis Chryfanthemis diftinftas.

Fag. 341. Chryfan themum noftruin oftavum feu Alpinum fecundum Clufii ex obfervations D. *Leonardi Plucknzt* M. D. Londinenfis femina producit pappofa, ideoque ad Afteres transferendLim eft.

Fag. **541-** ***Adfinem*** **Cap. IV.** ***de Chryfantbemis add.***

I;. ***Vhryfantbtmum Perwvianumflare albo Catal. Lipfienfis*** **Amman.**

14. ***Chryjanth* Virginianum Plat ani folio*** **Hort. Oxon.** ***Utrumque vidimus apud eundem peritiJfi#W***^{m} ***But ante um & mfignem medivum*** **D- Plucknet.**

If. ***Chryfanth. Americanum Scrophularidt folio*** **Ejufdem.**

Pag, **544.** ***Ad fimm pajrime addatur,***

Ttarmica Alpma Matricaria fvliv **Triumfetti.**

Hanc plantam ***Carymbiftr*t\oRfxMiUefoliiumbtttd₉ folio alato & laciniato*** **eandem efle mihi pa^**^{n5} perfuadeo, quamvis nee figura ejus, nee defcriptio in Dmnibus conveniunt plantx noftrac: namp^{rl}" 'nib foliorum lacinia: obtufiores iunt, deinde caulis interne medullofiis, *turn folia* mnodis, e quibn^5 alter erumpit fmculuSj communiter majora funt reliquis inferiorum nodorum e qiubus ramuli *n*^{oa} exeunt: tandem flores quamvjs integri naribus admoti nullum fenfibilem odorem exhalent, triti ramen Agcratum redolent^ aut potius fnaviorem odorem florum Ptarmiccc prioris *Mattb.* emictunC Qux in noftra non obfervantur: in reliquis convenire videntur.

ND5 etiam pnmoafpeftLiPtarmicam folio alato plantam noftram denominavimus: yerum ports* animadvertentes earn odore 6c fapore carere^ foliaqucprofene alata *U* laciniata Matricari*fere in [illegible]ljfententiam mutavimus.

Pag. **346.** ***/l».ii. p₀fi -vtrb'aiUa*** **Hort. Blacf** ***adds*** **BDtan. Monfp.** ***MtUtf odoratum minus album Monfpdtcnfium*** **DodaiT. Mem.** ***ubi plenamejus deferiptionem vide.***

[illegible]

Frutex corymbifcrus Afrkanm Cbryfantbemuli Ericoidis facie₃fioribus Globularite **Breyii.** [illegible]

Breyn.

Frurex eft Jignofiis, ramis compkiribus, cortice ex obfbletopurpurafcente fufci colon's teftis: quorum juniDres Chn'fanthemuli EricDidisprDxinie defcripti adeo fimiles, iifdemqueftipatifoliis utnon faciJu ab UD diftingui pollint. *Flores* ramulorum extremitates lutei occupant Tanaceti inftarflorunj quahijiumbdlam diljx)fiti, orbiculares oninino Globulanx feu AphyllanridisHerbariorum perbell^ refcrentes, minores quidem *&L* ex tubulis minutifGmis quinquepartitis dense admodum conflate fed em fuamniinutillilnDinfnidLi fixam tenentibus: quern propter immaturitatem exilitat^mc), fortuf^a examinare mihi non cnnccfficj an vuluti Cupi elto-pinuli feminum pericarpia concavus Bcfeminsrefert L^ aut an ipfe Scm^n illud. Quicquid vcro fir, five fruftus five *icmsn,* certo certius illud cortem pxnequo Abfinthii femen mocbc^ncix involutum lanugini obfervatur.

Pag. 3fo. Ad fimm **Cap. I.** ***de Bellide minor e adde₃***

Bt\li6 minima annua **Triumfetti.**

Triumf.

Fcbruano labente in confpeftum (e prodens iemiunciali circiter *radict* nititiiTj cortice albo te[illegible] indutaj fc ex paucis fibris tcnuiora aliquot capillamenta mittentibus coagmentara, qua: *fforx* [illegible] fiipern^ in emlem ac breviflimum veluci truncum albidi colons definentes ba^9 effbrman[illegible] aut pluribus/oWAr dilute virentibus, acfimul nicidis, luccofis, nervum duntaxac medium oft[illegible] busjovali forma, extreme 1 orundioribus, levitcr crenacis^magnicudine unguis minimi digits [illegible] dineciruircrfemiiJitùliinclufbpediculD, pjllidioris colons, brcviflimis acrariDnbuspilis [illegible] tcr Folia ad parvi iligiii alcitiidincm alTurgit *caulnulus* eredus, fragilis, licet capillaribus nervulis [illegible] fubftanna apparentur Larriiaginca compofirus, nee vulgar! fib crafljor, iinò interne ^ ^ r -[illegible] B - terricverb tcnuidima ac rubra qiKxlammi^dij circumlcptus membrana; ab codem vcr^ infra[illegible] ^^ di era turn quaruoraiirplura inordinate *exeunt folia,* abinfimis quoad folam paivitarem diVcria - ^ que in ejuklcm lummitate nonnihil Intiore intra calyccm ex duodecim viridancibus ^"j[illegible] crifttudlLim unicus7?Diapcnt[illegible] l^bici tocius plantar latiDnevaldLinfignis, difcum ufteiuans Juf^[illegible] am tnginra anguftirtiiii'ualbilque pculis circundatum, qua: ad differentiam Bcllidis mino[illegible] lion in duplicem, ac unicum diJixinuntiu Ryrum, ncciion longiora cxiftunt quàm in [illegible] flori iinxcdens nimiiDum, cincrei colony ublowgiuiii furma: at; Iklklis prardirti *nun.* vulg. «[illegible]

Inlocis Romzvicinis prafertim aridis Bcincultis Sc arvis reftibilibus .mira fiecunditate luxuriat, Februario Sc Martio rbrens, brevique ex toto deperditur.

BeUis montana gramimisfoliis Magnol. App.

Radix vivax eft, fibrpfa c qua plurima prodeunt *folia*, longa, angufta Be graminea; leviter versus cxtremum crenata, ngidmlcula. *Zaules* font fefquipedales, in quibus *folia* line ordine aliis aneufh ora villas quoidam pro denticulis habent. *Flos* in quolibet cauls unicus cum umbone luteo plurimis petahs albis cinfto. Ontur in planitie montis *Serane* 6c Maio floret

Tag.%$l. lin. 18. *adde*,

BtUif Alpina major rigido folio breviore &latiore Herman. Cat. Lcyd.

Pracsdente humilior eft 8c tenerior, foliis latioribus, brevioribu^magisrefiexis: Floribus minoribus. Floret in hybernaculo tota hyeme.

Bella montana major foliis Chryfanthemi Cretici angufiioribus Magn. App.

Magn.

Radkts fibrolie perennes plurimps *caules* producunt, cubitales, ftriatos, in ramulos divifos *Folia* fecundum ramulos in profundas lacinias divilk funt, 8c varie diflefta. Extremis ramulis *flos* maBhUs infidet, cujuspars inferior ex plurimis foliolisviridibus fquamatim difpofitis componitur. Ambiunc umbonem luteum plufquam triginta petala alba, in excremitate leviter ferrata *Semen* habet alia rum more. Florencem invenic Julio menfe in depreffis BcFereinacceffislocis montis Calcaris in 1^ w co difto *Barroc* juxta. fluvium delcnptionis autor *F. Magnol*: *.ow.

Bella Americana fruticefcens ramsfa.

Hanc exficcatam vidimus apud *D.Plucknet.* Ejufdemqueramulum.ad nos mifit *D Boody* Caula firmo Be ngido efle videtur, fumma parte ramofo, crebris foliis anguftis, oblongis utraque extremitate acutis, denticulisranoribus ad margines obiter incifis veftito. Ramulum unumquemi, uc Be uaulem medium cerminat flos albus umbone luteo.

Bufhthalmum Alpinumflore candido Triumfetti.

Triumf.

Radix'hgno/a multis ae gracilibus barbulis capillata, talam etiam fcabritiem po/Iidet ut nodulk undequaquereferta videatur, f^adicei coloris, inodora acfer£ infipida ex feipfa emittit quandam digitalis trunci . fut italoquar) portionem, in cujus fummodenfi germinant/o/iorww cefpites auorum *d* quandoque aliqui terram attigerint facile produftis radicularum fibris cidem implantantur hDCDafto plancam quodammodo repentem ipfiq, quandam perennitatem reddsntes. *Folia* ipfa forma colore odDreacraporeiisBiiphthalmivulg. *Matth.* omninofimilia verum tripb majora. Adventante Tunio c finguhs fere celpit.bus praediftis refti, ramofi ac fragiles aflurgunt *caules,* confimQibus veftiti foHis Jed proportionahter minonbus: in caulium acramufculorum faftigio *capitulum* fquamofum protuberat, coloreprscer obfeurum fquamularum limbum ex toto viridi; quo *ib* aperients/^ emuat difcum ex lutcis ftamimbus gompofitum habensj Sc fxpius *i*± albis Details rirrTmA M L''11^dL u»curn ns: fbminis panter forma cum illo convenit, at magnicudo minor Sc magis Candidas color

In Alpibus Caftilionenfibus Autumno obfervavic Auftor nofter caulibus vix palmo altioribus fe minime ramolis: verum inmonte *Cavi* prope Albanum xftivis menfibus caulibus cubito altioribn^ *Locus*- Be in quamplunmo5 ramulos divifis. us

Tag. ;57- *Im.iz. Inter varietates Matrkari* recenftnda wnit Matrkaria fylveftru flore qua: in* Hort. Lugd. Bat. *a D. Htrwanno colitur. Infylijis caduis reperirijeribit* Tab.

Pag. ^^*u. Adfinem* Cap.I. *it Abrotanofoemina addeJpecks feyuzntes.*

Abrotanum foemina foliis Crichmi D.Fagon. *Hort. Rzg*$_m$ *Parif.*

Abrotanum fcemina foliis Roris marini tocis viridibus D.Fagon *ejufdem.* An Abrot.foem. 6. Clufi?

Abrotanum fcemina degeiier ex Abrotani feminz viridis femine Wore paJIjdo *ejufdew.*

Habm cCatalogo M.S. piantamm Horti pracdiftinondum editaium a D. *Tamrcd. Rubinfon* & a *D.Hanf. Sloan* communicate.

Abrotanum faemina canefcens foliis Stocchadis citrinx *Breyn. Trod.*

Pag.- 361. lin. 34. *WSfimm* Cap. II. *dt Eupatorio Cannabino addt*$_y$

4. *Eupatorium aquaticum Americanum Park. Cbryfantbenium Qannabinum AmzrhanutnWloni.* prxl.

Anoftrate difcretu facile eft: *quippzcaules* editquadripedaleSjfubrubsntes, firmiores6creftiores. *Flofculos* ex mulcis ftaminulis luteis conflatos habet, Bc/ewiw^bidentiavulgaiis Chrylanthemi cannabini feminibus multb majora, veftibus pariter adha^rentJa. Addit ParJunfbnus caulem ab jmo ftatim ramulos longos crebros emittere. Folia ima quinquepartita elTs, fupei'iora in cauls iriparcita- Caulemad guinque aiu fex pedum ahitudinem aflurgere.

5. *thryfanthemum*

f. *Lbryfantbemum aquaticum foliis multifiiis Cicuta nonnihil fimilibus* Herman. Cat. Holt-Lugd. Bar.

Herm.

Fibris radicatur numcrofis, pallidis: *Caules* tolht tripedales, aliquando akiore5, ramofos, glabroSj quadrangulos, geniculacos, fubmde ex vindi rubentes. *Folia* ad nngulos nodos promit bina ex adverlb, miikifidci,, Cicuta? nonnihilfimilia, aft minora *&C* robuftiDra. Fl ores infi dent ramorum faftigiis, diTcoides, vix radiati, Chryfanthemo Cannabino Americano duplo minores, parte extima mulcis viridantibus foliolis fquamarum inftar obvallati, media vero orbe ex minutis aureis fiftulofis tubulis, apicubs fufcos exferentibus compafti: *femina* fuccedunt oblonga^ deprefla alpera, in duns apices deJincncia more hujus generis rcliquorum.

7. *Eufatorium cannabinum Jazobaa foliis Virginianum. Item* 8. *Eup. Americanum, caule incam> floreaureoj umbom wgzrrimo. Utriufque fftcitmn Jiccum apud* D. Plucknet *'vidimus.*

Fajr. ^(yi_m Ad fimm Zap. IV. *De Bellidz flore lutzo nudo*

Btllts Afncana capitulo afhyllo luteo, foltis & cauliadis juncta trettis Herman. Cat- Leyd.

* *Ubryfantfje- mum CapB. Sp. rep ens · flvrc aphyilo* Breyn. >jata eft ex feminibus *Borne fpei,* priori fimilis eft foliis & cauliculis tenuioribus ereftis & ... sapore ^ odore veluci praiueilens fatuo.

***g*- 5 °4- *<J?art* Agzrati fpeciti bac fynonyma ad a ant ur.*

Hzhchryfum Afrkanum modurum glabrum Magnol App. *Elkhryfum inodorum glahrum folio annuum Magnoli* Herman. Hort. Leyd. *Vbryfanthemum corymbiferum Africanu*m Triumfetti, *a cujus defcriptione nofiram fupplr.*

Radix circirer felnipalmaris^ intorta, gracilis, plurimifqus tortuofis capillata fibrillis, fiibftanfia ... sa Bi alba, ftiperque ejufdem radicis mdivifiim capuc ceu fi in breves quandoque ac fere ... cruneos mulciplicecur. Foliorum lDngkudo maxima vix unriam squat nee laticudo illam pafVi &' gici lupcrat eciam qua laciflima Tuat versus apices. [Magnitude pro loco aut folo variat.]

Tag. 569. /. 29. *pro duodtama fpecie Abfinthii inttrfvratur*

Abjinthium Santovkum Gallic urn C. B. Magnol. App-

In noftro litore *[*inquit D. M.ignol) frequens eft, cum Seriphio Gallico permixtum ; a quo... cile diftinguicur ex eo quod folia longiora*, latiora *&c* minus diflefta habsar.

Tag. 571. *pofi tertiam [ptcizm add.*

Abrvtanum mas ex Surinam molli birfutiz camfcens, ex borto Fagdiano D. PluckneL

F. 372. 5- *Abrutanum campzftri fimile Tingitanttm* Herman- Cat. Hort. Leyd.

Forma Sc crefcendi modo Abrotano campeftri vulgari fimile eft, odoris Be faporis aromaticin^J? omnino expers, ubi vcro adoleverit acquirir virguha magis lignofa Be fruticofa. SummKates w" co/i lunr. Folja tenuiora, hilari virore nirenria, inferiora utpluiimum trilobata, fuperioraincei... *Scmina* ^xigua cinereo-lpadicea, more congenemm. Londini in hortis colitur. Ramuli florifei... irequentiDi es /urculos dividuncur quam in vulgari Abi ocano campeftri-

F. 57], *Ad fimm Capitis de Artemifia aAde*, Moxam tarn eclebrem in curatione poctagrtf Per uftioncni nihil aliud effe quam Molluginem Artemifix oftendimr in Ephem. German. Ann. ''- Ob/. *6.* Recipiancur folia Arremilii. Exllccata probe Et cauJeluo deccrpta conteranturmanibus ... nJq, donee excuiJo pulvillo viridi lanuginoix inceriores fibrxveliit Jubtegnurn lubftrarxremanean^ 5in ma defiant udore mantis repetendum opus eft ad ddiJ^iataJii tenerirudinein. Joan- H...maiiw Kornmann. Vide obfervationcm.

Tag. 378. *fro* IJ. *Scabiofe fpzcie inltrpgnatnr*

l j. *Scabiofa fteUata annua prolifera* Dodart. mem.

^a£' 579- *pro ^- jScabiofe Jpecie intzrfzratur*

18- *Scabiofa altijfima annua foltts Agrimonix nvnnibil fimilibus* Hfennan. Cat- Hort.Lcyd-

5upiM viri altitudincm afliirgit *cauhbsts* rotundis, tavis, genioilaris, pilofis., ramofis quibus a... gula zenicLila harrcjit *folia* bina ex adveifo, pinnata, crenata initar foMfcum A grim on... liihil liirliita. Summis ramis inhdent *capicula* ex *n\u\l\s fiofculis* pentapetaloJtBD- compo... iubjiciiintur/fw^i oblonga, parva, infummo umbilicata feu ftellata ntu congenerum- eft alb.i, Jignoli, fibrofa, annua.

Pag. 5 Bo. *pro iz & 25. Scabiofa fpecie inttrfzrantur*

11. Sufcifa Alp ina Globulanx fvliis Triumfetti.

Triumf

Singulis liujus generis plantæ in fecundiffimo foliorum ... ftiLidoiLim propagaiuir ... lidis ccerulea; omnino ... cincr/

tinet, quamvis ifta vario tempore variant inter fe: nam Vere alia habentur dentara, alia etiam laciniofa, aft recurrent^ Autumno his omnibus plarita fe exuens nova omnino integra induit. Miio menfe e fingulis cerpitibus gorminant unus, interdum plures *cauliculi,* ima parte ratnofij herbacci, te* neri, laeves, longitudine drdter digitali, uno, vel ad fiunmum diiplici nodo diftindtij quibus utrinq. ad latus bina folia nullo ^ediculo hasrentj a (uperius expofitis longe diverfaj utpote profunde laciniāta inftar foliorum Scabiolae calidartun regionum. Singulis cauliculorum ac rariiulorum apicibus *flog* infidet, vulgaris Succifac flore amplior, forma tamen nullateriis difcrepans, colore aljquantulunv dariore donatus: quibus delapfis hiipida emergunt *capitula, femzn* valde exiguum continencia, oblongum, angulotum, hirfutum, dnerei colons, quini, in (iiinmo apicibus veluti coronatum : *Radix* fufci eft coloris, craflioris lubftantiae, ac in multas fibras dilcindkur (c brevi ac fere ncdofb trunco provenientes) & fui extremo indudta veluti carie contabelcens.

In falebrofis ni^difque celebrem Centauri hortum drcumvallantibus jugis ab Autore defcriptiDnis reperta eft.

*Tag. eadem** *Ad finem pagina adde,*

Climpdium Virginianum angufiifolium flore luteo Herman- Hort. Leyd.

Herm.

Caulibus exit humilioribus K gradlioribus: Foliis, anguftioribus, pallidioribusj contadtu niollioribas & odoratioribus: Floribus in caulis faftigio paucionbus, tenerioribus^ flavefcentibus. Cxteris partibus Canadenfi fimillimis.

a3. *Succifa angufiifolia faluftrv* Triumfetti.

Triumf.

E radice nonnihil corrofa aliquot parum craflbs produdt veluti truncos virides, herbaceo mutiitos cortice, nonnullifque albis carnofis fibris barbatoSj qui reipla aliud non fiintquam infimae caulium partes, qua: dum ip(i magis protenduntur, deperAtis foliis novas radicum barbulas luper humum efFundunt, haud difpari ritu ac in Millefoliis, Ageratis & fimilibus. Ab his vero infimis caulium partibus Veris tempore plura exeunt velut in gyrum expanfa/o/w fuis innixa pediculis, longitudins (inckifis etiam pediculis^) fefquipalmarij at laticudine drciter femundali. *Flora* quam in vulgari Succifa dimidio minores obfervantur: In reliquis cum ea plane convenit, uti turn defcriptiOj rum figura oftendit.

C^teru.m arefcentibus floribus hifpida fuccedunt *capitula, femen* valde exiguum, ovale, aeruginei coloris;, ac glabra continentia, nsutiquam illi ablimilequod in tertia Scabiofa Cludi conlpicitur.

Tota planta perenniter durat, uliginofa loca ac umoras expetit.

Tag. 381. *Scabiofa [peuizbus adde,* Scabiofam foliis Diplaci.

Icem, Sucdlam angudifoliam Alpinam. Qusnomina in Catalogis plantarum ad me tranfmiflis Invenio-

Tag. 585. *Fro fzxta Erjngii fpecie inUrpmatur*

6. *Eryngium Amerkanum fcetidum,* Itubu *Surinamenfibus* Herman. Hort. Leyd.

Herman.

tedis alticudinem nonnunquam Itiperat Eryngio montatio pumilo C. B_m J_m *B.* non multum diffiiiiile. Nititur radiculis tenuibus, fibrofis, paliide flavefcentibus; *caulibus* ternis quaternilVe, viridantibus, redtis, firmis, ftriatis, in frequences rarrios divaricatis: quibus infident capicula oblonga, echinata, herbacea, Pfylliicraflitie,fubtLts aliquot rigidis aculeatis foliolis drcumvallata. Intra echinos capitulorum abfconduntur *flofculi* cxigui, pallidij vix confpicui, fktifcentes in *femina* parva^ ('us fortis paria. Folia circa radicem humi procumbuntj in orbem digefta, digiti longitudinem Sc^latiludinem aliquando excedentia, molliora^ obtufa, in ambitu crenata, fingulis creni^ ill mdlleculas fpinas definentibus. Aft quaccaulium geniculis per intervalla adnafcuntur iunt rigidiora, mucronata 8c laciniata, marginibus profundius lerratis 8c robuftioribus acubis armatis. Tota planta eft ingrati fragrantis odorisj ad Coriandri recentioris folia accedentis j guftus vero acris Be fubdulds.

Surinamenfibus audic *Itubu,* id eft, fuga ferpentum, eo quod Eryngii hujus auram ferpentes fugiant, nee eo loci quo gernynat unquam reperiantur. Ob falem volatilem quern obtinet reponitur ab Americanis inter Alexipharmaca praftantiflima. In uteri vitiis tantx efficaciae eft, ut folus odor naribus exceptus hyfterica pa(Tions corrcptas reltitusre valeat.

J>ag. 590. *pro quart a Valerian* fpecie interponatur*

11. *Vahriana Cacalix folio Alpin** D. Fagon. Hort. Reg. Pari£ *inter nvndum edit as.*

*P*g-* ?99- *Line** 19 & *}^{D}- deleantur:* Revoco enim quac ibi difta funf, &: (ententiam muto, nsc genere rantum cig^Admirabili Perfiviana plantam hanc convenire, fed Be fpecie quoque cum D. Hermanno exiftiW): Nee obftat foliorum hirfucies, nam ut obfervavit perfpicaciffimus * F. Columna, id evenire poteft loci varietate : Nam Cichoreum dulce (inquit) a nobis propofitum in montano nacali loco & frigido hirfutum eft admodum, tranflatum Be cultum Neapoli omnem hirfutiem depofiiit. Sic etiam in Sanguiforba 6c aliis obfcrvatur, Be in maritima Braffica oleracea. PoClime etiam flores tubi longitudine variare.

-p$_a$g$_{\%}$ AOI. /. 6- pro *nona Eupatorii fpecie adde$_9$*

9. *Eupatorium Indicum flore albo* Bartholin. Aft. Meet.[1]

Pag. 401. *pro quint a TimpinelU fpecie interferatur*

7. *Ptmpmella Afrhana maxima fatida* Hcrmanni. *Siccam nobis exbibuit* D. Plucknet.

Pag. 41 *add. Szſeli Vyrznaicum Thaſſix folio* D. Plucknet *poſt Seſeli Majſilimſe**
IVg-. 421. *Ad ſimrn Cap.* XIII. *de Ferula addantur ſpecies ſequentes.*

Ferula lucido & criſpo folio D. Lock Holt. Reg. Pari£
Ferula folio latiſſimo D. Fagon ejuſHem.

E Catalogo Plantarum *Hort. Reg. Pariſ.* nondum editarum ad me tranſmiſſo à D. *Tancnd. Ro* binjon.*

Pag. 417. *Ad ſimrn* Cap. II. *de Laſerpitio addantur ha ſpecies.*
Laſerpitium umbellà contraſtà 6c D. FagDn *Hort. Reg. Pariſ.*
Laſerpitium foetidum folio ffagili Be angulofo D. Fagon *ejuſdem.*
Laſerpitium anguſtifolium non ſinuatum *ejuſdem.*
Habui è Catalogo proximò diſto.

Laſerpitio Lobelii ſimilis anguſtifolia J. B.

Inhorto Rnbini Lutetian vidic J. B. Robinus autem ſibimiſlam affirtnabat nomine Dauci montani.

Pag. 419. *Ad ſimm paging & Cap.* IV. *de dzutaria addey*
4. *Cicutaria LaJJubica ThyJJ'dini folio* Breyn. Prod.
Breyn.

Planta eſt cubitalis, caule reſto, flnato: foliis Thyſlblini, ſed minoribus minutiùſque differs Umbella alba &denſà, femineſtriato Cieutaria: ſatuac *Lob.* ſimili.

Locus. In Caſlubiac montibus atque dumetis ſylvarùmque marginibus ubiquc ferè naſcitur.

Pajrm 451. Specierum Myrrhidis quarts Sc quinta: pleniores deſenptiones habentur in *Moriſi*-TJmbelliſ* p. *66,* 67. Ubi poſleriDres hujus duas tradit varietates, Altcram foliis hirſutioribu5, feminibus lungionbus; Altcram foliis hirſutiſlimis, Feminibus longis ſubſLi/bis.

f^p-4^5- *Ad ſimm Capità dt Mzo addeM* Meum lacifolmm adulcerinum longiori folio *D. Twr~ nefortii.*

Tag. 4^6. *lin.* 11. *Add.* Angelica Acadienſis flore luteo *Dodart. mem.*

Radix ei nigra· eſt &: denſaſibris confertis, plures emitcens *caules,* ſtriaros, angulorD5,altitudineſc'" quipalmarcSj mſenus veſtirns pediculis quibuſdam, origine lua membranaceis, progreſlii tnangu'^ excremo in tres pediculos lubdiviſis, quorum medius quinque ſuſtinet folia dcnticulata, reliqui duo tna tantiim.- Caulium nonnulli ramulos ex alis foliorum emittunt. Singuli autem caulcs K ramuli faſtigio /uo ge/lant umbelJam pluribus ſaſdculis floſculorum minimorum, hueorum pentapetal >n compoſitam. Petala autcm pericarpio viridi acicula: capitelli magnitudine lnnakuntur. *S*a'* f97/Wintu5 duo vel Cria viridin. *apices* lutcos ſuſtinent. Flore prſterito perficiuncur *ftrnina,* per nil". turitatem brunnea, ſtnat^ Can feminibus iatis ſimilia.

Tota planta aeris eſt, amara *6c* aromatica, odore ab Angelicac communis multùm diſſbrentc- Vivax eſt, non ccflàt *fzmtn* producere quemadinodum Angelica vulgaris, *Afi Angelica vulgaris f°r. ojuam ferml femen per fe feczrit radizitus intent.* Allata eſt ad nos (inquir) à *D. Richer,* à Rege niu 1b in Acadiam Be" Cayennam.

Fag. 44^- *Planta* iw *agro Cmrabrigiht. t* obrcrvatifj quAm *pro>* ſimpllielTa, "Saxifraga media *j.B,* habuimu5, cadem videcur Apio. petrso ſive monuano albo *J.B.* p.465. delcripto, ut ex planta e Icmine orca *Sc* in horto cuha didicimus. Caulis etiam altitudo deſenptioni J. Bauhini reſpondet.

Pag. 446. *lin,* 26. *Ad ſimm capitis de Pimpinella Saxiſraga addey*

Hrc'planta a *D. Magnol* III Append, ad Bbtan. Monlpcl- ſub titulo *Pirnpimlla Saxifraga nine Amzricana:* ſie dL'ſciibkurj

Radicem habet craſlam, in plurima capita divi/am; *folia* Pimpinella:, lobata, led latbra, a Itinacam lylvcſticm Utiſuliam accedentia, fcrrata, /upra glauca, ſubtus leviter pilola- *Caulem* crſgic bicubitalem *Sc* tricubitalem, quaJi Junceum, in multus ram05 diviſum j ad quorum articul^ or cur *folium* parvum, longum. *\Jmbztt** conlpiciuntur plurimxj parvaE pro planrx magnicudine, qii componunc capitula lutea cum *ſtaminibus* albis. Succedunt *Jtmina,* bina ſimul ut in Pimpinclla Saxifraga, led imjora.

Ex inſula Tabaco naſtus eſt-

Pag. 44B. *Pro tertia Apri ſpeciz interpmatur^*

; *Apium faluſtre minus zauluulv frocumbentibus ad alas floridum* Herman. Cat. Hort. Leyd. *Hcrman.*

Hoc piiccilenti eſtconforme; aſt omnibus partibus minus & gracilius, *cauliculis* hurni procumbentibui, alis quamplurimis donatis: ad quarum hiius oriuatur parvx HoiHfl , albicantium quos excipiunc *femina* exigùa, ſtriata.

Luxunac Ji)cis unJnlii *S£* aquoiis Bdgix: nee dubito quin K Anglix etiam, quamvis a no^ mis curiosè /pc4ſtantibu5 nondum ſuerit animadverlà.

4. *Apium paluſtre fruticeſcens flore am^hjſimo* Darthol Aft. Hofnian-

P-K-4?o- *Add.* 1. *Aniſum Afruanum fruiizeſzmi* D. PliiLkncr. Gron.
*P*g-* 451. *lmm* ^j. *addt,* Dcnoxis Cicurx [erreltm viJi: longam cpiftolam in Epnein' An. 1 ^. Dblerv. \i^.
Prf. 4J1. *Ad ſintm paging aJJc,* Sclèli Pyrcnaicuin Thapfix folio *D.Fagon.* In Catalogo non duin eiiitaiujn huni Reg. Parili i *D. Tancr. Rvbinſm* aJ me tranſnullo.

Tag. 464

Tag. 464. *ad finem Cap.* XVIII- *add.* Daucus Pyrenaicus Dctare Citri £>. *Fagon.* ex eodem Catalogo.

Fag. 4.6^ l. x4- **M-* Caucalis elegantiffima Pyrenaica D. *Fagon.* ex eodsra Catalogo.

Tag. 476. fi». IX- *«dde,*

Taftinata Oenanthes folio Bocconi.

Bocc.

Folia huic Pimpinellae Saxifragx five Oenanthes non abfimilia. *Cauks* pedales, refti, ramofi: Umbellz magnae aliarum Paftinacarum tenuifoliarum more. *Flores* albi, quibus fuccedum *femina* exigua, afpera feu potius villofa five hifpida.

Suprà mures Leocatae urbis in Si: ill a invenit D. Boccone: neque cnim in pratis aut fecus viarum margines cum ipontanea fylveftri feu tenuifolia nafcitur.

SufpicDr hanc eandem efle cum *Dauco fecundo Siculo Sophia folia* Zanoni fiiperiore capite defcripto, cujus femen à D. Boccone tranfmiflum.

Tag. 478. *Ad finem..pagin*, & capitv* I. *aJJ*9*

6- *Kubia quadrifolia aforrima lucida peregrina* Herman. Cat. Hort. Lugd. Bat.

Folia ex nigro virore lucent: *flores* aibicant, quos fingulos excipiunt baccx gsfn^lls nigrsc, cetera non diFFerunt à vulgari.

7. *Aparim minima vel Rubia [axatilts minima* Magnol App.

Magn.

Planta eft pedalis, *radices* habens parvas, liibrubentes, quae plurimos *ramuhs* profert, quadratos, (iibrubentSSj afperos„ ad quorum articulus folia fex vel fcptem angufta^ brevia *Sc* acuminata^ radiatim difponuntur: pedicellis infident *flofculi* herbacei, quibus fuccedunt bina *femina* fimul)un£ta, nigricantia, oblonga, ex una parte concava. iEllace floret in atpens circa *la Vahtte* Be *la Colombiere.* S^tis accedit ad Rubeolam faxatilem C. *B.* in prod, fed noftra non eft incana. Figura prima Rubia: angulofae afperse *J. B.* iftam optimè reprafentat.

Caapo tiragua Brafilianis Marcgr. *Rubia Brajilunfis fioribm vmicillatis albi's, maritima.*

Marcjrr.

E *radiee* longaj intoita, lenta, exterius fufca, intus Candida multi enafcuntur *caules,* quadratij duorumauttrium digitorum intervallo, geniculati, oftodecim^viginti, 6c intcrdum plures digit, longij qui parcim cerrac incumbunc, partim fe iurrigunt. Ad fingulos autem nodos adnafcuntur duo, cres, vel quacuor *folia,* figura 8c magnitudine Hyffopi, in as quails tamen magnitudinis. Quidam etiam *caules* hinc inde ramulos protrudunt ad nodos, eodem modo foliis veftitos. Caulis autem ramuli 6c fplia {lint pilofa, vindia, incana- In fummitate caulis &: fefquidigitum fub ilia, 8c tali intervallo rurfus versùs inferiora verticillatim enafcuntur *flofculi,* globuli luloni magnitudine, plurimi, albi, tetrapetali; Be prope quemhbet verticillumflofculorumbina foliola Hyflopi aemula. Poft flofculos *capfuU* rotundx ftriats fequuntur, magnicudine Myrtillorum, in quibus femen. Planta hzc falfi eft làpurisj Be proinde Kali geniculatuin feu vitraria poteft appellari.

Frequens eft in locis arsnofis maritimis, in mediterraneis autem nequaquam reperitur.

Reperitur Sc aliaejufdem fpecies, caule lignofbj foliis Rofmarini-

Ad Rubiam in nonnullis accedic^ non eft raraen vera & genuina R ub pufia.

Tag. 487. *Ad fimm partis prima lib. decimi pro fecunda Specie* Nafturtii Indici *aJdafur*

a- *Viola In die a fcandvns Nafturtii fapare maxima odorata* Herman. Cat. Hort. LeycL

Herman.

Siunquam amoenioris Florae tultonbus turn vanetatc, turn infigni florum elegantia fefe commendavit planta, hsec profefto Nafturrii Indici nova fpecies eft.- Multb fcracior, 8c omnibus fuis partibus amplior eft Nafturtio Indico vulgari. Etenim e crafla, palhdaj repente, fibrofa radice admirabili fcrtilitate luxuriant ,viticuli longiffimi, herbacei, fucculenti, glabri, qui vel fob incumbunt vel vicinos ftipites bacillofve complexibus fuis involvunt. Horum gcnicula emittunt tortiles, fcquidodrantales pediculos, fuftinentes *folia* orbiculata, peltata, hedera: inftar angulofa, vulgari Naftiutio duplo ampliora, medio pallence umbone, cui pediculus inferitur, in aliquot coneolores radios ad ambitum ulque didufto. Ad fineulas foliorum alas prodit alter peciolus brevior &: gracilior,qui terminacur in *fiorem* ampliflimum odoratum extu^ croceo, intus nunc cinnabarinD, nunc coccineo, nunc fimul ex utroque colore pulcherrime variegatD fiiperbientem, quern fi Solis radiis illuftratum mfpexeris^racili hololerica pube aurato pulvcre pcrfufa diceres intcrpolatum. Flos quinque contexitur jPblis, lefquipolllce latioribus, quorum duo fuperiora furrefta c bafi angufta, coccinei5 fulgentibus vsrgulis ftnata (enlim in rotundamlatjtudinem expanduntur: tria inferiora fulciuntur anguftiffimo qraffiufculo.crocaco cervice Be ubi in latum orbeni fe diffimdere incipiunt concoloribus ^ margines barbulis capillantur, unguibus holoienca macula, modococcineaj modo intenfius miniata infcriptis. Medium occupant aliquot breyia, rigida, recurva, miniata *ftamina,* oblonEis ftna"5 concoloribu5 apiculis ornaca. Flori vero lubjicitur flavefcens calyx, parte antica qua Boris petala ampleftitur. in quinque mucronatas crenas, poftica vero in longiflimum calcar, purpurafcentibu5perlongitudinem ftriis infignitum produftus; quo. una cum flore delapfb lequuncur *vafcula* fubrotunda,8c rugofa verrucofa, utplurimum-cerna, rarius bina, prelfius invicem junft^ quibus fingufo involvitur *(mm* oblongo-rotundum, Fulcum, craffum, fohduirt, rugofiim, ftriatum ieu angulofum, nonnihil mcuivatum-

Quamvis radix hyeme perire folet (ïirculi tamen decifi Be in terram depafti, radices agunt, & à frigDrc muniti hyeme tota vernant, & iucccdente Vere flares St femina numerofafertilitate largiuntur.

Fag. 497. *ad fimm pajr, adde*

In Catal. Hort.Leyd. Herman, pro diftinfta Anchulac ipecie politam invenio Anchufam primam Matthioli C. *B. MattL*

Tag. 5 DO. *Ad fimm fagin& dr capitis de Ecbio addatur,*

Lycopjis Diofc. qmbufdam J. B. *Esbium latijfimv folio Lycopfis diffum, fiore dilute purpurafcentt* Herman. Hort. Leyd.

Lycopfi Diofcor. apprime fimilis planta *radice* nititur rubra₃ & qua *vaults* furgit reftus, cubitalisj ex cujus parte ima plurima prodeunc *folia₉* rugofa, rigidaque Bugloffi fylveftris, nullo Dfdins in ambitu extenfa, qux fumma versus minor a fendm evadunt in cacumen ufque. In viginti aut plurss dividuntur ramdus^ quibus minora rurfiis 2.dhsrenc folia^ ut in Echio; ex quorum iinu *flofculi* emergunt tenelli, purpurei, inferiori partc incegrij in ambicu verb in quinqusanguftafoliola CaryuphyJJorum fylveftrium inftar dfft. ·.

Ecbium Lycopjis fade Africanum ptrzrmz Herman. Cat. Hort. Leyd.

Producit cauliculos bipedales, afpsros, nonnihil pilofbs^ ramofos^ exruffo viridantes- *Folia* pinguia craffiufcula ₃ Lycopfis vulgans anguftiura , breviora, afpera^ hirta^ quasiquc verrucofa *Be* obtufa-. *Florti* in coeruleo purpurafcentes: *Szmina* triangula, nigricantiA. Caetera fupenori fimillima.

Fag. jox./iw. 2. *adde₃*

Pro Synonymo *Jacua acang** Heliotropium Americanum cccruleum foliis Hormini Dant. nwn.

Fag$oy. Fro prima fpecie Salvi ponatur,*

1. *Saliva maxima foliis & floribns amplijfvmis* Herman. Cat. H, L. *major ptrtgrina amplijfimis floribus* Breyn. Prod.

Fag. 519. *Ad fimm capitis de Satureia adde₃*

Tbjmbra Africana foliis fpinofis, flore purpurw Bartholin. A<ft. Med.

Satureia floribits in fummitate difpofitis Herman. Cat. Hort. Leycl. *Fukgium nofirum* [illegible] *cff.*

Satureia hirfuta purpurea Libani Dod. mem.

Fag. 5x6. *Ad fimm capiw de Polio adde,*

Folio affinis Guacatane C. B. *Guacatane Scrophularia Indica* Park.

Ex Hifpania Nova miflà eft. Ad hxmDrrhoide^ ejus decafta ex vinoffi calorabfit) dioquin ex aqua hxmorrhoides abluuncur, deinde bland £ ficcantur, pDltmDdum ejufdem plantx pulvere ID' iperguncur.

Dolores ex frigore *Sc* flatibns ortos in quacunquc :urporis parte fedat₃ ii *locus* refina pri^s inunttus tenuidtmo hujus pulvere infpergaturj ficJinteum iupcrimponaturj Bcc. ;Vide.

Fag. J27. *Ad fmem capitis dt Ttucrio adde,*

Teucnum regium purpurtum M on fun. Pixlud.

Mulcò altior eft luec Tpccies Chamidrye vulgari; humilior Teucrio *C. B.* Flofculos gerit amploSj rubros, galeatos: quibus pereuntibus fubveniunr *femiña* itidem magna. Folia (lint lucia^ DDJCUr^que virenua.

Niliil video in hac defcriprione quod non conveniat Chamzdry[T]i majorL

Teuurium Americanum procumbtm Veronica aquatic joìns fubrotuñdts* Herman. HoftLugdBat. [illegible]

Radtce firmatur cenui fibro/a pallida, fpargente coliculus fpithamizos, quadrangulD5, hum* [illegible] tos ;_qiiD5 per intervalla ambiunt *folsa* bina fibi adver/a, fubrotunda, glabra, pingaia„ ^ ^ T^ t leviflimc denticular Veronicæ aquaticæ rotundifoliæ nonnihil fimilia. Ad horum exortus [illegible] *flares,* ulrinque unus, parvi, pallidi, labiaci, vix galeati, labio irifido, galMkiimplici, [illegible] Lon/piaia. Singulis lubcft ucriculusquinqucfidusy liiftinens femina fiibrDC^^j fuica^ quatuor.

^[a]X-S I[1]- k*' 45- [a](M[€]>

In choJera cciam raoibo ton v eh it Mentha ceu egregium ipecificum, ftomachum nempc [illegible] do pacihcans. triTvia,

*F*g. tadim,* Mentham anguftifolLim Jpicatam C. *B.* invenit *D.DaU* Bo ckinga: in . [illegible] ^ Juxta ripas fluvii duobus tribiilvc locis copiolam. Odor tamen vehementior flc ingracior huic eit *H* Menthi R$_{oman}$a: in horcis cult*. „ [illegible] gj-

- ^ - 5 ? V Mentha undcuinia ab coilem ibidem inventa eft ad fluviuni propcMolcndm[11] Joracum.

*F*5· S54· [illegible] n Jptuem aJdz,* [illegible]

Planrahic liocanicis Limdincnlibus Sacurcu VirRimana ilonb. in lummitate ^P°^L[illegible] niiJiuupatur. 5iquidem Hoi es *in* liimmis duniaxac rainulis CDiifcrtDS geftac vduun [illegible] *Fag.*

Pag. 536. *Pro fexta Verbena fpecie adde,*
6. *Verbena Americana Urtica foliis httgioribus, florz coeruleo* Herman. Append.

Adfinem pagina adde,
8. *Verbena Africana minor flort lutw* Bartholin. Aft. Med.

9. *Verbena Indica lanugvnofa flore rubente* ejufcbrn.

Tag. 540. *Ad finemcapitis de Origano & Major ana adde,*
Origano Congener Zatarendi C.B. *Zatarendi herba* J. B. *Zatarhendi Origanum Indiuum* Veiling; Obfbry.

Vejling.

Magnitudine pedali adolefcit, caulibus reftis fatifque firmis: cujus *folia* Atnaraci habitudine, tenella,mDllique veluti lanugihe alperfa taaui blandmntur. Rotunda quidem ilia funt₃ in conum tamen leviter coarftata Be excurrentibus in lojigitudinem fibris cum viro/e pallidula. *Flofculos* producit quatnplurimDS, niveo candore laftefc^nces, qui per excrema caulium inter numerofa foliorum capitula prominuli, Dnicidis Origani ufnbellam glomerato ambitupropernodum exprimunt: linguam guftantium aromatica necingrataacrimoniaperilnngens Creticum Origanum odorisvehcmentia fuperat.

In (onticis capitis affeftibusj cum fenfuum motiifque voluntarii nobiles Funftiones improba mucedine vel imminuuntur, vel penicus obruuntur₃ eximiè opitulatur. Stomachi vigorem excitat, folutifqus tstro veneno vitx prxiidiis gratura 5c efficax remedium adfett.

Pag. 541. *//'»- io- adde₃*

In Catalogo Horci Auadem. LugdunoBatavi à clariffViro D.Paulo Hermanno edito, Ocimum ffigyptium Alpini *Ribau* ditlum pro fpecie ab Ocimo Caryophyllato niajore $C_m B_m$ dUtinfta pofitum invenio.

In eodem Catabgo Odmi varistates feu fpecies habentur fequentes;

Ocimum foliis ex nigro virefcentibus flore alh Cat. Hart. Reg-PariC
Ocirnum violaceo Jlore ejuldem horti.
• *Ocimum nigrum majus acuto Ruta odore.*
Ocimum medium crifpum conglomeratd breui^m fpicà Cat. H. R. Paris.
Jdtm bullatis foliis ejufdem.
Ocimum tricolor ejufdem.
Ocimum anguftifolium foliis [erratic.

Tag. ?47- *Adfinem capitis de Hormino adde,*
Hormmum Fyrenaicum AnguriJfolio vifcofum D. Fagm Hurt. Reg. Parif. *inter nondum editas.*

Ican,

Horminum Verbena lazinus angufiifolium Triumfetti.,

Triumf.

Radix lignofa,, alba, vix ultra digitum longa, rarius in alias divifaj Temper tamen numerofis fibris reFerta, ac rugofo obfeuro cortice induta uberrimam Folio.rum fobolem multiplicis fanè Formzfiiper homum efFundit : horum enim aJiqua altius c^ucroque laterc incifa Verbcnsc vulg. frondibus plurinium aflimilantur, praeterquam quod in apice magisfubrotundaexiftant; alia vero non tantum incifa, fed emm dentata fpeiftantur ; dum ex adverfb nonnulla crenis lolummodo per margines diftinguuntur. Variant prarterea penes utramque longitudinis ac latitudinis dimeniionenij quamvia nulla latitudine, unciam,, binasvero longitudine fuperent, petiolus autem cui innituntur oblongus atque compreflus, extenioncrvo in adverfa FoUi parte cminente, ac in minores fiibdivifo totam iplorum longitudinem pcicurrit. Hujufmodi porro Foliorutu fubftantia haud crafla, attamenglabra, imo^ *ii* ope microfcopii examinetur talem crilpitudinem oftentat qualem in Brafficisj color obfcurè virefgensj odor nullus^ diu manfa nefcio quid dulcis faporis guftatui exhibent. E fbliorum centro attolluntur bini vel plures *cauliculi,* refti, lignofi, quadrangulares, quorum rarioribus licet nodis bina *folia* adnafcuntui^petiolis przdita (exceptis tamen (upremis) interdum latiora^ fimulque breviora iis qse ad radicem, interdum vero iis longiora fed anguftiora: prope radicem glabri, versùs faltigium pilis exiguis denfis donati, przfertim ubi flores erumpunt, qui calyculo, quo prius incluli erant, hiante, vindemque colorem obFcuris lineis diftinftum detegente, fe produnt ampli, galeati, in reftam oblongam fpicam verticillatim difpofiti, colons faturate caerulei: quibus deinds lpadiceum fucced«jfcpw, minutius reliquis hujufce generis.

Nor. Caulium foBftltatss unà cum Bonbus eorumque calycibus fragratitem *fzrh* Pukgii odor em cxhalanc.

I. Planta toto anno, tarn hyeme quain ^flate, floret in aridioribus acfabulofis Romanorum arvorum tra£tibus.

$p_a g_m$ J^I. *Ad finem capitis de Betonica adde,*
*Jjetonica purpurea [pica longiorz moUiore &ferius flonntz V** TolirneFort. *Inter nvndum editat* Hort. Reg. Parif.

Yag. 5 $2,. *Adfinem capitis de Prunella adde,*
Prumlla Alfina folw angnfio integro D. TourflsFuit. *Intvc ngndum zditas* Hort. Reg. Parif.

kom,

Item, *Brumllam Lufuanicam flore & fpkamajore* Dodart. Mem./& *Scrophttlari** Herman. Cat. Leyi

Tag. f f J. *Capiti de Stachy adde,*

Stacbys Tyrznaica D. Fagon. *Inter nondum editas* Hort. Reg. Pari£

*Stacbys Alpina folio Betonic** Dodart. Mem.

Stacbys Bztonica: folio fubinc am Herman. Cat. Leyd.j

Herm.

In altitudinem bicubitalem adolefcitj *radice* pallidaj digit urn crafla, carnoſa, mulcis fibris capillata, *caulibus* cribus quatuorve, ramofis, reftis, folidis, quadrangulis, rigidis, in fpicam definentibus palmarem; quam undique cingebant denfiffima verticillataquc *[trie* flores dilute purpurafcentes, galea biiida erefta, labio promiflb amplo fcutellam exprimente, *be* ad collum anguftius utrinque aunculato : fingulis vero lubjiciebantur utncuh longi quinquefidij nullis vcl brcviHimis petiolis fulti, continences *ftmina* quaterna, fufca. Infcper caulibus ac ramis adnata crane *folia* rugoft, ferrataj pallide virentia, Betonicz faciej bina adverfc cruciatoque fitu difpofita, faporis iiibacriSj odoris debiliSj aromatici quidpiam redolentis.

5emina exltalia allata fiinr.

Fa^.eadeWj Ad finzm capitis dz Stachy addt₃

Stachyslndica proceriorBetonica; folio D-Plucknet.

Fag. y6o. *tin,* 34- *pro [zptima Lamu fpecie adde,*

7. *Lamtum paludojum Belgkum MdtJJ'a foliis* Herman. Cat. Holt Leyd-

Herw.

Exilem, albicantemj fibroQm gerit *radictm: cauliculum* palmar^m, aliquando iDngiorem, qu*'' dranguJum^ geniculatum, fiibhirfucum, in ramos divifum, quorum geniculis aditanc *folia* sxlongioribus pefiolis, bina ex adverfo, Melifli foliis paria, fed graciliDra. Summitates ambiuntverticillara fene *fiojculi* exigui, pallide purpurafcentes, galea anguftiore^ minors Be integra, labcllo majorcj latiore Be cnlobatD. Hos excipiunt *[t&ina* fufca quaterna in utriculis foliaceisquinquefidi^ Spontefualuxunac in paludofis Belgian fctido & gravi odore ad congeneres fpecies accedens.

Tag. 563. *lin.*2. adde,

An Sidzritis African fiore aurzo oblmgo* Tho. Bartholin. Aft. Medic.

Pcfi tin. 20. *pro fpecie Sideritidis tertia add?,*

3. *Cardiaca Americana annua₃ NepeXx folio ,j floribm bwvibm fbcenicw ifillofis^ Ltwurus* Armrizanm vulgo Herman. Cat. Leyd.

Her?n.

EauU adolefcittricubitali *&C* altion, herbaceo, candicante, quadranguJo, ftriato, folido, alba medullvi farfto; quam per remotiora intervalla verticillato ambitu dtnpleftuntur utriculi denla numerofaque congerie invicem incumbentcSj tubulofi^ quinquangulr, ftriatij * fiiperiore longiores,, ex l^svibuspedunculis deorfiim flexi, Sc quadantenus falcati, oriticjp amplion, feptem mplliculis .aculeis, lex brevioribus, uno in fummo longiore Be robuTtiore arniato. Ex his exeunt nores galeatlj vix labiarijprxccdsnrE; Africana criplo bi eviores. *SL* graciliores^ villoli, phsnicei coloiiSj fuccedennbus qiiacernis *fzminibus* oblongisj angulofisj fpadiceis, luperiore itidem brevioribussk anguftiori" bus. Ad lingula genicula ab imocaulead/ummun^ifqus nafcuntur/^ bina ex oppofito alternatjm^ Nepetx haud multum ablimilia^ amphora tarn en, riDiinihil mcana, mollia,&: inartibitu magii crenara. *Radix lubcii* lignola, albicans, fibrola, pro plants rations lac parva. Nata eft femine ex Sunnama advefto.

* Leonurus perennis.

Tag. 568. Terua nobis Molucca: fpecies Melifla fruticofa Sicula, &c. difta non videtur differre à planta quam hac iftate in horcis circa Londinum Lamii arborei Zanoni, fit TeucriiTingitani HDniinibu5 cultam vidimus.

Pro tertia Marrubii nigri fpecie Capiti 14. addc₃

Marrubium nigrum Creticum Alpin. Exot.

Alpin.

Kradicibus multis PrimuJs fiinilibus *folia* complura profert, oblonga, extremis acuta, parvisiu^ pediculis (urium in orbem afta^ nigra fie nigra lanugine obiita, Marrubji albi foliis major a, J^ giora & latioraj magmtudinc *&c* figura ad Apiaftn fere folia accedentia. E quibus fane. duos pjui£5 *caulu* producir, longos, reitos, quadrangulos, nigros₃ per intervalJa geniculatoSj in Q è fingulis gemculi5 exeunt circum ipfbs ex oppofico *folia* coniplura^ numero^H ieptena, ac p etiam,, nblonga, prionbus fimilia, fed longi: minora, mulrum nigricantia qu^Wrca ramurn in orbem aguiuur. In caulium fummitaubus/orej utrinque virgas ambiunt₃ non diflimiles rubii floribus, itidem nigricantes. Tota planca colore nigricac, ut deinduftriaab aliquo eo colore obilufta. Saporis Be odoris expers eft.

H«c planca, h ab Alpinorefte defenpua fit, plunbus femper ad fingula genicula foliis Videcur.

Tfig.fi]- Addatur Sjnonymn II. *Speciei₃*

Ranmtmlm Ahptcmoidcj Ajuga foliii P. *Bvecom* ; *tjuim tenfuh p.* 28. & 29.

Pag.

Far 5 B4. *Fro Ranunculi nemorofi fpecie ttrtia interponatur >*

'. Ranunculus nemvrofus Vtrgmianus parvo flort, moUiori folio Herman- Cat. Hort. Leyd.

A fuperiore hand abhorret, fed flofeulis *&c* feminibus valde exiguis eft, czterifque partibus omnibus tenerior & gracilior.

4. *Ranunculus Uajfubicus folio Thora* Breyn. Prod.

Apud *J. B.* (inquitj cum Ranunculo auricomo *Lot.* confunditur, à quo tamen manifeftè differt, altiùs namque excreirit, & in omnibus major eft. In (ylvofis Caflubiz Diitur..

Malva alttra reptns Betonica folio Zanoni,

Cauls Be foliis Mai vac Betonica: folio Bocconi fimilis eft, fed minor, Be naturâ rsptatrix. Flos pai'icer fimilis; verùm petalis majoribus.
In piano GrofTeda: eundo admontem PefcahsinEtruna, *&c* locis vicinis ontur.

Far. 6oo- *Pojt ftxtam Mal<v* fpevhm. adde,*

7. *Mali/am Tingitanam flore cosruho* D. Plucknet.

Far. 6ox-' Althxx vulgaris dusc varietates habentur in *Car.-Hort. Edinburg.* & *Hort.Lugd^Bat. Herman.* Alcera folio rotundiori five minus acuminato : altera folio angulofion,

jid vires AUhtca adde,

Pulvis radicum Althaea: ad 3j. omni mane in lafte epotus in Gonorrhoea eit remertium praEitanftiflimum. E MS. Doftoiis *Fage* medici, SufFolcienfis.

Far 601. pro fecunda facie Malva: frutkefcentis interferatur

1. *Maha Hiffanica foliis mollibus imdulatis in margme, fuperius micis fulphumis ad SohfA fphndentzbus donatis* MoriL Hift.

Morif.

Folia producic molliaj undulata in margine, fuperius micis fulphureis ad Solem fplendentibus donata. *Cauhs* edit bipedales auc cripedales. *Flores* & femina aharum Malvarum hirodo. ^ Perennis eft planta, quin *&c* perpetuafronde viret, ut Althxa Dlbiae. Provenit in Hifpania, aliifqus Msridionalibus locis.

Fag. 6D6- *Adfintm cap.* 10. *addt,*

l D. *Alcea Zeylanka folio latiori cordiformi* Herman. Cat. Leyd.

Huju5 folia fummis marginibus cordis figuram referunt. Caules rubent: Radix pereiinat. Cxtera cum penultima conveniunc.

II. *AlceaZzylanica foliis fafciculatirn congests* ejufdem-

Sunthuic flores admodum exigui fafuiculatim feu in racemosdenfiflims difpofiti. Caeteraeiuru parces ukima: fpeciei omninò fimiles.

Pag. 6?9- *lin-i' Ad finem capitis de Caryopbyllata adde,*

Hac eadtm videtur Carjopbyllata Virgimana albo flare minore, radict inodora. Herman. Cat. Leyd.

Herman.

Yiuxzfolta longiufcula funt, attaftu afpera, crenata, inferiora palmam ampla, laciniata, fuperioraancufta, ranus laciniata, leviter mucronata. *Cauhs* ad duo cubita elevati, nonnihil vUldi & afberi in multiplies furculos divifi. *Flores* Caryophyllaca: vulgaris effigie, petalis palhdis, anfxuftiffimis *mzuis frawnibus* herbaceis cum *apiculu* pallide flavefcentibus *Semina* rara fuperiorum nuda ' in wpitulum congefta, brevionbus Be minus ngidis filamencis caudata. Radix fubeft al-

Wratdbin diftì in Corait. Montis Gomcnd Walla.

Taz.6i; *Ad Gang capitii He Anemone adde,*

Ammom afEnM^t/jiomia, fibrofa radice flore Afierh, Tanaciti foliis fubincanls Herman. Cat. Leyd. *Cbryfantbtmum Stxbes foliu latioribus* Breyn.Proi *After Jacob** foliu lattori-*

HSEaifmfdw anguftioribus. Zhryfantbemum Afrkamm Sttxbes fdm anguftioribtts Breyn. PI-DIL

Herman.

Prior fpargit per terram folia digitolongiora, forma inter Taraxacum & Stoeben media, prona parte nallulè virentia, fopernâ" incan* 6c fubhiifuta., in aliquot lacinias, fitu modu oppofito, tnodo aitcnD intercedcncibii5 bngioribus intcrvallh, diffefta. Inter hxc prodeunt *cauhcuh* term', DhirtfvE dodrantales, molleculi, lucco aquofbplcni, anguloli, vindantes, atio-piimceis, latiufculis perlonpicudinemexcuricntibusftriismlcripti, qus caules ea potiflimum partc quâ humi procumbunt penicus videntur obliterarc, ità ut nihil auc parum vinditatis in us apparear. E media caulis

erigantur

criguntur aliquot alae, digitD longiores, iuftinentes c capitulorotundo, Jquamato
plum^radiatumjclifcDidem, facie Aliens, radiis interius omnino aureis, exterius pallidèpunicantibus ftriis infcriptis, media verò difco ex puniceo nigricance^ui CCEIO fcreno crocciim fpirat odorem. Pofl: hujus examhefin fequuntur *capitula* facie Anemonurrij rotunda, nuda, tomentofa, pallida, quibus in-*vnlvunturftmina* parva, /padicea, dura, quae AutumnD lata fubfequente Vere progerminant. *Radke* fibrofa, alba,tBnui, quotannis percuntc.

LBCM/. Nafcitur aridis m on tuffs apricis ad Promontorium Bona: Spei, unde *femina* ad nos flint delata.

Pofterioriildem locis reperitur, Foliis priore anguftiorib. cxtera verb limillimis. De viribusnihil certi conftat. Turgenc fucco aquufo, nullo evidenci lapore prardito.

Pag. 641- *Toft. I'm.* 3. *pro tertia Pefonis fpecit interponatur*

Pepo Indtcuj reticulatus ftvnimbus nigris miner Herman. Cat. Hort. Leyd.

Item, *Pepo Indicus rttiwlatm minor Tittawatba Zeylonenfibiis* ejufdem-

iuff. Ha: duac fpecies * praecedenti à Vcflingio defcripta: acccdunt, fed folia fcrunt integra. *Si* fructu triplo minor£5. Huic femina (unt alba, illi nigra.

* *Luff* *Arabian Vcf-* *rcil.cf* *Pefo* *'minor* Titta-

Antequam ad maturitatem pervencrunt * adfumuntur in India ad rem culinariam. D ... enim corticc Coquitur interior tenella pulpa in aqua; enempta vel in butyro feu oleo frigitur, vel cum ^^ ^ti jufculis paratur. Hunc in uliim conleruntur in hortis. Secunda fcminibusnigris ^v^rls &> m dcclivibus humidis provenit, 8c ob immenfam fiiam amariciem a culinis proJcri-tuur.

Fag. 643- *Hiftori* Melonis aquatici adde*, Hujus fruftus duas Ipccies in America reperiri, alcc-ram pulpa rubente^ alteram alba a *D. Banifizr* cerciores fafti iumus.

Pag. 647. *Ad finem capitis feptimi pro fecunJa Balfamin/£ fpecit addatur*

£ucamts punuieus Zejlanicus, Maragofa Lufitanis Herman. Cat. Hort. Lugd. Bat.

Herm.

Fert Jarmenta. longiora *8c* crafliora j *folia* amphora, profundius laciniataj fruftus pyriformes ex flavo rubentes, fiiperficie verrucola. Cetera cum priorc conveniunt. Sericur in Zeylan *&L* Ma-labara ad hortorum fepes, quas cincinnis ficcis implicat. *Folia* amariflimi guftiis lunt inftar Lupuli, cujus loco à Belgis in Oriènce dègentibus ad decoquendam Cerevifiam adhibentur. Indigene com-in en dan t decoftum 5i expreflum fuccum in morbis chronids a ialc acido adufto, quod liibvertit Sal Al call cum.

Ab hac diverfa videtur

Balfam'wa tuzumerina Indica Poncley *Jiifa$_a$ i/elBalf. mas fxtida* D- Doody.

Hujus flagellum cumfoliis *&c* floribus exficcatum ad me mifit peritiffimus Botanicus *D. S.* Dare j-Folia majora funt quam in Ballamina vulg. in Jongiores Be acuciores lacinias divifa, Sc in ficca ob-fcurius viridia videntur. *Flora* minores in medio pediculo foliolum obtinent lunulatum. Dum ad-huc virat heridiffimum odorem exhalat. Fructum apud nos ... majora quam pro planta modo ... convexa ... gibba ab altero concava, colore pallido aut ex lu-teo albicancc^ lineis elatisflexuofis varia feu insqualia, prsfertim ad margines utnulque lupericieij cum gibbz turn convexx, ubi limbus duplex dsnticulacus femen in orbem cingit, annulu Interins* dio relifto paulo depreffiore.

In Appendice ad Catalogum D-Hermannusduasdiftinguitfpccies Cucumeris puniceiZeylanidj Prima producic fruftus palmam longos, fàrivi Cuciimcris craflitie, in obtufum mucroneni definen-tes, cute crafla veluc in flavo virente, fpinuiis bulhs leu tuberculis exa/peraca, came pulpoia ex flaf o rubente,dulci, grata, q. faccharo condita.

Hi per maturitatem Hnduntur in trespartes, oftendentes *femina* alba, fuperficie granulata, M^ mordic^ vulgari fimilia, aft majora-

Secunda omnibus iui partibus minor eft, fruftibus digiti longitudinem vix exesdentibu^ in mil cronem reCurvum tcrminannbus, 1 cminibus Momordica vulgan minonbus nigris.

Utramquefpeciem lrfhorto Acad. Leyd. viguide *&L* femina fua perfecifle fcribit Hermannus.

Pag. 648. *Ad Jintw* Capifu de Cucumere fj/foefiri adjiciatur,*

I. *Cucumis fyl*veftris glaber* Muf. R. S. *pag,* x;i.

i. *Zucumis Afininus folio Angurie D$_m$ Fagm* Hort. Reg. Parif

In Cacalogo nondum edicarum ad me tranfmilfo à D- *Tancredo Rvb'mfon. 8L* D- *Hanf.* Sloane.

Pag. 6$o. *Tertia GranadilU feu Murucuie fpeciei addt* fequentia fynonymf

clematis pentapbjlla fiorc rofeo davato Murifon. hift. *Clematis pajjifiora pntapbyUa flore* *funttato* Munting. prax. *Cucumv Flos pajfumit dittm, pentapbylloi, flort clavatQ* H CaL Horc Lugd. Bat.

Uttav fptcieiei addde Jequentia.*

Clemans palTiflora flare luteo *Muting.* An Clem, ffflosPalfHeder folio ... herbaccis, fruftu mininio, nuando maturus nigro ... *Baniff* Cucumis, Flos pallionis ditt ecu folio, flore cx-luteo vindante *Herman. Cat.*

*Ghandirob**

Ghandiroba vel Nbandiroba Brafdimfibm Marcgr. *Granadill* Jpecies 'videtur.*

Hederarfcandentis fpecies, more Murucuiae feu Granadill* afcendit, farmentis paulJo teneriori bus. Folia habec dilpolicamore Hedsrx, fub/otunda & qu^ii in tres angulos dc/inentia, quatuordiz longa -&c totidem lata, viridia, glabra, fplendenria. *Flofculos* fertparvos, ex pallido lutsfcentes te urapetabs. *FruBm* fcquicur rocundus, viridis, fplendens, inftar Murucui*, Pomi majoris magnitudine, fuperius circulum lnlculptum quafi contmens, 6c in cent™ ejus tres lineas, unaextrcmkate ad angubs obcufos fe contingent. Fruftus fecundum bngitudinem difTeftus intus apparet cavus-cortcxque Illius Murucuiae cortici craffitic eft xqualis, duplici fubftantia compofitus, exceri0s minimâ, cr.ifiicieJignDfa, reliquâ interius(pongiosâ, hcculentâ, albâ: Cavitasfruftus in medio per in terftkia more Jijglandis in cres difpcfcitur concanierationes, contin£tque in qualibet quatuor, [in tocum duodecim J ordine difpofica corpora fubrotunda, clypeata, fatis crafla, magnitudine pataci, in excremicate ambitus tenuiora, folida versus medium. ^ Quodlibet corpus pellicula primum obdutlum eftuvea, punftulis feu ruberculis nigricantibus, qua detriftâ, cortex ligneus fulcus apparet, inftar teftac ovi fragilis, in ambicu dentatus: corcice fraifto intus albus apparec, .continetque oleaginoluin nucleum ex aibo flavefcemern, pelliculâ inclufum.

Ex hoc nucleo oleum paranc Brafilienfes; quo in lucsrnis utunturjclariffimum, Be optimum> tarde enim conJiimitur; in cibo non poceft ufurpari, quia amarum eft, quemadmodum *BL* totus fruftus.

In horrum Regium ex America nuper invefta eft Granadilla: quzdam fpecies difta FJosPiflionis folio pyriformi, flore candidiffimo q. An Murucuia velicaria lanuginola odoris gravis *Marcgr.* a *D. Tancrzjo Robinfon.*

Tag. 660- *I'm.* 26. *Ad fntm Capitis dt Bryonia alba adde>*

Bryonia Zzylanica foliis profunde lacmiatu Herman. Cat. Hort. Leyd.

Herman.

lngcnium catharticum congeneribus hand dillimile probat hsEcBryonia, tumguftu *iuu,* acri, amaro *&c* naufeufp, turn etiam ufu, Zeylanenfibus in hydrope frequenti, penes quos in parietinis mderibu5, aliifque inculris fordidis fua fponte luxuriac. Spargit a radice albicante, fibrola, in modicum ventrem extumefcente flagella tenera, flexibilia, longo varioque reptatu cincinnatis ftuis clavicuhs vicina qusvis apprehendentia. *Folia* atro-viridia, afperiulcula, quinque vel fex profundis laciniis divifa; *Flore:* ad foliorum finus folitarios, aliquando binos ternolve, parvubs ex quinque petalis reflexis pallide flavefcentibus *St* fubhir/ucis compolitoSj *Baccas* Cerafi magnitudine, oblongo-rotundas, primum virides, poftmodum rubellas, aliquot lacfteis ftriis psrbslle inferiptas, continences in pallido lentoque fiipco acinos fufcos, duros, afperos^ Jubrotundos, cingulo medio quafi fafcia in obcufum ap;-cem protuberante. Radix ad multos annos perennat in *Zeykn*^ fub noftro verb duriori climacc facile perit.

Tag. tadzm, fro quinta fpciz Lauri Alexandrine addz3

5. *HippogloJJum falits angujlifiimij, baccis ex oblmgis ptiolis in extreme ramuhrum dependentibas* Breyn. Prod.

Tag. 667. *pojt lin.* 55. *adds,*

Ad Bcchymofin [fugillationem] nobiliflimum Cataplafma. R Radicum Sigill. Solom, Ireos Florent. pulvenfat. *ana* partcs squales. Aq. vine uoch. unum- Ol. RolT q. f. M.F. Cacaplafma applicetur loco affefto. ^

Tag;. 669. *Ad finem paging add.* Qiiartam hanc fpeciem fie defcribit D. Herman, in *Append* Multis fruticat virgis cuoiralibus, flexibihbus, obfequiofis, ramofis, qux ornanc *folia* hilari virore lucida, mucronata, ad Myrtina accedentia. Sept. menfe exeunt e ramorum cymis *capitula* parvajFD-tundaj herbacea, ad bafinflo. monopetaloj in viridi palle/centejfex exiguis crenis divifo veftitaj quo marcefcente tranfeunt capitula in *fruttus* globofos, pulchre rubentes, baccis Afparagi fimile5j in-cludences /ub pellicula tenui K parca pulpanudeum unicum rotundunij pallidum, durum. Subfunt *radices* fibrofe, albae, muhzj longa, facie Alparagi, ex uno capitulo promiflar.

Pag. 671. *pvft. Ii*>* ;?• ^ ^ 1

WeAphalij quibus ScDrbutus valde familiaris eft, decofto Glyc^'picri cutn radice prti potuquotidiano utuntur cum fiicceflu inhocmorbo.

Tag. 674. *lin.* 34. *po[t verba ilia* hicfubjiciam *ad finem fpechinon* adde*^

Cum in CatabgoHorti Academici Lugduno-Batavi a ClarifT Vtiro D. Paulo Hermanno edici inveniam SolanD Ppmifero Indico fpinofo, Boraginis flore fruftu croceo pro fynonymis adjunfta Solanum ipinofumHuftii rotunda C. *B.* Be Pomum de Hiericho Mebngenis congener *J. B-* priftinam fententiam mihi relumendam video: fiquidem D- Hermanno non potdt non effeprobe perlpefta hxc planta, ut qui earn Cum in loco natali creicentem vident, turn in horto aliquandiu coluent.

Plures ejus /pecies diftinguit idem eruditifT Botanicus, nimirum,

1. Earn cuju5 Synonyma dedimu5j quam *Lhunda* fimpliciter difts Hort. Malab. eandemfacit.

x. Eandsm fpinis violacpis,

f. Eandem fpinis ex albo virentibus.

4. Solanum, Bcc. candicans maximc tomentofum: i. e. Sol. fpinofum maxime tDmsntofum P. *Boccone,* cujus defcriptionem dedimus. Hanc fpeciem pro Anachunda *Hort. Malab.* habet, cujus fruftus pilis denfis bngis, iurreftis ac nonnihil hirfucis ex albicants flaviufculis imdiquc en cundati Sc iubaiperi funt: integram deicriptionem fi placet vide.

5. Solanum,

$. Solanunr, 3ec. Americanum floribus ex la&eo Be cteruleo mixtis. Hanc fpeciem pro *Jurepiba* fcemina Pifonis habet. At D. Commelinuspraecedentem.

6. Solcinum pbmiFerum frutefcens Africanum, (pinofum, nigricans, Boraginis flore.

Huic (inquit) SoUnoLfuppingitur TW/X alba,lignofa, perennis., longo Beobliquareptatudilperfa. Ex hoc frucicaC C^«//J lignofus, fefquicubitalis, raniDfus, in viridi nigncans, aculeis mordacibus undique armatus. i^/^promitatro-viridi^ oblonga profundc laciniata, coftis ab utraqueparte fijppanbus fpinis obfeflis, Florcs ad ram Drum cacumin* pentapetaloides, Boraginis facie, ex cLErukopallentes. Baccas Pomi amoris amplitudine 5e forma, primum virides, deinde flavas *8c* ex matuntate in nigrum degenerantes colorem, *Fovzntzs femina* comprefla, orbiculata, fufca, in pulpa flavefcente, vifcida, acri^ amara, naufeofa Be virofa.

Lcu. Ad foflarum margines locifque aliis incuhis PromontDrii bonse fpei Iponte provenit. In hortis tarn per femina, quam ramorum circumpoficionem vel fiibmerfionem commodiflimepropagatur.

Vir. Hujus radicem, quam acrem Be arnaram deprehendi, exemplo Hottentottoruni ad Hydropicoriim aquas per urinam educendas ex decofto prarfcripfi magno Temper argrotantiumlevamine: pulpam vero baccarum virulencam reperi, inducentem capitis gravedines, corpores, dolores^ furorem denique, ipsamgue necem.

Hujus aliam fpeciem vidimus in Horto reverendiff. Epifcopi Londin. foliis minus profunde laciniatis, fpinis crebriDnbus craffioribus Be longionbus de qua alibi diximus.

His adde,

7. *Chcru-Chunda* H-M. *Jurepeba mas Pifon. ex fmtentia D. Co mm dim. Solanum Indicum&"*~ fumfruclu minirno2 miniatu^ glabro.*

H. M.

Reliquis minor eft, altitudine fefqui aut duorum pedum, ramis in latum iparfis, ejus *cauhs* non rubefcunc: *Radix* fibrofa Be albicans: Stipes cum lurculis tenuifltmis pilis obfitus Se viridis^medulla intus mplli. *Folia* multo minora ca^teris, pilola ac afpera nonnihil, paucioribufquc Be minus culpi«^" tis laciniis iTnuata. *Flores* omnium minimi, ftellati, quinque vel lex cufpidum3 cobris effirubo-djluti Be fubpurpurafcentisj in fingulis cufpidibus in medio venula albicante ac nitente Be ad umbili-. cum calycis viridefcente ftriati, e calyce in quinque cuipides partito. Corculum^ quod in medi flavum feu croceum ellj conftat furreftis Be craffis ftaminibus, qua: fuperiora 6c inferiora versus cjufdeiil fere craflitiei funt. *Frutfus* ex omnibus fpeciebus minimi fiini^ rotundi, glabri fine pilis ac nitentes, a fuis calycibus arfte infenus comprehend, colore dum immaturi funt viridi, dum maturi flavo, deinde corallino rubro. *Sentina* pra:cedentium fimilia.

Vires. Radicis decoftum confert in tebre calida; idem cum melle prodeft catarrhis Be gravedini, it ftranguria:,- cum momento Cardamomi flatibus Be inteftinorum torminibus conducit. Radicis aut foliorum fiiccus decoftus & epotus concoftionem promovet; idem aim faccharo datusuti, Kej decoftLim cum melle fervit pro phlegmatjcis juvatque in peftons afperitate. Foliorum Se fruftuum decoftum additD pauxillo Sacchari Be calcis pro pruritu cDrporis fervit in unftio^e partis affFedtar.

Plerarque hap vires nobis fiifpe&z funt.

An planta fpinoliflima Virginiana nobis ante ;o annos apud Tradefcantium vifa, cujulque folia & flores etiamnum recinemus, fit praccedentium ahqua, an Ipecies ab omnibus diftinfta, nnhi non CDnftare fateor: funt autem folia, quantum in ficca difcernere licet, la:via Be pifis ommno deJticutaj utrinquc non per mediam tantum coitam fed Be per nervos laterales fpinis acutis flavicantibus obfita. In fiirculo florifero quinque aut.fex flores funt. Spinula: tenues^ oblonga: Be propemodum reft* funt fecus quam in Hort. Malab. pinguntur.

Fag. 679. *Capifi* 15. *adde,* Solanum peregrinum Beta: folio. FoJia habet grandia, crafli, ftcculentaj ad Betae formam accedentia; nee Hores nee femina vidimus. Sufpicamur ifthoc congener eile Solano Americano racemofb: in IlDrto Chelfeiano ut Be Fiilhamenfi colitur.

Fag. 681- Ad fecundam Solam veiicarii Ipeciem nota. D. Hermannus in Catalogo fipi"5 laudato Solanum veficarium Indicum a Sol. Vefic. Americano fpecie diftiniftum facif, Be hujus Synonyma ponit *Tomatl* feu Planta acinDfa *Hzrnand.* p. 195. Camuru *Fifonis^* nee nos repugnamuSj cumilli [ut qui utramque colueritj plantar ha: nDn poliunt non effenotiores quam nobis, qui neutram haftenus virentem vidimus: undc Be Hahcacabum Virginianum *Park,* ab Indico diverlum cflc ablque ulla tergiverfation^ agnoicinuis. Deleatur ergo illud Quarrendum, *An ftecit difftrat a yr&zedtntt.*

Solanum fpinofiim *D. Fagon* in Catal. nondumiditarum *Hurt. Reg.Farif.* ad me tranfmiflo quomodo in prxcedennbusdiffert inquirendum.

Solanum Caianenfe hirfutum, cattle & pzdhulu fcitwjis Dodart. Mem.

Pag. SBi. Qiiarti Solani Halicacabi fpeciei,/. *e.* Halicacabi five AlkekengiTndici Bontii Pj rem *He* accuratiorem defenprionem tradic Paul. Hermannus in Catalogo Horti Acadcm- L B • Bat.

Radtce nititur tenui, alba, fibrofa: Coliculis dodrantalibus, tenuibus, rotundis^glabris, crebros nios diduftis, media lui parte hunu procumbennbus: FoliisSolano vulgari limilibiis, fed noribLi5, atro-viridibus, acuminatis, in margins aliquando lcviter crenatis, fepius integns. A rum finus prodcunt iubinde in calyculis quinquifidis *flora* parvi, pallidt; flavefcentes, nio/iDpt in quinque angulos acutos difledi, Be ad fundum fulcis maculis inlbnpti. Hos cxcipiunc hcrbacca:, angulol?) Solanoprarditto duplo mmDies, quibus induduur bacca conCDJor, 1 c iiib'JS dcpreflis pallidis, in pulpa virenn, acri ficamara.

In inculti5, iordidb aridis Malabarx Be Zcyloni collcgit D. Hermannus. Ex quDranni5 fe iciiovat. Faae ad Solanum 7- *B.* acccdic, parcibus cam en omnibus Solanum cit.

Solatium pomiferum Amtrkanum non ftinofum latfeo flore. h>a ' Brafilievfibus Marcgravr. Ivabeba Pifnn.

Frutex eft^odemmodo crefcens quo *Jurtpeba,* fimilique ligno,^ fed folet altius aflurgere. *Caudex* fninofus ac Jeni hirfutie piiditus. *Folia* diverfa: figure, inordinate pofica, pallide viridia, oblonga, non ita laciniata uc *Juriftb*** levi hirfutie feu lanugine infefta.

Flore5itidem fert ut *Jurepeba,* lafteos, pentapetalos^inJtaritella: expands, in medio autem *fiawivula* lutea funt erefta.

Fruftwn fert *magnitucline tnajorisPomi vulgans, rotundum, mitio laturate vindem, acbrunna lanugine teftum, per matuntatern cicrini coloris ac fplendenterrt. Cortex fruftus inftar tefta; ovi *ftar pomiPifo,* fragili5, intus continetpulpam fucculentam, flavefcentem,, admodum dulcem Bcgratam formicis, ca> *de magnitude* terum non- edulenvquz: *copiokfemina,* Lentium magnitudine, figura & colors continet. *ntfikt.*

Radix plantar eft amara&C tenuium partium, atque inter remedia deobftruentia in pretio habita, *Vires** pracfcrtim in renum vifcofiratibus abftergendis. QEiia radix quibuldam nimis amara videtur, decofta exinde parata temperantur cum Liquintia Americana.

Far. 67 J. *Fro decima quart a Solanijpecieinterferatur,*

6< J *Pomum amoris majits fruttu rubro* Park.parad.

-Hsecplanfa omnibus liiisparribus caule, folio, flore, fruftu, multo major eft ea quam defcripfimus lrt hiftori? aliasfimills. Fruituspomi mediocris magnitudincm arquat, cftquc ftriatus feu fulcatus plerimquekmaTVali^rhicillicprotuberan^cumillmsaTqualh magis infuper planus ficdepreflus^onglobofus utillius; ejufdem rubn colons, quamvis habentur etiam hujus generis colore per matunitatem luteo, aureo, albo.

Parkinfonus/expenemiafua, iterata per aliquot annos lnhortisnoltnsiatjone fruaummulto minorem evadere aflent.

Hoc genus in Horto RcverendifT Epifcopi Londinenhs Fulhamiae. prope Londmum vidimus hoc autumno cum fruftu maturo, 6c fpecie diftinftum puramus a vulgan nobis defunpto.

Fag. 684. *Adfinem capita de AJparago addt>*

6. *Afparagus acuhatM,maximMs> farmentofvs z,eylanicus* Herman. Cat. Hort. Leyd. *Herman,*

Huicfubfunt *radices* longs, fufiformes, pluresex uno.capite propendentes, albicantes, carnolir, pollicem craflz, fapore fubdulci, graro, ad Scorzoneram noftram accedente. Ex hac pullulant aliquot *(armmxa* Ibngiffima, in mulcas alas divifa, brevibus pungentibus aculeis, modo fiiifum, modo dcorlLim fpcftancibus, -armata, vicinas arbores fcandentia, eafque ampleftentia. His adherent folia reliquis hujus familiar fpeciebus omnibus latiora, longiora &; robuftiora. Ad quorum iinus prodeunt c calyculis exiguis *flores* parvi, pallidi, hexapetali, fulciti breyibus tenuiffimis pediculis. HDS excipiuntbaccarrubentes, in quibus contincntur utplurimum terni angulofi, nigricantes acini, velut in ipecisjbus cDnfimilibus.

Sponte nafcitur infylvis infulac Zeylonz, indigenis *Hattawwiia,* Europxis vero ibidem degentibus *Loan** Scorzonera difta. Radices vel cum lafte aut brodio carnium, vel fale aceto Be pipere conditae, ab incDlis habentur in deliciis.

7. *AJparajrus a cult at us Africanus* ejufdem-

A Corruda vulgari nihil difcrepat, nifi radicibus craffioribus, rotundioribus bulbiJlorum inftar, ex uno cefpite dependentibus, fapore cum Afparago Zeylanicoconiunili. Ad rivulorum margines circa Promont. Bon. fpsi luxuriat.

8 *AJparagm acukatus Siculza.*

Cauliculos feuflagella multa edit, tenuia^angulofahumi fufajramuloshinc inde crebros adfemuncialia interdum intervalla emitcentia. Ramuli panter crebris foliis fefcuncialibus aut longionbus rigidis aculeatis angulofis, qusque fpinae verius funt quam folia, alterno fitu veftiuntur. *Flores* circa foliorum feu fpinularum bafes exeunt herbacei colons, Afparagi flonbus fimiles: Fruftus nonobfervavimus.

prope Tauromenium in Sicilia invenimus circa finem Maii florentem. An vera *&c* genuina Afparagi fpecics fie neibimus cum fruftum non viderimus.

Sfnftian Mentzef. flpugilla rariorum plant, duplex genus diftinguit, Alteram vocat *Vaem Idaam fabfiremfoliv mapnbus tiutts;* Alteram ^tf. *U.ptlfolns parvuacutts Szrpdlunflar.*

Eadempag. Ad ***finem*** **Lib.** I;. *in iapitefeorjlmaddatur,*

CAP. XXVIII.

Semfervivurh marinum hacciferum Brafilianum Marcgr.

IN rcrauSedalem aut majorem altitudinem aflurgunt mulci cWf/, digitum crafli, lignofi, fragiles, tcrctes foliis circumdnfti *eo tnoio* quo Porticulaca; quzlunc egrcgic vindia, craiTa, fucculenta, fieura Portulacs folns fimilwj *vcriim* longp majora, Be magnam Acetofam iquancia. Inter folia m fmEularibusDBdiculisprodeunt/o/W,/* quinque folus conftantcs, uno lucre inambitu ferratis, albi co-

Uuuuuuu lo»»j

antis utile epiplaſma. Putantur folia cum radice manducata calculos confringere & urinam movers. Dioſcoridi Cotyledon *W T*S UitfAw x&* ſucco ejus cum vino circumlito inſtillarovc. Inflammationibas.facris ignibus, ſtrumis, pernionibus illitu auxiliatur, ſtomachi ardorem reFrigerat Hy" dropicis Folia ex melle dantur. Herba utuntur ad amatoria,

Eadern pag. Ad finem Capitis tzrtii de Sedis ft dlat is adde

Sedum Afrkanum umbellatum album Herman. Cat. *Herm.*

Exilerpj fibroſam, albam habet *radictm: caules* complures, ramoſbs, ſuccoſbs, ſpithamâ altiores: *Folia* viridia, anguſta, acuminata, caulem abimo ad ſummum uſque cruciato poſitu velut in Gentiana ambientia: *Flares* albos, pentapetalos, in muſcario ſeu umbella diſpoſitos: *[emina* exigua in ſiJiciilis quinis invicem junſtis.

Eadempag Sedum minu* drupe S.Vincentii Catalog, noſtr. plant. Ang.* S,Vincent's [illegible]. *Hoc ad fedawwlthapſularia prtinet. Folia denſe ftiſantur.*

Tag. 69 ;. *Ad finem Captis quarti adde>*

Plamas hafceeruditiſſ^ Paul. Hermannus in Catalogo Horti Academici Lugduno-Batavi ad Ficus Indices Opuntias didlas refert, 5c Ficoides ſeu JFicus aizoides appellat. Etenim (inquit) harum omnium floribus ſubjicitur frucLis ad modum Ficus Indict quicujuſcunque ſit magnitudinis acfi^urs includic pulpam ſuccolam dulcem Ficui Indies ſimilem, quanquam ſiccitate in Fungoſam aridam membranaceaui ſubſtanciam degenerantem^ & varios ſeminum loculos deſeribentem.

Mihi necdum conſpeili ſtint harum plantarum fruſtus, ad Aizoa tamen potiùs quàm ad Ficus Ind. referenda videntur; aut re&ius novum plants genus conſtituunt. Di(pe(cunrurautem a D.Hermanno in qUinquecapſulares, quarum dua: (unt fruſtu pyriformi majore^ quinque Fruaiipyriformi minori; tresverofruſtuorbiculato: Scmulticapſulares, quarum alteraeſtfruſtu majorijalteianiinori. Prima inſeribicur

Fktts AiXioid. Afric. maj. procumh triang. fol.frutf. maxim, tiulu

Fniftum maximum edulem Ficui ſimillimum proferens, ſpargit ab *radice* craſſa, fibroſa, repente multiFquefibratacapillamentis *caliculos* multoSj humi ſtratos, digitum craſſbs, duos treſve, cubitum & amplius longos, ſiiccoſos, exviridi pallefcentes/ penes radicem aliquando rubentes, ad quorum genicula exeunt *folia* bina ex adverſo, digiti longitudine & craſſitie, triangularia, vindi$_{aj}$ ſucculenta, cum tocidem ex oppoiito ramulis,, 6c ex his aliis atquc aliis, ſiiſtinentibus in cacuminibus frudtuum rudimenraj pyriForniia, quinquangula, quinque trigonis Foliolis inFerioribus multò minoribus circumvallata, intra qua: emicat Flos ſtella? vel Solis effigie radiatus, aſteris flore amplior, ex molleculis tcnuibus numcroſis petalis quaſi radiis ad Solem aureo Fulgore micantibLis conſtrudhis, cingentibus multa concolona *(tamina,* Fannaceis ſkvefcentib. apiculis donata, quorum medium occupant ſeptem oftove cormcula, ex luteo vindantia, in orbem diffiifc. His marceſcentibus maturatur *fnStus* adacquans nonnunquam Ficum vulgarem, viridis, pulpoſus granis minutiſſimis, ſaporis dulcis aq'uoſi haud ingrati, ſummo umbilico quinque ſtellatis deuuflatis radiis inſcripto, pulpa vel cito putreſcente' vel intentiori Solis a:ſtu inſongoſarnſubſtanciam tranſeunte, qux diſpeſcicur in quinque loculos includentes *jzmina* cxigua, angulolà, ſaſca. . ^ i >

Luxunatcum. c^tensſubjequentibus huiusrorrislocisn,arit.aridisſabuloſisadPronio nt. Bonr Soei ubi Fruſtus tarn a Belgisibidem hoſpitantibus quam ab indigenis Hottemotris eſitantur. H i T n[illegible] gatio fit vei per avulſosramulos terra: commiſſos, vel per radices quas caulium genicula [illegible] ma demittunt. Toro anno in Belgia viget & virec, aft prsſervanda eſt à Bmma: injuriis. [illegible] citur triplici florum colore, albo, purpureo ſie flavo-

Kadem folio triangulari enformi.

Priori omnibus notis reſpondec, exceptis Foliis nonnihil brevioribus enſem Falcatum laciori dorſb imitancibus.

a. *Ficus aizoides Africana minor ereSta, folio triangulari glaK^flo. luUo. An Cbryſanthemum Aizoides Africanum triangulari folio, flore luteo* Breyn?

Parcium exilitate, neutiquam diſpoſitione *Sc* Formâ ab ante allatis difFerr. FruteFcit cauliculis cubiti altkudine, redliSj tenuibusj lignoſis, albentibus: *Fgliis* dupld brevioribus, digiti minimi craſliricm vixadzquantibus, ^laucis, triangulis: *Floribus* intra quinque Foliola luteis, ad Solem expanſis, Fuperiore minoribus. Hisfiibjiciuntur/r«^j AvelJana: nuclei magnitudine, pyriFormes, quinquangulij ſucculenti, dulces, vetuſtateFungoſijtenaces quasiquecoriacei, in ſummo plani, quinis ſtellatim decuſlatis radiis notaci, claudentes in totidem oblongb loculis *ſem'ma* pallidè flaveſcentiaj anguloſa dura, exigua. Indiget eàdemquà ſuperior cultura- Foliorum ſapor oblervatur nunc ialſus, nunc [illegible] us J Prout ^crt ^genium foli in quo naſcicur.

Eadtm triangulari folio <viridh flora zntm aureo, foris purpureo. An Cbryſanthemum Afri [illegible] *fore cameo* Breyn?

Tota zſtate floret cum proximc deſcripta, cujus ſitum Sc figuram omnino imitatur, ſed ridctur paulo minor S£ gracibor. Foha edit yindia; flores intus aureos, extus purpuraſcentes erſinus colorem quodammodo incarnatum mentientes.

Eadem folio ttreti prowmbens flore purpureo. Cbryfantb. aizoides Afrkanum triangulari folio, flort purpureo Breyn.

Cauliculis eft infirmis, herbaceis, relupinis, dodrantalibus. Folns viridibus, teretibus, anguftis, gracilibus digito bngioribus; Floribus purpureis: ca:teris antecedenti paribus.

Eadem flore coccineo.

Haec a modb didta differt foliis nonnihil longioribus 3c floribus elegantiffimo coccineo cobre comantibus.

3. *Fkus aiz,oides Afrkana major, flore flavo, folio piano latiori. Cbryfantbemuns aizoid. African. primum feu, latifolium* Breyn. Cent. 1.

Hujus flan fubjicitur fruftus orbicularis, fucculentus, dulcis, ex vetuftate fungofus, candidus, ima parte convexus, lumma planus, medio umbiheobarbato; ex quo quinque ftellatim decuffarz lines ad excremum ambitum ducuntur, dnidentes fruftum in quatuor cellulas feminibus duris pallidis refertas. Crtera lupenus vide,

Eadem folio angufliori.

Omnibus partibus minor Sc gracilior confpicitur.

Eadem minor multkaulis flore intusrubente, extm tmarnato.

Spargit *caulkulos* numerpfos, fucculentos, geniculatos, reJupinos, ab radice paUida *&c* buxea. *Folia* bina ex adverTo: fupenoribus multo minora, Portulaci inter & Halimi folia media, incana bullatacj, alpergineperrula: *Flora* denfisin ambitu barbulis radiatos, intus grate rubentes, extus incarnates, fero & mane cangenerum ntu claufos, medio verb die fole illuftratos expanfos, afpedu lugundiffimo. *Stum** palhda, exigua, in fruftu ftiperiore minore.

4. *Fkus aiz,oides Afrkana, triangulari folio longijfimojrilciximultkapfulari, flore luteo major. ChrJJantbimum anoides Afrnanum fecundum five teretifolium* Breyn.

Hanc eandem effe exiftimat quam Jac. Breynius in *Prodr.* ^. nomine Chryfanthemo fimilis Aizoidis Arncanz ma/ons, triangulanfolia:, floreluteD majorc dsfc-ipfit. Etenim pro ratione TDU K xtatis, modo amplior Sc robuftior, modb minor &: gracilior obfeivatur. *FruEtus* amplitudine nunc Ceralum, nunc Nucemjuglandem a:quaf, fucculentus, fubdulcis, infungofam membranaceam *6^* itantiam tranhens, communter 17, pluribus velp.iucionbus membranaceis loculis, favis apum fimiJibus partitus: ex cujus fummo ambitu eriguntur rotidem radii fungnfi, fufci, acuminati, duas trefvs uncias longi, effigiem coronulx exprimentes. *Radix* perennat, colitiirque velut fpecies liiperiores.

Eadem minor, cbrjfantbemum «iz,oidei Afrkanum tertium, five triangulari folio, flore aureo Breyn. Cent.

Hare afttecedente minor, profert *fruStus* Cera/i magnitudinem vix excedentes, if aut i6membranaceisbculi^totidemqueradiis brevioribus, (vclutilèminaMalva:) in orbem junais,acinmucronatum capitulum terminantibus conftruftDS, quibus includuntur/«miM exigua dura, angublà, rufelcentia. Reliquam delcnptionem qua: Breynii eft, videfiipra.

Pag. 699. *Adfinem paging adde*

Abutilo Indico Camerarnfimde finm idem, Beloert H.M. *P. 6. T.^p.-i-i. D.HermannusBtloere Abut ill India imreptdefynopmumfacit.*

H.M.

Alntudinis duqrum triumvepedum eft, ramorum c fpadiceo fufcorumjenioribus pilis hirfutorum. KWycejusfibroia. i^/wVeiba/ci mollitiem reddentia, renuia equidem, elato acuminata, q"«:V inulura: funt crebnores, longis pilonTqucadhsrentia pedunculis, ternashabentcoftas, fiequentius ? [illegible] \"r iuPe'ore ^taxat cminentes partc Sapor fubacris, odor haud plane ingratus. Lutex /0rW,inflexirqiie fupernc petiolis inhftences, qui *Catu-urev* poffent vjden m paululum majoreseflenr, quina habent pctala, e Jongo kuora, venis reftis ftriata ; cxfurgenti e *mcdiojtjlo,* multa funt *^mtr nula* renuu, flava, ex umbilicoautem gcrminis fruftusvirides erumpemes. HirceTuccedunt capio leminalia, quinque vjrentibns circumfepta folus, vercice plana, in frequences, qux duo triiveplan* continent /«»/«*, caplulas Teminales, pilmum rubentes, deinnigncamu,lintci collaris more comp«' cara leu carinata, puirque oblita.

Vtret. Arcnarum amans eft, Temper frondens Be florifera. In *Ange-Caimal, mi* & in hortis repenjur. Fohorum puivis inteftinis alienus eft, hypercatharfin enim excicat facillimc. Radix, qua: *ok** ^.^ vjt alias conco<ai3ni, fi earundem facultatum ei addas herbaSj *kprx* prodeft ; contiitum *Sc &'* aJlumpcum Ibmen citat aJvum.

[illegible] H. M *P.* 6. *T.* 46. *f.* 79. *Abuttlon Indkum quince adfnguloiflorei tbecu.*

Moxdefc:ipta=BeWftipitBframi5jradice proximacft, *Fwlim* dsnfaj molli^in-quinquiB**£ culp«d», per ambirum Icrrata, pctioUs bngioribus 6c pibiis inhirenr. Cofla, giw ^ PlrClPUL fBt

bet brachia, vix nova fpargit. Viror in fupina parte obfcurus, in prona clarior eft. Odor iis ac fapor nullus. *Flora* pedicuhs innicentes, quints conftant petalis, è longo rotundis, qua: è viridi diluto nonnihil flavent, duo in latere leviter finuatis, venis in parte inferiore eminentibus fecundum longitudinem ftriatis, & ruga quinque cufpatis: horum ex umbilico affurgens *Stylus* craffior & longior, coloris purpurei, *Staminibus* circundatur rubris, quae gemmas habent craffas, & in vertice bifariam dividitur in filamenta, colorepurpuram, lenifudins fericum referenda. *Calix* vero quinque foliorum juxta peduneiilum feptem, offco, fepiflims novem foliolis anguftis fuccingitur. Floribus dsciduis è perianthii medio enafcuntur *capfula* feminales, nuniero quins, plans, pilofe, nigricantes, in vertics eminentes: hs propriis loculamentis *femina* trilatera, quorum duo plana, tercium corivexum, coloris è rubro nigricantisincludunt.

Arenofo la:tatur fblo: nequc flores, neque frondes unquam ei deficiunt: in *Angecaimaal* frequcns eft.

- Radixolei buiyrique infervit confedtioni: item ex ea conficiuntur globuli fonticulis non inutiliter immittendi: e folus chirurgi (ut iplbrum utar voce) lavamentum parant ulcenbus ac eryfipelati convenienciflimiim. *Vfus* $ P*>w,

P^.701. Cap. XL *add. Hujm pajoremjtu fteciem feu varietatem obfervavit* D. Plucknet, *nobifquz ficcam ofimdit.*

Tag. 7x3- -§!«• ^n *Mtvhoacanna alba dnifrrhante feu Gialappa aliter Jifferat qudmut Radix Jecorticata ab eadem Integra feu eortice veflita, yuomodo Piper album d nigro dijfert> non aliter differre conjeBurafeu fufpicio efi* D. Tancredi Robinfon. *Et fane non efi dijJimiU vtri Mercatores comfendii caufd viam invenifj'e unam radtcem,pro duabus obtrudendi.*

Tag. 72.7. *tin.* 40. *pro Decima feptima Convolvali jfitck inUrponatur*

j 7. *Convolvulus Indkus villofus Hedtra folio tripartito, flore cxruleo* Herman. Cat. Hoit. Leyd.

Herman.

Gaudet *radice* exili, pallida, modicè fibrbfaj Viticulis longis tenuibus, pilofis, infirmis, quae vel vicinis ftipmbu5 implicantur, vel terra inoumbunt, &.exviticulorum nodis novas radiculas deHgunt: *Foliis* paiiter pilofisjuperne vindibus, liibtus pallidioribus, in tres lobos Nil Arabum inftar divifis, aft anguftionbus: *Floribus* monopetalis, campaniformibus, peranguftis, pallidè caeruleis, fugacibus, ad Solem expands, cxteroqui claufis, tribus quatuorve in hiriutum capitiilum congeitis, fingulis infidentibus calyculis villofis quinquefoliaris. His includuntur vafcula rotundaj plana, cruftacea, in quibus quaterna *femina* triangular fufca, hirfuta. Madet tenui lafte, fubacri, ingrato, iiilpedto virtiuis purgantis.

Locis aridis incultis India: uberrime provenit.

Tag. 718. *Defcriptioni Battata Hijpanica addz GnL Pifonem ajferzre earn Flows femcicttrnl dilute 'uiri{ des, interne candtdos ^figura Campanula,*

Tag. 750. *Toft Iin.l6. adde pro* 29. *Convolvuli /pecie*

a9. *Convolvulum Americanum villofum pentafbyllum& heptaphyllum majorem* Herman. Cat.Hort, Leyd.

Herman.

A *radice* non adeò magna., albente fubrotunda emittit iarmenta hirfutaj herbacea, infirma, in ramulos quamplure5divaricata,fexautplurium ulnarurnlongitudine,vicinisquibufvis adminicuJis multivario amplexu fe involventia. *Folia* palmam ampla, hidiita, digitata, quinque vel feptem profundislaciniisincifa, altera parte viridia, altera fubincana, longis pilofis petiolis adhacrent. Ad horuin exortum prodeunt hirfuta *capitula:* in quibus font *flores* pallidè flavefcentes", *fie* poft flomm exanther fin *fermna* pracedenti omnino fimilia. La&e quoque dilutiore turget, fobacri ingrato.

Ex America tranfmifliis eft : non muUum differt à Convolvulo iEgyptio Vellingii.

IdemZeylanicus minor Ejufdem. P« *Tigrinm Jifius* * Diwipahuru *Zeylamnfium Convolvulus Indicm heptaphyUus viUoftts* Breyn. Prod. « *^jr olii fimilitudint*

Przcedenti fimillimus eft, aft minor Be hirfutior. Foliorum incifurce funt laciores & obtaJiorcs, pedem Tigridis eiprimentes. *Flores* candidi quiniaut fepteni prodeunt alterriatim è capitulw hirfutis Scminum medulla inaquam tepidarn injefta peramoeno fpeiftaculo refolvitur in tenuiffima candida folia, plants foliis exafte refpondentia.

Tag, 7^1- *Adfinem Capitis ejuarti addefequentes Convolvulijpeciei,*

*Convolvulw maritime Zeylanicus folio crajjo, cordifbrmi, Bintamburu Zejlanenfibus, * Fes Capra Ltifitanis* Herman. Catal. Hoit. Leyd. Sil

Herm.

Hujus *radix,* Salfaparilknonab(imiris,inobl;iquumlongclat6que prorepit, fufcQcrafloque cortice tefta, & latae tenui, inrelinam roncrelcente referta. Ex qua fparguntur farmenta, herbacea, glabra, 'infitmaj humi ftrata, trium quatuorve ulnarum longitudine. His alternatim adherent *folia* iiibrotunda, carnola, lucida, glabra, expanfa aut coniplicata quafique bifida, imitantia figurain cordis. *Flores* prodeunt ex parvis quinquefoliaceis calyculis, monopetali, ampli, pentanguli, campaniformes, rofeo vivaci colore, umbone medio atropurpurafcente. *Semma* lequuntur quaterna, angulofa, hiifuta, locata in vafculis fubrotundis, in parvum dehnentibus mucronem.

Vires. Confimili purgativo fale ac alii con gene res pradiii fiuit huncquoqtie convolvulum gaudere colligit D.Herttian non tancurn exla&e acri linguam &: fauces pungente, fed & experimenris multijuga* experienna comprokjtis. Refina enim radios drachma; pondcrc cum vicello ovij U£e coccinetJ, aliave convenient! ennilfione data hydmpicomm aquas bisnde fubduxit. Idem oiScium pra:ilitic radios e\tr;sctum cum fpiritu Vini parati;m. Hinc faifam &imaginartameileexiffimat opinioneril quam habent Lufitani & nonnulii lndt de vi ejus diaphoretic.!, inde forte du&a quod facie extern a Sardpsrillam referat. Licec in cenfum purgantium reponatur radix, tamen ejus folia cedunt in pabulum cu mail is, cervis, damis, caprfs tam domeftids quim fylveftribus,

Lttm, Luxuriai locis maritimis Malabarar, Zeylan, abarumque regionum (kinfuIarurnOrientaiuim.

Plants huicii:nilis e China allata folia nobis commumcavit eximius Botanicus D. *Jac. Yti ver.*

Convolvulus inHkm alatus maximus, foliis Ibifco nsmihil ftmilthas angutofts. Tttrbitb O$ana Herman. Cat. *Turfithum* refwj *foliis Altbaa, vel Inikum* C. B ' *

tlertftart.

Vaiio longoquerepr.ar.uad tria quatuorve cubita detcendit *radix,* poljicem &ampliuscraf?a, lignc-*U,* in aliquot ramos divifo, craflo fufcoque cortice te<ftaj qui ruptus ftillat luecum k&eum glunnofum in pallidc flavefcentem refinam illico concrefcentem, guMs primum fubdutcis, poftmodurii pungttivi, vomitum minamis. Ex hac prodeunt (armenta ramofa, quatuor alis donata, varios in gyros iefe con torque ntia, prope radicem lignofa, digiti craffitie, rufefcentia, in progreflu vero viridia, fo: iept6nve ulnarum longitudinem aliquando fuperantia, quorum noniuilU humi procumbiint, alw vicinas arbores fruticdquc fcandunt iifq, multiplici plexu le involvunt. His adfiant ex cannatis alatifque pedunculis *folia* Althara: nonnihil paria, molliaj incana rarique l.mugine obfita, angulofa, in ambitti crenata, leviter mucronata : Ad quorum finus circa ramortlm fiimtnitates exeunt petioli, (upenoribus longiorcs, robuftioreSj alis & carina omnino deftituti, fuftinentes terna aut quaterna *ctptufa* objonga, mucronat.i, quinque viridantibus in rubrofcliohsconflataj qus /tngula excludunt *fi>rtm* monopitaluiTi, Convolvuli vulgaris magnitudine & forma, canditium, intus quinque i pallefcentibus apiculatis ftaminuliscum fexto inteinicdio fubjeclx (eminali capfuLr impacto rcfertura Flore excullo *ceptuls.* oxpanduntur, in quorum centro conlbiciuntur quaterna, rotundo-angulofa nigricantta iemina, Ptperis magnitudine, inclufa vafcub tenui, membranaceo, fuhrotundo, deprefc quadripanito. Confimilia iemiiiAjrlorum ieminumque invokcra memini, inquit, meobiervAire i™ Mechocanna, cujus eKpanimn inrolncram una cumcaptiila Itiminaii fjJso pro flore piopoiiiic M°" nardes & ex co Dulechatnoios, J. Bauhinus aliique.

Turbith frequens ofkndilocis opacis,humidisj ad^-foflarummargines, retro hortorum lipes alii(% locis fylveftribus amari longs diffitis in Zeylan & Malabara.

Colligtintur in ufum inekiicuni non caules, ut perhibetGarcias, fed radices crafliores, turgenteJ la<Se & re'ina copioiiore. Qua: ad nos transferunturfodluntur in Guzaratta, ubi provcntus luxunofus. Ha:c omnia Hermantws.

Convolvulus Bona nox *Ji3m, flure candJograndi* J.B. *Smilax a/ptra Indies Occidtntalu C.* B. *Bar not nocbts Htfbsnis* Park. *Vmitm* J. *cap.* 18. *IA.* a. *Exot. C\uC Cluf.*

Primo ortu bina prorcrt *fidu* DmpanuU.lnJi- p m i » ^Ii«at-fclii.fimili-, fed mftffficla 6£ cr.illiora, cm CCIAIH limilia edit foiia recens natus Mechoacanus. Muln porro ab hujus plant* radice prodeunt *c.iuUs,* qui pedamenta affixa vel vicinas plantas multiplici ambhint fpira, Smilaci* afper.ie inJLir, cui etiam firnilia habet fo]i3j majora tamen & mollioi a. In caulibus etiam aliquot hani.uas contine: fpinulas, quaies & Smilax afbcraj fed niinores 6: minus horndas. In planta ex f<r* *ae* nara Sarmenu tenelios vdutilpinarum aculeos, prarfertimcirca aiticulosgencrabant, qu* Cl niKil aliudeiantqu.im radicum rudimenra, ut m pleriique plantis, pi:t,\ Mayzio, Harundtne, &c. contingcre videmus. Cujus ctiam femenia nobis arridet, iiquidem in milla ConvolvuJi (f*" nuntAlbinulis obfita ha<ftenus videre contigit. *Flam* autempandit candidos *Be* grandes, mediocri dilco pares, <|ui niatutinottimporcdehiiccntes, noitu illico fiaccefcunt, umte nomen acccpife videtur. Calyx norcm continens, [in planta ad Cluiium mifia] quinque foliis unciam fcie long'* & !*• m invicem ampleilemibus conltabat, ut in Cappare, quibus includebatur caput trigonum niL-nu'" iiaceum, tria grana inflar magnorum Pi(6rum continens, toioi is ex tufco cineracci *&C* p^nc rLiiig"* t\: tres £Uteni/kn.rex longis pediculis dependentei craffiufculo ramo jnba:fifTe apparebant.

Hxc planta cum genuina Convolvuli (pecics lit a Smilacc afpera gencrc diveiia dt.

Convolvulus foltt Sagittarix Wheeleri.

Exficcuuni vidimus apud D. *TUchitt.*

Convolvulus ferpeni mariUiHus fftttfohm, Triumfetti.

Triumf, *t^ji*

Ccipites aliquot plurium credorum foijorum (upra humum fundit, nonnullis immediate ra ^ al;os lignolk, perbrevibus tamen, ac exilibus veluti truncis innixo^j quorum majora uni Clin p* j ^ 1>.UL:III excakbant minimi digtti longitudinemj formaq, fimilia erant us CanubricJf vulgaris, m tamenangulliora; imoabcxcurrcntencrvo mcdiamiploiuni longitudinem (aliquot *m.\n* L"^'^, aiiuh ordinc hinc indc ad Litera demittentej fiipcrnc eleganter (ulcau reddebantur, interne ro torola, Porro hujuimodi foiiorum color cincrous /miulque (j)lendcns obfervabatur, exciraa t. / &m •«««' i « deala lanugine eadem folia occupaote; i ubftamia (biida ac *i"f"\"* feri tamen fenlibilis fapons aut odoris. Subtus toliorutn celpites pro radicibus craffiafca" "T\ ,- jf rci iiii cxtenoootta *timx, ttaetxm,* ac rudatr annuloli, adewiue fimul oaoaew« uc llus *ftJtM*

fubjeftas crahenti reliqus etiam aliis remotioribus cefpitibus infervientes eadem opera, Jni forci cdntinuatio difrumperetur) fuccederent. Harum fiibftantia nervofa, cortice craflb fubfpadiceoTefta, infipida plane acifiodora/nee tenuioribus capillamentis omnino deftituca, imperfeftis pribrum more annulis voluminofa acinflexa.

Flos breviffimo ac graciliinhseixc petiolo plerunque nudo, interclum binis valde exiguis foliolis folio/is appendicibus ex adverf o ficis donato circa Apnlisfinem fe explicans, forma ut in reliquisiuig^ neris^fed parvitate Convolvuli SieuliBocconiani xmuluSyHon tamen coeruleus {id in candidocarneus; *Qc* in media quardam ftamina minimis apicibus praedita, nbrcurioris coloris continens, calyci infidens" herbaceo,aliquoc incifuris diftinfto. Flore vsrD,cico arefcence parva, globola luccrefcic *capfula,* incerdum quacuor velquinque, parumper angulofcj nigri coloris femimbus przgnans, fingula tamen intus Candida ac tenui membrana invicem difcreta..

Tota planca maxime vivax eft Be folia medias etiam inter hyemes confervans.

Juxta oram i/iaricimam qua e Centumcellis Romam itur in eminentiore quodam loco lateralem *Locusl* vcluti limitem fei^ publicac prxfignante a *D.Trioxfetti* inventa eft.

Pag. 741. *Campanula glabris addatur;*

Campanula minor Americana foliar igidis, flore czruleo patyJoKzrtnM. Cat. *Tracbtliitm Ammcanum minus flore cxruko patuh* Dodart.Mem.

t>od. Mem.

iiadicem habet fibrolam & velut capillatam, e cujus capiteinitio fundit/o/)^ Rofae inflar in^orbem pofita, pollicem *&L* dimidium longa^ Bctres circicer lin^as \ *lignes]* lata, leviter erenata, firma/glabra, 4jefuper obfeurius viridia. Emedio foliorum exit *caulis,* paullum ftriatus, dimidium circiterpedem ahus, folii5 circumcirca obfitus, figura inferioribus fimilibus, fed minoribus magifque acuminaLisi Circa rpediam partem plures emitnt ramos, foliis etiam veftitos, eis qui in cauta fimilibus, verum idhiic minoribus Bcacutioribus, quorum unufquifque faftigio fuo *florem* geftat, calyce quinque-partito cinftLim, c ccEruleo in violaceum colorem tendentem, Campanx nmilem, quinque-parcicum: e cujus medio exit *Jtilus* flavo-viridis, fumma parte trifidus vel quadrifidus: imum ftilum circumflanc quinque filamenta tenuia, lutea apices fiiftinentia, triplo ipfis longiores. Flore prasterito craflefcit calyx Sc quandam quafi ftellam efformac, in cujus medio fe elevat pericarpium, in tres cellulas divifum, /e^ewcontinensparvurn, ruffum, Rapuncalorumfimilem. *Radix* ebceribus propagineseiiiittic, qui germina novafque plantas edunt. Folia faporefunt hviter adftringente. Planta vivax eft Be umbra, gaudec. Ex America adnos allata eft.

Tag. 743. *Ad cjuintam fpeciemfcuErinon* Col. *adde,*

FI ant am ab bac divtrfam depingit & deferibit Abrah. Muntingius in Hiftoria plant arum Belgica^ quam vocat Erinum Diofaridis, ad quern Lefforcm remitto. Lib. 5. *Cap. iGj.*

Eadem pag. pro (fiecie [exta poft Erinum F. Columna addatur;

6. *Campanula minima Africana, Erini faciej flvrt wolaceo^caulicul^procumbentibusHzrmzn.* Cat. *Herm.*

Erino F. Columnar accedens plantula in pafcuis aliifque irriguis locis circa Promont. Bonac Sp;i feperitur, cujus feminahucadveia^ lacte progerminarunt. *Nitituv radicz* exigua, palliLLi^emittencc *cauliculos* tenues, hurai procuinbentes, in aliquot ramulps divifos, quibus adltant foliola Erino Columnz bagiDra, anguftiora, pinguia, craffiufcula., hilari virore nitentia, (inuata, per margines leviter crenata. Ad horum alas prodit tenuiffimus pedicellus, fuftinsns ex calyculo exiguo^ hirfjto quinque-partito^/cw/wTwparyum, oblongum, niDnopetalum, campanula turn, quinque profundioribus crenis diffedtum, colons in purpura violacei. Hoc defluxo fiiccedie more congenerum v?.fculum oblongum, exiguum, trigonum, tricapiulare, tribus foraminibus, vix confpicuis pertufum^ contiriens *femina* minuciffima rubiginea. Tota planta^ laifte tenui aquofo lubdulci turgec. Floret ab Augufto in mediam hyemem ufque feminibus deciduis *ih* propagans;

7. *Eadem caulkulis erettisj*

Antediftzadebfimilis eft; uCantequarn adolefcat vix ab ilia dilcerni queat. Cauliculos acquirit robuftiores, refta aff^gentes, dodranrales: *Folia* Iongiora & anguftiora: *Flofculos* nunores inpedunculis Iongioribu5. Cstera cDnveniunr. OfFendit cum fupenore locis hurh^ntibus ad Promont. Boiis Spei.

P"I- 749- fi». ?4 *D. Hermannus Hummatu* H- M. *idem facit Solano Jfrinofo fruciu rot undo ^ longoflori* C B. *Eg0 ttiam mutata [entzntid a Stramorifa majort albo d'werfum puto.*

*P*K-* 7?o. *Ad finzm Lib.* 14. *add.*

CAP. VII.

Anonyms Brajiliana flore tnonopetalofpeciofo.

Marcgr.

IN fefquipedalem altitudinem aflurgit, *caule* rotundo, leniter hirfuto, geniculato: ad genicul* autem bina folia fibi invicem oppoTita, leniter eciam hirfuta, oblonga, vnidia, Sc in extremicatibus ramulorum multa foliola fibiadjunfta, acque inter illa)?orej ex longo calyce prod^untes, ex laftclcente dilute purpurei cobris, unica quidem parte conftantes, fed iupcrius in quinque laciJlias divili, nullo in centra ftamine. Poft florem fequuritur folliuuli magnicudine grani CannabiSj [illegible] compreflunij fufcum.

F&g

Pag. 7S$ Yro 16. *Linaria fptciz interferdtur,*
16- *Linaria annua anguftifolia flofcults albis Imgim c and at is* **Triumfetti.**

E *radicc* binas circiter unciaslonga, eaque lignofa, tenui, albocortice induta, in contortas fibra.5 diflefta., ac barbularum fatellitio ftipata germinant duovel tres *caulkuli* initio recumbentes, tcnuiffimi, ilibvirides Bi fuccofi, quos radiatim per intervalla cingunt fuliula utplurimum quaterna fimul, Integra, Dblongo-angufta, craffiufcula tarn en acfaturatius virentia. Horum cauliculorum unus vel alter ad fummum, planta magis adolefcente crigitur ad palmarem vel fefquipalmarem akirudinem f paulatim interea eontabefcentibus csterisy, tun cquehujuf modi gaulis reiftus, rotundus, lignofus *&C* craffior fpeftaii in dpi t, interne quidem alba medulla repletus, externc vero involutus membrana, jrimum hilva, deinde pallefccnte, qui infupcr in aliquot pauciores ramubs fepe dividitur e finu foliorum erumpentcs. Folia autem fupenora ordine longidra fiint *SL* anguftiora inflrionbus^ K uncjalia tandem evadunt^ fiiprema fingulatim dependent Be fere capillacea redduntur. Ex fiimmo caulicubrum adventante Junio prodeunt flofi:iili rari ac exigui, brevibus pediculis fuffulti, e calycc quinquefolio reliquorum congenerum fimiles, fed perexigui^ calcari longiflimo, colors penitus albo. *Capful^* oblonp^, turgid^ circa medium patenti rima diftinc!}^ tenui candidoque diaphragmate in geminas cellulas difcret^ utramque copiofo ac minutiorc femine, maturirate nigerrimo, ex rotundo in oblongum declinant^ repletus, altera extreniitate latiprcj cujus panter iapor, uti cstsrarum parrium, fLibamaru5.

Semine completo Planta penitus exficofltur-

Roniae prope Farncdanos colles, non *lunge* ab eo fitu quo meridiem refpiriuntj lipius ubf^vavic Joan. Baptifta Triumfetti.

Pag. 7J6. *Pro* ig. *Linaria fpecie ponatur*
Linaria Americana maxima purpureo flare **Herman. Cat. Hort. Leyd.**
Herman.

Eaults huic rotundi, Lxves Be ramofi, humana altitudine quandoque fuperiores. *Folia* quina,quaternaj ternave ex adveifo^ abfque petiolis ordinatim difpolica, uonlimili fere facie Gentians concavac, ex bafi laca in acutum mucronem tendentiaj fupernc glabra, lzte viridia, inferne pallida^ **ali**quo: per longitudinem excurrentibus nervis inferipta. Summas virgas occupant *flores* monDpeCal^ in fundo inLegn, purpurei, reliquis omnibus Linanz fpeciebus ampliores, anterius riftum, pofterius calcar habentes. His defluxis /uccedunt yafcula rotunda, liirium versus bifariam dehiJcentia, *& qnibus *femina* nigra, orbioilataj compre/Ia^ foliacea, qux globulo rugofo pallido, tanquam fep? mtermedio imbncatD ordine circumftant. *Radix* lubeft, alba, tenuis3 nbrofaj vario reptatu longs laceque fefe difFundens 8c iingulis annis nova germina protrudens.

Pag. 761. Ad finem Cap. dz Antirrhino add.
In *Hort. Reg. Parif. & Hort. Acad. Lugd. Bat.* **habetur**
Ajitirrbinum longifolium majm Italkum flore amplo, ni^to^ laffefcentc.

Pag. 763- *Ad finttn hifiaria: Pijhlocbia Crttic* add.* **Medici & Pharmacopcei LondinenfesPo**lyrrhizon yirginianam diftam *k* Piftolochia Cretica diverfani elle contendunt: Et fane ipecimina **licca ucriufque planta: qua: apud dlarifll virum Be Botnmcmn K=r^^ pn^miffirnurn ~*D.* Leonard. PJuck**nec, MD. vidi^plantas diverfas efle arguunt- Rem curiofis diligentius examinandam propono. Ca:terum omitti'non debuit Herbam hanc certiflimum effe Sc prarlentaneum remedium adverliis lethiferos mor/us SerpenrisilliuSj **tf}c fiattfcfnalte** noftratibus difti.

Viret. Herbx comman/i iuccum deglutiunt, ftatim a mor/u, Be contufam vulneri imponunt. Radicis *Si* herbs pulvis in vino ali6ve convenienti liquore fumptus morfiim canis rabidi fanat, 6c ab hydrophobia defendic.

Pag. 764- *Ad finem Capita de Ariflvlochi* addatur*
Anjhlocbta longa Mzxicana2 Tomabuatfli copatli **Hernand.'** /. 1. *c.* 24.

Hcrba eft volubiliSj *folm* cordiformibus, Cacaliftla -copaulis fimilibus led majoribus K *rotunAiori*bus, *caulibns* tenuibus, plexis, geniculatis Bcpurpureis, purpureifqucflonbus radiceJonga, crafla K P lida; fructum fert craffiLifculum, Curcubitis Itnatis ac pent agon is quadantenus limibm, J^rtl j n femine. Nalcitur in montods Be calidislocis; qualis ell Tlackmalaccnlib Be Huaxtepccen/i5. K^ eft nonmhil amara^ guflu adltnngentej Be refmofa.

Pag. 767. *Ad jinem capita dt Scropbularia add?3* |Ter-
Scrophulana pertgrina frutefceni foliis Ttucrii crajjiufculss **Brcyn. P10J. Hort- LugJ.** *B^'* *
man. *An Scropbularia Ttlepbu folus ?*

Htrm 11 • p *adict*

Hare ob elegantiam *U* perpetur) virenrcrh comam omnes Scrophularii fpecics antecellit. -t*'j-j= pallida in contort-is fibnllas abeunce *caules* crigic rc4*os, firmos, fnitejccates, alcirudinis lelqinp^ ^ quadrangulos, virides, IhiatoSj geniculatos, frequences in ranios divifos, quns ad Hnguhi. K iirre *gum folia,* crairiulcula, Jiibrotumla, grenac^ uiigLieni vix CXLCLICIICLI, vulgaris Tcucrii racie, P^^- inferiore bina adverfa, fupenorc vcro folitaria. *Flofculi* infident cxiguis quuiquihilis calyci. jcJenl phuljnx Ruw canini diftr limiJIimi, niDnopcLnh, fubromndi, in quinquc Liunias, qua ¥. ^ pcraladiflctti, pcr,ilo lupcnori purpurafecnte, bihdo, galca: inlUr, binis lucralibus ;;^-- dis, imo laburo, cxiguo, purpuralccntc ; profluemibus L- mcdio 11A11 *fiamimbut* candid V ^^ ^ purakennbus donacis- Florcs excipit *-uafculnm* JiibrDCumhiin, arismiiiarLiiii, bic.ipluwf ^. dchi/Lens, contincn5/r^n« cxigu^ tuka. Piopagacur fcliciusramulis qiui"

Tag. 774. *Adfinem Capita de Euphrafia addatur*

Euphrafis affinis Indka Echioides Kawatuvva *Zeylomnfibus* Herman. Append. *Herm.*

Aflurgit ab *radice* albente, ligtiola, digitali craflitie,niukifque fibris capillata, *Uauliculus* pedalis^atim ab radice in aliquot ramos divifus geniculatus, quadrangulus, afper, villofus. E fingulis genicLtlis ab inio ad fummum ufque exeunt *folia* LctE viridia, fubafpera, villofa, digitum longa, unguem lata, Dbtufa, bina ex adverfo pofita, faporis fatui, ad quorum finus prodeunt ramuli, tenues, biunuialss, quibiis ex anguftiffimis herbaceis quinquefidis calyculis infident *flores* quini, fepteni, aliquandp plures, ad bafin ^candidi, cetera purpurafcentes, confimili fere ordine quo Echii Alcibiadici fbres diipofici. Forma tubulum fefquiuncialem exprimunt, qui in amplum Drificium quafi gaba trifida Sc labio integro obtufo conftruftum definic: proflu?ntibLis è medio duobus capillaceis.atro. purpureis tenuique albentejanugine pubefcentibusftaminulis cum *fiyh* corniculato concolori *&c* longiori. His difcuffis liiccedAirfl! valcula bicaplularia^ oblonga, quadrangula, membranaceaj granuiti Hordei imitantia, qux *fsmina* continent quaterna, ex fufco flavefcentia, fingulis in ID culls bina. Frequens occurrit locis fgrdidis infeke Zcylons. Floruit in *Horto Acad. Lugd. Batav.*

Hanc plantam eandem efle qua: à Jac. Breynio defcripta occuitit Ephemer. German. An. 4. 6c 5. Oblerv. 1^9. fub titulo 'Bugloffi Echioidis Indici Convolvuli caerulei minoris folioj & icon Be deFcriptiD Be bcus fuadem. Reftius autem noftra fententia a D. Hermanno pro Euphrafoe fpeLie habetur quam a D.Breynio pro Bugbfli. Ideoque a Libri X. Cap. VI. ubi earn in Hiftoria collocavimus hunc transferendam ceniemus.

Tag. 77S. *ad fimm* [illegible]

C A P. IX.

1. *Gratiola* J.B. Ger. *vulgaris* Park. *Centanroides* C. B. *Gratia Dei* Germanis *Gratiola S.Czntaurium aquaticum, forte Vohmonium palufire amarum Hippocrativeterinario* Gef C.[illegible]

J.B.

UBertimluxuriant hujus *radices,* pennae Antennae craflitudine, obliquè reptantes, alba:, crebris geniculis nodofae, a quibus plurimac demittuntur fibrae albs : *ZauUs* plures dodrantalei furgunt,teretes, propter terram rubentes, fuperius ex albido virefcentes, creberrimis genicu^lis diftinfti, ad quorum hngula *folia* bina, Sap on aria: minora, mterdum in ambitu nonnihil crenata, aliàs a:qualia nafcuntur, *&C* ex eorum alis modo Surculi foliis Hyflbpiminiuie crenatis donati, modo *flores* fingulares,ftriati,ob]Dngi, colors quà pediculo lemunciali 6c Jongiori commitcuntur fubflavo, per reliqua albo, excepto Folio, ex quatuDr qua: habet fupremo, lurfum reflexo, quod interna parte lanuginem luteam Dftentat: infTdet autem totus flos calyculo quinquepartito, cui bina foliola Hyflbpi appofita : PDITD autem pericarpium ex rotundo oblongum eft, *fimm* continens minutum. Totaplanta infigniter amara eft Bcinodoraj quadam cum obfcura adftriftione.

In paluftnbus prope Conftantiam Germanic urbem ubernme provenit: inaquofis etiam turn in Italia, ubi *Stanca-Cavallo* appellatur, turn in Gallia Narbonenfi, Flos communiter in purpura albicat interdum lutcus eft.

Efficax remedium eftinhumoribulS aquofis, lentisbiliofifquefpecificè evacuandis, quosvel ex remotiffimis partibus trahit, atque tarn per feceflum tarn per vomitum expurgat. Hinc magni ufiis c(Te potent in Hydrope &: ïftero flav Dj necnon ad diutinos coxendicum dolores Be inveteratas febres five ficL? in pulvere, five rCCens dCCo*a 5c exhibita: v.rum qùia viol.m.r n5C fi£ S d E, ^ pir gat corrigenda eft Zingibere, Sale Gemma:, Cinnamomo, Sec. Quia amaritudine dotata eft mii^nl lumbricos fugat, eorumque laburranj expurgat. Vulneribus celeriter medetur ea glutinando crita & impofita, autore Matchiolo.

2. *Gratiola Alpina* J. B.

J. B.

Vix Tefi:unciam excedit coliculus, qui fingularis, fuperna parts, ubi aliquot flofculi, bifidus, per quern folia duo aut tria oblongaj inferiora latiufcula, unciam circiterlonga, fapore nullo evidente: multis tenuibus fibris radicatur. Florentem invenit Autor nofter menieJulio in monte Braulio Rhxtorum.

Hare planta florem habet monopetalum ex oblongo tubo in guatuor pQtala feupotius lacinias petalorum armulas, non eas tarn en uniform es & inter fe omnino fimiles, divifum ; proinde adTribum Herbarum flore monopetalo diffbrmi pertinet. Verum quoniam figura floris non ufquequaque convenit cum ullo genere fub prxdifta Tnbu contentDj feorlim collocari, fuumqus ac propdum genus conftituere debet.

Tag. 780. *Tofi tertiam Leucoii fptciem pro quart a adde,*

Lwcoiis affine Tripolium Anguillartf & Lzucoium maritimum Carnerarii J.B. *Maritimum folin & R-[illegible] hirfutis^eat\uetr%busin [ummo apictbus donatd.* Morilbn. hift.

Provenit Tripolium inter Scyllam & Charybdim circa S. Georgium. Folia fimilia Plantagini, anguftiora & craffiora; caulis è medio cauli[illegible] palmum altus, in tres ramos divifus: flores fimiles Violæ matronalis: Radix alba, acris, odore Raphani, craffa, non odorata, ut vult Diofcorides.

Icon Leucoii manm (mquit J. Bauhinus) Camerarii non mihi videtur refpondere defcriptioni Ahguillara:, nonenim funt folia Plantagiai fimilia.

G. Bauhinus

C. Bauhinus Tripoliurn Ang. *8c* Leucoium maritimum aliud *(lam,* Leucoii marini latiFolii *Gzr.* fynonyma facit. Parkinfonus iconem Camerariiaflumitpro Leucoio fiiomarino maximo, quodnihil aliud eft, noftra fententia, quam Leu coium maritimum nollras, utdiximus; maritimum autem noftras cum maritimo majore *Ulttf* idem videtur- Quorirca ni inveniflem in Catalogo hort. med. Lugd. Bit. Leucoiurn mark, finuato folio G.*B.* & Leucoium mark. Camerarii *J.B.* à D. Hermanno, cui notiora efle debsnc quam nobis, utpotequiutrumque coluerit *Sc* ob DCUIDS habuerit, prodiverfis ſperiebus propohta in lententia perftitiflem, eandem plantam efle Leucoium marit. *Uam.* Be mariniim majus *Cluf.* quamvis Tnpolium Anguillar* longe alia res fit & reftius à CBauhino ad Leucoium maritimum latifolium referatur.

Tag. 781. *Adfinem Cap.h de Levcoio aJJe,*

Leucoium Afrkanum cosruko flore latifolium hirfutum Herman. Cat.

Herman,

Ex *radiada* tenui, albente, fibrola exoriuntur *caules* Hngulares vel jramofi, bipaJmares, graciles, hirfuti, atro-vircntes; quibus ad ramorum finus adftant/t»//^ nonnihil finuofa., *pilofk,* craffiuftula, Integra, raro laciniis incifa, digkum longa, unguem lata, nunc latiora, nunc an^uftiora, nervis venitve nullis inferipta. *Flores* brev^ibus infident petiolis^ forma & uolore Lini fativi iJoiibns zmiJij aft quatuor tan tùrn petalis conftrufti, totid6mque fubtus vindantibus parvis foil oils muni ti. Hos excipiunr y?//^«^, digitum langx, anguflacj compreflac, bivalves *&L* bicapfulares, quarum feptu in termsdioutraque parre *adhxrznt femina* exigua, rufbfeentia, oblonga, parum comprefla. Seminum ftpor deprehenditur lubacris: Odor florum nullus.

Incola eft Fromontorii Boiiac 5pei, amans faxola incuha Sole illuftrata.

Leucoium Afrkanum coerultv fkrz Caronopi. angufio folio minus Herman. Cat.

Ab antecedente differt partium omnium exilitate.

Tag. 785. *Adpnem pag. adde,*

Muntingins in HiH'or-ia plantarum Bdgka Dentaria quandam fpeciem dzpingit, quam vocat montanat^ radice non dzntata> rar & infolent is forma, quam apud ipfum vidz* lib. 5. cap. I 8 f.

Tag. 790. *Add. Taronychia Buglojf* folio* D. Banifter, *apud* D. Plucknet *<vifa*

Tag.Rv"]. Ad finem paging, pro feptima Eruca fpzeic add,*

7. *Eruca ecbioides Afrkana fiort coerultQ* Breyn. Prod.

Tag, 814, *Adfintm Caf.iy. pro* 17. *Eryfimi Jpzcitaddatur*

Eryfimum filiquis quaji impltzitis Tyrmakum D, Fagon.

E Catalogs nondum cdkarum Hort. Reg. Parif a D. *HanJ, Slav*** ad me tranfhiiffo.

Tag. 816. *Ad hiftvriam Nafturtit aquatki vulgaris addatur*

Nafiurtium aquaticurn maximum D. Fag on.

Item Nafturtium aqunricum minus, quod hac zftate [An. 1687] obfervavit *D. Dak.* Foiia triplo minora funt qium Siiymbni vulgarisj flores & filiqux conveniunt. Florendi tempore menftruo ipatio jIJud antecedit. Iifdem in IDCIS cr^fcit.

Tag. 819. *Ad finem Capitis de Rbapbano fylwftri add*,*

*Nafiurtium impatizns lutzum filiquis curtu, forts Rhapham aquatki fpecie** Banifter. Caf. Plant. Virgin.

Ramu'um hujus ficcum vidimus in horto ficco D. Leon. Plucknet M. D. Londineniis.

Tag. B1}. *Toft I'm.* 30. *addz*

Cocblearia major Batavka zrttta folk oblongo Herman. Cat. HorL Leyd.

Hzrm.

A vulgari majors Cochlearia differt tantum cauliculis refta aflurgentibus, dodrantalibus, aliquando cubiralibus, Sc foil is oblongis. Rcperi in u dull 5 area Carwiick.

Tag. 827. *Add. Nasturtium Virginianum filiqud cvmprefjd.*

Tag. B 3 7- *Ad cakzm pagirue addc,*

Tblafpi Halimi folk fimpzr 'virtm Herman. Car.

ilZTfTK

Forma 5c magnitudinc a Thlafpi fruticolo fpinofD non mulcnm abludit: verum cauliculis eft herbaceiSj Ipims omnino deftirutis,pallidis, glabns, incumbenubus humi, B£ in aliquas alas divaricatis: *Folits* brevioribusincaniSj (plencfentibus Halimi de more : *Floribus* nunc in Jpica, nunc in umbilla difpofi^ candidis^tcrrapecalisj quos excipiuntyj/zirii/^r orbiculatar, depreflij fepro intergerino angulis per. cranlverfiimj hoc eft anrrorfum *Sc* retrorium, eas in binos loculos dividente; quibus indL!Liitur/er»ÇTi uniLLim, orbiculatum, deprefliimj ruffiim, acre . . amjta-

/V£.8;o- /111.1. *Not.* p.Hermaiinusin *Cat. Htrt. Leyd.* cum Morifono Erucam marinma ^^ licam ab Anglica divcrfam facir. Ecrevera fi ahera monofpermos iir, aJtera ^P***_ *\an. folio lacrore & craffioic, alccra angulhorej non pneer ratioacm id facir. Nobis wrnenn^ Simile

tiùs contemplantibus Eruca maritima noftras cum Eruca maritirha Narbonenfi & Italica eadem fbecie planta Vila eft. Ac Hermannò potius fidendum, qui utramque colinr, Be ut credi par eft differentias Dbfervavic. Aft illi non libenter concedimus Erucam maritimatn Anglicam folio die k» tbre & craffìtore qaam Icalicam.

Eadem pag, Raphaniftrum Mcmofpermum capfula capitatà & aculeatà ad inftar roftri aviculas *Morifon.* Myagrum ex Sumatra capfula fpinofa *Zanon** Rota* Hienconthea: fylveftris fpecies.

Eadem pag. Ad finem pagina adde3

Rafhamfirum monojpermum maximum Ehalepznfe, fiore hteo, capfu U rotunduftriatd Mori/on hift *Morifon.*

Folia prima edit Sinapeos more: *Caules* producit bipejlales Be tripedales fecundutn fblutn cui comrnittitur, nuiic^umilioreSj, nunc altiores^ ramofos admodum, in quorum rahiufculis exeunt flores tetrapecali, JuiBl; cum muhis ftaminulisitidem luteis, quibus fingulis fuccedunt/Z/W^ linguls, rotunda^ ftriacarjiufutz, definentes in apicem acucum^ramis brachiatis prxdiftis inilftences dense fatis dilpofit.Tr ad^sdalem&fefquipedalem aliquando longitudinem.

Floret iiib nnem a;ftacisj *&c* femina macura edit ineunte Autumno. In fingulis filiculis fingula continentur femina.

Fag. 84?. *Adfinem Cafitis de Ifatide adde3*

Ificis fykeftris minor Lufitanica *Herman. App.* Folia profert Myagro quodammodo paria^/ed pau^ 16 ampliora; *caultculos* fpichainiaros, ramofDSj graciles; *Flofculoi* luteos, tetrapetalos, exiguos: *siting las* gompreflk5, fungolas, avis hnguam refei entes, in quorum media *Semen* unicum3 flavunj/oblongum, acre, more congenerum.

Fag. 84?. Veronicam fpicatam latifoliam *C.B.* invenit D. Lloyd ad latera mbiitis eujufdam *Craig Wrtidbin* diiftiin Comit. Montis GomenciWallia:.

P^.gf)". *Ad-vires Opii add.* R OpJi 9j. Sal.nitri, Camphora anagr.iij. Olei Carvophill.gutvi M.f. piluls parvzindends in cavitatem dentis dolentis 3c permitte falivam ex ore effloere. SZDS tollit dplorem dentium in momento. *D.E.Hulfe.*

Fag. 857. *Foft Fapavtr comic, violaceum adde,* Papaver corniculaturn Hormini folio *D.FlucknetJ*

Fag. 858. *Ad vires Cbelidonii majoris addc,* Uium Chelidonfce majorisin PeftemaPhn =n r.^:^ cekbrat bbrandus DiemerbroDk lib. *dt Fcjle.*

Fag. 8 J9. *Adfinem* Cap. II- *profpzcie Chelidonii majoris adjiciatur*

*Chdidonium maximum *Mvhw tanadmft* Cornuti. Park. *Item Ranunculus Virgimenfis alhti* ejufdem.
Morifon.

Egregia hxf planta perpaucis conftat foliis, longis pediculis e radice originem trahefitibus, amplisrotundis^laucevirentibus, BcVitiumfohorum modo laciniatis. *Radkzm* habet carnofam ut Be folia fuccoflavo aut aureo virus quoddam olente turgida; fi qu^libet ejus pars rumpatur illico pradiftui Jue^U5 emanat. E radice immediate ontur psdiculus brevisj tenuis, fubub {ifl^ -4 album, txplurimis petahs conflacum veluti Cyclamims flos/pknt^ d S S f S_r_i. f c_^_^_ bivalvis, craffiorfeufpiffiDr, fine fepto medio, wmtinens multa/WPWIM, majora feminibusTnoft- Chelidonii majoris.

Planta eft Americana, in Virginia vcl Canada provenufts. Anoipalis filiquofis pocià^ quam Chslidoniisannumeranda nobis videtur.

Fag. B£p. *Adfinem capitistertiiadd.*

4. *Smapijlrum Indicum triphyUum flore carneo minus non frinòfum.* Herman. Cat. *Htrmav.*

E *radtzelzm\y* albente, parva *caulkulum* erigit cubitalem^ in paucos divifum raniDS, ad glutinofum, cui adneftuntur *folia* terna^ petiolo modò Jongiorc, modò breviffimo ramis cauliculoq, preffiùs junfto, fuffulta. *Flares* modò albicant, modò ex flavo pallefcunt. Cscera Sinapiftro Indl^ copentaphyllo omnino paria.

Locis aridis ficcis, cultis *B£* incultis utriufque Indiac mirabili ftecunditate luxuriat.

Harum plantarum femina fapore & virtute Sinapi non tantum imulantur ejufque loco fubftituunturj verumetiam a Lufitanis in India degentibus *Muftardo demato2hat:* eft, Sinapi fylveftre appcllancur.

Fag. 864. *Frofeptima Ttthymali Jpeciz iriterponatur*

7. *TixhymalHs Lithofpermi majoris folio* Magnol. Append.

PlurimDS producit *caules* cubitales, in quibus *folia* fefquiunciamlonga, Lithofpermi majoris fed aii^uftiora, confertim naffcuntur, qua videntur glabra, quamvis breviffimis pilis donata lint. **Flarts St* fcmina lunt ut in allis fpeciebus.

Fro oBavo & nona,

8. *Tithymalm Amygdaloid?* five Cbaracias arborefcens fiorihm purpureis major.*

9. *Idtm florihsflavejcentibmmimr** Herman. Gat. Hut. Lugd. Bat.

H05 nequs depirgitj neque defcribit;' 1 ?.

io. *Tnhymaitis Hibernian* Mackenboy *dlftit;.*

Hunc rirentem mihi notidum videre licuit: in ficco folia latiufcula & okufa *kint,* non crenata, nee admodum ci ebra in caulc, <]in (atls craiTus efr, dodranralis aut pgdalis faftigio in ramulos ati-{juocdiradiato, Scfoliorum ydlm corolla dncto, ut in aliis Titliymalis.
Seminal non obfemvimiis.

J*fl<f. 870. (w^? *tmtam ^uartatn a<hle*

Charrralycen alteram Virginiatumj foliis crcnatis& macula fufca eleganter notatis, quam exfic-catam aputi *D. PUclna* vidimus.

Tag. tadem, Sfcckm Ttthynmlt ~J>- P. Htrmtmus in Calalogo flamanm Horti Atadtmici Lugduno-Bittavi, •

TtihjmdmH Rirgufinam flore luteo ftntafttalo vucar, & fie defcribit.

E *Radite* lignofii, tenuij pallidjj *caulkuhs* promit dodrantalcsj ramofos, quafi friiticofos, gracilcj taincfi, giabros, fubrubentcSj ahqiundo exiguisfcrmjjmcis pundis & tuberculis afper^s. Hisad-(L:nt *fotiarzra.,* lin^ria: *p,\\\A,* ied wiplo breviora, infigni per longicudinem *nerva* iniinpto. Ra-niorum cynns in(idcnt/tr«, qumqut;oibicii!atis flavetcentibus petalis, rotidtmqueconcolonbus *fit-m'mulis;* iingulis duobusapiubusdonatts conftru&i.: c quomra niedio prominec <*vafculum,* psrvuiu, trigonujii,. trkap&larc, *ecu* arem-Jamm minutiflimamm congcAu, aut vemicarum inftarafpe«-Ujftlj tnbus t (ufrirrto eKOUAibus ibnimutis bihdis. In fingulis capfiilis concmettir *femen* rocun-dura, ftilcum. Etaftswa pollutat culmranij inprimis hyemej tujus ngidiorts injurias minime fiift'" *net.* In noftrate ccelo foioqiw fomina raro perficienij per rasnulos fe propagari patkur. Ano-mala efl planr.i, nee genuina Tithymali fpecies.

Pag. 871. Ttthymaius ferrucofus *J B.* a *D. Dale* aliaibi in Eflexia aut SufFoicia inventus eft & in ho: turn tranflatus: locuni non niemniir.

Pag. 871. *hn.* 9. *add:)*

Tichynialus Ranunculi radice *D. Fagon.* In Cat. Hort.Rcg. PariC nondum editarum-

?"£'%Tl- fro ttrtt fptcU Euphoria aide,*

3. *Ctrtm alut Ipms crtbrigttbm borridin D. Watfto in bwto Chtljiant) cultits, anruloftor & fpmoftef Jr* **Hermann.**

4. *EJa-Cafc* H.M. *F.i.* F.4;, *f^%%.*

• Frutex eft duiim **hominum** a!tkudinem fuperans, nafccns in arenofis. *Radw* crafla, (e ... ttrram demirrens, ac tibras hinc inde emictens, intus lignofa, cortice extcnus fufco, intus candidtf &Iadco. Stipesqui ex radice unus afiurgit, rotundus, acambku amplexum unius brachii impIenSj Ut ^ rami, quos hinc redos, hinc toi tuolbs emittit, cortice vaMc lacteo, ac in (iiperficsc Jpinis, binis&bsnis, tranfverfis, durisSt aculcitis, ac in fpiralibus tra&ibus ordine litis in tomm muniti, cum tenenoies iiint coitice viridi-fuicOj ac intus pulpa criam alfaicante ladea, vetufliores iignoii cortice minus viridi feuancreo, & intus Jignofi. *Folia* tranfrerfim, vel etiam furredini prodsunt, pctiolis, rigid is, trailis, brevibus, kcici>. tmmi«> fcf «• <*ff* •••» ftiywt ™i ramis corqmcim'circtin-iLc.i, iuntqus oblonga, lingu^Fornna craiB, denfa, anterius totunda, feu ctiam rotundo-culpi-ditaj nullis venis feu nervis ad rtlurii conjpicuis pcrtesta, in exteriors parte unam coftam cnmian-tem in niedio *hsbesaa ,* in intcriori ejus tradu iiilco ftnata, nullis ,i!us ncrvis ad vifum confjacuis psitexra, intus valdc *la&eit,* u;perlicieplajia &glabra, colore cumtenenoraumt viridi-flilcdf ami vauttiora vmdi-ctaro, acdein mvefcenti.i decittunt. Folia temper e\ iummiiare ratnorutn ac fur-culorum incrercentiutiij qui virides futit, emmpunt, inienoribus dcciktni=, nocalque albicantes & antet rclinquemibus.

FUrts linultss floribus pra;cedentis, ac fupra ex nodis prommpentes. Florlbiis erumpsntibiis *Co-*iia maginex paito doeiduntj ac maximc in luperiori parts: caulium vlfuiKur. FiLidus cam prims ipecioi iicieni, cumquaScuiia floret.'

Radicis COJ tex tntus & epotus in aqua in qua Oryza coda & lota eft, fervit pro hydrope, medicanientum valde * lene: ejus Jac cum butyro in quo decodum eft datum blandc ° pucgat. *Folia* ad igrwrn calefaiSa urinam provocant; eomndem deccxiii *Hamad (ai* vapoi doloi ibus corpoiif feu niembroruni mitigandis ac depeiiendis contoi t. Succus ex foliis ca!crJ<ttis Jcu paruni toftis expieilus & aiiribus inditts eorum dolores fedat • td^mque octtlis inftillatus eonun nu-iKCuiis toliendis confen; qnin Sc in lotione corpons prodeft pro pudendis tumefiit.

* *Uiitftljjoc*

Nor. DL; Euphorbii plant.t dilii; mi re video eximios Botanicos Pad. Hennannum & Joan. Com-mehnum. \\k tljkrtis vcrbis negat figuram Dodonii effeveri Euphorbii; illcpro CupJiOf!)i°f° icerwn proponit, U<xlon*i & Lohcin Euphorbium. Uterrcdius? AflStapclmm hlium pntocw" affirmana Ccieiiin Spinoliirn *G(r.* non aikur differre ab Euphotbio IW.quam ut adtiltani plao tatn a |uveae.

Eitpborbi cognate vel EfuU Indicx Bonti<nnc plan:** &eyn. Proii.

^•878. *fro emnta Ruta Jpecie addatur,*

J. *Ruta Cbzkpnfn tamiftlm flsmm ptalts vMs feattntihui* Moriion. hift.

rif- , *fa.*

H*c cum *pfxa* ... **omnibus** ... **quadrat,** ... (quod ... dignum) **q**u.ttuorp" ^_ rorod' F*), numcroiis vilhs leu pilis luteis Icatwnt. Capmiat femuulffl Ff* "I -tpdtlis pnecsdaotM pita, atque in finRiilis locuianicntis (qua. lun J* mifludorafcjiin* anguloli q i M r a p d L a l } l u i i y r t

Habetur in Horto Acad. Lugd. Bat. hujus generis foliis latis. In Catalogo quodam ad me miffo invenio Rutxfpeciem arboream latifoliam diftam.

Fag!Ej^. pollnonamVlantaginu fpeciem adde,

ID. *Fjantago Myofotis five trincrvia birfuta Carol'miana.* **^dlle tat ^lantaili ftoill** Carolina.

***T,x* reminibii5 c Carolina America: Septentrionalis provincia delatis induftrio HortulanoD. *Derby* Hogfdeniae prope Londinum enata eft. *Radix* fibrola reliquarum Plantaginum fimilis. *Folia* tres plus minus uncias bnga, unam lata ex angufto principio fenfim dilata aliarum more, hirfuta, tribus tantum nervis [in plants ad nos tranlmiflk folio] per longitudinem decurrentibus. Spies brevibusBe tenuibus pediculis vix unciam excedentibus hirfucis, ipfz pariter tenues brevefque, adultx forte aliquanto longiores funr, tune tamen proculdubio tenues 5e psrexigus. Communicavit D, *Doody*$_m$**

Tag. B79. *pro wdf*Plantaginis fpecie adde,*

ix. *Vlantago Indica* Q B. *Payco herba Monard.* Cluf Exot.

Monard.

. Herba ex PeiTivia miffa, incolis *Payco* difta, cujus folia Plantaginis foliis forma *6c* colors funt fimillima^ reficcata valde tenuia, 6c guftata impensc acria calidaquedeprehenduntur.

Eju5 pulverem ex vino fiimptum nephriticum dolorem a flacibus aut fngida caula prov'enientem tollereaiunc; ipfam vero plancam co&am Be emplaftri modo dolenti loco Impoiitam, eundem effeftum praebere: quodveriflimum eflb fe experientia didicifTs affirmat Monardes.

Pag. B80. *Un.* II. *adde/*

D.Edv. HulJe in Manufcripto quodam D. *Page,* M. D. Suffolcienfis hujus herbae pulverem adversus morfurn canis rabidi commendatum feinveniflbfcribit$_3$ Rf, inquit, Coronopi (Herbam*Scellam tiDnnulli vacant) quantum velis^ mundatam Be in clibano vel aliter leni calore exficcatam in pulverem liibciliflimum comminuas, ejufque quantum folido noftra: monstx incumbatj plus minufvepfo ae^roti ztate, inconvenientialiquoliquore ceuvehiculo propines.

DT^or^ft^per errorem slfamnd?s Salam. **magnum Chol**

quam in ^Sitffblcia Stcllam *tmxvocant^fro Coronopo quam hzrbarii nonnulli* Herbam StclJam *vgcant habuerit :Jifuidem Sejamrides'<+-ludadvznus morfumsanis rabidi valdi celebratur.*

Pag. 887. *pro* xi. *Pbafeoli fptciz interftratur,*

X4. *Pbaftolus Africanm birfutus^ bituminofm^ jitiquis bullatis, flare flaw* Herman. Cat. Hort.Leyd.

Hujus femina (inquit) ex dechvibus irriguis montis menlklisfeu Tabulati PromontDrii Bon. Sp. hue advexi- Proferebant plan ram drmencofam circiter trium ulnarum longitudine, more Phafeolihortenfis emitrentem ex *radice* lignola, alba, fibrofa farmenta tenuiaj terna quaternavc, valde ramofa, folia fubrDtunda, obtuse muuronata, fiibhirfuta, glutinola, bitumen quadantenusredolentia. *Flores* Papilionaceos flavos^ aliquando lineolispurpureis inferiptos: *Semina* rotunda, nigra, parva, hilo albo exiguo, in filiquis parvis^ tumidis, vilbhs. Diligentcr cuftodita viget tota hysmc, multofque annos durat.

Pag. 889. *pofi Un.* xi, *adde,*

Pbafeolus Brafilianus Mucuna Guacu *diftm* Pifon.

Pifo.

In tanta PHonim Fabariimque apud Braflliertfes varietate hzc Ipecies ca-teris facile antecellit turn magnitudine turn pulchritudinc. Crcfcit ex arbore qux ejufdem eft nominis. Faba hxc IJLIgra pelb, lapidis fere duriticj pilis flavis molliter eft veftita, nianum longa. Be tres digitos latV Vi effrafta pulcherrimi globuli, inter ft ltiis divifi exinde prodeunt tres quatuorve punicei Be rubri coloris, rocundi, laeves, magnohib, qui (i in aqua macenntur, vim noxiam ex partc deponunt, *&L* cum *Tipioca de Mandtboca* praeparati Barbaris edules finnt. Ita utvenenata carum qualitasnon ufque adeb ake pofita a natura videatur quinretundi patiatur a correaorio convenient Quippa cum interior fabsE fiibftantia acris (it & mordicans, vifcera vellicet *&c* ulque eo turbet corpus, uc vomitus violencus 8c alvus mDVeatur, refrigerans Be demulcens alimentui^i hoc medicamsntofum ex *Ttpioca* faftum citeris Antidotispraeferri lolet.

*Pbafeolus Armrkanm fpimfus folio parv^> Rhomboid** D. Plucknst.

Fhafeolus pzrennis fruticefctns Afrkana filiqud trianguU eretfd Tho. Bartholin. Aft.Med.]

*Pbafeolus alatus Indicus fruilu fufco, orbiculato maxinto, hbis Utiffimii & hngijfimis, PHZ,U/*1 Zeylomnfibm* **Herman. Cat. Hort.Leyd.**

Pbafeolus alatus arboreus, frutfu orbiculato comprejfb coccinw Mandhatbija [tu Mara Ztylonenf **Ejufdem ibidem.**

De Phafzolis Brafilianis Cumanda *dittis.*

I. *ZurnandaguauH*$_9$ *i. e, Faba magna* Pifbn,

Pollici5 funt craffitiCj Be ficut prsftanc Europacis magnitudine, ita etiam lapore Sc falubritate. Inftar fullis ad arborum cacumina enituntur, eafqucHsdera modo compbdtuntur,

Fabae correfafts Be contufa:, cumque ovo exhibits, contra fluxus ventris in u(u funt. Coft* vero ad cataplafmati5 modum £e ventri impofitae colicis doloribus medentur, ad rsfolvenda quoque apoftemata parti affsfta: applicantur. **Flori**

X X X X x x x **Planum**

Plantam hanc cum neque defcribat, neque depingat Pjfo, an fit ex defaiptis, an nova indicia nefcimus.

4. *Cumanda guira* Marcgr. *Vifa.*

Frutex eft clegans, toto anno florens & fhullifera: cortice virkli^ ligno frajjili; in rarnis aittem multos habct ramuloSj furredos, iefquidigitLiin longos, direcle fibi oppofitos, led paria alcernanm pofita ; 5n quorum uno tria funt *felia* oblonga, actiminata, foliis Salvia.' ,-iaira; fimilia, interne ?Ibi-cantia, fuperne viridiora, & ad taAuni infhtr Senci Lcvia, conlpicuis venis pradira ; in altero floras fex, lepteni, aut oclo, hitei, Piforum noftratium magnitudine, fohis duobus furfum veriis aim fuf involucre*, &uno deorfuin, quod maximum, inferius rubris vcnulis per totum JniTgnicum. [f*/«*fc *dtfenbit flora, vel mum fitus m bac fpecit mwtiur, [tan eutem fraatUubit) tetrafttali & fdpiliauKM}* Ftoribus fucccdunt *fbftm* comprefl^ & quafi contorts;, quarum qtuelibec contmct quatuor grana Pliakoli, alba, noftris Pi/is pau!6 minora, qua; co&a iwne fapiunt, & alvum la? ant; ideoquc Bt Iknfibus atque etiam Lufitanis in frcquenti fiint u(u. v •

Fioient ac fiudus fijrunt toto anno.

|, *CumanJa* iTniplicicer diiije non videnrur diffen-e a PhafeoJls ralgaribns.

4. *CcrnAtidorviin,* L c. Fabi parvse, iunt Piia Enropsis magnitiidiiie paria, ied'oblpnga & noil rotunda, aibi quoque 8t leucophsi coloris. An Phaieolus tumidus minimus niveus *J. B. ?*

5. Phafcolus clegans, *GtumJu* didus, Turcitorum modo fcandk, iifiiemque e(t tbtiis 8c floribui fed multo minonbus. Jucunde lemper viret, perpctuifque copulatis liliquis parvis decoratur: ic ut ob ornatum *xqui* ac u(um fativa fada fit planes.

Hoc genus Phafeoli adeo expetiti lunt prac cxterbj ut non minus *gris iguam finis conducant.

6. *Garttmbee* dkftar Turads Phaleolis aliquanto funt itiajores, colons nigei rinii *Si. opomt (hon* fiid minus frequences precedentibus.

In Horto Reverenaiffimi Domini Epifcopi Londinenfis **Phtfioli ipecKm vidimusfeP** inollibus lantiginofis & fer£ j'neanis, brevjonbus & pomndioritxti qu&ra cujus aliis Phafeoiji hactenus vifis, filiquis pilofis, femine nigro fplendente. Eandem hanc putamus Phafeolo Africano hirfuto bituminofo, filiquis bullatis flore flavo *D. Hermanni* fuperius defcripto. Folia utique tam fo tnaquamodorcad Tnfol. Phafcolus Hord Francofurreilfis folio iiibracuntlo a pud *D. Plukn.* vifus nelcio an idem fuent priscedcnniim alicui.

Aham etiam Ipeciem habemus ex eodem horto a *D. T>oo4y* tranfmiffirri foliis piagnisglai**'lf> longos mud ones produ&iSj an deicriptum nefcimus, nee enim fiores, ncc fruftuni vidimus.

Vhaftdm InJicui cothltsto fiore Triumfetti. *Amtricantts premu fiore cochkato tdorxtc, hits fufiu ttbkulMH, Cmacalla Aiclus* Hermann. Cat. Lcyd *Piiafwl. calyce c* D. T.Robinfbn.

Jntutitur *reitti* infignitcr craiTij *&i* ad palmi circiter longitudineni tulicrofa^ qua; praeterjua quod in alias minores adnatai miHtiplicetur, fenfim etiam imminuitur, lioc pado mukumJini' radici balani myrepiica; *Aldmi,* omnetquc tandem in fibras nonomnino reftas abfumuntur. *},r\,* ' hujufmodi radicum iiibftantia carnofa & albicans eft, odorom olcraceum refcrens, extsnuiq1? obducitur tunui rufejeente niembrana, nee fibril's proDaaiiubus. in ilw?"»» pn«i«tJtn ubi «lW erumpicj derticnitur. *Cmlu ve.ro* larmcncolus utiquc ac lent us digits Icm iere crafliciem^pocilumiunJfl (enionbuSjacquirk,infirmuSjfaturatepurgureus. Circumvolvendofe fcandensad *%o* ufque cubicoru1^ akfcudtncm una xJiite, in minores alios (miilicer fcandentcs divifus & fubdivifus, lumrnitatibui *iah^'* dibusSi herbaeds. *Felta* rulgarium Phaleolorum foliisadani;:i!iiii refpondcnijinii quod minus ^ *dunoa* tamenexiftant, vici*kpore, odorenul|o,pcciicijiifi;mipairaaribusraroimervallo CJ inordinate inh^ren,tia. Equoium finubus incltiunre a:{bte prodeunt palniar<» cauiiculij fra<au contumaai;, nitidc yuctucs. recli furfum ^)e<Santes, ac argcnteis glab;ilts velut ng coptO5e onuftij qm magts intumelcentcs. area Autmnni mitia fie in fpirakm formani aliquaten targidam clonganutr, IU cochieara (uo putaniinc exutani cgrcgio 1 ipj a.>(cmcnt, colort: prius mo candjdo janthino, fuavique pwpura, pra?d(we circa ipiraitim centra perfufo. Hscautem nonim1 ruiiimenta. *FUt* ipfc ex argenteo calyce *(* quern fiiftinec nicidc nrens petioius) cyti^1". ^ Punici quoad formam refiKintc, bicyiorc tamen, pandit extenus quoddam pctalutrij unoau Jaw^ dine, at bngitudine mapn in trcs fpir.is circumvolutum, intus ac foris dilutiore aTiigmeo c0^g intectunij qua umen cafyei infentur aliquvd (plendentis piupura: adniixtoni habens. *t* nl intra Ipiras exeunt bina brcviora & anguttiora petala, ibiquti fimul veluci eoeunt, extenus m^ /ifJimcjintusdilutL-viokcca, ptope cen(i;mn uinop fiilva rwiuuentepouioiie. lBWr«sec«tto P tertium brevjffimum (nccprimointuitu fatis apparens) excipkur clypcifornic, colons aloi J 1^ nonsj quod iinextrcino m cutulutn ardatur aj-genteuin, m ercbros annutosciranatum, " extendatur petaijs duplo long) mem: deniqtic in hujuice poftcr i 01 is pctalii inn qu area o c c ^ *membnavilpodia* qiuni petalum, brevjor, .iigentea, ovalis,'angLilfiflima,jn fibram p.iiircrP ^ *bm -w* priod ineluUmdegencratis. Subhisoniiiibospecalispaiv,! tbvetur/ifw*, in fibram P2,1 wor iuicns, ac lui extrtOBUte villofa. Mai-cej'cejitjbui pewfis *fth^un* aliquantuJum curva 3<1? 0fft ai ^nciis elongatur, incdiocnter unK» eraili tfC rotuuiti, coWo vindi, in qua psrfe&um /^ ^ojja. Lentb niagmtudtnerii paulo niajorem accedtt, minus tamen fphxricum, at redi in lumci turn lined colons ad rufum terjdentis. , r r :]13oc

Haauoftiwren,^ c I.ufitania in Italiam invcfla. E qua Indorum regions 1JJI«" comparavwint n« **U«t** H« otioratus eft, at **twh hoc CCefe b(«U** admodum uicort^1" & pro **maxinu** parta **SMMQ** po/t **ic Boa rd**

Pag. 894. *A^nZ!tundt%* ***** "** Herman. Cat. Hort. Reg.Pari/T

Tar 808. *Ad fnemCapitis iV.adde*

Ti^Cataloeo Hort. Acad. Lugd.B*t. a D.Hermanno edito tres fequentes lpecies occurrunt, qu* aqadiquibus ex fuprafcnptis ezdem font, an nova: 8c nondumdefcnptz, me latet,

I. *Lathyrus Narbonenjifimilis annuus.*

1. *Lath, annuus fiore caruho, Ochri fili^uk**

3. *Lathyrus Hifpanicus flwe lutgo.*

In Jacobi Breynii Prodr. habentur,

1, *Lathyrus Zeylanicus, flora pulchro ruhro, filiqms Tip.*

2. *Lath. Syriacus minimus^ filiquis Vicia,*

Tag. 899. *Ad Cap.* VI. *adjiciaturj*

Lathyrus Osbrus dttfa frutfu hifpido tx cmruho nigricante, femim fullo Hort. Reg, Parii; Herman. Cat. Ley!

Yaw qol. *Vicianjultiflora fpeciebus addc fequentes,*

1. *Vicia multifloraCaJfubka fruttfezm, Lmtts fify*** Breya Prodr.

C^Sabct lignofum, ercaum, foliis Vici^ firmiDribus, levitdrqae incanis veftitum: *Flms* foicatos ex rubro pj^rpur^fcentes: quibus luccedunt *filtqua* deorlum rechnat^ Lentis majons effisie **femina* vero rotundjora continences. Ad Sylvarum nonnullarum Caflubias margincs abund'e provenit.

1. Vicia multiflora ftremis majori flore ex \czrulf9 & alho mixto Magnol. App. *An Vic. noftra mnltifiora Meffanenf?*

cJKlbet cubitales; plurima *folia* longa, angufta, in acumen definentia, villofa, exaiticulis mlcentia; pediculos palmares Be bipalmares, florum Papilionaceorum Ipicam iuftinentes, ofto vel decem numero, qui majorcs funt quam in aliis Viciarum fpeciebus a nobis vifis. Pars floris fupfcrioreft cceruleo-violacea, inferior alba, ita ut ex coeruleo & albo fit mixta. *Sifyua* late funt; *femen* maturumnon vidimus: Radix ferpit. In devexis herbidismontis *Serane* oritur^ 8c Julip menfe florec. Si hacc fit (inquit) Vicia Onobrychidis flore *C.B.frod.* ejus defcriptio valdc manca eft.

Vicia wultifiora fpicata caerttha annua procupibens Morifon. hift.

Hzc fola partium tenuicate 8c duratione a vulgari Vicia multiflora perenni diiJert-Hisfubjungantur,

Vicia Btnghahnfis hirfuta & incana Jiliquis Pip Herman. Cat. Hort. Leyd.

oSwantem florum purpuram inter hortenfes ornatus reccptaeft exotica hare vicia, conftans y D r;-S L 3]La *cauliculx* bicubitalibus aut tncubitalibus, ramofis, viticulofis, aagulanbus^ *t*h** ™ ... dk cofta intortilemcapreolum define, cm a dextns Be (iniftris JIT int *folia* C2Cteris vicfis longiora, fubincana, parte averfa modice pilofa. Ad coftarum fmus adnaercnt/ ,j ... fQa;nens aliquot *fiores* PapiUonaceos^ oblongos, puniceos, extremis oris ^ ^ii^iff1ffHosVidinnt *fit*** Pifisfim,L/aftbrevioresJ & compr^, unique fericeis incanis pilis obduftae, contincntes *femin** lubrotunda, nigro-fufca, grams Pipens Daiilb minora.

Paffim provenit in traftu Benghalcnfi.

Vicia minima raiice granuhfa Breyn. Cat. hort. AmfteL Comelin. Catal. Hcrm. Cat. Hort. Leyd.

^/?er/c»ipra:fixiisB6lgiJeindigenam efle indicat.

Oftendit nobis *D.ptm-vtr* rars cujafdam plant* leguminof* erefta: ramulum, e China, ut nuto acceptum. Totus hirfutus erat pracipuc caulis. *Folia* hms pmnarum conjugatiombus & imfnnmextVemo folio conftabant; erancea ovata fere, extremis fuhrotundis. Spies florum longa ev *Jw* foliorutn exeunt ferrugind lanugine hirfuta:, prsfertim flofculorum calyces, qui profunde fn \Vrinias quinque diile<ai, furculo abfque pediculis adnao videntur cum apenuntur flofculi deor. fum nutantes. *Flofculi* quidem parvi funt, cujus autem coloris in facca dilcernere nonlicuit. Siliquas & femina non vidimus.

Tag. 911. *Ad fintm* Cap. IV. *deGljcyrrizaaddatur,*
Ibiracemfive Ltquintm Jyl-vtftrit Piion.

Famiiiariflmu (incjuiO ilia radix, qua? Brafilianis *Ibirattm* (quod dLjIcedinem exprirmr, L_ *Akeest* dicitur, eadem plane habemr qua: Liquiritia: nonicn a Lacinis accepir. Majons frutids *cL* altkudinej *cauk* lignofb, foliis Pyri fimilibus. I^ocis andionbus crdcic in iylvis Parnambud Glycyrhiza:, non axjue camen dtiitis fi m.ifticetur radix.

Pag. 91 a. N.Pifb./ei-<rtJ(/*Mjhabet Paiomiriobr fpaciem, qua; a pr.rcedcnti fettprima Ipsci^ di/fert foliorum figuraovali, ftmintquerocundo., nigro minuco 8c multo. Una; Sens fpsdssiuncnon Orobi, ideoque nine ad Senam eransferend#.

Pag. 91 f. *Sptc'icbut Orebi adds,*
*Onbum Armritanam ltHium; filiquif inean'u*Breyn. Prod.

Frfjf. 917. *Adjimm Capri II de Orcfo* **fykntm** *adjiciatstr, vdfi m&vu fro fecunda hnbi fade inttrpmatur,*
A, *Orohm Jylvatkiu nojlrat Cat, A.ng.*

Rttikt nititur craffaj Iignofa, perpetiUjiindewH/wexoriiintur numerofi, pedalcs ant cubbies, tcrram verses reclinatij hirfuti, irriati, ramoJi. *Folia* Vicia; vulgaris minora, conjugatim .id eandern coftam adnexaj ad (eptem auc *o&o* paria, nullo in extrema cofta neque impari folio, nequcclavicula. *Flores* fex aur feptem in eodem lurculo *itu* communi psdiculo, e fotiorum finu egreiib, co°-fcrti, ut in Lathyro iutco dumetorum, purpurei. *Silifug* breves, latar, glabrar, duo vel tria, *&*'&* piura *fanms* continentes.

Locus. Adfspcs&inpafcuiscirca *BiggUify* Cumberlandia; vicum, itinere *kHex&am aA Perch* oppidum ob(urv.ivinius copiofam. I'ho.WilIikll infra moneym *Brecknock* eundo ad *Cutrdiff* Wailue [iibe'f lKin iii Comicstu Merionethenti non procu! a 54/* oppido props vicum quendam in defccnlii m tis Djnbighcnfis. D.Sutherlajid in Scotia invenit,

P<(f. 9J7. Fo/ Ca/i. L *de Nil ftu Indito mterfonatm pro Cap.* JI,

*?ol)g*ta hdica minor ftliq,<u rwvis* D.Syen ».«. *Coliml* H.M.

E r^iice intusalbicante lienofa, cortice albicance aut ruffb *K&s,* amar.i & fubaai, inodora *tm* ciigit bipedalcm aut tnpcdalem, quatuordigitos crailunij ramos cranfverlos fundentcm, ligiio 'lu coiticciLibcinereacm|tiviridi, amaro 3c mordaci. *Folia* alata feupinnata, pinnulis cofe a fej tenui, vinilipetioliiparvishtncindearinexis parvis oblongo rotund is, a petiolo ieiiiiin d &cxcreinis iiibrorundij, lupemu viridia, fiibtus hyalina feu ex viridi lubccemlea, faporis Juba Jiibamari, ac hneuicli ardoris diuriiis;maftic.ita. f&n/parn, papilionacei, imo peralo ung

boreperfufis, (iiponore l.ito *Sc* Floribus delaplis fiicceduntpliyta, anguftr, ten lies, phn* & ad tinatri partemnonnihi] *milexx,* duostre(Ve polliceslongacglabracj primum virides, demderubro *Rrfcdcentcs. Semina* (en Fabs qua; incus font ;i fe muruo per ipfam caniem filiqua: fejunft^ o^ longo-roEunda:, pUnx, cum (iu longicudine jacemcsmlongitQdineiiliquarunijCumumbilicoycnrn fiiiquarum affix^, primum VH-IJCS, dcin nigncantes. Bis uianno fert^aw & />^/«f, ranp*8 pluvioib & a-fhfo. Prxtcr (lifquas trudus nothi vindes tcmnrcr piloii ac durioJi ftrculis Crpe *n^elf;* conlpiciuiitur, qui in verticc iunt toranune pertuii & intus cavi. *Hi mhil alivdfum qudm tm/weiv excTtfcmttx abmftetis pim£eitt!busexntat#, at beffitium frdtmentvm torum fattihm fuppeJatnt-*

Vires. Succus *I* planta extradus addito momenro nielJis fcrvic pro oris pufrulis, ore co perunclo- *Rid'*'/* trita & decoda in lacte *Coqut Mini* conducit in niorbo faao, fada pcrunaione.

Tag. <)\(>. *Trfquttitam Ajjtragali JfiecUm inttrfcratur*
Aftregalus Cunadtnfti fiore viridi ftavtftetitt Dodart. Meni.
DodarT.

Radict eft alba, minimi djgici craflimdine, in piurcs radiculai ilivila, laporc inirio dulci, fubacrij Scad Kaphani laporem ceiiderjte. *Ctudes* emictic 4 v;l 5, bipeds I« & incerdtim aJciorcSj *t&* ri^s, Icviter ftrtacos, ncKloibs, inferiu! rubentes tir & tircanodos, Quorum unulquilquG *d"* producic alam foliofam £ptunbus foliOfBia conjugation!bus compofitam. Ex alarum *dod* gtint ramuh novloii paritcr & rbliofi ad moduni ciults. Summos caults & ramuJos occupig' }j|Li:ibus,^sr;J.'//lcgumino(is 6viridirlaviumcibus com',X){ica:, aliorum Afrragabnim liiTiilib nbus pr;ct«ritbdfortnantur *filqu** pfurcs, dimidmm cii-circr pollicern lonKi, gtabra;, brunncaquaque *SH* iictmdiim longkiidinem tenui mcrnbrana in duas celluUs divifa eftj *f&""* j{,]J P^rvijj xcraiiijioliniSj *phtw,* glabiis, reniformibiw, aliorum Aftragaloi-um limiltbus rcplct3- *)* Hora, Hyemc pent Fngons minus paaens eft.

Pag. 940. lin. ^ Plantum a i *DD$U**e* ad me rranfmilfam pro *Glauce mjpanic** mitoqoarn P.Hermannuj ia C*. *Um. LugJ. Bat.* ddtnbit &dcpingit pro AffragaJu^ liltqua EplgloBidi ficnili Bon porpureo majori Tourniioiiii: quaffl rerun Cluin *\S".,., <'x rw non »ulim(uti nee ncgart; iioruiulla umen font gox divwlani arguunt, ut quw norum

in hac ſpecie non extremis caulicullorum faſtigiis innafcuntur, fedefoliorum finubus exeunt, quodque paucioribus comparantur floribus. Qui ergo recepts fententiz adh*ret, 8c plantam praecedentem pro Glauce Hiſpanica Cluſii habet, mi volunt id fuisse. ... Glaux Catalonica dicta, eadem videtur Aſtragalo Hiſpanico, ſiliqua epiglottidi ſimili F fli^a&mori Tournefortii *Herman. Cat. Hart. Ugd. Bat.* Harumdefcnptiones vide 1. c.

r> o,, *Polilin* IT. *pro nona facie Trifoln pratenfis &montam aide* ... Barrholin. Act. Med.

Pag. QA8 TrifolbLagopusdiaotertiofeuEbenoCretica: Alpini, addantur Synonymafequentia, Cytiſus incanus Crocus cffi. Cytifi genus miflum nomine Eb.ni fecundi floribus purpurea *j.* fi. Cytiſus W i wi ? S o. feu Ebenus Cretica Belli Be Pon *Park.*

Tar d « *rM&cimamMthlotiJpeciem interferatur,* . . . .

- *MeliłotusQitanicarotundo amatofolio frocumbtns, corntculunflexv h n s * t exeodem ctntro ortts* Hermatt KVpp-

F '^t 5 ^ 5 2 S s h 5 S * 2 % E -. Heman. Cat. Ho«.Uyi

Exilitate partium a fuperiore differt.

Prffr.qSg *Tro jiptima Anonidis ftecie interponatur,*

- £ *Anonitvonfiinof* pro ^mUm Lujitanicaflore furf. fccato* Breyn.Prodr.

Pag. 960. Poſt pen. Anonidis ſpeciem addi, Anonis arboreſcens ^ ... nbello in Hiſt. Plant. Belgic. AbMuntmg,/,, ^ » . picta & deſcripta accedere videtur ad praecedentem. Cuwfyhcftropwenne d.^tam, forte eadem eft, folia

Ti V S ^ i E i S i b u s fubneaantur Plants *Crctalarix* dift^quod in India Qepitaculorum ufum mifrtrDrlbenteorurnramulifiliquismaturisonufti. Harum quinquc fpecies in Horco Lugduno-Batavo enutntas defcribit infignis Botanicus D.Paulus Hermannus in Catalogo plantarum Horn Academici Lugduno-Batavi.

I Crotalaria Afiatica frutefce ^trifolia, floribus lut^amplis Herman. *Laburnum Zeylanicumflmbmtx Can &ribro variegatx, filiquK buUatu* Breyn. Prod. *Cytifus Zejlamcus fohu Laburm* Amman.

In *cauhm* frutefcit bipedalem, glaucum, craffitie digiti, varios ad latera fpargentem ramos. *Folia* concoloria glabra, ternaab uno digital! petiolo, in obtufum mucronem gracilekuni: Anagyndi nroKtma Caulmmfpic£ornantur/?on^ luteis papilionaceis, Anagyndi panter hnnlibus, fingulis ex calycequinquefariam ... pctiolis dependentibus. Hos *ftipW* excipiunt bivalves tereteX rncmbraxiacca:, rigid*, glabra, ex bafiangulhorem ampliorem quafi ampdlam, cum longiore protenlo hlamento ... pluires, quae indudunt/iwiw ... Radix ſubeſt lignoſa albicans, in aliquot ramos & pancas fibras diducta, Be faporeGeniftae acmula. ... rep^m^fyl^'^ Ze-^^' aliardmque Orientalis Indii regbnum. ... Ho S u. nonnifi feminibus propagari potuit. Semina apud [ndos in ufu non font: ... r X n t Salis purgantis, quod ftatim ac ex infufo aqua: calids fumpta funt vomitiim minentur.

tun %% *Crotalaria AJiatica trifolia [ubhirfuta* Herman. Append.

T> pA-nri lion raultumdiffimilis eft, afttotafubhir&ta, & quoad omnes partes minor & teneri-Praccdenp non mm ... *flores* 8c *fiUy** ftriams ambiunt, facie Crotabnc fe-S n.d & i r ^ ^ Append. pro quinta ſpecie Crotalariae proponit Hermannus.

3. *Crotalaria AJiatica, folio Jingulari, verrucofo, floribus* cerw/r« ejufdem.

*H"*l*":* • ii enofa rari s fibris confperfa, annuatim pereunte *caukm* tollit herbace-,f S f f l ^ ^ a l'u S "alLem^odorum, angulofum, in progreffu quadrangulum, Scpropc SumahSrtequentibus ramism orbemdUpohk ornatum quibus per unc.al.aintervalUbre-lSffiS?SS adhSait/ifi-, lemidigitum longa, duosungues lata in fummo okufa,partefupcrna d ktTvu-X; inferna ex viridi candicantia, nervoſa, modo pro ... ingemo glabra, mo-Kfr Kofd ... Ramorum apices faſtigiantur in ſpicam, quam ambiunt *flore,* t° lonacei fupenoi i multo minores, coloris cceruleí, vel in cctruleo pallefcentis numero qumque ... non raroeciamtngintaumfpica: adhxrentes, quie ... in tenuiffimis aut ^pp^^-'^- ^ f^tfat r dependent. His ... *ffiUf** ... confimiles, aft tremulis peuui ... ranoribus pilis obfitse cum hlatnentoad extremumbreviDri.claudcntes 2 f S in priore, cum quo 8c ndem natalibus perfienmtur. Foliorum iapor eft oleraccus, fimi-Cm vS fubaais & ingratus, quidpiam cachartici portpndens.

X-xxxxxx ? *.Crotahri*

4. *Crotalaria Aſiatica floribsts lutcis, folio (ingulari cordiformi* ejuſdem. *Herman.*

Pares cum ſuperioribus agnoſcit natales, faciem, creſcendi modum & vires. Aſt foliis omnino glabris ex baſi anguſta ſenſimin latiorem, obtuſam Be cordiformem aciem definentibus, Bt ſex ſeptemve per tranſverſum nervis inferiptis; floribus flavis, *&c* ieminibus in filiquis glabris ritu congenerum.

5. *Crotalaria Americana hirſuta minor', herbacea, cauU ad ſummum ſagittato* ejuſdem.

E *radice* pallida fibroſa *cauliculnm* emit tit gracilem, nunc ſimplicem, nunc multiplicem, ramoſilm, ſpichamizum, hirſutum, ad radicem rotundum, in progreſſu verò propè ſingulomm foliorutn exortus alatum quaſique fimbriatum, alis faciem ſagitta.', ut in Chaniargeniſta peregrina Cluſii, expnmentibus. Fo/i* c^terislpeciebusminDra, unguem lata, leviter mucronata,]4ta, craſſiuſcula, pallidè virentia, cauli ſine pediculo preſſius adherent. *Flores* ex ſpica propend.ìſtt, papilionacei, dilutè flaveſcentes ſiibhir/iiti, Cytiſi floribus haud majores, quos ſequuntur *jtmina* rtjmformia, *infiliquis* bullatis, parvis hirſutis.

Tag. 967. *Tro Synon. terti*ſpeczei addatur. An Lotus tetragonolobus mdritimus flore luteo Dankm> propz Cruciforam naſcens* Bartholin?

Tag. 971. *Ad finem Capita de Loto adde,*

Lotus incana procumbem tjuaternis filiquis zruciatim diſpoſitis.

Item,

LoUtspar'va hirſuta foliis acutis flore luteo. An Trifolium argent at um flore luteo ?

^uas apud D. Plucknet *txficcatas vidimus, ut & Lotum aſperiorem fruticoſam Africanam,foliis incanis; floribus binis amplis coccineis. -*

Loto Affinis Coryli folio Icon. Robert. Dodart.

?ª£- 975- *<dd fimm Cap. de Cytiſo addatur,*

Cytijus flore primum incarnato> poſtmodttm rubella Herman. Cat. *Herman.*

PedaJi, nonnunquam cubitali, aſſurgit altitudine, *virgis* gracilibus, lignoſis, *foliis* glabris, ternis in brevi pediculD,/or^in iṕica coacervatis, papilionaceis, ab exortu candidis, poſt incarnatis, gratè rubellis, fiJiquis Be feminibus ut in Cytilo glabro nigricante C. *B*.

Tag. 974, *Toſt Fumaria primam ſpecizm add*pro ſtennda,*

Fumaria amplexicaulis vejicaria Bartholin. Aſt. Med.

Tag. 977. *I'm.* 9- *add. Fumaria Canadenfis radice tubtroſa fan am at a* Dodart. Mem.

Tag. 9 Bo- *Toſi quint am ſpexiem *s£.frhynomenes interferatur pro ſexta,*

6, *Htrba vaſia Amrri**"* f-Y*>"-* -wftw? fpm^trs xxaffzrnv&ypttvlU* Jlcacia; laticribus & brevivriblts* Breyn. Prod.

N. Folia Herbarvivz in pulverem redaſta, & exigua quantitate aliqiiDties cxhibita clam exitium hominibusinferunt, pecoribus alimentalia exiſtunt, idque prxfertim de prima Ipecie diſtumvult *Cul.Tiſo.*

Radices ejus non minus tutum przſtant Antidotum quam *folia,* perniciofo turgent veneno, li multum Bilacpein ulumadhibcantur. Providi aucem eſt medici in hoc 8c ſimili caiii prater ſpecifica ad generalia quoque confugere Alexipharmaca, live exotica, live domeſtica. *Nobis ſuſpeſta ſunt yua habit turn da hthiſera foliorum vi, turn de ſalutari radicis. Nee enim videtur veriſimile pizoribusalimentalia ejj'e (ju* hominibus txtioſaſunt \ ant radicem tjits plant* alexipharmacum ejſt pojſe cujus folia i/cnenata. J3>uin & ipſe Ftſo radici ſoli nanſidendum monct, ſed adgtmraha zouſugiendum*.

Tag, 98), *Ad finem Tagina: adde,*

Herb a vivaſolih & floribus hngis fzdiculis, tint thyrſo inſidentibus Ambonica Rumphii, Epheni.Gerrn. *An.* II. *Obf,* 52. *Herba ſentlens & pudica* Bontii/). 110. *Figura utrobijue eadem. Bontii derſcriptio nibil valet: Iconautem long? dwerfam ſlantam oſimdit ab omnibus aMarcgravio, Breynio, Zanonio diſcriptis.*

Item.

AsEfchynommt foliis minimts A D. Plucknet *nobis vſtenſa in borto ſuo ficco.*

ᶠᵃS- 9?f- Lychnis major newftiflora Dubrenſis diſta proximc accedit ad Lychnidem viſcoſani quincam noſtram, id eſt momanam vilcolam albam laciſoliam C. *B.* uteandem luſpicer. *D.N*w~ton* quiutramquc CDntulic inter fc^ diverſam affirmat.

Notandum etiam *D.Dais* Lychnidem prxcedentem noſtifloramin Anglia ipontaneaminvenills.

ᵖ^99^- *On.* ID. Botanici Londinenſes affirmant *Lychnidem fjfo. albam reflexa /pica* Magnoli in Botan. MonlpeL candem plantam e(ſe cum ſequenti ſeu *Lychnide flore albo minima noſtrate.* ^*Jc* men millaminlpkanDftratis reflcxioncm haſtenusvidimus: at neque florum petala profunde bmda /line in noltratc, im« vix omnino fiſſa; adeoque parva, uc eorum incurvatio vix IK pblervabUjs. Oportec ergo it locus in hac planca mtignem vanecacem dfidac 5ive eadem *hi* live minus, Lycfr ni5 cenè flcrJ aibo minima nobis diſta Anglia; indigena eſt, à *D. Dent* in agro Cancabngienli dudum obſervata.

obfervata, & ad nos tranfmiffa^quam * Lychnidem fylv\ annuam anguftifoliam flare pLirp;irafcente * *In Casp*, *tarum Ang*. denominavimus, *Sc* per errprem pro Lychnide fylveftri annuaflore minors cameo MoriJbm habui-mus. Nuper eciam in vicmia noftra inter fegetes eandeminvenit *D.Dais.*

Ha:C planta adeofimiliseft decima: nonsfpecieifeu *Lychnidi hirfut* flore elegant er<variegato>* ut floribus exceptis vix poflint internofci. Ec quod ad Lychnidem illam decimam nonam atcinec, vix pnf-fum mihi perfiiadere earn fpecie convenirc cum Lychnide hirta minima fexra Clufiij & floris dun-taxat colore variare; fiquidenmon colors tantum fed eciam forma florum diffbrunt; cùm Lychni-dis hirtac 6. C/«/!petala incifis marginibus pingantur, hujus autem Integra *&c* fubrotunda funt. Ex fc-mine deciduo fe renovansin hortulo noftro nondiim produxic plantas vel floris figura vel colore *k* matre diverfas.

Fag, 998. *Hiftoritf. hychnidis maritime repentis adde,*

Hanc planyjRi D- *Sam. Dak* in Horto cukam fiipcriore aeftate diligentius Dbfervavi *&C* cum Lych-nidi Behen al^tollatam fpecie diverfam effe dcprehendi.

Eadempagllin.11. Addz₃ Alias adhuc feu fpecies feu varietates Lychnidis lylv. feu Ben albi vide in Caralogo Hort- Lugd. Bac. à *D. Htrmannv* edito.

Tag. 999. *l*/W.14- ScribirD. Hermannus in *Cat.Hort. Leyd.fe* in PrDmontorio Bonx fpei coUagifTe Lychnidem fegetum Nigcllaftrum minus glabrum diftam, &c ejufque femina ad D.Mori&num cranfmifiUb.

Pa<r. iooo. *Toft Lychnidem plumoriam [ylveftrem Jimplicem adde*

Lychnidem Caryophylleum Virginianunij Gentianse foliis glabris, quatuor ex fingulis geniculis caulemamplexantibus flore amplo nmbriato, quam inter ficcas *D. Pluckmt* vidimus.

Tag. ioDi. *Adfpeciei nonafeu Lychmdis 'vifcofa flore mujcofo hiftoriam adde₃*

Hscherba vulgo SufFolcienli *Stella terra* dicitur, clique in magna exiftimatione ad morfum Ca-nisrabidi. Grayus inlibro fuo de Equomm cura & medicina [Hippiatrice] cap. ^. Seft. 9. -adver-sùs malum prxdidlum earn (ic przfcribit. Herbam integram una cum radicibus diligenter munda-tam, elotanij & probe contufam in lafte, cerevifia^ alaj aut vino albo Equo à cane rabido CDmmor-fb exhibe₃ tribus matutinisfucceflivis, prima vice tresheibas integras cum radicibus fcilicec & tota fuperficie pra:bendo [ecunda quinque^ terria fepcem, videndo femper uc Equus omnes partes f umac 5c deglutiat. Quàc fi obferves^ Equus haud dubie fanabitur, & ab umni Hydrophobia: pericuJo Jibera-bicur. Ac nccequo5 folùm, fed Be omnia alia animalia Be hominem eciam ipfum curat hoc medi-camentum. Gcnerofi cujufdam (inquit Grayus)' mihi familiaris filius à cane rabido infelicicer dc-morfus, licet equfquevis morbiprogrelTa eflec₃ uc capiteaffefto delirareincipcretj hujusmedicamen-ti ufu perfefte fanatns eft Sç etiamnum poll multos annos fanus psrfiftit. Habui ab amici/Iimo vim eod^mque ingenio *&c* cruditione prxftanti *D.Ed-wardo Httljt.* Poteft etiam herba cum butyro re-cenci concufa *&c* in pilulas efformata exhiberi pari efFeftu.

In his numerorum imparium obfervationibus aliquidruperftitiofi inefle mihi videtur, ut &in in-tegrac plar.rx nulla parte omifTa fumptionc. De medicamcnti autem efficacia minime dubico- Vide plura in Phibfoph. Tranlaft. N. 187-

Fag. 1 DQy. *Fofi Lzdi Alpini fecundam fpeciern addatur pro tertia*

Viftns Indlcus Ledi Alpini foliis & flortbr/s amplis Herman. Cat. *Chamxrboclodcmlron zxvticurn am-flijjitnis flvrtbus Liliaceis* Breyn. Prod.

Herm.

Fruticat duorum cubitorum altitudine, truncopDllicem craflo^ cortice fcabrO/iiixquali, exfufco cinsreo; Ligno duro, folido^ pallefcente,- Ramis brevibus, comortis, inordinatis, circa fa/tigi₃ foliis Balfamo AlpinD non difpanbus^ fed rigidionbus Be villolis denfiflima ferie perpetuoquc virorc refer-cis. Incrahxc prodcunt^r^jj quodammodoLiliacei, monopecali^ quinqueparciti^ ftruftura Balfiini Alpini, amplitudine Narciffi Gareti, colore fulgencis dilutions Cocci. Julio verb 5c Augufto tan-ra ubertate luxuriant, ut luperiorcm fruticis parcem quafi eleganciffima coccinea vefte videantur coDperire. His nifi orlor deeflstj diceresnaturamnihil amabilius, nihilqueadmirabilius unquam pro-duxifle. Attamen odoris defiderium rependere videtur florum congeries numerofa, amffiniffinia Liliacea ftruftura, K vivacicas exquifitillimi, colons. Carcerum ex fingulis floribus fele exferunc quaccrna *apitiihuftamma,* lncurvaca, pallidc coccinea, unico intermedio longiori infidente fuuiri fruftiis iiidimenco. His una cum flore defluxis perficiuntur in parvis^ oblongis, villofis, quinquifi-dis ucriculi5 conceptacula villola yelutiin Ledo Alpino, quinque intus caiinulashabencia, in quibus *femina* exigua flavefçentia. Q110 contumacius eft Balfamum Alpinum locis mitionbus, in quibus vi-vere refragatur, tanco fequaciorcft hicCiftus, qui hortenfem culturam admiccic, FaculcaCsadcon-generes Ciftos accedg#e pucamus^ ex adftringente guftu qucm turn illis habec communem.

Tag. ioi?, /7w.4. D.Magnol in Appendice ad Botan.' Monfp. quae de identitate utriufque Tu-berariiiMy^P^habet revocat, m^joremq, à minore diverlam efle agnofcit; feque majorem invenifle Maio menle florentcm in incultis locis circa *Vauwrt* pagum refcrt. Radix ucique vivax plura capi-tula cum foliis hirfutis producit, qua: caule glabra funr.

Tag, idf. k 1 j., *Adde,* Chama:ciiuni quendam montanuni qucm PDIU folio vocac invenit *D. Fi..t* in momibus *Brtni-Dvwm* diais, in Somcrfetsnfi Com.

Tag.

Tag. 1016. *Pro duodecima Htlianthemi fpecie addatur,*

12. *Ciftus humilis Ai&oidej maritimus Africanus flore rubdlo* Herman. Cat. Hort. Leyd.
Herman.

Radios nititur parva, ex ruffb ajbe/cente; *Caule* concolori, dodnintali, rotundo, nuncbifidojnunc quadrifido; *Foliis* teretibus glabris, Sedo minori luteo acutifolio seniuHs, fed crafliDnbus Be quadruple longiDribus, Inter ha:c erigitur pediculus gracilis, tenuis, nudus, fubrubens, femipalmaris, circa faftigium in aliquot ramulos tenuiflimos divaricatus, iiiftinentes *fiorem* psntapetalum, paivuluni^rubellum, fugacem, quiadSolem Meridianum expanditur, hoc vero recedente dauditur, vel omnino triarcefcit, relinquens conceptaculum rotundum, trigonum, in terna foliola carinata diililieiiSj fundenfq, *femina* exiguaj comprefla, nigra. Frequens occurric maritimis locis ad *Vrornont. Bona Spei,* inter fpecies FicU5 aizoidi5, Be proindeeandem culcuram requirit. Solum amat arenolum, ficcum, aeris rigidjoris injurias sgre ferens, progerminans non mijius ieminibus quani ramulis r^ftis K in tenam defixis j virens tDpto anno. Sapor percipitur aqueiiSj odor nullus- v ^

*Cbamaciftus Frificm foliis Nardi Celtic** C. B. *Cbamaciftus Frijicus* Park. *HirQu\ s qui Chamacifii gznm* Cluf cur- poft.
Cluf.

Plantula hzc Celticac Nardo fere fimilis Foliis Scradicc, ejufdemque propemodum magnitudinis; Caiilicub tamen di/par eft, qui gracilis, fefe attollens, quims aut fenis Honbus onuftus conlpicicur, Ipeciofisj Ranunculi florum armuJis, fex Foliis Hmplici ferie difpoficis conftantibus, flavi colorisj parvis tamen maculi5alterius coloris duphci ferie circa umbilicum Dibiculatim diftinftis: Iis fuccedunt capita feu vafcula mucrone bifido prxdita, paleaceo /emine refena. Tota planta aliquantulumgravitcr wlet-

Nafcitur in paluftribus ficcioribus locis permixta Gramini Parnafli vulgb difto prope amcenifflimurn quendam pagum in ComicatuDrentia;. A Dortmanno habuit Cluhus.

Planra eft anomala, magis tamen accedit ad Sedumquam ad Chamxciftum.

Pag. 1019. *lin.* 3. Plantam hanc a Joan. Baptifta Triumfetti in Dbfervationibusde Oituacvegetatione plantarum defenptam invenio. Liber autem ifte non ante ad iranus noftras pervenit quam Hiftoria noftra de Herbis penitus abfoluta & impreffa elfet.

Tag. 1034, *Spergul* fpechbus addc,*
Alfimm Spzrgula faciz minimam Commelin. Cat a].

Tag. 1036. *Ad finem Cap.* XII. *qua: eft dt Aljim adde,*
Al/ine procumbent Gallii facie Africana Herman. Cat.
Herman.

Spar git per terram ex tenui capillari radice *zaulkuhs* graciles, rotund^ glabros, geniculatos, rantofosj *Folia* ad genicula fex feptemve ftcllatim, Gallii modo expanft. Intra haec exeunt aliquot pedicelli tenuiflimi, fiiftinentes *flores* nudos, ftellatos, exiguos, pentapetalos, foris virefcentes, incus pallidos, fubfequentibus/^/w/£«.r fulvis in capfulis Alfine proximis. Annua eft, ex Afiica advefta, florens Augufto, propullulans gu^annis ex femimbiis dec^ui^ . S^por -ppamit muncacus Be ingratus.

Alfine litoralts graminea Magnol. Append.

Plantula e/l triuncialis^ cauliculo^ habens plurimos, partim reftos, partim fupinos. *Folia* ad articulDs bina, parva angufta; inter qur oritur pediculus fere uncialis, unicum producens *florzm* Allines mediz floremulto minorem, cui fuccedit *capitulurn* cum involucro, minucilTimo *fcmine* plenum- In herbidis maritimis cundo ad moatjm Cetium, ubi ftagaum trajicirur, Maio nienfe cDpiose reperitur.

Tag, I04X- *Ad fintm pagina* adde,*
5edi niinoris flore albo quadnfoho fpeciem in rupibus circa Voltagium in territoiio Genuenfi obfervavimus, nifi error fit in notisnoftiis.

Tag. Io4f. *Tro Synonymo prima Cotj/ledonis Jpeciei adde,*
Samcula Ai^otdes foliis longijjimis fzrratis candicanttbus Herman. Cat. Hort. Leyd.

Tag. 1046. *Pro (ynonymo [zxt<z Cotyledonis fpzeizi adde,*
An Sanicula Alpina rofea ohlongo-rotundo Jirrato folio, umbdico vubtntt ? Herman. Cat. *An*
Sonic til a mmtar.a crtnata umbdico rubro Cat. Hort. Reg. Parif?

Tag. 1047. Djunimii quartam Cotyledonis ipeciem five Saniculam montanam rofeam flore guttato *Hort. Rtg. Parif.* eandem erti plantam puto cum fpecie fexta, feu'Ssdo ferrato latiM'* nioncanogutcatoflors *Park.* Ejus ergo vice lubftituatur.

14. *Szdam [zrraium flore albo multiflorttm* Dodart. mem. *& pro* 15. *fpecie addatur*

15. *Sedum Africanum annuum, Cent auru minor is facie, flore awreo* Herman. Cat.

Altitudincm palmar vix actingic hare planca, figens *radtcularn* tenucm, fibrofem, albanij ex qua afurgit *camliculus* limplcx, rotundus, palfidc virefcens, ad luinmiuitcm ramolus, cui per

ftant *folia* cmffiufcula, fucculenta, bina ex adverfo, Centaurio minori nonnihil fimilia. Raniorum fummitates fuftincnt periamhium quinquefoliurir, quod dehifcens excludit /^wpentapetalum ftelIse inftar expanfum, foris purpuraicentem, intus aureum, *fiaminulis* in medio apiculatis flavefcentibus, fingulifque petalis ad fundum macula cordiformi Janguinea infcriptis.

Pag. lo^. DuabusilJis plamis, -i. Gratiola anguftifolia *Ger .emac.* 2. Ageratiim purpureum Dalechampii *J- B.* duo capita affignandalunt; quod genere fint diftinfta turn a prarcedentibus, turn a fe mutuo.

Pag. 1056- *Pro quinta fpecit Geranii Altba* folio addatur*

Geranium Africanum arborefcens, Ibifci folio rotundo, Uarl'ma odors Hort. Lugd. Bat. *D_m Hermanni.*

Herman.

Ad radic^sjaontis Tabulati Promontorii *Bon* fpti* frutefcit hoc Geranium, *radice* lignofa, albente, craffiwy^0^ *caule* r^unita, hirfuto, tres Be amplius pedes alto, aliquando ftatim a radice in complicesWjtnos divifo, quibus ex Jongis^ pilofis, cra/sifquepetiolis circumftant *folia* in ambitu rotunda, lewe-r crenata, modo plana, modo finuata, craffiufcula, moliiaj hix/uta, lbifci inftar, dilute virentiaT odoris fragrantis, Carlinam smulantis. Circa faftigia prodeunt palmares ramuli quibus ex obbngis, quihquifidis, fubhir/utis calyculis infident *flores,* ex incarnato rubentcs amph psntapetali, duobus fiipenoribus petalis amplionbus, galea: inftar ereftis, binifque languineis in bafi ftriis infignitis, tnbus lnferionbus minoribus, quali labiatis^ prominentibus è medio aliquot *ftamimbus* cum *[tylo* longiori, in quinque ianguineas JingiJas divaricato. His defluxis fuccedunt more congenerum quinq, *capful** membranacea:, ardle fibi invicem annexe, Be in longum acutum inucronem terminantes: ex fUibuspraematuritatedehifcentibLis profiliunt *toii&zmfifnina,* oblongajfpadicea, roftrataj contorta, incana lanugine pubefcentia, cum ftilo intermedio, è cujue apice femina hxrent!

Tota planta, imprimis folia, fubacrem Be aromaticum prabent faporem, cum levi vifciditate! Hinc reponi meretur inter carminantia Be emollientia. Folia leviter exficcata non infelici fucceflii adjeci clyftenbus contra ventris tormina, paffionem Colicam, lliacam, Nephnricam, prarfertim CalcLikim, czteirifque urinac difficultates. Vim.

In Belgio de facili propagatur feminibus, ramulis *ic* viviradicibus.

Pag. Eadem. po[t fsptimam fpeciem.

Geranium Africamtm Coriandri folio, floribus incarnatis minus Hort. Lugd. Bat. *D. Hermanm.*

Htrm.

IIujus Be prarcedentis [Geranii /Ethiopici Myrrhidis folio tcrtii flore magno ftriato *Breyn.cent.iJ] folia* prim a /eminaka *Hint* fLibrocunda, brevia, modice laciniara, in progreflù verò elongantLir'Be freijuentioribLi5 /egmenris dj/Tecanturjqua: in hac minori /pecie apparent tenuipra, anguftiora, haudquaquam hirfuta. *Fiores* prodcunc paulo minores: *Semina* cxteraque omnia pr^difti Geranii finullia*

Geranium Africanum Betonic folio laciniato & maculato, floribm incarnatis* Hort. Lugd. Bat. D. *Hzrmanni,*

Htrm.

Pnonbus accedit Be hacc fpecies, cujus folia inFerion, radici proxima referunt effigiem foliorum Bcconicz. qua: vero in progreiKi cauli adftant, majora lunt, profundioribus laciniis incifa, Be medio iinu ex fufco rubsnte macula inhgnita, ahquando omnino viridia, *Caulicuks* fpargit Ipichamam longos, gcmculatDs ex yindi nonniha rubentes, refupinos, fuftinentS *fiores* pcntapetalos incarnatos Geranio Afncano Conandn folio perquam fimihs ; quos excipiunt *femina* quina, roftdlis contorris Ianugino(i5.

Geranium Africanum AkbimilU hirfuto folio, floribus albidis Hort. Lugd. Bat- *D. Hermann*.*

Hzrm.

Cauliculos emittit bicubitales, ex viridi rubentes, pilofos., geniculatos, procumbentes, 8c ex fingulis nodis novas radiculas demittentes: quibus ex longis pediculis adftant/p/w rotunda, Alchimillx f_o-liis paria fer^ pilol'a, in viridi candicantia, media lui parte interdum maculata, in ambitu crenata Be laciniata. *Fiores* edit multos, fimul junftos^ luperioribus Ipeciebus minores, albidos, Be pro ingcniolbli Be climati5 in pallido vel flavefccntes vel incarnatDs, fubfequentibus *feminibus* quinis, dit policionc Be facie congenerum. .

$P_a g_m$ 10J7. *Synonyrnis lo.fpeciei adde,* Geranium Cicuts folio mofchaturn C. B. *& pro undecima fpecie,aut octave varittate potius* adde,

Geranium mofchatum folio ad Myrrhidem acctdente minus J. B.

Hare enim fpecies alias odorata eft, aliasinodora.

Pag. iDfB. *Geranii e/uarti titulo adde,*

Geranium Africanum noti olens tuberofam & nodofwn, Aquilegiafoliis* Hort. Lugd.Bat. *D.Htrinanni>'e quo & dejeriptionem fupple.*

Htrm.

Conflat *radice* longa, tuberosa, crafia, nonnihil lignosa.ex viridi pallefcente, lubinde aliquot fibris capillata: *Caulibus* (urreftis, bipedalibus, cmeraccis, glabns, lignofis, ad genicula craffefcentibus. Foltis ucrinquc appofitis Aquilegb facie, craffiufculis, iegmencis tamen paucionbus Be amplioribus diflt^ais. Floribus pentapctalis in umbellam congeftis nuncTurfum, nunc deorfiim fpe<aantibus, colons buxci, nonnunquam oblblecc purpuralcentis^ *i* velpera ad Auroram ufqus juuundiflimum Ipirantibus

tibus odoretn: Seminibus antecedentium ritu quinis roftratis, Candida, fericea, modica lanuginc pubefcentibus.

Propagator feminibus, &: tuberibus feu geniculis.

Tag. lv6l. Gtranizs Mal'vie foliis addafur

Geranium Afrtcannm frutefcens Mal'ua folio, I acini at o vdorato HDrt. Lugd. Bat. *D. Hermann.*

Ger. *Malua folio odoratum, flere purpurafeentz* C. *Bona fpzi* Breyn. Prod.

Herm.

Fundit *radicem* craflam, candicantem, fibrofam : *caulicuhs* cubitales, geniculatoSj nodafoSj refupinos: *folia* digitalibus petiolis, Malvs paria, (ubrotundo angulo(a, crenat&j nndulata, nonnunquam laciniata, odoris grati & aroma ti ci • *Flora* facie antecedent^ aft.paula minores, fex feptfmvephiT res vel pauciores quafi in capitulofcu umbella fimul junftos; cui fubjiciuntur quinqusj in Drbem radiata, hirfuta, fiibrotunda toliola, ambitu rubente & in exiguum molleculum m u c ^ m abeunte : Sequuncur *femina* lupcriore,tenuiora.

Tota planta pilosa hirfiuaquc facie eft, gaudens iifdsm natalibus cum prarcedente, ^ademqus cultura 6c virtutej led remiffiore.

Tag. ID6J. *Ad finem capias de Gtranio,*

Geranium Africannm Uv crifp* foliis ^ cauliwlis procumbzntibus>floribus txiguis rubeUjs* HDIT. Lugd, Bat. *D. Herman.*

*tierm**

Germinavic (inquit) nobis ex fejninibus Afiicishscpufilla Geranii/pecie^ *radicz* tenui, fibrofa; *frauliculu* plurimis., ramulis gracilibusj gcniculatis, humi jauciicibusj prona parte rubicundis^fupina viridantibus. Singulisgeniculis adftanc/o//^ incerdumbina c regione, glabra^ lite viridia, Uvac enfp^ foliis ITmiliaj fed quadruplo minora K frequencius incifa. Penes horum exorcum exit tenuis pedunculus, circiter longicudinc digki, liiftinens flofculos, iinum, ties, quatuorve, exiguos, pentapctalos, i-ubcllos: quibbs hngulis fubjicitur pediculus tenuis cum calyculo quinquepartico, includente vafculum pcntacoccum rDftratum, in quo quina *femina* cxigua more congenerum.

Fag. ID6?. *Tofi //». quartam adde₃* Hujus arboris in *Hort. Lugd. Bat.* duplex habeturipeciej feu varictas, AJtcra flore purpureo ; alcera florc flavo. *Lin$_m$* a6. *add*,* Quxrendum an fru&us a Jo-Bau-hino defcriptus pro fhidtu Xyli Brafiliani non fie potius diverii Jpeciei quam illius quam Marcgravius defenbit j fiquidem in lllo Icmina duphci oraine in loculamencis fita fujit^ cum in defcriptione Marcgraviana Xyli Brafiliani fsu *Ammiju* hujufmodi feminum ficusnulla mentio; alia etiam lunt qua? non conveniunt. Oculati/Iimus Botanicus Jac. ZanoniusBonomenlis duas dari Xyli Brafiliani fpecies diverias exiftimat. Nam primo quac a Marcgravio defcribitur pentapetalos efle dicitur, cUm *i* fe culta Be defcrìpraj (referente Fratre Stephano Capucino Ravennate^ qui 14 annos continues Fernambuci commoratus eft) florem flavum campanularum producat, quod & ex Lerio cojitirmatur, qui earn Flores ferre luteos Campanulis fimiles inftar Cucurbitarum vel Citrullorum tradidit. 1. Marcgravius Xyli fui folia in tres lacinias fefta efli fcribit^ cum planta: ejus quam e fsmine naram coluic Zanonius folia variar admodum forma: eflent^ prima integra *8c* /ubrotunda, Jcr cunda acutiura, fcquentia laciniata una, duabus, tnbus, quatuor Sc plunbus lacinus pro planta; a> tate magnitudine fie ftacura, uc luprema in rarms ail iepEeul UTque lacinias incifa elfent. ^. l^iuod fruftum ferae uvacum, Be tandem femen Piftacei magnitudine; cum in fuq feptemfemina conjunfta, ut plerunque iuntj non mdltum fuperent molem nucis Piftacei. Verum his argumentis facile poteft refponderi. Nam primo mihi verifimilius videtur florem Xyli Brafiliani quinque petalis CDmpofitum efle quam monopetalum, quum rcliqua: onines Xyli ipecics pentapetalo flore fint, magilque fidendum eft curiolis ipeftatoribLis Piioni BtMarcgravio, qui planta ob DCUIQS pofita florem delcripfenint, quam vel Lerio, vel Stephana Capucino ; qui minus curiose eum Ipeftanint K examinarunt, *SL* ut verifimile eft, e memoria defenpferunc Dcnique Marcgravius folia in tres guidem lacinias fefta efle fciibit, non camen lemper *&c* omnia : hoc eft, pleraque hoc modo fefta *ettz,* aut feftionem hanc affeftare. Denit^ non dicit Marcgravius iemina lingula feorfim Piftaceis zqualia effe, /ed in quolibet flocco continen feptem nigrosfniftus magnitiulinefiniul PiftaceDrUm : quod quidem oblcurius diftum eflefateor, utLaetius eciam id de fingulis fruftibus acceperir. Lerii autem autoritas apudme minoiis monienti eft, qui fruftum etiam quadripartitum effe Icribic pra:ter normam alianim omnium Xyli Jpecierum qua^ fruftu funt vd tripartite vel quinquepartito. Nomen autcm commune *Aminm* eum eandemplantam intelligerc argbi^quam deftribunt Pilo K Marcgravui5.

jXUliavthns African;/- Ttmpiriella Jpkata maxima Africana* Bartholin. *AH. Hafn. An.* i6fj. *Vol.* x. *p* 58. Hcrm. Lat. Horc. Lugd. Bat.

Herm.

Mdlifera hare planta *radice* nititur vivaci, lignofa, crafla, pallida, biachiata, longo profunrtoqus reptatu hinc indc diflRifa; *Scapo* multiplici (upra Viri alcitudinem aflurgem environs *&i* vigDiis perpecui, pollicem crallo, 1 otundo, ftriaco, /cabro, genicuJato, ad radicem Jigno/o, /olido, in progrelw ex ruffo virente, *&c* ubi in florifei am fpicam faftigiamr punicante, facile ex geniculis in terram demilfis fc propaganie. *Fnliu* pinnatJ5J facie Pimpinella:, aft fextuplo, amplionbus, ngentibus, nervoli^ per ambitum profuniiiiis lerrans, colore in glauio virenrej Cnila media ad iuninmm ulque, cui ^oha ex adverlo ftiidliis adlnrent, alata *&L* crenara, parte vcio ima & prona cwitetfa folio, dB-mm longo, concolori, intcgro, lata fua carinataf iUC b.nfi, qi:a ad fiapi geniLula pioiuirpic in mUCro nem porreftOj 6c cofta: inliar ligula: incuinbcnic, Oiiore fmtido narLcrico gravJ, iaF DfC herba panim ariftiuigcrjcc *Flnibvi* in fiimiro nimcrciis nudis, ex IIIEID F^iteis^ in *fy\W** ccnReltis,

hzrentibus ex petiolis longulis, punicantibus, tenui raraque lanugine pubefcentibus: quibus fingiilis fubjicitur folinlum, nunc puniceum, nunc expuniceovirefcens, ungiiemadxquans, & in deltoidem cfligiem gracilefcens. *Flos* utpluriinum quinque conftruitur petahs ex floris fundo amplion, cui arfte junguntur, in longum protenfis, duobus fiipernis latioribus 8c Jongionbus,, binis lateralibusbre-viDribus Be anguftioribus, unico inferno brevillimo carinato. Hoc in flore conftanter deprehenditur, reliquorum vero numerus Be amplkudo variant. Ex his profluunt decem *ftamma,* punicei iaturati coloris, quinque longiora *BL* tenuiora, apicibus flavefcentibus parvis, totidemque breviora., apicibus robuftionbus, leviflima concullione deciduis. Inferiori petalo includitur rcceptaculum cartilagineuiri cariniforme, refertum liquore melleo, diluto puniceo, faporis vinofi jucundiflimi. HuncaBelgia ad Prom. B. Sp. degentibus non inepto nomine Melianthum five Florem mellis appellari ait. Mel-lea verb h.cc fubftantia neutiquam videtur produftum roris feu aeris in florc collefti^ fed *co* ipfo quo flo5 perficitur incipit ex porulis & villulis interns floris bafcos inftar iubriliilimi vaporis emanar^ *&L* in tiancem -bane carinulam deponi. Sivs enim plan ram mox Hurss paricuram aeri liberiori cx-pofiierisj iiM^^conclavi diligcnter cuftodiveris^quam mellis proportionem Dbfervabis, tanca utro-bique ubertalj#*iit in fubjefta folia ftillatim defluat. Melle florcquc cxarefcente fequitur *vafculum* ventriorunillSiembraneum, facie 6c magnitudine Nigellx fruftum adxquans, tecragonunij quater-ni5 diffepinfentis diftinrftum, quafi ex totidem vafculis effet compaclumj fingula continent femen ovale, nigmm^lucidumj femini Pxonis fuppar.

Sponts iiia luxuriat locis udis Be paludofis adPfom. B. Sp. Tranfpofita in hortos minim in mo-dum multiplicatur. Brumam rigidmfculam quamvis patienrer ferat, tamen cullodienda eft in commode hybernaculo, ne floreSj quDS media faepe hyeme fuppeditare foler, vitium capianK Bt pc-reant. Eo adeo dcleftantur *Hottentottij* 8c nunc qiiDque Belg^ ut Melianthum nunquam prxtc-reanfe quin melleam ejus dulcedinem avide reforbeant. Haftenus Hermannus. Plantam in horto RcveiendifT. EpifcopiLondinenfis cultam vidimus. Lxir.

Pag. ID6?. *Ad finzm Capita* VIII. *Je Goffipiv,*

. j. *Moul Elavou fivz Arbor lanigera fpinofa* H. M. P. 3- *T.* fi, *p. Si. &ojjipj*m arbortum caule ffinojo* C. B-

H.M.

Arbor eft procera Be admiranda, altitudinc Jo, crallitie 18 pedum menfuram haud rarb fups-ranSj antequam ullos diffandac ramos. *Lignum* molle, fragile, lubrufum, *cortice* craflb, molli, ci-nereo, intus rubicundo ac fcabro cinftum, qui fquamis numerofis, rigidis^ atri^ glabris ac nitemibus fpinis infiiper dotatisundique ornatur: *hx* autem *ipinx* acutac circa caudicis exortum demum deci-duntj manent tamen in ramis fuperioribuSj quos umni ex partc obducunt; atque hzc ratio eft quod Simix nunquam hafce fcandant arbores.

Radix craITa^ Hbrara., albicansj corcice Jubrufo^ flaveicents ac nodofo obdu£ta: iapor acerbusj odornullu5.

Folia infipida, inodora, manibus confrifta unDtuofaj *Panja* foliis hand ablimilia, longis itidenij rotundis, glabris, necnon viridi-ftriatis, ac in exortu nodolis pctiolis plura fimiil juntla, Be in or-bem expanfa inhsrent.

Flores fiiaveolentes, ac magnitudine palmum aequanteSj pluresfimul jun£ti ramulorum extremis in-herent, atque *b* calyce craflb, denfo^ intus fubvindi3 extusflavefcente prodemit, quinque oblongis, craffis, denliSj undique colore purpureo nitentibus, witus laniiginolis Be reflexis foliis conftantes, nu-mcroiis in medio craflis^ denfis, longis, ac rubicundis *fiamimbus*^ atris falcatis *apidbus* dotatis, du-plici ordine mediam floris caviratem fie iimbilicum occupantibus : inter quae *ftylus* prodit fifllis, qui ipilii5fruftL]5riidimentum eft. Inluperin floris umbilicu fiibcucrulcus ac pelJucidus obfervatur hu-mor, qui dulciffimi gratiflimique faporis eft.

Fru£tu5 cum P^w/^fruClibus in omnibus conveniun^ exrepto quod femina in loculamentu *nun* tri-plici uc in ilia, (ed duplici ordine locatafinc.

Crefcit ubique in Malabar, feminibus fata Anno circiter i 6 fruftus fere, quos dein fingulis an-ni5, viz. Februario *6c* Martio menfibus maturos exhibet, atque ad annum IDO *&C* ultra Frugifera *LocUJ* *Temputm* mmt.

Lanugo lcftulis Be pulvinaribus farciendis infervit. Arboris cortex pulverifatus, Be cum liicco *vfiu* EJ Limonum in linimenti formam redaftus, inflammations quafcunqus competcic, *B£* odium fradtu- *Vi*e*-* ras confolidat: cum adufto verb e nucc Indica vino fi permifceatur pro linimento ad herpetem ufiir-pafur- E radicis vero cortice c^regium fit vomitorium. Humor ille dulcis, qui in floris finu colli-citur, cum Tamarindi foliis exhibitus quofcunque aquofos humores per alvum flc velicam pocenter educic.

6- *Goffipivm lndicum Salicis folioy fruElu yuinejntcapfulari* * *Panja Tafijala* H. M. *Arbor la-ni^zra five GoJ]ampinus Plinii* Bontio. *Goffjipium Javamnfc Salicis folio* C. B. *Lanifera arbor ptregrina* J. B. CluC *GoJJipmm^rboriumDrUntaltfQliisSalmsdigitatislatiQribus* Her-man. Cat. * P. 3- T 4^ 5°, 5f-f 5?-

H.M.

Arbor eft procera, 40 aut5o pedes alta, ramis decuflatim in alios minures divilis in orbembra-chiac[a] ; ita 111 velut ala: expanli videantur, ac (uti in Abiete Be Pino obfervare eft) fiirfum versus magis magifque gracilefcanc frondes. Lignum albicansj molle, cortice gUbru, atro viridi variegate?, inodoro atque inlipido obduftum.

Radix albicans, cinereo Scglabro cortice tcfta, fibris fuisnonlate per terram diffunditur, fed pro-fundius ei inhsrec: fapor vifcidus Be unftuofus, odor nullus.

Folia longis, rotundis, glabris, necnon rubicundis petiolis plura fimul |untta, ac in orbsm expanfa inhzrent, oblongo-terecia, glabra, dcnfaf longitudinc fpuhaiiiarn, Utitudinc duos circirer polliccs a:-quantia, virore nicentj. *Fkm*

Flores inodori ac inſipidi, plures ſimul jiinſti, ruſis, rotundis ac hirſutis pcciolis, ramis lignoli* inherent, atque è *calyce* craſſo, viridi, in quinque lacinias ſeſto prodeunt, quinque ſubrotundis, denſis, intus lanuginoſis, extus glabris, nitentibus Be albicantibus foliis conſtantes, quinque inmedio teretibus, craſſiSj albicancibus *ſtaminibus,* flaveſcentibus^ Jilcatis ac diviſis *apicibm* eleganter ornatis, mediam floris cavkatem &c umbilicum occupanribus; incer qua: *ſtylusprodit,* flavcicente globulo docarus.

FruBns oblongo-rotundi liintj quinque angulis levioiibus ſulcati, corclce primum viridi, glabro ac niteme„ dein rufo, ſcabro acduro, obduſti, intus in quinque loLulamenta, alba ac nitenre lanuginsj feu goſſypio refertij divili. Incra quam lanuginem, dehiſcentc demum Fruſtu, numeroſa obſervantur *ſemina* rotunda, glabra, nigricantia. Hujus verb aibonis fruſtibus macuris pletsque ejus decidunt frondESj quo tempore ſblis fruſtibus ornata eſt arbor.

Lews. Provenic ubique in *Malabar.* Semel in anno^ Viz. januario Be Februario menſibus fruſtum ferf. Martioautem S^ Apnli denub frondeſcit Be floret^ atque ſata feminibus 40 annc^ non rarb frugiſsra mancr.

Vſul Froſtuum horum lanugoſeu goſſypiuiſl colligicur, ex eoqueleſtuli Be pulvinaria ſiuk^quae/umrnam ob moirkicm pluris zſtimantur. BDrums lanuginem hanc propter brevitatem carmiRari non poſſe ait, ideoque nee lintea inde texuntur : facilJimeflammam concipic. Flores fruſtuſquetenerioresin cataplaſiTiatis formam contuſij ac capiti impoſici cephalalgiam *Be* vertiginem Collunr.

Hujus arboris fruclum eJJ'z quern deſcribit & deffhgit Clujias Exot.L I. cay. 14. *minimi dubito. Folia tamtn arhoris à Franc. Rodtrigues nimis avguſta deſcribuntur. Et Szbaldus dt Wen apud Zluſium loco citatfrarbores t^uas obſervavit Jimihm frutlum gerentes in Guinea marittmis ampliora babere folia affirmabat. Forte Jaisamnſis foliorum anguſtid d Guineenſi differ** ; *iml utraque diverſitat babetur in Hvrt. Academ. Lugd: Bat.* Herman. Cat-

Pag. ic66. *adde*, Bammia ex Surinam Urtics foliis *D. Tlucknet.*

Tag, ID67. *I'm,* 1. D. Hermannus Quingombo I. ſeu Alceam muſchatam Piſonis, qus Alcez hirlutz flore flavo K femine moſcharo *Margra'v.* eadem eſt, ad ſpeciem noſtram tsreiam ſeu Alcaeam ÆLgyptiam villoſam *C.B.* rcſert: Sc cerèc ci ſimillima eſt^ ſi non plane eadem- Deſcriptiones per Dmnia non conveniunr^ut conferenci patebic.

Pag. 1069.*pro Synonymo tirt\<£ Speciei add?,*

Akha:a arborea Indica Populi folio, flare ephemera *Herman. Cat. Hart. Lngd. Bat.*

Pag. lojo. Pro Synon. decimxepiart Sptcici \adde,*

Alchxa arbor Indica Tiljs folio, flore ephemera *Herman. App. ad HOTt. Lugd. Bat.*

Ad finem Capitis lo.de Alt baa Indica addantur Species ſequentes.

Alt baa Indica floſculis par vis, folliculatim ra?nilu ajfixn D. Herman. Breyn. Proi

Item,

Altbaa Oriz ntalts Pernambucenſis foliis latioribm & rvtundiortbus D. Plucknet.

Item,

Alt baa Indica Bryonia folio ejuſdem.

Alcea Indica fruticoſa fiore evecineo petalis criſpis.

Am Tar it i H- M. P- 6. *T.* 45.*f.* 73- *"*** Ttvp* Bairvtm~Tndtvc* tnodvra, feu Malva fruticeſcem* Boncii ?

Fiutexeſt-B*7tf-P<in>; plane ſimilis, 8c nonniilarte aut culcurain arborem adoleſcit- *Flos* tamen ilinplex, coccinei, inrensè rutilantis *colonis,* in eo differ^ qubd quinque conſtat petalis latipribus, rotundis *ic* cri(pi5j circa unguiculos rubenti macula conſperſis. In quinque puſilU, villoſa^ filamenca, quz capitulis è fulco gaudenc purpurcis diſperticur ſubpurpureus *ſtyhu,* qui in ſunimitate mulci5 *ſtaminults>* ſemilunatis *apuibus* exornacis circumtegicur, infra verb, ſi nos planus ſisri^ peulis interioribii5.

Ob flornm gratiam per totam Indiam in hortis colitur: 6ſtque longzva, Be ubi oſto vel decem annorum complevic itarem flos èſimplici evadit plenus, quo Echnici ucunturin raremoniis·

Virt. Concnta folia acque ex aqua exhibiu üs qui ex variolis febricitanc, eorum copiolam inhibent eruptionem^ pra:cDrdiorum temperant zſtum, cum butyro nimiuni menſtruorum fluxum; Ex oleo cum foliis *Curumulli* coſta unguentum przſtanc vulnenbus apcum. Ex florum gemmis decoſtum raulieres reddic ſteriles: ipſi aiuem oculis illici ophthalmiam coliunt. Ac flores apern, 1 ecent6lque exbucyro criti aphthis medsri incolis dicunrur.

Hanc/peciem D. Commelinus proRoſa Batavico·Indica inodora ſeu Malva frutelcente Bontii lib. 6. cap. 4. habec qui à nobis lib. ix. cap- 9. dubiranrer ad Alchzas referiur.

BDntiusmfebribu5 continuis le aqua ex hujus floribus deſtillata ad ſoinnum conciliandum pro fruntaJi uſuni eſſe f cubic.

Alt baa Indica Gojppii folio, Acetof ſapore Czt.* Lugi Bat. Herman. *Alcea acetoſa triſido fib* India Uitntalis* Breyn. Prod. I.

Radium habet fibroſam, albicantem, ſingulis annis pereuntem : Caulem tripedalem, vindcrj glabrum, ahquando anguloſiim, ramoſum, in fila duiſtilem : Folia tnlobara, larte viridia, f ... a l· niagnicudinead Goſlipii folia accedentia, longis iniuxa petiolis. Ad horum ſinus prodcunc *flores* ex brcviJTimis pedioilis ampli, roſei, ·incarnati, ex quinque petalis in baſi arſtejunſtis, fcint ſrondo piiliIlo racemolo concolore exlhuſti. His ſubjicirur calyculus quinqueſohatus; ex quo po* florum exanthelin piodu *cmnfm/^* niembranacea, DblongD-romnda, peiuagona, quinisincus Jocula^ mcncis donatJj in iiuibub *Jtmmm* coinprcflij ex ruſolpadicca congciicrum more.

Folia

Folia fubacidum & levicsr vifcofum pra:bsnc faporem. Ciulesnon minus quàm apud nos Cannabini in fila ducunrur, *&c* ad funes texendos ufupamur. Hinc in agris & Harris Indonim quocannis femur. In Horto Reverendiflimi Epifcopi Londinenfis cultam vidimus.

HI1JI15 & alia dattir/pecies, a *Garcia ah Horto* Bangue ditfa.

Althaa Indica Vitis folio, flore amplo flavo pendente Herman. Hort. Leyd. *Altbaa Indica non jpinofa flore amplo, psndulo, flaw* Breyn. Prod. i.

Ex *raiict* alba lignofa protrudit *cauks* modouilicum, modo plures, bicubitales, lignofos, redtos, glabros, aliquando fiibhirfiUoSj inia parte rubentes, iiimmiviiidantes, in mulms ramos brachiatos. Cum his fimul exurgunt *folia* longisinfidentia petiolis, cribus quinifve (egmentis divj/a, foliisViris haud abfimilia, fetfrigidiora, crafliora, aliquot venis ac infignibus nervis donata. Ad alarum fummicates pg^d^Sp breves,, tenuiflinii pedicelli, quibus nolarum inftar appendene *flores,* ampli, Ro/ar ininpri5 magyciidine, ad Solem aperti, citej Dqui claui]^ quinquc pecalis flavefDennbus, unguibus viplabeis hfbfejiceis, in fundo junftjs conflati, prominence e medio piftillo, copiofis apiculis punicci5<<ef^ganter paniculatD. Floris balm tegic calyculus parvus/ in quinque profundas, acuminacas, viridantes crenas, quafi totidem fpliola diflеftus. Huic vero incumbunt quina auc feptena anguftiflima feracea foliola ftellanm decuflita. Floribus emarcidis fuccedunt *vafcuU* membranacea, duriulcula, fiibhirluta, ex quinque fulcis y*p*\ alls *&c* cotidem lobulamenus conftancia, in quibus continencur *femina* comprefla, fuicaj reniformia, congensrum more.

Ex leminibus in infula Z^ylona colleftis germinavir.

Iil'dem in locis ubi hrrc; provenic invenitur 8c alia fpecies foliis afperis profunde laciniatis, foliDrum Cannabis inftar, laporis acidi; caulibus aduncis hamis undique armatis, cacteris ver5 parcibus fuperiDri fimillimis. *ct9S*

BDnrius 1. 6. p. 11 ?- hanc alteram fpeciem videtur defcripfifls Acetofe Indies nomine. *Acetofa Indi-zaBontii.*

Folii fi malticentur, acecofam plane fapiunt nih quod guftui pinguius quiddam St glutinofins repraEfentenr. Quod addit femen ejus inftar feminis Cardui Benedifti Ipinofum' effe non capio, ni(i feminis nomine vafculum feminale intelligat.

Qualitate eft *b* frigida vergente ad ficcam. Malaii Be Bengalcnfes Be ca:teri Mauri earn in eduliis pro olere reponunc. Herba hacc quoque in frequenti ufu eft pro topico medicamenco. Conterunt quippc folia fnpErlapidem marmoreLirti cum fcob^ ligni Santalini^ *ic* intinftos pannos capiti imprjnunc niixco oleo Nucis Indies flc aceco in doloribus capicisbiliofis. In febnbus ardencibus eciam *&c* phrenitide admodum frequenf! in ufu eft. *Vires* E?

Alcea Indica fpinofa magng flore tx albido flavefcente D. Com din. *Narinam Voulli* H-M-F. c.r. 44.^.7 y.

Rubi more luxuriat frutex ifte, cauliculis rubeftenribus, fpinis ejufdem coloris licet interalbicenr, perquam acucis obficis. *Folia* craffa, oblonga, in rres cufpidatas laciniasj quarum media protending divifi^ villofaj afpera, in oris Terrata funt: horum terns fenticofa:, *h* viridi rubences coftulae in parte fupina, ubi quoque protuberant, [pinis carentes, in prona magis eminent. Novella hacc teneiáque folia noninciduntur,aftin cufpidem exeunt, qusc quo vetuftiora eo profundius inlecantur. *Flures* ex albido flavefcentes, petiolis qui juxta foliaceorum furculoruili exortum prodeunr, adhirrenc criuncialibus: quinis conftantes petalis, levicer crilpatis, venis pi ominentibus ibiatiSj niaculis aurem grandiufculis è rubicundo Dblcuris, qua: circum oras exterius apparent, interflinfti5. Exfurgens fpifHis rubicundufque *ftilus,*Hn ambicu ftaminulis rubris, qua: majufcula *6* croceo rubra h.ibent capitula circundatur, fie in fummitate quinquies dividitur. Florem involvens perianchium quinquelaciniatum, pilis candidis, oblongis, ngidis afperum eft, hocque decem, elongi. angulh, pjloli, cubitah modo inflexi unguiculi coarftant. Odor ipfis nullus. Floribus deciduis ^p/i//^ lucrelcunc *fzminalu,* conies, pills candidis villofz, perianthii foliolis obtedfce, qui flL'celuentes in quinque conceptacula fejunguntur, quorum in fingulo *femina* intsrfepimento meiliaftino inherent. Foliis ac flonbus nunquam denudatur.

Per univerium Malabar regnum in locis arenofis plurimus eft. *Lociu*

Folium hujus fruticis oculorum pcerygio impoficum, fubniDvet. At ex foliis hifce adjsftis Pipere, Zinzibere, Lafte, Nucifque Indica: iucco expreflis liquor re/iftit fluxionibus. Plants pedis dtus balneo exradice paraco facile difcutitur. *Viral*

Alt baa Ricini folio Virginiana Herman. Cat. Leyd.

Enara eft feminibus ex Virginia delatis Planta humanam ahitudinem mulcum eicedens, ex cujus radice Ibilco (imili, pallicia, longe lat^que repente, perenni, guftus vifcofi afliirgunt *colicuU* glabn, viiidantcs, Eequencibus alls lubinde divifi. His adftant/0/w longis fuffiilta petiolis, Ricini azmula, terms quinifve, mucronacis ac circa marginem crenatis lobis diflefta. Ad horum exDitus ab imo caulis ad (ummum ulijue prodeunt fimul pediculi longiores Kgraciliores, in aliquot pedi- tejuiifliniD5 divaricaci, quorum finguli fuftinent ex caliculo vindanti quinquefariam crenato pai'Vuni, candidiinij quinque carinatis petalis in bafijunftis conftruftum, medium occupants llá racemosá, innumeris violaceis apiculis exprnata. Flare dilbuilo fequitur *capituUm,* exigilis membranaceis, angulofis, arfte invicem conjunftis *Be* in acuminatum apicem thecisefformatum; quibus fingulisincluditur/:ww unicum, parvum, fpadiceum, reni-

 Adamboz

Adamboz\{m M. P. 4. 7! 20,11. />. 4f. -^/rea Jjft/HZ *arborza pmcarpio carnofo in plura loculamenta part it 0.*
H.M.

Arbufcula eft humilior, feptem circiter pedes aha ; caudice albicante, variis ramis inoibemdiffufis dgnato, [B]qui cornce fcabro, primum vuidi, dein furvo obdufti funt. *Radix* albicans, cinereo cortice tefta, odoris gravis, iaporis unftuoli. .Fb/w oblongo-rocunda, crafla, den/a, line ordine, brevibusac liodofis petiolis; circa tenenores ramulosprDveniunc, longitkidine ipithamam, latkudine palmum fLiperantJa, lupcrnc atroviridia, inferne e viridi rufefcentia, tactu nonnihiJ afpera, a media illacrafli, albicante coftapluies npvi minores fuperiora versus deferuncur, arcuatim in fc inviccm cDcunces: odor fylveftris, fapor fiibaftringens. *Flares* elegantes^ purpLirer,nirenres, rofis hauil abfimiles, rotundis Be hiifucis petiolis, numerofi circa ramulos proveniunt^ ac *fox* fepteinvc, niollibus, fubrotundis^ expanfis, ac nonnihil crilpis conftant foliis; necnon calyci LiCQj/^rofundo, crafio, ac rugofoj fiibvindi, in fcx feptcmve lacinias, acuminatas ftella: m moduni *%$£b3* inherent,'qui plurima infiipcr *ztnittit ftarnina* fuireftaj infernc aJbicantia, fuperne rubicundajwflavefcencibus^ nitencibusj ac planis apicibus ornata ; inter qua: *jtylus* prodit acuminatus, inferne mbicundus, fiipernc viridis : fapor Jublallus 8c liibaftringens/ odor nullus.

Fratfus floiibus fiiccedunt inodori, infipidi, rotundi, viridi-fulci^ nitentes, in vertice obJongo ftylo dotatij ad bafin verp calyce piano, craffo, ac vjndi excepci, qui cuipicfes fuos later cxtendens, ac exteiiora versus refleftenSj itellam quodammpdo refert, intus porro came albicante referti, incra quam numerola latitant *[tmina* plana, Malvjc femini haud abfimiJia, fex /eptemve loL-ulamcnci^ niembranaceis, quibuldani peJlicuJis a fe mvicem iejunftis, CDnclufa.

Locus S Tempus. Crefcit frequenter locis aienofis Be petftjlisin *Mangatti* Sc *Cranganoor*, prarfertim circa fluminum ripas, JUIID & Augufto menfibus floret, fruftufque fere Novembri &c Decembri. Viret tamen perpetuo, ac fuperftesmanet.

Vnu. **Exarborisradicein aqua decofta gargarifma conficitur, quod palati orifque ulculculis^ necnon quibufcunquefiucium afFeftibusmedetur. Ex eadem radicc decofta Be dein contu(a caraplafma hCj quod tmiiDribus impofituni potenter eos emolJic ac inaturac. Ex arboris cortice, foJiis ac Honbus cum aqua communi decDdho paratu^, qux* pota hepatis^ lienis, aliorumque vjJjtTiin *abllvuRionzs* aperitj Be aquas hydropicorum per alvum *&c* urinanT ppecnter educit. Semen haud /ecus ac Conandri fenien capici infeftum eit, ac vertiginenij cbrictiicciiij fimiJefque afFeftus producit.**

Katou-Adamboe* H.M. P. 4. *T.* ix. *p.* 47. *Ale t a Indie a arborea tlatiòr fmcarpio carnofo fub* *afpero.

Prarcedentis fpecies eft fylveftris Be major, altius namque excrefcit.

. Ab ea djffert quod folu *&c* rami lanuginufi funt ac hirfuti quod fiorum niediam cavitateni SC umbilicuni quinque tantum *fiamina* furrefta, Candida, rubicundjs *apuibm* ornata occupant, inter quac *ftylus* prodic albicans, cacumine, bifijo: denique quodfruttus pilis tenuiffimis fubafperi.

Locus 0 Tempus. **Naicitur locis montanis in *Mala U Poiga* proyincns Malabar, Maio, Junio Bt Julio menfibus florer, Decembri vero maturos fert frydtus, viret auccm perpecuo.**

Vires. **Ex fohh hujus contufis cum Nucisliidiu aqua eniplaftrum confickur, quod bubonibus Vsncreis, aliilque glandularum cumoribus impofitum meactur.**

Tag.* ID84. *fo(tlin*m 6. *adde,

***Auricula urfi minima^ folio inftrih vtnofo fr incano^ flore fuave-rubentc Ciajjit* Herman. Cat.**
Herman,

Difcriminatlir a pixccdcnte foljis longioribus, *infzinc* venolis, nojuuhil incanis, fupeine vindibus, [unimi5 marginibus crenatis: *Floribus* quinis *vcl* [eptenis, coloris iuave-lubentis, qua/ipri umbclla cauhs fanigioinlidenribus.

P^f. 1089. *Nome Apocjni Jpecizi adde,*

Synonym. & Dtfcnpt. Apcynum Novx Anglut^ fubhirfntum2 tubervja radicc, floribus Aurantiis Herman. Append.

Radict conftat tuberofa^ pugni magnitudine, carnolaj nodofa, paucis fibris veftita, folo aridiori commiila hyemem fuperante. Ex qua fub allacis initiiiin aflurgunt aliquot *Stoloncj^alutudinz* pedali aut cubical!, rocundi, ftriaci, herbacei, parts qua Sols illuftranrur (Iibiubcntes. His *zdhxvtnt foli** fine ordine, motio bina fibi oppoiua, modo lolitaria, femidigitum longa, unguem lata, ad radiccm mijioia, in pi ogieflu vert) m.i|Dra, ngidiulcula, in parvum obtulum mucronem abeuntia, fupra L- virnrc nigio /plendentia^ infra pallida, fubluduta, venola. Ramorum Lifhgu lultincnt *florts,* in umbellam congeftos, Apocyno Canadenfi Synaco minon Cornuti forma ^.magnitudine fimilcs, eleganciflimi Aurantu coloris. Hi antcquam pcrficiuntur exigua, oblonga, crocata, angulosAque capitula memiuncur ; dehifecntes vei D in decem petals finduntur, qiiiiique externa longiora, tcnuiora, dcorlimi flexa, totid^mquc intèma bi^viora, cralliora, erefta: c quorum lingulorum bafi exit ftaminulum CDncolor, tcnuiffimum, apiculo ilcdicutum. Medium occupat pallide flavcfccns capitulum, quinquangulum, ftindtura yaWil' cfcganti. Fruttum nondum viJe""6 conngit- Turget lucco vilLuin, lento, in vnidi palklccntc, lapDre JCJJ, anuro, naufeofL)

ID. *Apocynum Amzncanum fvUv juglandn quod apudD*P\uiki\V j*

11. *Apocynum*

II. *Apocynum hurfiih abides filiquis ereBis Africanum* Herman. Hort. Leyd *FritiUar-a craTa Promont. bonx Jpei Stapel. not. in Thzopbrafti hifi.* p. 3? j. *riuuana craja Herman.*

LDCIS months, (axofis prsruptisadProm.B. fp. luxuriant e r«fin exili, alba, fibrofi *cmOiadi* modohumiproftrati, modo oblique alcendentes, /pithamam Be amplius longi, valde ramofi dimr. .craffi, aphylh. lzce vindantes, ingrucnte verb tempeftate ngidiori ex liv.e ad purpureum *vS^'n* res, properpDdijm tngoni, denticulati *&c* circumquaque brevibus, craffis, obtufis quafi aculeis *Sn* [illegible] pallift [illegible])5 cufpides abiens iLiltinens^orewamplumjHavum.monopetalum^rafliim, quinque acuminatis laciniis expanfum fi/ ns glabrum, virttantem, quinque purpurafcentibus per longitudinem ftriis inlcriptum, intustena m i y CDriacem^ugofum, flaveicentem punicantibus macuUs eleganter confperfum, odons fetidi vipenni: Ex WFprotuberat umbilicus orbiculans, ejufdem cum flore conftftenti* *&c* colons OCCU pansfermtmediam floris partem cujus centrum concavum tegit ftelk,Quinque radus CDmpreflis puniceis in extreme bihdis lividilque conltrufta : huic lnfidet breviflima craffiufcula columella cmittens in imo radios quinque, teretes, rigidos, pallide punicantes, infummo totidein alios, breviC fimos, concolores. Florern deciduum *Uquxmiw filiqua* gem ells, ereftz, virides, fpithamam lon^ digiti craffitie, includentes ,Apocynorum more *femina* orbiculata, compreiTa, tenuia, marpinibh crafliufculis, caftanei colons, lmbncatim invicem incumbentia, quibus fingulis infident flocci fe ceij candidi, ad folem aureis micis fulgentes.

Culturam exigitquam Opuntia fpinofa. Solem auramque calidiorem amat, Septentrionalem vero *&C* hyemale Irigus in tintum reformidat, ut lllico livefcat, areicat flcpercat. Propagatur tam feminc quam avulfis ramulis in terram depaftis.

Virtutempoflidsre cum Apocyms communem indicant acris, amarus, naufeolus fapor, & virolus odor.

ii. *Apocynum Americanum arbore/cens filiqua maxima* Herman. App, *Herman.*

Folia palmumamp^mucrDnatis^regioneoppDfitis, longispediculis appenfis feminibus tSur nama miflis prodiit. Semina erant membranacea, comprcfla, fufca, cum alba lanuginofa cifane.

Tag. 109D. *Ad Caput dc A[chpiadz add.*
Afdtfiadi affinisJiliquu foliactis pappo dtftitutis D.PJucfcnct.

Tag. 1098. *Adfintm Capitis dt Blattaria addtnd.*
Blattariam Ztylanicam flvrt amplo mini at 9 Herman. Cat. HorL Leyd.

ftadtmpag. Oxys five Trifolii avztofiJpecitbzts adds,
Tnftlium acttofum cormculatvm luttum majus retfum Indicum feu Virginianum Morif hift.

Hujus cauliculi reftifunt, feureaa afcendunt ad pedalem altitudinem: Folia,flores Be cornicula feu iiliquas pentagonas, Oxyos lutes minons repentis quoad omnes fuas partes multo majora alias fimilia fert.

Tag. IIOQ. Adfinem Cap. 5tV. *Jtt NummuZaria addatur*
Nummularia rara Norvegica flore purpureoBanholin. Aft. Med.»

Tag. 11oi. *Ad Cap.* XVII. *nota.* Nonnulli Violz aquaticac duplex genus diftinguunt, Altcrum folio latiore, quod jam defcripfimus; Alterum folio anguftiore, Millefolium aquaticum equifeti foJio caule nudo C Bauhino duStum; cujus hoc in loco mcntionam non feciflem, fi non mveniflem iii Cac. Hort. Lugd. Bat. à P. Hermanno edito.

Tag. IIol, *add*

CAP. XXIII.

A# *Cufcuta* Park- *major* C.B. *Cufcutafive Cajfutba* Ger. *CaJJutbafiveCufcuta* J.B. jDpbbcr* *Anomalu accenferipoteft, velmonopetalis flore tctrapetaloide.*

J.B.

ALi ens quadra aflecla nun quam non parafitatur Cafliitha, ingrata hofpes^ quippe quac herbas frutic6fque quosfemel arnpuit longiflimis ftamineis daviculis rubenribus. tarn arfto nexu romplefticur, ut eorum genium defraudet, fubduftoque alimentD eos penirus enecet^nullis poitquam in ahum confesndit mxa *raduibus,* quibus tamen pnmulum erumpens haudquaquam deftic Qitur. *Folia* ci omnino nulla. *Flares* adintervallaglomerati, caules non ambiunc verticillatim, fed ad unam duntaxat eorum partem vergunt; (inguli autem * quatuor foliolis acutis crallis Be (uccu- lentis conftant; intus ftamina totidem medium florem accupanc. Adlingulos florum glomerulosap-Zo ponitur fohoUim minutummcmbranaceurti, quinetiam eiignisillis, ubifloresnalbuntur caules rainos fun dun t. • *H*C calyx's* [illegible]

Caterum vlanta bac'prolixa & verbufa dejenptione non indiget, cum ab aliis quibufcun^ abunde diftinguatur, m eo tjtildfohis caret, & poftquam fuurwmt etiam radicejongijfimis tamum filament is conftans, quibus, i contiguu ft artumvol'vit & adhareftt, aliment um mdi exugtns.* Semina rotunda, Papaverinis [illegible]

Yyyyyyyx *a. Epitby-*

I. Efithymum five Cufatta minor C B. *Cajfutba minor* Dod. *Cufcuta* Park, *qui duos fpecizs not d¶l 'ᵹ rit.*

An hare fpecie diffibrat à pracedente meritò ambigitur: nobis nondum conftat. Certè quse in Officinis habetur Cufcuta filamentis conftat multo tenuionbus, quàm qua: apud nos paflim fpontsi provenit; & tamen Parkinfonus affirmat raro quæ Viciæ innafcitur frequentiffimam effe circa Londinum, eadèque Pharmacopolia noftra præcipuè fupplere. Et fortè tenuitas apparens adfcribi oni debetur; poteft etiam planta ipfa pro fterilitate foli, aut plantarum quibus adhæret naturâ, vel #a;Dry^l minor evadere.

Cufcuta è femmein terram deriduo f^juotannis renovat: Cùm tamen adoleverit radix penitus marcefcere dicitur, pjantaque :pfa ex ftirpibus quibus adnafcitur totum liium aJimentum exfugere. Verùtn ex accaratiore obfervatione *D.Sam.Dah,* Radices, quxlongz funt 6c fuÇci coloris, nonicà ftarim intereunc, imò *[\xt* ei videtur) nun intereunt omiiinDj fed plan tarn iplam yr^paganc: quamvis venim fie ex Pal kinfoni & noftra obfervatiDne li femen in fidtili fsratur emerg^.;e quidem planrulamj, fed breviradicit^s pqrirgjfi nonfinciti propinquo ftirpes quibus irrepat, undeproculdubio aliquam fakem aliment!·fuipaicern iilde exugic. Ex ejufdem pericilT Bcrtanici obfbrvacione Flores Cufcuts nionopetali fiint in qu^cupr (rariusquinque) fegmenta breviaacuta diviii, colorcalbo^ calyce viridi fueculentPi in quatviqrparity fegmsnta divilb excepti: quibus fuccedunt vafcula feminalia rotunda fingula quatuorfeminaoblongo-iotunda [Parkinfono Papaverinis duplomajora] contincntia.

3. *Cufcuta Americana₃fuper arhores [z dijfimdsns \ Cnfctricbodes lendiginofa^arhorihisinnafctnsex terra Mariana* D. Plucknct.

Hxc fuper arbores latè lè extendit veli inftar, tenuibus filamentis, ramofisjVaric impfexiSj^ dependent cntibiK. De flore AUC ibmine nihil novirnus. Gratum bobus Sc vagcis pabulum effs ferunc. Vidimus primb apud D.Gw/. *Courtine,* delude apud D. *Leon. Flncknet.*

Cufcuta Linum & Leguminofa in quibus copiofiffime fæpenumero apud nos provenit, vel ftrangulat penitus & corrumpit, vel certè humi deturbat & alimento fraudat, unde non immeritò à nonnullis Orobanche dicitur. Hinc in Suffexia & alibi ruftica & agricolæ eam execrantur, udiolo no-

Virtu minibus I^cII4l3tt&, id ^ft›lnfcrrù hsrha, 5c5Debil£ g u t ^ id eft, inteftina Diaboli cam appellants Plantarum quibus innafdrur tempcramentum participare aliquatenus crcditur. Sic humidior eft qua! Lin Dim plica tur, qua: Gcniftam fuperat urinaspotentiusmovetj adftringendi facultatem admixtarn habet quacRiibiac iniTdet. In otxàdentalibus Anglic qux in urtica nata eft urinis potencer eliuendis efficacem experimento fuo conhrmant in:olacȷ adnotante LobdiD & poft eum Parkinfono. Cufcuca humoremmelancholicum blandè purgat. Utilis eft in fcabi^ iftero nigro, obftru(aionibus hepatis Sclienis. In fomentis; dafeffionibus Bcbalneis·iudatoriis ad quafvismelancholic^ affcfti[>nes Regiumque morbum inveteracum pra:ftanciffima habetur.

Tag. 1106. *Add* Lilium Terficum minus* Dodart. Mem. '

Tag. 1109. *Cap,* 4. *Adi Liliurn Amerizanum Acadienfs florz ruhro funttatò* D- M-

Tag. 1110. *I'm.* 8. *Add.*

AICDDI Antherarum Liliorum alborumin diuturnaurinxfuppreffiDneunicè olimprofuifferecordamur. Hagendorn. Cynosbatol. pag.48.

Ad dolores poftyartum, iV Ol^iLiljt)rum.?jV. Lan^ fticcid* eo imbute calidè ventriculo fupponantur. Eft fingulare remediitm inquit Matth. *Lhefntau.* Habui à D.Hulfc.

Lin. 19. *YofffecundamLilriJp.eciifp^pvttrtiaadde,*

Lilium latu cauls muhiflorum *Cet-Hort. Reg. Tarif* Lilium album Syriacum Rauwolfii *J. B.* D.Herqiaiiijus diverfum fftck à IuK^;8Jbo Eonftatitinopolitano *Sultan Zambacb* ditto *Cluf.* Nobis varietas tancum effevidetur.

Lilium Canadenfe imperfsftis floribus Be irregulanbus multis albis *Morif. bift.* anomala 6c monftrofa planta effe videtur.

Tag. 1117. *Im.\.* Incipientem cancrunA^Eepa fub ·cSnenbi» cofta *&c* applicata aliquoties fanâflc perhibetur.

i Contra cplicum dolorstji remediuruinignè.] Re. Cep. incif Krad. Raphani fylv.f p. Zirfpb.Nucis mofchata: ana 3 (i, Coque in vini albi. fcjfl ad fc.j. Cape fiifj. ineunte paroxyfino, & deinde quando opus fuent. Habui à *D. Ed. Hulft.*

Tag. H^7- *Addatur,*

N..:JJ'us Zeylanhm flort albo bfxagom odor at o› Lunala *Zeylanenfibus* Herman. App.

Huic fubfternitur bulbus oblon^D-rotunda pallidus^ilib carticibus luis lanuginoluSj *folia* promens NarrifliiUj alt breviora. Ad hurum latera afluffic thyrlus levis, uraffitudinc calami procerirarc dodrantali, In aijus apice turget vagina membranacea, exdudens *flortm* unlcujn hexagonun^ *monoperalum,* candidum, odoratiffimumij lex fuiiaceis,, depflum flexis, circinacifque lacinlis difli^nm. Medium occupat calyx ix per oras venis incilus; ex quocprpfcicitur ftylus cum fex fubalbidis falcatis ftaminibus in luteos apices delinentibuy: Sequuntur/rnVwAfuica angulofa iii valculo tricaplulari, morecDngenerum. Minor hujus Naruifli fpecies à niajori differt partium tminium parvirate, aliquando eciam florum Uciniis minus contortis, & per or^s.pallidè caeruka linea virgatis.

*Tag**

Tag. 1143. *Ad finem CapAlL aide,*

Lilium Afncanum hurrnle longijjimis foliis polyanthos, fatttrato colore pur pur afc ems Hermaa Cat. Append. *Lilium idem dUuto colore purpurafcens* sjufdem.

Bulbus huic rotundus, magnitudine Bcforrtla Lilium Spharricum adiquans, cujusduris membranaceis cDrticibu5,exquibu5 totus componi videtur, lanofa pallida filamerita intertexta fimt. Foliis viget totaaEftatefphacricDparibuSj fid provencu prolixiori humi jacentibus. Ssptembri menfc erigitur fcapusprope palmaris, in viridi puniceus, c cujus bifida iriembrartacea Vagina funduntur deni, aliquarido viceni *flores,* in orbem diradiaci, hexapetali, forma *&c* colors NarciffoLiliaceo Ferrarii pircs, jmagniradineverDinferiorss, odore Hyacimhum racemofum *Mufcari ihuDipcadi* diftum zmulante* AlrBriLis flore pulpura faturatiorc, Alterius vero dilutiore graciflimE rubentc. A floris incentu ajn parent vafcuja o^onga, trigona, tricapfiilaria fcrta fcminibus.

LiUqm^eylanict4tnumUUiftrurn& bulbiftrum/TuXzhbZzylanenfibzts Herman. Cat. App. *iitrm.*

Ex hujus *bulho*, pblongo, albido, knuginofo aflurgunc *folia* Narciflina, lata, glabra, plana, carihata Bcflexuofa; inter qu^ attollitur thyrfus nudus, rotundus, bipalmis, cujus fummum capuitcorDnatur *floribus* fenis npvenifvs pro setate plantae aut foli ubertat^ modo paucioribus modb pluribus in umbellam congeftis, omnibus fimul e vagina membranacea bifida prorumpentibus : Singyli vero fex candidis anguftis longulis petalis uonftruuntur; in quorum medio prominet *ftjlus* cum fex alfcidis ftaminibus in verfatiles flavefcentes farinaceos apices defincntibus. His defluxis liiccedunt in Conceptaculis trigonisj cricapfiilaribus/cwiw^ fufca angubfa, qua: in bulbos grandefcunt:, conceptacula dirumpunc· 3c gsrmina protrudunt. Eadem femina bulbacea obfervantur in Liliis fphxncis, Si/yrhynchn$nonnulli5, aliifque hexapetalis bulboiislndicis Africifquc.

Fag. 1151. *lin.G.* SuccuminfpilTatum bulborum Tuliparumferunt inficere nigerrimo colore, qui jiulla arce elui pDteft. An ergo cumin Orients Tulipa: fponte nafcanrur in mafljilas planas morfi l fm earm redaftum ita temprarenorunt Chinenfe^^ ut iis atramenti fgripto riivel rubrics fabrilis loco madcFaftus inferiyiat, aut codem mappasf Goflipinas colorent^ aut illius beneficio alia pigmenta ita przparare doftiliint, ut elui nequean^ aut apricationi expohts telx Goflipinz minimi decolorentur. S.Paulli quadr. Bot. Cl- 2. p. 135.

Tulipa [trotina ramofa maxima, flort Jimplici, fimbriato^flanfo-'vario Hcrm. Cat. Hort. Leyi *Het7n.*

Hujus bulbus emittit caulem pede altiorem, robuftum, in cujus medore pubefcentem, & in tres, quatuor^ plurefve ramos divifum. Singulis infidet flos amplus, in viridi rubro aureoque elegantur variegatus, & foliis oblongis petalis modo planis, modo fimbriatis. Rofae vel Paeoniae in modum dif politis refertus. Huic xftate ferventiori luccedit aliquando *camtulum* oblongum trigonum, czteris Tulipismajus Krobuftius, quod dehircens in tribus loculisTex feminum feriesoflenditmore congsnerum. Caulivero ac ramis adftant folia lata, firma, ereftiora; qualia fsrt Tulipa fsrotina [illegible] *Uvf.* cum qua hxc planu folis exceptis floribus omnino convenit.

Tag. 11 yx. *Pro DrnitbogaloJpicato octavo interftratur*

Ornithogalum Indicum (picatum flare latfeo tna^nQ^folhCep^fifiulofQ D.Plucknet.

Tag. 115?- *dd finem Capitis dz Urnithogalo add.*

Ornitbogalum Africanum luteum udoratum^oliit Cepactv, radice tuberofa. Herm. Cat. Hart Leyd. *Htrm.*

Hiucfubeft *radix* ampla, tuberofa^ nonnihil depreflajfeffiliSjpugnimagnitudine, colons flaveFcenrisj F^^promenslonga^ftulola, cepacea; *Florts* in fpicarn congeftosj hexapetalos, luteos, odorarcis, aquibusprofluunt^w^concoloria^anuginoro tomento oblita. Sequuntur/ew^ rnorBcongeneruin in vafculis tricapfularibus-

In udis petrofis Promontiirii Bons ipei provenitr [illegible]

Tag. 1164. Ad finem £ aphis de Hyacintho add.

Hyacinthm Africanm tuberofa flore cceruleg umbeUato Brcyn. Prod. *Breyn.*

Radtizm habet tuberofam, fireftc memini, albam vcl cinereamj fibris craflis *Sc* longis ima bad difFufam. *Folia* virencia, oblonga^Hyacinthi Drientalis Be Lilio-narcifli Indici Ferrariani inediatn faciem obtinentia. C^«/pwrotundum,nudum, fbfquipedalcm Be altiorcm haud craffum, in cujus apiceio, 11, nuncplures nunc pauciores *flvrzs* Hyacinchi Indici tubcrofi *6c* effigie, Be magnitudins nafcuntur, umbdlatim autem difpofici fie cccrulei pulchri coloris. Fru£tus forma me latet.

Pag.l 170- *Gladiolus *s£tbiopicvs flore miniato* Hort. Reg. Parif 3. *an dpracedenti diverfus ? Adi,, Gladiolus max. Africans Bartbolm.* Aft. Med. Hafn,

Tag. 117X- *Ad finem pagina adde,*

Colcb$cum biflorum feu uere & autumno florens an d Cohbicv verno Camer. *difiwat confidtrandum propmit J.Baubinus.*

Tag. H77- *Adfinzm fagina addatur*

22. *Crocus *vernus angujtifolius [erotinus farvo argmteo verficohre flare* Helm Cat- Hort. Lugd. Bat.

13. *Crocus vernus jvncifolixs ferotinus caulefceni; fiorihus violaceid, ad SoUm aureis mkis futgentibus* Ejufdem.

Hie (inquit) adeo fimilis eft Croco trerno anguftifolio Cliifii Rar.]. 2. 207. ut psene idem videatur. 5ed dubium movet cauliculus fsmjjpalmarisj *i* cujus apice prodeunttres quatuorve/orej vioJacei ad, 5oi?pi expanfi, aureifque micis nitentes.

Tag. 11914. /. 2D. *adde₃*

Efhemtrurn AfrkahutriaHnuum flore Mpztah Herman. Cat.LeydT; .

A Marcgravio in Hift. Brafil. pag. 8. depi^gitur Be defcribitur fine nomine, 8ca riobis, qui tuni plantam ipfam nun vidpratjius, lib. 23. p. 13ji. inter anomalas difponitur fufa titulo Dipetalse Brafilianz foliis. Gentians aijf Plantaginis. Aft jam Pfeudophalangii Ipedem effe percipimus. Hermannus a Z#jioniano Ephemera ramofoj &c. diftingui tantum radice annua 5c Horibus m in on bus duobus peCafis conftruftis altsrit. Verum fi ego verba Zanoni refte intelligo, in florum fituinfignis eft differeritia: nam in Phalangio Virginiano Z^noni flares feminalibus vafculis non funt contieuij quemadmpduiTi in hoc, nee per confequens tres uno calice in dull fed unus tantum tripetalos tribus vafculis ferr}inalibu5 poftea fe exferentibus communis, cum in hoc nullus hujufmodiflos fit, fed tribus vaiculis fern, ex eodem calyce exeuntibus terni infident *flores* dipetali^ hoc eftj fingulis vafculis finguli.

Loau. Luxuriat in tefquis Sc ad margins rivulorum circa Promohtor. Bon. 5p. Seminibus dedduis in horto fe propagat.

Similcrn Ipccienij aft muho minorem, obfervaylt Hermannus in *Zzylan 5Z Malabar₉* qussinloci5 uliginofiSj aliifque hejbidi^ abundabat. A medids reponebatur inter aquea *SC* refrigerantia m e di camen.ta-

Tag. 1iDo. *Ad flnetn Zap. de Aloe adde₃*

Aloe Amirkanafobolifera Herman. Cat. Leyd.

Herm.

Ex crafla, fibrofij pallefcente *radice* prodeunt *folia* facie vulgaris Aloes Americans junioriSj cat^ nola^ fucculentaj mo do pl^na *U* humi procumbentia, modb canaliculata *&c* arcuatim furfumvergentia^ *lxt£* viridia^ in mucrpnem minus pungentem abeuntia, *&c* in ambitu crebrioribus exiguisj FufciSj rigidiufuulis ipinulh arm at a. Ex hprum medio quinto autfexto a /atione anno aflurgit *cauli*i* fex (cprprnve pedum altitudine^ ftriatuSj compreflus, fulidus, durus^ h£rbaceu5j rans aliquot *f»lizs,* inferiqribu5 longe angujlioribus Be tenuioribus caulem firmitcr ampbaentibus velticus, ip^rgen5 circa faftigium fbx feptcmve₃ plures vel paudores ramosj palmareSj fuftinentes ex brevibus craflis petiolis *capitula* oblong* ftnaca., tnguna, capfularum feminahum rudimenta- E qupruip cymis eriguntur *flores* oblongi₃ lex iutco-viridantikus or«[Ssj oUful^c pet^lis conftrufti, prciniinente *flyU* flavefcentc, cum *ibx* brevioribus cDncoloribus ftaminibuSj longis^ tranfverfis apicibus donatis. His emarcidis perficiuntur, lubjefts capjiila:, includentes *femina* parva, angubfa^ rulca, duplid lerie in tribusloculamentisdi/poiita. Ad fingularum capfularum exDrtus^ aliquando etiam ad ramorum fie foliorum in caule iinus progerminant nova: fobohsj qux avulla: *&c* in terrain depafts nullonegocio excrefcunt.

D- Hermannus Iridcm uvariam Cap. B. Sp. *Bod. A StapeL* Abes ipedem facit, VDcatque Aloen Africanam folio longiflimoj Be anguftilErnOj floiibus luteis fuecidis-

Tag. Hoi. Canna: Indies plures (pedes diftingimnt Herbarii, nimirum,

I. *Cannam Indkam latifoliam maximum* Herman. Cat. *Artmd. Jndk. hfiffimo folio, flortrutilo** Hurt. Reg. Parif.

1. *Arundo Indica 1 at if oh a flore luteo funtlato* C. B.

3. *Canna Americana flore fulgenti cocco fplendtnte* Herman. Cat.

Herm.

Hiijus femina ex Surinama tranfniilTa funt. Stipites edit vulgari Canna Indica paulo humiliores ; *Fforej* hilari cocco intentilitme rubentes; *Semina* mioora^ in ipadiceo nigricantia *i* cxtera paxia,

4. *Canna Indica angufiifolia flore flavo. Albara* Pifon. /. 5. 21- Herman. Cat.

J. *Canna Afrkana minor flore fuave-rubente* Barcholin. A ft. Med.

Tag. 1104. *Curcuma fynonymU addc,* Curcuma five Terra merita DiEdnarum radice crocea *J- B.* Qui verum Indium Cyperum Antiquorum hunc efle ftatuic. Plant* iphus defcriptionem accuratani debemus obfervacioni Sc induftria: Clanffimi Viri 6c eximii Botanid *D. Vault Htrmanni,* cujjis freqiicns in hac Appcndicc mencio, qui non hanc tantum plantam defcripfit, fed & nDVum una ftirpium genus in lucem produxic: Nofquc docuit, quod ancea nefcivimus, 5imili omnino rructincalioiie gaudereBcngalam Indorum, CafdamDinuin majui Be minus, Coltum Arabuinj Galangam u-

tramque

tramque, Zedoariam, Zerumbeth Garciz Be Zingiber. Plurimum certe vel hoc TDID riomine,ei debet Refpublica Medica 8c Botanica, quod tenebras illas quibus involute eflenr, fimplicia lfthxc medicamenta paffim ufitata difpulerit, omnefqae de iJlis difputationes Be litigia dcteiminavent Be fuftulerit.

Conftac f inquitj Curcuma *radice* tuberofa, tereti, in tranfirerfum afta, Zingiberis facie, craffitie digiti, exmultis propagihibus cum circularibus in fuperficie zonis geniculatim conflaca, aliquot craffiufculas fibras e geniculis demittente, ponderosa, foris pallida SemodicE: fcabra, intus crocea ac temporis decurfii in puniceum inclinantc, folida quafi ex condenfato croceo lucco prefliLis compafta guftiis acris, aromatici, pinguis, odoris fragrantis. Hujijj iingulageniculaprocriuiunt *folia* lxte viridiaj plana₃ fpichamam longa, unam duafvs palmas *Xtik,* in modicum acumen defincntia, foliis Canna: Indies junioris adeb limiliaj uc a rudionbus nori facile ab invicsm difcerni queant. Hoc errors duftum video Bontiunij qui *Hift.Nat. & Mzd. Ind. Orient.* I.7. c. 30- loco Curcuma delineavit Cannarn IndiVam in India frequentem, & hortis noftrisfamiliarem- Cxterum e novellis & robuftioribus radidf tuberibus erigitur fcapus dodrantalisj teres, fuccubntus, fcriptorii calami craflitudinc e vindi pafSfcens, inferiori parte nudus, amedio veroad cacumenufque in craflam rotundam fpicam faftigiatus \ quam Formant foliola ab exortu pallide viridia.poftmodum ex flavo rubentia, vel ex pallido flava^ duos ungues lataj fenfim in recurvum mucronem abeuntiaj fquamatim difpofita intra quorum commifluras delitefcit tenax Be vifcoliis humoc colleiftus ex nofturno deciduo rore In-fuper ex lingulis fquamis iucceffivc prodeunt *flares* oblongi, Cannae Indies facie, aft triplo minores quatuor utplurimLm pallidc flavefcsntibus aut purpurafcentibus petalis conftrufti, uno fuperio^e ob^ lique lurfiim vergentCj binis inferioribus refta protenfisj intermedio vsro quadantenus intorto *6c* fimbriato. Quibus excufljs fuccedunt vafcula parva, membranacea tricapfulariaj quse continent *[tmina* rotunda, fufca, feminibus Gannz Indica: minura.

Indis adeb familiaris eft Curcuma, ut vix hortum in Orients reperire liceat, in quonon colatur. Maturefcit foditurque radix poltquam *florts* exaruerunt. Propagatur tarn feminibus, quam nodulisfeu germimbus a radius rcfeais. Donatur falc olcofo volatili, parribus blandis vifcoiis immcrfo. Haftenus HermannU5.

Methonica Malabarorum Herman, hie inierwida. Vide defcriptionem inter anomalas infcript.

Tag. IXD7- Cydamini multae fpeciesanobis omiflae habentur in Catal. *Hort. Rejr.Parif.* Be *Horti Asadzm- Lugdm Bat.* a. P. Hermanno editi, quas hie recenlere non pigebic

i. Cyclamen Autumnale orbiculato, circumrofo folio, fubcus rubente, odoratiffimo flore : Corcyrarum *Hort. Reg. Parif. Hern*. Cat.*
a. Cyclam- Autumnal?, folio fubrotundu lucido molliore K crcnato, fuavc-rubente flore, Syria cum *ejufdzm.*
3. Cyd- hyemale orbiculatis foliis, inferius rubentibus, purpurafcente florc, Coum Herbariorum *tjufdem.*
4. CycL hyeme Be vere florens, folio angulofo, amplo florcalbo, bafi purpureaj Perficum diftutn *tjufdzm.*
Idem cameo flare, bafi purpurea *ejufdem.*
5. CycL latifolium auriculatum flore fuave-rubente *ejufdem.*
6. Cyclamen folio longiore angulofo fie linguam Scrpentis mentiente, Rcgium *ejufdem.*
7. CycL folio paulo longiorc, vixdum maculato, florc dilute purpurafceme, Romanum recentiorum *tjufdem.*

'Pag. Iilo. *fofi hiftoriam Ari *s£gyptiaci Cohcafia ditfi adds,*

Arum maxímum cauliculu nigricantibus Zeylanitym Herman. Cat. Leyd.

Item, Arum Album jEthiopicum flore albo odorato, tnofchum redolente *ejufdem.*

Item, Dracunculum lndicum cauls viridi non maculato *Dvdart. Mim.*

Fofi hijtoriam Dracunculi aquatici adde₃

Arifarum Potamogeiti folh Bocc

Bocc.

Radice Be cauh maculato cum aliis Arifari fpeciebus convenit. At *Folia* unciam lata, duas Jonga, fubtus paululum nervofa & per terrain fparfa quadantenus Potamogeiti rorundifolii iunt fimilia. *Flos* brevior Be radii textoris inftar apertus, exili piftillo pilofo praegnans, extremomucronato Se hami inftar adunco. Natales illiSaccz 8e Panormi in fylvula S. Maria: à Jefu, Beg.

Tag. 1111. *Adfimm Capitv de Aro adde,*

Arifarum anguftijohum minimum P. Boccon. *f.* Bo.

Bocc.

Humilis pft hzcplanta, Be palmarem altitudincm vixfuperat, *Caule, involucro, pifiiUo,* necnon r«-*Jice* globofa eaque Candida Arifaro anguftifolio vulgari perfimilis, fola omnium pradiaarum partium exilitate, atque *Fohis* anguftis Be longis a vulgari difcrepans. Ad *Saccam^* mediis in faxis atqus in faxorum fifluns mihi obvium faaum eft, in loco *La Pirrera* diao.

Pag. 121B. Orchis anthropophorafcmina *Col. kD.Dalc* inventa ell in Eflexia juxta *DaUngtun* vicum^ props Sudburiam in veteri 5abuleto.

Tag. 1no. Orchis Scarabsumr&fcrens *Breyn, Cent.i.p.tf.* ejufdeni Orch. my odes fufca Luiltanica eft-

Tag. 1140. *lin.* 30. Ad dolores oculorum vehementes J ft Cruflumpanisfecundarii, torreatur K Itatim quam maxim: cabns aqus immsrgatur, 6e cxtra£ta *mox* oculb applicetur per noftem relinquendo.

quend'o. Excellens elt remectium, inqnic Liber arcanorum. *Cbejnzau.* Tranlnulit *D. Hulfe.*

Ai fiidorem provDCandum in febribus] ft micarum Panis communisq. f. Cabfiac in *MB.* 8c irrtiretur vino Hilpanico Be aqua Theriacali., deinde applicecur lunS pedum *&c* puit haras feptem reniDVeatur. *Idem.*

Tag. I14J. *Ad fimm paging adde;*

Pulp! Pomomm aflatorum comminute *&c* mixta cum aqua funtana,atit Cerevifia teriui non lupulata, deilide iynipd violarum edulcorata Be pota ad ft ran gun am Valet.

Ad tonum riervi aut tendinis larfiim, St dolorem in quavis parts] ft" duas. quartas Cerevifia: optima:, veteriSj ad Olei auc extrafti CDnfiftentiam decoque^ eoque parcem affeftam frequenter inunge.

Fag. 1146. *Ad Jimm cap'uis de Hordeo~*dde₃* In Hlftoria nelcio qiiornodaumiffum eft Hordcum nudumlcLi Gymnocrirhon *J\ B.* quod fie d^fcribic. HujusIpicaHordeaceam imitaturliDrridoariftarum barbicio, at verò graha rufefcentia, iitnnq,-acutdj una facie lulcata, ex adver/a: partis mucrone germen longiufciulum oftenrantia gluma fimplici obvoluta Jevi etiam digicorum aCPricu factliùs quàm Tncicea exfiliunt, 5iquis aurem ver/uunl ordo obfervan poflit quaterni ii videripo'flin^porro folium latum, multufTi calamus ampleftitur.

In Catalogo Horti Edinburgici Sutherlandii; & *Hort. Acad. Lugd. Bat.* habetur Hordeutn nuduuii Quoiiiodo hoc differt à GymnDciitho five Hordeo nudo *J.B?* Zeopyro feuTririco-ipelto C. *B ?*

Tag. 11^I. *poft tertiam Milii fpeciem adde₃*

Milium Indicum Arundinaczo vault₂ grants flavefcentibus Herman. Cat. Hort. Leyd. *Frumzntum Id icumjuod Milium Indicum vocant C.* B- Theat.

In feptenum pedum altitLidinem afliirgit culmo Arundineo, digitum craflb^ quern à geniculo aJ geniculum involvunt folia frumento Indico anguftiora Sc longiura, lineâ albâ per mediam longitu* dinem nutara. In iummirate engitur juba dodrantalisj pugni eraflicudin^, multis paniculiS; ltriftiùs invicem junftis coacervata, *flora* lanugineos pendulos Milii inftar flavelcences proferens; quibus defluencibus (uccedunc grana copiofa₃ rocunda^ nitida, dura^ pallida, farinaceaj magnitudine Of obi; fingula infident calyculi^ bifidis, parvis, riigris, fplendenubus.

Milium Indicum Arundinacw caulz₇ grants nigris ejufdem ibid.

Htrm.

Hoc cum priore convenit crefcendi modo Be forma, ità tamen ut grana ferat nigra, lucidà, ifl fummo nonnihjl tomento/à.

Utnimque MiJium quanquamin utraquelndia omnium frugum ferriliflimum fit, fa turn tamsn in hoitis nuftns difficulter ad frugem perducitur.

Tag. iifi. *Capiti de Milio Arutodinaceo addes*

i. Milium maximum Indicum. Litbofpzrmum Arundinazium aliud, ToZuHitlapil xocbitl Hirnandez, p. 1B2. *Milium Soils Bontii,* p. 1fi.

Htrnand.

Folia fert Arundinacea, fruftum initio candidum 8c gemmantemj undem nigrum, Be nitidum 8e prccariis vocacis globulis perfimilem. Quamvis calldis maxima ex pares locis na/catur, frigkU camen Bercmpeiaca non rcfugic, cranllauirn jamdudum in Hllpanlam. TumOTcs prxcer nacuram rcpcllit. Valet eriam adversùs renum Be veficz affedtus.

Tag. iz6}. Graminis Lohacei hac zftate /peciem in prat is obfervavimus Ipicis parti ali bus totahm componentibusanguftioribus terctioribus nee ità CDrnpr^dis, longioribus eriam, quam in vulgari, infenoribu3 non feflilibus Jn ala feu finu cujufdam fuliuli, fed longjs pediculis infidencibusj alif adhuc diffcrsntix obfsrvari polTent.

Tag. 1166. *Ad finzm Capità* VIII. *aJJe,*

Gramzn Aloptcuroidzs Indicum maximum.

Culmis aflbrgit bicubualibus aut triGubitaJibus, Spica tres uncias longaj tsreSj Graminis typhini finliliSj led major, non c Jquamis compaftilis quemadmodum illiusj fed ex ibminibus confercis fingulis pjlorum [Cnuiuni conge'rie velut penicillo quodam ad bafin cinftis.

Ex ieminibu5lndici5 in hortp Reverendiff Epilcopi Londmenfis liiccreyit,

Tag. 1171. *I'm.* 9. *addz,*

Uramzn birfutum rzptm [vjed /implici, moUi J.B.

J.B.

Impure una luxuries eft radicum albentium^ nitidarumj geniculatarum. Japore fubdulti, quibus in immenfum Is propagat. *Folia* longa, hirluca^ mollia, vagini longiffimi culmum nodoium tenuem cubitalem obvolvunt. Panicula mollis concraftiorj palmum cirutsr bnga ex vnidi purpurafcens.

Locus. Abundat in vineis Muntbclgardi florens Junio 6c Julio.

Tag. 1171. Ad finzm pag. & Zapitis dz Gramme Dafijlo addz,

iiramm Dablylm maximum Amzncanum Hort-Reg. Panf *Dattjhn Indicum zfculzntum Jpti** ^ » : *culata* Ambroiin. PhyL *Szfamum pzrzmz Indnum* Zanon.

* Bonanpo-ſium. Semine ex India delato cnata eft, nihilominus hyemis fecura, in horto Jacob. Zanoniad nium ulnarum alcitudinem excrevk, *rodw* liniplici alt^ dcfcendcmc, £ capicc multa gcrmina emittemc

Be fibras fpargente. E majoribus radicis germinibus exeunt *culmi,* penna fcriptoria majores ad medietatem ufque crcbris Foliis cinfti, reliqua parre hudi, ex rorundirate plani feu comprefli 'fuperne virides, inferius lucidi, foris Arundinum fimillimi, intiis fpongiofa medulla Sorghi inftar pleni- nodispra:grandibus raris intercept imayiz. parte phis quatuor digiris à fe invicem diftantibiis, & fiiperius mulco adhuc plus, ut fuprema internodia aliquocies ulnam longitudine excedant: inflexi rumpuntur Sccontriti fuccum reddunt aqueum. *Folia* ad radicem ulnam aut etiani duas ulnas interdum Jonga ; quae in caule ordine breviora, fragilia, per longum ftriata Be velut plicatiha, foris viridia, intus albicantia, ad margines a(pera, abfque ulla tamen [erartura, pilofa. Singuli culmi fingulasj binas tcrnafve, interdum etiam quaternas aut quinas geftant *ffkas* fpichamani longas, criangulares, fquaniofasj inter iquamas [fingulas] menfe Junio exeunt iBftgulazduElanuginDf^coloreLacc^ *dtlVzrzc'mo,* Be poft has eodem menfe, atque etiam fequente, pcrunamquamquefpica: divifionem enaftuntut flores ilafliinei apicibus obfeure flavis ut in aliis hujus generis, quorum particularem defcriptionem apud autorejfn noftrum vide. Floribus fuccedunt *fzmina* tegumento pyramidali, duro, foris CDbre paleaceo, lhtus argentco contenra^ cque tribus lateribus glumis coloris paleacei cinfta; Teguminibus hifec^exutis *jzmen* membrana ex albo fublutea teftum apparet; qua detrafta nudum pyramidalem retinet figuram, dum recens.eft Piftauji mundi colore, exficcatum ad albedinem inclinans, valde Dleoliim. Spic2E fcapus medius ex articulis invicem commidis componitur, quorum unu/quiique dentis lins radics formam habet. Reliquam defcriptionem vide apud Zanonium.

Tag. 1x75. *I'm. 6. adde,*

Cramen Filiceum faniculis inUgris Bocconi.

Bocc,

Radkt ell fibrati, *culmo* tenui Be geniculato, foliis paucis vcftito, cujus faftigium obtinent pulghrae paniculsEj vulgari Gramini Filiceo^ares, ni fimul eflent conjunft^ Be palmam manus cxtenlis junftifque digitis imicarentur.

In litore *S. Erajimi* loco *li Stax&wni* ditto nobis apparuit.

Par. 1177. pvft decimam Arundinis fpeciem addz,*

Atundv Indica vanegatafm Laconics Cornnti 5f. *Laconic* d Fctro MulUrio* Stapel 440. Herman. Cat.

Cornut.

Hujus radix vulgaris more natura vivai Be geniculata: Singulis annis calamos Se folia verc noVat, quac duo fimul apud noshyeme intercidunt- Calamus bominis proceritatem implet ac fuperar, vix nudus oailis pacet. *Folia* enim, quae in *f\io* exortu tubulo fafto, pediculi vicem prxftant, complexu tenues, per ambitum inducunt tunicas atqua ita flibinde nafcentia ab imo ad (ummum ufqus calamum operiunt. Inter haec folia quaedam cubitum longitudine fuperant, latitudine unciam *ajteram explcnt: inuana liint omnia, varie tamen colorantur, excurrentibus lineis latis, quarum ali^ fiibflavx ftnt, alii virides, ali^ fubrubracj quanquam is rubor non omnibus fDhis communis fit, fci tan furn ad radicem natis. Ejus paniculam videre non licuit.

Fag. IlBo. *Cap.* 4. *pofi tirtiam fpeciem Zraminis Arundinacti ivtwferatur,*

Gramen Arundinaceum ajuaticum paniculd Avenactd.

Hoc genus à *D. Sam.Doody* Pharmacopcco Londinenfi, Rei Herbariae peritiflimo Be nuxiiHe induftrio ad rip^s Thamefis fluvii inter Lundinum Sc Chclfciam ob/crvacum ad nos ficcùm crahfniiftm eft. Ad tricubitalem altitudinem afTurgit *culmo* grandi/Aruridineo, geniculatp, longis internodiis, in cacumine longam^ non multum fparlam, (ubinde purpurafcentem, e Ipicis fquamofis muticis compDlitam paniculam geftans. *Folia* anguftiora quam pro magnitudine plants, longiflima.

Pag. 1x89- *P°fi feptimam Gram. Avenacei fpeciem intcrponatur,*

Fzftuca Avcnacea fpicis ftrigofeortbm e glumis glabris

Ad pedatam aut cubitalem altitudinem affurgit, *culmo* tenui, tribusaut quatuor articulis inter^Qpto, *foliis* anguftis, oblongis, utrinque hirfutis cinfto. *Paniculam in* faftigio explicat longiarem Be anguftiorem feu minus fparfam, Be paucibribus fpicis compoficam quam praecsdens. Sunt etia'm fpic* tingulares glabrz Be ftrigofiores quam Illius, ahas limiles.

In pratis humidis pfDVenit. *D. Dah* obfervavit Be attulir.

*Gramen Awnacwm glabrum patiicula e fpicis raris ftrigo/is mmpofua > ariftis teriuijjimis**

Culmo eft cubitali aut etiam longiori, tenutquatuor aut quinque genicuhsinterc^pto; ad quorum fingula *Folia* fingulariaj ut in omnibus fere Graminibus, aliquDufque eum obvolvunt, modice lata, viridia, ftriata, glabra. Faftigium occupat *panicula,* laxa, c fpicis ftrigolis, paucionbus fie ranus fitii compofita. Spicarum fqutmas fingulas ariftac terminant longiufcuk, capillacei fere, tenuicatis. *Radices* fibrofe. Fulhamiz prDp^ Londinum, in aggere inter locum exfeenfionis c cymbis Be Epifcopale palatiumj à *D. Doody* obfervatum oftenfum Be ad np> .tranlmilTu^ cfl.\

Gramm *Avcnaceum* ***panicula*** *purpuro-argentta fflendznte* D.^Doody.

Radix quantum exficca ^fcernerc licuit, pauds Be brevibus fibris conftat, plantani tahiea p> renncm efle cDnjcftatur D. *Doody.* *Culmi* cubicales Be alcior'es, tenues/duobus' tcibufve arcicuU donati, totid£mau5 *foliis* vcftiti, paniculam in iummo geftantes, nan muhumrpaflaiij piirpuro argen team

tean? Be iplendentem3 non e ipicis fquamofis compolitam ad modum praxedentium, fed ex locuftis Avenacearum <emulis, quarum unaquxque tria plerunque grana glum is obvolutā Ce ariftata continet, ariftis pjartenuibus/ nonnihil incurvis, purpurafcentibus. *Folia* ad radicem Be in caub ima hir/iita, in fiiperioribus hiriuties non apparet in ficca, Dmnia,, brevia 3e angufta potius quani lata, Bclonga; quaeautem e radicc exeunt in ficcaanguftiora videntur.

LQCM. In pafcuis circa xdes Gumitis Cardiganix ad *Twitnam* Middlefexix vicum.

Fair. 1296. *pro fexta Qraminis Cyperoidzs Tolyltacbii fpecie adde,*

Gramm Cypervides foliis moUibus tznwbus, fpicis brei'ibus coaceri/atis tribus quatuw'Vt in fummitatz caulis.

Hxc fpecies ambigere VfJetur inter 4PTBe fequens genus: nam fpica in fummu paleacea caifa ad .hoc pertincre earn arguit : at fpicx ex fe minibus com pa ftiles, breviflimx, £e gloDulrmim xmulx^ in fummo caulc coacervata:, non exeuntes e foliorum finubus, nee pediculis infidentes, fed cauli immediate adnatar., ad fequens. *Folia* ei angulta, oblongaj e radice erebra, Be Graniineorum ihftar mollia. *Caules* pedales, tenues^ nudi, triquetri^ enodes. Radfcibus Be modo *k* prppagandi non videtur ab abis Cyperoidibus difFerre.

Locus. IncricetD Hampftedienfi propc Londinuni invenit *D.S. Doodj,*

Tag.tzyy.lin. 4. fMf^

Gramzn Cyperoides fpica jimplici cofflprejfa difiicba.

Caulis femipedali5 aliquoufqye fupra fpicam producitur, ut fpica £ finu caulis egredi videatur gucmadmodum in Juncis. Eft autem Ipica fimplsx, mollis^, non ad mod urn yompadta compreflā^ diftıcha^ colore Caltaneoj Jucido. Folia, forma *S£* crcltendimodo rdiquis Cypcroidibus refpondent. Hoc genus ā *D. Newton* mihi primō ollenfum eft, a fe collcclum in aquofis prope *Urton* Weftmur.Jandia? vicum, necnon circa *Zbijjdburft.* Habui cciam *k D.Dvody* Be exficcatum vidi apud *D. Plucknetj* qui primus illud oblervaffe dicitur.

Tag. i)ix. Sparganium fecundum feu nonramufum apud nos nafcens fuperiori zftats Dblen atum defenpfimus his verbis,

Fibiis mulris, pr^longis, fimplicibus, crartiufculis, e luteo albentibus, profunde in limum demiflis *radicatur.* E radius capice plunma exeunt *fulia* pedalia aut cubitalia, etiam longiora, vix femunciali laticudine, lama, raullidj neque cannaca, nequs ftriata uc in ma)ore fpecie^ incus cunc^v.i, in acurum terminata: Inter quz aflurgic *caulis* ter^s, geniculatus, folidus, intirmus^ cubitab jDngirudine, vel major min&rve pro altitudine a quarum in quibus oritur, ad fingula genicula fingu]i5foJiis veftitus, qua: ima parte eum vagina: inftar cingunt, fenfim breviora ad fummum ulque. In fiinimo caule florum Be feminum globuli quatuor vel qunigus habentur, quoruminfimus pediculo Jongiulculo e folii finu egreflo infidet, Hiperiores in alls foliorum feflıles non tamen caulein undique ambiunt, quo a planta J. Bauhino defcripta diffcrt. Summi globuli meris ftaminulis floreis quibu5 nullum fuccedit femen cunftant, inferiores pilule fsminiferx llint.

Tag. 1313. *Addt,*

1. *Uapicagtinga, aliis Jacarecatmga Acori Jpecies* Pifo£i.

Europar.o Tioflro externā figure five radicem, five folia fpeftes^ excepta mflgnitudinSj multuni fimilis. Scd quantum mole inferior, tantum efiicacia fiiperior exiftit^ inprimis radix, qux cilid* Be ficca eftj grato amarore Be aromaticofapDre linguam vellicans. Ea iola, vel aliis mixta nun tantum ad incidendos fngidos humores peccantEs fchciter adhibetur, fed Be contra venena affumpra inprimis ufurpatur, ab advepms arquc ac indigenis. Nonfemper uliginofis lucis ficut Iris, fed etiam promifcuē aliis terris gaudst depreffisj glebofis.

j. *Acorus Afiaticus radice Unuiorz* Herman. Cat. *Calamus aromaticm* Garciz Aroin. hilL *lib.* I. *cap.* 31. *Q^an & quid diffzrat a praczdtnfc.*

Acorus hie omnibus partibus ronvenit cum Europio, excepta fok radicej qua: tcnuior eftflc CompaftidJ", fuperficie crebnus geniculata, odore Se fapore gratiori.

Low. SpOnte fua luxunat in Malabar Be mfiila *Ziilan.* Incolis Vazubu He Vazumbp audit.

Tag. 15 1 8- Ad plantam *Jvftcai* Pilorii diftam Be pro Graminis (pecie propolitam nota, *D. Baniflrr* in Catalogo Virginienfium pro Gladioli fpecie habere titulo Gladioli lucei trip stall Horibus plur ib us minim is ex uno capiculo fquamolo erumpsntibus.

Nardtis Jndica Gzr.'Indica vulgarx].B. Indiua fiv? Spica Nardi/Pzik. lndica qua Spica^ Spies Nardi, & Spica Indua Offic C. B.

Nardu^ Diofc. 1.1- forte a Naardo, urbe Syriaca Euphrati conteyiiinaj aliis N^Ji^li/r. Genera nuilca recenfet Dioicondes cap. 6. qua: varietates potius Joco natah folíim differences, quam ^P^j? i^ltinftae* videnrur. Nardi Indies nomen \ inquit J. Bauhinus) pairicula duntaxat pJanrx nodis obtinet, quz & Spiu. Db figuram dici merair. Eft autem nihil aliud quam coniatum radicis capur, exmarcidorum foliorum nervolis filamentis convolutjs congeftum, colore rufefcenre, faporc amarı>JAaCJiqUC ^ aromarico, odore Spicx Celtica:, validiori. Adlmct luc coma radici digitalis cramtLdinis, lacuratius ruffx, folidi, led fragili: eft ubi folia quoquc nondum in nervos clivuJl.i3 ilbicanna inveniuntur: Cauliculi eciam concavj, ftnaci, plurffque c* eadtm radice capiJIati Ipiix marxj lubindc conlpuiuncur.

Mirx

Miror autem quenquam hTiic *phntxcaulej potiuffb* negare, cum eornm partes *itiRmx* [illegible] nervofis DbvolutE, fe cuivis examinanti facile confpiciendas praibeant.

Quicquid autem repugnet Anguillara aliique, ego cuin J.B. Garcia aliiTquc peririoribus Bocin:-cis exiftimo noftram Spicam Nardi OfEcinarum veram efle Be genuinam Antiquorum Narduni Indicum.

Porronon efle diverfa Nardi genera;,''fad unicum duntaxat fibi no turn teftatur Garcias, idle. quad in monte quodam juxta Gangcm fluvium pmvcnit, qui alt era quidem parte Drientern fpe-ftat, altera Dccidentem; ad quern Occidentem fka eft Syria, multisregionibLis ab India.difcreta: nequeuna prxftantioreft altera, fpicamve habetalia alcera mult6 JongiDrem. Nee eft quid quis exingenti pretio quo antiqmtus tefte Plinio 1. ix. c. 12. cmebatur, inferre ftudeat noltram Nar-dum non effb bgitimam. · Nam India: nunc magis apcrta: *&c* cognirx funt quàm rempore Plinii fuerunt, &r*pf4 aromata majon-copia,- minufque adukerata quam Plinii tempore ad nos adferun-rtlfj pioindc Btviliori pretio emuntur, ·ex quoin Indias circum Ahicam navigari coeptLim eft.

Magna eft ijitcr eruditos quxftio/qux pars Nardi *U-x>s* fit- Quidani radicem effe affirmant, quidanincRanfPrioribusluffi-agaturGalenus,!. Antid. 1^4 'D'AnTg/^xB- 'IrAitlai *vi^v* JUAAW ^±*KHv*^

PollcriortjS Dioibondis autoritatem opponunt, dicentis, *Plures babt>t Jpicos ab eaJem radice, turn co-mQfas9-tUfn\ fibtin-viccm com/alutas.* Diccndum, Tpicas dici cauliculos multis capiUaceis Foliis ob/i-tos, qui quamvis radices videantur, revera non funt, fubfunt enim radicula: feu fibra: quibus ali-mentum atcrahir planra; atque has vocat radices DiDfcondcs *&c* a caulibus diftinguit. Interim ta-men hanc plantam caulks emiccere fumma parte ipicis, aut paniculis onuftos, ad moduin Grami-num autiisaffinium pkntaiiim, miniine dubium eft.

Nardi Diolcoridi vim habent calefaciendi, exficcandiy urinafque ciendi. Qpamobrem Be al-vum epotas fifterc, *&c* appolitas ex urero fluxiones faniejTique cDiiipefcere, Ex frigida vero potas naufex & ftnmachi rnfionibus auxiliari: it^mquc iis qui a flatibus exagicentur, hepancis, iftencis atque nephriticis ; cpftas vero in aqua & pro fomento infeflibus adhibiras vulv^ inflammationibus adhiberi. Facers & ad fuperfluo humors redundantcs oculorum palpebras, dum ipfa cilia aftrin-gunt& condenfant: Quin Be ficcas ad fummovendam gravcolenciam humentibus corporibus uci-hter inlpeigi: Milberi eriam antidotis. Porro ad ocularia quoque medicamentaufque ad lummum lzvnreiii tntas Be cum vino in paftillos conpDrmatas vale novo non picatorccondi.

Nardi folium Plinio principale eft in unguencis, Varie autem praparabatur Nardinum unguen-tum ab AnciqiU5. V. Diofcoridem. Vis autem ejus, attenuans eft, acris, exteribria *&L* rareFadtoiia humorum, & calefaftoria.

Nardus Gav^itts fpuria Narbomnfis Park. *Spuria Narbomnfis* C B. *Narbomnjis* Gcr.

In mDntis amcEiiiflimi Be celfi, herbarum leftiorum feraci/Iimi, cui idcirco nomen *Horti Dei* imp oil turn, feptcm plus minus mill, a *Gang** urbecula difliti clivo qua ad meridiem maj eve Medi-terraneum vergir, hsec uberi proventu erumpit, mu/cidis Be udis traftibus; infima *radix* pufilla, exllibiis fibris duris Be raris, quac fubfunt fpicatis comosisque torulis, minimum digitum craffis^ co-lore pallelcencibus exfulco, Fercpalmum altis, non valdt mucronatis, led quadantenus per extre-ma recifi5. *Folio* eft viridi, rigido, junceo, vix pedern aho, nunierolo, quo 1 ab ima radice oi-tuiTi trans fpiceam Comam imum caulem ambientem fefe exfent: muhscque plants quali uno celbi-tisambituamplexxuiiius effigiem prscfe ferunt. Tota inodora eft prxterquam capillamenta fpi-cca, qux multb craflìora quàm Indica: iunt, odoie mu/ci Querni ve]. cerreftris, cui femimer/a humo inferuntur comofa capillamenta : e quibus grarilis ac nitidus junceus culmus *Elpb** vojata: non diflimilis, cubitum altus exit, a medio cujus ad lummum ahernarim func admodum exiles her-bacea: filiqua-j apiculis c calyculis aliquantum Schcrnantlii flori, auc deflorefcenti Gcranio auc Co-tyledoni fimilibus.

Adverlariorum autoribus Nardo Gangitidi DioFcDridis prorfum quadrare videtur.

Pag. [illegible] *Symnymo Cgtyledonis repent is Brafilitnjis addc,*
Azaricvba Tifmts p.i$y. ex^uo & defcriptiomm [upplc.

Flortshmz inde ex diverfis cauhbus ex luteo albefcentes fert. *Radix,* qua: longa *&L* (armento-fa nmli eft contrira odore eftradicis Penolelim, gultatu perquam jucunda Be aromarica, tenuium & calidarum partium, utinter radices apenentes haud poilremum locum mereacur. IncoLr re-centein foliorum luccum inter decantaca habent antidota, vomitumque ficut noftrates foliis Afai i co lulbitant *D Batmifier* in Catabgo Virgmienlium fc nullam pDtuifle obfervare differentiam fcii* bir inter hanc Be CotyMoncm P ^ ^ ^ 1. ^*f*^ . ..

Pag. , , 2 j . *Ad fin** ™ *CapUts* XIl. *it Gladtolo lacuflrt adde,*.

NDS pkniram hanc cum primo earn.invenimus quam pocuimus accurate dercripfimus his verbis : Subanuiscrcrcit, pUirimis/tritf majulculis albis in arenas demiflis, fapore nullo pixditis. *Folia* adradiuem pkira/duas circiter unciaslonga, angulta, extremitatibus reflexis, duplici intus fecun^ dum longitudincm tubo excavata. *Vaults* ab una radicc aflurgit umcus, .pedahs .Be altior, teres, in-tii5 CDncavus, purpuralccns, foliis per intervalla longiora velticus: propc iummitatemT&rej geftans iiCLiis biJfcus, tenuibus, e fohorum finubus exeuntibus .Infidentes, .ofto aut decem, plures, EuriorclVeWrius dilpoluos, pallide purpureos ccruleolve, e tubo fimplici 111 quinque fegiiionra S anlbs nuirum duo Kiperiora.inguftiora Be lurliim reriexa, infcriora tna lanora & concava-SUrCCdicJvalculum leminalc majuiciilum, *ftmma* intus continens plunma, perexigua, purpura-fcentia *Stylus* in medio Hore, Be Uamina purpurantibus apiculis donata. Calyx floris quinque-parting. Rcpic lwc planta flagcllis emiffis Uraganx modo.

Lapparn

Capparis Pcrtulaca folio C.B. *fabaginea, five Ptplias Lutetimtsrum* J. B. *TeUpliistm* . *Dioſcoridis &* *Plhtii* CoL*Capparh Jabago* Gcr. *fabaga, Jive Itgtm'mofa* Park.
Col.

Radtc cm Tmbet crafTam, perennem, iong.im, a:qualem, candjdarn,renuicorticeobdu(fta:n, tenet-am, fed vetu*(i*ate lignofiorem, capite extuberante ob gcrmmum vecuftorcmi amiflkmein, & novorum quotanms cruptionem. Plures quidem exeunt ab i-adice *rami,* tinin, teretes, hnes, virentes, geniculati, ipontanea: Pomslaoe iimiles; iinguiifque gemculis *folia* utiinque adherent unualibus petioiis vel minoribus, craflls, fekjtis, Aurantiorum petiolis quibus folia infidenr iimilibus, minoribus, atque angaJlionbaHfta ab eodem ortu prodeuntia, carnofa, crafla, laevia, effigte Portulacs , lenta, iuccofl^jjpa coeruleum quodammodo vergentia , ob candidam afpersinem, qua dealbari videntur ex viridi, circa radicem lariora & ina><>ra, ut lat.i fine uncias duas, 6c lougitudine ij fuperent; ciica ramos ctecicfcentia Portula cirparia, & in fiimmo minora. E foliorum ortu & caulis genicuhs breves bini productinttir' petioli, circa fummupi c medio ramulorum, in quibus pnmfim virides *ccrymbi,* rotundi, paKim oblongi infident, erciii., qui dehifcentes alba folia interna exferunt parum, numero quinaj licuti& exta-IU ilia continentta calycis vice, coi-ymbum efficient^, pluribus croceis, obiongis, intemiediis,, tetiuibus *jtamtmbm* capstans prodnais, ex eorum centro tanmndem excedentibus. Stamina quidem ilia pnmum crailo capice, brevi filamento funt, ciim flos parLim hiat 8c cavtts confpicitur; at pevfe&iorc fiorc prodoamtur admodum ftamina, capirejla feu apices minuuntur; atque intcnia foiiola flojis Candida croceum unguem, dimidium folioli occupancem oftendunt. Floribus marcefcemibusfltque decidcntibus petioli remanent, *filtquat* habentes, elaus, psrvas ftarinnibus adimc retnanentibus: At peificicntc fe filiqua, R.iphani Gliquam armulante, *fiamina* pereunr, pctioius intorquetur 6c Jiliqua deorlunt nuUF, vireicens, lavis, nitidaj ctrca extremum crafla, atque pilum habcnsj a quo veluti Imorquinqueperlongum deducuntur, qmbus filiqua jam jnatuntaioin 6c ficcitatcni adepta dividitur luans, ieminaque dcmittens oblonga, plurima. fc

Junio &. Julio floiet, & filiqua! profert, Augufto & Septembri menic perficimr.

Sapor planta;amaruv pariim acnmoniar ofterens guftui, non multum a Cappaiis vulgaris fapors alienus, unde & Capparis nomen ci inditum, Quia fojjis alatis Fabx folia imitari videietur, alii Fabaginem dixci unt.

Radius (apor accrbus, parum acris, ad amarum mclmans. Folia vero magis amara. Ob amarorem ad venues necandos apud Syrps in u(u cfTctradunt.

In Italia locis rudetatis fponte nafii perhibecui• At nos nullibi in Italja fpontaneam obfervavimus, nee ab alio quoquam fide digno ooiervatam audivimus.

*Pag. 1*2.6. Ad fintm Cafiti) de Acamho addt,*

Acanthus exottem Breyn. Prod.

Pag.e&tUnii AJCap.dc Ltcntcpttale adde,

Leomoperalon capitatum Americanum Munnngio in Hift. Plant, Belg- defenptum & depiAumi Ub. ;. pag. ;61.

* J£~ ' H 8. *Ad fimm paging addt,*

HJCC plants umbdilifera Cbtnenfi* foliis Sefeltoa ^.thtopio, radice Paftinaca:, *Ntfi icuGetftg* d\ *ttA* D. *Tunertdn Rtlitnfvn* ini^iibimr. C^ii ex acturjta plants itonc *t* China ad Kcstam Societitcm fnillaj foliis longis, anguftis, acuminatis, altcrnatim difpofkis earn eife i en bit, rioubus a I bis, pentapetalis, umbcliatis.

P. Hso. *Ztdomix Itmgabiftoria adde,*

Celeberrimiis Vir D.Paulus Hamanmu in *Cat. Hort, Ltyd.* bane plantain Zingibcrfs latifolii Syheftns ZerumbetGaraacnommi;, plcnd Si accurate defenbn his verbis.

S[Mntanco proreiKii bioriat in Sylvis locilque aliis unibioits infiila *Ztylsn,* MalaWar, ctterariimque Oiient.dium rcgionimi, Malabaris *Kna,* Zcylaneniibus *fVattHgbrtr*,* hoc cft> Sylvcftre Zingiber diifhuiij tujiw *radix* pncJonga, bracbiuin cra'fiaj inaqualis, nonnihil deprefla, ex crebris prominenribta tubcribitt ceu apophylibus per genicula junetis compaAa, alba, nonnunquani flavtfxta, camofa, lucculentt, tcnacibus craffionbus hlamentis intertexta, modo in foil fuperficie hærens, rnodoakmsdaiiifla, paudfijue albentibus fibriscapillata. guftiis aciis amancantis, aromatici, ad Zingib« jccedcutis, fed niagisterreftns & minus grati, odoris fragrantis. Ex hujus tuberculis eriguumr *C.-IMUI* (ciqutcubsaies, craffimdine digitali, herbacei, deprcfS, viridante medulla pleni, qLiosalternoordineabinioadiiimmumulqueveftiunt/c/M (pithamam longa, tres, quatuorve tranfverioj digitoi lata, in mocronem abcuntia, glabra, pohta, altera parte vinctia j altera in Viridi paflemia , hiicita [K-djtulo craifo breviflinio, qui lato ac foliofo fuo pnnctpio Arundicum Grarninumre riro cuuem inrolre, & in nervum per folii longitudinem excurrentem terminatur. lliijn CiKilibus/orwrtulliconlpiciimtui, fed ex pcculiaribusradicum tuberculis, velutinCurcu_ma t hujus iurtiiaioinatibus, Jingularis engitur icapus, prj;longis aliquot foliaceis fqua»ii5, fbptun ftnShfiimc ambientibus contectus, apiee in oblongo-rotundi.m, fquamaturn mfefcens capnt, ex njultis obtulis fotioiii tiiibricum modo harrentibtis conftmdum, faftigi.ito; ccujusfqua-^ manim uutrftidis prolSit *fin* oblong[1], s, utplurimum pcntapetalos, Curcuma: aut Zimtiben funiliSt P2"'0 ſuperiori oblongo, pe luiudo, j;,i!ji- uillar credo duobiis ijircrionbui confcrmtbus inftar iatm urotcnhsintwmeaio ri.iveictntu, fimtara, ad mirgineni fimbnato, ex angulb curvuMMirotiin*"11 lanoidinem drffcfa. Huic detnum ligub inftar incumbit petalum uaifum albiduMreliquus anguftius, craffittnjaw, fensboftioj, ddi"»ens inparvum, kviter inflexum muaonemT His omnibus marojiceiuibus imx&lit rafiailum pa.-iiL tngoown, commons in tribus locuLmientis *)anvt»* ™mntia, fulca, Cannx In.liui; pu&nunonL cweroqui valiic imiiiu. Culturam poicit candem quam. Curcuma.

Sale

Salevolatili oleofo aromatico abun dare hujus radicem inter alia probat deftillatio. Trah/mittit enimper Alembicum aquam fragrantem cum fufficienti oleo, cui, (1 recens fuerit deftillaca innat tat Sal volatilis paucus, formâ nivis aut Camphora:. ^ Hie in Ipiritu vini folutus, condicis, elleduanis, aliifre debitè remixtus, acidis ventriculi cruditatibus & ex ii(3em obortis fl^tibus ac dolonbus mirabiliter cotiducit. Idem fed cum blandaalvi dejedlione praeftat fuccusex radicerecenti expreffis. Confciffa, ficcataStin farinam trita plurimam acredinem amittit, qua ratione Conficiuntur ex ca panes, quibus annonâ dnriore vefcuntur Indi. Mucilago fquamati capitis lnterftitiis inlrarens aromatis hujus virtutem nonnihil redolet, 8c propterea^ dolorofo & debilitaco vencriculo csnfetiir utiliffima. *Hac omnia Hermanns.*

Juncus Floridt^^^KE. B. Prod.

C. B.

Radice efi?«c^ndida, geniculata, fibris plurimis adharentibus; *caule* palmari; *foliis* term's, junceis, oblongisj acutiSj, duobus caulem fuperantibus; cujus fummp fingulis pediculis, qui quini fiinr, al-[srnaciLii fibi fuccedentes, flores (quos non vidit C.B.) inlident^ quos fruftus gemini rorundi O-robi Cretici magnitLTdine fbqauntur.

In paluftiibus Helvetia: cifca ccenobium Eremitanorunij Scin monte Frafto ad lacum Pilati Lucernatum.

Quo pertineat *hxc* planta ob delcnprionis lmperredtionem nelcimus.

Far. 1244. *Hiftort* Piperis fubjvngatur,*

Betre five Bttelle J. B. *Betre Jive Tembul* C.B. *Betre, Bttlt, Betele five Befble* Park.

Planta eft anadendras, arboribus fe implicans Be eircumvolvens, eafque Icandens Hedcrx modo. Folium, defcribente Garcia, iimile feie Mali medic* folio, oblongius tamen & per excrcmurh ardtius, venasfive coftas per longitudinem excurrences habens, amarum. Fab. Columna, notis in res medicas Novae Hiipan-Piperis & Beielae foliorum differentiam oftendit, Horum folui, inquk, quanquam incer fe magnitudine vix djfferant, fimilique modo farmentis arbores fcandentibis hxreant^ effigie atque aliis non parum disjungi videntur. Pipens enim folia, qua: non tribus cantum fed quinque nervis per longum folii fere Plantigineis diftinguuntur, carnofiora £c foUdiora func foliis Betle, magilque ad ovalem figuram accedenria, & indc in acutum definentia. *Betle* varo iifdem nervis tenuioribus molliora &: delicatiora funt admodum, 6c circa petiolum latiora, atquein fiimrno finuofa, ut ipfius coni potius quàm ullam Ovi effigiem exprimere vidcantur.

Folia *qnx* pro *Bttle* Foliis defcribit J. Bauhinus, circumlcriptione *S>c* magnitudine cum Tiliacds poflenc confen-i,rorunda, nifi in mucronem non fenfim fed mox definerent.glabrajacrovirencia, tenuia, Poramogironis modo, nervis quinque aut (eptem, partim reftis, parcim finnatis, ad mugronem ujqus exuurreniibus, pediculo unciaJi appenfa, faporc aromatico^ tenui; manlii nefcio quid arenoii fub dentibus efle videcur· *Confidcrandum annm pro Bttela foliis Piperis folia Jefcribat: nam quod ad fi£uram eorum> turn defcriptioni. accurate Columna, turn figura Clujiame cvntrarim eft.*

Folium optimum cenfetur bene maturum colorc fulvefcente. Corrumpitur fi recens à planta colleAum diutius manibus traftetur.

Fsrt *Betre* in Maluccis infulis fruAutn quendam contortum, Lacertae caudae fimilem, qucm ifthic edunt quod bene illis fapiat. Bontius fruilum ferre (cribic Piperi albo &obbngo fimilem feu mavis caudam Gliris referentem, quern Malaii *Sirii boa* vocant, eftque propcer raritatem, in longè majori exiitimatione quàiiiiplùm folium *Settle.* Sentur vitis modo, addunturque ftipites 8c pedamenca, per qux repens (e fiiftineat : Quidam majoris quiftus gratiâ Arccx arboiibus id maritant, atque icà pulcherrima unjbracula conficiunc. In omnibus Indiz provinciis cre/cir, led Jocis maririmis, non mediterraneis& à man procul remotis, nilicxillis in hare transferatur humanâ induftriâ.

Vctufliores Botanici plerique *Betle* cum Malabathro (eu Folio Indo confundunr, qu^ tamen plants fünt diverffiflimz i unaenim arbor eft (urreda, tefte, Garcia, ahera fcandens & adminiculis cgens-

Matutino tempore, pomeridiano, vefpertino, imo etiam nodurno Betelam manducanc, eamquc continuo manibus geftant Indi.- Sed nee fimpliciter Betcla utuntur: nam mafticata amaradepielienditur. Ergo ad mitigandam hanc ejus amantudinem Arecam admifcent & calcis momentum, f Arecam *5c* calcem Betek folio involventes] ficque prarparatum ftaviflimi cfle (aporis affirmant. Alii Betela: Lycium admifcent, ditiores & potentiores Caphuram de Borneo: Alii lignum Aloes, Mofchum & Ambarum cinericeum. Sic autem paratum adeo iuavis eft fapons, orifque halitum adeo commendat fuâ fragrantiâ, ut perpetuò fere illud mafticenc opulentiores, turn etiam alii pro faculratum ratione, tametfi non delint qui Arecam cum Cinnamomo aut Caryophyllis mafticent. Hxc Garcias; verùm alii qui in Indiam peregrinati funt &irineraria conferipfcrunt, Indos tarn opulentiores quam pauperiores Arecam tolam confraftam cum tantillo calcis Betek folio involutam in 05 injicientes perpecuo manducare fcribunt.quod adeofuavem halitum expirat ut totum conclave odore fuo replat. Priorem ilium fuccum expuentes (quod tamen nonnulli nonfaciunt) qui cruencus videtur [color ille Arecae debetur non Becek] deindealia atque alia folia fimili modo prxparata (iiblequenter lumunt. "Hocnifaccrcnt Indi eorum ons halitus male olcret At Bontius affent, quodfiquis fine modo (quod Ja:pefit) his utatur, corrodunt dentes, imo eos excidere facianc: novi ego hie juvenes qui 15. annum nondum exceffere tamen plane edentuli erant ab ufu hujus folii frequcntiori.

Solent aliqucm dimifluri, aut ipfi ab adftantibus difcedentes his foliis praparatis plena burfulâ fericeâ abcimtcm honorare. Nemo autem difcedere iuftinetj donee *Betre* fit dunatus. Illud enim dimiflionis indicium eft.

C2tenvim opulcntiores aliquos aditun *hot Betre* malticare pro more nabent, ut odOre onsanimani coinmendent. Siquidcm[1] apud eos luminx incivilicatis elt odoratum nori habere anhelitum, iti ^itfi tenuioris fortunx aliquem cum potentiori iermones conferre necefle fit, manu ori appofiti loquatur, ne tetcr aliquisodor altenusnares feiiat. Sic etiam mulieres cum viris congrcfltiraT, *Bttrt* mandunt amequam colloquanturj exiftimantque ad lafciviam (iinimani effc iHecebram. Inde in

 Vificacionibus

vilTtationibus *&t* mutuis ialutatiqnibus Bctella ipfis in manu eft, Sc lumma benevolent fignificarione, ubique ea offertur cum cake 8c Areca in carino ligneo quem ad eum fervant ufum. .Poftprandium pracipue mandunt ad avertendum ciborum faftidiuip.

Abftinere autem folent ab ejus ulu interdum in fiinere fanguine junftorum, Be in quibufdam jejuniu deftinatis diebus, See.

Fru. Gingivas cgnfirmat, cor 5c ventriculum roborat, flatus difcutit, cerebrum *&c* ftomachum purgat cum Cardamomo mane.a jejunis praananfuiTi, orifque halitum (ut diximus) emendate dentesta^ men denigrat, imoj tefteBontio corrodit Be decidere facit.

Lufitanorum mulieres Indos imitatsflflniem Betellae mandendz niorem habent, cum fine ea vitam vix fibi conftars potfe arbitr^nt J

Arbnfcula Brafilienfis Piperis facie juttftra. Bztis Marcgr. *Beth *vd Betre Piip.^rPipsr Imguv* Brafilienfe.*

Marcgr. Pifo.

Arbufcula eft quatuor aut quinquc tantum pedes alta, *uauJfce* refto, nodofo, digitum craflb, pallide viridi, *Sc* per totum pundlulis albis maculato.. Superius ad aliquot nodos ramulos adipiicitur, itidemnDdDfos^ *6c* ejufclem CUJTI caudice coloris; *&c* in his *folia,* ad gucmlibst noduoi unum, quinque aucfex digitos longum^ linguae figura, pallide viride feu flavefbens, fiiperius fplendens, Laurinifolii craflitie; *Julum* item unum ad quemlibec nodum, unum aut duos digitos longiim, pennanrOlorinam rirciter craiTum, *femtn* fcrens oblongum^ fafcLimj odoris valde fortis inltar Zinziberis, f Piperis longi forma, fed inlipidum *6c* nullius usiis. Denique Piperis ftirpi ftrmentis, caule & facie exrerna fimillima eft *hxc* arbufcula; differt quod folio 5t fruftu lit paulo grahdiore. P//o.] Lignum caudicis intus eft fpongiofum. *Radix* aromaticum quid ipirat, & Zinziberis przftanciam iapore, colore atque odore aemulatur, prsccipue fi recens fit, tune enim dignitate illi vix cedir.

Virtu Foliorum 8c radicum decoftum colicum dolorem fedat, dolores membroruiji mitigat, ventrem flatibus turgidum cumponit, pedumqus tumores ex frigore natos amolitur. Idem prxftant balnea 8c fomenta inde confefta.

Locus. Frequens eft turn in iylvis, turn in ruderibusurbis Diuubf.

Prater hanc *Betyn* aliae adhuc, inter quas eft *Bztys* foeminaj in fahibus reperiuntur, julisgracilibus *Sc* exiguis botromm modo congeftis.

Pag. IJ44- *pofi Un.* 12. ***add*,***

Jaborandi IV. Pifonis. *Pipzris hngi fpecies.*

Frutex eft arborefcens *caudice* duroBc nodofb, fature viridiLauri majore, czterum non diffimili. *Fruttus* five Juli potius Piperis longiflimi non qualirates fed tantiim formam armulantnr, 6c caudici adnafcuntur, *fohis* magnis lingua figura, acuminatiSj nunc alternatis, mine fibi Be Julis oppofiris. Radice eft *ai\iarumjaborandi* Ipecierum efficada fimili. Folia pro balneis Bcfomentis contra affeftus frigidDS in ulu exiftunt.

Jaborandi **III.** *Pifonis Atriplicis fruticefcentis fpecies ejfe vidztur.*

Pag. eadztn, jid biftoriam [illegible]

Ex Catalogo Virginienfium D. *Joan. Banifter.*

Corpus iJlud quod pro flore va/culo feminali infidente habet Parkinfonus^ nihil aliud eft quam operculum arcuatum umbellz aut Conopzi *fomrl,* quod va/culo ab injunis aeris f csh defendendo infervit. Vafculumfem. quinquecapfulare (quod extrinfecus afperum eft *)* ftaminulisbrevibus numerofis *apices* flavos geftantibus cingitur. Hie una cum petalis quinque faturate purpureis Hololerici S. veluti inftar^ qus inter fingulos Operculi angulos exfiirgunt 6c inflexi illud bperiunc (unde refultat figura Ephippii muliebris Sedi fimilis) brevi decidunt^ remanentibus quinque calyuis feu floris inv'olucri foliis; unde corpus refiduum, 1. e. operculuqi cum calyce & vafcuta figura: Parkinfoniana: nonnihil fimil^ apparet.

In Frigidis udis Be paluftribus fpongiofis inter Dxycoccos oritur.

Pag. 1345. *Ad finem pag. & Lapitis feptimi aide,*

Hanc plantam Jac. Breynius in Prodr. Alceam India: Orientals fruftu lappaceo foliis Ribis vocat^ 3c a fe in Cent, prima male fub nomine Trifolio affinis India: Orientalis defcriptam fenbit.

Pag. 1^46. C^.IX-.

Hujushsibx Cajacixnomine pleniorem defcriptionem videapud Gul.Pifoneml. 4- P--4J. qui Be vires ejus adversiis venena celebrat.

Ad fincm Herbarurn anomalarum pag. 1348. *addatur?*

*Planta fcandens Hedtraztis foliis Ztylanic** **Breyn. Eph.** German. *An,* 4. *&* 5- *Obferv,* 1 [illegible]

Hxc in Zeyhn inRila fentibus Be fruticibus fe circumvolvens planta fiori paffionis Hederxfolio feu Clematiti Paffiflorx flore Juteo Muntingii (qua folia^ cnpreolos Be caules) perquam re/pondet: quanquam viticulis capreolilq, multo tenuioribus^ atque foliis minus dunSj qua: etiam acutiora Sc quodanimododent^'jlara apparent. FJores oblongos, tubulofos, anguftos in quinque folio]a cxeuntes, .*^uamocUt^* floruni aniulos fed niveos, *&c* ob lacinias tenucs in fibras plurimas, iiibciliores, crilpas, divi-(bs, qualiradiates afpcftu digniffim^ ferre aiunt-

Eadcm

*Eadem pajr. Adfinem Anomalarum addantur Kali is£gypt*acum foliis valde hngis hirfutis* QB. *Kali* 5. Alpini. * *Kali zsfcgyptiacum* 3. *Alpino J.* B. **s£gyptiacum* Park. *Alpin.*

Foliis conftat paucis, Ajugs foliis proximis, fed valde longioribus, *caule* uno, non omnino reftOj aquotre5 quati;orve cauliculi exoriuntur, qui refta furfum feruntur, quilibetque iplbrum in cacumine fcapum quinque auc pluribus foliis Chamspityos proximis, ac deorfum in arcumrecurvatisindinantibus, conflatum habet; falfo atqueacrifapore. ^^

Dubitat C- Bauhinus annon hare planta eadem *dt^^K^yUio minors* a fe in Prodromo defcriptOj cujus idcirco defcriptionem, quia in fuperioribus a no^^^^Ba eft, fubjiciemus,

Radix eft tenuis, oblonga, fubalbida, fibris p^aucis capuHHT *Ramuh* f'emipalmares, rotundi, tenuesj rufefcentes, ifttceram rechnati, in fummoinminores divifi: *foliis* brevibus, anguftis, bims fibiexoppofito refpondenti^us, qux alis fubjiciuncur, aliquando ternis, nonnunquam quinis fimul junftis. Ramulorum fafti£iis capitula fquamata infident, quibus utnnque foliolum unum,. (aliquando plura Kimpan longitudine) pai-vum, recurvura, *&L* per matuncatem rigidum fubjicitur. *Flofculos* habet pufillo5, albos, pedicellis inhxrentes, quibus *femen* longc vulgari minus, fiibnigrum, relucens iuccedit. Augufto florens in horto collegit C. *B. Sc* femen Patavio accepit *Gvttne* rubri *&C* albi nomine, Hsydelbega *Botrii* rubri appellatione.

Planta lattaria Africana Pini fruEluum facie Breyn. Prod.

Planta hzc rara atque peregrina forriia prD caule magnum facit tuber, cinereum, valdc turhidum^ rotundum vel turbinatum, Piniformp, magnitudinispugni Sc amplioris, quantumque exajpeftuexterno colligere licuit carnofum, multis fibris fulcis ab ima fede anguftiore prodeuntibus irmatum. Ramos pra:fertim fiipcrnc.procrudic copiofiflimos, dense in orbem comacos, uncias tres, vel ad fiimrnum quatuor longos, digicalis fbrme crafluudinis, faturequc viridis coloris, qui juxta fummitates niazis craflefcunt, atqufubejrciilis angulofis velutirrquamulis per totum a natura ita formatifunt,ut nonalicer appareant quamfiPinifruaus .eflent imniaturi: in illorum fummitatibus foliolaqusdaiii aneufta, digitum tranfverF.impxnelonga, drafTajrigida, in fuperiore parte canaliculata* atro virorc piftajTithymaliaphylli ab Imperato defcripci, fimillima conipiciunturjlaftefcentia, ficut etiam tota planta laftea ubcrtim alimonia difflmt. Ethoc, inquic Br. quantum ex Planta (quz an adulta vel primum germinans me later) atque figura [uis depidta colonbus obfervare potui, namque plura non licuit.

Methonica Malabar orum, Nienghala Zej/lomnfium^ Lilium Zeylanicum fupvrbum vulgb Herman. Cat. App-

Suftinetur hacc planta *radice* oblonga, ex rotunda nonnihil compreffa, forma anconemfeu litsratn *T>* ex duobus quafi brachiis cohsrentem, referente; foris fufca,intus alba, carnofa, guftiis amarinauieofi, c cujus medio fuperioriangulo prodeunt farmentahsrbacea, rotunda, nodofa, ramofa^kitudine trium quatuorve pedum, qua: vel humi incumbunt, vel vicinasarborcs fcandunt, varioque flexu illas comprehendunt. Cuilibet nodo adhxret folium glabmrrij planuriij politum, latitudine duorum triumve digitorum, longitudine verb prope dodrantali in longuni,recurvum capreolatum mucronem definentia. Ex fummis ramis, aliquando etiam foliorum alls oritur pEdiculus, fuftinqps *florem* nudum, odore quidem vacuum, fed ftruCturx ran rate & colons pulchricudins flores omnes quos Zeylona'flc Malabara fuppetunt long^fuperantem. Conftat verb fex anguftis femidigicum longis, eleEantiffims fimbriatis petaliSj totidem apiculatis *Jlaminibus, Scfiylo*intermedio triculpidato. Primis ab exortu diebus in viridi flavefcit, *Si* FritillariiE ricu propendet, dehinc cxpanditur, ejufque petala, ftamina&ftylus furfum retroque vertuntur, Bcfenfim inaureuni, tandemque exquificlflimum coccineum colorem facelTunt. His omnibus defluxis perficitur *feminarium,* amplitudine NucisJuglandiSj fubitnundum, trigonum, tricapfularc, quod in tres coriaceas tcnaces mepibranas dehifcic, refcrtum *Ctmmibus* parvis angulofis rubris duplici ferie difpofiris.

In Hortis Beverningiano K Fageliano luxunat. Herbis bulbDhsamnibus annumeranda elt. *i*Cuur.

Hippophaes AnguiUara: &Dodonaifive Spina purgatrix J.B. *Hippophaesquibuflam*to*»9* VAMA**MI> u e. Spina purgatrix Anguill.* C- B. *htm Rhammis cathartkm Ole# folio* ejuldem.

Hippophae5 (inquit Anguillara epift. 8.) fabulofis Pebponnefi maritimis, quae nunc *Moret* rt^.rnr nnnir ruin? radix ob vchememem vim purgandi quibufdam *ipxnx* purgancis nominatur. Suffrutex eft fpms duriflimis, fpargit le in comam rotundam, albam: *folia* Dlea: longiora, angulhora Be ccnehora: ne^orem, ncc fruftum vidi. *Radices* palmo longiores Jadleum fuccum frangend3 fundunt amarillimum, odore gravi: Similem plantam in Italia non reperi.

Parkinfonus Glaftindam Hon.Belli pro Hippophae Diofcoridishabec.

Hippopliarftum quorundam Dalechampio ex planta licca e M lita infula mifla delineata^ quacnam ftirps fit nefcimus. Echinopus Plucarchi quibufdam *J.B,* force Echinopoda Crctica Belli fuenc.

Par. U77- A'»-?B- *D.Jo.Banifier* Nucem Regiam Virginianam primam C. B. qui forma SC liporcliarumab Anghcis differt &c, eandem facit cum Nuce Juglandi Virginienfi alba *Park,* a ligm colorelic difta. Harum varia: liint Tpecies forma *ic* putamims duritie diffcreiitss quemadmodum Europa-i Hie mix eft quam t)e I^ichcrp feu fDiech !^ichcrp |^Ul vacant. Ex hisnucibuslac confidunt Indi quod vo^nt Ijjkftcrp flH?il6, non ex majonbusillis, ut vulc QBauhinus. Ex fimilitudine mum habet cum luo lafteJuglandium Indi lac noftrum ^icHerp vocant-

^ Z Z i L L Z Z X Alltr*

Auclir deſcriptionis Carolina Indigenas ex nucleis hiſce decoquendo oleum ſalubre elicere ſcribit, quod Se Anglis ad uſus culina: frequenter-infervit. Praeftans habetur remedium ad tormina intdtinorum. Sapore eft jucimdo, verùm poftfemeftre fpatium rancefcit K corrumpitur.

Idem DJJanifterNucem Juglandem ſeu Regiam majorem cortice fcabro Be duro, nucho mag no Be dulci *C.B.* eandem elle vult cum nigra Virginienfi *Park,* aligni colors fie didta. Verùm Parkinfonus hanc Nucem nucleum intus minimum claudere fcribit.

· *Fag. ii7y.Iin.iy. Addc,*

Hand generofius contra colicam reperi|^^hmediurn quàm Juglandium membranula lutea amara pulverif Be cum vino data Sim.Paul. Qc^^^Botan. p.99. Be p.f6f.

Tag. IJBB. *I'm.* 22. *Add.* Quercus Virginiana Caftanez folio *D.Tluckmt.*

Tag. I 3 85. *Jm.* 11. *Add.*

Ad menfc5 albosfeu fluxum uteri album] R'. Scubem Quercusin tenuidimurn pulverem redaftum, propina inlafte. Vel 1^. DecDift. foliorum- Qpercus ^v. coag. Leporis 3j. ofto dierum (patio laepius utcntibus curavit veteres fluxus. Idem efficiunt Confolids ma juris radices in ladle coftx Be cutndtx. *D.Hulft.*

Equi Jcutellati fiibalbidi (tlflpplc'grap) fi verno^emppre unum vel alterum pugillum aut manipulunv oculorum aut gemmarum Qiiercus arboris recentium in m odium A vena: conjeceris, illiqus aliquandiu his paſcantur rugricanr, ubi pilos veteres]adunt₃ vel nigriore^ albidorum loco renalcuntur. Hocadlcnbendum Vitriolo Quercus. • Sim.Paul. Quadnparc. Jkrtan. p. 340.

Tag. 1 ^96. *Adfimm f>aginaadd.*

Abizsfoliis pralongis Vinumfimulans.

Hujus ramulum ad me? mifit D. *Doody* Pharmacopoeus Londinenfis, Bofanices apprimè gnarus. Folia Abiegnismultblongiora ut Pinus videri poflint, non tamen binafimul ex eadsm checa exeunt, ſed lingulaè ramis enaicuntur AbietinDrum in modum., creberrima., angufta, in mucicnes acutos *&L* pungentes exeuntia : quern florem Fruftùmve ferat nobis incompertuin. Scribit Cantùm *D. Dovdy* in Horto Edwardi Morgani Weftmonafterii pridem enutrKamPinaltn nomine.

Tag. 140^. Sabina vulgaris nec/lerilis eft, nsquebaccifera^ fed ex oblsrvatione *D. Samuelis Dak* Medici Be Pharmacopcei Brantriendsj vicini & amici noftrij in plantis indagandis Be oblervandis indiiftjü admodum Be curiofi, verè conifera. OHendit ills nobis conos virgis adnafcentes plimmus, Pifis multo minureSj fquamufos, Be ſub ſingulis fquamis ut in aliis hujus generis bina femina occultantes.

Tag. 1408. Arborem vite verè conifcram eſſe hac zftate obfervavi. Fruftus enim fquamofos producit, fie fiib fingulis fquamis bina vel ſingula lemina membranis alata occultantes. De florej an fruftuí contiguus ht^anab eodem fejunftus, nobis nondum conftat.

Tag. 1414- Cedni5 à Goà malccollocatur inter Juniperos, eft enim cunifera, Sc 5abina? Ipccics cujus odorem gravcm fpirau.

P^4./1i. NotanDU u/iam tantiimSaljcis/peciem corticem abjicerej verùm dnasànobis obfcrvatas nimirum prxter hoc loco deſcriptamSalicemnoIlram quartam, five folio auriculato fplendence flexilem : quin SeSalicem à Tho.Wjllifello Darkingz in Surreia oblervatam cum Julo denhflimo tomento ecu cotone conferfto abhis duabus diverfam die fulpicor.

Tag. 1418. *Adfintm fagina add.*

Lm Oftrya Ulmi ſimilis fructu racemoſo Lupulo ſimili.

Tag. 142;. //0.41. *adde,* Potus eximius in colica plumbariis expstitus, IV. Caricarum pinguium ℥4. Aq. font, lb.xij. coq. ad medias pro potu communi. D. *Hulfc* è M S. D. *Fifhzr.*

Tag. 14? 8. *HiflGri£arbQrvpertgrin£fruttumficuififnikmgtrzritis* CluC Exot. /-I. r-11. *adde,*

Fruftuihuic idem eflè videtur fruftus Lance diftusBoncio 1. 6. c. 25. lacvis, cortice-flavo, fiiccum bft^uni, acrem Tithymali inftar ^vulnere inflifto fundens: à quo (in quit) externa tan tùrn facie *Sc* nomine diftat alter qui *Ramp eft an* VDCatur, quod fruftum crinitum denotat, quia Hlamentis quafi ca pi His externe fit munitus. Nuclei utriufque intus conditi cum carne ſua eundem faporem acidum Be vinufam obtinent. Otemmai bores vafta: Be magnz funr, full is LauriAiSj è quibus hi fruttus racematim magjia quantitate pendent fie pulcheirimo afpcdtu utriufque fruftus ardoribus febrilibus relhnguendis exinuè conducunt.

^•1446. Ad vires Pomi addej Potus antinephriticus, Rr. Pom. dulc. aflat, n. ij. Vim albi Aq-font. ana 1b p. Syrup, de Althxa ℥J M. Dibat omni manè lepidè. *Idem.*

Ad dolores accrbill Ophchalmi-r, IV. Pomi dulcis ſub cineribus co<fti pulpam ad ^nij. Canipn^D.-*rxii* Croci3|i. Aii.Kolarùjn Stlaftbiluilicbns. q.s. Fiai Cataplafiua. *Bruel Cbtfnta**. H^ui ab oodem D. *Hulfw.*

Pag.

Pag. 1459. *lin.* 7. *Pro quarta & quinta Meſpili ſpinoſa ſpecie addantur*

4. *Meſpilus ſpinoſa ſive Oxyacantha maxima Virginiana* Herman. Cat. Leyd.

5. *Meſpilus ſpinoſa ſive Oxyacantha Virginiana nigra* ejuſdem *quarum in fluent z cap. mtntlofafta eſt.*

Ibidem pro tertia ſpecie Sorbi foliis integris interponatur,

3. *Sorbus Aucuparia Virginiana foliis Arbuti* Breyn. Prod. Herman. Cat. Leyd. *Breyn.*

Arbuſcula eſt Chamæmeſpilo *J. B.* non valde diſſimilis, duorum aut trium cubitorum altitudine aliquando altior, uno plerumque ſtipite, pollicem craſſo in aliquot ramos ex fuſco vel ſpadiceo cinereos dividitur, Be hunalios minores Terraris foimPd frequentibus eos ve/tiennibus *onutios* Ai bucHimiliOTSjpiDna au tern part e albi can tibus & lanuginoſis. *Fhrzi* in ſummis ramulis pentapetali, candidi, Sorbi Aucupariæ ſimillimi, ſed minus conferti, in umbellam diſpoſiti, quos excipiunt ſupervenientes baccæ colore Sc forma etiam Sorbi Aucupariæ ſimilibus plurimum convenientes, ſed minores in quibus ſemina quoque minora continentur. Septembri floruit.

Pag. 1460. *Pro tertia ſpecie Sorbo affinium foliis integris addatur,*

Cotoneaſter J. B. *Cotoneaſter Geſneri* Park. *Cotoneaſter folio rotundo non ſerrato* C. B. *Chamæmeſpilus Cordi* ejuſdem. *Chamæmeſpilus* Ger. *Epimdis* Lugd. j D [illegible]

Frutex eſt ramoſus, cultiUamenarbareſcens, *cui folia* Mali Cydonio:, averſa parte candicantia Be lanuginoſa, adverſa vero nervoſa Be virentia, minimi per ambitum ſerrata finiiatav pedicujobrevi appenſa. *Flores* concavi, herbacei, pluresjunſti cohærent, quibus ſuccedunt fructus in extremis ramulis, velutinOxyacantha Matthioli ſive Spina alba, bini, terni, vel plures, parvi, compreſſiuſculi, rotundo oblongi in umbilico quinquepartitis feſtiunculis inſigniti, cortice ubi matureſcunt pnm&rubeſcence, cui tamen obduſta eſt lanugo cineracea: Sapor iis acerbus. Oſſicula intus conrinsntur terna aut quaterna, oblonga, hinc angubia, illinc plana, duriuſcula, quæ tamen dentibus facile conteruntur, medullam claudentes albam. Fructum Cluſius dicit colore foris initio ſubflaveſcerite deinde membro, carne intus pallid a, fungoſa, Oxyacantha fere ſapore, quina oſſicula ſive ſemina continente.

Nos in montibus Rheno imminentibus, inque Saleva Be Jura obſervavimus. Frequens oritur in Alpibus, Apennino aliiſq, montibus, utvidere elt apud Cluſium Be J. Bauhinum.

Geſnerus, eumq, ſecuti C. Bauhinus:Parkinſonus, Lugdunenſis hiſtoriæ auctor 5e alii, ex hac plantaduas faciunt, uc J.Bauhino quem ſequimur videtur. Verum C. Bauhinus ncin fidencer affirmat diverias eſſe, ut vulc Geſnerus fed forte eandem Cotoneaſtrum Geſneri & ejuiaemGhamæmeſpilum, quamvis ilia foliis ſit majoribus, nee baccis adebrotundis. Quid Geihero errandi ocuaſionem dediſſe putet J. Bauhinus apud ipſum vide.

Hortis facile aſſueſcit hie frutex, quamvis monticola ſit.

Pag, 1466. *Adſextam ſpeciem Opuntiæ ſeu Ficus Indicæ adde.*

Hanc ſpeciem eſſe puto quam in Horto Chelſeiano a D.Watſio cultam vidimus, ab inſula *Barbados* acceptam, ſoliis longiſſimis, triangularibus, profunde canaliculatis, Be ad angulos foliorum ſpinis ſtellatim diſpoſitis armatis. In Horto D. *Darby* primum culta fuit.

Pag. 1467. *Adfimm capitâ adde,*

Echinomelocactos lanuginoſus tuberculis ſpinoſis undique obſitus fructu ſ. I at en bus ſparſim egredientibus.

Hancraram &nondum deſcriptam ſpeciem in Horto maxime Reverendi Epiſcopi Londinenſis vidimus. Figura eſt globoſa, nullis ſulcis exaratus ad modum præcedentis, neque directis neque tranſverſis; plurimis tuberculis acuminatis e quorum ſummitatibus ſpinæ egrediuntur, unciam circa longis undique obſitus. Tubercula ilthæc denſa hie illic lanugo intercedit, Fructus e latenbus ſbariim exit, Mali granatæ flori nondum expanſo non diſſimilis pallidius duntaxat rubens, quem ſpinæ undique muniunt, ut impune eum contingere non liceat. Singulis 24 horis novas fructus promit. Flos Monopetalos ſummitati fructus inſidet. N. EjuHem omnino figura: Be coloris eſtEchinomelocaſti vulgaris ſulcati fructus. Hæc D. *Tancredus Robinſon,* e cujus notis deſcriptionem noſtram concinnavimus.

Pag. 1485. *Adfintm pagifia pro Loti ſecunda ſpecie add,*

1. Lotus arbor Virginiana fruEtu rubro;

Quam olim Jo.Tradeſcantius in Angliam e Virginia intulit. Hujus florem baſi fructûs cohærentem in ramulo à *D.Doody* in hortoreverendiſſimi *D. Criſpin* collecto, Sead nos tranſmiſſo obſervavimus: Summo autem fructui ſtylus geminus cornuum ſpecie hue illuc reflexus inſidet; unde nos in diſpoſitione arboris Loti erraſſe ſuſpicamur.

Pag. 1485. *Adfintm capitis de Groſſularia addatur;*

Uva criſpa Americana Piſon. p. 141.

Piſo. Menſibus potiſſimum pluviis (quibus magna pars Fructuum hic [in Braſilia] vigere ſolet) Fructifera eſt hæc planta, quæ ex radice alba, longa, filamentoſa, caulibus e viridi albicantibus ad ordinarii Fruticis altitudinem aſſurgit, ſpinis undequaque armata. Cui hinc inde alterna ſerie cum longiſſimis pediculis adnaſcuntur folia diverſæ figuræ & magnitudinis, ſuperiore foliis ſimilia, diluté viridia,

 ad

ad taotum moll la, tenera., ac a tcrgo fecundum longitudinem aculeata. In extrsniitate 5c .medio caulis Kramorum veniunt tres vel *quatuor flofculi,* ex viridiad luteum inclinantcs, pentapetali, cum *jnvXtis jtaminulis* ereftis. Hisfuccedunt/raffz/j, Meipili magnitudine^rptundi, lzves^ colon's cviridi albicantis, Itriis viridibus laturath fecundum longitudinem, mox dilute flavcfcentes, folliculo &pulpa cDnftantes, utUvs crifpx noftrates, faporis acidi grati. *Semina* oibicularia, compreffa, flavcfccntia, figura ferine ut Lent^5 pulpac infperfa, qua; fimul cum fruftibus degluriuntur. Fruftus antequam plane maturuerit lanis xque ac scgib ob gratum acorem ad fitim fedandam inufu eft frequenti-

Pag. 1491- *Addt) adfinem* Cap.V-

Fericlymenum butnih florefuper jKK&JBIort. R. Parif. in Catal. nondum edit arum.

Item, *Peridymmum fvliis famatis variegatu & birfutn ex horto Fulbarn. Rzvercrxtiffimi Epifcopi Londmenjis.*

Tag. I ?M- #». 8. *add.*

*Amygdalo *s£thiopk<e fimilis foliis hints newojts* Breyn. Proi

Pag. 1^14. *Ad'viresNucis mofebat* add.* Ad MammulaJ puellariim quàm par eft graciliorcs proficuum eft oleum Nucis myriftic^ extcrnc ufurpatum unde mammillz brsvi tsmporis fpatio jucundc foioriiri incipiunc. *D. Hulfc z* quodam MS.

Tag. 1j69. *Adjjnem Capità dc Sajfafras adde^ D.Banifter* in CatalogD Plantarum Virgin!endum Saflafras arborcm turn fljr^ndi moda^ turn araneofis fi la mentis in qua: Suabiuliad initar folia rupta ducuntur, adCornum marcm accedersfciibitj nee fruftus aut facultates di/parss *zSz3* unde Corni fpeciern efleaon verctur artererc.

Ydg -1574- *Adfinem paging add.*

Guaiacana Virginian Pijhamm ditla* Park.

AGuaiaco Pacavmo parum differt; eandeme^ plane arborem effc vel fpsciem cjus majorcm fibi perfuadec Parkiiiionus. Inmagnam utiquc arborem adole/citj *ligno* duro, fragili albi^nce, corticc cenui obfeure vindi te£to, ramb plurimis gracihbus tenuiore caneiccnteeorticc veftnis, quosfepiunt /67/Vmulta^Iata pulchra, virhlia, per oiargines xqualia^ BcGuaiaci Patavini fimillima. *Fruftus* forma *be* mdgnirudine Daftylum refert, nigricance cuticula teftus^ *&c* in calyce quatuor duris flcrigidisfoliis conftrudo *uunfitus,* laporc paritcr dulcij cribus vel quatuor intus nuclcis magnis craffis, planis, prz*dft* z (?milibu5 fed dimidio majoribus.

Pag. 158;. *lin.antepenult, add.* Vifci femen Populo albz, pertercbrato aftcorticej infertum gcrminaffb 5c plantulam cdidiffe in horto fuo nobis affirmavit ingenioJiis Vir flcfidedigniflimus *D.Sam. Dcody* PharmacopcEUS Londinenfis, teftelquc advocac fane ldoneos *'D.Martinum Lifter &L* D. *Leonard. Plmckn ct,* Medieiiix Dodlores inpnmis celebres. Nobile Jarte eft hoc experimentum quod longis fcdiucurnis liipcrhac re controvcrfiis Be diiputacionibus fineni imponic. Minim interim maluifle BocanigosBc Philofuphos arguracntii ukio dtrogue habltis CDC annos nc dicam fecula Contcndcre; quaAiiaturam conlulendi *&L* rem ipfam .expenundi laborem, nun lane valds zcuuciolimi, fumerc.

Fag. 1590- &1.16. *Add,*

Tbymtl^ea Afncanafru&u ruberrimv Herman.

Ramulum hujus (lecum vidi apud *D. Plucknet.* D. Plucknet.

Pag. 1 595. /w.25- *Rbamnus Orientals Liguftrifolw3 ftinis atrv-purpureit rtwvis* rum.

Fag. I 6a 6. *Ad finer* capitv dc Rbarnno add.*

Rbawnus Vtrgimanw Pruni folio fruftu nigro3o£ictilo comprejfv apud cundsin Clariff. vi

Pag. 164X. *Ad finem bacciferarum arborum aJJz9*

Oleander minor frugifcr frtidus Creticus Zanoni.

Zan.

A praxedente differt foliis, floribuSj Be fruftibus minonbus-

E *radice* longa, perphxa, rorruolaj repenre, & in radiculas minorcs ramorum in moduni bipartitas, crebras divisi,. colors extriniccus ccrvino, incerius flavo obfeuro, odore f[Etido *&L* acuto rapomm, *cauliculoi* emitcit plunmos, nullo ordine pofit^ teretes, tortuolbs, iria:quale5 corcice flc ligno Oleandrip.acedenris, in inuhipliccsramos divifbs, lupcriusin alios ramufcellos minores bifurcacos folijs vcftitos contiiiis, interdum etiam binis oppofitis, pnoeiquaami in fumma parte; ubi ... piiem congcOa oriuntur, pnccilcncis limilia, veruni anguftiora, liicidiora, pallidiora, cpn... na. craffa & carnosa, Polygngi nivei f foliis lili modo lucida efle pcrTilia. E lpranditis ^J... csf p*:jbus Isu agmmulis cnaLuntur gemmx viiddes, quz menlc Maib *&i* Junio *teheh* ^Perien ^ 7\ oltcndunt, vcrum pauses quàm in pra:cedcnr nimirum duos trtfve auc rummum ^ ^ or " mul eclore Be figuri illms fimUesJ'cd brcviorss. Florw dccidui/r^/w cotidem rclmquunr, per mamritttem prxecdenas frmaibus finules. pi...

Plantá rupta aut contufa ejulmodi odor em foetidum exhalat, unde Be ejufdem quali
particeps efle videtur.

Perennis eft planta, frigoris tamen minus patiens quam fuperior.

Oleander Crttcus fruticofa majur fxtidzts Zanolii.

Zan.

E *radice* perenni, farmentofa, fibrpfa, (atis crafla, tortuofa, repente, *cauliculos* fupra terram funditmultos, undatim flexos reflexofque, fpithamam circiter longos, tenues, teretes, ligno/bs *$c* nodolbs, inferne cinericeos, nonnihil lucidos, pauló fuM^^ flavicantes, fummis ramulis viridibus, in gyrum circa radicis caput terram late occupantes,^^^Btote earn contigennt radices agentes/ad fingulos nodos duos trefve ramulos emittentes, qurWH^mox minores lubdividuntur, unde plantá ipfa foliis (^j^amulis crebris valde denfa apparet. *Folia* ad nodes brevibus pediculis adnexa, plura etiam fimul minora, ex eodem oculo ad nodum, qui craflitie ipliim caulem fupsrat, exeunt, luperne obfeurius viridis[1], fiibtus'pallefcentia, crafla Be denfe, in medio fulcata, Be lineis tenuibus velut fcripta, oblonga, medio latiora, versus utramque extremitatem acutiora, Anthylhdis maritime Aliinefoliac C. *B.* fimilia. Prope fummos caides folio rum ce/pes exit, in quorum medio gemma: aliquot viridante5 exoriuntur, quarum unaquseque multas oblongas fiftulas emktit, qu^ aperca: flofculos rubentes oftendunt, fumma parte in quatuor lacinias feu petala divifos, deDiTum reflexa, forma, Sc CDlore Nerii vulgaris florum, fed multis futpareft) numSris minors, vulgaris Gelfemini flonbus valde fimiles, fed minores, ut iidem plane ut viderentur, ni color differentiam oftenderet, ut Be lingulx quscdam in medio rubentes cum quatuor ftaminibus albis, apices rubros geftantibus, utveluti tptidem iagittae feu fpicula fanguine tinfta appareant. Mediam fiftulam ftylus permeac, ciijus bali5 recepcaculum fru<5tus obtegit, quimenfe Augufto ad maturitatem tendit. *Szmen* in quibiifdam pai vis fruftibus occultatur, colore viridante, forma pyri, cujus apici infidet tenuis qusedam cauda retorta; fruftus maturefcentes, obfeure purpurei Be lucculenti evadunt velut Myrtibaccar, Be tandem cum perficiunturnigri- *Semen* oblongum femini Qtiamoclit fimile, *fed* minus. *Radix* triplici coiticeintegitur, exterior^, quae facile dehbratur, nigricante, media tenera Be flavå, tertiá rubrå veJut Erythrodani, cum medulla in medio lignofa flavicante.

Odor totiLis planta: fcetidus Be ingratus velut floris Dracontii vulgaris, unde Be capitis dolorem inducit, Be oculis nocet non aliter quam Nenum vulgare. 5apor ingratiffimus Be amarus: in manu geitata refpirationi offici^ 6c Naturam totam perturbat, ut non fine ratione veneno£e qualitatis particeps cenfeatur.

Hanc plantam effe exiftimo quam prope 5cajeam in Regno Neapolitano inveni, Be poftea ficcam apud infignem Botanicum jam fatis jumftum *Joan, Mariam Ferro* Pharmacopceum Venetuiii vidi, Periclymeni fupihi pumili appellatione, Floris e^ffdem forma ad Periulymenum accedit, flos etiam fummo fruftui infidet ut in Periclymeno; qui frucltis qualis fuerit in ficca difcernere non licet, pyriformis tamen videtur Be umbilicatus. Folia in ficca crafla videntur glabra, non utraque extremitate acutiora, Be in latiora ut in planta Zanoniana, fed *6* lata ball in mucronein fenfim anguftata *jit* Serpylli foliorum armula in longiora effent.

Urucatu Brajilienfibus Marcgr.

Marcgr.

Planta eft quac fuper arbore *Urucari-iba* nafcitur fine raiice, verum quatuor aut quinque *folia* infenjis lata, bulbum faciunt ovalcm, circiter quatuor digitos longum, qui intus conanet medullain quandam unguenci fafticii confiftentia Be a/peftu, pingusm, ad tadtum fngidam, *Wklbo* vn efcentem, multa adhzc hlamenta iubcilia albida in ie difperfa habentem. Supra bulbumVoJia a fe invicem difcedunt, fi^tque ibi an^ufta, fed in pedalem aut majorem altitudinem excrefcentia, fbperiu5 latiora, lingua: ngura, Be hmilia Squillar, viridia. Qiiodhbet autem folium fecundum longftudinem habet ties nervos. Nee florem fcrt, nee fruftum; inodora eft planta, unguentum quoque illius inodornm. Hoc denique frigidum Be ad^dolores leniendos judicatur aptiilimum atque efficacif fimum: foporem quoqueinducere experientia probatum eft.

Pag. I 647. *Ad finem paging add*,* Carandas Bontii alia ab hac arbor efle videtur quamvis ills [Bontius] candem velit, Be quidem Tamarindus Americanus noftratium aut ei fimillima arbor. Tamarindi enim illius filiquac quas apud illuftrem Virum D. *Gul. Courtme* vidimus, breves compreflc fie monofpermx erant.

Pag. 168 f. *Ad Cap. dt Stapbylodendro adde,* Abrahamus Muntingius duas Staphylodendri trifoliati Virgimiani (pecies depingit, majorem Be minorem.

*Tag** 1707. Platanus Occidentals feu Virginiana] Arborum vetuftiorum, docentc nos *D. Jo*$_m$ *Bamfier* in Catalogo plantarum Virginienfium, non tantum trunci fed Be rami cortices fuos fcabro5 exuunt indeque Be glabri evadunt Be nivis fere inftar candidi. Arbores etiam juniores cortices abjiciunr, virides tamen non albi apparent.

Fag. 1711. *Adfinem Cap. de Barba Jovis adde*$_y$ Abraham. Muntingius in Herbar. Belgic lib. i_m cap.41- plantam quandam depingit Barbx Jovis Antiquorum appellatione, qua? quo pertineat nefcimus, certc hujus lopi non eft- Icon folia oblonga reprafentat extremitatibus fubrotundis, crcbra adebin lurculis ut sos undique occultent.

Pag. I7xz. *Speciebus Anagjridit [w Lahurm adde,* ^Laburnum fpinodim Americanum flore rubro ab Abrahamo Muntingio in Herbario fuo Bdgico ciefcripcum Be depiftum-

*Pa£.*1718. *Ad finem Capitis de Sp&rtio nonfpino/h adde*$_J$ Genifta: quacdam fpecies abAbr.Mun-' tingio 1 • Herbario Eelgico dcpingitur Be ddcribmir, quam latibliam flore luteo parvo vocat. *Pjg.*

*Emmdanda**

Emzndanda.

PAg. T44. P. Hermannus Filicem mollcm feu glabrum vulgari mari noil ramofb acCedentem *J. B. &c* Filicem marem non ramolam pinnulis anguftis raris profundti dentatis *Ger. emac.* pro eadem planta habet; nee nos repugnamus.

Pag, 15^ /. 18. D. Hermannus in (*^aj^o* Hoiti Academic! Lugduno-Batavi p.i(5. Banguen Alcc^e, live, in ille VDcat, Althaea Indic^^^Hb effe nos docuitj hinc ergo ad congeneres Lib. 19. Snft.2. cap. 9. p. 106;. transferenda cft^^^^p

Pag. Eadem /. 47. Caput de Urtica a^W^entem prima: Seftionis partem remnVeatur. Dbfervavi enim in Urtica Romana pilulas lentiniferas Be fiudtus racemofos in eadem planta f quod 3c aliis *\Jcticx* fpeciebu5 commune eflc puto.

Ptff.io^ /- *antepenult.* AmarantU5 Siculus fpicatus radice perenni P. *SOCCOTL* non reftE collocitur inter AmarantosSericeos, fi inudu genuinus Amararitus lit, quod non puto: Amaranto potiùs affinis aut fimilis-videtur.

Vag.ix^. Kali floridum repefis aizoides Ncapolitanum *Col.* ad Chry/anthemi aizoidis Lib. 14. cap. 4. defcripei genus percinec, ideoque hinc illuc cransfcrendum eft-

r^ji44- '-46- *f°ft vtrba ill** primum Clafii *aJJe₉* Imo non accedcre tamum, fed eandem plane plantain cfle exiftimo^ fiquidem inhorcum tranllatus *Sc* cidtus a *D. Sam. Dale* unum vel alterumramulum-emifit, 8c in omnibus ddenprioni Hieracii PannDnid I·*Cluf.* re-fpondere deprehenliia ell, ideo hit: expungendum, *8c* cum fpecic (eptinia Cipitis VII. conjungendum eft.

PagiG-$. I. 40. Species nona, nimirum Conyza wulibus rubentibus, flore luteo nudo hoc in loco expungatur, nam repetitur p. ^9}. ad quern locum in noftra mcthodo, non obftantc gravi Con^s odore pertinet.

Fag, 172,- Afltiquam jam fentcntiam reliimo, fpeciem qiurtam feu Jarobcram montanam non laciniatam noftratem eandem plantam efle cum fecundaleujcicnbxa Pannr?nica folio non laciniato '*J* B.* ut ex planta inhorto *D.Dale* culra cum deltviptione Clufii CDllitaappanut.

^^••?9?" Ql^ de Arzogatl leu Mhabih Mexicana Hernandez nimis fdtJnanter /cripfi revocoy C£ poll iecundas cogitationes earn 5c genere Be lpecie cum, arimirabili Pcruviana convenirc agnofco.

Pag. 417. P. Hermannus Laferpitium foliis anguftioribus, dilutè virentibusj conjugatim difpolitì5 *Mortfoni* pro eadem planta habet cunyJLaierpitio Gallico *J. B.*

Pag. 540. Origanum montis Sipyli gsij'Jna Diftamni fpscies nobis videtur.

Pag. 619- Hiftorii Sagittariz *addc,* Idem etiam obfervavit diligentiflimus Botanicus *D.DooJy,* qui in omnibus Sagitcaria: plant is bulbum feu tuber qualis a Bauhino depingitur infra lLnum in iplam Tcnum lolidam deiixum inveniriad me fcripfit. Notandum tamen non iri hoc tan turn planta folia hoc modo variant fed in aliis etiamaquaticis, utv. g. PotamogitDnelatifolio, cui paiiter folia aquis Immerfa graminea funt^ at qux aquas luperant lata 5t fubrotunda, ut in ejus descriptions pftendiuius.

T^a£- 1\1-* Rapunculus Creticus Pctromarula diftus hinc rcmovendus, Sc ad Rapunculosgaleatos transfer end us eft.

Pag. 78o^C. Hermannus Lcucoiis aftinem Tripolmm Anguillar^ & Leiiconirn mantimum *Cawtr.* pro ipedvdilhnifia a noftj o LJULUIO maritimu lacitolio ponit.

*PagiW** itapiftrum floreLeucoii marinnnij nelcio quo cafu in eadem pagina repetitur.

Pag. B18. DefcriptitJ qua: lubjicitur ritulo *Rapbain a^uatki* Ger.Park, *&c.* ^l aherius plant^j nimirum RadicuLr lylvcftns five paluflns *J. B.* Rapiftri aquatici Tab. Raphani aquatici Rapiltri folio *C.B.* Ideoque deleantur verba ilia. *Promde Rapbanw aquaticui Tab: & tjufdem Rapiftrum aqxatiuum nan different fpecie.*

Png$_m$ B59. /. 30. Species ilia *Thlafpi verum primum Diofcoridis* Zanonio difla ad fcquens capuC tranferatur, fiquidem in cjus vafculo membrana filiquas liiftcrminans ad laticudinem filiqua: tranfver(i eft. £adcm auteni videtur Thlafpi Alexandrine Corculi *J, B$_m$* p. 834. dslcriptc?, ideoqus cum illo conjungenda-

Pag. 866- *fpec* 17- Tiihymalum marinmum feu ERilam raram *£* Lio Venetorum infula, florc albo *Cat. Horf. Rrg. Parif.* Paul. Hermannus Apocym lpeciem fdcit, vocàtque Apocynum mancinium creftuni Venenim flare albo: Ec ceitè nobis olim ex ramulis ficcis [nam plantam virentem nondum videre concigit) fpecies Tithymali non c(Ib videbatur, Itxl plants longè diver/i.

Pag. 89 J. Chamzbalani kguminolx vires nefcio quo cafu ad p. 899. tranflatiLathyro Vicisformi Iiibnedtuntur, ide&qucilhnc hue removenda: liint.

Pag. 912. PaiomiriobasduasPifonisSennxl^ecies efle non Orobi iD. Hermanno didici. Hac zftatc utraque mihi fiiccrevit ex femmibus ab ornatiffimo Viro D. *Spragge* acceptis.

Pag. 911 Abfu5 etiam eodem docencei Sennz fpeciem cfle agnovi. Adde Synon. Abflis foliis Trifolii *J. B.*

PaX. 996- Species duodecima feu Lychnis fylvellris alba /pica reflexa *Botan, Monfp.* eadem eft proximò icqucnci, i e. Lychnidi flore albo minima noltrati. Vide addicamcnta. *D. Dale* Lychnidem aivenlem nino.em An.^licani *Part,* in arvis propc Colcelhum uivcntim pro eadem liabet, ncc nos rcpugnaniiiir. Vide qus defcriptionem p. 1004.

Pag. loyi. JmicarurSalm.iniiccnlis dcfunpcio repetitur. Habecur fuperius Lib.4. cap- 17- P- in. *i\:S)* cf jrri d^bcat nobis nnndum conflar: hie ramen *i* placet delcatur.

Pag. 1^7-_ Spccicmr^tyledonisujidecimam, feu Sanicuhm Alpiiiam crenatam umbiJicopallido eandem cfle puto cum icxca, ideoque rranflita illuc ruulo dcfcnptio hie dclcarur.

Pag. jof f.

Tag. 105 J. Gratiola Hyſſbpoides Be Agcratum purpureumDalechampii male adjiciuntur capiti de Refeda \ luñmque fingula proprium caput conftituere debent.

: jw-ID7?. Linum tercium Be quarturn Moriſono deſcripta non differreputamus à derima fpecis ieu Lino fylveftri ccEruleo perenni HDftrate; nam &: hujus eciam haca^ftace duas fpecies obfervavimus alteram caulibus ereftis, foliis lacioribus capitulis majoribus, aheram caulibus terram versus re- ^in^foliisanRuftiDrib^cap^ minoribus.

Pag. in$- ^ *Mteptnuk.* Allium montanum majus Anglicum Newtoni, id elt, Allium Holmetife ad hunc locum non percinet, non enim bulbum habac ex mulcis nucleis compolitunij utnos umiſſa inter transfer en dum particula [Non] faho opinaii fumus^ fed fimplicem turiicatum : cflq, ex Dbfervatione D. *Sam. Dale,* qui in Hortoillud colui^Jiihil aliud quam * Scorodopraflum pnmum Clufii: ideóque hie expungatur, & cum IlI0 conjurigatur- Nptandum aucsm Porrum Syriacum *Tab.* i. c. fylveftre folio latiffimo *C.B.* plantam efle longe divsriama S^oradoprailo primo *Cluf.* nonutfufpicakamnj eandem. *p.M21 de- *ftrifram.'*

Fag- II^I. Yucca Brafiliana K Americana Muntingii ftellatae folio mucronato Be obtufo ad hunc locum non pertinent, led Mandiocz ex qua panis Caflavi fit, fpecies funt.

Fag. 1445. *Ad finem Zaptjs* VII- *addc*$_M$ Ananam fylveftrem Acollac eundem fruticem efle cum Kaida Horti Malabarici à peritiffimo Botanico D. Jacobo Breynio illud in Prodromo innuente$_3$ didici • ideòque hiftoria ejus inter Anomalas tradita in Capite de Anana p. 133 j. hue transferable

Fag. 1663. Pequea five Pekia x. Pifonis bis ponitur.

Cohnil Hort. Malab. bis ponitur p. 17;4. Be in Appendice p. 1891.

Fru6lu5 Samparantan diftus bis ponicur p. I744J 6c p. 1 BI 5-

In delcriptionefolii LJuintiuin^ p. 1797. lin. 38. acutiitf ponitur pro obtufius.

Libet hlc adHiftoriam condmmandani Stirpium nonnullarum Indicarum, Mexicanarumj Perficarum, Africanarum K Virginienfium nomina à me omiflk ex Hernandez 8c Reecho, Indicibus Jacobi *Zanonii* Fafciuulo rariorum *Jacobi Breynii*$_9$ Be Catalogo *Joannis Baniftzr* excerpta adjicere.

EX

EX INDIGIBUS

JACDBI 2A NTETJ II BONONIENSIS.

A

J4 *Givan.*
Akafa.
A. JLAkled, Specks Croci Indici.
Akafonum five Arkafvnum, Manga fylvzftr is. Hujus figura & defcriptio in aliquibus conueniunt cum Odallam H. M- *in aliis ut feminum par wit ate, dijferunt.*
Ala, fzu Zingiber Cbinznfz.
jiladar Uroci fpecizs.
Ala dial.
Albu, Jptcies qua Alou H. M.
Allium Indicum.
AUo.
Amarkand.
Ambari fagi.
Am bet i.
Ampururi.
[illegible]
Angle arbor.
Anicigan.
Anna Var[tcha i. e. *Arna Vifci Indicij ftu Plant* parajitha fpecitt.*
Antacca.
Arbor 5. *Gtorgii.*
*Arbor jilt a ex qua A*ves nidos Juos fufpendunt.*
*Arbor Indica max. falfo Idolorum cultui dicata *vr detur eJJ'e Atti-meer-Alou* H. M. *qu<£ Ficus eft fptcits fjgomniHTn Arborum Indicurum maxima.*
Arvor ferdSmblia argentea.
Archam arbw, cujus radix Mater Dei dicitur. Fo* Jia *babet tnpartita, foltda ut Mjrtus; Florem album; è cujus mzdio oritur fruilus fquamatus figuram pifcis babens.*
Arxi /ive Ada arbor.
Arita feu Rita.
Arumha Mjrobalani fpecitj.
Aruja.
Atta.

B

Bablia.
Baccbion.
Badam arbor.
Babila arbor.
Bahinda.
Bar Zambul.
Bafilicum Indicum J)h.
BzbU.
Bendi.
[illegible]ajba arbor.
[illegible]
Bil.
Bingbz.
Birli JpecizM Palmxw
[illegible]
[illegible]ogra.
*Brtmm {I've Blitum Bengal**
Brttum Ambvr.*
[illegible]
Bulilla, an Bdilla H. M
Bnin2 Bmkhini.

C

Caggiu feu Cbaggik Arbor,
Earda arbor.
Card ilia arbor.
Carangia.
*Cafunda fzu Cafcunda frutex**
Cata, Tartanz.
Cetorz,on frutzx.
Curafani fzu Jjfozft. Curafen.
Ci& thara.
Cbiadkzn.
Liamba pua.
Ciarati.
Ciaruans feu Herba Trinit,
Cickna.
Cirti Cucumzr'u fpzeizs.
Ciurata feu Rota aut Canna Indica.
Cerundi.
Criata herb.*
Cruni.
Crulli mufla.

D

Danti five Stipfdanti.
Dudbaliw
Durli.

Fangbzla.
Fxmculum marinum Syria.
*Flos Vavonis**
Flos Pzrfidis.

G

Catgbzrt.
Garar NtUu
Gbarfalli.
Gbondi arbor
Giambua.
Giafon, arbor parva,
Ginthz gintha.
Guburlt.
Gulfi.
Gmg.

H

Hzrenda dux fpeciej.
Hortnlana.

I

Ignis cali Herba.
Ijrli arbor.

K

Kadi Tumba.
*Kaggiun fpzazi P*lm*D*3jhftr<t·*
Kagfriu, arbor, Laggin cadcrn videtur: <v. m U
KagniUm.
tJ& [illegible] matam

Kalii kardor radix.
Kalumba.
Kampedi Fudeli.
Kanadi.
Kembtri.
Kantefen <vel Kara Syriaca radix.
Kannu.
Karante arbor.
Karute arbor procera.
Kata pineka.
Khevan.
Khink.
Kiriata.
Kokus infularum.
Kodria.
Koni vulgv Ralla.
Krididi.
Kudi, Anneko.
Kucli arbor parva.
Kuper kuti Herba refens.
Kumba.
*Kurulu**
k#rut arbor parva.
Kufeta.
Kura kufa.

Lt

Lamba vulgv Giacca de Bufeio.
Laun.
Lai ... *vulgo* ...
Le ...
cits Bintamburu *vote tjufdm ftgn* ... *Zey-hnmfibus ditto,* Herman. Cat. Lcyd
Licchia.
Limber dux fpccits.*
Linda arbor.
Linbra, arbor.
LondaL
Luceragg?.

M

Mako.
Macongoi
Makorna.
Malkangoni fruBus.
Aland Jabo. Her.*
Mandara.
Mamtkdi.
Mdrbetb Herba.
MajJUra.
Meluk.
Morns Indica vulgo Cafi.
Munda.

Muri kuL

N

Nai.
Nagdon.
Nagli feu Naccem.
Harandi.
"Narnbtdi,
Narwa feu Naral.
Nilica ... *Nilicamaram* H. M. ... *Acacie foliis^*
Nsd.
Nimbera.

O

*Ddelbinga**
Oghfi.
Oiid Mogre.
Oxalis Perfica.

P

VaberabuL
Tacali arbor parva.
Pagnas. ,
Fflguiera arbor
Faire arbor.
Tanna feu Bethel.
Tanna tali,
FMstohcfeu Giancoma, an Jangomai Garcia ?
P
FanriKaJli.
FaperambttL
Taragb fm Pharangh.
Paravgi
ParcoL
Panngha.
ParmL
Par mi kanti arbor.
Pateki fm Vripilk
Pangiota.*
Phutia.
Pila.
Pimbul arbor
PinpaL
Pinkeuii Pinxeni.
Ptti phanda.
Putakeri.
Puna.

R.

Radix Pzlufa & Peluz,.
Rad. Ran Varuua feu Dantora.
Rad. Nai.
Rad. Kua.
Raifink.
Rambe Arbor.
Rambulon.
Ranabil radix.
Rangandual.
Ranguri
Rarondera.
Ratdegal Arbor.
Rinda.
Ringhini.
Rodali herb a.
Roftrage, Arbor.
Rodibula.
Rumbera, Rambora.

S.

Sab on.
Sabranta Herba.
Sabfin & Samb Savan ittm> Anteka.
SaifcuSairain.
Sakat.
Samba arbor
Sanderfar & Sander Pal. arbor.
Sanderlak •frutex.
Sapuri.
Satura.
Sa'vargbi.
Sciruli.
Scivan & Saivan arborprocera.
Siabon,
Supbucaia arbor.
Suran, Surandi arbor
Surna.

T.

Tamberi Pagi.
Tan.
Tankda.
Tapberi, nidttt I ramo fufptrifus.
Tarara.

Tota

Tota Vari,
Tttdttmes.
Teti kani.
Topfi, arbor.
Tttfigur.
Tj, arbor farvz,

V.

Vaar feu fora.
Vartti.
Vxar Vanti.
Varua chart) arbor farva.
Vafnagha,
Vmdftu Jflu, Herba.

Vtfub Mogri.
Ulba, Heria.
Umbra, arbor magna,
Undari.
Vpalfcri.

Z.

ZalanJa,Htrh.
Zsmbal, Frutix.
Zi>mbul, arbor,
Zambulon,
Zaffar, bulbm, An Crocus ?
Zafuan ml Cbisfu.
Zuui,

Index efl Plantarunt quorum Icones & Defcriptiones ex India mifo Frater Mattbaus S. fofephi Carmelitanm difcalceatus ex urbe Kegio in Lombardia.

S^onnullarum ex his Figure # Defcriptioms habentur in Hifioria *BotanicafacobiZanmii. Vt v.g.*

*

I. li Liadul live Asdalbul Herbs Indica:, quarn ita defcnbic praicuftus frater Matthauis.
i-\ *Feka* habet lat.i & oblonga ; f lores albos, unico ramo infiidentes, in qua funt aliqua *fo-*JL _&. liufcula cordis hgur^, inter qjvβc natcunrur flofculi, qui habenc odorein quafi fimilem porno maturo, & induduntur linulis foliolorum, in quibus apparet caput vacca; cum inis cornibus; unde Gentiles qui vaccas adorant pulmentum tali capitciaciunt*

i. AlliHj nomenAIoufeuFicusIndica:fpeciemdenotat.
Arbor eft grandis, habet foha rnagnaj !at.i, plans & mollia, odorc fylveftri. *Flares* producit colon's purpurej. Fiuftusfert quafi ut ficus, fed defuper acutus, colore rubro, faporcacido: Semen incfufum eft *valdi* amaruni, Frudus vim habet corroborandi refrigerandique, FOIJK utimtur Indi ad inflammationes, &c-

3. Archam arbor.
Hujts radix Mater Dai dicitur. Folia liabet tripartita, ibbda ut Myrtus: Flos eft albus, e enjus medio oritur frudua fquamatus figuram pilcis habens, qui in puivcrem redadus 8c cum aqua bibirm eft optimum reniediiim pro Fcbribus.

4. Butu.1, S- Brutiia. Hujus icon kabctur abiquc defcriptionc.

5. Bucbc
Cni foUifcngulari.i; fiorcs intiis flavi, in bafi rubicundifluni, qti.ifi quinas cicatrices contincntes, unde^Wcicatncum dicitur. Radix trita pro renum dolore adhibetur, flos vuro fanguinis profltiviumliftit.

6. Bulilia eft Bulbus l(]uamofcs fimilis Ltjio, e cujus medio oritur *ca*!n,* qui erigirur ad fex palnios aculeis circundatus, in vertice emittens pyramidem Aro noftro fimilemj rotundis fruciibus CLimpofitam, qui colore & forma vidcntuc Corall, inter quos exeunt aliqua angufta *Sc* undo/a folia Lonchici afpera: fimiita, colors roiacco ieptenumque numcruni non excedentia. FniAus duriflimi (lint, virtutem habent (iftendi ianguinem, ibio carnk tarSu ubi funt venar, applicanturque in pujverc ad Huxum finguinis fcdaadum, & conrei imc lilis qui non poflunt retmere cibum pro ftomachi imbedllirate.
Cannam viv.iin Ipinofam venenofam St mordferam pro figmentohabea Datiirumcn canna quA-tlam capita fquamato in BrafiJia *Pae&oiatmgt* difta.

T- Carda arbor Indica.
Limones cujus folia fricata dant odorem ficut folia Cedri, ... ftillantur ad fluxum fedandum, fpirintque ambo odorem fuaviffimum. Fructus eft ... ardo major *flora* de Limone, flores fimiles Cedri. Cortex fructus eft durus inftar Granatorum. Pulpa induia iecundo toitice duriflimo & crallb eft vifcofa ac fapore infipida; Semen inclufum *at* Jicut LirnoniSj *kd* non tain durum ncc amamtq, Hoc fiudlu utuntur Gentiles antequam maturefcat ad aperitum cxcitandtini.

%• Oirtii'i.i arbor Indicjj
Folu habet icnkj plana, cordis figura. Radicis decoato febrim toilit. Folia trita &dho folio mvoiuta & in cinere calido fepiitta pro omnibus animalibus funt protkua.

9. igH arbor pagi Ends dwfti in infulaSolor, nulla hujus deicripao habctur fed ic«l tantum.

10. ILinaJiku KonadciiidKrOrlenwlUhciba,
*Rut*** eft (ubeiof*. yaldc craila & icabroftj qua; plurimas radicuLiscniittlr; in vcrti«- *miila* tote, pam quiden, led lougion, inter qua; aliquot affinpuw rirguLr, J at. alntudineiB qniqquc, (isv palnui-um, quorum in mot non abfitnii»: e oj trU lUmina ^0(ieunt) apicc:, m f[immi ut « [lSura cordl-- lu BOMS /pirant odorem ut longe tentjia

1 r Lamba,

II. Lamba, arbor eſt valde alta, naſcirurque in Jocis Tylveſtribus, *cujus* folia ſum parva, Parietariæ noRrs /Jmilia: Ramos haber *longos,* arquali proportion *diihmes; FruOas ſmulss* nuci, /aDnrc Ceraforiim, coloris aurei: ideoque inuheres eos colligunt ad ringendos capilJos; fed dam me ſupplicii: nam idprohibetufj quia isiervantuiprD Avibns. 'j"

E Faſcicub rariorum plant arum Jacobi Breynii.

A.

ABſinchio Seriphio ſiniilis Cap. B. Sp.
Alcaea minor Africana, Alchxx facie, florc purpureo \>arvo.
Arbor roſea prima, ſeu Arbuti folio, florc flavo.
5ccunda, five 5cyracis folio, *Tm Rhym.*
Arbor lucensHalicacabi fruftu. An Arbor lucens Jamaycenſis noſtras ?
Alphodelus major ramofus Cap. B.Sp-

B.

Bellis Emci folin incana, C. B. Sp,
Bugloflum Africanum Echii folio.

C.

Camphorat* ſimilis, longius radicata.
AUera, niagis hir/uta.
Chamapgeniſta C-B.Sp.
Chcnopodz ſimilis planfa mirabilis Africana, Echini *Alpini* facie, ſed minime ſpinoſe.
Chryninthemum Africanuiji pumilum^ foliis Abſinthii Alpini umbellifcri minoris.
Corruda ſpinis horrida, foliis Aſparagi Sylveſlris Africana.
Corruda Afiicnna Hippuris faciff-
Cynoglofliirti Africanum myrtifoliuiTi-
Cynoſbrchis Cap.B.Sp.

E.

Elichryſbn minus Africanum, floreaureo.
Erica Coris folio /Ethiopica, flore purpurco tetrapetalo.
Erica Serpylli folio jEthiopica, flore purpureo pulchro.
Eupatono affinis Suffrutex Encoides capitatus, Cons ſeujunipcri folio Cap. B. Sp.

F.

Frutex /Ethiopicus fBliis Alaterni-
——— Myrriformis *D. Ttn. Rhyne.*
——— Yi... i. Clufii folii
———Africanus foliis Buxi.
———.Africanus, fruticisternbilis Narbonenſium foliis, capituhsoblongisfquamoſis.
Frucexanonymus, foliis Lauri tini minons.
———foliis Chamsgcnifts Cretica:.
———lckuminofus Myrtifohus, fihqua hirfuta, Anonicfis montana: praecocis purpures himceſcenns *Mvrifon.* facie-
Fucus carnoiiis coralloidc5 C.B.Sp.

G.

Geranium Malva: folio odoratum, flore purpureo Cap. B. Sp. *D. Ten Rbynt.*
———Myrrhidisfol. /Echiopicum parvum.
———noftu olens iEchiopicum, foliis Myrrhidis anzuftioribii5 minus hirliiris.
———noftu olens Echiopicum lanuginoJum, foliis Myrrhidis Jatioribus minuſque Jaciniatisj*flr)rc rubro vel purpureo pereleganti.
Geniſtac Afpalachoides polyanchos major Cap. B. Sp.
Geni/la affinis Africana flore crrrulso, alatis 6c punftatis foliis aſperiufculis.
Gladiolus, flore pendulo.
———major ramofiis, flo. cceruleo amplo.
———mcdius, flo. majors*
——— minor gramineus, flo. parvo ctcruleo.
———min. gram. flo. parvo pulchro vanegato.
Gramen triglochin bulbofum Monomotapcnfe.

H;

Hyacinthi 8c Cotyledonis faciem mediam obtinens Planta Africana, floribus luteis longiffimis atque ftriatis, GladiolusImperialis *Tm Rbyne.*

M.

Mairubiuin album minus Africanum, calyculis amplis.
Monorchis C- B. Sp.

O.

Olii5 atrum Africanum-
Ornithogalum urnbellaturn maximum Cap. B.Sp.

P.

Perfoliato anguftifolio montano *Col.* ſimilisPlanra umbelliFera nova, fruftu criplici membranacco C. B. Sp-
Pimpinella maxima Africana flore purpureo.
Planta Corios folio Africana.
Planta fruticelcens Africana perrara, foliis Peucedani, floribus conglomeracis, Herba: caftae Americans nunnihil ſimilibus.
Planra foliis Ru/ii minoribus C...

S.

Sanamunda Africana i. five foliis anguſtiſſimis candicantibus.
———1- Sive foliis Serpylli minoribus aſperiuſculis, capitulis Thymi.
———;. Sive foliis Serpylli majoribus incanu.
———4- Sive foliis glabris acutis.
———5- Sive sricoides major.
———5- Sive ericoide5 minor, ramulis admodum lanuginoſis.
Solanumfpinofiim arboreſcens C.B. Sp.
StEchadiArabicsHmilu C.B. Sp.

T.

Thymclxa yEthiopica foliis Puflerin^ mioor C.B. Sp.

V.

Virgaaurca Africana foliisEricac bacciferr,
———foliis Linarix minoribus.

E Catalogo hue trarifmiflb *Anno* 1680. quern compofuit eruditiffimus Vir & confummatiflimus Botanicus D. *fohannes 'Bamfter* Plantarum a feipfo in Virginia obfervatarum.

A.

Aliine Spergula latifolia reptans.
tiecabung« folio.

Althaa iucea Pimpinelk majoris folio, florihns parvis, feminibus roftratk Folia hujus plants pcdiculis inluknt.

Althaea magna Aceris folio, cortice Cannabino, floribus pan-is femtna rotatim in fummitate cauiium, finguia fingidis cuticulis roftratis co-' operta ferens.

Akni'a magna quinquecapfularis, cortice Cannabino, roliis integris fubtus albicantibus, floribqsmagnis exfundofaturatcrubroalbis.

Alth. magna quinquccapfularisj cortice CannabiO toJiis Mal7arun) modo divjlisj fubtus viridibus.

Ambrofia inotlora foliis non divifis.
gigantea inotbra foliis afperis trifidis, ,

Anchufa lutea minor, quam Indi Paccoon vocant feipfos ea pingentes.

Anemone boiofia fylveftris alba.

Apocynum eie<2um non ramofiim folio fubrorundo, umbellis florum rubris.

Apoc- ered._ non ramo£ lariore folio, umbellis flomm aibicanribus.

Apoc.ere&, minus, umbella florum Candida.

Apoc. ereft. non ram. Aiclepiadis folio, umbellis florum rubennbus.

y Apoc minus non baefcens, caule & foliis hirfiitii, floribus faturatc; luteis.

Apocercd. non ram. RorisinarimToliisurnbellis riorum candkiii.

Apoc. petrxmn ramofiim Salicis rLfto.

Apoc. Jcandens, capfiijis bre?ibus Jpinis afperU.

Apoc. fcand. capfulis alatis.

Apoc. fcand. capfulis planis.
Hæc omnia filiq las ferunc tuinsntci.

Apoc. erect. ramof. njjcauje mbente, foiiis oblongis parv ISJ iiJiquis [ex flofculis aibis] tcnuiffimis, biu.Kini *ad* cxtrcmitatcs conjunftis.

Arifarum :ripiiylluiii, pene viridi.

Ari£ tripk miniiijpeneatro-i-ubeiKe.

Ant Dracontii foliis pcnelongoacuminato.

Arum aqiiatiamij foiiis *in* acumen dclinentibus, finduviri da.

Arumlluitaru, pens nudo.

C

Car^LuiiJ^a'iMJespLjrp. foliis fubmjs incanis, capita vilooio.

CiryophylLiM 8orefcraperalbo.

,CaJt:; nea pumil i rsccmolo fr^ftu parvo, in lingulis capfuiis echiiutisunico, Cftc €!)tt!fjUii--jsni. Autoi- deienptioms Carolina: ex hac nuc.; Chocolaum fieii refertnoji multoinferiorcm ci q *ax* ex Cacao fit.

Ccnuurium nunos caule quadrato alato, fJox carneo amplo, umbilico lu :x.

Centaurium luteum Afcyroides.

Clematis purpurea repens p nabs ilorum coriacek

Clem. erecta, humilis n >n i'jmofa. foliis iiibrod H

Codilearu *tlatc* majori In loo* ui^aiatfis piocui « motu.

Conyza comilea acris Americana,

Cucumis/rudu minimo viridi, ad maturitatem perdu<ao nigricante. Frudus Bri'onis aJb« bacca non muJto major eft, cu^us primoaf pecla fpeci«m efle putaveram.

D.

Dens cantijus fiore luteo.

Digitalis flora pallido tranfparenti, foliis &cauk molii hiribtie imbutis.

Digit: rubra minor, labiii riorum pattilis, foljis parvis anguftis.

Digit, lutea elabor Jace.i: nigra foliis.
luteaaltera, foiiis tenuiiis difleftis thecis florum fbliaceis.
parva comis coccineis.

E

Eryngium campeftre Yucca; foliis, fpinis tenellis nine inde marginibLisappofitis.

Euonymus capfiifis eleganter butiatis.

F.

Filix mas foliis intcgns auriculatis.
mas rachi leu, nervo medioalara.
fbemina foliis pee margines pulverulentii, feminibus ftmbriatis.

Fumaria filiquo_(a ltitea.
Siliquofa altcm grumoG radice, floribus gemellis ad labia conjundis,

Fungus (exftercorc equino)capillaceus capittilo j-ondoj nigro punctilio in fummitate notato. Ex recenti fimo *tio&si* exoritur cauliculis eredii, *vix* digitum longis, capillorum inirar tenuibus nee minus ctenfls feu confems- Singuli Cauliculi parviiio globufo *zqaco* COronantur, qui in film ma fiii parte ma cub parva nigra Limacis oculo fimili iniigmtur.

G.

Gentian* affinis foliis glabris (erratb, fioribus Ra*nx* referentibus.

Gladiolus cxruleus hexapetalos, cauls ctiam gla* diato.

Grarioh foliis latioribus ferratis.

H.

Hcdcra trifolia Canadenfis foliis finuatis.

Helleborine flore rotundo ktco, purpureis venis ftriato. *<Zi}t* fl^ocbtifinc ffetcer.

Helxine late icandens feminibus majoribas.

Helxine frutefcens Bryonia: nigra; foliis, capfulij triquetns amplis Pergamenis.

Hieracium fruocofuro latifolium toliis punAuw & venis languineis notatts.

Hyacinthus Occidentalis flore palliJ e cæruleo.

Hypericum paa'um caule guadiato feu Afcyron minimum.

Hyper, pumiium femper virens caule compreffo lignco; ad bina iatera alato, fbre lut«ot««-petalo, feu Crux S Andrex.

Hyper, frutcfcens luteum Philiyrrhe* foliis.

Jacea

J.

Tacea non ramofa tubcrofa radicc, .foliis plunmis rigidis peranguftis, flores fcrens multos parvns ruWes acaules in fpica ad caulem felfilcs.

lac nan ram. tub. rad. foliis lationbus Mores le-r'ens pauciores, majores, fqnamis hiantibus armatosBcpeditulisciiriisinlidBnces.

Jacobara lanata folus brevibus iubrocundis, lanata altera foliis longis anguftis.

lafminUTi-avboreum fains amplis, oblongis, Ju-pernc'virenribus, fubtus leni canitię pubefecntibus, flores albos in qiiatuDr lacinias longas anguftas ad umbilicum ufquepartitosraçematim ierens.

Iris aculeata oaedfera arbtfca minus fcrax.

Iris cojrulca latifolta Be anguftifolw.

Chamz-Irisverna odorariffima, hnfblia coerulea repens.

L.

pfeudo-Lathyruslutsus glaber/iliquis tumentibus, auolicem (emmum fenem continencibus.

pfAido-Lath: luchirrucus filiq. tument.CDntinentibus duplicem fsriem feminum-

Laurus Tinus floribus albidis ckgnw bul at.s. Ftenondum ap.rtus pyxidi S M. Magdahna: Cte nonnunquam piftam vidi) limihs elt.

Lilio-nardlTus humilis albus.

Lilium S.Martagon flonbusrefleas exluteo-rubentibus, purpureis maculis deganter notatis.

Lilium S.Martagonpufillum florib. minuuflimis herbaceis. Caulem habet vix dodrancalem.verricillo foliorum unico cinftum, cujus Iimmitas quatuor floribus reflexis 5dlanibgnDh floribus magnitudinc haud ^qualibus, pediculis parvis infideniibuscoronamur.

Lilium Squilk folns, denticell.s parvis ad maigm.5 Latis. Cable eft alto, nudo, ad cu,us Jniimitaccm prodeunc flores in fpica fcffiles, peralis *yxnc* ad imum (ut lbqui amanc teaalcs) quafi erafis; ftaminibus. fex (fi non male memini) purpuro-coeruleis, mole lua aKquannilum depreffis. Flos quamvis afccftu non admodum pulcher fi: pcrgratumi, habtf. o-durem Uadicem habet imbneacam inJtar Lilu, folia craffa [illegible] Sempervivi fpecies eft.

Lonchitis maxima foliis planis i. e. non dentatis, nec pulverulentis marginibus notatis unoin [illegible] foliorum utrumque protrudens [illegible] anguftioribus, pulvereum [illegible] lentibus compoſitum, quafi in capfulis [illegible]

Lonchitis major Polypodii facie. Hæc atque [illegible] aut vulgaris fimili modo florida eft.

Lychnis plumaria alba, foliis ad genic [illegible] in grata [illegible] pufitis, thecis florum mra=nt, bui.

Lyfimachia lutea minor, foliis & floribus purpu-reo punctatis.

Lyfimachia filiquofa lutea minor.

M.

Melifia elatior foliis magnis dentatis glabris, ad pediculum binis: flores odoratos luteos parvulos [illegible] bina quafi [illegible] fummitate caulium racemiatim ferens.

Mercurialis tricocca hermaphroditica, f. ad foliorum juncturas ex foliolis cristatis Julifera fimul ac fructum ferens.

[illegible] denſe complicatus Cupreffi foliis [illegible] In rupe quadam prope Sabinas [illegible] foliis Cupreffi.

Myrrhis minorprocumbens, feu potius Cerefolium.

N.

Nuxveficaria Virginiana *Park.*

O.

Orchis palmata elcgans lutea cum bngls calcaribus luteis, palmacalutea minor nullis calcaribus. Hermaphroditica, flore minors, calcars longiore.

Origanum floribus amplisluteiSj purpurCo maculatis, cujus caulis fub quovis verticillo decem vel duodecimofoliis eft circumcinftus.

Ong. cujus ramorum iummitates floribus dilutfc rubris in verticillos congeftis coronantur.

Orig. foliis ad fummkatem caulium canis, floribus multis pallide coeruleis in cymis ramDrum dense Itipatis.

Ornichogalum luteum parvum foliis gramineis hirfutis.

Drobinche radics dentata caule Be flore albo. Flos ejus quern unicum in uno cauls Goodyeri Orobanuhc5 fimilis eft fed major. Concept a cull feminahs venter feu pars protuberans non rotunda eftfedcanaliculara.

P.

Pepo frudlu parvo compreilo.

Phalangium ramofum flohbus *dVh\s,* aifundum viridibus.

Phalangium album non ramofum floribus albis ad caulem fpica dm fetlilibus.

Phyllitis parva faxatilis per fummitates folii prolifsra.

Pifum fpontaneumpurpureum.

Plantago aquaticalatiore folio.

Polygala feu Flos ambarvalis floribus luteis in capuc oblongum CDngeftis.

Polyg.rubra fpica parva compafta.

Polygala fpicata rubra major foliis *ic* caulibus cirulefcentibus.

Pol. quadrifolia S.crudata floribus ex viridi rubencibus, in globum CDmpaftis,

Pol. quadnf. minor fpica parva rubMHL

Polygonatum ramofum caplula pflBratica, *va.-* mufum pcrfbliatum flore ochroleucocapfula trigona.

Polypodium parvum foliis minutim ferratii.

Polypodium minus alcerum Scolopendrise facie.

PocamogitDn Virginianum.

Q.

Quercus variac fpecieSj i .Pumila. i. Alba. 3. Rubra. 4- Hilpanic*. 5. Caftaneac folio. 6. Pini auc Salicis foliis. 7. Fruticofa. Harumprimam in Hiitoria, quintam in Appendice mbminimus.

R.

Ranunculus Thaliftri folio, radice grumofa; Anemonefylv.

Rapuntum minimum glabrum. In uliginoiis minus glabrum flore pallidiore.

Rhamnus PruniFolius fruftu nigro, ofUculo comprciTo. CtjcblacHI^ato.

Rhus ramis ex ftipite pullulantibus glabris. Huju5 truncus carpi craflitiem nunquam fiiperat, pollici5 raro excedic. Baccx fapore func fublalfb cum pungenti illo acore qui in Tamarindis fencitur nnxco-

Rubia parva foliolis ad geniculum unumquodquc binisj {lore cteiuko firtulolo.

Aaaaaaaa 2 Rub.

Rub. parvâ lacifolia foliis ad genic binis, flors rubente-

S.

Saniculafeu Auricula urfi Cydamini flore.
SaMifraga petrara Aliincfolia.
Sedumlaxatib parvum, caiile gracili aphyllo, floribus rubentibus.
5olanum verticillatum latifolium molle, floribus obfoletè rubris,bacci5 lutcis.
5ol. verticill. anguftiorc fobo, flore ochroleuco.
Sol. triphyllum flo- tripetalo, atro-purpurco, in fuliurum finu abfque pediculo feflili.
Staphis agria fol. dilutè viridibus.
Scramonium fundofloris cccruleD^ pomis longiuribus ſpinis armatis.

T-

Tiichomane5 major foliis longis auriculatis.

U.

Valeriana Grarca feu Valeriana csruha minor.
Veronica pratenlis Scrpyllifolia.
Viola tricolor nudo caul^ foliis t^nuius difleflis.
Viola alaba(lrit^5pentaphylisaj Cochhani fapo-rc, Nafturtii /pecies.
Urtica urens major feminibusrotundisj compreffis loculamentii viridibus inclufis Be in caulis fummitais raccmatim diſpoſiti.

Inter femina ad me è Virginia tranfmifla, *Armv* 16B7. ab codem *D. Banifter,* rionnulla invenio quorum nomina *in hoc* Cablogonon habentun v. g.
Erigeron (frutex marie) Halimi folio : Senedo arborefcens Atriphcis folio.
Eryngiunl Plinii Portulacs foliis àD. *Spragge* acsprum.
Euonymu5 (nimalè memini) Pyracanthac folifs.
Lyiimachia lutea corniculata niantima.
Cynogloflum csruleum BuglolTi foliis:)
Senx ipuriz tres fpecies quarum Una filiquis eft hirfutis à *D.Spraggz* acceptar. Dus à me fatx germinàrunt Be plantas produxerunc, quac dua: ipecift Paiominobg à Pifone defcriptt eflè videbantur.
Piftacia nigra Cor^li folio *D. Spragge.*
Ulmus fruftu Lupulino.
,Ricinus parvus Urtica: folio.
Convolvulus bicaplularis feminibus pappo ahfif.
Phalangium ipicatum flofculo Arbuteo bullato aurso.
Lithuipermum floribus r ultra tis.
Ricinus frutefcens Fici foliis,
Gram en marinum echinatum. Hujus feniinA efiam à *D.Spragfrt* accept quarhaexftats inhorto ſata germinarunt^ led nondum ad frugem pervenerunt.

COM-

COMPENDIUM
Hiftoriae PJantarutn Mexicanarum
F-RANCISCl HERNANDEZ

PRIMUS LIBER

Ajit dz Tlantis in gemn, nimirum de earum nominibus, conVmientiis t? differentils, de gmeratbmbus trmutatimibus, f>artibw,faporibus,&,c. iz quibtis not Libraprimy Hiftoriæ kujus diximus quantum fufficere arbitramur.

LIBER SECUNDUS. CAP. L

Coapatli *S. Tlamacaz^uipan* Hcrnatii *Corymbifzra Mzxkana Perflcifolia, flore parvo ochrohmi>, radke odorata.*

RAdixflatum difcutit, ofla CDnfolidat, urinam evocat. Jus decofti dicitur evacuando cunre dyfcnterias. Cortex radicis ^ P- pondcrc pernovem dies continuos devoratus doJor^ ejue Venersa ortu5 bnirs psrhibetur. Idem fsbres quartanas fug at.

Cap* x. Coapatli IL *S.* Teoitztlae: *Corymbiftra Mexkana Lirnmi*folio> flore luteo> radkz odorata,*

TsmpcramentD *Si* viribus cum precedents CDiivenit.

Coapatli III. *S.* DeTepequaquiluo: *PappofaMzxicana trifhyttos, flort albo^radkz tubzrofd.*

His ob convenientiam in. nomine B£ viribus fubneftemus,

Coapatli IV. *S ^uauhnacenftm* CAP. XII. *dtferiptam fvliv oblong after* in cauh per interval!' tern** floribm nudis, fallidis, filofis\radke odor at a.*

Vide duas alias plantas *Coapatli* nomine, frigida temperie, infra *lib.* 8. *cap. $$.&* yG.

Ac quia JAnnDCatJo eft Column*) in prima *Coapatli* Synonymum eft *Tlamaca-ztjuipan,* quod nomen invenimus in aliis plantis, quarum imagines & nomina tantum in exemplaribus exstant fol. 4 c4. in alia parum variante figura, fub nomine *Tlamacazqui* Papam vel Coapatli, quæ figura tertiæ defcriptæ Coapatli quodammodo affinis videtur; an Pictoris varia fors, vel Plantæ varietas fit proponitur expendenda.

Cap. \. *Texaxapotla Hern.* 5. Ptarmica Indica Linifolia repensflore pallido, mali Medici odore. Naiibus admoca fternutamenta movet, unde confert gravedini.

Cap. 4. *Xochinacauli* 5.Flos Auriculae Oregioella * *Cluf Drejuelai Hughes,* quac Hifpanica vox eft « E eodem Auricula: fignificatu. Hujus Boris mencionem fecimus in Capite dc *Cacao l.iy.. p. 1*67 r. at /. x/Ti f. plantar delcriptionem omifimus, quac hujufmodi eft, Arbor longis Be anguftis eft/o/i/ir, viroreexaturato rinftis, 6c tepediculo veluc marcidDpropendentibusin inferiora. *Flora* incus purpurafcunt, extern'e herbacei, auricularum *fxnb* forma, jucundo odore. *FruBm* eft filiqua, longicudine /ex unciaruni, craflicie vero uniu^digifi: *Stmm*\T$n** exmurua compreffione fiunr angulofa, liintque colon's ikngiuinci. Clufiusfloris hujufce folium pro corcice fruftus alicujus habuic. Nihil hoc florc frequenriu5 in Indorum emporiis venditur.

Huicflorivald^iTmilis flos *Toloxochitl* cap. 10. defcripti, nili quod plenus fit, & colore ntfnnihil variet; Chocolati etiampariter potioni admilcEtur.

Cap. 5. *Xocococoxocbitl* feu Piper Tavafci: in hiftoria noftra defcribitur fub nomine Amomi odors Caryophylli pag. 1507.

Cap. 6. Acocotli, feu Corymbifera MexicanJ rubero/ir, foliis Nardi., flore pflJJide rubente. Viribus & ceniperamenro non mu/tuni d/fferra *Coapatli.*

Cap. 7. ^w/g^S- *DcixnbitL* Folijs An, caulibusftEiiiculaceis geniculatis. Nee floras, nee fruftus dercribic, undc ad quod genus pertineatnoslatet. Caules duncaxat condiri fcribit, fed Sc crudes edulc5 effe, fapore Sc odore graco. tarundem pine virium eft cum praccedentc.

Aaaaaaaa; Cap,

Cap. 8. *Apoyomatl S. ?hatz,iſtranda₃* Cyperus Americanus, Radix S.Helen*. Vide Hiſtor. noſtræ pag. i??9-

Cap. 9. *Atepocapatli. Flore* eſtradiato coccineo: *Foliis* Amygdalinis, ex adverſo binis; *radicibus* tuberoſis,

Sterilitati à frigida intemperie mederi dicitur. Be febres fugare.

Cap, 10. Eſt de Calyophyllo aromarico; dequo noſin Hiitnoltrae l.ifi.p. i jog. abundè egiimis.

Cap. ii. Dc Cinnamomo; dequoſie noſprolixè Hiſt. P.1559.&C

Cap. 12. De *Coapath* IV. quartinos cDgnominibusplantis in initio libriſubjunximus.

Cap. 13. *CumlZitti* S. Afarum Mechuanicurii; Rè<5tius cum Terentib Cacaliam Michuacanicanij foliis vitigineisferratis, floribus luteis dixerim. *Radkibus* eſt fibroſis, odoraris. *Folia* exſementia Columnar ad Comiſam Matthioliaccedunt.

Temperamento Beviribus cum prarcedentibus ferè cohveniunt radices, qux folx in uſu ſunt Be ab incolis magni Runt ob odorem jucundiſſimum, Moſchi xmuluni.

Cap. 14. *Hoitztiloxitl,* Arbor Anethinareſinifera, Liquidambaris plants par eſt, *ſtipitt* reſto, kvi, extra exaturato virore tinfto, intus candicante; *foliis* oblongisacuminatis ierratis, [icon pinnata rcprjeſenrar, ex pluribus conjugationibus cum impari in extremo compoſira] *floribus* pallidis guſtu K odore quavii fui parte mirè refert Anethunij ejuſque effeſtus, Be efficaciusprxſtat.

Fruſtum ligniubicunque infddiatur ſtatim radices agit.

Cap. 15. *Tlilxochitl* ſeu *Vaynillas,* de hoc egimus *Hiſt.* 1. x;. c. IJ, p. 1; 3 D.

Cap. *16. Axixtlacotlj* 5. Virga diureticaab effeſtu urinas educendi diſta *Foliis* eſt Anchuſe,minoribus ferratis, hirliicis, per longum venoſis, *radice* Hellebori albi, fibrata, pdora; *floribus* parvis, et albo pallefcentibus, veluc coacei vatis, odoratis, acrifque ſaporis.

Cap. 17. *Hoitzxocbitl,* S. Arbor Lonchifolia, *Foliis* eſt Myrtinis longè majoribus [quinqueuncias longis,dua5 lacis] rigido Be mfeſto mucrohe; *floribus* coccineis, quos nlo transfixes lndi in emporiis fiiis venchint, qui *&c* utenni funt flc cardiaci, inque condimentis *&c* dapibus Croci vicem praſtantj [Ffutfii5 Porno ſimilis, colore Amygdala:, cui florem infediſſe videtur]

Cap. 18. *Cbicbtcpatli,* S. Chamxdrys Mexicana, foliis aiperis, floribus luteis, *Flores* circa pbſtremo5 caules coacervatij Be calycibus oblongis GontsAi: *Mia* odorara,amara; if^/jcfurculDlajpariter odorata, at amarirudinis ferè expers, acris, Appetentiam excitat. Duac aliz cognomines. at diverſi generis- Vid. p. ^64, ^6y.

Cap. 19. *Hucuuiro,* Salvifolia Mexicana, floribus promifcufc cyaneis atque coccineis, *Folialonzis* Pedicuhs appenſa, adexortum latiora, fubalbicantia; *Radix* tenui5,longaj Odor & ſapor Laven£i-Lt:. Extenus appoſita medecur dolori ventriculi.

Cap. 20. *ToloxochitlArifiotbyea^* Arbor eſt magna, foliis Mali Medic*, duplo loſigioribus qux abſcedentia veſtigia in caule relinquunt. FJosodoratus, polypctalos, externa parts media virefcen*, circum oras ex cinereolute/cens, quatuor digitorum diametropetalisinterna partecavis Bcpurpurorubciꝶibu5, in extremo luteſcentibus, pinguibus Be glutiriofis, ſingulis pollicem zquantibus, umbons medio virente. *Flora* effigies nDn parum ſimilis HDII *Xvcbinacault* cap.4. deſcripci, 8e eundem uſum prjeſtant, paritèrqusadmifcetur pDtioni Chocolata:- Cardiacus eſt Beuterinus, ſterilicatis remedium.

Cap.21. *Tztafllacocotic* S. Hcrba Lonchifolia, Dodrantss quatuor aha eſt, *foliis* oblongis aſperis; *floribus* caiidencibus, calycibus parvis teſlis; *radice* liirculoio, fuſco cortics, odorata Bere(ino/a, dolores icdance, tufa St cievorata.

Cap.23. *fyifaltcTlacopatli,* 5 Convolvulus Cinnamomeus, à radicis ſapore reſinoſo &odoratoj VolubiJis eſt herba, *foliis* cordiformibus fed longionbus Be magis acuminatiSj venolis, ^lutinoiis Be Jalivoſis, cicbns; *Radtct* lucea, RhaphanoiTiiuli, digitum minimum craſſa, ſaporis rednofiK odorati. Naſcitur in calidis. Diuretica eſt Be febrifuga, hydropicismedetur^ Be CDnvuliionem emxs curat.

Cap. 23. *Toz,owtoHi$_M$* S.JuncU5 capiratus, *Radices* fundit capilLuas; *caules* terercs, Jacves, cavos, & in cacuniine *capitula* lutea oblonga: *Radices* dulccs, odoratar. Bechica clt, cephalica, diuretica, cardiaca, urerina, aftiingens, undefluxusomnescurat.

Cap.24- *Tomabisaftla cvpath* S. ArHlolochia Mexicana: Hujus deſcriptiDncm vide in Appendice.

Cap. 25. Caninga arbor, Lignum Aromaricum Monardis. vid. Hiſt.p 180I-

Cap.x : *Tz,tle-Huayopath,* 5.Radix Caryophyllea, *FoUm* Mab Limoni^ lubtus candicanribus SC hudatiSj iupernè nigncancibus. *FUribm* candicancibus modicis, *frmBu* parvo orbiculari : *Radicibus* candidis, acnbii5 odoraris Caryophyllorum, quorum vicsni (iipplcre pofllintin cibo *&C* Hicdic:ımcntis.

In calidis *Tdarnx* collibus nalbitur.

LIBER TERTIUS. CAP. I.

Copal Qyahuitl *S. Arbor CopaQifzra* I. *Cepalcabmtl Ggmara* *;«</Cluf Exot. *far,i^$_m$*

COpn/InJis (ucalibi moNUimLis) quodhbet gummi genus ſignificat, ied quod ab hac Arbore *I* ^i^ Jcariſiwt.i fli.it *?&fNbxM* ira diciuur, nobis inHiſtbria è Monardc deſcrip^- T ^ procera, foliis queinorum hoi mi *SL* magnirudinc [pinnulis foliorum inrcJUgc, toha cium pmnata pinguntur è pluribus hujuſmodi pinnarum coniuganonibus compoſita; media eaam Lofta tjuibus pinnar aLlnL«rtu,niir membranis uciiiia, foliaceis auſta eſt uc in Lcntilcu] Fruftu oborundo &: purpuralceatc Liummi *I\nnrc*

Cap.

dui I Patlahuac; S. Arbor Copallifera II. feu latifolia. Mediocri eft magnitu- hoi obfuniorum perguam fimilibus cu formi, magnitudans, tUmen am colore fquallemi. Gummi ftillar non abfirmle przcedenti, fed parq''S

Cap. 3. Oprf *%c*qubxiotl;* S. CDpalliFera III. Leprofa difta, quod Tci. membranam e r ^ r ,n exuat; /Mfc Bft parvis oblongs [fain numeronffimas pinnatim ad uiiam coftam ann xa M tat, adqumdeCmiu(queCDniugat.onCS] fruftu acinofo, fingulatim dependent- tum mi D ^

Cap.4. C^Totopecenfe, Copallifera IV. Mai. Medics foliis Lurat viridibT Trbor di

Cap. 5. r .« ^ •&«**/, S. Copallifera V. montana, Arbor eft medians, uncdonisfolio fHii jaset. folia icon piypata reprsfentat] fruftu Glandibusfirnili, quend.m vduti Strobilinum con tine qW r n i m lucida 6ertfinDfa opadam (ahvi, atqueincludentem intra fe nudenm candidum ad m&A Num. Thus Indicum djcicur.

Cap. 6. *Cutli**. *Copalli,* Copallifera VI. leprofa II. Arbor eft mediocris, foliis obrotundis parvis iLinirqueracematimdependemibus..pxyacanth^firnilibus, vald£ odorati5 glutinosi/quc. Folia ad- nocantcTerentio, hcu Be ngnra limihafunt folns iiliqua: arboris. * "««, *u

Cap. 7. *Tecopal J^uabaitl Pitz.ab»ac* S. CopallifeFaVII. Icptiphylla Fo/i» Jt ninniric: v" nimeferratis; fruftu panro, rotundo, Piped figuri non ablSndi, fed B c M t o / n S E i J i : per lncervalla ramis appenfis. & oinuvs acinis

Cap. 8. *Xocbi copallii* aliis *Xarapixjia,* an Xolochcopalli Gomara: apud Clufium Exot D « - ? Copdlifera VIII. menthsfDhis profundiu*fgrratis. Arbor eft mediocris, ftipiribus i i » » ^ odo:is"- liquor Exftillans fulrus eft, Limonum odorem valdc referens, Thurislndici generibu/annumeran" dus. F./w adnocante Columna, ^' polhces longa, duos Iata, obfeure virentia. *Flares* ex bneis CT lydbus dilute virentibus, denfis ftaminibus IUCBIS compafti. An Balfamum Uiticx folio Indis *xJa* diftumMonard. cap.9? de quo Hiftor. p. 1758.

Cap. 9. *Maquixocbi copatti,* S. Copallifera IX. foliis Mali Medics, floribus coccineis. Arbor efl magna, ftipice candicanubus punftis diftinfto. Hujus gummi *Animl* nDnnullis vocacur

Czp. I o.Hofyuabuitl tea Cb,Ili arbor. Arbur Mexicana cortice amaro, fniftu in orbi'culis ftellatis ftipiti adnafcsntibus. Duum eft generum, Alterum *Jtipit,* rnagno, levi, fulvo, Be lencareferto me- duJla; *Flonbm* candicantibus/i/^maximis. *Frn8us* Ponticis nucibus par eft, candenci luteaque ob duftus raembrana, Sc aman lapons. Altemm foliis Mali Medici fed majoribus. De huius eummi quodincifo cortice cmanat, *HMdifto* Chocolate imerdum admifcerifolitononnuUa ePifbnilman- tifla Aromatica petita vide Hift. noft. 1671. Plura de ejus viribus vide hoc in loco.

Cap. 11. Arbor Balfamifcra I. *Hern. Hoitx,iloxitl.* Dehac vide Hiftor. p. 1758.

Cap. Ii. *Huacemx,* Balfamifera II. baccifcra. Arbor eft medioeris aJtitudinis *6c* craffitiei, materie firma, incorruptibili,odora; *foliis* luceis denarii amplitudinc ; *fiore* parvo candicante, baccis Lauri E corticc, confrafto, aqua maccrato, demum infolato 6c cxpreffo liquor balfamicus extorquetur Excrahitur etiam exrolus ftillaticius liquor ad mulra utilis. Surculi ad dentifcalpia commendantur,

Cap. 1;. Ballamiferalll. *MaripendatH* difta. De qua eginius Hiftor. p. I7?g.

Cap. 14- Balfamifera IV. De Tolu difta, defcripraHift.noft. p. 1758.

Cap. 1J. *MoUe* arbor, Lentilcus Peruana, Defcribitur Hiftor. noftrx p. 15 Bz.

Cap. 16. *Tecomabaea.* De qua vide Hift or. noft. p. 1846.

Cap. 17. *Tlabvehloca J3>uabuitl,* 5. Caragna, Defcript. vid.HiftDr. p. 1B47.

Cap. 18. *Xocbhcotzo guahuitl,* S. Liquidambari arbor. Hift. p. 1B48.

Cap. 19. *Txsac JZuaubxiotl, S.* Galiopifera, Arbor eft mediociis, /o/ia obrotundis, ftipitibus BCD». diculis rubentibus. Gummi ftillat can^idum acris faporis, ad dylenterias urile, quod anuam in qua infutidicurlafteo tingit colore Ballami Antiquorum inftar.

Cap. *10. Copaltic,* S. Arbor Copallifera cuticulam exuens, Ocymi foliis, fruftu Oxyacamh^ Gummi in filtendis dy/entcriis celebratur. Hoc etiam aqua: inftillatum in lac folvitur.

Cap. ii. *Tz,ina Zancuitlaquahuitl, S.* Arbor Laccifera.Folia Acaciaj^gyptiaca; ei attribuic ftipit5s pnrpureo5. De Laccavid. Hift.noft. p. 155;.

Cap. xi- *Ez.<juabuitl S.* Draco arbor, de qua vide Hift. p. ij^S.

Cap. 13- *EzquabuitI fscan&iguaubnabuacen/ts,* Foliis eft magis Drbiculatis, hirfutls Bcafperis,crat *fo* cortice, radice furculofa, juxta aquas nafcens, ad eadem ucilisad qua; prarcedens.

Cap. 14. *Mt&quitl* S.Siliqua Acacia:, de Acacia vid. Hiftor. noft. p. 976, 977.

Cap.zj. *Mtz.<juitl* Michuacanenfis, Acacia No. Hifpania: II. Foliis eft exiliDrib. Mizquid vulga- gari, fie fpinis caret.

Cap.iS. *Hucipocboil* Huaxacenfis, SRicinus No. Hiipan. inrcritur Hift.noftrae Append, p.185^

Cap. 17. *SsJJafrat* arbor, de qua nos Hift. p. 1 5 68.

Cap.iB. *Tocpatli,* Arbufcula Mexic. Rhaphani fykeftris foliis, fiWibus candicantibus. Radix fur- culofa, acris, odura, Liu venerea: medetur.

Cap. 19. *Hoaxacan* S. Lignum Santhim, vid. Hift. noft. p. i68y. Guayacum.

Cap. 30. *Tobualxxbitl,* Arbor noftiflora 5ambuci fbliis 6c umbellis. At *Folia* (errata nonfunt; *fifcuU* orbiculares Scpallentes; tfewiraccmatim dependentes, per maturitatem purpurei.* Turnores difcucic aut maturar, pulvis inlperliis medetur ulceribus inlanab. fcabiei, leprar, 8cc.

Cap. 5'. *Cayolix,an* S. *Tepozan,* Arbor falvifolia, Thus redt)lens, Medioch eft magnitudine,/s/;- *tt* Salvia maJDribus fuperne virennbus, fubtusfubalbidis, pmguibus, Verbafci modo hirfucis; *Florc in* extremis ramis medico ac luteo & in Corymborum formam vcliit cDmpofitD. Diureticurri eft uteri- nis convenic affeftibus. Extnnlecus impofita radices, cortices auc folia tumores (olvunt, Be ulceribus medentur.

Cap.;i. *Na*abuaquab*itl,* S.Morbi Gallici arbor, magna eft & excelfa, foliis Olez, odoratis 5C laris, Fruftus e trunco enacus rateniDs longos componic, cujus pediculus rubet, baccz vcrbiuntvi- ndes. *Nanabvaquahjitl* p. 389. depifta huic cadcm eft.

Cap

Cap. % %. *Sastubtkparfi* S. Arbor ignea, Nerion five Rhododendron Mexicaniim. A noftj ate Ke-Ho, adnocanteColumna, rnagnituoine differt, foliis Iongirudinis pedalis 8c latitudinis poJIieum ;£, & quod nervuli foiiorum circa folii oras conjungantur. Eodem obiervante, Nerium eriam noftrc cosloj non lac, led copiofum hteutn fuccum Apocyno fimilem habet, in radke tarn en copiofum album lac ennttit. Idem obfei vavit in Periplocis & vulgari Afclepiade. iid. Ajinot. in Recch. p.865J.

Cap. J4. *Jfyauhjjac,* Arbor fcetida Mali Medico foliis actuninatis. Cortex aftrin git, & fluxum.iki coercet. Succus naribus.-mraausfternutarnenta excitat.

Cap.;?. *Xikxocbttl,* Arbor pentaphyllos Mcxicatia fioribus capiliaceis coccineis & albis. Flcrcs ante foiiorum exonuin proferc. Turn Defcriptio, turn figura, notante Column a, Goffipio Jndico Poiw: Ital. fatisaptcconvenlunt, ni folia ineodem pediculo feptena haberet.

Cap. 36. *Caeafoltm,* Baccifera Cerafifolia, floribus cojruleis,, acims purpuio-nigricantibu/ -[Folia a ftri ngu nr, u nd e diar rri ceas com pe fcunt, &c. ' •- *v;*

Cap. 57. *Tkquixotbitl,* Arbor Mexicana Mali Medics *foliis,* Cynorrhodi hWj K&i'i'odore. Totoannofloret. Floscodionemjuvat&coiiimendanditialitijscausiChocolataiadi.iifccmr.

Cap. ;8. *TiaUtnatl,* S. Aibor vomitoriajTiifcJiaeft/o&jtfSalvix pinguionbus *&c* molHonbus, floribus fpicatis, parv-is, coccineis, ex quibus acini producuntur. Si Aii&or (mquic Columna) proacinis iiliquas pofnillet *facile* ad Atiag^-rin referri poflenticon *8c* vires; fiquidem vim ei c.tttharticam *M-* tribuit. E|ufciem nominiscft alia planta longe divcrfa p. 410. Sed p. 451, adeft iconfimilis fubSynonynio vocabulo *Tztae tlatamatl.*

Cap. ;9. *Cbatalhuk,* S. Caffiafylvdrris. Vid.Hift, noft. p. 1747. Inreliquiscmn Caffia fift. Brafiliana *atifiGBfttaak,* floris colore Iuteo ab eadem differr.

Cap. 40. eft dePalma coccifera, dequa nos prolixe p. 1^6. & fequentibus.

Cap.4f. *Achioil,*Medicina ringendo apta, ie. Urucu. Via Hifhp.1771.

Cap. 41. *Bubti Cojolti,* Palmar ipecies, Areca S. Fautd dicta nobis videtur.

Cap. 4^. *Yicoii* S. P-tlma raontana, Arbor eft fniticans, duos trtifvc ab radice ftipites edensj/^4 Ionga^anguitaj crafla, Iridis terc fimilia, led longe majoraj acervatim ab extremis ftipitibus orientia ; *pro* hcxapetaloSj albos, odoros, racematim dependentes; ex quibus generantur *fritilm* firoh)!is{sinUcs. E foliiseofere modoquoCannabisparatis filafiuntlinteisftoreitquetexendis pcrquam idonca, fiimiora iis quaexMctl.

ILx deicriptione luc Arbor Draconis dida: fpecies cfie videtur. Icon *Tecotlqux* Iiabccur p. 44j. non convenit Draconi arbori, at nee huic defcripnoni. Vidcnotas Tcrcndi.

Cap. 44. *Nofili* S. Ttinai urn genus, de quibusvid. Hift. 0.1464.

Cap. 4?- *Noclttz,rx>pa!ti* S. Coccus Lidicus, *Cecbinelt,* Hi/V p. 14^5.

Cap.46. *Cacava-^mbuitl* S. ArborCacavifcra, vid. Hift. p.1670.

Cap. 47. *Anaemic* S. Papyrus lutea, S. *Ttptematl,* Sycomoius Saxatiiis. Dua; ftnt fpecies, Prifna arbor eft magna foliis Hedera; amplisj pinguibus,, obrotLindis cordatis, altera partc ex viridi pa!-lentibiiSj altera fulvis. In ipfis ftipittbus, qui Fiailnei funt & lenes in modum Sycomoi i, *frvBxs* Ficubus parvis fimilisj Jemine minuto ac fulvo refotus. Adha:ret ftxis non mediocriter fpcAando inira-culo. Radices nondum excuflb la£te cathartics: funt. Sccunda fpecies codem nomine & temperaniento prardita, virgamm reciarnm leviumque ufum Untum pra:ftat,

Op.4ti. *Cepalxtxbctl* S, Pniniformis gummofa, l'oliis eft obrotundis Pruni; fni&u Mcdicis MaUt fimili, prxdulci, Talde adftringente, 6i (alivarn Jhll.inte impensc glutinolam, qu« diarrbais & djjfenterus medcttn. Materios Opei ibus iateftinis aptiffima eft.

C'ap. 49. *Cepjtlxteittl* altera, S. Pi-«niftjrmi3 Rtimmala 11. toll is »ft mnjoribllS alias K mil lbU5: FfU- *B.u* minis aut Nucibus Juglaootbus fimili forma & magnitudine; pra'cedenci viribus & forma conganer, nimifum aftringens *Si* glutinans, fa pore dula.

Cap. jo. Tanurindusj Lte quo vide Hift. p. *17*.

Cap.51. *Xalxochtl* S»Pomumarenof.un i.e. GoyavefeuQuayavaHift. p. 1455^.

Cap. 51. Planta *Cacbto* vocata. Vide Hift. p. 1859. Exahomm retamdefcribir.

Cap.5;. *Hrtzmomaxaili* S. ArborCornigcra, Foliis eft Tamarindijfloribusluteis, filiquis cfailcntis. Cornua Taurims vaidefimiliainiripitc & ramis prodeunr. FoJra infipidaj venenis tamcri adt'erfai i dicuntur. Gene; amor intra conjjcula Formice morlii nodvjc. Q An Cornua *hxc fmt* excre-*Iccntix* a Koimicisilliscxcitatx^ anc* aculeorum leu /pinarum gcncre& natura?

Cap.^4- *Quaahitytbuetli^* Avcllani[1] cathartica:. De hiseginuis Hiflor.p.1181. Huic tribiiit^fi-fuwjnagnunij fulvumfic contorcum; *folm* Rhododendnangufta&longa. Vide etiamHift.noftrs p. 1837.

Cap. j ^ . *Quaubajuhujth* 1. S. Caffia fiftula^Ue qua nos Hift. p. 1746.

Cap. 56. *Qttmktycbiutli* \. Aibor Cucurbitifera nudeis pmeifornnbus catharticis. vid. Hift.p.l8;°» Tribiiic ,'.i!x>n ioii,(magna, Ijppa; iimilia,angiiIoJ,i; f ruciuni Nud jug land i Jimilem, (rrobilos terrios, toruiem fecrccoi civicatifaus, n&ftratibib, Pmeis nucibus form.i, inagmtudine, cruft:iBcnuacjj pares.

Cap. 57. *guwhtUtLtzhi,* Arbor flu Au orbicular!, ftriato,crepitante; Foliis eft Mori, majoribus, ferratis, vertf>ii5.1-mctL;,per niataiit.itcm (ecunduni ftr«s deliifcens magno cum nnpetu & fbnituvc-loo tnrmenn bellici 'rumpitur, d;,otiecim cuciter iindemconnnens, exquibus bwnmenibrananu-dati btarnt- pur^nc. V ra

trtpet.1- *ht turn mpi-*

Cap. {«. *Ah..* *ml,* Arbor Queiciforniis iruftu butyraceo. Folia Mali Medic* mapm, 1 sr iora: Pn, ,„ pr-rtociuin forma & magnitudme, came butyracca, nudeo *tolida* *J'''* *^''' ':i *E* nucleii per cxprewoocoieJidtui oleum Ainygdalinofiiiiuft .

(Arbor prunifera trifolia, frudu Cotonw forma, offis n -x nuci (imih fiuctu, nudeo vencnato Moiurdis, cuju*'

[1] 1J¥. ^Pomu ingeft* fbninum ctwieiliant. *

» S.AjTOiia, Anon Ovisdi cflc videtur Hift. nwft. p.1651.

Cap,

Cap. 61. *guauhxilotl,* Arbor cu curbinFera triFolia, fruftu mofbhato. Flares cymbalorum habent Fornam; Fruttus dulcis eft &: edulis; folia Fpinofa, in nonnullis tamen fpinis carent.

Cap. 61. *Uoacbamacballis,* d foliorum Forma Colubn maxilla: fimili difta, Arbor filiquofa femine LencifDrmi folio *CoammpiUi.* Fruftiis 1 pi can flint. Arbor eft magna.

Cap- 63. *Tlapakz,patli,* Arbor Mexicana «**f7r©-, Ocymi folio, flore candid*D* racemofb. Jus fr. cofti comcum urinam evocat, fanguinem per colem fluentem cohiber.

Cap. 64. *Cbichicpalcz, cjUAbuitl,* Arbor Sangaiflua Mexicana, flore fruftuquecarens. Folia Jonga, obtufa, K versus pediculum fenfim attenuaca : Lac prim o can dens Be tandem mbefcens effundir. Cortex aftringic Be fanguinem fiftit.

C\p>6$/'dhuapatliTilacenfisj Arbor Indica foliis Ilicis, flore luteo paiVDj fruftu nigricante, Stipitis (fju^paliidu5 intus) ramentoruin decoftum iftericis Kbiholis opiuulatur.

Cap. ^ ^ ^ ^ ™ ^ / Abies Mexicana. Vid. Hift. p. 1397.

Cap. 57. *Ek.i&zsfi,* Arbufcula tiifolia Philippinenfis, radice alexipharmac*.

Cap. (S8. *Tz,opilotlz,onte wmatl,* S. Caput Aura:. Foliis eft longis angpftis, fruftu magno oblongo nucleos quofdam pianos indudente, fapore Be viribus Amygdalarum amararum.

Cap. 69. *Quamocbitl,* Arbor Punica: foliis, filiquis rubenribus femine nigntfante. Capitulainpoftremisviticulis Epichymoiimilia producit. Semen comeftum odore infuavi halitum inficiL Cortex aftringit, *&c* fluxus cohibet.

Cap,7o. *Cacaloxocbitl,* Arbor fillquplaj Folns Mali Medics majoribus, flore pulchro odorato. Florum apud Indos permultus eft ulus in manipulis, torquibus Be corollis. Arbor lafte manac.

Cap. 7 • • *C^aP^Dk^n>* S- Cerafus dulcis Indica 15 S o- Hift. noft.

Cap. 71. *Calamaio,* Arbuibula Philippinenfis Laurifolia, radice emplaftica. Hzmorrhoidas curanc.

Cap. 75- *Coco Quaubixli* Arbor cacdiaca foliis Leguminisjfiicco rubefcente. Flokuli exiles ad foliorum ortum.

Cap 74- *Coconam,* Arbor Foliis Sens, flohbus albis umbellatis. Tinea: Be lichenibus medentitf Folia.

Cap. 7J. *Enguamba.* Hiftor. P-I79[1]-

Cap. 76. *TtpeyZtqtiixocbitl, S.Tz,<juixocbitI* montaru Foliis majoribuSj floribus candidis in mufcaria compofirisjinodoris. Cortex ad gingivas tumentes K laxos dentesfirmandos utills eft.

Cap. *YJ. Tbuixocbitl,* Arbor flore pennas avium referentc. Folia *Pinabuiuli* 5. Arbori verecundac fimilia ei attribuit, quina perintervallaprodeuntia; vires etiarn eafdem amorem conciliandi,Bcc.quo mirer florem pennas avium referentcm ei afcriberc, Bcnonpotius folia-

Cap. 78. *TtXApirt<\ua>* LaurusMichuacanenfis, foliis odoracioribus. Semen Coriandro fimile fed paulo majus, nigrum quando maturum,

Cap. 79. *Tttlatiam^* S. Arbor urens^quam *MancbmzUo* di£ta: eandem efle iuipicabamur. Vid. Hift, p. 1527.

Cap. Bo. *Tlatz,van,* S. Cuprefliis fu(a. Arbor vita:Hift. p. 1407.

Cap. 81- *Xumatl,* S. Sambucus noftras.

Cap.Si. *Vapaya,* Pepo arborcicens. Hift. p.i?7a.

Cap. 8;. *Azapaxli>* Arbufcula foliis Rhaphani ferratis, flore albo„ fruftu deftituta. Folia tufa Be impofita lienem abfumere dicuntur.

LIBER QUARTUS.

CAP- >• *T^tpatli,* Frutex Mcxicanus radice tuberofa, floribus oblotigis caliculatis albis, follis AmvzJalJni5. Flores in fiimmis ramulis in capicula feu potius (picas congsfti. Ad aquas nafcitur. Diurecica eft Be carmiriativa, dolores colicos Be a lue Vencrea ortos fedat decofta 5c pota, icon c,m floribus, p. 419.

cap '* *CbOlapatli,* Frutex foliis RofeiSj flofculis coccineis, binis una c foliorum alis exsuntibus. Thoracica eft, 8£ ventns dolorem fedat.

Cap 2 . *Copalxihmtl,* Frutex odoratus *CopaBi* refcrens, foliis Ocimi ferratis, baccis rubentibus. Thymi faporem refert.

Cap. 4 *Hvitzit-xilxocbitl,* Origanina, floribus galeatis, coccineis. Calore fuo flatus difcutit, coli[illegible] [illegible] urinam [illegible]

Cap. 5. [illegible] s f] D s [illegible] f [illegible] folii s f i [illegible] a m e n t o f i s coccineis. Siliqux nodofe funt feminibus extubeiantibus, lutes. Sicca eft 5cadftnngens. Aqua in qua flores tufi macerati [illegible] pnifolia floribus in lumtnis virgis cotnantibus. Folia in

"C[illegible] [illegible] alterna fimul per modica intervalla. Radixamara, odorata: jus decofld cjus niede-[illegible] dyfenteriis, fie confert dobribus articubrum. Hujus nomims aha eft icon larifoha, 6c aha tenuifolia p.4iB.Exhisquxfinehiftoria Tunc.

Cap 7 *Xm^uilpatli,* Frutex Mexicanus foliu Sail as angulhs, flohulis calyculatis pallcntibus. Aftringit K CDmmanJus guttur urit. Folia externc omnibus pa:nemorbis a ingida caula ortis meden dicuntur.

Cap K *Tlatlacoti^Scabioh.* fruticofaMexicana, flore luteo. Ut facie fie viribus cumScabiofa convenir. Vi igecha teris icon hactenus, p.4z6.

n . 9. *Tztacpatli , Ttptxictnp teu Heximo,* Fohis pennas avium rcFercntibus, flanbus luteis. Corcex7a5i c« p u r i ^ dicitur 8c bubones diffipars.

Cap!

C ,i,i. *io. Acuikti,* S. Vohbihs aquatica, Rofi Mofchar* flonbus, potius J.ifmiru Arabia feuSara-bac'i i'j>vptii *AI fin,* monence Columna. Di;;>lexeft, alrera. fohis minonbuSj floribuscsndentibLisi aitera foliis majonbus3 flonbus palhdis. FJoroa odoi a mentis & cor. ollis inleiviunc Folia flatus di-fcutiunt intus (umpta, foris admota cumores refblvuor, &contra<fta membra laxant.

CJJ>. *si. II:ii:z,-tvmssz,m,* Spinaclna frutsfccns Americana *Muntitifrii* e(Tc videtur. Flore eft pur-^eo, ftaminultsJuteis, frwftu candidis Cerafis finuJi. Videtur eile cSolani potius genere ut *xeSth* iUdiciscortexpiirgat.

Cap. \z. *XiuhtjuttitlPttzaboac,* eft Ami S. Indigodefcnpt.Hirr. noft. p 91S.

Cap. 1 1;. *Xuthtjuilitl Pitza&ac*aitera, floribus cap:llaceis, candenribuSj foliis Piperis longi majoribujj neri-oik E.ut<;m videtur fcaindai (pecid *M*rcer.* Icon pra;ccdsnri appofita hujuseft.

Cap.r4- agitde ArtindinibusSjccharifiJs& deSaccharo,dequibus nos fuse p.1178, 1*1,79^

Cap. 1J.- *Axixpaili Texaxabuacenlis,* S. Volubilis quinquelateja folijj *viagin&.* Sue :*Jkj&"uretiaB eft, & tS*ricisadriiodijrg confci *t.*

Cip. i-'. *Ecafatli,* S-pinfASanibucus. Siliquofa, flonbus expan/Ts Jureis in fijnimis ran;u!i, fili-quls tereribus cenoibus. Granula Lcjuibus iinuliaj ied minora. Folia (hoc eiV pinna: foioruni) A-rjiygjilipj Calitla ii&ique dt & nonnihil aftnngens.

Cap. 1-. *Huiixiquii,* Folia ct longjjferrata, magnitudine Mali Medica;, floribus fpkatis. SL & afiringit, unde fluxionibusquibulamque opitulatu^ & tumorcsdiicutir.

Cap. 18. *N^azeul §.Tiitt>aiz>i#,* Datura aitera Mexicans. SoJamtm pomiferunij pornofpinoforo-bj fcminepallido. Fructumfpinasdeiiium exiicre icribit; FoLa mcJJia *ScUtma.*

Cap. *TI/IM capatii,* S. Syring.t lutca, flonbus pentapetalis ftdlatis. Foliis eft Pyri, flonbus /picatiV, ieniihe nigro exili, ilipitibus & ramis *avis.* Folia caiefaciuufj iiccanc & aftringunt.

Cap. 10. *Tcci&iui*h,* CJianiidryfoJia, gravicer otJorata, flonbus oblongli coaccrvatb luccis. Cale£ *Sc* exficcar,, extemiapplia vcatriculo utcnnis affiftibus convenic Jus foliorum modenir djien-terias.

Op. 3«- *TixtkfatU,* Pem.tphylJos febrifuga,floreparvocandentCj frufturonindo. Radixcsafla, Jongaj cencra& iuccLikntaj mipense refrigerac & adversus fcbj-es magno in pretio Jiabetur.

Cap. jz. *Ail.'* S, Aquo/ahabaappenfi *Althzi* Indica, aberofa radice, *fol'us* cirlgi-neisj nonbus rubns, capnuJis *Ktaa,* triangulis. FraAss Corailomm inftar rubent, cfculenti *ihnz,* &fcnune nigro plcjij. R^dk himiida&i falivofa dtnaturaj unde convenk niorbts qutbufeunquc *• talida cauia ortis.

Cap. 23. ;: luf&a*tentatti,* Unnaria mirabilis, Nosin Hift. p. 717. ad Convolvulurn iceum ttifoiiiun reiulknu$ & tolia quid em fim ilia rime, veruni cetera non *ben* e respondent. K ,idi\' crallaj tfores candidi motiicij acini Ccralisbaud abiimiies urinam mue evocat. Confute Her-Dand, lioc 111 Joco,

Cap, 14. *rz.tac-CoatienepiSi,* Convolvulus foliis cordatis, floribus ex albo palleftenribus, S. VoJubi-IJS diisrcticj. **Radix urinam** provocat. V. CoancncpillifeuContrayerva.

C^p. 15. *CcatU,* & **Aqueus Serpeos,** V. Lignum ncphritiaim Hift. 1804.

Cap. 16. *Ce^applotl'xocbitt* Pi;riclymenunifiore coccineo pendente. Frjgida&fiumida cenfetur tern pc rie con 11 a qiM m *V<* 1: i t Iy *I*11 c 11 *n* no ftrati .1.

Cap..17. *Cbitpirt S.Citiiraptt;,* aquam rubeocolore cingens feu Arcanum Venerei nioj-bi. Radicc eft craffi iong^j in;crn<; ex alba & luteo purpura(centc; foliis Mali Medic*, majonbus; floribuslu-tas ft-'llitjs. Sapore Scodorc inJigni caret. In Luc Vencrea profligandii pj.mrjs iclitjuasAfefiu^M-w/A fadlc (upcrat, eo modo quo Guajacum .m UUHJI.K.1.

Cap. 18. *I;\iS.* Car., S. Brafilium Hisp. unonmi. Frutex eilt fpu ..foils candidifqtic infiftens radic ious, iinde prorert fljpitcs exert Hilvc/ccntesj ac intrarubcos, contortos,ruk;rr6f(|tie toliiscordis *t'civ* dgurij fedyftiucrpnc appcnibnnbjjs, vems rrcquentibus i inedio nervo ad ktera piocctlentibos. Tingant ejus ligno hla coccineo coloie. Nafcttur in frigidii Mechuacancnlibtis caiupcftribui ac monmlis locis. Longc diveila plaiiu eft a Brafilia arborc in Ilift. tfufenpta p. 1 ;;6.

Cap.iJjs, *QuxHbTtyaili,* Ocinnfoba ferrata floriiws efateo iiibcntibus, in (umom ramufe coacer-vatis. Siccat &adftnngit, undedunhqrasaliifquefluxioncsiifttr.

Cap,%n. *QtHmhTUfMliU.* S. VohibiisLiinonTl-olia florecandentijradjee fulvi Eruptioneselue Vcncrca ortasaJiiique cutis infeiiioiiJi extent *&c* faiut.

Cap. v 5 r. *Xutb-Ciicdtn* S. Mint* contortiv.i, foliis raris, um'ca ab lino latcre kcinia., Pliafroii flonb. Cortex radios poti>j adftj ingit *fk.* vomitum fiftit.

Cap.; *i. PiHabuibitiztli, S.* Herbs verecunda. Ca.ieo feu Herb* viv.t terda fpecics *Mar%gr.* nobts viJctiirj deftripc Hift. p.979.

Op.?3- *MexecbitIS.Om<xtcbitl,* PeHiafoha fioribus fecundum caules parvii, filiqulsCapJitilu-ree. FJoreses luteo rubefcunr. Odor pLuir.c gravis. Forte Apocyni fpeciis. *Vi* poflet onetica.

Cap, 3^ *Atimam,* S. Frutex juxra acjius proveniens, Foliis Salignis, fltiribus candcntibus, *uwes* cralla.caltanejs invetei-jtaii-elipiente. Folu otlorata iunt & vi catharQCd poMent

Cap. 35. *IzMtiKpatli* S.vulnerumiiiedian.1, i.lula Ocynufblia non (criata. Lac *c* germinibus m-tifis cm.»ua m rcctfn tes plagas glutin at & ad cicatrice in perducit.

Cap, 56. *Bupbuj0l \\\cx* lyngutn Phtlippincnlc. Hoc in hi/lona ad PijKr longum OcadeiiMi-retuiimus; vcrunj ex ufij qucm a affignar, *&rre* feu SJctlf pcxiib sntciligert; u^-uidentn.

Cap. 37. *Tlatlancuaye,* i Piper Jongunij **Hujta** pritcr *Bybuye*fuperioreopiic deferiptum qi»to<>' fpecies proponit, quas quoniam ex alicujus rei ... omitto.

Cap. 38. *Ezpatli ...,* Sangmnis medidiutj roliis Verbafci rotundioribus, hirfutis, odore £''^ Scordiis. Radix ... Hguineum rranat, unde nomen. Coitex/ictat & aftringit. De-coftiim wdicu me&tur dyfeBtcrtij, iuccu* linguineu s veteribus plagis.

Cap. 39. *Cwalchichiltiu,* Vitis Sylveftris feuLabrufca, cujus plures fpecies in Nova Hi (pan. foonte proveniunt, quse BeformaBc viribus cum noftratibus convenmnc.

Cap.40. *Hapabualizpatli,* S-Convulfionis medicina, Humana eft altitudine, ftipitibus ac ramis fcabris, magna ex parte foliisnudis, (quae longiufcula Seangufta/Lint) floribus exilibu<r,pallidi5 caJv-ciforniibus. Decoftum totius plants propinatur.admotum ainiflum reftituendum.

Cap. 41- *Yttamatlantli,* S.Dentes vetular, Foliis vitigineis, flore pallido, faiftLi acinoIb/rAcematim dependente. A fpinarum cum dentibus fimilitudine nonien habuit. Folia virigineis hirfutiora 8e minora, Acini maturi lutei, multis nucleis parvis candidis referti. Folia alvum leniter fubducunt. Admoventur capitibus puerorum refrigerii caufa.

Cajy-4l. *Tamancapatli,* S. Medicina temperata foliis Portulaca:. Quavis parte incilusfundit Jiqiiorem rei^nolum, faporeSc odoreThuris. Radice eft crafla, longa, fibrara^ cujus puJvis ulcera cacoethe etiai^.p$i!^fa ^^*titt* dicitur. Liquor firmac dences &: gingivarum dolori mederur.

Cap.43. *Xi&prtrif'S.* Leprx Medicina, foliisMon majonbus. Suffiutsx eft quaternos altus cubitos^ ftipicibus multis. Tufa folia lepram Sc lichenas.curant.

Cap. 44. *Ttnamaz, Nanqvaloa,* Frutex trifolius, floribus leguminofis, frudlu f filiqua Ponticx nuci5forma. Radix magnajurculofa, foliaSalvix forma; Flores in corymbos conipoliti ex candido purpurafcentes. Frj^tusracematim dilpo/ici. Succus medetur oculis inflammatis & tumoribus prater naturam.

Cap. 4J. *Tlacote^uiliz>]>atli,* S. Medicina incife fiidis^ ftipitesmulcos ligno/bs fundit: Folia Ori^ani ferrata; flores modici candentas. Acns eft Be glutinolus^ odoriiSj Coriandrum afiquantulumt-fipic- Thoracicu; eft flc flatus difcutit.

Cap-4S. *Xalquahmtl,* ftipite pundtato: odora, foliis Piperis longi, eique plane CDngener, *&c* earundem vinum.

Cap. 47- *Mintzintx,in,* ftipitibus eft fulvis, foliisPerficr, flonbus albis.. Amara eftplanta Be odpra, guftu nonnihil acris, calidaqus Bclicca. Folia tulaacque illica ventrjj inceftina aviciatis emundant humoribu5-

HdRtnu5 in Arbwibu fa. t? Frutkibu* ordinem Librorum & Capitum Hiftori<z* HERNANDEZ *firvavimut; fiqumtts ftirpes, qu<z umnes Herb& funt, Alphabetica fcriz difyvnzmus.*

A.

ABfinthium Mexicanum, *T&tacchyatl.* Et forma Be viribus Abfinthio Europxo refpondet. Repetiturlub litera Y.

Acacoyotl, S. Arundo vulpina: ex defcriptione eadejn videtur Cannae Indiuac anguftifolia:; verum flores non conveniujir.

jicatz,an Aycxitl, Equifctum fuliis brcvibus., S. Polygonum foemina Mcxic.

* *Acaxaxa,* Julifera Gentians; foliis.

Acaxaxan₃ Potamogeito affinis Mexicana florifera. Planta paluftris Be lenta^ qux ftatnn comprimentibus cedat digitis.

* *Acaxocbitl,* Limonio fimilis vcl Euhio. Caulis 1Tibet/ folia longa Biftoi ca: figur^ flores rubeij calycis foliolalonga; Flos barbam habet Iongam trium foliorum-

*Acuitz** buariacua,* Scorzonera Mechuacanenfis Rumicisfolioj floribus ex candido rubcncibus, orbicukri5.

Acxoyatic, S.Hcrba Nunmi, foliis Abiegms, floribus fpicatjs, radice cathartica.

Agits Haycinorum eft Chilli 5.. Piper Indicum filiquolum.

Aboatvn, S. Quercus parva, folus Ilicis, flofculis coccinei5₄ acini5 nigns. Radix adftringic fie exficcat.

Abuapatli, S.ChamaEdrys Mexicana, floribus luteis parvis.

Abuattpatliy Urticz-folia cum Julis Piperi lojigo limilibus, radici appenfis.

Alabuacapatli, S. Lubncuin 8e cenuuolium medicamencum. Folia Lini mino^ flores candenr^ radix alba, pdlucida.

* *Arnacpailt,* Corallium digitatiim punftatum.

Amamaxtla, Expurgans S. Rhabarbarum Monachorum: Diftsrt a noftrate ejus nominis Lapathoj ut nobis videtur.

Amara herba i. e. *Cafacbicbit.*

* *AmaKauhtli,* Bulbitera quzdam foliis Tulipa:, *Amutz,auhtli*

* *Amaz>quilitl;* BacciFera foliis Phillyrea:, latifolif.

Amvlli herba, Convolvulus Mexicanus foliis cordaris^ floribus albis.

* *ArnoKotl,* Baccifera,fD]iis Crirhmi ipino/7 bacci* in uvam congeftis.

* Anonym* Mechuacanenfisprima. Folia figura Be fitu cum Chryfbgoni foliis conveniunt.

* Anonyma; aliae novem depinguntur diverforum generum, p. ;ji^yi. *Hern.*

* *Aocoxocbitlj Font* Anagallidis, feu Veronica; aquaticx fpecies.

* *Apanxaloa,* An Lychnidis fpecies? Flores iimiles Plumbagini *Torrent.*

ApathfeuAtlmam, Campanula hir/utaSalvifolia flore pallidc rubentc, femine fulvo. At folliculum ovatum ci attribuit^ qualisin Campanulisnon cernitur, fed triquetrus.

Aparajua,. Herba Mexicana anadendrasⱼ radice ruberola, flore candiiioj i«p^@"«

*Apatz,iVuntz*umtri*>* Herba Ocymifolia, Chama>mcli flore^ Anifi famine.

Alia fpecies Fuliis AmygdaliniSj floribus luteis pappohs, radice Coriandrum olente, *Mufida odorata* didta.

Apitz>alpatlt, Herba adftriftoria feu dyfenterica, ad Veibenam accedens.

Hocnomen etiam Baccara: purgativztribuicur.

Apitz,alfathTz,Qntofol9tlii\A\\s fubrotundis, Chry-/ f h floribus.

Ap-

Aquæ gutta, id eſt *Atipchipaca*. Herba parvula foliis Solani aut Piperis.

* *Aquiztli*, Planta volubilis foliis Clematitidis.

Atehuepatli eadem eſt Ahuatepatli. Nomen ſignificat *Herba* juxta rivum. Alia icon habetur p. 354. Umcx, verum raJace rotunda variat. Idem etisni nomen crih *Tecmacan*.xQCtyettu}, qtw: ramen Ipedc dj erſa videtur.

* *Atenxiniatl*, Icon repræſentat Herbam trifoliam foliis ſerratis pediculis longis inſidentibus, à radice crebris, Fragariæ fueri ſpecies. At nec caulis, nec flores ;c fra£tuspingiintur.

* *Atexcalpachotl*, Fiuccx marinus«f^^©-,fcsiCorallinæ ſpecies.

Atlancane, S. Herba juolis locis provenient, caulibus procedens, foliis (aligiiii, ii. oblongis.

Atlinam cin.uj *if. A*

Atlychicnoc • *it.* Aqua: gutca.

* *Atexkkas*Lth, Herba foliis Urtic* alccrnatim poſitis.

* *Axihuitlapapa tlaUli,* foliis binis adverfo ferrans.

Axixccf Huiliz-parii,* Leguminofa Glycyrrhizitcs, ilonbus luttis (pici^is iiiiquis parvisCiccmm. AcHorcSj monencu Columnaj iikguini*noik* alieni iiint, nintirum quinqticpartiti cum muiris in roedio ftaminibus nigns.

Axtx Mediana urina: lute.ij foli:s Hederæ, ſubera luteis.

Axixpatli Quauhnah uaosnfrtjHcrba Men;: IJJSJ fiortbus i;)ica:is purpiira;:; e foliorum alis exeuntibus. Hxctnotioi :rata fblits Salig! ſerratis, flore ſcandente.

Axocbistl, S.I'los aqua:, nc. recte Columna, valde iimilis eft Lyfimacnis lutea: Virginiana:, *i* non proifes eadcrn.

Alia fpecies *Axocbiatl it Colon* difta Foliis defcriptioni refpotidet; Florummdimenta in (Itmmij caulibiii *h* virlfti patient: radix fibroia eftj non Kaphanofini: lis.

'Axw-iatl altera, S Narciflolirion Mexicanurn, flore magno. Radix tumores diſcutit, & dyſenterias aliáſque fluxus coercet.

* *Axocbiatl*, depingitur p. 50. verum icon impcrfecta eft hWe truftuque vitiut ¥oii.i coraata ſunt, ad margines ſinuataij pinnatini difpo/ita.

* *sfyacticb yitabviil,* Depingitur tantum. Folia Gollipitiaut Fitui fimilia, lublutca, in rununo multa congefti.

Ayotli /(S. Gobcynthis Indica cuberofi. Radix oibiaiiaris, (eptem aut pluribus minoribuscincta ; Ramis & foliis eft Cucurbits ho«en&, Jed iinnoribus. Radix urinam cvocac & per japeriora ac jnferiora purg.tt. Pornum nortrai Colocynchidis fruftui nugnitodinc, forma, atqus fatultatc refpondet, *fcd* hac aliquanto minori.

Ayottc, Herbs fimilis teftudini, Graniinifolia radice ovbiculata, fruftu tricocco. Radix candida eft & lacto manatj purgsc per inferiora, ievi ecian; occaſione vomitum ciet.

Auaxvcbid, Tnfoliaeftj foliis Uicicx fimilibus, Hore Anemones: Folia *o&wxz* Ijnca: rubi-a: pcrreptant.

B

* *Bamaixin*L Icon folia repra-fentat alata & bicom)of;u Crifta; Pavonina; diets; lnmodum. Wcc flos, nci; fruftas appiugkur.

Barchama f Indorum i.e. Tuibitl,, da quo vanas iencenoai v. apwd Carciam & Heriwndea.

Jo. Terrentius concludit Turbith Indicum inter Convolvuli ſpecies numerari debere, quod extra dubium ponit D. Hermannus. Vid. Hiſt. noſt. Append. p. 1882.

C

* *Caa*:li, Radix longa ſubnigra; caulis ſuhan Co,; rea inſtar, ſine pediculis; in ſummo hd. Color *tauoewn* I

* *Cacamiz Khitl*^ Huic radix grumoſa Thoræ inftar; fo!i;t in c*uie mi3ia ; flos cocaneus in . luteus, Roſa h 'l

Ca, S Herba *am*ara flore ſubrotundo pappoio, foliis minimis hirſutis. Succus eii h herbæ purgat omnes humores.

Cafslic, Coapttb S. Trifolium ſpicatum Mcxicanumj floribiw co filiquoſum. Aftringic,& durrlice^n) aliáſque fluxus ſiſtit; inflarnnutiones rep« Duæ dantur ſpecies.

Cacamoric tUnaqinknt, S. *K)* purgatiua. Vid. Hlft-fioft. p.

Cafiu>at4j Pappola, folus oblongb fitTatis, radice ianuginoia, Flos extriniecus pallido albw, intnnfecui robct. Radix acris eft & *itmn*, admulta ucihs.

Ouaatl kiitrf ChuiltdtnfiSt S.AmgaiJis Mexicana: noftrati periimiliseft.

* *Cacapatli,* folia iiabet Fragariar.

* *Cacaxtlaxiuhtl* tcon impwf&ita, Folia^bfonga ferrata *prxfctitit.*

Camotepatli, S. Medicina urens. Afphodely affinis Mexicana, floribus lutcis, catydbus gonrectis.

Cacavjtzfatli, S. Medicitu pabuli fpinoli, ciuliculis *eiY tn* ftelia formam psr terrain fparfis, ac refcrtis foliis lixilibus in Jphjcmlas aggregaci;; longiufaila h.tbet & candtcanm juxta unibilicum filamentaj radiccm pjrvani, fibratam.

Cac<itx,in, foliis eft Mali Panic*., fniftu prbic»l»ri calice excepto, Cicere majore. Cortex pulverizatus alvum leniter ſubducit.

* *Cacbrnaoqua*, Ad Campanulas pertinere videtur, calix floris luteus, flos ipſe ruber.

* *CabH4KJitx.Kjui,* Radix long.i rubec inft.ir Rf<abarbari Flores oblongi, cubuloiJ, carnei in fummis caulibus fpicatcnt quafi digefti.

Camatotencitfiiili, Caului nigris velut annulJscin*tins,* folia cpniata, oervoia^ longicudtns *qui*tnor unc. latitikiine fere pan. *Ttr.*

CansolxubsU, Arbor leguminofaj folia in das componk. Flos Caflix JuniliSj *ex* rtibro ftiviis in odo partes divifiis: SiJiqua I'iib fimilis *Tcr.* Hajc in itone non apparent.

* *Cgmoptltic,* JTJores in (ammo miilti iimu! conjundi.

Caijuwli, Ocymjfoiia verticiliata, foliis non *(er*racis, rloribus q'aneis.

Cayslpnth, S. Mufcarum medicina, Ligviflioifn Mexican urn, flore Fcrular, fbliismenthxternb quinifvc, femiae Piperis mgri Jifiuli,

Cayelpatii, Vaxatenfis inufcarum Medic ma, Plantula per terram jwns, candidts &ftc- flosculis. Decoctum catharricum eft.

Cutcpatlil. Cofti hortomm fohisj ,-adiceR.haphani fibris cinda.

Ctcecpatli alceraj Ly/iniachia;luces radice tubcroia FilipenduLc.

Cetcpatli AcadanenfB, Giycjirfc* *sfnvlh* radice dulmicd purgat.

* *Celicpatli*,

*Cefcr/vr/i, foliis Urticx & ex *airerio* binis.
Compaalaechui'<e, Pappofa Ochord *fou<* fpinofo, radice Raphani, qiiKJniaiaeft fir sens.
Compaalaechei I. Flo> Atricinus diftm.
* *Ceitunom dt ^tmbuntb&K,* Baccvfera Nerii fclfis, baecis in isvam < congeftis.
* *CmmM»Ttzeeifiu*/is.* Foliis, flow & fiuctu ad "Pciiplocam Gntcaui anguftifoham acccdit. 7.T7WB.
Cnit<* *TtKAaqmenfu,* fc« Mater fpicx Ni ... PaWliVr^afSnb w^Apocyno, Vcibala foins linu^.6n\(jlo£^is in miiicariis.
* D>n WIWI IT i. rnii» n n . rrinnrrf t.rlittrnjiir i. tadix ton^dacuM fibritpnrfonj*
**Chachaiacamtti,* Artw: baoCJfera, Pjrnfel», OJC-cis in raccrnulis Rtbuim annulb.
Cborittti, Urtrta; folia ferraca ; f&«» longi :m-gu *Xi,* ex albo rubefceiiKs; ratlix fibrata. Vi:-fcx ce trdis *i\£uri* flonbus (uccedunt, in qribus femen. Sctbicmcurat Rat!i\ pot.i.
* Char*w(/, Raflit I'tKHrkii, orafia. fibrofa • Folium i Bifto:t.r bnguffl Jiiixlctim, l.tmm Juosiligit. *Ttmnf.* iuin nee cttdcm ncc HOT em aut fructum j rtpnrftnot
Chamaedr S. Pboca in humoreinnimefcenj. Foliis eft Icitcra-; lionbus tandidw. cxilibus in valcuits oblortgk toiKiiitw, in qtijbus lemcn generatur candens, lentiforme. Ufus ejus eft turn in mMicin*, twuincibs ad p.iranda bel-l.iria & pottones i cfrigeranto.
~*CU*iiifail.* S. Pennicae (peacs flore **htsa** At *fo\u* (errata non (unt.
GfcuA*/, f,*, Papaver Jpinoffim hifr. noft p. «;6.
Cbubnvnt-.c CttUm•.,', & China sdthtngen Jm eft (.;• ticer, flocil in piirpureit China: (irmlibu;, radiubus c*p«ltati*; adflr ingeni eft & fluNiii omncs cobibrt.
**Chkbk* wlttl,* FoB i bin*, ad quorum cxommi taules in nodos iwonjbcran^ *Hos* oblongo tu-boflaviis.
Colotyncfislndicimbcrofa *. AyoreAli.
*Cbicbi mtatf*t£,* S Ctaciiirotcg gciitismotlicinn; Apoa Mexican*tobisml«t(^i anguftis in canio frelijrim ad inrcivjii.i *MI* pollis.
Cbicb)c frimpfrontc* ***JrOtifttUy,.* Vafcul is **pj**-ronyi.hi.1:,fiilii* bmtstenellH; adAltincj poffit referH.
'*Cbkbkrv^Mitbastl,* Plants eft trifotu, icil Iingu-*hrn Si* (lit generis.
•*CbicbibwxKbitl,* Fofia Chonopooio atit Stramo-nioiimilia; Frucius oblongi, alii vindes, alii Iticei; Flo* albus Stramonio limilis. Flos *(urn*-mo frtjcini infrder tit in Oicurbitts.
**Cbkbstv,cTif«Uubx<>tbnl,* Bulbofa raiiiceeft^fo-liis lam TuliaT, Hore pulchernmo in uno «u-licufo fohiivtiiuo unico. Flons dc(cnption«m vide tn fwtis Terrentii p. ;6S.
* Chichihi *patli, VrtxAin* anguiofns eftc vidcrcr **««ridradn&nmtends»** .
* *Cbitbihica buapatlt,* kon imperfefta: t«ia C-a-fummhc aut Alyli Bbfeoridu nwntam G/, cauliculns ferdt
bicbtcboiHttli, Atriplitis fpecies amara.
* Chichipt *:?,* l'uliola in caulibus & 1 amufe difpo-nunrur co owdo quo pinntiljt in viciarom fb-jjjj .
feii^J? mow?*, Foliis eft Caftanca; fcfrati*, fiorcoblongo i-ak'.ilisiinsiii. Ans:on proflore fiiiquas Capiici finite reprdentai rubras & in ewfwna pattc luteas undique claufss; r.itiiccs longas & «lut nodofas,Cortex evacuanclo cor-pusTebrcs cut *K.*

'*}*•'*f* *?*•» . Ff)!ii bi opptKra Cfcmati. ua Dapanon I. iiimlu,caules volubiles; rat.ii-cisl spor acei HtntM, h*ncidCieroitirisgenus pertmerearj>iiont istiwie Ten %**An* aiimota velut per miraculurn tk-nrtum dolo hi at •
Cbtlftn, Facie & vinbus **ad Digitalem accede** Col, Ac (tares proutpingL:nmr&: del ^biiim' ctlictini figura non rdpondenr.
CbtlfmcUstSi, S Signum ftercoHi, Ik'ifcila eft toli is Si I ignis, fl>:-iriLii 1'ingisjubeji^Ltirc.iev-rrema p.ificlccntijus. Raiiix aens & adurens fopra intr.iqije purgir.
Cbil^itfixttbitl, S. Signi inll.iv pcntisii?, Mortuo-rum medidna. PM«t eft Saficii, anguftiorilMB, in CJ;J1I' (.rebus citbit.ili, in cujiti ii.iunupArtc florcs cornet rubi ivc^ ctlicubrum forma. Radix parva, fibnta amara, & tamen tngidx na-tu *K.* Ept!cpticii opm:lai i *A*idtiir, undc fcciin-diim 11omen.
Chilpach, Corymbifura Oqriiirolia flbi-ioufiiurc-is, aunij Pipens nigri *rriulis. Aeris eft & cauil, purR.it vdwmenter: lat vcrmCb ex-cdit. Terrcntiai ad Tithyin.iluui rtfcft •
China . Mc\ican.i v. *CssLeimttat!.*
C*ptqitj* S. Herb.i Hrirta, ciullkiscenui&nis I foliis Lj,t?n;iliai lutsis 3d folioiumex.ortus.
Citimrtit, Ptwftfjlus flonbtis racemoJu purpurci*, Oiqubiams, Flos abpjftas Coiwolrai pt>-rius v)detur. Nitin-a icon rcfpomJet ii. Cri-Cioni.
Ctmttl, *\zg\vntn* rnfoliuni foliis Pliafcoli corJi-tis flatus a!btd)5, icpens, tadace fciruggic.i,
*Crv*f*tUTm(bafiAtltxfi>i* S. Corifza Mexicans, fiiiiis S,ifvt« ghinnnthj /Jortbia purpurafcctiu-bu*.
Crvifeth Hemiamtiea S, Hsrba urertna, foliis FIc-jinoniudis mtjltificlz ftta iktijitiri, rtonbas a!-b« umbellatk Utcrina eff & thoracica, parrum promovet, iinnam ac menfa ciet. Cony-zr d l i d t t i r Terrenero.
Ctviyaiit major, S. Fcemin.irum medicina foliis Ocimi, floribus rubcis fpicatis, radicibus upil-l,icois.
C*f<b*ix]HitIi,* S. Pentium rtwdicina, cauliculii *pcrtcrram fpsrih, fn\its* rcntnffinns penjiatii, floiculis candidis.
Coacocit *p,* Auricula- nifi fpecia cfle videtur, fioribus *i* viridi ,-iibcncibus: ALifina Columnar.
Coal *k* ir, v. CohibnoJw.
Ca«w»«tf*JS,S.Contrayerva. Vid. Hift.noft.p6ji.
Csoptth TonruitSmicnJi), Ramule crebns foliu *Um*-RIS, anguiiis, hirhim, infern^ fubalbida, rfori-bus liitcts, rldice longa cenid. Veserudi potio-rtiboj & ierpentum irtibus medetur.
CvapjrfiAjfheJtlma, Radidbui eft Aiphodefinii *mSa* profixB, Porracets paribus [m iconc Po-lvgon.wi dmiliora, nervolaj Horibui lnfumnus caulibus vciut iptcacts Scotch i dis.
•*ttymtecox&h-.tl,* S l'losi Lyrtceus. Ra^ice eft Iquamofa, foliis longis btioicujfer, fluribus Lihi autTulipi-jfubrBpuncbis intedilndis Candida & pslleiixntibus.
C*axiburtl, S.* HeibaColubrina; l'olnscfHiyjps-na niinoribui, non pcrtulis, Honbus pm-purcis cilycum rigur,!, & fingulis fohorum alis^ug lis. *Campanula turn figKra turn iiiribut* I rent. *At fvitif mp p / n j* .
Coca Pmma, Hippogiofli ptoculdubio (pecics eft 7fr-. V. Hill, nofh
Cxehsa Vmsetnfu Volubili? PcrficUolia rafdke or-biculaii, Horc & fitifth vidua. Radix dmieti-

c£, lichontriptica, emmenagoga, £k alexipharmaca.

Cucocaquilitl, 5. Olus aquaticum. Folia in iconc Caryophyllatam referuntj flos Caryophylleus coccineus £ calyce fquamolb. Planta trium cubitorum altitudinem aflequitur. 5apore eft acri Nafturtii & pro olereufurpatur.

Covoxolimtl expurgatoria, An Convolvuli fpecies? foliis cordatis, floribus parvisluteis,vafculis tricoccis. Humore5 omnes fupra . infraque purgat.

CocoxihuitlI TzubcaltZtincetifis, Menthz foliis eft, fruftu in fummis caulibus capitulorum forma. Impense calida eft, & guftatalinguam adurit.

Ceootemecatl, S. Funis volubilis acer₇ Clematidis Ipecies. Mirum tamen quod dicit folia dyfenc ends me den.

Zocoxihuitl, S. Herba acris, A flu r git interdum in altitudinem arboris, foliis Polypodiiaut Acanthi, venis rubentibus, flonbus Ipicatis pallidis, *ift£in* Iraccmolojparvoj utnnque acuminato, fapore acri *&L* amaro. Stipites fucco luteo manan r. A lapDre acri *&c* urenti, Capfici quam fimillimonomen accepit.

Cocoz, xo chip'at It 5. Medicina lutei Doris, Buphthalmum luteum, foliis Buglofli, radicibus Pxoniz. Radix glutino/a eft *&L* fluxus liftit.

Cofoyatic, S. Herba Palmac fimilis. Radice eft Porri cap. foliis Palms humilis, floribus oblongis purpureis Calyculorum forma. Radix contnta 5c naribus admota pi u tin us ft emu tamen cum mDVet,undeMedici Indi *Ttt ici&ittx*, ea velut certiflimo indicio periditantur num argri oblati morlturi fine necne. Alia eft herba vkam& mortempraznuncians apud Monardem. Concifa &inmulfum conjefta mufcas omnes perimit quotquot dulcedine ill''(51a: mul/um deguftaverinc.

Coert S *Zomtic*, Phafeolus exoticus radicibus tubevuiiSj foliis laciniatis, iiliquis nodofisj femine lentiformi, efculento.

Eohayelli, S. Chi chic a hoaz.ton, Eryngium vel (ut re£tcTerrentius)potius Dip/acus American us. Galore Stacredine fua ad afFe£his frigidos valer,

Cdtotli Leguminofa Securidaczfoliisj floribus in capirula cDngeftis^ pallidc purpurafcentibus. Glycyrrhizx ut odore Sc /apure ica vinbusacceo it.

Colubriohx$_y$ Zoal^uiltic$_9$ Paftinaca aquatica Mexicana; ut facie lie vinbus cum Europxa conveniens.

Copalli Dei, Tbtub C&palli, Caule eft cavo, geniculato Ferulx, fruftu in fummo conanre mufcaiii in modum, floribus lanuginoiis. Radix ad luem Vcneream facit. "

Coyolxochttl S. Martagon volubile Mexicanum. Foliis eft nervoiis Plantagineis auc Arundinaceis; caule volubiii. Circulus foliorum liimmum caulem ambit, ubipediculi egrediuntur floresluftcntantes undiquaque diffu/bs,Liliaceos, c rubro viridantes punftatos, quorum ufus ad fervias fit corollas.

Coyotomatl, 5. *Tvmal Coyotli*, Hift. noft. p. 681.

CoZamalo xthuitl, S.Herba Iris: Cur ita dicta fit cum Autor folia rutacea ei tnbuat non video. Radix cenuis fie longiufcula, floi es albi^ forma ,*H°"cz>i»>*\. Acacia-.

C P ^ / ^ W / ^ S C U I arum funis; China ^.Mexicana Medicina imrabilis: Volubilis, radice erat iar rubra, hbrata, caulibus capreolatis; foliis iubromndis tnnerviisj fiuftu Myrti ftmine referto. Duplex efle dicitur, fertilis & flerilis. Celebracur ut panacea quaedam & Dnininm fere morborum medicina. Autorem, fi placet^ confule.

Coptic mecapatli Ttlancenfo, S. Cnfta galli Mexicana^ flore purpureo.

CoTLticpatli Azatlamrifis, S. Thaliftrum _Mexicanum. Folia [partialiajp^ne Adianri; Fj6ics pilofiparvi; radix dulcis Be amanriidineiil participant. Diuretica eft, & adftringens. r9emen f. fruftusFilipendula: P?^us vi^letur. Adfflumina. Alia pingitur ipecies^^dkiM^^iris, ex quibus mult2Efibra^ depend^ritt'^

Coptic xibuitlj Linifulia (emine in fummis ramu-IJS orbiculari. Radix cathartica eft.

£oz,tomatl, Solanum veficarium, floreJuteo, radice craflaj viribus cum vulgari convenit. Vefica viridis eft, fulci oblcure rubent. *Hill.* 6Si.

CuicHitlapilli, S. Glandulania, a jadicum neura difta, foliis ferratis, feminibus Coriandri hgura *&c* magnitudine, binis una tefticulorum in modum n.ifcentibus. Hanc ex figura tocius plants &vnibus ad Mercurialem reftereferc Jo. Terrencius.

Cuitlafotl Tepecuaquilcenfoj S.Napiformis, foliis pinguibus cordacis, caule volubili. Radix Napum olet iapitque; bilem evacuat. Ad Convolvulos referenda eft.

Cuiztapafollin, Phafeolus Mexic. foliis Mori, flonbus parvis rubeis, radice dulci. DeccMftumradicum hydropici5 confert. Nidus lacertarum nefcid qua rationc dicatur.

Cu»gariejt4a₃LzguminDili caule volubili,foliislongis^anguftis^nervofis, floribus purpureis, filiquis tereribus, tenuibus^ prarlongis^femine orbiculari albo; radicecrafla, candentejonga, capillata. Legiiminis genus iingulare eft; necdum enirn prxterPhafeolos legumen ullum caulibus icandensnovimus. Alia pingitur caulibus niagis creftis, filiquis nodofis.

Currungar^ita, Foliis eft longis, anguftis, Pentaphylli in modum ferratis, floribus Campanula cyancis, vafculis orbicularibus icminibus merns. Radix Thoracica eft: pulvis flDrumrumptusvilum acuit.

CHUnqm$_y$S.Matlaca$a, Bulbofa radice cepx, foliisVecronicx alnlis, floribus luteis, filiqua oblonga, femine trigono. Radices edules iunt K Vi

E.

Eloyuiltic, S. Herba geniculata, foliis Bliti, caulibus farm en tofis, nodis iniignibus divifis; Hore femin^q, rubro atque minutD in conDnim modum velut ex Blito dependentibus. Humida eft *&L* fngida, Pleuritidi *6c* tufli opirulatur; alvumquelenit.

Erahmm, Foliis eft Origani, flonbus oblongij, anguftis, cyaneis, radice contorta. Conanclrum olet, fed acrius quidpiam fapic Calida elt Be ficcaundcurinam evocat, flatus difcucit, Kc.

H.

Hoaul^mlnl, S. Atriplicis plures fpecies: Vid. p. 169. altera rubra, altera vindis utrsque efculentx, tertia amara nee edulis. Norn en 1''A1cumfigmficat, Olus feminis in enftamoompofici. Columna hanchabct pro Am^licc baccifera, *&C* refte ad Biici genus potius quam ad Atriplicesreferendam cenfef- Convolvuli

mm ^-, K cucurbit, radicibus

foliii cordatis, flonbus oblongis

dicibustuberoſis. Radix editur elixa, febrilem calorem compeſcit, olet ſapitque aquam deſtillatam florum Mali Medicae.

Hochlicpatli, S.Suavis medicina, Herba leguminoſa floribus cDccineis, ſiliquis tenuibus teretibus. Glucinoia eſt Be adſtringens.

ijuemberequa, Trifolia folns undulatis, caulibns Yuolixis, fruſtn parvo racemolo ab exbrtu foliLrum prodeunre. Frigida eſt Be adſtringens.

M.

[illegible] cervi; Pappoſa foliis Laftucs ſerratis floribus luteis, ſemine tenui ful-VD. Urinam Be menſes evocat, flatum diſcutk, 6e alia pnzſt at caloris eſſe ft a.

MatlalytZsic Tetz,ocana, S. Triorchis Mexicana. Folia craſſaſerrataPlantaginis, Be adradicem Arundinacea; caulibus eſt geniculatis digitum craſſis: Flores cyanei calicum forma: radices Triorchidispary^ Be multx. Radix ad ea vale t; quibus refrigeratione opus eſt.

Mtçapatli S. Zarzapai ilia. Vid. Hiſt- noſt. 656. Quartam Ipeciem deſcribit Be d spin git Muntingius pro Sarſaparilla vera.

Mecapatli Mecatlinmfist Convolvulus Mexicanus flare purpureo; videtur eſſe Convolvulus purpursus folio ſubrotundo C *B*

Mecaxochitl, Vid. Hiſt. *n*oſt.

^diahoapatliy 5. Mcdicina ipicar Mayzii; Alfins affinis arborum truncisinnafcens, floſculis candidis. Acris eſt, odorata Se calida.

'Michuacanica diuretica Vid. *Tlalantlacuaye ctiitlaplli.*

JMzctti Tlaxcolli Vid. *TlaxcollL*

Milto-matl Vi&.*Tomatl.*

JMotmenfis Herba expurgans, foliis parvis cdrdatis, volubilis, floribus rubris calycibus ſimilibus valculi5 ſubrotundi5, femins cathartico.

N.

Nanacace, Jacea Mexicana radice tuberoſa, foliis ſubrDtundis. Aiunt radicem decoſtam alvum ſiſtere, crudam purgare.

Nanahuapatli, S. Morbi Gallici Medicina, foliis Piloſblls, flore in ſummu caule Chamsmeli, femiheacri. Ulcenbus putridis medctur.

ifaviyteputz, quadrilatera. Chryſanthemum caule alato, folio haſts cuſpidi ſimili. Alia eſt yarietas flore è luteo purpuralcente, quz frigida eſt Be humida; cùm prior calida ſit Be acris: Item tertia radicibus Hellebori, calida Be acris.

Neicotlalpatli Totopzzznfis vomitoria, Apocyni ſpecies eſſe videtur (urreſte Terrcntius) a foliis in caule binis eX adverſo, odore viroſo, Be vi emetica. Foliis eſt Scammonea:, caule volutili, flonbus candentibus, furculoſis radicibus.

Nextabe, Chamslar^ congener, fohis *Ohx* inordinate poſitis, caulibus lignoſis, fruſtu Cicenbusſimili, radice acri Beguttur urente, cathartica.

NtxtTacotU Tacapicbtlenfts Limpniphylla floribus pallidis in calicibus Iquamoſis. Cabda eJt flc ficca.

O.

[illegible]^^AS.Herbaktificans.fDliis Lim quaternis quinifve per intervalla in caule, floſculis purpureis ſubrotundis.

OcopiaztU, 5:Scorpii ſpina, Eryngii auc Dipſaci ſpecies- Radw Eryngii odore, iapore & vin-[illegible]

OcoS S. Planta reſinam ſtillans; Folia bnga angulta finuola K crcnacaj floipsiotundi K coccinei, radices A/phodeli fucco reſinam Dlente. Foliis odor, ſapor Be vires Raphani.

Oiiliuqui, S. Planta orbicularium foliorum. Con* vplvLiliſpecies, foliis cordatis, floribus aibis Iongiuſculis, ſemine Coriandro ſimili. Sapore eſt acri, comeſta varia in Cerebro phantainiata excitat.

UmimeXitli, S. Ds iernoris. Foliis Ocimi [illegible] caule volubili, floribus in fiimmis ramulis par^ vis pallidis; raſculis liibrotundis, radice craſſa, longa, tenera, Candida, glutinoſa, inſipida 6c inodora. Dlla fraſta coniblidat:, viribus cum Symphyto majors cDnveniens.

DmixQchitl S. FJos oſleus. Lilium Mexicanum foliis porraceis. Flos ex oblongo tuboinſtellam expanditur; viribus cum Lilio convenit.

P.

Taradifea herba Hernandez, diſta quod folia habeat Manucodiatz plumis limilia. RadlLLj-iibrotx ; caules fiilyi hi/pidi. Amariſlima eſt, unds lumbricos necat, flatum diſcutit, peſtorL msdetur.

Pep, Foliis eſt ſerratis oblongis, ſinuatis Lapathi pulchri Bononisnſis inſtar: floribus rubentibus in brevibus pediculis è radics exeuntibus." Radix ſubacris fieamara, xhoracica Be cardiaca.

Pbace3i. China Michuacaneniis.

Vina huihuiZttlij S. Herba verecunda *Hijior. nofc* p- 979.

*Poz,tecpatli*Huaxacenſis Gemmata, Foliis puiillis, convolutis, arborum gsmmis primò erumpentibus ſimilibus, Nafturtii ſapore. Nervis reſpluti5 ſiiccurrit ac mo turn amiſlium reſtitiiiti

VoZttecpatli Mecatlanica, S. Fraſturarum medicina, foliis Mali Perſic^, binis per caules adverſis, geniculatos teretes digitum craſſbs j floribus pentapetalis rubentibus. Tum^res arcst hsrba, fraſtis Be luxatis oſſibus medetur.

Q.

[illegible]SIratihominis medicina. Foliis falignis, caulibus contortis tcnuibus. PaciHcam Jierbamappdlat CùJumna, quia velut Ammo medetur.

Jguamiavatlj S. Spica arboris. Hernandez ad Tithymalum paralium refers fed malè. Icon Seláginem ^- Thalii referre videtur, Be locus etiam convenit: quamvisicon *Tlamacazypapan* cum floribus vixrdpondet. Quinetiam vis cathartica Sdaginem arguit.

SZuaquahut&ontkj S. Truncus Seſtus. Apocynum Pyri foliis, fruſtu Capſici ipintſfo Be lanugi'noſb, radice orbicular] miti.

^uauhxocotl Chillt4le?ffij3 S. Oxymalva, foliis Ferratis tufidisaut quinqu-fidis^ radice Napi ſuccDla. Sapore Oxalidem referunt folia,frudtus orbicularis acinoſtis. Radix leniterpurgat. Adhanc accedit Alcea Indica Guilipii folio, Acetolk ſapore *Herman,* niſi quod radice ſitſibroſa. Alia etiam Alcex Indica: ſpecies foliis ſunt Ace. toſae ſapore, ut qua *Acetefa Indica* Bontio dicitur.

£≥uil AmoUi, S. Herba Amolli, Convolvulus foliis cordatis, floribus candidis przlongis, Cymbali f ornia. Herba eſt frigida 6e emolliens, undc ihflammationibus medecur.

T.

Tatacanaltic, S. Chamsebalanus Mexicana. Folia Saligna; floras modici purpurei £nt;a: [illegible]

longa, & per intervalla in rubercula orbiculana intumefcens, dulcis.

Tcfonpatli, Apocyno affinis, radice Pyriformi foIii5 longis pinguibus. Frudtus Siliquaftri, femine refer tus piano, orbiculari, pediculis appenfb. Folialafte acri manant. Radix amara eft & odoiis ,gravis. Datur alia fpecies, foliis latioribus mDllioribus St minus nervofis varians.

TeicTLwincafatli S. iftiis ouulimedicina. Folns eft Jongis & anguftis, (emine gemino luteo, rotundo, parvo.

Temecatl expurgans, Convolvulus foliis hederaceis, flonbus luteis orbiculanbus e foliorum ajis.

TtmtcatlTauhttepzcmfis S.Bryonoides. Foliafubrotunda, undulata, niollia, odoris gravis: capreolacis caulibus,' frudtu acinofo racematim dependence ; radice magna amara.

Teoqutlm S.5axeiverme5. Cauhbus [feu radicum trun&^efi geniculatis, & circulis quibufdam pracindlis, fibris terra attafta itatim emiflis capillaris; foliis cordatis; cauliculis feu mavis fhiftibu5 Piperi longo perfimilibus. Odor a eft & acris/traumatica, diuretica, carminativa.

Ttfarj S. Crafla plantaj foliis haftatis ferratis pungentiUitica^ Janugjne ubfitis; caulibus cavis geniculatis. Inifpida eft Be inudora^ temperiefrigida.

Tepeboila Capitz, xouhitl, Saxivolvula, Foliis eft Hedenc urticarve, (erratis (axis fe convolvens, radice lucco manante. Daturaliud genus/foliis fcutoruni undulatorum forma. Refrigerat *Be* humectat.

Tcfttla xibmtl S. Herba montana, foliis Amygdali, floribus ad extremes caules fubrotundis, vafculis cDnteftis virentibus. Odorata eft&calida.

Tepetla chkhix xihuitl, S. Herba amara in montibiis proveniens; foliis Chamardryos odoratisj floribu5 pallidis^ piluJis ftellatis; fruftu parvo oblongo. Radix odora *&c* amara eft: Decodtum herba: per fupsrna Bi inferna purgat.

Ttpeyautli S. TTantli Muntanaj foliis eft Salignis longionbusnec ferratis, caule tricubiraJi; f]ribus Dblongis calyculorum forma, cocdneis^ radicibus fibrofis. Acris eft & odorata.

Tepezjtntli S. Spicz Mayzii montani. Apocynum radicibus contortisglandulofis.

Tepitz,ic xihuitl S. Herba firma. Foliis eft parvis obrDtundisj ferratis Adianti ni^ri; flore oblongo pallide rubente, vafbulo rolaceo panic fimih. Unnam elicit quacunqus de caufa reten ram.

Tttz,mitlTonall<e S. Sedum Myfticar. Foliis eft longis, anguftis, ranis, juxta excrema lacioribus, floribus orbicularibus candidis. Succus emeticus eiK

Tttz,quixochitl S. *Tz^quixocbitl* ikxea^ Bellis minor MexiDana, folns Lini, flore Chaniarmeli^ radicibus fuixulofis. Radix frigida eft *Sc* aitringens.

TviibquilitHc S. Herba principis, Foliis Mali Punicae ad Ungula genicula terniSj flonbus in cojTmbisj coccineis, filiquis paiyis cum feminibij5 maturisnigris. Radix tenuis^ prolixa, lutca trigefadc, ficcat Be aftringit.

Teuxochnl s. Flos Herois, foliis Dcymoidis floribus purpurpis parvis, ante arftatem emicandbus. Radixtotaplanta duplolongior, cenera & lafte manans fngcFaut Be humeftat.

Tecpath z9i. Duphthalmi S. Bellidis ipecies vide^UTj flore dilcoidc radiato, difco lutcQJ radiis purpurafcencibus; foliis afperis finuofis; radice crafla Paftinacx fapore^ cujus fuccus tuffi confer^ *&c* dyfenteria^ miram prseftat Dpemj ex eadem paratur vifcum.

Tezompotomc S- Capilli foetidi, foliis ferratis Salignis; flonbus candidjs, comantibus, odoris. Nafcicur in humidis. Radix odorata Sc amara calf ficc. Sc adftringit.

Thtuh CopaHi Vid. Copalli Dei.

Tlaaqa VamecaxochitI S.Flos funis [illegible] Foliis eft Salignis., floribus [illegible] exilibus, tranA^erfa radice. J^f^ifem amiflam reftituit.

TlacbichinoaFatlahoac; 5. Herba ufta; HeliDtropium maju5 Msxicanum, Tres figure trium diver/arum plantarum effevidencur. 5itusflorum tertis Ipeciei in furculis floriferis idem eft cum Jllu florum inBuglo/lo EchioidelndicoBreynii.

TlakirnatlgiLTlalamatl, S. Morbi Galiici do!ores fedans *&c* Herba S. Joannis infantis. Trifolium purpureum fpicatum foliis Nuramularix. Adftnngens eft Be vulneraria. Monardes Herbac SJoannis infantis folia Oxalidis villoJa tnbuit: intelligit forte Trifolium acetofiim.

Tlachochichk DcapttlayucZj Salvifolia floribus candidis pappoiis. Succus pituitam purgat §, ponders.

Tlacolcoatli 5. Coatli humilis. Foliis eft Erica? ; floribus candidis longiufculis *Sc* velut c flocco Loncinnati5 j radicibus fibrofis- Radix diuretics eft.

Tlacopatli MalinaUmJis S- Ariftolochia Mexicanalll. Folia cordata ; caules volubilesj Fruftus oblongii5 Avellanae magnitudine; Radices fibrat^ Morbis frigidis pa?ne omnibus auxilio funr.

Tlacoxochitl S. Jafminiflora,, foliis 5alignis fubalbidis, ad nodos ternis; flofculis ex albo rubentibus longiufculis *Sc* compoJitis in comain-Laflitudinem pota tollers dicitur, & radicis pulvis vetuftis plagis mederi.

TlaeuitlaxQcoUi S. Vifcera terra?. Foliis Drigani Jongioribus *&c* anguftioribus, fruftu rotundo ^ foliorum alis j radicibus albis, tenuibus, longis. Succus naribus artraiftus pituitam elicit Be cephalalgiam tollit. Cathartica 6c emEtica eft-Cauls5 nudo/i pinguntur ita ut inrernodium quodvis ip/i nodo infertum vidcatur.

Tladpatli TonallaS.Mzdirina dyfentericoruiji, foliis Lini, floribu5 in corymbos feu fpicas compofitis.

Tlaelpatli 5. Medicina dyfentericomm alia, foJils Veronica: fubrotundis ferratis, fruftu Piperi longo fimili [aut fpicx Plantaginis] Radix Jonga, digitum crafla.

Tlaelpatli Acatlanenfis Alfinefolia II. caulibus fpithamiffis, femine in fpicis foliaceis feu fquamods. Radix ut religuarum cognominum dyfenteriz medetur.

Tlaiapaltic S. *Cocoz,tic.* S. *Tlalauhyuichioyantic* S. *Zhitaantic rubta^* Herba pallida, foliis Dblumgi5 ferratis, radicibus fibrofis pallidis Helkbori; floribus oblongis candidis, fruftu glandibus oblongis fimili. Bibituradvcrfusfebres j iremVariolas.

Tlalatocbifll S. Humilc Pulegium. Foliis OrJgani ferratis ex adverfo binis, e quorum nnubus fingulis finguli flores exeunt ex albo purpurafesntes, Linguiiii quamprimum calefacitj paulo poft vcluc Atochiftl /pecics reddic mten^ 5e gehdam.

llaUacabuatl

Tlalcacahuatl Chimalhuacanichalcenſis S. Filipendula 4. Mexicana. Foliis eſt Ocimi oblongis, craſſiuſculis, nervoſis, ſerratis, binis per intervalla in caulibus aſperis tenuibus, floribus cyaneis in ſpicis Stœchadis Radicum glandulis Avellanarum magnitudine, quæ ardores febriles temperant, & alvum ſiſtunt.

Tlaliacauatl S. *Yztacixpatli*, Filipendula trifolia, radicum glandulis interdum oblongis, floſculis coccineis. Radix frigefacit & humectat. Icon flores & gallas ſpicatos repræſentat, ſpicas ſquamatas.

Tlalcapolin S. Charriſceraſus Atlapulcenſis, foliis ſerratis, oblongis, in caulibus per intervalla quaternis quinisve unà, floribus in ſummis ramulis parvis coccineis; fructu Ceraſi, minores. Pulvis radicis dyſenterias curat.

Tlalchitnolxochitl S. Venerea medicina II. foliis oblongis, anguſtis, crebris; floribus parvis, oblongis ex albo purpuraſcentibus multis capillamentis luteis. Folia aſtringunt. Radix ad ʒij. devorata vomitum ciet.

Tlalchipllin Hozxotztincenſis Foliis Origani nonnihil ſerratis, floribus candidis, ſemine in vaſculis candido rotundo, radicibus fibroſis, Catharticis. Alia pinguior ſpecies vaſculis in foliorum alis in tres carinas dehiſcentibus.

Tlalcocoltxin S. Parva herba & contorta, Tithymaloides helioſcopius Mexicanus foliis quàm noſtras magis acuminatis.

Tlallantlazua cuit lapilli S. Cauda parvi Tlacuatzin; Michuacanica diuretica. Duplex eſt; mas & fœmina. *Mas* folia fert Solani mucronata, & juxta cuſpidem contorta, caules volubiles, radicem tenuem, longam, fibratam, candentemque. *Fœmina* caule eſt cinereo geniculato; foliis cordatis majoribus, flore per hyemem candenti & magno, fructuque oblongo & amphoræ referente; ſemine luteo obducto candida lanugine. Hæc proculdubio Apocyni ſpecies eſt.

Tlallantlcaca cuitlapilli, S. Trifolium tetraphyllum floribus rubeis ſtellatis in ſpicis ſquamoſis. Radix craſſa. Thoracica eſt doloribusque & laſſitudinem fedat.

Tlalayotli S. humilis Cucurbita. Folia Cordata acuminata cabina adverſa; Caules volubiles geniculati, cucurbitulæ pollicaris craſſitudinis & longitudinis, maculis viridibus & cinereis interſtincta:, edules, ac refertæ lanuginoſo ſemine, Radix longa fibrata per ſuperiora & inferiora purgare dicitur. Inter Apocynum & cucurbitam ambigere videtur aut de utroque participare. Ad Cucurbitam tamen magis accedit.

Tlalmatzalin Hocxotcinfenſis S. Amygdaloides ſerrata floribus parvis purpureis in ſummis caulibus. radice Napiformi humida & ſicca, corpus tamen purgare dicitur cum *Cacahoatl*, &c.

Tlalquauhtzal S. Penna terræ, Millefolium Mexicanum, Europæo acrius & amarius.

Tlaltulxcayotli S. Tzilocayoth humilis, ſiliquaſtrum Mexicanum. Sæva ſymptomata, quæ dicitur inferre hoc medicamentum, ſuſpicionem injiciunt hanc herbam inter Apocyni ſpecies numerari debere, quam augent herba repens, flos albus, ſiliqua viridis, quæ omnia in ſiliquaſtris nunquam ſimul invenies. *Ter.*

Tlalyxtomio S. Yztomio humilis, Foliis eſt Portulacæ aliquanto majoribus, caulibus teretibus purpureis, floribus in ſummo purpureis ; radicibus craſſis, ſurculoſis, amans vi cathartica prædicis. *Folia Urnæ Craſſulæ ſimilia caulibus*

ſine pediculo adhærent: flos pentapetalos ruber: unde inter Craſſulæ ſeu Sempervivi ſpecies reponenda videtur. Ter.

Tlanoquiloni Huaxaſenſis, Herba Mexicana Piloſellæ foliis binis oppoſitis, ſpica Plantagineaj [Stœchadis *Col.*) Radix acris & cathartica eſt.

Tlanoxinolonipatli Yancuitlanenſis, Linifolia hirſuta, floſculis luteis ſpicatis, radice longa, acri guſtum urente, amara & cathartica.

Tlapatl i. e. Stramonium.

Tlaquimilolpatli S. Venerea medicina, Foliis longis anguſtis Salignis majoribus, floribus fulvis, radicibus longis, ſapore Glycyrrhizæ. Diarrhœas puerorum curat.

Tlatlacizpatli S. Fluxionum medicina. Folia Origani aut Teucrii, caules tenues breves; floſculi candidi [lutei icon] Abſinthii ſimiles.

Tlatlauhcapatli, Alſinefolia, floſculis albis, radice ſurculoſa. Radix acris nonnihil [illegible] ophthalmica & Thoracica mirabilis, diuretica etiam & tumores maturans.

Tlatlauh Capatli S. Oxygeranium Mexicanum, cujus duæ ſpecies, altera radice candidiore, altera rubente: icones etiam diverſitatem oſtendunt in foliis & floribus: in altera enim bini flores pinguntur in uno pediculo, in altera ſinguli: alterius folia altiùs inciſa ſunt, ad modum ferè Pentaphylli Tormentillæ facie; alterius leviùs. A noſtratibus Geraniis acido ſapore differunt.

Tlatlayotic S. Nummularia Indica à noſtrate genere diverſa videtur; eſt enim radice craſſa, Jaſte[illegible]; fructu Cucurbicino eduli. Radix glutinoſa eſt & adſtringens.

Tlatzitzquiuh S. Mayzium torridum & calidum, Foliis Chamædryos ſerratis hirſutis, odore gravi; floribus oblongis luteis, pluribus congeſtis. Uterinis affectibus & dyſenteriæ medetur.

Toma S. Urtica arboreſcens foliis ſinuoſis, ſtipitibus lividis, candidis luteiſque floribus. *In icone inferior caulis pars ſpinoſa pingitur.*

Tomatl S. Planta acinoſa vel Solanum. Hujus duo genera proponit, Alterius fructus minores orbiculares (ſunt membranâ incluſi) iique vel nucibus Ponticis majores, minores Juglandibus, qui è viridi palleſcunt; vel prædictis nucibus æquales, eodem colore, *Miltomama* dictæ: Alterius majores *Xitomama*, qui Poma amoris dicifolita nobis videntur; hi etiam vel majores iterum ſunt, eadem nobis in Appendice deſcriptas; vel minores, utrique colore differunt, luteo, rubro, aureo.

Tonalxochitl S. Solis nuncius, Foliis eſt Ocymi longioribus minime ſerratis [icon profunde ſerrata repræſentat] caule volubili, floribus magnis, longis, ſuccus luteis circa labra, quæ fiſſa ſunt, purpureis, Cappares olentibus. Humida eſt & glutinoſa natura.

Totoycxitl S. Pes paſſerinus, Convolvuli ſpecies videtur, radice Pyriformi ladleſcente, foliis in quinque aut ſeptem lacinias profunde diviſis, flore Malvæ minori [icon integrum, Campaniformem exhibet.] Radix grato eſt ſapore, & tamen (quod mirum) leniter purgat.

Tozancuitlaxcotli, S. Inteſtina Tuccæ Talpæ Indicæ, à radicibus illorum inſtar conglobatis forma rara: Foliis Origani aſperioribus, floribus in ſummis caulibus coccineis, caliciilorum forma. Radix refrigerat & adſtringit.

Trtgoriganum Quauhnacenſe, Figura, Deſcriptio & Vires Tragorigano conveniunt; in icone tamen quatuor

quatuor vfil quinque folia ad genicula fingula fulMndeappinguntur, forte piftoris incuria.

Jurbith Indicum Convolvuli /pecies eft foliis I-bifcij flonbus candidis, interdum ex albo ru-b'Sntibusj Malvaceis. Vid. Hiftoris floftrac Appendicein.

TuZtpatlt, Polypodinm Mexidanum tuberofa radice fibris cyaneis, folio brevi- Impetigines, panes, furunculos, Juem Veneream, aliofque tlimores difcutit.

TtsAguangueni IFI, S.Hacmorrhoidalis Mexicana. Folus eft bngis anguftis, plerunque quinis, Abfinthii India; floribus cDCcineis; rafllteibus fi-bratis. Amuletum eft appenfum bracmo ad hxmorrhoidas.

Tz>ahuengueni,T>atfwane,* S. FilipendulaMichuatanica foliis trihdis ferratis, floribus in ambitu coccineis, medio luteis cum alba quadam iride. CalfacirSc exficcat.

Tz,ahutngutni S. Filipendula Mexicana altera: FJoKfeua^ft circa mddium luteis, in ambitu Surpurafcentibus quoad Aftcres pertinere o-Senditur. Folia habet Umbellatarum in modum diyiia; radices tuberoias Oenanthes. Convent viribu5 cum prarcedente-

Tzautli, S. Gluten, Gladiolus Indicus Alphodeli fadice, floilbus è luteo purpurafcentibus. Ex radice iiccata fit gluten prscftantiflimum ad ufum piftorum. Ea dyfenteriarn, alioique fluxus curat.

Tz,icatz,on Tzcomatl, S- Caput formica. Folia Lini ftellatim per intervalla .caules ambiunt, juxta qua? florum vice qusdam velut verticilia profleunt lutea.Radix dulcis eft Be glutinans: Folia frigida Sc glutinnfa.

Tzocuilpatli, Pappiflora foliis Dcimi crenatis Sc nonnihii fpinofis. Odorata eft., calefacit *8c* exficcat.

TzsQQuilpatli altera foliis majoribus profiindius ierratisfubcus candentibus. Flores orbiculares Sc pilofi,' caules hirfuti Sc iubalbidi. Decotaum ejùs mDtum ami/ltm reftituit, naribus attraSum hemicrania: medetur*-'

Tiowpp/icX/^ir^Neftarea. Foliis Ocimi in caule binis. Fbs candidr.s parvis oblongifque Ipondylisfimilis, in pediculislongiufculis. [Florum unitoium figura fpicam vel julum Typhx refert colore ex luteo in rubeum ccnd^ncc] Folia Mel iplum Be Saccharum dukedine bngè fuperant.

Tz,onpotonic> S. Helichryfum Mexicanum, floribus pallidisj umbili CD rubro.

MicuiTlaxcoUi, S.Pifcium inteftinaa radicis forma difta. Foliis longis anguftis, flofculis parvis candentibus in fummis caulibus tenuibus. Radix medefurulc5ribu5etiam cancrofis celerrirne, tula *&c* pota lftericis medetur, *&c* unnam cvocat. Fruftus apcrtus pingitur in tres partes divifiis, *Sc* in earum unaquaque duo femina lucea.

Xararo, Heliduyfo fimilis, foliis Salignis ferratis i'ibtus albentibus. Florcs rubelb^ntesfquàrrofis calyculis conteguntur : radices fibris fimiles ni-,&*. RaJ «niara eft, odorata, calida Be ficca.

Xtc''™?> Phafeolus Mexicanus radice orbiculata tpliis per medium velut orbiculariter feftis.Radiceserculentarlunt *&c* menlas fecundas inftrulinr: Corpus refrigerant Sc huifleiftanr, iitimq, extinguunc.

XiubTvtonyui, S. Herba calidaTotopecenfis. Folus eft alperis, lerratis Limonis fed majoribus floribus purpureis; radice furculo/a, Helleboro fimili, lanuginequeaut efcaobdufta, Cacanacar tDta fimilis eft ejufque fpecies. Lumbricos Jumbricosinterimit.

XQchipalli, Artemififolia^ floribus Floris Africani led parvis ex luteo rubentibus. Floris tantum ufus eft, ad afFeftus urerinos K ad ulcera praecipuus yerò ad tingeiidas lanas luteo co^orSj & ad pingendum, cujus gratia in aqua coquitur adjefto niuro, Bcfuccusexprimitur.

Xoxonacatic, S. Hyacinthoj^cagjSb^ fbJjrfs C2P-pe, flofculis longis Jutels ^^jicy?fs" exilibus,, *b* radice ftatim exeuntibus radice orbiculari A-vallanz magnitudine, capillamentis nigris o-perta. Purgat blande K leniter omneshUmo-les.

Y.

Tauhtli, S. Nubibfa herba, Umbellifera floribus lubis, foliis integris Salighis ferratis, odore 8c fapore Anifi. Thoracica eft, Bcuterinaj diuretica, lithontripticajomniaque fere prarftat qua; calida Btiicca.

Tcbcacalotl, 5. Vas Goflipinum- Foliis eft orbiculanbus, undulatis, fenis, fubalbidis prxter alia qua^dam minora *Sc* albidiDra; cauliculos tenues 8c breves, 6c in fumma parte exiles flofculbs profert, radices verò capillis (imiles quibusfaxis adhsret. Edulis eft. Hernandez Li' chenis fpeciem efle vult.

Ychatlepatli, Foliis eft cordatis, inferne hirfutisK albidis, fiipern^ viridibus; *florcs* profert virentes in Corymbisj fruftus fubrotundos; K capillos quofdam juxta foliorum exortus. Odor Cydoniorum. Cortex radicum hydropi medetur. A ens eft 5c calida.

Texochitl, S. Flos *Tefl,* Radice eft crafla, tubsrolij aliis ei £ funiculis demiffis appendentibus radicibiis porcinis renibus fimilibus fed majoribus; caulibus quaternis canaliculis ftriatisj rbliis Bliti, floribus oblongis luteis, fumum olentibus. Radix dulcis eft Sc edulis, ficcatarpulvjsinfperlus ulcera oris curat.

Yolmini £uiliz,patli, Folia angufta longiulcula ; caules prolixij florespallidi, radices tenues, amara, acres, calidac, pituitam Sc bilem evacuant.

Yolofatli irina à figura foliorum difta, dua^/pecies iunt, Prior foliis Iridis anguftis, flore Omixochitl, S.Lilii Mexicani; radice pyftformi. Radix cardiaca eft infign. *&c* vulnerar. Altera caule, flore 8c fruftu carehs, foliis Plantagineis anguftionbus, (ingulis binifsre ab eadem radice.

*TtKtuimpath*ifeu Canis interfefl:Dr,S. Hordeolumj /. *. Hordeum caufticum, S. Cevadilla *Mvnardis.* AnreveraFrumentacea herbafit, turn figura, turn de/eriptio, rum vires mihi dubium faciunt. Caulis iriinimum digitum craffus. Delcriptionem Beiconem vide apud Hernandez p. ^07. Duz aliac /pecies I-Radicecaepacea, eifdem viribus- *1*.*Radice orbiculari, foliis anguftioribu5, lap or 2 nullo, ibidem habentur.

Yxiayaboal Cbapafrepecenfisj S. Nepeta Mexicana foliis niinoribus *&c* breviDnbus cordatis^ floribus candidis.

Txtmexfif, S. Oculi cinerei, Foliis Limonis ferratis lubalbidis, floribus. Chryfanthemi, radice crafla furculofa, aniara acri Scurenti, Panos, lepra5 Sc Jichenas extergit Sc curat, Inluper *Tz,atz,ayanalitz,li* morbum in qua univerlim corpus dehifbir, illita relina, infperlDqiic defiiper hujiis pulvere Be gallinarum pennis.

*Txtomiwn Xihuitl^* S. Lanuginoſa herba. Folia Anchufi, caulesbicubirales; flares candidi, calyculis contend, in pappos abeunres. Radices emetics font.-

Tz,cuku$I3 5. Oculus depiftus, Caules exiles geniculaci, flpres candidi parvi ad foliorum exortus, quse bina in caule: Radix Pa?onia: fimilis, -Primo gullatu dulcis, mox guttur urens, evaCuat pituitam.

Tz,patli, S- Apios Mexicana foliis tenuibus oblongis. Virik^s cum aliis Tithymalis convenit, Raiiix - m>r^vAJ^'dft^ Avellanae magnitudinc.

Tyjafafalic, S. H^rba glutinofa Be candens, à radicis quahtate di6ta. Foliis eft Alliariz, ieviter ferratis, fruftu racemofo uvx acerba: forma Be imgnitudine; capreolisfcandens. Radix anodyna eft, humenti Be glucipoſa natura, frigidàque.

Tz.tac ahuatlj S. Faemina Candida, Dens leonis Mexicanus. Galida eft Be amara, convulíioni 6e corminibu5 medetur.

Tz,taccbjatl, S. Sal amarum, Abfinthium Mexicanum, Europxo fimils forma Beviribus.

Tz,tac ololt&in Cbullulenfis^S. Scammonium Mexicanum^ Radice foliis, floribus cum Scammonea Syriaca convenic; duntaxat foliorum auricula magis falcate : flares ex albo-rubefaint. j Radix dulcem faporem prarferre videtur, & famen deVorata bilem ac pituitam evocat.

YZitacpatHYanjrmtlanenfis, Lychnis Mexicanaanguftifolia, flore parvoj coccineo. Radix acris eft Be glurinofa.

Yzfiacpatli Ygualapcnjis, Pappòfa Mexicana, Vir.g£ aures flonbiis, foliis Ocimi lohgionbus. Radix acris eft, amara Be calida.

YXttacpatlis Ototonilci, Linifoha argfritea, floribus candidisj radice purgarrice.

Y&tacpatli Tepuz,caUula, S Linana argentea Mexicaaa. Floribus eft oblongis, ex luteo candicXtibus, in pappos abeuntibus. Calyx floris Senecioni fimilis. Herba eft pappoſa ad Elichryfum accedens, non Linariam.

Yztacxibuitl, S. Baftum monil^ Volubilis ipecies calidà Be glutinoſà nacurà, ophthalmica Be diurctica. Flos inferiors parte depiftus eft colors luteo, fuperiore coloreEchii. *Ter.*

Ycd AcocotlthuUulmjisj S.RofmarinuV'ferulaceus-Umbellifera eft foliis Faeniculi craflionbus 6c latioribus, lemine candido, rotundo, angulofb Serefinaceo, quod in mandendo linguam exurit; radice craffà longa Thus olente. *Oni** mbu5 notis Rofmarini ferulacei re/pondet.

Mirumfortafc alicui -vidtri poffit tot novas ahifrut indMas herbarum ſpecies in hoc optrt repenri. V^urn dtfinet miranfimzLum perprndent, Herbas medicmales ptr No-uam ... nemfuan aut odor fragranttam ,» prrt,,, fm :* W fmdtus, ... *ittmiunt.*

Cum adHiftonam plantarum *Franc. Hernandez,* illuftrandam me parum lucis adferrepofTc vide rcixi, nccob brevicatem 6c imperfeaionem defcriptionum ſpecies plerafque ibidem Cradkas adfuas daiTes reducere yalerem. eas duntaxac inde bxcerpcre & Hiftonat noftrs inferere decreveram qu^ ab alns etiam ddenptar effent. Verum ab Amico quodam, cui plurimum tnbuo, monitus, nonnulHDs Hiftoriam utimperkftarn cnminaturos fi toe effpecies deefTent quot ab Hernandez nova: prodits funt, Epitomen hanc qualemcunque, iumma feftinatione *nt* edicionem morarer compoficam - adieci SiperckIum licuifletplantasfingulas cum Amencanis aPifone, Marcgravio, alhfque traditis dilJentcr CDnferre, longc ptrrfttecn, Mm r.dd.r. potuifleoi, multafqu force, Ls jam prp novis fc non dum editis habeo, ab alns defenptas mvenlfl^m. ... *ocnon-*

Species fequmtzs ad cahem Catahgi Zanoniani, p. *\yi?. fubjkimdcu, fed Typotktarwn incuria omijfa, hinc/upfkat Lzttw refolur.*

12. *Umbra ku Baccam* frutcx Orientals folia habet oblonga, aliquantulum inclinata, dentata & xqualiter dufta. *Flores* producic raceiyiatim, ut Be fruftus rotundas. Utuntur iliä ad conftruendum unguentum pro vulnenbus: folia cDfta funt pro uftionc, praecipuè pulveristormentorum.

15. Palma; Indies-S/r/i diftz icon exhibecur abfque deicriptionc.

14. *Tared* Arbor ſykeftris habet lignum alpsrumjfruftus producitparvulos figurà BCguftu no/lro Hypomelidi fimiles, fed parum trigonales Be dulciores. *Flores* emittit pulchcrrimos, quatuor folii compofitDS, è quorum medio exeunt yirg* oblongz fanguinez.

1 y.- *Finxwi* eft Arbor qui habet folia magna, quali rotunda, aliquantuluiii aculeata, plana, non tamen lenia fed pariim afpera. *Flofculos^* producitparvos: Fruiftusin racemis funt Utra:, ex quorum *fc*minibus extrahitur oleum quod eft opcimum pro intemperie frigida.

16. Ramba Arbor eft procera/ folia habens oblonga, nervoia, eoloris viridis: Fruftus vero fiiniles Coriandro, fed in racemis ficuti Uvx, Be liinc multum faJutiferi infirmis: Folia codta cum fale Be fulphure in aqua omnesplagas fariat breyi tempore: Succus vcl pulvis de fruftibus eft valde admirabilis pro plagis, gangranis Be frlfturis offiuni.

iy_m *Rambora* eft Arbor lylveftris, a Luiitanis *PerodtMatto* difta ; hacc habet folia fatis magna, afpsra *Be* dura magis quam noftrx Ficiis, mulcum nervofa, przfertim in parte inferiorc. Fruftificac mulcum non in ramis, led in tninco, ubi ex omni partc onuntur, in quibus nafcuntur fruftus, ut PDmumparvulum,lanuginDfum, habentcs ftellam irt media cum quatuor corniculis. Condiuntur in Aceto live Aqua falfa pro cibario^

18. Z*-

18. *Rategal* Arbor producit folia oblonga Be ovata, coloris viridis- Flores pulcherrimos habet, mul'tùm racematos; ć trunco enim prodeunt multz virgulx, in quarum fiimmitate iiint quaedam foliola viridia, bipartita ut in noftra Viola, prima infenus claula, cetera totaliter aperta, è quorum medio fafciculus virgularum fanguinei colonš exit, Be una foliola parvula cum caulc tango, tota crifp2 & pulcherrima, pulcherrimo ordine difpofita Be in eodem racemo flores nalcuntur, interdum aliqui flavi, aliqui rubri, alii partim flavo, partim rubro col ore variegati, quos fiiftinent receptaculafuperi> ùsrubrainferiùs verỏviridia. Seminadant ut *Fifeli* (quid fibivelithsc vox non capio) odorel^afturtii noftri. Uruntur fruttu ad folvendum corpus, Befemina cOtfa cum aquafalfafunt optima pnjulceribus malignis. Pulvis fimilker idem efficit.

19. *Stiffdanti* Arbor Indica folia habet aculeata, afpera Be crada, valdè viridia, *flans* producens parvulos, ^lbos fie in cacumine radiantes. Fruftus eft criangularis, rotunduSj njgricag^: *Radix magna*, fed vald£ purgativa, d cum aqua bibatur urilis eft ad hydropicos. Ex f^l^f^inartt Oriental55 medicamentum purgans; fed vaidè pericul^jni eft ob nimiam caliditatem; apdNfftdhas *6c* eft medicament um mortaTe.

23. *Toppi* herba marina Indica *folia* habet magna ut Laurus, lucida in fiiperiore parte viridia, fed fubtus parumlutea cum acuminibus minutis, colore nigro. Eft planta valdè longa Benafcitur in man, duplicis fpeciei, quac in Foliis font fimilia, quz nullum habent nervum nifi unumiin medioj fùntque tadtu multùm mala, quac tote franguntur & in diverfas parses dividuntur ; fblùm diftinguunturinfruftibu5; quorum unus eft utPirus, etiamin odorefimilis cum quinque auriculis foliace-15 retrofle.vis, qus adherent fiuftibus, in quo inferta eft Jonga fiftula, quae dum fruftus^naturefcit caditj^ eff^lena lanugine veluto magis delicata. Aliusverò fruftus habet parvLim calycem inftar poculi, qui poftea dilacarur & dividitur infeptem radios, in medio quorum eft parvusfruftus Rapsc noltrac fimilis. Eftur fale condirus vel aqiiâfallā : valet ad reprimendum fanguinenr, ac etiampro contulionibus Se aliis fimilibus afFeftibus utuntur fupradifta lanugine. Cortex plants: partim eft ruber, parcim luteus quo utuntur ad tin gen d urn Colo ran rubrum obfeunflimum.

ai- *Toffimdadvz Cafunda* frutex eft circiter quinque cubitorum altitudine. Flores producit flavos, pentaperalos inftar Violae: folia vulgari Parietariz fimilia func. Poft flores liliquas profert Phafeo-Ji5limile5 in cacumine tamen curvatos, in quibus funt circiter ofto femina dura, oblonga Belenia. Folioruni decoftio partum accelerat, foliâque trica cumSinapi ventris doloribusmedentur.

B" X2. *Zambul* arbor Indica live Cornus mas Theophrafti ex fententia Jac. Za^pni. Arbor hscfatis magna habet folia, oblonga, plena, dura, neryofa, frpftus producens ad inftar Corni noftratis, colons inter rubrum vel fanguineum Be nigrum, fùntque faporis acidi; ofla *VSYD* olivarum inftar. Cortex contLifus Be ex eo deccwaio fafta alvuni fiftir. Hzc arbor eadem eile videtui' cum *Noelatali* fcuBerberi Indica Aurantiz folio H Af. p. 1606- Hiftoria: noftrz defcript*.

23. *Zambal* utraque Ipecies 5olani Indici fpinofifpecies eflbvidstur.

Inter *EmtndznJa* nefcio quo cafii omiffam invenio hanc notam, Planta illaj quam *T^.S.Vah* srroneepro Gramme bulbofoaquaticoa C. Bauhino in Prodromo defcripcam & depiftam fuiffeobfervavic nafque commonefecic, non erarSparganii ra'dix cum foliis primò erumpentibus Si aqua immcilis, ucnos memoria lapfi icripfimus, led Sagictarix aquatica:; quod Lcflorsm ... ec opDitt: nc Dbfervarori injurii limus, noftrùmqueilli errorem impingamus.

INDEX

INDEX.

A Abaliklma? Adyfruilof 1356
Abavo Cluf i. e. Baobab Alpini 1372,
Abdehvi Melo *s4LgypUus Alpini 645
AbeUicea Vona, i. e. Ffeudofantalum 180?
Abelmoluch, Ricini fpecies 168
Abelmofc Ton* & Vefling. 1066
Abhel Guiland. Cuprejfi fpecies 1408
Abies fosmina \\y^.masTheophr. 1. Picea 1396. Mexkana Htrnand. 1397,1916. Marina 76
Abrotanoides faxea Cluf 64
Abrotanum ejufque fpecies 371*372, &c. 1866. fiemina ejufque fpecies 3^8,359, 18 6 f
^rar* ^//>*«* 889
Abfinthium ejufque fpecies 366, t^ff. ad 376,, 1866
——Santonicum 368
——iSeriphium 370
——~Alpinum UmbeUifetum 347
^£y«f ^//>/«. T/. i"?»»^ 922
Abutilon ejufque fpecies 6.99. Jndicum 18 80
Acacabis Cam. i. Kifmifen. S.Kefm. 1718
Acacia ejufque fpecies 976, 977
—— Malabarica Intfia dicla H. Mi 1739
—— Americana Robin i e£" Park. 1719
——Germanica /. Trunus Syl<u 1527
—— foliis frutex MefapotamicHs 1739
Acacia trifolia Q B. i>. Cytifus - I7B3
./&*/0 Pifon. ^ 5 S 4
Acajaiba arbor cujm fruB&s
Acajou Pifon. u Anacardii fpec. 1649
Ac ant h mm ejufque fpecies 3i^
~——illyrkum J. B. ibid.
Acanthus ejufque fpecies I?1J 191*
——Qermanfcm^ i, e. SpbondyHujn ' 408
Acanus Theophrafti 3!^
Acaricvba Pifon. 13^3
Acarna ejufque fpecies 31 4J 3 ' f
Acarna fimilis flore purpureo J. B. 189
^fcer ejiifque fpecies 1700
Acetofaejiifque fpecies 177, ^c. */ 1 81,1856. w-ficaria Americana 179. rotundifoL hortenps 180
'Acetofella, i. Trifolium acetofum 1098
Achanaca Thev. /. Braffic* -folia peregrina C. B.
Acbdlea, i. Millefolium 345, 346
Acbivte . 16ji
Achlades, Bellon. /. P/^"^ »5//^- Cretica> a noftris di-'uerfa
'Acboavan Alpin. 1. Matricaria inodora 357
Acinss ejufque jpecies 553
Aconitum ejiifque fpecies 7°lj 7^1
——— Hytmale Park. 700
——racemofum i. Cbrijtopbor. 661
——Salutiferum S, Ant bora 70f
——humile bifolium^ &c. MentztL 671
——?3 J 19" Afiaticrts radict tenuiore adultmnus C. B. /. Irar pr^f^/ lutea 1186
^?^<» Tlinii C. B. i. Chriftophoriana 661
Acua pods gems in China ex Oriz,a
Acultofa Gaz,a Ad. Cardui genus %oy
Aw mofcbata Oxi\ Col. /. Geranium mofchatnm.
Adiantum ejufaue fpecies 147, 148. nigrum Officin.' 147. Amtrkarmm 148. */iw» /»/w

J.B. 152. Braftlianum Marcgr- 14J* hcum Thai. 141. Chinenfe 1854.
it urn aureum 113
Adonis ejufque fpecies 596
AdrachneTheopbrafiiJ.^R. 1577.
zs£gilops ejufque fpecies lifty.'v. Amna 12 $4. Niir-bonenfis 1290
is£gilops Afpris Theopbr. i. J^uercus fpec. 1187
zs£fchynomenes varia Jpecies 979^980,9^1,1894
^dLtbiopts ejufque Jpecies 54^ 54?
Cretenfium^ i.Carduus latfeus Syriaztis Qam,^ 12r
AgaUochum S.Lignum Aloes 180S
Agaricus 107
Agaranus Crttcnfium Bell. , 314
-^£*ty Qalega affinis H. M. 1734
Agem-Lilac Perfarum Gorn.v. Syringa 1703
Ageratum ejufque fpeciei ifi^ferulaceum Dal. 186.
purpureum Dal. , 105f
Agiahalid Ah. mi. v Lyciuni 1629
Agnacat Scatigeri 179
Agnus /. ^fx 1696
Agrifolium 5. Aquifolium 1617,
^griocinara Gretenfium J. B- 301
Agriofiari Belli, /. Triticum Sylv. Qretkuni 1147
Agrimonia ejufque fpecies 400
Agrimonoides Col. ib>
Aguape Brafil. i. Nympbaa
Aguara-quiya Marcgr. i. 5 67X
'——ponda Marcgr. I?37
Aguarima Pi£ '34?
Aguti-guepo-obi Marcgr. 1121
Aguti-Treva 1794
-4/w*e ^ Panucbo Hernani 1653
<AboTjai Tbcveti > 186
Ajuba-tipita 1791
Ajuga, i. Qhamapitys 571
Aixjoon *v. Sedum 687. paluftre i. Stratiotes 13 24
Airi^i.Hayri I? 63
Alabaftrites Lob. u Dent aria 1229
Alaternus ejufque fpecies 16a8
Albdra Canna Indica fpecies Pi£
Alcanna j v.Yhittyrea 1585
Album olus Dod.i. LaBuca agnina 392,
-rf/ejuf]uit fades 604, 60 J, 1873. Indica 106
tnofcb * I066
Alcbimelecb Alpini u MelilotHs zs£gyptia 955
AlcbimiUa . 208, 209
Alcpiiium ejufque fpecies 81, 8x
Aletlorolopbos i. Crifia galli 769, 770,77r
marina ji^Zjd^c. 1849. t'mttoria 73- bomby-cina 71 .fontalts tricbodes I[g.
Albagi J.B. v. Genifia 1730
^/?"" Cord. ;. O^^j £//o/itf ! 2 3 x
——Match, e^ aliorum, uDoronkumTlantaginis folio C. B. ^/i/5»^ Thai. iMtBc fain*
Alifma Col. /. Auricula Urfi Xo8x
Alkekengi vulg. o81.
Alleluia i. Trifolium acetofum 1098
Alliaria . . 792,
All turn faiivum H2f: Syto. foliis fiftulojis I117 Sylv. planifolium \t*)*montannm latifol u Vt*

[a] Ron aiis:

INDEX.

Borialis 1121. Vrfmum ibl
Almts ejtifqite fpeuies 1409. nigra baccifera₂ u Frangula 1604.
A let ejiifquz Jpecies 1197,1196; &c* 19°&- faluftris 1514
Alpam H. M. ' ^76 J
eju/ijueJpecies 1015, I 896. fxtida Col. C.B. Myofotis ! 029. Spergula ditta 1034, 1896. Corniculata GluT 1029. Hzdtrulafolio i. e. Veronica [pecks 848-/0//* Veronica ib. /o/i» 7
Htf/frfphyllos wruUa%\%. [candzm baccijmtfo. Solanum 682- Alpina glabra C. B. 1/. Lychnis 1033. nc-dvfa Dal. 8DJ. cruciala marina Ger. 1024
e/Yir/gr//e //>f c/'ej 6 01 j E^c. />t'W I 8 7* 3. /r«-/e/cewj 6D?. Theophr.flo. luteo, u e. Abutilon 699.
Indica Hzrman. 190:^1901
i_u Laferpitium Vetzrum 425
^///w Gallicum Scribm. i_m Symphytum 504
Alufivz Alou H. M. i. F/C^/J /W/c^z 14H
Alyjjon Diofcoridis i. LunaAa Graca 788
———Galem v. Marrubium 557
Alypum Monjfdienfe mvntis Ceti ' 1445
Amaracm ejiijque fpuies^i. Major ana 511
Amara duhis *v. Solanum lignojum 672
Amarantus ejufyue fpecies 1o1, 1 856. Sericez/s IDI. tricolor 205. Siculns[pwatuspirmnis Boccon. 20 j
Amatz.cjuitl 1789
155°
Pifon. 137?
ibid.
Ambalam
Ambapaia H. M. '37°
Ambart Alan^g: affinis
AmbarvaUsfivs, u Polygala
Ambela, i. Zbaramzi Acoft.
Ambrefia ejUfcjui fpecies 164, 18
Thlafpi fw Nafturt. verrucofum 84;
Ambugavrnbo
AmbuUn Seal.
Amelancbhr Lob. '
Amdpodi H.M. 1787- BelttUa-Amelpodiib.
i-Amelpodilbo-. Karetti Amelpodi 1611
H. M. u Anil S. Indigo.
us Virgilii eft Ualtba palu/tris, aliis aut Afteris montani fpecies.
i. GoJJipium -
Ammi jpecies
qitorvndam oJore Caryopbyll. I $
1S97. Gcrmanicttm, i.Sifon Cordi 44;
——Flinri vulg»,i. Solarium, &c. 673
———Virgin. Lormfam. faciz +99
Amomjs \Z\vA\ 16^7
Amow^zaba gramm 318
Ampana H.M. 1^66
Ampeloprajjmn lilG
Amvetu H. M. 17IX
Amygdala* ejufaue fpzeies 1519J I^1B. Granatenfis 1791
-rtmygclalo perficum I$l6
Amylum 124D
AnabafuX$v_m i.Polygonum baccif fcandens I 6; 8
Anacampfcros, %, TtUpbium 689
Anacardium Occidental* Cajons dittum I 649
Anacardium fimpUciter dittum IBI3
Anacock. Pbafcolt (pecies Hao
Anagallis terreft. ejufjue fpecies 1024
Anogalb . a^uat, rotwdifolia non cremAa 1loi
Anagyris zjiifijue fpeuies 1722
Ananas LinfcL & Acoft a
Anavinga H.M.
Anblatum Cordi /I've Aphyllon J.B.
Anchoas S. Zingiber majculum Hern. I? 14
Anchufn zjiifcjuf: fpecies 49S, 497
-^W<z Pifbn. d^ Marcgr- 1°77
Pilon.
Andrachne Theophr. i. Adrachge J77
Androface Matth. /. F//^' lapt&gfpecies 66.
Marrh.
Androfamum ejufque fpzeies v. Hypericon ID17,
Anemone ejiifate fpecies 626, 187;
Anemone nemorum 624. Bononienfium
Anzthum hortenft 41 (5. ^/v.
Angdicaejufque fpecies 4.34. Acadienfis
Angelica arborefcens fpinoja I79[8]
Angdicabaccifera Uanadenjis 66L
Angzlina arbor 1,84
Angzlyn, i. Andira Fifon. 1687
Angolam
Anguria^i. Citrullus
Anbuiba arbor, u Sajfafras*
Anil five Anir 926. Anil alia fpec. 178?
Anime gummi 1846
Aninga Pifon. 1654. Aninga-iba
Aninga-peri Pi/pn. Flanta eft fruticefcens, paf-Jim in denfis fylvis najcitur, fore exiguo albtcante, cut pauv* uvuU t ceruleo nigncantes, Sambuci baccis fimiles fuccedunt. Foliis decoratur lanugmofis, ovalis figura, tnfte viridibm widem, fed afpectu pulcherrimis, ad tatfum infiarUrticxmortu*, mollibits &<velut lanuginofis% i»xqui: nzrvis mult is & craflis dtftinguuntur. Folia recentia contn[a yd w pulverzm rzdatt* medentur pnma inUntione uUzribus recenttbu*, dr inveterate.
Anifum ejtifque fpecies 449J
———Indicum S. Zmgi 165L
Anona·mar am H. M. 1650
Anonis ejujque fpecies 95^959, 189J
Anonymos Rxbzfii foliis icon, Roberti
——flwre Zolutea: Clul-
———Garcia; i. Herba viva Acoft*e
———Brafilianus frutzx flore Keiri 1785
———Brafilian. flore monopetalo fpeciofo 188?
Anferina Trag. i. Argentina.
Ansjeli H. M. i. Angelina 1384
Anthedon Thcophr. uMefpilns Aronia I4J«
Aiithemis; i. £hamamzlum 355
Ant bora S. Antithora 7°5
Anthrifcus, i. VeilenVeneris 42K
Anthyllis Alpin. ex 215, nivet, i. Tyg Valentina Clu. C 21 J. manit Affines foliis C B-1026. lentifolia Feplios effigi mar. 1024. legumi-, nofa
Antipatfres, i. UoraUium nigrttm
Antirrhinum ejuf^ue fpecies 7 60,7 61. arvenfe mi-nMV.Linaria"j6o6 minus. Linari* fat Ger. App- 1508
v. Caryopbyllus aromat; 661
A par aqua Hern. 484
Aparim ejufque fpveivs 164;
Apeiba Marcgr. 89?
Apbaca
ApbyUant %s Anguillara
Apbyllantes Monfpd. v. CaryophyUtts^
Apiaftrwn u

INDEX.

pag.

Apios J.B. *Tithymali fpec.* 870, 871. *Americana* Cornut. *i. Afiragali fpec.* 937
Apium hortenfe, vulgo Petrofelinum 4 ≐ 8. *palufire feuPakdapium* 457, 1868. *Mactdmicum* 46?. *fertgrin. foliis {ubrotundis* CB. 462. *petra-um five rnontavum album* 463. *montanum Tsigrum* J.B. 413. *montan. folio tenuiore* C. B. 461. *Ciqttdi folio* 414. *palufire latleo fucco* S. *ThyjJelint^Ag^mkum S. maritimum* /±\rj
Apocbyma, uPix^navibas derafa. <v. Fix 1402
ApQcynum ejufaue jpecies 1087,1088, &c. *humile aiz>oides Africahum, i. Fritillana craffa* 190;
Aquifolinm₃ i, Agrifolium 1622
Aquilegia ejufaue fpecies 7⁰517O^J7O7
Arabis, i. Draba 821
Aracynappil, Malum aureum 1660
Araca-miri 1456
Araca-guacu Pifon.
Aracbydna Belli 918
Aracifs five Arachus vulgo v.Ficiaqoi.fabaceus S. Faba Kayrina], B. 90^ 904. *'Csaiyu®-* 919
Aralda Gefh. /. *Digitalis* 767, 768
Arantia vulgo,<v. Malm Arantia 1651,1653
——*marina* 1826
Arara fruBus 1646
Aratku varia fpecies 16^1,1652. *pana* 1794
Arbor Brafiliana Juglandi fimilis X79⁶
——*febnfuga Peruviana* I77»
——*finium regundorum* Seal: i. *Urucu* 1798
——*Fraxini folio, cortice fpnoJoVirg.* 1546
——*Fraxini folio* C. B* *h Az,edarach* 1798
——*Exotica Fraxini fok Negundo credit a "Judo: <vulgo* 1717
——*lanigera Bontii, v. Goffipium* 1795
——*Lavendula folio* Cluf." 1595
——*racemofa3raJIl.fol. Apocyni* Br.[1] 1800
——*conifera odorata fit. Saltcis, &c.* ibid,
——*pntaphyllos Virriniana, &c* ibid.
——*Spinofa, Hercults clava diffa* 1*99
tinBoria I'j^.tinBoria Virgin. 1751
——*S,Thoma* i. *Mandaru* H.M. 1799
——*trifoliaveneftata Virginiana* 1437
trifiis 1698. *de Rayx* u I*tens Indica* 1798
——*Tultpifera triplex* 1407,1916
——*vit** 179^
——*TJvifera Tabacenfis* 265
Arbufcula coralhides dtpingitur Pifoni 4i^
Arbutus 1*578. *folio non ferrato u Adracbne* 1210
Anhfingtlica
Ardabar 165
ArBium u Lappa major ;;2. *item minor* 1097
ArBurus Belli
Areca i.Faufel
Arenaria J. B.
Argemone ejufyue ffecies <v. Papaver 85f
Argentina 617
Arifarum ejufjtte fpecies 1111, 1907
Ariftolochia ejufjue fpecies 761, 762, 1884. *poly-rbiztos* 763 1884
Armeniaca Malm I J13, &c.
*Armma ejufyue fpecies, *vₘ Caryophyllvs* 990^ 991. *fratenfis₃ u Lychnis* 1000
Jrmoracia u Rapbanm rufiicanus %18
Arnabo nomullisu Zedoaria
Aroeira i. moUe arbor 1582
ArtemifiaeJHfque fpecies 372, 373, 1866. *tenuifolia five leptofhyllos i. Abrotanum campefirc* 371
Anhanita i. Cyclamen 1005
Arthritka iₘ Primula veris & Paralyfis 1080
Arim ejufaut fpecies 1108,1209, &d 1907
Arundo ejtifijue fpecies 1275, &c r?IJ. *Donax* ib. *nafiosfeu fartla* 1276. *Indica izTJ. Sacchari-fera* 1278. *Scriptoria* 111&J*9°9
*Arundo Indica lattfdia v. Canna Indie** Izoz
Afafxtida 184;
Afarina Mattl. 2u8
Afarum 107/1857
Afcalonitis UI7
JStfckpias ejiifque fpecies 1090, 190?
——*m ejiifque (pecies *v. Hyptykm** IOI9
——*thus ejufque fpecies* 17*9>*7?o
——*m arbor* H. M.
Afparagm ejufque fpecies 683, 1877
Afperula ejdfijue fpecies
Afyhodehts ejufque Jpecies 119
Afplenium 139
Aftru Theo\>hr.<v£gilops Qjterchs fpec, 1587
Affitra i. Mandaru 17 51
Afier ejufaue fpecies 265, 266, &c. *item* 1858. *Co-nyx,oides* Gefii. 2,64
Aftragalus taticm Cluil 920. *matinus Lufitankm* Boel. 935. *Sylvaticns* Thai 914- *Ajfricam/s hu odoratm* 956. *incan&s filiqud incurva* 938. Afo»-*ffeffulanuf).* B- ;£. *Romanes* J.B. *. *Hedyfarum clyp.* 929. *CanadenJ.fio. viridi fiavefcenU* 1852
A fir ant ia nigra 47 4J 475
Ata-maram H. M. 16 5P
Athanafia u Tanacetum 36J
——
——
——^ ii. *Mayz>ii farina* 1369
Atragene Thcophr. ^. *Viorna vulgi* 620
Atrattylis 304
•A»p/«c e/w/^ /^wi« 191,19I3 cH *morifru&H* 197. *maritima Halimus diiia* 194,1857
Atzoyatl Hern. v. MTVI£. *Peruvian** 399
A'vacari facie Myrti 1781
Avanacu H. M. i. *Ricinus* 166^, 1855
Avaram9 temo
AvzUana ejufjue fpecies <v. Corylns 1379. fm: 1381
Avena ejufqae fpecies 1%S$. *pilofa* J.B. *v.FeJtuca* 1289
Avenqua Lufitanis Marcgr. /'. *Adiantum Brajil.* 14^
Avevetl Hern, i- ^/CJ *Mexicana* 397
Avicularia Sylvii i. Speculum Veneris 74X
Aurantia Mains <v. Mains 1658
-^ar£# w^/^ /. *Cidonia* 1452
Auricula leporis k Bupkurum 47.Jj,474
Auricula Jttdtf i Fungus Sambucinps* 106
Auricula marina 77
Auricula muris ejufque fptcies y.Pilofella 242. ri *Alpma glabra* j, B.1003. ww C
tf^72Af 92X
Auricula urfi ejufque fpecies Io82ₐ 1083, 190.1-
Auz,uba Oviedi 1643
Axochiotl Hern. 261
Axsarolut u Mefpilus Aronia 1458
Akedarach arbor Ij46

B

Badukka u Capparis arborefcens 1610
Baccharis Monfpelienfium
Bala H.M. /. Afo/i ^rW
BahelScbulli H.M. 1364
Balam-pulli u Tamarinds 174
Balanus myrepfica Ger. 1738
Balaufiium 146;
——*i. Marrubium nigrum* ?7t

talfamuni

INDEX.

Pag.

Balfamina mas five Cucumerina 647,1874
•——*ftjsmina PerficifoL*
Balfamita mas 35j. *femina* 364
Balfamum vjufyue fpecies I7$J- *Peruvianum* 1757. *Tolutanum* 1758
Baly infula fruElus 1653
Bambu Arundo arborea 1315
Bamia v. Alcea Indica 1066, 1900
Bananiera Pifon. *u Fictn Ind.* "377
Bandura Cingalenfium 21
Bangui 159, 1654
Baobab Alpini i?7i
Baptifecula i. Cyanus ftgttum 321
Barba capra i. Ulmaria 623, 709
Barba Jovis frutex 1751, 1919. Barba i. Sempervivum majus 657
Barbarea Erucx fpecies 809. *muralis* J. B. 799
Bardana S. Lappa major 331. *minor* 163
Baruce fruilus 1816
Bafaal arbdr 1570
Bafihcum vtilgv tjufyue fpecies i. Dcimunt 940
Battata Hifpanica 71B. *Tajaoba* 1334
Baxana "794
Batu & Batimla i. Critbmum
Batratbion i. Ranunculus e 81 5B 1, &c. 1844
Btcabunga i. AnagaUis aquatica 8f3, 853
Bccbion i. Tujfihgo 159
Bedeguar Otfig. *i. Spngia Rofa camp** 1471
Beefha Arundo 1316
Beenel 1557
BtguiU Turchafil 18; 1
Beidelfar Alpini v. Apocynum 1088
Behen album i. Lychnis 998, rubrum v. Limonium
Beli Bengalenfium 1665
BdiUa 1495
Belingela Pifon. Malum in I 673
Bella Donna i. Solanum UtbaU 679
*B*Ua Modagam* H. M. 1481
Belvel etc i. Serpentaria
Btllis major ejufque fpecies 351,1865. *ramofa umbtllifzra Cornut.* 270. *Tanactti folio i. Tavacetum inodorum* 352
Btllis minor ejufiue fpecies J49J iBSj, 1866
Bellis lutea, &c. C. B- xr. *Chryfantbemum*
Belmufctfs v£gypt. Belli 1066
Beherc H. M. *u Abutilon Indicium* 1880
Bzlzoinum 1845
Belutta Tijampacam i.CaJtanea Rofea Indica 1660
Bengieiri H.Kl- 1856
Ana-Bepou H. M. *i. Nimbo* If43- *Kari-bepou* ibid.
Ben-Kalefiam 1786
Ben Nux 1738
Ben Moenja 1787
Ben Tbeka H- M 163J
Btninganio Park. 1851
Ber & Bor Acvfia 1535
Berbens ejufyue fpecies 1605
Bermibar *fruilus* 1815
Berula Tab. i. *AnagaUis aquat.* 1051,
Betonica ejufre fptc«s 'JJ
^B9B6,587J988,9«9. *BeLic*minimJfinilrs*
Betonica aquatica u Scrvphularia 1D03
Betula 764
1410

Betuluj i. Carpnus & Ofirjs
Bibinelld Cxi. i. Coronopm
Bifoltum ejufque fpecies S79
Bilimbi H. M. 144?
Bintambaru 1881
Biferwas Cam. J44
Bijl'mgud i. Hippojrlojfum 66?
Bifmalva i. Alt ha a 601
Biftorta ejufyue fpecies 186, 187
Bid H. M. 1737
Bixa Oviedi i. Urucu
Blafo H. M. 1721
Blattaria ejtifque fpecies 1096, lofyf, &c. 1903
Blam H.M.i." Jabuas filio. 1479
Blitum five, ejufque fpecies etc. Blitum Bonus Henncus dicJum ib. *Blit. Botrys diHum* 196. *El. Atriphx fylvefiris dittum* 197. *Amzricanum fpmofum* 199. *BLKaliditfum* ibid.
Blitum hortenfe 200. *Americanuw* 1736
Boa Tpnkring Bontii i. Coral arb. 1736
Bona major DDCL *i. Fab a* 903, 9 °
Bolbonach S. Viola Umaris. 787
Boletus Antit\uorum
Bombax u Goffipium 1064, 1065
Bon <vel Ban Alpini Coffee frutex 1631
Bon feu Calaf Alpmu
Bonduck Indorum 1743. *Siliaua non fpinosd* 1800
Bonus Hmricus 195
BoragQ ejuftjue fpecies 49*. *femper' sirens* 494. *minima Herbariorum*
Botrys Ambrofioides 196-
Branca urfina i. Acanthus 1315
——*Germanica i. Sphondylium* 408
Brafilia arbor 1739
Braffica ejufque fpecies 7943 79jj *&c capitata* 794. *florida* 79J. *caulo-rapa* ib. *arborea,&c.* 796. *Epiphyllitis thyrfoides* 797. *fpinofa* ibid. *marina monofpermos %i$.perfoliatajili<juofa* 797
Brafma i. Fiper abortivum 134
*Britannic a Antiquorum *vera Muntingii i- Hydrolapathum max.* 171
Brindones Garc. Erntjus tinctorius 1831
Briz,a 1242
Bromos i. Avena 1235. *item Gramen Avenaceum* 1289
BruneUa ejuffjne.fptcies 551, 552
Brufathaer Arbor Ch'mmfis
Brufcus S. Rufei 664
Bruxanelli 1497
Bryon i. Mufaa 111
Bryonia alba 659. *nigra* D. xvhchoacanA 723. *Zeylanica* 187J
Bugloffum ejufque fpecies 493. *Lancaflna* JOD.*fylveft.cauUculisprccwmbentibus* C.B. 502. *hit turn* Ger. ^. *Hieraeium echioides*&c. 23?
Bugula S. Confolida media 575
Bulapathum Plinii Munting. 17?
Bulbocafianum 440
Bulbocodium ejufijuz fpecies u Pfeudonareiffus 11 jo
Bulbonach u Viola Lunaris 787
Bulbus *eriopborus* 11 58. *liliaceus vomitorius* C.B. Sp. 1111. *monophyllus* J.B. 1154. j5^- Fuch. *I. Ornitbogalum lut.* 1?
Bunias jr^or /. Co^p 1691. *Bunnu* eacfcm*
Bunias i. Napus 30X
Buphtbalmum vulgare Ger. 341. *CotuUfolio* ib. *Dodonai* I. ^rfo»/j w^/or 597- *peregrinum* Alpini ibid. *Alpinum flv. candido* 1865
Bupleuron ejufjue fptciu 47?p 474
£w/i wwrij** Csct 83
Burfa

I N D E X .

Pag.

Bur fa paftoris ejúfyue fpecizs 8} 8, *pajtoris minor l. Najlurtium fetraum* 82,7. *major loculo oblong* C. B. 790. *minor locuh oblongo i. Faronycbia vulg.* 789
£ufelinum Flin. i. Fetrofelinum Creticum Q B.
Butomos i. Sparganium, at Clufio Acorns adulterinus feu Iris paluflris lute a 1186
Buxtis ejúfqiwjjteaes 1695,1694
Buyo Euyo InjTbbAJfeffx. Hsm. 1343

C

Caa-apia Marcgr. 33°
Caa-opia Marcgr. 16 31
Caa-ataya Marcgr.
Caacica Marcgr. *. *Cajacia* Pifon. *Herb a colubrina Lufitanis*
Caachira 2. Pifon.
Caaetimay
Caaeo Marcgr, *u Flanta mimofa** 97?
Caaghiyuyo
Caagua-cuba
Caapeba
Caaponga Marcgr. 1039. 7. Pifon. 1331. II. Pi-ion.
Caapomonga
Caapo-tiragua Marcgr. i8S9
Caaroba Pifoil 1761
Cabureiba i. Balfamif Peruviana 1757
Cacalia ejúfque fpectzs 291.
Cacamotic Tlanaquiloni Herru 7x8
Cucau₃ C activate I 671
Cachi arbor quid.
Cacbos Monard.
Cacbrys i, Libanotis Cachryophoros 4
Ca cub alum Plin. *u Alfine baccifera* 68x
Caiahaba S. Mippi 1795
Cajan arbor 1722
Cajacia Pifon. 134 5, 1914
Cajous 1649
Cakile Serafionis i. Eruca marina 840
Calaf Alpim, Saffäf. Rawwolfii 1424
Calafnagrofiis, S. Gram. Arundi
Calamintha ejúfquz-fptcies 568,569
———— *arvsnjis verticiUata*
Calamus aromat. Officin. *i. Acorus*
*Cakatrippa i, Confolida regal** 707,708
Calceolus Maria u Hdtborinc
Calcitrapa u Carduus ftitiatus 317
Cahbaffier Rochefort 1667
Cahfiam H. M.
Calendula ejúfyue fpecies
CalochierniCrttica Carduifpzcier 304
Caltha ejtifque Jptctes i. Calendula ft7. *paluJtris* 7°°
Camarajapo Piton. *Mtntajlri ftec. Affurgituulz unico, procero,tereti,birfuto & rup₃ m bipedahm altitudinem-y* folns *leviter fzrratts; hirfutis> inferius quafiincanis, bmts ftbi oppojita cum parvulis. adjuncts. In fuptrioribus ramulis caulis mult 1* florss *umbeUatim pojiti Mo anno Tanaceti fere rnndo proveniunt, cum Jtaminibus dilute wruUi cohris\ quorum odor₃ ut & totius plant* ejt Mwtaftri amula, faporis americantts & aromatici.* Ssmine *nigrv , exih longo, fjuodmaturum pappis evolat.* Radics *ejt Undla₃ fibris rmtltis prxdtta.*
Camanbaya Brafil. Marcgr. *Herba fdammtofa, ab altijfimis arboribm dependent, tta ut tntegros vbducat, gryfti colon* & l««fi lawginofaam bine inde₃ certis intervailis fex, quino[ue, tria₂ duo, *vel etiam unum folium^ Rofmarini amulum, inodorum adfiftit : Eadem i/idetur Cuſcut.*
Zamara Marcgr. *Lychnidis fpecies* 99?
Camara-'vuba Marcgr.
Camara-mira 1547
Camara-tinga 16f$. *Fericlymeni fpecies.*
Camarinhaja, Marcgr *Lyfimachia fpecies*
Camarinhas Pifbn. 1518
Cajfyru Marcgr. *i. Solanum balicac.* 681
Carhbui i. Myrttt Americana fylir.* 1504
Camelina Dod. *1/. Myagrurb* 811
Camiri fruttus
Camotes i. Bat tat a 'v. Convolvulus
Catfos Thzophrafti, FI ant a fpinofa Sicnla, nonnuU ITS cinara.
Campanula ejufque fpecies Jil,&c. Ad lAfl. item 1883. *birfuta five Trachelmm* 731,. 73x-*glabra Rapuncuhts ditta* 757, *&c Perficifoli** 71& *pyramidalis* ib. *Cymbalaria foliis* 741
Camphorifera arbor
Campbora ibid.
Carnpborata 11D
Canacorus Lob; *i. Atundo In die a florida* 1232
Cancamum IS4S
Candou Furdajii
Canella i. Cinnamomum & CaJJia
Canella ex arbore E. B- I Bui. *alba* 1802
Caniram H. M.
Canna Indica florida 1202,
*Cannabina aquatic** C B.
Cannabis fativa & Jylv. 158. *fj>uria u Laniii Jpecies* 561
Cantabrica Angiullarse 'v. Campanula 740
Canfcbena-pou, Mandaru fptcits
Caopoiba Marcgr. 164s
Caova potus i, Coffee
Caoup 1793
Capillus Veneris 11. *Adiantum* '47
Capicatinga Pifon. *Acori fpeciu*
Capnos 1. Fumaria 4°4» 4° J
Capollin 1550
Capotes fruttuf v. Cydonia exot, C. B.
Capparis 1629. *Fortulacx fvlh*
Capreolata Bryonia folio
Caprificus
Caprtfolium perfoliatum & non ferfol '49°
Lapjicum ejufque fpecies
Capuupeba
Uaput gallinaceum u. Dnobrjfchis
Car a u Inbame Marcgr. 7*9
Uaraguata 7. Aloe
Carambolas Ac oil. 1449
Caranna 1847
Carambu Lyjimacbi fpecies*
Carandas &arci<e 1647. *Bontii* 1749^
Carandji H. Ml *i. Negundo*
Caranaiba Pif *Falm<z fpecies*
Cara-Scbulli H. M.
*Cararu Bliti Jpccits**
Carcapuli r66r
Carchivec Turcantm i, Primula 'veris
Cardamine ejufque fpecies 814, SiJ; *pufilla faxatilis AweiJti** Col. gxS
Cardamomum 1204
Cardiaca j71, 572. *Americana annua* 1872
Carduncellus montis Lupi 316
Carduus ejufque Jpecies 308,309,31 ^ ^. *itefn* 1862. *benedittw* 303. *Cbryfantbemw ztf.Brafilwnw fil: Afot-s i; Ananas'* 133*- *lanctatus*

I N D E X .

Pag.
3r0. loams S. Mari* 312. ntollis 507, 308. toimntofits iii.flellatus 317. Solfiitialu ibid. Eryngoides capit. fpinofis Alpin. 318. Spharoce-pbaias S. jrlofofus jg
C^rn H. M. *. B0j»/«:£ J»^«OT I74?
Carex Calamagrojtis, Cyperus aut Sparganium.
Hanmpana 16g
Carlma 168. fyl-veftris 288
Crfrofa j. Silitjxa arbor 1?1g
C^rci/ y7w C*»fj»p e£- ^ri^i 446
c*^*_«/«/^ ^eraj u Pafiinaca 46$
C*rpe/zum i. Piper u>£thiop. aut Cubtbjs
Carptnus arbor -v. Betulus & Uftrys U1B, I916
Carthamus i. Cnicus 302 2oz
Carpobalfamum v. Balfamum & Arnomum
Carua H. Al i, Cmnamomum i<6o
Catou Carua
Carumjiu Caros
J. B.
fpecits 606, 607, 608/1873
^aryopbyllus arcmaticus 1f08. tfrcww. Jpwrwj ?. L7-ftmachi* Indka ffecies JfIo
CaryopbyUus flQS e^He fftciet 9g7. ^/Bj/?ew ^. ^^»»e 1017. Jaxatilti erhafolms, &c. C. B. lo?j. marmui 1037. barb at us i. Armeria 9?°i 9?1- pumitio Tauricus 100^. pumilio Al-finus Ger. 1004. erven/is glabtr mtmmus 1005. grammeo folio minimus ibid, fratenfis flq laei-niat0 1000
CaryopbyUus Indicia i. Fht Africans
Cafia Pcetica
Cajjavi radik
CaJJlda Col. /. S cut dI aria
Ca/taneaf>jiij<jtn>fpecicj 1381.
Dahchamp. J.B. 257- leguminofa quo-rundam J. B_ 9XI
Cataputia major dr minor *v. Titbymahts 8S6
Ctfff /. Lyrium 16^6
Cattu-gafturi H. M. itfcM / * £ M
Ctf/r«- Scbiragam \ 44 3
Ca'valam H- M. 17 f 4
Caucalis ejiifjtte fpecies 466, 467,^c. major Clul*. 411. Peucedani felio QB. 461 .tefmrfolia mon-tana Park. 462- tyr/WCam. max. fern. 412
Caucafon u Moly Indicum H23
Eauda muris j2ja
Eauda equina im Hippuris 127
Caulorapa Braffias Jp tries
Cranotbos CoL v. Carduus
Cebipira Marcgr- 171a
Cedrus conifer a Libani 1404. Zj'ffZ
Virginiana 1413- Phoenicia Beltonio J.B. f. J^«-
t;. TtZttamotl. 1789. Gf/t^f ^r^orrj mmi-Juntjn tjuibtalndi domicilia fua habent, tjuas
QB. p&.P, 11I.
168
tzntouttirn minus
J.B.
Pag.
1r15,-1116. Afcahnica 1117
690
Cereiba Pifon. Mangles fpecies 1771
Herribuna ibid.
Cerafw ejufjuefpecies 1^7, -1538,^. racemof** S. Padns 1549. Sinenfisfruttus pulpa ftbactd 1788. /yJ'u. amara^ i. Mahalzb 1549. /</^tf Cref;c« Al-pin. 1489. folio Laurino i. Laugpcerafus 1549
teratonia, filiyua vdulis 1718
Cerc/j Theopbraftt 1. Popttlus tffmula 141S
^erefolium <vm Cbarophyilum 434
Cerf«i fpinofus 871
Eerimbe ejufquz fpecies 506,507
Cerrtfj Jgticrais Jperies I387
Cervaria nigra J.B. 413
Ctrvicarix I. Campanula hirfuia 732^ 733
Ceradilla Monard. u Hordmm caufticum 1247
Ceteracb i. Scolopendria 139
CA<w Japotiia Sm The 1619
Chxzrophyllyin fativum 430. j^/v. 43r
Cbafar Alpini Mdonis is£gyptiaci genus.
ChamaaSle r'. Sambucm humilis 1611
Chamxbalanus i. Terr* glandes 895
Cham&batus i. Rubus humilis
Ubamabuxus flore Colute* C. B.
Cbamacerafus ejufque fp frigs *. Fericlymenum Hum 1491
Chamaciffi/s i. Hzdera ttrreftr. 5^7
Cbamrtriftus ejufaue fpecies i. Cifius bum. Iolf
Ebamacrijta Paz^onis
Chamdecyparijfus i. Abrotanum fosmina 338,-59
Cbamadrys ejufque fpecies 527. .^»«ri^ ejuffuefpt-cies <v. Veronica Htf, 848, B49. ^;/i 7?ore i>. Caryophyllata 6°5
Cbamafiltx marina *4°
Chamagmifia ejiifque fpecies
Chamaiafme Alp in a J.B. Jo8j
£ bam alar ix Breyn. 17S2
Chamairis ejufyue fpecies
Chamxitea /. 5W/* pum*U 14x0, I411J 1423
Khamatlea Germanica I 5 87. tncvccos 1710
Cbamalaagnus 17 D 7
CbamaUon albus gummifer 301. w/fff 311- ^»«J Trag. 310
Cbamamelum ejufque Jpecies 3J3. fmtidum i. Co-tula 355
Ciamamefpilus J. B. TA Meffilds 1460
Cbamxmorus 1487,, 653
Cbawtfmrion Lyjimacbia filiquofis fpecies 860
Cbamtepiriclymtnum 655
Chamapityi ejufque fpzcies 571j 572
Cbamarubus 654
Chamxpyxos J. B. J733
CbamtEfrbiphes i. Palma humilis 1369
Cham<zrodotndron Alpin. i. Ledum Alp. loof
Chamber ops Plinii i. Chamtrrhipbes 13^9
Cbamafyce Tithymali fptcies 869
Chamfacam H. M. d^ Champe 1641. 7f.
Chanterelle Fungi fptcies
Cbaramais Acofias 178o
CAtffe Alpini3 Cuvumis zs£gyptit;s
Chelidonium majus ejuftjue Jpecies 858,1887- »«J ejufyue Jpecies 179
Ebermes Ojfirin. fu. Ilex Coccifera
Chimalatl Hernand. y: -F/w ^O//J
CA^f^ TW/JC ^ plant*
\Capficum 16763**77*
Cbivef Tbei/eti
Chocolate potus 1671

Zbondril

INDEX

pag.
Cbondrijla ejufque fpecies 227, I 857. *vim'weati^. purpwafcms fxtida* Park. *i. Hieracium florz carweo* 271. *altera Diofcoridis* RauwolF. Cklf. 243. *bulbofa* 247. *cccrulea Cyani capit.ults* 257. *vifcofa humilis; i. Latluca Sylv. (pecies* i11. *Verrucariai^m lutea* J. B- 122. *fol. laciniat. ferrat.' &cm* C. B. /. *Crupina Belga* 31.
Cbondrtts
Choyne 1240
Cbriffopboriana H72 661
Cbryfanthemum ejufaue /pecies 336, &c ad 342, I B63- *AlpinumfoL'Abr&tani multifidis* C. B. 286. *Vakntinum* Cluf.^ 63. *Canadenfe bidens* Mor. 337. *Aiz*oidts Afriuanum ejufjuejpecies* 692
Cbryfocome 281, i860
*Chryfogonum Pen** l^iG
Cibage Pini forma 16 f 4
Cicer ejufque fpecies 917- *Sylvefire* Matth. 935. *arbor turn Indicum perenne v. Anon is* 939. *Sylv. latifolium triphyUon* C.B. ibid.
Cicercula 981
Cicboreum ejufque fpecies 2fj. *bulbofum* J.B. 247. *fpinofum* 2ff. *Verrucanum* ibid. ^vtf. //tf. A/r-*futie afperum* C.B. ^. *Hieracium* ill
Cicla Officin. /. Ito* «/i^ 2D4
Cicuta. 4fJ
CicUtarite varine fpeeks 451 j 1868. *odor at a*
419
Cidrafeu Pomaczum
Cinara tjufyu fpecies* 279, 300
Cineraria, i. Jacobaa maritima 286
Qinnamomum y j 9
Ciporema AUii Brafiliani fpecies aphyllos V. Pifon. 236
Circ/ea Lutetian a 401
Circimn ejiifque fpecies 30^306, C^r.
C//?//f ejufque fpecies Ioo6, 1007^ d^r. w^f 1007. *f* ... n, 1012- *Ladanifera S. Ledon* ..., Iolo. *myrtifolia* I oil. *vapfulis trigonis major* 1 DI 1. /Wica* L^i *Alpinifoliis* 1 89y. *humilu aizvides, &c.* 1896.
Ci/?ar *humllis v. Chamaciftus* 1 o 15
Citrago,'/. Af£^i
Citrus
CitruUtts, i, Anguria
Cz'rr^f *ejiifjue fpecies*
C/^T7i *Siliginu V- Secale* 1241
Clematis Dapbnoides 1 *uyl.flore rofto clavatv* I 874
Clematitis ejufque fpecies 62o^ 621. *tetraphyUa American^* 1319
Clinopodium jj8. *quorundam Mafiichina GaVorum* J.B.52*o.arenofa Ocimifacie* 5 5 3-*Creticum Alp.* J 54
Clitonus flos Breyn.
C»*0ra» *Matthioli -u.Thymelaa* 1589. *albumfoL Olea argenteo molli* 73r
Omar *fativus, S. Uartbamm* 302, 1861. *Sylv,hirfutiorS. Car duns Btntdittus* 3°3
Cobban arb. 151
Coc* *Indorum* 1708
Cocconilea^v. Coccygria
Coccula Offic. S. *Codcuh/s Indus* 1812
Coccygria 1696
Coccus baphica I 392. *radicum* 186, 431
COCCJ/J -W/C* 1356. *Maldiva* *359
Cochinilla ^ I4^f
Cocblearia tjvtfyue fpecies 822, 823, 1886
Codda-panna H.M.'
Coddam-Pulli H. M. i. *Carcapuli* I 661
Codaga-pala 17J4
Coda-pilava
17J°
Colchkum ejrifjue fpecies Hern.
luteum
Col chic o • narciffus 1143
Coles Pbaftolus & ei fimiles fritclus n4?
Colmil H. M. 1774
Cdocaffia, i. Arum zs£gyptiacum 1734^892
Colochierni Belli, i. ^itraBylidt & Cnico Sylv.fimi- /*c.B.
Colas fonts
CV«,;* 5C0r?iw^ *ejtftue ffecies*
Xmttatrta
Comaaurea, t. Chryfocome
CowaOT^-wriP!^.^ *Adiantum Brafilianum* 14?
Conferva j 9. PZmtiIt^ rcticulata
Conna H.M.i. CaJJiafiftuIa I74,5
Ctmjolida major, v. Symphytum 50j
media, i. Bugula
media vitlnerariorumLob. 5JT
~ *minw, i. Bellis minor* 349
*g'fo, 707,708,7^9
*«rc^, /. *Heliantbemum vulgar** I o I
Contrayerva
Convolvulus ejtiftue fPecies 722, £-*•*</ 731,1881, IB*tiz.marztimus -\iblndicus Battatasdiilus* 728. *Sjriacusj S. Scammonea* 721. *pennatus Qiamoclit diilus -Jio.niger* i8r
ejufque Jpecies z£i, 262, 3£c. i;ff» 1858 *Hslemtts* 263 ;awv»* J.B, 164. *major vulgar is* 292. *car idea acris* 27°, 271
Copal refina
Copaiba Balfamifera arbor 1759
Copalxocotl Tepeacenfis Hern.
Copau
Copavicb Ouaffuu 1794
Copeya arbor Papyrif 1789
Copiiba Marcgr. 1795
Corallina marina Piniformis 49
Gorallina marina 65. reticulate 67
Corattoides arbufcula 67. tfr/w
CoraUium ejufyue fpecies 6r, 1849,
Corcborus Plmii Lob.*. *Mdocbia Alct>a> Indica fc-rClL*
Lorchorus Plinn^ z. Anagallis
Coriandrum
Cor.Indum, i. Pifum cor datum 4J57
Cor/j cd?r«/^ *maritima* 882. *Monfpejfulana lutea, im Euphrafi* fpecies* 773. Af*^. *C.B. i. H?perici Jpecies*
Lor»« *cervinum, *t>. Plant ago*
Cornus fativa 153. *fxmina* 1571
Corni vel Sorbi fpecies Bontio
Corona fratrum Car dims
Corona Imperial is
Coronilla ejufjue fpecies 914
Coronopus 879. *Ruellii, u Nafturtium Vzrruc.* 84?
*Corruday im Afparagui Sylveft^*
Cor u arbor 1781
Cortex eriopborus lEoz.avtirbeumaticits ibid, *arboris Ig*'ad ndvigia ibid. Pin&] e Nova Scotia* ... *Winuranus\%o\. Laivang arboris* 1803. *vianus febrifug.*
C^y* x^4
Cwy/irj *fativa & Sylv.* 1379. *Byzantina* 1580. *max. f oho latijf Virgin.* 1709
C0/WI347. *horunfu* 363. ^w<7^ *Libanotidis fpe-*

INDEX

Catinus i. Coccygria 1 696
Cotonea malus 14 5
Cotoneafter i. Mefpilus 1460, 19 7
Cotula i. Cham<zmelum fuetidum 355
Cotyledon S. Umbilicus Vemris 1$!%
Cotyledcnis varia fpecies
Cotyledon paluftris
Scherunam-Cottam H. M-
Co'valam H- M.
Courondi H.M.
Courou-moelii H. M- I 634
Couton arbor J794
Crifta pa<vonis Breyn. 9^1
Cracca i. Vicix fpecies 903
Crataogonon $^{f}v_{m}$ Euphrajia 77X. iV^w Melam pyrum 774
Crater us Tbeopbrafti 14J7
Crafjula i. Telephium 689,690
Crf//j Dalecb. •?. Trinciatella 2x7
Crzpitus lupi 104
Cr//?* Pa'vonis Breyn. 981
O/L?* JJW/* j. Pedicular is 7^9
Critbmum ejufyue Jpecies 456. Spinofum S.Paftiva ca marina 469. cbryfantb emum x 6 B. quartum Match. 454
Crocus ejufque fpecies 1173, &c.ad I177J J906
Crocus Indicus₃Arabibus Curcuma . IX04
Crotalaria 1893J 1894
Cropiot frutfus iBxfr
Cruciata 479
Crupina Belgarum 331
Cuambu Brafil. Gnapbalium Marcgravio, Caryophy Uata Pijoni
Cuciopbora Talma
Cucumis ejiifyuz fpecies {>tf.*s£gyptiusi. Cbatz 646. afiminus 647, I 874. puniceus '874
Cucurbit a ejufaue fpecie* 6383 ^c. clypeiformis five Sic di an a 648
Cucurbit if era arbor Tab.
——— /b//0 Laurinv
——— Americana foliu
C«/?/rr Marcgr.
Cumandatia Pifoli. v. LfWflJ.
Cudu-Pariti H. M i- Gojfipium I o6f
Cuipeuna Pifon. J78i
Cumana arbor f79°
Cumanda Fab* 9°
H. M.
Culcaf.ColucaJJia "09
Cuminum 433. ^/-v. capitulis globojis 401. fratenft i. Carvi Omcin- 447
Cunane frutlus I 826
C«w7* ^«^«/^, *l*. Origanum Syh. 539
Cuprzffus 1405. manna 77
Cuprejjopinului Cap. B.Sp. Breyn. *444
CurcaS;;- Ricinus Americanus 166. Avtllan* magnitudim Malavarenfium 1831
Curcuma 1104J x9°6
Curuba Cticumis Brafilianus 634
Carim Ctnrini & Bern. Curini '7D?
Curutit-pala 17 J 4
Cururu ape 1347
Cufcuta ejufque ffecies 19 0 3, 1904
Cyamos leguminoja, i. Fab a 909, 91 o
C^w«j «7«/^«e / ^ ^ j 311j jxx, 1 B6x₇I B63
Cyclamen ejufaue /pec I1D5> I106, I 907
Cjdonia Malm, i_{m} Cvtvma I4f X
Cydonia exotica C,B. It65
Cymbalaria ^ya
Cym\nmn 43j
Cynocrambe 1^3. legitima Diojcoridis C- B.
CyvogioJJum ejt^ue fpecies 489, 490, &c.
Cynorrhodos i_{m} Roja can in a \4-J
Cynosbatos ibid.
Cynoforchis <u. Dra&«r . IXII, 1x13, &c.
Cyperus ejufque Jpecies 1299. longus inodorusPerwvianus\ny. rotundus inodorusex Florida ibin.
Cyprus, i. IAgufhum
Cyr//J/j ejufque fpecies

D-

Dailylus vulgo 1/. Palma 13 f 2J
Damafonium /. HeUeborine 1230, 1
Datura i/ulgo i. Stramonium 74*
Dapbnoides i. Laureola I J 87
D*tf<7W Ofiicin. v. Paftinaca tenuifolia 464. -^J- /ifww C.B.414. Iretticus femine birfuto 463. yfy// /o/w C. B.449- rnontanus Apii fol albtcam C. B- 43B. ri«w /o/^, C^c 460. montanus Cluf. yfaw r^,., ^. J. B. 454- 3-D %
Cul+tlJteUatus Creticui 46^ pratenjisMiUefolit paluftris folio (E. B. -v. Oenantbe 459- rnontanui Apii folio . major C B.
Delphinium u Confolida regalis 78
Dende Ricini fpecies
£)f0-r ttfW/J ejufyue fpecies V
£)CT?J /^OW/J e/V//y«e ^w/w *44J x45>
Dentaria apbyUos ^H*
Dentaria ejufque Jpecies J.^5
Dentaria Buguhides MentzeL 774
Dtntellaria Rondeletii 39.4
Diapenjia, i. Same id a mas 47*
Dittamnus Creticus 537
——— «0«f Offic. i. FraximUa
Digitalis ejufque fpec. 1*7* 116
Dipcadi 'u. Hyacintbus r. Gentiana, Pfeudopbalangii IZE T£fil f 13?
Diofpyros 1461
Dipfacus ejufque Jpecies 382
Dvwapaburu
Dora Rauii/olf. J. B. v. Milium Ind.
Doria J. B. 279
Doronicum ejufque Jpecies 274^
Dorycnium Monfpelienjium 969. Imperati J. B. 731
Dorycnio congener Cluf 9^?
Dr«^ B21. luteaftli^uis ftriftijfimis%\\. alba filiquofa repsns 786
Draca arbor 37*
1211
Draawculus bortenjisj Tarcbon 37?
——— pratenjis, Ptarmka 344
——— paluftris^ Arum 1210
——— polyphyllosj Dracontium
Drakena radix
Dry opt ens Trag- I f 1. Lob. 146. o/^r.
Z>J7>/J Cardui Jpecies> de qua nibil certi
Dudaim Gen. 30. tf" Cant.J.i. Mandragtrfi
Dudafali, Ligni Colubrinifpecits Acoftx 67*
Dulcamara i. Solanum Ugnofum 184?
Dulejh S_{m} Dih Algxfftctes
Duriones Acoft<e
Dyabibah Cmgaknfium

I N D E X.

E.

Pag.
Ebenum iBbf
——— *Cretica* 948
Ebulus, i. Sambucus humilis 1611
Ecapatli altera Hern. *v.Sena* 1742, 174?
Echinomelocactos 1467, 19*7
Echinopoda ^retica 1712
Echinopw w^CjS?. *wnor* 3 &5
Echium ejuſque ſpecies 498, 497, 1870. *pullo flore* 495. *Sccrpioides* 504
Ela-calliH.M. 1885
El^agnus Cordi 1707
Elaphoboſcum, i. Vaſtinctca Syl<v. latif 409*
Elatine ejuſque ſpecies 759
Elemi gtsmmi 1847
EleoſeiiniimyApiitm palupre 447
Elengi prtinifera H- M. 1J64
Elephas, Col. *I Melampyri ſpecies'* 776
Elichryſon i^* 381, &c. 1859
Elleborine, v. Hdtborine 1230
Eloxochitl 1775
Endi<via vitlgaris, i. Intybm 254, 255
Embyaembo 1345
Enguambo 179*. Herriarid. 97
Enneaphyllutn, u Helleboraſitr 698
Enula campana 173
Epawtl Hernand. *L Botrys Mtxic* 196
Ephedra, u Uva marina 1638
Ephemerum Virgimanum, u Phalangtum Tradejcanti 1192.1906. *Matth.* <*v. Lyſimachia* 1550
Epimedmm ibid,
*Epimelis, *v. Mzfplus*
Epithymum, v. Cujcuta
Eyuiſeium ejuſque ſpecies 117, 12,8,129, IBp
Eranthemum, v. Adonis 59°
Era-way CluC *Riſini ſpecies* 16^
Eric 'ejuſque ſpecies* .1713. *maritima Anglica* /«- *Tirta* cc
Ericu H. M. *i. Apocynum* I°3»
Erigeron, V. Senecio 290. *Zeylanibum* 494, 1831
Erinos Col. v. *Campanula* 7?9J 74?, 1129
Erithronium bifolimn, &c J. B. ^- i>«»J af^w 1313
Eruca : *de camtaon Luſit.* n n DD
Erica ejuſque ſpecies J6, 807;808,1880. *Arbor-ea in arenoſis maſ...* 702. *maritima* 840. *... ... ... C.B.* 826
Erucia Dod. 899
Ervum, v. Orobus 915
Eryngium ejuſque ſpecies 384, 385, 386, 1867. *... ... Narbonenſe* 358. *... ... C.B.* 216
... ejuſque ſpecies 810, 1886. *Cerealis, i.* 181
Fegopyrum 480
Erythrodanum . 65
Eſchara marina 1?83
... 1868. *Indica Breyn.* 873. *rara* 866
Venetorum
Ettalch Scalig- 1651
Euonymus-ejuſque ſpecies ... *S. Aviviente* 191,
Eupatorium 1861. *foemina* 302, 381, 1805, 1855.
Eupat. Veterum i. Agrimonia 400
——— *Meſue, i. Ageratum* 354
Euphorbium 872, 873
Euphraſia ejuſque ſpecies 771, 772
Euphraſiæ affinis Indica Hermani 1565

F.

Pag.
Faba ejuſque ſpecies 90^ 910. *purgatrix Indica ...* 1776. *arborvſcens* 1777^*Sylv.fru'durotundo atro* 90;. e^f>^wij2z. *ptrgcttrix S.Rkinus Anie.* 163
Fabagv 1911
Fagara Cubebis affinis I Hi 5
Fagt/ſinſti. Sepiſtw, i.Carpinus 1342, 1341
Farfara, i. TtiJJilago 759
1569
Fegopyrum Dod. ?. *Fruntmt. Saracen.* I 81
Ferrum equtnum ejuſyue ſpecies 933. *Gallicum* {*Mr* · *quis in fummitatz* C. B. 915
Ferula ...ſpecies 410, 1859
Ferulago ibid.
Feſruca ejuſque ſpecies , 1289
-F/c^f *ejuſaue ſpecies* 1431, $"c. *Indica arcuata* 1437. 1916. *Indica Dpuntia diiia* [1]4^?J[1]9[J]:7
Ficoides Herman. i>. *Cbryſanthemum Aiz,oides* 69X, 1879,1880
F/t^f *Sinenjis florida* 178 8- *z^gyptia* . 13 21
.Rear *infernalis Italorum, i. Papwver Spinoſum* B 5 6
Filagv Dod. T. *Gnapbalium* 283^ 284, d^c«
Filipmdula 62?. *aquatica* 441. *montana flote Fedi-cularite* C. B. 771
F/7/ff *florida* iff. *mas'vuhqris* IJ.2., *foemina *vulig* I49* *Indica OJmundte facie* i^.*Jcandens exoti-ca anomalai^. baccifera* 145. *Saxatilisramoſa* 151
Filicula 140
Fiſtulariayi. Pedicular is 769
Flammulajwis, i.Clematitis 621
——^ - ^ *Ranunculus flammezts* £22
i[7]/^ *Africanus' ejuſyue ſpecies* 342
.^———*Mexican*™ J.B. *i.Mirabilis Peruv..* %9~J
^—^———^*Ambarvalis.* *u Polyg-ala* IIXK
———*Cardinal!*) i. Rapuncultts galeat.* 746
———*£uculi,i. Lychnis* 1000. *Cardamine* 814
———*Conjtantinopolitanus*, if. *Lychnis* 992
*———*PaJJiontt; i. GranadiUa* 649
———oo/jfr 314
———*Nob(iS)* EQIVYQLVUIKS c&r, _797·
———*Clitoriius* Breyn.
———*Indicia* è [e]*violaceoftifcus*, &c. 090
Flos guebit Populi ſpecies exot. 1207
Fockii Solani ſpecies Bant. 675
Fœniculum ejuſque ſpecies 457. *tortuoſum* 460. *ww-ritimumu Crithmum* 416
Famum Gracum ejuſque ſpecies 9^4, 9Jy, I 895
FosnumBfirgundiacum, 'V. Medic a 961
Folium Indicum, i. Malabathrum
FontaUs, i: Potamogiton 199, &c.
Fragarin 'ejuſque ſpecies 609. *Sterilts* 61 O
*Frav£uldji*Alriu! nigra baccifera* 1604
Fraxtnclla 678
·*Fraxinus* 1702. *bubula> i. S or bus Attcuparia* 14 J 7
·*FriliUäria tſtiſque ſpecies* . 11 o 6, 1107
-_ cra^i P?o?w. *B.Sp.i* . *Apocynum*
FruEtus i aftanets forma utnnqtte acumin. 1800
———*tetrapyrenus putamine ligneo^ &c*
——— *exotici plurimi a pag.* 1812= *ad* 1839
Frumzntum Indicum Mayz,· ditlum 1249
——— *Saracenicum,i. Fegopyrm* 181,182
*Frutex *s£thiop baccifer foL Myrtitti* 1636
——— *cineraceus mujcoſus* Breyn. 185a
——— *Indicus baccifer Vitis Idx&i* Chffii filits Breyn.* ibid.
——— *Mufctformis InL* 1197
ibid.

[16]

I N D E X .

Pag.

—r— *Ind. bacc. fruSlu ad fingulos flores multi-pliui, i. Narum fand H- M.* ibid.

——— *coronarms* Cluf. *i. Syringa alba* 17 64

——— *Favominus* Breyn. *i. Cifta Favonis* 981

———*Corymbiftr Africans* dd Breyn. 1 ft 64

iv/cw *marinus ejufijue fpecies* 70,71,7?,

ga?jvidts 7 J. *Roccella tintloruw diEtzts* 74

Fumaria filicfuofa 970. /wfe* ye Sp/if. 974- *bulbofa radice cava & non ca*va* 975

Fumaria vulgaris & Dffic. £^.404,405,406,1894

Fungus ejufaue [pzcies 85,86,E^c *ad*fill. I Rj I-Mouceron </;tf/*r 86. *campefiris* Champignon 87- *Larkis i. Agaricus* 107. *opbiogloffoides* 104. *pez,ictf* 106- *piper atm* 88. *pulvtruhntus, i. Crepitus hip* 104. *ramvfm \Q$3* 104. *calycifvrmis femimftr* 105. *Sambucinus^ Auricula Juda* I D6. *Ccraforurn coloris vani* 109. *igniarius* ID8- P^tf/-*loides loj. Cervim/s* in. *pztraus* 66. *favaginojits* I ox

G.

Gage/ Germanorum, i.Elaagnus Cordi 17°7

Gaidtrtfbjfmtm, i Stachys fpinofa Cret. 555

Galacorta Scorz,vmra fpecits

Galanga tjufaue fpecics

Gale, u Myrtus Brabantica 17°7

Galeata &: vertizillata Ferfica fol 5 66

Gahga 911. *nzmorenjii <vzrna, mmtana DaUchampiij if. Drobus* 912, 915. *ts£gyptiaca Sesban ditla* 9*7

Gahga afiinis Sopbera ditla C. B- 5*2

Gahopfis ejiifjuv fpecies 54°

Galicbum ejuftjue fpecies 543, J44* 545* 54[6]

Galla quercus excrefcentia 1^88,

Gallium ejufquit fpecies 4^'*

Ganglia, i. Sefamum

Garb Arabum Salicis fpecies [1]4[1]4;

Gebrtpb arbor 1 5 "

Gelfeminum Indicum maximum flore pbxniceo Ferr.

———/«fe*w *odoratum Virgtriiamm* 179 6

Gelfeminum ejufyue fpecies I J99J ^C-

*Gempat, i. Janipab** 1666

Gc»//tf *ejti/ijue fpecies* 1^^. *fpinofa major* 17x9. *minor'Afpalatboides* 17^1- *tinfioria* 17x5. £»-*S. Ubamagznifla* ibid, *erinacea* 17?°

radix I??B, I9I*

^ g ^ w ^riw 716, 717, *liK.fohocon-'vohito Saponari<z fpecies* 999

GentianeUaejufqus fpecies JJl B

Geranium ejiifijuefpecies ,luK^&cadlobz, 1896.[1] -rffri^^ /i//o IQJ5- Cic«r^ <*vel Myrrbidts fol.* Joj5. *mofcbatum* 1057. /ri/?e ibid. *Rubertiavum* 105 8. *columbinum* 1059- *batracboides* 1061, Io6x. *hamatodei* ibid. 7w57« DCWJ 1057

Geum' S. Caryvpbyllata 606, 607

Gingidium umbzlla longa 456. *latifolium* G&r. 4ix

Ghandlroba Marcgr. I 875

fbn. *Talma fpecies* 136X

j. *Nigella* 1070. *Gitbag9M i. NigellaJFrum Sm Lyzbnis fegztum* 99B

Gladiolus ejtij^e fpecies II£9J 190 5. *paluftris Cordi* 701. *Dumnanni* '3 2 5 J 1 9 1 1

G/*J«J *unguenAria* 17 ? 8

Glmdes terrefires S. Terra glands 89 f

Glaftavida Cretenf. EzHi

Glaftum ejufaue Jpecies ^4

Glaux vulgaris hguminofa 9^5. *Hifpanica* Cluf. 9? 9J 94o- *Diofcoridis* Ger. ibid. *Cataknica* 940. *maritima* 11 ox

Globularia Monfpelienfium I ®*

Glycyrrhiz,a 'uulgaris 91 *u.capite ecbinato* 9'4

GnapbaUum ejufjue fpeciej x8;, X84, d^c. X94J X95-//e/w \%'o\.*mantimum* 293. *rofeum* 297. *Tragij* 1/. *Gramen tomentofum* I?°7

GO^CWPZ, *Dviedi Balfam. Amepcanunf^* 17 5 8

1005

Gonandina Marcgr.

Gor arbor

)>r«« I o 54,1 o6 5, 1899

f^ew f/«/^c y^wiw 11J 5, ^- */ 1310. *pecuroides* 1x65/1908. *aculeatum* 1x6B. 1x74. 4 ^ ^ W I18o, I18 D «« w ixBi. *A-venaceum* 1x88, 1189, *Briza fpica* 1x57. *Cyperoides* 1x9?, I9ID-.CJP-*polyjtavhion* ibid- grp. *Brafilienfe* I? 17- ^ IX5J. *daclyloides* 1x71, ijoB./«•«*» i?.D^ I3O7,I;DB.LO/W««W ix6x,ix633i9°8.f^-/^r«w fr*;r»y; ^ ^ww/r I *B+ *nemorofum birjutum izyi.nodofum* 1x84.*Faniceum* 1x61. *num nbjjremulum* \ ^ % ^ *tum altijfimum* ibid, *bufonum Juncetjpectes, Holofieum Matthioli* I ;D9. *M*nna dactyloidis Jpecies* 1x71. y?™tff/w I18i- *phalaroides* 1x49, *triglocbm J^cei fpecies* 1508. "» r o ^

Fucbfufeu Leucanthemum, uAlfines fpecies 10x7,10x8

GranadiUa, i. Flos pajfionis 649,

Granum Kermes

*Faradifi Meleguet**

1 8 §.^ / ^

i. *Lyfimacbiagahrtculata* 57*

Germsnmim, i. Geranium ba

Groffularia ejufque fpecits 1484^ *i. Ribes .* IJ84

Guabam de Laet 1835

Guacatanc 1870

Guaiacum 1685. *Fatavinurn* 1575. *Virgin.* 1918

Guajabara 179?

Guajaba S. Giiaya'va

Guajana iimbo PiT

Guaiba-poca-biba 174*

Guanabanus Oviedi 1650

———*Jawamnfis* B on til 1651

———*Africanus* Pifon. ibid.

———*Scaligeri, i. Baobab* Alp.

Guandu pbafeoli fpecies Pilon.

Guaperaiba Pii. i. Mangles fpecies 177*

Guapereiba Marcgr.

Pif.

[ingulatim pofita, fjuodlibct in tres lacinias ftftum3 ac in ambitu dentatum atyue hirfutum: Flore ut folet flaw, capaci: Fruttu magnitudmis ovt gallinacei, elliptica figura, tubenutis per ambitum acutis, qui ubi maturuerit fallefcit. SeM*''* *tranfverfim mult a in pulpa more Cucumerum Ji** *Defcriptiv potih conwnit Zmumtri fatiw* Vam *Jylvefiri noflrati.m*

Guirapariba Marcgr. rtcl

Unity arbor

Gummi Arabicum

Gwvavirap BrafiL

INDEX

Pag.
Gttmmi •variafpecies 1846,1647
Gutta Gamba S. Jsmott 873

H.

Hacub Carduifpecies 310'
Halicacabum Solanum 68r
Halimus latf^m& #[illegible] folio 194,191
tlaliphaos * 1-387
Hafhtla regia, i. Afphodelus 1191
Harmala, u Ruta Syriaca 874
Hayri Palm Jpeck's* [illegible]
Hedera ejuftue fpecies 1505
______*quinquefolia Canadcnfis* Corfl. [illegible]
______*trifol. Canada* ejufdem ibid.
-———*terreftris* 566, 5-67-
Hedypnois Monfpejjulana J.B- •128
- *Hedypnois, u Dens Leonis* 244
Hedyfarum clypeatum ^.triphyfon Canadenfe Cafi nut. c -i
Hedyfarum majus & minus, <v. Secundaca tieienium nmtgm »75- & * * " ^ ^ « ^ ^ : Jf 5/^ *pyramidalis* ? }4. *Jwfoww maxm*m, t Mn* ibid.
Uellnthemum ejufque fpecies^. Chamxciftus ioi ?, [illegible]
[illegible] *ejtfque fpecies, vMithryf* [illegible]
[illegible] 501. *tricoccon* 16?
Helleborafter ^ 698
HeUeborine ejufqutfpecies I23O
tlettebvrus albus T68
—— [illegible] [illegible]
——— *Sanicula* [illegible] [illegible]
_____*nigtrttnuifol.* [illegible]
HHxim femine triangulo [illegible]
____—*cijjampdos, v. Convolvulus,* . [illegible]
UemerocaUis Cbalcedvnka [illegible]
[illegible] *ffecies* [illegible]
[illegible] *itf. multifida.* [illegible]
[illegible] *nobilisejUf^c fp.de,* 580, [illegible]
[illegible]
[illegible]
HtrmodaBylus Officin. [illegible]
Herniaria [illegible]
[illegible] *muralis minompens* 786:
[illegible]
Hiioucouhu [illegible]

Rag.
Pulmonaria durum ij.8. *Fruticofi -vari* fpecies* -158, 239 *i^o. falcatum & ficUatum* ijS. *Hyoftris dictnm* lip
Hhrobotam, L Herb a Sacra 535
Higuero' OvzeJi I?7^j 1667
HippogloJJkm, u. Laurus AUxani, 665,1 875
Hippion Gwtiamlla fpecies 1718
HippoIapathum,RbabarbartimMonachorum & Pfeu-do-rhabarbarum 171
Hippomarathrum Spharocephalum 459
Hippophaes Angtiittara j 191 J
Hippofslinum,<v. Smyrnium 43 &
Htppuris Saxea 68
Hippuris ejiifjue Jpec. 127, d^c
Hirculus 591. *Frificus* I 896
Hirundinaria vulgo <v. Afckpiar 1190
Hoaxacan Hern, u Guaiacum \ 6ff 5
Hoitziloxitl Hernand. 17 f 8. Hi?i»J -War. 1535
Hwouraht Pram fpecies.
Holli ~s I&T2,
Holofieum 8£o
Holofieo affinis cauda muris 1 ? ?x
Hordeum ejitjfjmfpecies Yi^.murinum 1158, 1908
Htrminum ejufque ftecies 541, 543J ^"^1871-
Hucipocbotl Hern. 185S
Hummatu H- M- i. *Stramonium* 749^ 1885
Hoxocoquamoclit Cam. 911
Hjacmthm ejufque fpecies 11 55, cH. *Stellaris* I 5 j6, 15 f7,1 558, *eriophorus* I l^.*fiore oblong* Orien-tahs* 11 f9. /o. 0£/OT£. *Anglictts* ibfi. *raternojus* 1,1 Si. *cumofns* ibid. *Indiats tuber&Jus* 1164.. *botryodes i racemofm* Il6lj 19^?
Hydrolapatbum 17 J
Hydropiper> i. P^rjicaria urens 1 & 2,
*Hydrofhyllon, *'. Dentaria affinis Ecbii for. &c* M47
Hyofcyamus ejnfaue fpecies 7II, 7 ix
Hyoferis? v. .Hieracium "?
Hypecoon [illegible]
Hypericum ejupjue fpecies I DI7I 1018, &c.
———*fruttfezns Amzruanum fore albo* [illegible]
Hyphear [illegible]
*Hypocbaris, PorcMa Hieracii fpec** 2,2,9
Hypociftis, 1/. .Ciftus 1128
Hypoglojfum S. Hippoglojfum [illegible]
Hyjj'opus ejufque fpecies 5[6, 5[7
HyJJopifol'ia S. HyJJbpoides IoJ>

I.

Jaaroba MarCgr. P^/eo/i /fw>J [illegible]
Jabatapita Marcgr. [illegible]
Jaborandi 1345,- [illegible]
*Jabuticab** [illegible]
Jaza [illegible]
Jacape gramen 3 7
Jacapucaia Marcgr. I 677
Jacaranda [illegible]
7^r& Braftlienf i. Melo arjaaticus 643
Jaceaejufiue fpecies [illegible]
_____*-capital* fpinofis* 318,319,320, ;2i
[illegible] . . . [illegible] M*
j-azvbaa After nobis ditta 271, 171
*-———*maxitima* 3,8£
——*vulgar is alia! fpecies* 284, 285,286,1861
Jacuaa-canga Hcliotropii fpecies 5 j 1,
J4ra I?S8
Jaiatpa, i. Ananas
Jalapium 7^4
Jamacaru 1465,1466

INDEX

Pag.
jdtobvloim 1545
Jambos 1478, r.
Jangomds 1314
J amp aba Ihbb
^faparandib* . 1645
Jaracatia Vil. 1569
Jarumd 1759
Jafminum ejuſque ſpecies M99J 1600, &c.
—— Perſia*.m> i. Syringe 176
jbacur apart Marirgr. 1595
Iba-curupari Marcgr. I 677
J&r paranga * ? f°
Ibira 817
Ibibiraba 1530
Ibi-pitanga. 2 J4°
/£:>-* Mardgr. 1781
Ibiraba Marcgr. 1481. alba 1676
Ibiraez, i. U it aid cum
Ibzixuntz r 16?3
Jbiracem, i. Liqitiritia i 89X
Jbira feu Vindaiba 159?
Ibira-piterunx 17'5
Ibira-pitang a i. Bra lie arbor 1715
IbirareTno AUiarix Brafiliana Jptcies Vifoni, fi & frttttikus rvtundist Ugnv add durQ *t cifi* tx eo fiant.
Ibifcus, i. Ah ha a 601
Ibixuma^ i. Arbor Saponaria
Icicariba Pifon. i 54^
Icipo Marcgr. IGG1
Uou-MwUt H. M. Prumjpecies 1480
Jeaiiba Marcgr. 17⁸5
Jtqui tinguacu Arbor fapvmfira 179?
Jetaiba, i. Lccufta arbor iy6o
Jtrafoy fr I 829
Bottata herhd.
721
Igbucami 1791
Igcica fir Igtaigcica 1792
1645
lkx ejiifyueJpecies 1391
IlUctbra minvr
Impatims htrba, i.CardamitK
Imptratoria ejufaut ftecies 42⁶
Imperatori* affinis umbtUiftra ntarit. Scot* 447
Inaia guacaiba, i. Cocos arbor
Indigo, f. Induum Offic <v. Anil & Nil 916
Ing* Vari* fpzcies . 1762
Inhamz Lujitanorum & Ignamt 719
Immboy Marcgr. 1743
Jntfia H. M- i. Acasia M*lab. 1739
Intybus S. Endivia 1J4
Jobualxochitl * 791
JonthlaffH Col- 841
Ipeca-caatinga Marcgr-
J^ec^ coanba Marcgr. ibid.
bio, i. Eryfimum 81 o
InpaW .M." 1675
Iraiba P\bn. Palm* fpecits 1361
Jr^r e;V//^«e ^wiw I i &o, d'c IIB6
Iru bulbofa 1208
wvaria prom. B.Sp. Stapd 1789
Ifopyrm Diofcoridis Col. 705
Jfatis 542, 1887
Ifara murra H. M. 1765
Ifcbamon, u Graven daElylon
Iva artbritica, i, Zbamapityi 574. mofcbata Menfpelttvfium ibid. MuftbataRbatv, i. MtUtfolium 347
lvabzba Pifon. 1B77
Iva-f>zcavga i. Sarfaparilla
Iva umbu ,Bra-fiL 1530
Jucata arbor 1791
Juglans J 377, 1375
Jujuba 1535
Juncaria 111. Salmantiitnfis 1431
Juncifs ejufquefpecies 1301, 1304, &c.
^funczts bombycinus, <v. Gramtn foment. 1305
Juncus floridus major 701. minor 1913
Juncm odor at us, i. Sebxnanthus
Junipappz cyma 1666
Juniptrtts zjüfauz fptvies 141r
Jupicai 1313
Juruma Marcgr. i. Pepo Brafih 641. Jurumu
Jupicanga, i. Radix Ubina 6j7
Jucfueri, v. Herba viva
Jarepeba Marcgr. i. Solanum fpinofunf 674
Juwb Amaz*onwn Cluf. 1794

Kadali /pecies 1493
Kaida H. M. /. ^w^«^f 5//v. ^co/^ 144*
Kaka-ToddaHH.M. 1613
Kat-a-Moullou H. M. 174?
Kaka-Niara H.M. 157
Kali geniculatum 111, 18 J 7 - minus album 195
——fruticofum 5, Vermicular is frut. * 99
—^——Spinofum xix. »w/#f /PWW? cochhato ib.
id/i floridum repens aiz,oides Ntapolitanuv* Cold 2,1 j. ^gyptiacum 1915
Kal-todda -vaddi H. M. 1742
X^w^/ H. M. varia ſpecies 769, 770
Kandtn-Kara 1596
?trin-Kara 154
Kanndh <vari* fpecies 1499
Kapa-mava, i. Cajous 1649
Kara-Angolam H. M. 1463
Karabaka 1768
KareKandtl 1498
Karil H. M. 1564
Karim-kara H. M. 1668
Karin-niotti H.M. 1776
Karin-tagera H- M. 1715
1596
Katmer-BahoHr Turcarum Cora i. Cydamm 1105
Kasjavo-maram H. M. 1595
Katou Conne 1740
Katou-Indd H.M. *. Palmæ ſpecies 1364
Katou-Kakfiam 1643
Katou-Naregam 14 5
Katou-Patsjotti 1572
Katou-Pukolli 1765
Katou-Tbzka 1485
Katou-Tfjaka 1441
Kauki arbor 1761
Kedangu H. M. 1715
Keiri, i. Leucoium luteum 782, 783
Kzrmes granWm 1332
Ketmia Syrorum Alcea ſpecies 1066
Kikajon, i. Ricinus 156
Kifmefin 1713
Knawd Gtrmanorum 3

L

Lablab Alp'mi 936
Labrum Vtncris, i. Dipfacus 82
Laburnum, u Anagyr* 1721, 1919. Zygleriſinm, *v Crotalaria
Lacca 15
Lacbryma Jobi S. Milium Arundmac, **,53
&c 957-J/&c.
Lachryma

INDEX.

Pag.
LacJuca montana purpuro-cceruka 222
Lattuca marina 77. agnina 391„ ranarum 189.
. hporina i. S one bus 114.
Ladanum IoDg
Ladanum fegctum i. Sideritis jgg
, Lagenula Americana: 1663
Lagochymica Belli Q B. 970
L^ojpiu iy«y^« fpeaes . ; . 94^949
Lamium cjt&uefpecies Hy,&c.ad tfi.adHederam ierreftrcm aliens 951. montanum MdiJJ'x folio 561. Pannonicum altzrum Glu£ i. Scrophularia lutea 765. paludofum Belgicum 1872
Lamp fan a Dod. * 256
Langoas
Lamgera arbor i. Gojfipium J°&4>
Lam ana i. Viburnum 1590
Lantor 13 59. Talma fpecies
Lapathum ejufque fpecies 169,170, C^c.
·Lapatbum hortenfe femine fpinofo Q B. *. Spinachia .; 161. unUuofum L Bonus Henricus i9y
Lap fa mafor 332. wiwor 16j
Lappula canaria J. B. /. Caucalis
Larix . . 1 4f
Laftrpitium ejufqut fpeties 42 5, ' I g £ 8
Lathyr 15 major & minor 866- Indie, frutefc. fru-Bu tcbinato i. Codt-Avanacu 1710
Latbyms ejufauz fpecies 895, 894, 89^896- 1891
Larvmdula ejiifque fpecies 512
Laureola ejufijue fpecies 1·^ gy
Laurifolia Javanenfis C.B; i. Mangojtans 1.661
Laurus 1688. Indica 1690. Americana* Iff3.
. · Ahxandrina 663. fylvejlris S.Tinus 1^90
Lauro-cerajus IJ49
Laivang arbor . 1805
Lecbyas fruktus.
Ledon ejufque fpecies I oof
Legumrnoja ^£tbiopka foL Rtifci 1761
Lens ejufijue. fp?ctes . 9D4J 9of
Lenticula marina 71. palujtris nS. 18jx.
. /?r/j latifolia pun flat a · ^4
Lentifzm IJ79. Yzruana u Mollz 1581
Iw /irojc 31 ^
Ltontopvtahn , ' 1516, 1911,
Leontopodium i. Alcbim'tlla 296
Lewurus BfByn. · , . _ 563
Lepidium latifolium· S. Fiperitis 818. glafiifolium · 81B, 8^. DenteUari* dictum 394.
Leucacantba Monfpelienfium Lugd- 1313
Leucographis i. Carduus labibus 3ix
Leucoium bulbofum, U44J 1145- «Wff0 ^ y*«w
/o/io CB. JI54
iwpoi; iw^w v^r/^ yjc«w 779, 780, 1885, 18B6
~~Leucoium folio~~ viridi, flore lulio 7 | 7^r
———fiort minor* varia fpecies .78(^787
Leucoium filiqud latd- 787. melancholicuni 790, 791. mar mum par'vum folio vvrenti crajffiufculo J. B. 793. Africanum caruleo flore9&c. p'aluftre flare fubcaruleo C.B. , . MM
Leucoma fruttu Cafianea Monaril, 1832
Levifiicum S. Ligufthum 4?7
Libanotis coronaria i.Rofmarinum .. ff?
Libanotit Theophrafii major & minor 4^7- ^?«^- /^g-/^ /o/w' 4}S. Ferula folio & femim 421. Galeni, feu Cachryopbvros 424. WJJT-* Ggr. 413. wiwor ^»'7«'. 449- rninor umbelU Candida C.B- . . . 7 4J4-
ticben ejiifyut fpniu 117; t^ 0 /?v» Htpatica .font ana .125
Lie* 1650
Lignarum <v4ria fpecies y . IOOJ^D^f.
Lignum Aloes 1808. Aromaticum iBoi. Brafi-Hum v. Brafilia arbor 1736- Cplubrinum ejtifq* fpecies 1806. Guaiacum 1686. Moliicenfe 1803. Vavannm 1803. Nephriticum 1804- Rhodium 1809. Sanctum i. Guaiacum 1686. Sapou 1737. , TeifOj feu Feixo. 181 D. ,
Ligufiicum vulgare 437. quod Sefeli Ojficinarum J.B. 439. fol Angelica t .. 43$
Ligufirum ejiifque fpecies 1603- foliis laciniatts i* Syringa ll&%
Lilacb i. Syringa ibid.
Li/iafphodelus i 19 r
Liltum ejiifque fpecies ii\o3 1904, igof, 191?- album r 11 o. /?w<? reflexo S. Martagon 1112. Terjicum 1106. cowvaUiurp 667
Lilio-NarciJJus 1140, e£r.
Limonium ejufque fpecies • 395*39^
Limonio congener Clu£ 1344,1914.fyajiliara 133i
Limodorum i. Orobancht lziG
Umonia Malus I&$G
Linaria adulter 399
Linaria ejufque fpecies Jfiidrc. ad 760, 1884. aureaTragi 292. Scop aria i. Belvedere 21 d
Lingua avis i. Semen Fraxini 1703- cervina i. Thy Hit is 1?4
Linum ejufque fpecies \07ij &c. aquatkum 118. cathartkum 107 6.
Linofyris nuperornm Lob. 292. i- linfirw aurea. ,
Liqmdambar . 1848
[illegible]
Lithophytarana
Lithoreoleucoium. Col.
Lithofpermum ejufque fpecies fo2, $03, [illegible] ri^ foliis 399. arundinaceum 1252
LD^«J echinatus Moluccenfis 1744, Ex Wmgandz-caviiiv Cluf 1760. Brafilianus magnus 1773. Brajil. alius crajfus, &c. ibid, magnus ex Gui+ nea ibid, quadrangularis magnus ibid, cartila-ginem feu membranaceus 17 74, 1775. oblongui aromatic us & alii varit
"Low fruttus
Lolium
Lyncbitis afper* I}8-
[illegible] '483, 1917
-^-—fort* ff/»/-?^ yjwiw. 95J 966, 967, 1894. hortenjis odora i. Mehlotus
Luc urn as frutlns.
'Luffa Arabum Vcfling. i.
'Lujula im Trifolium acetojum , IO98
Lunaria ejiifque fpecies 126. r ad lat a Rob mi vm Aftragalus 939. J&re /«/f0 i. Leucoium 788, 7H9. btfeutata J.B. , 636
Lupinus ejufque fpecies 906, 907* 908. Arabi-
Lupulus mas & famine 15^ iyi
Luteola J^J4
Lychnis fyfaeftris Beben album vulg9 99B. C60/-cedonka 992. Segetwn Vaccana difta 99a. Segetum major, ~Pfeudomelanthium ditia 99^. Lychnis Saponaria ditta 999. vifcofa ejufquz fpecies looo, t^c. Alpina glabra minor 1002
Lychnidum varia fpecies 992, d^c #</ 1004.
Lycium ejiifque fptries
Lycopodium 120
Lycopfis V. Echium 698. *>ww 1870
Lycoperficon quorundam i. Pomum arnotis 675
Lyfimachia filiquufa ejujque fpecies" 86a, 8&2j ^c. Iw^jcrf wow pappttja u ffwdQ-Caryo-

I N B E X.

Pag.

phyllus i 5 Jo. *luUa V'wginiana* 8&2. *lutea 'vulgaris ejuſſue fpecies* I oar *galericulata* J72, f73- *fur pure a fpicata lv^S. cxrnUci fpicata^ v. Veronica* 84 5

M.

Macandm Bontii I442
Mafarandiba I ^I |
Macer vuterum '177 9
Macoxacotlifera arbor , 179?
MatockVirginianum Pepo,;is fpecies 641
Afacbcjuszr I 6^9
Macvuna BUB
Magtiti J 199, lioo, JIDI
Mahaleb I -j 4^
Anfchi H.M. *Rhamni Malabarici fpecizs*
MailEdou - *
1557
Katou-Mail-Elou->>. 1557
Mail, Ornbi
Major ana ejufqut fpecies 538,539. *Syriaca *vel Cretica*-*v *Marum* 5x6,
Adala-Elengi
Malabathrum j j 6 5
Mala-Poeva H.M.
MaUam-Toddah H. M. 597
Malltamothe fzu Pa<vatz
*Al*l<v* fylveft+ei annu** 597, *T%T*\Syl've/!:perennes* J99. *bortenfeji feu Rofete* 600- *arborea maritime* 6 p 1. *Vzmta few boraria>* I D 67
iWtf/tf *zs£tbiopica* 67 3. *infana* ibid.
Afe/*f *fylvefiris* 1448. *domefiica feu fativa* 144J
—— J513
——
——*Arantia* 1658
——*Aurea^ i Cydvnia*
——*Citria* 1654
——*Cydonia* 1452,1453
——*Limonia* • 1656
——*Medica* 1654
——*Perjica* 1516
——*Punica S. granata* ' 146131451
——*Indica porno angulofo (Catambolas)* 1449
——>*Indica frutfu pentagono (Eilimbi)* ibid.
Mamanga frutex Pifon./). 183. *Frutex eft in Erafilia arborefcens^tbiofue vb'viztsj^nfitanorum vulgo* Lavapraras ^/c?«j. *Flores fert multos, penduhs & luteojj&pofi bosfiliquas plurlmasjjblongas,copulatas> frimitm quidem 'uirides^ fed mox nigras & futri 4<**<> & frejuens femen in iUis contentum. Folia habet Citrus bauddijjimilia^ paullo tamen longiord & mottioraM vulneribu5 atque ulcetihzt* medendis · Lhirurgis expetita. Succtts zttam oleofm e Stlijuis ." txprefft/s admaturanda apoftemata refervatur.*
Mamay arb. I 665
Mambn Arundo I 31 5
Mamoera^ i. Pepo arborefzzns 1370
Manaca Marcgr. I 612
Mancinello 1646
Maxdthoca MajidiibtL I 683
Mandragora ejiifejue fpecies 668, 669
Mandsjadill.M. 1752
Mandobi, 1833.1/. *Mnndubi* - 9 19
i^W*r«*r£. H.M - ,7 J I
Mangaiba Marcgr. 1^44
Mangier bianco I 6 C I
-**•»£'' I 7 7 X
Mangaratia^ i Zingibzr
Mapgvfiam '

pas-
Mangue S. Mangle
Manjapumeram H. M- 1698
ins
Manna, <v Fraxinus 1703
Mantts marina 77
Many I-Kara, i. Frunus Chinenfis 1565
MaracQckfeu Maracot,i. Flos pajfionis 649
*Maragofa Lufitanorum^* i. *Cucumis*
Maranda Zeylani. Myrti fpecies i5°4
Marotti H.M.
Marmzhs, Marmelada
Maratatabiba Marcgr. 1784
Maripendam
Marrubium aquaticum 535. *nigrum ti.Ballote* 571 *album* 555, 556, 557- *AlyJJon dittum ihnigrum * Cteticum* Alp. 1871
Mart agon S. Lilium fnontanum flore reflexo, 1112, ' . 1 1 1 3 , ^ *Canadenfe* H09. *Chymifiarum* lllo. *Pompom* •
MarumvulgaYefio. Cortujz
Mafarandiba Pilbn.
Majfoy cortex I8DX
Maftiche gummi Ltntifcin. 1581
Mates fruitus 177?
Mater bzrbarum,i. Artemijia 37*
Matricaria ejiifque fpecies 357'. *Abrotani* G-B- 348. *Alpin.fol. Charnxmdi* ibd.
*Matz*atli* Hsrnand.
Matrifylva 4^5
Mayx, Fr i0n m turn Inch cum 1*49
Kiecaxocbitl 1671:
Mzcapatli
Mecboacbenoa 723,1881
fldecbinum Zinz,iberi affinz
Meconium^'u. Opium
Medic cochleata: fpinofa & nm fpinofa van* fpecies* 961, *&c.ady66. fcuteUata* 961. *deliata* 962, 963. *ciliaris* 965. *mar'n'tma* ibid, *orbicularis* 961. *lunata*
Medica fatwa
Medium five Campanula Mariana 71*
Mzeru, u Vanna Indica
RttlantpyrUfn·ejufque fpecies ' 774/775
*Mdandryon Plinii, i. Barba capr** 623,
Melanthiumj. Nigella 1070. *odor at wn*
*M*hagris2i. FrittUarid*
MeUnken • 1654
Meliantbits Africanus 1898
Melegueta 120 5- *Spuria* I Say
Melica^ i. Sorghum - 115*
Mdilotus ejufquz fptcies gfip, 951, 1893 *quint* Tragi* J. B. , _9»f
'/4fa*' #*CV *tfofruticofa Sicula acetabnh* Molucca* 50 8. *Molticcana.* ibid
Mdocattus *1467*
Melo ejujque fpecies 644, *aquaticus* 647
Melocorcopali Scalig. . 179*
Melongena 673, 674, i. Afif/tf iW/i»*
Melo-pepof <v. Pepo 64&
Melochia]. B. v- *Corcborus*
Melocotenca
Mmtba Corymbiftra, -V. Cofius bortorum
Mentba ejufque fpecies 530, 551, 53?
Mentbaftrum tju^ue fpecies 549,5 f°.
——*tuberofa radict*
Mentba cattaria ·cjtifque fpecies
Mercurialis ejulque fpecies 163.
Zeilanica
ILx. Vtr&mana
1458. *ImrnOu C*

INDEX.

Pag.
Metl Hernandez, S. Aloe Americana 1201
Met el nux tjuorundam^ i. Stramonium 747. *Officinarum* I 81 5
Mmm ejufyue Jbecies 43 r. *Alpmum umbeUa purpurafctnte* C. B! 453
Mez,ereon Germanicitm, i. Laureola J 5 87
Micambe Angolenfium '3^9
Milium ejúfiue fpecies 1150,1251. *Arundinaceum Sorgo norhinatum* II52. *Arundinac. Lachryma J'obi di&un¥±* 1253,1908
Milium.Solts, i. Litbofpermum 5D2M J °3
Militaris. Ai&oides, i. Stratiotes 13 24
MiUefolium terrzfire qjúfijue fpecies 344, E^c. *^«tf-rir#7# *umbzllatum* 459. *aquat. minus* 1 321. *aquat, dictum Viola aquat.* iioi. *palufire galericulatum* 1322. *aquat. pennatum fpicatum* 191. tf^^r. *cornttum* ibid, rf^tff. *Ranunculi flore & capita* 586
Nillegrana major 214. *minima, Alfines fpecies* 1026
Mimofa ejufque fpecies, i. is£fcbynomene 979. -K*/-
Todda-vaddi ditta H- M- 174°
JVf/WiH.M. 173?
A % ; 1795
Mirabilis Ferwviana 397J 39^
Miracaiba Pifon. L?6z
M/r//i Pi fon. *Palm* fpecies* ibi d.
MiZtquitl, Hern. /. *Acacia*
Modagam H. M. I544
Modera-canni *47°
Mogoriflores 1811
Molagomaram IJ4?
Mo^ ^r£or 15 ^2
t/loUugo montanct 481
Molon Phnii, i. Filipendula 61 3
fAoluca 568
Kerb a Molucana Acoftie 352
Moly ejufjue fpecies III9, IIIOj 1121,1122,1123
•———*-Mojchatum* 1119
Momordica, i. Balfamina mas 647
A/ow *ophyllum* 668
Monorcbis 1117
JWor^ r»£; 1639
Mor'mga. J74J
Morfus Diaboli, ~i. Succipz 383
———*gallints major, La mii fpecies*
———wwwr *Veronica fpecies* 848
———*-ran*, ú Nympbaa min.* 1310
Morus ejufque fpzehs 1429
Mofchatellina 684
Moul-Ila S.Elavo H. M. 1658
[illegible] H.M. 1B9B
Mvullava [illegible]
Mourowve [illegible]
Mmuitaiba & Mocitaiha Marcgr. [illegible]
Mucuna guavu Pif. 1889
Mugo Pini fpecies [illegible]
Mundubi Marcgr. [illegible] 919
[illegible] 166
[illegible] H. M- i. *Jafmimm* [illegible], 16ol, t^r.
[illegible] 48,1501
[illegible]
MureciPi(on [illegible]
Murucugifera arbor 1789
Murucuia, u Flos FaJJicnis 649, 1874
Mufa arbor H7?
Mufcari Hyacintbi fpecies 1161
Mufcipula Lob. 1 *oQ*.nmfn[o flore* 1001
[illegible] 78,79- [illegible] 113. [illegible] US- [illegible] ill- *ternjtr* vulgar* [illegible]

cay *terreflri fimili** 1ix. *Filicinzt** ib. *pyxioides* Y14. *arborezts, U/nea* Officin., C. B. 114. *arboreus cum orbiculis* ibid, *pulmonarhps* 11 6
MutteflinaJ.K 4^
Myagrum fat'vvum 820. *monofpermon* 838. *Sihejua longa S. Camelma* 811. rxPffcr. I g87
Myofotis, i, Auricula muris 2,42^ 245
Myofotis Scorpioidvs 656
Myofuros 13?2r
Myrica vulgo, ú Tamarifcus 17 04
Myrobalanus ejufiue fpecies 153^15;^
Myriophyllon pelagicum Zortufi Cluf "^ 69
Myriofhytton, i, MiUefolium/ 344
^4!
Myrrbis ejufyut fpecies 43Oj 431 ,,*fylvefiris feminib. afperu* 4?x
Myrtogmifia Cap. B. Spei Breyn. 1731
Myrtus ejufyue fpecies 15 o I • *Brabant lea* 1707
Myrtidanum 1 y"D2
Myrtillus, i. Vitis Jdxa ,1480
A/ i. *Sebeften* 1555

N.

Nagam H. M: 1753
[illegible] 1635
Nanar, i. Ananas 1332
2VW* *Eruatam* 1785
Napeca S. Nabca, i. Denoplia 1534
Napellt/s ejúfjue fpecies, i. Aconitum 701
NapobraJJica 797
Napus 801
Narcijfus ejufoue fpecies 1T3o, 1131, E^c *</114°. r«^o *longiffitnv S, Bulbocodium &- Pfeudo-Narcijfus* 1130. *media longitudinis* 1131. £rex/i c«- //ce *Monantbes* 1133- frgvi c^/ice *Volyantbes* 1133. *juncifolius* I037- *Japonicus* 1142. J»<fi-c^f *S.Lilionarcijfus* 1141, 1142- *maritimus, i, Pancratium* 1140. *Indicus bifolius, ferpentarius* Column. 1126. *Autumnal is* 1143'
Narcijjo- colchicum^ i/, Colcbicum 114 3
Nardusagreftis^ i. Afarum 207. Ce/fiM 39I- Iw-^/c^ /^» y^jcfl 191 o
Naregam 1656
JSTarrbecium Tbeopbr. i, Ferula 4x0
Narumpantl H. M. 163S
Nafiurtium ejufyuz fpecies B25, 1B86. *affuaticum* 814. *aquatic 1 & Alpini *vari<B fpecies* 814, 816, 817. *petraum, Bur/a paftoris min.* 827. *Vahntinum* Clu£ B2b. *'verrucofum, i. Uoronopus RueSii* 843. *bybernum* B09
NaflurtiumIndicum 487, 1B69
NatrixPlinii [illegible]
Jfo/w* Jfftort H. M. 1503
Negundo 157J
Neiemelfalib Gramen 1272
Nela-poutli '45*
ISfyw *S.Scorpius, i. Genifla [pinofa* 1729
Nenuphar S.Nymphaa [illegible]
Nepeta ejufyuv fpecies 548, 549
Nerhn S. Rhododendron 17 67
——> ^—i *Alpinum S. Ltdum Alp** 1005
Nbambi Marcgr. 1346
Nhandu Marcgr. i. P/^er *longum* J343
Nicotiana ejúfiue fpecies 712
JVJtf* *Brafil.* 1yJo
JV/V«i 01/7J, i. *Urobanche* 1228
Nigella ejufyue fpecies
*Ni£eUaJlrum, *v. Lychnis fegetum* 99 8
JV7 [illegible] 92 i
Arabum

I N D E X .

pag.

——Artihtffl; i. Convolvulus 'IZ'L
Nilka maram H. M. IJ5^
Ntir-Pougeikn H. M. 1764. Niir-Notsjil I57;
Nimbo Garcia & Acoftte 1?4?
Nmzin radix Zhinznf. I 3 3 8^ 19ft
H. M. 1644
H. M. 1655
W r; H. M. J 55*
Nochez,nnpalli Hern. i. Fiats Opuntia 145
JVW/jr/* Hern. ibid.
Noela-Jaii) i. Berberii Indic a 16p6
Nolfy^e t anger c> i. Balfaiteina, drc. I328
'Nola-Ily, i. Bambu Armihhis fpec. I316
Zara-Nofi & Bem-Noji II M. 157J
Nuciperfica 1516
Nurtotntilaria ejufijaejpecks ID99J 9 3
tftox Avtllana, *v Corylus i?79
——n f
—— ejufque ff>ecks
——Jujrlai* Virginiana mgra- ibid. &
—— mojc hat a {<"*? j}e ties *
——veflcaria, i. Siafhylodtndron
——Vom'ica Officin. 1814
Nucula tcrrcftris; i. E^lbocafianum 440
-N 'H. xM. 606
H. M. 1499
aa ejtifyue fpecies I; 19

O.

tichras S. Er*vilia DDCL 899
Ocfmajlrum Vahriantbus Lob. i Valerian* ruhra 3H9. Vcrriicarium Gefn. /. tirc^ -;oi. ^/ew- r/w«w CluIT i. Marrubii (pecies
UcjmoiJes ejufyuz fpeciis 954, 995-' Lychnitis Cql. id; i
Ocohxochhl thrn. llh$
ejiifyue (pecies 540, 541, 1^71- Cereal?, i. gfj
UdaRam H- M. /. Manga, vencnata
Ddontis qtuhifJam J. B. 1/. Lychnis 1000
Odontitis hitta VaUrandl J. 15.
Oenambe aquatic* 440, 44-1- Afyco^i, i.
*f?5
IL M.
Dhafatina 154^ 1^4^ M4a- Sylmfir. IJ44-
Bohanka !57^
Oleander ejtifque /pecies, i. Ntriitm I7'67J 19 18
Ulibanum S. Thus 1840
4?
, I! Hippofslinum 4?8
——HifpajiMm, i. Spinach la IGI
——Judaicum I D 6 3
Vnohrychidis *varia Jpecies 9;6, 937. Semim clypeatoafpero 919. ftrnim dypeato l^vi C. B. 917. incanafoL lovgionb. C-B. yi^.ineana fvl. fubrotund. C. B. ibid. Dz/ftf gallinaceum faftum 914. arvenfis, i. Sptculum Vemris 742
*, /. Lyfimachia Jilijuofa 861
957, 958, &c.
i. Cardui [pzcies ?I3
Ger.
Ophiofcorodun yuibufdam
Ophns bifuliM *j*f fa
Opium 854
ppoponax 4IO
Opulus Itah
Opuntia ejufyue [pecks,i. Ficns Ind. 146;. marina 11
Orchis ejufyuefpecies Ii12j 1113^ t^c. 1907- c///^;^ 121 x, &c palmata 1x23. abortivaj. M- *&/J ^^ 1228. Anthropophora 121 %.Melittias & Sphegodes 1220. Myodes 1219. foetida feu Trtfgorcbzs 1212. Arachnitis 1222. Batrachites ibid. Omithophora \111.hermaphroditka ibldi
Oreofelinttm 4$
Oregkella Cluf 1^7^
Origanum ejufyue fpecies 539., ?4 fijtulofurn Canadmfe
Origano congener Zatarhendi 1871
OrleanaS, brellana, i. Urucu
Ornithogalum ejiifyue fpzcks
Ormthopodium ejufquz fpecies ??'*9?^
Ornithopodio affinis Stella Uguminofa 93.8
Omzfs, i. Fraxinus Jylveft. 17°*
Orvbrtn ch z ejufque fp ecies 1226
—— at a
Or obits fativas 91 f. fylwft. filiqtii* ere Bis 913.^'/'X'. Jili^uispropvndtntibus gl6,917j
Orvala Dod. 1. Sclaraa 54?
Orucoria fruttus
Oryz*n 1246. Germanka
DfniUndaregalis,i,Filix florida
Ofireain arboribus
OflryaJJlmo fiwili^ *v Carpintrs
Ofyris frutefcens bacdfera 1489
—— Gr*ecorum
Otites Tab. /. Sejamoides Salarrmntkam mag.
Oxalis ejufvue fpecies, 1/. Acetofa 17 8j I 7 9
179
Gracorum i. Fagus 1381
Oxyacantha 145B. Virginiana IJyS>
Dxyacantfius Galeni? i. Berber is
Oxycednts 14?
bxycoccos, i. Vaccinia pqluftria
Oxylapathum 17%tuberof. American* Munt. 1^9
Oxymyrfine> i. Rufcus 66
Oxys S. Trifotium acetofum

F.

1801
Paco caatinga Marcgr. Canna Ind. Sp. 1202
Paco- caatinga ejufdem
Paco-feroca Canna Ind. fpecies 1205
Pacourii 179*
Pacoeira, i. Mttfa 1374
Padn H. M. 175°
Padm Theophr, i. Ctrafus avinm M4?
Paenoe 14B2
Paianelli H. M.
Palega- Paiamlli ibid.
Pai Paroea 16x4
Ftemria ejufjue fphies 93j
Faiomirioba Sena fpecies
Pala 174?
Paliurus folio Jujubino 1708
Palma S. Mamts marina '77
—;— Chrifti, i. Rkinus 166. Orchis palmata 1123
—— datfyifera
——prunifera Japonka, Todda Panna
——coccifera,Tenga
——humil/s S.Chamarrhiphes
Palmarum -vari* fpccki 1353,
Pdlmapinm Lob.
Paltifera arbor
Paludapium S. Apium pahjtre 447

INDEX.

pag.

Fantm-Valka H. M. *u Nux Myriftica* 1514
Panaczs w^v*Vovn.* 661
P**** *Herculeum majus* Ger. 41o. *Paftinaca folio* ibid. *Sphondylii folio [iw Hzracleum* C. B. 409. *jtCchpium altzrum* Dalech. 417. *Guilandmi* ibid. *Jfclepium Apulum* Col. 418. *Siculum feminz btr-fuïo* BOJCCDH. 464. *mofchatum* Cornut. 4«7
Pancratlum? i Narcips maritime 1140.1^^^, i. P C ^, ^ · r
Panja pavjala H. M. *Gofipii arforts fpzc.* 1192
Panicum 'ijufque fpeczs 1666
Fanitjjica mar am H. M. 1105
Pantr porcinusji. Cyclamen
Papa'vzr ejuftjuz fpeczs 852, 854 855. yp»6
i. *Lychnis*
Fapaya,i. Fepo arborefcens . r9
Fapyracee arbores vana 1102
Papyrus Nilotica 1008
1827
Parapar f
Pawro Pilbn.
Taratura gramtn, v. Pifontrn
Parictaria ejJfyue fpecies loj. «r«/w *qmmdam, i. Melampyrum* 775
Pari 1557
Parii, i. *Alcaalndica tjifw fp*™"
F«r»^i« Wjr-r» 78?. »/p«c«
· ^o»«w mivwM 185. *rutacto folio* 1043
Fartbenium, i. Matricaria 357
P«/«r»« Trap 399. L^ 1076
Paftinaca ejuſque ffrffi temtifolia 464, &e. 409. w«ri»«, *i. Critbmum Jpm.* 4&?
1667
Terin-Fatsjotti H.M. 1418,1614. *Acara-Patsjotti*

Patient'la 171
Pavana lignum 18aj
Pavanum lign. i. Fajf'afras 15 68
Pavatz,Pavztti • 15B1
Path tea, i. Melo aquat. 547
Pe5e
Ptdicularu tjufyut fpecies 769
Pelou,i.Guayava 415
Peplis 86
1293
616
[illegible] 510, 611, 612, 613. 819
18 1
869
ibid.
639, 640, 1874
1130
1665, 1791
1171
109
471, 472. 471- 797
1430. 1491, 611
1621
Perin-Panel H. M. 1718
H. M. 1551
ferfeti arbor 1047
1516
161, 182, &c.
154. 1218
331
197
792

P« *Columbmus, i, Geranium^alacoida* I0J9
Pes LeomsJAlcbimilla IDB
Petafitzs ejufque fpecies 261,1858
Petromarula Crztica, t. Rapanculus 727
Fztrofelinum -vulgare 448. *Macedonicum* . 465
Fetum, u Nicotiana 712. P*/«we *Brafdienfibus*
Peucedamm minus 460. majus 4"7
Pewtti H. M. 16?x
Fhagus Gracorum Qüzrcus fpecies 13 8 6
Pbalangium ejufauz fpzcies wyi. Virginianum ejtufque fpzcies 1193
Phalaris 12,48. *pratznfis* 1274
Fbafzoli vari fpecies* 884, C^c. tfi 8 89, 18 8 9. c^£-*thiopicus* 887. *Zurratenfis* ibid, *purgatrix 17763* 1777. *arborefcens* Cajan <//#*« 17x1. *zs£gfptius* Leblab 888. *Urthocaulis,* Mungo Col. 955. Abrus 889. *Brafilianus* Macpuna 888, 1889
Phzllandrium. i. Cicutaria ~ 4 ? · *
*Fbiladelphus Athena** 17^3
Pbilanthrepas Pliniij i. Aparmx> 4^4
Fhillyrea ejüfaae fpecies 15&J
PblomosLycbnitis Diofcoridis CluC Jll- *Lyzhmtts Pyriaca* Ger. emac. 993
Phoenix Lolio fimilis & 3
Fbu₃iiVaUriana 3B»
P^/;c* p/«/^e y^ww, i. *Alatzrnus* i 6o8
Ptyffirw e/ii/f ** ^p"w 134^ 8J3
Fbyllumtefticul^m & fpicatum 16?. *Tbzlygonon* Dalechamp. F.B. 789
Phyteuma Monfpdiznfium, i. RP/W* I a 3 3 J 3 4
Pw# *Latinorum* 139^
Fila marina ^3
Pi//>oc *Fhilippin. inful* 179*
Pilofzlla major repens 141, 143. ereff* 141 - Pifi-*quataTbalii* 8DO
PimpimUa ejüfquz fpzeizs 401, 401, 1897- *fpmofa* 1492. *Agrimonoidzs* 40L *fpizata max. Africana* 1003
PimpimUa Paxifraga ejüfquc fpzeizs 445, 1855
Pimpinicbi 1794
Pindova ffilma fpecizs 1361
Pindaiba 159;
Pinguicula Gefheri 771
Pino, i. Urtica Brafiliana 759
Pinza Indicant. Ananas 1531
Pinei nuclei Malucam, 5. purgatorii 1823
FinoguafuPiihn. i. Fep 1370
Pinafter,v. Pinus 1400
Pinus zjufefut fpzeizs 1398, 1397
Piper ejufquzjpecizs 1541, 1914. ^£tbiop. 1778. *odor at urn Jamaiczpfz, u Piper Tavafci* Hernani 1507. W/cww */%«* /fWW, v. *Folanum & Capficum* 676* 677
P/p* /ir&or *Cbinenf.* *7^
Fipzritisy u Lzpidium Si8
——— *Pylvzjtris* C.B.i.*Stqphyhdtndrm* 168r
Fiftohchia,<u.Ariftolochia . 7&I> 1B84
ft^«ff /p wi w B 91, IB 91. *veficarium cor da-* T»w, *iXor-Indtim* 487
Pitine Angmllara,i. Apbaca 389
Pitoma Marcgr. 1553
Fityufa, i. Ttthymalus Pinzitx 867
Fix 140*
Plant a laEtaria Africana. 1315
Flanta fcandzns hzderaczis foliis 1914
Flantago ejufaue fpecizs 878, 879, 880, &c. 185
——— *-aquatic a* 618
——— *-aquatica ftzllata* 701

*FlantagimU**

I N D E X.

pag.

FlvagimUa paluftra 1077
FiatJMv Orientals 1705L Occident. 1707,19*9- J»-djcw duplex 1791
FUgmsria murabdjs Breyn. i^Sdago 18Jx
Plumbago PUnii Gcr. ^ . 3?4
[illegible] G&aiana paluft. 739
[illegible] 1711
[illegible] H. M. Arbor Saponaria . If 48
Fdcwtmium pelrawm Gefneri J. B- ^- Lychoss vifcaf 7 & [illegible] 1091
F&lsmtaium, i. Tnfolium frrticani flare luteo
Fdium mQiiX&uun ejuffc^ fpecus 5x4. Gnaphdvides Alp&ttm 195
Fafydcantbas Cafabo** J B. 515
PplygaU vulgar is *335
Palygala Vakntina Cluf 9x4- Folygalx major Majfdiotica C B. 925., dumetorum fie. vario, fli* articulatis C. B. 9x5- Indica minor, Colim4 H.M. 1734 [illegible] RUffifaC [illegible] £[illegible].3^8. CartufiY B- 915
FUygvnatum.ejufq^ Ifzcies 664, 665, &c.
FMygmum ejuftjve fpecies 184, ^t- i^«w xix^ XI ;, bacciferum i6^%.f*mina E)od. <v Eq*ifetum 1x9-nivzum 18^. cocciferum Yolonicum 186. /wZ&t *verjvic*lato SerpyBi folie Lob. XI4. Knawel dilum ill
Fcljfodiwm ejtifijuc fpecks 136, 137- Brafilianum Marcgr- 14X. Z«l7/^<wwBrcyn. 13^136
Pdjrrbtzs* Ariftmlocb'ui - 765, 1884
[illegible] eum ejJfauc ffccies Ix£
[illegible] it *v Malus Ltmowd 16 6v
[illegible] .675. if*« 1877
[illegible] H. M. 144[1]
[illegible] 47??
[illegible] H. M. 1711
[illegible] 1495
Tsj&vu-Pcmagam 1611
Fmma 1515
[illegible] 1517
Pofidm ejúfyve fpectis 1417, 1418
PtriCeraOio affiues 63
Farrwo [illegible] 1216. [illegible] 2417
Fortulaca aquatic* Ger. 2035
Fvrudaca ejufaue fpecies ^ 831 7
Potanugitim, ejufquc fpecies
PtXcrio affints Pimpimlla foinoja 1492
Paterion Dúfcaridtt, i. Tragtcantb* 953, 954
[illegible] 617
Foualetsj *H.M. 1634
Prajfivm, i. Marrubium album 555
Priapeia Gcfn. i- Hicotiana Anglica , 715
Primula veris ejufyuc fpecies 1080, 1081, e£v.
Prunella ejúfyue fpecies 5JI» Jf XJ I Syr
Pnaues ejufjue fpecies I fx6, ^r, [ylwftr. 15x7. iw-[illegible] 1
[illegible] fyfocftri affinis Cahadenjis C- B. , 17 8 x
P/iudo-afpbodtluf paluftris 1194, 11 9 J
Pfcudo-bunidSy u Barbarea 309
Pfeudvcapficum Dod- i- Sulani fpecies 673
F [illegible] Afmniy?nus f l o . Cvlutea[illegible] 1711
Pfeudo-[illegible] flo. Itit.]. B-/. [illegible] 409,41o
Pfeudo-[illegible] Lob.
Pfeudo-[illegible] 557
Pfeudo-[illegible] 11b5
Pfeudo-digitalis Ptrjicx foliu BoCC.
Pfeudo-[illegible]ium, i Lychriis ftgetum
Pfeudo-[illegible] Ixx6
Pfeudo-[illegible] ,SN(*ciJf«s tub* [illegible] Bulbo-[illegible] J. B. 1133

Pfeudo-[illegible], i. [illegible] 511
Pfyllium ejufque fpecies 561, 562
Psarmicaejufaue fpeciei'344- Auftriaca xS7- Alpine foL Matricarnc 1864
Ftarmica foliis profundius f*rratis ,l&it viridibxs eUtior Herman. Cat. App.
Ftarmica Alpina incanis ferrat&s foliis cjii^em ibid.
Ptarmica Rbaphani aquatici folio ample [illegible] D.^^ejufdemibid. [illegible]
Pucbaminifera Virginuma 17?*
Pulegium ejtifquz fpecies 533
Fulmvnaria arborum, i. Mufci jpecies
——— 0, i. Hieracium 249
——— maculofd> S~ Symphytum 488,4S
——— Gallorunt 13:8
fuls 1x49
Pulfatilla ejúfaue fpecies 633, 634, &c.
tyenoevrnos 315
Pyracantba 1452
Pyramidalis? *u. Campanula 737
Fyretbrum Bellidis port 355
——— UmbeJliferum - 46%
Pyrsla ejúfage fpecies 1x33
——— Alfines fiore Europaa IIOJ
Yyrus fativa ejúfjue {pecies 'I45»
——— 1451
Pyri (ylvzft. facie frut ex Brafil. I7«f
Pytahaia 1792
Pjcielt Hern. L [illegible] 721

Q.

^uahyyaa 1795
Quadrifolium bortenfe album, <v. Tnfolium
^uadrifolium Ferfiatm Zanoni 11°?
Quamoclit, i. Convolvulus 73^
^uera-iba Bra/il. Marcgr- I7^U
\2&ercvs ëjufaue fpecies 13 8 f 7 I j t ^
——— marina, i. Alga J>^
[illegible] cyúfquc Jpecies 6lo,6ll> 611, [illegible] 2068, 1703
Qumgamb* 1776
Qumquina, i. Arbor f^rifug
$u*mua Cluf Amaranti fpecies - *91
guity Brafilienftbus
4[illegible] c u m 5. Cepficum

R.

Radkula'DoA. 804
Radix S. Helen* 1339
——— cava 975
——— c^i/^ minima Gsr. 684
——— [illegible] 148?
——— Rbodia 694
——— Urjina, i. Meum 421
Rancena-poumaram H.M. 1531
Ranunculus ejüfque fpecies ^i^^&c.ium l&Ji iS^^pratefi & arvenfir ibid, mmorofus dulc 584. eebmatus jBf. f^/i^rir ibid. <& tft-fla**' metis q%-]gramineus ibid, montanus 588, fBj» f 90. grumofa rod ice ^91. Afiatkm grumoja ra-[illegible] 592, 593, 594. [illegible] 5H»
Ranunculus nemorojus, v. Anemone nemorum
——— rut aceo folio 5?
——— flareghbojo 7°*
Rbapbanus zjújque fpecies 804, 805
——— rufiicanus 816
——— aquaticus ibid.
Rapbaniftrum 18B7
Rapiflrum flore luteo, I. [illegible] 803, 804
r——A [illegible] 805
[illegible]

I N D £ X.

pag.
—— *maximum monofpermon* 840
—— *filiquis longijj. i Eryfimum* 811
— — *flore Leucoii marini* ibid.
Rapum fatiuum 800, 8D1
——*Genifl** 1227
——*Brafilianum alterum* CS.i. *Tarn Peru* 729
Rapuncxhs ejuftjue fpecies 743, 744, 74;, eK. *Brafilimfis tuber ofus* 13 34. *galeatus ejuftjue fpecies* 7^ 747. *efculentus* 739. *pyramidalis, <v Campanula* 738. *Afopecuroidesi^. corniculatus -j^/timbeUatus* 745
Regina prati> i. Ulmaria 625
Refeda ejufjue fpecies I o 3 3
Refina vjufyue fpecies 140*
Retkulum mar mum 7 8
Rhabarbarum Officinarum 170. *Monachorum S. Pa-tientia* 171. *lanuginofum, &c.* 177
*Rhaphanus, *v. Raphanus*
Rbapontkum anguftifolium . *capitatumfol. Enulie* ibid.
Rhamnus ejufyuc Jpecies 1^92, 191B. *Cathartkus* 162J
Rhodia radix Telephii fpecies 690
Rhododendron ejufjue fpecies
—— 1490
——*Myrtifolia Monfpeliaca* 1698
——*Virginian. Lentiffi folio*
——*Myrtifolia Belgica* 17 0 7
ejufjue fpecies 15 84
Ricinus ejufjuefpecies 1835, 1 B5 6
J. B. 1/. *Ocimum* 941
.RoW *ejufque fpecies* I J 8 ^
Rocczlla Fuci fpecies 74
Rorella, S. Ros Soils Hoi
1467, 14^8, 1469, 1470, *&c mofchata* 1474. *Pomifera* 1472. *canina feu fyl-veftris* 147°
Up/i *Sirfenfis Ferrarii* ID69- *Alpina* Gefh. lopj. *Hierkhontea* 1 711
Rofmarinus cjtifque fpecies 5 ' I
—— *Sylvejfris quorundam* J D D 6
——*Stachddis fade* Alpini 13 ? J
Hw ^O/ZJ *ejufjue fpecies* I 101
Rutang Arundo IJ 16
Rubia tinttorum 480. *tjuadrifolia* 478, 479, 1869. *cynanchica* 485. *fpkata* ibid. JJK/TA ^pe^.it^- *<vennenfis 'Zizn.*
Rubus ejupjue fpecies 39 40
——
Rubi facie ftntkofa pi ant a Lob. 1641
Rucma 051
664
Rumphal .
Ruta ejujque fptciis 8 74 1888
itar* ^ *Scrophulari* fpeciet.* 766
Ruta capraria₃ i. Galega 9 u
Rutafylv.Hypencoides, uHyperkifp. 1020
Ruta muraria, u Adiantnm album 146
Ruta pratenfis₃ i. Thalitlrum 403

S.

Saamouna Pifon. 1761
SabdariJJa, i. Ake fpec.* 1067
Sabina ejufyue fpecies 1916
——*//v.Tcag.* J2D
Sabucaie
Sacvharum 1278
Sagapmum IB43
Sagitta ejufque [peeks 619
Sagittmia uordialis Marcgr, 921
Sagou, S. ZagouPanis Inrfkus ex^alma 13 60
Saltcornia, i. Kali genie. . 2 r I
Saliunca Neapolit. 391
Salix ejufque fpecies 1419. *caprea* 1422. *pumila ejufquz fpecies* ibid, d^ J/4*o, 142^ 1916
Salix marina 6y
Salfapanlla 6j6
Salvia ejufjue fpecies fo^ fio, e£r. 1870. *agre[iis₉ i.Scorodonia $j6S. alviavita, i.Adiantum album* 146
Arabka^aut Jafmimtm
fpecies^09, 1610, #r. *hitmilis S Ebulus ltoij fadica* Boncii 1G0G
Sambucus aqtfntica 17B6. iZo/^ ibid.
Samolus Valerando J. B. Hoi
Sampfuchus, i. Majorana 1744,1825
Samftra'vadi Jambos fyl<v. fpec 537
Sanguis Draconis berba, i. LapathumSdiu
Sanguis Draconis gummi 174
Sanamunda
Sanamunda tertia* Cluf *$0^ ^-c. 1781
Sanguiforba ejufjue fpecies, /. Pimpinella 401
Sankula Oificin. 47y
——*Alpina gut tat a* 1047, 1895
——^ i M *S. Auricula urfi* 1083,1084
—— *Eboracenfis* Ger. " 7J1
Santalum ejufque [pecks
Santolina vulg. v. Abrotanum 359. *flore ampin*
Sapinuij Abietis pars avtt Pini fpecies 1394
Saponaria ejufque fpecies 999
Sapou lignum 1737
Sapmarits fpband^e 1548
Sarcocolla- 1847
SargazAy L Lentkula marina ferrata 72,1853
Sajfaf Syrorum 1424
Sajjijica Italorum 2f2
SaJJafras arbor 1*68,1918
Satureia ejufyue fpecies 518,1870
Satyriumv. Orchis 1212,1213, 1214., 1215, d^c
Saxifraga Anglka S.Sejèli fratenfe 453. *alba* Io+fc, I049. *aurea* 207, 18$7. *palujl. Anglica* lop. *jinticjuorum* 10^. *alt era Alpin. Io%$i Vtnetorum* Lob- 415. *multifido folio Pannomcum* 461. *Anglka Alfinefolia* 1 o 2 S
Saxifragia hircina S. Pimpinslla Saxifraga 445, 446
tes 374, 37J, *&c. ad* 381.' *arborea 1^4.$. Afrkana arbo-rw* 1444
Scabiofa oviHa diHa₂v. Rapunculus 744
1553
Schem-Pariti
Scammonea Syriaca 7 "
——*Monfpeliaca* 1087
Scandix 418
Scariola₃ i. Intybus
Scherunain-cottam H. M.
Schetti H. M- 1575
Schorigenam H. M- *i. Vrtka Indie a*
*Schiznanthus** 1310
Sch&noprafjum 1117
Schtdli H. M. *du<z fpecies Pana-Schulli & Niir-Schulli* • £765
Schnnda pana H. M.
Scillaₜ ejufcjue fpecies 1164
Scirpus ejufjue fpecies₂ i. *Juncus* 130^1x81
*Sclar/ea, i. Horminum vulgar** 542
Scolopendria ʳvulgarisi^ᵤ
—— Breyn.

INDEX

Pag.

Scoljmus tjaftjw fptciet, i. Cinara 199
———*Cbryj'anthemus* 158, 219
Scoparia, i. Belvedere XIo
Scordutis 575
Scordium ibid.
Scorodenia ibid.
Scorodopraſſ'um • II2I
Scorodothlafpi Aldrovandi J. B- 834
Scorpioidas Bup leuri folio 93ᴰ* 93¹
Scorpioides leguminofa 931- *Portulaca folio* C- B. 957
Scorpius ejufque fpecies '7*9
Scorz>onera ejufque fpecies ²4^J 2,49J &ᶜᵐ
Scrophularia ejufque fpecies 764,765,1884
———*minor* J. B. /. *Cbelidonium min.* 579
ScuteUaria 572
Sebeften 1555
Stcacul Arabum Lngd. *u Vaftinaca Syriac.* 443
———ᴱ-AV 3. *i. Crithmum fpinofum* 469
Secale 1241
Secamone9i. Apocyntcrti 10^7
Securidaca lutea major QB. 921. *Pennai* 928. *Sicula filiquis foliaceis* 935. /«??* *minor filiquis recur vis* 936-*filiquis planis utrinque dentatis* 93^. *dumetor, major, fio. varh filiq.articulatis* C. B- 92?
Sedum arborefcens Bontii 15B5. *arborefcens Stapelii* 1878. ;«*/>// *arborefcens* J. B. 687. T»^/'»J *vulgare aliaqtie Sedi majoris Jpecies* 687, 688, I 878
SWi *minor is vafculo bicorni fpecies varia* 1040, 1041, 1042, 1043?ᴵᴼ44
Sedum minus fteUatum feu echinatum 691, 692, 1B79
Sedum ferratum 1045, 1^96- *Alpinum quarturn* Cluf! 1085. *tridatlylites* 1043. *tridatl. teitorum* ibid, *minns fruticofum* C. B. *i. Kali frut.* 199
Sel Serapicnis , 1B3I
SeUgo India Orient. Breyn. ^52
Sempervivum ejufque fpecies, v. Sedum 687- *marinum bacciferum* I 877
Semcio. ejufque fpecies 29a, 1B61- *arborefcens Virgmian. At rip Lie ts folio* ... I799
Stnna Alexandria 1742. *Occidental* Yaivmirtoba dicta* 91.2. *Orientals bexapbylla* 1743
Seripbium 1/. Abfinthium 37^
———*Germanicttm, i. Sophia Cbirurg.* 812
Serpent aria tnphyUay v. Arum iloS, 1209
———*VirgimanJ.PolyrrbiMs* 763
———*item Pulegii fpecies* . 544J ^I*
Serpent an a major & minor Lugd. /. *Dracontium* III I- *fxmina* Filch. /. *Biftorta* 186, 187
Serpyllum ejiifque fpecies 511, 51i,
Serratula 33ᴵ
Sefamoides parvum Matth. V. *Cichoriumiſſ. Salamanticum magnum? i. Lychnis* IDDI
Scfamum verum 1 327- *perenne Indicum* Zanoni *Grammis Ifchami fpecies*
Sesban Alpini v. Galega 927
SV/c/i *is£tbiopicum frut.* 476. *pratenft* 453. wo»-*tanum Cicuta folio glabrum* 452. *palufire laiTefwns* i. *Thyjfdinum* 413. *mentanurn Fxniculi fo-* #0439. *Maffilienfe* Ger. 414. *Offidnarurn* CB. 43&- *Crsticum majus & minus3 i. Tordylium^i* r, 4¹⁷- *Ptloponnenft* Match, v. *Cicutana* 451. 2 wowr. *Pannon.* 438
5/^TP caW/0 Gcln. /. *Ferrum equinum* 930
Stulma J.B. i. *Androfamum vulgare* 1020
1066
Sida-pou H-M. 1788
[illegible] 4
HyJ/opifolia 511

Sigillum B.Maria ^°
———*Solomona, v. Folygonatum* 664^ 66j / ^ -
Silacus Plinii 4J?
[illegible] *montanum* 439 . *Creticum folio Ctcuta* 464
[illegible], *z. flos farina* ¹²4°,
[illegible]ym ^ o r *ejufque fpecies* 171 B- . *Sylveftrts Jpinofa Arbor lndica> u Coral arbor* ¹7 2 6
Siliquaftrum, ᶠu. Capficum °7"
Slip hi en S.Laferpitium 451
Stlybum, i. Carjuus leucognipbts 512
J/»«pi *ejufauefpeties Soi,%dim* [illegible]
Alpin. Bxot. 793
Stnapifirum Ind. J
5[illegible] *ejufaue fpecies* 443, 444- *Eruca folio* C.U. 45°
Sjouanna-Amelpodi 1607
Sifarum 443
Sifon 443. Alpini "ExDC. 46I
Sifymbrium, i. Nafturtium aquat.
———*i:Mentha aquatka*
Sifyrrhynchium ejufque fpecies ˡ*⁶&
Stum Matth. & Italorum 814. wi»» *impatiens* K14
W * * *#*r* *ejufque fpecies* 655. /^w, 1. C«f-*volvulus major. & min.* ^ii.*hortenfis, u* ^ᵃJᵉ⁰' *lus* ᴮj4
Smyrnium ejufque fpecies 436,437
*Solanifolia Circaa diBa3 v. Circa** 491
Solanum ejufque.fpecies 671, C^. *hgnofum* *fruticofum bacciferum* 673. *pomiferum* ibid. 7J5. /r^7» 1876, 1877. *fpinofum Indicum* 674. fTti* 1B75, J876. *tuberojum 67S* veficanum* 681, 1876- *Sommferum verticillatum* ibid. /*• /Atf/« 679. *racemofum Americanum* 661. ?<w 7;/^ J. Srrrfw^w 747, 748- *Mexiocanum flo. magno, &c.* 399. *tetrapbyhn & tnphyUon> u*
Soljanella ejnfque fpecies 7ᶻ⁶
Solea equina j.B. f. /Vrr«w *equinum* 93°
Solidago Saracenica ejufque fpecies *79 5 » ^ 9^/fw /^#« 224,225. /•«/* D^/^W- 131
Sandari H. M. 1624
Soph era Alpini
Sophia Cbirurgorum 811
[illegible] 1416, 1417, 1418, 1917
Sorghum 1252
Sparganium ejufqtte fpecies 1311, 9 10
Spartium ejujque fpecies ᴶ7²6,1919
Spartum 1259, 1260
Spatula fxtida Iridis fpecies, Xyris 1190
Speculum Veneris 741
Spelta S.Zea 124^
Spergula ejufque fpecies 1034
Sphacelus Tbeophr. C- B. /. S*/-w* 5ᶜ9
Spbondylium ejufque fpecies 408,409
Spica Celtica 391. *Indica*
Spica> i. LavenduU minor 513
——— *trifolia* Alp. exof. 1316
Spina alba tomevtofa, u Carduus 313
——— *alba, i. Dxyacantha* 1416 ibid.
———*appendix* 1625
— *cervina, i. Rbamnus catbart.* ?ᶠ7
———*Solftitialis> i. Jacea* 1058
———*Burgi Monfpelienfi. Alaternm*
Spinachia ejufque fpecies 161
Spinus Virgilii 1527
Spir&a Theophrafti 1639
Split x/. Fumaria 974
Spongia ejufque fpecies go, Bi. 1850
Sqmnantbumi I. S^bxnanthurn 131

Statbys

INDEX.

pag.
Stachys ejuſque ſpecies ff 4, 5 j^ 1872; *paluſtris foetida, i. Panax coltmi* Gen 56;
Stapbylinm Veterum 465
Staphylodendron 168^1919
Staphis agria j D
Statice Dalech. i o j 7
Stellqlfguminofa 938
Stellar ia aquatic a . 122,3
Sja^y *ejujque ffiecies* 32^ 324. *fruticofa Cretica* 3 ifo. *capitata 'Rofixarini folio* 323
Sttxcti^ Arabic a $13, 514
•——*Citrina ejufyue fpecies* 280,2 81, 282
Stramonia ejufaue fpecies 747, 748, 749
Stratiotes miilefolia 3 4 y, 3 46
Stratiotes \ 514
Strychnodendron> i. Amomum Plinii 673
Struthium S· Lanaria Imper. 1000
Styraxarbor 1680. *liyuida Aceris folio 16^1. arbor Virginian* Acer is folio* 1799- r^r^ Officin. 1681
[illegible] 393
SHC« *Stnenfium* 1854
Stf^i/i *Scabio fa fpecies* 380,1866
Sumach S. Kb as 14^0
Su-pim Boym. 16^5
5wci *exotici* 1844
SultanZambacb} u Lilinm album feregr. n 1 o
*S#ra //<y«or I?S8
"Syalita H. M- 1707
Sycomortss 14?9
Symyhytum majm S.Confolida ma. ^04, 505. w*-*culofum S. Pulmonaria maculofa* 489. 07*>?*r Bc-*raginis facie* 494. *petr&um₃ i Prunella* 5?r
Symphonia Dal cch. /. *Am ar ant us tricolor* 20;
Syringa ejufcjue fpzcies 176^ 1764. *Malabarica latfefcem, &c.* 1785
Syfirhynchium S. Sifyrhynchium 1166, &c.

T.

Tabacum zj&fyuz fpecies 7!j
Tabaxir I?I?
Tacamahaca 186
Tacomaree, i. Arundo Saccb.
Tacori Draconis arbor is folium fimik
Tacufa Lignum Angolenfe I 808
7W* 1399
7%^ H. M. 174?- 2%. ^#i* 1746
Tagetes 341
Tajaoba Pilbn. *Braffic* Sp:*
Talagas Cingalenfium 13 6 8
Tahir-kara 1787
Tamaratonga H. M- i. *Carambolas* 1449
Tamarindm 174^
——————*Occidentals* 1800
Tamarix S.Tamarifcus • 17 04
Tamoatarana Canna Indica fpec, 120 5
7iw^ P/i»;i 660
Tanacetum tjufaue fpecies 365: *inodorum* 352. w-»^r (?^re *Camphor** C.B. w. *MiUefolium 34.6. Africtnum, L Flos African*** 342
Tangaraca Marcgr. i638.Pifon. 1794
[illegible]wi 1547
[illegible]itf *Brajilienf* Pilbn. 1662
[illegible] 5^c/6/ *Uvisfpec.* Pifon.p. 182. caule [illegible] rii^ *altitudinem* \ foliis *oblongis an-trujtis dentati5> lanngmofis* \ flofculis «/A» ^^r/»j *furnmum caulem, in pappos fatifcentibus. Vulnerariaefi tnfignis*
Tapyra coaynana, i. Caffiafifiuh Brajilian. 1747
Tapfm brfam Gtr. 1094
Pag.
Tarchon J. B. f. *Dracu^cul*[illegible] 37?
Tarzriaya Brafil. Mar cgr. 859
Tareroqui Marcgr. 912
7i[illegible] 1588
Tataiiba Marcgr. 1619
Tataria Ungarica 424
Tatura, S. Datura, u Stramonik 748
*Taxocoquamoclit > i. Sesban z^*[illegible] 917
Taxus 1416
Tecomaxochitl 1768
Telephium ejufque fpecies^Qy. legitimum Imperati, i. Chamacifto affinis +1016. Diofcomdir S. Scorpioides 9j6
Tenga H. M. /. *Palm a coccifera.* I 3 f 6
Terebinthina rejina dittd *4°3
Terebinthits *£77
Teregam 14?5
Terracrepola ~ ^ 225
Terra meritaOfficinJ. Curcuma y* 1204
Tertianaria J, B. -^^^* 572
Terra glandes, z, Chamabaianus legumin. 895
Tetlatiam Nieremberg. Hernand. IC47
Tety-pote-iba S.Vitis arbuftiva Pi(on. p. 2fo. Ex *ftercore Avium* Tecyns w^/a *dkitur ad arbores Aurantiorum, quas maritat; & pr*e nimia luxu-r/£ tandem cooptrit & enecat. Folio eft Myrti majcris fimili. Ex hiffits radicibzrs & ramulis contufis, dr oleo commum frixis cmanat infigne tnedicamentum ad vzntris & pedum infiaiiones è frigore ortas.*
TttragomaTheophraJiiy i.Euonymtts
Teucriurn ejufque fpecits ?26, 1870
Teucrii S. Chamadryos fauria varia fpec. 8;9
Teucrium Alpinum Cifti fiore 608
Texoillifera Mexicana 179^
TbaliHrum ejufaue fpecies 4a;
Thgpjia ejufque fpecies 4 i 8₃ 419, d^ c.
71« *Chinenfium, Tfchia faponen{iufn* 1620
7%«j&^ H. M. /• Xwfi £. *Quercus Indie a Itontii* 1565
Thapfm S. Tapfus barb at us 1094
Thlajpi ejujqite fpecies 809^ 1885. *Alyjfon dictum* ibid.. *Vace aria folio* 830. *Drab<e folio* 831. />£r-*foliatHm* 832. *Saxatile* 853. *umbzllatum* 8^5. £/-*fcutatum* 8?6j 837. *fattiurn, i. Burfa pafi.* 8;8. *Alexandrinum Contttfi^ i.verkm Diofcoridis Zanoni* 83^. *Alpinum minus* 821. w/»//j Ger. 825. *clypeatwn SerpyHi folio* 841. *montanum Glafti folio* ibid, *anguftifolium,* i. *Naftnrtium minus* 82 J. itq/i *Hierichontea dictum* 1711
7#0J ^ 0r£or *thurifera* 1840
7ft«p *Theophrafti $. Arbor Vitte* 1408
Thymbra Gracorum, i. *Satureia* 518, 1873
Thymelaa ejufque fpecies I f 89, 1918
Thymus ejufque fpecies 519, 520, 521. *capitatus Creticus* 519
Thyfjelinum 413
Tibeadi, i. Hyacinthus botryodts I i6t
Tigridis flos 1165
7J/N* *ejiifque fpecies* 1694,1695
Timbo 133o
TmBorius fios, i. Genifta tinbtoria. 172y
TWJZ /wn/0 H. M. 156y
7/0/ij 5. *Laurus fylveftris*
Tipioca • 1684
7//>i, *Attiari* Brafil fpecies frutic. flo. albkantty fruitu nigro rotundo Prunorum inftar* Pi£ 276
Ttra-caUi H. M. *Tithymali fpecies* 1710
Tithymalus ejufque fpzeies 063, 864, ^- 1807. *Char arias* 863. *dendr aides* 864. *paralius* 8 of. [illegible] 5. *myrtifolitu* ibid, *cyyanjjias* 867.
[illegible]

Pag-
pineus ibid, *beliycopius* 869. *verrucofus%ji. tuberous* 5. ^itf? B70. *Hibernicm* iBBB. £*£«-y?»»j ibid.
Tlatlancuay Hern. 1343
Tlaollij i. Frumentm 1 Indicum 1249
Tlapalcofatlt Hern' i. F/OJ *Africanus* 1 342
Tlilxocbitl Hern. i. *Vay mil as* 133a
Tandi-Teregam 17^7
7ft/<fo P«WM H. M 13 60
Tocot-guebit 18 To
Tomabuailli Hern. I B 84
Topiaria Cynoglojja J. B- 5°2
Tordylium fpurium 411 - *genuinum* 412
TormzntiUa ejufque fpecies 617- *Alpina folio fericeo, *vm AlcbimiUa* 209
Tototifera arbor De Laet. I 678
*Tracbdii fpecies van** 73*J7»J734J735
Tragacantba 9 3 3 J 9 3 4
TragiuifT) v. Hjnericurh alterum Diofcoridis, &c. J.B.
*Tragopogon tjufqut Jpefte^* 2JI, 2 Jx, 253,
Tragopyrun Gcr, 182
Tragonganum • $23, 527
Tragzis 1240
Tragus jpimfus Matth. i. K*/i */pinofum* 212
Tr^j *i. Cyptrzts efcuhntus* 1302
Trtmatz Marcgr.
Tnbulm terreftrzs 344
———*aquatic us major* 1 321.
———*Totamogiton minus* 1B9
T ... SnS. Polytric
Trifolium tjufiue fptchz 940, C^c. ^950. *acztofum S Oxys* 1098, 1903- *bituminoftm* 943. *Afphaltion* Col. 9J5. *Alpinum Rhaticum Ajtragaloidzs* 95 6. *ftellaturn* 945. *fragiftrum ytfJupulinum* 949. *Lagopodoidts* 94^ *jRyi. pain fire* 1099. *Hepaticum tjitfjue fpecies, 1/. Hepatica nobilis* j8o. *Amerkanum [pizatum* 92B. *fpinofum Lreticum* C. B. Io?7. *Lufitaniwm corniculatum* Park.
Trifolium cocbhatum [pinsfum & lave, v. Medica,
Trifilio affinis India Orientates 13 45, 1914
Trifolium hxmorrhoidah, i. Lotus LyL 968
Trinciatella Cordl, *Cbundnll* fpeciej* 227
Tripolium ejiifque fpecies 270
Trivrchts "17
Triiizum tjufyue fpecies 1236. *Indicum, S. Mayz,* 1249. *^accinum, i. Melampyrum^i^temulentum3im Lolium* 1162
Trixago3 S.Triffago,i- Cbamzdrys 527. *Apula unicaulis* Col. i. O*/?* 771
Trolluts flos, u Ranunculus globofus 700
Tsjakda H- M- F/TKJ /pm» 14? f
TjjapangamH.'M.. 1737
Tijaka-Maram H. M- 1 640
Cojpa-Tjjambou 1479. *Malla-katou-Tsjarnbou* 1480
Tsjeroekara H. M. 1497." *Tsjerot-Katou* 1547.
Tsjeroe- Poeam 157
TsjeriamCottam I 596
Tsbinka-Papoua Ind. Pifon. 1f09
Tsjocatti 1573
Tifbera terra 11D, 11 f
Tuberaria Myconi, v. Ciftui I o 12
7«^M/i <<^ *Afthma* 1 3 17
Tucum Ptfonis Palma: fpecies I 3 61
, l. Coral arbor 173 6
y^^«w 114^^-1905
1463
Tupa-ipi Marcgr.
Tupi-e-wa, S. Scoparia
Turbith Officin. a/. *Convolvulus* I 8S2
———*Garganicum* 418
Turritis ejufc/ue fpecies 799
Tufai3 i. Corona Imperials 1105
Tujfilago ejufque fpzrits 759
Typha paiu[lris
Hern.

V.

Vaccaria Lycbnidts fpecies 999
*Vaccinia, i. Vitis ld*a* 14B7. wfe 65?• ^/»yjfw.
Valeriana ejufque fpecies 388, C^c ^^ 39^
——— 1102. *Mexicana*
VaierianeUa ejufyue fpecies
r H.M. I7?4- ibid 153°
Vaynillas Hifpanorum '33°
VmcuSinenfis £93
Veratrum nigrum ^97J °9°
Verbafculum ejufyue fpecies 1 oBo, I o B £
Vkrbafzum ejufauz fpecies 1094, I09?. *SaWtfolium* 511." *Sal'vifolium exoticum folio rotundiore* I0D7. *Lychnites Syriacum, &c.* 993
F*r W rj»/Tii0 />«/« 5 3 $ j £ B71 • & ^ « l*MZiml« Stapeln .3(?6
Verbena fazie plant a BraflianaMzvcgv. ibid.
Vcrbefina Gefn. j. *Cannabma aquat.* 36^ 3°x
Vtrmiculans frutex 199. £er£* 1°4*
Vzrnimbvck lignum 1737
Veronica ejufque fpecies 845,
Vejtcaria marina J. B.
Vtttadegou H- M.
1794
Ubebeba/oH Theveti 159°
Viburnum
fyffafamacea jipmls CuL 1122
Vi&arialii mas5. longa I? 62
II. M.
Vincitoxicum, i. Afdepiat I09D
r/wc« *pervinca, i. Clematis Dafhnoides* I09I
raj
nazb"i%7. Mariana 732. *Matronalu* 790 i. £r«c« *Calathiana GentianelU [pee.* 1144
Viola bulboja, <v. Leucoium bulbofum 1869
———iW/c* *Nafturtii Saporz*
Viorna 'vulgi
Viperaria Ger. 5ic«/^ *Zanoni*
Virga aurea ejufau fpecies* 1819
Virga paftoris, 1/. Dipfacuf
Virga Janguinea> u Cornus fxmma
Vifcum
Vifqueiro Lufitan. Marcgr.
Vijnaga. i. Gingidium
Vitis Idaa ejujquefpeciei 1487, *l. Diofpyros* I4&£. *Id<ea pai»)K»*
^rjj ^i»//ffrtf r/ii/^f 7>«i« 1 613B/rfw 4p» I ?J4-ibid. Cffrfiir^M 660
Fi>/j *bederacea Indiza* SCapsl. v. 1699
*VImaria S. Barba capr**
Ulmus ejufque fpecies
Umari
*Umbilicus Venms S. Cvtyhdm n>artt>u>, t. Andi^*

pag.
TJmbuVtfonis 15 Jo
Ungumtaria Lutetiamrum Abrotanwn foemina 358
line Jo Flin. i. Arbutus
JJngula cabaUina 2,J 9
Unni Chiltnfkmt 179[1]
Unifolium S.Monopbyllum 668
Volubifis, i, Convolvulus
Urtica ejufque fpecies ity.fatua'v. Larmum 449,
rac^mofa Canadenfis
1771
fyL Tupa-ipi
Uructtri-i\aPifon. P^/w^r fpecies
Uru-pariba '78;
Ururumbeba, i. Jamacarum S. Tuna VLfpec. Pifon.
Dfficinarum C.B.
1347
XJtricaria C.
1739
UtyBrafilienJium Acacia fptcizs 1793
1484
marina
Ibid.
U'ua urfi 1487
Vulmraria rufiica Gefn.
Vulvaria, i. Atriplex olid* 198
Uvularia, u Trachelium 73*, 73?
Uz>ejr Alpini
Waga H..M. 1766
Waricoratnari fr. 18x6
Watta-tali
Wamcabtc Ds Laet. 1791
WzUia Tagcra 1746
Wifanck S.Vimetoxicum Indicum Ger. 1088

X.

Xantbium cjulfque fpecies

pag.
Xagua Martyris Arbor Jfapjirife7?
Xerantbemum 1796
Xocoxochitl Hern. 287
Xipbium J. B. v. Gladiolus 1507
Xochi9cotz,o £Σuaubmtl Hern. 1169
Xylahts 1808
Xylobalfamum '757
Xylocajjia Lob.
Xylon S.GoJJipium 1064
Xylofleum, i. Venclywenum 1491
Xyrv, i. Spatula fcztida 1190

Y.

j. Talma-pinus 1674
Team Peru
Yga,
TtUamotl 1789
Tucca S.Mandiboca '68;
————-feliis Aloes 1201
Tztatfzec caltacotl

Z.

Zatarhendi Alpin.
Zacyvtha J.B.; Ckhorewn verrucarittm
Zea ejufque fpecies
Zedoaria 1911
Ztrumbet' 1340
Zingi five Anifum Indicum
Ziccara Guatimalenfium
Zingiber 1314
Zizyphus ejufsjue fpecies
^——^— Cappadvcica, Olea Bobemica "57b
Zopal-Nochez/h Hernand. v. Ficut
Zttccba, i. Cucurbita S. Pepo
Zygis Clufio, i. Serfyllum
Zufiniare, i. Mart agon Conftantinopolitanum

INDEX

INDEX

Affeduum 6c Remediorum.

A.

ABvrtus.] Sem. Plantaginis. Rad. Biſtortæ, Coccfc* Ilicis, Opoballamum, 5anguiioiba:

Abftergtntia ſeu Extergi'ntia.] Rad. Ari, Anftoloch. Biyon. Curcum. Gentian. Gramin. Rubiae, 5cyll;r. FoL A bro tan. Abſy nth. Agrimon. Mercurial. Naftui·rii, Pariecar. Perfi car. Sabin. Saponar. Gummi & Lacrymae vans, Ambaiba.

Adſtringentia.] Rad. Acori a clutter. BiftorfcE, Conioljila: majons, Filipendulae vulg. Geranii cujufcunque, Pentaphylli, Tormennllz. FoL Alchimillar, Argentina:, Burfæ paltoris/ Chamxcifti vulgaris, Equifeti, Fragaria:, Gallii, Geranii, Glafti, Gnaphahi, Hernianac, Lichenis, Lunariæ minoris, Millefolii vulg- Mufci, Nummulariæ, CJierciis cortex & folia^ Pilo/blJa?, Fmipinella:, PJantaginis, Polygon!, Sanicula:, Sophix chirurgorum, Telephii, Trachelii, Vir$x aurea^UJmaria?, UJmi cortex 8c folia. CJuin 5c radices quoque in nonnullis harum plantarum non minus efficaces funt in aftringendo qu:im folia. Fruit. & Szm. Berberis Hvc Dxyacanths, Caftanex nucis membrana interior, Glandium Calices, LiniDnii Semen, Pruna Sylv. Pyra Sylv. Mora Rubi lmmatura, Sorbn, Cerafa acida.

CDtinus, Tamanfcus, Macer, Coral, Gum. Arabicum, Maftiche, Sanguis Draconis, Thus,Balauftia, Rhabarbarum tDlhim, Myi·tus,Sumach, Galhc, Acacia, Ciftus, Cham^ciftus, Hypociftis, Gramen cDmenrofum, Palma dattylifcra, Katou-Indal, Ambaiba, Fagus, Angelina, Ilex, Suber, Cuprefliis, Core. Salicis, Morus, Cydonia, Guayava, Melpilus, Rolâ, Lotus Arbor, GroJTulaiia, Ribes, Vaccinia nigra, Cafliapoetica, NLIX mofchata, Denoplia, Cornus mas, Acaja, Guiti-iba, Terebinchus, Lentifcus, Phillyrea, Viburnum, Lyciuni; Cajou, T J i i fruftus^ Coru.

Ahxipharmaca,] omnia Eardiaca & Diaphoretica. Rad. Alln, Angelica:, Biftorts, Cailinae, Erynfiii, Helenii, Pimpindlz vulg. Be Saxifraga:, Succilx, Tormentilla:. FoL Abfinchii, Centaurii min. PimpineJla: vulg. Quinquefolii vulg. Scabiofar^ScDidii, Veroni&, Ulrnanar. Flores Ccncauiii min. Croci, Ericac, Hyperici, Nymph^s, Violz. Frucl. & Sem. AcctoJi, Hyperici, Herba: Paridis. Nux Juglans, Juniperi, Sambuci baccar. His accenlec Fratvotius e noftraubus Ar seaioncm^ Bom Heimci fuccum, Cardlacam, Cruciacam, Cyanum minorem, HeJkbonnem, Irionis Jemen, Mentaftrum, [illegible] Juccum cum vino hauftum, Rapi lemen,Sparganii Be Valerian* min[illegible]

Carduus BenediiiiLis, Imperatoria, Galega; Acorus, Ninzin, Cbntrayerva, Serpentaria Virginiana, Zedoaria^ CDCGUS de Maldiva, Coccus Ilicis.

Alopecia^] Abrotanum, Capillus Veneris, Verbena, Ladanum, Cepa.

Ambufia^] Filicis mucilaga, Hyolcyamus, Populi albs cortex, S^mbuci cortex interior, Sedi minoris iuccus, Solanum vuJgare, TeJephium, Tiliz folia.

Lilium album, Rofa, Nymphaea, Verbafcum, Linum, Camphora, Cannabic, Cepa, Stramonium.

Angina,] Emollitntia, Anodyna, & Detergtmia* Fragaria, Fungus Sambuuinus, Prunella, Ribes nigrum, PapaverRhreas, Scabio/a, Sedum majus, Succifa, Trachelium-

Ani providentia, v. Adftringentia &c Confolidantia.

Anodyna.] Althaea: rad. Chhmzmeli flores, Crocus, Cynoglofla, Malvge rad. K fol. Meliloti flores, Sambuci fol. Verbafci flares, Violariac fol. Telephium.

Leucoiiimluteum, Papaver, Primula veris, Lilium album, Triticum,Secale, Hordeum, Nj^mph^a, Alcool Rofa: (ylvTLiquidambar.

Apzrhntia,] Attmuantia> & Incidentia. Ruiiui, Apium, Pej:rofelinum, Afparagus, Capparcs, Rubia, Capillus Vcneris, Cetevavh, Fumaria, c^chJ^aHa, Gcnifta, Centaur. min.Cham.rmel. Daucus, Sinapis, Juniperus,Laurus, Aloe., Ammonia cum, Myrrha, Dpoponax, Sagapenum, Curcuma, Gramen caninum, Lacca,

Apoplexia.] Cera/a dulcia, Crocus, Eruca^ Leucoiuni luteum, Lilium convallium, Pceonia: fern. Primula veris, Aqua florum Tilis, Vifcus.

Sal via, Ro/inarin. Sc .Cephalica omnia, LeuQDium lureum, Sinapis, Coccus Idcis.

Aphtha] ftapum, Rubiis, Gcnipar. Salvia.

Arthritis.] Barbarea, Braffica,Bryonia nigra, Caryophyllata, Centaurium min. Oleum cNuclei's CerafDium, Chamxdiys, Chamarpitys, Con/blida major, Ebulus, Erica, Genifta: femen, Geranium, Helenii rad. Hyo/cyamus, Hypericum, Lens p.ilaftris,Pentaphylli rad. Primula iveris, Rhamnus catharticus, Scabio/a, Sambucus, Sedum majus, UlniLfs.

Solanum Halicacabuni, Bctonica, Acacia, TJIfol. paluftr. The.

AJthma.] Bdlis major, Crocus, Eiyfimnm, Lichen aiborum, Marrubium album, Ongaminij Peiiclymeniim, Peta/jrcs, Pimpinelja faxifiaxga, Saponana, Scabiofa, Sonchus, Urticæ fem. 6c quscunque inter Pneumonka [illegible] infra.

Ballain. Peru, v. Convtdfiv.

Anrium atfrffus.] UyiTopus, Porrum,RoU

Calx-

INDEX, &c.

C.

Zahulus,v. Lithontriptica.

Cancer, V. *Ulcera;~] Ditergtntia, ^nodyna, & Skcantia.* Eryfimum, Solanum, Carduus benediftus.

Cardiaca.~]Rad. Biitortae, Ca^linz, CaryophyHats, Helenii, Petafitidis. *Fd.* Acetofells, Agri-*&X&ixi* Calaminths montanae, Cardiacs, fimf MSllz ranguifoii>ar. F/o. Cordiales 4 difti, fc. B^aginis, Buglofli, Rofarum, Violarum, LeucoiMutei, Lilii convallium, Ulmaris : *Sc* przter hzc Alempharmaca pleraque.

Cardialgia.'] Cardiaca.

Catarrhmferinus, v. 7<# *convul/iva.*

Catarrhus,] Anodyna, Be *Adfiringmtia.* Eryfimum, Fragaria.

Hvorcyamiis, Papaver, NiCotiana.

Caufitca.~ Ranunculi plerique, Ros SDIIS, Tithymali omnes, Sinapi.

Laureola, MezereDn, Ahovai, Anacardium, Euphoibium, Apocynum, Manchinello, Hordeum caulticum.

Zepbalalgia.' Peucedanum.SBrpyllum, SoJanum vulgare excernc adlubitum: *Fravotitts* ad Cephalalgiam quamcunqus commendac iuccum Verbena: depuratum.

fcedera; terreftr. fuc. Be *Hjfnotica,* Coffee.

Cep^/ic<».] LiliumConvall.Pionia, Salvi^Rorirmarin. Opobalfamum, Betonicar, Majorana, Verbena,Thee, Coffee, Tiha, Lavendula, Melifla, Origanum, Pulegium, Ruta, Satureia, Serpyllum, Primula veris, Adianthum verum, Fumaria Split difta, Caryophyllus, Cyperus, Ninzin, Cerafa nigia.

Cio/sw Afcr*«J,] *Atwdyna,Adfinngtntia, Hyfnotica.* Vaccinia.

Ligna Colubririi.

Cs//<:«W^r,] . ^ » ^ » -, & *Uyfnmza* Agnfoln baccs, folia, aculei: Csrefohum, Çhatnzmelum, Daucus, Erics flores, Eilipendula, Geranium, Pimpinella Saxifraga, Veronica.

Buxus, Hedera cerreftr. Eryhmum.

Convulfivi motu,,'] Cefhalh. H7r»°f".>* & A ^ *fpafmodica.* Chamxmelum, C^rala nigra, He-[illegible] Lilium convallium, PhyUms.

[illegible] C i a FlorumFabsScFragansaqua deft 11. RacUx Polygonaci, Pnmuk flores, Solanum le-[illegible]

Yiriim, Sdkmom, Betula, Sabina, Ulmus, Amygdalus, Ag. LiniDnum, C^phora

.D

[illegible] v. [illegible]] Buxi ligni decoct. & [illegible] decoct aqu. [illegible] rad. [illegible] cius Extr.Ebulus, Fraxim [illegible] fc lignum IV-f^ip, Famaria, Junipen ligm dj-cocl & Excraft. IV^wri^ Laureolx decoft. [illegible] Lupuli radios decoftum *ttdtm,* Miln [illegible] ft. X, Pctafitidis nid. Pimpindk .qua [illegible] ria! Tormaidlb rai Veronica, Ul-[illegible]

An^cli [illegible] ard, bensi China, Conb-ayenra, sSlaSrilla, Zrfoaria, Snrdiuni. S.orzonm, Calendula, Guaucum, baffafras, Camphora, Alexipharmaca fere omnia.

Diarrhoea] Berberis.Farina FabAum, Lens.Mulcus, Dxylapathi fem. l^hyllitis/PJantagb, Polygonuni, Sorbus, Virga aurea, i/Jmaria, 5c reliquafere idftringentia.

TDrmentilla., Nil, Pimpinella' fpinola, Coffe, Macer^ Papaver.

Digerentia.] Ocymum, Majorana, Ruta murar. Chamzmd. Crocus, Lilium Llbum, B^rdana, ScrophuIana, N^pus, Bdcljitim, Tacamahac, Aiiimoniacum, Elcmi, Onbponax, Pix.

DifcHtimtia.] Rad. Alth^f Curcuma, Iridis, Scyllac. *FoL* ChamaEtnel.'MelilDt. Verbafc. *Flor.* Sambuci^ Croti. 5e7^fCumin. FcenugrarcLini, Lupin. Gummi Ammoniac. Copal. Opoponax, Sagapenum, Tacamahaca, Galbanum, Myrrha, Bdellium.

Diuretica."] Abfinthium, Acorus, .Adianthum/ Agrifolii fummicates, Anonis, Apium, Aqui* legia. Asparagus, Barbarea, Bctonica, I\ryonia nigra, Calamintha, Cardui g.piiunquc, ^ercfolium, ChamxcG^^Ckjriizcmeli flores, Cichorium, CcnicLis, Daucus, Eryngii cujufcunq; radix, Erylimum, Eupatorium Avicennx, Aqua florum Fabs, Filipcndula, Frenicul x rad. Be fem. Fraxini lignum Be fem. Genifta: flores, Baccz Juniperi, Linaria, Semen Lithofpermi, Hedera terellri^ Hypericum, Kali, Lupulus, MeumjNafturciLimaquat.PercepierjPericlymEnum, Perficaria filiquofk, Peucedanum, Pulegium, Plantaginis ILICCUS, Rhaphanus rufticanus, Rubia, Rufcus, Sal via agreftis, Saxifragia alba *&i* pratenfis, Sifon, Sium, Solani rmlicacibi bacca:, Tilisc cortex & folia, Valeriana, Urcic£ fem. & racemuli.

Dyfwteria.]. Berberis, Clematis daphnoideSj Cynogloflum, LamiLim rubrum, Lens, Ungentum cb Lunaria, Mufcus, Pilofclla, Plaiitago, Polygonum, Sophia chirurgorum,, Tiliac baccamm pulvis, Verbena^ Virga aurea, fc pleraque adttringentia.

Papaver, Filipendula, Ciftus, Nymphsea, Faba iEgyptiaca, Uva quercina.

Dyfuria.~ Daucus, Cinercs ipongiolae Rofe ca^nina;,, Syrupus morurum Rubi vuJgaris.

Malva, Hordcum.

E

Emtiica.'] Afarum, Acriplicis radix Be fern. Betonics rad. Digitalis flores, Ebuli radices, Euonyrni bacca:, Eupatoni cannab. radices, Genift^ fem. Hedersc baccar, Juli Be cortex incerior Juglandis^ Laureola, Narcifli bulbus, Polygonari baccx, Sambuci a,quac. bacc^ aucore *Praevoth,* Sedi minimi fuccus, Senecionis herba^ Spcrgulz femen.

Nicotiaria, Gutta Gemou, Hellebor. alb. Cicuta aquae ScylU, Cacaputia, Cyclamen, Ricinus^ Nux vomica, Afarum, Anagyris frerida, Glans unguentana.

Emmcnagoga, v. *Mtnfes movzntia.*

*Emollitntia^* Alcea, Alchsa, Atriplex,Beta, Chamimelum, Lapathum, Malvsj, Mercurialis, Parietaria, Violana.

Allium, Lilium album, Mclilotus, Vcrbafcumj Gummi Be lacrymz vana:, Bdellium.

EftUffia.] Cerafa dulcia, Digitalis, Filipenduhj Lilium convallium, Pzunia: rad. 6C fem.Sina* pi, Succifa, Aqua florum Tilii, Valerians radices, V ileus.

.Mufcus clavatus BC *vmma Cepbalica,* Bryonia alba, Hcllebor. Paftinaca lylv. Bugloflum, Hormi-[illegible] Rura, Galsga, Ninain,

I N D E X

Eryfipelas.'] Lens^paluftrjs, Mali fylv. fuccus, Maiva, prsrcipue^ or renfis, Sblanum vulgarej Tuf- fiUgo, Umbilicus Veneris.

Scdum maj. Por>um Amoris, Malva rDfea, Secale, Stramon urn, Pavate, SambuciiSj Camphora.

R

Febris &ftbrilis ardor.] Acetofa, Argentina externe, Cerafa arjda, Cichoretim, Densleonis, Geranium, Licht.L, Lujula, Papaver Rhoeas, Portulaca, Rofa: caniha: fruiftus, Mora Rubi Idari, Vaccinia, ViDlaiia.

Tcrtiana.] Alfine in Epirhcm. Caryophyllata, - Centaurium minus, Hypericum, Pentaphyllum, Sinapi jn Epirhem. ad carpos, Verbena.

gunrtana.] Cicura, Hypericum, Linaria vulg. Oxyacanthini vilci pulvis vino albo infufus, Pefltaphyllum, Rapum, 5ambuci bacca:, Sedi ninoris iudcus.

SZUotidiana.] Lupk;}.u; in Epichem.

Fcbrescomma.]* Endivia, Laftub, Berberis, Cynoglolla, Nymphxa, Tamarindus, Aurancia, Limonc5, Myrcilli, Ribes, Sorbus, Sempcrvi- vum, CitriaMala.

.Ftbres mttrmitunUs.] Myxa pyriformis, Ligna Colubrina, Fraxinus, Contrayervaj Serpenraria Virginian. Piper, Cortex Peruvianus, ChainimelLim, Chamardrys, Gcntiana, 5inapiSj Adianrhum verum, Bardan. maj. Abhnchium, Imperatona, FcrnicLilum, Prunella.

Flatus.] Can iemen, Mei lemeii^ Fceniculi fern. Radices Ari iiccat^ Tanacetum.

Aurantia, CardamDmum, Caryophylli, Cubeb. Macis, Nux Mofchat. Acorus, Galanga,Zinziber, Anethum,- Chamzmel. Curqinum, Carum, Zedoaria, Anilum, Piper JamaycenJb, Bac. Laun.

Fluor albusmulierum.] Filipcndula, FloresLamii albi, Paronyehia folus rutacsis, Rofa canina, Sal via, Quercus.

Fonticuli feu *Fontancll*.]* Hedercij Saponaria.

Fratturas offutm cvrtfolidcmtia.] Coniijlida: rnajoris *Sc* Pplygonatiradjccs^ Rulcus.

Gummi varii, *&L vulnzraria.*

G.

Gargarifmata Abfynth. Alliaria, Camphora:

Gargarifmu idonea.] Folia Aquilegiar, Periclynieni, Aqua Fragorum.

Gonorrhoea. J Ciclioreum, CynogJO/ILIm^ Dens leonis, Lichen, Millefoiiuin vulg. Nymphia, PJancago, PoJygonLim.

Relinz, Gummij Sc *omnia confolidantia.* Aparine, Buria Paftons^ Abies^ OpobaJ/amunij 5anrala.

H.

H?n2optj/is.~* Argentina, AfpJenium, Bardana major, Pes can, Plantaginis iuccus, Urticac fuccus & eorujidem aqua iliJJ. Vinca pervinca.

Hæmorrhagia.] Biftorca, Clemans daphnoides, Gallium luccum, Geranium ftnguineum, Gkr- Itum, Pnaphahum, Millefolium, Pcnraphyl- lum vulg. RDS (bligj Salix, Pulvis baccarum Tí- J ^ I C * J 5c in genere omniaadftnngemia.

Hawoptyfis Si Hxmorrhagia.] *Dnrnia zmfulta* Umca, 1 impincllavulg.Salvia,Bmnclla,BuiTa ?dO:?. y or:yamus, i ^Paverj Nigdlaftrum, Linum.

Hæmorrh.] Chamedrys, Chclidonium minus, Cynoglofla, Fungus Betula:, Fuigguspulverulsntus, Galeop/is fiiccus, Filipendula, Linaria, Scrophulaiis rad. SmaruJa, Sidenns, Verbafcum, Vinca pervinca.Genifta. His mbus malls & rdiqua fere *Adftringtvtia* conveniunc. Becabunga, Anonis, Cacao. "

Hepatica.] AblTnthiuni, AcerofelJa, Agr^rnonia, AfperuJa, Betonica, Ceutaurii niinoris flores, CichDrium3 Fragaria^Fumaria, Lichen, Mentha.

Hernia.] Alehimilla: exiccatxpulvis, 0on/blida major, Cruciata, Dentaria, Filix p'^cipueflonda, Geranium columbinuTn, Herniaiia,Lens pa|uftri5, Lunaria,Nummularia, Pei foliata, Polygonatumj ScrracuLi, Telephnun, Valeriana major.

Anonis, 6c omnia *Adftringentia,* Adianrhum album.

Herpes.] Chelidonium majus, Gummi Cerafi *Sc* Pruni fylv. Erica^ PiJofella.

Hydropj.] Abfinthium, Almisnigra^ Ebulus, G> ni/ts i'em. & fummirates, Kali, Linaria, Polypodium, Pulegium, Ranunculus hederaceus, Khamnus catharticus^ Solanum lignolum, SoldanelJa.

Biyonia alba, Rufcus, Nafturtium, SambucuSj Guaiacum9 Semen Fraxini, Afclepias, Trifol. paluftr. Ins, Betula, Cynosbarps.

Hypnotiva.] Narcotica omnia, Unguentum P»» poleum, Primula: maj. flores 5c conferva eorundem.'

Hyfocondriaci affetfaj.] Orobanche^ HcHcbor. Polypod. Agrimon. Gencaur. min. Cort. Aurantior. Ammoniac. Galban. Cerafa acida, Core Mali Cirri.

Hyfierici affeffus.] A triplex olida, Daucus, Meum, Parthenium, Paftinaca /itiva tenuifolia^ Peucedanum, Phyllitis, Sphondylgim, Xyridisrad.

Crocus, Afla feccida, Galbanum, Brj^onia alba, Matricaria, Ballore, Cardiaca, Rura.

I.

Icterus>] Apium, Aquilegia3 Afparagi rad. AP perula, Berberis cortex interior, Cenraurium minus, Chamxdrys, Chelidonium maj. &min. Crocus, Cyani flores, Eryngium, Euparorium Avicennz, Fragania, Fraxini Jem en, Fuma* nia, Geniftx fern. Hedera terreft. Hypericum, Lens paluftris, Lichen, Linaria, Marrubium album, Mercurialis fern. Origanum, Oxylapathi rad. PuJegium, Rufci radices, SoJani vsiicarii baccx, Solani lignoli feu Dulcamara lign. Be foiia, ThaliiitruiTi, Verbena, *Utrica.*

Rad. Curcumx, Rubia:. *Sem.* Cannabm. Nil, Muf cus QLiercinuSj AquiJegia.

IncraſJantw] Laftuca, Symphytum maj. Cynoglofla, Papaver, Planrago, Solanum, Nymphxa, Viola, Gummi Arabicum, Sarcocolla, Tragacantha.

Ifchiadicus dolor.] Artemilla, Afparagi rad. Cenraunum min. Confolida maj. Heleniumj JJCDbxa, Populus alba, Thlalpi, Ulmi correx K quscunque prarci ea Arthritidi conducunr.

Rad, Bryon. alb. Foenum Grxcum, Ol. *Lau\^* num.

L.

Lac ab[umenUa^ Reptllenria& Jdjtring»tia.* Plan* ragoaquaria.

Lac ceaguhvtia.] Flores Acanrhnvulg. Gallium luccum. Acirla omnia.

*Lttbarg**)*

Lethargm.] *Stcrnutatoria, & Ccpbalica,* Sinapi, Nalturtium hortenf.

InnUriaA Farina Fabarum.

*SS4^-\ *<*•* A. cofe F^r. Aeon, Cardui fulbnuni, Caryophyllat*: {ylv. *Tr*v«.* Eryngii' *PrM* Hdenii, Fihpendul* vulgans, Filicis Peucedani, Pimptodlae Saxifrage, Rha-JSifi'ruft. Rubi, Rife Tragopogi Unicr. ^, ut & radix & fem. Anonidis, aqua deftill. Argentina* Afpanigus, (ylv, cortex *Pratvot.* Becabung*, Be-ffice,- Cardui ftdlati, Cerefoln, Chamepicyos, Naftnrtn aquat. Parietariae, Parthenii, Percepier, Perficariar, Pilofellae, Pulegii, Quercus, Salieis, Saxifrage *Vix &L* pratenfis, Sifymbnj, Smm aqua Tanaceti Thaliftn, Veronia, Virgs mil. Virg^ ceti, herb*. F/or« Chamxmeli, ... tis, Ericae, Geniftae ut 6c fiim- ... *Sem.* Bardanae maj. & min; ... Dauci, Irionis, Juniperi, Lithofper-... tki, Peucedani, Rofe fylv. Solani halicacabi, ... Gummi Caraff, ... calculum, & Graminis radices. *Sem.* Saphiae Chiringuruli, Refina Terebinth. ... Urtica, Rosa, Cicer fativ.

Nil PhJariB, Lacryma Jobi, Avena, Gramen caninum, Grains Cruc.s, Pafiam ffliquofi, Anana, Pinns, Betda, Mdpih officula. Nuclei Armeniaci, Thee, Limon, Baltama Indica, Lignum Nephriticum, Cubebae.

Lubricum ... ta.3 *j&rr''**-Cmfoh, Jmtia,* 8C ... Fihpenduk radices. *Lues Venerea.*] Lignum Buxi, Saponana, Scoro-... S

G^aTu^St, Safapanlla, Santala. ^ i ... afpera, Bardina mai, Saffafras, Taman cus.

Luliciintepnorum.-\ Abhnthium, A ... Cannabis fem. auc fohorum fuccus *Frxyot.* Centaurium min. Coral Una, Fihcis fim. radix, Gramen caninum, Helkborafter maj. Hyperici, Juniperus A ... Parthenium, Sabina ... hoc genere A ... fuccus aut decoct. Scordium ... nacetum, Vitiae. His adde e *Praevotio* Enulae ... fuccum, Petafitidis radicem, Rutam caprariam.

Agrimonia vulg. Capill, Aloes ... Flor. Mali Pcrfic. Cort. ... bantLjgnaColuhmw, ...

M.

Mania & Melancholia.] florum Hyperici, Agrimonia, Fununa, MeUila, Anagallis Mas, Hellebor. Idou-Moul.

Mammarum duritiei ... Emollientia ... Althaea, ... Dulcamara, Malva, Mentaftrum, Far Fabarum, Senecio, ... aquat. Solanum vulgare & lethale.

Maturantia feu pus generantia.] Ali... Lilium alb. Malva, Chamaemel. Dnum, Triticum, Foenugraecum, Hordeum, ... Elemi, Ladanum, Liquidambra, ... Mafliche, Pix, Styrax, Tacamahaca, Thus, Terebinthus.

Melancholia.] Fumaria, Pimpinella ...

Menfes moventia.] Abfinthium, Acetofa radix, Acorus, Alliaria^ Agiuitij Aquilegia, Artemi(ia, Arum, Afarunv Afpar^gi rad. Betonica^ Becabun^a^ Bryonis rad. Qilamincha, Cardiaca, Cacpa, Centauriimin.yrad. ChamaEdr^'s, Chamxmqlum, Chamarpity, Conyza, Crocus, Daucus, Eryngii rad. Eupaturium Avicennac, Hedera terreft. Flips rad. Graminis rad. Heleniirad. Hypericuiij Leucoii lutei fld* res, Matricaria, Melifla, ^entaftrum, Mercurialis, Meum, NafturOlim, Phyllitis, Pimpinella, Periclymenun}/ Polytrichum, Praf^ fiurn, Pulegium, R u f ^ Rubia, Salvia agreftis, Saponaria, Sespyllum^ Tanacetum, I7rticac fem. Prae aliis omnibus Sabina: quin 8c diuretica pleraque funt etiam emmenagoga.

Garyophyllata, Ariftolochia, Curcuma, Cardamomum, Cyperus officinar. Schcenanthus, Acorus, Vaynilla, Coitus, Sabina, Myrrha, Sagapenum. ...

Mznjes Jiftentia.~*]* Mentaftrum, Pi;ftpiriella, Plantago> Papave^ RiuiSb; P^lygonum, Rofxcaninz floresy Vinca pervinca & reliqua fere Adftringentia. -

Nymphs Millefolium, Hyofcyamus, Papaver, Acacia^ Cinnamomum.

Mitfus involuntarius.~\ *Confolidantia onmia, & Adfiringwtia:* Agrimonise exiccat* pulvis, Plantago.

Morfus vtnmatus. ~*]* Ligna Colubrinaj Lychnis fylv. flore mufcofo, Opoballamum, Scrpentaria Virginiana, RutaiAlliumj *Alexipbarmaca Rad,* Granadilk, feu flor. Paffion. PhyJJ,pn Marificum, Scorzonera, PimpineJla vulg. Calamintha, Ballote, Pullatilla, Anagallis MaSi Malum Citrium, Caniram, Laurus, Platanus, Rofa.

N.

Narcotica.] Croci flores, Cynogloflum, Hyofcyamus, Laftuca fyk. Lolium, Papaver, Napellus, *& alia Aconita ;* Stramonium, Nuces Mofchat. recent. Odallanii Couculus Indus, Nux Vomica.

Odontalgia.] Argentina, Chelidoniurn minus, Clematis daphnaides, Lepidii radices, Primula veris, Ptarmica. *Anodjna&Narcotica:* Nicotiana, Qyercus, Morus- . .

Opbtbalmica.~\ Caryophyllata, Chelidonium maj. Cichorei K Cyani flores, Dipfaci aqua, Enuli campana, Erica, Euphrafia, Fumaria, Foeniculum, Hormmum, Holofteum, Linaria; Lyfimachia fpicata, Pomorum agreftium luccus, Salicis lachryma, Valeriana, Verbena.

Acacia, Anagallis mas, Ulmus, Camphora, Arbor triftis, Ebenum, Sarcocolla.

Oris & Gingivarum Viti.*] Areca feu Faufel, Cochleana, Maftiche, Herba Britannica, Fagus, Hondir-Alou, Mefpilus, Balauftia, Garyophyll. Ind. Nux Mofchata, Malabathrunr, Rhus, Agallochum.

P.

Tardlyfisl] Cepbalica onrnia. Cerafa dulcia, Erica: flores, Leucoium luteum, Liliutn convalhum, Primula veris, Sinapi, Vifcus.

Varmychia.} Paronychia vulg, Telephium..

Fartus diffialis.~*]* Diftamaus, Caltba; Crocus, Galbanum, Myrrha.

INDEX

Tediculi.] COCCUILIS Indus, Staphis agria.
Fcftis, v. *Alexipljqrmaca.* J* Anagallis mas, Arum, Hcdera: bacca^ Herba Paris, Jumpeii b.iccar, Petafites, Ranunculus bulbous/ S^ondium, Szorodonia, *T.* jialiftrum. .VLHV >
Galega, Nicotiar^, Ruta, Juniperi bac. Opo-. bailamutn, Myi ha." -
Ththip;m] Bcllis j'naj. Confolida maj. Crocus, Dens leonis, CA;;cyrrhiza, Helenijm, Liniun, Tullilago, Becular^fiiccu5 Be reliqua Pneumonica. ·*A*
Cuelklon. maj. Hederi tciT^ftris, 'Muftiis. puljnonarim, Papaver, Re/iisc, Bal/ama, ECJLII-. ffciim, Carduii5 FLilionum, PuJnipnaria maculola, Aiiagallismas, Linum, Xylon, Arum, Acanthus /ativus, Palma coccjfera angulofa, Rofa, AJCGDI Cynofibati, Cacao, Baliaina Indi..
^ Glycyrrhiza₃ Aqua florum, Fr^xini ftra?Linum₅ Papaver IUueas, Scabiofa, Tragpipogi. *VA* d^ VirioS-ifi/^Vijtusj Urtica Sc. p
Hordeum, plcraque Anodyna.
Ei9^9f0ii^.J'Adianchum album Scaiucum, Althia, Artemifia, Arum, Calamintha, Crocus, Filipendula^ Glycyrrhizx, Hedcra terrcftris, Helenium, Lichen arbarumj Marrubium album, Pes cati, Peucedanumj Pimpinella fa-. Pulegium, Pulmonaria, Scabiufa^ Tu gpj yerhaicum alburn, quod npftratcs EuilgtUPjt, *i.* f. Pulmonariuni bourn, iippcllahc, Veroniuij Trichomanesj Urtica:
Alliiim, Ficiis, Amyjjrtalus, Jujuba, Sebpften, Perin-hjirourij TerebinthuSjBa c c£ Lauri, Dpobalfamum.
a.] Alnus nigra feu Frangula, Afarum, quamvis hoc nondiim in Anglia /pontaneum obfervaverim, Bryonia alba, Cufcuta, Digirails, Dulcamara, Efula, Euonyrnus Theophrafti, Eupatonum Avicennae, Geniftacfcmen *&c* /ummitates, Juglandes Immatura: /acchar Ping^ufcidaj Polygalon, Polygonaci bacc^Tolypodium, Rhamni cathartici baccar, Sambuci BcEbuh fern, cortex, fuceus, Soldanolla, Sorbi lylv. feu Aucuparia: bacc*, Thaliftrum, Valerian* radices, Xyriiisradices, Kali, Laureola, Linum catharticimi, Tithyjnali.Dmnes, & fiqux praterea interEmeticarecpntuimus.
Aiypum live herba terribilis, Agariguiji, Aloes, Caflia, Hederx bac. Plyllium, Olocynthis, Elaterium, Jalapium, Manna, Mechoacannaj Helleborus albus St niger, Scammonium, Senna, Tamarindus, Gutca Gemou, Euphorbiumj Hermodaftyli, GratioJa^ Ricinus, Rhabarbarum, Eupatorium catinabinum, Cmcus^ Valenana maj. Thapfia, ThymeWa, Siliqua edu-Us, Colucsa veiicaria^ Sagapcnum, Ammoniacum.

R.

*Rachitis.^Apzr'itntia^* Chamacdrys /puria, Filix pra:uipue mas *&L* florida, Ruta murariaj Trichomanes.
*R^tlUnita.^* Rola rubra, Plantago, Portulaca, QuercusjBalauftia, Bcrbcns, Galk, Biilorta, Tormentilla, Melpilus, Prunus lyhr. Sorbus, Sumach, & aditnngentia fere oinniaj Gum. Arabicum, Sang. Dra con.
rfdvzmia, \Atttnuanxta% flc Eimllicntia.] Dulcamara, Tacamahaca, Liquidambai.

S.

Sanguinem purgantia.]. Fumaria, Nafturtium aquaticum, Urticae turiones.
Scabies.'] Laparhi rad. *&c* aqua ftilj. Charnxdrys, Conyza, Fumaria, Lichen, Origanumj^ Seabiofa, Scrophularia,, Veronica. ^
Ariftolochia, Enula Campana, Nicotian^ n?mphora, Nafturtium Indicum, *P'&;* 'fy'edrui, Larix, Juqiperus, SabinS, Alnus nigr. fcaccif.
Scorbutus.] Abies, Aceris lachryma, B^Cibunga, Betulx lachryma, Radices 4-ri /icc^hr, Ccntaurium minus, Chamsniorus, Chelidonium minus, Cochlearia, Fumariaj Nafturtium aquaticum, Nummularia, Oxylapathi radix, Rhaphanus rufticanus, Pi/a vindia, Rapa cruda *&L* coft^j Mora Rubi vulgaris Be Ida:^ Scorodonia, Sorbus fyiv. SoldanelJa.
Cortex Winteran. Trifolium Paluftrej Vaccinia nigra, Malum Aurantium, Vermicularis, Cynosbatos, Sinapisj Refinx Pini, Aquilegia., Adianthum album, Herba Britannica, Acetofa, Carduus Benediftus, Braflica, Pi/a viridia.
Scrophul.* ~\ Aparinc, Bardana minor, Bellidis minoris radices, Chamxdrys, Clematis daph^ noides, Cynoglo/Ii radices, Digitalis, Gsnifta, Laminm album, Malus fylv. Paronychia foliis rutaceis, Perfoliata, Scfophulailaj Umbilicus Veneris, Xyridis rad.
Bryonia alba, Chamsmelurn, Carduus Fullonum, Chamxdrys^ Marrubium alburn, Lamium album, Chelidonium inin, Cupreflus.
Skcantia.] Abrotanum, Abfinthium, Acacia, Agrimonia, AquiJegia, Anftolochia, Artemilia, Betonica, Bur/a paftonsj Calaminirh. Cardiaca, Chama:pit. Diftamnus, Equi/etunij Eryiiiiiunij Filipcndula, Hypericumj Majorana, Mentha, 'Millefol. Myrtus, QuerciiSj Rhus, Rorifinarin. Sabina, *Salvia,* Satureiaj Scordmni, Serpyllum, Thymus, Ulmaria, Abies, Pinafter, Tamari/cus, Saflafras. Mufci varii Cupreflus^ Juniper^ Taurus, Guaiacum, Sanralum, Boellium, Sang. Dracon.Sarcocoll. Benzoin,. Caranna, CplophDnia, Ladanum, Myrrha,, Styrax, Tacamahaca,, Thtis, Maftich.
Singultus.] DauciiSj Mentha, Papaver, Anethum.
Splenetics] Ceterach, Cicuta, Fminifern, cortex Be lignuiiij Geaifta, Orobanch^j Polyppdium.
Stzrnutatoria.] Ptarmicaj Saponaria, Slnapij
Sem. Nigell. Ilellebor. Nicotian- Lilium convall. Horniinumj Alliaria, Curcuma.
Stnmgurla.] Conlblidx maj. flores, Daucus, *Un* naria, Populusalba, Rufcirad. 5onchus.
FJor. Chamxmeli, /em.Dauci, bac Juniper. Tcrebinthina, Althxa.
V. *Scropbulte.*
fa] FiEniculum-

T.

Tabes, v. *Thtbifis*^ Anagallis, Dens Iconis^gium, Marrubiuui album, Panetaria, ncIJj, Tragopoguadix.
Chclidoniujn ma).
Twftoria.] Alni cortex, Genifta tinftona, GJaftum, Lichen petrous, Luteola, Rubia: radix* Curcuma, Anchu/i, AaJ, Galb, Nottc, Lign*

varia, Brafil.rubrutnjUPBtoDOtl^Ufticftj Candel, Orellana.

*Tormina.'] Anodyna*Be*Narcotica:* Meum, Serpyllum, Tanacetum, Trifolii prac. purp. flares, Verbena:

Tumora be Inflammationes^] Anodyna, Emollientia, Difcutientia, Reptlltntia, vel *Maturantiaprorz* yiftcà: Cerefolium, Oleum Chamaemelinum, ute^Cynoglofla, Fagi folia, Galeopfis fuc-\lamium, Olf^um Lini, Malva, Orchi-d. Parieraria, Rapum, Selinum Sii^fo-hondylii rad.Urtica.

Tj#f>v.R«rtiiw«Btr#.] Enula campana, Eryfimum, Daucus, Glycyrrhiza, Bacca: Juniperi, Linum, Marrubium album, Parietaria, Periclymcnum, Pecafites, Peucedanum, Scabiofa, Tragopogi radix, Tuflilago, Verbena, Violaria, Urticae radix *&c* femen, Caftanearum fa-

DECoftum ^peftorale, Papaver, Rapum, Mufa, Avellana, Amygdalus, Siliqua edul^B Benzoin-

?MJ *cotvulfiva* five *Catarrbus fennus.* J *(pafrnodica omma:* Mufcus pyxidacus, Succus Pulegii, Origanum.

Muibu5 Qtiernus, Agalbchum, Cubeba^ Opobalfamum, Balfam.Peru.

V.

Variola 8c *Morbtlli.* 3 ^ *fracavtnJum,* v. ytf/f.w-*fharmaca, ad expellendum* Aquilegia, Crocus, Rapi femen.

Venmm ftimulavtia7\ Afparagus, Avellanar, .Caftanex, Crocus, Eringium, Eruca, Daucilem. Freniculum virens, Cannabis, Fabs, Orchides omnes, Opiaua quxcunque, Paftinaca latifolia, HDrminum, Mentha virens, Nafturlium, Ononis, Perfonatse rad. Rapi fern. Sinapi, Apium dulce, quod *Stkri* dicicur.

Vtntriculum roboravtia leu *Stomachica.*]*Aromatica, Amara:* Abfinthium, Acorns/Acetofa, Agrefta, Berberis, Caryophyllata *Pravot.* Cerafa acida, Fraga, A^pnraftrunij Calamintha^ Pruna fylveftria *Sc* eorum·fuccus, Pulegium, Prunella, Sorba, Ranunculus.

Zingiber,Galanga, Crfntrayerva, Cinnamomum, Safafras, The, Curt. Mali Citrii, K Auranni' Zectoaria, Piper, XochoxDchirl, Caryophyll. Aromat. Nux Morchat.

Verruca] Mercunalis, luccus in foraminibus Populi collcftus, Lac Tkhymalorunij pra:cjpuè HEliofcppii, Dipfacus, Galeopfis fuceus.

Sedum maj.Heliotropiuni màj. Braffica.

Vertigo.'] Cepkalicaomnià: Pri^iula veris, Aqua florum Tilis, Vilciis:

ChaerDphyllum, Sinapis.

Ulcera.] Caprifolium, Negfndo, Liguftruin, Lycium, Mandihoca, DpoHillamum, Myrrha.

Ulcera cancrofa. J *Dztergentia/Anodyna, Siccantia* : Elatinc, Gallium, Lavjol* pulvis.

Hdiotropium, 5Dlanum,yiymphyrum maj.Ladanum, Schcnanthu^

*Vomitoria^* v. *Emetica.*

Vomitum pftentia.~] Hypnotica; Sal Abfinthii, Menthac aqua ftillac PbJygonum, Rubus Idsus, Vaccinia.

Urina ardor vel *ammonia^] Sem. ^frigula^ EmuL fionej, Anodyna₃ Emollientia,* 3f *Incrajfaniia* j Caftanearum emulfio, Malv?, Giycyrrhiza, Portulaca, quacMcis ^d acrimi5niam urinz mitigandam njKil CDnducibilius *fa:* quàm Lac rfcens copio^c ingeftum, auc Laftis defeftu Serum vel Cerevilia cenuis, nihil enim aliud requiri videtur, quàm ut Sanguis fero sxhauftus lenialiquo liquore affacim diluarur.

Urina crnenta, v. *Adjiringent\ & Confolidant.*

Uteri procidentia.] *Adftringentia & Vulneraria.*

Vulmraria> feu *Uvnfolidantia,]* Agritnonia, Alchimilla, Anagallis, Androfzmum, Argentina, Artemifia, Bellis major *Si.* minor, Betonica, Bonus Henricus, Bugula, CencaLirium, Cecerach, Chamidrys, Cicuca.,Confi)lidamaj. Cruciata, CynogJorfum, Equifecum, Eupatorium Avicenna?, Foeniculum, "Geranium, Glaftum, Hedera terreft. Herniaria, Hypericum, Jacobxa, Lamium, Lilium convallium, Lunaria minor, Melilotus, Millefolium, Nummularia, OphiDgbflum, Panax coloni, Parietaria, Pencaphyllum,Perfoliata,Perficaria, Peucedanum, Pilofella, Pimpinella, Pinguicula, Plantago, Polygonacum, Polygonum, Pru« nella, Rubia, Salvia agrellis, Sanicula, ScDrdium, Serratulaj Sophia Chirurgorum, Succiftj Tanacecum, Tclcphium, TorrnentilJa, Valeriana, Verbena, Virga aurea, Veronica utraq;

Balfamina mas, Delphinium, Ulmaria, Nux myriftica, Refina: Sc Lacryma: variac, Clematis Daphnoides, Pyrola, Qtiercus, Pix, Alnus vulg. Cada·Pilava, Ol. Olivarum, Opoball'amum, *&L* Ballama Americana, SarcocolLi, Elemi.

NOMEN-

NOMENCLATOR BOTANICUS,

Anglo - Latinus.

A.

THE 3lfirtttjrtt, *or-white Poplar,* Populus alba.

aUjbcr^tongik, OphioglDflum.

3Ufetmi£ flakier, *or Phedfints eye,* FJos Adonis,, Eranthemum.

3Dgarnioty Agaricum, five Fungus Laricis.

The Alitr, Agrimonia.

Alreenbrr, Alnus.

Alexanders, Hipposelinum.

The %imui\b hiv, Amygdalus.

3tl0e, Aloe.

Wood of Aloes, Xylaloe,Agalloci^ni.

Anemony, or *Wind-flo-wer :* Anemone.

2Engrfica, Latine paritcr Angelica.

Stnmfc, Anifum.

The Apple-tret, Malus.

Apples of Love, Pomum Amon'5.

AW 3lpp!ctf, Mala infana.

7/6e 2£p?lCOfh-ttir, Malus Armeniaca-

31rcf)fill1gri, *or Dead Ntttle.* Lamium, Galeopfc.

2trccb, or *Faufel.* Areca, Palmx fpccies.

3Erradfp, or *Orracb.* A triplex.

3irtotD-fjeaD, Sagittaria.

3trfmatt, Perficariaacris,Hydropiper.

3CrtirfjOftr, Cinara, ScolymLL5.

StTaratiacca, Afarum.

The Ash tree, Fraxinus.

The Afpin-tree, Populus tremula feu Libyca.

Afphodil, Alphod us.

Avens, *or HerbBenmt.* Caryophyl.Jjti,

B.

The Balfam-tree, Balfamum.

25alfain-ap^Ic, Balfamina.

7%? 23nmbou Canr, Bambou, Arundinis fp....

The 23arbrrt]i, or *PipperiJge-bufb.* Her bens.

23arlep, Hordeum.

2BarrenJo:t, Epimedium.

Bafil, Ocimum.

Wild 23afil, Acinos, Ocimum fylveftre, Clinopodium.

23oulin, Meliffa gcMeliflophyllum.

Thr Bay-tree, Laurus.

The Bead-tree, Azedarach.

The white Beam-tree, Su bLi5Alpina,AriaTheophralh.

A 25ean, Faba.

23ttin-trefoil-trrc, Aqagyris, Laburnum.

Bmdmg 23cail'tret, or *Gum-Arabick-tree.* Acacia ^gyptiaca.

Bears-l^crcf), *or Brankurfme.* Acanthus, Branca urlina.

Bears-ear, Auricula urfi.

Bears-fart, Hdleboi us nigcr hortenfis.

The Beech-tree, Fagui

Beet, Beta.

23cIMTotocr, Campanula.

The 23ciijamiivtrcc, Benzoin.

SBrtle, Ben e.

Betony, Beconica.

Bilberri, *or Whmh-Urry.* Vaccinium,vicis Idza.

aPinblucctl, Convolvulus, 5milax hcvis.

The Birch tree Becula.

Birds-fcot, OrnithopoJium.

Birds-neft, or *tfortiw Orchis,* Nidus av^ Satyrion abortivum.

Birthwort, Anftolochu.

Bifhops-weed, Ammi.

Biftort, or *Snakt-rovt** Biftorta.

The Bladder-nut-trct, Sraphylodendron^ Nux veficaria.

25KtC, Blitum.

23lco&^toajt,Lapathum fanguineum, Draco herba.

25hic-Bottle, Cyanqs.

7£e 23oitaiia-trtc, Bananiera.

25o?ape, BoragD.

The ^3ax-ttcc, BLIXUS.

The Stone 25jamWe, or 2?*^;J. Cham^rubus (axacilis.

The 23?amBfe, or *Blackberry-bujh.* Rubus iylveftris.

Brafile-tree, Braiilia arbor.

Brooklime, AnagalJjs aquacica, Becabunga.

Broom, Gcnilta.

Broom-rape, Orobanche.

Butchers-Broom, or *Knee-holly.* RulcuSj BrufciU, Oxymyrfine.

Spaniflj-f3imm, Genifta Hilpanica.

Bryony, Bryonia.

25licl4lcr4ua?t, or *Hart-wort.* Tordylium, S&feli, CaucaJis.

Buckthorn, Rhamnus-

Bugle. Bugula, Confolida media.

Bugloff, Bugloffum.

Vipers Bugloff, Echium.

Burdock, Lappa,^erJonata^ Bardana major.

Burnet, Pimpinella.

2Bur-ritt!, Sparganium.

Butter-burr, or *Peftilent-wort.* Petafites.

Butter-wort, Pinguicula.

C.

Cabbage, BrafEca capitata.

Cabbage-tree, *or Palmetto-Royal.* Palmanobiiis.

The CaraD, *or Chocolate-Tree.* Cacao.

The Calabatt)-ttcc, Higuero Oviedi.

Calamint, Calamintha.

Wattr Caltrops, Tnbulus aquacicus.

Calves-fnout, *or Snap-dragon.* Antirrhinum.

Camels-hay, *or fweet fmellingRujh.* Schtrnanthos

Camomile, Chamzmelum.

The Camphire-tree, Arbor Camphorifera.

Campions, Lychnis.

Canary-grafs, Phalaris.

CaperJtf, CapparJs.

CaraitiaJtrf, Carum.

Carbamilll]0, Caidaoiomum.

The Cariine rjjlfitle. Carlina.

The Carob-tree, SiliqUa arbor, Ceracia.

Carrot, Paftinaca cenuifolia.

Caffia, Caffiafiftula.

Caffidony, *or French Lavender.* Stcrchas Tirabica-

The Cafhu, or Cajou *-trH.* Acajou, Anacariium.

Catchfly

Caterpillar, Herba Sancti Johannis

Ca-

Cutt-tatl, *or Reed-Mace,* Typha.
The Cedar ^trcC, Cedrus.
Ccfall&inc, Chelirtanium.

Cljfldbcfe, *or WildMuftard.* Rapiftrum.
The £§nfcttct, Agnus caftus, Vkex.
r^fjcttp tree, Cerafus.
^ clTp,Sanurnhalicacabiirn,A
Chaerophyllum, Cerefolium.
The ut^trec, ,Caftanea.
Ccb, AUine.
uot, China radix.
or Chich-peafe. Cicer fatimm.
cr^€l)?U)cOptjer, Chriftophoriana, Acbnirum racemofum.
f'£ €J)O?n, PaUurus.
tfp, *orfweetjiiihervil.* Mynhis.

Cinnamomum.
Cniquefoil, Pentaphyllum, Qiijnquefplimli.
The Citromttec, Mains medica, Citiia.
Schaenopraffon.
Horminum.
M i fpecies.
Chama!ir.oiU5.
Trifbliiim purpureum majus pra-

ClobejEt, Caiyophyllus Aromaticus.
Cockle, P(eudomBlanihiuni,Lychni5 fegetum.
COffta .COlllfi, or U^f/e. Pedicularis, Crifta galli.
7X& COCO, or *Coktr-Nut-trez.* Palma cotxifbra, feu Tenga- ^'in.-
<ttoffce, Caova^ Coffee Fr«f^ fe%Bon *vt* Ban Arbor.
CokbOJt, Braflica.
€fMpf, ToiDcr, Braffica florida.
Coltjf-fvot, Tuflilago.
5rr^w^ ColtsS'&Ot, Cacalia.
(tfoilinifiinc^ Aquihgia.
Comfrep, SymphytLim, Confolida major.
Saracens ConCblllb, Soliiago Saracsnica^ Virgs aureae fpecies.
€O2al, Corallium.
Co^allin^ Corallina.
The folfettn, Subcr.
(JTOHan&cr, Coriandrutn.
<*Tcm, flaff, Gladiolus.
Tl&e COJItel-ttec, or *Cornelian Cherry.* Cornus tnas-
Coftus hortorum, Balfamita mas.
The Cotton ttrec, Goffipium, Xybn.
Couftagc, vulgo *Cowitcb.* Phafeolus Zurratenhs filiqua hirfuta.
Coto-flips?, .Verbafculum, Paralyfis.
Ctnnc?-Lull, Geranium.
The bearded CteCpCt, Crupina.

Crof^lliO^t, *or Mugweed.* Cruciata.
CrOlBfcat, *or Butter-Cups.* Ranunculus.
Crotolt ^Imperial, Corona Imperial*.
CrctD fiUl, or/^/^ *Rivtr-wed.* Conferva Plinn.

illt, *vr Wake-robin.* Arum.
cr^ Cucumis.
Cll&iUCCb, Gnaphalium.
Cumin, Cunnnum.
The Curran bulf), Ribss.
^ (Jv2 Corinthiacae.
ar&;3Wc, Aracicu fpecies.
Latinc etiam Cyprefliis.
Cuprefllis.

D.

Nareiffus.
Confolida minor.
Dens leonis.
Lolium.
EC/Palma daftyliFera-
Succila^ Mbrfi^s Djaboli.
Anechum.
or *Fepper-wi*</ Lftpickum^ Piperites,
Diftamnns J/
Baftard JDittMiy, or traxincl. Fraxincrlla.
Lapathum-^
Apocynum.
tp, *or Gatter-trte*, Cornus fiemina.
Cynoforchis.
Dracontium.
The n'ttrt, 'Draco arbor.
Fil^endulã, Denanthe.
a ^ LtiitTcula paluftris.
o^amonii feu Dacuras Indict fpecies.

E.

€axtty$VLt, or Keppfr.Nut. Bulbocaftamim, Nucula terreftris.
atty$V
cnp/ Ebenus.
The Eglantine, *or Sweet-briar-buflj.* Roia foljis odorara.
ZZ, Sambucus.
Helenium, Enula campana.-
The (Clm-lrce, UJmus.
Efidivia.
or Sea-Holly. * Eryngiutti.
(Qttfalottttf, or Scallions, Cepa Afcalonica.
€upfjO?fiium, Schadida- Galli^Tithymali fpecies.
CpC^?tgl)t, Euphrafia.

F.

jpcnitri, Foeniculum-
f entiel flotucr,
t, FeruU.
*Sulphur-wort, or Hareftrong** Peuceda num.
Scorching-f CHltd, Thapfia.
Fcenum Gracum.
or *Brakes.* Filix.
Ctfeto, Matricaria^ Parthenium-
f igg-trcc, Ficus.
or *Broom-ivort,* Scrophularia-
Nux avcllana, Corylus fativa.
C, Abies.
Thttfittitfe$Uttttt, orViftacho. Piftacia.
*Thefweet f*netling'f\aQ,* AcoruSj Calamus Aromaticu5.
Linum-
Conyza.
Pfyllium.
Sophia Chirurgorum,, Nafturtii fpecies.
f !utort'te4utt, Iris,
f iDiUrr gentk, Amarantus.
jf in, or *Speedwell.* Elatine.
e, Digitalis.
Alopecuros, Gramen
e, Thus, Olibanum.
Libanotis.
ftittfrzotttfty Anfarum.
f titillarp, Fntillaria, M

f UmitO?p, Fumaria.
3Flir$C, *Whins or Gorfe.* Gdniftdpinofa.
5 ir i ck t o r , Lignum Americanum flavum.

G.

Garlick, Allimm.
Gentian, *or Felwort,* Gemiana.
t&erman&cr, chapizdrys.
Trzv&zxxwavibzij eucrium.
Water- Ocnnqnbet, exordium.
©illflcr, Zinziber.
4$Iat)tDpn, Xyris, SpatC^afcetida, Iridis fpecics.
^ l fcbojt, or *Saltwort,* Kali, Salicornia.
Goats-beard, Tragopogon.
Goats-rue, Galega.
The 43oabo*tree, Guayava, Pela.
©djDcn-rob, Virga aurea.
£5flltToE *$ka[\\tr,* Myagrum.
The (©Orfe ficrtp-6ul^, Groffiilaria.
450pfc^grafjBf; or *Cleavers,* Aparine.
<0OUrt), Cucurbita.
^ ©2aitl, Sefamum.
Grafs, Gramcn.
Green-*Uttbj vr Woodwaxen,* Geniftclla tinftoria.
<&2u\Yli\, or Gromivel, Lithofpermum.
4B2OUn&pine, Chamspirys.
®;OlindfcI, Scnecio, Erigsrum.
Guaiacum, Guaiacum.
Gum, Gummi.

H.

Hares-ear, Buplsurunij Auricula Leporis.
Hares-frot, LagDpus.
Harts-toJlgUt, Lingua Bervina, Phylhds.
Hawkweed, Sfdi-
ilairhtoctb, Hisracium.
The l)aitl^tl)oni, *or Whitethorn,* Dxyacantha.
The ©a5cl nut-tree, Corylus fylvcftri5-
Heath, Erica,
Hedge-hog M^dica e thin at a.
Hellebore, Helleborus.
Hemlock, Cicuca.
Hemp, Cannabis.
Henbane, Hyofcyainus.
Herb lt, Mor/us Gallinx.
Herb tcrriBIc, Alypum mentis Ceti,
Holly ljoch^, Malva hortenfis.
Holly, Agnfolium, five Aquifolium.
Honey-fuchlc, Caprifolium, Periclymenum.
Honey-wort, Cerinchs.
Hops, Lupalus.
Hore-hound, Marrubium.
Base Hore-hound, Scachys.
The Hornbeam-tree, Carpinus,B5tiilus, Oftrys.
Horfe-taxi, Equifetura, Hippuns,
Horfe-tongue, Hippogloflum, Biflingua.
Hounds-tongue, Cynogloflum.
J^oufe Jerhj Sediim.
The I^uinbk plant, Hsrba mimofaj feu humilis difta,
Hyacinth^, or *Harebells,* Hyacinthus.
Hyffop, Hyflbpus.

I.

The Jack-tree, Jaca.
Jnch *by* tlje ijcDgc, *Sauce alone,* Alliaria.
Jalnjp, Jalapium.
Jeffamin, Jafininum, Gelfeminum.
^Jefuits-trtt, Arbor Peruviana, five febrifuga Qj"rıquina.
Jews-ear, Aiinccila JutUe, five Fungus5ambucinus.
Indigo, Anil, five Nil.
Jobs-tears, Lachryma JobL
S. 5Jo[)n's-IUO?t, Hypericon.
Iron-wort, Sidsntis.
Judas-trer, Arbor Judx.
The Jujube-tree, Ziziphus, f i v s j u j u b a .
Julp-flower, *or Carnation,* CaryophyJlus.
Juniper, Juniperus.
Ivie, Heciera corymbifeia.
Ground^it, Gill go by the Ground\ Alehoof or Tunboof, Hedera tencftrii.

K.

Kidney *or French-Beans,* Phafsolus.
Knapweed, Jacea.
Knot-grafs, Polygonum, Centinodia.

L.

Ladies-Bedftraw, *or Rennet-wvrt,* Gallium Juteum.
Ladies-Bower Clematis fpecies.
Ladies-fl^antie, Akhimilla.
Ladies-flipper, Calceolus Mari^ Hsllcborine fpecies.
Ladies-iSmoCft, or *Cmkow - flower >* Cardaminc.
Lambs-EettUce, or *Zom-Salht,* Laftuca agnina^ Valerianella.
The Jlarel)-tree, Larix.
Larkfpur, Delphinium, Confblida rcgalis.
Lafer-wort, Lafsrpitiuni.
2atocnDc Lavendula.
SttabenDcr-CpttOH, Chamzcypariflusj Abrotanum ftrmifta.
i^-Eatienber, Limonium.
3I5e ilaurel-tree, *or Cherry-Bay,* Laurocсralus.
EeabfcDP?^ Dcntdlaria, Plumbago PliniL
JLtttm, Porrum.
The Enncm-tree, Malus Limonia.
Eentxi^, Lens.
Eeoparti^,bane, Duronicum.
Eettuce, Laduca.
The JLillv, Lilium.
The Kime: *or Linden-tree,* Tllia.
Liquorice Glyq^rrhiza.
3lIbertoO2t, Lichen, Hepatica.
The !L0CUft-tree, Jctaiba, feu Lobus cx Wingahdecaow.'
Loofftrife, *or Willow-herb,* Lyfimachu.
Lote-trefoil, Lotus Hcrba.
Hlobage, Leviftitum.
Lung-wort Pulmonaria.
Lupines, Lupinus.

M.

Mace, Ma cis.
The MatD-tree,Umc^Bixa,Drellana^ AchiotJ.
Madder, Rubia rinftorum, Erythrodanum-
Madwort, Alyflum.
Maidenhair, Adianthum nigrum, Capillus Vcnens.
English black flr?0iben^air Trichomanes.
Maize, *or Indtan-Wheat,* Frumentum Indicum.
Mallows, Malva.
Marfh Mallows, Althara, Ibifcus.
Vervain Mallow, Akea.
The Ml^ancljincUo tree, Araticu fpecies.
Mandrake, Mandragora.
The Mango tree, Mangas.
r^r ^anato\jettCt, Mangle.
The Maple-tRr, Acer,
Marigold, Calendula, Caliha.

Corn-Marigold, Chryſanthemum.
Marjoram, Majorana.
Marvel of Peru, Mirabilis Peruviana.
£^aiJ?ct^bJ0Jt7 Imperacoria, Aſtrantia.
Herb S^fllHcft, or Majtick-Tbjmt, Marum.
The 2l£afticft tree, Lentiſcus.
S^att'toccb, Grameniparceuin.
Maudlin, or Maudlin-Tanſie^ Ageratum, Balſamita foemina.
t), Cocula.
rcn7"Colchiciim.
S^Caifeto^hJtEt, Ulmaria, ReginaPrati.
2C?cDiffe\or Snatf-trefoil, Medica.
The fl^cfclXptree, Meſpilus.
S^riilDt, Mdilotus.
SBpridn, MBID.
Echin
lltp, Mercurialis.
il, or Tarrow, Millefolium.
toOlt, Polygala.
ct, or Grouty Milium.
t, Mentha.
nt, Mentaſtrum-
rtD, Viſcus.
lp, Moly, Allii Genus.
Nummulana.
hooD, Nap^llus.
n-tDD?t, Lunalia.
Muſcus.
Cardiaca;
iilBOtli-inuUctn, Blactaria.
Sl^Olſfe-cat, Klofella, Auricula muris.
SRoufe-tail, MyofiirDSj Cauda Muris
fit^Uff IHO?t, Artertiifia.
tfrttWj Morus.
cm, Hernionicis.
or High-taper, Verbaſcufn.
01tl, or Toadfioolj Fungus.
b, Sinapi.-
Draba.
t*, Turntis.
balan^ Myrobalanus.
), Myrrha.

N.

atd?tDO?t, or If all-ferny-wort M Cotyledoiij Umbilicus Veneris:
t)cto, Napus.
^Ed:arine-tree, Nuciperlica.
fettle, Urtica.
The $ztttettzt, Lotus arbor.
^ilTtflja^c, Solanum.
QP?t, Lampſana.
t, Nux.
g; Nux moſchata.

O.

The Oak-tree, Quercus.
lkx.
735* Jc^r/^-^aſe, Hex
«Pat^ Avena-
Thz iMlbc-trcCj Oliva.
e, Monuphyllon.
mion^, Cepa.
77^ ©jangc-tree, Maliis Aurantia.
<®?cl|k Orchis, feu 5atyrion
© ? w R or Lwe-long, Telephium, Craflula.
The ©ficr, Salix aquatica.
C^JC* Cpc, Buphthalnmm.

Chriſti, Ricinus.
Paltna.
Panicum.
The Papa-tree, Papaia, Maitiocra.
Papyrus Nilocica.
S, True-hve^r Ont-berry, Hftrba P>ris
Apium hortenfe, P^troiclinum.
arlTp, Caucalis.
piert, Percepies^
ip, Paſtinaca lati^/ia, Scaphylinus, EJaphoboſcurn.
SphoiTiylium.
tocr
#a(TioJl'ffulDcr, or Afcr^oib,, Granadilla, flos Paſſioni5.
7^^ $eatt)-tree, Malus Perfica.
The ^cnrtrtCj Pyrus.
7^p Prtt^ftear-ttetj Opuntia,
e, Piſum.
Pyrethrum;
Parietaria.
Pulegium.
r, Piper.
Capficum.
or All-ſpice^ CaryophyUus fructu rotundo-
ej Vincapsrvitic^ Clematis Daphnoides.
S.'^ctcr^hJO^t, Afcyrum.
T^e ^l)pricfe-llUt, Ricini fpecies Americana-
Spamſh J)tch tOPtfl, Yifiiaga, Gingidium.
Anagallis.
tj Pinus.
1pplc, Anana.
^iwtj Chamzpitys.
Sf, or Carnations, Caryopliyllus.-
The $ipztttt, or Lilacht Syringa.
The ^)itc(j trCEj Picca,;. t. Abies mas.
Jiff ^lane-tree, Platanus.
plantain, Plantago.
The ©latitaitt'tKc, Muſa arbor.
^olep-mountain, Polium.
^olppotip, Polypodium.
The i^gimgranatc-tree, Malus Punica,
^DltH-tDeetl, Potamogitan.
The ^oplar-ttce, Populus.
^Oppp, Papaver.
Rough headed Baftard-^Opp^ Argcmofte.
potato'^, Battatas.
The 3^?icEtip $z&#tzz, DpuntiJ, feu Ficus Indica.
Primula veris, Verbaſculum.
limtrfz, Lyſimachia Virginiana,
j or Frimprint, Liguſtrum,
Phillyrea.
^&t Alaternus,
^ Legumen-
n, Pepo.
j Portulaca.

Q.

©Uinee-tree, Malus Cydoniai

R.

HJabirt), Raphanus.
Horfe- ftafciffj, Raphanus ruſticanig, Armoracia.
Kagtoon, SeggruinorS.Jamesv/on.fawbx*.
Rapunculus,

Ramſons, Alliurn nrfinum.
The Raſp-*Ctrp-bufy,* Rubusltkus.
fitcb, . Arundo. ...
Reſt-ljarrolD, *or Can*mvck₃* Anorik.
RiCX, Oryza.
Rie > Secale.
Rocket, Erfic^:
Roſe, Roſa.
The Dogs-Roſe, *Wild-Briar or Hep,* Roſa fylveftns inodor^j CiyncisbatDS, Cynorrhodos.
The Roſe 'HtjfCj C?jftii5.
Roſe-root, or *Ro[e-\$;.* Rhodia radix, Tdfcphii ſpecies.
Roſe-bay₃ *or Oleander^ i&^TXuxn,* Oleander.
Roſe *of jerkho,* R'ofaHicncuntina.
Roſemary$j R,D(m^rihus.
Roſa ſolis, Ros ſolis.
Rubarb, Rhabarbarum.
Rue, Ruta.
*Rue*fow-Jlire, Thaliftruni.
fitlirtltrc-llJOjt, or *All-fad.* Herniaria Polj'goni ſpecies.
Ruſh)j Juncus.

S.

Saffron, Crocus.
Sage, Salvia.
Sage *ofjerufalem?* Pulmonaria maculDla.
Saint-Foin^ Msdicae fpecies.
SallowJ, Salix laLifoLa.
SampIttz, Crichmum feu Fteniculum marinum.
^anult, Sanicula, Diapenfia.
^dtfapiirillaj Salfapanlla.
The ^niTafcrjSf-tCf C, Safl&fras arbor.
^attuij *or* A»w//. Viola lunaria fire Bulbonach.
SatyrionHJ Orchis.
Savine, Sabiiia.
Saunders*t,* Santalumj Ligni rpeciv-
Savoury,j Satureia.
Saw-wort, Serratnli.
Saxifrag*l₃* Saxifran.
Scabious, Scabioſa.
Scammony, Scammonia Syriaca.
Scurvy-Jp grafrf, Cochlearia.
7*f ^ebcttdi #lant,. Myxa3Sebeften-
d&cf ijcal, Brunella ieu Prunella.
^)nla; Sena Alexandrina.
Baftard j&tT\a, Colucea.
c&cngrcni, *or Houfe-leek,* Sedum, Sempervi^um.
The ^cnfjtitJr ^lant, Herba vivaj /Efchyntfmene.
Sermountain, Sjcr montanum.
The Service, *or Sorb-tree.* Sorbus.
Shepherds-Needle^ Scandix, Podlen Veneris.
Shepherds-purſe, Burfa Paftoris.
The ^xftjcr-buC^, Barbajovis.
d&iltorr-toeclliPr7r/WT^7?/i"tr. Argentina^ Potencilia.
Skirret, Sifarum-
The Sloe-tree *or Blachrthorn,* Prunus lylveftris.
Smallage, Paludapiumj Apium paluftrc, EleoJTelinum.
Sneeſwort, Ptarmica,
Solomons *&>ea\,* Polygonatum, Sigillum So-*TI* lomonis.
The ^Dope-tree, Sapon^ria arbor.
Sopewort, S^punaria.
Sorrel, Acetoſa.
Southern-wood, Abrotanum mas.

j&trtlrf>2Ea&ₚ Cyclamen.
The jbifinez-lap, Araticulpecfes.
^SotD-fdinel *or Sulphwr--wor%,* Peucedanum.
<-&oto tljiftle, or *Hares-Littice,* Sonchus.
^paragil^ff er *Sperage^* corrupte Sparagus, Ai'paragus.
&yz\tᵧ Zea, Spelta.
£pib£E-iD0Ʒt, Phalangium.
d&pigticlj A/f« cr *Bawd-money.* Meum.
^piliactjC, Spinachia.
Tfe ^plltllc-trCE &r *TrUkwood.* Euofiymus.
^pkCll toojt, Alplcniiirn, Scblopendria/ Cetcrach.
rf&pilligf₃ Spohgia.
dfeplltgc, Tf:hymalu5.
^piirrepj Spergula.
j&qililljtf, *or Sea-Onyon,* Scilla.
J&ffC *if Bethlehem,* Omkhogalum.
d&tar-toojt, After.
d&Cl lifIthlOCtj Tripolium.
J&tsfocg atlt or Loufewort, Staphis agria.
d&tOrh-giUiffuiDer, Leucoium incanum.
j&ronrcrpp, Sedum minus, Illecebra minor.
7*4* c^tCUajr-trsC, Styrax Arbor.
^ttatdBcrrp, Fragaria-
The ^tiaimcxxptTcCj Arbutus.
JbuttQ^, Cichorcum.
Gum-jbwtuffl, ChondriJJa.
The ^ugat-CflJlCj Arundo Saccharifcra.
c&liniaclj, Rhus.
j&Un-bt\D> Ros iulii
d&lin^ffotDcr, Flosfolis:
JbtDallut&tJODZtj Afdepias.
d&ptaUIQ^e-trCC, Sycamoni5.

T.

Tee ^alipqt'ttTC, Codda-Pahna, Palms ſpecies.
Cainartnbjtf, Tamarindus.
The Camanpft-tree, Myrica, Tamarircus-
CanfiCj Tanacetum-
Carcjtf,or *Vetcbea* Vicia.
CarragOU, Draco herba, DracuncLd Hortenſis.
rArr^Tca *orTbeE-Pi"-*** The sifisnliumj Tliajaponenfibus.
Ceafel, Dipfacusⱼ Cardims Fullonum.
flTpit^tj^^iZf-U^. Adiantum album, Rufa muraria.
<3Tf)ifflc, Carduus.
Torch-itlfittfc,. Ecreus.
Mdon(^\Vi\t, Echinomdocaftos:
C^O2n-2lppIr, Stramonium.
Thorow-wax, Perfoliata.
^^?oat toO?t, *or Canterbury Belli.* Trachelium.
QTJplllCj Xhyinus.
tCoab-ffaf, Linaria.
^ollacrOj Tabacum, Nicotiina.
The Co&dp trrr, Mara ay arbor.
<<&Wtt)tDU2t, Dentaria.
^To^mcntilj Tormencilla.
^rabcllcr'jtf 3fop, Viorna, Clematidis Ipecies.
tCragOf aiitfj, Tragacantha.
C« of life. Thuya Theophrafli, Arbor vit* iiv6 Paradifiaca vulgò difta.
^reFoil, TriFolium-
Shrub tiLziloii, Cytifiis.
QLutoctoft, Hyacinthus Peruvianus
QTuIip, Tulipa.
The Culip^rre, Arbor Tulipifera;
Curmrricfc, Curcuma.
Turnep, Rapum.

Turnſole,

[illegible]:, *or Heliotrope.* Heliod'opium.
The CurpciltiliC-trHT, Tercbinthus*
ClltfflH, Androfcmum.
[illegible] WaDCr Ophris bifolia.

V.

[illegible]I, Valeriana.
[illegible]\ BaniJlas.
[illegible], or *Shepherds-needle.* PeftenVeneris.
[illegible], Speculum Vencris, Dnobryqiiis arvenfis, Campanula arvenfis erefta.
[illegible] Verbena.
[illegible]r, Vicia.
[illegible]-^^tcll, Onobrychis.
Horfeflwz-&Ztt% Ferrum equinum.
[illegible] e, Vitis Vinifera.
[illegible] Viola.
[illegible]r, or *Scorzonera.* Scorzonera.

W.

3l5aftC Hobili, or *Cuckou/Fint.* Arum.
7£e i^alnu^trK, Nux Juglans.
3©alI' flotocr, Leucoium luteum, Keiri.
3Dart-iUO?t, or *Sun-Spurge.* Tichymalus Heliofcopuis.
I©ap-faring-t«C, Viburnum, Lantana.
[illegible] Tnticum.
[illegible]it, Fegopyrum, Fagotririeum.
[illegible]t, Melampyrum.

The JBJ)itC-ficflin-tree, AriaThcophra^i Sorbi fpecies.
i^^itlolU-preif^, Paronychia.
The H^O?tfc-&Cttp, *or Bilberry.* Vitis IdaM. Vaccinium.
aDl&olU-toflil, Chamdsea triccocos.
Sweet WiMiam0₃ or Prxlt of London. Arnierii
The aDillototCflr, Sail*. ^m-lJa.
Spiked WiVLotO.of Theupbraftw, Spirara Theophrafti.
3©intcr^-6arfe, Cortege V/mteranus.
HSilltcr-grKll, Pyrola.
Woab₇ Glaftum, *Uktis.*
fMd-MBaab, Dim Weed. Luteola.
IDolftr^-bdnr, Aconitum.
3©O)b-raiF, Afperula.
3©uib-&ili&, *or Boneyfuckle.* Periclvm^num feU Mater fylva.
3©P?intDO)ll, Abfinthium.
a©O?m-fHrb, Abfinchium Santonicum.
3©?acft, or *Sea-weed.* Alga, Fucus.

Y.

lam, Rapum Brafihanum.
^arroiU, or *Milfoil.* Millefolium.
TbeftttotZB, Taxus.
Ulltta, *Caffava, or Indian bread,* Yucca.

Z.

Stboatp, Zsdoaria.

FINIS.

INDIAN BOTANIC GARDEN LIBRARY
BOTANICAL SURVEY OF INDIA